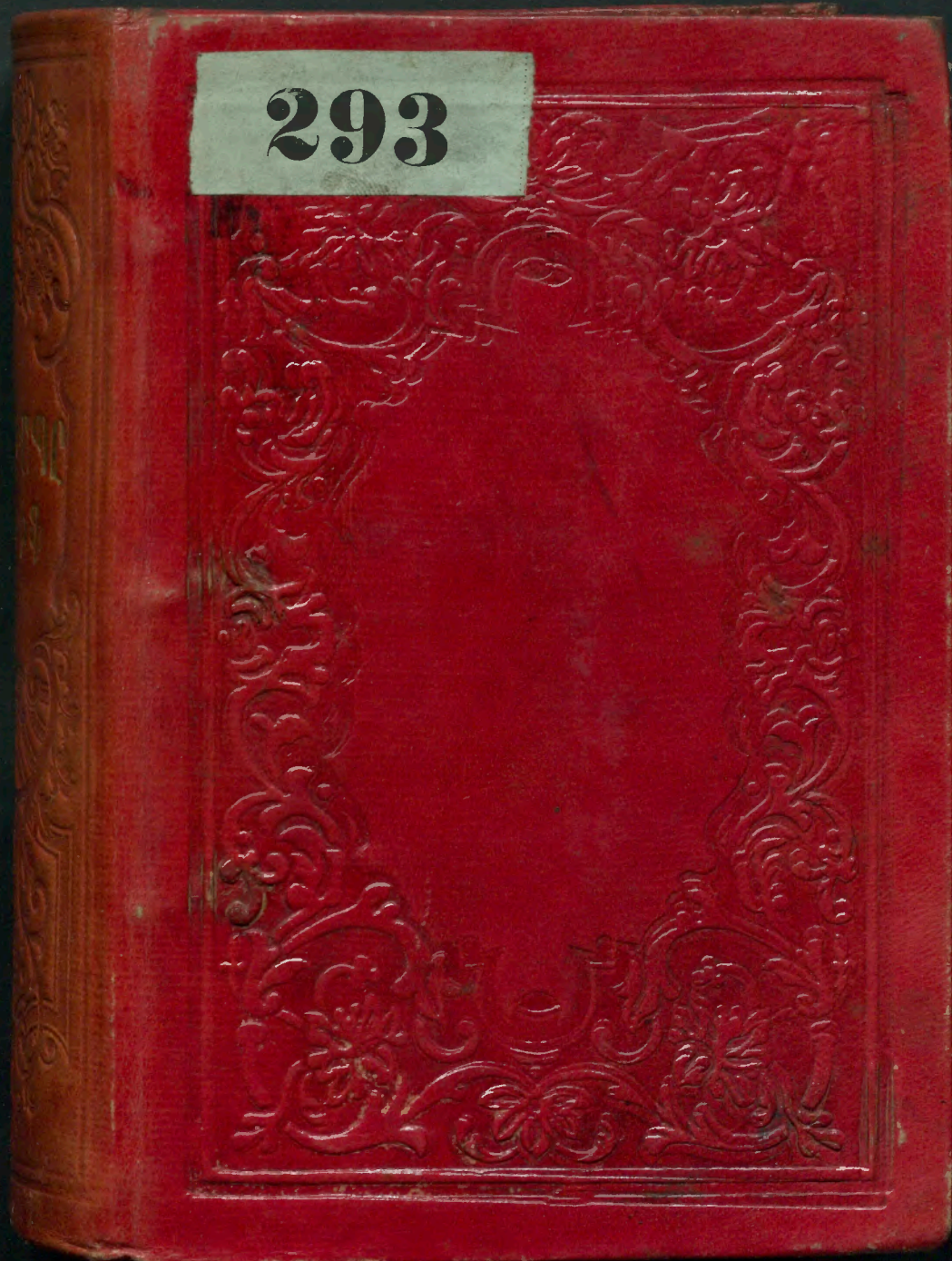

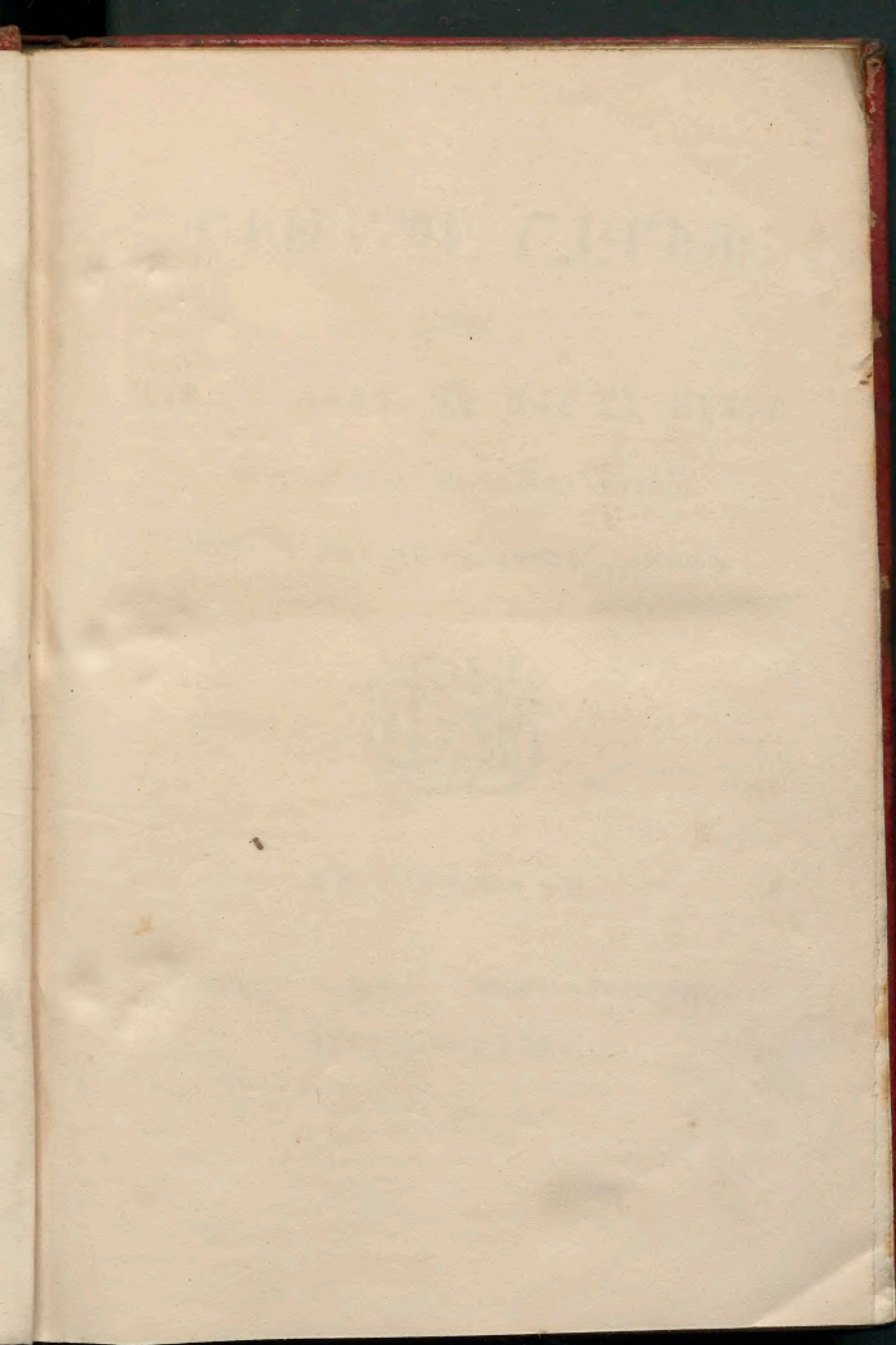
293

~~fr~~ m. 293.

ՔՐԻՍՏՈՍ ԸՆԴՈՒՅ

ԵԱՆԻ

ԱՀՏ ԸԼ ԱԹԻԳ ՎԷ ԱՀՏ ԸԼ ՃԷՏԻՏ

ԱՍԸԷ ԻՊՐԱՆԻ ՎԷ ԵՌՆԱՆԻՃԷՏԷՆ

ԱՉԸԳ ԹԻԻՐԲՃԷՅԷ ԹԷՐՃԻԽԷ ՕԼՈՒՆՈՒՊ

ՍԹԱՄՊ ՕԼՏԱ

ՇԻՐԲԵԹԻ ՇԱՐԲԵՅԷ ՊԱՍՄԱԽԱՆԷՍԻՆՏԷ

ԹԱՊ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

4862

BRITISH COLUMBIA

1860

THE ACT OF THE PARLIAMENT OF THE UNITED KINGDOM

IN RELATION TO THE COLONIES

AND THE DEPENDENCIES THEREOF

BY APPOINTMENT

TO HER MAJESTY THE QUEEN

PRINTED BY

W. & A. G. S.

ՖԻՆԱՆՍԹ

	ՍԵՂԻՖԻ	ՊԱՊ
ԹԻՎԵԼԼԻՏԻՏԱԹ	1	50
ԽՈՒՐՈՒՃ	76	40
ՂԵՒԻԼԻԼԵՐ	198	27
ՍԱՅԸԼԱՐ	182	36
ԻՔԻՆՃԻ ԹԻՎԱԹ	244	34
ԵՕՇՈՒԱ	298	24
ԳԱՏԸԼԱՐ	335	21
ՀՈՌԻԹ	372	4
Ա ՓԱՏԻՇԱՀԼԱՐ	377	31
Բ ՓԱՏԻՇԱՀԼԱՐ	426	24
Գ ՓԱՏԻՇԱՀԼԱՐ	467	22
Դ ՓԱՏԻՇԱՀԼԱՐ	515	25
Ա ԹԻՎԱՐԻԽ	560	29
Բ ԹԻՎԱՐԻԽ	603	36
ԵԶՐԱՍ	655	10
ՆԵԵՄԻԱ	669	13
ԵՍԹԵՐ	691	10
ՅՈՐ	702	42
ՄԻԶԱՄԻՐ	739	150
ԷՄՍԱԼԻԵՐ	831	31
ՎԱՒԶ	860	12
ԻԼԱՀԻԼԵՐ ԻԼԱՀԻՍԻ	871	8
ԵՍԱՅԻ	877	66
ԵՐԵՄԻԱ	948	52
ԵՐԵՄԻԱՆԸՆ ՓԻՂԱՆԼԵՐԻ	1032	5
ԵԶԵԿԻԵԼ	1039	48
ԴԱՆԻԵԼ	1114	12
ՈՎՍԵԻ	1138	14

ՅՈՎԻԼ		ԴԱՆԵՐ	1149	ԼԵՐ	3
ԱՄՈՎՍ	1044	"	1153	"	9
ԱԲԴԻԱ		"	1162	"	.
ՅՈՎԼԱՇ	1	"	1163	"	1163
ՄԻԲԻԱ	87	"	1166	"	1166
ՆԱԻՈՒՄ	281	"	1172	"	1172
ԱՄԲԱԿՈՒՄ	281	"	1173	"	1173
ՍՈՓՈՆԻԱ	244	"	1178	"	1178
ԱՆԳԻ	202	"	1182	"	1182
ԶԱԲԱՐԻԱ	262	"	1184	"	1184
ՄԱՂԱԲԻԱ	272	"	1197	"	1197
16	272	"			1197
12	212	"			1197
22	204	"			1197
22	212	"			1197
22	202	"			1197
22	202	"			1197
01	222	"			1197
12	222	"			1197
01	122	"			1197
12	202	"			1197
021	222	"			1197
12	122	"			1197
31	222	"			1197
12	222	"			1197
2	122	"			1197
02	222	"			1197
22	222	"			1197
2	222	"			1197
22	222	"			1197
21	222	"			1197
12	222	"			1197

ԹԻՒՄԼԵԼԻԻՏԵԼԹ

ԵԱԽՕՏ

ԾՆՆԴՈՅ

ՊԱՊ Ա

- 1 Ի Պ Թ Ի Տ Ա Տ Ի Ա լլահ կէօ
- 2 յիւ վէ եէրի եարաթաղ : վէ
եէր թէհի վէ խալի խոլ , վէ էն
կենին երգիւ իւզէրինաէ գա
րանըդ վար իտի . վէ Ալլահն
Բուհու սուլարն երգիւ իւզէ
3 րինաէ տէփրէնիւր խոլ : վէ Ալ
լահ տէտի . Այտընըդ օլտու .
- 4 վէ այտընըդ օլտու : վէ Ալլահ
այտընըդ կէօրաիւ քի էյի տիր .
վէ Ալլահ այտընըդ գարանըդ .
- 5 տան այլըրաղ : Իմոի Ալլահ այ
տընըդ Վիւն թէսմիյէ էյլէտի ,
վէ գարանըդն ատընը Վէճէ գօ
տու . վէ ախշամ ու սապահ օ
լունճա՝ պի՛ր կիւն օլտու :
- 6 Անտէն Ալլահ տէտի . Սուլա
րն օրթասընտա պի՛ր սէպաթ
օլտու , վէ սուլարը սուլարտան
- 7 այլըրսըն : վէ Ալլահ սէպաթը
եափտը , վէ սէպաթըն ալթըն
տա օլան սուլարը՝ սէպաթըն իւ
թիւնաէ օլան սուլարտան այլըր
- 8 աղ . վէ պէօյլէ օլտու : վէ Ալ
լահ սէպաթը Վէօք թէսմիյէ էյ
լէտի . վէ ախշամ ու սա
պահ օլունճա՝ իքինճի կիւն օլ
տու :
- 9 Անտէն Ալլահ տէտի . Վէօյիւն
ալթընտա օլան սուլար պի՛ր մա
հալէ պիրիբսիւնէր , վէ գարա կէօ
- 10 րինսիւն . վէ պէօյլէ օլտու : Իմ
աի Ալլահ գարայը Եէր թէսմի
յէ էյլէտի , վէ ախշարն պիրի
քինթիսինին ատընը Տէնիղէր

գօտու . վէ Ալլահ կէօրաիւ քի՛
էյի տիր :

Անտէն Ալլահ տէտի . Եէր՝ 11
եէշլ օթ պիթիրսին , թօխում
վէրէն օթ , էն՝ ճինսինէ կէօրէ
մէյլէ , վէրէն մէյլէտար աղաճ
քի՛ եէրին իւզէրինաէ թօխու
մու քէնաինաէ օլա . վէ պէօյլէ
օլտու : վէ եէր եէշլ օթ՝ ճին 12
սինէ կէօրէ թօխում վէրէն օթ՝
վէ ճինսինէ կէօրէ թօխումու քէն
աինաէ մէյլէ վէրէն աղաճ չը
գարար . վէ Ալլահ կէօրաիւ քի՛
էյի տիր : վէ ախշամ ու սա 13
պահ օլունճա՝ իւշիւնճիւ կիւն օլ
տու :

Անտէն Ալլահ տէտի . Վէօյիւն 14
սէպաթընտա նուրար օլտու , քի
կիւնիւ կէճէտէն այլըրաղ , վէ
նիշանլար՝ հէմ ղէմանլար՝ վէ
կիւնէր՝ վէ երլար իշիւն օլալար .
Հէմ կէօյիւն սէպաթընտա նուր 15
լար իշիւն օլալար , քի եէրին իւ
զէրինէ այտընըդ վէրէլէր . վէ
պէօյլէ օլտու : Իմոի Ալլահ իքի 16
պէօյիւք նուրարը եափտը ,
պէօյիւք նուրու կիւնիւ հիւքիւ
մէթի իշիւն՝ վէ քիւշիւք նու
րու կէճէնին հիւքիւմէթի իշիւն .
երլարղարը տախի էափալ : վէ 17
Ալլահ օնլարը կէօյիւն սէպա
թընտա գօտու , քի եէրին իւզէ
րինէ այտընըդ վէրէլէր . վէ 18
կիւնէ հէմ կէճէյէ հիւքիւմէթ
էտէլէր , վէ այտընըդ գարան
ըդտան այլըրաղար . վէ Ալլահ
կէօրաիւ քի՛ էյի տիր : վէ աիւ 19

չամ ու սապահ օլունճա՝ տէօր.
տինճիւ կին օլուռ :

- 20 Անտէն Ալլահ տէտի . Սուլար
պիր չօգ սիւրթիւնէն ճանլու հայ.
վանլար չըգարարնլար . վէ գուշ-
լար եէրին իւղէրինտէ՝ կէօյին
սէսպաթը երւզիւնտէ ուչսուն
- 21 Լար : Իմտի Ալլահ պէօյիւք աստ
պարզլարնը՝ վէ սուլարն պիր
չօգ չըգարարնը՝ ճինսինէ կէօրէ
ճիւմէ տէփրէնէն ճանլու հայ.
վանը՝ հէմ ճինսինէ կէօրէ ճիւմ .
լէ գանասար գուշու եարաթար .
վէ Ալլահ կէօրտիւ քի՝ էյի տիր :
- 22 Անտէն Ալլահ օնլարը պէրէքէթ .
լէյիպ տէտի . Մէյլէտար օլուն ,
վէ չօղալուն , վէ տէնիլէրտէ օլան
սուլարը տօլաուրուն . գուշար
- 23 տախի եէրտէ չօղալունլար : Վէ
ախչամ ու սապահ օլունճա՝ ալէ .
չինճի կին օլուռ :
- 24 Անտէն Ալլահ տէտի . Եէր՝
ճինսլէրինէ կէօրէ ճանլու հայ .
վանլար՝ Ետի՝ ճինսլէրինէ կէօրէ
տալարլար վէսիւրթիւնէնլէր վէ
եէրին ճանսալարլարնը չըգար .
- 25 սըն . վէ պէօյլէ օլուռ : Իմտի
Ալլահ՝ ճինսլէրինէ կէօրէ եէրին
ճանսալարլարնը՝ վէ ճինսլէրինէ
կէօրէ տալարլար՝ վէ ճինսլէրինէ
կէօրէ եէրին ճիւմէ սիւրթիւնէն
լէրինի եախար . վէ Ալլահ կէօր-
տիւ քի՝ էյի տիր :
- 26 Անտէն Ալլահ տէտի . Սուրէ .
թիփլոտէ՝ պէնկէյիլիփլ կիպի
ատեմ եափարլմ , վէ տէնիլին
պարզլարնա հէմ կէօյին գուշ-
լարնա՝ վէ տալարլարա վէ պիւ-
թիւն եէրէ՝ վէ եէրին իւղէրինտէ
ճիւմէ տէփրէնէն սիւրթիւնէն
- 27 Լէրէ հիւքիւմէթ սիւրէ : Վէ
Ալլահ քէնտի սուրէթիստէ ա-
տէմի եարաթար . օնու Ալլահն
սուրէթիստէ եարաթար . օնլա
- 28 րը երէքէ վէ տիլի եարաթար : Վէ
Ալլահ օնլարը պէրէքէթլէտի ,
վէ Ալլահ օնլարա տէտի . Մէյ .

վէտար օլուն , վէ չօղալուն , վէ
եէրի տօլաուրուն , վէ օնու դասլթ
էտին . վէ տէնիլին պարզլարը-
նա հէմ կէօյին գուշլարնա՝ վէ
եէրին իւղէրինտէ տէփրէնէն հէր
հայլանա հիւքիւմէթ սիւրին :

Անտէն Ալլահ տէտի . Իլլէթ 29
սիղէ պիւթիւն եէրին եիւղիւն
տէօլան հէփ թօխուս վէրէն օ-
թու՝ վէ քէնտինտէ թօխուս վէ-
րէն աղաճ մէյլէսի օլան հէփ ա-
ղաճը վէրախմ , քի սիղէ եէմէք
իլլին օլա . Հէմ եէրին ճիւմէ 30
ճանսալարլարնա վէ կէօյին
ճիւմէ գուշլարնա՝ վէ եէրին
իւղէրինտէ ճիւմէ եաշայան ճա-
նը օլան տէփրէնէն հէր եէլիլ
օթու եէմէք իլլին Վերտի՝ . վէ
պէօյլէ օլուռ :

Իմտի Ալլահ հէր եափարլը 31
նը կէօրտիւ , վէ իլլէթ լլայէթ
էյի խտի : Վէ ախչամ ու սա-
պահ օլունճա՝ ալթընճը կին
օլուռ :

ՊԱՊ Բ

Վէ կէօք իլէ եէր՝ հէմ օնլա . 1
րըն ճիւմէ ճիւմսուրու թէքմիլ
օլուռ : Վէ Ալլահ եափարլը 2
իլլինի եէտինճի կինտէ թէքմիլ է-
տիպ՝ եէտինճի կինտէ հէր եափ-
արլը իլլինտէն լաշաթ էյլէտի :
Իմտի Ալլահ եէտինճի կինիւ 3
միւպարէք գըլար , վէ օնու ա-
ղիլէտի . Ղիրա օնտա՝ Ալլահ
եափըպ եարաթարլը ճիւմէ ի-
չնտէն լաշաթ էյլէտի :

Կէօյին վէ եէրին՝ եարաարլ- 4
արլարը ղէմանտա՝ խուսուլէ
կէլիլէրի խաւը պու տուր , օլ
կինտէքի Րապպ Ալլահ եէրի վէ
կէօյիւ եափար , վէ եէրտէ օյմալ- 5
տան եվիլէ սահրանըն ճիւմէ
Փիտանլարնը՝ հէմ պիթմէգտէն
էվիլէ սահրանըն ճիւմէ օթու-
նու Էաթալ . Ղիրա Րապպ Ալլահ

- եերին իւղէրինէ տահա եաղմուր
եաղաբմամբ խաի , վէ եերի իշ
6 լէմէյէ ատեմ եօղ խաի : Ամմա
եերտէն պուլու չըգար խաի , վէ
եերին ճիւմէ երեղունիւ սու
7 վարըր խաի : Վէ Բապպ Ալլահ
ատէմի եերին թօփրաղնտան
եափտը , վէ պուրնոնունտէլիք
լէրինէ հայաթ նէփէսի իւֆիւր
տիւ , վէ ատեմ հայաթա մալիք
զաթ օլտու :
- 8 Վէ Բապպ Ալլահ կիւն մօ
ղուսու թարաֆընտա Եդեմտէ
ճէննէթ տիւրտի , վէ եափտըր
9 ատէմի օրայա գօտու : Վէ Բապպ
Ալլահ եերտէն՝ կէօղէ խօշ վէ
եէմէյէ էյի հէր ալաճը՝ հէմ
ճէննէթին օրթասընտա հայաթ
ալաճընը՝ վէ խայր ու շէրրի
պիւմէնին աղաճընը պիթիւրտի :
- 10 Վէ ճէննէթի սուվարմաղա Ե
դեմտէն պիւր ըրմագ չըգար խաի ,
վէ օրատան թաղսիմ օլունուպ՝
11 տէօրթ պաշ օլուր խաի : Պիրի
նին աաըր Փիստն ուուր . պու՝ Եւի
լանն ճէփ տիյարընը տօլաշըր ,
12 քի օրատա ալթուէն վար . Վէ
օլ տիյարըն ալթունու խասս
տըր . օրատա ինճու վէ ա՛գիգ
13 թաշը վար : Վէ իքինճի ըր
մաղըն աաըր Գեհոն տուր . պու՝
Քուշուն ճէփ տիյարընը տօլա
14 շըր : Վէ իւչինճիւ ըրմաղըն ա
տը Տիգրիս տիր . պու՝ Ատրես
տաննը կիւն տօղուսու թարաֆը
նա կիտէր : Վէ տէօրտիւնճիւ
ըրմագ Եփրատ տըր :
- 15 Վէ Բապպ Ալլահ ատէմի ալու՝
Եդեմ ճէննէթինէ գօտու , քի օ
16 նու իշէյէ , վէ ծնու պէքլէյէ : Իմ
տի Բապպ Ալլահ ատէմէ թէն
պիս խաիւպ տէտի . ճէննէթին
հէր ալաճընտան՝ խաթէտիյին կի
17 պի եէ . Ամմա խայր ու շէրրի պիւ
մէնին աղաճընտան՝ սագըն եէմէ .
ղիւրա ծնտան Էտաիյին կիւնտէ
մու թլաղան էօլէճէքսին :

Անտէն Բապպ Ալլահ տէտի . 18
Ադամա եաղմըղ օլմագ էյի տէ
յիւ տիր , ծնա՝ քէնտինէ մինա
սիպ եաղաբմաճը եափայըմ : Իմ
19 տի Բապպ Ալլահ սահրանն հէփ
ճանալարընը վէ կէյիւն հէր
գուշունու թօփրագտան եաղ
տը , վէ Ադամա կէթիւրտի ,
քի ծնլարա նէ ատ դօր տէյիւ
կէօրէ . վէ Ադամ հէր ճանլոյա
նէ ատ գօտու իոն , ծնուն աաըր
օ օլտու : Վէ Ադամ հէփ տալար 20
լարա վէ կէյիւն գուշարընա՝
հէմ սահրանն ճիւմէ ճանալա
րընա աաղար գօտու . ամմա Ա
դամա քէնտինէ մինասիպ եաղ
տըմաճը պուլունմատը : Իմտի 21
Բապպ Ալլահ Ադամն իւղէրի
նէ աղըր ույգու տիւչիւրտիւ , վէ
օ՝ ուլուտու . վէ ծնուն էյէկիւ
քէմլէքլէրնտէն պիրինի աաըր ,
վէ եերինէ կէթ տօլտուրտու : Վէ 22
Բապպ Ալլահ Ադամտան աաըր
ղը էյէկիւ քէմլէյինի գաըր եափ
տը , վէ ծնու Ադամա կէթիւրտի :
վէ Ադամ տէտի . Շիտի պու՝ 23
քէմլէյիմտէն քէմլէք վէ թէնիւ
տէն թէն տիր . պունա՝ Նիսա
տէնիլին . ղիւրա պու՝ ինտանտան
ալընմըղ տըր : Պունուն իչին քի 24
չի պապասընը վէ անասընը
թէրք էտիպ՝ գարընա եափը
շա , վէ պի՛ր թէն օլալար : Վէ 25
Ադամ հէմ ծնուն գարընը՝ իքիւ
տէ չըփլագ խաիլէր , վէ ութան
մաղլար խաի :

ՊԱՊ Գ

Վէ երան՝ Բապպ Ալլահն 1
եափաղըր սահրանն ճիւմէ հայ
վանլարընտան ղէյրէք խաի . վէ
գաըրյա տէտի . Վերէէք մի քի
Ալլահ՝ ճէննէթին հէր ալաճըն
տան եէմէյէսինիւ տէտի : Վէ 2
գաըր երանա տէտի . ճէննէ
թին աղաճլարընն մէյվէսինտէն

- 3 երբից . Ամնա ճիննէթին օրթա-
սընտա օլան աղաճըն մէյվէսին
տէն՝ Ալլահ տէտի քի՝ Օնտան
եհմէն , վէ օնա սոգամման , քի
4 էօմէյէսինից : Վէ երան դարը-
յա տէտի . էլլաթտէ էօմէյէսին-
5 նից : Չիրա Ալլահ պիւրի քի՝
օնտան եհտիյինից կիւնտէ՝ հէ-
ման կէօղէրինից աջըլաճադ , վէ
ալլահսըր կիպի օլաւա՝ խայր ու
չէրրի պիւրի օլաճադսընը :
6 Վէ դարը աղաճըն եհմէյէ է-
յի՝ վէ կէօղէրէ իւշ՝ վէ ադըլը
էթմէյէ արդուու աղաճ օլաու-
ղուու կէօրտիւքտէ , օնուն մէյ-
վէսինաէն աղալ եհտի . հէմ քէն
տիսի իլէ պէրապէր դօճասընա
7 տա վէրտի , վէ եհտի : Վէ իքի-
սինին քէ կէօղէրի աջըլաճ՝ չըվ-
լադ օլաուգլարընը պիւրիլըր .
վէ ինճիր աղաճըր ետիրադլարընը
տիքիւլ՝ քէնտիլէրինէ գուշանա .
ճագ էօրթիւլէր ետպիւրլար :
8 Վէ կիւնտիւղ սէրինիլյինտէ՝
ճիննէթտէ կէղէն րապա Ալլա-
հըն սէսինի իլնթաիլէր . վէ Ա-
դամ հէմ դարըսը՝ րապա Ալլա-
հըն եիւղւնտէն ճիննէթին ա-
ղաճլարը արասընտա կիղէնտի .
9 լէր : Վէ րապա Ալլահ Ադամը
չաղըրըլ՝ օնա տէտի . Նէրէտէ-
10 սին : Օ տաիսի տէտի . ճիննէթ-
տէ սէսինի իլնթաիլ տէ՝ գօրգ-
տոււմ . զիրա պէն չըվաղըմ , վէ
11 կիղէնտիմ : Վէ Ալլահ պէտի .
Սէսին չըվլադ օլաուղուու տա-
նա քիմ խապէր վէրտի . սանա
օնտան սագըն եհմէյէսին տէյիւ-
թէնտիսէ էթտիլյիմ աղաճտան
12 եհտիմ մի : Վէ Ադամ տէտի .
Պէնիւմ իլէ օմաղա վէրտիյին
դարը՝ պանա աղաճտան օ վէր-
13 տի , վէ եհտիմ : Վէ րապա Ալ-
լահ դարըյա տէտի . Նէրէտի
պու էթտիլյին . վէ դարը տէտի .
Երլան պէնի ալտաթտը , վէ եհ-
14 տիմ : Վէ րապա Ալլահ երլանա

տէտի . Պուուու էթտիլյին իլնն՝
ճիւմէ հայլանարտան վէ սահ-
րանըն ճիւմէ ճանալարլարըն
տան մէյւն սուու . դարըն իւ-
ղէրինէ եիւրիւյէսին , վէ էօմ-
րիւնիւն ճիւմէ կիւնէրինտէ
թօփրադ եհյէսին : Հէմ սէնիին 15
իլէ դարընըն արասընա՝ վէ սէ-
նին զիւրիլյէթին իլէ օնուն
զիւրիլյէթի արասընա ա՝ տալէթ
գօյալըմ . օ սէնին պարընը եղէ ,
վէ սէն օնուն էօքճէսինի սանճա-
սըն : Վէ դարըյա տէտի . Սէնին 16
ղահմէթէրինի վէ կէպիլը աղը-
լարընը զայէթէ չօլալտալըմ ,
աղըլ իլէ կիւաա սողուրտսըն .
վէ արդուն գօճանըն էլլաւ օլա ,
վէ օ սանա հիւքիմ էտէ : Անտէն 17
Ադամա տէտի . Սէն դարընըն
սէօղիւնիւ տինիլէտիլյին իլնն՝ վէ
սանա օնտան եհմէյէսին տէյիւ-
թէնտիսէ էթտիլյիմ աղաճտան
եհտիլյին իլնն՝ եէր սէնին սէ-
պէպինտէն մէյւն օլաու . էօմ-
րիւնիւն ճիւմէ էյամընտա օն-
տան զահմէթ իլէ եհյէսին : Վէ 18
սանա տիքէն վէ խաշաք պիլթիւ-
սին , վէ սահրանըն օթունու
եհյէսին : Էքմէյի անընըն թէ- 19
րի իլէ եհյէսին , թա թօփրա .
ղա տէնիւնճէյէտէք , չիւն քի
օնտան ալընտըն . զիրա թօփրադ
սըն , վէ թօփրաղա տէնէճէքիլն :
Խմտի Ադամ՝ դարըսընա ա- 20
տընը՝ Եւալ գտուու . զիրա ճիւմէ
եհնայանլարըն անասը օ խտի :
Անտէն րապա Ալլահ Ադամը 21
հէմ դարընըն տէրիտէն կիւմ-
լէքլէր ետիլըլ՝ օնլարա կիլտիւր
տի : Վէ րապա Ալլահ տէտի . Իշ 22
թէ Ադամ խայր ու չէրրի պիւ-
մէքտէ պիւրաէն պիւրի կիպի օլ-
աու . վէ չիմտի օլալալ քի էլի-
նի ուղատըլ՝ հայաթ աղաճըն
տան տաիսի ալա , վէ եհյիւլ է-
պէտէն եաշալա տէյիւ , րապա 23
Ալլահ օնու Եղէմ ճիննէթինտէն

սիրարիւքի՝ չօլ ետրի իշէյէ քի
24 ծնտան աղնմըշ իտի : Իմաի Ա
դամը դօվտու . վէ Եդեմ ճէն
նէթինին կիւն աօղուսու թա
րափընտան քերովքէկէրի վէ տէօ
նէն ալէվ գըրըճընը՝ հայաթ ա
նաճընըն եօղւնու պէքէմէյէ դօ
տու :

ՊԱՊ Դ

- 1 Ա Ադամ դարըսը Եւայը
պիւտի . վէ համիլէ օլուպ՝ կա
յէնի տօղուրտու , վէ տէտի .
- 2 Բապպտան ատէմ էտինտիմ : Վէ
Թէքրար՝ դարնտաղը Աբէլի սօ
ղուրտու . վէ Աբէլ գօյուն ջօ
պանը իտի , ամմա կայէն ետրի
- 3 իշէր իտի : Վէ վագի՝ օլտու քի՝
պիւր ղէմանտէն սօնկրա կայէն
եէրին մահսուլունտան Բապպա
- 4 հէտիյէ կէթիրտի : Վէ Աբէլ
քէնտի գօյունլարընըն իւք տօղ
մուշարընտան վէ ծկարըն եա
ղընտան՝ օ տօտի կէթիրտի . վէ
Բապպ Աբէլ՝ հէմ ծնուն հէ
- 5 տիյէսինէ նաղար էյլէտի : Ամ
մա կայէնէ հէմ ծնուն հէտի
յէսինէ նաղար էթմտի . վէ
կայէն ղայէթէ էօվքէյէտի , վէ
- 6 չէհրէսինի պօղտու : Վէ Բապպ
կայէնէ տէտի . Նիլչուն էօվքէ
լէտիւն , վէ Նիլչուն չէհրէնի պօղ
7 տուն : Եյէր էյի էտէրսէն ,
դապուլ օլունմաղ մը , վէ էյէր
էյի էթմէղսէն , կիւնահ դափու
տա եաթար . ամմա ծնուն ար
ղուսու սէնին էլէնտէ օյաճաղ ,
վէ սէն ծնա հիւքմ էտէճէքսին :
- 8 Վէ կայէն դարնտաղը Աբէլ
իւէ սէյլէտի . վէ վագի՝ օլտու
քի ծկար սահրատա իքէն՝ կա
յէն դարնտաղը Աբէլին իւղէրի
նէ գաղտը , վէ ծնու էօլտիւր
- 9 տիւ : Վէ Բապպ կայէնէ տէտի .
Գարնտաղն Աբէլ նէրէտէ տիւր
վէ օ տէտի , Պիլմէմ . պէն գա

ընտաղըմըն պէքճիւի՝ մի իմ : Վէ 10
Ա Ապա տէտի . Նէ՞ իշէտին .
գարնտաղընըն գանընըն սէսի՝
եէրտէն պանա ֆէրետտ էաէ
յօր : Վէ շիմաի սէն եէրտէն մէ 11
լմն սուն , քի օ՝ դարնտաղընըն
գանընըն սէնին էլինաէն ալմաղա
աղղընըն աչտը : Եէրի իշէտիյին 12
ղէման՝ արթըղ սանա մահսուլու
նու վէրմէյէ . եէրտէ գաչղըն
վէ ավարէ օլտու : Իմաի կայէն 13
Բապպա տէտի . կիւնահըմ ալմփ
օլունա պիլմէքտէն պէջիւք
տիւր : Իշմէ պու կիւն պէնի եէ 14
լին էիւղլունտէն դօվտուն , վէ
պէն սէնին հուղուրունտան կիղ
լէնիպ՝ եէրտէ գաչղըն վէ ավա
րէ օլաճաղըմ . վէ վագի՝ օլա քի՝
հէր քիմ պէնի պուլուրսա , պէ
նի էօլտիւրէճէք տիւր : Վէ Բապպ 15
ծնա տէտի . Պունուն իշէն՝ հէր
քիմ կայէնի էօլտիւրէրիւրտէ , ծն
տան եէտի դաթ ինթիդամ ալը
նա . վէ Բապպ կայէնէ պիւր նի
չան գօտու քի՝ ծնու պուլան քի
մէսնէ՝ ծնու էօլտիւրմէյէ :

Վէ կայէն Բապպին հուղու 16
րունտան չըգար , վէ Եդեմին
կիւն տօղուսու թարաֆընտա՝
Նայիղ տիյարընտա սոքին օլ
տու : Վէ կայէն դարըսընըն 17
պիւտի , վէ համիլէ օլուպ՝ Ենով
քու տօղուրտու . վէ պիւր չէհր
եափտը , վէ չէհրին աաղըն օղ
լունուն աաղընտան Ենովք դօ
տու : Վէ Ենովքա Գայիրաղ 18
տօղտու . վէ Գայիրաղ Մայիէլի
Թէվլիա էյլէտի , վէ Մայիէլ
Մաթուսայէլ Թէվլիա էյլէտի ,
Մաթուսայէլ տէ Ղամէքի Թէվ
լիա էյլէտի : Վէ Ղամէք քէնտի 19
նէ իքի դարըն ալար . պիլինին ա
տը Ադգա վէ օպիլինին աաղ Սէլ
լա իտի : Վէ Ադգա Յոքէլի սօ 20
ղուրտու , պու՝ չաորըրարտա սա
քին օլանլարըն վէ չօպանլարըն
պուպատը իտի : Վէ դարնտա 21

- չընեն ատը Յոբաւ խոր • պու՝
 ճիւղէ թանպուր վէ մը՝ սգաւ չա
 22 լանլարն պապաւր խոր : Վէ
 Սէլա՝ օ տախի Թոբէլ Կայէնի
 սօղութառու , քի պաղըրտան վէ
 տէմըրտէն հէր կէօնէ ալէթի իշ
 լէր խոր • վէ Թոբէլ Կայէնի
 դըլ դարնտաշը Նաամա խոր :
 23 Վէ Ղամէք քէնտի դարըլարը Ադ-
 դայէ վէ Սէլայէ տէտի • Սէսի-
 մի իշխտին է՛յ Ղամէք դարըլարը՝
 սէօղլւմիւ տինկէյին • չիւն քի
 պէն պիր առէմ՝ էօլտիւրտիւմ ետ
 րամ սէպէպինտէն , վէ սիր կէնձ՝
 24 պէրէմ սէպէպինտէն : Էյէր Վա-
 յէն իջիւն եէտի գաթ ինթիգամ
 ալընըրտա , էլպէթ Ղամէք իջիւն
 եէթմիշ եէտի գաթ ալընաւը :
 25 Վէ Ադամ թէքրար գարըսը-
 նը պիւտի , վէ օ՝ պիր օղուլ սօ-
 ղուրտու , վէ աաընը Սէթ գօ-
 տու • զիրա գէփ • Ալլահ պա-
 նա Կայէնի սէօղրտիւյիւ Ա-
 բէլին եէրինէ պաշչա զիւրրի-
 26 յէթ վէրտի : Վէ Սէթէ՝ օնա
 տախի պիր օղուլ սօղտու , վէ
 աաընը Ենովս դօտու • օ ղէման
 Բապպըն իսմի իւլ չաղըրմաղա
 պաշչանըրը :

ՊԱՊ Ե

- 1 Դգամ թէնտախիւնիւն քի-
 թապը պու սուր • Ալլահ առէմի
 եարաթտըրը կիւնտէ՝ օնու Ալա-
 2 հըն սուրէթի իւղըէ եախտը • Օն-
 լարը էրքէք վէ տիւն եարաթտը •
 վէ օնլարը պէրէքէթլտի , վէ
 եարատը աղգարը կիւնտէ օնլա-
 րըն աաընը առէմ դօտու :
 3 Վէ Ադամ էիւզ օթուղ էըլ
 եաշայըա՝ քէնտինէ պէնկէր՝
 քէնտի սուրէթինտէ օղաւ թէվ
 լիտ էյլէտի , վէ աաընը Սէթ գօ-
 4 տու : Վէ Ադամըն կիւնլէրի
 Սէթի թէվլիտ էթտիքտէն սօնկ
 րա՝ սէքիզ էիւզ էըլ օլտու , վէ

- օղուլար հէմ՝ գըղար թէվլիտ
 էյլէտի : Իմտի Ադամըն եաշա- 5
 աղըր կիւնլէրի ճիւղէտի՝ սօ-
 գուղ էիւզ օթուղ էըլ օլտու • վէ
 էօլտիւ :
 Վէ Սէթ էիւզ պէշ էըլ եաշա- 6
 յըա՝ Ենովսու թէվլիտ էյլէտի :
 Վէ Սէթ Ենովսու թէվլիտ էթ- 7
 տիքտէն սօնկրա՝ սէքիզ էիւզ եէ-
 տի էըլ եաշատը • վէ օղուլար
 հէմ գըղար թէվլիտ էյլէտի : Իմ- 8
 տի Սէթին ճիւղէ կիւնլէրի սօ-
 գուղ էիւզ օն իքի էըլ օլտու •
 վէ էօլտիւ :
 Վէ Ենովս սօքսան էըլ եաշա- 9
 յըա՝ Կայնանը թէվլիտ էյլէտի :
 Վէ Ենովս Կայնանը թէվլիտ 10
 էթտիքտէն սօնկրա՝ սէքիզ էիւզ
 օն պէշ էըլ եաշատը • վէ օղուլ-
 ար հէմ գըղար թէվլիտ էյլէ-
 տի : Իմտի Ենովսան ճիւղէ 11
 կիւնլէրի սօգուղ էիւզ պէշ էըլ
 օլտու • վէ էօլտիւ :
 Վէ Կայնան եէթմիշ էըլ 12
 եաշայըա՝ Մաղաղիէլ թէվլիտ
 էյլէտի : Վէ Կայնան Մաղա- 13
 ղիէլ թէվլիտ էթտիքտէն սօնկ
 րա՝ սէքիզ էիւզ գըրգ էըլ եաշա-
 տը • վէ օղուլար հէմ գըղար
 թէվլիտ էյլէտի : Իմտի Կայ- 14
 նանըն ճիւղէ կիւնլէրի սօգուղ
 էիւզ օն էըլ օլտու • վէ էօլտիւ :
 Վէ Մաղաղիէլ ալթմիշ պէշ 15
 էըլ եաշայըա՝ Յարեգի թէվլիտ
 էյլէտի : Վէ Մաղաղիէլ Կարե- 16
 գի թէվլիտ էթտիքտէն սօնկրա՝
 սէքիզ էիւզ օթուղ էըլ եաշա-
 տը • վէ օղուլար հէմ գըղար
 թէվլիտ էյլէտի : Իմտի Մաղա- 17
 ղիէլըն ճիւղէ կիւնլէրի սէքիզ
 էիւզ սօգսան պէշ էըլ օլտու • վէ
 էօլտիւ :
 Վէ Յարեգ էիւզ ալթմիշ ի 18
 քի էըլ եաշայըա՝ Ենովսու թէվ-
 լիտ էյլէտի : Վէ Յարեգ Ենով- 19
 սու թէվլիտ էթտիքտէն սօնկ
 րա՝ սէքիզ էիւզ էըլ եաշատը •

- վէ օղուլար հէմ գըղար թէվլիտ
20 էյլէտի : Իմտի Յարեգին ճիւմ
լէ կիւնլէրի տօգուզ եիւզ ալթ
մըշ իքի երլ օլտու : վէ էօլտիւ :
21 Վէ Ենովք ալթմըշ պէշ երլ
եաշայըպ' Մաթուսաղայի թէվ
22 լիտ էյլէտի : Վէ Ենովք Մա
թուսաղայի թէվլիտ էթտիքտէն
սօնկրա' իւշ եիւզ երլ Ալա
իւշ եիւրիւտիւ : վէ օղուլար
հէմ գըղար թէվլիտ էյլէտի :
23 Իմտի Ենովքուն ճիւմլէ կիւն
լէրի իւշ եիւզ ալթմըշ պէշ երլ
24 իտի : Վէ Ենովք Ալաւ իւշ եիւ
րիւտիւ , վէ պուրճումաղ իտի .
զիրա ծու Ալաւ ալտը :
25 Վէ Մաթուսաղա եիւզ սէքսէն
եէտի երլ եաշայըպ' Ղամէքի
26 թէվլիտ էյլէտի . Վէ Մաթու
սաղա Ղամէքի թէվլիտ էթտիք
տէն սօնկրա' եէտի եիւզ սէքսէն
իքի երլ եաշատը . վէ օղուլար
հէմ գըղար թէվլիտ էյլէտի :
27 Իմտի Մաթուսաղանին ճիւմլէ
կիւնլէրի տօգուզ եիւզ ալթմըշ
տօգուզ երլ օլտու : վէ էօլտիւ :
28 Վէ Ղամէք եիւզ սէքսէն իքի
երլ եաշայըպ' պիր օղուլ թէվ
29 լիտ էյլէտի . Վէ առնը Նոյ գօ
յուպ տէտի . Պու' Բապպըն լա'
նէթլէտիյի եէրին սէպէպին
ղան' իշիմիզտէն վէ էլլէրիմիզին
ղանձթլինտէն պիզի լաճաթլուն
30 տըրաճաղ աըր : Վէ Ղամէք Նո
յու թէվլիտ էթտիքտէն սօնկ
րա' պէշ եիւզ տօգսան պէշ երլ
եաշատը . վէ օղուլար հէմ գըղ
31 ար թէվլիտ էյլէտի : Իմտի
Ղամէքին ճիւմլէ կիւնլէրի եէտի
եիւզ եէթմիշ եէտի երլ օլտու .
վէ էօլտիւ :
32 Վէ Նոյ պէշ եիւզ եաշնտա
օլտու . վէ Նոյ Սէմի' Քամը' վէ
Յարեթի թէվլիտ էյլէտի :

Պ Ա Պ Զ

- 1 Է վապի' օլտու քի' եէր եիւ
ղիւ իւզերինտէ առէմլէր չօղալ
մաղա պաշտարգտա' վէ ծնարա
2 գըղար տօղտուգտա , Ալաւն
նրն կիւզլէ օլտուգըարնը կէօ
րիւպ' քէնտիլէրինէ ճիւմլէ սէշ
տիքլէրինտէն դարըլար ալտը
3 ար : Վէ Բապպ տէտի . Պէ
նիմ Բուհում սալիմա առէմ
իւշ օղաշմայա . ծնար ի'սեան
լարը սէպէպինտէն թէն տիր
ամմա ծուռն կիւնլէրի եիւզ իյլը
մի երլ օլա :
4 Օլ կիւնլէրտէ եէրտէ ճէպ
պարար վար իտի . վէ Ալաւն
օղուլարը առէմլէրին գըղարը
նա կիրիպ' ծնարա էվլատ տօ
ղուրտուգտան սօնկրա' պուրճար
տախի օլ դատիմտէն պէրու նամ
տար ճէպպարար իտի :
5 Վէ Բապպ առէմին եարա
մաղըղը եէրտէ չօղալըղըն'
վէ եիւրէյի էվքեարլէրինն
ճիւմլէ միւրաշաղալէրի հէր կիւն
սալթ ֆէնա օլտուղունու կէօր
տիւքտէ , Բապպ առէմի եէրտէ
6 եափաղընա փիշման օլտու , վէ
եիւրէյինտէ դասալթլէնտի :
7 Վէ Բապպ տէտի . Եարաթար
ղըմ առէմի եէր եիւզիւ իւզերին
տէն մաճվ էտէյիմ , առէմտէն
թա տալարարա վէ սիւրթիւ
նէնլէրէ' վէ կէօյին գուշարը
նա վարընձայէտէք . զիրա ծն
լարը եափաղըմա փիշման իմ :
8 Ամմա Նոյ Բապպըն նաղարըն
տա լուլթ պուրտու :
9 Նոյուն թէնտիւրիւ պու
տուր . Նոյ սաարգ' վէ տէվքին
տէ քեամիլ քիմնէ իտի . Նոյ
Ալաւ իւշ եիւրիւտիւ : Վէ Նոյ
10 իւշ օղալ թէվլիտ էյլէտի ,
Սէմի' Քամը' վէ Յարեթի :

- 11 Վէ եէր՝ Ալլահն հաղորուն.
տա ֆաթիտ օլտու . հէմ եէր
- 12 զուլմ իլէ տօլտու : Իմաի Ալլահ
եէրի կէօրտիւքի իշթէ ֆաթիտ օլ
մուշ իտի . զիրա եէրին իւզէրինաէ
հէր թէն՝ եօլունու պօզմուշ իտի :
- 13 Վէ Ալլահ Նոյա տէտի .
ճիւմէ թէնին սօնու եօնիւմէ
կէլտի . զիրա օնրարն սէպէպին
տէն եէր զուլմ իլէ տօլտու . վէ
իշթէ պէն օնլարը եէր իլէ պօ .
- 14 զաճաղըմ : Քէնաինէ չիօլը ա-
լաճլարտան պիր կէմի եափ . կէ-
միտէ հիւճրէլէր եափ . վէ օնու
իլէրիտէն վէ տիւարտան զիֆթ
- 15 իլէ զիֆթէլէ : Վէ օնու եափա-
ճաղըն իլէմ պու տուր . կէմինին
ուզուկուզու իւչ եիւզ արչըն՝
էնի կլլի արչըն՝ վէ եիւլաէքլի
- 16 զթուզ արչըն օլտուն : կէմիյէ
այտնլըգ եէրի եափաւն , վէ
օնու պիր արչըն միգուարի եօգա-
րըյա տօլըու պիթիրէսին , վէ
կէմինին գափուսունու եան թա-
րաֆընա դօյասըն . օնու իւչ թա-
- 17 պաղալը եափասըն : Վէ պէն
իշթէ պէն քէնաինտէ սիրի ճա-
նը օլան հէր թէնի կէօյիւն ալ-
թընտան պօզմադ իլէն եէրին
իւզէրինէ սու թուֆանը կէթի-
րիւմ . եէրտէ հէր նէ վար իտէ
- 18 հէլաք օլաճադ : Ամմա սէնին
իլէ ա՛հօրմը սապիթ էտէյիւմ ,
վէ կէմիյէ կիրէսին , սէն տէ
օլուլարըն տա՝ վէ գարըն վէ օ-
ղուլարընըն դարըլարը պէրա-
- 19 պէրինձէ : Վէ ճիւմէ հայվան
լարտան՝ հէր թէնտէն պիրէր
չիֆթ՝ հէփիսինտէն կէմիյէ կէ-
թիւրէսին , քի եանընտա սաղսադ-
լայասըն . օնլար երբէքլի տիշլի
- 20 օլա : Գուչարտան ճինսէրինձէ
վէ տալարլարտան ճինսէրինձէ՝
եէրին ճիւմէ սիւրթիւնէնլէրին-
տէն ճինսէրինձէ սաղ սաղլայա-
սըն տէյիւմ՝ ճիւմէսինտէն պի-
րէր չիֆթ սէնին եանընա կէլէ :

վէ սէն՝ քէնաինէ հէր եէնիր 21
եէյէճէքտէն ալ տա՝ եանընտա
պիրէքտիր , քի տանա հէմ օնլա-
րա եէյէճէք օլա : Իմաի Նոյ՝ 22
Ալլահն օնա ճիւմէ կմր էթ-
տիյինէ կէօրէ էյլէտի . էյլէ էյ-
լէտի :

ՊԱՊ Ե

Վէ Բապպ Նոյա տէտի . Սէն 1
ճիւմէ կվին իլէ կէմիյէ կիր .
զիրա սէնի պու տէվրտէ հու-
ղուրումտա սաղադ կէօրտիւմ :
Հէր փաք հայվանտան քէնաինէ 2
երբէքլի տիշլի եէտիլէր եէտի-
լէր սիւսըն . վէ փաք օլմայան
հայվանլարտան երբէքլի տիշլի
պիրէր չիֆթ ալաւն : կէօյիւն 3
գուչարընտան տափի երբէքլի
տիշլի եէտիլէր եէտիլէր ալա-
ւն , քի սիւթիւն եէր եիւլիւ իւ-
ղէրինտէ վիւրիյէթ սաղ սաղ-
լայասըն : Չիւրա եէտի կիւնտէն 4
սօնկրա՝ եէրին իւզէրինէ գըրդ
կիւն վէ գըրդ կէճէ եաղմուր եաղ-
մըրըրմ , վէ ճիւմէ եափաւ-
ղմ վիւճիւտիւ եէր եիւղիւ իւ-
ղէրինտէն մահլ էտէճէյիւմ : Վէ 5
Նոյ՝ Բապպըն օնա ճիւմէ կմր
էթտիյի կիպի էյլէտի :

Վէ սու թուֆանը եէրին իւ- 6
ղէրինտէ օլտուկու զէման՝ Նոյ
ալթը եիւզ եաղընտա իտի : Իմ- 7
տի Նոյ հէմ օղուլարը վէ դա-
րըսը վէ օղուլարընըն գարըլա-
րը պիլէսինձէ թուֆան սուլա-
րընըն սէպէպինտէն կէմիյէ կիր-
տիլէր : Փաք հայվանլարտան վէ 8
փաք օլմայան հայվանլարտան
հէմ գուչարտան վէ եէրին իւ-
ղէրինտէ ճիւմէ սիւրթիւնէնլէր-
տէն , չիֆթ չիֆթ երբէքլի տի- 9
շլի կէմի իլինէ Նոյա վարտըլար .
Ալլահն Նոյա կմր էթտիյինէ
կէօրէ :

Վէ վաղի՝ օլտու քի եէտի 10

կիւնաֆէն սօնկրա՝ Թուֆանըն
սոււլարը եւրին իւղէրինէ կէլիփ :
11 Նոյուն է օմրիննիւն ալթը եիւ-
զիւնձիւ երընտա՝ լեքինձի այտա՝
այլն օն եէտինձի կիւնիւնաէ՝
հէման օ կիւնաէ պէօյի.բ էնկի-
նին հէփ փունկարլարը եարըլ-
աը , վէ կէօյիւն փէնձէրէլէրի ա.
12 չըլուր . վէ եէրին իւղէրինէ
գըրդ կիւն վէ գըրգ կէձէ եալ
13 մուր կէլար : հէման օ կիւնաէ՝
Նոյ վէ Նոյուն օղուլարը Սէմ
վէ Բամ վէ Բաբէթ՝ վէ Նոյուն
գարըր՝ վէ օղուլարընն իւչ
գարըլարը պէրապէրլէրինձէ կէ-
14 միյէ կիրտիլէր , քէնտիլէրի՝ վէ
հէփ ճանսուլարը ճինսուլ-
լէրինէ կէօրէ՝ վէ հէփ սաւալարը ճինս-
լէրինէ կէօրէ՝ վէ եէրին իւղէ-
րինաէ տէփրէնէն հէփ սիւրթիւ-
նէնկէր ճինսուլէրինէ կէօրէ՝ վէ
հէփ գուլար ճինսուլէրինէ կէօրէ՝
15 հէր սիւրթիւ գանսալը գուլ . եա-
նի ճիւմէ տիրի ճանը օլան Թէն-
աէն՝ լեքիլէր լեքիլէր Նոյուն եա-
16 նընա կէմիյէ կիրտիլէր : վէ
կիրէնլէր՝ ճիւմէ Թէնաէն եր-
քէքլ սիւլիլ կիրտիլէր , Ալա-
հըն օնա էմր էթաիյի կիպի .
վէ Բապսարաւնտան գափաաը :
17 վէ եէրին իւղէրինէ գըրդ
կիւն Թուֆան օլուու . վէ սուլար
չօլալըպ՝ կէմիյի գալորտըլար ,
18 վէ եէրտէն եիւքսէլի : վէ սու-
լար գապարըպ՝ եէրին իւղէրին-
տէ զայէթ չօլալուլար . վէ կէմի
սուլարըն եիւզիւնաէ եիւրիւ-
19 տիւ : վէ սուլար եէրին իւղէ-
րինաէ զայէթ զիյատէսի իւլ գա-
պարալար , վէ պիւթիւն կէօ-
յիւն ալթընտա օլան հէփ եիւնձէ
20 սաղար հօրթիւլիւ . Սուլար՝
օնալըն իւղէրինաէն օն պէշար-
ըն գապարըպ՝ սաղար հօր-
21 Թիւլիւ : վէ եէրին իւղէրինտէ
տէփրէնէն հէր պիր Թէն՝ կէ-
րէք դուշ կէրէք սաւար՝ կէրէք

ճանսուլար՝ կէրէք եէրին իւղէ-
րինտէ տէփրէնիւր հէր սիւր-
թիւնէն՝ վէ ճիւմէն սաւալ հէ-
լաք օլուու : հէփ գարաաա օ
22 լանլարաան՝ պրարիւու տէլիյին
աէ հայաթ նէֆէսի օլանլարըն
ճիւմէսի հօլուու : վէ եէր եիւ-
23 զիւ իւղէրինաէ հէր վիւճիւս
մազվ օլունտու , սաւալաէն Թա-
հայաանա՝ սիւրթիւնէն՝ վէ կէօ-
յիւն գուլունա վարընձէյէ-
տէք , վէ օնլար եէրտէն մազվ
օլունտու . վէ եալընը Նոյ հէմ
պիլէսինձէ կէմիտէ օլանլար գալ-
աը : վէ սուլար եէր իւղէրինտէ
24 եիւղ էլլի կիւն գապարալար :

ՊԱՊ Ը

1 վէ Ալաւ Նոյուն՝ վէ պի-
լէսինձէ կէմիտէ օլան ճիւմէն ճա-
նսաւարըլ վէ ճիւմէն սաւար-
լարը ֆիքրինէ կէթիւրաի . վէ
Ալաւ եէր իւղէրինէ պիր ըիւղ-
կիար կէշիւտի , վէ սուլար Թէն-
քին օլուու : վէ էնկիւնիւն փուն-
2 կարըլարը հէմ կէօյիւն փէնձէրէ-
լէրի գափաաը , վէ եալընը
կէօքտէն քէսիւրի : վէ սուլար
3 եէրտէն կիտէ կիտէ չէքիլէք-
տէ օլուա՝ օլ եիւղ էլլի կիւնաէն
սօնկրա սուլար աղալմագաա օլ-
սուլար : վէ եէտինձի այտա՝ ա-
4 յըն օն եէտինձի կիւնիւնաէ կէ-
մի Արարադ տաղարընն իւղէ-
5 րինաէ գարադ գըրդ : վէ սու-
լար վարարադ աղալմագաա իտի
Թա օնուլնաա նյատէք . օնուլն-
ճու այլն իւլ կիւնիւնաէ սաղաւ-
6 րըն Թէփիլէրի կէօրինաաի :
վէ վագիլ օլուու քի գըրդ
կիւնիւնաէ սօնուլնաա՝ Նոյ եափաը-
լը կէմիւնի փէնձէրէսինի աչ-
աը , վէ գուլընուու սաղ վէր-
7 տի . վէ օ չըգաը , վէ չըգալ
հօթէ պէրի տէնէր իտի՝ Թա
եէրին իւղէրինաէն սուլար գու-

- 8 րուպունճէյէտէք : Անտէն՝ սու-
լար եկր իւզերինտէն ազալարմը
տէյիւ կէօրմէք իշին՝ եանըն-
տան կէօյերճինի սալը վէրտի :
- 9 Ամմա կէօյերճին քէնտի այաղը-
նըն թապանընա տուրաճադ եէր
պուլմամադ իլէ , ծնուն եանընա
կէմիյէ տէօնտիւ . զիրա պիւ-
թիւն եէրին եիւղիւնտէ սուլար
վար իտի . իմտի օ՝ էլինի սալըպ
ծնու ալտը , վէ ծնու քէնտի եա-
- 10 նընա կէմիյէ կէթիրտի : Վէ
թէքլար եէտի կիւն տաճա պէք-
լէյիպ՝ եինէ կէմիտէն կէօյերճի-
- 11 նի սալը վէրտի : Վէ կէօյերճին
աիշամ իւթիւ ծնա կէլտի , վէ
իլթէ աղընտա՝ պիր թազէ զէյ-
թուն եափրաղը վար իտի . իմտի
նոյ պիլտի քի՝ սուլար եէրին
- 12 իւզերինտէն աղալար : Վէ թէք-
լար եէտի կիւն տաճա պէքլէ-
յիպ՝ կէօյերճինի սալը վէրտի ,
վէ արթըդ ծնա պիր տաճա
տէօնմէտի :
- 13 Վէ վապի՝ օլտու քի՝ ալթը
եիւզ պիրնճի երլտա եվլէլքի
այըն իւք կիւնիւնտէ՝ սուլար
եէրին իւզերինտէն գուրուտու .
վէ նոյ կէմիինի գափաղընը գալ-
տըրըպ պագաթը , վէ իլթէ եէրին
- 14 եիւղիւ գուրուտու աուր : Վէ
իքինճի այտա՝ այըն իյիրմի եէ-
տինճի կիւնիւնտէ՝ եէր գուրու-
տու :
- 15 Վէ Ալլաճ նոյա սէօյլէյիպ՝
- 16 տէտի . կէմիտէն չըգ՝ սէն վէ գա-
լըն վէ օղուլարըն վէ օղուլա-
լընըն դարըլարը սէնին իլէ պէ-
- 17 ռապէր : Ճիւմէ սէնին իլէ պէ-
րապէր օլան հայլանը հէր թէն-
տէն կէրէք գուլարը կէրէք
տափարարը՝ կէրէք եէր իւզէ-
րինտէ տէփրէնէն հէփ սիւրթիւ-
նէնէլքի պիլէնճէ չըգար . վէ
եէրտէ ղսյէթ իլէ արթմընլար ,
հէմ եէր իւզերինտէ մէյվէտար
- 18 օլտա՝ չըղալընլար : Իմտի նոյ՝

հէմ օղուլարը վէ գարըլար վէ օ-
ղուլարընըն դարըլարը ծնուն ի-
լէ պէրապէր չըգարըլար . հէր 19
հայլան վէ հէր սիւրթիւնէն վէ
հէր գուլէ եէրին իւզերինտէ տէփ-
րէնէնէլքին Ճիւմէսի ճիւմէ-
րինճէ կէմիտէն չըգար :

Վէ նոյ Բապպա պիր մէզպաճ 20
եաիտը , վէ հէր փաք տափար-
տան վէ հէր փաք գուլտան
ալտը , վէ մէզպաճտա պիւթիւն
եանմալար սուռտու : Վէ Բապպ 21
խօշ գօգուլու գօղլարը , վէ
Բապպ եիւրէյինտէ տէտի քի՝
Արթըգ առէմ իշին պիր տաճա
եէրէլանէթ էթմէյէճէյիմ՝ է-
յէրէն առէմին եիւրէյինին միւ-
լաճազարը՝ չօճուգուլուտան
եարամադ իսէ տէ . վէ արթըգ
էթտիյիմ կիպի պիր տաճա
Ճիւմէ եաշայանը գըրմայաճա-
ղըմ՝ Արթըգ եէր տուրտուգ 22
ճա՝ էքին վէ պիլին՝ սուրգ վէ
սըճադ՝ հէմ եաղ ու գըլ՝ վէ
կիւն վէ կէճէ էքսէք օլմայա :

Պ Ա Պ Թ

Վէ Ալլաճ նոյու հէմ օ 1
ղուլարընըն պէրէքէթլէյիպ՝ ծնա-
րա տէտի . Մէյվէտար օլտապ
չօլալըն , վէ եէրի տօլտուրուն :
Վէ եէրին Ճիւմէ հայլանլարը 2
վէ կէօյիւն Ճիւմէ գուլարը սիգ
տէն իւրքիւպ գօրգտունլար . ծն-
լար՝ եէրտէ Ճիւմէ տէփրէնէնէլք
իլէ վէ տէնիլին Ճիւմէ պալըգ-
լարը իլէ էլինիլէ վէրիլիւ տիր :
հէր տէփրէնէն քի ծնտա հայաթ 3
վար , սիգէ եէմէք իշին օլա .
հէփսինի սիգէ եէլիւ օթ կիպի
վէրտիմ : Անճադ էթի ճանըլի 4
լէ՝ էքի՝ ծնուն գանընը եէմէյէ
սինիլ : Վէ էլպէթտէ ճանլա 5
լընըլ իշին գանընըղը արայա
ճաղըմ՝ ծնու հէր ճանալարըն
էլինտէն արայաճաղըմ . վէ ա

տէմին ճաննընր ատէմին էլինտէն՝
 դարնտաշը օլան քիմսէնին էլին
 6 տէն արայաճալըմ : Բիմ քի ա
 տէմ դանըր տէօքերտէ , ծնուն
 դանըր աստէմտէն տէօքիւէճէք
 տիր . ղերա Ալլահ՝ ատէմի
 քէնտի սուրէթինտէ ետիմըշ
 7 ալըր : Իմտի սիղ մէյլէտար օ
 լուպ չօղալն . եէրտէ ղայէթ իլէ
 արթըն , վէ ծնտա չօղալն :
 8 Վէ Ալլահ Նոյա վէ պիլէսին .
 ճէ օլուլարընա սէյլէյիպ տէ .
 9 սի . Իմտի պէն՝ իլթէ պէն սի
 ղին իլէ վէ սիղալէն սօնկուս ղուր
 րիյէթինիզ իլէ ա՛հտըմը սա
 10 պիթ էտէյիմ , սիղին իլէ օլան
 հէր ճանլու հայվան իլէ տախի ,
 կէրէք գուշ՝ կէրէք տալար՝ վէ
 կէրէք եէրին հէր ճանալարը ի
 լէ քի սիղին իլէ պէրապէր տիր՝
 կէմիտէն չըգանլարըն ճիւմէսի
 իլէ , եա՛նի եէրին հէփ ճանալա
 11 ըլ իլէ : Վէ սիղին իլէ ա՛հտը
 մը սապիթ էտէյիմ , վէ արթըդ
 ճիւմէթէն Թուֆանըն սուլա
 ընտան հէլաք օլմայա . վէ պիր
 տահա եէրի պօզմաղ իչին թու
 12 ֆան օլմայա : Անտէն Ալլահ
 տէտի . Պէնիմ իլէ սիղին արա
 նըղաա՝ վէ սիղին իլէ օլան ճիւմ
 լէ ճանլու հայվանըն արասըն
 տա՝ էպէտի տէվըրէ իւղըն դօ
 տուղում՝ ա՛հտըն նիշանը պու
 13 տուր . Եայըմը պուլուլթտա դօ
 յայըմ , վէ օ՝ պէնիմ իլէ եէ
 րին արասընտա օլան ա՛հտըն
 14 նիշանը օլա : Վէ վազի՝ օլա քի՝
 եէրին իւղէրինէ պուլուլթ կէ
 15 Թիրտիյիմտէ , եայ պուլուլթ
 տա կէթօրիւնէճէքտիր . Վէ պէ
 նիմ իլէ սիղին արանըղաա՝ վէ
 հէր Թէնտէն ճիւմէ ճանլու հայ
 վանըն արասընտա օլան ա՛հտը
 մը ֆիքրիմէ կէթիրէյիմ . վէ
 պիր տահա ճիւմէթէնի հէ
 16 լաք էտէճէք սուլար Թուֆանը
 օլմայա : Վէ եայ պուլուլթտա

օլաճադ տրր . վէ պէն ծնու կէօ
 րէճէյիմ քի՝ Ալլահ իլէ եէրին
 իւղէրինտէ օլան հէր Թէնտէն
 ճիւմէ ճանլու հայվանըն արա
 սընտա օլան էպէտի ա՛հտը ֆիք
 րիմէ կէթիրէյիմ : Վէ Ալլահ 17
 Նոյա տէտի . Պէնիմ իլէ՝ եէրին
 իւղէրինտէ օլան ճիւմէթէ
 նին արասընտա սապիթ էթ
 տիյիմ ա՛հտըն նիշանը՝ պու
 տուր :

Իմտի Նոյուն կէմիտէն չը 18
 դան օլուլարը՝ Սէմ վէ Քամ
 վէ Յաբէթ իտի . վէ Քամ՝
 Քանանըն պապաար իտի : Նո 19
 յուն իւշ օլուլարը պուշլար ի
 տի , վէ ճիւմէթէ եէրէ եայըլան
 խափ՝ պունլարսան իտի : Վէ 20
 Նոյ եէրի իլէմէյէ պաշլատը ,
 վէ պաղ տիքտի : Վէ շարապ 21
 տան իչիպ՝ սէրիսօշ օլտու . վէ
 չարըրընըն օրթարընտա ո՛ւր
 եան օլտու : Վէ Քանանին պա 22
 պաար Քամ՝ պապասընըն չըփ
 լազըլընը կէթիւպ՝ տիշարըտա
 լիքի դարնտաշնա խապէր վէր
 աի : Անիմ Սէմ իլէ Յաբէթ 23
 պիր էսվապ ալըպ՝ լիքի ու
 մուղարընա դօտու , վէ արգա
 տան էիւրիւյիւպ՝ պապալարը
 նըն չըփլազըլընը էթթտիւ
 լէր . վէ էիւղէրի արգատան
 չէվիթիշ օլմադ իլէ՝ պապալա
 րընըն չըփլազըլընը կէթմտի
 լէր : Վէ Նոյ չարալընտան 24
 ոյըլըպ՝ քիւչիք օլունուն ծնա
 էթտիյինի տույտուդաա տէ
 տի . Քանան մէլուն օլուն . 25
 դարնտաշարընա՝ դուլար գու
 լու օլուն : Հէմ տէտի . Սէմին 26
 Ալլահը Բապա միւպարէք օլ
 տուն , վէ Քանան ծնուն դուլու
 օլուն : Ալլահ Յաբէթի կէ 27
 նիլէթմին , վէ Սէմին չատըր
 լարընտա սաքին օլուն . վէ
 Քանան ծնուն դուլու օլուն :
 Վէ Նոյ Թուֆանտան սօնի 28

րա՝ իւշ երևզ էլի երւ եաշա
29 տը : Վէ Նոյուն հէփ կինել-
րի՝ տոգուղ երևզ էլի երւ
օլտու . վէ հօլտիւ :

ՊԱՊ Ժ

- 1 Սէ Նոյ օղուլարը Սէմ՝
Քամ՝ վէ Յաբեթին թէվի-
տաթը պունլար տըր . վէ թու-
ֆանտան սանկրա ծնարա օ .
- 2 Ղուլար տողտու : Յաբեթին օ-
ղուլարը՝ Գոմեր վէ Մագոդ վէ
Մագայ վէ Յաւան վէ Թաբէլ
- 3 վէ Մոսոք վէ Թիրաս խի : Վէ
Գոմերին օղուլարը՝ Աբանաս
վէ Իփաթ վէ Թորգոմա ի .
- 4 տի : Վէ Յաւանն օղուլարը՝
Եղեսա վէ Թարսիս՝ Կիսալար
- 5 վէ Դոդալըր խի : Թայի-
ֆէլերին առալարը բենտիլերին
վկայէթէրինաէ՝ հէր պիլի տի-
լինէ կէօրէ՝ Թայիֆէլերաէ դա-
պիլէլերինձէ պունլարտան թադ-
սիմ օլունտու :
- 6 Վէ Քամին օղուլարը՝ Քուշ
վէ Մեստրեմ վէ Փուդ վէ
- 7 Քանան խի : Վէ Քուշուն օ-
ղուլարը՝ Սաբա վէ Եւիլա վէ
Սաբաթա վէ Ռեգմա վէ Սե-
բեթաբա խի . վէ Ռեգմանն
օղուլարը՝ Սաբա վէ Դեգան
- 8 խի : Վէ Քուշ Նեբրովթու
թէվիտա էյէտի . պու՝ եէրտէ
- 9 Ճէպպար օլմաղա պաշլարը : Պու՝
Բապպին հուգուրունաա դուվ
վէթլի ալճը խի . ծնուն
իջին՝ Բապպին հուգուրուն-
աա Նեբրովթ կիպի դուվվէթլի
- 10 ալճը տէնիլը : Վէ փապիշահը-
ղենն իպիթտար Բաբիլոն վէ
Արեգ վէ Աբադ վէ Քաղանէ
խի՝ Սենաթ սիյարունտա :
- 11 Օլ՝ տիյարտան Ասուրա չըգ-
տը , վէ Նինուէ իլէ Ռոբովթ
շէհրին՝ վէ Քաղայի եափտը .
- 12 Նինուէ իլէ Քաղայ արասն-

տա Ռեսէնի տախի Էսփուր .
պու պէօյիւք շէհր խի : Վէ 13
Մեստրեմ՝ Ղուլարը վէ Ա-
նամլարը վէ Ղաբլարը Վէ
Նեփթուքըլարը թէվիտա էյ-
էտի , հէմ՝ Պաթուրեպլիլերի վէ 14
Քասպուքըլարըլի՝ ծնարտան
Փղալըր չըգտը , վէ ԿափԹու-
րուլար Գաթի : Վէ Քանան՝ իլք 15
օղու Սիգոնու անտէն Քետի ,
հէմ Յեթուլուլարը վէ Ամօհ 16
լուլարը վէ Գեբգեպլիլերի , վէ 17
Խեպլիլերի վէ Թուկուլարը
վէ Ասենլիլերի , վէ Արուադ 18
լըլարը վէ Սամարիլիլերի վէ Ա-
մաթըլարը թէվիտա էյէտի ,
անտէն սանկրա Քանանըլարին
գապիլիլերի էպըլարը : Վէ 19
Քանանըլարն սինօրու Սիգոն-
տան Գեբարայէ տողու թա
Գաղայէտէք վէ Սոգոմա վէ Գո-
մորա վէ Աբմայա վէ Սեբոյիմ
տողու թա Ղասայէտէք խի :
Քամին օղուլարը գապիլիլերին 20
ձէ՝ աիլերինձէ վկայէթէրին-
տէ վէ Թայիֆէլերինաէ պուն-
լար տըր :

Վէ Սէմէ տախի Էլլապուր 21
տողտու , քի պու՝ Եբերին Ճիւմ-
լէ օղուլարըլն պապալար՝ պէօ-
յիւք օլան Յաբեթին դարնտալը
խի : Սէմին օղուլարը՝ Եղամ վէ 22
Ասուր վէ Արիաբասադ վէ Ղուդ վէ
Սրամիլիլերի : Վէ Արամին օղուլար 23
ըլ՝ Հուա վէ Հուլ վէ Գաթեր վէ
Մաշ խի : Վէ Արիաբասադ Սա 24
ղայի թէվիտա էյէտի . վէ Սաղայ
Եբերի թէվիտա էյէտի : Վէ 25
Եբերէ իքի օղուլ տողտու . ալի-
րինին առը Փաղէկ խի . զերա
էէր ծնուն կինէլերինտէ թադ-
սիմ օլտու . վէ դարնտալըլն ա-
տը Յեկտան խի : Յեկտանա տա 26
խի Եղմովգադ վէ Սաղափ վէ Ա-
սարմիթ վէ Յարաք , վէ Ագորամ 27
վէ Ուղալ վէ Դեկղա , վէ Գեբադ 28
վէ Աբիմէկ վէ Սաբա , վէ Ու 29

- փեր վէ Եւիլայ վէ Յորաբ աղ-
տու . պոռնկարն ճիւղէսի
30 Յեկտաննն օլուլարը տըր : Վէ
պոռնկարն մէքեանը՝ Մէսա-
անն կիւն տօլուսու տաղը Սո-
31 փերէ վարընճէյէտէք իտի : Սէ-
մին օլուլարը գապիլէլէրինճէ՝
տիւլէրինճէ՝ վիլայէթլէրինտէ
Թայիֆէլէրինճէ պոռնկար տըր :
32 Նոյ օլուլարընն գապիլէլէրի՝
Թէվիտաթլէրինճէ Թայիֆէլէ-
րինտէ պոռնկար տըր . վէ Թու-
ֆանտան սնկրա եերտէ Թայի-
ֆէլէր պոռնկարտան տաղըլը-
լար :

ՊԱՊ ԺԱ

- 1 Վէ ճիւղէ եերտէ լիսան
սիլը՝ վէ սէյլէյիլ պիլ իտի :
2 Վէ վադի՝ օլուլ . քի՝ կիւն
տօլուսուստան կէօգիւլէրին-
տէ , Սենաար տիլարընտա սիլը
օլա պուլտուլար . վէ օրատա
3 ասքին օլուլար : Վէ պիլի պի-
րինէ տէտիլէր քի՝ իլէլ քէր-
փիճէր քէսէլմ , վէ ծնարը ա-
Թէշտէ վիլիլէրէլմ . իմաի քէր-
փիճէր ծնարա Թաշ եերինն
օլուլ , վէ նէֆթ ծնարա չամուր
4 եերինն օլուլ : Վէ տէտիլէր .
Վէլէքէնտիլիլ պիլ շէճը վէ պիլը
գուլէ եափալմ , վէ ծնուն
Թէփէսի կէյէտէք եէլէ , վէ
քէնտիլիլէ նամ՝ եափնէլմ .
օլմայա քի՝ ճիւղէ եերին եիւ-
5 ղա իւղէրինն տաղըլար : Վէ
Բապպ՝ ասէմ օլուլարընն
եափաղըլարը շէճի վէ գուլ-
6 լէյի կէօրմէյէ էտի : Վէ
Բապպ տէտի . իլթէ պոռնկար
պիլը գալմ՝ վէ ճէփիտինն լի-
սանը պիլը սիլը , վէ պոռնու
եափմայա պաշլարըլար . վէ
չիմաի ճէր նէ եափմայա նի-
յէթ էտէրէլտէ , ծնարտան
7 մէն՝ օլուլմայաճապ տըր : Վէլ

- էնէլմ , վէ ծնարըն լիսանընը
օրատա գարըլուլարմ , քի պի-
րի պիլինն լիսանընը սնկրա-
մայալար : Վէ Բապպ ծնարը 8
օրատան ճիւղէ եերին եիւղիւ
իւղէրինն տաղըլար . վէ շէ-
րի եափմայա Ֆէրաղաթ
էթտիլէր : Օնուն իլին ծնուն 9
ատը Բաբիլոն տէնիլտի . զիլա
Բապպ օրատա ճիւղէ եերին
լիսանընը գարըլուլար . վէ
Բապպ ծնարը օրատան՝ ճիւղ-
լէ եերին եիւղիւնն տաղըլար :
Սէմին Թէվիտաթլէր պոռն 10
լար տըր . Սէմիիւղ եաղնտա
իքէն՝ Թուֆանտան իքի երլ
սնկրա Արփաքսաղը Թէվիտ
էյլէտի : Վէ Սէմ Արփաքսա 11
ղը Թէվիտ էթտիլէտէն սնկ-
րա՝ պէշ իիւղ երլ եաղատը ,
վէ օլուլար ճէմ գըղար Թէվ-
լիտ էյլէտի : Վէ Արփաքսաղ 12
օթուղ պէշ երլ եաղատը , վէ
Սաղայը Թէվիտ էյլէտի : Վէ 13
Արփաքսաղ Սաղայը Թէվիտ
էթտիլէտէն սնկրա՝ տէօրթ
Եիւղ իւլ երլ եաղատը , վէ
օլուլար ճէմ գըղար Թէվիտ
էյլէտի : Վէ Սաղայ օթուղ 14
երլ եաղատը , վէ Երեբի Թէվ-
լիտ էյլէտի : Վէ Սաղայ Ե- 15
րբի Թէվիտ էթտիլէտէն սնկ-
րա՝ տէօրթ Եիւղ իւլ երլ եա-
ղատը , վէ օլուլար ճէմ գըղ-
լար Թէվիտ էյլէտի : Վէ Ե- 16
րբի օթուղ տէօրթ երլ եաղա-
տը , վէ Փաղեկի Թէվիտ էյ-
լէտի : Վէ Երեբ Փաղեկի Թէվ 17
լիտ էթտիլէտէն սնկրա՝ տէօրթ
Եիւղ օթուղ երլ եաղատը , վէ
օլուլար ճէմ գըղար Թէվիտ
էյլէտի : Վէ Փաղեկ օթուղ 18
երլ եաղատը , վէ Ռազալը
Թէվիտ էյլէտի : Վէ Փաղեկ 19
Ռազալը Թէվիտ էթտիլէտէն
սնկրա՝ իքի Եիւղ օթուղ երլ
եաղատը , վէ օլուլար ճէմ գըղ-

- 20 լար թէվելիս էյլէտի : Վէ
Ռադաւ օթուղ իբի երւեալա-
յըպ' Սերուգու թէվելիս էյ-
21 լէտի : Վէ Ռադաւ Սերուգու
թէվելիս էթաիթտէն սօնկրա'
իբի եիւզ եէտի երւ եաշատը ,
վէ օլուլար հէմ գըզար թէվ
22 լիտ էյլէտի : Վէ Սերուգ օ.
թուղ երւ եաշայըպ' Նաբով
23 րու թէվելիս էյլէտի : Վէ
Սերուգ Նաբովու թէվելիս
էթաիթտէն սօնկրա' իբի եիւզ
երւ եաշատը , վէ օլուլար հէմ
24 գըզար թէվելիս էյլէտի : Վէ
'Նաբով իյիթի մօգուղ երւ
եաշայըպ' թարայը թէվելիս էյ-
25 լէտի : Վէ Նաբովը թարայը
թէվելիս էթաիթտէն սօնկրա'
եիւզ օն մօգուղ երւ եաշատը ,
վէ օլուլար հէմ գըզար թէվ
26 լիտ էյլէտի : Վէ թարայ եէթ-
միշ երւ եաշատը , վէ Սբրա-
մը' Նաբովու վէ Առանը թէվ
լիտ էյլէտի :
27 Վէ թարանըն թէվելիսաթը
պոնկար սըր . թարայ Սբրա-
մը' Նաբովու վէ Առանը թէվ
լիտ էյլէտի . վէ Առան Ղով-
28 տու թէվելիս էյլէտի : Վէ Ա-
ռան' պապասը թարանըն էօ.
նիւնտէ մօղաուղու տիյարտա
Քիլաանիւրին Ուր շէհրինտէ
29 էօրիւ : Վէ Սբրամ իլէ Նա-
բով' քէնտիւրինէ գարըլար
ալարըլար . Սբրամըն գարըլար
նըն ատը Սարայ' վէ Նաբով
րուն գարըլընըն աաղ Առանըն
ղըղը Մեղքա խոի . քի Առան
Մեղքանըն վէ Յեղքանըն պա-
30 պասը խոի : Վէ Սարայ գըսըր
խոի . օնուն էվկարը հօղ խոի :
31 Վէ թարայ քէնտի օլու Սբ-
րամը' վէ քէնտի թօրնու Ա-
ռանըն օլու Ղովու' վէ քէն-
տի օլու Սբրամըն գարըլը'
կէլինի օլան Սարայը ալար ,
վէ Քանան տիյարընա կիթմէք

իլին' օնար իլէ Քիլաանիւրին
Ուր շէհրինտէն չըգտը . վէ խա-
ռանատէք կէլիպ' օրատա աա-
քին օլուլար : Վէ թարանըն 32
կիւնկըլի իբի եիւզ պէշ երւ
օլու . վէ թարայ' խառանտա
էօրիւ :

ՊԱՊ ԺԲ

Վէ Բապպ Սբրամա տէտի . 1
Տիյարընաան վէ վաթանընտան'
վէ պապանըն էվինտէն' սանա
կէօնթէրէճէլիմ տիյարա կիթ :
Վէ սէնի պէշիք թայիլիէ է 2
տէճէլիմ , վէ սէնի պէրէթթ
լէյճէլիմ , վէ տալըն աղմ'
էտէճէլիմ . վէ պէրէթթ օ.
լաճադսըն : Վէ տանա խայր 3
տուա' էտէնէրի պէրէթթ
յէճէլիմ , վէ սանա պէտ
տուա' էտէնէ լանէթ էտէճէ-
լիմ . վէ եէրին հէի դապիլէլէ-
րի սէնտէ պէրլքէթլէնէճէրէր :
Վէ Սբրամ' Բապպն օնա 4
տէտիյի կիպի' կիթտի , Ղովա տա
պիլէսինճէ կիթտի . վէ Սբրամ
խառանտան չըգտըլը զէման'
եէթմիշ պէշ եաշնտա խոի : Վէ 5
Սբրամ' գարըլը Սարայը վէ
գարընտալընըն օլու Ղովու
վէ հէի էտինտիլէրի մալէրի-
նի վէ խառանտա գաղանտըգ-
լարը ճանըլըր ալըպ' Քանան
տիյարընա կիթմէյէ չըգտըլըր .
վէ Քանան տիյարընա կէլով- 6
լէր : Վէ Սբրամ օ տիյար-
տան' թա Սիւքէմն մաշալնէ'
Մօրէ մէշլէյինտէք կէտի .
վէ օլ զէման օ տիյարտա Քա-
ռանըլար վար խոի : Վէ Բապպ 7
Սբրամա կէօրիւնիւպ'տէտի . Պու
տիյարը սէնին զիւրիլէթիննէ
վէրէճէլիմ . օ տալի օրատա
օնա կէօրիւնէն Բապպա մէղ-
պաճ եալար : Վէ օրատան 8
Բէթէլն կիւնտօլուտու թարա .

- Ֆինտա օլան տաղա սօղոու
կէօջիւս՝ չաաբընը գուրաուե,
չէօյէ քի Բեթէլ կիւն պաթը-
սընտա՝ վէ Գայի կիւն սօղու-
սուտա խոի . վէ օրատա Բապ-
պա մէզպահ եափըս՝ Բապպըն
9 աաընա նիտա էյէտի : Վէ
Աբրամ կէօջիւս՝ գըպլէյէ սօղ-
րու կիտէրէք կէօջմէքտէ խոի :
10 Վէ տիյարտա գըթըգ օլ-
մադ իլէ՝ Աբրամ՝ Մըսըրա
էնտի , քի օրատա միւսաֆիր
օլա . ղերա օլ տիյարտա գըթ-
11 ըգ աղըր խոի : Վէ օլտու քի՝
Մըսըրա կիրմէյէ եաղաշաղդ-
տա , քէնտի գարըսը Մարայա
տէտի . իշթէ հալա պիլիլիմ
քի՝ սէն կիւղէլ չէհրէի գարը
12 ուն . Վէ օլա քի՝ Մըսըրա
սէնի կէօրիւնձէ , Պու՝ օնուն
գարըսը տըր տէյէլէր , վէ պէ-
նի հօրիւրիւս՝ սէնի սող գօ-
13 յալար : Քէրէմ էյէլ՝ Գըզ
գարընտաղ իմ տէ . չէօյէ քի՝
սէնի խաթըրն իջիւն պանա
խայր օլա , վէ սէյին սէպէ
14 պիտէն ճանրմ եաղայա : Վէ
վաղի՝ օլտու քի՝ Աբրամ Մը-
սըրա կիրտիքտէ , Մըսըրա
գարընն ղայթի կիւղէլ օլտու-
15 ղուտու կէօրտիւլէր : Հէմ փա-
րաւոնուն պէյլէր խոն կէօր-
տիւքտէ , օնու փարաւոնուն էօ-
նիւնտէ մէս հթաիլէր . վէ գարը
16 փարաւոնուն էյլինէ աղնտը : Վէ
օնուն խաթըր իջիւն Աբրամ
իհսան էյէտի . վէ օ՝ գօյտը-
լարա վէ սըղըրարա վէ էշէք-
էրէ վէ քէօյէլէր վէ խաղըր-
լարա վէ տիշէ էշէքէրէ վէ
17 տէվէլէրէ մալէք օլտու : Վէ
Բապպ փարաւոնա վէ օնուն է-
վինէ՝ Աբրամըն գարըսը Սա-
րատան էօթիւրիւ պէյիւք պէ-
18 լարար սալտը : Վէ փարաւոն
Աբրամը չաղըրըս տէտի . Պու
պանա էթթիլին նէ՝ տիր . նի՝

չիւն պանա խապէր վէրմտին
քի՝ պու գարըն տըր . Նի՞ չիւն 19
տէտին քի՝ Պու գըզ գարըն-
տաղմ տըր , վէ օնու քէնտի
մէ գարը իջիւն աղյօր խոիմ .
ամմա շիմոի իշթէ գարըն՝ ալ
տէ կիթ : Վէ փարաւոն օնուն 20
իւղէրինէ ատէմլէր մէմոը էթ-
տի . վէ օնու վէ գարըսընը
վէ ճիւղէ օնուն օլանը կէօն-
տէրտիլէր :

ՊԱՊ ԺԴ

- Վէ Աբրամ Մըսըրոտան՝ 1
Քանանը գըպլէ թարաֆընա
սօղոու չըգաղ , քէնտի վէ
գարըսը վէ ճիւղէ օնուն օլա-
նը՝ Ղովա տաիի օնուն իլէ պէ-
լապէր : Վէ Աբրամ սիւրիւ 2
իլէ՝ կիւմիւշ իլէ՝ վէ ալթուն
իլէ ղայթի գէնիլին խոի : Վէ 3
գօնաղարընձա՝ ղըպլէ թարա-
ֆընտան Բեթէլտէք կէլտի ,
Բեթէլ իլէ Գայիլին արա-
սընտա էյլէլտէն օնուն չաա-
րը օլտուղու էէրէտէք . Օլ մա 4
հալէ քի՝ մօգաւտէմա օրատա
մէզպահ եափըշ խոի . վէ Աբ-
րամ օրատա Ալահըն աաընա
նիտա էյէտի :
Վէ Աբրամ իլէ կիտէն 5
Ղովտուն տաիի՝ սիւրիւլէրի վէ
սըղըրարը վէ չաաղըրարը վար ի-
տի : Վէ օլէրտէ պիրլէքտէ ապիլն 6
օլմաղա սըղմաղար խոի . ղերա
մալարը չօգ օլմադ իլէ՝ պիր-
լէքտէ ապիլն օլմաղա գաւիր
տէյիլ խոիլէր : Վէ Աբրամըն 7
սիւրիւսիւնիւն չօպանարը իլէ՝
Ղովտուն սիւրիւսիւնիւն չօ-
պանարը արասընտանիլա՝ տիւշ
տիւ . վէ օլ ղէման օ տիյար-
տա Քանանըլար վէ փերէղի-
լէր սալին խոի : Վէ Աբրամ 8
Ղովտա տէտի . Քէրէմ էյլէ ,
պէնիմ իլէ սէնիլն արանտա՝ վէ

- չօպանւարեմ իւէ սէնին չօպան.
լարենն արաարնաա նիզա՝ օլ
մասն . զերա պիղ դարենաա .
- 9 չըլ : Ճիւմէ եէր սէնին հօ.
նիւնաւ տէյիլի . քերէմ էյ.
լէ՝ պէնաէն այրըլ . էյէր սէն
օլա կիտէրսէն , պէն սաղա
կիտէրիւ . վէ էյէր սաղա կի.
տէրսէն , պէն օլա վարըրմ :
- 10 Իմաի Ղովա կէօղէրինի գալ
արըրա՝ Յորգանանն ճիւմէ
ապիրէսինի կէօրաիւ քի՝ Բապա
Սողոմ վէ Գոմորու պօղմաղ.
տան էվվէ՝ ճիւմէսի Սեգովա
վարընճայտաէք Բապալն ճէննէ.
Թի կիպի՝ Մըսըր սիյարը կիպի
- 11 սուվարըրմը մահալ իսի : վէ
Ղովա քէնտույէ Յորգանանն
ճիւմէ տայիրէսինի սէչիպ՝
կիւնաօղուտունա օղորու կէօչ
տիւ . վէ ծնլար պիրի պիրին .
- 12 տէն այրըրը : Աբրամ՝ Քանան
տիյարնաա օաքին օլտու .
Ղովա սա օլ տայիրէսէքի շէնը
էրտէ սաքին օլապ՝ չաարըլ
- 13 նը Սողոմաա՝ ք գօրտու : վէ
Սողոմուն էհալիսի՝ զայէթ
քէօթիւ վէ Բապալն հուղու
րունաա կիւնաճէրա իտիւր :
- 14 վէ Բապալ Աբրամ՝ Ղովա
օնտան այրըրըգտան սօնկրա
տէտի . Շիմաի կէօղէրինի գալ
որըր սա՝ օլտուղուն մահալուն
փօրեաա վէ գըպէյէ վէ կիւն .
սօղուտունա վէ կիւնալաթըրնա
- 15 սօղորու պաղ . Ջիւրա կէօրաիւ .
յիւն ճիւմէ եէրի՝ օանա վէ
սէնին զիւրրիյէթինէ վէրէճէ .
- 16 յիւ թա էպէտաւը : վէ
զիւրրիյէթինի եէրին թօղ թօփ .
րաղը կիպի պէհիսապ էտէճէյիւ .
շէյլէ քի պիր քիմէնէ եէրին
թօղ թօփրաղընը սայապիրեսէ ,
սէնին զիւրրիյէթին տէ սայը .
- 17 լա : Գալգ շու էէրի ուղուն
լուղունճա վէ էնլիլիյինճէ կէզ .
զիւրա օնու սանա վէրէճէյիւ :

վէ Աբրամ չաարըրնը չէքիպ . 18
կիթաի , վէ Բէբրնաա օլան
Մամբրէ մէշէլիյինա՝ սաքին
օլտու . վէ օրաա Բապալա
մէզպան էափուր :

ՊԱՊ ԺԴ

1 վէ վապի՝ օլտու քի Սե .
նաար փատիւնը օլան Ամար .
բաղըն՝ Ելլատար փատիւնը Ա
րիւմբուն՝ Ելլամ փատիւնը
Քոդողադոմորուն՝ վէ Թայիֆէ .
էրին փատիւնը Թադգալն
կիւնէրինաէ , պունլար՝ Սողո . 2
մուն փատիւնը Բարա իւէ՝
վէ Գոմորուն փատիւնը Բար
աա իւէ՝ Ազմանն փատիւնը
Սենաբ իւէ՝ վէ Սեբոյիմին փա . 3
տիւնը Սիմբոր իւէ՝ վէ Բա
ղա էառի Սեգովուն փատի
ւնը իւէ՝ ճէնը էյէտիւրը :
Հէփ պունլար Սիգիմ տէրէ . 4
սինաէ՝ էառի Թուգ տէնիլին
տէ պիւ իթթիֆաղ պիրբաթի
ւր : Օն իքի եըլ Քոդողադու . 5
մորա դուլուգ էթտիւր , վէ
օն իւչինճիւ եըլաա աւը օլ
տուլար : վէ օն տէօրաիւնճիւ
եըլաա Քոդողադոմոր վէ պիւլէ . 6
սինճէ օլան փատիւնը կէ
լիպ , Ատարալթ Կարնայիմաէ
Ռափայիւրի՝ վէ Համաէ Չու
ղէվէրի՝ վէ Շաւէ Կարաթեմ
տէ էվիմէրի՝ հէմ Քուրէրի
քէնտիւրին Սէր տաղընաա . 7
թա չէօլ էանընաա օլան էւ
փառանէտէք վօրաուլար : վէ
տէօնիպ՝ Ենմասեփաթէ էառի
Կադէսէ կէտիւր , վէ Ամա
ղէկիւրի ճիւմէ նաճիյէսինի
վէ Ասասանթամարտէ սաքին օ
լան Ամօրհուլարը տաթի վուր . 8
տուլար : վէ Սողոմ փատիւն
ընը վէ Գոմոր փատիւնը վէ
Ազմա փատիւնը վէ Սեբոյիմ
փատիւնը վէ Բաղանն էանի

Սեգովուն փատիշանը չբզրպ՝
 օնւր իւլ ճէնք եթմէք իջւն
 Սիդքիմ տերեւոնտէ թապուր
 9 տիդիւնը, քի Եղամն փատի-
 շանը Գողգոթամոր իւլ՝ վէ
 թայի. Թէլէրին փատիշանը թապ-
 դալ իւլ՝ վէ Սեհասարն փատի-
 շանը Ամորփաղ իւլ՝ վէ Եւ-
 լասարն փատիշանը Արիտփ
 իւլ՝ պու ահօրթ փատիշան օլ
 10 պէշ իւլ ճէնք Իպէ : Վէ Սիդ-
 դիմ տերեւոն նէֆթ գոյուլարը
 իւլ տօլու իտի . վէ Սողոմուն
 վէ Գոմմուն փատիշանը
 դաջըպ՝ օրայա տիւշուէր . վէ
 դաշնար տաղա դաշտըլար :
 11 Վէ օնւր՝ Սողոմուն վէ Գոմմ-
 ոուն հէփ մալէրնին վէ հէփ
 դախիւրէրնին աղալ՝ կիթտի-
 12 լէր : Վէ Արամն դարնտա-
 շը օղու Սողոմոնա սաքին օ-
 լան Դովտու՝ հէմ օնուն ճիւմ՝
 վէ մալին ալոպ կիթտիւր :
 13 Վէ պիւր դաջըլն քիմնէ կէ-
 վայ՝ Իպրանի Աբրամա խա-
 պէր վէրաի . վէ օ՝ Եսթուուն
 դարնտաշը վէ Անէրին դարն-
 տաշը Ամօրհու Մամբրէնին
 մէշէլիլնտէ սաքին իտի . զիրա
 պունար Աբրամ իւլ ա՛շաշ-
 14 մըլար իտի : Վէ Աբրամ՝ դա-
 րնտաշըն Էսիր սիւրիւտիւ-
 յունիւ իւլթաիլաէ, քէնտինին
 եթիլտիւրիլի եւ ուշադարը-
 նը իւշ կիւզ օն սքիլ նէֆէ-
 րի սիւրիւպ՝ օնւրն ալարն
 15 ճա Դանէտէք սէյիլթտի : Վէ
 քէնտիսի հէմ գուլարը կէճէ
 իւլ օնւրն իւլէրինէ հէր թա-
 րափտան հիւճիւմ իտիպ՝ օն-
 ւարը վուրտու . վէ օնւրը՝ Տը-
 միշգըն ուրուտա օլան Բուր-
 16 յաէք գովարար : Վէ ճիւմ
 լէ կէշայը կէրի կէթիւրաի . հէմ
 սալիս դարնտաշը Դովտու վէ
 օնուն մալին վէ դարըլար տա-
 իի վէ խալգը կէրի կէթիւրաի :

Վէ օ՝ Բողաղաղունուրու վէ 17
 օնուն իւլ պէրապէր օլան փա-
 տիշանարը վուրմալտան տէօն-
 տիւրուն սանկրա, Սողոմփա-
 տիշանը օնու գարըլամաղա
 Էլաէ տէրեւոնէ՝ Էանի փա-
 տիշան տէրեւոնէ չբարը : Վէ 18
 Սաղեմն փատիշանը Սիւքիտե-
 դեկ էքմէք վէ շարապ չրգար-
 տը . վէ օ՝ Ալան թաալանըն
 քէաշնիլ իտի : Վէ օնա խայր 19
 տուա՝ Էտիպ տէտի . Աբ-
 րամ՝ կէշէլէրին վէ եէրին Սա-
 հիպի Ալան թաալտան միւ-
 պարէք օլուն . վէ Ալան 20
 թաալա միւթէպարիք օլուն,
 քի սէնին տիւլմէլէրնին էլնիւ
 թէտիւմ էթտի . օ տալիս օնա
 ճիւմէսիւտն օնապղգ վէրաի :
 Վէ Սողոմուն փատիշանը 21
 Աբրամա տէտի . Կուֆուրա-
 րը պանա վէր, վէ մալի քէնտի-
 նէ ալը գօ : Վէ Աբրամ Սողոմ 22
 փատիշանա տէտի . Կէթէ-
 րին վէ եէրին Սահիպի Բապա
 Ալան թաալէլէ Էլմի գալ-
 տըրտըմ քի՝ ճիւմէ սէնին չէյ 23
 լէրնտէն՝ իփլքտէն պապ գա-
 պը դայըլնա վարընճա հիւ-
 պիւր չէյ ալմայըմ, քի Աբրա-
 մի պէն զէնիլն էթտիմ տէմէ-
 յէսին, սնճադ ուշադարն եէ 24
 տէլնտէն՝ վէ պէնիւմ իւլ կէ-
 լէն տտէմէրնի՝ Էանի Անէրին
 վէ Եսթուուն վէ Մամբրէնին
 հիստէսիւտն լայրի, օնւր քէն-
 տի հիստէլէրնին ալարնար :

ՊԱՊ ԺԵ

Պու չէլէրտէն սանկրա, րիւ 1
 յաաա Բապարն սէօլիւ Աբ-
 րամա օլուպ տէտի քի՝ Գօրգամ
 Աբրամ, պէն սանա սիփէր
 իմ . էճրին լայլէթ չօդ օւաճադ :
 Վէ Աբրամ տէտի . Եա՝ Ի- 2
 ֆէնաիւմ Եհօվա պէն էվտա-

- որդ կեցէ՛յօր իբէն՝ վէ էվիմին
մալքի պու Տըմըզըը Եղիաղար
իբէն՝ սանա նէ՛ մէրէճէքսին :
- 3 Հէմ՝ Աբրամ տէտի . իշթէ
պանա զիւրիյէթ վէրմէտին ,
վէ իշթէ պան՝ էվիմին քէօ .
- 4 Լէսի վարիս՝ օլուր : Վէ իշթէ
Բապպըն սէօղիւ ծնա կէ՛պ տէ-
տի . Պու՛ վարիսին օլմայաճադ ,
իլլա քի պաղըրնտան չըգաճադ
օյան՝ օ սէնին վարիսին օլա .
- 5 Ճագ ալը : Վէ ծնու տիշարը-
յա չըգարըւտէտի . Հալա կէօ .
յէ տօղուս պագ , վէ երղտըղ-
լարը սայ , էյէր ծնարը սայ .
մաղա դատիր իսէն . Հէմ՝ ծնա
տէտի քի՛ օլիւրիյէթին պէոյ .
- 6 Լէ օլաճադ ալը : Վէ օ՛ Բապ-
պա ինանուր , վէ պուսու ծնա
սատադաթ յայտը :
- 7 Վէ ծնա տէտի . Պէն՝ պու
տիշարը տանա միրաս վէրթէ
իշէօն՝ սէնի Քիլամսիւրէրին Ուր
շէրէնսէն չըգարան Բապպ իմ :
- 8 Վէ օ տէտի . Երա՛ իշթէնտիմ
Եճօվա՛ ծնու Բիրաս ալաճաղը .
- 9 մը նէսէ՛ն պիւլէյիմ : Վէ ծնա
տէտի . Պանա պիր իւչ երլըդ
տանա՛ վէ պիր իւչ երլըդ . քէ-
չի՛ վէ պիր իւչ երլըդ գօջ՝
վէ պիր գուսուս վէ պիր կէօ .
- 10 Երէճին եալթուտու ալ : Վէ
պուսուրըն ճիւմէսինի ծնա ալ-
ալ , վէ ծնարը օրթատան եար-
ալ , վէ հէր պիր վարչայը հշի
իւլէ դարը պէ դարը գօտու .
- 11 ամմա գուշարը եարմատը : Վէ
էշէրին իւղէրինէ գուշար էն .
տի , վէ Աբրամ ծնարը գօվ .
- 12 աու : Վէ վագի՛ օլուս քի՛
կիւնէշ պաթար իբէն , Աբրա-
մին իւղէրինէ պիր ալըր ոչդու
տիւշալի . Հէմ իշթէ ծնուն իւ-
ղէրինէ պէոյի . ք դարանըդ գօր .
- 13 դուսու տիւշալի : Օլուէմ Աբ-
րամա տէտի . Սահիհան պիւլ
քի՛ զիւրիյէթին քէնտիւրէրին

օլմայան տիշարտա զարիպ օլա .
Ճագար , վէ ծնարա գուշուդ
էթտիրէճէքէր . վէ ծնարա
տէօրթ էիւղ երլ ճէֆա էյ .
էյէճէքէր : Հէմ տալի պէն՝ 14
ծնարըն գուշուդ էտէճէքէրի
Թայիֆէյէ հիւքմ էտէճէյիմ .
վէ ծնտան սօնիրա չօգ մալ ի-
լէ չըգաճադար : Վէ սէն սէ 15
լսմէթ իլէ պապալարնա վա-
րաճագըն . էյի իսթիշարըդ
իլէ տէֆն օլունաճագըն : Վէ 16
ծնար՝ տէօրսիւնճիւ տէվտէ
պուրայա տէօնէճէքէր . զիրա
Աթօրհուլարըն եարամաղըղ՝
շիմսիյէտէք տահա Թէմմօլ
մատը : Վէ վագի՛ օլուս քի՛ 17
կիւնէշ պաթընճա՛ գօյու գա-
րանըդ օլուս . վէ իշթէ պիր
թիւթէն քիւլտան վէ աթէշ
ալէվի օլ վարչալարըն ալա-
սընտան կէչտի : Օլ կիւնտէ 18
Բապպ Աբրամ իլէ ա՛հա քէ .
սիշիպ տէտի . Պու տիշարը Մը-
սըրըն բումաղընտան Թա պէոյիք
ըմաղա՛ Եիրաս բումաղընտէք
սէնին զիւրիյէթինէ վէրտիմ .
Կէնէղիւրի վէ Կէնէղիւրի վէ 19
Կէղմնիւրը վէ Քեռիւրի 20
վէ Փէրիւրի վէ Ռափային
էրի , վէ Աթօրհուլարը վէ Քա 21
նանըլարը վէ Գերգէսիւրի վէ
Յիւլուսըլարը :

ՊԱՊ ԺԶ

- 1 Վէ Աբրամըն գարըը Սարայ՝ 1
ծնա տօղուրմաղ խի . վէ ծնուն
պիր Մըսըրը խալայըղը վար
խի , քի ծնուն տալ Հագար
խի : Իմտի Սարայ Աբրամա 2
տէտի . իշթէ հալա Բապպ պէ-
նի տօղը՝ րմագաան մէն՝ էթտի ,
քէրէմ էյլէ՛ խալայըղմա կիր ,
պէլքի ծնտան օղուլ էտիւնէյիմ .
վէ Աբրամ Սարանըն սէօղիւ 3
նիւ տինկէտի : Վէ Աբրամ

Քանան տիարընտա օն ելլ
 ապին օլտուգտան սնկրա ,
 Աբրամը դարըը Սարայ Մը-
 րըլը խալըլը Հագարը ալ-
 տը , վէ օնու քէնտի գոճաը
 Աբրամա դարը իջին վէրտի :
 4 Վէ օ՝ Հագարա կիրտի , վէ
 Համիլէ օլտու . վէ Համիլէ օլ-
 տուղունու կէօրտիբտէ , դա-
 տընը օնուն կէօլէրինտէ խօր կէօ-
 5 ըրենտիւ : Վէ Սարայ Աբրամա
 աէտի . Պանա օլուն դուլմ՝ սէ-
 նին իւղէրինէ օլտուն . պէն խա-
 լայըլըմը դօյնունա վէրտիմ ,
 վէ Համիլէ օլտուղունու կէօր-
 տիբտէ, օնուն կէօլէրինտէ խօր
 կէօրինտիւմ . Բապպ պէնիմ
 իլէ սէնին պէյնինտէ հիւքմ
 6 էյլէսին : Վէ Աբրամ Սարա
 յա աէտի . իշթէ խալըլըն
 էլինտէ տիր , օնա՝ կէօլէրինէ
 խօշ կէօրինէնի էյլէ . վէ Սա-
 րայ օնա Ճէֆա էյլէտիբտէ ,
 օնուն էիւղլենտէն դաշտը :
 7 Վէ Բապպըն մէլէյի օնու
 չէօլտէ սու փունկարընըն եա-
 նընտա՝ Սոր ելունտա օլուն
 փունկարըն եանընտա պուլտու ,
 8 վէ տէտի . էյ՝ Սարանըն խա-
 լայըլը Հագար՝ նէրէտէն կէ-
 լէօրտուն , վէ նէրէյէ կիտէ
 յօրտուն . վէ օ՝ քէն գատընըմ
 Սարանըն էիւղլենտէն դաշտյօ-
 9 ղում աէտի : Վէ Բապպըն մէ-
 լէյի օնա տէտի . Դատընընա
 տէօն , վէ օնուն էլի ալթըն-
 10 տա միւթիւ օլ : Հէմ՝ Բապ-
 պըն մէլէյի օնա տէտի . Զիւր-
 ըրիյէթինի ղայէթ իլէ չօլլ-
 տաճաղըմ , շէյլէ քի չօղլու-
 11 ղունտան ալըլամայա : Անտէն
 Բապպըն մէլէյի օնա տէտի .
 իշթէ սէն Համիլէ սին , վէ օ-
 ղուլ տօղլուաճագսըն , վէ ու-
 տընը իսմայէլ դօյատըն . ղիրա
 12 Բապպ Ճէֆանը իշլթտի : Վէ
 օ՝ եապանի տաէմ՝ օլաճադ . օ-

նուն էլի հէր քէսին իւղէրինէ՝
 վէ հէր քէսին էլի օնուն իւ-
 գէրինէ օլաճադ . վէ Ճիւմէ
 գարընտալարընըն էօնիւնտէ սա-
 քին օլաճադ տըր : Իմտի օ՝ 13
 քէնտիտի իլէ սէյլէշէն Բապպըն
 աալնա՝ Վաշիմին Ալահը ոըն
 տէտի . ղիրա տէտի քի՝ Վաշիմ
 տէն սնկրա՝ պուրասա սա-
 խի կէօրի՝ Եօրմուլում : Անտէն 14
 էօթիւրի օլ գուլունուն աալ-
 նը՝ Լաճայրօյի գուլուսու գօ-
 տու . իշթէ օ՝ Վագէս իլէ Բա-
 րագըն արաաընտա տըր :

Վէ Հագար Աբրամա պիր 15
 օղլու տօղլուտու : Վէ Աբրամ՝
 Հապարըն տօղլուաղու օղլու-
 նուն աալընը իսմայէլ դօտու :
 Վէ Հագարըն Աբրամա իսմա 16
 յէլի տօղլուաղու զէման Աբ-
 րամ սէքսէն ալթը եաաընտա
 խտի :

ՊԱՊ ԺԻ

Վէ Աբրամ տօղլան տօղլուղ 1
 եաաընտա իքէն՝ Բապպ Աբրա-
 մա կէօրինտիւ , վէ օնա տէ-
 տի . Պէն Ճիւմէյէ գատիր Աւ-
 լաճ իմ . էօնիւմտէ էիւրիւ , վէ
 քէնտիլ օլ : Վէ պէնիմ իլէ սէ 2
 նին պէյնինտէ ա՛հարընը գօղլուպ՝
 սէնի ղայէթ իւլ ղայէ չօլլ-
 տաճաղըմ : Իմտի Աբրամիւ 3
 ղիւ իւղէրինէ տիւլտիւ , վէ Աւ-
 լաճ օնուն իլէ սէյլէշէրէք տէ-
 տի . Պէն իսէ՝ իշթէ սէնին ի 4
 լէ ա՛հարմ վար , վէ չօգ թա-
 յիֆէլէրին պապաաը օլաճադ-
 5 պըն : Վէ արթըգ աաըն Աբ-
 րամ աէնիլթէսին , աամա սէնին
 աաըն Աբրահամ օլտուն . ղիրա
 սէնի չօգ թայիֆէլէրին պապա-
 6 ոը էթտիմ : Վէ սէնի ղայէթ
 իւլ ղայէ չօղլուաճաղըմ , վէ
 սէնի թայիֆէլէրէ էտէճէիմ .
 վէ սէնտէն փատիլուշար չրգա-

- 7 ճագար: Վէ պէնիմ իլէ սէ-
նին պէյնիստէ հէմ սէնտէն
սոնկրա տէվլէրինճէ զիւրրիյէ-
թինին պէյնիստէ հպէտի ա՛հտ
տէյլւ ա՛հտըմը սապիթ հոէ-
ճէյիմ, քի սէնին՝ վէ սէնտէն
սոնկրա զիւրրիյէթինին Ալահը
8 օղյըմ: Վէ սոնա վէ սէնտէն
սոնկրա զիւրրիյէթինէ զարիտ
օլտուղուն տիյարը՝ ճիւմէ Բա-
նան տիյարընը հպէտի միւլք
իլին վէրէճէյիմ. վէ ծուլ-
ըն Ալահը օլաճաղըմ:
- 9 Վէ Ալահ՝ Աբրահամա տէ-
տի. Իմտի սէն՝ վէ սէնտէն
սոնկրա զիւրրիյէթին՝ տէվլէ-
րինճէ՝ ա՛հտըմը հըփզ հոէտի
10 նիլ: Պէնիմ իլէ տիլին պէյ-
նինիլտէ՝ վէ սէնտէն սոնկրա
սէնին զիւրրիյէթինին պէյնին.
տէ հըփզ հոէճէյինիլ ա՛հտըմ
պու տուր. Սիղտէն հէր էր-
11 քէք սիւննէթ օլունտուն: Իմ
տի զուլփէնիլդին էթինի սիւն-
նէթ հոէտիսիլ, վէ պու՝ պէ.
նիմ իլէ սիլդին պէյնինիլտէ
12 ա՛հտ նիլտանը իլին օլա: Վէ
սիղտէն հէր սէրիլ կիւնիլք
էրքէք՝ տէվլէրինճէ՝ հլտէ ու-
ղան վէ սէնին զիւրրիյէթին-
տէն օլմոլըպ ճիւմէ էճնէպիլ.
լէրտէն աղէ իլէ սոթուն ալը-
13 նան՝ սիւննէթ օլունտուն: Ի-
վինտէ տողան վէ աղէ իլէ սա-
թուն ալընան էլպէթթէ սիւն-
նէթ օլունտուն. վէ ա՛հտըմ
թէնինիլտէ հպէտի ա՛հտ իլին
14 օլա: Վէ զուլփէսինին էթի
սիւննէթ օլմոլըպ՝ սիւննէթ-
սիլ օլան էրքէք օլ քիմնէ քէն-
տի գալմընտան հէրոք օլունա.
օ՝ ա՛հտըմը իպթալ էթմիլ տիլ:
15 Հէմ Ալահ՝ Աբրահամա
տէտի. Գալըն Սարանըն տող-
նը Սարայ քալիլ չաղըմա, ամ-
մա ծունն տող Սարրա օլուն:
16 Վէ ծուլ պէրէթէթէյէճէյիմ,
- հէմ տաթի սանա ծնտան պիլ
օղուլ վէրէճէյիմ. վէ ծուլ պէ-
րէթէթէյէճէյիմ, վէ թայիփէ-
լէր օլաճագ ալը. ծնտան դալմ-
ըսր միտիլաշարը չըգաճագ-
ըսր: Վէ Աբրահամ էիւղիւ 17
գոյուն տիւշիւպ կիւտիւ, վէ
էիւրէյնտէ տէտի. Հիլէ էիւղ
էաշնտա օլան առէմէ էլլապ
տողալը մը. վէ Սարրա աղ-
ման էաշնտա իքէն տողուր-
ճագ մը: Վէ Աբրահամ Ալ 18
լահա տէտի. Գէալքի Իմա-
յէլ սէնին հոգուրունտա էա-
շայա: Վէ Ալահ՝ աէտի. Պէ 19
լի, գալըն Սարրա՝ սանա օ-
ղուլ տողուրաճագ, վէ տող-
նը Իսահակ գոյալըն. վէ ծուն
իլէ՝ հէմ ծնտան սոնկրա ծնուն
զիւրրիյէթի իլէ ա՛հտըմը հպէ-
տի ա՛հտ իլին սապիթ հոէճէ-
յիմ: Իմոյէլ հագդընտա տաթի 20
սէնի իլէթալմ. իլէթ ծնու պէ-
րէթէթէյիլ՝ մէյլէտար գըր-
ճաղմ, հէմ ծնու զայիթ իլ-
ղայէ չօղոլտաճաղմ. ծն իլի
պէյ թէվիլտ էտէճէք, վէ օ-
նու՝ պէյիլք թայիփէ հոէճէ-
յիմ: Ամմա կէրէճէք իլը պու 21
վաղըթտա՝ Սարրանըն սանա
տողուրաճաղը Իսահակ իլէ ա՛հ-
տըմը սապիթ հոէճէյիմ:
- Իմտի ծնուն իլէ սէյլէմէյի 22
պիթիտիլքտէ՝ Ալահ՝ Աբրահա-
մն էանընտան էօգարը չըգալ:
Վէ Աբրահամ քէնտի օղու 23
Իմոյէլի վէ ճըմէ հլմտէ
տողմուշարը վէ աղէտի իլէ
ճիւմէ ութուն ալընմըշարը՝
Աբրահամ էվինին առէմէլքի
արտընտա օլան հէր էրքէյի
ալըպ՝ ծնարըն զուլփէ էթինի
հէման օլ կիւնտէ սիւննէթ
էթտի. Ալահըն ծնա սէյլէ-
տիյի կիպի: Վէ Աբրահամ՝ 24
զուլփէսինին էթի սիւննէթ օ-
լունտագտա՝ տողսան տողուղ

25 Լաշընտա խոր : Վէ օղլու իս-
մայէ՛ղ զուլիսինին էթի սին-
նէթ օլունտուդտա՝ օն իւչ եա-
26 շընտա խոր : Հէման օլ կիւնտէ
Աբրահամ՝ օղլու իսմայէլ իւլէ
27 սիննէթ օլունտու . Վէ էյլինին
ճիւնիլէ աաէմէրի էվտէ ոօղան
վէ էճնէպի քիմնէլէրտէն ադ-
չէ իւլէ սաթունն ալընան՝ պի-
լէսինճէ սիննէթ օլունտուլար :

Պ Ա Պ Ժ Ը

1 Վէ Բապպ օնա Մամբրէ
մէշէլիյինտէ կէօրինտիւ , վէ
օ՛ կիւնին ըսարճագ վագթըն-
տա չատըրը գափուտունտա օ-
2 Թուրուր խոր : Իմաի կէօղէրի-
նի դալարըրպ պագաւ , վէ իշթէ
գարշըրընտա իւչ քիմնէ տու-
րույօր խոր : վէ կէօրաիւքլէյին՝
չատըր գափուտունտան օնլարը
գաղըլամաղա սէյիրթտի , վէ
էէրէ պէրապէր Թէմէննա է-
3 տիպ՝ աէտի . Իֆէնտիմ , հա-
լա էյէր նաղարընտա լուծֆ
պուլտում իտէ , քերէմ էյլէ՛
դուլընուն մէքէանընտան կէչ-
4 մէ . Բէրէմ էյլէ՛ աղաճըդ սու-
ալընսն , քի պագալարը՛ըզը
էպդապընլար , վէ աղաճըն ալ-
թընտա իսթըրահաթ էտի .
5 Վէ պիւր լօգիւն էքմէ կէթի-
րէյիմ , վէ էիւրէքլէրինիզի
դուվլէթլէնտիլին , սնտէն կէ-
չին . չիւնքի պոնտուն իչիւն գու-
լունուգուն էանընա կէչաինիզ .
վէ օնլար տէտի քի՛ Նիճէ տէ-
6 տին իտէ , էյլէճէ էյլէ : Վէ
Աբրահամ չատըրա Սարրայա
սէյիրտիպ աէտի . Թէղ՝ իւչ
չինիք սիմա ունու էօղուր , վէ
7 փիտէլէր էաի : Նտէն Աբ-
րահամ լալա սէյիրթտի ,
վէ պիւր քէօրիէ վէ էյու պու-
ղաղը ալըպ՝ ուչաղա վէրտի .
վէ օ՛ օնու չափուճագ հաղըր .

լատը : Իմաի Թէրէ էաղը իւլէ 8
սիւա հէմ հաղըրաղըր պու-
ղաղըլը ալըպ՝ էնէլէրինէ դօ-
տու . քէնտիսի աէ աղաճըն
ալթընտա էանլարընտա տու-
րուր խոր , վէ օնլար էէտի :
Վէ օնա տէտիլէր . Գարըն Սար- 9
րա նէրէտէ տիւր . օ տա աէ-
տի . Իշթէ չատըրտա տըր :
Նտէն Բապպ աէտի . Էլպէթ 10
Թէ կէլէճէք էըլ սանա աէօ-
նէրիմ . վէ իշթէ գարըն Սար-
րայա օղլու օլաճագ . իմաի
Սարրա օնուն արգաւորտա օ-
լուպ՝ չատըրըն գափուտունտա
սինիլէր խոր : Վէ Աբրահամ 11
հէմ Սարրա իսթիյարանմըլ
վէ կիւնէրինի կէչըրմըլ խոր-
լէր . գարըլարա օլալէլէն ա՛-
տէթ Սարրաան քէսիլմըլ ի-
տի : Վէ Սարրա աէտիլինտէ 12
կիւլիւպ աէտի . Կէն դօճաղըդ
սան սօնլրա՝ սէֆա՛ մը սիւրէ-
ճէյիմ . էֆէնտիմ տաիլի իիւ-
թիյարանմըլ տըր : Վէ Բապպ 13
Աբրահամ աէտի . Սարրա նի՛-
չինն պէյլէ կիւլիւ , վէ՛ Պէն
դօճալմըլ իքէն կէրէքաէն սօ-
ղուրո՛ւրմույում աէտի : Բապ 14
պա կիւճ նէննէ վա՛ր մը . կէ-
լէճէք էըլ պու վագթտա
սանն աէօնէրիմ , վէ Սարրա
նըն օղլու օլաճագ : Վէ Սար- 15
րա՝ Կիւլմէտիմ աէյէրէք՝ ին-
քէար էթտի , զիւրա գօրգտու .
ամմա օ աէտի . Եօդ , կիւլ-
տիւն :
Վէ օլ առէմէր օրոտան 16
գալգըպ՝ Սոգումա ոօղլու պագ-
ալըր . վէ Բրահամ օնլարը
կէօնտէրմէք իչիւն՝ պէրապէր
կիթտի : Վէ Բապպ աէտի . 17
Պէն՝ էաէճէյիմ Աբրահամ
սան կիլէլմիլիմ . Զին քի 18
Աբրահամ էլպէթթէ պէյիլէք
վէ դալի Թաիֆէ օլաճագ տըր .
վէ էէրին ճիւնիլէ Թաիֆէլէրի

- 19 ընտա պէրէքէթէնէճէքէր: Զի
րա ընու պիլըրիմ, քի քէնտի
օղուարընա վէ քէնտիտէն սննկ
րա էվինէ Թէնպիհէ Էտէճէք,
վէ ընլար սաաադաթ վէ ա՝
տալէթ իճրա Էտիպ՝ Բապպըն
Էօլունու հըճի Էտէճէքէր .
Թա քի Բապպ Աբրահամ
իգրար Էթտիլինի իճրա Էտէ:
20 Վէ Բապպ տէտի . Սոդոմուն
վէ Գոմորուն Ֆէրեատը չօլալ
տըլը իչին, վէ ընլարն կիւ
նահը լայլէթ աղըրլաշտըլը Ի
21 չին, հալա Էնէյիմ, վէ պիւա
պիւթիւն պանա կէլէն Ֆէրեա
տա՝ կէօրէ մի Էթտիլէր կէօ
րէյիմ . վէ Էյէր Էօդ իսէ
22 պիլէյիմ: Իմտի օլ առէնլէր օ
րատան տէօնիւպ՝ Սոդոմա սօղ
րու կիթտիլէր . վէ Աբրահամ
տահա՝ Բապպըն Էօնիւնտէ սու
րուր իտի:
23 Վէ Աբրահամ Էադլաշպ տէ
տի . Աճապա սատորգ՝ տա մը
Ֆաարգ իլէ պէրապիւր հէլաք է
24 տէճէքսին . Պէլքի օ շէհրին իչին
տէ էլլի սատորգ վար . աճապա
իչինտէ օլան էլլի սատորգ իչին
աճիվէթմէյիպ՝ օ մահալի հէլաք
25 Էտէրմիտին: Հաշա քի սէն պուն
ճուլայըն իշ Էտէսին, քի սա
տորգ Ֆաարգ իլէ պէրապէր
Էօլտիւրէսին, վէ սատորգ Ֆա
սըգ կիլպի օլա . հաշա սէնտէն .
Ճիւմլէ եէրին Հաքիմի ա՛տա
26 լէթ Էթմէհը մի: Վէ Բապպ
տէտի . Էյէր Սոդոմա՝ շէհ
րին իչինտէ էլլի սատորգ պու
լուրաամ, ընլարն սէպէպին
տէն Ճիւմլէ պու մահալէ ա՛ճիվ
27 Էտէրիմ: Վէ Աբրահամ ճէվապ
վէրիպ տէտի . իշթէ շիմտի
պէն Թօփրադ վէ քիւլ իքէն՝
Իֆէնտիմ իլէ սէյլէշմէյէ պաշ
28 լատրմ . Պէլքի էլլի սատորգտան
պէշ Էքսիք օլուր, օ պէշ Ի
չին պիւթիւն շէհրի պօլալմը

սըն . օ տախի տէտի . Էյէր օ
րատա գըրդ պէշ պուլուրսամ,
պօղմամ: Վէ Թէքրար պիւր տա 29
հա ընա սէյլէյիպ տէտի . Պէլ
քի օրատա գըրգ պուլունուր .
օ տախի տէտի . Օլ գըրգըն սէ
պէպինտէն Գաթի Էթմէմ: Վէ 30
օ տէտի . Գէրէմ Էյլէ Իֆէն
տիմ ղազապէ կէլմէսին, վէ սէյ
լէյիմ . Պէլքի օրատա օթուզ
պուլունուր . օ տախի տէտի .
Էյէր օրատա օթուզ պուլուր
սամ, Էթմէմ: Մնտէն օ տէ 31
տի . Իշթէ շիմտի Իֆէնտիմ
իլէ սէյլէշմէյէ պաշալտրմ .
Պէլքի օրատա իյիրմի պուլու
նուր . օ տախի տէտի . Օլ Ի
յիրմին սէպէսիւնտէն Գէ պօղ
մամ: Մնտէն օ տէտի . Գէրէմ 32
Էյլէ՝ Իֆէնտիմ ղազապէ կէլ
մէսին, վէ Էալընդ պու տէֆա՝
սէյլէյիմ . Պէլքի օրատա ըն
պուլունուր . օ տախի տէտի .
Օն քիշինին սէպէպինտէն Գէ
պօղմամ: Վէ Բապպ Աբրա 33
համ իլէ սէյլէշմէյի պիլիւր
տիլի կիպի կիթտի . Աբրահամ
տա քէնտի մահալինէ տէսնաիւ:

Պ Ա Պ Ժ Թ

1 Վ օլքի մէլէքէր՝ ախաւմ
իւսթիւ Սոդոմա կէտիլէր .
վէ Ղովա Սոդոմուն գափու
սունտա օթուրուր իտի . վէ
Ղովա կէօրիւնճէ ընլարը դար
շըլմանալա գալգտը, վէ Էիւզիւ
Էէրէ պէրապէր Թէմէնա Է
տիպ՝ տէտի . Իշթէ հալա է 2
Ֆէնտիլէրիմ՝ քէրէմ Էտին, դու
լունուլուն Էվինէ տէօնիւպ՝ պու
կէճէ գալըն, վէ ալադլարընըլը
Էալգույըն . վէ սապահ Էրքէն
գալգըպ՝ Էօլունուրա կիտին
ամմա ընլար՝ Եօդ, իլա կէճէ
մէյոսանտա գալըրըլ տէտիլէր:
Վէ ընլարա չօդ զօր Էթտի, վէ 3

օնա տէօնիւպ՝ էվինէ կիրախ-
էր . վէ օնլարա զիյաֆէթ է-
տիպ՝ սօղաշալար փիշերտի , վէ
էէտիլէր :

4 Օնլար եաթմազտան էվլէլ
շէհրին հէալիսի՝ էաշի Սոգոմ-
լուլար՝ կէնճաէն իխթիյարա-
րա վարընճա՝ ճիւմլէ գաւմ՝
հէր էանտան էվլի գուշաթար :

5 Լար : Վէ Ղովտու չաղըրըպ՝
օնա տէտիլէր . Պու կէճէ աա-
նա կէլէն աստէմէր նէրէտէ
տիր . օնլարը պիղէ չըգար , քի

6 օնլարը պիլէլիմ : Վէ Ղովտ օն-
լարա դափուտան չըգըպ՝ դա-
փույու արտընտան գափատը .

7 Վէ տէտի . էյ գարընտաչարըմ՝
քերէմ էտիպ էարամաղըրդ էլթ .

8 մէն : Իշթէ շիմաի իքի գըղըմ
վար քի՝ էրբէք պիլմէմիշէր ,
օնլարը շիմաի սիղէ չըգարըրըմ
տա , օնլարա կէօղէրինիդտէ
խօշ օլանը էյլէյի . անճադ
պու ասէմլէրէ պիր շէյ էյլէ-
մէն , չիւն քի տամըմն կէօղէ .
պինէ պուսուսն իշիւն կիրտիլէր :

9 Ամմա օնլար տէտիլէր . Վէրի
տուր . հէմ տէտիլէր քի՝ Պու
քիմնէ միւսաֆիրլիյէ կէլտի ,
վէ հաքիմ օլմադ իսթէյօր . շիմ-
տի սանա օնլարտան պէթէր է-
տէրիլ . վէ աստէմի՝ էաշի Ղով-
տու ղայէթ իլէ զօրատըպ՝ դա-
փույու գըրմաղա էագաշտը :

10 Լար : Ամմա օ աստէմէր էլլէրինի
ուղաարպ՝ Ղովտու էանլարընա
էվին իլինէ կէթիրտիլէր , վէ

11 դափույու գափատըլար : Վէ
էվին դափուտանտա օլան ա-
տէմլէրի՝ քիւչիւքաէն պէօյիւյէ-
տէք քէօրլիւք իլէ վուրտուլար ,
շէօյլէ քի՝ դափույու պուլմագ-
տան աճիլ գալըլար :

12 Վէ օ աստէմէր Ղովտա տէտի-
լէր քի՝ Պուրատա տաշա քի-
միւն վար . կիւմլէյինի վէ օղու-
լարընը վէ գըղարընը՝ վէ շէհր-

տէ հէր նէն վար խէ՝ պու մա-
հալուն չըգար . Ձիրա պիլգպու 13
մահալի խարտա էտէճէյիլ .
չիւն քի օնլարն ֆէրէտոր Բապ
պըն հուղուրունտա պէօյիւք օլ-
տու , վէ Բապպ պիղի օնու պօղ-
մաղա կէօնտէրտի : Վէ Ղովտ 14
չըգըպ՝ վէ գըղարընը ալան կիւ-
վէյիլէրինէ սէօյլէյիպ տէտի .
Դալգըն՝ պու մահալուն չը-
գըն , ղիրա Բապպ պու շէհրի
պօղաճադ տըր . ամմա կիւմլէ-
յիլէրինէ խօրաթա կէօրլանտի :

Վէ սապահ օլուղու կիպի , 15
մէլէքէր Ղովտա աճէլէ էթտի-
րիպ տէտիլէր . Բալգ՝ դարընը
վէ հաղըր օլան իլի գըղարընը
ալ , օլմայա քի՝ շէհրին աղա-
պընտա հէլլիք օլատըն : Վէ օ 16
օլալանըր իքէն , Բապպ օնու
աճըսըղընտան՝ օլ քիմնէլէր օ-
նուն էլինէ վէ դարըսընըն էլի-
նէ վէ գըղարընըն էլինէ էա-
փըշալար , վէ օնու չըգարըպ՝
շէհրին ալշարըսընա գօտուլար :

Վէ վագի՝ օլտու քի՝ օնա 17
ըր տիշարըյա չըգարընճա՝ տէ-
տի . Ճանընը գալիւրմաֆ ի-
չիւն դաշ . արտընա պագմա ,
վէ պիւթիւն պու սալիրէտէ
տուլմա . սաղա դաշ , օլմայա

քի հէլլիք օլատըն : Վէ Ղովտ 18
օնլարա տէտի . խայըր , քէ-

րէմ էյլէ էֆէնտիմ . Իշթէ շիմ 19
տի դուլուն սէնին նաղարընտա
լութի պուլմուշ տուր , վէ ճա-
նըմ սաղ սագլամագ իլէ՝ պու-
նա պէօյիւք իշսան գըլտըն .

ամմա պէն սաղա դաշամմա՝
օլմայա քի՝ պէլա պախա էրի-
շէ տէ էօլէյիմ : Իշթէ շիմաի 20
պու շէհր՝ օլմայա գաշմաղա էա-
գըն աըր , հէմ օ՝ քիւչիւք տիւր .
քէրէմ էյլէ օլմայա դաշայըմ ,
օ՝ քիւչիւք տէյիլի , վէ ճա-
նըմ սաղ գաղա : Վէ օնա տէ 21
տի . Իշթէ պու շէյտէ տալի

- րէճանը գապուռ էթտիմ, քի
սէջլէտիյին շէճրի խարապ էթ-
22 Թէյիմ: Թէզ՝ օրայա գաչ. զի-
րա սէն օրայա եէթիշինճէյէ-
տէք՝ հիւ պիր նէսնէ էտէմէմ.
օնուն ինչն օլ շէճրին աաւընը
23 Սեգովը դօտու: Ղովա Սեգով
րա կիրէր իքէն՝ կիւնէշ եէրին
իւղէրինէ տողայօր իտի:
24 Օլտէմ Բապպ Սոգում վէ Գո-
մորուն իւղէրինէ կէօքաէն Բապ-
պին Թարաֆընտան քիւքիւրթ
25 վէ աթէշ հաղարար: Վէ օլ
շէճրէրին՝ վէ պիւթիւն օլ տա-
սիրէյի՝ վէ օլ շէճրէրին ճիւմ.
լէ հայլիսինի՝ վէ եէրտէ պի.
26 Թէնի հէլաք էթտի: Վէ ար-
տընտան օնուն դարըսը կէրի-
յէ պագաւ, վէ Թուզ տիրէ.
յի օլտու:
27 Վէ Աբրահամ սապահտան
էրքէն դալգըպ՝ Բապպին էօ-
նիւնտէ տուրտուղու մահալէ
28 Իւթի: Վէ Սոգումուն՝ վէ Գո-
մորուն իւղէրինէ՝ վէ օլ տայի-
րէնին ճիւմէ եէրի եիւղիւնէ
պագարգտա, կէօրտիւքի՝ իշթէ
օլ եէրտէն քիւլան Թիւթիւնիւ
կիպի Թիւթիւն չըգայօր իտի:
29 Վէ վագի՝ օլտուքի՝ Ալաւ
օլ տայիրէնին շէճրէրինի պօղ-
տուղւնտա՝ Ալաւ Աբրահամը
խաթրնա կէթիրտի, վէ Ղով
տուն օլ սաքին օլտուղու շէճր-
լէրի խարապ էթտիյինտէ՝ Ղով
տու հէլաքիւյին օրթաւնտան
չըգարար:
30 Խմտի Ղովա Սեգովըտան չը
գըպ՝ իքի գըղը իլէ պէրապէր
տապտա սաքին օլտու, զիւրա
Սեգովըտա սաքին օլտաղա գօր-
գար իտի. վէ քէնիսի հէմի-
քի գըղը պիւր մաւրտատա սա-
31 քին օլտու: Վէ պէօյիւք գըղ
քիւշիւյէ տէտի. Պապամըղ իկի.
Թիյար տըր, վէ եէրտէ քիւմ
սէ եօգ քի՝ ճիւմէ եէրին ա՝

տէթինէ կէօրէ պիղէ կիրէ:
Կէլ պոպամըղա շարապ իչիրէ 32
լիւմ, վէ օնուն իլէ հաթալըմ,
վէ պապամըղտան զիւրրիյէթ
հըթիլ էտէլիւմ: Խմտի օլ կէճէ 33
պապալարընա շարապ իչիրտի-
լէր, վէ պէօյիւք գըղ կիրիպ՝
պապաւր իլէ հաթտը. վէ օ՝
օնուն հաթըպ գալգալընը տույ-
մատը: Վէ վագի՝ օլտուքի էր 34
Թէնի կէճէ՝ պէօյիւք գըղ քիւ-
շիւյէ տէտի. Իշթէ տիւն կէճէ
պապամ իլէ հաթտըմ. պու-
կէճէ տախի օնա շարապ իչի-
րէլիւմ, վէ կիրիպ՝ օնուն իլէ
հաթ, վէ պապամըղտան զիւր-
րիյէթ հըթիլ իտէլիւմ: Վէ օլ 35
կէճէ տախի պապալարընա շա-
րապ իչիրտիլէր, վէ քիւշիւք գըղ
գալգըպ՝ օնուն իլէ հաթտը.
վէ օ՝ օնուն հաթըպ գալգալընը
նը տուլիսաւ: Պէօյլէճ՝ Ղով 36
տուն իքի գըղը՝ պապալարըն-
տան համիլէ օլտուլար: Վէ 37
պէօյիւյիւ պիր օլտու տուրը-
տու, վէ սաքըն Մովսըս գօ-
տու. պու՝ Մովսըսըլարըն պա-
պաւր տըր՝ Թա պու կիւնէտէք:
Վէ քիւշիւյիւ՝ օ տախի պիր օ 38
լղու տօղուրուպ՝ աւրնը Բե-
նամիի գօտու. պու՝ Ամանիւ-
լարըն պապաւր տըր՝ Թա պու
կիւնէտէք:

Պ Լ Պ Ի

Ա Աբրահամ օրատան գըպ 1
լէ տիյարընա տօղու կէօքաիւ.
վէ Վաղէս իլէ Մուրուն արա-
ւընտա սաքին օլտու՝ Գիւրարա- 2
տէ միւտաֆիր օլտու: Վէ Աբ-
րահամ քէնտի գարըսը Սար-
րատան էօթիւրիւ՝ Գըղ դարըն-
տալըմ տըր աէտի. վէ Գիւրա-
րանըն փատիշաճը Սքիմէլէք
կէօնաէրիպ՝ Սարրայը սղտը:
Ամա Ալաւ Արի իւլէյէ կէ 3

Տէ րիւյսսննա կէլիպ՝ ծնա աւե-
 տի . Իշթէ ալարդնն դարընըն
 սակէպինտէն հօլիւրսին . զի-
 4 յա ծնուն գօճասը վար : Աբի-
 մէլէք իսէ ծնա էադլաշմարը-
 իտի . վէ օ տէտի քի՝ Եա՛րապա՛-
 սատըգ թայի՜ֆէյի՛ տախի մի
 5 հօլիւրիւրսին : Օ պանա՛ Գըզ
 դարընտաշմարտը տէ՛մէտիմի . վէ
 պու քէնտիսի տախի՛ Գարըն-
 տաշմարտը տէտի . պէն պու-
 նու տօղըու էիւրէք իւէ վէ փաք
 6 էլէք իւէ էյէտիմ : վէ Ալա՛հ
 ծնա րիւյստէ տէտի . Պէն տա-
 խի պիտիմ քի՛ սէն պոնու տօղ-
 ըու էիւրէք իւէ էյէտին , հէմ
 տախի սէնի՛ պանա կիւնա՛հ էթ-
 մէքտէն հսրիկէտիմ . ծնուն ի-
 ջիւն սէնի ծնա էադլաշմաղա
 7 գօմատիմ : Ամմա շիմտի դարը-
 յը գօճասընա տէծնադէր . ղի-
 րա օ՛ փէյլա՛մարտի տիր , վէ
 սէնին իջին տուա՛ հտէ , վէ
 հաշայասըն . լաքին էյէր սէն
 տէծնադէմէզսէն , պիւ քի՛ էէ-
 պէթթէ հօլիւրսին , կերէք քէն-
 տին՝ կերէք ճիւմլէ սանա միւ-
 թա՛վէք օլան :
 8 Անտան Աբիմէլէք սապա՛հ-
 տան էրքէն դալգըպ՝ ճիւմլէ
 գուլարընը չաղըտը , վէ հէփ
 պու սէօղէրի ծնար տինկէր ի-
 9 քէն սէյլէտի . վէ առէմլէր
 ղայէթ գօրգաուլար : վէ Աբի-
 մէլէք Աբրահամը չաղըրըպ՛ օ-
 նա տէտի . Պիղէ նէ՛ էյէտին .
 հէմ պէն տանա նէ՛ գապահաթ
 էթտիմ քի՛ իւղէրիմէ վէ փա-
 տիւհաճըղմըն իւղէրինէ պէօյիւք
 կիւնա՛հ կէթիտիս . պանա՛ իշ-
 10 լէնմէյէճէք իւլէր իւլէտին : Հէմ
 Աբիմէլէք Աբրահամա տէտի .
 նէ՛ կէօրտիւն քի պու իշն իւլէ-
 11 տին : վէ Աբրահամ տէտի .
 Թահգիգան պու մահալտէ Ալ-
 լահըն գօրգաուու հօգ սուր՝ վէ
 գարըմ՝ սէպէպինտէն պէնի հօլ-

պիւրիւրլէր տէտիմ : Հէմ տա- 12
 խի կէրչէքտէն գըզ դարընտա-
 շմար՝ պապամըն գըզը տըր , ան-
 ճադ անաւըն գըզքտէյի տիր ,
 վէ գարըմ օլտու : վէ վագի՛ 13
 օլտու քի՛ Ալա՛հ պէնի պապա-
 մըն էվլինտէն ղուրպէթէ չըգար-
 տըղը գէման՝ ծնա տէտիմ . Պա-
 նա էտէճէյին քէրէմ պու օլ-
 տուն . Հէր հանլը մահալէ վա-
 ըրը իսէք , օրստա պէնիմ իջին
 տէ քի՛ Գարընտաշմարտը : վէ 14
 Աբիմէլէք՝ գօյունլար վէ սըղը-
 լար վէ գուլար վէ խալլարգըր
 պըպ՝ Աբրահամա վէրտի . դա-
 ըրը Սարրայը տախի՛ ծնա կէ-
 րի վէրտի : Անտէն Աբիմէլէք 15
 տէտի . Իշթէ վիւլայէթիմ սէնին
 հօնիւնտէ տիր . նէրէտէ պէ-
 յէնիւրսէն աքին օլ : վէ Սար- 16
 ղայա տէտի . Իշթէ գարընտա-
 շմա պին գըղմ կիւմիւշ վէր-
 տիմ . Իշթէ օ տան կէօղէր
 էօրթիւտի տիր՝ հէփ սէնին
 իւէ օլանլար իջին վէ ճիւմլէ 17
 իջին . իմտի օ՛ թէքտիր օլուն-
 տու : վէ Աբրահամ Ալա՛հ 17
 տուա՛ էթմէք իւէ՛ Ալա՛հ Ա-
 բիմէլէյէ վէ գարընտա վէ խա-
 լլարգըրընա շիֆա վէրտի , վէ
 տօղըւրաուլար : 2 իրա Բապա՛ 18
 Աբրահամըն գարըրը Սարա-
 նըն մատտէտի իջին՝ Աբիմէլէ-
 յին էվլինի ճիւմլէ ռահմինի պիւ-
 քիւլիւյէ գաթիմըշտի :

ՊԱՊ ԻԱ

Ա Է Բապա տէտիյի կիպի 1
 Սարրայը ղիյարէթ էյէտի .
 հէմ Բապա Սարրայա սէյլէտի-
 յի կիպի էյլէտի : Իմտի Սար- 2
 ղա համիլէ օլուպ՝ Աբրահամա
 իխթիյարըղընտա՛ Ալա՛հըն օ-
 նա տէտիյի ղէմանտէ պիր օ
 ղուլ տօղըւրտու : վէ Աբրա- 3
 համ՝ քէնտինէ տօղան՝ էա՛նի

Սարրանն ընա տօղուրտուղու
 օղունուն առնը Իսահակ ԳՕ
 4 տու : Վէ Աբրահամ օղու Ի
 սահակը՝ սեքիլ կիւնլիք իբէն՝
 Ալլահն ընա էմր էթալիյի կի-
 5 պի սիւննէթ էթալի : Վէ Աբ-
 րահամ՝ օղու Իսահակ քէնտիւ-
 յէ տօղուղու ղէման՝ ելուզ էա-
 6 շընտա խաի : Վէ Սարրա տէ-
 աի . Ալլահ պէնի պիւտիւր-
 տիւ . հէր իշիտէն պէնիմ իլէ
 7 սէվինէճէք տիր : Հէմ տէտի .
 Աբրահամա քի՛մ տէր խաիքի՛
 Սարրա էվաալար էմգիրէճէք
 տիր . զիրա իխթիյարըղընտա
 8 օղուլ տօղուրտում : Վէ չօճուգ
 պէօյիւլուպ՝ սիւտտէն քէսիլտի .
 իստի Իսահակ սիւտտէն քէ-
 սիլտիյի կիւնտէ՝ Աբրահամ պիր
 պէօյիւք զիյաֆէթ էյլէտի :
 9 Վէ Սարրա՝ Մըսրը Հա-
 ցարըն Աբրահամա տօղուրտու-
 ղու օղունուն ղէվգլէնտիյինի
 կէօրիւպ՝ Աբրահամա տէտի .
 10 Պու խալայըղ վէ օղունու Գօվ-
 զիրա պու խալայըղըն օղու՝ օղ-
 ւում Իսահակ իլէ պէրապէր վա-
 11 րիս օլմայաճափ տըր : Վէ պու
 շէյ Աբրահամա՝ օղու հագգըն
 տա ղայէթ կիւճ կէօրիւնտի :
 12 Ամմա Ալլահ Աբրահամա տէ-
 տի . Օղւան իշին վէ խալայը-
 ղըն իշին պու սանա կիւճ կէօ-
 րիւնմէտին . Սարրանն սանա
 հէփ սէյլէտիյի սէօղւնիւ տինկ
 13 լէ . զիրա սանա զիւրիյէթ
 Իսահակտա անկըլաճափ տըր :
 14 Վէ խալայըղըն օղունու տախի
 Թայիֆէ էտէճէյիմ . զիրա զիւր-
 15 ղիյէթին տիր : Վէ Աբրահամ՝
 սապահտան էրքէն գալըլպ՝ էք-
 մէք վէ պիր Թուրում սու ալ-
 տը , վէ հագարըն ումուղունա
 Գօտու , վէ օղանը տա վէրիպ՝
 ընու կէօնտէրտի . վէ օ կիտիպ՝
 Բերսաբէէ չէօլւնտէ էօթէ պէ-
 16 ղի կէղէր խաի : Վէ Թուրում

տան սու տիւքէնտիքտէ , օղա-
 նը չալըլարըն պիրի ալթընա
 պրագտը : Վէ օգ աթըմը դա 16
 տար ուզողա վարպ՝ դարըտան
 օթուրաու . զիրա տէտիքի՝ Զօ-
 ճուղուն էօրիւլիւնիւ կէօրմէ-
 յիմ . վէ դարըտան օթուրաու ,
 վէ սէսինի գալտըրըպ աղւատը :
 Վէ Ալլահ օղանըն սէսինի ի 17
 չիթաի . վէ Ալլահն մէլէյի
 կէօքտէն հագարա չաղըրըպ՝ օ-
 նա տէտի . հագար՝ սանա նէ՞
 օլտու , Գօրգմա . զիրա Ալլահ՝
 օղանըն սէսինի ընուն օլտու-
 ղու մահալտէ իշիթաի : Գալգ՝ 18
 օղանը գալտըր , վէ էլին իլէ
 ընա էապըշ . զիրա ընու պէօ-
 յիւք Թայիֆէ էտէճէյիմ : Վէ 19
 Ալլահ ընուն կէօղէրիւնի ալ-
 տը , վէ պիր սու գույուսու
 կէօրտիւ . վէ վարըպ՝ Թուրու-
 մու սու իլէ տօղուրտու , վէ
 օղանա իշիթաի : Վէ Ալլահ օղ- 20
 ւան իլէ իտի , վէ պէօյիւտիւ . վէ
 չէօլտէ սաքին օրուպ՝ պէօյիւք
 օգճու օլտու : Վէ Փառան չէօ 21
 լիւնտէ սաքին օրուպ՝ անասը օ-
 նա Մըսրը տիյարընտան պիր
 դարը ալը վէրտի :

Վէ վաղի՝ օլտու քի օլ ղէ 22
 մանտէ՝ Աբիմէլէք հէմ սէրա՛ս
 քէրի Փիքօլ Աբրահամա սէյ-
 լէյիպ տէտիլէր . ճիւմէ իլէ-
 տիյին շէյլէրտէ Ալլահ պէրա .
 պէրինճէ տիր : Վէ շիմտի պու 23
 րատա պանա Ալլահ իլէ էէմին
 էթքի՝ պանա վէ օղունմա վէ
 օղումուն օղունա խիյանէթ-
 լիք էթմէյէճէքսին . իլա պա-
 նա վէ շու միւսաֆիր օլտու-
 ղուն տիյարա՝ սանա էթալիյիմ
 իհսանա կէօրէ էտէճէքսին : Վէ 24
 Աբրահամ տէտի . Պէն էէմին
 էտէրիմ : Վէ Աբրահամ՝ Ա 25
 բիմէլէյին գուլարը զըր իլէ ալ-
 տըլարը սու գույուսու հագ-
 գընտա Աբիմէլէյէ Թա՛ղըր էթ-

- տիմ քի՝ Ալլահտան գորգար-
սին . չիւն քի օղլունու՝ պիրիճի-
13 յինի պէնտէն էսիրկէմէտին : Վէ
Աբրահամ կէօղլերինի գալարըրալ
պագար , վէ իշթէ արարնտա՝
սըգ չարլարտա ալոյնուղուն
տան թուլթուլմաշ պիր գօշ
վար . վէ Աբրահամ վարրոյ՝
գօշու ալար , վէ ծնու օղլու
նուն էերինէ պիւթիւն եանմա
- 14 գուրպանը սունտու : Վէ Աբ-
րահամ օ մահալին ասընը Ե-
շովայիրէ գօտու , քի պու կիւ-
նէտէք՝ Բապպին տաղընտա թէ-
տարիք օղլունաճագ տէնիւր :
- 15 Վէ Բապպին մէլէյի իքինճի
տէֆա՝ կէօբտէն Աբրահամա
- 16 չաղըրալ տէսի - Բապպ տէր
քի՝ Քէնտիմ իլէ էէմին էթտիմ՝
սէն պու նէսնէյի էյլէտիյին
իչիւն՝ վէ օղլունու՝ պիրիճի-
յինի պէնտէն էսիրկէմէտիյին
- 17 իչիւն , սէնի ճէր վէճէ իլէ պէ-
րէքէթլէյէճէյիմ , վէ զիւրրի-
յէթինի կէօյիւն երլարըրըր
վէ տէնիլին էաղըրնտա օլան
գում գատար զայէթ իլէ չօ-
ղալտաճաղըմ՝ վէ զիւրրիյէթին
քէնտի տիւլմէնլէրինին գաիու
- 18 սունու զապթ էտէճէքլէր . Վէ
էերին ճէփ թալիֆէլէրի սէնին
Զիւրրիյէթինտէ պէրէքէթլէ-
նէճէքլէր . չիւն քի սէօղլմիւ
- 19 տինկէտին : Ննտէն Աբրահամ
ուչագլարնա սէնտիւ , վէ գալ-
գըս՝ պէրապէր Բերսաբէէյէ
կիթտիլէր . վէ Աբրահամ Բեր-
սաբէէտէ սաքին օլու :
- 20 Վէ վագի՝ օլուու քի՝ պու շէյ-
լէրտէն ոսնըրա , Աբրահամա
խապէր վէրիւպ տէնիւրի քի՝
իշթէ Մեղքա՝ օ տախի դարըն-
տաղն Նաթուլլա օղլուար տօ-
- 21 ղուրտու . իլք օղլու ճուսու
վէ գարընտաղ Բուղու՝ վէ Ա-
- 22 րամըն պապասըր Կամուէլի՝ վէ
Քազագըր վէ Ասաւըր վէ Փալ-

դասը վէ Յեղափըր վէ Բաթուէ-
լի : Վէ Բաթուէլ Ռեբեկայը 23
թէվլիտ էյլէտի . պու սէքիլի՝
Աբրահամն գարընտաղ Նա-
թուլա՝ Մեղքա տօղլուրտու :
վէ Ռեուան իսմինտէ պիր օ 24
տաղըր վար իսի . վէ օ տախի
Տեքսըր վէ Գասալըր վէ Թաքա-
սըր վէ Մաաքայըր տօղլուրտու :

ՊԱՊ ԻԳ

Վէ Սարրանն է՝ օմիլի էիւղ 1
իյիրմի էէտի երլ օղլու . Սար-
րանն է՝ օմիլի կիւնլէրի պու
լար բըր : Վէ Սարրա Կարիա 2
Թարբատա էօլուիւ , քի պու
Քանան տիյարընտա օլան Քեր-
րոն սուր . վէ Աբրահամ Սար-
րա իչիւն եաա չէքմէյէ վէ ալ-
լամաղա կէլտի : Մնտէն Աբրա- 3
համ՝ ճէնաղէսինին էսնիւնտէն
գալգար , վէ Քետ օղլուարը
նա սէօյլէյիպ տէտի . Պէն էա- 4
նընըղտա զարիպ վէ միւսաֆիր
իմ . պանա էանընըղտա պիր
մէզարըր միւլլիւ վէրին , քի
էսնիւմտէն մէյթիմի կէօմէյիմ :
վէ Քետ օղլուարը Աբրահա- 5
մա ճէվտալ վէրիպ օնա տէտի-
լէր . Տինկլէ պիլըլ էա՝ էֆէն- 6
տիմ , սէն արամըղտա Ալլահ
պէյի սին . մէյթիմի էն ալա
մէզարըրմաղա կէօմ . մէյթիմի
կէօմմէք իչիւն՝ պիղտէն ճիլէ քիմ՝
սէ մէզարըրըր սէնտէն էսիրկէ-
մէղ : Ննտէն Աբրահամ գալ 7
գըս՝ տիյարն գալմըր օլան Քետ
օղլուարընա թէմէնտա էթտի ,
վէ ծնարա սէօյլէյիպ տէտի . 8
Էյէր էսնիւմտէն մէյթիմի կէօմ
մէք կէօնկիւնիւղտէ վար իսի ,
պէնի տինկէլէյին , վէ պէնիմ
իչիւն Մահաու օղլու Եփրոնա
րէճա էյլէյին , քի պանա Թար- 9
լասընըր . քէնարընտա օլան Մոլք-
փէլա մաղարասըր վէրսին . օ

- նու պաննա՝ արանըդտա մեղոր-
 լոգ միւլքիւ իջին՝ տօլու պահա-
 10 իլէ վերսին : Վէ Եփրոն՝ Քեա
 օղուլարընն արաբնտա օթու-
 ըուր խոի . վէ Քետլի Եփրոն՝
 քէնսի շէհրինին գափուսունտան
 կիրէն ճիւմէն՝ Քեա օղուլարը
 իշխտիր իքէն՝ Աբրահամա ճէ-
 11 վապ վերիպ տէտի . Եօգ էֆէն-
 տիմ , պէնի տինկլէ . Թարըսը
 սանա վերիբիմ , վէ ծնտա օլան
 մաղարայը տախի սանա վերի-
 12 բիմ , ծնու դամվըմ օղուլարը-
 նն կէօղէրի էօնիւնտէ սանա
 13 վերիբիմ . մէյթինի կէօմ : Վէ
 Աբրահամ՝ օլ տիյարըն գամվը
 14 էօնիւնտէ թէմէննա էթտի , վէ
 օլ տիյարըն գամվը իշխտիր ի
 քէն՝ Եփրոնա սէօյլէյիպ տէ-
 տի . Ընճադ էյեր սէն՝ քեա՛շ-
 քի պէնի տինկլէսէն , թարը-
 նն աքէսինի վերէյիմ , պէն-
 տէն ալ , անտէն օրատա մէյ-
 14 թիմի կէօմէյիմ : Վէ Եփրոն
 Աբրահամա ճէփապ վերիպ՝ օ-
 15 նա տէտի . Էֆէնաբիմ պէնի
 տինկլէ . Տէօրթ էիւզ մըսգալ
 կիւմիւշիւք էէր՝ պէնիմ իլէ սէ-
 նին պէյնինտէ նէ օլա . իմտի
 16 մէյթինի կէօմ : Վէ Աբրա-
 համ Եփրոնու տինկլէտի . վէ
 Աբրահամ Եփրոնա՝ Քեա օ-
 ղուլարը իշխտիր իքէն՝ սէօյլէ-
 տիյի կիւմիւշիւ՝ պաղիւկեան-
 լարտա կէշեր տէօրթ էիւզ մըս-
 17 գալ կիւմիւշ թարթար : Վէ
 Եփրոնուն՝ Մամբրէ գարընըն-
 տա Մաքիէլատէ օլան թար-
 լար՝ կերէք թարըա կերէք օն-
 տա օլան մաղարա կերէք չէյի-
 չէվէտէ պիւթին սինօրարըն-
 տա օլան թարըատաքի ճիւմէն
 18 աղաճլար՝ ծնուն շէհրի գափու-
 սունտան կիրէն ճիւմէն Քեա
 օղուլարըն կէօղէրի էօնիւնտէ՝
 Աբրահամա միւլք տէյիւ իպգա օ-
 19 լունտու : Վէ անտէն սնիկրա Աբ-

րահամքէնտի գարըսը Սարա-
 յը Մամբրէ գարընընտա օլան
 Մաքիէլա թարըաընն մաղա-
 րաբնտա կէօմտիւ . քի պու-
 Քանան տիյարընտա օլան՝ Քեի-
 րոն տուր : Վէ թարըա՝ հէմ 20
 ծնտա օլան մաղարա՝ Քեա օ-
 ղուլարընտան Աբրահամա մէ-
 ղարըգ միւլքիւ տէյիւ իպգա
 օլունտու :

ՊԱՊ ԻՂ

1 Է Աբրահամ կիւնլէրի կէշ-
 միշ ինթիյար օլտու . վէ Բապպ
 Աբրահամը հէր շէյտէ պերէ-
 2 քէթէտի : Վէ Աբրահամ՝
 ճիւմէն մալինին քէտիւստար
 օլան քէնտի էվինին ինթիյար
 դուրունա տէտի . Քերէմ էյլէ՝
 էլինի ոցըւղուսուն ալթընու
 3 Գօ . Վէ սանա կէօյիւն Ալա-
 հը վէ էէրին Ալահը Բապպ
 իլէ էէմին վերէյիմ՝ քի՝ պէնիմ
 շու արալարընտա տաքին օլտու
 ղում Քանանըլարըն դըղըրըն-
 տան օղումա գարը ալնոյաբն .
 4 Իլա տիյարըմա վէ վաթմանը-
 մա վարասըն , վէ օղում Իսա-
 հակա գարը ալասըն : Գոււ-
 5 տախի ծնա տէտի . Եա գարը
 պէնիմ արտումճա պու տիյարա
 կէլմէք ինթէմտիյի թագաիւր-
 տէ՝ օղունու օլ չըգաղըն տի-
 6 յարա պիր վէճ՝ իլէ աէճտա-
 րէյիմ մի : Վէ Աբրահամ օ-
 նա տէտի . Սադըն՝ օլմայաքի
 օղումու օրայա աէօնտէրէսին :
 Պէնի պապամըն էվինտէն վէ
 7 սօղտուղում տիյարտան չըդա-
 րան կէօյիւն Ալահը Բապպ՝
 օլ պանա սէօյլէյէն , վէ պանա՝
 Պու տիյարը ղիւրընիյէթինէ վէ-
 րէճէյիմ աէյերէք՝ էէմին էտէն
 քէնտիտի սէնին էսնիւտէ մէ-
 լէյինի կէօնտէրէճէք , վէ օղու-
 մա օրատան գարը ալասըն :

- 8 Ամմա էյեր գարը սէնին արտընձա կէլմէք իսթլմէշ իսէ, պու եէմինիմտէն ազատ օլուրտուն. անձագ օղլումու օրայա
- 9 կերի կէօթիւրմէյսին: Իմաի գուլ՝ էֆէնտիսի Աբրահամըն ույուղու ալթընա էլինի գօտու, վէ պու խուսուտա օնա եէմին էթսի:
- 10 Անտէն գուլ՝ էֆէնտիսին տէվէլերինտէն օն տէվէ ալլա՝ կիթսի, վէ էֆէնտիսին ճիւմէ գըլմէթլէ էէտաը էլինտէ խոթ. վէ գալգըպ՝ Միջագետէ Նաբովրուն շէհրինէ կիթսի:
- 11 Վէ շէհրին ախարըընտա սու գույուտունուն էանընտա՝ ախշամ իսթիւ սու չէքէք գըղլարըն չըգարըղլարը վագթաա՝
- 12 տէվէլերի չէօթիւրտիւ. Վէ տէտի. էյ էֆէնտիսի Աբրահամըն Ալաշը Բապպ՝ քերէմ էյլէ՝ էօնիւմէ պու կիւն ուղուր աշ, վէ էֆէնտիսի Աբրահամ իհսան
- 13 էյլէ: Իշթէ պէն սու փունաընընտ էանընտա տուրուրում, վէ պու շէհրին էհալսինին գըղլարը սու չէքէք չըգարըլար.
- 14 Վէ վագի՝ օլա քի հանկը գըղքի օնա՝ Քերէմ էյլէ սու գապընը կեսիր վէ իշէյիմ տերսէմ, վէ օ՝ Իշ օն տէվէլերինէ տախի իշլերյիմ տեր իսէ, գուլուն Իսահակա միւնասիպ կէօրալիլուն օ օլա. վէ պունտան պիլէյիմ քի՝ էֆէնտիմէ իհսան էյլէտին:
- 15 Վէ վագի՝ օլուրէքի՝ օ տահա սէյլէմէյի պիթիթիւգտէն, իշթէ Աբրահամըն գարընտաը Նաբովրուն գարըսը Մեղքանըն օղլու Բաթուէլէն սուլան Ռեքէկա՝ ումուղունտա սու գապը
- 16 իլէ չըգար իսի: Վէ գըղ զայթ իլէ կիւղէլ շէհրէլու պաքիրէ իտի, վէ օնու էքքէք պիլմէտի. իմաի օ՝ փունկարա էն
- տի, վէ սու գապընը տօլտուրուպ չըգար: Վէ գուլ օնու 17 գարընտաղա սէյիրտիպ տէտի. Քերէմ էյլէ՝ սէնին սու գապընտան պանա պիրաղ սու իշլեր: Վէ օ՝ Իշ էֆէնտիմ տէն 18 տի. վէ թէշ սու գապընը էլինէ էնտիթիպ՝ օնա իշլերտի: Վէ օնա իշլերմէյի պիթիթիլք 19 տէ՝ տէտի. Տէվէլերին իշլուն տախի՝ հէփիսի իշլինձէյէտէք՝ սու չէքէք տէ: Վէ թէշ սու 20 գապընը գուրնայա պօշաթաը, վէ սա չէքէյէ թէքքար գույույա գօշու, վէ օնուն ճիւմէ տէվէլերի իշլուն չէքտի: Վէ 21 աաէմ օնա հէյրան օլուպ, Բապպ օնուն էօրունու ուղլուրու էթսի մի՝ էթմէտի մի՝ անկլումադ իշլուն սիւքիւթ էտէր իտի: Վէ վագի՝ օլտուքի՝ տէ 22 վէլեր իշլէյի թէմամ էթտիլք տէ, աաէմ էարում մըսգալ ալթունտան պիր հալլա՝ վէ էլէլերի իշլուն օն մըսգալ ալթունտան պիր չիթի պիլալիք ալտը. Վէ տէտի. Քիթի՝ գը 23 զըսըն, քերէմ էյլէ՝ պանա տէյիվէր. պապանըն էվինտէ կէձէ գալմաղա պիլէք էէր վարմը: Վէ օ օնա՝ Պէն Մեղքա 24 նըն Նաբովրա տօղուրտուղու օղլու Բաթուէլին գըղը իմտէտի: Հէմ օնա տէտի. Պիղուէ 25 սաման տա էէմտէ չօգ՝ կէձէ գալմաղա էէր տախի վար: Վէ 26 օլաաէմ՝ էլիլիպ Բապպա սէձտէ էթսի. Վէ տէտի. Միւ 27 թէպարիք օլուն էֆէնտիսի Աբրահամըն Ալաշը Բապպ քի՝ էֆէնտիսի քէնտի իհսանընտան վէ հագիդէթինտէն մահրում գօմայըլ՝ պէն էօրա լքէն՝ Բապպ պէնի էֆէնտիսի գարընտաընըն էվինէ գուլաղուղաաը: Վէ 28 գըղ գօշուպ անասընըն էվինէ պու շէյլէրէ կէօրէ խապէր վէրտի:

- 29 Վէ Ռեբեկանն՝ լաբան իս-
մինաէ պիր դարընտաշը վար
իտի . վէ լաբան տիշարըյա
փունկարա՝ օլատեմին եանընա
30 սէյրթտի : Վէ վագի՝ օլտուքի՝
հալըպը վէ գըզ դարընտաշըն
էլէրինտէքի պիտղիքէրի կէօր-
տիւքտէ , վէ գըզ դարընտաշը
Ռեբեկանն սեօղէրինի իշիթ-
տիքտէքի՝ Օ առեմ պանա պեօյ-
լէ սեօյլէտի տէր իտի , օլ տեմ
օ առեմէ վարտը , վէ իշիթէ օ՝
տէվէլէրին եանընտա փունկար-
31 տա տուրտուր իտի : Վէ օնա տէ-
տի . Կէն էյ Բապպըն միւսպա-
րէյի . նի՛նն տիշարտա տու-
րուրտուն . պէն իսէ էվի՝ վէ տէ-
32 վէլէրէն եէր հաղըրլարմ : Վէ
ատեմ էվէ կէլտիքտէ՝ օնուն տէ-
վէլէրինի չէօղլու , վէ տէվէլէ-
րէ սաման վէ եէմ՝ վէ օնուն ա-
յաղարընը հէմ օնուն իլէ օլան
առեմէմին պաղարընը եայդա-
33 մաղա սու վէրտի : Անտէն էօ-
նիննէ եէյէճէք դօնուրտու . ամ-
մա օ՝ Սապահաթըմը սեօյլէմէ-
յինճէ՝ եէմէմ տէտի . օ տախի՝
34 Սէօյլէ տէտի : Իմոի օ տէտի .
Պէն Աբրահամըն գուլու իմ՝
35 Վէ Բապպէ էֆէնտիմի զայլէթ ի-
լէ պէրէքէթլէտի , վէ պէօյիւք
օլտու . վէ օնա սիւրիւկըր վէ սը-
ղըրլար վէ կիւմիւշ վէ ալթուն
վէ դուլար վէ խալայըգլար վէ
36 տէվէլէր վէ էէքէլէր վէրտի : Վէ
էֆէնտիմի դարընը Սարա իխ-
թիյարըղընն՝ էֆէնտիմէ պիր
օղու սօղորտու . վէ հէփ վա-
37 րէյէթինի օնա վէրտի : Վէ է-
ֆէնտիմ պանա եէմին վէրիպ
տէտի . Շու՝ տիյարընտա տա-
քին օլտուղում Քաննիլըրըն
գըղարընտան օղումա դարը ալ-
38 մայաըն : Իլա պապամըն էվի-
նէ վէ դապիլէմէ վարըպ՝ օղու-
39 մա դարը ալաըն : Վէ էֆէնտի-
մէ տէտիմքի՝ Պէլքի դարը ար-
- տըմճա կէլմէղ : Վէ պանա տէ 40
տի . Պէնիմ՝ օլ հուղըրտունտա
էիւրիւտիյիւմ Բապպ՝ սէնին ի-
լէ մէլէյինի կէօնտէրիպ էօլու-
նու առան էտէճէք տիր . վէ օլ-
լումա դապիլէմտէն վէ պապա-
մըն էվինտէն դարը ալաըն :
Օ՛ղ զէման եէմինիմտէն աղատ օ 41
լուրտուն , էյէր դապիլէմէ վա-
րըրտան տէ՝ սանա վէրմէղէր ի-
սէ , օլ զէման էէմինիմտէն ա-
ղատ օլուրտուն : Վէ պու կիւն 42
փունկարա կէլիպ տէտիմ . էյ
էֆէնտիմ Աբրահամըն Ալահը
Բապպ՝ էյէր չիմաի պէնիմ շու
կիթտիյիմէօլումու առան էտէր
իսէն , իշիթէ պէն՝ սու փուն 43
կարըն եանընտա տուրտուրմ .
վէ վագի՝ օլա քի հանկը գըզ սու
չէքմէյէ կէլիւր տէ պէն օնա՝ Բէ-
րէմ էյլէ պանա սու դապընտան
իլմէյէ պիրաղ սու վէր տէրիմ՝
տէ , օ պանա՝ Սէն տէ իշ , հէմ 44
տէվէլէրին իլինն տախի սու չէ-
քէյիմ տէր իսէ , էֆէնտիմին
օղումա՝ Բապպըն միւնատիպ կէօր-
տիյիւ դարը օ օլա : Պէն գալ 45
պիմտէ սեօյլէմէյի տահա պի-
թիւրմէղտէն իշիթէ Ռեբեկա ու-
մուղումտա սու դապըն իլէ չըգար
իտի , վէ փունկարա էնիպ՝ սու
չէքտի . վէ օնա տէտիմ , Բէ-
րէմ էյլէ պանա սու իլիւր : Վէ 46
թէղ՝ սու դապընը ումուղուն-
տան էնտիրիպ՝ Իշ , վէ տէվէլէ-
րինէ տախի իլիւրէյիմ տէտի . վէ
իլտիմ , հէմտէվէլէրէ տախի իլիւ-
տի : Վէ օնա սօրուպ՝ Բիմին գըղը 47
սըն տէտիմ . վէ օ՛ղէն Մէղքանըն
Նաքուվա սօղորտուրու օղու
Բաթուէլին գըզը իմ տէտի . իմ
տի հալըպը պուրնունա վէ պի-
լաղիքէրի էլէրինին իւղէրինէ
գօտում : Վէ էյիլիպ՝ Բապպա աէճ 48
աէ գըլարմ , վէ էֆէնտիմ Աբրա-
համըն Ալահը Բապպը միւսպ-
րէքէտիմ , քի պէնի՝ էֆէնտիմին

գարընտաղնն գրղընր օղլունա
ալմաղա՝ աօղղու եօղսան գուլա-
49 ղուղատը : Վէ շիմոի էյեր է-
ֆէնտիմէ իհսան վէ կերէքըլք
կթմէք իսթէրսէնիզ, պանախա-
պեր վերին . վէ եօղ իսէ՝ երնէ
սանախ խապէր վերին , վէ սաղա
եախօտ սօղա տէօնէ իմ :

50 Վէ Լաբան իլէ Բաթուէլ ճէ-
վապ վերիպ տէտիլէր . Պու շէյ
Բապպ թարաֆընտան սատըր
օլտու , պիղ սանա գէօթիւեա է-
յի սէօյէմէյէ դատիր տէյիլ

51 իլ : Իլթէ Ռեբեկա սէնին էօ-
նիւնտէ տիր , ալ վէ կի՛թ . վէ
Բապպըն տէտիլի կիպի սէնին է-
ֆէնտիսին օղլունա գարըօղլուն :

52 Վէ վաբի՛ օլտու քի՛ Ներաճա-
նին գուլու ծնարըն սէօղլերինի
իլթիտիլի կիպի եերէ պերապէր

53 Բապպա սէճուէ գրլար : Վէ
գուլ՝ կիւմիւլ թագըմլար վէ ալ
թուն թագըմլար վէ էսվապլար
չգըթարպ՝ Ռեբեկայա վերաի .
հէմ ծնուն գարընտաղնա վէ ա-
նաբնա գըլմէթը հէտիյէլէր

54 վէրտի : Անտէն քէնտիտի՝ հէմ
ծնուն իլէ պերապէր օլան առէմ
լէր եէյիպ իչտիլէր , վէ կէճէ
օրապա գալտըլար . վէ սապաճ-
ան գալգաղգալընտա՝ Պէնի է-

55 ֆէնտիմէ կէծնտերին տէտի : Վէ
գըլըն գարընտաղն հէմ անասը
տէտի . Գըղ պիգտէ պիր գաչ
կիւն հիչ օլմաղ իսէ օն՝ օթուր-

56 սուն , սունկրա կիթսին : Մմմա
օ՝ ծնարա տէտի . Պէնի ալըգօ-
ման ղերա Բապպ եօլումու ա-
սան էթտի . պէնի սաղը վէրին

57 քի՛ հֆէնտիմէ վարայլմ : Վէ
տէտիլէր . Գըղը չաղըրալմ , վէ

58 աղըլըն արայալմ : Իմոի Ռե-
բեկայը չաղըրալար , վէ ծնատէ
տիլէր . Պու առէմ իլէ կիտէ՛ր
միսին . վէ օ՝ կիտէրիմ տէտի :

59 Անտէն գըղ գարընտաղնարը
Ռեբեկայը՝ վէ ծնուն սիւսանա-

սընը վէ Ներաճամն գուլունու
վէ ծնուն առէմլէրինի սաղը վէր-
տիլէր : Վէ Ռեբեկայէ խայր 60
տուա՛էտիպ՝ ծնա տէտիլէր . Սէն
գըղ գարընտաղնիզ սըն , հէգա-
րան օն պիլլէրէ չօղալատըն , վէ
ղիւրրիյէթին՝ աիւլմէնլէրինն
գալիուլարընը դապթ էաէ :

Իմոի Ռեբեկա հէմ ծնուն պէս 61
լէմէլէրի գալգըլտէվէլէրէ պիլն-

տիլէր , վէ օ առէմն արաընճա
կիթտիլէր . վէ գուլ Ռեբեկայը
ալըպ կիթտի : Վէ Իսաճակ Լա- 62
հայրօյի գուլուսունտան տէօ-

նիւպ կէլիյօր իտի չիւն քի գըպ-
լէ տիյարընտա սաբին իտի : Վէ 63
Իսաճակ՝ ախալմ իւսթիւ սաճ-

րայա ի՛պատէթէթ մէյէ չըգմըլ
իտի . վէ կէօղլերինի գալաըընպ
պագար , վէ իլթէ տէվէլէր կէլի-

յօր իտի : Վէ Ռեբեկա կէօղլէ 64
ըննի գալաըընպ՝ Իսաճակը կէօր-

տիւբտէ , տէվէտէն հնտի : Վէ 65
գուլա տէտի . Գու պիղի գարըն-

լամագ իչնի սաճրատա կէղէն
առէմ քի՛մ տիր . վէ գուլ էֆէն-
տիմ տիր տէտի . վէ նիգաղը ա-

լըպ՝ էօրթիւնտիւ : Վէ գուլ հէր 66
իլէտիլի շէյլէրի Իսաճակիւնաղ-

էթտի : Վէ Իսաճակ ծնու անա 67
օր Սարրանըն չաղըրընա կէօ-

թիւրաիւ , վէ Ռեբեկայը ալտը ,
վէ քէնտի գարընը օլտու . վէ օ՝
ծնու սէվտի . վէ Իսաճակ անա-

սընն լէֆթիւնտան սօնկրա միւ-
թէսէլի օլտու :

Պ Ա Պ Ի Ե

Վէ Ներաճամ թէքրար պիր 1
գարը ալտը , վէ ծնուն աաը Բե-

տուրա իտի : Վէ օ ծնա՝ 2
րանը վէ Յեկիւնը վէ Մաղանը
վէ Մաղիւնը վէ Յեկեղիւս վէ

Սովէյի սօղլուրտու : Վէ Յեկ- 3
սան՝ Սաբայը վէ Դեղանը սօ-

ղլուրտու . վէ Դեղանըն օղլու-

- լարը՝ Ասորիմ վէ Լատուսիմ վէ
 4 Լովովիմիտի : Վէ Սադիանըն
 օղուլարըն՝ Գեփա վէ Ափէր վէ
 Խնովք վէ Սքիւս վէ Եդադա
 խի : Հփի պունլար Վեաուրա
 նըն օղուլարը իաի :
 5 Իմիտի Աբրահամ՝ Ճիւմէ վա
 ռիյէթիինի Իսահակա վէրտի :
 6 Ամնա Աբրահամօտալըլարընըն
 օղուլարընա աթիյէթի վէրտի :
 վէ քէնտիսի հայաթտա իքէն՝ օն
 լարը օղու Իսահակըն եանընտան
 կիւն աօղուստունա աօղուո՝ մէջրիդ
 աիյարընա կէօնաէրտի :
 7 Վէ Աբրահամըն եաշատըլը
 էօմիւն երըլարընըն կիւնէրի
 պունլար ալը , էանի եիւզ եէթ
 8 միւ պէշ երլ : Վէ Աբրահամ է
 յի վիթիլթո՝ ինթիար վէ աօլ
 ղուն սինաէ ճան թէսլիմ էտիպ
 էօրտիւ , վէ դավմնա դաթըլար :
 9 Վէ օղուլարը Իսահակ վէ Իս
 մայէլ ծնու՝ Սաքիւնլա մաղարա
 սընտա կէօմիւնէր , քի օ՝ Քեու
 լի Սահառ օղու Եփրունուն թար
 լասընտա Մամբիէ դարըսընտա
 10 ալը . Եանի օլ թարլատա քի
 Աբրահամ՝ Քեա օղուլարընտան
 աաթըն ալմըլիտի : Աբրահամ
 վէ դարըսը Սարրա օրատա կէօ
 միւլաիւ :
 11 Վէ վագի՝ օլաու քի՝ Աբրա
 համ էօլուիքաւէն սնկրա , Ալ
 լահ ծնուն օղու Իսահակը պէրե
 քէթէտի . վէ Իսահակ Լահայ
 րօյի գույուստունուն եանընտա
 սաքին իաի :
 12 Վէ Սարրանըն Մըսըրը իա
 լայըլը Հադարըն Աբրահամի
 աօղուրտուլու՝ Աբրահամըն օլ
 լու Իսմայէլին թէսլիտաթը պուն
 13 լար ալը : Վէ Իսմայէլին օղուլ
 լարընըն աաղարը՝ աաղարընձա վէ
 թէվլիտաթլարընձա պունլար
 ալը . Իսմայէլին իլք աօղուլու
 Նաբէօթ , անտէն Կեդար վէ Ագ
 14 բէէլ վէ Մաբուտ , վէ Մամա

- վէ Դումա վէ Մասսէ , Դոդադ 15
 վէ Թեմա՝ Յեաուր՝ Նաբէա՝ վէ
 Կեգմա : Իսմայէլին օղուլարը 16
 պունլար ալը . վէ օպպէրինձէ
 հէմքէյլէրինձէ աաղարը պուն
 լար ալը . Իսմայէլէրինձէ օն ի
 քի պէյ իաիլէր : Վէ Իսմայէլին 17
 էօմիւնիւն երըլարը պունլար
 ալը . Էանի եիւզ օթուլ եէտի
 երլ . վէ ճան թէսլիմ էտիպ էօլ
 տիւ , վէ դավմնա դաթըլար :
 Վէ Եփրառնէն թա Ասուրա կի 18
 տէձէք էօլտա Մըսըրըն դարըսը
 սընտա օլան Ասորեստանէք
 սաքին օղուլար . Ճիւմէ դարըն
 տաշարընըն էսնիւնաէ սաքին օլ
 տու :
 Վէ Աբրահամըն օղու Իսա 19
 հակըն թէնասիւլիւ պունլար
 ալը . Աբրահամ Իսահակը թէվ
 լիա էյլէտի : Վէ Իսահակ՝ Մի 20
 ջագեաուտ օլան Սիւրիանի Բա
 թուէլին գըղը՝ Սիւրիանի Լաբա
 նըն գըղ դարընտալը Ռեբեկայը
 քէնաիւնէ դարը ալաղընտա ,
 գըրգ եաղընտա իաի : Վէ Իսա 21
 հակ՝ դարըսը հագընտա գըսըր
 օղուլու իչիւն Բապպա նիյազ
 էթտի . վէ Բապպանիյազըն գա
 պուլ էյլէտի , վէ ծնուն դարըսը
 Ռեբեկա համիլէ օլաու : Վէ ջօ 22
 Ճուգըր ծնուն տէրունիւնաէ վու
 ռուշուրլար իաի , Իմիտի տէտի .
 Պէյլէ իսէ՝ նի՝ չիւն պէն պէյլէ
 օլաու՝ . վէ Բապպա տանըլմա
 զա վարտը : Վէ Բապպա ծնա տէ 23
 տի . Գարնընտա իքի թայիֆէ
 վար , վէ պաղընտան իքի իւմ
 մէթ ալըլաւձագ . վէ Իսմայէլին
 պիթի օպիթիտէն գուվլէթուօ
 լաւձագ , վէ պէյիլէիլէ՝ քիւչիւ
 յիւնէ գուլուդ էտէձէք : Վէ 24
 աօղուլմաղա կիւնէրի աղուն
 ձա , իլթէ դարնընտա էքիլ ի
 տի : Վէ Ելք ջըգան՝ գըրըմթըագ՝ 25
 պիւթիւն պէպէի գըլը դափթ
 կիպի իաի . վէ աաղըն Եսաու գօ

- 26 տուլար: Վէ օնտան սօնկրա դա-
րնտաջը չըգտը, վէ էլի Եսաւըն
էքզէսինի թուլթաուլու սէպէպ-
տէն՝ առորը Յակոբ դատուլար .
վէ օնլարըն տողաու դարընտա՝
Իսահակ ալթմըշ էաշընտա իտի :
- 27 Վէ չօճուգար պէջիւտիւէր .
վէ Եսաւ սահրա առէմի՝ մահիր
ալճի՝ օլտու . ամմա Յակոբ թամ
ատէմ օլուպ՝ չատըրլարտա օթու .
- 28 լուր իտի : Վէ Իսահակ Եսաւը
սէվէր իտի , զիրա օնուն ալը օ-
նա լէգիզ կէլըր իտի . լաբին Ռե-
բեկա Յակոբու սէվէր իտի :
- 29 Վէ դիբ կիւն Յակոբ աշ փիշ-
րիւր էքէն , Եսաւ սաշրատան կէ-
լիպ՝ եօրղուն իտի : Իմտի Եսաւ
Յակոբա տէտի . Գէրէմ էյլէ՝
շու գըղըլ աշտան վէր եէյիմ,
զիրա եօրղունում . օնուն իշիւն
- 31 ատընա Եդոլմ՝ տէնիլտի : Վէ
Յակոբ տէտի . Պու կիւն պանա
սէնին իլթաօղուհադգընը սաթ :
- 32 Վէ Եսաւ տէտի . իշթէ պէն էօ-
լիւմէ վարըյօրում , վէ իլթ տօ-
ղուշուդ պանա նէյէ՞ եարար :
- 33 Անտէն Յակոբ տէտի . Պանա
պու կիւն եէմին էթ , օ տախի
օնա եէմին էթտի , վէ քէնտի իլթ
տօղուհադգընը Յակոբա սաթ :
- 34 տը : Վէ Յակոբ Եսաւա էքմէք
վէ մէրճիմէք աշը վէրտի . վէ օ
եէտի , վէ իշտի , վէ գալգըպ՝
կիթտի . պու վէճ՝ իլէ Եսաւ իլթ
տօղուշուլու թահգիր էյլէտի :

ՊԱՊ ԻԶ

- 1 Վէ եերտէ գըթըդ օլտու՝
Աբրահամըն կիւնլէրինտէ օլան
էվլէլէր գըթըդտան մա՝տա . վէ
Իսահակ Փղշաղլարըն փատիշահը
Աբիմէլէյ՝ Գերարայա վարտը :
- 2 Վէ Բապպ օնա կէօրիւնիւպ տէ-
տի . Մըսըրա էնմէ , սանա տէ-
յէճէյիմ եէրտէ սաքին օլ : Պու
տիյարտա միւսաֆիր օլ , վէ պէն

սէնին իլէ օլուպ՝ սէնի պէրէքէթ
լէյէճէյիմ . զիրա ճիւմէն պու
պէլտէլէրի՝ սանա վէ զիւրրիյէ-
թինէ վէրէճէյիմ , վէ պապան
Աբրահամա էթտիյիմ եէմինի
սապիթ էաէճէյիմ : Վէ զիւր . 4
րիյէթինի կէյիւն եըլաղլարը
գատար չօղալաաճաղըմ , վէ ճիւմ
լէ պու պէլտէլէրի զիւրրիյէթի-
նէ վէրէճէյիմ . վէ եէրին ճիւմ
լէ թայիֆէլէրի սէնին զիւրրիյէ-
թինաէ պէրէքէթլէնէճէլէր . 5
Չիւն քի Աբրահամ սէօղիւմիւ
տինկէտի , վէ էմլէրիմի՝ թէն-
պիւնլէրիմ՝ գանունլարըմը վէ
նօմսլարըմը հըֆը էյլէտի :

Իմտի Իսահակ Գերարայա 6
սաքին օլտու : Վէ օ մահալին 7
ատէմլէրի գարըսը իշիւն սօր-
տուգլարընտա՝ Գըղ գարընտա-
շըմտըր տէտի . զիրա գարըմ
տըր տէմէյէ գօրգաու , օլմայա
քի օ մահալին ստէմլէրի պէնի
Ռեբեկա իշիւն էօլտիւրէլէր տէ-
յիւ . զիրա օ՝ կիւղէլ չէհրէլ ի-
տի : Վէ վադի՝ օլտու քի՝ օ 8
րատա չօդ զէման էյլէնինճէ ,
Փղշաղլարըն փատիշահը Աբի-
մէլէք փէնճէրէտէն պադըպ
կէօրտիւ քի՝ իշթէ Իսահակ գա-
րըսը Ռեբեկա իլէ օյնաշըյօր
իտի : Վէ Աբիմէլէք Իսահակ 9
իլ չաղըրըպ տէտի . Թահգի-
գան՝ իշթէ օ սէնին գարըն տըր ,
էա նի՝ չիւն՝ Գըղ գարընտաշըմ
տըր տէտին . վէ Իսահակ օնա
տէտի . Չիւն քի տէտիմ . Օլմայա
քի օնուն սէպէպինտէն էօլէյիմ :
վէ Աբիմէլէք տէտի . Պու պիզէ 10
էյլէտիյին նէ՞ տիր . աղ գալաը
խաղգտան պիրիսի գարըն իլէ եա-
թայօր իտի , վէ իւզէրիմիզէ
ճիւրմ կէթիւրէճէյիտին : Իմտի 11
Աբիմէլէք ճիւմէն գալմա թէն-
պիւն էտիպ տէտի . Հէր քիմ պու
ատէմէ՝ եա օնուն գարըսընա տօ-
գանըրսա էլպէթլէթէօլտիւրիւլէ :

- 12 Վէ իսահակ ոչ եերտէ կբիւյ՝
 օ երբտա եիւզ գաթ թահանիւ էյ-
 լէտի . վէ րապպ օնու պերէ .
- 13 քէթլէտի : Վէ առեմ պէջիւք
 օլտու . վէ կիթտիքձէ պէջիւ-
 արւ , շէջլէ քի դայէթ իլէ պէօ .
- 14 յիւք օլտու : Վէ օ՝ գօյունլարա
 վէ սըղըրլարա վէ չօդ գուլարա
 մալիք օլմադ իլէ , Փղշտըլար օ .
- 15 նա հասէտ էթտիլէր : Վէ պա-
 պսը Աբրահամըն կիւնլէրինտէ՝
 պապասընըն գուլարը գաղտըգ-
 արը ճիւմէ գույուլարը Փղշտը-
 ար գափասըլար , վէ օնլարը թօփ .
- 16 րադ իլէ տօլտուրտուլար : Վէ
 Աբիմէլէք իսահակա տէտի . Եա-
 նըմըլտէն կիթ . զիրա պիղտէն
 չօդ գուլվէթլի օլտուն :
- 17 Վէ իսահակ օրատան կիտիպ՝
 Գերարա տերէսինտէ գօնտու ,
- 18 վէ օրատա սաքին օլտու : Վէ Ի-
 սահակ՝ պապասը Աբրահամըն
 կիւնլէրինտէ գաղտըլարը՝ վէ
 Աբրահամըն էօլմէսինտէն սօնկ-
 րա Փղշտըլարըն գափատըլարը
 սու գույուլարըն թէքրար գաղ-
 տը , վէ օնլարա պապասընըն գօ-
 տուղու ատարա կէօրէ իսիմլէր
- 19 գօտու : Վէ իսահակըն գուլա-
 րը տերէտէ գաղըպ՝ օրատա ա-
 գար սու գույուսու պուլտու-
- 20 լար : Վէ Գերարանըն չօպան-
 լարը իսահակըն չօպանլարը իլէ՝
 Սու պիղմիտ տիր տէյէրէք՝ չէ-
 քիշտիլէր . օնուն իլինն օլ գու-
 յունուն ատընը Իսէք գօտու .
 զիրա օնուն իլէ նիզա՝ էթտիլէր :
- 21 Անտէն պիր պալլա գույու գաղ-
 տըլար , վէ օնուն իլինն տախի
 չէքիշտիլէր . վէ ատընը Սիդնա
- 22 գօտու : Վէ օրատան կէօջիւպ՝
 պիր պալլա գույու գաղտըգտա,
 օնուն իլինն չէքիշտիլէր . պու-
 էճիլտէն ատընը իտիքօլթ գօյուպ
 տէտի քի րապպ պիղի չիմտի կէ-
 նիլէտի , վէ եերտէ մէյվէտար
 օլաճաղըգ :

Վէ օրատան Բեսաբէէյէ չըգ . 23
 տը : Վէ օ կէճէ րապպ օնա կէօ . 24
 լինիւպ տէտի . Պէն՝ պապան
 Աբրահամըն Ալուհը իմ՝ գօրգ-
 մա . զիրա սէնին իլէ իմ՝ վէ
 գուլում Աբրահամ իլինն սէնի
 պերէքէթլէյիպ՝ զիւրիլէթինի
 չօղալտաճաղըմ : Վէ օրատա պիր 25
 մէղպահ էափըպ՝ րապպըն ատը-
 նա նիտա էյլէտի , հէմ օրատա
 չատըրընը գուրտու . վէ իսա-
 հակըն գուլարը օրատա պիր գու-
 յու գաղտըլար :

Վէ Աբիմէլէք՝ միւսահիպի Ո . 26
 քոզաթ վէ սերապէրի Փէքօղ ի-
 լէ Գերարատան օնա վարտըլար :
 Վէ իսահակ օնլար տէտի . Դէ՞ 27
 սէպէպտէն պանա կէլտինիդ ,
 չիւն քի պէնտէն իբրահէտիպ՝
 պէնի հանընըղտան գօվտունուզ :
 Վէ աէտիլէր . Թահգիլգան կէօր . 28
 տիւք քի՝ րապպ սէնին իլէ տիր ,
 վէ տէտիք . Հալա արամըղտա՝
 սէնին իլէ պիղիմ՝ պէյնիմիղտէ
 պիր էէմին ա՛գա օլունսուն , վէ
 սէնին իլէ ա՛հա քէսիշէլիմ՝ քի 29
 պիղէ քէմլիք էթմէյէտին , նիճէ
 քի պիղ սանտ տօգանմամաղդ ի-
 սէ , վէ նիճէ քի սանա անճադ
 էյլիք էյլէյիպ՝ սէնի սէլամէթ
 իլէ կէօնտէրտիք իսէ . սէն չիմ-
 տի րապպըն միւսաբէէյի սին :
 Վէ օնլարա զիյաֆէթ էյլէտի . 30
 վէ եէտիլէր՝ վէ իչտիլէր . Վէ 31
 սապահտան երքէ գալլըպ՝ պի-
 րի պիլինէ էէմին էթտիլէր . ահ-
 տէն իսահակ օնլարը կէօնտէր-
 տի , վէ եանընտան սէլամէթ ի-
 լէ կիթտիլէր : Վէ վաղի՝ օլտու 32
 քի՝ հէման օլ կիւնտէ՝ իսահա-
 կըն գուլարը կէլտիլէր , վէ գաղ-
 տըլարը գուլար իլինն օնա խա-
 պէր վէրտիլէր , վէ օնա՝ Սու
 պուլտուգ տէտիլէր : Վէ օնուն 33
 ատընը Սաբէէ գօտու . օնուն ի-
 չիւն թա պու կիւնէտէք օ չէ-
 րին ատը Բերաբէէյ տիր :

- 34 Վէ Եսաւ դըրդ էաշնտա ի-
քէն՝ Քետի Ռէկրինին դըղը
Յուդիթի՝ վէ Քեալի Ելնուն
դըղը Բասեկաթը քէլտինէ գա-
րը ալտը : Վէ ծնար Իսահակ
հէմ Ռեբեկայա ճան աճըսը ու
տղւար :

ՊԱՊ ԻԵ

- 1 Վէ վագի՝ օլտու քի Իսահակ
իխթիյարանըպ՝ կէօղէրի կէօր.
մէքտնի զայի՝ փ գալարգտա, պէօ-
յիւք օղլու Եսաւը չաղըրըպ օնա
տէտի . Օղլում . վէ օ օնա՝ Իշ-
2 Թէ պէն տէտի : Վէ օ տէտի .
Իշթէ արթըգ իխթիյար օլտում.
էօլէճէյիմ կիւնիւ պիլմէյօրում :
3 Վէ շիմաի վար սիլահարընը՝
թիլքէշնի վէ օղէալընը ալտա՝
սահրայա չըդ, վէ պանա պիր
4 սալալը . Վէ պանա սէվտիյիմ
կիպի թաա՛մար ետի, վէ պա-
նա կէթիլ, եէյիմ, շէյլէ քի էօլ-
մէզտէն էվվէլ ճանըմ սանա խայր
տուա՝ էյլէյէ :
5 Վէ Իսահակ՝ օղլու Եսաւա
սէյլէտիլտիտի, Ռեբեկա իշիթ-
տի . Եսաւ խէ՛ ավը ավայըպ
կէթիլմէյէ սահրայա կիթտի :
6 Իմաի Ռեբեկա օղլու Յակոբա
սէյլէյիպ տէտի . Իշթէ պա-
պանը իշիթտիմ.քի՝ դարընտաշն
7 Եսաւա սէյլէյիպ տէտի . Պա-
նա ալ կէթիլրիպ՝ պէնիմ իշիւն
թաա՛մար ետի եէյիմ, քի էօլ-
մէզտէն էվվէլ սանա Բապարն
հուզըրունտա խայր տուա՝ էյ-
8 լէյիմ : Վէ շիմաի օղլում՝ պէ-
նիմ սանա պոյոյուրտուզում կէօ-
9 րէ՝ սէօղիւմի տինկէ . հալա
սիւրիյէ կիթ, վէ պանա օրա-
տուն՝ քէշիլէրտէն էքի էյի օղադ
կէթիլ, վէ ծնարը պապան ի-
շիւն սէվտիյի կիպի թաա՛մար
10 ետիպըմ . Վէ պապանա կէօ-
թիլը եէտին, շէյլէ քի հօլմէղ-

տէն էվվէլ սանա խայր տուա՝
էյլէյէ : Ամա Յակոբ՝ անասը 11
Ռեբեկայա տէտի . Իշթէ գա-
րընտաշն Եսաւ թիւլիւն ատէմ
տիր, վէ պէն թիւլիւնը ատէմ
իմ . Իհթիլմէլ.քի՝ պապամ պէ- 12
նի էլի իլէ Եօղլայա, վէ նաղա-
րընտա ալտաորճը կիպի կէօ-
րիւնէյիմ . վէ իւզէրիմէ խայր
տուա՝ եէրինէ պէտ տուա՝ կէ-
թիլրէյիմ : Վէ անասը օնա տէ- 13
տի . Պէտ տուա՛ն իւզէրիմէ օլ-
տուն օղլում . հէման սէօղիւմիւ
տինկէյիպ՝ կիթ պանա պըլվէր-
իմաի օ կիթտի, վէ ալըպ՝ սնա 14
սընա կէթիլրա . անասն անասը՝
պապասընըն սէվտիյի կիպի թա-
ա՛մար ետիտը : Վէ Ռեբեկա՝ 15
պէյիւք օղլու Եսաւըն հվտէ
քէնտի եանընտա օրան ալա էս-
վապարընը ալըպ՝ քիւզիւք օղլու
Յակոբա կիլտիտի : Վէ էլէ- 16
րինէ հէմ պօյիւնուն թիւլիւնը
եէրիլրինէ քէշի օղադարընըն
տէրիսինի կիլտիտի : Անտէն 17
ետիտըղը թաա՛մար իլէ էքմէ-
յի՝ օղլու Յակոբուն էլինէ վէր-
տի : Վէ օ՝ պապասըն վարըպ՝ 18
էյ՝ պապամ տէտի . վէ օ՝ Իշթէ
պէն՝ սէն քիմ սին օղլում տէտի :
Վէ Յակոբ պապասընա տէտի . 19
Պէն իլք տօղլուշուն Եսաւըմ .
պանա տէտիյին կիպի էյլէտիմ .
քէրէմ էյլէ՝ գալը օլտու, վէ
ավրմտան եէ, շէյլէ քի՝ ճանըն
պանա խայր տուա՝ էյլէյէ : Վէ 20
Իսահակ՝ օղլունա տէտի . Իի՛ճէ
պէյլէ չափուք պոլլաուն օղ-
լում . վէ օ տէտի . Չիւն քի Սե-
լահըն Բապա՝ հօնիւմէ րաւթ
կէթիլրտի : Վէ Իսահակ Յակո- 21
բա տէտի . Հալա ետղաշ օղ-
լում՝ վէ սէնի էլմ իլէ Եօղլայըմ
քի՝ սէն շու օղլում Եսաւ մը
օրն եօխտա տէյիլմի : Վէ Յա- 22
կոբ՝ պապասը Իսահակա ետգ-
լաշտը, վէ օ օնու էլի իլէ Եօղ-

լատը , վէ տէտի : Սէն Յակո-
բուն սէտի՝ ամմա էլէր Եսաւըն
23 էլէրի տիր : Պէտլէճէ մու թա-
նըմատը , զիրա էլէրի դարընտա-
լը Եսաւըն էլէրի կիպի թիւյլե
իտիլէր : Վէ մա խայր տուա՝
24 էլէտի : Վէ տէտի : Սէն շու-
ողում Եսաւմըսըն , օտախի տէ-
25 տի : Պէն օ իմ : Անտէն տէտի .
Եանըմա էլէթի , վէ օղումմուն
ավընտան էէլիմ , շէտլէ քի ճա-
նըմ սանա խայր տուա՝ էլէէյէ :
վէ Եանընա կէթիլրաիւ , վէ
էէտի : Հէմ մա շարապկէթիլ-
26 տի , վէ իտի : Վէ պապաոր Ի-
տահակ մա տէտի : Շիմտի Եադ-
27 լա վէ պէնի Էօփ օղում : Վէ
օ Եադլուպ՝ մու Էօփաիւ : վէ
մուն Էպլապարընն քօգուտու-
նու քօգուտը , վէ մա խայր
տուա՝ Էփալ տէտի : Պադ՝ օղում-
մուն քօգուտու Բապարն պիւ-
քէթլէտիլի սահրա քօգուտու
28 կիպի տիր : Իմտի Ալաճ սանա
կէտլիւն չիհնի վէ Էէրին սէմիլ-
լիյինի՝ վէ պուլտայ վէ շարապ
29 պօղումղու վէրէ : Գալմէր սա-
նա գուլումք Էտէլէր , վէ իւմ
մէթլէր սանա թէմէնա Էտէլէր ,
դարընտալարընա Էֆէնտի օլ , վէ
սանանըն օղումլարը սանա թէմէն-
նա Էտէլէր : սէնի լաճէթլէյէն
մէլո՛ւն՝ վէ սանա խայր տուա՝
Էտէն միւսարէք օլումն :
30 Վէ վադի՝ օլումքի՝ Իսահակ
Յակոբա խայր տուա՝ Էթմէյի
թէմմա էլէտիլի կիպի՝ Հէման
Յակոբ՝ պապաոր Իսահակըն հու-
ղուրմուտան չրգորը տէմտէ՝
դարընտալը Եսաւ ավընտան կէլ-
31 տի : Վէ օ տաիլի թաա՝ մլար Եա-
վըպ՝ պապաորնա կէթիլի , վէ
պապաորնա տէտի : Պապա՝ գալը-
րն , վէ օղումնուն ավընտան Էէ-
պի , շէտլէ քի ճանըն պանա
32 խայր տուա՝ էլէէյէ : Վէ պա-
պապ Իսահակ մա տէտի : Սէն

քիմ սին . վէ օ պէն օղումն՝ իւք
տօղումնուն Եսաւ իմ տէտի : Վէ 33
Իսահակ լայէթ չօք իւրքիւպ՝
պիր ա՛ղմ տիթրէյիլ էլէ տէ-
տի : Եա օլ ալ ավալայպ պանա
կէթիլէն քիմ իտի , քի սէն կէլ-
մէղանէ Էվէլ Հէփիսինտէն Էէ-
տիմ , Հէմ մա խայր տուա՝ Էյ-
լէտիմ : Էլպէթթէ օ միւսարէք
օլաճադ տըր : Եսաւ պապաորը 34
նըն սէօղէրինի իլիթալիլի կիպի՝
լայէթ պէտլիւք վէ աճը Ֆիդան
իլէ փէք չօք Ֆրեմտո էլլէտի ,
վէ պապաորնա տէտի : Պէնի՝
պէնի տէ պէրէքէթլէ Եա՝ պա-
պամ : Ամմա օ տէտի : Գարըն 35
տալըն հիլէ իլէ կէլիպ՝ պէրէքէ-
թիլի ալար : Վէ օ տէտի : Ա 36
տընա Յակոբ տէնիլտիլի՝ իլիւն
մի տիր քի՝ շիմտի պէնի իքի քէր-
րէ ալումտըյօր : իւք տօղում չադ-
գըմը ալար , վէ իլթէ շիմտի պէ-
րէքէթիլի տէ ալար : Հէմ՝ Պէ-
նիմ իլիւն պէրէքէթ ալգօմա
տըմմը տէտի : Վէ Իսահակ ճէ 37
վապ վէրիպ՝ Եսաւա տէտի : Իլ-
թէ մուն՝ սանա Էֆէնտի Էթ-
տիմ , վէ մուն ճիւմէ դարըն-
տալարընը մա գուլար իլիւն
վէրտիմ , վէ մուն պուլտայ վէ
շարապ իլէ դավիլէտիմ : Իմտի
արթըք սանա նէ՝ էլլէյիմ օղ-
ում : Վէ Եսաւ պապաորնա 38
տէտի : Սէնին պէրէքէթին Հէ-
ման պիլմիլտիլ Էյ պապամ . պէ-
նի պէրէքէթլէ , պէնի տէ պա-
պամ : անտէն Եսաւ սէտինի դալ-
տըրպ՝ տղատի : Իմտի պապա 39
սը Իսահակ ճէ վապ վէրիպ՝ մա
տէտի : Իլթէ մէպէտըն Էէրին
սէմիլլիլիլիտէն՝ վէ Էադորըման
կէտլիւն չիհնտէն օլա , վէ գըլը 40
ճըն իլէ Եալայտըն , վէ գարըն-
տալըն գուլումք Էտիսին : վէ
վադի՝ օլա քի՝ մէօհիմ օլումղումն
կիպի՝ մուն պօլումնումղումղումն
սէնին պօլումնումն գըրտալըն :

- 41 Իմաի պապասը ընա օգուտու
դու պէրէքէթ իշին, Եսաւ Յա-
կոբտան իբրաճ էթտի . վէ Եսաւ
հիւրէյնտէ տէտիքի՝ գապամըն
եաս կինըրի եագըն սըր, վէ
գարընտաղըմ Յակոբու էօլտիւրէ.
- 42 յիմ : Ամմա Ռեբեկայա՝ պէօ.
յիւք օղու Եսաւըն սէօղէրի
խապէր վէրիլտիքտէ, կէօնտէ-
րիպ՝ քիւչիք օղու Յակոբու չա-
ղըսը, վէ ընա տէտի . իշթէ
գարընտաղըն Եսաւ սէնի էօլտիւ-
րէճէք տէյիւ սէնտէն էօթիւրիւ
քէնտիւնէ թէսէլի վէրիյօր : Վէ
չիմտի էյ՝ օղում՝ սէօղիւմիւ
տինկէ : վէ գաղզպ՝ սէն խառա-
նա դարընտաղըմ Լաբանա գաչ .
- 44 Վէ ընուն եանընտա պիր գաչ
կին գալ, թա գարընտաղընըն
- 45 էօվքէսի կէչէնէտէք . Թա դա-
րընտաղըն էօվքէսի սէնտէն կէ-
չինճէ յէտէք, վէ ընա էթտիյինի
ռնուտունճէյէտէք. անտէն կէօն-
տէրիպ՝ սէնի օրատան ալըրըմ .
նի՛ցին իքինիզտէն տէ պիր կին-
տէ մահրում գաղայըմ :
- 46 Վէ Ռեբեկա իսահակա տէտի .
Քեստ գըղարըն սէպէպինտէն ճա-
նըմտան պիգար օլտում . էյէր
Յակոբ պու տիյարըն գըղարըն-
տան՝ պոնըր կիպի՝ Քեստ գըղ-
լարընտան դարը ալըրսա, էօմի
պանա նէյէ եարար :

ՊԱՊ ԻԸ

- 1 Ա է իսահակ Յակոբու չաղը-
րըպ՝ ընա խայր տուա՝ էյլէտի ,
վէ ընա Թէնպիճ էտիպ սէտի .
Քանան գըղարընտան դարը ալ
- 2 մայասըն : Գաղք Միջագետէ՝
անանըն պապասը Բաթուէլին
էվինէ վար, վէ քէնտիւնէ օրա-
տան՝ անանըն գարընտաղը Լաբա-
- 3 նըն գըղարընտան դարը ալ : Վէ
Ճիւմէյէ գատիր Ալլահ սէնի
պէրէքէթէյէ, վէ սէնի Ռյ-

վէտար գըրա, վէ սէնի չօղա-
տա . վէ գալմար ճիւմէյիւրիւ
օլտսըն : Վէ սանա Աբրահամըն
պէրէքէթին վէրէ, կէրէք սա-
նա՝ կէրէք պիլէնճէ զիւրիյէ-
թինէ, շէյլէքի Ալլահըն Աբ-
րահամա վէրտիյի՝ օլլարիպ օլ-
տուղուն տիյարը միրաս ալա-
սըն : Իմաի իսահակ Յակոբու
կէօնտէրտի, վէ Միջագետէ՝ Յա-
կոբուն վէ Եսաւըն անասը Ռե-
բեկանըն գարընտաղը Միւրիանի
Բաթուէլին օղու Լաբանա կիթ-
տի :

Վէ Եսաւ՝ իսահակըն Յակո-
բա խար տուա՝ էյլէտիյինի՝ վէ
օնու Միջագետէ՝ օրատան քէն-
տինէ դարը ալմաղա կէօնտէր-
տիյինի կէօրտիւքտէ, հէմ ընա
խայր տուա՝ էյլէտիյինտէ՝ Քա-
նան գըղարընտան դարը ալմա-
յասըն տէյիւ ընա Թէնպիճ էթ-
տիյինի, վէ Յակոբ պապասընը
վէ անասընը տինկէյիւ՝ Միջա-
գետէ կիթտիյինի, հէմ Եսաւ-
Քանան գըղարընըն պապասը
Իսահակըն կէօղէրիտէ Ֆէնա
կէօրիւնտիւքէրիւի կէօրտիւք-
տէ, օլ տէմ Եսաւ՝ իամայէլէ
կիթտի, վէ քէնտի գարըլարը
իւղէրինէ՝ Աբրահամըն օղու
Իամայէլին գըղընտաղէօթուն գըղ
գարընտաղը Մայէլէթի քէնտինէ
գարը ալըր :

Վէ Յակոբ Բեքսաբէէտէն չը
գըպ իսառանա կիտէյօր իտի :
Վէ պիր մահալէ օղըայըպ՝ կէճէ
օրատա գալըր, զիւր կիննէչ
պաթմըլ իտի . վէ օ մահալին
թաղարընտան ալըպ՝ պաղը ուլ
թընա գօտու, վէ օ մահալտէ
եաթտը : Վէ պիր րիւյա կէօր-
տիւ, քի իշթէ եէր իւղէրինտէ
պիր նէրտիպան տիքիլմիշ քի
պաղը կէյէ եէթիշի իտի, վէ
իշթէ Ալլահըն մէլէքէրի օնտան
չըգըպ էնէրէր իտի : Վէ իշթէ

- Բապպ օնուն իւզերինտէ տու-
րուպ՝ տէտի . Պէն՝ պապան Աբ-
րահամըն Ալլահը վէ Իսահակըն
Ալլահը Եհովա իմ . սէնին շու-
իւզերինտէ հաթարըն եէրի սա-
նա՝ հէմ սէնին զիւրրիյէթինէ
14 վէրէճէյիմ : Վէ զիւրրիյէթին՝
եէրին թօղ թօփրաղը գատար
լօգ օլաճաֆ , վէ կիւն պաթըսը
նա՝ վէ կիւն սոլլուսունա՝ վէ
փօրեասա՝ վէ զըպլէյէ եայըլա-
ճաֆըն . վէ եէրին ճիւմլէ գա-
պլիլէլըն սէնտէ՝ վէ զիւրրիյէ-
թինտէ պէրէքէթլէնէճէքլէ :
15 Վէ իշթէ պէն՝ սէնին իլէ իմ , վէ
հէր նէրէյէ կիտէրսէն սէնի
հըֆղ էաէճէյիմ , վէ սէնի պու-
եէրէ տէօնտէրէճէյիմ . զիւրա
պէն թա սանա սէյլէտիյիմի իճ-
րա էթմէյինճէ՝ սէնի պրաֆմա-
յաճաղըմ :
16 Վէ Յակոբ ույգուսունտան ու-
յանըպ տէտի . Հադգան Բապպ
պու մահալտէ իմիշ , վէ պէն պիւ-
17 մէտիմ : Հէմ գօրգուպ՝ տէտի .
Պու մահալ՝ նէ՝ գօրգուլըն տուր-
պու զայրի տէյիլ իլա Ալլահըն
էվի , վէ պու՝ հէյիւն գափու-
18 սու տուր : Անտէն Յակոբ սա-
պահտան էրքէն գալգտը , վէ
պաշը ալթընա գօտուղու թաշը
ալըպ՝ օնու տիքիլի թաշ տիքտի ,
վէ օնուն թէփէսինէ հաղ տէօք .
19 տիւ . Վէ օ մահալին աաընը
Բէթէլ գօտու , ամմա էվիլէտէն
20 օլէհհրին աաըլուղ իտի : Վէ Յա-
կոբ պիր աաաֆ աաալըպ տէտի .
10 Էյէր Ալլահ պէնիմ իլէ օլուր
տէ՝ պու պէնիմ կիթտիյիմ՝ եօլ-
տա պէնի հըֆղ հտէր իսէ , վէ
պանա եէյէճէք էքփ . ք վէ կիյէ-
21 ճէք էպապպ վէրիւ իսէ . քի պա-
պամըն էվիլէ սէլամէթ իլէ տէօ-
նէյիմ , օլ զէման Բապպ պանա
22 Ալլահ օլա . Վէ պու տիքիլէ
թաշտէյիւ տիքտիյիմ թաշ՝ Ալլահ
էվի օլա . վէ սէնին ճիւմլէ պանա

վէրտիյինտէն՝ սանա մութը-
գան օնաալըգ վէրէճէյիմ :

Պ Ա Պ Ի Թ

- Վէ Յակոբ եօլա տիւլիւպ՝ 1
կիւն սոլլուսուէ հհալիսինին տի-
յարընա կիթտի : Վէ պապոր , 2
վէ իշթէ սահրատա պիր գույու-
վար իտի , վէ իշթէ օրատա օ-
նուն եանընտա իւշ սիւրիւ գօ-
յուն եաթայր իտի , զիւրա սիւ-
րիւլէրի օ գույուսան սուվարըր-
լար իտի . վէ գույունուն աղ-
ղընտա պիր պէյիլէք թաշ վար
իտի : Վէ հէփ սիւրիւլէր օրա- 3
յա ճէմ՝ օլուպ՝ թաշը գույու-
նուն աղղընտան եուվարլարլար
իտի , վէ գույունլարը սուվարըր-
լար իտի . անտէն թաշը էինէ
եէրինէ՝ գույունուն աղղը իւզէ-
րինէ գօրլար իտի : Վէ Յակոբ 4
օնլարա՝ էյ գարընտալարըմ՝ նէ՝
րէտէն սինիղ տէտի . օնլար տա՝
Խառանտան իղ տէտիլէր : Վէ 5
օնլարա տէտի . Հաքթիլըն օշ-
լու Հաքանը պլիլիլիսինին . վէ
օնլար Պիլիլիղ տէտիլէր : Անտէն 6
օնլարա տէտի . Սաղ սէլիլմի
տիր . վէ օնլար տէտի . Սաղ
տըր , վէ իշթէ գըղը Ռաքէլ գօ-
յունլար իլէ կէլիյօր : Վէ օ տէ- 7
տի . Իշթէ ախշամա տահա չօգ-
վար , վէ սիւրիւլէրին տէվիլիւ-
լէճէք վապթը տէյիլ տիր . գօ-
յունլարը սուվարըպ վարըն օթ-
լայըն : Մմմա օնլարա տէտի . Գա- 8
տիր տէյիլիղ , թա քի ճիւմլէ
սիւրիւլէր տէվիլիլիլիլէր , վէ
գույունուն աղղընտան թաշը
եուվարլարընլար . գույունլարը
օլ զէման սուվարըրըղ : Տահա 9
օնլար իլէ սէյլէշմէքտէ իքէն՝
Ռաքէլ պապասընըն գույունլարը
իլէ կէտի . զիւրա չօպանլար օ
իտի : Վէ վափ՝ օլոււ քի՝ Յա- 10
կոբ անապընըն գարընտաշը Լա-

- բանընդրը Ռաբելի՝ վէ ա-
նասընդն գարընտաջը Լաբա-
նըն գոյունլարընդ կէօրտիւբ.
լէյին, Յակոր Խաղաշար, վէ
Թաջը գոյունուն աղղընտան
հուվարլատը, վէ անտընդն գա-
ընտաջը Լաբանըն գոյունլարը.
11 նը սուվարար : Վէ Յակոր Ռա-
բելի էօփտիւ. վէ սէսինի դաւ
12 սըրըպ աղղատը : Հէմ Յակոր
Ռաբելի՝ պապատընըն խըսըմը
վէ Ռեբեկանըն օղու օլտուղու-
նու խապեր վէրտի. վէ օ սէյիւ-
տիպ՝ պապատընա խապեր վէր.
13 տի : Վէ վադի՝ օլտու քի՝ Լա-
բան զըզ գարընտաջըն օղու
Յակորտան էօթիւրի խապեր ի
չիթտիյի կիսի, օնու գարընտ-
մաղս սէյիւթտի. վէ օնու գու-
ճաղալըն՝ էօփտիւ, վէ օնու է-
վինէ կէօթիւրտիւ. վէ օ՝ Լաբա-
նա ճիւմէ պուս նէսնէյիւ նաղ
14 էյլէտի : Վէ Լաբան օնա տէ-
տի. Վերէքտէն սէն պէնիւքէ.
միյիմ վէ էթիմսին. իմտի օնուն
պիլէսինճէ Թէմամ պիւր այ օ-
թուրտու :
15 Անտան Լաբան Յակորա տէ-
տի. Սէն գարընտաջըմ օլմագ ի-
լէ՝ պանա ճա՞պա մը խըզմէ Է-
տէճէքսին. իւճրէթին նէ՞ օլա-
16 ճադ՝ պանա տէյիվէր : Վէ Լա-
բանըն իքի զըզը վար իտի. պէօ-
յիյիւն առը Լիա վէ քիւչիւ.
17 իւն տաղ Ռաբել իտի : Վէ Լիա
նըն կէօղէրի դայի՝ ֆ՝ ամմա
Ռաբել կիւղէ կէօթէրիչի
18 վէ կիւղէ չէհրէլի իտի : Վէ
Յակոր Ռաբելի սէվտի, իմտի
տէտի քի՝ Բիւչիւք զըզըն Ռա-
բել իչիւն սանա եէտի երլ խըզ-
19 մէթ էտէրիմ : Վէ Լաբան տէ-
տի. Օնու սանա վէրմէք՝ պիւր
ղայրի քիմէյէ վէրմէքտէն էյի
20 տի. պէնիւմ իլէ սաբին օլ : Իմ-
տի Յակոր Ռաբել իչիւն եէտի
երլ խըզմէ Էթտի. վէ օնու

սէվտիյի սէպէպտէն քէնտի
կէօղէրիտէ արբ գաչ կիւն կի-
պի իտիլեր :

- Վէ Յակոր Լաբանա տէտի. 21
Գարըմը վէր, զիրա կիւնլերիմ
Թէմամ առը. վէ պէն օնա կի-
րէյիմ : Վէ Լաբան օլ մաչալին 22
ճիւմէ տաէմէրիին ճէմ՝ էտիպ՝
դիյաֆէթ էթտի : Վէ վադի՝ 23
օլտու քի տիւլամմա զըզը Լիայը
աղպ՝ օնա կէօթիւրտիւ. վէ օ՝
օնա կիրտի : Վէ Լաբան քէնտի 24
խաղալըն՝ Ջիւվայը՝ զըզը Լիա.
յէ խաղալըն վէրտի : Վէ վա- 25
դի՝ օլտու քի՝ սապաճ օլունճա,
իլէթ է՝ Լիա իտի. վէ Լաբանա
տէտի. Սէն իտի պու պանա էթ-
տիյին. Ռաբել իչիւն սէնին էա-
նընտա խըզմէ Էթմէտիմմի.
իմտի պէնի նիչիւն ալտաթտըն :
Վէ Լաբան տէտի. Տիյարըմըզ 26
տա պէյլէ՝ քիւչիւ պէյիւք-
տէն էվլէ վէրմէք օլմագ : Պու 27
նուն հէֆէթսինի պիթիւր, վէ
եանընտա եէտի երլ տաչա էտէ-
ճէյին խըզմէ Էթիւն՝ օնու տա
սանա վէրէյիմ : Վէ Յակոր պէօյ-
լէ էյլէտի, վէ օնուն հէֆէթտի-
նի պիթիւրտի. անտէն օ՝ զըզը
Ռաբելի օնա գարըն իչիւն վէրտի :
Հէմ Լաբան քէնտի խաղալըն 29
Բաղալըն՝ զըզը Ռաբելէ խաղա-
լըն վէրտի : Վէ օ՝ Ռաբելէ տա 30
իտ կիրտի. վէ հէմ Ռաբելի Լիա-
տան զիյաւէ սէվտի. տնտէն
օնուն եանընտա՝ եէտի երլ տա-
չա խըզմէ Էթտի :

- Վէ Բապա՝ Լիանըն իքրաճ օ. 31
լունտուղունու կէօրտիւքտէ, օ-
նուն ըսչմիին աչըր. ամմա Ռա-
բել զըզըր իտի : Վէ Լիա հա- 32
միլէ օլտապ՝ պիւր օղու սոզուր-
տու, վէ առընը Ռաբելն գո-
տու. զիրա տէտի քի՝ Բապա
տէրտիմ նաղար էթտիյի իչիւն 33
չիմտի գօճամ պէնի սէվէճէք
տիւր : Վէ Թէքրար համիլէ օ.

լուսնի պէր օղուլ տօղութառու , վէ տէտի . Չինք քի Բապայ պէնիմ իբրա՜յ օղուտուրումու ինիմտի , պունու տախի պանա վէրտի . վէ օնուն տառնը Ըմաւուն գօտու :

34 Վէ երնէ համիլէ օղուլ , վէ պիր օղուլ տօղութառու տէտի . Նրեմը պու տէֆա՜ գօճամ պէնիմ իլէ պիրէշիւր . չինք քի մա իւչ օղուլ տօղութառու . օնուն իշին

35 օնուն տառնը Ղիկ գօտու : Վէ պիր տաճա համիլէ օղուլ՝ պիր օղուլ տօղութառու , վէ տէտի . Պու քերրէ Բապայա համա էտէ յիմ . օնուն իշին օնուն տառնը Զուգա գօտու . վէ տօղութառու տան գալար :

ԳԼԳ Լ

1 Վէ Ռաբէլ Յակոբա տօղութառուրնը կէօրտիւքան , Բաբէլ գրգ գարննաշնա հատէտ չքտի . վէ Յակոբա տէտի քի՜ Պանա օղութար վէր , Եօգ իտէ

2 էօրերիւմ : Վէ Յակոբուն էօվ քէտի Ռաբէլէ թուծաշուսն տէտի . Պէն՝ լուսնիմ մէյվէտիսի սէնտէն մէն՝ էտէն Ալլահն էէ

3 քիտէմիլիմ : Վէ օ տէտի . Իշիմէ խալայրըմ Բաղդա օնա կիր . վէ տիլէքիմիս իւղէրինտէ տօղութառու , վէ պէն տախի օնան

4 օղութար էտինէյիմ : Վէ խալալըմ Բաղդայր օնա գարը իշին վէրտի , վէ Յակոբ օնա կիրտի :

5 Վէ Բաղդա համիլէ օղուլ՝ Յա

6 կոբա պիր օղուլ տօղութառու : Վէ Ռաբէլ տէտի . Ալլահ պանա չերաթ էյէլտի , չէմ տախի սէտիսի իշիտիպ՝ պանա պիր օղուլ վէրտի . օնուն իշին տառնը

7 Դան գօտու : Վէ Ռաբէլին խալայրը Բաղդա թէքար համիլէ օղուլ՝ Յակոբա պիր օղուլ տա

8 հա տօղութառու : Վէ Ռաբէլ տէտի . Գրգ գարննաշնա իլէ

ա՛ղիմ կիրէշ կիրէշտիմ՝ հէմ՝ էէնտիմ . օնուն իշին տառնը Ղիկիմաղիմ գօտու :

9 Վէ Լիա տօղութառու գալար քիտէտ կէօրտինձէ , խալայրը Զեպիայր ալըպ՝ օնա Յակոբա գարը իշին վէրտի : Վէ Լիանը 10 խալայրը Զեպիա՜ Յակոբա պիր օղուլ տօղութառու : Վէ Լիա տէտի . Դալուր կէրտի , վէ օնուն

ալըմ Գապ գօտու : Վէ Լիա 12 նըն խալայրը Զեպիա՜ Յակոբա պիր օղուլ տաճա տօղութառու : Վէ Լիա տէտի . Կէ՜ մաթու 13 պանա . զիրա գրգար պանա՜ Սութու տէյէձէքէր . վէ տառնը Ասեր գօտու :

14 Վէ Ռուբէն պուղտայ պիշինի կիրնէրինտէ վարըպ՝ աահրատա գան գուրուտանլար պուրտու , վէ օնալըմ անալը Լիայէ կէթիրտի . վէ Ռաբէլ Լիայէ տէտի . Բէրէմ՝ էյլէ՜ պանա օղութառու գան գուրուտանլարնտան վէր :

15 Վէ օ՝ օնա տէտի . Գօճամը ալարըն ա՛ղիմ արը , քի օղուլ մուն գան գուրուտանլարնը տա տլաճադըն . վէ Ռաբէլ տէտի . Պունուն իշին օղութառու գան գուրուտանլարը պէտէլինէ՜ պու

կէձէ սէնիմ իլէ եաթարն : Վէ 16 ախլամ Յակոբ աահրատան կէլ տիքտէ՜ Լիա՜ գարընըն չոգըպ տէտի . Գանա կիր , զիրա սէնի կէրչէքտէն օղութառու գան գուրուտանլարը պէտէլինէ իւճրէթ իլէ ալարմ՝ իմտի օլ կէձէ՜ օնուն իլէ եաթար : Վէ Ալլահ Լիայը 17 իշիմտի , վէ համիլէ օղուլ՝ Յա

կոբա պիր պէշինձի օղուլ տօղութառու : Վէ Լիա տէտի . Գո 18 ճամա խալայրըմը վէրտի յիմի չին՝ Ալլահ պանա իւճրէթ վէրտի . իմտի խալարնը Իսաբար գօտու : Վէ Լիա թէքար համիլէ 19 օղուլ՝ Յակոբա պիր ալթընձը օղուլ տօղութառու : Վէ Լիա տէ 20

- տի . Ալլահ պանա պիր էյի պահրիշ պաղըշլատը . պու բէրրէ գօծամ պէնիմ իլէ սաքին օլուր , զիրա ծնա ալթը օլուլ տողուր տոււմ . օնուն իչլին սարընը Զա .
- 21 բուլուն գօտու : Մնտին սօնկրա պիր գըզ տողուրտու , վէ աարընը Դինա գօտու :
- 22 Վէ Ալլահ Ռաբէլը զիբը էյլէտի , հէմ Ալլահ օնու տինկլէտի , վէ օնուն ըաճվնի աշտը :
- 23 Վէ համիլէ օլուպ' պիր օլուլ տողուրտու . վէ տէտիքի' Աէ
- 24 լահ ալլամը կիտէրտի : Վէ օնուն աարընը Յովսէփ գօյուպ' տէտի . Բապպ պանա պիր զայրի օլուլ տաճա վէրէճէք :
- 25 Վէ վագի' օլուրէք' Ռաբէլ Յովսէփի տողուրտուղու զէման' Յակոբ Լաբանա տէտի . Պէնի սալը վէր , քի մահալիմէ վէ տի
- 26 յարմա կիտէյիմ : Գարըլարըմը վէ էվաալարըմը քի օնլար իչլին սանա իըզմէթ էթտիմ' պանա վէր կիտէյիմ . զիրա սանա էթտիյիմ իըզմէթիմի քէնտին
- 27 պիլիրսին : Վէ Լաբան օնա տէտի . Էյեր սէնին նաղարընտա լուլթ պուլտոււմ իսէ' քէրէմ էյլէ , զիրա թէճընկալէ իլէ անկլատըմ քի' Բապպ սէնին սէպէպինտէն պէնի պէրէքէթլէտի :
- 28 Հէմ տէտի . Իւճընէթինի պանա
- 29 պէյան էյլէ , քի վէրէյիմ : Վէ օնա տէտի . Սանա նէ թարղ իըզմէթ էթտիյիմ' վէ հայլան լարըն հանըմաա նիճէ օլուղու
- 30 նու քէնտին պիլիրսին : Զիրա պէն կէլմէզտէն' վարիյէթին աղ իտի , վէ կէլմէմին սէպէպինտէն զէտտէտի իլէ չողալը , վէ Բապպ սէնի պէրէքէթլէտի . Կա շիմտի պէն' էվիմ իչլին տաիտի նէ
- 31 զէման իլէյլէճէյիմ : Վէ օ տէտի . Սանա նէ' վէրէյիմ : Վէ Յակոբ տէտի քի' Պանա հիչ սիր շէյ վէրմէ . էյեր պու շէյի պա
- նա էտէր իսէն , թէքրար սիւրիւլէրին կիտիւպ պէրէլէրիմ : Պու կիւն ճիւմէն սէնին սիւ
- 32 ըրիւլէրին արասընտան կէչէյիմ , վէ օրատան հէր նօգթալը վէ պէնէքլի գօյունու վէ հէր գարա գուղույու' հէմ պէնէքլի վէ նօգթալը քէչիլէրի այըրայըմ , վէ իւճընէթիմ օնլար օլուր : Վէ շիմտին սօնկրա սատագթըմ' պանա շէհատէթ էտէճէք . զիրա իւճընէթիմ իչլին հուղուրու
- 33 նա կէլէճէք տիր . Էանըմտա պուլունան հէր նօգթալը վէ պէնէքլի օլմայան քէչի' վէ գարա օլմայան գուղու չալընմը ալլար : Վէ Լաբան տէտի . Իլթէ հէման
- 34 սէյլէտիյին կիտի օլուր : Վէ օլ կիւն ալաճա վէ պէնէքլի էրէքէլէրի' վէ ճիւմէն նօգթալը վէ պէնէքլի քէչիլէրի հէր հանկըսընտա պէյաղ վար իսէ' վէ հէր գարա գուղույու այըրպ' օլուլարընըն կէլնէ վէրտի : Վէ
- 36 քէնտիտի իլէ Յակոբուն արա սընտա իւչ կիւնիլէք էօլ գօտու . անտէն Յակոբ' Լաբանըն գալան սիւրիւլէրին կիւթտի :
- 37 Վէ Յակոբ քէնտինէ' թաղէ գալագ վէ պատէմ վէ շինար չըպուգլարը ալար , վէ օնլարտա չիղիլէր չիղէրէք գապուգլարըն սօյուպ' չըպուգլարտա օլան ագրէնք կէօրիւնտիւ : Վէ օլ չիլ
- 38 տիյի չըպուգլարըն Խիւլիւլէր իլիւր աիլէրի սու գուրնալարընա գօտու , քի սիւրիւլէր իլմէյէ կէլտիլէրինտէ' գօյունլարըն էօնէրինտէ օլալար , վէ օնլար իլմէյէ կէլիլէրտէ' գըղըշլար : Վէ գօ
- 39 յունլար չըպուգլարըն էօնիւնտէ գըղըշմագ իլէ , ալաճա' նօգթալը վէ պէնէքլի գուղուլար տողուրուլար իտի : Վէ Յակոբ գու
- 40 գուլարըն այըրըր իտի , վէ սիւրիւլէրին էիւղիւնիւ Լաբանըն սիւրիւլէրինտէ օլան ալաճա վէ

հէփ դարա փօռանալա տօղրու
տէօնաէրի իտի . վէ բէնտինին
սիւրիւլէրին պաշգա գօյուպ' օն
լարը Լաբանըն սիւրիւլէրինին
41 Եանրնա գօմատը : Վէ վազի'
օլտու բի' գուվէթիլ գօյունլար
գըղըշարդարը զէման , Յակոր'
գօյունլարըն կէօղէրի էօնիւնտէ
ջըպուգլարը գուրնալարա գօր ի
տի , բի չըսուգլարըն էօնիւնտէ
42 գըղըշարը : Ամնա դալի' ֆ գօ.
յունլարի չիւն գօմաղ իտի , պէջ-
լէճէ դայի' ֆիլէր Լաբանըն' գուվ
վէթիլէր իսէ Յակորուն օլտը
43 իտի : Վէ առէմդայէթ չօգ զէն.
կիւնլէտի , վէ չօգ սիւրիւլէրէ
վէ խալալըգլարա վէ գուլլարա
վէ տէվէլէրէ վէ էշէբլէրէ մալիք
օլտու :

ՊԱՊ ԼԱ

1 Մէ Լաբան օղուլարընըն'
Յակորէ պապամըղըն ճիւմլէ վա-
րիյէթիլի ալար , վէ հէփ պու
սալթանաթը պապամըղըն մալըն .
տան էտինտի աէտիլէրինի ի
2 շիթտի : Հէմ Յակոր Լաբանըն
էիւղիւնիւ կէօրտիւ , վէ իշէ
օնա տիւն էօթէ կիւն կիպի տէ.
3 յիլ իտի : Վէ Բապպ Յակորա
տէտի . Պապալարընըն տիյա
ընա' վէ բէնտի վաթանընա
տէօն , վէ տէնին իլէ օլաճաղմ :
4 Իմոի Յակոր կէօնտէրիպ' Ռա-
բէլլ վէ Լիպը Ռահայա' բէնտի
սիւրիւլէրի Եանրնա չաղըտը ,
5 վէ օնլարա տէտի . Պէն' պապա
նըղըն էիւղիւնիւ կէօրիւյօրում
բի' պանա տիւն էօթէ կիւն կի-
պի տէյիլ տիր . ամնա պապամըն
6 Ալաճը պէնիմ իլէ օլտու : Վէ
սիղ պիւրիսիղ բի' պապանըղա
պիւթիւն գուվէթիմ իլէ խըզ-
7 մէթ էթտիմ : Ամնա պապանըղ
պէնի ալապթար , վէ իւճրէթի-
մի օն բէրրէ տէյիլթիտի . Լա-

բին Ալաճ օնու' պանա բէմիլք
էթմէյէ գօմատը : Եյէր' օ' 8
պէջլէ տէսէ իտի . Իւճրէթին
նօգթալըար օլտուն , օլ զէման
ճիւմլէ սիւրիւլէր նօգթալըար
սօլուրուրլար իտի . վէ էյէր' օ'
պէջլէ տէսէ իտի . Իւճրէթին
ալաճալըար օլտուն , օլ զէման
ճիւմլէ սիւրիւլէր ալաճալըար
սօլուրուրլար իտի : Պէջլէճէ 9
Ալաճ սլապանըղըն սիւրիւլէրի-
նի ալար , վէ պանա վէրտի : Վէ
վազի' օլտու բի' սիւրիւլէր գը-
ղըշարդարը զէման' կէօղէրիմի
գալըրտում , վէ ըիյատէ կէօր . 10
տիւմ , վէ իշէթ սիւրիւլէրէ ա-
լան էրբէճլէր ալաճա' նօգթալը'
վէ պէնէբլ իտի : Վէ Ալաճի 11
մէլէյի պանա ըիյատէ տէտի .
Եյ' Յակոր . վէ պէն' իշէթ պէն
տէտիմ : Վէ տէտի . Շիմտի 12
կէօղէրինի գալարը , վէ սիւրիւ-
լէրէ աշան էրբէճլէրէ պագ . հէ
փիսի ալաճա' նօգթալը' վէ պէ-
նէբլ տիր . զիրա Լաբանըն
ճիւմլէ սանա էթտիլէրինի կէօր
տիւմ : Պէն' Բէթէլին Ալաճը 13
իմ , բի օրատա տիլիլ թաշ մէս
էտիպ' պանա օրատա սաապ ա-
տատըն . շիմտի գալը' պու էէր-
տէն չօգ , վէ սօլտուղուն տիյա-
րա տէօն :

Վէ Ռաբէլ իլէ Լիա ճէվտապ 14
վէրիպ' օնա տէտիլէր . Արթըգ
պիղիմ իլիւն պապամըղըն էվին
տէ հիստէ վէ միրաա վա'րմը :
Պիղ օնուն ինտինտէ Եապանճը 15
լար սայըրմատըգմը . զիրա պի-
ղի սաթտը . հէմ ատիսի ագէն-
միղի հէր վէճի իլէ էէտի : Աճ 16
ճագ Ալաճըն պապամըղտան ալ-
տըղը ճիւմլէ մալ' պիղիմ վէ օ-
ղուլարըմըղըն տըր . վէ շիմտի
Ալաճ սանա հէր նէ տէտի իսէ
էյլէ :

Իմոի Յակոր գալըգրա' օղուլ 17
լարընը վէ գարըլարընը տէվէլէ-

- 18 րէ պինտիրտի : Վէ ճիւղէն սիւ-
րիւկերնի հէմ ճիւղէն դաղան-
աղղը մալինի՝ Սիջագետտէ դա-
ղանայ հալիւտիլի սիւրիւկերի՝
պապաար իսահանա Գանան աի-
յարնա կիթմէք իշին սիւրտիւ :
19 Վէ Լաբան՝ սիւրիւկերնի գըրգ-
մաղա կիթմէք իշէ , Ռաքէլ պա-
պապնին թէրաֆիմէրնի չալ-
20 տը : Վէ Յաւոր՝ Սիւրիւտի Լա-
բանտան կիլլի գաջաը • զիրա
գաջաղղընը օնա առայուրմատը :
21 Էօյէճէ օ՝ ճիւղէն վարիյէթի ի-
լէ գաջաը , վէ գալղըպ՝ ըրմագ-
տան կէջտի • վէ եւղիւնիւ Գա-
ղաար տաղընա տօղլուծտու :
22 Խմտի իւշինճիւ կիւնտէ՝ Գա-
կոբուն դաջաղղը Լաբանա խա-
23 պէր վերիւտի : Վէ օ՝ գարընաաշ-
լարընը պէրապէրնիճէ ալըպ՝ օ-
նուն արաղնճա եէտի կիւնլէք
եօլ գօփաղաը , վէ օնա Գաղա-
24 պ օղղընա եէթիշտի : Վէ
Ալլահ օղ կէճէ Սիւրիւտի Լա-
բանա բիւյատէ կէտի , վէ օնա
տէտի • Սադըն՝ Յակոբա էյի
25 եա քէօթիւ սէօյլէմէյէսին : Խմ-
տի Լաբան Յակոբա եէթիշտի
յինտէ , Յակոբ՝ չաաըրըն տաղ-
աա գուրմուշիտի • վէ Լաբան
գարընաաշլարը իլէԳաղաադ տա-
26 ղընաա գօնտու : Վէ Լաբան Յա-
կոբա տէտի • Նէ՝ իշէտին քի՝
պէնտէն կիլլի գաջաըն , վէ գըզ-
լարըմը գըրճ իլէ աղնմը Էօլը-
27 լէր կիպի սիւրտիւն : Նիճիւն
գաջաղղընը կիլլէտին , վէ պէն-
տէն կիլլի գաջաը՝ պանա տու-
յուրմատըն , քի պէն սէնի շէն
վէ վէ թիւրքիւլէր իլէ՝ տէֆլէր
վէ թանպուրըն իլէ կէօնտէրէ :
28 Խտիմ : Վէ պանա՝ օղլուարըմը
վէ գըզաըրըմը Էօփմէյէ գօմա-
աըն • հալա՝ պու իշտէ աշմագ-
29 լըգ էթտին : Սիզէքէմլէք էթ-
մէյէ էլլմաէ գուզվէթ վար-
առմա պապանըղըն Ալլահը՝

տիւն կէճէ պանա սէօյլէյիպ՝ Սա-
գըն Յակոբա էյի եա քէօթիւ
սէօյլէմէյէսին տէտի : Վէ խօշ՝ 30
պապանըն կէլլնէ ղայէթ իլէ
հապէթ չէքալլին իշին չըգըպ
կիթմաին իսէ , եա պէնիմալըն-
լարըմընիճիւն չալըն : Վէ Գա 31
կուր ճէվապ վէրիպ՝ Լաբանա աւ-
տի • Չիւն քի գօղլուտում , ղիրա
սէտիմ քի՝ օլմայա գըզաըրընը
պէնտէն ղոր իլէ ալապըն : Էյէնին 32
ալլահլարընը քիմին եանընաա
պուլուր իսէն , օ՝ եաշաֆաըն •
գարընաաշլարըմըղըն հօնիւնտէ՝
պէնտէ սէնին օլարագ պիւր շէյ
վար իսէ , թանը , վէ քէնտիւնէ
ալ • Յակոբ իսէ Ռաքէլին օնըս-
լը չարողընը պիլմէտի :

Վէ Լաբան՝ Յակոբուն չաաը 33
ընա հէմ ի խանըն չաաըրընա վէ
լիք խաղայընը չաաըրընա կիր-
տի , տմմա պուլմատը • անտէն
Լիւնըն չաաըրընաաին չըգըպ՝
Ռաքէլին չաաըրընա կիրտի : Վէ 34
Ռաքէլ թէրաֆիմէրի ալըպ՝ օն-
լարը աւվէ փալանընաա եէրկէ-
թիտի , վէ իւղիլըրէրնտէօթու-
րուր իտի • վէ Լաբան՝ սիւլէթիւն
չաաըրըն արաշթըրըպ՝ պուլմա-
տը : Վէ օ՝ պապապընա տէտի • 35
Էօնիւնտէ գաղղմաղա գաաթիւր
օլմատըրըմ՝ Էփէնտիմին կէօղը-
րինէ աղըր կէօրիւնմէսին , ղիրա
գարընաըն աւտէթիտէիմ • Խմ-
տի օ արաաը , տմմա թէրաֆիմ
լէրի պուլմատը :

Վէ Յակոբ հօվքէլէնիպ՝ Լա 36
բան իլէ չէթիշտի • վէ Յակոբ
ճէվապ վէրիպ՝ Լաբանա տէտի •
Գապահաթըմ նէ կիւնահըմ նէ
քի՝ արաղմճա հէրադէթ իլէ գօ-
վալապըն : Չիւն քի ճիւղէն էշ 37
եամը արաշթըրըն՝ Էլլիւնիւն ճէ-
մի՝ էշեապընտան նէ՝ պուլտուն
իսէ , պուրօյա գարընաաշլարըմըն
վէ գաբընաաշլարընըն հօնիւնէ
գօ , վէ իթիլիլլին արաաընաա շէ-

38 րաա' թ ք է ստին լեր : Թ է մամ ի յ իր
մի երւ աըր քի' սէնին իւէ իմ .
գոյսն լարըն վէ քէ չիւերին եամ
րու տիւ շիւրմէ տիւեր . վէ սիւ
րիւնին գոյսըրըն եէ մէտիմ :
39 Սանա ճանա վարարտան փարէ
լէն միւշի կէ թիւմէ տիմ . զարարը
պէն չէ քէր իտիմ . ճնու էլ մմաէն
թալապ էաէր իտին , կիւնտիւ
ղին չալըն մըլ օլուն : կէ ճէ չա
40 լըն մըլ օլուն : Պէօլէ իտիմ .
պէնի կիւնտիւ գ հէրարէ թ' վէ
կէ ճէ սոն կէա գար իտի , վէ կէօլ
լէրի մաէն ոյդու՞մ գաչար իտի :
41 Պէօլէ ճէ ի յիւրմի երլ' է վինտէ ի
տիմ . իբի գըղարըն իւնն սանա
օն տէր թ' երլ' վէ սիւրիւլերին ի
չիւն ալ թը երլ իւղմէ թ' է թաիմ ,
վէ իւ ճրէ թիւի օն քէրրէ տէյիւ
42 թիւրտին : Էյէր պապամըն Աւ
լահը՝ Աբրահամըն Ալահը վէ
Իսահակըն Գորգուսու՝ պէնիմ
իւէ օլմաստ իտի , կէրէ քաէն
չիմտի պէնի պօշ կէ ճնտէրի ի
տին . Վլահ պէնիմ սէ Ֆիւլի յի
մի վէ էլ թմին է մէյ յին կէօրտիւ ,
վէ տիւն կէ ճէ սէյի թա՞ղիւր է թ
աի :
43 Վէ Լաբան ճէ վապ վէրիպ'
Յաղորա տէտի . Պու գըղար
պէնիմ գըղարըմ՝ վէ օլուլար
պէնիմ օլուլարըմ՝ վէ սիւրիւլեր
պէնիմ սիւրիւլէրիմ՝ վէ սէնին
չու ճիւնէ կէօրտիւ յիւն պէնիմ
տիր . իմտի պու կիւն պու գըղ
լարըմա՝ եալիսու տօլուրտու գըղ
րը է վապարընա նէ՞ է տէյիմ :
44 Վէ շիմտի կէլ , պէն իւէ սէն ահտ
քէ տիւլէլիմ , վէ պէնիմ իւէ սէ
նին պէյնիմտէ շէհատէ թ' իւնն
45 օլա : Վէ Յաղոր պիւր թաշ ա
լըպ' ճնու տիբիւ թաշ տիբտի :
46 Վէ Յաղոր գարընա շարընա
տէտի քի' թաշար տէվէրիւն .
վէ ճնար թաշար տէվէրիպ'
պիւր եղըն եափարըլար , վէ օրա
տա՝ եղընն իւղէրինտէ էէ մէ

եէ տիւլեր : Վէ Լաբան ճնուն ա 47
տընը Եէկար սահատու թա գօ
տու , վէ Յաղոր՝ ճնուն ատընը
Գաղապ գօտու : Վէ Լաբան 48
տէտի . Պու եղըն պէնիմ իւէ
սէնին պէյնիմտէ՝ պու կիւն շա
հիա տիր . ճնուն իչիւն ատըն
Գաղապ տէնիւլի . շէմ Մաս 49
փա Կէիլի , զիւրա տէտի . Պիւրի
պիւրիմի գտէն իրապանտըղըմը
տա , պէնիմ իւէ սէնին պէյնիմ
տէ՝ Բապա նաղար է թաիւն : Էյ 50
յէր գըղարըմը ինճիտիւր իսէն ,
վէ էյէր գըղարըմըն իւղէրինէ
գարըլար ալըր իսէն , պիւլէմի ճէ
հիւ պիւր քիմնէ եօգ . պապ' պէ
նիմ իւէ սէնին պէյնիմտէ շահիւ
Ալահ ալըր : Վէ Լաբան Յա 51
կորա տէտի . իշ թէ պու եղըն՝
վէ իշ թէ պէնիմ իւէ սէնին պէյ
նիմտէ տիբտի յիմ թաշ , պու եր 52
ղըն շահիւմ վէ պու տիբիւ թաշ
շահիւ տիր , քի Ֆէնա նիյէ թ'
իւէ՝ պէն սանա վաբապա պու եր
ղընը կէ ճմէյիմ , վէ սէն պանա
իւնէնէ պու եղընը վէ պու տի
քիւլ թաշ կէ ճմէյէ տին : Աբրա 53
համըն Ալահը՝ վէ Նաբուրոն
Ալահը՝ ճնարըն պապարընն
Ալահը արամըղտա հիւքմ է թ
սին . վէ Յաղոր պապապը Իսա
հակըն Գորգուսու իւէ էէ մին 54
է թաի : Վէ Յաղոր սաղտա
գուրպան տօլաղապը , վէ գա
րընա շարընը էքմէր եէ մէյէ
տալէ թ' է թաի . վէ էքմէր էէ տի
լեր , վէ կէ ճէ տաղտա գալըր
լար : Վէ Լաբան սապահտան 55
էրէն գալըպ' օլուլարընը վէ
գըղարընը էփաիւ , վէ ճնարա
խայր տուա՝ էյէ տի . սնտէն
Լաբան կիտիպ' քէնտիմահալնէ
տէ ճնտիւ :

Պ Ա Պ Լ Բ

Վէ Յաղոր քէնտի եօլունա 1

- կիթաի, վէ ծնա Ալլահն մէ
 2 Էքէրի րասմ կէլիլէր : Վէ
 Յակոբ ծնարը կէօրտիւքտէ՝ տէ-
 աի . Պու՝ Ալլահն օրառուսու
 տուր . վէ օ մահալն ասորնը
 Մանայիմ գօտու :
 3 Վէ Յակոբ՝ էօնիւնճէ դարն
 տաշը Եսաւա՝ Սէիր տիյարընա՝
 4 կէօնտէրաի : Վէ ծնարա թէն-
 պիհ էտիպ տէտիքի՝ Էֆէնտիմ
 Խաւաւ պէօլէ տէյէսինիզ .
 Գուլուն Յակոբ պէօլէ տէր .
 Լաբանն եաննտա միւսաֆիր
 5 օլուպ՝ շիմաիյէտէք գալարմ . Վէ
 սըղըրլար հէմ էշէքէր՝ սիւրիւ-
 լէր վէ գուլար վէ խալարդար
 էտինտիմ . վէ էֆէնտիմէ խա-
 պէր վէրմէյէ կէօնտէրաիմ քի՝
 6 տէնին նաղարընտա լուծֆ պու-
 լայրմ : Վէ էշէիլէր՝ Յակոբա
 տէնիւպ տէտիլէր . Գարընտա-
 շն Եսաւա վարտըզ , հէմ օ տա-
 խի տէօրմ էիւզ առէմ իլէ սէնի
 գարշըլմաղա կէլիյօր :
 7 Վէ Յակոբ զայէթ իլէ գօր-
 գուպ՝ սըգէթէ տիւշտիւ , վէ
 պիլէսինճէ օլան խալը՝ հէմ
 սիւրիւլէրի վէ սըղըրլար վէ տէ-
 վէլէրի իքի պէօլէյէ սըլըրպ ,
 8 տէտի . Էյէր Եսաւ պիր պէօլիւ-
 յէ կէլպ՝ ծնու լուրուր իսէ , օ
 լուր քի գալան պէօլիւք գուր-
 9 թուլմուշ գալըր : Հէմ Յակոբ
 տէտի . Էյ պապամ Աբրահա-
 մըն Ալլահը վէ պապամ Իսահա-
 կըն Ալլահը , էյ պանա՝ Տիյա-
 րընա վէ վաթանընա տէօն վէ
 սանա իհսան էտէյիմ տէյէն
 10 Բապպ . Գու գուլունա էթաի-
 յին ճիւմէ իհսանլէրինէ վէ
 ճիւմէ հագիգէթինէ լայրգարդ
 րմ . զիրա պու Յորգանանտան
 պիր տէյնէյիմ իլէ կէտիմ , վէ
 շիմաի իքի պէօլիւք տահիպի օլ-
 11 տոււմ : Ինայէթ էյլէ , պէնի
 դարընտաշըմ էլինտէն՝ Եսաւն

էլինտէն գուրթար . զիրա պէն
 ծնտան դօրգարըմ , օլմայա կէ-
 լիպ՝ պէնի վէ անայը էվաաղարը
 իլէ էօլտիւրէ : Ամա սէն տէ 12
 տին . Էլպէթմէ սանա իհսան
 էտէճէյիմ , վէ զիւրիյէթինի՝
 չօգլուլունտան սայըլմաղ տէ-
 նիզ գուլմա դատար էտէճէյիմ :
 Վէ օլ կէճէ օրատա գալտը . 13
 վէ էլինտէ պուլունանտան՝ գա-
 րընտաշը Եսաւա հէտիյէ իշիւն
 հաղըրլարը իքի էիւզ քէշի վէ ի- 14
 յիրմի էրքէճ՝ իքի էիւզ տիլէ գօ-
 յուն վէ իյիրմի գօջ օթուզ էմ 15
 զիլիւ տէվէ էալուլարը իլէ պէ-
 րապէր՝ դըրգ ինէք վէ օն պուլա՝
 իյիրմի տիլէ էշէք վէ օն սըլիւ :
 Վէ հէր պիր սիւրիւլէյիւ գուլա- 16
 րընն էլինէ այըր այըր թէպիւմ
 էտիպ՝ գուլարընա տէտի . Էօ-
 նիւմէ կէշին , վէ սիւրիւլէրին՝
 պիրի պիրիինի արապընտա արա-
 լըզ պրադըն : Վէ էօնտէ վարա 17
 նա թէնպիհ էտիպ տէտի . Գա-
 րընտաշըմ Եսաւ սանա րասթ
 կէլիւր տէ սանա սօրուպ՝ Սէն քի-
 մի՞նսին , վէ նէրէյէ կիտէքսին ,
 վէ պու էօնիւնտէ օլանլար քի-
 մի՞ն սիր տէտիլէտէ , օլ զէման տէ 18
 քի՝ Գուլուն Յակոբուն տուր .
 ծնուն՝ էֆէնտիմ Եսաւա կէօն-
 տէրաիյի հէտիյէ տիր . վէ իշ-
 թէ քէնալիս տալի արտըմըղտա
 սըր : Վէ իքինճիյէ տէ իւշիւն 19
 ճիւյէ տէ՝ հէմ սիւրիւլէրին ար-
 տընճա ճիւմէ կիտէնլէրէ տէ՝
 թէնպիհ էտիպ տէտի . Եսաւը
 պուլտուլունուղտա՝ ծնա պու
 սէօղէ կէօրէ սէօլէյին , վէ իշ- 20
 թէ գուլուն Յակոբ տալի ար-
 տըմըղտա տըր տէյին . զիրա
 տէտիքի՝ Էօնիւմտէ կիտէն հէ-
 տիյէ իլէ ծնուն էիւզիւնիւ եոււմ
 շատըրըմ , վէ սանտէն սօնկրա
 էիւզիւնիւ կէօրիւրիւմ . պէլքի
 պէնի դապուլ էտէր : Իմաի հէ 21
 տիյէ էօնիւնճէ կէշտի . ամմա

- քէնտիսի օլ կէճէ օրստուտա դալ
22 տը : Վէ կէճէ դալստը , վէ իքի
դարըսը իլէ իքի խալայըլընը՝
հէմ օն պիր օլուլարընը ալըպ՝
23 Յարոկ կէջիտինտէն կէջտի : Վէ
օնլարը ալըպ՝ ըրմագտան կէջի-
տի , հէմ վարիյէ թիլի կէջիտի :
24 Վէ Յակոբ հալընըդ դալըդ-
տա , օնուն իլէ պիր քիմնէ՝ շա-
ֆագ սեօքիւնճէյէտէք կիրէշըր
25 իտի : Վէ օնա կիրճիւ հէթէմէ-
տիյիլի կէօրտիւքտէ՝ պուսու-
նուն օյնաղընա սօգանսը , վէ օ-
նուն իլէ կիրէշըր իքէն՝ Յակոբուն
պուսուունուն օյնաղը կէրիլտէն
26 օյնատը : Վէ օ տէտի քի՝ Պէնի
սալը վէր , զիրա շաֆագ սեօք-
տիւ . աւմա օ՝ Պէնի պէրէքէթ-
լէմէյինճէ՝ սէնի սալը վէրմէմ
27 տէտի : Վէ օ օնա՝ Ասըն նէ՝
տիր տէտի . վէ օ Յակոբ տուր
28 տէտի : Վէ օ տէտի . Ասըն՝
արթըդ Յակոբ տէնիլմէսին , լա-
քին իսրայէլ քէնիլիւն . զիրա Ա-
լաճ իլէ կիրէշտին առէմէր իլէ
տաիտի , վէ զպիւպ օլաճագսըն :
29 Վէ Յակոբ սիւալ տէտիպ տէտի .
Քէրէմ էյլէ՝ պանա ասընը տէ-
յիվէր . վէ օ՝ Ասըմը նի՞ջին
պէօյլէ սօրարսըն տէտի . վէ օ
30 նու օրատա պէրէքէթլէտի : Վէ
Յակոբ օ մահալին ասընը փա-
նունէլ գօտու . զիրա Ալաճ իլէ
հիւզ պէ հիւզ կէօրիւշտիւմ , վէ
ճանըմ գուրթուլտու քէքի :
31 Վէ փանուէլաէն կէջտիյի կի-
պի՝ օնուն իւզէրինէ կիրնէշ սօղ-
տու . վէ օ՝ պուսուունուն իւզէ-
32 ըինէ ագսար իտի : Օնուն իջին
իսրայէլ օլուլարը՝ թա պու-
կիրնէտէք՝ պուսուն օյնաղընըն
իւզէրինտէ օլան ուլուշուդ սի-
նիրի հէմէվէր . չիւն քի օ՝ Յա-
կոբուն սուսու օյնաղընըն ուլու-
շուդ սինիրինէ սօգանսը :

ՊԱՊ ԼԳ

- Վէ Յակոբ կէօղէրինի գալ 1
տըրըպ պագտը , վէ իլթէ Ե-
սաւ՝ վէ պիլէսինճէ տէօրթ հիւզ
ատէմ կէլլօր . իմտի էվլաա-
լարընը Լիւյէ վէ Ռաքէլէ՝ վէ
իքի խալայըդարա թագսիմէյ-
լէտի : Վէ խալայըդարը հէմ
էվլաալարընը իլէրի՝ վէ օնլար-
տան սօնկրա Լիւյը վէ օլուլ-
լարընը՝ վէ օնլարտան սօնկրա
Ռաքէլի վէ Յովսէփի գօտու :
Վէ քէնտիսի էօնլէրինճէ կէջիպ՝ 3
գարընտալընա հագլալընճալէ-
տէք՝ եէրէ պէրապէր եէտի քէ-
րէ թէմէննա էթտի : Վէ Ե-
սաւ՝ օնու դարըլըմաղա սէ-
յիրթտի , վէ օնու գուճագալ-
լըպ՝ պօյնուին տիւշտիւ , վէ օ-
նու էօփտիւ . վէ օնլար աղալ-
տըլար : Վէ կէօղէրինի գալընը 5
ըպ՝ գարըլարը վէ չօճուգլարը
կէօրտիւքտէ , տէտի . Պունլար
սէնին նէ՞ն տիր . վէ օ տէտի .
Ալաճնը՝ սէնին գուլընա իճ-
սան էյլէտիյի էվլաալար տըր :
Վէ խալայըդար հէմէվլաալա- 6
րը հագլալըպ՝ թէմէննա էյլէտի-
լէր : Անտէն Լիւ տաիլի էվլատ- 7
լարը իլէ հագլալըպ՝ թէմէննա
էյլէտիլէր . վէ էնճամ Յովսէփի
վէ Ռաքէլ հագլալըպ՝ թէմէն-
նա էյլէտիլէր : Վէ օ տէտի . 8
Պուրաթ կէլտիլիմ ճիււղէ օր-
ատուն նէ՞ օլա . օ տաիլի տէտի
քի՝ Էֆէնտիմին նագարնտա
լուէթֆ պուլմագ իջին տիր :
Վէ Եսաւ տէտի . Պէնիմ չօդ 9
վար՝ էյ գարընտալըմ , սէնին
քի սէնին օլուն : Վէ Յակոբ 10
տէտի . խայր , քէրէմ էյլէ է-
յէր հալա նագարնտա լուէթֆ
պուլտում խէ , պէնիմ էլիմտէն
հէտիյէմի ալ . պունուն իջին
քի հիւղինիւ՝ Ալաճ հիւղիւ

- կէօրիւր կիպի կէօրտիւմ, վէ
 11 պէնաէն ըսողի օշոտուն : Գէրէմ
 էյլէ՝ սանա կէթիւրիկէն պէրէքե.
 Թիւի ալ. Վիւնքի Ալաւա պա.
 նա իհսան էյլտի, վէ չիւնքի
 պէնիւմ հէր շէյիւմ վար. վէ օ.
 12 նու զըրլաար, վէ ալար : Մն.
 տէն օ տէտի. Գաւլալում կիտէ.
 լիւմ, վէ պէն սէնին էօնիւնճէ
 13 կիտէյիւմ : Վէ օնա տէտի. Ի.
 ֆէնտիւմ պիւր քի՝ չօճուգլար
 Թաղէ տիր, վէ հանրմոա օշոն
 սիւրիւէր հէմ սըղըրլար էմլիք.
 շի տիր. վէ օնալար պիր կիւն
 զօրլաթալար, հէտի սիւրիւէր
 14 գըրըլըր : Գէրէմ էյլէ՝ էֆէն.
 տիւմ գուլունուն էօնիւնճէ կէչ
 սին, վէ պէն հաւալ էաւալ էօ.
 նիւմտէ օշոն հայլանլարն այա.
 վը վէ չօճուգլարն այաղը ա՛գա.
 պինճէ սիւրիւրիւմ, Թա էֆէնտի.
 մին հանրնա Սէիրէ կէլինճէյէ.
 15 տէք : Վէ Եսաւ տէտի. Գէ.
 ըէմ էյլէ՝ պէնիւմ իլէ օշոն խալ.
 աան հանրնա պրապալում. օտա.
 խի տէտի. Նէյէ՝ լաղում : հէ.
 ման էֆէնտիմին նաղարընտա
 16 լուծֆ պուրլոյում : Միւնէն Եսաւ
 ըլ կիւն քէնտի եօլունա Սէիրէ
 սօղըու տէօնտիւ :
 17 Վէ Յակոբ Սիւքըյիւթա կէօ.
 չիւպ՝ օրաոա քէնտինէ պիր էլ
 պինա էյլէտի, վէ սիւրիւէրի.
 նէ մանարալար ետիտը. օշուն
 իչիւն օ մահալին աալնա Սոկ.
 քովթ տէնիւտի :
 18 Վէ Յակոբ Միշադէտտէն
 տէօնտիւքաէ՝ Գաննա սիյարն.
 տա օշոն Սիւքէմին շէհրի Սաղէ
 մէ կէլտի, վէ շէհրին էօնիւնէ
 19 գօնաու : Վէ օշ չաւարընը գուր.
 տուղու Թարլանըն գըթալընը՝
 Սիւքէմին պապաար Եմիւլս յղու.
 լարը եէտինտէն եիւղ ա՛տէա
 20 սիքքէյէ սաթում ալըր : Վէ օ.
 րատա մէղալաէ ետիտը, վէ ա.
 տընը էլ Էրօհ խորայէլ գօտու :

ՊԱՊ ԼԴ

- Վէ Լիւանն Յակոբա սօ 1
 յուրաուղու գըրը Գինա՝ օշտի.
 յարն գըղարընը կէօրմէյէ չըդ.
 տը : Վէ օնու սիյարն պէյի 2
 Խնը Եմիւլուն օղու Սիւքէմ
 կէօրիւպ՝ օնու ալար, վէ օնուն
 իլէ հաթար, վէ օնու ալաղա.
 տը : Վէ օնուն ճանը՝ Յակոբուն 3
 գըրը Գինայա ետիւրըտը. վէ գը.
 ղը սէվտի, հէմ գըրըն կէնիւ.
 նէ կէօրէ սէօյլէտի : Վէ Սիւ.
 քէմ՝ քէնտի պապաար Եմիւլա
 սէօյլէյիւ տէտի. Պանա պու 4
 գըղ՝ գարը իչիւն ալը վէր : Վէ
 Յակոբ գըրը Գինայը օնուն մու.
 տարլալընը իշիթտիյի ղէման,
 օղուլարը՝ օնուն սիւրիւէրի իլէ
 սահրատա իտիլէր. իմտի օնալար
 կէլինճէյէտէք՝ Յակոբ սիւքէլթ
 էթտի :
 Վէ Սիւքէմին պապաար Եմիւլը՝ 6
 Յակոբա չըգաը. քի օնուն իլէ
 սէօյլէչէ : Վէ Յակոբուն օղու 7
 լարը իշիթտիլէրի կիպի՝ սահ.
 րատան կէլտիլէր. վէ պու շէ
 աաէմէրին կիւնէրինէ կէլպ.
 ղայէթ իլէ էօլքէէնտիլէր. ղիւ.
 րա Յակոբուն գըրը իլէ հաթըպ՝
 Խորայէլտէ ըիւսալընդ էթտի,
 քի պէօյլէ օլմամաը խոի : Իմ.
 տի Եմիւլը օնալար իլէ սէօյլէչիւ
 տէտի. Օղուն Սիւքէմին ճանը
 գըղընըա ալաղա էթտի. քէ.
 ըէմ խոիպ՝ օնու օնա գարը իչիւն
 վէրին : Վէ պիւլմ իլէ խըսըմ.
 լըդ պաղալըն. գըղարընը պիւ.
 ղէ վէրիպ՝ գըղարընը քէնտիւ.
 ընիղէ ալն : Վէ պիւլմ իլէ սա.
 քին օլուն, վէ պու տիյար էօ.
 նիւնիւղտէ տիր, սաքին օլուպ՝
 օնտա Թիճարէթ էտին, հէմ օն.
 աա միւլք էտինին : Հէմ Սիւ.
 քէմ՝ գըրըն պապաարնա վէ գա.
 ընտալարնա տէտի. Նաղա.

- ըննդատա լուծփ պուլայում, վէ
պոնա նէ քի տէրսէնիզ՝ վէրի.
12 ըիմ: Պէնտէն լայէթ չոգ մէհր
վէ աղբըդ իսթէյին, վէ պա-
նա սեյլէտիյնիզէ կէօրէ վէրէ-
յիմ. ֆագաթ գըըլ պանա գա-
13 ըր իջին վէրին: Վէ Յակոբուն
օլուլարը Սիւքէմէ վէ պապասը
Եմուլուս՝ գըզ գարննառաջարը Դի-
նայը մուրաղլարաղը իջին հի-
լէ իլէ սեյլէտիյա՝ ճէվասլ վէր.
14 տիւլը, վէ ծնարա տէտիւլը.
Պու շէյի էթմէյէ դատիր տէ-
յիւլիզ, քի գըզ գարննառաջը-
ղը սիւննէթսիլը օլան ատէմէ վէ-
րէլիմ. զիրա պուս պիզէ ալըպ
15 աղը: Եալընըզ պունուն իլէ սի-
զէ գայըլ օլուրուզ. Էյէր սիզ
տէն հէր էրքէք սիւննէթէնմէք
16 իլէ՝ պիզիմ կիսի օլուրասնըզ, օ
ղէման գըղարբընը սիզէ վէրի-
րիզ, վէ գըզարբընը քէնալէ-
րիսիզէ ալըրըզ. վէ սիզին իլէ
սաքին օլուս՝ պիր գալմ օլու-
17 ըուզ: Ամմա էյէր պիզին տիւնի-
լէմէյիս՝ սիւննէթէնմէզսէնիզ,
պիզ տէ գըղըմըզ ալըպ կիտերիզ:
18 Իմաի ծնարըն սէօզիւ Եմուլ
րուն կէօզէրինտէ վէ Եմուլը օլ-
լու Սիւքէմին կէօզէրինտէ խօշ
19 կէօրինտիւ: Վէ օլ էիկիթ՝ պու-
նէսնէյի էթմէյէ կէճիլմէտի.
չին քի Յակոբուն գըզնա կէօ-
նիւլ վէրմիլ իտի. վէ պու՝ պա-
պասընն էվիտէ ճիւմէտէն ի-
թիպարը իտի:
20 Իմաի Եմուլը վէ օլու Սիւքէմ
քէնտիւլըն շէհրինին գափու-
սունա կէլուլէր, վէ քէնտիւլ-
ըն շէհրինին էհալուսինէ սեյլէ-
21 յիսլ տէտիւլը. Պու առէմէր
պիզիմ իլէ պարըզդ տըր. Իմաի
վիլայէթ տէ սաքին օլուս՝ ծնաա
թիւճարէթ էթսիլը. վէ տի-
յար իլթէ էսնէլընտէ սուլտան
սուլտան կէնիշ տիր. օլարըն գըզ-
լարըն քէնտիւլընիզէ գարըլար

իջին ալըլում, վէ գըղարբընը
ծնարա վէրէլիմ: Պիզիմ իլէ օ 22
Թուրուպ պիր գալմ օլմազ ի-
չին՝ պու առէմէր էաղնըզ
պունուն իլէ պիզէ գայըլ օլու-
լար, քի ծնարըն սիւննէթէն-
տիքէրի կիսի պիզտէն աալի
հէր էրքէք սիւննէթէնէ: Սիւ 23
րիւլըրի վէ մալէրի վէ ճիւմէ
տափարըն պիզիմ օլմազ մը.
անճադ ծնարա դայիլ օլալում,
վէ պիլիմ իլէ սաքին օլալար:
Վէ օնան շէհրի գափուսունան 24
ջըզանլարըն ճիւմէյիս՝ Եմուլու-
վէ օլու Սիւքէյի տիւնիլէտիւլը,
վէ շէհրինին գափուսունան
ճիւմէ ջըզանլարըն հէր էրքէյի
սիւննէթէնտի:
Վէ վազի՝ օլուս քի՝ ի չին 25
ճիւ կիւնտէ ծնար աղբընա ի-
քէն, Յակոբուն իքի օլուլարը
Եմուսն վէ Ղէի Դիմնըն գա-
ըննառաջար՝ հէր պիրիսի գըզ-
ճընը ալը, վէ սէրպէթիլէթ
իլէ շէհրի էիւրիւտիւլը, վէ
հէր էրքէյի էօլուրաիւլը: Վէ 26
Եմուլու հէմ օլու Սիւքէմի գը-
լըճ աղը իլէ գաթէլ էթսիլը.
վէ Սիւքէմին էվիտէն Դինայը
ալըպ ջըզարը: Յակոբուն օ 27
դուլարը գաթէլ օլունմալարըն
իւզէրինէ կէլուլը, վէ գըզ գա-
ըննառաջարըն մուրաղլարաղ-
լարը իջին՝ շէհրի էաղմա էթ-
տիւլը: Օնլարըն սիւրիւլէրինի 28
վէ սըղըրընըն վէ էշէքէրինի՝
հէմ շէհրտէ օլանը հէմ սալա-
տա օլանը ալարը: Վէ ճիւմէ 29
մալէրինի վէ ճիւմէ չօճազը-
լընը վէ գարըլարըն էփի էթ-
տիւլը, վէ էվէրտէ հէփ պու-
լունանը էաղմա էթտիւլը: Վէ 30
Յակոբ Եմուսն իլէ Ղէիյէ տէ-
տի. Պէնի պու տիլարըն էհա-
լիս օլան Բանասըլար իլէ փ-
րէզլիւլընն ինտիմնաէ պէտ գօ-
գար էթմէք իլէ՝ պէնի պէլայ

- առաջընել. վէ պէնիմ իլէ ազ
առէմ՝ օլմադ իլէ, ծնար իւզէ
րիմէ ճէմ՝ օլուպ՝ պէնի վուրա-
ճապար, վէ պէն հէմ էվիմ հէ-
13 լաբ օլաճաղը: Վէ ծնար տէտի-
Եա գըզ դարընաաղըմը ֆա-
հիշէ կիպի գուլանմալը՝ մի իտի:

Պ. Ա. Պ. Լ. Ե.

- 1 Վէ Ալլահ Յակորա տէտի.
Գալլ՝ Բեթէլէ չոգ, վէ օրատա
աղբին օլ. վէ դարընաաղըն Ե-
առըն էիւղիւնտէն գաջաղըն
զէման՝ սանա կէօրիւնէն Ալլահ
2 օրատա պիր մէզպահ էտի: Վէ
Յակոր. քէնտի էվիմէ՝ վէ ճիւմէ
պիլէսինճէ օլանլարա տէտի. Ա-
րանըզտա օլան էտա ալլահլարը
գալլըրըն, վէ փաղէնին, հէմ
էովապարընը տէյիլթիլին.
3 Վէ գալլըպ՝ Բեթէլէ չոգալլմ,
վէ սըգլէթիմ կիւնիւնտէ պանա
ճէվապ վէրէն՝ վէ կիթտիլիմ
էօլտա պէնիմ իլէ օլան Ալլահ
4 օրատա մէզպահ էափայլմ: Իմ
տի էլլէրինտէ օլան ճիւմէ էտա
ալլահլարը՝ հէմգուլադ. արընտա
օլան քիւփէլէրի Յակորա վէր-
տիլէր. վէ Յակոր ծնարը Սիւ-
քէմին Եանընտա օլան մէշէնին
5 ալթընտա կէօմտիւ: Անաէն Եօլա
չոգալլար. վէ էթրաֆլարընտա
օլան չէհիլլէրին իւղէրին Ալ-
լահ թարաֆընտան պիր դօրդու
տիւլմէք իլէ՝ Յակորուն օղուլա-
րընըն արաընճա գօվալանաար
6 լար: Վէ Յակոր. քէնտիսի հէմ
պիլէսինճէ օլան ճիւմէ խալլ-
Քանան տիյարընտա օլան Լու-
զա՝ Եանի Բեթէլէ կէլտիլէր:
7 Վէ օրատա մէզպահ էափայլը,
վէ օլմահալը՝ Ել Բեթէլ Թէս
միյէ էյլէտի. զիրա դարընտա
չընըն էիւղիւնտէն գաջաղընտա՝
Ալլահ քէնտիսի օնա օրատա պէ-
յան էյլէմիշ իտի:

- Վէ Ռեբեկանըն սիւտ անտար 8
Դեբօրա էօլտիւ, վէ Բեթէլին
ալթ Եանընտա՝ մէշէնին ալթըն-
տա կէօմտիւ: պու սէպէպ-
անէն ծնուն տարնա Ալլահա-
լու թ տէնիտի:
Վէ Ալլահ Յակորա՝ Սիլա. 9
դէտտէն տէօմտիլիւնտէ Թէք-
րար կէօրիւնիւպ՝ օնա պէրէքէթ-
լէտի: Վէ Ալլահ օնա տէտի. 10
Սէնին ատըն Յակոր տէնիլթիսին,
իլլա ատըն Իսրայէլ օլուլն. իմ
տի ծնուն տարըն Իսրայէլ դօ-
առ: Վէ Ալլահ օնա տէտի. 11
Պէն՝ ճիւմէյէ գատիր Ալլահ
իմ. մէյլէտար օլուպ չօղալ.
սէնտէն Թայիֆէ՝ հէմ Թայիֆէ-
լէր ճիւմէյիլիւ օլա, վէ պիլին
տէն փատիլալար չոգալար: Վէ 12
Ալլահալա վէ Իսահակա վէր-
տիլիմ տիյարը՝ սանա վէրէճէ-
յիմ. վէ սէնտէն սանկրա օլ
տիյարը սէնին զիւրիլիլթիլինէ
վէրէճէյիմ: Վէ Ալլահ՝ օլ օ. 13
նուն իլէ սէյլէշտիլի մահալաէ՝
Եանընտան Եօգարը չոգալ: Վէ 14
Յակոր՝ օնուն իլէ սէյլէշտիլի
մահալաէ՝ պիր տիքիլիլ թաշ տիք-
տի. վէ իւղէրինէ շէրպէթ միշ-
քէշի տէօթտիւ, հէմ իւղէրինէ
Եաղ տէօթտիւ: Վէ Յակոր՝ Ալ 15
լահըն օնուն իլէ սէյլէշտիլի մա-
հալին տարըն Բեթէլէ դօառ:
Վէ Բեթէլէնին գալլալարը, 16
վէ Եփրաթայէ կէլլէղտէն տա-
հա պիր միգտար Եէր վար իքէն՝
Ռաքէլաօղուրտու, վէ օղուրուր
իքէն՝ չոգ զահմէթ շէքտի: Վէ 17
վապի՝ օլուլա քի օղուրուր իքէն,
չոգ զահմէթ շէքտիլի Էննատէ՝
Էպէ օնա տէտի. Գօրգմա, զի-
րա պու տա սանա օղուլ տուր:
Վէ վապի՝ օլուլա քի ճան Թէսիլմ 18
Էտէր իքէն՝ (զիրա Էօլիւյօր ի-
տի) օնուն տարըն Բեթէլէ դօ-
առ. ամմա պապարըն օնա Բե-

- 19 Նիսիսն տէսի : Իմսի Ռաբէլ
էսիւսայ՝ Եփրաթա եօրունսա
կէօմիւրիւ , քի օ՝ Բեթլէհէմ
20 տիր : Վէ Յակոբ օնուն մէկա
րը իւսթիւնտէ պիր տիքիրն թաշ
տիքտի օ՝ թա պու կիւնէտէքիա
բէլ մէկարնն տիքիրն թաշը տրը :
- 21 Անտէն Իսրայէլ գաղղըս՝ չա
ալըրը՝ Միկտալ Եգիպտոսէ օթէ
22 տիւտէ գուրտու : Վէ վադի՝ օլ
տու քի՝ Իսրայէլ օլ տիյարտա
սաքին իքէն , Ռուբէն վարըս՝
սրապարննն օտալը Բաղղա ի
լէ հաթալը : Վէ Իսրայէլ իշխեթտի :
- 23 Վէ Յակոբուն օլուլարը օն
իքի խի . Լիանն օլուլարը ,
Յակոբուն իլք օլուլու Ռու
բէն՝ անտէն Ըմաւոն վէ Ղէի վէ
Յուդա վէ Իսաքար վէ Զաբու .
- 24 Ղոն խի : Ռաբէլն օլուլարը՝
25 Յովսէփ վէ Բենիամին խի : Վէ
Ռաբէլն խալայըղը Բաղղանն
օլուլարը՝ Դան վէ Նեփթալիմ
26 խի : Վէ Լիանն խալայըղը
Զեղփանն օլուլարը՝ Դադ վէ
Ասեր խի : Յակոբուն օլուլարը
պունլար տրը , քի ծնլար օնա
Միքաէլտտէ օղոլուլար :
- 27 Վէ Յակոբ՝ պապար իսահա
կա Սամբէտէ օլան Արբա շէհ
րինէ՝ հանի Գեբրոնա վարալ ,
քի օրատա Աբրահամ վէ Իսա
28 հակ միւսաֆիր օլուլար : Վէ
Իսահակն կիւնէրի՝ երկուսէքէն
29 Էրօլու : Վէ Իսահակ իկթի
յարըննայ՝ Էաշըր ալուգտա ,
ճան թէսլիմ էսիպ վէ ֆաթ էթ
սի , վէ գալմընա զամօլունաու .
վէ օլուլարը Եսաւ վէ Յակոբ՝
օնու տէֆն էթտիլէր :

ՊԸՊ ԼԶ

- 1 Վէ Եսաւն՝ հանի Եգով
ման թէվիտաթը պունլար տրը :
2 Եսաւ գարըլարըն Գանն գըղ
լորընտան ալըր , Էանի Գեալ

Երնուն գըղը Ագգայը՝ վէ իս
լի Սեբեգօնուն գըղը օլան՝ Անա
նն գըղը Ողբամայը ալալ .
Հէմ՝ Իսմայէլն գըղը՝ Նաբէօ
3 թուն գըղ գարընտալ Բասեմա
թը ալը : Իմսի Ագգա՝ Եսաւ
4 Եղիփաղը օղուլարու , վէ Բասե
մաթ՝ Ռագուէլ օղուլարու : Վէ
5 Ողբամա՝ Յեուսու վէ Յեգղոմու
վէ Վորիու օղուլարու . Եսաւն
Գանն տիյարնտա օղուլարը
պունլար տրը քի օնա օղոլուլար :
6 Վէ Եսաւ քէնսի գարըլարըն
վէ օղուլարըն վէ գըղարըն
վէ էվինի Ճիւմէ էհայիսինի վէ
սիւրիւլէրինի վէ հէփ հայվա
լարըն՝ վէ Գանն տիյարն
տա էտինտի Ճիւմէ մալնի
ալըս՝ գարընտալ Յակոբուն
հուլուրունտան պիր զադի տի
յարա կիթտի : 2 իրա մալէրի
7 չաղ օլմաղ իլէ՝ պիրլքաթ սաքին
օլմաղար խի . վէ սիւրիւլէրի
սէպէպինտէն միւսաֆիր օղուլար
լարը տիյար՝ օնլար թէհամիւլ
էտէմէղ խի : Վէ Եսաւ Սէիր
8 տաղընտա սաքին օլուլ . Եսաւ՝
պու Եգովմ սուր : Վէ Սէիր
9 տաղընտա օլան Եգովմլարըն
պապարը՝ Եսաւն թէվիտաթը
պունլար տրը : Եսաւ օղուլար
10 ըննն ալալարը պունլար տրը .
Եսաւն գարըն Ագգանն օլ
լու Եղիփաղ՝ վէ Եսաւն գարը
նը Բասեմաթըն օղու Ռագուէլ
խի : Վէ Եղիփաղըն օղուլարը
11 թեման՝ Օմար՝ Սեփու վէ Դա
թամ վէ Վենէղ խի : Վէ Թամ
12 նա՝ Եսաւն օղու Եղիփաղըն
օտալը խի , վէ օ՝ Եղիփաղա
Իմաղէկի օղուլարու . Եսաւն
գարըն Ագգանն օղուլարը
պունլար խի : Վէ Ռագուէլն
13 օղուլարը պունլար տրը , Նա
հաթ վէ Զարա՝ Սամիս վէ Մէ
ղա . Եսաւն գարըն Բասեմա
թըն օղուլարը պունլար խի :

- 14 Վէ Եսաւն գարըսը Սեբեգո-
նան գըզը օլան Անանն գըզը
Ոլիբամանն օղուլարը պունլար
տըր . պու՝ Եսաւա Յեռուու վէ
Յեգզովմ վէ Կորիսու տօղուտու :
- 15 Եսաւն օղուլարն տան օլան
պէյլէր պունլար տըր . Եսաւն
իւբ տօղուտու Ելիփազն օղուլ-
լարը Թեման պէյ՝ Օմար պէյ՝
- 16 Սեփու պէյ՝ Կենէզ պէյ , Կորիս
պէյ՝ Գոգամ պէյ՝ Անադէկ պէյ ,
Եգովմ տիյարն տա Ելիփազ
տան օլան պէյլէր պունլար տըր .
պունլար Ագգանն օղուլարը
- 17 տըր : Վէ Եսաւն օղու Խապուէ-
լին օղուլարը պունլար տըր .
Նահաթ պէյ՝ Զարա պէյ՝ Սամ-
մա պէյ՝ Մէզա պէյ . Եգովմ
տիյարն տա Խապուէլտէն օլան
պէյլէր պունլար տըր . Եսաւն
գարըսը Բասեմաթն օղուլարը
- 18 պունլար տըր : Վէ Եսաւն գարը-
սը Ոլիբամանն օղուլարը պուն-
լար տըր . Յեռու պէյ՝ Յեգզովմ
պէյ՝ Կորիս պէյ . Եսաւն գա-
րըսը Անանն գըզը Ոլիբամա-
տան օլան պէյլէր պունլար տըր :
- 19 Պունլար տըր Եսաւն եանի Ե-
գովմուն օղուլարը , վէ պունլար
տըր ճնլարն պէյլէրի :
- 20 Օլ տիյարտա սաբին օլան
Քուլու Սէրին օղուլարը պուն-
լար տըր . Դոսան վէ Յոբալ վէ
- 21 Սեփեպն վէ Ննա , վէ Դիսան
վէ Եսեր վէ Դիսան . Եգովմ տի-
յարն տա Քուլուլարն պէյլէ-
րի՝ Սէրին օղուլարը պունլար
- 22 տըր : Վէ Դոսանն օղուլարը՝
Քուսի վէ Նեմամ , վէ Դոսանն
գըզ գարն տաը Թամա իսի :
- 23 Վէ Սոփաղն օղուլարը պուն-
լար տըր . Գարուսն վէ Մանա-
բաթ վէ Գեփալ՝ Սեփու վէ Օ-
- 24 նամ : Վէ Սեփեգօնուն օղուլ-
լարը պունլար տըր . Ալիա վէ
Անա . պապասը Սեփեգօնուն
էշէրէրինի կիւտէր իքէն՝ չէօլտէ

ըլլա սուլարըն պունլան Անա
պու իսի : Վէ Անանն ելլատ 25
լարը պունլար տըր . Դիսան՝ չէմ
Անանն գըզը Ոլիբամա : Վէ 26
Դիսանն օղուլարը պունլար
տըր . Ըմաղան վէ Եսբան վէ
Իթրան վէ Քառան : Եսերին 27
օղուլարը պունլար տըր . Բադ-
լան՝ վէ Զաւաւան՝ վէ Ական :
Դիսանն օղուլարը պունլար 28
տըր . Յուս վէ Նուս : Քուլուլա 29
րն պէյլէրի պունլար տըր . Դը-
սան պէյ՝ Սոբալ պէյ՝ Սեփե-
գօն պէյ՝ Անա պէյ , Դիսան 30
պէյ՝ Եսեր պէյ՝ Դիսան պէյ .
Սէրի տիյարն տա պէյլէրէրին
ճէ՝ Քուլուլարն պէյլէրի պուն-
լար տըր :

Վէ Խարայէլ օղուլարնն իւ 31
ղէրինէ փառիշահ նասպ օլմադ-
տան էվվէլ Եգովմ տիյարն տա
փառիշահը սիւրէն փառիշահ-
լար պունլար տըր : Իմաի Եգովմ 32
տա Բեռլունն օղու Բաղան փա-
ռիշահ օլուու . վէ շէհրինն տըր
Դեննաբա իսի : Վէ Բաղան էօլ 33
սիւ . վէ եէրինէ Բօսրուը Զա-
րանն օղու Յոբաբ փառիշահ
օլուու : Վէ Յոբաբ էօլսիւ . վէ 34
ճնուն եէրինէ Թեմանլար տի-
յարն տա օլան Ջուսամ փա-
ռիշահ օլուու : Վէ Ջուսամ էօլ 35
սիւ . վէ ճնուն եէրինէ՝ Մովաբ
սահրասըն տան Մարիանլարը
գըրան Բադաղն օղու Ագոդ
փառիշահ օլուու . վէ շէհրինն
տըր Աւթ իսի : Վէ Ագոդ 36
էօլսիւ . վէ ճնուն եէրինէ Մաու-
րեկաը Մամադա փառիշահ օլ-
ուու : Վէ Մամադա էօլսիւ . վէ 37
ճնուն եէրինէ ըրմաղն եանն-
տա վագի՝ Ուրոմթտան օլան
Սաուդ փառիշահ օլուու : Վէ 38
Սաուդ էօլսիւ . վէ ճնուն եէ-
րինէ Ագոբորուն օղու Բաադա-
նան փառիշահ օլուու : Վէ Ա- 39
գոբորուն օղու Բաադանան էօլ

տիւ . վէ եէրինէ Ագադ փատիւ
շահ օլտու . վէ շէհրինին ատը
Փողով վէ գարընըն ատը Մէ
գաաբըն գըզը օլան Մաարէթին
գըզը Մէաաբէէկ խոի :

- 40 Իմտի գապիւլէլէրինճէ վէ մա
հալէրինճէ ատարընա կէօրէ՝
Եսաւաան օլան պէյլէրին ատ
լարը պունլար արը . Թամնա
պէյ՝ Դաղուա պէյ՝ Յեթամ
41 պէյ , Ոլլբամա պէյ՝ Էլա պէյ՝
42 Փինան պէյ , Կենեղ պէյ՝ Թե
43 ման պէյ՝ Մաբար պէյ , Մա
գեգիւլէ պէյ՝ Իրամպէյ . Միւթ
լէրի օլան տիյարտա՝ մէսքեան
լէրինէ կէօրէ՝ Եգովմ պէյլէրի
պունլար արը . Եգովմուլարըն
պապար Եսաւ պուն ատը :

ՊԱՊ ԼԵ

- 1 Վէ Յակըր՝ պապարըն
միւսաֆիր օլտուղու եէրտէ՝ Բա
նան տիյարընտա սաքին օլտու :
2 Յակըրտն թէվիտաթը պուն
լար արը . Յովսէփ օն եէտի եա
ջնտա իքէն՝ գարընտալարը իւէ
սիւրիւլէրի կիւտէր խոի . վէ
կէնճ օլտու պապարըն գարը
լարը Բաղզանըն օլտուլարը իւէ
վէ Զեղլանըն օլտուլարը իւէ
պէրապէր խոի . վէ Յովսէփ օն
լարըն պէա սէօղէրինի պապա
3 րընա խապէր վէրիւր խոի : Վէ
Իսրայէլ Յովսէփի ճիւմէն օլտու
լարընտան զիյատէ՝ սէվէր խոի ,
զիրա օնուն իխթիյարըղընըն էվ
լատը խոի . վէ օնա սիր ալաճա
4 գաֆթան եափտը : Վէ գարըն
տալարը՝ պապարընըն օնու
ճիւմէն գարընտալարընտան զի
յատէ սէվիւրինի կէօրտիւթէ
րինտէ , օնա աւալթ իւ պաղա
սըլար . վէ օնան իւէ տօսթանէ
սէօղէլէյէ գատիր տէյիւլէր
խոի :
5 Վէ Յովսէփ սիր տիւշ կէօ

րիւպ՝ օնու գարընտալարընա
նապլէթտի . վէ օնա՝ տաճա զի
յատէ ա՝աւմէթ էթտիւլէր : Վէ 6
օնլարա տէտի . Կէրէմ Էտիւ
պուն կէօրտիւլիւմ տիւշիւ տինկ
լէյին : Իշթէ սիր տաճարըն 7
օրթատընտա տէմէթլէր պաղար
իտիք , վէ իշթէ պէնիւմ՝ տէմէ
թիւմ գալլար , վէ հէմ տիք
տուրտու . վէ իշթէ սիրին տէ
մէթլէրինիղ օնուն էթրաֆընտա
տուրուպ՝ տէմէթիւմ (թէմէննա
գըլարըլար : Վէ գարընտալարըն 8
օնա տէտիւլէր . Կէրէքտէն իւ
զէրիմիղէ փատիւլն՝ մը օլաճադ
սըն , եախտա իւղէրիմիղէ կէր
չէքտէն հիւթիւմէթմի սիւրէճէք
սին . Իմտի տիւշլէրի իշիւն հէմ
սէօղէրի իշիւն օնա տաճա զիյա
տէ ա՝տալէթ էթտիւլէր : Վէ 9
սիր պաղա տիւշ տաճա կէօր
տիւ , վէ օնու գարընտալարընա
նապլէ Էտիւպ տէտի . Իշթէ սիր
տիւշ տաճա կէօրտիւմ , վէ իշթէ
կիւնէշ վէ այ՝ վէ օն սիր երաղ
պանա թէմէննա Էտէրլէր խոի :
Վէ պապարընա հէմ գարընտալ 10
լարընա նապլէթտիյինտէ՝ պա
պար օնու աղարըլըյ՝ օնա տէ
տի . Կէ՝ տիր պուն սէնին կէօր
տիւլիւն տիւշ . պէն վէ ախան վէ
գարընտալարըն կէրէքտէն կէ
լիպ՝ եէրէ պէրտալէր սանա թէ
մէննա՝ մը Էտէճէյիղ : Վէ գա 11
րընտալարըն օնա հասէտ չէքտի
լէր . ախան պապարըն պուն սէօ
ղիւ խաֆընա սաղլարըն :

Իմտի գարընտալարըն պապա 12
լարընըն սիւրիւտիւնիւ Սիւքէմ
տէ կիւթմէյէ կիւթտիւլէր : Վէ 13
Իսրայէլ Յովսէփի տէտի . Գա
րընտալարըն Սիւքէմտէ կիւթ
մէղէրի . կէր սէնի օնլարա կէօ
տէրէյիւմ . վէ օ օնա՝ Իշթէ պէն
տէտի : Վէ օնա տէտի . Հալա 14
կիւթ գարընտալարըն սաղ սէ
լիւմի՝ վէ սիւրիւլէր սաղ գիր պաղ ,

- վէ պանա ճէվապ կէթիր . իմաի
 օնու Բեբրոն տէրէսինաէն կէօն
 տէրաի . վէ օ՝ Սիւբէմէ վարաւ :
 15 վէ օնու պիր քիման պուլաու .
 վէ իշթէ օ՝ սահրատա Էօթէ պէ-
 րի սօլաշքր իտի . վէ օ քիման օ-
 նա սօրուպ տէաի . Նէ՞ արար :
 16 ուրն : վէ օ տէաի քի՝ Գարըն-
 տաշարըմը արայօրում . քերէմ
 էյլէ՝ պանա խապէր վէր , օն
 17 լար նէրէտէ կիւտէ յօրլար : վէ օ
 քիման տէաի . Պուրատան գալգ-
 արլար , զերա իշիթսիմ քի՝ Դօ-
 թայիմէ կիւտէ խմ տէյօրլար ի
 տի . իմաի Յովէփի գարընտաշ-
 արըմըն արարնձա կիտիպ՝ օնլա-
 18 րը Դօթմայիման պուլաու : վէ
 օնու իրագտան կէօրաի քէրին
 տէ՝ օնլարա եագըն կէլմէզտէն
 էվլէ՝ օնու էօլաիւրմէյէ գաթա
 19 էթաիլէր : վէ պիրի պիրինէ
 տէաիլէր . իշթէ շու տիւշէրին
 20 սահիտի կէլյօր : վէ շիմաի կէ-
 լին օնու էօլաիւրէլիմ , վէ օնու
 գոյուլարրին պիրիսինէ աթըպ
 տէյէլիմ քի՝ Օնու պիր եարա-
 մաղ ճանալար եէաի . վէ կէօ-
 րէլիմ օնուն տիւշէրի նէ՞ օլուր :
 21 Ամա Ռուբէն իշիթաիքտէ օնու
 էլլէրինաէն գուրթարաւ . զերա՝
 22 ճանընա գըլյոմյալմտէաի : վէ
 Ռուբէն՝ օնու էլլէրինաէն գուր
 թարապ՝ օնու պապասընտէն
 տէրմէք իշիւն օնլարա տէաի .
 Դան տէքմէն . օնու՝ չէօլաէ օ-
 լան շու գուլույա աթըն , վէ օնա
 էլ սալման :
 23 վէ վաղի՝ օլաու քի՝ Յովսէփ
 գարընտաշարընա կէլաիյի կի-
 պի , Յովսէփի գաֆթանընտան՝
 էա՞նի իւղէրինաէ օլան ալաձա
 24 գաֆթանընտան ուրաուլար : վէ
 օնու ալըպ՝ գուլույա աթալար .
 վէ գուլու պօշօլուպ՝ օնտա սու
 25 Էօգ իտի : Անտէն էքմէք եէմէ-
 յէ օթուրաուլար . վէ կէօլէ
 լինի գալալընպ պագալար , վէ

իշթէ Գալապօտան իմայէլի-
 լէրին պիր քեարալանը կէլյօր
 իտի , քի տէվէլէրի՝ պահարար
 վէ փէլէսէն վէ միւրրի սաֆի իւէ
 Էիւքլիւ օլուպ՝ Մըսրաբ էնտիր-
 մէյէ կիտէրլէր իտի : վէ Յու- 26
 դա գարընտաշարընա տէաի .
 Գարընտաշարըն գօլաիւրիւպ՝
 դանընը կիզէմէքտէն նէ՞ ֆա-
 յիտէ օլուր : կէլլին օնու իմա- 27
 յէլլիլէրէ սաթալում , վէ էլիմիզ
 օնա տէյմէսին . զիրա գարըն-
 տաշարըն՝ էթիմիզ տիր . իմաի
 գարընտաշարը գալիլ օլաուլար :
 վէ Մադիանը պաղիրկէան քիմ- 28
 տէլէր կէշէրլը իքէն՝ Յովսէփի
 գուլուսան չէքիպ լըգարալար ,
 վէ Յովսէփի իմայէլիլէրէ իյիր-
 մի գըթա կիւմիւլէ սաթալար .
 վէ օնլար Յովսէփի Մըսրաբ կէօ-
 թիւրաիւ : Անտէն Ռուբէն գուլու 29
 յա տէօնիւր իշիթէ Յովսէփի գու-
 յուտա Էօգ իտի . վէ օ՝ էսվապլա-
 րընը երըթաւ : վէ գարընտաշա- 30
 րընա տէօնիւպ տէաի . Չօձուգ
 Էօգ սուր . վէ պէն՝ պէն նէրէ-
 յէ վարալմ :
 իմաի Յովսէփին գաֆթանը 31
 նը ալալար , վէ քէշիլէրտէն
 պիր էրքէձ պօղաղալար՝ գաֆ-
 թանը գանա պաթըրալար :
 վէ ալաձա գաֆթանը կէօնաէր- 32
 տիլէր , վէ պապալարընա կէօ-
 թիւրիւպ տէաիլէր քի՝ Պունու
 պուլաուգ . հալա պու գաֆ-
 թան օլլունոն մու սուր տէ-
 յիլի տիր թանը : վէ օնու թա- 33
 նըլըպ տէաի . Պու գաֆթան
 օլլունմուն սուր , օնու պիր եա-
 րամաղ ճանալար եէաի . Յով
 սէփի էլըլ թիթէ փարէլէնաի : վէ 34
 Յակոր էսվապլարընը երըթալ՝
 պէլինէ չուլ գօտու . վէ օլլու
 իշիւն պիր չօգ կիւն եաա չէքաի :
 վէ ճիւմէլ օլլուլարը հէմ ճիւմ- 35
 լէ գըղալար օնա թէսէլլի վէր-
 մէյէ գալալար . ամմա օ՝ միւ-

Թէսէլլի օլմադ իսթէմէզ իտի .
վէ տէսի քի՝ Օղլու ման էանընա
մէզարա եսա իլէ էնէճէյիմ .
36 պէօյլէճէ պապաուը ծնուն իլին
աղլաար : Ամմա Մադիանըլար
ծնու Մըսըրտա Փարաւոնուն
խառնէսինտէն օլան ա՛սէսէ .
րին պաշը Պետափրէսէ սաթար-
լար :

ՊԱՊ ԼԸ

- 1 Վէ վադի՝ օլտու քի օլ զէ-
մանտէ՝ Յուգա դարձնաաշարը
էանընտան էրիս՝ Իրաս նամպիր
Ոդողմուլ . քիմսէին էանընա օլ
- 2 րտուր : Վէ Յուգա օրտաաշա-
ւա առընտա պիր ֆանանը քիմ
սէին զըղընը կէօրիւս՝ ծնու ալ
- 3 տը , վէ ծնա կիրտի : Օ տախի
համիլէ օլուս՝ պիր օլուլ ա-
ղլուրտու . վէ աարնը էր դօտու :
- 4 Վէ թէքրար համիլէ օլուս՝ պիր
օլուլ տօլրտուր , վէ աարնը Օ .
- 5 նան դօտու : Վէ եինէ պիր օ-
ղլուլ տուհա տօղլուրտու , վէ ա-
արնը Սէլօմ դօտու . վէ ծնու
տօղլուրտուղու զէման , օ՝ ֆէ-
զիբտէ իտի :
- 6 Վէ Յուգա իւք տօղլուշու էրի
պիր դարը ալտը , վէ ծնուն տ-
- 7 տը թամար իտի : Վէ Յուգա-
նըն իւք տօղլուշու էր՝ Բապպըն
նազարնաա էարամաղ օլմագ ի-
լէ՝ Բապպ ծնու էօլտիւրտի :
- 8 Վէ Յուգա Օնանա տէսի . Գա-
րնտաշընը դարըսընա կիր , վէ
ծնա գային հագգընը իճրա է-
տիս՝ դարձնաաշընա զիւրիյէթ
- 9 գալարը : Վէ Օնան զիւրիյէթ
քէնտինին օլմայաճաղընը պիւ-
տի . ծնուն իլինէ դարձնաաշը-
նըն դարըսընա կիրտիքճէ , գա-
րնտաշընա զիւրիյէթ վէրմէ-
մէք իլինէ՝ եէրէ տէգէր իտի :
- 10 Վէ ծնուն էթտիյի՝ Բապպըն
նազարնտա քէօթիւ կէօրիւն-
տիւ , վէ ծնու տախի էօլտիւր .

տիւ : Վէ Յուգա քէնտի կէլինի 11
Թամարա տէտի . Օղլում Սէլօմ
պէօյիյիւնճէյէտէք՝ պապաւըն
էվինտէ տուլ օթուր . զիրա՝ Օլ-
մայա քի պու տախի դարձնաաշ-
լարը կիսի էօլէ տէտի . իմնի
Թամար կիսիս՝ պապաւընէ է-
վինտէ օթուրտու :

Վէ չօգ կիւնըրտէն սնկրա՝ 12
Շուանըն զըղը Յուգանըն դա-
րուր էօլտիւ . վէ Յուգա միւ-
թէսէլլի օլուճա . քէնտիսի տօ-
թու Ոդողմուլ Իրաս իլէ՝ քէն-
տի սիւրիւսիւնիւ գըրգանըրա
Թամայէ չըգտը : Վէ Թամարա 13
խապէր վէրիլիս տէնիտի . Իշ-
թէ գային աթոն դօյունըլար
գըրգամաղա՝ Թամայէ չըգայօր :
Օ տա տուլուղունուն էսվապ- 14
լարընը իւզըրիւնտէն չըգարտը ,
վէ նիդապ իլէ էօրթիւնտիւ , վէ
պիւրիւնիւս՝ Թամանըն էօլուն-
տա օլան Ենայիմ գափուսունտա
օթուրտու . զիրա կէօրտիւ քի՝
Սէլօմ պէօյիւտիւ , ամմա քէն-
տիսի ծնա դարը իլին վէրիլմէ-
տի : Վէ Յուգա ծնու կէօրտիւք 15
տէ՝ ծնու Ֆահիշէ սանտը . զիրա
էիւզիւնիւ էօրթմիւշ իտի : Վէ 16
էօլտա ծնա տէօնիւս տէսի . Վէլ
քէրէմ էյլէ՝ սանա կիրէյիմ .
զիրա քէնտի կէլինի օլտուղու-
նու պիլմէլ իտի . օ տախի՝ Պանա
կիրմէք իլին պանա նէ՞ վէրիւր-
սին տէտի : Վէ օ տէտի . Պէնտիւ 17
րիւլէրտէն պիրքէլի օղլապը կէօն-
տէրիւրմ . օ տախի՝ Վէօնտէրին
ճէյէտէք պիր րէհն վէրիւրմի
սին տէտի : Վէ օ տէտի . Նէ՞ 18
րէհն վէրէյիմ . օ տա տէտի .
Միւհրիւն իլէ շէրտիւնի վէ է-
լինտէքի աւանը Վէր . վէ օ ծնա
վէրիւս՝ ծնա կիրտի . վէ օ՝ ծն-
տան համիլէ օլտու : Վէ գալ 19
գըպ կիթտի , վէ իւզըրիւնտէն
նիգապընը չըգարտը . վէ տուլ-
լուղունուն էսվապարընը կիյ .

- 20 տի : Վէ Յուդաքէնսի տօսթու
Ողորդունուն էլի իլէ՛քէն ու
լաղըն կէծնաէրաի քի՛ գարընն
էլինսէն քէհնի ալա . ամմա օ՛
21 ծնու պուլմար : Վէ օլ մահա
լին էհալսինէ սորուպ տէտի .
Եօլ իւղէրինտէ օլան Ենայիմտէ
քի՛ ֆահիլէ նէրէտէ տիր . վէ
տէտիլէր . Պուրատա ֆահիլէ
22 եօգ խի : Իմտի Յուդայա տէօ
նիւպ տէտի . Յու պուլմարմ
հէմ օ մահալին էհալսի տախի՛
Պուրատա ֆահիլէ եօգ տուր
23 տէտիլէր : Վէ իուդա տէտի .
Օնուն օլուն , հէման ընդիւ օլ
մայալմ . իլթէ պէն պու օղա
ղը կէծնաէրաիմ , ամմա տէն օ
նու պուլմարուն :
- 24 Վէ վագի՛ օլուն քի իւչ այ
դատար կէլինճէ՛ Յուդայա խա
պէր վէրիւպ տէնիլիւ . Վէլն
նին Թամար զինա էթաի , հէմ
տախի իլթէ զինատուն հափլէ
օլուն . վէ Յուդա տէտի քի՛ Օ
25 նու չըգարն , վէ եաղըլն : Օ
չըգարըլը իքէն՝ քէնաիտի դային
աթաքնա կէծնաէրաի տէտի .
Պէն պու չէյէրին տախի օլան
տախմանէն հափլէ իմ . հէմ տէ
տի . Քէրէմ էյլէ՛ պու միւհր
իլէ շէրիտ վէ ա՛տա քիմլն տիր
26 Թանը : Վէ Յուդա Թանըյըպ
տէտի . Օ՛ պէնտէն տաղդ ալըր,
պուլուն իլին քի ծնու՝ օղլում
Սերմա իլըմէտիմ . վէ արթըգ
ծնու պիր տախ պիլմէտի :
- 27 Վէ վագի՛ օլուն քի տօղուր
տուղու զէմանտէ՛ իլթէ դար .
- 28 նընաա եփիլ իաիլէր : Վէ վագի՛
օլուն քի տօղուրուր իքէն՝ պիլ
էլ ուղաթալ . վէ էպէ թու
թուա՛ Պու էվլէլ չըգար տէյէ
րէք՝ էլի իւղէրինէ պիր գըրմըղ
29 իվիլք պաղաալ : Մմա էլինի
կէրի չէթալի կիսլի՛ իլթէ դա
րնաալ չըգար . վէ օ տէտի .
Նէյէ՛ հիւճիւմ էթտին . հիւ

ճիւմ՝ սէնին իւղէրինէ օլուն
ծնուն իլին տալ փարէս դնուլ
տու : Մնտէն սծնկա էլինտէ 30
ղըրմըղ իվիլի օլան գարնաա
լը չըգար , վէ տուր Զարա գօ
նուրուն :

ՊԱՊ ԼԹ

1 Վէ Յովսէփ Մըսրա էնտի
րիւրի . վէ փարուն խատէմէ
սինտէն ա՛սէպէրին պալք Կէ
տափրէս նամ պիր Մըսրըլըքիմ
սէ՛ ծնու օրայա էնաիլէն Իմա
յէլիլէրին էլինտէն սաթըն ալ
ալ : Վէ Բապա Յովսէփ իլէ օ
2 լուա՛ իլի իսպա կիտէր քիմնէ ի
տի . վէ Մըսրըլը էֆէնտիսինին
էվլնաէ օլուր խի : Իմաի էֆէն
տիսի՛ Բապա ծնուն իլէ օլուն
3 դունու՝ վէ ծնուն հէր էթաիլի
իլի Բապա ծնուն էլինտէ րաւթ
կէթիլըր իաիլինի կէրաի :
Վէ Յովսէփ ծնուն նաղարնտա
4 լըլթի պուլալ՝ ծնա խըղմէթ
էտէր խի . վէ օ ծնու էվլնէ քէա
խաւաա Թային էտիա՛ Ճիւմէ վա
րիյէթինի ծնուն էլինէ Թէսլիմ
էյլէտի : Վէ վագի՛ օլուն քի՛ ծնու
5 էվլնին վէ Ճիւմէ վալիյէթինին
իւղէրինէ քէախաւաա Թային էթ
աիլի զէմանտան՝ Բապա Մըսրը
լընն էվլնէ Յովսէփին սէպէ
պիլտէն պիլէքէթ կէծնաէրաի .
վէ կէրէք էվաէ էրէք տաղատա
վարիյէթինին Ճիւմէսինտէ Բապ
պըն պէրէքէթի օլուն : Իմաի
Ճէմի՛ վարիյէթինի Յովսէփին է
լինէ Թէք էթաի , վէ ծնուն հա
նընտա օլան էշնատան՝ էտիլի
էքմէքանն դայրի պիլմէթ խի .
վէ Յովսէփ՝ սիմաալ կիւղէլ վէ
կէսթէրիլի կիւղէլ խի :

7 Վէ վագի՛ օլուն քի պու նէս
նէլէրտէն սծնկա՛ էֆէնտիսինին
դարըլը կէօղէրինի Յովսէփէ
տիրիւպ տէտի . Պէնիլմ իլէ եաթ :

- 8 Ամնա օ դայիւ օրմայրայ՝ էֆէն-
տիսինին գարըսընա աւետի . Իշ-
թէ էֆէնտիսի էփտէ եանըմաա
նէտի վարի պիւլմէ գ . վէ ճիւմէ
քէնտի վարիյէթինի էփմէ թէս .
- 9 Եւմէթաի : Գու էփտէ՝ պէնտէն
պէջիւք Խօգ սուր . վէ սէնտէն
դայրի՝ հիչ պիր շէյի պէնտէն
մէն՝ էթմէտի , չիւն քի սէն օ .
նուն դարըսը սըն . եա պէն պու
պէջիւք քէթթիւլէյիւ նի՞ճէ է .
տէյիմ , վէ Ալլահա կիւնահ իշ
լէյիմ : Վէ վագի՝ օլտու քի՝ օ
- 10 հէր նէ դատար կիւն պէ կիւն
Յովսէփէ սէյլէր իտի իսէ տէ ,
օ ծնուն եանընտա եաթըպ՝ օնուն
իլէ պուլուշմաղա օնու տինկլէ .
- 11 մէտի : Վէ վագի՝ օլտու քի պիր
կիւն իըղմէթինի կէօրմէյէ էփէ
կէլտի . վէ օրատա էփին տտէմ
լէրինտէն էփտէ հիչ քիմնէ Խօգ
- 12 իտի : Վէ դարը օնու էսվապըն-
տան թուլթուպ՝ Պէնիմ իլէ եաթ
տէտի . ամնա օ՝ էսվապընը օ .
նուն էլինտէ պրագաւ , վէ դա .
- 13 չըպ՝ աիշարը չըգաւ : Վէ վագի՝
օլտու քի գարը՝ օնուն էսվապը-
նը էլինտէ պրագաւընընը վէ աի
շարըյա դաշարընը կէօրինաճէ ,
- 14 էփինին ատէմէրինի չաղըսաւ ,
վէ օնարա սէյլէյիպ աւետի .
Պագրն , պիւր իհլէ էթմէք ի .
չիւն՝ պիւր պիր Իպրանի ատէմ
կէթիտի . օ՝ պէնիմ իլէ եաթ .
- 15 միոգ դատար իլէ պանա կէլտի ,
վէ էիլլուք սէս իլէ պաղըրտըմ .
- 16 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ սէսիմի գաւ
տըրըպ պաղըրտըղըմ իշլ թաիյի
կիպի , էսվապընը եանըմաա պը-
րաղըպ՝ գաշարապ աիշարը չըգ-
- 17 աւ : Վէ էֆէնտիսի էփինէ կէ
լինաճէյտէք՝ էսվապընը քէնտի
- 18 եանընտա ալը դօտու : Վէ օնա՝
պու սէօղէրէ կէօրէ սէյլէյիպ
աւետի . Պիղէ կէթիտիյին Իպ-
րանի քէօրէ՝ պէնի իհլէ էթմէք
- 19 իշլէն պանա կէլտի : Վէ վագի՝

օլտու քի՝ սէսիմի գաշարըրըպ պա-
ղըրտըղըմ կիպի՝ էսվապընը եա-
նըմաա պրագաւ , վէ աիշարըյա
գաշար :

Վէ վագի՝ օլտու քի՝ էֆէնտի 19
աի քէնտի գարըսընըն օնա սէյ-
լէյիպ՝ Գէօլէն պանա պէյլէճէ
էյլէտի աւետիյի սէօղէրինի ի-
շլ թաիյի կիպի՝ էսվապըն թու-
լթուշտու : Վէ Յովսէփին էֆէն . 20
տիսի օնու թուլթուպ՝ զընտանա
դօտու , օլ մահալէ քի՝ փատի-
շահըն մահապուլէրի մահապու-
տիւլէր . վէ օրատա զընտանտա
իտի : Ամնա Բապ Յովսէփ իլէ 21
իտի , վէ օնա ինայլթ քէրէմէ-
տիպ՝ զընտան աղասընըն նաղա-
րընտա լուլթ պուլտուրտու :
Վէ զընտանըն աղասը՝ զընտան 22
տա օլան ճիւմէ մահապուլէրի
Յովսէփին էլինէ թէսլմէթաի .
վէ օրատա հէր մապահալէր կէօ-
րէն՝ օ իտի : Զընտան աղասը՝ 23
նուն էլինտէ օլան հիչ պիր շէ-
յէ պաղմաղ իտի . զըրա Բապ
օնուն իլէ իտի , վէ Բապոյ՝ օ .
նուն հէր իլլէտիյին լաւթ կէ-
թիլէր իտի :

Պ Ա Պ Խ

Վէ վագի՝ օլտու քի պու շէյ- 1
լէրանն սնկիրա՝ Մըսըր փատի-
շահընըն գատէհքեարը վէ էք-
միքճիտի՝ էֆէնտիլէրի Մըսըր
փատիշահընա դապահաթ իլլէ-
տիլէր : Վէ Փարաւոն պու իքի 2
խատէմէսինէ՝ Էա՛ն դատէհքեար
պաղըսընա վէ էքմէքճի պաղըսը-
նա դաղապ էյլէտի . Վէ օնարը 3
Յովսէփին մահապու օրատու
մահալէ՝ ապուլէր պաղը էփինին
հապընտա զընտանա դօտու :
Իմտի ա՛սէսլէրին պաղը օնարը 4
Յովսէփէ լաւարտաւ , վէ օ՛նու-
րա իըղմէթ էտէր իտի . վէ օնար
պիր էյեամ՝ հապատէ գաշարըր :

- 5 Վէ Մըւըր փատիւնէն զընտանեաց մահպուստ օրան գա. ահա՛ քեզարը վէ էքմէքճիսի՝ իքիսի տէ հէման պի՛ր կէճէտէ հէր պի՛րինին տիւշիւնէ վերիլէն թա՛. պի՛րէ կէօրէ՛ պի՛րէր տիւշ կէօր.
- 6 տիւշէր : Վէ Յովսէփ սասահ. լայնը ծնարաւ կէլտի, վէ ծնարը կէօրտիւ. քի իշթէ գասալէթը.
- 7 իտիլէր : Վէ էֆէնտիտինին է. վինին հասարնտաւ պիլէսինճէ օ. լան փարաւոնոն խատէմէինէ արուսպտէտի : Եիւղինիւզ՝ պու կիւն նէ՛՝ սէպէպտէն պօղղուն
- 8 սուր : Վէ սնա՛ Տիւշ կէօրտիւ. ք, վէ սնու թա՛ պի՛ր էտէն եօգ տէ. տիլէր : Վէ Յովսէփ ծնարաւ տէ. տիլէր՝ թա՛ պի՛րէր Ալահա մախ. սուս տէյիլմի. քերէմ էտիպ՝ պանա նագլ էտին :
- 9 իմտի գատէհքեար պաշըքէն տի տիւշիւնիւ Յովսէփէ նագլ է. տիպ՝ սնա տէտի. Տիւշիւնէ կէօրտիւ. քի՛ էտիւմտէ պի՛ր սս. մա վար իտի. Վէ ասմասա իւշ չըպուգ վար իտի, վէ ֆիլիսէն. տիլի կիպի չիւէք չըգարըպ՝ սալ գըմարը իւղիւմ՝ էէթիւտիտի.
- 11 Վէ փարաւոնոն գատէհի էլիմ. տէ իտի, վէ իւղիւմէրի ալըպ՝ փարաւոնոն գատէհինէ սըգ. տրմ, վէ գատէհի փարաւոնոն
- 12 էլինէ սունտուտ : Վէ Յովսէփ տէն տէտի քի՛ թապիլի սու. սուր. Օլիւշ չըպուգ՝ իւշ կիւն
- 13 տիւր. իւշ կիւն իլինտէ փարա. լոն սէնին պաշըք գալըքըպ՝ թէքթար մանսուպունա գօյա. ճադ տըր, վէ փարաւոնոն դա տէհինի՛ սունն գատէհքեարը օլտուղունտա էվէլէքի ա՛տէթ
- 14 իւղոն՝ էլինէ սունաճադարն : Վէ լաքին տանա խայր օլտուղու զէ. ման՝ պէնի ֆիլիքինէ կէթիւր, վէ քէրէմէտիպ՝ պանա իհասն դըլ. վէ պէնի փարաւոնա զիքր Լտիպ
- 15 պէնի պու էվտէն չըգար : Զի.

- րա հագգան պէն՝ ի պրանիլէ. րին տիյարընտան չալընտըմ. վէ պուրասա տալի պի՛ր շէյ էթմէ. տիմ քի՛ պէնի գույույա աթալար :
- Վէ էքմէքճի պաշը՝ էյի թա՛. 16 պի՛ր էթմէյիլի կէօրիւնճէ, Յով սէփէ տէտի. Պէն տալի տիւ. շիւմանէ կէօրտիւ. քի՛ պաշըմ իւ. զէրինտէ իւշ խաս էքմէք սէլէտի վար իտի. Վէ էնիւթաէքի սէ. 17 լէտէ՛ էքմէքճի իշի օլարագ՝ փա. լաւոնոն հէր թա՛մընտան վար իտի. վէ գուշարը ծնարը պաշըմ իւղըրինտէ օլան սէլէտէն եէրլէր իտի : Վէ Յովսէփ ճէ. 18 վապ վէրիպ տէտի քի՛ թապիլի պու սուր. Օլիւշ սէլէ՛ իւշ կիւն տիւր. իւշ կիւն իլինտէ փա. 19 լաւոն սէնին պաշըք իւղըրին. տէն գալըքըպ՝ սէնի պի՛ր ալա. ճա ասաճադ տըր. վէ գուշար սէնին իւղըրինտէն էթինի եէյէ. ճէքլէր :
- Վէ վագի՛ օլտու քի իւշիւնճիւ 20 կիւնտէ՛ փարաւոնոն մէվու. աու կիւնիւ օլտու՝ ճիւմէ գուշ. լարընա զիւպֆէթ էյէտի. վէ գուշարընա տրասունտա՝ գա. տէհքեար պաշըքն վէ էքմէք. ճի պաշըքն պաշարըքը գա. տըրտը : Վէ գատէհքեար պա. 21 շըյը մանապուլունա տէսնտէր. աի. վէ օ՝ փարաւոնոն էլինէ գատէհի սունտու : Ամա էք. 22 մէքճի պաշըյը՝ Յովսէփին տէ. լարա թա՛ պի՛ր էթմէյիլի կէօրէ սաուր : Վէ գատէհքեար պաշը 23 Յովսէփի ֆիլիքինէ կէթիւմէտի, իլա սնու ունութաու :

Պ Ա Պ Խ Ա

- Վէ վագի՛ օլտու քի՛ թէմա 1 մէն իքի սէնէտէն սօնկրա, փա. լաւոն տիւշ կէօրտիւ, վէ իշթէ ըրմաղն. քէնարընտա սուրոյօր իտի : Վէ իշթէ ըրմադտան՝ կէօ. 2

րիւնիւշտէ կիւղէլ վէ էթտէ սէ.
 Ժիղ եէտի ինէք չըգըպ՝ սաղըգ.
 3 սառ օթլանըրլար իտի : Վէ իշթէ
 ծնլարն արտլարնձա ըրմադ-
 սան՝ կէօրիւնիւշտէ չիքքին վէ
 էթտէ արըգ եէտի պաշգա ինէք
 չըգըպ , վէ օ պիր ինէքլէրին եա-
 նընտա՝ ըրմաղըն քէնարընտա
 4 տուրուրլար իտի : Վէ օլ կէօրիւ
 նիւշտէ չիքքին վէ էթտէ արըգ
 ինէքլէր՝ կէօրիւնիւշտէ կիւղէլ
 վէ էթտէ սէմիղ եէտի ինէքլէրի
 եէտիլէր . վէ Փարաւանն ուշան
 5 տը : Երինն ուշգուշա վարըպ՝
 թէքըրար տիւշ կէօրտիւ , վէ պիր
 գալմանէ եէտի տօղուն վէ էյի
 6 սրաշաղլար չըգարլար իտի : Վէ
 իշթէ ծնլարն արտլարնձա՝
 եէտի արըգ վէ կիւնտօղընտու
 եէլնտէն եանմըշ պաշաղլար
 7 պիրթէրլէր իտի : Վէ օ արըգ պա-
 շաղլար եէտի տօղուն վէ տօղու
 պաշաղլարը եուծտուլար . ան-
 տէն Փարաւանն ուշանտը , վէ իշ-
 8 թէ տիւշ իտի : Վէ վագի՝ օտու
 քի՝ սապահլայըն օնուն ճանը
 սըգըրն , վէ կէօնտէրիպ՝ Մը-
 սըրըն ճիւմէ սահհարլարընր վէ
 ճիւմէն ա՛լիմլէրինի չաղըրտը .
 վէ Փարաւանն օնլարա տիւշիւնիւ
 նապլ էթտի , ամմա օնու Փաղ ա-
 9 լունա թա՛պիր էտէնէ հօգ իտի :
 Վէ գասէհքետըր պաշը Փարա-
 10 լունա սէօյլէլիպ տէտի . Պու
 կիւն պէն գասպահաթլարընր
 վէքը ետէյօրում : Փարաւանն
 դուլարընա զաղտալ էտիպ՝ պէ-
 նի ա՛ստլէր պաշը էվնիին հաղ-
 11 սընա դօտու , պէնի հհմ էքմէք .
 ճի պաշըլը : Վէ պի՛ր կէճէտէ
 հհմ պէն հհմ օ՝ տիւշ կէօրտիւ .
 հէր պիրլիմիղ քէնտի տիւշիւնիւն
 12 թա՛պիրինէ կէօրէ տիւշ կէօր-
 տիւք : Վէ աիղիմ իլէ օրատա՝
 ա՛ստլէր պաշընըն քէօլէսի աիւր
 ա՛լլարանի ուշադ վար իտի , վէ օ
 նա նապլ էթտիք , վէ օ՝ պիղէ

տիւշէրիմիղ թա՛պիր էթտի .
 հէր պիրլիմիղէ տիւշիւնէ կէօրէ
 թա՛պիր վէրտի : Վէ հհման պի- 13
 ղէ թա՛պիր էթտիլինէ կէօրէ
 օլաու , պէնի մանտուպունա
 սէօնտէրտի , վէ օնու ատուր :
 Վէ Փարաւանն կէօնտէրիպ՝ 14
 Յովսէփի չաղտալ , վէ օնու ա-
 ճէրէ իլէ դուլուտան չըգարտը-
 15 լար . վէ թրաշ օլաու՝ եսվապա-
 ընը տէլիւթլարտի , վէ Փարա-
 ւանա կէլարի : Վէ Փարաւանն Յով- 16
 սէփէ տէտի . Պիր տիւշ կէօր-
 տիւմ , վէ օնու թա՛պիր էտէն
 հօգ տուր . վէ պէն սէնտէնէ հօ-
 թիւրիւ իշթտիմ քի իշթտիլին
 տիւշիւն թա՛պիր էտէրալին տէր-
 17 լէր : Վէ Յովսէփ Փարաւանն
 ճհվապ վէրիպ տէտի . պէն տէ-
 յիւ Փարաւանն սէլամիթլինէ
 Ալաաճ ճհվապ վէրէճէք :
 Վէ Փարաւանն Յովսէփէ տէ- 18
 տի . Տիւշիւնտէ կէօրտիւմ քի՝
 ըրմաղըն քէնարընտա տուրու-
 19 յօր իտիմ : Վէ իշթէ ըրմադ-
 տան՝ էթտէ սէմիղ վէ կէօրիւ-
 նիւշտէ կիւղէլ եէտի ինէք չը-
 գըպ՝ սաղըգառ օթլանըրլար ի-
 տի : Վէ իշթէ ծնլարն արտլա- 20
 րնձա եէտի պաշգա զայի՛ք՝ վէ
 կէօրիւնիւշտէ դայէթ չիքքին՝ վէ
 էթտէ արըգ ինէքլէր չըգըպ , չիք-
 քինլէրտէ հիշ լարար կիւրի՝ պիւ-
 թիւն Մըսըր աիյարընտա կէօր-
 մէտիմ : Վէ օ արըգ վէ չիքքին 21
 ինէքլէր՝ եվմէլքի եէտի սէմիղ
 ինէքլէրի եէտիլէր : Վէ ծնլարն 22
 գարնընա կիրտիլէր , վէ դարըն-
 լարընա կիրտիլէրի պէլլի օլ-
 մատը . իւն օնլարն կէօրիւնիւ-
 շիւ՝ եվմէլքի կիւրի չիքքին իտի .
 անտէն ուշանտըն՝ Հհմ տիւշիւն 23
 տէ կէօրտիւմ քի՝ իշթէ պիր գա-
 լմանէ եէտի տօղու վէ էյի պա-
 շաղ չըգար իտի : Վէ իշթէ օն-
 լարն արտլարնձա եէտի պաշաղլարք՝
 կիւն տօղուտու եէլնտէն եան-

- 24 մըջ պաշադ պիթէր իտի : Վէ օլ
արըգ պաշադար՝ եէտի էյի պաշ
շագըրը եուլտուար . իմտի
սահճարարա սէյլէսիմ, ամմա
պանա պէյան էսէն եօգ տուր :
- 25 Վէ Յովսէփի փարաւոնա աե-
տի քի՝ փարաւոնոն տիւշիւ պիր
տիր . Ալլահ էսէճէյինի փա-
- 26 բաւոնա պէյան էյլէտի : Եէտի
էյի ինէք՝ եէտի երլ տըր , վէ
եէտի էյի պաշադ՝ եէտի երլ
- 27 տըր . տիւշ պիր տիր : Վէ օնլա-
րըն արտընճա չըգան եէտի ա-
րըգ վէ չիւքին ինէք՝ եէտի երլ
տըր , վէ եէտի արըգ վէ կիւն
սօզուտու եէվնտէն եանմըշ
պաշադար՝ եէտի երլ գըթըգ
- 28 տըր : Փարաւոնա տէտիյիմսէօզ
պաւ տուր . Ալլահ քէնտի էսէ-
ճէյինի փարաւոնա կէօսթէրմիշ
- 29 տիր : Իշթէ ճիրմէ Մըսըր տի-
յարընտա եէտի երլ պէյիւք
- 30 պօլլուգ կէլէճէք տիր : Վէ օն-
լարըն արտընճա եէտի երլգըթ-
ըգ կէլէճէք , վէ հէփ օլ պօլ-
լուգ Մըսըր տիյարընտա ունու-
տուլաճադ տըր . վէ գըթըգ
- 31 էէրի թէլէճփ էտէճէք : Վէ պօլ-
լուգ եէրտէ պիլլինմէյէճէք , օն-
տան սօնկրա օլաճադ գըթըգըն
սէպէպլինտէն . չիւն քի պու՝ վա-
յէթ իլէ աղըր օլաճադ տըր :
- 32 Վէ փարաւոնա տիւշիւն լքի քէր-
լէ թէքըրալնմաւընն սէպէպի
պու քի՝ պու նէսնէ Ալլահտան
մուգարըրէր օլունտու , վէ Ալլահ
օնու թէղ իճրա էտէճէք տիր :
- 33 Վէ չիմտի փարաւոն պիր ա՛գըլ
ըգ վէ ա՛լլմատէմ պուլուոն , քի
օնու Մըսըր տիյարը իւղէրինէ
- 34 նապ կէթսին : Փարաւոն պէյուէ
էյլէսին , վէ վիւպէթին իւղէ-
րինէ նաղըրլար թա՛յին կէթսին .
վէ Մըսըրըն տիյարընտան՝ պօլ-
լուղուոն եէտի երլընտա պէյաի
- 35 պիր ալըն : Վէ պու կէլէն էյի
երլարըն ճիրմէ զախիրէսինի

տէվիւրսինէլը , վէ փարաւոնոն
էլէ ալթընտա՝ շէհըրէրտէ զախի-
թ իլլին պուլապը երըլա՛ սադ-
լասընտըր : Վէ Մըսըր տիյա- 36
րընտա օլաճադ եէտի երլ գըթ-
ըգ իլլին պու զախիրէ էէր ի-
լլին հըֆը օլունտու քի՝ եէր
գըթըգտան գըրըլմայա :

վէ պու սէօզ փարաւոնոն 37
կէօղէրինէ վէ ճիրմէ գուլա-
րընըն կէօղէրինէ խօշ կէօրին-
տիւ : Վէ փարաւոն գուլարը- 38
նա տէտի . Պունոն կիպի՝ տէ-
րունիտէ Ալլահն բուհու օ-
լան քիմէն պուլթըրմիւրըլ :
վէ փարաւոն Յովսէփի տէտի . 39
Չիւն քի պու ճիրմէյի Ալլահ
սանա պիլալիւրմիշ տիր , սէնիս
կիպի ա՛գըլը վէ ա՛լլմ եօգ
տուր : Իվիմին իւղէրինէ սէն 40
օլ , վէ ճիրմէ խալլըմ սէնին
ալլընա պադսըն . եալընըգ
թախթ հասէսի իլէ սէնտէն
պէյիւք օլալըմ : Վէ փարաւոն 41
Յովսէփի տէտի . Իշթէ սէնին՝
Մըսըրըն պիւթին տիյարը իւ-
ղէրինէ նապ կէթսիմ : Լճուն 4
փարաւոն եիւղիւյիւ իւ կլինտէն
չըգարըլ՝ օնու Յովսէփին էլլինէ
գօտու . վէ օնա տիւլպէնտ եա-
վապար կիյալիրպ՝ պոյնուա
ալթուն զէնճիր թադտը : Վէ օ. 43
նու քէնտիսինի լքիճիլ դօշու-
սունա պինտիրտի . վէ օնուն էօ
նիւնճէ չաղըրըրլար իտի . Տիղ
էօքիւն . վէ օնա պիւթին Մը-
սըրըն տիյարը իւղէրինէ նապ
կէթսի : Հէմ փարաւոն Յովսէ 44
փէ տէտի . Պէն փարաւոն իմ՝
վէ Մըսըրըն պիւթին տիյարըն
տա՝ սէնտէն ինսիղ հիչ պիր
քիման էլլին եա պաղընը գալ-
տըրմայա : Վէ փարաւոն Յովսէ 45
փին տաւըն փոմիթոմիտանէ
գօտու , վէ Օն շէհըրինէ քէսի-
նի . Էտափրէսին գըրը Ասանէ-
թի օնա դարը իլլին վէրտի . վէ

Յեմսէփ Մըսըր տիյարընը կէզ
մէյէ չըգար :

46 Վէ Յովսէփ Մըսըր փատի-
շահը Փարաւունուն հուզուրունա
չըգարը զէման՝ օթուղ եաշըն-
տա իտի . վէ Յովսէփ Փարաւու-
նուն հուզուրունտան չըգար՝

47 պիւթին Մըսըր տիյարընը սո-
լաշար : Իմաի պօղուզուն եէտի
եըլնտա՝ եէր զանիւթ իլէ մահ-

48 սուլաթ վէրտի : Վէ Մըսըր
տիյարընտա օլան եէտի եըլն
ճիւմէ զախիրէսինի տէվ իրիպ՝
զախիրէյի շէհրէրէ գօտու . հէր
շէհրին եթրաֆընտաքի թարլա-
լարտա օլան զախիրէյի՝ օ շէհի-

49 ին գօտու : Վէ Յովսէփ՝ տէ-
նիզ դումու գատար զայէթ չօգ
պուլտայ եըլուր . շէյլէ քի՝ հի-
սապէ կէլմէտիյի իլէն՝ էօլմէ-
սինի ֆէրաղաթ էյլէտի :

50 Վէ գըթըլըն եըլարը կէլ-
մէզտէն էվլէլ Յովսէփի իքի օ-
ղուլ սօղաու . քի ծիլարը ծնա Օն
շէհրինին քեհաշինի Պեռաւիրէ-
սին գըզը Սանէլթ սօղուրտու :

51 Վէ Յովսէփ իլք սօղուշունուն
ատընը Մանասէ գօտու . զիրա
Ալլահ պանա հէր տէրտիմի՝ վէ
պատման ճիւմէ էվնի ունութ

52 սուրտու քէտի : Վէ իքինճիտի-
նին ատընը Եփրէմ գօտու . զի-
րա Ալլահ պէնի սըգէլթիմին
տիյարընտա մէյվտար գըլուր
քէտի :

53 Վէ Մըսըր տիյարընտա օլան
պօղուզուն եէտի եըլը կէչտի :

54 Վէ Յովսէփին տէտիյի կիպի՝
գըթըլըն եէտի եըլը կէլմէյէ
պաշատու . վէ ճէմի՝ տիյարըն-
տա գըթըլթ օլուու , ամմա Մը-
սըրըն ճիւմէ տիյարընտա էքմէք

55 վար իտի : Վէ ճիւմէ Մըսըր
տիյարըն աճըգար , վէ խալէ էք-
մէք իլին Փարաւունա ֆէրէտու
էյլէտի . վէ Փարաւուն ճիւմէ
Մըսըրըլարա տէտի . Յովսէփի

կիտին , ծնան սիզէ տէտիյինի
էլմէյին : Վէ եէրին ճիւմէ 56

էիւղիւ իւղէրինտէ գըթըլթ օլ-
տու . վէ Յովսէփ պուլտայ աւ-
պարըրն ճիւմէսինի աշար , վէ
Մըսըրըլարա սաթար . վէ գըթ-
ըլթ Մըսըր տիյարընտա շէտիտ
օլտու : Վէ ճիւմէ եէր՝ Յով 57

սէփտէն զախիրէ սաթուն ալմա-
ղա Մըսըրա կէլիրէր իտի . զի-
րա ճիւմէ եէրտէ գըթըլթ շէ-
տիտ օլտու :

ՊԱՊ ԽԲ

1 Վէ Յակոբ՝ Մըսըրտա զա-
խիրէ վար իտիյինի կէօրտիւքտէ ,
Յակոբ օղուլարընա տէտի . Նի-
շիւն պագըլըսընը : Հէմ տէ- 2
տի . Իլթէ իլթիմիմ քի՝ Մըսըր-
տա զախիրէ վար . օրայա էնիպ՝
պիլզէ օրտան սաթուն ալմա , քի
սաղ գաղալմ վէ էօլմէյէլմ :
Իմաի Յովսէփին ծնարընտաշա- 3
րը էնաիլէր քի՝ Մըսըրտան պուլ-
տայ սաթուն ալալար : Ամմա 4
Յակոբ Յովսէփին դարընտաշը
Բենիամինի դարընտաշարը իլէ
կէօնտէրմէտի . զիրա տէտի քի՝
Օլմայա պիր պէլայա օղայա :

5 Վէ Խարայէլին օղուլարը օղա-
յա վարանլար իլէ պէրապէր զա-
խիրէ սաթուն ալմաղա կէլուր-
լէր . զիրա Քանան տիյարընտա

6 գըթըլթ վար իտի : Վէ Յովսէփ՝
օլ տիյարըն վալուի իտի . եէրին
ճիւմէ խալընա օ սաթար ի-
տի . Իմաի Յովսէփին դարընտաշ-
արը կէլուլէր , վէ էիւղէրի
եէրէ պէրապէր օնա թէմէննա
էթալլէր : Վէ Յովսէփ դարըն- 7

տաշարընը կէօրտիւքտէ՝ օղա-
րը թանաղ , ամմա քէնտիսինի
օնլարա թանըլթմայլապ՝ օնլարա
սէրթ սէյլէտի , վէ օնլարա տէ-
տի . Նէրէտէն կէլուիլիզ . վէ
օնլար՝ Քանան տիյարընտան

- եկէ՞ճէ՞ք սաթուն արմաղա կէ
 8 քիչ տէսիւրէր : Իմտի Յովսէփ
 դարընտաշարընը թանրաւ , ամ
 մա ծնար . ծնու թանրամատրար :
 9 Վէ Յովսէփ՝ ծնարըն հագգը .
 նա կէօրտիւյիւ տիւշէրի հաթ .
 րընա կէթրիւյ՝ ծնարա տէտի .
 Սիգ ճասուար սընըզ . տիյա
 րըն զայի՝ ֆ թարաֆընը կէօր .
 10 մէյէ կէլտիւնիզ : Վէ ծնա տէ
 տիւրէր . Եօգ էֆէճէտիմ , անճագ
 գուլարըն էէյէճէք սաթուն
 11 արմաղա կէլտիք : շէփիմիզ պիւր
 ատէմին օղուլարը իղ . պիւզ
 սօղըու քիշէլէր իղ . գուլարըն՝
 12 ճասուար տէյիւիզ : Ամմա օ՝
 ծնարա տէտի . Եօգ , անճագ
 մէմէքէթին զայի՝ ֆ լիյիւնի կէօր .
 13 մէյէ կէլտիւնիզ : Վէ ծնար տէ
 տի . Պիւզ գուլարըն՝ Բանան
 տիյարընտա պիւր ատէմին օ .
 րուլարը օլարադ՝ ծն իքի դարըն
 տաշըզ . վէ իշթէ էն քիւշիւյիւ
 սու կէնն պտպամըղըն էանըն .
 սա տըր , վէ պիր զայպ օլտու :
 14 Վէ Յովսէփ ծնարա տէտի .
 Սիգէ սէյլէյիւ՝ ճասուար սը
 15 նըզ տէտիյիմ պու տուր . Պու
 նուն իլէ սընանտագսընըզ .
 Փարաւնուն էօմիւ հագգը ի
 չին՝ քիւշիւք գարընտաշընըզ
 պուրայա կէլմէյինճէ՝ պուրա
 16 տան չըգմազսընըզ : Սիղտէն պի
 րիւնի՝ գարընտաշընըզ արմաղա
 կէծնտէրին , վէ սիղ մահպուս
 օլտսընըզ , վէ սիղտէ կէրէքլիք
 վաճըմ տէյիւնն օղուրէրիւթէճ
 րուպէ օլունա . Եօգ խէ փա
 րաւնուն էօմիւ հագգը իչինն՝
 17 սիղ ճասուար սընըզ : Վէ ծն
 արը իւշ կէնն պիւրլիքտէ հապսէ
 դտու :
 18 Վէ իւշլւնճիւ կէնտէ՝ Յով
 սէփ ծնարա տէտի . Պունու
 էյէյին , վէ եաշայասընըզ . պէն
 19 Ալուհտան գօրգարմ : Եյէր
 տօղըու քիշէլէր իսէնիզ , գարըն

տաշարընըտան պիրի հապա
 խանէնիզտէ մահպուս գալսըն .
 վէ սիղ վարըն , էվէրինիլին աճ
 լըղը իչինն զախիւրէ կէօթիւրին .
 վէ քիւշիւք գարընտաշընըզ պա
 20 նա կէթրիւն , վէ սէօղէրինիզ
 կէրէյէ չըգա , վէ էօմէյէտի
 նիւ . իմտի պէյլէ էյլէալիւր :
 Վէ պիրի պիւրինէ տէտիւրէր : 21
 Թահգիդան գարընտաշընըն
 խուսուսունտա սու չուլուզ . զի
 րա օ պիւզէ եալարալդտա՝ ճա
 նընըն սըղընթըսընը կէօրտիւք ,
 վէ ծնու տինկէմէտիք . ծնուն
 իչինն իւզէրիմիզէ պու սըղլէթ
 կէլտի : Վէ Ռուբէն ծնարա 22
 ճէվապ վէրիպ տէտի . Պէն սի
 ղէ սէյլէյիւ՝ Ծառուղուն հագ
 գընտա կիւնաճ իշէմէն տէմէ
 տիմմի , ամմա պէնի տինկէմէ
 տինիզ . վէ իշթէ շիտի ծնուն
 գանը արանըյօր : Վէ ծնար 23
 Յովսէփին անիւար խտիյինի պիւ
 մալիւր . զիւրա արալարընտա
 թէրճիւման վար խտի : Ամմա օ՝ 24
 էանարընտան չէքիւպ պալտը .
 անտէն ծնարա տէծիւպ՝ ծնար
 իլէ սէյլէշտի , վէ ծնարտան
 Շմաւնու արպի ծնու կէօղէ
 րի էծնիւնտէ պաղատը :

Վէ Յովսէփ ծնարըն գապալ 25
 րընը պուրտայ իլէ տօլուրմա
 ղա՝ վէ հէր պիւրինին սօգէսիւնի
 քէնտի չուվալընա դօմաղա՝ վէ
 ծնարա Եօլ զախիւրէսի վէրմէյէ
 պուլուրտու . իմտի ծնարա
 պէյլէ էյլէտի : Վէ պուրտայ 26
 րարընը էշէքէրինէ էիւքէտիւ
 օլտտան կիւթալիւր : Վէ պիրի 27
 սի դօնագ էրինտէ էշէյինէ էէմ
 վէրմէք իչինն չուվալընը աշարդ
 տա՝ ագէսիւնի կէօրտիւ , քի
 իշթէ չուվալընն աղընտա խտի :
 Վէ գարընտաշարընա տէտի . 28
 Ագէճմ պանա կէրի վէրիւտի ,
 հէմ չուվալընտա տըր . վէ էիւ
 րէքէրի դօմտու , վէ գօրգա

29 ըստ պիլի պիրինէ տէտիւր. Աւ-
 րահան պու պիլէ էթտիլինէտիւր.
 Վէ Գանան տիլարընտա պա-
 պարըր Զահուա կէտիւր, վէ
 քէնտիւրին պաշնա ճիւմէ կէ-
 30 լնէրի սնա խապեր վէրիպ տէ-
 տիւր. Օլ տիլարըն սահիպի
 օլան քիման պիլէ սէրթ սէյլէ-
 յիպ պիլի օ մէմէքէթին ճա.
 31 սուպարը ետրինէ դօտու: Վէ
 սնա տէտիք քի՝ Պիլ ասլըու քի-
 շիւր իգ. ճասուպար տէյիլ իգ:
 32 Պիլ պապամըղն օլու. արը՝ սն
 իքի գարընտաշ իգ. պիրի զայպ
 օլու, վէ էն քիւլէյիլ պու
 կիւն Գանան տիլարընտա պա-
 33 պամըղ իլէ տիր: Վէ օլ տիլա-
 րըն սահիպի օլան քիման պիլէ
 տէտի. Սիլին տօղու օլու.
 դունուզու պունասան պիլէյիմ,
 գարընտաշընըն պիրինի եա-
 նըմաա գօյ վէրին, վէ էվինիլին
 աշըղը իչիւն դաիիլէ ալըն, վէ
 34 կիտին. Վէ պանա էն քիւլէք
 գարընտաշընըղ կէթիրին, վէ
 պիլէյիմ քի՝ ճասուպար տէյիլ
 պիլիլ, իլա տօղու քիւլէր սի-
 նիլ. ապէն գարընտաշընըղ սի-
 ղէ վէրիրիմ, վէ պու տիլարտա
 35 թիճարէթ էտին: Վէ վազի՝ օլ
 տու քի ծնար չուվարընըն պօ.
 շաթարըղընըն զիման՝ իլթէ հէր
 պիրինին ագէսիւնին չըգընը չու-
 վարընտա իտի. վէ ծնար հէմ
 պապարը՝ ագէսիւրինին չըգըն-
 արընը կէօրտիքէրինտէ՝ գօրգ-
 36 օլուար: Վէ պապարը Զա-
 կու ծնարաա տէտի. Պէնի էվ
 լատըղ դօտունուգ. Յուլէպի
 եօք, հէմ Ըմառն եօք, Բե-
 նիամին տախի պաճադարըղ.
 պունարըն ճիւմէսի պչիւմ պա-
 37 շըմա կէտի: Վէ Ռուբէն պա-
 պարըն սէյլէյիպ տէտի. Է-
 յեր ծնու սանա կէթիրմէղ ի-
 սէմ, իքի օլուամու էօլուիւր.
 ծնու էիմէ թէսլիմ էթ, վէ պէն

ծնու սանա կէրի կէթիրէյիմ:
 Վէ օ տէտի քի՝ Օլուամ սիլին 38
 իլէ էնմէգ. զերա գարընտաշը
 էօլիւշ տիր, վէ պու եալընըղ
 դալար. վէ էյեր կիտէճէյի-
 նիլէօլտա պիր պէլայա օլուար
 իտէ, պէնիմ ադ սաշըմը դա-
 սալէթ իլէ մէզարա էնտիրիւ-
 սիւնիլ:

ՊԱՊ ԽԴ

Վէ գըթըղ ետրտէ ալըր. 1
 լանար: Վէ օլուա քի՝ Մըսըր. 2
 տան կէթիրտիքէրի գաթիրէյի
 եէյիպ սիւքէթտիքէրի կիպի՝
 պապարըն ծնարաա էտի. թէք-
 րար վարըպ՝ պիլէ պիրաղ եէյի-
 ճէք սաթուն ալըն: Վէ Յուգա 3
 սնա սէյլէյիպ տէտի. Օլտաէմ
 պիլէ անա իլէ թադրիւր էտիլ
 տէտի. Գարընտաշընըղ սիլին իլէ
 պիլէ օլմայընճա՝ պէնիմ էիւղիւ-
 միւ կէօրմէյիսիւնիլ: Էյեր դա- 4
 րընտաշընըղ պիլիմ իլէ կէսնա-
 րիւ իտէն, էնիպ սանա եէյիլէք
 սաթուն ալըրըղ: Աման էյեր 5
 կէսնաէրմէղ իտէն, էնմէղը.
 զերա օլ ատիմ պիլէ տէտի.
 Գարընտաշընըղ սիլին իլէ պիլէ
 օլմայընճա՝ էիւղիւմիւ կէօրմէ-
 յէսիւնիլ: Վէ Իսրայէլ տէտի. 6
 Նիճիւն պանա քիւլէք էտիլ
 օլ ատիմէ տաշա գարընտաշընըղ
 օլուալունու խապեր վէրտիւնիլ:
 Վէ տէտիւր. Օլ ատիմ պիլիմ 7
 իչիւն վէ իսրայէլ ագրապսունը ի-
 չիւն տիգգաթ իլէ սիւալ էտիլ
 տէտի. Պասանըղ տաշա հա-
 յաթամմը, գարընտաշընըղ վա-
 մը. վէ պիլ սնա պու տուլլէ-
 րէ կէօրէ ճէվապ վէրտիլ. Գա-
 րընտաշընըղ էնտիրին տէյիլէ-
 յիւն պիր վէճ՝ իլէ պիլըրմիլի-
 տիլ: Աման Յուգա՝ պապարը 8
 Իսրայէլ տէտի. Չօճուղու պէ-
 նիմ իլէ կէսնաէր, վէ գալըպ

- կիտէլմ, քի սաղ դաւարմ, վէ
էօմէյէլմ, հմ պիղ՝ հէմ սէն՝
- 9 վէ հէմ չօճուգարմը: Օնուհն
իշին պէն միւթէքէֆֆիլ օրու-
րում. ծնու պէնիմ էլիմսէն
թալապ էթ. ծնու սանա կէ-
թիրմէլ իսէմ, վէ էօնիւնտէ
տուրտուրմաղ իսէմ, օլ դէման
սանա տայիմա դապահաթը սա-
- 10 յըլայմ: Զիրա էյէր օյալան-
մասա խոթ, շիմիլէտէք իքի
- 11 քէրրէ տէօնիւշ խոթ: Վէ պա-
պալարը Խարայէճնարա տէտի.
էօյլէ իսէ, շիմիտ պոնու էյ-
լէյին. Գապարընըղա պու եէ-
րին ալա մէյլէլէրինտէն ալալ
օլ ատէմէ փէլքէլ կէօթիւրին,
պիրաղ պէլասան վէ պիրաղ պալ՝
պահարար վէ միւրրիւ սաֆի՝
- 12 Ֆըստըղ վէ պատէմ: Վէ էլի-
նիղտէ իքի դաթ ագչէ ալն.
հէմ չուգարընըղն աղղնտա
կէրի դօնուհն աղչէյի էլնիլ
լլէ կէրի կէօթիւրին. պէլքի
- 13 եանիլըլըղ օլմուշ խոթ: Վէ
գարնսաշընըղ ալն, վէ գալ-
14 դըլ՝ օլ ատէմէ տէօնիւն: Վէ
Ճիւմէլէ գատիր Ալահ՝ սիղէ
օլ ատէմին թորաֆընտան մէր.
համէթ իհսան էթսին, քի սիղէ՝
օ պիր գարնսաշընըղ հէմ Բէ-
նիսմինի սաղ վէրսին. վէ պէն
նիճէ քի էլլատարղ դալարմ՝ էվ-
լատարղ դալարմ:
- 15 Խմտի ատէմէյի պու փէլքէլ
լէրի ալուրար, վէ էլլէրինտէ ի-
քի դաթ ագչէ հէմ Բէնիսմինի
ալալ՝ դալարընըղ, վէ Մըսըրա
էնիպ՝ Յովսէփին հուզուրուտա
- 16 տուրտուրար: Վէ Յովսէփ օն-
լար իլէ Բէնիսմինի կէօրալէ-
սէ՝ քէնսի էլլինին քէտիւտա-
սընա տէտի. Պու ատէմէլէրի
էվէ կէօթիւր, վէ հայպին պօ-
ղաղայըղ հաղըրա. ղիրա պու
ատէմէլէր էօյլէյին պէնիմ իլէ
- 17 թաամ՝ էտէճէլէր: Վէ օլ
- քիմսէ Յովսէփին տէտիլի կի-
պի էյլէտի. վէ օլ քիմսէ՝ ա-
տէմէլէրի Յովսէփին էվինէ կէօ
թիւրալ: Վէ ատէմէլէր Յով 18
սէփին էվինէ կէօթիւրալալէր-
լէրի իշին՝ դօրդուպ տէտիլէր.
Պոնտան ագտէմ չուգարընը-
ղա տէօնալալէլէն ագչէ իշին
կէօթիւրալալալալալ, քի իւղէ-
րիմիլէ հիւճիւմ էտիպ՝ իւսթիւ-
միւղէ տիւշէ, վէ պիղի դուլար
իշին՝ հէմ էլէլէրիմիլի ալա:
Խմտի Յովսէփին էվինին քէա- 19
խիւտալ օլան ատէմէ էաղա-
լըպ՝ էվին գալուտուտա օնա
սէօլլէտիլէր, վէ տէտիլէր քի՝ 20
Ամա՝ն էֆէնիւրիմ. պոնտան
ագտէմ էէյէճէք սաթուն ալմա-
ղա էնսիլիմիլ մալլիմ տիւր:
Վէ վաղի՝ օլուէլէր՝ դօնապ էէ 21
րինէ վարալ՝ չուգարընըղը
աշաղղըմըղա, իլթէ իլէմսէն
թարթըր իլէ աղչէմիլ՝ էաի
հէր պիրիմիլին աղչէսի չուգա-
լընին աղղնտա խի. վէ օնու
էլիմիլ իլէ կէրի կէթիւրալ: Վէ 22
էէյէճէք սաթուն ալմաղ իշին՝
էլիմիլի պաղղա ագչէ էնսիլ-
ալիք. աղչէմիլի չուգարընը-
ղա քիմ դօտուղունու պիլմիլը:
Վէ օ տէտի. Վէլամ սիղէ, 23
դօրդման. Ալահընը՝ վէ պա-
պանըղն Ալահը չուգարընը-
նըղա սիղէ խաղնէ վէրաի.
աղչէնիլ պանա կէլաի: Մնտէն
օնարա Շմառնու չըգարար:
Վէ օլ քիմսէ ատէմէլէրի Յով 24
սէփին էվինէ կէօթիւրալ. վէ
այաղարընը էայալմաղա սու
վէրաի, հէմ էլէլէրինէ էէմ
վէրաի: Վէ օնար՝ Յովսէփի էօյ 25
լէյին կէլինճէյէտէք՝ փէլքէլէ-
րի հաղըրալար. ղիրա օրատա
էքմէք էէյէճէլէրին իլթիւտի-
լէր: Վէ Յովսէփի էվէ կէլիլէ 26
լէյին՝ էլլէրինտէ օլան փէլքէլ-
օնա էվիտ սոնտուրար. վէ օնա

- եւրէ պէրապէր թէմննա էթ
 27 տիւրէ : Վէ օ՝ ծնարն սաղը
 ղըն սորուպ տէտի . Օլ տէտի
 յինիղ իսթիյար պապանըղ է
 յի խօշմու . տաշա սաղմը :
 28 Վէ տէտիւրէ , Գուլուն պապա
 մըղ է յի խօշ տուր՝ , տաշա սաղ
 տըր . անտէն է յիլիպ թէմննա
 29 էթտիւրէ : Վէ կէօղէրինի դաւ
 տըրըպ՝ անասընըն ոլլու գարըն
 տաղը Բենիամինի կէօրինաճէ տէ
 տի . Օլ պանա տէտի յինիղ քիւ
 չիւք գարընտաղըղ պոճմու .
 անտէն տէտի . Ալլահ սանա
 30 ի՛նայէթ էթմին ոլլում : Վէ
 Յովսէփ թէզ գալցար . ղիրա
 գարընտաղնա պաղըր թուծուչ
 ուռ , վէ ալլամաղա էէր արար
 իտի . վէ իչ օտայա կիրիպ՝ օրա
 31 տա աղլատը : Անտէն էիւղինիւ
 էայգայըպ՝ չըգար . վէ քէնտի
 նի ղապիթ էտիպ տէտի քի՝ էք
 32 մէք կէթիրին : Վէ ծնա այլը՝
 վէ ծնարա այլը՝ վէ ծնուն իլէ
 եէյէն Մըսըրըլարա այլը դօ
 տուլար . ղիրա Մըսըրըլար
 Ի՛պրանիւր իլէ էքմէք եէմէյէ
 դատիր տէյիլ իտի . չիւն քի
 պու՝ Մըսըրըլարա մէքուհ ի
 33 տի : Վէ ծնուն էօնիւնտէ՝ իլք
 տօղմուչ քէնտի իլք տօղուչու
 նա կէօրէ՝ վէ քիւչիւք քէնտի
 քիւչիւքլիւնէ կէօրէ օթուր
 տուլար . վէ աստիլէր շաշարադ
 պիրի պիրինէ պաղարլար իտի :
 34 Վէ օ՝ ծնարա էօնիւնտէն հիւ
 սէլէր կէօնտէրտի . ամմա Բէ
 նիամինին հիտէսի ճիւմէսինին
 հիսսէսինտէն պէշ գաթ ղիյատէ
 իտի . իմաի իւտիլէր , վէ ծնուն
 իլէ պէրապէր քէյֆլէնտիւրէ :

ՊԱՊ ԽԴ

- 1 Վէ էվինին քէտիւնաւաւնա
 պոյուրուպ տէտի . Պու աստէմ
 լէրին չուվալարըն՝ կէթիւրէ

պիւտիլէրի գատար՝ ղաթիւրէ
 լէ տօլուր , վէ հէր պիրինին
 ագչէսին չուվալարն աղընա
 դօ : Վէ էն քիւչիւյին չուվա
 2 լընըն աղընա պէնիւմ քէտաճի՝
 կիւմիւչ քէտաճի՝ հէմ ղաթիւ
 րէնին ագչէսինի դօյաւըն . իմ
 տի օ՝ Յովսէփին սէօյլէտիյի
 սէօղիւնէ կէօրէ էյլէտի :

Վէ շաֆադ սէօրինաճէ՝ աստէմ
 3 լէր կէօնտէրիւրիւրէր , ծնար հէմ
 հէքէլէրի : Օնլար շէհրաճէ չը
 4 դըպ՝ ուղաղա վարմաղտան ,
 Յովսէփ՝ էվինին քէտիւնաւաւ
 նա տէտի . Գալը օլ աստէմէրին
 արարնաւ սէյիւրթ , վէ ծնարա
 եէթիլ , վէ ծնարա տէ . Նի՞
 չիւն էյլէք եէրինէ քէմիլք էտա
 էթտիւնիլ . Պու՝ էֆէնտիմին
 5 ծնտան իչտիյի՝ հէմ տէ ծնուն
 իլէ ֆալ աշուղը տէյիլ մի .
 պէյլէ կէթմէք իլէ քէօթիւ էթ
 տիւնիլ : Իմաի օ՝ ծնարա եէթիլ
 6 տի , վէ ծնարա պու սէօղէրի
 տէյլէտի : Վէ ծնա տէտիլէր .
 7 Նի՞չիւն էֆէնտիմ պու միսիլու
 սէօղէր սէյլէր . հաշա քի դու
 8 լարըն պոնուսն կիպի իչ էտէ
 լէր : Իշթէ՛ չուվալարընըն աղ
 ղընտա պուլտուղումուղ ագչէ
 յի Գանան տիյարընտան սան
 կէրի կէթիւրաիք . էա նիճէ՞ սէ
 նին էֆէնտիւնին էվինտէն կիւ
 միւչ էա ալթուն չաւալմ : Պու
 9 գուլարընտան հէր քիմանէ պու
 լունուր իտէ , հէմ օ էօյիւն ,
 վէ պիլղ տաիտի էֆէնտիմէ գու
 10 լար օլլում : Վէ օտէտի . Ըլիմ
 տի հէման տէտիյինիլ կիպի օլ
 սուն . քիմանէ պուլունուր իտէ ,
 օ պանա գուլ օլլուն , ամմա
 սիլղ պիսուչ օլլաւընը : Իմտի
 11 աճէլէթէն հէր պիրի չուվալը
 նիւ եւրէ էնտիրպ՝ հէր պիրի
 չուվալընը աշուր : Վէ օ՝ պէօ
 12 յիւքտէն պաղլալալ քիլ չիւքտէ
 թէքմիլ էաինաճէյէտէք արատը :

- վէ քեանէ Բենիամինն չուվա-
լնստս պուլունտու :
- 13 Խանի էսվապարընը երբժառ-
լար . վէ հէր պիրի եշէյնի
եիւքէտիս՝ շհհրէ տէճստիւէր :
- 14 Վէ Յուդա հէմ գարընտաշարը
Յուվէփին եվլնէ կէտիւէր , վէ
օ՝ առհա օրատա իտի . վէ հու-
ղաբունտա եէրէ տիւշտիւէր :
- 15 Վէ Յուվէփի օնլարա տէտի . հէ՞
տիր պու իշէտիլինիդ իշ . պիւ
մէ գլիտինիդ քի պէնիմ կիպի պիր
տաւմ էլալէթթէ ֆալ աշար :
- 16 Վէ Յուդա տէտի . Էֆէնտիմ
նէ՞ տէյէլիմ , նէ՞ սէօյէյէլիմ .
վէ տաադաթմընը նա սըլ կէօս-
թէրէլիմ . Լաւահ գուլարընըն
գապահաթմընը թուլթաու . իշթէ
պիդ՝ Էֆէնտիմէ գուլար իղ ,
հէմ պիդ՝ հէմ օլ քիմնէ քի՝ քեա
տէ օնտն էլլնտէ պուլունտու :
- 17 Վէ օ տէտի . Հալա պէնտէն
պէօյէլ իշ . օլ տաւմէքի քեապէ
էլլնտէ պուլունտու . օ պանա
գուլ օլտուն , սիդ իսէ սէլամէթ
լիէ պապանըղա չըրէ :
- 18 Օլտէմ Յուդա օնա եադլա
չըպ տէտի . Լամն Էֆէնտիմ՝ Է-
քերէմ էյլէ , պու գուլուն՝ Է-
ֆէնտիմ՝ ամիկէր իքէն պիր
սէօղ սէօյէտին , վէ պու գու-
լունտն իւղէրինէ զազապըն
թուլթուշտալն . զիրա սէն փա-
- 19 րունն սէգամընտ սըն : Էֆէն-
տիմ գուլարընա սօրուս՝ Պա-
պանըղ հա գարընտաշընըղ վա՞ր-
մը տէտի : Վէ պիդ Էֆէնտիմէ՝
Պիր իլթիյար սապամըղ վար ,
հէմ իլթիյարըղընտա սօղմուշ
պիր քիւշիւք օղու վար . վէ օ-
նտն գարընտաշը եօլմէք իլէ՝ ա-
նապընտան օ եալընըղ գալըր ,
վէ օնու պապար սէվէր տէ-
- 21 տիք : Վէ գուլարընա տէտին .
Օնու պանա էնտիրին , վէ օնա
- 22 հիւմնի նազար Էտրիմ : Վէ Է-
ֆէնտիմ տէտիք քի՝ Չօճուգ
- պապաւընը պրադամաղ . զիրա
պապաւընը պրադար իսէ , օ՝ էօ-
լուր : Վէ գուլարընա տէտին . 23
Էյէր քիւշիւք գարընտաշընըղ
սիդլն իլէ էնմէղ իսէ , պիր տա-
հա էիւղիւմիւ կէօրմէյէտինիդ :
Վէ վապի՝ օլտու քի՝ գուլուն 24
պապամա չըգաղընընտա , օնա
Էֆէնտիմն սէօղէրինի խապէր
վէրտիք : Վէ պապամըղ՝ Թէք . 25
րար վարըն , պիդէ պիր միդտար
Էէյէլէք սաթուն ալն տէտիք .
տէ , պիդ տէտիք քի՝ Էնմէյէ 26
միւղթէտիր տէյլէ իգ . Էյէր
քիւշիւք գարընտաշընըղ պիդիմ
լիէ օլուր իսէ , օլ զէմնն էնէ-
րիդ . զիրա քիւշիւք գարընտա-
շընըղ պիդիմ իլէ օլմայընճա ,
օլ տաւմն էիւղիւնիւ կէօրմէյէ
միւղթէտիր տէյլէ իգ : Վէ պա- 27
պամ գուլուն պիդէ տէտի . Սիդ
պիլիւրսինիդ քի՝ գարըն պանա
իքի օլաւաօղընտու : Վէ պի . 28
րի էանըմտան չըգաղ , վէ՝ Էլ-
պէթմէ փաթէլէտի տէտիմ ,
վէ շիմտիյէտէք օնու կէօրմէ-
տիմ : Վէ Էյէր պունու տալի 29
էանըմտան ալըրտանըղ , վէ օ՝
պիր պէլայա օլար իսէ , պէ-
նիմ ադ սաշըմը տէրա իլէ մէղա-
րա էնտիրիւրսինիդ : Վէ շիմտի 30
գուլուն պապամա վալարըն
կիպի՝ չօճուգ պիդիմէլէ օլմաղ
իսէ , (ճանը պունուն ճանը-
նա պաղըր օլմաղ իլէ ,) օլ վա- 31
ղըթ չօճուլուն օլմաղընը
կէօրտիւքտէ , Էօլէճէքսիր . վէ
գուլարըն՝ գուլուն պապամը-
ղըն ադ սաշըմը գաապէթ իլէ
մէղտա էնտիրէճէյիդ : 2 իրա 32
գուլուն՝ չօճուգ իլէն պապամա
միլթէքէֆֆիլ օլուս՝ տէտիմ .
Էյէր պէն օնու սանա կէթիւ-
մէղ իսէմ , պապամա տալիմ
գապահաթլը սալըլայլմ : Վէ 33
շիմտի քերէմ էյլէ , չօճուլուն
Էէրինտէ պու գուլուն Էֆէն-

տիմէ գուլ գաւնն . վէ չօճուգ
 34 Զ իրա չօճուգ պէնիմ իլէ օլ-
 մայրնձա՝ սրապամա նի՛ճէ չը-
 գալոմ . օրնայա քի պապամա կէ-
 լէճէք պէշարը կէօրէյիմ :

ՊԱՊ ԽԵ

1 Այն Յովսէփի ճիւղէ եաննն
 տա տուրանլարնն հօնիւնտէ քէն
 տիտինի զապթ ետէմէ յիպ՝ չա-
 ղըրոնը . Հէր քէսի եաննմտան
 չըգարնն . վէ Յովսէփի քէնտի-
 սինի դարննտալարննա թա-
 նըթաւըր վաղըթտա՝ եանննտա
 2 հիչ քիմնէ տուրմաւար : Վէ ալ
 լայարաք սէսինի եիւճէլթաի .
 վէ Մաւրըլար իշնթտիւնէր հէմ
 Փարաւոնուն . էվի տախի իշնթ-
 3 աի : Վէ Յովսէփի դարննտալա-
 րննա տէտի . Պէնն հովսէփի իմ
 պապամ տահա հայաթտամը .
 վէ դարննտալարը ընա ճէվապ
 վէրմէյէ դատիր տէյիւր իտի .
 զիրա հուզուրոնտալալալ դալ-
 4 ուրար : Վէ Յովսէփի դարննտալ-
 արննա տէտի . Քէրէմ էտինն
 պանա եազլալընն , օնլար տէ
 եաղարալ . վէ օ տէտի . Պէնն
 Մըսըրա սաթաղընը դարնն
 5 տալընը Յովսէփի իմ : Վէ չիմ-
 աի պէնի պուրայա սաթաղը-
 նը իշնն . էլէմ չէքմէն , վէ սի-
 ղէ տղըք կէօրիւնմէսն . զիրա
 Մաւս պէննի՝ հօնիւր հըփղ էթ-
 մէք իշնն հօնիւնիւղճէ կէնն
 6 տէրտի : Զ իրա եէրին իշննտէ
 պուլ դըթըլընն իշննճի էրըտըր .
 վէ տահա տէշ երլ վարքի՝ նէ
 7 էքիննէ պիշնն օրաճաք : Վէ
 Մաւս պէննի եէրտէ սիղէ պա-
 գիյէ տըղօմադ . վէ պէշլիք
 խէլաա իլէ սիղի սաղ սաղլամադ
 իշնն հօնիւնիւղճէ կէննտէրտի :
 8 Վէ չիմտի՝ պէննի սուրայա կէնն
 տէրէն սիղ տէյիւնիղ , իլա

Մաւս տըր . վէ պէննի փարա-
 ւանա պապա՝ վէ օնուն ճիւմ
 լէ էվինն տահիպ՝ վէ պիւթիւն
 Մըսըր տիյարնն սալթան
 նապ էթտի : Թէղ սուրպամա
 չըգընն , վէ օնա տէյին քի՝ Օղ-
 լուն Յովսէփի պէշլէ տէր . Մա-
 ւս պէննի ճիւմէ Մըսըրա տա-
 հիպի ճէլէլն նապ էյլէտի
 պանա էն , տալմա : Վէ Գե
 10 սեմ թօփրաղընտա սալթիւն օրալ
 պանա եաղընն օրալընն , կէրէք
 սէն՝ կէրէք օղըլարընն՝ վէ կէ-
 րէք օղըլարընն օղըլարընն ,
 հէմ սիւրիւլէրին վէ սըղըլարընն
 վէ սիլ ճիւմէ նէն վար իտէ :
 Վէ սէնի օրատա պէտէյիմ .
 11 զիրա տահա ուշ երլ դըթըլ
 օրալ . օրնայա քի՝ սէն էվինն
 լէ՝ վէ ճիւմէ սանա միւթալիդ
 օրնն իլէ եօգադըլալ չէքմէն :
 Վէ իլթէ կէօղէթինիղ վէ դա-
 12 ընտալալ Բենիւմիննի կէքըլ-
 րի կէօրիւյօր . քի սիղըլալ լէյն
 աղըլմա տըր : Վէ պէննի Մը-
 13 սըրտա օրնն ճիւմէ իլթէթիւմ
 վէ հէր կէօրիւլէրինիւղալ ալ-
 պամա նաղէտին . հէմ թէղ
 պապամը պուրայա էնտիրին :
 Վէ դարննտալը Բենիւմինն
 14 ալթնու իւղէրինն տիւշիւպ ալ-
 լատը . Բենիւմինն տէ օնուն ալ-
 նու իւղէրինն տալատը : Հէմ
 15 ճիւմէ դարննտալարընը էօ-
 փիւպ իւղէրէրինն տալատը .
 վէ տնտէն տնիւրա դարննտալ-
 արը օնուն իլէ սէղըլէշալիւր :
 Վէ պու խապէր՝ Յովսէփին
 16 դարննտալարը կէլտի տէ յէրէք՝
 փարաւոնուն էվինն իշնալտի .
 վէ փարաւոնուն կէօղէրինն
 հէմ գուլարընն իլէ օղէրինն խօշ
 կէօրիւնտիւ : Վէ փարաւոնն Յով-
 17 սէպէ տէտի քի՝ Գարննտալարը
 նա տէ . Պոննու էյլէյին՝ հայ-
 վանլարընը եիւլէտին , վէ
 վարալ՝ Քաննա տիյարնն կի

- 18 տին . Վէ պապանըզը վէ հփե-
նիդի ալըս' պանա կէլին . վէ
սիզէ Մըսըր տիյարընըն ալա-
սընը վերէյիմ' . վէ եերին սե-
19 յիղէլյինի եէյէսինիդ : Վէ սա-
նա էմր ու ֆերման օլունտու .
պունու էյլէյին . Բենտիլէրի-
նիդէ Մըսըր տիյարընտան չո-
ճուգարընըզ իչին վէ գարըն-
ընըզ իչին ա'րապալար ալըն ,
վէ պապանըզը գալտըրըպ կէլին :
10 Վէ կէօղինիւլ' էչէանըզը էսիր .
կէմէսին . զիրա ճիւմէն Մըսըր
տիյարընըն էն էյիսի սիզեն
օլուր :
- 11 Իմտի Իսրայէլին օլուլարը
պէօյլէ էյլէտիլէր . վէ Յովսէփ
ծնըրաա Փարաւոնուն սէօղիւ-
միւճիպինճէ ա'րապալար վէր-
տի , հէմ ծնըրա' եօլ իչին զա-
12 խիրէ վէրտի : Հէփսինէ' պաշ-
գա պաշգա տէյիլէճէք էսվապ-
լար վէրտի , ամմա Բնիիամինէ
իւչ էիւզ զըթա կիւմիւլ' վէ պէշ-
գաթ տէյիլէճէք էսվապ վէր-
23 տի : Վէ պապանընա պունտուն
կիպի շէյլէր կէօնտերտի . Մը-
սըրըն նի'մէթլէրինտէն էիւքիւ-
օն էչէք' վէ եօլ իչին պապա-
սընա պուզոսյ վէ էքմէք վէ եէ-
յէճէքլէր իլէ էիւքիւ օն տիչի
24 էչէք : Իմտի գարընտաշլարընը
եօլլատը , վէ կիթտիլէր . վէ օն .
լարա' Եօլտա չէքիւմէն տէտի :
- 25 Վէ ծնըր Մըսըրտան չըզըպ'
Քաննա տիյարընա պապալարը
26 Յակոբա կէլտիլէր : Վէ օնա խա-
պէր վէրիպ տէտիլէր . Յովսէփ
տաճա հայաթտա տըր , վէ հէմ
ճիւմէն Մըսըր տիյարընըն սուլ-
թանը օ տուր . վէ օնուն գալ-
պի ըւընմատը , զիրա ծնըրա
27 ինանմալ իտի : Ամմա ծնըր Յով-
սէփին ծնըրա ճիւմէն սէյլէ-
տիյի սէօղէրի օնա նագլ էտին
ճէ , վէ օ' օնու կէօթիւրմէք ի-
չին Յովսէփին կէօնտերտիյի

ա'րապալարը կէօրինճէ , օնա-
ըն պապասը Յակոբուն ճանը
տիլէրտի : Վէ Իսրայէլ տէտի 28
քի' Եէթէր . օլլում Յովսէփ
տաճա հայաթտա տըր . կիտէ-
յիմ , վէ վէֆաթ էթմէզտէն
էվէլ օնու կէօրէյիմ :

Պ Ա Պ Խ Զ

Վէ Իսրայէլ' հէփ վարիյէթի 1
իլէ պերապեր գալգաը , վէ Բեթ-
տաբէէյէ կէլտի . վէ պապասը
Իսաճակըն Ալաճընա գուրպան-
լար սունտու : Վէ Ալաճ' Իս- 2
րայէլէ կէճէ իլէ րիւյատա սէջ-
լէյիպ տէտի . Իյ Յակոբ , Յա-
կոբ . վէ օ' իլլթէ պէն տէտի :
Վէ օնա տէտի . Պէն Ալաճ' 3
պապանըն Ալաճը իմ' . Մըսը-
րա էնմէյէ գորգամ . զիրա սե-
նի օրատա պէօյիւք թայիթէ է-
տէճէյիմ : Պէն սէնին իլէ Մը- 4
սըրա էնէճէյիմ , վէ էինէ պէն
սէնի էլպէթթէ եօգարը կէ-
թիրէճէյիմ . վէ էլընի' սէնին
կէօղէրին իւզերինէ Յովսէփ գ- 5
յաճագ տըր : Վէ Յակոբ Բեթ-
տաբէէտէն գալգաը . վէ Իս-
րայէլ օլուլարը' պապալարը
Յակոբու վէ չոճուգարընը վէ
գարըլարընը' Փարաւոնուն օնու
կէօթիւրմէք իչին կէօնտերտի- 6
յի ա'րապալար իլէ կէօթիւր-
տիւլէր : Վէ Քաննա տիյարըն-
տա էտինտիլէրի սիւրիւլէրինի
հէմ մալարընը ալըպ' Մըսըրա
կէլտիլէր , կերէք Յակոբ' կէ-
րէք ճիւմէն զիւրրիյէթի պիլէ- 7
սինճէ . Օլուլարընը վէ օլուլ-
լարընըն օլուլարընը պիլէսին-
ճէ' գըզլարընը վէ օլուլարընըն
գըզլարընը' հէմ ճիւմէն զիւր-
րիյէթինի պիլէսինճէ Մըսըրա
կէթիրտի :

Վէ Մըսըրա վարան Իսրայէլ 8
օլուլարընըն տալարը պունըլար

- որը • Յակոբ վէ օղուլարը • Յա-
կոբուն իւք սօղուշու Ռուբէն
9 խոյի : Վէ Ռուբէնին օղուլարը՝
Ենովք վէ փաղղուս վէ Եսրոն
10 վէ Քարով խոյի : Վէ Շմաւո-
նան օղուլարը՝ Յամուէլ վէ
Յամին վէ Ոհագ վէ Յագին վէ
Սահառ վէ Քանանը դարձնին
11 օղուլարը՝ Գեղասն՝ Վահաթ՝ վէ
12 Մերարի խոյի : Վէ Յուդանին
օղուլարը՝ Էր վէ Օհան վէ Սե-
լամ վէ Փարէս վէ Զարա խոյի •
ամմա Էր վէ Օհան Քանան
տիշարնտա Էօրիւէր • վէ Փա-
րէսին օղուլարը՝ Եսրոն վէ
13 Համուլ խոյի : Վէ Իսաքարն ո-
ղուլարը՝ Թովղա վէ Փուս վէ
14 Յոբ վէ Սամթոն խոյի : Վէ Զա-
բուկոնուն օղուլարը՝ Սարեգ վէ
15 Ելծն վէ Յաղէլ խոյի : Լիանը
օղուլարը պունկար տըր , քի օն-
լարը հէմ գըզը Դինայը Յա-
կոբա Միշագետտէ սօղուրտու •
Ճիւմէ օղուլարը վէ գըզարը
16 օթուգ իւշ ճան խոյի : Վէ Գա-
գըն օղուլարը՝ Սաիոն վէ Ան-
գի՝ Սոււնի վէ Եսփօն՝ Էրի վէ
17 Արօգի վէ Արեւի խոյի : Վէ Ա-
սերին օղուլարը՝ Գեճնա վէ
Եհուա վէ Եհուուի վէ Բարիա
վէ օնլարն գըզարնտաջը Սա-
րա խոյի • վէ Բարիանն օղուլ-
արը՝ Քալէր վէ Սեղքիւէլ ի-
տի : Պունկար Լաբանն՝ գըզը
18 Լիայէ վէրտի Ջեղփանն ո-
ղուլարը խոյի • վէ օ պունկար
օն ալթը ճան օլարագ՝ Յակոբա
19 սօղուրտու : Յակոբուն գարը-
սը Ռաքէլին օղուլարը՝ Յովսէփ
20 վէ Բենիամին խոյի : Վէ Յով-
սէփէ՝ Մըսըր տիշարնտա Մա-
նասէ վէ Եփրէմ սօղուրտու , քի
օնլարը օնա Օն Էհէրին քեա-
հինի Պետալիւսին գըզը Ասա-
21 նէթ սօղուրտու : Վէ Բենիա-
մինն օղուլարը՝ Բաղա վէ Բա-

բոր վէ Ասբէլ՝ Քերա վէ Դէե-
ման Էհի վէ Ռով՝ Մուլիմ
վէ Ռիմ՝ վէ Արեգ խոյի : Ռա- 22
քէլին Յակոբա՝ Ճիւմէսի օն
տէթրթ ճան օլարագ՝ սօղուր-
տուրու օղուլարը պունկար ի-
տի : Վէ Դանըի օղուլարը Հու- 23
սիմ խոյի : Վէ Դեփթաղիմին օ- 24
ղուլարը՝ Յասիէլ վէ Գունի վէ
Յասեր վէ Սելեմ խոյի : Լաբա 25
նըն՝ գըզը Ռաքէլէ վէրտի
Բաղանն օղուլարը պունկար
խոյի • վէ օ՝ Յակոբա պունկա-
րը սօղուրտու , քի Ճիւմէսի
էէտի ճան խոյի : Ճիւմէ Բա- 26
կա իւէ Մըսըրա վարան ճան-
լար քէնտի պէլնտէն չըգմըշ
օլարագ Յակոբուն օղուլարը՝
գարըլարնտան մատա Ճիւմէ-
սի ալթմըշ ալթը ճան խոյի :
վէ Յովսէփին օղուլարը Էգի 27
ճան՝ քի օնա Մըսըրա սօղուր-
տու խոյի • Մըսըրա վարան Յա-
կոբ Էփինին Ճիւմէսի էէթմիշ
ճան խոյի :

Վէ Էմանուէլ Յուդայը Յով 28
սէփէ կէօնալարի , քի օնա Գե-
սեմի կէօնթէրսին • Խմտի օնլար
Գեսեմ Թօփրաղան կէլտիւէր :
վէ Յովսէփ գօշուստունու գօշ 29
տուրուպ՝ պապտըր Իսրայէլին
խթիգպալնէ Գեսեմ չըգար •
վէ Հուդուրանա կէլտիւէրս՝ պո-
նունա տիւշալ • վէ պոյնու իւ-
գէրինտէ աէֆաաթլէ աղլար :
վէ Իսրայէլ Յովսէփէ տէտի • 30
Շիմտի Էիզրէնիւ կէօրտիւքտէն
սնկրա՝ Էօլէյմ • Ճիւմ քի տա-
հա Հայաթտա սըն : վէ Յով 31
սէփէլտի գարընտալարնա վէ
պապաւորնն Էփինն տէտի • Չը-
գայըմ , վէ Փարաանա խապէր
վէրիպ օնա տէյիմ քի՝ Քանան
տիշարնտա օլան գարընտալա-
րում վէ պապաւորն Էփի պանա
կէլտիւէր • վէ օլ ատէմէր գօ 32
յուն չօպանլարը արը • ու-

սիրիւ սահիպլէրի տիրէր - վէ
սիրիւլէրին վէ սըլըրարնը
վէ ճիւսէ մալէրինի կէթիրսի
33 լէր : Վէ վազի՝ օլա քի փարա
ւոն սիզի չաղըրադտա՝ Սանա
34 Թընըզ նէ՞ սիր աէր իսէ , աէ
յէսինիզ քի՝ Գուլարըն կէնճի
յիմիզտէն պուս անէտէք՝ կէրէք
պիզ կէրէք պապալարըմը սիւ
րիւ սահիպլէրի իզ . շէջլէ քի՝
Գէսեմ Թօփրաղընտա սաքին օ
լասընըզ . զերա Մըսըրըլարա
հէք գօյուն չօպանը մէքրուհ
տուր :

ՊԱՊ ԽԵ

1 Վէ Յովսէփ կելիպ՝ վէ փա
րաւոնա խապեր վէրիպ տէտի .
Պապամ վէ դարընտաշարըմ վէ
սիրիւլէրի վէ սըլըրարը վէ
ճիւսէ վարիյէթերի Բանան
տիյարընտա նկելուէր , վէ իշ
թէ Գէսեմ Թօփրաղընտա սըր
2 լար : Վէ գարընտաշարը արու
սընտան պէշ քիշ ալըպ՝ օնլա
րը փարաւոնոն հուզուրոնա
3 չըգարտը : Վէ փարաւոն՝ օնուն
գարընտաշարընա տէտի . Սա
նա՝ Թընըզ նէ՞ սիր . վէ օնլար
փարաւոնա տէտիլէր քի՝ Գուլ
լարըն կէրէք պիզ կէրէք պապա
լարըմը գօյուն չօպանըլարըլըզ :
4 Հէմ փարաւոնա տէտիլէր . Պու
տիյարտա միւսա՝ ֆիր օլմազա
կելիպ , զերա Բանան տիյա
րընտա գըթըզ աղըր օլմազ ի
լէ՝ գուլարընըն սիրիւլէրինէ
օթըզ եօգ տուր . վէ շիմտի
քէրէմ էյլէ՝ գուլարըն Գէսեմ
Թօփրաղընտա սաքին օլալըմ :
5 Վէ փարաւոն Յովսէփի տէջլէ
յիպ տէտի . Պապան վէ գարըն
6 տաշարըն սանա կէթիլէր , Մը
սըրըն տիյարըն էօնիւտէ տիր .
պապանը վէ գարընտաշարընը
տիյարըն ալա մահալինտէ իս

քեան էթ . Գէսեմ Թօփրաղըն
տա սաքին օյունլար . վէ էյէր
արալարընտա իշ էյրէրի օլտու
ղունու տիրը իսէն , օնլարը պէ
նիմ սիրիւլէրիմին իւզէրինէ
պաշար նապ էյլէ :

Վէ Յովսէփ պապալար Յակո
7 բու կէթիրիպ՝ փարաւոնուն
հուզուրոնա չըգարտը . վէ Յու
կոր փարաւոնա խալը տուա՝
էյլէտի : Վէ փարաւոն Յակո
8 բու տէտի . Սէնին էօմրին երլ
լարընըն կիւնլէրի նէ՞ գասար
տըր : Վէ Յակոր փարաւոնա
9 տէտի . Միւսա՝ ֆիրլիյիմ երլա
րընըն կիւնլէրի՝ եիւզ օթուզ
երլալըր . էօմրին երլարընըն
կիւնլէրի ալ վէ տէտիլ օլաու
լար , վէ պապալարըմը միւսա
ֆիրլէրլէրինին կիւնլէրինտէ օ
լան էօմրլէրլինին երլարը կիւ
լէրինէ եէթիլմէտիլէր : Վէ Յու
10 կոր փարաւոնա խալը տուա՝
էյլէտի , վէ փարաւոնուն հու
զուրոնտան չըգար :

Իմտի Յովսէփ փարաւոնուն
11 էմրինէ կէօրէ՝ պապալարըն վէ
գարընտաշարընը իսքէտան էթ
տի , վէ Մըսըր տիյարընտա՝
տիյարըն ալա սէմթինտէ Ռամ
սէա Թօփրաղընտա օնլարա միւլը
վէրաի : Վէ Յովսէփ՝ պապալար
12 նը վէ գարընտաշարընը վէ պա
պալարըն պիւթիւն էյլին էհ
ու ալալարընա կէօրէ էքմէք
իլէ պէտէտի :

Վէ պիւթիւն եէրուէ էքմէք
13 եօգ խտի , զերա գըթըզ զայէթ
աղըր օլտու . վէ Մըսըր տիյա
րըն հէմ Բանան տիյարը՝ գըթ
լըլըն սէպէպինտէն ա՝ ճիլ գաւ
14 տը : Վէ Յովսէփ զախիրէ սա
Թուն ալանլարտան Մըսըր տի
յարընտա վէ Բանան տիյա
րընտա պուլունան ճիւսէ ադ
չէյի տէլիլտի . վէ Յովսէփ
15 ադչէյի փարաւոնուն էյլինէ կէօ

- 15 Թիւրսիւ : Աէ Մըսըր տիյա-
րընտան վէ Գանան տիյարըն-
տան ադգէ տիւքէնինձէ՝ ճէմի՝
Մըսըրըլար Յովսէփէ կէլիւ
տէսիւտի . Պիւզէ էքմէք վէր .
զիւրա ադգէ տիւքէնտի տէյիւ .
նի՛ջիւնս սէնին էսնիւնտէ էօլէ .
- 16 Լիմ : Աէ Յովսէփ տէսի . Ագ-
գէ տիւքէնտի իսէ՝ սիւրիւլէրինի
ղի կէթիւրին , վէ սիղէ սիւրիւ-
- 17 Լէրինիղէ պէսէլ վէրէյիմ : Աէ
սիւրիւլէրինի Յովսէփէ կէթիւր-
տիլէր , վէ Յովսէփ օնլարա՝ աթ-
լար պէտէլինէ վէ գոյուն սիւ-
րիւլէրի պէսէլինէ վէ սըղըր
սիւրիւլէրի պէտէլինէ վէ էշէք-
լէր պէտէլինէ էքմէք վէրտի . վէ
օնլարը օլ երլ ճիւմէ սիւրիւլէ-
րի պէտէլինէ էքմէք իլէ պէս-
լէտի :
- 18 Աէ օլ երլ Թէքմիլ օլունձա ,
էրթէսի երլտա օնա կէլիւ պէ-
տիլէր . Ի՛ֆէնտիմտէն սադլա-
մալըղ քի՝ ադգէ տիւքէնտի , վէ
տալալարըն սիւրիւսիւ էֆէն .
սիմէ կէլի . արթըղ էֆէնտի .
վին հուզըրոնտա պէտէնիմիլ
տէն վէ Թօփըրալըմըլտան դայ-
- 19 րի շէյ դալմաոր : Նի՛ջիւն կէօղ
լէրին էօնիւնտէ՝ սիղ տէ Թօփ-
րալըմըղ տէ հէլաք օլալմ . սիւ-
ղի վէ Թօփըրալըմըղ էքմէք իլէ
սաթուն ալ , վէ սիղ Թօփրա-
լըմըղ իլէ Փարաւոնա գուլար
օլալմ . վէ Թօփուս վէր , քի
էաղայալմ վէ էօթէյէլիմ , վէ
- 20 Էէր վիւրան օլմայա : Աէ Յով-
սէփ ճիւմէ Մըսըր Թօփըրալըմը
Փարաւոն իջիւն սաթուն տլար .
զիւրա Մըսըրըլարըն իւղէրինէ
գըթըղ սղըր օլաւղու իջիւն՝
օնլարըն հէր պիւրի՝ Թարաւընը
սաթար , վէ Թօփրադ Փարա-
- 21ւոնուն օլալու : Աէ Մըսըր սի-
նորունուն պիւր ուճունտան Թա-
օպիւր ուճունտալէ՝ խալըր շէհր-
- 22 Լէրէ կէլիւտի : Եաւընը քէա .
- հինլէրին Թօփրալընը սաթուն
ալմաոր . զիւրա քէահինլէրին՝
Փարաւոնտան Թալիւնաթը վար
իտի , վէ Փարաւոնուն օնլարա
վէրտիյի Թալիւնաթը Էէրլէր ի-
տի . օնուն իջիւն Թօփրալընը
նը սաթմալարըն : Աէ Յովսէփ 23
խալգա տէտի . Իլթէ պու կիւն
սիղի վէ Թօփըրալընը Փարաւոն
իջիւն սաթուն ալալմ . իլթէ
սիղէ Թօփուս՝ վէ Էէրէ էքին :
Աէ վագի՝ օլա քի՝ մահուլուն 24
սուն պէշտէ պիւրինի Փարաւո-
նա վէրէսիլիլ , վէ սէօրթ փայը
սիղին օլա , քի Թարալայա Թօ-
խուս՝ վէ քէնտինիղէ հէմ էլիլ
սիղտէ օլանլարա զալիլրէ՝ հէմ
ջօճուղլարընըլա Էէյէձէք օլա :
Աէ տէսիլէր քի՝ Պիղի իհէա էթ 25
տին . էֆէնտիյին նաղարընտա
լուԹֆ պուլալմ սա՝ Փարաւո-
նա գուլար օլալմ : Աէ Յովսէփ 26
Մըսըր տիյարըն պոււնու դա-
նուն ալալալալ , քի պէշտէ սիւրի՝
Փարաւոնուն օլա , Թա պու կիւ-
նէտէք . անձադ Էալընըղ քէա .
հինլէրին Թօփրալընը Փարաւո-
նուն օլալալ :
- Իմաի Իսրայէլ Մըսըր տիյա 27
րընտա Գէսեմ Թօփրալընտա
սաթին օլալու . վէ օնաա միւլք
էտինտիլէր , վէ մէյէտար օ-
լալ զայէթ իլէ չօլալալար :
- Աէ Յակըր Մըսըր տիյարըն 28
սա օն Էէտի երլ Էալալալ . վէ
Յակըրուն էօմիւ Էըլարընըն
կիւնլէրի Էիւղ գըրգ Էէտի երլ
օլալու : Աէ Իսրայէլին էօլէձէք 29
կիւնլէրի Էաղալալալալ , օլ-
լու Յովսէփի չալըրըլ օնա տէ-
տի . Հաա էյէր նաղարընտա
լուԹֆ պուլալուս իսէ , քէրէմ
էյլէ էլիլի ոյլուղումուն ալթը-
նա գօվէ պանա իհսան վէ կէրէք-
լէք էյլէ . քէրէմ էյլէ՝ պէնի Մը-
սըրտա տէֆն էթմէ : Իլա պապա 30
լարըմ իլէ Էաթմալմ տէյիւ՝ պէ-

նի Մըսրըտան զաւարըրանն .
 վէ պէնի ծնարըն մէզարընտա
 տէֆն էտէտին . վէ օ՝ Պէն սէնին
 սէօգիւնէ կէօրէ էտէճէյիմ աւ-
 31 տի : Անտէն օ տէտի.քի՝ Պանա
 եէմին էթ . վէ օ՝ ծնա եէմին
 էթտի . վէ Իսրայէլ տէյնէյին
 ուճոռնա քայտեղ սէճոտէ էյ-
 լէտի :

ՊԱՊ ԽԸ

1 Վ Է վագի՝ օլտու.քի պու շէյ-
 լէրաէն սոնկրա՝ Յովսէփէ տէ-
 նիլտի.քի՝ Իշթէ պապան խա-
 թա տըր . վէ օ՝ իքի օլտունու
 Մանասէյի վէ Եփրեմի պիւլէ-
 2 սիւճէ ալար : Վ Է Յակոբա խա-
 պեր վէրիկայ տէնիլտի.քի՝ Իշթէ
 օլտուն Յովսէփ սանա կէլլօր .
 վէ Իսրայէլ գուզիէթլէնիւ՝ տէօ-
 շէյին իւզերինտէ օթուրտու :
 3 Վ Է Յակոբ Յովսէփէ տէտի .
 ճիւմլէլէ գատիր Ալաճ պանա
 կէօրիւնիւ՝ պէնի պէրէքէթլէ-
 4 տի . Վ Է պանա տէտի.քի՝ Իշթէ
 սէնի մէյլէտար գըլլայ՝ սէնի չօ-
 ղալտաճաղըմ, վէ սէնի գալմլէր
 ճիւմլիւրիւ էտէճէյիմ . վէ պու
 տիյարը՝ սէնտէն սոնկրա սէնին
 ղիւրիյէթինէ էպէտի միւլք
 5 տէյիւ վէրէճէյիմ : Վ Է հաւա
 պէն սանա Մըսրա կէլմէղտէն
 էվվէ՝ Մըսր տիյարընտա սա-
 նա սողան իքի օլուլարըն պէ-
 նիմ տիր . Եփրեմ վէ Մանասէ՝
 Թուբէն վէճմառն կիպի պէնիմ
 6 օլտուն : Ամնա ծնարտան սոնկրա
 թէվլէ իտ էտէճէյին էվլտարըն՝
 սէնին օլտուլար . միրասլէրինտէ
 դարընտաչարընըն ալարը իլէ
 7 չաղըրընըլար : Պէն խէ Միջա
 գէտաէն կէլլօր իքէն , Քանան
 տիյարընտա էօլտո՝ տաճա Եփ-
 րաթայա վարմաղա պիր միգտար
 էէր վար իքէն՝ Ռաքէլ Էանըմտա

էօլտիւ . վէ ծնու օրատա՝ Եփ-
 րաթանըն էա՝նի Բէթլէհէմին
 էօլտունտա տէֆն էթտիմ :
 Վ Է Իսրայէլ Յովսէփին օղուլ 8
 լարըն կէօրաիւքտէ , Պանլար
 քիմ տիր տէտի : Վ Է Յովսէփ 9
 պապալանա տէտի . Ալաճ պա-
 նա պուրատա վէրտիյի օղուլ
 լարըմ ալը . օ տա տէտի . Բէ-
 լէմ էյլէ՝ ծնարը պանա կէթիր ,
 վէ ծնարախայր տուա էտէյիմ :
 Վ Է Իսրայէլին կէօղլէրի իխթի 10
 յարըլագանն ալըրալըն խի ,
 վէ կէօրէմէլ խի . իմաի ծնարը
 ծնա էագըալարտը , վէ օ ծնա-
 րը էօփտիւ , վէ Իսրայէլ գուճագ-
 11 լատը : Վ Է Իսրայէլ Յովսէփէ
 տէտի . Եփրեմիւ կէօրմէք ագ-
 լաման կէլմէլլտի , վէ իշթէ
 Ալաճ պանա ղիւրիյէթինի
 տախի կէօսթէրաի : Վ Է Յով 12
 սէփ ծնարը ծնուն տիղլէրինտէն
 չըգարըպ՝ էրւղիւ էէրէ պէրա-
 պեր թէմէննա էյլէտի : Վ Է 13
 Յովսէփ ծնարըն իքիսին ալըպ
 Եփրեմի.քէնաի չաղընտա Իսրա-
 յէլին սօլունտան՝ վէ Մանասէ-
 յի.քէնտի օլունտա Իսրայէլին
 սաղընտան օլարագ՝ ծնա էագ-
 14 լալարտը : Վ Է Իսրայէլ ոաղ
 էլինի ուղատըպ՝ քիւչիւյիւ օլան
 Եփրեմին պալընա՝ վէ սօլունու
 Մանասէնին պալը իւղէրինէ գօ-
 տու . էլէրինի պիւրէրք տէյիւ-
 տիրտի , ղիւրա Մանասէ իլք տօ-
 15 ղուլ խի : Վ Է Յովսէփէ խայր
 տուա՝ էյլէ յիպ տէտի . Օլ Ալ-
 16 լաճ.քի՝ պապալարըմ Աբրահամ
 վէ Իսահակ ծնուն էօնիւնտէ էրւ-
 րիւտիւլէր , օլ պէնի սօլտու-
 ղում ղէմմառն պէրու թա պու
 կիւնէտէք պէսլէյէն Ալաճ , օլ
 պէնի հէր պէլատան գուրթա-
 րան Մէլքէ՝ պու կէնճլէրի պէ-
 րէքէթլէսին , վէ պէնիմ աղըմ
 վէ պապալարըմ Աբրահամին
 վէ Իսահակին աղը՝ իւղէրէ-

- րինաէ չաղըըըըըն , վէ եէրնն օր-
 17 թար : Վէ Յովսէփի պապաւոր
 սաղ էլնն Եփրեմին պաշը իւ-
 դէրնն գօտուրունու կէօրտիւք-
 աէ , կէօղէրնն խօշ կէօրիւն-
 մէտի . վէ պապաւորնն էլնն
 ԹուԹաու քի՝ օնու Եփրեմին
 պաշը իւդէրննտէն Մանասէնին
 18 պաշը իւդէրնն տէօնտէրէ : Վէ
 Յովսէփի պապաւորն տէտի .
 Պէջլէ տէյիլ պապաւ , զերա
 իւք աօղուշ պու սուր . սաղ
 էլնն օնուն պաշը իւդէրնն գօ :
 19 Ամնա պապաւոր իմԹինա՝ էտիւ
 տէտի . Պիլլըրն օղլում , պիլլ-
 րիմ . պու տախի գալմ օլաճապ ,
 վէ պու տախի պէջիւք օլա-
 ճապ . վէ լաբին քիւչիւք դարըն
 սաշը օնտան պէջիւք օլաւ օ-
 նուն զիւրըլլէԹի զպէԹ պէօ .
 յիւք ԹայիԹէ օլաճապ աըր :
 20 Վէ օլ կիւնտէ օնլարա խաշը
 սուա՝ էյլէյիւ տէտի . Իսրա-
 յէլ՝ սէնին իլէ խաշը տուա՝ էյ-
 լէյիւ տէյէ . Ալաճ սէնի Եփ-
 րեմ կիպի՝ վէ Մանասէ կիպի
 էյլէյէ . վէ Եփրեմի Մանա-
 21 սէտէն իլէրի գօտու : Վէ Իս-
 րայէլ Յովսէփի տէտի . ԻլԹէ
 պէն էօլիւրիւմ , վէ Ալաճ սի-
 զին իլէ օլաւ՝ սիզի պապաւրը
 նըղն տիյարընա տէօնտէրէ-
 22 ճէք տիւր : Վէ պէն սանա գա-
 րընտաղարընքինտէն իւԹին
 պիւր գըԹն էէր վէրտիմ , քի օ-
 նու՝ Ամօրչուլարըն էլնտէն գը-
 րըճըմ իլէ վէ օգ էայըմ իլէ ալ-
 տըմ :

ՊԱՊ ԽԹ

- 1 Սէ Յակոբ օղուլարընը չա-
 ղըըըմ տէտի . Պիլլէրն , վէ սօն
 իւննլարտէ պաշընըպ կէլէճէ-
 յինն սիզէ խապէր վէրէյիմ :
 2 Ճէմ՝ օլուն վէ տինկէյին էյ

Յակոբն օղուլարը , վէ պա-
 պանը Իսրայէլն տինկէյին : էյ
 3 Ռուբէն սէն իւք աօղուլում՝
 գուվէԹիմ վէ ԹապաԹընն իւ-
 4 Թիտաւը՝ իԹիպարը տլա՝ վէ
 շանը ալա սըն : Սու կիպի գայ-
 նատըն , ալա օլմայաճապըն .
 զերա պապաւորն տէօլէյին չըգ-
 տըն . օ զէման ծառ մուրտար-
 լատըն . էաԹաղըմա՝ չըգաը :
 5 Ըմանն վէ Ղիկ դարընտաշ
 լար տըր , գըրըճարը գուլմ սի-
 լաճլարը աըր : Ճանըմ օնլարըն
 6 մէլլէրէԹինէ կիւրմէյէ , տէրու
 նիմ օնլարըն ճէմյէԹէրի իլէ
 իԹԹիճապ էԹմէյէ . զերա էօլ-
 7 քէլէրնտէ՝ աւէմ էօլտիւրիւ-
 լէր , վէ Բնատլէրնտէ պուլա
 սինիլի քէսաիլէր : Իօվքէլէրի
 մէլուն օլուն զերա դօրու՝ ճէմ
 դադապարը զերա սէրԹ իտի
 օնլարը Յակոբտա Թապիմ է-
 տէյիմ , վէ օնլարը Իսրայէլտէ
 տաղըտայըմ :

1 յէ Յուգա՝ դարընտաղարն
 սէնի մէտճ էաէճէլէր . սէնին
 էլնն՝ տիւշմիլէրիին պօյնուն-
 տա օլա . պապանն օլուլարը
 սանա Թէմննա էտէլէր : Յու-
 9 դա արալան էալըուսու սուր .
 էյ օղլում , շիքէարտան չըգ-
 տըն . արալան կիպի սիզ ճէգը-
 տիւ էաԹաը , վէ տիլի արալան
 միտալի օնու քիմ ուշանտըրըր :
 10 ՀիւքիւմէԹ՝ Յուգատան այըլ-
 մայաճապ աըր , նէ տէ օնուն
 այաղլարը արապտան շէրիւմ
 սաճիպի , Թա Սէրով կիլնճէ-
 յէտէք , վէ իւմմէԹէր օնա ի-
 11 Թաա՝Թ էտէ : Սըրխաընը աւ-
 մայա՝ վէ տիլի էշէյինն էալ-
 րուսունու ամանըն էն էյի-
 սինէ պաղլայաճապ . լիպաւորը
 շարապ իլէ վէ էսվապըր իւ-
 գիւմ գանը իլէ էայգայաճապ :
 Կէօղէրի շարապտան գըրըլ վէ
 12 տիլէրի սիւտտէն պէյաղ օլաճապ :

- 13 Չարուսն՝ տէնիզ եալըսն,
սա սաբին օլա, վէ օ կէմիւէրին
լիմանի օլա, վէ սինօրու Սիգո-
նա սաօրու օլա :
- 14 Իսաբար ալըլար արասրնտա
- 15 Եաթըր գալի մէրքէպ տիր : Վէ
րահաթըլըն էյի՝ հէմ եէրին
կիւզէլ օլտուղունու կէօրաիւք.
տէ, ումուղունու կիւք ալթը-
նա էյիպ՝ խարաճիւզար գուլ
օլտու :
- 16 Դան՝ Խօրայէլ սըպլըարընն
սիլի կիպիւքէնտի գալմընա չէ.
- 17 րասթ էալ : Դան՝ ճաստէ իւ-
զէրինտէ եըլան՝ վէ հօլ իւղէ-
րինտէ էնկէրէք եըլանը օլաճադ,
քի աթըն էքէլէրինի սանձմադ
իլէ՝ պինիճիսի արաընա տիւշէ :
- 18 Սէնին խէլսընը սկէքէտիմ՝
եա՝ րապպ :
- 19 Գադա՝ սկէօլէքէր հիւճիւմ
իտէճէք . լըքին ա՛ղըպէթ օ
հիւճիւմ էալ :
- 20 Ասերին էքմէյի սէմիլ օլա .
վէ օ՝ փասիլաճա ւըլըդ նէֆիս
թասա՛մար վէրէ :
- 21 Նեփթալիմ՝ կիւզէլ սէօղէր
վէրիւ սալը վէրիւմիշ էէյիք տիր :
- 22 Յովսէփ մէյվէտար տալ սըր,
փունկար Եանընտա մէյվէտար
տալ քի՝ Ֆիլիսէրի տիվար իւզէ.
- 23 րինէ չըգար : Օգ աթանլար օ-
նու աճըթալըր՝ վէ ծա օգ աթ-
ալըր՝ վէ մատն իբրահ էթալ-
- 24 լէր իտէ տէ, էինէ մուռն Եայը
գուվէթըլ գալտը, վէ էլէրի-
նին գօլարը Յօկիւրուն Գատիր
Աւահընէն էլէրի իլէ գուվէթ-
լէնտիլէր . Իսրայէլին գայալը
- 25 օլան չօպան՝ օրատան տըր : Պա-
պանըն Ալահընտան՝ քի սանա
Եարալմ էտէճէք, վէ Ճիւմլէ-
յէ Գատիրտէն քի սէնի Եօգար-
տան կէօյիւն պէրէքէթլէրի իլէ՝
վէ աշաղտա Լաթան տէրինլիյին
պէրէքէթլէրի իլէ մէլէրին վէ
րահսին պէրէքէթլէրի իլէ պէ.
- րէքէթլէյէճէք : Տապանըն պէ. 26
րէքէթլէրի՝ էճատալըն պէրէ-
քէթլէրինտէն՝ էպէտի պալըր-
լարըն թէյիլէրինէտէք զալիւ
օլուպ՝ Յովսէփին պաճընտա՝ վէ
գարընտալարընն մուսթարը օ-
լանըն թէփէսինտէ օլաճադար :
- Բենիամին՝ եըրթընը գուրա 27
օլաճադ . սապահտան շէքեարը
Էէյիպ՝ ախաճմա Եալմայը փայ-
լալտըրա :
- Հէփ պունլար՝ Իսրայէլին օն 28
լէքի սըպլը տըր . վէ պապալա-
լընըն մըլարը պէրէքէթլէյիպ՝
մըլարա սէօյլէտիյի պու տուր .
հէր սիլրինին քէնտի պէրէքէթի
իւզըն մըլտըրը պէրէքէթլէտի՝
վէ մըլարա վասիյէթ էտիպ՝ 29
մըլարա տէտի . Պէն գալմըմա
զամիմ օլուրու՝ պէնի՝ Քէտլի
Եփրոնուն թարլաօրնտա օլան
մօղարտա սապալարընն Եա-
նընտա տէֆն էտին . Օլ Գա. 30
նան տիյալընտա Մամբէնին
էնիւնտէ օլան Մաքիւլանըն
թարլաօրնտալի մաղարտա . քի
մու Աբրահամ Քէտլի Եփ-
րոնտան՝ մէգարըդ միւլէրիւ ի-
չիւն թարլա իլէ պէրապէր սա-
թուն ալըր : Աբրահամը՝ վէ 31
գարըսը Սարայը օրատա տէֆն
էթտիլէր . Իսահակը՝ վէ գարը-
սը Ռեքէկայը օրատա տէֆն էթ-
տիլէր . պէն տէ Լիայը օրատա
տէֆն էթտիմ : Օլ թարլա վէ 32
մատա օլան մաղարա Քէտ օղուլ-
լարընտան սաթուն ալընտը : Վէ 33
Յակոբ օղուլլարընա վասիյէթ
էթմէյի թէմամ էտինձէ, ա-
յադարընը տէօշէյէ չէքիպ՝
րուհ թէսլիմ էթտի, վէ գալ-
մընա զամմ օրունտու :

ՊԱՊ Ծ

1 Է Յովսէփ պապալարընն
Էիւզինէ տիւշիւպ՝ իւզէրինտէ

- 2 աղլատոր, վէ օնու էօմտիւ : Վէ
 3 Գովսէփ քէնտի հէքիմ գուլարը .
 նա պոյուրտու քի՛ պապատընը
 պէլէսանլարընը . վէ հէքիմէր
 3 Իսրայէլի պէլէսանլարընը : Վէ
 օնուն գորգ կիւնիւ թէմամ օլ
 տու , ղերա պէլէսանանլարըն
 կիւնէրի պէյլէ թէմամ օլուր .
 վէ Մըսրըլըր օնու էէթմիշ
 կիւն աղլատը :
 4 Վէ Էաւընըն կիւնլէրի կէջին .
 ճէ՛ Գովսէփ Փարաւոնոն էվի
 նէ սէյլէյիպ տէտի . էյէր հա
 լա նաղարընըղտա լուծֆ պոււ
 տում խէ , քէրէմ էալին , վէ
 Փարաւոնոն գուլարըննա
 5 սէյլէյիպ տէյին . Գապամ պա
 նա էէմին էթմիլիպ տէտի քի՛
 իշթէ պէն էօլիւյօրում . Քանան
 տիյարընտա քէնտիմ իշին գազ
 ալըրաղըմ մէղարըմտա՝ պէնի
 օրտաա տէֆն էտէսին . վէ շիմ
 աի քէրէմ էյլէ՛ պապամը տէֆն
 էթմէյէ չըգալում , անտէն տէօ .
 6 Նէյիմ : Վէ Փարաւոն տէտի .
 Չըգ , վէ պապանը տանա էէմին
 վէրտիյինէ կէօրէ տէֆն էյլէ :
 7 Վէ Գովսէփ պապատընը տէֆն
 էթմէյէ չըգալ . վէ օնուն ի
 լէ Փարաւոնոն ճիւմէ գուլ
 8 լարը՝ էվինին իթիյարընը՝ վէ
 Մըսրըն տիյարընըն ճիւմէ իս
 8 Թիյարընը չըգորըր . Հէմ
 ճիւմէ Գովսէփին էվի՛ վէ գա
 րընտաղարը՝ հէմ՝ պապատընըն
 էվի տալի . Գեեսեմ Թօփրալըն
 տա՝ հալընըղ չըճուգլարընը վէ
 սիւրիւլէրինի վէ սըլըրըրընը
 9 պըրագուրըն : Վէ օնուն իլէ պէ
 րապէր գօչուլար հէմ՝ աթըլար
 10 Գաթի չըգալ , վէ լայէթ պէյլիւ
 10 պիր օրտու օլտու : Վէ Գորգա
 նանըն էօթէսինտէ օլտն Ատադ
 խարմանընտաէ վարարըլարըն
 տա , օրաաա պիր պէյլիւ վէ
 ղայէթ շէտիտ աղլալընէլէ ֆէր
 էաա էթտիլէր . վէ պապատընա

էէտի կիւն Էաա աղլը էյլէտի :
 Վէ օտիյարտաա աղլըն օլտն Քա 11
 նանըլար Ատադ խարմանընտա
 էաա աղլըն կէօրտիւլէրինտէ՛
 տէտիլէր . Պու՛ Մըսրըլըրա
 պիր պէյլիւ էաա օլմալ . օնուն
 իշին ատընա Ալիւ Միտայիմ
 դօտուլար , քի օ՛ Գորգանանըն
 էօթէսինտէ տիր : Իմտի օլուլ 12
 լարը՝ օնլարա վատիյէթ էթտի
 յի կիպի՛ օնա պէյլէ էյլէտի
 13 լէր : Վէ օղուլարըն օնու Քա
 նան տիյարըն գալըրըլարըն ,
 վէ օնու Աբրահամըն՝ մէղալըղ
 միւլքիւ տէյիւ Քէալի Եփրոն
 տան Թարա իլէ պէրապէր ու
 Թուն ալտըլը՝ Մամբընէն էօ
 նիւնտէ օլտն Մաքիւլա Թար
 լարընըն մալարտալընտա տէֆն
 էթտիլէր : Վէ Գովսէփ պապա 14
 սընը կէօմտիւլէտէն սօնկրա՝ Մը
 սրըա տէօնտիւ , կերէք քէնտի
 սի՛ կերէք գարընտաղարը՝ կերէք
 պապատընը կէօմէյէ ճիւմէ պի
 լէտինճէ չըգանլար :
 Վէ Գովսէփին գարընտաղարը՝ 15
 պապալարընըն վէֆաթ էթտի
 յինի կէօրտիւլէրինտէ , տէտի
 լէր . Պէլքի Գովսէփ պիպաէն
 էքրոհ էթմէք իլէ՛ ճիւմէ օնա
 էթտիյիմիլք էթմիլի ճէր հալտէ
 պիլէ կէրի տէօնտէրիլ : Իմտի 16
 Գովսէփէ խապէր կէօնտէրիպ՝
 տէտիլէր . Պապան վէֆաթ էթ
 մէղտէն էվիլէ վատիյէթ էտիպ
 տէտի . Գովսէփէ պէյլէ տէյէ
 սինիգ . Հալա քէրէմ էյլէ՛ գա 17
 րընտաղարընըն գապահաթընը
 վէ մըլարըն հաթտալըն աֆիվ
 էյլէ , ղերա տանա քէմիլք էթ
 տիլէր . վէ շիմտի քէրէմ էյլէ՛
 պապանըն Ալլահընըն գուլարը
 նըն գապահաթընըն աֆիվ էյլէ .
 վէ մըլար օնա սէյլէր իքէն ,
 Գովսէփ աղլատը : Վէ օնուն գա 18
 րընտաղարը տալի կիտիպ՝ էօ
 նիւնէ տիւշտիւլէր , վէ տէտի .

- լէր . Իշթէ պիղ սէնին դուլա .
 19 Բըն իղ : Վէ Յովսէփ օնլարա
 Կէտի . Գօրգման . զերա պէն
 20 Ալլահ էէրինտէ մի իմ : Վէ
 սիղ պանա քէմլիք գասա էթտի
 նիղ խէ տէ , Ալլահ օնու էյլի
 յէ Գէօֆէրէյէ մուրաս էյլէ
 տի . շէյլէ քի՛ պու կիւն օլտու
 զու կիպի՛ պիր չօդ խալլ էաշա
 21 տա : Վէ շիմսի գօրգման , պէն
 օրիկ վէ չօճուգլարընը պէսլէ
 յէճէյիմ . վէ օնլարա Թէսէլի
 էտիպ՛ կէօնիւլէրինճէ սէյլէտի :
 22 Իմսի Յովսէփ Մըսըրտա սա
 քին օլտու , կէրէք քէնտիտի՛ կէ
 րէք պտպաորըն էյլ . վէ Թով
 23 սէփ էրիզ օն էրլ էաշաոր : Վէ
 Յովսէփ Եփրեմին օլուլարընը
 իւլլանճիւ սիւրիլէյէտէք կէօր
 տիւ . Մանասէնին օլլու Մա

քերին օլուլարըն տախի՛ Յովսէ
 փին աիղէրի իւղէրինտէ տօլ
 տուլար :
 Վէ Յովսէփ գարընտաշարըն 24
 տէտի , Պէն վէֆաթ էտէյօ
 րում , վէ Ալլահ սիղի էլպէթ
 Թէ զլյարէթ էտէճէք տիր , վէ
 սիղի պու տիյարտան՛ Աբրահա
 մա՛ Խասհակա՛ վէ Յակոբա էէ
 մին էթտիյի տիյարա չըգարա
 ճադ տըր : Վէ Յովսէփ Խորա 25
 յէլ օլուլարընա էէմին վէրիպ
 տէտի . ԵլպէթԹէ Ալլահ սիղի
 զլյարէթ էտէճէք տիր , վէ պէ
 նիմ քէմլիքէրիմի պուրասան չը
 գարասընը : Վէ Յովսէփ Երիզ 26
 օն էաշնտա վէֆաթ էյլէտի .
 վէ օնու պէլէսանլատըլար , վէ
 Մըսըրտա Թասպութա գօնուլ
 տու :

ԽՈՒՐՈՒՃ

ԵԱՍՕՏ

ԵԼԻՑ

ՊԱՊ Ա

- 1 Սի Մըսըրա փորան Խորա
 յէլ օլուլարընն իտէրի պուն
 ար տըր քի՛ Յակոբուն պիլէ
 սինճէ հէր քէս էկի իլէ վարաը .
 2 Ռուբէն՛ Էմաուն՛ Ղիի՛ վէ
 3 Յուդա , Խաղար՛ Զաբուլուն՛
 4 վէ Իսնիմալին , Դան՛ վէ Նեփ
 5 Թալում՛ Գադ՛ վէ Ասեր : Իմ
 տի Յակոբուն պէլինտէն չըգ
 րըլ օլան ճարալըն ճիւղէտի՛
 էէթմիշ ճան իտի . Յովսէփ ի
 6 սէ Մըսըրտա իտի : Վէ Յովսէփ՛

հէմ ճիւղէ գարընտաշարըն վէ
 ճիւղէ օլ տէվին տտէմէրի էօլ
 տիւ : Վէ Խորայէլ օլուլարըն 7
 մէյվէտար օլուպ՛ արթարլար ,
 վէ չօղաղըլար , վէ զպէթ իւլ
 զպէ գուվլէթլէնտիկեր . վէ
 տիյար օնլարտան տօլտու :
 Վէ Մըսըրըն իւղէրինէ Յով
 սէփի պիլէսէյէն պիր Էէնի փա
 տիշահ գալտար : Վէ օ՛ դավմը 8
 նա տէտի , Իշթէ Խորայէլ օլուլ
 արընն խալըն պիլտէն չօդ վէ
 գուվլէթլի տիր : Կէլին մա 9
 գարըն ագըլ գուլանալըմ , օլ
 10

մայա չօղալա տա՛ վագի՛ օլա քի
 ճէնք զուհր օլունճա , օ տախի
 տիւշմէրէրիմիցէ զամմ օլունա ,
 վէ պիղիմ իլէ ճէնք էտիպ՝ պու
 11 ախարտան ջըգա : Իմաի ծնա-
 րն իւզէրինէ իշնազըրլարը գօ-
 տուար , թա քի ծնարա աղըր
 իշէրի իլէ ճէփա էտէլէր . վէ
 Փարաւոնա տանար շէհրէրինի
 Փիթօմու վէ Խամսէսի էպփտը-
 12 րար : Վէ ծնարա նէ գատար
 ճէփա էտէրլէրաէ իտի , օլ գա-
 տար չօղալըրար՝ վէ օլ գատար
 զիյատէ արթարլար իտի . վէ ծն-
 13 ար իսրայէլ օլուլարլունն էիւ-
 ղիւնտէն ա՛ճիլ գալար : Վէ
 Մըսըրըլար իսրայէլ օլուլարը-
 նա էղիյէթ իլէ գուլուգ էթտի-
 14 ըրլէր իտի : Վէ է՛օմիւրէրինի՝
 աղըր գուլուգտա՝ պալըգտա՝
 վէ քէրփի՛ճէրաէ՝ վէ սա՛հանն
 չէր տիւրլու գուլուգունտա ա-
 ճը էտէրլէր իտի . ծնարա գու-
 15 րագ էթտիտիքլէրի հէր իշէ-
 ղիյէթ իլէ իտի :
 Վէ Մըսըր փատիշահը Ի՛պ-
 16 րանիլէրին էտէլէրինէ՝ քի պիլի-
 նին աղը Սէփրա վէ օպիլիկին
 աղը փուա իտի՝ սէյլէյիպ տէ-
 17 տի . Իպրանի գարըլարն ջօ-
 ճուգլարնը աղըր իքէն՝ իաքէմ
 լէյէ պագատնըլ , էյէր էրքէք
 իսէ ծնու էօլիւրիւն , վէ էյէր
 18 գըլ իսէ սաղ գայալն : Ամմա
 էպէլէր Ալա՛հտան գօրգուպ՝
 Մըսըր փատիշահնն ծնարա
 տէտիյի կիպի էթմէտիլէր . իւ-
 19 լա էրքէքլէրի սաղ գօրլար իտի :
 Վէ Մըսըր փատիշահը էպէլէրի
 չաղըրա՛յ ծնարա տէտի . Նի՛
 20 ջիւն պու շէյի էտիպ՝ էրքէքլէ-
 րի սաղ գօտուհուգ : Վէ էպէ-
 21 լէր Փարաւոնա տէտիլէր քի՛Չիւն
 Իպրանի գարըլար՝ Մըսըր գա-
 22 րըլարը կիպի տէյիլէր , զիւր
 ծնար տինճտի . էպէլէր ծն-
 23 արա կէլմէդտէն էվէլէ սօլու-

րուրլար : Իմաի Ալա՛հ էպէլէ 20
 րն էյիլէ էյիլտի . վէ գալմ ջօ-
 ճալուպ՝ ղայէթ իլէ գուլմէթլէն
 տի : Վէ վագի՛ օլտու քի՛ էպէ 21
 22 լէր Ալա՛հտան գօրգտուգլարը
 իջին , ծնարա էվէլէր էպփտը :
 Իմաի Փարաւոն ճիւմլէ գալմը 22
 նա պուլուրուպ տէտի . շէր
 սօղան էրքէյի ըրմալա ալմն ,
 վէ ճէր գըլը սաղ գօյոուն :

ՊԱՊ Բ

Վէ Ղէի էվինտէն պիլիքիմ 1
 սէ կիտիպ՝ Ղէի գըզննրն գիլիկի
 սլոր : Վէ գարը չամիլէ օլուպ 2
 պիլ օլուլ տօլուրտու . վէ օ-
 նուն կիւղէլ օլուլուգունու կէօ-
 3 ըրինճէ , ծնու իւշ սյ պալլատը :
 Վէ արթըգ ծնու սագլամալա
 գատիլ օլմամագ իլէ , զիւր սիւզ
 տան պիլ տանալը ալըպ՝ ծնու
 4 նէփթ վէ զիփթ իլէ սըվատը ,
 վէ չօճուլու իջինէ գօյուպ՝ ըր-
 5 մալըն քէնարընտաքի սաղըգտա
 գօյվէրտի : Վէ ծնուն գըլ գա-
 6 րնտաղը՝ ծնա նէ օլուր պիլմէք
 իջին՝ ուզագտան տուրտու : Վէ
 7 Փարաւոնուն գըլը ըրմալա էայ-
 գանմալա էնտի , վէ ծնուն պէս-
 8 լէմէլէրի ըրմալըն քէնարընտա
 կէղինիլէր իտի . վէ օ՝ սաղըլ-
 9 ղն իջինտէ սահաուգու կէօր-
 տիլքտէ՛ իսալայըլըն կէօմտէ
 10 ըիպ ծնու ալոր : Վէ աշտըգ-
 տա՝ չօճուլու կէօրտիւ , վէ իշ-
 11 թէ մա՛ստմ աղայօր իտի . վէ
 12 ծնու աճըլըպ տէտի . Պո՛ւ Իպ-
 13 րանիլէրին չօճուգլարընտան աղը :
 Իմաի ծնուն գըլ գարընտաղը՝ 7
 Փարաւոնուն գըլընա տէտի . Վի-
 տէյիմ վէ սանա Իպրանիլէրաէն
 պիլ սիւտ վէրէն գարը չաղըրա-
 8 յըմ՝յը , քի սէնին իջին չօճու-
 9 ղա սիւտ վէրէ : Վէ Փարաւո-
 10 նուն գըլը ծնա՝ Վիթ տէտի . իմ-
 11 տի գըլ կիտիպ՝ չօճուլուն ա-

- 9 նաւերն չաղբարաւ : Վէ փարաւ
աւանն դըզը մաւ տէտի . Ըսու
չոճուրու ալ առա՝ պէնիմ իշին
նա սիւա վէր , վէ պէն սինն
իւճըէթինի վէրիւրիմ . վէ դարը
չոճուրու ալար , վէ մաւ սիւա
- 10 վէրտի : Վէ չոճուգ պէշիւտիւ
յիւ պէման , մու փարաւանուն
գըզընա կէթիւրտիւ , վէ մաւ
օլուզ օլուու . վէ աաւընը Մով
սէս գօտու , զիրա՝ Օնու սուլար
աան սիւարը չէքտիմ տէտի :
- 11 Վէ վագի՝ օլուու քի օլ կինն
լէրաէ՝ Մովսէս պէշիւտիւյիւ
ղէման , գարնտաչարնա չըգ
ար , վէ մաւարն աղը իշէրինն
նազար էյլէտի . վէ պիր Մը
սըրը քիմնէնին՝ գարնտաչա
րնտան աիր Ի՛պրանի քիմնէյի
- 12 աէջտիւյիւիւ կէօրտիւ : Վէ օ
րայա սլուրայա աէմիււ պիմնէ
օլմաուղընը կէօրտիւքաէ , Մը
սըրըլը էօլտիւրտիւ , վէ մաւ
- 13 գուստա կէօմաիւ : Վէ էրթէ
սի կինն չըգըպ՝ իլթէ իբի Ի՛պ
րանի աաէմէր չէքիշիօր խի .
վէ նաչագըղգ էտէնէ՝ Գմշունա
- 14 նի՛չուն վուրուրտուն տէտի : Օ
տախի տէտի . Սէնի իւզէրիմիզ
ղապիթ եա հաքիմ քի՛մ նապ
էթտի . Մըսըրըլը էօլտիւրտիւ
յիւն կիպի՝ պէնի՞ քէ մի էօլ
տիւրմէք գաոտ էտէրտին . իմտի
Մովսէս դօրգուպ՝ թաչգիգան
սլու չէյ պիլիմտի տէտի :
- 15 Վէ փարաւն սլու չէյի իշի
տինճէ , Մովսէս էօլտիւրմիք
իլթէր խի . ամա Մովսէս փա
րաւունն եիւղինտէն գաչար ,
վէ Մագիան տիյարընտա գօնուպ՝
գույուունն եաիւրտա օթուր
- 16 տու : Վէ Մագիան քեաչինին
էէտի գըղը վար խի . վէ մաւ
կէրպ՝ տու չէքտիւր , վէ պա
պարըրընն սիւրիւլէրինն սու
գարմապ իշին գուրնալարը տու
- 17 տուրտուար : Ամա չօպանար

կէրպ՝ մաւրը՝ գօմուլար . վէ
Մովսէս գալըրպ՝ մաւարը գուր
թարար , հէմ սիւրիւլէրինն սու
վարտը : Վէ պապարըրը իւա՝ 18
գուէէէ կէրպիւրէրնա՝ օ աէտի
սու կինն նէ՛ն՝ աէպէպտէն չա
փուք կէրպինիզ : Վէ տէտիւր . 19
պիր Մըսըրը քիմնէ պիլի չօ
պանըրնն էլլիտէն գուրթար
սը , հէմ տէ պիլիզ վափիր սու
չէքիպ՝ սիւրիւյիւ սուվարտը : Վէ 20
օ՝ գըղսարընա տէտի . իւքին օ
նէրէտէ տիր . նի՛չինն օ աաէմի
պէշլէ գըյլէրտինիզ , մու չա
ղըրնն քի՝ էքմէք էէյէ : Վէ Մով 21
սէս օլ աաէմ իլէ աաքին օլմա
ղա գալիլ օլուու , վէ օ՝ գըղը
Սէպիօրտար Մովսէս վէրտի :
Վէ գարը պիր օլուլ աօղըրը 22
տու , վէ օ՝ աաւընը Գիւրսամ գօ
տու . զիրա՝ Տիյարի դուրպէթ
տէ դարիպ օլուու՝ աէտի :

Վէ վագի՝ օլուու քի չօգ զէ 23
ման կէչտիքաէ՝ Մըսըր փաաի
չաչը էօլտիւ , վէ Իսրայէլ օղու
լարը գուրուգ սէպէպիւնտէն ա՛հ
էաիպ ֆէրէտա էթտիւր , վէ
գուրուգ սէպէպիւնտէն օլան ֆէր
եաալարը Ալլահ չըգտը : Վէ 24
Ալլահ մաւարն ֆիլանընը ի
չէթտի . վէ Ալլահ Աբրահամ
Իսահակ վէ Յակօբիլէ օլան ա՛հ
տընը խաթըրնա կէթիւրտի : Վէ 25
Ալլահ Իսրայէլ օլուլարընտա
զար գըլար , վէ Ալլահ պիլտի :

ՊԵՊ Գ

Վէ Մովսէս գայնաթաար 1
Մագիան քեաչինի Յօթորուն
սիւրիւլէրինն կիւտէր խի . վէ
սիւրիւլէր չէօլուն արտ թարա
ֆընա սիւրէրէք՝ Ալլահն աա
ղը Բորէքէ կէտի : Վէ Բապ
պըն մէշլի մա աթէշ ալէվին
տէ՝ պիր պէշիւրթէնին իշին
աէն կէօրիւտիւ . վէ օ կէօրտիւ

քի՛ իշթէ պէջիւթէն աթէշէ
 թուծուցուել իբէն , եինէ պէօ
 յիւրթէն թէշէֆ օլմադ խաի :
 3 Իմսի Մովսէս տէաի . Ըիմսի
 տէօնէյիմ , վէ պու պէջիւթ սէյ
 րոնը կէօրէյիմ , պէջիւթէն
 4 իէ տէպէպաէն թէշէֆ օլմայօր :
 Վէ Բապպ օնուն պաղմաղա տէօն ,
 տիպիւնիւ կէօրտիւթէ՛ Ալլահ
 5 շնու պէջիւթէն իշնաէն չա
 դըրու պէաի . Եա՛ Մովսէս՝
 Մովսէս . վէ օ՛ իշթէ պէն տէ
 6 տի : Վէ օա տէաի . Գուրայա
 եադլաշմա , պյազ դապլարընը
 պյազլարընտան չըգար . զիւրաիւ
 7 զէրինաէ շօլ աուրաուլուն մա
 չալ՝ աղիզ եէր տիբ : Հէմ աէ
 8 տի . Պէն պապանըն Ալլահը՝
 Աբրահամըն Ալլահը՝ Իսա
 հակըն Ալլահը՝ վէ Յակոբուն
 Ալլահը կիւ . վէ Մովսէս եիւ
 9 զենիւ իիւկէաի , զիւրա Ալլահա
 պաղմաղա գօրգաու :
 10 Վէ Բապպ տէաի . Մըսըրտա
 օլան դապլարմն ճէֆասըն թահ
 զիդան կէօրտիւթ վէ անկարեա
 ճըլարընըն սէպիւնտէն օլան
 11 Ֆէրեսաղարընը իշթաիմ . զիւրա
 12 տէրպէրինի պիւրիմ : Իմսի օն
 13 լարը Մըսըրտարըն էլնտէն
 14 գուրթարմաղա՝ վէ օնլարը օլ
 տիյարտան պիւր էյի վէ կէնիշ
 տիյարա՝ սիւտ վէ պալ ադան
 տիյարա՝ Բանանլարըն վէ Բետ
 15 լիւրին վէ Ամօրհուլարըն վէ
 16 Փէրեղիւրին վէ Իսկիւրին վէ
 17 Յէրուսուլարըն մահալնէ չը
 18 դարմաղա էնաիմ : Վէ իշթէ շիմ
 19 տի Իսրայէլ օղուլարընըն Ֆէր
 եատը պանա կէլիշ տիւր վէ Մը
 սըրտարըն օնլարա էթաիլէրի
 20 զուլմու տաիւ կէօրաիւմ : Իմսի
 կէլ տէնի փարաւնիա կէօնտէրէ
 21 յիմ , վէ գալմըմ , սրայէլ օղու
 22 լարընը Մըսըրտան չըգարաւն :
 23 Վէ Մովսէս Ալլահա տէաի .
 24 Պէն քի՛մ քի՛ փարաւնա վա

րայըմ՝ Հէմ քի՛ Իսրայէլ օղու
 1 լարընը Մըսըրտան չըգարայըմ :
 2 Վէ Ալլահ տէաի . պէն էրպէթ
 3 թէ տէնին իլէ օլուրում՝ վէ տէ
 4 նի պէն կէօնտէրաիյիմ՝ սանա
 5 նիշան սու օլա . Գապիւ Մըսը
 6 տան չըգարաղընտա՝ պու տա
 7 ղըն իւղէրինաէ Ալլահա ի՛ պա
 8 տէթ էաէճէգպինիլ : Վէ Մով
 9 սէս Ալլահա տէաի . իշթէ պէն
 10 Իսրայէլ օղուլարըն վարպա՛
 11 լարա տէրիւթի՝ Պէնի սիլէ պա
 12 պալարընընըն Ալլահը կէօնտէր
 13 տի . եա պանա՝ Իմսի իէ՛ տիւր
 14 տէրէր իսէ , օնլարա իէ՛ տէ
 15 յիմ : Վէ Ալլահ Մովսէս տէ
 16 տի . Պէն ՎԱՐ ՕԼԱՆ Ի ՄԻ
 17 Հէմ տէաի քի՛ Իսրայէլ օղուլա
 18 րընա պէջլէ տէյէտին . Պէնի սի
 19 ղէ՛ ՎԱՐ ՕԼԱՆ կէօնտէրաի :
 20 Լնտէն թէրրար Ալլահ Մով
 21 սէս տէաի քի՛ Իսրայէլ օղու
 22 լարընա պէջլէ տէյէտին . Պու
 23 պալարընընըն Ալլահը Եհօվա՛
 24 Աբրահամըն Ալլահը՝ Իսահա
 25 կըն Ալլահը՝ վէ Յակոբուն Ալ
 26 լահը պէնի սիլէ կէօնտէրաի .
 27 պէնիմ իմսիմ էպէտէն պու տուր ,
 28 վէ տէվը պէ տէվէաաիկէարըմ
 29 պու տուր : Եթ՛ իսրայէլն
 30 իսթիյարարընըն ճէմ՝ տիւր օն
 31 լարա տէ . Պապալարընընըն Ալ
 32 լահը Եհօվա՛ Աբրահամըն՝ Ի
 33 սահակըն՝ վէ Յակոբուն Ալլա
 34 հը պանա կէօրիւնիւ պէաի .
 35 Սիլէ՛ վէ Մըսըրտան սիլէ վարպ
 36 օլան թահգիդան նաղար գըլ
 37 ալմ . Վէ տէտիմ քի՛ սիլի Մը
 38 սըրըն էգիյէթնտէն՝ Բանանլը
 39 լարըն վէ Բետլէրին վէ Լմօրհ
 40 լուլարըն վէ Փէրեղիւրին վէ
 41 Իսկիւրին վէ Յէրուսուլարըն
 42 տիյարընա՝ սիւտ վէ պալ ադան
 43 տիյարա՝ չըգարայըմ : Վէ օն
 44 լար տէնին սէօղիւնիւ տինկէյէ
 45 լէր . անտէն տէն Իսրայէլն իս
 46 թիյարալարըն իլէ Մըսըր փաաի

- շահնա վարդա՛յ՝ ընա տէյէսի.
նիղ. Պիղէ Բայրանիէրին Աւ
լահը Եօղա ըսած կէտի. վէ
շիմաի քերէմէյէ՛ն իւչ կիւնլիւք
եօլ չէօլէ վարալըմ՝ վէ Ալահը.
միւղ Եհովայա դուրպան սոճուա
19 ըմ: Վէ պէն՝ Մըսըր փատի.
շահնըն սիղի կիթմէյէ գոյվէր.
մէյէճէյինի պիւր իմ. նէ գուվ
20 վէթլէ էլ իւէ տախի: Անտէն
պէն էլիմի տալայըմ՝ վէ Մըսը
րը՝ իշինտէ էտէճէյիմ ճիւմէ
միւճիղաթլարըմ իլէ վուրայըմ.
վէ սիղի ծնտան սօնկրա սալը վէ.
21 րէ: Վէ պու դաւմա՛ն Մըսըր.
ըլարըն կէօղէրինտէ լութֆ վէ.
րէյիմ՝ վէ վազի՛ յալ քի չոգ.
սուլընըգտա՛ պօշ չոգմայասընըգ:
22 Ամա հէր դարը՝ գօնշուսոճն.
տան վէ էվինին միւսաֆիրինտէն
կիւմիւչ գապլար վէ ալթոն դապ
լար վէ էսլապար սիւլէյէ, վէ
ձաւը օլըւլարընըն վէ գըղ
սուրընըն իւղէրինէ գոյուպ՝ Մը
սըրը օջասընըգ:

ՊԱՊ Դ

- 1 Ս Վ Մովսէս ճէվապ վէրիպ
տէտի. Լաքին ծնար իշթէ պանա
ինանմայըպ՝ սէօղիւմիւ տինկէ
մէյէճէքէր. զիրա՛ Բապպ սա
նա կէօրիւմէտի տէյէճէքէր:
2 Վէ Բապպ ծնա տէտի. Պու է
լինտէքի նէ՞ օրի. վէ օ՝ Տէյ.
3 Նէք տիր տէտի: Վէ ծա տէտի.
Շուու էէրէ աթ. վէ օ ծուու էէ
րէ աթընճա՛ երլան օլուու, վէ
Մովսէս ծուուն էօնիւնտէն գաչ.
4 օր: Վէ Բապպ Մովսէսէ տէ
տի. Էլինի ուղաթ տա՛ ծուու
գուցրուլունտան թութ. վէ է.
լինի ուղաթըպ՝ ծնա ետիւրընճա,
5 էլինտէ տէյնէք օլուու. Թա քի
պապալարընըն Ալահը Բապպ
Աբրահամըն Ալահը՝ Իսահա
կըն Ալահը՝ վէ Յահրոուն Աւ
լահը սանա կէօրիւնտիւյինէ ի.
նանալար:
6 Վէ Բապպ թէքրար ծնա տէ.
տի. Նալա էլինի գոյնուճա դօ.
օ տախի էլինի գոյնուճա գօտու,
վէ ծուու չոգարուրգտա՛ իշթէ էլի
գար կիպի պէաւ՝ ճիւսամը իտի:
7 Վէ ծա տէտի. Էլինի գոյնուճա
տէօնտէր. օ տախի էլինի գոյ
նուճա տէօնտէրաի, վէ ծուու գոյ
նուճա տէօնտէրաի իշթէ էլի
նէ ա՛փէա թէնի կիպի օլուու:
8 Իմաի վազի՛ յալ քի էյէր սանա
ինանմալար իսէ, վէ էվլէլէի
ալամէթին սէսինի տինկէմէլ
էր իսէ, սօնկրաքի ալամէթին
սէսինէ ինանալար: Նէմ վազի՛
9 յալ քի՛ պու ալամէթլէրին իքի.
սինէ տախի ինանմայըպ՝ սէօղիւ
նիւ տինկէմէլէր իսէ, ըրմա
լըն սուլուստան ալըպ՝ գարայա
տէքէսին. վէ վազի՛ յալ քի ըր
մալտան ալըլըն սու՛ գարատա
դան օլա:
10 Վէ Մովսէս Բապպա տէտի.
Լման էֆէնաիմ, պէն էհլէքէ.
լամաէյիլ իմ, նէ տիւնտէն՝ նէ
էօթէ կիւնտէն՝ նէ տէ գուււն
իլէ սէյլէշալինտէն սէրու.
11 Իլա պէն ալըր ալըլը վէ ա
լըր տիլլի իմ: Վէ Բապպ ծնա
տէտի. Ատէմէ ալըլըքի՛մ վէր
տի. Նէմ տիլլիլի՛ ետիօտ սա
լըրը՝ եա կէօլու օլանը՝ ետիօտ
քէօրիւքի՛մ տէտիւր. պէն Բապպ
տէյիլմի: Ամա շիմաի կիթ,
12 վէ պէն ալըլըն իլէ օլաճալըմ,
վէ սէյլէյէճէյինի սանա էյ
րէտէճէյիմ: Վէ օ տէտի. Ա
մա՛ն էֆէնտիմ, քերէմ էյլէ՛
քիմին էլի իլէ կէօնտէրի իսէն
կէօնտէր: Վէ Բապպն դաղա.
13 պը Մովսէսէ թութոււլա տէ
տի. Ղէլի Ահարոն՝ գարընտա
լըն տէյիլմի. պիլիւրիմ քի օ էհ
լի քէլամտըր. Նէմ տախի իշ
թէ օ սէնի գարըլլամալա չոգա.

- յոր . վէ սէնի կէօրտիւյիւ կի .
 15 տիր : Իմաի ծնա սէօյլէ , վէ օ .
 նուն աղղընա պու սէօղէրի գօ .
 վէ պէն աղղըն իլէ հէմ ծնուն
 աղղը իլէ օլուպ' էտէճէյնիդի
 16 սիղէ էօյրէտէճէյնիմ : վէ դաւ
 մա' սէնի կէրիլի օ սէօյլէյէ .
 վէ վադի' օլա .քի' օ սանա աղղ
 կէրիլի օլա , վէ սէն ծնա Ալլահ
 17 կէրիլի օլաւն : Իմաի պու տէյ .
 նէյի էլլինէ ալ , քի' ծնուն իլէ
 ա'լամէթէրի էյլէյնի :
 18 վէ Մովսէս կիտիպ' դայնա
 թաղը Յոթորա տէօնաիւ , վէ
 ծնա տէսի . Բէրէմէ էյլէ' վա
 րայըմ , վէ Մըսրաա օլան դա
 րընաալարըմա տէօնէյիմ , վէ
 պադայըմ ծնար տահա հայաթ
 աա'մը , վէ Յոթոր Մովսէսէ'
 19 Սէլամէթ իլէ կիթ տէտի : վէ
 Բապա Մադիաննա Մովսէսէ
 տէտի . վադ Մըսրաա տէօն .
 զիրա ճանընը արայան առէմէ
 20 րին ճիւղէսի էօլտիւ : Իմտի
 Մովսէս դարըսընը վէ օլուլա
 րընը ալլապ' ծնարը էլէյէ պին
 տիրտի , վէ Մըսրաա սիյարընա
 տէօնաիւ . հէմ Մովսէս' Ալլա
 հըն տէյնէյնի էլլինէ ալար :
 21 վէ Բապա Մովսէսէ տէտի . Մը
 սրաա տէօնմէյէ կիթաիյինտէ ,
 պադ քի' էլլինէ դօտուղուլմ ճիւլ
 լէ միւճիղաթարը փարաւնուն
 էօնիւնաէ էտէսին . վէ պէն օ
 նուն էիւրէյնի սէրթէսէճէ
 յիմ' , վէ գալմը սալը վէրմէյէ .
 22 ճէք : վէ փարաւնա տէյէսին
 քի' Բապա պէօյլէ տէր . Իս
 րայէլ օլուլա' իլք աօղուշուլ
 23 սուր : Իմաի սանա տէրիմ . Օղ
 րււմա' պանա ի'պաաէթ էթմէ
 յէ սալը վէր . ալմա ծնու սալը
 վէրմէքսէն իմթինա' էտէր ի
 պէն , իլթէ պէն սէնին օլոււնու
 իլք աօղուշոււնու էօլաիւրիւ
 րիւմ :

վէ վադի' օլաու քի' էօլաա 24
 գօնմալ էքէն , Բապա ծնա րասթ
 կէլիպ' ծնու էօլաիւրմէք իսթէ
 տի : Իմաի Սէպիօրա պիր քէս 25
 քին թաշ ալլապ' օլլոււնուն զուլ
 փէսինի քէսաի , վէ ծնուն ա
 յադարընա պրաղըպ տէտի .
 Թահգիգան սէն պանա դան կիւ
 վէյիւի սին : վէ ծնու դօլմէր 26
 տի . օլ գէման Սէպիօրա տէտի .
 Սիւննէթ իլիւն գան կիւլէյիւի
 սին :

վէ Բապա Ահարոնա տէտի . 27
 2էօլէ' Մովսէսին իսթիպալնէ
 կիթ . վէ օ կիտիպ' ծնա Ալլա
 հըն աաղընաա րասթ կէլտի , վէ
 ծնու էօփուտ : վէ Մովսէս' օ 28
 նու կէօնտէրէն Բապալըն ճիւլ
 լէ սէօղէրինի' վէ ծնա պոլլուր
 սուղուլ ճիւլմէ ա'լամէթէրինի'
 Ահարոնա իսպէր վէրտի :

Իմաի Մովսէս Ահարոն իլէ 29
 կիտիպ' Իսրայէլ օղուլարընը
 ճիւլմէ իսթիյարըսընը ճիւլ
 էթտիլէր : վէ Ահարոն Բապ 30
 պըն Մովսէսէ ճիւլմէ սէօյլէտի
 յի սէօղէրինի սէօյլէտի , հէմ
 ա'լամէթէրի գալմէն էօնիւնտէ
 էյլէտի : վէ գալմ ինանալ . վէ 31
 Բապալըն' Իսրայէլ օղուլարընը
 զիյարէթ էթտիյինի վէ սըգըն
 թըլարընա նաղար էթտիյինի ի
 շէթտիլքէրինտէ , էյիլիպ սէճ
 տէ էթտիլէր :

ՊԱՊ Ե

Ինտէն սօնկրա Մովսէս իլէ 1
 Ահարոն վարըպ' փարաւնա տէ
 տիլէր քի' Իսրայէլին Ալլահը Ե
 հովա պէօյլէ տէր . Գալմըմը
 սալը վէր քի' պանա էօլտէ պալ
 րամ' էտէլէր : վէ փարաւնա տէ 2
 տի . Եհովա քի'մտիր , քի' ծնու
 սէօլլունիւ տինկէլիպ' Իսրայէլ
 սալը վէրէյիմ . Եհովայը պիւ
 մէմ , վէ Իսրայէլի տաիի սալը

- 3 վերմէմ: Վէ ծնար տէսի • Իսլ
րանիւքին Աւազը պիզէ ըստ
կէլարի • քերէմ էյէ՛ իւշ կիւն
լիւք եօլ չէսէ վարաւմ, վէ Աւ
ւազըմը Եօշոպայ գուրպան
սունաւմ • օլմայաքի իւղէրի
միզէ թա՛ռն իէ եա գըլըճ իէ
- 4 օղլայա: Իմսի Մըսըր փասի
ւազը ծնարա տէսի • Է՛յ Մոլ
սէս վէ Ահարոն՝ դավմը նի՛ջն
իշնտէն ֆերաղաթ էթտիբիբ
սինիլ • խըղմէթինիղէ կիտին:
- 5 Անտէն փարաւոն տէսի • Իշթէ
հաւա տիյարն գավմը չօգ տուր,
վէ սիղ ծնարը խըղմէթէրինտէն
ալըգօրսունուզ:
- 6 Վէ օլ կիւնտէ փարաւոն դավմ
տա անկարեաճը օլանլարա՝ վէ
ծնուն նաղըրլարնա պուշու
- 7 ըուպ՝ տէսի • Արթըգ՝ տին
էօթէ կիւն կիպի՝ քերփիճէր
քէոմէք իշին՝ գավմա սաման
վէրմէն • ծնար կիթսինէր, վէ
քէնտիւքիւքինէ սաման տրարն
- 8 լար: Վէ տինէ Էօթէ կիւն եափ
տըգլարը քերփիճէրին միգտա
րինի ծնարն իւղէրինէ գօյան,
ծնաան թէնուղի էթմէն • զիրա ծն
ար թէնպէլէսի տիբ, ծնուն ի
ջին պաղըրըպ՝ Կիտէլմ Աւ
ւազըմը գուրպան սունաւմ
- 9 տէրէր: Խըղմէթ պու առէմէ
րին իւղէրինէ ալըրլանսըն, վէ
ծնաա չալըշարնար • քիպօշ սէօղ
- 10 լէրէ պագմասընար: Իմսի գավ
մն անկարեաճըլարը վէ նաղըր
լարը չըգարըր, վէ գավմա սէօ
լէյիտա տէսիէր • Փարաւոն պէօյ
լէ տէր քի՛ Պէն սիղէ սաման
- 11 վերմէմ: Քէնտինիղէ՛ սիղ կի
տիպ նէրէտէ պուլըրսանը՝ սա
ման ալըն • լըքին իշնիղտէն՝
հիւ թէնղիլ օլունայաճագ տըր:
- 12 Անտէն գավմ սիւթին Մըսըր
տիյարնտա՝ սաման եէրինէ
սաման չէօփիւ արամաղա տա
- 13 զըտըրար: Վէ անկարեաճըլար

ծնարը զըրլարապ տէսիէր • Հէր
կիւնքի իշն՝ սամանընը օլտու
ղու Կիւնէր կիպի՝ կիւնիւնտէ
թէքմիէտին: Իմսի փարաւոն 14
նուն անկարեաճըլարը Խարայէլ
օղուլարընն իւղէրինէ նապա
էթտիբէրինաղըրլարը տէօյիւպ՝
տէսիէր • Սիղէ թա՛յին օլուն
մուշ քերփիճէրի՝ տին վէ պու
կիւն՝ նի՛ջն իէլքի կիպի պիւ
թիւրմէտինիլ:

Վէ Խարայէլ օղուլարընն նու 15
ղըրլարը վարապ՝ Փարաւոնա
ֆերեսա էթտիւքի • վէ Կի՛ջն
գուլարընա պէօյէ էտէրսին տէ
տիէր: Գուլարընա սաման վէ 16
րիւմէղ, վէ պիղէ՛ Քէրփիճէր
էտիլն տէրլար • վէ իլթէ գուլ
լարն տէօյիւտիւքի, վէ գա
պահաթ սէնին գավմընն տըր:
Վէ օ տէսի • Սիղ թէնպէլ սի 17
նիղ՝ թէնպէլ • ծնուն իշին սիղ՝
Վարաւմ Բապպա գուրպան
սունաւմ տէրսինիլ: Ամմա շիւմ 18
տի կիտին իշէյին, վէ սիղէ սա
ման վէրիւմսին, էինէ տէ քէր
փիճէրին միգտարինի վէրմէլ
սինիլ: Վէ Խարայէլ օղուլարը 19
նն նաղըրլարը՝ քէնտիւքիւքինի
պէլաւէ կէօրաիւքի, չին քի
ծնարա տէնիլարի՝ Հէր կիւնքի
քէրփիճէրինիղն միգտարըն
տան ապա թէնղիլ օլմայաճագ
տըր: Վէ ծնար Փարաւոնտան 20
չըգար իքէն, ծնարը դարըլա
մաղա տուրան Մոլսէսէ վէ Ա
հարոնա ըստ ի կէլիւքի • Վէ 21
նարա տէսիէր • Բապպ սիղէ
նաղար էտիպ հիւքմ էթսին •
զիրա ըայիճամըր Փարաւոնուն
էտիւնտէ վէ գուլարընն էօ
նիւնտէ պէտ գօգար իթմէք իւ
լէ, պիղի էօրաիւքի՛ ծնարըն
էլինէ գըլըճ վէրսինիլ:

Վէ Մովսէս Բապպա տէօ 22
նիւպ տէտի՝ Եա՛ իֆէնտիւմ՝
նի՛ջն պու գավմը պէլայա սալ

տին , վէ պէնի նի՛նն պէյլէ
23 կէօնտէրտին . Զիրա սէնին ա-
տին իլէ փարաւոնա սէյլէմէք
իշին վարարըմտան պէրու ,
պու գավմը պէլայա սալար . վէ
գավմընը ապա գուրթարմա-
տին :

ՊԱՊ Զ

1 Սէ Բապայ Մովսէսէ տէտի .
Փարաւոնա էտէճէյիմի շիմտի
կէօրիւստին , քի սնարըր գուվ
վէթլէ էլ պրա իլէ սալը վէրէ ,
վէ ծնարըր գուվվէթլէ էլ պրա
2 իլէ տիյարընտան սերէ : Հէմ
Ալաճ Մովսէսէ սէյլէյիպ' օ-
3 նա տէտի . Եհովա պէն իմ . վէ
Աբրահամա՝ Իսահակա՝ վէ Յու-
կորա Ճիւղէյէ գասիր Ալաճ
իսմի իլէ կէօրիւստիւմ , ամմա
Ե ՏՈՎԱ իսմիմ իլէ ծնարա մա .
4 լիւմ օլմաղմ : վէ տախի Բա-
նան տիյարընը՝ իշինտէ զարիւ
օլտուգարըն տիյարի զուրպէթ-
լէրինի ծնարա վէրմէյէ՝ ծնար
իլէ ա՛հարմը սապիթ էթտիմ :
5 Հէմ տախի պէն Մըսըրըլարըն
գուլուգ էթտիրալքէրի՝ Իսրա-
յէլ օլտուգարընը՝ իիլանընը ի-
շիթտիմ , վէ ա՛հարմը իաթըր-
6 մա կէթիրտիմ : Օնուն իշին
Իսրայէլ օլտուգարընա սէքի՝ Ե-
հովա պէն իմ . վէ սիղի Մըսըր-
ըլարըն աղըր իլէ ալթընտան
ջգարըպ՝ սիղի ծնարըն գուլ-
լուլուստան գուրթարաճաղըմ ,
վէ սիղի ուղանմըլ գօլ իլէ վէ
պէյլիւք աճքեամ իլէ խէլաս է-
7 աճէճէյիմ : վէ սիղի քէնտիմէ
գավմ իշինապաճաղըմ , վէ սիղի
Ալաճ օլաճաղըմ . վէ սիլէճէք-
սինիլքի՝ սիղի Մըսըրըն աղըր
իլէրի ալթընտան չգարտն ՄԼ
8 լաճընըլ Բապա պէն իմ : Հէմ
սիղի՝ Աբրահամա՝ Իսահակա՝
վէ Յակորա վէլ մէյէ էէմին էթ

տիյիմ տիյարա կէթիրէճէ-
յիմ , Հէմ օնու սիղի միրաս ի-
շին վէրէճէյիմ . Բապա պէն
իմ : վէ Մովսէս Իսրայէլ օ- 9
ղուլարընա պէյլէ սէյլէտի .
ամմա ծնար՝ Ճան սըլընթըսը-
նըն՝ վէ աղըր գուլուլուս սէպէ-
պինտէն Մովսէսի տինկլէմէտի-
լէր :

վէ Բապա Մովսէսէ սէյլէ 10
յիպ տէտի . վէր Մըսըր պա 11
տիւաճը փարաւոնա սէյլէ քի՝
Իսրայէլ օլտուգարընը քէնտի տի-
յարընտան ալըր վէրէ : վէ 12
Մովսէս Բապպըն հուղորոն-
տա սէյլէյիպ տէտի . Իլթէ Իս-
րայէլ օլտուգարը պէնի տինիլէ-
մէտի , էա փարաւոն պէնի նի՛-
ճէ տինկլէյէճէք տիլ , պէնի քի՝
աղըր տիլ իմ : վէ Բապա Մով 13
սէսէ վէ Ահարոնա սէյլէյիպ՝
ծնարա էմը վէրտի քի , Իսրայէլ
օլտուգարընա վէ Մըսըր փատի-
լաճը փարաւոնա լարա՝ Իսրա-
յէլ օլտուգարընը Մըսըր տիյա-
րընտան չըգարալար :

Պապալարըր կէվէրինին պաշ 14
լարը պուշնար աղը . Իսրայէլին
իլք տօղուշու Ռուբէնին օլտու-
լարը , Ենոփք՝ Փաղղուս՝ Եսրոն՝
վէ Գարմի . Ռուբէնին գապի-
լէրի պուշնար աղը : վէ Ըմա 15
տուուն օլտուգարը՝ Յամուէկ վէ
Յամին վէ Ոհագ վէ Յաքին վէ
Սահառ վէ Գանառը գարընըն
օլտու Սաուդ . Ըմաւոնուն գա-
պիլէլէրի պուշնար աղը : վէ 16
Ղէի օլտուգարընա ալարը թէվ
լիտաթարընճա պուշնար աղը .
Գերսոն վէ Կահաթ վէ Սերա-
րի . վէ Ղէնին էօմրինիւն
էըլարը՝ էիւղ օթուղ էէտի էըլ
իտի : Գերսոնուն օլտուգարը գա 17
պիլէլէրինճէ Ղըքէնի վէ Սեմէի
իտի : վէ Կահաթըն օլտուգարը 18
Արամ վէ Իսահառ վէ Գեբրոն
վէ Ողիէլիտի . վէ Կահաթըն

- է՛օմբիւնիւն երըւար՝ եիւղ օ.
- 19 Թուղիւչ երըխտի : Վէ Մերա
րինին օղուլարը՝ Մոռլի վէ Մու
սի խտի . Ղէինին գապիւլէլէրի
Թէվիտաթլարընճա պունլար
աըր : Վէ Ամրամ.բէնտինէ գա.
ըը աէյիւ խալարսը Յոբաբէդի
ալար , վէ օնա Ահարոնու վէ
Մովսէսի տօղուրտու . վէ Ամ.
րամըն է՛օմբիւնիւն երըւար՝
- 21 եիւղ օթուղ եէտի երըխտի : Վէ
Խաւհաւըն օղուլարը՝ Կորիս վէ
- 22 Նափեկ վէ Զէբբի խտի : Վէ Ա.
ղէվին օղուլարը՝ Միտայէլ վէ
- 23 Եղիսափան վէ Սէթրի խտի : Վէ
Ահարոն Ամինադաբըն գըղը՝
Նաասոնու զըզ դարընտաղը Ե.
ղիսաբէթի քէնտինէ գարը ալ.
աը , վէ օնա Նադաբը վէ Աբի.
ուղու . Եղիազարը վէ Իթամարը
- 24 տօղուրտու : Վէ Կորիսու օղուլ
լարը՝ Ասիը վէ Եղիանա վէ Ա.
բիսասափ խտի . Կորիսուլարըն
գապիւլէլէրի պունլար աըր : Վէ
Ահարոնու օղուլ Եղիազար՝
Փուտիէլին գըղարընտան քէն.
տինէ գարը ալար , վէ օնա Փե.
նէհէսի տօղուրտու : Ղէիլիւլէ.
րին՝ գապիւլէլէրի՛ճէ՛ պաշ պա.
պալարը պունլար աըր :
- 26 Բապպըն՝ Իսրայէլ օղուլարը.
նը ա՛ղբերէլէրինճէ Մըւըրտիյա.
րընտան չըգարըն աէյիւ օլ էմր
էթտիյի Ահարոն վէ Մովսէս
- 27 պունլար աըր : Իսրայէլ օղուլ
լարընը Մըւըրտան չըգարմաղա
Մըւըր փատիշահը Փարաւոնա
սէյլէյէնլէր՝ պունլար աըր .
Եա՛նի պու Մովսէս վէ Ահարոն :
- 28 Վէ վաղի՛ օլտու քի՛ Բապպ
Մըւըր տիյարընտա Մովսէսէ
- 29 սէյլէտիյի կիւնտէ , Բապպ
Մովսէսէ սէյլէյիւ տէտի . Ե.
հովա պէն իմ . սանս հէր տէտի
յիմի Մըւըր փատիշահը Փարա.
ւոնա սէյլէ : Վէ Մովսէս Բապ.
պըն հուըրուրոնտա տէտի . Իշ

Թէ պէն աղըր տիլլի իմ , վէ Փա.
րաւոն պէնի նի՛ճէ տինկէյէ.
ճէք :

ՊԱՊ Է

- Վէ Բապպ Մովսէսէ տէտի . 1
Պապ , սէնի Փարաւոնա Ալաճ
եէրինէ գօտում , վէ դարընտա
չըն Ահարոն փէյլամպէրին օ.
լա : Սէն՝ ճիւմէ սանա էմր էթ . 2
տիյիմի սէյլէյէտին . վէ գա.
րընտաղըն Ահարոն Փարաւոնա
սէյլէյէ քի՛ Իսրայէլ օղուլա.
րընը քէնտի տիյարընտան աղը
վէրէ : Վէ պէն Փարաւոնու
եիւրէյիսի սէրթլէտիպ՝ ալա . 3
մէթլէրիմի վէ միւ՛ճիղաթլարընը
Մըւըր տիյարընտա չըղալտա
ճաղըմ : Վէ Փարաւոն սիղի 4
տինկէլէյէճէք . սնտին պէն՝
էլիմի Մըւըրա սաղպ՝ ա՛ղբերիմ
օլան գալմըմ Իսրայէլ օղուլա.
րընը Մըւըրտան պէյլիք ահ . 5
քէտմիլէ չըգարայըմ : Վէ Մը.
սըրըն իւզէրինէ էլիմի ուղալարպ՝
Իսրայէլ օղուլարընը օլարըն
արասընտան չըգարտըլմտա ,
Մըւըրըլար պիւլէրէր քի՛ Բապպ
պէն իմ : Իմտի Մովսէս իլէ Ա . 6
հարոն՝ Բապպըն օլարա էմր
էթտիյի կիւպի էյլէտիլէր . էյլ . 7
լէ էյլէտիլէր : Վէ Փարաւոնա
սէյլէտիլէրինտէ , Մովսէս սէք .
սէն եաղընտա՝ վէ Ահարոն սէք .
սէն իւչ եաղընտա խտի :
- Վէ Բապպ Մովսէսէ վէ Ահա . 8
րոնա սէյլէյիպ տէտի . Փարա . 9
ւոն սիղէ սէյլէյիպ՝ Բէնտիլէ.
րինիղ իջլւն միւ՛ճիղաթ կէօս .
Թէրին տէտիլտէ , Ահարոնա
տէյէտին քի՛ Ասանը ալ , վէ օ .
նու Փարաւոնու էնիլէնէ աթ՝
պէյլիք երլան օլա : Իմտի Մով . 10
սէս իլէ Ահարոն Փարաւոնա
վարըպ՝ Բապպըն էմր էթտիյի
կիւպի էյլէտիլէր . վէ Ահարոն

- ա՛սաբընը Կարաւոնուն էօնինն
աէ՛ վէ գուլարընըն էօնիննաէ՛
աթաը, վէ պէջիք երանն օւ
11 առ : Վէ փարաւոն սախի ա
լիմէրի վէ էֆտունճիւէրի չա
ղարը • վէ Մըսըրըն սա՛հար
լարը՝ պունըր սախի սի՛հիւրէ
12 րի ին էջլէ էլէտիւրէր : Վէ
հէր քէս ա՛սաբընը աթաըգտա՛
պէջիք երաննար օլտուլար •
լաքին Ահարանուն ա՛սաոր՝ օն
լարըն ա՛սալարընը եութաու :
13 Վէ փարաւոնուն եիւրէյի սէրթ
էնիպ՝ Բապալըն տէտիյի կիպի
օնլարը տինկէմէտի :
14 Անտէն Բապալ Մովսէսէ տէ
տի • փարաւոնուն եիւրէյի գաթը
լանոր • գաթը սաը վէրմէքտէն
15 իմթինա՛ էթտի : Սապաշտան
փարաւոնա կիթ , իշթէ օ՛ սու
յա չըգայօր • վէ ըրմաղըն քէ
նարընաա գարշըննաա տուր ,
վէ երանա աէօնէն ա՛սայը էլի
16 նէ ալ • Վէ օնա աէ • Բարա
նիլէրին Ալաճը Եճօվա՛ Գալ
մըմը սաը վէր քի չէօտէ պոնա
իպատէթ էաէրէր տէյրիք՝
պէնի ոանա կէօնտէրտի • վէ իշ
թէ շիմաիյէտէք՝ ա՛նկէմէտին :
17 Բապալ պէջլէ տէր քի՛ Պէնիմ
Բապալ օլտուլարուն պունտան
պիլէտին • իշթէ պէն էլիմտէ օ
լանն ա՛տ ին ըրմագտաքի սու
լարա վուրաճաղըմ՝ վէ գանա
18 աէօնէճիւրէր • Վէ ըրմագտա օ
լանն պաղգլար էօլէճէքէր , վէ
ըրմագ քօգաճագ • վէ Մըսը
լարը ըրմագտան սու իշմէյէ իյ
րէնէճէքէր :
19 Իմտի Բապալ Մովսէսէ տէ
տի • Ահարանա տէ քի՛ Ա՛սանը
ալ • վէ էլինի Մըսըրըն սուլարը
իւզէրինն՝ չայլարը՝ ըրմալարը՝
վէ կիօլէրի՛ վէ ճիւմէ սուլա
րընըն պիթիթիթիլէրի իւզէրինն
ուղաթ , քի գանն օլտար • վէ
պիւթիւն Մըսըր տիլարընաա

կէրէք ազաճտան կիւրէք թաշ
տանն օյան գապլարտաա սուլա
գանն օլա : Վէ Մովսէս ին 12
հարոնն հէման Բապալըն էմը էթ
տիյի կիպի էյլէտիւր • վէ ա՛
սայը գալարընպ՝ փարաւոնուն
կէօլէրի վէ գուլարընըն կէօլ
էրի էօնիննաէ ըրմագտաքի սու
լարա վուրտու , վէ ըրմագտա օ
լանն ճիւմէ սուլար գանա աէօն
տիւրէր : Վէ ըրմագտա օյան 21
պաղգլար էօլաիւրէր , վէ ըրմագ
քօգաճու , վէ Մըսըրըն ըր
մագտան սու իշմէյէ գատիր
տէյիլէր իտի • վէ պու գան՝
պիւթիւն Մըսըր տիլարընաա
վար իտի : Վէ Մըսըրըն սա՛շ
հարալը աէ սի՛հիւրէրի ին էջ
լէ էլէտիւրէր • վէ փարաւոնուն
եիւրէյի սէրթիւնտի , վէ Բապ
ալըն տէտիյի կիպի օնլարը տինկ
լէմէտի : Վէ փարաւոն տէօն 23
նիւպ՝ էլլինէ կէլտի , վէ պունու
տախի եիւրէյինէ գօմաաղ : Վէ 24
ճիւմէ Մըսըրըն ըրմաղըն էթ
րաֆընաա իշմէյէ սու իշին
գապլարըն • զիրա ըրմաղըն սու
յոնտան իշմէյէ գատիր տէյիւ
լէր իտի : Վէ Բապալ ըրմաղը 25
վուրտուգտան սօնիւրա՛ եէտի
կիւն թէքմիլ օլտու :

Պ Ա Պ Ը

- 1 Ե Բապալ Մովսէսէ տէտի •
Փարաւոնա վար , վէ օնա տէ
քի՛ Բապալ պէջլէտէր • Գալմը
մը՝ պանա իպատէթ էթմէյէ
սաը վէր : Վէ էյէր սաը վէր
մէքանն իմթինա՛ էաէր իսէն ,
իշթէ պէն ճիւմէ սիւորարընը
գուրպաղալար ին վուրուրում :
վէ ըրմագ՝ չօգ գուրպաղալար
չըգարա , վէ օնլար չըգալ՝ աէ
նին էլլինէ վէ էաթապ օտանա
վէ աէօնէյինին իւզէրինն վէ
գուլարընըն էվէրինն վէ գալ

- մընա՝ վէ ֆուրունլարնա վէ
խամուր Թէքնէլերինէ կիրէլէր :
- 4 Վէ գուրպաղալար սէնին՝ վէ
գավմընն՝ վէ ճիւմէ գուլարը-
նէն իւզէրինէ չըգալար :
- 5 Վէ Բապպ Մովսէսէ տէտի
քի՝ Ահարոնա տէ . Չայլարն
իւզէրինէ՝ ըրմադարն իւզէրի-
նէ՝ վէ կէօզէրին իւզէրինէ էլի-
նի ա՛սան իլէ ուղաթ , վէ Մը-
սըր տիյարը իւզէրինէ գուր-
- 6 պաղալարը չըգար : Վէ Ահարոն
Մըսըրն սուլարը իւզէրինէ է-
լինի ուղաթաղ . վէ գուրպաղա-
լար չըգար՝ Մըսըր տիյարնը
- 7 տէ սիհիլերի իլէ էյլէ էյլէ-
լէտիլէր , վէ Մըսըր տիյարը իւ-
զէրինէ գուրպաղալար չըգար-
ալար :
- 8 Վէ Փարաւոն Մովսէսի վէ Ա-
հարոնու չաղըրպ տէտի . Բապ-
պա նիյազ էտին քի՝ գուրպա-
ղալարը պէնաէն վէ գավմըմտան
կիտէրէ , վէ գավմը՝ Բապպա
գուրպան սունմաղա սալը վէրէ-
- 9 յիմ : Վէ Մովսէս Փարաւոնա
տէտի քի՝ Պանա էմր էյլէ . սէ-
նին իշիւն վէ գուլարն իշիւն
վէ գավմըն իշիւն նէ՞ ղէման նի-
յազ էտէյիմ քի՝ սէնաէն վէ է-
վինաէն գուրպաղալարը հէլաք
էտէյիմ . էալնըլ ըրմագտա
- 10 գալար : Վէ օ՝ Եարն տէ-
տի . իմտի օ տէտի . Սէօզինէ
կէօրէ օլտուն , Թա պիլէսին քի՝
Ալահմըլ Եհօվա կիպի Եօզ
- 11 տուր . Վէ գուրպաղալար սէն-
տէն վէ էվէրինտէն վէ գուլա-
րնտան վէ գավմընտան կիտէ-
լէր . էալնըլ ըրմագտա գալա-
լար :
- 12 Վէ Մովսէս իլէ Ահարոն փա-
րաւոնտան Եանընտան չըգալար .
վէ Մովսէս Բապպա՝ Փարաւո-
նա սալարը գուրպաղալար իտ-
սուսի իշիւն ֆէրեատ էյլէտի :
- Վէ Բապպ Մովսէսին սէօզինէ 13
կէօրէ էյլէտի . վէ էվէրտէն՝
հալիլէրտէն՝ վէ սահարաւան
գուրպաղալար էօլտիլ : Վէ սն 14
լարը՝ Եղըն Եղըն Եղտարար ,
վէ Եէր գօգտու : Ամնա Փարա- 15
ւոն րահաթըլ օլտուղունու
կէօրտիքտէ , Եիւրէյինի դա-
թըլաաղա՝ Բապպն տէտիյի կի-
պի սնլարը տինկլէմէտի :
- Վէ Բապպ Մովսէսէ տէտի . 16
Ահարոնա տէքի՝ Ա՛սան ուղաթ ,
վէ Եէրին Թօփրաղընա վուր , վէ
պիւթին Մըսըր տիյարնտա
քէհլէ օլտուն : Իմտի էյլէ էյ- 17
լէտիլէր . զիրա Ահարոն ա՛սա-
սը իլէ էլինի ուղաաղա՝ Եէրին
Թօփրաղընա վուրտու . վէ ա-
տէմլէրտէ հէմ հայվանլարտա
քէհլէ օլտու . պիւթին Մըսըր
տիյարնտա ճիւմէ Եէրին Թօփ- 18
րաղը քէհլէ օլտու : Վէ սահ-
հարար տէ սիհիլերի իլէ էյ-
լէ էյլէտիլէր քի՝ քէհլէլէր չըգա-
րալար , ամնա գատիր օլմաաղ-
լար . իմտի քէհլէլէր ատէմլէր-
տէ հէմ հայվանլարաա օլտու :
- Վէ պիւթիճիւլէր Փարաւոնա 19
տէտիլէր . Պու՝ Ալահն փա-
րաւոնալը տուր . լաքին Փարաւոնա
Եիւրէյի սէրթլէնիպ՝ Բապպն
տէտիյի կիպի սնլարը տինկլէ-
մէտի :
- Վէ Բապպ Մովսէսէ տէտի . 20
Սապահտան Երքէն գալը , վէ
Փարաւոնուն հուգուրունտա
տուր , իլթէ օ՝ սույա սողու
չըգայօր . վէ սնա տէքի՝ Բապպ
պէյլէ տէր . Գավմըմը՝ պանա
իպատէթ էթմէյէ սալը վէր .
Զիրա էյէր գավմըմը սալը վէր . 21
մէլ իսէն , իլթէ պէն սէնին՝
վէ գուլարնն՝ վէ գավմընն
իւզէրինէ վէ էվէրինէ տիւրիւ
տիւրիւ պէօռէք կէօնտէրերիմ ,
վէ Մըսըրըլարն էվէրի հէմ
տէ օլտուգլարը Եէր՝ պէօռէք իլէ

- 22 տօյա : Վէ օլ կիւնտէ գալմը մին սաքին օտուլուր Գեսեմ վը-
լայէթինի այլըրտ էտէյիմ, քի
օրատա հիջ պիր տիւրլու պէօ-
ճէք օլմայա, թա պիւլէսին քի
էէրին օրթալընտա Բապպ պէն
23 իմ : Վէ պէնիմ գալմըմ իլէ
սէնին գալմըն արասընր այլըրտ
էտէյիմ . պու ա'լամէթ էարըն
24 օլուր : Իմտի Բապպ պէօյլէ էյ-
լէտի, վէ Փարաւոնոն էվինէ
վէ գուլըրընն էվէրինէ վէ
պիւլէին Մըսըրտի յարընա մէք
ջօդ պէօճէք կէլտի . պէօճէյին
սէպէպինտն եէր պօղուլու :
25 Վէ Փարաւոն Մովսէսի վէ
Ահարոնու չալըրլայ տէտի . իլի
սին, պա տիյարտա Ալահընը
26 զա գուրպան սունտն : Վէ Մով
սէս տէտի . Պէօյլէ էթմէք ճա-
յիլ տէյիլ տիր, զերա Ալահը-
մըլ Բապպա Մըսըրըլարա մէք-
րուհ օլանը գուրպան սունա-
րըլ . իլթէ Մըսըրըլարըն կէօզ
լէրի էօնիւնտէ օնըրա մէքրուհ
օլանը գուրպան սունար իսէք,
27 պիլի թաշամաղար մը : Իւջ
կիւնիւլէ էօլ չէօլէ կիտիպ' Ալա-
հըմըլ Բապպա պիլի տէյիլ ճէյի
կիպի գուրպան սունաճաղըլ :
28 Անտէն Փարաւոն տէտի . Պէն
սիլի Ալահընըլ Բապպա չէօլ-
տէ գուրպան սունամաղա սալը
վէրիլիմ, անճադ փէք ուլալա
կիթմէն . պէնիմ իշին նիյաղ
29 էտին : Վէ Մովսէս տէտի . Իշ
թէ պէն էանընտան չըգըլլ Բապ-
պա նիյաղ էտէրիմ, վէ էարըն
Փարաւոնտան' գուլըրընտան'
հէմգալմընտան պէօճէլէր տէֆ
օլա . անճադ Փարաւոն պիր սա-
հա' գալմը Բապպա գուրպան
սունամաղա սալը վէրմէյէրէք' պի
30 լի ալտաթմասըն : Վէ Մովսէս
Փարաւոնոն էանընտան չըգըլլ
31 Բապպա նիյաղ էթտի : Վէ
Բապպ Մովսէսին սէօղիւնէ կէօ-

րէ էտիպ' Փարաւոնտան' գուլ-
լարընտան' հէմգալմընտան պէօ
ճէլէրի տէֆ' էթտի . պիր սա-
նէ պիլէ գալմասը : Լաքին Փա-
32 րաւոն պու տէֆա' տախի էիւ-
րէյինի գաթըլաթտը, վէ գալ-
մը սալը վէրմէտի :

ՊԱՊ Թ

Վէ Բապպ Մովսէսէ տէտի . 1
Փարաւոնա վար, վէ օնա տէքի'
Իպրանիլէրին Ալահը Բապպ
պէօյլէ տէր . Գալմըմը պանտ
իպատէթ էթմէյէ սալը վէր :
2 Զերա էյէր սէն սալը վէրմէք-
տէն իմթինա' էտիպ' օնըրը սա-
հա ալը գօր իսէն, իլթէ Բապ- 3
պըն էլլ' սահրատա օլան սիւ-
րիւլէրինի իւզէրինէ օլուպ' աթ-
լարըն' էշէլէրին' տէվէլէրին'
սըլըրլարըն' վէ գօյունըրըն ա-
րասընա զայէթ աղըր գըրըն
կէլլը : Վէ Բապպ' Իսրայէլին 4
սիւրիւլէրի իլէ Մըսըրըն սիւրիւ-
լէրինի մապէյինի այրըա . վէ
Իսրայէլ օղուլըրընա միւթալիգ
օլանլարըն հիջ պիրի էօլմէյէ :
5 Վէ Բապպ պիր վաթթ թալին
էտիպ' տէտի . Պու շէյի Բապպ'
էէրտէ էարըն էտէճէք տիր :
Իմտի էրթէսի կիւնտէ' Բապպ 6
պու շէյի էթտի, վէ Մըսըրըն
ճիւմէ սիւրիւլէրի էօյտի . ամ-
մա Իսրայէլ օղուլըրըն սիւ-
րիւլէրինտէ հիջ պիր հայլան էօլ-
մէտի : Վէ Փարաւոն կէօնտէր 7
տի, վէ իլթէ Իսրայէլին սիւ-
րիւլէրինտէ հիջ պիր հայլան պի-
լէ էօլմէտի . վէ Փարաւոնոն
էիւրէյի գաթըլընտը, վէ գալ-
մը սալը վէրմէտի :

Վէ Բապպ Մովսէսէ վէ Ա 8
հարոնա տէտի . Քէնտիլէրինիլէ'
տվուճլարընը տօլուտու քիւլ-
լան քիւլիւ ալըն, վէ Մովսէս
օնու Փարաւոնոն էօնիւնտէ կէօ-

- 9 յէ տօղրու սաչսն : Վէ պիւ-
թիւն Մըսըր տիյարը իւզէրինէ
Թօղա տէօնէ , վէ Ճիւմէ Մը-
սըր տիյարընտա՝ աաէմէրին
հէմ հայվանլարին իւզէրինէ չը-
պանլար չըգարան դապարճըգըսը
- 10 օլա : Իմտի քիւլիւնա քիւլիւնիւ
ալըրլար , վէ Գարաւոնուն էօ-
նիւնաէ տուրտուլար . վէ Մով-
սէս օնու կէոյէ տօղրու աաչմագ
լէն , աաէմէրտէ վէ հայվանլար-
տա չըպանլար չըգարան դապար-
- 11 ճըգըսը օլուտ : Վէ աահհարըսը՝
դապարճըգըսըն սէպէպիտէն
Մովսէսին էօնիւնաէ տուրմաղա
գաաիք աէլէլէր խոի . զիրա գա-
պարճըգըսը՝ հէմ աահհարալուտա
հէմ Ճիւմէ Մըսըրըլարտա օլ-
- 12 տու : Վէ Բապպ Գարաւոնուն
էիւրէյնի սէրթլէթտի , վէ
Բապպն Մովսէսն աէտիյի կէ-
պի՝ օնլարը տնիկէմէտի :
- 13 Ընաէն Բապպ Մովսէսն աէ-
տի . Սաղասհան էրքէն գաղգ ,
վէ Գարաւոնուն հուզուրունտա
տուր , վէ օնա աէ քի՝ Իպրանի-
էրին Լւլմոն Բապպ պէոյլէ
տէր . Գապլմըն պանա իպա-
- 14 տէթ էթմէյէ տաը վէր : Զլրա
պու քէրրէ պէն՝ հէմ պէլաղա-
լըմը սէնին էիւրէյնի վէ գուլ-
լարընա հէմ գապլմընա կէօնաէ
րիրիմ . Թա պիւթիւն քի՝ պիւ-
թիւն էէրտէ պէնիմ կիպի Էօլ-
- 15 տուր : Զլրա շիմաի էլիլի սա-
լըպ սէնի վէ գապլմըն Թաա՝ն
իլէ վուրուրուտ , վէ էէրաէն Էօլ-
- 16 օլուրուն : Վէ սէնի հէման
պուռնոն իշիւն գալըրըրտմ քի՝
գուգլէթիմի սէնաէ կէօսթէրէ
յիմ , վէ աալում պիւթիւն էէր-
- 17 տէ նագլ օլունա : Սէն տահա
գապլմընա գարըր տուրուպ՝ օնլա
լըմը սէնին էիւրէյնի վէ գուլ-
լարընա հէմ գապլմընա կէօնաէ
րիրիմ . Թա պիւթիւն քի՝ պիւ-
թիւն էէրտէ պէնիմ կիպի Էօլ-
- 18 օլուրուն : Վէ սէնի հէման
պուռնոն իշիւն գալըրըրտմ քի՝
գուգլէթիմի սէնաէ կէօսթէրէ
յիմ , վէ աալում պիւթիւն էէր-
- գուրուլուրու կիւնաէն պէրու
պու աաէմէրին օլմաաը : Վէ 19
շիմաի կէօնաէրիպ՝ օիւրիւնիւ՝ վէ
աահհարաա հէրնէն վարիաէ , գա-
լըր . Ըլրա աահհարաա պուրու-
նուպ՝ էլէրէրէ աէվէրիլմէյէն
Ճիւմէ աաէմ վէ հայվան իւզէ-
րինէ տօղու էնէճէք , վէ օնլար
հէրք օլուր : Գարաւոնուն գուլ 20
լարընտան Բապպն սէօղիւնաէն
գորգան՝ գուլլարընը վէ սիւրիւ-
սիւնիւ էլէրէրէ գաչըրաը : Ըմմա 21
Բապպն սէօղիւնիւ էիւրէյնի
գոմայան գուլլարընը վէ սիւրիւ-
սիւնիւ աահհարաա գոլլարի :
- Իմտի Բապպ Մովսէսն աէ- 22
տի . Էլէնի կէոյէ տօղրու ուղաթ ,
վէ պիւթիւն Մըսըր տիյարըն-
տա՝ աաէմէր վէ հայվանլար իւ-
զէրինէ՝ վէ Մըսըր տիյարընտա
օլան աահհարան Ճիւմէ օթու
իւզէրինէ աօղու կէլէճէք : Վէ 23
Մովսէս ա՝աալըն կէոյէ տօղ-
րու ուղաթաթ . վէ Բապպ կիւ-
րիւթիւնէր վէ աօղու կէօնաէր-
տի , հէմ էէրին իւզէրինէ ա-
թէշ էիւրիւնիւ . վէ Բապպ Մը-
սըր տիյարընը իւզէրինէ աօ-
ղու էաղալըրաը : Վէ աօղու՝ հէմ 24
աօղունուն օրթալընտա գարը-
լըգ աթէշ զէլտի . շէօլէ շիւ-
աէթլէ խոի քի՝ Ճիւմէ Մըսըր
տիյարընտա՝ Թայիթէ օլալտան
պէրու օնուն կիպի օլմաալը խոի :
վէ աօղու՝ պիւթիւն Մըսըր տի- 25
յարընտա՝ աահհարաա Ճիւմէ օ-
լանը աաէմաէն հայվանա վա-
լընաա վուրուտ . հէմ աօղու՝
աահհարան Ճիւմէ օթունու վուր-
տու , վէ աահհարան Ճիւմէ ա-
ղաչլարընը գուրաը : Ընաղա Իւ- 26
լաղէլ օղուլարընըն օլուրգը-
րը Գեաեմ Թօփրաղընտա աօղու
օլմաաը : Վէ Գարաւոն կէօն- 27
աէրտի , վէ Մովսէս իլէ Ընա-
րունու չաղըրըպ՝ օնլարա աէտի .
Պու քէրրէ կիւնաէ իլէտիլի . Ե

- Հովս աստուգ արլւ , ամեն պէն
 28 վէ գաթմըմ փառքար իզ : Բապ
 պա նիյաղ համն քի՝ Ալլահն
 կիւրէմէր ի վէ աօլու կէրէք .
 անն քէսիւնն : վէ սիլն սաղ
 վէրէյիմ , վէ արթըր սուրմա .
 29 յասընդ : վէ Մովսէս ծնա տէ
 աի . Հէհրան չոգաղլմ կիպի՝
 էլլէրիմ Բապպա ուղաղըրմ ,
 վէ կիւրէմէր տինէր , հէմ աօ
 լու արթըր օրնաղ . Թա պիլէ
 30 սին քի՝ եէր Բապպն սըր : Ալ
 մա պէն պիլիւրիմ քի՝ աէն հէմ
 գուլարըն տահա Բապպ Ալ
 լահն հուղարունտան գօրգ
 մաղսընդ :
 31 Իմոի քէթէն վէ արփա վու
 բուռու . զիրա արփա պաշադ
 լանմը՝ վէ քէթէն թօխումա վար
 32 մըլ խի : Ամնա պուղաս լվէ
 չափաբ վարումաւոր . զիրա սե
 33 լար կէճ կէթիլն : վէ Մովսէս
 փարաւնուն եանընտան շէհր
 անն աիւար չողլպ՝ էլլէրինի
 Բապպա ուղաղմը . վէ կիւրէ
 մէրէր հէմ աօլու տինաի , վէ
 եէրէ եաղմուր աէթիւլմաի :
 34 վէ փարաւն՝ եաղմուրուն վէ
 տօրւնուն վէ կիւրէմէրին տին
 աիլինի կէօրինճճ , կինէ կիւ
 նահէտիպ՝ էիւրէյինի գաթմ
 լաթաղ , կէրէք քէնաիսի կէրէք
 35 գուլարը : Իմոի փարաւնուն
 էիւրէյի սէրթէնաի , վէ Բապ
 պն Մովսէսին վաթիմաի իլէ
 տէտիլի կիպի՝ Իարայէլ օղուլա
 լընը սաղ վէրմնաի :

ՊԱՊ Ժ

- 1 վէ Բապպ Մովսէս տէաի .
 փարաւնա վար . զիրա պէն
 լնուն էիւրէյինի՝ վէ գուլարը
 նըն էիւրէյինի գաթմլաթաղմ ,
 շէջլէ քի՝ պու ալամէթլիմի
 ծնարըն օրթարնտա դըլայըմ .
 2 հէմ շէջլէ քի Մըսըրտա էթ .

տիլլէրիմի՝ վէ արալարընտա գօ
 տուղում ալամէթլիմի՝ օղուն
 վէ օղունուն օղու տինէր իւ
 քէն նաղէ հաէսին , վէ Բապպ
 պէն օտուղումա պիլմնիլ :
 վէ Մովսէս իլէ Ահարոն փա 3
 բաւնա վարպ՝ ծնա տէտիլէր .
 Իպրանիլէրին Ալլահն Եհովա՝
 պէջլէ տէր . Նէ՝ զէմանէտէ 4
 հուղարումա թէվաղո՝ էլլէ
 մէքտէն իմթինա՝ հաէրսին . գաթ
 մըլը պանա Իպտոէթ էթմէյէ
 սաղ վէր : Զիրա էյէր գաթ
 մըլը սաղ վէրմէքտէն իմթինա՝
 հաէր իսէն , իլթէ էարըն տինօ .
 5 լարնա շէքիլիէր կէթիլիլիմ .
 Գի եէրին էիւղնէիւ գաթլա 3
 յալար , վէ հիմէ եէրի կէօրմէ
 յէ գասիր օրնայա . վէ աօլու
 անն գուրթալմնալ օիլէ պաղը
 գաւանը եէյէր , հէմ ահրա
 6 տա պիլմէն հէվ տղաճարընը
 զը եէյէր : վէ սինին էլլէրի
 7 նէ՝ վէ հէպ գուլարընն էվէ
 ինէ՝ վէ ճիւմէ Մըսըլլարըն
 էլլէրինէ տօլար , շէջլէ քի պա
 պարըն վէ պապարընն պա
 պարըն՝ եէրին իւղէրինաէ օլ
 տուղարը կիւստէն թապու կիւ
 8 նէտէք՝ պէջլէսինի կէօրմէաի
 լէր . անտէն աէօնիպ՝ փարա
 ւնուն եանընտան չողաղ : վէ 7
 փարաւնուն գուլարըն ծնա տէ
 տիլէր . Նէ՝ զէմանէտէ պու
 պիլէ տուղաղ իլնն օուր . տ
 աէմէրի տաղ վէր քի՝ քէնաիլէ
 րին Ալլահն Եհովայա Իպտոէթ
 էտէր : Մըսըրն պէրպատ օլ
 տուղումա տահա պիլմէ՝ զիլին :
 Իմոի Մովսէս իլէ Ահարոն 8
 փարաւնա տէտէրաիլէր , վէ
 օ ծնարա աէաի . Գիսին , Ղէ
 լահընդ Եհովայա Իպտոէթ է
 9 տին . Լգին կիտէճէրէր քիմ
 քիմ տիլ : վէ Մովսէս տէաի .
 Կէնճէրիմիլ իլէ վէ իիթիյար
 լարմըլ իլէ վիտէրիլ , օղուլա .

- ընդիզ իլէ վէ դըղարըմըղ իլէ՝
սիւրիււէրիմիզ իլէ վէ սըղըրա-
լըմըղ իլէ կիտէրիզ . զիրաճապ-
10 պա սպարաւըմըղ վար : Իմտի
օնարա տէսի . Դիճէ պէն սի-
զի վէ չօճուգլարընըղ սալը վէ-
րիւր իսէմ, Բապպ պիլէնիզճէ
էջլէ օլուուն . պաղըն քի՝ գար-
11 շընըղտա նէ պէլա վար : Պէջլէ
սէլիլ . հալա էքքէքէր կիտիպ՝
Բապպալ ի՛պատէթ էսին . զի-
րա սիզ պունու իսթէր իտինիզ .
վէ ճըլարը Փարաւունուն հուղը-
րունտան դօվաւըլար :
- 12 Անտէն Բապպ Մովսէսէ տէ-
սի . Մըսըր տիյարը իւզէրինէ
չէքիւրկէր իչին էլլին ուղաթ ,
վէ Մըսըր տիյարը իւզէրինէ չը-
գալար , վէ եէրին պիւթիւն օ-
թունու՝ տօլուտան ճիւմէ գա-
- 13 լանը եէլլէր : Վէ Մովսէս
Մըսըր տիյարը իւզէրինէ ա՝
պառընը ուղաթալ . վէ Բապպ
պիւթիւն օլ կիւն վէ պիւթիւն
օլ կէճէ եէրին իւզէրինէ կիւն .
տօղուտու եէլլի էստիւրտի . Վէ
սապպաճ օլունճա , կիւնտօղուտու
եէլլի չէքիւրկէր իլէ թիւրտի :
- 14 Վէ չէքիւրկէր պիւթիւն Մը-
սըր տիյարը իւզէրինէ չըգըպ՝
ճիւմէ Մըսըր սինօրունա գօն-
տուլար . զպէթ իլէ չօգ իտի-
լէր . ճըլարտան էվլէլ էջլէ չէ-
քիւրկէ օլմատը , վէ ճըլարտան
ոսնկրա էջլէ օլմայաճագ տըր :
- 15 Վէ պիւթիւն եէրին եիւզիւնիւ
գալիւտալար , վէ եէր գարար-
ալ , վէ եէրին ճիւմէ օթու-
նու՝ վէ տօլուտան գալան ա-
ղաճլարն հէփ մէյլլէրինի եէ-
տիլէր : վէ պիւթիւն Մըսըր տի-
յարընտա օլան աղաճլարտա վէ
սահրանն օթլարընտա հիչ եէ-
շիւլէ գալմատը :
- 16 Իմտի Փարաւուն ա՛ճէլլէն
Մովսէսի վէ Ահարոնու չաղը-
ալ , վէ տէսի . Ալահընըղ Բապ-

պա վէ սիզէ խաթա էլմտիմ :
Վէ հալա քէրէմ էտիպ՝ եալը 17
նըղ պու աէֆա՝ գապաճաթընը
ա՛ֆվէտին , վէ Ալահընըղ Բապ-
պա նիյաղ էտին քի՝ իւզէրիմ՝
տէն հէման պու էջլիւմու գալ-
ալըսըն : Վէ օ՝ Փարաւունուն 18
եանընտան չըգալը , վէ Բապպա
նիյաղ էթաի : Վէ Բապպ պիւր 19
փէք չէտէթլի պաթը եէլլտէօն
աէրաի , վէ չէքիւրկէրի գալ-
տըրպա՝ ճըլարը Գըղը տէնիղէ
սիւրտիւ . ճիւմէ Մըսըր սին-
օլունտա՝ հիչ պիւր չէքիւրկէ գալ-
մատը : Ամմա Բապպ Փարաւու 20
նուն եիւրէյինի սէրթլէթտի ,
վէ օ՝ Իսրայէլ օլուլարընը սալը
վէրմէտի :

Անտէն Բապպ Մովսէսէ տէ- 21
սի . էլլինի կէջէ տօղու ու-
ղաթ , վէ Մըսըր տիյարընը
իւզէրինտէ գարանըղ օլա , պիւր
էլլէնիւր գարանըղ օլա : Վէ Մով 22
սէս էլլինի կէջէ տօղու ուղաթ-
ալ , վէ պիւթիւն Մըսըր տի-
յարընտա իւչ կիւն գապգարա
գարանըղ օլտու : Պիւրի պիւրինի 23
կէօրմէղէր իտի , վէ իւչ կիւն
հիչ քիւմէ մահալինտէն գալ-
մատը . ամմա ճիւմէ Իսրայէլ
օլուլարընըն մէսքէանլարընտա
սյալընըղլարը վար իտի :

Վէ Փարաւուն Մովսէսի չաղը 24
ըլպ տէսի . Սիտին , Եհօվայա
ի՛պատէթ էտին , աճագ սիւ-
րիււէրինիզ վէ սըղըրալընըղ
գալըն . չօճուգլարընըղ տախի՝
սիզին իլէ վարընլար : Վէ Մով 25
սէս տէսի . Սէն տէ էլլիմիզ
գուրպանլար վէ պիւթիւն եան-
մալար վէրմէլտին , քի Ալահը-
մըղ Բապպա սունալմ . Վէ 26
սիւրիււէրիմիզ տախի՝ պիւր թըր-
նագ գալմայարագ՝ պիւրիմ իլէ
կիտէճէք տիւր » զիրա Ալահը-
մըղ Բապպա ի՛պատէթ էթմէք
իչին՝ ճըլարտան ալմալըլըղ . վէ

- Թա պիղ օրացա վարընճայէտէք,
 Բապաւ նէ իլէ ի պատէթ իտէ.
 27 Ճէ յիմիղի պիլմէ զիլ: Վէ Բապա
 Փարաւոնուն երէրէ յինի սէրթ.
 Լէթտի, վէ ծնարը սալը վէրմէք
 28 Խոթէմէտի: Հէմ փարաւոն ծնա
 տէտի. Եանըրման իկթ. քէն
 սինի սազըն, պիր տաճա երւ
 զիւմիւ կէօրմէյէտին. զերա երւ
 զիւմիւ կէօրտիւյին կրնտէ՝ էօ
 29 Լիւսիւն: Վէ Մովսէս տէտի.
 Տօլլու սէօյլէտին. պիր տաճա
 երւզիւնիւ կէօրմէյէճէյիմ:

ՊԱՊ ԺԱ

- 1 Դմա Բապա Մովսէսէ տէ
 միշ իտի քի՝ Փարաւոնուն իւզէ
 րինէ վէ Մըսըրն իւզէրինէ պիր
 պէլա տաճա կէթիւրէճէյիմ,
 անտէն սօնիրա սիղի պուրատան
 սալը վէրէճէք սիր. Վէ սալը
 վէրտիյինտէ՝ սիղի պուրատան
 կրպէթթէ պիւսպիւթիւն սիւ.
 2 րէճէք սիր: Հալա գալմի իշի
 տիր իքէն սէջլէ քի, հէր էր.
 քէք քէնտի գօնչուսունան՝ վէ
 հէր գարը քէնտի գօնչուսուն
 տան՝ կրւմիւշ շէյլէր վէ ալ
 3 Թուն շէյլէր տիլէսին: Վէ
 Բապա գալմա Մըսըրնլարն
 նազարնտա լուծֆ վէրտի. Մով
 սէս տախի Մըսըր տիյարնտա
 Փարաւոնուն գուլարնլարն նա
 զարնտա՝ վէ գալմին նազարն
 տա զայէթ պէջլիւք քիմսէ իտի:
 4 Իմտի Մովսէս տէտի քի՝
 Բապա պէջլէ տէր. Պէն կէճէ
 եարըսընտա Մըսըրն օրթասը.
 5 նա չըգարմ. Վէ Մըսըր տի
 յարնտա հէր իւք տօղուշ էօ.
 Լէճէք սիր, Թախթը իւզէրին
 տէ օթուրան Փարաւոնուն իւք
 տօղուշունտան Թա տէյիւմէյին
 արտընտա օլան խալլըղըն իւք
 տօղուշունա՝ վէ Ճիւմէ տալար
 6 Լարն իւք տօղանընտէք: Վէ

Ճիւմէ Մըսըր տիյարնտա պիր
 պէջլիւք ֆերեաա օլուր, շէջլէ
 քի ծնուն կիպի օլմատը, վէ պիր
 տաճա ծնուն կիպի օլմայաճադ
 արը:

Վէ Ճիւմէ Իսրայէլ օլուլա 7
 րնա՝ տտէմաէն հայլանտաէք
 քէօնէք պիլէ տիլինի ուղալմ
 մայա. Թա պիլէսինիլէք Բապա
 Մըսըրլարն իլէ Իսրայէլին մա
 պէյինի սյըրտ էթմիշ տիր:
 Վէ Ճիւմէ շու գուլարնի պա
 նա էնէլէր, վէ պանա Թէմէն
 նա էտիւպ աէյէլէր քի՝ Սէն վէ
 Ճիւմէ սանա Թապի՝ օլմիլալ
 չըգըն, վէ անտէն սօնիրա չը
 գաճալըմ. վէ Մովսէս իւղըմ
 զազապ իլէ Փարաւոնուն հու
 զուրունտան չըգտը:

Վէ Բապա Մովսէսէ տէտի. 9
 Փարաւոն սիղի տինկէմէյէճէք,
 Թա քի Մըսըր տիյարնտա միւ
 Ճիւմլարմը չօղալալըմ: Իմ 10
 տի Մովսէս իլէ Սհարոն Ճիւմ
 լէ պու միւճիլգալթարը Փարա
 ւոնուն հուղուրունտա էթտի
 լէր. վէ Բապա Փարաւոնուն
 երւրէյինի սէրթլէթտի, վէ Իս
 րայէլ օլուլարնլարն քէնտի սիյա
 րնտան սալը վէրմէտի:

ՊԱՊ ԺԲ

- 1 Վէ Բապա՝ Մըսըր տիյա
 րնտա Մովսէսէ վէ Ահարոնա
 սէջլէյիւպ տէտի. Պու այ՝ սիղէ 2
 այլարն պաղը օլա. սիղէ երլ
 այլարնլարն իւք օլա: Իսրայէ 3
 լին Ճիւմէ Ճէմաալթնա սէջ
 լէյիւպ աէյին. գու այլն ծնուն
 ճուսունտա հէր քէս քէնտինէ՝
 պապալարնլարն կիլինճէ պիլէր
 գուղու՝ էանէ էվ պաշնա պիլէր
 գուղու ալսըն: Վէ էյէր պիր էվ 4
 պիր գուղու իլինն ալ օլուր ի
 սէ, օլ քիմսէ էվինէ եազըն օ
 լան գօնչուսու իլէ ճանլարը սա

յըսընճաւ ալա . գուղունուն իւ-
զէրինէ հէր բնսին եէյէճէյինէ
5 կէօրէ հիսապ էտէսինիլ : Գու-
ղունուզ ալլարիլ էրքէք . սիր
էրլլուզ օլա . գըղունլարտան եա-
6 իսաքէլէլէրսէն ալսաւընը : Վէ
օնու թա ալու այլն օն տէօրսին
ճիւ կիւնիւնէտէք տաղլարտը-
շըլ . վէ օնու իսրայէլ ճէմաա-
թընըն ճիւմէ ճիւմէլիւն ախ
7 շամ իւսթիւս պօղաղլարտն : Վէ
գանտան ալլալ օնու օլ իլլինաէ
եէյէճէք օլաուլարը եվէրին
գաւիտունուն իքի սէօվէրինն
8 վէ իւսթ էլլիլինն սիրէլէր : Վէ
էլթի օլ կէճէ եէյէլէր . օնու
աթէշտէ պիրեան օլմուլ իսա-
մուրսուղար վէ աճի օթլար իլէ
9 եէյէլէր : Օնտան չիյ' եա տու-
տա գայնանըլ փիշմիշ եէմէլէ-
սինիլ , իլլա աթէշտէ պիրեան
օլմուլ ալալընը փաջալարը վէ
իլլէր իլէ պէրապէր էէյէլինիլ :
10 Վէ օնտան սապաշատէք ալլաօ-
մայտաւընը . ամմա օնտան սա-
պաշատէք գալսնը աթէշէ եա-
11 գաւընըլ : Վէ օնու պու ուս-
լուպ իւղոն եէյէլինիլ . Պէլլէ-
րինիլ գուշանմըլ այագգապլա-
րընըլ այագլարընըլա վէ տէյ-
նէքէրինիլ էլլէրինիլտէ օլա-
րադ' օնու աճէլէ իլէ եէյէլինի-
նիլ . պու' Բապպա Պատէքաիր :
12 Վէ պու կէճէտէ Մըսըր ալլա-
րընտան կէլէճէլիմ , վէ Մըսըր
ալլարընտա հէր իլէ սօղուշուա
տէմուէն հայլանա վարընճա վու-
րաճաղլմ . հէմ Մըսըրն ճիւմէ
ալլաշարընտ' աճէքամէր իճրա
13 էէճէլիմ . Բապպ պէն իմ : Վէ
գան' սիլլն օլուղունուզ էվէ-
րին իւղէրինտ : սիլլն նիլան ի-
լլան օլա , վէ գանը կէօրալի-
լիւմաէ իւղէրինիլտէն կէլէճէ-
լիմ . վէ Մըսըր ալլարընը վուր-
սուղունաա' հէլաք էտէճէք գըլ-
14 լլն սիլլէ կէլլէլէճէք : Վէ օլ

կիւն սիլլէ զէքը իլլան օլա , վէ
օնու Բապպա պօղարամ սաղա-
յարընըլ . օնու տէլլըլէրինիլճէ
էպէտի գանուն տէյիւ պօղարամ
սաղլարտաւընըլ : Եէտի կիւն իտ
15 մուրսուղար եէյէլինիլ . հէ
ման իլէ կիւնտէ' մայայը եվէ-
րինիլտէն կիտէրէսինիլ . Վըս
իլէ կիւնտէն եէտինճի կիւնէ
տէք հէրքիմ մայալը եէր իսէ ,
օլ ճան իսրայէլտէն հէլաք օլու-
նա : Վէ իլէ կիւնտէ աղիլ ճէ
16 միլլէթ օլա , եէտինճի կիւնտէ
տալի սիլլէ աղիլ ճէլլիլէթ օ-
լա . օլ կիւնէրտէ հիշ ալր իշ
իլլէնմէսին , սնճադ հէրքէսին
եէյէճէլի' սիլլտէն եալընըլ օ
իլլէնսին : Վէ խամուրսուղար
17 պօղարամընը սաղլարտաւընըլ , զի-
րա ա'դէրէրէրինիլ Մըսըր տի-
յարընտան հէման օլ կիւնտէլը
գարարմ . իմսի տէլլըլէրինիլճէ
էպէտի գանուն իւղոն օլ կիւնիւ
սաղլարտաւընըլ : Իվլլէլի պաա' 18
այլն օն տէօրսինճիւ կիւնիւ
նիւն ալլալմանտան' այլն իլլիլմի
սիրինճի կիւնիւնիւն ալլալմը
նաաէք խամուրսուղար եէյէլինի-
նիլ : Եէտի կիւն էվէրինիլտէ
19 մայա պուլունմայա . զըրա հէր
քիմ մայալը եէր իսէ , օլ ճան
իսրայէլին ճէմաալթընտան հէ-
լաք օլունա , եաա օլունն եէ-
րին եէրլիսի օլուն : Ճիլ մայա 20
լլէ եէմէլէլինիլ . ճիւմէ մէս-
քեանլարընըլա խամուրսուղ-
լար եէյէլինիլ :
Վէ Մօվէնս իսրայէլին ճիւմ 21
լէ իսթիյարընըլ չալլըրալ
օնլարա տէտի . Բէնսիլլէրինիլէ
էվապրըրընըլա կէօրէ չէքիս'
դիւնէ գուղու ալլն , վէ գաալքի
պօղաղլարտն : Վէ ալր զուփա 22
տէմէտի ալլալ' էլլէնտէ օլուն
գանա պաթըրըն , վէ գապու-
նուն իւսթ էլլիլինէ վէլի սէօվէ-
լէրինէ էլլէնտէ օլուն գանտան

սիրելին, վէ սապահատէք՝ սիգ տէն հիշքիմանէ եվինին դափու-

23 սունանն ջրգմարն : Զիրա Բապպ Մըսըրը վարմապա կէջէ-
ճէք, վէ գափունուն իւսթ է-
շիյնուէ վէ իբի սեօվէրինսէ
գանը կէօրուլէքէ, Բապպ գա-
փունուն իւսթիւնուն կէջէճէք,
վէ խարապ էսիճիյնի եվէրինի-
դէ՝ հէլաք իթմէք իշին՝ կիրմ-

24 յէ քոյ վէրմէյէճէք տիր : Վէ
պու շէյն՝ քէնտինէ վէ օղուլըս-
ընա գանուն տէյիւ էպէտէտէք

25 սաղլայաւընը : Վէ վադի՝ օլա
քի՝ Բապպն տէտիյն կիպի սի-
դէ վէրէճէյն տիյարա վարաը-
ղնըլուս, պու իրըմէթի սագ-

26 լայաւընը : Վէ վադի՝ օլա քի
օղուլարըրըլսիդէ՝ Պու իրըմէթ-
տէն մէրամընըլ նէ՝ տիր տէտի-

27 իւրիստէ, տէյէտինիդ քի՝ Պու
Բապպա Պասէք գուրպանըտըր-
չին քի Մըսըրը հէլաք էթաի-
յի գէման՝ Մըսըրտա իւրայէլ
օղուլարընն եվէրի իւսթիւն-
տէն կէչաի, վէ էվէրիմիլ խէ-
լաս էյէտի . վէ գափմ էյիլիպ՝

28 սէճաէ գըրըր : Ընտէն իւրայէլ
օղուլարը կիթաիլէ, վէ Բապ-
պըն Մափսէսէ վէ Նհարոնա էմը
էթտիյն կիտի էյէտիլէք . էօյ-
լէ էյէտիլէք :

29 Վէ վադի՝ օլուս քի՝ կէճէ ետ-
ընընտա Բապպ Մըսըր տիյա-
րուն հէր իլէ սօղուլու վուր-
ուս . թաիլթը իւլէրինսէ օթու-
րան փարասունն իլէ սօղուլուն
տան թա զընաանտաքի էսիլին
իլէ սօղուլունա վէ Ճիւմէն հայ-
վանըն իլէ սօղանընա վարընճա :

30 Վէ կէճէլէյն՝ փարասուն վէ օ-
նուն ճէմի՝ գուլարը հէմ աիւ-
թիւն Մըսըր էհայինի գալգար,
վէ Մըսըրտա սիրպէյիլէք Ֆէր
հաս օլուս . զիրա էվէօգ ի-
տի քի՝ իշինտէ էօիւ օլմայա :

31 Իմոի կէճէ իլէ Մօլսէսի վէ

Նհարոնա չաղըրըլ տէտի . Գալ-
գըն, կէրէք սիգ կէրէք իւրա-
յէլ օղուլարը պէնիմ գափմըմըն
արասընտան ջրգըն, վէ տէտիյն-
նիդ կիպի Նհարոնա իւլտաթ
էթմէյէ կիտին : Սիրելէրինի 32
դի տաիլի՝ հէմ սըրըրարընըրը
տէտիյնիլ կիտի ալապ կիտին .
վէ պանա տաիլ խայր տուս՝
էյէյն : Մըսըրըլար տաիլ 33
գափմը գըլլատըլ՝ ծըլարը մէմ-
լէքէթտէն էօլլամաղա աճէլէ
էթտիլիլէր իտի . զիրա տէտի-
լէր քի՝ ճէփիմիլ էօլլէրիլ : Վէ 34
գափմ խամուրունն մայայէ կէլ-
մէզտէն էվէլէ՝ խամուր թէքնէ-
լէրի՝ ումուղարը իւլէրինն էս-
վապարը իլէ սարըմըլ օլարապ
գալարըլարը : Վէ իւրայէլ օ- 35
ղուլարը Մօլսէսին սէօղիւնէ
կէօրէ էյէտիլէր . վէ Մըսըր-
ըլարտան կիւմիւլ շէյլէ վէ ալ-
թուն շէյլէր վէ էսփապար տի-
լէտիլէր : Վէ Բապպ գափման՝ Մը 36
սըրըրարընն իսղարընտա լուծֆ
վէրաի, շէյլէ քի Մըսըրըլար օն-
լարտա տիլէթաիլէր . վէ ծըլար
Մըսըրըլարը սօյտու :

Իմոի իւրայէլ օղուլարը Ռամ 37
սէսաէն Սոկըմլթա կէօջուլ-
լէր . ջօճուղըրտան մանտա ալ-
թը էիւղ պին գասաթ էայա էր-
քէքէլը իտի : Վէ ծըլար իլէ պէ 38
րապէր պիր ջօգ գարընըգ գա-
լապուլըգ տաիլի ջըքար, հէմ քօ-
յունլար վէ սըղըրլար սիրիւսիւ
ղայէթ ջօգ իտի : Վէ Մըսըր 39
տան ջոգարաըլարը խամուր-
տան մայասըլ փիտէլէր փիլըր-
տիլէր, զիրա մայայէ կէլմէմիլ
իտի . չին քի Մըսըրտան քօ-
վուլտուգարընտա էյէլմէյէ
գատիր տէյիլէր իտի . վէ քէն-
տիլէրինն զտիրէն տաիլի հաղըլ-
լամամըլար իտի :

Վէ իւրայէլ օղուլարընն Մը 40
սըրտա սաքին օլմարընն միւս

- տէթի՝ տէօրթ եիւզ օթուզ երլ
 41 Իտի: Վէ վագի՝ օլտու. քի տէօրթ
 եիւզ օթուզ երլն սօնունտա՝
 հէման օլ կիւնտէ՝ Բապպըն
 ճիւմէն ապերկէրի Մըսըր տի.
 42 Եարընտան չըգար: Պու՝ Բապպ
 իջին տագլանաճագ պիր կէճէ
 տիր, ղերա օնլարը Մըսըր տի.
 Եարընտան չըգարտը. պու՝ ճիւմ
 լէ Իսրայէլ օղուլլարընտան տէվը.
 Լէրինճէ Բապպըն սագլանա.
 ճագ կէճէսի տիր:
 43 Վէ Բապպ Մովսէսէ վէ Ա.
 հարոնա տէալի քի՝ Պասէքին դա.
 նունու պու տուր. Օնտան հիչ
 44 պիր եսպանճը եէմէյէ. Ամնա
 պիր քիմսէնին ագչէ իլէ պաթուն
 ալընմըլ հէր դուլու՝ օնու սիւն.
 նէթ էթտին իսէ, օլ ղէման օ՝
 45 օնտան եէյէ: Եսպանճը վէ
 իւճըրթի խըզմէթգեար՝ օնտան
 46 եէմէյէ: Պի՝ր էվտէ եէնիլէ.
 օլ էթտէն էվտէն տիշարը չըգար.
 մայասըն. վէ օնուն աալա քէ.
 47 միլինի գըրմայասընըլ: Օնու՝
 Իսրայէլին ճիւմէն ճէմաաթը
 48 էյլէյէ: Վէ էանընտա պիր Լա.
 պանճը միւսաֆիր օլուպ՝ Բապ.
 պա պասէք էաէճէք օլուր իսէ,
 օնուն հէր երքէյի սիւննէթ օ.
 լունա, վէ օլ ղէման օնու էյլէ.
 մէյէ եագլաշա, վէ տիյարըն
 եէրլիսի կիպի օլա. ամմա հիչ
 պիր սիւննէթսիլ՝ օնտան եէմէ.
 49 յէ: Եէրլիյէ վէ արանըզտա
 միւսաֆիր օլտա եապանճըյա չէ.
 50 Թիաթ պիր օլա: Վէ ճիւմէն
 Իսրայէլ օղուլլարը՝ Բապպըն
 Մովսէսէ վէ Ահարոնա թէնպիհ
 էթտիյի կիպի էյլէտիլէր. էյլէ
 51 էյլէտիլէր: Վէ վագի՝ օլտու. քի՝
 հէման օլ կիւնտէ Բապպ՝ Իս.
 րայէլ օղուլլարընը օնլարըն ա.
 քէրլէրլինճէ Մըսըր տիյարըն.
 տան չըգարտը:

ՊԱՊ ԺԳ

1 1 Է Բապպ Մովսէսէ սէյլէ.
 2 Եիպ տէտի. Իսրայէլ օղուլլա.
 3 րընըն արասընտա՝ կէրէք ատէմ
 տէ կէրէք հայվանտա հէր անա
 4 րահմինի աջան՝ ճիւմէն իւ.ք. տօ.
 5 ղուշու պանա թագտիս էյլէյէ.
 6 սին. օ պէնիմօլա: Վէ Մով.
 7 սէս գալմա տէտի. Մըսըրտան
 8 գուլլուպ էվինաէն պու չըգարտը.
 9 ղընըլ կիւնիւ խաթըրընըտա
 10 տագլայտընըլ. ղերա Բապպ սի.
 11 ղի սուրտան գուվէթի էլի.
 12 լէ չըգարտը. իմաի մայալը էպէ.
 13 եէնիլէյէ: Սիլ պու կիւն չըգ.
 14 տընըլ, Ապպա այլնտա: Վէ
 15 վագի՝ օլա. քի՝ Բապպ սէնի Գա.
 16 նանլըլարըն վէ Գէսլիլէրին վէ
 17 Ամրհուլլարըն վէ խէլիլէրին
 18 վէ Յէբուլուլլարըն տիյարընա՝
 19 սանա վէրէ տէյիւ պապալարը.
 20 նա եէմին էթտիյի սիւս վէ
 21 պալ ագան տիյարա կէօթիւր.
 22 տիւյիւնտէ, օլտէմ պու խըզ.
 23 մէթի պու պտա իճրա էաէսին:
 24 Եէտի կիւն խամուրուլլ էէյէ.
 25 սին, վէ եէտինճի կիւնտէ՝ Բապ.
 26 պա պոյրամ օլա: Օլ եէտի
 27 կիւնտէ խամուրուլլ էէնիլէ.
 28 վէ էանընտա մայալը կէօրիւնմէ.
 29 յէ, հէմ էանընտա ճիւմէն սի.
 30 նօրունտա մայալ կէօրիւնմէյէ:
 31 Վէ օլ կիւնտէ օղունա նագլէ.
 32 տիպ տէյէսին. Պու՝ Մըսըր.
 33 տան չըգարտընտա՝ Բապպըն պա.
 34 նա էթտիյի իջին տիր: Վէ
 35 սանա էլլինի իւզէրինէ նիշան ի.
 36 ջին՝ վէ կէօղէրինին արասըն.
 37 տա եատիկեար իջին օլա, թա.
 38 քի Բապպըն շէրիաթի աղըն.
 39 տա օլա. ղերա Բապպ սէնի Մը.
 40 սըրտան գուվէթի էլ էլլէ չը.
 41 գարտը: Վէ պու գանունու երլ.
 42 տան երլա վագիթընճա սագլա.
 43 յասըն: Վէ վագի՝ օլա. քի՝ Բապպ

- անան վէ պապալարնա եւմին
էթտիյի կիպի՝ սէնի Գանանը
լարն տիյարն կեօթիւրմէս
12 ընու սանս վէրտիքսէ, ճիւմէ
անա լահմի աշանը՝ Բապպ ի-
չին այլարսն. վէ էտինէճէ-
յին հայվանն ճիւմէ իւք տօ-
լան էրքէքէրի՝ Բապպն ուր :
13 Վէ էշէյին հէր իւք տօլանը-
նը՝ գուզու իւէ ֆիտա էտէսին,
վէ էյէր ֆիտա էթմէղ ի-
սէն, էնկէսինի գրարսն. վէ
օղուլարնա տտէմին հէր իւք
14 տօղուլուու ֆիտա էտէսին : Վէ
վագի՝ ուր քի՝ էարն օղուն սա-
նա՝ Պու նէ՝ տիր տէյիւ՝ սօրար
իսէ, ընա տէյէսին քի՝ Բապպ
պիղի Մըսըրտան՝ գուլուգ է-
վինտէն գուվէթի էլ իւէ չըգար-
15 տը : Վէ վագի՝ օլուու քի՝ ֆա-
րաւոնուն պիղի սալը վէրմէյէ
հիւճինէ կէմէք իւէ, Բապպ
Մըսըր տիյարնա հէր իւք տօ-
ղուլու՝ տտէմին իւք տօղուլուն-
տան հայվանն իւք տօլաննա-
տէք՝ էօլաւաւաւ. ընուն իչին
պէն՝ հէր անա լահմինի աշան
էրքէյի՝ Բապպա գուրպան էտէ-
րիւ, վէ օղուլարնմին հէր իւք
տօղուլուու ֆիտա էտէրիւ :
16 Վէ էլիին իւգէրինէ նիշան ի-
չին՝ վէ կէօղէրինին արասն-
աւ ալն պալը իչին ուր. զիրա
Բապպ՝ պիղի Մըսըրտան գուվ
վէթի էլ իւէ չըգարտը :
17 Վէ վագի՝ օլուու քի՝ ֆարաւոն
գավմը սալը վէրտիյինտէ՝ Աւ-
լահ ընարը ֆղալըլար տիյարը
էօլունտան կեօթիւրմէսի, օէա-
դըն իտի իսէ տէ, զիրա Ալահ
տէսի քի՝ Օլմայա գավմ ճէնք
կէօրմէք իւէ, փիշման օլուպ Մը-
18 սըրա տէսնէ : Վէ Ալահ գավ
մը՝ Դըզը տէնիղ չէօլին էօլուն
տան տօլալարտը. վէ Խարայէ
օղուլարը Մըսըր տիյարնաւան
19 ճէնկէ հազըր չըգարտը : Վէ

Մովսէս Յովսէփին բէմիքէրինի
պէրապէրինճէ պալը. զիրա օ՝
Խարայէլ օղուլարնար անա ու-
էնէմին իւէ պալլարը պէմիշ ի-
տի քի՝ Էլպէթթէ Ալահ սիգի
զիյարէթ էտէճէք տիր. վէ պէ-
նիւք բէմիքէրիւ պուրատան պէ-
րապէրինիլճէ չըգարտանըգ :
Վէ Մովսէստան կէօլուպ՝ 20
Ոթոմտա չէօլուն քէնարնտա
գոնտուլար : Վէ Բապպ կիւն 21
տիւզին պուլթթ տիրէյինտէ
ընարա էօլու կէօթէրմէյէ՝ վէ
կէճէլէյին աթէշ տիրէյինտէ
ընարա պտրնըգ վէրմէյէ՝ էօն-
լէրինճէ կիտէր իտի, քի կիւն
տիւզ վէ կէճէ կիտէլէր : Ղիւն 22
տիւզին պուլթթ տիրէյինի՝ վէ
կէճէլէյին աթէշ տիրէյինի գավ-
մին էօնիւնտէն էքսիք էթմէտի :

Պ Ա Պ Ժ Դ

Վէ Բապպ Մովսէսն սէյլէ 1
յիւ պէտի. Խարայէլ օղուլարը 2
նա սէյլէ քի, տէօնիւպ ֆիտի-
րօթ էօնիւնտէ՝ Մագգոլ իւէ տէ-
նիղին արասնտա գօնալար. Բէ-
էղսէփոնուն էօնիւնտէ՝ ընուն
գարըսընտա տէնիղին էանընտա
գօնուն : Վէ ֆարաւոն Խարա 3
յէլ օղուլարնուն հագգընտա
տէյէճէք քի՝ Օնլար տիյարտա
էօնա շաշըրմըլար տըր. չէօլ
էթրաֆլարնը գափատը : Վէ 4
ֆարաւոնուն էիւրէյինի սէրթ-
լէտէճէյիւ, վէ արալարնճա
տիւլէ. վէ պէն ֆարաւոնտա
վէ ճիւմէ ընուն օրտաւունտա
իղլէթլէնէճէյիւ, վէ Մըսըր-
լըլար պիւլէր քի՝ Բապպ պէն
իւ. վէ ընլար էյլէ էյլէտիլէր :
Վէ գավմ գաշտ տէյիւ Մը 5
սըր ֆատիշահընա խապէր վէ-
րիտիքսէ, ֆարաւոնուն հէմ
գուլարնուն էիւրէյի գավմն
հագգընտա տէյիւլիւպ՝ տէտի-

- էր . Գու Էթտիյիմիւն նէ՞ տիր
քի՛ Խորայէլի պիղէ գուլուպ Էթ-
6 միքտէն սաւը վերտիք : Իմսի գո-
ջուսունու գոջուու , վէ պէրու
7 պէրինձէ գալմիւն աւար : Հէմ
ալթը երեզ սէշիմիւն գոջուար՝
վէ Մըսըրն ճիւմէ գոջուարը-
նը՝ վէ շուարն հէփիսիին իւ-
8 զէրինէ ճէմքճիւնը աւար : Վէ
Բապայ Մըսըր փաաիշաճը փա-
րաւոնուն եիւրէյինի սէրթէլթ-
աի , վէ Խորայէլ օղուլարնն
արաւնա տիւշաիւ . Խորայէլ օ-
ղուլարը իսէ եիւճէլիւն էլ իւն
9 չըգարար : Իմսի Մըսըրըսը
օնլարն արտընա տիւշապ՝ փա-
րաւոնուն ճիւմէ աթլարը՝ գո-
ջուարը՝ հէմ օնուն աթլարը
վէ օրաուսու՝ օնլարա տէնիզէ
եազըն Փիաիթթ Էանընտա Բէ-
նզսփոնուն հօնիւնաէ գնմուշ
իբէն Էէթիշտիւն :
10 Վէ փարաւոն Էագլաշնձա՝
Խորայէլ օղուլարը կէօղէրինի
գաւարտըլար , վէ իլթէ արա-
լարնտան Մըսըրըսը կէլիյօր
իտի , վէ ղայէթ իւն գօրգաու-
լար՝ վէ Խորայէլ օղուլարը Բապ-
11 պա Ֆէրեաա Էթտիւնը : Վէ
Մովսէսէ տէաիւնք քի՛ Մըսըր-
աա մէգարար օ՛մաաղը իջն
մի պիղէ չէօլաէ Էօլմէյէ կէթիւ-
աին . աիղէ Մըսըրտան չըգար-
մապ իւն՝ աիղէ պու Էթտիյին
12 նէ՞ տիր : Մըսըրաա սանա՝ Պի-
ղէ գոյվէր Մըսըրըսըրա գուլ-
ուպ Էաէլմ , վրա պիղէ չէօլ-
աէ Էօլմէսէն իսէ Մըսըրըսա-
րա գուլուպ Էթմէսի Էվաա աըր
տէյէրէթ՝ սէյլէտիյիմիւն սէօղ
13 պու աէյի՛լ մի : Վէ Մովսէս
գալմաա աէտի . Գօրգման , սու-
րուն , վէ Բապարն սիղէ պու
կիւն Էաէճէյի իսէլաարնը կէօ-
րին . ղերա պու կրան կէօր-
տիյիւնիւզ Մըսըրըսըր Էպէ-
տէն արթըպ պիւր սուշա կէօր-

մէյէճէք սինիլ : Բապպ սիղն 14
իչիւն ճէնք Էաէճէք , վէ սիլ
սուս օլուն :

Վէ Բապպ Մովսէսէ տէտի . 15
Գանա նէ՞ Ֆէրեաա Էաէրսին .
Խորայէլ օղուլարնա սէյլէք քի՛
կէօշիւնէր : Վէ սէն ա՛սանը 16
գալար , վէ Էլնի տէնիղն իւ-
զէրինէ ուղասըս՝ շու Էար . վէ
Խորայէլ օղուլարը՝ տէնիղն օր-
թաղնտա գարատան եիւրիւ-
սիւնէր : Գէն իսէ , իլթէ պէն՝ 17
Մըսըրըսըլն եիւրէյինի սէրթ-
էտէյիմ , վէ օնլարն արտընա
վարար . վէ պէն Փարաւոնաա
վէ օնուն ճիւմէ օրաուսունաա՝
գոջուարընտա վէ աթլարընտա
ի՛գզէթէնէյիմ : Վէ պէն փա- 18
րաւոնաա գոջուլարնտա վէ աթ-
լարընտա ի՛գզէթէնտիյիմաէ ,
Մըսըրըսը պիւնէլք քի՛ Բապպ
պէն իմ :

Վէ Խորայէլն օրաուսու Էօ 19
նիւնձէ կիտէն Ալաշն մէլէյի
գալար՝ շուարն արտընա կիթ-
տի . վէ պուլուծ տիրէյի Էօն-
լէրինտէն գալար՝ օնլարն ար-
տընաա սուրաա : Վէ Մըսըր . 20
լըլարն օրաուսու իւն Խորայէլ
լիւր օրաուսունուն արաւնաա
վարմապ իւն՝ Մըսըրըսա պու-
լուծ վէ գարանլըպ օլաու , աւ-
մա Խորայէլիւնէն կէճէլէյին ա-
տընլըպ վէրիւ իտի . վէ պիւթիւն
կէճէ պիւր պիւրինէ Էագլաշնա-
ալար :

Վէ Մովսէս տէնիղն իւզէրի 21
նէ Էլնի ուղաթաղ , վէ Բապպ
տէնիղն պիւթիւն կէճէ՝ շէտիտ
կիւնաօղուսու Էէլի իւն Էիւ-
րիւթտիւ , վէ տէնիղն գարապ
տէօնաերտի , վէ սուլար Էարըլ-
ալար : Վէ Խորայէլ օղուլարը 22
տէնիղն օրթաղնաա գարատան
եիւրիւտիւր . վէ սուլար օն-
լարն սաղնաան վէ սօղունաան
սիվար օլաու : Վէ Մըսըրըսը 23

ծնարք գովալատըլար . վէ փարտ
ւնուն ճիւղէ աթլարը՝ դօշու
լարը՝ վէ աթլարը ծնարքն ար
տրնձա տէնիղն օրթասընտա

24 երկրեւտիւք : վէ վազի՝ օշ
տու քի՝ սապահ նէվիւթինտէ
հապպ աթէշն վէ սլուլութուն
տիրէյինտէն Մըսըրըլարն օր
տուսունա պազար , վէ Մըսըր
ըլարն օրտուսունու սըգէթէ

25 սալար : վէ դօշուլարն թէ
քերէքէրին չըգարար վէ ծնա
րը կիւճիւք իւէ էնէի սիւրտիւ
տիւ . վէ Մըսըրըլար տէտիւք
քի՝ Խարայէլն իծօնունտէն գա
չալըմ . զիրա հապպ՝ ծնար ի
չիւն Մըսըրըլար իւէ ճէնք է
տէյօր :

26 վէ հապպ Մովսէս տէտի .
Ելնի տէնիղն իւզէրինէ ու
ղաթ , վէ սուլար Մըսըրըլա
րն իւզէրինէ՝ ծնարքն գօշուլա
րն իւզէրինէ՝ լիթաթլարը իւ

27 զէրինէ տէտէն : վէ Մովսէս
էլնի տէնիղն իւզէրինէ ու
ղաթար , վէ սապահա գարը՝
տէնիղ քէնտի հիւթիւթիւ տէտ
տիւ , վէ Մըսըրըլար գաչար
իքէն ծնա օղատըլար . վէ հապպ
Մըսըրըլար տէնիղն օրթասը

28 նա սիւքտի : վէ սուլար տէօ
շիւպ՝ դօշուլարը վէ աթլարը՝
էանի արտարնձա տէնիղէ կի
րէն փարաւնուն ճիւղէ օրտու
սունու էօրթտիւք . վէ ծնա
րն պիրիսի պիւէ գալմատը :

29 Ամմա Խարայէլ օղուլարը տէնի
ղն օրթասընտա գալատան կի
տէրէր իտի , վէ սուլար ծնա
րն սաղընտան վէ սուլանտան

30 տիվար իտի : վէ հապպ օշ կիւն
տէ՝ Խարայէլ Մըսըրըլարն է
լինտէն դուրթարը . վէ Խարա
յէլ Մըսըրըլար տէնիղն քէ

31 նարնտա էօրթէ կէօրտիւ : վէ
Խարայէլ հապպն Մըսըրըլար
իւզէրինէ էթտիսի աղիւ ին

կէօրտիւ . վէ գալմ հապպտան
գօրգուպ՝ հապպա վէ գուլու
Մովսէսն ինանարար :

ՊԱՊ ԺԵ

() լաւմ Մովսէս վէ Խարա

յէլ օղուլարը հապպա պու ի
լահիյի օղուտուլար , վէ սէջ
լէյիս տէտիւք . հապպա իլահի
օղուլարը . զիրա աղամէթ իւէ
մուաղզամ օլտու . աթը վէ պի
նիճիսին տէնիղէ աթար : հապպ՝

2 գուվէթիւմ վէ թէպպիհիմ տըր ,
վէ պէնիմ խէլարմ օլտու . Եւ
լահիմ օ տուր , վէ ծնա սէնալէր
գըլաճալըմ . պապամն Սլա
հը տըր , վէ ծնու էրէճէլտէճէ
յիմ : հապպ ճէնք էրի տիր ,

3 օնուն իսմի ԵՅՈՎԱ տըր : Վա
4

րուսուն գօշուլարնը վէ օր
տուսունու տէնիղէ աթար . վէ
ծնուն սէլիւմի ճէնքճիլէրի Գը
ղըլաէնիղէ պաթարըլար : Օնլա

5 րը էնկիւլէր էօրթտիւ . թաշ
կիպի տիպլէրէ էտտիւք : Սաղ
էլնի էա՝ հապպ՝ գուվէթ իւէ
ճէլլը օլտու . սաղ էլնի էա՝
հապպ՝ տիւլմէնի էպիսի : վէ

7 աղամէթին չօղուլու իւէ սա
նա գարը տուրանլար խարապ
էթտին . զաղասընը կէօնտէր
տին , ծնարը սաման կիպի թէ
լէֆ էթտի : վէ նէֆէսինին

8 իւֆիլմէնի իւէ սուլար հըղըլա
ր . աղմէթըլար հըղըն կիպի
տուրտուլար . տէնիղն օրթա
սընտա էնկիւլէր տունուլար :

9 Տիւլմէն տէտի . Գօլալարըմ՝ էէ
թիլէյիմ՝ էաղմալար միալաշ
յիմ . ճանըմ ծնարտան տօյա ,
Դըլաճըմ չէքէյիմ , էլնիմ ծնարը
ղապթ էտէ : Եւլնի իւէ իւֆիւր

10 տին , տէնիղ սնարը էօրթտիւ .
գօրղու սուլարա գուրղուն կիպի
պաթարըլար : Եա՝ հապպ՝ ալ
11 լահարտա սէնին կիպի . քիմ

- վար . սէնին կիպի ա՛ղղեքեան
 ճէլլէ՛ թէսպիհամթան հիյպէթ-
 լու՛ միւճիղաթէր գըլան քիմ՝
 12 վար : Սաղ էլինի ուղաթարն ,
 13 եէր ծնլարը եուծառու : Պու
 գուրթարողն դավմը ինայե-
 թին իլ գուլաղուղատըն . գուա-
 րէթին իլէ ա՛ղղէլլինին մէսքեա-
 14 նընա կէօթիւրտին : Գավմէր
 իշափալտիթրէշէ՛ճէքէր . Փղա-
 ւըլար էհալիսինի աղըր թուծ-
 15 տու : Օլտէմ Եղովմուն պէյ-
 լէրի իղթերապէ տիւշէճէքէր .
 Մովաբըն գուառնէթ սահիպլէրի-
 նի տիթրէմէ թուծաճադ . Բա-
 նանըն ճիւմլէ սաքիլէրի երի-
 16 յէճէքէր : Իւղէրլէրինէ գոր-
 գու վէ տիթրէմէ տիւշէճէք .
 դօլունուն պէօլլէքիլինտէն
 թաշքէսիլէճէքէր , թա գավ-
 մըն կէշինճէ յէտէք , եա՛ Բապպ ,
 թապու էտինտիլին գավմըն կէ-
 17 շինճէյէտէք : Օնլարը կէթիւրէ-
 ճէքսին , վէ միւրասընըն տաղըն-
 տա ծնլարը տիքէճէքսին , քէն-
 տինէ օթուրմաղա եափաղըն
 մէքէտնընտա եա՛ Բապպ , սէ-
 նին էլէրինին պինա էթտիյի
 Մագտէսէտէ եա՛ Եֆէնտիմ :
 18 Բապպ էպէտ իւլ ապատ փա-
 տիշահլոգ սիւրէճէք :
 19 Զիրա փարաւունուն աթլարը՝
 դօջուլարը իլէ վէ աթլարըր ի-
 լէ տէնիղէ կիլտի , վէ Բապպ
 տէնիղին սուլարընը իւղէրլէրի-
 նէ տէճտէքտի . աւմա խրայե-
 լին օղուլարը տէնիղին օրթա-
 սընտա գարատան եիւրիւտիւ-
 լէր :

- 20 Խամի Ահարնուն գըզ գարըն-
 տաջը Մարիամ վէյլամպէրէ՛
 տայիւրէյի էլինէ ալըր . վէ
 ճիւմլէ գարըլար տայիւրէլէր ի-
 լէ վէ րազսէր իլէ ծնուն առ-
 21 տընճա չըգարըր : Վէ Մարի-
 տա՛ ծնլարա ճէվապ վէրտի . Բապ-
 պա իւրահի օգույուն , զիրա ա՛-

ղամէթ իլէ մուա՛ղղամ օլտու .
 աթլըր վէ պինիճիսինի տէնիղէ
 աթալը :

Անտէն Մովսէս Իսրայէլի Գը 22
 զըլ տէնիղան կէօջիւրտիւ , վէ
 Սուր չէօլիննէ չըգարըր . վէ
 իւջ կինն չէօլտէ կէդտիւր , վէ
 սու պուլմատըլար : Վէ Մեուա 23
 յա կէլտիքէրինտէ՛ Մեուանըն
 սուլարընտան իլէմէղէր իտի ,
 զիրա աճը իտիւր . ծնուն իլինն
 ծնուն ապըրը Մեուա դօտուլար :
 Վէ գավմ՝ Նէ՛ իլէլմա՛ տէյէրէք՝ 24
 Մովսէսէ գարջը մըրըլտանաղ-
 25 լար : Վէ օ՛ Բապպա Ֆէրետա
 էթտի . վէ Բապպ ծաա պիր ա-
 ղաճ կէօսթէրտի , քի սուլարա
 դօտուղու կիպի՛ սուլար թաթ-
 լըլանաղար : Օրատա ծնլարա
 գանուն վէ շերաա թ վէրտի , վէ
 օրատա ծնլարը սընայըպ տէտի .
 Էյէր ոէն Բապպ Ալլահընըն 26
 սէօղլինի տիգդաթ իլէ տինկ-
 լէյիպ՝ ծնուն նազարընտա տօղ-
 27 լու օրանը իլէր իսէն) վէ թէն-
 պիհլէրինէ գուլագ վուրուպ՝
 ճիւմլէ գանունլարընը ոագլարի-
 սէն , Մըսըրըն իւզէրինէ աալ-
 տըղըմ մա՛րաղարըն հիջ պիրի-
 սինի սէնին իւզէրինէ սալմա-
 յաճաղըմ . զիրա սանա շիֆա
 վէրէն Բապպ պէն իմ :

Անտէն Եղմէ կէլտիւր . վէ 27
 օրատա ծն իլի սու փունկարը՝
 վէ էէթմիշ խուրմա աղաճը վար
 իտի . վէ օրատա սուլարըն եա-
 նընտա դօնտուլար :

ՊԱՊ ԺԶ

Վէ Եղմմաէն կէօջիւպ՝ Իս-
 րայէլ օղուլարընըն ճիւմլէ ճէ-
 մաա՛թը Մըսըր տիյարընտան
 չըգմալարընըն իլինճի պրնտա՛
 այըն ծն պէշինճի կիւնիւտէ Ե-
 ղիմ իլէ Սիւնանըն արասընտա
 օլտա Սին չէօլիննէ կէլտիւր :

- 2 Վէ իսրայէլ օղուլարնն ճիւմ
լէ ճէմաւ թը չէօլտէ՝ Մովսէսէ
գարջը վէ Ահարոնա գարջը մը
3 բըլտանաւարը . Վէ իսրայէլ օ-
ղուլարը օնարա տէտիւրէր . Նօ՛-
լայալը՝ Մըսըր աիյարնտա էթ
գաղաղարնն պաշնտա օթուր
տուղումուղտա՝ վէ տօյունճէ-
յէտէք՝ եէմէք եէտիյիմիդտէ՝
Բապպըն էլի իլէ էօլտէ իտիք .
վիրա պիղի պու չէօլէ չըգարսը
նըղ, պէ ճիւմէ շու ճէմաւ թը
աճըրտան էօլտիւրէսինիլ :
- 4 Վէ Բապպ Մովսէսէ տէտի .
իլթէ պէն՝ սիղէ կէօթսէն էք-
մէք ետուլարըրըմ, վէ դավմ չը-
գըպ՝ կիւն պէ կիւն լաղըմ օլանը
տէվէրէ . չէօլէ քի չէրիւ թըմ
սա երիւրիւրէ՛րմի՝ երիւրիւմէ-
լէ՛րմի տէյիւ օնարը սընայըմ :
- 5 Վէ վագի օլա քի՛ ալթընճը կիւն
տէ կէթիւրիւրէրինի չաղըրլա-
սընլար, վէ հէր կիւն տէվէր .
տիքէրինտէն իքի գաթ օլա :
- 6 Վէ Մովսէս իլէ Ահարոն ճիւմ
լէ իսրայէլ օղուլարն տէտի-
լէր . Պու ախշամ պիւնճէք
սինիլ քի՛ սիղի Մըսըր տիյա-
րընտան չըգարսն Բապպ սըր :
- 7 Վէ սապահ՝ Բապպըն ի՛ղղէթի-
նի կէօրէճէքսինիլ, չիւն քի՛ Բապ-
պա գարջը մըրըտանտընըրը
իլթիտի . իմտի պիղ քի՛մ իղ քի՛
պիղէ գարջը մըրըտանըրընը :
- 8 Հէմ Մովսէս տէտի . Բապպ սի-
ղէ ախշամտա էէյլճէք էթ՝ վէ
սապահտա տօյունճէյէտէք էք-
մէք վէրտիքտէ, պիւնճէպիւրէլ քի՛
Բապպ սիղին օնա գարջը մըրը-
տանտընըրը մըրըմըրը իլթի-
միշտի . ամմա պիղ քի՛մ իղ . մը-
րըտանտընըրը պիղէ գարջը տէ-
յիլ, իլա Բապպա գարջը սըր :
- 9 Անտէն Մովսէս Ահարոնա տէ-
տի . իսրայէլ օղուլարնն ճիւմ
լէ ճէմաւ թընտա տէ քի՛ Բապ-
պըն հուղուրումա ապաղընսիլրա

մըրըմըրըրը իլթիմիշտի :
Վէ վագի օլտու քի՛ Ահարոն 10
Իսրայէլ օղուլարնն ճիւմէ ճէ-
մաւ թընտա տէօլէր իքէն՝ չէօլէ
սօղրու տէնտիւրէր, վէ իլթէ
Բապպըն ճէլալի պուլութտա կէօ-
րիւտիւ : Վէ Բապպ Մովսէսէ 11
տէօլէյիպ տէտի . իսրայէլ օ- 12
ղուլարնն մըրըմըրըրը ի-
լթիտի . օնարա տէօլէյիպ տէ
քի՛ Միշամ իւթիւ էթ եէյէ-
ճէքսինիլ, վէ սապահտա՝ էք-
մէք իլէ տօյաճադսընըղ . վէ պի-
լէսինիլ քի՛ Ալաշընըրը Բապպ
պէն իմ :

Վէ վագի օլտու քի՛ ախշամտա 13
պըրըրընլար չըգըպ՝ օրտույու
դափլաւարըր . վէ սապահտա՝
օրտունուն էթրաթընտա չի՛տօ
չէնտի : Վէ չիհին տէօլէնմէսի 14
գաղընճա՝ իլթէ չէօլիւն երիւր-
իւրէրինտէ պիր ուֆադ փուլ՝
եէրին իւղէրինտէ գըրաղը կիպի
ուֆադ չէյ վար իտի : Վէ Իս- 15
րայէլ օղուլարը օնա կէօրտիւր-
տէ, պիրի պիրինէ տէտիւրէր .
Պու նէ՛ տիր, զիրա նէ օլտու-
ղունու պիւմէլէր իտի . վէ Մով-
սէս օնարա տէտի . Պու՛ Բապ-
պըն սիղէ եէմէք իլին վէրտիլի
էքմէք տիր : Բապպըն սիղէ թէն 16
պիւն էթտիլի չէյ պու տուր քի՛
Հէր քէս օնտան էէյլճէյի միգ-
տարի տէվէրէսինիլ . հէր պի-
րինիլ չաորընտա օլանլար ի-
չիւն՝ ճանլարնըրըն սայըր իւղ-
ըր ատէմ պաղնա պիրէր օմէր
ալաթընըղ : Վէ իսրայէլ օղուլ 17
լարը պէօլէ էյլէտիլէր, վէ քիմի
ջօգ՝ քիմի աղ տէվէրտի : Ամմա 18
օմէր իլէ էօլտիւրէրինտէ՛ չօ-
ղու օլանըն արթմաթը, վէ աղը
օլանըն էքսիլմէտի . հէր քէս էէ-
յէճէյի միգտարի տէվէրմիշ ի-
տիլէր : Վէ Մովսէս օնարա տէ 19
տի քի՛ Հիլ պիր քիմէ օնտան
սապահտէք ալըգօմասըն : Ամ 20

- մաՄովսէսէ տինկէմէյիպ՝ պա՝
զըլարը ծնտան սապահատէք ա-
լըգառուլար . վէ փէք գուրթա-
նըպ գոգսու . վէ Մովսէս ծնա-
21 րա տարըլար : Իմաի ծնու սա-
պահատան սապահա հէր քէսքէն
տի եէյէճէյի միգաարի տէվ
շիրիրէր իտի . վէ կիւնէշ գը-
ղընճա՝ էրիւր իտի :
- 22 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ ալթընճը
կիւնտէ իբի գալծ եէյէճէք՝ Եա-
նի հէր պիրի իչին իբիշէր օմէր
տէվէ իրալէր . վէ Ճէմասթըն
Ճիւմէ պէյլէրի վարըպ՝ Մովսէ-
23 սէ խապէր վէրալէր : Վէ օ ծն-
լարա տէտի քի՝ Բապպըն սէյ-
լէտիյի պուտուր . Եարըն՝ Բապպ
իչին ըահատթըղըն ա՛ղիզ շարա-
թը աըր . փիշիւրէճէյինիղի փի-
շիւրին , վէ գայնատաճաղընը
գայնատըն , վէ Ճիւմէ սըթամըն՝
քէնտիւրինիղէ սապահա ալը-
24 գոյուպ հըֆը Էտին : Իմաի ծնու՝
Մովսէսին պույուրտուղու կիպի՝
սապահա ալըգառուլար . վէ նէ
գոգսու , նէ տէ ծնտա գուրթ
25 օլտու : Վէ Մովսէս տէտի . Օ-
նու պու կիւն եէյին , ղիրա սու-
կիւն Բապպա շաբաթ տըր . ծնու
պու կիւն սահրատա սուլմաղսը-
26 նըզ : Օնու ալթը կիւն տէվ
շիւրին . ամմա շաբաթ օրն եէ-
27 տինճի՝ կիւնտէ պուլմամաղ : Վէ
վագի՝ օլտու քի՝ եէտինճի կիւն
տէ գալմտան պա՛ղըլար տէվ-
շիրմէյէ չըգաըլար , վէ պուլմա-
28 տըլար : Վէ Բապպ Մովսէսէ
տէտի . Նիէ՛ պիր՝ Թէնպիհէ-
րիմի վէ Խօմօպըրմը սապահա
29 իսթէմէղպինիղ : Պագըն քի՝ շա-
բաթը սիղէ Բապպ վէրալի , օլ-
սէսէպալէն ալթընճը կիւնտէ սի-
լէ իբի կիւնլէք էքէք վէրի .
հէր քէս մահալինտէ օթուրտուն
եէտինճի կիւնտէ հիւքիմէ մա-
30 շալինտէն չըգամաըն : Վէ գալմ-
էէտինճի կիւնտէ ըահաթըլանտը :

Իմաի Իսրայէլ Էվի ծնուն տարնը 31
Ման գոտուլար . վէ օ՝ քիշիշ
Թօխումա կիպի պէյաղ՝ վէ լէզ-
շէթի պալը ք փիտէ կիպի իտի :

Վէ Մովսէս տէտի . Բապպըն 32
սույուրտուղու շէյ պու սուր-
քի՝ Պունասան պիր օմէր տուլու-
րուն , քի տէվլէրինիղէն հըֆը
օլունա . Թա քի ծնլար՝ սիղի Մը-
սըր տիյարընտան չըգաըրըմ
լէման՝ սիղէ չէօլտէ եէտիրտի-
յիմէքէյի կէօրէլէր : Վէ Մով- 33
սէս Ահարոնա տէտի . Պիր տէս
Թի ալ , վէ իչինէ պիր օմէր տ-
լուսու մաննաա գօ . վէ ծնու՝
տէվլէրինիղէն սապահաթ ի-
չին Բապպըն հուղըրունա գօ :
Վէ Ահարոն Բապպըն Մովսէսէ 34
Էսր էյլէտիյի կիպի՝ ծնու սապ-
լանմաղ իչին շէհատէթին էօ-
նիւնէ գոտու : Վէ Իսրայէլ օ . 35
ղուլարը մաննաալը գըրգ եըլ
եէտիլէր , Թա սաքին օլունմաշ
եէրէ կէլինճէյիտէք . մաննաա-
յը Թա Բանան տիյարընը սի-
նօրունա կէլինճէյիտէք եէտի-
լէր : Վէ օմէր Էփանըն օն փայըն 36
պիր փայը աըր :

ՊԱՊ ԺԵ

Վէ Իսրայէլ օլուլարընը 1
Ճիւմէ Ճէմասթը Բապպըն սէօ-
ղու իւղո՛ կէօլէրինէ կէօրէ՝
Սին չէօլունտէն կէօլտիւլէր . վէ
Ռափիգիմաէ գօնտուլար . վէ
գալմիչին իչէճէք սու եօգ իս-
տի : Վէ գալմ Մովսէս իլէ չէ- 2
քիշիպ տէտի քի՝ Պիղէ սու վէր ,
քի իչէլմ . վէ Մովսէս ծնլարա
տէտի քի՝ Պէնիմ իլէ նիչին չէ-
քիշիրսինիղ . Բապպը նիչին
սընարսընը : Վէ գալմ օրատու
սույա սուսաաը , հէմ գալմ
Մովսէսէ դարը մըրըլանըպ
տէտի . Պիղի պունո՛ն իչին մի 3
Մըսըրտան չըգաըրտըն , քի պիղի

վէ օղոււարմբդ վէ սիւրիւնէրի
միգի սուսուզուգտան գրբաւորն :
4 Վէ Մովսէս Բապայա Ֆէր-
եատ էտիպ սէտի.քի՛ Գու գաւ
մա նէյլէյիմ. աղ տահա՛ պէ.
5 նի թաղարար : Վէ Բապայ Մով-
սէսէ տէտի . Գաւմըն էսիւննէ
կէչիպ՝ պիլէնճէ Իսրայէլ իսթի-
յարարընտան ալ , հէմօ՛ ըր-
մաղը վուրտուղուն ա՛սանը էլի-
6 նէ ալ վէ կիթ : Իլթէ պէն Գո-
րեբաէ գայանըն իւզէրինտէ՛ օ-
րատա սէնին էսիւննաէ տուրու-
րում , վէ գայոյա վըր , վէ օն-
տան տուար չըգաճաղար , վէ
գաւմիւն . վէ Մովսէս Իս-
րայէլն իսթիյարարընն կէօզ-
լէրի էսիւննաէ էջէ էյլէտի :
7 Վէ օ մահալին աւըր Մատա՛
վէ Մերիպա գօտու , Իսրայէլ
օղոււարընն նիգա՛ էթաիքլէրի
իչիւն , վէ Բապար սրնայրա՛ Ա-
րամբգաա Բապա վա՛րմը Եօխաա
հօ՛գ մու տէսիքլէրի իչիւն :
8 Անտա Մմաղէկ կէլիպ՝ Ուա-
վիգիմաէ Իսրայէլիէ ճէնք էթ-
9 աի : Վէ Մովսէս Եսուոյա տէ-
տի . Գիգէ առէմէր սէչիպ՝ Ա-
մաղէկ իլէ ճէնք էթմէյէ չըգ .
եարըն պէն՝ Ալահըն ա՛սաար
էլիմաէ օլարադ՝ Թէմէնին պա .
10 չընաա տուրաճաղըմ : Վէ Եե-
տու Մովսէսին օնա՛ Ամաղէկ ի-
լէ ճէնք էթմէյէ տէտիյի կի-
պի էյլէտի . վէ Մովսէս՝ Ահա-
րոն՝ վէ Ով՝ պայըրն թէմիէ .
11 սինէ չըգարըր : Վէ վագի՛ օ-
լուր խի . քի՛ Մովսէս էլէրինի
գալըրըրաղճա , Իսրայէլ էնէնք
12 խի . վէ էլէրինի էնտիւրտիքճէ ,
Ամաղէկ էէնէր խի : Վէ Մով-
սէսին էլէրի աղըր օմաղ իլէ ,
սիւր թաշ աղպ ալթընա գօ-
տուար , վէ օ՛ իւզէրինտէ օ-
թուրտու . վէ Ահարոն իլէ Ով՝
պիւրի պիւր հաւընտան վէ պի-
րի օպիւր հաւընտան՝ օնուն էլ

լէրինի տայաթաղար , վէ կի-
նէշ պաթընճայէտէք էլէրի
պէրգէրար գալուր : Վէ Եսուա՛ 13
Ամաղէկի վէ օնուն գալմընը
գըրճ աղգընտան կէչիքտի : Վէ 14
Բապա Մովսէսէ տէտի . Գու-
նու զիբը իչիւն . քիթապա հաղ ,
վէ Եսուանուն գալաղարընա
գօ , քի Ամաղէկին զէրբինի կէօ-
յիւն ալթընտան պիւթիւլիյէ
մահվէտէճէյիմ : Վէ Մովսէս 15
սիւր մէղպաճ էափուր , վէ տու-
ըր Եհօվանիսի գօյուպ՝ տէտի .
Չիւն . քի Բապա թափթընա էլ 16
գալըրար , Մմաղէկ իլէ տէմը-
տէն տէվէ Բապալըն ճէնկի օ-
լաճապ :

ՊԱՂ ԺԸ

Վէ Մովսէսին գայնաթաղ 1
Մադիան քեահինի Զլթոր՝ Ա-
լահըն Մովսէսէ վէ քէնտի գաւ
մը Իսրայէլէ ճիւմէէ էթաիյի-
նի՛ հէմ Բապալըն Մըրըրտան
Իսրայէլի չըգարուրընը իլթ-
աի : Իմաի Մովսէսին գայնա- 2
թասը Զոթոր՝ Մովսէսին գա-
րըրը Անպիօրայը ալուր , օ՛ օ-
նու կէրի կէծնաէրաթէտէն սնի-
րա . Հէմ օնուն իքի օլուանու՝ 3
քի պիւրինին աար Գեարամ ի-
տի , զիւրա օ՛ Տիյարի դուրպէթ-
ուէ դարիպ օլաում տէմիշ խի .
Վէ օ պիւրինին տար Եղիւրար 4
խի , զիւրա քէիւլիթ . Գալա-
մըն Ալահը հարաթմճըմ օլուպ՝
պէնի Փարաւանուն գըրճընտան
գուրթարա : Իմաի Մովսէսին 5
գայնաթասը Զոթոր . հէմ օնուն
օղուարըր վէ գարըրը Մովսէսէ
չէօլէ՛ օնուն գօնաուղու էէրէ
Ալահըն տաղընա կէտիւլէր . Վէ 6
Մովսէսէ տէտի . Պէն գայնա-
թան Զլթոր՝ սանա գարըն իլէ
վէ պիլէսինճէ իքի օլուա իլէ կէ-
լի յօրում : Վէ Մովսէս գայնա- 7

Թասընը դարըըլամաղա չըգտը, վէ
 ծնա թէմէննա էտիպ՝ ծնու էօփ-
 ախ, վէ սիլրի պիլրինին սաղը
 ղընը սօրուպ՝ չատըրա կիրօի-
 8 էր: Վէ Մովսէս Բապպըն Իս-
 րայէլէն էօթիւրիւ փարաւոնա
 վէ Մըսըըըլարա ճիւմէ էյլէ-
 ալիյին: Վէ Եօլաա ծնարա ճիւմ
 էէ վապի՝ օլան դաճմէթի հէմ՝
 Բապպըն ծնարը գուրթարը
 ղընը դայնաթասընա նագը էթ-
 9 աի: Վէ Յոթոր՝ Բապպըն Իս-
 րայէլը Մըսըըըլարըն էլինտէն
 խէլաա էտիպ՝ ծնա էթալիյի ճիւմ
 10 էէ էյլէփ իլինն սէվնտի: Վէ
 Յոթոր սէտի. Սիլի Մըսըըը-
 արըն էլինտէն վէ փարաւոնոն
 էլինտէն գուրթարան Բապպ
 միւթէպարիք օլտուն, օլ քի
 դավմը Մըսըըըլարըն էլի ալ
 11 թընաան գուրթարա: Շիմտի
 պիլրիմ քի՝ Եճովա ճէմի՝ ալ-
 րա մաղուրընա տըրըլարը շէյտէ
 12 ծնարաան իւթիւն օլտու: Իմ
 ալ Մովսէսին դայնաթասը Յո-
 թոր՝ Ալլահա պիւթիւն Եանմա
 վէ գուրպանլար կէթիլաի: Վէ
 Աճարան վէ Իսրայէլին ճիւմէ
 իխթիյարըլար՝ Մովսէսին գայ-
 նաթասը իլէ Ալլահըն հուզու-
 րունտա էքմէք Եէմէյէ կէլտի-
 13 ւէ: Վէ վապի՝ օլտու քի՝ Երթէտի
 կիւնտէ Մովսէս դավմա շէրա-
 աթ էթմէյէ օթուրաու, վէ
 դավմ սապրահտան ախշամատէք
 Մովսէսին Եանընտա տուրուր
 14 իաի: Վէ Մովսէսին դայնաթա-
 սը՝ ծնուն դավմա հէփ իթտիյի
 նի կէօրաբըտո՝ սէտի. Սէնին՝
 դավմա պու Եթտիյին շէյ նէփ
 սիլ. Նիճին սէն Եալընը օ-
 թուրուրսուն, վէ ճիւմէ դավմ
 սապահտան ախշամատէք Եա-
 15 նընտա տուրուր: Վէ Մովսէս
 դայնաթասընա սէտի. Չիւն քի՝

դավմ՝ պանա Ալլահտան էրա-
 աի սօրաւաղա կէլըլէր: Զիրա 16
 ծնարըն մաղահաթթը օլտուգտա՝
 պանա կէլըլէր, վէ պէն պիլրի
 պիլրինին արաւոնտա շէրասթ
 էտիպ՝ ծնարա Ալլահըն գանուն
 արընը վէ հոմալարըն պիլտի-
 րիլիմ: Վէ Մովսէսին գայնա- 17
 թասը ծնա սէտի. Սէնին էթ-
 ալիյին իշ՝ էյի տէյիլ տիր:
 Թահգիպան սէն իփրանըրսըն, 18
 սէն տէ սէնին իլէ պիլէ օլան
 պու դավմա. Ղիրա պու իշ
 սանա աղըր սըր, ծնու սէն Եա-
 19 լընը իճրա Եաթմ զին: Հալա
 սէօղիւմա տինիլէ, սանա նա-
 սիհաթ էտէյիմ, վէ Ալլահ սէ-
 նին իլէ օլուր. Սէն դավմ ի-
 ճին Ալլահըն էօիւնէ վարալ՝
 մաղահաթթը Ալլահա սէն
 ա՛րղ էյլէ. Վէ ծնարա գա- 20
 նունլարը վէ նօթուրը Եյրէթ,
 հէմ ծնարա Եիւրիյէճէքէլի
 Եօլու վէ իլէյէճէքէլի իլէ պիւ-
 տիր: Իմաի սէն ճիւմէ դավմ 21
 տան իսթի տատ սահիպի առէմ
 էր՝ Ալլահտան զօրգար՝ Թա-
 մաքէարըգտան իբրահ Ետեր
 հադգ քիմնէլէր սէչ, վէ ծնա-
 րըն իւղէրինէ պին պաշըլար՝
 Եիւղ պաշըլար՝ Ելն պաշըլար՝
 վէ ծնա պաշըլար նապ էյլէ: Վէ 22
 ծնար՝ հէր տէմ դավմա շէրա-
 աթ էտէ. վէ վապի՝ օլա քի՝
 հէր պէյիք մաղահաթթը ոսան
 ա՛րղ Ետէլէր, վէ հէր քիւլիք
 մաղահաթթա ծնար շէրասթ է-
 տէ. պէյլէճէ սանա Եարալմ
 էթմէք իլէ՝ սէնին իւղէրինտէն
 Եիւլի խաթիլէտէլէր: Եյէր 23
 պու շէյի Ետեր իսէն, վէ Ալ-
 րահ սանա էմը Ետեր իսէ, օլ-
 տէմ տալանմաղա գատիր օլուր
 սուն, հէմ ճիւմէ պու դավմ
 տախի սէլամէթ իլէ մէքեանա-
 րըն վարըր:
 Իմաի Մովսէս դայնաթասը 24

նրն սեօղիւնիւ տինկէտի , վէ
 25 հէր տէտիյինի էյէտի : Վէ
 Մովսէս ճւմէ Խորոյէտէն
 իսթիտաւ սահիսիւ տէմէրսէ
 չիպ' ընարը դավմըն իւղէրինէ
 պաշար' էա'նի պին պաշըրա'
 եիւղ պաշըրա' էլլի պաշըրա'
 վէ յն պաշըրա նասպ էթտի :
 26 Վէ ընար հէր ղէման դավմա
 շերաւթ էտերըր իտի . կիւճ
 մասլահաթը Մովսէսէ ա'րղ է,
 տերէր իտի , վէ հէր քիւչիւք
 մասլահաթաւ ընար շերաւթ է .
 27 տէր իտի : Անտէն Մովսէս
 դայնաթասընը սաը վէտտի , վէ
 քէնտի վիւլյէթինէ կիթտի :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Իսրայէլ օրուարը Մըսըր
 տէյարընտան չըգմարընըն իւ
 չիւնճիւ այընտա' հէման օղ կիւն
 տէ Սինա չէօլիւնէ կէտիւրէր :
 2 Իմտի Բափիդիմոնէն կէօտիւ
 լէր , վէ Սինա չէօլիւնէ կէլիպ'
 չէօլտէ գոնտուրա . վէ Իսրա
 յէլ օրատա տաղըն դարընընտա
 3 գոնտու : Վէ Մովսէս Ալահա
 չըգտը . վէ Բապպ օնու տաղ
 տան չաղըրըպ տէտի . Յակոբ
 էվինէ պէօյէ տէյէսին , վէ Իս
 րայէլ օգուլարընա խապեր է
 4 տէսին . Սիղ' Մըսըրըլարա էթ
 տիյիմի կէօրտիւնիւղ , վէ Իփէ
 սիղի դարթալ գանատարը իւ
 5 ղերինէ դալորըրպ' էանըմա կէ
 թիրտիմ : Վէ շիմտի էյէր հէր
 վէճ' իլէ սեօղիւմիւ տինկէյիւյ
 ա'հարմը հըփղ էտեր իսէնիղ ,
 6 ճիւմէ գավմըրտուն' մախտուս
 պէնիմ' օլուրտունուղ . ղիւրա պիւ
 թիւն եէր պէնիմ սիւր : Հէմ
 սիղ պանաքեա'հիւլէր փատիլահ
 7 լըլը' վէ ա'ղիղ թալիֆէ օլուր
 տունուղ . Իսրայէլ օլուլարընա
 սէօյէյէճէյին սէօլէր պունլար
 սըր :

Իմտի Մովսէս վարըպ' դավ 7
 մըն իսթիյարըլըրընը չաղըրտը ,
 վէ Բապպըն օնա պոււ ճիւմէ
 հէմ' էթտիյի սեօլէրի հոնէրինէ
 գատու : Վէ ճիւմէ գավմ' պիւր . 8
 տէն ճէվապ վէրպա տէտիւրէր . քի'
 Բապպըն ճիւմէ սէօյէտիյինի
 իճրա էտէճէյիղ . վէ Մովսէս
 գավմըն սեօղէրինի Բապպա
 տէօնտէրտի :

Անտէն Բապպ Մովսէս տէ 9
 տի . Իլթէ պէն' սանա պիւր
 պուլութուն դարմըրընտա կէ
 լիւրիմ , քի պէն սէնին իլէ սէօյ
 լէշտիյիմտէ' գավմ' իլիտէ , հէմ
 տաիւի էպէտէն սանա ինստու
 10 լար . վէ Մովսէս գավմըն սէօլ
 լէրինի Բապպա իֆատէ էյլէ
 տի : Վէ Բապպ Մովսէս տէ 10
 տի . Գավմա վար , վէ ընարը
 պու կիւն վէ էարըն թադտա
 էյլէ . վէ Էպպարըրընը էապ
 11 դասընլար , վէ իւչիւնճիւ կիւն
 իչիւն հաղըր օլտուշար . ղիւրա
 իւչիւնճիւ կիւնտէ' Բապպ ճիւմ
 12 լէ գավմըն կէօլէրի հոնիւնտէ
 Սինա տաղընըն իւղէրինէ հէէ
 ճէք տիր : Վէ սէն գավմըն էթ . 12
 րաֆընա սինօր քօլուպ' տէյէ
 սին . Քէնտիսիղի տաղա չըգ
 մադտան' օնուէ քէնտէն պիւ
 13 լէ տօգանմագտան սաղընըն .
 տաղա հէր տօգանմոն' էլպէթթէ
 էօլտիւրիւլէ : Օնա էլ տօգան
 14 մայա . ղիւրա փօգանա' մութա
 դա թաղանա , էա օղ իլէ սափ
 15 լանա , հայվան օլտուն ինսան
 օլտուն' էաղամայա . ընար տաղա'
 պորտունուն սէսի ուղուն սիւր
 տիւքտէ չըգալար :
 Իմտի Մովսէս տաղտան դավ 14
 մա էնիւյ' գավմըն թադտա էյ
 լէտի , վէ էսովալարընը էապա
 սըլար : Վէ օ' գավմա տէտի . 15
 իւչիւնճիւ կիւն իչիւն հաղըր
 օլտուն , գարըյա էաղաղմոն :
 Վէ վադի' օլտու քի' իւչիւն 16

- ճիւղ կրնանտէ սապահ օշունճա ,
 կիւրիւթիւէր վէ շմէքէր վէ
 տաղըն իւզէրինտէ պիր գօյու
 պուրուծ վէ ղայէթ գուզվէթը
 պորու սէտաւոր օշուն , վէ օր-
 սուտա օշուն ճիւղմէ գազմ տիւթ
 17 րէր իտի : Վէ Մովսէս գազմը
 օրտուտան՝ Ալլահըն իսթիգպա
 վնէ չըգարտը . վէ տաղըն ալ-
 18 թընտա տուրաուլար : Վէ Սի-
 նա տաղը՝ Բապպ օնուն իւզէրի-
 նէ աթէշ իլէ էնտիլի էճիւտէն
 պիւլ քիւլիլէ տիւթէր իտի . վէ
 թիւթիւիւ քիւլիւտն թիւթիւ-
 նիւ կիպի չըգար իտի . վէ պիւ-
 թիւն տաղ ղայէթ իլէ տիթրէր
 19 իտի : Վէ վագի՝ օլտու քի՝ պօ-
 րունուն սէտաւոր կիթտիքճէ ղա-
 յէթ իլէ գուզվէթէնտիքտէ ,
 Մովսէս սէօյէտի , վէ Ալլահ
 օնա պիր սէտա իլէ ճէվապ վէր
 20 տի : Վէ Բապպ Սինա տաղը
 իւզէրինէ տաղըն պաղընա էնտի .
 վէ Բապպ Մովսէսի տաղըն թէ-
 փէսինէ չաղըրտը , վէ Մովսէս
 21 չըգար : Վէ Բապպ Մովսէսի
 տէտի . էն՝ գազմա խիթապ էյ-
 լէ , քի օլմայա կէօրմէք իչիւն
 Բապպա տաղըն սիւօրու աշա-
 ւար , վէ ծնարտան ալր չօղու
 22 տիւլէ : Վէ Բապպա եաղլաշան
 քեաճհնէր պիլէ թագտիս օլ-
 տունլար , քի օլմայա Բապպ օն-
 23 լարա հիւճիւմ էտէ : Իմանի Մով-
 սէս Բապպա տէտի . Գազմ Սի-
 նա տաղընա չըգամաղ . ղերա
 սէն պիզէ խիթապ էտիպ տէտին
 քի՝ Տալա սիւօր գօ , հէմ օնու
 24 թագտիս էյլէ : Վէ Բապպ օնա
 տէտի . վար էն , վէ սէն Ա-
 հարոն իլէ պէրապէր չըգ . ամ-
 մա քեաճհնէր վէ գազմ Բապ-
 պա չըգամաղ իչիւն սիւօրու աշ-
 մայալար , քի օլմայա ծնարա
 25 հիւճիւմ էտէ : Վէ Մովսէս
 գազմա էնտի , վէ ծնարա սէօյ-
 լէտի :

ՊԱՊ Ի

- Վէ Ալլահ ճիւղմէ պու սէօզ 1
 լէրի սէօյէլիպ տէտի . Սէնի 2
 Մըսըր տիյարընտան՝ գուլուգ
 էվինտէն չըգարան Ալլահն Եհ-
 վա պէն իմ :
 Վէնիմ հուզըրումտա՝ սէ 3
 նին ղայըր ալլահլարըն օլմա-
 սին :
 Քէնտինէ օլուլուշ փուլ 4
 եօգարըտա կէօթտէ՝ եա աշաղա-
 տա եէրտէ՝ եա եէրին ալթըն .
 տաթի սուլարտա օլան շէյլէրին
 հիչ պիր պէնգէյլէնի էափմա-
 յարն . Օնլարա սէճտէ գըլ 5
 մայասըն , վէ ծնարա իպատէթ
 էթմէյէսին . ղերա պէն Ալլ-
 հըն Բապպ՝ պէնտէն իբրաշ է .
 տէնլէրէ պապալար կիւնահընը
 օլուլարըն իւզէրինէ իչիւնճիւ
 վէ աէօրտիւնճիւ սիլիլէյէտէք
 եօգլայան ղայուր Ալլահմ . վէ 6
 պէնի սէվնէրէ վէ թէնպիհէ .
 րիմի սաղլայանլարա պին սիլիւ-
 լէյէտէք իչսան էտէրիմ :
 Սէնին Ալլահըն Բապպըն իս 7
 մինի պօշ եէրէ աղլնա ալմայա-
 սըն . ղերա Բապպ՝ օնուն իսմի-
 նի պօշ եէրէ աղլնա ալմաղ փաթ
 թուլմաղ :
 Հաբաթ կիւնիւնի ֆիքրին 8
 տէ թուլթ . քի օնու աղլիլէյէ-
 սին : Ալթը կիւն չաղլըպ՝ հէր 9
 իլիլի իլիլ . Ամմա եէտիւնի 10
 կիւն՝ Ալլահըն Բապպըն շաբա-
 թը տըր . հիչիլ իլէմէյէսին ,
 կէրէք սէն՝ կէրէք օղուն՝ կէրէք
 գըզըն՝ քէօլէն վէ խաղլըն՝
 կէրէք տաղարըն՝ կէրէք գափու-
 արընտա օլան ղարիպին : Զերա 11
 Բապպ կէօյիւ վէ եէրի՝ տէնիլի
 վէ ծնարտա հէփ օլանլար ալ-
 թը կիւնտէ էափար , վէ եէ-
 տինճի կիւնտէ րահաթլանտը .
 պու խուսուտան Բապպ շաբաթ

կհանիւնիւ միապարեքէաի , վէ
ծնու ա'ղիղէաի :

12 Պապանա վէ անանա ի'ղէթ
էյլէ . Թա. քի Ալլահն Բապպ
սանա վէրաիյի եերին իւղերին .
տէ սէինն է'ծիւնն ուղուն օլա :

13 Գաթլ էթմէյէսին :

14 Չինա էթմէյէսին :

15 Խրքսըղըզ էթմէյէսին :

16 Գ'ծնունա գարըլ եալան չէհա
տէթ էթմէյէսին :

17 Գ'ծնունուն էվինէ արդու էթ
մէյէսին . գ'ծնունուն գարըլը
նա եա գուլունա եա խալայըլը
նա եա էքթիւղինէ եա էչէյինէ'
վէ գ'ծնունուն հիչ պիր շէյինէ
արդու էթմէյէսին :

18 Վէ ճիւմէ գալմ' կիւրիւ
Թիւլէրի վէ շիւմէքլէրի վէ պօրու
նուն սէտասընը վէ տաղընտիւթ
տիւյիւնիւ կէօրիւրէր իտի . վէ
գալմ' կէօրտիւքտէ' տիթրէյիպ

19 Խրաքտան տուրտուլար . վէ
Մովսէս տէտիւրէր քի Պիղիմ'
իւէ սէն սէյլէչ , վէ տինկէրիզ .
ամմա պիղիմ' իւէ Ալլահ սէյլ-
լէշմէսին , քի էօլմէյէլմ' : վէ

20 Մովսէս գալմ' տէտի . Գօրդ-
ման , զիրա Ալլահ սիղի սընա-
մադ իչին' վէ ծնուն գօրդու-
սու էսնիւնիւղտէ օլմադ իչին
էնտի , քի կիւնահ էթմէյէսի-

21 նիզ : Իմաի գալմ' ուղապտան
տուրտու . վէ Մովսէս Ալլահն
օլտուղու դօյու տումման եադ
լաշոր :

22 Վէ Բապպ Մովսէս տէտի
քի Խրքայէլ օղուլարընա պէյլէ
տէյէսին . Սիզ կէօրտիւնիւզ
քի սիղին իւէ կէօքտէն սէյլէչ

23 տիւմ' : Պէնիմ' իւէ պէրապէր կիւ-
միւշ ալլահլար հափմայասընը .
հէմ. քէնտիւրէրինիզ ւլթուն ալ

24 Լաշլար հափմայասընը : Պանա
Թօփրաքտան սիւր մէղպահ եա
փասըն , վէ ծնուն իւղէրինտէ
պիւթիւն համմալարընը վէ սէ-

լամէթ գուրպանլարընը' դօյուն-
լարընը վէ սըղըրլարընը պօղազ
լայասըն . իսմիմ' հէր զէքր էտէ-
ճէյիմ մահալտէ' սանա կէլէ-
ճէյիմ , վէ սէնի պէրէքէթլէ-
յէճէյիմ' : Վէ էյէր պանա 25
Թաշտան մէղպահ հափար իսէն ,
սնու Ենուլմուշ Թաշտան պինա
էթմէյէսին . զիրա իւղէրինէ
տէմիր գալմ' փալարըրը իսէն ,
սնու նափաք էտէրսին : վէ 26
մէղպահլարմա պասամաղլար իւէ
չըգմայասըն , քի ծնուն իւղէրի-
նէ չըփլադըղըն աջըլմայա :

Գ Ա Պ Ի Ա

1 1 Է ծնլարըն էծնինէ դօյա 1
Ճաղըն շէրիմ' Թլար պունլար
տըր . Պիր Խպրանի գուլէտին 2
տիյին զէման , օ' ալթըրէլ իւղ
մէթ էտէ . վէ Եէտինճիւրստէ
Ճապա աղաա չըգա : Էյէր եա 3
լընըզ կիրաի իսէ , Էալընը չըգա-
էյէր գարը սահլաի իտի իսէ , գա-
րըն աա պիլէսինճէ չըգա : Էյէր 4
էֆէնտիսի ծնա գարը վէրտի տէ'
օ ծնա օղուլար եա գըղլար աօ-
ղուրտու իսէ , գարը իւէ չօ-
ճաղլարը էֆէնտիսինն օլարար ,
վէ օ Էալընը չըգա : Ամմա 5
յէր գուլ սէյլէյիպ , էֆէնտի-
մի' գարընը վէ օղուլարընը սէ-
վէրիմ , աղաա չըգամա տէր ի-
սէ . Օլտէմ' էֆէնտիսի ծնու հա 6
քիմէրէ կէօթիւրէ , վէ ծնու գա-
փուլա' եա գափունուն սէօվէ-
սինն Էաղլաշորա . վէ էֆէն-
տիսի ծնուն գուլարընը պիզ ի-
լէ տէլէ , վէ օ ծնա էպտէն
գուլ օլա :

7 Վէ սիւր քիման գըղընը խա 7
լայըգըլա սաթթադտա , օ' գուլ-
լարըն չըգաղլարը կիպի չըգ-
մայա : Էյէր օ' ծնու քէնտիսին 8
նիշանլամը օլան էֆէնտիսինն
կէօղինէ պէտ կէօրիւնիւր ի-

- մէ, զնու ֆիտաւ էթտիրէ. զնա
դատար էթտիր ի չինն՝ զնու ետա
գաւմաւ սաթմաղա գատիր օլմա-
9 յա : Վէ էյէր զնու քէնտի օղ-
լունանիշանաւտի իսէ, զնա՝ գըղ-
լարըն շէրիա՝ թընձա ա՝ մէլ էյ-
10 լէյէ : Էյէր օ՝ քէնտինէ պաշ-
գատարըն ալըր իսէ, պունուն նա-
ֆադատընը՝ էպապընը վէ տէօ.
11 շէք հապընը. քէնմէյէ : Վէ է-
յէր զնա պու իւշ շէյի իճրա
էթմէղ իսէ, օլտէմ գըղ ճապա
ադէնսիղ չըգա :
12 Ատէմ վուրուպ էօլտիրէն՝
13 էլպէթթէ էօլտիրիւլէ : Ամմա
գասա իլէ օլմայըպ՝ զնուն էլինէ
Ալլահ րասթ կէթիրտի իսէ,
սանա պիր մէքեան թա՛յին էտէ.
14 յիմ՝ քի օ՝ օրայա գաշըն : Լա-
քին պիր քիմնէնին՝ գօնչուսու-
նա զարազը օլուպ զնու հիլէ իլէ
էօլտիրիւլէ իսէ, զնու մէղպա.
15 հրմանն ալաըն, քի էօլէ : Վէ
պապատընը եա անապընը տէօ-
յէն՝ էլպէթթէ էօլտիրիւլէ :
16 Վէ ատէմ չալան զնու սա-
թար իսէ, էպէլինտէ պուրունուր
իսէ տէ՝ էլպէթթէ էօլտիրիւլէ :
17 Վէ պապատընա եա անապը-
նա սէյէն՝ էլպէթթէ էօլտիր-
իւլէ :
18 Վէ պա՛ղը քիմնէլէր նիղա՝ է-
տէր իքէն, պիրը արգատաշընը
թաշիլէ եա եոււրուպ իլէ վուր-
սուգատ, օ էօլմէղ՝ իլա տէօշէ.
19 յէ տիւշէր իսէ. էյէր գալպար
տա՛ տէյնէք իլէ թաշրատէ կէ-
ղէր իսէ, վուրանն սուչսուղ օ-
լա, եալընըղ զնուն իշտէն գալ-
արղընը էտէյէ, վէ սալալա-
նատէք թիմար էթտիրէ :
20 Վէ պիր. քիմնէ՝ քէօլէսինի եա
խալալընընը տէյնէք իլէ վու-
րուպ՝ էլն ալթընտա էօլուր իսէ,
նտան էլպէթթէ ինթիգամ ա-
21 լընա : Ամմա էյէր պիր կիւն եա
լէքի կիւն եաշար իսէ, ինթիգամ

ալընմայա. զիրա զնուն ադէսի
տիր :

- Վէ պա՛ղը քիմնէլէրն շէքիշ- 22
տիքէրի էսնատէ՝ պիր կէպէ
դարըյա վուրուրալ տա էվա-
ալընը տիւշիւրիւրէր իսէ, պիր
զիյան վագը՝ օլմատըղը սուրէթ-
տէ, օ՝ քէնտի իւղէրինէ դարը-
նըն գօճասը սալարղը միգատարի
ճէրիմէ շէքէ, վէ հաքիմէրին
էիպիւնէ կէօրէ վէրէ : Ամմա 23
էյէր զիյան վագը՝ օլուր իսէ, ճան
պէտէլինէ ճան՝ կէօղ պէտէլինէ 24
կէօղ ալշպէտէլինէ տիւշէլ պէտէ-
լինէ էլ՝ այագ պէտէլինէ այագ՝
եագը պէտէլինէ եագը՝ եարա 25
պէտէլինէ եարա՝ պէրէ պէտէլ-
նէ պէրէ իլէ էտա էտէսին :
Վէ պիր. քիմնէ. քէնտի գու- 26
լունուն կէօղիւնիւ եա խալալը-
ղընըն կէօղիւնիւ վուրուպ՝ զնու
սագաթլար իսէ, զնու՝ կէօղիւ-
նիւն պէտէլինէ աղատ սալը վէ-
րէ : Վէ էյէր գուրունուն տի- 27
շինի եա խալալըղընըն տիւշինի
տիւշիւրիւր իսէ, զնու տիւշ պէ-
տէլինէ աղատ սալը վէրէ :
Վէ պիր էօքիւղ՝ պիր էրքէյի 28
եա դարըլը պույնուղու իլէ վու-
րուպ էօլտիրիւլէ իսէ, էօքիւղ
էլպէթթէ թաշանա, վէ էթի
եէնիլմէյէ. ամմա էօքիւղիւն
սահիպի սուչսուղ օլա : Լաքին 29
էյէր էօքիւղ տիւն էօթէ կիւն-
տէն պէրու վուրուճու իսէ, վէ
սահիպինէ պիտիրլիւպ՝ զնու
սագալմամադ իլէ պիր էրքէյի
եա դարըլը էօլտիրիւր իսէ,
էօքիւղ թաշանա, վէ սահիպի
տախի էօլտիրիւլէ : Էյէր իւ- 30
ղէրինէ տիլէթ սալընընը իսէ,
ճանընըն ֆիտատը իչիւն զնուն
իւղէրինէ հէր նէ միգատար սալը.
նըր իսէ՝ էտա էյլէյէ : Եա 31
պույնուղու իլէ էրքէք եա գըղ
էվլատ վուրուր իսէ, զնա պու-
շէրաա՝ թ իւղըն օլունա : Էյէր 32

էօքիւզ պիր գուլու եա խալայր-
լը պուշնուղու իւէ վարուր Ի-
սէ, օլարըն սահիպինէ օթուզ
շէքը կիւմիւշ վէրէ, վէ էօքիւզ
Թաշտան :

33 Վէ պիր քիմնէ՝ պիր գուլու
տշար իսէ, եա պիր քիմնէ պիր
գուլու գաղար տա՝ օնու էօրթ-
մէզ իսէ, օրայա էօքիւզ եա է-
շէք տիւշտիւլի սուրէթտէ, դա-
րարը գուլունուն սահիպի շէ-

34 քիա՝ օլարըն սահիպինէ ագշէ
վէրէ . վէ էօլմիւշ՝ օնուն օլա :

35 Վէ պիր քիմնէնին էօքիւ-
զիւ՝ գօնշուսունուն էօքիւզիւնիւ
վուրուպ էօլուրիսիւքտէ, տիրի
էօքիւզիւ սաթալար, վէ դըլմէ-
թինի փայլաշարար, վէ էօլմիւշիւ-

36 տախի փայլաշարար : Վամա էօ-
քիւզիւն տիւն էօթէ կիւստէն
պէրու վուրուշու օլուրու պի-
լինմիշ իքէն, սահիպի օնու սագ-
լամաարը սուրէթտէ՝ էլպէթ-
թէ էօքիւզիւն պէտէլինէ էօ-
քիւզ էօտէյէ, վէ էօլմիւշ օ-
նուն օլա :

ՊԱՊ ԻԲ

1 Պիր քիմնէ էօքիւզ եա գօ-
լուն չալրպ՝ օնու պօղաղլար ի-
սէ, եա սաթար իսէ, պիր էօ-
քիւզիւն պէտէլինէ պէշ էօքիւզ՝
վէ պիր գօլունուն պէտէլինէ

2 տէօրթ գօլուն էօտէյէ : Եյէր
պիր խըրաղ՝ էլտէլմէքտէ պու-
լունուր իսէ, վէ վուրուլուպ էօ-
լուր իսէ, օնու շարան գանը

3 սալըմայա : Եյէր իւղէրինէ
կիւնէշ սօղմուշ իսէ, օնու շա-
րան գանը սալըմ . պիլ Թէ-
մամ էօտէյէ պիլըր իսի, էյէր
հիշ պիր շէյի էօգ իսէ իսի, օլ-
տէմ չալուրը շէյ իչիւն սաթը-

4 լապիւր իսի : Եյէր չալուրը է-
լինտէ հէր վէճի իւէ տիրի պու-
լունուր իսէ, էօքիւզ օլուն է-

շէք օլուն գօլուն օլուն՝ օնու
լիքի գաթ էօտէյէ :

5 Պիր քիմնէ պիր Թարա եա
պիր պաղ օթլատոր իսէ, եա՛նի
հայվանընը սաղ վէրիւր աէ պիր
ախէրին Թարաւսընտա օթլատոր
իսէ, բէնտի Թարաւսընը էն է-
յի յանաւանտան՝ վէ պաղընըն
էն էյի յանաւանտան էօտէյէ :

6 Վէշ չըգըպ՝ ալքէլէրի օլըար
իսէ, վէ տէմէթ ելընը՝ եա
պուլտայ՝ եախտա Թարա եա-
նար իսէ, աթէշի եազան՝ Էան-
հւււ պիլ Թէմամ էօտէյէ :

7 Պիր քիմնէ գօնշուսունա սագ-
լամաղ իչիւն կիւմիւշ եա գապլար
վէրտիքտէ՝ օլ քիմնէնին էլինտէն
չալընըր իսէ, էյէր խըրաղ պու-
լունուր իսէ, իքի գաթ էօտէյէ :

8 Եյէր խըրաղ պուրումամաղ ի-
սէ, օլտէմ էլին սահիպի գօն-
շուսունուն մալլինէ էլլին ուղաթ-
մաարընըր Խապալի էլմէշ իչիւն
հաքիմէրէ կէօթիւրիւլէ : Հէք

9 կէօնէ նահապընըն տա՛վաւը
հագգընտա՝ կէրէք էօքիւզ կէրէք
էշէք կէրէք գօլուն կէրէք էպալպ
հագգընտա, պիլիին՝ Գու պէնիւմ
տիր տէտիյի հէր զայպ օլմիւշ
նէսնէ հագգընտա, իքի Թարա-
ֆըն տա՛վաւը հաքիմէրէ Եօնիւ-
նէ կէօթիւրիւլէ . հաքիմէր՝ քի-
մին իւղէրինէ հիւքմ էտէրէր ի-
սէ, գօնշուսունա իքի գաթ էօ-
տէյէ :

10 Պիր քիմնէ գօնշուսունա է-
շէք՝ եա էօքիւզ՝ եա գօլուն՝ եա
հէր նէ հայվան օլուր իպէ՝ սագ-
լամաղա վէրտիքտէ, օ էօլուր
եա սագաթլանըր՝ եա տիւշմէն-
տէն սիւրիւլիւր տէ կէօրէն էօգ
իսէ, գօնշուսունոյն մալլինէ է-

11 լինի ուղաթմաարընա՝ իքիսինին
արասընտա Գապլըն էէմինի օլ-
սուն . վէ մալ սահիպի գապուլ
էտէ, վէ օ՝ էօտէմէյէ : Վամա
12 էյէր Թահգիգան օնուն էանըն-

տան չաճնմը իսկ, օ՝ սահիպի.
13 նէ հօտէյէ : Էյեր երթընը
ճանապարտան փարէլէնսի իսէ,
օնու իսպաթ իջին կէթիւրէ.
փարէլէնսիէ հօտէյէ :

14 Վէ պիր քիմնէ գօնշուռն.
տան հայան հօտինճ ալորդտա,
սահիպի պիլէսինճ տէյիլէքէն՝
սագաթանըր եա հօլուր իսէ,

15 օ՝ էլպէթթէ հօտէյէ : Աճմ սա
հիպի պիլէսինճ իսէ, հօտէյէ.
յէ . էյեր քիրա իլէ ալնսը իսէ,
քիրասընա սոյըլա :

16 Վէ պիր քիմնէ եալուգուլ օլ
մայան պիր դըզը ալտաալա՝ օ
նուն իլէ եաթար իսէ, էլլէթ.
թէ օնա՝ քէնտինէ գարը տէյիլէ

17 մէհր դըլմէթի դըյսըն : Էյեր
օնու պապասը օնա վերմէյէ
մութադա իմթինա՝ էտէր իսէ,
օնա դըզըսըն մէհրի միւ.
ճիպինճէ ապչէ վերէ :

18 Պիլիւիւճիւ գարըլը եաշաթ.
մայասըն :

19 Հայլան իլէ հ'ր եաթան քիմ
սէ էլպէթթէ հօտիւրիւլէ :

20 Էալնըլ Եհոլտան մա՛տա՝
ալաճըրա գուրպան էտէն՝ հէ.
լաբ օլունա :

21 Վէ զարիպէ ողգէթ վերմէ,
հէմ օնա զըլմէթմէ . զիրա սիզ
աէ Մըսըլ աիյարընտա զարիպ

22 իտինիզ : Տուլ դարըյա վէ հօբ.

23 սիւղէ սալա ճէփա վերմէն : Էյ.
յեր օնարա պիր վէճէ իլէ ճէ.
փա վերթի իսէն, պանա էլպէթ.
թէ ֆերեատ էթաիլէրի ղէման
օնարըն ֆերեատըր հէր վէճէ

24 իլէ իլիսէճէյիմ . Վէ զաղա
պրմ թութուշուլ սիլի գըրըճ
իլէ հօլիւրէճէյիմ . ղէ գարըլ.
լարընըլ տուլ՝ հէմ էվատուրը.
նըլ հօբսիւզ օլաճուդ :

25 Էյեր գավըմտան եանընտա
օլան ֆագիրէ ապչէ հօտինճ վէ.
րիւր իսէն, օնա մուա՛մէլէճի կի.
պի օլմայասըն . իւզէրինէ ֆա.

յիլ գամայասընըլ : Էյեր պիր 26
վէճէ իլէ գօնշուռնէն էալապընը
րէհն իջին ալոր իսէն, օնու
կիւնէլ պաթմադտան օնա կէրի
վէրէսին : Զիրա օ օնուն եալը 27

նըլ հօթթիւսիւ տիւր, տէրիսի.
նին էալապըլ ալը . նէ՛լիլ եաթ.
սըն . վէ վագի՝ օլա քի՝ պանա
ֆերեատ էտէր իսէ, իլիտէճէ.
յիմ . զիրա պէն մերհամէթ իմ :

Հաքիմէրէ սէյմէյէսին . վէ 28
գավընըն պէյլէրինէ լանէթ
էթմէյէսին :

Սէնին եէթիւմիւ մէյվէլէրի. 29
նին վէ ճէնտէրէնին թուրֆան.
տալարընը կէճիլթիւրմէյէսին .
օլուլարընըն իլէ սօղուշարընը

պանա վերէսին : Եօքիւղին ի. 30
չին վէ գօյուռուն իլին քախ
պէյլէ էտէսին . եէտի կիւն ա.
նասը իլէ օլուա՝ սէքիլիւճի կիւն.
տէ օնու պանա վերէսին :

Իմաի պանա՝ աղիլ առմէլը 31
օլասընըլ . վէ սահրատա ճա.
նալարտան փարէլէնսիլին էթի.
նի եէմէյէսինիլ . օնու քէօփէք.
լէրէ աթասընըլ :

Պ Ա Պ Ի Գ

Երաճաղ իսպէրի դապուլ 1
էթմէյէսին . Էալան շահիտի
օլմագ իլին՝ եարաճաղ իլէ պէ.

րապէր էլլին գօմայասըն : Գէմ 2
լիբ էթմէք իլին չօղուլու ույ.
մայասըն . վէ տա՛վատա շէրա.
ա՛իւլ չէվիւրմէք իլին չօղարա
թարաֆիլըլէ էտէրէք ճէվապ
վերմէյէսին : Հէմ ֆագիրէ տա 3

վասընտա միւստա՛տէ էթմէյէ.
սին :

Տիւշմէնինին եօքիւղինէ եա 4
էլէյինէ ալարա կէզեր իքէն
րաթմ կէլիւր իսէն, օնու էլպէթ.
թէ օնա տէօնտէրէսին : Սէնտէն 5
իքրաճ էտէնին էլէյինի եիւքիւ
պլթընտա եաթմըլ կէօրիւր ի.

- 6 սեն, սագըն օնու թէրք է թ մէյէ-
սին. էլուէ թ մէ էւնէ օնու իրէ
պիւղէ աղաս էտէսին :
- 7 Գագրինին՝ տա՛վաքընտա չէ.
7 րաա՛ թընը չէ վիւրէյէսին : Եւս-
լան սէօղուն իրադ օլաւըն. վէ
սուգուսու հէմ սաալդ օլանը
էօլտիւրմէյէսին. զիրա պէն զա-
լմի սաալդ չըգարմա :
- 8 Վէ լիւլէ թ ալմայաթըն. զի-
րա լիւլմէ թ ալմ իսինէլէ-
րի. քէօլէտիւր, վէ ա՛տիւրէրին
տա՛վաքըն իսինֆա չըգարըր :
- 9 Վէ զարիպի իղգմայաթըն. զի-
րա զարիպին ճան հալինի պիւր-
սինիդ, չիւն. քի Մըսըր տիյա-
լընտա սիւր փէ զարիպ խոնիդ :
- 10 Վէ թօփրաղընը ալթը երէ-
քիս՝ մահաուլունու տէվէրէ-
սին. Ամնա եէտինձի ելըտա օ-
նու սօջ զօլունա՝ թէրք էտէսին,
քի գալմընըն ֆագրէրէրի եէյէ-
լէր, վէ օնլարաան դալանը՝ սահ-
րանըն հալմանլարը եէսին. պա-
ղընա՝ զէյթուլուլունա տալիս
պէօլէ էտէսին :
- 12 Ալթը կիւն իլնի իւլէյէսին,
վէ եէտինձի կիւնտէ րահաթը-
նաթըն. թա քի էօթիւղուն հէմ
էլէյին րահաթընա, վէ խալա-
յըղընըն օլլու հէմ զարիպ նէ-
ֆէտէնէ :
- 13 Վէ ճիւմէ սիդէ սէյլէտիքէ-
լիւմ չէյէրաէ տիգգաթը օլուն.
վէ զալլի սպահալընն աաթընը
անկմայաթընը, աղքընրգտա փի-
լէ իշիտիլմէսին :
- 14 Ելըտա պանա իւլէ քէրիւ սլլը-
15 րամ էյէլէյէսին : Խաանուրուդ
լարըն պալրաւընը սաղլայաթըն.
սանա էմը էթալիւմ՝ կիպի՝ Ա.
պիպ սլլըն մուսլին վալթընաա
էէտի կիւն խամուրուլար էէ-
յէսին. զիրա Բըսըրաան օլ ալ-
տա չըգարըն. վէ հուղուրունաա
16 էլէլէր պօզ կէօթիւն մ. սինէլը : Վէ
թարլատա Լթոխին էլէյինին՝

Թուրֆանտա մահաուլունուն պի-
լին սալրամընը՝ հէմ ելընն սօ-
նուտա էմէյինի թարլապան.
ճէմ՝ էթալիւտէ՝ աէվէ իրմէ
պալրամընը սաղլայաթըն : Ելընա 17
Լւլէ քէրիւ հէր էրքէյին Բանպ
Եհօվանին հուղուրունաա փէօ-
լիւնէ :

Գուրպանըմըն դանընը մայա 18
իլէ սունմայաթըն, վէ պալրա 19
մըմըն եաղը սապահաանէքգալ-
մայա : Սէնին թօլրալընըն իւլէք 19
Թուրֆանտալարընը՝ Ալաւըն
Բապալըն էօթիւնէ կէօթիւրէրին.
օլլաղըն՝ անաթընըն սիւտիւնտէ
փիւրմէյէսին :

Իլթէ պէն էսնիւնձէ պիւր մէ 20
լէք կէօնաէրիւրիւմ, քի սէնի՝ էօլ-
տա սաղլայա, վէ սէնի՝ հաղլը-
լաաղըմ՝ մահալէ կէօթիւրէ : Օ 21
նուն հուղուրունաան սաղըն,
վէ սէօղինիւ տինիլէ, սաա ալմը
օմայաթըն. զիրա օ՝ սէնին եա-
րամաղընըն ա՛լիվ էթմէլդ չ-
չիւն. քի պէնիւմ աաղմ՝ օնաաաղըն :
Ամնա էյէր սուն սէօղինիւ 22
տիգգաթ իլէ տինիլը խաւն, վէ
պէնիւմ ճիւմէ սէյլէտիլիւմ իւլ-
րա էաէր խաւն, օլաւմ սէնին
տիւլմէրէրինէ տիւլմն օլաւմա 23
ղմ, վէ սանա սղգլէթ վէրէնէ-
րէ սղգլէթ վէրէճէյիւմ : Զիրա 23
պէնիւմ մէլէյիւմ էսնիւնձէ կիտէ-
ճիւք, վէ սէնի՝ Ամըրճուլարա
վէ Բեալիլէրէ վէ Գիւրիւլիլէրէ
վէ Բանալըլարա՝ խէլէրէ վէ
Յեուլուլարա կէօթիւրէլէք,
վէ պէն օնլարը դըրաճաղմ :
Օնլարըն ալալէլարընա օէճաէ 24
էթմէյէսին, վէ օնլարա ի պա-
աէթ էթմէյէսին, վէ օնլարըն
էթալի կիպի էթմէյէսին. իւ-
լա օնլարը պիւրիւլլիլէ խաղապ
էալիպ՝ փուլթարընը թէմամէն
փարէլէյէսին : Վէ Ալաւընը 2;
Բաղպա ի պաաէթ էտէսինիդ,
վէ օ՝ սէնին էքմէյիւլ վէ սուլա

- րենը պերեքեթէյէճէք • վէ ա-
րանըզտան խառնալըզը կիսէրէ-
26 ճէյիմ : Տիյարընտա տիւղւարկէն
վէ գըսըր օլմայաճադ • սէնին
կիւնլէրինն սալըսընը տօլտու •
27 րաճաղըմ : Գօրգուսու սէնին էօ-
նիւնճէ կէօնտէրէճէյիմ , վէ հէր
վարալըն գալմը պօղուպ՝ ճիւմ
վէ տիւղմէնլէրինն էնքսէսինի
28 սանա տէօնտէրէճէյիմ : Վէ սէ-
նին էօնիւնճէ էյէք արըսընը կէօն-
տէրէճէյիմ , քի խիլլէրի՝ Բա-
նանըլարը վէ Բետլլէրի էօ •
29 նիւնտէն գօլա : Օնլարը սէնին
էօնիւնտէն պի՛ր ելըտա գօլմա-
յաճաղըմ , օլմայաքի եէր պէ-
եապան օլուպ՝ սէնին իւղէրինէ
գըրըն ճանապարհարը չօլալա :
30 Օնլարը էօնիւնտէն ազար ազար
գօլաճաղըմ , թա սէն չօղալալ
31 եէրի գապթ էտինճէյէտէք : Վէ
սինօրլարըն՝ Գըզըլ տէնիգտէն
Փղշտըլարըն տէնիգինէտէք վէ
էօլտէն ըրմաղատէք գօյաճա-
ղըմ • զիրա օլ տիւրըն սաքին-
լէրինն էլէրինիգէ թէսիւմ էտէ-
ճէյիմ , վէ ծնլարը էօնիւնտէն
32 գօլասըն : Օնլար իլէ վէ ծնլա-
րըն ալլահլարը իլէ ա՛հա քէսիշ-
33 մէյէսին : Սէնին տիյարընտա
սաքին օլմայալար , թաքի ոա-
նա՝ պանա կիւնաճ էթտիրմէյէ-
լէր • զիրա էյէր ալլահլարընտ
իպատէթ էտէր խէն , էլպէթ-
թէ սանա տուղադ օլուր :

ՊԱՊ ԻԴ

- 1 Անտէն Մովսէս տէտի •
Բապպա չըդ , սէն վէ Ահարոն՝
Նադաբ վէ Աբիուդ վէ Իսրա-
յէլն իխթիյարըլարընտան եէթ-
միշ քիմսէ , վէ ուղադտան սէճ •
2 տէ գըլըն : Վէ Բապպա՝ Մովսէս
եաղընըգ եադլաշըն , վէ ծնլար
եադլաշմասընլար , նէ տէ գալմ
պիլէսինճէ չըգսըն :

Իմտի Մովսէս կէլիպ՝ Բապ- 3
պըն ճիւմէ սէօղըլընին վէ ճիւմ
լէ չէրիա՛թլարընը գալմա նադ-
էթտի • վէ ճիւմէ գալմ՝ սէօղ
պիլըլ ճէլապ վէրիպ տէտիլէր
քի՝ Բապպըն ճիւմէ սէօյլէտիլ
սէօղլէրի իճրա էտէճէյիղ : Վէ 4
Մովսէս՝ Բապպըն ճիւմէ սէօղ-
լէրինի եազտը , վէ սապահտան
էրքէն գալլըպ՝ տաղըն ալթըն-
տա պիր մէղպահ էալիտը • հէմ
Իսրայէլնն ծն իլէ սըւլթարը ի-
չիւն ծն իլէ տիքիլ թաշ ԴիԿԷ :
Վէ Իսրայէլ օղուլարընն կէնճ • 5
լէրինն կէօնտէրտի , վէ պիւթիւն
էանմալար սուսուպ՝ սէլամէթ
գուրպսնլարը իչիւն Բապպա
պուղալար պօղալլաթլար : Վէ 6
Մովսէս գանն եարըսընը ալըպ՝
լէյէնլէրէ գօտու , վէ գաննն եա-
րըսընը մէղպահն իւղէրինէ
սէրփտի : Վէ ա՛հա քիթապընը 7
ալըպ՝ գալմ իշիտի իլէն օղու-
տու • վէ ծնլար տէտիլէր քի՛
Բապպըն ճիւմէ սէօյլէտիլն իճ-
րա էյէլէյէճէյիղ , վէ իթաա՛թ
էտէճէյիղ : Վէ Մովսէս գանը 8
ալտը , վէ գալմըն իւղէրինէ սէ-
րփիպ տէտի • Իլթէ Բապպըն
ճիւմէ պու սէօղլէր իւղը՝ սի-
զին իլէ քէսիշտիլի ա՛հալըն գա-
նը :

Անտէն Մովսէս վէ Ահարոն՝ 9
Նադաբ վէ Աբիուդ հէմ Իսրա-
յէլն իխթիյարըլարընտան եէթ-
միշ քիմսէ չըգտը : Վէ Իսրայէլ 10
լն Ալահնը կէօրտիւլէր , վէ
այադլարը ալթընտա՝ կէօք եա-
դութ թուղա տէօշէմէս կիպի՛
հէմ պէրրադըգտա հէման կէօք
կիսի խի : Վէ Իսրայէլ օղուլ 11
լարընն մուսթարըլարը իւղէրի-
նէ էլնի սալմալար • վէ Ալահը
կէօրտիւլէր , վէ ետիլէր հէմ
լէտիլէր :

Վէ Բապպա Մովսէս տէտի • 12
Պանա՝ տաղա չըդ , վէ օրատա

- 10 սուր . վէ սանա թաշ լէվա-
լարնը՝ հէմ' օնարա էջրէթմէք
իջին եազորլըմ'նօմօսու վէ էմ'
13 րի վերէյիմ' : Իմոի Մովսէս'
խըզմէթմիսի Յետու իլէ գալդ-
տը , վէ Մովսէս Ալահըն տա-
14 ղընա ջրգտը : Վէ ինթիյարլու-
րա տէսի . Պիղ սիղէ տէօնին
ճէյէտէք՝ պուրատա տուրուն .
վէ իշթէ Ահարուն վէ Ովր սիղին
լիէ օլուր , քիմին տա՛վաւր օլուր
իսէ օնարա վարուն :
- 15 Անտէն Մովսէս տաղա ջրգ-
տը , վէ պուլութ տաղը գափ-
16 լաւոր : Վէ Բապպն ի՛ղլէթի
Յինա տաղնն իւղէրինտէ տա-
քին օլաու , վէ պուլութ օնու
ալթը կիւն գափաւոր . վէ եէ-
տինճի կիւնտէ Մովսէսի՝ պու-
17 լութուն իլինտէն չալըրտը : Վէ
Բապպն ճէլալինին կէօրիւնիւ-
շիւ՝ տաղնն թէփէսինտէ Իսրա-
յէլ օղուլարնն կէօղէրինտէ
թէլէֆէ էտէն աթէշ կիսի խաի :
18 Վէ Մովսէս պուլութուն իլինէ
կիրիպ՝ տաղա ջրգտը . վէ Մով-
սէս տաղաա գըրդ կիւն՝ վէ գըրդ
կէճէ տուրտու :

ՊԱՊ ԻՇ

- 1 Վէ Բապպ Մովսէսէ սէօյ-
2 լէյիպ տէսի . Իսրայէլ օղուլ-
լարնա սէօյլէ քի՛ պանա հէ-
տիյէ ալը վերէլէր . հէտիյէ
մի.քէնտի կէօնիւլ իրատէթի իլէ
վէլէն հէրատէմտէն ալասընը :
3 Վէ օնարաան ալաճաղնըդ հէ-
տիյէ պու տուր . Ալթուն վէ
4 կիւմիւլ վէ պագըր՝ վէ լաճիվէրա
վէ էրղափան վէ իյի գաթլու գըր-
մըդ վէ ինճէ քէթէն վէ քէշի գը-
5 լը՝ վէ գըրմըղ պոյսիմըշ գօշ
տէրիլէրի վէ թէհաշ տէրիլէրի
6 վէ շեթթիմ՝ աղաճարը . Բըգ
իլին եաղ՝ մէս հաղը իլին վէ
իւշ գօգըլու պուխուր իլին

- պոհարլար , ա՛գիդ թաշարը՝ վէ 7
եփուտա հէմ՝ կէօյիւալիյէ մըլս-
լանաճադ թաղար :
- Վէ պանա պիր Մագսէսէ 8
եափաընլար , քի արալարնտա
տաքին օլալըմ՝ : Չատըրն էօր . 9
նէյինի վէ ճիւմէ գապարընն
էօրնէյինի ճիւմէ սանա կէօսթէ-
րէճէյիմէ կէօրէ՝ հէման էջլէճէ
եափաընըլ :
- Վէ շեթթիմ՝ աղաճընտան պիր 10
սանտուգ եափաընլար . ուղուն
լուղու իքի պուչուգ արըն՝ վէ է-
նի պիր պուչուգ արըն՝ վէ էիւք-
սէքլիյի պիր պուչուգ արըն օ-
լա : Վէ օնու խալիս ալթուն ի . 11
լէ գափալասըն . օնու իլէրտէն
վէ տիլարտան գափալասըն , վէ
օնուն իւղէրինէ չէփէվէ պիր ալ-
թուն չէնպէր եափասըն : Վէ օ- 12
նա ալթունտան տէօրթ հալդա
տէօրիպ՝ տէօրթ քէօշէլէրինէ գօ-
յասըն , քի օնուն պիր եանընտա
իքի հալդա վէ օ պիր եանընտա
իքի հալդա օլա : Վէ շեթթիմ՝ 13
աղաճընտան սըրըգլար եափա-
սըն . վէ օնարը ալթուն իլէ
գափալասըն : Վէ սըրըգլարը 14
սանտուղուն եանլարնտա օլան
հալդալարա կէջիլէսին , քի սան-
տուգ օնար իլէ գալարըլա : Սը 15
ըրդլար սանտուղուն հալդալա-
րնտա գալարար . օնտան ջը-
գարընայար : Վէ սանտուղա՝ 16
սանա վէրէճէյիմէ հատէթի գօ-
յասըն :
- Վէ խալիս ալթունտան պիր 17
քէֆարէթ եափասըն , ուղուն
լուղու իքի պուչուգ արըն՝ վէ է-
նի պիր պուչուգ արըն օլա : Վէ 18
ալթունտան իքի քէրովէ եա-
փասըն . օնարը չէքիճ իշի՝ քէ-
ֆարիթին իքի ուճունտան եա-
փասըն : Վէ պիր քէրովէյի 19
պիր եանըն ուճունտան՝ վէ օպիր
քէրովէյի օ պիր եանըն ու-
ճունտան եափասըն . քէրովէ

- 20 լէլի քէֆարէթտէն՝ ծնուն իբի
 ուճարնտա եափասնն : Վէ
 քէրովլէլէր գանատարնը եօ
 դարոյցա եայարագ՝ գանատաւ
 րը իլէ քէֆարէթի եօրթէլէր,
 վէ եիւղէրի պիրի պիրինէ գաւ
 շը օլա : քէրովլէլէրին եիւղէ :
 21 րի քէֆարէթի տօլլու օլա :
 վէ քէֆարէթի՝ եօգարըտան
 սանտուղուն իւղէրինէ գոյարն :
 վէ սանա վէրէճէյիմ՝ չէ՛սատէ
 22 թի սանտուղա գոյարն : Վէ
 սէնին իլէ՝ օրատա պուլաշաճու
 դում : չէմ սանա Վարպէլ օլլու
 արընըն հադգընտա ճիւմէ
 թէնպի՛ն հադճէյիմ իլին՝ սէ
 չին իլէ քէֆարէթտէն՝ չէ՛սատէ
 թին սանտուղա իւղէրինտէ օ
 րան իբի քէրովլէլէրին արասն
 տան սէյ հէլճէյիմ :
 23 Վէ շիթթիմ սղաճընտան սիր
 ոփրա եափասնն : ուղղնլու
 դու իբի արըն՝ վէ էնի պիրար
 շն՝ վէ եիւթթըլլի պիր պու
 24 չուգ արըն օլա : Վէ ծնու խա
 լու ալթուն իլէ գափալայարն :
 հէմ չէփէվրէսինէ պիր ալթուն
 25 չէնպէր եափասնն : Վէ ծնա չէփ
 չէվրէ տէօրթ փարմագ պիր փէր
 վագ եափասնն : վէ փէրփաղըն
 չէփէվրէսինէ պիր ալթուն չէն
 26 պէր եափասնն : Վէ ծնա տէօրթ
 ալթուն հալլա եափասնն : վէ
 հալլապարը՝ տէօրթ ալաղընտա
 օլան տէօրթ քէօնէլէրէ գոյարն :
 27 հալլապար փէրվաղըն եանընտա
 օլապ՝ սփրայը գալարմագ ի
 չին սըրըգարըն խանթէրի օ
 28 լալար : Վէ սըրըգարը շիթթիմ
 սղաճընտան եափասնն : վէ սն
 րար ալթուն իլէ գափալայարն :
 վէ սփրա ծնար իլէ գալարըն
 29 լա : Վէ ծնուն թէփսիլէրինի վէ
 դատէհէրինի վէ քէառէլէրինի
 վէ թապարըն եափասնն : քի
 ծնար իլէ չէրպէթ ուճուլա :
 ծնարը խալիս ալթունտան եա

փասնն : Վէ սփրանըն իւղէ 30
 րինտէ հօւլար էքմէյինի՝ հու
 ղուրումա ապիմա գոյարն :
 Վէ խալիս ալթունտան պիր 31
 շամ՝ տան եափասնն : շամ՝ տանը
 եէքվարէ եափասնն, սագը վէ
 տալարը՝ գատէհէրի պուլում
 32 լարը վէ չէէքլէրի ծնտան օլա
 լար : Վէ ծնուն եանլարընտան
 ալթըն ալ չուգա : շամ՝ տանըն
 պիր եանընտան իւզ ալ՝ վէ շամ՝
 տանըն օ պիր եանընտան իւզ
 տալլա 33 : Պիր տալլա պատէմ
 չէքլնտէ իւզ գատէհէ պիր պու
 ղում վէ պիր չէէք՝ վէ պիր տալ
 տա պատէմ չէքլնտէ իւզ գա
 տէհէ պիր պուլում վէ պիր չէ
 չէք օլա : շամ՝ տանտան չըգան
 ալթըն տալար պէյլէ օլա : Դամ՝ 34
 տանտա տափի պատէմ չէքլն
 տէ պուլումարը վէ չէէքլէրի
 իլէ տէօրթ գատէհէ օլա : Վէ 35
 շամ՝ տանտան չըգան ալթըն տա
 լըն՝ իբի տալըն ալթընտա ծնտան
 պիր պուլումա վէ իբի տալըն ալ
 թընտա ծնտան պիր պուլումա
 վէ իբի տալըն ալթընտա ծնտան
 36 պիր պուլումա օլա : Պուլումա
 րը վէ տալարըն ծնտան օլալար :
 պիւսպիլ թիւնիւ պիր՝ չէքիճ իլի
 37 խալիս ալթունտան օլա : Վէ օ
 նուն եէաի գանալիլինի եափասնն :
 վէ գանալիլէրի եագըլընգաա՝ Ը
 չըղը էնիւնէ տօլլու վէրէլէր :
 Վէ ֆիթիլ մաղապարըն հէմ 38
 մաղապար՝ խալիս ալթունտան
 օլա : Օնու՝ հէփ պու գալար 39
 րը իլէ՝ պիր գանթար խալիս ալ
 թունտան եափասնն : Վէ պագքի՝ 40
 ծալըն սանա տալար կէօսթէրի
 լէն էօրնէյէ կէօրէ եափասնն :

1
 Վէ չատըրը գըլըրընըն ին
 չէքլնտէ վէ լաճիվէրա վէ էր
 զափան վէ իբի գալթու գըլըրը

տանն զն փերտէ և տալարն . զն
 2 լարը ուսմաղ իշն քերթ լեզեր
 իշն հափաղն : Պիր փերտէնին
 ուղունուղուն ի յիրմի սեքիղ ուր
 3 շն՝ վէ պիր փերտէնին էնի
 տէօրթ արիւնաօլա : Հէփ փերտէ
 4 լէրին հօջիւսիւս պիր օլա : Փէր
 տէլէրին պէշն՝ պիրի պիրինէ կը
 5 լէնէ : Վէ օպիր փերտէլէրին պէ
 6 շն պիրի պիրինէ կըլէնէ : Վէ
 պիր փերտէնին քէնարը իւղէրին
 տէ՛ քէնն ուճոռնաա լաճիլէրտի
 իլքէրէր հափաղն : սնկարալի
 7 փերտէնին քէնարընտա օպիր էք
 տէ տախի էջլէ էյէյէսին : Պիր
 8 փերտէտէ էլլի իլքէ հափասըն ,
 վէ օպիր էքաէ օլան փերտէնին
 ուճոռնաա քա էլլի իլքէ հափա
 9 սըն . իլքէրէր էշն էշնէ դարշը
 10 օլալար : Վէ էլլի ալթոռն գօպ
 չալար հափասըն . վէ փերտէլէրի
 11 գօպչալար իլէ էշն էշնէ իլքէ
 լէյէսին , վէ չաալար պիր օլա :
 12 Վէ չաալարն իւղէրինէ խայ
 մէ իշինն՝ քէշն գըլնտան փեր
 տէլէր հափասըն . զնարը զնպիր
 13 փերտէ հալէսին : Պիր փերտէ
 նին ուղունուղուն օթուղ արընն՝
 վէ պիր փերտէնին էնի տէօրթ
 14 արընն օլա . զնպիր փերտէնին
 15 հօջիւսիւս պիր օլա : Վէ պէշ
 փերտէյի պարշա՛ ալթը փերտէ
 16 յի տէ պարշալիլքէլէյէսին . վէ
 ալթընձը փերտէյի՛ խայմէնին
 17 երիւղիւ հօնիւնաա իքի գաթ է
 18 տէսին : Վէ ուճաա օլան պիր
 փերտէնին քէնարը իւղէրինտէ
 19 էքաէ էլլի իլքէ՛ վէ օպիր էքաէ
 20 օլան փերտէնին քէնարը իւղէ
 21 լինտէ էլլի իլքէ հափասըն : Վէ
 պաղըրսան էլլի գօպչալար հա
 22 փասըն . վէ գօպչալարը իլքէլէ
 23 րէ կէչիլէսին , վէ խայմէյի ի
 24 լքէլէյէսին քի՛ պիր գըլնա՛ օլա :
 25 Վէ խայմէնին փերտէլէրինտէն
 արթան արթըղը՝ էա՛նի արթան
 փերտէնին հարըլը՝ չաալարն

արթաթընաան ուրիշըլա գա
 26 ռն : Վէ խայմէնին փերտէլէ 13
 27 րինին ուղունուղունտան պիր
 արընն պիր թարափտան վէ պիր
 արընն օպիր թարափտան արթա
 28 նը՝ չաալարն ևսնարը իւղէրինէ
 պիր թարափտան վէ օ պիր թա
 29 րափտան՝ զնու էօրթմէք իշինն
 սարգըլա գալարն :

Վէ խայմէյէ՛ գըրմըղը պլան 14
 մըշ գօջ տէրիլէրինտէն պիր էօր
 15 թիւ՝ հէմ պառնաա իւսթիւնտէն
 16 թէհաշ տէրիլէրինտէն պիր էօր
 17 թիւ հափասըն :

Վէ չաալարն թախթալարնը 15
 չիթիթիթ՝ աղաճընտան տիք եա
 16 փասըն : Պիր թախթանըն ու
 17 գունուղուն զն արընն՝ վէ պիր
 թախթանըն էնի պիր պուշուղ
 18 արընն օլա : Հէր պիր թախթա
 19 նըն՝ պիրի պիրինէ կէչիլիլէճէք
 իքի զըվանաալ օլա . չաալարն
 20 ճիւսիլէ թախթալարնա պէշլէ
 21 էյէյէսին : Վէ չաալարն թախթ
 22 թալարնը հափասըն : զնու
 23 գըպլէ թարափը իշինն լոտոտա
 24 տողլու ի յիրմի թախթա էափա
 25 սըն : Վէ ի յիրմի թախթալարն 19
 26 ալթընտա գըրդ կիւմիւշ տիպլէք
 27 հափասըն . պիր թախթանըն
 28 ալթընտա իքի զըվանաալ իշինն
 իքի տիպլէք վէ պիր թախթանըն
 29 ալթընտա իքի զըվանաալ իշինն
 իքի տիպլէք օլա : Վէ չաալարն 2)
 30 օպիր եսնը իշինն փարեսա թա
 31 րափընա ի յիրմի թախթա՛ վէ 21
 32 գըրդ կիւմիւշ տիպլէքլէրի՛ պիր
 33 թախթանըն ալթընտա իքի տիպ
 34 լէք՝ վէ օպիր թախթանըն ալ
 35 թընտա իքի տիպլէք օլա : Վէ 22
 չաալարն պառ թարափը իշինն
 պալթը թարափընա ալթը թախթ
 36 թա հափասըն : Վէ չաալարն 23
 37 քէօշէլէրի իշինն՝ արա թարա
 38 փընա իքի թախթա հափասըն :
 39 Վէ աղաղաաան պիթիլէլէր՝ 24
 40 հէմ՝ էօգարըտան պիր հաղա ի

- էն պիտի չի միայն պէրապէս օրաւար .
 25 երբեք իշխան օրաւար . Վէ պուն
 ար սէքիդ թախթաւ օրա . վէ օն
 արուն կիւմիւշ տիպլիքէրի օն
 ալթը տիպլիք օրուպ՝ պիր թախ
 26 թանուն ալթընտա երբ տիպլիք
 վէ օպիր թախթանուն ալթընտա
 երբ տիպլիք օրա : Վէ շիթիմ
 աղաճընտանքիրիշէրեափասուն .
 չասըրըն պիր եանը թախթաւա
 27 լը իշխան պէշ փէրէ՛ վէ չատըրըն
 օպիր եանը թախթաւարը իշխան
 պէշ քիրիշ՝ վէ չասըրըն օպիր
 եանը թախթաւարը իշխան պա
 թըյա տօղըու օրան արտ թարա
 28 փը իշխան պէշ քիրիշ օրա : Վէ
 թախթաւարըն օրթասընտա օ
 29 լան օրթաստքի քիրիշ՝ պիր ուճ
 տան օպիր ուճա կէջէ : Վէ
 թախթաւարա ալթուն գափաւ
 յասըն , հէմ հաղալարընը՝ եա
 ՚ի քիրիշէրին խանէլէրինի ալ
 թունտան եափասըն . վէ քիրիշ
 30 լէրէ ալթուն գափաւյասըն : Վէ
 չատըրըն ստնա տալլաւ կէօսթէ
 րիլէն օնուն թէրթիպինէ կէօրէ
 գուրասըն :
 31 Վէ լաճիվէրա վէ երգաւան վէ
 երբ գաթուու գըրմըզ վէ գըվըլ
 մըշ ինճէ քէթէնտէն պիր փէր
 տէ եափասըն . ուսթաղ իշի քէ
 32 ըուլքէր իշէ եափըլսըն : Վէ
 օնու ալթուն գափաւ շիթիմ
 տէն տէօրթ տիրէք իւզէրինէ
 թաղասըն . չիվիլէրի ալթուն
 տան օրա . վէ տէօրթ կիւմիւշ
 33 տիպլիք իւզէրինտէ օրաւար : Վէ
 փէրաէլի գօպչալարտան աշապ
 աստսըն , վէ օրայա՝ փէրտէտէն
 իշէրի շէհատէթին ասնտուղու
 նու կէթիլէսին . վէ փէրաէ սիղէ
 ա՛ղիղ իլէ ա՛ղիղէր ա՛ղիղինին ա
 34 լասընը այրաւ էյլէյէ : Վէ քէ
 փարէթի՝ շէհատէթ սանաու
 ղունուն իւզէրինէ ա՛ղիղէր ա՛
 35 ղիղինտէ գօյասըն : Վէ փէրտէ

տէն աշալար սօփրայը՝ վէ սօփ
 րանըն գարշըսընտա չատըրըն
 գըպլէ թարափընա չամտանը
 գօյասըն . վէ սօփրայը փօրեաա
 թարափընա գօյասըն :
 Վէ խայմէնին գափուստնա՝ 36
 լաճիվէրա վէ երգաւան վէ երբ
 գաթուու գըրմըզ վէ գըվըլմըշ
 ինճէ քէթէնտէն նաղըշ իշու
 պիր գափու փէրտէսի եափա
 սըն : Վէ գափու փէրտէսի իշին 37
 շիթիմտէն պէշ տիրէք եափա
 սըն . վէ օնարըն ալթուն իլէ
 գափաւյասըն . չիվիլէրի ալթուն
 տան օրա . վէ օնարըն իշխան պէշ
 պաղըր տիպլիք տէօրէսին :

ՊԱՊ ԻԵ

Վէ մէղպահըն շիթիմ ալա 1
 ճընտան եափասըն . ուզունու
 ղու պէշ արըն վէ էնի պէշ ար
 ջըն՝ մէղպահ՝ տէօրթ քէօշէլի օ
 2 լուպ՝ հիւքսիքիլի իւշ արըն օ
 րա : Վէ պոչնուղարընը օնուն
 տէօրթ քէօշէսինտէ եափասըն .
 պոչնուղարըն օնտան օրա . վէ
 օնու պաղըր իլէ գափաւյասըն :
 Վէ քիւլու իշին գապարընը՝ վէ 3
 քիւլէքէրինի վէ լէյէլէրինի
 վէ չաթալարընը վէ մաշալարընը
 եափասըն . ճիւմլէ ալթիլէրինի
 պաղըրտան եափասըն : Վէ օնա 4
 պաղըրտան աղ իշի պիր ըսդարա
 եափասըն . վէ տըն իւզէրինտէ՝
 օնուն տէօրթ քէօշէսինտէ տէօրթ
 պաղըր հալլա եափասըն : Վէ 5
 օնու մէղպահըն տայիլէսի ալ
 թընա՝ օնուն ալթ թարափընտան
 գօյասըն , քի աղ՝ մէղպահըն օր
 թաղընտաղ օրա : Վէ մէղպահ ի
 6 շին սըրըգլար եափասըն . սը
 րըգլար շիթիմ աղաճընտան օրա
 վէ օնարըն պաղըր իլէ գափաւյա
 սըն : Վէ օնուն սըրըգլարըն հալ
 7 գալարա կէջիլիլէ . վէ օնու գալ
 արմագ իշին սըրըգլար մէղ

պա՛նն իբի հանլարնտա օլա :

8 Օնու թախթարտան՝ իչի պօշ
հափասնն . տաղտա սանա կէօս .
Թէրիւրի իկիսի՝ ծառ էօլէ
հափսնլար :

9 Վէ չարորն ավլուսունու հա-
փասնն . զըպէ թարաֆը հանը
իչին՝ լոսոսա սօղլու ավլունուն
փերաէլէրի գըվըրմըշ ինճէ քէ-
Թէնտէն օլարադ՝ պիր հանն
ուզունլուզու էրւղ արշնն օլա .

10 Վէ իյլրմի տիրէյի վէ ծնլարն
իյլրմի տիպլքէրի պաղըրտան՝
տիրէքէրին չիվլէրի վէ ծնլարն
պաղանմաւ կիւմիւշտէն օլա :

11 Վէ պու ուզլուպ իւզքէ փօրեսա
Թարաֆը հանը իչին ուզուն
լուզուն՝ փերաէլէրին ուզուն
լուզու էրւղ արշնն օլա . վէ ի-
յլրմի տիրէյի վէ ծնլարն իյլր-
մի տիպլքէրի պաղըրտան՝ տի-
րէքէրին չիվլէրի վէ պաղանն :

12 Ճարլըր կիւմիւշտէն օլա : Վէ
ավլունուն էնինէ՝ պաթըր Թարա-
ֆը հանը իչին փերաէլէր էլ
լի արշնն օլա . վէ տիրէքէրի օն՝

13 Հէմ տիպլքէրի օն օլա : Վէ
ավլունուն էնինէ՝ կիւնսօղու
Թարաֆը հանը իչին կիւնսօ-
ղուսունա սօղլու էլի արշնն օ-

14 լա : Վէ պիր հանն փերաէլէ-
րի օն պէշ արշնն օլա . տիրէքէ-
րի իւշ՝ վէ տիպլքէրի իւշ օլա :

15 Վէ օպիր հանն փերաէլէրի օն
պէշ արշնն օլա . տիրէքէրի իւշ՝

16 վէ տիպլքէրի իւշ օլա : Հէմ
ավլունուն գափուսունա՝ լաճի-
վէրա վէ էրպլան վէ իբի գաթ-
լու գըրմըզ վէ գըվըրմըշ ինճէ
քէԹէնտէն նագըշ իչէնմիշ ի-
յլրմի արշնն պիր փերաէլէր հափա-
սնն . տիրէքէրի տէօրթ՝ վէ պուն-
լարն տիպլքէրի տէօրթ օլա :

17 Ավլունուն չէփշէփէ ճիւնիէ տի-
րէքէրի կիւմիւշ իւշ պաղանմըշ
օլուպ ծնլարն չիվլէրի կիւմիւշ
տէն՝ վէ տիպլքէրի պաղըրտան

օլա : Ավլունուն ուզունլուզու 18
էրւղ արշնն՝ վէ էնի հէր հան-
տան էլի՝ վէ էրիքէրիյի պէշ
արշնն՝ գըվըրմըշ ինճէ քէԹէն-
տէն օլա . վէ տիպլքէրի պա-
ղըրտան օլա : Չարորն հէր 19
խըղմէթի իչին ճիւնիէ արէԹէլ-
րի վէ հէփ գաղըզլարը՝ հէմ ավ-
լունուն ճիւնիէ գաղըզլարը պա-
ղըրտան օլա :

Վէ սէն իարայէլ օղուլարն 20)
Թէնսիհ էտէօն քի՝ տանաւ .
շըգ իչին սիւզմէ սաֆի զէյ .
Թուն հաղը ալլէրէլէր , քի տա-
յիմա գանտիլէր հանա : Ճէ . 21
մաւթ չարորնտա Ահարն վէ
օնուն օղուլարը՝ շէհաւէԹինէօ
նիւնտէքի փերաէլէրն տիպլք-
սնտա տիպլմանա սապաշա-
տէք Բուպըն հուզըրունտա օ-
նու ԹէրԹիպ էտէլէր . պու օն-
լարա իարայէլ օղուլարը իչին՝
տնվլէրիինճէ էպէտի գանուն օ-
լա :

ՊԼՊ ԻԸ

Վէ սէն իարայէլ օղուլա- 1
րնն արտորնտան գարննտաշն
Ահարնու վէ պիլէսինճէ օնուն
օղուլարնըր քէնսինէ հաղըշ-
տըր քի՝ պանա քէաճինլիք էտէ-
լէր . կերէք Ահարն՝ կերէք
Ահարնուն օղուլարը Նաղար
վէ Աբիուզ՝ Նիդարը վէ իԹա-
մար : Վէ գարննտաշն Ահար- 2
նա իղզէԹ վէ զիյնէԹ իչինա՝
ղիզ լիպաղար հափասն : Իմօի 3
սէն իւմրուհու իլէ սօղլուարու-
ղում ճիւնիէ ալլմ էրէքէլլէ-
րէ տէ քի , Ահարնուն պանա
քէաճինլիք կիմէք իչին՝ օնու
Թագաիս էԹմէյէ լիպաղարնըր
հափաղար : Վէ հափաղարըր 4
լիպաղար պունլար տըր . պէօ-
յիւնլիք վէ էփուտ վէ դաթ-
Թան վէ նաղըշըր կէօլէք պէօրք

1 վէ գուշտօ . իմո՛ր պաննա քեա-
 չինքք էթմէք իջևն գարընտա-
 չնն Ահարոնտ վէ օղուլարընս
 ա'դիգ լիպատար եափալար :
 5 Վէ ծնար' ալթունու վէ լա-
 ճիվէրտի վէ երդավանը վէ էքի
 գաթլու գըրմըզ վէ ինճէքէ-
 6 Թէնի ալալար . Վէ եփուտու
 ալթուն' լաճիվէրտ վէ երդավան'
 իջի գաթլու գըրմըզ վէ գըվըր-
 մըզ ինճէ քէթէնտէն' ուսթազ
 7 Իշի եափալար : Շուռն էքի ու-
 ճունսա' էքի իլիքէնիթ ումուզ
 8 Լուլու օլա , բի իլիքէնէն : Վէ
 եփուտուն իւղէրինտէ օլան շէ-
 րտ' եափըսնա կէօրէ ծնտան
 օլա , էանի ալթուն' լաճիվէրտ
 վէ երդավան վէ էքի գաթլու
 գըրմըզ վէ գըվըրմըզ ինճէ քէ-
 9 Թէնտէն օլա : Վէ էքի ա'գիգ
 թաշը ալալարն , վէ իւղէրինտէ
 Խորայէլ օղուլարընն աուլարընը
 10 Դադարարալն : Շնարըն աալա-
 րընտան ալթըսը պիր Թաշտա'
 վէ գալան ալթը աալարը օ պիր
 Թաշտա' ծնարըն օղուլարընա
 11 կէօրէ օլա : Օլ էքի Թաշըն իւ-
 ղէրինէ Խորայէլ օղուլարընն
 աալարընը հէքքեաք իշի իէ միւ-
 հիւրէ գաղաղղարը կիտի գաղ
 ալարտարն . ծնարը ալթուն խա-
 12 նէլէրէ մըխաւտալն : Վէ էքի
 Թաշը' եփուտուն ումուլուլա-
 րը իւղէրինէ գոյալն , քի Խորա-
 յէլ օղուլարընա եաաիկետը
 Թաշարը օլալար . վէ Ահարոն
 ծնարըն աալարընը Բապալն հու-
 ղուրոնտէ' եաաիկետը իշիւմ'
 էքի ումուլուլա իւղէրինտէ գաղ-
 13 ալարա : Վէ ալթունտան խանէ-
 14 լէր եափալարն . Վէ խալիս ալ-
 թունտան գըվըրմըզ էանի էօր-
 մէ իշի էքի ղինճիթ եափալարն ,
 վէ էօրմէ ղինճիթլէրի խանէլէրի
 Թադալարն :
 15 Վէ ուսթազ իշի' պիր շէրի-
 ա'թ կէօյիւսիւսիւ եափալարն ,

ծնու եփուտուն եափըսը կիտի
 եափալարն . ծնու ալթուն' լաճի-
 վէրտ վէ երդավան վէ էքի գաթ-
 1 լու գըրմըզ վէ գըվըրմըզ ինճէ
 քէթէնտէն եափալարն : Իքիյէ 16
 գաթլանընճա աէօրթ քէօշէլի'
 էանի պիր գարըն ուղան վէ պիր
 դարըն էնիլ օլա : Վէ ծնաա ճէ- 17
 վահիր մըխաւտալ օլարադ'
 աէօրթ սըրա Թաշ մըխաւտալն
 պիր սըրալը գըղը եադուլթ Թօ-
 փաղ վէ ղիւմիկաւ օլա . պու իւք
 սըրաա ալար : Վէ էքի՛նճի սըրա 18
 շէպէրալ' կէօր եադուլթ վէ էլ
 մաա օլա . Վէ իւղէնճիւ սըրա 19
 փիրուզէ' սուէլյանի վէ ճէ-
 20 պէլլուլ' օլա . Վէ աէօրտինճիւ
 սըրա' ղէպէրճիտ վէ ա'գիգ վէ
 եէլիւ' օլա . մըխաւտալար ալ-
 Թուն խանէլէրաէ օլալար : Վէ 21
 Թաշար' Խորայէլ օղուլարընն
 աալարը իւզրէ' ծնարըն աալա-
 րընա կէօրէ մն էքի օլալար . հէր
 պիրինի աալը մն էքի ուլթա
 կէօրէ' միւ հիւլ իշի գաղընը օ-
 2 լա : Վէ կէօյիւսիւսիւսիւս իւ-
 2 ղէրինէ խալիս ալթունտան էօր-
 մէ իշի գըվըրմըզ ղինճիթլէր եա-
 փալարն : Վէ կէօյիւսիւսիւսիւս իւ- 23
 գէրինտէ էքի ալթուն հաղաա եա-
 փալարն , վէ էքի հաղալարը կէօ-
 2 յիւսիւսիւսիւս էքի ուճունա գոյա-
 2 լարն Վէ օլ էքի ալթուն էօր մէ վն-
 2 ճիլլէրի' կէօյիւսիւսիւս ուճարըն
 աալար էքի հաղալարա Թադալարն :
 Վէ էքի էօրմէ ղինճիթլէրին օղի 25
 էքի ուճարըն' օլ էքի խանէլէ
 Թադալարն , վէ օալը եփուտուն
 էօն Թադալարնտան ումուլուլա-
 2 լարընն իւղէրինէ գոյալարն : Վէ 26
 էքի ալթուն հաղաա փաա եափա-
 2 լարն , ոէ աալար կէօյիւսիւսիւս
 իւլ Թադալարնտան եփուտան
 եանա օլան քնալար իւղէրինտէ
 քի էքի ուճարընա գոյալարն :
 Վէ էքի ալթուն հաղաա փաա 27
 եափալարն . վէ ծնարըն աալա-

տան եփուտուն իբի ումազուդ-
լարենա մոռնէն ինանէն պիթիշ
մէնին գարըզըլ տա եփուտուն
շէրիաի իւզէրինտէն թագաւոն :
28 Վէ կէյիւսիւսիւ հալալարեն
տան եփուտուն հալալարենա
լաճիվէլ տի իփլիք իւէ պաղլայա
լար , քի եփուտուն շէրիաի իւ
ղէրինտէն օլա . վէ կէյիւսիւսիւ
29 եփուտուն պըրընայա : Վէ Ա
հարոն Մագառէսէյէ կիրտիյին
տէ Բապպըն հուզուրունտա տա
յիմա իսրայէլ օղուլարընընտա
լարընը ետտիկեսը իչլան շէրի
ա թ կէյիւսիւսիւսիւ քէնտի եիւ
30 շէյի իւզէրինտէ գալուրա : Վէ
շէրիա թ կէյիւսիւսիւսիւսիւսիւսիւ
րիմի վէ Թումիմի գոյասըն , վէ
Ահարոն Բապպըն հուզուրունտա
վարտըղ զման իւրէյի իւզէ
րինտէ օլալար : վէ Ահարոն ապի
մա Բապպըն հուզուրունտա Բա
լայէլ օղուլարընըն շէլ իա թընը
եիւրէյի իւզէրինտէ գալուրա :
31 Վէ եփուտուն գալթիմանընը
օիւսպիւ թիւն լաճիվէրտտէն եա
32 վասըն : Վէ օրթաւընտա պա
շընը իւզէրինտէ պիր եըր թմաճը օ
լա . եըր թմաճընըն չէփէվըէ
սինտէ ճէպէ քէնարը կիպի տօ
գումա իշի քէնարը օլա , քի եըր
33 թըմայա : Վէ էթէքէրինին քէ
նարընտա լաճիվէրա վէ երզա
վան վէ իրի գալթու գըրմըդտան
էթէքէրի քէնարընըն չէփէվ
րէսինտէ նարընը վէ օնլարըն ա
րասընա չէփէվըէսինտէ ալթան
34 չընկրադար եափաւոն : Գալթ
թանըն քէնարընըն չէփէվըէսին
տէ պիր ալթան չընկրադ վէ պիր
նար՝ պիր ալթան չընկրադ վէ
35 պիր նար օլա : Վէ խըզմէթ էթ
մէք իչլան Ահարոնուն իւզէրին
տէ օլա . վէ Բապպըն հուզու
րունտա Մագառէսէյէ կիրտիյին
տէ վէ չըգալընտա՝ օնուսն սէսի
իշտիլէ քի էօրմէյէ :

Վէ խալիս ալթանտան պիր 36
թէնէքէ եափաւոն , վէ իւզէրին
տէ միւհիւր իւլ իփ ԳՕՏԻԸ
1. Ե Ն Ս Վ Լ Լ Գալալարաւոն :
Վէ միա պիր լաճիվէրտի շէրիա 37
թագաւոն քի՝ պէօրքիւն իւզէ
րինտէ օլա . պէօրքիւն իւզէրին
տէ օնուսն էօն թարափընտա օ
լա : Վէ Ահարոնուն ալթը իւզէ 38
րինտէ օլա , քի Ահարոն իսրա
յէլ օղուլարընըն թագաիւս էթ
տիքէրի ճիւլէլ ալղը հէտիյէ
լէրինին կիւսաճընը գալուրա .
վէ ապիմա ալթը իւզէրինտէ օ
լա , քի Բապպըն հուզուրունտա
մագառըլ օլալար :
Վէ կէօմէյի ինճէ քէ թէնտէն 39
նագըլ իւէ աօդուտասըն , վէ
պէօրքիւն ինճէ քէ թէնտէն եափա
ւոն , վէ գուշաղը նագըլ իւլի
եափաւոն :
Վէ Ահարոնուն օղուլարընա 40
կէօմէքէր եափաւոն , վէ օնլա
րա գուշաղար ետիտան . հէմ
իլղէթ վէ զիյնէթ իչլան՝ օնլա
րա սարըգար եափաւոն : Վէ 41
օնլարը գարընտալըն Ահարոնա
վէ պիրէսինճէ օղուլարընա կիլ
տիրէսին . հէմ օնլարը մէսէ
տէսին , վէ օնլարը քէտհիննապ
էտիպ՝ օնլարը թագաիւս էյէյէ
սին , քի պանա քէտհիննէք է
տէքէր :
Վէ թէն չըփաղըլընը էօրթ 42
մէյէ՝ օնլարա քէ թէն պէզնտէն
տիլղէքէր եափաւոն . օնլար
պէլտէն տիղէտէք եէթիլէքէր :
Վէ ճէմաալթ չաաղընա կիր 43
տիլղէրինտէ՝ եափաւոն Մագառէ
սէտէ խըզմէթ էթմէյէ մէգապ
հա եաղալաղարընտա՝ Ահա
րոնուն վէ օղուլարընըն իւզէ
րինտէ օլալար , քի կիւսաճ իւլը
լէնիպ էօրմէյէքէր . գաւ օնա հէմ
օնտան օնկրա օնուսն զիլըրիյէ
թիւնէ էպէտի գանուսն օլա :

ՊԱՊ ԻԹ

- 1 Այն օնորը՝ պանա քեահին լիք էթմէյէ՝ Թագոսիս էթմէք իշին օնորա ետէճէյին շէյ պու սուր . Պիր ինէք եափու սու պուղա՝ վէ իքի ա՛յլըպըզ
- 2 Գոջալարն , հէմ խամուրսուզ էքմէք՝ վէ եաղ իլէ հողուլմուշ խամուրսուզ փիտէլէր՝ վէ եաղ իլէ սիւրիւլիւշ խամուրսուզ եուֆ . գալարի ալուսն . պունլարը պուղասայ սիփիտ ունուհասուն եափասըն :
- 3 Վէ օնլարը պի՛ր սէլէյէ գոյասըն . վէ օնլարը սէլէտէ՛ պուղա իլէ վէ իքի գօջ իլէ եագլաշորրասըն :
- 4 Վէ Ահարոնու հէմ օղուլարընը ճէմասա՛թ չատըրընը գափու սունա եագլաշորրասըն . վէ օնլարը սու իլէ եայգայասըն : Վէ լիպասլարը ալըպ՝ Ահարոնա կէսմէյի վէ եփուտուն գաֆ . Թանընը վէ եփուտու վէ կէօ յիւսլիյիւ կիյարէսին . վէ օնա եփուտուն շէրիտի իլէ եփու
- 6 սու գուշատարն : Վէ պէօր . քիւ օնուն պաշընա գոյասըն . վէ պէօրքիւն իւղէրինէ ա՛ղիղ Թաճըր
- 7 գոյասըն : Վէ մէսհ եաղընը ալըպ՝ սաշը իւղէրինէ տէրքէսին .
- 8 վէ օնու մէսհ էտսին : Անտէն օնուն օղուլարընը եագլաշորրասըն . վէ օնլարա կէսմէքէր
- 9 կիյարէսին : Վէ օնլարա գուշաղարը գուշատարն՝ (Էանի Ահարոնա վէ օղուլարընա ,) վէ օնլարա սաղըրարը սաքասըն , վէ քեահինլիք էպէտի գանուն իւղրէ օնլարն օա . վէ Ահարոնու հէմ օղուլարընը քեահին նասպ էտէսին :
- 10 Անտէն պուղալը՝ ճէմասա՛թ չատըրընըն էտիւնէ եագլաշորրասըն . վէ Ահարոն հէմ օղուլարընը էլէրինի պուղանըն պաշը
- 11 իւղէրինէ գոյալար : Վէ պուղա

յը՝ ճէմասա՛թ չատըրընըն գափուտունա րապպըն հուղուրունտա պօղաղլայասըն : Վէ 12 պուղանըն գանընտան ալըպ՝ փարմաղըն իլէ մէղպահըն պուլ . նուղարը իւղէրինէ գոյասըն . վէ գալա՛ն ճիւմլէ գանը՝ մէղպա . հըն թէմէլնէ տէրքէսին : Վէ 13 իշէրի էօրթին հէփի եաղը հէմ գարա ճիյէրին իւղէրինտէ օլան աղը վէ իքի պէօյրէյի՛ հէմ օնլարն իւղէրինտէ օլան եաղը ալըպ՝ մէղպահսա եագլասըն : Վէ 14 պուղանըն էթինի վէ տէրիսինի վէ թէղէյինի՝ օրտունուն տիշալըրընտա աթէշէ եագլասըն . պուլ կինասհ գուրպանը սըր :

Վէ գօջուն սիբինի ալասըն , 15 վէ Ահարոն իլէ օղուլարընը էլէրինի գօջուն սաշը իւղէրինէ գօյալար : Վէ գօջու պօղաղլայա 16 սըն . վէ գանընը ալըպ՝ մէղպա . հըն իւղէրինէ չէփչէփէ սէրփէսին : Վէ գօջու փարա փարա 17 էտէսին . վէ իշէրինի՛ վէ փարալարընը եայգայըն՝ փարալարըն վէ պաշը իւղէրինէ գոյասըն : Վէ պիւթիւն գօջու մէղ 18 պահսա եագլասըն . պուլ րապպա պիւթիւն եանմա սըր , խօջ գօջու իշին րապպա աթէշ գուրպանը սըր :

Վէ սուրի գօջու ալասըն , վէ 19 Ահարոն իլէ օղուլարընը էլէրինի գօջուն պաշը իւղէրինէ գօյալար : Վէ գօջու պօղաղլայասըն . վէ 20 գանընտան ալըպ՝ Ահարոնուն աալ գուլաղընըն եուճաղը իւղէրինէ՝ վէ օղուլարընըն սաղ գուլաղլարընըն եուճաղը իւղէրինէ՝ օնլարըն սաղ էլինին պաշը փարմաղը իւղէրինէ վէ օնլարըն սաղ ոյաղընըն սաշ փարմաղը իւղէրինէ գօյասըն . վէ գալա՛ն գանըն մէղպահըն իւղէրինէ չէփչէփէ սէր . փէսին : Վէ մէղպահըն իւղէ . 21

- րինսէ օրան գանտան՝ հէմ մէսհ
հաղընտան ալստըն . վէ Ահարո-
նուն իւղէրինէ հէմ լիպասարը-
նըն իւղէրինէ վէ պիլէսինճէ օ-
ղուլարընըն իւղէրինէ հէմ օ
ղուլարընըն լիպասարըն իւղէրի-
նէ սէրսինսին . վէ օ հէմ օնուն
լիպասարը վէ օնուն իլէ պիլէ
օղուլարըն հէմ օղուլարընըն լի-
պասարըն թագտիս օղունա : վէ
գօջտան եաղը վէ գոյրուղու
հէմ իլէրի էօրթէն հաղը վէ
գարա ճիլէրին տղընը վէ էքի
պէօյրէյի հէմ օնարըն իւղէ-
րինտէ օրան հաղը վէ սաղ պու-
տու ալստըն , զիրա պու՝ թապ-
23 տիսաթ գօջու տուր . հէմ Բապ-
պըն էօնինտէ օրան խամուր-
սուղարը սէլէսինտէն պիր էքմէք
սօմնունու՝ վէ պիր հաղըն էքմէք
փիտէսի վէ պիր հուճիգա ալստըն .
24 վէ ճիւմէսինի Ահարոնուն ա-
վուճունա վէ օղուլարընըն ա-
վուճունա գօջտըն , վէ օնարը
Բապպըն էօնինտէ սաղամա
25 գուրպանը սաղայարըն : վէ օն-
արըն էլէրինտէն ալստըն , վէ
մէղպահտա պիլթին էանմանըն
իւղէրինտէ Բապպըն հուղուրուն
տա հապտըն . պու՝ խօշ գօ-
գու իլէն Բապպա աթէշ գուր-
26 պանը սուր : վէ Ահարոն իլէն
օրան թագտիսաթ գօջունտան
սէօշիւ ալստըն , վէ օնու Բապ-
պըն հուղուրունտա սաղամա
գուրպանը սաղայարըն . վէ օ
27 սէնին փայրն օլա : վէ Ահարոն
իլէն հէմ օղուլարըն իլէն օրան
թագտիսաթ գօջունտան՝ պու-
սաղամաթը վէ գալտըրընըն սաղ-
լամա տէօշիւնիւ վէ գալտըրմա
պուտունու թագտիս էսէսին .
28 վէ պու՝ Խորսյէլ օղուլարըն թա-
րափընտան էպէտի գանուն իւղ-
րէ Ահարոնուն հէմ օղուլարը-
նըն օլա . զիրա պու՝ գալտըրմա
փէշէշի տիր . վէ Խորսյէլ օ .

ղուլարըն թարափընտան գալ-
տըրմա փէշէշի՝ սէլամէթէրի
գուրպանընտան օնարըն Բապ-
պա գալտըրմա փէշէշի օլա :

վէ Ահարոնուն աղիւղ լիպաս- 29
արըն՝ քէնտիկտէն սօնիքա օղու-
լարընըն օլա , քի օնար իլէ մէսհ
օղունալար , վէ օնար իլէ նապ-
օղունալար : Օղուլարընտան օ- 30
նուն եէրինէ քեհահին օղուլա՝ ա-
ղիւղ մահալտէ խըլմէթ էթմէյի
ճէմաաթ չատըրընա կիրէն՝ օն-
արըն եէտի կիւն կիլէ : վէ թաղ- 31
տիսաթ գօջունա աղպա՝ էթինի
աղիւղ մահալտէ փիլիւրէսին . վէ 32
Ահարոն հէմ օղուլարըն՝ գօջուն
էթինի վէ սէլատէ օրան էքմէյի
ճէմաաթ չատըրընըն գալիու-
տու էանընտա եէյէլէր : վէ 33
օնէսնէլէրի քի՝ օնարըն նապ-
ու թագտիս էթմէք իլէն օնար
իլէ քէֆարէթ օղունուն՝ օնար
եէյէլէր . վէ հապանճը եէմէ-
յէ , զիրա օնար աղիւղ տիր :
վէ էյէր թագտիսաթ էթինտէն 34
վէ էքմէյիտէն սապահատէք
գալըր իսէ , գալտըն աթէշէ հա-
գասըն . եէնիլէյէ , զիրա ա-
ղիւղ տիր :

Խմաի Ահարոնա հէմ օղուլ 35
լարընա հէման պէօյլէճէ՝ ճիւմ-
լէ սանա էմըն էթտիլիմէ կէօրէ
էյէլէյէսին . օնարըն եէտի կիւն
թագտիս էտէսին : վէ կիւնտէ 36
պիրէր պուղա՝ քէֆարէթ իլէն
կիւնահ գուրպանըն էտէսին , վէ
մէղպահ իլէն քէֆարէթ էթ-
տիլինտէ՝ օնու փաքէլէյիտին . վէ
օնու թագտիս էթմէք իլէն մէսհ
էտէսին : Մէղպահ իլէն եէտի 37
կիւն քէֆարէթ էտիպա՝ օնու
թագտիս էտէսին , վէ մէղպահ
աղիւղըն աղիւղ օլա . մէղպահ
հէր աօգանան՝ աղիւղէն :

վէ մէղպահն իւղէրինտէ է . 38
աթէշէյի գալպա՝ պու տուր .
Տալիմա՝ կիւնտէ պիրէր եըլըպ

- 39 Եթի գուգուս . Պիր գոծղոցյուս առ
պահալարն հատխին . վէ Ծ պիր
գուգուցյուս առաւմիւթիւ հատե-
40 սին : Վէ գուգուծուն պիրի իլէ՝
պիր հին չէյրէյի սիւղիւ զէյ-
թուն հաղը իլէ Եօղրթիւն . Պիր
իւշիւր սիւիւս ունու՝ վէ չէրպէթ
փէշքէշի իչին պիր հին չէյրէ-
41 յի շարապ սաւաւսն : Վէ Ծ պիր
գուգուցյուս առաւմիւթիւ հատե-
սին . ծնա՝ սաւաւս փէշքէշի կի-
պի վէ ծնուն չէրպէթի կիպի է-
տէսին . պու՝ խօշ գօգու իչին
Բապպա աթէշ գուրպանը աղը :
42 Պա՝ ճէմաւթ չարարննն գա-
փուսունաւ սիպին իլէ պուլու-
շուպ սանա սէյլէյէճէյիմ եէր-
տէ՝ Բապպին հուգուրունաւ
տէվրէրինիզճէ հպէսիպիւթին
43 Խանմա օլա : Վէ Նարպէշ օղու-
լարը իլէ օրաւա պուլուշարմ,
վէ Ելմաւ ճէլալիմ իլէ Թապ-
44 սիսինէ : Վէ ճէմաւթ չարա-
րնն հէմ մէզգահը Թաղաիս
հտէյիմ . Մհարմու հէմ օղու-
լարնն տաիի Թաղաիս հատե-
լիմ . քի քանա քէսհինիք է-
45 տէլէր : Վէ Նարպէշ օղուլարը
նըն արաւընտա սպին օլաճա-
լիմ , վէ ծնարըն Ալաշը օլա-
46 ճաղըմ . Վէ պիլէլէր քի՝ ծնա-
րն Ալաշը Բապպ պէն իմ . քի
արաւարնաւ ուղին օլալըմ տէ-
յիւ՝ ծնարը Մըլըր սիյարն-
տան չըբարըմ . ծնարըն Ա-
լաշը Բապպ պէն իմ :

ՊԼԱՊ Լ

- 1 Վէ պուլուր Ետգաճազ պիր
մէզգահ հաիւսարն . ծնու շիթ-
թիմ աղաճընտան հաիւսարն :
2 Ուգուլուղու պիր արըն վէ էիի
պիր արըն՝ աթրթ քէօշէի՝ վէ
Եիւքոէքիյի իլի արըն օլա . օ-
նուն պուլուղարը ծնաւն օլա :
3 Վէ ծնու՝ Էաիի իւսթիւիւ վէ

չիւիչէվէ Էաիի քրընր՝ վէ սրմէ՝
նուգարըն խալիւ ալթուն իլէ
գաիլիյարն . հէմ չէիչէվէ օի-
նէ պիր ալթուն չէնպէր հաիւս-
սին : Վէ ծնա չէնպէրինն ալ-
թընտան իլի Եանլարնտալիլի
ալթուն հարգաւ Էաիւսարն , Ծո-
լալ իլի Թարափընտան Էա-
իւսարն , քի ծնու ծնար իլէ գա-
սըրմազ իչին՝ սըրըզլարըն խա-
նէլէրի օլալար : Վէ սըրըզլարը
չիթթիմաղաճընտան Էաիւսարն .
վէ ծնարը ալթուն իլէ գաիլա-
յարն : Վէ ծնու՝ սէնին իլէ
պուլուշաճաղմ եէրտէ՝ չէհա-
տէթին իւղէրինտէքի քէփարէ-
թին Էսիւիտէ՝ չէհատէթ ման-
տուղունուն Էանընտա օլան
փէրտէնին Էօնիւնէ գոյարն :
Վէ Ահարոն ծնուն իւղէրինտէ
խօշ գօգուլու պուլուր Էաղա .
հէր սապահ գանալիլէրի տիւզ-
տիւլինտէ՝ օլ պուլուրու Էա-
ղա : Հէմ ալաւմիլթին Ահա-
րոն գանալիլէրի Էաղալը զէ-
ման Բապպին հուգուրունաւ
տայիմ պուլուր տէյիւ տէվրէ-
րինիզճէ՝ օլ պուլուրու Էաղա :
Օնուն իւղէրինտէ Էաւ պուլուր
Էա պիւթին Էանմա՝ Էա Էքմէք
փէշքէշի սուլմայարնըլ . Նէ
տէ իւղէրինտէ չէրպէթ փէշքէ-
շի տէօքէսինիլ : Վէ Ահարոն՝
Էրլաւ պիր քէրրէ ծնուն պուլ-
նուղարը իւղէրինտէ քէփարէթ
հտէ . օ՝ քէփարէթէրին կիւ-
նահ գուրպանը գանը իլէ տէվր-
էրինիզճէ Էրլաւ պիր քէրրէ
ծնուն իւղէրինտէ քէփարէթ հտէ .
պուլապպա ալիլէր ալիլի տիր-
Վէ Բապպ Մուլսէս սէյլէ-
յիպ տէտի . Նարպէշ օղուլարը
նըն սալըլարնաւ Էէքիւնիւիւ
ալաճազ օղուր իսին , ծնարը
սալարընտա՝ հէր քէս Բապպա
ճանընըն փիտալընը վէրէ . Թա-
քի ծնարը սալարընտա՝ ծնարա

13 սկէա կէմէյէ : Պունու վերէ-
լէր : Հէր սայըրույ կէշէն՝ Մադ-
տէսէ մըսգալը իւզըն հարմ
մըսգալ իւֆու լէրէ : պիր մըս
գալ իյիրմի գրած տըր : Բապ-
պըն հէտիյէսի հարմ մըսգալ
14 օլա : Իյիրմի հաշընտան եօգա-
րը հէր սայըրույ կէշէն՝ Բապպա-
15 հէտիյէ վերէ շանլարընըղտան
էօթիւրիւ քէֆարէթ էթմէք ի-
շին Բապպըն հէտիյէսիին վեր-
մէքաէ՝ մըսգալըն հարըսընտան
գէնկին գլխտի վէ ֆաքիւր էք-
16 սիք վերմէյէ : Վէ Բարայէլ օ-
ղուլարընտան քէֆարէթին կիւ-
միւշինիւ ալաըն , վէ ծնու ճէ
մաաթ չատըրընը խըզմէթինէ
վերէսին : վէ շանլարընըղտան
էօթիւրիւ քէֆարէթ էթմէք ի-
շին՝ Բապպըն հուզըրոշնտա
ձարայէլ օղուլարընըն հատի-
կեարի օլա :
17 Վէ Բապպ Մովսէսէ սէյլէ-
18 յիպ տէտի . Հէմ հայդանմադ
իշին պաղըրտան պիր գուրնա
հափասըն , վէ պաղը պաղըր-
տան օլա . վէ ծնու ճէմաաթ
չատըրը իլէ մէզպահըն որաար
նա դոյասըն , վէ իշինէ սու դօ-
19 յաըն : Վէ Ահարոն հէմ օ-
ղուլարը ծնտան էլէրինի վէ ա-
20 յաղարընը հայդայալար : Օն-
լար՝ ճէմաաթ չատըրընա կիր-
աբէրընտէ , հախօս մէզպահըն
խըզմէթինի էթմէյէ Բապպա
աթէշ գուրպաընը հազմադ իշին
հաղալարըգուրընտա , սու իլէ
հայդանալար քի՝ հայմէյէլէր :
21 Իմաի էլէրինի վէ պաղարընը
հայդայալար քի՝ հայմէյէլէր : վէ
պու կէրէք օնա կէրէք օնուն զիւր-
րիյէթինի՝ տէվլէրինի ճէ օնա-
րա էպէտի դանուն օլա :
22 Վէ Բապպ Մովսէսէ սէյլէ-
23 յիպ տէտի . Հէմ սէն՝ քէնտի-
նէ ալա պահարար տա՝ մլարի
սաֆի պէշ էիւզ ճուֆալ , վէ օ

նուն հաղըսը միգտարի էաի ի-
քի էիւզ էլի ճուֆալ խօշ գօգու-
լու տարըն , վէ լքի էիւզ էլի
խօշ գօգուլու դամը , վէ խը 24
յարընպեր պէշ էիւզ ճուֆալ
Մագտէսէ մըսգալը իւզըն , վէ
զէյթուն հաղը պիր հին . Վէ 25
ծնու՝ աղիզ մէս հաղը՝ էճալա
ճը իլի գարըմը պիր Թէրըիւ
հափասըն . պու՝ աղիզ մէս
հաղը օլա : Վէ ծնուն իլէ ճէ 26
մաաթ չատըրընը՝ վէ շէհաաթ
սանտուղընու՝ վէ սօֆրայը հէմ 27
ճիւմէ գապպընը՝ վէ չամ տա
նը հէմ գապպընը՝ վէ պուխու-
րուն մէզպահընը՝ վէ պիւթին 28
եանմանըն մէզպահընը հէմ
ճիւմէ գապպընը՝ վէ գուրնա-
յը հէմ պաղընը մէս հաթսին ,
վէ օնալը Թագտիս էտէսին , վէ 29
աղիզէր աղիզի օլալար . օնա-
րա հէր տօգանան՝ աղիզէնէ :
Ահարոնու հէմ օղուլարընը տա 30
իի մէս հաթսին , վէ օնալը
Թագտիս էտէսին քի՝ պանա քեա-
հինլի էտէլէր : Վէ Իսրայէլ օ 31
ղուլարընա սէյլէյիպ տէյէ
սին . Պու էաղ պանա՝ տէվլէ-
րինի ճէ աղիզ մէս հաղը օլա :
Ատէմ Թէնի իւզէրինէ տէգիւլ 32
մէյէ , վէ ծնուն Թէրթիպիլիւզ
րէ՝ ծնուն միպլինի հափմայաու-
նըզ . պու աղիզ տիր , սիղէ ա-
ղիզ օլա : Օնուն միալինի Թէր 33
քիպ էտէն քիմաէ՝ վէ օնուն հա-
պանճընըն իւզէրինէ դօյան՝ գալ-
մընտան հէլաք օլունա :
Հէմ Բապպ Մովսէսէ տէտի . 34
Բէնտինէ պահարար՝ էաի տամ
լա միւրընի վէ էպֆար էթմէ-
յիպ վէ գտանի , պա պահարա-
լը վէ խալիս քիւնիլէք ալաըն .
պիր վէգնտէ օլալար . Վէ ծնու 35
էճալաճը իլի պիր Թէրըիւ Թէր-
պիյէ օլմուշ փաք աղիզ պու-
խուր հափասըն : Վէ օնտան 36
իիէք ինճէ տէյլիւս՝ սէնին իլէ

- պուռ շաճաղը՝ եկրտէ՝ ճէմա-
ա՛թ չափորընտա շէհատէթին էօ
նիւնտէ գոյաքնն . պա՛մ սիղէ ա՛.
37 զիղէր ա՛ղիլ օյա : Վ է եափա-
ճաղն պուխուրուն թէրթիպի
իւղնէ քէնսիինիղ իջին եափա-
յաքննը . պու սանա Բապր
38 իջին ա՛ղիլ օյա : Օնու գօղա-
մագ իջին՝ ծնուն միսլինի եա-
փան քիմսէ՛ քէնտի գալմնտան
հէլաք օլունա :

ՊԱՊ ԼԱ

- 1 Վ է Բապր Մովսէսէ սէյ
2 Լէյալ տէտի . Պագ , Յուգա
սրպթընտան Ուր օլու Ուրինին
օլու Բեսեղիէլ տաղ իլէ չա-
3 զըրաւ . Վ է ծնու Ալաշն Բու-
հու իլէ՛ ի՛մու Ֆէհմ Վէ պիլի
4 հէ հէր կէօնէ մա՛րֆէթ իլէտօլ
տուրտում . Քի ուսթաղ իլէրի
իճատ էտիպ՝ ալթունտալէ կիւ-
միւշտէ Վէ պագըրտա իլէյէ ,
5 հէմ միխրաւագ իլին թաշ օյ-
մագտա , Վէ աղաճ օյմագտա՝ եանի
6 քի հէր կէօնէ իշտէ իլէյէ : Վ է
պէն՝ իլթէ՛ ծնուն իլէ Դան սըպ-
թընտան Ա. քիսամանն օլու Ու-
վիաթը թա՛յին էթտիմ . Վէ հէր
ալթին եիւրէյինէ ի՛մ գօտում
քի՛ ճիւմէ սանա էմր էյլէտիյի
7 մի եափալար . Ճէմաթ չափորը-
նը՝ Վէ շէհատէթին սանտուրու-
նու հէմ իւղէրինտէ օլան քէ-
ֆարէթի՛ Վէ չափորըն ճիւմէ
8 ալթէթլէրինի , Վէ ա. ֆրայը հէմ
գալարընը՝ Վէ փաք շա՛մտանը
հէմ ճիւմէ գասլարընը՝ Վէ պու-
9 խուրուն մէղպահնը , Վէ պիւ-
թին եանմանն մէղպահնը
հէմ ճիւմէ գասլարընը՝ Վէ
10 գուրնայը հէմայաղընը , Վէ խըղ
մէթէ տայիր գումաշարը՝ Վէ
քեահին Ահարնուն աղիղ լի-
պալարընը հէմ օլուլարընը
լիպալարընը քի՛ քեահինլէք է .

տէլէր , Վէ մէհին եաղընը՝ Վէ 11
Մագտէսէ իլին խօշ գօղուլու
պուխուրու՝ սանա ճիւմէ էմր
էյլէտիյիմէ կէօրէ եափալար :

Վէ Բապր Մովսէսէ սէյլէ . 12
յի պ տէտի . հէմսէն՝ Իսրայէլ 13
օլուլարընա սէյլէյիպ տէ քի՛
էլալէթէ շաբաթլարըն սագ-
լայաքննը . զիրա պու՝ պէնիմ
իլէ սիղին արանըղտա տէվրէ-
րինիղճ նիշան տըր . Թա պիլէ-
սինիղ քի՛ սիղի աղիղէյին Բապր
պէն իմ : Իմտի շաբաթը սագաւ 14
յալարընը , չին քի սիղէ աղիղ
տիր . ծնու սոգան՝ էլալէթէ
էօլտիւրիլէ , զիրա հէր քիմ
ծնտա իշ իլէր իսէ , օլ քիմսէ
գալմննն արաքննտան հէլաք
օլունա : Ալթը կիւն իշ իլէնէ , 15
ամա եէտինճի կիւնտէ՛ րահա-
թըն շաբաթը Բապրա աղիղ
օլա . շաբաթըն կիւնիւնտէ հէր
իշ իլէյէն՝ էլալէթէ էօլտիւ-
րիլէ : Իմտի Իսրայէլ օլուլա 16
ըր շաբաթը սագալար , քի
տէվրէրիննէ էպէտի ա՛հա տէ-
յիւ շաբաթը թուուլար : Օ՛ 17
պէնիմիլէ Իսրայէլ օլուլարընն
արասընտա էպէտիյէտէք պիր
նիշան տըր . զիրա Բապր կէօր-
լէրի Վէ եէրի ալթը կիւնտէ եափ-
ալ , Վէ եէտինճի կիւնտէ տինկ-
լէնիպ րահաթանտը :

Իմտի Մովսէսէ Սինա տաղըն 18
տա սէյլէմէյի թէքիլէ էաին-
ճէ , ծնա շէհատէթին իքի լէվ
հալարընը՝ Ալաշն փարմալը
իլէ եաղընը թաշ լէվալարը
վէրտի :

ՊԱՊ ԼԲ

1 Վ է գալմ՝ Մովսէսին տաղ
տան էնմէյէ կէճիքտիյինի կէօր
տիւքտէ , գալմ Ահարնուն եա-
նընա ճէմ՝ օլուպ՝ ծնա տէտի-
լէր . Դադ , էնիւմիւղճէ կի-

տէճէք պիղէ ալահալար եափ . զի
 րա պու Մովսէս՝ շու պիղի Մը
 սըր տիյարընտան չըգարան. քիւմ
 2 սէ՝ օնա նէ օլուս պիւժէղիք : Վէ
 Ահարոն օնլարա տէտի . Գարը
 արընըզնն՝ օլուսլարընըզնն վէ
 դըզարընըզնն դուսալարընտա
 օլան ալթուն քիւփէլէրի չըգաւ
 3 ըրս՝ պանա կէթիլին : Վէ ճըւմ
 լէ գալմ՝ գուսգարընտա օլան
 ալթուն քիւփէլէրի չըգարալ
 4 ար : վէ Ահարոնա կէթիլտի
 լէր : Վէ օ՝ էքէրինտէն ալար ,
 վէ օնա ալթիլ իլէ պիր դաւալ
 եափըս՝ օնտան պիր տէօքմէ
 պուզալը եափոր . վէ օնլար՝
 5 Եա՛ Խարայէլ սէնի Մըսըր տի
 յարընտան չըգարանալահալարըն
 պուսլար սըր տէտիլէր : Վէ Ա
 հարոն կէօրտիւքաէ՝ օնուն էօ
 նիւնէ պիր մէզպահ եափոր ,
 հէմ Ահարոն նիտա էտիպ՝ Եա
 6 րըն Բապպա պայրամ սըր տէ
 տի : Վէ էրթէսի կիւնտէ էր
 քէն դաւըզալ՝ պիւթիւն եանմա
 7 ար սուխտուլար , վէ սէլամէթ
 դուրպանլարը թագրիպ էթտի
 8 լէր : վէ գալմ եէմէյէ վէ իչ
 մէյէ օթուրտու , անտէն օյնա
 մաղա դաւըզարար :
 9 Վէ Բապպ Մովսէսէ տէտի
 քի՛ մար , էն . զիւրա սէնին Մը
 սըր տիյարընտան չըգարալըն
 10 գալմէնաղար : Օնլարա էմիլ էթ
 տիյիմ եօլտան թէզ սափըս
 քէնտիլէրինէ տէօքմէ պուզալը
 եափարըր . հէմ օնա սէճաէ է
 տիպ՝ օնա գուրպանլար քէնտի
 լէր , վէ Եա՛ Խարայէլ սէնի Մը
 սըր տիյարընտան չըգարան ալ
 11 ահալարըն պուսլար սըր տէտի
 լէր : Հէմ Բապպ Մովսէսէ տէ
 տի . Պէն աու գալմը կէօր
 տիւմ , վէ իլմէ սէրթ պլօլուն
 12 րու գալմ սըր : Իմտի հարա պէ
 նի գօյլէր քի՛ դաւալըմ սլարըն
 իւզէրինէ թուլթուա , վէ օնլա

րը հէլար էտէյիմ . վէ սէնի պիր
 պէօյիւք թայիլէ էտէյիմ : Ամ
 1 մա Մովսէս՝ քէնտի Ալահալ Բապ
 պըն հուզուրոնտա նիյաղ է
 տիպ տէտի . Եա՛ Բապպ՝ նի
 չիւն Մըսըր տիյարընտան պէօ
 յիւք գուլմէթ իլէ վէ գուլմէթ իլ
 էլ իլէ չըգարալըն գալմէնըն
 իւզէրինէ զազալըն թուլթուա :
 2 Նի՛ չիւն Մըսըր ըլար սէօյլէյիպ
 տէյէլէր. քի՛ Օնլարը քէմ նիլէթ
 իլէ չըգարալ , քի՛ օնլարը սալ
 3 արտա էօտիւրէ , վէ օնլարը եէ
 ըին իւզէրինտէն եօլ էտէ . զա
 զալընըն իլըմէնտան տէօն , վէ
 գալմէնա ալաճալըն պլարտէն
 վալ կէչ : Գուլարըն Աբրահա
 4 մը՝ Բաահալը վէ Խարայէլ իսաթ
 րընա կէթիլ . քի՛ օնլարա քէնտի
 իլէ եէմէն էթտիլ , վէ օնլարա տէ
 տիլ . քի՛ Ձիւրիլէթիլիլէ կէօ
 յիւն երընզարը դատար չօլալ
 5 աաճալըմ , վէ ճըւմէ պու սէօյլէ
 տիյիմ տիյարը զիւրիլէթիլիլէ
 զէ վէրէճէյիմ , վէ օնա էպէտէն
 6 զապթ էտէճէլէր : Իմտի Բապպ՝
 7 քէնտի գալմէնա սալմաղա տէ
 տիլի պէլաաէն վաղ կէչտի :
 8 Վէ Մովսէս տէօնիւպ՝ տաղ
 տան էնտի , վէ չէհատէթիլն ի
 9 քի՛ լէվաաը էլիւնաէ իտի . լէվ
 հալար իքի՛ եանլարընտան եա
 զըլ իտի . օնլար՝ պիր թարաֆ
 10 տան վէ օպիր թարաֆտան եա
 զըլ իտի : Վէ լէվաալար Ալա
 11 հըն իլէ իտիլէր , վէ լէվաալարն
 իւզէրինտէ դազըլըն եաղէ՝ Լ
 12 ւահըն եաղըսը իտի : Վէ Յէ
 13 սու հայդըրան գալմէն սէտա
 սընը իլիտիպ՝ Մովսէսէ տէտի
 14 քի՛ Օրաաուտա ճէնք սէտաալ
 վար : Վէ օ տէտի. քի՛ Պու՛ եէն
 15 միլէր շամաթաալ սէտաալ տէ
 յիլ , վէ եէնիլմիլէր շամաթաալ
 սէտաալ տէյիլ տիր . պէն թիւր
 16 քիւ սէտի իլիտիլօրում : Վէ
 17 վաղի՛ օլտու քի՛ օրտույա եաղ

- լաշար՝ պուզաղը ըլլ վէ լադալէրի
կէօրտիւք ըլլէին՝ Մովսէսին հօվ
քէսի թու(թուշուռ . վէ լէվշա-
լարը կէլէրինտէն աթըպ՝ ծնարը
տաղըն աշաղապընտա գըրտը :
20 վէ հօվարդարը պուզաղը ըլլ
ալըպ՝ աթէնէ հադար , վէ թօլ
օլունճէյէտէք էզտի , վէ սու-
յուն իւղէրինէ սաշըպ՝ Իսրայէլ
օղուլարընա իշիրտի :
21 վէ Մովսէս Ահարոն տէտի .
Պաւ գալմ սանա նէ՛ էյլէտի ,
քի ծնուն իւղէրինէ պէօյէք կիւ-
22 նահ կէթրտի : վէ Ահարոն
տէտի . Էֆէնտիկն հօվքէսի
թու(թուշմալըն . սէն պու գալ
մը պիւրտին քի՛ քէօթիւլիյէ
23 մայլէտի : Իմի պանա տէտի
լէր . Պիղէ ալուհար ետի , քի
էօնիւթիւլճէ կիտէլէր . զիրա
պու Մովսէս՝ պիղի Մըսըրտան
չըգարան քիմսէ՛ ծնա նէ օլուռ
24 պիլմէղիդ : վէ պէն ծնարա տէ-
տիմքի՛ Բիլմին ալթունու վար
իւէ չըգարալընար . վէ պանա
վէրտիլէր . վէ ծնու աթէնէ աթ-
ալմ , վէ պու պուզաղը չըգար :
25 վէ Մովսէս գալմըն պի գա-
նուն հարաքէթ էթատիյին կէօ-
րիւնճէ , (զիրա Ահարոն ծնա-
լը՝ տիւշմիլէրին օրթատընտա
րէզիլ օլուճագ տէրէճէտէ պի
գանուն հարաքէթ էթմէյէ սա-
26 լը վէրմիշ իտի ,) օլուճմ Մովսէս
օրտունուն գալուսուունտա սու-
րուպ տէտի . Բապպ թարաֆըն
տան օլան՝ պանա կէլէն . վէ ճիւճ
լէ Ղէի օղուլարը ծնուն եանընա
27 ճէմ՝ օլուլար : վէ ծնարա
տէտի քի՛ Իսրայէլին Ալուհը
Բապպ պէօյէ տէրէ՛ քէս գը-
լըճընը պէլլինէ գուշանօրն . վէ օր-
աուտա գալուսուն գալուլա կէ-
չէպ՝ տէօնիւն , վէ հէր . քէս քէնտի
գարընտալըն՝ վէ հէր . քէս քէն-
տի արգատալըն՝ վէ հէր . քէս
քէնտի ագրատալընը էօլտիւր .

սիւն : Իմաի Ղէի օղուլարը Մով 28
սէտին սէօղինէ կէօրէ էյլէտի-
լէր . վէ օլ կիւնտէ գալմտան
իւչ պին քիլի գատար տիւշտիւ :
29 Զիրա Մովսէս տէմիշ իտի . Պու
կիւն հէր քէս՝ քէնտի օղուլաա
վէ քէնտի գարընտալընտա քէն-
տինիզի Բապպա թագտիս էտին ,
քի պու կիւն իւղէրինիզէ պէրէ-
քէթ իհտան էտէ :
վէ վաղի՛ օլուռ քի՛ էրթէսի 30
կիւն Մովսէս գալմա տէտի .
Սիւ պէօյէք կիւնահ իլլէտինիդ .
ամմա շիմաի Բապպա չըգալմ ,
պէլքի կիւնահընըդ քէֆարէթ
էտէյիմ : վէ Մովսէս Բապպա 31
տէօնիւպ աէտի . Էյլմահ , պու
գալմ պէօյէք կիւնահ իլլէտի ,
վէ քէնտիլէրինէ աթունտան ալ-
լահար ետիտըլար : Ամմա շիմ 32
տի էյեր կիւնահընընը ա՛ֆվ ի-
տէր իսէն էն . հօգ իսէ . քէրէմ
էյլէ՛ պէնի եաղաղըն քիթա-
պընտան իւտիտէլլէ : վէ Բապպ 33
Մովսէս տէտի . Պանա կիւ-
նահ էտէն քիմ իտէ , քիթաղմ-
տան ծնու իէսիտ էտէրիմ : Ամ 34
մա շիմտի վար , գալմը սանա
տէտիյիմ մահալէ կէթիւր . իշ-
թէ մէլէյիմ սէնին էօնիւնճէ վա-
րաճագ տըր . լաքին հօզմաա-
մըն կիւնիւնտէ՛ օլուճմ ծնարըն
կիւնահընը քէնտի իւղէրէլէրնտէ
հօզլայաճաղմ : վէ Բապպ 35
գալմը վարտու , Ահարոնուն
ետիտըլը պուզաղըն ետիտըլ-
լարը իլլէն :

ՊԱՊ ԼԳ

վէ Բապպ Մովսէս սէօյլէ 1
յիւ պէտի . վար , պուրատան
սէն հէմ Մըսըր տիյարընտան չը-
գարտըլըն գալմ՝ Աբրահամա
Իսահակա վէ Յակոբա Զիւրի-
յէթինէ վէրէյիմ տէյէրէք եէ-
մին էթտիյիմաիյարա չըդ : վէ 2

սէնին էօնիւնճէ պիր մէլէք կէօն տէրէճէյում . հէմ Քանանըյը Եմորչըյու վէ Բեաղի յի վէ Փէրեղէյի վէ խելիյի վէ Յերուս .
 3 լույս գովաճաղմ . Սիւտվէ պաշտգան տիյարա լգօաւն . զիրապէն՝ արանըպա չըգմայաճաղմ , չին , քի սէն սէյլթ սոյուն լու գալմսն . օյմպա սէնի եօտա հէլաք էաէյում :

4 Իմտի գովմ պու աճը սէօղէրի իլիթսլրան , եաս չէքտիլէր . վէ հիչ սիւր քիմսէ զիյնէթիլի

5 Իւղէրինէ գովաւը : Զիրա Բապ Մովսէս տէմիշ իսի , քի Խորա . յէլ օղուլարնա տէյէսին . Սիւսէրթ սոյունլու գովմսնըլ , սիլ'ր անաէ սէնին օրթանտա չըգաճաղ օղուր իսէմ , սէնի հէլաք էաէրիմ . վէ չիմտի զիյնէթիլի իւղէրինստէն գալուր , քի սանա

6 նէ էաէճէյումի պիլէյում : Վէ Խորայէլ օղուլարը Քորեք աղնտա զիյնէթիլիստէն սօյուն սուլար :

7 Վէ Մովսէս չաաղըր ալըլ' օնու օրտուտուն տիշարըսնտա՝ օրտուտան իրաք գուրուու , վէ աաղըր՝ Ճէմաթ չաաղըր գօտու . վէ օլտու քի հէր Բապըր թալաղ էտէն՝ օրտուտուն տիշարըսնտա օլան ճէմաթ չաաղըրնա չըգար իսի : Վէ օլտու քի՝ Մովսէս չաաղըր չըգարըլ կիսի , ճիւմէ գովմ գալըսը , վէ հէր քէս քէնտի չաաղըրնա գալուստունտա սուրտու . վէ Մովսէսն արորնճա պաքտըլար , թա օ՝ չաաղըր կիրին

8 ճէյէտէք : Վէ օլտու քի՝ Մովսէս չաաղըր չըգարըլ կիսի , ճիւմէ գովմ գալըսը , վէ հէր քէս քէնտի չաաղըրնա գալուստունտա սուրտու . վէ Մովսէսն արորնճա պաքտըլար , թա օ՝ չաաղըր կիրին

9 ճէյէտէք : Վէ օլտու քի՝ Մովսէս չաաղըր կիրաղի կիսի , պուլութ տիլէյի էնիպ՝ չաաղըրն գալուստունտա սուրտու . վէ Բապ Մովսէս իլէ սէօյէշտի :

10 Իմտի ճիւմէ գովմ՝ պուլութ տիրէյինին չաաղըրն գալուստունտա սուրտուղունու կէօ

րիւնճէ , ճիւմէ գովմ գալըսը , վէ հէր քէս չաաղըրնա գալուստունտա սէճաէ զըլուր : Վէ 11 Բապ Մովսէս իլէ էիւղ պէ էիւղ՝ պիր քիմսէ աօլթու իլէ սէօյէշտի կիսի՝ սէօյէշտի . սնտէն օրտույա տէօնտիւ , ալմա խըղէթէարը՝ Կուէ օղու Յետու նա՛մ կէնճ՝ չաաղըրն իլին . տէն այրըլմաար :

Վէ Մովսէս Բապստ տէտի . 12

Պաք , սէն սլանա պու գալը չըգար տէրսին , վէ սէն՝ պէրա . տէրիմճէ քիմի կէօնտէրէճէյի . նի պանա պիլտիրմտիս . հէմ սէն տէտին քի՝ Սէնի իմ իլէ պիլըր իմ , հէմ տալի՝ Կաղա

ըմտա լութի պուլտուն : Վէ 13

Չիմտի քէրէմ էյլէ՝ էյլեր նաղաընտա լութի պուլայըմ . հէմ կէօր քի՝ պու թայիթի սէնին գովմն տըր : Վէ Բապստէ 14

տի . հուգուրում պէրապէրնճէ կիտէճէք տիւր , վէ սէնի րաճ սէլանաղըրաճաղմ : Վէ օնատէ 15

տի . էյլեր հուգուրուն կիթմէղ իսէ , պիղի պուրատան չըգարմա . հէմ արթըգ նէ՝ իլէ պիլ 16

լինիլ քի՝ պէն տէ գովմն տա նաղարընտա լութի պուլտուգ , պէրապէրնիլ զէն կիթմէն իլէ աւէյիլմ . պու վէճ՝ իլէ հէմպէն հէմ գովմն էեր իւղէրինտէ օլան ճիւմէ գովմլարտան այրըրտ օլաճաղըլ :

Վէ Բապ Մովսէս տէտի . 17

Պու տէտի ին շէլի տալի էտէյում . զիրա նաղարըմտա լութի պուլտուն , վէ սէնի իմ իլէ պիլըրն : Վէ օ տէտի . Բէրէմ 18

էյլէ՝ ճէլալինի պանա կէօլթէր :

Վէ Բապ տէտի քի՝ Պէն ճիւմէ 19

էյլի ինի սէնին էօլիւտէն կէ

չիւրէճէյում , վէ սէնին էօնիւն

- տէ Բապ պէն իսմինի չաղըրաճաղըմ, վէ ինայէթ հտէճէյիմ քիմանէյէ ինայէթ հտէճէյիմ, վէ մէրհամէթ հտէճէյիմ մէր:
- 20 համէթ հտէճէյիմ: Հեմ տէտիքի՝ Եիւղիւմիւ կէօրէմէղսին. զի լոս ասեմ պէնի կէօրիւր իսէ,
- 21 եաշտմաղ: Վէ Բապ պատէտի քի՝ Իլթէ եանըմա ալիւ մահալ վար, վէ դայանըն իւղէրինտէ
- 22 տուրաքն. Վէ վարի՝ օլա քի՝ ճէլալիմ կէէր իքէն, սէնի դալանըն դօվաղընա գօյալըմ, վէ սէնի ալուճում իլէ հօրթէյիմ,
- 23 թա պէն կէէնճէյէտէք. Անտէն ալուճումա կիտէրէյիմ, վէ արաղըն կէօրէսին, ամմա եիւղիւմ կէօրիւմէղ:

ՊԼԳ ԼԻ

- 1 Ե Բապ պ Մովսէս տէտի. Բէնտինէ էվէլէքիէր կիպի թաշտան իքի լէվա հօն. վէ օլ լէվալարըն իւղէրինէ՝ դըրտըլըն էվէլէք լէվալարըն իւղէրինտէ օլան սէօղլէրի եաղալըմ:
- 2 Վէ սապահա հաղըր օլ. վէ սապաշալըն Սինա տաղընա չըգասըն, վէ օրատա՝ տաղըն պաշընտա հուղըրումա տուրա:
- 3 սըն: Ամմա սէնին իլէ քիմանէ չըգմասըն, հեմ տախի ալիւթիւն տաղտա քիմանէ կէօրիւնմէսին. պու տաղըն դարըրընտա գօյուն եա սըղըր տախի օթլանմասըն:
- 4 Իստի օ՝ էվէլէքիէր կիպի իքի թաշ լէվա եանտու. վէ Մովսէս սապահտան էքէն դաղըպ Բապըն օնա էմրէ թմիյի կիպի Սինա տաղընա չըգաղ, վէ Եթի թաշ լէվալըն էլինէ աղըր:
- 5 Վէ Բապ պ պուլութ իլէ էնիպ օրատա օնուն եանընտա տուրա, վէ Բապըն իսմինի չաղըրտը:
- 6 Ղըրտը: Վէ Բապ օնուն էօնիւնտէն կէշտի, վէ չաղըրտը:

Եհովա Բապ պ՝ Ալլահ բահիմ վէ լաթիֆ՝ տապրի աղիմ՝ ինտյէթի վէ կէրէքլէյի զանի՝ պին 7
 Խիւլէյէտէք ինայէթ հըֆղէ. սիճի՝ եարամաղըրգ վէ ասըլըգ վէ կիւնահ ալթէ հտիճի տիր, ամմա սալալա տալա վաք չըգտրմաղ. պապալարըն եարամաղըրըն օլուլար իւղէրինէ վէ օլուլար օլուլարըն իւղէրինէ իւղիւնճիւ վէ տէօրտիւնճիւ սիւլլլլէյէտէք եօգալըն տըր: Վէ 8
 Մովսէս թէգլիյէ եէրէ էյիլիւպ՝ սէճահ գըլտը. Վէ տէտի. Եմ 9
 Էթէնտիմ՝ էյէր հալա նազալընտա լաթի պուլումա իսէ, քէրէմ էյլէ՝ Էթէնտիմ՝ արամըղտա վարսըն, զիւրա պու սէրթ պօյունլու գալլա տըր. վէ եարալմաղըրընը հեմ կիւնահըրըր ալթի էտիպ՝ պիլի միւրասըն էյլէ:

Վէ տէտի. Իլթէ պէն ահա 10
 քէսէրիմ. Ճիւմէ սէնին դալմընըն էօնիւնտէ՝ պիւթիւն եէրտէ վէ ճէվի՝ թալիֆէլէրտէ օլմա մըշ աճալիպէր գըլալըմ, վէ տրասընտա իշունլուն հէր գալմա՝ Բապըն օլունի կէօրէ. զիւրա սէնին իլէ հտէճէյիմ շէյ՝ հիյպէթլու օլտճոգ: Պէնիմ սանա 11
 պու կիւն էմրէ թմիյիմի սէնի հըֆղէյլէ. իլթէ պէն Ամրհլըլու վէ Գանանըլը վէ Գեալիյի վէ Փեթըլիյի վէ Խէլիյի վէ Յեբուսալըլու սէնին էօնիւնտէն դօվաճաղըմ: Բէնտինի սա 12
 գըն, օլմայա վարաճաղըն տիյարըն տաքէնլէրի իլէ ահտէք սիչէսին, շէօյլէ քի օ՝ սէնին ալաւտա տուղաք իչիւն օլմայա: Իլա օնլարըն մէղպաշալըրըն եը 13
 գաղըրը, վէ փուլարընը վալէլէյէսինիլ, վէ դորուլարընը քէսէսինիլ: Զիւրա դայրի ալ 14
 լահա սէճահ էթմէմէլիսին շիւն քի իսի Ղալուր օլան Եհովա՝

- 15 զայսուր Աւստ աղը . Օգնայա՛
 օլ տիարընն ապինէրի իւէ անտ
 բեռնէնին , վէ օնար ալսահա
 լը արտըննա զինա էթտիբէ
 րինտէ՛ հէմ ալսահարընա գուր
 պան էթտիբէրինտէ՛ պիբի սէնի
 չաղըրա , վէ գուրպանընտանէէ
 16 յէսին . վէ օնայա օնարըն գըզ
 արընտան սէնին օղուարընա ա
 լարն , վէ օնարըն գըզարը ալ
 լահարը արտըննա զինա էտիպ
 սէնին օղուարընա առ օնարըն
 ալսահարըն ալսահարնա զինա էթ
 17 տիբէրէր : Բէնտինէ՛ տէօքմէ
 ալսահար ետիմայտըն :
 18 Խամարտընալարըն ալսահար
 նը օպըլլատըն . սանա էմիէթ
 տիյիմ կիպի՝ Ապիպ պըն մաւ
 տիյին վաթընտա ետիկիւն խա
 մուրտուղար եէյէսին . զիրա
 Մըօրտանն Ատիպ ալընտա չըգ
 տըն :
 19 Հէր անա լահի աշան՝ պէ
 նիմ տիբ . հէմ ձիւմէն սիւրին
 տն իւք տալան երբէք՝ կէրէք
 սըղըր կէրէք գոյուն՝ պէնի փիբ :
 20 Ամա հէյէն իւք տօղմուշունտ՝
 գուզու իւէ ֆիտա էտէսին , վէ
 էյէր ֆիտա էթմէզ իսն , էնք
 սէսինի գըրաաղն . օղուարընն
 հէր իւք տօղանըն ֆիտա էտէ
 սին . վէ հուզուրումտա հիւ
 քիմաէ էլ պօշ կէօրինմէյէ :
 21 Ալթը կիւն իւէյէսին , վէ
 ետիմնի կիւնէր լահաթ էտէ
 սին . կէրէք էքին կէրէք պիւն
 վաթթընտա լահաթ էտէսին :
 22 Վէ բէնտինէ՛ հաթթարըն
 էանի պուղապ պիւնի թուր
 ֆանտարընն ալսահարըն՝ վէ
 երըն սօնունտա մաւառ տէվիթ
 մէ ալսահարըն էտէսին :
 23 Հէր էրբէյին երտա իւք
 բէրբէ՛ Բապիլլին Ալահը Եհ
 վա Բապիլն հուզուրումտա կէ
 24 րինէ : Զիրա էօնիւննէ թայի
 ֆէլէր սիւրիպ՝ սէնին սիւրիպ

ընն կէնիւնէննէյիմ . վէ եր
 տա իւք բէրբէ՛ Ալահըն Բապ
 պըն հուզուրումտա կէօրինմէ
 յէ չըգարըն զէման՝ սէնին տի
 արընա բիմաէ թամա՛ էթմէ
 յէ :

Գուրպանընն գանըն մայա 25
 իւէ սունմայտըն . վէ պասէք
 պայրամընն գուրպանըն սապա
 հատէք դա մայա : Թօփրապըն 26
 իւք թուրֆանալարընը Ալա
 հըն Բապըն էվինէ կէթմիւրէ
 սին : Օղալը անաաղնն սիւ
 տիւնտէ փիւշը մէյէսին :

Վէ Բապ Մովէսէ տէտի 27
 քի՛ Գէնտինէ որա սէօղէրի
 եաղ . զիրա սէնին իւէ վէ Բա
 րայէլ իւէ պու սէօղէրին մէֆ
 հումունա կէօրէ ա՛հա բէսիւ
 տիմ : Իմտի օ՛ օրատա Բապ ի 28
 լէ գըրգ կիւն վէ զըրգ կէճէ
 տուրտու . էէմէք եէմէտի , վէ
 սու իւէտի . վէ լէվալարըն իւ
 զէրինտէ ա՛հարն սէօղէրինի՛
 էանի օն բէլիմաթը եաղար :

Վէ վաթի՛ օղտու քի՛ Մովէս 29
 Սինա տաղընտան էտիբէտէ , լէ
 հատէթին իբի լէվսը Մովէ
 սին էլնտէ խտի՛ տալտան էն
 տիյի գէման . վէ Մովէս քէն
 տիս իւէ սէօղէշտիյի գէման
 էիւզիւնին տէրիտի փէրթէվ
 տալընը պիւմտի . Իմտի Ա 30
 հարոն հէմ ձիւմէ Խարայէլ օ
 ղուարըն Մովէսի կէօրտիւէր ,
 վէ իւթէ էիւզիւնին տէրիտի
 փէրթէվ տալար իտի , վէ օնա
 եաղալմալա գօրգատալար : Վէ 31
 Մովէս օնարըն չաղորտը , վէ Ա
 հարոն հէմ ձէմալմաթըն ձիւմէ
 պէյէրի օնա տէօնտիւէր , վէ
 Մովէս օնար իւէ սէօղէշտի
 վէ անտէն սօնկրա ձիւմէ Իս 32
 րայէլ օղուարըն եաղալալար ,
 վէ Բապըն Սինա տաղընտա պի
 լէսիննէ ձիւմէ սէօղէշտիյիսի՛
 օնարա թէնտի՛ էթտի : Վէ 33

- Մովսէս ծնւար իւն սեօյլէշմէ .
 31 հօրթիւ գօտու : Լաքին Մովսէս
 Բապպն հուզարունա՝ ծնուն ի
 Լէ սեօյլէշմէյէ կիրտիքտէ , թա
 չրգընձէյէտէք՝ հօրթիւյիւ դալ
 տըրըր իտի . վէ շըգըր յ' ծնա էմր
 օլունանը Իսրայէլ օլուլարընա
 33 սեօյլէր իտի : Վէ Իսրայէլ օ
 ղուլարը Մովսէսին եիւզինիւ
 կէօրիւրէր իտի , քի Մովսէսին
 եիւզինիւ տէրիտի ֆէրթէվ
 սալար իտի . իմտի Մովսէս՝ եի
 նէ քէնտի եիւզինէ հօրթիւ գօր
 իտի , թա Օնուն իւն սեօյլէշմէ .
 յէ կիրինձէյէտէք :

ՊԱՊ ԼԵ

- 1 Իմտի Մովսէս Իսրայէլ օ
 ղուլարընըն ճիւմէ ճէմաթը
 նը ճէմ՝ էտիպ՝ ծնարա տէտի .
 Բապպն՝ էտէտինիլ տէյիւ էմր
 էթտիյի շէյյէր պունար տըր .
 2 Ալլըր կիւն իշիլէնէ , վէ եէ
 տինձի կիւնտէ սիզէ ճիլը Բապ
 իչին րահաթ շաբաթը օլա . ծն
 տա հէր իշիլէյէն էօտիւրիւ
 3 Լէ : Եաբաթըն կիւնիւնտէ՝ ճիւմ
 Լէ մէսքէանլարը՝ ըղտա աթէշ
 եագմայասընըլ :
 4 Վէ Մովսէս Իսրայէլ օղուլա
 րընըն ճիւմէ ճէմաթընա սեյ
 Լէյիպ՝ տէտի . Բապպն էմր է
 տիպ տէտիյի շէյ պու տուր .
 5 Քէնտինիլտէն Բապպա հէտիյէ
 տալընըլ . հէր կէօնիւ իրատէ
 թի իլէ օլան՝ Բապպա հէտիյէ
 տէյիւ պունու կէթիլի . Ալ
 6 թուն վէ կիւմիւշ վէ տագըր , վէ
 լաճիլիքտ վէ երղալան վէ իբի
 գաթլու գըրմըլ վէ ինձէ քէթէն
 7 վէ քէշի գըլը , վէ գըրմըլ պօ
 յանմըլ գօշ տէրիլէրի վէ թէ
 հաշ տէրիլէրի վէ շիթթիւ ա
 8 լաճարը , վէ ըշըգ իչին ետղ
 վէ մէս հաղը իչին հէմ խօշ
 գօգուլու պուխտը իչին պո
 հարար , վէ աղիլ թալարը՝ վէ 9
 եփուտա հէմ կէյիւտիլէյէ մըխ
 Լանաճաթ թալարը կէթիլէ : Վէ 10
 արանըղտա ճիւմէ ալիմէիւրէ
 լն օլանլար կէթիլ՝ Բապպն
 ճիւմէ էմր էթտիլէրիլի եա
 փալար . Չատըրը՝ ծնուն իտի 11
 մէսին վէ հօրթիւսինիւ՝ գօպ
 չալարընը վէ թախթալարընը՝
 քիլիլէրիլի՝ տիրէքէրիլի վէ
 տիպլիլէրիլի , տանաուլու վէ 12
 ծնուն սըրըգլարընը՝ քէֆարէթի
 վէ հօրթիւնիւն փէրտէսինի ,
 սօֆրայը վէ ծնուն սըրըգլարընը 13
 հէմ ճիւմէ գապարընը՝ վէ հու
 ղուր էքմէյիլի , վէ ըշըլն շաթ՝ 14
 տանընը վէ ծնուն գապարընը
 վէ դանտիլէրիլի՝ վէ ըշըլն եա
 ղընը , վէ պուխտը մէղպահընը 15
 հէմ՝ ծնուն սըրըգլարընը՝ վէ մէս
 հին եալլը՝ վէ խօշ գօգուլու
 պուխտընը՝ վէ շատըրըն գափու
 սա իչին գափու փէրտէսինի ,
 պիւթիւն Լանաճաթ մէղպահընը վէ 16
 ծնուն պագըր ըսիարասընը՝ սը
 րըգլարընը վէ ճիւմէ ալէթլէ
 րիլի՝ գուրնայը վէ ծնուն սյա
 ղընը , ալլուանուն փէրտէսինի՝ 7
 ծնուն տիրէքէրիլի՝ վէ տիպլիլ
 Լէրիլի՝ վէ ալլուանուն գափու
 սա ծնուն գափու փէրտէսինի ,
 չատըրըն գաղըղլարընը՝ վէ ալ 18
 Լունուն գաղըղլարընը վէ ծնա
 րըն իլիլէրիլի , Մագաէսէտէ 19
 խըղմէթ էթմէք իչին խըղմէթէ
 տայիլ գունալարը՝ վէ քէտահին
 Ահարոնուն աղիլ լիպալարընը
 վէ օղուլարընըն լիպալարընը՝
 քի քէտահինլէ էտէէր :
 Վէ Իսրայէլ օղուլարընըն 20
 ճիւմէ ճէմաթընա Մովսէսին
 հուզարունտան չըգտըրար : Վէ 21
 հէր կէօնիւնտէ հէվէսի օլան
 քիմա՝ վէ հէր ճանը իսթէյէն
 կէթիլ ճէմաթ շատըրընըն ի
 շի իչին վէ ծնուն ճիւմէ խըղ

- 22 Դժ թի իջին՝ հեմ աղիզ լիսսա-
 րար իջին Բապարն հետիյէսինի
 23 Կէ թիրախէր : Վէ հեմ հերբէր
 հեմ գարըլար՝ հեր կէօնլիւ իրա-
 տէ թինստէ օան կէլիպ՝ թօդալար
 վէ քիւփէլէր վէ երգիւքէր վէ
 կերտանլըգլար՝ հեր կէսնէ ալ
 թան գապար կէ թիրախէր : Վէ
 Բապար ալ թուն հետիյէսի հեր
 24 սունան քիմսէ կէկրփ : Վէ հեր
 քիմն եանրնաա լաճիլէրա վէ
 հրզման վէ իբի գաթլու գըր-
 մըղ վէ ինճէ քէթկն վէ քէչի
 գըջ վէ գըրմըզը պօյանմըջ գօջ
 տէրլէրի վէ թէհաշ տէրլէրի
 պուրշտաա իսէ՝ կէ թիրախէր :
 25 Կիւմլուշ վէ պագըր հետիյէսինի՝
 հեր սունան քիմսէ քախի՝ Բապ-
 արն հետիյէսինի կէ թիրախ :
 26 Հեմ հեր իշն իըզմէ թիննէ եա-
 րար շիթ թիմ ալաճլար հեր քիւ-
 մին եանրնաա պուրշտաա իսէ՝
 27 Կէ թիրախ : Վէ ճիւմէ ալիւմ
 երբէքլի գարըլար քէնտի հէ-
 լէրի իլէ էյիրախէր : Վէ էյիր-
 28 օնքէրի լաճիլէրա վէ հրզ-
 վանը՝ իբի գաթլու գըրմըզը վէ
 ինճէ քէթկն կէ թիրախէր :
 29 Հեմ մարիֆէթէ հէվէս հաւն
 հեմ գարըլար՝ քէչի գըլմըզ է-
 30 յիրախէր : Վէ պէյլէր՝ աղիզ
 թալարնը վէ եփուտա հեմ
 կէջիւլիւլէ մըլաւաաճաթ թաշ
 31 Լար՝ հեմ ըլլգ իջին վէ մէոհ
 եալը իջին վէ իսոջ գօգուրու
 պուրշտար իջին պահարարը իլէ
 32 Եալը կէ թիրախէր : Բապար Սիւ-
 սէսին եէտի իլէ եափըմաղա
 հմը կէթալի ճիւմէ իշ իջին կէ-
 թիրախէր : Կէօնլիւ իրատէ թինտէ
 օլան հեր էրբէք վէ գարը՝ Ս-
 րայէլ օղուլարը Բապար իրա-
 տէ թէ հետիյէսինի կէ թիրախէր :
 33 Վէ Մովսէս Իսրայէլ օղու-
 րարն տէտի : Պագըն , Բապար
 Յուդա սըպլընտան Ուր օղու-
 Ուրինն օղու Բեսէլէլի իսմի

իլէ չաղըրար : Վէ օնու Ալլա 31
 հըն Բուհու իլէ՝ իլմու Ֆէհմ
 ու իարաք՝ վէ հեր կէօնէ մարի-
 32 Ֆէթ իլէ տօլաուրաա : Բի ուս
 թաղ իլէրի իճաա էտիսի՝ ալ-
 թունտա վէ կիւմլուշտէ վէ պա-
 գըրաա իլէյէ , հեմ մըլաւաա 33
 իջին թաշ օյմուդտա վէ աղաճ
 օյմաղտա՝ եանի քի հեր ուս
 թաղ իլէննէ իլէյէ : Վէ օնուն 34
 երբէյինն էյրէտէպիլմէյի գօ-
 տու , կերէք օնուն կերէք Դան
 սըպլընտան Աքիսամա օղու
 Խողարըն : Շիւարը երբէք իլ 35
 մի իլէ տօլաուրաա քի՝ օյմաճը
 վէ ուսթաղ՝ վէ լաճիլէրաա
 հեմ հրզմանաա իբի գաթլու
 գըրմըզտա վէ ինճէ քէթկնտէ
 հեր կէօնէ իագաշ վէ չուհա իլէ-
 նի՝ հեր քիւմլու իլէյէյնէրին
 վէ ուսթաղ իլէրի իճաա էտին
 լէրին իլէնի էտէլէր :

Գ Ա Պ Լ Զ

1 Վէ Բեսէլէլի իլէ Ողարն
 վէ Մագտէս իըզմէ թիննէ ճիւմ
 2 Է իլնի իլէյէ պիլմէք իջին
 Բապարն իլմու Ֆէհմ վէրախի
 հեր ալիւմէրբէքլի քիմսէ Բապ-
 արն էմի կէթալինն կէօրէ
 3 մէ կէթալի : Վէ Մովսէս Բե-
 սէլէլ իլէ Ողարն՝ հեմ Բապար
 երբէյինն իլմ՝ գօտուրու հեր
 ալիւմ երբէքլի քիմսէյի՝ հեման
 իլէմէք իլնն իլէ Եաղլուլաղա
 ճիւմէ երբէյի հեմէս էտնի
 չաղըրար : Վէ օնար՝ Իսրայէլ 3
 օղուլարնն Մագտէսնն եա-
 փը աճաղ իլնն իըզմէ թի իլնն
 կէ թիրախէրի հեմ հետիյէյի
 Մովսէստէն ալըրար : օնար ի-
 սէ օնա հեր սապա՝ իրատէ թէ
 հետիյէսինի տահա կէ թիրախէ-
 տէ իտիլէր :
 4 Վէ Մագտէսնն հեր իլննի
 իլէյէն ճիւմէ ալիլէր՝ հեր

քէս քէնտի իշէտիյի իշէտէն
 5 կէտիւէր . Վէ Մովսէսէ սէօյ-
 լէյիպ տէտիւէր . Գալմ . Բապ-
 պըն ետփըլմաղա էմը էթտիյի
 իշէն խըզմէ թինէ լազըմ օյանտան
 6 զիյատէ կէթիրմէքտէ տիր : Իմ
 տի Մովսէս պուշտըտու քի՛ օր-
 տուտա տէլլալ չաղըրաւպ տէ-
 յէւէր . Արթըզ հիշ պիր էրքէք
 եա գարը Մագտտէնին հէտի-
 յէտի իշէն իշ իշէմէյէ . պէօյ-
 լէճէ գալմ կէթիրմէքտէն ֆէ
 7 լաղալմ կէտի : Վէ օլ էշեա
 ճիւմէ ետփըլ աճադ իշէ եէթէր
 իտի , հէմ արթար իտի :
 8 Վէ չատըրըն իշէնի իշէյէն՝
 լէրտէն ճիւմէ եէրէյի ալմէր՝
 գըվըրըլ ինճէ քէթէն վէ լա-
 ճիւլէրա վէ էրզալմ վէ իքի գաթ-
 լու գըրմըղտան օն փէրտէ ետփ-
 որըր . օնարը ուսթազ իշէ քէ-
 9 ռովքէլէր իշէ ետփարըր : Պիր
 փէրտէնին ուզունլուզու իյիրմի
 սէքիղ արըն՝ վէ պիր փէրտէնին
 էնի տէօրթ արըն իտի . հէփ
 փէրտէլէրին էօլլիւսիւ պիր ի-
 10 տի : Վէ պէշ փէրտէյի պիրի
 պիրինէ էքլէտի , վէ օպիւ պէշ
 փէրտէյի պիրի պիրինէ էքլէտի :
 11 Վէ պիր փէրտէնին քէնալ իւ-
 զէրինտէ էքլին ուճունտա լաճի-
 վէրտի իլքէլէր ետփտը . օնկըա-
 քի փէրտէնին քէնարընտա օպիր
 էքտէ տախի պէօյլէ էյլէտի :
 12 Պիր փէրտէտէ էլլի իլքէ ետփ-
 տը , վէ օպիր էքտէ օլան փէրտէ-
 նին ուճունտա քախի էլլի իլքէ
 ետփտը . իլքէլէր պիրի պիրինէ
 13 դարչը իտիլէր : Վէ էլլի ալ-
 թուն դօպչալար ետփտը . վէ
 փէրտէլէրի գօպչալար իլէ պի-
 րի պիրինէ իլքէլէ տի , վէ չատըր
 պիր օլտու :
 14 Վէ չատըրըն իւզէրինէ խայ-
 մէ իշէն՝ քէշի գըրնտան փէր-
 տէլէր ետփտը . օնարը օնպիր
 15 փէրտէ ետփտը : Պիր փէրտէնին

ուզունլուզու օթուղ արըն՝ վէ
 պիր փէրտէնին էնի տէօրթ ար-
 չըն իտի . օնպիր փէրտէնին էօլ-
 չիւսիւ պիր իտի : Վէ պէշ փէր- 16
 տէլէրի պաշգալմէ ալթը փէրտէ-
 լէրի պաշգալ իլքէլէտի : Վէ ուճ- 17
 տա օլան փէրտէնին քէնարը իւ-
 զէրինտէ էքտէ էլլի իլքէ ետփ-
 տը , վէ օպիր էքտէ օլան փէր-
 տէնին քէնարը իւզէրինտէ էլ-
 լի իլքէ ետփտը : Վէ պաղըրտան 18
 էլլի գօպչա ետփտը , քի խայ-
 մէյի իլքէլէյէ , վէ պիր օլա : Վէ 19
 խայմէյէ գըրմըղ պշանմըլ գօլ
 տէրիլէրինտէն պիր էօրթիւ հէմ
 էն իւսթիւնտէն թէհաշ տէրի-
 լէրինտէն պիր էօրթիւ ետփտը :
 Վէ չատըրըն թախթալարըն 20
 չիթ թիւմ աղաճընտան՝ տիք ետփ-
 տը : Պիր թախթանըն ուզուն 21
 լուզու օն արըն՝ վէ պիր թախ-
 թանըն էնի պիր պուչուգ ար-
 չըն իտի : Հէր պիր թախթանըն 22
 պիրի պիրինէ կէզիրիլէճէք իքի
 զըվանտը վար իտի . չատըրըն
 ճիւմէ թախթալարընտ պէօյլէ
 էյլէտի : Վէ չատըրըն թախթա 23
 լարըն ետփտը . օնուն գըպլէ
 թարաֆը իշէն լոտոտա օտըրու
 իյիրմի թախթա էաֆալ : Վէ ի 24
 յիրմի թախթալարըն ալթընտա
 գըրգ կիւմիւշ տիպլք ետփտը .
 պիր թախթանըն ալթընտա իքի
 զըվանտը իշէն իքի տիպլք՝ վէ
 պիր թախթանըն ալթընտա իքի
 զըվանտը իշէն իքի տիպլք ի-
 տի : Վէ չատըրըն օպիր ետփ 25
 իշէն՝ փօրեաա թարաֆընա ի-
 յիրմի թախթա ետփտը . հէմ 26
 գըրգ կիւմիւշ տիպլքլէրինի պիր
 թախթանըն ալթընտա իքի տիպ-
 լք՝ վէ օպիր թախթանըն ալ-
 թընտա իքի տիպլք էաֆալ : Վէ 27
 չատըրըն արտ թարաֆը իշէն՝
 պաթը թարաֆընա ալթը թախ-
 թա ետփտը : Վէ չատըրըն քէօ- 28
 չէլէրի իշէն՝ արտ թարաֆընա

ՊԱՊ ԼԵ

- 29 Իբի թախթա հափտը . Վէ ա
շաղատան պիթիշի իսիւր . եօ
գորտան տախի պիւ հաղա Ի
լէ պիթիշիս պերասէր իսիւր .
30 Իբիսի իշին պէշլէ էյլէսի , Իբի
քէօշէլէրի իշին : Վէ պունար
ոէքիլ թախթա իսի . վէ ծնա
րն կիւմիւշ տիպլէլէրի հէր
պիւր թախթանըն ալթընտա Իբի
շէր տիպլէլէրի՝ ծն ալթը տիպ
31 Լիք իսի : Վէ շիթթիմ աղաճըն
տան քիւրիշէր եափտը . չատը
րն պիւր եանը թախթալարը Ի
32 չին պէշ քիւրիշ լէ չատըրըն օ
պիւր եանը թախթալարը իշին
պէշ քիւրիշ վէ չատըրըն պաթը
յա տօղուտ օլան տրա թախթալ
թախթալարը իշին պէշ քիւրիշ .
33 Հէմ թախթալարըն օրթաւըն
տան պիւր ուճանս պիւր ուճա կէ
չէճէք օրթատաքի քիւրիշ եափ
34 տը : Վէ թախթալարա ալթուն
գափլատը . վէ հալալարընը
եանի քիւրիշէրին խանէլէրին ա
լթունտան եափտը . քիւրիշէրէ
տախի ալթուն գափլատը :
35 Վէ լաճիվէրա հէմ էրդալան
վէ Իբի գաթըլ գըրմըլ վէ գըլ
ըմըլ ինճէ քէթէնտէն վիէր
տէյի եափտը . ծնու ուսթալ Ի
36 շի քերովէլէր իլէ եափտը : Վէ
ծնա շիթթիման տէօրթ տիւրէք
եափտը՝ ծնարա ալթուն գափ
լատը , վէ շիվլէրի ալթուն իսի .
վէ ծնարա տէօրթ կիւմիւշ տիպ
37 Լիք տէօրթիւ : Վէ իսյմէնի գա
փուտունա՝ լաճիվէրտ վէ էրգա
վան վէ Իբի գաթըլ գըրմըլ վէ
գըլըմըլ ինճէ քէթէնտէն նա
ղըլ իշու պիւր գափուտ փէրաէսի
38 եափտը . Վէ ծնուն պէշ տիւրէք
լէրինի վէ ծնարըն շիվլէրինի
եափտը . վէ սոլըլգըրընա հէմ
պաղլարընա ալթուն գափլատը .
ամմա ծնարըն պէշ տիպլէլէրի
պաղլարտան իսի :

Վէ Բեռեկէլէ շիթթիմ ա 1
ղաճընտան սանտուղու եափտը .
ուզունտուղու Իբի պուչուգ ալ
ըն վէ էնի պիւր սուչուգ ալըն
վէ էիւքէլէրի պիւր պուչուգ
ալըն իսի : Վէ ծնու իշէրաէն 2
վէ տիշարտան խալիս ալթուն Ի
լէ գափլատը . հէմ չէփ չէվիւ
սինէ պիւր ալթուն չէնպէր եափ
տը : Վէ ծնա տէօրթ քէօշէլէրի 3
Իշին տէօրթ ալթուն հաղա
տէօրթիւ , եանի պիւր եանընտան
Իբի հաղա՝ վէ օպիւր եանընտան
Իբի հաղա : Վէ շիթթիմ աղա . 4
ճընտան սըրըգըլար եափտը , վէ
ծնարըն ալթուն իլէ գափլատը :
Վէ սըրըգըլարը սանտուղուն եան 5
լարընտա օլան հաղալարա կէ
չիւրաի . քի սանտուղ գալարըլա :
Վէ խալիս ալթունտան քէ 6
ֆարէթի եափտը . ուզունտուղու
Իբի պուչուգ ալըն՝ վէ էնի պիւր
պուչուգ ալըն իսի : Վէ ալ 7
թունտան Իբի քերովէ եափտը .
ծնարըն չէփճ իշի՝ քէֆարէթին
Իբի ուճունտան եափտը : Պիւր 8
քերովէլէրի պիւր եանըն ուճուն
տան՝ վէ օպիւր քերովէլէրի օպիւր
եանըն ուճունտան օլարոգ՝ քէ
լովէլէրի քէֆարէթտէն եանի
Իբի ուճունտան եափտը : Վէ 9
քերովէլէր գանաալարընը եօ
գաղալա հայարաշ՝ գանաալարը
10 իլէ քէֆարէթի էօրթէրէր իսի ,
վէ էիւլլէրի պիւրի պիւրինէ գալ
ըն իսի . քերովէլէրին էիւլլէրի
քէֆարէթէ տօղուտ խալէր :
Վէ շիթթիմ աղաճընտան 10
սօֆրայը եափտը . ուզունտուղու
Իբի ալըն՝ վէ էնի պիւր ալըն
վէ էիւքէլէրի պիւր պուչուգ
ալըն իսի : Վէ ծնու խալիս ալ 11
թուն իլէ գափլատը . հէմ չէփ
չէվիւսինէ պիւր ալթուն չէնպէր
եափտը : Վէ ծնա չէփչէվիւ 12

- տէօրթ յարմադ պիր փերվադ
էափաւ, վէ փերվադըն չէվէսի.
նէ պիր ալթուն չէնպէր էափ.
13 աւ: Վէ զոն տէօրթ ալթուն
հալլա տէօթսիւ, վէ հալլա
լարը տէօրթ այաղընտա օլան
14 տէօրթ քէօշէրէր գառու: հալ
դալար փերվադըն էանընտա օ.
լուպ' սօֆրայը դալարըմագ ի.
չէն սրըդլարըն խանէրէր ի.
15 տիւրէր: Վէ սօֆրայը դալարը.
մագ իչէն սրըդլարը շիթթիմ
աղաճընտան էափաւ, վէ զոնա.
16 ըր ալթուն իլէ դափլաւ: Վէ
սօֆրանըն իւղէրինտէ օլան շէր.
պէթ սունուլաճագ դապլարընը
թէփաիլէրին իլէ գատէհէրինի
վէ թասլարընը վէ քէասէլէրինի
խալիս ալթունտան էափաւ:
17 Վէ խալիս ալթունտան շամ'.
տանըն էափաւ. շամ' տանը չէ.
քիճ իլէ էափաւ. սագը վէ տալ
լարը գատէհէրին' պօղումլարը'
18 վէ չիչէքէրի ծնտան իսիլէր: Վէ
ծնուն էանլարընտան ալթը տալ
չըդար իսի: շամ' տանըն պիր
էանընտան իւչ տալ' վէ շամ'.
տանըն օպիր էանընտան իւչ
19 տալ: Պիր տալտա պա ում' շէք.
ընտէ իւչ դատէհ' պիր պօղում'
վէ պիր չիչէք' վէ պիր տալտա
պատէմ' շէքընտէ իւչ գատէհ'
պիր պօղում' վէ պիր չիչէք' շամ'.
տանտան չըդան ալթը տալար
20 պէօլէ իսի: Շամ' տանտա տա.
խի պատէմ' շէքընտէ ուղումլա.
րը վէ չիչէքէրի իլէ տէօրթ գա.
21 տէհ' վար իսի: Վէ ծնտան չը.
դան ալթը տալըն իքի տալըն ալ
թընտա ծնտան պիր պօղումու.
վէ իքի տալարըն ալթընտա ծն.
տան պիր պօղումու' վէ իքի տա.
լըն ալթընտա ծնտան պիր պօղում.
22 մու վար իսի: Պօղումլարը վէ
տալարըն ծնտան իսիլէր. պիւս.
պիւթիւնիւ պիր' չէքիճ իլէ խա.
23 ըս ալթունտան իսի: Վէ ծնուն

էէտի գանտիլնի վէ ֆիթիլ մա.
դալարընը վէ մաշալարընը խա.
լիս ալթունտան էափաւ: Օնու 24
ճիւմէ պու դապլար իլէ պիր
դանթար խալիս ալթունտան
էափաւ:
Վէ պուխուր մէզպահընը շիթ 25
թիմ աղաճընտան էափաւ, ու.
ղունլուղու պիր արըն' վէ էնի
պիր արըն' տէօրթ քէօշէլ' վէ
էիւքսէքընի իքի արըն օլուպ'
պոյնուղալըն ծնտան իսի: Վէ 26
ծնու' իւսթիւնիւ վէ չիչէքէրի
էանլարընը վէ պոյնուղալարընը
խալիս ալթուն իլէ դափլաւ:
հեմ չիչէքէրիսին պիր ալթուն
չէնպէր էափաւ: Վէ զոն չէն 27
պիլինիս ալթունտան' իքի էան.
լարընտա իքի թարաֆընտան ի.
քի ալթուն հալլա էափաւ, քի
ծնու ծնար իլէ գալարըմագ ի.
չէն սրըդլարըն խանէրէրի օլա.
լար: Վէ սրըդլարըն շիթթիմ 28
աղաճընտան էափաւ, վէ ծնու.
ըր ալթուն իլէ գափլաւ: Վէ 29
ա'ղիզ մէս հաղընը վէ վաք
խօշ գօգուլու պուխուրու էճ'
ղաճըն իլէ իլէ էափաւ:

ՊԱՊ ԼԸ

Վէ պիւթիւն էանմա մէզ 1
պահընը շիթթիմ աղաճընտան
էափաւ. ուղունլուղու պիւշ ար.
ըն վէ էնի պիւշ արըն' տէօրթ
քէօշէլ' վէ էիւքսէքընի իւչալ.
2 չըն իսի: Վէ ծնուն պոյնուղա.
լարըն տէօրթ քէօշէսինտէ էափ.
աւ. պոյնուղալարըն ծնտան իսի.
լէր. վէ ծնու պաղըր իլէ դափ.
լաւ: Վէ մէզպահըն ճիւմէ 3
գապլարընը' քիւ գապլարըն վէ
քիւրէքէրի վէ չիչէքէրի վէ շա.
թալարըն վէ ալթըն գապլարընը
էափաւ. ծնուն ճիւմէ գապլա.
րընը պաղըրտան էափաւ: Վէ 4
մէզպահ' ծնուն տալիլէրէսի ալ.

Թընա՝ ծնուն ալժ Թարաֆըն-
տան Թա օրթասընատէք պա-
գըրտան ալ իշի պիր ըսգարա
5 Էափտը : Վէ պագըր ըսգարա
իշիւն՝ սըրըգէտը խանէսի աէ-
յիւ տէօրթ քեօշնսնտէ տէօրթ
6 Հալգատէօթիւ : Վէ սըրըգէտը
շիթթիմ աղաճընտան Էափտը ,
վէ ծնլարը պագըր իշէ դափլա
7 տը : Վէ սըրըգէտը մէզպահն
Էանլարընտա օլան Հալգալարա
կէջիրաի , քի ծնու ծնլար իշէ
դալարընալար . ծնու՝ Թախթա-
լարտան իշի պօշ Էափտը :
8 Վէ պագըր դուրնայը հէմ՝ օ-
նուն պագըր պաղընը՝ ճէմամթ
չաարընըն դափուսունա պէօ-
լիւքէրճէ ճէմ՝ օլմագտէ օլան
դարընլարն պինէլընտան Էափ-
տը :
9 Վէ ալույու Էափտը . դըպլէ
Թարաֆը Էանը իշիւն լօտտա
տօղու ալուսուն փերտէլերի՝
դըլըմք իշիւն քէթէնտէն օ-
10 լարաք երիւղ արշն խաի . խիրմի
տիրէյի վէ ծնլարն խիրմի տիպ-
լիքէրի պագըրտան՝ տիրէլէրին
չիվիլէրի վէ ծնլարն պաղանմա
11 սը կիւմիւշտէն խաի : Վէ փօր-
Էաա Էանը իշիւն երիւղ արշն ի-
տի , խիրմի տիրէյի վէ ծնլարն
խիրմի տիպլիքէրի պագըրտան՝
տիրէլէրին չիվիլէրի վէ պաղ-
12 անմաը կիւմիւշտէն խաի : Վէ
պաթը Էանընտան փերտէլէր՝ Է-
լի արշն խաի . տիրէլէրի ծն՝ վէ
ծնլարն տիպլիքէրի ծն խաի . ալ-
րէլէրին չիվիլէրի վէ պաղան
13 մաը կիւմիւշտէն խաի : Վէ կիւն
տօղուս Էանը Թարաֆը իշիւն՝
կիւն տօղուսունա տօղուս Էլի
14 արշն խաի : Քիր Էանըն փերտէ-
լէրի ծն պէշ արշն՝ տիրէլէրի
15 իւշ՝ վէ տիպլիքէրի իւշ խաի : Վէ
օպիր Էանըն՝ Էանի ալուս դա-
փուսունուն պիր Թարաֆընտան
վէ օպիր Թարաֆընտան փերտէ-

լէրի ծն պէշ արշն՝ տիրէլէրի
իւշ՝ վէ տիպլիքէրի իւշ խաի :
16 Ալուսուն չիվիլէրի ճիւմէ
փերտէլէրի դըլըմք իշիւն քէ-
թէնտէն խաի . Վէ տիրէլէրին
17 տիպլիքէրի պագըրտան՝ տիրէլ-
էրին չիվիլէրի վէ պաղանմաը
կիւմիւշտէն՝ վէ պաղըգէտը կիւ-
միւշ դափը վէ ալուսուն ճիւմ-
լէ տիրէլէրի կիւմիւշ իշէ պաղ-
լանմը խաի : Վէ ալուս գափու
18 սունուն գափու փերտէլի նա-
գըշ իշու՝ լաճիվէրտ վէ երղա-
վան վէ իքի գաթուս դըրմը վէ
դըլըմք իշիւն քէթէնտէն ի-
տի . ուղունուղու խիրմի արշն՝
վէ Էիննէ երքէլէրի ալուսուն
փերտէլին կէօրէ պէշ արշն
19 խաի : Վէ տէօրթ տիրէլէրի հէմ՝
ծնլարն տէօրթ տիպլիքէրի պա-
գըրտան՝ չիվիլէրի կիւմիւշտէն
վէ պաղըգէտընըն դափլանմաը
հէմ՝ պաղանմալար կիւմիւշտէն
խաի : Վէ չաարըն հէմ՝ ալուս
20 նուն չիվիլէրի քէթէն՝ դա-
ղըգէտը՝ պագըրտան խաիլէր :
Քեահին Ահարնուն օղուս Ի-
21 Թամարն Էէաի իշէ Ղիլիլէ-
րին խըզմէթի իշիւն Մուսնսն
սէօղուս Իւղըն Էօղլանտան չաար-
ընն Էանի չէհատէթ չաարընըն
Էօղլանմըշ չէլէրի պունլար տըր-
վէ Յուգա սըպլընտան Ոլը օղ
22 լու Ուրինին օղուս Բեսէլիլէ-
րապարն Մուսնսն ճիւմէ Էմր
Էթտիլին Էափտը . Վէ օլմաճը
23 հէմ՝ ուսթաղ՝ վէ լաճիվէրտէ
հէմ՝ երղալանտա հէմ՝ իքի գաթ-
լու դըրմըտա վէ իշիւն քէթէն-
տէ նագըշ իշէյիճի Դան սըպ-
թընտան Աքիւսան օղուս Ողի-
աք սիլէսինճէ խաի :
Մագտէսինն ճիւմէ իշիւն
24 պու խըզմէթ իշիւն սարֆ օղու-
նան ճիւմէ ալթուն՝ հէտիլէ ալ-
թունու օլարտ . Մագտէսն մըս-
գալը իւղէրի խիրմի տօղու դաճ-

- Թար վէ եհտի եիւղ օթուղ մըս
 26 Գալ խոի : Վէ ճհմաաթաան
 սայլըանարն կիւմիւշիւ՝ Մադ-
 տէսէ մըսգաղը իւղըէ եիւղ գան
 Թար վէ պին եհտի եիւղ եհթ-
 26 միշ պէշ մըսգալ խոի : Ատէն
 պաշընա պիթ պէգա օլաբօ՝ էա՝
 Դի Մադաաա մըսգաղը իւղըէ էա
 րլմմըսգալ ճիւմէ սայլըոյ կէ-
 չէնէրտէն խիւրօի էաշընտան եօ-
 գարը քի՝ ալթը եիւղ իւշ պին
 27 պէշ եիւղ էլի տիպի խոի : Խմոի
 եիւղ գանթար կիւմիւշ Մադտէ-
 սէնին տիպլիքէրինին վէ փէր-
 տէլը տիպլիքէրինին տէօքիւ-
 մէսինէ կիթտի . տիպլիքի պիթըր
 գանթար օլարաբօ՝ եիւղ գան-
 28 Թարտան եիւղ տիպլիք : Վէ պին
 եհտի եիւղ եհթմիշ պէշ ճա-
 գալտան՝ տիթէլէրին չիւլէրինի
 էափտը , հէմ ծնարըն պաշըն-
 լարընը գափալտը , վէ ծնարը
 29 պաղարտը : Վէ հէտիյնին պա-
 դըրը՝ եհթմիշ գանթար վէ իքի
 պին տէօրթ եիւղ մըսգալ խոի :
 30 Վէ ծնարտան ճհմաաթ չաաը-
 րը գափուուուուն տիպլիքէրին-
 ին՝ վէ պադըր մէզպահը՝ վէ օ-
 նուն պադըր ըսգարաաընը՝ վէ
 մէզպահըն ճիւմէ ալէթլէրինի՝
 31 հէմ ալթունուն չէփէշվըէ տիպ-
 լիքէրինին՝ վէ ալտու գափուուու-
 նուն տիպլիքէրինին՝ վէ չաաըրն
 ճիւմէ գաղըգաղըրը՝ վէ ալտու-
 նուն չէփէշվըէ ճիւմէ գաղըգ-
 լարընը էափտը :

Պ Ա Պ Լ Պ

- 1 Վէ լաճիվէրտ վէ էրղափան վէ
 իքի գաթլու գըրմըգտան Մադ-
 տէսէտէ խըղմէթ էթմէք իշին
 խըղմէթէ տայիր գումաշարը
 էափտըրը . վէ Աճարոն իշին
 օլան ագիղ լիպաաըրը էափտը-
 րը , Բապպըն Մովսէսէ Լմր
 էթտիյն կիպի :

- Վէ եփուտու ալթուն՝ լաճի 2
 վէրտ վէ էրղափան վէ իքի գաթ-
 լու գըրմըղ վէ գըրմըրըն ինճէ
 քէթէնտէն էափտը : Վէ աշ 3
 Թունու ինճէ Թէնէքէրէ տէօ-
 տիւլը , վէ Թէլըր քէստիւլը
 քի՝ լաճիվէրտին արասընա վէ
 էրղափանըն արասընա վէ իքի
 գաթլու գըրմըրըն արասընա վէ
 ինճէ քէթէնին արասընա ուս-
 Թաղ իշի իշէլէլէր : Օնա իլք- 4
 լէնիւր ումուղուղալըր էափտըրը ,
 վէ իքի ուճունտան իլքէլէնիւր ի-
 տի : Վէ եփուտուն իւղէրինտէ 5
 օլան շէրիս՝ օնտան խոի , Էա՛Դի
 օնուն իշէլմէսի իւղըէ ալթուն՝
 լաճիվէրտ վէ էրղափան վէ իքի
 գաթլու գըրմըղ վէ գըրմըրըն
 ինճէ քէթէնտէն խոի , Բապպըն
 Մովսէսէ էմր էլէտիյն կիպի :
 Վէ ալթուն խանէլէրէ մըն- 6
 լանմըշ միւհիւրքէաը իշի իլէ՝ Խ-
 ղայէլ օլուղարընըն էաաըրը գա-
 ղըմըշ ա՛գիգ Թաղարընըն էափ-
 տըրը : Վէ ծնարըն եփուտուն 7
 ումուղուղալըրը իւղէրինէ գօտու-
 քի՝ Խաղայէլ օլուղարընա էա-
 տիկէտը Թաղաըրը օլաըր , Բապ-
 պըն Մովսէսէ էմր էթտիյն կիպի :
 Վէ կէօյիւսլիւլի ուսթաղ ի- 8
 շի իլէ՝ եփուտուն իշի կիպի աւ-
 Թուն՝ լաճիվէրտ վէ էրղափան
 վէ իքի գաթլու գըրմըղ վէ գըր-
 մըրըն ինճէ քէթէնտէն էափ-
 տը : Ի.քիյն գաթլանընճա՝ տէօրթ 9
 քէօշլի օլան կէօյիւսլիւլիւ էափ-
 տըրը . իքիյն գաթլանընճա՝ պիթ
 գարըշ ուղուն վէ պիթ գարըշ
 էնի խոի . Վէ օնտա տէօրթ սը- 10
 րա Թաշ մընալատըրը . պիթ սը-
 րասը գըրղըն էափութ՝ Թօփաղ
 վէ ղիւմըիւտ խոի . պու իլք սը-
 րա տըր : Վէ իքինճի սըրա շէպ 11
 չէրալ՝ կէօք էափութ վէ էրնալ
 խոի . Վէ իւղինճիւ սըրա փի- 12
 րուղէ՝ սիւլէյմանի վէ ճէպէլ-
 գում խոի . Վէ տէօրտիւնճիւ 13

- որոն զէպերձէն՝ ա՛գիգ վէ եէ-
 չիմ իտի . մըխալմալարը ալ
 14 թուն խանէրտէ իտի : Վէ թաշ-
 ար Իսրայէլ օղուլարնն առ-
 արը իւղի՛ն ծնարնն առարննա
 կէօրէն յի իքի իտի . հէր պիրինն
 տար ծն իքի սրպլծա կէօրէ՛ն միւ-
 15 հիւրքեար իշ գաղըմը իտի : Վէ
 կէօյիւպլիւն իւղէրինտէ խա-
 լիս ալթունտան էօրմէ իշ գըվ-
 րըմը զինձիրէր եափտըար :
 16 Վէ իքի ալթուն խանէ՛ն հէմ իքի
 ալթուն հաղա եափտըար , վէ
 իքի հաղալըրը կէօյիւպլիւն վէ
 17 քի ուձունա գօտուլար : Վէ օլ
 իքի ալթուն էօրմէ զինձիրէրի
 կէօյիւպլիւն իքի ուձարնտա
 օլան իքի հաղալըար թաղալ-
 18 ր : Վէ իքի էօրմէ զինձիրէ-
 րին օպիւր իքի ուձարնը օլ իքի
 խանէյէ թաղալըար , վէ օնարը
 եփուտուն ումուղուղարը իւ-
 ղէրինէ՛ն օնուն էօն թարաֆըն-
 19 տան գօտուլար : Վէ իքի ալթուն
 հաղա Գահա եափտըար , վէ օ-
 ւարը կէօյիւպլիւն իւ թարա-
 ֆընտան եփուտուն պիթիւր քէ-
 նարը իւղէրինտէ օլան իքի ուձ-
 20 արնա գօտուլար : Վէ իքի ալ-
 թուն հաղա Գահա եափտըար .
 վէ օնարը աղալտան եփուտուն
 իքի ումուղուղարնա՛ն օնուն էօ-
 նիւտէն պիթիւմէնի գարըսըն-
 տա եփուտուն շէրիտի իւղէրին-
 21 տէն թաղալըար : Վէ կէօյիւ-
 վիւն հաղալըրնտան եփու-
 տուն հաղալըրնա լաձիվէրտի
 իվիւք իւլ պաղալըար , քի ե-
 փուտուն շէրիտինն իւղէրինտէ
 օլա , վէ կէօյիւպիւք եփուտան
 ալըրմայա , Բապլըն Մովսէսէ
 էմը էյլէտիյի կիպի :
 22 Վէ եփուտուն դաֆթանընը
 տօգումա իլու պիւսպիւթիւն
 23 լաձիվէրտին եափտը : Վէ գաֆ-
 թանըն օրթալընտա ճէպէ երթ-
 մաձը կիպի պիր երթմաձը վար

իտի . երթմաձընն չէպիւկըն
 Գօգումա քէնարը վար իտի , քի
 երթմաձընն : Վէ գաֆթանըն 24
 էթէքէրի քէնարնա գըվըր-
 մը լաձիվէրտ վէ հըրալան վէ
 իքի գաթու գըմըղտան նարար
 եափտըար : Վէ խալիս ալթուն 25
 տան ջընկըպըար եափտըար , վէ
 ջընկըպըար նարարն արաա-
 նա՛ գաֆթանըն էթէքէրի քէ-
 նարնտա չէպիւկըն օլան նարա-
 րն արաալնա գօտուլար : Գաֆ- 26
 թանըն էթէքէրի քէնարնըն
 չէպիւկընտէն պիր ջընկըպը վէ
 պիր նար՝ պիր ջընկըպը վէ պիր
 նար վար իտի՝ խըլմէթ էթմէք
 իշիւն , Բապլըն Մովսէսէ էմը
 էյլէտիյի կիպի :
 Վէ Ահարոն իշիւն հէմ օղուլ 27
 արը իշիւն կէօմէքէրի ինձէ
 քէթէնտէն տօգումա իլու եափ-
 տըար . Վէ պէօրքիւ ինձէ քէ- 28
 թէնտէն՝ վէ զիյնէթ քիւլահէ-
 րինի ինձէ քէթէնտէն՝ վէ քէ-
 թէն տիղլէքէրի գըվըրմըն ին- 29
 ձէ քէթէնտէն , վէ գուլը-
 գըվըրմըն ինձէ քէթէնտէն վէ
 լաձիվէրտ վէ հըրալան վէ իքի
 գաթու գըմըղտան րէնկէամիլ
 էաֆալար , Բապլըն Մովսէսէ
 էմը էյլէտիյի կիպի :
 Վէ աղիղ թաձըն թէնէքէտի 30
 նի խալիս ալթունտան եափտը-
 ար , վէ իւղէրինտէ միւհիւր դա-
 ղըձը եաղըսը իւլ ԳՕՏԷՇ ԱԼ
 ԵՃՈՎԱ եաղալըար : Վէ իւղէ 31
 րինէ պիր լաձիվէրտի շէրիտ թաղ-
 արը քի՛ եօղարտան պէօր-
 քիւն իւղէրինէ գօնուլա , Բապ-
 լըն Մովսէսէ էմը էյլէտիյի կիպի :
 Իմոն չաարըն՝ Էա՛նի ճէմա 32
 ալթ չաարընն ճիւմէն իշ թէք-
 միւ օլուու . վէ Իսրայէլ օղուլա-
 րը Բապլըն Մովսէսէ ճիւմէն
 էմը էյլէտիյին կէօրէ էյլէտի-
 րէր . պէշյէն էյլէտիյէր : Վէ ջա 33
 տըրը Մովսէսէ կէթիրտիւր .

- խայրէ յի վէ օնուն ճիւմէ գապ-
լարըն՝ գօսչալարըն՝ Թախթա-
լարըն՝ քիւրէնքինն՝ վէ տիւրէ-
34 լէրինն վէ տիպլէրէրինն, վէ դը-
մըզը սոյանմըզ դօշ տերլէրինն,
տէն էօրթիւյիւ՝ վէ Թէհաշ տէ-
րլէրինտէն էօրթիւյիւ՝ վէ էօր-
35 Թիւնիւն փերտէսինն, շէհատէթ
սանտուղունու վէ սըրբլարըն՝
36 վէ քէֆարէթի, սօֆրայը՝ ճիւմ՝
լէ դապլարըն՝ վէ հուզուր էք-
37 մէյինն, փաք շամ՝ տանը՝ դան-
տիլէրինն էանի տիղիլէճէք դան-
տիլէրինն վէ ճիւմէ գապլարըն՝
38 վէ ըըղըն հաղըն, վէ ալթուն
մէզպահը վէ մէս հաղըն վէ
խօշ գօգուլու պուխուրու՝ վէ
շատըրն գափուտու իջին դա-
39 փու փերտէսինն, պագըր մէզ
պահը վէ օնուն պաղըս ըսգարա-
սընը՝ սըրբլարըն վէ ճիւմէ
գապլարըն՝ գօրնայը վէ օնուն
40 այաղըն, տվունուն փերտէ-
րինն՝ օնուն տիրէքլէրինն վէ տիպ-
լիլէրինն վէ ավունուն դափու-
սու իջին դափու փերտէսինն
իփլէրինն վէ դաղըլարըն վէ
շատըրն էանի ճէմասա՛թ շատը-
ընըն խըզմէթի իջին ճիւմէ
41 դապլարըն, Մադուտէտէ խըզ
մէթ էթմէք իջին խըզմէթէ տա-
յիր գումաշլարը՝ քեհահին Ահա-
րոնուն ա՛ղիզ լիպասլարըն վէ
օղուլարըն լիպասլարըն՝ քի-
42 քեհահինլէք էտէլէր : Բապլըն
Մովսէսէ ճիւմէ էմը էյլէտիյինէ
կէօրէ՝ Իսրայէլ օղուլարը հէփ
իշկ պէօյլէ էթտիլէր :
43 Իմաի Մովսէս ճիւմէ իշկ
կէօրաւ, վէ իշթէ օնու՝ Բապ-
պըն էմը էյլէտիյի կիպի էթտի-
լէր, էօյլէ էյլէտիլէր : վէ Մով-
սէս օնլարա խայր տուա՝ էյլէտի :

Պ Ա Պ Խ

1 Ա Բապպ Մովսէս սէօյլէ

յիպ աէտի . Էվլէքի այտա՝ ա 2
յըն իք կիւնիւնտէ՝ շատըրըն էա-
նի ճէմասա՛թ շատըրըն գօրնա- 3
սըն : վէ օրայա շէհատէթ սան-
տուղունու գօյուլա՛ սանտուղու 4
փերտէ իլէ էօրթէսինն : վէ սօֆ-
րայը իջէրի կէթիլէսինն, վէ օնա
տիղիլէճէք էա՛մէլէրի տիղիլին .
հէմ՝ շամ՝ տանը իջէրի կէթիլիպ՝
գանտիլէրինն կադասըն : վէ 5
շէհատէթ սանտուղունուն էօ-
նիւնտէ պուխուրուն ալթուն
մէզպահըն գօյաթըն . հէմ՝ շա-
տըր գափուտունուն գափու փեր-
տէսինն գօյաթըն : վէ շատըրն 6
էանի ճէմասա՛թ շատըրըն գա-
փուտունուն էօնիւնտէ պիւթիւն
էանմա մէզպահըն գօյաթըն :
վէ ճէմասա՛թ շատըրըն իլէ մէզ 7
պահըն արասընտա գօրնայըր գօ-
յաթըն, վէ օնուն իջինն սու գօ-
յաթըն : Անտէն չէփէլէվէտէ 8
ավլէյու գօրնայըն . վէ ավլու-
նուն գափուտունուն գափու փեր-
տէսինն գօյաթըն : վէ մէսինն 9
հաղըն արա՛ շատըրըն վէ ճիւմ՝
լէ մնտա օլանը մէս հտէսին .
վէ օնու հէմ՝ օնուն ճիւմէ գապ-
լարըն Թադտիս էտէսին, վէ ա՛ 10
ղիլ օլա : վէ պիւթիւն էօնմա
մէզպահըն հէմ ճիւմէ գապ-
լարըն մէս հտէսին, վէ մէզ-
պահը Թադտիս էտէսին . վէ
մէզպահ՝ աղիլէր ա՛ղիլ օլա :
վէ գօրնայըն հէմ՝ օնուն այա 11
ղընը մէս հտէսին, վէ օնու
Թադտիս էտէսին : վէ Ահարոն 12
իլէ օնուն օղուլարըն ճէմասա՛թ
շատըրըն գափուտունուն կադ-
աշլարասըն, վէ օնլար սու ի-
լէ հայդայաթըն : վէ Ահարոնիպ 13
ա՛ղիլ լիպասլարըն կիտիրէսին .
վէ օնու մէս հտէսին, հէմ՝ օ-
նու Թադտիս էտէսին, քի պա-
նա քեհահինլէք էտէ : վէ օնուն 14
օղուլարըն տա կադաշլարա-
սըն, վէ օնլարա կէօմէլէր կիւ-

15 տիրէսին : Վէ ծնարը՝ պապա-
լարընը մէսէ լծտխին կիպի՝մէսէ
էտէսին , քի պանա քեահինը՝ ք
էտէէր . վէ ծնարըն մէսէ օլուն
մասը՝ ծնարա տէվլէրինձէ է .
16 պէտի քեահինը քի իշին օլա : Վէ
Մովսէս Բապարն ծնա ճիւմէ
էմը էյլէտայինէ կէօրէ էյլէտի ,
էօյլէ էյլէտի :
17 Վէ վագի՝ օլտու քի իքինձի
երտա՝ էվլէքի այն իքիտիտն .
18 քէ չատըր դուրտու : Վէ Մով
սէս չատըր դուրտու , վէ տիպ-
լէքէրինի դատու , վէ թախթա-
լարընը եհրէշտիտի , վէ քերիշ-
լէրինի թապտը , վէ տիրէքէրինի
տիքտի : Վէ չատըրն իւղէրինէ
19 խայմէյի եայրը , վէ եօգարը
տան ծնուն իւղէրինէ խայմէյին
էօրթիւսինիս դատու , Բապարն
Մովսէսէ էմը էյլէտային կիպի :
20 Վէ շէհատէթի ալլա՝ սանտու-
ղա գատու . վէ սանտուղուն իւ-
ղէրինէ սըրբարը թագտը , վէ
եօգարըտան սանտուղուն իւս-
21 թինէ քէֆարէթի գատու : Վէ
սանտուղու չատըրա կէթիտի ,
վէ էօրթիւսինիս փէրաէսինի
քօյուլ շէհատէթին սանտուղու-
նու էօրթալ , Բապարն Մովսէ-
22 սէ էմը էյլէտային կիպի : Վէ ճէ-
մա՝ թ չատըրնա՝ չատըրն
փօրեաա թարաֆընտաքի եանըն-
տա՝ փէրտայինի տիշարըսնտա
23 սօֆրայը գատու : Վէ իւղէրին-
տէ՝ Բապարն հուղուրունտա տի-
ղլէձէք էքմէքէրի տիղտի , Բապ-
արն Մովսէսէ էմը էյլէտային կի-
24 պի : Վէ շա՝ տանը ճէմա՝ թ
չատըրնտա սօֆրանըն դարը-
սընտա՝ չատըրն դըպլէ թարա-
ֆընտա գատու : Վէ Բապարն
հուղուրունտա դանտիլէքի ետգ-
25 ր , Բապարն Մովսէսէ էմը էյ-
26 լէտային կիպի : Վէ ալթուն մէզ
պահը՝ ճէմա՝ թ չատըրնտա
27 փէրաէսին էծիւնէ գատու : Վէ

ծնուն իւղէրին տէ իւշ գօղուշու
պուխտուր ետգտը , Բապարն Մով-
սէսէ էմը էյլէտային կիպի : Վէ 28
չատըր դափուտուն գափու
փէրաէսինի գատու : Վէ չատը- 29
րն՝ էսնի ճէմա՝ թ չատըրնըն
գափուտունտա պիլթին եանմա
մէզպահընը գատու : վէ իւղէրին
տէ ալթուն եանմայը վէ էքմէք
փէշքէշինի սունտու , Բապարն
Մովսէսէ էմը էյլէտային կիպի :
վէ դուրնայը ճէմա՝ թ չատը- 30
րը իլէ մէզպահըն արտունա գո-
տու , վէ իլինէ եայգանմագ ի-
շին սու գատու : Վէ Մովսէս 31
իլէ Աճարսն հէմ՝ ծնուն օլուլա-
րը՝ էլէքինի վէ այաղարընը ծն-
տան եայգարըր իտի . ճէմա՝ 32
ա՝ թ չատըրնա կիրաթլէրի զէ-
ման վէ մէզպահա ետգըշտըր-
լարը զէման՝ եայգանըրըր իտի ,
Բապարն Մովսէսէ էմը էյլէտա-
յի կիպի : Վէ չատըրն հէմ՝ 33
մէզպահըն չէմլէսինտէ ալտույու
դուրտու , վէ ալտուրն գափու-
սունտու գափու փէրաէսինի գո-
տու . պու վէձ՝ իլէ Մովսէս եա-
փույու թէքմիլ էթտի :
վէ պուլուրն՝ ճէմա՝ թ չա- 34
տըրնըր դափլատը , վէ Բապարն
ճէլալի չատըրը սուտուրտու : Վէ 35
Մովսէս ճէմա՝ թ չատըրնա
կիրէմէզ իտի . զիրա պուլուրն
ծնուն իւղէրինտէ սաքին իտի , վէ
Բապարն ճէլալի՝ չատըրը սու-
տուրմուշ իտի : Իմնի Իսրայէլ 36
օլուլարը հէփի կէօլէրինտէ՝ պու-
լուրն չատըրնա դալընձա կիւ-
շէրլէր իտի . վէ պուլուրն դալը- 37
մալըր թագափրտէ , թա դալ-
դաձաղը կիւնէտէք կէօլմէզլէր
իտի : Աիրա ճիւմէ Իսրայէլն 38
հէփ կէօլէրի էծիւնտէ ճիւմէ
կէօլէրինտէ՝ կիւնտիւլ Բապարն
պուլուրն չատըրն իւղէրինտէ
իտի , վէ կէձէ ծնուն իւղէրինտէ
ալթէշ վար իտի :

ԴԵԻՍԵՆՆԵՐ

Ե Ա Խ Օ Տ

ԴԵԻՏԵՆՆԵՐ

ԴԱՊ Ա

- 1 Այլ Բապտիստական չափեր.
որ, վէ ճէմաւած չատրընտան
- 2 ծնա սեջլէյիպ տէտի՝ Իսրայէլ
օղուլարընա սեջլէ, վէ ծնլարա
տէյէսին քի՝ Սիւտէն պիւր ա.
տէմ Բապպա գուրպանն սուն.
սուդաա, գուրպանընըը տա.
վարլարտան՝ էանի սըղըրլարտան
վէ սիւրիւլէրտէն սունասընըը:
- 3 Եյէր գուրպանը սըղըրլար.
տան պիւթիւն եանմա իսէ, օ.
նու այըպսըղ էրքէք սունա.
Բապպըն հուգուրոնաա մագ.
պուլ օլմագ իչիւն՝ ծնու ճէմա.
ա՛լ չատրըրըն գափուսունաա
- 4 սունա: Վէ էլինի պիւթիւն եան.
մանըն պաշը իւզերինէ գոյա, վէ
ծնաան էթիւրիւ քէֆարէթ տէ.
յիւ ծնուն իչիւն գապուլ օլու.
- 5 նա: Վէ սըղըր եաժուսունու
Բապպըն էօնիւնտէ պօղապայա,
վէ Ահարոնուն օղուլարը քեա.
հինլէր դանը եաղաշտըրըպ՝ դա.
նը ճէմաւած չատրըրըն գա.
փուսունաա օլան մէղպահն իւ.
- 6 ղերինէ չէփչէվը սերփէլէր: Վէ
պիւթիւն եանմայը եիւզիւպ՝ օ.
- 7 նու փարչա փարչա էաէ: Վէ
քեահին Ահարոնուն օղուլարը՝
մէղպահն իւզերինէ աթէշ գօ.
յալար, վէ աթէշին իւզերինէ
- 8 օտունլար տիգէլէր: Վէ Ահա.
րոնուն օղուլարը քեահինլէր՝
փարչալարը՝ պաշը՝ վէ իչ եա.
եաղընը՝ մէղպահն իւզերինտէ.

քի աթէշտէ օլան օտունլարըն
իւզերինէ տիգէլէր: Ամմա իչէն. 9
րինի վէ փաջալարընը սու իլէ
եայդայա, վէ քեահին հէփիսի.
նի մէղպահնա եադա. պու պիւ.
թիւն եանմա իօշ գօգու իլին
Բապպա աթէշ գուրպանը տըր:
Վէ էյէր պիւթիւն եանմա ի. 10
չիւն գուրպանը սիւրիւլէրտէն՝
էանի գոյունլարտան եա քէչի.
լէրտէն իսէ, ծնու այըպսըղ էր.
քէք սունա: Վէ ծնու Բապպըն 11
էօնիւնտէ մէղպահն փօրեոսա
սօղըրու օլան եանընաա պօղա.
լայա. վէ Ահարոնուն օղուլարը
քեահինլէր՝ ծնուն գանընը մէղ.
պահն իւզերինէ չէփչէվըէյէ
սերփէլէր: Վէ ծնու փարչա 12
փարչա էտէ՝ պաշը իլէ վէ իչ
եաղը իլէ, վէ քեահին ծնլարը՝
մէղպահն իւզերինտէքի աթէշ.
տէ օլան օտունլարըն իւզերինէ
տիգէ: Վէ իլէրի վէ փաջալար. 13
ըը սու իլէ եայդայա, վէ քեա.
հին հէփիսինի սունուպ՝ մէղպա.
տա պիւթիւն եանմա եադա.
պու՝ իօշ գօգու իլին Բապպա
աթէշ գուրպանը տըր:
Վէ էյէր Բապպ իլին գուր. 14
պանը գուլարտան պիւթիւն
եանմա իսէ, օլմագ գուրպանը.
նը գուրպուլարտան եա կէյէր.
ճին եաժուլարընտան սունա:
Վէ քեահին ծնու մէղպահն 15
թաղրիպ էտիւպ՝ պաշընը գօփա.
րա, վէ մէղպահնա եադա. վէ
դանը մէղպահն եանընա սիւ.

16 զիւն : Վէ գուրսաղընը թէրսի
իւն չըգարըս' ծնու մէղպահն
իւննտողուսուստաքի եաննտա
17 օյան քիւլ մահալինէ աթա : Վէ
ծնու այլըմայարադ' դանաւա-
րնտան երթա , վէ քեահին օ-
նու աթէշտէ օյան օտունարն
իւզերինտէ մէղպահտա եագա .
պու' պիւթին եանտա խօշ գօ-
գու իջին իապպա աթէշ գու-
սանը տըր :

ՊԱՊ Բ

1 Վէ պիր քիմնէ իապպա էք
մէք փէշքէն գուրպանը սուն-
տուգտա , գուրպանը սիմիտ ու-
նունտան օլա . վէ իւզերինէ եաղ
տէգքէ , հէմ իւզերինէ քիւն-
2 լիւք գոյա : Վէ ծնու Ահար-
նուն օղուլարը քեահինէրէ կէ-
թիրէ . վէ քեահին օնտան ա-
վուճու սօղուսու սիմիտ ունուն-
տան վէ եաղնտան հէվ քիւն-
լիւյիւ ինէ ալա , վէ օնուն եա-
սիկեարընը մէղպահտա եագա .
խօշ գօգու իջին իապպա աթէշ
3 գուրպանը տըր : Վէ էքմէք փէշ-
քէշնտէն դալան' Ահարնուն
վէ օղուլարընը օլա . պա' իապ-
պըն աթէշ գուրպանընտան
ա'ղիւլէր ա'ղիղի տիր :
4 Վէ Ֆըրընտա փիշիշ էքմէք
փէշքէն գուրպանը սունտու-
ղունտա , սիմիտ ունունտան եաղ
իւն եօղուլմուշ խամուրսուզ
փիւսէլէր' վէ եաղ իւն սիւրիւ-
միւշ խամուրսուզ եուֆդալար
օլա :
5 Վէ էյեր գուրպանըն' թավա
էքմէք փէշքէն իսէ , սիմիտ ու-
նունտան եաղ իւն եօղուլմուշ
խամուրսուզ օլա : Օնու փարշա
փարշա փարշէլէսին , վէ իւզէ-
րինէ եաղ տէգքէն . պու' էք-
մէք փէշքէն տիր :
7 Վէ էյեր գուրպանըն' թէն-

ճէրէ էքմէք փէշքէն իսէ , սիմիտ
ունունտան եաղ իւն եախըա :
Վէ պունըլարտան եախըա էք- 8
մէք փէշքէնի իապպա կէթի-
րէսին . վէ քեահինէ կէթիւ-
րիւյիւ պ' օնու մէղպահտա եագա-
տըրա : Վէ քեահին էքմէք փէշ- 9
քէշնտէն օնուն եախիկեարընը
գալտըրըս' մէղպահտա եագա .
խօշ գօգու իջին իապպա աթէշ
գուրպանը տըր : Վէ էքմէք փէշ- 10
քէշնտէն դալան' Ահարնուն
վէ օղուլարընը օլա . պա' իապ-
պըն աթէշ գուրպանընտան
ա'ղիւլէր ա'ղիղի տիր :
Իապպա սունաճաղընըզ հիւ 11
պիր էքմէք փէշքէն մայալը եա-
վըմայա . զիրա իապպա աղա
մայատան վէ պալտան' հիւ ա-
թէշ գուրպանը իջին եագա-
յաճաղընըզ : Պունըլարը իապ 12
պա թուրֆանտալըզ փէշքէն ի-
ջին սունաղընը . ամա մէղպա-
հըն իւզերինտէ խօշ գօգու իջին
եաղըմայալար :
Վէ սէնին հէր էքմէք փէշքէ 13
շինին գուրպանըն' թուղ իւն
թուղալայսըն , վէ էքմէք փէշքէ-
շինտէն' Ալահնընաճալընըն թու-
ղունու էքսիւք էթմէլէսին . հէր
գուրպանըն իւն թուղ սունա-
ղին :
Վէ էյեր իապպա թուրֆան 14
տալըլար փէշքէն սունալ ի-
սէն , թուրֆանտալըլարընըն
փէշքէն իջին աթէշտէ դավ-
ուլմուշ թաղէ պալապարտան
տէօլիւլմիւշ պուղալայ սունա-
ղն . Վէ իւզերինէ եաղ տէա 15
քեան , հէմ իւզերինէ քիւնլիւք
գոյատըն . պու' էքմէք փէշքէն
տիր : Վէ քեահին տէօլիւլմիւշ 16
պուղալայտան վէ օնուն եաղըն-
տան ճիւմէ քիւնլիւյիւ իւն եա-
սիկեարընը եագա . իապպա ա-
թէշ գուրպանը տըր :

ՊԱՊ Գ

- 1 Ա է էյեր գուրպանը՝ սեւա մեծ գուրպանը իսէ, էյեր օ սրըրարտաւան սոնայօր իսէ, էր քէք օլտուն տիշի օլտուն՝ ծնու Բապպըն հուղորունտա այրպա
- 2 սրը սոնա : Ա է էլնի գուրպա նընըն պաշը իւղէրինէ գոյա, վէ ծնու ճէմաւթ չաալըրընըն դա փուստնտա պողաղլայա . վէ գա նը՝ Ահարոնուն օղուլարը քէա . հինըր մեղպահնըն իւղէրինէ չէփ
- 3 չէփըն յէ սէրփիէլը : Ա է սէլամեթ գուրպանընտան իլէրի էօրթէն եաղը հէմ իլէրին իւղէրինտէ օ լան հէփ եաղը Բապպա աթէշ
- 4 գուրպանը սունա . Ա է իքի պէօպրէլէրի վէ ծնարըն իւղէրինտէ պէջրիւն իւսթիւնտէ օլան եաղը՝ հէմ դարա ճիւրբին իւղէրինտէ օլան տղ պէօպրէք
- 5 լէր իլէ գօփարա : Ա է Ահարոնուն օղուլարը ծնու՝ մեղպահնըն իւղէրինտէ աթէշտէ օլան օտուն լարըն իւղէրինտէ պիւթիւն եան մա իլէ եաղալար . խօշ գօգու իլին Բապպա աթէշ գուրպա նը տըր :
- 6 Ա է էյեր գուրպանը՝ Բապպա սէլամեթ գուրպանը իլին սիւ լիւլէրտէն իսէ, էրքէք օլտուն տիշի օլտուն՝ ծնու այրպաղ սու
- 7 նա : էյեր օ՝ գուրպանը իլին գուղու սոնար իսէ, ծնու Բապ
- 8 պըն հուղորունա կէթիլէ . Ա է էլնի գուրպանընըն պաշը իւղէրինէ գոյա, վէ ծնու ճէմաւթ չաալըրընըն էօնիւնտէ պողաղլա յա . վէ գանընը՝ Ահարոնուն օղուլարը մեղպահնըն իւղէրինէ
- 9 չէփըն յէ սէրփիէլը : Ա է սէլամեթ գուրպանընտան ծնուն եաղընը՝ էանի գուլորուդ ոօգու մաւնտան գօփարալա պիւթիւն գուլորուղու՝ վէ իլէրի էօրթէն եաղը՝ հէմ իլէրին իւղէրինտէ

օլան հէփ եաղը Բապպա աթէշ գուրպանը իլին սոնա . Ա է ի 10 քէպէօպրէլէրի վէ ծնարըն իւղէրինտէ պէջրիւն իւսթիւնտէ օլան եաղը՝ հէմ դարա ճիւրբին իւղէրինտէ օլան տղ պէօպրէք

11 լէր իլէ գօփարա : Ա է քէահն ծնու մեղպահնըն իւղէրինտէ եաղա . Բապպան աթէշ գուրպա նընըն թաւմը տըր :

12 Ա է էյեր գուրպանը քէլի ի սէ, ծնու Բապպըն հուղորունա կէթիլէ . Ա է էլնի պաշընըն 13 իւղէրինէ գոյա, վէ ծնու ճէմաւթ չաալըրընըն էօնիւնտէ պողաղլայա . վէ գանընը՝ Ահարոնուն օղուլարը մեղպահնըն իւղէրինէ չէփըն յէ սէրփիէլը : Ա է 14 գուրպանընըն ծնուն Բապպա աթէշ գուրպանը իլին իլէրի էօրթէն եաղը՝ վէ իլէրին իւղէրինտէ օլան հէփ եաղը սունա .

15 Ա է իքի պէօպրէլէրի վէ ծնարըն իւղէրինտէ պէջրիւն իւսթիւնտէ օլան եաղը՝ հէմ դարա ճիւրբին իւղէրինտէ օլան տղ պէօպրէլէրի իլէ գօփարա .

16 Ա է քէահն ծնարը մեղպահնա եաղա . խօշ գօգու իլին աթէշ գուրպանը թաւմը տըր . պիւթիւն եաղ Բապպան օլա : Տէվը 17 լէրինիլճէ ճիւլէ մեղքանլարընըրտա էպէտի գանուն օլա քի ալա եաղ վէ ալա դան էէմէ յէսինիլ :

ՊԱՊ Դ

1 Ա է Բապպ Մովսէսէ սէջրէ յիպ տէտիւքի՝ Իսրայէլ օղուլարընա սէջրէ յիպ տէյիսին .

2 Պիր քիսնէ եանիլ ըլլը իլէ Բապպըն ճիւլէ թէնպիւնէրինտէն էպիլէ յէճէք շէլէրտէ կիւնա հքիլ օնլարտան սիւրինի իլէր իսէ, էյեր մէսհ օլունմաշ քէա .

3 հին գալմը սուղու էսէճէք կիւ

նա՛հ իշխէր իսէ, օրտէմ՝ իշխէտիւր
կիւնասընտան հօթիւրիւ Բապ-
պա կի. նա՛հ գուրպանը իշխան
սկիւ սըղըր եաթուսու տըրպըր
4 պուղա սուռա : Վէ պուղայը
ճէմաս'թ չատըրընըն գափու-
սուռա Բապպըն հուղուրուռ
կէթիւրէ . վէ էլինի պուղա-
նըն պաշը իւղէրինէ դոյա , վէ
պուղայը Բապպըն հուղուրուռ .
5 մաւ պողաղայա : Վէ մէսհ օրուռ
մաւշ քեահին պուղանըն գանընը
տան քեալ' ծուռ ճէմաս'թ չա-
6 տըրընա կէթիւրէ : Վէ քեահին
քէնտի փարմաղընը գանա պա-
թըրըպ' գանտան Բապպըն հու-
ղուրուռա Մազաէսէնին փէր-
տէսի էնիւնտէ եէաի քէրքէ
7 սէրփիէ : Հէմ՝ քեահին գանտան՝
ճէմաս'թ չատըրընտաքի Բապ-
պըն հուղուրուռա օլան խօշ
գողուռ պուխոր մէզպահընըն
պուխուղաըր իւղէրինէ դոյա .
վէ պուղանըն ճիւմէ գանընը՝
ճէմաս'թ չատըրընըն գափու-
սուռա օլան պիւթիւն հանմա
մէզպահընըն թէմէլինէ տէօքէ :
8 Վէ կիւնահ գուրպանը օլան պու-
ղանըն ճիւմէ եաղընը՝ էա'նի իշ-
լէրի հօրթէն եաղը վէ իշխէրին
իւղէրինտէ օլան ճիւմէ եաղը օն-
9 տան պուղորա : Վէ իքի պէօպ
րէքէրի վէ մըլարըն իւղէրինտէ
քի պէօյիւն իւթիւնտէ օլան
եաղը հէմ գարա ճիլէրին իւղէ-
րինտէ օլան տըր պէօպրէքէրի
10 իլէ գօփարա , վէ իւթմէթ գօփ-
պանըն պուղապընտան գօփարը
տըրը կիւսի . վէ քեահին մըլարը
պիւթիւն հանմա մէզպահընըն
11 իւղէրինտէ եազա : Վէ սուղա-
նըն տէրիսինի վէ ճիւմէ էթինի
պաշը իլէ վէ փաշալարը իլէ՝ հէմ
12 իշխէրինի վէ թէզէլինի , էա'նի
պիւթիւն պուղայը օրտուտան
տիւլարը պիւր թէմիղ մահալէ՝
քիւլ տէօքիւլէն եէրէ չըգարա ,

վէ օնու օտուռլարըն իւղէրինտէ
աթէլէ եազա . քիւլ տէօքիւլէն
եէրաէ եազըլա :

Վէ էյեր Իսրայէլին ճիւմէ 13
ճէմաս'թը եանըլըլըգ էտէր ի-
սէ , վէ պու՝ ճէմաս'թըն կէօղ-
լէրինտէն կիլլի օլարապ' Բապ-
պըն ճիւմէ էտիլմէյէճէք օլան
թէնպիւշլէրինին պիւրինի էտիպ
սուշու օլուրար իսէ . Օլտէմ՝ 14
օլ էթաիքլէրի կիւնահ պիլլինտի-
յի զէման , ճէմաս'թ՝ կիւնահ
գուրպանը իշխան սկիւ սըղըր եալ-
լուսու պուղա սուռա , վէ օնու
ճէմաս'թ չատըրընըն էնիւնէ
կէթիւրէ : Վէ ճէմաս'թ իիւթի . 15
յարլարը Բապպըն էնիւնտէ էլ-
լէրինի պուղանըն պաշը իւղէրի-
նէ դոյալար . վէ պուղա Բապ-
պըն հուղուրուռա պողաղանա
Վէ մէսհ օրումուշ քեահին՝ 16
պուղանըն գանընտան ճէմաս'թ
չատըրընա կէթիւրէ : Վէ քեա- 17
հին փարմաղընը գանա պաթը-
րըպ' Բապպըն հուղուրուռա
փէրտէնին էնիւնտէքէտի քէր-
րէ սէրփիէ : Վէ գանտան՝ ճէմա- 18
ա'թ չատըրընտաքի Բապպըն
հուղուրուռա օլան մէզպահըն
պուխուղաըր իւղէրինէ դոյա .
վէ հէփ գանը՝ ճէմաս'թ չատը- 19
րընըն գափուսուռա օլան պիւ-
թիւն հանմա մէզպահընըն թէ-
մէլինէ տէօքէ : Վէ օնուռ հէփ
եաղընը օնտան դալորըրըպ' մէզ- 20
պահաւ եազա . Վէ պուղայա՝
կիւնահ գուրպանը պուղապընա
էյէտիլի կիպի էյէլէյէ , պուռա
սա էօյլէ էյէլէյէ . վէ քեահին
մըլար իշխան քէֆարէթ էտէ , վէ
մըլարա ա'թիլ օլուռա : Վէ պու- 21
ղայը օրտուտան տիւլարը չըգա-
լա , վէ օնու էվլէլէի պուղայը
եազաըրը կիպի եազա . պու՝ ճէ-
մաս'թըն կիւնահ գուրպանը
տըր :

Վիւր պէյ կիւնահ էտէր իսէ :

- վէ ետնուլընդդգ իւն Ալլահը Բապ.
 պըն Ճիւմէն էտիլմէյէճէք օլան
 23 Թէնպիլէրինին պիլրինի էտիպ
 սուլլու օլուր իտէ . Օլ էթտիլի
 կիւնաճը օնա մալիւմ օլունաուդ.
 տա , օլտէմ՝ քէնաի գուրպանը ի
 չիւն քէչիլէրտէն պիլր ալըպսըզ
 24 էրքէք քէչի կէթիլրէ : Վէ էլինի
 էրքէճին պաշը իւզէրինէ դոյա ,
 վէ օնու Բապպըն հուգուրուստա
 պիւթիւն եանմանըն պօղաղան .
 տըղը մաճալտէ պօղաղայա . պու՝
 25 կիւնաճ գուրպանը տըր : Վէ
 քէաճին կիւնաճ գուրպանընըն
 դանընտան փարմաղը իլէ ալըպ՝
 պիւթիլէն եանմա մէզպաճընըն
 պուճիւղաղը իւզէրինէ դոյա ,
 վէ դանիւնը պիւթիւն եանմա մէզ
 26 պաճընըն Թէմէլինէ տէօքէ : Վէ
 օնու հէփ էաղընը՝ սէլամէթ
 գուրպանընըն էաղը կիպի՝ մէզ
 պաճտա էաղա . վէ քէաճին՝ օ
 նուն կիւնաճը իլին օնա քէճա
 27 լէթ էտէ , վէ օնա ա՛ֆիլ օլունա :
 Վէ էյէր տիյարըն դամիւն
 տան պիլր քիմնէ եանուլընդդգ ի
 28 վէ կիւնաճ էտիպ՝ Բապպըն է
 տիլմէյէճէք օլան Թէնպիլէրի
 նին պիլրինի էտիպ սուլլու օլուր
 28 իտէ . Օլ էթտիլի կիւնաճը օնա
 մալիւմ օլունաուդտա , օլտէմ՝
 քէնաի գուրպանը իլին օլ իշ
 լէտիլի կիւնաճընտան էօթիւրիւ
 29 քէչիլէրտէն պիլր ալըպսըզ տի
 չի քէչի կէթիլրէ : Վէ էլինի կիւ
 նաճ գուրպանընըն պաշը իւզէ
 30 րինէ դոյա , վէ կիւնաճ գուրպա
 նընը՝ պիւթիւն եանմանըն մա
 ճալիւտէ պօղաղայա : Վէ քէա
 31 ճին փարմաղը իլէ օնու դանըն
 տան տըղպ՝ պիւթիւն եանմա
 մէզպաճընըն պուճիւղաղը իւ
 ղէրինէ դոյա , վէ Ճիւմէն դանը
 նը մէզպաճըն Թէմէլինէ տէօքէ :
 Վէ հէփ էաղընը՝ սէլամէթ գուր
 պանընտան էաղ դօփարընընը
 կիպի դօփարըպ՝ քէաճին խօշ գօ

գու իլին Բապպա մէզպաճտա
 էաղա , հէմ՝ քէաճին օնուն ի
 չիւն քէճարէթ էտէ , վէ օնա
 ա՛ֆիլ օլունա : Վէ էյէր գուր . 32
 պանը տէյիւ՝ կիւնաճ գուրպա
 նը իլին գուղու կէթիլրի իտէ ,
 օնու՝ տիլի ալըպսըզ կէթիլրէ :
 Վէ էլինի կիւնաճ գուրպանընըն 33
 պաշը իւզէրինէ դոյա , վէ օնու
 պիւթիւն եանմաղը պօղաղաւը
 ղը մաճալտէ կիւնաճ գուրպանը
 իլին պօղաղայա : Վէ քէաճին 34
 փարմաղը իլէ կիւնաճ գուրպա
 նընըն դանընտան ալըպ՝ պիւ
 թիւն եանմա մէզպաճընըն պուճ
 նուղաղը իւզէրինէ դոյա , վէ
 Ճիւմէն դանընըն մէզպաճըն Թէ
 մէլինէ տէօքէ : Վէ հէփ էաղը . 35
 նը սէլամէթ գուրպանընտան
 գուղուստա էաղը դօփարընընը
 կիպի դօփարըպ՝ քէաճին օնաւըն՝
 մէզպաճտա Բապպա ալթէզ գուր
 պանը ուուրլնտէ էաղա . վէ
 քէաճին օնու իլին էթտիլի
 կիւնաճընտան էօթիւրիւ քէճա
 րէթ էտէ , վէ օնա ա՛ֆիլ օլու
 նա :

ՊԱՊ Ե

Վէ պիլր քիմնէ կիւնաճ էթ . 1
 տիքտէ , վէ էէմին սէսինի իշի
 տիպ շաճիտ օլմաբ իլէ՝ կէրէք
 կէօրմիւշ կէրէք պիւթիւ իլէն՝ է
 2 յէր խապէր վէրմէզ իտէ , կիւ
 նաճընըն չէքէ : Եախտա պիլր քիմ
 տէ պիլր նափաբ շէյի՝ կէրէք նա
 3 փաք ճանաւարըն լէչինէ կէրէք
 նափաք տալարըն լէչինէ կէրէք
 նափաք սիւրթիւնէն լէչինէ տօ
 դանըր իտէ , օնա նամալիւմ օլ
 տուղու սիւրէթտէ տալիլ՝ օ նա
 4 փաք օլուպ սուլլու օլա : Եա
 խտա տէմիւն նափաք լիլինէ հէրն
 կէօնէ նափաք էտէն նափաք լիլ
 տօգանըր իտէ , օնա նամալիւմ
 5 օլտուղու սուրէթտէ տալիլ պիւ

- 4 տխրի զէման սուչու օլա : Եա
խօտ պիր քիմանէ՝ քէմիլք եա էյ.
լիք էթմէյէ աղղը իլէ սէյլէյիպ՝
եէմին էտէր իսէ, հէր նէ իսէ
քի ծուռ տաէմ եէմին իլէ սէյ-
լէյէ տէ՝ ծնա նամանլիւմ օլա,
օլտէմ ծնա պիլտիլի զէման պուն.
5 Լարբն արլիննէ սուչու օլա : Վէ
վազի՝ օլա քի՝ պունլարբն պի-
րինտէ սուչու օլտուգտա՝ օլ շէ-
յին հագգընտա կիւնաճ իլէտի.
6 յինի թաղրիր էտէ : Վէ էթտիլի
կիւնահընտան էօթիւրիւ Բապ-
պա՝ սուչու գուրպանըն՝ սիւ-
րիւլըրտէն պիր տիլն գուչու եա
քէչիլէրտէն պիր տիլն քէչի կիւ-
նահ գուրպանը իլէն կէթիրէ .
վէ քեահին ծնուն իլէն կիւնա-
հընտան էօթիւրիւ քէփարէթ
էտէ :
7 Վէ էյէր դոյուն եա փէլի կէ-
թիրէն էլն եէթմէյէ մուղթէ-
տիր տէյիլ իսէ, օլտէմ կիւնահ
էթտիլի իլէն՝ սուչ գուրպանը-
նը՝ Բապպա իլի գոււմու եա ի-
քի կէյէրձին եալըուսու կէթի-
րէ՝ պիրինի կիւնահ գուրպանը
իլէն վէ օ պիրինի պիւթին
8 եանմա իլին : Վէ ծնարը քեա
հինէ կէթիրէ, վէ եվիլէա կիւ-
նահ գուրպանը օլտը սոււնա .
վէ պաշըն պոյնոնտան ալըոմա
9 յարուգ դօփարա : Վէ կիւնահ
գուրպանընը դանընտան մէզ
պահըն եանընա սէրփէ, վէ գա-
լան դան մէզպահըն թէմէլինէ
սիւզիւլէ : պու՝ կիւնահ գուր-
10 պանը տըր : Վէ օ պիրինի ա՝
տէթ իւղըէ պիւթին եանմա
էյլէյէ վէ քեահին ծնուն իլէն
էթտիլի կիւնահընտան էօթիւ-
րիւ քէփարէթ էտէ, վէ ծնա
ա՛փլ օլունա :
11 Վէ էյէր իլի գոււմու եա ի-
քի կէյէրձին եալըուսու կէթի-
րէն էլն եէթմէզ իսէ, օլտէմ
կիւնահ էթտիլի իլէն՝ գուրպա-

յընը սիւլիտ ունունտան պիր է-
փա իւլըլի կիւնահ գուրպանը
իլին կէթիրէ . իւղըրինէ եազ
գամայա, հէմ իւղըրինէ քիւն-
վիք դօփարա : զիրա կիւնահ
գուրպանը տըր : Վէ ծնա քեա 12
հինէ կէթիրէ, վէ քեահին ծն-
տան ալուաճու տալուսու եառի-
կեարընը ալըա՝ մէզպանտաԲապ-
պըն աթէշ գուրպանը սուսուլն
տէ եաղա . կիւնահ գուրպանը
տըր : Վէ քեահին ծնուն իլէն 13
պունլարտան պիրինտէ էթտիլի
կիւնահընտան էօթիւրիւ քէփա-
րէթ էտէ, վէ ծնա ա՛փլ օլուն
նա . վէ օ՝ էքմէք փէշքէլէ կիպի
քեահինին օլա :
Վէ Բապպ Մովսէսէ սէյլէ 14
յիպ տէաի : Պիր քիմանէ պինա 15
մուսլուգ էտիպ՝ եանղըլըլը Ի-
լէ Բապպըն ա՛ղղ շէյլէրինտէ
կիւնահ էթտիլտէ, Բապպա
սուչ գուրպանընը սիւրիւլէրտէն՝
Մադտէսէ միւզգալը իւղը տէ-
նին թէրթիպ էթտիլին դատար
մուգալ կիւմիւլիւք պիր ա՛լըպ-
սըղ դօշ սուչ գուրպանը իլէն
կէթիրէ : Վէ ա՛ղղ շէյլէրտէ 16
կիւնահ էթտիլինի կէրի վէրէ,
հէմ ծնուն իւղըրինէ պէտէ պի-
րինի զամմ էտէ, վէ ծնա քեա
հինէ վէրէ . վէ քեահին ծնուն
իլին՝ սուչ գուրպանը դօշու ի-
լէ քէփարէթ էտէ, վէ ծնա ա՛փլ
օլունա :
Վէ էյէր պիր քիմանէ կիւնահ 17
էտիպ՝ Բապպըն ճիւմլէ էտիլմէ-
յէճէք օլան թէնպիհըլինին պի-
րինի էտէր իսէ, պիլմէզ իսէ տէ
սուչու օլուպ՝ կիւնահընը չէքէ :
Վէ օ՝ սէնին թէրթիպ էթտիլի 18
նէ կէօրէ՝ քեահինէ սուչ գուր-
պանը իլէն սիւրիւլէրտէն պիր
ա՛լըպսըղ դօշ կէթիրէ, վէ քեա
հին ծնուն իլէն՝ ծնուն պիլմէ-
յիպ եանղըլըլը եանղըլըլը-
ղընտան էօթիւրիւ քէփարէթ է-

19 տէ, վէ օնա ա'ֆլ օլունա : Պուսուչ գուրպանը արը . օ' թահ. գիդան Բապպա սուչըն օլունա տուր :

ՊԼԿ Զ

- 1 Ե Բապպ Մովսէսէ սէջլէ.
2 յիպ տէտի . Պիր քիմսէ կիւնա՜հ
էտիպ' Բապպա դարըը պինա
մուսլուդ էթալքտէ, վէ դօնշու
սունուն էմանէթինի' եա քէն-
տի էլինէ թէսիմ' օլունմուշ շէ-
յինի' եա դափրմըը շէյինի ին.
քեար էթալքտէ, եա դօնշու.
3 սունա հիլէ էթալքտէ, եախօտ
ղայպ օլունա պիր շէյ պուլուպ
տէ' օնու ինքեար էտիպ եալան
եերէ եէմին էթալքտէ, առէմին
ճիւմէ էյլէտիյի շէյլէրին պի.
4 րինտէ քի կիւնահ էտէ, օլ զէ-
ման կիւնահ էտիպ սուչըն օլ-
սուլուդ իլին' ճէսը իլէ գափ-
աղը շէյի' եա հիլէ իլէ աղըղը
շէյի' եա օնա թէսիմ' օլունան
էմանէթի' եա պուլուլուդը դա-
5 յիպ նէսնէյի կէրի վէրէ . Եա-
խօտ եալան եերէ եէմին էթալ-
յի հէր նէսնէտէն էթալքտէ' օ-
նու թէմամէն եերինէ վէրէ, վէ
օնուն իւղէրինէ պէշտէ պիրինի
ղամ' էտէ . օ նէսնէ քիմին իտէ'
սուչ գուրպանը կիւնանտէ օնա
6 վէրէ : Վէ Բապպա սուչ գուր-
պանընը' սէյինի թէրթիպինէ
կէօրէ' քեահինէ սուչ գուրպա-
նը իլին սիւրիւլէրաէն պիր ա-
7 յըպըղ դօչ կէթիրէ : Վէ քեա-
հին օնուն իլին Բապպին հու-
ղուրունտա քէֆարէթ էտէ . վէ
օնուն իլէյիպ սուչըն օլունուլու
ճիւմէ նէսնէլէրին հէր պիրի ի-
լին օնա ա'ֆլ օլունա :
8 Վէ Բապպ Մովսէսէ սէջլէ.
9 յիպ տէտի . Ահարոնա վէ օլուն-
լարնա թէնպիս' էտիպ տէ' քի'
Պիւթին եանմանըն շէրիա' թի

պու տուր քի' Պիւթին եանմա
պիւթին կէճէ սապահատէք
մէզպահըն իւղէրինտէքի աթէշ-
տէ օլունա մէզպահըն աթէշի օն-
տա եանմագտա օլա : Վէ քեա- 10
հին քէթէն դափթանըն կիւն-
նէ, վէ թէնի իւղէրինէ քէթէն
տիլլէյինի կիւնէ, վէ մէզպահըն
իւղէրինտէ պիւթին եանմանըն
աթէշինին եագաղըը քիւլու գալ-
աղըըպ' մէզպահըն եանմա դօ-
յա : Վէ էսվապարընը սոյու 11
նուպ' պաշպա էսվապար կիւն-
նէ . վէ քիւլու օրտուսան տի-
շարը պիր թէմիլ մահալէ չըդա-
րա : Վէ մէզպահըն իւղէրինտէ 12
քի աթէշ օնտա եանա, սէջլին-
մէյէ . վէ քեահին հէր սապահ'
օնուն իւղէրինտէ օլունլար եա-
գա, վէ օնուն իւղէրինտէ պիւ-
թին եանմալը տիլլէ, հէմ' օնուն
իւղէրինտէ սէլամէթ գուրպանը-
նըն եաղըն եագա : Մէզպահըն 13
իւղէրինտէ աթէշ տայիմա եա-
նա . սէջլինմէյէ :
Եքմէք վէշէքէլին տալիս' շէ 14
րիա' թի պու տուր . Օնու Ահա-
րոնուն օլունլարը Բապպին հու-
ղուրունա մէզպահըն էմանտէ
սունալար : Վէ տվուճու իլէ օն- 15
տան' էքմէք վէշէքէլինին սիմիա
ոլունունսն վէ օնուն եաղընտան'
հէմ' էքմէք վէշէքէլինին իւղէ-
րինտէ օլուն ճիւմէ քիւնիլիւ
գալաղըըպ' խօշ գօգու իլին
Բապպա մէզպահտա եապիկեա-
րընը եագա : Վէ օնտան արթա 16
նը Ահարոն իլէ օնուն օլունլարը
եէյլէր . պու' ա'ղիլ մահալտէ
խամուրսուդ եէնիլ . օնու ճէ-
մաա' թ չատըրընըն ալուսուն-
տա եէյլէր : Մայալը վիշէրիւ 17
մէյէ . պունու աթէշ գուրպան-
լարմտան փայլարը իլին վէր-
տիմ' պու' կիւնահ գուրպանը
վէ սուչ գուրպանը կիպի ա'ղիլ-
լէր ա'ղիլի տիր : Օնու Ահարոն 18

օղուլարընն ճիւմէ կըքէյի եէյ
յէ . Բապարն աթէշ գուրպան
լարընտան՝ աթլըլըրինիլճէ՝ է
պէտի գանուն օլա . ծնարա հէր
սօգանսն՝ ա՛ղիլ օլա :

19 Վէ Բապա Մովսէսն սէյլէ-

20 յիպ տէտի . Ահարոնուն վէ օ

ղուլարընն մէսհ օլտուլու կիւն

տէ՝ Բապա սունաճաղարը

գուրպան պու տուր . Իփանըն

ծն փայընըն տիր փայը սիսիտ ու-

նու տայիմ էքմէք փէշքէշի ի-

21 ղընը արխամաւ : Օնու թալատա

եաղ իլէ ետփընըշ եաղը օլա-

րաֆ կէթրէսին . Վէ էքմէք փէշ

քէշինին փիշփշ ուֆաղարընը

Բապա խօշ գօգու իշին սու-

22 նարն : Վէ ծուռ՝ ծուռն եէրինէ

օղուլարընտան մէսհ օլտուն

քեանին սունա . Բապա եպէ-

տի գանուն իւղըէ պի.բիւլլէյ

23 եաղըն : Վէ քեանինին հէր էք-

մէք փէշքէշի պիլբիւլլէյ եա-

ղընա . եէնիլմէյ :

24 Վէ Բապա Մովսէսն սէյլէ-

25 յիպ տէտի . Ահարոնա վէ օլտու

լարնա սէյլէյիպ տէ.քի՝ կիւ-

նահ գուրպանըն շէրիաթի պու

տուր . կիւնահ գուրպանը՝ պիւ-

թիւն եանմանըն պօղաղանաղը

մահալտէ՝ Բապարն հուղուրուն

տա պօղաղանա . պու ա՛ղիլէր

26 ա՛ղիլի տիր : Օնու կիւնահ գուր

պանը իշին սունան քեանին օ-

նու եէյ . ա՛ղիլ մահալտէ ճէ-

մահաթ չատըընըն ալլուտունտա

27 եէնիլէ՝ ճիւմէ ծուռն էթինէ

սօգանսն ա՛ղիլէնն . վէ ծուռն

գանունտն տիր էսվապըն իւղէ-

րինն ոէրիլէր իսէ . իւղէրինն

սէրփիլէնի ա՛ղիլ մահալտէ եայ-

28 գայտարն : Վէ իշինտէ գայնա

աղընը թօփրաֆ գայալ ղըրընա

տամա էյէր պաղըր գայտա գայ-

նատըրը իսէ . օվալտա՝ սու ի-

29 լէ եայտանա : Օնու՝ քեանինէ-

րին հէր էրքէյի եէյ . պու ա՛-
ղիլէր ա՛ղիլի տիր : Վէ ճիւմէ 30
կիւնահ գուրպանը քի օ՝ ա՛ղիլ
մահալտէ քէֆարիթ էթմէք ի-
շինն ծուռն գանունտն ճէմահաթ
չատըընա կէթրիլըր՝ եէնիլմէ-
յէ . աթէշէ եաղըն :

ՊԱՊ Ի

Վէ սուչ գուրպանընն շէ- 1
րիաթի պու տուր . պու ա՛ղիլ-
էր ա՛ղիլի տիր : Սուչ գուրպա- 2
նընը՝ պիւթիւն եանմայը պօղաղ-
լատըրընը մահալտէ պօղաղա- 3
յալար . վէ գանունը մէղպահն
իւղէրինն չէփէլլիւէյէ սէրփի- 4
շէմ ծուռն ճիւմէ եաղըն՝ էա՝
նի գուրուղու վէ իշէրի էօրթին 5
եաղը սունա : Վէ իքի պէօպրէք-
լէրի վէ ծնարըն իւղէրինտէքի 6
պէյրիւն իւսթիւնտէ օյան եա-
ղը՝ հէմ գարա ճիւրին իւղէրին 7
տէ օյան աղը պէօպրէքի իլէ
գօփարա : Վէ քեանին ծնարը 8
մէղպահտա Բապա աթէշ գուր-
պանը իշին եաղա . պու սուչ 9
գուրպանը տըր : Օնու քեանին-
լէրին հէր էրքէյի եէյ . ա՛ղիլ 10
մահալտէ եէնիլլին . պու ա՛ղիլ-
էր ա՛ղիլի տիր : կիւնահ գուր 11
պանը նիճէ իսէ . սուչ գուրպա-
նը տա եյլէ տիր . ծնարըն շէ- 12
րիաթի տիր տիր . ծուռն իլէ քէ-
ֆարէթ էտէն քեանինին օլա :
Վէ օլ քեանին քի տիր քիմնէ 13
նին պիւթիւն եանմարըն սու-
նար . սունաղու պիւթիւն եաթ- 14
մանըն տէրիսի՝ օլ քեանինին օլ
սուն : Վէ հէփ ֆուրունտա փիշ 15
փիշ հէմ հէփ թէնճէրէտէ վէ
թալատա եաթընըն էքմէք փէշ- 16
քէշի՝ ծուռ սունան քեանինին օ-
լա : Վէ հէր եաղ իլէ եօղըն 17
մուշ վէ գուրու էքմէք փէշքէշի
Ահարոնուն ճիւմէ օղուլարընն 18
օլտուն . հէր պիրինն փայը պիր

օլտուն :

- 11 Վէ Բապպա սունաճալը սէ-
լամէթ գուրպանընըն շէրլաթի
12 պու տուր : Էյէր ծնու շիւքը
իլլան սունար իսէ , օլ զէման
շիւքը գուրպանը իլէ՝ եաղ իլէ
հօղլուլմուշ խամուրտուղ փի-
տէլէր վէ եաղ իլէ սիւրիւլիւշ
խամուրտուղ եուֆղալար վէ սի-
միտ ունուստան եաղ իլէ եօղ
րուլմուշ եաղլը փիտէլէր սու-
13 նա : Գուրպանը իլլան սէլամէթ-
լէրինին շիւքը գուրպանը իլէ՝
փիտէլէրաւն մա՛տա մալալը էք-
14 մէք սունա : Վէ ծնտան Եա՛նի
հէփ գուրպանլարտան պիլրինի
Բապպա գալտորմա փէշքէշի սու-
նա . պու՝ սէլամէթ գուրպանը-
նըն գանըրը սէրփէն քեա՛հինին
15 օլա : Վէ սէլամէթլէրինին շիւքը
գուրպանընըն էլթի՝ սունուլտու-
ղու կիւնտէ եէնիլէ , ծնտան թա-
16 սապահատէք պրադըմայա : Վէ
էյէր գուրպանը ասապ Էախօտ
իրաաէթ գուրպանը իսէ , գուր-
պանը սունտուղու կիւնտէ եէ-
նիլէ , վէ ծնտան գալանը երթե-
17 սի կիւնտէ եէնիլէ : Վէ գուր-
պանըն էլթինտէն իւչիւնճիւ կիւ-
նէաէք դալանը՝ աթէշէ եազըս :
18 Վէ էյէր սէլամէթի գուրպանը-
նըն էլթիպտէն իւչիւնճիւ կիւնտէ
պիլր վէճէ իլէ եէնիլ իսէ , մագ-
պուլ օլունմաղ , վէ ծնու սունա .
նա գուրպան սալըմաղ . մէքրուհ
սուր , վէ ծնտան եէյէն քիմէս .
19 նէ՝ գապահաթընը շէքէ : Վէ
Ճիւմէ նափաք շէյէ տօգանան
էթ՝ եէնմէյէ , աթէշէ Էպքը-
լա . Էէիւ էթի իսէ , հէր փաք
20 օլան քիմնէ եէյէ : Ղաքիք պիլր
քիմնէ՝ քէնտի նափաքլի իւղէ
րինտէ իքէն՝ Բապպըն օլան սէ-
լամէթ գուրպանընտան էթ եէր
իսէ , օլ քիմնէ գալմընտան հէ-
21 ւաք օլունա : Վէ հէր կէսնէ նա-
փաքլի տօգանընը քիմնէ կէ-

րէք ինսան նափաքլինէ կէրէք
նափաք հալլանա կէրէք հէր կէս-
նէ մէքրուհ նափաք շէյէ՝ Բապ-
պըն օլան սէլամէթ գուրպանը-
նըն էլթինտէն եէր իսէ , օլ քիմ-
նէ գալմընտան հէլաք օլունա :
Վէ Բապպ Մոլուէսէ սէյլէյիպ 22
սէաի . Խարայէլ օղուլարընա 23
սէյլէյիպ տէ քի՝ Ճիւպիլ սըլըրըն
եազօյունուն եաքէլիին եալընը
եէմէյէսինիլ : Վէ էօլմիւշիւն եա- 24
ղը հէմ փարէլէնմիշին եալը հէր
խըզմէթտէ գուլանընա , ամնա
ասալ ծնտան եէմէյէսինիլ : Զի , 25
րա հէր քիմ՝ Բապպա աթէշ
գուրպանը սունուլան հալլանըն
եալընտան եէր իսէ , օ եէյէն
քիմնէ գալմընտան հէլաք օլու-
նա : Վէ Ճիւմէ մեղեհակարը 26
նըզտա հիւշգան՝ գուշուն օլուն
սալարըն փլտուն՝ ասալ եէմէյէ-
սինիլ ղ ճէր քիմ՝ գան եէր իսէ , 27
հէր նէ կէսնէ գան օլուր իսէ օլ
սուն , օլ քիմնէ գալմընտան հէ-
լաք օլունա :
Վէ Բապպ Մոլուէսէ սէյլէ 28
յիպ տէաի քի՝ Խարայէլ օղուլ 29
լարընա սէյլէյիպ տէ . Բապպա
սէլամէթ գուրպանընը սունան
Բապպա գուրպանընըն սէլամէ-
թինին գուրպանընտան կէթիլէ :
Բապպըն աթէշ գուրպանլարը 30
նը էլի իլէ կէթիլէ . տէօշ իլէ
եալը կէթիլէ , քի տէօշլա Բապ-
պըն հուզըրունտա սալլամա
գուրպանը իլլան սալըլա : Վէ 31
քեա՛հին եաղ մէգպաճտա եա-
գա . ամնա տէօշ՝ Ահարունու վէ
օղուլարընըն օլա : Վէ սէլամէ- 32
թինիլ գուրպանլարընտան սաղ
պուտու քեա՛հին գալտորմա
գուրպանը վէրէսինիլ : Ահարու 33
նուն օղուլարընտան սէլամէթ
գուրպանընըն գանըրը վէ եաղը
նը քիմ՝ սունար իսէ , սաղ պուտ
ծնուն փայք օլա : Զիւրա սէ- 34
լամէթլէրի գուրպանլարընտան

սաղլամա տէօլենիւ հէմ գաւ
տըմնս պուտունու իսրայէլ օ
ղուլարընսան ալտըմ, վէ ծնլա
րը՝ իսրայէլ օղուլարընսան է
պէտի գանուն իւղէ քեահին
Ահարոնա վէ օղուլարընս վէ
35 տիմ: Ահարոնուն փայը հէմ օ
ղուլարընըն փայը՝ Բապպըն ա
թէշ գուրպանլարընսան պու օ
լա, ծնլարը Բապպա քեահինլը
էթմէյէ եագլաշարըտըը կիւն
36 տէ, քի Բապպ ծնլարը մէս հթ
տիյի կիւնտէ՝ իսրայէլ օղուլա
րընսան տէվլէրինձէ էպէտի
գանուն տէյի ծնլարա վէրմէյէ
էմը էյլէտի:
37 Վիւթիւն հանմանըն՝ Լքմէք
փէշքէշին վէ կիւնտէ՝ ուրպա
նընըն վէ սուշ գուրպանընըն վէ
նոսպ գուրպանընըն վէ սէլա
մէթ գուրպանընըն շէրիաթի
38 պու տուր, քի Բապպ Մովսէսէ
Սինա տաղընա՝ իսրայէլ օղուլ
լարընա Սինա չօլիւնտէ Բապ
պա գուրպանլարընը սունմաղա
պոյուրուողու կիւնտէ էմը էյ
լէտի:

ՊԱՊ Ը

1 Վ Բապպ Մովսէս տէօլէ
2 յիպ տէտի. Ահարոնու հէմ պէ
լսովքիւնձէ օղուլարընը՝ վէ էս
վաղլարը վէ մէս հաղընը վէ
կիւնտէ գուրպանը պուղայը վէ
իքի գօջու վէ խամուրսուզ պէ
3 լէսինի օյ. Վէ Ճիւմէ Ճէմաա՝
թը՝ Ճէմաաթ չատըրընըն գա
4 փուտունտա Ճէմո՝ էյլէ: Վէ
Մովսէս Բապպըն օնա էմը էթ
տիյի կիպի էյլէտի. վէ Ճէմա
աթ՝ Ճէմաաթ չատըրընըն գա
5 փուտունտա Ճէմո՝ օլտիւ: Ան
տէն Մովսէս Ճէմաաթ տէտի
Բապպըն էթմէք իլիւն էմը էյ
6 լէտիյի նէսնէ պու տուր: Վէ
Մովսէս Ահարոնու վէ օղուլա

րընը հագլաշարըրա՝ ծնլարը սու
իլէ հայգաար: Վէ ծնուն իւղէ
7 րինէ կէօմէյի գօյուպ՝ օնա գու
շաղը գուլաթար, վէ օնա գափ
թանը կիյտիլիպ՝ օնուն իւղէրի
նէ էփուտու գօտու, վէ օնու է
փուտուն շէրիտի իլէ գուլաթ
ար, վէ օնա էփուտու գուլաթ
ար: Վէ ծնուն իւղէրինէ կէօ
8 յիւտիլի գօտու. վէ կէօյիւ
լիւքտէ Ուրիմ վէ Թուփիմ գօ
տու: Վէ պաղը իւղէրինէ պէօր
9 քիւ գօտու, վէ պէօրիւն իւղէ
րինէ՝ օնուն էօն թարափընտան
ալթուն թէնէքէյի՝ ա՛ղիլ Թա
ձը գօտու, Բապպըն Մովսէսէ
էմը էյլէտիյի կիպի:

Անտէն Մովսէս մէս հաղը
10 նը պըպ՝ չատըրը վէ Ճիւմէ օն
տա օլտընը մէս էյլէտի. վէ օն
լարը թաղտիւ էյլէտի: Վէ մէք
11 պահը օնտան էէտի քէրոն սէրփ
տի. վէ մէղպահը հէմ Ճիւմէ
գապլարընը՝ վէ գուրնայը հէմ
ոյաղընը՝ ծնլարը թաղտիւ էթ
մէք իլիւն մէս էյլէտի: Վէ
12 մէս հաղընը Ահարոնուն պաղը
իւղէրինէ տէօբիւպ՝ օնու թաղ
տիւ էթմէք իլիւն մէս էյլէտի:
Անտէն Մովսէս Ահարոնուն օ
13 ղուլարընը հագլաշարըրա՝ ծնլա
րա կէօմէքէրը կիյտիլտի, վէ օն
լարա գուլաթ գուլաթար, հէմ
օնլարա սարգլարաարտը, Բապ
պըն Մովսէսէ էմը էյլէտի կի
պի:

Վէ կիւնտէ գուրպանը պու
14 դաղընը հագլաշարըրը. վէ Ա
հարոն իլէ օղուլարը կէլէրինի
կիւնտէ գուրպանը պուղաղընը
պաղը իւղէրինէ գօտուլար: Վէ
15 օնոս պօղաղաար. վէ Մովսէս
գանը տըրա՝ փարմաղը իլէ չէփ
չէվրէյէ մէղպահըն պուլնուղա
րը իւղէրինէ գօտու, վէ մէղպա
հը փաղէտի. վէ գանը մէղպա
հըն թէմէլինէ տէօբիւ, վէ օ

- նուն իւզերինսէ բէֆարէթ էթ-
մէք իշինն սնու թագաթի էյլէ-
16 տի : Վէ իշէրին իւզերինսէ օ-
լանն ճրամէ հաղը վէ գարա ճի-
յերին աղընը հէմ խէ պէօպ-
բէբէրի վէ ծնարընն եաղընը աւ-
աը , վէ Մովսէս մեզպահասա
17 եագար : Ամնա պուզարը հէմ
տէրիսինի վէ էթինի վէ թէղէ-
յինի օրսունուն փշարընրնաա
աթէշէ եագար , Բապպըն Մով-
սէսէ էմր էյլէսինի կիպի :
- 18 Վէ պիթիւնն եանմա գօշու-
նու եագաշաըրաը . վէ Ահարոն
իլէ օղուլարը էլէրինի գօշուն
19 պաշը իւզերինէ գօտուլար : Վէ
ծնա պօղաղաար , վէ Մովսէս
դանը մեզպահին իւզերինէ չէփ-
20 չէվըյէ սերփաթի : Վէ գօշու
փարալ փարալ էյլէթի . վէ Մով-
սէս պաշը վէ փարալարը վէ իշ-
21 եաղընը եագար : Վէ իշէրին հէմ
փաշալարը սու իլէ հալպաար .
վէ Մովսէս պիթիւնն գօշու մեղ
պահասա եագար . պու . պիթիւնն
եանմա իսշ գօշու իշինն Բապ-
պաաթէշ գուրպանը արը , Բապ-
պըն Մովսէսէ էմր էյլէթի կի-
պի :
- 22 Վէ օպիր գօշու Էանի նապ
գօշունու եագաշաըրաը . վէ Ա-
հարոն իլէ օղուլարը էլէրինի
գօշուն պաշը իւզերինէ գօտու-
23 ար : Վէ ծնա պօղաղաար . վէ
Մովսէս ծնուն դանընաան աղըպ
Ահարոնն սաղ գուրպանըն
եոմնաղը իւզերինէ վէ սաղ է-
լինի պաշ փարմաղը իւզերինէ
հէմ սաղ աղընըն պաշ փար-
24 մաղը իւզերինէ գօտու : Վէ Ա-
հարոնն օղուլարընը եագաշ-
աըրըպ Մովսէս դանտան ծնա-
րըն սաղ գուրպանընը եոմ-
աղը իւզերինէ վէ ծնարընն սաղ
էլէրինի պաշ փարմաղը իւզե-
րինէ հէմ ծնարընն սաղ աղա-
լարընըն պաշ փարմաղը իւզերին-

նէ գօտու . անտէն Մովսէս գա-
նը մեզպահին իւզերինէ չէփէվ-
րէյէ սերփաթի : Վէ հաղ իլէ 25
գուրպանը վէ իշէրին իւզերին-
սէ օլանն ճրամէ հաղը հէմ գա-
րա ճիւրին աղընը վէ իքի պէօպ-
րէբէրի վէ ծնարընն եաղընը վէ
սաղ պուտու աղը . հէմ Բապ- 26
պըն հուզարունաա օլան խա-
մուրսուղ սէլէսինսէն պիր խա-
մուրսուղ փիտէ իլէ պիր եոմ-
էքմէյի փիտէսի վէ պիր եոմ-
գա աղըպ եաղընն իւզերինէ
վէ սաղ պուտունն իւզերինէ գ-
տու . վէ ճիւրինի Մահար- 27
նուն էլլին վէ օղուլարընըն էլլի-
նէ վէրիպ ծնարը Բապպըն հու-
զարունաա սաղանա գուրպանը
սաղաթաըրաը , Անտէն Մովսէս 28
ծնարըն էլլէրինսէն աղըպ մեզ-
պահասա պիթիւնն եանմանըն
իւզերինսէ եագար . պուլար
նապ գուրպանը իսշ գօշու ի-
շինն Բապպա աթէշ գուրպանը
արը : Վէ Մովսէս աթէշի աղըպ 29
ծնու Բապպըն հուզարունաա
սաղանա գուրպանը սաղաթը .
պու նապան գօշունաան Մով-
սէսին փարը օղու , Բապպըն
Մովսէսէ էմր էյլէթի կիպի :
Անտէն Մովսէս մեսէ եաղընտան 30
վէ մեզպահին իւզերինսէ օլան
դանտան աղըպ , հարոնն իւ-
զերինէ հէմ ծնուն եաղալարը
իւզերինէ վէ պիլէսինճէ օղու-
լարընն իւզերինէ հէմ օղուլա-
րընն եաղալարընն իւզերինէ
սերփաթի . վէ Ահարոնն եաղա-
լարընըն հէմ ծնուն իլէ պերա-
պիր ծնուն օղուլարընը վէ օղու-
լարընըն եաղալարընը թագ-
աթի էյլէթի : Վէ Մովսէս Ա-
հարոնն վէ օղուլարընն տէթի .
իլթի ճէմաաթ չաղընընն գա-
լունունաա դոյրտըն , վէ օ-
նու օրատա նապ գուրպանը
նըն սէլէսինսէ օլան էքմէլը

իւն եւ յին . օնլարը՝ Ահարոն վեօ
նուն օղուլարը եւսինլէր տէյիւ
32 Էմր էթախիսմ կիպի : Վէ էթ
տէն հէմ էքմէքտէն արթանը
33 աթէշէ հաղլն : Վէ ճէմասթ
լատրընըն գափուտունտան եւ
տի կիւն չըգմպըն , թա նաուը
նըղ կիւնլէրինն օսն կիւնլունէ
տէք . զերա նաուընըղ եւտի
34 կիւնտէ թէքլիլ օւր : Պու կիւն
էթախի կիպի սիլաէն էօթիւ
րիւ . քէփարէթ էթմէք իշիւն
Բապպ պէօյէ էթմէյէ էմր էյ
35 լէտի : Իմտի կիւնտիւղ վէ կէճէ
եւտի կիւն ճէմասթ չատրը
նըն գափուտունտա օթուրաւ
նըղ վէ Բապպ պէքէլիլի
պէքէլիլսինիղ . քի էօյէյէսի
նիղ . զերա պէօյէ էմր օլուն
36 առմ : Իմտի Ահարոն իւն օղու
լարը՝ Բապպ Մովսէսին վաւի
թասի իւն ճիւօյէ էմր էյլէպի
նի էթախիլ :

ՊԱՊ Թ

1 Վէ վապի՝ օլուն քի սէքիլին
ճի կիւնտէ Մովսէս Ահարոնու
վէ օնուն օղուլարըն հէմ Իսրա
յէլին իսթիյարըրըն չաղըրաւ
2 Վէ Ահարոնա տէտի . Քէնտի
նէ կիւնաճ գուրպանը իշիւն պիր
սուրը եալըուտու պուզաղը՝ վէ
պիւթիւն եանմա իշիւն պիր գօ
ռ . ալըպաղը օլուն . վէ Բապ
պըն հուգուրունա թագրիպ էյ
3 լէ : Վէ Իսրայէլ օղուլարընա
սէօյէյիպ տէ . Վիւնաճ գուր
պանը իշիւն քէշիւրտէն պիր էր
քէճ՝ վէ պիւթիւն եանմա իշիւն
պիր պուզաղը վէ պիր գուգու
պըն . պիր երւըգ՝ ալըպաղը օ
4 լալար : Հէմ սէլումէ գուրպա
նը իշիւն Բապպըն հուգուրուն
ա գուրպան էթմէյէ պիր պու
ղա վէ պիր գօյ՝ վէ հաղ իւն եօ
րուլունը էքմէք փէշքէշի պաւը

նը . զերա պրէպիւն Բապպ սի
ղէ կէօրիւնէճէք տիր : Իմտի 5
Մովսէսին էմր էթախիլն ճէմա
աթ չատրընըն էօնիւնէ կէթիւ
տիլէր . վէ պիւթիւն ճէմաթ
եաղըպը՝ Բապպըն հուգուրուն
աա աուրաղըր : Վէ Մովսէս 6
տէտի . Բապպըն պու էմր էյլէ
տիլի շէյի էյլէ յին , վէ Բապպըն
ճէլալի սիղէ կէօրիւնէճէք տիր :
վէ Մովսէս Ահարոնա տէտի : 7
Մէզպասա եաղաշ , վէ քէնտի
կիւնաճ գուրպանըն հէմ պիւ
թիւն եանմաըն էյլէ , վէ քէն
տին իշիւն հէմ գալմ իշիւն քէ
փարէթ էյլէ . հէմ գալմըն
գուրպանըն էյլէ , վէ օնլար ի
շիւն քէփարէթ էյլէ , Բապպըն
էմր էյլէտիլի կիպի :

Վէ Ահարոն մէզպասա եաղ
աղը , վէ քէնտիսի իշիւն կիւ
նաճ գուրպանը օլուն պուզաղը
յը պօղաղատը : Վէ Ահարոնու 9
օղուլարը գանը օնա եաղաշ
աղըրաւը . վէ օ՝ փարմալընը
գանա պաթըրըպ՝ մէզպասն
պուշուրաւը իւղէրինէ գօռու ,
սնտէի գանը մէզպասն թէմէ
լինէ տէօթաիւ : Վէ կիւնաճ գուր 10
պանընտան եաղը վէ պէօյրէք
լէրի վէ դարա ճիւշրտէն աղը
մէզպասա եաղաղ , Բապպըն
Մովսէսէ էմր էյլէտիլի կիպի .
վէ էթի հէմ տէրիլի օրաու 11
տան ախարը տթէշէ եաղաղ :
վէ պիւթիւն եանմալը պօղաղ 12
լաղը . վէ Ահարոնու օղուլարը
գանը օնա վէրաիլէր , վէ օնու
մէզպասն իւղէրինէ շէփէշիւն
յէ սիրփաի : Հէմ օնա պիւթիւն 13
եանմալը՝ փարալալը իւն վէ
պաղը իւն վէրաիլէր , վէ մէզպա
սն իւղէրինտէ եաղաղ : Վէ իշ 14
լէրի հէմ փաշաղըրը եաղալըպ
պիւթիւն եանմաըն իւղէրինտէ
մէզպասա եաղաղ :
վէ գալմըն գուրպանըն եաղ 15

լաշարաբար, վէ դավմ իջին կիւ-
նահ գուրպանը օլան էրքէճի աշ-
ար, վէ ծնու պօղաղալը՝ ծնու
է վէլէքի կիսի կիւնահ գուրպա-
16 նը իջին սունտու: Վէ պիւթիւն
եանմայր եաղաշարաբար, վէ ա-
17 տեթ իւղըէ էյլէտի: Անտէն էք
մէք փէշքէշինի եաղաշարաբար,
վէ ծնաան ալօւճունու աօրու-
րուպ՝ մէղալահըն իւղէրինտէ
եաղաբար, ոսպաշ պիւթիւն եան-
18 մաւրնաան մաւտա: Վէ դավմ
իջին սէլամէթ գուրպանը օլան
պուղալը վէ գօջու պօղաղալար,
վէ Ահարոնուն օղուլարը գանը
ծնա վէրտիւր, վէ ծնու մէղապա-
հըն իւղէրինտէ չէփէլ վէլէյէ
19 սէրպիտի: Վէ սղուլաւան հէմ
գօջաան եաղալարը խնի գուրու-
լու վէ իշ եաղալարը վէ պէօ-
րէքէրի վէ դարա ճիւղին աղը-
20 նը վէրտիւր: Վէ եաղալարը աշօշ-
լէրին իւղէրինէ գօտուլար, ան-
տէն եաղալարը մէղալահտա եաղ-
21 ալ: Վէ տէօլլէրի հէմ սաղպու-
տու՝ Ահարոն Բապպըն հուղու-
րունտա ուղաւան գուրպանը սաղ-
լաւար, Մովսէսին էմը էյլէտի
կիսի:
22 Վէ Ահարոն՝ էլինի գավմա
աօղուր դալարաբար, վէ ծնարա
խայր տու՛ա էյլէտի: Վէ կիւ-
նահ գուրպանըն հէմ պիւ-
թիւն եանմայր վէ սէլամէթ գուր-
23 պանըն էյլէմէրտէն էնտի: Վէ
Մովսէս իլէ Ահարոն ճէմաաթ
չաւորընա կիրտի, վէ չըգըպ
գավմա խայր տու՛ա էյլէտիւր:
վէ Բապպըն ճէլալի ճիւղէ գավ-
24 մա կէօրէնտիւ: Վէ Բապպըն
հուղուրունտան աթէշ չըգըպ
մէղալահըն իւղէրինտէ օլան պիւ-
թիւն եանմայր վէ եաղալարը եաղ-
ալ: վէ պիւթիւն դավմ կէօր-
սիւքաէ - հայգըրըպ՝ հիւղու գօ-
յուն գավմանարաբար:

ՊԱՊ Ժ

Վէ Ահարոնուն օղուլարը
Եաղաբար վէ Աբիուդ հէր պիրի
պուրաւորտանըն աղալ օնարա
աթէշ գօտուլար: վէ ծնուն իւ-
ղէրինէ սղուլուր գօյուպ՝ Բապ-
պըն հուղուրունա՝ օնարա էմը
էթմէտիլի եատ աթէշ սունտու-
լար: Վէ Բապպըն հուղուրուն-
2 սան աթէշ չըգըպ՝ օնարա հէ-
լաք էթտի, վէ Բապպըն հու-
ղուրունտա էօլտիւլէր: Իմտի
Մովսէս Ահարոնա տէօի. Բապ-
պըն սէօլլէյիպ աթալիլ պուտուր
քի՝ Պանա եաղաշանլարտա ա-
ղիղէնէճէյիմ, վէ ճիւղէ գավ-
մըն հուղուրունտա իւղէթէլէնէ
ճէյիմ: վէ Ահարոն սիւքիւթ
էթտի: Վէ Մովսէս՝ Ահարո-
նուն ա՛մուճաւր Աղիէլին օղալ-
լարընը՝ Միսայէլի վէ Եղիսափա-
նը չաղըրաբար, վէ օնարա տէտի:
Եաղաշըն, դարընաալարընը
Մապաէսէնին էօնիւնտէն օրտու-
սան տիշարը գալարըն: Վէ օն-
լար եաղաշար, վէ Մովսէսին
տէտիլի կիսի՝ օնարա դաթթան-
լարը իլէ օրաուտան տիշարը գալ-
աղըրալար:
Վէ Մովսէս Ահարոնա վէ օ-
նուն օղուլարը Եղիսափալ վէ
Իթամարա տէտի. Պաշըրըղը աշ-
ման, վէ էսմապարընըը երթ-
ման, քի էօլմէյէտիլ, հէմ
Բապպ ճիւղէ ճէմաաթիւն իւղէ-
րինէ դաղապ էթմէյէ: աման
ճիւղէ Խարայէլ էլլի դարընաալ-
լարընը՝ Բապպըն եաղաղը
եանղընա աղաւաղալար: Միղ խէ
ճէմաաթ չաւորընն դափու-
սունտան չըգման, քի էօլմէյէ-
սիլիլ: ղերա Բապպըն մէսէ եա-
ղը իւղէրինիղտէ տիր: վէ օնար
Մովսէսին սէօլլէնէ կէօրէ էյ-
լէտի:
Վէ Բապպ Ահարոնա գէօյէ:

9 յիս տէսի . Ճէմաս' լ չաարը
 րնա կիրախինիդա՛ն հերէք սէն
 կէրէք օլուլարըն պերապերին .
 Ճէ՛ շարապ Վէ սերօշ էտիճի
 շէյ իմն . քի էօլմէյէսինիդ .
 պա՛ տէվլէրնիդճէ հպէտի դա .
 10 նուն օշա . թա քի աղիդ իլէ
 մէքրուհուն արասընա՛ հէմ
 նախք իլէ փաքըն արասընա
 11 այրոտ էտսինիդ . Հէմ՝ խորա
 յէլ օլուլարընա՛ Բապալ ծնար
 իշին Մովսէսին եէտի իլէ սէջ
 լտիլի Ճիւմէլ գանունարը Էյ
 րէտէսինիդ .
 12 Խմի Մովսէս Ահարոնա Վէ
 ծնուն գալան օղուլարը Եղիա
 գալա Վէ Իծամարա տէտի .
 Բապալըն ալժէշ գուրպանլարըն
 տան արծման էքմէք փէշքէշնի
 ալըն , Վէ ծնու մէգապհնէն էա
 նընաա խամուրսուգ եէյին . զի
 ալս պու՛ աղիվէր աղիվի տիր :
 13 Վէ ծնու աղիվ մահալաէ եէ
 յին . շինքի պու՛ Բապալըն ա
 լժէշ գուրպանլարընտան սէնին
 հագգըն Վէ օղուլարընըն հագ
 գը աղը . զիրա պէօյլէ էմր օլուն
 տում : Վէ սալամա տէօշինիւ
 14 հէմ գալորընա պուտունու՛ սէն
 Վէ պերապերինճէ օղուլարըն
 Վէ դըղարըն պիր փաք մահալ
 աէ եէյէսինիդ . զիրա ծնար Իս
 րայէլ օղուլարընըն սէլամէթ
 գուրպանլարընտան սէնին հագ
 գըն Վէ օղուլարընըն հագգը ի
 15 շին վերլիլի տիր : Գալորընա
 պուտունու Վէ սալամա տէօշիւ
 նիւ՛ իշ եաղընըն ալժէշ գուր
 օպանլարը իլէ՛ Բապալըն հուզու
 բունաա սալամա փէշքէշի սալ
 16 ամապ իշին կէթիլէլէր . Վէ
 Բապալ էմր կէթալի կիպի սէնին
 Վէ պերապերինճէ օղուլարընըն
 օշա , էպէտի գանուն իւղէ :
 16 Խմի Մովսէս կիւնահ գուր
 պանը քէշիլի տիգգաթ իլէ արա
 պը , Վէ իլմէ եանմըշ խի . օլ

տէմ Եղիաղարա հէմ՝ Իծամա
 րա՛ Ահարոնուն գալան օղուլա
 րնա էօվէլէնիպ տէտի . Նէ՛ 17
 սէպէպուէն կիւնահ գուրպանը
 նը աղիվ մահալաէն եէմէտինիդ .
 զիրա պու՛ աղիվէր աղիվի տիր ,
 Վէ ծնու՛ Ճէմաս' լ շարամաղ
 լըղընը գալորընադ իշին Բապ
 պըն հուզուբունաա ծնար իշին
 քէ՛ շարէթ էթմէյէ սիգէ վէր
 միշ տիր : Իլմէ ծնուն գանը 18
 Մապտսէնին իշինէ կէթիլիւ
 մէտի . ծնու՛ էմր կէթալիմ կի
 պի էլլէլէթմէ Մապտսէտի եէ
 մէլէ խիինիդ : Վէ Ահարոն Մով 19
 սէսէ սէօյլէտի քի՛ իլմէ պու
 կիւն ծնարըն կիւնահ գուրպա
 նընը Վէ պիլմիւն եանմաղըն
 Բապալըն հուզուբունաա սանուն
 20 ար , Վէ պալապա պէօյլէ իլէր
 կէլալի . էա պու կիւն կիւնահ
 գուրպանընը եէտէ խիմ , Բապ
 պըն նաղարընաա իօշ կէօրիւ
 նիւ՛ր մի խի : Վէ Մովսէս պա 20
 նա իլիտինճէ , նաղարընաա իօշ
 կէօրիւնտիւ :

ԳԼԳ ԺԱ

1 Է Բապալ Մովսէս Վէ Ա
 հարոնա սէօյլէյիպ՛ ծնարա տէ
 տի քի՛ Խարայէլ օղուլարընա
 2 սէօյլէյիպ սէյին . Եւրիմ իլլէ
 րինաէ օլան Ճիւմէլ տէօրթ՛ պապ
 լըլարաան եէյէճէյիլիդ հայ
 3 վանլար պուլիլար աղը . Հէր Թըր
 նաղը եարրգ՛ Վէ չաթալ լճը
 նաղը օլարադ՛ կէվիլ կէթիլէն
 տէօրթ՛ պապգը օլանը՛ եէյի
 4 նիլ : Անճագ կէվիլ կէթիլէն
 տէն Վէ Թընաղը եարրգ՛ օլան
 տան՛ պունլարը եէմէյիտինիդ .
 Տէվէյի քի՛ կէվիլ կէթիլիլ իս
 տէ , Թընաղը եարրգ՛ տէյիլ
 տիր . պու սիգէ նափաք օլա :
 15 Վէ աաա Թափաղընը՛ քի՛ կէ
 վիլ կէթիլիլ . ամաա հարրգ

- 6 Թըրնաղը տէյիւ. պու սիղէ նա.
 7 Կաք օլա : Վէ Թավշանը քի՝
 8 Կաք օլա : Վէ Թավշանը քի՝
 9 Սուլարտա ճիւմէ օլանլար
 10 Լարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 11 Լարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 12 Լարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 13 Լարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 14 Լարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 15 Լարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 16 Լարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 17 Լարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 18 Լարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 19 Լարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 20 Լարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 21 Լարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար

- այսպէս իւղէրինէ երբիւր ուշան
 պէտքէրէրտէն երբին իւղէրին
 տէ սրջամադ իջնէ այսպէս
 իւղէրին տէ պուտու օլանլարը :
 22 Օնլարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 23 Օնլարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 24 Օնլարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 25 Օնլարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 26 Օնլարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 27 Օնլարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 28 Օնլարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 29 Օնլարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 30 Օնլարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 31 Օնլարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար
 32 Օնլարտա տէյիւնիլ. Վէ չայլար

- խէ, հէր նէ կէօնէ աղաճ գապը
եա էսալապ եա տէր ի եա չուլ ի
չէ գուլանընա հէր նէ կէօնէ
գապ իսէ, նափաք օլա . օ՛ սու-
յա կիրէ, վէ ախշամատէք նա.
33 փաք օլա, անսէն փաք օլա : Վէ
պոնէլորն պիրի հէր հանկը
թօիրապ գապըն իշինէ տիւշէր
խէ, իշինտէ հէր նէ վար իսէ
նափաք օլա, ծնու տա գըրապը.
34 նըղ : հէր եէնիւր թաա՛մ քի՛ օ
նուն իւղէրինէ պէօյնէ սու կէլըր
նափաք օլա . վէ հէր պէօյնէ գապ
տա օլան ձիւմէ իշիվը իշքի՛ նա.
35 փաք օլա : Վէ հէր շէյ քի՛ օ
նուն իւղէրինէ պոնէլարն լէշի
տիւշէր իսէ, նափաք օլա . ֆու-
րուն օլուն օճադ օլուն՝ եղգը-
լա, նափաք տըրլար . վէ սիղէ նա.
36 փաք օլալար : Ամա սու պիրիքին.
թիսի՛ էաքի՛ փունկար վէ գույու
փաք օլա . անճադ սնարն լէշի.
37 նէ սօգանան՝ նափաք օլա : Վէ
էյէր մլալըն լէշի պիր էքիլէ-
ճէք էքին թօրումունուն իւղէ.
38 րինէ տիւշէր իսէ փաք օլա : Ամ
մա էյէր թօրումուն իւղէրինէ
սու գօնուլմուշ իքն՝ ծնուն իւ-
ղէրինէ սնարն լէշի տիւշէր ի-
սէ, օ սիղէ նափաք օլա :
39 Վէ եէյէճէ յինիղ հայվան
լարտան պիրի էօլար իսէ, ծնուն
լէշինէ սօգանան՝ ախշամատէք
40 նափաք օլա : Վէ սնուն լէշին-
տէն եէյէն՝ էսփապլորնըր եայ.
գայա, վէ ախշամատէք նափաք
օլա . վէ լէշին գալըրան՝ էս
վապլարնըր եայգայա, վէ ախ-
շամատէք նափաք օլա :
41 Վէ եէր իւղէրինտէ սիւրթիւ-
նէն հէփ պէօճէք մէքուռէ տուր .
42 եէնիլմէյէ : Եէր իւղէրինտէ
ձիւմէ սիւրթիւնէն պէօճէքլէր
տէն հէր գապըր իւղէրինտէ եիւ-
րիւյէնի՛ վէ հէփ տէօրթ այագ-
տա կէլէնի՛ ձիւմէ չօդ այագը
օլանլարա վարննա էէմէյէսի.

նիղ . զիրա մէքուռէ տուրլար :
Սիւրթիւնէն պէօճէքլէր իլէ ձան . 43
լարնըր մէքուռէ կէմէյէսի
նիղ, վէ սնար իլէ քէնտիլէրինի-
զի մուրտարլարա՛ նափաք օլ-
մայասընըղ : Զիրա Սլաշնըղ 44
Բապա պէն իմ . իմաի ա՛ղիղէ.
նիպ՝ ա՛ղիղէր օլուն . զիրա պէն
ա՛ղիղ իմ . վէ եէր իւղէրինտէ
հիչ պիր սիւրթիւնէն պէօճէք
իլէ ձանլարնըր մուրտարլա-
ման : Զիրա պէն սիղին Սլա . 45
հընըղ օլման իշինէ սիղի Մըղըր
ախարընտան չըգարան Եհփա
պէն իմ . իմաի ա՛ղիղէր օլուն ,
շինքի պէն ա՛ղիղ իմ :

Տէօլթ այալըլար՝ վէ գուշ 46
լար՝ վէ սուլարտա թէփրէնէն
ձիւմէ ձանլու հայվան՝ վէ եէր
իւղէրինտէ սիւրթիւնէն հէր հայ-
վան հագգընաա՛ շէրլա՛թ պու-
տուր . Թա քի նափաք իլէ փաք 47
այասընտա՛ վէ եէնէճէք հայ-
վան իլէ եէնմէյէճէք հայվան ա-
բասընտա ֆարդ էաէսիլիղ :

ՊԵՊ ԺԲ

Վէ Բապա Մովսէսէ սէօյլէ 1
յիպ աէաի քի՛ խրայէլ օղու 2
լարնա սէօյլէյիպ աէ . ֆիր գա-
րը համիլէ օլապ՝ էքքէք տալըր
սուգտա, էէաի կին նափաք օ-
լա . հայղնտա օյրըմասընըր
կիւնլէրինէ կէօրէ նափաք օլա :
Վէ սէքիլինձի կինտէ օճաղան 3
ղուլֆէսինի էթի սիւնսլթ օ-
լունա : Վէ դարը փաքլէնմսի- 4
նին գանը իլէ օթուղ իւչ կին
օթուրա . վէ թա փաքլէնմսի-
նին կինլէրի թէմամ օլունճէ-
յէալէք, հիչ սսալ ա՛ղիղ շէյէ
սուգանմայա, վէ Մագաէսէյէ
կիրմէյէ : Մմմա էյէր գըղ սօ- 5
ղուրուր իսէ, իքի հաֆթա հայ-
լէրա այրըլալըր կիպի նափաք
օլա, վէ արթմըլ արթըր կիւն

փաքէն մտինին դան իլէ օթու-
րա :

- 6 Վէ էրբէք եա գըղ էվատ ի.
ջին փաքէնմէսինին կիւնէրի
թէմամ օրուգտա , քեաճինէ՝
ճէմամ' չատրընըն գափու-
սունտա պիւթիւն եանմա իջին
պիր երըլգ պիր գուզու՝ վէ կիւ-
նաճ գուրպանը իջին պիր կէօ.
յերճին եալրուտու եա պիր գու-
7 բու կէթիրէ : Վէ օ ծնու Բապ-
պին հուզուրունտա սունուո՝
ծնտան էօթիրիւ քէֆարէթ է-
նէ , վէ գանընըն ագմասընտան
փաք օլա՝ էրբէք եա գըղ էվատ
սօղուրանըն շէրիւթի պուտուր :
- 8 Վէ էյէր գուզու կէթիրմէյէ է-
լէ եէթմէղ իսէ , իքի դումրու
եա իքի կէյերճին եալրուտու ա-
լա , պիրիսի պիւթիւն եանմա՝
վէ օպիրինի կիւնաճ գուրպանը
իջին , վէ քեաճին ծնտան էօ
թիրիւ քէֆարէթ էտէ , վէ փաք
օլա :

ՊԱՊ ԺԴ

- 1 Վէ Բապպ Մովսէսէ վէ Ա-
2 հարոնա սէյլէյիւ տէտի . Պիր
աաէմին թէնինին տէրիսնտէ
շիւ եա ույուղ եա փարլագ պէ-
նէք օլուա՝ թէնինին տէրիսն
տէ ճիւտամ իլէթի կիպի վա-
գը՝ օլուր իսէ , օլաէմ քեաճին
Ահարոնա՝ եա ծնուն օղուլարըն
տան օլան քեաճինէրին պիրինէ
3 կէօթիրիւլէ : Վէ քեաճին՝ թէ-
նին տէրիսնտէ իլէթի կէօրէ ,
վէ էյէր իլէթտէքի գըլար պէ-
յաղա տէօրիւլ՝ իլէթ թէնի
նին տէրիսնտէ տէրին կէօրիւ-
նիւր իսէ , ճիւտամ իլէթի տիր-
վէ քեաճին ծնու կէօրալիւտէ՝ օ
4 նու նափաք պիւտիրէ : Ամա է-
յէր փարլագ պէնէք թէնինին
տէրիսնտէ ագ օլուա՝ կէօրիւ-
նի շտէ տէրիւտէն տէրին տէյիլ

իսէ , գըլ տէ պէյաղա տէօմէ-
սի իսէ , օլտէմ քեաճին իլէթ
լնի եէտի կիւն գափայա : Վէ
քեաճին եէտինձի կիւնտէ ծնա
պաղաղգտա՝ իլէթ իլէթ հինէ
թինտէ տուրուա՝ իլէթ տէրիւ
եալրմամը իսէ , օլտէմ քեա-
ճին ծնու եէտի կիւն աաճա գա-
փայա : Վէ քեաճին ծնա թէք
լար եէտինձի կիւնտէ պաղաղ-
տա՝ իլէթ իլէթ սըմու՝ հէմ
իլէթ տէրիւ եալրմամը իտէ ,
օլաէմ քեաճին ծնու փաք պիւթ
տիրէ . պու՝ ույուղ աուր , վէ օ՝
էալալարըն եալրայա , վէ փաք
օլա : Ամա էյէր փաքէնմէսի ի-
ջին քեաճինտէն պաղաղա-
տան սննկա ույուղ պիր վէճ
իլէ տէրիւ եալըլըր իսէ , օլտէմ
թէքրարէն քեաճինէ կէօթիւ
րիլէ : Վէ քեաճին կէօրալիւտէ ,
իլէթ ույուղ տէրիւ եալրմամը
իսէ , օլտէմ քեաճին ծնու նա-
փաք պիւտիրէ . պու՝ ճիւտամ
աւր :

Պիր աաէմտէ ճիւտամ իլէթ
թի օլուուգտա , օ՝ քեաճինէ կէօ
թիրիւլէ : Վէ քեաճին պաղա ,
վէ իլէթ տէրիւտէ պէյաղ շիւ-
վար իսէ , վէ գըլար պէյաղա
տէօմաիւ իսէ , վէ շիւտէ սաղ
էթ նիւանը վար իսէ , պու՝ ծնուն
թէնինին տէրիսնտէ կպիմիւ
ճիւտամ աւր , վէ քեաճին ծնու
նալաք պիւտիրէ . ծնու գափա-
մայա , զիւր նալաք աւր :

Վէ էյէր ճիւտամ տէրիտէ
պիր վէճ իլէ պիթաի իսէ , վէ
իլէթիւնին ճիւմէ տէրիսն
պաղընտան թապաղարընտէք
էալէ քեաճինին կէօղէրինին
ճիւմէ կէօրալիւտէ եէրի ճիւ-
տամ գափալար իսէ , վէ քեա-
ճին կէօրիւր իսէ քի իլէթ ճիւ-
տամ ճիւմէ թէնինին գափալ-
մը աւր , օլ զէման իլէթիւ
փաք պիւտիրէ . պիւսպիւթիւ

պէ՛յադս տէ՛ծնախւ . օ փաք տըր :
 14 Ամնա՛ն ճնաա սաղ էթ կէօրիւն :
 տիւշիւ կիւնտէ՛ օ նափաք օյա :
 15 Վէ՛ քեա՛հին սաղ էթի կէօր-
 տիւքտէ՛, ծնու նափաք պիլտիրէ .
 տաղ էթ՝ նափաք տըր, ճիւտամ՝
 16 տըր : Եախօտ սաղ էթ Թէպ-
 տիւ օլուպ՝ պէյադս տէ՛ծնէր ի-
 17 տէ , օլտէմ՝ քեա՛հինէ կէլէ . Վէ՛
 քեա՛հին ծնա պադտըդտա , իշ-
 Թէ իլէթ պէյադս տէ՛ծնախւ ի-
 տէ , օլտէմ՝ քեա՛հին իլէթլտի
 փաք պիլտիրէ , օ փաք տըր :
 18 Վէ՛ Թէնին տէրխանտէ չըպան
 19 օլուպ՝ սաղալարգտա , վէ՛ չըպա-
 նըն եէրինտէ սաղ շէլ՝ եա պէյադ
 գըղըլճա փարլադ պէնէք օլտուգ-
 տա , օլտէմ՝ քեա՛հինէ կէօսթէ-
 20 րիլէ : Վէ՛ քեա՛հին տադա , վէ՛
 իշթէ տէրխան տէրին կէօրիւ-
 նիւր՝ վէ՛ գըղը պէյադս տէ՛ծնախ-
 21 իտէ , օլտէմ՝ քեա՛հին ծնու նա-
 փաք պիլտիրէ . պու՛ չըպանտա
 պիլթմիշ ճիւտամ իլէթի տիր :
 22 Վէ՛ էյէր քեա՛հին ծնու կէօրիւր
 իտէ քի՛ իշթէ ծնաա սաղ գըղ
 եօդ . վէ՛ տէրխան տէրին տէ՛յիլ
 սաղիւք տըրուշ տուր , օլտէմ՝ քեա՛
 23 հին ծնու եէտի կիւն գափադա-
 24 Վէ՛ էյէր տէրլէ պիր վէ՛ճ՝ իլէ
 եալըմըլ իտէ , օլտէմ՝ քեա՛հին
 ծնու նափաք պիլտիրէ . պու՛ իլ-
 25 լէթ տիր : Ամնա փարլադ պէ-
 նէք՝ եէրինտէ տուրուպ եալըլ-
 մասը իտէ , չըպանըն դապուդու-
 տուր . քեա՛հին ծնու փաք պիլ-
 տիրէ :
 26 Եախօտ Թէնին տէրխանտէ
 աթէշ եանըլը օլուպ՝ եանըլըն
 նիշանը գըղըլճա պէյադ՝ եա պէ-
 27 յադ փարլադ պէնէք օլտուգ-
 տա , քեա՛հին ծնա պադտըլը
 գէման , իշթէ փարլադ պէնէք-
 տէ գըղ պէյադս տէ՛ծնախւ՝ վէ՛
 տէրխան տէրին կէօրիւնիւր ի-
 տէ , պու՛ եանըլուքա պիլթմիշ
 ճիւտամ տըր . վէ՛ քեա՛հին ծնու

նափաք պիլտիրէ , պու՛ ճիւտամ՝
 իլէթի տիր : Ամնա էյէր քեա՛ 26
 հին ծնա պադտըլուքա , իշթէ
 փարլադ պէնէք տէրլար տգ-
 օլմալըպ՝ տէրխան տէրին տէ-
 յիլ իտէ , աւճադ սօմուշ իտէ ,
 օլ ղէման քեա՛հին ծնու եէտի
 կիւն գափադա : Վէ՛ քեա՛հին եէ- 27
 տինճի կիւնտէ ծնա պադտըլուքա ,
 էյէր տէրլէ պիր վէ՛ճ՝ իլէ եա
 յըլտը իտէ , օլտէմ՝ քեա՛հին օ-
 նու նափաք պիլտիրէ . պու՛ ճիւ-
 տամ իլէթի տիր : Վէ՛ էյէր 28
 փարլադ պէնէք՝ եէրինտէ տու-
 րուպ տէրլէ եալըլմասը իտէ ,
 ամնա սօլմուշ իտէ , պու՛ եանը-
 ղն շէլ տիր . օլտէմ՝ քեա՛հին օ-
 նու փաք պիլտիրէ , ղիւր եա
 նըլըն գապուդու տուր :
 Վէ՛ պիր էրքէյին եա պիր գա- 29
 րընըն՝ պալընտա եա սաղալըն-
 տա իլէթիլտըր իտէ , վէ՛ քեա՛ 30
 հին իլէթէ պադըպ՝ իշթէ տէ-
 րխան տէրին կէօրիւնիւր իտէ ,
 վէ՛ ծնաա սաղը ինճէ գըղ վար
 իտէ , օլտէմ՝ քեա՛հին ծնու նա-
 փաք պիլտիրէ . պու՛ նէլ՝ քէլ
 տիր , պալըն եա սաղալըն ճիւտա-
 մը տըր : Վէ՛ քեա՛հին պու՛ քէլ 31
 իլէթիլտի կէօրիւր իտէ քի՛ իշթէ
 տէրխան տէրին կէօրիւնիւր՝ վէ՛
 ծնաա գալըն գըղ եօդ սաղը , օլ-
 տէմ՝ քեա՛հին քէլտէն իլէթիլ
 օլանը եէտի կիւն գափադա : Վէ՛ 32
 քեա՛հին եէտինճի կիւնտէ իլէ-
 Թէ պադտըլուքա , իշթէ քէլ եա
 յըլմասը՝ վէ՛ ծնաա տարը գըղ
 եօլ իտէ , հէմ՝ քէլ տէրխան տէ-
 րին կէօրիւնիւր իտէ , օլտէմ՝ օ՝ 33
 Թրաշ օլպ , ամնա քէլ թրաշ
 էթմէյէ . վէ՛ քեա՛հին քէլտէն
 իլէթիլ օլանը Թէրարէն եէտի
 կիւն գափադա : Վէ՛ քեա՛հին էէ- 34
 տինճի կիւնտէ քէլտէն իլէթիլ-
 յէ պադտըլուքա , իշթէ քէլ տէ-
 րլէ եալըլմասը՝ վէ՛ տէրխան
 տէրին կէօրիւնիւր իտէ , օլտէմ՝

- քեահին ծնու փաք պիւտիրէ, վէ
 35 օ՛ կապալարը՛ը եայլայայ, վէ
 փաք օլա : Ամա էյեր փաք պիւ
 տիրլմէսինտէն սնկրա՛ քէլ տէ.
 36 յէ պիր վէճ՝ իլէ եայըըը ի-
 ուէ, օլուէմ՝ քեահին ծնա պագ-
 տըգտա, իլլէ քէլ տէրիէ եա.
 յըըըը իսէ, քեահին ալեւֆ
 սարը գըլ իլին պագմասըն : օ
 37 նափաք տըր : Ամա էյեր քէլ
 ընկինտէ տուրույօր, վէ ծնտա
 գարա գըլ պիւտիր իսէ, քէլ
 սաղալըը տըր, օ փաք տըր : վէ
 քեահին օ՛ փաք պիւտիրէ :
 38 Վէ պիր էրքէյին եա գարըըն
 լէնկերի տէրիսինտէ փարլագ
 պէնէքէր՝ էանի պէյաղ փարլագ
 39 պէնէքէր օլուր իսէ, օլուէմ՝
 քեահին պագա, վէ իլլէ ծն-
 լարն լէնկերին տէրիսինտէ
 փարլագ պէնէքէր ուլուպ ա.
 զարտըր իսէ, տէրիտէ պիւթ-
 միշ չիւ տիր, օ փաք տըր :
 40 Վէ պիր տտէմին պաշնըն սա-
 չը տիւշիւշ օլուր իսէ, օ թաղ
 41 դաւը տըր, փաք տըր : Վէ է-
 յեր եիւղիւ թարաֆընտան պա-
 շնըն սաչը տիւշիւշ իսէ, թաղ
 42 լագ տըր, օ փաք տըր : Ամա էյեր
 թաղտա եա թաղապտա՛ պիր գը-
 զընա ագ իլլէ լուր իսէ, պու-
 թաղընտա եա թաղաղընտա
 43 պիւթմիշ ճիւտամ տըր : Վէ քեա-
 հին ծնա պագտըրտա, իլլէ օ.
 նուն թաղընտա եա թաղաղըն-
 տա իլլէթին շիշ գըղընա ագ
 օլուր տա՛ լէէին տէրիսինտէ օ-
 լան ճիւտամ կիպի կէօրիւնիւր
 44 իսէ, օլ քիմնէ ճիւտամը տըր,
 նափաք տըր : քեահին ծնու էլ
 պէթթէ նափաք պիւտիրէ, օ
 նուն իլլէթի պաշնտա տըր :
 45 Վէ իլլէթ սահիպի ճիւտամը
 քիմնէնիւ կապալը եըրթըգ օ-
 լա, վէ պաշը չըրիւգ օլա, վէ
 տուտագըրը էօրթիւշիւշ օլա,
 վէ՛ նափաք նափաք իմ չաղը.

րա : Իլլէթին ծնտա ճիւմէ օլ 46
 տուղու կիւնկրտէ նափաք տըր-
 լա, օ նափաք տըր, եա ընըգ օ
 թուրա, մէքեա՛նը օրտուտան
 տիւշարը օլա :
 Վէ օլ կապալ քի՛ ծնտա ճիւ. 47
 տամ իլլէթի օլուր, եիւն էս.
 վալը օլուուն քէթէն կապալը օլ-
 տուն : Եա մէշթիւտտէ եա աը. 48
 զաճտա քէթէնտէն օլուուն եիւն-
 տէն օլուուն եա տէրիտէ եա տէ.
 ըրտէն եափըմըն հէր շէյտէ,
 եանի էյեր կապալտա եա տէ. 49
 ըրտէ՛ կէրէք մէշթիւտտէ կէրէք
 արղաճտա եա տէրիտէն հէր կէ.
 նէ շէյտէ եէշիւշ եա գըղընա
 իլլէթ օլուր իսէ, ճիւտամ իլլ-
 էթի տիր, վէ քեահինէ կէտ. 50
 լէլիլէ : Վէ քեահին իլլէթէ
 պագըպ՝ իլլէթի շէյի եէտի
 կիւն գափայա : Վէ եէտինճի 51
 կիւնտէ իլլէթի կէօրիւր իսէ քի՛
 կապալտա կէրէք մէշթիւտտէ կէ-
 րէք արղաճտա եա տէրիտէ եա
 գուլանըմաղա տէրիտէն եա.
 փըմըն հէր շէյտէ իլլէթ եա.
 յըմըն տըր, պու իլլէթ աղըն
 ճիւտամ օլուպ՝ նափաք տըր :
 Իմաի օլ կապալը կէրէք մէշթիւ. 52
 տիւ կէրէք արղաճը եիւնտէ օլ-
 տուն եա քէթէնտէ օլուուն եա
 տէրիտէն հէր կէնէ շէյի՛ քի ծն-
 տա պու իլլէթ օլա, ծնու եա.
 գա. զիւնա աղըն ճիւտամ տըր,
 տթէնաէ եաղըն : Վէ էյեր 53
 քեահին կէօրիւր իսէ քի՛ իլլէթ
 իլլէթ կապալտա՛ կէրէք մէշ-
 թիւտտէ՛ կէրէք արղաճտա՛ եա
 հէր կէնա տէրի գապընտա եա.
 յըմատը, օլուէմ քեահին էմր է. 54
 տէ քի՛ իլլէթին օլուղու շէյի
 եայգայալար : վէ ծնու լէքըր
 եէտի կիւն գափայա : Վէ իլլէ. 55
 թին օլուղու շէյ եայգանաղը-
 տան սնկրա, քեահին կէօրիւր
 իսէ քի՛ իլլէթ իլլէթ ընկինի
 տէյիլլէթիւշիպ՝ իլլէթ եայըն.

մամլը իսէ տէ , օ՛ նափաք տըր
 ծնու աթէշէ եագասըն . թէր
 սինտէ եա երկրնտէ չերիւ
 56 տիւճիւ վար : Վէ էյէր քեա
 հին կէօրիւր իսէ քի՛ իշթի եայ
 գանտըգտան սնկրա՛ իլէթ սօլ
 մուշ տուր , օլտիմ՝ ծնու էալապ
 տան եա տերիտէն եա մէշթիւտ
 57 տէն եա արլաճաւն՝ եըրթա : Վէ
 էյէր էալապա՛ կէրէք մէշ
 թիւտաէ կէրէք արլաճաւն՝ եա
 հէր կէօնէ տէրի գապընտա
 թէքրար գուհուր էտէր իսէ ,
 պու՛ պիր պիթմիլ ճի-բա՛մ ար .
 իւսթիւնտէ իլէթի օլան շէյի
 58 աթէշէ եագասըն : Վէ օլ էս
 վապ եա մէշթիւտ եա արղաճ՝
 եա ճիւմէ տերիտէն գապ քի՛
 ծնու տէն եայգատըգտան ծնկ
 րա ծնտան իլէթ կիթմիլ տիր
 թէքրար եայգանա , վէ փաք օ
 59 րուր : Ելին եա քէթէն էալա
 պընտա՛ կէրէք մէշթիւտէ կէ
 րէք արղաճաւ եա տերիտէն հէր
 կէօնէ գապաա ճիւտամ՝ իլէ
 թինին շերիաթի պու տուր , օ
 նու փաք՝ եա ծնու նափաք պիւ
 տիրմէք իջին :

ՊԱՊ ԺԻ

1 Վէ Բապպ Մովսէսէ սէյլէ
 2 յիպ՝ տէտի քի՛ ճիւտամլըն
 փաքլէնէճէյի կիւնտէ շերիա՛
 թի պու տուր . Օ՛ քեահինէ
 3 կէօթիւրիւէ . Վէ քեահին օր
 տուտան տիշարը չըգա , վէ քեա
 հին պորա , վէ իշթի ճիւտամ
 րնըն՝ ճիւտամ՝ իլէթի սաղալ
 4 ար իսէ , օլտիմ՝ քեահին էմր է
 տէ քի՛ փաքլէնէճէք քիմնէ ի
 չին իքի տիրի փաք գուշ վէ
 երզ ալաճը վէ իքի գսթլու
 5 գըրմըզ հէմ՝ գու-Փա ալա : Ան
 տէն քեահին էմր էտէ քի՛ գու
 շուն պիրինի պիր թօմրադ գապ
 տա թաղէ ուս իւղէրինտէ պր .

գաղտյա : Տիրի գուշու իսէ՛ կէ 6
 րէք ծնու կէրէք էրզ ալաճըն
 վէ իքի գսթլու գըրմըզ վէ գու
 Փայը ալա՛ ծնարը տիրի գուշ
 իլէ թաղէ սոյուն իւղէրինտէ
 պօղտընմըլ գուշուն գանընա
 պաթըրա : Վէ ճիւտամտան 7
 փաքլէնէճէք քիմնէին իւղէրի
 նէ եէտի քէրրէ սէրփէ , վէ ծնու
 փաքլէյէ . վէ տիրի գուշու սաճ
 րայա տօղու տալ վէրէ : Ան 8
 տէն փաքլէնէճէք քիմնէ էս
 վապարընր եայգայա , վէ պիւ
 ճիւմէ գըլընր թրաշ էտէ , վէ
 սու իլէ եայգանա , վէ փաք օլա
 անտէն սնկրա օրտույա կիրիա՛
 չատըրընըն տիշարընտա եէտի
 կիւն տուրա : Վէ վաղի՛ օլա քի՛ 9
 եէտինճի կիւնտէ ճիւմէ գըլընր
 թրաշ էտէ , պաշըն վէ սագալը
 նը վէ գաշարընր եանի ճիւմէ
 գըլընր թրաշ էտէ . անտէն էս
 վապարընր եայգայա , վէ թէ
 նինի սու իլէ եայգայա , վէ փաք
 օլա :

Վէ սէքիվնճի կիւնտէ իքի ա՛ 10
 յըպըլ էրքէք գուգու՛ վէ պիր
 եըլըդ պիր ալապըզ տիշի գու
 ջու՛ հէմ էրքէք փէշքէշի իջին
 եաղ իլէ եօղու՛մուշ իւշ իւ
 շիւր սիմիտ ունու՛ վէ պիր թաս
 եաղ ալա : Վէ փաքլէյէն քեա՛ 11
 հին՝ փաքլէնէճէք քիմնէյի պու
 ճը իլէ Բապպըն հուղըրընա
 ճէմաթ չատըրընըն գափու
 սունտա տուրտուրա : Վէ քեա՛ 12
 հին էրքէք գուգունուն պիրիսի
 նի ալա՛ ծնու սուշ գուրպանը
 իջին եաղն թաղը իլէ սոնա ,
 վէ ծնարը Բապպըն հուղըրու
 տա սալաճա փէշքէշի սալայա :
 Վէ գուղույու՛ կիւնաճ գուրպա՛ 13
 նընր վէ պիւթիւն եանմըյը պօ
 ղաղապըր մահալտէ՛ աղիգ մա
 հալտէ պօղաղտյա . գիրա սուշ
 գուրպանը՝ կիւնաճ գուրպանը
 կիպի քեահինին տիր . պու՛ ա՛

- 14 զիզէր ա'ղիզի տիր: Վէ քեահին
սուչ գուրպանըն զանքնտան
ալա, վէ քեահին փաբլէնէճէք քիմ
սէնին սաղ գուրպանըն եռմաշ
ղը իւզէրինէ վէ սաղ էլինին պաշ
փարմաղը իւզէրինէ հէմ սաղ
այաղընըն պաշ փարմաղը իւզէ-
- 15 րինէ գոյա: Վէ քեահին թաս
տան եաղը ալա, վէ քեահինին
16 սոլ ափուճունտ տէգքէ: Վէ
քեահին սաղ փարմաղընը՝ սոլ
ափուճունտա օլան եաղա պա
թըրա, վէ եաղտան՝ փարմաղը
իւէ րապալըն հուզորունտա եէ-
- 17 տի քէրիւ սէրիւ: Անտէն քեա
հին՝ ափուճունտա գալան եաղ-
տան փաբլէնէճէք քիմսէնին սաղ
գուրպանըն եռմաշաղը իւզէրինէ
վէ սաղ էլինին պաշ փարմաղը
իւզէրինէ հէմ սաղ այաղընըն
պաշ փարմաղը իւզէրինէ սուչ
գուրպանընըն գանը իւսթիւնէ
- 18 գոյա: Վէ քեահին քէնտի ա-
վուճունտա օլան գալան եաղը՝
փաբլէնէճէք քիմսէնին պաշը իւ-
զէրինէ գոյա. վէ քեահին օն-
տան էօթիւրիւ րապալըն հու-
զորունտա քէֆարէթ էտէ:
- 19 Վէ քեահին կիւնտ հուրպա-
նընը էլլէյէ, վէ նափաքլիսին
տէն փաբլէնէճէք քիմսէնին էօ-
թիւրիւ քէֆարէթ էտէ. ան
տէն սնկրա պիւթիւն եանմալը
- 20 պօղաղայա: Վէ քեահին պիւ-
թիւն եանմալը վէ էքմէք փէշ-
քէշինի մէղպահատ սունա. վէ
քեահին օնտան էօթիւրիւ քէ-
ֆարէթ էտէ, վէ փաբլ օլա:
- 21 Վէ էյեր ֆապիր օլուպ՝ ալու-
նա էլլ եէ լէթմէղ իսէ, օլաէմ օն-
տան էօթիւրիւ քէֆարէթ էթ.
մէք իշին՝ սաղտան փէշքէշի տէ-
յիւ սուչ գուրպանը պիր գու-
ղու՝ վէ էքմէք փէշքէշի իշին
եաղ իշէ եօղուսմուչ պիր իւ-
շուր սիմա ունու վէ պիր թաս
- 22 եաղ ալա, հէմ իբի գումրու

եա իբի կէօյերճին եափուրընը
հէր նէյէ էլլ եէթէր իսէ, քի
պիրի կիւնտ հուրպանը վէ օ
պիրի պիւթիւն եանմա օլա: Վէ 23
օնաղը՝ փաբլէնէճէք իշին՝ սէ-
քիզինճի կիւնտէ ճէմաա թա ջա-
տըրընըն գափուսունտա րապ-
ալըն հուզորունտա քեահինէ կէ-
թիւրէ: Վէ քեահին սուչ գուր- 24
պանը գուզոյու վէ թասըն եա-
ղընը ալա՝ քեահին օնաղըն
րապալըն հուզորունտա սաղա-
մա փէշքէշի սաղայա: Անտէն 25
սուչ գուրպանը գուզոյու պօ-
ղաղայա, վէ քեահին սուչ գուր-
պանընըն գանքնտան ալա՝ փա-
բլէնէճէք քիմսէնին սաղ գուր-
պանըն եռմաշաղը իւզէրինէ վէ
սաղ էլինին պաշ փարմաղը իւ-
զէրինէ հէմ սաղ այաղընըն պաշ
փարմաղը իւզէրինէ գոյա: Վէ 26
քեահին եաղտան՝ քէնտինին սոլ
էլինին ափուճունտ տէգքէ: Վէ 27
քեահին սաղ փարմաղը իւէ՝ սոլ
ափուճունտա օլան եաղտան րապ-
ալըն հուզորունտա եէտի քէր-
իւ սէրիւ: Վէ քեահին ափու- 28
ճունտա օլան եաղտան փաբլէ-
նէճէք քիմսէնին սաղ գուրպա-
նըն եռմաշաղը իւզէրինէ վէ սաղ
էլինին պաշ փարմաղը իւզէրինէ
հէմ սաղ այաղընըն պաշ փար-
մաղը իւզէրինէ՝ սուչ գուրպա-
նընըն գանը օլան մահալըն իւս-
թիւնէ գոյա: Վէ քեահին քէն 29
տի ափուճունտա օլան գալան եա-
ղը՝ փաբլէնէճէք քիմսէնին պա-
շը իւզէրինէ րապալըն հուզու-
րունտա օնտան էօթիւրիւ քէ-
ֆարէթ էթմէք իշին գոյա: Վէ 30
էլլ եէ լէթալի նէ իսէ, գումրու-
լարտան եա կէօյերճին եափուր-
լարտան պիրինի. էլլին եէթ 31
տիլի նէ իսէ, պիրինի կիւնտ
հուրպանը իշին վէ օ պիրինի
պիւթիւն եանմա իշին՝ էքմէք
փէշքէշի իւէ պէրապեր սունա.

վէ քեանին փոքրէնէճէք քիմ
 սէտէն էօթիւրիւ Բապարն հու
 32 ճիւղտամ ի՛լլէթի օլուպ՝ քէնտի
 փաքընմէսինէն էլի եէթմէյէնին
 շէրիսթի սուտ տուր :
 33 Վէ Բապա Մովսէսէ վէ Ա.
 34 հարոնս սեպընիւպ աէտի . Պէ.
 նիւմ սիզէ միւլք իջիւն վէրէճէ.
 յիւմ Բանան տիւարընս կիրտի.
 յինիլտէ , վէ պէն միւլքիւնիւզ
 օլան տիւարտա պիր էվէ ճիւ.
 35 տամ ի՛լլէթի սալտըլըմնա , օլ
 տէմ էվլին սաշիւի կէլէ , վէ
 քեաճինէ խապէր վէրիւպ աէյէ .
 Պանա՝ էվլմսէ ի՛լլէթ վար կիւպի
 36 կէօրմիւնիւյօր : Վմտի քեաճին
 էմր էտէ քի՝ քեաճին ի՛լլէթի
 կէօրմէյէ կէլմէլտէն էվլէլ էվլ
 պօշաասալար , թա քի էվտէ օլան
 շէյէրէտէն հիշ պիրի փիսլէնմէ.
 յ . վէ պոռնաան սօնկրա քեա .
 37 հին էվլ կէօրմէյէ վարա : Վէ
 ի՛լլէթէ պաղաղատա , իլլէթ ի՛լլ
 էթ էվլին տիւարարընսա եէ.
 շիլճէ եա գըղըլճա չուգուրլար
 իսէ , վէ մնլար տիւարըն էիւ.
 զիւնտէն տէրին կէօրմիւնիւր իսէ ,
 38 օլտէմ քեաճին էվտէն՝ էվլին դա
 փուտունա չըգա . վէ էվլ եէտի
 39 կիւն դալիպա : Վէ եէտինճի
 կիւնտէ՝ քեաճին տէնիւպ պա
 դա , վէ իլլէթ ի՛լլէթ էվլին տի
 40 վարընսա եայըլտը խէ , օլտէմ
 քեաճին էմր էտէ քի՝ իւզէրլէ
 րինտէ ի՛լլէթ օլան թաշարը չը
 գարալար , վէ մնլար շէհրտէն
 տիւարը պիր նափաք մաճալէ ա
 41 թալար : Վէ էվլ իջըրուտէն
 չէփլէվլէ գաղտա . վէ գաղը
 արըլարը թօփրաղը շէհրտէն տի
 շարը պիր նափաք մաճալէ տէօ .
 42 քէլէր : Անտէն դայրի թաշար
 ալապ՝ օլ թաշարըն եէրինէ դօ
 յալար , հէմ դայրի թօփրաղ
 43 ալապ՝ էվլ սըվալա : Վէ էյէր
 թաշարը չըգարաղտան՝ վէ էվլ

գաղըրըրտան սօնկրա՝ վէ օ սը
 վանտըրգաան սօնկրա ի՛լլէթ տէօ
 նիւպ էվտէ պիթէր իսէ , օլ զէ . 44
 ման քեաճին կէլիւպ պաղաղա
 տա , իլլէթ էվտէ եայըլ
 մըլ իսէ , էվտէ աղըն ճիւղտամ
 վար . օ՝ նափաք տըր : Իմտի է . 45
 վի՝ էանի թաշարըն վէ օտուն
 շարընը վէ էվլին ճիւլմէ՝ սըլա թօփ
 րաղընը երգա , վէ շէհրտէն տի
 շարը պիր նափաք մաճալէ չը
 գարա : Վէ օլ էվլ մոռն ճիւլմ . 46
 լէ գափանաղը կիւնլէրտէ կիւ
 րէն՝ տիւարմատէք նափաք օլա :
 Վէ օլ էվտէ եաթան էալապալա . 47
 րնըր եայգայա . հէմ օլ էվտէ
 Բաա՝ եէյէն՝ էալապարընը եայ
 դայա : Ամմա էյէր քեաճին հէր 48
 հալտէ կէլիւպ պաղաղատա , իլլ
 էթ էվլ սըվանաղաղտան սօնկրա՝
 ի՛լլէթ էվտէ եայըլմամըլ իսէ ,
 օլտէմ քեաճին էվլ փաք պիլտի
 րէ . զերա ի՛լլէթ սաղալմըլ տըր .
 Վմտի էվլ փաքընմէք իջիւն իքի 49
 գուշ վէ էրզ ալաճըլ վէ իքի
 գաթուր գըրմըզ վէ զուֆա ա
 50 լա : Վէ գուշտն պիրինի՝ տիր
 թօփրաղ դապաա թաղէ սուլուն
 իւղէրինտէ պօղաղայա : Վէ էրզ 51
 ալաճըլ իլլ գուֆայը վէ իքի գաթ
 րա գըրմըլը վէ տիրի դուշու ա
 52 լապ՝ մնլարը պօղաղանմըլ գու
 շուն դանընս վէ օլ թաղէ սու
 յա պաթըրա , վէ էվլ եէտի
 քէրրէ սէրպիէ : Վէ էվլ՝ դու . 52
 շուն դանըլ իլլ վէ օլ թաղէ սու
 իլլ վէ օլ տիրի գուշ իլլ հէմ
 էրզ ալաճըլ իլլ վէ զուֆա իլլ
 հէմ իքի գաթուր գըրմըզ իլլ
 փաքընյէ : Անտէն տիրի գուշու 53
 շէհրին տիւարարընսա սաճայա
 սաղաղա սաղ լէրիւպ էվտէն էօ
 թիւրիւ քէֆարէթ էտէ , վէ
 փաք օլա :
 Ճիւլմէ ճիւղտամ ի՛լլէթիւն 54
 վէ քէլլն՝ հէմ էալապ վէ էվլ 55
 ճիւղտամընըն՝ վէ շիլլին վէ սուլա . 56

ղուն վէ փարլադ պէնէյին շէրի.
 57 ա'թի պու տուր . Նափաք օլանը
 կիւնիւնտէ՝ վէ փաք օլանը կիւ.
 նիւնտէ էջրէթմէք իջին ճիւ.
 տաւըն շէրիա'թի պու տուր :

ՊԱՊ ԺԵ

- 1 Վէ Բապա Սոլսէսէ վէ Ա.
- 2 Հարուն սէջլէյիւ տէսի . Իս.
 րայէլ օլուլարնա սէջլէյիւ
 օնլարա տէյին . Պիր քիմէնին
 Թէնինտէ սէյէլան վազը՝ օլ
 տուգաա, սէյէլանըն ափաք արը:
- 3 Վէ սէյէլանընտա նափաքլի
 պու տուր . կէր'ք Թէնի սէյէ.
 րանը իլէ ագար իսէ , կէր'ք Թէ.
 նի սէյէլանընտան գափանըր ի
- 4 սէ , նափաքլի պու տուր . Սէ.
 յէլանը օլանըն՝ իւզէրինտէ հաթ.
 արըը հէր տէջէք՝ նափաք օլա ,
 վէ հէր հանկը էշէանըն իւզէրին.
 տէ օթուրուր իսէ , օ նափաք օ.
- 5 րա : Վէ օնուն տէջէյինէ սօգա.
 նան քիմնէ՝ էսվապարընը հայ.
 գայա , հէմ՝ սու իլէ հայգանա ,
 վէ ախշամատէք՝ նափաք օլա :
- 6 Վէ սէյէլանը օլանըն՝ իւզէրին.
 տէ օթուրուրուզու էշէատա օթու.
 րան քիմնէ՝ էսվապարընը հայ.
 գայա , հէմ՝ սու իլէ հայգանա ,
 վէ ախշամատէք՝ նափաք օլա :
- 7 Վէ սէյէլանընըն Թէնինէ սօ.
 գանան՝ էսվապարընը հայգա.
 յա , հէմ՝ սու իլէ հայգանա , վէ
- 8 ախշամատէք՝ նափաք օլա : Վէ
 սէյէլանը օլան պիր փաք քիմ.
 սէնին իւզէրինէ Թիքիւրիւր ի.
 սէ , օլ քիմնէ՝ էսվապարընը
 հայգայա , հէմ՝ սու իլէ հայգա.
 նա , վէ ախշամատէք՝ նափաք օ.
- 9 րա : Վէ սէյէլանընըն իւզէրի.
 նէ պինտի հէր պինիլէճէք շէյ
- 10 նափաք օլա : Վէ օնուն պլթըն.
 տա օլան նէմնէնին պիլ ինէ հէր
 սօգանան՝ ախշամատէք՝ նափաք
 օլա . վէ օնուրը գալըրլան՝ էս.

վապարընը հայգայա , հէմ՝ սու
 իլէ հայգանա , վէ ախշամատէք
 նափաք օլա : Վէ սէյէլանընըն՝ 11
 էլինի սոյա պաթըրմազան հէր
 սօգանտըը քիմնէ՝ էսվապարը.
 նը հայգայա , հէմ՝ սու իլէ հայ.
 գանա , վէ ախշամատէք՝ նափաք
 օլա : Վէ սէյէլանընըն սօգան՝ 12
 արըը Թօփրադ գապ՝ դըրընա ,
 աթմա հէր աղաճ՝ գապ՝ սոյա
 պաթըրընա :

Վէ սէյէլանը օլան՝ սէյէլա . 13
 նընտան փաքլէնտիյինտէ , փաք.
 րէնմէսի իջին քէնտինէ էէտի
 կիւն սայա . անտէն էսվապարը.
 նը հայգայա , վէ Թէնինի Թազէ
 սու իլէ հայգայա , վէ փաք օլա :
 Վէ սէքիլինճի կիւնտէ քէնտի . 14
 նէ իքի գումուր էա իքի կէօյէր.
 ճին հաթըրընըն պըլա՝ ճէմա.
 ա'թ չաուրընըն գափուսուհաա
 Բապալն հուզուրուհա վարա ,
 վէ օնալը քէտէնէ վէրէ : Վէ 15
 քէահին ձըլարըն պիրինի կիւ.
 նա հուրպանը՝ վէ օ պիրինի
 պիւթիւն էանմա էյլէյէ , վէ
 քէահին օնտան էօթիւրիւ Բապ.
 պըն հուզուրուհաա սէյէլանը ի.
 չիւն քէփարէթ էտէ :

Վէ պիր քիմնէտէն ճիւմա՝ 16
 նէփի չըգուրընտա՝ պիւթիւն
 Թէնինի սու իլէ հայգայա , վէ
 ախշամատէք՝ նափաք օլա : Վէ 17
 իւզէրինտէ ճիւմա՝ նէփի օլան
 հիւր էսվապ վէ հէր տէրի՝ սու ի.
 լէ հայգանա , վէ ախշամատէք
 նափաք օլա : Վէ պիր գարըն՝ օ 18
 նուն իլէ էրքէք ճիւմա՝ նէփի ի.
 լէ հաթար իսէ , սու իլէ հայգա.
 նալար , վէ ախշամատէք՝ նափաք
 օլալար :

Վէ պիր գարընըն սէյէլանը 19
 օլուպ՝ Թէնինտէքի սէյէլան դան
 իսէ , էէտի կիւն հայընտա օլ.
 մաք իլէ , հէր օնա սօգանան՝
 ախշամատէք՝ նափաք օլա : Վէ 20
 հայընտա օլուրըն էանտէ՝ հէր

նէ իւզերինն եաթար իսէ, ու
 չէյ նափաք օլա . վէ հէր նէ իւ-
 զերինտն օթուրուր իսէ, ու չէյ
 21 նափաք օլա : վէ օնուն ահօշե-
 յինն հէր տօբանան՝ էսվապլա-
 ընը եայգայա, հէմ սու իլէ
 եայգանա, վէ տիշամատէք նա-
 22 փաք օլա : վէ օնուն ու իւզերի-
 նն օթուրուրու հէր կէօնէ էշ-
 եայէ հէր տօգանան՝ էսվապլա-
 ընը եայգայա, հէմ սու իլէ
 եայգանա, վէ սխլամատէք նա-
 23 փաք օլա : վէ կերէք ահօշէյի
 իւզերինտն՝ կերէք ու իւթիւն-
 տն օթուրուրու գապլն իւզե-
 րինտէ օլան նէսնէյէ պիբ քիմնէ
 տօգանալըտա, տխլամատէք նա-
 24 փաք օլա : վէ էյէր պիլէսին՝ չէ
 պիր վէճ՝ իլէ քիմնէ եաթար ի-
 սէ, վէ օնուն հայղը ու քիմնէ-
 յէ տօգանըր իսէ, օ՝ եէտի կիւն
 նափաք օլա . հէմ հէր իւզերինն
 եաթարըր եաթաք նափաք օլա :
 25 վէ պիր գարը քի՝ հայղը զե-
 մանընտա ահյիլ իքն . դանը-
 ՚նն սէյէլանը պիր չօգ կիւն ա-
 դար իսէ, ետիտա հայղընտան
 ղկտտէ ադար իսէ, նափաքլի
 սէյէլանըն ճիւմէ կիւնլերի՝ հայ-
 ղընըն կիւնլերի կիպի օլա . օ՝ նա-
 26 փաք օլա : վէյէլանընըն ճիւմէ
 կիւնլերինտն՝ օնուն հէր իւզե-
 րինտէ եաթարըր ահօշէք քէն
 տինն հայղընըն ահօշէյի կիպի
 օլա . վէ հէր իւզերինտն օթուր-
 ուրուր էշնա՝ հայղընըն նափաք
 27 լիյի կիպի նափաք օլա : վէ հէր
 օնլարտ տօգանան՝ նափաք օլա .
 վէ էսվապլալընըր եայգայա, հէմ
 սու իլէ եայգանա, վէ տիշամա-
 28 տէք նափաք օլա : վէ էյէր սէ-
 յէլանընտան թէմլիլընիք իսէ,
 ու ղէման քէնտինն եէտի կիւն
 ապա, սնտէն սօնկրա փաք օլա :
 29 վէ սէքիլին՝ ճիւմէ կիւնտէ քէնտիսի-
 նն իքի գուսիտու եա իքի կէջէր-
 ճին եափուրալըր ալըս՝ օնլարը

ճէմանթ չաարընըն գափուսու-
 նա քեահինն կէթիք : վէ քեա 30
 հին պիրինի կիւնա՝ գուրպանը
 վէ օ պիրինի պիւթիւն եանմա
 էյէյէ . հէմ քեահին օնտան
 էթիլիլիլ րապպըն հուզուրու-
 տա՝ նափաքլիլինն սէյէլանը ի-
 չին քէֆարէթ էտէ :
 Պէյլէճէ խարայէլ օղուլարը 31
 նը նափաքլիլերինտն պըրա-
 սընը, քի ադապըրնտա օլան
 չաարըրմը փիսէմէք իլէ՝ նափաք
 լիլերի իչին էթմէյէլէր : վէ 32
 յէլանը օլանըն՝ վէ չօլ ճիւմ
 նէֆալ չըգըպ օնուն սէպէպի ի-
 լէ նափաք օլան քիմնէին՝ հէմ 33
 հայղը իլէ խաթա գարընըն՝ վէ
 սէյէլանը օլան կերէք երքէյի
 կերէք դարընըն՝ հէմ նափաք
 գարը իլէ եաթան էրքէյին չէ-
 լիաթի պու տուր :

ՊԱՊ ԺԶ

Ե՛ւ Ահարոնուն իքի օղուլա 1
 րը րապպըն հուզուրունա եադ-
 րալըպ էօլիլիլերինտն, օնլար
 էօլիլիլքտէն սօնկրա՝ րապպ Մու-
 սէս իլէ սէյէլանը, վէ րապպ 2
 Մուլէսէ տէտի . Գարընտալըն
 Ահարոնա սէյլէ քի՝ հէր վա-
 դըթա ա՝ ղիլ մահալէ՝ փերտէ-
 նին իլէրիսինն՝ օնտաւուրուն իւ-
 ղերինտէ օլան քէֆարէթին էօ-
 նինն կիրմէտին, քի էթմէյէ .
 ղըրա քէֆարէթին իւզերինտն՝
 պուլութաա կէօրինէճէյիմ : Ա- 3
 հարոն ա՝ ղիլ մահալէ պուսուն
 իլէ կիլէ . Կիւնա՝ գուրպանը ի-
 չին պիր կէն՝ պուլա իլէ, վէ
 պիւթիւն հանմա իչին պիր քօշ-
 իլէ : Աղըլ քէթէն պէլի կէօմ- 4
 լէք կիլէ, վէ թէնի իւզերինտն
 քէթէն պէլի տիլլիլ օլա, հէմ
 քէթէն պէլի գուշաք իլէ գու-
 շանա, վէ քէթէն պէլի սարըլ
 սարընա . պուլուր՝ ա՝ ղիլ լի-

- պատար արը . վէ Թէնինի սու
իւէ էայդայա , անտէն ծնարը կի .
- 5 յէ : վէ Իւրայէլ օղուլարըն
ճ' մաս թընտան կիւնաճ դուր .
պանը իջին քէջիւրտէն իբի էր .
քէճ' . վէ պիւթիւն էանմա իջին
- 6 պիր դօջ ալա : վէ Ահալուն քէն
աինին կիւնաճ գուրպանը օլան
պուղասընը սունա , վէ քէնտին
տէն էօթիւրիւ հէմ էվինտէն էօ .
- 7 Թիւրիւ քէֆարէթ էտէ : Ան-
տէն իբի էրքէճի ալալ' ծնարը
ճէմաա'թ չաորընըն դափու-
սունտա Բապպըն հուղուրունա
- 8 Թագախմ էտէ : վէ Ահարոն'
էբի էրքէճէրին իւղէրինէ գու-
լար աթա . գուրա'նըն պիրի
Բապպ իջին' վէ գուրա'նըն օ
պիրի ալաա օլունաճագ էրքէճ'
- 9 իջին օլա : վէ Ահարոն' օլ իւ-
ղէրինէ Բապպըն գուրա'սը չը .
գան էրքէճի Թագրիւ էտէ , վէ
ծնու կիւնաճ գուրա'սընը էյէյէ :
- 10 վէ օլ էրքէճ քի ծնուն իւղէրի-
նէ ալաա օլունաճ գուրա'սը
չըգաթ' ծնուն իւղէրինէ քէֆա-
րէթ էտիպ ծնու ալաա օլունաճ
լա չէօլէ սաղը վէրմէք իջին'
Բապպըն էծնիւնէ տիրի Թագ-
ախմ էտէ :
- 11 Անտէն Ահարոն քէնտի կիւ-
նաճ գուրպանը պուղասընը սու-
նա , վէ քէնտինտէն էօթիւրիւ
հէմ էվինտէն էօթիւրիւ քէֆա-
րէթ էտէ , վէ քէնտինին կիւ-
նաճ գուրպանը պուղասընը պօ-
- 12 դաղայա : վէ պուխուրտանը
Բապպըն հուղուրունաա օլան
մէղպահաա աթէշ քէօղէրի ի-
լէ աօլու ալա , վէ տէջիւրիւշ
խօշ գօգուլու պուխուրտան ա-
վուճարընը աօտուրուպ' փեր-
տէնին իջէրիսինէ կէօթիւրէ :
- 13 վէ պուխուրու' Բապպըն հու-
ղուրունաա աթէշին իւղէրինէ
գօյա , վէ պուխուրուն աումանը
չէհաաթիւն իւղէրինտէ օլան
- քէֆարէթի դափայա , քի էօլ
մէյէ : Անտէն պուղանըն դա- 14
նընտան ալալ' փարմա'րը իլէ քէ-
ֆարէթին իւղէրինէ կիւն աօղու-
սունա աօղու սէրփէ . հէմ փա-
մալը իլէ գանտան քէֆարէթին
էծնիւնտէ էէտի քէրրէ սէրփէ :
- վէ դափմըն կիւնաճ գուրալա 15
նը օլան էրքէճինի պուղալայըն
գանընը փէրաէնին իլէրիսինէ
կէօթիւրէ . վէ ծնուն գանը իլէ'
պուղանըն գանը իլէ էյլէտիսի
կիսի էյլէյէ , էանի' ծնու քէ-
ֆարէթին իւղէրինէ վէ քէֆա- 16
րէթին էծնիւնտէ սէրփէ : վէ ա-
ղիղ մահալտէն էօթիւրիւ' Իս-
րայէլ օղուլարընըն նափաթը-
լէրի իջին վէ ծնարըն իսէանը
իջին վէ ճիւմէ կիւնահալարը ի-
ջին քէֆարէթ էտէ . նափաթ-
լէքէրի օրթաալունա' ալաարըն-
տա աուրան ճէմաա'թ չաորըն-
տան էօթիւրիւ տալիս պէյլէ էյ .
լէյէ : վէ ա'ղիղ մահալտէ քէ- 17
ֆարէթ էթմէյէ կիրա'նի դէ-
ման , քէնտիսինտէն էօթիւրիւ
վէ էվինտէն էօթիւրիւ հէմ Իս-
րայէլին ճիւմէ ճէմաա'թընտան
էօթիւրիւ քէֆարէթ էտիպ չը-
ղընճալատէք' ճէմաա'թ չաոր-
ընտա հիջ պիր առէմ օմայա :
Անտէն Բապպըն հուղուրունաա 18
օլան մէղպահա չըգա , վէ ծնտան
էօթիւրիւ քէֆարէթ էտէ . վէ
պուղանըն գանընտան վէ էրքէ-
ճին գանընտան ալա , վէ մէղ-
պահըն պուխուրալարը իւղէրինէ
չէփչէվրէ գօյա : վէ գանտան 19
փարմաղը իլէ էէտի քէրրէ ծնուն
իւղէրինէ սէրփէ . վէ ծնու Իս-
րայէլ օղուլարընըն նափաթը-
լէրիսինէ Թէմիլլէյէ , վէ ծնու
Թագալա էյլէյէ :
- Լմսի ա'ղիղ մահալուն վէ ճէ- 20
մաա'թ չաորընըն հէմ մէղպա-
հըն քէֆարէթին Թէմիլլէ էթ-
աիքտէ , տիրի էրքէճի Թագրիւպ

- 21 էտէ : Վէ Ահալոն իբի էլէրինի տիրի էրբէճին առաջ իւղերինէ զօյա , վէ խորայէլ օղուլարը նին ճիւմէ էարամաղըղարընը վէ ճիւմէ օլարըն իսեանընը ճիւմէ կիւնաճարը իւէ սեռն իւղերինէ իրար էտէ . վէ մն խարը երբէճին պաղնա գօյուպ' պիր մեւաոսիպ քիմնէ էէտի իւէ
- 22 չէօյէ կէնտէրէ : Վէ էրբէճ օն լարըն էարամաղըղարընը քէն տինն իւղերինտէ պիր պէյա պան էէրէ էէօթիւրէ . վէ էրբէճ ճի էէօյտէ սաղը վէրէ :
- 23 Անտէն Ահարոն ճէմաա'թ չաաղըն ա կիրէ , վէ ա'ղիղ մա հարէ կ'որախինտէ' կ'յոխի քէ թէն պէղի լիպալարընտան սօյունա , վէ մըլըր օրատա պը
- 24 րաղէ : Վէ թէնինի ա'ղիղ մա հարէ սա իլէ էայգայա , վէ էսօպալարընը կիլինէ . անտէն չորգրա' քէնտի ախիթին էան մոտընը վէ դաթըն պիւթիւն էանմասընը էյլէյէ , վէ քէն տինտէն էօթիւրիւ հէմ դաթմ տան էօթիւրիւ քէֆարէթ էտէ :
- 25 Վէ կիւնաճ դուրպանընն եաղընը մէզպահատա էաղա :
- 26 Վէ էրբէճի աղատ օղունմոդ իչիւն կէօթիւրէն քիմնէ' էս' վապարընը էայգայա , հէմ թէնինի ուռ իլէ էայգայա , վէ անտէն սօնկրա օրատա կիրէ :
- 27 Վէ օլ կիւնաճ դուրպանըն օլան պուլպըր վէ կիւնաճ դուրպանըն օլան էրբէճի' քի մըլարըն դանը քէֆարէթ էթմէ իչիւն ա'ղիղ մահպէ կէօթիւրիւլիւ' մըլարըն օրատաան տիւլըրը չը դարա , վէ մըլարըն աւերտինի վէ էթլէրինի հէմ թէղէյինի աթէ
- 28 չէ էաղալար : Վէ մըլարըն եաղան քիմնէ' էս' վապարընը էայգայա , հէմ թէնինի ուռ իլէ էայգայա , վէ անտէն սօնկրա օրատա կիրէ :

Վէ պու սիղէ էպէտի դանուն 29 օլա քի էէտիմճի յարա ալըն . նունճոն կիւնաճն ճանարընը չը ճէֆարէնարաանընը , վէ հիչ իլ իչլէմէյէսինիլ , կերէք էէրիլ քիմնէ կէրէք արանդատ միւսա ֆիր օլան էապանճը : Զիրա 30 էէաէի սիղի վարէմէք իչիւն' սիղանէ էօթիւրիւ պու կիւնտէ քէֆարէթ էաէճէք , քի ճիւմէ կիւնաճարընըպան ֆապարըն հուղուրէնտա վաք օլաալընը : Օ սիղէ րահաթ չարաթը օլա , 31 վէ էպէտի դանուն իւղէն ճան լարընը ճէֆա էտէսինիլ : Վէ 32 պապարըն էէրինտէ քէաճինը քէթմէք իչիւն մէս շոււնտի վէ նապ օլունան քէաճին' օ' քէֆարէթ էտէ , վէ քէթէն պէղի լիպալարընը ա'ղիղ լիպալարըն օ' կիլէ . Վէ ա'ղիղ Մագտուր 33 իլին քէֆարէթինի էտէ , հէմ ճէմաա'թ չաաղընընը վէ մէզ պանըն քէֆարէթինի էտէ . վէ քէաճինիւրտէն էօթիւրիւ հէմ ճէմաա'թն ճիւմէ գաթմնտան էօթիւրիւ քէֆարէթ էտէ : Վէ 34 պու սիղէ' երտա պիր քէրէ խորայէլ օղուլարընտան էօթիւրիւ ճիւմէ կիւնաճարըն իչիւն քէֆարէթ էթմէյէ էպէտի գանուն օլա . վէ օ' ֆապարըն Մոգտէտէ էմի էյլէտիլի կիսի էյլէտի :

ՊԱՊՈՒԹ

Վէ ֆապար Մոգտէտէ սէօյլէ 1 յիպ տէտի . Ահարոն վէ մնուն 2 օղուլարընա վէ ճիւմէ խորայէլ օղուլարընա սէօյլէյիպ մըլարտէյէսին քի' ֆապարըն էմի էյլէյիպ սէօյլէտիլի սէօղ պուտուր . խորայէլ էվլինտէն հէր 3 քիմ' օրատաան սըղըր էա գօյուն էա քէչի պօղաղար իսէ էաթատ օրատաան տիւլարը պօղաղար ի

- 4 սէ, վէ ծնու ճէմա՛ւթ չատըրը-
նըն դափուսու՜նա Բապպա գուր.
պան սունմա՛գ իջին Բապպին
չատըրը էօթինէ կէթիւրմէղ
խէ, ոլ առէմէ գան սայրա .
5 օ՛ դան ահօթվալ տիր . վէ օլ ա-
տէմ քէնտի գալմընըն արասըն .
5 տան հէլաք օլունա : Թա քի Իս-
րայէլ օղուլարը՝ աղբ սահրա,
տա պօղաղումադտա օլտուլարը
գուրպանլարընը կէթիւրէլէր .
եա՛նի ծնարը Բապպա ճէմա՛ւթ
չատըրընըն դափուսու՜նա քեա .
հինէ կէթիւրէլէր, վէ ծնարը
Բապպա սէլամէթ գուրպանըա-
6 ըր իջին պօղաղպալար : վէ
քեահին գանը ճէմա՛ւթ չատը-
րընըն դափուսու՜նա Բապպըն
մէղպահը իւղէրինէ սէրփի, վէ
եաղը Բապպա իսոլ դօդու իջին
7 եապա : վէ արթըգ գուրպան
լարընը՝ չօլ արդարընձա չարդ
ղինա էթաթլէրի ճինլէրէ պօ-
ղաղամայալար . պու ծնարա
տէվըլէրինձէ էպէտի գանուն օ .
8 լա : Հէմ ծնարա տէյսին . Իս-
րայէլ էվլինտէն եա արանըդտա
միւսաֆիր օլան եապանըլար-
տան պիր առէմ պիւթին եան .
մա եա գուրպան սունար իսէ,
9 վէ ծնու Բապպա սունմաղա՛ ճէ-
մա՛ւթ չատըրընըն դափուսու՜-
նա կէթիւրմէղ իսէ, ոլ առէմ
գալմընսան հէլաք օլունա :
10 վէ Իսրայէլ էվլինտէն եա ա-
րանըդտա միւսաֆիր օլան եա-
պանըլարտան պիր առէմ՝ պիր
կէծուա գան եէր իսէ, գանը օլ
եէյէն առէմին իւղէրինէ եիւ-
ղիւմիւ տիքիպ՝ ծնու գալմընըն
արասընտան հէլաք էտէձէյիմ :
11 Զիրա Թէնին ճանը գանտա
արը . վէ պէն ծնու սիղէ մէղպա-
հըն իւղէրինէ ճանարընըդտան
էօթիւրիւ քէֆարէթ էթմէք ի .
չին վէրսիմ, չինքի ճանա քէ-
12 ֆարէթ էտէն գան արը : Ան

տէն էօթիւրիւ Իսրայէլ օղուլա-
րընա տէաիմ՝ քի՛ Սիդան հիչ
պիր քիմէ գան եէմէսին . ա-
րանըդտա միւսաֆիր օլան եա-
պանըլ տաիլի գան եէմէսին : վէ 13
Իսրայէլ օղուլարընտան եա ա-
րանըդտա միւսաֆիր օլան եա-
պանըլարտան պիր քիմէ՛ էէ-
նիր հայվան եա գուլ չիքեարը
ալլարադտա, ծնուն գանընը
աէքէ, վէ ծնու Թօփրադ իէ
էօրթէ : Զիրա հէր Թէնին ճա- 14
նը՝ ծնուն գանը օլուպ՝ ճանը իէ
պէրապէր պիր . իսնի Իսրայէլ
օղուլարընա տէաիմ քի՛ հիչ պիր
Թէնին գանընը եէմէյէսինիւ .
ղիւա հէր Թէնին ճանը՝ ծնուն
գանը արը . հէր ծնու եէյէն
հէլաք օլունա :

վէ եէրվէրտէն եա եապան 15
ճըլարտան՝ հէր քիմ քի լէչ եա
ճանալարա գան լարէլէնմիչ եէր ի-
սէ, էալալարընը եայգայա,
հէմ սու իէ եայգանա, վէ ախ-
չամաւէք նափաք օլա, անտէն
փաք օլա : Ամա էյէր եայգա 16
մաղ իսէ, հէմ Թէնին եումաղ
իսէ, ոլ զէման եարամաղըլընը
չէքէ :

ԳԼԳ ԺԸ

վէ Բապպ Մօլէսէն սէօլէ- 1
յիպ տէտի . Իսրայէլ օղուլա- 2
րընա սէօլէյիպ ծնարա տէյս-
սին քի՛ Սլաճընըլ Եճօվա 3
պէն իմ : Օլ տաքին իտլինիլ
Մըլըր տիյարընըն ա՛մէլլնէ կէօ-
րէ էթմէյէսինիլ . վէ պէն սի-
ղի կէթիւրէձէյիմ Բանան տի-
յարընըն ա՛մէլլնէ կէօրէ էթմէ-
յէսինիլ, հէմ ծնարըն գա- 4
նունարը իւղէն եիւրիւմէյէսի-
նիլ : Հիւքմէլընի իճրա էտիպ՝ 5
գանունըլարընը սադլայարընը,
քի ծնար իւղէն եիւրիւմէսինիլ .
Ալաճընըլ Բապպ պէն իմ : Իմ 6

տի գանձարմուք մէ հիւքմէրի
մի սաղաթապանիւղ, քի ծնորդը
իծրտ էտէն առնեմ՝ ծնար իլէ
եաշայաճագ սորը . Բապպ պէն
իմ :

6 Հիւք պիր քիմնէ Թէնի մեղա-
մընտա օլան խըսըմընա՝ ծնուն
ա՛րընը աշմագ իշիւն եազըաշմա

7 յա . Բապպ պէն իմ : Քէնտի
պապանըն ա՛րընը եա անանըն
ա՛րընը աշմայապն . օ ոէնին ա-
նան տըր , ծնուն ա՛րընը աշմա

8 յաթըն : Քէնտի պապանըն գա-
ընսընըն ա՛րընը աշմայապն . աէ

9 նին պապանըն ա՛րըն տըր : Քէն
տի պապանըն գըզը եա անանըն
գըզը օլան գըզ գորընտաշընը
ա՛րընը կէրէք կտէ տաղմուշ
կէրէք Թաշքստա տողմուշ օլ

10 սըն : Քէնտի օղուն գըզընըն եա
գըզըն գըզընըն ա՛րընը՝ ծնարըն
ա՛րընը աշմայապն . զիրա օնա-
րըն ա՛րըն ոէնին նաճառուն տըր :

11 Պապանըն գաղըսը գըզընըն ա՛-
րընը՝ պապանտան տողուպ սէ-
նին գըզըա՛րընտաշըն օլմագ իլէ

12 ծնուն ա՛րընը աշմայապն : Քէն
տի պապանըն գըզ գաթընտաշը-
նըն ա՛րընը աշմայապն . օ՝ սէ
նին պապանըն եազըն խըսըմը

13 տըր . Անանըն գըզ գաթընտա-
շընըն ա՛րընը աշմայապն . զիրա
անանըն եազըն խըսըմը տըր :

14 Քէնտի պապանըն գաթընտաշը-
նըն ա՛րընը աշմայապն , գաթը-
նընա եաթըաշմայապն . օ ոէնին

15 աճառուն գաթըն տըր : Աէնին
կէլնինին ա՛րընը աշմայապն .
օղունուն գաթըն տըր , ծնուն

16 ա՛րընը աշմայապն : Գաթընտա-
շըն գաթընըն ա՛րընը աշմայա-
պն . ոէնին գաթընտաշընըն ա՛-

17 ըր տըր : Պիր գաթընըն՝ հէմ՝ օ
նուն գըզընըն ա՛րընը աշմայա-
պն . ծնուն օղուն գըզընըն եա
գըզը գըզընըն ա՛րընը աշմագ ի .

շիւն ալմայապն . ծնար ծնուն
եազըն խըսըմը տըր . պուն՝ Ֆիւ-
շիւր տըր : Աէն պիր գաթընը՝ 18
գըզ գաթընտաշը իւզըրինէ ալ-
մայապն , քի աաճա սաղ իքէն
օպըրինին ա՛րընը՝ աշմագ իլէ օ .
նուն միւքէստըն էԹմէյէսին :

Աէն նախաքընի էսնանընտա 19
ալընընը գաթընա՛ ա՛րընը աշմա-
ղա եազըաշմայապն : Աէն ճիմա՛ 20

իշիւն քէնտի գծնունուն գաթը-
նը իլէ եաԹմայապն , շէյլէ քի
ծնուն իլէ նախաքընէսին : Զիւր 21

րիյէԹինտէն Մաղըք իշիւն սիւէ-
պէն կէշիւմէյէ վէրմէյէսին , վէ
Ալլահընըն իսմինի մուրտալա-

մայապն . Բապպ պէն իմ : Աէն 22
կըքէք իլէ՝ գաթըն իլէ եաԹար
կիպի եաԹմայապն . պուն իք-

րահիյէԹ տըր : Աէն հիւք պիր 23
հալման իլէ եաԹմա , շէյլէ քի
ծնուն իլէ նախաքընէսին . վէ

պիր գաթըն հալման էսնանըն
տուրուպ՝ ծնուն իլէ շիՖիԼէշմէ-
սին . պուն խապիսիք տըր :

Պունարըն հիւք պիրի իլէ նա 24
փաքընմէյէսինիլ . զիրա ճիւմ-
լէ պունըն իլէ՝ էսնանիւզտէն

գօլաճաղըմ՝ ԹայիՖիւէր նա-
փաքընտիլէր : Աէն օլ տիյար նա 25
փաքընմէք իլէ՝ պէն եաթամաղ-

ըզընըն ծնուն իւզըրինէ տաղաճա-
ղըմ , վէ օլ տիյար՝ աթըրիլէրինի
գուստաճագ տըր : Իմտի սիլ 26

գանունալըմըն վէ հիւքմէրիմի
հըփզ էսիպ՝ պուն մէքըուհուգ-
լարտան հիւք պիրինի էթմէյէսի-

նիլ՝ կէրէք եէրմ կէրէք արանը-
տա միւսաՖիր օլան եապանճը .
Զիրա սիլպէն էվվէլ օլան օլ տիւ 27

յաթըն առնմէրի ճիւմլէ պուն
մէքըուհուգլարըն էթտիլէր , վէ
օլ տիյար նախաքընտիլինիլ 28

տէ՝ սիլպէն էվվէլ օլան Թայի-
Ֆիւէրի գուստուղըն կիպի սիլ-
տէ գուստայա : Զիրա հէր քիւմ 29

քի՛ պուռ մէքրուհլուդարտան պի-
րինի էտէր իսէ, հէման ու էտէն
քիմսէլէր քէնտիլէրին դավը ա-
րարտան հէլաք օլունարար:
30 Իմաի թէնպիհէլէրիմի հըֆղ էտէ-
սինիդ, քի սիզաէն էվէլէ իշէ-
նէն մէքրուհլուդարտան պիւրի-
էթէլէյէսինիդ, վէ օնլար իլէ նա-
փաքլէնմէյէսինիդ: Ալլահընըզ
օրապպ պէն իմ:

ՊԱՊ ԺԹ

1 Ա է օրապպ Մովսէսէ սէյլէ-
2 յիպ սէտի. Կարայէլ օլունարը-
նըն ճիւմէ ճէմաա՛թընա սէյ-
լէյիպ՝ օնլարա սէյէսին. Ա՛-
զիզլէր օլուն, զիյա պէն Ալլա-
հընըզ Ե՛հովա ա՛ղիդ իմ:
3 Հէր քէս՝ աւաղնտան վէ պա-
պարնտան գորգտան, վէ շա-
բաթարըմը կէօզէտէսինիդ: Ալ-
լահընըզ օրապպ պէն իմ:
4 Փաթլարա տօզրու աէօմէ-
յէսինիդ, վէ քէնտիլէրինիզէ
տէզքմէ ալլահլար էափմայարը-
նըզ: Ալլահընըզ օրապպ պէն
իմ:
5 Վ է օրապպ սէլտմէթ գուր-
պանը սունտուղունուդտա, պէյ-
լէ սունտանըզ քի՛ մագպուլ օ-
6 լա. Սունտուղունուզ կիւնտէ՛-
վէ էրթէսի կիւնտէ էէնիլէ. վէ
իւջիւնճիւ կիւնէտէք դալան՝ ա-
7 թէլէլէ էաղըլա: Վ է էյէր պիր
իւճճ՝ իլէ իւջիւնճիւ կիւնտէ էէ-
նիր իսէ, մէքրուհլուդարտա՛-
8 պուլա կէլմէզ: Վ է օնու էէյէն՝
գապաշաթընը չէքէ, զիրա օրապ-
պըն ա՛ղիզ շէյինի մուրտարըլ-
մըջ սըր. վէ օլ քիմսէ գափմըն-
տան հէլաք օլունա:
9 Վ է էէրինիզին պիլինինի պիլ-
տիլինիգաէ՛ սէնին թարընըն քէ-
նարընը թէմաա՛ պիլմէյէսին, վէ
պիլինինին դալան պաշապարընը
10 սէվլըմէյէսին: Վ է պաղընըն

պօղմաընտան դալանը թօփլա-
մայարըն, էանի պաղընտա գա-
լան սաղըմըլը աէվ շիրմէյէ-
սին. օնլարը ֆագիրէ վէ էա-
պանճըյա գոյլէրէսին. Ալլահը-
նըզ օրապպ պէն իմ:

Խըրըզըզ էթմէյէսինիդ, 11
էալան սէյլէմէյէսինիդ, վէ պի-
րի պիրինիլէ ալաթմայարընըզ:
Վ է իսմիմ իլէ էալան էէրէ էէ- 12
մին էթմէյէսինիդ. վէ Ալլահը-
նըն իսմինի մուրտարընտայարըն.
օրապպ պէն իմ. Գօնշունա դուլմ 13
էթմէյէսին, վէ շըր իլէ շէյ
գափմայարըն. սանա իւճըլէթ
իլէ իլէլէյէնին իւճըլէթի՛ սէնին
էանընտա պիր կէճէ սապաշա-
տէք տուրմաըն:

Սաղըրա սէյլմէյէսին, վէ քէօ 14
րին էօնիւնտէ թէօքէլզ դօմա-
յարըն, իլա Ալլահընտան գորգ,
օրապպ պէն իմ:

Շէրաաթտէ նահապըզ էթ- 15
մէյէսին, ֆագիրէ իսմըր էթ-
մէյէսին, վէ քէպալին իսմըր-
նը սայմայարըն. գօնշունու շէ-
րիաթընը ա՛տալէթ իւզլէ կէօ-
րէսին:

Գափմընտա դամազըզ էթ- 16
մէյէ կէզմէյէսին. Գօնշունու
գանընա իրմէյէլէ պաղընտայարըն.
օրապպ պէն իմ: Գարընտաըն 17
տան՝ էիւրէյինտէ իբրա՛ էթմէ-
յէսին. Գօնշունու էլալէթթէ
ազարընտայարըն, վէ օնուն իլին
կիւնա՛ էիւլէլէնմէյէսին: Ի՛ն 18
թիպամ ալմայարըն, վէ գափ-
մընըն օլունարընա քին սաղա-
մայարըն, իլա Գօնշունու քէն-
տին կիպի սէվէսին. օրապպ պէն
իմ:

Գանունարըմը հըֆղ էյլէ 19
յէսինիդ. հայլանըն՝ պիր ճին-
սի պիր զայրի ճինս իլէ չիթթ-
լէշտիրմէյէսին. Թարընտա տի-
լու էքին էքմէյէսին. վէ իւզլէ-
րինէ տիւրլու իսիլէքսէն աօֆան

- 1 մեզ մէջն էս վաղ աւրադասըն :
- 20 Վէ պիր առեմ՝ պիր գարը իլէ եաթըզ ճիմա՝ էտէր իսէ, վէ օ՝ պիր քիմսէյէ նիւանընմը ճա թիւն օլուս՝ պիւթիւն պիւթիւնէ փիտա օլունմասը իսէ, հէմ օ՝ նա ազապղզ վէրիլմէտի իսէ, թէքսիր իճրա օլունա . էօլաիւ ըիւլմէյէլը, զիրա օլ գարը ա :
- 21 զսաղը տէյիւ տիր : Վէ օլ Բիմէ սոլու իլին իապարա ճէմաաթ չատըրնի գափուսունաա՝ սուչ գուրպանը տէյիւ պիր դօչ կէ :
- 22 Թիրէ : Վէ քեահին ծնտան էօ թիւրիւ էթտիյի կիւնահը իլին սուչ դուրպանը դօչու իլէ Բապ պըն հուզուրունաա քէփարէթ էտէ, վէ էթտիյի կիւնահ ծնա ա՝ ֆիլ օլունա :
- 23 Վէ օլ տիյարա վարարընըզ տա, վէ հէր նէ կէծնէ էէնիր մէյ : Վէն ալաճ տիքաիլնիդտէ, օլ տէմ ծնուն մէյլէսինի սիւննէթ սիլ կիսի նաիաթ թուԹասը նըզ : սիլէ իւչ էրլ սիւննէթ :
- 24 սիլ սալլալմէ էէնիլմէյէ : Վէ տէօրտիւնճիւ էրլտա ճիւմէ մէյ վէսի՝ Բապպա թէչէքքիւր իլին
- 25 ա՛ղիլ օլա . Վէ պէչինճիւ էրլտա մէյվէսինի էէյէսինիլ, քի սիլ զին իլին մահուրունու արթըրա . Ալահընըզ Բապպ պէն իմ :
- 26 Էլի գան իլէ պէրապէր եէ մէյէսինիլ . ուլուր կէօղէթմէյէսինիլ . զպպէթի պիլմէյէ
- 27 մուգսյէտ օլմայասընըզ : Պաշը նըզն քէնարընտաթի սաչընը դըրդմայասընըզ, վէ սաղալընն
- 28 քէնարընը պօզմայասըն : Վէ էօ լիւ իլին թէնիլնիլտէ քէրթիլէր էթմէյէսինիլ, հէմ քէնտիլ Էրիլնիլտէ էաղը սամիլալմամ յասընըզ . Բապպ պէն իմ :
- 29 Գըզընը՝ Փահիլէ էթմէք իլէ մուրաարալմայասըն, շէյլէ քի օլ տիյար Փահիլ օլա, հէմ օլ վիլպէթ էարամալըզ իլէ տօլա :

Հարաթըրըմը սաղալաա 30 նըզ, վէ Մադաէսէմէ հիւրմէթ էտէսինիլ . Բապպ պէն իմ :

Սիհիրպաղարա էիւզ վէրմէ 31 յէսինիլ, վէ ըէմմալարա տա նըլմայասընըզ, շէյլէ քի ծնար իլէ նաիաթէնէսինիլ . Ալահը նըզ Բապպ պէն իմ :

Սաշը աղարընը քիմաէ էօնիւն 32 աէն՝ ալաղա գալգասըն, վէ իլա թիյարըն էիւզիւնէ իքրամ էյլէյէսին, վէ Ալահընտան դօր գասըն . Բապպ պէն իմ :

Վէ տիյարընըզաա՝ սիլին իլէ 33 պիր էապանճը միւսաֆիր օլուր իսէ, ծնա զսար էթմէյէսինիլ . Եանընըզաա միւսաֆիր օլան էա 34 պանճը սիլէ՝ էէրլնիլ կիպի օլա, վէ ծնու քէնաիլն կիպի սէվէսին . զիրա սիլ տէ Մըսըր տիյարընտա միւսաֆիր իսիւնիլ . Ալահընըզ Բապպ պէն իմ :

Հէրաաթտա նահագղզ էթ 35 մէյէսինիլ, արչընտա թարթը տա վէ օղէքտէ տաիս : Սիլզին 36 թէրաղընըզ թէմամ՝ Բիլիլէ թաշ լարընըզ թէմամ՝ էֆանըզ թէմամ՝ վէ հին էօլէսիլնիլ թէմամ օլա . սիլի Մըսըր տիյարընտան չըգարան Ալահընըզ Բապպ պէն իմ : Իմաի ճիւմէ 37 գանուրարըմը վէ ճիւմէ հիւքմէլէրիմի սաղալաալընըզ, վէ ծնարըն իճրա էյլէյէսինիլ . Բապպ պէն իմ :

ՊԱՊ Ի

Վէ Բապպ Մուլէսէ սէյլէ 1 յիւ տէտի քի՝ հէմ Խորայէլ օլուրարընա տէյէսին . Խորայէլ օղուրարընտան վէ Խորայէլէ միւսաֆիր օլան էապանճըրա տան՝ հէր քէնտի զիւրիլնէթին . տէն Մուրքա վէրէն քիմաէ էլ պէթթէ էօլաիւրիւնէ . տիյարըն դամըն ծնու թաշար իլէ թաշ

- 3 Լայս : Վէ պէն ու ատէմին իւ-
զէրինէ երզնուիւ տիբիս՝ ծնու
դավմնին արասընտան հէլաք է-
տէճէյիմ . ջին քի Մադաէսէ .
մի նախաքէմէք՝ վէ ա՛ղիզ իմի .
մի մուրաարլամալ իջին քէնտի
զիւրրիւն թինտէն Մադրա վէր .
- 4 միշ ալր : Վէ էյէր աէյարըն
գալմը ու քիմնտէն զիւրրիւն .
թինտէն Մոդրա վէրալինտէ
տիւր վէճէ իւն կէօղէրինի գա-
լիայը տա ծնու էօլտիւրմէզ ի-
սէ , օլտէմ պէն ու քիմնտէն իւ-
զէրինէ՝ հէմ ծնուն խանէսի է-
հալսինին իւզէրինէ երզնուիւ
տիբէճէյիմ , վէ կերէք ծնու կէ-
րէք Մոդրա իւն ֆահլիլէք էթ-
մէք իջին ու քիմնտէն արտըն
ճա ճիւմէ վարանլարը՝ ծնլարըն
դավմը արասընտան հէլաք էտէ .
- 6 ճէյիմ : Հէմ սի՛հրպաղլարըն վէ
րէմնալարըն տալարընճա ֆա-
հլիլէք էթմէք իջին տէօնէն քիլ-
նին իւզէրինէ տախի երզնուիւ
տիբիս՝ ծնու քէնտի գալմնըն
արասընտան հէլաք էտէճէյիմ :
- 7 Իմսի քէնտինիլն ա՛ղիզէյիս՝
ա՛ղիզէր օլուն . զիրա Նաւհը-
8 նըզ Բապու պէն իմ : Վէ գա-
նունլարըն հըֆիզ էալին , վէ սն-
լարը իճրա էյլէյին . սիզն ա՛-
ղիզէյին Բապու պէն իմ :
- 9 Չիրա պապասընա էա անա-
պընա հէր քիմ սէօյէր իսէ , էլ
պէթթէ էօլտիւրիւն . օ պապա-
պընա վէ անասընա սէօյիւշ
տիւր . դանը իւզէրինտէ օլա :
- 10 Վէ պիր քիմնտէն գարըն իւն
հէր քիմ զինա էտէր իսէ , դօն .
շուսունտէ գարըն իւն զինա է-
տէն քիմնտէ՝ զինայը էաէն տէ
գարընա էլպէթթէ էօլտիւրիւ .
- 11 Է : Վէ պիր ատէմ պապասընն
գարըն իւն էաթար իսէ , պա-
պասընն ա՛րըն ալմըն ալըր .
էլպէթթէ իքիսի տէ էօլտիւրիւ-
նէ . դանլարըն իւզէրինտէ օլա :
- 12 Թար իսէ , էլպէթթէ իքիսի տէ
էօլտիւրիւն . խապիսիլէք էթտի-
լէր , գանլարըն իւզէրինտէ օ-
լա : Վէ պիր քիմնտէ կրէք իւն 13
գարըն իւն էաթար կիսի էաթար
իսէ , իքիսի տէ մէքրուհուդ էթ-
տիլէք . էլպէթթէ էօլտիւրիւն-
լէր . դանլարըն իւզէրինտէ օ-
լա : Վէ պիր քիմնտէ պիր գարը- 14
նը հէմ ծնուն անասընը ալըր ի-
սէ , պու՝ ֆիւճիւր օլմադ իւն ,
հէմ ծնու հէմ սնլարըն աթէէէ
էադալար . Թա քի արանընա
ֆիւճիւր օլմայա : Վէ հալան 15
իւն էաթան քիմնտէ՝ էլպէթթէ
էօլտիւրիւն , հալանըն տա տէ-
փէլէյէսինիլ : Վէ օլ գարըն 16
քի՛ հէր հանկը հալանա էադ-
ալար քի ծնուն իւն ջիթթէէ-
կերէք գարըն կերէք հալանը
տէփէլէյէսին . ծնլար էլպէթ-
թէ էօլտիւրիւն . դանլարըն իւ-
զէրինտէ օլա : Վէ պիր քիմ 17
սէ պապասընն գըզը էա անա-
պընն գըզը օլուն գըզ գարընտա-
լընը ալըր իսէ , վէ ծնուն ա՛րը-
նը կէօլիւր իսէ , հէմ գըզ տա օ-
նուն ա՛րըն կէօլիւր իսէ , պու՝
րիւսիվալալ օլմադ իւն , ծնլար՝
գալմնէր իսաղընն կէօղէրի էօ-
նիւնտէ հէլաք օլունալար . օ գըզ
գարընտալընն ա՛րըն ալմըն 18
ալըր . կիւնահընը ջէքէ : Վէ պիր
քիմնտէ հաղընտա օլուն գարըն ի-
լէ էաթալ՝ ծնուն ա՛րընը ա-
չար իսէ , օ ծնուն փունկարընը
աչալ , օլ գարըն տախի քէնտի
գանընն փունկարընը ալմըն
ալըր , իքիսի տէ դավմնէրինին ա-
րասընտան հէլաք օլունալար :
Վէ անանըն գըզ գարընտալը- 19
նըն էա պապանըն գըզ գարըն-
տալընն ա՛րըն ալմայալըն ,
զիրա քէնտի էադն լըսընընն
ա՛րընը աչար . ծնլար էարամադ-
լընըն ջէքէլէր : Վէ պիր քիմ 20

ոէ՝ ա՛մուճաւորնն՝ դարը ը իւն
եաթար իսէ՝, ա՛մուճաւորնն ա՛-
բընը աշխշ աւր . ծնար կիւ-
նարարընը չէքէլէր . եվասարդ
21 էօլէլէր : Աէ պիւր քիմնէ քէն-
սի դարընտաշընն գարըսըն ա-
լըր իսէ , պո՛ւ մուրտըրդ աւր .
օ՛ դարընտաշընն ա՛րընը աշար .
եվասարդ օլաւար :

22 Խմտի ճիւմէ գանուկարըմը
վէ ճիւմէն հիւքվէրիմի հըֆիլ
էտէսինիլ , վէ օնարը իճրա էյ-
լէյէսինիլ , թա քի պէնիմ՝ օն
սա ապքին օլասընըդ տէյիւ՝ սի-
ղի կէօթիւրէճէյիմ՝ սիյար սիղի

23 գուսմայա : Աէ՛ էօնիւնիւզսինն
սիւրէճէյիմ թայիֆէլէրին գա-
նուկարընճաւ էիւրիւմէյէսինիլ .
զիւրա ճիւմէն պու շէյլէրի օնար
լէմտի , վէ պէն օնարտան նէֆ

24 ըէթ էյլէֆիս : Աէ սիզէ տէտիմ
քի՛ Օնարընն էնրինի գաւլմ է-
տէսինիլ , վէ պէն օնու՝ օլ սիւտ
վէ պալ ադան տիյարը սիզէ
միւլք իշինն վէրէճէյիմ՝ սիզի
գաւլմարտան այլրան Ալասը-

25 նըզ Բապպ պէն իմ : Խմտի սիզ
փաք իւն նափաք հայվանարըն
արասընտա՝ հէմ՝ նափաք իւն
փաք գուշարընն արասընտա ա-
յլրա էտէսինիլ . վէ նափաք
թուլթաւորընը տէյիւ այլրա-
ղըմ հայվանար իւն վէ գուշար
իւն հէմ էէրան ճիւմէն սիւր-
թիւնէլէրի իւն ճանարընըղմէք .

26 բուհ էթմէյէսինիլ : Աէ պանա
աղիլըր օլուն՝ զիւրա պէն Բապպ
աղիլ իմ , վէ սիզի գաւլմար-
տան այլը ալմ քի՛ պէնիմ օլա-
սընըդ :

27 Աէ սիհիրպազ եա ըէմմալ օ-
լան՝ էրքէք օլուն գարը օլուն՝
էլպէթթէ էօլտիւ իւլէ . օնարը
թաւար իւն թաշարալար . գան
լարը իւլէրէլէրինտէ օլուն :

ԴԱՊ ԻԱ

1 Աէ Բապպ Մովսէսն տէտի .
Ահարոն օղուլըր քեահինլէրէ
սէջլէյիւ օնարա տէ քի՛ Գիւ
քէահին գաւլմընտա հօլիւ իշինն
նափաքլէնմէսին : Ամա՛ օնուն
2 ագրապար օլան էաղըն իւլըմը
իշինն՝ էա՛նի անաւը վէ պապար
վէ օլուն վէ դըզը վէ դարընտա՝
3 շը իշինն , վէ ագրապար օլան՝
գօճայա վարմամը ապքիւրէ գըզ
դարընտաշը իշինն նափաքլէնտէ
ճայիլ տիւր . գաւլմընտա ըէյիւ
4 օլմֆ իւն՝ նափաքլէնմէսին , շէջ-
լէ քի՛ քէնսիսինն մուրտարա-
յա : Գաշարընտա նիշան էէրի
էօլմայալար , վէ սագալարընն
քէնարընը թաշ էթմէյէլէր .
5 հէմ՝ թէնլէրինտէ քէրթիւրէր
քէրթմէյէլէր : Քէնսիսինն Ալ-
6 լահընա աղիլ օլար , վէ քէն
սիլէրինն Ալահընն իսմինն
մուրտարաւայալար . զիւրա Բապ-
պըն պէն էթմէ գուրպանարընը՝ քէն
սիլէրին Ալահընն էթմէյիլին
սունան օնար աւր . իմտի աղիլ
7 օլար : Յա՛հիլէ՛ եա մուրտար
դարը ալմայալար , վէ գօճաւոր-
տան պօշանմըզ դարը ալմայա-
լար . զիւրա քէահին՝ Ալահընա
աղիլ տիւր : Խմտի օնու աղիլ
8 յէսինն . զիւրա սէնին Ալահընն
էթմէյինն սունան օ տուր . օ՛ սա
նա աղիլ օլա . չիւն քի՛ պէն սի-
ղի աղիլէյէն Բապպ՝ աղիլ իմ՝
9 Աէ քեահին օլան քիմնէնի գը-
ղը Ֆահիլէլք էթմէք իւն մուր-
տարանըր իսէ , պապարընը
մուրտարար . օ՛ լաթիլէ եաղը-
լա :

10 Աէ օնուն գարընտաշարըն
տան՝ պաշը իւլէրինն մէսինն եա
ղը տէգիւլմիւլ՝ վէ լիպարըր
կիւմէյէ նապ օլունմուշ պէօ .
յիւք քէահին՝ պաշընը ալմայա ,
վէ էափալընը երրթմայա .

- 11 Վէ հիջ պիր էօլիւշ քիմսնին
եաննա վարմայա . պապասը
եա անասը իջին պիէ նափաք .
- 12 Լէնմէյէ . Վէ Մագսէսէսէն չըգ-
մայա , հէմ Ալլահնըն Մագսէ-
սէսին մուրտարլամայա . զիրա
քէնտի Ալլահնըն նասալ մէս .
հինին եալը իւզէրինտէ տիր .
- 13 Բապպ պէն իմ : Վէ օ՝ դարըը
14 նը պաքիրէ քէն ալա . Տուլ եա
պօշանմըլ եա մուրտար ղինա .
քեար օլան դարըլը ալմայա . ան
ճագ դարը իջին դավմնտան
- 15 պիր պաքիրէ ալա : Վէ գավմն
տա զիւրքէնթինի մուրտարլա-
մայա . զիրա օնու աղիզէյէն
Բապպ պէն իմ :
- 16 Վէ Բապպ Մովսէսէ սէօյէ .
- 17 յիպ տէտի քի՝ Ահարոնա սէօյ .
լէյիպ տէյէսին . Սէնին զիւր-
քիւնթինտէն սնլարն տէվլէրին .
ճէ՝ իւզէրինտէ ալըպը օլան քիմ
սէ Ալլահնըն էքմէյինի թագ .
- 18 րիպ էթմէյէ եագլալմայա : Զի-
րա հիջ պիր իւզէրինտէ ալըպը
օլան քիմսէ եագլալմամը տըր .
- 19 քէօր եա թօփալ՝ եա պուրնու
եասը՝ եա պուրնու պէօյիւք քիմ
սէ , եա այալը դըրըդ եա էլի
- 20 գըրըգ օլան քիմսէ , եա գան .
պուր եա ճիւճէ եա կէօղիւնտէ
լէքէսի օլան՝ եա ուլուղլու եա
թէմրէկիլի եա դասըլը եարըդ
- 21 օլան քիմսէ , եանի քեահին Ա-
հարոնու զիւրքէնթինտէն իւ-
զէրինտէ պիր կէօնա ալըպը օ-
լան քիմսէ Բապպըն աթէշ գուր
պանլարլըն սունմալա եագլալ-
մայա . օնուն ալըպը վար . Ալ-
լահնըն էքմէյինի սունմալա
- 22 եագլալմայա : Կէրէք աղիզլէր
աղիզլնտէն կէրէք աղիզլէրտէն
- 23 Ալլահնըն էքմէյինի եէյէ , ան
ճագ փէրտէյէ կիրմէյէ , վէ
մէղպահա եագլալմայա . զիրա
ալըպը վար , վէ Մագսէսէսի
մուրտարլամայա . չիւն քի օնլա .

ըլ աղիզլէյէն Բապպ պէն իմ :
Վէ Մովսէս՝ Ահարոն իլէ օղուլ . 24
լարընա հէմ ճիւմէ իսրայէլ օ-
ղուլարընա պա նէսնէլէրի սէօյ .
լէտի :

ՊԱՊ ԻԲ

Վէ Բապպ Մովսէսէ սէօյէ . 1
յիպ տէտի . Ահարոնա վէ օղուլ 2
լարընա սէօյէ քի՝ իսրայէլ օ-
ղուլարընն աղիզ նէսնէլէրին .
տէն կէրի տուրալար . վէ օնլա .
ըն պանա թագափաէ թտիլ՝ նէս
նէլէրտէ աղիզ իսմիմի մուր-
տարլամայալար . Բապպ պէն իմ :
Օնլարա տէ քի՝ ճիւմէ զիւրքի- 3
յէթինիտէն տէվլէրինիլճէ՝
հէր քիմ նափաքըլը իւզէրինտէ
իքէն իսրայէլ օղուլարընն Բապ-
պա թագափա էթտիլլէրի աղիզ
նէսնէլէրէ եագլալը իսէ , օլ
քիմսէ հուղուրումտան հէլըք օ
լունա . Բապպ պէն իմ : Պիր քիմ 4
սէ Ահարոնու զիւրքիւնթինտէն
օլուպ ճիւտամը եա սէյէլանլը
օլուր իսէ , աղիզ նէսնէլէրտէն
եէմէյէ , թա փաքլէինճէյէ .
տէք . վէ էօլիւտէն հէր պիր նա
փաքլէնմիշէ տօգանան՝ եա քէն
տինտէն ճիմա՝ նէֆիս չըգմըլ 5
քիմսէ , եա օնու նափաք էտէն
հէր սիւրթիւնէն հայլանա տօգա-
նան քիմսէ՝ եա օնու նափաք է-
տէն հէր նէ կէօնէ նափաքըլքտէ
օլան ատէմէ , պուրնլարա տօգա- 6
նան քիմսէ՝ ախամատէք նա-
փաք օլա . վէ թէնիլի սու իլէ
եայգամայընճա՝ աղիզ նէսնէ-
լէրտէն եէմէյէ : Վէ կիւնէլ պա- 7
թընճա փաք օլա , անտէն սոնկ-
րա աղիզ նէսնէլէրտէն եէյէ .
զիրա օնուն էքմէյի տիր : Օ՝ հօլ 8
միւշ եա ճանալարտան փարէ-
լէնմիլի եէմէյէ , շէյլէ քի օնուն
իլէ նափաքլէնէ . Բապպ պէն
իմ : Վէ թանղըմաթըմը կէօղէ 9

- տէլէր քի՛ անտէն էօթիւրիւ կիւ
նահ եիւքէնմէյէլէր , վէ սնու
մուրտարաւաղարը իշին էօլ
մէյէլէր . սնլարը ա՛ղիղէյէն
Բապպ պէն իմ :
- 10 Վէ հիւ պիր քի՛նէպի՛ ա՛ղիղ
նէսնէտէն եէմէյէ . քեահինին
միւսաֆիրի վէ հանաշմասը ա՛
ղիղ նէսնէտէն եէմէյէ : Ամմա
քեահինին աղէսի իլէ սաթըն
աւարը քիմնէ՛ հէմ էվնտէ սօ
ղան՝ ծնտան եէսին . սնլար սնուէ :
- 11 Թաա՛մընտան եէյէլէր : Վէ
քեահինին ոլըը պիր էճնէպի
քիմնէ իւ էվնիլ իսէ , օ՛ ա՛
մա քեահինին գըրը տուէ եա
պօլանմըլ օլուպ՝ զիւրրիւթի
հօլ իսէ , պապասընն էվնէ
սէսնտիւրիւ զէման , գըղլըղն
տա կիպի պապասընն էքմէյին
տէն եէյէ . ամմա հիւ պիր էճ
նէպի ծնտան եէմէյէ :
- 14 Վէ էյէր պիր քիմնէ պիլմէղ
լիլ իլէ ա՛ղիղ նէսնէտէն եէր ի
սէ , ծնուն իւղէրինէ պէշտէ պիր
գաթըլա՛ ա՛ղիղ նէսնէ իլէ քեա
- 15 հինէ վէրէ : Վէ Խարայէլ օլու
լարընն Բապպ սունտուգլարը
ա՛ղիղ նէսնէլէրինի մուրտարա
մայալար . Վէ սնլարըն ա՛ղիղ
նէսնէլէրինի եէմէք իլէ քէնտի
լէրինէ գապահաթ պէշտը եիւք
լէթմէյէլէր . զիւր սնլարը ա՛
ղիղէյէն Բապպ պէն իմ :
- 17 Վէ Բապպ Մուլսէսէ սէջլէ
18 յիպ տէտի . Աճարոնս վէ ծնուն
օլուլարընս վէ Ճիւմէ Խարայէլ
օլուլարընս սէջլէ յիպ՝ սնլարս
տէյէսին . Խարայէլ էվնտէն եա
Խարայէտէ օլուն հապանճըլար
տան պիր քիմնէ պիւթիւն հան
մա տէյիւ Բապպ սունտուգ
լարը Ճիւմէ ասադլարը իլէն վէ
Ճիւմէ իրատէթ փէշէլէրի ի
շին գուրպանըը սունտար իսէ ,
- 19 սիղն իշին գապուլ օլունմաղա՛

էօքիւղէրտէն՝ գօյունլարտան՝ եա
քէշլէրտէն ա՛լուպըլ էրքէք ա
նա : Հիւ պիր ալըպըլ օլանը 20
սունմայասընը . զիր սիղն ի
շին գապուլ օլունմաղ : Վէ ա . 21
տապ էտա էթմէք իշին՝ եա ի
րատէթ փէշէլէ իշին՝ պիր քիմ
նէ էօքիւղէրտէն եա գօյունլար
տան Բապպ սնլամէթ գուր
պանը սունտար իսէ , օ՛ ա՛լուպըլ
օլա , Թա քի գապուլ օլունա .
ասլա սնտա պիր ա՛լուպ օլունա .
Գէօր եա պիր էտէ գըրըլ եա 22
սադսթ եա չըպանը եա ուլուղ
լու եա Թէմրէկիլ յանլարտուն
Բապպ սունմայասընը . վէ
պունլարտան Բապպ աթէշ
գուրպանը իշին մէգպահն իւ
ղէրինէ գօմայասընը : Վէ ալ . 23
Թըգ եա էքսիք ա՛լուլ պուրպը
եա գօյունտէ՛ սնու իրատէթ գուր
պանը իշին ա՛րղ էթմէն՝ օլուր .
լըքին օ՛ ստաղ իշին գապուլ
օլունմաղ : Խայէսի էղիլիշ եա 24
տէջիլվիշ եա գօմարըլմըլ եա
քէսիլվիշ օլանը՝ Բապպ սուն
մայասընը . վէ վիլայիթիլտէ
պանա էթմէյէսինիլ : Վէ ճիւմ . 25
լէ պունլարտան Ալահընըղն
էքմէյինի՛ եապանը քիմնէին
էլի իլէ սունմայասընը . զիրս
սնլարտա՛ սնլարն ֆէստար վար ,
սնլարտա ալըպ վար . սնլար սիղն
իշին գապուլ օլունմաղ :

Վէ Բապպ Մուլսէսէ սէջլէ 26
յիպ տէտի . Սըղըր եա գօյուն 27
եա քէշի տօղունճա՛ եէտի կիւն
անսորնն եանընտա օլա . վէ սէ
քիղինճի կիւնտէ՛ հէմ՝ ծնտան
սնկրա Բապպ աթէշ գուրպա
նը իշին մապուլ օլուր : Վէ 28
սըղըր հէմ գօյունտէ՛ սնու վէ
եա վրուսունու պիր կիւնտէ պօ
ղաղամայասընը :

Վէ Բապպ չիւքը գուրպանը 29
սունտուլունուղտա՛ պէօյլէ սու
նասընը , քի սիղն իշին

- 30 դապարւ զոմնա . Յ՝ հէման օլ
կիւնտէ եկնիլէ , ճնտան սասար
հասեք արբաւնյապնըղ . Բապպ
պէն իմ :
- 31 Իմաի Էմբէրիմի հըմփղ էտէ
տինիղ , վէ օնարը իճրա էյէյէ
32 սինիք . Բապպ պէն իմ : Վէ ա՛ւ
զիզ իսմիմի մուրաղըղմայրաւը
նըղ . քի պէն՝ Իսրայէլ յօղուղա
րընըն սրասընտա ազլիպէնէյիմ
սիգի ա՛ղիղէյէն Բապպ պէն իմ :
- 33 Քի Մըսըր տկարընտան չըգար
սըմ . Բապպ պէն իմ :

ՊԼԵՂ ԻԳ

- 1 Վէ Բապպ Մովսէսէ սեցլէ
2 յիպ աէտի քի՛ իսրայէլ օղու
լարնա սեցլէյիպ օնարա աէ
յէսինա Վիւղ ճէմիյէթ չաղը
րաճաղընըղ Բապպնի պարրամ
լարը՝ էանի պէնիմ պայրամա
3 րըմ պուղար սոր . Վլթը կիւն
իշ իշէնէ , վէ եէտինճի կիւն
րաճաթըն շարնաթ . աղիղ ճէ
միյէթ տիր . հիջ աիր իշ իշէ
մէյէթ տիր . ճէմիյ մէքեանըա
րընըղտա Բապպա շաբաթ սոր :
4 Վէմիմիմնաէ ա՛ղիղ ճէմիյէթ
չաղըրաճաղընըղ Բապպնի պրայ
5 րամլարը պրայլար սոր . Իվվէ
քի ոյտա՛նյնն աէօրաթինճիւ
իւնիւնտէ տինչաթ իսթիւ Բապ
6 պա պասեք տիր : Վէ պու այրն
նա պէշինճի կիւնիւնտէ Բապպ
7 տաւաթըղ պայրամա սոր . եէ
տի կիւն խամուրուղէ եէյէսի
8 նիղ : Նվվէլէ կիւնտէ սիզլն ա՛
ղիղ ճէմիյէթ ինիղ օղա . հիջ
9 խըղմէթ եմիւթաթ իշ իշէմէ
10 յէտինիղ Վէ եէտի կիւն Բապ
պա տէթէճըրպանը սուսար
նըղ . եէտինճի կիւնտէ ա՛ղիղ ճէ
միյէթ օղա ղ հիջ խըղմէթ եմիւ
11 թաւիլ իշալիլմէյէտինիղ
12 Վէ Բապպ Մովսէսէ սեցլէ

- յիպ աէտի քի՛ իսրայէլ օղու 10
լարնա սեցլէյիպ օնարա աէ .
Նիղէ վէրէճէյիմ ախարա կիր
տինիւնտէ՝ վէ օնուն չիլլիլինի
պիշաթիւնիլաէ , պիշինիլիլն
Թաղթիմա տէմէտինի քիա
հինգ կէթիրկինիղ Վէ պու 11
աէմէտի Բապպնի հոգըրու
տա սաղըյա ղ քի սիզլն իշիւն
դապուղ օղապա . քեաթիլ օնու
շարաթըն իթիթէսի կիւնիւնտէ
սաղըյա : Վէ տէմէտի սաղըյա 12
ղնըղ կիւնտէ՝ Բապպա աիր
թիւն էանմա իշիւն պիր ելըըղ
պիր այրպարը գուղու սուսար
նըղ : Վէ ճնուն էքմէք փէշէշէ 13
հաղ իլէ Խօղըւլմուշ իքի իւշ
սիմա զէնդ օղա ղ փօշ գօգու ի
շիւն Բապպա աթէշ պուրպանը
սոր . վէ օնուն շէրաթիլ փէշէ
շէ պիր շէյէթ հին շարնա օղա :
Վէ լաճընըղա դաւապանը հէ 14
ման օլ սուսաճաղընըղ կիւնէ
տէք՝ էքմէք եա գալլուրուշ
պուղապ եա թաղէ պաղաղար
եէմէյէտինիղ . ճէմիլըրինիլճէ
ճէմիյ մէպեանըարընըղտա պ
էպէտի դանուն օղա :
15 Վէ շաբաթըն էրթէմիլպէն՝
սաղաւանըն տէմէտինի կէթիր
տինիւնտէ կիւնտէն քէտինիլ
թէմաթ եէտի հաթիթա սոյա
սընըղ . Թա էէտինճի շաբաթըն 16
էրթէտինէտէք էլլի կիւն սոյա
սընըղ . վէ Բապպպէտէնի էքմէք
փէշէշէ սուսարընըղ : Վէա 17
քէաթըրընըղտան սաղաւան փէշ
քէշէ իշիլլիլ էքմէք կէթիրէ
սինիղ . քի միլլէթիլ իւշ սի
մա սուսաթընտան սարապ մայրը
փիլլիլ օղար . պա՛ Բապպա
իք մաճաթըն հէտինի տիր : Վէ 18
էքմէք իլէ պէրապէր պիրէր ելը
լա այրպարը եէտի գուղու հիջ
պիր ինէք էաթընտա պուղա վէ
իքի գօշ սուսարընըղ . պաւսաթ
էքմէք փէշէշէլէ իլլ վէշէրաթ

փնէքէքէքն ինէ Բապայա պիւ-
 թիւն Լանմա խոշ գոգու ինչն
 Բապայա աթէշ գուրպանը ալը :
 19 Հիմ կիւնտ՝ գուրպանը ինչն
 քնէքէքէքն պիր էլքէճ՝ վէ սե-
 լա Աճ գուրպանը ինչն պիրէր
 երլըդ իքի գուրու ալը էտե-
 20 սինիլ : Վէ քեաճին ծնրալը ինչ
 մաճսուուն էքմէյի ինչ սալու-
 մա փէշքէշ ինչն իքի գուրու-
 լար ինչ Բապպն չուգուրուտա
 սալույա . ծնրալ քեաճին ինչն
 21 Բապպա ալըդ օլա : Վէ Հիման
 օլ կիւնտէ չաղբրաւընը քի-
 սիլէ ալըդ ճւմիյէթ օլա . հիւ
 պիր խըղմէթէ մլւթալիդ իշ իշ
 լէմէյսինիլ . աղվըլէրինիլճէ
 ճէմիյ մէպնտնլըրըրաւա պա-
 էպէտի գանուուն օլա :
 22 Վէ սիւրաընըն պիլնինի
 պիլալինիլտե՝ ալըտինիլ զէման
 թարալըն քննարըն թէմալն
 աիւէյսինիլ , վէ պիլնինիլն գա-
 լան պաշաղըրըն աղվըլէրիյէ-
 սին . ծնրալ լիպգիլտէ վէ եա-
 պանճընա գոլվէրէսին . Ալաճը
 շըլ Բապպ ալն իմ :
 23 Վէ Բապպ Մովէնէ սէյլէ-
 24 յիպ աէտի քի՝ Նորայէլ օլուլ
 լարընա սէյլէյիպ աէ . Եէտին
 ճի այտա՝ այլն էվվէքի կիւնտ-
 տէ սիլէ ալըլ րաճաթ կիւնիւ-
 պօրու սէտաւընըն զիքի՝ ալըլ
 25 ճէմիյէթ օլա : խըղմէթէ միւ-
 թալիդ հիւ պիր իշ իշլէմէյսինիլ
 ինչ , ինչ Բապպա աթէշ գուր-
 պանը ստնտաւընը :
 26 Հիմ Բապպ Մովէնէ սէյլէ-
 27 յիպ աէտի՝ Պունտան մաճա
 պու եէտինճի այլն ծնունճու
 կիւնտէ քէֆարէթլըրին կիւ-
 նիւ օլմադ ինչ սիլէ ալըլ ճէ-
 միյէթ օլա . վէ ճաւաղըրըրա
 ճէֆա էտալինիլ , հիմ Բապպա
 աթէշ գուրպանը ստնտաւընը :
 28 Վէ Հիման պու կիւնտէ հիւպիր
 իշ իշլէմէյսինիլ . զիրա Ալա-

ճընըլ Բապպն հուզըրուտա
 սիլտէն էօթիւրիւ քէֆարէթ
 էթմէք ինչն՝ պու քէֆարէթ
 կիւնիւ սիլը : Զիրա Հիման օլ
 29 կիւնտէ հիւ քէնոնէ ճէֆա
 էթմէյէն քիման գալվընտան հի-
 լաք օլունա : Վէ Հիման օլ կիւն
 30 տէ հիւ քիմ քի՝ ապա պիր իշ
 իշլէր իտէ , գալվընըն արասըն
 տան օլ քիմանէյի հիւք էտէճէ-
 յիմ : հիւ պիր իշ իշլէմէյսինիլ
 31 Նիւ . աղվըլէրինիլճէ ճէմիյ մէա
 քեանաղըրըրաւա պաճէպէտի
 դանուուն օլա : Պու սիլըլաթ
 32 շաթաթը ալը , վէ ճաւաղըրըրա
 ճէֆա էտէսինիլ . այլն աօղու
 զունճու կիւնտէ ալըլաթմիտա շա-
 լաթընըր պիր ախալամանաօպիր
 ախալամաթէ թութաթըրըլ :
 Վէ Բապպ Մովէնէ սէյլէ-
 33 յիպ աէտի քի՝ Նորայէլ օլուլ
 լարընա սէյլէյիպ ալըլէսին .
 34 Պու եէտինճի այլն սնալէլնճի
 կիւնիւտէ Բապպա եէտի կիւն
 չաւաղը պալաթը օլա : Էվվէքի
 35 կիւնտէ ալըլ ճէմիյէթ օլա . հիւ
 պիր խըղմէթէ միւթալիդ իշ
 26 իշլէմէյսինիլ : Եէտի կիւն Բապ-
 պա աթէշ գուրպանը ստնտաւը-
 նըլ . վէ սէքիլնճի կիւն սիլէ
 ալըլ ճէմիյէթ օլա , վէ Բապ-
 պա աթէշ գուրպանը ստնտաւը-
 նըլ . պու պալաթմ կիւնիւ տիւր-
 37 հիւ պիր խըղմէթէ միւթալիդ
 իշ իշլէմէյսինիլ : Բապպն
 սիլըրաթըր պունաթը ալը , քի
 ծնրաթու Բապպա աթէշ գուր-
 պանը՝ պիւթիւն էանմա՝ վէ էք-
 մէք փէշքէշ գուրպան՝ վէ ճէր-
 պէթ փէշքէշլէրին հիւ կիւնտէ
 իլթիլու էտէնի ստնտաթ ինչն
 ալըլ ճէմիյէթ չաղբրաւըրա
 38 ինչ : Բապպն շաթաթըրնտան
 մաճա վէ հիւպիլէրինիլտէն
 մաճա վէ ճիւմէ չաւաղըրը-
 նըրաւա մաճա վէ ճիւմէ Բապ-
 պա վէրէմէյիլ իլ իրատէթու

- 39 փէջքէլքրինդտէն մա'տա : Հէմ' տէ եւտինձի այլնն օնպէջինձի կիւնինւտէ՝ եէրին մասսուլունու տէվլքրախրինգտէ՝ Բապպըն ապ. րամընը եէտի կիւնն հըֆը կտէ. սինիդ . էվվէլքի կիւնտէ շաբաթ՝ հէմ' սէքրիլինձի կիւնտէ շաբաթ
- 40 օլա : Վէ էվվէլքի կիւնտէ քէն. սիւլքրինիլէ կիւզէլ սղաձ մէյ. վէսի խուրմա տալարը՝ վէ սըգ հափրազը տղաձ տալարը՝ վէ տէրէ սէջիւտէրի ալտսընըդ . վէ Ալլահընը Բապպըն էօնիւն. տէ եէտի կիւնն շաղ օլաընըդ :
- 41 Վէ պու պայրամը Բապպա եը. տա եէտի կիւնն հըֆը կտէսինիլ. տէվլքրինիլքէ՝ էպէտի գանուն իւզրէ՝ օնու եէտինձի այտա է.
- 42 տէսինիլ : Եէտի կիւնն չաաըր. լարտա օթուրաընըդ . Իսրայէլ տէ ճիւմէ՝ եէրլլ օլանլար՝ չա.
- 43 աըրլարտա օթուրալար . Թա քի զիւրլիէթինիլ սիլէլէր քի՝ Իս. րայէլ օլուլարընը Մըսըր ախա. րընտան չըգարաղըմտա , օնւա րը չասըրլարտա օթուրթաուամ .
- 44 Ալլահընը Բապպ պէն իմ' Վէ Մովսէս Բապպըն ապրամալը. նը Իսրայէլ օլուլարընա իապէր վէրտի :

ՊԱՊ ԻԴ

- 1 Սէ Բապպ Մովսէսն սէջլէ
- 2 յիպ աէտի . Իսրայէլ օլուլա. րընա Թէնպիէ հյլէ քի՝ սանա այաընըդ իչիւն սիւզմէ սաֆի զէլթուն եաղը կէթիլէլէր . քի
- 3 տայիմա գանաիլ եանա : Ահա. րոն ճէմաաթ չաաըրընտա՝ շէ. հատիթ փէրտէսինին տիշարը. սընտա՝ օնու տայիմա ախշամ. տան սապահատէք Բապպըն հու. զուրուտա Թէրթիպ կտէ . պու. տէվլքրինիլքէ՝ էպէտի գա.
- 4 նուն օլա : Գանաիլքի փաք շամ' տանըն իւզրիլտէ՝ տա.

յիմա Բապպըն հուզուրուտա Թէրթիպ կտէ :

Վէ սիմիա ունու ալըպ' օնտանն 5
օնիքի փիտէ փիշիլէսին . հէր պիր փիտէ իքիշէր իւշուտէն օլա : Վէ օնլարը Բապպըն հուզու. 6
րուտա փաք սօֆրանըն իւզը. րիւտէ իքի սըրապա գոյաաըն , հէր սիլը սըրապա ալթըշար օլա : Վէ էէր սըրապըն իւզըրիւտէ տա. 7
ֆի քիւնլիէք գոյաաըն , քի էք. մէքտէ Բապպա աթէշ գուրպա. նը զիքրի իչիւն օլա : Օնլարը 8
Իսրայէլ օլուլարընըն Թարա. ֆընտան էպէտի ահտ իւզլէ՝ հէր շաբաթ կիւնիւտէ տայիմա Բապպըն հուզուրուտա Թէր. 9
Թիպ կտէ : Վէ Ահարոնտան իլէ օլուլարընըն օլա , վէ օնու ա. 10
զիլ մահալաէ եէյլէլէր . զիւրա պու՝ Բապպըն աթէշ գուրպա. լարընտան օնա էպէտի գանուն իւզլէ ա'զիլէր ա'զիլէր սիր :

Վէ Իսրայէլ օլուլարընըն ա. 10
րաընտա չըգմըշ պիր Իսրայէլ. քի գարընըն օլուլա վար խի , քի օնուն պապասը Մըսըրը իտի . վէ օլ Իսրայէլի գարընըն օլուլա իլէ պիր Իսրայէլի քիման օր. տուտա չէքիշտիլէր : Վէ օլ Իս. 11
րայէլի գարընըն օլուլա Բապպըն իսմինէ քիւֆր էսիպ սէջտիւ . իմաի օնու Մովսէսն կէօթիւր. տիւլէր . վէ օնուն անասընըն ա. 12
աը՝ Իան սըպլթնտան Իպքրի. նին գըղը՝ Սաղօլթ իսի : Վէ օ. նու հապսա գաաուլար , Թա Բապ. 13
պըն էմրի օնլարա մալիւմ օրուն. ճէյլտէք : Վէ Բապպ Մովսէսն սէջլէյիպ տէտի . Օլ սէյլէն 14
քիմանյի օրտուտան տիշարը չը. գար , վէ ճիւմէ իշտէնլէր էլլէ. րինի օնուն պաղը իւզըրինէ գո. յարար , վէ ճիւմէ ճէմաաթ օ. 15
նու Թաղայա : Վէ Իսրայէլ օ. զուլարընա սէջլէյիպ տէյլ. սին . հէր քիմ' քի՝ քէնտի Ալ.

լոճընա սէջեր իսէ, կիւնահընը
16 չէքէ : Վէ Բապպըն իսմինէ
քիւֆը հտէն՝ կլպէթթէ էօլտիւ-
րիւլէ . ծնու ճիւմլէ ճէմասթ
էլպէթթէ թաղայա, էապանձը
օլտուն եէրլս օլտուն՝ Բապպն իս-
մինէ քիւֆը էթաթիյի թագաթի-
տէ էօլտիւրիւլէ :

17 Վէ հէր քիմի օլտըր իսէ օլ-
տուն՝ պիր առէմի վոբրուպ էօլ-
տիւրէնէ քիմանէ էլպէթթէ էօլ-

18 տիւրիւլէ : Վէ պիր հայվան վո-
բուպ էօլտիւրէն՝ հայվան եէրի-

19 նէ հայվան էօտէյէ : Վէ պիր
քիմանէ դնուսուսուս սագաթ է-
տէր իսէ, ծն սա հէման էթ-

20 տիյի էիպի օլտուն . Սընըգ եէ-
րինէ սընըգ՝ կէօզ եէրինէ կէօզ՝
տիշ եէրինէ տիշ՝ ծնա սա հէ-
ման պիր առէմէ էթտիյի սա-

21 գաթթըգ կիպի օլտուն : Իմտի
հայվան վոբուպ էօլտիւրէն՝ օ-
նու էօտէյէ, վէ առէմ վոբուպ

22 էօլտիւրէն էօլտիւրիւլէ : Շէրի-
աթընըգ պիր օլա, էապանձըյա
նիճէ իսէ եէրլսյի տէ պէջլէ օ-
լա . զիրա Ալահընըգ Բապպ
պէն իմ :

23 Վէ Մովսէս Իսրայէլ օղու-
լարնա սէջլէտի, վէ օլ սէջէն
քիմանէյի օրոտուտան տիշարը ջը-
գարաղար, վէ ծնու թաշ իլէ
թաղաաղար . վէ Իսրայէլ օ-
ղուլարը՝ Բապպն Մովսէսէ էմր
էթաթիյի կիպի էյլէտիլէր :

ՊԱՊ ԻՆ

- 1 Վէ Բապպ Մովսէսէ Սինա
- 2 աալընտա սէջլէյիպ տէտի . Իս-
րայէլ օղուլարնա սէջլէյիպ
օնլարա տէյեսին . Պէն սիղէ վէ
լէճէյիմ ախարա կիրաթիլնիզ
տէ օլ տիյար Բապպա շաբաթ
3 թութաուն : Թաղընը ալթը երլ
էքէսին, վէ պաղընը ալթը երլ
պուտայաաղն, հէմ ծնուն մահ-

սուլունու տէվլիքէսին : Ամնա 4
էէաթինձի եղտա՝ եէր իչիւն րա-
հաթ շաբաթը՝ էաթի Բապպա
շաբաթ օլա . Թարլսնը էքմէյէ-
սին, վէ պաղընը պուտայաա-
աղն . Պիլինինտէն՝ քէնտիսին 5
պիթէնի պիլէմէյեսին, վէ պու-
տամաղընն պաղն իւզլումլէրի-
նի տէվլիքմէյեսին . եէրէ րա-
հաթ երլ օլա : Վէ սիղէ թա- 6
աթ իչիւն եէրին շաբաթը օլա,
հէմ սանա վէ գուշունա վէ իա-
լայըլընա՝ հէմ էանաշմանա վէ
էանընտա միւսաթիլ օլան էա-
պանձընա . Վէ տափաղարնա 7
հէմ սէնին տիյարնաաղն օլան հայ-
վանլարա ծնուն ճիւմլէ մահու-
լաթը թաաթ իչիւն օլա :

Վէ քէնտիսին եէաթի հաթթա 8
եղլար՝ էաթի եէաթի քէրէ եէաթի
եղլ սայաաղն . վէ եէաթի հաթթա
եղլարըն կիւնլէրի սանա գըրգ
սօգուզ երլ օլտըր : Վէ եէաթի- 9
ճի այաա աղն ծնունձա կիւնա-
տէ էիւքէք սէտաղ պօրու Լօթ-
տիւրէսին, պօրույու . քէֆա-
լէթ կիւնիւտէ ճիւմլէ տիյա-
րընըզտա էօթաթիւրէսինիլ : Վէ 10
պու սէնէյի՝ էլլինձի սէնէյի
թագաթի էյլէյեսինիլ, վէ եէր-
տէ՝ ճիւմլէ սաթիլնլէրի իչիւն ա-
գաաղըգ նիտա էտէսինիլ . պու-
սիղէ Յօբէլէան աշիւթի օլա . վէ
սիղաէն հէր քէն քէնտի միւլ-
քիւնէ տէսնէ, վէ սիղաէն հէր
քէն քէնտի գապիլէսինէ տէօ-
նէ : Պու էլլինձի սէնէ սիղէ Յօ- 11
բէլէան սէնէսի օլա, էքմէյեսի-
նիլ, վէ քէնտիսին պիթէնի
պիլէմէյեսինիլ, վէ պուտամաաղ-
ընըգ պաղաւն տէվլիքմէյեսի-
նիլ . Զիրա Յօբէլէան աշիւթի 12
տիլ, օ սիղէ տիղը օլա . Թար-
լանըն մահուսուսու եէյեսի-
նիլ : Պու Յօբէլէան սէնէսինտէ 13
սիգաէ հէր պիր քէնտի միւլ-
քիւնէ տէսնէ :

- 14 Վէ գօնշուանս պիր չէյ սաթ-
աղլընաս' եւս գօնշուանս էլն-
աէն սաթունս ա աղլընաս , պի-
րի պիրինիղէ դասը կ'ըմէյէսի-
- 15 նիղ . Գօնշուանսն Յորեկան
աէնախանս սօնիրաօլան երլարըն
հիտապըն կէօրէ սաթունս աղ-
լըն , օ րա մահսուլուն երլարը-
նըն հիտապընս կէօրէ սանս սա-
- 16 թա : Երլարըն չօգլուղունս կէօ-
րէ պահասընը չօղլալտաըն , վէ
երլարըն աղլընս կէօրէ պա-
հասընը աղլալտաըն . զիրա օ
սանս մահսուլարըն հիտապըն-
- 17 ճա սաթաթ : Վէ սիդաէն քիմսէ
գօնշուանսս դասը կ'ըմէյէսի , իլ
լա Ալահհընտան գրգաթըն .
զիրա Ալահհընը Բադիս պէն
իմ :
- 18 Վէ գանուլարըն իճրա է
աէնախիղ , հեմ հիւքիլիլիլի հըփը
եալիս օնլար իլէ . ա մէլ էալիլի
նիղ . վէ օլ տիլարըն իւղէրինսէ
էմինիլէ իլէ սաթին օլաճալը-
- 19 նըղ : Վէ էէր քէնիս մահսու-
լունս վէրէճը . վէ աօյուն ճա-
լասէք եէյէճէ . իլիլիղ . վէ օնուն
իւղէրինսէ էմինիլէ իլէ սաթին
- 20 օլաճալարըն : Վէ էյէր տէր ի
սէնիլ քիլ' Եւսիլնիլի երլտա նե'
եէյէլիլ . իլթէ էքմէյէճէյիլ
վէ մահսուլարընը ալ վէրիսէ-
- 21 յէճէյիլ . Օլ զէմանս պէնս սի-
րէքէթիմէ' ալթընճը երլտա սի-
ղէ կէմէնէ հեմ էտէճէյիլ , վէ
իւլ երլըր մահսուլ վէրէճէ :
- 22 Վէ սէքիլընիլի երլտա էքէսիլիլ ,
վէ էպիլ մահսուլունս յօգու-
ղունճոս երլտաէք եէյէսիլիլ .
թա օնուն մահսուլունս կէլնիլիլ
յէտէք' էսքիտէն եէյէսիլիլ :
- 23 Վէ էէր գաթիլ' ալաղա սղ-
թըմայա . զիրա էէր պէնիս
տիր . չլն . քի սիղ պէնիլ' եւս
նըմտա եապանճըլար վէ միւսս-
- 24 Ֆիրէրսիլիլ : Վէ միւլքիւնիլ
զիւն ճիւմէ տիլարընտա' եէր ի-

չլնս ֆիտա վէրսիլիլ : Գալըն 25
տաղըն ֆաղիլիլիլիլ' քէնսի միւլ-
քիւնսէն սաթաղլտա , օնուն
ֆիտա էտէճէ' աղլալալար կէ-
լըր իսէ , գալընտաղընս սաթ-
աղլընը ֆիտա էտէ : Ամմա պիր 26
քիմսէլիլ ֆիտա էտէլիլ եօղ ի-
սէ , վէ քէնսիլ էլի կէնիլիլիլ
ֆիտայէ եէթէր միգալարընը պու-
լըր իսէ , օլ զէմանս սաթաղլըն- 27
սանս պէրու երլարըն հիտապ է-
տէ , վէ արթանընը սաթաղլը-
քիմսէյէ կէրի վէրէ . վէ քէնսի
միւլքիւնէ տէօնէ : Եւմա էյէր 28
օնս կէրի վէրիլիլիլ եէթէրինիլ
էլի պուլըմաղ իսէ . օլալմաթ-
աղլըն չէյ' օնս սաթունս ալանըն 29
էլնսէն Յորեկանս իւղէլիլիլիլ
գալա , վէ Յորեկանսս չըղլալ
քէնսի միւլքիւնէ տէօնէ :

Վէ պիր քիմսէլիլիլիլ չէհը 29
աէ' սաթին օլաճալ էլ մաթար
իսէ , օնս սաթաղլընտան թէ
մաթին պիր երլտալ ֆիտա է-
տէ : ֆիտասը պիր սէնէ իլիլիլիլ 30
օլալ : Վէ էյէլ թիլիլ երլըն
թէկմալիլիլիլ ֆիտա օլալմաղ
իսէ , օլ սուրէթտէ հիտապըն .
լուն չէհըտէքիլ էլ մաթաղլիլիլ 31
սիլնիլ սալիլ թա : Յորեկան
էլիլիլիլիլ չըղլալա : Եւմա էլիլ
լաֆիլ հիտապըն օլալայան գաւա-
սալարըն էվէրիլ վիլայէթին
թարաթը կիլիլ սալալարըն . օն-
լար ֆիտա օլունս , վէ Յորեկ- 32
անս իլիլիլիլիլ չէհըրիլիլ էալիլ քէն-
ալիլիլիլ միւլքիլ չէհըրիլիլիլ էլ-
լիլիլ օնլարըն ֆիտասը Ղէիլիլ-
լէր իլիլիլ տալիլիլ օլալ : Վէ 33
Ղէիլիլիլիլիլ սաթունս ալանս .
լար իսէ , օլալմա միւլքիլ օլալ-
լա չէհըտէքիլ սաթըմըն էլ
Յորեկանս իլիլիլիլ չըղալ : Վէ 34
լա Ղէիլիլիլ չէհըրիլիլիլ էլ-
լիլիլ իսլալիլ օլալարընս ա-

րաւորապէս քննութիւնն միւսքեւ
 34 տիւր : Եւ մնա չհարկերէնին վա
 րօշնադէ օրան թարաւարը առ
 թըմայա . զիսա մըտորն էպէ
 տի միւսքեւ տիւր :
 35 Վէ գարննաշնն ֆապիրէ
 նիս' սէնին եանընաա էլի դա
 յի' ֆրանադգաա : Էրպանձը օլ
 36 սուն միւտաֆիր օտուն' օնա եար
 դըմ' էպէսիս : քի եանընաա եա
 37 շնգա : Էնտան ֆայիղ վէ մու
 38 րպազա աւմայտուն : Իլա ՄԼ
 րանընաան գօրդ : քի գարննաա
 շնն սէնին եանընաա եաշնաա :
 39 Արջէնի օնա ֆայիղ քի վէրմէ
 յէսին , հիմ' թաա' մընը մաւա
 40 սազա իլէ վէրմէ յէսին : Ալա
 հընըղ Բապզ պէն իմ' . քի սիղէ
 41 Դաանն ալյարընը վէրմէյէ ՄԼ
 րանընը օլմադ իջնէ' սիլի Մը
 սըր ալի սլընաա զըգարսիմ' :
 42 Վէ էյէր գարննաաշնն սէնին
 եանընաա ֆապիրէնիս' քէնաի
 սինի սանա սաթ . քի իսէ , օնու
 43 գուէ խըղմ' թնաա գուլանաա
 44 յաւըն : Դանընաա եանաշնա
 եա սաաֆիր ֆիսի օլա . սանա
 45 ձընէ եան սէնէսինէաէ խըղ
 46 մէթ էաէ : Անաէն եանընաան
 կէրէք քէնաիսի կէրէք օնուն օ
 դըրարը սիլէսինձէ չըգա , վէ
 47 քէնաի գապիլէսինէ տէնիւս'
 պապաւարընը միւսքիւնէ աւօ
 48 նէ : Ալա սիւր պէնիմ' Մը
 դըր ալյարնաա չըգարսիմ'
 49 գուլարըմ' արը : գուէ սաթը
 50 սըղը կիսի սաթըմայաար : Օ
 նա սէթ աղաղգ էթմէյէսին ,
 51 իլա Վաշնաան գօրդ : Վէ սէ
 52 նին օլաձադ գուլուն վէ խաշ
 յըղըն' էթրաֆըրըգաա օլան թա
 յի' ֆէլէրաէն օլա . գուլու վէ
 53 խաշըղը օնըրաան սաթուն ա
 54 լաղըն : Հիմ' տախ' եանընը
 սա սաթին օլան եապանձըսընը
 օղըրարնաան կէրէք սնադ
 անն կէրէք ալյարընըգաա աօ

դըրաաղալը' եանընըգաա օլան
 գապիլէլէրնաէն սաթուն աղա
 սընըղ . վէ քէնաի մալնիղ օլա
 46 ար : Վէ օնարը սիլաէն սանէ
 րա օղըրարըղը մըլ միւտա
 օնադ իլին միւտա պարաւար
 նըղ , քի օլադ սայիմա գուլու
 նուղ օլա . գարննաաշննըղ օ
 րան Բարսիլ , զըրարընա իսէ
 հիջ քիմնէ գարննաաշննա սէթ
 աղաղգ էթմէյէ :
 Վէ սէնին եանընաա օլան եա 47
 սանձընըն եա միւսքիլին էլի
 կէնիլէնալէտէ , վէ սնուն եա
 նընաա օլան գարննաաշնն ֆա
 48 ֆիլէնիս' սէնին եանընաա օլան
 եապանձը միւսքիլիէ եա եա
 պանձը գապիլէսի սըրնաան օ
 րանա քէնաիսինի սաթաղաա ,
 քէնաիսինի սաթաղաան սանէ 48
 րա , ֆիտա օլունաւն . գարն
 սաշնարնաան պիլիսի օնու ֆի
 տա էթմէն : Օնու եա ա'մու 49
 ձաար եա ա'մու ձաարնըն օլու
 ֆիտա էաէ , եա գապիլէսինաէ
 եազըն աղրաաղը օնու ֆիտա
 էաէ . եախա էլի կէնիլէնալէ
 տէ , քէնաի քէնաիսինի ֆիտա
 էաէ : Վէ օնու սաթուն ալան ի 50
 ւէ' քէնաիսինի սաթաղը եր
 անն Զօրէլան երընաալէ հի
 սաղաղա , վէ սաթընաարնըն
 աղջէսի երըսըն հիաաղընա
 օլա . օնուն եանընաա եանաշն
 51 կիւնաէլի իլէ օլա : Էյէր աա
 հա չօգ եր վար իսէ , օնարա
 կէօրէ քէնաի սաթընաարնըն
 աղջէսինաէն ֆիտաարնըն եաա է
 տէ : Վէ էյէր Զօրէլան երը 52
 նաաէ սղ եր գարը իսէ , օ
 նուն իլէ հիաաղաղա' երըսը
 նա կէօրէ ֆիտաարնըն եաա էա
 53 նուն եանընաա երըրըլ եա
 նաշնա կիսի օլա . սէնին հուղը
 րունաա օնա սէթ աղաղգ էթ
 մէյէ : Վէ էյէր օլու վաճ' իլէ 54
 ֆիտա օլունալ իսէ Զօրէլ

Եան երընտա կերէք քէնտի ի
կերէք օղուլարը պիլէսինձէ չը
Գա : Զիրա Իսրայէլ օղուլարը
պէնիմ գուլարում աըր . Նըար՝
Մըսըր տիյարընտան չըգարաը-
ղում գուլարում աըր . Ալաճը-
նըղ Բապպ պէն իմ :

ՊԱՊ ԻԶ

1 Քէնտիլերինիզէ պաթըր մու-
ս'պուծարը վէ ոյմա փուծար
եափմայասընըղ . վէ քէնտիլէ-
րինիզէ սուրէթէր տիբմէյէսի.
նիղ . Հէմ տիյարընըղտա՝ օնա
սէճաէ էթմէք իչիւն՝ Թաշտան
փուծ գոմայասընըղ . զիրա Վ
լաճընըղ Բապպ պէն իմ :

2 Հաբաթարումը սաղայասը-
նըղ . վէ Մադատէսէմ Հիւրմէթ
էյլէյէսինիղ . Բապպ պէն իմ :

3 Էյէր գանունարումձա եիւ-
րիւր իսէնիղ . վէ Թէնպիհէրիմի
սաղայում՝ օնըար իճար էտէր

4 իսէնիղ . պէն տէ եալմուրարը
նըղ . մէվիսիլերինձէ վերէճէյիմ,
վէ եէր մաշտուլունու վերէ . Հէմ
Թարլանըն աղաճարը մէյվէլէ .

5 րինի վերէլէր : Վէ խորմանընըղ
պաղ պօղումում առէք եէթիշէ .
վէ պաղ պօղումու էքինէտէք եէ-
թիշէ . վէ էքմէյինիղ տոյուն .
ճալէտէք եէյէսինիղ . վէ տլա-
րընըղտա էմինիք իլէ սաքին օ-

6 լարընըղ : Վէ եէր սէլումէթ
վերէյիմ . վէ եաթասընըղ . վէ
իւրբիւտէն օրմայա . վէ տիյար-
տան քէօթիւ ճանապարհըր տիւ-
քէտէյիմ . Հէմ տիյարընըղտան

7 գըլըճ կէչմէյէ : Վէ տիւլմէնիլէ-
րինիղ գովարայասընըղ . վէ էօ .
նիւնիւղտէ գըլըճտան տիւլէլէր :

8 Վէ սիղտէն պէշ քիշի եիւղ քի-
շիյի գովարայա . վէ սիղտէն եիւղ
քիշի օն պին քիշիյի գովարայա .
վէ տիւլմէնիլէրինիղ ճոնիւնիւղ

9 աէ գըլըճտան տիւլէլէր : Վէ սի-

զէ նազար էտէյիմ . վէ սիղի մէյ-
վէտար գըլըճ՝ սիղի չոլալտա-
յիմ . վէ սիղի իլէ աճարումը սա-
պիթ էտէյիմ : Վէ էպի գախի 10
րէյի եէյէսինիղ . վէ եէնէյէ եէր
էթմէք իչիւն՝ էպիլի չըգարասը-
նըղ : Վէ չաարընըր օրթանըղ 11
տա գոյայում . վէ ճանըմ սիզաէն
իյրէնմէյէ : Վէ օրթանըղտա կէ 12
ղէյիմ . վէ սիղին Ալաճընըղ օ-
լայիմ . Հէմ սիղ պէնիմ գալ-
մըմ օլարընըղ Ալաճընըղ Բապպ 13
պէն իմ . քի օնըար գուլար օլ-
մայասընըղ տէյի սիղի Մըսըր
տիյարընտան չըգարաում . վէ պօ-
յունտուրուղունուղուն պաղա-
րընը գըրաում . վէ սիղի պաղը
եօգարը կէզրիտիմ :

Լաքին էյէր պէնի տինիլէմէ 14
յիպ՝ ճիւմիլէ պու էմրէրիմի իճ-
րա էթմէղ իսէնիղ . վէ էյէր 15
գանունարումը Թաճգիւր էտէր ի
սէնիղ . Հէմ էյէր ճանընըղ
Հիւբմէրիտանէն իքրաճ էտէր իսէ .
շէյլէ քի ճիւմիլէ էմրէրիմի իճ-
րա էթմէյիպ՝ աճարում իպթալ
էտէսինիղ . Ռէն տախի սիղէ 16
պունու էտէճէյիմ . եա՛նի՛ իւ-
ղերինիզէ կէօղէրի Թէլէֆ է-
տէն վէ ճանը պայըրարան հիւ-
պիթի՝ վերէմի՛ վէ հիւմմայի սա-
լայում . վէ Թօխումանուղունա 17
ֆիլէյէ էքէսինիղ . զիրա օնու
տիւլմէնիլէրինիղ եէյէճէք : Վէ

18 եիւղիւմիւ իւլէրինիղէ տիբէյիմ .
վէ տիւլմէնիլէրինիղին էօնիւտէ
գըրըլասընըղ . վէ սիղտէն իք-
րաճ էաէնէլէր՝ սիղէ մուալաթ
օլարում . վէ սիղի գովարայան եօղ
իքէն՝ գաջասընըղ : Վէ էյէր
պունար իլէ տախի պէնի տինի-
լէմէղ իսէնիղ . կիւնաճարընըղ
իչիւն սիղի եէտի գաթ տաճա
Թէտիպ էտէյիմ : Վէ գուվլէ 19
Թինիղին մաղուրուղունու գը-
րայում . վէ կէյիւնիւղիւ տէմիդ
կիպի՛ Հէմ եէրինիղէ պաղըր կի-

20 պի ետեյիմ : Վէ գուժէթինիդ
 պլուսնա թէէնֆ օւա . վէ եէրի .
 նիզ մահաուուու վերմէյէ , հէմ
 եէրին տալաշարը մէյվէրինի
 21 վէրմէյէլէր : Վէ էյէր պէնիմ
 իլէ զըտ կիտիպ՝ պէնի տինկէմէք
 իսթէմէք ք իսէնիդ , օլ զէման
 իւղէրինիդէ՝ կիւնահարընըղա
 կէօրէ եէտի գաթ պէլա զամմ
 22 էտէյիմ : Վէ իւղէրինիդէ սահ
 ըանն ճանապարհարընը սալա
 լըմ , քի սիղի էվլատարդ էտէ
 լէր , վէ տավարընընը գըրա
 լար , հէմ սիղի ազալտալար . վէ
 23 եօլարընը վերան օլալար : Է
 յէր պոււնլար իլէ տախի թէտի
 պիմտէն իսլալ օլմազ իսէնիդ ,
 վէ պէնիմ իլէ զըտ կիտիպ իսէ
 24 նիդ , օլտէմ պէն տախի սիղին
 իլէ զըտարնա կիտէյիմ , վէ պէն
 տախիսիղ՝ կիւնահարընը իլին
 եէտի գաթ ստաա գըրայլմ :
 25 Վէ իւղէրինիդէ ա՛հտ ինթիգա
 մը ալան գըլըճ ոսլայլմ . վէ
 շէհրէրինիդէ ճէմ՝ օլտուղու
 նուզաա՝ արանըլա թա՛ուէն կէօն
 տէրէյիմ , վէ տիւլմէնին էլինէ
 26 թէսլիմ օլաւընը : Էք մէյինի
 զին տէյնէյինի գըրալըմաա
 էքմէյինիդ օն դարը պիթ ֆու
 ըունտա փիշիւրէլէր , վէ էքմէյի
 նիդի թարթը իլէ տէնտտէրէլէր
 վէ եէյսնիդ , ամմա տօյմայա
 սընըլ :
 27 Էյէր պոււնլար իլէ տախի պէ
 նի տինկէմէք իսէնիդ , իլա պէ
 28 նիմ իլէ զըտ կիտիպ իսէնիդ , օլ
 զէման սիղին իլէ դազապ իլէ
 զըտտընա կիտէյիմ . վէ պէն տա
 խի սիղի կիւնահարընը իլին
 եէտի գաթ թէէնիպ էտէյիմ :
 29 Վէ օլալարընընը էթինի եէ
 յէտինիդ , հէմ գըլարընընըն է
 30 թինի եէյէսնիդ : Վէ եիւքսէք
 եէրէրինիդի պօղայլմ , վէ կիւ
 նէշ փուլթարընընը գըրայլմ ,
 վէ լէշէրինիդի փուլթարընընը

լէշէրի իւղէրինէ գօյլայլմ , վէ
 ճանըմ սիգտէն իբրա՛հ էտէ : Վէ 31
 շէհրէրինիդ խարապ՝ վէ մադ
 տէսէլէրինիդի վերան էտէյիմ ,
 վէ սիղին խօշ գօղաւաղա գօղ
 լամայլմ : Վէ պէն օլ տիւլարը 32
 վերան էտէյիմ , վէ օնտա սաքին
 օլաճադ տիւլմէնիլէրինիդ օնուէն
 իւղէրինէ թա՛ճճիւպ շէքէլէր :
 Վէ սիղի թայիֆէլէրտէ տաղը 33
 տայլմ , վէ արտընըճա գըլըճ
 շէքէյիմ . վէ տիւլարընը վերան
 օլա , հէմ շէհրէրինիդ խարապ
 օլա : Օլ զէման՝ տիւլար վերան 34
 գալարընը ճիւմէ կիւնէրտէ՝ սիղ
 տիւլմէնիլէրինիդին տիւլարընա ի
 քէն՝ շաբաթարընը ետա էյլէ
 յէ . եէր օլ զէման ըտհաթ է
 տիպ՝ քէնիսի շաբաթարընը ե
 տա էյլէյէ . ճիւմէ վերան գալ 35
 տըղը կիւնէրտէ ըտհաթ էտէ
 զըրա սիղ իւղէրինտէ սաքին ի
 քէն , շաբաթարընընը տա ըա
 հաթանմամըն տըր : Վէ սիղ 36
 տէն գալանիլաա՝ տիւլմէնիլէր
 նին տիւլարընտա եիւրէքէրի
 նէ տիլթրէմէ կէթիւրէյիմ , վէ օն
 լարը տէփրէնէն եափրալլին սէ
 տաալ գօվալլայլա՝ գըլըճ էօնիւն
 տէն գաշար իտի գաշալար , վէ
 գօվալլայան եօղ իքէն՝ տիւլէլէր :
 Վէ գօվալլայան եօղ իքէն՝ գըլըճ 37
 էօնիւնտէն գաալ կիպ՝ պիթի
 պիթինին իւղէրինէ տիւլէլէր .
 հէմ տիւլմէնիլէրինիդին էօնիւն
 տուրմաղա գատիթ օլմայաւընըլ :
 Վէ թայիֆէլէր արասընտա հէ 38
 լաք օլալընը , հէմ տիւլմէնիլէ
 րինիդին տիւլարը սիղի հէլաք է
 տէ : Վէ սիղանն գալանլար՝ եա 39
 ըամաղըգըլարը իլէ տիւլմէնիլէ
 րինիդին տիւլարընտա էլիտէլէր .
 հէմ տախի պապալարընըն եա
 ըամաղըգըլարը իլէ՝ օնար իլէ
 պէրապէր էլիլէլէր :
 Վէ եարամաղըգըլարընը հէմ 40
 պա գալարընըն եարամաղըլընը՝

յէր ապառը Բապպա գործարան
սունուլմազ պիր կէօնէ նափաք
հայվանտան օլուր իսէ, օլ հայ-
վանը քեահլիննէ էօնիւնէ չըգա-
12 լա . վէ քեահլին օնուէ էյիլի-
յինէ եա քէօթիլիլիլիւնէ կէօ-
լէ գըլմէթ պիլէ . եա՝ քեահլին
սէնին հէման պիլչտիյին գըլմէթէ
13 կէօրէ օլա : Վէ էյեր օնու պիր
թադրիլ իլէ ֆիտա էաէր իսէ ,
օլտէմօնա պիլչտիլին գըլմէթին
սէն պէշաէ պիր զամմ էաէ :
14 Վէ պիր աաէմէվինի Բապպա
թադրիա օլմազա վադֆ էաէր
իսէ , քեահլին օնուէ էյիլիլինէ
եա քէօթիլիլիլիւնէ կէօրէ գըլ-
մէթ պիլէ . քեահլին օնա նէ
գըլմէթ պիլէր իսէ , էյլէճէ գա-
15 լա : Վէ էյեր վադֆ էաէն քիմ
սէ՝ էվինի ֆիտա էաէճէք օլուր
իսէ , օնա գըլմէթ պիլչտիլին ադ-
չէնին իւզէրինէ պէշտէ պիր
զամմ էաէ , վէ էլ օնուէ օլա :
16 Վէ էյեր պիր աաէմ՝ միւլ-
քիւնիւն թարլաւանտան Բապ-
պա վադֆ էաէր իսէ , օլտէմ
պիլչտիլին գըլմէթ թօխումանա
կէօրէ օլա . պիր համեր արփա
թօխումաւ իլիւն էլի մըգալ
17 կիւմիւշ օլա : Էյեր թարլասը-
նը Յոքեւան եր ընտան վադֆ
էաէր իսէ , պիլչտիլին գըլմէթ
18 իւզէ գալա : Վէ էյեր թարլա-
սընը Յոքեւանտան սօնկրա
վադֆ էաէր իսէ , քեահլին ադ-
չէյի՝ Յոքեւան երլիաաէք գա-
լան երլիւրա կէօրէ օնուէ իլէ
հիսապ էաէ , վէ պիլչտիլին գըլ-
19 մէթան աշաղա վարլու . Վէ
էյեր թարլայը վադֆ էաէն օ-
նու պիր թադրիլ իլէ ֆիտա է-
աէճէք օլուր իսէ , օնա գըլմէթ
պիլչտիլին ադչէնին իւզէրինէ
պէշտէ պիր զամմ էաէ , վէ օնա
20 իպազ օլուան : Վէ էյեր թար-
լայը ֆիտա էթմէղ իսէ , եա
թարլայը պիր ղայրի քիմնէյէ

սաթտը իսէ , արթըք ֆիտա օ-
լուանալա : Ամմա թարլա՝ Յո- 21
քեւանտա չըգալուրա , Բապպա՝
վադֆ թարլայը կիսի ա՛ղիղ օ-
լա . միւլքիւ քեահլինն օլա :
Վէ էյեր քէնտի միւլքիւնիւն 22
թարլասընտան օլմայըպ՝ նաթուէն
ալուրը թարլայը Բապպա վադֆ
էաէր իսէ , օլտէմ քեահլին պիլչտի 23
յին գըլմէթին մէպլաղընը Յոքեւ-
ան երլիւրաաէք օնուէ իլէ հիսապ
էաէ , վէ օլ կիւնաէ պիլչտիլին
գըլմէթի Բապպա ա՛ղիղ կիսի
վէրէ : Թարլա Յոքեւան երլըն- 24
տա՝ սաթան ալընմըշ օլուրըն
քիմնէյէ՝ եա՛նի եէր միւլքիւնիւն
սահլիպինէ տէօնէ : Վէ ճիւմէ 25
պիլչտիլին գըլմէթ՝ Մադաէսէ
մըգալը իւզէ օլա . մըգալ ի-
յիլի գրաթ օլա :
Անճադ հայվանլարըն իլէ 26
սօղմուշուտու՝ իլէ սօղմուշու
չիւն Բապպին օլմազ իլէ , օնու
հիւ քիմնէ վադֆ էթմէյէ . սը-
ղըր օլուէն գոլուէ օլուէն Բապ-
պին ալը : Վէ էյեր նափաք 27
հայվան օլուր իսէ , օնու՝ պիլչտի
յին գըլմէթ իւզէ ֆիտա էաէ ,
վէ իւզէրինէ պէշտէ պիր զամմ
էաէ . վէ էյեր ֆիտա օլուանազ
իսէ , պիլչտիլին գըլմէթ իւզէ
սաթրլա :
Վէ լաքին պիր քիմնէյին ճիւմ 28
լէ քէնտիլինն օլան աաէմէլէրտէն
վէ հայվանլարտան վէ միւլքիւ-
նիւն թարլասընտան Բապպա
հէրէմ էթտիլի հիւ պիր հէրէմ
սաթըմալա , վէ ֆիտա օլուէն
մալա . ճիւմէ հէրէմ՝ Բապպա
ա՛ղիղէր ա՛ղիղի տիր : Հէրէմօ . 29
լուան աաէմէլէրին հիւ պիրիսի՝
ֆիտա օլուանալա , էլպէթթէ
հօտիւրիւլէ :
Վէ եէրին ճիւմէ իւլիւրիւլ 30
եէրին քէնիլնտէն օլուէն աղաճ-
լարըն մէյլէսիտէն օլուէն Բապ-
պին ալը . Բապպա ա՛ղիղ տիր :

- 31 Վէ էյէր պիր առէմ քէնտի իւ-
 շիւրէրինտէն պիր Թագրիւյ իւէ
 Ֆիտա էտէր իսէ , իւզերինէ
 32 պէշտէ պիր զամմ էտէ : Վէ սը-
 ղըրլարն վէ գոյունլարն հէր
 իւշիւրիւ՝ տէյնէք ալթընտուն
 հէր կէչէնին իւշիւրիւ՝ Բապպա
 33 աղիւզ օլա : Էյինին վէ քէօ-
 Թիւնիւն արասընտա Փարդ էթ-

մէյէ , վէ ճուռ տէյիշթիրմէյէ .
 վէ էյէր պիր Թագրիւյ իւէ ճուռ
 տէյիշթիրի իսէ , օլտէմ՝ օ՛ տա
 պէտէլի տէ մղիւզ օլուպ՝ Ֆիտա
 օլունմայա :

Բապպան՝ Իսրայէլ օլուլարը 34
 իշիւն Յինա տաղընտա Մովսէ-
 սէ էմր էթմիյի Թէնպիշէր
 պունլարալը :

ՍԱՅՈՑԱՐ

ԵԱԽՕՏ

ԹՈՒՌՅ

ՊԱՊ Ա

- 1 Այ Բապպ Մովսէսէ՝ Սինա
 չէօլունտէ ճէմաա՝ Թ չատըրն-
 տա Մըսըր տէյարընտան չըդ-
 մալարընըն իքինճի էըընտա ի-
 քինճի այըն իւք իւնիւնտէ՝ սէջ-
 2 լէյիւյ տէտի . Իսրայէլ օլու-
 րլարն ճիււլէ ճէմաա՝ Թընըն՝
 դտպիլէլէրինճէ՝ պապալարըն էլ
 Լէրինճէ՝ առէմ պաշընա մահա-
 պէն ճիււլէ էրքէյինին աալարը
 սայըրնա կէօրէ եէքիւնիւնիւ
 3 ալասընըլ : Սէն Ահարոն իւէ ճն-
 ւարը պէօլիւքլէրինճէ՝ Իսրայէլ
 տէ ճէնկէ ճիււլէ չըգա պիլէնի՝
 իլիրոսի էաշընտան էօգարըսընը
 4 էօգարըսընըլ : Վէ սիւլին իյէ
 պէրապէր՝ հէր սըպլթաան պի-
 րէր առէմ օլա . հէր պիրի՝ պա-
 պասը էլլինին սէրվէրի օլա :
 5 Վէ սիւլին իյէ պէրապէր տու-
 րաճադ առէմլէրին աալարը

պունլար տըր . Ռուբէնտէն՝ Սե-
 դիւր օլու Եղիսուր , Հիմառն- 6
 տան՝ Սուրիսադա օլու Սաղամի- 7
 էլ , Յուգատան՝ Ամիսադա օլ- 8
 լա Նաատին , Իսաքարտան՝ Սոդ- 9
 դար օլու Նաթանայէլ , Չաբու-
 ղունտան՝ Քեղոն օլու Եղիաք ,
 3 Յովսէփ օլուլարը Եփրեմտէն՝
 Ամիսդ օլու Նիլսամա , Սա- 10
 նաոնտէն Փադասուր օլու Գու- 11
 մաղիէլ , Բենիամինտէն՝ Գեղէօ-
 նի օլու Աբիդան , Դանտէն՝ 12
 Ամիսադա օլու Եփրեմէր , Ա- 13
 սերտէն՝ Եքրան օլու Փագիէլ ,
 Գադտան՝ Գադուէլ օլու Եղի- 14
 սաաֆ , Նեփթաղիմտէն՝ Ենան 15
 օլու Ափրէի սիր : Պունլար ճէ 16
 մաա՝ Թըն մուլթարլարը՝ պա-
 պալարը սըպլթարընըն պէյլէ-
 րի՝ Իսրայէլ պինլէրինին սէրվէր-
 Լէրի իտի :

Իմոի Մովսէս իւէ Ահարոն՝ 17
 իշպու իսմի իւէ պէյան օլան ա-

- 18 տէրէրի տըրըրըր . վէ իրինձի
այրն իւք Կաթիւնա՛նէ՛ Զըւմէ՛ Զէ՛-
մաւթը՛ Զէ՛մ էթտիւր . վէ օն-
ըր գապիւլէրի իւղոն պապա-
լարը էվէրինձէ՛ առէմ պաշնա
ճահապէն՛ խորի եաշնտան եօ-
գարը սոյլարը սոյլսընա կէօրէ
վիլտեթ տէվթէրինէ գայտ օ .
- 19 Եռնտուրըր : Բապու Մովսէսէ
նիձէ էսի էթտի իսէք Ֆինա չէօ
Էռնտէ օնլարը հէման էոյլէձէ
եօգլարը :
- 20 Վէ Խորայէլն իւք սօգուշու
Ռուբէնի օղուլարը սօգուշու
ըրնձա՛ գապիւլէրինձէ՛ պապա-
լարը էվէրինձէ՛ Զէնկէ Զիւմէ
չըգա պիւլէն խորի եաշնտան
եօգարը հէր էրքէք ստէմ պաշնա
նա ճահապէն՛ աւարը սոյլսընա
- 21 նա կէօրէ աշլուլ . Ռուբէն սըպ-
թընտան եօգլաննլար՝ դըրգ
ալթը պին պէշ եիւղ խաի :
- 22 Ըմաւոն օղուլարը՝ սօգուշու
ըրնձա՛ գապիւլէրինձէ՛ պապա-
լարը էվէրինձէ՛ Զէնկէ Զիւմէ
չըգա պիւլէն խորի եաշնտան եօ-
գարը հէր էրքէք ստէմ պաշնա
ճահապէն՛ աւարը սոյլսընա կէօ .
- 23 րէ սոյլըպ , Ըմաւոն սըպթըն-
տան եօգլաննլար՝ էլլի տօ-
- 24 գուգ պին իւշ եիւղ խաի : Գադ
օղուլարը՝ սօգուշարընձա՛ գա-
պիւլէրինձէ՛ պապալարը էվէ-
րինձէ՛ Զէնկէ Զիւմէ՛ չըգա պի-
լէն խորի եաշնտան եօգարը
ստլարը սոյլսընա կէօրէ աշլ-
լու , Գադ սըպթընտան եօգլա-
նանլար՝ գըրգ պէշ պին ալթը
էիւղ էլլի խաի :
- 26 Յուգա օղուլարը՝ սօգուշարը
ըրնձա՛ գապիւլէրինձէ՛ պապա-
լարը էվէրինձէ՛ Զէնկէ Զիւմէ
չըգա պիւլէն խորի եաշնտան
եօգարը ստլարը սոյլսընա կէօ .
- 27 րէ աշլուլ , Յուգա սըպթընտան
եօգլաննլար՝ էթմիշ տէօրթ պին
ալթը էիւղ խաի :

Խաքար օղուլարը՝ սօգուշարը 28
ըրնձա՛ գապիւլէրինձէ՛ պապա-
լարը էվէրինձէ՛ Զէնկէ Զիւմէ
չըգա պիւլէն խորի եաշնտան
եօգարը ստլարը սոյլսընա կէօ-
րէ աշլուլ , Խաքար սըպթըն 29
տան եօգլաննլար՝ էլլի տէօրթ
պին տէօրթ էիւղ խաի :

Զարուզն օղուլարը՝ սօգուշ 30
լարընձա՛ գապիւլէրինձէ՛ պա-
պալարը էվէրինձէ՛ Զէնկէ Զիւմ-
լէ չըգա պիւլէն խորի եաշն-
տան եօգարը ստլարը սոյլսընա
կէօրէ աշլուլ , Զարուզն սըպ- 31
թընտան եօգլաննլար՝ էլլի էէ-
սի պին տէօրթ էիւղ խաի :

Յովսէփ օղուլարընտան Եփ . 32
րէմ օղուլարը՝ սօգուշարընձա՛
գապիւլէրինձէ՛ պապալարը էվ-
էրինձէ՛ Զէնկէ Զիւմէ՛ չըգա
պիւլէն խորի եաշնտան եօգարը
ստլարը սոյլսընա կէօրէ աշլ- 33
լու , Եփրէմ սըպթընտան եօգ-
լաննլար՝ գըրգ պին պէշ էիւղ
խաի :

Մանաս օղուլարը՝ սօգուշ 34
լարընձա՛ գապիւլէրինձէ՛ պա-
պալարը էվէրինձէ՛ Զէնկէ Զիւմ-
լէ չըգա պիւլէն խորի եաշնտան
եօգարը ստլարը սոյլսընա կէօ-
րէ աշլուլ , Մանաս սըպթըն 35
տան եօգլաննլար՝ օթուգ իքի
պին իքի էիւղ խաի :

Բենիամին օղուլարը՝ սօգուշ 36
լարընձա՛ գապիւլէրինձէ՛ պա-
պալարը էվէրինձէ՛ Զէնկէ Զիւմ-
լէ չըգա պիւլէն խորի եաշնտան
եօգարը ստլարը սոյլսընա կէօ-
րէ աշլուլ , Բենիամին սըպթըն 37
տան եօգլաննլար՝ օթուգ պէշ
պին տէօրթ էիւղ խաի :

Իսն օղուլարը՝ սօգուշարըն 38
նա՛ գապիւլէրինձէ՛ պապալա-
րը էվէրինձէ՛ Զէնկէ Զիւմէ չը-
գա պիւլէն խորի եաշնտան եօ-
գարը ստլարը սոյլսընա կէօրէ
աշլուլ , Իսն սըպթընտան եօգ- 39

22 լանանար՝ ալթմըլ իքի պին եէ.
սի եիւղ իտի :

40 Ասէր օղուլարը՝ տօղուլա
րընձա՝ դապիլէլէրինձէ՝ պապա
լարը ելլէրինձէ՝ ձէնկէ ճիւմէ
չըգա պիլէն խիրմի եաշնտան
եօգարը առլարը սայըսնա կէօ.

41 րէ առլըլարդ Ասէր սըպլծընտան
եօգլանանլար՝ դըրդ պիր պին
պէշ եիւղ իտի :

42 Ալթմըլարը՝ տօ
ղուլարընձա՝ դապիլէլէրինձէ՝
պապալարը ելլէրինձէ՝ ձէնկէ
ճիւմէ չըգա պիլէն խիրմի եա.
շնտան եօգարը առլարը սայը.

43 սընա կէօրէ առլըլար, Ալթմա
ղմ սըպլծընտան եօգլանանլար՝
էլլի իւշ պին տէօրթ եիւղ իտի :

44 Մովսէս իլէ Ահարոնուն՝ վէ
պապալարը եկէրինտէն պիրէր
տտէմ՝ օլարագ՝ իսրայէլին օն ի.
քի պէլլէրինին եօգլառըլարը
եօգլանան թիմէլէր պունլար

45 տըր : Իմաի իսրայէլ օղուլարը
նըն ճիւմէսի պապալարը եկէ.
րինձէ՝ խիրմի եաշնտան եօգա.
րը իսրայէլտէ ձէնկէ չըգա պի.

46 լէնին ճիւմէսի եօգլանտը . վէ
ճիւմէ եօգլանանլար՝ ալթը եիւղ
իւշ պին պէշ եիւղ էլլի իտի :

47 Ամա Ղեւիլէր՝ քէնտի պա.
պալարը սըպլծընձա՝ օնլարըն ա.

48 րասընա եօգլանանլարը . Չիւն
քի Մապպ Մովսէսն սէօյլէյիպ

49 տէմիշ իտի քի՝ եաշնը Ղեւի
լէրին սըպլծընը եօգլանայա.
սըն , վէ իսրայէլ օղուլարըն
սըստընտա՝ օնլարըն եէքիւնի.

50 նիւ ալմայասըն : Լաքին սէն
Ղեւիլէրի շէհատէթ չառըրը
նըն իւղէրինէ՝ վէ ճիւմէ օնուն

ալթմըլէրինին իւղէրինէ վէ հէր
նէսի վար իսէ իւղէրինէ նապպ
էտէսին . չառըրը վէ ճիւմէ ա.
լթմըլէրին օնլար գալարըս , վէ
օնա՝ օնլար խըղմէթ էաէ . վէ

օնլար՝ չառըրըն էթրաֆընտա

գօնա : վէ չառըր կէօյլէձէք դէ . 51
մանտէ՝ օնու Ղեւիլէր կէ.
տիրէ , հէմ չառըր գօնառըտա
օնու Ղեւիլէր գուրա . վէ օն
եապլաշան էձնէսի էօլտիքիւ.
լէ :

վէ իսրայէլ օղուլարը՝ պէօ . 52
լիւքէրինձէ հէր քէս քէնտի օր.
տուտու եանընտա՝ վէ հէր քէս
քէնտի պայրալը եանընտա գօ.
նալար : Ամա Ղեւիլէր՝ շէ . 53

հատէթ չառըրընն էթրաֆըն.
տա գօնալար , վէ իսրայէլ օղուլ
լարընն ձէմալթը իւղէրինէ
լաղապ կէլմէյէ . վէ Ղեւիլէր՝
շէհատէթ չառըրընն նէլպէթ .

լէրինն պէլլէլէր : Իմաի Իս . 54
րայէլ օղուլարը՝ Մապպին Մով
սէսն ճիւմէ էմի էթրայինէ կէօ
րէ էյլէտիլէր . պէօյլէ էյլէտիլ
լէր :

ՊԵՏ Բ

վէ Մապպ Մովսէս՝ իլէ Ա . 1
հարոնա սէօյլէյիպ տէտի . Իս . 2

րայէլ օղուլարը հէր քէս քէն
տի պայրալը եանընտա պապա
լարը էլլինն սանձալը օլտուղը
եէրտէ գօնալար ձէմալթ չա
ռըրընն էթրաֆընտ ուղադ
տան գօնալար :

վէ կիւնտօղուտունա տօղուլ
մէշիգաւէ եանա՝ քէնտի պէօ . 3
լիւքէրինձէ Թուգա օրտուտու
նուն պայրալը գօնա , վէ Թու
գա օղուլարընն պէյի՝ Ամիա .

գաղըն օղուլ Ղաաստի իտի : վէ 4
օնուն ա՝պէրի՝ եանի եօգլ
նանլարը՝ եկլծմիշ տէօրթ պին
ալթը եիւղ իտի : վէ օնուն եա
շնտա գօնաձադ օլտնլար՝ Իսա .

քարըն սըպլծը օլա . վէ Իսաքար
օղուլարընն պէյի՝ Մովգար օղ
նա՝ Նաթանայէլ իտի : վէ օ . 6
նուն ա՝քէրի՝ եաշն եօգլանան
լարը՝ էլլի տէօրթ պին տէօրթ

- 7 Էիւզ խոի : Անէն Չաբուղուն
որ թը . վէ Չաբուղուն օղու
10 լարընն պէյի՝ Բեղուն օղու Ե-
8 զիսք խոի : Վէ ծնուն ա'սքերի՝
եանի եօզլանանլարը՝ էլլի եէ-
9 տի պին տէօրթ եիւզ խոի : Յու-
գանըն օրտուսունտա եօզլանան-
լարըն ճիւմէսի՝ պէօլիւքէրին-
11 ճէ՝ եիւզ սէքսէն ալթը պին
տէօրթ եիւզ խոի . պունլար իւք
կէօջէ :
- 10 Գըպլէ թարափընտան՝ պէօ-
լիւքէրինճէ Ռուբէն օրտուսու-
նուն պայրաղը օլա . վէ Ռուբէն
օղուլարընն պէյի՝ Սեգիւր օղ
11 լու Եղիստըր խոի : Վէ ծնուն
ա'սքէրի՝ եանի եօզլանանլարը՝
գըրդ ալթը պին պէշ եիւզ ի-
12 տի : Վէ ծնուն եանընտա Շմա-
ւոնուն սըպլթը դօնա . վէ Շմա-
ւոն օղուլարընն պէյի՝ Սուբի-
սազ օղու Սաղամիէլ խոի :
- 13 Վէ ծնուն ա'սքերի՝ եանի եօզ-
լանանլարը՝ էլլի մօգուզ պին
14 իւշ եիւզ խոի : Անտէն Գադ-
սըպլթը . վէ Գադ օղուլարընն
պէյի՝ Գադուէլ օղու Եղիւս-
15 սաի խոի : Վէ ծնուն ա'սքերի՝
եանի եօզլանանլարը՝ գըրդ պէշ
16 պին ալթը եիւզ էլլի խոի : Ռու-
բէնին օրտուսունտա եօզլանան-
լարըն ճիւմէսի՝ պէօլիւքէրին-
17 ճէ՝ եիւզ էլլի պիր պին տէօրթ
եիւզ էլլի խոի . վէ պունլար ի-
քինճի կէօջէ :
- 17 Անտէն օրտուլարըն օրթա-
սընտա Դեւիլիւրին օրտուսու-
18 իլէ՝ ճէմաալթ չաորըր կէօջէ .
ծնլար հէր քէս քէնա եէրինտէ
պայրաղը եանընտա՝ դօնտուգլա-
19 ըր կիպի կէօջէլէր :
- 18 Կիւնպալթը թարափընտա՝
պէօլիւքէրինճէ Եփրեմ օրտու-
սունուն պայրաղը օլա . վէ Եփ-
րեմ օղուլարընն պէյի՝ Ամիուդ
19 օղու Եղիսամա խոի : Վէ ծնուն
ա'սքերի՝ եանի եօզլանանլարը՝

գըրդ պին պէշ եիւզ խոի : Վէ 20
ծնուն եանընտա Սանտաէ սըպ-
10 թը . վէ Սանտաէ օղուլարընն
պէյի՝ Փադաաուր օղու Գանա-
զիէլ խոի : Վէ ծնուն ա'սքերի 21
եանի եօզլանանլարը՝ օթուզ ի-
քի պին իքի եիւզ խոի : Անտէն 22
Բենիամին սըպլթը . վէ Բենիա-
մին օղուլարընն պէյի՝ Գեդէ-
ծնի օղու Աբիգան խոի : Վէ 23
ծնուն ա'սքերի՝ եանի եօզլանան-
լարը՝ օթուզ պէշ պին տէօրթ
եիւզ խոի : Եփրեմ օրտուսուն- 24
տա եօզլանանլարըն ճիւմէսի
պէօլիւքէրինճէ՝ եիւզ սէքիզ
պին եիւզ խոի . վէ պունլար իւ-
շիւնճիւ կէօջէ :

Փօրեաս թարափընտա՝ պէօ. 25
լիւքէրինճէ Դան օրտուսունուն
պայրաղը օլա . վէ Դան օղուլա-
րընն պէյի՝ Ամիսազ օղու Ա-
քիեղըր խոի : Վէ ծնուն ա'սքի 26
րի եանի եօզլանանլարը՝ ալթ-
մըշ իքի պին եէտի եիւզ խոի :
Վէ ծնուն եանընտա՝ Ասեր սըպ- 27
լթը դօնա . վէ Ասեր օղուլարը-
նըն պէյի՝ Էքրան օղու Փաթա-
էլ խոի : Վէ ծնուն ա'սքերի եա՝ 28
նի եօզլանանլարը՝ գըրդ պիր պին
պէշ եիւզ խոի : Անտէն Կեփ- 29
թաղիմ սըպլթը . վէ Կեփթա-
ղիմ օղուլարընն պէյի՝ Ենան
օղու Աքիրէ խոի : Վէ ծնուն 30
ա'սքերի՝ եանի եօզլանանլարը՝
էլլի իւշ պին տէօրթ եիւզ խոի :
Դան օրտուսունտա եօզլանան- 31
լարըն ճիւմէսի՝ եիւզ էլլի եէ-
տի պին ալթը եիւզ խոի . պուն-
լար պայրազլարընճա սօն կէօջէ :

Խարայէլ օղուլարընտան՝ պա. 32
պալորըր էլլիւքինճէ եօզլանան-
լար պունլար տըր . պէօլիւքէ-
րինճէ օրտուլարընտա եօզլա-
նանլարըն ճիւմէսի՝ ալթը եիւզ
իւշ պին վէ պէշ եիւզ էլլի քի-
21 ճի խոի : Ամնա Դեւիլիւր իս 33
խայէլ օղուլարընն արասընտա

էօղլարնմարլար, Բապարն Մով
 34 սէսէ էմր էթախի կիպի : Իմեի
 Բարայէլ օղլարը՝ Բապարն
 Մովսէսէ ճիւղէ էմր էյլէտիյի.
 Նէ կէօրէ էյլէտիւէր . պու մին.
 վալ իւզլէ պոյրադարնճա Գօն
 տուար . վէ պու մինվալ իւզլէ
 հէր քէս դապիւէլէրինճէ վէ պա.
 սրարըր էիլէրինճէ կէօղլարիւէր :

ՊԵՊ Գ

1 Ե Մովսէս իլէ Ահարոնուն
 սիրիւէլէրի պունլարտըր, Բապա
 Սինա տաղնտա Մովսէս իլէ
 2 սէջլէշտիյի կիւնաէ : Վէ Ահա.
 րոնուն օղլարարնըն տալարը
 պունլար տըր . Իլէ տօղուշ օ.
 լան Նադաբ՝ վէ Միսապ՝ Եղիա.
 3 վար վէ Իթամար : Ահարոնուն՝
 քեաշինլիք էթմէք իլին նասպ
 օղլանուպ՝ մեհճ օղլանուն օղլա
 րարը քեաշինլէրին տալարը պուն.
 4 լար տըր : Վէ Նադաբ իլէ Միս
 ապ՝ Սինա չէօղլանտէ Բապարն
 հուզուրունտա նաս ամէշտուն,
 տաղլարը գէման Բապարն հու.
 5 զուրունտա էօղլարիւէր , վէ ծնա
 րըն օղլարըր եօգ իտի . վէ Ե.
 զիսպար վէ Իթամար՝ պապարա.
 6 րը Ահարոնուն էօնիւնտէ քեա.
 ճինլիք էթաիլէր :

5 Վէ Բապա Մովսէս սէջլէ.
 6 յիպ տէտի . Ղէւի սըպլմընը
 եաղաշտըր , վէ ծնարը քեաշին
 Ահարոնուն էօնիւնէ տուրտուր
 7 քի՝ ծնա խըզմէթ էտէլէր : Վէ
 ծնուն նէվպէթիլի՝ վէ ճիւղէ
 ճէմասա՝թըն նէվպէթիլի ճէմա.
 8 ա՝թ չասարընըն էօնիւնտէ պէր.
 լէյիպ չասարըն խըզմէթիլի է.
 9 տէլէր : Վէ ճէմասա՝թ չասարըր
 նըն ճիւղէ ալէթլէրիլի հէմ Իս.
 10 րայէլ օղլարարնըն նէվպէթլէ.
 11 րիլի պէքլէյիպ չասարըն խըզ.
 12 մէթիլի էտէլէր : Վէ Ղէւիլէ
 13 րի Ահարոնա վէ ծնուն օղլա.

րնա վէրէսին . ծնար Իսրայէլ
 օղլարարնտան՝ պիլ թէմամ օ.
 նա վէրիլիլիլէր տիր : Վէ Ահա, 10
 րոնու հէմ ծնուն օղլարարնըր
 թալին էտէսին , քի քեաշինլիք
 խըզմէթիլի կէօղլանէլէր . վէ ծնա
 եաղաշան էճնէպի էօղլարիւ.
 11 լէ :

Վէ Բապա Մովսէս սէջլէ 11
 յիպ տէտի՝ հէմ իլթէ պէն Ղէ 12
 իլիլէրի՝ Իսրայէլ օղլարարնըն
 արասընտան Իսրայէլ օղլա.
 13 րնտա հէր անա րահմի աշան
 վիք տօղանըն պէտէլինէ ալարմ,
 վէ Ղէւիլէր պէնիմ օղլար :
 Զիւրա հէր իլէ տօղան՝ պէնիմ 13
 տիր . Մըսըր տիլարնտա ճիւղ.
 14 լէ իլէ տօղանըր վօւրտուզում
 կիւնաէ՝ Իսրայէլտէ ճիւղէ իլէ
 տօղանլարը տաէմաէն թու հայ.
 վանտաէք՝ քէտիլմէ թագաիւ
 էյլէտիւմ . ծնար պէնիմ օղլար .
 Բապա պէն իմ :

Վէ Բապա Սինա չէօղլանտէ 14
 Մովսէս սէջլէյիպ տէտի . Ղէ 15
 իի օղլարարնըր պապարարըր էլ
 16 լէրինճէ՝ գապիլէլէրինճէ եօգ.
 17 լա . պիր սյըգտան եօգարը հէր
 18 կրքէյի եօգլայասըն : Իմաի Մով
 19 սէս Բապարն սէօղլանէ կէօրէ
 20 քէնաիլնէ էմր օղլանտուլա կի.
 21 պի՝ ծնարըր եօգլասըր : Վէ Ղէ
 22 իի օղլարըր՝ տալարընճա պուն
 23 լար իտիլէր . Գիւրան վէ կա.
 24 հաթ վէ Միւրարի : Վէ Գիւր.
 25 սուն օղլարարնըն գապիլէլէրին.
 26 ճէ տալարը պունլար տըր . Ղո.
 27 բէնի վէ Սեմիի : Վէ կահաթ օ.
 28 ղուլարըր գապիլէլէրինճէ՝ Ամ.
 29 րամ՝ վէ Իսահաբ . Գիւրոն վէ
 30 Ողիլէ իտի : Վէ Միւրարիլին օ.
 31 ղուլարըր գապիլէլէրինճէ՝ Մոռ.
 32 ղի վէ Մոռսի իտի . Ղէւիլէլէրին
 33 գապիլէլէրի՝ պապարարըր էվէ.
 34 րինճէ՝ պունլար տըր :

Գիւրանտան՝ Ղըքէնլէլէրին 21
 գապիլէտի վէ Սեմիլէլէրին գա.

պիլէսի օշոտ . Գերտոնելարն
 22 գապիլէլէրի պունար տըր : Եօգ-
 լանանլարը՝ Եմի պիր այլգատն
 եօգարը ճիւմէ երբէքէր սայը-
 23 լարը իւղսէ եօգլանանլարը՝ եէ-
 աի պին պէշ էիւզ խաի : Գեր-
 տոնելարն գապիլէլէրի՝ չա-
 տըրն պաթըլու սողոու օշան
 24 արգաւանտա գօնալար : Վէ Գեր-
 տոնելար պապատը կվինին պէ-
 յի՝ Լնէլ օղու Եղիապի օշա :
 25 Վէ Գերտոն օղուլարնն ճէ-
 մաաթ չատըրնտա մէմուրէյէ-
 թի՝ չատըր վէ խայմէ՝ ծուռն էօր
 թիւսի՝ վէ ճէմաաթ չատըրը
 գապիլուռն ուն գափու փերտէ-
 26 սի , վէ ավլունուն փերտէլէրի՝
 վէ չատըրն եանրնտա հէմ մեղ
 պահն եանրնտա չէփէլսէ օշան
 ավլունուն գափու փերտէսի՝ վէ
 ծուռն հէր խըղմէթի խլան օշան
 իփէլէրի օշա :
 27 Վէ Կահաթաան՝ Ամրամըլա-
 րն գապիլէսի վէ Կահաաըլա-
 րն գապիլէսի վէ Գեբրոնըլա-
 րն գապիլէսի վէ Ողեկէլէրին
 գապիլէսի օշոտ . Կահաթըլա-
 րն գապիլէլէրի պունար տըր .
 28 Պիր այլգատն եօգարը ճիւմէ
 երբէքէր սայըլարը իւղսէ՝ սէ-
 քիզ պին ալթը Եիւզ խաի . ծն-
 29 ար Մագաեոննին պէքիլէլինի
 պէքէլէր խաի : Կահաթ օղու-
 30 լարնն գապիլէլէրի՝ չատըրն
 գըպլէյէ սողոու օշան եանրն-
 տա գօնալար : Վէ Կահաթ գա-
 պիլէլէրինն պապատը կվինին
 պէյի՝ Ողեկ օղու Եղիապի
 31 օշա : Վէ ծնարն մէմուրէյէթի՝
 սանտուգ վէ սօփրա վէ չամ-
 տան վէ մեղպահար վէ Մագաե-
 սէնին խըղմէթինէ դուլանըրը
 գապարը վէ փերտէ վէ ճիւմէ
 32 ծուռն խըղմէթի օշա : Վէ Դէւի-
 լիլէրին պէյէր պէյիսի՝ քեա-
 հին Ահարոնուն օղու Եղիապ
 օշա . օ՝ Մագաեոննին պէքիլի-

յինի պէքէլէլէրին իւղէրինէ
 մէմուր օշա :
 Մերարիտէն՝ Մողիլէլէրին 33
 գապիլէսի վէ Մուսիլէլէրին գա-
 պիլէսի օշոտ . Մերարինն գա-
 պիլէլէրի պունար տըր : Վէ 34
 եօգլանանլարը՝ պիր այլգատն
 եօգարը ճիւմէ երբէքէր սայը-
 լարը իւղսէ՝ ալթը պին էքի Եիւզ
 խաի : Վէ Մերարի գապիլէլէ- 35
 րինն պապատը կվինին պէյի՝
 Աքիլէլ օղու Սուրիէլ օշա .
 պունար չատըրն փօրնտա
 սողոու օշան եանրնտա գօնա-
 36 լար : Վէ Մերարի օղուլարնն
 պէքէլէլէրի մէմուր օղուլարը՝
 չատըրն թալթալարը վէ ծուռն
 քերիլէրի վէ տիրէլէրի վէ տիւ-
 լիլէրի վէ ճիւմէ ալթըլէրի վէ
 ճիւմէ ծուռն խըղմէթի , վէ ալ 37
 լունուն չէփէլսէսինտէքի տի-
 րէքէլի վէ ծնարն տիւլիլէրի
 վէ գաղգարը վէ խիլէրի օշա :
 Վէ չատըրն Եօնիւնտէ կիւն 38
 սողուաւունա սողոու ճէմաաթ
 չատըրնն Եօն թարափնտա
 կիւնսողուաւուն եանա գօնաճագ
 քիմէլէր՝ Մովսէս իլէ Ահարոն
 վէ ծուռն օղուլարը օշա , քի Բու-
 րայէլօղուլարնն պէքիլէրի պէ-
 տէլնէ Մագաեոննին պէքիլէլի-
 նի պէքէլէրի . վէ ծա եաղա- 39
 լան էճնէսի Եօտիւրիլէ : Բաղ-
 պին սօղու իւղսէ Մովսէս իլէ
 Ահարոնուն եօգլարըլարը Դէ-
 40 իլիլէրին ճիւմէ եօգլանանլարը
 ծնարն գապիլէլէրին՝ պիր
 այլգատն եօգարը ճիւմէ եր-
 քէլէր խիլմի էքի պին խաի :
 Վէ Բապա Մովսէսէ տէտի . 40
 Բարայէլ օղուլարնն ճիւմէ
 իլէ սողուալէ երբէլինի՝ պիր այ-
 լըգատն եօգարը եօգալ , վէ տա-
 41 լարնն սայըլարն ալ : Վէ Դէ-
 իլիլէրի՝ Բարայէլ օղուլարնն
 ճիւմէ իլէ սողուալարնն պէ-
 տէլնէ պէնիմ իչիւն ալաւն .

Բոսպպ պէն իմ՝ վէ Ղեւիթիւքին
 հայվանարընը՝ Իսրայէլ օղու-
 1 լարընն հայվանարընտան օրան
 ճիւմէ իւք սօղանլարըն պէտէ-
 42 լինէ ալաւն : Իմօի Մովսէս՝
 Բապպըն օնա էմր էլէտիկի կի-
 պի՝ Իսրայէլ օղուլարընն ճիւմ-
 լէ իւք սօղմուլարընը եօգլարը :
 43 Վէ ճիւմէ իւք սօղան էրքէլէր՝
 սօլարը սալլորնա կէօրէ պիր
 ոյլըգտան եօգարը եօգլանմալա-
 րըն կէօրէ՝ խիրմի իքի պին իքի
 եիւզ եէթմիշ իւզ խօի :
 44 Վէ Բապպ Մովսէսէս սէյլէ-
 45 յիպ տէտի . Իսրայէլ օղուլա-
 րընտա ճէմի՝ իւք սօղանլարըն
 պէտէլինէ Ղեւիթիւքի՝ վէ օնա-
 րըն հայվանարընն պէտէլինէ
 Ղեւիթիւքին հայվանարընը ալ,
 վէ Ղեւիթիւքի պէնիմ օլալար .
 46 Բապպ պէն իմ՝ վէ Ղեւիթիւք-
 տէն ղիյատէ կէլէն՝ Իսրայէլ օ-
 ղուլարընն իքի եիւզ եէթմիշ
 իւզ իւք սօղանլարըն ֆիտսպէրի
 իչին՝ առէմ պաշնա պէշէր
 մըսգալ ալաւն . Մադտէսէ
 մըսգալը իզգէ ալաւն . պիր
 48 մըսգալ խիրմի գրաթ սըր : Վէ
 օնլարտա ղիյատէ կէլէնլէրին ֆի-
 տսպէրինին ագչէսին՝ Ահարոնա
 վէ օնուն օղուլարընա վէրէսին :
 49 Վէ Մովսէս Ղեւիթիւք իւք ֆի-
 տա օղունանլարըն ղիյատէ կէ-
 լէնլէրինտէն՝ ֆիտանըն ագչէսի .
 50 նի ալար . Էանի Իսրայէլ օղու-
 րընըն իւք սօղանլարընտան՝
 Մադտէսէ մըսգալը իզգէ՝ պին
 իւզ եիւզ տլթմիշ պէշ մաֆալ
 51 կիւմիւշ ալար : Վէ Մովսէս
 Բապպըն սէօղինէ կէօրէ՝ ֆիտա
 օղունանլարըն ագչէսին՝ Ահա-
 րոնա վէ օնուն օղուլարընա վէր-
 տի , Բապպըն Մովսէսէս էմր էլ-
 1 լէտիկի կիպի :

ՊԱՊ Գ

1 Վէ Բապպ Մովսէսէս վէ Ա-
 2 հարոնա սէյլէյիպ տէտի . Ղե-
 3 լի օղուլարընն արասընտան իա-
 հաթ օղուլարընը՝ գապիլէլէ-
 4 րինճէ վէ պապալարը կ'վէրինճէ՝
 եէքիւնիւնիւ ալ : Օթուղ եա-
 5 շընտան եօգարը կլլի եաշընա
 տէք՝ ճէմաաթ չաարընտա խըզ-
 մէթ էթմէյէ պէօիւյէ՝ ճիւմէ
 6 կերէնլէրի եօգլապալն : ճէմա-
 աթ չաարընտա իահաթ օղու-
 7 լարընն խըզմէթի՝ աղիղէր ալ-
 ղիղի շէյլէր օլա : Վէ օրտու
 8 կէօչէճէք ղէմանտէ՝ Ահարոն վէ
 օղուլարը կէլէպ՝ էօրթիւնիւն
 9 փերսէլինի էնտիլէրէր , վէ օ-
 նուն իւք շէհատէթ սանտուղու-
 նու էօրթէլէր : Վէ թէհաշ տէ-
 10 րիլէրի էօրթիւսիւնի օնուն իւ-
 ղէրինէ գոյալար , վէ օնուն իւ-
 ղէրինէ պաշտան պաշա պիր լա-
 ճիլէրաի էսվապ եոյալար , ան-
 տէն սըրըգլարընը թադալար :
 Վէ հուզուր սօֆրապընն իւզէ-
 1 լինէ պիր լաճիլէրաի էսվապ
 եայալար , վէ իւզէրինէ՝ թէփ-
 սիլէրի վէ գատէհէլէրի վէ քեա-
 2 սէլէրի վէ շէրպէթ սունուլա-
 ճադ թապարը գոյալար , վէ սո-
 յիմ էքմէքէր օնուն իւզէրինտէ
 3 օլա : Վէ օնլարըն իւզէրինէ ի-
 4 քի գաթլու գըրմըզ պիր էս-
 վապ եայալար , վէ օնուն թէհաշ
 տէրիլէրի էօրթիւսիւն իւք էօր-
 5 թէլէր . անտէն սըրըգլարընը
 թադալար : Վէ պիր լաճիլէր-
 6 տի էսվապ ալըպ՝ ըլլընն շամ-
 տանըն վէ օնուն գանաիլէրինի
 7 հէմ օնուն ֆիթիլ մագալարը-
 նը վէ մաշալարընը վէ օնուն խըզ-
 մէթինէ իսթի՝ մալ օղունան ճիւմ-
 8 լէ եաղ գապալարընը էօրթէլէր :
 Վէ օնուն՝ ճիւմէ գապալարըն իւք՝
 9 թէհաշ տէրիլէրի էօրթիւսիւնէ
 սարալար . անտէն սըրըգլընը թա-

11 գալար : Վէ արթուն մեղապահըն
իւզերինն պիր լաճիվէրաի էս
վապ եայալար , վն ծնոս թէհաշ
տէրիւրէրի էորթիւսիւս իւն էոր
թէէր : անտէն սըրըղարընը
12 Թափալար : Վէէ Վադստէտոն
խըղմէթէ իսթիմալ օլունտն
խըղմէթին ճիւմէն գապարընը
ալալ պիր լաճիվէրաի էսվապ
ստարալ , վն ծնըլըն թէհաշ
տէրիւրէրի էորթիւսիւս իւն էոր
թէէր : անտէն սըրըղընը Թա
13 գալար : Վէ մեղապահտան քիււ
էրի չըգաբալալ ծնուն իւզերինն
պիր էրըլալանի էսվապ ետալար :
14 Վէ ծնուն իւզերինն խըղմէթէ
իսթիմալ օլունտն ծնուն ճիւմէն
գապարընը էանի մաշալարըն չա
թալարըն վէ քիւրէքէրի վն լն
յէնէրի մէգապտէն ճիւմէն դապ
լարընը ծնուն իսթիմալն դոյա
լար , վն իւզերինն թէհաշ տէ
րիւրի էորթիւսիւս եայալար
անտէն սըրըղարընը Թափալար :
15 Վէ Ահարտն իւն ծնուն օղըլա
լըն՝ Մադստէտն վն ճիւմէն
Մադստէն դառըլարընն էորթ
մէդիի ի օրսուս կիօգէձէք ղէման
տէն թէքմիւր հաէլէր . վն անտէն
անկար Վահաթ օղըլըլընը ծն
գապարտալալ կէլէլէր : ամմա
սիղդ շէյլէր տօգանմայալար ,
Թա քի էօլմէյէլէր . Վահաթ
օղըլարընըն ճէմմաթ չաար
ընտաա էիլքէրի սրունար օլա :
16 Վէ քիւնիւն Ահարտնտէն օղ
լըն Եղբարընը ըըդդ էաղընը վն
խօշ գօդուլըն պուխուրուն վն
տայիմ էքմէք փէշքէշինին վն
մէսհ էաղընըն իւզերինն մէմուր
օլա : հէմ ճիւմէն չաարընըն՝ ա
կէրէք Մադստէտն կէրէք ա
լէթլէրինտէն ճիւմէն օլանկարըն
իւզերինն մէմուր օլա :
17 Վէ Բապալ Մովսէսն վն Ահա
18 րոնա էտօյէլիւլ տէաի . Ղեւիւ
լիւրէր արտաքինանն՝ Վահաթմալ

գաղաթիվներինն սրպթընը հէլաթ
էթմէյեօնինը . յաթին ծնաբա 19
պունու հատօնինը , թի աղղղը
աղղը շէյլէրէ հաղղաշըղղա
ըրնաա՝ սաղ դաղաղը , վէ էօլ
մէյէլէր . Ահարոն վէ ճուռն օ
ղուլալը կէլա՝ ծնաղըն հէր
աղրինի խղղմէթի իւղղրինէ վէ
էիլթիւնէ թալին հէլէր : Վէ 20
ծնաղ կէղը իղղէճէթ դաաաղ
աղղը շէյլէրէ պաղմաղա կիր
մէյէլէր , թի էօլմէյէլէր :

Վէ Բապպ Մոսթէհէ սէջլէ 21
յիտ աէաի . Գերսոն օղուլալը 22
շնո տաթի՝ պաղպաղըր կէլէրին
ճէ՝ դաաթիվներինճէ էէթրիննիւ
ալ : Օթուղ հաղնսան հօգաղը 23
թա հէլի հաղնսաթէ՝ ճէմաաթ
չաաղըրնաա խղղմէթ էթմէյէ
կէօղղէյէ ճիւղէլի կիրէլէրի հօգ
լալաթն : Գերսոնուլալը դապի . 24
լէլէրինն՝ կէրէթ խղղմէթ էթ
մէթ կէրէթ էիլթլէմէթ իշին
խղղմէթլէրի պու օա . Եանի 25
հաաղըր կէրտէլէրինի վէ ճէ
մաաթ չաաղըրէր ծնուէ հօ
թիւսիւնի՝ վէ իւսթիւնտէն օ
լան իւղըրինաթի լօհաշ հօր
թիւսիւնի՝ հէմ ճէմաաթ չա
աղըր դափոնուսնուս դափո
փէրտէլէրի գաղաղալալ . հէմ 26
ավուսնուս փէրտէլէրինի վէ չա
աղըրն հանընաա վէ մէղպահըն
հանընաա ճէփլէվէ օան ալ
լոյա կիրէլէրէ դափոնուս փէր
տէլինն՝ մէնաղըր իփլէրինի վէ
ծնաղըրն խղղմ.թինն ճիւղէլի ա
լթլէլէրինի գաղաղալալ . հէմ ծն
աղըրն ճիւղէլ իւղնէճէյինէ աա
խի խղղմէթ հտէլէր : Գերսոն 27
ընաղըր օղուլաղըրն ճիւղէլ խղղ
մ.թի հէփ էիլթլէրի իշին վէ
ճիւղէլ խղղմէթլէրի իշին՝ Ահա
րոնուս վէ օղուլաղըրն հէմի ի
լէ օա . հէմ ծնաղըրն ճիւղէլ մէ
մաուր ճաղաղ էիլթլէրինի՝ ծնա
ղա թալին հաթօնինի : Գերսոն 28

եօգրանար . վէ Բապպ Մովսէս .
սէ հմբ էթախի կիպի եօգրան .
արար :

ՊԱՊ Ե

- 1 Եւ Բապպ Մովսէս սեօյլէ .
- 2 յիպ տէտի . Իսրայէլ օղուլա .
ընա էմբ էյլէ քի՛ հէր ճիւ .
առմլը վէ հէր սէյէլանլըր
հէմ էօլիւ իւհհէր նախաքէնմի
- 3 շի օրառաանս սիւրէլէր : Էրքէք .
տէն տիշիյէ վարընճապտէք սիւ .
ընսնիլ . օնարը օրառաան տի .
շարը սիւրէսնիլ . Թա . քի օլ ա
քանըզաա աքքիս օլուղում օր .
տուլարընը նափաք էթմիյէլէր :
- 4 Իմտի Իսրայէլ օղուլարը պէօյ .
լէ էյլէյիպ՝ օնարը օրառաանս
տիշարը սիւրաիւլէր . Բապպ
Մովսէսն նիճէ տէտի իսէ , իւ
րայէլ օղուլարը պէօյլէ էյլէտի
լէր :
- 5 Վէ Բապպ Մովսէս սեօյլէ .
- 6 յիպ տէտի . Իսրայէլ օղուլա .
ընա սեօյլէ քի՛ Պիր էրքէք եա
սիւր դարը՝ առէմլին ճէմի՛ կիւ .
նահարընաան սիւրիսնի իշէյիպ՝
Բապպաա ուր օլմաղ իլէ՝ օլ քիմ
- 7 սէ սուշուր օլուր իսէ , օլաէմ
իշէտիքլէրի կիւնահը իդրար է .
տէլէր , վէ զարարը սիւլ Թէմամ
կէրի վէրիպ՝ օնուն իւղէրինէ
պէշտէ սիւր զլյատէ իւղվէ է .
տէլէր , վէ զարար չէքէնէ վէրէ .
- 8 էր : Վէ էյէր օլ առէմլին իւր .
սլըր եօղ իսէ քի՛ զարարը օնա
կէրի վէրէ , զարար Բապպա վէ
րիւկա քեահինին օլա՝ օնաան էօ .
Թիւրիւ քէֆարիթ էթախի քէ .
ֆարէթ դօշօնաան մա՛տա :
- 9 Վէ Իսրայէլ օղուլարընըն
քեահինէ Թադիպ էթաքլէրի
ճիւղէն աղիլ շէյլէրին հէր փէշ .
- 10 քէշի՛ օնուն օլա : Վէ հէր քէ .
սին Թադաիւ քիֆիյն նէոնէ՝ օ
նուն օլա . հէր քէս քեահինէ

նէ վէրիւր իսէ , օնուն օլա : 02
Վէ Բապպ Մովսէսն սեօյլէ . 11
յիպ տէտի . Իսրայէլ օղուլա . 12
ընա սեօյլէյիպ՝ օնարաա տէյէ .
սին . Պիր . քիմսէնին դարըսը ա . 12
զըպ՝ օնա խոյինլըք էաէր իսէ ,
վէ սիւր քիմսէ օնուն իլէ եա . 13
Թըպ՝ ճիմա՝ էաէր իսէ , վէ գօ .
ճասը կէթմէմէք իլէ կիղլի դա .
լըր իսէ , վէ դարը նափաքլէն .
միշ իքէն իւղէրինէ շահիւ եօղ
իսէ , հէմ դարը ԹոմԹուլմաղ 22
իսէ , վէ օլ . քիմսէնին իւղէրինէ 14
զըզաանճըգ րուհու կէլիպ՝ դա .
ընընը նափաք իքէն զըզաանըր
իսէ , էախաա օնուն իւղէրինէ 22
զըզաանճըգ րուհու կէլիպ՝ դա .
ընընը նափաք տէյլիլ իքէն զըզ
աանըր իսէ , օլաէմ՝ օլ քիմսէ 15
դարըսընը քեահինէ կէթիլէր .
վէ օնուն իշիւն փէշքէշինի՛ ա
փա ունուռաան սիւր էֆա իւզ
րիւ կէթիլէր . իւղէրինէ եաղ 22
տէթմէյէ՛ նէ տէ իւղէրինէ քիւն
լիւք դօյա . զիւր պու՝ զըզ
աանճըգ փէշքէշի տիւր . զիւր
փէշքէշի տիւր քի՛ կիւնահը զիւր . 32
ընէ կէթիլիւր : Անտէն քեահին 16
դարըսը եաղաշարըրա՝ Բապպըն
հուղըրուռաա տուրտուրա : Վէ 17
քեահին սիւր չէօմլէք դապաա
աղիլ սու աղա . անտէն քեա .
հին չատըրըն տէօշէմսնիտէ օ
լան Թօղտան աղա՝ օլ սույա օ .
յա : Վէ քեահին դարըսը Բապ . 18
պըն հուղուրուռաա տուրտու
րուպ՝ դարընըն պաշըրի աշա ,
վէ զիւր փէշքէշինի եա՛նի զըզ
աանճըգ փէշքէշինի օնուն էլինէ 32
վէրէ . վէ լա՛նէԹին աշըր սուրու
քեահինին էլինտէ օլա : Վէ 19
քեահին օնա եէմլին վէրէ , վէ
դարըսա տէյէ . Իյէր սէնին ի
լէ սիւր քիմսէ իւթմաաը իսէ ,
վէ էյէր գօճաաա խոյին օղուպ՝
նափաքլէնմէտի իսէ , լո՛նէԹին 26
պու աշըր սույու օնաա սիւր դա .

- 20 րար էթմէսին : Լաթին էյեր գօ
ճանա խային օլուս' նափաթէն
տին իսէ , վէ գօճանտան զայրի
պիր քիմէսնէ սէնին իլէ եաթ
21 տը իսէ , (օլտէմ' քեաճին քա-
րըյա' պէտտուեա' եէմին իլէ եէ-
մին վէրիպ' քեաճին գարըյա տէ-
յէ քի') Բապպ սէնին պուտու-
նու չիւրիւսիւպ գարնընը շիշիւր-
մէք իլէ' Բապպ սէնի գալմընըն
արասընտա պէտտուա'լը վէ լա'
22 նէթլէ էտէ : Վէ լա նէթլին պու-
տույու սէնին պարըրուաթարընա
վարա , քի գարնընը շիշիւրէ , վէ
գալմուռնու չիւրիւտէ : Վէ գա-
րը' Ամին ամին տէյէ : Անտէն
23 քեաճին պու պէտտուա'լարը
պիր քիթապա եաղա , վէ օլ ա-
24 ճը սու իլէ պօղա : Վէ լա նէ-
թլին աճը սոյուռնու գարըյա ի-
չիւրէ , վէ լա նէթլին սոյուռնու
տէրուռնին աճըլըգ իչլան վա-
25 րա : Անտէն քեաճին գարընըն
էլինտէն դըզգանճըգ փէշքէշի-
նի ալըպ' փէշքէշի Բապպըն հու-
զուքուռնտա սալըյայա , վէ օնու
26 մէզպահա եագլաշտըրա : Վէ
քեաճին փէշքէշտէն եատիկեա-
րընը ափուճըյայա' մէզպահտա
եագա . անտէն սնկրա սոյուռ-
27 գարըյա իչլիւրէ : Վէ սոյուռն օնա
իչլիւրինճէ , օյա քի էյեր օնա
փաթըննիշ իսէ , վէ գօճաւընա
խըյանէթ էթմիշ իսէ , լա նէ-
թլին սոյուռն աճըլըգ իչլան տէ-
րուռնին վարադգէլյին , գար-
նը շիշէ , վէ պուտու չիւրիւյէ ,
վէ գարը քէնտի գալմընըն ա-
28 րասընտա պէտտուա'լը օյա : Վէ
էյեր գարը նափաթընիւշ օլմա-
յըպ' փաթ իսէ , գարաթ չէքմէ-
29 յէ , վէ էվսա կէթիւրէ : Գօճա-
սընա խըյանէթ էտիպ' նափաթ-
լէնէն գարը հաթգընտա' դըզ-
գանճըզըն շիւրիւթի պու սուր-
30 Եախտա պիր քիմէսէն գըզպանճ-
լըգ բուհու վապի' օլուս' գարը-

սընը դըզգանտըգտա , գարըյը
Բապպըն հուզուքուռնտա տուր-
տուրուպ' քեաճին օնա ճիւմլէ
պու շիւրիւթի իճրա էտէր իսէ ,
օլ զէման օլ քիմէն գապահաթմ
31 տան փաթ օյա , վէ օլ քարը քէն-
տի գապահաթմընը չէքէ :

ՊԱՊ 2

Վէ Բապպ Մովսէսէ սէյլէ 1
յիպ տէտի . Խարայէլ օղուլա- 2
րընա սէյլէյիպ օնարա տէ քի
Պիր էրբէք եա պիր գարը քէն-
տին Բապպա պըրմաթ իչլան
Նէզը էտէնին ատաղընը ատամա-
ղա գարաթ գըլար իսէ , շարապ 3
տան վէ սէրիսըլաթընը նէնէ-
տէն սագընա . շարապ սիրքէսի
վէ սէրիսը էտիճի նէնէն սիրքէ-
սի իչմէյէ , վէ պիր կէօնա իւ-
ղիւմ շիւրպէթի իչմէյէ , վէ թա-
ղէ եա գուրու իւղիւմ եէմէյէ :
Ատաղընըն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ 4
իւղիւմ ատամարնտան հասըն օ-
լան հիչ պիր նէնէն ճէքիւրտէ-
լէրտէն թա գապուլատէք' եէ-
մէյէ : Այըրմաթը ատաղընըն 5
ճէմի' կիւնլէրինտէ' պաղընտան
ոսթուրա կէշմէյէ , թա Բապպ
իչլան պըրըլըղը կիւնլէր թէ-
մամ օլունճէյէտէք' աղիւղ օյա .
պաղընըն ղիւլի սաշընը պէյլիւ-
մէյէ սալը վէրէ : Բապպ իչլան 6
այըրըլըղը ճիւմլէ կիւնլէրտէ'
պիր էօմիւշ քիմէսէյէ եագլաշ-
մայա : Պապասը իչլան եա անա- 7
սը իչլան գարընապը իչլան եա
գըզգարընապը իչլան օնարըն
էօլտի' քէրինտէ' օնար իչլան նա-
փաթընմէյէ . ղիւր Ալաշընըն
ատաղըն օնուռն պաղընտա սըր :
Օ' ատաղընըն ճիւմլէ կիւնլէրին- 8
տէ Բապպա աղիւղ տիր : Վէ պիր 9
էմճէ իլէ եանընտա դաթլէթլէն
պիր քիմէն էօրիւպ' ատաղընըն
պաղըն նափաթընիւր իսէ , փաթ

- 12 Լէնժէսինին կիւնիւնտէ պաշնը
 Թրաշ էտէ . ծնու՝ եէտինձի կիւն
 10 սէ Թրաշ էտէ : Վէ սէքիզինձի
 կիւնտէ ճէմնաթ չատրըրնըն
 դափուսուոնտա՝ քեահնիէ իքի
 գուժուու եա իքի կէյէրձին եալ
 11 րուսու կէթիլրէ : Վէ քեահնի
 պիլրինի կիւնահ գուրպանը՝ վէ
 օ պիլրինի պիւթիւն եանմա էյ-
 լէյէ , վէ ծնա՝ էօլիւ իչինն էթ-
 տինի կիւնահտան էօթիւլիւ քէ-
 Ֆարէթ էտէ . վէ օլ կիւնտէ՝ օ-
 նուն պաշնը Թադտիա էյլէյէ :
 12 Վէ ատաղընըն կիւնլէրինի Բապ-
 պա ալըրըպ՝ սուչ գուրպանը ի-
 չին պիր երլըդ պիր գուզու կէ-
 Թիլէ . վէ իլէրքի կիւնլէր սա-
 յըմնյալար , զիրա ասաղը նա-
 փաքէնտի :
 13 Իմտի նէղը էտէնին շէրիաթի
 պուս տուր . Նտաղընըն կիւնլէրի
 Թէմաթլանտըրը կիւնտէ՝ ճէմնա-
 աթ չատրըրնըն դափուսուոնա
 14 կէթիլրէ . Վէ գուրպանը իչինն
 Բապպա՝ պիր երլըդ ալըպսըղ
 պիր իքքէք գուզու պիւթիւն
 եանմա իչինն վէ պիր երլըդ
 ալըպսըղ պիր տիշի գուզու կիւ-
 նահ գուրպանը իչինն՝ վէ պիր
 ալըպսըղ դօչ սէլամէթ գուր-
 15 պանը իչինն սուոնա : Վէ պիր սէ-
 լէտէ՝ տիմիս ունուոնտան եաղ ի-
 լէ էօլըրսուուչ խամուրսուղ փի-
 տէլէր վէ եաղ իլէ կաղնամըչ
 խամուրսուղ եուֆգալըր՝ վէ ծն-
 արըն էքմէք փէշքէլինի հէմն-
 16 արըն շէրպէթ փէշքէլինի իլիթի
 քէ : Վէ քեահնի ծնալը՝ Բապ-
 պըն հուզուրուոն եաղաշարրա ,
 վէ ծնուն կիւնահ գուրպանընը
 վէ պիւթիւն եանմասընը էյլէ-
 17 յէ : Վէ դօշու՝ խամուրսուղա-
 րըն սէլէսի իլէ Բապպա սէլա-
 մէթ գուրպանը էյլէյէ . հէմ
 քեահնի ծնուն էքմէք փէշքէլինի
 վէ շէրպէթ փէշքէլինի էյլէյէ :
 18 Նիտէն ատաղըն՝ ճէմնաթ չա-

տրընըն դափուսուոնտա քէնտի
 ատաղընըն պաշնը Թրաշ էտէ .
 վէ ատաղընըն պաշնըն սաշնը
 ալըպ՝ սէլամէթ գուրպանընըն
 ալթընտա օյան աթէշ իւզէրինէ
 դօյա : Վէ քեահնի դօշան փիշ- 19
 փշ դօշու վէ սէլէտէն պիր խա-
 մուրսուղ փիտէ հէմ պիր խա-
 մուրսուղ եուֆգա ալըպ՝ ատաղ-
 ընըն ալթուշարընա դօյա , ա-
 տաղընըն աւլէն Թրաշ էթտիք-
 տէն սոնկրա . Վէ քեահնի ծն- 20
 արը Բապպըն էօնիւնտէ սալա-
 մա գուրպանը սալալա . պուճ-
 ար՝ սալալա սէօշիւ վէ դալ
 տըրմա պուսու իլէ քեահնի ի-
 չինն աղըղ տիր . վէ անտէն
 սոնկրա ատաղըն՝ շարապ իչէ :
 Նէղըն իչինն Բապպա գուրպա- 21
 նընը ատալան ատաղընըն շէրի-
 աթի պուս տուր , ծնուն էլինտէն
 կէլէնտէն մաաա . օ՝ ատաղընը
 ատաղընա կէօրէ հէման ատա-
 տըլընըն շէրիաթի իւզէն՝ էօլէ
 էյլէյէ :

Վէ Բապպ Մուսէսէ սէօլէ 22
 յիպ տէտի . Ահարոնս վէ օլու 23
 լարընա սէօլէյիպ տէ քի՝ Խ-
 րայէլ օլուլարընա խայր տուա՝
 օգուր իքէն , ծնարա պէօլէ տէ-
 յէսինիզ . Բապպ ոչնի միւպա- 24
 րէլէյէ , վէ սէնի սաղալա :
 Բապպ էիւղիւնիւ սանա իլըսգ 25
 էյլէյէ , վէ սանա մէրհամէթ
 գըլա : Բապպ էիւղիւնիւ սանա 26
 սօղըն գալտըրա , վէ սանա սէ-
 լամէթ վէրէ : Իմտի Խարայէլ օ. 27
 զուլարը իւզէրինէ իմիմի դօյա
 լար , վէ պէն ծնարը միւպաք-
 լէյիմ :

ՊԱՊ Է

Ս է վապի՝ օլտու քի՝ Մով 1
 սէս չատրըն գուրմասը պիթիլ-
 տինի՝ վէ ծնու մէս հալիպ Թապ-
 տիա էթտիլի՝ վէ ծնուն ճիւղէ

- գապարընը վէ մեզպահըն հէմ օ
նուն ճիւմէ գապարընը մէս
էտիպ օնարը թագաթս էթտիսի
2 Կիւնտէ, օլտէմ Իսրայէլին պէյ.
լէրի՝ պապարըն էվէրինին պաշ
լարը՝ եօղլանարըն իւղէրինէ
նաղր օլտն սըպլարըն պէյլէ.
3 րի հէտիյէլէր կէթրտիլէր : Վէ
հէտիյէլէրինի՝ ալթը էօրթիււ
միւշ ա՛րապա վէ օն իքի էօթիււ
հէր իքի պէյ իչիւն պիր ա՛րապա
վէ հէր պիրի իչիւն պիրէր էօ.
քիւլ՝ Բապարն հուգուրունա
կէթրտիլէր . վէ օնարը չաար
ընն էօնիւնէ եաղաշտրընար :
4 Վէ Բապա Մովսէսէ սէյլէյիպ
5 տէտի . Օնարտան ալ տա՝ ճէ.
մաաթ չաարընն խըղմէթին.
տէ գուլանմագ իչիւն օլար .
վէ օնարը Ղեւիլիլէրէ՝ հէր պի.
րինին խըղմէթի իւթիզասընա
6 կէօրէ վէրէտին : Վէ Մովսէս
ա՛րապարըն վէ էօթիւղէրի ա.
լըպ՝ օնարը Ղեւիլիլէրէ վէրտի :
7 Իքի ա՛րապարըն վէ տէօրթ էօթիւ
ղիւ՝ Գիբտոն իղուլարընա վէր
տի, օնարըն խըղմէթի իդթի
8 զասընա կէօրէ : Վէ տէօրթ ա՛.
րապարըն վէ սէթիլ էօթիւղիւ Մե.
րարի օղուլարընա վէրտի, քեա
հին Ահարոնուն օլու իթամա.
ընն էլ իլէ՝ օնարըն խըղմէթի
9 իդթիզասընա կէօրէ : Ամնա Կա.
հաթ օղուլարընա վէրմէտի . զե.
րա օնարըն իւղէրինտէ Մագ.
տէսէին խըղմէթի օլմաղ իլէ,
ունուղ իլէ գալարընմագ կէ.
րէք խի :
10 Իմտի մեզպահըն մէս օլուն
տուղու կիւնտէ՝ օնուն թէպէր
րոքի իչիւն պէյլէր հէտիյէ կէ.
թրտիլէր . վէ պէյլէր՝ հէտիյէ
լէրինի մեզպահըն էօնիւնտէ
11 սունաուլար . Վէ Բապա Մով
սէսէ տէտի . Պէյլէր մեզպահըն
թէպէրրոքի իչիւն հէտիյէլէրի
նի՝ կիւնտէ պիրէր պէյ սունարըն :

- Իմտի իլք կիւնտէ հէտիյէտի 12
նի սունան՝ Յուգա սըպլընտան
Ամնադաթ օղու Նաաստի խի :
Վէ օնուն հէտիյէտի՝ Մագտէս 13
մըսգալը իւղէրէ էլւղ օլթուզ մըս.
գալ պիր կիւնտէ թէփսի՝ եէթ.
միշ մըսգալ պիր կիւնտէ լէյլէն՝
իքիսի տէ էքմէք փէշքէշի իչիւն
եաղ իլէ էօղլուլմուշ սիմիտ ու.
նունտան տօլու խի, պուխուր 14
իլէ տօլու՝ օն ճագալ պիր ալթուն
գատէհ, պիւթիւն էանմա իչիւն 15
պիր կէնճ պուղա՝ պիր գօջ՝ վէ
պիր էըլըգ պիր գուղու, կիւ 16
նահ գուրպանը իչիւն՝ քէշիլէր.
տէն պիր էրքէճ, վէ սէլամէթ 17
գուրպանը իչիւն իքի էօթիււ
պէշ գօջ՝ պէշ թէքէ՝ վէ պէշ պի.
րէր էըլըգ գուղու խի . Ամի.
նագաթ օղու Նաաստիուն հէտի.
յէտի պու խի :
Իքինճի կիւնտէ Իսաքարըն 18
պէյի Մովգար օղու Նագանա.
յէլ սունաու : Սունտուղու հէ 19
տիլէ՝ Մագտէս մըսգալը իւղ
րէ էիւղ օլթուզ մըսգալ պիր
կիւնտէ թէփսի՝ եէթմիշ մըս.
գալ պիր կիւնտէ լէյլէն՝ իքիսի
տէ էքմէք փէշքէշի իչիւն եաղ
իլէ էօղլուլմուշ սիմիտ ունուն.
տան տօլու խի, պուխուր իլէ 20
տօլու՝ օն ճագալ պիր ալթուն
գատէհ, պիւթիւն էանմա իչիւն 21
պիր կէնճ պուղա՝ պիր գօջ՝ վէ
պիր էըլըգ պիր գուղու, կիւ 22
նահ գուրպանը իչիւն՝ քէշիլէր.
տէն պիր էրքէճ, վէ սէլամէթ 23
գուրպանը իչիւն իքի էօթիււ
պէշ գօջ՝ պէշ թէքէ՝ վէ պէշ պի.
րէր էըլըգ գուղու խի . Սով.
գար օղու Նաթանայէլին հէ.
տիլէտի պու խի :
Իւչիւնճի կիւնտէ Չաբուրն 24
օղուլարընն պէյի Բեզնի օղ
լու Ելիւթ ասիպու : Սունն հէ 25
տիլէտի՝ Մագտէս մըսգալը իւղ
րէ էիւղ օլթուզ մըսգալ պիր

կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ մըս-
 գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իքիսի
 տէ էքմէք փէշքէշ իշին եաղ ի-
 լէ էօղլուլմուշ սիմիտ ունուն-
 26 տան տօլու իտի , պուխուր իլէ
 տօլու՝ օն ճուգալ պիր ալթուն
 27 գատէհ , պիւթին եանմա իշին
 պիր կէնձ պուղա՝ պիր քօջ՝ ձէ
 28 պիր երլըգ պիր գուզու , կիւ-
 նահ գուրպանը իշին՝ քէշիլէր-
 29 տէն պիր էրքէձ , վէ սէլամէթ
 գուրպանը իշին իքի էքիւլ՝
 պէշ քօջ՝ պէշ թէքէ՝ ձէ պէշ պի-
 րէր երլըգ գուզու իտի . Ռե-
 ղուն օղլու Եղիսաբուն հէտիյէսի
 պու իտի :
 30 Տէօրտիւնձիւ կիւնտէ Ռուրէն
 օղլուարընըն պէյի Սեդիուր օղ-
 31 լու Եղիսաբուն տանպառ : Օնուն
 հէտիյէսի՝ Մագտէսէ մըսգալը
 իւղլէ եիւղ օթուզ մըսգալ պիր
 կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ մըս-
 գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իքիսի
 տէ էքմէք փէշքէշ իշին եաղ ի-
 լէ էօղլուլմուշ սիմիտ ունուն-
 32 տան տօլու իտի , պուխուր իլէ
 տօլու՝ օն ճուգալ պիր ալթուն
 33 գատէհ , պիւթին եանմա իշին
 պիր կէնձ պուղա՝ պիր քօջ՝ ձէ
 34 պիր երլըգ պիր գուզու , կիւ-
 նահ գուրպանը իշին՝ քէշիլէր-
 35 տէն պիր էրքէձ , վէ սէլամէթ
 գուրպանը իշին իքի էքիւլ՝
 պէշ քօջ՝ պէշ թէքէ՝ ձէ պէշ
 պիրէր երլըգ գուզու իտի . Սե-
 ղիուր օղլու Եղիսաբուն հէտի-
 յէսի պու իտի :
 36 Վէշինձի կիւնտէ Շմաւոն օ-
 ղլուարընըն պէյի Սուրիսադա
 37 օղլու Սաղամիէլ տանպառ : Օնուն
 հէտիյէսի՝ Մագտէսէ մըսգալը
 իւղլէ եիւղ օթուզ մըսգալ պիր
 կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ մըս-
 գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իքիսի
 տէ էքմէք փէշքէշ իշին եաղ ի-
 լէ էօղլուլմուշ սիմիտ ունուն-
 38 տան տօլու իտի , պուխուր իլէ

տօլու՝ օն ճուգալ պիր ալթուն
 գատէհ , պիւթին եանմա իշին 39
 պիր կէնձ պուղա՝ պիր քօջ՝ ձէ
 պիր երլըգ պիր գուզու , կիւ- 40
 նահ գուրպանը իշին՝ քէշիլէր-
 տէն պիր էրքէձ , վէ սէլամէթ 41
 գուրպանը իշին իքի էքիւլ՝
 պէշ քօջ՝ պէշ թէքէ՝ ձէ պէշ
 պիրէր երլըգ գուզու իտի . Սու- 42
 րիսադա օղլու Սաղամիէլին հէ-
 տիյէսի պու իտի :
 Սթինձը կիւնտէ Դադ օ- 42
 ղլուարընըն պէյի Պադուէլ օղ-
 լու Եղիսաբուն տանպառ : Օնուն 43
 հէտիյէսի՝ Մագտէսէ մըսգալը
 իւղլէ եիւղ օթուզ մըսգալ պիր
 կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ մըս-
 գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իքիսի 44
 տէ էքմէք փէշքէշ իշին եաղ ի-
 լէ էօղլուլմուշ սիմիտ ունուն-
 տան տօլու իտի , պուխուր իլէ 44
 տօլու՝ օն ճուգալ պիր ալթուն
 գատէհ , պիւթին եանմա իշին 45
 պիր կէնձ պուղա՝ պիր քօջ՝ ձէ
 պիր երլըգ պիր գուզու , կիւ- 46
 նահ գուրպանը իշին՝ քէշիլէր-
 տէն պիր էրքէձ , վէ սէլամէթ 47
 գուրպանը իշին իքի էքիւլ՝
 պէշ քօջ՝ պէշ թէքէ՝ ձէ պէշ
 պիրէր երլըգ գուզու իտի . Դա-
 գուէլ օղլու Եղիսաբուն հէտի-
 յէսի պու իտի :

Եշտինձի կիւնտէ Եփրեմ օ- 48
 ղլուարընըն պէյի Սմիուդ օղ-
 լու Եղիսամա տանպառ : Օնուն 49
 հէտիյէսի՝ Մագտէսէ մըսգալը
 իւղլէ եիւղ օթուզ մըսգալ պիր
 կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ մըս-
 գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իքիսի 50
 տէ էքմէք փէշքէշ իշին եաղ ի-
 լէ էօղլուլմուշ սիմիտ ունուն-
 տան տօլու իտի , պուխուր իլէ 50
 տօլու՝ օն ճուգալ պիր ալթուն
 գատէհ , պիւթին եանմա իշին 51
 պիր կէնձ պուղա՝ պիր քօջ՝ ձէ
 պիր երլըգ պիր գուզու , կիւ- 52
 նահ գուրպանը իշին՝ քէշիլէր-

53 տէն ախր երբէ՛ճ, վէ սէլամէթ
գուրպանը իջին իբի էօբիւզ՝
պէշ գօջ պէշ թէքէ՛ չէ պէշ
պիւրէր երււրդ գուզու իտի . Ա-
միուդ օղլու Եղիսամանըն հէտի-
յէտի պու իտի :

54 Աէքիլինձի կիւնտէ Մանասէ
օղլուարընըն պէյի Փաղասուր
օղլու Գամաղիէլ սահպու : Օ-
նուն հէտիյէտի Մաղտէսէ մըս-
գալը իւղրէ երիւզ օթուղ մըս-
գալ պիր կիւմիւշ թէփսի՝ եէթ-
միշ մըսգալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝
իբիսի տէ էքմէք փէշքէշի իջին
եաղ իլէ Եօղլուլմուշ սիմիտ ու-

56 նունտան սօլու իտի , պուխուր
իլէ սօլու՝ օն Տըփալ պիր ալթուն
57 գատէհ , պիւթիւն եանմա իջին
պիր կէնձ պուղա՝ պիր գօջ չէ
58 պիր երււրդ պիր գուզու , կիւ-
նաս գուրպանը իջին՝ քէշիւր-

59 տէն պիր երբէ՛ճ, վէ սէլամէթ
գուրպանը իջին իբի էօբիւզ՝
պէշ գօջ պէշ թէքէ՛ չէ պէշ պի-
ւրէր երււրդ գուզու իտի . Փա-
ղասուր օղլու Գամաղիէլն հէ-
տիյէտի պու իտի :

60 Տօբուզանձու կիւնտէ Բենի-
ամին օղլուարընըն պէյի Գեգէ-

61 օնի օղլու Աբիգան սահպու : Օ-
նուն հէտիյէտի Մաղտէսէ մըս-
գալը իւղրէ երիւզ օթուղ մըսգալ
պիր կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ
մըսգալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իբի-
սի տէ էքմէք փէշքէշի իջին
եաղ իլէ Եօղլուլմուշ սիմիտ ու-

62 նունտան սօլու իտի , պուխուր
իլէ սօլու՝ օն Տըփալ պիր ալթուն
63 գատէհ , պիւթիւն եանմա իջին
պիր կէնձ պուղա՝ պիր գօջ չէ
64 պիր երււրդ պիր գուզու , կիւ-
նաս գուրպանը իջին՝ քէշիւր-

65 տէն պիր երբէ՛ճ, վէ սէլամէթ
գուրպանը իջին իբի էօբիւզ՝
պէշ գօջ պէշ թէքէ՛ չէ պէշ պի-
ւրէր երււրդ գուզու իտի . Գե-
գէօնի օղլու Աբիգանըն հէ-

տիյէտի պու իտի :

Օնունձու կիւնտէ Դան օ. 66
ղուլարընըն պէյի Ամիսաղայ
օղլու Ա.քիւզէր սահպու : Օնուն 67
հէտիյէտի՝ Մաղտէսէ մըսգալը
իւղրէ երիւզ օթուղ մըսգալ պիր
կիւմիւշ թէփսի՝ եէթմիշ մըս-
գալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իբիսի
տէ էքմէք փէշքէշի իջին եաղ
իլէ Եօղլուլմուշ սիմիտ ունուն-
տան սօլու իտի , պուխուր իլէ
սօլու՝ օն Տըփալ պիր ալթուն
գատէհ , պիւթիւն եանմա իջին 69
պիր կէնձ պուղա՝ պիր գօջ չէ
պիր երււրդ պիր գուզու , կիւ- 70
նաս գուրպանը իջին՝ քէշիւր-

տէն պիր երբէ՛ճ, վէ սէլամէթ 71
գուրպանը իջին իբի էօբիւզ՝
պէշ գօջ պէշ թէքէ՛ չէ պէշ պի-
ւրէր երււրդ գուզու իտի . Ամի-
սաղայ օղլու Ա.քիւզէրին հէտի-
յէտի պու իտի :

Օնպիրինձի կիւնտէ Ասիւ օ. 72
ղուլարընըն պէյի Եքրան օղլու
Փագիէլ սահպու : Օնուն հէտի 73
յէտի՝ Մաղտէսէ մըսգալը իւղրէ
երիւզ օթուղ մըսգալ պիր կիւ-
միւշ թէփսի՝ եէթմիշ մըսգալ
պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իբիսի տէ
էքմէք փէշքէշի իջին եաղ իլէ
Եօղլուլմուշ սիմիտ ունունտան
սօլու իտի , պուխուր իլէ սօլու՝ 74
օն Տըփալ պիր ալթուն գատէհ ,
պիւթիւն եանմա իջին պիր կէնձ 75
պուղա՝ պիր գօջ չէ պիր եր-
ււրդ պիր գուզու , կիւնաս գուր- 76
պանը իջին՝ քէշիւրտէն պիր
երբէ՛ճ, վէ սէլամէթ գուրպանը 77
իջին իբի էօբիւզ՝ պէշ գօջ պէշ
թէքէ՛ չէ պէշ պիւրէր երււրդ
գուզու իտի . Եքրան օղլու Փա-
գիէլն հէտիյէտի պու իտի :

Օն իբինձի կիւնտէ Նեփթա. 78
ղիմ օղլուարընըն պէյի Ննան
օղլու Ա.քիւրի սահպու : Օնուն 79
հէտիյէտի՝ Մաղտէսէ մըսգալը
իւղրէ երիւզ օթուղ մըսգալ պիր

կիւմիւշ թէփսի՝ եկեթմիշ մըս
 դալ պիր կիւմիւշ լէյէն՝ իքիսի
 տէ էքմէք փէշքէշի իչիւն եաղ
 իլէ հօղորւմնուշ սիմիտ ուն ունումն
 80 տօլու իտի , պուխուր իլէ տօլու՝
 ան ճըգալ պիր ալթուն գատէհ ,
 81 պիւթիւն եանմա իչիւն պիր
 կէնճ պուղա՝ պիր դօշ Վէ պիր
 82 երլըգ պիր դուզու , կիւնահ
 գուրպանը իչիւն՝ քէշիլէրտէն
 83 պիր էրքէճ , վէ սէլամէթ գուր
 պանը իչիւն իքի էօքիւղ՝ պէշ
 դօշ պէշ թէքէ՝ Վէ պէշ պիրէր
 երլըգ գուրու իտի . Ենուն օղ
 լու Ա քիրէնին հէտիյէսի պու
 իտի :
 84 Մէգպահըն մէս օլուուգու
 կիւնտէ՝ Իսրայէլ պէյլէրինին
 թարափընումն օնուն թէպէր
 րիւք քէշէլէ պու իտի . Օն իքի
 կիւմիւշ թէփսի՝ օն իքի կիւմիւշ
 լէյէն՝ Վէ օն իքի ալթուն գա
 85 տէհէր , հէր պիր կիւմիւշ թէփ
 սի էիւղ օթուղ ճըգալ՝ վէ հէր
 պիր լէյէն եկեթմիշ ճըգալ իտի .
 դապլարն ճիւմէ կիւմիւշիւ ի
 քի պին տէօրթ էիւղ ճըգալ ի
 տի , Մագաւէն մըսպը իւղէ .
 86 Պուխուր իլէ տօլու օն իքի ալ
 թուն դատէհ՝ հէր գատէհ Մագ
 սէսէ մըսպը իւղէ օնուր ճը
 գալ օլարադ՝ ճիւմէ ալթուն գա
 տէհէր էիւղ խիրմի ճըգալ ի
 87 տի . Պիւթիւն եանմա իչիւն սը
 ղըրլարն ճիւմէսի օն իքի պուղա
 իտի , Վէ օն իքի դօշ օն իքի պի
 րէր երլըգ գուրու՝ օնլարն էք
 մէք փէշքէշի իլէ . վէ կիւնահ
 գուրպանը իչիւն քէշիլէրտէն օն
 88 իքի էրքէճ իտի . վէ սէլամէթ
 գուրպանլարն ճիւմէ սըլըր
 արը՝ խիրմի տէօրթ էօքիւղ ի
 տի , Վէ ալթմիշ դօշ ալթմիշ
 թէքէ՝ Վէ պիրէր երլըգ ալթ
 միշ գուրու . մէգպահըն՝ մէս
 օլունսուգումն սօնկրա թէպէր
 լիւքի պու իտի :

Վէ Մովսէս ճէմնա՝ թ չատը 89
 ըննա Օնուն իլէ սէօյլէշմէյէ
 կիրտիլինտէ , օլաէմ՝ օնա սէօյ
 լէյէնին սէսիլին՝ շէհասէթ ոսն
 տուլունուն իւղէրինտէ իքի քե
 րովէնին արասընտա օլան քէ
 փարէթաէն իշիսիր իտի . վէ օ
 օնա սէօյէր իտի :

ՊԱՊ Ը

Վէ Բապպ Մովսէս սէօյլէ 1
 յիպ տէտի քի՝ Ահարոնա սէօյ 2
 լէ , վէ օնա տէյէսին . Գանալլ
 լէրի եագաղընտա՝ եէտի դան
 տիլէր շամ՝ տանըն էօն թարա
 3 ֆընա այտընըգ վէրէլէր : Իմաի
 Ահարոն պէօյլէ էյլէյիպ՝ օնուն
 դանտիլլէրին շամ՝ տանըն էօն
 թարաֆընա եագաղ , Բապպըն
 Մովսէս էմր էյլէտիլի կիպի :
 Վէ շամ՝ տանըն եափուսու պու 4
 իտի . չարգ իշի ալթունումն ի
 տի , սագընա վարընճա՝ չէքէքէ
 րինէ վարընճա չարգ իշի իտի .
 Բապպըն Մովսէս կէօսմէրու
 յի էօրնէյէ կէօրէ՝ շամ՝ տանը
 էօյլէ եափուր :
 Վէ Բապպ Մովսէս սէօյլէ 5
 յիպ տէտի . Իսրայէլ օլուլա 6
 ընըն արասընումն Դէիլիլէրի
 ալ , վէ օնլարը փարըլէ : Վէ օն 7
 լարը փարըլմէք իչիւն՝ օնլարա
 պէօյլէ էյլէյէսին . Իւղէրլէրի
 նէ փարըլմէ սուլարը սէրփէսին ,
 վէ պիւթիւն թէնլէրի իւղէրինէ
 ութութուրա կէշիլէլէր , հէմ էս 8
 վապլարնը եայգայտար , վէ
 փարըլէնէլէր : Ընտէն պիր կէնճ
 պուղա՝ վէ օնուն էքմէք փէշքէ
 շինի եաղ իլէ հօղորւմնուշ սի
 միտ ունու ալար . սէն տէ կիւ
 նա՝ գուրպանը իչիւն պիր կէնճ 9
 պուղա տահա ալ : Վէ Դէւիլի
 լէրի ճէմնա՝ թ չատըրընն էօ
 նինն եագաղաշարար . վէ Իս
 րայէլ օլուլարընն ճիւմէ ճէ

- 10 մնա՛լծընը ճէմ՛ էյէյէսին : Ան տէն Ղեւիլիւքի Բապպն հուգորունա եապաշարրաւն՝ վէ Բարայէլ օղուլարը՝ էյէյէինի Ղեւիլիւքին իւզէրինէ գօյալար :
- 11 վէ Ահարոն՝ Բարայէլ օղուլարընը թարաֆընտան՝ Ղեւիլիւքի Բապպն հուգորունա սալլամա փէշքէշի սալլայա , քի ծնւար Բապպն խըզմէթինի իշէ :
- 12 մ.ք իշին օլարը : վէ Ղեւիլիւքի էյէյէինի պուղալարն պաշը իւզէրինէ գօյալար . վէ Ղեւիլիւքի տէն էթիւրիւ քէֆարէթ էթմէք իշին՝ Բապպ պիրինի կիւնաճ գուրպանը վէ օպիրինի պիւթինն եանմա էյէյսին :
- 13 Իմտի Ղեւիլիւքի Ահարոնուն էօնիւնէ՛ վէ ծնուն օղուլարընըն էօնիւնէ տուրաուրասն . վէ ծնւարը Բապպ սալլամա փէշքէշի :
- 14 սալլայասն : Պէյլէճէ Ղեւիլիւքի Բարայէլ օղուլարընըն աւրասընտան ալըրաւն , վէ Ղեւիլիւքի պէնիմ օլարը : վէ պուն տան սանկրա Ղեւիլիւքի ճէմա ա՛լծ չաալըրըն խըզմէթինի էթմէյէ վարալար . վէ ծնւարը փալլէյէսին , հէմ ծնւարը սալլամա :
- 15 փէշքէշի սալլայասն : Ձիրա ծնւար պանա՛ Բարայէլ օղուլարընըն արասընտան ճէմամէն վէ իրլիւշէր տիր . ծնւարը հէր աւա րաճմի աշան եանի Բարայէլ օղուլարընըն ճիւմէ իւք մօզմուշարը պէտէլինէ քէնտիմէ ալ :
- 17 արմ : Ձիրա Բարայէլ օղուլարընտա հէր իւք մօզմուշարը կերէք ասէմտէ կերէք հայվանտա պէնիմ տիր . Մըսըր տիլարընտա հէր իւք մօզմուշարը վուրտուղում կիւնտէ՛ ծնւարը քէնտիմէ :
- 18 թապտի կէթտիմ . վէ Ղեւիլիւքի Բարայէլ օղուլարընտա օլան ճիւմէ իւք մօզմուշարըն
- 19 պէտէլինէ ալըրմ : վէ Բարայէլ օղուլարընըն արասընտան Ղե

ւիլիւքի՛ Ահարոնա վէ ծնուն օղուլարընա ա՛լծիյէ վէրտիմ , քի ճէմաա՛լծ չաալըրընտա Բարայէլ օղուլարընըն խըզմէթինի էթմէյէր , վէ Բարայէլ օղուլարընտան էթիւրիւ քէֆարէթ էթմէր . թա.քի Բարայէլ օղուլարը Մադա տէնէյէ եապաշարընը իւլէ՛ իւլայէլ օղուլարընա պէլա կէլմէյէ :

Իմտի Մովսէս իւլէ Ահարոն վէ 20 Բարայէլ օղուլարընըն ճիւմէ ճէմաա՛լծը Ղեւիլիւքի՛ Բապպն Մովսէսէ Ղեւիլիւքին հադգընտա ճիւմէ էմր էթտիլինէ կէօրէ էյէտիլէր . Բարայէլ օղուլարը ծնւարա էյլէ էյլէտիլէր : վէ Ղեւիլիւքի փալլէնտի . 21 լէր , վէ էապալարընըն եալգաւտըրար . վէ Ահարոն ծնւարը՝ Բապպն հուգորունտա սալլամա փէշքէշի սալլայա , հէմ Ահարոն ծնւարը փալլէմէք իշին՝ ծնւարտան էթիւրիւ քէֆարէթ էյլէտիլ : վէ տնտէն սանկրա Ղեւիլիւքի՛ ճէմաա՛լծ չաալըրընտա քէնտիլ խըզմէթինի էթմէք իշին՝ Ահարոնուն էօնիւնէ վէ՛ օնուն օղուլարընըն էօնիւնէ վարտըրար . Բապպ Ղեւիլիւքի հադգընտա Մովսէսէ նիճէ էմր էթտիլիւք , ծնւարա էյլէ էյլէտիլէր :

վէ Բապպ Մովսէս սէյլէ . 23 յիպ տէտիլ քի՛ Ղեւիլիւքի լաճիպ օլան պու տուր . Ելըրմի պէշ եաշընտան եօգարը օլան արմ՝ ճէմաա՛լծ չաալըրընըն խըզմէթինի էթմէյէ պէօլիւյէ կիրէլէր : վէ էլի եաշընտան սանկրա՛ խըզմէթին պէօլիւյէնտէն չէքիլէր , վէ արմէգ խըզմէթ էթմէյէլէր : Աման ճէմաա՛լծ 26 չաալըրընտա՛ դարընտաշարընա նէվլէթ պէքէլմէքտէ միւլաղիմէ էթմէլէր , անճադ խըզմէթ էթմէյէլէր . Ղեւիլիւքի՛ մէմու

ըկէթէրի խոստոսունտա պուն.
Ճիւղին էտէսին :

എല്ലാ ഭ

1 Այլ Մըսրըր տկարանտան չգգ-
նալարենրն իբնիճի եղընտա իւթ
այտո՝ Բապպ Սինա չէօլինտե
Մովսէսէ սէջլէյիպ տէտի . քի ,
2 Իսրայէլ զօղւարընա պատքի՝ օ-
նուն թա՛յին օլմուշ զէմանընտա
3 էյլէյէլէյ : Օնու՝ պոլ ոյըն օն
տէօրտիւնճիւ կիւնիւնտէ ակո
չամ իւսթիւ՝ օնուն թա՛յին օլ-
մուշ զէմանընտա էյլէյէլմիթզ .
օնու ճիւմէլ գանունլարը իւզըն՝
վէ ճրւվէլ րուստամսթը իւզըն
4 էյլէյէլմիթզ : Իմտի Մովսէս
Իսրայէլ զօղւարընա սէջլէտի
5 քի՝ պատքի էյլէյէլէյ : Վէ օն
լար էվլէլքի այըն օն տէօրտիւն .
ճիւ կիւնիւնտէ տիշլամ իւսթիւ՝
Սինա չէօլինտէ պատքի էյլէյ
տիլէյ . Բապպըն Մովսէսէ ճիւմ-
էլ էմըլ էյլէտիյնէ կէօրէ՝ Իսրա-
յէլ զօղւարը կէյլէ էյլէտի-
լէյ :
6 Վէ վագի՛լ զօու քի պա՛ղը
քիմսէլը վար խի , քի առէմ
էօլիւսիւ իլէ նափարլէնմիշ օ-
լուպ՝ օլ կիւնտէ պատքի էթմէ .
յէ գատիլ տէյիլէյ խի՝ վէ օլ
քիմսէ Մովսէտին ճէօրնէ վէ
Աճարնոն ճէնիւնէ հագլաշար-
լար : Վէ պոլ առէմլէյ օնա տե-
տիլէյ . քի՛ Պիղ առէմ՝ էօլիւսիւ
իլէ նափար թզ . իր՛ջիւն Բապպըն
գուրպանընը թա՛յին օլմուշ զէ-
մանընտա Իսրայէլ զօղւարը-
նըն գալարտա առմամագսան կէ-
7 լի գալարմ : Վէ Մովսէս օնա .
րա տէյի . Տուրուն , վէ Բապպ
սիզլէն հագլքընըզա ինէ էմըլ է-
8 տէճէլինի տինկէյիմ : Վէ Բապպ
Մովսէսէ սէջլէյիպ տէտի քի՛
Իսրայէլ զօղւարընա սէջլէյիպ
9 տէ . Հէր . քիմ՝ կէրէք սիզլէյ
10 տէ .

կէրէք զվերրիէթինիպանէ Էօրէ
իւն նախաբանէնր խն , եա իրադ-
սէֆէրտէ օլուր խն , րապապ
պասաբէր օ առախէ էյէլէյէ : Օ 11
նու՛ իքինձի այլուն օն աղօթսիւն
ձիւ կիւնիւնուէ ախլամ իւսթիւ
էյէլէյէլէր . օնու՛ խամուրսուղ
էքմէք իւն վէ աճը օթլար իւն
էէյէլէր : Օնտան սապապաւտա 12
արապապալար , վէ օնուն հիէ
պիր քէմլիլի գըրմայալար . օ
նու՛ պասաբէրն ձիւմէ գանոււ
լարը իւզլէ էյէլէյէլէր : Ամնա 13
վաք օտն՛ եա սէֆէրտէ Սիմա
յան առէմ՛ պասաբէր էթմէք
տէն կէրի գալլըր խն , օլ քիմ՛
սէ քէնուր գաւլըրտան հէլէք օ
լունա . զլուր րապպըն գուր
պանըր թօլիլն օլոււն զէմա .
նընտա սունմատըր . օլ առէմ
քէնաի կիւնահէրը չէք : Վէ 14
եանըլըտա պիր զարիպ օաբէր
օլուրտապա՛ րապպապ պասաբէր է
տէձէք օլուր խն , օնու հէման
պասաբէրն գանոււնու իւղըն վէրու
սունաթը իւղըն էյէլէյէ . կէրէ
զարիպի կէրէք էէրիլն էէրիլսի
նէ՛ գանուսունուզ պիր օլուն : 15

15 Վէ չաաըը գուրուպուրու
 կինստէ՝ շէհաստէթ խայմէսինն
 իւզերինստէն չաաըը պուրութ
 գալլաաը, վէ ասխամսն սա-
 պահասըը չաաըըն իւզերինստէ
 աթէշ կէօսթերէն կիսի խաի :
 Տայիմս պէյլէ խաի • ծոռւ կիւն- 16
 փաւիւնս պուրութ՝ վէ կէճէ ա-
 թէշ կէօսթերէն գալլաը խաի :
 Վէ հեր նէ անսնս պուրութ չա- 17
 աըըն իւզերինստէն գալլաաըս
 խաի, իսրայէլ օլուպաըր անստէ
 ստկկա կէօհէրէն խաի • վէ պու-
 րութ գալլաըր գըլաըր մահալաւէ՝
 իսրայէլ օլուպաըր օրասա գո-
 նաըրաը խաի : իսրայէլ օլուպա- 18
 ըր Բապպին Էմրինէ կէօհէ կէօ-
 շերէր խաի, վէ Բապպին Էմր-
 նէ կէօհէ գոնաըրաը խաի • պու-

- լուծ չատրըրն իւղէրինտէ ճիւմ
 19 Է դարար դըւտըը կիւնէրտէ՝
 գօնմուշ գաղըրլար իտի : Վէ
 պուլուծ չատրըրն իւղէրինտէ
 պիր չգ կիւն էյէնտիյի ղէման՝
 Իարայէլ օղուլարը Բասպըն էմ
 20 ըինի թուծարլար իտի , վէ կէօջ
 մէջըն իտի : Վէ վագի՝ օլուր ի
 տի քի՝ պուլուծ պա՛ղէն չատը
 րն իւղէրինտէ աղ կիւն գալըր
 իտի . Բասպըն էմըինէ կէօրէ
 դօնարլար իտի , հէմ Բասպըն
 էմըինէ կէօրէ կէօջըրէր իտի :
 21 Վէ վագի՝ օլուր իտի քի՝ պու
 լուծ աւլի ախլամտան սասլա
 հատէք գալըր իտի . ամմա պու
 լուծ սասլաճտան դաղտըը ղէ
 ման՝ կէօջըրէր իտի . կիւնտիւղ
 օլուռն կէճէ՝ օլուռն՝ պուլուծ
 գաղտըը ղէմանտա կէօջըրէր
 22 իտի : Պուլուծ չատրըրն իւղէ
 ըինտէ էյէնիպ տուրտուգճա՝
 կէրէք իքի կիւն կէրէք պիր այ
 կէրէք պիր եըլ՝ Իարայէլ օղու
 րլարը գօնադ էտըրէր իտի , վէ
 կէօջմէղէր իտի . ամմա գալգ
 23 տըը կիպի կէօջըրէր իտի : Բաս
 պըն էմըինէ կէօրէ գօնարլար ի
 տի , վէ Բասպըն էմըինէ կէօրէ
 կէօջըրէր իտի . Բասպըն՝ Մով
 սէսին եէտի իլէ էմըինէ կէօրէ
 օլան Բասպըն էմըինի հըֆը է
 տէրէր իտի :

ՊԱՊ Ժ

- 1 Վէ Բասպա Մովսէսէսն սէջլէ
 2 յիպ տէտի . Գէնտիինէ կիւնիւշ
 տէն իքի պօրու եափ . օնլարը
 չարգ իշի եափաւն , վէ սանա
 ճէմանա՛ծը չաղըրմադ իշիւն՝ վէ
 օրտուլարը կէօջիւրմէք իշիւն օ
 3 լալար : Վէ օնլար իլէ չալտըգ
 լարը ղէման , ճիւմէ ճէմանա՛ծ
 սանա ճէմանա՛ծ չատրըրըն գա
 4 վուսուռտա ճէմ՝ օլունա : Վէ
 էյեր պիրի իլէ չալարլար իտէ ,

սանա պէյլէր Իարայէլն պին
 պաշըլարը ճէմ՝ օլալար : Վէ 6
 եիքսէք սէտա չալտըրընըտա ,
 կիւն սողուսուռն սողլու գօն
 մուշ օլան օրտուլար կէօջէլէր :
 Վէ Թէքրա եիքսէք սէտա իլէ 6
 չալտըրընըտա , գըպլէյն տօղ
 րու գօնմուշ օլան օրտուլար կէօ
 չէլէր . կէօջ էթմէլէրի իշիւն
 եիքսէք սէտա չալարլար : Վէ 7
 ճէմանա՛ծը ճէմ՝ էթտիյինիգտէ՝
 չալասընըգ , ամմա եիքսէք սէ
 տա իլէ տէյիլ : Վէ պօրուլարը՝ 8
 Ահարոն օղուլարը քեհահինէր
 չալարլար . վէ սիղէ պուռլար՝
 տէլըլէրինիգճէ կպտի գանուռ
 օլա : Վէ տիլարընըտա սիղէ սը 9
 գընթը վէրէն տիւշմէն իւղէրինէ
 ճէնկէ վարտըրընըգտա՝ պօրու
 րլար իլէ՝ եիքսէք սէտա չալտը
 րասընըգ . վէ Սլաշընըգ Բասպ
 պըն հուգուրուռնա ղիքը օլու
 նաճադսընըգ , վէ տիւշմէնլէրի
 նիգտէն խէլաա օլաճադսընըգ :
 Վէ շէնլիք կիւնիւնիւլտէ հէմ 10
 պայրամլարընըտա վէ այ պաշը
 րըրնըգտա՝ պալծիւն եանմա
 րըրնըգ իլէ վէ սէլամէթլէրի
 նիղն գուրպանլարը իլէ պօրու
 րլար չալասընըգ , քի սիղէ Աւ
 լահընըղն հուգուրուռնա ղիքը
 իշիւն օլալար . Սլաշընըգ Բասպ
 պէն իմ :

Վէ վագի՝ օլուռ քի՝ իքինճի 11
 եըլտա՝ իքինճի այտա՝ այն խիւր
 մինճի իշիւնտէ՝ շէհատէծ չա
 տըրընն իւղէրինտէն պուլուծ
 գաղտը : Վէ Իարայէլ օղուլա 12
 րը Սինա չէօլիւնտէն՝ կէօջէրի
 իւղըն կէօջալիւլէր . վէ պուլուծ
 Փառան չէօլիւնտէն դարար դըւ
 տը : Իմտի իլք տէֆա՝ Բասպըն 13
 Մովսէսին վասիթմասի իլէ օլան
 էմըինէ կէօրէ՝ կէօջտիւլէր : Վէ 14
 էօնտէ Յուդա օղուլարընըն օր
 տուսուռնա պայրաղը՝ պէօլիւ
 լէրինճէ՝ կէօջալիւ . վէ պէօլիւ

յիւնիւն իւղէրինտէ Ամնադաւ
 15 օլու Նաասն խի : Վէ իաա
 քար օղուլարնն սըպթնն
 պէօլիյիւ իւղէրինտէ՝ Սովգար
 16 օղու Նաթանայէ խի : Վէ
 Զաբուրն օղուլարնն սըպ
 թննն պէօլիյիւ իւղէրինտէ՝
 17 Բեդոն օղու Եղիաք խի : Վէ
 չաորը Էնտիրիւի . Վէ չաորը
 գալորան Կերսոն օղուլարը՝
 վէ Մերարի օղուլարը կէօջաիւ
 18 էր : Անտէն Ռուքէն օրաուսու
 նուն պայրալը՝ պէօլիւքէրինձէ՝
 կէօջաիւ . Վէ պէօլիւյիւնիւն իւ
 ղէրինտէ Սեդիուր օղու Եղիւ
 19 արը խի : Վէ Հմաւոն օղու
 ւարնն սըպթննն պէօլիւյիւ
 իւղէրինտէ՝ Սուրիսադայ օղու
 20 Սաղամիէ խի : Վէ Դադ օ
 ղուլարնն սըպթննն պէօլիւ
 յիւ իւղէրինտէ՝ Դադուէլ օղ
 21 ւու Եղիսաափ խի : Վէ Մադ
 աէսէյի գալորան Կահաթը
 ւար կէօջաիւքը՝ պէօլիւ պունար
 կէլինձէյիւսէք չաորը գուար
 22 ւար խի : Վէ Եփրէմ օղուլա
 րննն օրաուսուսն պայրալը՝
 պէօլիւքէրինձէ՝ կէօջաիւ . Վէ
 պէօլիւյիւ իւղէրինտէ՝ Ամիուդ
 23 օղու Եղիսամա խի : Վէ Մա
 նասէ օղուլարնն սըպթննն
 պէօլիւյիւ իւղէրինտէ՝ Փադա
 24 սուր օղու Դամաղիէ խի : Վէ
 Բեհիսմիւն օղուլարնն սըպ
 թննն պէօլիւյիւ իւղէրինտէ՝
 Գեդէնի օղու Աքիսն խի :
 25 Անտէն Դան օղուլարնն օր
 աուսուսուն պայրալը՝ պէօլիւք
 էրինձէ՝ Զիւմէ օրաուլարն
 տիւմաարը օլարադ՝ կէօջաիւ . Վէ
 պէօլիւյիւնիւն իւղէրինտէ՝ Ամի
 սադայ օղու Աքիէգեր խի :
 26 Վէ Ասեր օղուլարնն սըպ
 թննն պէօլիւյիւ իւղէրինտէ՝
 27 Եքրան օղու Փաքիէլ խի : Վէ
 Նեփիթաղիմ օղուլարնն սըպ
 թննն պէօլիւյիւ իւղէրինտէ՝ Ե

նան օղու Աքիէ խի : Իսրա 28
 յէլ օղուլարնն պէօլիւքէրին
 ձէ կէօջերի պունար օլուպ
 կէօջաիւքը :
 Վէ Մովսէս քէնտի դայնա 29
 թասը Մադիամը Ռադուէլ օղ
 ւու Յուսաբա աէսի քի՝ Պիդ
 Բապարն Սիգէ վերէյիմ տէտի
 յի մահալէ կէօջէյորուդ . պի
 ղիմ իլէ կէլ, Վէ սանա Էյլէք Է
 աէձէյիլ . ղերա Բապպ Իսրա
 յէլ Հագգընա խոյր սէօյլէտի :
 Վէ օ ծնա աէսի քի՝ Կէլմմ, 30
 իլա ախարմա Վէ վիւյէթիմ
 կիտերիմ : Վէ ծնա աէսի քի՝ 31
 Բէրէմ Էյլէ, պիդի պրադմա .
 չիւնքի չէօրտէ գոնաձաղըմդ մա
 հալէրի պիլիսին, պիղէ գու
 ւալուդ օլարն : Վէ վադի՝ օլա 32
 քի՝ Էյեր պիլմ իլէ կիտեր Է
 սէն, Բապարն պիղէ Էաէձէյի
 Էյլէք վադի՝ օրուգասա՝ պիղ տէ
 սանա Էյլէ Էյլէք Էաէրիլ :
 Իմտի ծնար Բապարն տաղն 33
 տան իւջ կիւնլիւք Էօլ կէօջաիւ
 ւէր . Վէ Բապարն ա՛հտնն
 սանաուղու՝ ծնարա րահաթլա
 նաձագ Էէր պուլմադ իլիւն՝ Էօն
 ւէրինձէ իւջ կիւնլիւք Էօլ կի
 34 աէր խի : Վէ օրաուսան կէօջ
 Էթաիքէրինտէ, Բապարն պու
 ւութու՝ կիւնտիւղիւն իւղէրէ
 րինտէ խի :
 Վէ վադի՝ օլու խի քի սան 35
 տուդ կէօջտիւքն : Մովսէս
 աէր խի քի՝ Դալդ Էա՝ Բապպ,
 Վէ աիւշձէնլէրին տարտաղան օլ
 սունար . Էնմ սէնտէն իլրահ
 Էաէնլէր՝ հուղորոնտան դաջ
 օրնլար : Վէ Գօսաուղունտա , 36
 աէր խի քի՝ Էա՝ Բապպ՝ Իսրա
 յէլն պին ծալինլէրին տէն :
 ՊԱՊ ԺԱ
 Վէ դավմ մըրըտանը կիպի 1
 օլուպ՝ Բապարն գուլադարնա

- քէօթիւ կէտի . վէ Բապա իշի տիպ՝ զաղապը թուծուշտու , վէ արալարընտա Բապայտն աթէշ եանըպ՝ օրտունուն ուճլարընտա
- 2 Թէշէֆ էյէտի : Վէ գալմ Մովսէսէ ֆերեաա էյէտի . վէ Մովսէս Բապա նիյաղ էթտի ,
- 3 վէ աթէշ տինտի : Իմտի օլ մա հալն ատընը՝ արալարընտա Բապալըն աթէշէ եանտըրը իշիւն Տաբերա գօտու :
- 4 Վէ արալարընտա օլտն գարը շըդ խալգ՝ իշմէշ ու արդու էթ տիւլէր . հէմ Իսրայէլ օղուլարը տախի թէքրար օղլատըրը , վէ տէտիւլէր քի՝ Պիզէ քի՞մ էթ եէ տիրիբ : Մըրըտա ճապա եէտի յիմիղ պաղգարը՝ խըյարըր վէ գառնըր վէ փրասալար վէ սօ ղանըր վէ տարմնագըր ֆիգ .
- 6 րիմիղէ կէլյօր : Վէ շիմաի ճա նըմըղ գտրուտու . մանանատան ղայրի՝ կէօղէրիմիղ էօնիւնտէ
- 7 պիր շէյ եօդ տուր : Մանանա իսէ քիշնիշ թօխումու կիպի՝ վէ րէնկի ինճու րէնկի կիպի իտի :
- 8 Գալմ տօլաշպ տէվշիբր իտի , վէ տէյիթմէտէ իշիւտիւրէր ի տի , եա հալմանտա տէյիւրէր ի տի . վէ թէնճէրէլէրտէ փիշիբրէրէր իտի , վէ ճնտան փօղաշարըր եափարըր իտի . վէ ճնուն տա տը՝ եաղ փիտէսի տաաը կիպի իտի : Վէ կէճէտէ օրտունուն իւղէրինէ չիհի տիւշտիւլէնտէ՝ մանանա ճնուն իւղէրինէ տիւ շէր իտի :
- 10 Վէ Մովսէս գալմը՝ գապիլէ լէրինճէ հէր քէտի քէնտի չա տըրընըն գափուտունտա աղլա յօր իքէն իշիթտի . վէ Բապալըն զաղապը ղսյէթ իլէ թուծուշ տու , Մովսէսէ տէ քէօթիւ կէօ
- 11 րիւնտիւ : Վէ Մովսէս Բապա տէտի . Նի՛ջիւն պու գուլունու պէլաթա տալար . վէ նի՛ջիւն կէօ ղիւնտէ լուծֆ պուլմատըմ , քի

ճիւմէ պու գալմըն եիւքիւնիւ իւղէրիմէ գօմուշտու : Ճիւմէ՝ 12 պու գալմա պէ՛ն մի կէպէ օլ տոււմ , եօխաա ճնու պէ՛ն մի տօ ղուրտում , քի պանա՝ Օնու հէ ման մա տումու թսյէսի գալ տըրտըրը կիպի՝ պապալարընա եէմին իլէ վա՛տ էթալիւմ վիւլա յէթէ գատար ղօյնունտա գալ տըր տէրոին : Պէն էթի նէրէտէ 13 պուլալըմ , քի ճիւմէ պու գալ մա վէրէյիւմ . ղիրա պանա ալ լալըպ՝ Պիզէ էթ վէր եէյէլիւմ տէրէր : Ճիւմէ պու գալմըր 14 պէն եալընըղ գալտըրմապ գա տիր տէյիլ իմ . ղիրա պանա փէք աղըր տըր : Վէ էյեր պա 15 նա պէյլէ էտէր իսէն , քէրէմ էյլէ՝ կէօղիւնտէ լուծֆ պուլ տոււմ իսէ , պէնի մուծլաթան էօլիւր քի՝ պէլամը կէօրմէ յիմ :

Վէ Բապա Մովսէս տէտի . 16 Պանա Իսրայէլին իխթիյարալընտան՝ գալմըն իխթիյարալըր վէ ղապիթլէրի օլտուգարը նը պիլալիյն՝ եէթմիշ քիշի ճէմ՝ էյլէ . վէ ճըրըր ճէմաա՛թ չա աըրընա կէթիւր , վէ օրաաա՝ սէ նիւն իլէ տուրալար : Վէ պէն է 17 նիպ՝ սէնին իլէ օրատա սէյլէշէ ճէյիւմ . վէ սէնին իւղէրինտէ օլուն Բուհտան աղըպ՝ իւղէրէրի նէ գօյաճաղըմ , քի գալմին եիւ քիւնիւ պէրապիլէրինճէ գալտըրալըր , վէ սէն եալընըղ գալ տըրմայաալըն : Վէ գալմա տէ 18 յէտին . Եարըն իշիւն փաղըն նին , վէ էթ եէյէճէքսինիղ . ղիրա Բապալըն գուլաղընտա աղլա յրպ տէտինիղ քի՝ Պիզէ քի՞մ էթ եէտիրիւր , ղիրա Մըրըտա օլտուղումուղ էյի իտի . իմաի Բապա սիզէ էթ վէրէճէք , վէ եէյէճէքսինիղ : Եալընըղ պիր 19 կիւն տէյիլ՝ նէ իքի կիւն՝ նէ պէլ կիւն՝ նէ օն կիւն՝ նէ տէ խիրմի

- 20 կին եկեղեցիսնիդ, թէմամ պիր այ՛ թա պուրնունուդտան չըգընճեյտեք՝ վէ սիդ իկըն նինճեյտեք . պուրնուն իչին քի՛ արանըդտա օլան Բապպը Լաճգիր էթտինիդ, վէ հուգուրունտա աղայըսո՛ նինչին պեօլ լէ Մըսըրտան չըգտըգ տէտի նիդ :
- 21 Վէ Մովսէս տէտի քի՛ Պու արասընտա օլտուղում գավմ՝ ալթը եիւզ պին եայա նեֆեր տիր, վէ սէն տէտին քի՛ Օնլա րա էթ վէրճեյտմ, քի թէմամ
- 22 պիր այ եեյէէր : Օնլար իչին գոյունլար վէ սըլըրլար մը պօղաղանաճադ, քի օնլարա եէ թիշտին . եախօտ օնլար իչին տէնիղին ճիւմէ պաղըղ՝ մը ճէմ՝ օլունաճադ քի՛ օնլարա եէ թիշտին :
- 23 սին : Վէ Բապպ Մովսէսէ տէտի . Բապպըն էլ գըսալար՝ մը շիմաի կէօրիւրիւն, սանա սեօղիւմ կիպի օլո՛ւր մի եօխսա եօգ :
- 24 Վէ Մովսէս չըգըս՝ Բապպըն սեօղիւնիւ գավմա սեօյլէտի . վէ գավմըն իիւթիարարընտան եէ թմիշ քիշ ճէմ՝ էտիպ՝ օնլարը չատըրըն էթրաֆընտա տուր :
- 25 տուրտու : Վէ Բապպ պուրութտա էնիպ՝ օնուն իլէ սեօյլէշտի, վէ շնուն իւզերինտէ օլան Բուհտան ալապ՝ եէ թմիշ իիւթիար քիմսէլերին իւզերինէ գօտու . վէ վագի՛ օլտու քի՛ Բուհ օնլարըն իւզերինէ գօնաուղու կիպի՛ օլաէմ փէյլամպէրլէք էթտիւր, վէ արթըգ էթմէտիւր : Վէ ի քի քիմսէ օրտուտա գալըր, պիրինին աուր Եղադ՝ վէ օպի ըինին աուր Մովգադ խաի . վէ օնլարըն իւզերինտէ քաթի Բուհ գօնաու . չին քի օնլար եաղը մըլարտան խաի, ամմա չատըրա չըգամալըլար խաի . վէ օրտուտա փէյլամպէրլէք էտերլէր խաի :

Վէ պիր ուշադ սէյլրթաի, վէ 27 Մովսէսէ խապեր վէրիպ՝ տէտի . Եղադ վէ Մովգադ օրտուտա փէյլամպէրլէք էտէյօրլար : Վէ Նաւէ օլըր Զեռու՝ Մովսէ 28 սին սեչիլմիշերինտան օլան խըգմէթբարը՝ ճէվապ վէրիպ տէտի . Եա՛ էֆէնտիմ Մովսէս՝ օնլարը մէն՝ էթ : Վէ Մովսէս տէտի 29 տի . Պէնիմ՝ իչին մի գըղդա, նըրսըն . նօլայար Բապպըն ճիւմ լէ գավմը փէյլամպէրլէր օլտալար խաի, վէ Բապպ՝ Բուհու նու իւզերլէրինէ գօտա խաի : Ան 30 տէն Մովսէս քէնտիսի վէ Իսրայէլին իիւթիարարը օրտույա չէքիւտի :

Վէ Բապպտան պիր եէլ գօպի 31 տու, վէ սէնիդ Եթարաֆընտան պըլտըրճիւրէր ուշաուրապ՝ օրտուտա պիր կիւնիւք եօլ դաւտար պիր եանտան վէ պիր կիւն լիւք եօլ գատար օպիր եանտան օրտունուն էթրաֆլարընտա եայար . վէ եէր եիւզիւնին իւզերինտէ իքի արշըն միգտարի Եւա 32 «է» խաիւր : Վէ գավմ գաղըս՝ օլ պիւթին կին վէ պիւթին կէճէ հէմ պիւթին էրթէսի կին պըլտըրճիւրլէր տէվչիտալէր . ալ տէվչիւրէն օն համեր տէվչիտալ . վէ օնլար քէնտիւր ի իչին օրտունուն էթրաֆընտա եայըպ սէրաիւր : Էթ տա 33 հա տիւրլէրի արասընտա քէսիւ մեղաէն էվլէ՛ Բապպըն դազապը գավմըն իւզերինէ թութուրտու . վէ Բապպ գավմտա պիր ղըյէթ պէօյիւք գըրըն սալար : Վէ օլ մահալին աուրը՝ Կիբթթ 34 հաթթալա գօտու . ղիրա իշթահ չէքէն գավմը օրտուտա կէօմիւրլէր : Կիբթթ հաթթալատան 35 գավմ՝ Աթրովմա կէօյիւր, վէ Ասերովմտա գալուրար :

ՊԱՊ ԺԲ

- 1 Այլ Մարիամ ինչ Ահարոն՝
Մովսէսէ դարձը՝ աւորող Հա-
պէշէ դարը իտառուստէտա սեօյ
լէտիւն, զիրա Հապէշի դարը
2 ալմը խտի, վէ տէտիւրէր քի՝
Բապպ հալընդ Մովսէսին վա-
սիւթասի ինչ մի սեօյլէտի. պի-
զիմ ինչ տախի սեօյլէ՞մէտի մի.
3 վէ Բապպ իշխեթտի: Վէ Մովսէս՝
եէր էիւզիւ իւզէրինտէ օլան ճէ-
մի՝ առէմլէրտէն զիյատէ մահ
4 ճուպ զաթ խտի: Վէ Բապպ տէր
ա՛գաս Մովսէսէ վէ Ահարոնա
վէ Մարիամա տէտի քի՝ Իւչիւ-
նիւղ ճէմասթ չատըրընա չը-
5 զին. վէ իւչիւ քէ չըգտըլար: Վէ
Բապպ պուռլութ տիրէ յինտէ է-
նիպ՝ չատըրըն գափուստէտա
աուրտու. վէ Ահարոն ինչ Մա-
րիամը չաղըրտը, վէ ծնըրըն ի.
6 քիտի քէ չըգտը: Վէ ծալա աւ-
տի. Հալա սեօղիւմիւ իշխոմն.
Սիղտոն պիր քիման փէյլում
պէր օլուր իսէ, պէն Բապպ՝
քէնտիմի ծալ րիւյատա պիւտի-
րիրիւ. ծնուն ինչ աիւշաէ սեօյ
7 լէլէրիմ: Գուրլում Մովսէս էյ
լէ տէյիւ, ծ՝ պիւթիւն էվիմտէ
8 էմին տիր. Օնուն ինչ աղըզ ա-
ղըզա՝ աշքեարէ սեօյլէշիրիւ,
վէ ըմզ ինչ տէյիւ. Հէմ ծ՝
Բապպըն սուրէթինի կէօրիւ.
Իմտի նի՛շին գուրլում Մովսէսէ
դարձը սեօյլէմէյէ գօրգմատը.
9 նըղ: Վէ Բապպըն զաղապը ծն-
լարա թուլթուշու, վէ կիթտի:
10 Վէ պուռլութ չատըրըն իւզէրին,
տէն չէքիլնձէ, իշթէ Մարիամ
գար կիտի ճիւտամիլ օլու. իմ
տի Ահարոն Մարիամա ուգ-
տըգտա, իշթէ ծ՝ ճիւտամիլ ի-
11 տի: Վէ Ահարոն Մովսէսէ տէ-
տի. Ամա՛ն էֆէնտիմ, քէրէմ
էյլէ՝ իւզէրիմիզէ կիւնահ գօմա.
զիրա տիվանէիլք էտիպ՝ կիւնահ

իւլէտիք. Բէրէմ էյլէ ֆօլ ա. 12
նաորըն գարնընտան չըգտըրըն-
տա էթինին եարըսը չիւրիւմիւշ
օլան էօլիւ կիտի օլմաորն: Վէ 13
Մովսէս Բապպ յէրիտա է-
տիպ տէտի. Բէրէմ էյլէ եա՛
Ալլահ՝ Հալա ծա չիֆա վէր:
Վէ Բապպ Մովսէսէ տէտի քի՝ 14
էյէր պապատը ծնուն էիւզիւնէ
պիր թիւքիւրիւք թիւքիւրսէ ի-
տի, եէտի կիւնէտէք ուլթան.
մաղմը խտի. եէտի կիւն օրտու-
տան տիւարը գափանսըն, վէ
սօնկրա կէրի ալընսըն: Իմտի 15
Մարիամ օրտուտան տիւարը եէ-
տի կիւն գափանտը. վէ գաղմ՝
Մարիամ կէրի ալընընձէյէտէք
կէօյմէտի:

ՊԱՊ ԺԴ

Լնտէն սօնկրա գաղմ Ասե 1
րովթտան կէօջիւպ՝ Փառան չէօ
լինսէ գօնաուլար: Վէ Բապպ 2
Մովսէս սեօյլէ յիպ տէտի. Պէ. 3
նիմ՝ Իսրայէլ օղուլարընա վէ-
րէճէյիմ Քանան տիւարըն թէ-
ճասիւս էթմէյէ առէմլէր կէօն-
տէր. պապալարը սըպլթըրըն
տան պիրէր քիշի՝ ծնլարտան Հէր
պիրի պէյ օլարագ կէօնտէրէսի.
նիղ: Վէ Մովսէս ծնլարը՝ Բապ 4
պըն էմլինէ կէօրէ՝ Փառան չէօ.
լինտէն կէօնտէրտի. օլ քիմսէ
լէրին Հէփիտի՝ Իսրայէլ օղուլ-
լարընըն պաշարը իտի: Վէ ծն 5
լարըն աղարը պուշար տըր.
Ռուքէն սըպլթընտան՝ Զաբուր 6
օղու Սամու. Շմաուն սըպ
թընտան՝ Քուռի օղու Սափաա,
Յուգա սըպլթընտան՝ Յիփոնէ 7
օղու Քաղէք, Իսաբար սըպ 8
թընտան՝ Յովսէփի օղու Իգաղ,
Եփրէմ սըպլթընտան՝ Նաւէ օղ 9
լու Օաէս, Բենիամին սըպլթըն 10
տան՝ Ռափու օղու Փապտի,
Զաբուրըն սըպլթընտան՝ Սուգի 11

- 12 օղլու Գեղգիեւ, Յովսէփ սըպ-
 13 Թընըն Մանասէ սըպ(Թընտան՝
 13 Սուսի օղլու Գաղգի, Դան սըպ-
 Թընտան՝ Գամաղի օղլու Ամի.
 14 էւ, Ասեր սըպ(Թընտան՝ Միքա.
 15 յէլ օղլու Սա(Թուր, Դեփ(Թա.
 զիւմ սըպ(Թընտան՝ Վափսի օղլու.
 16 Դաբի, Դադ սըպ(Թընտան՝ Մաք.
 քի օղլու Գուէլ խի:
 17 Մովսէսին՝ տխարը Թէճէս.
 սիւս է(Թմէյէ կէօնտերտիւի ա.
 տէմէրին աալարը պուշլարտը.
 վէ Մովսէս Դաւէ օղլու Օսէսին
 18 աալըը Յեսու դոտու: Իմսի
 Մովսէս յալարը Քանան տխա-
 րըը Թէճէսիւս է(Թմէյէ կէօն-
 տերիպ՝ յալարա տէտի. Ըու
 դրպլէ Թարաֆընտան հօգարը
 տօղլու վարըպ՝ տաղա չըգըն.
 19 Վէ պաղըն օլ տխար նիճէ
 տիւր, հէմ ծառա սաքին օլան
 դաւմ գուվկէ(Թլի՝ մի զայի՛ֆ մի.
 20 ա՛ղմը չօգ մու տուր. Վէ ծառն
 սաքին օլուուղու եէր՝ նէ՛ կէօնէ
 տիւր, էյի՛ մի Ֆէնա մը. Վէ օ-
 նուս աաքին օլուուղու շէհըլէր
 նիճէ տիւր, հիւարսը՛ղ մը հի.
 21 սարը մը. Հէմ էէր նէ՛ կէօնէ
 տիւր, աէմի՛ղ մի տրըգ մը. Իչին.
 տէ աղաճլար վա՛ր մը հօխսա
 հօգ մու. Վէ գուվկէ(Թլէնին, հէմ
 օլ եէրին վէյվկէնտէն ալըն. Վէ
 օլ կիւնէր՝ Թուրֆանտա իւ-
 22 զիւմ կիւնէրի խի: Իմսի ծա-
 րար չըդարար, Վէ օլ տխարը
 Սին չէօլէնտէն Թա Էմաթէ
 վարաճագ՝ Բոքատէք Թէճէս.
 23 սիւս է(Թիւլէր: Անտէն գըպլէ
 Թարաֆընտան չըգըպ՝ Քեբըր.
 նաաէք կէտիլէր, քի օրատա Է-
 նակըն օլուարը Լ. քիման՝ Սէս՝
 վէ Թուլի ապին խի. Վէ Քեբ-
 րոն՝ Մըսըրըն Տայանիս շէհըն-
 տէն եէտի ելլէ էպլէլ հափըմը.
 24 խի: Անտէն Երքոդ տէրեսինէ.
 տէք կէտիլէր. Վէ օլ օրատան չը-
 պուղու իլէ սիւր իւզիւմ սալգը.

մը քէստիլէր, Վէ ծառ իլի քիլի
 պիւր սըրըգ իլէ ելլէլէնտիլէր.
 հէմ նարլարտան վէ նիճիլէր-
 տէն կէօթիւրպիւէր: Իարայէլ օ.
 25 ղուլարընըն օրատան քէստիլ-
 լէրի սալգըմըն սէպէպինտէն՝ օլ
 մահալին աարնա Դահալէսըսը
 գօնուլտու: Վէ դըրգ կիւն Թէ-
 26 մամընտա՝ տխարը Թէճէսիւս
 է(Թմէքտէն տէօնտիւլէր: Վէ
 27 վարըպ Մովսէսէ վէ Ահարոն
 վէ Իարայէլ օլուլարընըն ճիւմ
 լէ ճէմաա(Թընա Փառաան չէօլիւ-
 նէ՛ Կադէսէ կէտիլէր. Վէ ծա-
 րար վէ ճիւմէ ճէմաա(Թա խա-
 պէր կէ(Թրտիլէր, հէմ՝ ծըլարա
 տխարըն մէյվէսինի կէօն(Թէրտի-
 28 լէր: Վէ ծառ նազլ էտիպ տէ-
 տիլէր. Պիզլ կէօնտէրտիլին տի-
 յարա վարտըդ. Վէ կերէքտէն
 սիւտ վէ պալ ագար, Վէ ծառն
 մէյվէսի պու տուր: Գալար քի՝
 29 օլ տխարտա սաքին օլան դաւմ
 գուվկէ(Թլ տիւր, վէ շէհըր ճի-
 սարը կէ՛ղ զայէ(Թ պէսիւք տիւր.
 Վէ օրատա Էնակըն օլուլարընը
 տախի կէօրտիւք: Վաղէկիլէր
 30 տխարըն գըպլէ Թարաֆընտա
 սաքին օլուրլար. Վէ Քեստիլէր
 վէ՛Յէքուսլուլար վէ Ամօրհլուլար
 տաղարտա սաքին օլուրլար, Վէ
 Քանանլըլար տէնիլդ Էանընտա
 վէ Յորդանանըն. քէնարընտա
 սաքին օլուրլար: Վէ Քաղէք՝
 31 դաւմը Մովսէսին հուղուրուռն-
 տա սիւքիւթ է(Թտիւրիպ տէտի.
 Հէման չըգալըմ, վէ ծառ դապլ
 էտէլիւմ. զիւրա պիլդ ծառ էլպէ(Թ
 Թէ էէնմէյէ դատիւր իլդ: Ամմա
 32 ծառն իլէ պէրապէք չըգան ա-
 տէմէր տէտիլէր. Պիլդ օլ դաւ-
 մըն իւզըրինէ չըգալար դատիլ
 տէյիլ իլդ, զիւրա պիլդտէն գուվ-
 վէ(Թլ տիւր: Վէ Թէճէսիւս
 33 է(Թտիւլէրի տխարըն հօգըն-
 տա Իարայէլ օլուլարընա քէօ.
 Թիւ խապէր վէրիպ՝ տէտի.

էր . Օւ թէճէստիւս էթմէք ի չինն օրթաւրնտան կէջտիխմիզ տիար՝ քէնտի հհալտիինի հէ . յէն տիւր տիար տըր . վէ իչէնտէ կէօրտիւյիւմիւզ ճիւմէ գաւմ՝

34 Ճէստիւմ քիմսէլէր տիւր : վէ օ . յոտտա ճէպպարլարտան Ենակ օլլու ճէպպարլարը կէօրտիւք . շէյլէ քի պիւլ քէնտի կէօլլէրի . միգտէ չէքիւրկէ կիպի կէօրիւն . տիւք . հէմ օնլարն կէօլլէրին . տէ տախի պէյլէ կէօրիւնտիւք :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Վէ ճիւմէ ճէմաւթ սէյլէ րինի դաւարըւյ՝ ֆէրէատ էթ տիւր . վէ գաւմ օլ կէճէ աղլա .

2 տըլար : վէ ճիւմէ Իսրայէլ օ . զուլարը Մովսէս իլէ Ահարոնա գարըը միւրըրանտըլար . վէ ճիւմ լէ ճէմաւթ օնլարա տէտիւլէր քի՝ Նօլայար Մաւր տիարըն . տա էօլէ խիլք , եա նօլայար պու

3 չէօլտէ էօլէ խիլք : վէ Բապպ պիլզի պու տիարա նի՛չինն կէ . թիւրն քի՝ գըլլճտան տիւշէլմ տէ գարըլարըմըզ վէ էկլատըլ . րմիւզ եաղմա օրուար . պիլզէ Մը սըրա տէօնմէք տահա էյի տէ .

4 յի՛լ մի : Իմտի պիլի պիլիինէ տէ տիւր . * իր սըրտար նապպ է . աէլիւմ , վէ Մըսըրա տէօնէլմ :

5 վէ Մովսէս իլէ Ահարոն՝ Իսլա . յէլ օլլուլարընըն ճէմի՝ ճիւմ հիւր ճէմաւթը էօնիւնտէ էիւ .

6 զիւ գօյուն գալիանտըլար : Մմ մա տիարը թէճէստիւս էաէն . լէրտէն՝ Նաւէ օլլու Յեսու վէ Յեփոնն օլլու Քաղէք էսվապ .

7 լարընը եըրթտըլար . վէ Իօրա . յէլ օլլուլարընըն ճիւմէ ճէմաւթ լարնա սէյլէլիպ տէտիւլէր .

8 Օլ թէճէստիւս էթմէք իչինն ի . չինտէն կէջտիխմիզ տիար՝ զա . յէթ զիյատէսի իլէ էյի տիար

8 տըր : էյէր Բապպ պիլզտէն րա .

զի օլլուր իտէ , օլտէմ՝ պիլզի օլ տիարա կէթիւրէճէք տիւր , հէմ օնու պիլզէ վէրէճէք տիւր , օլ քի սիւտ վէ պալ սգան տի . յար տըր : Վնճաք Բապպա ա՛ . սըլար օլման , հէմ սիլ օլ տիար . րն գալիլնտան գօրգման , զիւրա օնլար էքմէ յիմիլ տիլլէր . օնլա . րն սայէսի իւլէրլէրինտէն կիթ . միշ տիւր , վէ Բապպ պիլզիւմ իլէ տիւր , օնլարտան գօրգման : վէ 10 ճիւմէ ճէմաւթ՝ Սիլարը թաշ . լար իլէ թաշլայարմ տէտիւլէր . ալմա Բապպրն ճէլար ճէմա . ալթ չաարըրնաա ճիւմէ Իսրա . յէլ օլլուլարըն կէօրիւնտիւ : վէ Բապպ Մովսէս տէտի . Նէ . 11 չէյ՝ տէք պու գաւմ պէնի թաշ . զիւր էտէր , վէ նէչէյէտէք ա . րալարընտա էթտիլիւմ ճիւմէ ա . լամէթլէր իլէ պաւա ինանմաղ . 12 մօրուա՝ օնլարը հէլաք էտէճէ . յիւմ : վէ սէնի՝ օնլարտան պէ . յիւք վէ դուվլէթիլ թայիֆէ է . աէճէյիւմ : վէ Մովսէս Բապ 13 պա տէտի . Օլտէմ Մըսըրըլար իչիտէճէլէր , (զիւր սէն պու գաւմը դուվլէթիլ իլէ օնլարըն արասընտան չըգարտն ,) վէ 14 պու տիլարըն հհալտիինէ տէյլէ . ճէճէլէր . Ենապ օնլար՝ սէն եա՝ Բապպ՝ պու գաւմըն արա . սընտա օլտուղունու՝ հէմ սէնիւն եա՝ Բապպ՝ էիւզ պէ էիւզ կէ . րիւնտիւյիւնիւ՝ վէ սէնիւն պու . լութունուն օնլարըն կիւլէրինտէ սուրսուղունու՝ հէմ կիւնտիւ . զիւն պուլութ տիւրէլիւտէ վէ կէճէտէ ալթէ տիւրէլիւտէ էօն . լէրինճէ կիթտիլինի իլէթմիլէր տիւր : Իմտի պու գաւմը պիլ ա . տէմ կիպի էօլտիւրէճէք օլուր իսէն , սէնիւն նամընը իչիտէն թայիֆէլէր սէյլէլիպ՝ տէյէ . ճէքլէր . Բապպ պու գաւմը օն . 16 լարա էէմիւն էթտիլ տիլարըն ի .

ջինէ կէօթիւրմէյէ գուարեթի
 17 օմաւորը իջնէ՝ ծնարը չէօտէ
 էօյտիւրաիւ : Վէ չիմաի քէրէմ
 էյլէ՝ էֆէնտիմին գուարեթի ա՛
 ղիմ՝ օլտուն , նիճէ պույուրուպ
 18 տէսին քի՛ Բապպ սապը ա՛
 ղիմ վէ ինայէթի չօք՝ եարա
 մաղըդ վէ սարըգ ա՛ֆվ էտիճի
 19 սիր, ամմա առլըտա աղա փաբ
 չըգարմաղ . պապարըն եարա
 մաղըդը՝ օղուլարըն իւղերինէ
 իւղնէնձիւ վէ աէօրտինձիւ սիւ
 20 սիւլէյէտէք հօպպըճը տըր . Բէ
 րէմ էյլէ՝ ինայէթիին չօգլու
 զունա կէօրէ՛ վէ պու դաւմա
 Մըրըրտան չըգալտան պէրու
 պու անէտէք ա՛ֆվ էթտիյինէ
 կէօրէ՛ պու դաւմին եարմաղ
 21 լըղընը ա՛ֆվ էյլէ : Վէ Բապպ
 տէսի քի՛ Սէօղինէ կէօրէ ա՛ֆվ
 էթտիմ . Վէ լաքին պէն սաղ
 22 իմ՝ քի՛ պիւթիւն եէր Բապպըն
 ճէլաի իւլէ աօրաճաբ . Ձիւն քի
 պէնիմ ի՛ղղէթիմ վէ Մըրըրտա
 23 հէմ չէօտէ էթտիյիմ ալամէթ
 էթրիմ կէօրիւրպէնի շնտի օն
 քէրէն սընայան վէ աէօղնմիւ
 տինկէմէյէն օլ ճիւմէ տտէմ
 24 էթր՝ պապարընա էէմին էթալ
 յիմ տիյարը աղա կէօրմէյէճէք
 էթր . պէլլ՝ պէնի թաճիւր էտէն
 էթրին հիւ պիւրիս օնու կէօրմէ
 25 յէճէք տիր : Ամմա գուպու
 Բապպէտէ պիր պաղպա բուհ օ
 լուպ՝ պանա թէքմիկէն թապի՛
 օլտուղը էճիլտէն , պէն տէ օ
 նու՝ վարարըղ տիյարա կէօթիւ
 26 րէյիմ , վէ օնու դիւրիյէթի օ
 նու միւրաւ էտէ : Վէ Ամաղէկ
 լիւլէր հէմ Քանանըլար տէրէ
 էթրտէ աթիւն օլուրար . եարըն
 աէօնին , վէ էէօլէ՛ Գըզը տէ
 27 նիղին էօլունա կէօլին :
 Վէ Բապպ Մոլիսէս վէ Ահա
 րոնա աէօլէյիպ տէտի . Շու
 պանա դարըն մըրըրտան եա
 րմաղ ճէմաաթա նէջէյէմէք

Լէհաթիւ էպէյի . Խորայէլ օղու
 րընըն պանա դարըն մըրըն
 սանաղալար մըրըլթըրընը ի
 28 չիթաիմ : Օնարա տէ . Պէն
 սաղ իմ աէյօր Բապպ քի սիղէ
 էլպէթիմ իլիթալիմ՝ աէօղէրի
 նիղէ կէօրէ՛ հէման էյլէ էտէ
 29 ճէյիմ . Վէլէրինիգ՝ վէ ճիւմէ
 հիւապընըպ կէօրէ իյիւրմ եա
 շնտան հօպարը պանա գաբը
 մըրըրտան հէփ հօպանանա
 30 րընը՝ պու էէօտէ տիւլէճէք
 էթր : էլպէթիմ սիգ՝ սիգի իլին
 տէ սաքին էթտիւրէյիմ տէյիւ
 էլիմի գաալըրաղըմ՝ տիյարա
 կիրմէգսինիգ՝ Յէիոնէ օղու Գա
 ղէքտէն վէ Նաւէ օղու Յէտու
 31 տան մա՛տա : Ամմա օլ եաղմա
 օլաճաբ տէտիյինիլ չօճուգլա
 րընը՝ ծնարը կէօթիւրէյիմ ,
 վէ պէյէնմէտիյինիլ տիյարը օն
 32 լար պիւլէթր : Նաքին սիղին լէ
 էթրինիլ պու էէօտէ տիւլէթր :
 Վէ օղուլարընը պու էէօլտէ
 33 գըրդ ելլ օթանըպ ղինալարը
 նըղը թաղըյալար . թա լէլէրի
 նիլ էէօլտէ թէլէֆ օլուճէյէ
 տէք : Օլ տիյարը թէճէսսիւ
 34 էթտիյինիլ կիւնէրին գըրդ կիւ
 նիւն հիւապընա կէօրէ՛ հէր կիւն
 եէրինէ պիւրէր ելլ ապըլ՝ գըրդ
 ելլ դապաճալթըրընը թաղը
 35 յապընը . վէ պէնիմ ալի թէրք
 էթտիյիմի սիլէսինիլ : Պէն Բապպ
 36 աէօլէտիմ քի՛ պանա գաբը
 ճէմ՝ օլան շու ճիւմէ եարմաղ
 ճէմաաթա պուսու էլպէթիմ
 էաէճէյիմ . օնար պու էէօլտէ
 թէլէֆ օլաճաբ , վէ պուրատա
 էօլէճէթր : Բմտի Մոլիսէսին՝
 37 տիյարը թէճէսսիւ էթմէյի
 կէօնտէրտիլ՝ վէ աէօնիպ տի
 յարըն հապընտա քէօթիւ իա
 պեր չըգարմաղ իւլ ճիւմէ ճէ
 մաաթիւ օնա գաբը մըրըրտա
 տան ատէմէլ , հէման տիյարըն
 38 հապընտա քէօթիւ իապեր չը

- գարան տակմէր՝ Բապարն հու-
ղորունաա թառան իւէ հօշախ-
38 լէր : Ամնա տխարը թէճէստիւս
էթմէյէ կիտէն ասեմէրտէն՝
Նաւէ օլլու Յեաու վէ Յէրոնէ
օլլու Քաղէբ սաղ դաւորարը :
39 վէ Մովսէս պու սեօղէրի հէփ
Խարայէլ օլլուարնա սեօյլէտի,
վէ դավմ ա՛ղիմ եաս չէքտիւր :
40 վէ սապահլայըն էրքէն դալգ-
աւորար , վէ սաղըն թէփէսինէ
չըզլպ՝ հէտիւր : Պիղ հաղըր
իդրալէ Բապարն տէտիյի մահա-
լէ չըգաւմ : զիրա կիւնաս իւլէ-
41 տիւր : վէ Մովսէս տէտի քի՛
Նիլջիւն Բապարն էմրինտէն պէշ-
լէ կէէրսինիդ . վէ պու իշ պա-
42 շա չըգմաղ : Չըգման , զիրա
Բապալ արանըղտա տէյիլ տիր ,
Թաա քի տիւլմէնէրինիդին էօ-
43 Նիւնտէ դըրըմայարնըղ : Ջի-
րա Ամադէկիլէր վէ Քանանը
լար օրատա էօնիւնիդտէ տիր ,
վէ դըրըճտան տիւլէրսինիդ . սիդ
Բապարն արարնտան տէօնտիւ-
յիւնիդ իւլէն՝ Բապալ սիպին ի-
44 լէ օլլուայաճաղ տըր : Ամնա ըն-
լար սաղըն թէփէսինէ չըգմաղա
ինաա էթտիւր : Լաքին Բապ-
արն ա՛հա սանաուղա վէ Մով-
սէս՝ օրաունուն իւլինտէն այրու-
45 մաւորար : Իմաի օլ սաղտա սա-
քին օլլան Ամադէկիլէր վէ Քա-
նանըլար էնտի , վէ օնլարը վու-
րուա՛ օնլարը հօրմայէտէք դօ-
վաւաւորար :

ԳԱՊ ԺԵ

- 1 Ա՛լ Բապալ Մովսէսէ սեօյլէ-
2 յիպ տէտի . Խարայէլ օլլուա-
րնա սեօյլէյիտ՝ օնլարա տէյէ-
սին . Պէշիմ սիդէ վէրէճէյիմ
մէսքէանըրըղն տխարընա կիր-
3 տիլինիդտէ , վէ Բապալա աթէշ
4 գուրպանը պիւթիւն էանմա՛ եա
ատադ էօտէմէք իւլին էախօա ի-

րատէթ փէշքէշինտէ եա ալօյ-
րամլարընըղտա պիր գուրպան՝
սըղըրարաան եա սիւրիւլէրտէն
Բապալա խօշ դօգու իւլին էյլէ-
տիլինիդտէ , օլլաւմ Բապալա 4
գուրպանընը սունան պիր հին
չէյրէյի եաղ իլէ էօլլուաճաղ
պիր իւլը սիմիա ունու էքմէք
փէշքէշի սունա : Հէմ պիւթիւն 5
էանմա իլէ՛ եա գուրպան իլէ՛
հէր պիր գուրու իւլին պիր հին
չէյրէյի յի շարապ շէրպէթ փէշ-
քէշի էյլէյէտին : Եախօա պիր 6
դօշ իւլին՝ հինին իւլ փայընըն
պիր փայը եաղ իլէ էօլլուաճ-
մաւ իւլ իւլը սիմիա ունու էք-
մէք փէշքէշի էյլէյէտին : վէ 7
շէրպէթ փէշքէշի իւլին հինին
իւլ փայընըն պիր փայը շարապ՝
Բապալա խօշ դօգու սունասըն :
վէ պիւթիւն էանմա իւլին՝ եա 8
ատադ էօտէմէյի գուրպան ի-
ւլին՝ եախօա Բապալա սեղամէթ
գուրպանը իւլին պիր պուզաղը 9
էյլէտիլինտէ , օլլաւմ պուզաղը
իլէ՛ եարւմ հին եաղ իլէ էօլ-
լուաճաղ իւլ իւլը սիմիա ունու
էքմէք փէշքէշի սունասըն . վէ 10
շէրպէթ փէշքէշի իւլին եարւմ
հին շարապ սունասըն . խօշ դօ-
գու իւլին Բապալա աթէշ գուր-
պանը տըր : Հէր պիր պուզա եա 11
հէր պիր դօշ իւլին՝ եախօա դօ-
յուն եա քէշի եալլուաւ իւլին՝
պէշլէ օլլունա : Եյլէյէճէյիլին 12
զին սալըսը միւլալիլինճէ՛ օնլա-
րըն սալըսընա կէօրէ հէր պիրի-
նէ էօյլէ էաէսինիդ : Հէր էէրիլ՝ 13
խօշ դօգու իւլին Բապալա ա-
թէշ գուրպանը սունասըղտա՛
պունարը պու վէճէ իւլըլէ էյ-
լէյէ : վէ էանընընտը միւլաւ 14
փիր օլլան էապանճը՝ եախօա
սէվլէրինիլինճէ՛ արանըղտա օ-
լլան՝ խօշ դօգու իւլին Բապալա
աթէշ գուրպանը էաէճէք օլլուր
իւլէ , սիպին էթտիլինիդ կիպի՛ օ

- 15 տա էջոյէ էյէյէյէ : Եւ՛ ճէմա-
ա՛թ՛ սիղին իջին վէ միւսաֆիր
օլան եապանձը իջին գանուն
սիր օլա . աէվըլէրինիզճէ էպէ-
սի գանուն իւղըէ՛ Բապպըն հու-
ղուրունաա սիզ նիճէ իսէնիզ,
16 եապանձը տա էջոյէ օլա : Սիղին
իջին վէ արանըզտու միւսաֆիր
օլան եապանձը իջին՛ Դոմոս
պիր՛ վէ շէրիա՛թ պիր օլա :
17 Վէ Բապպ Մուկէսէ սէջոյէ-
18 յիւ տէտի . Իսրայէլ օղուլա-
րուն սէջոյէ , վէ ծնարաա աէյէ-
սին քի՛ Պէնիմ սիղի կէթիւրէ-
ճէյիմ տիյարա վարաղընըզաա,
19 վէ վադի՛ օլա քի՛ օլ տիյարն
էքմէյինտէն եէտիյինիզտէ՛ Բապ-
պա գալարմաա փէշքէշի սունա-
20 սընըզ : Խամուրարընըզն իւ-
քինտէն պիր փիտէ գալարմաա
փէշքէշ գալարաաընըզ , խա-
ման գալարմաա փէշքէշն նիճէ
խսէ , սուռ էջոյէճէ սունասընըզ :
21 Խամուրարընըզն իւքինտէն՝
աէվըլէրինիզճէ՛ Բապպա գալ-
արմաա փէշքէշ վէրէսինիզ :
22 Վէ եանըլըպ՛ պու Ճիւմիէ
Բապպըն Մովսէսէ սէջոյէտիյի
էմըլէրինի էթմէտիյինիզ սու-
23 րէթաէ , (Եւ՛նի Բապպ Մովսէ-
սին եէտի իւլէ սիզէ Ճիւմիէ էմը
էյէյէտիյինի՛ Բապպըն պուլուր-
տուլու կիւնտէ վէ ծնտան սնի-
րաա աէվըլէրինիզճէ ,) վադի՛
24 օլա քի՛ , էյէյէ ճէմաա՛թ եանը-
լըլըզ իւլէ խաթաա էտէր խսէ ,
օլաէմ՛ Ճիւմիէ ճէմաա՛թ Բապ-
պա խոջ գօգու իջին պիւթիւն
եանմա՛ ա՛տէթ իւղըէ էքմէք
փէշքէշ վէ շէրպէթ փէշքէշ իւ-
լէ՛ սըրըր եապուտու պիր պու-
լա՛ վէ կիւնաճ գուրպանը իջին
25 պիր քէշի թէքէսի էյէյէյէ : Վէ
քեազնի իսրայէլ օղուլարընըն
Ճիւմիէ ճէմաա՛թընտան էթիւ-
րիւ քէֆարէթ էտէ , վէ ծնա-
րաա ա՛ֆիլ օլունաա , զիրաա պու-

եանըլըլըզ սըր , վէ ծնար
եանըլըլըզարը իջին քէնտի-
լէրին գուրպանընը՛ Բապպա ա-
թէշ գուրպանը վէ քէնտիլէրին
կիւնաճ գուրպանընը Բապպըն
հուղուրունաա կէթիւրէլէր : Վէ 26
Իսրայէլ օղուլարընըն Ճիւմիէ
ճէմաա՛թընա՛ վէ ծնարըն արա-
լարնտա միւսաֆիր օլան եա-
պանձըրաա ա՛ֆիլ օլունաա . զի-
րա Ճիւմիէ գալմ էանըլըլըզ
ալթընտա սըր :

Վէ էյէյ պիր քիմնէ եանը- 27
լըլըզ իւլէ կիւնաճ էտէր խսէ ,
օլաէմ՛ կիւնաճ գուրպանը իջին
պիր եաշընտա պիր տիլէ քէշի
սունա : Վէ քեազնի՛ օլ եանը- 28
լըլըզ իւլէ կիւնաճ էտէն քիմնէ
աէն էթիւրիւ Բապպըն հուղու-
րունտա եանըլըլընտա քէֆա-
րէթ էտէ . Թա քի ծնտան էթ-
իւրիւ քէֆարէթ էթմէք իւլէ
ծնա ա՛ֆիլ օլունաա : Եանըլըլըզ 29
իւլէ կիւնաճ էտէն՛ կէրէք Իսրա-
յէլ օղուլարընըն եէրլլէրի ի-
սիլէ կէրէք արալարնտա միւ-
սաֆիր օլան եապանձըրաա իւ-
ջին շէրիա՛թընըզ պիր օլա :

Սմա մաղբուրուզ իւլէ էտէն 30
քիմնէ՛ եէրլլ օլաուն եապանձը
օլաուն՛ պու Բապպա քիւֆր էթ-
միշ օղուր . օլ քիմնէ քէնտի
գալմընըն արասընտան հէլաք օ-
լունաա : Բապպըն սէգլընիւ 31
Թահիլը էտիպ՛ ծնուն էմրինի
պօղաուլու իջին՛ օլ քիմնէ էլ-
պէթթէ հէլաք օլունաա . վէպա-
լը պօյնունտա օլա :

Վէ Իսրայէլ օղուլարըն չէօլ 32
տէ քէլն , շարաթ կիւնիւնաէ օ-
տուն աէվլիլիր պիր քիշի պու-
տուլար : Վէ ծնու օտուն աէվ 33
շիլիր քէլն պուլանլար՝ ծնու Մով-
սէսէ վէ Ահարոնա վէ Ճիւմիէ
ճէմաա՛թաա կէթիւրաալէր : Վէ 34
ծնու հապաաա դօտուլար , զիրա
ծնա նէ էթմէք լաղըմ՛ կէլալի

Թաղարիք օլունմուշ տէյիլ խտի :
 35 Վէ Բապալ Մովսէսե տէտի . Օլ
 քիմսէ էլտէթիմէ էօլտիւրիւնէ .
 ճիւմէն ճէմամաթ ծնու օրտու
 տան տիշարը՝ Թաղար իւն Թաղ
 36 քայա : Իմտի ճիւմէն ճէմամաթ
 ծնու օրտուտան տիշարը չըգա
 րըպ՝ ծնու Թաղար իւն Թաղա
 րըտըր , վէ էօլտիւ . Բապալըն
 Մովսէսե էմը Ելլէտիյի կիպի :
 37 Վէ Բապալ Մովսէսե սէջլէ
 38 յիպ տէտի . Իսրայէլ օղուլա
 րընա սէջլէյիպ ծնարաւ տէյէ
 42 պին քի՝ քէնտիւրիւնէ տէվլէն
 րիւնճէ գափթիմալարընըն ուճա
 րընտաւ աաջաղար էափալար .
 վէ ուճարըն սաջաղընտա պիւր
 39 լաճիվէրտի շէրիա դոյալար . Վէ
 օ սիգէ սաջաղ իշիւն օյա , քի օ
 նու կէօրտիւյիւնիւլտէ՝ Բապալըն
 ճիւմէն էմըրըրիւն խաթըրըգա
 կէթիւրէտիւնիւ , վէ ծնարըր իճը
 40 քա էտէսիւնիւ . վէ օլուլալ փաշիւ
 լիք էթալիւնիւլ էիւրէյիւնիւլն վէ
 կէօլլէրիւնիւլն հէվալընտա կէզ
 մէյէտիւնիւ . Ընջլէ քի՝ ճիւմէն
 էմըրըրիւն խաթըրըրգա թու
 Թուպ իճըա էտէսիւնիւ , վէ Սէ
 Թաշընըգա ա՛ղլուէր օլտսընըղ :
 41 Ալաշընըղ Բապալ ուն իմ ,
 քի սիգէ Սլաշ օլմալ իշիւն՝ սի
 գի Մըսըր տիշարընտան չըգա
 րը . Սլաշընըղ Եհոփա պէն
 իմ :

ՊԱՂԱԶ

1 Ե Ղէի օլու Կահաթ օլ
 2 րու Իսահաու օլու Կորիս՝ վէ
 Խուբէն օլուլարընտան Եղիար
 օլուլարը Իսթան վէ Աբիրոն՝
 վէ Փաղէ Թ օլու Օն՝ պա՛ղ քի .
 2 Էլէն ալալ , Իսրայէլ օլուլա
 րընտան ճէմամաթ պէյլէրի՝ ճէ
 միյէթ մուխթալարը նամտար
 քիմսէլէր օլարապ իբի էիւզ էւ
 լն քիմսէլէր իւն Մովսէսին էօ .

նիւնտէ գալգաղար , վէ Մովսէ
 3 սին ալէյիւնէ հէմ՝ Ահարոնու
 ալէյիւնէ ճէմ՝ օլուլա՝ ծնարա
 տէտիւր . Եէթիւրիւնէ . զիսա
 ճիւմէն ճէմամաթըն հէվիսի ա՛
 ղիղէր տիւր , վէ Բապալ ծնարըն
 արտսընտա տըր . իմտի Բապ
 պըն ճէմամաթ իւլէրիւնէ նի՛
 չիւն քէնտիւնիւլ էիւճէլտիւրիւ
 նիւղ : Վէ Մովսէս իշէթաթտէ՝
 4 էիւղիւ դոյոն տիւլալ . Վէ
 Կորիս՝ հէմ ճիւմէն ծնուն ճիւմ
 հիւրիւնէ սէջլէյիպ տէտի . սա
 պաշ Բապալ ծնուն օլտըն՝ վէ ա՛
 ղիղի պէյան էտիպ քէնտիւնէ
 էաղլալարաճապ տըր . հէմ քի
 մի սէջէր իսէ , քէնտիւնէ ծնու
 էաղլալարաճապ տըր : Պղուու
 6 էտիւն էա՝ Կորիս վէ ծնուն պիւ
 թիւն ճիւմհիւրիւ , քէնտիւնիւրի
 նիւղէ պուխթալալար ալըն . Վէ
 7 էարըն Բապալըն հուղորընտա
 իշլէրիւնէ աթէլ դոյուն , վէ իւ
 ղէրըրիւնէ պուխթալ դոյուն . վէ
 վաղի՝ օլա քի՝ Բապալըն սէչաի
 յի քիմսէ՝ ա՛ղղ օ աուր . էէ
 8 Թէր ոլգ՝ էյ Ղէի օլուլարը :
 Հէմ Մովսէս Կորիսա տէտի .
 Բէրէմ էտիպ տիւնիլէյին , էյ
 Ղէի օլուլարը . Վճ մը սիգէ
 9 քի՝ Իսրայէլին Սլաշը սիգի Իս
 րայէլին ճէմամաթընտան ոյըր
 տը , Թա քի սիւլ քէնտիւնիւն
 էաղլալարա , շէջլէ քի Բապ
 պըն չատըրընըն իւղմէթիւնի է
 տէսիւնիւ , վէ ճէմամաթըն էօ
 նիւնտէ տուրուլ՝ ծնարըն Բա
 10 պէն իւղմէթիւնի էտէսիւնիւ . հէմ
 սէնի՝ վէ պիւլնճէ ճիւմէն գա
 րընտալարըն Ղէի օլուլարընը
 էաղլալարալ . վէ սիւլ քէա
 հիւլէր տալի մի արտսընըղ :
 Օնուն իշիւն սէն՝ վէ ճիւմէն
 11 ճիւմհիւրիւն՝ Բապալըն ալէյի
 նէ ճէմ՝ օլտուուու . Ահարոն ի
 սէ՝ օ քիմ տիւր քի ծնուն ալէյ
 հիւն մըրընտանըրընըղ : Անտէն 12

- Մովսէս Եղիաբ օղուլարը Դա-
 թանը վէ Աբիրանու չաղըրմազա
 կէօնաբերի . վէ ծնար՝ Չըգմա-
 13 ղըգ տեղիւնէր . Աղմը քի պիղի
 չէօրուէ էօլտիւրթմէք իշխան՝ պի-
 ղի սիւտ վէ պալ ագան տկար-
 տան ջըգարտըն . քի տաշա իւ-
 ղէրիմիղէ թէտուլութէտիպաու-
 14 թան օլմադ իսթէրսին : Հէմ
 պիղի սիւտ վէ պալ ագան տի-
 յարա կէօթիւրմէտին , վէ պիղէ
 թարա վէ պալ միտա վէրմէ-
 տին . պու առեմէրին կէօղէրի
 նի՛մի օլաճաղսըն . սիղ չըգմա-
 15 ղըգ : Վէ Մովսէս զայէթ իւլէ
 էօվքէլէնիպ՝ Բապպա տէտի .
 Փէշքէլէրինէ նազար գըլմա .
 ծնարտան պիւր էէէք արմատըմ՝
 վէ չարտան պիւրինէ րէնճիտէ
 16 էթմէտիմ : Անտէն Մովսէս Կոր-
 իա տէտի . Եարըն սէն վէ ճիւմ-
 լէ ճիւմճիւրինէ Բապպըն Հու-
 ղըրուռնաա չաղըր օլուռ , սէն
 17 վէ ծնար վէ Ահարոն . Վէ հէր
 քէս քէնտի պուխուրտանըն ա-
 լըպ՝ իւզէրինէ պուխուր գօյուն-
 վէ հէր քէս քէնտի պուխուր-
 տանըն՝ իքի էիւղ էլլի պու-
 խուրտանը՝ սէն տէ Ահարոն իւլէ
 հէր պիւրինիղ պուխուրտանըն
 Բապպըն Հուղուրունա էաղալ-
 18 տըրըն : Վէ հէր քէս քէնտի
 պուխուրտանըն ալըպ՝ իւղէրի-
 նէ աթէշ գօտուլար , վէ իւզէր-
 լէրինէ պուխուր գօյուպ՝ ճէմա-
 աթ չաարըրըն գափուսունտա
 Մովսէս վէ Ահարոն իւլէ տուր-
 19 տուլար : Վէ Կորիս՝ ճիւմէլ ճէ-
 մաաթը ծնարըն ալէյհինէ ճէ-
 մաաթ չաարըրըն գափուսու-
 նա ճէմ՝ էթտի . վէ Բապպըն
 ճէլալի ճիւմէլ ճէմաաթա կէօ-
 20 րինտիւ :
 21 Վէ Բապպ Մովսէս վէ Ահա-
 րոն սէօյլէյիպ տէտի . Պու ճէ-
 մաաթըն իշխանէն այրըրըն . վէ
 ծնարըն պիւր անտէ հէլաք էտէ-

յիմ : Ամնա ծնար՝ էիւղիւ գօ. 22
 յուն տիւշիւպ տէտիլէր . Եա՛
 Ալահ՝ ճիւմէլ թէնին բուհլա-
 րընըն Ալահը՝ պիւր առեմ իւլէ
 նա՛հ էթմէք իլէ ճիւմէլ ճէմաա՝
 թըն իւզէրինէ՛ մի զաղաղ էտէր-
 սին :
 Վէ Բապպ Մովսէս սէօյլէ 23
 յիւպ տէտի քի՛ ճէմաաթա սէօյ 24
 լէյիպ տէ . Կորիսուն՝ Դաթա-
 նըն՝ վէ Աբիրանուն մէղքէանա-
 րընըն էթրաֆընտան իրադ կի-
 տին : Վէ Մովսէս գաղըղպ՝ Դա 25
 թանա վէ Աբիրոնա կիթտի , վէ
 Իսրայէլին իսթիյարարըն ծնուն
 արտընճա կիթտիլէր : Վէ ճէ 26
 մաաթա սէօյլէյիպ տէտի . Հա-
 լա պու Ֆաարգ առեմէրին չա-
 տըրարընտան իրադ կիտին , վէ
 ծնարըն էշէասընտան հիւք պիւր
 լէյի սօգանման , թա քի ծնա-
 րըն ճիւմէլ կիւնաշարը իւլէ հէ-
 27 լաք օլմոյաարընը : Իսմի ծնար
 Կորիսուն՝ Դաթանըն՝ վէ Աբի-
 րոնուն մէղքէանարընըն էթրա-
 ֆընտան իրադ կիթտիլէր . վէ
 Դաթան իւլէ Աբիրոն Հէմ ծնա-
 րըն գաղըղարը վէ օղուլարը վէ
 ծնարըն ջօճուղարը քէնտիլէ-
 28 րին չաարըրընըն գափուսու-
 նա չըգըպ տուրտուլար : Վէ 28
 Մովսէս տէտի . Պուստան պի-
 լէսինիղ քի՛ պու ճիւմէլ իւլէրի
 իլէմէյի պէնի Բապպ կէօնուր-
 տի , ղիւրա քէնտիլէյիստէն էթ-
 մէտիմ . Եյէր պուլըր հէր ա- 29
 տէմին էօլմէյիւ միւնալ իւզըն
 էօլմէրլէր իսէ , վէ ճիւմէլ առեմ
 լէրէ վադի՝ օլան՝ պուլըրըն իւ-
 ղէրինտէ վուգո՛ւ պուլըր իսէ ,
 Բապպ պէնի կէօնուրմէմիլտիւր :
 Ամնա էյէր Բապպ պիւր միւնալ 30
 զաթ էարասըպ էէր քէնտի ալ-
 ղընը աշար տա՛ ծնարըն Հէմ
 հէվի ծնարըն օլանը եուտար ի-
 տէ , վէ ճէհէնէմէ տիպ տիւրի
 էնէրլէր իսէ , օլտէմ՝ սիւլէսինիղ

- քի՛ պուռ տտեմէր Բապար Թաշ-
 31 քիւր էթալէր : Վէ վազի՛ օլտու-
 քի՛ պուռ ճիւմէ սեօղէրի սեյ-
 լեմէյի թէքմիլ էթալքտէ , մե-
 32 րարն ալթընտա օլան եէր եա-
 րըլար . Վէ եէր քէնաի ալգընը
 աչըպ՝ մելարը վէ մելարն էվէ-
 րինի վէ Կորխուն օլան ճիւմէ
 33 առեմէրինի՛ հէմ ճիւմէ էշեա .
 յը եութտու : Վէ մելար հէմ
 ճիւմէ մելարա միւթալլիդ օ-
 լան՝ տիպ տիբի ճէհէննէմէ էն-
 աիլէր . վէ եէր մելարը էօրթ-
 տիւ , վէ ճէմաալթըն աքաարն
 34 տան հէլքք օլտուար : Վէ մե-
 րարն էթրաֆընտա օլան ճիւմէ
 Իքըսյէլ մելարն սէսինտէն գաշ-
 տըլար . զիրա տէտիլէր քի՛ Օլ-
 35 մայա եէր պիզիլ քէ եուտա : Հէմ
 Բապարտան աթէշ չըգըպ՝ պու-
 խուրու սունան օլ իքի էիւզ էլ
 լի քիմնէյի հէլքք էթաի :
 36 Վէ Բապա Մովէսէ սէօյլէ-
 37 յիպ աէտի . Քիւմհին Մհարու-
 նուն օլըւ Եղիաղարա տէ քի՛
 եանիլընն իշինտէն պուխուր-
 տանլարը ալըն . վէ աթէշէ էօ-
 թէյէ տալթթ , զիրա մելարա՝
 38 զիզէնտի : Պու ճանլարնա կիւ-
 նա՛ հանէլընն պուխուրտան-
 լարընը աւըպ՝ մելարտան մէզպա-
 հը դափըմադ իշին եասսը թէ-
 նէքէլէր եափալար , զիրա մելա-
 րը Բապարն հուզուրունտա սուն-
 տուլար , վէ մելար ա՛ զիզէնտի .
 վէ Իսրայէլ օղուլարընա նիշան
 39 օղունլար : Վէ քէահին Եղիա-
 ղար օլ եանմըլ քիմնէլէրին սուն-
 տուգլարը պազըր պուխուրտան
 լարընը ալըր , վէ մելարը՝ մէզ-
 պահը գափըմադ իշին եասսը
 40 լթաթըլար , Իսրայէլ օղուլարը-
 նա զիքը իշին քի՛ Մհարոն զիւր-
 րիկէթնտէն օլմայան էճնէպի
 քիմնէ Բապարն հուզուրունտա
 պուխուր սունմաղա եաղալմա-
 յա , վէ Կորխ կիպի՛ վէ սնուն

ճիւմհին րիւ կիպի օլմայա , Բապ-
 արն մա Մովսէսին էէտի իլէ
 սէօյլէտիյի կիպի :
 Վէ էրթէսի կիւմաէ՛ Իսրա . 41
 յէլ օղուլարընն ճիւմէ ճէմա-
 աթը Մովսէսէ գարըլ վէ Մհա-
 րոնա գարըլ մըրըլտանլա՛ տէ-
 տիլէր : Սիղ Բապարն գաի-
 մընը էօլտուրտիւնիւզ : Վէ վա , 42
 43 44 45 46 47 48 49 50
 քի՛ օլտու քի՛ ճէմաաթ Մով-
 սէսէ գարըլ վէ Մհարոնա
 գարըլ ճէմ՝ օլտուգլարընտա՝
 ճէմաաթ չաթըրընա աօղու-
 տէտիտիլէր վէ իլթէ պուլութ
 մոււ գափըլար , վէ Բապարն
 ճէլաի կէօրինտիւ : Վէ Մով 43
 սէս իլէ Մհարոն ճէմաաթ չա-
 փըրընն էնիւնէ կէլտիլէր : Վէ 44
 Բապա Մովսէս սէօյլէյիպ աէ-
 տի . Պու ճէմաաթըն աքաարն 45
 տան չըգըն , քի՛ մելարը պիբ առ-
 տէ հէլքք էտէյիմ . ամմա մելար
 էիւզլէրի դոյուն տիւշալէր :
 վէ Մովսէս Մհարոնա տէտի . 46
 Պուխուրտանը ալ , վէ իլինէ մէզ
 պահտան աթէշ դօ , հէմ պու-
 խուր դօ , վէ թէղ ճէմաաթա
 վարըպ՝ մելարտան էօթիւրիբ քէ-
 ֆարէթ գըլ . զիրա Բապարն
 հուզուրունտան դաղապ չըգար .
 թաո՛նն պաշտար : Վէ Մհարոն 47
 Մովսէսին տէտիյի կիպի ալըպ՝
 ճէմաաթըն աքաարնա սէլլիթ .
 տի , վէ իլթէ գալմաա թաո՛նն
 պաշտմըլ իտի . իմսի պուխուր
 գօյուպ՝ գալմաան էօթիւրիւ քէ-
 ֆարէթ էթաի : Վէ էօթիւրիւ 48
 լէ տիբիլէրին աքաարնա տուր-
 տու , վէ թաո՛նն տինտի : Վէ 49
 թաո՛նտան էօլնէլը՝ մի տէօթ
 պին վէ էէտի էիւզ քիլի իտի-
 լէր , Կորխ խուսուսունտա էօ-
 լնէլըտէն մա՛տա : Վէ Մհարոն՝ 50
 Մովսէսէ ճէմաաթ չաթըրընն
 գափուսունա տէտիտիւ , վէ թա-
 ո՛նն տինտի :

ՊԱՊ ԺԵ

- 1 Այն Բապայ Մովսէսէ սեօյլէ
2 յիսր սէտի . Լարայէլ օղուլար
ընա սեօյլէ , վէ օնլարտան պա
պալարը եվէրինձէ պիրէր տէյ
3 նէք՝ Եսնի պապալարը եվէրինին
ճիւմէ պէյլէրինտէն օն իքի
սէյնէք ալ . հէր պիրինին աւը
նը՝ տէյնէյինին իւզէրինտէ Էա
4 զատըն : Վէ Ահարոնուս աաւընը՝
Ղեինին տէյնէյի իւզէրինէ Էա
զատըն . զարա պապալարը եվէ
րինին պալարը իչիւն պիրէր
5 տէյնէք օլաւագ : Վէ օնլարը
ճէմաաթ չաարընտա՝ շէհա
տէթին Էօնիւտէ սիղին իլէ
պուլաշուպուլա Էրաէ դշատըն :
6 Վէ վադի՝ օլա քի՝ պէնիմ սէհ
տիյիմ քիմէնին տէյնէյի ֆի
լուէնէճէք սիր . պէյլէճէ Խա
րայէլ օղուլարըն սիղէ դար
շը՝ մըրըտանաբըլարը մըրըլթը
լարընը Էօնիւտէն կիտէրէճէ
յիմ :
7 Վէ Մովսէս Բարայէլ օղուլ
լարընա սեօյլէտի . վէ օնլարըն
ճիւմէ պէյլէրի օնա պիրէր տէյ
նէք՝ պէյ պալարըն պիրէր տէյ
նէք՝ պապալարը եվէրինէ կէօրէ
օն իքի տէյնէք վէրաիլէր . վէ
Ահարոնուս տէյնէյի՝ օնլարըն
տէյնէքէրինին արաթնաաիտի :
8 Վէ Մովսէս տէյնէքէրի՝ շէհա
տէթ չաարընտա Բապայն հու
9 զուրուսա գօտու : Վէ վադի՝ օլ
տու քի՝ էրթէսի կիւտէ՝ Մով
սէս շէհատէթ չաարընա կիր
տի . վէ իլթէ Ղեւի Էվնտէն Ա
հարոնուս տէյնէյի ֆիլուէնիպ
լուէնէ չըգարալ , վէ չիւէքէնիպ
պատէսիլը վէրաիլ : Վէ Մովսէս
ճիւմէ տէյնէքէրի Բապայն
հուզուրուսան ճիւմէ Իօրա
յէլ օղուլարընա չըգարալ . վէ
օնլար կէօրաիւ , վէ հէր քէս
10 քէնտի տէյնէյինի ալար : Վէ

Բապայ Մովսէս տէտի . Ահա
րոնուս տէյնէյինի շէհատէթին
Էօնիւտէ տէնտէր քի՝ ինտան
օղուլարընա նիշան իչիւն սագ
լանըա . վէ օնլարըն մըրըլթը
լարընը Էօնիւտէն կիտէրէսին ,
վէ Էօլմէյէլէր : Վէ Մովսէս 11
Բապայն օնա Էմը կիլէտիյի կի
պի Էյլէտի . Էօլէ Էյլէտի : Վէ 12
Իսրայէլ օղուլարը Մովսէս
սեօյլէյիպ տէտիլէր . Իլթէ Էօլ
տիւք , հէլաք օլուալ . ճիւմէ
միլ հէլաք օլուալ : Բապայն 13
չաարընա պիր վէճէ իլէ հէր
Էապալաշուս Էօլուր . պէյլէճէ Էօ
լուա սիրէնէճէք մի իլ :

ՊԱՊ ԺԸ

- 1 Այն Բապայ Ահարոնա տէտի .
Սէն վէ օղուլարըն վէ պապա
նըն Էվի պէրապէրինձէ՝ Մագ
տէսինին կիւտէնը չէքէսիլիւզ
վէ սէն վէ օղուլարըն պէրապէ
րինձէ՝ քէսհիլիլիլիլիլի կիւ
նաշըն չէքէսիլիլ . շէմ տալի 2
պապանըն սըլթը օլան Ղեւի
սըլթը գալընաաշարընը պէրա
պէրինձէ Էապալաշարաթն , վէ
սանա միւլադ օլուա՝ սանա
լուզմէթ Էտէլէր . վէ սէն հէմ
պէրապէրինձէ օղուլարըն՝ շէ
հատէթ չաարընըն Էօնիւտէ
օլաւըլ : Վէ սէնին մէմուրիլէ 3
թինի՝ հէմ չաարըն ճիւմէ մէ
մուրիլթինի կէօգէտէլէր . ան
ձագ Մագաէսինին գապալարըն
վէ մէղպաշա Էապալաշարալար ,
քի օնլար տէ՝ սիլ տէ Էօլմէյէտի
նիլ : Իմաի օնլար սանա միւլադ 4
օլուա՝ չաարըն հէր իլիւտէ՝ ճէ
մաաթ չաարընըն մէմուրիլէ
թինի կէօգէտէլէր . վէ սիլէ ճէ
նէպի Էապալաշարալ : Վէ Մագ
տէսինին մէմուրիլթինի՝ վէ
մէղպաշար մէմուրիլթինի կէօ
ղէտին , քի արթըգ Իսրայէլ օ

ղուլարընըն իւզէրինէ ղաղապ
 6 օրմայա : Վէ պէն իշթէ Իսրա-
 յէլ զօրուլարընըն արարնոտան
 Գարնառաշարընը ղ Դեւիլըէրի
 ալարմ . ծնար սիզէ Բապպ իշին
 ա'թխէ վերիվիւ տիր . քի' ճեմա-
 ա'թ չատըրընըն իւզմէթինի է .
 7 տէլէր : Վէ սէն իշէ օրուլարըն
 պերապէրինճէ մէղպահն ճիւմ
 լէ շէյլէրի իշին վէ փերտէնին
 իշէրիսինտէ օլան շէյլէր իշին
 քեահնիլըլինիզի կէօզէտիպ' իըդ
 լէթէ հատիլիդ . սիւէ քեահնի
 լէլինիզի ա'թխէ սըղմէթի վէր
 տիր , վէ եադլաշան էճնէպի հօւ
 տիրուլէ :
 8 Վէ Բապպ Աճարոնա տէտի .
 Իմաի իշթէ պէն ղալարըմ փէշ
 քէշէլէրիմին մէմուրյէթինի սա-
 նա վէրաիմ . Իսրայէլ օլուլարը
 նըն ճիւմէ ա'ղիզ շէյլէրի սա-
 նա հէմ' սէնին օլուլարընա է-
 պէտի գանուէն իւզրէ մէս' հադ-
 9 գը իշին վերիվիւ տիր : Ա' իշէ
 տէն գարնա ա'ղիզէր ա'ղիզի
 նէանէլըլիպէն պու սէնին օլա-
 պոնա ուռնտուգարը ճիւմէ
 գուրպանլարը' եա'նի ճիւմէ էք-
 մէք փէշէշէրի վէ ճիւմէ կիւ-
 նա' գուրպանլարը վէ ճիւմէ
 սուշ գուրպանլարը ա'ղիզէր ա'
 ղիզի օլուպ' սէնին վէ սէնին
 10 օլուլարընըն օլա : Օնու' ա'ղիզ
 լէր ա'ղիզինտէ եէյէսին . ծնու'
 հէր էրքէք եէյէ . ա'ղիզ օլուպ
 11 սէնին օլա : Պու սա սէնին օլա .
 Ա'թխէլէրինին գալարըմ փէշ
 քէշէ' վէ Իսրայէլ օլուլարընըն
 ճիւմէ սալարմա փէշքէշէրի ,
 ծնար էպէտի գանուէն իւզրէ սա-
 նա վէ պէրապէրինճէ սէնին օ-
 ղուլարընա վէ գըղարընա վէր-
 աիմ' . սէնին էվնտէ հէր փաք
 12 օլան' օնտան եէյէ . ճիւմէ էն
 էյի եալը վէ ճիւմէ էն էյի շա-
 րաալը վէ օլուլաալը' Բապպա
 վէրէճէքէրի իւք մէյվէլէրի սա-

նա վէրաիմ : Բապպա կէթլրէ . 13
 ճէքէրի' տխարարընտա ճիւմէ
 թուրփանտալարը սէնին օլա-
 ար . էվնտէ հէր փաք օլան' ծն-
 տան եէյէ : Իսրայէլտէ հէր 14
 վաքֆ օլունմուշ շէյ' սէնին օ-
 րա : Բապպա սոռնաճադարը 15
 ճիւմէ թէնտէն հէի սնա լաշ .
 մի աշան' ատէմտէն օլուն հայ-
 վանտան օլուն' սէնին օլա . առ-
 ճադ ատէմին իւք սոլանընը է-
 պէթթէ Ֆիտա էտէնին . նա
 փաք հայվանըն իւք սոլանընը
 տաիսի Ֆիտա էյէլէյէսին : Վէ 16
 Ֆիտա օլունաճադ պիր պլըգ
 լոճաֆարը' սէնին պիշտինի գը-
 մէթէ կէօրէ' պէշ մըսգալ կիւ-
 վաշէ Ֆիտա էտէսին , Մադտէ-
 սէ մըսգալը իւզրէ քի խրիմի գը-
 րաթ սըր : Աճադ սըղըլըն իւք 17
 սոլանընը եա գոլունուն իւք սո-
 ղանընը' եա քէշինին իւք սոլա-
 նընը Ֆիտա էթմէյէսին , ծնար
 ա'ղիզ տիր . ծնարըն գանընը
 մէգպահն իւզրինէ սէրփէսին ,
 վէ ծնարըն եալընը' իօշ գօգու
 իշին Բապպա աթէշ գուրպանը
 եադասըն : Ամմա ծնարըն էթի 18
 սէնին օլա , սալարմա տէօշւ վէ
 սաղ պուտ կիպի սէնին օլա : Իս- 19
 րայէլ օլուլարընըն Բապպա
 ուռնտուգարը ա'ղիզ շէյլէրին
 ճիւմէ գալարըմ փէշքէշէրին'
 էպէտի գանուէն իւզրէ' սանա վէ
 պէրապէրինճէ օլուլարընա վէ
 գըղարընա վէրաիմ' Բապպն հու-
 ղուրունտա սանա վէ պէրապէրին
 ճէ ղիւրրիլէթինէ էպէտէն թուգ
 աճար սըր : Վէ Բապպ Աճարու 20
 նա տէտի . Օնլարըն տխարընտա
 միտա էտինմէյէսին , վէ արա-
 լարընտա սէնին հիստէն օլմայա .
 Իսրայէլ օլուլարընըն արասըն
 տա սէնին հիստէն վէ միրասըն
 պէն իմ :
 Վէ Դեւի օլուլարընա իլթէ 21
 իւզմէթլրի պէտէլնէ' ճեմա .

- 21 ա' թ չատրըրնն խրղմէ թինի իշ-
 ւէտիքէրի իշինս՝ միրաս տէյիւ
 Իսրայէլտէ ճիւղէ մասալըը
 22 վերտիւմ : Վէ Իսրայէլ օղուլարը
 արթօգ ճէմաւաթ չատրըրն
 եադալարայալար քի՝ կիւնահ չէ-
 23 քիպ էօյմէյէր : Հէմ ճէմա
 ա' թ չատրըրնն խրղմէ թի Ղէ-
 ւիւլէրէ մախսուա օլա , վէ քէն
 աի եարամաղըընը քէնտիւր
 չէքէր : տէվրէրինիդճէ էպէ-
 տի գանտն իւղը Իսրայէլ օ-
 ղուլարըրնն արասընտա միրաս
 24 ալմայալար : Զիրա Իսրայէլ օ-
 ղուլարըրնն Բապալա գալարմա
 փէշքէշի տէյիւ իհտա էտէճէք-
 էրի մասալըգարընը՝ Ղէւիւլէ-
 րէ միրաս իշինս վերտիւմ : մոուն
 իշինս մալարն հագգընտա տէտիւմ
 քի՝ Իսրայէլ օղուլարըրնն արա-
 սընտա միրաս ալմայալար :
 25 Վէ Բապալ Մովսէսէ սէյլէ-
 26 յիպ տէտի քի՝ Ղէւիւլէրէ սէյ-
 լէյիպ մալարա տէյէսին : Իսրա-
 յէլ օղուլարըրնտան՝ սիղէ մալա-
 րըն թարաֆընտան միրասընը
 իշինս վերտիւմ մասալըը ալալ-
 ղընըդտա , օլաէմ մասան՝ մասա-
 լըըն մասա պիրինի Բապալա գալ-
 ալարմա փէշքէշի իհտա էտէսի-
 27 նիդ : Վէ պու գալտրմա փէշ-
 քէշինիդ՝ սիղէ խարմանտան
 պուգտայ կիպի՝ վէ ճէնտէրէտէն
 28 չիրա կիպի սայլա : Ղէյլէճէ
 սիղ տտիւի՝ Իսրայէլ օղուլարըն-
 տան ալալըընը ճիւղէ մասա-
 լըգարընըդտան՝ Բապալա գալ-
 տրմա փէշքէշի իհտա էտէսի-
 նիդ . վէ մասան Բապալըն գալ-
 տրմա փէշքէշինի՝ քէաշին Ա-
 29 հարոնա վերէսինիդ : Ճիւղէ սի-
 ղէ օլան հէալիւլէրտէն՝ Բապալըն
 հէր գալտրմա փէշքէշինի ճիւղ-
 չէ էն է յիսինտէն մոուն ալիլի-
 30 նի իհտա էտէսինիդ : Հէմ մալ-
 րա տէյէսին : Օնուն էն էյիսին-
 տէն իհտա էթտիլինիդտէ , օլ-

տէմ Ղէւիւլէրէ խարման մահ-
 սուլու կիպի վէ ճէնտէրէ մահ-
 սուլու կիպի սայլա : Վէ մոուն 31
 կէրէք սիղ կէրէք էհլի պէյթի-
 նիդ հէր մահալալէ եհլէսինիդ .
 ղիրա ճէմաւաթ չատրըրնտալի
 խրղմէ թինիդէ պէտէլ իւճրէթի-
 նիդ տիր : Վէ մոուն էն էյիսի- 32
 նի իհտա էթտիլինիդտէ՝ պուն-
 տան էթթիւրիւ կիւնահ չէքմէյէ-
 սինիդ . վէ Իսրայէլ օղուլարըրնն
 աղիդ նէսնէլէրինի մուրասըրա-
 մայալընը , քի էօլմէյէսինիդ :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Վէ Բապալ Մովսէսէ վէ Ա-
 հարոնա սէյլէյիպ տէտի քի՝
 Բապալըն էմր էտիպ տէտիլ չէ- 2
 րիա՝ թըն գանտնու պու տուր-
 Իսրայէլ օղուլարընս սէյլէ քի՝
 սանա պիր գըզըլ գուսուրսուգ
 տանա կէթիլէրէ , քի մասա
 ալալ ալըպ օլմայա , վէ իւղէրի- 3
 նէ պոյունսուրուգ չըգմալը օ-
 լա : Վէ մոուն քէաշին Լիվադա-
 րա վերէսինիդ . վէ մոուն րտա-
 տան ալալըն չըգարա , վէ մոուն՝
 մոուն էսինտէ պիրի պոլաղա- 4
 յա : Վէ քէաշին Եղիադար
 փարմաղը իլէ մոուն գանընտան
 ալալ՝ մոուն գանընտան ճէ- 5
 մաւաթ չատրըրնն էսն թա-
 րաֆընա էէտի քերրէ սերիի :
 Անտէն տանալը մոուն կէօլէրի
 էսինտէ պիրի էապա . տէրիսի- 6
 նի վէ էթինի վէ դանընը թէղէ-
 յի իլէ էապա : Վէ քէաշին կըզ-
 ալալը վէ գուֆա վէ իրի գալթ- 7
 լու գըրմըլ ալալ՝ տանալը էա-
 գան ալթէլին օրթաւընա ալթա :
 Վէ քէաշին էալալարընը էալ- 8
 գայա , վէ թէնինի սու իլէ էալ-
 գայա , տանտէ սանկրա օրտոյա
 կիրէ . վէ քէաշին ալալալալալէ
 նալալ օլա : Հէմ մոուն էապա-
 էալալարընը սու իլէ էալգայա ,

- վէ՛ թէնիննի սու իլէ եայգոյա ,
 վէ ախրամատէք նափաք օլա :
 9 Վէ պիր փաք քիմէննէ՛ տանա-
 նըն քիւլինիւ աէվչերիպ՝ օլ-
 տուտան ախարը պիր փաք մա-
 հալէ դօլա . վէ Իսրայէլ օղու-
 լարընն ճէմամ'թը իչինն հըֆը
 օղունա քի՛ կիւնաօ փաքլէմէսի
 10 սուլու օլա : Վէ տանանըն քիւ-
 լինիւ տէվչերէն՝ էսվապարընը
 եայգայա , վէ ախրամատէք նա-
 փաք օլա . վէ պու՛ Իսրայէլ օ-
 ղուլարընա հէմ՝ արսլարընտա
 միւսաֆիր օլան եապանճըյա է .
 պէտի գանուն իչինն օլա :
 11 Պիր վէճ՝ իլէ էօլմիւշ ատէմ
 ճէսէտինէ տօգանան՝ եէտի կիւն
 12 նափաք օլա . Օլ քիմնէ քէնտի-
 սինի օլ ա- իլէ իւչիւնճիւ կիւն-
 տէ փաքլէյէ քի՛ եէտինճի կիւն-
 տէ թէմիլ օլա . ամմա էյէր իւ-
 չիւնճիւ կիւնտէ փաքլէմէդ ի-
 սէ , օլտէմ՝ եէտինճի կիւնտէ
 13 թէմիլ օլմադ : Էօլմիւշ ատէմն
 ճէսէտինէ հէր տօգանույ տէ
 քէնտիսինն փաքլէմէյէն՝ Բապ
 պըն չատըրընը նափաք էտէր ,
 վէ օլ քիմնէ Իսրայէլտէն հէլաք օ-
 լունա . օնուն իւզէրինն փաքլէ-
 մէ սուլու սէրփիլմէտի իչինն՝ օ
 նափաք տըր . նափաքլէյի տահա
 14 իւսթիւնտէ տիր : Չատըրտա ա-
 տէմ՝ էօլմը իսէ , չէրիւթ պու
 տուր . օլ չատըրտա հէր կիրէն՝
 վէ չատըրտա հէր օլան՝ եէտի
 15 կիւն նափաք օլա : Վէ իւզէրին
 տէ պապը գափաղը օլմայան հէր
 16 աջը գապ՝ նափաք տըր : Վէ
 հէր քիմ՝ քի սահարա երիզինտէ
 գըլճ իլէ էօլտիւրիւլիւշէ՛ եա
 էօլմիւշ թէնէ՛ եա տտէմ՝ քէմի-
 յինն՝ եա մէղարա տօգանըր ի-
 սէ , եէտի կիւն նափաք օլա :
 17 Վէ նափաք օլան իչինն՝ օլ եա
 դըլմըր քանանըն փաքլէմէ քիւ-
 լինտէն ալարա , վէ իւզէրինն՝
 պիր գապտա թաղէ սու դօլա

լար . Վէ պիր փաք քիմնէ ղու 18
 ֆա տըպ՝ սուլա պաթըրա , վէ
 չատըրըն իւզէրինն՝ վէ ճիւմէ
 գապարըն իւզէրինն՝ վէ՛ արատա
 օլան քիմնէլէրին իւզէրինն՝ վէ
 օլ քէմիյէ եա էօլտիւրիւլիւշէ
 եա էօլմիւշէ եա մէղարա տօգա
 նանըն իւզէրինն սէրփիլ : Վէ օլ 19
 փաք առէմ՝ նափաք օլանըն իւզէ-
 րինն իւչիւնճիւ կիւնտէ վէ եէ
 տինճի կիւնտէ սէրփիլ . վէ օնուն՝
 եէտինճի կիւնտէ փաքլէյէ , ան-
 տէն էսվապարընը եայգոյա ,
 վէ սու իլէ եայգանա , վէ ախ-
 շամտա փաք օլա : Ամմա նա 20
 փաքլէնիպ տէ քէնտիսին փաքլէ-
 մէյէն ատէմ՝ օլ քիմնէ ճէմա-
 ա'թըն արասընտան հէլաք օլու-
 նա , զիրա Բապպըն Մադտէսէ-
 սինի նափաքլէմէ . օնուն իւզէ-
 րինն փաքլէմէ սուլու սէրփիլմէ-
 տի . օ՛ նափաք տըր : Վէ օնլա 21
 րա էպէտի գանուն օլա քի՛ փաք-
 լէմէ սուլունու սէրփիլն՝ էսվապ-
 արընը եայգայա . հէմ՝ փաքլէմէ
 սուլունա տօգանան՝ ախրամա-
 տէք նափաք օլա : Վէ նափաք 22
 օլան՝ հէր նէյէ տօգանըր իսէ ,
 նափաք օլա . հէմ օնա տօգանան
 քիմնէ՛ ախրամատէք նափաք օ-
 լա :

ՊԱՊ Ի

Վէ Իսրայէլ օղուլարընն 1
 ճիւմէ ճէմամ'թը՝ էվլէլքի այ-
 տա Սին չէօրէնն կէլիլէր , վէ
 դալմ՝ Կադէստէ գօնաու . վէ
 Մարիամ օրատա վէֆաթ էթ-
 տի , վէ օրատա կէօմիւրտի :
 Վէ ճէմամ'թ իչինն սու եօղ 2
 իտի . իմտի Մովսէս իլէ Նհարո-
 նա գարը ճէմ՝ օլտուլար : Վէ 3
 գալմ՝ Մովսէս իլէ Նիզա՛ էտէ-
 րէք սէօլլէյիպ աէտիլէր Բօ՛-
 լայար գարընտալարըրըր ճապ-
 պըն էօնիւնտէ էօլտիւրիլէրինտէ՛

4 Եզրիւշ օլա խոիք . վէ նիջին
 Բապ պն ճէմաա' թընդ պոռ չէօ
 Լէ կէթիւրաիւնիզ քի' սիւղ հէմ
 տաւալարաւորիզ պոռաաա էօլէ .
 5 Ժմա հէմ նիջին սիւղի պոռ քէօ
 Թիւ չ'սհալէ կէթիւրմէք իջին
 սիւղի Մըսըրոս չըգարաւորիզ .
 պոռ էքիւն վէ ինձիւր վէ պաղ վէ
 նար մահալի աէյիւ սիւր . իչէ
 6 Ճէք սու պիւլէ Եօգ տուր . Իմոի
 Մովսէս իլէ Ահարոն ճէմաա'
 Թըն եւազինաւն ճէմաա' թ չա
 աըրընըն գափոռսունա վարապ'
 եւիզէրի գոյուն տիւշաւէր . վէ
 Բապպն ճէլալի ծնարաա կէօ
 7 րինաիւ : վէ Բապպ Մովսէսէ
 8 սէօյէ յիւ աէաի . Ասայը ալ,
 վէ ճէմաա' թըն ճէմ' էյլէ' սէն
 վէ դարընսալըն Ահարոն , վէ
 ծնարըն կէօղէրի էօիւնաէ գա
 յայա սէօյէյին , վէ սոցյունու
 վէրէ . վէ սէն ծնարա գոյ ստան
 սու չըգարաաւոր , վէ ճէմաա' թա
 հէմ' ծնարըն տաւալարաւորա իջի
 9 րէսին : Իմոի Մովսէս Բապպն
 հուզորուստան' ծնա էմր օլուն
 10 տուղու կիպի ա'սայը ալալ : վէ
 Մովսէս իլէ Ահարոն ճէմաա'
 Թը գայանըն էօնինէ ճէմ' էթ
 սիւլէր , վէ ծնարաա աէաի . իշի
 սին շիմոի' էյ' ա'սիւլէր , սիւղէ
 պու գայաաա' մը սու չըգարաա
 11 լում : Աստին Մովսէս էլինի գալ
 տըրըպ' աաա իլէ գոյոյէ էքի
 քէրըն վաւրաա . Իմոի պիւր չօգ
 սու չըգար , վէ ճէմաա' թ հէմ'
 ծնարըն տաւալարաւոր իջիւլէր :
 12 վէ Բապպ Մովսէսէ վէ Ահա
 րոնաա տէաի . Չիւնքի Իսրայէլ
 օղոււլարընըն նազարընպա պէնի
 ո'ղիղէմէք իջին պաթէպ ինան
 մատընը , ծնուն իջին պու ճէ
 մաա' թըն ծնարաա վէրալիւմ' աի
 յարա սիւղ կէօթիւրմէք ինձէրի
 13 նիւղ : Մեթէպա սուլարը' պուն
 արա աըր . ղիւրա Իսրայէլ օղու
 արա Բապպիլէ նիգա' էթսիւլէր .

վէ օ' ծնարաա ա'ղիղէնսի :
 վէ Մովսէս Կապէտա' իլէ 14
 դովմ' փատիշահնա էլէրէր կէն
 աէրիւ պէտի . Դարընսալըն Իս
 րայէլ սէօյէ տէր քի' Պիղէ վա
 գի' օլան ճիւլէ զոհմէթի բն
 պիւլէրսին , նիճէ պապալարաւոր
 15 Մըսըրա էնսիւլէր , վէ Մըսը
 տա պիւր չօգ ղէման սաթին օլ
 տուգ . վէ Մըսըրըլար պիւղէ
 հէմ պապալարաւորընա էլէփալէթ
 սիւլէր : վէ Բապպա Չիւրաա 16
 էթսիւր , վէ սէսիմիգի իլիթսի ,
 վէ պիւր մէլէք կէնստէրիպ' պիւղ
 Մըսըրաա չըգարաա . վէ իլիթ
 պիւղ' սէնին սինօրուսուն ու
 ճունաա օլան շէհրի Կաղէստ
 իլ : Գէրէմ էյլէ' սէնին տիյա 17
 րընտան կէլէլիմ . Թարալարաա
 վէ պաղարաաա կէլէլէյիւլ ,
 վէ դուլուաաա սէն իլէլէյիւլ
 յիւղ . փատիշահնա ճատսէսին
 աէն կիտիպ' սինօրուսուն կէլէլիւլ
 18 յէտէք սաղա վէ սօլա սափմա
 յաճաղը : վէ Եգովմ' ծնա տէ
 19 սի . Պէնի' Վիայէլիմաէն կէլէլ
 յէսին , Եօղուսա գարընա գը
 լը՝ իլէ չըգարմ : վէ Իսրայէլ
 օղուլարըն ծնա աէսիւլէր . Պիղ
 ճատաէտէն չըգարըլ , վէ էյլէր
 պէն հէմ սիւրիւլէրիմ սոլոն
 տան իլէր իսէք , պէհաւորըն վէ
 րիւրիմ . ղայրի շէյ էթ մէղտէն
 պաղարաւոր իլէ կէլէլիմ : վէ 20
 օ' Կէլէլիւլիմ տէաի . հէմ Ե
 դովմ' պիւր չօգ խաղ իլէ վէ դով
 էլ իլէ ծնա դարըլարաւոր չըգար :
 Իմոի Եգովմ' Իսրայէլէ' քէնսի 21
 սինօրուստան կէլէլա վէրմէք իս
 Թէմաի , վէ Իսրայէլ ծնաա
 սափար :
 վէ Կաղէստէն կէօլաիւլէր . 22
 վէ Իսրայէլ օղուլարընըն ճիւլէ
 ճէմաա' թըն հովընալընա կէլաի
 23 լէր : վէ Բապպ հովընալընաա
 դովմ' Իսրայէլըն սինօրու Եանըն
 տա Մովսէսէ վէ Ահարոնա սէօյ

- 24 Լէյիպ տէտի . Ահարոն քէնտի
գալմնա գաթըրըն , զիրա օ՝
խարայէլ օղուալարնա վէրտիմ
տիարա կիրմէյէճէք տիր . չիւն
քի Մէրիպա տոյրունա եմիմէ
- 25 անը օլունուզ : Ահարոնու վէ
օնուն օղու Եղիսգարը ալապ՝ օն
- 26 Լարը Հովր տաղընա չըգար . Վէ
Ահարոնու էսվապարնուն սօ
յուպ՝ օնլարը օղու Եղիսգարա
կիտիր . զիրա Ահարոն գալմնա
գաթըրալ՝ օրատա վէֆաթ է
- 27 տէճէք տիր : Իմտի Մովսէս՝
Բապպըն էմր էթտիյի կիպի էյ-
լէտի , վէ ճիւմլէ ճէմաաթըն
կէօղըրի էնիւնտէ՝ Հովր տա
- 28 ղընա չըգարըն : Վէ Մովսէս
Ահարոնու էսվապարնուն սօ
յուպ՝ օնլարը օղու Եղիսգարա
կիտիրտի . վէ Ահարոն օրատա
տաղըն Թէփէսինա վէֆաթ էթ-
տի . անտէն Մովսէս վէ Եղիս-
- 29 զար տաղանն էնտիլէր : Վէ
ճիւմլէ ճէմաաթ Ահարոնուն
վէֆաթ էթտիյինի կէօրալէքտէ ,
պիւթիւն Իսրայէլ էլի Ահարոն
իչիւն օթուզ կիւն խալատըն :

ԳԱՂ ԻԱ

- 1 Վէ զըպլէտէ սաքին օլան
Քանանը Արալ վատիլաճը՝ Իս-
րայէլն Մ. Թարիմ էօլունտան
կէլտիլինի իշիթտի . վէ Իսրա-
յէլ իլէ ճէնք էտիպ՝ օնլարտան
- 2 էտիր ալար : Վէ Իսրայէլ Բապ-
պա առաք առաջըպ տէտի . Ի-
յէր պու գալմը հէր վէճ՝ իլէ
էլիմէ Թէսիլմ էտէր իսէն , օն-
լարըն չէհրէրինի պիւքիւլէ
- 3 հէլաք էտէյիմ : Վէ Բապպ Իս-
րայէլն սէսինի իշիթտի , վէ
Քանանըլար՝ օն Թէսիլմ էյ-
լէտի , վէ օնլարը վէ չէհրէրի-
նի պիւքիւլէն հէլաք էթտի .
վէ օլ մահալին առընը Հօրմա
դօտու :

- Անտէն Եգովմ տիարընը սօ 4
լալմադ իչիւն Հովր տաղընտան
Գըզըլ տէնիլին էօլունա կէօ-
տիւլէր . վէ Եօրաա խալըն ճա-
նը սըգըրալ : Վէ գալմ Ալահա 5
գարը վէ Մովսէսէ գարը տէ-
տի . Նի՛չիւն պիղի Մըսըրտան
չըգարտընը քի՝ չէօրաէ էօլ-
լիմ . զիրա էքմէք էօգ հէմ սու
էօգ տուր . վէ պէօլէ իսաֆիֆ
էքմէքաէն ճանըմըլ տիթսինտի :
վէ Բապպ գալմնի իւզէրինէ 6
էաղըճը երանլար կէօնտէրալ ,
վէ գալմը ըսըրալար . վէ Իս-
րայէլտէն պիր վաֆիր խալէ էօլ
տիւ : վէ գալմ Մովսէսէ կէլիպ 7
տէտիլէր՝ քի՝ Բապպա վէ սանա
գարըն պէօլէմէք իլէ կիւնաճ էթ-
տիք . Բապպա նիլալ էյլէ քի՝
իւզէրիմիգանն սու երանլարը
կիտէլ է . վէ Մովսէս գալմ ի-
չիւն նիլալ էյլէտի : վէ Բապպ 8
Մովսէսէ տէտի . Քէնտիլնի պիր
էաղըճը երան էապի , վէ օնու
պիր սըրըգ Թէփէսինէ դօ . վէ
վապի՝ օլա քի՝ հէր քիմ ըսըր-
ըր իսէ , օնա պաքա , վէ սաղ
գալա : վէ Մովսէս պաղըրտան 9
պիր երան էալմալ՝ օնու սըրը-
ղըն Թէփէսինէ դօտու . վէ վա-
պի՝ օլտու քի՝ պիր երան պիր
առէմի ըսըրընճա , օլ քիմնէ
պաղըլ երանա պաղտըրլարըն
սաղալըր իտի :
- Անտէն Իսրայէլ օղուլարը 10
կէօջիւպ՝ Ոթվթտա գօնաուլար :
վէ Ոթվթտան կէօջիւպ՝ Իյէա 11
բարիմտէ կիւնէլին տօղուսունա
տօղու Մովսէսէ գարընտան
օլան չէօրաէ դօնաուլար : Օրա 12
տան կէօջիւպ՝ Զարէդ տէրէսին-
տէ գօնաուլար :
- Օրատան կէօջիւպ՝ Վեթընու 13
լարըն սինօրունտան չըգան չէօլ
տէ օլան Աննոնուն էօթէսինտէ
գօնաուլար . զիրա Մովսէս իլէ
Վեթընուլար արատընա Աննոն

- 14 Մովսէսըն սինօրու գործ : Օնուն
իջին Րապայըն ճէնքերի քիթա
պընտա տէնրի քի՛ Սուֆատա
Վահէպի վէ Անուն չայարընը ,
15 հէմ՝ Արըն տուրտուղու եէրէ
ապան՝ վէ Մովսէս սինօրունա
տայանան չայարըն ապընթար
նը :
16 Վէ օրատան Պէթէ Կէտիւէր
պու զ գոյու տուր քի՛ օնուն
հագղընա Րապայ Մովսէսէ տէ
սն . Գավթը ճէմ՝ էլլէ , վէ օն .
17 լարա սու վէրէյիմ՝ Օլ զէման
Իարայէլ պու իլսէյի օգուտու .
էյ գույու՝ ճէօշ . օնա իլսէյի օ .
18 գույուն . Գույու քի՛ պէյլըր
գավթըր , օնու գավթըն սէր .
վէրէրի դանուն պաղայընճընի
էմի իւղըէ ա՛տուարը իլէ գաղ
արըր :
19 Վէ չէօլտէն՝ Սաթանա , վէ
Մաթանաան՝ Կապիլէ , վէ՛ Կա
պիլէտէն՝ Բամթա , վէ Բա
մթաան՝ Մովսէսն սահրատըն
տա Եսիմնուն գարընան պու
դան փապա թէֆէսինտէ օլան
փաթիյէ Կէտիւէր :
21 Վէ Իարայէլ Ամօրհուարըն
փատիշահը Սեհոնա էլլէ իլէր
22 կէօնտէրիպ տէտի . Սէնին տի
յարընտան կէլէյիմ . Թարա
յա եա պապա սափաղըղ , գու
յուտան սու իլսէղ իղ . սինօ
րունու կէլինճէյէտէք փատիշա
հըն ճատտէսինտէ կիտէճէյիղ :
23 Ամնա Սեհոն Իարայէլէ քէնտի
սինօրունտան կէլլա վէրմէտի ,
իլլա Սեհոն ճիւմէ խաղընը
տէվըրտի , վէ չէօլէ Իարայէլի
գարըլումաղա չըղըլ՝ Յասայա
կէլլա . վէ Իարայէլ իլէ ճէնք
24 էթտի : Վէ Իարայէլ օնու գը
լը՝ աղընտան կէլլըրիպ՝ օնուն
տիարընը Անոնտան Թա Յա
բուտաէք Թա Վանն օրուարը
նա վարընճայատէք դապթ էթ
տի . զիրա Ամնն օրուարընը

- սինօրու՝ սարպ խի : Վէ Իարա 25
յէլ ճիւմէ պու չէհրէրի ալ
սը . հէմ՝ Իարայէլ Ամօրհու
արըն ճէմի՝ չէհրէրինտէ՝ Եսե
րոնտա հէմ օնուն ճիւմէ քէօյ
լիքլէրինտէ սաքին օլտու : Զի
րա Եսեբոն՝ Ամօրհուարըն փա
տիշահը Սեհոնուն չէհրի խի .
չին քի օ՝ Մովսէսն էվլէլի
փատիշահը իլէ ճէնք էտիպ՝ օ
նուն կէլնտէն ճիւմէ տիարընը
Անոնտաէք՝ ալլըլ խի : Օ
նուն իջին էմալ սէօյլէյէլէր
տէրլէր . Եսեբոնա կէլին . Սե
հոնուն չէհրի՝ եափըլըպ մէօհ
քէմ օլունա . Զիրա Եսեբոն
տան աթէլ՝ Սեհոնուն չէհրինտէն
ալլէվ չըղըր . Մովսէսն Ար
նը վէ Բամթա Անոնուն էհա
լիսինի եագոր : Վա՛յ սանա՝ էյ 29
Մովսէս . էյ՛ Բամթա գավթը
հէլաք օլտու . գուրթուլու
օլուարընը վէ գուրթուրըն Ա
մօրհուարըն փատիշահը Սեհո
նա էսիլլէյէ վէրտի : Օնարը 30
օղոր իլէ սափաղար . Եսեբոն
հէլաք օլտու՝ Թա Վեբոնտաէք
վէ օնարը Թա Մեղաբայատէք
էրէն՝ Կփայատէք խարապ էլլէ
տիք :
Իմնի Իարայէլ՝ Ամօրհուար 31
ըն տիարընտա սաքին օլտու :
Վէ Մովսէս Յաղերի Թէճէս 32
սուա էթմէյէ կէօնտէրտի . վէ
օնուն քէօյլէքլէրինի ալլա՝ օ
րատա օլան Ամօրհուարըն գով
տուր :
Անուն տէօնիւպ՝ Բասան եօ 33
լունա չըղըրար . վէ Բասան
փատիշահը Ովգ՝ քէնախի վէ օ
նուն ճիւմէ գավթը օնարա
գարըն Եղայիլէ ճէնկէ չըղըր :
Վէ Րապայ Մովսէսէ տէտի քի՛ 34
Օնտան գօրգմա , զիրա օնու վէ
ճիւմէ օնուն գավթըն վէ տի
յարընը սէնին կէլնէ վէրտիմ
վէ օնա՝ Եսեբոնտա սաքին օլան

Ամօրհն լարն փատիւնսն Սե-
հնա էյլէտիյն կիպի էյլէյէ-
35 սին Ե իմսի ծնու վէ օղուլարն
հէմ ճիւմէ գովմանը վարտու-
լար շէյլէքի պիւրիսի պիւրէ պա-
գի գաղմաւը . վէ տխարընը
զապիւ ի թտիւէր :

ԳԼԳ ԻԲ

1 Ա ի Ե իւրայել օղուլարը կէօ-
չիւս՝ Մովսէր սահրալարնտա
Երեւոյ Յորգանանին հօթէ եա-
գատնտա գանտուլար :

2 Վէ Սեպիօր օղու բաղմի-
Ե իւրայէլին Ամօրհն լարա ճիւմ-
3 Ե է ի թտիւնի կէօթիւ : Վէ Մո-
վսէր գովման հաւորոտնտան
ղայիւ զօրդտու , զիւր չօգ ի-
տի . հէմ Մովսէր իւրայել օ-
ղուլարընը հաւորոտնտան սը-
4 գըտը : Վէ Մովսէր Մագիա-
նին ի խթիարլարն տէտի .
Ե իմսի պու ճէմաւթ՝ որդր
սահրա օթոնու եաղտըրը կի-
պի հէմ է թրաֆլարմըր եա-
ղայաճաղար տըր : Վէ Սեպիօր
օղու բաղմի թլ զէմանէ Մո-
5 վսէր փատիւնսն Ե իմսի : Վէ ծնուն
գովմը օղուլարնըն տխարը ըր-
մաղընըն Ե նարնտա օղան փա-
թուր զէմի : Բեռվը օղու բա-
ղատնա էրեւէր կէօթաւտի : քի
ծնու չաղըրդ տէյէր : Իշթէ
Մըրը տխարընտան պիւր գովմ
չգըտը . Իշթէ եէր էիւղիւնիւ
գովաւտը , վէ գարընտա օթու-
6 րույր : Իմսի հալա քէրէմ էյ-
լէ կէլ , պէնիմ իշիւն պու գով-
մա լաիւթ օղու , զիւր օ պէն
տէն դուվվիւթի տիւր . պէլքի
գատիւր օղու ծնու վարայլմ ,
7 վէ ծնու տխարտան գովայլմ .
զիւր պիւրիւմ քի խայր տուա՝
օղուտուղուն քիմնէ միւպարէք
վէ լաիւթ օղուտուղուն մէլուն
օղար :

Իմսի Մովսէրն ի խթիարլա-
8 րը Վէ Մագիանին ի խթիարլա-
րը՝ փալ իւճրէթէրի էլէրիւնա-
օղարդ կիւթտիւր . վէ բաղա-
տնա կէլպ՝ Բաղալուն ուղղիւթ-
9 նի ծնա սէյլէտիւր : Վէ տաղ-
լարա տէտի քի Պու կէճէ պու-
րատա գալն , վէ Բաղպն պա-
նալ քէյլէտիւնէ կէօթէ՝ իգէ
ճէվապ վէրէյիմ . Իմսի Մովս-
10 քն պէյլէրի Բաղատմ իլէ գա-
տըր : Վէ Ալա Ռաղտուն
կէլպ՝ Պու եանընտըր տէմ-
11 լէր քիմէր տիւր տէտի : Վէ Բա-
ղատմ Ալա հա տէտի . Մովսէր
փատիւնսն Սեպիօր օղու բա-
ղմի պոնա կէօնտէրիւ քէրի .
Իշթէ օլ Մըրըտան չգան
գովմ՝ եէր էիւղիւնիւ գովա-
12 ւը . հալա կէլ , պէնիմ իշիւն
ծնա պէտտուա էյլէյէտին , պէլ-
քի ծնուն իլէ ճէրք ետէ պիւրպ
ծնու գովայլմ : Վէ Ալա
Բաղատն տէտի քի Օնլար իլէ
կիւթմէյէթիւն ալն օլ գովմ
լաիւթ օղուտուլարն , զիւր օ
միւպարէք տիւր : Վէ Բաղատմ
13 սապահալն գաղըրպ՝ Բաղալուն
պէյլէրիւն տէտի : Տխարընը
կիւթն , զիւր Բաղպ պոնա տի-
զին իլէ կիւթմէյէ իլն վէրմէյոր :
14 Վէ Մովսէր պէյլէրի գաղտը-
լար , վէ Բաղալա կէլպ տէտի-
լէր քի՝ Բաղատմ պիւրիւմ իլէ
կէլմէք իւթմէյէտի :

Վէ Բաղալ թէքրալ ծնլար .
տան տահա զիւրտէ վէտահա
միւթէպէր պէյլէր կէօնտէրիւ :
Վէ ծնար Բաղատնա կէլպ ծնա
16 տէտիւր քի Սեպիօր օղու բա-
ղալ պէյլէտիւր . քէրէմ էյլէ ,
պանա կէլմէքտէն կէրի գալմա .
2 իւրա սանա զայիւթ չօքքըրա
հալէճէյիմ , վէ պանա հէր նէ
տիլէճէք օղուր իսէն հալէճէյիմ .
Իմսի քէրէմ էյլէ կէլ , պէնիմ
17 իշիւն պու գովմա՝ պէտտուա՝

- 18 Էյլէյէսին : Վէ Բաղասամ ճէ-
վապ վերիպ' Բաղասկնն գուրա-
րնա տէտի . Բաղակ պանա է-
վինին տուրաու կիւմիւշ վէ ալ-
թուն վէրսէ տէ , Ալլահամ
Բապպըն մէզլիւնտէն թէճաւ
վուղ էտիպ' քիւլէիք եա պէօ .
19 յիւք շէյ Էաճմէմ : Վէ շիմտի
քէրէմ էտիպ' պու կէճէ պիդ
տախի պուրատա գալըն , քի
պիւլէյիմ Բապպ պանա տահա
20 նէ սէյլէր : Վէ կէճէ Ալլահ
Բաղասամ կէլիպ' ծա տէտի .
Էյէր օլ առէմէր սէնի չալըր-
մուղա կէլըրէր իսէ , գալգ ծըրըր
իլէ կիթ . սամա Հէման սանա
նէ քի սէյլէր իսէմ , ծնու էյլէ-
յէսին :
21 Վէ Բաղասամ սապաՀտան
գալգըրպ' էշէյինի սէմէրէտի տէ'
Մովաք պէյլէրինին պիլէսինճէ
22 կիթտի : Վէ ծաուն կիթտիյի ի-
չին' Ալլահն էօլքէսի թու-
թուշուա , վէ Բապպըն մէշէյի
Էյլան իւղէրինտէ տուրտու քի
ծա գարը տուրտուն . վէ օ' Է-
շէյինին իւղէրինէ պինմիշ իտի ,
վէ իքի ուշալը պիլէսինճէ իտի :
23 Վէ էշէք' Բապպըն մէշէյինի Էօ-
լուն իւղէրինտէ Էլլնտէ Էալըն գը-
լըճը իլէ տուրտուղանու կէօր-
տիւքտէ , էշէք Էօլտան սափտը
սա թարալայ կիրտի . վէ Բապպ-
ամ' էշէյի Էօլա տէճմէրմէր իլլին
24 ծնու տէյտի : Վէ Բապպըն մէ-
շէյի պաղալըն Էալա Էօլընտա
տուրտը իտի . պիր Էանտան
տիվար վէ օպիր Էանտան տիվար
25 իտի : Վէ էշէք Բապպըն մէշէ-
յինի կէօրտիւքտէ' տիվարըն Էա-
նընա գըսըլը , վէ Բաղասամն
պաղընը տիվարա գըստը . վէ օ'
26 ծնու թէքրար տէյտի : Վէ
Բապպըն մէշէյի իլլէրի կէշտի ,
վէ պիր տար Էէրտէ տուրտու .
քի օրատա ուղա Էա սօլա սա-
27 փաճաք Էօլ Էօլ իտի : Վէ է-

շէք Բապպըն մէշէյինի կէօլ Էա-
նէ , Բաղասամն ալթընտա չէօր-
տիւ . վէ Բաղասամն էօլքէսի
թութուշուպ' էշէյի տէյնէք ի-
լէ տէյտի : Վէ Բապպ' էշէյին
սաղընը աշար , վէ օ' Բաղասամ
տէտի . Սանա նէ' էթտիմ' քի
պէնի շիմա իւշ քէրէր տէյ-
տիւն : Վէ Բաղասամ էշէյէ տէ-
29 տի . Չիւն քի պէնի զէվէլէնտի-
քէաշքի Էլլմտէ գըլըճ' օլա իտի
քի' շիմա սէնի Էօրտիւքէյի-
տիմ' : Իմաի էշէք' Բաղասամ
30 տէտի . Պէն սէնին էշէյին տէ-
յի'Ն մի իմ , քի սէնին օլալտան
պէրու թապու կիւնէտէք իւղէ-
րիմէ պինտին . սանա պէյլէ
էթմէք Հիշ ա'տէթիմ' մի իտի .
վէ օ' Էօք տէտի : Մնտին Բապպ
31 Բաղասամն կէօլէրինի աշար .
վէ Բապպըն մէշէյինին' Էլլնտէ
Էալըն գըլըճը իլէ Էօլուն իւղէ-
րինտէ տուրտուղանու կէօրին-
ճէ , տիւշիւպ' Էիւղիւ գոլուն
էճտէ գըլար : Վէ Բապպըն մէ-
32 շէյի ծա տէտի քի' Վիլլին շիմա
իւշ քէրէր էշէյինի տէյտիւն .
իլթէ պէն սանա գալըն տուր-
մալա չըգտմ , զիրա Էօլուն' Էօ-
նիւմտէ թէքա տիւր : Վէ էշէք
33 պէնի կէօրմէք իլլէ , շիմա իւշ
քէրէր էճնիւմտէն սափտը . Է-
յէր էճնիւմտէն սափտա իտի ,
Հալա սէնի' Էլպէթթէ Էօլալա-
րիւր իտիմ , վէ ծնու սաղ գօր ի-
տիմ : Վէ Բաղասամ Բապպըն
34 մէշէյինէ տէտի քի' Վիւնահ էթ-
տիմ . զիրա պիլմէտիմ' քի' Էօլ-
տա պանա գալըն տուրտան սէն
իտին . իմաի Էյէր սանա քէօ-
թիւ կէօրինիւր իսէ , կէրի տէօ-
նէյիմ : Վէ Բապպըն մէշէյի
35 Բաղասամ տէտի . Պու առէմ
լէր իլլէ կիթ , Էալին Հէման սա-
նա սէյլէյէճէյիմ սէօղիւ սէյ-
լէյէսին . վէ Բաղասամ Բաղա-
կըն պէյլէրի իլլէ կիթտի :

- 36 Վէ Բաղակ Բաղասամըն կէ-
տէյնի ինթիմիքտէ, ծնու գար-
շըլամնալ պնիորուն ուշնունա-
քի Վանոնուն սինորունստ օլան
Մուղաքըն պիր շէշըլնէ ջըգար-
37 Վէ Բաղակ Բաղասամա տէտի .
Սէնի մութլարէն չաղըրմալա
կէծանէ լմէտիմ մի, նիջէն պա-
նա կէմէյնի - չաղգան սանա
իքթար . էթմէյէ դատիր տէյի՞
38 մի իմ : Վէ Բաղասամ Բաղասա
տէտի . իշթէ սանա կէտիմ, եա
շինտի հիւ պիր նէմէ սէյլէն
էի դատիր մի իմ . Մուղա՞ ալ
զըմա նէ սէօզ գոր իսէ, ծնու
39 սէյլէյն շէնէ իմ : Անտէն Բաղա-
սամ Բաղակ ինէ կիթար . վէ Կա-
40 ըխալ շուսլլմա կէտիլէն : Վէ
Բաղակ սըղըրար հէմ գյոնըլ
պօղըղըլըլ Բաղասամ վէ պի-
լէսիննէ օլան պէյլէրէ կէծն-
տէյար :
- 41 Վէ սապահ օլուննա, Բա-
ղակ Բաղասամը ալըպ ծնու Բա-
շաղըն թէգի պուլթիանէլէրին
ջըգարար . վէ օրասուն դաւլըն
շէմէյն թիթին կէօրաի :

ግረግ ፲፭

- 1 Ա Է Բաղդամ Բաղակա սէ-
տի քէ՛ Պանա պուրատա եէտի
մէզլաւէ ետաի . հէմ պանա պու-
րատա եէտի պուրա վէ եէտի
2 Գօշ հաղըրաւ : Վ Է Բաղակ Բա-
ղատա տէտի կիպի էյէլէա .
վէ Բաղակ իլէ Բաղդամ հէր մէզ-
պահտա պիրէր պուրա վէ պիրէր
3 Գօշ սունտուլար : Վ Է Բաղատա
Բաղակա սէտա քէ՛ Քէնիտա պիւ-
թիւն եանմալն եանընտա սուր,
վէ պէն կիտէյիւմ, պէլքի Բապա-
դարըմա բաւթ կէլէ . վէ պա-
նա կէօթէրտիլի շէյի սանա
Խապէր էտէրիմ . անտա պիր
4 Թէփէյէ չըգար : Վ Է Ալաւ
Բաղատամն Գարըսնն չըգար .

փէ օ՛նաւ տէտի քի՛ Եհաի մեզ
 պահը հաղորդաւորմ, վէ կէր մեզ
 պահաւսս սիրելի պուրս վէ սիրելի
 դօշ տունաւորմ : Վէ Բապայ Բա- 5
 դասմին աղղընաւ սեօղ դօշուս
 տէտի : Բաղակա տէնիւկ պէջ.
 Լէ սեօյէլէնին : Իմտի՛նն տէնն
 տւււ, ի իլծէ.քննատիտի հէմ Մը- 6
 վաբըն ճէրմէ պէլէրէս պիււթիւն
 էանմասընըն էանընասս տուրուը
 իտի : Վէ քննաի մեսէլէնի պաշ- 7
 լայըպ՝ տէտի : Մովաբ պիտի
 շահը Բաղակ սէնի Լըրմանա՛ն
 կիւնն տաղաւտու տաղալորընտան
 կէթիլիկ պեթի : Կէլ պանա Բա-
 կոբաւ լա՛նէթ օգուս, հէմ կէլ Լ-
 Իսրայէլէն պէտ տուա՛ն էյլէ : 8
 Վլլահըն լա՛նէթ էթմէտիլինէ՛
 նի՛ճէն լա՛նէթ օգուսայըմ, վէ
 Բապայըն պէտ տուա՛ն էթմաի-
 յինէ՛ նի՛ճէն պէտ տուա՛ն էտէ 9
 շիտի : Զլրոն օնու դայալար պա-
 շնտան կէօրիւրիւմ, վէ յնա
 թէփէլէրտէն նաղար էյլէրիւմ :
 Իլծէ պիւր դալմէքի պաշաշաւ
 սաբին օղաւագ : Թայիթըն իլէ
 սայրի տալա՛ն : Յակոբէն թօզ 10
 թօփազընը՝ վէ Իսրայէլէն րու-
 պո՛նտնն սայըլընը քի՛մ սայա
 պիլիւր : Ճանա՛նս տաիլէրին էօ-
 լիւմիւ իլէ էօլէ, վէ սանում՝ օն-
 լարընքի կիպի օլա :
 Վէ Բաղակ Բաղասամա տէտի 11
 քի՛ Գանա նէ՛ էյլէալին : պէն
 սէնիլ տիււմէլնէրիւն լա՛նէթ էթմ
 մէյէս սպորմ, վէ իլծէ սէն հէր
 վէճ՝ իլէ խայր տուա՛ն օգուտուն :
 Վէ օ՛ ճէվապ վէրիկ տէտի : 12
 Բապայ աղղընաւ նէ դօր իսէ, օ-
 նու սեօյէլէնյէ տիգգաւ ճէմմ-
 լի տէյիլ՝ լի իմ :

Վէ Բաղլակ օնա տեառի . Գե. 13
 րէմէ էյէլ . պէնիւն իլէ լայրի մա-
 հալէ կէլէլ, քի օնլարը օրատան կէօ.
 րէսին , օնլարըն եալընը պիր
 ուճունու կէօրէսին , վէ հհփիւ
 սինի կէօրէյէլսին . վէ պէնիւմ

- իշին օրատանն օնալանէթ օգու :
- 14 Վէ օնու՝ Սօփիմ թարլարնա
Փաադաննն թէփէսինէ կէօթիւր
տիւ . վէ եէտի մէզպաշ եափըպ՝
հէր մէզպաշտա պիրէր պուլա
- 15 վէ պիրէր քօշ սունտու : Վէ
Բաղակա տէտի . Սէն պուրատա
քէնտի տիւթիւն եանմանն եա
նընտա տուր . վէ պէն օրատա
Բաղակն դարշըսրեա չըգայրմ :
- 16 Վէ Բաղպ Բաղատմն դարշը
սընա չըգաւ , վէ աղընա սէօշ
գօյուպ տէտի . Բաղակա տէօ
- 17 նիւպ՝ պէյլէ սէօյլէյէտին : Վէ
օ՝ օնա կէտիքտէ , իշթէ պիւ
թիւն եանմաընն եանընտա
տուրուր խտի , վէ Մովաբըն
պէյլէրն պիլէսինճէ խտի . իմտի
Բաղակ օնա տէտի քի՝ Բապպ
- 18 նէ՝ սէօյլէտի : Վէ քէնտի մէտէ
լինի պաշաշըպ տէտի . Գապ
եա՝ Բաղակ՝ վէ իշթ , էյ Սեպ
- 19 փօր օլլու՝ պէնի տինկէ : Սէ
լա՝ առէմ տէյիլ քի՝ եալան
սէօյլէյ , նէ տէ առէմ օլլու՝
քի՝ փիշման օլա . օ տէտի տէ՝
իճրա է՝թմէյէճէք մի , եախօտ
օ սէօյլէտի աէ՝ եէրինէ կէթի՝ր
- 20 մէյէճէք մի : Իշթէ խայր տուա՝
էրի ալարմ , վէ օ խայր տուա՝
էտէր իքէն պէն կէրի չէվիլէ
- 21 միմ : Յակոբտա թագսիրաթ
կէօրմէտի , նէ տէ Իսրայէլտէ
սուչ կէօրտիւ . քէնտինն Բապպ
Սէլա՝ օճուն իլէ տիր , վէ օն
- 22 տա փատիշա՝ ալգըը փար : Օն
լարը Մըսըրտան չըգարան՝ Սէլա՝
ալըր . օնա քէրիէտէն կիպի չէ
- 23 վիքիք փար : Հագգան Յակոբա
էֆտուն օլմաղ , վէ Իսրայէլտէ
օլմաղ . փագթի իլէ Յակոբ վէ
Իսրայէլ Հագգընտա՝ Սէլա՝ նէ
- 24 լէր էյլէտի տէնիլէ : Իշթէ տիր
գալմ քի՝ արալան կնպի գալգա
ճագ , վէ կէնճ արալան կիպի
էիւճէլէնէճէք տիր . ալ եէմէ
յինճէ՝ վէ հօլտիւրիւմիւչէր գա

նը իշմէյինճէյէտէք եաթմայա
ճագ :

Վէ Բաղակ Բաղատմա տէտի . 25
Օնա հիչ լա՝նէթ տէ օգումա ,
օնա հիչ խայր տուա՝ տա օգու
մա : Վէ Բաղատմ ճէփապ վէ 26
րիպ՝ Բաղակա տէտի . Սանա
սէօյլէյիպ տէ՝մէտիմ մի քի՝
Բապպ պանա հէր նէ տէր իաէ
օնա էտէճէյիմ :

Վէ Բաղակ Բաղատմա տէտի . 27
Բէրէմ էյլէ՝ կէլ սէնի պիր
ղայրի մահաղէ կէօթիւրէյիմ .
պէլքի Սէլաճըն նազարընտա
սօղլու կէօրիւիւր քի՝ օրատան
պէնիմ իշին օնա լա՝նէթ օգու
յալըն : Վէ Բաղակ Բաղատմը 28
Եսիմնա սօղլու պագան Փո
ղովրուն թէփէսինէ կէօթիւր
տիւ : Վէ Բաղատմ Բաղակա 29
տէտի քի՝ ղանա պուրատա եէ
տի մէզպաշ եափ . հէմ պուրա
տա պանա էէտի պուլա վէ եէ
տի քօշ հազըրա : Իմտի Բաղակ 30
Բաղատմն տէտիյի կիպի էյլէ
յիպ՝ հէր պիր մէզպաշտա պիւ
րէր պուլա վէ պիրէր քօշ սուն
տու :

ՊԱՊ ԻԴ

Վէ Բաղատմ՝ Իսրայէլէ խայր 1
տուա՝ օգումադ Բապպըն նաղա
ընտա խօշ օլլուղտու կէօր
տիւքաէ , օպիր քէրրէլէր կիւ
պի սիհըլէր արամաղա կիթմէ
տի . լաքին եիւղիւնիւ չէօլէ սօղ
րութաւ : Վէ Բաղատմ կէօր 2
լէրինի գալըրըպ՝ Իսրայէլի՝
սըպթլարընճա զօնմուչ իքէն
կէօրտիւքաէ , օնուն իւղէրինէ
Սէլաճըն Բուհու կէլտի . Վէ 3
մէսէլէնի պաշաշըպ տէտի . Բէ
ոլը օլլու Բաղատմն քէլտմ
վէ կէօլու ալըր առէմն քէլա
մը , Սէլաճըն սէօղլէրինի իշի 4
տէնին քէլտմը քի՝ եաթմըլ ի

քէն կէօղերի աջդ օրուայ ճիւմ
էյէ Գաաիրին ինճամբնը կէօր
5 տիւ : Ի՛յ Յաղոր սէնին չաորը
լարըն՝ վէ եա՛ Իսրայէլ սէնին
6 չէրկէրին նէ՛ կիւղէլ տիր . Չալ-
լար կիպի եայըլուլար . ըրմադ-
լար եանընտա օլան պաղէլէր
կիպի՛ Բապպըն տիքտի ռւա
աղաճլարը կիպի՛ սուլարըն քէ-
նարընտա երգ պաղաճլարը կիպի
7 տիր : Օնուս գօվալարընտան սու-
տէօբլուէ , վէ թօսումու չօգ
սուլարտա օլա . հէմ փատիլա-
հը՛ Ագադտան զլստակ եիւճէ-
լէնէ , վէ փատիլահըղը եիւք-
8 սէքլէնէ : Օնու Մըսըրտան չը-
գարան Ալլահ տըր . ծնտա քէր-
կէտէն կիպի չէվիքլէք վար . ծնա
տիւշմէն օլան թոյիֆէլէրի եէ-
9 յիպ՝ ծնարըն քէմիքլէրինի գը-
րաճադ , հէմ օղլարը իլէ սոփ
լայաճադ : Ալէնճ աղալան կիպի
չէօբտիւ եաթար , վէ աղալան
կիպի ծնու քիմ ուշանսըրըր .
սանա պիւրէքէթ օգուլանլար միւ-
պարէք օղուլար , վէ սէնի լա՛
նէթէլէյնէր մէլո՛ւն օղուլար :
10 Իմաի Բաղալըն Բաղատմա
էօվքէսի թութուլուլ էլլէրինի
չարլար , հէմ Բաղաի Բաղատ-
մա տէտի . Պէն սէնի՛ տիւշմէն-
լէրիմէ լանէթ օղումաղա չա-
ղըրտըմ , վէ իլթէ սէն շիմաի
իւչ քէրրէ խալըր սուա՛ օղու-
11 տուն : Իմաի հալա քէնտի մա-
հալնէ դաշ . սանա չօգ իքրամ
էտէյիմ՝ տէտիմ , ամմա Բապպ
իլթէ սէնի իքրամտան մահրում
12 էթտի : Վէ Բաղատմ Բաղակա
տէտի . Պանա կէօնտիքտիլնէ էլ-
չիլէրինէ տալիս սէօյէլիպ տէ՛
13 մէտիմ մի քի , Բաղակ պանա է-
յէր էվլինի տօրուու կիւմիւշ
վէ ալթուն վէրսէ տէ՛ Բապպըն
էմրինտէն թէճալուլ էտէմէմ ,
քի կէօնլուստէն իրայր եա շէրր
նէմնէ էտէյիմ . Բապպ նէ քի

տէր իսէ , ծնու սէօյէլէլճէյիմ :
Վէ հալա իլթէ պէն գալմմա 14
կիտէրիմ . կէլ պու դալմլն սէ-
նին գալմմա սօն կիւնլէրսէ նէ
էյլէլէլճէյնի տունա պիլտիրէ-
յիմ : Անտէն քէնտի մէսէլնի 15
պաղալար տէտի . Բէնուր օղու
Բաղատմէն քէլալար՝ վէ կէօղե-
աջըգ ատէմին քէլալար , Ալլա 16
հըն սէօղլէրինի իշիտէնին՝ վէ
թաալանլըն իլթինի պիլէնին՝
եաթմըլ իքէն կէօղլէրի աջըգ օ-
ղուլ ճիւմէյէ Գաաիրին ինճա-
մընը կէօրէնին քէլալար պա գա-
Մուս կէօրէլէլիմ՝ ամմա շիմաի 17
տէյիլ . ծնու սէյր էտէլէլիմ՝
ամմա եաղընտա տէյիլ . Յա-
կըրտան եղլարը զուհուր էտէ-
ճէք , վէ Իսրայէլտէն հիւքիւթ
ամաաը դաղաճադ , վէ Մուլա-
բըն իքի ուշանու վաւաճադ ,
հէմ ճիւմէլէլէլ վէլլէլէլի հէ-
լաք էտէլէլ տիր : Վէ Եգովմ 18
գապթ օղումաճադ , պէլլի՛ Սէիր
տիւշմէնլէրինտէն գապթ օղու-
նաճադ : ամմա Իսրայէլ գուվ-
վէթ իլէ հարաքէթ էտէլէլ .
Վէ Յաղորտան դաիւ էպէն հիւ- 19
քիւթթ սիւրէլէլէլ , վէ շէհրաէն
գալանը հէլաք էտէլէլ տիր :
Անտէն Ամալէկէ պաղար , 20
վէ մէսէլնի պաղալար տէտի .
Ամալէկէլ թալիֆէլէրին իլքի տիր ,
ամմա սննունտա պիլքիւլլէլէլ
հէլաք օղաճադ :
Վէ Պէնիլէլէլ պաղար , վէ մէ 21
սէլլնի պաղալար տէտի . Սա-
քին օղումուլն եէր սարալ տըր ,
վէ եուվումը գայտաա գուրմուշ-
տուն . Լաքին Պէնիլէլ խարա 22
պաթ օղումաճադ , թա Ասուր
սէնի էսիր էտէնէտէք :
Անտէն մէսէլնի պաղալար 23
տէտի . Ահ , Ալլահը պուշա-
լը իշրա էթմալտէն՝ քի՛մ սող
գալըր : Հէմ Պիտիլէրին եալը 24
օղման կէմլէր իլէպ Ասուրա

61 ճէփա՛ Եբեթէ տախի ճէփա է.
 Ենճէբեթեայ վէ օ աա պիթելելի.
 Են հէլաթ օլաճադ սոր :

25 Անտէն Բաղատմ գաղղղալ
 կիթաի . վէ քէնտի մահալիքի
 տէնտաի . վէ Բաղաի տախի
 քէնտի եօլաճա կիթաի :

ՊԱՊ ԻՆ

1 Է Իսրայէլ Սաաիմսէ սա.
 քին օլու . վէ գալմ Մովար
 գըղարթ իւէ քինա էթմէյէ պաշ
 2 լատը : վէ ծնար գալմը քէն
 ախէրին . ալաճարընը գուր
 պանարընա աա՛վէթ էթաիէր .
 3 վէ գալմ եէլիսի՛ օնարըն ալ
 լաճարընա սէճսէ գըղարթ :

3 վէ Իսրայէլ Բահապիեդուրա
 ալապա էթաիէր . իմսի Բապ
 4 պըն ղազապը Իսրայէլ իւղէրի .

4 նէ թաթուշտու : վէ Բապ
 Մովսէսէ տէսի . Դալմըն ճիւս
 5 լէ պաղարընը աղալ՝ օնարը
 Բապաու իւսէլէ գաղղ սա . վէ
 Բապալմ իւղըմ օ ղազապը իս

6 րայէլտէն տէնէ : վէ Մովսէս
 Իսրայէլին հապիւէրինէ տէսի .
 7 հէր պիթիւնիլ քէնտի աաւմէրի
 նի՛ Բաճապիեդուրա ալապա է
 8 տէնլէրիէօղալմընի :

6 Աւալթէ Իսրայէլ օղուլարըն
 տան ալիւի կէլիւլ քէնտի գա
 7 ընտաղարընա Մովսէսին կէօղ
 լէրի էսնիւնտէ վէ Իսրայէլ օ
 8 ղուլարընըն ճիւսէ ճէմաաթը
 9 կէօղլէրի էսնիւնտէ սիւր Մադի
 10 տիւր գարը կէթիթաի . օնար ի
 11 սէ ճէմաաթ չաղըրընըն գա

7 փուստնտա աղալօր խաի : վէ
 քէտահին Աճարոն օղու Եղիա
 8 ղարըն օղու փենէհէս կէօրիւն
 9 ճէ . ճէմաաթըն աղալմտան
 10 գաղղղալ՝ էրնէ սիւր սըղապ ալ

8 Երա վէ Իսրայէլի աաւմիւն ալ
 սընճա չաղըրա կիրիւլ իթիւնի
 9 Իսրայէլի իւէ գաղղըր գարըն .

տաղն սաիւտար . վէ թապաւն իս
 1 ղալէլ օղուլարընտան տէփ՝ օլ
 2 աա . վէ թաաւնտան էօղնէր՝
 3 խիւրի տէօրթ սին խաի :

4 վէ Բապա Մովսէսէ սէյլէ,
 5 յիւլ տէսի . քէտահին Աճարոն
 6 օղու Եղիաղարըն օղու փենէ
 7 հէս՝ սէնիւն ղազապըմը Իսրա
 8 յէլ օղուլարը իւղըրնտան չէ
 9 վիսի . ճէնէլի օնարըն աղա
 10 սընտա սէնիւն ղաղըրէթիւլ չէ
 11 տի . վէ պէն ղաղըրէթիւնէ՛ իս
 12 րայէլ օղուլարընը թէլէփ էլիս
 13 մէսիմ : Պոնտուն իլիւն տէ քից

14 Իլթէ պէն օնա սէլաւթ թա՛հար
 15 մը վէրիւրիմ . վէ օնա՛ հէմ օն
 16 տան սնիկա օնուն ղիւրիւնէթի
 17 նէ էպէտի քէտահիւլը ա՛հար օ
 18 լա . չիւն քի Ալահնըն ղաղըրէ
 19 թիւի չէքտի . վէ Իսրայէլ օղու
 20 լարընտան էթիւրիւ քէփարէթ
 21 էյլէտի : վէ Մադիանըր գարը

22 իւէ վարուլան Իսրայէլի քիմ
 23 սէնին աղը՝ Ըմաոնուլարտան
 24 պիւր պապա էվի սէյի Սաղա
 25 օղու Զաղըրի Թաի՝ վէ Էրա

26 լան Մադիանըր գարընըն աղը՝
 27 Մադիանտա պապա էվի գապի
 28 լէ պաղը օլան Սուրուն գըղը
 29 Քաղքի խաի :

30 վէ Բապա Մովսէսէ սէյլէ
 31 յիւլ տէսի . Մադիանըլարա ա՛
 32 տալէթ էսին . վէ օնարը վու
 33 րուն : Զ իրա օնար՝ Փէգովոուն
 34 մապահաթընտա սիղէ թէրթիւլ
 35 էթաիլլէրի հիլէլլի իլէ՛ վէ թա
 36 սն կիւնիւնտէ փէգովոուն մա
 37 լահաթը իւէ վարուլան գըղ գա
 38 ղընտաղարը Մադիանըր պէյին
 39 գըղը Քաղքիին մապահաթը ի
 40 լէ՛ սիղէ ա՛տալէթ էթաիլլէր :

ՊԱՊ ԻԶ

1 Է վադի՛ օղու քի թաո՛ւն
 2 տան սնիկա՛ Բապա Մովսէսէ
 3 վէ քէտահին Աճարոնուն օղու

Եղիազարա սէջլէյիւ տէտի -

2 Իտրայէր օղուլարը ճիւմէ ճէ-
մաա՛թընըն՝ իյիրփ եաշընտան
էօգարր՝ պատպարը կվէրինճէ

3 իրայեւեմ ճննիկ Կէփ չըգապի
լէնին եւքիւնինիւ ալն : Վէ
Մովսէս իլէ քեանին Եղիազար՝
Մովսէս սահրալարընտա՝ Երի-
քով Յորդանանին եաննետա՝ ըն

4 Լժպորտ սեյլէնիպ տեսիւնը . Ի.
յիւմի եաջընտան հօգաղըսնը,
Բապարի Մովսէսէ վէ Մշուր
տիւլարնտան ջըգան իւրայէւ օ
ղո՛ւլարնա հմր հյլէտիւն իկալի
ս. 1900 թ. 10 :

Ֆ Բարայէրին իւք առդուշու Ռուբէն. Ռուբէնին օղոււորը Ենովքստան Ենովքլուլարն դապիւհտի, փաղլուստան փաղլուս

6 լուլարըն դապիւէսի, Եսրոնտան
Եսրոնլուլարըն դապիւէսի, Քար
միտէն Քարմիլիէրին դապիւէսի

7 օլառք : Թուբէնլիէրին գապիւէ-
լէրի պոննար արը . վէ օնարըն
հօգրանանյարր՝ դրոգ իւշ պին

Յ ԼԷտի եիւղ օթուղ խի : Վէ
Փաղղուսուն օղուլարր՝ եղիար

9 իտի : Վէ իղիաբըն օղուլարը՝
Նամուէէ վէ Դաթան վէ Աբիրոն
իտի • Բապպա գարըղ պաշ գաւ
ապրիլ 1919 թ. 10 օր 1919 թ. 10 օր

Ահալունա գարշը պաշ գալտը
լան ճէմաա թըն մուխթարլարը

ԴԱՄԹԱՆ ՎԷ ԱՔԻՐՈՆ ԿՈՆՆԼԱՐ
10 ԽՐՐ , ՔԻ ԵԷՐ ՍՈՂԸՆԸ ՍՂԸՎ՝ ՆՆ

լարը հէմ՝ Կորխու եռութառու, օլ
Ճէմ/յէթ հօտիւյիւ ղէման՝ ա.
Թէշ իբի եիւղ էլի քիմսէյի
Թէյէֆ էթտիի ղէման . վէ իպ.

41 րէթ օշաուէար : Ըմմա Կորխուն
օղուլարր էօյմէաիւէր :

12 Հմաւոն օղուլարը գապիւն
իսկնճէ : Կամօւ էտէն Կամօւ

էլիւլերին գապիլէսի, Յամին
տէն Յամինիլէրին գապիլէսի,
Յաքինտէն՝ Յաքինիլէրին գա-

պիլեթի, Զորատան՝ Զարադու 13
րըն դասիլէսի, Սաւուլոյան
Սաւուլոյանըն դասիլէսի ու
տու: Հմառնուլարըն դասիլէ 14
էրիս պունլար ալը. խլրմի իքի
պիս իքի երւզ իտի:

Քաղաքի տարածքը գապիլել է 15
րինձե՝ Սափոնտան՝ Սափոնտու-
լարըն գապիլելսի՝ Անգիտեն՝
Անգիլիլերին գապիլելսի, Սու-
նիտեն՝ Սունիլիլերին գապիլել-

սի, Ազենիաէն՝ Ազենիւիւէրին 16
Գաաիւէսի, Իրիտէն՝ Իրիւիւէ-

[illegible]

րօգիւղէրին դասիւնս , Արեւել-
տէն Արեւիկէին դասիւնս օլ-
տու : Գափ օղուլարնն դասիւն 18
լէրին էօլտնմալարը իւզնէ
պունլար արը : գըրպ պին պէշ
էւր հախ :

Հիւրը խոր :
 Զուգա տղոււարը էր վէ Օ. 19
 Նան խոր . ամեն էր իւէ Օնան
 Բանան տիշարընստ հոլիւէր :
 Իւերի Յուգ տղոււարը գապի : 20
 լիւերիւճէ անանաւ տոր : Սէրիւ

տան՝ Սեւմուշարը գապիլենի,
Փարեհան՝ Փարեհլիլերին գա-
պիլենի, Զարահան՝ Զարալ-
լարըն գապիլենի օլուռ : Վէ 21
Փարեհին օլուշարը պահաւարը :

Երսնտան՝ Երսնեղւարն գա-
պիլէսի, Համուտան՝ Համու-
լուարն գպալիլէսի օշուռ: Յու.
գա գապիլիլէի/ի եօգանմալարը
իւզրէ պունյար տրը: Եկթմիշ

ալթը արին պէշ երեզ իտի :

Խաբար օղուլարը գապիւլէլէ. 29

րինճէ • Թովղատան՝ Թովղարը. 30

րըն գապիւլէսի, Փուատան՝ Փուա- 31

լըլարըն գապիւլէսի, Յաուբաւան՝ 32

Յատուրդւարժն գապիւնսի, Սամ
րօնտան Սամրօնուլարն գա.
պիւնսի օլտու : Իսաքարն գա. 21
պիւնէրի եօգլանմալարը իւզրէ
սլունլար տոր . ալթմըշ աւօրթ

Կին իւջ եիւղ իտի :
Զաբուղոն օղուլարը դապի. 20

27 լէլերինձէ՝ Մարեգտէն՝ Սա-
 րեգլիւքին գապիւէսի, Ելօն
 տան Ելօնըւարըն գապիւէսի,
 Յաղէլան՝ Յաղէլիւքին գա-
 28 պիւէսի օլտու: Չաբուղնու-
 րըն գապիւէսի եօղանմա-
 րըն իւզըն պունար տըր. ալթ-
 մը պին պէշ Երզ խի:
 29 Յովսէփ օղուարը գապիւէ-
 լէրինձէ Մանասէ վէ Եփրեմ
 խի: Մանասէ օղուարը Մա-
 քիտէն Մաքիւրիւքին գապի-
 լէսի օլտու. վէ Մաքիւր Գաղս-
 ադը աօղուրտու, վէ Գաղսադ-
 տան Գաղսադըւարըն գապիւէ-
 30 սի օլտու: Գաղսադըն օղուա-
 րը պունար տըր. Իեղերտէն՝
 Իեղերիւքին գապիւէսի, Գե-
 լեգտէն՝ Գեղեգլիւքին գապի-
 31 լէսի, վէ Արիեւտէն՝ Արիեւ-
 լիւքին գապիւէսի, վէ Սիբեմ-
 տէն՝ Սիբեմիւքին գապիւէսի,
 32 վէ Սեմիգաստն՝ Սեմիգալըւարըն
 գապիւէսի, վէ Ուփերտէն՝ Ուփեր-
 33 լիւքին գապիւէսի օլտու: Վէ
 Ուփեր օղու Սալպապըն օղու-
 րըն օլտու. իլա յնուն դըղա-
 րըն ատարը Մաալ վէ Նուա՝
 Էգլա՝ Մեղքա վէ Թերսա խի:
 34 Մանասէ գապիւէսի պունար
 տըր. վէ եօղանմարը՝ Էլի Է-
 փի պին Եէտի Երզ խի:
 35 Էփրեմ օղուարը գապիւէ-
 լէրինձէ պունար տըր. Սուտա-
 ղատան՝ Սուտաղալըւարըն գա-
 պիւէսի, Բաբլոսան՝ Բաբլո-
 րըն գապիւէսի, Թասնտան՝
 Թասնըւարըն գապիւէսի օլտու:
 36 Վէ Սուտաղանըն օղուարը
 պունար տըր. Էրանտան՝ Է-
 րանըւարըն գապիւէսի օլտու:
 37 Եփրեմ օղուարըն գապիւէ-
 լէրի եօղանմարըն իւզըն պուն-
 ար տըր. օթուզ լիքի պին պէշ
 Երզ փշի խի: Յովսէփին օ-
 ղուարը գապիւէսի լէրինձէ պուն-

լար տըր:

Բենիամին օղուարը գապի. 38
 լէլերինձէ. Բաղատան Բաղա-
 լըւարըն գապիւէսի, Աբեւտէն՝
 Աբեւիւքին գապիւէսի, Աբե-
 րանտան՝ Աբերամըւարըն գա-
 պիւէսի, Սուփամտան՝ Սուփամ 39
 լըւարըն գապիւէսի, Ուփմտէն՝
 Ուփմիւքին գապիւէսի օլտու:
 Վէ Բաղանըն օղուարը Արեգ 40
 վէ Նէման օղուար՝ Արեգէն Ա-
 րեգլիւքին գապիւէսի, Նէման-
 տան Նէմանըւարըն գապիւէ-
 սի օլտու: Բենիամին օղուարը 41
 գապիւէսի լէրինձէ պունար տըր.
 վէ եօղանմարը՝ գըրդ պէշ
 պին ալթր Երզ խի:

Դան օղուարը գապիւէսի լէրին 42
 ձէ պունար տըր. Սուհամտան՝
 Սուհամըւարըն գապիւէսի օլ-
 տու. Դան գապիւէսի գապի-
 լէլերինձէ պունար տըր: Սու 43
 համըւարըն ճիւղէ գապիւէսի
 եօղանմարըն իւզըն՝ ալթմըն
 տէօրթ պին տէօրթ Երզ խի:
 Լսեր օղուարը գապիւէ- 44
 լէրինձէ. Յեմնատան՝ Յեմնալ-
 րըն գապիւէսի, Յեմնա-
 տէն՝ Յեմնիւքին գապիւէսի,
 Բաբիատան՝ Բաբիալըւարըն գա- 45
 պիւէսի, Բաբիա օղուարընտան
 Գաբի Գաբերտէն՝ Գաբերիւք-
 լին գապիւէսի, Մեղքիւտէն՝
 Մեղքիւքին գապիւէսի օլ-
 տու: Վէ Լսեր գըղըն տաը 46
 Սարա խի: Լսեր օղուարըն 47
 գապիւէսի եօղանմարըն իւզ
 լէն պունար տըր. Էլի իւզ պին
 տէօրթ Երզ խի:

Նեփթալիմ օղուարը գապի. 48
 լէլերինձէ. Յասիւտէն՝ Յասի-
 ւէլիւքին գապիւէսի, Գունի-
 տէն՝ Գունիլիւքին գապիւէսի,
 Յասերտէն՝ Յասերիւքին գա- 49
 պիւէսի, Սիւեմտէն՝ Սիւեմիւք-
 լին գապիւէսի օլտու: Նեփթա- 50
 ղիմ գապիւէսի գապիւէսի.

հօրիւն . վէ օղուղարը եօղ իտի :
 4 Նիշին պապամբըն ասը օղու
 զբնաղը ինչն՝ դապիւնէսինն
 արասընտան մահվ օղունա . պի
 զէ՝ պապամբըն դարնտաղարը
 5 արասընտա միւլք վերին : Իմաի
 Մովսէս ծնարըն տա՛վասընը
 Բապարն հուղարունա արղ հր
 6 Հէտի : Վէ Բապա Մովսէսէ պեջ
 7 Լէյիպ տէտի . Սալպաղըն դըղ
 արը սողորս սեջլէտիւք . էլ
 պէթթէ՝ ծնարա՝ քէնտիւքին
 պապարնըն դարնտաղարը ա-
 րասընտա միրաս միւլքիւ վերէ-
 8 սին , վէ պապարընըն միւլքիւ
 նիւ ծնարա ինթիգալ էտէտին :
 8 Հէմ Խարայէլ օղուլարընա սեջ
 Լէյիպ տէյեսի . Պիր քիմնէ
 հօլիւպ տէ՝ ծնուն օղու եօղ ի
 9 սէ , ծնուն միւլքիւնիւ գըզընա
 ինթիգալ էտէտինիդ : Էյէր օ-
 նուն գըղը տա եօղ իսէ , օլ զէ-
 10 ման ծնուն միւլքիւնիւ դարըն
 տաղարընա վերէսինիդ : Էյէր
 դարնտաղարը տաիտի եօղ իսէ ,
 օլտէմ ծնուն միւլքիւնիւ պապա-
 րնըն գարնտաղարընա վերէ-
 11 սինիդ : Վէ պապարընըն դարըն
 տաղարը օլմտորը տարէթտէ ,
 ծնուն միւլքիւնիւ գապիւնիւն
 12 տէն էն եազըն իլըըմը օլմտա
 վերէսինիդ , վէ օ ծնա վարիս օ-
 13 լա . վէ պապ Բապարն Մովսէսէ
 էմի էյէլէտի կիպի Խարայէլ օ-
 ղուլարընա չէրիաթ գամնունու
 օլա :
 12 Անտէն Բապա Մովսէսէ սեջ
 Լէյիպ տէտի . Ըու Աբարիմ
 տաղընա չըգ , վէ Խարայէլ օղու-
 13 արընա վերէձէյիմ տիլարը
 կէօր : Վէ ծնու հօրտիւքիւն
 սնկրա , սէն տաիտ գալմընա
 14 զամմ օլունասըն , դարնտաղըն
 Ահարն նիձէ զամմ օլունտու ի-
 14 սէ : Չիւնքի պէնիմ էմիմէ Էին
 չէօլիւնտէ՝ Ճէմասաթ Նիղա՝ էթ-
 15 տիտի ղէմնտէ սուտա ծնարըն

նազարընտա պէնի տ՛ղիլէմք-
 տէ մուխտիթէթ էթտինիլ .
 Սին չէօլմնտէ Կադէտէքի Մե-
 րիպա սույու պու տուր :
 Վէ Մովսէս Բապա սեջլէ 15
 յիպ տէտի . Ճիւմէ Թէնին 16
 րուհարընըն Ալահը Բապա
 պու Ճէմալաթն իւղերինէ պիր
 17 տտէմ նառպ էյէյէ . Քի ծնա
 րըն էսնէրինձէ չըգա , վէ էսն
 Լէրինձէ կիրէ , հէմ ծնարը տի-
 շարը չըգարա , վէ ծնարը իէրի
 կէթիրէ . Թա քի Բապարն Ճէ-
 մասաթ չօգանը օլմտան սիւ-
 րիւ կիպի օլմտա :
 Վէ Բապա Մովսէս տէտի . 18
 Քէնտինէ՝ Նաւէ օղու Կեսու-
 յու ալ , քի պու՝ Բուհալպի
 պիր քիմնէ տիր , վէ ծնուն իւ-
 19 ղերինէ կէնի գօ : Վէ ծնու քեա
 հին Եղիտաղարն էսնիւնէ վէ
 Ճիւմէ Ճէմասաթն էթիւնէ
 տուրտուր , վէ ծնա՝ ծնարըն
 կէօղերի էսնիւնտէ Թէնպիէ հէ-
 20 լէ : Վէ սէնին շանընտան ծնուն
 իւղերինէ գօ , Թա քի Խարայէլ
 օղուլարընըն Ճիւմէ Ճէմասաթ
 21 ծնա իթմասթ էտէլէր : Վէ քեա
 հին Եղիտաղարն էսնիւնէ տուրա ,
 քի ծնուն ինչն Բապարն հու-
 ղուլունտա Ուրիմ հիւքմիւնտէն
 սիւալ էյէյէ . պունուն սեօ-
 ղիւ իլէ չըգարա , վէ պունուն
 սեօղիւ իլէ կիրէլէր , քէնտիտի
 տէ Ճիւմէ Խարայէլ օղուլարը
 տա պէրտալէրինձէ , հէմ Ճիւմ-
 22 լէ Ճէմասաթ : Իմաի Մովսէս
 Բապարն ծնա էմի էթմսի կիպի
 էյէլէյիպ՝ Յետուրա տալը , վէ
 ծնու քեասին Եղիտաղարն էօ-
 23 նիւնէ վէ Ճիւմէ Ճէմասաթն
 էսնիւնէ տուրտուրտու : Վէ էլ
 Լէրինէ ծնուն իւղերինէ դօլուպ՝
 ծնա Թէնպիէ էյէլէտի , Բապարն
 Մովսէսին վատիթմասի իլէ տէ-
 տիտի կիպի :

ՊԼՊ ԻԸ

1 Վէ Բապայ Մովսէսէս սեջ.
2 Է իւ պ տէսին . Խորայէլ օրուլաւ,
ընիս թէնպիս հախա՝ օնլարա
տէ յէսին . Հէսիյէմի՝ պանա
խօշ դօգու օլուն աթէշ գուր-
պանլարամ իջին էքմէ յիմի՝ պա-
նա վադթընձա սունմաղա տիգ.
3 գաթ հսէսինիլ : Հէմ օնլարա
տէ յէսին . Բապպա սունմաղա
նըղ աթէշ գուրպանը պու աուր-
կինտէ իքի պիրբո երլըգ ա՛-
յըպսըղ գուգու աայիմ պիւթին
4 եանմա իջին : Պիր գուգուլու
սապահլայըն էյէյէսին , վէ օ-
պիր գուգուլու ախլամ իւթիւ
5 էյէյէսին : Վէ պիր հին չէյ-
րէյի սիւզմէ հաղ իլէ Եօլուէ
մուշ պիր էփա իւշքիւ սիմիս
ուուու՝ էքմէք փէշքէշ իջին էյ-
6 Էյէսին : Պա՛ Սինա սաղընտա
Բէրէիլ օլունմուշ սայիմ պիւ-
թին եանմա օրուլ՝ Բապպա
խօշ դօգու իջին աթէշ գուր-
7 պանը տըր : Վէ օնուն շէրպէթ
փէշքէշ՝ հէր պիր գուգու իջին
պիր հին չէյրէյի օլա . Մագտէ-
սէսէ Բապպա խաս շարասի՝
շէրպէթ փէշքէշ տէքսիւրէ-
8 սին : Վէ օպիր գուգուլու ախ-
լամ իւթիւ էյէյէսին . սա-
պահ էքմէք փէշքէշ կիպի հէմ
օնուն շէրպէթ փէշքէշ կիպի
էյէյէսին . Բապպա խօշ դօ-
գու իջին աթէշ գուրպանը տըր :
9 Վէ շաբաթ կինիլանտէ իքի
պիրէր երլըգ այըպսըղ գուգու՝
վէ հաղ իլէ Եօլուէմուշ իքի
իւշք սիմիս ուուու էքմէք փէշ-
քէշ՝ հէմ օնուն շէրպէթ փէշ-
10 քէշին էյէնէսին : Պա՛ աայիմ
պիւթին եանմաան վէ օնուն
շէրպէթ փէշքէշնտէն մա՛տա
հէր շաբաթն պիւթին եանմա
ըր օլա :
11 Վէ այպաղըրընըղա Բապ-

պա պիւթին եանմա տունտը-
նըղ . իքի սըղըր հալթուսու պու-
ղա վէ պիր գօշ Եէսի այըպսըղ
պիրէր երլըգ գուգու . Վէ հէր 12
պիր պուղա իջին՝ հաղ իլէ Եօլ-
ուէմուշ իւշ իւշք սիմիս ուուու
էքմէք փէշքէշ՝ հէմ հէր պիր
գօշ իջին հաղ իլէ Եօլուէ-
մուշ իքի իւշք սիմիս ուուու էք-
մէք փէշքէշ . Վէ հէր պիր գու- 13
գու իջին պիրէր իւշք հաղ իլէ
Եօլուէմուշ սիմիս ուուու էքմէք
փէշքէշնտէնտըր . Բապպա
պիւթին եանմա խօշ դօգու ի-
ջին աթէշ գուրպանը տըր : Վէ 14
օնլարն շէրպէթ փէշքէշ՝ Էէր
պիր պուղա իջին հարըմ հին՝
վէ Էէր պիր գօշ իջին հինին
իւշ փայընտան պիր փայ՝ վէ Էէր
պիր գուգու իջին պիր հին չէյ-
րէյի շարապ օլա . պու՝ երլ այ-
լարընըն հէր ապաղըրընըն պիւ-
թին եանմաան տըր : Վէ տա՛ 15
յիմ պիւթին եանմաան վէ օ-
նուն շէրպէթ փէշքէշնտէն մա՛-
տա՝ կինահ գուրպանը իջին
Բապպա քէշէրտէն պիր էրքէձ
սունուլա :

Վէ էվէլքի այտա այըն օն 16
աէօրտինձիւ կինիլանտէ Բապ-
պա պտտէք սիր : Հէմ օլ ալըն 17
օնպէշնձի կինիլանտէ պպրա՛ն
տըր . Եէսի կին խոմբուսըղ
Էէնիլէ : Էվէլքի կինտէ տ՛ 18
վիղ ճէմիլէթ օլուլ իրզմէթ
մաթա՛ւիգ հիւ պիր իշ իլէմէ-
յէսինիլ : Վէ Բապպա պիւ- 19
թին եանմա աթէշ գուրպանը՝
կի սըղըր հալթուսու պուղա վէ
պիր գօշ վէ Եէսի պիրէր երլըգ
ալըպսըղ գուգու սունտընըղ .
օնլար սիլէ ալըպսըղ օլալար :
Վէ օնլարն էքմէք փէշքէշն 20
հաղ իլէ Եօլուէմուշ սիմիս ու-
ուու օլա . հէր պիր պուղա իջին
իւշ իւշք վէ հէր պիր գօշ իջին
իքի իւշք էյէյէսինիլ : Եէսի 21

գուցու իջին՝ հէր պիր գուցու
 իջին պիրէր իւշը եյլէյէսիր :
 22 Հէմ սիլտէն հօթիւրիւ քէֆարէթ
 եթմէք իջին պիր էրքէճ
 կիւնահ գուրպանը սահասընը :
 23 Պոնլարը տայրմ պիւթիւն եան
 մա օլան սապահ պիւթիւն եան
 մաորնտան մա՛տաւ եյլէյէսիր :
 24 Նիլ : Եհտի կիւն՝ հէր կիւնտէ
 պունար կիպի՝ Բապպա խօշ գօ-
 դու իջին աթէշ գուրպանըն
 էքմէյիւի էսէսիրիլ . պո՛ւ տա-
 յիմ պիւթիւն եանմաւտան վէ օ-
 նուն շէրպէթ փէշքէշնտէն մա՛-
 25 տա սունուլա : Վէ եհտիւնձի
 կիւնտէ՝ սիլէ ա՛ղիլ ճէմիյէթ օ-
 լա . հիշ պիր խըղմէթէ միւթալ-
 լիւ իշ իշէմէյէսիրիլ :
 26 Վէ Թուրֆանապարըն կիւ-
 նիւնահ՝ պէնտէկոտաննիլտէ
 Բապպա եհնի Լքէք փէշքէշի
 սունուլուսուլ զէման՝ սիլէ
 ա՛ղիլ ճէմիյէթ օլա . հիշ պիր
 խըղմէթէ միւթալլիւ իշ իշէ-
 27 մէյէսիրիլ : Վէ Բապպա պիւ-
 թիւն եանմա խօշ գօգու իջին
 իքի սըլըր հալլուսու պուղա՝
 պիր գօշ Վէ պիրէր երըլը գէտի
 28 գուցու սունաւընը : Վէ օնլա-
 րն էքմէք փէշքէշի եալ իլէ
 հօլլուսուսու սիմա ունու՝ հէր
 պիր պուղա իջին իւշ իւշը՝ հէր
 29 պիր գօշ իջին իքի իւշը՝ եհտի
 գուցու իջին՝ հէր պիր գուցու
 իջին պիրէր իւշը օլա : Հէմ
 սիլտէն հօթիւրիւ քէֆարէթ
 30 եթմէք իջին . քէշիւրտէն պիր
 էրքէճ սահասընը : Պոնլարը՝ տա-
 յիմ պիւթիւն եանմաւտան վէ օ-
 նուն էքմէք փէշքէշնտէն մա՛-
 տա՝ շէրպէթ փէշքէշի իլէ էյ-
 31 լէյէսիրիլ . օնլար սիլէ ա՛ղիլ
 սըլ օլալար :

քիւնտէ սիլէ ա՛ղիլ ճէմիյէթ օ-
 լա . խըղմէթէ միւթալլիւ հիշ
 պիր իշ իշէմէյէսիրիլ . սիլէ՝
 պօրու սէտաւը կիւնիւ օլա : Վէ
 Բապպա խօշ գօգու իջին պիւ-
 թիւն եանմա սըլըր հալլուսու
 պիր պուղա՝ պիր գօշ Վէ պիրէր
 երըլը գէտի ա՛ղիլ գուցու
 սունաւընը : Վէ օնլարն էքմէք
 փէշքէշի՝ եալ իլէ հօլլուսուսու
 սիմա ունու՝ հէր պիր պուղա ի-
 ջին իւշ իւշը՝ հէր պիր գօշ ի-
 ջին իքի իւշը , վէ եհտի գուցու
 իջին՝ հէր պիր գուցու իջին
 պիրէր իւշը օլա . Հէմ սիլտէն
 հօթիւրիւ քէֆարէթ եթմէք ի-
 ջին՝ քէշիւրտէն պիր էրքէճ
 կիւնահ գուրպանը սահասընը :
 Պոնլարը՝ ապաշը պիւթիւն եան-
 մաորնտան վէ օնուն էքմէք
 փէշքէշնտէն վէ տայիմ պիւ-
 թիւն եանմաւտան վէ օնուն էք-
 մէք փէշքէշնտէն վէ շէրպէթ
 փէշքէշիւրտէն մա՛տա շու-
 րու թարըր իւղը՝ Բապպա խօշ
 գօգու իջին աթէշ գուրպանը
 սահասընը :

Վէ պու եհտիւնձի այն սուն
 7 տա՝ սիլէ ա՛ղիլ ճէմիյէթ օլա .
 վէ ճանլարընը ճէֆա էտէսի-
 նիլ . հիշ պիր իշ իշէմէյէսիր
 8 նիլ : Վէ Բապպա պիւթիւն
 եանմա խօշ գօգու իջին սըլըր
 հալլուսու պիր պուղա՝ պիր գօշ
 Վէ պիրէր երըլը գէտի գուցու
 սունաւընը . օնլար սիլէ ա՛ղիլ
 սըլ օլալար : Վէ օնլարն էքմէք
 փէշքէշի՝ եալ իլէ հօլլուսուսու
 սիմա ունու՝ հէր պիր պուղա ի-
 ջին իւշ իւշը՝ հէր պիր գօշ ի-
 ջին իքի իւշը , Վէ եհտի գուցու
 իջին՝ հէր պիր գուցու իջին
 պիրէր իւշը օլա . Հէմ քէշիւր-
 տէն պիր էրքէճ՝ կիւնահ գուր-
 պանը սահասընը , քէֆարէթ
 կիւնահ գուրպանընտան՝ վէ տա-
 յիմ պիւթիւն եանմաւտան՝ հէմ

ՊԱՊ ԻԹ

1 Է եհտիւնձի այստ այն իւ

ծնունդն էք թէք փեշքեշնաւնն վէ
ծնարուն շէրպէթ փեշքեշնաւնն
մա՛ստ :

12 Վէ եւտինձի ալըն ծնալէննձի
կիւնիւնտէ՛ն սիզէ ա՛ղիզ ճէմի՛
յէթ օլա . իւզգիթէ միւթա՛ւ
լիզ հիշ պիր իշ իշէմէյէսինիզ .
վէ Բապպա եւտի կիւնն սրլարա՛մ

13 Էտէսինիզ : Վէ Բապպա սիւ-
թիւնն եպնմա՛ խօշ գողու իշիւն
ալթէշ գրարպանը՝ օն իւշ սըղըր
եաւկուտա՛ պուզա՛ իբի գօշ՝ վէ
պիրէր երւըզ օնաթօրթ գուզու
սունաւընը . ա՛յըպսըզ օլալար :

14 Վէ ծնարուն էք թէք փեշքեշնի՛
եաղ ինէ եօրիւրմուշ սիմիա օւ-
նու՛ օն իւշ պուզալար իշիւն հէր
սիր պուզա իշիւն իւշ իւշ՝ իբի
գօշար իշիւն հէր սիր գօշ իշիւն

15 իբի իւշը . վէ օնաթօրթ գուզու
լար իշիւն՝ հէր սիր գուզու իշիւն

16 պիրէր իւշը օլա . Հէմ քէշլէր-
տէն պիր էրթէ՛ձ՝ կիւնա՛ս գուր-
պանը առնաւընը . ապիմ սիւ-
թիւնն եպնմաստն վէ օնուն էք
մէք փեշքեշնաւնն վէ շէրպէթ
փեշքեշնաւնն մա՛ստ :

17 Վէ իքինձի կիւնտէ օնիբի սը
զօր եաւկուտա՛ պուզա՛ իբի գօշ՝
վէ պիրէր երւըզ օնաթօրթ ա՛-

18 յըպսըզ գուզու՛ վէ ծնարուն էք
մէք փեշքեշնի վէ շէրպէթ փեշ-
քեշէրի պուզալար իշիւն՝ գօշ
լար իշիւն՝ վէ գուզուլար իշիւն
սայըլարնա կէօրէ շուրութլարը

19 իւզմէ օլա . Հէմ քէշլէրտէն
սիր էրթէ՛ձ՝ կիւնա՛ս գուրպանը
առնաւընը . ապիմ սիւթիւնն
եանմաստն վէ օնուն էքմէք փեշ-
քեշնաւնն վէ շէրպէթ փեշքեշ-
լէրիւնաւնն մա՛ստ :

20 Վէ իւշինձի կիւնտէ օնապիր
պուզա՛ իբի գօշ՝ վէ պիրէր երւ-
ըզ օնաթօրթ ա՛յըպսըզ գուզու .

21 վէ ծնարուն էքմէք փեշքեշնի վէ
շէրպէթ փեշքեշէրի պուզալար
գօշար՝ վէ գուզուլար իշիւն՝ սա-

յըլարնա կէօրէ շուրութլարը
իւզմէ օլա . Հէմ քէշլէրտէն 22
սիր էրթէ՛ձ՝ կիւնա՛ս գուրպանը
առնաւընը . ապիմ սիւթիւնն
եպնմաստն վէ օնուն էքմէք
փեշքեշնաւնն վէ շէրպէթ փեշ-
քեշնաւնն մա՛ստ :

Վէ օնաթօրթ իշիւնտէ օն 23
պուզա՛ իբի գօշ՝ վէ պիրէր երւ-
ըզ օնաթօրթ ա՛յըպսըզ գուզու՛
վէ ծնարուն էքմէք փեշքեշնի՛ վէ 24
շէրպէթ փեշքեշէրի պուզալար
գօշար՝ վէ գուզուլար իշիւն՝ սա-

յըլարնա կէօրէ շուրութլարը
իւզմէ օլա . Հէմ քէշլէրտէն 25
սիր էրթէ՛ձ՝ կիւնա՛ս գուրպանը
առնաւընը . ապիմ սիւթիւնն
եանմաստն վէ օնուն էքմէք
փեշքեշնաւնն վէ շէրպէթ փեշ-
քեշնաւնն մա՛ստ :

Վէ պէշինձի կիւնտէ աօգուզ 26
պուզա՛ իբի գօշ՝ վէ պիրէր երւ-
ըզ օնաթօրթ ա՛յըպսըզ գուզու՛
վէ ծնարուն էքմէք փեշքեշնի վէ 27
շէրպէթ փեշքեշէրի պուզալար
իշիւն՝ գօշար իշիւն՝ վէ գուզու-
լար իշիւն սայըլարնա կէօրէ շու-
րութլարը իւզմէ օլա . Հէմ սիր 28
էրթէ՛ձ՝ կիւնա՛ս գուրպանը առ-
նաւընը . ապիմ սիւթիւնն եան-
մաստն վէ օնուն էքմէք փեշ-
քեշնաւնն վէ շէրպէթ փեշքեշ-
շնաւնն մա՛ստ :

Վէ ալթընձի կիւնտէ սեղիզ 29
պուզա՛ իբի գօշ՝ վէ պիրէր երւ-
ըզ օնաթօրթ ա՛յըպսըզ գուզու՛
վէ ծնարուն էքմէք փեշքեշնի վէ 30
շէրպէթ փեշքեշէրի պուզալար
իշիւն՝ գօշար իշիւն՝ վէ գուզու-
լար իշիւն սայըլարնա կէօրէ շու-
րութլարը իւզմէ օլա . Հէմ սիր 31
էրթէ՛ձ՝ կիւնա՛ս գուրպանը առ-
նաւընը . ապիմ սիւթիւնն եան-
մաստն վէ օնուն էքմէք փեշ-
քեշնաւնն վէ շէրպէթ փեշքեշ-
շնաւնն մա՛ստ :

Վէ եւտինձի կիւնտէ եեաթի 32

- պուղա՝ իբրեւոջ՝ իւր պիւրէր եւր-
 126 րդ տնտօրթ ալըպուրդ գուզու-
 33 վէ մուլարն էքմէք փեշքէշի վէ
 շէրպէթ փեշքէշէրի՝ պուղալար
 իշին՝ գօշար իշին՝ վէ գուզու-
 34 րուծարը իւզըն օլա . հէմ պիր
 էրքէճ՝ կիւնաճ գուրպանը առ-
 նաւընը, ապիմ պիւծիւն եան-
 մասան՝ վէ մուռն էքմէք փեշքէ-
 շինտն վէ շէրպէթ փեշքէշին-
 տէն մասա :
- 35 Սէքիվնճի կիւնտէ՝ սիզէ պէօ
 յիէք պայրամ՝ օլա . խըզմէթէ
 միւթմալիկ հիւ պիր իշ իշէմէ-
 36 յէսինիլ վէ Բապպա պիւծիւն
 եանմա խօշ գօգու իշին աթէշ
 գուրպանը՝ պիր պուղա՝ պիր
 40 զօշ իւ պիրէր եւրըդ էէսի ա՝
 յըպուրդ գուզու սունասընը :
- 37 Վէ մուլարն էքմէք փեշքէշի վէ
 շէրպէթ փեշքէշէրի՝ պուղա ի-
 շին՝ գօշ իշին՝ վէ գուզուլար
 իշին՝ սպըլարնա կէօրէ շու-
 38 րուծարը իւզըն օլա . հէմ պիր
 էրքէճ՝ կիւնաճ գուրպանը առ-
 նաւընը, ապիմ պիւծիւն եան-
 մասան՝ վէ մուռն էքմէք փեշքէ-
 շինտն վէ շէրպէթ փեշքէշին-
 տէն մասա :
- 39 Բապպա պուղալար սունասընը
 40 իմաի Մուլէս Բապպա օլու-
 րարնա՝ Բապպա Մուլէս
 ճիւմէ էմր էթմալինի սէօլէտի :

ՊԱՊ 1

- 1 Վէ Մուլէս Բապպա օլու-
 րարնա՝ սըպիւթար պաղարնա
 սէօլէ յիպ աէտի : Բապպա էմր

էյլէտինի ֆերման պու տուր .
 Պիր քիմնէ՝ Բապպա աաադ ա .
 տար իսէ , եախօտ պիր վէճ՝ ի-
 լէ էէմին էաէր տէ՝ ճաննա պիր
 պաղ պաղար իսէ , սէօլինտէն
 տէօնմէյէ : աղընտն ճիւմէ
 չըգանա կէօրէ էյլէյէ :

Վէ պիր գարը Բապպա պիր
 աաադ աաադ իսէ , վէ էրիէնի-
 յինտէ՝ պապարնըն էվլինտէ
 ճաննա պիր պաղ պաղար իսէ ,
 վէ պապար մուռն աաաղընը վէ
 ճաննա պաղարընը պաղընը ի-
 շիտիր տէ՝ պապար մա թըն
 մաղ իսէ , օլուէմ մուռն ճիւմէ
 աաաղարըն սապիւթ օլուր , հէմ
 ճաննա հէր պաղարընը պաղ
 սապիւթ օլուր : Ամա էյեր
 պապար իշիւթալինի կիւնտէ օ-
 նա մանի՝ օլուր իսէ , մուռն
 ճիւմէ աաաղարըն վէ ճաննա
 պաղարընը պաղ սապիւթ օլ-
 մաղար . վէ Բապպա մա ա՝ ֆվ
 էյլէյէ , զիրա պապար մա
 մանի՝ օլուր :

Վէ էյեր պիր վէճ՝ իլէ ա .
 աաղարըն իւզէրինտէ իբէն գօ-
 ճապա փորըր իսէ , եախօտ տու-
 աաղարնաան ճաննըն պաղա-
 յան պիր սէօղ չըգար իսէ , վէ
 գօճապը իշիտիր տէ՝ իշիւթալինի
 կիւնտէ մա թընմաղ իսէ , օլ-
 տէմ մուռն աաաղարըն սապիւթ
 օլուր , հէմ ճաննա պաղարըն-
 զը պաղ սապիւթ օլուր : Ամա
 էյեր գօճապը իշիւթալինի կիւնտէ՝
 մա մանի՝ օլուր իսէ , օլուէմ օ՝
 մուռն քէնաի իւզլինտէ օլան
 աաաղընը՝ վէ քէնաի ճաննըն
 պաղարնա օլ տուաաղարնաան
 չըգարընըն իպլմալ էաէր . վէ
 Բապպա մա ա՝ ֆվ էտէր :

Վէ սուլուն հէմ պօշանմա
 գարընըն աաաղըն ճաննա հէր
 պաղարընը քէնաի իւզլինտէ
 սապիւթ օլուր : Վէ էյեր օ՝ գօճա-
 սընըն էվլինտէ աաաղըն իսէ , եա-

- խօսի եկմին իլէ ճանընա պիր
 11 աւագ պաղարը իսէ, վէ դօճաւը
 իշխալիս ծնա թընմաւալ իլէ՝ օ
 նա մանի՝ օլմաւը իսէ, օլաւմ
 ճիւմէ տառադարը սապիթ օ
 լաւ, վէ ճանընա հէր պաղար
 12 ալ զ պաղ սապիթ օլուր : Վմա
 դօճաւը իշխալիս կիւնտէ՝ ծնա
 լը պիր վէճ՝ իլէ իպիթալ կթաի
 իսէ, առամադ վէ քէնտիիս պաղ
 լամադ իշխան տառադարընտան
 հէրնէ չըգաղ իսէ սապիթ օլ
 մադ . դօճաւը ծնալը իպիթալ
 իլէժիշ սիր, վէ Բապալ օնա
 13 ա՛յիվ էտէր : Հէր առաղը՝ վէ
 ճանընա ձէփա կթմէք իշխան
 հէր պաղարըն եկմին դօճաւը
 սապիթ էտէ, վէ դօճաւը իալ
 14 թալ էտէ : Վէ էյէր դօճաւը
 կիւնտէն կիւնէ ծնա հիշ թըն
 մալ իսէ, օլաւմ օնուն ճիւմէ
 տառադարըն եախօս իւզէրինտէ
 օլու հէի պաղարընը սապիթ
 էտէր . իշխալիս կիւնտէ ծնա
 թընմաւըն իշխան՝ ծնալը սա
 15 պիթ էլէժիշ օլուր : Վմա էյէր
 ծնալը՝ իշխալիսնտէն սանկրա
 պիր վէճ՝ իլէ իպիթալ էտէր ի
 սէ, օլաւմ կիւնտէնը չէքէ :
 16 Պօճա իլէ ծնուն դարընը պէյ
 նիւտէ՝ վէ պապա իլէ երկէնվ
 յինտէ պաղարընըն էվինտէ օ
 լան դըզն պէյիւտէ Բապալըն
 Մովսէսէ էմր էյլէտիսի դանուն
 լար պոնընար աղը :

ՊԱՊ ԱՆ

- 1 Ս է Բապալ Մովսէսէ սէյլէ
 2 յիպ ահաի քի՝ Մադիանըլար
 տան Իսրայէլ օլուլարընըն ին
 թիգամըն ալ . անտէն գալմը
 3 նա զամ օլուլարըն : Վմաի
 Մովսէս գալմա սէյլէ յիպ տէ
 աի քի՝ Սիլաէն ճէնք իշխան ա
 աէմէր սիլաշանսընար, քի
 Մադիանըն իւզէրինէ վարըպ

Մադիանտան Բապալըն ինթի
 դամընը ալալը : Իսրայէլն 4
 ճիւմէ սըպիթընընտան՝ հէր
 սըպիթտան պինէր ապէ՝ ճէնկէ
 կէօնտէրէնիսիլ : Վմաի Իսրայէ
 5 լն պինէրինտէն՝ հէր սըպիթ
 տան պինէր ապէ՝ վէրլիպ՝ ճէնք
 իշխան սիլաշը օն իքի պին ապէ՝
 6 օլուլար : Վէ Մովսէս ծնալը՝
 հէր սըպիթտան պինէր ապէ՝ օլու
 լարդ ճէնկէ կէօնտէրտի . հէմ
 պերապէրլէրինճէ քեաշին Եվի
 աղարըն օլուլա փեննէտի էլլն
 տէ ա՛ղիզ էշտա վէ սէտա պօրու
 7 լարը իլէ ճէնկէ կէօնտէրտի : Վէ
 Բապալըն Մովսէսէ էմր էյլէտի
 յի կիպի Մադիանըլարա գար
 չը ճէնք էտիպ՝ ճիւմէ էրքէյի
 էօլտիւրտիւլէր : Վէ էօլտիւ
 8 լիւլիւլէր իլէ Մադիան փատի
 շահարընը քա՝ Եւլի վէ Բոկո
 մու վէ Սուրու վէ Ուրու վէ Ռօ
 բէնի՝ Մադիանըն պէշ փատի
 շահարընը էօլտիւրտիւլէր . Բէ
 ովք օլուլա Բապամը տախի դը
 9 լըճ իլէ էօլտիւրտիւլէր : Վէ Իս
 րայէլ օլուլարըն Մադիանըլա
 րըն դարըլարըն վէ ճօնուլա
 րըն էսիր էթտիւր . վէ ծնա
 րըն ճիւմէ տալարընըն վէ
 ճիւմէ սիւրիւլէրին հէմ ճիւմ
 10 լէ էշտալարըն եաղմա էթտի
 լէր : Հէմ ապին օլուլարըն
 ճիւմէ չէհրէրինի վէ ճիւմէ օ
 պալարընըն աթէշէ եաղարըն :
 Վէ տաւմ օլուլա տալար օլուլա՝
 11 ճիւմէ եաղարըն հէմ ճիւմէ
 աղուլուլա ալալար : Վէ է
 12 սիրլէրի վէ աղուլուլա վէ եաղ
 մալը՝ Մովսէսէ վէ քեաշին Եւ
 լիաղարա վէ Իսրայէլ օլուլա
 րընըն ճէմաթընա Ելիլըվ
 Յորգանանըն էանընտաքի Մօ
 վաբըն սահարարընտա օլան օր
 տալա կէթիթտիւր :
 Վէ Մովսէս հէմ քեաշին Եւ
 13 լիաղար վէ ճէմաթըն ճիւմէ

14 արեւելի օրտուտան տիշարը ան-
 լարը գործընկերացաւ չորտուրը :
 15 Վէ Մովսէս ճէրք սեփերինստէն
 կէտէն ա'սքերին զասկիթէրինէ՝
 պին սրաշըլարա վէ երւղ պտը-
 16 լարա տարըլար : Վէ Մովսէս
 օնլարա սէտի բի՝ ճիւմէն գա-
 17 ղըլարա սա՛ղ մը գտտուեալ : Իշ-
 թէ Բաղդամբն սէօղիւ իւէ օն-
 լար Իսրայէլ օլուլարընա փե-
 դովր մատաւտինտէ Բապպա ա՛-
 սրըդ սէպէպի օլտուլար , վէ
 18 Բապպա ճէմաս'թընտա օլ թա-
 19 յուն : Վէ օլտու : Իմտի հարա չօ-
 ճուգըրտանն հէր էրքէյի էօլ-
 տիւրին . հէմ էրքէյ իւէ եա-
 թըն' էր պիւմիշ հէր գարըը
 20 էօլտիւրին : Վէ գարըլարտան
 էրքէյ իւէ եաթմամբը ճիւմէն
 գըղզարը քէնտինիղէ սաղ գօ-
 21 յուն : Վէ սիղ եէտի կիւն օր-
 տուտան տիշարը գալըն . պիւր
 քիմսէյի հէր էօլտիւրին վէ էօլ-
 տիւրիւմիւշէն հէր սօգանտան՝ հէմ
 քէնտինիղ հէմ էօլտիւրինիղ
 22 իւշիւնճիւ կիւնտէ վէ եէտինճի
 23 կիւնտէ փաթէնտինիղ : Վէ հէր
 էսպպար վէ հէր տէրիտէն գա-
 պը վէ քէչի գըղմտան եափը-
 մըը հէր շէյի հէմ հէր աղաճ
 գապընը փաթէյիտինիղ :
 24 Վէ քեահին Եղիազար' ճէն
 կէ վարմը ճէնքճիւրէն տէտի .
 Բապպան Մովսէսէ էմր էյլէտի-
 յի շէրեաթըն գանուտու պու-
 25 տու : Եալընըղ ալթմանու՝ վէ
 կիւմիւշէն՝ պաղըրը՝ տէմրի՝ գա-
 26 լըը՝ վէ գուրշուտու՝ աթէշէն հէր
 կիւրէ պիւն շէյի՝ աթէշտէն կէ-
 չիւրէտինիղ , վէ փաք օլա , առ-
 ճաք փաթէյի տուլու իւէ փաք-
 27 լէնէ . վէ աթէշտէն հէր կէչէ
 պիւմէյէն շէյի՝ առտան կէչիւրէ
 28 սինիղ : Վէ եէտինճի կիւնտէ
 էսպպարընըղը Եղիազարընըղ ,
 վէ փաք օլալընըղ . առտէն սօնի-
 րա օրտույա կիւրէտինիղ :

Վէ Բապպ Մովսէսէ մէջլէ . 25
 յիպ տէտի . Սէն քեահին Եղի . 26
 աղար վէ ճէմաս'թըն պաշ պա-
 պալարը իւէ էսրիւրէտէն ալթման
 եալմանըն՝ առէմ օլտուն հայ-
 վան օլտուն՝ եէքիւնիւնիւ ալ :
 Վէ եալմայը՝ ճէնիկ չըգմըշ 27
 ճէնքճիւրէն իւէ ճիւմէն ճէմաս' .
 Թըն արասընտա եարը եարըյա
 պէօլէտին : Վէ ճէնիկ չըգմըշ 28
 ճէնքճիւրէտէն՝ կէրէք առէմտէն
 կէրէք սըղըրարտան վէ էէքէր-
 տէն վէ սիւրիւրէրտէն՝ Բապպա
 վէրիի իւշիւն պէշ երւղտէ պիւրէր
 ճան ալտարն : Սիւս օնլարըն եա- 29
 ղը հիւնտինտէն ալտարն , վէ օ-
 նու՝ Բապպա գալարըմա փէշքէ-
 չի իւշիւն քեահին Եղիազարա
 վէրէտին : Վէ Իսրայէլ օլուլարա 30
 ղընըն եարը Էփաթմանտէն առէմ
 տէն՝ սըղըրարտան՝ էէքէրէտէն՝
 վէ սիւրիւրէրտէն՝ հէր հայվան-
 տան էւրիտէ պիւրի փայ ալա-
 սըն . վէ օնլարը Բապպան չառա-
 ղընըն պէքչիւնիւնի պէքէյի
 31 Ղեւթիւրէն վէրէտին : Վէ Մով
 սէս իւէ քեահին Եղիազար՝
 Բապպան Մովսէսէ էմր էյլէտի-
 յի կիւն էյլէտիւր :
 Վէ օրտու ա'սքերինին եալ . 32
 մալառըղը եալմանտան գալան
 ալտուլուգ՝ ալթը երւղ եէթմիշ
 պէշ պին գօյուն իտի , վէ եէթ . 33
 միշ իքի պին սըղըր , վէ ալթմըշ 34
 պիւր պին էշէք , վէ առէմ նու . 35
 ֆուտու՝ էրքէք եաթմաղը պիւմէ-
 միշ գալարըն ճիւմէտի՝ օ-
 թուղ իքի պին ճան իտի :
 Վէ ճէնիկ չըգանլարըն հիւ . 36
 սէտի օլան եարըմ փայ՝ իւշ երւղ
 օթուղը եէտի իտի պէշ երւղ ա՛-
 տէս գօյուն իտի : Վէ գօյուն . 37
 լարտան Բապպ իւշիւն օլան վէր-
 կի՝ ալթը երւղ եէթմիշ պէշ ի-
 տի : Վէ սըղըրար օթուղ ալթը 38
 պին օլալ՝ Բապպ իւշիւն օլան
 վէրիի եէթմիշ իքի ալթը իտի :

- 39 Վէ հէջքէր' օթուղ պին պէշ
հեւղ օլուպ' Բապպ իջին օլան
վերկի ալմմը պիր էշէր իտի :
- 40 Վէ ատէմ նուֆուսու օն ալմը
պին օլուպ' Բապպ իջին օլան
41 վերկի օթուղ իբի ճան իտի : Իմ
տի Մովսէս Բապպն գալարմա
տի հէջքնին վերկիտին' Բապպն
Մովսէսէ հմր էլլէտիտինէ կէօրէ
քեաճին Եղիապարա վերտի :
- 42 Վէ Մովսէս ճէնքէշէն քիմ
սէլերտէն պէօտիտիւ Իսրայէլ
օղուլարնէն եարը հիսէսինտէն
- 43 քէ ալլը : Վէ ճէմաա' թըն եա
րը հիսէսի' իւշ հեւղ օթուղ եէ
տի պին պէշ հեւղ դոյուն իտի ,
- 44 վէ օթուղ ալմը պին սըզըր ,
- 45 վէ օթուղ պին պէշ հեւղ հէջք ,
- 46 վէ օն ալմը պիննուֆուսաաաէմ
47 իտի : Վէ Մովսէս Իսրայէլ օ
ղուլարնէն եարը հիսէսինտէն'
կերէք ասէմտէն կերէք հոյվան
տան էլ Խաէ պիրըր Իսրայէլ
օնու Բապպն չաարըրնէն պէք
չիլլինի պէքէշէն Դեւիլլէրէ
վերտի , Բապպն Մովսէսէ հմր
էլլէտիտի կիտի :
- 48 Վէ աւգեր պինլէրինն դա
պիթլէր' պին պաշըլըր վէ հեւղ
պաշըլըր Մովսէսէ եաղաշըր
- 49 լար : Վէ Մովսէսէ աէտիլէր
Գուլարըն' էլլիմիլ ալմընտա օ
լան ճէնքճիլէրին եէքիւնիւնիւ
ալաղգ , վէ պիղտէն հիշ քիմուէ
- 50 էքիլք աէլլիլ ալլը : Իմտի տիղ
աէն հէքքէսնէ քի պուլաու ի
սէ , ալմըն գապար' զինճիլ
լէր' վէ պիլլիլլէրէր' եիլլիլլէր'
քիլլիլլէր' վէ կերտմիլլըլար
Բապպն հուգուլարնտա ճանա
րմըգտան էթիլլիլլէրէ քէֆարէթ
էթմէք իլլին Բապպն հէտիլլէ
- 51 սին թապիլլէրէքիլլէր' Վէ Մով
սէս իլլէ քեաճին Եղիապար ալ
թուսու' հէվիտի իլլէնալլէ թա
գըմլար օղարաղ' օնլարտան ալլը
- 52 լար : Վէ պին պաշըլըր հէմ

հեւղ պաշըլըր թարաֆընտան
Բապպն սոնտուգըլար գալարը
մա վիշէքէլլինն ճիւմէլ ալմը
նու' օն ալմը պին եէտի եիւղէլ
լի մրագալ իտի : ճէնքճիլլէր' հէք 53
քէս քէնտիտի իլլին եալմալարա
Իմտի Մովսէս իլլէ քեաճին Եղիա 54
գար պին պաշըլարտան վէ հեւղ
պաշըլարտան ալմընտա ալլը
լար , վէ օնու Բապպն հուգու
լարնտա' Իսրայէլ օղուլարնէն
եատիլլէրալ իլլին ճէմաա' թ չա
արընա կէթիլլիլլէր :

ՊԱՊ ԼԲ

1 Իլլէ Ռուբէն օղուլարը իլլէ
Գաղ օղուլարնէն զիյաուսի ի
լէ զայէթ չոյ սիլլիլլէրի վար ի
տի - Իմտի Յամգիլտիլլար իլլէ
Գաղտաղ տիյաուլը կէօրտիլլէր
քի' իլլիլլէ օլ մաճալ սիլլիլլէրէ
Դանաթա մաճալ իտի : Վէ Գաղ 2
օղուլարը հէմ Ռուբէն օղուլա
րը վարըպ' Մովսէսէ վէ քեաճին
Եղիապարա հէմ ճէմաա' թընպէշ
լէրինն աէլլէրիլլէր աէտիլլէր : 3
Ստորմթ վէ Դեբուն վէ Յազեր
վէ Կամրա վէ Եսեբուն վէ Լիլլա
ղէ վէ Ելեամա վէ Կաբա վէ Իւ
ան' Բապպն Իսրայէլ ճէմաա' 4
թըննէն հմրիւտան օլ վալաուլու
տիար' սիլլիլլէրէ Դանաթա եէք
տիլլէր : Վէ օղուլարնէն սիլլիլ
լէրի վար : Հէմ աէտիլլէր քի' 5
Կաղարնտա լալթ պուլաուգ
իտի , պու տիյար օղուլարնէն
միւլք իլլին վերիլլէր - սիլլիլլէր 3
գանամտան կէլլիլլէր :

6 Վէ Մովսէս Գաղ օղուլարը
նա վէ Ռուբէն օղուլարնէն տէ
տի - Գարնտապարնէն օլ ճէնկէ
վարալար տա' սիլլ պուլաուլա մը
օթուլարնէն : Հէմ տիլլին Իս
րայէլ օղուլարնէն եիլլիլլէրին
Բապպն օղարա վերտիլլի տիյա
րա կէլլէքէն կէվէտիլլիլլէր :

- 8 Գաղաղալարնըդ դա՛ն անարը կա՛ն
 9 զէս Բառնեատան տխարը կեծը
 մէյէ կէնտէրտխմ գեման պեծը
 10 լէ էյէտիւրէր : Զիրա կըբող վա
 տիւրտեալք չըգըլա՛ տխարը կէօր
 տիւքէլնտէ : Իտրայէլ օղուլա
 ըննէ հիւրէյիտի՛ Բապ զըն օղու
 11 ըն վերտիտի տխարը կիրմէքտէն
 12 կէվլէթտիւրէր : Վէ Բապալըն դա
 զալը օլ կիւնտէ թու(թաշտու
 13 վէ եէմին էախպ աէաի : Մըղըր
 տան չըգան տտեմէր պանա թէ
 մամէն ձգալի՛ օղաաղբալըր ի
 14 չիւն խիլիի եաղնիտան եօգալը օ
 լանլար՝ Աբրահամա՛ն Իսահակա՛
 վէ Զալլաբա վիւրէնէ եէմին էթ
 տխար տխարը ճիշտալ կէօրմէ
 15 յէճէքէր : Կեննգի Զեփոնէ օղ
 ալա Բապէտընն՝ վէ Կառէ օղու
 Զեփոնտան մասա՛ն . քի օնլար
 Բապալա թէմամէն թապի՛ օրտու
 16 Վէ Բապալըն դաղապը Իտրայէ
 լին իւղէրինէ թու(թուշուպ՝ օն
 17 լարը գըրդ երլ չէօտէ տալաշըր
 տը . թա Բապալըն հուգուրուն
 տա օլ քէթիւլլէքիլլէյէն սիւրի
 լէնին ձիւմէսի թէլէթ օլ յէմճէ
 18 յէտէք : Վէ իլթէ պապալարը
 նըղն եէրինէ սիլ՝ կիւնտէքեալ
 առեմէրին աղմալարը՝ Բապալըն
 իըլմ ու զաղաղընը Իտրայէլին
 իւղէրինէ տաճա սըթըրմալալ
 19 գաղաղալընը : Զիրա օնուն ալ
 տըր տան աէօմէր իսէնիլ , օ՛տա
 խի օնլարը տաճա չէօտէ պրա
 դաճադ տըր . վէ ձիւմէլէ պոռ
 դալմըն հէլաբինէ սէպէպ օլ
 20 ճադալընը :
 21 Վէ Զալլաբա օնա եաղաղալ տէ
 տիւրէր Սիւրիւլէրիմիլ իչիւն պոռ
 ըստա գոցառն պըլլարը՝ վէ չօ
 ճուգալըմըլ իչիւն չէճիւր եա
 22 վալմ : Կալին պիլ Իտրայէլ օ
 ղուլարընն էօնիւմճէ հաղիր սի
 լաշանմը կիտէլմ , թա օնլարը
 մաշալէրինէ կէթիւրիւնճէյէ
 23 տէք : վէ չաճուգալընը պա

տխարնէ էճիւրիի հիւղնտէն
 հիսալը չէհիլլէրաէ տալալար :
 Իտրայէլ օղուլարընտան հէր քէս 18
 քէնտի միտալընա մալիք օղու
 ճէյէտէք՝ էվէրիմիլլէ սէմնմէյէ
 լիմ : Զիրա պիլ՝ Զարգանանըն 19
 էթմէ եադաալընտան իլլիլի՛ օն
 20 լար իլէ պէրապէր միտա ալմա
 յաճաղըպ , չիւն քի միտաալմըլ
 Զարգանանըն պէլիլէաղաալընտա
 կիւնտաղաաան խանա ալաշիւլ
 տիւր :

Վէ Մովսէս օնլարա սէաի , 20
 իյէր պու չէյի էտէր իսէնիլ ,
 էյէր Բապալըն հուգուրունտա
 ճէնք իչիւն սիւրահանըր իսէնիլ ,
 վէ Բապալըն հուգուրունտա թա 21
 օ՛ ալաշմէնլէլինի էօնիւնտէն գօ
 վաւնճէյէտէք՝ սիլտէն հէր քէս
 սիւրահալ Զարգանանտան կէէր ի
 սէ : Վէ օլ տխար Բապալըն հու 22
 գուրունտա ֆէթէ օղաւոր տա՛
 օնտան սնկրա աէանէր իսէնիլ ,
 օլ գէման Բապ զըն գըթընտա
 հէմ Իտրայէլին գըթընտա սոլ 23
 սոլ օղաւորունուլ , վէ պու տի
 յար Բապալըն հուգուրունտա
 միւլքիւնիւլ օլտըր : Վամա էյէր 24
 պէյլէ էթմէլ իսէնիլ , իլթէ
 Բապալա կիւնտէ էթտիւնիլ . վէ
 պիլին քի՛ կիւնտէնըլ սիլլ պու
 լաճադ տըր : Զօճուգալընըլ ի 25
 չիւն չէճիւր՝ հէմ սիւրիւլէրինիլ
 իչիւն աղլըլուր եապին , վէ աղ
 ղընըղտան չըգանը իճրա էյլէ
 յին :

Իստի Գաղ օղալընը վէ Ռու 25
 քէն օղուլարը Մովսէսէ սէյլէ
 յիւլ աէտիւրէր : Գուլարըն՝ է
 ֆէնտիմին պուշորաաղու կիւլի
 էտէճէյիլ : Զօճուգալընըլ գա 26
 ըլլարըմըլ՝ սիւրիւլէրիմիլ վէ
 ձիւմէ տալալարըմըլ պուրա
 տա Գաղաաղըն չէհիլլէրինտէ օ
 27 լալար : Վամա գուլարըն՝ էյէն
 սիլին պուշորաաղու կիւլի՛ հէ
 վիմիլ սէֆէր իչիւն սիւրահան

- մըջ Բապային հուղորոշումս ձեն
կէ կէշեմի :
- 28 Եւստէն Մովսէս քեահին Ե.
ղեաղարս վէ Նաւէօ օղու Յետու
յա հէմ խորայէլ օղուլարը
ըզվթարընըն պաշ պապալարը
նա՝ ընարըն հազարն թէնպի :
- 29 հաթ վերսի : վէ Մովսէս ցն.
լարս տէսի : Եւստ Գադ օղու
լարը վէ Ռուբէն օղուլարը Բապ
պըն հուղորոշումս ճիւղէսի
ձենք իշեն սիւսհանըս՝ սիղին
իւ Յորդանանսն կէշէրէր ի
սէ , վէ օլ տիւսը էմիւնիւղսէ
ֆէթճ օղուր իսէ , օլ զէմնն ըն
լարս Գալաադ տէսարըն միւրք
իւրն վերէսիւիդ : Եւստ էյէր
սիւսհանըս սիղին իւ կէշմէղէր
իսէ , ընարըն միւրքիւ արանըղ
ստս Բանան տէսարընս օղուն :
- 31 վէ Գադ օղուլարը իւ Ռուբէն
օղուլարը ձէվապ վերիս տէսի
էր , Բապալ գուլարըն նիճէ
էմը կթաի իսէ , էյլէ էտէճէ :
- 32 յիդ : Պիդ Բապային հուղորոշու
մս սիւսհանմըջ Բանան տէսա
րընս կէշէճէյիդ , վէ պիղմմի
լարընըն միւրքիւ Յորդանանըն
ստս :
- 33 պէրի Եաղասընս օղուն : Իմ
տի Մովսէս ընարս՝ Էանի Գադ
օղուլարընս վէ Ռուբէն օղուլա
րընս հէմ Յովսէփ օղու Մանս
սէնին Էարը ըզվթընս՝ Նօրհ
լուար փառիշահը Սէհնուն
մէմէքէթինի վէ Բաան փառի
շահը Ովգուն մէմէքէթինի տի
յարը միտարընսաքի շէհրէրի
իւէ՝ Էանի օլ տիւսըն կթրա
փրտա օղուն շէհրէրինի վերսի :
- 34 վէ Գադ օղուլարը Վեբուն
վէ Լաարովթու վէ Լրոէրի պի
սիւնը՝ վէ Յաղէրի՝ վէ Յօգէհա
36 յը , վէ Բեթնամայը՝ վէ Բե
թարանը հիսարը շէհրէրի՝ հէմ
սիւրիւ աղըլարը Էաթլուր :
- 37 Ռուբէն օղուլարը տա Եսէ :

բնու վէ Եղէալէյի վէ Կարիւ
թեմի Էափսալար , վէ Նաբաւը 38
վէ Բեթլեմսն (քիպունարըն
տալարընը տէյիթիւրտիւր) հէմ
Սեբամայը . Իմտի պինս Էթաի
էրի շէհրէրէ զաքի տալար գո
տալար :

վէ Սանտէ օղու Մաքիթի 39
օղուլարը Գալաադս վարըս օ
նու աղարըն , վէ ընուն իշենսէ
օլն Նօրհլուարը գօլտուլար :
վէ Մովսէս Գալաադը Մանս 41
սէ օղու Մաքիթի վերսի . վէ
ընտա ապին օղուն : վէ Մա 40
նտսէ օղու Յայիւ վարըս՝ ընա
րըն քէյլիւիւնիւ ալը . վէ ըն
լարըն տալարըն հաթ յայիւ
գօտու : վէ Նաբահ վարըս՝ Կա 42
նաթը վէ ընուն քէյլիւնիւ ալ
սը . վէ ընուն տալարը քէնաի ա
սընտան Նաբահ գօտու :

ՊԼՊ ԼԳ

Մովսէսին վէ ԱՏարուն 1
էէտի իւէ՝ տէքիւրէրինձէ Մը
սըր տէսարընտան չըգա իւրս
յէլ օղուլարըն կէօշէրի պուն
լար արը : վէ Մովսէս Բապ 2
պըն էմրի իւ ընարըն գօնագը
րընձա խուրուճարընը Էաղար
վէ խուրուճարընձա գօնագը
րը պունար արը :

Իմտի պիւրինձի այտա՝ պիւրին 3
ձի այըն ը պէշինձի կիւնիւտէ
Ռամանտէն կէօշալուր . պա
սէքին էրթէսինտէ՝ յարայէլ օ
ղուլարը Էիւճէթիւի էլ իւ ձիւմ
լէ Մըսըրըլարըն կէօշէրի էօ
նիւնտէ չըգալարը : վէ Մըսըր 4
լըլար՝ Բապային ընարտա վուր
տալու ձիւմէ իւք տաղալու
կէօմէյարըն իսի . վէ Բապ
ընարըն աղալարը իւղէրինէ
հիւքմէր իճրա էյլէտի :

Իմտի յարայէլ օղուլարը Ռամ 5
սէստէն կէրցիւս՝ Սոկթովթա

- 6 գոնտուրար : Վէ Սոկրովթաան
կէօջիւայ՝ չէօլին ուճունտա օ
7 լան Սթոմտա գոնտուրար : Վէ
Սթոմտան կէօջիւայ՝ Բէեդրեփո
նուն էօնիւնաէ օյան Փիարթթա
տօղրու տէօնտիւէր , վէ Սադ
դուրան էօնիւնաէ գոնտուրար :
8 Վէ Փիարթթա էօնիւնաէն կէօ
ջիւայ՝ աէնիղին օրթասընտան
չէօէ կէչտիէր . վէ Սթոմ չէօ
լինտէ իւչ կիւնիւէ եօլ եիւրիւ
յիւայ՝ Մեռատա գոնտուրար :
9 Վէ Մեռատան կէօջիւայ՝ Եղիմէ
կէչտիէր . վէ Եղիմէն օն իքի սոռ
փունարալար վէ եէթմիշ խուրմա
աղաճը վար իտի , վէ օրատա գոն
տուրար : Վէ Եղիմէն կէօջիւայ՝
10 Գըղը տէնիղին եաննտա գոն
11 տուրար : Վէ Գըղը տէնիղուն
կէօջիւայ՝ Սին չէօլնտէ գոնտու
12 լար : Վէ Սին չէօլնտէն կէօ
ջիւայ՝ Դափկատա գոնտուրար :
13 Վէ Դափկատան կէօջիւայ՝ Եղու
14 տա գոնտուրար : Վէ Եղուտան
կէօջիւայ՝ Ռափիգիմաէ գոնտու
լար . վէ օրտաա դափլ իջին ի
15 չէճէք սու եօգ իտի : Վէ Ռա
փիգիմաէն կէօջիւայ՝ Սինա չէօ
16 լինտէ գոնտուրար : Վէ Սինա
չէօլնտէն կէօջիւայ՝ Կիբրթ
17 չաթթա վափտա գոնտուրար : Վէ
Կիբրթ չաթթա վափտան կէօ
ջիւայ՝ Ասերովթա գոնտուրար :
18 Վէ Ասերովթաան կէօջիւայ՝ Ռա
19 թամտա գոնտուրար : Վէ Ռա
թամտան կէօջիւայ՝ Ռեմնիփա
20 ըհտէ գոնտուրար : Վէ Ռեմնի
փարէտէն կէօջիւայ՝ Լեքատա
21 գոնտուրար : Վէ Լեքատան կէօ
ջիւայ՝ Ռեհատա գոնտուրար :
22 Վէ Ռեհատան կէօջիւայ՝ Կէ
23 էլաթատա գոնտուրար : Վէ Կէ
էլաթատան կէօջիւայ՝ Սօփուրտա
24 ղընտա գոնտուրար : Վէ Սօփար
տողընտան կէօջիւայ՝ Քարադա
25 տա գոնտուրար : Վէ Քարադա
տան կէօջիւայ՝ Մաիկեղթտա գոն

տուրար : Վէ Մաիկեղթտան կէօ 26
ջիւայ՝ Թաաթտա գոնտուրար :
Վէ Թաաթտան կէօջիւայ՝ Ռարա 27
տա գոնտուրար : Վէ Թարաաան 28
կէօջիւայ՝ Մատեկատա գոնտուրար :
Վէ Մատեկատան կէօջիւայ՝ Հաա 29
մնտա գոնտուրար : Վէ Հաա 30
մնտան կէօջիւայ՝ Մօսթթա
գոնտուրար : Վէ Մօսթթաան 31
կէօջիւայ՝ Բանէ յաիկանտա գոն
տուրար : Վէ Բանէ յաիկանտան 32
կէօջիւայ՝ Հօր գադգադտա գոն
տուրար : Վէ Հօր գադգադտան 33
կէօջիւայ՝ Ետեքաթատա գոնտու
լար : Վէ Ետեքաթատան կէօ 34
ջիւայ՝ Եբրօնտա գոնտուրար : Վէ 35
Եբրօնտան կէօջիւայ՝ Գադիօն դա
բեքաէ գոնտուրար : Վէ Գադի 36
օն գաբեքաէն կէօջիւայ՝ Սին չէօ
լինտէ՝ ետնի Կադէտաէ գոն
տուրար : Վէ Կադէտաէ կէօ 37
ջիւայ՝ Եգափ ախարըն ուճուն
տա օյան Հօլը տաղընտա գոն
տուրար :

Վէ քեաճին Աճայն Րապ 38
պըն էմի իւղըն Հովը տաղըն
չըգալ , վէ օրատա էօլիւ , (ա
րայէ օղըլարըն Մըլըր աի
յարընտան չըգալարըն դըր
գընճը երընտա՝ պէշինճի պոտ
պըն իւք կիւնիւնաէ : Վէ Ա
Հարան Հովը տաղընտա էօլիւ
յիւ գէմնի՝ Լիւղ խիլմի իւչ եա
չընտա իտի :

Վէ գըպէտէ՝ Քանան ախա 40
ընտա աղբին օյան Քանանիւր Ա
րագ փառիշաճը՝ խարայէ օղըլ
լարըն կէլտիլին իւչեթաի :

Վէ Հովը տաղընտան կէօջիւայ՝ 41
Սեւմնատա գոնտուրար : Վէ 42
Սեւմնատան կէօջիւայ՝ Փոնոն
տա գոնտուրար : Վէ Փոնոն 43
տան կէօջիւայ՝ Ռըովթաա գոն
տուրար : Վէ Ռըովթաան կէօ 44
ջիւայ՝ Մովաբըն սիթօրկնտա իւ
յէ ալարիմաէ գոնտուրար : Վէ 45
Իյէտէն կէօջիւայ՝ Կեքոն քադ

- 46 առ գոնաւար : Վէ Գեղան
դաղտան կէօղնալ Գեղան դէք
47 լաթէման գոնաւար : Վէ Գեղ
ման գեղաթէման կէօղնալ Լա
բաւն էմիւնաէ Աբարիմ առ
48 զնառ գոնաւար : Վէ Աբա
րիմ աղանաւ կէօղնալ Երի
բով Զորդանանն Եանընառ
Մովսէս առ Զորդարնառ գոնաւ
49 ար : Իմոք Զորդանանն Եանըն
առ Բեթեմիմօթաւն Աբէլ առ
տիմէաէք Մովսէս առ Զորդարն
առ գոնաւար :
- 50 Վէ Գաղալ Մովսէսէ՝ Մովսէ
սառ Զորդարնառ Երիբով Զորդա
նանն Եանընառ աղան Երի առ
51 առ Իսրայէլ օղաւարնառ աղ
լէյիալ՝ ընարառ աղան Բոր
դանանառ Քանան աղարնառ
52 կէլալիսիգաէ , Օղտէմ օղ աղ
յարն Զիւմէ էհալիսիսի Եան
նիւգաէն դաւաւնըղ , վէ ընա
րն Զիւմէ սիւրէթէրիսի
զաւնըղ , վէ Զիւմէ աղաւ
փութարնըղ պօզաւնըղ , վէ
ժաւարն Զիւմէ թէփէ փութ
53 լանէլէրիսի Եադաւնըղ : Վէ
օղ աղարը միւսառ Կաթիլ ըն
առ աղին զաւնըղ . զիւս օղ
աղարը սիւղ վէրտիմ քի՝ ընա
54 միւսառ Կաթիլիսի : Վէ աղարը
գաւառ՝ իւր դաւալէլէրիսիգաէ
թէմիլէ Կաթիլիսի . Զօգաւն օ
ղանն միւլէրիսի Զօղ վէրէսի
նիւղ , վէ աղարը օղանն միւլէրի
նիւ աղ վէրէսիսի , Կիւնիս գա
րա՝ սր Զէր Զանիւր Եէրէ Զգա
իսէ , օղ Եէր ընաւն օղ . պապա
լարնըղ սրալթարնառ կէօրէ
55 թէմիլէ Կաթիլիսի : Ամա Եյէր
օղաղարն Եհալիսի Եանիւսիւղ
տէն դաւալ իսիսի , օղաւ մա
ղի՝ օղա քի՝ ընարտան պաղի գ
աղաւնըղ կէօղնիսիգաէ աղ
քէնլէր վէ Եանարնըղառ աղա
թիւլէր օղաւար . վէ սաղին օղ
աղաւնըղ աղարտառ սիւղալ

աղալէ թէմիլէր : Վէ վաղի՝ ընա 56
քի՝ ընարառ նիւղէ կէօղնիսի նիւղէ
Կթիմ իսէ , սիւղէ Կաթիլիսի

ՊԵՏ ԼԴ

Վէ Գաղալ Մովսէսէ աղան 1
Երի աղաւ Զորդարն օղաւնըղնառ 2
Կէնիսի Կաթիլ ընարառ աղան
Քանան աղարնառ կիւրիսիսի
աղ սիւղէ միւլէրիսիսի սիւղէն աղ
յար՝ սիւրարը իսիսի պաղ Գա
նան աղարը սր . Վէ գաղալէ 3
Եանընը՝ Սին Զօղնաւն Եգաւ
տան Եանա զաւլ՝ գաղալէ սիւ
րաւնը թաղ աղանիսիսի քէնա
րնառն կիւրաղալառ աղաւ օ
ղա : Վէ պաղ սիւրաւնըղ գաղ
լէ թարալընառ Աղարիմ պա
յիւրիսիսի աղաւնը աղան Երի
աղալէ , վէ ընա նիւղալթի
Կաղալ Բանիւսիսի գաղալէսի
տէն օղա . վէ Աղար աղաւ
Զգալ՝ Անիւսիսի աղաւ կէօր
Վէ պաղ սիւր Անիւսիսի Ս
սրը Զրաւընառ աղան , վէ նիւ
յիսիսի տէնիսի օղա :

Վէ պաղ սիւրաւնը՝ պէլիսի 6
աղանիսի սիւրաւնըղ օղա . պաղ
սիւրաւնըղ պաղ օղա :

Վէ Կաթիլառ Բարալ սիւրաւ 7
նաղ պաղ օղա . աղալէ աղանի
տէն Զաղ աղանաւն Զիւսի
նիւղ . Զաղ աղանաւն Եմալթ
կէլիսիսիսի աղալ Զիւսիսի . վէ
սիւրաւն նիւղալթի Աղաւ
լէ : Վէ օղ սիւր Զիւսիսի Զ
ղա , վէ ընա նիւղալթի Աղ
նաւառ օղա . Կաթիլառ թարա
լը սիւրաւնըղ օղա :

Վէ կիւրաղաւն թարալը 10
սիւրաւնըղ իսիսի Աղար Եան
տան Անիւսիսիսի Զիւսիսի :
Վէ պաղ սիւր Աղան կիւրա
ղաւն թարալընառ Անիւսի
տան իսիսիսի Եան , վէ պաղ սի
ւր Կէնիսի կիւրաղաւն

- 12 Եւ Երեւելէն : Հէմ պու սինօր
 Զորդանա Էնէ, վէ Նիհայէթի
 Թող տնիդինտէ օլա . ախարը-
 նը՝ չէփչէվէն սինօրընը իլէ
 Կոն զա :
 13 Վէ Մովսէս խորայէլ օլու-
 լարնա Թէնախէ հտիպ տէտի .
 Գուրա իլէ Թէմլիք հտէճէյի
 Նիդ ախար պու տուր, քի Բապպ
 ծնու տօգուդ պուլուդ սրպթա
 14 վէրմէյէ հմր հյլէտի : Զորա
 Բուբէն օլուլարնին սրպթը
 պապալարը հվէրինճէ հէմ Գադ
 օլուլարնին սրպթը պապալա-
 րը հվէրինճէ ալուրար . Մանա
 սէնին եարը սրպթը տախի մի .
 15 Բասարընը ալուրար : Գու իքի
 սրպթ հէմ պու եարըմ սրպթ
 միասարընը՝ Երեւել Յորդա-
 նանըն պէրի Թարաֆընտան
 կիւնտօլուսունա տօլլու մէջրիդ-
 աէ ալուրար :
 16 Վէ Բապպ Մովսէս սէօյլէ-
 17 յիպ տէտի . Սիդէ օլ ախարը
 Թէմլիք հմրախընճէք առնմէրին
 աալարը պուլար տըր . Բեա
 հին Ելիպար վէ Նաւէ օլլու
 18 Զեաու : Հէմ օլ ախարը Թէմլիք
 հմրախընճէ հէր պիւր սրպթաւն
 19 պիւրէր պէյ ալալընը : Վէ օլ
 առնմէրին աալարը պուլար
 տըր . Յուգա սրպթընտան՝ Զե-
 20 փոնէ օլլու Բալըր . Վէ Ընա-
 ւուն օլլուլարը սրպթընտան՝ Ղ-
 21 միուդ օլլու Սամուէլ . Բենիա-
 մին սրպթընտան՝ Բաադն օլլու
 22 Երգադ . Վէ Դան օլլուլարը
 սրպթընըն պէյի՝ Նգլի օլլու
 23 Բուրի . Յովսէփ օլլուլարնտան
 Մանասէ օլլուլարը սրպթընըն
 24 պէյի՝ Նփաա օլլու Նիիլ . Վէ
 Եփրեմ օլլուլարը սրպթընըն
 պէյի՝ Սախաթան օլլու Կամու-
 25 էլ . Վէ Զաբուլուն օլլուլարը
 սրպթընըն պէյի՝ Փառնաի օլլու
 26 Իլէսափան . Վէ Իսաբար օլլու

Լարը սրպթընըն պէյի՝ Աղան
 օլլու Փալաիլ . Վէ Ասեր օլ 27
 զուլարը սրպթընըն պէյի՝ Սե-
 լմի օլլու Աբիուդ . Վէ Նեի- 28
 Թալիմ օլլուլարը սրպթընըն
 պէյի՝ Ափուդ օլլու Փապայէլ
 տիւր : Բապպն՝ Իսրայէլ օլլու 29
 լարնա Բանան տիւարնտա
 Թէմլիք հմրախընճէ հմր հյլէ-
 տիւր իմէվէր պուլար տըր :

ՊԱՅ ԼԵ

- 1 Ե Բապպ Մովսէս սաճա-
 լարնաա Երեւել Յորդանանըն
 եանընտա Մովսէս սէօյլէյիպ
 տէտի . խորայէլ օլլուլարնա
 2 Թէնախէ հյլէ քի՝ քէնաի մի-
 րաս միւլքըրինտէն Ղեւիլըրէ
 սաքին օլլուդա շէհրէր վէրէր-
 հէմ շէհրէրին չէփչէվէնսինտէ
 օլան վարօշարընը Ղեւիլըրէ
 վէրէսինիլ : Վէ շէհրէր ծնարար 3
 սաքին օլլուդ իչին օլալար Վա-
 րօշարը տա ծնարըն տալարըն-
 րը իչին վէ մալարը իչին վէ
 Ճիւմլէ հայլանարը իչին օլա-
 4 լար : Վէ Ղեւիլըրէ վէրէճէ-
 յինիլ շէհրէրին վարօշարընը շէհ-
 րին գալէսինտէն տիւարը չէփ-
 շէվէ պինէր արըն օլա : Վէ 3
 շէհրին տիւարընտա կիւնտօ-
 ղուսու Թարաֆընտան իքի պին
 տընը վէ դուլի Թարաֆընտան
 իքի պին տընը վէ պաթը Թա-
 րաֆընտան իքի պին տընը վէ
 փօրեաա Թարաֆընտան իքի պին
 տընը հօշէսինիլ, վէ շէհր օր-
 Թատա օլա . ծնարըն շէհրէր-
 նին վարօշարը պու օլա : Վէ Ղե- 6
 վիլըրէ վէրէճէյինիլ շէհրէր-
 տէն պթը շէհրի՝ փէնակիւսի-
 չիւն վէրէսինիլ . քի գաթիլ օ-
 րայա գալա . վէ պուլարտան
 մասա գըրգ իքի շէհր վէրէսի-
 նիլ . Ղեւիլըրէ վէրէճէյինիլ 7
 շէհրէրին Ճիւմլէի դըրգ տէ-

- քիզ չհնր օլա . ծնարը Կվարոջ
 8 լարը ին լերեփնիւ : Վէ Իորա-
 յէւ օղուլարընն միւքինտէն
 վերեքնիւիզ չհնրերի՝ չօղուգ
 օլանտան չօգ՝ վէ ալըւգ օլան-
 տան ազ վերեփնիւ : Ղեւիլել-
 9 րէ՝ քէնտի չհնրերինտէն հնր
 քէա քէնտի ալըւգ միւսսընն
 միգտարընա կէօրէ վերէ :
 9 Վէ Բապալ Մովեսէ սէօլէ :
 10 յիպ տէտի . Իսրայէլ օղուլարը-
 նա սէօլէ յիպ՝ ծնարա տէ յէսին .
 Յորգանանտան Քանան տկարը
 11 նա կէչալիսինիզէն , օլտէմ քէն-
 տինիգ չհնրեր թէրթիպ էտէ-
 սինիգ , քի ծնար սիգէ փէնա-
 կէա՝ չհնրեր օլա . վէ էանդ-
 12 լըւըգ ին պիր քիմէյի վու-
 12 րան գաթիլ՝ օրայա գաչա : Վէ
 օլ չհնրեր սիգէ՝ տա՛վո սահի-
 պինտէն գաւաճագ փէնակէա՝ օ-
 13 լա . վէ գաթիլ մուհաքէմէ ի-
 չին ճէմաաթըն հուգուրունա
 13 չըգմասընտէք էօլմէյէ : Վէ
 վերեքնիւիզ չհնրեր՝ սիգէ ալ
 14 Թըսը փէնակէա՝ չհնր օլա : Շէ-
 հիրլերին իւչիւնիւ Յորգանանըն
 պէրի էագտարնտա վերեփնիւ՝
 վէ չհնրերին իւչիւնիւ Քանան
 տկարընտա վերեփնիւ . պանլը
 15 փէնակէա՝ չհնրեր օլա : Պու-
 ալթը չհնրեր՝ Իսրայէլ օղուլա-
 րընա վէ միւսաթիրէ վէ արա-
 նըզտա սաքին օլանա փէնակէա՝
 իլին օլալար . Թա քի հնր էանդ-
 16 լըւըգ ին պիր քիմէյի վուրան
 օրայա գաչա :
 16 Ամա էյեր ծնու պիր տէմիր
 ալթ ին վուրուպ էօլտիւրաի-
 իսէ , գաթիլ տիր . գաթիլ էլ-
 17 պէթթէ էօլտիւրիւ : Ես էյեր
 ծնու՝ էօլմէսինէ սէպէպ օլաճագ
 էլէ կէլիր պիր Թա ին վուրու-
 տա՝ օ էօլուր իսէ , գաթիլ տիր .
 գաթիլ՝ էպէթթէ էօլտիւրիւ :
 18 Եսիստ ծնու՝ էօլմէսինէ սէպէպ
 օլաճագ օտունտան էլէ կէլիր
 պիր ալթ ին վուրուր տա՝ օ էօ-
 լուր իսէ , գաթիլ տիր . գաթիլ՝
 էպէթթէ էօլտիւրիւ : Դան 19
 տա՛վար սահիպի օլան՝ գաթիլ
 օ էօլտիւրէ . ծնա րասթ կէտիսի
 ղէման ծնու օ էօլտիւրէ : Վէ է 20
 էյեր ծնու ա՛տալթ ին իթիվէ-
 րիր իսէ , էա գաստ ին իւզէ-
 րինէ պիր լէ՛ աթար տա՝ օ էօ-
 լուր իսէ , էաիստ տիւլմէնիլը 21
 ին ծնու էլի ին վուրուր տա՝ օ
 էօլուր իսէ , վուրան էպէթթէ
 էօլտիւրիւ : գաթիլ տիր . գան
 տա՛վար սահիպի օլան՝ գաթիլ
 րասթ կէտիլքտէ ծնու էօլտիւրէ :
 12 Ամա էյեր ծնու տիւլմէնիլ 22
 յի օլմայարագ դաթէթէն իթի-
 վէրիր իսէ , էա գաստ ին օլմա-
 յարագ՝ ծնուն իւզերինէ պիր
 կէմա ալթ աթար իսէ , էա 23
 իստ ծնու կէօրմէքսիլին՝ իւզէ-
 րինէ ծնու էօլտիւրէ՛ք պիր կէօ-
 նա Թաչ տիւլերիր տէ՝ օ էօ-
 լուր իսէ , ծնուն տիւլմէնիլ օլմա-
 յըպ՝ ծնուն քէմիլինիլ արամա-
 ալը սուրէթտէ , օլտէմ ճէմա 24
 տ՝ Թ՝ վուրան ին գան տա՛վար
 տահիպինն արասընտա պու չէ-
 րիա՛թէր իւզէ հիւքմ էտէ :
 Վէ ճէմաաթ գաթիլ զան տա՝ 25
 վար սահիպինն էլինտէն գուր-
 Թարըպ՝ ճէմաաթ ծնու քէնտի-
 նին սըղընարը փէնակէա՝ չէ՛-
 իլին տէմտիւրէ . վէ օ՝ Թա ա՛-
 ղիզ էալ ին մէս օլունմուչ
 պաչ քէա՛հին էօլունճէյէտէք
 ծնտա սաքին օլա . Ամա էյեր 26
 գաթիլ՝ օլ սըղընարը փէնակէա՝
 չհնրինն իմօրունտան տիւրը
 պիր Թագրիպ ին չըգար իսէ ,
 վէ գան տա՛վար սահիպի օլան 27
 ծնուն փէնակէա՛հի օլան չհնրին
 սինօրունտան տիւրըն ծնու պու-
 լուպ , գան տա՛վար սահիպի օ-
 լան՝ գաթիլ էօլտիւրիւր իսէ ,
 գանլը սայըլմայո : Չիրա օ՝ Թա 28
 պաչ քէա՛հին էօլունճէյէտէք

քննաի փէնաիկեանի օլան շէհր, տէ օլուրմալը իտի . ամմա պաշ քեահին էօլտիւքսէն սնկրա , դաթիլ քէնաիլմալքիւնիւն տիյա .
 29 րնա աէօնէ : Իմտի պուշլար սիլէ՝ տէվլէրինիզճէ՝ ճիւմէլէ մուքանլարընդաա շէրիւթ գա նուշարը օլա :

30 Վիր քիմէնէ յի հէր էօլտիւրին դաթիլ շահիպէր ալզը Բաքիւրի իլէ գաթիլ օլուա . ամմա պիր քիմէնէ յի էօլտիւրմէք իշին պիր շահիտին շէհասաթի քիֆայէթ

31 էթմէզ : Վէ էօլիւմէ միւսթա . հագ օլան գաթիլին ճանը իշին տիյէթ ալմաշարընդ , զիրա էլ պէթթէ էօլտիւրիւմէլի տիր

32 Հէմփէնաիկեանի օլան շէհրէ գա չան իշին՝ վիլայէթէ տէնիւսպ սաքին օլա աէյի տիյէթ ալմա յասընդ , թա քեահին էօլիւն .

33 Ճէյէտէք : Իմտի օլուղունուղ տիյարը մուրասըրլամաշարընդ , զիրա գան տիյարը մուրասըրլար , վէ իշինտէ տէգիւլէն գան իշին՝ տիյարա քէֆարէթ օլմազ , իլա

34 Օնու տէգէնին դանը իլէ : Իմ տի միւթէմէքիւն օլուղունուղ պէնիմ օրթասընտա սաքին օլ տուղում տիյարը նափաթլէմէյէ սինիլ . զիրա Իսրայէլ օլուլա . րընըն օրթասընտա սաքին օլան Բապպ պէն իմ :

ՊԱՆ ԼԶ

1 Սէ Յովսէփ օլուլարըն գա . պիլէլէրինտէն օլան Մանասէ օլու Մաքիւր օլու Ղաղատոզ օլուլարը գապիլէնինին պաշ պա նաշարըն եանաշըն՝ Մովսէսին էօնիւնտէ վէ Իսրայէլ օլուլա . րընըն պաշ պապալարը պէյլէրին էօնիւնտէ սէյլէյիպ տէտի
 2 էր . Բապպ էֆէնտիմիլէ էմրէթտի քի՝ Իսրայէլ օլուլարընա տիյարը միրաա իշին գուրա իլէ

վէրէ . հէմէֆէնաիմիլէ Բապպ . տան էմր օլուլաա քի գարըն տաշըմըզ Սապաաալըն միրասընը՝ Օնուն գըղլարընա վէրէ : Իմ
 3 տի օնլար՝ Իսրայէլ օլուլարընըն ապի սըպլթարը օլուլարընտան պիր քիմէնէյէ գարը իշին վա . րըրլար իւն , օնլարըն միրասը պապալարընըն միրասընտան թէնիլ օլուլա՝ գարը իշին վար , տըգլարը քիմէնին սըպլթընըն միրասընա գամ օլուլաա , վէ գուրա՝ իլէ օլան միրասընընտան թէնիլ օլաաա տըր : Վէ Բա
 4 րայէլ օլուլարընըն Յոբէլէան էնէնի օլուլաա , օնլարըն միրասըն վարտըգլարը սըպլթըն միրասընա գամ օլուլաա . պու վէճ՝ իլէ օնլարըն միրասը պապալարընըն սըպլթընըն միրասընտան թէնիլ օլաաա տըր :

Իմտի Մովսէս Բապպըն էմր իլզըն Իսրայէլ օլուլարընա թէնիլէ էտիպ տէտի քի՝ Յովսէփ օլուլարընըն սըպլթ տօղրու սէյլէր : Սապաաա գըղլարըն հագգընա Բապպըն էմր էտիպ տէտիյի սէօզ պու տուր . Օնլար գարը իշին կէօղլէրինէ խօշ կէօրիւնէն վարաաա . առաաա գարը իշին պապալարը սըպլթընըն գապիլէնինտէն օլա . նա վարաար : Բա քի Իսրայէլ
 7 օլուլարընըն միրասըն սըպլթտան սըպլթա կէչմէյէ . իլա Բա րայէլ օլուլարընտան հէր քէմ պապաա սըպլթընըն միրասընա եափընա : Վէ Իսրայէլ օլուլա .

րը սըպլթարընտան պիր միւլէ միրասըն օլան հէր գըզ գարը իշին պապաա սըպլթընըն գապիլէնինտէն պիլիլէն վարա . Բա քի Իսրայէլ օլուլարընտան հէր քէմ պապաաընըն միրասընըն թէմ
 8 լիք էտէ : Վէ միրաս պիր սըպլթտան պիր դայրի՝ սըպլթա կէչմէյէ . իլա Իսրայէլ օլուլարընըն

սրպթլարնտան հէր քէս քէն
տի միւրաւրնա եափըշա :

- 10) Բապարն Մովսէսէ էմր էյ.
էտիկի կիպի՝ Սալպատքն գըզ.
11) Լարը հոյէ էյէտիկէր : Զիրա
Սալպատքն գըզարը Մաաքա՝
Թերաա վէ էգլաա վէ Մէդքա
վէ Նուա՝ գարըլար իշին ա՛մու
ճարըրը օղուլարընա վարտը
12) Լոր : Յովսէփ օղու Մանասէ

օղուլարնըն գապիլէլէրինտէն օ
լանընիա Պարտըլար. վէ ընլարըն
միրանը՝ պապարարընըն գապիլէ
սինին սը Կթըլա գէրինտէ գալար :
Բապարն՝ Մովաբ տահրաա 13
ընտա Յիիթով Յորգանանին
եանընտա՝ Մովսէսին եէտի իլէ
Խարայէլ օղուլարընա էմր Լթ
տիկի Թէնպիհլէր՝վէ շէրիմ Թէր
պուշլար աըր :

ԻՔԻՆՃԻ ԹԵՎՐԱԹ

ԵԱԽՕՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՐԻՆԸՅ

ՊԼՊ Ա

- 1) ՍՈՎԱԿՍԻՆ ՃԻՄԷ Խորա.
յէլէ Յորգանանըն պէրի եա
գաաընտա չէօլաէ Դըզըլ քէնիլին
գարըլարնտա օլան տահրատա
Փառան իլէ Տովիէլ վէ Ղըբան վէ
Ասերովթ վէ Տի զահապըն արա.
սընտա՝ սէյլէտիկի սէօղլէր պուշ.
2) Լար աըր : (Քորիբաէն Սէկը
տաղը հօլունտան՝ Կադէս Բաու.
նէայէտէք օն պիր կիւն տիր :)
3) Վէ վադի՝ օլտու քի գըրգընճը
էըրտա օն պիրինճի այտա այըն
իլէքինտէ՝ Մովսէս Իսրայէլ օղու
լարընա՝ Բապարն ընլարն հադ.
գըրտա օնտ Ճիւմէ էմր էթտի.
4) յինէ կէօրէ սէյլէտի . Ամրհ.
լուլարըն Եսէբոնտա ապին օ
լան փատիշաք Սէհանու՝ վէ Ա.
տարովթտա վէ Եգրայիտէ սա.
քին օլան Բառան փատիշաք
Ովէու վլարտուգտան սնկրա .

Յորգանանըն պէրի եագաըն 5
տա Մովաբ տիյարընտա Մով
սէս պու (թէվաթը պէյան Լթ.
մէյէ պաշլայլա տէտի :

Ալաշըմըլ Բապա պիզէ Բու 6
րէբաէ սէյլէյիպ տէտի քի՝ օու
տաղտա օթուրտուղունուլ եէ.
Թէր . Տէնիւպ կէօլին , վէ Ա.
մօրհլուլարըն տաղընա հէմ տահ.
րատա՝ տաղտա վէ վատիտէ վէ
գըպլէ Թարափընտա վէ տէնիլ
հաղըրնտա օլան օնու Ճիւմէլէ
եագըն մահալէրինէ՝ Բանանը.
լարըն տիյարընա վէ Վիբանանա՝
Թա պէյիւպ ըրմադ Եփրատ ըր.
մաղընտաէ վարըն : Պադ , օլ
տիյարըն հօնիւնիւզէ գօտում . 8
վարըն , վէ Բապարն պապարա.
րընըլ Աբրահամա՝ Իսահակա
վէ Յակոբա՝ վէ ընլարտան սնկ.
րա ընլարըն զիւրիլէթինէ վէր.
մէյէ եէմին էթտիկի տիյարը
ղապթ էտին :

9 Վէ ոչ զէմանտէ սիղէ սէյլէ.
 10 յիս տէսիմ. քի՛ Պէն սիղի եա.
 11 ընըզ կէօթիւրէմէն : Ալլահը
 նըզ Բապպ սիղի չողալթոր . վէ
 իշթէ պու կիւն սիղ՝ կէզքէրին
 երլորըլարը գասար չոգ սու.
 12 նուզ : Պասալարընըն Ալլահը
 Բապպ սիղի հալա օլտուղու.
 նուզտան պին գաթ զլլատէ էյ.
 13 լէյէ , հէմ սիղէ սէյլէտիյի կի.
 14 պի սիղի պէրէքէթլէյէ : Պէն
 եալընը՝ զսէմէթիւրիկ վէ եիւ.
 15 քիւնիւզիւ վէ նիգալարընը
 16 նի՛ճէ կէօթիւրէ պիլէյիմ : Քէն
 տինիզ իշիւն ալիմ՝ վէ ալըլը
 վէ օրպլըլարընըլա մալիւմ ա.
 տէմլէր վէրին , վէ ծնարը սիղէ
 17 պաշար սիքէյիմ : Սիղ տասի
 պանա ճէվապ վէրիպ տէտինիզ .
 18 պու՝ պիլէ էալէլիմ տէտիյին շէյ
 19 էյի տիլ : Իմաի օրպլըլարընը
 զըն սէրվէրլէրին՝ ալիմ վէ էհ.
 20 լի մալիւմաթ ասէմլէ ի ալտըմ ,
 վէ ծնարը իւզէրլէրինիղէ պաշ
 21 ար՝ օրպլըլարընըլա պին պաշը
 22 ար վէ եիւզ պաշար վէ էլլի
 պաշար վէ ծն պաշար վէ զա.
 23 պիլթէր տիքարիմ : Հէմ ոչ զէ.
 24 մանտէ հալալէրինիղէ թէնպիհ
 էտիպ տէսիմ. քի՛ Գարընտաշա.
 25 րընըլըն տա՛վարընը տինիլէ.
 26 յին . վէ հէր քէսին՝ կէրէք գա.
 27 րընտաշը իլէ կէրէք էճ՛նէպի իլէ
 28 օլան տա՛վասըն հազգ իւղըն
 29 հէքմ էյլէյին : Շէրասթտէ
 30 խաթըրա պազմայասընըլ . քիւ.
 31 չէյիւ պէյիյիւ կիպի տինիլէ.
 32 յէսինիլ . հէջ քիմաւտէն քօրգ.
 33 մայասընըլ , զիքա շէրասթ՝ Ալ.
 34 րահըն տըր . վէ սիղէ միւշքիււ
 35 կէլէն մասալահթը՝ պանա իֆա.
 36 տէ էալին , քի ծուռ տինիլէյիմ :
 37 Հէմ ոչ զէմանտէ սիղէ՝ հէիւ է.
 38 տէճէյինիլ շէյլէրի թէնպիհ
 39 էթաիմ :
 40 Վէ Քորիքաէն կէօլալիք , վէ
 41 Ալլահընը Բապպին պիղէ էմր

էյլէտիյի կիպի՝ Ամօրհշուլարըն
 տաղը Էօրընտան ոչ կէօրտիյիւ.
 42 նիւզ պէյիյիք վէ հիյալէթիւ
 43 պիւթին շէյիւ կէլալիք , վէ
 44 Կադէս Բառնէպէտէք կէլալիք :
 45 Վէ սիղէ տէտիմ. քի՛ Ալլահը .
 46 մըզ Բապպին պիղէ վէրտիյի Ա.
 47 մօրհշուլարըն տաղընա կէլալի
 48 նիլ . Պազ , Ալլահըն Բապպ ոչ
 49 տիյարը սէնին էնիւնէ գօտու .
 50 պասալարընըն Ալլահը Բապպ
 51 օմա տէտիյի կիպի չըգ , զապթ
 52 էյլէ , գօրպմա , վէ իւրէյի :
 53 Վէ սիղ հէիլիլիլ զանա էա .
 54 նաշըպ տէտինիլ քի՛ Էմօնիւլա
 55 ճէ առէմլէր կէօմտէրիլիմ , վէ
 56 պիղէ ոչ տիյարը թէճէստու է.
 57 տէլէր . վէ նէ եօլտան չըգաճա.
 58 զըմըլ՝ հէմ նասըլ շէհրէրէ
 59 վարաճաղըմըլ պիղէ իապէր
 60 կէթիւրէլէր : Իմաի պու սէօզ
 61 պանա խօշ կէօրիւնիւպ՝ հէր
 62 սըպթաան պիլէր առէմ օլտադ
 63 սիլաէն ծնիլի առէմ՝ ալտըմ :
 64 Վէ ծնար տէնիւպ՝ տաղը չըգ .
 65 տըլար . վէ Եփրօլ տէրէսինէ.
 66 տէք վաքըպ՝ ծուռ թէճէստու
 67 էթաիլէր : Վէ էյլէրինէ ոչ տի .
 68 յարըն մէյվէսինաէն տըլա՝ պի .
 69 զէ կէթիւրիլէր . հէմ պիղէ խա.
 70 պէր կէթիւրիւպ՝ Բապպին պիղէ
 71 վէրտիյի տիյար էյի սիլ տէտիւ
 72 լէր : Ամա սիղ չըգաճա իսթէ .
 73 մէտինիլ , վէ Ալլահընը Բապ
 74 պըն էմրինէ տըլ օլտուռուշ .
 75 Վէ չասըլարընըլտա մըլըլտա .
 76 նըպ տէտինիլ . Բապպ պիլտէն
 77 իքրահ էթմէք իլէ՝ պիլի Մըսըր
 78 տիյարընտան չըգարալ , քի պիւ
 79 զի գըրմադ իշիւն Ամօրհշուլարըն
 80 էլինէ վէրէ : Պիլ շէհրէյէ չըգա .
 81 ըմ . գարընտաշարընըլ էիւրէ .
 82 յիմիլէր էրիթտիլէր , շիւն քի տէ
 83 տիլէր . Օլ գալիմ՝ պիլտէն պէօ
 84 յիւք վէ ուզուն պօլա սուր .
 85 շէհրէր՝ պէյիյիք վէ կէյէտէք
 86 հիսարըլ տըր . հէմ օլտապ Ե .

- Եպիսկոպոսները տախի կեօր
 29 տիւրք: Վէ սիղէ տէսիմքի՝ Իւրք.
 ձէն, վէ ծնարտան դօրգման:
 30 Էօնիւնիւղձէ կիտէն Ալաշընը
 Բապպ՝ սիղին իջին քէնտիսի
 ձէնք էտէձէք տիր, հէր նիձէ
 սիղին իջին Մըսըրտա կեօղէ.
 Ինիղին էօնիւնտէ էյլէտի իտէ:
 31 Հէմ չէօլտէ կեօրտիւն քի պիր
 տաւէմ քէնտի սիղունու կեօթիւր.
 տիւրիւ կիպի Ալաշըն Բապպ
 պու կիթոյնիւղ ճիւմէ Եօլտա՝
 սիղթա պու մաշալէ կէլինձէյէ
 տէք՝ սէնի պէօլէ իքէն, Ալաշը-
 նըլ Բապպա էմիյէթ էթմէտի.
 33 Նիղ. Գի օ՝ Եօլտա էօնիւնիւղձէ
 սիղէ գօնաձապ մաշալ պուլմապ
 իյէն սիղէ կիտէնձէյինիլ Եօլա
 կէսթէրմէյէ կէձէ ամէշաէ վէ
 կիւնտիւղ պուլմէտա կիտէր ի.
 34 տի: Վէ Բապպ սէօղէրինիլին
 սէսինի իշտիպ՝ զաղէպէ կէտի.
 35 վէ Եէմին էտիպ տէտի. Պու ա.
 տէմէրտէն՝ պու Եաբամազ սիւ
 սիլէտէն հիւ պիր քիմաէ պապա
 Լարընըլա վէրմէյէ Եէմին Էթ-
 տիյիմ էյի տիյարը կեօրմէյէ.
 36 Ձէք, Բէփանէ օլու Գաղիք.
 տէն մա՛տա. օ ծնու կէօրէձէք
 տիր, հէմ օնուս սյաղընըն օլ
 պասարըլ տիյարը՝ ծնա վէ օնուս
 օղուլարընա վէրէձէյիմ. չին
 քի օ՝ Բապպա Էթմաձէն թապի՝
 37 օլտու: Սիղտէն Էթմիւրիւ Բապպ
 պանա տախի տալըլա՝ Սէն տէ
 օրայա կիրմէյէձէքսին տէտի:
 38 Սէլին էօնիւնտէ տուրան Կաւէ
 օլու Զէտու՝ օրայա օ կիրէձէք.
 օնու Գուվէթէտիր, զիրա օ
 օնու Իսրայէլէ թէմիք էթտիրէ.
 39 Ձէք: Վէ օլ Եաբմա օլաձապ
 տէտիյինիլ չօձուպուրընըլ հէմ
 պու կիւն էյիլ վէ քէօթիլիւ
 պիլմէյէն օղուլարընըլ օրայա
 օլար կիրէձէք, հէմ օնուձօնա
 րա վէրէձէյիմ, վէ անու անաթ

միրա սալաձապար: Ամա սիղ 40
 տէնիւն, վէ Գըզըլ տէնիլ Եօ-
 Լունտան չէօլէ տօղրու կէօլուն:
 Վէ սիղ ձէվապ վէրիպ պանա 41
 տէտիյիլ քի՝ Բապպա կիւնա
 էթտիք, պիղ չըզպ՝ Ալաշը-
 մըլ Բապպին պիղէ ճիւմէ էմի
 էյլէտիլ կիպի ձէնք էտէձէյիլ.
 վէ հէր պիրինիլ ձէնք սիւաշա.
 Ընըլ դուշանըլ տաղա չըզմա-
 զա ի՛նտա էթտինիլ: Վէ Բապպ 42
 պանա տէտի քի՝ Օնլարա տէ.
 Չըզման, վէ ձէնք էթմէն, զի-
 րա պէն արանըլտա տէյիլ իմ,
 քի տիւլմէնէրինիլին էօնիւնտէ
 դըրըլմայալընըլ: Վէ սիղէ սէյ 43
 լէտիմ տէ իշթմէտիլիլ, իւա
 Բապպին սէօղունէ օլը օլտու
 նուղ. վէ ի՛նտա էտիպ՝ տաղա
 չըզտընըլ: Վէ օլ տաղտա սա 44
 քիւն օլան Ափօրշուլար գարընը-
 զա չըզպ՝ արըլարըն էթտիքէ-
 րի կիպի սիղէ գօլալարըլար,
 վէ սիղէ Սէիւրէն թա Հօրմայա
 տէք գըրարըլար: Վէ տէնիւն 45
 Բապպին հուղուրունտա աղա-
 տընըլ, ամա Բապպ սէսինիլի
 տինկէթէտի, վէ սիղէ գուլապ
 վալմաալ: Վէ Կաղէտտէ պիր 46
 չօգ կիւնէր՝ օրապա տուրտու
 զոնուլ կիւնէր գաաար տուր,
 տունուլ:

Պ Ա Մ Բ

Դնան տէնաիւք. վէ Բապ- 1
 պին պանա սէօլէտիլ կիպի՝
 Գըզըլ տէնիլ Եօլունտան չէօլէ
 տօղրու կէօջաիւք. վէ պիր չօգ 2
 կիւնէր Սէիւր տաղըլ աղաշ-
 ալգ: Վէ Բապպ պանա սէօլէ- 3
 յիպ տէտի. Պու տաղըլ տօլաշ
 աղընըլ սիղէ Էէթէք. փօրեա 4
 սա տօղրու տէնիւն: Հէմ գալ-
 մա թէնպիհ էտիպ տէ քի՝ Սիղ
 Սէիւրտէ սաքին օլան Եսաւ օ.
 զուլարըլ գարընտալարընըլ

սինօրունասան կէջէ յորսունուղ .
կերջի ընկար սիգանէ գորգար-
լար , լաքին սիգ զայէթ իլէ սա-
գրնէն : Օնլար իլէ վուրուշման ,
ղերա պին սիգէ՝ ընկարն ախա-
րնասան սյադ թապանը պասա-
ճապ գասար պին էէր վէրմէմ .
չիւնքի Սէիր տաղընը Եասա-
միրաս վէրսիմ : Եէյէճէյի ըն-
կարսան ագչէ իլէ սաթուն ալըպ
էէյէսինիզ , վէ սույու սա ըն-
կարսան ագչէ իլէ սաթուն ա-
լըպ իլէսինիզ : Չիրա Ալասհն
Բապպ սէնի՝ կինն հէր իշնանէ
պէրէքէթէտի , սէնին պու պէօ-
յիւք չէօյան կէլսիսին պիւրի .
Ալասհն Բապպ պու գըրդ էրլ
սէնին իլէ շուպ՝ հիչ պիր շէյին
էքսիլմէտի :
Վէ Սէ/րուէ սաքին ըլան Ե-
սառ օղուլարը գարնասաղարը
մըզտան՝ սահրա էօրունասան Ե-
լաթման վէ Գասիմ գաբեր-
տէն կէչաիք . անտէն աէօնիւպ՝
Մովաբ չէօլու էօրունասան կէչ
սիք : Վէ Բապպ պանա տէտի
քի՝ Մովաբըլարա ա՛տալէթ
էթմէ , վէ ընկար իլէ ճէնիլէ վու-
րուշմա . զիրա ընկարն ախա-
րնասան սանա միրաս վէրմէմ ,
չիւնքի Սըր՝ Ղըվա օղուլարընա
միրաս վէրսիմ : Օնտա Էվէլէ
տէն սաքին ըլան Էմիմէր՝ պիր
պէօյիւք վէ չօգլուգ վէ Ենսիլիմ
էր կիպի ուղուն պօյու գալմ ի-
տի : Օնլար սա Ենսիլիմէր կի-
պի ճէպպարըր սայըլըր իտի .
վէ Մովաբըլար ընկարա Էմիմ
չաղըրըլար իտի : Վէ Սէիրուէ
Էվէլէտէն Բապըլար սաքին ի-
տի . ամնա Եսառ օղուլարը՝ ըն-
կարը միրաս Էտիպ ընթըր Էն-
լէրինտէն գըրաղար , Վէ ընկա-
րն էէրինէ սաքին օլուլար ,
Խարայէլ տաիտի՝ Բապպըն ընկա-
րա վէրսիլի միրասընրն ախարը-
նա Էլէտիլի կիպի : Շիմիտ գալ-

պրպ՝ Չարեդ , ըրմաղընասան կէ-
չին . վէ Չարեդ ըրմաղընասան
կէչաիք :
Վէ Կաղէս Բառնէասան թա 14
Չարեդ ըրմաղընասան կէչինճէ-
յէտէք կէղաիսիմիզ կիւնէր օ-
թուզ սէքիզ էրլ օլուու , թա օր-
տունուն իշնանէն ճիւմէլ օլ տէվ-
րին ճէնքճի տտէմէրի Բապպըն
ընկարա Էէմին Էթաիլի կիպի
տիւքէնինճէյէտէք : Հէմ ընկա- 15
րը օրտունուն իշնանէն հէլաք
էթմէք իշնան թա ընկար տիւքէ-
նինճէյէտէք՝ Բապպըն էլլ տա-
իտ ընկարն իւղըրինաէ օլուու :
Վէ վաղի՝ օլուու քի՝ ճէնքճի 16
ատէմէրին հէփիտի թէմամէն
գալմին արասընասան Էօրունճէ ,
Բապպ պանա սէօյէյիպ տէտի . 17
Պու կիւն սէն Մովաբ սինօրուն 18
տան վէ Արասն կէչէյօրուն :
Վէ Մամն օղուլարընը գարըլ 19
սննա Էազ աչարըլտա , ընկարա
ատալէթ էթմէ . վէ ընկար իլէ
վուրուշմա . զիրա Մամն օղու-
լարընըն ախարընասան սանա մի-
րաս վէրմէմ , չիւնքի ընու Ղըվա
օղուլարընա միրաս վէրսիմ :
(Պու տաիտի ճէպպարըր վիւա 20
յէթի սայըլըր իտի , Էվէլէտէն
նտա ճէպպարըլար սաքին օլուր
իտի . վէ Միննուլար ընկա-
րա Չամղուլմա չաղըրըլար ի-
տի . Բի պէօյիւք վէ չօգլուգ վէ 21
Ենսիլիմէր կիպի ուղուն պօյու
գալմ իտի . ամնա Բապպ ընու
ընկարն Էօնիւնտէն գըրուդ վէ
ընկարը միրաս Էտիպ ընկարն
Էէրինէ սաքին օլուլար , Սէիր 22
տէ սաքին ըլան Եսառ օղուլարը-
նա Էթաիլի կիպի . քի Բառըլ-
լարը քէնսիլիլին Էօնիւնտէն
գըրաղար , վէ ընկարը միքա Է-
տիպ թա պու կիւնէտէք ընկա-
րն էէրինէ սաքին օլուլար :
Վէ Գաղայատէք քէօյէրինտէ 23
սաքին ըլան Աալըլարը՝ Կաի-

- Թորսան չըգան կախթարուլարը
 դրարալար, վէ ծնարըն եերինէ
 24 սաբին օլտուր :) Գալըրպ
 կէօնին, վէ Աննոն ըրմաղըն
 սան կէլին, իլթէ Եսեբոն փա
 տիաճը Ամբհու Սեհոնու վէ
 ծնուն տիարընը սեխին էլինէ
 վերախմ. միտա էթմէյէ պաշ
 25 Լայրպ՝ ծնուն իլէ ճհնկէ վուրուշ
 Գու կինն սեխին հիպէթինի վէ
 դորգունու՝ պլեթինն կէօնին
 ալթընտա օլան գալմարըն իւ
 զերինէ դօմապ պաշլայաճա
 դմ, շօյլէ քի սեխին սաղըն ի.
 շիտէնէր սեխին հուղորունտան
 տիթրէյէլէր, վէ ծնարա սըդ
 26 վէ Պագեմօթ չէօլնանէն Ե
 սեբոն փատիլաճը Սեհոնա սուլ
 սեօղըրի իլէ էլիլէր կէօնտէ.
 27 րիպ սեթիմ քի Տիարընտան կէ
 չէյիմ. հէման ճատտէ Էօլուն
 տան կիտիպ՝ սաղա եա սօլա
 28 սախմամ. Եէյէճէյի պանա ադ
 չէ իլէ սաթ վէ Եէյիմ, հէմ սու
 յու պանա ադ չէ իլէ վէր վէ ի
 չէյիմ. անճադ պապարըմ իլէ
 29 կէչէյիմ. Սէրոէ սաբին օլան
 Եսաւ օլուլարընը՝ վէ Արտա
 սաբին օլան Մովսէրըլարըն պա
 նա էթաիքէրի կիպի. Թա պէն
 Յորդանանտան՝ Ալաշըմըզ Բապ
 պըն պիղէ վէրախի տիարա
 30 կէչինճէյէտէք : Աննա Եսեբոն
 փատիլաճը Սեհոն օնտան կէչ
 մէմիլէ գայիլ օլմաուր. զիրա
 Ալաշըն Բապպ օնուն բուհու
 նուսէրթէտիպ՝ էիւրէյինի փէք
 31 լիմ էտէ : Վէ Բապպ պանա տէ
 տի. իլթէ Սեհոնու վէ ծնուն
 տիարընը սանա թէսլիմ էթմէ
 յէ պաշլարըմ, զապթ էթմէյէ
 պաշլա քի՝ ծնուն տիարընը մի
 32 բոտ էտէսին :
 32 իմաի Սեհոն քէնտիի ճիւմ

է գալմը իլէ՝ Յաւաւտա պիղի
 ճհնկէ դարըլամաղա չըգար :
 վէ Ալաշըմըզ Բապպ օնու պի
 33 ղէ թէսլիմ էյլէտի. վէ ծնու
 հէմ օլուլարընը վէ ճիւմէ գալ
 մընը վուրուլադ. վէ օլ ղէման
 34 տէ ծնուն ճիւմէ չէհըրէրի
 ֆէթհ էթաիք, վէ հէր չէհըր
 էրքէլէրի վէ դարըլարը վէ չօ
 ճուգլարը իլէ հէրէմ էթաիք.
 տիրիսինի պիղէ պաղը գօմա
 սրգ. Բէնտիմիլէ եաղընը սա
 35 վալարը՝ վէ ֆէթհ էթաիլիլի
 չէհըրէրի եաղմաղըն եաղմա
 36 ւարըզ. Աննոն ըրմաղընը քէ
 նար եանընտա օլան Արտեբոն
 վէ բրմապա օլան չէհրոնէն Թա
 Գաղապաղապէք գարըլընը սա
 յանաճազ հիշ պիր չէհր օլմասը
 Ալաշըմըզ Բապպ ճիւմէսինի
 պիղէ թէսլիմ էյլէտի : Եաղ
 37 նըզ Ամմոն օլուլարընը տիյա
 րընա՝ վէ Յաղաղ ըրմաղընը հիշ
 պիր սէմթինէ վէ տաղն չէհը
 րէրինէ՝ հէմ Ալաշըմըզ Բապ
 պըն պիղէ ճիւմէ եապադ էթ
 աիլի մահալէ եաղլոմաղա :

ՊԱՊ Գ

Յոնէն տէսնիւլ՝ Բասան Եօ
 1 րունա չըգարը. վէ Բաւտան
 փատիլաճը Ուզ քէնտիի ճիւմ
 2 է գալմը իլէ Եղրայիտէ պիղի
 ճհնկէ դարըլամաղա չըգար :
 վէ Բապպ օմաոն տէտի քի՝
 3 Օնտան դօրգաւ. զիրա օնու վէ
 ծնուն ճիւմէ գալմընը վէ տի
 յարընը սեխին էլինէ վէրիլիմ
 վէ օնա՝ Ամօրհուլարըն Եսեբոն
 տա սաբին օլան փատիլաճը Սե
 4 հոնա էթաիլին կիպի էյլէ : վէ
 Ալաշըմըզ Բապպ Բասանմիւ
 տիլաճը Ուզըն տախի վէնուն
 ճիւմէ գալմընը էլիմիլէ վէրաի
 վէ օնու Թա օնա պաղը պրադ
 մաղընմապապէք վուրուլադ : վէ

օլ զէմանտէ՝ ծնուն ճիւմէ շէհր.
 Լէրինի ֆէթհ էլէսիք, ծն.
 արտան ալմաաղըմըղ հիշ պիր
 շէհր գալմաւը շէհր՝
 ճիւմէ Արգովը սէմթինի Բա.
 ամնա օլան Ովգուն մէմէքէ
 5 Թինի աւըգ : Պունլարն ճիւմ
 Լէսի երբսէք գուէլն՝ գափու.
 Լա՛ վէ սիրմէ մոստալը՝ հի
 սարը շէհրէր խի՛, զոյէթ չոգ
 գալէսիգ շէհրէրսէն մա՛տա :
 6 Վէ մըլարը՝ Եսէքուն փատիշահը
 Սէհնա էլէտիսիմիզ կիտիխա.
 րապ էթսիք : ճիւմէ շէհրէր.
 տէ՛ երբէքէրի վէ գալըլարը վէ
 7 չոճուգարը հէլաք էթսիք : Ամ
 շիւմէ սալլարըը հէմ շէ
 հիւրէրն եաղմաւըը բէնսիւ.
 8 րիմիզէ եաղմաւաւը : Վէ օլ
 զէմանտէ Բորգանսնըն պէրի
 եագաւընաւ օլան տիյարը՝ Ա.
 նոն ըրմաղնաւն հէրմն սա.
 զնստէք՝ Աթոհլարըն էթի
 9 փատիշահլարընըն էլնաւն ալ.
 սըգ : Հէրմնա՛ Սիգնըլար
 Սարին տարէր խի՛. Աթոհ.
 րալար խէ՛ օւա Սանիր տերէր
 10 խի՛ : Սահրանն ճիւմէ շէհր.
 Լէրինի վէ հէփ Գալաաղը վէ
 պիւթին Բաւանը՝ Թա Սէքա.
 11 1 յա՛ վէ Եգրայիտէք՝ Բաւան.
 տա օլան Ովգուն մէմէքէթի շէհր.
 Լէրինի աւըգ : Զիրա գալան
 Ճէպպարըլարան՝ եաղնըղ Բա.
 ան փատիշահ Ովգ գալըլը ի.
 սի՛, իլթէ ծնուն քէրէվէթի
 տէմիր քէրէվէթ օլարապ՝ Ա.
 մն ոլըլարընըն Ռաքսարն.
 սա տիլի՛ մի տիր : Ծնուն ու.
 զմաղըլը՝ աւտէմ արընը իւզլէ
 սագուղ արըն վէ հիս աէօրթ
 արըն սըր :
 12 Վէ օլ զէմանտէ պու միրաս
 էթսիսիմիզ տիյարը Աւնոն ըր.
 մաղընըն իւզլէրինտէ օլան Արո
 երսէն՝ վէ Գալաաղ տաղընըն
 եարընըն շէհրէրի իլէ՛ Ռու.

բէնլըլէրէ վէ Գաղըլարա վէր.
 տիւմ : Վէ Գաղաաղըն պաղըրնըն
 վէ Ովգուն մէմէքէթի օլան հէփ
 Բաւանը Սանաւնին եարը սըգ.
 Թընա վէրսիւմ՝ ճիւմէ Արգովը
 սէմթինի պիւթին Բաւան իլէ.
 քի պունա Ճէպպարըն տիյարը
 տէնիր խի՛ : Մանտէ օլըն Յա.
 14 յիր՝ Արգովընըն պիւթին սէմ.
 Թինի աղըը, Թա Գ. եաղըլըն.
 րն վէ Մաքսթըլարըն սիւթ.
 րունտէք : վէ մըլարն աւըլթ
 քէնաի աւընտան Թա պու կիւմ
 քի կիւնէտէք Բաւան Հաւթ
 15 Վայիր գաու : Վէ Մաքիրէ Գա.
 զաաղը վէրսիւմ : Վէ Ռուբէնլը.
 16 Լէրէ հէմ Գաղըլարա՛ Գաղա.
 աղան Թա Աւնոն ըրմաղնա.
 տէք վէ Թա Ամնոն օլըլարընըն
 սիւթու օլան Յարոս ըրմաղնա.
 տէք պու ըրմաղըլարըն մապէրի.
 նի սիւթու իլէ վէրսիւմ, հէմ
 17 սահրայը վէ Յորգանսնըն սէվա.
 հիլի իլէ-Բենեթիւթան Թա սահ.
 րա աէնիզլինէ Էսնի Թուզ տէնի.
 զիւնէտէք՝ Ասէգովթ փապանըն
 ալթընտա կիւնաղըլյա սոլու :
 18 Վէ օլ զէմանտէ սիղէ Թէն.
 պի՛ հաիգ տէսիւմ. Ալահընըղ
 Բապպ սիղէ պու տիյարը վէրսի
 քի՛ օնու միրաս էտէսինիգ. հէփ
 գուվէթ սահպի օլմալար սի.
 Լահլանըլ՝ Իսրայէլ օլըլարը
 գալընաաղըլընըն էսիւնէ
 կէլին : Աճապ գաղըլարընըղ վէ
 19 չոճուգարըլըղ վէ սիւրիւլէրի.
 նիգ՝ չիւն քի սիւրիւլէրինիլին չոգ
 օլուղընու սիլըր իմ՝ սիղէ վէր.
 տիլիւմ շէհրէրինիլտէ գալարն
 20 Լար, Թա սիղն գաղընաաղըլը.
 նըղը տաիլի Բապպ սիղն կիպի
 րահաթըլանըլըն՝ ճէյէտէք, վէ
 մըլար տաիլի՝ Ալահընըղ Բապ.
 պըն մըլարա Յորգանսնըն էթէ
 եագաւընաւ վէրսիսի տիյարը
 զապթ էսին՝ յէտէք : անսէն
 հէր քէս սիղէ վէրսիսիւմ միւ.

քիւնէ սեփնէսինիւր:

- 21 Վէ օլ զէմանտէ Յետոյա
թէնսիսէ կտիւպ տէտիմ. Աւա-
հընը Ռապարն պու իքի փատի
շահարա ճիւմէ կթախինի կեօզ
էրին կեօրսիւ, սէնին չօլ կե-
շէճէյին ճիւմէ մէմէքէթէրէ:
22 Ռապալ պեօյէ կտէճէք տիր: Օն
լարտան գորգոյապընը: զիրա
սիզին իշուճ Վլաճընը Ռապալ
քէնսիսի ճէնք կտէճէք տիր:
23 Վէ օլ զէմանտէ Ռապալ նիյաղ
24 կտիւպ տէտիմ. Նա՝ էփէնտիմ
Ռապալ սէն գուլունա ա՛գամէ
թինի վէ գուվէթիւ էլինի կեօ-
թէրմէյէ պալլատըն. զիրա
կեօքսէ հա եկրաէ հա՛նիկ ալ
լաճ վար քի՛ սէնին լիւէրինէ
կեօրէ վէ սէնին գուվէթինէ
25 կեօրէ կթմէյէ գատիր օլա: Քե-
րէմ էյլէ՛ կէշէյիմ, վէ Յորգա-
նանըն էօթէ՛ եագաւաւնաւ օլան
օլ էյի տիյարը՝ օլ էյի տաղը վէ
26 Էրանանը կեօրէյիմ: Ամմա
Ռապալ պանա՛ սիզլն սէպէպի-
նիզտէն տարըմադ իլէ՛ ըրճամը
գատուլ էթմէյի: վէ Ռապալ
պանա տէտի քի՛ Նէթէր տանա-
տըթըգ պու խոտուս իշին պա-
27 նա պիր տահա սէյլէմէ: Փաս-
գանըն թէպիէսինէ չըգըպ՝ պա-
թըյա վէ փօրեխաս վէ գըպլէ-
յէ վէ կիւնաօղոյա աղղուս կեօզ
էրինի դալաըր, վէ քէնսի կեօզ
էրին իլէ պագ. զիրա սէն պու
Յորգանանտան կէշէյէճէքսին:
28 Ամմա Յետոյա թէնսիսէ կտիւպ՝
օնու գուվէթէնտիր, վէ օնու
էիրէքէնտիր. զիրա պու գաւ
մըն էօթինէ օ կէշէճէք, հէմ
օլ կեօրէճէյին տիյարը՝ օնլարա
29 օ թէմիլէ կթորէճէք տիր: Վէ
վատիտէ Բեթ Փեգուլուն գար-
չըսընտա օթուրտուգ:

ՊԱՊ Գ

Վէ լիմոի եա՛ խորայէլ պէ-
նիմ տանա էջրէթտիլիմ գանուն
լարը վէ շերիաթէրի տինիլէ,
Թա քի օնուր իճրա կտիւպ եա-
շայաթընը, վէ վարըպ պապա-
լարընըն Ալաճըն Ռապալ սիզէ
վէրտիլ տիյարը միրաս էտէսի-
նիլ: Պէնիմ սիզէ թէնսիսէ կթ-
տիլիմ սէօղէ զամմ էթմէյէսի-
նիլ, վէ օնտան թէնսիլ էթմէ-
յէսինիլ, քի պէնիմ սիզէ թէն-
սիլէ կթտիլիմ՝ Ալաճընը Ռապ-
պըն էմրէրինի սագըյապընը:
Բահաղ Փեգուլա մատտէսինոէ
կէջըրէրինիլ Ռապալն էթտիլինի
կէջրմիւշ տիր, քի Բահաղ Փե-
գուլա թապի՛ օլան ճիւմէ ա-
տէմէրի Ալաճըն Ռապալ օրթա-
նըգտան գըրաը: Վէ սիզ քի
Ալաճընը Ռապալն էտիլըշտը՝
նըզ, հէպիինիլ պու կիւն սաղ
սընըզ: Պագ, սիզէ Ալաճըմ
Ռապալն պանա էմր էթտիլի կի-
պի գանունլար վէ շերիաթէր
էջրէթտիմ քի՛ հալաճօլ միրաս
էթմէյէ կիրէճէյինիլ տիյարըն
իշինտէ պեօյէ էյլէյէսինիլ:
Իմաի օնուր սագըյապ իճրա է-
տէսինիլ, զիրա գաւմլարըն կեօզ
էրինտէ նիզին իլմինիլ վէ ա՛գ-
լընը պու տուր, քի օնլար
ճիւմէ պու գանունլարը իշիթ-
մէք իլէ՛ Հագգան պու պէսիլեք
Թայիֆէ՛ ալմը վէ ա՛գընը
գաւմ ալը տէյէլէր: Զիրա
հա՛նիկ թայիֆէ պէյնէ պէյնեք
տիր, քի օնուն ալաճընը քէն
տինէ եագըն օլա, Ալաճըմը
Ռապալ օնա հէր նիտա էթտիլի-
միլ շէյտէ պիլէ օլուգու կի-
պի: Վէ հա՛նիկ թայիֆէ պէյնէ
պէյնեք տիր, քի օնուն պէ-
նիմ պու կիւն էօնիւնիլեզ գ-
տուլում պու ճիւմէ թէվրաթ
կիպի՛ հագգ գանունլարը վէ ճէ-

- 9 րիա'թէրի ոյա : Ենճադ քէն
սինի սաղէ, վէ ճանընը զայեթ
իլէ կէօղէթ, օլմայա քի կէօզ
էրինի կէօրտիւլւ շէյէրի ու
նուտասըն, վէ օլմայա քի է'օմ
րիւնիւն ճէմի կիւնէրինտէ դալ
պինտէն չըգալար . լաքին ծնա
րը օլուլարընա' հէմ օլուլարը
նըն օլուլարընա էջրէտէսին :
- 10 Քորեբտէ Ալլահըն Բապպըն
հուզուրուտա տուրտուլուն
կիւնտէ' Բապպ պանա տէտի .
Գալմը պանա ճէմ' էյլէ, վէ
ծնարա սէօղիւթի իշլթտիքէ.
Եիմ, քի էէրին իւղէրինտէ ճիւմ
լէ հաշարդարը կիւնէրտէպէն
տէն գորգմաղա էջրէնէլէր, քէն
սի օլուլարընա տախի էջրէ :
- 11 տէլէր : Վէ սիղ հաղաղդ' տա
ղըն էթէյինտէ տուրտուլուդ .
վէ տաղ գարանըդ վէ պուլուլթ
վէ սիւման լըգաբաբ' կէյիւն
օրթաւընտաէք աթէշտէ հանար
- 12 Խոի : Վէ Բապպ սիղէ աթէշին
իշլինտէն սէյլէտի . սիղ սէօղէ
րին սէսինի իշլթտիւիլ, աւմա
տուրէթ կէօրմէյիս' հաղընըդ
- 13 սէս իշլթտիւիլ : Վէ սիղէ իճրա
էթէք իշլին էմր էթտիյի քէն
տի ա'հաընը' ծն քէլմաթըլիւն
էյլէտի . վէ սնարը կքի թաշ
լէվէշարը իւղէրինէ հաղտը : Վէ
օլ զէմանտէ Բապպ պանա էմր
էթտի քի' սիղէ գանուշար վէ
շէրիա'թէր էջրէտէյիմ, քի ծն
լարը' հալա օլ միտա էթմէյէ
կէշտիլինիլ տկարտա իճրա է
տէսինիլ :
- 14 Խմոի ճանարընը զայեթ ի
լէ սաղընըն, չիւն քի Բապպ սի
ղէ Քորեբտէ աթէշին իշլինտէն
սէյլէտիլ կիւնտէ' հիւ աղա
- 15 սուրէթ կէօրմէտիլիլ . Օլմայա
քի Ֆէսաաա վարասընը, վէ
քէնտիլիլ ջմա փուլթ պիր
կէօնէ սուրէթ Թաավլըրինի էա
- 17 փասընը, էրէքէ էա տիշլ թաս

վրինի էէրտէ օյան պիր կէօնէ
հայվան Թաավլըրինի' հապաա
ուշան պիր կէօնէ գանապը գոր
Թաավլըրինի, էէրտէ պիր կէօնէ 18
սիւրթիւնէն Թաավլըրինի' էէրին
ալթընտա սուլարտա' օյան պիր
կէօնէ պալըդ Թաավլըրինի : Հէմ 19
օլմայա քի կէօղէրինի կէյէ գալ
սըրըզ տա' կիւնէշէ էա այա էա
էրլաղըրա' կէյիւն ճէմի' ա'ա
քէրինէ պագարընտա, աղաա
նըլ ծնարա սէճաէ վէ ի'պա
տէթ գըլասըն, ծնարը քի Աւ
լահըն Բապպ' պիւթիւն կէյիւն
ալթընտա օյան գալմարը իշլին
Թագալմ' էթմիշտիլ : Ամա սի 20
պի Բապպ սղալը' վէ սիղի աթմիլ
Ֆուրուտասն' Մըքըրասն չը
գարտը քի' ծնուն միւլթիւ գալ
մը օլտսընը, պու կիւն օլուլ
ղուտուզ կիպի :

Վէ Բապպ պանա սիղտէն էօ 21
Թիւրիւ տարընըդ էէմին էթտի
քի' Յորգանստան կէշէլէյիմ,
վէ Ալլահըն Բապպ սանա միւլթ
իշլին վէրտիլի օլ էյի տկար
կիրմէյիմ : Իլա պէն' պու դիւ 22
յարտա էօլիւլ' Յորգանստան
կէշէճէք տէյլլ լմ' . տմա սիղ
կէշէճէքսինիլ, վէ օլ էյի սի
յարը միւրա էաէճէքսինիլ :
Քէնտիլիլ տաղընըն, օլմայա 23
քի Ալլահընը Բապպըն սիլլին
իլէ քէսիշտիլ տ'հաը ունուտա
ղընը, վէ քէնտիլիլ ջմա
փուլթ' պիր կէօնէ շէյին Թաա
վըրինի հափասընը, քի ծնու
Ալլահըն Բապպ սանա էաապ
էյլէտի : Զիրա Ալլահըն Բապպ 24
Թէլէթ էաէն աթէշ տիլ, զա
յուր Ալլահ տըր :

Օլուլար' վէ օլուլար օլուլ 25
լարը սաղուրտուղտա, վէ օլ
տկարտա պիր չօզ զէման օթուր
տուղտուղտա, էյէր Ֆէսաաա
վարըզ օյմա փուլթ' պիր կէօնէ
շէյին Թաավլըրինի հափար իսէ :

- շիւղ, վէ Ալլահճնը իսպապըն
հուղուրումնաա քեօթիւիւք է.
աիւփ՝ ծնու տարըրտըր խենիւղ.
26 պու կիւն սիգէ կէջիւն վէ եէրի
շահիա թուածարմ, քի իտրգա.
նունտան կէչիւկ միրաս էթմէյէ
27 լէյէ գըրըրաճագսընը : վէ
իսպապ սիգի դավմարըն արա-
սընա տաղըրաճագ արը : հէմ
իսպապ սիգի ու սիւրէճէյի թա.
յիֆէլտաէ սայըրտա աղ դալա.
28 ճագսընը : վէ օրատա՝ տաէմ
էլէրինին եափմար ուն թաշ
վէ օտուճաճա ալլահճնըր ի պա.
աէթ էտէճէքսինիւղ, քի ծըլար
կէօթմէյէր վէ իշիթմէյէր վէ
էէմէյէր վէ գօգու տալմագար :
29 վէ օրատան Ալլահճն իսպապ
արայաճագսըն, վէ ծնու պիւ.
թիւն եիւրէյին իլէ վէ պիւթիւն
ճանըն իլէ արատըրն թագափր.
30 աէ՝ պուլաճագսըն : Սանա սըգ.
լէթ պաստըգաա, վէ ճիւմլէ
պու շէյլէր սանա վագի՝ օլուգ.
սա, սան կիւնլէրաէ՝ Ալլահճն
իսպապ աէսէճէքսին, վէ ծնուն
սէօղուսիւ սինիլէյէճէքսին :
31 Ալլահճն իսպապ մէրհամէթի
Ալլահճն օլուգուր իլէւն՝ սէնի
պրագմաղ, վէ սէնի հէլաք էթ-
մէղ. հէմ պապարըրնա եէմին
էթալիսի ա՛հաը ունուծմաղ :
32 Իմոի հալա սէնաէն իլէրի օ.
լան էլվէթի կիւնլէրաէն էաւի
Ալլահճն առէմի եէրին իւլէրին.
աէ եարաթտըրընա՝ կէջիւն
պիր ուճունտան թա կէջիւն օ.
պիր ուճունտաէ սիւալ էյլէ,
պուճուն կիպի պէյիւք շէյ օ.
մո՛ւշ մու, եախտ պուճուն կի.
33 պի շէյ իշիթիլմի՛շ մի : հիւ պիր
դաւմ աթէշ իլէնտէն սէյլէյէն
Ալլահճն սէսինի՝ սէնին իլ թաի.

յին կիպի իշիթիւ կաշապը մը :
Ետիսա Ալլահճն հիւ քէնաինէ 34
պիր թայիֆէյի պիր շայէ թա.
յիֆէյին ջրթապընաճա ալմագ
իլէւն՝ թէճէքսիւլէր իլէ՝ ալա.
մէթէրա փլէ վէ անճայիւլէր իլէ
վէ ճէճիլէ վէ գուվլէթի էլ
իլէ վէ եիւճէլիշ գու իլէ վէ
պէյիւք հիւսէթիլէ իլէ՝ Ալա.
հընը իսպապ Մըրըրտա կէօղ
լէրինիլէն էսիւնաէ սիլէ ճիւմ.
լէ էյլէպիլ կիպի կէլմէյէ սը-
նատը մը : Գա սանա կէօթիլ 35
լիւթի, թա պիլէսին քի էաւ-
նը Ալլահճն Եհմալ սըր. ծնտան
դայրի էօգ տուր : Սանա նապի 36
հաթ էթմէք իլէւն՝ սանա կէօթ-
աէն սէսինի իլ թաիւրաի, վէ եէր
իւլէրինաէ սանա պէյիւք աթէ
լէրինի աթէլին օրթապընաճա ի-
լիւթաին : վէ սէնին պապալա 37
լընը սէվաթի իլէւն՝ ծըլարտան
սանիւն ծըլարըն զիւրիլլէթինի
սէլաի, վէ սէնի քէնաի հուղու-
րումնա՝ պէյիւք գուվլէթ իլէ
Մըրըրտան ջըգապըր : Թա սէ- 38
նին էսիւնաէն՝ սէնտէն պէյիւք
վէ գուվլէթի թայիֆէլէր գո-
վա. քի սէնի կէօթիւրիւպ պու
կիւն վագի՝ օլուգուր կիպի սա-
նա ծըլարըն սիւարըր միրաս վէ. 39
րէ : Իմաի պու կիւն պիլ վէ
քի էօգալըրտա
կէօթաէ վէ ալապտա եէրաէ
էաւնը Ալլահճն Եհմալ սըր. զը-
րի էօգ տուր : վէ պէնիմ սանա 40
պու կիւն թէնալիս էթալիւմ՝ օ.
նուն գանուլարըր վէ թէնալի-
լէրինի սագալայըն, քի սանա
վէ սէնաէն սանիւր օլուլարընա
խայր օլա. հէմ թա քի Ալա.
հըն իսպապ աթնա տայիմա իլէւն
վէրալիսի սիւարըն իւլէրինաէ
էօմրիւն ուղուն օլա :

ՕԼ զէման Մոլէսա Յորգա. 41
նանըն պէրի եաղապընա կիւն.

- 13 ուսումնականքս : Սընք կիւն չա
 14 լըջալ՝ հէր իշին իշէն : Ամնա
 ետաին՝ չի կիւն՝ Ալաշըն Բապ
 պըն շաբաթը սըր : հիւ իշ իշ
 լէմէյէսին : կերէք սէն՝ կերէք
 օղուն վէ գըրըն վէ քէօլէն վէ
 խալըրըն վէ հօրիւզին վէ հ
 շէյին վէ հէր տավարըն՝ վէ կէ
 ըէք գափուլարընտա օղան եա
 պանձըն : Թա քի քէօլէն վէ
 խալըրըն՝ ահին կիպի րաշաթ
 15 էտէ : Վէ խաթըրնտա սաղա
 քի՝ Սըսըր տիարընտա գուլ ի
 սին : վէ Ալաշըն Բապպ սէնի
 օրատան գուլվէթըն էլ իշ վէ
 երեւէյին գուլ իշ ջըգարաւ օտ
 տանէ Եթիւրիա Ալաշըն Բապպ
 սանա շաբաթ կիւնինիւ սաթ
 լամաղա էմր էյըէտի :
 16 Պապանա վէ սանա ի՛ղզէթ
 էյըէ : Ալաշըն Բապպ սանա
 էմր էթատին կիպի : Թա քի է՛օլ
 րին ուղուն օղա , հէմ Ալաշըն
 Բապպ սանա վէրտին տիարըն
 իւզէրինտէ սանա խայր օղա :
 17 Կաթըն էթմէյէսին :
 18 Վէ զինա էթմէյէսին :
 19 Վէ խըրըղըղգ էթմէյէսին :
 20 Վէ գօնընտա գարըն եալան
 շէհասէթ էթմէյէսին :
 21 Վէ գօնընտա գարընտա
 արգու էթմէյէսին : հէմ գօն
 շունտա էվինէ՝ լարընտա վէ
 քէօլէսին վէ խալըրընա՝ հօ
 քիւզինէ վէ էշէյինէ՝ վէ գօն
 շունտա հիւ պիր շէյինէ Թամա՝
 էթմէյէսին :
 22 Բապպ պու սէօղէրի ճիւմէ
 ճէմաա՝ Թընըգա տաղտա աթէ
 շին՝ պուլուծուն՝ վէ տիւմանըն
 իշինտէն էիւքսէք սէս իւն սէյ
 լէտի : վէ դարի շո ղամմ էթմէ
 տի : վէ ծնարը իքի Թաշ լէվ
 հալար իւզէրինէ եաղըս՝ ծնարը
 23 պանա վէրտի : Վէ վագի՝ օլտու
 քի՝ տաղ աթէշտէ եանար իքէն
 գարանըղըն իշինտէն սէսի ի

շի Թաիյինիդէ , սըսըլարընըն
 ճիւմէն սէրվէրէրի վէ ինթի
 յարարընը պանա եաղալըս
 տէտինիդ : իշթէ Ալաշընը 24
 Բապպ պիղէ ճէլային վէ ա
 ղամէթին կէօմէրի , հէմ օ
 նուն սէտինի կէմէլին իշինտէն
 իշիթաիք պու կիւն կէօրտիք
 քի՝ Ալաշ ատէմ իւն սէյլէշը
 տէ Գըլէնտադ գալըր Իմաի հաւ 25
 լա նիշին էօլէլմա՝ պիրա պո
 ա՛ղմ աթէշ պիղի լէէլէֆ է
 տէճէք տիր : էյէր պիղ լէք
 րար Ալաշընը Բապպընաճի
 նի պիր տաշա իշիտիր խէք Ետ
 վիւրիդ : Զիրա ճիւմէն լէէնտէն 26
 աթէշին իշինտէն սէյլէյէն տի
 րի Ալաշըն սէտինի պիղմ կիւ
 պի՝ քի՛մ իշիթաի վէ սաղ քաշ
 տը : Սէն եաղաշ , վէ Ալաշըն 27
 մըդ Բապպըն ճիւմէն սէյլէյէ
 ճէյինի իշիթ : վէ Ալաշընը
 Բապպըն սանա ճիւմէն սէյլէյէ
 յէճէյինէ սէն պիղէ սէյլէյէ
 սին : վէ պիղէտինիլէրիդ : հէմ
 իճրա էտէրիդ : Վէ սիղ պանա 28
 սէյլէր ճիւմէն՝ Բապպ սէօղէրի
 նիզին սէտինի իշիթաի , վէ Բապպ
 պանա տէտի ք Պու գալմէն սա
 նա սէյլէտիյի սէօղէրինիւ Եէ
 սինի իշիթաիմ : հէվ սէյլէտիք 29
 լէրի էյնի տիր : Եօլայր ծնաշ
 րն էիւրէյի պէյլէ օլտոյը , քի
 պէնտէն գորգուս՝ ճիւմէն էմր
 լէրիմ տայիմա տաղայաղար ի
 տի , Թա քի քէնտիլէրինէ վէ օ
 ղուլարընա էպէտէն խայր օղ
 Խտի : Վար ծնարա տէ քի՝ Չա 30
 տըրարընըգա տէօիւն : Ամնա 31
 սէն՝ պուրաճա պէնիմ իւն տուր
 վէ ծնարա էյրէտէճէյին ճիւմ
 լէ լէնպիլէրի վէ գանունարը
 վէ հիւմէրի սանա սէյլէյիմ ,
 քի պէնիմ ծնարա միւրա իշին
 վէրտիմ տիարտա ծաւը իճ
 րա էտէլէր : Իմաի Ալաշընը 32
 Բապպըն սիլէ էմր՝ էթալի կի

պիւ ելլէմէյէ տիգդաթ էտէտիւ
նիզ, սողաւ ետ սօլա սափմայնայ
33 սընըզ : Ալաճընըզ Բապպըն
սիզէ ճիւմէ էմը էթտիյի եօլարգ
սօս երիւրիյէսինիզ . Թա քի
սապ դալարընըզ . հէմ սիզէ
խայր օլա , վեմիրաս էտէճէյի
նիզ տիյարաս էօմրիւնիւզ ու
զոն օլա :

Պ Ա Պ Զ

1 Ա է սիզէ էյրէթմէք իշն
Ալաճընըզ Բապպըն էմը էթ
տիյի էմընըզ գանուէրը վէ
հիւքընը պուէրը տըր , քի մի
րաս էթմէք իշնէ կէշտիյինիզ
տիյարտա ծարը իճրա էտէճէք
2 սինիզ . Թա քի Ալաճըն Բապպ
սան գօրգասըն , վէ ճիւմէ սա
նա թէնպիւհ էթտիյիմ ծնուն
գանուէրընը վէ հիւքընի սէն
սէ օլալէն սա օլալէն օլալ
սա էօմրիւնիւն ճիւմէ կիւնէ
րինսէ սաղլայսըն , քի էօմ
3 իւն ուզոն օլա : Իմտի ետ
Իրայէլ տինկէ , վէ իճրա էթ
մէյէ տիգդաթ էթ , Թա քի սանա
խայր օլա . հէմ պապալարընըն
Ալաճը Բապպ սանա սէջլէտի
յի կիպի սիւտ վէ պալ ագան
տիյարտա ղայէթ իւէ չօղնլա
8 սընըզ :

4 Տիւկէ ետ Իրայէլ , Ալա
ճըմըզ Բապպ Բապպ պիւր տիւր :
5 Վէ Ալաճըն Բապպըն պիւթիւն
հիւքընիւն վէ պիւթիւն ճա
նընտան վէ պիւթիւն դուտէ
6 Թինսէն սէվէսին : Վէ պէնիւմ
սանա պու կիւն թէնպիւհ էթ
տիյիմ պու սէօլէր երիւքիյի
7 սէ օլալըն : Վէ սնլըր օղու
լարընա թէգիւն էտէսին . հէմ
էվնաէ օթուրտուլուն վէ եօլտա
կէզտիյին վէ եաթտըլըն վէ
գաղաթըլըն ղէնան ծնարտան
8 էթթիւրիւն սէջլէյէսին : Վէ սն
լարըն էլնին իւգէրինէ նիւն ի

չիւն պաղլայսըն . հէմ կէօլէ
րինին արասընտա համայլի իշն
օլալըն : հէմ ծնլարըն էվնին
գաթիւ սէօլէրինսէ վէ դա
փուլարընտա եաղարն :

Վէ վաքի օլա քի Ալաճըն
10 Բապպ պապալարըն Ալաճըն
մա Իսահակա վէ Յակոբա եւ
մին էթտիյի տիյարա սէնի կէ
թիւրիւքիւնսէ , քի սանա վէ
րէ քէնտին եաթմատըլըն պէ
11 յիւք վէ կիւզէլ շէհրէր , վէ
քէնտին տօլտօլմատըլըն հէր
քիւրէլ էյի շէյէր իւէ սօլու
էվէր վէ դաղմատըլըն դաղը
մըզ գօլուլըն արքմէտիյին
պալարըն վէ ղէյթնլուգէր ,
վէ եէյիւ տիյար իսէն , օլալէն
12 քէնտինի սաղըն , օլմայա քի
սէնի Մըսըր տիյարընտան դու
լազ էվնտին չըգասըն Բապպ
ոնուտտըն : Ալաճըն Բապպ
13 սան գօրգասըն , վէ սնա իպա
ուէթ էտէսին , հէմ ծնուն իսմ
իւէ եէմին էտէսին : Իթրաֆ
14 լարընըղտաքի գաթմարըն ալ
լահարընտան օլա ետա աղա
լարա Թուպի օլմայասընը . (2ի
15 րա արտըղտա օլա Ալաճըն
Բապպ ղայուր Ալաճ տըր)
օլմայա քի սէնին իւգէրինէ Ա
լաճըն Բապպըն դաղարըն Թու
թուշա սա սէնի եէր եիւզիւն
սէն հէլաք էալ :

Ալաճընըզ Բապպըն Մա
16 սասա սընատըլընըզ կիպի սը
նամայասընըզ : Ալաճընըզ
17 Բապպըն էմըլէրինի հէմ սանա
էմը էթտիյի շէհաւէթէրինի
վէ գանուէրընըն տիգդաթ իւէ
18 նաղարընտա տօղու վէ խօշ
ընըն էյլէյէսին , Թա քի սանա
խայր օլա , վէ վարըպ Բապպըն
սէնին պապալարընա եէմին էթ
տիյի օլ էյի տիյարըն միւրա է
սէսին , քի Բապպ տէտիյի կի
19

նէ կէճիքմէյիպ ճգասարնը եփծ
11 զիւնէ գարըզ վէրիբ : Իմաի պէ-
նիմ՝ սանա պու կիւն՝ իճրա եթ-
մէյէ Թէնպիս էթաիլիմ եփրի վէ
դամաւարը վէ հիւքմէրի սագ-
լայասը :

12 Վէ վագի՝ օլա քի՝ սիղ պու
հիւքմէրի տիւնիւմէք իլէ օնլարը

13 սագլայըպ իճրա էթաիլիլ
Թագտիրտէ , Ալլահըն Բապպ
տաիի սանա՝ պաղարարընա եէ-

14 մին էթաիլի ա՛հար վէ իհանը
15 սագլայաճագ ալը : Հէմ սէնի
սէվէճէք , վէ սէնի պէրէքէթ-

16 լէյիպ՝ սէնի չօղալաւաճագ ալը .
վէ սանա վէրմէյէ պաղարարը-

17 նա եէմին էթաիլի տիլարտա սէ-
նին գարնընը մէ լվէսինի վէ եէ-

18 րինին մէյվէսինի՝ պուղալայընը
վէ շարապընը վէ զէյթուն եա-

19 զընը՝ սըղըրարընըն եավըզալ-
ընըն վէ սիւրիւքերին տիւնիւ-

20 րինի պէրէքէթլէյէճէք տիր :
21 Զիւմէ գավլըրասան միւպարէք

22 օլաճարըն . սէնտէ վէ տավար-
լարընա՝ երէքք եա տիւն գըսըր

23 օլալայաճագ տիր : Վէ Բապպ
սէնտէ՝ Զիւմէ մարողը տէֆ

24 ետէճէք տիր . վէ Մըսըրըն օլ
պիլտիսին Ֆէնա իլլէթէրինին

25 հիւ պիլիսի սէնին իւզէրինէ գօ-
մայաճագ , իլլա օնլարը՝ սանա

26 Զիւմէ տիւնիւմէք ետէնիլէրէ ու-

27 լաճագ ալը : Վէ Ալլահըն Բապպ
սանա Թէսլիմ էթաիլի Զիւմէ

28 գավլըրը հէլաք ետէսին , կէօ
զիւն օնլարը՝ էսիլիլմէսին . վէ

29 ալլահըրընա իլլատէթ էթմէ-
յիսին , զիւր պու սանա տու-

30 17 Զագ օլուր : Էլէր գօպիլտէ
Պու Թայիլիլէր պէնտէն չօղ-

31 18 ալըպ ալը , օնլարը նիճէ գօվ-
19 ալիլիլիլ տէր իսէն , օնլարտան

20 գօրգմա . Ալլահըն Բապպըն
Փարաւտա վէ Զիւմէ Մըսըրը-

21 22 լարա էյլիլտիլիլի էյիլիլ զիւր
23 19 էյլէ , կէօզէրինին կէօրտիլիլ

օլ պէյիլէք իմթիհանլարը վէ ա՛-

24 լամէթլէրի վէ աճայալլէրի վէ
գուվլէթլի էլի վէ էիլիլլէլլէ գօ-

25 լու քի՝ օնտն իլէ Ալլահըն Բապպ
սէնի չօղարար . Ալլահըն Բապպ՝

26 սէնին ժհաղըրարընտան գօրգ-
տաճըն Զիւմէ գավլըրապ ետէ-

27 լէ ետէճէք տիր : Հէմ Ալլահըն 20
Բապպ օնլարըն իւզէրինէ եէք

28 ալըսըն տաիի սաղաճագ ալը .
Թա քի պաղը գաղանլար վէ սէ-

29 նին էօնիւնտէն սագլանսըլա
հէլաք օլուր : Օնլարըն հու-

30 21 զուրուստան գօրգմայալըն . զիւ-
րա Ալլահըն Բապպ՝ օլ գուվ-

31 վէթլի վէ հիլպէթլի Ալլահ՝ ա-
րանըղտա ալը : Հէմ Ալլահըն 22

32 Բապպ՝ օլ Թայիլիլէրի սէնին
էօնիւնտէն աղար աղար տէֆ՝ ե

33 տէճէք տիր . օնլարը Թէզ տիւն
քէտէմէյէճէքսին , օլմայա քի՝

34 գըրըն ճանալըրարը սէնին իւ-
զէրինէ չօղալա : Վէ Ալլահըն 23

35 Բապպ՝ օնլարը սէնին էօնիւն
Թէսլիմ ետէճէք տիր , Հէմ օնլա-

36 ըր պէյիլէք հէլաքլէք իլէ հէլաք
ետէճէք տիր , Թա Զիւմէսի գը-

37 ըրընճայատէք : Հէմ օնլարըն 24
Փասիլալարընը սէնին էլլինէ

38 Թէսլիմ ետէճէք տիր , վէ օնլա-
ըն աալարըն կէյիլէն ալլըն-

39 տան եօղ ետէսին՝ սէն օնլարը
գըրընճայատէք՝ հիւ քիմնէ սէ-

40 նին էօնիւնտէ տուրամայաճագ
ալը : Օնլարըն ալլահըրըն 25

41 օյմա փութլարընը ալլէլէ եա
գառընըզ՝ վէ իւզէրլէրիւտէ օ-

42 լան կիւմիւլէ վէ ալթունա Թու-
մա՝ ետիպ՝ քէնիլինէ ալմայալըն ,

43 օյմայա քի օնտն իլէ տօղալա
Թութուլարըն . զիւր օ՝ Ալլա-

44 հըն Բապպըն գըթըրընա մէք
լուհտուր : Իմաի մէքրուհ շէյի 26

45 էվլինէ կէօթիւրմէ քի օնտն կի-
պի մէրու՝ օլմայալըն . օնտան

46 զպէթ իլէ նէֆրէթ ետէնին ,
Հէմ օնտան զպէթ իլէ իքրահ

էտէսին . զիրա օ՝ մէլուն սուղ :

Պ Ա Պ Ը

- 1 Պէնիմ սանա պու կիւն էմր
էթտիյմ ճիւմէ էմրէրի իճրա
էթմէյմ տիւգաթ էյլէյէսի
նիզ . թա քի հաշայտսնիւղ , վէ
ջողաւսնիւղ , վէ Բապպն՝ պա
պալարընդա եէմին էթտիյի աի
յարա կիրէսնիւղ , վէ օնու մի
2 րոս էտէսնիւղ : Իմաի Ալահն
Բապպ՝ օնուն էմրէրինի սազ
լարմսն եօխա տէյիւ մի՝ սէ
նին եիւրէյինաէ օրսնը պիւսին
սէյիւ սէնի սննամադ իշին սէ
նի տըազլատընդ՝ պու զըրդ երէ
տա չէօլտէ սէնի կեզտիւրիւյի
պիւթիւն եօլու խաթընիսա
3 թութաւն . Քի Բապպ սանա
ճէֆա՝ էտիպ՝ սէնի աճրգաւը
սը , վէ սանա՝ սէնին պիւմէսի
յին՝ պապալարընն պիււէ պիւ
մէսիւրէրի մանանայը եէտիւրաի ,
թա սանա պիւթիւրէ քի՝ ասէմ
եալընդ էքմէք իլէ եաշամազ
իլա ասէմ՝ Ալահն ազըն
տան հէր չըգա սէօլ իլէ եա
4 չար : Պու զըրդ երլաա՝ սէնին
իւղէրինաէ եպապլարըն եքիմէ
տի , վէ այալըն դապարմաւը :
- 5 Վէ գալըկնաէ պիւլէսին . քի
սէնի Ալահն՝ Բապպ՝ աաէմ օլ
լունու թէաիպ էթտիյի կիպի
6 թէտիպ էթտի : Իմաի Ալահն
Բապպն էմրէրինի սապըյասնըն ,
քի օնուն եօլարընաա եիւրիւ
յէսին վէ օնաան դօրգասն :
7 Զիրա Ալահն Բապպ սէնի պիր
էյի տիւարա կէօթիւրիւր . պիր
տիւարա քի՝ զատիւրստէն վէ սազ
լարտան չըգա ըրմագլար՝ սու
փունկարարը վէ տէրին սուլար
8 իլէ փօլա տուր . Պիր տիւարա քի՝
պաւլասայ վէ արփա վէ աամա վէ
ինճիր վէ նար աղաճլարը իլէ
փօլա տուր . պիր տիւարա քի՝

- զէյթուն եաղը վէ պալ իլէ փօ
լա տուր . Պիր տիւարա քի՝ օն
տա էքմէյի պիւլա գըթըղ եէյէ
ճէքսին , վէ օնտա սանա հիչ
պիր շէյ էքսիլմէյէճէք պիր .
պիր տիւարա քի՝ թաշարը տէ
միր տիր , վէ տաղարմտա պա
գըր չըգարաճադսն :
- Իմաի եէյիպ տօյտուղունաա , 10
Ալահն Բապպ սանա օլ վէր
տիյի էյի տիւար իշին՝ համա ու
սէնա էտէսին : Քէնտինի սա 11
գըն , օլմայա քի՝ Ալահն Բապ
պը պէնիմ սանա պու կիւն թէն
պիւհ էթտիյիմ օնուն էմրէրինի
վէ հիւքմէրինի վէ դանունարը
նը տազլամայարադ օնուաա
սըն . Օլմայա քի եէյիպ տօյ 12
տուղունաա՝ վէ կիւղէ էվէր եա
փըպ սաքին օլտուղունաա , վէ 13
սըզըրարըն հէմ տիւրիւրէրին չօ
ղալարգտա՝ հէմ կիւմէշին վէ
պթմունուն չօղալարգտա՝ վէ հէր
նէն վար իսէ չօղալարգտա , քէն 14
աի եիւրէյին մալլուրլանա տէ՝
սէնի Մըսըր տիւարընաան գու
լուգ էվիւտէն չըգարան Ալա
հն Բապպը օնուտաւսն , օնու 15
քի սէնի օլ պէօյիւք վէ գօրգու
լու՝ եադըճը երլան վէ ա՝գրէպ
իլէ փօլա չէօլտէ՝ վէ սու օլմայա
գուրադ եէրաէ կէզտիւրի , հէմ
սանա դաթը գայտաան սու չը
գարտը , օնու քի սանա չէօլտէ 16
պապալարընն պիւմէտիյի մա
նանայը եէտիւրաի , թա քի սա
նա ճէֆա էաէ , հէմ թա քի սա
նա սօնունաա էյլիւ էթմէք ի
շին՝ սէնի սննայա : Վէ եիւրէ 17
յինաէ՝ Պու մաը գուարէթիմ
իլէ վէ էլիմին գուվէթի իլէ դա
զանարմ տէմէյէսին : Իլա Ալա 18
հն Բապպը խաթըրնա կէթի
րէսին , զիրա սանա՝ մալ դա
զանմաղա գուվէթ վէրէն օ
տուր . թա քի պրապարընա
իւվին էթտիյի աճաւըն՝ պու

19 Ինչն օլտուղու կիպի սապիթ է. տէ :

19 Վէ վաղի՛ օլտ. քի՛ էյեր պիր վէճի՛ իւէ Ալաճըն Բապպը ու. նուտուպ զայրի ալաճըրա թա. պի՛ օլտը իսէն, վէ ծնարա ի. պատէթ էսիպ՝ ծնարա սէճսէ գըլաճադ օլտը իսէն, պու կիւն սիղէ շէհատէթ էտէրիմ. քի՛ պիլ թէճմամ հէլաք օլաճագսընը :

20 Ալաճընը Բապպըն սեօղիւնիւ տինկէն մէտիւնիւ թապիրտէ, Բապպըն էսիւնիւ շէհատէն հէլաք էթոյի թապիֆէլէր կիպի՛ սիղ տէ հէլաք օլաճագսընը :

ԳԱՂ. Թ.

1 Տինկէ եա՛ Իսրայէլ, Սէն պու կիւն Յորդանանտան կէչէ. յօրտուն, քի՛ վարապ՝ սէնտէն պէշիւք վէ գուվէթլի թապիֆէ. լէր՝ լէ պէշիւք հէմ կէշէտէք հիսարը շէհրէր միրաւ էտէ.

2 օին. Օլ պէշիւք վէ ուղուն պոլու գավմը՝ Ենակիմ օլուղա. րընը քի՛ սէն ծնարը պիլըրսին, հէմ իլթմիշսին քի՛ Ենակ օ. զաւլարընըն էսիւնէ քի՛մ տու.

3 րա պիլիր քէնիբ : Իմսի պու կիւն պիլ քի՛ Ալաճըն Բապպ քէնտի. սի՛ սէնին էսիւնիւնէ կէչիպ՝ թէ. լէֆ էտէն աթէշ Իպի՛ ծնարը օ. զըրաճադ, հէմ սէնին էսիւնէ. տէ ծնարը ալթ էտէճէք. վէ Բապպըն սանա տէտիլ կիպի՛ սէն ծնարը գավաթըն, վէ ծնարը

4 Թէզ հէլաք էտէսին : Ալաճըն Բապպ ծնարը սէնին էսիւնիւնէն սիւրաթիւնտէ, էիւրէյինտէ սէշլէյիպ՝ Բապպ պէնի ստաա գաթմըն իչիւն կէթիրաի քի՛ պու տիյարը միրաւ էտէյիմ տէմէ. յէսին. զիրա պու թապիֆէլէրի Բապպ սէնին էսիւնիւնէն՝ քէն տիլէրին էսիւնիւնընըն իչիւն քավտու : Սէնին սաաապաթմըն

վէ էիւրէյինին սօղրուղուղու ի. չիւն տէյիլ տիր քի՛ սէն ծնա. րըն տիյարընը միրաւ էթմէյէ կիրէրսին. իլա պու թապիֆէլէ. րին էսիւնիւնընըն իչիւն՝ Ալա. ճըն Բապպ ծնարը սէնին էսիւնէ տէն գավտու. հէմ թա քի՛ պա. պապարըն Աբրահամա՛ն Իսաա. կա՛ վէ Յաիրա էէմին էթտիլի սէօղիւ սապիթ էտէ : Իմսի պի. լէսին քի՛ պու էյի տիյարը մի. րաւ էթմէյէ՝ Ալաճըն Բապպ սանա սաաապաթմըն իչիւն վէր. մէյօր. զիրա սէն՝ պիր սէրթ պօյունըն գավմըն :

Խաթըրընտա թութուպ ու. նութմա քի՛ չէօլտէ Ալաճըն Բապպը զապպաէ կէթիրսին. Մըսըր տիյարընտան չըգտընըն կիւնտէն՝ պու մաճալէ կէլինճէ. յէտէք Բապպա ս'ը օլտուճուղ. Բորէքտէ տաթի Բապպը զապ. պէ կէթիրտինիլ օ. վէ Բապպ սի. զի գըրմադ իչիւն՝ սիղէ էօլթէ. լէնտի թաւ լէվալարընը՝ Բապ. պըն սիղին իլէ քէսիշտիլի ա՛հ. սըն լէվալարընըն ալմաղա տա. զա չըգտընընտա, տաղաա գըրդ կիւն վէ գըրդ կէճէ տուրտու՛մ. էքմէք էէմէսիմ, վէ սու իլմէ. տիմ : Վէ Բապպ պանա՛ Ալա. ճըն վարմաղը իլէ էաղըրըն ի. քի թաւ լէվալարընըն վէրսի. վէ ծնարըն իւղէրինտէ՛ Ճէմի՛ յէթ կիւնիւնտէ աթէշիլ իչիւ. տէն տաղաա Բապպըն սիղէ սէղ. լէտիլի ճիւմէն սէօղէրէ կէօրէ էաւալըն իտի : Իմսի վաղի՛ օլ. տու քի՛ գըրդ կիւնիւն վէ գըրդ կէճէնին սնուճտա՛ Բապպ պա. նա իքի թաւ լէվալարընըն՝ էաւի. ս'աճտըն լէվալարընըն վէրմէ. վէ Բապպ պանա տէտի քի՛ Գաւգ. թէզ պուրաաան էն. զի. րա սէնին Մըսըրտան չըգտընը. զըն գավմըն ֆէսատէ վարտը. ծնարա էյի էյէտիլիմ էօլտալ

7

8

9

10

11

12

13 Թէ՛զ, սասիտըրար ծ' քէնտիէլքինէ
 սէքքմէ փութ հեմիտըրար: Հէմ
 Բապպ պանան տեցլէ յիսլ աէտի .
 Պէնէ պու՛ զալմը՝ կէօրտիւմ քէ՛
 14 իշթէ օ՛ սէրթ պոյունլու պիղ
 գալմ տըր: Պէնի գոյվէր, ըն
 ծուարը գըրըպ՝ ծուարըն ատընը
 կէօյնան ալծընտան մաս՛վ հաէ
 յիմ Եվէ սէնի ծուարան գում
 15 Գէթիլ Վէ պէօյնէթ թոյի՛Ֆէ հ.
 տէյիմ:
 15 Անտէն տէօնիւս՝ տաղտան
 էնտիւմ, վէ տաղ աթէշտէ հա.
 նար իտի . վէ ա՛շտըն իքի լէվ
 16 Հաւարը իքի էլլման իտի: Անտի
 կէօրտիւմ քի՛ իշթէ Ալաշընըղ
 Բապպա կիւնա՛ճ հոտի՛ քէնտի.
 էրլիլիղէ տէօքմէ պուզաղը հաւի
 տընըղ . Բապպըն սիղէ հոթէյ
 լէտիյի հոլաւան լէէղ սասիտը.
 17 Նըղ: Օլտամ իքի լէվ՛աւարը
 ԹուԹուս՝ իքի էլլմանէն աթ.
 տըմ, վէ ծուարը կէօղէրլիլիղէն
 18 Էօնլնտաէպըրտըմ: Անտէն էվ
 վէրէի կիպի գըրըպ կիւն վէ գըրը
 կէ՛ճէ՛: Բապպըն Տուզդըրունա
 դափանաւմ, հքմէք Էէմէտիւմ վէ
 19 պու իշմէտիւմ, Բապպըն հուզու.
 թուպտա՛ն օնու յարըլլմադ ի.
 ջիւն քէօթիւլիւք էլթմէք իլէ
 20 Տէփ իլլէտիյիլիղ կիւնա՛շընըղն
 սէպէպլնտէն: Զիցա Բապպըն
 սիղէ գըրմադ ջիւն իւզրլիլիղէ
 Էօլքէլէնտիյի խըլմ պուզաղա.
 պընտանէ գըրգառամ: Վէ Բապպ
 պէնի օլ տէփա՛ տասիտիլլթաի .
 21 վէ Բապպ Ահարոնա լույլթ իլէ
 Էօլքէլէնտի, շէպէն քի օնու հէ
 լաք հաէ . վէ օլ զէմանտէ Ահա
 րոն իլլէն տասիլ նիցաղ Զիլէ.
 22 տիմ: Վէ էթաիլիլիղ կիւնա՛շը
 նըղը թլ պուզաղըլը աւարմ, վէ
 23 Նըղա ալթէլէ հալարմ, անտէն
 օնու տէօյիւս՝ ինճէ թօղ կիտի
 օլունճէյտաէք էյի՛ճէ Էղտիւմ,
 վէ Թօղունու սաղտան էնէն սի
 լէ ալթարմ:

Տուքերադա վէ Բապպաւմ վէ 22
 Կիբրօթ հաթ թալտաւա տասիլ
 Բապպը զազապէ կէթիլիլիլիղ: 23
 Վէ Բապպ Չըլն վէ սիղէ վէր 23
 տիլիմ տիլարը միգաւ հաին ահ՛
 յէրէք՝ սիղի զապէզ բառնէա.
 տան կէօնտէրտիքտէ, Ալլաօնը
 նըղ Բապպըն էմիլնէն ա՛նը օլ
 սուճուզ, վէ օնա ինանմայըպ՝
 սէօղիւնէ ի՛թաւթ էթմէտիլիղ:
 Սիղի պիլտիլիմ կիւնտէն սէրու 24
 Բապպա ա՛նըլար օլնըղ:
 Իմտի Բապպըն հուզդըրունա 25
 գըրըպ կիւն վէ գըրըպ կէ՛ճէ գա.
 փանաւմ էվէպի դափանաղըմ
 իտի . ջիւն քի Բապպ սէտի քի՛
 սիղի գըրա: Վէ Բապպա նիլաղ 26
 էտիպ տէտիւմ: Եա՛ ի՛Ֆիլնտիւմ
 Բապպ ա՛ղաթ լէն իլէ իլէ Եւ.
 հաիս՝ գումվէ լէլի էլ իլէ Եւ.
 սըրտան չըգաթըղըն դալմընը
 վէ միլնըլնըլէլէլէլ էթմէլ Զիլու 27
 ընրընթ Բապպըն Բապպիլ վէ
 Զալտու իաթըրնալ Էթիլի .
 սու գալմընույթիլլիլի վէ հա.
 րամաղըլընա վէ կիւնա՛շընա
 պադմա գո Օլտիսա քի օլ պիղի 28
 չըգաթըղըն տիլար տէլէ Զիլ
 Բապպ ծուարա վա՛տ էթպիլի տի.
 յարա ծուարը կէօթիւրմէյէ գա.
 տիւ օլմիտըլնտան էթիլաւ օն.
 լարտիլն իլլաւ էթաիլի սէպէպ.
 տէն օնըլը չըգաթըն քի օնըլը 29
 իլ շէօլտէ հէլաք էպէ: Ամմա
 ծուար սէնիլն սէլլիլիլէ գումվէ
 Թիլլիլէ հիւն էիւճէլլիլ գօլուն
 իլէ չըգաթըլըն գալմըն վէ մի.
 րաւըն տըր:

ՊԱՅԻ Ժ.

(Ն վէմընտէ Բապպաւմա 1
 պէտի քի՛ քէնտիլնէ էվլէլէլէլէր
 կիպի թալտան իքի էվ՛աւա օն,
 վէ պանա՛ տալա չըգ. հէմ քէն.
 տիլնէ օլունաւան պիլ տանտադ
 հաիւ . վէ պու լէվ՛աւարընիւ 2

զէրինէ՝ ու հովիւքէի դըրսողորն
լէվաւար իւղգորինպէս օրսն սեօղ
էրինն աւայլում ու ձնն ալը լցանոյ
տողաւն յայտիկն ու ձնն շիգորն
արգձընաւան պիլն սանտու գ եղբւր
արգձ, վէ հովիւքէի կիպիլ թառաւան
իւր լէվաւ եօնաւում ու զվեճօւ լքի
լեվաւ ելիման օրարսնա քաղա չըգ
արմ։ Վէ լէվաւարսն իւղգորն
նէ՛ հովիւքէի եաղը կիպիլ ձէնիւ
յիւն իկիւլինքան ամեշչին պրթաւ
սընաման տողաւա Բապպըն սիպէ
սէպլէտիլն օն քելիւմաթը եաղ
արւ Վէ Բապպ օնպարը օրանա
մէրտի։ Անտուէ սնէօնիւ պ Թապ
անան կնտարի վիշէվաւար Թապ
արզըմ՝ սանտուպա դօտաւմ լքի
օրատաւ օրսլարը, Բապպըն արւ
նաւ տիւր էլլէտիլն կիպիլ։

Վէ Խալպէի օրնէպարը՝ Գեւ
րոթ շանն յաւնաւտանալ օնեքաւ
յաւ կեօտալէր։ Ահարնն օրաւ
տաւ հօղիւ, հնէ օրատաւ տէֆն
օրնէպարը վէ պղտա Եկիւպար օ
նուն զէրինէ, բեման օղտն։

Օրատան Գապպաւա՝ վէ Դապ
գադտանն սու չալլէրի տկաբը օ
լաւոյ տեքաթայէ կեօտալէր։

Օլապէմանաէ Բապպ Գեւի
սընվթընը պըըրտը լքի Բապպըն
ն Գրեստապաղաւտնը։ Կեւթիլն իւրէ,
Բապպըն հոնգըրոնման տու
րուպ օնպ խըղթթ հոտէ, վէ օ
նուն իսմի իլէ Խալպ տուա՛ւ էյ
լէ իլ թաւ կիւնիւնէր։ Գու
նիւտաւտան Գեւիլէլէ Գարըն
սաղապը իլէ վալ վէ միրաւ հօգ
տուր։ Չ ծնուն միրաւը Բապպ
տըր, Ալաւհն Բապպ օնա տէ
սիլն կիպիլ։

Վէ Իգնէ տաղար՝ հովիւքէի
կիւնլէր Գաաաար՝ գըրգ կիւն վէ
ղըրգ կիւնէ տուրտուա՛ւ վէ Բապպ
պէնիլ պոււ աւ յաւ տաթիլ իլէ
սիպ՝ սննի հնարը կէմէք խոթէւ

Վէ Բապպ Իգնէ տաղարն տիւր
լքի՝ Գապպ կիւթ, թաւ քալաթըն

Հնկնմուցէ նէ օգէտին, և վերադ
մուտարս վերմէյէ պատարարնս
Եւ մինչեւ տխրիմ տխրաբ միշտն է
մեկն թախ 12

Իստիմ հարմ եմ իրարցէր ԼՂ
լահնն Բապտ սէնտէն նէ՜ փա
թէր, իլա քի Սլանհնն Բապտ
տան դորգտունն ի նման ճիւժ
նուարանս երեքնէսին, վէ օ
նաւ սեվտիս Ի հմմ Սլանհն
Բապտ, պիւթին երեքէյին
սէնչ մէ արեւթին ճանընտանն ի՜ն
դատն թէ տէննին. և է պէնիմ 13

ոտնա պու կինն թէնպիսի է
տխրիմ Բապտին էմբիւրնէմ
դանտուարուն սաղապանս, քի
սանտ խոյթուա : Եւ թէ կեզբէր
վէ կեզբէրին կեզբէրի՜ եր Գեմ
Տէփ օտաւ օտան Սլանհն Բապ
պտ առը : Եւ ճափ Բթլիպ սէ 15

նին պապարարուն սէ վմէք ի խն
նուարա տխրա է թաի և վէ օ
նարտան սմեկրա մուարուն զիւր
լիւնթինն Էսնի սիլն ճիւմէ
գումլարտան սէ չտի, պու կինն
բապտա կիտի և Իստի երեքնէ
րինեղին սիւննէ թիւղիլինն սիւն
նէ թէ կսին, վէ արթիւք սերթ 16

պոյունիւր օրման Զիրա Սլան
հնրիւր Բապտալարուն պլ
լանը վէ սահպալէրին Սահիդի
տիր օ օլ պէօյիւք գումլնթիւ վէ
Տիլպիթի Սլանհ օրը քի խաթ
րա պապմուդ, վէ խիլիւն թա
մադ. Բի էօք իւղիւրն վէ տու 17

լան չերաթիւր ի իշրա կտուր,
վէ զարիպի սեվտի՜ օտա էքմք
վէ էպապ վէրիւր : Իստի զարի
պի սեվտիւնիւ. զիրա՜ որդ քէ 18

Սլուր տիլարնտա զարիպ օլ
սանուղ : Ալլալի Բապպտան
դօրդոնին, օտա խապտն թէ էտէ
սին, հհմ օտա էտիրըստն, վէ
նուտն իտի իլն էեվին էտէսին : 19

Սէնին ի խիթիտարն օ տուր,
Տէմ սէնիլիլարն օ տուր, քի
սէնիլիլիլին օ կեզբէրինն կեզբ 20

21

տիգիւ պու պէտքից և ճիշտէթ
 22 լի շէյնէրիւ ելլէնիկն Պապաւո
 լին Մըսըր Եւթիք ճան ին
 էնտիքը . վէ շիմի Ալաճըն
 Բապպ սէնի կէօյիւն երւարը
 րըգաւտար ճօգէյնէրի :

- 1 Ժաի Ալաճըն Բապպ սէ
 վէնիւ օլէ օնու կէօղէտիւճէք
 շէյնէրիւն վէ գանուլարըն վէ
 2 ճիմա կէօղէտիւն : ճէմ պու
 կիւն պիւրիւն չիւն քի պէօյիւն օ
 դուլարըն պու սէյիւ . քի տըլը
 պիւրիւն վէ կէօրմէտիւն լիւ
 3 ճէմ Մըսըրըն օրթաւնաւ Մը
 սըր փափիւն փարաւնաւ վէ
 օնու ճէմ տիյարըն էյնէրի
 4 վէ Մըսըրըն արգէրիւն
 տըլըն վէ արապաւընա
 էթիւնի յիւրըն սիդի գօ
 վաւարընընա Գըզը սէնի
 5 զին սուլարըն օնարըն էիւզիւ
 նէ դարը ճէօտիւրիւ Բապ
 6 քըն օնարը պու կիւնէտէք օն
 էթիւնի յիւր . ճէմ սիդ պու մա
 ճալէ կէլինճէյնէք սիդէ չէօ
 7 տէ էյլէտիւնի . վէ Բուրէն
 օլու Եղիւրըն օրթաւնա իա
 թանա վէ Սըիւրնա էյլէտիւ
 8 նի . էտիւն էէր աղընը աջը պ օն
 արըն էվ պարըլար իւն վէճա
 տըրըրըն իւն վէ օնարըն օն
 ճիւմէ գալըրըն իւն ճէմի . ս
 9 լայէլըն օրթաւնաւ Եոլմու
 10 ճիւն . Իլա Բապպըն էթիւնի
 ճիւմէ պէօյիւք իւնէրիւն կէօ
 11 րէն սիդըն կէօղէրիւն սիդ :
 12 Իմի պու կիւն պէնիւ սիդէ
 13 թէպիւն էթիւնիւ ճիւմէ էմը
 14 լըրի յիւն Եալմուրնա . էվիւ
 15 պէճար վէ օն պէճար Եալմու
 16 լունա վաղ ընձա վէրէճէյն
 17 թա քի պուղտընըն ճէմ շար
 պըն վէ գէյնըն Եալմըն տէ
 չիւրիւն . վէ տալարըն իւ
 չիւն առնաւա օթ վէրէճէյն
 18 թա քի էէյիւ աշարըն : Բէն
 19 սիւրիւնիւն սաղընըն , օլմայ
 քի էիւրէյիւնիւ ալտաւա . վէ
 20 սափը պարի ալաճարա իւ
 21 տէթ Ետէսիւնիւ , վէ օնար
 22 սէճաէ գըլարընը , վէ իւղէրի

գուվէթէնիւ ճալ միւրաւ էթ
 մէյէ կէճէճէյնիւ Եալարա ճա
 րարընը , վէ Սնու միւրաւ Եալ
 սիւնիւ . ճէմ թա քի էօլմիւնիւ
 2 ուղուն օլա օլ տիյարըն չիւզ
 րիւն քի Բապպ պապալըրը
 նըլա օնարա վէ օնարըն վէ
 րիւնէրիւն վէրմէյէ էէմիւն էյ
 3 լաի . պիւր տիյար քի սիւտ վէ
 պալ աղար :

- 2 Իրա միւրա էթմէյէ օլ վար
 3 սըլըն տիյար շը օրաւաւ չըգ
 սըլըն Մըսըր տիյարը կիւն սէ
 յիւտիւ , քի օրաւա թօխաւա
 4 նա Էքալիւնա սէպլէվաթ
 պօթմանը կիւն պալարըն իւն
 5 վարըն իւն : Իպիւն պու տիյար
 6 քի օնու միւրա էթմէք իւն օ
 րայա կէճէ յօրաւաւնալ սալըն
 7 թան վէ վաւիւրըն էէրի տի
 8 կէօք Եալմուրնաւ սուլար իւն
 9 սալարընը . Պիւ էէր տիւ քի
 10 օնու Ալաճըն Բապպ գալըրըն
 11 Ալաճըն Բապպըն նալարըն ա
 յիւն երըն իպթիւսաւնաւ
 12 թա երըն սօնուսալէք օնու
 իւղէրիւնիւն տիւ : Իմի վազի
 13 օլա քի էյէր պու կիւն սիդէ
 14 թէպիւն էթիւնիւ Եալմուրիւ
 15 տիւգաթ իւն տիւնիւ Իւնիւ
 քի Ալաճընը Բապպ սիւնիւ
 16 օնա պիւթիւն էիւրէյիւնիւ
 վէ պիւթիւն ճանընընա իւ
 17 պաւթիւ Ետէսիւնիւ . Օլալէն
 18 րիւնիւն Եալմուրնա . էվիւ
 19 պէճար վէ օն պէճար Եալմու
 20 լունա վաղ ընձա վէրէճէյն
 21 թա քի պուղտընըն ճէմ շար
 պըն վէ գէյնըն Եալմըն տէ
 չիւրիւն . վէ տալարըն իւ
 22 չիւն առնաւա օթ վէրէճէյն
 23 թա քի էէյիւ աշարըն : Բէն
 24 սիւրիւնիւն սաղընըն , օլմայ
 քի էիւրէյիւնիւ ալտաւա . վէ
 25 սափը պարի ալաճարա իւ
 26 տէթ Ետէսիւնիւ , վէ օնար
 27 սէճաէ գըլարընը , վէ իւղէրի

նիղէ Բապայրն զսղապար Թու
 Թուշուպ՝ կէօղէրի գափայա ,
 վէ եաղմուր օլմայրպ՝ եւր քէն
 աի մահաւորուտու վերմէյէ , վէ
 Բապայրն սիղէ վերտիյի օլ էյի
 տիյարտան Թէզ հէլաք օլաւը
 նըզ :
 18 Վէ պու սէօղէրիմի եիւրէյի
 նիղէ վէ ճանլարընըզա գոյուն .
 վէ ծուարը ելինիղին իւղէրինէ
 նիւն իչլան պաղաւթնի վէ կէօղ
 լէրինիղին արասննաւ համայիլ
 19 իչլան օլալար : Էէմ ծուարը օ
 ղուլարընըզա էյոյրէտիպ՝ էվնանէ
 օթուրտուպունտու վէ եօլտա կէզ
 տիյինտէ վէ եաթարընտու հէմ
 գաղաղալընտա ծուարտան էօ
 20 Թիւրիւ սէօյլէյէտինիզ : Վէ ծն
 ւարը էվնինի գափու սէօվէլէ
 րինտէ հէմ գափուլարընտա եա
 21 ղաւթն : Թա քի Բապայրն պա
 պալարընըզա էլրմէյէ եէմին
 էթտիյի տիյարտա՝ կիւնլըրի
 նիզ հէմ օղուլարընըզն կիւնլէ
 րի՝ եէրին իւղէրինտէ կէօյիւն
 կիւնլէրի կիպի չոգ օլա :
 22 Չիւա էյեր սիղէ հալա Թէն
 պիհ էթտիյիմ ճիւմէ պու էմը
 լէրիյալիգաթ իլէ տաղալըպ՝
 էճրա էտէր իսէնիլ , քի Ալա
 հընըզ Բապայր սէվիպ՝ ծնուն
 ճիւմէ եօլարընտա եիւրիյէ
 օլնիլ , վէ ծաւ եափըլտարընը ,
 23 Բապպ տախի հէվ պու Թայի
 Ֆէլէրի էօնիւնիւզտէն գօվաճապ
 տըր : վէ սիղտէն պէօյիւք վէ
 գուվլէթլ ԹայիՖէլէր ղապթ
 24 էտէճէքսինիլ : Այաղարընը
 ղն Թապանը հէր պաստըլը մա
 հալ սիղն օլաճապ տըր . սինօ
 թունուղ չէօլաէն վէ իւրանան
 տան ըրմաղտան էաւի Եփրատ
 ըրմաղընտան Թա պաթը տէնի
 25 զնէտէք օլա : Էօնիւնիւզտէ
 հիչ քիմէն տուրտանայաճապ տըր
 Ալահընըզ Բապպ՝ սիղն պաս
 տըլընըզ ճիւմէ եէրին եիւզն

նէ սիղն հիյալէ Թնիկիլ վէ գօր
 գունաղու պրալաճապ տըր ,
 ճիղէ պէօյլէտիյի կիպի Զ
 Պապ , պէն պու կիւն էօնիւ
 26 նիւզէ իսպըր աուա՝ վէ պէտտօլա
 գօրուա՝ խայր տուալը՝ պէնիւմ 27
 պու կիւն սիղէ Թէնպիհ էթտիյ
 յիւմ՝ Ալահընըզ Բապպընէմը
 լէրինէ իթաաթ էտէր իսէնիլ
 28 Վէ պէտտօլալը՝ էյեր Ալահը
 նըզ Բապպըն էմըլէրինէ իթա
 աթ էթ էթմէզ իսէնիլ , վէ պէնիւմ
 սիղէ պու կիւն Թէնպիհ էթտի
 յիւմ եօլտան տափըպ՝ պիլլէտի
 յինիլ էաւա ալահընտա տարաւ
 29 ճա կիւնէր իսէնիլ : Իմիսիւպի
 օլա քի՝ Ալահըն Բապպ սէնի
 օլ միւրաս էթմէյէ վարարըն աի
 յարա կէօթիւրիւքան , խայր
 տուալը Գարիղն տաղը իւղէ
 րինտէ՝ վէ պէտտօլալը Գեբաղ
 տաղը իւղէրինտէ վէրէտին : Պուն
 30 լալ Յորդանանըն էօթէպիտէ
 կիւնէլն պաթսըղը եանա տօղ
 օլա օլան եօլտա՝ Վորէ մէլէլի
 յինիս եանընտա՝ Գաղգաղանըն
 գարընընտաքի տահրասա տա
 քին օլան Քանանըլարըն գփա
 րընտա տէյիլէր մի : Չիւալքի 31
 սիղ՝ Ալահընըզ Բապպն սիղէ
 վէրտիյի տիյարը միւրաս էթմէ
 յէ վարմապ իչլան՝ Յորդանան
 տան կէլէճէքսինիլ . վէ ծնու մի
 րաս էալէճէքսինիլ , հէմ ծնտա
 տաքին օլաճապտընը : Իմիսիւպի 32
 նիւմ պու կիւն էօնիւնիւզէ գօ
 տուլուաճ ճիւմէ գանաւըլարը վէ
 հիւքմէլէրի իճրա էթմէյէ տիգ
 գաթ էյլէյէտինիլ :

ՊԱՊ ԺԲ

Պապալարընըն Ալահը Բապպ 1
 սանա՝ եէր իւղէրինտէ եաւա
 տըլըն ճիւմէ կիւնիւքտէ՝ միւրաղ
 էթմէք իչլան վէրտիյի տիյար
 տա իճրա էթմէյէ տիգգաթ է

դամակեր եւս արիւր տիւշ կեօրեա
 1 ճիւղապարհ սանա արիւր ալա
 մեթ եւս մի ճիւղալմ վերիւր իսե
 2 վե սանա՝ արիւմեախինից դայրի
 տալանջոր արտոնընա կիսելիմ
 վե սուրա ի պատեթ ետեկիմ
 տեյերեք սեյուէտիյի ալամեթ
 եւս միւճիլգամ վագը՝ օլուր ի
 3 սե, օլ փեյլամայերին սեօղերի
 նի եւս օլ տիւշ կեօրեճիւր
 տինկեմէյեան և զիրա Ալաճը
 նըզ Բապպ սիզե թէճիւրպե է
 տեյոր քի՝ Ալաճընըզ Բապպ
 պիւթիւն ետիւր ինիդտե՝ վե
 պիւթիւն չեւընըղտան սեվեր
 4 միսինից տնյիւ պիւթեպ Ալաճը
 նըզ Բապպա թապի՝ օլալընըզ,
 վե սնման գորգալընըզ՝ վե օ
 նուն ետրեկին թապլայմընըզ
 վե սեօղերնէ ի վալթ ետեսի
 նից, վե սնա իւր սեթ էտեսի
 նից, հեմ սնա եամիլըալընըզ
 5 վե օլ փեյլամայեր եւս օլ տիւշ
 կեօրեճիւր էպիւրիւրպե, զիրա
 սիզի Մըսըր տիլարընտան չը
 գալտան՝ վե սենի գուղուգ էվին
 տեն իւլլաւ էտեն Ալաճընըզ
 Բապպա գարըզ ի սեան սեյուէ
 տի, քի Ալաճըն ճապպըն՝ զն
 6 եւս եւրիւյեպին տեյիւ մանն
 էմը եթմայի եօլտան սենի սա
 փըպա, պեյուէճէ արաիլըտան
 քեթմիւրպիւ կիւցերէսին
 7 վեյեր անանըն օղու գարըն
 տալըն՝ եւ օղըն եւս գըղըն եւս
 գոյնուղըն գարընը եւս ճանըն
 պերապիւրի օլան տօթման սենի
 ազարընպ՝ օղըրտան թեր իսե
 8 Վիտեկիմ վե օղըրի ալաճըրա
 ի պատեթ էտեկիմ, քի սնարը
 սեն տե պապալարըն տա պիւթե
 9 տինիլ, չըլ չեվընիլգտե օլան
 միլեթեկին ալաճըրընտան քի
 տանա եազըն եւս սենտեն ուղազ
 օլալոր, ետրին պիւր ուճունտան
 10 թա օ պիւր ուճունտաւք, սնա
 գայիլ օլմայալըն, վե սնու տինկ

կեմէյեկին, վե կեօղընտան մեյ
 հոմեթ էթմեսին և վե էսիւրկե
 իւր՝ սնուրա պալամայալըն
 1 լըլ՝ սնուրա մուլթապա էօլտիւրե
 սին, չնղա քօլտիւրմք պիւլըն՝ օ
 նուն փեյլեկինէ էվիլէա սենին էյ
 լին թըա վե ճիւմէ գալմընէ էլի
 սնուն քօլտիւրա: Իմայի մուր թալ
 2 լար իլե թալալայալըն, վե էօլե
 ճիւրա Մըսըր տիլարընտան գուղ
 լուգ էվինտեն սենի չըգալտան
 Ալաճըն Բապպտանի սենի ա
 յարթմալը չալընըզ վե ճիւմ
 3 լե Իսրայել իլիսիլ քօլտալար,
 վե արթըզ՝ արաւըղտան արթըն
 կիպի քեթմիւր չեյալթմեյեկեթ
 4 էյ իւր Ալաճըն՝ Բապպըն՝ սա
 նա օլալտան տալըն տեյիւ
 վերտիյի չեհրեկինին պիւրիսի
 5 ճապըննա սեյուէպիլ ինիլ իլալիւր
 իսեն պիւր արաւըղտան պալա եւս
 6 րաւալ օղընըսի քեյիլէթ չը
 գըպ, Վիտեկիմ վե պիւրեալիյի
 նից դայրի ալաճըրա թապի՝ օ
 լալմ տեյերեք ճեհրեկինին է
 7 հալտիսին պարալընըզ
 8 տեմ թեթըլը վե թեթէհիւս
 էալիսիլ քիւր էյիլճէ սորալըն, վե
 կերէքտեն արաւըղտան պալա իլ
 9 րաճիլ լեթին վագի՝ օլալալընտան
 խապերի տաճիհ իսե, օլ չեհրին
 10 էհալիսին էլպեթթէ գըլըճ ալը
 զընտան կեյիւրէսին, սնու վե ի
 11 չենտե օլան ճիւմէպինի հեթիմ
 էալիսի տալարընըն պիւր գը
 12 լըճ ալըղընտան իլեկիլէի՝ վե օ
 նուն ճիւմէ էալմալընը մեյ
 տանըն օթմալընտա ճեմ՝ է
 տենին, վե օլ չեհրի վե ճիւմէ
 13 էալմալընը պիւր քիւլէիլէի՝ Ալ
 14 րաճըն Բապպ իլեւն աթէլէ
 գալըն վեպէպետի վըրանի օ
 15 լուպ՝ արթըգալիւրընտա չվե
 օլ մեթըն չեյտեն էլեկէ հիւ
 16 չեյ իլեյլէյի: Թա քի Բապպ
 խըլմ ալ դաղալընտան տեօնիւմ
 սանա րաճմեթ վերէպ վե տան

11 ճագ և զնուն ի լիւն կանա թէն
 սիհ հոփպ տերիմ քի՝ Տիւարըն
 տգ Խափընտաջնա՝ Եփսուրու
 նա՝ վէ ֆօգիթիւնէ ելակ թթէ է
 լին աջգ օլա՝ Երազն Երազն
 12 Գարընտաջն օլա՝ Իւպրանի
 երբէք եա գարը ամնա սաթըրը
 իթէ և ամնապըր երլ իըզմէթ
 էտն և վէ Եկաթնճիւրտա ծնու
 Եանընտան սգառաքաըրվէրէսին
 13 Վէ ծնու Եանընտան ազատ սա
 ըզմէրթի ինտէ՝ ծնու պօշ կէօն
 14 տերթէյէսին ։ Օխա սիւրիւլէ
 րիւնաէն վէ խարմանընտան վէ
 ճէնաեքնաէն ելակ թթէ դախի
 րէ վէրէսին ։ Ալազն Ռապա
 սէնի պերէքէթէսիյի նէսնէ
 15 Էրաւն ծնա վէրէսին ։ Վէ սէ
 նին Մըսըր տիյարընտա գու
 օլուպ՝ Ալազն Ռապալըն սէնի
 ֆիտա Էյլէաթիյին խաթըրնա
 կէթիթէսին ։ Նուան Եօթիւգիւ
 պէնչ պու՝ կիւն սանա պոգաշէյի
 16 թէնաթիւ Էտէրիմ ։ Լաքին օ սէ
 նին իլէ Վաշ կէշնիւլ օշնի վէ
 սէնին Եկաթն սէվաթիյի իլիւն օա
 նա՝ Եանընտան ջրգամ տէյէ
 17 ճէք օլուր իտէ և օլուպ սիւր սիւղ
 զըպ՝ ծնու ծնուն գուրաընտան
 փախուցա սափալայալըն և վէ է
 պէտէն ամնա գուր օլա ։ Հէմ
 խօթալըրնա տախի պէօյլէ էյ
 18 լէյէսին ։ Օնու Եանընտան ա
 զատ աղըրվէրթիյինաէ՝ կիւճիւ
 նէ կէլմէյէ ։ զըրա ամնա՝ իւճ
 րէթլինին իթի միգաթի իւճրէ
 թիւլան ալթը երլ իըզմէթ էյ
 լէտի և վէ Ալազն Ռապա սէնի
 Զիւմէ իլէտիյինաէ պերէքէթ
 լէյէ ։
 19 Վըրըրընտա վէ սիւրիւլէրին
 Կէհէր իլէ ասղան Էրբէյի Ալ
 րազն Ռապալ թագախ Էտէ
 նին օ սըրըրընին իլէ ասղանըր
 իլէ Գօշմայալըն և վէ սիւրիւլէ
 րինի իլէ ազմընըր Գըրգմայա
 20 րըն ։ Օնըրըրէ երլ պէ երլ Ալ

րազն Ռապալըն հուղուրուտա՝
 Բապալըն սէլաթիյի մահալտէ Էէ
 յէսին և սէն տէ Էհլի ալալըն տա
 Լ մաւ ծնալ ալի գուրալ օլուպ 21
 թօխալ իա քէօր՝ պիթէ կէօնա
 քէօթիւ գուտօր օլուրըն Դու
 րէթտէ և զնու Ալազն Ռապ
 պա գուրալա Էթիլէյէսին ։ Օ 22
 նու գախուրընտա Էէջէսին
 ծնա նափաք վէ մոք քիմպէ պի
 րա ֆարգ՝ ճէյրան վէ կէյիլէ կի
 պի Էէնէլէ ։ Ալազն Գանըրը 23
 Էէմէյէսին ։ ծնու սու կիպի Էէ
 րին իւզերինէ տէքէսին ։

ՊԱՄԻ ԺԶ

Լապալ այընը կէօգէտէսին և վէ 1
 Ալազն Ռապալա պապէք Էտէ
 սին ։ զըրա Ալազն Ռապալ աէ 2
 նի Մըսըրտան Ապիպ այընտա
 կէճէլէյին ջրգալըր ։ Վէ Ռապ 3
 պըն քէնաթի խմինի օրատալ իա
 քէան Էթաթիթէ իլիւն սէլաթիլ
 մահալտէ՝ Ալազն Ռապալ գո
 յուրըր վէ սըրըրըր պապէք
 պօղաղըրայալըն ։ Օնուն իլէ մայա 4
 ը Էթիլէ Էթիլէյէսին ։ Էէտի կիւն
 ծնուն իլէ Դամուրաուղ՝ Էա Զէ
 Փա Էթիլէյի Էէյէսին և զըրա Մը
 սըր տիյարընտան աճէլէլ իլէ
 ջրգալըն ։ Թա քի Մըսըր տիյա
 րընտան ջրգալըրն կիւնիւ Էթ
 րիւլիւն ճէմի կիւնըրինտէ խաթ 5
 րընտա սալալայալըն ։ Վէ սէնին
 Եանընտա Զիւմէ սիւրօրուտա
 սէնտէ Էէտի կիւն մայա կէթրիւն 6
 մէյէ և վէ Էթիլէյի կիւնտէլ Լա
 շամտա պօղաղըրալըրն Էթիլէյն
 սապահալտէք գալթալա ։ Ալազն 7
 Զն Ռապալ ամնա վէրտիյի ճէհը
 լէրինին Զիլ պիլինտէ պատեթի
 պօղաղըրմէլա գաթիթ օրնայա
 րըն ։ Ալազն պապէք Վալազն 8
 Բապալըն քէնաթի խմինի ջրատա
 իթէան Էթաթիթէ Էէլիւն սէլաթի
 յի մահալտէ ժիլընտա կիւնէլ

պատմագ իզբէ եբէն՝ Մըսըր-
տան չըգտորդն մնալին վաղրթ
7 տա պօղաղգյաւսն : Վէ Ալա-
հըն Բաժնիքն սէջտիյի մահաւ
տէ փիշիքիւ եէյեսին , վէլա-
պահայըն տէնիւալ մեղքեանը
8 նա կիտէսին : Ալթը կիւն խա-
մուրտութեէյեսին , վէ եէտին
ճի կիւտէ Ալլահըն Բապալ ի-
չիւն ճէմիյէթ Վիւնիւ օլա . իչ
իչէմէյեսին :
9 Քէտտինէ եէտի հաթիթա տա-
յտին Գ եէտի հաթիթայը ճայ-
մաղա՝ էքիւն օրաթ սալարըն
10 զվանտան պաշայաւսն : Ան-
տէն Ալլահըն Բապալ հաթիթա-
լար պայրամը ետիպ՝ Ալլահըն
Բապալ տանջը վերտիյի պերեբէ-
թէ կէօրէթ վնտէն կէլնի իրա .
11 տէթ փէթէլէ վերտին : Վէ
սէն՝ հէմ օլլան վէ գըղն վէ
քէօլն վէ խալլըրըն հէմ գա-
փուլարընտա օլլան Ղեւիլ վէ
արանըղտա օլլան հապանձը վէ
էօքսիւլ վէ սուլ գարը Ալլահըն
հապալըն հաղղուրունտա՝ Ալ-
հըն Բապալըն քէտի իսմին օ-
րատա իւքեան էթմիթմէ իչիւն
սէջտիյի մահալտէ շաղ օլլարն :
12 Վէ Մըսըրտա իչուլ խիլին
խաթըրընտա օլլուլ՝ պու գանուն
լարը կէօղէտիպ իճրա էտէսին :
13 Խսրմանընտան վէ ճէնաէ-
րէնտէն ճախալաւ սէվլիւտիյին
տէ , եէտի կիւն չէրկէլը պոյ-
14 րամը էտէսին : Վէ պայրամըն-
տա շաղ օլլարն , սէն տէ՝ օղուն
տա գըղըն տա քէօլն տէ խա-
լլըրըն տա գափուլարընտա օ-
լլան Ղեւիլ վէ հապանձը վէ էօք-
18 սիւլ վէ սուլ գարը տա : Ալ-
հըն Բապալ սէնի ճիւմէ մահ-
սուլունտա վէ եւերինի ճիւմէ
իչիւնտէ պերեբէթէտիյի իչիւն ,
Բապալըն սէջտիյի մահալտէ՝ Ալ-
լահըն Բապալա եէտի կիւն պոյ-
րամ էտիպ հէման շաղ օլլարն :

Երես իւլ տէֆա՝ խամար 16
տաղար պայրամընտա վէ հաթ-
թալար պոյրամընտա վէ չէրկէ-
լը պայրամընտա սէնին հէրէրէ-
յին Ալլահըն Բապալըն հաղղու-
րունտա տուն տէջտիյի մահալ-
տէ կէօրիւնէ . վէ Բապալըն հա-
ղղուրընտա էլ պօշ կէօրիւնմէ
յէ Ե Եօքր քէս էլիւտէն կէլնէն 17
կէօրէ՝ Ալլահըն Բապալըն տանա
վերտիյի պերեբէթէ կէօրէ իւրիւն :
Մըսըրարնա՝ Ալլահըն Բապալ 18
տանա վերտիյի ճիւմէ գափու-
լարընտա քէնտինէ հաթիթըն վէ
գապիթէլը նաազ էտէսին . վէ
հազգ չէրաա՝ իւղըն գափմըն
տա վալարընը կէօրէլըն : Ըէ 19
րաա՝ թը չէվիլմէյեսին , խաթրա
պագմայաւսն , վէ իւլլէթ ալ-
մայաւսն . զիւր իւլլէթ՝ ա՝
լիւմէրին կէօղէրինի քէօրէլ-
տի , վէ սասրգալարըն սէօղէրի-
նի խիւաֆ չըգարըն : Հէր վէճ՝ 20
իւլ հաղղա թապի՝ օլլարն . թա-
քի հաշայըլ՝ Ալլահըն Բապալըն
տանա վերտիյի տլարը միւրա է-
տէսին :
Ալլահըն Բապալա Եափաճա 21
ղըն մէգպահըն Եանընտա՝ քէն-
տինէ հիւ պիւր կէօնա ալլաճտան
գօթու տիքմէյեսին : Հէմ քէն 22
տինէ տիքիւլ թաշ փուլու տիք-
մէյեսին , քի Ալլահըն Բապալ
օնտան իքրահ էտէր :
ԳՆԿԳ ԺԵ
Ալլահըն Բապալա՝ սյըպը Ե 1
պիւր կէօնա գուսուրու օլլանալը
ղըրը Եա գօլունու գուրալան էլթ
մէյեսին՝ զիւր պու՝ Ալլահըն 2
Բապալըն զըլմընտա մէքրուհ
տուր :
Եյեր արանըղտա՝ Ալլահըն 3
Բապալըն տանա վերտիյի չէհրէ-
լիւնի պիւրիւտէ՝ Ալլահըն Բապալ
պըն հաղղուրունտա Եափաճա 4

լըգ էթմէք իւր՝ օնունք աչաւուն
 8 տան թէ՛ ճաւղուղ էթմիշ փոքրէք
 3 եա գարը պուրունուր իսէ , վէ
 կիտիպ՝ էսր էթմէտիյիմ զոյրի
 աւլահարա՝ վէ կիւնէշէ եա այա
 եա կէոյիւն ճիւմէն ա՛ղքէրինէ
 ի պատէթ էթմիւլ՝ օնլարա սէճոտէ
 4 գրլար իսէ , վէ սանա խապէր
 վերլուէք իւն սէն իշիտիպ՝ էյի .
 01 ճէ թէ՛ ֆիթիշ էթմիյիստէ , կէր .
 չէքտէն՝ պու իքրահիյէթին իս .
 լայէլտէ՝ վագի՝ օլուուղունուն
 5 խապէրի սահիհ իսէ , օլտէմ
 պու էրքէյի եա պու գարըլը՝
 11 էա՛նի պու էարամաղըղը էտէն
 էրքէյի եա գարըլը գափուլա
 9 ընա ջրգարստին , վէ օնլարը
 թաշար իւն թաշպայասն , վէ
 6 էօլէ յի՛ օլիւմէ միւսթուհագ օլան՝
 իքի շահիսին եա իւշ շահիսին
 աղղը խգըրի իւն էօլաիւրիւլէ .
 01 պի՛ր շահիսին աղղը իւն էօլաիւ .
 7 ըիպմէյէ : Օնու էօլաիւրմէք ի
 01 չիւն՝ օնուէն իւղէրինէ իպթիտա
 շպհիտէրին էյի՝ վէ ճիւմէ գափ
 մին էլի օնտան սոնկրա օլա .
 պէօլէճէ էարամաղըղը արա .
 նըղասն կիտիւրէսին :
 8 Եյէր գափուլարընտա՝ տա՛
 վա մասլահաթը օլան գան տա՛
 վասը չէքիշմէ տա՛վասը էարա
 տա՛վասը էնա՛ն պիր մասլահա
 թըն տա՛վասը սանա միւշքիւլ
 01 կէլըր իսէ , օլտէմ գաղգըպ՝ Աւ
 լահըն րապպըն սէշուի մահա
 9 լէ վարասըն . վէ Ղէւիլէր
 տէն քեահին օլանլարա՝ վէ օլ
 կիւնէրտէ հաքիմ օլանա վարըպ
 տանըշասըն , վէ օնլար սանա
 տա՛վանըն ճիւքիւնիւ պէյան է
 10 տէլէր : վէ րապպըն օլ սէշուի
 յի մահատէն սանա պէյան էթ
 01 տիքըրի հիւքմէ կէօրէ էյլէյէ
 սին հէմ պանա ճիւմէն սէօլէ
 տիքըրինէ կէօրէ ա՛մէլ էթմէ ,
 11 յէ տիգգաթէ էտէսին : Սանա
 պէյան էթաիքըրի չէրիա՛թըն

մէֆհումունա կէօրէ վէ սանա
 տէտիքըրի հիւքմէ կէօրէ մօմէլ
 էյլէյէսին . սանա պիր տիքըրի
 1 էրի հիւքմտէն սաղա էնաշա
 սափմայնսըն : Ամա ճլ . քիմսէ 12
 քի մաղըրուրուգ իւն ա՛մէլ էյ
 տիպ՝ օրաստա ճլ լահըն րապպը
 խըղմէթ էթմէյէ տուրան . քեա
 հինի եախտ հաքիմի տինկլէմէի ,
 օլ . քիմսէ էօլէ . վէ իսրայէլտէն
 էարամաղըղը կիտիւրէսին . վէ 13
 ճիւմէ գափ՝ իշիտիպ՝ գորգա
 լար , վէ արթըգ մաղըրուրան
 մայալար :
 Ալահըն րապպ սանա վէր 14
 տիլի տիյարա վարսըղնտա , վէ
 օնու միրաս էտիպ իջնիտէ սա .
 քին օլուուղունտա , իթրաֆթմ
 տա օլան ճիւմէ թայիֆէրէր կի
 պի իւղէրինէ՝ փատիշահ՝ նասպ
 էտէճէյիմ տէյէճէք օլուր իսէն ,
 իւղէրինէ՝ էլպէթթէ Ալահըն 15
 րապպըն սէշուի քիմսէյի փա
 տիշահ՝ նասպ էտէսին , իւղէրի
 նէ՝ գարընտաշարընտան պիրինի
 փատիշահ՝ նասպ էտէսին . իւղէ
 րինէ՝ գարընտաշըն օլմոյանէա
 պանճըլը տիքմէյէ գատիր օլմա
 յասըն : Անճապ օ՝ քէնտինէպթ 16
 լար չօղաթմայա ք վէ չօգ աթ
 լար էտինմէք իջնիմ գաթըլը Մը
 սըրա տէօնտէրմէյէ . չիւն . քի
 րապպ տիգէ՝ Արթըգ պիր տա
 հա պու էօլասն տէօնմէյէսին 17
 նիղ տէմիշ ոիր : Հէմ քէնտինէ
 գարըլար չօղաթմայա , ֆի հիւ
 րէյի աղմայա . վէ քէնտինէ կիւ
 միւշ վէ ալթուն փէք չօղաթմայա 18
 յա : վէ վագի՝ օլա քի՝ փատիշ
 շահըղընըն թախթը իւղէրինտէ
 օթգորտուրունտա , պու թէփա
 թըն տուրէթինի՝ Ղէւիլէրտէն
 քեահին օլանլարըն էօնիւնաթա
 լնն նուտիայա կէօրէ քէնտիսի
 իջնի եաղա : վէ էանլիտա 19
 լուպ՝ օնու էօրիւնին՝ ճէպի
 կիւնէրինտէ օգոէյա , քի Ալա

հիմնադրան հարգանքս փոխ
 րենէ, վէ պու թեմաթըն ճիւմ
 լէ՛սեօյլերին հիմ պու գանուն
 արը իճար-էթմէյէ տիրգաթ է
 20 ան . Բի երւելէյէ քէնընի գա
 րընքաշարը իւզերինէ մարտու
 րանմայա . վէ պու թեմաթիւէր
 տէն սաղա եա սղա նախնայա .
 թա քի Իսրայէլէն արասընապ
 կերէք քէնսիրի կերէք օղուլա
 րը փատիրանլըլընտա ուզու
 է օմրոպիւրէ :

ԳԼԽ ԺԸ

1 Դ եւիլ քեանհնէրին՝ պիւ
 թիւն Ղեւի սրպթընն իսրայէլ
 իւէ իսայը վէ միասը օլմայա .
 Բապպըն աթէշ գուրպանլարընը
 վէ օնուն միասընը եէյէլէր :
 2 Իմաթ գարնետաշարը արասըն
 տա օնլարըն միասը օլմայա .
 օնլարըն միասը Բապպ սըր
 օնլարա աեօիյի կիպի :
 3 Վէ գաթմառն գուրպանը սու
 նանրարտան սըլըր օլունէ գա
 յուն օլունն՝ քեանհնէրին հագ
 զը պու տուր , եանի քեանհնէ
 գօլու վէ չէնկէլէրի վէ գարնը
 4 Վերէլէր : Գուրպանընն շարա
 պընըն՝ վէ ղէյթպէն եալը
 նըն թուրֆանտաշարընը հիմ
 գօյունլարընընթէ եափաղընը
 5 օնա վերսին . Զիրա Ալահըն
 Բապպ սէնին ճիւմլէ սրպթըն
 րընտան օնաւ սէտի քի կերէք
 քէնսիրի կերէք օնուն օլմայա
 րը տայիմա Բապպըն իմաթիւ
 իւզպէթ էթմէյէ տուրնա :
 6 Վէ Ղեւիլ զան՝ օլ միսնա
 ֆիր օլունալա ճիւմլէ իսրայէլը
 տէն սէնին չէհրէրինին պիրին
 տէն վարապ ճանընըն պիւթիւն
 պիրաւու իւէ Բապպըն սէնտիյի
 7 մահալէ կէլիլ իսն յուրէմ օրա
 մա՛ր Բապպըն . հուզըրտո՛նտա
 տուրն ճիւմլէ Զէւիլի գարնըն

տալընը կիպի՝ Ալահը Բապպըն
 իմաթիւն իւզպէթ էտէ . Գիրա 8
 պէր պերապէր հիսսէ եէյէլէր
 պապալարճա՛ օլուն օլմայա
 րէթիւտէն մաւտա :
 Ալահըն Բապպ սանա՛ վէթ 9
 տիյի տիյարա վարսընընտա
 թաթ թայիֆէլէրին մէքուհ իւզերին
 կէօրէ էթմէյէ էօյրէնմէյէթիւ
 Սէնտէ՛ օլունաւ եա գըզընը 10
 թէշտէն կէշտիւրէն՝ ֆալ
 ճալալի պիւթէյէ մուգմէյէթա
 լան եա ուզըր կէօղէթիւն եա
 էֆտունճաւ պաւընմայա . Զէ 11
 պիւլիւճիւ՛ եա ճիւմնէ տանլըն
 եա թեմալ եա էօլիւլէ տէն ս
 րուճա՛ պաւընմայա : Զիրա հէր 12
 պունու հանն՝ Բապպըն ինտին
 տէ մէքուհ տուր . վէ հէման
 պու մէքուհաթըն սէպպիւն
 տէն՝ Ալահըն Բապպ օնլարը
 սէնին էօնիւտէն գօլույր : Ալ 13
 լահըն Բապպըն ինտինտէ քեա
 միլ օլաւըն : Զիրա պու սէնին 14
 սիւրէճէյի թայիֆէլէր՝ ղայիլ
 պի պիւլէյէ իմ Բապպըն օլունա
 րա վէ ֆալճըրտա տանլըրտա
 աթմա տանա՛ Զիրա Բապպ
 պիւլէ իւլ վերմաիլ 5
 Ալահըն Բապպ ճալալ օր 15
 թանրդտան գարնտաշարընը
 տան պէնիւլիւլիւլի պիրինէյյա
 պէր գալըրնաճալ օլուն օնա
 տինկէյէպիլ Զէմլէթիւ 16
 նիւնտէ Գորէրպէ . Ալահըն
 Բապպըն հէր նիճէ տիւլալի
 էտէ ԶԱլահընտաշարընը գէնի
 նի պիր աթմա իւլմէյէթիւ օլ
 պու պիւլիւլէ Զէմլէ պիւլ 17
 կէօրմէյէ քի էօլմէյէ ճէտի
 ին ղէման . Բապպընտաշար
 թիւլի Սէյլէնիլէրի էյիւլիլ
 Օլմայա՛ գարնտաշարընը պիր 18
 միտան սէնին կիպի պիր փէյ
 ղմապէր գալըրնաճալմէյէ վէ
 սէօլէրիւլի օնուն տալընալ 19
 ճալմէյէ վէ օնուն հէնիւմ

- յեղեկն սուշուռզ դանը կիտի
բեկն , քի սանա խապր օլա ծառ
14 Ալահն Բապա Կանու միշ
րպս էթմեք ինչն վերտիքի տի
լարտա մալիք օլտուրուս միշ
քիւնտէ քառմալէրին քեզտիլի
սիւորտան գնշուողն նիշանընը
եհրկնաէն գարտըրմայապըն
15 Վիր քիմեկնին իւղերինէ քեր
ճիւղիւ վէ հեր գապահաթըն Ի
շիւն հեր իւղեակի գապահաթըն
սա նալընը պիւր շաշիւս գանգ
մայա մայապահաթիլի շաշիտին
աղղը Եա իւջ շաշիտին աղղը
Թաքիլի իլէ սապիթ օլա
16 Վիր քիմեկնին իւղերինէ պի
նամուրուգ քէնտաթ էթմէյէ
պիւր Զալմա շաշիտի գանդար Ի
17 սէ օլտուր արեւմալ օլան ա
ծեմէրիլէ Թեքիլ Կե Բապալն
հուգարուստա օլ կիւնէրուէ օ
լան քեանիլէրին վէ հաքիմէ
18 քին Էնիւնտէ աուրալարա Վէ
հաքիմէր իյճէ Թէփթիլ Էտէ
լէր օ վէ օլ շաշիտ Էտէն շաշի
տիւրուգ գարըրտալը իլիւն Էա
19 լան ալէ համեթ Էթտի իսէ , րէ
սէմ օնա քէնտի գարըրտալընա
Էթմէքէգասա Էթտիլ կիպի Էյ
լէյէսինիլ վէ յարանդասն Էա
20 լամաղըրը կիտիլէսինիլ Էպա
գիւլէր իլտիսիլիլ օղղալար օ վէ
սընիլըրտը Զարթըթալիլ տահա
պուսուսմ կիպիլ քեթիլ իլի իլ
21 լէմէյէլէր : Իստի կէտղն մէր
շամէթ Էթմէյէ , ճան պէտէլի
նէ ճան կէտղ պէտէլինէ կէտղ
աիլ պէտէլինէ տիլ Էթ պէտէլի
նէ Էթ պայգ պէտէլինէ պայգ
լէրին :

Ճ Ի Պ Ա Պ Ի Ի

- 1 Տիւղեկնին գարը ճէնկէ
ջգարըննոն , վէ աթար հեմ
2 արապալար սէնտէն զիյատն
խապէ կէօրտիլիւննէն , սըլար

սանգօրգմայապըն զիրա սէնկէ
Մըսըր տիյարընտան չըգարն
Ալահն Բապա սէնկէ իլէ տիլ
Վէ վապիլ օլա քիլ ճէնկէ Էա
2 լաշտըրըրդ քէման , քեանին
Էաղըալ վէ գալմա սէյլէյիլ
օնըրա տէյէ : Տինկէ Էա Իս
3 Պայէլ , սիլ պու կիւն աիւլնին
նիլ իլէ ճէնք Էթմէյէ Էաղըա
լը յօրտուսալ Էիւլէքիլիլ կէվ
լէմէսին , գօրգման օլ լաշման
վէ օնըրն հուգարուստա իւր
մէն : Զ իրա սիլի գալմալարմա
4 զա վէ սիլին իլիւն տիւլնէրին
նիլ իլէ ճէնք Էթմէյէ պէրա
պէրինիլէ կիտիլ Ալահնը
Բապա սըր :

Վէ զապիլէր գալմա սէյլէ
յիւրպտէյէլէր Բիւմ սիւր օլ
քիման քիլ Էէնիլ Էվ Էապուր
օն օն Թէպէրիլ Էթմէյէ սիւր ,
վարսըն Էվլինէ տէօնսին օլմա
յա քիլ ճէնքտէ Էօլէ օ վէ օն
պիւր լայրի քիման Թէպէրիլ
Էտէ : Վէ քիւմ սիւր օլ քիման
6 քիլ պաղ տիւրալ վէ օնուս Էյ
վէսինտէն տահա Էէմէսիլ , վար
սըն Էվլինէ տէօնսին օլմայա
քիլ ճէնքտէ Էօլէ , վէ օնուս իլ
մէյվէսին պիւր լայրի քիման Էէ
յէ : Վէ քիւմ սիւր օլ քիման քիլ
7 գարըրտա նիւննոն վէ օնպալ
մալը , վարսըն Էվլինէ տէօնսին
օլմայա քիլ ճէնքտէ Էօլէ օ վէ օ
նու պիւր լայրի քիման արա : Վէ
զապիլէր գալմա տահա սէյլ
լէյիլ տէյէլէր Բիւմ գօրգմ
վէ կէվէք Էիւրէլիլ տաթմ ի
սէ , վարսըն Էվլինէ տէօնսին
վէ գարըրտալընի Էիւրէլիլ
քէնտի Էիւրէլիլ կիպիլ քիլ
8 սին : Վէ վապիլ օլա քիլ գա
պիլէր գալմա սէյլէմէյիլ պի
թիւրիւտէ , պալմիլ պալմա
պէթիլէ պալմար նապ Էտէ
լէր :

Պիր շէհրին իւղերին ճէնք 10

- էթմէք իշխան օննապաշտօնընդ
տա , օլտէմ օնոճ սուլճա տա :
- 11 վէթ Կատէսին : վէ վադի՝ օլա
քրիտէր սանա սուլճ իւզրէ Զ՝
վապ վիտիպ՝ սանա աշար իսէ ,
օլտէմ իշխանէ Զիւմէ պուլու
նան գաւմէն սանա խարաճիւ
զաք օլուպ պանա գուլուգ Կաէ :
- 12 լէր : Ամմա Երէր սէնին իրէ
սուլճ Էթմէ)իպ՝ սէնին իլէ Զէնք
Կտէր իսէ , օլտէմ օնո փուհա :
- 13 սէրէ Կտիսին : վէ Ալաշըն
Բապպ օնու սէնին Կլինէ թէս
լիմ էթիքիստէ ք օնուն Զիւմէ
էրէքէրէրիկի գըլըճ աղզընամա
14 Կէլիտէսին : Ամմա քարընար վէ
ջոճուգըրը վէ հոլաւիւրը վէ
օլ շէհրտէ հէր նիվար իսէ Զիւմ
լէ Կալմասընք՝ քէնտինէ Կաղ
մարայասըն : վէ Ալաշըն Բապ
պըն սանա վիտիսին տիւլմէնէ
րինին Կալմասընք Եէյէսին :
- 15 Պու թայիֆէրին շէհրէրին
տէն օլմայըպ՝ սէնտէն վայէթ
իրաղ օլան Զիւմէ շէհրէրէ Կօյ
16 լէ Կտիսին : Ամմա Ալաշըն
Բապպ սանա միրաա իշխան վէր
տիսի պու գաւմարըն շէհրէրին
տէն հիւլ պիր Զանը զաթ տիրի
- 17 Գօմայարըն : Ղլա Գիտիլէրի վէ
Աօրհալարըն՝ Բանանըլըրը վէ
Փերէզլիլէրի խէլիլէրի վէ Եէ
բուսուրըն՝ Ալաշըն Բապպ
սանա Ենք Ելլէտիսի կիպի Ելլ
18 քիւլիւն հէլըք Կտիսին : Թա
քի ալաշարընո Էթիքիլէրի
Զիւմէ մարուհ իլէրի կիպի
Էթմէյի սիլէ Էլլիլթմէյէլէր .
վէ Բապպ Ալաշընըպ կիւնա
Էթմէյէտիլիլէ :
- 19 Պիր շէհրի՝ մուռն իւզէրինէ
Զէնք Կտիպ՝ մուռն ֆէթմէ Էթմէք
իշխան պիր չօգ զէման մուհասէ
րէ Էթմէյինտէ , աղաճըլընա
պալթա սալըպ՝ մարըն պօզմա
յասըն , քի մարտան Եէյէսին
իմաի մարըն քէմմէյէսին , զի

րա նահրանըն քարաճըն սանմ մի
քի սէնին հուգըրմուտա անու
հասէրէ օլա : Բապին Ել աղաճ
20 լարըն քի Եէնիր միլալարաճը օլ
մապըլըն պիր լիլիլ Ել մարըն
պօզմա քէսէսին : վէ մէյին իւ
լէ Զէնքիլէն շէհրին գարընա
մէն Զիլիլէր Կալիասըն , թա
նու ֆէթմէ Կտիսին Ելլէր : մու

ՊԱՊ ԻԱ

Ալաշըն Բապպ սանա միրաա
1 իշխան վէրտիսի տիւլարտա՝ սա
րատա տիւլիւլ պիր գաթը
լունմուլ պուլունուր իսէ , մի
վարան մալիւմ օլմարըն թա
պիլտէ , օլտէմ սէնին իլիլիլար
2 լարըն վէ հալիլէրին չօզմալիլ
վէ գաթը օլունմուլ քիմէնին
Էթրաֆընտա օլան շէհրէրէտ
Էթմէլէր : վէ գաթը օլունմուլ
3 Կալըն օլան շէհր պուլունտա
տա : օլտէմ օլ շէհրին իլիլիլար
լարըն՝ աղզըլարտա իլէ գօլա
մամըլ վէ ալաշարտա կիլիլ
միլ պիր տիւլա փալար : վէ օլ
4 շէհրին իլիլիլարըն տանայը
լէ ֆէթմէ սուրիլիլիլ վէ Կէլիլ
միլ օլան պիր տայիմա աղա
րէյէ Կտիլիլէր , վէ տանայը
5 սէրէտէ պօզմալար : վէ
Ղէլի օլուլարըն քէտիլիլէր
Կալալարըն զիլիլ քի Ալաշըն
Բապպ քէնտինէ խըզմէթ Էթ
մէյէ վէ Բապպըն իմիլտէ խալ
6 տուա՝ Էթմէյի մարըն սէլիլ
տիր , վէ հէր տալա հէր հէր
Կալա մարըն սէլիլ իւզրէ
հիւլմ օլունա՝ վէ օլ Էթիլիլէր
միւլէ Կալըն օլան շէհրին Զիւմ
7 լէ իլիլիլարըն սէրէտէ պօ
զալալիլմ տանանըն իւզէրինտէ
Էթմէյին Կալալար : վէ Զէ
վապ Կտիպ՝ տէյէլէր : Պու գա
նը՝ Էլլէրիլիլ տէրմէտի վէ
Կէթէրիլիլ Կէթմէտի : Եւ 8

Պ Ա Պ Ի Գ

- 23 Պիր պաթիրէ գրդ՝ պիր քիմ
 սէյէ եափուգլու օլուր իսէ, վէ
 օնու շէհրոտէ պիր քիմսէ պու.
 24 Լուպ՝ օնու իլէ եաթար իսէ, օլ
 տէմ իքիսինի տէ օլ շէհրին գա.
 փուսունա չըգարասընդ օլ օն
 25 Լարը թաշար իլէ թաշայար
 նըզ քի հօլէլէր ճգըզ շէհրոտէ
 օլուպ պաղըրմասընդունա էօ.
 Թիւրիւ, վէ երբէյի՝ գօնու.
 26 սունուն գարսընը թաշգիր էթ
 փիլինտէն էօթիւրիւ, վէ քէօթիլէ
 Լիւյիւ արանըզտան կիտէլէսին.
 27 Ամնա էյեր պիր քիմսէ հա.
 փուգլու գըզը սահրատա պու.
 Լուր տա՝ օնու գօրայըպ օնուն
 իլէ եաթար իսէ, օլտէմ օնուն
 իլէ եաթարն առէմ եալընըզ էօ.
 28 Է. վէ գըզա հիւ պիր շէյ էթ.
 մէյէսին. գըզըն էօլմէ միւս,
 Թահագ գասպահէթիւ եօգ սուր.
 29 Ղիւրա պու մաստէ՝ պիր քիմսէ
 նին գօնշուսունա հիլէլիւմ է.
 տիպ օնու էօլուրմիւլէյիւ կիպի
 30 տիք Զիւր օ օնու սահրատա
 պուլու. եափուգլու գըզգպա.
 դըբար իսէ տէ, օնու գուքըթա.
 րան էօլ իսի.
 31 Պիր քիմսէ՝ պիր եափուգլու
 օլմայան պաթիրէ գըզը պուլու.
 տա օնու թուլուպ օնուն իլէ
 եաթար իսէ, վէ պուլունուր.
 32 Լար իսէ, օլտէմ օնուն իլէ եա.
 թան քիմսէ՝ գըզըն պասպընա
 էլլի չըգաւ կիմիւլ վէրէ պլէ օ.
 նու թահգիր էթմէյի իլիւն օ.
 նուն գարըր օլա. պիւթիւն
 էօմրիւնտէ օնու պօշամաղա գա.
 տիր օլմայա.
 33 Բիմնէ պասպընըն գարըր
 նը պմայա, վէ պասպընըն է.
 Թէյիլի ալմայա.

1 Սայարար էղիմիւլէ եա քէսիւ
 միւլ քիմսէ՝ Բապպըն ճէմաս.
 2 Թընա կիրմէյէ. վէլէսի զինա՝
 Բապպըն ճէմաս թընա կիրմէ.
 3 յէ, զնունձու սիլիլէսինէտէք
 տախի՝ քիմսէսի Բապպըն ճէ.
 4 մաս թընա կիրմէյէ.

5 Ամնալու վէ Մօլարը Բապ.
 պըն ճէմաս թընա կիրմէյէ օ.
 նունձու սիլիլէյէտէք տախի՝
 քիմսէլէրի էպէտէն Բապպըն
 6 ճէմաս թընա կիրմէյէ օլ փու
 սէպէպտէն քիսիլիւ Մուրը.
 տան չըգարընըզտա, էօլտա էք.
 7 մէք վէ սու իլէ սիլի գարըրա.
 մատըրար, վէ Միլագետին փա.
 8 Թուր շէհրիտէն՝ Բէնօլը օլու.
 Բապպըն սանա պէտտուալէթ.
 9 մէյէ սէնին իւզէրինէ իսթիւնար
 էթմէլէր. Ամնա Ալլահըն Բապ.
 10 Բապպըն տինկէմէք իսթէմէ.
 տի. վէ Ալլահըն Բապպ սէնի
 սէվալի իլիւն Ալլահըն Բապպ
 պէտտուայը իսպը սուայա թէպ.
 11 տիլ էյլէտի. Փիւթիւն էօմրիւն
 տէ էպէտէն օլարըն սուլհու.
 նու վէ էյլիլիլի թալապ էթմէ.
 12 յէսին.

13 Եթովուսուն իքրահ էթմէ.
 14 յէսին, զիւրա սէնին գարընտա.
 շին տըր. Մըսըրմտան իքրահ
 էթմէյէսին, զիւրա օնուն վիւ.
 15 յէթինտէ միւսափիր իսին. Օն
 16 Լարա տօլան էվատար իւլիւն
 ճիւտէվրտէ Բապպըն ճէմաս.
 17 Թընա կիրէ.

18 Տիւլմէլէրինին իւզէրինէ օր.
 տա չըգարընտա, հիւ քէօթիւ
 19 շէյէտէ սաղընտար. Սէնտէ
 20 պիր քիմսէ՝ կէճէ վագա՝ սը սէ.
 պէպի իլէ նափաք օլտուղը գէ.
 21 ման, օրտուան տիւրըն չըգա.
 վէ օրտունուն վիլնէ կիրմէյէ.
 22 վէ վագի՝ օլա քի յօլալմ իւս.
 23 Թիւ սու իլէ եայգանա, վէ կիւ.

- նէջ պատճենն՝ օրոտունուն իշի
 12 նէ կիրէ : Վէ օրոտունն աիշա-
 րը պիտի մահալին օրուն , քի օ
 13 րոտուն թաշայայ չըգասըն : Հիմ
 սիւաշարընն արասընտա պիր
 չիլին օրուն : վէ վագի օրա քի
 թաշայայ օթօրոտունունա՝ օ
 նուն իլէ գաղասըն , վէ տէօ
 նիւպ՝ սէնտէն չըգանը քօրթէ
 14 սին : Զիրա Ալաշըն Բապպ
 սէնի գուրթարմաք իշին վէ
 տիւաշարընն տանա թէսիմ
 15 էթմէք իշին՝ սէնին օրոտունուն
 օրթարմաք կիտէր . իմոի օր-
 տուն աղիզ օրուն , քի սէնտէ
 պիր չըբքին շէյ կէօրիւպ՝ սէն
 տէն կէրի տէօնմէյէ :
 16 Սահիպիտէն սանա գաջան
 գուրթ աահիպինէ թէսիմ էթ-
 մէյէսին : Քէնտի խօշանտըը
 սէնին շէհրէթինին պիրիտէ
 քէնտի սէշտիի մահալտէ՝ արա
 նըղտա սէնին իլէ քաքին օրա
 օնա զօր էթմէյէսին :
 17 Խաշայէլ գըղարմաք Փահի
 շէ օրնայա : վէ Խաշայէլ օրոտուն
 18 րնտա լուծի օրնայա : Հիշ պիր
 ատագ իշին Ալաշըն Բապպըն
 էվինէ՝ Փահիլէ իւճըէթինի եա
 քէօփէք պէհասընը կէօթիւր
 19 մէյէսին . զիրա Ալաշըն Բապ-
 պա իքիսի տէ մէքրուհ տուր :
 20 Գարընտաշընա՝ կերէք աղէ
 յի կերէք զաիլիլէյի կերէք մու-
 րոպասա իլէ վէրինէ հէր շէյի
 մուա մէլէ փլէ վէրմէյէսին :
 պանճըտուն քնուս մըլէ ալապըն
 ամմա գարընտաշընտան մուա՝
 մէլէ ալմայասըն . թա քի Ալա-
 շըն Բապպ իլ միրոս էթմէյէ
 վարատըն ալապըն իւզէթինտէ
 էլինի հէր սալապըն իշինտէ սէ-
 նի պերէքէթլէյէ :
 21 Ալաշըն Բապպա ատագ ա-
 տապընտա օնու էտա էթմէ-
 յէ կէճիլմէյէսին . զիրա Ալա-
 շըն Բապպ՝ օնու սէնտէն ելպէթ

թէ արայաշաք տըր , վէ կիւնաճ
 սահիպի ծըւըղուն : Ամմա ա 22
 տագ էթմէյէճէք օնու իսէն
 սէնտէ կիւնաճ օլմաղ : Ալըն 23
 իլէ իգրար էտիպ Ալաշըն Բապ-
 պա իրատէթին իլէ ատապընը
 կիպի՝ հէման ատապընընտան
 չըգանը կէօգէտիպ իճրա էտէ-
 սին :

Գօնշունուն պաղընա կիրաի 24
 յինտէ՝ իսթէտիլին կիպի ա-
 յունա իւղիմ էէյէսին . ամմա
 գապընա գօնաշասըն : Գօնշու 25
 նուն էքինին կիրալիլտէ՝ էլին
 իլէ պաշապըր գօնաշասըն ,
 ամմա գօնշունուն էքինի իւզէ-
 րինէ օրագ իսլմայասըն :

ՊԱՊ ԻԴ

Պիր քիմնէ պիր գարըն ալըպ 1
 օնուն գօնապը օրոտունա , էյէր
 օնտա պիր չըբքին շէյ պուլմագ
 իլէ՝ քէնտի նազարընտա լուծի
 պուլմայաճաք օրուր իսէ , օլ-
 տէմ օնուն թէպաշամիսին եա
 զըպ՝ էլինէ վէրէ , վէ օնու էվին
 տէն սալը վէրէ : Վէ գարըն օ 2
 նուն էվինտէն չըգա , վէ կիրապ
 զալիլի գօնաշաք մարա : Վէ սօնի 3
 րաքի գօնապը տա օնտան իքրաճ
 էտիպ թալաշնամէսին եազար՝
 վէ էլինէ վէրիւր տէ՝ օնու քէն-
 տի էվինտէն սալը վէրիւր իսէ ,
 էպսօտ օնու քէնտիինէ գարըն
 իլին ալան սօնկրաքի ատէմ էօ-
 լուր իսէ , օնու սալը վէրէն էվ 4
 վէքի գօնապը թէքրար՝ քէնտի-
 նէ գարըն իշին օնու ալմաղա
 գատիւր օլմայա , գարըն նափաք
 օլտուգտան սօնկրա , զիրա պու-
 Բապպըն հուղուրունտա մէք-
 րուհ տուր . վէ Ալաշըն Բապպ
 սանա միրոս իշին վէրտիլի տի-
 յարը կիւնաճա սալմայասըն :
 Պիր քիմնէ էէնի գարըն ալ-
 արգասա՝ ճէնիլէ չըգմայա , վէ օ

վագի՝ օրն քի՛ էլէր գապահած .
 ինչ օրն տէրյալմէյէ միւսթա .
 հադ իսէ՛ , հաքիմ՝ ծնու եամթը .
 րըպ՝ հուղորունտա գապահա .
 Թընմծկէօրէ սայը իլէ տէյնէք
 3 վուրուորա : Օնա գըրդ տէյ .
 նէքսէն ղկտասէ վուրուորմա .
 յա . օրնայա քի՛ պու՛նլարսան
 տահա ղկտատէ ծնա վուրուոր .
 մադ իլէ , գարընտալըն սէնին
 նուգարնտա Թահգիր օլա :
 4 Էջօրիւղեն՝ խարման ախը .
 տիւյիւնտէ աղզընը պաղլամա .
 յաղըն :
 5 Գարընտալար պիւրլէքսէ սա .
 քին՝ օլտուղլարընտա՝ ծնարսան
 պիւրիտ հօլիւպ էվտուր օլմադ ի .
 մէ ֆէօլէնին գարընը տիւարըտա
 եօնպանձը քիմնէյէ վարմայա .
 գայնը ծնա կիրիպ՝ ծնու քէնտի .
 նէ գարըն տա , վէ գայընըդ
 6 հագգընը ծնա իձրա հտէ : Վէ
 վագի՛՝ օլա քի՛ ծնուչն աղզուրտա .
 ղու ի ք տօղուչ՝ հօլէն գարընտա
 ղընըն ատընը իպֆաթէսէ , քի՛ օ .
 նուն ապը Իսրայէլտէն մահվ օլ .
 7 մայա : Վէ էլէր օլ քիմնէ գա .
 րընտալընը գարընընը ալմադա
 րաղի օլմադ իսէ՛ , օլտէմ գարըն
 տալընըն գարընը գափուլա ին .
 Թիւարարա չըղպա տէյէ քի՛
 Պէնիմ՝ գայնմ՝ զգընտալըն
 Խորայէլտէ՝ առ ինքիւն էթմէյէ
 8 իմթինա՝ հտիպ՝ պաքիտ գայընըդ
 հագգընը իձրա էթմէք իսթէ .
 8 մէդ : Իմաի շէհրիին իիւթիար .
 րարըն ծնու չաղընը՝ ծնա սէօլէ .
 յէլէր . վէ օ տուրուպ՝ Մոու ալ
 մաղա լաղի տէյիլ իմ տէր իսէ՛ ,
 9 օլտէմ ծնուն գարընտալընըն գա .
 րընը իսթիարարըն հուգու .
 րունտա ծնա ետղալըպ՝ ծնու
 պայղընտան աղադ . գաղընըն չը
 գարա , հէմ՝ ծնուն ետղընէ
 Թիւքիւրէ , վէ սէօյ էլիպ տէյէ
 քի՛ գարընտալընըն էվմիս պիմա
 էթմէյէն քիմնէյէ պէօլէ ծնու .

նա՛ն Ենմէն, ծնուն ապը Իսրա . 10
 յէլտէ՛՝ Այադ գապըն չըգարըն .
 Կըն էվի տէնիլէ :
 9 Պաքիտ առէմէլէ պիւրլէքսէ 11
 պիւր պիւրի իլէ չէքիւրիլէրնտա .
 պիւրիին գարընը՝ քէնտի գօճա .
 սընը վուրանըն էլինտէն գուր .
 Թարմագ իլինն ետղալըն տա՛
 էլինի ուգապալ ծնու խայալա .
 րընտան ԹուԹար իսէ , օլտէմ օ . 12
 նուն էլինի քէսէսին , կէօղւն
 էօրիլէմէսին :
 10 Թարնիւնտա տիւրլէ տիւրլէ՛ 13
 պէօյի ք վէ քիւլիւք Թարթը
 Թալարըն օլմալըն : Էվմիտա 14
 տիւրլէ տիւրլէ՛ պէօյի ք վէ
 քիւլիւք էֆա էօթէքլէրն օլմա
 օրն : Սէնին Թարթըն Թալըն՝ 15
 Թէմմամ՝ վէ տօղուր օլա . էֆա
 հօլէյին՝ Թէմմամ՝ վէ տօղուր օ .
 լա . Թա քի Ալլահն Բապա
 սանա վէրսիլի տիւարըն իւղէ .
 րիտէն էօմիւրէն ուգուլն օլա :
 11 Զիքա հէր պու՛նլարըն հտէն՝ հէր 16
 ղապըն հտէն քիմնէ՛ Ալլահն
 Բապալա մէքուհ տուր :
 12 Կընըրտան չըգարընտա՝ Ա 17
 մաղէկին սանա Էօրտա էթտիլի
 նիլ խաթըրնտա սաղլայալըն .
 Կիճէ Էօրտա տէնի գարընըլըպ՝ 18
 սէն Էօրուլն վէ Թագաթօլը ի .
 քէն՝ սէնին արգանտան սէնտէ
 արտսան վարան ճիւլնէ զայիֆ .
 լէրի գըրտը . վէ Ալլահսան գօրդ .
 մապը : Կմաի վապի՛ օլա քի՛ Ալ 19
 լահն Բապալ սանա միւլէ քիլին
 Ռիքա հտէսին տէյիւ վէրսիլի
 տիւարտա էթրաֆտա օլան ճիւլմ
 լէ տիւլմնէլէիլտէն սէնի րա .
 հաթլամալընըդտա , Միսղէկին
 ղիքրիլի կէյիւն աթըրտան
 մահվ էտէսին . ունուԹմայա
 օրն :

Պ Ա Պ Ի Զ
 11 Է վագի՛՝ օլա քի՛ Ալլահն 1

- 1 Բարեկամներս մերսա իջևն վեր-
տիկն տխարա վարադընտա , վե
ծու զտակ չտիպ ծնտա թաքին
- 2 Օրոտւղընտա , օրաւմ Ալլահն
Բապպ սանա վերտիկն տխար-
տան Թահսիւ կեթտիկն եեքին
Ճիւմէ մէյվէրիկն Թուրքան
տալարընտա ալըպ պիր սէփե-
տէ գոյապըն , վէ օլ մահալէ կի-
տէսին քի՛ Ալլահն Բապպ քէն
տի իսմին օրատա իսքէան էթ
- 3 Խորմէք իջևն սեչէճէք : Վէ օլ
կիւնէրտէ օլան քէտէինէ վա-
րըպ՝ օնա տէյէսին . Պուկիւն
սէնին Ալլահն Բապպ իգրար
էտէրիւ քի՛ Բապպն պիղէ վեր-
մէք իջևն պապարըմըգա եէ
մին էթտիկն տխարա կէլտիւմ :
- 4 Անտէն քէահն սէնին էլմնտէն
սէփէտի ալըպ՝ օնու Ալլահն
Բապպն մէղպահն էօնիւնէ գօ-
- 5 Եւ : Վէ սէն ճէվապ վերպ՝ Ալ-
լահն Բապպն հուգուրոնտա
տէյէսին . Պապամ պիր տուր-
ղը եօգ Միւրեանի իքէն՝ Մըր-
րա էնիպ օրատա ալըգ իւն միւ-
սաֆիր օլտու . վէ օրատա պիր
պէօյիւք՝ դուվէթի՛ վէ չօղլուգ
- 6 Թալիֆէ օլտու : Վէ Մըրըր-
լար պիղէ էղլիթ վերտիկը ,
հէմ պիղէ ճէֆա՝ էյլէտիկը ,
վէ իւղէրիսիղէ ալըք խըղմէթ
- 7 Ուղլըր : Վէ պապարըմը-
ղն Ալլահն Բապպ ֆէրեպտ
էյլէտիք . վէ Բապպ սէսիլիղի
իւթտի , վէ ճէֆամըղ վէ զահ-
մէթիսիղի վէ պիղէ օլան զու
- 8 մու կէօրտիւ : Վէ Բապպ պիղի՛
դուվէթիկ էլ իւն վէ էիւճէլ
միւ գօլ իւն վէ պէօյիւք հիւպէթ-
լէր իւն՝ հէմ ապմէթլէր վէ միւ
ճիլդաթլար իւն Մըրըրտան չը
- 9 գորտը : Վէ սիլի պու մահալէ
կէթլիտի . հէմ պիղէ պու տի-
յարը՝ սիւտ վէ պալպաան եերի
- 10 վէրտի : Վէ չիմաի՛ իւթէ պա-
նա վերտիկն եերին մէյվէսինին

- Թուրքանտալըրնր կէթլիտիւմ՝
եա՛ Բապպ . վէ օնու Ալլահն
Բապպն հուգուրոնտա գօղուպ՝
Ալլահն Բապպն հուգուրոնտա
սէճտէ գըլտարն : Վէ Ալլահն 11
Բապպն սանա հէմ սէնին էվի-
նէ վերտիկն ճիւմէ էյլիքսէն
չաղ օլաթըն՝ սէն տէ մէկիկն սէ
աթանըղտա օլան միւսաֆիր տէ :
Իւշը երը օլան իւջիւնճիւ 12
երտա մահալըրընր հէփ
իւշըլէրիկն օնտալըրընր վերպ
Թէքմիլէ կեթլիտիւն , օնարը
Ղէւիլէյէ՝ միւսաֆիրէ՝ էօքսիւ-
ղէ վէ տուլ գարըյա վերտիկն
տէ , վէ օնար սէնին գափուլա-
րընտա եէյիպ աօլտուգըրըն-
տա , օլտէմ Ալլահն Բապպն 13
հուգուրոնտա տէյէսին . Ալըղ
չէյի էվտէն իխրաճ էթտիւմ .
հէմ՝ տալի օնու սէնին էմը կէթ-
տիկն ճիւմէ Թէնպիլէրիկն կէօ-
րէ Ղէւիլէյէ վէ միւսաֆիրէ՝ էօք-
սիւղէ վէ տուլ գարըյա վերտիւմ
սէնին Թէնպիլէրիկնտէն Թէճա-
վաղ էթմէտիւմ , վէ օնարը ու-
նու թմալտըմ : Օնտան՝ էասըմ 14
վէճանըտա եէմէտիւմ , վէ նապիւք
իւ իջևն օնտան իխրաճ էթմէ-
տիւմ , վէ օնտան էօլիւ իջևն վեր-
մէտիւմ . Ալլահն Բապպն սէօ
գիւնիւ տիլիկէտիւմ . պանա ճիւմ
լէ էմը կեթտիկն կիպի էյլէտիւմ :
Կէօքսէն՝ ալըղ մէսքէանընտան 15
պապ , վէ դավմըն Իսրայիլի՛
հէմ պապարըմըգա եէմին կէթ-
տիկն կիպի պիղէ վերտիկն եէ-
րի՛ սիւտ վէ պալ ագան տիլարը
միւսալարէլէ :
- Վու կիւն Ալլահն Բապպ սա 16
նա՛ պու գանալըրը վէ հիւքմ-
լէրի էթմէյէ էմը էտէր . իմաի
օնարը՝ պիւթիւն էիւրէյնտէն
վէ պիւթիւն ճանընտան հըֆղ
էտիպ իճրա էյլէյէտին : Պու 17
կիւն Բապպ իգրար էյլէտին
քի՛ սէնիւն Ալլահն օլա Վէ օ-

նուն եօղարնտա երբիւյէսին ,
 վէ դանունարընը վէ էմըլէրինի
 2 վէ հիւքմէրինի սաղլայարն
 վէ սէօղլենիւ տինկէյէսին :
 108 Հէմ Բապպ պու կիւն սանա իդ
 րար էթտի քի' սանա տէտիյի
 կիպի ընուն խոսս գազմը օլա
 րն , վէ ընուն ճիւմէէ էմըլէրի
 19 նի սաղլայարն : Վէ էարաթ
 սըղը ճիւմէ թայիֆէլէրին իւ
 զէրինէ սէնի մէաճ վէ նամ վէ
 ի'դյէթ իլին' երէքսէք գալոր
 րա . վէ տէտիյի կիպի' Ալլահն
 Բապպն ա'զիդ գազմը օլաւն :

ՊԼՂ ԻԵ

1 Վէ Մովսէս Իարայէլն իւ
 Թխարընը իւ' գազմա էմը է
 տիպ տէտի . Պէնիմ սիզէ պու
 կիւն էմը էթտիյիմ ճիւմէ թէն
 2 պիհէլէրի հէֆղ էտէսինիդ : Վէ
 վագի' օլա քի' Յորդանանտան
 Ալլահն Բապպ սանա վէրտիյի
 տիպարա կէչտիյինիդ կիւնտէ ,
 քէնտինէ պէօյիւք թաշար տի
 քիւ' ընարը քիւրէճ իւ' սըվա
 3 յարն . Վէ պապարընըն Ալ
 լահն Բապպ սանա սէօյլէտիյի
 կիպի օլ տիւտ վէ պալ ադոն տի
 յարա' Ալլահն Բապպն սա
 նա վէրտիյի տիյարա կիրմէք ի
 չիւն կէչտիյինտէ , ընարն իւ
 զէրինէ պու թէվրաթն ճիւմէ
 4 սէօղլէրինի եաղարն : Վէ վա
 գի' օլա քի' Յորդանանտան կէչ
 տիյինիդտէ , պէնիմ սիզէ պու
 կիւն թէնպիճ էթտիյիմ պու
 թաշարը Գերաղ սաղլանտա տի
 քէսինիդ , վէ ընարը քիւրէճ իւ'է
 5 սըվայարն : Հէմ օրատա Ալլա
 հն Բապպա պիր մէղպահ' թաշ
 արտան պիր մէղպահ' եափա
 րն . իւզէրէրինէ տէմիր ոար
 6 մայարն : Ալլահն Բապպն
 մէղպահնը պիւ թիւն թաշար
 տան եափարն . վէ ընուն իւզէ

րինէ Ալլահն Բապպա պիւ թիւն
 եանմարար սունտարն : Հէմ սէ
 7 լամէթ գուրպանարը քէսիպ' օ
 րատա եէյէսին , վէ Ալլահն
 Բապպն հուղորոնտա շաղ օ
 8 լարն : Վէ պու թէվրաթն
 ճիւմէ սէօղլէրինի թաշարն իւ
 զէրինէ զայէթ ա'յան եաղարն :
 9 Վէ Մովսէս իւ' Ղէիլի քէա
 հինլէր ճիւմէ Իարայէլէ սէօյլէ
 յիպ տէտիլէր քի' Եա' Իարա
 յէլ սիւքիւթ էտիպ տինկէ ,
 պու կիւն Ալլահն Բապպն
 գազմը օլաւն : Իմին Ալլահն 10
 Բապպն սէօղլենիւ տինկէյիպ'
 պու կիւն պէնիմ սանա թէնպիճ
 էթտիյիմ ընուն էմըլէրինի վէ
 12 գանունարընը իճրա էյէյէս
 սին :

Վէ օլ կիւնտէ Մովսէս գազմ 11
 մա էմը էտիպ տէտի . Յորդա 12
 նանտան կէչտիյինիդտէ Գարի
 զին տալը իւզէրինտէ գազմա
 13 խոյր տուա' օգունաղա պուրա
 տուրալար . Ըմաւոն վէ Ղէի
 վէ Գուգա վէ Իսրաբար վէ Յով
 սէփ վէ Բենիսամի : Վէ պէտ 13
 տուա' իլին Գերաղ սաղլանտա
 պունար տուրալար . Իուքէն'
 Գադ վէ Ատեր վէ Զաբուդն'
 Դան վէ Կէփթաղլիմ : Վէ Ղէ 14
 Կիլիւր ճէվապ վէրիպ Իարայէ
 լին ճէվի առմէլէրինէ էրէքսէք
 սէս իւ' տէյէլէր

Բապպա մէքրուճ օրան օյուլ 15
 մուշ էա տէօրիպիւշ փութ ուա
 թաղ էլի իւ' եափան' վէ կիլիւ
 տէ դոյան քիմնէ մէլո'ն օյնուն
 վէ ճիւմէ գազմ ճէվապ վէրիճ
 16 Ամին տէյէ : Պապարնա վէ ա
 նարնա սէօյլէն' մէլո'ն օյուն
 վէ ճիւմէ գազմ' Ամին տէյէ
 17 Գօնչուսունուն' սինօրունու տէ
 յիշտիւրէն' մէլո'ն օյունադ վէ
 18 ճիւմէ գազմ' Ամին տէյէ Բէ
 րիւ եօլտան սափարըն' մէլո'ն
 օյուն : վէ ճիւմէ գազմ' Ամին

չիւն իմրանսձապար տըրթը վէ
 33 էրինսն ակր զէյ կէլմէյէճէք ւէ
 34 լէ հմէյինի ակիր ակրմէսիյին
 35 գալմ էէյէճէք ւէ տայիմա
 անձապ զուլմ վէ մէշապգաթտէ
 36 օլաճապարն ւէ կէօզէրինին
 37 կէօրէճէքլէրի շէյլէրտէն արվա
 38 նէ օլաճապարն ։ Բապպէ սէնյի
 տիղէրինտէ վէ պօլտըրլարն
 39 տա ալաղնին թապանրտա
 40 թա պաղընն թէփէսինէտէք
 41 քէօթի չոպան իլէ վոնաճապ
 42 վէ շիփա Կուլմալալ գատիր օ
 43 լաւաթիճապարն ։ Բապպ սէնի վէ
 44 իւղէրինէ տիղէճէյին փատիշա
 45 ճընր սէլին վէ պապալաթըրն
 46 ակրմէսիյի թայիֆէյէ կէօթի
 47 րէճէք ւէ օրատա զայրիալլա
 48 լարա օտուտա վէ թաշա իպա
 49 տէթ էտէճէքսին ։ Վէ Բապպն
 50 սէնի օլ կէօթիւրէճէյի շիւմէ
 51 գալմլարտա հայրէթ մէսէլ վէ
 52 րէզալէթ իշին օլաճապարն ։
 53 Թարլայա չօք թօխուլ չոփարը
 54 ալ ալվիւրէճէքսին ։ Ղիրա օնու
 55 լէքիրիկէրի եէյէճէք տիրա ֆաղ
 56 լար տիքիւ թիւղը էտէճէքսին
 57 ալմա շարապ իշմէյէճէքսին վէ
 58 իւղիւմ տէվ շիւմէյէճէքսին ։ Վէ
 59 իւ օնու գուրթլար էէյէճէքտիր
 60 Հէփ սինօրտա ղէյթուտա ա
 61 ղաճարը օլաճապ տըր ամմա
 62 հալ իլէ սիւրինմէյէճէքսին ։
 63 Ղիրա գէյթուտա տէղիւլէճէք
 64 տիր ։ Ծղուլար վէ գըղլիւր թէվ
 65 իւ էտէճէքսին ւամմա սէնին
 66 օլմայաճապարն ։ Ղիրա Դօրիւյէ
 67 կիտէճէքլէրի Գէփ սղաճարընը
 68 վէ Գէրինին ալէյվէրինի պէօ
 69 ճէքլէր գապթ էտէճէք ։ Արա
 70 նոցա օլան միւսաֆիր սէնտէն
 71 իւթիւմ Եօգար Եօգարը եիւ
 72 ճէլէճէք ւէ պէն աշաղա աշա
 73 լա էէլէճէքսին ։ Օ ամմա Էօ
 74 տինա վէրէճէք ւէ սէն օնա
 75 Էօրինա վէրէճէքսին ։ Ե

պաշ օլաճապ ւէ սէն Գիւրյուզ
 օլաճապարն ։

Վէ շիւմէ պու պէտ սուաճ 45
 ար սէնին իւղէրինէ կէլէճէքլէր
 վէ սէնի գօլալալալ սանն էէ
 թիւլէճէքլէր ։ Թա սէն Գէլաթ
 օլունճէյէտէք ։ իշին քի Ալաճըն
 Բապպն սէօղունէ փթաթ էթ
 մէտին քի՛ սանա էմր Էթիլի
 թէնպիհլէրինի վէ պանոպարը
 նը հըթիգ էտէսին ։ Վէ օնար 46
 սէնտէ վէ սէնին ղիւրիյի թիւ
 տէ էպէտի ալէամէթ վէթիք
 զաթ իշին օլա ։ Չին քի հէր 47
 շէյին պօլալալ իշին Ալաճըն
 Բապպա շաղլալ իլէ վէ կէթիլ
 իսոլուղու իլէ Բապտէթ Գէթմէ
 տին ։ օնու իշին Բապպն սէ 48
 նին իւղէրինէ կէօնտէրէճէյի
 տիւլէնլէրինէ՝ աճլալ իլէ վէ 49
 սուսուղուլ իլէ վէ չօլալալ
 իլէ վէ հէր շէյին Եօխալլալ
 իլէ գուլալ էտէճէքսին ։ հէմ
 պօյնուտն իւղէրինէ տէսիր պօ
 յուտուրուլ գօլաճապ տըր 50
 թա սէնի հէլաթ էտինճէյէտէք ։
 Բապպ սէնին իւղէրինէ ուղալ 49
 սանն Եէրին ուճուտան՝ գար
 թալ կիպի ուշար ակր թայիֆէ
 կէթիւրէճէք տիր ակր թայիֆէ
 քի՛ օնու տիլինի անկալմալ
 Պիր Էրիւղա փէք թայիֆէ քի՛ 50
 իիւթիլարարա իսթիր Էթմէյէ
 ճէք վէ կէնճէ մէրհամէթ էթմէ
 յէճէք տիր ։ Վէ օ՛ սէնին տալար 51
 լարընն մէյվէսինի հէթէրինին
 մէյվէսինի էէյէճէք տիր ։ Թա
 սէն իսարապ օլունճալաթէք ։ քի 52
 սանա պուլալալ շարապ վէ ղէյ
 թուն Եաղը սըղըրարընն Եալ
 րուլարընը վէ պիւրիւլէրինին տի
 շիւրիլի գօմայաճապ ։ Թա սէնի
 հէլաթ էտինճէյէտէք ։ Վէ սէ 53
 Դի՛ շիւմէ շէրէրինտէ մուհա
 սէրէ էտէճէք ։ Թա պիւթիւն
 տիլարընտա՝ սէնին կիւլմէսիլին
 օլ էիւքէք վէ հիւարը գալէլէ

րին երբըրն ճէյտէք : վէ Աւ
 րահնն Բապա սանա վերտի
 8 պիւթիւն տխարընտա՝ սէնի ճիւմ
 լէ շէհրէրինտէ մուհասէրէ է.
 53 աւճէք տիր : վէ մուհասէրէտէ՝
 վէ սէնին տիւշմէնին քէնի՛ն Կրգա
 Զաւր սըզըն [Թըտա գարնընըն
 01 մէյվէպին]՝ Աւրահնն Բապայն
 սանա վերտի տուլարընըն վէ
 գրգարընըն էթինի եէյէճէք
 54 սին : Սէնի գարիֆ վէ զայէթ
 նազիք օլն քիշի՛ գարնտաշը
 նա վէ գոյնունուն գարըննա վէ
 պագի գոտուղու գալան էվլատ
 րըննա քէօթիւ կէօղ իլէ պա
 55 քաճաք : Շէյլէ քի սըլարըն պի
 րիպինէ՝ քէնտի եէյէճէյի էվլատ
 րարընն էթինտէն վէրմէյէ . գի
 րա մուհասէրէտէ՝ վէ սէնին
 տիւշմէնին սէնի սըգաճաղը ճիւմ
 լէ շէհրէրինտէի սըզըն [Թըտա
 01 սունն զայի շէյի գէզմայաճաք
 56 ալըր : Սէնի օլան գարիֆ վէ
 զայէթ նազիք խաթուն՝ քի նա
 ղիքլէքտէն վէ ղէրաֆէթինտէն
 այաղընըն [Թապսին եէրին իւ
 ղէրինէ պատմազաւընմամը Վին
 տի , քէնտի գոյնունուն գոճա
 01 քնա հէմ օլլունա վէ գըզընա՝
 57 հէմ այագլարը արասընտան չը
 գան մէշիմէսինէ վէ տօղուբաու
 ղու օղուլարընա քէօթիւ կէօղ
 իլէ պագաճաք . ղիբա ծըլարը
 մուհասէրէտէ՝ վէ սէնին տիւշ
 01 մէնին սէնի շէհրէրինտէ սըգա
 Զաւր սըզըն [Թըտա՝ քիւլի զէ
 րուբէթտէն կիղիճէ եէյէճէք
 տիր :
 58 Էյէր պու քիթապտա եա
 ղըմը՛ պու [Թէվլէթըն ճիւմ]է
 սէօղէրի իլէ ամէշ էթմէյէ տիգ
 գաթ էթմէշ իսէն , քի պու
 01 ճէվլմէգօրգուղու օլնն ԱՆՅԱ
 3 ԶԼՆ ԵՅՈՎԱ խիմտէն գօր
 59 դատըն , Բապա տախի սէնին
 պէլարընըն հէմ սէնին ղիւբրի
 յէթինին պէլարընըն՝ պէյիւք

վէ սապիթ պէլարըն վէ Ֆէնա
 հէմ սապիթ տէրտէրի աճալպ
 գընաճաք : վէ Սըլըրն՝ օլ 60
 գօրգտուղուն մարազլարընըն հէ
 փիսինի սանա տէօնտէրէճէք
 վէ սըլար սանա եախիշաճաք
 ալըր : Բապա սէնին իւզէրինէ՛ 61
 պու [Թէվլարըն քիթապլնտա
 եաղըն օլմայան հէր տէրտի վէ
 հէլպէլըյ տախի կէթիւրէճէք ,
 Թա սէն հէլըք օլունճայտաճէք :
 վէ Աւրահն Բապայն սէօղու 62
 նէ իթաաթ էթմէտիյին իչին՝
 սիզ չօղլուգտա կէյիւն երլարգ
 րարը գաւտար իքէն , սայրտա աղ
 գալաճաքալընըն : վէ վագի՛ օլա 63
 քի՛ Բապա սիզէ էյլըք էթմէյէ
 վէ սիզի չօղլաթմաղա սիզտէն
 էօթիւրիւ շաղ օլտուղու կիպի ,
 պէյլէճէ տիքտէն էօթիւրիւ՝ սի
 01 ղի խարապ էթմէյէ վէ սիզի հէ
 լաք էթմէյէ շաղ օլաճաք ալըր ,
 հէմ միրաս էթմէյէ վարաղըն
 նըզ եէրին իւզէրինտէն սիւփ
 01 րիւլէճէքսինիլ : վէ Բապա սէն 64
 նի՛ եէրին պիր ուճունտան օպիր
 ուճունտաճէ՛ ճիւմէ գաթմէլար
 տա տաղընաճաք ալըր : վէ օրա
 տա՝ կէրէք սէնին կէրէք պապա
 րարընըն պիլմէտիյի զայի ալ
 01 րաճարա՝ օտունա վէ [Թաշա ի՛]
 պատէթ էտէճէքսին : վէ օլ 65
 [Թայիֆէթտէ րահաթ պուլմա
 յաճաքսըն , վէ այաղընըն [Թա
 01 պանընա տուրաղ օլմայաճաք
 ալըր : հէմ օրատա Բապա սանա՝
 տիթեր եիւբէք վէ խիբանըն
 կէօղէր վէ պայըմըն ճաւր վէ 66
 րէճէք տիր : վէ է՛օմիւն սէնին
 հօնիւնտէ մալալուգտա օլաճաք
 վէ կէճէ հէմ կիւնտիւզ գօրգա
 01 ճաղսընը վէ է՛օմիւն իչին հէմ
 նիյէթինէճօլմայաճաք ալըր : Եիւ 67
 րէյինն [Գօրգտուղու գօրգա
 տան հէմ կէօղէրինն կէօրտիւ
 01 յիւ սէյրանտան սպպահաթ
 8 Քէտ՛քի ախաւ օլպտր օւէյէ

ճէքոն, վէ արշամատ Բեռն
 քի սասպահ օրմյնը կէ յէճէք
 68 սին : վէ Բապպ սնին Վէմիւր
 իլէ՝ օլ պէնիմ պանա տրթըգպիր
 տահա օմուէ Կէօրմէ յէճէ քսինպէ
 տիլիմ եղանակ : Մուրրա Կնէ մէ
 տէրէճէք : վէ Թրաստ տիւ շէն
 լէրինիգէ գուլար վէ թաշլըգ
 լար իլին մաթիւպադ սընըղ յ
 վէ սաթըն քընն օլմադաճադ
 41 ԱՊ ի թապ

1 Բապպըն Մոգսէն Մոգաբ
 տիարընտա՝ Իսրայէլադուլարը
 իլէ քէսիլէյէ էմր էթտիյի ահ
 սըն սեօղէրի պուլար սըր,
 Գնար իլէ Բորեբաէ քէքիշալի
 ահառան մաաա :

2 Իմաի Մոգսէն Ճիւմէ Իսրա
 յէլի չալըրալ մընըրա պէտի
 Բապպըն Մըրըր ախարնտա
 փարաւտնա վէ օնուռն Ճիւմէ
 գուլարընա վէ Տէփ տիարընա՝
 Կէօղէրինիգին էնիւնաէ Տէփ

3 Էյլէտիլինի կէօրաիւնիւլ Եմնի
 կէօղէրինին կէօրաիլիւ օլպէօ
 իսըք իմթիշանարը՝ օլ ալամէթ
 լէրի վէ պէօյիւք միւ Ճիւմէթա
 4 ըլ : Ամմա Բապպ սիլէ՝ պու
 կիւնէտէք՝ անկըտնալ իլին էրա
 լէք վէ կէօրմէք իլին կէօղէր
 վէ իլիթմէք իլին գալարար

5 վերմէնի : վէ սիլի զըրք երլ
 չէօյտէ կէգաիրաիմ քէպմապլա
 ընըրգ իւղէրիդուէ Էրքիմէտի
 վէճայարընտա ալաք գապըն իլի

6 րանմաար : Էքմէք էէմտիւնիլ
 վէ շարապ Էալիւմ միւպիլիլէն
 տիւնիլ : Թա պիլիտի Իգէ քն Ալ

7 լազընըր Բապպ պէն իւնէճալէ
 պու միճալէ կէլօյիլիլիլէն
 սընն վաաիւաճը Սէնն վէ
 Բասապիւտաիւաճը Ալփ գարը
 միդա ճէնկէ չըգար Վէճընըր

8 վըզառուք : վէ տիլարըն տիլի
 ընըրալարք վէ օնու Ռէքէն

վէրէ վէ Գաղալար վէ Մանա
 սնինիլիւտադ արգիլընա մընա
 վէրուք Ճա Կոմիւպըր Կապըն
 9 սէ պէրինի Կըփը Էսիլիլ թըլարը
 իմընէ Կաթիւնիլ, Թա պիլ Ճիւմէ
 լէ իլէ պիլլէ ճիլիլ իլիլ Կաթիւնիլ օլ
 իլիլիլաք ապըլիլիլ քա

10 Սիքպու կիւն Ճիւմէնիլ Ալ
 լազընըր Բապպըն Կուզուրու
 տա՝ աուգուրմընուլ չալարըլա
 ընըրըն պալըրըր իլիլիլարը
 ընըրգ վէ գապիլթըրինիլ Էնրա
 յէլին Ճիւմէ Էրիլ Կաթիւնիլ

11 նըր՝ գարալարընը վէ օրաուիլ ի
 չնաէ օլա ճապպմըն օնուլ
 Էարընընտաիլ Թա սու սաղմնա

12 վարըննպէտէք Ճա Բի Ալազըն
 Բապպըն պգէ կիւն էնին իլէ
 քէնիլալիլ Վլազըն Բապպըն
 մէճընա՝ վէ օնուռն Էէմիւնիլ

13 կէէնիլն : Թա քի ամապ անէտի
 յի կիւլի Տէմ Կապպըն Վթ
 րահամա Իսահաիլ վէ Գաղաթ
 Էէմիլն Էթաիլի կիւլի պու կիւն
 սնին քէնիլն չալիլ նաալ է

14 տէ, վէ օնալիլն Ալազըն օլա :
 վէ Կէնապուաճըր վէպու Էէք
 միւն ճալընըր սիլիլ իլէ քէսիլ
 մէյըրուլ, իւ կէն Ալազընըր

15 Բապպըն Կուզուրուտալ մոն
 լապ՝ պիլիլ իլէ պէրապիլ պու
 կիւն պուրտտա օլմալիլ իլէ վէ
 կէ պիւ կիւնպիլիլ իլէ պէրա
 պէր պուրտտա օլմալիլն իլէ

16 Զիրա Մըրըր տիլմըրնա նիճէ
 սալին օլաուրուրմըր վէ կէ
 տիլիլիլ թէյիլիլն արմալ
 տան նիճէ կէտիլիլիլ սիլ պիլ
 լիլիլիլալ քէ Էսալարընալ օ

17 լանմըրըն Կըքալիլիլ իլիլիլիլ
 վէ լալըճ վէ Թալ իլիլիլ վէ
 ալթուր փաթալարըն Էէօրմիլ
 նիլ Ն Օլմալ քիպիլուէ Էրքէ

18 Էնպալար Էա գալիլիլ Էպ սըլթ
 ճըրլունալ քի օնու իլիլիլիլ
 պու Վիւն Ալազընըր Բապպ
 տան իլէնիլալ՝ օլ Թալիլիլիլ

տէք Գորի սիւրբիկէր իսէն, Աւ-
 րաշէն Բապայ սէնի օրատան ճէմ՝
 էտէճէք Վէ, պէնիօրատան աւա-
 25 ճապ տըր : Վէ Լ՛ւրաշէն Բապայ
 սէնի՝ պապալարընի սիրաւ էթ-
 տիտի տիպարաւ Գէտտէրէճէք .
 վէ ծնու միպաւ էտէճէքսին .
 35 ճէմ սանաւ էլլըք էտիտ՝ սէնի
 պապալարընտան Գէտտէ Զողա-
 6 տաճաք տըր : Վէ Աւրաշէն
 Բապայ քէնի ին էրէքէյնի ճէմ
 զիցընէթի ին էրէքէյնի սին .
 85 նէթ էտէճէք տիր քի՝ Աւրաշէն
 Բապայը պիւթիւն էրէքէյնտէն
 վէ պիւթիւն ճանընտան սէվէ
 7 սին , թա քի էաշայտըն : Վէ
 Զիւմէ պու պէտտուալըր Աւ-
 րաշէն Բապայ սէնի յիւշմէնէ-
 95 ընի իւզէրին վէ ճէնի գովա-
 լայրպ սէնտէն իբրաճ էտէնէ-
 ընի իւզէրին սալաճաք տըր :
 8 Վէ սէն տէնիւպ Բապայն սէ-
 ցիւմէ իթաա՝ թա էտէսին , վէ պէ
 նիմ սանաւ պու կիւն թէնպիս
 էթտիյիմ ծնուն Զիւմէ էմրէրի
 9 նի իճրա էտէսին : Վէ Լ՛ւրաշէն
 Բապայ սէնի էլլէրինի ճիւմէ ի-
 ջնտէ՝ Գաընընի մէյվէսիւպի
 վէ հայվանլարընի մէյվէսիւպի
 վէ էէրինի մէյվէսիւպի էլլըք
 ինէ զանի էտէճէք տիր . զիրա
 Բապայ սէնի պապալարընի է-
 15 զէրինէ շաղ օլտուպու կիտի՝ սէ-
 նին իւզէրինէ էլլըք ինիւն շաղ
 10 օլտաղա տէնիւպէք տիր , պիւ-
 թիւն էրէքէյնտէն վէ պիւթիւն
 ճանընտան Աւրաշէն Բապայ
 տէնտիւպիւն (Թապիտիտէ՝ քի
 պու թէկըրաթ քի թապընտաւ էպ-
 20 զըլ օլտն ծնուն էմրէրինի վէ
 Գանուլարընը սաղլամաղ ինիւն
 Լ՛ւրաշէն Բապայն սէղիւպի ի-
 թաա՝ թա էտէսին :
 11 Չիրա պէնիւպ պու կիւն սա-
 նա թէկըպի ճէթտիյիմ պու թէն-
 պի՝ սանա Վիւքիւ տէյիւ տիր .
 12 ճէմ իրաղ տէյիւ տիր : Վէ Զիւմէ

տէյիւ տիր քի տէյիւսին . Պի-
 զիւ ինիւն կէոյէ քի՝ մ չըգըպ ծնու
 պիւզէ կէթիւրէճէք տիր , վէ ծնու
 տէնիւպիւպ իճրա էտէնիւմ : ճէմ 13
 տէնիւպիւն էթէ էապալընտա տէ-
 յիւ տիր քի տէյիւսին . Պիզիւ
 ինիւն տէնիւպիւն էթէ էապալտա
 նա քի՝ մ կէչիւպ ծնու պիւզէ կէ-
 թիւրէճէք տիր , վէ ծնու տէնիւպի-
 յիւ իճրա էտէնիւմ : Իլլա պու 14
 սէոզ սանա զայէթ էապըն տըր .
 աղընտա վէ էրէքէյնտէ տիր
 քի՝ ծնու իճրա էտէնիւմ :
 Գա՝գ , պու կիւն տէնիւն էօ 15
 նիւնէ հայաթը վէ խայրը՝ ճէմ
 էօլլաւիւ վէ էէրի գօտում . Չիւն 16
 քի պէն պու կիւն սանա թէն-
 պիս էտէրիմ քի՝ Լ՛ւրաշէն Բապ-
 ալ սէվիւպ ծնուն էօլլարընտա
 էրէքէյնտէն , վէ ծնուն էմրէրի
 12 նի վէ Գանուլարընը վէ հիւքմ-
 լէրինի սաղլարընիւմ (Թա քի էա-
 շայրպ չօղլարըն . վէ Աւրաշէն
 Բապայ սէնի՝ օլ միպալէթմէք իս
 չիւն վարալըն տիպարտա միւ-
 17 պարէք գըլա : Ամաւէյիւք էիւ-
 ընիւն տէնիւպ իթաա՝ թա էթ-
 մէղ իսէն , վէ աղալ զայրի ա-
 լաշլարա իպատէթ էտէր իսէն .
 վէ ծնարա սէճաէ գըլար իսէն ,
 սիզէ պու կիւն խապէր վէրի . 18
 իմ , քի էլլաթթէն հէլլըք օլա
 ճապընը . օլ միպա էթմէք ի-
 չիւն Յօրդանտանտէն կէչիւպ վար-
 20 տըլըն էէրաէ ուղուն էօմրալիւ-
 մէզսինիւ , Պու կիւն սիզէ կէօ .
 19 յիւ վէ էէրի շահիւ թուլա-
 ըրմ , քի հայաթը վէ էօլլաւիւ
 պէրէքէթի վէ պէտտաւայր էօ
 նիւնէ գօտում . իմի հայաթը
 սէչէսին , թա քի կէրէք սէն կէ-
 22 ըք զիւրիւթիւն էաշայտընը
 Գի Աւրաշէն Բապայ սէվէսին , 20
 ծնուն սէղիւնէ իթաա՝ թա էտէ-
 սին , վէ ծնա էափըլալըն . զի-
 23 ըա սէնիւն էօմրալիւ վէ էյալմ-
 նըն ուղունլալալա պու տուր , քի

Բազմապաշարուն Աբրահամ
 1 մահ Կառահայ և զ Յակոբն ան
 լարս լինեցա՛նք ի իսրայելս եւ ի
 2 տիկն ասկարտա Եսայի օրասին ք

Պ Ա Պ Լ Ա

1 Ա լ է Մովսէս կիտիւք՝ պու
 2 սէօղէրի ճիւղէք սրայելէ սէօյ-

2 Լէտի, հիւսնարա աւտի. Պու
 կիւն պէն եիւղ իսրայի եաշնասա
 3 իմ, արժեղ չղղիւ կիրմէյէ գա
 տիր աւտիլ իմ. հէմ Բապպ
 պանա՛ Պու Յորգանանասն կէչ-

3 Ա լ է ճէքսին աւտի. Ալլահն
 Բապպաբանին հօնինճէ քէնաի
 սի կէչէ՛ճէ, պու թայիֆէրի
 սէնին հօնինճէն օ՛ հէլաք էտէ
 4 ճէք, վէ ծըլարը միտս էտէճէք
 սին. Բապպն աւտիի կիպի
 սէնին հօնինճէն Եսուս կէչէ-

4 Ճէք տիր. Ա լ է Բապպ ծըլարա՛
 հէյոնէ կթօնի. Ամօրչուլարն
 փառնաշարը Սէհնա վէ Սվ
 դա վէ՛ծըլարն տկարընա էյլէ-

5 տիկի կիպի էտէճէք տիր. Ա լ է
 Բապպ ծըլարը սիղէ թէսը՛ է
 քէճէք տիր. վէ սիղ ծըլարա՛
 սիղէ հմր էթատիւմ ճիւմէ թէն

6 պիհէ կէօրէ էյլէյէսինիլ. Գու վ
 վէ թէնին, վէ Ճէսուր օրոն
 7 Գորգման, վէ Յիլարն հուղու-

7 րունասն իւրքմէն. զիրա պիլէն
 ճէ կիլնէն Ալլահն Բապպ քէն
 տիկիտիր. օ սէնի պրագմաղ,
 վէ ւնիի թէք էթմէլ.

7 Ա նանէ Մովսէս Եսուսյու
 չաղըրսմնա ճիւմէ իւրայէլն
 հօնինճէ տէտի. Գու վէ թէն
 վէ Ճէսուր օր զիրա պու գա՛վմը

8 Բապպն ծըլարա վէրմէ իշիւն
 պապարըրնա եւ վիւնէթալիտի
 յարա սէն կէթիւրէճէքսին, վէ
 ծնու ծըլարա սէն միրա էթաի

8 րէճէքսին. Ա լ է հօնինճէ կիւնէն
 Բապպ քէնաիսի տիր, օ սէնին
 իլէ օլաճաք. օ սէնի պրագմայա

Ճաք, վէ սէնի թէք էթմէյէ
 Ճէք տիր. Գորգմա վէ յաճմա
 1 իմաի Մովսէս պու թէվմթը

1 Եաղար, վէ ծնու Բապպն ա՛հն
 սանասուղանու գալարնա լէի
 2 օղղըլորը քէմօնիլէրէ վէ Բա
 րայէլն ճիւմէ իսթիպարըրնա

2 վէրտի. Ա լ է Մովսէս ծըլարն
 3 թէնաիհ էտիւ պէտի Եսային
 ճի երըն սօնունտա լէթաք երը
 4 լը վագթընտա չէրկէլէր պապ

4 րատնտա, ճիւմէ իւրայէլ Ա
 5 լահն Բապպն հուղըրնա
 կէօրինճէ իւ ծնուն սէլտիի մա
 6 հալէ կէտիլէրինտէ, ճիւմէ

6 իւրայէլն հօնինճէ գուլալա
 7 րը իշտիր իքէն պու թէվմթը
 8 օգույալն. Գա՛վմը՛ էրքէրէրի

8 վէ դարըլարը վէ չօճուլարը վէ
 9 դափուլարնտա օլան միւսաֆի
 10 րինի՛ ճէմ՛ էյլէ. Թա քի իշի
 աւէլը, հէմ Թա քի էյրէնիպ

10 Ալլահըրը Բապպան գորգա
 11 րար, վէ պու թէվմթըն ճիւմէ
 սէօղէրինի իճրա էթմէյէ տիկ
 12 գալմ էտէլէք. Ա լ է պիլմէյէն

12 զուլարը իշիտէլը, վէ միտս
 էթմէյէ Յորգանանասն կէլտի
 13 յինիլ եէրին իւղէրինտէ եալա
 յաճաղընըլ ճիւմէ կիւնէրտէ

13 Ալլահըրը Բապպան Գորգ
 մալա էյրէնէլը.

14 Ա լ է Բապպ Մովսէս տէտի. Ա
 իլմէ էօլմէյէ կիւնէրին եաղ
 15 րալը. Եսուսյու չաղըր, վէ
 Ճէմաս թ չաղըրնտա տուրուն,

15 վէ ծնու թէնաիհ էտէյիմ. վէ
 Մովսէս իլէ Եսուս կիտիպ՝ ճէ
 մաս թ չաղըրնտա տուրուն
 16 րար. Ա լ է Բապպ չաղըրտա պու

16 Եւթ տիլէ յինաէ կէօրինտիւ
 վէ պուլւթուն տիրէյի չաղը
 17 րն գափուսու իւղէրինտէ տուր
 տու. Ա լ է Բապպ Մովսէս տէ.

17 16 տի. իլմէ սէն պապարըրն իլէ
 18 օլալաճաքսն, վէ պու գա՛վմ
 գալըլա՛ օլ իլնիտէ օլալաճաք

2

2

ՊԱՊԻՆ

1 Իսլաւազ վերուն եա՛ կեզը.
2 Էր, վէ սեօյէյիմ. վէ եէր աղ.
3 զմըն սեօյէրննի ախկէսին :
4 Թալիմիմ եալմնը կիսի տամ
5 լայաճադ, սեօզիմ շիհ կիսի է.
6 Նէճէք՝ սաղանազը եաղմուր կի.
7 սի շիմէն իւզէրնէ վէ պօլ եաղ.
8 մուր կիսի օթ իւզէրնէ : Զի.
9 րա Բապարն իսմինէ նիտա էյ.
10 Էտիմ. Ալանհըմըմ թափմ.
11 Թաղըրի կտիմ : Օ՛ Գայաջար.
12 Տնուն ա՛մէլ թէմամ մըր. զի.
13 րա ծնուն ճիւմէ փօլալը շէրի.
14 ա՛թ մըր. Ալանհ հագիֆթիւ
15 տուր, վէ ծափ նաճաղըգ եօզ
16 տուր. սաղըգ վէ սաղըգ տուր :
17 Օնլար ֆառիտ օլտուլար, ծիւ.
18 րն լէքէսի՝ օղուլարընն աէ.
19 յիւ տիւր, պիւր էյլի վէ Թէրս
20 սիւլիէ տիւր. Բապար ետա էթ.
21 ախկէնիլ պո՛ւ մու՛ էյ ախկանէ
22 վէ փիլընըգ գալմ. օ սէնի էտի.
23 նէն պապան՝ սէնի եարասան վէ
24 սէնի վարըլա կէթիւրէն՝ օ աէ.
25 Եթ՛ մի : Գասիմ կիւնէրի խաթ.
26 րնա կէթիւր, կէչէն տէվը պէ
27 օնվը երըլարըն միւլաճաղա էթ.
28 պապանա սիւալ էյլէ, վէ սանա
29 խապէր վէրէ. ի խթիյարըրը
30 նա աօ, վէ սանա սեօյէյէրէր :
31 Թատալ թալիֆէրէր միւլք
32 թափմ կէթիւրննէ՛ Ագամ
33 օղուլարընը սյուրալըգ զէման.
34 տէ, Իսրայէլ օղուլարընն սա.
35 յըսընճա՝ գալմարըն սինօրա.
36 րնը գօտոս : Զիւրա Բապարն
37 հիսնէսի՝ քէնպի գալմը մըր.
38 միւրաընն միւլքիւ Զալիւտուր :
39 Օնու շէօլ վիլայէթաէ՛ վէ խալի
40 ինսըլ պէեապանտէ պուլտու.
41 ծիւնն էթրաֆըրն սաղըպ՝ ծնա
42 մուլպէտա օլտու. օնու կէօզիւ.
43 նիւն պէպէյի կիսի սաղըտուր :
44 Գարթալ եռմալընը թաճիգ
45 էտիպ կայլընլարը իւզէրննէ

Թէփէնիսի յիւ. գանատարընը
եայմաղըն ծիւրըր աղպ գա.
նատարը իւզէրննէ գալալըրը
ղը կիսի, ծնոյ Բապար եաղընը.
ճա էօլէճիէղիւրտի. վէ պիւլէ.
սինճէն էմալ ալանհ եօլ իտի : Օ.
նու եէրնն էիւքսէք մաճալէրնն
պինտիւրտի, վէ Թալալմաճալա.
լաթը եէտի. հէմ ծնա դայասան
պալ վէ չաղմադ. Թալը գայա.
սինտան գէյթուն եաղ էմիլթ.
սի. Սըլըր Թէրէ կալըքք վէ
գօյուն սիւալի՛ գուլըլարն վէ
Բասանտա պէսլէնմիլ պօլըրըն
վէ էրքէճէրնն եաղը իլէ՛ պուզ.
տայրն խաա ունու իլէ. վէ իւ.
զիւմ գանը շարապ իլտիւն : Վէ
Զեհուրուն սէմիլիպ. Թէփտի.
սէմիլտիւն, դալընլանտըն, եաղ
պաղըտըն. վէ քէնտիւրի եարա.
տան Ալանհ թէրք էթաի, վէ
խէլալընն Գայասընը թաճիգը
է յէլաի : Օնու ետա ալանհը
լէ, դայրէթէ կէթիւրնէր, ծնու
իբրահիմէթէր իլէ տարըլթուր.
լար : Տիվէրէ գուրպան քէտաի
լէր՝ տէյիւ Ալանհ, պիւլմիսի.
լէրի աղաճըրա, եաղընլան
էէնի կէլէնլէրէթի՛ պապարըրը.
նըգ ծիւրաան դօրմալար : Վէնի
վիւճիւտէ կէթիւրնն Գայալը խա.
թըրտան չըգարտըն, վէ սէնի եա.
րտան Ալանհ լալանթաուն :
Վէ Բապար կէօրտիւ, վէ քէնտի
օլտուլար վէ գըղըրըր ծնա տա.
ըլթաղըրըր իլէնն քէտա էթ.
տի. Վէ սէտիքի՛ Օնլարտան էիւ.
զիւմիւ սաղըլըմ, ծնալընն ա՛.
ղըպէթի նիճէն օլտուր կէօրէյիմ.
ղիւրա ծիւրա հիլէպալ սիւլիլէ՛
էմիլէթ. օլտուլար օղուլարալը :
Օնլար պէնի՛ յիւլէ օլմայանլար
լէ զայրէթէ կէթիւրնէր. քէն
տիւրնն պաթըլ նէննէրի իլէ
պէնի տարըլթալար. պէն տէ
փըրը պիւր գալմ օլմայան Խալ.
լէ զայրէթէ կէթիւրնէյիմ.

61 գաղմբ ինչ շաղ օրունա Գլորա
գու ըստ ըն գանձըն ինձի պա-
մընը աւաճագ աղբ : վէ արեւմե-
նէրնսն ինձի գամ արեւմտ
աղբ : վէ եկրինէ հնճ գաղմբն
քէ Գարեթ Էաւ ճէք արի :

44 վէ Մովսէս քէնստի Նուէ
օղու Յեսու ինչ վարդի՝ գաղմ
իւնտիւր իքն պու իւս ճընին ճիւմ

45 լէ սէօղէրնի սէօյլէտի : վէ

15 Մովսէս ճիւմէ Իսրայէլէ պու
սէօղէրնի ճիւմէսնի սէօյլէմէ-
յի պէնձիւրիքսն , ընարա տէ-

46 տի : Պէնիմ սիղէ պու կիւն շէ-
հատէթ էթտիյիմ ճիւմէ սէօղ
լէրիմ եիւրէքլէրնիղէ գջուն ,

քի ընարը էլլատարընըգա թէն-
պիհ էտէիւնիղ : թա քի՝ պու
թէվրաթըն ճիւմէ սէօղէրի ի-

լէ աճէլ էթմէյէ տիգգաթ է-

47 տէլէր : Ջիւրա պու սիղէ՝ սօշ

16 սէօղէ աէյիւ արի , իլլա սիղն
էօմիլիւնիղ տիւր : վէ միւրա
էթմէք իլլա Յորգանանտան

կէչալիւնիղ եկրին իւղէրնտէ
պու սէօղին սէպէպի իլլ էօմ
րիւնիւղ ուղուն օւաճագ :

48 վէ Բապպ հնման օլ կիւնսէ
Մովսէս սէօյլէյիպ սէսի :

49 Եւ Երարիմ տաղնա՝ Մովսէ

17 տիարնտա օլան Իրիքովն
գարընընտաք Նարա տաղնա
չըգ , վէ պէնիմ Իսրայէլ օլու-

18 արնա միւք իլլան վէրալիմ
Քանան տիարընը կէօրէսին :

50 վէսնին օլ չըգաղըն տաղտա

19 վէ Գարեթ Էաւսին , վէ գաղմբն
գաղմբալըն , նիճէ գարնտա
չըն Նհարն հիլը տաղնտա վէ-

51 Գաղմ Էտիպ՝ գաղմբն գաղմբ

20 տը իսէ : Չիւն քի Իսրայէլ օ-
ղուլընն արաղնտա՝ Սին
չէօլնտէ Կագէսին Մէրիպա

21 սուլարնտա պանա իսեսն էթ-
տիւնիղ : զիւր Իսրայէլ օղուլա-
րընն արաղնտա պէնի թագ

52 տիս էթմէսինիղ : Իմի օլա

յարը գարչոտան կէօրէսին՝ տմ
մա սրայ ս՝ Իսրայէլ թղուլընն
վէրալիմ տիարա կիւմէյէսն :

ՊԵՂ ԼԴ

1 վէ Ալլահն տաէմի Մով

1 տէս էօլմէղանէ էվէլ Իսրայէլ
օղուլարնա էթտիյի իսպր սուա
պու սուր : Իմի տէտի : Բապպ

2 Սինտան կէլի , վէ ընարա
Սէրտան կէօրնտիւ , Պառա
տաղնտան իսրայէլէթտի , վէ ա-

3 զիղէրնի ըն պէնլէրի իլլ կէլի
ընտն սաղ էլլնտան ընարա շէ-
րիւթ աթէլլ լըգաք : Պէլ , օ

4 գաղմբարը սէվէր , ընտն ճիւմէ
աղիղէրի սէնին էլլնտէ տիւր
վէ ընար սէնին սէօղէրնի գա-

5 պուլ էթմէք իլլան՝ սէնին ալագ
լարնտա օթուրուրա : Մով

6 սէս պիղէ թէվրաթ՝ Գաղմ ճէ-
մաթընա միւրա վառիլէթ էյ-
լէտի : վէ գաղմբն սէրվիլէրի՝

7 Իսրայէլն սրաթլար իլլ պէրա
պէր ճէմ՝ օղուգաա , օ՝ Յեսու-
րունտա վառիլաճ իսի :

8 Ռուբէն էալլա , վէ էօլմէ
յէ , վէ ընտն աթմէրի հիսապ
սըղ օլա :

9 վէ Յուդա իլլան պուսն սէօյ-
լէպի , զէ աէտի - Էա՝ Բապպ
Յուդանն սէսին իլլիթ , վէ օ-

10 նու գաղմբնա կէթիւր - ընտն
կէլէրի քէնտիւնէ եէթէր օլա ,
վէ արեւմեմէրնտան՝ ընա եար-

11 տմ օլ :
վէ Ղէւի իլլան աէսիւ Սէ

12 նին թումիւն վէ Ռօրիմիւն՝ ու-
լիհ աթէմիւնտ օլա , քի ընու
Մառտաա սընտարն , Մէրիպա

13 տաղնտա ընտն իլլ նիգալա-
արն : Պապար վէ տնտր հալ-
ղընտա՝ Օնու կէօրմէտիմ տէ-

14 յէն , վէ գաղմբալըն թանր-
մալան , վէ օղուլարըն պիւմէ-
յէն - չիւն քի ընար սէնին սէօգ

15 յէն - չիւն քի ընար սէնին սէօգ

- լերնին ոսգըստըլար, վէ յս' հտը
 10 նը հըֆըլ էթտիէր : Յակորս
 սենին շերիա թընը՝ վէ Իարայէ
 լէ թէ վրաթընը էօյրէտէլէր . սէ
 նին հուզըրուծնաա պուխուր՝ վէ
 մէզպա՝նըն իւզէրննաէ պիւ
 11 թինէ հանմա սցնալար : Եա՝
 Բապպ օնուն էմիւլինի պերէ
 քէթլէ, վէ օնուն էլլէրնինն ա՝
 մէլինի գապուլլէյլէ . օնուն իւ
 զէրննէ դալլանլարըն՝ հէմ օնուն
 տիւշմէնէրնինն յպէլէրնին գըր ,
 քի արթըզ գալլալլալար :
 12 Բենիսմին իշլան տէտի . Բապ
 պըն սէվիւրիւտի . օնուն էանըն
 տա էմինլը . իւզըն սաքին օլա .
 օնա տայիմա օ սիլանէթ էտէ,
 վէ ծնուն տուուղաբը արասընտա
 սաքին օլա :
 13 Աէ Բուլէփի իշլան տէտի . Օ
 նուն տիլաբը Բապպըն միւլա
 լէյլի օլա . կէօլին նի մէթէրի
 իլէ չիէ իլէ՝ վէ աշաղտաա էա
 14 Թան տէրնիլէլէր իլէ, վէ կիւ
 նէշ մոհսապուծուն նի մէթէրի
 իլէ՝ հէմ սյըն հասիլաթը պէր
 15 կիւզաբարը իլէ, վէ էքքի տաղ
 ւըրն նէփիա շէյլէրի իլէ հէմ
 տայիմ թէփէլէրնին նի մէթէրի
 16 իլէ, վէ եէրին հէմ օնուն տօլու
 րունուն պէրնիւլարը՝ վէ միւ
 յիւրթլէնտէ սաքին օլանըն ըի
 զաւը իլէ . պաւար Բուլէփին
 պաշըն՝ վէ դարընտաշաբընըն
 մուլթարը թէփէտինէ կէլէլէ
 17 Օնուն իլէ տօլմիշ պաշապը
 նիւ զիյնէթի վար, վէ պօր
 նուղաբը քէրկէտին պուրնուղ
 18 արըն Գիւթի ար Գոնլը իլէ գալմ
 լէրի էէքին ուշալարընտէք իթի
 վերէնէք տիւ . վէ Եփրեմին օն
 պինլէրի պրծալար աղը, հէմ
 19 Բանասէնին պինլէրի պուրնուղ
 արըն Գիւթի ար Գոնլը իլէ գալմ
 18 Սնտին Զարուղուն իշլան տէ
 տի . Եա՝ Զարուղուն չըֆըլա
 րընտա՝ վէ մէյ Իսաքարա լասըր

- լարընտա շաղ օլ : Գալմլարընտա 19
 զա տա՝ վէ թէ հտիպ՝ օրատաա սա
 տալաթ գուրպանլարը քէսէ
 ճէքէր . զիրա տէրիլլէրնին դա
 նիմէթինի՝ վէ դուսուն կիւլի
 խազինէլէրնին էմէճէլէր :
 վէ Գազ իշլան տէտի . Գա 20
 դը կէնիլէտին միւլարէք օլ
 սուն . տիշի արսլան կիպի օթու
 րուր , վէ գօլու պաշ թէփէտի
 իլէ երըլթար : վէ քէնտինիլէ իլէ 21
 միւլթա թէտարիք էթմինիլլար
 գունուն պաղլարընըն իւլինի էլ
 փէյի հիյսէ օրատաա սազլանմը
 իտի . վէ գալմըն սէրմէլլէրի ի
 լէ կէլալ Բապպըն ա՝ տալէթինի՝
 վէ օնուն Իարայէ իլէ հէքմէ
 ըրնի իճրա էյլէտի :
 վէ Դան Ֆիլին տէտի . Դան 22
 արսլան էալլաբը տուր . օ՝
 Բասանտան արջուրաշաղ :
 վէ Կէփիլթալմ իշլան տէտի 23
 Կէփիլթալմ զուլթիտան թօգ
 վէ Բապպըն պէրէքէթնտէն
 տուր տուր . պալթըլը վէ գըպ
 լէյլի միրսա էտէճէք :
 վէ Ասեր իշլան տէտի . Ասեր 24
 օղուլար իլէ միւլարէլլին .
 դարընտաշաբընա մագմուշ յաա,
 վէ սյնալընը զէյթուր էալլանըն
 նալթըրա : Ե. յազ գապպըն 25
 տէմիր վէպալարընա . վէ Բա
 հալթըն Կիւլէրնին Գաւաթ օլա :
 Գիւթուրունուն Ֆիլիսը կիպի 26
 էէք տուր . քի օ՝ տէնին տարու
 մին իշլան կէօրէրէ՝ վէ օնուն
 թի իլէ պուլուլթարա ճիլնէր
 Էդէլ Ելլա՝ փէնալիտա՝ արը 27
 վէ աշաղտաա էալմի յիւզու
 ւար վաբ, վէ տիւշմէլլէրի մէնին
 էօնիւստէն գալմալաղ արը, վէ
 Իսարապէթ ալէյնէք տիւ : վէ 28
 Իսարալէր էմիլիլէր իլէ լէնալընը
 պաշընտապընտաշաղ . Բալի
 բուն լէշմէտի պուլաղալ վէ Եա
 րապ տիլաբընըն իւլէրնինն օ
 լաշաղ . կէօրէրնիտէն տալի

ԵՅԵՆՈՒՆ

ՅԵՍՈՒՆ

ՅԵՍՈՒՆ

ՅԱԳԱ

1 Ի՛նչ վաղի՛ շաղկապի՛ Բապ-
պընդ Գուրու Մովսէսին վէժա-
թնանան ունկրա՛ Բապա Մով-
սէսին խորհեթեալը Նաւէ ոչ-
լու Եեսայա սէօյլէյիւ տէտի
2 քի՛ Գործաւ Մովսէս վէժաթ-
եթաթի վէ հալա դաւգ, սէն վէ
ճիւսէ՛ պու գալիմ պու Զորդու
նանտան՝ պէնիմ՝ ծնարա՛ Էս-
իւրայէլ ոյուլարընա վերտիսիմ
3 տիյարա կէչ։ Վ յաղընդըն թա-
պարն պնծարդըն ճէթ յնաշալի՛
4 Մովսէսն անկիւնի վիպի սիղէ
վերտիմ։ Չեթուն վէ պու Լի-
բանանտան՝ թա պէյիւք ըրմա-
ղա Եփրատ Զրմալընարաք Գեա-
լէնքիմ ճիւսէ՛ տիյնը՝ վէ թա
պէյիւք՝ տէնիդէտէք՝ կիւնէչին
պաթարըն Էանա տղորու սինօ
5 բունուդ ոյա։ Է՛մբիւնիւն ճիւս-
լէ կիւնէլքիմտէ՛ սէնին Էսնիւնէ
հիւք քիմն՝ տուրամայա։ Մով-
սէս քիմ ոյուուլում կիպի՛ սէնին
իլէ Գաթի՛ յաւաղըմ։ սէնի պը-
րազմայաճաղըմ, վէ սէնի թէրք
6 Էթմէյէճէյիմ։ Գուվէթէն,
վէ ճէտուր՝ ճէմ զիրա պու գալ-
մա՝ ծնարա վէրմէյէ պապալա-
րընա Էէմին Էթտիյիմ՝ տիյարը
7 սէն միրաա Էթտիւրէճէքսին։ Հէ-
ման գուվէթէն, վէ զայէթ
ճէտուր ոչ, քի գուլում Մովսէս
սանա թէնսիլէ՛ Էթտիյի ճիւսէ՛
թէվըաթա կէօրէ ա՛մէլ Էթմէյէ
սիգգաթ Էտէսին։ ծնանա սա-

ղա Էա սոլա յապիմայալըն, թա
քի հէր նէրէյէ կիտէր իսէն,
ա՛ղընա՛ ճարաքեթ Էտէսին։
9 Պու թէվըաթէն քիթապը աղ-
զընտան ոյուլընայա, իլա կիւն-
սիւղ վէ կէճէ՛ ծնաա թէժէք-
քիւր Էտէսին, թա քի ծնաա
ճիւսէ՛ Էաղընըն յաւաա կէօրէ
ա՛մէլ Էթմէյէ տիգգաթ Էտէ-
սին։ զիրա ոչ զէման Էաղընըն
աւան Էտէրսին, վէ ոչ զէման ա-
գընա՛ ճարաքեթ Էտէսին։
10 Սանա Էմբ Էթմէսիմ մի։ Գուվ-
11 վէթէն՝ վէ ճէտուր ոչ, գորգմա
վէ շալմա։ զիրա հէր նէրէյէ
կիտէր իսէն, Սըաճըն Բապա
սէնին իլէ տիւր։
12 Սնտէն Եեսու գալմըն զա-
պիթէրքիմ թէնպի՛ Էտիւպ տէ-
սի։ Օրտունուն օրթաւընտան
13 կէչին, վէ գալմա ըամարալըպ
տէյին։ Քէնաիլիդէ՛ զաթիթրէ
հաղըրըյըն։ զիրա իւչ կիւն ի-
չիմտէ՛ Սըաճընը Բապալըն տի-
զէ միրաա իչիւն վերտիյի տիյարը
վարըպ զապթ Էթմէք իչիւն՝ պու
Զորդանանտան կէչէճէքսինիդ։
14 Վէ Ռուբէնիլէր իլէ Գաղը-
լարա՛ ճէմ Մանասին Էաղը
սըպթընա՛ Եեսու սէօյլէյիւ տէ-
սի։ Բապալըն գուլու Մովսէսին
15 սիղէ Էմբ Էթտիյի սէօղիւ իաթ-
րընընա կէթիլին, քի ա՛միշ ի-
սի։ Սըաճընը Բապա սիղի
րաճաթանարըրօր։ վէ պու տի-
յարը սիղէ վէրաի։ Գարըրըր-
նը՝ ճօճուգլարընը՝ վէ սիւրիւ-

լերին իսկ Մովսէսին սիղէ Բոր
 դանաւնն պերի եադասննա
 լերտիյն տէրարոս ստբն յարն
 ար . սիւղ իսէ ճիւղէ գիւղէ լե
 լի ինտեր՝ գարննտն լարնը
 զնն հանին ճէ տիւսնը կեչիւ
 15 օնլարս ետարում հտէսնիւղ : թա
 րցապա գարննտն լարնը զա՝ սի
 րն հիւսն ըստ լե լերն ճէյէ
 12 տէք , վէ օնլար տախի՝ Ալլա՛նը
 նըղ Բապպ օնլարս վերտիյն տի
 յարը միրաս հտին ճէյէ տէք .
 անտէն միրալըն զնն տիյարնն
 տէ օնիւղ Բապպն գուլու Մով
 12 սէսին սիղէ Բոր դանաւնն պերի
 եադասննա . կիւստօղըստննա
 վերտիյնի միրաս հտէսնիւղ :
 16 Վէ օնլար Բեռնայա ճէվապ
 վերիւ տէսիւղ քի՛ հէփ թէն
 պին էթախիյնի ինրա Կտէ՛ն
 12 յիւղ . հէմ պիլի հէր նէքէյէ
 էնտնտերի իսն կիւսէ՛ն յիւղ
 17 Հէր նի՛նն Մովսէսէ Բեռնայա
 էթախ քիսէ , սանա սա հօյէ ի
 Թաալ ճէմալ յիւղ անձալ Մ
 12 լահնն Բապպ պէնն իւղ ձալտն
 18 Մովսէս իւղ իսիյն կիւսի : Հէր
 քիւմ քիսէնն լէմիյնն ա՛րը օ
 լուպ օնա հէր հիւր էթախիյնն
 կէօրէ սէօղննն էթաալ էթ
 12 մէղ իսէ , հօղորիւլէ . հէման
 գուլլէ լէն վէ ճէսուր օլ :

ՊԱՊ Բ

1 Վէ հաւէ օղու Բեռնա Սա
 տիւսնն կիւղ ի՛նն ճաստնալան
 զա իքի տաւմ կէմաերիւպ տէ
 1 տի . Վիտիւպ տիյար վէ Եր՛քո
 վու կօրին . վէ օնլար կիւսի
 2 լէր , վէ Թաալ իսմիստէ սիր
 3 քիսիլէ գարննը իւլնէ կիրտի
 2 լէր , վէ օրտա գնտուլար : Վէ
 Երիքովնն փասիլահնն սէօյ
 2 լէնիւպ տէնիւրի . իւլթէ պու կէ
 2 ճէ՛ իսրայէլ օղու լարնաւն տի
 յարը լե՛ննաւն էթալ քիւլէն

պուրայա տաւմէն կէլաի : Վէ 3
 Երիքովնն փասիլահնն Թաալ
 զա կէմաերիւպ տէլաի : Երա
 ղա կէլաի՛ կիւսնէ կիրէնաւն
 2 լէրի չրգար , զիրա օնլարս
 Թիւն տիյարը լե՛ննաւն էթ
 2 մէյէ կէլաիլէր : Վէ գարը օլ ի
 4 քի տաւմի ալլա սարլաւը , վէ
 տէսի քի՛ Վերէք օլ՝ ճիւղէն
 պանա կէլաիլէր , ամնա նէրե
 տնն օլուգարնը պիւմաիլ
 Վէ վագի օլու քի՛ գարանը
 2 տա գալուլար գալուլը իքէն
 օլ տաւմէր չրգար , վէ օլ ա
 տաւմէրնն նէրէյէ կիւսիյնի
 պիւմալէ լե՛նն օնլարն ալլա
 սէյիւրին , զիրա օնլարս էթ
 2 լիւրնիւղ : Օ իսէ օնլար տաւմ
 6 չրգարնը իսի . վէ օնլարն տա
 մըն գալուլընն քէնտիլէ իսի
 օլլալէ քէնն գալուլընն իւլնէ
 սագալըն իսի : Իսի ճիւղէն
 7 օնլարն ալլալընն Բորդանն
 էօղնտն կէլաիլէր տօղտա
 2 վալալար . վէ օնլարն տաւմ
 ճալ գալուլայնը չրգար
 կիւսի՛ ալլալարնտն գալու
 2 յա գալուլար :
 Վէ օնլար էթալալալալ Կ
 8 վէ՛ գարը տաւմն իւղէրնն օն
 9 լարնն հաննա չրգար . վէ ա
 տաւմէրն տէսի . Պու տիյարը
 Բապպն սիղէ վերտիյնի վէ սի
 զնն գօղտնուղ պիւլմ իւղէր
 2 միւղ տիւսնիւրն վէ պու տի
 յարն ճիւղէն հէմաի հանն
 նիւղէն էրիտիյնի պիւլմ
 2 Զիրա սիղն Մըրդասն չրգար
 10 զննը զէմանտէ՛ հաննիւղ
 Բապպն Պըղըն տէնիւրն տա
 2 ընը գուլուլալալալալալ վէ
 3 չրգաննն էթալ եադասն
 2 սա Մըրդասն լարն իքի փաս
 ղահալը Սէհնա վէ Ովա նէ
 2 էյէտիյնիլն էտնի օնլար հէ
 2 լաք էյէտիյնիլն իւլ լեթալ
 2 կիւսի իւլտիւպ էտիւրէյիւղ էրի

- 6 ամի, վերջիցն Տուղուրդունուդ
 տանն հիւք քիմեկտե արեւոր քաղ
 գաղմատուր. Կիրու Մանսնըզ Ե-
 ճովա՝ եօղարքտած կեքքտե վէ ա-
 շաղատա եւրօն ՅԱլաֆա սուր-
 12 Իմտի ճաղա, քերեմ ճեպիւր Բնայա
 իլէ պնտա եւմին կարիւք քի պէն
 սիզէ իհնպն Եւրպիւր Կիչուն,
 սիզ տալիս պապամբն էվինէահի-
 սան էտէճէքսինիլ վէ պանա
 քիւր Էմինյէթ նիշամը վերին
 13 քի պապամբ վէ անամը վէ դա-
 րնտալարըմ հէմ գըզ դաղընու
 տաշարըմ վէ օնարա ճիւմէ
 միւթալիլ օղմըն արը գոյնւպ
 ճանարըմըզ Էօլիւմօնէ գուր.
 14 Թարաճարըմըզ Վէ օլ ատէմ
 լէր օնա տէրիլէր քի էլյեր պու
 սէօղւմիւ զիւ պէրիւ խապէր էթ-
 մէզ իսնիլ, սիզին եերինիզէ
 պիլիւմ ճանարըզ Էօլւմէ Վերիւ-
 վէ վապիթօն քի Բապպ պիզէ
 պու ալյարը վրաիքտէ, անա
 իհասն վէպիւրէլ քիւք Էյէլէճէ.
 15 յիլ Վիպն օնարը պիւր իփ ի-
 լէ փէնճէրէտէն Էնտիրաի գիրա
 օնուն էվիլիսանըն գալէ սնտե
 իտի, վէ օ հիւսարտա սաքին օ-
 16 լուր իտի Վէ օնարա տէաի քի
 Տաղա սօղու կիտին, օրմայա
 քի գօվալայանլար սիզէ լուսթ
 կէլէլէր. վէ օրտաա իւզ կիւն
 կիլէնին, Թա գօվալայանլար
 տէնիւնճէլէտէք, անտէն սօնլ.
 17 րա Եօլունդա կիտին Վէ օլ
 ատէմէր մու տէաիլէր. Վէնին
 պիլիլ պու վէթուրի ճէճիւնդէն
 18 փաք օլուրոպք յիլէնիլ տի-
 յարա կիրաի յիմիլտէ, չու գըր
 մըզ իսիլք իմիլին պիլիլ Էնտիր
 ալյին օլ փէնճէրէլէ պաղայա
 սրն, վէ պաղանը հէմ անտը
 վէ քարընտաշարըմը վէ պարա-
 նըն ճիւմէլ յէվին Եանընա Էվին
 19 իլինէ ճէթ Էտէօն Վէ վապի
 օլա քի հէր քիմ սէնին էվինին
 20 գափուստնտան աշարը չընտը

իպէն օնպն գօնը նաշը իւղերիւ
 նաշալա, պիլ իտէ փաք արա-
 րաշա, ամկա սէնին իլէ Էվին
 հէր օլանա Էյէր էլ օղմընըլէ
 սէ քիւր պաղմըլ իւղերինէ
 օլա ճէմէլէլ պօճ Կիլիմ սէօ
 20 վիւպիւր Կիւ Կիւն Խապէր Էյէր
 իսէն օլ օլտէմ սէնին, պիզէ վէր
 ալյին եւմինտէն փաք օլուրօղ
 Վէ դարը տէաի քի Սէօղւնիւ
 21 զէ կէօրէ Էյէր օլտուն անտէն
 օնարը սաղմէլէրա, վէ օնար
 կիլտիլէր. վէ օլ գըրմըլէլ փիւր
 փէնճէրէլէ պաղալար
 Վէ օնար կիտիւլ տաղա արա
 22 րու վարարլար. վէ օրտաա Թա
 գօվալայանլար տէնիւնճէլէտէք
 իւզ կիւն օլմօրտուպք. վէ գօ
 վալայանլար օնարը պիւթիւն
 Եօլտա արաարլար, ամմա պու
 լամաարլար Վնտէն օլ իլէլա
 23 տէմ տէնիւլ տաղտան Էնտի
 լէր, վէ կէլիւլ Կաւէ օլու Թէ
 սուրա վարարլար. վէ օնա ճիւմ
 լէ օնարա վաղը օլանը նաղ
 Էթտիլէր. Վէ Յեօղւա տէաի
 24 լէր քի Թահիլգան Բապլ ճիւմ
 լէ ալյարը Էլիմիլէ վէրա, հէմ
 տախիլ օլ ալյարըն ճիւմէլ Էհա
 լիսի հաղալուրուստան Էրիթի
 լէր

ՊԱՊ Գ

Վէ Յեուս սապահտան էր
 1 քէն գաղտը վէ քէնաիսի հէմ
 ճիւմէ խրսիլ օղուրը Սն-
 տիման կէօղալէր, վէ Յօղւա
 նանտէք կէլիլէր. վէ կէլիլ
 տէն էվիլէ օրտաա գօնպուր
 Վէ վապի օլտու քի իւզ կիւնտէն
 2 սօնիլա, գապիլէր օրտուսն
 օրթարնտան Կէլիլէր. վէ
 3 գալմա Թէնպիլ Էտիպտէտիլէր
 Մալաշըլ Բապլըն ամա սան
 տուրնտու վէ Գիւլիլ քեաշիւ
 լէրն օնու կէօթիւրիլէրէրինէ

կէօրախելիքն ի կիսի՝ հիման
մշակելովորդն էն կէօղիւս ծնուն
4 արտունա կիտեսինիդ : Ամնա
օրկն իլէ ծնուն արարնտա՝
էօղ իւրիւն էրի պն արըն միդ
տարի արարդ օրա . սնա եադ
լաշմայարնիդ , թա քի կիտէ
ձէյինիդ եօրու պիւսնիդ . զերա
պու սեօրտան՝ պունտան հվիւ
5 կէշմեսինիդ : Վէ Եսու գալմա
տէտի քի՝ Քէնտինիդ թագախ
հտին : զեր եարըն Բապա ա
րանըդա՝ մի ձիգաթլար էյլէ
6 յէձէք արդ : Անաէն Յեաու քեա
հիմիէն անօրէյիւ տէտի . Ահ
արն սանտուղունու գալորըրա՝
գալմին էօնիւնէ կէշն . վէ սն
լար ա՛հտըն պմտողունու գալ
մըրըրա՝ գալմին հօփիւնձէ կիթ
տիւր :
7 Վէ Բապա Եսույա տէտի քի՝
Պու կիւն ձիւմէ Իսրայէլն կէօղ
էրի էօնիւնտէ սէնի պէօրիւթմէ
8 Ե պաղարըմ , թա պիւսնէր քի՝
Մովսէս իլէ օրտուղում կիպի սէ
9 նին իլէ քաթի օղաճաղըմ : Իմտի
սէւչա՛հտըն սանտուղունու գալ
տըրան քեահինէրէ թէնպիհ է
տիպ տէյէսին քի՝ Յորդանանըն
սույու քէնարընտէք կէլախի
նիղտէ : Յորդանանտա տուրա
պնըլ :
10 Անաէն Եսու Իսրայէլ օ
ղուլարընա տէտի քի՝ Պուրայա
եադալըն , վէ Ալահընը Բապ
11 պըն ահօղէքիւն տնիլէյիւն : Վէ
Եսու տէտի ձիւմէր Ալահըն
արանըգա օրտուղունու՝ վէ հօ
նիւնիւգտէն Բանանըլարը վէ
Քետըլէրի վէ Խեւըլէրի վէ Փե
րեղիւնրի վէ Գերգեսըլէրի վէ
Ամօրհըլարը վէ Երուսալեա
րը հէր վէձի իլէ գօլաճաղընը
12 պունտան պիւսնիդ : Իլէ
ձիւմէ եէրին Սահիլիւնին ա՛հտ
սանտուղուն էօնիւնիւղձէ Յոր
դանանա կէշէյօր : Վէ շիմտի

միդ Իսրայէլ պալթարընտան՝
հէրգըրպթման պիւրէր առեմ օ
լարադ . սն էրի առեմ արն . Վէ 13
վագի՝ օրա քի՝ ձիւմէ եէրին Սա
հիպի Եհովանըն սանտուղունու
գալորըն քեահինէրին ալադ
թագանըլարը Յորդանանըն սու
յունպա լահաթ մտըրտուղուն
կիպի՝ Յորդանանըն քըյուլ Էա՛
նի եօգարըտան էնէն . սու քէսի
լէձէք : Վէ պիւր երզնէ կիպի տու
րաճադ :

Վէ պլագի օրտու քի՝ գալմ 14
Յորդանանտան կէշմէք իլէն ջա
տըրլարընտան կէօղիւքէրինտէ ,
ա՛հտըն սանտուղունու գալոր
րան քեահինէր գալմին էօնիւն
ձէ օլարադ , վէ սանտուղու գալ 15
տըրմըլար Յորդանանտաէք կէլ
տիւքէրինտէ , սանտուղու գալ
տըրան քեահինէրին ալադըրը
սույուն քէնարընա պաթըրը
տըրը կիպի (Յորդանան իսէ
պիւթիւն օրադ զէմանընտա ձիւմ
լէ քէնարըլարը իւզէրինտան ձէօ
ղուն օլուր) օլտէմ եօգարըտան 16
էնէն սու տուրտու , վէ զայէթ
ուգաղա Սարթանըն եանընտա
օլան Ադամ շէհրինտէ պիւր եր
զնէ կիպի տուրտու , վէ սահրա
տէնիզինէ՝ թուղ տէնիզինէ է
նէն սու թէմամէն քէսիւթի . վէ
գալմ՝ Երիքովուն գալըլըրնա
կէշտի : Վէ Բապալըն ա՛հտ սան 17
տուղունու գալըրըն քեահին
լէր՝ Յորդանանըն օրթաւընտա
գարա իւզէրինտէ գայիմ տուր
տուլար . վէ պիւթիւն Իսրայէլ՝
թա ձիւմէ խալէ թէմամէն Յոր
դանանտան կէշնէձէյէտէք՝ գա
րատան կէշտիւր :

ՊԱՊ Դ

Վէ վագի՝ օրտու քի՝ ձիւմէ 1
խալէ Յորդանանտան կէշմէյի
թէմամէն Եթիւքէրի կիպի Բապալ

2 Յետոյա սեօյէլիպ տէտի . Հէր սրպթտան պիրէր ատէմ օտարգ . սիդ գալմտան օն իբի ատէմ ա .
 3 լն . Վէ օնլարա թէնպիհ հա տիպ տէլին . քի՛ Պուրատան Յոր դանանին օրթաւնտան . քեա հինէրին այգալարը գայիմ տուր տուգու մահայտուն . քէնտինիդէ օն իբի թաշ ֆալարըն , վէ օն լարը պիլէնիդձէ մէշիբիպ՝ պու կէնձէ գօնաձաղընը գօնադ եէն .
 4 րինտէ գոյուն : Իմաի Յետու՝ հէր սրպթտան պիրէր . քիլ՝ օլարագ՝ իսրայէլ օլուլարընտան հազըրաւորը օն իբի ատէմի չափ .
 5 զըրուր , վէ Յետու օնլարա տէնտի . Ալահընըդ Բապպըն ասն . տուգունտուն էօնինտէ Յորդա . նանըն օրթաւնտան կէշին , վէ իսրայէլ օլուլարընըն սրպթարը սայըսընձա՝ օտարան հէր պիրէ . նիդ ումուգու իւզէրինէ պիրէր .
 6 թաշ ֆալարըն . Թա . քի պու . արանըգտա նիշուն օլա , քի եալըն օզուլարընը պիւալ էտիպ՝ Պու թաշար սիդէ նէ օլա տէ .
 7 յիբէրինտէ , օնլարա տէյէտի . նիդ . քի՛ Բապպըն ահտ սանտուղունտուն հուգուրունտան Յոր դանանըն տուցու քէսիլտիի Վիշուն տիր . օ՛ Յորդանանտան կէշէր իբէն՝ Յորդանանըն սու . յու . քէսիլտի . Վէ պու թաշար իսրայէլ օլուլարընա թա էպէ . տիւտէք զիքր իշին օլալար .
 8 Իմաի իսրայէլ օլուլարը Յեմուք նուն թէնպիհ էթտիլի կիպի՝ հէ ման էջլէ էյլէտիլէլ . վէ Բապպըն Յետոյա սեօյէտիլի կիպի՝ իսրայէլ օլուլարընըն սրպթալ . րը սայըսընձա Յորդանանըն օրթաւնտան օն իբի թաշ գալարըրար , վէ օնլարը պիլէլէրինձէ գօնադ . էէրինէ կէշիբիպ՝
 9 օրատա գօտուլար : Հէմ Յեմու՝ ահտըն սանտուղունտալ ֆալարըն . քեա հինէրինէ . սայմալարը

Յորդանանըն օրթաւնտա պալարըն մահալտէ օնլիքի թաշտիքտի . վէ թա պու կիւնէտէք օրատա տըրլար : Վէ սանտուղու գալարըն քեա հինէր . Յոր դանանըն օրթաւնտա տուրտուլար , թա Մովսէսին Յետոյա ճիւմէ էմր էթտիլինէ կէօրէ՝ Բապպըն Յետոյա գալմա սեօյէլէմէյէ էմր էթտիլի հէր սեօյէլէմամ . զլընձայտալէք . անտէն գալմալալէն էտիպ կէշտիլէր . Վէ վադի՝ օլուլ . քի՛ ճիւմէ գալմա . թէնամէն կէշտիլտէ , Բապպըն սանտուղունտաի հէմ քեա հինէր . գալմըն . էօնինէն կէշտիլէր :

Վէ Ռուբէն օլուլարը իլէ Գալադ օլուլարը հէմ Մանասէնին եարը սրպթը իսրայէլ օլուլարընըն էօնինձէ սիւահը կէշտիլէր՝ Մովսէսին օնլարա տէտի կիպի : Գըրդ պին դատար սիւահընըն ձէնըձի՝ Բապպըն հուգուրունտա ձէնը իշին Երիքուլուն սահրաւնտան կէշտիլէր :

Օլ կիւնտէ Բապպ Յետոյա ճիւմէ իսրայէլին կէօլէրինտէ պէօյիլէտիւ , վէ օնուն էօմրիւ . նին ճիւմէ կիւնէրինտէ՝ Մովսէստէն գորգտուգլարը կիպի օնտան գորգարըր իտի : Վէ Բապպ Յետոյա սեօյէլիպ տէտի . Շէ հատէլին սանտուղունտալ գալարըն քեա հինէրէ էմր էթթի՝ Յորդանանտան չըգսընլար : Իմաի հէտու քեա հինէրէ էմր էտիպ՝ Յորդանանտան չըգըն տէտի : Վէ վադի՝ օլուլ . քի՛ Բապպըն ահտ սանտուղունտալ գալարըն քեա հինէր Յորդանանըն օրթաւնտան չըգըպէքեա հինէրինէլարը թապալար գարալ յիմալարըն կիպի՝ Յորդանանըն տուցու մահալտէն տէգիտիւ . վէ էվիլէրի կիպի օյուն . ճիւմէ քեա նալարը իւզէրինէ էէրիւտիւ :

- 19 Վէ գալմէ եվկէքի այլն Ե
նունձու ինտիւսի Գորգանան
տան չըգտը Վէ Գաղգաղատա
Երիբովուն կիւնտողուսունտան
20 եանա դօնտուլար: Վէ Գորգա
նանտան յալըգլարը օլ ծն իքի
Թաշը Գեսու Գաղգաղատաւորք
21 տիւ Վէ Իսրայէլ օղուլարուն
գէօյէ իսկ տէտի քի Եարըն օ
ղուլարընը պապալարունս սի
ւալ էտիսլ Պու Թաշար նէ օլա
22 տէտիքէրինտէ, օլաւմ օղուլա
րընը պապիտիքիսլ տէյէսինիզ
քի Իսրայէլ պու Գորգանան
23 տան դարտաան կէջտի: Չիւն քի
Ալլահընը Բապպիսիզ կէջինձէ
յէտէք Գորգանանըն սոյունու
էօնիւնիզտէ դուրտութաու, Ալ
լահընը Բապպիսիզ Գըղը տէ
նիզտէ էյէտիսլ կիպի քի պիզ
կէջինձէյէտէք էօնիւնիզտէ օ
24 նու գուրուծըու: Թա քի եէ
րին Ճիւմէ քալմէրի Բապպիս
էլ գուվէթիլ օլտուղունու պի
լէլէր, չէօյէ քի տայիսա Ալլա
հընը Բապպաան գորգաւընը:

ՊԱՊ Ե

- 1 Վէ վագի օլտու քի Գորգա
նանըն պէրիւ ետգաւընտա կիւն
պաթրտա օլան Ամօրհուլարըն
Ճիւմէ փատիշահարը վէ տէնի
զին եանընտա օլան Գանանիլլա
րըն Ճիւմէ փատիշահարը Բապ
պըն Իսրայէլ օղուլարընըն էօ
նիւնտէ Թա ծնարը կէջինձէյէ
տէք Գորգանանըն սոյունու
գուրուծտուղունու իլիթալիլէ
քինտէ, ծնարըն հիւրէյի էրի
տի, վէ Իսրայէլ օղուլարընըն
հոգորոնեանն ծնարտա ար
թըգ ճան դալմատը:
2 Օլ վագիտէ Բապպ Եեսուլա
տէտի քի Բէնտինէ Թաշաան
պիշաղլար հոտի, վէ տէնիւսլ
Իսրայէլ օղուլարընը Թէքրար

սիւննէթ էյէլ: Վէ Զեսու քէն 3
տինէ Թաշաան պիշաղլար էաի
տը, վէ Իսրայէլ օղուլարընը
ղուլիլէ Թէպիէսինտէ սիւննէթ
էյէլէտի: Վէ Զեսուսուն սիւն 4
նէթ էթմէսինիս սէպէտի օլու
իտիլ Մըսըրտան չըգան Ճիւմէ
գալմէն էրէքէլէրի չէպի Ճէնք
էրէլիլ Մըսըրտան չըգաղգտան
սօնկրա չէօլտէ Եօլտա իքէն Եօլ
տիւլէր: 2 Իրա Ճիւմէ չըգան 5
գալմ սիւննէթ իտի օլմա
Մըսըրտան չըգաղգաւընտան
սօնկրա, չէօլտէ Եօլտա իքէն սօ
ղան Ճիւմէ գալմի սիւննէթ էթ
մէտիլէր: 2 Իրա Իսրայէլ օղուլ 6
լարը գըղդ էլլ չէօլտէ կէզտի
լէր: Թա Մըսըրտան չըգան
Ճիւմէ խալգ Բապպըն սէօղիննէ
իթաւթէթ էթմէյէն Ճէնք էրէլէրի
տիւքէնինձէյէտէք: չիւն քի
Բապպ ծնարա էէմիս Էթտի քի
ծնարըն պապալարունս պիզէ վէր
մէյէ էէմիս Էթտիլ տիլարը օլ
սիւա վէ պալ ագան տիլարը ծն
արա կէօսթէրմէյէձէք տիլ: 7
Վէ ծնարըն էէրինէ ծնարըն օ
ղուլարընը դալարտը, Զեսու
պունլարը սիւննէթ էթտի, չիւն
քի սիւննէթտիզ իտիլէր: զիրա
ծնարը Եօլտա սիւննէթ էթմէ
միլէր իտի: Իմաի վագի օլտու 8
քի Ճիւմէ խալգ սիւննէթէնիպ
Թէմամ օլտուլու ղէման, Թա
սաղաղընձոյատէք օրտուտաքէն
տի մահալլէրինտէ օթուրտու
լար: Վէ Բապպ Եեսուլա սէտի 9
քի Պու կիւն Մըսըրըն ալընը
իւզէրինիզտէն տէվիլտիմ Իմաի
օլ մահալլին աւոր Թա պու կիւ
նէտէք Գաղգաղա տէնիլտի: Վէ 10
Իսրայէլ օղուլարը Գաղգաղա
տա գօնտուլար օլլ այլն ծն
տէօրտիւնձիւ կիւնիւնտէ տիւ
լաւտա՝ Երիբով սահրասընտա
պասէքի էթտիլէր: Վէ պասէ 11
քին էրթէսինտէ չէման օլ կիւն

տե՛ղ օլ ախարն մահսուլունտան
խամուրսուղ էքմէք վէ գալլուլուլ
12 մուշ պուգասայ եէտիլէր : Վէ
էրթէսի կիւնտե օլ ախարն մահ
սուլունտան եէտիլէրի իշկէն
մանանա քէսիլտի , վէ մտան
սոնկրա իսրայէլ օլուլարնըն
մանանասր եօգ խոփ . իլլա՞ծ
եղլաա Քանան ախարնըն մահ
սուլունտան եէտիլէր :

13 Վէ վագի՛ օլտու քի՛ Յեսու
Երիբովաա իքնի , կեօղէրինի
գալլուլլու պաղար քի՛ իշկէ
գարջսընաա պիր քիմսէ տու
լույօր խոփ , վէ մտն գըլճը
էլնաէ սըրըմըճ խոփ . իմօի
Յեսու մաա վարըպ մաա տէտի
քի՛ Պիղտէ՛ն մի տին , եզխաա

14 ախլմէնլէրի իկղտէ՛ն մի տին : Վէ
մաա տէտի քի՛ Եօ՛գ , անճագ
պէն Րապպըն սերա՛սքէրի իմ .
շիմօի կէրտիմ . իմօի Յեսու էր
զիւ գոյուն եէրէ գափանըպ մաա
սէճաէ գըլլուր , վէ մաա տէտի .
Էֆէնտիմ գուլունանէ՛ պուլու

15 ռուր : Վէ Րապպըն սերա՛սքէրի
Յեսույա տէտի քի՛ Այազլա .
ընդան ալագ գապընը չըգար ,
զկրա սէնին շու իւզէրնտէ տուր
տուլուն մահալ ա՛ղիզ տիր . վէ
Յեսու էյոլէ էյլէտի :

ՊԱՊ 2

1 Վէ Երիբով իսրայէլ օլուլ
լարընըն հուղուրունտան իշկի
մամ իւղքէ գափանմըճ խոփ . չը
2 գան եօգ՝ վէ կիրէն եօգ խոփ : Վէ
Րապպ Յեսույա տէտի քի՛ Պա՛գ .
Երիբովա վէ մտն փատիլահը
նը՝ գուվէթլի խիտլէրի սէնին
3 էլնէն վէրտիմ . իմօի ճիւմէ
ճէնք էրլէրի շէհրին էթրաֆընը
սուլալալ շէհրի պիր քէրրէ տէվը
էտէսինիզ . ալթը կիւն պէյլէ
4 էտէսին : Վէ սանտոպըն էօ
նիւնճէ եէտի քեսահին եէտի Յո .

բէլէան պորլուլարըն գալլուրա .
լար ալլէնէտինճի կիւնտէ շէհ
րին էթրաֆընը եէտի քէրրէ
սուլալալալ , վէ քեսահինլէր
պորուլարը չապըլլար : Վէ վա
6 գի՛ օլք քի՛ Յոթէլէան պուլուն
չազ իւէ տէմ շէքալիլէրնտէ պօ
րունուն սէտաընը իշկիտի
նիզ կիպի՛ ճիւմէ գալմ ա՛ղիմ
կիւլպէանք իւէ կիւլպէանք չէքէ
լէնք , վէ շէհրին դուէ սիւղալլու
սիւլէճէք տիր , վէ գալմ շէհ
քէա քէնտի գարջսընա շէհրէ
չըգա :

Իմօի Նաւէ օլուլ Յեսու քես
հինլէրի չալլուրա՝ մլարա տէտի .
Աճարն սանտոպընու գալլու
ըն , վէ Րապպըն սանտոպըն
էտիւնճէ եէտի քեսահին եէտի
Յոթէլէան պորուլարը գալլուրա
լար : Մնտէն գալմա տէտի քի՛

1 Վէչիպ շէհրին էթրաֆընը սուլ
ըն . հէմ սիւղալլուր՝ Րապպըն
սանտոպըն էտիւնէ կէսիւնէլէնք

Վէ վագի՛ օլտու քի՛ Յեսու
գալմա սէյլէտիլի կիպի եէտի
Յոթէլէան պորուլարըն գալլու
րան եէտի քեսահին Րապպըն էօ
նիւնէ կէչիպ պորուլարը չալար
լար , վէ Րապպընա՛հա սանտու
ղու՝ մլարըն արտընճա կիտէր

1 խոփ : Քէ՛ սիւղալլուր՝ պօրուլա
րը չալան քեսահինլէրին էտիւն
ճէ կիտէր խոփ . վէ քեսահինլէր
պորուլարը չալարագ կիպէր ի

քէն՝ ախմուր սանտուղուն մը
արնճա կիպէր խոփ : Վէ Յեսու
գալմալ էտիւնէ տիպ տէտի քի՛
կիւլպէանք չէքէն , վէ սէսինիզ
իշկիտիմսին , վէ սոլղընըգա
սէօզ չըգմարըն , թա՛ պիւլպ
էանք չէքին տէճէն յիմ կիւնէ
տէք . անտէն կիւլպէանք չէքէ

սինիզ ձգմօի Րապպըն սանտու
ղու շէհրին էթրաֆընը սուլալալ
պիր տէֆաֆտէվ էթտի . ալ
տէն օրուլաա վարըպ՝ օլ կէճէ

օրոտուտա գալարար :

- 12 Վէ Զեսու սապահտան երբէն
գալգոր . վէ քեահինէր Բապ-
պըն սանտուղունու գալարարը .
- 13 լար : Վէ եհտի Զօրեւեան պո-
րուարը գալարան եհտի քեա-
հին Բապպըն սանտուղու էօ-
նիւնձէ կիտեր իբէն՝ պօրու չա-
րարագ կիտերէր խտի , վէ սիւահ-
լըար օնլարըն էօնիւնձէ կիտեր
իտի . վէ Կեահինէր պօրուարը
չալարագ կիտեր իբէն՝ տիւմար
Բապպըն սանտուղունուն ար-
- 14 տընձա կիտեր խտի : Վէ իբինձի
կիւնտէ չէհրին էթրաֆընը պիւր
տէֆա՝ սօլաշըպ՝ օրոտուտ տէն
տիւլէր . ալթը կիւն Դպէջլէ էյ-
լէտիլէր :
- 15 Վէ վագի՝ օլտու քի
եհտինձի կիւնտէ՝ շաֆագ սէօ-
քեր իբէն երբէն գալգորար ,
վէ չէհրին էթրաֆընը պու ուս-
լուպ իւզըն էհտի տէֆա՝ սօլաշ-
տըրար . անձադ պու կիւնտէ՝
չէհրին էթրաֆընը եհտի քերրէ
սօլաշտըրար :
- 16 Վէ վագի՝ օլտու քի՝
եհտինձի տէֆա՝ քեահին-
էր պօրուարը չալարագտա , Զե-
սու գալվա տէտի քի՝ Վիւլպ-
եանք չէքին , զիար Բապպ չէհ-
րի սիւղէ վէրտի :
- 17 Վէ չէհր հէմ
օնտա հեր նէ վար իսէ Բապպ ի-
չիւն մէլուն օլտուն . անձադ ֆա-
հիշէ Ռախար՝ կէօտերտիլիդ
ձատուարը սաղլատըրը իչիւն՝
կերէք քէնտիսի կերէք օնուն ի-
լէ էվոն օլան ճիւմլէսի սաղ գալ-
տըն :
- 18 Վէ լաքին սիղ՝ հեր վէճ՝
իլէ մէլուն չէյաէն սաղլատար
սըղ , օլմայա քի մէլուն չէյաէն
պըմգ իլէ՝ մէլուն օլտընըղ ,
վէ Իսրայէլին օրոտուտունա լա՝
նէթ կէթիլիլա՝ օնու պէլայա սա-
- 19 լաթընըղ : Վէ հէի կիւմիւշ վէ ալ-
թուն՝ վէ հէի պաղըր վէ տէմիւր
գալարար՝ Բապպ իչիւն ալիդ օ-
լա . Բապպըն իսպիննէսինէ կի-
րէլէր :

Վէ գալվ՝ կիւպեանք չէքաի , 20
վէ պօրուար չալմար . վէ վա-
գի՝ օլտու քի՝ գալվ՝ պօրու սէ-
տաթըն իլթիլի կիպի , օլտուն
գալվ՝ պէլիլէ կիւպեանք իլէ
կիւպեանք չէքաի , վէ գալվ՝ ա-
չաղա տիւշտիւ , վէ գալվ՝ հեր
քեա քէնտի գալըսընա չէհրէ
չըգրպ՝ չէհրի ֆէթհ էթիլիլէր :

21 Վէ չէհրտէ հէվ օլանը՝ էրբէք
տէն գալըրյատէք՝ կէնձտէն իլիւ
թիսարատէք՝ վէ սըղըր վէ դոլուն
վէ էշէյէ վարընձայատէք գըրձ
աղըր իլէ հէլաք էթիլիլէր : Վէ 22
օլ տիլարը թէճէստուս էտէն իլի
տաէմէ Զեսու տէտի քի՝ Օլ ֆա-
հիշէ գալընըն էվլին վարըն , վէ
օնա եհմին էթիլիլինիլ կիպի՝ օ-
րատան գալըր վէ օնուն հեր
նէսի վար իսէ չըգրարըն : Վէ օլ 23
ձատուս կէնձէր վարըն՝ Ռա-
խարը վէ օնուն պապասընը վէ
անասընը վէ գալընտալարընը
վէ օնուն հեր նէսի վար իսէ չը-
գարտըրար , հէմ օնուն ճիւմլէ
գալպիլէսինի չըգարտըրար . վէ
օնլարը Իսրայէլին օրոտուտունուն
տիլարընտա գօտուար : Վէ 24
չէհրի հէմ օնտա ճիւմլէ օլանը
ալթէշէ եաղտըրար . եալմըղ
կիւմիւշիւ վէ ալթունու՝ վէ պա-
ղըր հէմ տէմիւր գալարարը Բապպ
էվլինին խաղնէսինէ գօտուար :
Վէ Զեսու՝ Փահիշէ Ռախարը 25
վէ օնուն պապասընը էվլին վէ
ճիւմլէ օնուն օլանը սաղ գօտու-
ր վէ թա պու կիւնտէք Իսրայէ-
լին արատընտա սաքին տիւր , չիւն
քի Զեսունուն Երիքովու թէ-
ձէստուս էթմէյէ կէօտերտիլի
խապէրձիլէրի կիլէտի :

Վէ օլ վագթա Զեսու եհմին 26
վէրիպ տէտի քի՝ Պու չէհրի էս-
նի Երիքովու գալըրպ ալինա է-
տէն չքիմնէ Բապպըն հուզու-
րունտա մէլուն օլտուն . օնուն
թէմլէրինիլ քէնտի իլթ տօլուշ

26 օղուննա դաւարրա, վէ գափու-
լարընը քիւշիւք օղուննա տիքէ:
27 Վէ Բապպ Յետու իլէ խոի .
վէ ծնուն նամը պիւթիւն տիյա-
րա հայրըլը :

ՊԱՊ Ի

1 Իմա Իսրայէլ օղուլարը մէ-
լուն չէյտէ խայիւնը թէ թալըլը .
վէ Յուգա սրպիթընտան Զարա
օղու Զաբդի օղու Քարմի օղ-
լու Աքան մէլուն չէյտէն ալ-
մագ իլէ . Իսրայէլ օղուլարըննա
Բապպըն լազապը թու թուշտու:

2 Վէ Յետու Երիքովտան՝ Բե-
թէլին կիւնաօղուսունտա Բե-
թաւանըն հանընտա օլան Գայի-
յէ առեմէլը ինօնտերտի, վէ ծն-
լարա սեյլէյիպ տէտի քի՛ Զը-
գըպ օլ ալյարըլ թէ ճէստուա է-
տին . վէ օլ առեմէլը չըգըպ՝ Գա-
յիլը թէ ճէստուա է թալիլը :

3 Եյիլ թէ ճէստուա է թալիլը : Վէ
Յետույա տէօնիւպ ծնա տէտիլը
քի՛ ճէգ գալմ չըգմաւըն, իքի
պին քիլը գատար եա իւչ պին
քիլը գատար չըգըպ՝ Գայիլի
վուրտունըլը . Ճիւմէ գալմը օ-
րայա եօրուլթմա, զերա ծըլը

4 աղըգ տըր : Իմաի գալմտան
օրայա իւչ պին քիլը գատար
չըգտը . ամմա ծըլը Գայիլին ա-
տէմէլը չուղուրունտան գաչ-
տըլը :

5 Վէ Գայիլին առեմէլը ի-
նըլարտան օթուլ ալթը քիլը
գատար վուրտուլըլը, վէ ծըլը
գատուա է ծնիւնտէն թա Սեբարի
մէտէք գօվալըլըպ՝ էնիշտէ վուր-
տուլըլ . իմաի գալմըն երւէյի
երիլիպ՝ սու կիսի օլտու :

6 Վէ Յետու էսովալարընը երը-
թըպ՝ Բապպըն սանտուղու էօ-
նիւնտէ թա ախշամտէք երւ-
զիւ գօյուն եերէ գափանար
քիլախի իմ Իսրայէլին իսթի-
յարուլըլ տա . վէ պաշարը իւ-
ղէրինէ թօփրագ գօտուլըլ : Վէ

Յետու տէտի . է՛ վա՛ն եա՛ Է-
ֆէնտիմ՝ Բապպ՝ պու գալմը
Յորգանանտան պէրի նիշիւն
հէր վէ՛՛ իլէ կէշերտին՝ քի պի-
ղի Աթօրհուլարըն կլինէ թէս-
լիմ էտէսին, վէ պիլի հէլըք է-
տէլը . իմաի նօ՛ւլյար գայիլ օ-
լուպ՝ Յորգանանըն էօթէ եա-
գատընտա գարա իտիք : Ամա՛ն
էֆէնտիմ, Իսրայէլ տիւշմէնի-
նին հուգուրունտան արգա չէ-
վիտիքտէն սօնկրա՝ պէն նէ տէ-
յիմ . Չիւն քի Քանանըլըլը հէմ
տիյարըն Ճիւմէ ոաքիլըլը իլի-
տիպ՝ ալիլի գուշատուճաղար, վէ
ատըմըգը եերտու մաճվ էտէ՛՛
լէր, վէ սէնին ա՛ղմ իսմինէ նէ՛
էյլէրսին :

Վէ Բապպ Յետույա տէտի քի՛
Գա՛լգ, նիշիւն պէյլէ երւզիւ
գօյուն տիւշէրնին : Իսրայէլ կիւ-
նաճ էթտի . հէմ տախի պէնիմ
ծըլարա էմը էթտիլիմ ա՛հալմ-
տան թէ ճալուլը էթտիլը, վէ
հէմ մէլուն չէյտէն ալտըլարը,
հէմ տախի խըրօղըգ էթտի-
լը, հէմ աէ եալան սեյլէտի-
լը, վէ հէմ գապարընա գօ-
տուլըլ : Օնուն իլիւն Իսրայէլ

12 օղուլարը տիւշմէնէրնին հու-
ղուրունտա տուրմաղա գատիը
օլմատըլը . տիւշմէնէրնին հու-
ղուրունտան արգա չէվիտիլըլը,
զերա մէլուն օլտուլը . էյէր
արանըղտան մէլուն օլանը հէ-
լըք էթմէք իսէնիլ, սըթըգ
պէրապէրնիլըճէ օլմամ : Գա՛լգ,

13 գալմը թապտիս էյլէ, վէ տէ-
յէտին քի՛ Բէնտինիլը եարըն
իլիւն թագտիս էյլէյին, զերա
Իսրայէլին Ալլահը Բապպ պէյ-
լէ տէր . Եա՛ Իսրայէլ արանըլ-
տա մէլուն վար . թա մէլունու
արանըղտան կիտերնի՛՛ճէյտէք,
տիւշմէնէրնին հուգուրունտա
տուրմաղա գատիը օլմայաճաղ-
սըն : Իմաի սապահլայըն՝ սըպթ-

14

լարենը ճա եագլաշն . վէ վա
 4 րի՛ օլա քի Բապարն թուծաու
 ղու սրպթ դապիլէրիննէ եագ
 5 լաշա , վէ Բապարն թուծաու
 ղու դապիլէ՛ խանէլէրիննէ եագ
 6 լաշա , վէ Բապարն թուծաու
 ղու խանէ՛ երբէքէրնէ եագլա
 15 շա : վէ վագի՛ օլա քի մելուն
 շէյ իլէ թուծաուլն՝ Բապարն
 16 ա՛ ճարնտան թէճալուգ էթախի
 իջին վէ Բարայէլտէ եարանաղ
 լըգ էթախի իջին՝ քէնտիսի տէ
 ճէսի վար իսէ տէ ալթէշէ եագլա
 16 լա :
 16 իմաի Յեսու սապահասն էր
 քէն դալըզա՛ Բարայէլն սըպթ
 17 լարեննա եագլաշորարը . վէ
 Յուգա սըպթը թուծաուլու :
 17 վէ Յուգա դապիլէլէրինի եագ
 լաշորըզա՛ Չարալլարն դապի
 լէսի թուծաուլու . վէ Չարա
 լլարն դապիլէսինի երբէքէր
 18 ճէ եագլաշորըզա՛ Չարգի թու
 թուլու : Անտէն ծնուն խանէ
 18 սինի երբէքէրնէ եագլաշորըն
 ճա , Յուգա սըպթընտան Չա
 19 լա օղլու Չարգի օղլու Քարմի
 օղլու Աքան թուծաուլու : Իմ
 20 տի Յեսու Աքանա տէտի . Եա՛
 օղլում՝ քէրէմ էյլէ՛ Բարայէլն
 Ալլահը Բապա ի՛գղէթ էյլէ ,
 21 ճէմ՝ ծնա իրար էյլէ . վէ էթ
 տիլինի ճալա պանա տէյի վէր :
 21 պէնտէն սագլամա : վէ Աքե
 Յեսույա ճէվագ վէրիպ տէտի :
 22 ճագան պէն Բարայէլն Ալլա
 հը Բապա կիւնաճ էթտիմ , վէ
 20 պէօյլէ պէօյլէ էյլէտիմ . Եա՛նի
 եաղմատա պիր կիւղէ Աննար
 21 դափթանը՝ վէ իքի եիւզ մըս
 գալ կիւմիւշ վէ թարթըլըլէի
 մըսգալ պիր սիւպիքէ թուծա
 22 նէօրտիւմ , վէ զնարա թամա՛ է
 տիւպ ալտըմ , վէ իլթի ծնար չա
 21 տըրմիլն օրթանիտա եերտէ
 սագլանմը թըր . վէ կիւմիւշ
 22 գափիւնըն ալթընտա աթը Վէ՛

Յեսու խապէրձիլէր կէճտէրտի,
 վէ ծնար չարարա սէյլրթաի ,
 վէ իլթէ չարարա սագլ՝ վէ
 կիւմիւշ գափիւնըն ալթընտա ի
 սի : վէ ծնարը չարարըն իյին : 23
 տէն ալըզա՛ Յեսույա վէ ճիւմէ
 Բարայէլ օղլուլարնա կէօթիւր
 տիւլէր . վէ ծնարը Բապարն
 հուղըրունա դօտուլար :

վէ Յեսու Չարա օղլու Ա 24
 քանը վէ կիւմիւշ վէ դափթա
 նը վէ ալթուն սիւպիքէյի ճէմ
 ծնուն օղլուլարըն վէ գըղարը
 նը վէ սըղըրարըն վէ հէքէլիւ
 նի վէ գըղմարըն վէ չարըրը
 նը՝ վէ հէր նէսի վար իսէ ալա ,
 վէ ճիւմէ Բարայէլ պէրապէրն
 ճէ օլարա՛ ծնարը Աքմը տէ
 25 րէսինէ չըգարարար : վէ Յե
 սու տէտի . Նի՛ջին պիլի պէլա
 յա սարն , Բապա սէնի պու
 կիւնտէ պէլայա սալաճագ տըր
 իմաի ծնու ճիւմէ Բարայէլ թաշ
 26 լար իլէ թաշաալար , վէ ծնա
 րը թաշար իլէ թաշաաթտան
 սոնկրա ալթէշէ եագլուլար : Ան
 տէն իւզէրինէ պիր պէօյլէթ թաշ
 երընը դալորարըր թապու
 կիւնէտէք , վէ Բապա խըլմ ու
 ղագապընտան տէճտիւ . պուն
 տան էօթիւրիւ օլ մաճալին ա
 27 արնա՛ թապու կիւնէտէք Ա
 քմը տէրէսի տէնիլաի :

ՊԱՊԸ

վէ Բապա Յեսույա տէտի 1
 քէլ Գօրգմա վէպաշմա . հէփ
 ճէնք Բապըրըն ալթընտա
 ալ , վէ դալըզա Գայիլէ չըգ
 պագ , Գայիլն փատիւնաճըր
 վէ ծնուն դալմընը վէ շէհրինի վէ
 2 տիարընը սէնին էլնէ վէրտիւ
 վէ Գայիլէ ճէմ՝ ծնուն փատիւ
 2 հրնա՛ Երթմա վէ ծնուն փա
 տիւնաճընա էթտիլի կիւպի էթմ
 2 սին քանաճ օնուն էաղմարըն

- վէ տալարարնը . քէնտինիդէ
 ետըմա էտեսինիդ . աէն շէհրէ
 ծնուն արտընտան փուսու գուր :
- 3 Վէ Յեսու հէմ Ճիւմէ Ճէնք
 խալզը՝ Գային չըգմաղա գալզ-
 տըլար . վէ Յեսու ա'սքէրին
 քահրմանարնը՝ օթուդ պին
 ատէմ՝ սէջիւ՝ ծնարը կէճէ իլէ :
- 4 կէստէրտի . Վէ ծնարա Թէն-
 պիհ էտիւ պտտի քի՝ Պաղըն ,
 սիդ շէհր իջինն՝ շէհրին արտըն-
 տան փուսուտա օթուրոն , շէհր
 տէն փէք ուղաղանման . վէ հէ :
- 5 փինիդ հաղըր օլտընըդ : Վէ
 պէն պերապէրմաճէ օլտն Ճիւմէ
 խալզ իլէ շէհրէ եաղաշաճա-
 դըմ . վէ վազի՝ օլա քի՝ էվիլէքի
 կիպի պիդի գարըլամաղա չըգ-
 տըլարընտա , օլտմ էսնէրին :
- 6 տէն գաշաճաղըդ . Վէ ծնար
 արտընըճա չըգաճաղար , թա
 պիդ ծնարը շէհրտէն այըրընճա
 յատէք . չիւն քի՝ Էսնիւմիւղաէն
 էվիլէքի կիպի գաշտըլար տէյէ-
 ճէքէր . իմտի էսնէրինտէն գա :
- 7 չաճաղըդ : Օլտմ սիդ փուսու-
 տան գալզըպ՝ շէհրի զապթ է-
 տէսինիդ . զիրա Ալահընըդ
 Բապպ օնու էլինիդէ Թէսլիմ է :
- 8 տէճէք տիր : Վէ վազի՝ օլա քի՝
 շէհրի ֆէթէ էթտիլինիդ կիպի ,
 շէհրի աթէէ վուրալընըդ , Բապ-
 պըն սէօղինէ կէօրէ էյլէյսի-
 նիդ . պաղըն , սիդէ Թէնպիհ :
- 9 էյլէտիմ : Իմտի Յեսու ծնարը
 կէստէրտի , վէ ծնար կիտիպ՝
 Բէթէլ իլէ Գայինին արասըն-
 տա՝ Գայինին պաթը թարաֆըն-
 տան փուսուտա օթուրտուլար .
 վէ Յեսու օլ կէճէ գալմըն օր-
 թասընտա Թալար :
- 10 Վէ Յեսու պապահլայըն էր-
 քէն գալզըպ՝ գալմըն եօղատոր .
 վէ քէնտիտի Իսրայէլին ինթի
 յարըրը իլէ գալմըն էսնիւնճէ :
- 11 Գային չըգտը : Վէ պիլէսինճէ
 օլտն հէփ ճէնք խալզը չըգտը-
 լար , վէ եաղաղապ՝ շէհրին դար-
 չըսընա վարտըլար . վէ Գայինին
 փօրեաա թարաֆընտան գօնտու-
 լար , վէ ծնար իլէ Գայինին ա-
 րասընտա՝ շէհրին պաթը թա-
 րաֆընտան փուսույա դօմուշ
 իտի : Իմտի գալմը՝ շէհրին փօր-
 եաա թարաֆընտա օլտն հէփ
 օրտույու վէ շէհրին պաթը թա-
 րաֆընտան փուսույու դօմուշ-
 տան ոնկրա , Յեսու օլ կէճէ
 տէրէնի իլինէ կիթտի :
- 14 Վէ վազի՝ օլտու քի Գայինին
 փատիշաճը կէօրտիւքտէ , մուա՝
 յին վագըթտա օվա էիւղինտէ
 քէնտիտի հէմ Ճիւմէ գալմը
 Իսրայէլի ճէնէկ գարըլամաղ ի-
 չիւն շէհրին ատէմէրի իլէ ալէլ
 աճէլէ էրքէն գալզըպ չըգտը-
 լար . օ իսէ շէհրին արտընտան
 քէնտիտի իլին փուսուվար ի-
 տիլին պիլմէդ իտի : Վէ Յեսու 15
 հէմ Ճիւմէ Իսրայէլ ծնարըն
 էսնիւնտէ քէնտիլէրինի վուրու-
 մուշ կիպի կէօթէրիպ՝ չէօլ էօ-
 լունա գաշաղար : Վէ շէհրտէ 16
 օլտն Ճիւմէ գալմ ծնարըն ար-
 տընճա դօվալամաղա ճէմ՝ օ-
 լունտու . իմտի Յեսունուն ար-
 տընճա դօվալայարագ՝ շէհրտէն
 այըրըլար : Վէ Գայինին եա 17
 Բէթէլտէ Իսրայէլին՝ արտընճա
 չըգմամըշ ատէմ դամատը . իմ-
 տի շէհրի չըգդ պրաղըպ՝ Իօրա-
 յէլին արտընճա գօվալատըլար : 18
 Վէ Բապպ Յեսույա աէտի քի՝
 Էլինտէքի մըղըաղը Գայինէ աօղ-
 լու ուղաթ , զիրա օնու էլինէ
 Թէսլիմ էտէճէլիմ . վէ Յեսու
 էլինտէ օլտն մըղըաղը շէհրէ 19
 տա օլտնար Թէլի մաշալէրէն-
 տէն գալզըլարապ՝ վէ Յեսու էլի-
 նի ուղաթտըլը կիպի էիւրիւյիւշ 20

ետիս՝ չհհրէ կիրախէր՝ զհօնու
 ֆէթհ էթտիւէր . վէ ա՛ճէլէ է
 տիսք չհհրի անթէչէ վարտուլար :
 20 Վէ Գայինին ատէմէրի արգա-
 լարնալ չանհուկալ կէօթիւէր
 քի իշէլէ չհհրին թիւթիւնիւ
 կէօյէ տողու չգայոր իտի . վէ
 ծնարըն պուրջալ վէ օրայա գա-
 չաճաք մէճալի եօգ իտի . հէմ
 չհօլէ դաջան գալմ՝ աբաճա գօ-
 վալալալն իւղէրինէ անծախի .
 21 Եւնի Յեթու հէմ ճիւմէ իս-
 րայէլ՝ փոճքուծալիւնին չհհրի
 ֆէթհ էթալիւնի վէ չհհրին
 թիւթիւնիւ չգտորդըն կէօր-
 տիւքէրինտէ . ծնար աս անօ-
 նիւս՝ Գայինին ատէմէրինի վաւ
 22 տուլար : Օպիրէրի տէ չհհրաճէ
 ծնարը գարջըմաղա չգտարար-
 վէ պիր թարաֆտան պրանլար
 վէ օպիր թպրաֆտան ծնար օ-
 լուս՝ Գալիլէր իսրայէլին օր-
 թաքնտա գալարար . իմտի օն-
 լարը՝ քալմը վէ գուրթուլմը
 23 գալմայալալքէ վոթուլար : Վէ
 Գայինին փատիւահըն տիրի
 թութուս՝ ծնու Յեսուչա կէ-
 թիրախէր :
 24 Իմտի վաղի՝ օլու քի իսրա-
 յէլ Գայինին հէփ սաքիւլէրինի
 սահրանա՝ քէնտիւլէրինի գօվա-
 25 լայանլարը չհօլտէ թէմամէն
 գըրալգուտ . վէ ճիւմէսի տիւն
 քէնինձէյէտէք գըրձ՝ աղղըն
 տան տիւլալգուտ . օլտէմ ճիւմ
 լէ իսրայէլ Գայիւն տէօնիւս՝ օ-
 նու գըրձ՝ աղղընտան կէչլուիւ
 26 լէր : Վէ օլ կիւնտէ տիւ չհիւլէրին
 ճիւմէսի հըքքաճէն գարլալ վա-
 27 րնձա Գայինին հէփ ատէմէրի
 օն իքի պին իտի : Վէ Յեսու
 մըզալիւ իլէ ուղաթաղըն էլինի
 Գայինին ճիւմէն սաքիւլէրինի
 հէլալք էտինձէյէտէք՝ կէրի չէք
 28 մէտի : Անձալ Բապպն Յեսու
 29 յալ էմըձէթալիւնի սէօղիւնէ կէօ-
 րէ փաթարալըն վէ չհհրին ճիւմ

լէ էալմալըն՝ իսրայէլէլը
 քէնտիւլէրի իլէն էաղմալալա-
 30 լար : Վէ Յեսու Գայիւն էաղ-
 տը . վէ ծնու թա պու կիւնէ
 տէք՝ էալտի վիրանի խարապա-
 31 թըն տէնտէրի : Վէ Գայի-
 նին փատիւահըն թա ալալա
 վնգթընձալք աղաճ՝ իւղէրինէ
 ալալա . վէ կիւնէ չաթաղգուտ,
 Յեսու էմըն էթտի . վէ ծնուն լէ-
 չինի ալաճաճան էնտիրտիւք , վէ
 ծնու չհհրին գալուտու մէտիւ-
 32 լնի անթալ՝ ծնուն իւղէրինէ պիր
 պէօյիւք թալ հըղըն գալար-
 տըլար թա պու կիւնտէք :

Օլ զէմանտէ Յեսու իսրայէ 30
 լն Ալաճը Բապպն Գեբաղ
 տաղնտա պիր մեղպահ էալա-
 31 տը . Բապպն գուլու Մովսէ-
 սին իսրայէլ օլուլարընա թէն-
 պիս էթալիւնէ կէօրէ՝ Մովսէ-
 սին թէվալթ քիթապընտա էա-
 ղըլը օլտուղու միսիւլէ պիւթիւն
 թալալալալա պիր մեղպահ՝ քի
 32 ծնարըն իւղէրինէ տէվիր սալըն
 մամը իտի . վէ քիւն իւղէրին
 տէ Բապպա պիւթիւն էանմալալ
 սունտուլար . հէմ սէլամէթ
 գըլալանլարը քէտալիւք : Վէ 32
 օրատա թալալարըն իւղէրինտէ
 Մովսէսին Գարայէլ օլուլարը
 նրն էօնիւնտէ էաղաղըն թէվ-
 33 իւթըն նուսիտալըն էաղալ
 Վէ ճիւմէ իսրայէլ վէ ծնուն
 ինթիլալարըն վէ գալալէր վէ
 ծնուն գատըլարը անտուղու
 պիր էանընտան վէ օպիր էանըն-
 տան Բապպն ա՛հտ սանտու-
 ղունտ գալարըն Գեբալի քեա-
 34 հինէրին էօնիւնտէ էապանձը
 օլտուն էէրի օլտուն՝ էարըսը Գա-
 35 ղիղն տաղը գարջընտա վէ էա-
 ղըլը Գեբաղ տաղը գարջընալ
 սալարտուլար . Բապպն գուլու
 Մովսէսին էվիլէնտէ թէնպիւ-
 36 էթալի կիպի , քի իսրայէլ
 գալմընա իսրայ տուա՝ օլուլա

կրնան սօնունսս իշխարիւր
քի՛ օնար գօնուարը տըրար ,
վէ արարարնսս սաքին օրու-
17 րար : Վէ՛ Իսրայէլ օղուլարը
կէօքիւլ իւշխանքիւ կրնտէ օն-
լարն շէհրէրիմէ վարտըլար :
վէ օնարն շէհրէրիմէ Գարա-
օտովէ քիւփրա վէ Բերովթ վէ
18 Կարիւթարիմ իտի : Վէ Իսրա-
յէլ օղուլարը օնարը վուրմա-
տըլար , չինքի ճէմաաթըն
պէյլէրի օնարա Իսրայէլին Աւ-
լահը Բապա իլէ եհմին կթմիշէր
իտի : ամմա ճիւմէ ճէմաաթ
պէյլէրէ գարը մըրըլտանսը
լար :

19 Վէ ճիւմէ պէյլէր պիւթին
ճէմաաթա տէտիլէք քի՛ Պիլ օն-
լարա Իսրայէլին Ալահը Բապա
իլէ եհմին կթմիք , վէ չիմի օն-
լարա սօգանմապա գատիր տէ-
20 յիլ իլ : Օնլարա պոնու էտէ-
լիմ , վէ օնարը սաղ գջալում ,
վէ օնարա կթմիլիմիլ եհմին իս-
չին իւգէրիմիլիլ զազալ կէլմէ
21 յէ : Իմտի պէյլէր օնլարա տէ-
տիլէր քի՛ Սալ գալընլար ,
ամմա ճիւմէ ճէմաաթա օտուն
եարըճըլարը վէ սու սագալարը
օլգանլար , պէյլէրին օնլարա
տէտիլ կիպի :

22 Վէ Յեսու օնլարը չաղըրար ,
վէ օնլարա սէօյէլիպ տէտի .
Նիլին պիղի ալտաուրպ արա-
մըրա սաքին իքէն , պիղէ՛ Սիլ-
տէն ղայէթ ուգաղըլ տէտիլիլ :

23 Իմտի հալա մէլըն սունուլ
վէ Ալահըն եկինէ գուլ վէ օ-
տուն եարըճը վէ սու սագալար :

24 Սիլտէն էքիթ օլմալըն Վէ օն-
լար Յեսույա ճէվապ վէրիպ տէ-
տիլէր . Չին պու գուլարընա
սահիհ խապէր վէրիտի քի՛ճու-
նին Ալահըն Եհմիւ ճիւմէ պու
տիլարըն սիգէ վէրմէյէ ալէ պու-
տիլարըն ճիւմէ սաքինէրինի
էօնիւնիւ զտէն հէլաք էթմէյէ

գուլըն Բոմիսէսէ էմրէյէտիլ
վէպիլ հուղորպունուլտան ճա-
նըմըլ իշին պայէթ իլէ գուլ
գուպ պու շէյի էյլէտիլ : Վէ Ծ
չիմտի իշմէ էլինտէ իքի պիլ
էթմէյէ սանա խօջ վէ սուլա-
կէօրինէնէ կէօրն էյլէ Բիվտի 26
օնլարա էյլէ էյլէտի : վէ օնլա-
րը Իսրայէլ օղուլարընն էլին
տէն գուրթարար , վէ օնլարը
էօլալըմէտիլէր : Վէ Յեսու օն- 27
լարի օլ կրնտէ՛ ճէմաաթա վէ
Բապալըն . յէզապընա Բապալըն
սէգտիլ մահալ իշին թա պու
կրնտէք օտուն եարըճըլարը վէ
սու սագալարը էյլէտի :

ՊԱՊ Ժ

1 Վէ վագի՛ օլտու քի՛ Էքու-
սաղէմին փատիշահը Բոմիսէս-
էիլ՝ Յեսունու Գայիլի Ֆէթհ
էթտիլինի հէմ օտու խարապ
էթտիլինի՝ Էնի Գայիլէ հէմ օ-
նուն փատիշահըն Երէքվա վէ
օնուն փատիշահըն էյլէտիլի
կիպի էթտիլինի՝ վէ Գաբաւուն
սաքինէրի Իսրայէլ իլէ սուլհա
եաթըպ արարարնսս գալտը-
2 րընը իշիթտիլէտէ , ղայէթ իլէ
գուրգաուլար . ղիլա Գաբաւուն
փատիշահնի՝ շէհրէրին պիրի
կիպի պիր պէյլիւք շէհր իտի .
հէմ Է Գայիլտէն պէյլիւք վէ
հէպ օտուն պտմէրիլ զորւա ի-
տի : Իմտի Էքունսալէմ փատի- 3
շահը Բոմիսէսէիլ՝ Բէքրուն փա-
տիշահը Հօհամա վէ Յերիմութ
փատիշահը Փիրաւի վէ Լաքիս
փատիշահը Յոփիլէ վէ Էքզըն
փատիշահը Դափիրէ կէնտէ-
րիպ տէտի Է Պանա չըզըն , վէ 4
պանա եարարը էտին քի՛ Գա-
բաւունու վուրալում . ղիլա Յէ
սու իլէ վէ Իսրայէլ օղուլարը
իլէ սուլհա եաթար : Իմտի՛ 5
ժօրշուլարըն պէշ փատիշահը

ընդերուստը միմեկիսհանձնեալ
 րոն փատիշնհո՞ր՝ Յերմոնեթ փա-
 տիշահը՝ Լաքիգիստիսհանձնեալ
 րոն փատիշահը ճէմ՝ օրուս քէն
 տիշերի հէմ ծնարքն հէփ օրտու-
 լալը չըգտըլար, վէ Գալցածո-
 նուն էանընտա Կծնուպ՝ ծնուն
 իւղերինէ ճէնք էթտիւէր աղայ
 6 Վէ Գաբաւոնուն էհալիսի
 Գաղգալա օրտուսունա Յհան-
 յա կէնտէրիս սէտիւէր Գու-
 լարնտան էլինի չէքմէ, թէզ
 պիղէ չըգտըլ պիղէ գուրթար,
 հէմ պիղէ Գարտըմ էլլէ. զերա
 տաղտա սաքին օրան Աթորհու-
 լարն Ճիւմէ փատիշահարը պի-
 ղէ գարը ճէմ՝ օրտուլար : Իմոի
 7 Յեսու քէնտիսի վէ Ճիւմէ ճէնք
 խալը պիղէսինձէ հէմ ապքերին
 Ճիւմէ գահըրմտնարը Գաղգա-
 8 ղատան չըգտըլար : Վէ Բապա
 Յեսույա տէտի քի՝ Մելարտան
 Գորգմա, զերա ծնարը սէնին է-
 լինէ թէսլիմ էթմիմ. ծնարտան
 քիմաէ սէնին էսնիւտտէ տուրա
 9 մայաճապ : Վէ Յեսու՝ Գաղգա-
 ղատան պիղէթին կէճէ Եօպը
 չըգտըլ ծնարա տիւսնը կէ-
 10 տի : Վէ Բապա ծնարը Իսրա-
 յէլին էսնիւտտէ շալըթաթ, վէ
 ծնարը Գաբաւոնտա պէյիւթ
 դըրըն իլէ դըրաթ. վէ ծնարը
 Բեթորոն Եօպըչու Եօրունտա
 դալարաթ, հէմ ծնարը թա Ա-
 ղեկայա վէ թա Մակեդայատէք
 11 վուրտու : Վէ վաղի՝ զտու քի
 Իսրայէլին էսնիւտտէ գալարդ-
 լարնտան ծնար Բեթորոն էնի
 շինտէ իլէն, Բապա ծնարըն իւ-
 ղէրինէ թա Աղեկայատէք կէ-
 տէն պէյիւթ Թալար աթար վէ
 Եօլիւէր : Թորունուն թալա-
 րնտան էօլէնէր Իսրայէլ օղու-
 լարնըն դըրաճ իլէ Եօլիւէր
 տիւքըրինտէն չօր խոիւր :
 12 Օլ գէման Յեսու Բապա
 սէյլէյիւ՝ Բապալըն Աթորհու-

լարը Իսրայէլ օղուլարըն թէս-
 լիմ էթտիյի կիւնտէ՝ Իսրայէլի
 էսնիւտտէ տէտի . Եա՛ կիւնէ
 Գաբաւոնտա գալ, սէն տալի
 էա՛ այ՝ Այկուն տէրէսնիւտ-
 րաթ : Վէ գալմ տիւքնէլէրին 13
 տէն ինթիգամ ալընձայատէք՝
 կիւնէլ գալար, վէ այ տուրտու
 պու՝ Եալար քիթապընտա էա
 չըլը Դաէյիլ մի . իմոի կիւնէլ
 կէյիւն օրթալընտա տուրտու,
 վէ թէմամ պիղ կիւն գատար
 պնթմայա ա՛ճէլէ էթմէտի :
 Վէ ծնտան էլվէլ հէմաօնտան 14
 սնկրա ծնուն կիպի կիւն ծլա-
 տը, քի Բապա առնմ սէօղիւնի
 իլինէ . զերա Բապա Իսրայէլ
 իլին ճէնք էթտի :

Անտէն Յեսու վէ Ճիւմէ-Իս 15
 ղայէլալիւսինձէ՝ Գաղգալա օր-
 տուսունա տէնտի : Վէ օլ 16
 պէլ փատիշահ գալըպ՝ Մակե-
 դատա պիղ մալարտա սաղան-
 տըլար : Իմոի Յեսույա խապէք 17
 վէրիլիս տէնիւտի քի՝ Օլ պէլ
 փատիշահ՝ Մակեդատա պիղ մա-
 18 ղարտաա խալլանըլ պուրն-
 տու : Վէ Յեսու տէտի քի՝ Մա-
 ղարանըաղղընա պէյիւթ թալ-
 19 լար էուվալալըն . վէ ծնուն իւ-
 ղէրինէ ծնարը պէքէմէյէ ա-
 տէմէր թալին էտին : Վէ սիղ
 տուրմայալ՝ տիւքնէլէրինիլին
 արտընձա գալալալըն, վէ ծնա-
 20 ղը արալարընտան վուրուն
 լարը շէհըրէրինէ կիւնէյէ
 ման, զերա Ալապընըլ Բապա
 ծնարը կըլէրինիլէ թէսլիմ էթ-
 տի : Վէ վաղի՝ օղտու քի՝ Յե- 21
 սու Իսրայէլ օղուլարը իլէ ծն-
 լարը թա տիւքնտինձէյէտէք
 ղայէլթ պէյիւթ դըրըն իլէ գըր-
 մայը պիթիւրիւտէ, վէ գալան-
 լար գալըպ հիւարըլ շէհըրէրէ
 կիւտիւտէ, Ճիւմէ գալմ Մակե-
 դատա օրտույա- Յեսույա սէլա-
 մէթ իլէ տէնտիւս ք՝ Վէ Իսրայէլ

- օղուլարնսն հիշ քիմնէյէ տիւրնի թէվրէտն օլմատը :
- 22 Օլաւմ Յեսու տէտի քի՛ Մա. դարանն աղղընը ալըն, վէ մա. զարատան շու պէշ փատիշահը
- 23 պանա չըգարն : Վէ էյլէ էյ. լէտիւր, վէ մաղարատան օլ պէշ փատիշահը՝ Երուտաղմ փատիշահըն՝ Քեբրոն փատի. շահըն՝ Յերիմուծ փատիշահը. նը՝ Լաքիս փատիշահըն՝ Էդուն փատիշահըն ծնա չըգարտըար :
- 24 Վէ վազի՛ օլտու քի՛ պու պէշ Փատիշահը Յեսույա չըգարտըգ. լարընտա, Յեսու ճիւմէ Իարա. յէլ առնմէքինի չաղըտը, վէ քենտիսի իլէ պէրապէր կիտէն՝ ճէնքճիլէքին սէրտաղարնա տէ. տի . Եագլաշն, պագլարընըղը շու փատիշահընը պօյունըարը իւղէքինէ գօյուն. վէ ծըլար Էագ. լաղա՛ պագլարընը ծըլարն պօ. յունըարը իւղէքինէ գօտուլար :
- 25 Վէ Յեսու ծըլարա տէտի քի՛ Կօրգման, վէ իւրքմէն, դուվլէթ. լէնին, վէ ճէսուր օլուն . զիրա իւղէրլէքինէ ճէնք Էտէճէ. յինիզ ճիւմէ սիւշմէնլէքինիզ Բապա
- 26 պէյլէ Էտէճէք տիր : Վէ ան. տէն սնկրա Յեսու ծըլարը վու. բուպ Էօլաւիւրտիւ, վէ ծըլարը պէշ աղաճա ասար . վէ աղաճ. լարն իւղէրլինտէ թա ախշամա.
- 27 տէք տուրը գաղըրար : Վէ վա. գի՛ օլտու քի՛ կիւնէշ պաթտըղը վաղըթ Յեսու Էմր էթտի, վէ ծըլարը աղաճըլարն իւղէքինտէն Էնտիրտիւր, վէ ծըլարը օլ սաղ. լանտըգարը մաղարայա աթտը. լար . վէ մաղարանն աղղընա պէյիւք թաշար գօտուլար՝ թա պու կիւնքի կիւնէտէք :
- 28 Յեսու օլ կիւնտ Մակեդայը տախի Ֆէթհ էթտի, վէ ծնու հէմ փատիշահընը գըրըճ աղղըն. տան կէջիւրիպ՝ ծնա օլան ճիւմ. լէ նուֆուսու հէլաք էթտի, հիշ

պագը գալան գօմատը. վէ Մա. կեգանն փատիշահընա՛ Երիբո. վուն փատիշահընա էթտիյի կի. պի էյլէտի :

Անտէն Յեսու վէ պիլէսինճէ 29 ճիւմէ Իսրայէլ Մակեդատան Լէբնայա կէջտի . վէ Լէբնա իլէ ճէնք էթտի : Վէ Բապա՛ ծնու 30 տախի փատիշահը իլէ Իճրայէլն էլինէ վէրտի, վէ ծնու՝ ծնա օ. լան ճիւմէ նուֆուսու իլէ գը. լըճ աղղընտան կէջիւրի, ծնա հիշ քիմնէյի պագը գօմատը . վէ ծնուն փատիշահընա՛ Երիբո. վուն փատիշահընա էթտիյի կի. պի էյլէտի :

Անտէն Յեսու վէ պիլէսինճէ 31 ճիւմէ Իսրայէլ Լէբնատան Լա. քիսէ կէջտի . վէ ծնուն Էանըն. տա գօնուպ՝ ծնուն իլէ ճէնք էթ. տի : Վէ Բապա Լաքիսի Իարա. 32 յէլին էլինէ վէրիպ՝ ծնու իքիճի կիւնտէ Ֆէթհ էթտի, վէ ծնու հէմ ծնա օլան ճիւմէ նուֆու. սու՝ Լէբնայա հէր էթտիյինէ կէօրէ գըլըճ աղղընտան կէջիւ. տի :

Օլ կէման Գաղէր փատիշահը 33 Հօրամ՝ Լաքիսէ Էարարմ էթմէ. յէ չըգար . վէ Յեսու ծնու վէ ծնուն գազմընը՝ թա պապը գա. լանը գօմայընճալատէք գըրտը :

Անտէն Յեսու վէ պիլէսինճէ 34 ճիւմէ Իսրայէլ Լաքիստէն Էգ. ղունա կէջտի, վէ ծնուն Էանըն. տա գօնուպ՝ ծնուն իլէ ճէնք էթ. տի : Վէ ծնու հէման օլ կիւնտէ 35 Ֆէթհ Էտիպ՝ ծնու գըլըճ աղղըն. տան կէջիւրի, վէ ծնա օլան հէի նուֆուսու օլ կիւնտէ՛ Լա. քիսէ հէր էթտիյինէ կէօրէ հէ. լաք էթտի :

Անտէն Յեսու վէ պիլէսին 36 ճէ ճիւմէ Իսրայէլ Էգղընտան Քեբրոնա չըգապ՝ ծնուն իլէ ճէնք էթտի : Վէ ծնու Ֆէթհ 37 Էտիպ՝ ծնու վէ փատիշահընը

հէմ ճիւմէ չհնրէրնի վէ ըն-
տա օլան հէփ նուֆուտու՝ հիչ
պաղը գալան զօմայարագ՝ էդ-
ղոնա հէր էթտիյինէ կէօրէ դը-
լըճ աղղընտան կէչիրտիւր . վէ
ծնու հէմ ընտա օլան ճիւմէ
նուֆուտու հէլաք էթտի :

38 Մանէն Յեսու վէ պիւէսինճէ
ճիւմէ խրայէլ Դաբիրէ տէօն
տիւ . վէ ծնուն իլէ ճէնք էթտի :

39 Վէ ծնու փատիշահը իլէ վէ
ճիւմէ չհնրէրնի իլէ ֆէթճ հ-
տիպ ընլարը գըլըճ աղղընտան
կէչիրտի , վէ ծնտա օլան ճիւմէ
նուֆուտու՝ հիչ պաղը գալան
զօմայարագ՝ հէլաք էթտի . Քեբ-
ընա էթտիյինէ կէօրէ վէ Լեբ-
նայա վէ ծնուն փատիշահնա
էթտիյինէ կէօրէ՝ Դաբիրէ վէ
ծնուն փատիշահնա դա էյլէ
էյլէտի :

40 Իմտի Յեսու տաղըն վէ գըպ-
լէնին վէ օվանըն վէ տաղ էթէք-
լէրինին հէփ տիյարընը վէ ճիւմ
լէ փատիշահարընը վարտու .
հիչ պաղը գալան զօմտու , իլ-
լա խրայէլին Սլահը Բապպըն
հէր էթտիյինէ կէօրէ՝ ճիւմէ
նէֆէս ալանը հէլաք էյլէտի :

41 Հէմ Յեսու ընլարը կադէս
Բառնեատան թա Գաղսյատեք՝
վէ հէփ Գոստոմ տիյարընը թա

42 Գաղստոմտեք վուրտու : Վէ
ճիւմէ պու փատիշահարը վէ
ծնլարըն տիյարընը Յեսու պիւր
տէֆա՛տա ֆէթճ էթտի . զիրա
խրայէլ իլին Խորայէլին Սլ

43 Լահը Բապպ ճէնք էթտի : Վէ
Յեսու հէմ պիւէսինճէ ճիւմէ
խրայէլ՝ Գաղսաղա օրտուպու-
նա տէօնտիւլէր :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Ս է վազի՝ օլու քի՝ Հատոր
փատիշահը Յաբին իլէթտիքտէ Ի
Մաղոն փատիշահը Յաբաբ վէ

Սամոն փատիշահնա վէ Ս. ք-
սափ փատիշահնա՝ հէմ փօր 2
եսա թարաֆրեապի տաղարտա
վէ Բենէրէթին գըպլէսինաէ օ-
լան սահրատա՝ հէմ օլատա՝ վէ
պաթրտա Դոմր նահիյէլէրինտէ
օլան փատիշահարա՝ կիւնտու 3
ղուտա վէ պաթրտա օլան Քա-
նանլըարա վէ տաղտա օլան Ս-
մարհուլարա վէ Բետլիւրէ վէ
Փերեղլիւրէ վէ Յեբուստըլա-
րա վէ Հերմանուէն պլթընտա
Մափա տիյարընտա օլան խե-
լէքէրէ Խաղէր կէնտէրտի : Վէ 4
ծնլար ճիւմէ օրտուլարը իլէ պէ-
րապէրլինճէ չոգ խալլէ չոգ-
լուգտա տէնիլք քէնարընտա օ-
լան դում կիպի՝ լիէ զայէթ չոգ
պլթար վէ ա՛րապալար իլէ չոգ-
արլար : Վէ ճիւմէ պու փատի- 5
շահար իթթիֆադ էթտիլէր .
վէ վարըպ պիրլէքտէ Մառն սու-
յունտա զօմտուլար քի՝ Խրա-
յէլ իլէ ճէնք էտէլէր :

Վէ Բապպ Յեսույա տէտիքի՝ 6
Օնլարըն էիւզէմուէն դօրքփա
զիրա էարըն պու վադթտա՝ պէն
ծնլարըն հէփիսինի խրայէլին
էօնիւնէ մալթուլ գոյաճաղըմ .
աթլարընը սինիրլէրինի քէտիպ՝
ա՛րապալարընը աթէլէ էագա-
սըն : Իմտի Յեսու վէ պիւէսին 7
ճէ հէփ ճէնք խալլը ծնլարըն
իւզէրինէ Մառն սույունա անկ-
սըղըն վարըպ՝ ծնլարա հիւճիւմ
էթտիլէր : Վէ Բապպ ծնլարը
խրայէլին էլինէ թէսլըմ էտիպ՝ 8
ծնլարը վուրտուլար , վէ ծնլարը
թա պէօյիւք Սիդոնա վէ Մաարե-
ֆաթ մայիմտէք վէ թա Մաս-
փա փատիսինէ կիւնտուղուտոնա
տէք զօվալատըլար . վէ ծնլարը
թա հիչ պիւր պաղը գալան զօ-
մայընճա՝ գըրաղար : Վէ Յե- 9
սու ծնլարա՝ Բապպըն ծնա տէ-
տիլի կիպի էյլէտի . ծնլարըն
աթլարընըն սինիրլէրինի քէս .

տի , վէ արապաւարներն ամէնէն
հազար :

- 10 Վէ օլ վագթտա Եեսու տէօ-
նիւպ՝ Հասորու Ֆէթհ էթտի ,
վէ փատիշահներն գըլըճ իլէ էօլ-
տիւրտի . զիրա Հասոր՝ էվլէ-
տէն հէփ պու ձեմէքէթէրն :
11 պաշը խի . Վէ օնտա օլան հէփ
նուֆուսու գըլըճ աղզընտան կէ-
շիրտիւր , օնլարը հէլաք էյլէ-
տի , հիչ պիր նէֆէս ալան դալ-
մասը . վէ Հասորու ամէնէն
12 հազար : Վէ Եեսու պու փատի-
շահարըն ճիւմէ շէհրէրնի ճէ-
մի՝ փատիշահարը իլէ Ֆէթհ է-
տիւպ՝ օնլարը գըլըճ աղզընտան
կէշիրտի , օնլարը՝ Բապարն դու-
շու Մովսէսին թէնպիհ էթտի .
13 յինէ կէօրէ հէլաք էյլէտի : Ան-
ճադ քէնտի վիրանէլէրի իւզէ-
րինաէ աուրան շէհրէրնի հիչ
պիրնի իւրայէլ եազմասը , Եե-
սուսու հազարը եալընըզ Հա-
սորտան մասա : Վէ պու շէհր-
էրնի հէփ եալմասըն վէ հայ-
վանըն իւրայէլ օլուլարը քէն-
տիլէրինէ եալմասարը . ան-
ճադ հէփ առէմի՝ Թա օնլարը
հէլաք էտինճէյէտէք՝ գըլըճ աղ-
զընտան կէշիրտիլէր , հիչ պիր
15 նէֆէս ալան դամասըլար : Բապար
քէնտի դուշու Մովսէսէ էմր
էթտիյի կիպի՝ Մովսէս Եեսու .
յա էօյլէ թէնպիհ էյլէտի , Եե-
սու աաիի էօյլէ էյլէտի . Բապ-
արն Մովսէսէ էմր էթտիյին
տէն հիչ պիր շէյ թէրք էթմէ-
տի :

- 16 Վէ Եեսու պիւթիւն պու տի-
յարը ալու , էա՛նի տալիսթանը
վէ հէփ դըպլէ Թարաֆընը վէ
ճիւմէ Գոսոմ տիյարըն վէ օ-
վալը վէ սահրայը՝ հէմ իւրայէլ
17 տաղընը վէ օնուս օվասընը , Սէ-
լիւ չըգան Բալաի տաղընտան
Թա շէրմն տաղընըն ալթընտա
1 իւրանա փատիսինաէ օլան Բա-

աղադասէք . վէ օնլարըն ճիւմ-
է փատիշահարըն Թուսթուս ,
վէ օնլարը վուրուպ էօլալուրու-
Եեսու ճիւմէ պու փատիշահար 18
իլէ պիր չօդ կիւնէր ճէնք էթ-
տի : Գաբաւոնտա աալին օլան
19 խեւլիւրտէն մասա՝ իւրայէլ
օղուլարը իլէ սուլհա եաթմըշ
շէհր եօդ խի . ճիւմէսինի ճէնք
իլէ ալալար : Զիրա օնլարն 20
էիւրէքէրի սէրթլէշպ՝ իւրա-
յէլի ճէնք իլին գարըլմալա-
լը . Բապարն օլուս . Թա քի
օնլարա մերհամէթ օլուսմայա-
րադ՝ օնլարը հէլաք էթտիլէ . վէ
Թա քի Բապարն Մովսէսէ էմր
էթտիյի կիպի օնլարը հէլաք էթ-
տիլէ :

Վէ օլ զէմանտէ Եեսու վա 21
ըրպ տալարտան՝ Քէրրոնտան՝
Դաբիրտէն՝ Անաբտան վէ հէփ
Յուդա տալարընտան վէ ճիւմ-
է իւրայէլ տալարընտան Ենա-
կիմէրի գըրսը . Եեսու օնլարը՝
շէհրէրնի իլէ հէլաք էթտի : Իւ- 22
րայէլ օղուլարըն տիյարընտա
Ենալիմ դալմասը . եալընըզ
Գադատա Գէթտէ վէ Ասեղուլթ-
տա գալարըլար :

Վէ Եեսու՝ Բապարն Մովսէ 23
տէ ճիւմէ տէտիյինէ կէօրէ պիւ-
թին տիյարը ալու , վէ Եեսու
օնու իւրայէլէ՝ Թապիմէրի միւ-
ճիպինճէ՝ սըպթարընա միւսա
իլին վէրտի . վէ տիյար ճէնք-
տէն րահաթլանտը :

ՊԱՊ ԺԲ

Վէ Յուդանանըն էօթէ եա 1
գաւընտա կիւնտօղոճոճնտա Աւ-
նան լըմաղընտան Թա շէրմն
տաղընտաէք ճիւմէ կիւնտօղու
սահրասը իլէ՝ իւրայէլ օղուլա- 3
րընըն օլ վուրուպ տիյարընըն
դապթ էթտիլէրի տիյարըն փա-
տիշահարը պղնւար տըր . Ես- 2

ըսնաւ սաբին օրն Ամօրհուլա-
 րն փատիշաճը Սեհնն քի՝ պու-
 հիւքիւմէթ սիւրեր խի Ամնն
 21 ըրմալընն քհնարնաւ օրն
 Արտէրաէն եւնի ըրմալըր մա-
 22 աէյնիմաէ վէ Գաղաաղըն եւ
 ըրտը ին թա Ամնն օղուլարը
 նըն օնծորու օրն Յաբոկ ըրմա-
 3 ղընաւէք չհէմ տահրոյա կրն-
 4 սօղուտան եանա թա Քենեքիւթ
 5 տէնիլընէտէք՝ վէ կրնաօղուտան
 եանա Բեթեհիմեթ եօղունաւ վէ
 զըպլէտէն Ասեղուլթ փասգա-
 նըն աղթընտա թա տահրա տէ-
 նիլընէ էսնի թուղ աէնիլընէ-
 6 տէք . վէ ճիպպարարտան դա-
 7 լան Բասան փատիշաճը Ովգուն
 սինօրու քի՝ Աստարուլթաւ վէ
 8 Եգրայիտէ տաքին օղուպ՝ հիւ-
 9 քիւմէթ սիւրեր խի , Հերմն
 տաղընտա վէ Սեղատաւ վէ հէփ
 10 Բասանաւ թա Գեսուրուլարըն
 վէ Մաքաթթըլարըն սինօրունա՝
 վէ Եսեբոն փատիշաճը Սեհո-
 11 նուն սինօրու օրն Գաղաա-
 12 ղըն եարընընաւէք : Պունլարը
 13 Բապպըն գուրու Մովսէս Իս-
 14 լայէլ օղուլարը ին վուրտու-
 15 լար . վէ Բիյաբլընը Բապպըն
 գուրու Մովսէս Ռուբէնիլընէրէ
 վէ Գաղաղարա վէ Մանաթէնին
 եարը սըպլընա միրաւ իշին
 վէրաի :
 7 Վէ Յօրգաննըն պէրի եւ
 դասընտա պաթըտա՝ Լիբանան
 վատիւնտէ օրն Բաաղգաղտան
 թա Սէիրէ չըգան Գաղաի տա-
 ղընաւէք Յեսուունու Իսրայէլ օ-
 ղուլարը ին վուրտուլարըր սի-
 8 յարըն փատիշաճալըր պունլար
 տըր , քի Յեսու Բիյաբլընը Իս-
 րայէլն սըպլըլարընա՝ թագաիւ-
 լէրի միւճիւրպինճէ՝ միրաւ իշին
 8 վէրաի , տաղտա վէ օփատա վէ
 9 տահրատա վէ տաղ էթէքլէրին-
 տէ վէ չէօլտէ վէ զըպլէտէ՝ Քես-
 10 լընէրի՝ Ամօրհուլարըր վէ Բա-

նանլըլարը՝ Փերեզլէրի՝ խէպի-
 լէրի վէ Յերուսաղըլարը . Երեք
 9 փուն փատիշաճը պիր . Բեթէլ
 10 եանընտա օրն Գալլինին փատի-
 շաճը պիր . Երուսաղէմ փատի-
 շաճը պիր . Եֆերոն փատիշաճը
 11 պիր . Յերիմութ փատիշաճը պիր ,
 12 Լաբիս փատիշաճը պիր . Եգգոն
 փատիշաճը պիր , Գաղէր փա-
 13 տիշաճը պիր . Դաբիր փատիշա-
 ճը պիր , Գաղէր փատիշաճը պիր
 14 Զօրմա փատիշաճը պիր , Երագ
 15 փատիշաճը պիր . Լեբնա փա-
 տիշաճը պիր , Ողտըմ փատիշա-
 ճը պիր . Մակեդա փատիշաճը
 16 պիր , Բեթէլ փատիշաճը պիր
 17 թափուա փատիշաճը պիր , Ոյ-
 18 փէր փատիշաճը պիր . Ալիէկ
 19 փատիշաճը պիր , Լաաբոն փա-
 տիշաճը պիր . Մաղոն փատիշա-
 ճը պիր , Հաոոր փատիշաճը պիր .
 20 Սամրոն մաւոն փատիշաճը պիր ,
 21 Աքափ փատիշաճը պիր . Թա-
 նոք փատիշաճը պիր , Մակեդ-
 22 դուլ փատիշաճը պիր . Կաղէս
 փատիշաճը պիր , Կարմեղոսուն
 3 Յեկնաւ փատիշաճը պիր . Դովը
 նահիլէսինտէ Դովը փատիշաճը
 պիր , Գաղաղաւ թայիֆէլէրի-
 նին փատիշաճը պիր . Թերսա
 24 փատիշաճը պիր . փատիշաճը
 25 ըն Ճիւլէսի օլմուղ պիր խի :

ԴԱՊ ԺԳ

1 Վէ Յեսու կրնէրի կէճիլ
 իխթիյար օղուգտա , Բապպ օ-
 նա տէտի . Սէն իխթիյարուն-
 2 տըն , եաշտա կէճիլին օղուն , վէ
 ղայէթ չօգ միրաւ օղունաճաղ
 եէր դալար : Գաղան եէր պու-
 3 տուր . Փղըլուլարըն Ճիւլէ
 տայիլէսի վէ պիւթիւն Գեսուր ,
 Մըսըրըն հօնիւնտէ օրն Սիովը
 տան թա Քանանլըլարըն տայը-
 4 լան փօրեմասա սօղուր Ահիարոն
 սինօրունաւէք , Փղըլուլարըն

պէջ պէյքերէրի՝ Եւրի Գաղաղա-
լար՝ Ազովաղուլար՝ Ասիաղանու-
լար՝ Գէթիլէր զէ Ափարոնու-
4 լար՝ հէմ Աւաղլար, Գրպլէանն
Քանանըլարն հէփ տիարը հէմ
Սիդոնըլարն օլան Մհարա թա
Ափէկէ՝ թա Ամօրըլարն սի-
5 նօրունատէք, զէ Գեբաղըլարն
տիարը՝ զէ կիւնտօղուսունտան
Էանտ պիւթիւն Լիբանան՝ Հեր-
ման տաղընըն ալթընտա Բաաղ-
դաղտան թա Եմսթա վարըն,
6 ճայատէք, տաղիսթանըն հէփ
տաքիլէրի՝ Լիբանանտան թա
Մաարեփօթմայիմէտէք Ճիւմէ
Սիդոնըլար, պունըլար պէն
Իսրայէլ օղուլարընըն էօնիւն,
տէն գօվաճաղըմ, անճաղ սէն
օնու Իսրայէլէ՝ անտ էմի Էթ-
տիլիմ կիպի դուրա՝ իւն միրաս
թաղսիմ էտէսին,
7 Վէ չիմաի պու տիարը տօ-
դուղ սըպթա զէ Մանասէնին
Էարը սըպթընա միրասէ թաղ-
8 սիմ էյլէ : Ռուբէնիլէր զէ
Գաղըլար օնու օպէրէփ իլէ մի-
րասարընը՝ Մովսէսն ծըլարա
Յորդանանըն էօթէ Էադարն-
տա կիւնտօղուտա վէրախիլի՝
Բապպըն գուլու Մովսէս օնը-
9 ռա վէրախի կիպի ալուլար, Աւ-
նոն ըրմաղընըն քէնարը իւզէրին,
տէ օլան Արոեթանն՝ ըրմաղըն
մապէ յնիտէ օլան շէհրի զէ Մե-
դաբանըն Ճիւմէ սահրասընը
10 թա Գեբանատէք, զէ Եսեբոն-
տա սալթանաթ սիւրէն Ամօր-
ըլարն փատիչահը Սէհնուն
Ճիւմէ շէհրէրիլի՝ թա Ամմոն
11 օղուլարընըն սինօրունատէք, զէ
Գաղաաղը՝ զէ Գեսուրըլարն
հէմ Մաքաթըլարն սինօրու-
նու՝ զէ պիւթիւն Հերմոն տաղը-
նը՝ զէ Ճիւմէ Բասանը թա Սե-
12 քայատէք, Ատարովթաա զէ
Եգրայիտէ սալթանաթ սիւրէն
Բառանտաղի Ովգուն հէփ մէմ,

էքէթիլի : Ճէպաղաղըն պա-
ղը գալանընտան պու գաղմը ի-
տի, ամմա Մովսէս օնըլար վա-
րուպ գօվառ : Վէ Իսրայէլ օ- 13
ղուլարը Գեսուրըլարը զէ Մա-
քաթըլարը գօվմասըլար, զէ
Գեսուրըլար իլէ Մաքաթը-
լար թա պու կիւնէտէք Իսրա-
յէլին արասընտա տաքին օլու-
լար : Եալընըղ Ղէւի սըպթընա 14
միրաս վէրմէտի, օնուն միրասը
օնա տէախի կիպի Իսրայէլին
Ալլահը Բապպըն աթէշ դու-
պանըլարը աղը :

Վէ Մովսէս Ռուբէն օղուլար, 15
ըն սըպթընա գապիլէրիլի՝ Ճէ Դ-
բա վէրաի : Վէ օնըլարն սին- 16
րու պա օլուտ, Անոն ըրմաղը-
նըն քէնարը իւզէրինտէ օլան
Արոեթանն ըրմաղ պէ յնիտէ
շէհր զէ Մեդաբանըն Էանընտա,
քի Ճիւմէ սահրա, Եսեբոն զէ 17
օնուն սահրատա օլան Ճիւմէ
շէհրէրի՝ Գեբոն զէ Բամթիբա-
հաղ զէ Բէթբէէլման, զէ Յաս- 18
սա զէ Կադեմսթ զէ Մեփայիթ,
զէ Կարիաղէմ զէ Սերմաա զէ 19
Եմսէ տաղընտա Սարեթ սա-
հառ, զէ Բէթփեգոպը զէ Ասե- 20
դովթ փառգա զէ Բէթեհիմսթ,
զէ սահրանըն հէփ շէհրէրի՝ 21
զէ Եսեբոնտա սալթանաթ սիւ-
րէն Ամօրըլարն փատիչահը
Սէհնունն Ճիւմէ մէմէքէթիլի՝
Մովսէս օնու հէմ Մաղիան
պէյլէրի Եւլիլ զէ Բոկոմու զէ
Սուրու զէ Ուրու զէ Ռօբէյի՝
Սէհնունն օլ տիարտա տաքին օ-
լան պէյլէրիլի վուրսու : Վէ 22
Իսրայէլ օղուլարը մաղթալէր
իլէ պէրապէր Բէովը օղու սի-
հրպաղ Բաղաամը քա էօլաիւր
տիւլէր : Իմսի Ռուբէն օղուլար, 23
ընըն սինօրու՝ Յորդանան իլէ
օնուն սինօրու օլուտ : Ռուբէն
օղուլարընըն միրասը գապիլէրիլի,
ըննճէ պու աուր, պա շէհրէր

վէ՛ նշարրն քեջլերի :

- 24 Վէ՛ Մովսէս Գաղ ողպժընա
Գաղ ողուլարրն գապիւնէրին
25 Ճէ Դրաս վերսի : Վէ՛ օնլարն
սինօրու պաւ օլուու . Յաղեր վէ
Հէփ Գաղաաղրն շէհրէրի վէ
Ամմն ողուլարը տկարընն եա
լուր՝ թա Ռաղանն էօմիւնաէ
26 օլան Արդէրէտէք , վէ Եսեքոն
ասն թա Մափաննն Ռամով
թոնա վէ Բոտանիմէտէք , վէ
Մանայիմտէն թա Իաբերին սի
27 Նորունատէք , վէ վատիտէ Բե
թարամ վէ Բեթամմա վէ Սոկ
քով լի Սախնն Եսեքոն փա
տիւա՛նը Սեհնոնուն մէմէքէթի
նին պաղըը՝ Յորդանան վէ օլան
սինօրու թա Յորդանանն էօթէ եա
եաղասընտա կիւնտօղուտունա
տօղու Բենեքէթ աշնիդնին
28 քէնարընատէք : Գաղ ողուլա
րընն գապիւնէրինճէ միտար
պու տուր , պաւ շէհրէր վէ օն
լարն քեջլերի :
- 29 Մովսէս Մանասէնին եարը
օղպժընա տա Դրաս վերսի , վէ
Մանասէ ողուլարընն եարը
սղպժընն գապիւնէրինճէ Դաւ
30 Դիւ օլուու : Վէ՛ օնլարն սինօրու
պաւ օլուու . Մանայիմտէն Բա
նան փատիւա՛նը Ովգուն ճիւմէ
մէմէքէթի պիւթիւն Բասան՝ վէ
Յայերին Բասանտա օլան Հէփ
31 քեջլիւյիւ՝ աթմըշ շէհր : Վէ՛
Գաղաաղրն եարըը՝ վէ Աստա
լով լի Նոգայի՛ն Բասանտա
Ովգուն մէմէքէթինին շէհրէրի՝
Մանասէ ողու Մաբր ողուլա
րընն գապիւնէրինճէ Մաբր
օղուլարընն եարընընն օլուու :
32 Մովար սահրալարընտա Երեթով
Յորդանանն էօթէ եաղասըն
տա կիւն տօղուտունտա Մովսէ
սին միտա վերսիյի պոնլար
33 տըր : Ամա Մովսէս Ղեփ սղպ
ժընա միտա վերմէսի . օնլարն
միտար՝ օնլարա ստեսի կիպի

Իարայէլն Ալա՛նը Բապպ տըր :

ՊԼՊ ԺԻ

Վէ՛ Քանան տկարընտա Իս
րայէլ ողուլարընն միտա էթ
տիքէրի պոնլար տըր , քի օն
լարը քեահին Նփաղար իէ Նա
ւէ օլու Յեսու վէ Իսրայէլ օ
ղուլարը սղպժարընն պաւ
պապալարը միտա վերսի : Տօ
րուղ սղպժա վէ եարըմ սղպժա
Բապպն Մովսէսին եէսի իէ
էմր էթտիյինէ կէօրէ՝ միտալա
րը դուրա՛ իէ Վերիտի : Զիրա
Մովսէս իքի սղպժա վէ եարըմ
սղպժա Յորդանանն էօթէ եա
գասընտա միտա վերմիշ խաի
ամմա օնլարն աղասընտա Ղե
ւիլիէրէ միտա վերմիշ խաի :
2 Զինքի Յովսէփ ողուլարը իքի
սղպժ՝ Մանասէ վէ Եփրեմիտի
վէ Ղեւիլիէրէ՝ քէնտիւրի սա
քին օլմալա շէհրէր վէ տալար
լարը Հէմ մալարը իւլն օնլարն
վարջոնտան մա՛տա՝ օլ տկար
տա հիտէ վերմէտիւրէր : Բապպ
Մովսէսէ նիճէ էմր էթտի իսէ ,
3 Իարայէլ ողուլարը էջլէ էյլէ
տիւր , վէ տկարը փայլաւա
լար :

4 Վէ՛ Յուդա ողուլարը Գաղ
գաղտա Յեսույա եաղա
լա՛ Վենեղի Բեփոնէ օղու
Քաղէք օնա տէտի . Սէն Կաղէս
բառնեաաա Բապպն՝ պէնիմ
Հաղգըմա վէ սենին Հաղգընա՛
Ալա՛ս ստէմի Մովսէսէ սէյլէ
տիյի սէօղւ պիւրսին : Բապ
պն գուլու Մովսէս պէնի Կա
ղէս բառնեաաա տկարը թէ
ճեսուու էթմէյէ կէօմտէրտի
յինտէ՝ գըրգ եաղնտա խաիմ
վէ օնա էիւրէյիմաէ օլուույու
կիպի սէօղ կէթիւրտիմ : Ամա
պէնիմ իէ չըգան գարընտալա
րըմ՝ գովմըն էիւրէյիսին էրթեթ

9 արեւր . պէն իսէ Ալահըմ
 Բապպա թէմամէն թապի՝ օլ
 10 տում : Վէ օլ կիւնտէ Մովսէս
 եէմին էտիպ տէաի . Սէնին ա-
 յաղն օլ կէզոիյի տիյար՝ էլ
 պէթմէ էպէտան սէնին վէ աէ-
 նին օլուլարընն միրասը օլա-
 ճադ սըր . չիւնքի Ալահըմ
 Բապպա թէմամէն թապի՝ օլ
 11 տուն : Վէ շիմաի Իսրայէլ չէ օլ
 տէ կէզըր իքէն, Մովսէսէ Թապի,
 12 պրն պու սէօղն սէօլէտիյին
 տէն պերու՝ հալա դըրդ պէշ
 երլ իլթէ Բապպ տէաիյի կիպի
 պէնի եալաթար . վէ շիմաի իլթէ
 պէն պու կիւն սէքսէն պէշ եալն
 13 տա իմ : Պու կիւն տաճա՝ Մովսէս
 պէնի կէսնտէրաիյի վազըթտա
 իտիյիմ կիպի գուլվէթըն իմ,
 14 ճէնք հազգընտա՝ վէ չըգըպ կեր-
 մէք հազգընտա օլ շիման թա-
 դաթըմ նիճէ իսի իսէ , շիմաի
 տախի թադաթըմ էօլէ շտիր :
 15 Վէ շիմաի Բապպըն օլ կիւնտէ
 պու տէաիյի տալը պանա վէր .
 16 զիրա օրատա՝ Ենսկիմէրին օլ
 տուղունու հէմ պէօյիք հիասը
 17 լը շէհըր օլտուղունու օլ կիւն
 18 բէնտին իլիթտին . պէլքի Բապպ
 պէնիլի իլէ օլուպ՝ Բապպըն տէ-
 19 տիյի կիպի ծնարը դօլարըմ :
 20 Վէ Յեսու ծա խայր տուա՝ էյ-
 լէաի , վէ Յեփոնէ օղու Բաղէ-
 21 լէ Քերքոնու միրաս վէրաի :
 22 Օրտան էօթիւրիւ Քերքոն՝ Վէ
 23 նեղի Յեփոնէ օղու Քաղէրին
 միրասը օլտու թա պու կիւնտէ
 24 տէք՝ Իսրայէլին Ալահը Բապ-
 պա թէմամէն թապի՝ օլտուղու
 25 իլիւն : Վէ Քերքոնուն առաջիկ
 26 վէրաի կարիպմ Արքա խի ,
 27 Արքա էն Ենսկիմէրաէ պէօյիք
 28 առաւ խի : Վէ տիյար ճէնք
 29 տէն ըաճաթ ալալաու :

ՊԱՊ ԺԵ

1 1 Է Յուդա օլուլարը սըու
 Թընըն գուրա՛սը գապիլէլէրին
 2 ճէ՝ գըպլէ ուճունտան հանա
 լատասա աղլու Սին չէօլն Եւ
 ղովմ սինօրունտաէք օլտու :
 3 Վէ սնարըն գըպլէ սինօրու՝
 4 Թուղ տէնիլիին ուճունտան
 գըպլէյէ աղլու պադան քէօր
 5 Փէղտէն օլտու . Վէ գըպլէտէն
 6 Ակրաբիմ պայիրին չըգըպ Սի-
 նէ աղլու կէչէրէք՝ գըպլէ թա-
 7 րաթընտան Կադէս բաննայա
 էօդարը չըգար , վէ Եսրոնտան
 8 կէչիպ՝ Աղգարա էօդարը չըգար ,
 9 վէ Կարիայա տէսնէր : Անտէն
 10 Ասեմնա աղլու կէչիպ՝ Մըսըր
 տէրէսին չըգար . վէ պու սի-
 11 նօրուն նիհայէթի տէնիլտէ տիր
 գըպլէ սինօրունու պու օլա :
 12 Վէ կիւնտուղունու սինօրու՝
 13 Յորգանալըն ուճունտաէք թուղ
 տէնիլ օլտու :
 14 Վէ փօրեա տանըն սինօրու՝
 15 Յորգանալըն ուճունտալի տէ-
 16 նիլ քէօր՝ Փէղնտէն օլտու : Վէ
 17 պու սինօր Բէթադգայա էօդա-
 18 րը չըգար , վէ փօրեա թարա-
 19 Փընտան Բէթարաբայա կէչէր
 20 վէ պու սինօր՝ Բուբէն օլտու
 Բան թաշնա էօդարը չըգար :
 21 Անտէն պու սինօր Աքուլ տէ
 22 ըսինտէն Դաբիէ էօդարը չը-
 23 գար , վէ փօրեասա աղլու Գաղ
 24 գաղպա տէսնէր , թի՝ տէրէ-
 25 նին գըպլէսինտէ զան էգովմն
 26 էօգուշունտան Եսիւնաէ տիր . վէ
 27 պու սինօր՝ Ենսկիմէրաէ սուլարը
 28 հա աղլու կէչէր , վէ նիհայէ
 29 թիլ Ենսկիմէրաէ տիր : Վէ պու
 30 ծինըր Ենսկիմէրաէ վատիսինէ
 31 գըպլէտէն Յերուտուն՝ եա՛նի Ե-
 32 րուսաղէմն հան թարափընպ
 էօդարը չըգար . անտէն պու սի-
 33 նօր՝ փօրեասա աղլու Բափա-
 յիմ վատիսինն ուճունտա օլան

- պաթըրյա սուղրու Ենովմ վատի-
սինին էսինինսէ օլան տաղըն պա-
9 չնա չոգար : Հէմ պիւ սինօր՝
տաղըն պաղընտան Դափթովա
սուլոնուն փունկարընա նիշան
քէսէր , վէ Եփրոն տաղը շէհր-
լէրինէ չոգար . անտէն պու սի-
նօր՝ Բաաղայա եանի Կարիա-
10 Թարիմէ նիշան քէսէր : Վէ պու
սինօր՝ Բաաղատան պաթըրյա
տաղըն Սէիր տաղընա տէօնէր ,
վէ փօրեսաս տաղըն Զարիմ տա-
ղընն հան Թարաֆընա կէչէր ,
պու Փեսաղոն տուր . անտէն
Բեթաովիսէ էնէր , վէ Թամ-
11 նայա տաղըն կէչէր : Վէ պու
սինօր՝ փօրեսաս տաղըն Ակկա-
րոնուն հան Թարաֆընա չոգար ,
վէ պու սինօր Սաքարօնա նիշան
քէսիպ՝ Բաաղա տաղընա կէչէր ,
վէ Յաքնէլէ չոգար . վէ պու սի-
նօրուն նիշայէթի տէնիգաէ տիր :
12 Վէ պաթըր սինօրու՝ պէօյիւք
տէնիդ վէ սինօրու տուր : Յու-
ղա օղուլարընն չէփ չէվլէ սի-
նօրու գապիլէլէրինձէ պու տուր :
13 Վէ Յեփոնէ օղու Քաղէբէ
Յուգա օղուլարընն արասըն-
տա՝ Բապլըն Յեսույա օլան էմ-
րինէ կէօթէ՝ Ենալըն պապասը
Արբանըն շէհրինի՝ եանի ֆեբ-
14 րոնու Հիսսէ վէրտի : Վէ Քա-
ղիւ օրատան Ենալըն իւչ օղու-
լարընը՝ Սէսի վէ Աքիմանը վէ
Թուլիի Ենալըն իւչ էվլատա-
15 րընը դովտու : Վէ օրատան Դա-
բիւր սաքիլէրինէ չոգար , վէ
Դաբիւրին տուր էվլէտէն Կարի-
16 աթսփիէր իսի : Վէ Քաղէբ
տէտի քի՝ Կարիաթսփիէրի քիմ
էվլոււպ ֆէթհ էտէր իսէ , գը-
ղու Աքսայը ծա գարը վէրէձէ-
17 յիմ : Վէ ծոն՝ Քաղէբին դա-
րընասը Կէնէղլին օղու Գոթո-
նիէլ ֆէթհ էթտի , վէ գըղը
Աքսայը գարը իջին ծա վէր-
18 տի : Վէ վադի՝ օլտու քի՝ ծա

վարըր իքէն , պապասընտան պիր
Թարյա Թալայա էթմէյէ ծոնպ
Թահրիք էյէլսի , վէ մէրքէպին
իւղէրինտէն էնտի . իմաի Քա-
ղէբ ծա՝ Սանա տէ՞ օլտու տէ-
տի : Վէ գըղ տէտի քի՝ Պանա 19
պէրէքէթ վէր . չինէր պանա
գըպլէ Էէրինի վէրտին , պանա
սու փունկարընըն սա վէր .
վէ ծա Էօգարըքի փունկարընը
հէմ աշաղաքի փունկարընը վէր-
տի :

Յուգա օղուլարը սըպթընըն 20
գապիլէլէրինձէ միրասը պու
տուր :

Վէ Յուգա օղուլարը սըպթըր 21
նըն Եգովմ սինօրունտա՝ գըպլէ-
յէ տաղըն սոն շէհրէրի ղոնաւը
սուր . Կաքեսէլ վէ Եդէր վէ
Յագուր , վէ Կիսա վէ Դէմօնա 22
վէ Ադադա , վէ Կարէս վէ Հա 23
սոր վէ Յեթման , Ջիփ վէ Տէ- 24
լէմ վէ Բաաթթ , վէ Հասոր՝ Ա 25
դաթա վէ Կարիթթ վէ Եսրոն
եանի Հասոր , Ամամ վէ Ամա 26
վէ Մօլադա , վէ Լսէր գաղա 27
վէ Եսեման վէ Բեթփաղէթ , վէ 28
Լսէր սուաղ վէ Քերսաքէէ վէ
Բադիթթա , Բասաղա վէ Դյիմ 29
վէ Ասէմ , վէ Էլթուղադ վէ Բէ 30
սիլ վէ Հօրդա , վէ Սիլէլսկ վէ 31
Մադմանա վէ Սանասանա , վէ 32
Լաբաովթ վէ Սէլէմ վէ Ային
վէ Ռեման ճիւմլէսի խրիմի ա-
գուլ շէհր վէ ծալարըն քէյլէրի
իտի :

Օվատա՝ Եսթաուղ վէ Սա 33
րաա վէ Ասնա , վէ Զանով վէ 34
Ենդանիմ՝ Թափուա վէ Ենա-
յիմ , Յերիմութ վէ Ուղղոմ՝ 35
Մոքով վէ Աղէկա , վէ Սագա 36
րիմ վէ Ատիթայիմ վէ Գաղէրա
վէ Գաթերթօթայիմ՝ ծն տէօրթ
շէհր վէ ծալարըն քէյլէրի : Սէն 37
նան վէ Ագասա վէ Մագգաղ-
դադ , վէ Դալանա վէ Մասիա 38
վէ Յեկիթովէլ , Լաքիա վէ Բադ 39

40 Կաթ վէ Էգլոն, վէ Գաբրէն վէ
41 Խաճա վէ Բիթլիս, վէ Գաղէ.
րօթ՝ Բեթղաբէ վէ Կաճա վէ
Սափեղա՝ օն ալթը շէհր վէ օն
42 Լարնո՝ քեօյլերի : Իհնա վէ Ե.
43 Թէի վէ Ասան, վէ Յեփթա վէ
44 Աննա վէ Կեփե, վէ Կէիւ վէ
Ա.քեզիք վէ Սարեսա՝ տօգուդ
45 շէհր վէ օնլարն քեօյլերի : Ա.
Կարնն վէ օնուն ճաճապալար
46 Էլ քեօյլերի իւլ, Անկարնոն
տէնիղէնէք՝ Ասեգովթուն էա.
նընտա օլուն հէփ շէհրէք քեօյ.
47 Լերի իւլ. Ասեգովթ գասապա.
լարը վէ քեօյլերի իւլ, Գաղա
գասապալարը վէ քեօյլերի իւլ
Թա Մըլար տերեսինէտէք, վէ
սինօրու իւլ պէջիւք տէնիղէ.
տէք :
48 Վէ տաղիսթանտա՝ Սափր վէ
49 Յաթիթ վէ Սըբով, Դաննա վէ
Կարիսթ սաննա էանի Դաբիր,
50 վէ Անաբ վէ Եսթեմով վէ Ա.
51 Նիմ, վէ Գասով վէ Բօգօն վէ
Բեզոն՝ օն պիր շէհր վէ օնլարն
52 քեօյլերի : Երեք վէ Դոնա վէ
53 Եսնո, վէ Յանուս վէ Բեթթա.
54 փուս վէ Ափեկա, վէ Բաննո.
տա վէ Կարիսթ արբա էանի
Բեբրոն վէ Սիով՝ տօգուդ շէհր
55 վէ օնլարն քեօյլերի : Մանո՝
Կարմէզու վէ Զիլի վէ Յետտա,
56 վէ Յեզույէլ վէ Յեկդաամ վէ
57 Զանով՝ Կայիմ Գաբասա վէ
Թամնա՝ օն շէհր վէ օնլարն
58 քեօյլերի : Կլուդ Բեթթար վէ
59 Գեզով, վէ Սաթարթ վէ Բե.
Թանովթ վէ Ելթեկոն՝ ալթը
60 շէհր վէ օնլարն քեօյլերի : Կա.
րիսթ բաճաղ՝ Էանի Կարիս.
Թարի վէ Ռաբա՝ իքի շէհր վէ
օնլարն քեօյլերի :
61 Չօլաէ՝ Բեթարաբա՝ Մադ.
62 դն վէ Սեբաբա, վէ Նեբան
վէ Թուդ շէհրի վէ Ենգադդի.
ալթը շէհր վէ օնլարն քեօյլերի :
63 Ամա Երուսաղէմէ սաքին

օլան Զերուսուլարը Իսրայէլ օ.
ղուլարը գօլմաղա դատիր օլմա.
տըլար : վէ Յերուսուլար՝ Թա
պու կիւնէտէք՝ Յուգա օղուլա.
րը իւլ Երուսաղէմէ սաքին օ.
լուլար :

ՊԱՊ ժԶ

Վէ Յովսէփ օղուլարնն 1
գուրա՝ սը՝ Երիքով Յորդանն.
տան կիւնաօղուսուսա տօղուս.
Երիքով սուլունտտէք Երիքով
տան չըդան Բեթէլ տօղուն
չէօլէ չըգար : Վէ Բեթէլուն 2
Լուգա չըգար, վէ Աքիլ առտ.
րօթ սինօրունա կէչէր : Վէ պա.
3 Թըյա տօղուս Յեփալթի սին.
րունա տօղուս Էնէր՝ Թա աշա.
ղաքի Բեթորոնուն սինօրունա
տէք վէ Թա Գաղէրէտէք, վէ օ.
նուն նիհայէթի տէնիղտէ տիր :
Իմոի Յովսէփ օղուլարը Մա.
4 նասէ վէ Եփրեմ միբաս ալու.
լար :

Վէ Եփրեմ օղուլարնն սի.
5 նօրու գապիլէլերին՝ ալա օլ.
տու օ էանի միբասլարնն սի.
նօրու՝ կիւնաօղույա տօղուս Ա.
տարթ ադար օլտու, Թա եօ.
գարըքի Բեթորոնտտէք : Վէ 6
պու սինօր փօրեսա Թարաֆըն.
տան Մաբմեթաթէ տէնիղէ չը.
գար, վէ պու սինօր կիւնաօղու.
յա տօղուս Թեանթ սեղով տէ.
նէր, վէ օնուն կիւնաօղուսան
էանա Յանովէյ կէչէր : վէ Յա.
7 նովէտէն Ասարովթա վէ Նաա.
րա Էնէր, վէ Երիքովա տայա.
նըպ՝ Յորդաննա չըգար : Թա.
8 փուստան՝ պու սինօր պաթըյա
տօղուս Կանա տերեսինէ կիտէր,
վէ օնուն նիհայէթի տէնիղտէ
տիր. Եփրեմ օղուլարը սըպլթ.
նըն միբասը՝ գապիլէլերին՝ ալա
տուր : Վէ Եփրեմ օղուլարը Խ.
9 չիւն Մանասէ օղուլարնն մի

լասը արասննտա սյրըմբը չէհր.
 Լըր վաթ խոխ, հէփ չէհրէր վէ
 10 ընարն քէջլէրի: Վէ ընար՝
 Գաղէրաէ տաքին զան Բանան.
 Լըլարը դովմատըլար. վէ Գա.
 նանլըլար թա պու կինէնքէք
 Եփրեմին լորասնտա տաքին օ.
 լուպ՝ խարաճիւղար դուլ զլու.
 Լար:

ՊԼՊ ԺԵ

1 Այն Մանասէ սրպթընն դու.
 րասն պա զլու. չին քի Յով.
 2 մէփին իւք տօղուշու օ խոխ.
 Մանասէնին իւք տօղուշու Մա.
 քիր Գաղապըն պապատը՝ ճէնք
 էրպապը զլուպու իչին, Գա.
 զապ վէ Բասան ընուն զլու:
 2 Վէ Մանասէ՝ օղուլարընտան
 պապի. գաղանլարըն գապիւլէլէ.
 քինճէ՝ Եսնի Աբիեւէր օղուլա.
 րընքն վէ Բեւիլէք օղուլարընն
 վէ Աբիեւէ օղուլարընն վէ Սիւ.
 քէմ օղուլարընն վէ Ոփեր օ.
 ղուլարընն վէ Սեմիգա օղուլ.
 արընն գաղաւ՝ զլու. Յովմէփ
 օղու Մանասէնին էրքէք էլլատ.
 Լարը գապիւլէլէրինճէ պունլար
 3 խոխ: Վէ Մանասէ օղու Մաքիր
 օղու Գաղապը օղու Ոփեր օղու
 Մաղապաղըն օղուլարը օլմալըպ՝
 ընուն գրղարը լար խոխ: Վէ օ.
 նուն գրղարընն տալարը պուն.
 Լար սըր. Մաղապ վէ Դուա՝
 4 Եփրա՝ Մեղբա վէ Թերսա: Վէ
 պունլար քեահն Ելիզաբարըն
 էօնիւնէ՝ վէ Դաւէ օղու Յեսու.
 նուն էսնիւնէ վէ պէլլէրին էօ.
 նիւնէ Եապաղապ տէտիւլէր.
 Իսպպ Մովսէսն էմը էլլէտի
 քի՝ պիղէ գարընտալարըմըն
 սրատընտա միրաս վէրէ. իմտի
 Բապպըն էմրի իւղէ ընարա՝
 պապալարը գարընտալարընն
 5 արասնտա միրաս վէրտի: Վէ
 Մանասէյ՝ Յորդանանն էօթէ

Եագասընտալ յուն Գաղապը վէ
 Բասան տխարընտան մա՝տա՝
 6 ըն հիսսէ տիգրաւ: Զիրա Մա.
 նասէնին գըղլարը՝ ընուն օղուլ.
 Լարը արատընտա միրապ պալ.
 Լար. Գաղմաթախլարը լիվէ վա.
 նասէնին պագգըղուլարընն օ.
 տու:

Վէ Մանասէնին սիւօրու. Վ.
 7 սերտէն Սիւքէմ՝ Էսնիւնտէ զան
 Մաքմէթաթասէք զլու. վէ
 8 պու սիւօր սաղասն Էնթափուա
 սաքինլէրինէտէք կիտէր: Թա.
 9 փուա ախլարը Մանասէնին օլ.
 տը. լաքին Մանասէնին սիւօ.
 րունտա զան Թափուա՝ Եփրեմ
 օղուլարընն օլտու. վէ պու
 սիւօր Կանայ տէրէյինէ՝ տէրէ.
 նին գըպլէ Թարաֆընա էնէր.
 Մանասէնին չէհրէրի արասն.
 տա՝ պունլար Եփրեմին չէհրէրի
 տիր. վէ Մանասէնին սիւօրու
 տէրէյինէ Յիւրեաս Թարաֆըն.
 տան տըր, վէ նիհայէթի տէնիղ.
 տէ տիր: Գըպլէ Թարաֆը Եփ.
 10 րեմին վէ փորեաս Թարաֆը Մա.
 նասէնին օլուպ՝ սիւօրոյն տէնիղ
 օլտու. վէ փորեասոյն Էսնա
 Ասերէ՝ վէ կինտօղուսունտան
 Իսաքարա տայանլարը: Վէ Ի.
 11 սաքարտա հէմ Ասերտէ՝ Բեթ.
 տան վէ ընուն գասապալարը վէ
 Յեղաամ հէմ ընուն գասապա.
 12 լարը վէ Դովը սաքինլէրի վէ օ.
 նուն գասապալարը վէ Ենդովը
 սաքինլէրի վէ ընուն գասապա.
 13 լարը վէ Թանաք սաքինլէրի վէ
 ընուն գասապալարը վէ Մասիգ.
 դով սաքինլէրի հէմ ընուն գա.
 սապալարը՝ օլ իւք նահիւ Մա.
 նասէնին օլտու. վէ Մանասէ
 օղուլարը պու չէհրէրի զապթ
 էթմէյէ գատիր օլմատըլար. ամ
 մա Բանանլըլար օլ տխարտա
 տաքին օլմապա պաշալարըլար: Վէ
 վապի՝ օլտու քի՝ Իսրայէլ օղուլ.
 Լարը գունվէթէնալքտէ՝ Բա.

նորն լարը խորաճիւղար էթ-
տիլէր՝ ամեն ճնարը պիւծին
պիւծինէ գովնատըրար :

- 14 Վէ Յովսէփ օղուլարը Յե-
սոյա սեօյլէյիպ տէտիլէր . Նի՞
չին պանն միրա իչին պի՛ր
գուրա՛ . վէ պի՛ր հիսսէ վերտին ,
պէն իսէ չօգ խալը իմ . չին քի՛
չվփոյտէտէկին Բապպ պէնի պէ-
15 րէքէթլէմիշ տիր : Վէ Յեսու օն-
լարա ահտի . էյէր սէն չօգ
խալդ իսէն՝ օրմանա չըդ , վէ
Փերէզլէրին հէմ Ռափայիմէ-
րին քիւլարնտա՛ օրատա քե-
սիպ քէտիլնէ մէտն աչ , չին
քի՛ Եփրեմ տաղը սանա տար
16 տըր : Վէ Յովսէփ օղուլարը
տէտիլէր : Օլ տաղ էլիմիդէ կէ-
չէմէղ , վէ վատի տիլարնտա՛
Ինթանտա վէ գատապարն-
տա հէմ Յեղրայէլ վատիլնտէ
ապին օլան ճիւմէ՛ Քանանլա-
րըն տէմր ա՛րապալարը վար :
17 Վէ Յեսու Յովսէփ էվինէ՛ Էա՛նի
Եփրեմէ վէ Մանասէյէ սեօյլէ-
յիպ տէտի . Սէն չօգ խալգսն ,
վէ չօգ գուվլէթին վար , սանա
18 պի՛ր գուրա՛ օրմաղ , լաքին տաղ
մէնին օլտուն . վէ չին քի՛ օրման
տըր , օնու քէտիպ աչ , վէ տէք-
պէնալէրի սէնին օլա . զիրա սէն
Քանանլարը գովաճապսն , է-
կէրէ տէմր ա՛րապալարը օրուպ՝
օնլար գուվլէթլի իսէ տէ :

ՊԱՊ ԺԸ

- 1 Վէ Իսրայէլ օղուլարըն ճիւ-
միլէ ճէմամթը Սէրովտա ճէմ՝
օրուպ՝ օրատա շէհատթ չատը-
րընը գուրտուլար , վէ տիլար՝
հուղուրարնտա ալթ օլունտու :
2 Վէ Իսրայէլ օղուլարընտա՛ մի-
րալարընը ալմամըշ էէտի սըպթ
3 գալմըշ խի : Վէ Յեսու Իսրա-
յէլ օղուլարընա տէտի քի՛ Պա-
պալարընըն Սլահը Բապպըն

սիդէ վերտիլի փիմընը վարըպ
զապթ էթմէյէ սիդ նիչէյէ տէք
իհմալ էտէրսինիդ : Քէնտինիդ 4
իչին հէր սըպթատն իւչըր ա-
տէմ վէրին , վէ օնլարը կէօնտէ-
րէյիմ , վէ գալգըպ օլ տիլարտա
կէզտինլէր , վէ օնու միւսալարը
միւճիպինճէ Թահրիր էթսին-
լէր , վէ պանա կէլտիլէր : Վէ 5
օնու եէտի փայա Թագսիմ էթ-
սինլէր . Յուդա քէնտի սինօ ,
րունտա՛ գըպլէտէն էանա տու-
րա , վէ Յովսէփ էվի քէնտի սի-
նօրլարընտա փօրեաստան էանա
տուլար : Վէ սիդ տիլարը եէ- 6
տի փայ Թահրիր էտէսինիդ , վէ
պուրայա պանա կէթիրէսինիդ .
վէ Սլահըմըղ Բապպըն հու-
ղուրունտա՛ պուրատա սիդէ գու-
րա՛ ալթայրմ : Ջիրա Ղէւվլէ- 7
րին՝ արանըղտա փայը եօգ տուր ,
չին քի՛ օնլարն միրաւը՝ Բապ-
պըն քէտհինլիլի տիր . վէ Գալ-
իլէ Ռուբէն հէմ Մանասէին
էարը սըպթը՝ Բապպըն գուր-
Մովսէսին օնլարա վերտիլի կիւն ,
տօղուտունա տօղրու Յորգանա-
նըն էօթէ էագասընտա միրաս-
լարընը ալարլար :

Իմաի օլ առէմէր գալգըպ՝ 8
կիթտիլէր , վէ Յեսու՝ օլ տիլա-
րնթաճիլէր էթմէյէ կիտէլէրէ
Թէնպիհ էաիպ տէտի . Վիտին ,
վէ տիլարտա կէղպա օնու Թահ-
րիր էտին , անտէն պանա տէօ-
նին , վէ պուրատա՛ Սէրովտա
Բապպըն հուղուրունտա սիդէ
գուրա՛ ալթայրմ : Վէ օլ առէմ՝ 9
լէր կիտիպ՝ տիլարտան կէջտի-
լէր , վէ օնու շէհըր պէ շէհըր եէ-
տի փայ պիր քիթապա Թահրիր
էթտիլէր , վէ Սէրով օրաուտու-
նա Յեսույա կէլտիլէր . Վէ Յե- 10
սու օնլարա Սէրովտա Բապպըն
հուղուրունտա գուրա՛ ալթար .
վէ Յեսու օրատա Իսրայէլ օղու-
լարընա գըրմլարընճա տիլարը

Թագսիմ էթաի :

- 11 Վէ էլէլէա Բենիամին օղուլ
լարը սըպթընը՝ գապիլէլէրին,
ճէ՛ գուրա՛նը չըգար . վէ գու-
րա՛լարընը սինօրու՝ Յուդա օ-
ղուլլարը իլէ Յովսէփ օղուլլա :
- 12 Ընընը արասընտա չըգըք՝ Վէ
ժնըաին սինօրու Յարլանանտան
փօրեապ Թարաֆընա տօղրու օլ-
տու . վէ պու սինօր փօրեապտան
Երէքովուն էան Թարաֆընա
եօգարը չըգըպ՝ պաթըյա տօղ-
րու տաղա չըգար , վէ նիճայէ
Թի Բեթաւան չեօլունտէ տիր :
- 13 Վէ օրտտան պու սինօր Լուգա
տօղրու՝ Լուգուն էանի Բեթէ-
լին գըպլէ էանընա տօղրու կէ-
չէր . անտէն պու սինօր՝ աշաղա-
քի Բեթորոնուն գըպլէսինաէն
օլան տաղըն էանընտա Ատարօթ
- 14 ադարա էնէր : Վէ պու սինօր
նիշան քէսէրէք գըպլէյէ տօղ-
րու Բեթորոնուն էանընտէ օ-
լան տաղտան գըպլէյէ տօղրու
աէնիղին քէնարընա տէսնէր . վէ
ժնուն նիճայէթի Գարիաթ բա-
ճաղտա՝ էանի Յուդա օղուլլա-
րը չէճըր օլան Կարիաթարիստէ
տիր . պաթը էանը պու տուր :
- 15 Վէ գըպլէ էանը Կարիաթարի-
մին ուճուտան օղուպ՝ պու սի-
նօր պաթըյա տօղրու խուրուճ
էաէրէք Նափթովա տօղրու փուն :
- 16 Կարընա չըգար : Անտէն պու
սինօր՝ փօրեապ տօղրու Ռա-
փայիմէլին վասիսինտէ օլան
Ենովմ օղուն տէրէսինին էօնիւն
տէքի տաղըն ուճունա էնէր . վէ
գըպլէյէ տօղրու Յերուսալէն էան
Թարաֆընտա Ենովմ տէրէսինէ
- 17 էնէրէք՝ Ենուովէլէ էնէր . վէ
փօրեապտան էանա նիշան քէ-
սէրէք՝ Ենասմիւսէ չըգար . ան-
տէն Էդովմին Եօղուլլունուն գար-
չըսընտա օլան Գալիլովթէ չը-
գար , վէ Ռուբէն օղուլ Բաա-
- 18 նըն Թաղընա էնէր . վէ փօրեա-

պա տօղրու Արաբանըն գարըսը-
նա էան Թարաֆընա կէչիպ՝ Ա-
րաբայա էնէր . Անտէն պու սի- 19
նօր փօրեապ տօղրու Բեթագ-
լանընտէ Թարաֆընա կէչէր ,
վէ պու սինօրուն փօրեապա տօղ-
րու նիճայէթի թուգ աէնիղի-
նիլէքէօրֆէլինտէ գըպլէյէ տօղ-
րու Յարլանանըն ուճունտա աըր-
գըպլէ սինօրու պու տուր : վէ 20
կիւնտօղրուտընտան էանա սինօր՝
Յորդանան աըր . Բենիամին օ-
ղուլլարընը միրասը գապիլէլէ-
րինճէ՛ չեփէլիլէ սինօրաըր իւզ-
րէ պու տուր :

Վէ Բենիամին օղուլլարը սըպ 21
Թընըն չէճըլէրի գապիլէլէրինճէ
պաւաը տըր . Երէքով վէ Բե-
թագըա վէ Եմեկիասիա , վէ Բե- 22
թարաբա վէ Սեմարիմ վէ Բե-
թէլ , վէ Աւիմ վէ Փարա վէ Եփ- 23
րա , վէ Քէփարամունտա վէ Տուփ 24
նի վէ Գաբա՝ ըն լէքի չէճըր վէ օղ-
լարըն քէօյլէրի . Գաբաւան վէ 25
Ռամա վէ Բերովթ , վէ Մաս 26
փա վէ Կեփրիա վէ Մոսա , վէ 27
Ռէկեմ վէ Յերիկայէ վէ Թարա-
ղա , վէ Սեւա՝ Էլէփ վէ Յերուս 28
էանի Երուսաղէմ՝ Գաբաւթ
լէ Կարիաթ՝ ըն տէօրթ չէճըր վէ
ժնըաըն քէօյլէրի . Բենիամին
օղուլլարընը միրասը գապիլէլէ-
րինճէ՛ պու տուր :

ՊԱՊ ԺԹ

Վէ իբնճի գուրա՝ Ըմաւու 1
նա՝ գապիլէլէրինճէ Ըմաւուն օ-
ղուլլարը սըպթընա չըգար . վէ
ժնըաըն միրասը՝ Յուդա օղուլ-
լարընը միրասը արասընտա օլ-
տու : վէ միրասըրընտա օն- 2
լարըն պա օլտու . Բերասքէ
էանի Սաբէէ՝ վէ Մօղաղա , վէ 3
Ասեր սուաղ վէ Բաղա վէ Ա-
սիմ , վէ Էլթեղաղ վէ Բաթուլ 4
վէ Տօրմա , վէ Սեկէլակ վէ Բեթ 5

- մարբաբովմ վէ Ասեր սուսա-
 6 վէ Բեթլաբաովմ վէ Սարու-
 հեն՝ օն իւզ շէհր վէ օնլարն
 7 քէյլերի՝ Այլին՝ Ռեման վէ Ե-
 թէր վէ Ասան՝ Գէորթ շէհր վէ
 8 օնլարն քէյլերի՝ հէմ պու
 շէհրէրն չէփէլէրէրնտէ հէփ
 9 քէյլեր թա Բասալեթ բէերէ՝
 գըպլէյէ տօղլու Ռամայատէք •
 Հմառն օղուլարը սըպլեռնըն
 միրասը գապլէլէրինձէ պու
 10 տուր : Հմառն օղուլարնըն մի-
 րասը՝ Յուդա օղուլարնըն հիս-
 պէսլետէն օլտու • գիրա Յուդա
 օղուլարնըն միրասը՝ քէնտիլէ-
 11 րինէ չօգ օլմագ իլէ, Հմառն օ-
 ղուլարը՝ օնլարն միրասը արա-
 սընտա միրաս ալաբար :
 10 Վէ իւհէնձիլ գուրա՝ գապի-
 լէլէրինձէ Ջաբուղոն օղուլա-
 րնա չըգար • վէ օնլարն միրա-
 սընըն սինօրու Սարիդէտէք օլ-
 11 տու : Վէ օնլարն սինօրու տէ-
 նիդէ վէ Մարիպայա չըգար, վէ
 Դաբբանթէ թայանըր հէմ Յեկ-
 նամէօնիւնտէ օլան տէրէյէ տա-
 12 յանըր : Վէ Սարիդէտէն կիւն-
 տօղլույա կիւնէլին տօղտուղու
 թարաֆա տօղլու Բասպովմ
 թարբօր սինօրունա տէօնէր • վէ
 Դաբբարթա չըգար՝ Յափիէյէ
 13 եօգարը չըգար : Վէ օրատան
 կիւնտօղլույա կիւնտօղլուսունա
 տօղլու Գեթթօփերէ՝ իթագա-
 սինէ կէլէր • վէ Ռեման մեթօա-
 14 րա՝ Նուայա չըգար : Անտէն օ-
 նուն սինօրու փօրեանտան Ենա-
 թօնա տէօնէր, վէ օնուն նիհա-
 յէթի Յեփթայէլ տէրէսինտէ
 15 տիր : Վէ Վատտովմ վէ Նապօլ-
 վէ Սամրօն վէ Յադէլա վէ Բեթ-
 լէհէմ՝ օն իքի շէհր հէմ օնլա-
 16 րն քէյլերի : Ջաբուղոն օղուլ-
 արնըն միրասը գապլէլէրինձէ
 պու տուր, պու շէհրէր վէ օն-
 17 արն քէյլերի :
 Տէօրտիւնձիլ գուրա՝ Իսաբա

րա՝ գապլէլէրինձէ Իսաբաբ օ-
 ղուլարնա չըգար : Վէ օնլարն 18
 սինօրու պա օլտու • Յեզգայէլ
 վէ Բասեղովմ վէ Սոնամ, վէ 19
 Ափիերմ վէ Սինն վէ Ննարէթ,
 վէ Ռաբբիթ վէ Կեսիօն վէ Ա- 20
 բէս, վէ Ռամաթ վէ Ենգանիմ 21
 վէ Ենգադգա վէ Բեթփասես :
 Վէ պու սինօր թաբօրա վէ Սա- 22
 սիմայա վէ Բեթսամիսէ տայա-
 նըր, վէ օնլարն սինօրունուն
 նիհայէթի Յորգանանտա տըր՝
 օն ալթը շէհր վէ օնլարն քէյ- 23
 լերի : Իսաբաբ օղուլարը սըպ-
 լեռնըն միրասը գապլէլէրինձէ
 պու տուր, պա շէհրէր վէ օն- 24
 արն քէյլերի :

Վէ պէշինձի գուրա՝ գապիլէ 24
 լէրինձէ Ասեր օղուլարնա չըգ-
 ար : Վէ օնլարն սինօրու պա 25
 օլտու • Քեզկաթ վէ Աղի վէ
 Բետէն վէ Աբաափա, վէ Ալամե 26
 լէք վէ Ամագ վէ Մասապ • վէ
 պաթըյա տօղլու Կարմեղոսա վէ
 Սիօր լէբնամա տայանըր • վէ 27
 կիւն տօղլուսունա տօղլու Բեթ-
 գադոնա տէօնիւլ Ջաբուղոն
 վէ Յեփթայէլ տէրէսինէ փօր-
 ետաա տօղլու Բեթամէկէ վէ
 Նէիէլէ տայանըր, վէ սօլտան
 Բաբօղա չըգար : Վէ Եբրօն վէ 28
 Բոբբ վէ Համմօն վէ Վանայ թա
 պէյիւք Սիդրիստէք : Անտէն 29
 պու սինօր Ռամայա վէ թա մե-
 թին Տիւրոն շէհրիւնտէք տէօ-
 նէր, անտէն պու սինօր Ռա-
 յա տէօնէր • վէ օնուն նիհայէ-
 թի Աքեղբէ հիստէսինաէն տէ-
 նիդէ տիր • վէ Ամմա վէ Ա- 30
 վէկ վէ Բոբբ խիլովի իքի շէհր
 հէմ օնլարն քէյլերի : Ասեր 31
 օղուլարը սըպլեռնըն միրասը
 գապլէլէրինձէ պու տուր, պու
 շէհրէր վէ օնլարն քէյլերի :

Ալթընձը գուրա՝ Նեփթա 32
 ղիմ օղուլարնա՝ գապլէլէրին-
 ձէ Նեփթաղիմ օղուլարնա չըգ-

- 33 տը : Վէ՛ն չարընդ սինորու հե՛ն
 լե՛փաէն վէ Ալընտան Սանանի.
 Ռտէք վէ Ագամի նագեք վէ
 Յարնէլ թա լակումատէք ու
 սու , վէ ծոռու նի՛հայէթի Յոր :
- 34 դանանտա տըր : Վէ՛ պու սինոր
 պաթըյա տողրու Ագանթ թա
 բորա տէնէրչ վէ օրատան հու
 կօկա չըգարչ վէ դըպէտէն Չա
 բուդոնա տոյանըր , վէ պաթը
 տան Ասերէ՛ վէ կիւնտողւյա
 տողրու Յորգանանտա Յուգայա
- 35 տայանըր . Վէ՛ հիարըլ շէհրէր
 Ասեգիմ՝ Սըր վէ Ամաթ՝ Ռեկ
- 36 կամ վէ Քենեթեթ , վէ Ագամա
- 37 վէ Ռամա վէ Հասոր , վէ Կա
 գէս վէ Եգրայի վէ Ենհասոր ,
- 38 վէ Յարօն՝ վէ Մակդաղիէ՛ Հա
 րէմ վէ Բեթանաթ վէ Բեթսա
 միւս՝ ծն տօգուդ շէհր վէ ծնա :
- 39 րըն քէյլէրի տըր : Դեփթաղւմ
 օղուլարը սըպթընըն միրասը
 դապիլէլէրինձէ պու տուր , պու
 շէհրէր վէ ծնարըն քէյլէրի :
- 40 Եէտինձի՛ դուս՝ դապիլէլէ
 րինձէ Դան օղուլարը սըպթը
 41 նա չըգուր : Վէ՛ միրասըրընըն
 սինորու պու օղու . Սարաա վէ
- 42 Եսթաուուդ վէ Իրսամէս , վէ Սա
 դաբին վէ Այիդան վէ Յէթլա ,
- 43 վէ Ելօն վէ Թամնաթա վէ Ակ
- 44 կարոն , վէ Եթեկէ վէ Դաբա
- 45 Թոն վէ Բաալթ , վէ Եհուդ վէ
- 46 Բանէբարաի վէ Դեթրեմօն , վէ
 Լիէարիկն վէ Ռակիոն տուր՝ Ես
 դա Էօնիւնաէ օղան սինոր իլէ
- 47 պէրապէր : Վէ՛ Դան օղուլա
 րընըն սինորու՝ քէնտիլէրի Ի
 չիւն քիւնիւք չըգար . Խմաի Դան
 օղուլարը չըգըպ՝ Լէսէմ՝ իլէ
 ձէնիք էթաիլէր , վէ ծոռ Քիթի
 էտիպ՝ դըլը՛ աղընտան կէչիւր
 տիլէր , վէ ծոռ միրաս էտիպ՝
 սնտա սաբին օղուլար . վէ Լէ
 ձէմիւն սարնու՝ պապաղարը Դա
 նըն տաղիտան՝ Դան գատուլար :
- 48 Դան օղուլարը սըպթընըն մի :

րասը դապիլէլէրինձէ պու տուր ,
 պու շէհրէր վէ ծնարըն քէյ
 լէրի :

Վէ՛ սիարը՝ սինորարընձա 49
 թէմամէն թագսիմ էտինձէ , Իս
 բայէլ օղուլարը՝ Կուէ օղու Յե
 սույա քէնտիլէրին սրասընտա
 միրաս վէրտիլէր . Բապալըն սէգ 50
 զիւ իւզըն՝ ծնա աիլէտիլի շէհրի
 Եփրեմ տաղընտա Թամնաթ սա
 րայը վէրտիլէր . վէ օլ շէհրի Եա
 իրպ՝ ծնտա սաբին օղու :

Քեահէն Եղիաղար իլէ Կուէ 51
 օղու Յետուոն վէ Իսրայէլ օ
 լուլարը սըպթընընըն պաշ
 պապալարընըն Սըրվտա Բապ
 պըն հուզուրոնտա՝ ձէնաթ
 չալըրը դափուտունտն գուրա՝
 իլէ թագսիմ էթաիլէրի միրաս
 52 լար պունըր տըր Բ վէ սիարը
 թագսիմ էթմէյի պիթիլտիլէր :

ԳԱՂ Ի

Վէ՛ Բապալ Յետույա սէյլէ 1
 յիպ սէտի . Իսրայէլ օղուլա 2
 րընտ ոէյլէյիպ տէ քի՝ Մոկ
 սէսին եէտի իլէ սիդէ օլ տէտի
 յիմ փէնակեահ շէհրէրի քէն՝ 3
 տինիլ իչիւն վէրին , թա քի
 եանլըլըլէր իլէ սիլմէքսիլին
 տուէմ էօտիւրէն գաթիլԾարայա
 գաշա . վէ ծնար տիլէ՛ գանը
 տա՛վա էտէնտէն սըղընաձագ
 եէր օղալար : Վէ՛ պու շէհրիլէր 4
 տէն աիլինէ դաշըպ՝ շէհրին գա
 ժուուու մէտիսէլմիւն տուրա ,
 վէ օլ շէհրին իլմիլյարալար ի
 չիտիլ իքէն՝ մաղահաթընըն սէյ
 լէյէ . վէ ծնար ծոռ շէհրէ եան
 լարընա տըպ՝ ծնա ալլը մահալ
 վէրէլէր , վէ ծնար իլէ սաբին օ
 5 լա : Վէ՛ դանը տա՛վա էտէն օ
 նուն սըտընաձագ գալաւարդաա ,
 գաթիլ ծոռն Վիլնէ թէպիմ
 էթմէյէլէր . զիւս օ՝ գանընտա
 նու սիլմէքսիլին էօտիւրմի :

տիւր : Վէ տինն էօթէ կիւնտէն
պէրու ընա դարազը եօգ խտի :

6 Վէ թա ճէմաթըն հուղու-
րունտա շէրիա՛ թ իշին մուրա-
ֆա՛ օլունճէյէտէք՝ թա օլ կիւն-
էրաէ օլուն պէյիւք քեահին
էօրինճէյէտէք, օլ շէհրտէ սա-
քին օլա . անտէն դաթիլ տէօ-
նիւպ՝ քէնտի շէհրինէ վէ քէնտի
էվինէ՛ Էա՛նի շօլ օրաթան դաշտը-
ղը շէհրէ վարա :

7 Իմտի գալիլէստա Նեփիթա-
ղիմ տաղընտա կադէսի՛ վէ Եփ-
րեմ տաղընտա Սիւքէմի՛ վէ Յու-
գա՛ տաղընտա կարիւթ արբա-
յը եա՛նի ֆէրրոնու թադալիս

8 էթտիլէր : Վէ կիւն տօղւտուն
տան եանա երէքով Յորգանա-
նըն էօթէ ետպարնտա Ռուբէն
սրպլթընտան չէօտէ տահրատա
Բաթրու՛ վէ Գադ սրպլթընտան

9 Գալադատա Ռամովթու՛ վէ
Մանասէ սրպլթընտան Բաթան-
տա Գովլանը՝ վերտիլէր : Ճիւմ-
լէ Իսրայէլ՝ օղուլարը իշինն՝ վէ
տարալարնտա միւսաֆիր ջան
եաթանճը՝ իշինն թալյին օլուն

նան շէհրէր պուկար սար , քի
եանղըլըք իլէ պիր քատէմ հէր
էօրտիւրէն օրոյա դաշտ , վէ ճէ-
մաաթըն հուղուրունա մուրա-
ֆա՛ օլունճէյէտէք՝ դանը տանվա
էտէնին էվիլէ էօրտիւրիւյէյէ :

ՊԱՊ ԻԱ

1 Վէ Ղեւիլիլէրին պաշ պա-
պալարը՝ քեահին Եղիազար իլէ
Նաւէ օղու Յեօույա վէ Իսրա-
յէլ օղուլարը՝ սրպլթըրնին

պաշ պապալարնա եադլաշար
2 լար , վէ Բանան տիյարնտա
Սեղովտա ծնարա սէօյլէյիպ աէ-
տիլէր . Բապպ Մօվէսին եէտի
իլէ էմր էթտիլ քի՛ սիլզէ սաքին
օլմադ իշինն շէհրէր վէ տալար-
լարըմըդ իշինն ծնարն վարօշ

լարը վերիլէ : Վէ Իսրայէլ օղուլ 3
լարը՝ Բապպըն սէօղու իւզզէ
քէնտի միւրապարնտան Ղեւիլ-
լէրէ պու շէհրէրի վէ ծնարըն
վարօշարընը վէրտիլէր :

4 Վէ կահաթլըլարն դապիլէ-
սինէ գուրա՛ չըդար . վէ Ղեւի-
լիլէրաէն քեահին Ահարոնու
օղուլարնա գուրա՛ իլէ՛ Յուգա
սրպլթընտան վէ Դմաւոնլուլ-
րն սրպլթընտան վէ Բէնիտմիւն
սրպլթընտան օն իւշ շէհր օլտու :

5 Վէ պադը դալան կահաթ օղուլ
լարնա գուրա իլէ՛ Եփրեմ՝ սրպ-
լթը դապիլիլէրինտէն վէ Դան-
սրպլթընտան վէ Մանասէին եա-
րը սրպլթընտան օն շէհր օլտու :

6 Վէ Գերսոն օղուլարնա գուրա՛
իլէ Իսաքար սրպլթը դապիլիլէ-
րինտէն վէ Ասեր սրպլթընտան
վէ Նեփիթաղիմ սրպլթընտան՝ վէ
Բաթանտա Մանասէին եարը
սրպլթընտան օն իւշ շէհր օլտու :

7 Մերարի օղուլարնա դապիլէ-
լէրինճէ՛ Ռուբէն սրպլթընտան
վէ Գադ սրպլթընտան վէ Ձա-
բուլոն սրպլթընտան օն իլի շէհր
օլտու :

8 Իմտի Իսրայէլ օղուլարը
Ղեւիլիլէրէ գուրա իլէ պու շէհր-
լէրի հէմ՝ ծնարըն վարօշարընը
Բապպըն Մովէսին եէտի իլէ
էմր էթտիլ կիպի վերտիլէր :

9 Վէ Յուգա օղուլարը սրպ-
լթընտան հէմ Դմաւոն օղուլա-
րը սրպլթընտան՝ պու իսմէրի ի-
լէ ղէքը օլունտան շէհրէրի վէր-
տիլէր . (քի Ղեւի օղուլարըն

10 տան կահաթլըլար դապիլիլէ-
րինտէն օլուն Ահարոն օղուլարըն
նըն օլտու , ղիրա իւք գուրա՛ օն
լարըն խտի .) Եանի ծնարա՛

11 Յուգա տաղընտա Ենակըն պա-
պաը Աբբանըն շէհրինի եանի
Քեքրոնու չէփէ վերսինաէ օլան
վարօշարը իլէ վերտիլէր : Ամմա
12 շէհրին թարալարընը վէ քէյլէ
րինի Յեփոնէ՛ օլուն Բադէրէ

- 13 յիւր իւրն վերադարձն : Պու վէճն
 իւր քեանին Ահարոնոն օղու
 լարնա՝ գաթիւն փէնակեաճ շէճ
 ըի օլան Քեբոնու վարօշարը ի
 լէ վերադարձն , հէմ Լեբնայր լա
 14 րօշարը իւր վէ Յաթիւրի վարօշ
 արը իւր վէ Եսթեմովս վարօշ
 15 արը իւր վէ Քաղնու վարօշար
 րը իւր վէ Դաբիւր վարօշարը ի
 16 լէ , մէս Այնի վարօշարը իւր վէ
 Յեպարայր վարօշարը իւր վէ
 Բեթամուսիս վարօշարը իւր ,
 պու իբի սրպիթանս տօգուզ շէճ
 17 լէրիւն : Վէ Բեթիւմիս սրպ
 թնսան Գաբառնու վարօշար
 րը իւր վէ Գաբայր վարօշարը ի
 18 լէ , Անթովթու վարօշարը ի
 լէ վէ Գաղմնու վարօշարը իւր ,
 19 տէօրթ շէճ լէրիւն : Ահարոն
 օղուլարը քիպիւնիւրին Ճիւմէ
 շէճիւրի օն իւր շէճ աիւր , հէմ
 օնլարն վարօշարը :
 20 Վէ Կահաթ օղուլարնսան
 պապը գալան Դեւիւր Կահաթ օ
 ղուլարնն գապիւնէրինէ՝ գու
 ղալարնն շէճիւրի Եփրեմ
 21 սրպիթնսան խիւր : Վէ օնլա
 րա Եփրեմ՝ տաղնսա՝ գաթիւն
 փէնակեաճ շէճի օլան Սիբեմի
 վարօշարը իւր վերադարձն , հէմ
 22 Գաղերի վարօշարը իւր վէ Կաբ
 սեմի վարօշարը իւր վէ Բեթո
 ընու վարօշարը իւր , տէօրթ
 23 շէճ լէրիւն : Վէ Դան սրպ
 թնսան Ելթեկէյի վարօշարը իւ
 24 լէ՝ Դաբաթնու վարօշարը իւ
 լէ , Այեղնու վարօշարը իւր ,
 Գեթրեմնու վարօշարը իւր ,
 25 տէօրթ շէճ լէրիւն : Վէ Մա
 նասէնիս եարը սրպիթնսան թա
 11 նար վարօշարը իւր վէ Գեթ
 ըմնու վարօշարը իւր , իբի շէճ
 26 լէրիւն : Պաղը գալան Կահաթ
 օղուլարնն գապիւնէրինին
 Ճիւմէ շէճիւրի օն տօգ , հէմ
 օնլարն վարօշարը :
 27 Վէ Դեւիւրիս գապիւնէր ,

ընտէն Գեբառն օղուլարնս
 Մանասէնիս եարը սրպիթնսան
 գաթիւն փէնակեաճ շէճի օլան
 Բասանսա Դովանը վարօշարը
 իւր՝ հէմ Բեթատարայր վարօշա
 րը իւր , իբի շէճ լէրիւն : Վէ 28
 Լաբար սրպիթնսան Կեսիօնու
 վարօշարը իւր՝ Դաբարաթը վա
 րօշարը իւր՝ Երիմուծու վարօշ
 29 արը իւր՝ Լե Ենգանիսի վարօշա
 րը իւր , տէօրթ շէճ լէրիւն :
 Վէ Այսի սրպիթնսան Մասա 30
 ղը վարօշարը իւր՝ Աբգնու վա
 րօշարը իւր , Քեղկաթը վարօշ
 31 արը իւր՝ վէ Բուրու վարօշարը
 իւր , տէօրթ շէճ լէրիւն : Վէ 32
 'Նեփթաղիմ՝ սրպիթնսան՝ գա
 թիւն փէնակեաճ շէճի օլան
 Դալլեասա Կաղեսի վարօշարը
 իւր՝ վէ Եմաթ գովուս վարօշա
 րը իւր՝ վէ Կարթանը վարօշարը
 իւր , իւր շէճ լէրիւն : Գեթ 33
 սոնուլարն՝ գապիւնէրին՝ Ճիւմէ
 շէճիւրի օն իւր աիւր , հէմ
 օնլարն վարօշարը :
 Վէ գալան Դեւիւրիս՝ Մե 34
 րարի օղուլարը գապիւնէրինէ՝
 Զաբուկոն սրպիթնսան Յէփնա
 մը վարօշարը իւր՝ Կարթայր վա
 րօշարը իւր , Դեփնայր վարօշա 35
 րը իւր՝ Լե Կաարու վարօշարը
 իւր , տէօրթ շէճ լէրիւն : Վէ 26
 Ռուբէն սրպիթնսան՝ Բուրու
 վարօշարը իւր՝ վէ Յասայր վա
 րօշարը իւր , Կաթեմծու վարօշ 37
 արը իւր՝ վէ Մեփայթը վարօշ
 արը իւր , տէօրթ շէճ լէրիւն :
 Վէ Գաղ սրպիթնսան՝ գաթիւն 38
 փէնակեաճ շէճի օլան Գալա
 ադուս Ռամովթու վարօշարը ի
 լէ՝ վէ Մանայիսի վարօշարը իւր ,
 Եսթնու վարօշարը իւր՝ վէ Յա 39
 ղերի վարօշարը իւր , Ճիւմէսի
 տէօրթ շէճ լէրիւն : Վէ 40
 գապիւնէրինսէն գալան՝ գապիւ
 լէրինէ՝ Մեբարի օղուլարնն
 հէմ շէճիւրի օնլարն գուրա՝

- լարը խալէն զն իբի շէհր օլտու :
- 41 Իարայէլ օլուլլարընն միւլ քիւ արասընտա Ղեւիլըլէրին ճիւմէ շէհրէրի գըրդ սէքիզ շէհր խի , վէ ծնարըն վարօլլա :
- 42 Ըլ : Պու շէհրէրէրին հէր պիրի-նին էթրաֆընտա վարօլլա վար տըր . պու շէհրէրէրին ճիւմէսի տէ պէյլէ տիր :
- 43 Վէ Բապպ Իսրայէլէ՝ պապա-լարընա վերմէյէ եէմին էթտիյի ճիւմէ տիյարը վերտի . վէ ծնու միրաա էսիպ՝ ծնտա սաքին օլ-տուլար :
- 44 Վէ Բապպ ծնարըն՝ պապալարընա հէր նիճէ եէմին էթտի խի՝ շէփչէվէտէն րա-հաթլանտըրար . վէ ծնարըն ճիւմէ տիւլմէնէրինտէն հիչ քիմսէ էծնըրինտէ տուրամատըր . ծնարըն ճիւմէ տիւլմէնէրինի՝ Բապպ ծնարըն էլլէրինէ թէա :
- 45 Ըմ էթտի : Բապպն Իսրայէլ էլի հագդընա սէյլէտիյի ճիւմէ խայր սէօղտէն հիչ պիր սէօղեա պանա տիւլմէսի . ճիւմէսի վու գու պուլլուտ :

ՊԱՊ ԻԲ

- 1 () Ը զէման Յեսու Ռուբէն . լիւրի վէ Գադըլարը վէ Մանա . սէնին եարը սըպթըն չալըրտը ,
- 2 վէ ծնարա տէտի . Սիզ Բապպն գուլու Մովսէսին սիզէ ճիւմէ թէնպիհ էթտիյինի սագլատըր-նըզ , հէմ սիզէ հէփ թէնպիհ էթտիյիտէ սէօղիւմէ իթաաթ
- 3 էթտիյինիզ : Գարընտալարընըղը պու չօգ կիւնէրտէ թապու կիւ-նէտէք թէրք էթմէտինիզ . վէ Ալահընըզ Բապպն հըֆլ օլունաճագ էմըրէրինի սագլատը-նըզ :
- 4 Վէ շիտի Ալահընըզ Բապպ գարընտալարընըղ՝ ծնարա տէտիյի կիսի՝ րահաթ վէր միշ տիր . իմտի հալա տէօնիւպ չատըրըրընըղ՝ Բապպն գու-
- լու Մովսէսին սիզէ Յորդանա-նըն էօթէ եադասընտա վէրտիյի միւլքէնիւլլան տիյարընա կի-սին : Անճար Բապպն գուլու Մովսէսին սիզէ թէնպիհ էթտի-յի էմրի վէ նօօսու իճրա էթմէյէ զպէթ տիպգաթ էտէսի-նիզ քի՝ Ալահընըզ Բապպն սէ-վէսինիզ , վէ ծնուն ճիւմէ եօլ-լարընտա եիւրիւյէսինիզ , վէ օ-նուն թէնպիհէրինի սագլալա-սընըզ , վէ ծնա եալըլալընըզ , վէ ծնա պիւթիւն էիւքէյինիզ-տէն վէ պիւթիւն ճանընըզպին ի՛պատէթ էտէսինիզ : Անտին
- 5 Յեսու ծնարա խայր տուա՝ է-տիպ՝ ծնարըն սալը վէրտի , վէ չա-տըրըլարընա կիթտիլէր : Վէ Մա-նասէնին եարը սըպթընա Մով-սէս Բասանտա միւլ վէրմիշ ի-տի , վէ եարըսընա Յեսու ծնա-րըն գարընտալարըն իլէ պէրա-պէր Յորդանանըն պէրի եադա-սընտա պաթթըտա վէրտի . հէմ տախի Յեսու ծնարըն չատըրը-րընա կէօնտէրտիքտէ՝ ծնարա տախի խայր տուա՝ էյլէտի . վէ
- 8 ծնարա սէյլէյիպ տէտի . Չօգ դանիմէթ իլէ՝ վէ զիպէթ չօգ սիւրիւլէր իլէ՝ կիւմիւլ վէ ալ-թուն վէ պադըր վէ սէմիր վէ զպէթ չօգ էալապար իլէ չատըր-լարընըզ տէօնիւն . տիւլմէնէ-րինիզն եաղմանըն գարընտալ-լարընըզ իլէ թագսիմ էտին :
- 9 Իմտի Ռուբէն օլուլլարըն իլէ Գադ օլուլլարըն հէմ Մանասէ-նին եարը սըպթըն Բանան տի-յարընտա օլան Սէրփուան՝ Իս-րայէլ օլուլլարընտա տէօնիւպ կիթտիլէր , քի Մովսէսին ետի իլէ Բապպն սէօղիւ իւղըն թէ-մէլիւք էթտիլէրի միւլքէրի-նին տիյարընա՝ Գաղատա տիյա-րընա կիտէր : Վէ Բանան
- 10 տիյարընտա օլան Յորդանանըն սէմթէրինէ կէլիլէրինտէ ,

Ռուբէն օղուլարը ինէ Գաղ օղուլարը հէմ Մանասէնին ետը սըպլծը օրատա Յորդանանըն էանընտա պիր մէզպահ՝ կէօրիւ նիւտէ պիր պէջիւք մէզպահ՝ հափտընար :

11 Վէ Իսրայէլ օղուլարը ինթ տիւր քի իշթէ Ռուբէն օղուլարը ինէ Գաղ օղուլարը հէմ ԼՄանասէնին ետը սըպլծը Գանան տիյարընըն դարջըսընտա Յորդանանս ոկմթէրինտէ Իսրայէլ օղուլարընըն կէչաթէրի էէրտէ պիր մէզպահ՝ պինա էթ :

12 տիւր տէնիլիսը : Վէ Իսրայէլ օղուլարը ինթ տիւր քի իշթէ օղուլարընըն ճիւմէ ճէմաս'թը Սէլուտա ճէմ' օղուլարը քի ծնըլըն իւզէրինէ ճէնկէ չըգա :

13 Լար : Վէ Իսրայէլ օղուլարը Ռուբէն օղուլարը ինէ Գաղ օղուլարընա հէմ Մանասէնին ետը սըպլծընա Գաղասը տիյարըն քեւսին Եղիազար օղու Փնէնհէսի կէօնտէրտիւր :

14 հէմ պիւնիսնճէ Իսրայէլին ճիւմէ սըպլծընտան հէր պիր պապա էվլնտէն պիրէր պէյ' օն պէյ քի ծնըլըն հէր պիրի Իսրայէլին պինդէրինտէ պապալա :

15 Լը էվէրինին պէյի իտի : Իմտի ծնըլը Ռուբէն օղուլարը ինէ Գաղ օղուլարընա հէմ Մանասէնին ետը սըպլծընա Գաղասը տիյարընա վարըլարը, վէ ծնըլար սէյլէյիպ տէտիէր քի' Իսպպըն ճիւմէ ճէմաս'թը պէյ :

16 Լէ տէր . Պու կիւն Բապպա ա'րը օրուպ' քէնտիւնիղէ մէզպահ՝ էափմաղ ինէ Բապպա թապի' օրմագաան պու կիւն աէօնիւպ' Իսրայէլին Ալաշընա դարը պու իշթիտիւնիղ ետրամաղըդ նէ :

17 Թիր : Փեգոփոն պինամուսըլը զու պիղէ սղ մը տըր, ծնտան քի թապա կիւնտէր թէմիղ Լէնմէտիք, վէ Բապպըն ճէմա :

ա'թընա օլ պէլա կէտի . Վէ սիղ 18 պու կիւն Բապպա թապի' օլմագաան աէօնէրտիւնիղ . վէ վաղի' օա քի' սիղ պու կիւն Բապպա ա'րը օլար իտէնիղ, օ տա ետրըն Իսրայէլին ճիւմէ ճէմաս'թընա օղուլարընա էաէնէք տիր : Վէ Լալին էյէր միւլէրինաղըն 19 էէրի նապաք իտէ, Բապպա միւլէրինին տիյարընա կէչին օրատա քի Բապպըն չաորըր դուրուլուռ տուր, վէ արամըլտա միւլէք էտինին . վէ Ալաշըմըդ Բապպըն մէզպալընտան մատա քէնտիւնիղէ մէզպահ՝ հափմագ ինէ' Բապպա ա'րը օլման, պիրէ տտիտի ա'րը օլման : Զարա օլ 20 Լու Աքան մէլըն նէննէտէ ետրամաղըդ իշթիյիպ' Իսրայէլին ճիւմէ ճէմաս'թը իւզէրինէ դուզապ կէլմէտի վի . վէ օլ քիմէ պինամուսըլընա ետըմըդ էօլմէտի :

Վէ Ռուբէն օղուլարը ինէ 21 Գնդ օղուլարը հէմ Մանասէնին ետը սըպլծը ճէլմապ վէրիպ' Իսրայէլին պին պաղըլարընա տէտիւր . Ալաշըլարըն Ալաշը Եհովա' ալաշըլարըն Ալաշը Եհովա քէնտիւնի պիւր, հէմ Իսրայէլ քէնտիւնի պիւրէնէք տիրէյէր պա' ա'րըլը ինէ վէ էյէր Բապպա դարջը ետրամաղըդ ինէ իտէ, պիղի պու կիւն դուր թարմա . Պիղ Բապպա թապի' 23 օլմագաան տէօմէք իշին քէնտիւնիղէ մէզպահ՝ հափմագ իտէ, վէ էյէր ծնտն իւզէրինէ պիւր թիւն ետմա եաէքէք միէքէչի թաղըիպ էթմէք իշին իտէ, եաէյէր իւզէրինտէնէլամթ թուր պանըլար էյէնէք իշին իտէ, Բապպա քէնտիւնի թէմիլիլ էթմին . Վէ էյէր ծնա պու շէյին 24 դօրդուստնտան էթմտիք իտէ, եա'նի տէտիք քի' Ետըն սիղի օղուլարընըդ պիգիմ' օղուլարը :

- մըզա սեփշեղիս՝ Սիգին Իսրա-
 յէլն Ալուհը Բապալտան նէ՞ ա
 25 լապանըզ վար . Հէմ քի եա՞ Ռու-
 բէն օղուլարը վէ Գադ օղուլա-
 րը՝ Բապալ պիզիմ իլէ սիգին արա-
 նըզտա Յորգանանը սիւնօրգ զտու ,
 Բապալտան սիգին Հիսսէնիզ Եօզ
 տուր տէյէճէքէր , վէ սիգին օ-
 ղուլարընըզ պիզիմ օղուլարը
 մըզը Բապալտան դօրգմագտան
 26 քէսէրէր : Իմաի տէսիք քի Հա-
 լա պիզ իլէյէլիս պու մէզպահը
 պինա էսէլիմ՝ տէյիլ պիւթիւն
 եանմա իլիւն վէ տէյիլ դուր
 27 պան իլիւն . Իլա պիզիմ իլէ սի-
 գին Հէմ պիլլուէն սոնկրա սիլսի
 լէմիլին արտաւնտա շէհատէթ օ-
 լա , քի պիւթիւն եանմալարը
 մըզ իլէ վէ դուրպանլարըմըզ Ե-
 լէ վէ տէլամէթ փէշքէշէրիմիզ
 իլէ՝ Բապալն ի պատէթիւնի օ-
 նուն Հուգուրունտա իճրա էսէ-
 լիմ . վէ եարըն օղուլարընըզ օ-
 ղուլարըմըզ՝ Բապալտան Հիւ
 28 սէնիզ եօզ տուր տէմէյէլէր : Վէ
 տէսիք քի՝ Եյէր վապի՝ օլուր
 քի պիզէ եա սիլսիլէմիզէ եարըն
 դէօյէ տէրէր իսէ , տէյէլիմ
 քի՝ Պապալարըմըզն եափաղը
 Բապալ մէզպահընն էօրնէյինէ
 պազըն . պիւթիւն եանմա իլիւն
 տէյիլ՝ վէ դուրպան իլիւն տէ-
 յիլ տիր , իլա պիլլիմ իլէ սիգին
 արանըզտա շէհատէթ իլիւն
 29 տիր : Հաշա պիլլուէն քի՝ Բապ-
 պա ա՛սը զլալըմ , վէ պու կիւն
 Բապալա Թապի՝ օլմադըքն տէօ-
 նէլիմ , քի չաարըր Էօմիւնտէ օ-
 լան Ալաճըմըզ Բապալն մէզ
 պալընտան մա՛տա պիւթիւն
 եանմա իլիւն Էքմէք փէշքէշի Ի-
 չիւն վէ դուրպան իլիւն մէզպահ
 եափալմ :
 30 Իմաի քեահին փէնէհէս Հէմ
 պիլլուիւնճէ օլան ճէմաա՛լմ պէյ-
 լէրի վէ Իսրայէլն պին պաալա-
 րը՝ Ռուբէն օղուլարընն վէ

Գադ օղուլարընն վէ Մանս-
 սէ օղուլարընն սեփշեղիքէրի
 սէօղէրի իլէտիւնճէ , կէօղէրինէ
 խօշ կէօրինսիւ : Վէ քեահին 31
 Եղիազարգըն փէնէհէս՝ Ռու-
 բէն օղուլարընա վէ Գադ օղուլ-
 արընա վէ Մանասէ օղուլարը-
 նա տէսի . Պու կիւն պիլսիք քի՝
 Բապալ արամըզտա ալը , չիւն քի
 Բապալա գարըր պու եարամազ-
 լըրը Էթմէսիլիզ . Հալա Իսրա-
 յէլ օղուլարընը Բապալն էլլի-
 տէն գուրթարալընը :

Անտէն քեահին Նիւազար 32
 օղուր փէնէհէս վէ պէյիլէր Ռու-
 բէն օղուլարընն վէ Գադ օղուլ-
 արընն եանլընտան՝ Գաղապ
 ալարընտան Վանան ալարընա
 Իսրայէլ օղուլարընա տէօնիւզ
 օնլարա ճէվապ կէթիլտիլէր :
 Վէ պու սէօզ Իսրայէլ օղուլա- 33
 րընն կէօղէրինէ խօշ կէօրին-
 սիւ , վէ Իսրայէլ օղուլարը Աե-
 լահա չիւքը Եյէսիլէր , վէ Ռու-
 բէն օղուլարընն Հէմ Գադ օ-
 ղուլարընն սաքին օլուրգարը
 տէյարը խարապ Էթմէք իլիւն՝
 օնլարն իւղէրինէ ճէնկէ չըգա-
 լմ տէմէսիլէր :

Վէ Ռուբէն օղուլարը Հէմ 34
 Գադ օղուլարը օլ մէզպահը Ե-
 թէմիլն Էթմիլէր , չիւն քի Պու
 արամըզտա Եհօմանն Ալուհ օլ
 տուգուճա շաճիտ տիր քէքիլէր :

ԳԼԳ ԻԳ

Էղիազի՝ օլաու քի Բապալ 1
 Իսրայէլէ չէփշէլընտէ օլան Հէփ
 տիւշէնլէրտէն լահա՛լմ վէրտիք
 տէ՝ չօրգ կիւնլէրտէն սոնկրա ,
 Յեսու կիւնլէրի կէշիւշ իլիթի-
 յար օլունճա , Յեսու ճիւմէ 2
 Իսրայէլն՝ ծոռն իլիթիլարըրը-
 նը վէ սէպիլլէրինի վէ գաալըրը
 րընը վէ զապիլլէրինի գաալըրը
 օնլարա տէսի քի՝ Գիւլիլիւնէրի

- 3 Կէսմիշ ինթիպար օլաում : Վէ սիղ՝ Ալազնըզ Բապարն ճիւմ լէ պու թայիֆէլէրէ սիղին ի չիւն ճիւմէ էյլէտիյի կէօր տիւնիւզ : զերա սիղին իջիւն Ալազնըզ Բապար քէնտիսի ճէնք
- 4 Էթմիշ սիր : Պա՛գըն , սըպթլաւ ընըզճա միրաս օլմագ իւզըն պու գալան թայիֆէլէրէ՝ վէ ճիւմէ գըրտըղմ թայիֆէլէրի Յորդանանտան թա պէջիւբ տէ նիղէ կիւն պաթըյա տողլու սիւզէ գուրա՝ իլէ թագսիւմ Էթմիւմ :
- 5 Վէ Ալազնըզ Բապար քէնտիսի ծնարըզ Էօնիւնիւզտէն սիւրիւս՝ ծնարըզ հուղուրոնուզ տան գօվաճագ տըր . վէ Ալաւ հընըզ Բապարն սիղէ տէտիյի կիւսի՝ ծնարըն տիյարընը միրաս Էաէճէքսիւնիլ : Իստի Մովսէսին թէվաթ քի՛ թիւսպընտա ճիւմէ Էազըլը օլանը սագըլայրպ իճրա Էթմէքտէ լայէթ գուվէթէնին , վէ ծնտան սապա Էա սօլա սափ :
- 7 մայասընըզ : Հէյլէ քի պու Էա նընըզտա գալան պու թայիֆէլէրէ վարմայասընըզ , վէ ծնարըն ալազնարընըն աալարընը զիքը Էտերէք Էէմին վէրմէյէսի նիլ , հէմ ծնարա սէճաէ գըրմա
- 8 յասընըզ . Իլլա թա պու կիւնէ տէք Էթմիյինիլ կիւսի՝ Ալազնըզ Բապար Էաթըլասընըզ :
- 9 Չիւն քի Բապար Էօնիւնիւզտէն պէյիւբ վէ գուվէթիլ թայիֆէլէր գօթու . ամմա սիղին թա պու կիւնէտէք Էօնիւնիւզ
- 10 տէ քիմմէ տուրամատը : Սիլ տէն պիր քիմմէ պին Բիւթ գօվալայաճագ տըր . զերա սիղին իջիւն ճէնք Էաէն սիղէ տէտիյի կիւսի Ալազնըզ Բապար քէնտիսի սի տիր :
- 11 Իստի ճանարընըզ լայէթ իլէ սագընասընըզ , քի Ալազնըզ
- 12 նըզ Բապար սէվէսիւնիլ : Զիրա Էյէր պիր վէճճ իլէ տէօնիւսի՝
- պու Էանընըզտա գալան պու թայիֆէլէրին պագըսը իլէ ալաւ գա Էտեր իսէնիլ , վէօնար իլէ գըզալպ վէրիր իսէնիլ , վէ ծնար սիղէ՝ սիղէն ծնարա վարըր իսէնիլ . Թաճգիլ պիլին քի՛ Ալաւ հընըզ Բապար տըրթըզ պու թա յիֆէլէրի հուղուրոնուզտան գօվաճագ տըր . Իլլա ծնար սիղէ քէմէնտ վէ տուգալ՝ վէ Էանարընըզ տիր թիւլէր հէմ կէօղէրինիլ տէքէնիլ օլաճագ լար , թա սիղ՝ Ալազնըզ Բապարն սիղէ վէրտիյի պու Էյի Էէրին իւզըրինտէն հէլաք օլունճէյէտէք : Վէ իլլէ պէն պու կիւն ճիւմէ Էէրին Էօլունա կիտէրիւմ , վէ պիւթիւն Էիւրէյիւնիլ իլէ հէմ պիւթիւն ճանընըզ իլէ պիւլըրսինիլ քի՛ Ալազնըզ Բապարն սիղէն հագընըզա սէյլէտիյի ճիւմէ լայր սէօղլէր իւզըրինիլ տէ վուգու պուրու իսէ , Բապար Էյլէճէ իւզըրինիլ ճիւմէ քէօթիւ սէօղլէրի կէթիւրէճէք սիր , թա Ալազնըզ Բապար սիղէ վէթաիյի պու Էյի Էէրին իւզէրինտէն սիղէ հէլաք Էաթիւնէյէտէք : Ալազնըզ Բապարն սիղէ Էմը Էթմիյի ա՛ղտտան թէճա վուզ Էաթիւ՝ զայրի՝ ալազնարա իպատէթ Էթմէյէ վէ ծնարա սէճաէ գըրմաղա կիթաիյինիլ թագտիրտէ , իւզըրինիլ Բապարն լագալը թուլթուլաճագ , վէ սիղէ վէրտիյի Էյի Էէրին իւզըրինտէն թէլ հէլաք օլուրու նուզ :

ԳԱՊ ԻԴ

- 1 Ս է Յեսու իսրայէլին ճիւղէ
սրգեմարնը Սիւքէմէ ճէմ'
էյէտի . հիմ իսրայէլին ինթի .
յարարնը իւ սէրմէրէրինի վէ
գասարարնը վէ զապիթէրինի
տա՛վէթ էթտի , վէ Ալտաճն
- 2 Հուզուրունաա տուրտուար : Վ է
Յեսու ճիւղէ դավմա տէտի քի'
իսրայէլին Ալտաճն Բապպ պէջ .
է տեր . Պապարարնը՞ Աբա-
համն պապասը վէ Նաքտվուն
պապասը Բարա մուգատտէմա
ըրմաղն էթէ եագասընտա սա .
քին օլտուար , վէ զայրի ալաճ .
- 3 Լարա ի՛պատէթ էթտիէր : Վ է
պապանը Աբահամը ըրմաղն
էթէ եագասընտան ալում , վէ
ծնա պիւթիւն Բանան տի .
յարնը կէզորիտիմ . վէ ծնուն
զիւրիյէթին չօղալում՝ ծնա ի .
- 4 սահակը վերտիմ : Վ է Իսահակա
Յակոբու վէ Եսաւը վերտիմ . վէ
Եսաւա Նէիր տաղնը միբաս
էթմէք իշիւն վերտիմ , Յակոբ
խէ զիւրիյէթի իւ Մըւրա
- 5 էնտիէր : Վ է Մովսէս իւ Ահա-
րոնու կէծնաերտիմ , վէ Մը՛րըր'
օրթասընտա էթտիյիմ կիպի'
վուրտում . անտէն սնկրա սիզի
- 6 չըգարում : Վ է պապարարնը
Մըւրտան չըգարում , վէ աւ-
նիզէ կէտինիզ . վէ Մըւրըլար
պապարարնըն աղաւնճա ա՛-
րապար իւ վէ աթլար իւ
- 7 Գըղը մէնիզէտէք գովալաւար-
լար : Վ է ծնար Բապպա Ֆեր .
եստ էթտիէր , վէ սիզին իւ
Մըւրըլարն աղաւնճա գա-
րանըզ գօտու , վէ աւնիզի ծն-
լարն իւղէրինէ կէթիւրիպ՝ ծնա-
լը էթթիւ , վէ կէզլէրինի
Մըւրտա էյէտիյիմ կէօրտիւ .
անտէն պիր չօզ զէման չէօլտէ
- 8 սաքին օլտունու : Վ է սիզի
Յորդանանն էթէ եագասըն-

տա սաքին օլան Ամօրհուլարն
տիյարնա կէթիւրտիմ , վէ սիզին
իւ ճէնք էթտիէր . վէ ծնարը
էլնիզէ թէսլիմ էթտիմ , վէ ծն-
լարն տիյարնը միբաս էթտի-
նիզ , վէ ծնարը էծնիւնիզտէն
հէլաք էթտիմ : Վ է Մովաբ փա-
սիւսն Սէպիօր օղու Բաղակ
գալլըպ՝ իսրայէլ իւ ճէնք էթ-
տի : վէ սիզէ պէտ տուա՛ էթմէ-
յէ Բէտվը օղու Բաղասմը չա-
ղըմաղա կէծնաերտի : Ամմա 10
Բաղասմը տինիլէմէք ինթէմէ-
տիմ . վէ օ սիզէ խայր տուա՛ ու
պէրէքէթ օղունու , վէ սիզի օ .
նուն էլնտէն գուրթարում :
Անտէն Յորդանանտան կէչիպ՝ 11
Երիբուա կէտինիզ , վէ Երիբու-
աւն էհալտի՝ Ամօրհուլար վէ
Փերէզլէր վէ Բանանըլար մէ
Բեսլէր վէ Գերգէսլէր՝ խեւ-
լէր վէ Յէբուսուլար սիզին իւ
ճէնք էթտիէր . վէ ծնարը էլն-
նիզէ թէսլիմ էթտիմ : Վ է էօ 12
նիւնիւզճէ էէք արտնը կէծն-
աերտիմ , վէ ծնարը՝ Էսնի Ա-
մօրհուլարն իքի փատիւհանը
էծնիւնիզտէն գօլտուար . պա-
գըլըճն իւ օլմատը , վէ էայրն
իւ օլմատը : Վ է սիզէ պիր տի 13
յար վէրտիմ . քի ծնտա էմէք չէք
մէտին , վէ չէհրէր քի ծնարը
պինա էթմէտինիզ , վէ ծնարտա
սաքին օլուրտունուգ . տիքմէտի .
յինիզ պաղարտան վէ զէյթուն
լուգարտան էերսինիզ :

Իմտի հալա Բապպտան գըր 14
գուն , վէ ծնա քէմալյէթ իւ
վէ հագիգէթ իւ ի՛պատէթ է-
տին . վէ պապարարնընը՛ ըր-
մաղն էթէ եագասընտա վէ Մը-
սըրտա ի՛պատէթ էթտիւրէրի
ալաճարը տէՖ՝ էսիպ Բապպա
ի՛պատէթ էտին : Ամմա էյէր 15
Բապպա ի՛պատէթ էթմէք՝ կէօզ
լէրինիզ Ֆէնա կէօրիւնիւր իսն ,
պու կիւն քէտինիզէ քիմէ ի՛ .

քէմին պապաւր եմով օղուլա-
րընտան երւզ մնագալա սաթուն
սլաղըլ թարանըն հիսսէսինաէ
տէֆն էյէտիլէր . վէ օ՝ Յովսէփ
օղուլարըն միտալ օլտու :

Ա հոնի օղու Եղեալար սա. 34
խի վէֆաթ էյէտի . վէ օնու
Եփրեմ Դաղընտա՝ օնուն օղու
Փենէհէսէ . վէրիլէն թէփէտէ
տէֆն էյէտիլէր :

ԳՆՏԸԼԱՐ

ԵԱԽՕՏ

ԳՆՏԸԼՈՐԱՅ

ԳԼԱՊ Ա

- 1 Վ ի վաղի՝ օղու քի Յեսու.
նուն վէֆաթընտան սօնկրա՝ Իս-
րայէլ օղուլարը Բաղպա սիւալ
էտիլ տէտիլէր . Պիղիմ իջին
Քանանըլարըն իւղէրինէ օնար
իլէ Ճէնք էթմէյէ իպթիտա քիմ
- 2 չըգսըն : Վ է Բապալ տէտիլ քի՝ Յու-
դա չըգսըն . իլթէ տիտարը օնուն
- 3 Զինէ վէրտիմ : Վ է Յուդա՝ գա-
րընտալը Ըմառնա տէտի . Պէ-
նիմ իլէ Զէրապէր գուրա՝ մա
ջը . վէ Քանանըլար իլէ Ճէնք
էնիլիմ , վէ պէն տախի սէնին
իլէ Կէրապէր գուրա՝ մա կիւտէ .
Խիմ : Վ է Ըմառն օնուն իլէ կիթ .
- 4 տի : Վ է Յուդա չըգսըն , վէ Բապա
Քանանըլարը վէ Փերեղ իլէրի
նշարըն էլինէ վէրտի . վէ օն-
լարտան Բեղէկտէ օն պին ա .
- 8 աէմ գըրտըլար : Վ է Բեղէկտէ
Ագոնիլէֆէֆի պուշուս՝ օնուն
իլէ Ճէնք էթմիլէր : վէ Քանան
ըլարը հէմ Փերեղ իլէրի վուր .
- 6 սուլար : վէ Ագոնիլէֆէկ գաջ-
տը , վէ օնուն արաընձա գովա-
լարտըլար . վէ օնու թութուս՝

էլէրինին վէ այաղտըրըն պաշ
փարմաղարըն քէտիլէր : Վ է 7
Ագոնիլէֆէկ տէտի . Իլէրինին
վէ տաղտըրըն պաշ փարմաղ-
լարը քէտիլիլ էթմիլ փատի .
շահ սօֆրամըն ալթընտա Դի-
շէի տէվէրիլէր իտի . Ալաճ
պանա՝ էթտիլիմ կիպի ճգաւը
վէրտի . վէ օնու Երուսաղէմ
կէթիլարտիլէր , վէ օրատա էօլ-
տիլ :

Վ է Յուդա օղուլարը Երու . 8
սաղէմ իլէ Ճէնք էտիլ՝ օնու
Ֆէթհ էթտիլէր , վէ օնու գը-
րա՝ աղընտան կէջրիլիլ շէհրի
ալթէլէ Կաղարար :

Անտէն սօնկրա Յուդա օղու 9
լարը՝ տաղտա վէ գըպէ թարա-
ֆընտա վէ օվատա սաքին օլան
Քանանըլար իլէ Ճէնք էթմէյէ
էնտիլէր : Հէմ Յուդա՝ Քերրոն 10
տա սաքին օլան Քանանըլարըն
իւղէրինէ կիթտի . (վէ Քերրո-
նուն աւը կվէլտէն Կարիաթ
արա իտի .) վէ Սէսի վէ Աքի-
մանը վէ թուրիլի վուրտուլար :
վէ օրատան Դաբիթ սաքինէրի 11
Իօղէրինէ կիթտի . վէ Դաբիթին

- ատր էվվէլտէն կարիաթ սեփեր
 12 խոի : Վէ Բաղէբ տէտի քի՝
 Բիւմ կարիաթ սեփերի վուրուպ
 Ֆէթճ էտեր իւէ, գըղմ Ա.բ.
 սայը ընա գարը իշին վէրէճէ.
 13 յիմ : Իմտի ընու Բաղէբին քիւ.
 չիւք գարընտաղը կենեզ օլու
 Գոթոնիէլ Ֆէթճ էթտի . վէ օ.
 նա գըղմ Ա.բ.սայը գարը իշին
 14 վէրտի : Վէ վագի՝ օլտու քի՝ օ.
 նա վարըր իքէն, պապասընտան
 պիր թարըլա թալապ էթմէյէ օ.
 նու թահրիբ էյլէտի, վէ մէրքէ.
 պին իւզէրինաէն էնտի . վէ Գա.
 ղէբ ընա՝ Սանա նէ՝ օլտու տէ.
 15 տի : Վէ գըղ ընա տէտի քի՝
 Պանա պէրէքէթ վէր . չիւն.քի
 պանա դըպլէ էէրինի վէրտին,
 պանա սու փունկարըլը տա
 վէր . վէ Բաղէբ ընա էօգարը քի
 փունկարըլը վէ աշաղաքի փուն.
 կարըլը վէրտի :
 16 Վէ Մովսէսին գայնաթասը
 կենեղինին օղուլարը՝ Յուգա օ.
 ղուլարը իլէ խուրմալար չէճ.
 րինտէն Արաղըն գըպլէ էանըն.
 տա օլան Յուգա չէօլիւնէ չըգ.
 տըլար . վէ կիտիպ՝ գալմ իլէ
 սաքին օլտուլար :
 17 Վէ Յուգա գարընտաղը Շը.
 մաւոն իլէ կիտիպ՝ Սէփաթտա
 սաքին օլան Քանանըլարը վուր.
 տուլար, վէ ընլարը հէլաք էթ.
 տիլէր . վէ շէհրին սաղըր Հօր.
 մա գօտուլար : Անաէն Յուգա
 Գաղայը վէ ընուն սինօրուճու՝
 հէմ Ակկաղընու վէ ընուն սինօ.
 րուճու՝ վէ Ակկարոնու հէմ օ.
 նուն սինօրուճու Ֆէթճ էթտի :
 18 Իմտի Բապպ Յուգա իլէ խոի,
 վէ տաղը զապլէ էթտի . ամմա
 վաաի սաքինլէրինի գօլամասը,
 զիրա ընլարըն տէմի արապա.
 20 լարը վար խոի : Վէ Մովսէսին
 տէպի իկպի Բէբրոնու Բաղէ.
 բէ վէրտիլէր . վէ օրատան Ե.
 նակըն իւզ օղուլարըրը գօլտու :

Վէ Բենիամին օղուլարը Ե. 21
 րուսաղէմոն սաքին օլան Յե.
 բուսլուլարը գօլմասըլար . վէ
 Յեբուսլուլար Բենիամին օղու.
 լարը իլէ՝ թա պու կիւնէտէք
 Երուսաղէմոն սաքին օլտուլար :

Վէ Յովսէփ էվլ ընլար տախի 22
 Բէթէլ իւզէրինէ չըգտըլար .
 վէ Բապպ ընլար իլէ խոի : Վէ 23
 Յովսէփ էվլ Բէթէլ թէճէս.
 սուս էթտիլէր . վէ օլ շէհրին
 սաղը էվվէլտէն Լուզ խոի . վէ 24
 պէքչիլէր՝ շէհրտէն չըգան պիր
 քիմնէյի կէօրիւպ ընա տէտի.
 լէր . Բէրէմ էյլէ՝ շէհրին իւ.
 րէճէք Եէրինի պիղէ կէօսթըր,
 վէ սանա իհսան էտէլմ : Վէ 25
 ընլարա շէհրին կիրէճէք Եէրինի
 կէօսթըրտի, վէ շէհրի գըղճ
 աղընտան կէչիւրտիլէր . ամմա
 օլ.քիմնէյի պիւթին կապիլէսի
 իլէ սաղը վէրտիլէր : Իմտի օլ 26
 քիմնէ Բէսլիլէր տիլարընա իւ.
 տիպ՝ պիր շէհր պինա էթտի, վէ
 ընուն աաղըր Լուզ գօտու . օ.
 նուն աաղը՝ թա պու կիւնէտէք
 պու տուր :

Վէ Մանասէ՝ Բէթօանը վէ 27
 գառապալարընը՝ վէ Թանաք
 հէմ գառապալարընը՝ վէ Գով.
 սաքինլէրի իլէ գառապալարընը՝
 վէ Յեբուսամ սաքինլէրի իլէ գա.
 սապալարընը՝ վէ Մակեդոն
 սաքինլէրի իլէ գառապալարընը
 գօլմասըլար . ամմա Քանանը.
 լար օլ տիլարտա սաքին օլմաղա
 պաղատըլար : Վէ վագի՝ օլտու 28
 քի Իսրայէլ գուվլէթէնտիլէրտէ,
 Քանանըլար խարաճա քէստի.
 ամմա ընլարը պիւլ քիւլիէ գօլ.
 մատը :

Էվրէմ տախի Գաղէրտէ սա. 29
 քին օլան Քանանըլարը գօլմա.
 տը . իլլա Քանանըլար ընուն
 արաարնտա Գաղէրտէ սաքին օլ
 տուլար :

Զաբուղոն՝ կէթոն սաքին, 30

էրինի վէ նաաղօլ սաքինէրինի
 Գօվմատը . իլլա Բանանըլար օ.
 նուն արաւընտա սաքին օլուպ
 խարաճիկըլար օլուլար :

31 Ասեր՝ Ալքոլուն սաքինէ-
 րինի՝ վէ Սիդուուն վէ Աբլա-
 րըն վէ Աքեզիբին վէ Ելբանըն
 վէ Սփեկին վէ Բոթըուն սաքին-

33 Էրինի Գօվմատը : իլլա Ասերըն
 լէր՝ օլ տէյարըն սաքինէրի օլան
 Բանանըլարըն արաւընտա սա-
 քին օլուլար . ճիւնքի ծնլարը
 Գօվմատըլար :

33 Նէփթաղիմ՝ Բեթամմուսին
 սաքինէրինի վէ Բեթանաթըն
 սաքինէրինի Գօվմատը . ամմա
 օլ տէյարըն սաքինէրի օլան Գա-
 նանըլարըն արաւընտա սաքին
 օլուլար , վէ Բեթամմուս իլէ Բե-
 թանաթ սաքինէրի մա խարաճ
 կիւղար օլուլար :

34 Վէ Ամօրչուլար՝ Դան օղու-
 րընը տաղա զըսաւըլար . զիրա
 մնլարը վատիյէ էնմէյէ Գօվմա-
 տըլար : Վէ Ամօրչուլար Հա-

35 րէս տաղընտա վէ Ալեղօնտա վէ
 Սաղաբինտէ սաքին օլմաղա պաշ-
 լաւըլար . ամմա Յովսէփի էվի-
 նին էրի գուլլէթ պուլտուգասա՝
 մնլար խարաճիկըլար օլուլար :

36 Վէ Ամօրչուլարըն սինօրու՝ Սե-
 րաբիմ պայրիքնտէն գայատան
 եօգարը իսի :

մէսինիդ . պուլնու նիշին էթ-
 աինիդ : Իմաի պէնդ տախի տէ- 3

տիմ քի՝ Օնլարը էօիւնիւղաէն
 Գօվմայաճաղըմ . իլլա մնլար սի-
 ղէ խափմէր՝ վէ ալլաճլարը սի- 4

ղէ սուղաղարը օլաւար : Վէ վա-
 գի՝ օլուլար քի՝ Բապպըն մէլէյի
 ճիւմէլ Իսրայէլ օղուլարըն պու-
 սէօղէրի սէօլէտիյի կիպի՝ դալմ

սէսէրինի գալլարըն պաղլաւը-
 րար : Վէ օլ մահալին տաղըն Բո- 5
 քիմ Գօտուլար . վէ օրտասա Բապ-
 պա գուրպան քէսաիլեր :

Վէ Յետու գալմը սաղը վէր- 6
 աիբաէ , Իսրայէլ օղուլարը ճէր
 քէս քէնտի միւլէրինէ՝ տիյարը
 զապթ էթմէյէ կիթաիլէր : Վէ 7

դալմ Յետունուն ճիւմէլ կիւն-
 էրինաէ վէ Բապպըն Իսրայէլէ
 էյլէտիյի ճէփ աղիմ իլլէրինի
 կէօրմիւշ՝ Յետուտան սնկիրա

էօմը սիւրէն իլթիյաղլարըն
 ճիւմէլ կիւնէրինտէ Բապպա իլ-
 պատէթ էթտիլէր : Վէ Բապ- 8
 պըն գուլու Նաւէ օլուլար Յետու
 էիւղ ծն էաղընտա վէֆաթ էթ-

տի : Վէ մուռ քէնտի միյարընըն
 սինօրունտա՝ Գաաս տաղընըն
 փօրէաս թարաֆընտա՝ Եփրեմ

տաղընտա թամմաթ Հարէսիէ
 աէֆն էյլէտիլէր : Հէմ ճիւմէլ 9
 օլ տէվըն առէմէրի տախի պու-
 պուլարընա դաթըլտըլար . Վէ

մնլարտան սնկիրա պիր պաշգա-
 սիլիլէ գալգաը , քի մնլար
 Բապպըն ճէմ տախի Իսրայէլէ իճ-
 րա էյլէտիյի ա՛մէլ պիլլէտիլէր :

Վէ Իսրայէլ օղուլարը՝ Բապ- 11
 պըն նաղարընտա քէօթիւլիւք
 էյլէտիլէր , վէ Բահաղիմ Բ-
 պատէթ էթտիլէր : Վէ մնլարը 12

Մըսըր տէյարընտան չըգարտան
 քէնտի պապարըրըն Նըսաչը
 Բապպըն թէրք էյլէտիլէր , վէ
 պաշգա ալլաճլարըն՝ ճէփէվէ-

լէրինաէ օլան Թայիֆէլէրին աւ-
 լաճլարը սըսընճա կիթաիլէր ,

Գ Ա Պ Բ

1 Այլ Դաղգաղատան Բօքիմէ
 Բապպըն մէլէյի չըգալ՝ աէտի .
 Սիդի Մըսըր տան չըգարտըմ , վէ
 սիդի պապարընըղա եէմին էթ-
 աիլիմ տէյարա կիթիքտիմ , վէ
 աէտիմ քի՝ Սիդին իլէ օլան ա՛հ-
 տըմը էպէտէն պօղմայաճաղըմ :

2 Վէ սիդ պու տէյարըն սաքինէ-
 րի իլէ ա՛հտ քէսիւմէյէսինիդ ,
 մէղպաճլարընը երգարընը . լա-
 քին սիդ սէօղիմէ իթասաթ էթ-

հէմ' օնւորաւ սէճոտէ գըլտորւար .
 վէ Բապպը ղազապա կէթիւրտի .
 13 էր : Վէ Բապպը թէրք էտիպ' Բահազա վէ Աստարովթա ի' .
 14 պատէթ էթալէր : Վէ Իսրա .
 յէլէ Բապպըն ղազապը թու .
 թուռուպ' օնւորը եաղմաճըլար .
 րըն էլինէ թէսլմ' էթտի , վէ
 օնւորը եաղմալատըլար . հէմ'
 օնւորը չէփչէփէտէ օլան տիւշ .
 մէնէրինին էլինէ սաթաը , վէ
 արթըգ տիւշմէնէրինին էօնիւն .
 տէ սուրմապա գատիր տէյիւէր
 15 իտի : Հէր նէրէյէ չըգարլար ի .
 սէ իտի , Բապպըն տէսլիյ կիպի
 վէ Բապպըն օնւորաւ եէմին էթ .
 տիյ կիպի Բապպըն էլի օնւորըն
 իմզէրինէ քէմիլէ օլուր իտի .
 վէ շէսիտ սըգլէթէ տիւշտիւ .
 էր :

16 Վէ Բապպ գատըլար գաւարը
 աը , վէ օնւորը եաղմաճըլարը .
 նըն էլինտէն գուրթարալար :
 17 Ամմա գատըլարըն տախի տինկ
 լէմէտիւէր , իլլա ղայրի ալահ .
 արարինձա ղինա էտիպ' օն .
 ւորա ի' պատէթ էթտիւէր . պա .
 պալարընըն Բապպըն էմրինէ
 իթաա'թ էթմէք իլէ եիւրիւ .
 տիւքէրի եօլտան թէզ սափտը .
 ար . պուռնար էօյլէ էթմէտի .

18 էր : Վէ Բապպ օնւորաւ գատը
 ւար գալտորաղդտա , Բապպ գա
 տը իլէ օլուպ' օնւորը օլ գատը .
 նըն ճիւմլէ կիւնէրինտէ տիւշ .
 մէնէրինին էլինտէն գուրթա .
 րըր իտի . զիրա օնւորաւ սըգլէթ
 վէրէլէրին վէ ճէֆա էտէնլէ .
 րին եիւզիւնտէն ֆիղանլարը ի .
 չիւն' Բապպ նատիմ' օլուր իտի :

19 Վէ վազի' օլուր իտի քի' օլ գա
 տը էօլտիւքտէ , օնւոր տէնիււպ'
 ղայրի ալահլար արարինձա կիթ .
 մէք իլէ վէ օնւորաւ ի' պատէթ
 էթմէք իլէ վէ օնւորաւ աէճաէ
 գըլմագ իլէ պապալարընտան
 ֆաափտ օլուրլար իտի . ա'մէլէ .

րինտէն վէ տարփ եօլարընտան
 վազ կէչմէղէր իտի : Իմաի Բապ .
 20 պըն ղազապը Իսրայէլէ թու .
 թուռուպա աէտի . Պու թայիֆէ'
 պապալարընա էմր էթտիլիմ'
 աճտըմանն թէճալուղ էթտիլ .
 լէքի վէ սէօղիւմէ իթաա'թ էթ .
 մէտիլէրի իչիւն , պէն տախի
 21 օնւորըն էօնիւնտէն' Յեսուռնուն
 էօլիւպ' պրադարըն թայիֆէլէ .
 րին հիչ պիւրինի արթըգ գօլմա .
 յաճաղմ' : Շէօյլէ քի օնւոր ի .
 22 լէ Իսրայէլ սընայըմ' , Բապպըն
 եօլունու օնտա եիւրիւմէք իչիւն'
 պապալարընըն սաղաւտըլը կիպի
 ստգլարըմ' մը , էօլտա տէյիւ
 մի : Իմաի Բապպ պու թայիֆէ .
 23 էր ի թէզ գօլմայըպ' պրադար ,
 վէ օնւորըն Յեսուռնուն էլինէ
 թէսլմ' էթմէտի :

ՊԱՊ Գ

1 Վէ Բապպըն պրադարըն թա .
 յիֆէլէր պուռնար աըր , քի օն .
 ւար իլէ Իսրայէլի' Էառի' Քանա .
 նըն ճիւմլէ ճէնկիլինի հէփ պիւլմ .
 2 յէնլէրի սընայա . (Եաղմըզ
 պուռնուն իչիւն քի' Իսրայէլ օ .
 ղուլարընըն տիւլիլէրի օնւա .
 րա' Էառի' հէման իլըրտէն պիւլ .
 մէյէնլէրէ' ճէնկի եօյրէտէ պիւ .
 3 լէլէր .) Փղաղըլարըն պէշ պէյ .
 լէլէրի վէ հէփ Քանանլըլար վէ
 Սիգոնլուլար վէ Լիւրանան տա .
 ղընտա սաքին օլան խէլլէր'
 Թաաղճերման տաղընտան թա
 4 Եմաղճա վարընձա : Վէ պուռն
 ւար Իսրայէլ օլուլարընըն օնւար
 իլէ սընտմադ իչիւն օլուռ քի'
 Մուլէսին եէտի իլէ օնւորըն
 պապալարընա էմր էթտիլի Բապ .
 պըն էմրէրինէ իթաա'թ էտէր .
 5 էր մի պիլէ :

Վէ Իսրայէլ օլուլարըն Քա .
 նանլըլարըն' Քէալիլէրին վէ Ա .
 մարհըլարըն վէ Փերեղլէրին

վէ խեւիւրէին վէ Յեբուսաւ
լարն արարնաա սաքին օլու
6 ւար : Վէ ծնարն գըզարնը
քէնտիւրէինէ գարըւար իշին
ալըւար , հէմ քէնտի գըզա-
րնը ծնարն օլուլարնա վէր-
տիւր : վէ ծնարն ալաշար
7 նա ի պատէթ էթտիւր : Վէ
Խարայէլ օլուլարը Բապլըն նա
գարնաա քէօթիւրէ Էթտի-
ւր , վէ քէնտիւրէին Ալաշը
Բապլը ունաւուալ Բահալիմէ
վէ Ասարովթա ի պատէթ էթ-
8 տիւր : Վէ Խարայէլ Բապլըն
ղաղապը թուլուլուալ ծնարը
Միջագետ փատիշահը Բուսար
սաթեմին էլինէ սաթար . վէ Խա-
րայէլ օլուլարը Բուսար սաթե-
մէ սէքիզ էրլ գուլուգ էթտի-
9 լը : Այտէն Խարայէլ օլուլարը
Բապլա Ֆերեսա էթտիւր , վէ
Բապլա Խարայէլ օլուլարնա՝
Քալէքին քիւլիւք դարնաալը
նը՝ Վենեղին օլու Գոթտիւրէլ
գուրթարը՝ գալըրար , վէ ծն-
10 արը գուրթարը : Վէ Բապ-
լըն Բուհա ծնուն իւղէրինսէ
օլուալ՝ Խարայէլ գալըրդ էյ-
լէտի , վէ ճէնկէ չըգըլ Բապլ
Միջագետ փատիշահը Բուսար
սաթեմին ծնուն էլինէ թէպլմ
էթտի . վէ ծնուն էլ Բուսար
սաթեմին իւղէրինէ զալիւ օլ-
11 տու : Վէ տիւար գըրդ էրլ Բա-
հաթ պուլուու . վէ Վենեղ օլու
Գոթտիւրէլ էօլուր :

12 Վէ Խարայէլ օլուլարը թէք-
րար Բապլըն նազարնաա քէօ-
թիւրէ Էթտիւր : վէ Բապլըն
նազարնաա քէօթիւրէ Էթ-
տիւրէին սէպէպտէն Բապլ Մո-
վաթ փատիշահը Էգլունու Խարա-
յէլն իւղէրինէ գուլվէթլն
13 տիւր : Վէ Ամին հէմ Ամա-
ղէկ օլուլարըն եանընա ճէմ՝
էթտի , վէ կիտիւլ՝ Խարայէլ
վուրտու . վէ Խուրմալար շէհ-

րինի զապթ էթտիւր : Վէ Խա- 14
րայէլ օլուլարը Մովաթ փատի-
շահը Էգլունա՝ ծն սէքիզ էրլ
գուլուգ էյլէտիւր :

Վէ Խարայէլ օլուլարը Բապլ 15
պա Ֆերեսա էթտիւր , վէ
Բապլա ծնարն Բենիալիլի օլ-
լու Գերանն օլու Ասովգու
գուրթարը՝ գալըրար , հի
սաղ էլի չօլադ քիմնէ խի . իմ-
տի Խարայէլ օլուլարը ծնուն եէ-
տի իլէ Մովաթ փատիշահը Էգ-
լունա հէտիլէ կէծտիւրէին :
Վէ Ասովգ քէնտինէ՝ ուղուն 16
լուղու պիւր գարը՝ գալար իլի
ալըղը պիւր խանձըն եալար .
վէ ծնու էովալարը ալթընաան
սաղ պուտու իւղէրինէ գուլան-
ար : Իմտի հէտիլէյի Մովար 17
փապիշահը Էգլունա սաւաու .
վէ Էգլուն զայէթ շիւման քիմնէ
խի : Վէ վալլի՝ օլու քի՝ հէ- 18
տիլէյի սաւաուալ թէմամ էթտիլ-
տէ , հէտիլէյի գալըրան սաթեմ
լէրի կէծտիւրտի : Ամա քէն- 19
տիսի Գալգաղա եանընա օլան
քէմմէ գալարտան կէրի տէծն-
տիւ , վէ տէտի . Ես՝ փատիշահ՝
սանա պիւր կիլիլ սէօղեմ վար .
վէ օ՝ Միւքիւթ էթ տէտի . վէ
եանընա ճիւմէ տուրանար
եանընա չըգար : Վէ Ասովգ 20
նուն եանընա վարար , (վէ քէն-
տինէ մախաուս օլան եաղըգ
քէօքաէ օթուրուր խի ,) վէ
տէտի . Սան Ալաշտան պիւր
սէօղեմ վար . վէ թաթիւր իւ- 21
ղէրինտէն գալգար : Վէ Ասովգ
սօլ էլինի սալալ խանձըրի սաղ
պուտունաան չէքտի , վէ ծնու՝
ծնուն գարնընա պաթըրար . վէ 22
տէմիլին արարնաա գապղէ պի-
լէ սափանար , վէ եաղ տէմիլի
գալարար , շէօյլէ քի խանձըրի
ծնուն գարնընաան չըգարմա-
ար . վէ նէճասէթի չըգար : Վէ 23
Ասովգ տիւրնախանէյի չըգար ,

- վէ բէօքիսն դափուարորն ու
նուն իւզէրինն գափայլուի քի
24 լիայէտի : Վէ պու չըզը ճա , օ
նուն գուլալը վարըդ պոգտը
լար քի՝ իլթէ քօքքիւն դա
փուարը քիլիակնիփը խի . վէ
տէտիւէր քի՝ էլպէթթէ ևազըդ
դօվուշտա պոգք Եօնուն կրթ
25 միշ տիր : Վէ մուր՝ թա ութա
նընճայտաէք պէրէտիէր , ամ
մա իլթէ քօքքիւն գափուլա
րէքը աշուն եօգ տուր . վէ ա
նախթարը տըդ աշտըար , վէ
իլթէ էփէնտիւէրի եհրաէ Եօ
միւշ եաթայր :
- 26 Վէ մուր օյաւնըր իբէն՝ Ա
ւովգ դաշտը , վէ քօսմէ գոյա
լարը կէշտ՝ Սէրույա սաղ սէ
27 լիմ՝ եւթիւտի : Վէ վագի՝ օլու
քի վարտըլնտա , իվրեմ՝ տա
ղնտա պօրու չալըր . վէ իս
րայէլ օղուլարը օնուն պիլէսին
ճէ՝ քէնտիսի Սէրէրնտէ օլա
28 րագ՝ ստղտան էնաիւէր : Վէ օն
լարա տէտի քի՝ Սլաւմճա սէ
յիրտան , զիրա Բապպ տիւշմն
էրինիդի Մովարըրը Էլինիլէ
թէպլմ՝ էթտի . իմաի օնուն ա
րընճա էնաիւէր , վէ Մովարն
ճիրգանան կէշտէրինի զապթ
էթտիւէր , վէ քիմնէյի կէշմէ
29 յէ դօմալար : Վէ օլ զման
տէ Մովարտան՝ հէպիտի իրի վէ
հէպիտի գուլվիթ սահիաի օլա
րագ՝ օն պին քիլի գատար գըր
տը ար . վէ հիշ քիմնէ գաշա
30 մալը : Վէ օլ կիւնաէ Մովար՝
Իսրայէլին էլի ալթընտա ալագ
լանար , վէ ախար սէքսէն եր
լաշաթ պուշտա :
- 31 Վէ օնտան սննկրա Անաթ օլ
լու Մամեգար օլուա , վէ Փոլշա
լարտան ալթը Էրիզ քիլշոյի
պիր Էօրիւզ Էօյնտարէտի իլէ դըր
տը . վէ օ սախի իսրայէլի գուր
թարը :

ՊԱՊ Դ

- Վէ Աւովգ Էօյնտարտէն սոնկ 1
րա , Իսրայէլ օղուլարը Բապ
պըն նազարընտա թէքրար եա
րամաղըդ էթտիւէր : Վէ Բապպ 2
օնուրը՝ հասարտա փափաշաշը
սիրէն Քաննա փափաշաշը Յա
րինին էլինէ սաթալ . վէ օնուն
սէրա՝ օքէրի՝ Սիսարա խի , վէ
օ՝ թայիլէրէրին Արիսօթուտա
տաքին օլուր խի : Վէ Իսրայէլ 3
օղուլարը Բապպա Փէրեաթ էթ
տիւէր . զիրա օնուն սօգուր
Էրիզ տէվր արապալարը վար
խի , վէ Իսրայէլ օղուլարընա
կիլիմի երլ շիտաէթ իլէ ճէվը ու
ճէփա էյլէտի :
- Վէ օլ զմանտէ Իսրայէլտէ 4
գաղըլդ Էտէն՝ Ղարթթօգուն
գաղըլդ փէյլամպէր Դեօրա
խի : Վէ պու գաղը Եփրեմ 5
տաղնտա Ռամա իլէ Բէթէլին
արաղնտա՝ Դեօրա խուրմա ա
ղաճընըն ալթընտա սաքին օլուր
խի . վէ Իսրայէլ օղուլարը օնա
շէրաթ իջին չըգալար խի : Վէ 6
պու կէօնաէրիպ՝ Եփթթալիմ
Կադէսինաէն Արինտա օղուր Բա
րալը չաղըրտը , վէ օնա տէտի .
Իսրայէլին Աղաշը Բապպ սանա
էմը Էթթաթի մի քի՝ թուարը տա
ղնա չէքիպ՝ պիլէնճէ՝ Եփթթա
ղիմ՝ օղուլարընտան վէ 2աբու
ղն օղուլարընտան օն պին քիլի
ալալըն . Վէ պէն՝ Յարինին սէ
7 րա՝ օքէրի Սիսարայը վէ օնուն
արապալարընը վէ դալապալըրը
նը Կիսն տէրէսինէ սանա չէ
քէճէյիմ , վէ օնա սէնին էլինէ
վէրէճէյիմ : Վէ Բարաի օնա
8 տէտի քի՝ Էյէր պիլէմճէ կիտէր
խէն , կիտէրիմ . վէ Էյէր պի
լէմճէ կիթմէլ իսէն , կիթմէմ :
Վէ օ տէտի քի՝ Էլպէթ պէն սէ
9 նին իլէ կիտէրիմ . անճաք կի
տէճէյիմ եօլտա սէնին շանըն

օրնադ, զիրա Բապպ Սիսարայը
 10 Կէ Բարակ Չաբուղնու վէ
 Նեփթալիմի Կադէսէ չաղըրտը,
 զէ այաղընտա օն պին քիշի իլէ
 չըգտը . վէ Դեբօրա պիլէսինճէ
 չըգտը :

11 Վէ Մովսէսին գայնաթատը
 Յօբաբըն օղուլարընտան Կենե-
 լի Բարէր՝ Կենեղիլէրտէն այ-
 րըրտ՝ Կադէսին եանընտա օ-
 լան Սանանիմ մէշէսինտէ չատը-
 րընը գուրմուշ խաի :

12 Վէ Սիսարայա՝ Աբինոսամ օղ-
 լու Բարակըն թաբօր տաղընա
 չըգտըրընը խապէր վէրաիլէր :
 13 Վէ Սիսարա հէփ արապալարը-
 նը՝ տօգուղ եիւղ տէփր արա-
 պալարը՝ վէ պիլէսինճէ օլան
 Ճիւմէ խալգը թալիֆէլէրին Ա-
 րիսօթունտան Կիսան աէրէսինէ
 չաղըրտը :

14 Վէ Դեբօրա Բարակա տէտի
 քի՝ Գալգ, զիրա Բապպըն՝ Սի-
 սարայը սէնին էլինէ վէրաիլի
 կիւն պու տուր, Բապպ սէնին
 էօնիւնճէ չըգաւտը մը . վէ Բա-
 րակ թաբօր տաղընտան էնտի վէ
 օնուն արաղընճա օն պին առէմ :

15 Վար իտի : Վէ Բապպ Սիսարա-
 յը վէ արապալարըն ճիւմէլէտի-
 նի վէ հէփ օրաույու Բարակըն
 հուգուրունտա գըլըճ աղըր իլէ
 թար ու մար էլէտի, վէ Սի-
 սարա արապալարըն էնիտ՝ եա :

16 Եան գաչտը : Վէ Բարակ՝ արա-
 պալարըն արաղընճա վէ օրաու-
 նուն արաղընճա թալիֆէլէրին
 Արիսօթունտաթ ք գովալտը .
 վէ Սիսարանըն ճիւմէլէ օրաու-
 տու թա պիր աթէ գարմայանա
 աթէ՝ գըլըճ աղընտան տիւշուի :

17 Վէ Սիսարա Կենեղի Բարէ-
 րին գարըսը Յայէլին չատըրընա
 եայան գաչտը . զիրա Հասոր

փատիշահը Յաբին իլէ Կենեղի
 Բարէր էվինին արաղընտա պա-
 րըրը գալ խաի : Իմսի Յայէլ 18
 Սիսարայը գարըրընաղա չըգ-
 տը, վէ օնա տէտի քի՝ Տէօն է-
 Ֆէնտիմ, պանա տէն, Գօրգ-
 մա . վէ օնուն չատըրընա տէօն-
 տիւ, վէ գարը օնու պիր քէշէ
 իլէ էօրթաիւ : Վէ գարըյա տէ 19

տի քի՝ Քէրէմ էլէլ պանա պիր
 աղ սու վէր իլէլիմ, զիրա սու-
 սաարմ . օ տախի սիւտ թուու-
 մունու աչըպ օնա իլիթի, ան-
 տէն օնու էօրթաիւ : Վէ գարը 20

յա տէտի քի՝ Հասորըն գապու-
 սունտա տուր, վէ վադի՝ օլա քի
 էլէր պիր քիման էլէլիւր տէ սա-
 նա սօրուպ՝ Պունտա քիման
 վաճ մը տէր խէ, Եօգ տուր
 տէլէսին : Վէ Բարէրին դարը 21

սը Յայէլ չատըրըն գաղըրընը
 աղըպ թօպմաղը տախի էլլինէ
 թուլթուպ էալի եափ օնա կէլ-
 տի, վէ գաղըրը օնուն գուլաղը
 թօղունա սօգտու, վէ եէրէ սալի-
 լատը . օ խէ էօրպուն օլմագ իլէ
 ուլգույա տալմը խաի, վէ էօլ-
 տի : Վէ իլմէ Բարակ Սիսա 22

րայը գովալայօր իլէն, Յայէլ օ-
 նու գարըրընաղա չըգըպ օնա
 տէտի քի՝ Կէլ սէնին արաղըրըն
 քիմանէլի սանա կէսթէրէլիմ .
 օլ տախի իլէրի վարտը, վէ իշ-
 թէ Սիսարա էօլիւ եաթայօր ի-
 տի, վէ գաղըր գուլաղը թօղուն-
 տա խաի :

Իմսի Ալուս օլ կիւնտէ Բա 23
 նան փատիշահը Յաբինի՝ Իսրա-
 յէլ օղուլարընը էանիւնտէ ալ-
 չադատը : Վէ Իսրայէլ օղուլա 24
 րընըն էլի՝ Բանան փատիշահը
 Յարինին իւղէրինէ կիւն կիտէ
 թա Բանան փատիշահը Յաբինի
 քէրքաւն քէսինճէլէտէր գուվ
 վէթ պուլուր խաի :

ԳԱԳ Ե

- 1 Է ոչ կիւնտէ Դեբօրա իլէ Աբինոամ օղու Բարաի՝ իլահի օգույուս տէտիլէր :
- 2 Իարայէտէ սերա՝ սքերլէրին իլէ իլէ սէյրլթտիլէր իլէն՝ դաժմ՝ իրատլթի իլէ քէնտինի սուռնտուլու իլէն Բապուս պէ :
- 3 Իլէթ օգույուն : Տինկէյին եա՝ իտալիշահար , դուլադ վուրուն եա՝ պէյլէր : պէն Բապուս պէն իլահի օգույաճաղում : Իարայէլին Ալահը Բապուս մեդ մուր օգույաճաղում :
- 4 Եա՝ Բապու՝ Սէիրտէն չոգուրուն զէման՝ Եգուլմ սահրաւորնտան եիւրիւտիլէն զէման եէր սարսըլը , կէօքէր պիլէ տամլատը , պուլուլթար տաիի :
- 5 սուլար տամլաթտը : Բապուրն հուգուլուռնտան տաղար՝ Իսրաւ յէլին Ալահը Բապուրն հուլուրունտան պու Սինա քաթի ագտըլար :
- 6 Անաթ օղու Սամեգարրն կիւնլէրինտէ՝ Յայէլին կիւնլէրինտէ՝ ճաւայի եօլար քէսիլէ միշ իտի : վէ եօլարտա եիւրիւյէնլէր՝ սափա եօլարտա եիւ :
- 7 Բիւրլէր իտի : Իսրայէլաէ սէրվէրն գալմատըլար , թա պէն Դեբօրա դալգընճայտաէք գալմատըլար , Իսրայէլաէ անա քէյի՝ գալգընճայտաէք :
- 8 Իլէնի ալահահար սէգիլէր . օլ զէման գափուլարտա ճէնք օլ աու . աճապ Իսրայէլաէ՝ գրդգ պինտէ դաղահն եա մըղադգ կէօ :
- 9 Բիւնաիւ միւ : Եիւրէյիմ Իսրայէլին հաքիմլէրին՝ դաժմա իրատէթլէր իլէ քէնտիլէրինի սուռնալարա մայիլ տիր . Բապու :
- 10 պա պիւրէթ օգույուն : Ե՛յ պէյադ մըրքէպլէրէ պինկէլէր՝ մահքէմտէ օթուրանլար՝ վէ եօլ իւլէրինտէ եիւրիւյէնլէր՝

սէյլէյին : Թիւրէնտաղարուն սէ 11
սինտէն աու գուրնալարը ալաւորնտա՝ օրատա Բապուրն ա՛տալէթլէրինի՝ Իսրայէլաէ ծնունտէրվէրլէրինին ա՛տալէթլէրինի նաղէ հաթէր . օլ զէման Բապուրն դալմը դափուլարա կէնք ճէք :

Ույան՝ ույան եա՝ Դեբօրա , 12
ույան՝ ույան իլահի՝ օգու . գալլէ եա՝ Բարաի , վէ հսիւրլէյինի հսիւր ալ եա Աբինոամ օղու : Օլ զէման գալգընլար՝ 13
դալմըն պէյլէրինի չէյնէտիլէր . Բապու զըրուլարը պանա չիւնէթտի :

Եփրեմ քէօքիւնտէն օլանլար 14
Ամաղէկարաքնտա սաքին օլանլար կէպիլէր . սէնին արտընճա գալմընըն արաքնտա Բենիաւմին կէպի . Մաքիւրաէն հաքիմլէր՝ վէ Ջաբուղոնտան քեաթիլ գալլէթի թուլթանլար կնտի : Վէ Իս 15
սաքարտա օլան սէրվէրլէրլիմ՝ Դեբօրա իլէ իտի , Իսաքար տալի Բարաի կիպի իտի , արտընճա լարալար իլէ վատիլէ կէծտէրիտի . Խուրէնին սէլլէրինտէ պէյլիւք եիւրէք իլէթլէրի վար : Կիլիւն աղըլարուն արաւ 16
սընտա օթուրտուն քի սիւրիւլէրին մէլէմսինի ալիլլէյիտին . Խուրէնին սէլլէրինտէ պէյլիւք եիւրէք էֆթարլը վար : Գալաւ 17
ադ՝ Յորդանանըն կօթէ եաղաւորնտա սաքին իտի . վէ Դան ին՝ չիւն կէմիլէրտէ զարիւ գալար . Ասեր տէնիլգ եալլարնտա օթուրտա , վէ քէնտի լւմանլարնտա սաքին իտի : Ջաբուղոն վէ Կեփի 18
Թաղիմ՝ սա՛հարնըն եիւճէ եէրլէրի իւլէրինտա քէնտի ճանընը կօլիւմ թէհլլէքսինէ դոյան գալմտըր :

Փատիլահար կէլիլէր , ճէնք 19
կէթիլէր . օլ զէման Քանանիա տիլահարը Մահիգգուլ սույու .

- նուն եանընսա թանաքտա ճէնք
էթտիլէր • պիր ազգէ պիր հապ •
- 20 պէ ալմաւորար : Կէօքէրտէն
ճէնք էթտիլէր , էըրըզար մէն
զիլէրինտէն Սիսարա իւն ճէնք •
- 21 Էթտիլէր : Կիսոն տէրէսի՝ օլ
էսքի տէրէ՝ Կիսոն տէրէսի օն
լարը սիտի կէօթիւրտի • Եա՝
Ճանըմ՝ գուզէթ աւփէլէտին :
- 22 Օլ գէման տթըն թապանլարը
սիւրա՝ թտէն՝ զօրու աւլարընըն
սիւրա՝ թինտէն էէրի չարփարը :
- 23 Բապպըն մէլէյի տէսի քի՝ Մա
րովլա պէտ սուա՝ էտին , օնուն
սաքինլէրինէ հէր վէճ՝ իլէ պէա
սուա՝ էտին • զիրա Բապպըն
իմաստընա՝ զօրուլար իւղէրինէ
Բապպըն իմաստընա վարմասը :
- 24 Կենիւն Բաքիլին գարըսը
Յայէ՝ դարըլարտան զիյատէ
միւպարէք օլուն , չատըրլարտա
օյան գարըլարտան զիյատէ միւ •
- 25 պարէք օլուն : Սու իսթէտի ,
սիւտ վէրտի • պէյլէր չանաղըն •
- 26 սա թէրէ հաղը սունտու : Էլի
նի գաղըղմ վէ սաղ էլիլի ա՛մէ
նէ թօգմաղընա սաղը • վէ Սի
սարայը վուրուպ՝ պաշընը էզ
տի , վէ օնու՝ գուլարը թօղըն •
- 27 տան սափալայը աւփէլէտի : Ա
յագլարը արասընտա չէօքտիւ
տիւշտիւ Եաթար , այագլարը ա
րասընտա չէօքտիւ աիւշտիւ •
չէօքտիւյիւ Էէրտէ՝ օրատա միւրա
տիւշտիւ :
- 28 Սիսարանըն անասը փէնճէ
րէտէն պագտը , վէ դաֆէստէն
սղալայը սըղաատը քի՝ Նի՛ջին
արապասը կէլմէյէ կէճիքիւր •
Նի՛ջին արապալարընըն Էիւրիւ
- 29 յիւլիւ կիրի գաղըյօր : Օնուն
ալիւմ խաթունլարը օնա ճէվապ
վէրտիլէր • քէնտիսի պիւն քէն
տինէ սէօղ տէնտէրտի քի ,
- 30 Եաղմայը պուրուպ առէմ պաղը
նա պիրէր իքիէր գըզ՝ Սիսարա
յա ալաճարը Եաղմասը՝ նա •

գըլըլ ալաճարը Եաղմասը՝ իքի
Եանը նագըլըլ ալաճա կէրտան •
լըգար Եաղմասը թագսիմ է՛թ
մէտիլէր մի : Ճիւմէ տիւլմէնէն • 31
րին պէօլէ հէլաք օլունլար՝ Եա՝
Բապպ • ամնա ճուս սէվէնլէր՝
գուզէթինտէ չըպան կիւնէշ կի
պի օլունլար :

Իմտի տիյար գըրգ էըլ րա
հաթ պուլտու :

ԳԱԳ Զ

Ա է Խարայէլ օլուլարը Բապ 1
պըն նաղարընտա Եարամաղըգ
էթտիլէր • վէ Բապպ օնլարը Էէ
տի էըլ Մադիանլարըն էլլինէ
վէրտի : Վ է Մադիանլարըն է • 2
լի Խարայէլին իւղէրինէ գուզ
վէթլէնտի • Մադիանլարը Էիւ
ղիւնտէն Խարայէլ օլուլարը՝
քէնտիլէրինէ սաղարտա օյան
ինլէրի վէ մաղարալարը վէ թապ
Եաղարը Եափտըլար : Վ է վագի՝ 3
օլուր իտի քի՝ Խարայէլ էքին էք •
տիքտէ՝ Մադիանլարը չըգար ի
տի , հէմ՝ Ամաղէկիլէր իլէ կիւն
սօլուտու Էհալտի օնուն իւղէ
րինէ չըգարլար իտի • Վ է օնալ • 4
ըն իւղէրինէ օրտու գուրուպ
թա Գաղայա վարընճայտէք Էէ
րին մահտուլունու պօղարլար ի
տի • վէ Խարայէլէ կէլլինէճէք
չէյ՝ գօլուն օլուն սըլըր օլուն
էշէք օլուն գօմաղար իտի : Զի 5
րա օնլար սիւրիւլէրի վէ չատըր
լարը իլէ չըգըպ՝ չօղլուգտա չէ
քիրկէլէր կիտի կէլլուրը իտի ,
վէ օնլարըն հէմ՝ տէվէրինին
սալըսը Էօգ իտի • վէ տիյարա օ
նու պօղմաղա կէլլուրը իտի : Վ է 6
Խարայէլ Մադիանլարը Էիւրիւն
տէն զայէթ իլէ Փագիր օլտու •
վէ Խարայէլ օլուլարը Բապպա
Փէրեաս էթտիլէր :

Վ է վագի օլտու քի՝ Խարա 7
յէլ օլուլարը Մադիանլարը •

- տան էօթիւրիւ Բապպա Ֆէր-
 8 եատ էթօթիւրիւտէ, ծըտէմ
 Բապպ Իսրայէլ օղաւարենա
 պիր իւշլամպէր քիտէ կէօն.
 տէրտի, վէ օ յնարա տէտի քի
 Իսրայէլին ալաճը Բապպ պէօյ-
 լէ տէր. Գէն սիզի Մըրըրտան
 Էօգարը կէթիւրիւմ, վէ սիզի
 գուրուգ էվինտէն չըգարտում:
 9 Վէ սիզի Մըրըրլալըն էլին.
 տէն հէմ սիզէ հէփ ճէֆա է-
 տէնլէրին էլինտէն գուրթարն
 տում. վէ ճըլարը Էօիւնիւզտէն
 սիւրիւս' տէյարարընը սիզէ վէր-
 10 տիւմ: Վէ սիզէ տէտիւմ քի՝ Աւ-
 լաճընը Եհովա պէն իւմ. տի.
 յարարընտա սաքին օլտուղու-
 նուզ Ամրհզուարըն ալաճը-
 րընտան գորգմալարնը. սիզ
 իսէ սէօղիւմէ իթաւթ էթմէ-
 տինիլ:
 11 Վէ Բապպըն մէլէյի կէլիւ'
 Աքիեղըրի Յովալըն Եփրատա
 օլան մէշէսինին ալթընտա օ-
 թուրտու. վէ ճուռն օղու Գե-
 դէօն՝ Մադիանըլար էիւղին-
 տէն դաջըմադ իչին՝ ճէնտէ-
 րէտէ պուղտայ տէյէյօր իտի:
 12 Իմտի Բապպըն մէլէյի օնա կէօ-
 րինիւս' օնա տէտի. էյ գուվ
 վէթըլ դաճըրման՝ Բապպ սէնին
 13 իլէ օլա: Վէ Գեդէօն օնա տէ-
 տի. Ղեմա՝ Էֆէնտիւմ՝ Բապպ
 պիզիւմ իլէ իսէ եա նիճին հէփ
 պու շէյէր պաշմըղա կէլտի.
 վէ պիզի պապալարըրըն Բապպ
 պիզի Մըրըրտան չըգարմատը
 մը տէյէրէք նազլ էթտիքըրի
 օնուռն ճիւմլէ միւճիզաթարը
 հա՛նի. առմա չիմտի Բապպ պիզի
 թէլը էտիւս' Մադիանըլարըն
 14 էլինէ վէրտի: Վէ Բապպ օնա
 նազար էտիպ տէտի քի՝ Պու-
 գուվէթին իլէ կիթ, վէ Իսրա-
 յէլն Մադիանըլարըն էլինտէն
 գուրթարաւըն. սէնի կէօնտէր-
 15 մէտիւմ մի. վէ օ՝ օնա տէ-

տի. Ղեմա՝ Էֆէնտիւմ՝ Իսրայէ-
 լինէ՝ իլէ գուրթարալըմ. իլթէ
 դապիլէմ Մանաէնին Փադի-
 րի՝ հէմ պէն պապամ էվինին
 քիւշիւյիւ իւմ: Վէ Բապպ օնա
 տէտի քի՝ Պէն էլալթէթէ սէնին
 իլէ օլուրում. վէ Մադիանըլ-
 րը՝ պիր տտէմ կիպի զըրաճտ-
 օըն: Վէ օ՝ օնա տէտի. Բէրէմ
 էլլէ՝ էյէր նազարընտա լութ-
 պուրտում իտէ, պէնիւմ իլէ
 սէյլէշէն՝ սէն օլտուղունա պա-
 նա պիր նիւան էյէլ: Բէրէմ
 էլլէ՝ պէն սանա կէլինճէյէտէք
 վէ փէշքէշիւ կէթիւրիւս էսնիւ-
 նէ գօյունճայատէք պուրտան
 իլթմէ. վէ օ տէտի քի՝ Սէն տէօ
 նիւնճէյէտէք պէն պէլէրիւմ:
 Վէ Գեդէօն վարալ՝ պիր քէ-
 չի օղալը վէ պիր էֆա ուռտան
 խամուրուղ փիտէլէր հաղըրա-
 տը. էթի սէփէտէ գուտու, վէ
 չօրպայը պիր թէնճէրէյէ գո-
 տու, վէ օնա մէշէնին ալթընա
 չըգարըլ սուտաւ: Վէ Ալլա-
 20 ճին մէլէյի օնա տէտի. էթի վէ
 խամուրուղ փիտէլէրիւս' շու-
 դայանըն իւղըրինէ գօ, վէ չօր-
 պուր տէօք. վէ էօյէ էլլէտի:
 Անտէն Բապպըն մէլէյի էլին.
 տէքի տէյէնէյին ուճուռու ու-
 զատըլ էթէ վէ խամուրուղ
 փիտէլէրէ սօլանալը. վէ գայա-
 տան աթէշ չուգալ՝ էթի վէ խա-
 մուրուղ փիտէլէրիւս' Էօգար. վէ
 Բապպըն մէլէյի օնուռ կէօղէրի
 Էօիւնիւսէն կիթտի: Օլաէմ Գե-
 դէօն՝ օնուռ Բապպ մէլէյի օլ-
 տուղունու կէօրաիւքտէ, Գե-
 դէօն տէտի. էյլվա՛հ Էֆէնտիւմ
 Բապպ՝ պուռուն իչինէ քի Բապ-
 պըն մէլէյինին էիւղ պէ էիւղ
 կէօրտիւմ: Ամմա Բապպ օնա
 տէտի քի՝ Սէլամ ոանա, գօրգ-
 մա, էօլմէղլին:
 Վէ Գեդէօն օրտտա Բապպա
 մէղպաճ ետիտը, վէ օնուռ տաը.

նր Եհովա շարժ գտաւ . պոռ
 Թա պոռ կիւնեաբէ տահա Ռիւ
 եղբորիկերն Եփրատնսա տըր :
 25 Վէ վագի՛ օլտու քի՛ օլ կէճէ
 Բապօլ օնա տէտի . Պապանըն
 կէնճ պուզաորնը՝ եանի եէտի
 երլըգ քիինճի պուզայը ալ , վէ
 պապանըն Բահաղ մէզպահընը
 երգըպ՝ հանընսա օլան գօրու .
 26 յու քէս : Վէ պու գայանըն
 պալնսա՝ ա՛տէթի իւզը ԼԷ
 լահըն Բապպա մէզպահ՝ ետօի .
 վէ հքինճի պուզայը ալը՝ քէս
 տիյին գօրուռուն օտուռու իլէ
 27 պիւթիւն եանմա ուռն : Վէ Գ.Ե.
 գէօն քէնաի իւրդ Թեթարաւ
 րնասն օն առէմ՝ ալըպ՝ Բապ
 պրն օնա տէտիյի կի պի էյէտի .
 վէ վագի՛ օլտու քի՛ պապալը
 նրն կվնտնի վէ շէ՛րին առէմ՝
 լէրինանէ պա՛նա կիւնտիւզին
 կէթ Եյէ գօրպաուզը իշին կէ
 28 ճէ էյէտի : Վէ շէ՛րին առէմ՝
 լէրի սապահայըն էրքէն գալգ
 ալըգըրնսա , իլթէ Բահաղըն
 մէզպահը երլըմը՝ վէ օնուն
 եանընտաթի գօրու քէտիլիշ վէ
 իքինճի պուզա ետօլըան մէզ
 պահըն իւզերինտէ պիւթիւն
 29 եանմա օլմաշ խաի : Իմաի պիրի
 պիրինէ տէտիլէր քի՛ Պու շէյի
 քի՛մ էյէտի . վէ թէիթիշ ու
 Թէֆէհէհա Էտիպ տէտիլէր քի՛
 Պու շէյի Յուլա օլտու Գ.Ե.գէօն
 30 էթտի : Վէ շէ՛րին առմէլէրի
 Յովատա տէտիլէր քի՛ Օլլու
 նու տիշտը չոգար քի էօլիւն .
 զիրա Բահաղըն մէզպահընը երգ
 ալ , վէ օնուն եանընտա օլան
 31 գօրույու քէտի : Վէ Յովատ
 քէնաինէ դարը ճիւմէ տուրան
 լարա տէտի քի՛ Բահաղ իշին
 սի՛ղ մի տա՛վաճը օլուրսուռուզ ,
 եօխսա սի՛ղ մի օնու գուրթարա
 ճագընըլ . նուն իշին տա՛վա
 յա քի՛մ գալգըր իսէ , սապա
 հասէք էօլիւլ իւլիւր . էյէր

ալաճ իսէ , օնուն մէզպահընը
 երգանըն իւզերինէ տա՛վաճըրդ
 քէնաիսէ կէթին : Վէ օլ կիւն 32
 տէ օնուն աաընա Յերուբաաղ
 գօտու , ջին քի տէտի . Օնուն
 մէզպահընը երգալը իշին Բա
 հաղ օնուն իւզերինէ տա՛վաճը
 լըգ էթտին :

Վէ ճիւմէ Մադիանըլար վէ 33
 Ամաղէկըլէր վէ կիւնապուռու
 էհալիսի պիրքթաէ ճէմ՝ օլտու
 լար . վէ կէլիպ՝ Յեղրայէլ վա
 աիսինտէ գօնաուլար : Վէ Բապ 34
 պրն Բուհու Գեղէնու դափլա
 ալ , վէ պօրու ջալը , վէ Եթի
 եղբորիկը օնուն արաընճա պի
 րիքտիլէր : Վէ ճիւմէ Մանա 35
 սէյէ էլլիլէր կէնտէրիպ՝ օնալը
 տաիի օնուն արաընճա ճէմ՝ օլ
 տուլար . վէ Ետերէ հէմ Զա
 բուլան իլէ Նեիթիւլիմէ էլլի
 լէր կէնտաեթաի , վէ օնալըն իս
 Թիգապինէ չոգարար :

Վէ Գեղէն Սալահա տէտի 36
 քի՛ էյէր տէտիյին կիպի Իսրա
 յէլի պէնիմ էլիմ իլէ գուրթա
 րըր իսէն , իլթէ պէն ետօխալը 37
 դըրգընթարը խարման գօ
 րում . էյէր եալընը գըրգըն
 Թընն իւզերինէ չիհ՝ վէ պիւ
 Թիւն եէրին իւզերինտէ գուրու
 լըգ օլտըր իսէ , օլտէմ պիւճէ
 յիմ քի՛ տէտիյին կիպի Իսրա
 յէլի պէնիմ էլիմ իլէ գուրթա
 րաճագարն : Վէ պէյլէ օլտու . 38
 զլրա էրթէսի կիւն երքէն գալ
 գըպ՝ դըրգընթարն լէյէն օլուռու
 ջիհ՝ սույու չոգարար : Ենտն 39
 Գեղէն Սալահա տէտի քի՛ Իւ
 ղէրիմէ դազապըն Թուռուշմա
 սըն , վէ եալընը պու տէֆա՝
 սէյլէ իմ . քէրէմ էյլէ՝ հէման
 պու տէֆա՝ դըրգընթար իլէ սը
 նայըմ , քէրէմ էյլէ եալընը
 դըրգընթարա գուրուլըգ՝ վէ
 պիւթիւն եէրին իւզերինտէ չիհ

40 օրումն : Վէ օլ կէճէտէ Ալաճ
էջլէ էյլէտի . զէ էալլանըզ զըր-
գընթըտա գուրուլուգ՝ պիւ-
թիւն էէրին իւղէրինտէ իսէ չիճ
օրումն :

ՊԱՊ Է

1 Սէ Երեմբաղ էա՛նի Գե-
գեօն պիլէսինճէ օլան հէփ գալմ
իւթէ էրքէնճէ գալլըզ՝ Հարօզ
փունկարընն էանընտա գօն
տուլու . զէ Մաղիանըն օրում-
տու՝ օնուն փօրեաա ճանիպինտէն
Մօրէ Թէփէսինտէն էանա վա-
2 տիտէ իտի : Վէ Բապպ Գեդէօ-
նա տէտի . Պիլէնճէ օլան գալմ
ջօգ տուր , քի Մաղիանըն օնա-
լըն էլլինէ վէրէյիմ . օլմայա քի
Խարայէլ տանա գարըն իՖթի-
իար էտիպ՝ Պէշի քէնտի էլլմ
3 գուրթարըն տէյէ : Վէ շիմտի
Հալա գալմ իշխտիր իքէն՝ տէլ-
լալ չաղըրուպ տէյէսին . Հէր
գորգադ զէ խաֆիադ օլան՝ տէօ-
նիւպ Թէզ Գաղսադ տաղընտան
կէրի կիթսին . զէ գալմտան ի-
շխտի իքի պին աթէ՛մ տէօնիւպ՝
4 օն պին գալոր : Անտէն Բապպ
Գեպէօնա տէտի քի՝ Գալմ էի-
նէ չօգ տուր , օնլարը սուլա էն-
տիր , զէ սէնին իշխն օրատա օն-
լարը սընայըմ . զէ վապի՝ օլա քի
սանտ՝ Պու սէնին իլէ կիթսին
տէտիյիմ քիմնէ սէնին իլէ կիթ-
սին , զէ հէր՝ Պու սէնին իլէ
կիթսին տէտիյիմ քիմնէ սէ-
5 նին իլէ կիթսին : Իմտի գալմ
մը սուլա էնտիրտի . զէ Բապպ
Գեգէօնա տէտի քի՝ Հէր քիմ
քի սուլու տիլի իլէ քէօփէյին
էալաաղը կիպի էալար իսէ , օ-
նու պաղչա՝ զէ իլմէր իշխն հէր
տիլլէրի իւղէրինէ չէգէնի պա-
6 ֆա տոյրտուրաքն : Վէ այըզ-
լարը իլէ էլլէրինտէն էալայան-
լարըն սայըրը իւչ էիւզ քիմնէ

իտի . զէ գալմին ճիւմլէ պաղը-
սը՝ սու իլմէր իշխն տիլլէրի իւ-
ղէրինէ չէգէտիւլէր : Վէ Բապպ 7
Գեգէօնա տէտի քի Սիլի՝ էա-
լայան իւչ էիւզ առմմ իլէ գուր-
թարաճաղըմ , զէ Մաղիանըն սէ-
նին էլլինէ վէրէճէյիմ . զէ ճիւմ-
լէ գալմ հէր քէս մահալինէ
կիթսին : Իմտի գալմ էլլէրինտէ 8
ղախիրէ հէմ պօրուլարընը ալ-
տըլար . ճիւմլէ Խարայէլ առմմ
լէրինի իսէ՝ հէր քէսի քէնտի
չառըրնա կէօնտէրսի , զէ օլ
իւչ էիւզ քիմնէյի ալըգօտու .
զէ Մաղիանըն օրումտու օնուն
ալթընտալքի վտախէ իտի :

Վէ վազի՝ օրում քի օլ կէճէ 9
Բապպ օնա տէտի քի՝ Գալլը .
օրտուլա էն . զլրա օնու սէնին
էլլինէ վէրտիմ : Վէ սէն էյլէր 10
էնմէյէ գորգար իսնն , սէնին իլէ
պէրապէր օրտա՝ յալաղըն Փու-
րա էնտին . Վէ օնլարըն նէ սէջ . 11
լէտիլինի տինկէյէտին , անտէն
սօնկրա էլլէրին գուվլէթլէնիպ՝
օրտուլա էնէսին . զէ քէնտիտի
ուշաղը Փուրա իլէ օրտուտա օ-
լան պէօլլէքէրին քէնտըրնա էն-
տիլէր : Վէ Մաղիան հէմ Ամա 12
ղէկ զէ ճիւմլէ կիւտօղուտու է-
հալիտի չօգլուգտա չէփիլիլէր
կիպի՝ վաախտէ էալթարըն իտի .
զէ տէվէլէրինին հիսապըն եօզ իւ-
տի , չօգլուգտա տէնիլլին էալը-
սընտա օլան գոււմ կիպի իտի :
Վէ Գեգէօն վարաղգտա , իլթէ 13
պիր քիմնէ էօլաաղընա պիր ըիւ-
յա նաղլ էտիպ տէտի քի՝ իլթէ
պիր ըիւլա կէօրտիմ , քի իլթէ
պիր արփա էքմէյի սօմուու
Մաղիանըն օրումտունա էու-
վարանըր իտի , զէ չառըրա էէ-
թիլիպ՝ օնու վուրտու . զէ տիւչ-
տիւ , զէ օնու պաշաղապ տէօն-
տէրիպ՝ չառըր երգըլլը : Վէ 14
էօլաաղը ճէվապ վէրիպ տէտի
քի՝ Պու պիր պաղչա շէյ տէ-

յիւ տիր, իւր Իսրայէլին Յո-
վաս օլուտ Գեղէնուն գրըճը
տըր. Ալլահ՝ Մադիանը վէ հէփ
օրտուշու օնուն էրինէ վէրմիշ
տիր :

15 Իմտի վադի՝ օլտու քի Գեղէ-
ն րիւյանըն նազըլինի վէ օնուն
Թասկըրինի իւթթալի կիպի՝ սէճ-
տէ գըլաը, վէ Իսրայէլին օր-
տուսունտ տէօնիւպ տէտի .
Գալըն, ղերա Բապպ Մադի-
անըն օրտուսունու էլինիզ վէր-

16 Միշ տիր : Վէ օլ իւշ էիւզ ատէ-
մի իւշ պէօլիւյէ Թագսիմ էտիպ՝
ճիւմէսինին էլինէ պօրուլար վէ
պօշ տէսթիւրէր հէմ տէսթիւ-
րին իչինտէ չիրաղըր վէրտի :

17 Վէ օնլարա տէտի քի՝ Պանա՝
պագըն, վէ էյլէ էյլէյին . վէ
իւթէ պէն օրտուսուն քէնարը-
նա վարաղըրմա, վապի՝ օլա քի՝
պէն նիճէ էտէր իսէմ, սիղ տէ

18 էյլէ էյլէյանիւիղ : Վէ պէն
ճիւմէ պէրապէրմաճէ օյանլար
իւթ պօրու չալըղըմըտա, օլ
տէմ՝ սիղ տախի՝ ճիւմէ օրտու-
նուն էթրափընտա պօրուլար
չալասընը, վէ՝ Բապպըն վէ
Գեղէնուն գըլաճ տէյէսինիղ :

19 Անտէն Գեղէն վէ պիւլէսին-
ճէ օլան էիւղ քիմէն՝ օրթա
նէվպէթինին իպթիտասընտա օն-
լար պէքըլիւրի հէնուղ գօմուշ
իքէն, օրտունուն քէնարընա
կէլիւրէր . վէ պօրուլարը չա-
լըպ՝ էլըրինտէ օլան տէսթիւրի

20 գըրտըլար : Օլտէմ պէօլիւքէ-
րին իւշիւ քէ պօրուլարը չալաը-
լար, վէ տէսթիւրի գըրտըլար,
վէ սօլ էլըրինտէ չ'րաղըլարը
հէմ սաղ էլըրինտէ պօրուլարը
չալմագ իչիւն Թութուպ՝ Բապ-
պըն վէ Գեղէնուն գըլաճ պա-

21 ղըրըլար իտի : Վէ հէր քէս
օրտունուն էթրափընտա քէնտի
էէրինտէ տուրուր իտի . վէ հէփ
օրտու սէյիրտիպ պաղըրարագ

գաչարլար իտի՝ Վէ օլ իւշ էիւղ 22
քիմէն պօրուլարը չալաըլարըն
տա՝ Բապպ ճիւմէ օրտուտա
հէր քէսին գըլաճըն էօլտաշը
իւղըրինէ տէնտէրաի . վէ սա-
քէր Թա Բեթաստապատէք Սա-
րերայա սօղըու՝ Թա Տաքէթին
էանընտա Աբէլմաւանըն սի-
նօրունտաք գաչար :

Վէ Իսրայէլիւր Նեփթաղիմ 23
տէն վէ Ասերաէն վէ ճիւմէ Մա-
նասէտէն ճէմ՝ օլուպ՝ Մադիա-
նըն արտընճա գօլալատըլար :

Հէմ Գեղէն ճիւմէ Եփրեմ 24
տաղընա էլիւրէր կէօնտէրիպ
տէտի . Մադիանըլարը գարը-
լամաղա էնին, վէ էօնէրինտէ
սուլարը Թա Բեթարայատէք
հէմ Յորգանանը Թութուն . իմ-
տի ճիւմէ Եփրեմ՝ ատէմէրի
ճէմ՝ օլուպ՝ սուլարը Թա Բեթ-
բարայատէք հէմ Յորգանանը

Թութուլար : Վէ Մադիանը 25
իքի պէյլէրինի՝ Օրէբի վէ Զէ-
բի Թութուլար, վէ Օրէբի՝
Օրէք գայտսընտա գաթլ էթտի-
լէր, Զէբի իսէ Զէբ ճէնտէրէ-
սինտէ գաթլ էթտիւր, վէ Մա-
դիանըլարը գօլալատըլար . վէ
Օրէք իւէ Զէբին պաշարընը
Յորգանանըն էթթէ եագասըն-
տա Գեղէնա կէօթիւրաիւրէր :

ՊԱՊ Ը

1 Ե Եփրեմիւրէր օնա տէտի-
լէր քի՝ Պուս սիղէ էթտիւրին շէյ
նէ՝ տիր, քի Մադիան իւէ ճէնք
էթմէյէ կիթտիյնտէ՝ սիղի չա-
ղըրմատըն . իմտի օնուն իւէ շիտ-
տէթլիճէ շէքիւրաիւր : Վէ օն- 2
լարա տէտի քի՝ Պէն սիղն կի-
պի շիմաի նէ՝ էյլէսիմ . Եփրե-
մին պօղուլմուշ սաղտան սալ-
գըմ՝ տէվլըրմէսի՝ Աբէղէրին
պաղ պօղումունտան էյի տէ-
յիւ մի : Ալլահ Մադիանըն պէյ 3

- լերինն Օրէրի վէ Զեբի սիզին
 էրնիզէ վերսի . վէ պէն սիզին
 կիպի նէ՝ հաւ տիւրիմ . պու
 սեզիւ սեջլէտիլնտէ , ու ղէ-
 ման ծնուն ալէյնէն զան դա-
 զապարը թէրքին զառ :
- 4 Վէ Գեղէնն Յորդանանս կէ-
 լիպ՝ քէնախի վէ տիւրսինձէ ո-
 լան իւզ էիւզ քիմէ կէտիլէր ,
 վէ եորդուն եորդուն գովաւ :
- 5 մագտա խիլէր : Վէ Սոկքովթ
 էհալտինէ տէտի . քի՝ Վէրեմ
 էտին , արարմա կէլէն գովմա
 էէյէձէր էքմէլէր վէրին : զի-
 ռա եորդուն առւար , վէ պէն
 Մադիան փատիլաշարը Զեբէն
 վէ Սաղմանանն արարմա գո-
- 6 վալայորում : Վէ Սոկքովթուն
 սերվէրէրի տէտիլէր . Զեբէն
 իլէ Սաղմանանն տալէձու շիմ
 տի սէնին էլլիսէն՝ սի . քի՝ սէնին
- 7 ապերինն էքմէր վէրէլիմ : Վէ
 Գեղէնն տէտի . քի՝ էջլէ իսէ ,
 Րապպ Զեբէնէյի վէ Սաղմանա-
 յը էլլիմ էլլորտէտէ , էթէրի-
 նիղն շէօլէն տիքէնէրին իլէ վէ
- 8 տիւրսինէր իլէ դըւյլում : Վէ ո-
 ռատան փանուէլէ չոզլապ՝ ծնըս
 րա տա պէջլէ տէտի . վէ փա-
 նուէին էհալտի տա Սոկքով
 թուն էհալտիսինն վէրալի ձէ-
 վապ կիպի ձէվապ վէրսիլէր :
- 9 Վէ Փանուէլին էհալտիսինն տա-
 խի սէջլէյիպ տէտի քի՝ Սէլա-
 մէթ իլէ տէտիտիլիմտէ , պու
 դուլէյի եղալում :
- 10 Վէ Զեբէն իլէ Սաղմանա՝
 հէմ պիլէլէրինձէ ծնըրնն օր-
 տուտու՝ կիւտօղուտու էհալի-
 լինին հէփ օրտուտուտան ձիւմ
 իլէ պապի դալանար սն պէշ պին
 միդապի Վարկաշա տա խիլէր .
 վէ տիւրսինէր՝ էիւզ խիլէր պին
- 11 գըլը՝ շէբէր քիմէն իտի : Վէ
 Գեղէնն Նուրա՝ վէ Յօգըհա-
 նն կիւտօղուտուտան չաարը
 արտա սոքին՝ զանըրքնն հո-
- լունտան չոզլապ՝ օրտուտու վուր-
 տու . զիւրա օրտու էմնիլթ իւզ-
 րէ խիլ : Վէ Զեբէն իլէ Սաղ-
 մանա գալարար , վէ ո ծնըրին
 արարմա գովալայապ՝ Մադիա-
 նն իլէ փատիլաշարը Զե-
 բէնէյի վէ Սաղմանայր թու-
 տու , վէ ձիւմէ օրտուտու պոզ-
 տու :
- Վէ Յովա սողու Գեղէնն կիւ-
 նէշ տօղմաղուտան ձէլապէն տէտն-
 տիւ : Վէ Սոկքովթ էհալտիսինն
- 14 տէն պիլ օւշապ թու-թուապ՝ տա
 սիւալ էյլէտի . վէ տա Սոկքով-
 թուն սերվէրէրինն վէ ինթի-
 յարարը՝ էէթմէլէտի . քիլի
 էաղար : Անտէն Սոկքովթ էհա-
 15 լտիսինն կէլիպ տէտի . իլթէ Զե-
 բէն վէ Սաղմանա . քի՝ ծնըր ի-
 չիւն պանա . տիլթէմ էտիպ՝ Զե-
 բէնէնն վէ Սաղմանանն տալու-
 ձու շիմտի սէնին էլլիսէն՝ սի
- 16 տիլ . քի՝ սէնին եօրդուն տալէմ
 լէրինն էքմէր վէրէլիմ տէտիլիդ
 իմաի շէհրին ինթիլարարը
 վէ շէօլ տիլ էլլէրի հէմ տիւրսին-
 17 լէր . ալապ՝ ծնըր իլէ Սոկքովթ
 էհալտիսինն թէտիլալ էյլէտի : Վէ
 18 փանուէլ դուլէտիսինն եղալը , հէմ
 շէհրին տալէմէրինն գաթլ էյ-
 լէտի :
- Վէ Զեբէն իլէ Սաղմանայր
- 19 տէտի . քի՝ Թաքօրտա էօլալիւր-
 տիլիւնիւզ տալէմէր նէ՝ շէբիլ
 քիմէլէր իտի . վէ ծնըր տէտի . քի՝
 Սէն նիձէ իսէն , ծնըր տա էջ-
 20 լէ խիլ , հէր պիլի փատիլա՝ ու-
 լալ շէբիլտէն իտի : Վէ ո տէտի
 քի՝ Սնըր գարընտաղարը՝ ա-
 նամըն օղուլարը իտի . Րապպ
 տաղ տըր . քի՝ էյլէր ծնըլը տաղ
 դօտա իտիլիդ , սիզի էօտիլըմէլ
 իտիմ : Անտէն . քէնտի իլը տօ-
 21 ղուշու Յէթէրէ տէտի . քի՝ Գապ-
 շուշարը էօլտիւր . ամմա ու
 կէնձ գըլըձիւր շէբմէտի , վիւրա
 տաճա կէնձ զմալ իլէ դըրգաւ :

- 21 Վէջ երէկ իլէ Մաղմանա տէ՛
տիւեր՝ քի՛ Բէնտին դալդ ,
վէջ Գրեկ վուր , զիրա՛ստէմին
դուվկէթի՛ն Դիւինէ կէօրէ անիւր •
վէջ Գեղէն դարգալ՝ Զեբէյի
վէջ Սաղմանայր՝ Էօլքիւրաիա՛ն վէջ
տէվէլէրինին ալոյլարննտա օլա՛ն
մահէլէրին ալար : 31
- 22 Վէջ Պարայէլ ասեմէրի Գե՛
ղէնա՛ն Կիւտիւր քի՛ Պիղէ հիւ
քիււմարլըգ Էյլէ՛ , սէն ասէյը
լոււն տա՛ օլլուսուսն օլլու տա •
չիւն քի՛ պիղի Մաղիանն՝ էլին •
- 23 Անէ դուքթմարտն : Վէջ Գեղէ՛
օն օնլարա տէտի քի՛ Պիղէ սիղէ
հիւքիւմարլըգ Էյլմէմ՝ , օլլուս
տաիւր սիղէ հիւքիւմարլըգ Էյլմէ՛
մէյէ՛ քէք տիւր • սիղէ Բապպ
հիւքիւմարլըգ Էտէ՛ քէք տիւր :
- 24 Անտէն Գեղէն օն զնարա տէ՛
տի • Սիղաէն ալիւ տիւրէք տիւրէ՛
յէ՛ քէք յիմ քի՛ հէր քէս Էալմա
սիւրն ասէ՛ հալգալարննր պա
նա վէրսին • զիրա օնլար իսմա
յիւլիւր օլմալ իլէ • օնլարն
ալլուսն քիւփէլէրի վար խոփ : 31
- 25 Վէջ օնլար՝ չէր վէ՛ քէք իլէ վէրի
րիլ աւտի • իսմալ ալիւ Էալմա
Էալպա՛ օրայա հէր քէս Էալմա
սիւրն հալգալարննր ալմար :
Վէջ օլ տիլէտիլի ալմուսն հալ
գալարնն թարթըր՝ պին Էէտի
Էիւղ ճափալ ալմուսն օլտու , մահ
չէլէրտէն վէջ քիւփէլէրտէն վէջ
Մաղիան Իստիլալարննրն իւ
ղէրինաէ օլա՛ն Էրղալմանի Էս
վապպարտան մա՛ տա , վէջ տէվէ
լէրիլինն ալոյլուստաքի կէրտանն
լըգլարտան մա՛ տա : Վէջ Գեղէ՛
օն օնտան ալիւ Էիփղաւ Էալմալ
օնու Իփրատա քէնտի շէհրին
տէ դօտու • վէջ ճիւմէլէ Իսրայէլ
օրատա օնուսն արտընալ զինա
Էաիս՝ Գեղէնա վէջ օնուսն Էիլ
նէ տուղալ օլտու •
- 28 իսմալ Մաղիան Իսրայէլ օ
ղալարննրն Էօնիւստէ ալալա •

լանըլ՝ ալմըրգ պալ գալարնա
արալվէ Գեղէնուսն կիւփէլէրին
տէ՛ տիւր Նըրդ Էրլ րահաթ
ալուստա : Վէջ Երկա օլլու Էիւ
րորաալ կիւտիւր՝ քէնտի Էվինտէ
օլմուրտու : Վէջ Գեղէնուսն
ուլլուղուստան չըղմըլ Էէթմիւ
օլլու վար խոփ • զիրա օնուսն չըգ
դըրիւր վար խոփ : Վէջ Սիւքէմ
տէ օլտա օտալըլ՝ օտաիլ օնա
պիլլօղուլ սօղուրտու , վէջ օնուսն
աւտիւր • Սիւքէլէք դօտու : Վէջ
Յիվա օլլու Գեղէնու Էյի իւ
թիւարլըգտա վէփաթ ճէթտի ,
վէջ Աբիւղէրիւրիւրի Նիփրատա
տա պապմար Յուլարնն սէգա
րննտա տէֆն օլուստա :

Վէջ վալի՛ օլտու քի՛ Գեղէն 33
Էօլմիլիւ կիպի , Իսրայէլ օղալ
լար ճէթիւլա՛ Բահալիմին ալ
տընալ զինա Էթտիլըր , վէջ Բա
հալ քէրիլթի քէնտիլէրինն ալ
լա՛ Էթտիլէր : Վէջ Իսրայէլ
ղուլարը՝ օնլար Էթտալտա
քէ՛ հէփ տիււմէլէրինին էլին
տէն դուքթմարտան քէնտիլէրին
Ալա՛ Բապպ զիւր Էթմաի
լէր : Վէջ Յերորաալ Գեղէնուսն 35
Էվինէ՛ օնուսն Իսրայէլ Էյլէտի
յի հէփ Էյլլէն կէօրէ իհսան
Էթմէտիլէր :

Գ Ա Պ Թ

Վէջ Յերորաալ օլլու Աբիւս
լէք՝ Սիւքէմ անալարնն գալարն
տալարնն կիւտի , վէջ օնլարա
հէմ անալարնն ալալար Էվինին
պիւթիւսն դապիլէսինն թէյլէ
յիպ տէտի • Բէրէմ՝ Էտին
Սիւքէմին ճիւմէլ վիւճիւլէրի
իլտիւր իքէն սէյլէյին քի՛ Սի
ղէ հա՛նկըր Էյի տիւր , Յերո
րաալըն հէփ օղալըր Էթ
միւ՛ աւտէմին սիղէ հիւքիւմար
լըգ Էթմէսի՛ մի , Էիստա սիղէ
պիւր աւտէմին հիւքիւմարլըգ

- էթմէսի մի . վէ խաթրընըզա կէ-
թիրին քի՝ պէն սիզնի քէմնի-
3 նիզ վէ էթմնիզ իմ՝ իմսի ա-
նաւննն գարընտաշարը՝ ծնուն
հագգընա ճիւմէ պու սէօղէրի
Սիւքէմին ճիւմէ վիւճիւհէրի
իշտիր իքէն սէօղէտիւէր . վէ
օնլարն եիւրէյի Աբիմէլէյէ
Թապի՝ օյմաղա տէօնտիւ , զերա՝
O գարընտաշարը տրը տէսի-
4 լէր : Վէ օնա Բահաղ բերիթ
էվինտէն եէթմիշ գըթա՝ կիւ-
միւշ վերտիւէր , վէ Աբիմէլէք
օնլար իլէ ավարա վէ հովարտա
տոթմէր իւճրէթ իլէ ԹուԹ
տու , վէ օնուն արաւնճա կիթ-
5 տիւէր : Վէ Եփրայա պապաւը-
նն էվինէ վարըպ՝ քէնտի դա-
րընտաշարը Յերոբաաղըն օղու-
լարը օլան եէթմիշ քիշնի պիր
Թաշն իւզէրինտէ էօլտիւրտիւ .
ամմա Յերոբաաղըն քիւշիւք օղ
լու Յովաթամ՝ կիւզէմէք իլէ սաղ
6 գալոր : Անտէն ճիւմէ Սիւքն
վիւճիւհէրի հէմ հէփ Միւօն
էվի ճէմ՝ օլուուլար , վէ կիտիպ՝
Աբիմէլէյի Սիւքէմնէ օլան
Թապէանըն մշէլէյինն եանըն-
տա փատիշահ նասպ էթտիւէր :
7 Վէ Յովաթամա խապէր վէր-
տիքէրինտէ , վարըպ Գարիղն
տաղընն Թէփէխիւտտ տուրտու ,
վէ սէսինի գալտըրըպ պաղըր-
աւ , վէ օնլարա տէտի . Եա՝
Սիւքէմ վիւճիւհէրի պէնի տինկ-
լէյին , վէ Ալլահ սիղն տինկլէ-
8 տին : Աղաշար վարըպ իւզէր-
լէրինէ փատիշահ մէսհ էթմէյէ
կիթտիւէր . վէ զէյթուն աղա-
շընա՝ Իւզէրիմիզ փատիշահ օլ
9 տէտիւէր : Ամմա զէյթուն ա-
ղաշըն օնլարա տէտի . Եաղըմը
պրաղայըմ՝ քի օնուն իլէ Ալ-
լահ վէ ինսանլար իքրամ՝ օլու-
նուր՝ վէ աղաշարըն իւզէրին-
տէ չալգանմաղա՝ մը կիտէյիմ՝
10 Անտէն աղաշար ինճիր աղաշը-
նա տէտիւէր . Սէն կէլ իւզէրի-
միզէ փատիշահ օլ : Վէ ինճիր 11
աղաշըն օնլարա տէտի . Թաթըլ-
լըլըմը վէ էյի մահաուլումու
պրաղայըմ տա աղաշարըն իւ-
զէրինտէ չալգանմաղա՝ մը կիտէ-
յիմ : Օլտէմ աղաշարա ամմայա 12
տէտիւէր . Սէն կէլ իւզէրիմիզէ
փատիշահ օլ : Ամմա տաթի օն- 13
լարա տէտի . Ալլահը վէ ինսան-
լարը շաղ հտէն շարապըմը պրա-
ղապ՝ աղաշարըն իւզէրինտէ
չալգանմաղա՝ մը կիտէյիմ : Ան- 14
տէն հէփ աղաշար պէօյիւրթ-
լէնէ տէտիւէր ճ Սէն կէլ իւզէ-
րիմիզէ փատիշահ օլ : Վէ պէօ 15
յիւրթլէն՝ աղաշարա տէտի .
Եյեր սիզ պէնի իւզէրինիզէ կէր-
չէքտէն փատիշահ մէսհ հտէր
իսէնիզ , կէլիպ պէնիմ կէօլէմ-
տէ սըլընն . վէ էօղ իսէ ,
պէօյիւրթլէնտէն աթէշ չըզըպ՝
Լիբանանըն էրզ աղաշարընը
հագսըն : Իմսի հալա՝ էյեր Ա- 16
բիմէլէյի փատիշահ էթմէքտէ
կէրչէքլը վէ տօղուուլուգ իլէ ա՝
մէլ էթմնիզ իսէ , վէ էյեր
Յերոբաաղա վէ օնուն էվինէ
էյլըք էթմնիզ իսէ , վէ օնուն
հագգընա՝ էլէրինն միւքեա-
Փաթընա կէօրէ ամէլ էթտի-
նիզ իսէ . (Չիւն քի պապամ սի 17
զին իչիւն ճէնք էտիպ՝ ճանընը
հապանա աթաւ , վէ սիղի Մա-
գիանն էլնտէն գուրբարտը .
Սիզ իսէ պու կիւն պապամըն 18
էվի իւզէրինէ գալգաթընը , վէ
օնուն օղուլարը օլան եէթմիշ
քիշնի պիր Թաշն իւզէրինտէ
էօլտիւրտիւիւզ , վէ խալայըլը-
նն օղունաւ Աբիմէլէյի՝ գա-
րընտաշարըն օլուուլու իչիւն Սիւ-
քէմ վիւճիւհէրինն իւզէրինէ
փատիշահ էթմնիւզ .) Իմսի 19
էյեր պու կիւն Յերոբաաղըն վէ
օնուն էվինն հագգընա կէրչէք-
լըք իլէ վէ տօղուուլուգ իլէ ամէլ

էթանիւղ իսէ, Աբիմէլէքտէն
 շաղ օլուն, վէ օ' տախի սիգտէն
 20 շաղ օլուն: Ամամ հող իսէ,
 Աբիմէլէքտէն աթէշ չըգըպ'
 Սիւքէմ վիւճիւհէլէրինի վէ Սե-
 լուն էվինի եագսըն, վէ Սիւքէմ
 վիւճիւհէլէրինի վէ Սեւըն է-
 վինտէն աթէշ չըգըպ' Աբիմե-
 21 լէյի եագսըն: Անան Յովա-
 թամ Ֆիրար էտիպ գաչտը, վէ
 Բէհերէ կիթտի, վէ գարընտա-
 չը Աբիմէլէյին հուզուրոնտան'
 օրատա սաբին օլուն:
 22 Վէ Աբիմէլէք' իարայէլն իւ-
 դերինէ իւշ եըւհիւքիւմէթ սիււ-
 23 տիւ: Վէ Աւլա՝ Աբիմէլէք իւշ
 Սիւքէմ վիւճիւհէլէրինի պէյնի-
 նէ եարամաղ լուհ կէնտէրօի.
 վէ Սիւքէմ վիւճիւհէլէրի Աբիմե-
 24 լէյի խայնէք էթտիլէր. Թա-
 քի Եբրոքատըն էէթմիշ օլու-
 լարընա օլան գուլմ կէլնպ' օնը-
 ըն գանը օնլարը էօլտիւրէն գա-
 րընտաշարը Աբիմէլէյին վէ գա-
 րընտաշարըն էօլտիւրմէյէ օ-
 նուն էլլէրինի գուլմէթէլտի-
 րէն Սիւքէմ վիւճիւհէլէրինի իւ-
 25 դերինէ գօնա: Իմտի Սիւքէմ վիւ-
 ճիւհէլէրի տաղարըն պաշարըն-
 տա օնա փուսուլար գուրտուլար,
 վէ էօլտա քէնտի էանլարընտան
 հէր կէչէնի սոյարար իտի. վէ Ա-
 26 բիմէլէյի խապէր վէլիլտի: Վէ
 Աբեդ օլուն Գաաղ գարընտաշ-
 արը իւշ կէլնպ' Սիւքէմէ կէչ-
 տիլէր, վէ Սիւքէմին էհալտի
 27 օնա ի'թիմատ էթտիլէր: Իմտի
 սահրայա չըգըպ' պաղարընը
 պօզտուլար, վէ իւլիւհէրի պա-
 սըպ ղէվէ սէֆա էթտիլէր. վէ
 ալաշլարընըն էվինէ կիրիպ' էէ-
 տիլէր վէ իշտիլէր, վէ Աբիմե-
 28 լէյի սէյտիւլէր: Վէ Աբեդ օլ-
 ւա Գաաղ տէտի. Աբիմէլէք
 քիւմ վէ Սիւքէմ քիւմ տիւր, քի
 օնա գուլ օլաշաղըղ. օ' Յերո-
 բաաղըն օլուն, վէ Զեբուղ օ-

նուն վէբիլ տէյի' Վի. Սիւքէ-
 մին սապասը Եմմիւրուն տտէմ-
 լէրինէ գուլսուգ էտին, վէ օնա
 նի'չիւն գուլ օլալըմ: Վէ նօ'ւայ- 29
 տը պու գալմ էլիւմալթընա վէ-
 րիլէյտի, վէ Աբիմէլէյի գալար-
 րայարմ. վէ Աբիմէլէյի տէտի
 քի' Ապերինի չըգալթ տա չըգ:
 Վէ շէհրին սեբտարը Զեբուղ 30
 Աբեդ օլուն Գաաղըն սեօզ
 լէրինի իշիթտիլթէն, էօվքէսի
 թուլթուշտու. Վէ հիւշ իւշ Ա- 31
 բիմէլէյի խապէրճիլէր կէնտէ-
 րիպ տէտի. իշթէ Աբեդ օլուն
 Գաաղ գարընտաշարը իւշ Սիւ-
 քէմէ կէլտիլէր. վէ իշթէ օնլար'
 շէհրի սէնին իւզերինէ գալը-
 րըյօրլար: Իմտի հալա պիլէնճէ 32
 օլան գալմ իւշ կէճէլէյին գա-
 դըպ' սահրատա փուսուտա օ-
 թուր: Վէ վաքի' օլա քի տա- 33
 պահլայըն կիւնէշ տօզտուգու կի-
 պի էլքէն գալլըպ' շէհրին իւ-
 դերինէ հիւճիւմ էյլէ. վէ իշթէ
 օ հէմ պիլէսինճէ օլան խալգ սա-
 նա չըգաշաղլար, օլտէմ օնա'
 էլինտէն կէլտիլի կիսի էտէսին:
 Իմտի Աբիմէլէք պիլէսինճէ 34
 օլան ճիւմէ գալմ իւշ կէճէլէ-
 յին գալլըպ' տէօրթ պէօլիւք օ-
 լարադ Սիւքէմ իւզէրինէ փու-
 սու գուրտուլար: Վէ Աբեդ օլ- 35
 ւա Գաաղ չըգըպ' շէհրին գա-
 փուսու ալգընտա տուրտու. վէ
 Աբիմէլէք' պիլէսինճէ օլան
 խալգ իւշ փուսուտան գալգտը:
 Իմտի Գաաղ խալգը կէօրտիւք 36
 տէ, Զեբուղա տէտի քի' իշթէ
 տաղարըն պաշարընտան խալգ
 էնէյօր. վէ Զեբուղ օնա տէտի
 քի' Տաղարըն կէօլիւսի սանա
 առէմ կիպի կէօրիւնիյօր: Վէ 37
 Գաաղ թէքրար պիւր տահա սէյ-
 լէյիպ տէտի. իշթէ տիպարըն
 էիւքսէք էէրլէրինտէն խալգ-
 28 նէյօր, վէ պիւր պէօլիւք տէ Մէօ-
 նէնիւմ մէշէլիի էօլունտան կէլի-

57 տէնտերսի : Սիւքեմ առեմէ-
րենին ճիւղէ եարամազըղընը
տախի Ալաճ ծնարըն պաշնա
տէնտերսի , վէ Յերորաաղ օղ-
լու Յովսէփամըն պէս առաւստը
ծնարը պողտու :

Պ Ա Պ Ժ

1 Վէ Աբիմեղէտէն սօնկրա
Խաքարը Գովգա օղլու փուա
նըն օղլու Թովղա՝ Իսրայէլի
գուրթարմաղա գալգոր . վէ օ՝
Եփրեմ տաղընտա Սամիրտէ սա .
2 քին խի : Վէ Իսրայէլէն խիրմի
իւչ երլ հիւքմ էթաի . վէ էօ .
լիւս՝ Սամիրտէ կէօիւլտիւ :
3 Վէ ծնտան սօնկրա Գաղաաղ .
լո Յայիր գաղաղ , վէ Իսրայէ-
լէ խիրմի իբն երլ հիւքմ էյլէ :
4 տի : Վէ ծնուս օթուղ օղուլարը
վար խի , քի օթուղ սրփայա
պինէրէր խի . վէ ծնարըն օ .
թուղ շէհրէրի վար խի , քի
Գաղաաղ Թօփարընտա օղուս՝
ծնարա պուս կիւնէտէք Յայիր
քէյլէրի տէրէր : Վէ Յայիր
էօլիւս՝ Կամօնտա կէօմիւլտիւ :
6 Վէ Իսրայէլ օղուլարը եինէ
Բապալըն նազարընտա եարա-
մաղըղ էթաիլէր , վէ Բահա-
ղիմէ վէ Յաաարովթա՝ հէմ Սիւ-
րիանըն ալաշարընա վէ Սիգոն
ալաշարընա վէ Մովար ալաշ-
արընա վէ Ամին օղուլարընըն
ալաշարընա վէ Փղշալարըն
ալաշարընա ի պատէթ էթաի-
լէր . վէ Բապալը թէրք էտիւս՝
7 ծնա ի պատէթ էթաիլէր : Վէ
Բապալըն ղաղաղը Իսրայէլէն իւ-
ղէրինէ Թուլուշուս՝ ծնարը
Փղշալարըն էյլինէ վէ Ամին օ .
8 ղուլարընըն էյլինէ սաթար : Վէ
օլ սէնէտէ ծնար Իսրայէլ օղու-
լարընա Էսնի Յորգանանըն էօ
թէ եաղաարընտա Գաղաաղտա
օղան Ամօրհուլարըն ախարըն .

տալի հէփ Իսրայէլ օղուլարըն
նա ծն սէքիլ երլ ղուլմ էտիւս
ճէփա էթաիլէր : Վէ Ամին օ .
9 ղուլարըն Յորգանանտան կէաի-
լէր , քի Յուգա իլէ վէ Բենիա-
մին իլէ վէ Եփրեմ էվէ իլէ տա-
խի ճէնք էաիլէր . վէ Իսրայէլ
ղայէթ սրղըլուր :

Վէ Իսրայէլ օղուլարը Բապ . 10
պա Ֆէրեաա էտիւս տէսիլէր քի՝
Սանա կիւնաճ էթաիլ , չիւն քի
Ալաշըմըք թէրք էտիւս՝ Բա-
հաղիմէ ի պատէթ էթաիլ : Վէ 11
Բապալ Իսրայէլ օղուլարընա տէ-
սի . Մըսրըլլարտան վէ Ամօրհ-
ուլարտան՝ Ամին օղուլարըն-
տան վէ Փղշալարտան , հէմ 12
Սիգոնուլար վէ Ամաղէկիլէր վէ
Մամուլար սիղէ սրղէթ վէր-
աիլէրինտէ պանա Ֆէրեաա
էթաիլինիղ ղէման , ծնարըն է-
լինտէն սիղի գուրթարմաղա
մը : Ամնա սիղ պէնի թէրք է 13
տիւս՝ ղայրի ալաշարա ի պա-
տէթ էթաիլիղ . ծնուս իլիւն սի-
ղի աթըլ գուրթարմաղա
ղմ : Կիտին՝ վէ սէալիլինիղ ալ 14
ալաշարա Ֆէրեաա էտիւս . ողգ-
լէթինիղ վալթընտա սիղի ծն-
լար գուրթարըն : Վէ Իսրա 15
յէլ օղուլարը Բապալա տէսիլ-
լէր քի՝ Կիւնաճ իլէտիք , պիղէ
նազարընտա ճիւղէ խօշ օղանա
կէօրէ էյլէ . անաղգ քէրէմ էյլէ
պիղի պու կիւն գուրթար : Բանի 16
արալարընտան եաա ալաշարը
տէֆ էթաիլէր , վէ Բապալա ի՝
պատէթ էթաիլէր . վէ ծնուս
Ճանը Իսրայէլին միհնէթինտէն
էօթիլիւ սրղըլուր :

Վէ Ամին օղուլարը պիրի 17
քիւս՝ Գաղաաղտա օղուս գուր-
տուլար . Իսրայէլ օղուլարը տա-
խի ճէմ՝ օղուս՝ Մաափատա օր-
տու գուրտուլար : Վէ դալմ 18
Գաղաաղըն սէրվէրէրի պիրի
պիրինէ տէսիլէր . Ամին օղու-

լարը իւր ճէնքէ կ'ծմէյէ պաշա-
լան քիմ' օլուր իսէ , ճիւղէ
Գաղապօ սաքինլէրինէ պաշ օլ-
սուն :

Գ Ա Պ Ժ Ա

- 1 Այն Գաղապօն Զեփթայէ
գուզվ' թ սահիպի պիր քիմնէ
իտի , վէ օ' պիր ֆահիշէ դարը-
նըն օղուր իտի : վէ Գաղապօ
- 2 Զեփթայէ սօլտու : վէ Գաղա-
պօն դարըն օնա օղուլար սօ-
ղուրտու . վէ դարընըն օղուլա-
րը պէշիւտիւքտէ , Զեփթայէ-
յի գօլուպ' օնա տէտիէր . Սէն
սպապմըզըն էվիտէն միւրաւ ա-
լամազըն , զիրա սէն էատ դա-
- 3 րընըն օղուր սուն : վէ Զեփ-
թայէ դարընտաշարը էիւզիւն-
սէն գազըպ' Տովք տխարընտա
սաքին օլտու . վէ Զեփթայէնին
էանընա ավարա առէմէր պի-
րիքիս' պերապէրինճէ չըդար-
լար :
- 4 վէ վադի' օլտու քի պիր վա-
գընթաւն սնկերա' Ամմոն օղուլ-
լարը իսրայէլ իւր ճէնքէ կ'ծաի-
- 5 լէր : վէ վադի' օլտու քի' Ամմոն
օղուլարը իսրայէլ իւր ճէնքէ
կ'ծաիքլէրինէ , Գաղապօն
իխթիսրընըն Տովք տխարըն-
տան Զեփթայէյի ալմաղա կիթ-
- 6 տիէր : վէ Զեփթայէյէ տէ-
տիէր . կէ'՛ պիզէ սերվէր օլ ,
քի Ամմոն օղուլարը իւր ճէնքէ
- 7 էտէլիւ : վէ Զեփթայէ Գաղա-
պօն իխթիսրընտա տէտիքի'
Սիզ պէնտէն իքրահ էթմէտի-
նիզ մի , վէ պէնի պապամըն է-
վիտէն գօլմատընզ մը . վէ
չիմտի տարըղա կէտիյինիզ կի-
պի' նի'չիւն պանա կէտիինիզ :
- 8 վէ Գաղապօն իխթիսրըն
Զեփթայէյէ տէտիէր . Պու-
նուն իչիւն չիմտի սանա տէօն-
տիւք , քի պիղիմ իւր կէլիս' Ամ-

մոն օղուլարը իւր ճէնքէ էտէսին-
հէմ պիզէ Գաղապօն ճիւղէ
սաքինլէրինէ պաշ օլտուն : վէ 9
Զեփթայէ Գաղապօն իխթի-
սրընտա տէտի . էյէր սիզ
պէնի Ամմոն օղուլարը իւր ճէնքէ
կ'ծմէյէ տէօնտերտիյինիզ թադ-
տիրտէ' Բասպ օնլարը պանա
թէտիւմ էտէր իսէ , պէն սիզէ
պաշ օլայրմ' մը : վէ Գաղապ- 10
օն իխթիսրըն Զեփթայէյէ
տէտիէր . Բասպ պէյինիզտէ
չահիտ օլտուն , էյէր սէօղիւնէ
կէօրէ կ'ծմէզ իսէք : Իմտի 11
Զեփթայէ Գաղապօն իխթի-
սրընտա իւր կիթտի , վէ գալմ'
օնու քէնտի իւզըրըրինէ պաշ
վէ սերվէր նասպ էթտիէր . վէ
Զեփթայէ Մասիատա Բասպըն
հուզըրտէնտա ճիւղէ սէօղիւ-
րինի սէյլէտի :

Անտէն Զեփթայէ' Ամմոն օ . 12
ղուլարընըն փատիշահնա էլ-
չիէր կէօնտերիպ տէտի քի Պէ-
նիմ իւր սէնին նէ'ն վար , քի
տխարընտա ճէնքէ կ'ծմէք իչիւն
պանա կէտիին : վէ Ամմոն օ . 13
ղուլարընըն փատիշահն' Զեփ-
թայէնին էլլիլէրինէ տէտի .
Չիւն քի իսրայէլ Մըսըրտան
չըզտըղը գէմանտա' Անոնտան
թա Զաքոնիատէք վէ թա Յոր-
դանանտէք տխարըն ալմըշ
տըր . Իմտի հալա օնու սէլամէթ
իւր կէրի վէր : վէ թէքրար Զեփ- 14
թայէ Ամմոն օղուլարընըն փա-
տիշահնա էնէն էլլիլէր կէօն-
տէրտի . վէ օնա տէտի քի' Զեփ- 15
թայէ պէյլէ տէր . Իսրայէլ Մա-
վաք տխարընը վէ Ամմոն օղու-
լարընըն տխարըն ալմամըշ
տըր : Չիրա Մըսըրտան չըզ 16
տըզարը գէման , օլտեմ իսրա-
յէլ Գըղըլ տէնիղտէք չէօլտէն
վարըպ' Կադէսէ կէտի : վէ Իս- 17
րայէլ Եգիպտ' փատիշահնա էլ-
չիլէր կէօնտերիպ տէտի քի' Քէ-

- րէմ էյլէ, տխարընտան կէջէ-
յիմ, ամմա Եդովմ փատիշահը
տինկլէմէտի . անտէն Մովսէ
փատիշահըրընա տախի կէծն
տէրախ, վէ օ տա դայիլ օլմա
տը . վէ Իսրայէլ Կադէսաէ օ
- 18 Թուրտու : Անտէն չէօլաէ կի-
տիպ՝ Եդովմ տխարընը վէ Մո-
վսէ տխարընը տօլաշտը, վէ Մո-
վսէ տխարընը կիւնտօղուտու
Թարափընտան վարըպ՝ Անու
նուն էօթէ Էագաարնտա գօն
տուլար . ամմա Մովսէ սինօ-
րունա կիլմէտիլէր, զիրա Մո-
- 19 վսէրն սինօրու Անուն խախ : Վէ
Իսրայէլ Ամօրհլուարըն փատի-
շահը Եսեբուն փատիշահը Սէ-
հոնա էքիլէր կէծնտէրախ, վէ
Իսրայէլ ծնա ահաի քի՝ Գէրէմ
էյլէ, տխարընտան կէջիպ մա-
- 20 հալիմէ վարայլմ : Ամմա Սէհոն
Իսրայէլէ՝ տխարընտան կէջմէյէ
էմիլէթ էթմէտի . իլլա Սէ-
հոն հէյի դավմընը ճէմ՝ Էտիպ՝
Յասաստա օղուու գուրտուլար,
վէ Իսրայէլ իլէ ճէնք էթտի :
- 21 Վէ Իսրայէլին Ալլահը Բապպ՝
Սէհոնու վէ ծնուն ճիւմէ գավ-
մընը Իսրայէլին էլինէ վէրախ,
վէ ծնարը վուրտու . վէ Իսրա-
յէլ օլ տխարտա սաքին օլան Ա-
մօրհլուարըն պիւթիւն տխարը-
- 22 նը զապթ էթտի : Վէ Ամօրհ-
լուարըն ճիւմէ սինօրու՝ Առ-
նոնտան Թա Յարգանտէք վէ
չէօլտէն Թա Յորգանտանտէք
- 23 զապթ էթտիլէր : Վէ չիմտի Իս-
րայէլին Ալլահը Բապպ՝ Ամօրհ-
լուարը քէնտի գավիլը Իսրայէ-
լին էծիւնտէն գովմուշ իքէն,
օլ Էէրի սէ՞ն մի զապթ էտէճէք .
- 24 սին : Սէնին ալլահըն Քամուս
սանա զապթ էթտիրտիյի նէ ի-
սէ, ծնու զապթ էթմէ՞ղ մի սին .
պիղ տէ Ալլահընը Եհովա էօ-
նիւմիւզտէն հէր քիմի գովար ի-
սէ, ծնուն Գիյարընը զապթ էտէ .

Իլիգ : Վէ չիմտի սէն՝ Մովսէ 25
փատիշահը Սեպիօր օղուու Բա-
ղակտան ապլա էյի՞ մի սին . օ
Իսրայէլ իլէ ապլա չէքիլտի՞ մի,
ծնար իլէ ապլա ճէնք էթտի՞ մի :
Իսրայէլ Լսեբոնտա վէ դաաա 26
պալարընտա՝ վէ Արոեբաէ հէմ
ծնուն դաաապալարընտա վէ Աս-
նոնուն քէնարարը իւղէրինտէ
օլան ճիւմէ չէհլէրաէ իւզ էիւզ
եղ սաքին օղուու, վէ նի՛չիւն ծն-
արը պու ղէմանտէ գուրթար .
մատընը : Իմտի պէն սանա դա 27
պահաթ էթմէմիշ իքէն, ևսն
պէնիմ իլէ ճէնք էտիպ պանա
քէթիւլիւք էտէրախ . պու կիւն
Իսրայէլ օղուլարը իլէ Ամմոն
օղուլարընըն արաւընտա՝ Հա-
քիմ օլան Բապպ չէրաա՝ Թէն-
սին : Ամմա Ամմոն օղուլարընըն 28
փատիշահը՝ Յեփթայէնին ծնա
կէծնտէրախի սէօղէրինի տինկ-
լէմէտի :

Օլտէմ Յեփթայէնին իւղէրի 29
նէ Բապպին Բուհա կէրիպ՝ Գա-
ղաադա վէ Մանասէյէ կէջտի .
հէմ Գաղաադ Մասփաւընա կէ-
չիպ՝ Գաղաադ Մասփաւընտան
Ամմոն օղուլարընա կէջտի : Վէ 30
Յեփթայէ Բապպա առապ առա-
յուպ տէտի քի՝ Եյէր Ամմոն օ-
ղուլարընը հէր վէճ՝ իլէ էրիմ
վէրի իսէն, օլտէմ վալիլ օլա 31
քի՝ Ամմոն օղուլարընտան սէ-
լամէթ իլէ տէծնտիլիւմանէ, է-
վիմին գափուսուծտան գարընա
պիր վէճ՝ իլէ չըգան Բապպին
օղուն, վէ ծնու պիւթիւն էսն .
մա սունայլմ : Իմտի Բեփթայէ 32
Ամմոն օղուլարընա կէջտի, քի
ծնար իլէ ճէնք էտէ . վէ Բապպ
ծնարըն ծնուն էլլին վէրախ : Վէ 33
ծնարը Արոեբաէն Թա Մէնիլ-
թէ վարընձայէտէք վէ Թա Ա-
բէլքերաւմտէք ղայէթ պէօ-
յիւք գըրղեն իլէ խիլմի չէհր
գըրտը . վէ Ամմոն օղուլարըն

Իսրայէլ օղուլարննն էնիւնտէ
աղաղարնն :

- 34 Վէ Զեփթայէ Մասփայա
քէնտի էվինէ վարաւ , վէ իշթէ
օնուն գըղը տէֆէր վէ լապար
իլէ օնու գարըլամաղա չըգայօր
իտի , վէ օ՝ հալննըգ էվլատ իտի ,
օնուն օնտան զայրի օղու հա
38 գըղը հօդ իտի : Վէ վագի՝ օլտու
քի օնու կէօրտիւիւ կիսի՝ էս
վապարնըր երթիւր պէտի . էյ .
վաճ գըղը , պէնի պիւթիւլիէ
էգօթիւրտիւն , վէ սէն տէ պա
նա իլծիւրապ կտէնէրտէն օլ
տուն . զիրա Բապաա աղղըմը
36 աղաւմ , վէ կէրի չէվիւրէմէմ : Վէ
գըղը օնա տէտի քի Եա՝ պապամ՝
աղղըմը Բապաա աղաւմ իտէ ,
Բապաա սանա տիւշմէնէրիւն Ամ
մոն օղուլարնտան ինծիգոմ
աղաղարնգոտան սօնկրա՝ պանա
աղղըմտան չըգանա կէօրէ էյլէ :
37 Անտէն պապասընա տէտի քի՝
Պանա պու շէյ օլունտուն . Պէ
նի իքի այ գայվէր , քի կիտիպ
տաղաւմը իւզէրիտէ տօլաշա
լըմ , վէ պէն՝ արգատաշըմ գըղ
լար իլէ պաքիւրէլիսմ աղալըմ :
38 Վէ աէտի քի՝ պի՛թ , վէ օնու ի
քի այ սաղ վէրտի . վէ օ՝ արգա
տաշարը գըղար իլէ կիտիպ տաղ
լարն իւզէրիտէ պաքիւրէլիսնէ
39 աղաւտը : Վէ վագի՝ օլտու քի
իքի այրի սօնունտա՝ պապասը
նա տէօնտիւ , վէ օնա աղաղընը
էյլէտի , վէ օ՝ էրքէք պիւլէտի .
40 վէ Իսրայէլտէ ա՛տէթ օլտու , քի
վագթ վէ վագթ Իսրայէլ գըղ
լարը կիտիպ՝ Գաղաաղը Զեփ
թայէնիւն գըղը իլիւն երլտա
տէօրթ իլիւն աղալար :

ՊԱՊ ԺԲ

- 1 Վէ Եփրեմ առէմէրի ճէմ՝
օլտուլար , վէ վօրեաա թարա
ֆընա տօղրու կէջիպ՝ Զեփթա ,

յէյէ տէտիլէր . Նի՛ջիւն Ամոն
օղուլարը իլէ ճէնք էթմէյէ կէջ
տիւն սէ՝ պիլի սէնիւն իլէ կիթմէ
յէ չաղըրմատն . պիլ սէնիւն
իւզէրիսնէ էվիսի ալթէյէ հապա
ճաղը : Վէ Զեփթայէ օնլարա
տէտի . Պէնիմ հէմ գալմիւրնն
Ամմոն օղուլարը իլէ պէօլիւք
լալղաւըլ օլտու , վէ սիլի չա
ղըրաւմ , ալմա պէնի էլլէրիւ
տէն գուրթարմատնըլ : Պէն
տէ սիլտէն գուրթարմա օլտու
աղղըմը կէօրտիւքտէ , ճանրմը
ալուճուա գայուպ՝ Ամմոն օ
ղուլարնա կէջտիմ , վէ Բապա
օնլարը էլլիւն վէրալ . վէ Նի՛ջիւն
պու կիւնքի կիւնքէ պէնիմ իլէ
ճէնք էթմէյէ չըղտընը : Վէ
Զեփթայէ Գաղաաղըն ճիւլէ
էհալիտիւն ճէմ՝ էտիպ՝ Եփրեմ
իլէ ճէնք էյլէտի , վէ Գաղաա
ղըն էհալտի Եփրեմի վուրտու
լար . զիրա տէալէր քի՝ Սիլ
Գաղաաղըլար՝ Եփրեմիւն արա
սընտա Վէ Մանտէնիւն արասըն
տա՝ Եփրեմ գաշընլարը սընըլ :
վէ Գաղաաղըլար՝ Եփրեմիւն
Յորգանան կէջիտէրիւն թուլթ
աղըլար . Վէ վագի՝ օլտու քի Եփ
րեմ գաշընլարը՝ Վէջէյիմ տէ
տիլլէրիտէ , Գաղաաղըն էհա
լտի օնա տէրէր իտի . Եփրեմ
լի՛ միսիւն , վէ օ՝ Եօ գ տէր իտի :
վէ օնլար օնա տէրէր իտի . Հա
լա՝ Շիպալթէթ տէ . վէ օ՝ Սիւլ
պօլթէթ տէր իտի . վէ տօղրու
տօղրոյա պէօլլէ թէլաֆթուգ
էտէմէմք իլէ , օնու թուլթուպ՝
Յորգանան կէջիտէրիւն պօ
ղաղաւրը իտի . վէ օլ վագթտէ
Եփրեմտէն գըրգ իքի պիւն տիւ
սիւլաիւ :

վէ Զեփթայէ Իսրայէլէ տլ
թըրըլ հիւքմ էթտի . վէ Գա
ղաաղը Զեփթայէ վէթաթ էյ
լէտի , վէ Գաղաաղ շէհրէրիւն
պիլիտէ տէֆն օլունտու :

- 8 Վէ օնոանն արեկրա իսրայէլէ
Բեթլէհէմէն օլուն Աբեթոան
9 հիւքմ էթտի : Վէ օնուն օթուղ
օղուն վար իտի : հիւքմ օթուղ դը
զը քի օնարը տիշարը կեանքէ
ընտր տիշարընտի օթուղարնա
օթուղ դըքի իէրի տար . վէ իս
րայէլէ ետիտ երլ հիւքմ էթտի :
10 Վէ Աբեթոան էթուք Բեթլէ
հէման կեմիւլտիւ :
11 Վէ օնոան սօնկրա իսրայէլէ
Զարուղնիւ Ելուն գապը օլտու
վէ իքրայէլէ օն երլ հիւքմ էթ
12 տի : Վէ Զարուղնիւ Ելուն էթ
տիւ , վէ Զարուղնիւ Թօիքարնի
տա Այեղնիտա կեմիւլտիւ :
13 Վէ օնոանիւ օնկրա փարաթոն
լու Հէլէլ ծղծա Աբգօն իսրա
14 յէլէ հիւքմ էթտի : Վէ օնուն
գըրգ օղուն վէ օթուղ Թօնու
վար իտի , քի եէթմիւլ սըփալա
լա պիներլըր իտի . վէ պու՝ իս
րայէլէ սէքիլ երլ հիւքմ էթտի :
15 Վէ փարաթոնիւ Հէլէլ օղուն
Աբգն էթտի , վէ Ամաղէկիլէ
րին տաղնիտա Եփրեմ Թօփրա
ղնիտա փարաթոնա կեմիւլ
տիւ :

ՊԼՊ ԺԴ

- 1 Վէ իսրայէլ օլտուարը Թէք
րար Բապպըն նաղարնիտա ետ
րամաղըրգ էյէտիլէր . վէ Բապպ
օնարը դըրգ երլ Փղշարըրն
էլինէ վէրտի :
2 Վէ Գանղարը սըպլծնտան
Սարաաը Մանուէ իսմինտա պիլ
քիմնէ վար իտի , վէ օնուն գա
րըսը դըրըր օլտու տօղուրմաղ
3 իտի : Վէ Բապպըն մէլէյի գա
րըս կէօրիւնիւ օնպ տէտի քի՝
Իլթէ հալա սէն դըրըր օլտու
տօղուրմաղըն , ամպա համիլէ
օլտու օղուն տօղուրմաղըն :
4 Վէ շիմտի՝ հալա սաղըն քի շա
լապ ետ միւղքիլ իլթէյէտին , վէ

ապա նափաք շէյ եէմէյէտին :
Զիւրա իլթէ սէն համիլէ օլտու՝
օղուն տօղուրմաղըսն , վէ օ
նուն պաղը իւղէրինէ տաթուր
ըրգմայա , զղուն ճգնուգ՝ անպ
րահմնտէն Ալահըն նէղը օլուն
մուշու օլաճագ . վէ օ՝ իսրայէլի
Փղշարըրն էլինտէն գուրթար
մապա պաղալաճագ : իմպի դա
րը կիթտի , վէ գօճաարնա՝ ճէյ
լէյիւ՝ տէտի . Պանա Ալահըն
ատէմի կէլտիլ լվէ օնուն շէհը
սի՝ Ալմահմէլէյի շէհըտի կիլի
ղայէթ հիլպիլթու իտի . վէ օ
նուն նէրէտէն օլտուղընտա սոր
մատըմ , հիւքմ իսմինտա պանա
խապէր էթմէտի : Վէ պանա
տէտի քի՝ իլթէ սէն համիլէ օ
լտու օղուն տօղուրմաղըսն .
իմտի հալա շարապ վէ միւղքիլ
իլթէյէտին , վէ ապա նափաք
շէյ եէմէյէտին , զիւրա ճգնուգ
անա րահմնտէն Թա էօլէճէյի
կիւնէտէք՝ Ալահըն նէղը օլուն
մուշու օլաճագ արը :

Վէ Մանուէ Բապպա նիլաղ
էտիպ տէտի քի՝ Ամա՝ն էփէն
իմա քէրէմ էյէլ , օլ կէօնտէր
տիլին Ալահըն ատէմի՝ պիղէ
Թէքրար կէլտին , վէ պիղէ՝ տօ
ղաճագ ճգնուղա նէ էյլէյէլմ
էյրէթտին : իմտի Ալահ՝ Մա
նուէնիւն սէսինի իլթիթտի . վէ
Ալահըն մէլէյի Թէքրար դա
լիլա կէլտի , վէ օ՝ Թարալա տօ
թուրուր իտի , վէ գօճաար Մա
նուէ եանընտա տէյիլ իտի :
Իմտի գարը Թէղ սէյրտիլ գօ
ճաարնա խապէր վէրտի , վէ օնա՝
Իլթէ օլ կիւն պանա կէլէն ա
տէմ պանա կէօրիւնտիւ տէտի :
Վէ Մանուէ դաղըպ՝ դարըսը
նըն արտընճա կիթտի , վէ օլ
քիմնէյէ կէլտիլտէ՝ օնո տէտի .
Գարը իլէ սէյրէլէն ատէմ սէն
միտին . օ տա՝ Պէն իմ տէտի :
Վէ Մանուէ տէտի քի՝ հալա

- տէսիսին վագի՝ օլտուգտա , ջօ .
 չուլա ֆարդ օլան նէ՞ տիր , վէ
 13 նէ՞ իշէսին : Վէ Բապպըն մէ-
 լէյի Մանուէյէ տէտի . Գարը՝
 հէր սէյլէտիյիմէն սագընսըն .
 14 Ալա իւլլամ՝ ասմասընտան չը-
 դան պիր շէյ եհմէսին , վէ շա-
 րապ հէմ միւսքիր իշմէսին , վէ
 15 տալա պիր նափաք շէյ եհմէսին ,
 ճիւմէն թէնպիհ էթտիյիմի սագ-
 րասըն :
 16 Անտէն Մանուէ Բապպըն մէ-
 լէյինէ տէտի . Գերէմ էյլէ՝
 սէնի ալըգօյալամ , վէ հուղու-
 րունտա պիր քէշի օլլաղը հա-
 17 զըրլայալամ : Վէ Բապպըն մէ-
 լէյի Մանուէյէ տէտի . Պէնի
 ալըգօսան տա՝ սէնին էքմէյին
 սէն եհմէյէճէյիմ , ամմա է-
 յէր պիւթիւն եանմա էտէր ի-
 սէն , ծնու Բապպա սուն . չիւն
 քի Մանուէ՝ ծնուն Բապպըն մէ-
 18 լէյի օլտուղունու պիւթիւն : Վէ
 Մանուէ Բապպըն մէլէյինէ տէ-
 տի . Իսմին նէ՞ տիր , քի սէօ .
 19 զիւն վագի՝ օլտուգտա՝ սանա
 թա՛ղիմ էտէիւմ : Վէ Բապպըն
 մէլէյի ծնա տէտի քի՝ Իսմիմ
 նի՛չիւն պէյլէ սօրարսըն , վէ օ
 20 ա՛ճայիպ տիր : Իմտի Մանուէ
 քէշի օլլաղընը վէ էքմէք փէշքէ-
 շինի ալըպ՝ գայանըն իւղէրինտէ
 Բապպա սունտու . վէ Մանուէ
 իւլ գարըսը պագար իքէն , օ՝
 ա՛ճայիպ պիր շէյ էյլէտի :
 21 Չիւն վագի՝ օլտու քի՝ մէզպազ-
 տան ա՛լըվ կէյէ տօլրու ու-
 զանտըգտա , Բապպըն մէլէյի
 մէզպահըն ա՛լըվ իւլ եօգարը
 չըգտը . վէ Մանուէ գարըսը ի-
 22 լէ պագարըր իտի , վէ եիւղիւ
 23 գօյուն եէրէ տիւշիւլէր : Վէ
 Բապպըն մէլէյի արթըգ պիր
 տահա Մանուէյէ վէ ծնուն գա-
 րըսընա կէօրիւնմէտի . օլ զէ-
 ման Մանուէ՝ ծնուն Բապպըն
 24 մէլէյի օլտուղունու պիւթի : Վէ

Մանուէ գարըսընա տէտի քի՝
 էլըլթիւթէ էօլէճէյիղ . Ղիրա
 Ալլահը կէօրտիւք : Վէ գարըսը 23
 ծնա տէտի . Բապպըն պիւղի էօլ-
 տիրմէյէ մէրամը օյա իտի , էլ-
 լէրիմիդէն պիւթիւն եանմայը
 վէ էքմէք փէշքէյինի գապուլ
 էթմէղ իտի , վէ ճիւմէն պուն-
 24 լարը պիղէ կէօթէրմէղ իտի ,
 վէ շիմտի պունճիլէյին սէօլէր
 պիղէ իշիթտիրմէղ իտի :
 Վէ օլ գարը օլըւ օլտուրուպ՝ 24
 առընը Սամիսան գօտու - վէ օլ-
 ան պէյիւտիւ , վէ Բապպ ծնու
 միւպարէքլէտի : Վէ Բապպըն 25
 Բուհու՝ Սարաա իւլ Եսթաուղ
 արասընտա Դան օրտուսունտա՝
 ծնու թահրիք էթմէյէ պալա-
 սը :

ԳԱՂ ԺԴ

Վէ Սամիսան Թամնաթայա 1
 էնտի . վէ Թամնաթատա Փը-
 ղըշալըլարըն գըղարընտան պիր
 գարը կէօրտիւ : Վէ Եօգարը 2
 չըգտը , վէ պագասընա հէմ ա-
 նասընա խապէր վէրիպ տէտի
 քի՝ Թամնաթատա Փղըշալըլարըն
 գըղարընտան պիր գարը կէօր-
 տիւմ . վէ շիմտի ծնու պանա
 գարը իշիւն ալը վէրին : Իմտի 3
 պագասը հէմ անասը ծնա տէ-
 տիւլէր . Գարընտալարընը գըղ-
 արընտա վէ պիւթիւն գալմըմ
 տա գարը Եօգմու տուր քի՝ սէն
 սիւննէթսիղ Փղըշալըլարտան գա-
 րը ալմալա կիտէճէսին . ամմա
 Սամիսան պագասընա տէտի քի՝
 Պանա ծնու ալը վէր , Ղիրա կէօղ-
 4 լէրիմէ օ միւնափալ կէօրիւնտիւ :
 Վէ ծնուն պագասը հէմ անասը
 պունուն Բապպտան օլտուղու-
 նու պիւթիւլէր իտի , չիւն քի Փը-
 ղըշալըլար թարաֆընտան վէտի-
 լէ արայօր իտի . վէ օլ զէմանտէ
 Փղըշալըլար Իսրայէլէ մուսալ-

- 5 լաթ խորհրդ : Իմոխ Սամիրսոն՝
պապասը վէ անասը իլէ թամ.
նաթայա էնտի . վէ թամնաթա.
նըն պապարընա դատար կէ-
տիքտէ , իշթէ պիր կէնճ արս-
լան պէջլերէրէք օնու գարըը .
- 6 լատար : Վէ օնու իւղէրինէ
Իսպալն Բուհու կէլիպ՝ օնու
պիր օղաղը երըթար կիսի երըթ-
տը , վէ էլնտէ հիջ պիր շէյ-
եօղ խի . վէ նէ էթտիլինի՝ պա-
պասընա վէ անասընա խապէր
- 7 էթմէտի : Վէ էնիպ՝ գարը իլէ
սէջլէշտի . վէ գարը Սամիրսո-
նու կէղէրինէ միւնասիպ կէօ-
րինտի :
- 8 Վէ պիր ղէմանտէն սօնկրա
օնու ալմաղա տէօնէր իքէն ,
արսլանըն լէշինի կէօրմէյէ սալի-
ալ . վէ իշթէ արսլանըն ճէսէ-
կինտէ արըլար սիւրիսիւ վէ
- 9 պալ վար խի : Վէ օնու էլնէ
ալըպ՝ եէյերէք կիթտի , վէ պա-
պասը իլէ անասընա կիսիպ՝ օն-
լարա տա վէրտի , վէ ետիլէր .
ամմա օնլարա՝ պալը արսլանըն
ճէսէտինտէն ալտըղընը խապէր
վէրմէտի :
- 10 Անաէն պապասը գարըյա էն-
տի , վէ Սամիրսոն օրատա զլյա-
ֆէթ էյլէտի . ղերա կէնճէր
- 11 պէջլէ էտէրլէր խի : Վէ վա-
գի՝ օլտու . քի՝ օնու կէօրտիւքլէ-
րինտէ , օնուն իլէ օլմագ իչլին՝
- 12 օթուղ եարան կէթիւրտիլէր : Վէ
Սամիրսոն օնլարա տէտի քի՝ չա-
լա սիղէ պիր սիլմէճէ սէջլէ-
յիմ . էյէր օնու զլյաֆէթին
էէտի կիւնիւ էմասընտա պանա
թահգիլան պէյան էտիպ պու-
լուր իսէնիղ , պէն տէ սիղէ օ-
թուղ կէօմէք վէ օթուղ տէյի-
- 13 շէճէք գաֆման վէրէյիմ : Սմ-
մա էյէր պանա պէյան էթմէ-
յէ գատիր օլմաղ իսէնիղ , օլ-
տէմ սիղ պանա օթուղ կէօմէք
վէ օթուղ տէյիլէճէք գաֆման
վէրէսիւնիղ . վէ օնա տէտիլէր
քի՝ Պիլմէճէնի սէջլէ տէ օնու
իշտէլիմ : Իմոխ օնլարա տէտի . 14
Եէյիլէտէն էէյէճէք չըգտը ,
վէ դուվլէթլտէն թաթը չըգ-
տը . վէ օնլար պիլմէճէյի իւլ-
կին պէյան էթմէյէ դատիլ օ-
լամաալար : Վէ վագի՝ օլտու 15
քի՝ եէտինճի կիւնտէ Սամիրսո-
նուն գարըսընա տէտիլէր . Գօ-
ճանը ալտաթ քի՝ պիլմէճէյի
պիղէ պէյան էտէ , թա քի սէ-
նի հէմ պապանըն էվինի աթէշէ
եադմայալմ . պիղի սոյմաղա՝ մը
տալէթ էթտինիղ . տէյիլ՝ մի :
Իմոխ Սամիրսոնուն գարըսըն 16
նուէն եանընտա աղալըպ տէտի
քի՝ Պէնտէն սալթ իքրահ էտէր
սին , վէ պէնի սէվմէգսին . գալ-
մըմըն օլուլարընա պիլմէճէ
սէջլէտին , վէ օնու պանա պէ-
յան էթմէտին . վէ օնա տէտի
քի՝ իշթէ պապամա վէ անամա
պէյան էթմէտիմ , վէ սանա՝ մը
պէյան էտէյիմ : Վէ օնուն էա 17
նընտա ղլյաֆէթլէրի օլտն էէտի
կիւնտէ աղաալ . վէ վագի՝ օլ-
տու քի՝ եէտինճի կիւնտէ օնա
պէյան էյլէտի , ղերա օնա սըգ-
լէթ վէրտի , վէ օ՝ դալմընըն օ-
ղուլարընա պիլմէճէյի պէյան
էյլէտի : Վէ շէհրին առէվէրի 18
եէտինճի կիւնտէ կիւնէշ պաթ-
մազտան էվլէլ օնա տէտիլէր .
Պալտան թաթը նէ՞՞ վէ արս-
լանտան դուվլէթլի նէ՞՞ վար .
վէ օնլարա տէտի քի՝ Եէյր տա .
նամ իլէ չիֆթ սիւրմէտէ իտի-
նիղ , պիլմէճէյի պուլամաղ ի-
նիղ : Վէ օնուն իւղէրինէ Բաա 19
պըն Բուհու կէլիպ՝ Ասկաղնա
էնտի , վէ օնլարտան օթուղ քիմ-
սէ էօլտիւրիւպ՝ սոյգալարընը ալ-
տը , վէ պիլմէճէյի պէյան է-
տէնլէրէ տէյիլէճէք էալապար
վէրտի . վէ էօվէսի թուլթու-
չուպ՝ պապասընըն էվինէ չըգ-

20 տը և վէ Սամիսոնուն քարըրը՝
 օնանն առախնա օլան էծրաննա
 վարարը աղարար օնանն

ԳՆԱ ԺԵ

- 1 Մէ վագի՝ օլոռ քի՝ պիր զէ.
 1 լանտանէ տնկրա պազապ պի.
 չիքի իրենէ իրնտէ՝ Սամիսոնալիր
 քէչի օլաղը՝ փլէ քարըրընը՝ զի.
 յարեմ էթտի 3 չէն քէնի քի՝
 իչ օտաղա գարըրմա՝ վարարըր.
 ամմա գարըրնի պապաւը օնու
 2 կիրմէյէ քոլկըրմէտի 3 Զէմ պա.
 պաւր տէտի 3 Թաօ քի՝ քան տան.
 3 տրմ քի՝ օնտան միլքիւնէյէ իք.
 րաօ էթտի, վէ օնու օննի
 եարմննա վէրտիմ. օնուն քի.
 չիւք զըզ գարըրմա՝ օնտան
 կիւզէ տէյիւնի. Զպա օնուն
 3 էքրինէ պու օննի օլոռն 3 Վէ
 Սամիսոն օնարը Տաղըրնա տէ.
 4 աւա օլոռում 3 իմի Սամիսոն
 կիտիւ՝ իւզ էիւղ տէքի թու.
 աւ. վէ չիւրար տըպ քիւնի.
 5 լէնի գոյրուք գոյրուղա չէ.
 վերտի. վէ իքի գոյրուղուն տ.
 6 րապնտա՝ օրթա եէրտէ պիր չի.
 7 րա գոտու 3 Անտն չիւրարը
 արթէլէ թու.
 8 թուրուղա՝ Փը.
 9 ղըշտըրըն էքիւնի յիւն սոլար.
 վէ եղըրըն Զէմ պիւնիւնիւ.
 10 քիւնէրի՝ պաղարա վէ ղէյթուն.
 11 րաղարա վարըն ձալտաք եաղ.
 12 տը 3 Վէ Փղշտըրըր աէտիւք
 քի՝ Պունու քի՝մ էթտի. վէ տէ.
 13 տիւք. Թամաթարըն տամա.
 14 տը Սամիսոն, չիւ քի օնուն
 15 գարըրըն արըպ օնուն եարա.
 16 ննա վէրտի. իմտի Փղշտըրըր
 17 չըզըպ՝ գարըրը վէ օնուն պապա.
 18 տընը աթէլէ եարըրըր 3 Մամա
 Սամիսոն օնարա տէտի քի՝ Ի.
 19 յէր պէյլէ էթտիւղ իւն տէ.
 20 պէն օրդտէն էլպէթթէ ինթի.

գամ՝ աղն՝ օնտան սնկրա վաղ
 կէլէ Զէլիմ 3 Վէ օնարըրապու
 8 տու պաւրըր իւղէ իննիւ պիրպէ.
 9 յիւք ժուրուչ իւղէ վարտու. վէ
 10 էնիւ Եանա՝ փալաւընըն դօգը.
 11 ղընկտա օթուրտու 3 Վէ օնուն
 12 Վէ Փղշտըրըր չըզըպ Զաւ.
 13 գաւա օրդնէ գարըրտըր 3 վէ
 14 Լէքիտէ եարըրըր 3 Վէ Զու.
 15 գաղըրըր աէտիւք քի՝ ՚իւն
 չիւն իւղէ իննիւ չըգաւընըր 3 չն.
 1 լար տալ աէտիւք 3 Սամիսոնա
 2 պաղարա չըգաղըր 3 քիւ պիւ.
 3 տէ օնա՝ օնա՝ պիւզէ էթտիւն
 4 կիւն փօլէլիմ 3 իմի Զուգնա՝
 5 իւզ պին քիւն Եանա՝ գալարընը
 6 դօլմնըրնա Ենիւ՝ Սամիսոնա
 7 տէտիւք 3 Փղշտըրըր պիւզէ
 8 թէտալ 3 էթտիւնի պիւնիւ.
 9 վիտիւ, վէ պիւզէ պու. էթտիւն
 10 նի՝ տիր 3 Վէ օնուն տէտի քի.
 11 Օնար պանա նիւն էթտիւք քի.
 12 սէ, պէն քի օնարա էյլէ էյլէ.
 13 տիւմ 3 Վէ օնա տէտիւք 3 Սէնի
 14 պաղարա՝ Փղշտըրըրն էլնէ
 15 թէտիւմ էթտէր իննիւ Ենիւք 3 Վէ
 Սամիսոն օնարա տէտի քի՝ Պէ.
 նիւ իւղէլիմ սիզն տիւնիւ.
 Զէլիւնիւ պանա եէլիւն Եանա 3
 Վէ օնար օնա աէյլէյիւ տէտի.
 Լէք քի՝ Եօ՞ղ, իլա սէնի Զէմն
 պաղարա՝ օնարա էլնէ թէ.
 լիմ էտէլէյիւ, վէ սէնի թաւ.
 գիգան Եօլաւըրնէյէ Զէլիւ.
 վէ օնու իքի էէնի իմ իւն պաղա.
 յըպ՝ գալարա չըգաւըրըր 3
 Օ՝ Լէքիտէ 3 էթտիւք 3
 Փղշտըրըր օնու կիւպէա՝ չէ.
 քէրէք գարըրըրըր 3 վէ օ.
 նուն իւղէլիմ Բաղարն Բուգու
 էէլիւ՝ գօլարըրնա օլան իւղէր
 արթէլէ եանըր քիւնի կիւն
 օլոռըր, վէ պաղարըր էլնէլիւ.
 տէն սէթիւլիւ 3 Վէ պիր էլէ.
 յիւն թալէ չէն Եանի պաւրա, վէ
 էլնի սաղա՝ օնու աղըր, վէ օ.
 նուն իւն պին քիւն Եօլաւըրնա 3

- 16 Անտէն Սամփսոն տէտի քի՛ Ե-
չէյին չէնէսի իլէ օւլուրդըն
Երզնէն Երօթի, Էչէյին չէնէսի Ե-
17 լէսին քիլի Էօլաիւրաիւմ : Վէ
վազի՛ օլտու քի՛ սէյլէմէյի Թէ-
մամ Էթտիքտէն, չէնէյի Էլն-
տէն աթալը . վէ օլ մահալէն ա-
տընը Ռամաթէքի գօտու :
18 Վէ զայլթ իլէ սուսայլա՛
Բապպա Ֆէրեատ Էյլէտի, վէ
տէտի քի՛ Սէն պու գուլունուն
Էլի իլէ պու պէյիք. Բէլլատը
վէրաիլն, վէ շիտի սուսուղուգ-
տան Էօրիւա՛ սիւննէթաիլէրին
19 Էլնէմ՛ մի տիւլէյիմ : Վէ Աւ-
լահ Լէքիտէ օլան չուգուրու Էա-
րա՛ օնտան սու չըգալը, վէ Ե-
չիա՛ ճանը տէօնտիւ, վէ Էաշա-
տը . օնու իլիւն օնուն աալընը
Ենգորէ գօտու, քի օ՛ Թա պու
կիւնէալէ Լէքիտէ տիլ :
20 Վէ Փղշալըարըն կիւնէլին
տէ Իսրայէլէ խիրմի Էլլ հիւքմ
Էյլէտի :

ԳԱՊ ԺԶ

- 1 Վէ Սամփսոն Գազայա կիթ-
տի . վէ օրատա պիլ ֆահիլէ
2 գարը կէօրիւա օնա վալտը : Վէ
Գազալըարա՛ Սամփսոն պուլա-
յա կէլաի տէնիլտի . վէ Էթրա-
ֆը չէվիլիա՛ շէհրին գափու-
սուստա սիւթիւն կէալէ օնուն
իլիւն փուսուտա Էաթտըլըր, վէ
սիւթիւն կէալէ սիւքիւթ Է-
տիլ տէտիլէր քի՛ Սապահ ըը-
3 ղը իլէ օնու Էօլաիւրիւրիւղ : Վէ
Սամփսոն կէալէ Էարըսնատէք
ուլուտու, վէ կէալէ Էարըսնատա
գալգըա՛ շէհրին գափու գա-
նատըլընը իքի Էլէլէրի իլէ
Թութաու, վէ օնլարը մանտալ-
լարը իլէ պէրապէր գօփալըա՛
ումուղըլ Իւզէրինէ գօտու, վէ
օնլարը Բէլլըօնուն Էօնիւնտէրի
տալըն պալընա չըգարալը :

Վէ վազի՛ օլտու քի՛ օնտան
սօնկրա Սոլիքի Էտէրէսինտէ պիլ
գարը սէվաի . վէ օնուն աալը
Դալիլա իտի : Վէ Փղշալըարըն
պէյլէրի գարընըն Էանընա չը-
գըա՛ օնա տէտիլէր . Օլտու ալ-
տաթ, վէ օնուն պէօլիւք գուլ-
վէթի նէտէ օլտուլունու՛ հէմ
նէ իլէ կիւճիւմիւղ օնա Էէթէ-
ճէյինի Էյլիւն, քի օնա ճէֆա
Էթմէք իլիւն օնու պալլալայլըմ .
վէ պիլղ սանա հէր պիլիմիլղ պին
Էիւղ գըլա՛ կիւմիւլէ վէրիլիլղ :
Վէ Դալիլա Սամփսոն տէտի
քի՛ Քէրէմ Էյլէ, պանա՛ սէնիլն
պէյիլէք գուլվէթին նէտէ օլտու-
լունու պէյան Էյլէ, հէմ սանա
ճէֆա՛ Էթմէք իլիւն նէ իլէ
պալլանըլըն : Վէ Սամփսոն
օնա տէտի քի՛ Էյլէր պէնի Էէտի
գուրումամըլ թաղէ քիլիլէր
իլէ պալլարըլը իտէ, օլտէմ զա-
յիֆիլէնիպ ապալըլ աալէմ՛ կիւի
օլուրում : Վէ Փղշալըարըն
պէյլէրի գարըյա Էէտի գուրու-
մամըլ թաղէ քիլիլէ կէթիլտի-
լէր, վէ օնու օնլար իլէ պալլա-
տը : Վէ փուսուտա օլանլար օ-
նուն իլիւն օտաարնտա օթու-
րուր իլիւն, գարը օնա տէտի քի՛
Փղշալըար սէնի պասալըլը Էա՛
Սամփսոն . օլտէմ՛ քիլիլէրի՛ ա-
թէլէ գօգուսունտան գօփան իւս-
թիւիլիւ իլիլիլ կիւի գօփալը-
տը, վէ օնու գուլվէթի պիլն-
մէտի : Անտէն Դալիլա Սամփ-
սոն տէտի քի՛ իլլէ պէնի ալ-
տատըլ պանա Էալանլար սէյ-
լէտին . հալա քէրէմ՛ Էյլէ՛ պա-
նա խապէր Էյլէ, նէ՛ իլէ պալ-
լանըլըն : Վէ օնա տէտի քի՛
Էյլէր պէնի իլէ գուլլանըլմըլ
Էէնի իլիլիլ իլէ գալի պալլարըլը
իտէ, օլտէմ զա՛յիֆիլէնիպ՛ պա-
յալըլ աալէմ՛ կիւի օլուրում :
Իմտի Դալիլա Էէնի իլիլիլ ա-
լըա՛ օնլար իլէ օնու պալլալըլը,

- վէ ծնա տէսի քի՝ Փղշտըլար սէ-
նի պաստըլար եա՝ Սամփսոն .
վէ փոսուտա օլանլար իջ օտա-
տա օթուրուր խի . օլ տէմ օն-
լարը դօլտարն տան պիւր իւրիւր
13 կիպի օգիտարը : Անտէն Դալի-
ւա Սամփսոնա տէսի քի՝ Պու-
ննէսէք պէնի ալտաթտըն , վէ
ալանա եալանլար սէջլէտին .
ալանա խապէր էլէնէ՝ իլէ պաղ-
լանըլարն . օ տալի օնա տէսի
քի՝ էյէր պաշըմըն եէսի պէօ-
լիւք սաշընը արդաճ իլէ տօգուր
14 խէն : Աէ գարըր օնա սաշընէնէ
կէսի գաղղըր իլէ մըրլատը , վէ
օնա տէսի քի՝ Փղշտըլար սէնի
պաստըլար եա՝ Սամփսոն . վէ
ոչգուստոնտան ուլտանլա գաղղ-
ը՝ պէղի վէ արդաճը սէօքտիւ
15 դօլտարը : Ըլ տէմ օնա տէսի
քի՝ Սէնին էիւրէյին պէնիմ իլէ
տէյիլ իքէն , նի՝ ճէ՝ Սէնի սէ-
վէրիմ տէրալն . շիմալ իւլէքէր-
րէ պէնի ալտաթտըն . վէ պէօ-
լիւք գուլվիթին նէտէ օլտու-
ղունու պանա խապէր էլէնէ
16 տին : Աէ վազի՝ օլտու քի՝ օնա
հէր կիւն սէօղէրի իլէ սըգլէթ
վէրիւ՝ օնու դօրլանալ իլէ , օ-
նուն ճանը էօլիւմ տէրէճէտինէ
17 սըգլտըր : Աէ օնա պիւթիւն
էիւրէյինտէքինի խապէր էլէն-
տի , վէ օնա տէսի քի՝ Պաշըմ
իւղէրինէ ուսթուրա չըլմատը ,
ղիւրա անաւրաճմիտէն Ալաֆա
նէղը օլունուլէ իմ . էյէր թրաշ
օլտըր իսէմ , օլ տէմ պէնիմ գուլ-
վիթիւմ պէնտէն կիտէր , վէ դա՝
յիֆէնիւմ հէփ առնէմէր կիպի
18 օլտուրում : Իմալ Դալիւա՝ օնուն
ճիւմէ եիւրէյինտէքինի օնա
խապէր էլէնտիլինի կէօրալիւք-
ն , կէօնտէրիւք Փղշտըլարն
պէլէրինի չաղըտը , վէ օնա
րա տէսի քի՝ Պու տէֆա՝ չը-
ղըն , ղիւրա պանա պիւթիւն եիւ-
րէյինտէքինի սէջլէտի . օլտէմ

Փղշտըլարն պէլէրի օնա չըգ-
տըլար , վէ կիւմիւլիւ էլէրինտէ
կէթիւրտիլէր : Աէ գարըր օնու 19
սիղլէրի իւղէրինտէ ուլտուսալ՝
պիւր առնմ չաղըտը , վէ օնուն
պաշընն եէտի պէօլիւք սաշընը
թրաշ էթտիւրտի . վէ օնա ճէֆա
էթմէյէ պաշտար , շիւնքի գուլ-
վիթի օնուն իւղէրինտէն կիթ-
տի : Աէ գարըր տէտի քի՝ Փղշտ. 20
ըլար սէնի պաստըլար եա՝
Սամփսոն . վէ ուլգուստոնտան
ուլտանլա տէտի քի՝ Չըգալըմ ,
վէ տէֆա՝ պէ տէֆա՝ էիւրիւթ
կիպի սիւքինէյիմ . վէ օ՝ Բաալ-
պըն օնտան կիթտիլինի պիւլէ
տի : Իմալ Փղշտըլար օնու թու 21
թուա՝ օնուն կէօղէրինի օլտու-
լար . վէ օնու Բաալալա էնտիւր-
տիլէր , վէ օնու պոլեգաղըլար
իլէ պաղաւտըլար , վէ դընտան-
տա տէյիւրմէն չէվիւրի խի :

Աէ օնուն պաշընն սաշը թը 22
րաշ օլտուղու կիպի պիթմէյէ
պաշտար : Աէ Փղշտըլարն 23
պէլէրի ալաշարը Բազոնա
պէօլիւք գուրպան քէսմէյէ վէ
չաղ օլմաղա ճէմ՝ օլտուլար , վէ
տէտիլէր . Պիղիմ ալաշըմը
սիւլէնիմիլ Սամփսոնու էլիմի-
ղէ վէրտի , վէ խալց օնու կէօր 24
տիւքտէ՝ քէնտի ալաշարընա
չիւքր էթտիլէր , ղիւրա տէտի-
լէր . Պիղիմ ալաշըմը սիւլէն-
նիմիլ վէ վիւլյէթիմիլ խա-
րապ էտէնի հէմ մաղթուլարը-
մըք չօղալտանը էլիմիղէ վէրտի :
Աէ վազի՝ օլտու քի՝ էիւրէքլէրի 25
չաղ օլտուգտա , տէտիլէր .
Սամփսոնու չաղըլըն քի՝ պիղի
կիւտիւրէ . իմալ Սամփսոնու
դընտանտան չաղըրուլար , վէ օն-
լարն էօնիւնաէ օլտաղ , վէ օ-
նու տիւրէքլէրին արաւընա տուր-
տուրտուլար : Աէ Սամփսոն՝ է- 26
լնտէն թու թանուշաղա տէտի .
Պէնի՝ գօլմըր քի՝ էվին օլիւլէ-

- լինտէ տուրտուղու տիրէքէքի
 27 րինէ տայանայլմ: Էվ Իսէ՝ էր.
 քէք վէ դարը իլէ տօլու Իտի,
 վէ Գլշտըլարն հէփ պէյլէրի
 օրտատ Իտի . հէմ տամըն իւղէ
 րինտէ իւղ պին գատար՝ Սամի-
 սոնուն օլունունս սէյր էտէն
 28 էրքէք վէ դարը վար Իտի: Վէ
 Սամիսոն Բարսա չաղըրը պ տէ
 տի . Եա՝ Էֆէնտիմ Եհովա՝
 լուծֆ էարպ պէնի զէր էյլէ,
 վէ Եա՝ Սլայս լուծֆ էարպ՝
 պէնի էաղնըղ պու տէֆա՝ տա-
 հա դուվլէթլէտիւր քի՝ Գլշտը-
 լարտան իբի կէօղլւմիւն ինծի
 29 դամընը պիւտէն աղայլմ: Ան-
 տէն Սամիսոն էվին օլ իւղէ
 րինտէ տուրտուղու իբի օրծա
 տիրէքէքինի՝ պիւրինի սաղնտան
 վէ օպիւրինի սօղնտան գամըս-
 յը պ օնլարն իւղէրինէ տայան-
 30 ալ: Վէ Սամիսոն տէտի քի՝
 Պէնիմ ճանըմ՝ Գլշտըլար իլէ
 էօլտին, վէ դուվլէթ իլէ էյի-
 լիպ՝ էվ պէյլէրին վէ ինլիտէ օ-
 լան ճիւմէ իաղգըն իւղէրինէ
 տիւշտի . վէ օնուն օլուր իքէն
 էօլտիւրաիւլի էօլմիւշէր՝ քէնտի
 է՝ օմիւրնտէ էօլտիւրաիւլի . քիմ
 31 սէլէրտէն ղէյատէ օլտու: Վէ օ
 նուն գարընտաղարը վէ պասպ-
 սընըն ճիւմէ էվի էնիպ՝ օնու
 գալարըտըլար, վէ չըգարըպ՝ օ
 նու Սարաա իլէ Եսթաւուղուն
 արասընտա պապասը Մանուէ-
 նին մէղարընտա տէֆն էյլէտի
 լէր . վէ օ՝ Իսրայէլէ խիւրի երլ
 հիւքմ էթտի:

ՊԱՊ ԺԵ

- 1 Վէ Եփրեմ տաղընտան Մի-
 քա իսմինտէ պիր առնմ վար ի-
 2 տի: Վէ անասընտ տէտի. Ոէն
 տէն աղնան օլ պին էիւղ գընա՝
 կիւմիւշիւ քի՝ օնուն ինլին պէտ

տուա՝ էյլէտին հէմ տայնի պէն
 ինլտիր իքէն սէօլէտին, իլծէ
 օլ կիւմիւշ էանլմտա տըր, օնու
 պէն աղտըմ. վէ անասը օնա տէ-
 տի քի Եա՝ օլլում՝ Բապստան միւ-
 պարէք օլտան: Վէ պին էիւղ 3
 գընա՝ կիւմիւշիւ անտընտ կէրի
 վէր քի . առնա օ տէտի քի՝ Պէն
 օլ կիւմիւշիւ էլիմտէն օլլումի-
 չին պիւքիւլիւ Բապսա Թադ-
 սին էթտիմ, քի օյմա վէ տէօք-
 մէ փուլթ էափա, իսմի հաղա օ
 նու սանա կէրի վէրիւրիմ: Սամ 4
 կիւմիւշիւ անասընտ կէրի վէր,
 տի . վէ անասը իբի էիւղ գընա՝
 կիւմիւշ աղպ՝ օնու դոշտումնու
 յա վէրտի, վէ օ օնլարտան օյ-
 մա վէ տէօքմէ փուլթ էափտըր,
 վէ Սիքանըն էվինտէ օլտու: Վէ 5
 պու Սիքա նամ՝ քիմնէնիւ ալ-
 լաշլար իսմնէի օլտու . վէ է-
 փուտ հէմ Թէրափիմ էափտըր,
 վէ օղլալարընի պիւրինի նապ
 էթտի, վէ օնա քեահին օլտու: 6
 Օլ կիւմէրտէ Իսրայէլտէ վատի
 շահ էօդ Իտի . հէր քես կէօղլէ-
 րինտէ տօղու օլանը իլէր Իտի
 Վէ Յուդա դասլիւտիւն Յու 7
 գա Բեթլէհէմիւտէն պիր կէնճ
 վար Իտի, քի Ղէւիլ օլտալ՝ օ
 լտտա միւսաֆիր Իտի: Վէ օլ 8
 քիմնէ՝ Յուդա շէհրի Բեթլէ-
 հէմտէն կիւմտի քի՝ պուլտուղու
 էէրտէ միւսաֆիր օլա . վէ էօլ-
 ճուլուղունտա իքէն, Եփրեմ
 տաղընտ Սիքանըն էվինտէք կէլ
 տի: Վէ Սիքա օնա տէտի քի՝ 9
 Նէրէտէն կէլէրսին . վէ օ օնա՝
 Պէն Յուդա Բեթլէհէմիւտէն Ղէ-
 ւիլ իմ, վէ պուլտուղում էէր-
 տէ միւսաֆիր օլնաղա կիտէյո-
 լում տէտի: Վէ Սիքա օնա տէ 10
 տի քի՝ Պէնիմ իլէ օլթուր, վէ
 պանա փէտէր վէ քեահին օլ,
 վէ պէն սանա երլաա օն գընա՝
 կիւմիւշ իլէ պիր դաթ էպմապ
 վէ Եէյէճէյինի վէրէյիմ. վէ

- 11 Ղեւիւն ծնուն էաննա կիթտի: Վէ
 Ղեւիւն ու քիմսէ իւէ սաքին ու
 մաղա դայիւ օլտու: Վէ ու կենն
 ծնա՝ օլտուարընտան սիրի կիպի
 12 օլտու: Իմտի Միքա Ղեւիւնի
 նապա էյլէտի, վէ ու կենն ծնուն
 քեանիւնի օլտու, վէ Միքանըն
 13 էվիւնտէ օլտու խտ: Վէ Միքա
 տէտի: Ըփտի ալիւրիմ քի՝
 Բապա պանա էյլէք էաէճէք
 տիւ, չիւն քի Ղեւիւն քեանիւ
 նիւմ վար:

ՊԱՊ ԺԸ

- 1 () Լ կիւնէրտէ Իսրայէլտէ
 փառնաէ էօգ խտ: Հէմ ու կիւն
 լէրտէ Դանըլար սըպիթ սաքին
 օլմաք իչիւն քէնտիլէրինն միւլք
 տրար խտ: չիւն քի ու կիւնէ
 տէկին Իսրայէլ սըպիթարընըն
 տրապընտա քէնտիլէրինն տիւլ
 միւլ օլանը դապիթ էթմէմիլէր ի
 2 տի: Վէ՝ Դան օլտուարը՝ գա
 պիլէլէլիւնտէն քէնտի սիւտըլ
 րընտան Սարապաան վէ Եսթա
 աուլարտա պէշ առեմ՝ գուվէթ
 սահիպի սաէմ կէօնտէրտիլէր,
 քի տիյարը թէճէստուս վէ ծնու
 թէճէհէհիւս էաէլէր: Վէ ծնա
 րա տէտիլէր քի՝ Կիտին՝ տիյարը
 թէճէհէհիւս էաին: Վէ ծնար
 Եփրեմ տաղընա Թա Միքանըն
 էվիւնտէք կէտիլէր, վէ կէճէ
 3 օրատա գալորլար: Օնլար Մի
 քանըն էվիլ էանընտա իքէն՝ Ղե
 ւիւն կէնճին տէսիւնի թանրաը
 րար, վէ օրայա տէօնտիլէր, վէ
 ծնա տէտիլէր քի՝ Սէնի պուրա
 յա քիմ՝ կէթիրտի, վէ սէն
 պուրապա նէ՝ էափարըն, վէ
 4 նի՝ չիւն պուրապապըն: Վէ օ ծն
 արա տէտի քի՝ Միքա պա
 նա պէօլլէ պէօլլէ էյլէտի: Վէ
 պէնի իւճէթ իւէ Թուլթու
 5 քի՝ ծնուն քէաչինի օլլըմ: Վէ
 զնա տէտիլէր քի՝ Քէրէմ էյլէ,

Վլլահա տանըլ, վէ պիլիմ շու
 կիթտիլիմիլ էօլ պիլէ խայրը
 օլլըր մու պիլիլէմ: Վէ քեա
 6 հին մնարա տէտի քի՝ Սէլաւէթ
 իւէ կիտին: Սիլին պու կիթտի
 յինիլ էօլ՝ Բապապ մապաուլ
 տուր:

Օլտէմ ու պէշ քիմսէ կիտիպ՝ 7
 Լայիսէ վարարըլար: Վէ ծնուն
 իլիւնտէ օլան գալմը կէօրտիլէր
 քի՝ էմիլէթ իւլղը Սիօնիլուլ
 րըն ա՛տէթինն կէօրէ րահաթ
 վէ էմին սաքին օլտու խտ, վէ
 օլ տիյարտա պիւր նէսնէյի թէտ
 յիպ էաէճէք հիւլքիւմէթ սահի
 պի էօլ խտ, վէ Սիօնիլուլար
 տան ուլղաք օլտու՝ պիւր առեմի
 Լէ պիւր մաուրահաթարըլ էօգ ի
 տի: Անտէն գարընտաշարընա 8
 Սարապա վէ Եսթաաուլղա կէլ
 տիլէր: Վէ գարընտաշարըն օն
 արա տէտիլէր քի՝ Սիլ չէ՞ն
 քիւլ: Վէ ծնար տէտիլէր քի՝ 9
 Գալլըն տէ ծնարըն իւլղէլինն
 վարալմ, զիւրա տիյարը կէօր
 տիւք, վէ իլթէ լղայէթ էյի տիւր
 վէ տուրուր մու սուսուլ, իւ
 մալ էթմէն քի՝ կիտիպ կիրէսի
 նիլ, Վէ տիյարըլ զապիթ էաէսի
 նիլ: Սիլ վարարըլըլղա, էմ՝ 10
 նիլէթ իւլղէ օլան պիւր գալմա՝
 վէ պիւր սալտան սալտան կէնիլ
 տիյարա վասըլ օրաճապընըլ,
 զիւրա Բապա օնու էլիւնիլէ վէր
 միլ տիւ: օ՝ պիւր մահալ տըր քի
 ծնտա՝ էէրտէ օլան հիլ պիւր շէ
 յին էքսիլլէլի էօգ տուր:

Իմտի օրատան Դանըլար գա 11
 պիլէսիւնտէն՝ Սարապաան վէ Ես
 Թաաուլղան ճէնք ալէթլէրի գու
 շանմըլ ալթը էիւլ քիւլ գալլա
 12 ալ: Վէ չոգըլ՝ Զուգատա օլան
 Կարիաթարիմաէ օրտու գուր
 տուլար: ծնուն իչիւն ու մահալ
 Թա պու կիւնտէք՝ Մահանէ
 դան տէնիւր: Իլթէ Կարիաթա
 13 իմին աղորնտա տըր: Վէ օրա

- տան Եփրեմ տաղընա կէտիւրէր ,
 14 լէր : Վէ Լայիս տկարընը թէ-
 ճէստուս էթմէյէ կիտէն ոլ պէշ
 ատէմ ճէվապ էտիպ՝ գարըն
 տաշարընա տէտիւրէր : Պիլիմի
 տինիզ քի՝ պուս էվէրտէ եփուտու
 վէ թերափիմ վէ օյմս վէ տէօք
 մէ փուլմ վար : Վէ հալտ նէ իշ
 15 լէյէճէյինիզի պիլին : Իմոի օն
 լար օրայա սափուպ ոլ Դէւիլի
 կէնճին էվինէ՝ Միքանըն էվինէ
 վարարլար , վէ օնուն իաթըրընը
 16 սորտուլար : Վէ Դան օղուլարըն
 տան ճէնիք ալէթլէրի գուշանմըշ
 ոլ ալթը երեզ քիշի գափուռուն
 17 աղղընտա տուրտուլար : Վէ տի
 յարըն թճէստուս էթմէյէ կիտէն
 ոլ պէշ ատէմէր չըղըպ օրայա
 կիրտիւրէր տէ՝ օյմս փուլթու վէ
 եփուտու վէ թերափիմ վէ տէօք
 մէ փուլթու ալտըլար , վէ քեա-
 հին ճէնք ալէթլէրի գուշանմըշ
 ոլ ալթը երեզ քիմսէ իլէ գափու-
 նուն աղղընտա տուրտուր իտի :
 18 Վէ օնլար Միքանըն էվինէ կի-
 րիպ՝ օյմս փուլթու՝ եփուտու վէ
 թերափիմ վէ տէօքմէ փուլթու
 ալտըլարը ղէման , քեահին օն-
 19 լարա նէ՝ իլէրտինիզ տէտի : Վէ
 օնա տէտիւրէր : Սուս ոլ , էլինի աղ-
 ղընա գօ , վէ պիղմ իլէ կէլ , վէ
 պիլզէ փօտըր վէ քեահին օյտսին
 սանա պիլր ատէմ էվինին քեա-
 հինի օլմադ մը էյի տիր , եօղու-
 սա Իսրայէլտէ պիր սըպլծընըն
 վէ պիր գապիլէսինի՞ն քեահինի
 20 օլմադ մը էյի տիր : Վէ քեահի-
 նին էիւրէյի խօշանալ , վէ ե-
 փուտու վէ թերափիմ վէ օյմս
 փուլթու ալտա՝ իալզըն արասըն
 21 սա վարտըր : Անտէն օնլար տէօ-
 նիւպ կիթաիլէր : Վէ չօճուգլարը
 հէմ տալարարը վէ գըյմէթլի
 էշէպըր էօնլէրինէ դօտուլար :
 22 Օնլար Միքանըն էվինէն փ-
 րագ վարտըլարընտա , Միքա-

նըն էվի եանընտա օլան էվէրին
 էհալիսի պիրիքիպ՝ Դան օղուլար
 23 ընըր եէթիշտիւրէր , վէ Դան օ-
 ղուլարընա պարըրարլար : Վէ օն-
 լար երեզըրինի չէվերիպ Միքա-
 յա տէտիւրէր : Սանա նէ՝ օլտու
 24 քի՝ ճէվիյէթ իլէ չըգտըն : Վէ
 օ տէտի քի՝ Եփուրըմ ալտա՝
 լարը վէ քեահինի ալտա կիթ-
 տինիզ , վէ պանա տահա նէ՝ գալ-
 տըր : Իմոի պանա նի՛ջիւն պէյլէ
 Սանա նէ՝ օլտու տէրտինիզ : Վէ 25
 Դան օղուլարըն օնա տէտիւրէր :
 Արամըղտա սէսին իշխալմէսին ,
 օլմայա քի աղղըն ատէմէր իւզէ-
 րինիզէ հիւճիւմէտէրէր , վէ ճա-
 նընըր հէմ սէնին էվիսաղընըն
 ճանլարընը հէլաք Լթալիքսին :
 Անտէն Դան օղուլարըն եօլարըր 26
 նա կիթաիլէր : Վէ Միքա օնլա-
 րըն քէնտինտէն գուզվէթլի օլ-
 տուլարընը կէօրտիւքտէ՝ տէօ-
 նիւպ էվինէ կիթտի :
 Վէ օնլար Միքանըն Էափտը 27
 ղընը վէ օնուն քեահինինի ալտա՝
 Լայիսին իւզէրինէ րահաթա
 վարմըշ վէ էնինիյէթտէ օլան պիր
 գալմըն իւզէրինէ վարտըլար , վէ
 օնլարը գըլըճ՝ աղղընտան կէջի-
 րիպ շէհրի ալմէշէ եաղտըլար :
 Վէ Սիդոնըլարտան իրագ օլ 28
 մագ իլէ՝ հէմ քիմսէ իլէ պիր մա-
 լահաթլարըն օլմամագ իլէ , օնալը
 գուրթարան եօգ իտի , չիւն քի
 Բէթրոդտա օլան վատիտէ իտի-
 աւտէն շէհրի պինա էտիպ՝ օնտա
 սոթին օլտուլար : Վէ շէհրին ա- 29
 րնըր Իսրայէլէ սօղմուշ պապա-
 լարը Դանըն աւրնտան՝ Դան գօ-
 տուլար : Վէ լաքին շէհրին աւրը
 իլէրտէն Լայիս իտի : Վէ Դան օ- 30
 ղուլարը քէնա իլէրինէ օյմս փու-
 լու տիքիպ Մանասէ օղու Գեր-
 սոնուն օղու Յոֆաթան քէնտի-
 սի վէ օնուն օղուլարըն թա տի-
 յարըն էսիրըյի կիւնիւնէտէք՝
 Դանըլար սըպլծընըն քեահինիլէ

31 րի իսկ Եվս անար՝ Ալահին է-
վն Սեղոգոս օրոգոգո ճիւմիէ
կինւրեալէքէնտիւրէրի իջեւն Սի-
քոնըն օլ Կափորըլը ցմա փու-
լու նապա էթմիլէր խի :

ԳԱՊ ԺԹ

1 Ա է վաղի օրոտ քի օլ կին-
ւրաւ՝ Իորայէլտէ փատիշահ
եօգ խի . վէ Եփրեմ տաղը
սէմթէրինտէ սաքին միւսաֆիր
պիր Ղեպիլ քիմնէ վար խի . քի
քէնտինէ Յուգա Բեթլէհէմին
տէն պիր օտալըլ գալըլ ալար :

2 Վ է օտալըլը մուռն ալէյհինէ
ղինա էպիւլ մուսնն պապասը
նրն էվինէ Յուգա Բեթլէհէմի-
նէ կիթտի . վէ օրատա թէմամ

3 տէթրթ ալ տուրսու : Իմտի գօ-
ճասը գալըլըլ մուռն արտընճա
կիթտի . քի մուռն կէօնլւնիւ է-
տիպ մուռ կէրի կէթիբէ , վէ պի-
լէսինճէ՝ ուշաղը իլէ պիր չիֆթ
մէրքէպի վար խի . վէ դարը մուռ
պապասընըն էվինէ կէօնիւր
տիւ , վէ դըղըն պապասը մուռ
կէօրտիւքտէ , սէվինճ իլէ իս-

4 Թիգալալինէ վարտը : Վ է գայ-
նաթասը գըղըն պապասը մուռ
ալը գայուպ մուռն իլէ իւշ կին
օթուրտու . վէ էէյիպ իշտիլէր :

5 վէ կէճէ օրատա գալըլըլ : Վ է
վաղի օրոտ քի տէօրտիւնճիւ
կինտէ սապահչալըն էրքէն
գալըլտար , վէ կիթմէյէ գալ-
գըլտը . աւմա գըղըն պապասը
տամատընա տէտի քի՝ Եփրէյի-
նի պիր լոգմա էքմէք իլէ գուվ
վէթլէնտիր , աւտէն սմկրա կի-

6 տէրտինիլ : Իմտի օթուրտուր ,
վէ իքտի պիրլիքտէ էէտիլէր ,
վէ իշտիլէր . վէ դըղըն պապասը
օլ քիմնէյէ տէտի քի՝ Գէրէմ
էյլէ , կէճէ գալըլալ գալըլ օլ ,
7 վէ էփրէյին խօշ օրոտն : Վ է օլ
քիմնէ կիթմէյէ գալըլընճա՝

գայնաթասը մուռ իսրամէյլէտի ,
վէ տէօնիւպ՝ կէճէ օրատա գալ-
ալը : Վ է պէլինճի կինտէ կիթ-
մէք իջեւն սապահչալըն էրքէն
գալըլտը . վէ դըղըն պապասը
տէտի քի՝ Գէրէմ էյլէ , էփրէ-
յինի գուվլէթլէնտիր . վէ թա
կին տէօնիւնճէյէտէք ջալան-
տըլար , վէ պէրապէր էէտիլէր :
Աւտէն օլ քիմնէ օտալըլը իլէ վէ
ուշաղը իլէ կիթմէյէ գալըլտը .
աւմա գայնաթասը գըղըն պա-
պասը մուռ տէտի քի՝ իլթէ հալա
կինա ախլամա եագալըլտըլ , քէ-
րէմ էյլէ կէճէ գալըն . իլթէ
կինա մէյլէթմէքտէ տիր , կէճէ
պուրատա գալ , վէ էփրէյին
խօշ օրոտն , վէ սիգ սապահչալըն
էրքէն Էօլանուգա լըղըլ չաղը-
րընա կիթ : Վ է օլ քիմնէ կէճէ
գալըլալ իսթէմէտի , իլալ գալ-
ըղալ կիթտի , վէ թա Յեթու-
տուն էա՛նի Երուսաղէմին գարը-
սընա վարտը . վէ պիլէտինճէ պիր
չիֆթ սէմէրլի մէրքէպի վար խի ,
հէմ օտալըլը պիլէսինճէ խի :

Օլար Յեթուտուն Էանընտա 11
իքէն կինա գայէթ իլէ Էնտի , վէ
ուշաղ էֆէնտիսինէ տէտի քի՝
Գէրէմ էյլէ , կէլըն Յեթու-
լուլարըն շէհրինէ սափալըմ , վէ
կէճէ մուռ գալըլալ : Աւմա է 12
Ֆէնտիսի մա տէտի . Պուրայա՝
Իորայէլ օլուրարընտան օլմայան
Էապանճը շէհրինէ սափալա-
լըմ իլալ Գաբաալտէք կէլէլմ :
Աւտէն ուշաղընա տէտի քի՝ Վէլ 13
պու մահալլէրին պիրինէ Էագալ-
ալըմ , վէ կէճէ Գաբաալտա Էա
Խամատա գալըլալ : Իմտի կէ 14
չիպ կիթտիլէր , վէ Բէնիամին
Գաբաալըն Էանընտա իքէն՝
Իւզէրլէրինէ կինէլ պաթտը :
Վ է օրայա սափալըլար քի՝ կիրիպ 15
կէճէ Գաբաալտա գալըլըլար .
վէ վարըպ շէհրին մէյտանընտա
օթուրտու , վէ մըլարը՝ կէճէ

գալանգ իշխան էվինէ ալան եօգ
իտի :

- 16 Վէ իշէէ արաւալայրն թար-
լառանքէտի իշնոտէն պիր ին-
թիյար տոտմ կէլիյօր իտի . օ
իսէ Եփրեմ տալընտան օլուսի
Գաբաառա միւսաաֆիր իտի . վէ
օլ մահալին էհալտի Քենիաամին .
- 17 լի իտիէր : Վէ կէօղէրինի դաւ-
տորըրպ' եօլճու տոէմի շէհրին
մէ յառնընտա կէօրտի . վէ օլ
իւթիյար քիմնէ տէտի քի' նէ
րէյէ կիտէրսին , վէ նէրտէն
կէլիւրին : Վէ ծնա տէտի քի'
Պիզ Յուգա Բեթլէհէմինտէն
Եփրեմ տալը սէմթլէրինէտէք
էհէքրիչ . պէն օրառան իմ , վէ
Յուգա Բեթլէհէմինտէք կիթ-
տիմ . ամմա շիֆի Բաղպին էվի-
նէ կիտէյօրում , վէ պէնէ էվինէ
- 19 ալան քիմնէ եօգ : Լաքին մեր-
քէպէրիմիզ իշխան հէմ սաման
հէմ եհմ վար , հէմ տաիի պէ-
նիմ իշխան հէմ խալայըրն իշխան
վէ գուլարն իլէ օլան ուշադ ի-
շխան էքէք վէ շարապ վար . հիչ
- 20 պիր շէյ էքսիք տէյիլ տիր : Վէ
օլ իւթիյար քիմնէ տէտի քի'
Սէլամ սանա , անճադ հէր էք-
սիքլիյին իւղէրիմէ Կօրճ օլտուն .
Ֆադաթ մէյաանսա կէճէ դաւ-
- 21 մա : Մնտէն ծնու քէնտի էվինէ
կէօթիւրտի , վէ մէրքէպլէրէ
սաման վէրտի . վէ ծնար այադ-
լարընը եայդայըրպ' եհտիէր վէ
իշտիէր :
- 22 Օնլար եիւրէքէրինի խօշան-
տըմմադտա իքէն , իշթէ շէհրին
էհալտի եարամադ քիմնէլէր' է-
վին էթրաֆընը դուշառապ դա-
փույու դադարլար , վէ էվին սա-
հիպի օլան օլ իւթիյարա սէյ-
լիյապ սէտիլէր . էվինէ կէլէն
ատէմի չըդաք քի' ծնու պիլէլիմ :
- 23 Վէ օլ էվին սահիպի քիմնէ օն-
լարա չըդըրպ' ծնարա տէտի .
Եօգ դարընտալարմ , քէրէմէ-

տին , քէմիլք էթմէն . պու առէմ
էվիմէ կիրտիքտէն սնկրա , պու
րիւսվայըր էթմէն : իշթէ պէ 24
նիմ պաքերէ գըզըմ վէ ծնուն օ
տալըրընը սիզէ չըդարայըմ տա
հալա ծնարա հապարէթ էտին ,
վէ ծնարա կէօղէրինիղտէ խօշ
օլտնը էյլէյին . ամմա պու ա-
տէմէ պու իւսվայըրգ իշնի էթ-
մէն : Լաքին օլքիմնէլէր ծնու 25
տին կէլմէք իսթէմէտիլէր . վէ օլ
առէմ քէնտի օսալըրընը թու-
թուս' ծնարա տիւլարայա չը-
դարար . վէ ծնար ծնու պիլտի-
լէր , հէմ պիւթիւն կէճէ թա
սապահատէք ծնու րէզլ էթտի-
լէր , վէ կիւն աղարը իքէն ծնու
սալը վէրտիլէր : Վէ օլ դարը
տապահա գարըր վարըրպ' աղա-
սընըն օլտուդու քիմնէնին էվի-
նին գափուստունտա տիւլտիւ ,
թա ըլըդ օլունճալատէք : Վէ օ 27
նուն աղաար սապահայըն դաւ-
դըրպ' էվին գափուլարընը աշտը ,
վէ չըդար քի' եօլունա կիտէ . վէ
իշթէ ծնուն տալըրը օլան դարը'
էվին գափուստունտա տիւլտիւշ
իտի , վէ էլէրի էշլիյին իւղէրին-
տէ իտի : Վէ ծնա' Գալք կիտէ 28
լիմ տէտի , ամմա ճէվապ վէրէն
եօգ իտի . օլտէմ ծնու մէրքէպի
իւղէրինէ ալը , վէ օլքիմնէ
գալըրպ' քէնտի մահալինէ կիթ-
տի :

Վէ էվինէ վարտըգտա' պիր 29
պըջադ ալըր , վէ օտալըրընը
թոււթուս' ծնու քէմիլէրի իլէ
օն իքի փարչայա տօլաար . վէ
ծնու խարչէլին հէր սինօրուն
կէծնտէրտի : Վէ վադի' օլտու 30
քի' հէր կէօրէն տէտի . Իսրա-
յէլ օլուլարը Մըսըր տիյարն
տան չըդարըր կիւնտէն թա պու
կիւնէտէք' պունուն կիպի իշ օլ-
մաար վէ կէօրիւնմէտի . պունուն
իւղէրինէ տիւլտիւնին վէ միւշա-
վէրէ էտիպ սէյլէյին :

ՊԱՊ Ի

- 1 () Լտեմ՝ ճիւղէ Իսրայէլ օղուլարը ջըգարար, վէ ճէմա՝ աթ պիր ատէմ կիպի՝ Գանատն Բերսաբէէյետք Գաղտադ տի. յարը իէ Բապպա Մաափատա
- 2 ճէմ՝ օլուուլար : Վէ ճիւղէ գալմըն իւլերիտէ օլանլարը՝ ճիւղէ Իսրայէլ սըպլծարը տէօրթ եիւզ պին դըրճ չէքէն Էայա նէ. ֆէր՝ Ալան զալմընն ճէմի՝ յէ.
- 3 Թինտէ հազըր օլուուլար : Վէ Բենիամին օղուլարը՝ Իսրայէլ օղուլարընն Մաափայա ջըգարարըն իշիթտիլէր : Վէ Իսրայէլ օղուլարը տէտիլէր քի՝ Պու Էարամաղլը Զաօսըլ օլուու,
- 4 սէյլէյին : Վէ օլ Գեիլի քիմնէ՝ Էօլտիւրիւմիւզ գալընն դօճա սը ճէլպա պէրիպ տէտի . Պէն օտալըղմ՝ իէ Բենիամին Գաբաաընտա կէճէ գալմաղա վար
- 5 տըմ : Վէ Գաբաաընն Էհալտի իւզէրթմէ գալըպ՝ կէճէ իւլ իւզէրթմէ Էվի գուշաթտըլար . պէ. նի Էօլտիւրթմէյէ գաաա Էթտիլէր տէ՝ օտալըղմա հապարէթ
- 6 Էթտիլէր , վէ Էօլտիւ : Պէն տէ օտալըղմը ալըպ օլուու տօղլա տըմ , վէ օլուու Իսրայէլ միրա՝ սընն հէր մաճալմնէ կէօնտէրթմ. զիրա օնլար՝ Իսրայէլտէ խապիթ . վէ զ իւււվալըգ իշէտիլէր :
- 7 Իշթէ սիզ հէփինիզ Իսրայէլ օղուլարըրընն . պուրատա սէյլէշիպ՝ միւշալմէրէ Էտին :
- 8 Վէ ճիւղէ գալմ՝ պիր աաէմ կիպի գալըպ տէտի քի՝ Քիմնէ միզ չաաըրընա կիթմէյէճէք , վէ քիմնէմիզ Էվինէ տէօնմէյէճէք
- 9 տիր : Վէ չիմաի Գաբաաայա Էտէճէյիմիզ չէյ պու տուր . Օնուն իւզէրթմէ գուրա՝ իւլ Վաա
- 10 Լմ : Վէ Իսրայէլն հէպ սըպլծարընտան եիւզտէ օն վէ պինտէ եիւզ վէ օն պինտէ պին աաէմ՝

ալըղմքի՝ գալմա զաիսիրէ ալալար . քի Բենիամին Գաբաաարնա վարտըղլարընտա՝ օն Իսրայէլտէ իշէտիլի ճիւղէ ըիւսպլըղա կէօրէ Էտէլէր : Իմաի օլչէհ . 11 րէ Վարձագ իշիւն՝ ճիւղէ Իսրայէլ աաէմլէրի պիր աաէմ կիպի պիլ իթթիֆադ ճէմ՝ օլուուլար :

Վէ Իսրայէլն սըպլծարը՝ 12 Բենիամինն պիւթիւն սըպլծընա աաէմլէր կէօնտէրիպ տէտիլէր . Պու սիլաէ իշէնէն Էարամաղլըգ նէ՝ տիր : Վէ չիմաի Գաբաաաա 13 օլան աաէմլէրի օլ Էարամաղլ քիմ սէլէրի վէրին քի՝ օնլարը Էօլտիւրէլիմ , վէ Իսրայէլտէն Էարամաղլը կիտէրէլիմ . աամա Բենիամինիլէր՝ գալընտալարը Իսրայէլ օղուլարընն սէօղլանիւ տինկլէմէ խթէմտիլէր : Վէ 14 Բենիամին օղուլարը՝ Իսրայէլ օղուլարընն իւզէրթմէ ճէնիկ ջըգաագ իշիւն՝ չէճըրէտէն Գաբաայա ճէմ՝ օլուուլար : Վէ օլ 15 կիւնտէ չէճըրէտէն կէլէն Բենիամին օղուլարը Էօղլանըպ՝ Գաբաաընն սաքինլէրինտէն Էօղլանն եէտի եիւզ սէչիլիւշ նէ. ֆէրաէն մա՝տա՝ իյիրմի ալթը պին գըրճ չէքէն աաէմ խաի : Պու խալընն ճիւղէսինտէն եէ. 16 տի եիւզ սէչիլիւշ սօլադ աաէմ վար խաի . պուշարըն ճիւղէտի շաշըրմագաաան սափաան իլէ թաղը գըլա աթարըլար խաի : Վէ Իսրա . 17 յէլ աաէմլէրի Էօղլանըպ՝ Բենիամինտէն պարը տէօրթ եիւզ պին գըրճ չէքէն աաէմ խաի . պուշարընն ճիւղէտի ճէնք Էրի խաի :

Վէ գալըպ՝ Պէյթուլահա 18 ջըգարար , վէ Իսրայէլ օղուլարը Ղլահա տանըղպ տէտիլէր . Բենիամին իլէ ճէնք Էթմէյէ պիլիմ իշիւն իպթիտա քիմ ջըգա . վէ Բապպա տէտի քի՝ Իպթիտա Յուգա լըգա : Անտէն Իսրա . 19

- յէր օղուլարը սապահայրն դաւ
գըր՝ Գաբաանն գարշտընա
20 օրոտ գուրոտար : Վէ Իսրա-
յէլ ատէմէրի Բենիամին իւ
ճէնք էթմէյէ չըգտըար . վէ
Իսրայէլ ատէմէրի Գաբաաա
ծնարա գարշ ճէնիկ տիգլիտի .
21 լէր : Վէ Բենիամին օղուլարը
Գաբաաաան չըգըր՝ օլ կիւնտէ
Իսրայէլտէն իյիթի իքի պին ա-
22 տէմ հէրի սէրտիլէր : Վէ գալմ
Էանի Իսրայէլ ատէմէրի գուլ-
վէթէնիա՝ էվլիլ քի կիւնտէ տի-
ղլտիքէրի մահալտէ Թէքրար
23 ճէնիկ տիգլտիլէր : Վէ Իսրա-
յէլ օղուլարը չըգըր՝ Բապպըն
Հուղուրոնտա թա ախլամա-
տէք աղաաարար , վէ Բապպա
աաաղըրա տէտիլէր . Գաբընտա-
չըմ Բենիամին օղուլարը իւ
ճէնք էթմէյէ՝ Թէքրար եագ-
լաշայրմ մը . վէ Բապպ տէտի
24 քի՝ Օնա գարշ չըգըն : Վէ Ի-
քինճի կիւնտէ Իսրայէլ օղուլա-
րը՝ Բենիամին օղուլարընա եագ-
25 լաշարար : Վէ Իքինճի կիւնտէ
Բենիամինիլէր ծնարը գարշըր-
մադ իչիւն Գաբաաաան չըգըր՝
Իսրայէլ օղուլարընտան ծն սէ-
քիդ պին ատէմտահա հէրէսէր
տիլէր . պոռնարըն հէփիտի գը-
լըճ չէքէն քիմնէկէր իտի :
26 Օլտէմ ճիւմէ Իսրայէլ օղուլ-
լաղը եա՛նի ճիւմէ գալմ չըգըր՝
Պէյթուլապա վարտըր , վէ օ-
րատա Բապպըն Հուղուրոնտա
օթուրոպ աղաաարար , վէ օլ
կիւնտէ թա ախլամաաէք օրուճ՝
թութուլար . վէ Բապպըն Հու-
ղուրոնտա պիւթին եանմաար
վէ սէլա ձէթ գուրպաշարը տուն
27 սուլար : Վէ Իսրայէլ օղուլարը
Բապպա տառըշարար , (վէ օլ
կիւնէրաէ Մուսահարըն սան .
28 տուղուրաաաաիտի , հէմօլ կիւն-
լէրտէ ծուռէ հէնիւնտէ՝ Ահարօն
օղուլ Եղիագարըն օղուլ Փէնէ :

հէա տուրուի իտի) վէ տէտիլէր .
Դարընտաշըմ Բենիամին օղուլ-
լարը իւ ճէնք էթմէյէ Թէքրար
պիլ տահա չըգայրմ մը , եօղու-
աա վաճ կէլէյիմ մի . վէ Բապպ
տէտի քի՝ Չըրըն , զիսա եաարն
ծնարը էլիլիլ վէրէճէյիմ :
Անտէն Իսրայէլ Գաբաանն 29
էթրաֆընտա փուսուլար գուր-
տա : Վէ Իսրայէլ օղուլարը 30
իւչիւնճի կիւնտէ Բենիամին օ-
ղուլարը իւղէրինէ վարա՝ օպիլ
իքի քէրրէ կիպի Գաբաանն էօ-
նիւնտէ տիգլտիլէր : Օլտէմ Բե- 31
նիամին օղուլարը գալմը գարշը-
լամաղա չըգըր՝ շէհրտէն տըրը-
տըլար , վէ պիլի Պէյթուլապ
եօղուլոնա վէ պիլի Գաբաա-
անն սահարաշընա չըգան եօլա-
աա օլ իքի տէֆա՝ կիպի գալմ
աան եա՛նի Իսրայէլտէ օթուր
քիմնէ գատար վուրուպ էօլտիւր
մէյէ պաղաաարար : Վէ Բենիա- 32
մին օղուլարը տէտիլէր քի՝ Օն-
լար Հուղուրոնտաաա էվլէլ քի
կիպի գըրըլար . Իսրայէլ օղուլ-
լարը իսէ տէտիլէր քի՝ Գաաալմ
տա ծնարը շէհրտէն եօլարա չը-
գարալմ : Վէ ճիւմէ Իսրայէլ 33
ատէմիլէրի մահալէրիտէն գալ-
գըր՝ Բահաղ թամարտա տիգլի-
տիլէր . հէմ Իսրայէլին փուսուլ-
սու մահալինտէն՝ ԷանիԳաբաա-
անն մաղաաարնտան օղաաար :
Վէ ճիւմէ Իսրայէլտէն սէչիլ 34
միջ ծն պին սաաա Գաբաանն
գարշըրնա վարար , վէ ճէնք
չիտաէթէնտի . ծնարը իսէ պէ-
լանըն քէնտիլէրին իւղէրինէ եէ-
թիլտիլինի պիլմէղէր իտի : Վէ 35
Բապպ Բենիամինի Իսրայէլին էօ-
նիւնտէ վուրաաա , վէ օլ կիւնտէ
Իսրայէլ օղուլարը՝ Բենիամին-
տէն իյիլմիպէլ պին իւլադ քիլի
գաթլ էթտիլէր . պոռնարըն
ճիւմէսի գըլըճ չէքէն քէմնէկէր
իտի : Վէ Բենիամին օղուլարը՝ 36

- վուրուստուգարներն կէօրտիւէր . վէ Իսրայէլ ատէմէրի՝ Բենիա-
մին լիւրէր մահաւ վէրտիւէր , զի-
րա Գաբաանն իւզէրինէ գո-
տուգարը փուստայա կիւ վէնիր .
- 37 Լէր խոխ : Վէ փուստայա օլան-
լար թէղ Գաբաանն իւզէրինէ
հիւճիւմ էթտիւէր . վէ փուստ-
այա օլանլար էայլըւ պիւթիւն
շէհրի գըլըճ աղընտան կէշիր-
- 38 տիւէր : Վէ Իսրայէլ ատէմէրի
փուստաքիւրէր իլէ պիր նիշան
թալին էթմիւէր խոխ , քի շէհր-
տէն պիր պէցիւբ ամէշ տիւմա-
- 39 նը գալտըրալար : Օլտէմ Իսրա-
յէլ ատէմէրի ճէնքտէ արգա
կէօլթէրտիւէր , վէ Բենիամին-
լիւր Իսրայէլ ատէմէրինտէն օ-
լթուղ ատէմ գատար վուրուստ-
գըրմաղա պաշաւորլար . զիրա
տէտիւէր քի՝ Թահպիգան էվ-
վէլքի ճէնքտէ կիպի հէր վէճ՝
իլէ էօնիւմիւգտէ գըրըլարլար :
- 40 Ամմա շէհրտէն ամէշ թիւթիւ-
նիւնիւն տիրէյի էիւքտէվէյէ
պաշալայնճա , Բենիամին լիւր
արգալարնա պագտըրալ քի՝ իշ-
թէ շէհրին էանլընը կէշէ չը-
- 41 գայոր խոխ : Վէ Իսրայէլ ատէմ-
լէրի տէօնտիւքտէ , Բենիամին-
լիւր շաշու գալտըրալ . զիրա
պէլանն քէնտի իւզէրլէրինէ
- 42 էէթիւտիլին կէօրտիւէր : Վէ
օնլար՝ Իսրայէլ ատէմէրինն էօ-
նիւնէ չէօլնէ էօլունա տէօնտիւ-
լէր , ամմա ճէնք օնլարը էէթիւ-
տի . վէ շէհրտէն չըգանլար՝ օն-
լարը օրթալարնտա հէլագ է-
- 43 տէրլէր խոխ : Չիւն քի Բենիա-
մին լիւրէր դուշաթտըլար , օնլա-
րը գօվալտըլար , օնլարը գօ-
լայլըգ իլէ՝ Թա Գաբաանն գար-
շըսընատէք՝ կիւն տօղուստնտան
- 44 էանա տէփէլէտիւէր : Վէ Բենի-
ամինտէն օն տէքիլ պին ատէմ
տիւշտի . պունլարըն հէփիտի
- 45 գուվլէթ սահիպլէրի խոխ : Վէ

տէօնիւպ՝ չէօլէ տօղու Ռեմոն
դայաւրնա գաշալար , վէ էօլար
տա օնլարտան պէշ պին քիմնէյի
քէտտիւէր . վէ արալարնճա Գե-
դոմատէք գօվալայլա՝ օնլարտան
իլի պին ատէմ վուրտուլար : Վէ 46
Բենիամինտէն օլ կիւնտէ հէփ
տիւշէնլէր՝ խիրմի պէշ պին գը-
լըճ չէքէն ատէմ խոխ . պունլա-
րըն հէփիտի գուվլէթ սահիպլէ-
րի խոխ : Վէ ալթըր էիւղ քիշիտէօ 47
նիւպ՝ չէօլէ Ռեմոն դայաւրնա
գաշալար , վէ Ռեմոն դայաւրն-
տա տէօրթ այ տուրտուլար : Ան 48
տէն Իսրայէլ ատէմէրի Բենիա-
մին օլալարնա տէօնիւպ՝ օնլա-
րը գըլըճ աղընտան կէշիրտի-
լէր , շէհրէրտէքի ատէմէրտէն
Թա հայվանլարա լէ հէր պու-
լունտան շէյէ վարընճայտէք .
ճիւմէ պուլունտան շէհրէրի տա-
խի ամէշէ էագտըրալ :

ՊԱՊ ԻԱ

- 1 Վէ Իսրայէլ ատէմէրի Թա-
փատա էէմին էտիւպ՝ Պիգտէն Բե-
նիամինլիւն քիմնէ գըղընը գարը
իլիւն վէրմէսին տէմիւլէր խոխ :
2 Վէ գալմ Պէյթուլաճա վարըպ՝
Երատա Ալլաճն հուղուրունտա
Թա ախլամատէք օթուրտուլար ,
վէ սէպլէրինի գալտըրալ՝ աղիմ
ֆիղան իլէ աղալարլար . Վէ տէ 3
տիւէր . Եա՝ Իսրայէլին Ալլաճը
Բապալ՝ Իսրայէլտէ պու նի՛չիւն
վագի՝ օլտուքի՝ պու կիւն Իսրա-
յէլտէն պիր սըպթ էքթիլէ : Վէ 4
վագի՝ օլտու քի՝ էթիւն կիւն
գալմէնքէն գալտըրալ , վէ օ-
րատա պիր մէղպաճ էափրալ՝
պիւթիւն էանմալար վէ սէլամէթ
գուրպանլարը սունտուլար :
- 5 Վէ Իսրայէլ օլալարը տէտի-
լէր քի՝ Իսրայէլին ճիւմէ սըպթ-
լարնտան ճէմաթ իլէ Բապ-

արա չըգմայան քիմ տիր • չինն քի
 րապպա Մասփայա չըգմամըշ
 քիմնէնին հագգընա՝ էլպէնթէ
 էօլտիւրիւէ տէյիւ պէջիւք եէ.
 6 մին օլոււշիտի • Վէ Իսրայէլ օ-
 ղուլարը՝ դարընաաշարը Բենի-
 ամին իչինն նատիմ օլուպ տէտի-
 լէր • Պու կինն Իսրայէլտէն պիր
 7 սըպլմ գըրըլար • Շու գալանլա-
 րա՝ դարըլար իչինն նէ՞ հտէլմ •
 չինն քի գըղլարըմըղտան օնլարա
 գարը վէրմէյէլմ տէյիւ րապպ
 8 իլէ եէմին էթուիք • Անտէն տէ-
 տիլէր քի Իսրայէլ սըպլմարըն-
 տան րապպա Մասփայա պիր
 չըգմամըշ վար մը • վէ իլթէ
 Զաբիս Գաղաադտան ճէմաա՝
 լմա օրտոյա քիմնէ կէլմէմիշ ի
 9 տի • Վէ գալմ էօղլանըպ՝ իլթէ
 օրաաա Յաբիս Գաղաադ ասքին
 10 լէրինտէն քիմնէ եօգ իտի • Օլ
 տէմ ճէմաա՝թ՝ գուվլէթ սա-
 հլպլէրինտէն օրայա օն իքի պին
 աաթմ կէօնտէրտիլէր , վէ օնլա
 րա էմրէտիլա՝ տէտիլէր • Կիտին ,
 վէ Զաբիս Գաղաադըն ասքին-
 լէրինն՝ դարըլարը վէ չօճուգ-
 լարը իլէ գըլըճ աղղընտան կէ-
 11 չիրին • Վէ հտէճէյինիլ շէյ
 պու տուր • Հէր երքէյի վէ
 հէր երքէր եաթաղը պիլմիշ գա-
 12 ռըր հէլքէ հտէսինիլ • Վէ Յա-
 բիս Գաղաադըն ասքինլէրինտէն
 երքէր եաթաղընտա երքէր պիլ-
 մէմիշ տէօրթ էիւզ պաբիլէ գըզ
 ար պուլտուր , վէ օնլարը
 Քանան տիլարընտա օլան Սե-
 լովտաբի օրտոյա կէթիրտիլէր •
 13 Անտէն Ճիւմէ ճէմաա՝թ կէօն-
 տէրիպ՝ իւեմն գայաաընտա օ-
 լան Բենիամին օղուլարընա
 սէօլլէտիլէր , վէ օնլարը սուշա
 14 տա վէթ էթտիլէր • Վէ օլ զէ-
 մանտէ Բենիամինլէրտէօնտիւ-
 լէր , վէ օնլարա՝ Յաբիս Գաղաա-
 դըն գարըլարընտան սաղ զօ-
 տուլարը գարըլարը վէրտիլէր •

ամնա օնլարա քիֆայէթ էթմէ-
 տիլէր • Վէ գալմ՝ Բենիամին 15
 հագգընտա նատիմ օլուու • չինն
 քի րապպ Իսրայէլ սըպլմարըն-
 տա երգըմ էյլէտի •
 Իմտի ճէմաա՝թն իլթիլար • 16
 լարը տէտիլէր • Գարըլար իչինն՝
 գալանլարա նէ՞ հտէլմ , չինն քի
 Բենիամինտէն գարըլար հէլքէ
 օլուու • Վէ տէտիլէր քի՝ Բենիա- 17
 մինիլէրին միրաա գուրթուլան
 լարըն տըր , վէ Իսրայէլտէն սըպլմ
 մահլ օլմաաըն • Ամնա պիլ օնլա- 18
 րա՝ գըղլարըմըղտան գարըլար վէ-
 րմէյիլ • չինն քի Իսրայէլ օլուլ-
 լարը եէմին էտիլա՝ Բենիամինլէր
 գարը վէրէն մէլոն օլուուն տէ-
 տիլէր • Անտէն տէտիլէր • Իլթէ 19
 երտան երըս Պէլթիմուլահըն
 փօրեաա ճանիպինաէ՝ Պէլթիմու-
 լահտան Սիւքէմէ չըգնէ եօլու-
 կինն տօղուսու լմարաֆընտա վէ
 Ղէրօնանըն պլպլէտինտէ օլան
 Սէլովտա րապպըն պայրամը օ-
 20 ղուր • Իմտի Բենիամին օլուլա-
 ղընա ըմարլարըպ՝ տէտիլէր • Կի-
 տին , վէ սաղլարտա փուսուտա
 օթուրաաընը , վէ կէօղէտէսի- 21
 նիլ , վէ էյեր իլթէ Սէլովուն
 գըղլարը՝ ըադսօյնամաղա չըգար-
 լար իսէ , օլ տէմ պաղլարտան
 չըգըն , վէ հէր պիրինիլ Սէլով-
 ղըղլարընտան քէնտիլէրինիլ
 գարը գափըն , վէ Բենիամին տի-
 22 յարընա կիտին • Վէ վաթի՝ օա-
 քի՝ օնլարըն պապալարը եա գա-
 ղընտաշարը պիլէ լիքայէթ էթ-
 մէյէ կէլըրլէր իսէ , օլտէմ օնլա-
 րա տէրիլ քի՝ խաթըրմըլ իչինն
 օնլարա ինայէթ էտին • չինն քի
 ճէնէտէ՝ պիլ հէրքէսին գարըլա-
 23 նը աըգօմաաըգ • Լաբին չիմտի
 սիլ օնլարա վէրմէտինիլ քի սուշ-
 լու օրաաընը • Իմտի Բենիամին
 օղուլարը էյլէ էյլէյիլ՝ ըադս
 հտէնլէրտէն զօր իլէ լմուլտուգ-
 լարընը՝ քէնտի սալընօրընա կէօ-

րէ գարըլար կեօթիւրտիւէր ,
վէ վարըպ միասըլարնա տէօն
տիւէր , վէ շհրէրի պինա է-
տիպ՝ ընլարտաաքին օլտուլար :
24 Վէ օլ զնմանտէ խարայէլ օլու-
լարը՝ օրատան հէր քէս քէնտի

սըպթընա վէ քէնտի գաւիլէսի-
նէ կիթալ , վէ հէր քէս օրատան
քէնտի միասըլարնա չըգտը :

Օլ կիւնէրտէ խարայէտէփա 25
տիւահէ եօդ խտի . հէր քէս կէօդ-
լէրինաէ տօլլուօլանըլիւլէրիտի :

Հ Ո Ւ Թ

Պ Ա Պ Ա

- 1 Ս ի վագի՝ օլտու քի՝ գատըլար
հիւքմ՝ էթաիլէրի կիւնէրտէ ,
եհրաէ գըթըպ օլտու . վէ Յու-
դա Բեթլէհէմինտէն պիր քիմնէ՝
գարըսը իլէ վէ իքի օլուլարը ի-
լէ Մովսըթ թօփրաղընա զուր-
2 պէթէ կիթտի : Վէ օլ քիմնէնին
աաը Ելիմէլէք՝ վէ դարըսընըն ա-
աը Նոնմի՝ վէ իքի օլուլարընըն
աաը Մաալոն վէ Քեղտն խտի .
օնլար Յուդա Բեթլէհէմինտէն
Եփրաթալ խտիլէր , վէ Մովսըթ
թօփրաղընա վարըպ՝ օրատա գալ
3 աըլար : Վէ Նոնմիին զօճաաը
Ելիմէլէք հօլտիւ , վէ դարը իքի
4 օլուլարը իլէ գալար : Վէ օնլար
քէնտիլէրինէ Մովսըթը գարըլար
աաըլար , պիրինին աաը Որփա
վէ օպիրինին աաը հուլթ խտի .
վէ օնլար օրատա օն եըլ գատար
5 օթուրտուր : Վէ Մաալոն հիւս՝
Քեղտն իքիսի աախի հօլաիլէր .
վէ գարը իքի հիլատընտան վէ
գօճաաընտան մահրում գալար :
6 Խմաի դարը իքի կէլնէլէրի իլէ
գալգաը քի՝ Մովսըթ թօփրաղըն-
տան տէօնէ . զիրա Մովսըթ թօփ-
րաղընտա իլիթմիլիտի քի՝ Բապպ
գաւմընը զնլարէթ հլէտի քի՝
7 օնլարա էքմէք վէրէ : Վէ գարը՝

օլտուլու մահալտէն իքի կէլնի
իլէ պէրապէր չըգտը . վէ Յու-
դա տիլարընա տէօնմէք իլիւն՝
Էօլտա կիտէրլէր խտի : Վէ Նո-
նմի իքի կէլնինէ տէտի քի՝
կիտին , հէր պիրինիլ անաաընըն
կիլնէ տէօնիւն . Բապպ սիդէ
իհաան էլլէյէ , նիճէ քի սիդէ
էօլէնէրէ վէ պաան էլլէտինիլ :
Բապպ սիդէ իհաան էլլէյէ քի՝
հէր պիրինիլ գօճաաընըն էվլնտէ
րահաթ պուլա . անտէն օնլարը
հօլաիլէր , վէ օնլար սէպէրինի գալ
աաըլար պալաաըլար . Վէ օնա տէ-
տիլէր քի՝ Պիլ էլլէթթէ սէնին
իլէ գալլընա տէօնէրիլ : Ըմնա
Նոնմի տէտի . Եաղըլարըմ՝ կէ-
րի տէօնիւն , նիլիւն պլնիմ իլէ
կիտէսինիլ . պլնիմ գալլուլտա
տահա օլուլար վար մը քի սիդէ
գօճալար օլալար : Տէօնին գըլ-
լարըմ՝ կիտին , զիրա պլնէ գօ-
ճալա վարմաղա իխթիլարըն-
տըմ . էլլէր իւմլուտիմ վար տէ-
լիպ՝ հէման պու կէճէ գօճալա
վարսամ տա օլուլար պիլէ տօ-
ղուրամ , սիդ օնլար պէջիլիւն .
Ճէյէտէք պէթէյէճէք միսինիլ .
սիդ օնլար իլիւն գօճալա վար
մալլալ տուրաճադ մը սընըլ .
եօդ՝ գըլարըմ , զիրա սիդտէն
էթիլիւլիւլէք աճընըրըմ , չիւլի

- Բապարն էլի պէնիմ իւզերիմէ չըգ
 14 ար: Վ Բ Թ էքրար սէսէրինի գաւ
 տրըրպ աղւարարար: Վէ Որփա
 գայնանածընը էօփաիւ, լաքին
 Հոռի Թ օնա եափըլա գալար:
 15 Բանա գարը տէտի բի՝ իշթէ էւ
 թին քէնտի գալմընա վէ ալաւ:
 արընա տէօնաիւ: սէն քաիի էւ
 թինին տրոնճա կէրի տէօն:
 16 Վ Բ Զ Զ Թ տէնի բի՝ սէնի պը
 ըազմաղա վթ սէնին տրոնճա
 կէրի տէօնաիւ յէ իւզերիմէ տիւշ
 մէ: զիրա ներէյէ կիտերսէն կի
 տէճէյիմ, վէ ներէսէ գալըր ի
 սէն գալաճարմ, սէնին գալմըն
 պէնիմ գալմըմ՝ վէ սէնին Ալա
 17 Հնն պէնիմ Ալաճարմ օլա: Նէ
 րէտէ էօլար իսէն էօլէճէյիմ,
 վէ օրատա կէօմիւէճէյիմ: Բապ
 պապ պանա պէօյլէ՝ վէ պուն
 տան ղիյատէ էյլէյէ, էյեր պէ
 նի պէնաէն՝ էօլաւ պիւէ պըրըր
 18 իսէ: Իմտի օնուն իլէ կիթմէյէ
 գալմ տուրտուզընուէ կէօրաիւ
 տէ, օնա սէօյլէմէքտէն վաղ կէ
 տի:
 19 Անտէն իբիսի Թա Բէթէհէհէ
 մէ կէլինճէյէտէք կիթտիլէր:
 վէ վագի՝ օլաուքի՝ Բէթէհէհէ
 վարադգարընտա, պիւթիւն
 շէհր օնլարտան էօթիւրիւ պիւրի
 պիրինէ կէհէպ՝ Նոնմի պոճ մու
 20 տուր տէտիլէր: Վէ գարը օն
 լարա տէտի բի՝ Պանա Նոնմի չա
 ղըման, պանա Մարա չաղըրըն
 ղիրա ճիւմէյէ գոտիթ՝ պէնի
 21 լայէթ իլէ աճըրմաթ: Պէն տօ
 լու կիթիմ, վէ Բապպ պէնի
 պօշ տէօնտէրտի: Նիճիւն պանա
 Նոնմի չաղըրըրընը, ղիրա
 Բապպ ալէյիմէ շէհատէթ էթ
 տի, վէ ճիւմէյէ գոտիթ՝ պէնի
 22 տէրտէ սալը: Իմտի Նոնմի
 պիլէսինճէ Մովաթ Թօփրալըն
 տան կէրի կէլն քէնտի կէլնի
 Մովաթը Հոռի Թ իլէ տէօնաիւ:
 վէ օնլար Բէթէհէհէ՝ արփա պի

լինինն պաշան կըշնաւ օ կէտի
 Էր:

ՊԱՂ Բ

- 1 Վէ Նոն մինն գօճաօը Թա
 ըաճընտմպիր աղրապապը վար
 իտի, քի Նլինէլէլն գապիլէսին
 տէն մալը զանի պիր քիմէն իտի:
 վէ օնուն տուր Բոռս իտի: Վէ
 2 Մովաթը Հոռի Թ Նոն միյէ տէտի
 բի՝ Բէրէմ՝ էյլէ, թարալարա
 վարալըմ, վէ քիմին կէօլէրին
 տէ ինայէթ պուլուր իտի, օ
 նուն արտընճա պաշադթըր տէվ
 շիրէյիմ: վէ օ օնմէն տէտի բի
 3 կիթ գըղըմ: Իմտի կիթտիլ, վէ
 վարըպ թարալտա օրադճըրարըն
 արտընճա պաշա տէվշիր իտի:
 վէ Բասթ կէլէ Նլինէլէլն գապիլ
 լէսինտէն օլա Բոռստուն Թարա
 4 սընըն հիտսէսինէ օլալալ:
 Վէ իշթէ Բոռս Բէթէհէհէ
 տէն կէլիպ օրադճըրարա տէտի:
 Բապպ սիզլն իլէ օլա: վէ օնա
 տէտիլէր քի Բապպ սէնի միւպա
 5 րէքլէյէ: Անտէն Բոռս օրադճը
 լարըն իւզէրինտէ տուրան ուշա
 ղընա տէտի բի՝ Պու գըղ քիմին
 6 տիր: Վէ օրադճըրարըն իւզէ
 րինտէ տուրան ուշադ ճիւպա վէ
 րիպ տէտի բի՝ Նոնմի իլէ Մովաթ
 Թօփրալընտան տէօնէն օլ Մո
 7 վաթը գըղ տըր: Վէ տէտի բի՝
 Քերէմ էալն, տէմէալէրտէ օ
 ըադճըրարըն արտընճա պաշա
 տէվշիրպ ճէմ՝ էտէյիմ: վէ գըղ
 սապաշտան էրքէն կէլիպ շիմա
 8 յէտէք տուրտու, հէնուզ էլտէ
 աղ օթմարտու: Անտէն Բոռս
 Հոռի Թա տէտի: Եւ գըղըմ
 իլէթմէ՞ղ մի սին, պաշալա Թար
 9 լայա պաշա տէվշիրմէյէ կիթմէ
 յէսին, հէմ տաիլի պուրատան
 պըրըմպալըն: Իլա պուրատա
 պէնիմ գըղալըրմն, Եանընտա
 տուրտուն: Կէօլէրին գըղալըն

- պիջտիքէրի թարլատա օլտուն , վէ օնլարն արտընճա կիթ , ու շաղարա թէնպիհ էթմէտիմ քի՛ սանա տօյտնմայալար . վէ սուտտըղըն զէման՝ գապլարա կիթ , վէ ուշագլարըն չէքոյի 10 սանան իչ : Իմտի գըղ էիւղիւ զօյուն տիւշտիւ , վէ եէրէ պէրապէր թէմէննա էլլէյիւ օնա տէտի . Պէն պիր զարիւ պիքէն նի՛ չին կեօղէրինտէ ի նայէթ պուլտում , քի պանա աշնալըգ 11 էտէտին : Վէ Բոոս ճէվա պ վէրիւ գըղա տէտի . Գօճան էօլ տիւքտէն սօնկրա , գայնանանա ճիւմէ էյլէտիլին՝ վէ պապանը հէմանանը վէ տօյտուղուն տի 12 յարը թէրք էթտիլին՝ հէմ էվ վէլուն պիլմէտիլին գալմա կէլ տիլին՝ պանա թէմամէն խապէր 13 ձէրիլտի : Բապպ սէնին ա՛մէլնին էճրիլի վէրէ . վէ սէնին իւճրէթին՝ դանատլարը ալթըն տա սըղընմայա կէտիլին Իսրա 14 յէլին Ալլահը Բապպ Թարա Ֆընտան զանիմէթ իլէ վէրիլէ : 15 Վէ գըղ տէտի . Վէօղէրինտէ ի նայէթ պուլարմ՝ եա՛ էֆէն տիմ , չիւն քի պանա թէսէլլի վէր տին , վէ պէն խալարգլարընը տիրի գատար տէյիլիքէն՝ պու 16 խալարըղընը կէսնիւնէ կէօրէ սէօյլէտին : Ատէն Բոոս թա ա՛մ վաթթընտա օնա տէտի քի՛ Պուրայա եաղաշ , վէ էքմէքտէն եէ , վէ լօգմանը սիրքէյէ պա 17 թըր . վէ գըղ օրաքճըլարըն եա նընաա օթուրտու , վէ օնա գալ րուլուշ պուղտայ սունտու , վէ եէ յիւ պոյտու , հէմ արթանը 18 սագլատը : Վէ պաշաք տէվլիր մէյէ գալգորգտա , Բոոս ուշագլարնա թէնպիհ էտիւ տէտի . Տէմէտէրին արտալնտա տաիլի տէվլիրտին , վէ օնու ութանտըր 19 ման : Հէմ օնուն իչլուն թուլթամ լարտան տաիլի հէր վէճէ իլէ տիւ շիւրին , վէ դօյ վէրին տէվլիր տին , վէ օնու ա՛ղարլամայալը 20 նըգ : Իմտի գըղ ախշամտէք 17 թարլատա տէվլիրտի . վէ տէվ շիրտիլին տէօյիւպ՝ պիր էֆա էօլէյի գատար արփա օլտու : 21 Վէ գալտըրըպ՝ շէհրէ վարալ , 18 վէ գայնանասը օնուն տէվլիրտի 19 յինի կէօրտիւ . հէմ չըգարըպ՝ օլ տօյտուգտան սօնկրա արթանը օնա վէրտի : Վէ գայնանասը օնա տէտի քի՛ Պու կինն նէրէտէ պաշաք տէվլիրտին , վէ նէրէտէ իչլէտին . սանա աշնալըգ էտէն՝ միւպարէք օլտուն . օլ տէմ գըղ գայնանասըն քիմին եանընտա իչլէտիլինի խապէր վէրիւ տէտի քի՛ Պու կինն եանընտա իչլէտի 22 յիմատէմին աաը Բոոս տուր : Վէ Նոեմի կէլնինէ տէտի . Օլ 23 իմէն Բապպտան միւպարէք օլ տուն , քի տիրիլէրէ վէ էօլլէլէրէ իհսանընը թէրք էթմէտի . հէմ 24 Նոեմի օնա տէտի քի՛ Քուատէմ ագրապալմըգտան տըր , եաղըն խըսըմմըգ տըր : Ատէն Մու 25 վալը ճուուլ տէտի . Պանա՛ Պէ նիմ ուշագլարըմ իլէ տուրաըն թա ճիւմէ պիչինի թէքմիլ էտինճէյէ գատար տաիլի տէմիշ տիր : Վէ Նոեմի կէլնին ճուու 26 թա տէտի . Եյի սիր գըղըմ՝ քի՛ օնուն գըղալըր իլէ չըգալուն , վէ սանա պաշգա թարլատա ըալթ կէլմէյէլէր : Իմտի Բոոսուն գըղ լարընտան ալըրմայըպ թա արփա պիչինի վէ պուլտայ պիչինի թէքմիլ օլունճայատէք պաշաք տէվլիրտի . վէ գայնանասընըն եանընտա սաքին խտի :

ՊԱՊ Գ

Վէ գայնանասը Նոեմի օնա տէտի . Գըղըմ՝ սանա ըահաթլըգ արամայըմ մը , քի սէնին հաֆընա խայր օլա : Վէ հալա՛ 2

չու գըզւորը իւն սուրբուղոն
 Բոոս աղբապամըզ աէ յի՛ն մի .
 իշթէ օ՛ պու. կէճէ խարմանտա
 3 արփա սավուրույր : Իմտի սէն
 եայգան , վէ Էաղ սիւրիւն , հէմ
 իւղէրինէ Էավալարընը կիսին ,
 վէ խարմանա Էն . օլ քիմնէյէ
 Թա քէնարինի եէյիպ իշէյի պի .
 Թիրինճէյէտէք պիլինմէյէսին :
 4 Վէ վադի՛ օլա քի՛ Էաթարըլը զէ .
 ման , ծնուն Էաթարըլը մահալի
 անկա , վէ վարըպ՛ ծնուն այադ .
 լարընտան Էորթիլիւ աշ , վէ
 Էաթ . վէ օնանա՛ նէ իշէյէյէճէ .
 յինն խապէր վէրէճէք սիր :
 5 Վէ գըլը ծնու աէտի քի՛ Պանա
 հէփ սէյլէտիլինի Էաթէճէյիմ :
 6 Վէ խարմանա Էնիպ՛ դայնա
 նասընըն ճիւմէ ըմարլատըլը
 7 կիպի Էյլէտի : Վէ Բոոս եէյիպ
 իշտիքտէն վէ Էիւրէյի խօշան
 արգտան սօնկիւ , Էըղընլարըն
 քէնարընտա Էամմալա վարսը .
 անտէն գըզ կիզիճէ վարըպ՛ օ
 նուն այադլարընտան Էորթիլիւ
 8 աշուր , վէ Էաթար : Վէ վադի՛
 օլտու քի՛ կէճէյին Էարըսընտա
 օլ աթիմ իւրըսիւ , վէ Էյիլտի .
 վէ իշթէ այադլարընտա պիր դա
 9 ըլ Էաթար իտի : Վէ աէտի քի՛
 Սէն քի՛մ սին . վէ օ՛ խալայըլըն
 Հուլթ իմ , իմտի խալայըլընըն
 իւղէրինէ զանատընը Էորթ
 չիւն քի՛ սէն խըսըմ սըն աէ
 10 տի : Վէ օ աէտի քի՛ Բապպտան
 միւսարէք օլտան գըղըմ , սօնկ
 11 րաքի Էյլէտիլին իհասն իշէքին
 աէն Էյի սիր . չիւն քի՛ Ֆադիր
 օլտուն զէնկին օլտուն՝ կէնճէր
 11 արտընճա կիթմէտին : Վէ չիմ
 տի Էա՛ գըղըմ գօրգմա , հէր նէ
 քի՛ տէր իսէն սանա Էաթէճէյիմ .
 զիրա Էավմըմըն հէփ շէհրի սէ
 նի Ֆադիլէթ սահիպի գարը պի .
 12 վրէր : Վէ չիմտի հագիգաթ
 պէն խըսըմ իմ . վէ լաքին պէն
 13 աէն տահա Էաղըն խըսըմ վար :

Պու կէճէ դալ , վէ վադի՛ օլաքի՛ 13
 սապահլայըն Էյիւր օլ դիմէ սա
 նա խըսըմըզ հաղգընը իշրա Է
 տէր իսէ՛ խօշ , Էթուին , ամմա Է
 յէր օ խըլմըզ հաղգընը սանա
 իշրա Էթմէք իսթմէզ իսէ , օլ
 աէմ պէն Էտէրիմ՛ Բապպ սաղ
 սըր . սապահլայըն Էաթ :

Իմտի այադլարընտա սապա 14
 հատէք Էաթար , վէ աաթմատէ
 մի Ֆարգ Էաթմէգտէն Էվիլէ
 դալալ . վէ օ խարմանա գալ
 րը կէլտիլի պիլինմէսին տէտի :
 Հէմ աէտի քի՛ Իւղէրինէ 15
 Էորթիլիւ կէթիւր , վէ ծնու
 Թուլթ , վէ գարը ծնու Թուլթ
 տու . ոնտին ծնա աթը Էօլէս
 արփա Էօլէսիւ , վէ իւղէրինէ
 Էիւքլէթաի , վէ գըզ շէհրէ կիթ
 տի : Վէ գայնանաընա կէլտիլ . 16
 սէ , գարը՛ Դի՛ճէ սին Էա՛ գը
 զըմ աէտի . վէ գըզ աաթմին քէն
 տինէ հէփ Էթտիլինի ծնա խա
 պէր վէրտի : Վէ աէտի քի՛ Պանա 17
 պու ալթը Էօլէք արփայը վէր .
 տի . զիրա՛ Գայնանանա պօշ կիթ
 մէյէտին աէտի : Վէ գարը աէ 18
 տի . Գըղըմ՛ Թա մասլահաթըն
 նէրէյէ վարաճաղընը պիլինճէ
 յէտէք օթուր . զիրա օլ աաթմ
 մասլահաթը պու կիւն պիթիւր
 մէյինճէ ըսհաթ Էթմէզ :

ՊԱՊ Դ

Վէ Բոոս դափույա չըգըպ՛ 1
 օրատա օթուրտու , վէ իշթէ Բո
 ոսուն օլ աէտիլի խըսըմ կէչէյօր
 իտի . վէ Բոոս ծնա աէտի քի՛
 Էա՛ սէն Ֆիւլան Ֆիւլան աէտ
 շուրսյա օթուր . վէ օ աէտիւպ
 օթուրտու : Նիտէն շէհրին իւ . 2
 Թիարլարընտան ծն քիմնէ ա
 լըպ՛ Շուրսյա օթուրտուն աէ
 տի , վէ ծնար օթուրտու : Նի 3
 աէն օլ խըսըմա աէտի . Մուլաք

Թօփրազընաան տէնէն Նոեմբ
 դարձնաւ զմեզ ի յիմէքին թար
 լալըն Նիսիսիսիս սաթայր
 4 Վէտէտիմ քի սանս սիլլաիքիս
 Օտք շու օթուրանարուն էօնիւն
 տէ վէ գալմըմըն ինթիարարը
 էօնիւնէ սաթըն ալ տէյիմ
 էյէր խըսըմը գազգընը իճրա
 էաէր իսէն էթ, վէ էյէր էթմէզ
 իսէն, պանս խապէր վէր պի
 լէյիվ. դիրա սէնտէն մա'տա
 խըսըմը գազգընը իճրա էաէ
 ճէք եօք տուր վէ սէնտէն սօնկ
 6 ըա պէն իմ. վէ օ տէտի քի Պէն
 խըսըմը գազգընը իճրա էաէ
 7 ըրիմ: Անտէն Բոսս տէտի. Նոե
 միսին լիկնաէն թարլայը սա
 թուն ալարըն կիւնաէ, էօնիսին
 դարձը Մովսէր Հոութսուն
 տախի սաթուն ալմալըն, քի
 էօնիսին տալըն միրալըն իւ
 6 զէլիսին գալարալըն: Վէ օլ
 խըսըմ տէտի քի Պէն քէնտիմ
 խըսըմը գազգընը իճրա էաէ
 մէմ, օլմայա քի քէնտի միրալը
 մը պօղալըմ. պէնիմ իճրա էաէ
 8 ճէյիմ խըսըմը գազգընը սէն
 իճրա էյէն, ջիւն քի պէն իճրա
 7 էթմէյէ դատիր տէյիլմ: Վէ
 Նարայէլաէ մուղասաւ մա խըսըմ
 ըզք Փիտալըն գազգընտա վէ ալսզ
 ութիմ գազգընտա հէր մալա
 հաթը սապիթ էթմէք իչիւն պու
 ա'էն վար իսի քի պիր քիմսէ
 սյազ գաւընը էէքիպ օ պիրիսէ
 վէրիւ իսի, վէ պու խըսըմը
 8 շէհասէթ իսի: Իմին խըսըմ
 Բոսսա պէքի քի Սէն սաթուն
 ալ. վէ քէնտի սյազ գաւընը
 էէքիսի:
 9 Վէ Բոսս ինթիարարա վէ
 ճիւմէ գալմա տէտի. Սիզգու
 կիւն շահիպէր սինիզ քի Նիմէ
 լէքին հէք նէսի վար իսէ, հէմ
 Բիւնտուն վէ Մասլունտն հէք
 նէլէրի վար իսէ. Նոեմիսին է
 10 լիւնաէն սաթուն ալարմ. Հէմ

Մասլունտն գարար Մովսէր
 Հոութուս պախի էօնիսին տալը
 նը քէնտի միրալըն իչիլէրիս
 գալարմազ իչիսին վէ էօնիսին
 8 տալ գալարմազարընը արպըն
 տուն վէ մէքիսին գալմալուն
 տուն մահլ օլմալազ. իչիսին քէն
 պիմէ գարըն էսիտիսիս պու կիւն
 սիզ շահի սինիզ: Օլ յէնի գա
 11 փուտա օլմա ճիւմէ գալմ վէ ին
 թիարար տէտիւր քի Պիզ շա
 հա իզ. Բապա սէնտի էվիսէ կէ
 լէն դարձը Ուրբէլ կիւս վէ Նա
 կիպի էյէյէ, քի մալարըն իքիսի
 խըսըմըն էվիսին եափալար
 վէ սէն էփաթաւա գուվէթ
 պուլ, վէ Բիթլէհէմսէ նաճ գա
 ղան: Վէ Բապալըն սանս պու
 12 կէնճ գարընտն վէրէճէյի զիւր
 ր'յէթտէն սէնտի էվիսիթալարըն
 Զուգայա ճարտարալըն Փարէ
 սին էվիսիպի օլա:

Իմին Բոսս Հոութուս ալար, 13
 վէ մուն գարընը օլու. վէ մա
 կիւսի, վէ Բապալըն ինայէթի
 իլէ հալիլէ օլու պիր օլուլա
 ղուրու. վէ գարընը Նոեմիս
 14 տէտիւր. Բապալ միէպարիք
 օլուն քի սանս պու կիւն իւր
 սըմ էքիլիլիս կէտալէր մէտի. վէ
 մունտալը խըսըմըն ղիք օլու
 նա. վէ պու սէնտին ճարընը թա
 15 զէլէյէճէք ղաթ օլա. զիւս օ
 նոճ պանս էէտի օլուլուն էվա
 օլան սէնտի սէվէն կէլիսին տալար
 տու: վէ Նոեմիս մալալունա
 16 ղալ գուճալըն գալուն, վէ օ
 նուն թալիսի օլուն: վէ մուն
 17 ղանշու գարընը մա իսիմ գո
 յուլ Նոեմիս օլուլալուն տէ
 յէրէք մուն տալըն ինթիար գո
 տուլար. քի Նալիլէն պապա
 սը Զէնտէնիս եալալուն իսի:
 Վէ Փարէնիլ թէվիտալը 18
 պուլար արը. Փարէնիլ քիւն
 թէվիտալըն էվիսին. Էնթարսի 19

րամը թեկնաշէյէտի . վէ Ա
րամ Եփեսոսաբը թեկնաշէյէտ
20 տի . չէ Եփեսոսաբը Նաաանու
թեկնաշէյէտի . վէ Նաաան
21 Եաղմաբը թեկնաշէյէտի . վէ

Սաղմն Բառաթեկնաշէյէտի
վէ Բառա Սաղմնի թեկնաշէյէտ
տի . վէ Սաղմն Եփեսոսի թեկնա
շէյէտի . վէ Եփեսոս Դաւթի
թեկնաշէյէտի .

ՊԻՐԻՆՃԻ ՓԼՏԻՇԼՆԻՐԸ

(ԸՌԸՋԻՆ ԹԵՂԵՆՈՐԸ)

Ե Ա Ն Օ Տ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԵՄՈՒՂԻ

ՊԼՊ Ա

- 1 Ս Ե Եփեսոսաբը Նաաան Երեւ
մաթեկնաշէյէտի Երեւմա իւ
միտե՛ Սուփի օղու թովա օղու Ե
ղու օղու Եփեսոսաբը օղու Եփ
2 րամաբը պիւր իմնէ վար իտի . վէ
ծնուն իքի դարբը վար իտի . պի
րինին տար Եփեսոս վէ օպիրինին
տար Գեղամա իտի . վէ Գեղամա
նին Եվառաբը վար իտի . տմա
Անանաբը Եվառաբը եօգ իտի .
3 Վ Է պու քիմնէ երլուան երլա
քնիտի չէճրինաէն աւքերէրին
Բապալունա սէճաէ գըլմաղա վէ
գուրպան քեմնէ յէ Սեղմա չը
գար իտի . վէ օրատա՛ չէղնին
իքի օղուաբը Ոփիւր վէ Գեղնէ
Տէա Բապալուն քեաճինէրի իտի .
4 Վ Է Երեւմանըն գուրպան տա
նաճաբը կիւնաէ . դարբը Գեղն
նոյա վէ ծնուն Տէա օրալաղմա
վէ դըղալունա Տիւնէր վէրաի .
5 Վ Է Նիւնոյա Եփեսոս չիճիւն փաղ
վէրաի . գիւրա՛ Անանաբը սէվէր ի
տի . տմա Բապալուն Եփեսոս Բաճ

մինի գաւաճաբը իտի . վէ ծնուն 6
րապիպի ծնուն տարբը մաղ չիւն
ծնուն դայէթ իլէ ինճիւթաի . չիւն
քի Բապալուն ծնուն Բաճմինի գաւ
աճաբը իտի . Բաճի գաւաճաբը երլուան 7
երլա Բապալուն Եվնէ չըգալըր գէ
մալ տէ՛ Երեւմա Եվնէ Եաւի իտի .
Գեղամա գաւաճաբը սէվէր ինճիւթաի
իտի . վէ օ՛ աղաբ իտի . վէ Եէմէղ
իտի . վէ գոճաբը Երեւմա ծնա 8
տէաի քի՛ Եա Նիւնա Նիւնա աղ
լարաբը . վէ Նիւնա Եէմէղաի . վէ
Եփեսոս ինճիւն Ելէմէղաի . պէն
սանա ծն օղուաբը իլէ տէլիւ լիւրի
Վ Է Նիւնա Սեղմա Ելէլիպ իլէ 9
աիւրաէն սանկրա գաւաճաբը . քեա
Տին չէղն իտի Բապալուն Եվնին Ե
չիլէրի Եաննտա իլէմէղաի օ
թուրաբը իտի . վէ գալըր ճան 10
աճաբը իլէ Բապալուն իլաղ Եաիւր
պիւր չիճ աղաբը . վէ Եապալուն 11
աղալըր տէաի . Եա՛ աղալըր իլէ
Բապալուն Ելէլիւր վէճ իլէ պու
Խալալըր իլէմէղաի Ելէլիւն նաղաբ
Եաիւր պէնի իաւթընա Ելէլիւ
րիւր իտի . վէ պու ինճիւթաի

- ունենալմայրա՛յ պու խալալըղնա
էրբէք զերբրկէթ վերբր իսէն ,
օնու՛ էօմբինին ճիւմէ կիւնէ-
րինտէ Բապպա վերէ իմ , վէ օ-
նուն պաղը իւզերինէ ուսթուրա
- 12 չըգմայա : Վէ վագի՛ օրու քի՛
գարը Բապպըն հուզուրունտա
նիյաղը չօղալորնձա , Հէզի օնուն
- 13 աղղընը կէօղէտիր իտի : Աննա
իսէ երբէրինտէն սէօյլէր իտի ,
եալընըղ տուտաղարը դըմըլտա
նրա՛ սէսի իշիտիմէզ իտի , վէ
Հէզի օնու սէրիօզ զանն էթտի :
- 14 Վէ Հէզի օնա տէտի քի՛ ՚ իւլէյէ՛
տէք սէրիօզուգ էտըլտին . շա
- 15 րապընը իւզերինտէն կիտէր : Վէ
Աննա ճէվապ վերիպ տէտի քի՛
Եօգ էֆէնտիմ , պէն ճանը տէրա
քի պիր գարը իմ , վէ շարապ եա
միւսքիր իւլէմիշ իմ . լաքին Բապ-
պըն հուզուրունտա ճանըմը
- 16 տէգըտիմ : Պու խալալըղնը եա
բամաղ գարը զանն էթմէ . զի-
րա շիմտիլէտէք ֆէրեատըմըն վէ
գասէվէթիմին չօգուզունտան
- 17 տէյլէմիշիմ : Օրաւմ Հէզի ճի-
վապ վէրիպ տէտի քի՛ Սէլամէթ
իւլէ վար . վէ Իպրայէլն Ալա-
հը՝ սէնին օնաան տիէտիլին
- 18 մաթըլուպունու վերէ : Վէ գա-
րը տէտի քի՛ Պու խալալըղնա
գարընտա լուծֆ պուրա . ան-
տէն գարը եօրունա կիթտի , վէ
եէտի , վէ երւզիւ արթըգ պօղաֆ
տէյիլ իտի :
- 19 Վէ օնար ոսպահտան էրբէն
գալգըլա՛ Բապպըն հուզուրուն-
տա սէճաէ գըլալար , վէ տէօ-
նիւպ Բամայա էվէրինէ վարտը-
լար . վէ Եղկանա գարըը Ան-
նայը պիտի , վէ Բապպ օնու
- 20 խաթըրնա կէթիթտի : Վէ վա-
գի՛ օրու քի՛ Աննա համիլէ օրուա՛
վագթըն լծէմամընտա պիրօղու
ուօղուրտու . վէ աղընը Սամուէլ
գօտու , զիրա՛ Օնու Բապպտան
- 21 տիլէտիմ քէտի : Վէ օլ աւէմ՝ էա .

նի Եղկանա ճիւմէ կվի իլէ Բապ-
պա երըղգ դուրպանընը վէ քէն-
աի առաղընը տունմաղա չըգտըգ-
տա , Աննա չըգմատը . զիրա գօ 22
ճասընա տէտի քի՛ Չօճուգ սիւտ
տէն քէսիլն ճէյէտէք օնուրուրամ ,
անտէն օնու կէօթիւրիւրիւմ քի՛
Բապպըն հուզուրունտա կիթիւ-
նէ , վէ տայիմա օրատա դալա :
Վէ գօճասը Եղկանա օնա տէտի 23
քի՛ կէօղէրինտէ խօշ կէօրինէ-
նի էյլէ , օնու սիւտտէն քէսինձէ-
յէտէք օթուր , հէման Բապպ
քէնտի սէօղիւնիւ սապիթ էյլէ-
սին . իմտի գարը օթուրուա՛ օղ-
լունու լծա սիւտտէն քէսինձէյէ-
տէք էմիլիտի : Վէ օնու սիւտ 24
տէն քէստիլի կիպի օնու պիլէ-
սինձէ չըգարըլա՛ իւլէ կէնձ պու-
ղա իլէ վէ պիր էֆա էօլէյի ուն
իլէ վէ պիր լծուրում շարապ իլէ
Բապպըն Սէլուտա օրան էվինէ
կէօթիւրտիւ . վէ չօճուգ քիւլէիք
իտի : Վէ կէնձ պուլալը պօղաղ 25
լաալար , վէ չօճուգու Հիլիյէ
կէօթիւրտիւլէր : Վէ Աննա տէ 26
տի . Ամա՛ն էֆէնտիմ , ճանըն
աղղ արը եա՛ էֆէնտիմ քի՛ պէն
Բապպա նէյաղ էթմէք իլիւն սէ-
նին եանընտա օլ պուրատա տուր-
մուշ օրան գարը իմ : Պու չօճուգ 27
իլէւն նէյաղ էյլէտիմ : վէ Բապպ
պանա՛ օնտան լծալապ էթտիլիմ՝
մաթըլուպունու վէրտի : Իմտի 28
պէն տալի օնու Բապպա վագֆ
էտէրիմ , օ՛ պիւթիւն էօմիլիւնին
կիւնէրինտէ Բապպա վագֆ օլ
մուշ օրուն . վէ օրատա Բապպա
սէճաէ գըլալ :

ԳՆԱԳ Բ

Վէ Աննա տուա՛ էտիպ տէ 1
տի . Գալպիմ Բապպտա մէսրուր
օտու . պույնուզում Բապպտա
Եիւձէլէնտի . աղղըմ՝ տիւլէնէ-
րիմ իւզերինէ կէնիլէնտի , լիւն

- քի սէնին խեղաւորն իւր շաղ օւ-
- 2 տոււմ : Բապպ կրպի ա՛ղլի եօգ տուր , զերա սէնաւնն ղայրի եօգ տուր . հէմ Աւլահամըղ կրպի
- 3 զայա եօգ տուր : Մաղլուր մաղլուր չօգ սէյլէմն , աղլընըղոսն պէջիւք սէսղ չըգմասնն . զերա Բապպ ի՛րմէրին Աւլահը սըր , վէ
- 4 ա՛մէլէրի միզանէ չէքէր : Զօրւլուարն եայլարը գըրըտը . վէ զայի՛Ֆլէր գուզվէթ գուշանաը
- 5 լար : Թօզլար՝ էքմէք իչիւն քէն . տիւրիւնի իւճընէթ վէրտիւէր , վէ աճլար քօյապ պըրապտըլար , չէօյէ քի գըսըր պըրը՝ եւտի տօլուրտու , վէ օղըւլարը չօգ օլան
- 6 ղայի՛Ֆլէնտի : Իօտիւրէն վէ տիւրիւնն՝ մէղարա էնտիւրէն վէ եօգարը չըգարան՝ Բապպ տըր :
- 7 Փագիր էտէն վէ զէնկին էտէն՝ ալազլատան հէմ երաճէլտէն՝
- 8 Բապպ սըր : Փագիրի թօփրադ տան գաւտըրըր վէ միւհթաճը Ֆըշըլտան երաճէլտիւր քի՛ պէյլէր իւր օթուրտուպ օնարա սալ թանաթ թախթընը միրաս վէրէ . զերա եէրին թէմէլէրի Բապպըն սըր , վէ տիւնեայը մըլարն իւ-
- 9 ղէրինտէ գուրտու : Սալիհէրիւնին այագլարըն սագլար , վէ Ֆիս սըգլար գարանըգտա սիւքիւ թ գալաճագլար օ զիրա աաէմ՝
- 10 գուզվէթ իւր ղալիպօլմաղ Բապպ քէնտիւր իւր չէքիւէնկիւրի գըրա ճագլազէրէրինէ կէօքտէն կիւր լէյէճէք տիր . Բապպ եէրին ուճլարընը հիւքմ էտէճէք տիր , վէ քէնտի փատիւշաճընա գուզվէթ վէրէճէք . հէմ մէսիհինին պույ նուզոնու երաճէլտէճէք տիր :
- 11 Անտէն Եղիստա Ռամայա քէն . տի էվինէ կիւթտի . վէ չճուգ՝ քեահին Հէկիւնին հուզուրուտա
- 12 Բապպա խըզվէթ էտէր իտի : Վէ Հեղինին օղըւլարը եարամաղ քիմսէլէր օղուպ՝ Բապպը պիւ-
- 13 ձէզէր իտի : Վէ քեահինէրին

գազմ իւր ա՛տէթլէրի վար իտի քի՛ հէր պիր քիմսէնին գուրպան քէտիւնինտէ , էթ փիշէր լէքէն՝ քեահինին ուշայը էլինտէ իւշ տիւլն պիր չաթալ իւր վարըր իտի . Վէ թափայա՝ եարաա գազա . 14 նա՛ եա թէնճէրէյէ՛ եա գոյնտըր գապա տալտըրըր իտի , չաթալ հէր նէ չըգարըր իսէ իտի՛ քեա . հին քէնտինէ օնու ալըր իտի . պուշլար Սէրուտա՝ օրայա կէլէն ճիւմէ Իսրայիլէ էյլէ էտէր իտի : Այղը օնար եագմաշտան 15 էվլէլ տախի քեահինին ուշայը կէլիւպ՝ գուրպան էտէն տաէմէ տէր իտի . Բեահին իչիւն քէպապըրք էթ վէր , չիւն քի սէնտէն գայնանմըլ էթ ալմաղ , իլալ չիւ իտիւր : Վէ աաէմ օնա՝ Գոյ . 16 վէր չիւտի եայը եագլարըլար , տն տէն ճանըն իսթէտիլի գատար ալ տէր իսէ իտի , օրուէմ՝ Եօգ , չիւտի վէր , Եօգ իսէ ղըր իւր ալըրըմ՝ տէր իտի : Իմսին պու ու . 17 շագլարըն կիւնահը՝ Բապպըն հուզուրուտա ղայէթ պէջիւք իտի . զիրա աաէմէր Բապպըն փէշ քէչինի թահգիր էտէրէր իտի :

18 Վէ Սամուէլ քէլէն եփուա գուշանմըլ պիր չօճուգ՝ Բապպըն հուզուրուտա խըզվէթ էտէր իտի : Վէ անաը օնա պիր քիւչիւք 19 գալիտան Լափըպ՝ եըրտան եըլա գօճաըր իւր եըլըգ գուրպանըր քէսմէյէ չըգտըրըր զէման օնա կէօթիւրիւր իտի : Վէ Հէկի Եգ . 20 կանայա վէ գալըրընա խայրտուէ , էտիւպ տէտիւ . Բապպ օնապ պու գալըտան՝ Բապպա վադֆ էթտիւնի վադֆըն եէրինէ զիւր իյէթ վէրէ . անտէն մըլար մա . հայլէրինէ կիւթտի . Վէ Բապպ 21 Անայըր գլաթիւթ էյլէտի , վէ համիլէ օղուպ՝ իւշ օղուլ վէ էքի գըղ տօղուրտու . Սամուէլ չօճուգ տախի Բապպըն Էտընտա պէջիւտիւ :

- 22 Վէ հէ զհաղպէն՝ գոծամը ի տի . վէ սողալարընըն՝ ձիւ վէ իս . րայէն հէ ի Էթախըրէին ի հէմ ձեմաս թ չապըրընըն գափու . սունտա պէն լիւք՝ ձէմ՝ օլան . րաբըրըն ի լիւ Էթախըրէինըն ի չիթտիւ . Վէ ծնալա տէտի . քի՝ ի չիւն պունձիւքն իւլէր է . տերսինիւ , շէթլէ . քի պէն աիլին հաղըրընըն պիւթիւն պու դաւմ սան . քէթիւ ահողէր ի չիտիյո .
- 24 րում : Էթմէն օլալարըն՝ , զի . րա ի լիթտիւն իսպէր է յի տէ . յիւ տիր . Բապպըն գաւմընը
- 25 ճաղըրըն օրսունուդ : Էյէր պիր օտեմ՝ ատէմէ կիւնա՛հ էտէր ի . սէ , օլտէմ՝ ծնուն տաւարըն Ալլա՛հ քէսէր , ամմա պիր . քիմաէ Բապպա կիւնա՛հ էտէր ի լիւ օ . նուն ի լիւն քիմ՝ րիճա էտէճէք տիր . Լըքին ծնար պապալարընըն սէօրիւն ի թմա՛թ էթմէ լէր իտի , զիրա Բապպ օնարը
- 26 Էօլախընէք իսթէր իտի : Վէ չօ . ճուգ Սամուէլ կիտէրէք պէտիւր իտի . վէ հէմԼ՝ ապպըն վէ հէմ ատէմէրին ի լիւնտ է յի իտի :
- 27 Վէ հեղիէն Ալլահն պիր ա . տէմի կէլիս օնա տէտի . քի՝ Բապպ պէօյէ տէրա . Պապանըն էվինէ՛ Մըսըրտա . Պապա ոնուէլ էվինէ՛ գալ օլաւգալըն զիման աշիբու .
- 28 րէ կէօրիւն փիւմ մի . Վէ ծնու Իսրայէլին ձիւ վէ նրպըրըն . ամն քէնսիմէ քեա՛հին ի լիւն սէլ տիմ՝ . քի՝ մէգալահրմ ի լիւնսէն գաւրպան սունա , պուրպըր . եա գա . վէ հուգըրընսունա կիւնտ կիւն : վէ Իսրայէլ սողալարընըն ձիւ վէ տիւէլ՝ գաւրպանընըն՝
- 29) ամպանըն էվինէ վէրտիմ : Վէ մէքէնսէլ ի լիւն . էմըն էթախիւմ դուրմանընընըն վէ . փէշ քէշէ . րիւն ի լիւն տէփէ յօրսունուդ , վէ սողալարընա պէնտէն զիտտէ ի զղէթ . Էտէրսին , քի գաւմըն Իսրայէլին ձիւ վէ փէշ քէշէրի .

Էին ալար իւէ քէնտինիւն . աէ . միտէսինիւ : Պունտան Էթմէն 30
 լիւ Իսրայէլին Ալլահը Բապպ տէր . Թահգիգան տէմիւ իպիւմ . քի՝ սէնին էվին վէ սրապանըն է . վի էպէսէն հուգըրընսունա կիւ . րիւյէ , ամմա զիմաի հուա պէն . տէն , զիրա պանմա ի լիւն էթախ . լէրէ ի զղէթ էտէճէ իմ վէ պէն ի թահգիր քանէլըն թահգիր օլու . նաճաք . տէյօր Բապպ : ի լիւն 31
 կիւնէր կէլիւ քի՝ սէնին օղալ . նու վէ պապան էվինին գաղձնու . քէսէճէ իմ , շէօյէ . քի սէնին է . վինտէ ի լիւն յար պուրմանսունա : Վէ Իսրայէլին ձիւ վէ կէօրիւն 32
 յի էյլէքտէ սէն մէքէնսէն տարընընըն կէօրիւնէքսին . վէ է . վինտէ ձիւ վէ կիւնէրտէ ի լիւն յար պուրմանսունաճաղըն . Վէ 33
 սէնին ի լիւն մէգալահրման քէս . մէյէճէ իմ ատէմ՝ սէնին կէօլ . լէրիւն ի լիւնսէն օլալարըն վէ ձանըն պալընթմալ ի լիւն օլալարըն . վէ էվինին հէփ չօղալմանու ի յիւն ի լիւն Էթմէլըն : Վէ սա 34
 նա նիւնս պու . էա՛նի ի լիւն օղալ . Ոփիւ վէ Փիւնէ հէսին պալընա կիւ . լէճէք լիւ օլա , քի ի լիւնտէ պիր . կիւնտէ Էթմէլ : Վէ պէնիմ 35
 գաւրպանսէ վէ ձանսունա օլանա կէօրէ ա՛մէլ էտէճէք . քէնտիմէ պիր էմն . քեա՛հին գաղձընընըն , վէ ծնա պիր էմնէ վէ պէս պիրըն , վէ ձիւ վէ կիւնէրտէ մէսի հիմն Էթմէլնէ երիւրիւյէ : Վէ վիւթի՛ 36
 օլա . քի սէնին էվինտէ հէր . գա . ան՝ պիրաղաղէ ի լիւն եա պիր տիրմ . էքմէք ի լիւն էլիւպ . օնա լէմէնսա . էտէ Դ վէ տէյէ . քի՝ քէրէլ էյլէ , պէնի . քեա՛հին լիւ իւրըն լիւն ի լիւն պիրինէ գօշ . քի՛ պիր լօղմա էքմէք կէ իմ : ամն

նին էսնիւնքա՛ն Ռապայա խըղմեթ
 էաւեա խաի . վէ օլ կիւնէրսե
 Ռապայըն քերտըր նաաիր խաի .
 2 աշխեար ի՛նչամ՝ եօզ խաի : վէ
 վապի՛ օլաւ քի՛ օլ կիւնսէ Հեղի
 մահալինսէ հաւթար խաի . վէ
 կէտէքի զա՛յիքլանմալա պաշ
 լայլա՛ կէօրմէյէ դաաիր աէ
 3 յիլ իա՛ն օ վէ Ալմա՛նըն գանաիւ
 սէպիլիմէղաէն էվվէ՛ Սամուէլ
 Ռապայըն՝ խանէսինսէ Ալա՛ն
 սանաուղունն օղաւղա եէրսէ
 4 եաւթար խաի : վէ Ռապայ Սա
 մուէլ չաղըրաւ . վէ օ՛ իշթէ
 5 պէն տէաի : վէ Հեղլոյն սէյիթ
 պիլպ տէաի քի՛ իշթէ պէն չիւն քի
 խչէնի չաղըրաւն . վէ օ տէաի քի՛
 Չողըմաարմ՝ աէօն եաւթ . օ
 6 տա աէօնիւպ եաւթոր : վէ Ռապայ
 թէքըրաբ պիր աա՛նա՛ Եա՛ Սա
 մուէլ չաղըրաւ . վէ Սամուէլ
 դի՛պըմ շեղլոյն կիւթաի վէ՛
 7 իշթէ պէն , չիւն քի պէնի չա
 ղըրաւն տէաի . վէ օ տէաի քի՛
 Օղլում Չաղըմաարմ աէօն եաւթ
 8 վէ Սամուէլ աա՛նա Ռապայը պիլ
 մէզ խաի , վէ աա՛նա Ռապայըն
 9 քէլաւը ծնա քէլֆ օղլումաւր
 խաի : վէ թէքըրաբ իւչլինճիւ
 տէֆա՛ Ռապայ՝ Եա՛ Սամուէլ
 չաղըրաւ . վէ օ դաղըլա՛ շեղլոյն
 կիւթաի , վէ տէաի քի՛ իշթէ պէն ,
 չիւն քի պէնի չաղըրաւն . իմաի
 10 շեղլի ափկապըր քի՛ չաճուղու
 Ռապայ չաղըրաւ : վէ Հեղի
 Սամուէլէսէտի քի՛ կիւթ եաւթ ,
 վէ վապի՛ օլա քի՛ճէյեր սէնի չա
 ղըրաւրէսէ , օղլում տէյէսին . Սէօյ
 11 լէ եա՛ Ռապայ , զի՛նս գաւլուն ի
 չիտիյօր : վէ Սամուէլ կիտիլմա
 12 հալինսէ հաւթար : վէ Ռապայ
 կէլիպ չաղըրաւ , վէ էվվէքի աէ
 13 ֆա՛րաբիլի Եա՛ Սամուէլ եա՛
 Սամուէլ չաղըրաւ . վէ Սամու
 14 էլ տէաի քի՛ Սէօյլէ : զիրա գաւ
 15 լուն իշխաիր : Օղլում Ռապայ
 16 Սպլումէլ տէաի . իշթէ պէն իս

տալէրսէ պիր շէյ էաւճէյիմ ,
 քի գնաւ Հեղլիլիլիլին իքի դաւ
 լողըն քնկլէյէ . օլ կիւնսէ Հեղ 12
 ղիլի՛ օնուն էվի հադգընա՛ հէպ
 սէյլէտիլիմի իճար էաւճէյիմ
 պաշլայաճաղըմ , վէ սիլթիրէճէ
 յիմ : վէ ծնա իապէր վէրտիմ՝ 13
 քի՛ օնուն էվինէ կպէսէն հիլքմ՝
 էաւճէյիմ , օնուն պիրթիլի օլ
 կիւնսէլ իչլին քի՛ օղլաւրըրէն
 աի իւպէրլէրինէ լա՛նէթ կէթի
 քիրլէր խաի , վէ օղլաբը թէքըր
 էթմէզ խաի : իմաի պունասան 14
 էօթիւրիւ Հեղլինի եվի հապըր
 նա էէմին էթաիմ քի՛ եպկէթէ
 Հեղլի էվինի եարամաղըրըրաբ
 պան իլէ վէ վիէլէքէ իլէ կպէ
 տէն քէֆարէթ պունայաճադ
 ոըր :
 վէ Սամուէլ աա՛նա՛սաէք 15
 եաւթար , աէտէն Պէյթուլանն
 դապիլս գանաւաղըրնը աչաւ
 վէ Սամուէլ լիւյայը շեղլիսէօյ
 լէմէյէ դօրդաու : Ալմա՛ն Հեղի 16
 Սամուէլ չաղըրաւ տէաի . Եա՛
 Սամուէլ օղլում . վէ օ՛ իշթէ
 պէն տէաի : վէ օ տէաի քի՛ Սա 17
 նա սէյլէտիլի սէօզ նէ՛ սիր ,
 քէրէմէյլէ՛ պէստէն աալումա .
 Ալա՛ն սանա պէյլէ՛ վէ պուն
 սան զ՛յաաէ էյլէսին , էյլեր աա
 նա ճիւմէն սէյլէտիլի սէղէք
 տէն՝ պիր սէօզ պէնտէն սօզըր
 իսնէ : իմաի Սամուէլ ծնա ճիւմ 18
 լէ սէղէքի խապէր էյլէսի , սն
 սան աալումաւր : վէ օ տէաի
 քի՛ Քէնսիսիլ Ռապայ ոըր , կէօզ
 լէրինսէ խաշ կէօրլէննի էյլէ
 սին :
 վէ Սամուէլ պէյլէտիւ , վէ 19
 Ռապայ ծնան իլէ խաի , վէ ճիւմ
 լէ սէղէքիլնտէն պիրիլի եէրէ
 աիւչլիւրմէսի : վէ Գանասան 20
 Քէրսալէէյէտէք ճիւմէն իօրա
 յէլ Սամուէլին՝ Ռապայըն էվի
 վէյլումպէրի օղլաւղունա պիր
 21 աի : վէ Ռապայ Սէրվաա թէք
 22

բար կէօրինախա . զիրա Բապայ
Սամուէլէ Սեւովտա Բապայն
քէլամըիւն ինճամօրունուր իտի,
վէ ճիւմէն Իսրայէլէ Սամուէլին
սէօզիւ օրտու :

ՊԼՊ Դ

- 1 Սէ Իսրայէլ Փղշալըլարը
ճէնկէ գարջըլամաղա չըգար ,
վէ Աբենեղերտէ օրտու գուր .
առ . Փղշալըլար տա Մփէկաէ
- 2 օրտու գուրտուլար : Վէ Փղշա-
լըլար Իսրայէլին գարջըլանա աֆ-
ղիտիւն . վէ ճէնք դըղըլընճա ,
Իսրայէլ Փղշալըլարն էօնիւնաէ
պօզուլուռ . վէ ալայտան՝ մէյ .
տանտա տէօրթ պին առնմ գա-
- 3 տար գըրալըլար : Անտէն գալմ
օրտույա տէօնտիւ , վէ Իսրայէ-
լին ինթիլարըլար տէտիւնք քի՝
Բապայ պիղի պու կիւն Փղշալը-
լարն էօնիւնաէ ինճիւն պօզուռ .
Բապայն ա՛հա սանսուղունու
Սեւովտան էանըրգա ալաւմ ,
վէ օրթամըլտա վարաւն քի՝ պի-
ղի տիւլմէնէրիմիլին էլինաէն
գուրթարուն : Իմաի գալմ Սե-
լովա կէստէրիպ՝ քերովբէլէր
Իւլէրիպէ օթուրան ա՛յբէրէլէր
Բապայնըն ա՛հա սանսուղու-
նու օրտան գալալըլարըլար . վէ
Հէղիին իքի օղուլարը Սիմի վէ
ՓէնէՀէս արտա Ալաւն ա՛հա
- 5 սանսուղու իլէ իտիլէր : Վէ վա-
ղի օղուռ քի՝ Բապայն ա՛հա
սանսուղու օրտույա կէլտիլ կի-
պի՝ ճիւմէն Իսրայէլ պէօյիւք սէս
իլէ կիւլպէանք չէքտիլէր , վէ
էէր սէտա վէրտի :
- 6 Վէ Փղշալըլար կիւլպէանք սէ-
սին ինտինճէ , Իպրանիլէր օր-
տուառնտա պու պէօյիւք կիւլպ .
էանքըն սէսի նէ՛ օլա տէտիլէր .
վէ պիւտիլէր քի՝ Բապայն սան-
7 սուղու օրտույա կէլտի : Վէ
Փղշալըլար գօրգտուլար , զիրա

աէտիլէր քի Ալաւն օրտույա կէ-
տի . Հէմ աէտիլէր քի՝ Վա՛յ պի-
ղէ , զիրա պունտան էվիլէ պօն-
ճիլէլին շէյ օլմամըլ տըր : Վա՛յ 8
պիղէ , պու դաստիր Ալաւնէն է-
լինտէն պիղի քի՛մ գուրթարըր .
Հէօլաէ Հէր կէօնէ պէլա իլէ Սը-
սըրը վուրան Ալաւ՝ պու տըր :
Դուվիլէթէնին վէ մէրալէր օղուն 9
էա՛ Փղշալըլար , օլմայա քի՝ Իպ-
րանիլէր նիճէ սիղէ գուլուգ էթ-
տիլէր իսէ , սիղ յնալար գուլ-
լուգ էտէսինիլ . իմաի մէրալէր
օղուպ՝ ճէնք էտին : Վէ Փղշալը- 10
լար ճէնք էթտիլէր , վէ Իսրա-
յէլ պօզուլուպ՝ Հէր քէս քէնթի
չատըրընա գաշուր , վէ դայէթ
պէօյիւք գլ ըղնէ օղուռ . վէ Իս-
րայէլաէն օթուգ պին էայա նէ-
ֆէր տիւլտի : Հէմ Ալաւն 11
սանսուղու ալընտար . վէ Հէղի-
նին իքի օղուլարը Սիմի վէ Փէ-
նէՀէս էօլտիլէր :

Վէ Բենիամինի պիր քիմաէ 12
ալայտան սէյիւրտիպ՝ Հէման օլ-
կիւնտէ էսվալարըր էըրթուգ վէ
պալընտա թօլրապ օլարապ Սե-
լովա կէլտի : Վէ կէլտիլինտէ՝ 13
իլթէ Հէղի էօղուն քէնարընտա
իւքէմէլտէ օթուրուպ պէքէր ի-
տի , զիրա Ալաւն սանսուղու
իշին էիւրէլի տիթէր իտի . վէ
օլ քիմաէ շէհրէ կէլուպ խապէր
վէրտիքտէ , պիւթին շէհր ֆէր . 14
էատ էյլէտի : Վէ Հէղի ֆէր .
էատըն սէսին իշտինճէ , Պու-
շամթանըն սէսի նէ՛ օլա աէ-
տի . վէ օլ քիմաէ ա՛ճէլէթէն
կէլուպ՝ Հէղիյէ խապէր վէրտի :
Վէ Հէղի տօգսան սէքիլ էալըն . 15
տա իտի . վէ կէօլէրի գամալուպ՝
կէօրմէյէ դաստիր տէյիլ իտի :
Իմաի օլ քիմաէ Հէղիյէ տէտի 16
քի՝ Պէն ալայտան կէլյօրուլմ ,
վէ ալայտան պու կիւն գաշտըմ .
վէ օտէտի քի՝ Նէ՛ օրտու օղուլմ :
Վէ խապէրճի ճէվապ վէրիպ 17

- տէտի քի՛ Իսրայէլ Փղշալը.
լարն էմինանէն գաշար, Հէմ
ասիի գալմտա պէջիւք գըրղըն
օլտու. վէ սէնին իքի օղուն Ուփ.
նի վէ Փէնէհէս տէ էօլտիւ, վէ
Ալասհըն սանտուղու ալընտը :
- 18 Իմտի վագի՛ օլտու քի՛ Ալասհըն
սանտուղունու անկարղը կիպի,
Հէդի իպէմէտէն արգասը իւ-
զէրինէ գափուն ըն էանընտա
տիւշտիւ, վէ էնկսէսի գըրըլըպ
էօլտիւ, շինքի իխթիյար վէ տ.
ղըր առէմ իտի. վէ Իսրայէլի
գըրգէրլ Հիւբմ էթտի :
- 19 Վէգնուն կէլինի փէնէհէսին
գորըրը սողորմաղա էագըն
համիւէ օմագ իւէ, Ալասհ սան
տուղունուն ալընտըլըն վէ գայ-
նաթասընն Հէմ գօճասընն էօլ-
տիւշտիւն իւլթտիյ կիպի՝ չէօ-
քիւպ սողորմու. զերա աղըր.
- 20 Լարը օնու պատըլար : վէ գա-
րը էօլիւր իքէն, էանընտա տու-
րան գարըլար օնա տէտիւք քի՛
Գօրգմա, զերա օղուլ սողուր-
տուն. ամմա օ՛ ճէվապ վէրմէ-
տի, վէ էիւրէյինէ գօմատը :
- 21 վէ չօճուղուն ատընը իքաբօգ
գօյուպ տէտի քի՛ Իսրայէլէն
ի՛ղղէթ կիթտի. զերա Ալասհըն
սանտուղու ալընտը, վէ գայնա-
- 22 Թալը Հէմ գօճասըն էօլտիւ. Հէմ
տէտի. Ալասհըն սանտուղու ա-
լընտապ իւէ, Իսրայէլէն ի՛ղ
ղէթ կիթտի :

ՊԼՊ Ե

- 1 Վէ Փղշալըլար Ալասհըն սան-
տուղունուն ալըլար. վէ օնու
Աքնէնքըրտէն Աղովտոսա կէօ.
- 2 Թիւրտիւք : վէ Փղշալըլար
Ալասհ սանտուղունու ալըպ՝ օ-
նու Դագոնուն էվինէ կէթիրաի-
լէր, վէ օնու Դագոնուն էանը-
- 3 Նա գօտուլար : վէ էրթէպի կիւն
սապահլայըն. Աղովտուլար

գալգալըլարնտա, իւթէ Դա-
գոն՝ Բապպ սանտուղունուն էօ-
նինանէ էիւզիւ գօյուն էէրէ
տիւշիւշ իտի. Իմտի Դագոնու
ալըպ՝ Թէքրար օնու էէրինէ գա-
տուլար : վէ էրթէպի կիւն սա-
պահլայըն գալգալըլարնտա,
իւթէ Դագոն՝ Բապպըն ոսն-
տուղու էօնինանէ էիւզիւ գօյուն
էէրէ տիւշիւշ իտի, վէ Դագո-
նուն պաշը վէ էլէրինին իքի ա-
վուճու էշքտէ քէսիւրիւ իտի.
օնուն իւզէրինտէ էալընըզ Դա-
գոնուն պէպէնի գալմըլ իտի :
Օնտան էօթիւրիւ Դագոնուն
քէահինլէրի վէ Դագոնուն իաղ-
նէսինէ ճիւմէ կիւրէնլէր՝ Թա-
պու կիւնէտէք Աղովտոսա օ-
լան Դագոնուն էշիյինէ պա-
մաղար : Հէմ Բապպըն էիւ Ա-
ղովտուլարն իւղէրինէ ալըր-
լաշըպ՝ օնլարը Հէլաք էթտի.
վէ օնլարը՝ Աղովտոսա վէ օ-
նուն սինօրլարնտա մայասըլ ի-
լէ վուրտու :

վէ Աղովտոսուն էհալիսի պէջ
լէ օլուղունու կէօրտիւքէրին-
տէ, տէտիւք քի՛ Իսրայէլ Ալ-
լահընն սանտուղու էանըմըզ
սա տուրմասըն. զերա օնուն է-
լի իւղէրիմիղէ վէ ալլահըմըզ
Դագոնուն իւղէրինէ աղըրլաշ-
տը : Իմտի կէօտէրիւ՝ Փղշալը-
լարն ճիւմէ պէլէրինի էան-
լարընա ճէմ՝ էթտիլէր, վէ տէ-
տիլէր քի՛ Իսրայէլ Ալասհընն
սանտուղունա նէ՞ էտէլմ. վէ
օնլար տէտի քի՛ Իսրայէլ Ալա-
հընն սանտուղու Գէթէ տէօն-
տէրիլէ. Իմտի Իսրայէլ Ալա-
հընն սանտուղունու տէօնտէր-
տիլէր : վէ վագի՛ օլտու քի՛ օ-
նու տէօնտէրաիլէրինան սան-
րա, Բապպըն էիւ շէհրին իւղէ-
րինէ լայէթ պէջիւք իվթիրապ
իւէ օլտու. վէ շէհրին առէմէ-
րինի քիւշիւրտէն Թա պէջիւյէ.

տեք վերադառաւ և վէ ծնարարս մա-
յոսարընոր արիւղ օլտու :

10 Իմտի Ալաճ սանտուղունու
Ահիւրունա կենտերտիւր : և վէ
վագի՛ օլտու քի՛ Ալաճ սանտու-
ղուն Ահիւրունա Վարդը կիպի,
Ահիւրունա Վարդ Քերեաս էտիւ
տէտիւր քի՛ Վարդը և վէ գալմարմը
զը էօլտիւրմէք փչին խոնայէլ
Ալաճընն սանտուղունու պի-
լէ կէթիւրտիւր :

11 Անտէն կէծ-
տերիւ փղաղալարն հէփ պէյ
լէրին ճէմ՝ էթտիւր, և տէ-
տիւր քի՛ Բարայէլ Ալաճընն
սանտուղունու կենտերին, և
մահալին տէծտիւր, քի պիղի
հէմ գալմարմը էօլտիւրմէյէ-
ղերա պիւթին շէհրտէ էսիւմ
իլթիրապը օլտու՝ Բարայէլն էլի
օրատա լայէթ աղըր խոն : և է
էօլէմիշ տաէմէր մայապըլ իլէ
վարուտուր : և վէ հէրին Քեր-
եասը կէօյէ չըգար :

ՊԱՆ Զ

1 Վէ Ալաճըն սանտուղու
փղաղալար Թօփրալընտա էէտի
այ գալար : և է փղաղալար քեա-
հինէր և վէ ֆաշը, արը չաղըրպ
տէտիւր : Եհսվանն սանտու-
ղունա նէ՛ էտէլիմ՝ օնու քէնտի
մահալին նէ՛ իլէ կէտնտէրիմ՝
3 պիղէ պիւրիւրին : Օնլար տա տէ-
տիւր քի՛ էյէր Բարայէլ Ալ-
աճընն սանտուղունու կէծ-
տերիւ իսէնիւղ, օնու պօշ կէծ-
տերմէն, իլա հէր վէճէ իլէ օնա
սուշ փէշքէշ տէծտերին : օլ
դէման շիֆա պուրըրսունուղ,
և վէ օնուն էլի սիլտէն նի՛չին
կիթմէղ սիլգ մալիւմ՝ օլտու :
4 Վէ օնլար տէտիւր քի՛ Օնա
տէծտերէճէյիմիղ սուշ փէշքէ-
շի նէ՛ օլտա կէրէք : և տէտիւր
քի՛ փղաղալար պէլ լէրինն սա-
լըսընճա պէշ ալթուն մայապըլ

և վէ պէշ ալթուն սըտուն օլտու և
ղերա ճիւղէնիւղն հէմ պէլ լէրին
նիլին պէլար պիւր քի՛ : Իմտի
մայապըլընն միւրէլ լէրինի
և տէտիւր պօշուն պալալընը
ղըն սուրէլ լէրինն ետիւրտընդ,
և վէ իսէնիւղն Ալաճընա լէլ
շէք քիւլէտէտիւրիւղ : պէլէրէլի-
նի իւղէրինիւղն և վէ ալթունալը-
նըն իւղէրինիւղն և վէ տէտիւր
նըղըն իւղէրինիւղն : հաֆիլի-
տէ : և է նի՛չին փէշքէլէրինի
զի՛ Մըսըրըլար և վէ փայտաքն
էրէքէլէրինի փէքէլթալթէրի
կիպի՛ փէքէլտիւրսինիւղ : տէյիլ
մի քի արալարընտա մալիպըլ
էթտիւրտէն սանլար՝ օնլար տա-
լը վէրտիւր, և կիթտիւր : Իմ
տի հալա պիւր էէնի արապա
եափըպ իլէ էմիլիլին էնէք ալն,
քի օնլարն իւղէրինիւղն պօշուն,
սուրուղ քէնտմըլ օլա : և վէ ի-
նէքէլէրի արապալա գօշուն, և
սըտըլընտան եալալարընը է
և տէծտերին : և է Եհսվանն
սանտուղունու ալալ՝ օնու ա-
րապանն իւղէրինիւղն գօշուն, և
օնա սուշ փէշքէշ տէծտերէ-
ճէյինիւղ ալթուն գալալըն՝ օ-
նուն եանընա պիւր քիւլիւր սան-
տուղուն իլինէ գօշուն : և վէ օնու
սալը վէրին քի կիթմիւրն : Պտէն
պագըն, էյէր քէնտի սինօրու
էօլունտան Բէթամալիւն չըգար
իսէ, պիղէ պուլ էօյթէք պէլա-
լը սալան օ տուր : և է օզ իսէ,
օլտէմ պիլէլիմ քի պիղէ օնուն
էլի տօգանմայըպ՝ պուլ պիղէ
րատթ կէլէ վագի օլմուշ տուր :

Իմտի օլ տաէմէր էօյլէ էյիլէ-
յիւղ իլէ էմիլիլին էնէք ալալար,
և վէ օնլար արապալա գօշունա-
լար : և է եալալարընը էթտէ
գալալար : Անտէն Բարայէլն
սանտուղունու հէմ ալթուն սը-
չանլար իլէ մայապըլընն սա-
լըլէլէրինիւղն քիւլիւր սանտու-

Թու տէ՛ք էյլէտիւր . վէ եաւը
նըղ Բապպա իպատէթ էթտի .
5 էր : Անտէն Սամուէլ տէտի քի՛
ճիւմէ իսրայէլ : Մասիայա
ճէմ՝ էտին . վէ սիջտէն էթթիւ-
րիւ Բապպա նիլաղ էտէյիմ :
6 Իմտի Մասիատա ճէմ՝ օլտու-
լար , վէ սու չէքիպ՝ Բապպըն
էօնիւնէ տոթօսիւր : վէ օլ
կիւնտէ օրու՛ճ ԹուԹուպ օրա-
տա տէտիւր քի՛ Բապպա կիւ-
նա՛ էթտիք . վէ Սամուէլ իս-
րայէլ օղուլարընը Մասիատա
հիւքմ էթտի :

7 Վէ Փաշուլար՝ իսրայէլ օ-
ղուլարընը Մասիայա ճէմ՝
օղուլարընը իշիթտիքէրինտէ,
Փաշուլարն պէյլէրի իսրայէ-
լէ գարը չոգարար . վէ իսրա-
յէլ օղուլարը իշիտինճէ , Փր-
ղաշուլարն հուղուրունտան
8 գօրգտուլար : վէ իսրայէլ օ-
ղուլարը Սամուէլ տէտիւր քի՛
Ելաճըմող Բապպա հագգըմը
լաթէրեատ էթմէքտէն սիւքիւթ
էթմէ , քի՛ սիլիլ Փաշուլարն
9 էլինտէն դուրԹարա : վէ Սա-
մուէլ սիլի սիւտտէ օլան գուղու
ալըն՝ ծնու Բապպա Թէքմիլ
պիւԹիւն Էանմա եադտը . հէմ՝
Սամուէլ իսրայէլտէն էթթիւ-
րիւ Բապպա թէրեատ էյլէտի ,
վէ Բապպ օնա ճէվապ վէրտի :

10 Իմտի վապի օլտու քի՛ Սամուէլ
պիւԹիւն Էանմաը եագար ի-
քէն . Փաշուլար իսրայէլ իւն
ճէմ՝ էթմէլէ եագարարար ալէ
Բապպ հէմմա օլ կիւնտէ Փաշ-
ուլարն իւղէրինէ պէսիլք սէտու
իւն կիւլլէյիպ օնարըն իւքիւթ-
սիւ , վէ իսրայէլն էօնիւնտէ
11 պօղուլար : վէ իսրայէլա-
տէմէրի Մասիատան չըգըլ
Փաշուլարը գօվալտըլար , վէ
օնարընը Բա Բեթթօլտէն ալթը-
նտաէք վուրտուլար : Օլտէմ Սա-
մուէլ տէր Թաշ ալըն՝ Մասիա

իւէ Սէնին արալունա գօտու , վէ
օնուն ատընը Աբենեզեր գօ-
յուպ աէտի քի՛ Բապպ պիլիլ
պուրայառէք եարտըմ էյլէ-
տի : Իմտի Փաշուլար արազալ . 13
նըպ՝ արթըք պիլի տա՛ն իսրա-
յէլն սինօրունա օղամաարար .
վէ Սամուէլին ճիւմէ կիւնէ-
րինտէ՝ Բապպըն էլ Փաշուլարա
գարըն իտի : վէ Փաշուլարն 14
Իսրայէլտէն ալտգարըն չէրլէր
Ակիարունտան Թա Գէթէտէք՝
Իսրայէլէ կէրի վէրիւտի , վէ իս-
րայէլ սինօրարընը Փաշուլա-
րն էլինտէն դուրԹարար . հէմ՝
Իսրայէլ իւն Ամօրհուլարն
պէյիլտէ պարընը օլտու : վէ 15
Սամուէլ էօմրինիւն ճիւմէ
կիւնէրինտէ իսրայէլն հիւքմէյ .
էտի : վէ ելլ պէ ելլ Բեթէլլ 16
վէ Գաղգարայը վէ Մասիայը
տօլաշմաղա կիտէր իտի . վէ ճիւմ
լէ պու մա՛հալլէտէ իսրայէլն
հիւքմ էտէր իտի : վէ Ռամա 17
յա տէօնէր իտի , զիւր օնուն է-
վի օրատա օրու՛յ իսրայէլն օրա-
տա հիւքմ էտէր իտի : վէ օրա-
տա Բապպա մէզպա՛ն Էալտը :

ԳԱՊ Ը

1 Վէ վադի օլտու քի՛ Սամու-
էլ ինԹիլարաւալըն զէման , օ-
ղուլարընը իսրայէլէ հաքիմէր
գօտու : վէ իւք տօղուշ օղու-
նուն իսմի Յովէլ վէ իբինճիւն
նին իսմի Աբիա իտի . օնար Բեթ-
սաբէէտէ հաքիմէր իտի : վէ օ-
ղուլարըն օնուն եօլարընտա եիւ-
րիւմէտիւր , իւլա Թամանա մա-
յիլ օղու՛յ ինԹիլ աղարաք չէ-
րիմԹի իսիւլ էթտիւր :
Իմտի իսրայէլն ճիւմէ ին-
Թիլարարըն ճէմ՝ օլտու՛յ Ռամա
յա Սպմուէլէ վարտըլար . վէ 5
օնա տէտիւր քի՛ իշիլէ սէն ին-
Թիլարաւալըն , վէ օղուլարըն

6 անհին եօղարնտա երբինէզ-
 լեր . հաւա պիղէ պիր փատիշահ
 շանու էլէ . քի՛ հէփ թափի՛նէ .
 7 լէր կիպի պիղէ հիւքմ՝ էտէ :
 8 Վէ պու սէօղ Սամուէլն նա .
 9 դարնտա ֆէնա կէօրինտա ,
 10 անի քի՛ ծնա՝ Պիղէ պիր փատի-
 շահ ւէր . քի՛ պիղէ հիւքմ՝ էտէ
 11 տէտիւր . իմա Սամուէլ Բապ-
 12 պա նիյաղ էյլէտի : Վէ Բապպ
 Սամուէլէ տէտի քի՛ Գալմըն
 սէօղինտա սամա հէր սէյլէտիք .
 13 լէրինէ կէօրէ տինիլէ . զերա սէ-
 14 նի րէտա էթմէ յօղար , իլա իւ-
 15 կըլէրինէ փատիշահէ սիւր-
 16 մէքուն պէնի րէտա էտէ յօրլար :
 8 Օնըար Մըւրտան չըգարտը-
 17 ղմ՝ կիւնտէն թա պու կիւնէ-
 տէք՝ պէնի թէրք էտիպ զայրի
 18 ալաշարա իպատէթ էտէրէք
 իլէտիքլէրի հէփ ամէլէրինէ
 կէօրէ , սամա տափի էյլէ էտէ .
 9 յօրլար : Վէ շիմաի ծնարն սէօ-
 10 ղինտա տինիլէ . անապ ծնարա
 հէր վէճէ իլէ շէհատէթ էտիպ՝
 11 իւղէրլէրինէ փատիշահէ սիւ-
 րէճէք փատիշահն հուգուգու-
 նու խապէր վէրէն ն :
 10 Վէ Սամուէլ Բապպն հէփ
 11 մէօղլէրինի՝ ծնան փատիշահ
 12 տիւլէյն գալմա սէօղլէտի . Վէ
 13 տէտի քի՛ Իւղէրինիլէ փատի-
 շահէք սիւրէճէք փատիշահն
 հուգուգու պու յաւապ . Օ-
 14 դուլարընըր ալաւապ , վէ քէն
 տիտի իլէն՝ արապալարը իւ-
 15 ղէրինտա վէ ալմարը իւղէրին
 16 տէ գօյաւապ , քի՛ ծնուն արա-
 պալարը՝ էօնիւնէն սէ յիրտէ .
 12 լէր . Հէմ ծնարը՝ քէնտիսինէ
 պին պալըրար վէ էլլ՝ պալըրար
 գօյաւապ , քի՛ ծնար ծնուն
 13 լիթլէրինի սիւրիւս՝ պիլիսինի
 պիլէլէթ , վէ ծնուն ճէնք ալէթ .
 14 լէրինի հէմ՝ արապալարը ալէթ .
 15 լէրինի եափալար : Վէ գըղա-
 16 րընըր ալաւապ , քի՛ պուսուր .

ճուլար վէ աշըրար վէ էթմէքնի-
 1 լէթ ճալար : Վէ թարլարընըր . 14
 ղըն հէմ պաղարընըր վէ էլլ .
 թուրուգարընըր էյիսինի ա-
 2 լապ՝ քէնտի գուլարնա վէրէ-
 ճէք տիր : Վէ էթմիլիլին հէմ 15
 պաղարընըր ծնարընըր ա-
 լապ՝ քէնտի խնարմարնա վէ
 գուլարնա վէրէճէք տիր : Վէ 16
 քէօղլէրինիլէ հէմ խալալըգ-
 3 լարընըր վէ ալա իլիթլէրի-
 նիլի վէ մէրէպլէրինիլէ ա-
 լաւապ տըր , քի՛ ծնուն խըղմ-
 4 թինտէ իլէյլէր : Սիւրիլէրի . 17
 նիլին ծնալընըր ալաւապ տըր .
 վէ սիլ ծնա գուլար յաւապը-
 5 նըր : Վէ քէնտիլիլէ սէչտիլի . 18
 նիլ վատիշահըր էիւղինտէն
 6 օլ կիւնտէ ֆէրէտա էտէճէքնի-
 նիլ , սամա Բապպ սիլիլ օլ կիւն-
 7 տէ ճէվապ վէրմէյլէք տիր :
 8 Ամա գալմ՝ Սամուէլն սէօ- 19
 ղինտէ իթաա՝ էթմէյն իմթի-
 նա՝ էյլէտիլէր , վէ տէտիլէր . քի՛
 9 Եօգ , էլալէթէ իւղէրիմիլտէ
 փատիշահ օլուն : Վէ պիլի տա- 20
 իի ճիլմէլթալիլիլէր կիւնի օ-
 լալըմ . վէ պիլիլ փատիշահըր
 հիւքմ էտէ , վէ էօնիւմիպտէ քը-
 1 գուպ՝ ճէնքլէրիմիլիլ ճէնքլէյլ :
 2 Վէ Սամուէլ գալմըն հէփ սէօղ- 21
 լէրինի իլնիապ՝ ծնարը Բապպն
 հուգուգունա իփաաէ էյլէտի :
 3 Վէ Բապպ Սամուէլէ տէտի քի՛ 22
 Օնըարն սէօղինտա տինիլէ , վէ
 ծնարա պիր փատիշահ նապ էյ-
 4 լէ . օլտէմ Սամուէլ Խորայէլ
 ալէմլէրինէ տէտի քի՛ հէքէն
 5 քէնտի շէհրինէ կիտին :

ՊԼԱՊ Թ

1 Վէ Բենիամինտէն պիր քիմ . 1
 սէ վար խաի , քի՛ ծնուն խաի պիս
 խաի պա . Բենիամինիլ պիր քիմ
 սէնին օղու՝ Ալիա օղու Բերու-
 2 լաթ օղու Սերօր օղու Արիւշ

- օղորդու վեժնի մէջ զընդամենը արեւ
 2 Բնի խոհ: Ան պոռնուին պիտի օղորդ
 վար խոհ, քի մոռնա խոհի Սպարդ
 խոհ. պուռ խոհ վեժնի խոհ,
 վեժնի Բարայէլ օղորդարձնա մոռնա
 կիւղէ քիմնէ եօգ խոհ: Կիւ
 թիւն դաւմանն ումուղուան
 եօգարը ուղորն խոհ:
- 3 Ան Սաւուղուն պապարը կի
 քին էշէքէրի զայդ օղորդ՝ կիս
 քէնի օղոր Սաւուղա տէրի քի՝
 շայա պերսպէրինձէ ուղարդա
 րըն պիտինի ալ, վեժնի գապար
 4 կիմ էշէքէրի արա: Ս տախի
 Եփրեմ տաղանտան կէջտի,
 անտէն Սալիսա թօփրաղըն
 տան կէջտի, վեժնի պուրմար
 րըն. անտէն Սապմ թօփրաղըն
 տան կէջտի, վեժնի եօգ խոհէր:
 անտէն Բենիամինիկէր տիյա
 րըն տան կէջտի, վեժնի պուրմար
 5 րըն: Օնտան Սուրի թօփրաղըն
 վարարդարընա, Սաւուղ պի
 լէսինձէ օղան ուղարդա տէրի
 քի՝ կէլ տէօնէլմ, օմայա քի
 պապարմ էշէքէրին վաղ կէլմ
 պիտին իւրն դայրա տէրի:
 6 Ամմա օ յնա տէրի քի՝ Իշթէ
 շարա պուռ շէհրտէ պիտ Սաւ
 տանմի վար, վեժնի քիմնէ միւ
 թէպէր տէր, շէր նէ տէր խոհ
 էլպէթան վազի՝ օղոր: Խոհի
 օրայա կիտէլմ, պէքէ պէքէ
 կիտէձէ եօղամուղա խապէր է:
 7 տէր: Ան Սաւուղ ուղարդա տէ
 րի քի՝ Իշթէ կիտէր խոհ, օ
 առնմէ նէ՝ կէօթիւրէլմ: զիւր
 գապարընմուղան էքմէր տիւքէն
 տի, վեժնի Սաւուղն տանմինէ կէօ
 թիւրէձէ քիւքէքէլմիւ եօգ
 տուր: Էանըմիղա նէ՝ վար:
- 8 Ան ուղար թէքրար Սաւուղա
 Զէլմալ վերիւ տէրի քի՝ Իշթէ
 էրմանէ պիտ մըսալ րուպու՝ կիւ
 միւղ պուրմուր, խոհի Սաւ
 9 շն տանմինէ վերիւ իմ, քի տի
 գէ եօղամուղա խոհէր էա:

- Իշթէլմէ Բարայէլ տէ պիտ քիմնէ 9
 Աւաշա տանընմա կիտէրա
 պէօլէ քէքէ խոհ: Կէլ պապար
 10 յա կիտէ կիւ՝ զիւր պուռ կիւն
 քիւքէլմալէր քիւքէլմէ՝ էվէլմէն
 պապարըն տէնիւր խոհ: Ան Սա
 11 տուղ ուղարդա տէրի քի՝ Սէօ.
 զին էլ տիւք, կէլ կիտէլմ. իմ
 տի Սաւուղն տանմինն օղորդ
 շէհրէ կիտէլմէր: Օնտար շէհրին
 12 եօգուշալըն չրգար իքէն, սու
 շէքմէլէ չրգար զըղար պուրմա
 րըն: Ան օղարա տէրի քի՝
 13 Պապարըն պապարմ մը տէր: Ան
 զըղար զիւրա շէվալ վերիւ
 տէրի քի: Պուրմալ էանիւտ
 տիւր: Զինտի թէլ օլ, զիւր գա
 14 մն պուռ կիւն էիւքէր մաշալէ
 զուրպանը օղմալ իւր, օ՝ պու
 կիւն շէհրէ կէլմ: Եւ շէհրէ կէլ
 15 տիւքէլմ կիտի, օնտ. Թաւմ
 էլմէք իւրն էիւքէր մաշալէ
 չրգմալ տան էվէլմ պուրմա
 16 նուղ, զիւր օ կէլմնէլմալէ
 դալմ էէ մէլ չիւքի զուրպ
 նըն իւղէրինն օ պէրէքէլմ
 օղորմալմալէր: Խոհի շալա չը
 գըն, զիւր օնտ շէման չիմ
 պուրմալմալէր: Ան շէհրէ չրգ
 17 ալար, օնտար շէհրէ կիտէր իւ
 քէն, Իշթէ Սաւուղն էիւքէր
 մաշալէ չրգմալ իւրն: Օնտարն
 գարընա չրգար:
- Ան Սաւուղուն կէլմնիւտն 15
 պիտ կիւն էվէլմ Բարայէլ Սաւու
 16 էլմէ քէքէր տիւք տէմիւ խոհ.
 Եարըն պուռ վաղմալ Բենիւ
 մին թօփրաղըն տան տանա պիտ
 քիմնէ կէտէրէլմէլմ, վեժնի
 17 սուրման մէս շէտէլմ, վեժնի
 գալմըն Բարայէլ իւղէրինն
 գալմալմալ. զիւր գալմընա նա
 զար էլմալմ, չիւն քի օնտարն
 քիւքէլմալմ տանա կէլմ: Ան
 Սաւուղն Սաւուղն կէտէրէլմ

- տէ, իսկպ օնա տէտի քի՛ իշթէ
սանա տէտի յիմ տտէմ, գալիմ
տա պու հիքքեմէթ սիւրէճէք:
- 18 Վէ Սաւուղ գալուտա Սա
մուէլէ կաղպաղայ տէտի քի՛ Գե
րէմ՝ էյլէ պաղըճընն էճընէ՛
րէտէ տիր, որպան կէպթէր:
- 19 Վէ Սամուէլ Սաւուղա ճէ
վապ վերիպ տէտի քի՛ Պա
գըճը պէն իմ՝, էօնիւմճէ էիւք
սէք մաճալէ չըք, վէ պու կիւն
պէնիմ իլէ թամամ՝ էտէտնիդ,
վէ սէնի սապաճ սաղ վերիբիմ,
հէմ տանա էիւքէյնտէ ճիւմէ
- 20 օրաճը խապէր էտէրիմ: Վէ սէ
նիս զայպ օրան էէքէրէրին իշիւ
քի պու կիւն իւչ կիւն օլտու օն
լար իշիւն տիւշիւմէ, զիրա օն
լար պուլունտու: Վէ Իսրայէլն
ճիւմէ արպուսու քիմէտիր, սա
նա վէ պապանըն պիւթիւն էվի:
- 21 Նէ տէյի՛ լմի: Վէ Սաւուղ ճէ
վապ վերիպ տէտի քի՛ Պէն Իս
րայէլ սրպթարընն էն քիւչիւ
յիւնտէն Բենիամինի տէյի՛ լմի
իմ, հէմ գապիլէմ՝ Բենիամին
սրպթընն ճիւմէ գապիլէլէրի
նիւն էն քիւչիւն տէյի՛ լմի: Իմ
տի նի՛ չիւն պանա պունտն կիպի
- 22 շէյլէր սէյլէրոնի: Վէ Սամու
էլ Սաւուղա վէ օնուն ուշալը
նը ալար, վէ օնալը էէմէքօտա
սընա կէթիւրիւպ օնլարա՝ օ
թուղ քիշի գաւապ օլան տա՛
վէթիւրիւն իւթ պաղնտա մա:
- 23 հալ վերաի: Վէ Սամուէլ աշ
ճըյա տէտի քի՛ Սանա չու էա
նընտա Թուրանիւն տէյերէք վէր:
- 24 տի՛յիմ՝ հիմսէյի կէթիր Վ Վէ
աշճը՝ պիւստու վէ օնուն իւղէ
րնտէքնիւր գալարըրայ Սաւու
ղուն էօնիւնէ գաւու: Վէ Սամու
էլ տէտի քի՛ Իշթէ սաղըննիւնը
էօնիւնէ գալուպ էէ, չիւն քի
գալիմ տա վէթ էթտիմ տէտի
յիմ՝ գէմնտէն պու անէ տէկին
օ սէնիւն իշիւն սաղընմըջ արը:

իմաի օլ կիւնտէ Սաւուղ Սա
մուէլ իլէ էէտի:

Անտէն էիւքսէք մաճալտէն 25
շէհրէ էնաիլէր: Վէ օ՝ Սաւուղ ի
լէ աամին իւղէրնտէ սէյլէտի:
Վէ էրքէն գալըրուար, վէ վա՛ 26
գի՛օլտու քի շաճիւղ սէքէր ի
քէն՝ Սամուէլ Սաւուղա տամա
չաղըրայ տէտի: Գալը, վէ սէ
նի կէօնտէրէյիմ: Վէ Սաւուղ
գալըսը, վէ օ հէմ Սամուէլ ի
քիսի պիլէ տիւլար չըգալըրա:
Օնլար շէհրին քէնարնտա էնէր 27
իքէն, Սամուէլ Սաւուղա տէ
տի քի՛ Ռաշապ տէքի էօնիւմիւղ
ճէ կէչէ, վէ օ կէչտի: ամմա հա
լա սէն տուր, վէ սանա Ալլա՛ն
սէօղիւնիւ խապէր էտէ յիմ:

ԳԼԿ Ժ

Վէ Սամուէլ զէյլուն էաղը 1
իպրիյնի ալըպ՝ օնուն պաղը իւ
ղէրնէ տէճըսիւ, վէ օնու էօի
սիւ, վէ տէտի: Տէյի՛ լմի քի սէնի
Բապպ քէնաի միրաղը իւղէրնէ
սուլթան մէսճ էյլէտա: Պու 2
կիւն ուէնտէն կիթաիյնտէ՝ Բե
նիամին սիւօրունտա Սէլսաճտա
Ռաքէլն մէգարը էանընտա իքի
ատէմ պուլաճաղըն, վէ սանա
տէյէքէլէր քի՛ Արամաղա կիթ
աիյին էէքէլէր պուլունտու, վէ
իշթէ պապան էէքէլէրին խուսու
սունու պրաղըպ՝ Օլլուամ իշիւն
նէ էյլէյիմ տէյերէք սիղնի ի
չիւն գալըր էէքէյօր: Վէ օրա՛ 3
տան իլէրի վարապ թաքօր մէչէ
լիյինէ կէլէճէքսին, վէ յրատա
սէնի՛ Ալլաճա Բէթէլէ չըքան
իւչ տտէմ պուլաճաղ արը: պի
րիսի իւչ օղաք գալալըա, վէ նի
րիսի իւչ էքմէք սամունու գալ
ալըա, վէ պիրիսի պիր թու
լում շարապ գալալըա: Վէ սէ 4
նիս սէլամէթիւնի սորուպ՝ սանա ի
քի էքմէք վէրէճէքէլէր, վէ օնա

- 8 Ըննելինտէն աշաճագործն : Ան-
 տէն սնկիրա Ալլաշըն պայքընա
 վարաճագործն, քի օրատա փրա-
 լըարըն մուհափըզարը վար-
 վէ վագրի՝ օլա քի օրատա շէհ-
 ըն վարադըրնտա՝ հօնէրննճէ
 ոանթուր վէ տէֆ վէ նէյ վէ
 թանպուր ինէ եիքսեք մահալ-
 տէն հնէն փէյլամպէրէր ճէ-
 մաաթընա լրամթ կէլէճէքոնն,
 վէ ծնար փէյլամպէրէր քէտէճէք,
 9 Էր . Վէ սէնթի իւզէրննէ Բապ-
 պըն Բուհու կէլէճէք, վէ պէ-
 ռապէրէրննճէ փէյլամպէրէր
 քտէճէքոնն, վէ պաշա տտէմ
 10 Թէպտիլ օաճագործն : Խմտի փք-
 քի՝ օլա քի՝ ոանա պու նիշանար
 վագրի՝ օլաուգտա, հինտէն կէլ-
 տիյնի կտէսին . զերա Ալլաշ
 11 սէնթի ինէ տիր : Վէ պէնտէն հլ-
 վէ Գաղղաղապա հնէսին, վէ
 իլթէ պէն պիւթիւն հանմար
 տունմաղ վէ սէլամէթ գաւրպան
 լարը քէստիլ իշին սանա հնէ-
 ճէյիմ . Թա տէն ոանա կէլլա
 սանա էյլէյլէճէյիսի պիլտիլիսի
 ճէյէտէք եէտի կիւն պէքէյէ-
 սին :
 12 Խմտի վագրի՝ օլաու քի՝ Աս-
 մուէլնէ Եանընտան կիթմէք ի-
 չիւն ապրա չէվիթիյի կիպի
 Ալլաշ ընա պիր գալի հիւրէք
 վէրաի . վէ ճիւլէ պիլ նիշան-
 13 ար օլ կիւնտէ վագրի՝ օլաու :
 14 Վէ օրապ թէփէյէ կէլաիքէ-
 րնտէ, իլթէ ընա պիր փէյ
 զամպէրէր քէմաաթը գարը
 արա . վէ սնթի իւզէրննէ Ալլա-
 շըն Բուհու կէլլա՝ ծնարըն ա-
 ռարտնա փէյլամպէրէր էյլէ-
 15 տի : Վէ վագրի՝ օլաու քի՝ ծնու-
 հէթի պիլտան ապտէմ պիլէյէր
 ծնուն փէյլամպէրէր ինէ փէյ-
 զամպէրէր Էթտիյիսի կէօր-
 տիւրէրնտէ, գալմ պիլի պի-
 րննէ տէտի քի՝ Վիլ օլաու պու-
 վագրի՝ օլաւ նէ՝ տիր . Սաւուղ

տախի մի փէյլամպէրէր ինէ
 տիր : Վէ օրանըն պիր առէմի 12
 ճէվապ վէրիպ տէտի քի՝ Եա ծ-
 լարըն պապապը քիմ տիր . ծնուն
 իշին պու՝ Սաւուղ տախիմի
 փէյլամպէրէր ինէ տիր պիր մէ-
 սէլ օլաու : Վէ փէյլամպէրէր 13
 Էթմէյի պիլթիլաիքտէ, եիւքսէք
 մահալէ վարաք :

Վէ Սաւուղըն ա՛մուճար օ . 14
 նա վէ ծնուն ուշաղընա տէտի քի՝
 Նէրէյէ կիթտինիլ . օ տախի՝
 Էշէքէրի արամապա՝ վէ ծնա-
 րըն եօք իտիյիսի կէօրտիլիսի
 փալտէ Սամուէլէ վարաղք աէ-
 տի : Վէ Սաւուղըն ա՛մուճար 15
 տէտի քի՝ Գէրէմէյէ, Սամու-
 էլ սիղէ նէ՝ սեյլէտի, պանա
 խապէր վէր : Վէ Սաւուղ ամու 16
 ճարընա տէտի քի՝ Էշէքէրիսի
 պուլունտուլունու պիլգէ սահէ
 հան խապէր էյլէտի . Էթիւն Սա-
 մուէլնէ սեյլէտիյի փապիլաշըք
 խուսունու ընա խապէր վէրմէտի

Վնտէն Սամուէլ գալմ Բապ . 17
 պա Մապիտաա ճէմ՝ էյլէտի .
 Վէ Իսրայէլ օլաւարընա տէտի 18
 քի՝ Իսրայէլն Ալլաշը Բապա
 պէօյլէ տէր . Պէն Իսրայէլի Մը-
 սըրտան չըգարալմ, վէ սիղէ 19
 Մըսըրըլարըն կիւնտէն ճէմ սի-
 ղէ ճիւլէ զուլմ Էտէն փատի-
 շահարըն կիւնտէն գաւրթաք-
 արմ : Սիղ իսէ պու կիւն ըրգն 20
 ճիւլէ պիլալարընտան վէ սը-
 գընթըլարընըպան գուրթարալն
 Ալլաշըրըք Էտալ Էտալ՝ օնա
 տէտինիլէի՝ Էլալէթթէ իւզէ-
 լիիլղէ պիր փապիլաշ նապ էյ-
 21 ր . Խմտի հալա սըպիլարընը
 ճա վէ պիլիլէրնիլղէ Բապալըն
 հուղաւրունտա տուրուն : Վէ
 Սամուէլ Իսրայէլն ճիւլէ
 սըպիլարընը Էաղաշարալը, վէ
 Բենիթալիսին սըպիլը Էթմէթի-
 տու : Վնտէն Բենիթալիսի սըպ-
 22 թըրը գապիլէրննճէ Էաղաշը

արքայ, վէ Մատրի գապիւնսի
 թուծուլու. վէ կիս օլու Սա
 աուլ թուծուլու, վէ ծնու ա
 րաարար ամնայ պուրծնատը :
 22 Անտէն եխնէ Բապպա սիւալ
 էթաիւրք քի՛ Նճէպ օլ քիմնէ
 հալա պուրայա կէլաի՞ մի . վէ
 Բապպ տէսի քի՛ իշթէ գապլա
 րն արապնտա կիլէնմիլ տիր :
 23 Վէ սէլիթաիպ՝ ծնու օրատուն
 ալուրար, վէ գալմին օլթաարն
 տա տուրտու . վէ ճիւմէ գալմ
 տան՝ ումուլունտան եօգարը ու
 24 զուն իտի : Իմսի Սամուէլ ճիւմ
 լէ գալմա տէսի քի՛ Բապպընչու
 սէջալք քիմսէլք կէօրախնիւղ
 մի , քի ճիւմէ գալմն իշնտէ
 ծնուն կիպի եօգ տուր . վէ ճիւմ
 լէ գալմ կիւլպտանք չէքիպ՝ փա
 25 տիշա՛ խաշարն տէսիլք : Ան
 տէն Սամուէլ գալմա փատիշա՛
 լըլըն հուգուգունու սէօլէտի,
 վէ պիր քիթապա Էաղըպ՝ Բապ
 պըն, հուգուգունա լըտու . վէ
 Ապլուէլ ճիւմէ գալմն հէր քէ
 սի քէնտի էլմիէ կէծտերտի :
 26 Հէմ Սաուուլ տաիս քէնտի էլմի
 նէ Գաբապա կիթաի . վէ պլե
 սինճէ՛ պիր պէօրաբատէմ կիթ
 աի , քի ծնարըն քէիւրէքէրինէ
 27 Բապպ աօգանըլ իտի : Ամնա
 պա՛լ Էարամալ քիթսէլք տէ
 տիլք քի՛ Պու պիլի նի՛ճէ գուր
 թարաճաղ աղբալ վէ ծնու թա՛
 գիր էտիպ՝ ծնա քիլէքէլ կէօ
 թիւրմէտիլք . օ իսէ սիւքիւթ
 էլլէտի :

տէսի . Սիլին ին պու գալլ իւղ
 րէ քէսիլքիւմ քի՛ ճիւմէնիլըն
 սաղ կէօլլունիւ ըյայըմ, վէ հէփ
 Իարայէլն իւղէրինէ պու ալը
 պը դոյայըմ : Վէ Գաբիսին իկս
 3 Թիյարարըն ծնա տէտիլք քի՛
 Պիլէ եէսի կիւն միւհէթ վէր ,
 վէ Իարայէլն հէկ սինօրարընա
 խապէրճիլք կէծտէրէիւմ, վէ
 էլէր պիլի գուրթաարն օլմաղ ի
 սէ , օլտէմ՝ սանա չըգարըլ :

Իմսի խապէրճիլք Սաուու
 4 զուն Գաբաաբընա վարդալ գալմ
 իշտիր իքն պու սէօղէրի սէօ
 լէտիլք . վէ ճիւմէ գալմ սէս
 լէրնի գալարըպ՝ աղաարար :
 Վէ իշթէ Սաուուլ էօրիւլէրին
 արտնճա թարապան կէլաի,
 վէ Սաուուլ տէսի . Գալմա նէ՞
 օլաու քի՛ աղապարար . վէ ծնա
 Յաբիս Էհալախինի սէօղէրինի
 նաղ էթաիլք : Վէ պու սէօղ
 6 լէրի իշթաիլքտէ՛ Բապպըն Բու
 հոգ Սաուուլուն իւղէրինէ կէլաի,
 վէ զպէթ ին էօլքէփ թուծու
 տու : Վէ պիր չիթի էօրիւլ ա
 7 լըպ՝ ծնարը փարա փարա քէս
 աի, վէ խապէրճիլք էլ ին Իս
 րայէլն ճիւմէ սինօրարընա
 կէծտէրիպ տէսի քի՛ Սաուու
 զուն արաբնճա վէ Սամուէլն
 արաբնճա հէր չըգապանըն էօ
 քիւղիւնէ պէօլէ օլունա . իմսի
 գալմն իւղէրինէ Բապպ գօր
 գուտու աիւլմէք իլէ՛ պիր ա
 տէմ կիպի չըգարար : Վէ ծն
 8 լարը Բեզէկտէ եօղաար, վէ Իս
 րայէլ օլուլարը իւղ էիւլ պին
 վէ Յուգա ստէմէրի օթուղ պին
 9 կիլն : Վէ կէլն խապէրճիլքէ
 քէտիլք քի՛ Յաբիս Գաղաադըն
 հէօլլինիէ պէլլէ տէլէսինիլ ,
 Եարըն կիւնէլ գըզարգաա , սի
 ղէ գուրթուլալ օլմաղ աղբ
 ինի խապէրճիլք վարդալ՝ Յաճ
 լիս Գաղաադըն Էհալախինէ Խա
 պէր վէրաիլպէ , ծնարը Եաղ օլ

ՊԼԳ ԺԼ

1 Վէ Ամնու Նասա չըգրա՛
 Յաբիս Գաղաադըն իւղէրինէ
 օրպու գուրաու . վէ Յաբիսին
 ճիւմէ Էհալաի Նասաա քէպի
 լէր քի՛ Պիլիմ ին ա՛հա քէ
 սիլ, վէ սանա գուլըգ էտէլիւմ :
 2 Ամնա Ամնու Նասա ծնարա

- 10 առ: Վէ Եսայիսն հնարիտի տէրիւք, քի՛ն Եսայիսն սիգէ չուգարող, Վէ պիղէ՛ կեօղէրինիգէ հեր խօջ կեօրինեան կեօրէ էյլէ-
- 11 յին: Վէ լսարի՛ օլտու քի՛ն էր թէսի կիւն Սառուզ դավմը իւջ պեօլիւյէ պեօլիւպ՝ սոպաւն նէվ պեթիւնտէ օրառունուն իջինէ վար տըլար, Վէ Վանինուլարը թա կիւն քըղընճայատէք վարտուլար: Վէ վարդի՛ օլտու քի՛ն դալանլար տաղըլը, Վէ ծնարըն լքիտի պիր եկրտէ գարմատը:
- 12 Օրաւմ դավմ Սամուէլէ տէտի քի՛ն Սառուզ մու իւղէրիմիգէ փատիշա՛ն օրաճաջ տէյէն քի՛ն տիր: օլ լատէմէրի վէրին, Վէ
- 13 ծնարը էօլտուրէլմ: Վէ Սառուզ տէտի քի՛ն Պու կիւն հիջ քիմմէ: էօլտուրիւլմսին: զիրա Տապալ պու կիւն խարայէլտէ գուլթուլուջ էյլէտի:
- 14 Վէ Սամուէլ դավմա տէտի քի՛ն Վէլինի՛ Գաղգաղայա կիտէլմ, Վէ օրատա փատիշալըլը թէ՛ճ՝
- 15 տիտ էաւէլմ: Իմտի ճիւմէ դավմ Գաղգաղայա կիթտիւր, Վէ օրատա՛ Տապալն հուզուրունտա Սառուզ Գաղգաղատա փատիշա՛ն նապ էթտիւր, հիմ օրատա Տապալն հուզուրունտա սէլամէթ դուքալանլարը սուն տուլար: Վէ Սառուզ հիմ՝ ճիւլէ խարայէլ առէմէրի օրատա Պու յէթ իլէ չուլ օլտուլար:

ՊԵՊ ԺԲ

- 1 Վէ Սամուէլ ճիւմէ խարայէլ տէտի: Իլլէ պանա հեր տէտի յինիգէ կեօրէ սեօղիննիւ զիւ սինիլէտիմ, Վէ իւղէրինիգէ փատիշա՛ն նապ էթտիւր: Վէ ճիմտի իլլէ փատիշա՛ն էօրիւնիւլէ կիւն յոր, պէն իսէ իիւնի յարտիւր՝ ագ տալը օլտուլար, Վէ քըղըլարմ իլլէ տի

զին իլէ տիր: Վէ պէն չօճուգլուզուման թա պու կիւնէտէք էօրիւնիւլլէլէ կիւրիւլարմ: Իլլէ թէ պէն, պէնիմ հագգըմա Տապալն հուզուրունտա Վէ օնուն մէսիհինիս հուզուրունտա չէհատէթ էտին: քիմի՛ն էօրիւնիւնիւ ալարմ, Վէ քիմի՛ն էէլլէլինի ալարմ, Վէ քիմէ՛ դատր էթտիմ, քիմէ՛ դուլմ էթտիմ, Վէ քիմի՛ն էլինտէն ըիլլէթ տլուպ՝ օնունիլէ կեօղէրիմի դալալարմ, Վէ սիգէ կերի տէօնալլէլլէլմ: Վէ տէտիլէր քի՛ն Պիղէ դատր էթտիւն, Վէ պիղէ դուլմ էթտէտին, Վէ քիմէլին էլինտէն հիջ պիր շէյ ալմատին: Վէ մուլարա տէտի քի՛ն Պու կիւն Տապալ սիգէ շահիա օլուն, Վէ օնուն մէսիհի սիգէ շահիա օլուն, քի պէնիմ էլլէմաէ հիջ պիր շէյ պուլմատինը: Վէ Եսայիա օլուն տէտիլէր:

Ստէն Սամուէլ դավմա տէտի: Մովէտի Վէ Վհարմու թալին էտէն՝ Վէ պապալարընըլը Մըլըր տիլարընտան չըգարուն Տապալ տըր: Վէ ճիմտի սուն, Վէ Տապալն սիգէ Վէ պապալարընըլա էյլէտիլի ճիւմէ տտալէթէրի խուսուսունտա՝ Տապալն հուզուրունտա սիգէ շէրաւթ կեօրէլմ: Յալըր Մըլըրա վարտըլտա, պապալարընըլ Տապալա Ֆերետա էթտիլէր, Վէ Տապալ Մովէտի Վէ հարմու կէօնալար, Վէ պապալարընըլը Մըլըրտան տիշարը չըգարըպ՝ ծնարը պու մահալա տէ իլլէտն էթտիլարիլէր: Վմմա քէնտիլէրին Ալաւար Տապալ ունուլթուլար: օտա մուլարը՝ հատրուն սէրսիլէրի Սիսարանըն էլլին Վէ Փղալըլարըն էլլին Վէ Մովալ փատիշալընըն էլլին նաթալ, Վէ մուլար իլէ ճիլէ էթտիլէր: Վէ Տապալա Ֆերետա 10

էտիպ տէտիւրէր քի՛ Բապար
 (Թէրք էտիպ Բահադիմէ վէ Ա.
 տորպիմա Իպատեթ էթմէք իլէ
 կիւնաճ էթտիք, վէ շիմտի տիւշ)
 մէնէրիմիլին տէնտէն պիլի
 գուրթար, վէ տանա Իպատեթ
 11 Էտեթմ. Վէ Բապար Յերոքաա
 դը վէ Բեգանը վէ Յեփիզայէյի
 վէ Սամուէլի կէտտեթիպ'սիդի
 չէփ չէփեմեթի տիւշմէյնէրիւի
 զին էթնիմէն գուրթարար վէ էմ
 նիյէթ իւղէն սաթին օլտունուգ :
 12 Վէ Ամինն օլտուարընն փատի.
 շահը Նասարն իւղէրինիլէ կէ
 տիւրինի կէօրտիյնիւիլէ, Աւ
 լահընը Բապար փատիշահընը
 իքէն պանա տէտիւրէր քի՛ Լօգ.
 Խլա իւղէրիմիլէ պիր փատիշահ
 13 Տիւրքիմէթ սիւրտիւն : Վէ շիմ.
 տի իլթէ սէգտիյնիլ օլ տիւրէ.
 տիյնիլի փատիշահ, Տէմ իլթէ
 Բապար իւղէրինիլէ պիր փատի.
 14 շահ նասար էյլէտի Խլէր Բապար
 տան գորգուպ' տա իպպաքէմ է
 տեր իսէնիլ, վէ տունն սէօղիւնէ
 իթմաթէ էտեր իսէնիլ, վէ Բապ
 արն էտրինն ա'ու օլմաղ իսէ.
 նիլ, օլտէմ Տէմ սիլ Տէմ իւ
 ղէրինիլէ փատիշահը սիւրէն
 փատիշահ՝ Աւլահընը Բապար
 15 Թապի' օլտադարընը : Ամին է
 յէր Բապարն սէօղիւնէ իթմաթ
 էթմէյիպ' Բապարն էմրինն ա'ու
 օլտեր իսէնիլ, օլտէմ Բապարն
 էլէլպապարընըն իւղէրինտէ
 օլտուգէն Խլպ' իւղէրինիլէ տա
 16 իս օլաճաղ աւր : Ելման տախ
 տուրուն, վէ Բապարն՝ կէօղէ.
 րինիլուէ էտէճէյի պու պէթիւք
 17 Շէյի կէօրիւն : Պու կիւնն պուղ
 տար պիլէրի տէյիլ վի. Բապար
 Նիտա էտէճէյիմ, վէ կիւրիւ
 Թիւ Տէմ հաղմար կէտտէրէճէք
 տիր. վէ պիլէտիւրիլ Տէմ կէօրէ.
 սինիլ քի՛ քէնտիլիլէ փատիշահ
 տիլէմէք իլէ Բապարն նաղարն.
 տա էթտիյնիլէ հարամաղըք

պէթիւք տիր :
 Անտէն Սամուէլ Բապար 18
 Նիտա չէյլէտի վէ Բապար օլ
 կիւրէն կիւրիւլիւ վէ հաղմար
 կէտտէրիւ. վէ Տիւրմէլ գալմ'
 Բապարտն վէ Սամուէլտէր զա.
 19 Եթ իլէ գորգու. Վէ Տիւրմէլ
 գալմ' Սամուէլէ տէտի. Գուլա
 րընտաղ էթմիւրիւ Աւլահըն
 Բապար Նիյաղ էյլէ քի՛ էթմէ
 լէլիւ, զիրա քէնտիլիլէ փատի.
 շահ տիլէմէք իլէ Տիւրմէլ կիւնաճ.
 Լարընըլի զէրինէ հարամաղըք
 դամմ էթտիլ : Վէ Սալուէլ 20
 գալմա տէտի քի՛ Գորգման, էթ
 Տէփ պու Էարամաղընը Եթտի.
 նիլ, տնճաղ Բապար Թապի' օլ
 մադտան տէտմէն, վէ Բապար
 պիւթիւն էիւրէյնիլ իլէ Իպա
 տէթ էտին : Վէ Թէճալուղ էթ 21
 մէն. զիրա պաթըլարընն աւ.
 տընճա լարընըն, քի՛ տնար
 Ֆայիտէ էթմէլ, վէ գուրթար.
 լաղ, շիւնքի տնար պաթըլ աւր :
 22 Զիրա Բապար քէնտի պէթիւք իւ
 միտնէն էթմիւրիւ գալմընը պը.
 րադմաղ. շիւն քի՛ Բապար զիւրի
 քէնտիւնէ գալմ' էթմէյլ րազի
 օլտու. Պէն տախի Տալաճալէկ 23
 տէն քի՛ սիլին իլէն Նիյաղ էթ.
 մէքտէն վաղ կէլէք իլէ Բապար
 կիւնաճ էտէյիմ. իլա սիլէ էյի
 վէ տոլլու էօլու էօրէտէճէյիմ :
 Անճաղ Բապարտան գորգուն, վէ 24
 պիլթիւն էիւրէյնիլ իլէ Տա
 ղիլաթ իւղէն տն Իպատէթ է.
 տին. զիրա սիլին իլէն նէ պէ.
 միւք էլէր էյլէտիյնին կէօրիւ.
 Եօրտունուգ : Վէ էյլէր պիր 25
 վէճ՝ իլէ հարամաղըք էտէր ի.
 սինիլ, Տէմ սիլ Տէմ փատիշա.
 հընըլ Տէլաք օլտադարընը :

ՊԵՊ. ԺԳ.

Սալուղ փատիշահընտա 1
 պա լէկէ իլէ պիր էրլ էթտի. վէ

Իսրայել իւզերինէ իբի Երւ փա-
 2 տրայէլը սիւրճիւքտէ Մաւուդ
 քէնտինէ Իսրայէլաւն իւչ պին
 առնէ՛մ սէչտի . վէ իբի պինի
 Մաւուդ իւէ Մաքմաստա վէ
 իւթէլ տաղմտա իտիւէր , վէ
 3 ձօյնի Յովնաթան իւէ Բենիամին
 Գաբաստունտա իտիւէր . վէ պագը
 Գալմը հէր քէսի քէնտի չաաը-
 ընտ կէստէրտի :
 4 Վէ Յովնաթան Փղտըլարըն
 Գաբաստա օլան թապաւարընը
 վուրտու , վէ Փղտըլար իշիթ
 տիւէր . օլտէմ Մաւուդ պիծ
 թիւն տիյարտա պօրու չալը
 ըրպ տէտի քի՛ Իպրանիւէր ի-
 շիթթիւէր : Վէ ճիւմէ Իսրա-
 յէլ Նիթտի քի՛ Մաւուդ Փղտ-
 ըլարըն . Թապաւարընը վուր-
 տու , հէմ տախի Իսրայէլ Փղտ-
 ըլարըն ինտիտէ ֆէնա քօգար
 5 ծիւռն տէնիւէր իտի . վէ դալմ
 Մաւուդուն արտընճա Գաղգա
 զատա ճէմ՝ օլտու : Իմտի Փղտը-
 լար օթուդ պին արապա վէ ալ-
 թը պին ալթը վէ չօգուգտա
 տէնիլին ետըլարնտքի դու՛մ
 6 Կաթար իտալ օլարադ՝ Իսրայէլ
 իւէ ճէլք Էթմէյէ ճէմ՝ օլտու
 լար . վէ չըգըպ՝ Բեթաւանըն
 կիւն սօղուտունտա Մաքմաստա
 7 օրտու գուրտալար : Վէ Իսրա-
 յէլ առնմէրի քէնտիւէրինի
 տարտա կէտրտիւէր , չիւն քի
 դալմ սրգըլըլ իտի . վէ դալմ
 մաղարալարտա վէ չալըլար ա-
 ըստընտա վէ գայարտա վէ
 գուլէլրտէ վէ չուգուրտարտա
 8 կիւլէնտի : Հէմ Իպրանիւէր
 Յորդանանտան Գաղըն վէ Գա-
 զաղըն տիյարընտ կէչտիւէր .
 Մաւուդ իսկ տո՛ճա Գաղգալա-
 տա իտի , վէ ճիւմէ դալմ օնուն
 արտընճա տիթըրի իտի :
 9 Վէ օ՝ Մամուէլին վա՛տէսինէ
 կէթրէ եէտի կիւն պլըլտի , աւ-
 մա Մամուէլ Գաղգալայէ կէլ-

մէտի , վէ դալմ օնուն Եանըն-
 տա՛ն տաղըլըլ : Վէ Մաւուդ տէ
 9 տի քի՛ պիւթիւն Եանմայը վէ
 սէլսաթ գուրճտիւնը պաննա
 10 Եաղաչորըր . իմտի պիւթիւն
 Եանմայը սունտու : Վէ վաճի՛ 10
 ծլտու քի՛ պիւթիւն Եանմանըն
 սունմանըն թէքմիւ Էթմիլի
 կիւլի , իշթէ Մամուէլ կէլնի . վէ
 Մաւուդ օնու սէլսալմադ Իճիւն
 11 դարըլլամալ չըգըր : Վէ Մա-
 մուէլ տէտի քի՛ Նէ՛ Եյլէտի .
 Մաւուդ տա տէտի քի՛ Գալմին
 Եանըմտան տաղըլլամալ օլտու
 զուճու վէ վա՛տէնին կիւնըրին
 տէ սէնին կէլմէտի յինի վէ Փղտ-
 ըլարըն Մաքմաստա ճէմ՝ Գլ-
 տուդունու կէտրտիւէր իջիւն
 տէտիմ քի՛ Փղտըլար չիմտի իւ-
 12 ղէրիմէ Գաղգալայա Էնէճէլ-
 լէր , վէ պէն Բաղպըն հուրոն
 րունտա նիյալ Էթմէլի զիւմ
 տի մէճպուր օլտու՝ պիւթիւն
 13 Եանմայը սունտու՛ : Վէ Մա-
 մուէլ Մաւուդա տէտի քի՛ Տիլն
 նէլիք Եյլէտի . Ալլաճըն Բաղ-
 պըն սանա էմր Էթմիլի Էթմիլի
 հինի սաղլամատըն , չիւն քի՛ հա՛-
 լա Բաղպ սէնին փաթիլալըլընը
 Իսրայէլաւ Եպէտէն սաթիթ Է-
 տէճէլ իտի . Ամմա չիմտի փա-
 14 տիլալըլըն գալիմ օլմայաճադ
 աըր . Բաղպ քէնտիտի իջիւն
 քէնտի դալմ ինճէ պիր առնմ
 արաթը , վէ Բաղպ օնու դալմը-
 նըն իւզերինէ սուլթան իջիւն
 թալիլ Էթմիլ , զիրա սէն՝ Բաղ-
 պըն սանա էմր Էթմիլ յինի սաղ-
 լամատըն :
 15 Անտէն Մամուէլ դալըլպ՝
 Գաղգալալալան Բենիամին Գա-
 բաստընճըգըր . վէ Մաւուդ
 քէնտի Եանընտա պուրունան
 իտըլը Խօղլայըլ՝ ալթը եիւղ
 16 նէթէր դատար իտի : Վէ Մա-
 մուդ օղու Յովնաթան վէ պէ-
 րա պէրլըրինճէ պուլունտա իտըլ

իւն Բենիամին Գաբաասընտա օթուրուրար իտի • Փղտըլար ի սէ Մաքմաստա օրաու գուր մուշար իտի :

17 Վէ Փղտըլարըն օրաուսուն տան իւշ պէօրւք եաղմաճը չըգտը • պէօրւքիւն պիրի Եփրա եօլունա Սուաղ տիյարընա սօղ

18 րու տէօնտիւ • Վէ պէօրւքիւն պիրի Բեթորուն եօլունա սօղլու տէօնտիւ • Վէ օ պիր պէօրւք չէօլէ սօղլու • Մեքոյմ վատիսինէ պաղան սինօրուն եօլունա սօղլու տէօնտիւ :

19 Վէ Ճիւմէ Իսրայէլ տիյարընտ պիր տեմիրճի պուլուն մազ իտի • զիրա Փղտըլար տէմիշէր իտի քի՝ Օլմայա Իպրա նիւէր գըրճէա մըզադ եափա

20 ւար : Վէ Ճիւմէ Իսրայէլ հէր քէն սապանընր վէ չափաւընր վէ պալթասընր վէ պէլինի պիւլմէք իչին Փղտըլարա Էնէր

21 լէր իտի • Նմեք պէլմէրի վէ չափաւարը վէ իւշ տիշի չաթալա ըր վէ պալթալարըն իչին՝ հէմ իւլէնտրէլէրինի պիւլմէք իչին

22 Էլէլէրի վար իտի : Իմտի վնգի՝ օլտու քի՝ Ճէնք կիւնինտէ Սաւուղ հէմ Յոնիսթան իւլէ պուլուն նան Ճիւմէ գալմըն Էլինտէ գըլոճէա մըզադ պուլունմազ իտի • Էաղընիլ Սաուլտա վէ օղլու Յոնիսթանտա պուլունուր իտի :

23 Վէ Փղտըլարըն գարաուլու Մաքմաս կէշտինէ չըգտը :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ պիր կիւն Սաուլուն օղլու Յոնիսթան սիւհաշարընր գալտըրան ուշադա տէտի • Կէլ էօթէ Էազա տան օլան Փղտըլարըն գարաուլունա կէշէլմ • Իմնա պապաւար

2 նա իսպէր Էթմէտի : Վէ Սաւուղ Գաբասըն ուճունտա

Մագրոնտա օլան նար աղաճը նըն պլթընտա օթուրուր իտի • Վէ ծնուն իւլ օլան գալմ՝ ալթըր Էիւլ տտէմ գաստար իտի : Վէ 3

Հեղի օղլու փենէհէն օղլու Իքս բօրուն գարընտալը Աքիսիլուն օղլու Աքիա Սեյուվուն Էփուա կիլինի Բապպ քեահինի իտի • Վէ գալմ Յոնիսթանըն

4 կիթտիյինի պիւլմէք իտի : Վէ Յոնիսթանըն Փղտըլարըն գարաուլունա կէշմէյէ իսթէտիյի կէշիտէրին արաուրնտա պիր Թա

րափտան պիր սիվիդապա վէ օպիր Թարաֆտան պիր սիվիդ գայա վար իտի • Վէ պիրինին տաղ Բա

զէս վէ օպիրինին տաղ Սենա իտի : Պիր գայանըն ուճու փօր Էաստան Էանա Մաքմասըն գար չըսընա՝ վէ օպիրինին գըպլէտէն

Գաբանըն գարընտան տիքիլ սուրուր իտի : Իմտի Յոնիսթան սիւհաշարընր գալտըրան ուշադա տէտի քի՝ Կէլ չու սիւննէթսիդ

5 լէրին գարաուլունա կէշէլմ, պէլքի Բապպ պիլմի իչին իւ կէօրիւր • զիրա չագ իւլ եա աղ իւլ գուրթարմաղա Բապպա մա

6 նի՝ եօգ տուր : Վէ ծնուն սիւհաշարընր գալտըրան օնա տէտի քի՝ Ճիւմէ Էիւրէյինտէ օլանը Էյ

7 լէ • իւլէր կիթ, իւլթէ պէն կէօնէլունճէ սէնին իւլ իմ՝ Մնտէն Յոնիսթան տէտի • Իւլթէ պիդ

8 օլ տտէմէրէ կէշիպ օնարա կէօրիւրիւրիւր : Էլէր պիլդէ պէօլէ տէրէր իսէ քի՝ Պիդ սիւղէ կէլին

9 ճէյէտէք սուրուն , օլտէմ մահալմիլտէ սուրալմ, վէ ծնալա ըրա չըգմայալմ • Նմեք Էլէր

10 պէօլէ՝ Էանի Պիդ Էօդարը չըգըն տէրէր իսէ , օլ գէման չըգալմ, զիրա Բապպ օնարը Էլմիդէ Թէսիմ Էթմիշ տիր • Վէ նիշանըմիլ գլու օլա : Վէ Իբիմ 11

Փղտըլարըն գարաուլունա կէօրիւրիւրիւրիւրիւր , Փղտըլար

- տէտիւնք քի՛ իշթէ՛ Ի՛պրանիէն
կեղծեսիքէրն տէ՛լքէրնուն չը .
12 գաղթարար : Վէ գարանդուն ա
տէմէրն Զոյնթածանա վէ՛ մուռն
սիւնչարնը գաղթարանն ճէ
վապէտիպ մտաւընք քի՛ Պիգէ
չըգըն , վէ սիգէ պիր չէ՛ պրիւ
լէիմ՝ վէ Զոյնթածան սիւնչ
արնը գաղթարանա տէտիւ քի՛
Արտըմճա չըգ , զիրա Բապպ մն
լորը Իսրայէլին էլինէ վէրտի :
13 Իման Զոյնթածան՝ սիւնչարնը
գաղթարան տա մուռն տրտընճա
էլլէրն վէ տյազարը իւզէրինէ
չըգտը . վէ Զոյնթածանն էօ
նիւնտէ սիւնչարիւք , սիւնչա
րնը գաղթարան տա մուռն ար .
14 արնճա էօտիւրիւք խոի : Վէ
Զոյնթածանն սիւնչարնը գա
ղթարան իլէ պու վալտուղու իլք
վալտու՛ պիր եարըմ տէօնիմ
միգտարի եէրտէ իյիրիւ ասէմ
15 գատար : Վէ օրտուտա՛
ուա՛րտաա՛ հէմ ճիւմէ գտվտաա
իւղիւնթիւ սիւնչար . գաղտու
լար վէ եաղմաճըլար տախի հէյ
րան գաղթար , վէ եէր սիւթիւ
տի , չէյլէ քի Նլլա՛ն իւրքիւն
թիւտիւ վագի՛ օլտու :
16 Վէ Բենիամին Գաբաաուընտա
Սաւուղուն պէգճիլէրի կէօրտիւ
լէր քի՛ իշթէ՛ օլ գաղապալքէ
րիճը , վէ կիւնթէր տաղլըլըյօր :
17 Վէ՛ Մաւուղ միլէսինճէ օլան
խա գա տէտիւքի՛ Հալա եօղլա
յըն , վէ պաղըն պիգան քիմ
կիւթաի . իմտի եօղլաաղլար , վէ
իշթէ Զոյնթածան վէ մուռն սի
ւնչարնը գաղթարան եօգ խոի :
18 Օլաէմ Սաւուղ Աքիտյա տէտի
քի Ալլահըն սանտուղունու
եօղլաաղլոր : զիրա օլ զէման
Ալլահըն սանտուղու Իսրայէլ
19 օլալթորը իլէ խոի : Վէ վագի՛
օլտու քի՛ Սաւուղ քեա՛հինէ տէյ
լէր իքէն , Փղաղթարնն օրտու
մուռտաքի շամածա կիտէրիք
չըղաղրը խոի . վէ Սաւուղ քեա
հինէ տէտիւքի՛ էլինի չէք : Վէ 20
Սաւուղ պիլէսինճէ օլան ճիւմ
է խալք իլէ ճիւմ՝ օլտու՛ ճէն
կէտիք վախորլար . վէ իշթէ
հէր քէսին զըճը եօղլաղլ իւ
զէրինէ օլապ՝ լղլէթ պէյիւք
գաղթըգըգ վար խոի : Վէ էվ . 21
վէլա Փղաղթար իլէ օլան Ի՛պրա
նիլէր քի՛ Էթրաֆտան մուլարիլէ
պէրապէր օրտույա չըգըլար ի
տի՛ մուլար տախի Սաւուղ վէ Յոզ
նաթան իլէ օլան Իսրայէլ իլէ
պէրապէր օրտուլար : Վէ Եփրեմ 22
տաղընտա կիլլէնմիշ ճիւմէ Իւ
ույլէլ տաէմէրի Փղաղթարնը
գաղթաղլըն իշտիւնճէ , մուլար
տախի մուլարն արտընճա ճէնկէ
եափըլաղլար : Վէ օլ կիւնտէ 23
Բապպ Իսրայէլի գաղթարար .
վէ ճէնք Բեթաւանա կէչտի :
Վէ օլ կիւնտէն Իսրայէլ ա . 24
տէմէրի ուղըլար . զիրա Սա
ւուղ գալմա եէմին վէրիպտէտի
քի՛ Ախշամաուքէ Էքմէք եէյլէն
քիման մէլտն օլտուն , չէյլէ քի
տիւշմիլէրիմտէն ինթիգամ ա
ւլղըմ . վէ ճիւմէ գալմէ Էքմէք
Թաթմաաղ : Վէ սիւթիւն խալք 25
պիր օրմանղլա կէչտի , վէ եէր
Էիւղիւ իւզէրինտէ պաղ վար ի
տի : Վմտի գալմէ օրմանա կիրտի 26
յինտէ , իշթէ պալ աղար խոի .
ամմա էլինի աղղընա եաղլաղլը
րան եօգ խոի , զիրա գալմէ եէ
մինտէն չօրգար խոի : Վէ Յոզ 27
նաթան՝ պապաաղլըն գալմա եէ
մին վէրտի յինտէ , իշթէ միշ ի
տի . իմտի էլլինտէքի տէյնէյի
նին ուճուռու ուղաաղլա՛ մու
պիր պաղ կէօմէճինէ պաթըրաղ ,
վէ էլլինի աղղընա տէմտէրտիք
տէ՛ կէօղէրի պարնլանար : Վէ 28
խալգտան պիր քիման ճէվապ է
տալ տէտիւքի Պապան գալմա
պէյիւք եէմին վէրիպ տէտի .
Պու կիւն Էքմէք Էէյլէն քիմանէ .

լուսն զլուսն . գալմ իսէ եօրու-
 29 մուշ իտի : Վէ Զօնիւթան տե-
 տի քի՛ Պապալմ սիյարը իղթի-
 րապէ սալը . հալա պագըն ,
 պու պալաւան աղաճըգ թաթար
 30 դըմ կիպի՛ կէօղէրիմ այտընլան
 տը . Գապսէ՛ գալը քի՛ էյեր
 գալմ պոթիկիս պուլուսուգուսիւշ
 մէնէրէնինէ հաղմասընաան աօ-
 յունճա եհեհ իտի . զիրա շիմսի
 Փղըշարըարտա չօգ գըրընն օլմա
 տը :
 31 Վէ օլ կիւնտէ ֓ղշտըլարը
 Մաքմաստան Այեղնատէքվուր
 աուլար . վէ գալմ զայէթ իլէ եօ
 32 րուտու : Վէ գալմ եաղմայա տիւ-
 շիւս՛ դօյունլար վէ սըղըլար վէ
 տանալար ալարար , վէ եէրտէ
 պօղաղլասըլար . վէ գալմ գան
 33 իլէ եէտիլէր : Վէ Մաւուղա
 իապիթ վէրսիլ տէտիլէր քի՛ իշ
 թէ գալմ գան իլէ եէյիպ Բապ
 պա կիւնա՛ իլէյօր . վէ օ տէտի
 քի՛ Ասը օլտունուգ . պու կիւն
 եանըմա պիր պէօյիւք թաշ եու-
 34 վարըլըն : Անտէն Մաւուղ տէ-
 տի քի՛ Գալմա տաղօղլալ ծնա-
 րա՛ Հէր քէս սըղըրընը վէ հէր
 քէս գօյունունու պանա եագ-
 լաշտըրըն , վէ պուրատա պօղաղ
 լայլալ եէյին , վէ գան իլէ եէ-
 յիս՛ Բապպա կիւնա՛ էթմէն
 տէյին . իմտի ճիւմէ գալմ հէր
 քէս էլի իլէ օլ կէճէ սըղըրընը
 եագաշտըրըլ՝ օրպատա պօղաղ
 35 տըլար : Վէ Մաւուղ Բապպա
 մէղպա՛ն եապիթ , Բապպա եապի-
 տըղը իլէ մէղպա՛ն պու իտի :
 36 Վէ Մաւուղ տէտի քի՛ կէճէ
 իլէ Փղշտըլարըն արտընճա էնէ-
 լիւմ , վէ սապա՛ն այտընըգ օլուն
 ճայապտէք ծնարը եաղմայալարմ ,
 վէ ծնարտան պիր քիմսէյի պը-
 րազմայալարմ . վէ ծնար տէտի
 քի՛ Հէպի կէօղէրիմտէ խօշ կէօ-
 րիւնէնի էյլէ . վէ քէա՛նին տէ-
 տի քի՛ Պուրատա Ալաճա եագ-

լաշտըմ : Վէ Մաւուղ Ալաճա՛ 37
 Փղշտըլարըն արտընճա էնէյիմ՝
 մի . ծնարը իսրայէլին էլնն վէ-
 րէճէք միսին տէյիւ սիւալ էյլէ-
 տի . ամմա օլ կիւնտէ ծնա ճէ-
 վապ վէրմէտի : Օլտէմ Մաճուղ 38
 տէտի . Ես գալմն ճիւմէ փյլէ-
 րիտէ օրանլար պուրայա եագ-
 լաշն , վէ պու կիւն պու կիւնա՛ն
 քիմտէ՛ օլտուղունու պիլն , վէ
 կէօրիւն : Զիրա Իսրայէլի գուր 39
 թաքան Բապպ սաղ ծըր քի՛ է-
 յեր օլլում Զօնիւթանտա տա-
 խի իսէ , էլպէթթէ էօլէճէք տիր .
 ամմա պիւթիւն գալմաւան ծնա
 ճէվապ վէրէն եօգ իտի : Անտէն 40
 ճիւմէ իսրայէլին տէտի քի՛ Սիղ
 պիր եանտան տուրուն , վէ պէն
 օլլում Զօնիւթանի իլէ պիր եան-
 տան տուրալըմ . վէ գալմ Մա-
 ւուղա տէտի քի՛ կէօղէրիմտէ
 խշ կէօրիւնէնի էյլէ : Անտէն 41
 Մաւուղ իսրայէլին Ալաճը Բապ-
 պա տէտի . Սուչտուղու կէօս-
 թէր . վէ Զօնիւթան իլէ Մա-
 ւուղուն քաւա՛ն թուլուլուլու ,
 գալմ իտէ ալաշ չըգըր : Վէ Մա- 42
 ւուղ տէտի քի՛ Պէնիմ իլէ օղ-
 ւում Զօնիւթանըն սըլաշնա
 գուրա՛ ամթն . վէ Զօնիւթանըն
 թուլուլու : Իմտի Մաւուղ 43
 Զօնիւթանա տէտի քի՛ Նէ էյլէ
 տիյինի պանա խապէր վէր . վէ
 Զօնիւթան ծնա խապէր վէրիպ
 տէտի քի՛ Էլմտէքի տէյիւէյին
 ուճու իլէ աղաճըգ պալ կէրէք
 թաթմըլըմ . իլթէ պէն էօլէճէ-
 յիմ : Անտէն Մաւուղ տէտի քի՛ 44
 Ալաճ պանա պէօյլէ վէ պունտան
 զէյատէ էյլէտին քի՛ եա՛ Զօնիւթ-
 ան էլպէթթէ էօլէճէքսին : Ալ 45
 մա գալմ Մաւուղա տէտի քի՛
 Իսրայէտէ պու պէօյիւք գուր
 թուլուլու էտէն Զօնիւթան մը
 էօլէճէք , հաշա . Բապպ սաղալըր
 քի՛ էլպէթթէ ծնուն պաշնըն
 պիր գըլը եէրէ տիւշմէյէճէք

տիր, զերթս պու կինն Ալմաս իւէ
հարաքէթ էյլէտի. իմոքի գաղմ
Յովնաթանը իւրտս էյլէտի, վէ
46 էօլմէտի: Աման Սաւուղ Փը-
ղալըլարըն արաղնտան տէն-
տիւ. վէ Փըղալըլար քէնտի մա-
հալըլերինէ կիթտիլէր:

47 իմոքի Սաւուղ Իսրայէլին իւ-
ղերինէ փատիշանըլը ալուր, վէ
էթրաֆտաքի ճիւղէ տիւղմէն-
լէրի իւէ Մովսէր իւէ վէ Ամնոն
օղուլարը իւէ վէ Եղովմ իւէ վէ
Սուրա փատիշանըլը իւէ վէ Փը-
ղալըլար իւէ ճէնք էյլէտի. վէ
հերնէրէյէ տէնտալիստէ, զալիւ
48 օղուր: վէ գուվլէթ իւէ հարա-
քէթ էտիւլ. Ամաղէկի վուրտու-
վէ Իսրայէլի՝ ծնու եաղմալայա-
նըն էլինտէն գուրթարար:

49 վէ Սաւուղուն օղուլարը՝
Յովնաթան վէ Եստուրի վէ Մէդ-
քիտաւէ իտի. վէ ծնուն իքի գըղ-
լարընըն իսմէլի իւքիինի տար
Մէրուլ վէ քիւնիյիւն ասը

50 Մէղըղ իտի: վէ Սաւուղուն
գարընըն ասը Աքիմասուն
գըղը Աքիմուլ իտի. վէ ծնուն
տէրա՝քէրիինի տար՝ Սաւուղուն
մմուճասը՝ քէրին օղու Աքեններ

51 իտի: վէ Սաւուղուն պապասը
Աիւ վէ Աքեններին պապասը
Նէր՝ Աքիլըն օղուլարը իտի:

52 վէ Սաւուղուն ճիւղէ կիւնլէ-
լինտէ Փըղալըլարըն իւղէրինէ
գուվլէթի ճէնք վար իտի. վէ
Սաւուղ հէր կէօրտիյիւ դօրու
տոնվի՝ վէ հէր գուվլէթ սահի-
պի քիմէյի եանընա տէվլիլի
իտի:

Բապայըն սէօղլէրինն սէսինի
տինիլէ: Ապէրլէրին Բապայը
պէօյլէ տէր: Ամաղէկին Իսրայէ-
լէ էթտիլինի՝ ծնուն Մըսըրտան
չըգօրըլը գէման էօրտա ծնա գար-
չը տուրտուղունու զիքէյլէ-
տիւ: Հալա կիթ, վէ Ամաղէկի
վուր. վէ ծնուն հէր նէսի վար
իտէ հէլաք էյլէյին, վէ ծնու է-
սիրկէմէյէտին. իլա էրքէքտէն
գարըլատէք՝ չօճուգտան սիւտ
էմէնէտէք՝ սըղըրտան գօյունա-
տէք՝ տէվլէտէն մէրքէպէտէք էօլ-
տիւրէսին:

Իմոքի Սաւուղ գաղմըլարըլա՝
5 Տէպաիմուէ էօղալար. իքի էիւլ-
պին էտիյա՝ վէ Յուղալըլար ծն-
պին նէյէր իտի: վէ Սաւուղ
Ամաղէկ շէհրինէաք վարուր,
վէ տէրէտէ փուսու դուրտուչ
Լճուն Սաւուղ պնիլլէրէ տէտի
6 քի՝ կիտին, ոյրըլըն, Ամաղէկի-
լէրին արաղնտան էնին, օճայա
քի՝ սիղի ծնար իւէ պօղալմ.
զիւրա սիղ ճիւղէ Իսրայէլ օ-
ղուլարըն՝ ծնար Մըսըրտան
չըգօրըլարընտա՝ իհտան էյլէ-
տինիլ. իմոքի պնիլլէր Ամաղէկ-
լիլլէրին օրթարընտան ոյրըլը:

7 վէ Սաւուղ Ամաղէկի Եւիլա-
տան Մըրըրըն գարըրտաքի
Սուրա վարընճայտաք վուրտու:
8 վէ Ամաղէկին փատիշան Ագա-
ղը տիրի թուլթու. ճիւղէ
խալղը իտէ գըլըճ աղղը իւէ հէ-
լաք էթտի: Ամնա Սաւուղ իւէ
գաղմ՝ Ագաղը վէ գօյոնըլարըն
հէր՝ սըղըրտըն էն էյիսինի վէ
սըգալաճէսինի՝ վէ գուղուլարը
վէ հէպի էյլիլէյլէրի էսիրկէտի
վէ ծնարը հէլաք էթմէք իսթէ-
մէտիլէր. ամնա ճիւղէ գըղմէթ-
սիղ վէ զայիլի չայմուլըրըլա-
լաք էթտիլէր:

9 վէ Սաւուղէլ Ալաշըն սէօղիւ
օյուլա տէտի. Սաւուղու փատի-
շան էթտիլիլէ նատիւլ՝ օյուլա:

ՊԱՊ ԺԵ

1 վէ Սաւուղ Սաւուղա տէ-
տի. Բապայ պէնի քէնտի գաղ-
մը իւղէրինէ՝ Իսրայէլ իւղէրինէ
տէնի փատիշան իլան մէմէ էթ-
մէյէ կէծուտէրտի. իմոքի հալմ

զիցաւ պէնիմ արարմանն ահօ
 նիւպ՝ սեօգիմիւ իճիւմ էթմեաի-
 վէ Սամուէլ դասաժեթլնիպ՝
 պիւթիւն կէճէ Բապպա ֆէր-
 12 եաաւ էյլէտի: Վէ Սամուէլ
 ստպահարարն Սաւուղոս դարը-
 ըմաղա երբէն դաղգար. վէ Սա-
 մուէլէ խապէր վէրէիպ տէտիլէր
 քի՝ Սաւուղ Կորմեղոսս կէտի,
 վէ իլթէ քէնտիսէ գաֆէր նի-
 շանը տիբաի. անտէն տէննիւպ
 կէշտի, վէ Գալլաթալայա հնտի:
 13 Վէ Սամուէլ Սաւուղա վար-
 ալ. վէ Սաւուղ օնա տէտի քի՝
 Սէն Բապպատան միւպարէք օլա-
 սին, Բապպան սեօգիմիւ իճիւմ
 14 էյլէտի: Վէ Սամուէլ տէտի.
 Եա գուրպարըմս կէլէն շա-
 գոյունլար մեթմեաի՝ վէ իլթ-
 տիլսմ որդըրլար սէտի նէ՝ օլա:
 15 Վէ Սաւուղ տէտի քի՝ Ալուշին
 Բապպոս դարպասն էթմէք իլիւն
 գաժմնէ Էսիրկէտիլէն էն էյլի դօ-
 յունլար վէ սըլըրլար ալը քի
 Սեմադկիլէրտանէ կէթիլտիլէր.
 ամմա պոպըրընը հէլաք էթալք:
 16 Օլտմ Սամուէլ Սաւուղա տէ-
 տի քի՝ Սապր էյլէ, վէ պու կէ-
 ճէ Բապպան պանա սեօյլէտիլի-
 նի սանա խապէր վէրէյիմ. օտա
 17 օնա՝ Սեօյլէ տէտի: Անգէն Սա-
 մուէլ տէտի քի՝ Տէիլ մի քի՝
 սէն քէնտի կէօգլէրիսաէ. քիւ-
 ջիւք կէօրիւնիւր իքէն՝ սէն իս-
 լայիլ օղուլարը սըպլէլարը-
 նըն պաշը օլտան, վէ Բապպ
 սէնի իսրայէլին իւզէրինէ փա-
 18 տիւռս մէսս էթաի: Վէ Բապպ
 սէնի եօլա կէօնաէրիպ տէտի քի՝
 Կիթ վէ կիւնաճեաթ Լճադէկ-
 լիլէրի հէլաք էյլէ. վէ օլուր ի-
 լէ թա օլուրը տիւքտիսէճէյլէ
 19 դատար ճէնք էյլէ: Իմտի նի-
 ջիւն Բապպան սեօգլիսէ իթա-
 ա՛թ էթմէտիւն, վէ Էաղմայա
 տիւշիւպ՝ Բապպն նաղարընտա
 20 Էարոմաղըդ էթտիւն: Վէ Սա-

ւուղ Սաֆուէլէ տէտի քի՝ Պէլի,
 Բապպն սեօգլիսէ իթաա՛թ էյ-
 լէտիւմ, վէ Բապպ պէնի կէօնաէր
 տիլի եօլա կիտիպ՝ Ամադէկ
 փաաիլաճը Ագադը կէթիլտիւմ,
 վէ Ամադէկիլէրի հէլաք էյլէ-
 տիւմ: Սեմմ գաժմ Էաղմաաան 21
 հէլաք օլունաճադ գոյունլարըն
 վէ սըլըրլարըն ա՛լապըն ալաք
 քի՝ Գաղգապտա Ալուշին Բապ-
 պա գուրպան էտէ: Վէ Սա- 22
 մուէլ տէտի քի՝ Բապպ պիւ-
 թիւն Էամմալարտան վէ գուր-
 պանլարտան՝ Բապպն սեօգլիսէ
 իթաաթ էթմէլաէն գատար մը
 խաշանըր. իլթէ իթաա՛թ գուր-
 պանտան՝ տիսիլէմէք գօլաթըն
 Էաղմաան էյլի տիւր: Զիւրա՛ւ 23
 սըլաք՝ պիւշիւճիւլաք կիւնաճը
 ալը, վէ ինտա՛ պլթըլաք վէ
 փութ փլրէսթ վաք իկո՛ տիւր. Էէն
 Բապպն սեօգլիսէ իթաա իլթ-
 տիլին իլիւն, օտա սէնի փաաի-
 շա՛ օլմադտան ըտա էյլէտի:
 Վէ Սաւուղ Սամուէլէ տէտի 24
 քի՝ Կիւնաճ էթտիւմ, զրա Բապ-
 պն Էմիլիսաէն վէ սէնիւն սեօ-
 գլիւնտէն թէճալուղ էթտիւմ.
 ջիւն քի գաժմաան դօրգտում,
 վէ օնլարըն սեօգլիւնիւ տիսիլէ-
 տիւմ: Խմտի հալա քերէմ էտիպ՝ 25
 սուշումու ա՛ֆիլ էյլէ, վէ պէ-
 նիւմ իլէ տէն քի՝ Բապպա սէճ-
 տէ գըլալըմ: Վէ Սամուէլ Սա- 26
 ւուղա տէտի քի՝ Սէնիւն իլէ
 տէնմմէմ. սէն Բապպն սեօգլի-
 նիւ ըտա էյլէտիլին իլիւն,
 Բապպ տաաի սէնի Խորայէլին
 իւզէրինէ փաաիլաճ օլմադտան
 ըտա էյլէտի: Անտէն Սամուէլ 27
 կիթմէյէ տէնտիւ. ամմա օ՛նա
 փաղընըն էթէյիտէն թութաւ,
 վէ Էըրթըալ: Օլտմ Սամուէլ 28
 օնա տէտի քի՝ Բապպ պու կիւն
 սէնիւն իւզէրինտին Խորայէլին
 փաաիլաճըլընը Էըրթալ, վէ օ-
 նա՛ սէնտէն էյլի օլան սէնիւն

- 29 գննուենս վերտի : Հեմ տախի
Իարայէլին կիւվէնտիյի Զախի ձե-
լի՛ էալանս սեօյէմէզ, վէ նա-
տիմ՝ օյմադ . զիրա ատէմ տէյիւ
30 տիր քի՛ նատիմ օյա : Վէ օ տէ-
տի քի՛ Կիւնահ էթտիմ . քե-
րէմ էյէ, հալա պանս գազմը-
մըն իխթիյարըրը էսնիւնսէ վէ
Իարայէլին էսնիւնսէ ի՛ գոէթ էյ-
լէյիպ պէնիմ իլէ տէօն քի՛ Սւ-
լահըն Բապպա սէճտէ գըլայրմ :
- 31 Իմտի Սամուէլ Սաւուղուն ար-
տընճա տէօնտիւ, վէ Սաւուղ
Բապպա սէճտէ գըլար :
- 32 Անտէն Սամուէլ տէտի քի՛
Անտղէկ փատիշահը Նգազը
պանս կէթրին . վէ Նգազ օնա
սէՖայի խաթը իլէ վալ տը . վէ
Նգազ տէտի քի՛ Հադգան էօ-
լիւմիւն աճըլըը կէշմիշ տիր :
- 33 Ամնա Սամուէլ տէտի . Սէնին
գըլճըն գարըլարը էվատարը Գօ-
տուղու կիպի՛ սէնին անան տա
գարըլար արտարնտա էվատարը
գալա . վէ Սամուէլ Նգազը Գաղ
գալոտտա Բապպըն հուղուրուն
տա փարէլէտի :
- 34 Անտէն Սամուէլ Ռամայա
կիթտի . վէ Սաւուղ քէնտի է
վինէ՛ Սաւուղ Գաբասարնա չըդ .
- 35 ար : Վէ Սամուէլ Սաւուղու՝
պիր տահա էօլտիշիւ կիւնէտէք
կէօրմէտի, զիրա Սամուէլ Սա-
ւուղ իչիւն էաս չէքտի . վէ
Բապպ Սաւուղու Իարայէլին իւ-
ղէրինէ փատիշահ էթտիյինէ
նատիմ օյտու :

Պ(Ա) ԺԶ

- 1 Ս Է Բապպ Սամուէլէ տէտի
քի՛ Սաւուղ իչիւն նիլէյէտէք
էաս չէքէրին, չիւն քի՛ պէն օ
նու Իարայէլին իւղէրինէ փա-
տիշահ օյմադտտն ըտտա էթմիշ
իմ . պոյնուղուենու էաղ իլէ
տօլտուր, վէ կէլ սէնի Բեթլէ .

հէմլի Գեսսէյէ կէօնտէրէյիմ .
զիրա օնուն օյուղարընտա քէն-
տիմէ փատիշահ էթտարիք էթ-
տիմ : Վէ Սամուէլ տէտի քի՛ 2
նաւըլ կիւտիյիմ, էյէր Սաւուղի-
շիտիր իտէ, պէնի էօլտիւրիւր .
վէ Բապպ տէտի քի՛ էլինտէ
պիր սըլըր տանաւըալ, վէ Բապ-
պա գուրպան էթմէյէ կէլտիմ
տէ : Վէ Գեսսէյի գուրպանս 3
տա՛վէթ էյէ . վէ պէն օնան նէ
էտէճէյինի պիտիրէճէյիմ, վէ
սանա սեօյէյէճէյիմ քիմնէյի
պանտ մէսհ էյէյէտին :

Իմտի Սամուէլ Բապպըն սէօյ . 4
լէտիյինի էյէլտի, վէ Բեթլէ-
հէմէ վարտ . վէ շէհրին իխթի-
յարըրըտիթրէյէրէք օնու գար-
շըլաւըլար, վէ տէտիլէր քի՛ Սէ-
լամէթ իլէ մի կէլտին : Վէ օ տէ . 5
տի քի՛ Սէլամէթ իլէ, Բապպ
գուրպան էթմէյէ կէլտիմ . Թապ-
տիս օյուն, վէ պէնիմ իլէ գուր-
պանա կէլին Է Վէ Գեսսէյի վէ օ .
նուն օյուղարընը Թագտիս էտիպ՝
օնարը գուրպան տա՛վէթ էյէլէ
տի : Վէ վազի՛ օյտու քի՛ օնըր . 6
կէլտիքտէ, Նղիարը կէօրտիւ .
վէ տէտի քի՛ Թահգիգան Բապ-
պըն մէսիհի էօնիւնտէ տիր :
Վմնա Բապպ Սամուէլէ տէտի 7
քի՛ Կէօլթէրիլինէ վէ պոյնուն
ուղունուղունա պալմա, զիրա
պէն օնու ըտտտ էթտիմ . չիւն
քի՛ ասէմին պազաւըը օյմադ,
զիրա ատէմ՝ զահիրէ պազար,
ամնա Բապպ գալպէ պազար :
Անտէն Գեսսէ Աբինադաբը չա . 8
ղըլըպ՝ օնու Սամուէլին էսնիւն
տէն կէլիրտի . Լաքիթ՝ Բապպ
պոնու տախի սէլմիշտիր տէ . 9
տի : Իմտի Գեսսէ Սամուայը կէ-
լիրտի . վէ օ՝ Բապպ պոնու
տախի սէլմէտի աճպիք Վէ Գես . 10
սէ Սամուէլին էսնիւնտէն էէտի
օյուղունու կէլիրտիքտէ, Սամուէլ
Գեսսէյէ տէտի քի՛ Բապպ պոնու .

- 11 Լարտան սէջմէմը տիր : Մնտէն Սամուէլ Եսասէյէ տէտի քի՝ Չօճուգլար Թէմամ օլտոմմու . վէ օ՝ Տասն էն քիւնչիւն գաւաղ , վէ իշթէ գոյունլար կիւն տէյոր տէտի . վէ Սամուէլ Եսասէյէ տէտի քի՝ Վէստէրիպ օ . նու ալ , զիրա օ պուրայա կէլ մէյինձէ՝ սօֆրայա օթուրմա :
- 12 զըզ : Իմտի կէստէրիպ՝ ծնու կէ . Թիրտի . վէ օ՝ գըղմթարա Զէմ կէօղէրի կիւղէլ վէ տիւլէր Զէճ , րէլէ իտի . օլտէմ Բապպ տէտի քի՝ Գալը պուճու մէս Էյլէ ,
- 13 զիրա պու օ տուր : Վէ Սամուէլ Էաղըն պուշուղունու ալըպ՝ ծնու գարընտալարըն օրթա . սընտա մէս Էյլէտի , վէ օլկիւն տէն սնկրա՝ Բապպըն Բուհու Դաւիթին իւղէրինէ կէլտի . աւն տէն Սամուէլ գալըզպ՝ Ռամա . յա կիթտի :
- 14 Վէ Բապպըն Բուհու Սաւուղ տան պարըլար , վէ ծնու՝ Բապպ Թարաֆընտան պիր քէօթիւ :
- 15 րուհ Էաղալար : Վէ Սաւուղուն գուլարը ծնա տէտիլէր քի՝ իշթէ Զալա սէնի Ալաստան :
- 16 քէօթիւ րուհ Էաղալար : Հա . Լա Էֆէնտիփիլ Զուլուրունտա օլան գուլարըն սէյլէտին քի՝ Թանպուր չարմասըն պիւլէն պիր ատէմ արաւընլար . վէ վադի՝ օլա քի՝ Ալաստան քէօթիւ րուհ սէնին իւղէրինէ կէլինձէ , օլ տէմ էլէ իլէ չալա , վէ սանա :
- 17 Էյի օլա : Իմտի Սաւուղ գուլարընա տէտի քի՝ Հալա պէնիմ իլինա պիր Էյի լալէ չնպան քիմ սէ Թէտարիք Էտիպ պանա կէ :
- 18 Թիրին : Վէ ուլաղլարտան պիրիսի ձէվապ վէրիպ տէտի . իշթէ Բեթէհէմիլ Եսասէնին պիր օլլունու կէօրտիւմ քի՝ չալը չալմաղ . պիլըր , վէ գուվլէթ սա . Զիպի վէ ձէնը Էրի վէ Էճիլ քէլամ վէ կէօթէրիլէ ատէմ տիր :

Հէմ Բապպ ծնուն իլէ տիր : Վէ 10 Սաւուղ Եսասէյէ խապէրձիլըր կէօնաերիպ տէտի քի՝ Գոյունլար իլէօլան օղուն Դաւիթիպա . նա կէօնաեր : Վէ Եսասէ Էք . 20 մէքէր իլէ վէ պիր Թուրում չա . րապ իլէ վէ պիր քէնի օլլաղըր ի . լէ Էթիւն պիր Վիլքէպ ալըպ՝ օլլու Դաւիթին Էէտի իլէ Սա . ւուղա կէօնաերտի : Վէ Դա . 21 Էիթ Սաւուղա կէլիպ՝ ծնուն Զուլուրունտա տուրտու . վէ օ ծնու զայէթ իլէ սէվտի , վէ օ նուն սիլաճարընը գալարըն օլտու : Վէ Սաւուղ Եսասէյէ կէսն . 22 տէրիպ տէտի քի՝ Բէրէմ Էյլէ , Դաւիթ Էօնիւմնէ տուրտու . զիրա նաղարընտա լուլթ պուլտու : Վէ վադի՝ օլտու քի՝ Ալ . 23 լաճտան Սաւուղա րուհ կէլտիլ . տէ , Դաւիթ Թանպուրու ալըպ՝ էլի իլէ չալար իտի . վէ Սաւուղ Ֆէրաճլանլա՝ ծնա Էյի օլուքիտի , վէ ծնուն իւղէրինտէն քէօ . Թիւ րուհ կիտէր իտի :

ՊԼՊ ԺԵ

Վէ Փղալըլար ա՛րքէրէր . 1 նի ձէնը իլինա ձէմ՝ Էտիլ՝ Յուդատա օլան Սոքուլտա Թօփլանտըլար . վէ Սոքուլ իլէ Ագէկանըն պէյնիտէ Ափեսդոմին . տէ օրտու գուրտուլար : Վէ Սա . 2 ւուղ Իարայէլ օղուլարը իլէ ձէմ՝ օլուպ՝ Էլա վատիսինտէ օրտու գուրտուլար . վէ Փղալըլարը գարըլըմաղ իլինա ձէնիկ Թապուր տիլտիլէր : Իմտի Փը . 3 զըլտըլար պիր Թարաֆտան պիր տաղըն իւղէրինտէ տուրուլար իտի , վէ Իարայէլիլէր օպիր Թարաֆտան պիր տաղըն իւղէրինտէ տուրուլար իտի . վէ տէրէ ա . րալարընտա իտի : Վէ Փղալըլա . 4 րըն օրտուսունտան՝ ալթըր արըն պիր գարըլ պոյլու Գոլիսիթ նամ :

- 5 Գէթըն պիր փէհըն ան չըգար . Վէ պարը իւղընընտէ պագըր թաւըսայ օլուպ' պու քիմէ փաւըս պիր զըրհ կընիմըն իտի . վէ զըրհըս նըն աղըրըզ պէշ պին մըսգալ
- 6 պագըր իտի : Վէ այագըրընտէ պագըր չըգմէլերի' հէմ' ումուզ լարը արասընտէ պագըր իըըթը
- 7 վար իտի : Վէ մըղըսըրըն սը լըղը չըպհա չաթթէթի կիպի իտի . վէ մըղըսըրըն տէմընի' ալթըն իւղ մըսգալ տէմիրտէն իտի . վէ գալցանը գալարընտէ' ծնուն
- 8 էնիւնձէ կիտէր իտի : Իմտի տուրտու, վէ Իսրայէլի թապուր լարընա չաղըրըս' ծնարա տէտի քի' Նիշիւն ձէնիէ թապուր տիգմէյէ չըգարսըրըզ . աւյիլ մի քի պէն Փըտը իմ, վէ սիզ Սաւուղըն գուլարը սըրըզ . քէնտիւնիզէ պիր առեմ' սէչին :
- 9 վէ պանա էնտին : Իյէր պէնիմ իւլ տէյիւլէյէ գատիր օլուպ' պէնի էօլտիւրիւր իտէ . օլտէմ պիզ սիլլին գուլարըրըզ օլալըմ' . վէ էյէր պէն ծնու էէնիպ էու տիւրիւր իտէմ' , օլ զէման սիզ պիզիմ գուլարըրըզ օլուպ' պի :
- 10 զէ գուլուզ էանսինիզ : Անտէն օլ Փըտը տէտի քի' Պէն պու կիւն Իսրայէլի թապուրըրըն թաչիը էաէրիմ . պանա պիր առեմ' վէրն քի' աւերապէր տէգ
- 11 յիւլէլիմ : Վէ Սաւուղ հէմ' ձըւմէ Խըլայէլ Փըտըրըն պու տէօլըրիլի իշլիմէնձէ , իւրքտիւլէր վէ զայէթ իւլ գորգորուար :
- 12 Վէ Դաւիթ' Յուգա Բէթլէ . հէմիւնտէն տէքիզ օլուլ սաչի . պի օլան Բէտսէ իմիւնտէ Եփ լարթալը պիր քիմէնիլն օլուլ Ետի Զ քի պրգ քիմէն Սաւուղըն կիւնլէրիւնտէ առեմէր արասըն
- 13 տա իիթի յար սայըրը իտի . Վէ Բէտսէնիլն իւլ պիցիւլ օլուլ վարպ' Սաւուղըն արալընձա ձէն . կէ կիթմիւլէր իտի . վէ ձէն կէ

կիտէն իւլ օլուլնուն տալարը' իւլ քի Եղիալ վէ լէքիմձիսի Աքիւա գաթ վէ իւլէնձիւտի Սաւուա իտի : Դաւիթ իտէ էն քիւլիւլիւ 14 իտի . վէ իւլ պէյիլէքէր Սաւուղըն արասընձա կիթմիւլէր : Վէ Դաւիթ Սաւուղըն էանըն 15 տան կիտիպ' պապասըրըն սիւրիւլէրիլնի կիթմէք իշիւն Բէթլէնէն տէնտիլ : Վէ օլ Փըտը 16 լը գըրք կիւն Եաղըրըպ' սա . պահ վէ տիլտմ' մէյտան օլուր իտի : Վէ Բէտսէ' օլուլ Դաւի 17 թէ տէտի . Հաա գալընտալըն իշիւն պու պիր էօլէք գալ ռուլմուշ պուլտայը վէ պու ծն էքմէյի ալ տա' գարընտալըրը . նա օրտոյա տէյիլթ : Հէմ' պու 18 ծն փարա թաղէ փէյիլի պին պալըյա կէթմիւլ . վէ գարըն տալարըն սէլաթմէթալ մի տիր Եօղա , վէ ծնարտան նիշան ալ : Վէ Սաւուղ հէմ' ծնար վէ ձիւմ 19 լէ Իսրայէլ առեմէլէրի' Եւա վա . տիրիւնտէ Փըտըրըն իւլ ձէնէ էաէրէր իտի : Իմտի Դաւիթ տա 20 պահայըն էրքէն գալըրըպ' սիւրիւլիւ պէքչիյէ պուգալը , վէ Բէտսէնիլն ծնա լամարըտըրը կի պի վէնէլի գալարըրըպ' կիթմի . վէ արապար տայիլէսինէ կէլ տէտէ' ա' սէր թապուրա չըգա . յոր իտի , վէ ձէնէ իշիւն կիւլ պէսնը չէքէ յօլար իտի : Զիւա 21 Իսրայէլ իւլ Փըտըրըն ա' սէր տ' սէրէ գարընտալուր տիգմիւլէր իտի : Իմտի Դաւիթ իւլ 22 լէրիւնտէն գապարը' գապարպէք ձիւնիլն էլիւն թէպիմ' էալիլ թապուրա տէյիլթտի . վէ վարպ' գարընտալարը տէլաթմէթալ մի սիւալ էյլէտի : Վէ ծնար իւլ 23 տէյլէլիլ իքէն , իլթէ օլ Դէթ . տէն օլմէփըլուր Գըրիաթ նամ' փէհընիլն' Փըտըրըն թա . պուրուտան չըգալ հէմուլ տէօլէրէ կէօրէ տէյէր իտի . վէ

24 Դաւիթ իշխեալ : Վէ հէսի Իս-
րայել աստեմէրի ու քիմանի
կէօրաիւքէրինտէ՝ ծնուն եիւ-
զիւնտէն գաշաղար , վէ լայեթ
25 իւէ գորգաւորար : Վէ Իսրայել
աստեմէրի տէտիւր քի՝ Ըու-
ջըգան աստեմի կէօրաիւնիւզ մի ,
քի Իսրայելի թահպիր էթմէյէ
չըգայօր - իմտի վագի՝ օլա քի՝ օ-
նու քիմ՝ էօլաիւրիւր իսէ , սիս-
սիւշահ ծնու չօգ հնա իւէ զէն
կին էաէճէք , իմ՝ ծնա գըղըր
վէրէճէք տիր , վէ պատարարն
եմլին Իսրայելտի մուա՝ իւէ հոտէ
26 ճէք : Վէ Դաւիթ եամրնտա
տուրան քիմաէրէրէ սէօյէյիւ
տէտի . Պու Փղշտըյը էօլաիւ-
րիւպ՝ Իսրայելտէն հագարէթի
կիտէրէն քիմանէյէ նէ օլա . զի-
րա պու սիւննէթսիդ Փղշտը
քիմ տիր քի՝ սաղ Ալահն թա-
27 պաւրարըր թահպիր հտէ : Վէ
խաղօ ծնա՝ օլ սէօղէ կէօրէ սէօյ-
լէյիւպ աէտի . Պու էօլաիւրէն
28 աստեմէ էօյլէ օլաճուգ արը : Իմ-
տի ծնուն պէօյիւք դարընտաղը
իզլաք՝ ծնուն օլ աստեմէր իւէ
սէօյլէյիւյինտէ իշխտինճէ , էղի-
աքըն էօլքէսի Դաւիթէ թու-
թուչուպ տէտի . Սէն պաւրար
նէյէ՝ էէտիւն , վէ օլ աղ գօրուն
լարը ճէօտն քիմ՝ պաւգտըն .
պէն տէնն քիպըլնի վէ էիւրէ-
յինն Լապամաղըլընրպիլըրիմ՝
էլպէթտէ սէն ճէնիկ սէյըր էթ
29 մէյէ էիւլըրն : Վէ Դաւիթ
աէտի քի՝ Ըիմտի նէ էյէտիմ .
30 պու՝ լափ իմէյըլ մի : Անտէն օ-
նուն եամընտան պիր զպըլաիւն
տէօնիւպ՝ էինն պու սէգզէրէ
կէօրէ սէօյէտի . վէ խաղօ ծնա
էվլէքի սէօղէրէ կէօրէ ճէվապ
վէրաիւրէր :
31 Իմտի Դաւիթն սէօյլէտիյի
սէօղէր իշխալտի , վէ ծնարը
Սաուուրն հաղաւորունտա իսա-
32 պէր էթաիլքաէ՝ սօու կէթիրթ-

տի : Վէ Դաւիթ Սաուուրն տէ 32
տի քի՝ Պու քիմէ իշխն հիւ պիր
աստեմն էիւրէյի քէտըրէնմէ-
տին . պու քաւըն կիտիպ պու
Փղշտըր իւէ տէօյիւրէճէք տիր :
Վէ Սաուուր Դաւիթէ տէտի քի՝ 33
Պու Փղշտըլնի իւզէրինէ կի-
տիպ՝ ծնուն իւէ տէօյիւրէճէք տիր
տիր օլաճաղըրն . զիրա սէն կէնճ
սին , օ իսէ կէնճիլինտէն պէրի
ճէնքճի տիր : Վէ Դաւիթ Սա-
34 ւաւա տէտի քի՝ Պու գուրուն
պապարընը գօրունլարըր կիւ-
տէրքէն , արլան վէ այը կէլաի ,
վէ սիւրիւքէրաէն գօրուն կէօ-
թիւրտիւ : Վէ պէն ծնուն ար . 35
արնճա չըգըպ՝ ծնու վաւարտոււմ ,
վէ աղղընտան գուրթարտոււմ . վէ
իւզէրիմէ հիւճիւմ՝ էթաիլքաէ ,
ծնու սապարնտան թուլթուպ՝ օ-
նու վաւարտոււմ , վէ ծնու էօլաիւր
տիւմ : Պու գուրուն հէմ ար . 36
լանը հէմ՝ այլըր էօլաիւրտիւ .
պու սիւննէթսիդ Փղշտը տաիւի
ծնարըն պիրի կիտի օլաճաղ , գի-
րա սաղ Ալահն թապաւրունու
թահպիր էթմէյըլ տիր : Հէմ՝ Սա- 37
ւիթ տէտի . Պէնի տարանըն
փէնչէսիւնտէն վէ այլըն փէն-
չէնիւնտէն գուրթարտան Բապա
քէնտիւի՝ պու Փղշտըլնի էլինճ
աէն պէնի գուրթարտաճաղ տըր օ
իմտի Սաուուր Դաւիթէ տէտի
քի՝ Վիթ , վէ Բապա սէննի իւէ
օլա : Վէ Սաուուր Դաւիթէ քէն 38
տի քիմէթիկի կիտիտի , վէ
ծնուն պաղընա պիր պաղըրթու-
ղապ գօտու . հէմ՝ ծնա զըրճ կի-
տիտի : Վէ Դաւիթ ծնուն քիւ 39
վէթի իւզէրինէ պըրընըր գու-
շանտը , վէ էիւրիւմէյէ պաղապ-
ար , զիրա տըրըմըլ իտի . վէ
Դաւիթ Սաուուրաճաէտի քի՝
Պուրըր իւէ էիւրիւմէյէ դաւիր
տէյիլ իմ , զիրա աղաճաղըր
իմտի Դաւիթ ծնարընաղըրին
տէն չըգարտըր :

- 40 Անտէն տէյնէյնի էլինէ արւայ՝
քէնտինէ տերէտէն պէշ չազը
Թաշը սէշտի, վէ ծնարը քէնտի
չօպան տաղարձորընա եանի եան
ճորընա գօտու. վէ սախանը է.
լինէ աւալ՝ Փղշտըյա եազաշտը:
- 41 Վէ Փղշտը՝ Դաւիթէ եազաշտը
մաղա կէմէքտէ խտի, վէ դաշ
գանը դաշտորան քիման ծնուն էօ.
- 42 Նիւնտէ խտի: Վէ Փղշտը պա.
զըպ՝ Դաւիթի կէտորտիւ, վէ օ.
նու Թահգիր էյէտի, ղերա կիւ.
ղէշ կէսթէրիշ իլէ գըղըմթրագ.
- 43 պիր կէնձ՝ խտի: Վէ Փղշտը
Դաւիթէ տէտի. Պէն քէօփէք
Պի իմ՝ քի սէն պանա տէյնէք
իլէ կէլըսին. վէ Փղշտը՝ Դա.
ւիթէ քէնտի ալլահարը իլէ
- 44 պէտտուա՝ էյլէտի: Անտէն Փը.
ղշտը՝ Դաւիթէ տէտի քի՝ Պա.
նա կէշ, վէ սէնին էթէրինի կէօ.
յիւն գուշարընա վէ սահրանըն
- 45 Ճանավարարընա վէրէյիմ: Վէ
Դաւիթ Փղշտըյա տէտի. Սէն
պանա գըղըձ վէմըզազ վէ խըշթ
իլէ կէլըսին, ամմա պէն սանա
ա՛քէրէրէ Բապպընըն՝ Թահգիր
էթտիյին Խարայէշ Թապուրա.
րընըն Ալահընըն իսմի իլէ կէ.
- 46 լըրիմ: Պու կիւն Բապպ սէնի է.
լիմէ Թէսլիմ էտէձէք տիր. վէ
սէնի վաւուալ՝ իւղէրինտէն պա.
շընը ալաճաղըմ, վէ Փղշտըլար
օրտուսունուս լէշէրինի պու
կիւն կէշիւն գուշարընա վէ
եէրին Ճանավարարընա վէրէ.
ձէյիմ, վէ Ճիւմէ եէր՝ Խարայէշ
տէ Ալահ վար իսիյինի պիլէ.
- 47 Վէ Ճիւմէ պու Ճիւմա՛թ պիլէ.
լէր քի՝ Բապպ գըղըձ իլէ վէմըզ.
րաք իլէ գուրթարմաղ. ղերա
ճէնք Բապպըն տըր, վէ սիգի է.
լիմիզէ Թէսլիմ էտէձէք տիր:
- 48 Վէ վազի՝ օլտու քի՝ օլ Փղշտ.
ը գալտըր, վէ կէլիպ Դաւիթին
գարընընա եազաշտըղընտա,
Դաւիթ տախիա՛ձէլէթէն Փղշտ.

ըյը գարընամաղա Թապուրա
սաղրու սէյիրթտի: Անտէն Դա. 49
ւիթ էլինի տաղարձորընա սա.
լլալ՝ օրատան պիր Թաշալտըր, վէ
ծնա սախան իլէ ալթալ՝ Փղշտը.
յը ալնընա վաւուալ, վէ Թաշ
ծնուն ալնընա սախանտըր, վէ
էիւղիւ գօյուն եէրէ տիւշտիւ:
Վէ Դաւիթ Փղշտընըն իւղէրինէ 50
սախան իլէ վէ Թաշ իլէ դալիպ
օլտու, վէ Փղշտըյը վաւուալ՝
ծնու էօլտիւրտիւ. վէ Դաւիթին
էլինտէ գըղըձ եօփ խտի: Խմտի 51
Դաւիթ սէյիրտիպ՝ Փղշտընըն
իւղէրինտէ տուրտու, վէ ծնուն
գըղըձընը ալլալ՝ ծնու գընընտա
չըգարաը, վէ ծնու էօլտիւրտիւ
պաշընը ծնուն իլէ քէտտի. վէ
Փղշտըլար քէնտիլէրին դահրի.
մանընըն էօլտիւրտիւ կէօրտիւք.
տէ՝ գաշտըլար: Օլտէ՛՛՛ Խարայէշ 52
վէ Յուգա առէմէքի՝ գալգըն
կիւլպէանք չէքտիլէր, վէ Փղշտ.
ըլարը Թա տերէյէ վարընձա.
յէտէք՝ վէ Թա Ակկարոն գա.
բուլարընառէք գօլալտըլար.
վէ Փղշտըլարըն մաղթուլէրի Սա.
գարիմ էօլունտա՝ վէ Թա Գէթէ.
տէք հէմ Թա Ակկարոնառէք
տիւշտիւլէր: Վէ Խարայէշ օ. 53
ղուլարը Փղշտըլարը գօլալա.
մաղտան տէօնիւլալ՝ ծնարըն օր.
տուսունու եալմալասըլար: Վէ 54
Դաւիթ Փղշտընըն պաշընը ա.
լլալ՝ ծնու էրուսաղէմէ կէթիւր
տիւ. վէ ծնուն սիւլալարընը,
քէնտի չատըրընա գօտու:

Վէ Սաւուղ՝ Դաւիթի Փղշտը 55
յը գարընամաղա չըգար իքէն
կէօրտիւրտիւնտէ, ճէրա՛՛քէրի Ա.
քէննէրէ տէտի. Պու ուշազ քի.
մին օլտու տուր՝ եա՛՛ Սքէննէր.
վէ Սքէննէր տէտի քի՝ Ճանըն
սաղտըր եա՛՛ փաթիշահ՛՛ պիլմէմ:
Վէ փաթիշահ՛՛տի քի՝ Սիւալ 56
էյլէ, պու կէնձա քիմին օլտու
տուրտի Վէ Դաւիթ Փղշտընըն 57

գնթիւնն տեսնէր իբէն Աբեն
նէր օնոս ալոր, վէ Փղտըն
պաշտ ծնուն էլինտէ օյարագ օ-
նու Սաւուղուն էօնինէ կէօ.
58 Թիւրախ: Վէ Մաւուղ օնա տէ-
տի քի՛ Բիմին օղտ սուն, էա՛
զօնուգ օ վէ Դաւիթ տէտի քի՛
գուղուն Բեթէհէմի Յեսսէ-
նին օղտ իմ:

ՊԱՊ ԺԼ

1 Վէ վագի՛ օլտու քի՛ Սաւու-
ղա սէյլէմէյի Թէմամ էթաիք-
տէ, Գովնաթմանն ճանը Դա-
ւիթին ճանընա պաղանաը: Վէ
Գովնաթմանն օնու քէնտի ճանը
2 կիպի սէվտի: Վէ օլ կիւնտէ
Սաւուղ օնու ալոր, վէ պապա-
սընրն էվինէ տէօնմէյէ գօյվէր-
3 մէտի: Վէ Գովնաթման Դաւիթ
իլէ ա՛հտ քէսիլտի՝ ղիրա օնու
քէնտի ճանը կիպի սէվէր իտի:
4 Վէ Գովնաթման քէնտի իւղէ-
րինէ օյան խիլաթընը սոյունուպ՝
օնու վէ քիւնթիթինի գրըճընա
վէ էայրնա վէ գուշաղընա վա-
5 ընճա Դաւիթէ վէրտի: Վէ
Դաւիթ Սաւուղ օնու հէրնէ-
րէյէ կէօնտերտի իսէ չըգար ի-
տի, վէ ա՛գիլանէ հարաքէթ է-
տէր իտի: Վէ Սաւուղ օնու ճէնք.
ճիլէրին իւղէրինէ նասպ էթաի,
վէ ճիւմիէ գաւթըն նաղարընտա
հէմ Սաւուղուն գուշարընըն
նաղարընտա տախի խօշ իտի:
6 Վէ վագի՛ օլտու քի՛ Դաւիթ
Փղտընի պաթլինտէն տէօն-
տիւքտէն փնկիթա՛ օնլար կէլըր
իբէն, Իսրայէլին ճիւմիէ շէհրէ-
րինտէն գարըլար իրւյարագ վէ
ագս էտէրէք՝ տայիրէլէք իլէ
չաղլըգ իլէ վէ քէմանրաթ իլէ
փատիշահ Սաւուղու գարըլա-
7 մաղա չըգարըլար Վէ օյնայան
գարըլար ճէվապ վէրիպ տէրէր
իտի: Սաւուղ պինէրինի՛ վէ Դա-

ւիթ օն պինէրինի վուրտուճիմ 8
տի Սաւուղ ղայէթիլէ Բօլթէլէ-
տի, վէ պոս սէօզ օնուն խնոն-
նա կէլմէյիպ տէտի քի՛ Օնպին-
լէրի Դաւիթէ վէրտիլէր: Վէ
պանա պինէրի վէրտիլէր փմնի
օնա էալընըգ փատիշահըգ գա-
9 րէ: Վէ օլ կիւնտէն օնկըա Սա-
ւուղ Դաւիթէ կէօզ տիբէր իտի:
Վէ վագի՛ օլտու քի՛ էրթէսի 10
կիւն Սաւուղուն իւղէրինէ Աւ-
լահտան քէօթիլա րուհ կէլիպ է-
վին օրթաւընտա չըլարըլար ի-
տի, վէ Դաւիթ ղայրի վագթ-
տէքի կիպի էլի իլէ չալիւ չալար
իտի: Վէ Սաւուղուն էլինտէ մըդ-
րագ վար իտի: Վէ Սաւուղ մըդ 11
րաղը՝ Դաւիթի տիվարա սափա-
րըմ տէյէրէք աթտը՝ ամմա Դա-
ւիթ օնուն էիւղիւնտէն իբի տէ-
Ֆա՛ աիւր էան տէօնտէ: Իմտի 12
Սաւուղ Դաւիթին էիւղիւնտէն
գօրգար իտի՝ ղիրա Բապպ օնուն
իլէ իտի, ամմա Սաւուղուն կիթ-
միշ իտի: Վէ Սաւուղ օնու քէն 13
տի էանընտան ուղագ էթտի:
Վէ օնու պին պաշտ էլէտի: Վէ գաւ-
մըն էօնիւնտէ չըղըպ կիրէր իտի:
Վէ Դաւիթ ճիւմիէ էօլարընտա 14
ա՛գիլանէ հարաքէթ էտէր իտի:
վէ Բապպ օնուն իլէ իտի: Վէ 15
Սաւուղ օնուն ղայէթիլէ իլէ ա՛գի-
լանէ հարաքէթ էթտիլինի կէօր-
տիւքտէ, օնուն էիւղիւնտէն գօր-
գար իտի: Վէ ճիւմիէ Իսրայէլ 16
հէմ Գուգա Դաւիթի սէվէրէր
իտի: Ղիրա հօնէրինտէ չըղըպ
կիրէր իտի:
Վէ Սաւուղ Դաւիթէ տէտի 17
իլթէ պէջիւք գըզըմ՝ Սէրնիթ
օնու ունա գարը իլին վէրէճէ-
յիս, հէման պանա գուվէթ
սահիպի օլուպ՝ Բապպն ճէնք-
լէրինի ճէնք էյլէ: Ղիրա Սա-
ւուղ տէտի քի՛ Օնուն իւղէրինէ 18
պէնիմ էլիմ օլմասըն, իլա օնուն
իւղէրինէ Փղտըլարըն էլի օլ-

- 28 սուն: Վէ Դաւիթ Սաւուղատե-
տի քի՛ Դէն քիմ իմս վէ է՝ օմ
րիօն: Էթօթ պապականն գապի-
լէտի Իսրայէլեան նէ տիր, քի
փատիշաճն տամապը օլաթմ:
- 19 Վէ վազի՛ օլտու քի՛ Սաւուղուն
գրգը Մեղսովը Դաւիթէ վերի-
լէճէք զեմանտէ, Մաուլալը Եգ-
րիկէ գարը իշին վերիտի:
- 20 Վէ Սաւուղուն գրգը Մեղ
քող՝ Դաւիթի սեվէր խի՛: Վէ
Սաւուղա խապէր վերտիլէր: Վէ
պու շէյ ծաւն կէօղէրինտէ միւ:
- 21 Կապիկ կէօրինտի: Վէ Սա-
ւուղ տէտի քի՛ Դէն ծնու ծնա
վէրէյիմ քի՛ ծնա տուզագ օլա,
վէ Փղշտըլարուն Էլի ծնուն իւզէ-
րինէ օլա: Իմաի Սաւուղ Դա-
ւիթէ տէտի քի՛ Պանա պու կիւն
- 22 Թիւնձի տամատ օլ: Հէմ Սա-
ւուղ գուլարունա էմի էլմաի քի՛:
Դաւիթէ կիղիճէ սեօյլէյիպ իշ-
թէ փատիշաճ սէնտէն խօշնութ
տուր, հէմ ծնուն ձիւմէ գուլա-
րը սէնի սեվէյօլար, իմաի հա-
լա փատիշաճ տամատ օլ տէյէ:
- 23 Էր: Վէ՛ Սաւուղուն գուլարը
պու սեօղէրի Դաւիթին գու-
լազարունտս սեօյլէտիլէր: Վէ
Դաւիթ տէտի քի՛ Փատիշաճա
տամատ օլմալը կէօղէրինիգան
քիւշիւք շէյ մի տիր: պէն իսէ
Ֆապիր վէ հագիր քիմնէ իմ:
- 24 Վէ Սաւուղուն գուլարը ծնա
խապէր վերիպ տէտիլէր քի՛:
Դաւիթ պունուն կիպի սեօղէր
- 25 սեօյլէտի: Վէ Սաւուղ տէտի
քի՛ Դաւիթէ պեզլէ տէյէտի,
նիդ՝ Փատիշաճ ձէճէդ իսթէմէդ,
կիւս երիզ Փղշտըլար զուլֆէտի
քի՛ փատիշաճն տիւլմէնէրին-
տէն ինթիլգամ ալման: Սաւուղ
իսէ Դաւիթի Փղշտըլարն Էրնէ
տիւլէրմէյէ գաօտ Էտէր խի՛:
- 26 Իմաի ծնուն գոլարը՝ պու
սեօղէրի Դաւիթէ խապէր էթ-
տիլէրինտէ, պու շէյ Դաւի-

թին կէօղէրինտէ միւնապիպ
կէօրինտի: քի՛ փատիշաճն
տամատը օլա: Վէ կիւլէրմէն 27
մամ օլմալտան Էվլէլ Դաւիթ
գալզպ սաւմէրի իլէ կիթտի,
վէ Փղշտըլարաւն իքի իւզա
տէմ վուրտու, վէ Դաւիթ ծնա,
րըն զուլֆէտին կէթիրտի: Վէ
ժնարը Թէմամէն փատիշաճա
վէրտիլէր քի՛ փատիշաճա տա-
մատ օլա: Վէ Սաւուղ ծնա՝ քէն-
տի գրգը Մեղսովու գարը իշին
վերտի: Վէ Սաւուղ՝ Րապպուն 28
Դաւիթ իլէ օլտուլունու վէ Սա-
ւուղուն գրգը Մեղսովուն ծնու
սեվտիլին կէօրիւպ պիլտիլտէ,
Սաւուղ Դաւիթին երկուստէն 29
սաճա զէյատէ գորգար խտի: Վէ
Սաւուղ ձիւմէ կիւնէրան Դա-
ւիթէ տիւլմէն օլտու: Վէ Փղշտ 30
լըլարըն սերապէրէրէ չորալ-
լար: Վէ վազի՛ օլտու քի՛ ծնա-
րըն չորմալունտան սօնիլա, Պա-
ւիթ Սաւուղուն ձիւմէ գուլա-
րնտան զէյատէ ագիլունէ հարա-
քէթ Էտէր խտի, վէ ծնուն իմի
ղայէթ միւ Թէպէր օլտու:

ՊԱՊ ԺԹ

Վէ Սաւուղ՝ օլտու Յովնա 1
Թանա վէ ձիւմէ գուլարունտե-
տի քի՛ Դաւիթի Էօլտիլէրէր:
Բմնա Սաւուղուն օլտու Յովնա 2
Թան Դաւիթտէն զայէթ իլէ խօշ-
լանըր խտի: Վէ Յովնալման Դա-
ւիթէ խապէր Էտիպ տէտի քի՛:
Պապամ Սաւուղ սէնի Էօլտիւ-
մէյէ չալըլըյար: Իմաի հալա քէ-
րէմ էյէ սապահատէք սապն,
վէ պիր պզգըն Էէրան օթ Ռորուպ
կիղէն 3 Վէ պէն չըզլա՝ սէնի
օլտուլուն Թարաւան պապամն
Էանընտա տուրայմ, վէ սէնին
հագգրնա պապամն սեօյլէյիմ,
վէ կէօրմիլէլա մանա խապէր

4 Էտէյիմ: Վէ Եովնաթան պա
պար Սաւուղա Դաւիթին հազ
գինա էյի սեփլեմի, վէ ընա տե
աի քի՛ փատիշահ ծնուն գուռ
Դաւիթին կինահընա կիրմե
սին, ղերա օ՛ սանա դապահաթ
իլէմէտի, լաքին ծնուն իլէրի
սանա զայէթ իլէֆայիտէի սիր:
5 Չիւնքի ճաննըն ալուճուհա դօ
յուպ՝ փշտլըը վուրտու, վէ
Բապպ ճիւմէ խորայէլէ պիր
պէցիւք գուրթուռւէ էյլէտի
սէն կէօրտին վէ սէվնտին էիմ
տի նի՛ջին Դաւիթի սէպէպիդ
էօյտիւրմէ իլէ սուչսուղ գանրն
6 կիւնահընա կիրէճէք սին: Վէ
Սաւուղ Եովնաթանըն սէօղիւ
նիւ տինիլէտի. հէմ Սաւուղ
Բապպ սաղ տըր էօլտիւրիւմէյէ
7 Ճէք տիր քէյի-էէմին էթտի: Իմ
տի Եովնաթան Դաւիթի չաղը
տը: վէ Եովնաթան ծնա հէփ պու
սէօղլէրի խապէր էյլէտի. հէմ
Եովնաթան Դաւիթի Սաւուղա
կէթիւրտի, վէ օ՛ էվէլէքի կիպի օ
նուն հուղըրուծտա խտի:
8 Վէ թէքրար ճէնք օյտու. վէ
Դաւիթ չըգպ՝ Փղշալըտը իլէ
ճէնք էյլէտի, վէ ծնարտա պիր
պէցիւք դըրընըդ. էյլէտի, վէ
ծնար ծնուն էօնիւնտէն գաչուր:
9 Լար: Վէ Սաւուղուն իւղէրինէ
Բապպտան Ֆինա րուհ կէլտի, վէ
էվնտէն օթուրուր խտի, վէ օ
նուն մըղըաղը էլիմտէ խտի. Դա
ւիթ տէէլի իլէ չալըըը չալար ի
10 տի: Վէ Սաւուղ մըղըաղ իլէ
Դաւիթի տիւրտա ստիլտմաղա
չաղըտը. ալմնա օ՛ Սաւուղուն
էօնիւնտէն եան վէրիպ՝ մըղըաղ
իլէ տիվարը վուրտու, վէ Դա
ւիթ դաչըպ՝ օլ իլէճէ գուրթու
11 տու: Այտէն Սաւուղ Դաւիթին
էվնտէն առէմէր կէօնտէրտի քի՛
ծնու պէքէյիպ տապահըլըն օ
նու էօլտիւրէլէր. ալմնա Դա
ւիթին դարըը Մեղըըղ ընա

խապէր էտիպ տէտի քի՛ էյյեր
պու կէճէ ճաննըն դուրթար
մաղ խէն, էարըն սէն էօլտիւ
րիւրիւրին: Իմտի Մեղըըղ
Դաւիթի փէնճէրահէն էնտիւ
տի. վէ օ՛ կիտիպ դաչալը, վէ
գուրթուրտու: Վէ Մեղըըղ պիր
թէրափիմ ալըպ՝ տէօլէյէ գօ
տու, վէ ծնուն պաչընա քէչի դը
լընտան պիր էաստըգ դօյուպ
պիր էօրթիւ իլէ էօրթտի: Վէ
14 Սաւուղ Դաւիթի թուրթմաղա
խապէրճիլէրի կէօնտէրտիլնտէ՛
խաթա տըր տէտի: Այտէն
Սաւուղ Դաւիթի կէօթմէյէ խա
պէրճիլէր կէօնտէրիպ տէտի.
Օնու պանա էաթմաղ իլէ կէթի
րին քի՛ ծնու էօլտիւրէլէիմ: Վէ օլ
խապէրճիլէր վարըըգըպընտա,
իլթէ էաթմադտա պալընտա քէ
չի դը ընտան պիր էաստըգ իլէ
թէրափիմ վար խտի: Վէ Սա
17 լուղ Մեղըըղա տէտի քի՛ Պէնի
նիլէն պէօլէ ալտաթտըն, վէ
տիւշմէնիլի սաղը վէրտին, վէ
գուրթուրտու. վէ Մեղըըղ Սա
ւուղա տէտի. Օպանա տէտի քի՛
Պէնի սաղը վէր. նիլէն սէնի էօլ
տիւրէլիմ:
Պու վէճէ իլէ Դաւիթ գաչըպ
18 գուրթուրտու, վէ Ռամայա Սա
մուէլէ վարըպ՝ Սաւուղուն ծնա
հէփ էյլէտիլինի ծնա խապէր էյ
լէտի. վէ օ՛ Սամուէլ իլէ վարըպ
Դաւաթտա տաքին օյտուրտ: Վէ
19 Սաւուղա խապէր վէրիլէպ տէ
նիւտի քի՛ իլթէ Դաւիթ Ռամա
տաքի Դաւաթտա տըր: Վէ Սա
20 լուղ Դաւիթի թուրթմաղա խա
պէրճիլէր կէօնտէրտի. վէ ծնար
փէյլափէլըլէ էտէն փէյլափ
պէրէր ճէմիլէթիլնի վէ ծնարըն
իւղէրինէ նապ օյտու Սամու
էլին սուրտուրուռու կէօրտիւրէ
րինտէ, Սաւուղուն խապէրճի
լէրի իւղէրինէ Ալահըն Բուհու
օլըպ՝ ծնար տաթի փէյլափէլէր

- 21 լիք էթտիլեր: Վէ Սառուղա խա-
պեր օրունաուգտա պպղա խա
պերճիլեր կէօնտերաի վէճիլար
աախի փէյղամպերլիք էթտիլէճ-
վէ: Սառուղ թէքար իւջիւնճիւ
տէճա խապերճիլեր կէօնտեր-
տի, վէ օնլար տախի փէյղամ-
22 պերլիք էթտիլեր: Անտէն քէն-
տիսի տախի Ռամայա կիթտի,
վէ Սոկրովա օլան պէցիք
գույույատէ կէլտիքտէ, սիւալ
էտիպ՝ Սամուէլ իլէ Դաւիթ
նէրէտէ տիր տէտի. վէ պիթի՝
իլթէ օնլար Ռամատաքի Նա-
23 լաթտա սոր տէտի: Օլաէմ օրա-
յա՝ Ռամատաքի Նաւաթաւար
տը. վէ օնուն իւղէրինէ տախի
Ալլահըն Բուհու օրապ՝ իլէրի
կիտերէք Ռամատաքի Նաւաթա
կէլինճէյտէք փէյղամպերլիք
էտեր իտի: Վէ օ տախի էսվապ
լարընը չըգարրպ՝ Սամուէլին
էօնիւնտէ օ տախի փէյղամպեր-
լիք էտեր իտի, վէ պիւթիւն օլ
կիւն վէ պիւթիւն օլ կէճէ չըպ-
լաք տիւլաիւ. օնուն իլիւն տէր-
լէր քի՝ Սառուղ տախի մի փէյ-
ղամպերլէր իլէ տիր:

ՊԱՊ Ի

- 1 Սէ Դաւիթ Ռամատաքի
Նաւաթաւան գաջար, վէ վարըպ՝
Յովնաթանըն էօնիւնտէ տէտի.
Գապանըն հուգուրունտա նէ իլ-
լէտիւմ, սուշում նէ, վէ գապա-
հաթըմ նէ քի օ՝ ճանըմը արա-
2 յօր: Վէ օնա տէտի քի՝ Հաշա,
էօրմէզին. իլթէ պապամ՝ պէ-
նիմ գուլաղմտա քէչֆ էթմէ.
յինճէ պէցիք շէյ եա քիւ
լիւք շէյ էյլէմէղ, վէ պու շէյի
պապամ պէնտէն նիլիւն ոաղա-
3 յաճաք. ալը եօգ տուր: Գուն
տան գաթի նազար Դաւիթ եէ
մին էտիպ տէտի. Գէնիմ քէնին
նազարընտա լոււթ պուլտու-
լումուգապապամ էյի պիլըր, օ-
նուն իլիւն տէր քի Յովնաթան
պունու պիլմէսին, օլմայա քի
գապալէթլէն. ամմա Բապպ
սաղ տըր վէ պէնին ճանըն սաղ
տըր քի՝ պէնիմ իլէ էօլմփիւն ա-
րալընտա քէնճապ պիլ սաղմ
վար: Վէ Յովնաթան Դաւիթէ
4 տէտի քի՝ ճանընըն նէ խթէլէ-
յինի սէջլէ, վէ սաղա էտէ-
յիմ: Վէ Դաւիթ Յովնաթանա
5 տէտի քի՝ իլթէ էարըն ալալը
տըր, վէ պէն էլլէթմէ փատի
շահ իլէ եէմէք եէմէյէ օլթու-
մալը իմ. իմտի պէնի սաղ վէր
քի՝ իւլիւնճիւ կիւնիւն ախաւմ-
նտաէք սահրատա սաղլանալըմ:
Էյէր պապան պիր վէճ՝ իլէ պէ-
6 նի աղար իսէ, տէյէսին քի՝ Դա-
ւիթ քէնտի շէնրի Բէթլէհէմէ
սէյիթլիմէյէ պանա փէք էարլար-
ուր, զիրա օրատա պիւթիւն գա-
պիլէնին էրըլլգ գուրպանը օրու-
7 յօր: Էյէր պէցլէ տէր իսէ քի՝
Փէք էյի, գուրունա սէլամէթ
տիր. ամմա տարըլպ էօվէլէ-
նիր իսէ, պիլ քի՝ օնտա քէօ-
8 թիւլէք հաղըր տըր: Իմտի գու-
լունա ինայէթ էյլէ, զիրա պու
գուրունու սէնին իլէ Բապպըն
աշարնա կէթիլտին. վէ էյէր
պէնտէ պիր ճիւրմ վար իսէ,
պէնի սէն էօլտիւր, վէ պէնի նի-
չիւն պէցլէ՝ պապանատէք կէօ-
9 թիւրէսին: Վէ Յովնաթան տէ-
տի քի՝ Հաշա սէնտէն, քի պա-
պամտա քէօթիւլէք հաղըր օ-
լուպ սանա կէլէճէյինի պիր
վէճ՝ իլէ պիլտիլիմտէ՝ սանախա
պեր վէրմէյիմ: Վէ Դաւիթ
10 Յովնաթանա տէտի. Եա էյէր
պապան սանա սերթ ճէվապ վէ-
րիր իսէ, պանա քիմ խապեր է-
տէր: Վէ Յովնաթան Դաւիթէ
11 տէտի քի՝ Կէլ սահրայա չըգա-
լըմ. իմտի իքիսի սահրայա չըգա-
լար: Անտէն Յովնաթան Դաւիթ
12

թէ տէնի մ' իւրացէին Ալահը
 Բապոյ զանիկ օլունս Գի' պու զէ-
 ման եարուն եա օպիր կիւն պա-
 պաւր թէճէնսուս էտիպ' Դաւի-
 թին՝ Քաղաքնա խնդր օլտու-
 լտենու կէօրսիւլիման, հէման
 օլ զէման կէօնտէրիպ' սէնին գու-
 լագարնա՝ քէշֆ էթմէզ իսէմ,
 13 Բապոյ Յովնաթանա պէօլէ՝ վէ
 պուստան զլցատէ էյլէյէ . ամ-
 մա էջէր պապամսան քէմլէք
 էթմէյէ միւրատ էտէր իսէ, էր-
 նէ սէնին գուլտընա քէշֆ է-
 տիպ' քէնի կէօնտէրէճէյիմ, վէ
 սէլսմէթ էլէլէ կիտէսինն . վէ
 Բապոյ պոպամ էլէլ օլտուլու կի-
 14 պր սէնին իլէ օլա : Վէ աէյլ
 էալընըզ հէման պէն սաղ օլ-
 տուգճէ սէն պանա Բապպըն ի-
 նայէթինի Էտէսին քի' պէն էօլ-
 15 մէյիմ . իլլա սէն ինայէթինի
 պէնիմ էվլմտէն էպէտէն քէս-
 մէյէսին, նէ տէ Բապպ Դա-
 վիթին տիւշմէնէրինին հէր պի-
 16 ռինի էէր էէլզէ իւզէրինտէն
 քէստիլիտէ տալի : Իմտի Յով-
 նաթան Դաւիթին էվլ իլէ աճա
 քէսիւշի . Վէ քէպի քի' Բապպ
 Դաւիթին տիւշմէնէրինին էլին
 17 տէն արասին : Անտէն Յովնա-
 թան Դաւիթէ՝ ճուս սէվտիյի
 էճիլտէն թէքըար էէմին էթ-
 տիրտի . զիրա ճուս՝ ճանը կիպի
 18 զայէթ սէվէր իտի : Վէ Յովնա-
 թան ճուս տէտի քի' Եարուն այ
 պալը տըր : վէ արանաճագսին .
 զիրա տէտիրին պօշ գալաճագ
 19 տըր : Վէ իւշ կիւն էյլէնիպ'
 աճէլէ էնէսին, վէ օլ իշն կիւ-
 նիւնտէ շօլ օրատա սագլանտը
 զըն մաճալէ վարապ' Եզէլ թաշը
 20 էանրնա օթուրասըն : Վէ պէն
 ճուս էանրնա՝ նիշանա օգ ա-
 թար կիպի իւշ օգ աթաճաղըմ :
 21 Վէ իշթէ՝ Նիթ օգլարը պու-
 քէնէլէ ուշալը կէօնտէրէճէյիմ .
 էյէր պիր վէճէ իլէ ուշալա՝ իշ

թէ օգլար սէնտէն պէրի տիր,
 վէ ճուլարը ալ տէր իսէմ, օլտէմ
 կէլէսին, զիրա սանա սէլաճէթ
 տիր, վէ Բապպ սաղ տըր՝ հիշ
 պիր շէյ էօգ տուր : Ամմա էյէր 23
 ուշալա պէօլէ տէրիսէմ, իշթէ
 օգլար սէնտէն էօթէ տիր . օլտէմ
 կիտէսին, զիրա Բապպ սէնի կէօն-
 տէրմիշ տիր : Վէ պէն իլէ սէն 23
 պու սէօլէշտիյիմիլ սէօզէ՝ պէյ-
 նիմիլաէ Բապպ էպէտէն զանիպ
 օլտուն :
 Իմտի Դաւիթ սաճիպտա սաղ 24
 լանըր . վէ այ պաշը օլտուգտա,
 փաթիլաճ թաամ էթմէյէ սօֆ-
 րայն օթուրտու : Վէ փատի 25
 շոճ էվլէլէ կիպի քէնտի սէտի-
 լինտէ՝ տիվարի էանրնապի սէ-
 տիրտէ օթուրտու . վէ Յովնա-
 թան այալա գալընա՝ Սաու-
 լուն էանրնա Աբնէնէր օթուր-
 տու, վէ Դաւիթին մաճալի պօշ
 գալտը : Ամմա Սաուլ օլտէ կիւն 26
 տէ հիշ պիր շէյ սէօլէմտի,
 զիւն տէտի քի' Օնա պիր շէյ վա-
 գի' օլմուշ տուր, նափաք օլմալը
 տըր, էլպիթէի փաթ ատէյիլ տիր :
 Վէ վադի' օլտու քի' էրթէսի կիւն 27
 տէ՝ այլն իքինճիսինտէ Դաւի-
 թին մաճալի պօշ իտի . իմտի
 Սաուլ' օլտու Յովնաթանա տէ-
 տի քի' Յեսաիին օլտու հէմ
 տիւն հէմ պու կիւն նիշէն սօֆ-
 րայն կէլմտի : Վէ Յովնաթան 28
 Սաուլա ճէվապ էյլէտի քի'
 Դաւիթ պանա փէք էալալտը
 քի' իէթլէհէմէ վաթ : Վէ տէտի 29
 քի' Քէրէմ էյլէ, պէնի կէօն-
 տէր . զիրա շէհրտէ պիղմ գա-
 պիլէ գուրպանըմը վար, վէ գա-
 րընաշըմ քէնտիսի պանա թէն-
 պիս էթմիշ տիր, իմտի հալա նա-
 զարնտա լուծֆ պուլտուսէ,
 քէրէմ էյլէ սէյիտէյիմ, վէ
 գարնտաշըմ կէօրէյիմ . պուն-
 տան էթիլիւփա տիշաճն սօֆ-
 րտսընա կէլմէյիլ տիր : Վէ Սա 30

- առաջին էօմբէսի Յովնաթանա
թու(թուշուպ)՝ ընա տէտի . Էյ
աւը վէ խայըն գարընըն օղու՝
պիւմէզ մի իմ քի սէն Յեասէ օլ
լուճու քէնտի այրալըն իջին վէ
անան չըպարզընըն այրալը ի
31 չին սէչտին : Զիրա Յեասէ օղ
լու եէր իւզէրինտէ եաշտարը
ճիւմէ կիւնէրտէ՝ սէն վէ սէնին
փառիշահընըն գայիմ օլամազ .
իմտի հալա կէօնտէրիպ՝ ընու
պանա կէթիր, զիրա էօլիւմէ մուս
32 թահազ տըր : Վէ Յովնաթան
պապասը Սառուզա ճէվապ վէ
րիպ ընա տէտի քի՝ Նիջին էօլ
33 տիւրիւզ, ինէ էյլէտի : Վէ Սա
ռուզ ընու վուրմազ իջին ընուն
իւզէրինէ մըզաղընըն օլաէմ
Յովնաթան պապասընըն Դաւի
թի էօլտիւրմէյէ հաղըր օլտու
34 զունու պիւտի : Վէ Յովնաթան
էօմբէ գըզընընը իւն սօֆրատան
գալգրապ՝ այըն իքինճի կիւնիւնտէ
թաւմ էէմէտի, զիրա Դաւիթ
իջին գասալէթլէնտի . չինքի
պապասըն ընու օլտիւր էթտի :
35 Վէ վազի յօտու քի սապահ
լայըն Յովնաթան՝ Դաւիթ իւն
թալին օլունուզ վազթտա սահ
րայա չըգտը, վէ պիւնիւնճէ պիր
36 քիւչիւք ուշադ վար խի : Վէ
ուշաղըն տէտի քի՝ Սէյիրթ,
հալա շու պէնիմ աթտըլըմ օգ
լարը պուլ . ուշազ սէյիրտիր ի
քէն, օգու ընտան էօթէյէ աթ
37 տը : Իմտի ուշադ Յովնաթանըն
աթտըլը օգու մահալինէ վա
րընճա, Յովնաթան ուշաղըն
արգաւորտան չաղըրըպ տէտի
քի՝ Օգ սէնտէն էօթէ տէյլլ մի
38 տիր : Անտէն Յովնաթան ուշա
ղըն արգաւորտան չաղըրը քի՝
Հափուք օլ աճէլէ էթ, տուր
մա . իմտի Յովնաթանըն ուշա
ղը օղալըր տէվէրիպ՝ էֆէնտի
39 պիւն վարտը : Ուշաղըն իսէ պիր
40 չէյտէն խապէրի էօգ իտի . պու

նէնէնյի եաղընը Յովնաթան ի
լէ Դաւիթ պիրի իտի : Իմտի 40
Յովնաթան ալէթլէրինի քէնտի
ուշաղընա վէրիպ՝ ընա տէտի քի՝
Վար չէհրէ կէօթիւր : Ուշազ կիթ 41
տիյի կիպի՝ Դաւիթ դըպլէ թա
րաֆընտան գալգրապ իւզիւ գօ
յուն եէրէ գափանտը, վէ իւչ
քէրրէ թէմէննա էյլէտի . վէ
պիրի պիրի իւն էօփիւշիւպ՝ պիրի
պիրի իւն աղաշընընը, չէօյլէ
քի Դաւիթ փէք չօգ աղաշտը :
Անտէն Յովնաթան Դաւիթէ 42
տէտի քի՝ Սէլամէթ իւն կիթ .
չինքի իքիմիւր Բապալըն իսմի իւն
էէմին էտիպ տէտիք քի՝ Բապա
էպէտէն պէնիմ իւն սէնին արա
մըգտա՝ վէ զիւրրիյէթիմ իւն սէ
նին զիւրրիյէթիւնին արասընտա
օլտուն : Վէ օ՝ գալգրապ կիթտի, 43
Յովնաթան տա չէհրէ վարտը :

ԴԱՊ ԻԱ

Ինտէն Դաւիթ Նորա՝ Աքի 1
մէլէք քեահինէ վարտը . վէ Աքի
մէլէք ալիթլէրէլէք Դաւիթինիւ
թիւպալինէ չըգտը, վէ ընա տէտի
քի՝ Նիջին եաղընը սըն, վէ պի
լէնճէ քիմսէ էօգ տուր : Վէ Դա 2
ւիթ՝ քեահին Աքիմէլէք տէտի
Փառիշահ պանա պիր մապա
հաթ պուրուրուպ պանա տէտի
քի՝ Պէնիմ սէնի օլ կէնտէրտի
յիմ վէ սանա պուրուրուրու
մապահաթ խուսուսուրտա հիւ
քիմսէ պիւմէսին . վէ ուշաղըր
Ֆիւլան Ֆիւլան մահալէ թալին
էթտիմ : Իմտի հալա էլինին ալ 3
թընտա նէ վար . էլիմէ պէշ էք
մէք եա նէ քի պուրընուր իսէ
վէր : Վէ քեահին Դաւիթէ ճէ 4
վապ վէրիպ տէտի քի՝ Էլիմ ալ
թընտա պապալը էքմէք էօգ տուր,
եաղընը ալիւ էքմէք վար, ու
շաղըր հիւ տէյլլ իսէ գարը
տան սաղընտըր իսէ ալ : Վէ 5

Դաւիթ քեանհինէ ճեղագ վերիւ
 6 Ծագ տըր: Իմոյ քեանհին օնա
 7 Մէք եօգ իտի: Վէ օլ կիւն օրա
 8 Իտի: Վէ Դաւիթ Եփմէլէք
 9 Ելիմէ ալմամըլմ: Վէ քեանհին
 10 Իմոյ Դաւիթ գալգըլ օլ կիւն
 11 Վարտը: Վէ Աքուստն գուլա
 12 Դաւիթ պու սեղէրի եիւրէ յի:

նէ գօտու . վէ Դէթ փատիշահը
 Աքուստն եիւրմտն զայէթ
 13 Դօրգտու: Իմոյ օնարն էօնին
 14 Միքուս՝ գուլարն տէտի քի՝
 15 Նիմ տէլիլէրէ ինթիլաշնմ
 16 Դաւիթ պու սեղէրի եիւրէ յի:

ՊԱՊ ԻՐ

1 Դաւիթ օրատան կիտիպ՝
 Ոգոյթմ մալարաւնա սալ սե
 2 լիմ եէթիլի: Իմոյ գարնտա
 3 լար վէ պապաւնին ճիւղէ ե
 4 լի իշիտիպ՝ օրայ օնա էնտիլէր:
 5 Վէ օնան եանընա՝ հէր սըգըն
 6 Թուա օրան քիմնէ վէ հէր պօ
 7 ճու օրան առնմ վէ հէր ճանթ
 8 ճըմըլ քիլի ճէմ՝ օրալ՝ օնա
 9 լըն իւղէրինէ պաշ օրու: Վէ
 10 եանընա տէթթ եիւղ գատար
 11 տալմ՝ օրու:

Անտէն Դաւիթ օրատան Մո
 2 վաք Մատիարնա կիտիպ Մո
 3 վաք փատիշահնա տէտի . Գէ
 4 լիմ էլլէ, Թա Ալլահ պանա նէ
 5 էտէճէլինի պէն պիլնէճէլտէք
 6 պապամ վէ սնամ սիղէ չըգըն
 7 լար: Վէ օնարը Մուլաք փատի
 8 շահընէ էօնինէ կէթիլիտի . վէ
 9 օնար՝ Դաւիթին ոարպ մահալ
 10 տէ օրուլու ճիւղէ կիւնէրտէ
 11 օնուն իլէ սաթին օրուլար

12 Վէ Գադ փէլլամպէր Դաւի
 13 Թէ տէտի քի՝ Մարպ մահալ
 14 օթուրմա, վար Յուգա տիլարը
 15 նա կիթ . Իմոյ Դաւիթ կիտիպ
 16 չարէթ օրմանընա վարտը:

- 6 Վէ Սաւուրդ Դաւիթին հեմ
ծնուն պիւնսինձէն օրան առեմէն
րին պիւնսինսին իշխութի. Սա
ւուրդ իսէ՛ մըզարաղ ելնտէ օրա
րադ ճիւմէն քէնտի գուլարը
եանընտա տալըուպ՝ Դաբաստա
Ռամաստաքի ապաճըն ալթընտա
- 7 օթուրուր իտի : Իմտի Սաւուրդ՝
եանընտա տուրան քէնտի գուլ
արընա տէտի քի՛ չալա եա՛ Բե
նիամին օղուրաղ տինկէյին .
Յեսսէնին օղու հէփինիդէ տա
խի թարալար վէ պաղար մը վէ
րէճէք, հէփինիդ պին պաղար
վէ ելուր պաղար մը ետէճէք տիր .
- 8 Գի հէփինիդ ալ՝ յհին ֆիթ
նէ գօփարալընդ, վէ պէնիմ օղ
լու՝ Յեսսէնին օղու իլէ ահա
քէսիւսինին գուլարում քէճֆ
էտէն եօգ տուր . վէ սիգոն պէն
տէն էօթիբիւ դամ չէքէն օրմա
յրա՝ օղուրումն պու կին վագի՛
օրուրու կիպի գուլումու իւզէ
րիմէ փուսու գուրումալա գալարը
պղընը գուլարում քէճֆ էտէն
եօգ տուր :
- 9 Վէ Սաւուրդն գուլարը իւ
զէրինէ նապ օրան Նգովմու
Դովէկ ճէվապ վերիպ տէտի .
Յեսսէնին օղումու կէօրաիւմ
քի՛ Կոբա Սքիտովումն օղու
- 10 Աքիմէքէ կէլտի : Վէ ծնուն ի
չին Բապալա տանըալ, հէմ օ
նա զախիրէ վերտի . վէ ծնափըտ
լը Գովաթն գուլարը վերտի :
- 11 Վէ փատիշահ Սքիտովը օղու
քէաշին Աքիմէքի վէ պապա
սընըն ճիւմէն էվինի՝ Կոբա օ
լան քէաշինէրին չաղըմաղա
կէծնտէրտի . վէ հէփիսի փատի .
- 12 շահա կէլտիէր : Վէ Սաւուրդ
տէտի քի՛ չալա եա՛ Սքիտովը
օղու տինկէ . վէ օ՛ իշխէն պէն
- 13 եա՛ էֆէնտիմ տէտի : Վէ Սա
ւուրդ ծնա տէտի քի՛ Կէնէն սէն
Յեսսէ օղու իլէ՛ ծնա էքմէք վէ
գըլըճ վերմէք իլէ վէ ծնուն իչին

Ալահա տանըմա գ իլէ պէնիմ
իւզէրիմէ սէօզ պիր էթալինիդ
քի պու կին վագի՛ օլմաղու կի
պի օ գալըպ պանա փուսու
գուրա : Վէ Աքիմէք փատիշա 14
հա ճէվապ վերիպտէտի . ճիւմ
էն գուլարումա Դաւիթ կիպի
էմին քիմտիր չալի փատիշահն
տամատը՝ վէ սէնին միւսահիպին
վէ սէնին էվինտէ միւ՛թէպէր
տիր : Օնուն իլին Ալահա աու, 15
նըլմաղա պու կին մի պաղա
տըմ . հալա պէնտէն . փաթիշահ
պու գուլումու՝ վէ չալարումն
պիւթիւն էվինին իւզէրինէ պիր
չէյ դամսըն, զիրա պունուն
ճիւմէսինտէ՛ գուլումուն պիր
քիւչիւք եապէօյիւք չէյտէն իս
պէրի եօգ տուր : Վէ փատիշահ 16
տէտի քի՛ եա՛ Աքիմէք էլպէթ
թէ կէրէք սէն կէրէք պապանըն
պիւթիւն էվէ կօլէճէրին : Ան 17
տէն փատիշահ տանընտա տու
րան շաթըրար տէտի քի՛ Տէօ
նին վէ Բապալն քէաշինէրինի
էօլտիբիւն . զիրտ ծնարըն տա
խի Դաւիթ իլէ էլէ վար, վէ զե
րա գալարըն պիւրի քէն՝ գու
լարում քէճֆ էթմէտիլը . ամ
մա փատիշահն գուլարը Բապ
պըն քէաշինէրինի էօլտիբիւք
իլին էլլէրին տանըալ իսթէ
մէտիլը : Վէ փատիշահ Դովէ 18
կէ տէտի քի՛ Սէն տէծնիւպ՝ քէա
շինէրի էօլտիբիւ . իմա ի Նգովմու
Դովէկ տէծնիւպ՝ քէաշինէրի
էօլտիբիւ . վէ օլ կինտէն քէ
թէն եփուտ գալարումն սէքսէն
պէշ առեմ էօլտիբիւ : Վէ Կո 19
բու եա՛նի քէաշինէրին չէհրինի
էրէքտէն գարըպ օ՛ չօնուգ
տան սիւտ էմէն մա՛ւումատէք
գըլըճ աղընտան կէլտի . հէմ
էօթիւզէ վէ մէրէպի վէ գօյունա
վարընալատէք գըլըճ աղըն
տան էլլէրաի :

Վէ Սքիտովը օղու Աքիմէ . 20

էքին Արեւթար խմբնտէ պիր
օլլու գուրթուրուպ Դաւիթին
21 արտընձա գաչար : Վէ Արեւ-
թար Դաւիթէ Սաւուղուն
Բապայ քեանհնէրինի հօրտիր-
22 տիւրանիւ խապեր վերտի : Վէ-
Դաւիթ Արեւթարա տէտի .
Պէն օլ կիւնտէ Եղովմուր Դով-
կին օրատա օլտուղունտա պիւ-
տիմ քի . օ էլպէթթէ Սաւուղա
խապեր վերէճէք տիր . պապան
էվինին ճիւմէ նուֆուսունուն
էօլիւմունէ սէպէպ պէն օլտում :
13 Պէնիմ իլէ օլտուր , գօրգմա . զի-
րա պէնիմ ճանըմ արալան սէ-
նին ճանըմ տա արար . ամմա
սէն պէնիմ եանըմտա մահֆուղ
օլտուրուն :

ԳԱՊ ԻԳ

1 1 Է Դաւիթէ խապեր վերիպ
տէտիւր քի իշթէ Փղարլար
Կէիւա իլէ ճէնք էտիպ խար
2 մանլարը եաղմալայօրար : Վէ
Դաւիթ Բապայա տանըղպ տէ-
տի քի Վարդպ շու Փղարլարը
վուրայլմ մր . վէ Բապայ Դա-
ւիթէ Կիթ Փղարլարը վուր
վէ Կէիւայը գուրթար տէտի :
3 Վէ Դաւիթին ատէմէրի օնա
տէտիւր քի իշթէ պիղ պուրտ-
տա Յուդատա գօրգայօրուղ,
եա գաճտէ գալըր քի՝ Կէիւայա
Փղարլարըն թապուրարընա
4 վարտըլմըլ թապարտտ : Վէ
Դաւիթ Թէքարա պիր տահա
Բապայա տանըղտ , վէ Բապայ
օնա ճէվապ վերիպ տէտի քի՝
Գալը Կէիւայա էն , զիրա պէն
Փղարլարը սէնին էլնէ վէրէ-
5 ճէյիմ : Վէ Դաւիթ քէնտի ա-
տէմէրի իլէ Կէիւայա կիթտի,
վէ Փղարլար իլէ ճէնք էտիպ
օնլարըն սիւրիւլէրինի սիւրաիւ ,
վէ օնլարը պիր պէյիւք վու-
րուլ իլէ վուրտու . վէ Դաւիթ

Կէիւանըն սաքինէրինի գուր-
թարա : Վէ վաղի օլտու քի՝ 6
Արեւթէք օլլու Արեւթար Կէի-
ւայա Դաւիթէ գաչարըլուն , է-
լնտէ Եփուտ իլէ էնտի :
Վէ Դաւիթին Կէիւայա վար- 7
տըղը Սաւուղա խապեր վերիւ-
տիքտէ , Սաւուղ տէտի քի՝ Աւ-
լահ օնու էլնէ Թէքթէթմիշտիր ,
զիրա գափուլարը վէ մանտալը
օլան շէհրէ կիրիպ գափանտը :
Վէ Սաւուղ ճիւմէ գալմը ճէն . 8
կէ չաղըրալ քի՝ Կէիւայա էնիպ
Դաւիթի վէ օնուն ատէմէրինի
մուհասէրէ էտէ : Վէ Դաւիթ 9
քէնտիւղէրինի Սաւուղուն քէմ
լիք գաստ էթտիլնի պիլտի . իմ
տի քէահին Արեւթարա՝ Եփու-
տա եաղլալար տէտի : Վէ Դա- 10
ւիթ տէտի քի՝ Եա Խարայէլն
Ալահը Բապայ սէնին գուրուն
Թահգիգան իլթմիշտիր քի՝ Սա-
ւուղ Կէիւայա կէլմէյէ չաղը-
յալ , քի շէհրի պէնիմ սէպէպիմ
տէն պօլա : Կէիւանըն էհալտի 11
պէնի օնուն էլնէ Թէպիմ էտէ-
ճէքլը մի , գուրուն իլիթտիլմ
կիպի Սաւուղ էնէճէք մի , եա՝
Խարայէլն Ալահը Բապայ քէ-
րէմ էյլէ գուրունախապեր վէր .
վէ Բապայ՝ Էնէճէք տիր տէտի :
Վէ Դաւիթ տէտի քի՝ Կէիւանըն 12
էհալտի պէնի վէ ատէմէրիմ
Սաւուղուն էլնէ Թէպիմ էտէ-
ճէքլը մի . վէ Բապայ՝ Թէսլմ
էտէճէքլը տէտի : Իմաի Դա- 13
ւիթ վէ օնուն ատէմէրի ալթը
էիւղատէմ գատար գալըլպ Կէ-
իւատան չղտըլար , վէ կիւէ
պիլալքլէրի եէրէ կիթտիլէր . վէ
Սաւուղա Դաւիթին Կէիւատան
գաչարըլ խապեր վերիւտիքտէ ,
չրգմագտան վաղ էլտի :

Վէ Դաւիթ չէօլտէ սարպ մա . 14
հալէրտէ օթուրուրիաի , վէ Ձիւփ
չէօլիւնտէ տաղտա օթուրուրիաի .
վէ Սաւուղ օնու ճիւմէ կիւնէրտէ

- արար իտի, ամմա Ալաճ օնու՝
օնուն էլինէ թէսիմ էթմէտի:
- 15 Իմտի Դաւիթ Մաւուղուն օնուն
ճանընը արամաղա չքարընը
կէօրտիւ, վէ Դաւիթ Զիփ չէօ-
լինտէ պիր օրմանտա իտի:
- 16 Վէ Մաւուղուն օլլու Յոնա-
թան գաղըպ Դաւիթէ օրմանա
վարար. վէ օնուն էլինի Ալաճ
- 17 իլէ գուվէթլէնտիրտի: Վէ օնա
տէտի քի՝ Գօրգմա. զերա պա-
պամ Մաւուղուն էլի սէնի պու-
լամազ, վէ սէն Իսրայէլ իւզերի-
նէ փաւիշաճ օլաճադսն, վէ
պէն սէնին իքինճին օլաճաղըմ.
պունու պապամ Մաւուղ տախի
- 18 պիլըր: Վէ իքիսի Բապսն հու-
ղուրունտա ա՛շտ քէսիշտիլէր.
վէ Դաւիթ օրմանտա դալար,
Յոնաթան իտէ քէնտի էվինէ
տէօնտի:
- 19 Վէ Զիփիլէր Գաւաթայ Մա-
ւուղա չքաղպ տէտիլէր քի՝ Դա-
ւիթ եամըմըլտա սարպմաճալէր.
տէ օրմանտա Եսիմնուն գրպլէ
թարաֆընտա օլան Իքէղա թէ-
վիտինտէ կիզէմիլ տէյիլ մի
- 20 տիր: Իմտի հալա եա՛ փառի-
շաճ՝ էնմէյէ օլան ճանընըն հէր
միւրատըր իւղրէ էն. վէ օնու
փառիշաճըն էլինէ թէսիմ էթմէ-
տի:
- 21 մէք պիլէ գալըն: Վէ Մաւուղ
տէտի քի՝ Սիղ Բապպտան միւ-
սարէք օլասընզ, չիւնքի պէնի
- 22 աճըտընըզ: Բէրէմ էտիպ կի-
տի, տաճա տիգգաթ էտին, վէ
օնուն պաատըր մաճալի օնու օ-
րատա քիմէլը կէօրտիւյիւնիւ
պիլըն վէ կէօրլուն. զերա պանա
տէնտի քի՝ Փէնտ ու հիլէ գուլ
- 23 լանըլըր: Իմտի պաղըն, վէ օ-
նուն օլ կիլէնտիյի հէփ կիլէ-
նէճէք մաճալարընը քօյրէնիպ
պանա սաճիճ իսպէր իլէ տէօ-
նին, վէ սիղին իլէ կիտէյիմ.
վէ վաղի՝ օլա քի՝ էյէր տիյար
տա իտէ, օնու Յուրանըն ճիւմէ-

պինլէրինտէ արաշտըրաճաղըմ:
Իմտի օնար դալըպ Մաւուղուն 24
էօնիւնճէ Զիփէ կիթտիլէր, վէ
Դաւիթ առեմէրի իլէ Մառն
չէօլիւնտէ Եսիմնուն գրպլէսին
տէքի սաճըտա իտի: Վէ Սա 25
ւուղ տտեմէրի իլէ օնա արամա-
ղա կիթտի. վէ Դաւիթ էսապէր
վէրիպիտէ, դայայա էնիսլ՝
Մառն չէօլիւնտէ օթուրտու. վէ
Մաւուղ իշտիպ Դաւիթին ար-
տընճա Մառն չէօլիւնէ գօլալա-
տը: Վէ Մաւուղ տաղըն պիր 26
թարաֆընտան Դաւիթ իտէ ա-
տէմէրի իլէ տաղըն օպիր թա-
րաֆընտան կիտէր իտի. վէ Դա-
ւիթ Մաւուղուն էօնիւնտէն կիթ-
մէյէ աճէլէ էյէտի. ամմա
Մաւուղ առեմէրի իլէ Դաւիթին
վէ առեմէրինէն էթարաֆընըր գու-
շատըրըր իտի. քի օնարը թու-
թալար: Վէ Մաւուղա պիր իտա 27
պէրճի վարըպ տէտի քի՝ Թէզ
կիթ, զերա Փղալըլար տէյարըն
իւզէրինէ եայրտըլար: Օլտէմ 28
Մաւուղ Դաւիթին արտընճա գե-
վալտադտան տէօնտի, վէ Փղ-
ղալըլարըր գարըլլամաղա կիթ-
տի. պունուն իլին օլ մաճալին
ատընա Սէլամաճէգօթ տէնիւ-
տի:

ՊԱՊ ԻԴ

Վէ Դաւիթ օրատան չքաղար, 1
վէ Ենգադգի սարպլարընտա օ-
թուրտու: Վէ վազի՝ օլտու քի՝ 2
Մաւուղ Փղալըլարըն արտընտան
տէօնտիւյիւ կիպի, օնա վապէր
վէրիպ տէտիլէր քի՝ իլթէ Դա-
ւիթ Ենգադգի չէօլիւնտէ տիր: 3
Իմտի Մաւուղ ճիւմէլ Իսրայէլ
տէն իւզ աին սէլին տտեմ ա-
լըպ Դաւիթի վէ օնուն առեմէ-
րինի եապան քէլիլէր գայարը-
նըն իւզէրինտէ արամաղա կիթ-
տի: Վէ Եօլուն իւզէրինտէ օլան 4

սիրելւոյն աղըւարնա վար-
տը, վէ օրատա պիր մաղա-
րա վար իտի, վէ Սառուղ աղադ
եօլու հաճեթի իշինն իշինէ կիր-
տի. վէ Դաւիթ հէմ առեմէրի
մաղարանը իշերիսինաէ օթու-
8 րուրլար իտի : Վէ Դաւիթին ա-
տէմէրի ծնա տէտլէր. իշթէ
օլ կիւնքի Բապպ սանա՝ իշթէ
սիրւոյնինէ կշինէ թէսլմէ հտէ-
ճէ յիւ՝ վէ ծնա կէօղէրինտէ
խօշ օլանը էյլէյէսին աէտի. վէ
Դաւիթ գալլըս՝ Սառուղուն իտի
լա՛թընն էթէյինի կիզիճէ քէս-
6 տի : Վէ վաղի՛ օլտու քի պուն-
տան սօնկրա, Սառուղուն էթէ-
յինի քէսլիմ տէ կշին՝ Դաւիթին
7 էիւրէյի ծնու վուրտու : Վէ ա-
տէմէրինէ տէտի. Բապպ պա-
նա կէօսթէրմէսին քի՛ Բապպըն
մէտի՛ն օլտն էթէնտիմէ պու շէ-
յի հաէյիմ տէ էլիմի ծնուն իւ-
ղէրինէ աղլըյւմ՝ զիրա պու՝ Բապ-
8 պըն մէտի՛ն տիր : Վէ Դաւիթ
պա սէօղէր իլէ քէնտի առեմէ-
րինի աղարլըյւմ՝ ծնարը Սառու-
ղուն իւղէրինէ հիւճիւմէթ մէյէ
գօյլէրմէտի. վէ Սառուղ մաղա-
րատան գալլըպ՝ եօլունա կիթ-
տի :
9 Նոտէն սօնկրա Դաւիթ տէ
գալլըպ՝ մաղարատան չըգադ,
վէ Սառուղուն արտընճա պաղը-
րըպ տէտի քի՛ Եա՛ էթէնտիմ
փատիշա՛ : վէ Սառուղ արաը-
նա պագտըրդաա, Դաւիթ էիւ-
ղինիւ էէրէ էյիս՝ թէմէննա
10 էյլէտի՛ : Վէ Դաւիթ Սառուղա
տէտի քի՛ իշթէ Դաւիթ սէնին
քէմլիսինի արայօր տէյէն անիւմ
սէօղէրինի նիշին տինկէրթին :
11 իշթէ հէման պու կիւն Բապպըն
սէնի պու կիւն մաղարատա պէ-
նիմ էլիմէ թէսլմէ էթտի յինի
կէօղէրին կէօլտիւ, վէ պիբ տէ-
տի քի՛ սէնի էօլտիւրէյիմ, ամմա
ճաւմ սէնի էօրիկէտի. վէ տէտիմ

քի՛ էլլմի էթէնտիմէ սալմամ, զե-
րա պու՝ Բապպըն մէտի՛ն տիր :
Իմտի հա՛ պապամ ոլագ, պէլլի՛ 12
էլլմանէ սէնին իսլա՛թընն էթէ-
յինէ պագ. վէ իտիլա՛թընն է-
թէյինի քէտալիմտէ, սէնի էօլ-
տիւրմէտիյիմտէն պիւ վէ կէօր քի՛
էլլմտէ քէմլլը վէ խայընըգ եօգ
տուր, վէ սանա գապահա՛թ իշ-
լէմէմլիւմ, սէն իտէ պէնիմ
ճանըմը ալմաղա ալաշաըրըր-
տուն : Իմտի պէնիմ իլէ սէնին 13
արամըղտա Բապպ հիւքմ էթսին,
վէ պէնիմ ինթիգալմըմ սէնաէն
Բապպ սուրն. ամմա պէնիմ է-
լլմ սէնին իւղէրինէ օլմաղըն :
Գատիմէրին մէսէլի մանթուգին 14
ճէ՛ Փասըղարտան Ֆրապ չըգադ.
ամմա պէնիմ էլլմ սէնին իւղէ-
րինէ օլմաղըն : Իսրայէլին փա 15
տիշահը քիմին արտընն չըգադ,
սէն քիմին արտըննա գօսալար-
սըն. էօլմիւշ քէօլիւյին արտըն-
ճա, պիր թէք փիւրէնիւ արտըն-
ճա լէգպըն : Իմտի Բապպ հա 16
քիմօլտուն, վէ պէնիմ իլէ սէնին
արամըղտա հիւքմ էթսին. վէ
պաղըպ՝ պէնիմ աա՛վամը կէօր-
տին, վէ պէնի սէնին էլլնտէն
գուրթարսըն :
Վէ վաղի՛ օլտու քի՛ Դաւիթ 17
պու սէօղէրի Սառուղա սէօլէ-
մէյի թէմամ էթտիբոէ, Սառուղ
տէտի քի՛ Պու սէնին սէսինմի
տիր հա՛ օլլու մ Դաւիթ. անտիւ
Սառուղ սէսինի գալլըրըպ աղ-
լատը. վէ Դաւիթէ տէտի քի՛ 18
Սէն պէնտէն սաաղըգ սըն. զիրա
սէն պանա էյլլըգ էտա էյլէսին,
պէն իսէ սանա՛քէօթիւլլըգ էտա
էյլէտիմ : Իմտի Բապպ պէնի է 19
լինէ թէսլմէ՛ էթմիշ իքէն պէնի
էօլտիւրմէտիյիմտէն՝ սէն պու
կիւն պանա էյլլըգ էյլէտիյինի
պլիտիրտին : Չիւնքի հիւ՛ առեմ 20
քէնտի տիւշմէնի պուլուր իսէ,
էյլլըգ իլէ կիթմէյէ ծնու սաղը

- վերբն մի . իմտի սէնին պանա
պու կրնա էյլէտիլինէ պէտէլ
Բապպ սանա էյլլէ քտա էյլէ
21 Եւ : Վէ հալա իշթէ պիւրիմ
քի՛ հլպէթթէ վատիշա՛ օլա
ճադսն , վէ Խարայէլին փատի
շահլըր սէնին էլինտէ սապիթ
22 օլաճադ : Իմտի հալա Բապպ ի
լէ պանա եէմին էթ քի՛ պէն
տէն սնկրա զիւրրիյէթիմի քէս
մէյճէքսին , վէ պապամըն էվին
տէն ատըմը հող էթմէյէճէքսին
23 Վէ Դաւիթ Սաուդա եէմին
էթտի . անտէն Սաուդ էվինէ
կիթտի , վէ Դաւիթ ատէմէրի
իլէ սարպ մահալէ չըգադ :

ՊԱՊ ԻՆ

- 1 Վէ Սամուէլ վէֆաթ էյլէ
տի , վէ Ճիւմէ Խարայէլ ճէմ՝ օ
լուպ օնա էառ չէքտիլէր , վէ օ
նու Ռամատա քէնտի էվինտէ
տէֆն էթտիլէր . անտէն Դա
ւիթ գալընպ՝ Փառան չէօլիւնէ
էնտի :
2 Վէ Մանուտա պիր քիմնէ վար
իտի , վէ օնուն իլէ Կարմեղոսա
իտի , վէ օ՝ ղայէթ պէջիւք պիր
քիմնէ օլուպ՝ օնուն իւչ պին
գօյունու վէ պին քէշիսի վար ի
տի . վէ Կարմեղոստէ գօյունլա
3 րնը գըրգմադտա իտի : Վէ օլ
քիմնէին ատը Դաբադ՝ գարը
նընըն ատը տա Նբիգեա իտի .
4 վէ օլ գարընըն Ֆիքասէթի էյի
վէ սիմաը կիւզէլ իտի . Լաքին
օլ քիմնէ սէրթ՝ վէ ամէլէրի
հարամադ իտի . վէ պու Գաղէք
4 րնի : Վէ Դաւիթ չէօլտէ ի
շէթտի քի՛ Դաբադ գօյունլարընը
5 գըրգայօր : Վէ Դաւիթ օն ու
շադ կէօնտէրտի , վէ Դաւիթ ու
շադարա տէտի քի՛ Կարմեղոսա
չըգըն , վէ Դաբադա վարըն , վէ
պէնիմ ատըմ իլէ օնուն սէլամէ
6 Թինի սիւալ էտի . Վէ պէյլէ

տէյին . Սադ օլ , սանա սէլա
մէթ՝ վէ էվինէ սէլամէթ՝ վէ սէնին
Ճիւմէ վարըլընա սէլամէթ օ
լա : Իմտի հալա իլլթտիմ քի՛ 7
գըրգըճըլարըն վար . հալա չօ
պանլարըն պիղիմ իլէ իքէն՝ օն
լարը ինճիթմաիք , վէ օնլա
րնէ Կարմեղոսա օլուպլարը
Ճիւմէ կիւնլէրտէ հիչ պիր շէյ
լէրի զա՛յ օլմադ : Ուշադլարը
նա սիւալ էյլէ , վէ սանա խա
պէր վէրսինլէր . իմտի պու կէնճ
լէր կէօլէրինա լուծֆ պուլ
սունլար , զիրա էլէ կիւնտէ կէլ
տիք . քէրէմ էյլէ՝ պու գուլա
րնա վէ օլուն Դաւիթէ էլին
տէն կէլէնի վէր : Վէ Դաւիթին 9
ուշադլարը վարըպ՝ Լաբադա Դա
ւիթին ատը իլէ Ճիւմէ պու
սէօլէրէ կէօրէ սէյլէտիլէր ,
անտէն տուրտուլար : Վէ Դա 10
բադ Դաւիթին գուլարընա ճէ
վապ վէրիպ տէտի քի՛ Դաւիթ
քիմ՝ վէ Եեսսէնին օլուպ քիմ
տիր . պու կիւնլէրտէ՝ հիչ պիրի
էֆէնաիսինին եիւղիւնտէն պա
շան գուլար չօղալար : Իմտի էք 11
մէյիմի վէ տուլումու վէ քէնտի
գըրգըճըլարըմ իշխն աղադ
լադըլըմ էթլէրիմի ալալըմ
տա՝ նէրէտէն օլուպլարընը
պիլմէտիյիմ ատէմէրէ մի վէրէ
յիմ : Վէ Դաւիթին ուշադլարը 12
քէնտիլէրին էօլունա անօնտի
լէր . վէ կէրն կիտիպ՝ վարտըլար ,
վէ օնա Ճիւմէ պու պէօլէրէ
կէօրէ խապէր վէրտիլէր : Վէ 13
Դաւիթ քէնտի ատէմէրինէ տէ
տի քի՛ շէր քէս գըլըճընը գու
շանսըն . իմտի հիչ քէս գըլըճը
նը գուշանսը , վէ Դաւիթ տա
իտի գըլըճընը գուշանսը , վէ Դա
ւիթին արտընա տէօրէն եիւզ
գատար ատէմ չըգըպ՝ իլլի էիւզ
քիլի աղըրլըլըն էանընտա գալ
արլար :
Վէ ուշադլարտան ուշադըն պի՛ 14

րի Նաբալըն գաղթը Մեթեա-
 յա խապէր վերեւ ահա քի՛ իշ-
 Թէ Դաւիթ չեօլտէն էֆէնտի-
 վիդէ խալը առա՛ւ էթմէյէ խա-
 պէր՝ ինչի կհօտնէրտի, վէ օ օն-
 15 լաւը անրթ մեյրլէտի : Օլ ա-
 տնմէր իսէ պիղէ գայէթ էյի
 իտիւր . վէ պիղի ինձիթ մէտի-
 լէրպ վէ պիղ զա՛հրատա օլուպ՝
 օնալը ինչ կհգտիւթի ճիւմէ
 16 կիւնլըտէ հիւ պիր շէյիւիլ
 զայ օլմատը : Օնալը պիղէ կե-
 րէք կիւնտիւղ կէրէք կէ՛ճէ օն-
 լարընա Կանընտա գոյունըրը
 կիւթալիւնմիւղ ճիւմէ կիւն-
 17 լէրտէ գալէ՛ իտիւր : Իմտի հա-
 լա պիւ, վէ սաղ նէ էտէճէթիւն .
 զիրա էֆէնտիւմիւղ վէ օնուն
 պիւթիւն էվկ իւզէրինէ քէմլիք
 ճաղըր օլունմիւր տուր . չիւնքի
 քէնտիսի էյրլէ էպրամաղ առէմ
 տիրքի՛ օնա քիմսէ սեյլէյէ-
 մէյ :
 18 Իմտի Մեթեա ա՛լէլ ա՛ճէլէ-
 ինչ էիւղ էքմէք վէ ինթուլում
 շարապ վէ հաղըրանմը պէշ
 քոյուն վէ պէշ շինիք դաւթու-
 մու զպոլտայ վէ էիւղ հէվէնք
 քուրըլ իւզիւմ վէ ինչ էիւղ տիղի
 ինձիր գուրուսու ալտը , վէ օն-
 19 լարը եշէքէր իւզէրինէ գօտու :
 վէ օլադարընա ահա քի՛ ի օ-
 ճիւմէն կէյն , իշթէ պէն ար-
 տընըճա վարըրմ . ամմա գօ-
 ճաար Նաբալը խապէր վէրմէ-
 20 տի : վէ վաղի՛ օլուտ քի՛ դարը
 մեքէպ իւզէրինէ պինմիշ տաղըն
 սիփէրինտէն էնէր իքէն , իշթէ
 Դաւիթ վէ օնուն առէմլէրի օ-
 նուն գարընա կէնրլէր իտի .
 վէ գարը օնարա լատա կէլտի :
 21 վէ Դաւիթ տէմիշ իտի քի՛
 Գունըն չէօլտէ հէր նէսի վար
 իտէ , հէմսն սոլունա սաղա-
 մըլմա՛վ վէ օնուն ճիւմէ վարի-
 յէթիւտէն հիւ պիր շէյ զայ օլ-
 մատը . վէ օ պանա էյլիք էէրի-

նէ քէմլիք տէնքիւրտի : Ալա՛ս 22
 Դաւիթին տիւշմէնլէրինէ պէշ-
 լէ վէ պունտան զիյատէ էյլէ-
 սին , էյէր սաղա՛հ զարընճա-
 յատէք օնա ճիւմէ միւթալիք
 օլունլարտան պիր էրէյի պաղէ՛
 գօր իսէմ :
 վէ Մեթեա Դաւիթի կէօր . 23
 տիւքէյին՝ չափուճադ մեքէպ ,
 տէն էնտի . վէ Դաւիթին էօ-
 նիւնտէ էիւզիւ գոյուն դաիւա-
 նըպ՝ եէրէ պէրապէր թէմէնա
 էյլէտի : վէ օնուն այադարընա 24
 գափանըպ տէտի քի՛ ճիւմէն է-
 ֆէնտիւմ , գապահաթ պէնիմ
 տիր . իմտի քէրէմ էյլէ՛ գուլադ-
 լարըն իշտիր իքէն խալըրըն
 սեյլէսին , վէ խալըրընն սէօ
 18 լէրինտիւնկէ : Էֆէնտիմ քէրէմ
 էտիպ պու էարամաղ առէմ՝ Նա-
 բալըն հազընա էիւրէյինէ
 25 Դէր չէ՛ գօմատըն . զիրա աղը նէ
 իտէ , քէնտիսի տէ էյլէ տիր օ-
 նուն աղը Նաբալը քոր զէն ա-
 մազըդ օնուն պիւլէսինճէ տիր .
 ամմա պէն խալըրըն՝ էֆէնտի-
 մին կէ օնտէրտիսի ուշադըրը կէօր-
 մէմիւմ : վէ հաւա էա՛մ էֆէն 26
 տիմ Բապպ պաղ քոր վէ սէնին
 ճանըն սաղ տըր քի՛ Բապպ սէ-
 նի դանա կիլմէքտէն վէ քէնտի
 ինթիգամընը էլլին իլէ պլմադ-
 տան մէն՝ էթմիշ քիր . վէ հալա
 տիւշմէնլէրին վէ էֆէնտիւմէ քէօ-
 27 թիւլիւք արայտիտըր Նաբալը
 կիպի օլուտ : վէ շիմտի պու
 խալըրըն էֆէնտիւմէ կէթիւրտի-
 յի իշպու հէտիւճէ՝ էֆէնտիւմին
 արպընճա վարտա ուշադըրա վէ
 28 լիւն : Քէրէմ էյլէ՛ պու խալա-
 յըլընըն գապահաթընը ա՛վթ
 էյլէ . զիրա Բապպ էֆէնտիւմէ
 էլլէթթէ սապիթ էվ էաիւա-
 ճադ տըր . չիւնքի էֆէնտիւմ
 Բապպն ճէնքէրինի ճէնքէլ-
 տի , վէ սէնին կիւնլէրինտէ սէն
 29 տէ քէմլիք պուլունմատը : վմ

- մա սէնի դօւլաւամաղա՝ հէմ սէ-
նին ճանընը արամաղա պիր ա-
տէմ գաղմըն իսէ տէ , էֆէնտի-
մին ճանը՝ սէնին Ալահըն Րապ-
պըն գըթընտա է՝օմընէրին տէ,
մէտօնտէ պաղը օլմադ իլէ , սէ-
նին տիւ՝մէնըէրինն ճանըարընը՝
սափան օրթաւորնտան իրօի սա-
30 վուրաճադ տըր : Վէ վադի՝ օլա
քի Րապպ էֆէնտիմէ՝ սէնին ի-
չին սէօյլէտիլ ճիւմէ էյլը-
ըլէ կէօրէ էթտիքտէ , վէ սէ-
նի Իսրայէլ իւղէրինն սուլթան
31 նաուպ էթտիքտէ , օլտէմ պու-
սէն քի սէպէպօղ գան տէօթ-
թիւն , եա քի էֆէնտիմ քէնտի
ինթիգամընը աղը . իմտի Րապպ
էֆէնտիմէ էյլը էթտիքտէ , պու
խալալընը խաթընա կէթիք :
- 32 Վէ Դաւիթ Աբիգեայէ տէտի-
Սէնի պու կիւն՝ պէնի գարըլա-
մաղա կէօնտէրէն Իսրայէլին Ա-
լահը Րապպ միւթէպարիք օլտուն :
- 33 Հէմ ֆէրասէթին միւպարէք օլ-
տուն , սէն տէ միւպարէք օլտուն
քի՝ պու կիւն պէնի գանա կիր-
մէքտէն վէ ինթիգամընը էլմի-
լէ ալմագտան մէն՝ էյլէտին :
- 34 Վէ հագգան՝ պէնի սանա քէմիք
էթմէքտէն մէն՝ էտէն Իսրայէ-
լին Ալահը Րապպ սաղ տըր քի՝
էյէր թէզ էտիպ պէնի գարը-
լամաղա կէլմէսէ իտին , սապահ
աղըրընճալատէք Նաբաղըն հիչ
35 միր էրքէյի գալմաղ իտի : Իմ-
տի Դաւիթ ծնուն էլնտէն՝ օնա
կէթիքտիլին աղը , վէ օնա տէ-
տի քի՝ Սէլամէթ իլէ էվնէ
վար , պագ՝ սէօղինիւ տինկէ-
տիմ , վէ էիւվնիւն գապուէթ
տիմ :
- 36 Անտէն Աբիգեա Նաբաղա
վարը , վէ իշթէ էվնտէն ծնուն՝
փասիշահըն զլաֆէթի կիպի զի-
յաֆէթի վար իտի , վէ Նաբա-

ղըն էիւրէյի քէյֆտէ իտի , վէ
օ զայէթ իլէ սէրիսօշ իտի , իմ-
տի գարը՝ սապահ աղարընճա-
լատէք օնա քիւչիք եապէօյիւք
հիչ պիր սէօղ սէյլէմէտի : Վէ 37
վադի՝ օլտու քի՝ սապահալըն
Նաբաղ շարապընտան ալըլընճա-
ծնուն գարըսը օնա պու շէյլէթի
սէօյլէտի , վէ ծնուն էիւրէյի օ-
նուն տէրունիտէ էօլտիւ , վէ օ
թաղա տէօնտիւ Վէ օն կիւն 38
գասար կէչտիքտէ , Րապպ Նա-
բաղ վուրմու , վէ էօլտիւ :

Վէ Դաւիթ Նաբաղըն էօլտիւ 39
յիւնիւ իշտինճէ , տէտի քի՝
Րապպ միւթէպարիք օլտուն քի՝
Նաբաղըն էլնտէն օլտն ալըպը-
մըն տալմա սընա հիւլմ էյլէտի .
վէ պու գուլունու քէմիքտէն
մէն՝ էյլէտի , վէ Րապպ Նաբա-
ղըն էարամաղընը պաղընա
տէօնտէրտի . վէ Դաւիթ Աբի-
գեա իլէ՝ օնու քէնտիլէ գարը
ալմագ իշնէն սէօյլէմէյէ կէօն-
տէրտի : Վէ Դաւիթին գուլա 40
ըր Վարմէղոսա Աբիգեայա վար-
տըլար , վէ օնա սէօյլէյիպ տէ-
տիլէր . Դաւիթ պիղի սանա
կէօնտէրտի քի՝ սէնի քէնտիլէ
գարը իշնէն աղա : Վէ օ գալըլմա՝ 41
էիւղիւ էէրէ պէրապէր սէճտէ
գըլտը , վէ տէտի քի՝ իշթէ խա-
լալընն էֆէնտիմին գուլարընն
այագլարընը էալգամաղա ճարիյէ
օլուր : Վէ Աբիգեա թէզ գալ 42
գըլա՝ պիլէտինճէ՝ կիտէն օնուն
պէշ պէտլէմէտի Ֆիլէ մէրքէպէ
պիտի . վէ Դաւիթին խապէր-
ճիլէրինն արտընճա կիթտի , վէ
օնուն գարըսը օլտու :

Դաւիթ Յեզըրայէտէն տալի 43
Աբինտամը աղը , վէ պուլարըն
իքիսի տալի ծնուն գարըլարը
օլտուլար . ալմա Սաուղ գըլընը
Դաւիթին գարըսը Մեղըղու
Գաղլիմտէն օլտն Լայիս օլտու
Փաղտիէլէ վէրտի :

ՊԱՊ ԻԶ

- 1 Այն Զիւլիւկէր Գաբապայա Սա-
ւուդա վարդապետէտիւր. Դաւիթ
Եսիմանուն գարշաւնտա եքեղա
Թէփէսինտէ կիզկէնմիշ տէյիւ
2 Սի : Իմտի Սաւուդ գալցըպ՝ պէ-
րապէրինձէ Իւրայէլին իւշ պին
սէշկին տտէմէրի իւշ Զիւփ չէօ.
Լիւնէ էնտի քի՝ Զիւփ չէօլիւնտէ
3 Դաւիթի արայա : Վէ Սաւուդ՝
եօրուն հանընտա Եսիմանուն
գարշաւնտա օլան եքեղա Թէ-
փէսինտէ օրտու դուրտու . Դա-
ւիթ տէ չէօլա՝ օժուրուր իտի ,
վէ Սաւուդուն քէնտի արարն-
ձա չէօլէ կէլալիքին կէօրինձէ՝
4 Դաւիթ ճասուսար կէօնաէրտի ,
վէ Սաւուդուն Թաճիքան կէլ-
տիքին պիւրտի :
5 Իմտի Դաւիթ գալցըպ՝ Սա-
ւուդուն օրտու դուրտուլու մա-
հալէ կէլտի , վէ Դաւիթ Սաւու-
դուն հէմ օնուն սերապէրի՝ Ներ
օլլու Մբեններին եաթարգլարը
մահալի կէօրտի . Սաւուդ իտէ
ա՛րապալար տայիրէսինտէ եա-
թար իտի , վէ գալմ՝ չէփչէվիւ-
6 սինտէ գօնմուշ իտի : Վէ Դա-
ւիթ ճէվապ էտիպ՝ Բետիւ Ս-
քիմէլքէ վէ Յովաբն գարն-
տաջը Էարուհեա օլլու Մբես-
սայա սէջլէյիպ՝ Պէնիմ իւլ Սա-
ւուդա օրտույա քիմ էնէր տէ-
տի . վէ Մբեսսա տէտի քի՝ Պէն
7 սէնին իւլ էնէրիմ : Իմտի Դա-
ւիթ Մբեսսա իւլ կէճէլէյին
գալմա կէլտիւր , վէ իշթէ Սա-
ւուդ ա՛րապալար տայիրէսինտէ
եաթըպ ոյուրթ իտի , վէ մրգըա-
ղը՝ պաշը ուճունտա եէրէ սափ-
լանմը իտի . վէ Մբեններ հէմ
8 գալմ՝ օնուն էթարաֆընտա եա-
թիթէ տէտի քի՝ Սլաւապու կիւն
սէնին տիւլմէնինի էլինէ Թէս-
- լիմ էթալի . իմտի հաւա քէրէմ
էյլէ օնու պիր վուրուտա մըդ-
րագ իւլէ եէրէ սափլայլմ , վէ օ-
նա Թէքըրալմայաճաղըմ : Սմ 9
մա Դաւիթ Մբեսսայա տէտի
քի՝ Օնու գաթլ էթմէ . զիրա
Բապա մէսիհինէ քիմ էլինի սա-
լար տա սուչսուղ օլլուր : Հէմ 10
Դաւիթ տէտի . Բապա սաղ սըր
քի՝ օնու Բապա վուրաճագ սըր ,
հախօտ օնուն վազթը կէլիպ էօ-
լէճէք տիր , եա ճէնկէ էնիպ
էօլտիւրիւլէճէք տիր : Բապա 11
պանա կէօթէրմէսին քի՝ Բապ-
պին մէսիհինէ էլիվի սալայլմ .
ամմա հալա քէրէմ էյլէ , օնուն
պաշը ուճունտա օրան մըղըաղը
վէ սու մաթարապընը ալ տա կի-
տէլիմ : Վէ Դաւիթ Սաւուդուն 12
պաշը ուճունտան մըղըաղը վէ սու
մաթարապընը սըրը վէ կիթտի-
լէր . վէ կէօրէն եօգ՝ հէմ պի-
լէն եօգ՝ վէ ոյլանան եօգ իտի ,
չիւնքի ճիւլմէտի ոյուր իտի .
զիրա օնլարն իւղէրինէ Բապա
Թարաֆընտան սաղըր ոյլգու
տիւլմիւշ իտի :
Վէ Դաւիթ էօթէ եադայա 13
կէչիպ՝ տաղըն պաշը իւղէրինէ
ուզադտան տուրտու . օնլարն
արասը չօգ ուզադ իտի : Վէ 14
Դաւիթ գալմա վէ Ներ օլլու Ս-
բեններէ չաղըրպա տէտի քի՝
ճէվապ վէրմէղ մի սին եա՝ Մբեն-
ներ . վէ Մբեններ ճէվապ վէրիպ
տէտի քի՝ Սէն փատիշահալը-
րան քիմ սին : Վէ Դաւիթ Ս- 15
բեններէ տէտի քի՝ Սէն էրքէք
տէյիւ մի սին , վէ Իւրայէլտէ
սէնին կիտի քիմ վար . իմտի է-
ֆէնտիւ փատիշահալ ինչիւն պէք-
լէմէտին , զիրա գալմտան պիրի՝
էֆէնտի փատիշահալ գաթլ էթ-
մէյէ կէլտի : Սէնին պու ինչտի 16
յին իշ՝ էյի տէյիւ տիր . Բապա
սաղ սըրը քի՝ գաթլէ միւլմա-
հագ սընըգ, զիրա Բապապըն մէ-

- տին հիւ է քննարկելով պէքէմէտի
նիւզ իմտի հալա պառ, փառտի,
շահնն մըրըաղը վէննուն պառը
ուճոճունտա օրան տու մանթայ ար
- 17 նէրէտի տիր : Սաւուղ Սաւուղ
Դաւիթին սէսինի թանըրայ տէ-
տի քի Պու սէնին սէսին ժի տիր
օլլուամ Դաւիթ վէ Դաւիթ Սէ-
սիւմ տիր եւմ է քննարկում փառտի զա-
տէտի : Սաւուղ տէտի քի է քնն-
արիւմ նի չիւն պէտլէ դուրունուն
արարնաւ քաղալար զիւրնէն է քն-
տիւմ, վէ էլլամէ նէ քէմլիք Վարձ
- 19 Վէ շիւմտի է քննարկում փառտի զա-
քէրէմ էտիւ պու գուրնուն
սէտլէրինի արիւրէսին : Եյեր
սէնի պէնիւմ իւղէրիմէ Բապալ
Թահրիք էթտի իսէ, դուրպան
գօգլասուն : ամմա էյեր ատէմ
սղուլարը իսէ, ծնար Բապալըն
հուղուրունաւ մէյուն օլուն-
լար զիւր Վար դայրի ալահլա-
րա ի պատէթ էյլէ սէյերէք
պէնի պու կիւն Բապալըն միւրա-
րիւ պիրլիքտէ օլմագտան գօլ-
տուլար : Վէ շիւմտի Բապալըն
էիւղիւ էսինւտէ գանըմ էէրէ
տիւլմէսին : զիւր Իսրայէլին
փատիւաճը պիր քիմնէնի տաղ-
լարսա քէմլիք գօլմալարը կի-
պի պիր թէք փիրէյի արամաղա
ըգօր :
- 21 Վէ Սաւուղ տէտի քի շաթա
էթտիւմ, տէն օլլուամ Դաւիթ .
պէնիւմ ճանըմ պու կիւն սէնին
կէօգլէրինաւ դըյմէթլի կէօրիւն
տիւյիւ սէպալաւն, սանա ար-
թըգ քէմլիք էթմէյէճէյիւմ : Իւ-
թէ տիմանէլիք էթտիւմ, վէ պէօ.
- 22 յիւք եանկըղըգ էթտիւմ : Սն-
տէն Դաւիթ ճէվալ վէրիւ պտի
տի քի իլլթէ փատիւաճըն մըղ-
րաղը : Իմտի ուշադլարըն պիրի
կէչիւ պժու ալսուն : Վէ Բապալ
հէր քէսէ քէնտի սատաղաթը-
նըն վէ քէնտի էմիլլիյիւն էճիւնի
վէրսին : շիւնքի Բապալ սէնի պու

կիւն էլէ վէրտի, ամմա Բապալըն
մէսինին էլիլի մաղմազ իսթէ-
մէտիւմ : Վէ իլլթէ սէնին ճանըն 24
պու կիւն պէնիւմ նաղարմաւ
նիճէ մի զիւմ քէօրիւնտի իսէ-
պէնիւմ ճանըմ գաթի Բապալըն
նաղարմաւ պէթլէ ալիւմ կէ-
րիւնիւմ պէնի հէր պէրաւան
գուրթարա : Սաւուղ Սաւուղ 25
Դաւիթէ տէտի քի ծնարըք
օլալսին օլլուամ Դաւիթ : Գէն էլ-
պէթթէ իւ կէօրէճէքսին, հէմ
տաթի հէր վէճէ իւ դալիւ պտ-
սըն : ամմա Դաւիթ էսլուլա-
կիթտի, Սաւուղ տաթի քէնտի
մաճիւնէ ալիւնտի :

ՊԱՆԴ ԻՅ

- Վէ Դաւիթ քէնտի կէսն 1
լիւնաւ տէտի քի Սաւուղըն
կիւն Սաւուղըն էլի իլլէ թէլէ-
օլլուամ, սանա Փլուլար տի-
յարնա հէր վէճէ իւ գալմագ-
տան դայրի խայր եօգ տուր, քի
Սաւուղ պէնտիւմ վաղ կէչիւ պ-
թըգ պէնի Իսրայէլին ճիւղի-
սինօրունտա արամալա, օլալմ
ծնուն էլլիւտէն գուրթուրուամ
Իմտի Դաւիթ քէնտի պիրէսին 2
ճէ օլան ալլթը էիւղ ատէմ իլլ-
գալըպ Գէթ փատիւաճը Սա-
ուղ օլլու Սաւուղա կէչիւ : Վէ 3
Դաւիթ քէնտիսի հէմ ծնուն ա-
տէմլէրի հէր քէն քէնտի էվի ի-
լէ Դաւիթ ալիւնտալէլի Աքի-
նումմ վէ վարմի դուրա Վաթաղըն
գարըր Սքիգէա իլի գարըր ի-
լէ Սաւուղաւն էանընտա Գէթտէ
սաթին օլլուար : Վէ Սաւուղա 4
Դաւիթին Գէթէ գալաղը խա-
պէր վէրիւտիքտէ, արթըգ պիր
տահա ծնուն արամալա :
- Վէ Դաւիթ Սաւուղա տէտի 5
քի Բէրէմ էյլէ, էյեր նաղա-
րնտա լուլթ պուլտում իսէ,
պանա մէմէքէթին շէհրէրինի

պիրինսէ պիր մահալ վերելին
 քի՛ օրատա սաքին զայլմ՝ զերա
 պու գուլուննի չիւն փայթածախթ.
 6 տա սէնին իլէ օթուրսուն : Վէ
 օլ կիւնտէ Անքուս օնա Սիկելա.
 կը վերաի . պունուն իչիւն Սի.
 կելաի թա պու կիւնէտէք Յու.
 դա փատիշալարընըն օլտու :
 7 Վէ Դաւիթին զ զալար մէմէ.
 քէթինտէ օթուրտուղու կիւնէ.
 ըն սայլըն՝ պիր երլ վէ տէօրթ
 սլ օլտու :
 8 Վէ Դաւիթ իլէ օնուն առէմ.
 լէրի չըգալ՝ Գետուրուլարա վէ
 Դազերլլէրէ վէ Ամաղէկլլէրէ
 հիւճիւմ էթտիլէր . զերա օնլար
 հատիմտէ պերու օլ տիյարտա
 Սուրտան Վըսըր տիյարնատէք
 9 սաքին իտիլէր : Վէ Դաւիթ օլ
 տիյարը վերուպ՝ հիչ պիր էր.
 քէք եա գարը տիրի գօմատը .
 վէ գօյուկնար հէմ սըղըրլար վէ
 էէքէրէ վէ տէվէլէր վէ էափապ.
 լար ալտը , վէ տէօնիպ՝ Անքու.
 10 սա վարար : Վէ Անքուս Պու
 կիւն ներէյէ հիւճիւմ էթտի.
 նիզ տէտի . վէ Դաւիթ՝ Յուդա
 նըն գրալէ ճանիպին վէ Յերա.
 մելլլէրին գըպլէ թարաֆընա
 վէ Կէնլլէրին գըպլէ թարաֆընա
 11 տէլէր : Իմտի Դաւիթ հիչ պիր
 էրքէք եա գարը տիրի գօմատը
 քի՛ Դէթէ խապէր կէթիլէ . զի.
 րա տէտի քի՛ Օլմայա հագգըմը.
 դա խապէր վերիպ Դաւիթ պէօյ.
 է էյլէտի , վէ Փղտըլար մէմէ.
 քէթինտէ օթուրտուղու ճիւմէ
 կիւնլէրտէ ա՛տէթի պու օլաճագ
 12 տէյէլէր : Վէ Անքուս Դաւիթէ
 ինանըպ տէտի քի՛ Պու Դիմէ
 գալմը Խարայէտէ Կիլ քիւլլէյէ
 Փէնա գօգմագ իլէ պանա էպէ.
 տէն գուլ օլուր :

ՊԱՊ ԻԸ

1 Վէ վագի օլտու քի օլ կիւն .

լէրտէ Փղտըլար՝ Խարայէլ իլէ
 ճէնք էթմէք իչիւն՝ օրտուլարը
 նը սէֆէրէ ճէմ՝ էթտիլէր . վէ
 Անքուս Դաւիթէ՝ Թաճիլգան
 պիրմիշ օլաւըն քի սէն առէմէ.
 ըն իլէ պերապէրիմճէ օրտույա
 չըգաճագըն տէտի : Վէ Դա 2
 Էթ Մնքուսա տէտի քի՛ Իմտի
 պու գուլունուն նէ էտէճէյինի
 պիլէճէքսին . վէ Անքուս Դաւի
 թէ տէտի քի՛ Պունուն իչիւն
 սէնի ճիւմէ կիւնլէրտէ պալըմա
 պէքճի նապա էտէճէլիմ :
 Վէ Պամուէլ էօլմիւշ իտի . վէ 3
 օնա ճիւմէ Խարայէլ էաա չէքիպ՝
 օնու Ռամատա էա՛նի քէնտի
 չէհրինտէ տէֆն էթմիլլէր իտի .
 վէ Սաուուլ ճիւնճիլէրի վէ ֆալ.
 ճըլարը տիյարտան չըգարմը
 իտի : Վէ Փղտըլար ճէմ՝ օլտու 4
 լար , վէ վարըպ՝ Սունամա
 օրտու գուրտուլար . Սաուուլ տա
 ճիւմէ Խարայէլ ճէմ՝ էտիպ՝
 Գեղըուէտէ օրտու գուրտուլար :
 Վէ Սաուուլ Փղտըլարըն օրտու 5
 ուունու կէօրաիւքտէ գօրգտու . վէ
 էիւրէյի զայէթ իլէ իւրքտիւ :
 Վէ Սաուուլ Բապպա տանըշար ,
 ամմա Բապպ օնա՝ կերէք լիւյալար
 իլէ կերէք Ուրիւմ իլէ կերէք փէյ .
 դամպէրլէր իլէ ճէվապ վէրմէտի :
 Օլտիմ Սաուուլ գուլարընա՝ Պա 7
 նա պիր ճին սահիպի գարը ա.
 րայըն քի օնա վարըպ տանըշա.
 յըմ տէտի . վէ գուլարը օնա
 տէտիլէր քի՛ Ննդուլտա իլէթ
 ճին սահիպի պիր գարը վար :
 Վէ Սաուուլ թէպիլ զըպ 8
 ֆէթ օլուպ՝ զայրի էսփապլար
 կիտի , վէ քէնտիտի պիլէսինճէ
 էքի առէմ իլէ կիտիպ՝ կէճէլէ .
 յին գարըպ կէտիլէր . վէ տէ 9
 տի քի՛ Քէրէմէյլէ պանա ճին
 իլէ ֆալա պագ , վէ սանա տէ .
 յէճէյիմ քիմէյի պանա էօգա .
 լը չըգար : Վէ գարը օնա տէտի
 քի՛ Իլթէ սէն Սաուուլըն էթ .

- տխրի կանի ծնուն ճինճիւրի
վէ փաշարար տխրաւան հէլաք
էթտիլինի պիւրտին . իմտի սէն
նիչին պէնի եօտիւրթմէքիչին
պէնիմ ճանրմա տուղաք դու
10 րարսն : Վէ Սաւուղ ծնա Բապայ
իւէ հէմին էտիպաէտիք քի՛ Բապայ
սաղ սորը քի պու նէսիք քէն սա
11 նա պիր պէլա կէլմէղ : Անտին
դարը Սանա քիմի եօգարը չքա
րայըմ տէտի . օ տա՛ Պանա Սա
12 մուէլ չքար տէտի : Վէ գարը
Սամուէլ կէօրտիւքաէ , պիր
պէօրիւք սէս իւէ պաղըրտը . հէմ
գարը Սաւուղա սէօլէյիս տէ
տի քի՛ Պէնի նի՛չին տլտաթ
տըն , չինքի սէն Սաւուղ սուն :
13 Վէ փատիշահ ծնա՛ Գօրգամ ,
ամմա նէ կէօրտին տէտի . վէ
գարը Սաւուղա՛ Եէրտէն չքան
14 ալաշար կէօրտիմ տէտի : Օ
տա ծնա տէտի քի՛ Օ նէ՛ հիւէթ
տէ տիր . վէ գարը՝ Պիր իսթիյոր
ատէմ չքայօր , վէ խիւաթ իւէ
պիրիւնմիւշ տիր տէտի . վէ
Սաւուղ Սամուէլ օլտուղունու
պիւտի , վէ եիւղինիւ եէրէ է
15 յիպ՝ սէճաէ գըլտը : Վէ Սա
մուէլ Սաւուղա՛ Դիչին պէնի
եօգարը չքաքամաք իւէ դահմէ
թէ գօլտուն տէտի . վէ Սաւուղ
տէտի քի՛ Պէն ա՛ղիմ տարըլպ
կէլտիմ , չինքի Փղաղըլար պէ
նիմ իւղէրիմէ ճէնք էաէյօր , վէ
Ալաշ պէնտէն լրաղըմտը , վէ
չքթըք պանա՛ կէրէք փէյլամ
պէրըր եէտի իւէ կէրէք ըիւյա
լար իւէ ճէվապ վերմէյօր . իմտի
սէնի չաղըրտըմ քի՛ նէ էաէճէ
16 յիմի պանա պիւտիրէտին : Վէ
Սամուէլ տէտի քի՛ իմտի Բապայ
սէնտէն իրաղըմտ պէնին տիւշ
մէնին օլմուշ իքէն՝ նիչին պա
17 նա տանըրտըն : Հալա Բապայ
քէնտիտի իչին՝ պէնիմ եէտիմ
իւէ սէօլէտի իիւտի էյլէտի , վէ
Բապայ սէնին էլմտէն փատի

շահըղը երթըլպ՝ ծնա գօնուն
Դաւթէ վէրտի : Չինքի սէն 18
Բապայն սէօրէնիւ տինկէմէտին ,
վէ Ամաղէ իւղէրինէ ծնուն զա
ղապընն շիտաթիւնի իճրա էթ
մէտին , պունուն իչին պու կին
Բապայ սանա պու շէյի էյլէտի
Հէմ Բապայ՝ պէնին իւէ պէրապէր 19
Իսրայէլի պախի Փղաղըլարն է
լինէ թէսիւմ էաէճէք տիր , վէ
եարըն սէն վէ օլտըլարն պէ
նիմ հանրմա օլաճապընըլ
Բապայ՝ Իսրայէլն օրտոտունու
տախի Փղաղըլարն էլմէն վէրէ
ճէք տիր :

Օլաճա՛ Սաւուղ տէրա՛գապ 20
պօյու պօյունա եէրէ սէրիտի .
զիրա Սամուէլն սէօլէրինտէն
ղայէթ իւէ գօրգալու . Թաքաթը
տախի գալմտը , չին քի պիւ
թիւն կին վէպիւթին կէճէ էք
մէք եէմէմիլ խի : Վէ գարը Սա 21
ւուղա վարըլ՝ ծնուն ա՛ղիմ իւղ
թիրապա տիւշտիյինիւ կէօր
տիւքաէ , ծնա տէտի քի՛ Իլթէ
պու խալայըղն սէնին սէօղէնիւ
տինկէյիպ՝ ճանրմը ավուճումա
գօտում , վէ պանա սէօլէտիյին
սէօղէրինի տինկէտիմ . Վէ չիւմ 22
տի քէրէմ էյլէ՛ սէն տախի պու
խալայըղըն սէօղէնիւ տինկէլ ,
վէ էսնիւնէ պիր լգամ էքմէք գօ
յայըմ , վէ եէ . Թա քի եօյա
կիթմէյէ գուվէթին օլա : Ամ 23
մա իմթինա՛ էտիպ՝ Եւմէմ տէ
տի , լաքին քէնտի գուլարը
հէմ գարը տախի ծնա խարամ
էթտիլէր , վէ օնլարն սէօղէնիւ
տինկէտի . վէ եէրտէն գալգալ
եաթաղըն իւղէրինէ օթուրտու :
Վէ գարընն էլտէ պէսլէնիմ 24
պիր պուղաղըլը վար խաի , վէ
չափուճաղ ծնա պօղաղատը .
վէ ուն ալըպ՝ եօղուրտու , վէ օն
տան մալաղը փիտէլէր փիշըր
տի : Վէ Սաւուղան էսնիւնէ 25
հէմ ծնուն գուլարընն էսնիւնէ

տունտուն, վէ եւտիլէր. անտէն
գալըզայ՝ օլ կէճէ Պիթտիլէր :

ՊԱՊ ԻԹ

- 1 Վէ փղաղլարար պիւթիւն օր.
տուլարընը Աբէկոտ ճէմ՝ էթտի-
լէր. վէ Խարայէլիլէր՝ Յէզըայէլ
տէ օլան փունկարըն եանընտա
- 2 օրտու գուրտուլար : Վէ փղաղլ-
լարըն պէլլէրի եիւզէր եիւզէր
վէ պինէր պինէր կէճէրէր խի .
վէ Դաւիթ քէնտի ատէմէրի ի-
լէ արգատան Անքուս իլէ պերա
- 3 պէր կէճէրէր խի : Վէ փղաղլ-
լարըն սէրվէրէր տէտիլէր քի՝
Պու Իպրանիլէր նէ օլա . վէ
Անքուս փղաղլարըն սէրվէրէ-
րինէ տէտի քի՝ Խարայէլ փատի-
շահը Սաուզուլն գուրու Դա-
ւիթ պու տէլիլ մի , քի պուն-
ճա կիւնլէր եախտ պունճա երը
լար եանըմտա օրուպ՝ պանա տիւշ
տիւշիւ կիւնտէն թա պու կիւնէ
տէք ծնտա գուստօր պուլմատըմ :
- 4 Վէ փղաղլարըն սէրվէրէրի ծնա
էօքէլէնտիլէր , ճէմ փղաղլա-
րըն սէրվէրէրի ծնա տէտիլէր
քի՝ Օլ քիմէյի կէրի կէծնտէր ,
վէ ծնա թալիյն, էթտիյիյն մաճա-
լէ տէծնտիւն , վէ պիղլմ իլէ ճէն
կէ էնմէսին , քի ճէնքտէ պիղէ
տիւշմէլիլէր էթմէսին . զիրա է-
ֆէնտիսի իլէ նէ՝ իլէ պարըշա-
ճադ , պու ատէմէրին պաշարը
- 5 իլէ տէլիլ մի : Պու օլ Դաւիթ
տէլիլ մի քի՝ ծնուն իչիւն րադու
լարտա ճէփապ վէրիպ Սաուզ
պինլէրիլ՝ վէ Դաւիթ ծնալինլէ-
րինի վուրտու տէտիլէր :
- 6 Վէ Անքուս Դաւիթի չաղը
ըզայ ծնա տէտի քի՝ Բապպ սաղ
արը քի՝ սէն տալըու սուն , վէ
պիլէմճէ սէնին օրտույա չըգըպ
կիրա խին՝ նազարըմտա էյի տիր ,
զիրա պանա կէլալիյն կիւնտէն
թա պու կիւնէտէք սէնտէ քէմ

լիք պուլմատըմ . ամմա սէն՝
պէլլէրին նազարընտա էյի տէ-
լիլին : Վէ շիմտի տէծնիւպ սէ-
լամթ իլէվիթ . վէ փղաղլար
պէլլէրինին նազարընտա քէօ-
թիւ օլանը էյլէմէ : Վէ Դաւիթ
Անքուս տէտի քի՝ Ամմա պէն
նէ էյլէտիմ , վէ սէնին էծնիւն
տէ օլտուղում կիւնտէն թա պու
կիւնէտէք պու գուրուտա նէ
պուլտուն , քի պէն վարըպ է-
ֆէնտիմ փատիշահին տիւշմէն-
լէրի իլէ ճէնք էթմէյիմ : Վէ
Անքուս ճէվապ վէրիմ Դաւի-
թէ տէտի . Պիլլիմ քի՝ սէն
կէօղլէրիմաէ Ալաշին մէլէյի կի-
պի էյի սին , անճադ փղաղլ-
լարըն սէրվէրէրի՝ Պու պիղլմ
իլէ ճէնկէ չըգմապն տէտիլէր
վէ շիմտի էֆէնտիլին սէնին ի-
լէ պիլէ կէլէն գուլարը իլէ տա-
պաշլարըն երքէն գալ . վէ տա-
պաշլարըն երքէն գալգաղընը-
տա՝ շաֆադ սէքքիւնճէ կիտին :
Իմտի Դաւիթ քէնտիսի ճէմ
նուն տաէմէրի երքէն գալգաղար
քի՝ սապաշլարըն փղաղլար տի-
յարընա տէծնիւպէ կիտիլէր . փղա-
ղլար տա Յէզըայէլ չըգաղար :

ՊԱՊ Լ

1 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Դաւիթ
վէ ծնուն ատէմէրի իւչիւնճիւ
կիւնտէ Սիկէլակա վարտըզա-
րընտա , Ամաղէկիլէր գըզլէ ճա-
նիպինի վէ Սիկէլակա պատմը-
լար վէ Սիկէլակա վուրուպ ծնու-
աթէլէ եազմըշար իտի . վէ
ծնտա օլան գարըլարըն էսիր ա-
մըշար իտի , քիւչիւքտէն պէօ-
լիւյէ վարընճա քիմմէյի էօլ-
տիւրմէտիլէր . իլա ծալը սիւ-
րուպ՝ եօլարընա կիթտիլէր : Վէ
Դաւիթ ճէմ ծնուն ատէմէրի
չէհրէ կէլտիլէրինտէ , իլլէտ ա-
թէլտէ եանիմը վէ ծնարըն գա-

- բըրարը վէ օղուլարը հէմ գըզ
 4 Լարը էսիր արնմըշ իտի : Իմտի
 Դաւիթ վէ պիւնսինձէ օլան
 գափմ սէպէրինի գալորըրու՝ օն
 5 Լարտա աղլամաղա Թագաւթ գալ
 մայրնձայաւտէք աղլարըր : Վէ
 Դաւիթին իքի գարըրը Յեզրա .
 Ելլի Աքինտամ վէ Կարմեղոս
 6 էսիր արնմըշ իտի : Վէ Դաւիթ
 ղայէթ իւն սըգըրը , շինքի
 գալմ՝ Օնու Թաշլայալմ տէ
 տիւն . ղերա Ճիւմէ գափմն
 ճանը՝ հէր քէս օղուլարը վէ
 գըզըրը ինչն աճըրը . ամմա
 Դաւիթ՝ Ալահը Բապպ իւն
 7 գուլվէթլէտի : Իմտի Դաւիթ՝
 Աբիմէէք օղուր քեահին Աբիա .
 Թարա սէտի քի՝ Քէրէմ էյլէ
 պանա եփուտու եաղաշալըր , վէ
 Աբիաթար Դաւիթէ եփուտու
 8 եաղաշալըրտը : Վէ Դաւիթ
 Բապպա տանըրալաէտի քի՝ Պու
 մըքըին արտընձա դօվալայըմ
 մը , օնլարը եէթիւնլմլիմ . վէ
 օնա սէտի քի՝ Գօվալա , ղերա
 Թահգիգան եէթիւնլիսին , վէ հէր
 9 քի՝ էլաէթլէ գուրթարըրսըն :
 Իմտի Դաւիթ քէնտիտի՝ պի
 լէսինձէ օլան ալթը եիւզ առէմ
 իւն վարըպ՝ Բոսոր տէրէսինէ
 տէք կէտիւնը , վէ կէրի գալան .
 10 Լար օրապա տուրուլար : Դաւիթ
 իսէ քէնտիտի՝ տէրթ էիւզ ա
 տէմ իւն դօվալատը . ամմա իքի
 եիւզ քիւն աուրտուլար , ղերա
 եօրդուն օլմաղ իւն՝ Բոսոր տէ
 11 լէսինտէն կէչէմէտիւնը : Վէ սահ
 րատա պիր Մըրըրը առէմ պու
 լուպ՝ օնու Դաւիթէ կէթիւն
 լէր . վէ օնա էքմէք վէրտիւնը վէ
 եէտի , հէմ օնա սու ինչիտիւնը :
 12 Վէ օնա պիր վարա ինձիր գու
 րուտու վէ իքի ալալըմ գուրը
 իւգիւմ վէրտիւնը , վէ եէտի , վէ
 ճաւըր կէրինէ կէտի , ղերա իւ
 կիւն վէ իւզ կէձէ Էքմէք եէմէ

միշ վէ սու իւնմիշ իտի : Անտէն 13
 Դաւիթ օնա տէտի քի՝ Ան
 քիմնսին , վէ Նըրէտէն սին .
 վէ օ տէտի քի՝ Պէն Մըրը
 րը ուշագ պիր Խաղէկիւ քիւմ
 սէնին գուլա իմ , վէ շիմտի
 իւզ կիւն տիւր քի՝ իսսթա օլ
 տուլում ինչն էֆէնսիմ պէնի
 14 Թէրք էյլէտի : Պիզ Քէրէ .
 Թին գըպլէ Թարաֆընա՝ վէ
 Յուգանըն ճանիպի իւզէրինէ
 հէմ Քաղէքին գըպլէ ճանիպի
 իւզէրինէ հիւճիւմ էթտիք , վէ
 Սիկէտըր աթէշէ եաղալը : Վէ 15
 Դաւիթ օնա՝ Պէնի օլ ապէրէ
 էնտիրէպիւր՝ ըմիսին տէտի , վէ
 օ տէտի քի՝ Պէնի էօլաւըրմէյէ
 ճէյինէ հէմ պէնի էֆէնսիմն
 էլլէնէ Թէսլմ էթմէյէձէյինէ
 Ալահ իւն էէմն էթ , վէ պէն
 սէնի օլ ապէրէ էնտիրէրիմ :
 Իմտի օնու էնտիրտի , վէ իւ 16
 Թէ օնլար պիւթիւն էէրին էիւ
 ղիւնտէ եալըրմ՝ Փըշուլար տի
 արընտան վէ Յուգա տիարըն
 տան ալաղըրըր ճիւմէ պէյի
 սոյումլուգտան էօթիւրիւ էէյիպ
 իւնըրէր իտի , վէ քէյֆ էտէր
 17 լէր իտի : Վէ Դաւիթ օնլարը
 շաֆագ սէօրիւմիւնտէն Թպ էր
 Թէսի կիւնիւն ալալամընտէք
 վըրտու . վէ օնլարտան տէվէ
 լէրէ պինիպ դաշան աւօրթ էիւզ
 կէնձ քիմնէլըտէն մա՝տա՝ հիւ
 պիր առէմ գուրթուլարը : Վէ 18
 Դաւիթ՝ Ամաղէկիւնիւն ճիւմէ
 ալաղըրըրը գուրթարտը . հէմ
 Դաւիթ քէնտիտին իքի գարըրը
 նըր քախ գուրթարտը : Վէ քիւ 19
 ջիւքտէն Թա պէյիյիյէտէք վէ
 օլանա վէ գըզտէք վէ եաղ
 մատան ալաղըրըրը հէր շէյէ
 վարընձայաւտէք օնլարըն պիր շէ
 յի դա՝ օլմատը . Դաւիթ ճիւմ
 լէսինի կէրի կէթիւն : Վէ Դա . 20
 շիթ հէպ գոյունլարը վէ սըլըր
 րըրը ալալ . օնլարը օսիր սիւ

- ընկերին հօնինձէն սիրելւպ՝
Դաւիթին եաղմաւք պոռ տուր
սէրէր իտի :
- 21 Աէ Դաւիթ ոչ եօրղուն ու-
տուգարը իշինա՝ Դաւիթին ար-
քանձա կիթմէ յիպ՝ Բոսոր տէն .
թէսինտէ օթուրժտուգարը իքի
եհւղ ասէմէ կէտիքտէ , զնար
Դաւիթի գարշըլմաւղա՝ վէ պի-
լէսինձէ օլան խաղը գարշըլ-
մաղա ջըգտըրը . վէ Դաւիթ
գալմա եաղաշտըգտա , զնարըն
22 սէլամէթինի սօրտու : Վէ Դա-
ւիթին պիլէսինձէ կիտէն ատէմ-
լէրտէն՝ հէփ քէօթիւ վէ եարա-
մաղ քիմնէլը ճէվապ էտիպ
տէտիլէր . Պունար պիղիմ ի-
լէ կիթմէտիքլէրի իշին՝ պիղ
տէ զնարա գուրթարտըլմը
եաղմատան վէրմըղ . հէր քէս
եաղընը գարըսընը վէ օղուլ-
ընը կէօթիլըիւպ կիթսինլէր :
- 23 Ամա Դաւիթ տէտի քի՝ Պէյլէ
էթմէն եա գարընտաշարըմ՝ չիւն
քի պունուս սիղէ Բապպ վէր-
տի , վէ պիղի օ սաղլատը , վէ
իւղէրիմիլ վէ կէլէն պէօլիշիւ է .
- 24 Լիմիղէ վերտի : Վէ պու մաս-
լահաթտա սիղի քիմ տինկ-
լէր . զիրա աղըրըգ եանըն-
տա օթուրանլարն հիսսէտի
ճէնկէ կիտէնլէրին հիսսէտի իլէ
պէս պերապէր օլաճադ տըր ,
պերապէրձէ թաղսիմ էտէլէր :
- 25 Վէ վաղի՝ օլտու քի՝ օլ կիւնտէն
պէրու թա պու կիւնէտէք Խարա-
յէլտէ պունու գանուն վէ շարթ
գօտու :
- 26 Անտէն Դաւիթ Սիկէալկա
կէլտիքտէ , Յուգա իսթիլարա-
լը տաթլարնա եաղմատան
կէօնտէրիպ տէտի քի՝ իլթէ սիղէ
Բապպըն տիւշէնլէրին եաղ-
27 մասընտան սիր պէրէքէթ . Բե-
թէլտէ օլանլարա՝ վէ զպլէ ճա-
նիպիտէ Ռամոլթտա օլանլարա՝
28 վէ Յաթիրտէ օլանլարա , վէ Մրո

էրտէ օլանլարա՝ վէ Սէփամոլթ-
տա օլանլարա՝ վէ Եսթեմոլտա
օլանլարա , վէ Բաքալտա օլան- 29
լարա՝ վէ Յերամիլլէրին շէհլէ-
րինտէ օլանլարա՝ վէ կէնլէրին
շէհլէրինտէ օլանլարա , վէ հօր 30
մատա օլանլարա՝ վէ Բուլմասա-
տա օլանլարա՝ վէ Սմաթտա օ-
լանլարա , վէ Բերունտա օլան- 31
լարա՝ վէ Դաւիթին քէնտի ա-
տէմլէրի իլէ հէփ տօլաշտըլը
մահալլէրէ կէօպէրտի :

ՊԱՊ ԼԱ

Վէ Փղալըլար Խարայէլ իլէ 1
ճէնք էթտիլէր . վէ Խարայէլ ա-
տէմլէրի՝ Փղալըլարն էօնիւն
տէն գաշտըլար , վէ Գեպուէ
տաղընտա մաղթուլտիւշտիւլէր :
Վէ Փղալըլար Սաուուղ վէ օ 2
նուն օղուլարնա էէթիշտիլէր ,
վէ Փղալըլար Սաուուղուն օղուլ-
լարը Յոլմաթանը վէ Աբինա-
դաբը վէ Սեղիսաւէյի վուր-
տուլար : Վէ ճէնք Սաուուղուն 3
իւղէրինէ աղըրաշմաղ իլէ , օգ-
ճուլար զնու պուլուպ՝ զնու վուր-
տուլար , վէ օգճուլարտան աղըր
եարալանտը : Վէ Սաուուղ քէն 4
տի սիլահլարնը գալըրաւտաւ-
տի քի՝ Գըլըճընը չէք , վէ զնուն
իլէ սէնի սափալ , օլմալա քիշու
սիւննէ թաղէր վէլիւպ՝ պէնիսափ-
լայալար , վէ պէնի զէվգէ ալա-
լար . ամմա սիլահլարնը գալտը-
րան իսթէմէտի , զիրա զայէթ
գօրգտու . իմտի Սաուուղ գըլըճը
ալըպ՝ զնուն իւղէրինէ տիւշտիւ :
Վէ զնուն սիլահլարնը գալտը 5
քան Սաուուղուն էօլտիշիւնիւ
կէօրիւնձէ , օ տախի գըլըճընըն
իւղէրինէ տիւշիւպ՝ պիլէսինձէ
էօլտիւ : Իմտի Սաուուղ՝ վէ զնուն
իւշ օղուլ վէ զնուն տիւշտարը՝
զնուն ճիւլմէ ատէմլէրի տախի
օլ կիւնտէ պերապէր էօլտիլէր :

7 Վէ վառինին էօթէ կէչէսին աէ հէմ Յորդանանն էօթէ եա գասընտա օլան Խորայել աաէմ լէրի Խորայելլէրին գաչորընը վէ Սաւուղուն հէմ ծնուն օղուլ լարընն հալտիւնիւ կէօրին ճէ, շէհրէրի պրալըպ գաչոր լար, վէ Փղշողըն վարըպ' օն լարտա ոսքին օլտուլար :

8 Վէ վագի' օլտու քի' էրթէսի կինտէ Փղշողըն մագթուլլէրի սոյմաղա կէշիլէր . վէ Սաւուղուն հէմ ծնուն իւչ օղունու Գեղղուէ տաղընտա տիւշիւշ

9 պուլտուլար : Օլտէմ ծնուն պաւ շնը քէտսիլէր, վէ ծնուն սիլաշլարընը սոյտուլար, վէ Փղշողըն տիլարընն չէպի չէվրէսինէ' օնլարըն փութլարըն խաւէլէրինէ վէ Ճիւմէ գալմա միւժ

աէ էթմէյէ կէօնաերալէր : Վէ 10
օնուն սիլաշլարընը Ատարով
թուն խանէսինէ դօտուլար, վէ
ծնուն վիւճիւտինիւ Բեթսան
հիսարընտա աստըլար : Իմսի Յա 11
բիս Գալաազքին սաքինլէրի օ
նուն հագգընա' էա'նի Փղշողը
նըն Սաւուղա էթալլէրինի իշի
տինճէ, հէպ գուվլէթ սահայ 12
լէրի գալգըպ' պիւթիւն կէճէ
կիթտիլէր, վէ Բեթսանըն հիսա
րընտան Սաւուղուն վիւճիւտիւ
նիւ վէ ծնուն օղուլարընը վիւ
ճիւտէրինի ալտըլար . վէ Յա
բիսէ վարըպ' օնլարը օրատա
եագալըլար : Վէ օնլարըն քէմիք 13
լէրինի ալըպ' Յաբիստէ Մէշէնին
ալթընա կէօմալիւլէր, վէ եէտի
կինն ուրուճ թուլթալար :

ԻՐԻՆՃԻ ՓԼՏԻՇԱՆԼԱՐ

(ԵՐԿՐՈՐ Դ ԹԵԳԱԻՈՐԸ)

ԵԱՍՈՏ

ԻՐԻՆՃԻ ՍԵՄՈՒԷ

ՊԱՊ Ա

1 Վէ վագի' օլտու քի Սաւու
ղուն վէ ֆաթընտան սնկրա,
Դաւիթ Ամաղէկիլէրի փուր
մագտան տէօնիւպ' Դաւիթ Սի
կեղահաա իրի կինն օթուրտու :

2 Վէ իւշինճիւ կինտէ վագի'
օլտու քի' իլթէ օլտուտան Սա

ւուղուն եանընտան պիր քիմնէ
կէտի, վէ ծնուն էալապլարը
էըթըգ' հէմ պալը իւզերինտէ
թօփրապ վար իար . վէ Դաւիթին
եանընա կէլինճէ, տիւշիւպ եէ
րէ պէրապէր թէմէնիւպ էյլէտի
Վէ Դաւիթ օնա տէտի քի' Նէ 3
րէտէն կէլրալին . վէ օնա' իս
րայէլին օրտուտունտան գաչտըմ
տէտի : Վէ Դաւիթ օնա տէտի 4

քի՛ն՝ Նճ՝ օլտու , հալա մատտէյի
պանա խապէր էյլէ . վէ օ տէտի
քի՛ Գալմ՝ ճէնքտէն գաշաը , վէ
խալգտան չօղու տախի տիւշիւպ
էօլտիւէր , վէ Սաւուղ հէմօ .
նուն օղու Յովնաթան տախի
էօլտիւէր : Վէ Դաւիթ քէն
տինէ խապէր կէթիրէն ուշաղա
տէտի քի՛ Սաւուղուն վէ ծնուն
օղու Յովնաթանն էօլտիւյիւ .
նիւ նիճէ պիլլրսին : Վէ ծնա
խապէր կէթիրէն ուշաղ տէտի
քի՛ Բաստ կէլէ Գեղբուէ տա
ղնտա պուլունտում , վէ իշթէ
Սաւուղ մըզրաղը իւզէրինէ տա
յանլօր իտի . վէ իշթէ արապա
լար վէ աթլրար ծնա եէթիշտի .
էլէ : Օլտէմ արգասընա աէօ
նիւպ՝ պէնի կէօրտիւ , վէ պէնի
չաղըտը . պէն տէ՝ իշթէ պէն
տէտիմ : Վէ պանա՝ Սէն քիմ
սին տէտի . պէն տէ ծնա՝ Պէն
Նմաղէկի իմ տէտիմ : Ննտէն
պանա տէտի քի՛ Գէրէմ էյլէ
իւզէրիմէ տուրուպ պէնի էօլ
տիւք . ղիրա պէնի ուշուշուգլուգ
եաղալաը , լաքին ճանըմ հէփ
տահա պէնտէ սաղ տըր : Օլ
տէմ ծնուն իւզէրինէ տուրուպ
ծնու էօլտիւրտիւմ , ղիրա տիւշ
տիւք պէն սնկրա՝ ծնուն եաշա
մայաճաղընը պիլտիմ . իմտի օ
նուն պաշը իւզէրինտէ օլան թա
ճը վէ գօրննտա օլան պիլաղիյի
չաղըմ , վէ օլալը պուրայա է .
ֆէնտիմէ կէթիրտիմ : Վէ Դա
ւիթ քէնտի հալապլարընը թու
թուպ երթար , քէղալք ծնուն
պիլէտինճէ օլան հէփ առտէմէր
տախի : Վէ օնլար Սաւուղտան
էօթիւրիւ վէ ծնուն օղու Յով
նաթանտան էօթիւրիւհէմ Բապ
պըն գալմընտան էօթիւրիւ վէ
Խարսէլէվլմտէն էօթիւրիւ եաս
չէքիւպ ալլաարլար , վէ ախաւմա
տէք ուրուճ թութալար , չիւն
քի օնլար գըլք իլէ տիւշտիւէր :

Վէ Դաւիթ քէնտինէ խապէր 13
կէթիրէն ուշաղա՝ Սէն նէրէլի
սին տէտի . վէ օ տէտի քի՛ Պէն
պիր դարիպ Ամաղէկլինին օղու
իմ : Վէ Դաւիթ օնա տէտի . 14
Բապպըն մէտիհինի էօլտիւրմէք
իչիւն՝ էլլինի սալմաղա նիճէ
գօրգմատըն : Մնտէն Դաւիթ ու
շաղարտանպիրինի չաղըրըպտէ
տի քի՛ Եաղալշ շունու էօլտիւր .
վէ ծնու վուրտու , վէ էօլտիւ :
Վէ Դաւիթ օնա տէտի քի՛ Գա
նըն պաշըն իւզէրինէ օլտուն , ղի
րա տէնին հաղգընա՝ Բապպըն
մէտիհինի պէն էօլտիւրտում տէ
լէրէք քէնտի աղըն շէհատէթ
վէրտի :

Վէ Դաւիթ Սաւուղուն իւզէ 17
րինէ վէ ծնուն օղու Յովնա
թանն իւզէրինէ պու Ֆիղանը
օղուտու . հէմ տէտի քի՛ Յու
գա օղուլարընա պու եայ իլա
հիսինի էօլտէտէլէր . իշթէ օ՝
Եաշար քիթապընտա եաղըմը
տըր :

Խարայէլին շանը՝ տէնին եիւք 19
սէք եէրէրինտէ գաթլ օղունտու .
գահրիմանլար նիճէ տիւշտիւէր :
Գէթտէ խապէր էթմէն , Աս
կաղուն սօղաղարընտա միւժտէ
վէրմէն . օլմայա քի՛ Փղօլըլարըն
գըղարը շաղանալար , օլմայա
քի՛ սիւննէթտիղէրին գըղարը
սէվլնէլէր : Էյ Գեղբուտէքի 21
տաղար՝ իւզէրինիլէ չիւհ եա
եաղմուր կէլմսին , վէ թուր
ֆանտա հէտիլէր թարալարը
օլմասըն . ղիրա ճէպպարըլարն
գալըտըն՝ Սաւուղուն գաղբանը
ղէլթ եաղը իլէ մէս շունմամը
իտի օրատա պրաղըլար : Սաղ
թուլէր գանընտան՝ ճէպպար
լար իչ եաղմտան Յովնաթանն
եայը կէրի տէօնմէլ իալի , վէ Սա
ւուղունգըլքըն աշ տէօնմէլ իալի :
Սաւուղ վէ Յովնաթան էօմը 23
լէրինտէ մահապպէթլու վէ սէվ

- կիւնիւ խորէր ք հօլւմէրինտէ
տախի այրըմաւորլար. գարթալ
լարտան եէյնի՝ արսլանլարտան
- 24 գուլվէթի խորէր : Էյ Խարա
յեւ գուլար՝ սիզէ սէֆաւթ
իւէ ալար կիտիրէն՝ դաֆթան
լարրնը իւզերինէ ալթուն ղիւ
նէթի գոյան Սաւուղա աղայրն:
- 25 Գահրիմանլար՝ ճէնկին օրթա
սընտա նի՝ ճէ տիւշտիւլէր. էյ
Յոլնաթան՝ քէնտի եիւքսէք
էէրէրինտէ դաթլ օլնաւուն :
- 26 Սէնտէն հօթիւրիւ պէնի սըգ
լէթ պասայր էյ գարրնտալըմ
Յոլնաթան, սէն պանա ղայէթ
սէվիւիւ իտին . սէնին պանա
մուհապպէթին աճայիպ իտի,
գարըլար մուհապպէթինտէն ղիւ
- 27 Ետտէ իտի : Ճէպպարլար նի՝
ճէ տիւշտիւլէր, վէ ճէնք պէթ
լէրի զայ՝ օլտու :

ԳԱՊ Բ

- 1 Սէ վագի՝ օլտու քի պուն
տան սօնկրա Դաւիթ Բապպա
տանըլպ տէտի քի՝ Յուգա շէ
հերէրինն պիրինէ չըգայըմ մը,
վէ Բապպ օնա՝ շըգ տէտի . նն
տէն Դաւիթ տէտի քի՝ Նէրէ
յէ չըգայըմ. վէ օնա՝ Քէքու
- 2 նա տէտի : Իմտի Դաւիթ իքի
գարըլ՝ Յեղաթէլի Սքինտամ
վէ Կարմիրուղու Նաբայըն դա
լըլը Սքիպէա իւէ պէրապէր օ
- 3 յոյա չըգալ : Ջէմ Դաւիթ սի
լէտինճէ օլան ասէմէրինն հեր
քէտի եվպորդ իւէ չըգարըլ .
վէ Քէքուն շէհրէրինտէ տաքին
- 4 օլտուլար : Վէ Յուգա ասէմէ
րի վարըպ՝ օրապա Դաւիթի
Յուգա էվի իւզերինէ փաւթի
չաճ մէսէ էթտիլէր : վէ Դաւի
թէ խապէր վէրիպ տէտիլէր քի՝
Սաւուղու կէօմէն Յաբիս Գա
- 5 լաւթըն էհալիսի սիրէ : վէ Դա
ւիթ Յաբիս Գաղաղըն էհալի
սինէ խապէրճիլէր կէօմտէրտի,
վէ օնկրա տէտի քի՝ Բապպտան
միւպարէք օլտալըլ, քի էֆէն
նիլիդ Սաւուղա պու ինայէթի
էմիգ՝ օմէտէֆնէ էթտինիդ. Իմ
- 6 տի հալա Բապպ սիզէ ինայէթ
վէ կէրէքլէր էյէյէյ . վէ պու
լիլ էթտիլիլ իւնէն՝ պէն տա
խի սիզէ պուէ էյլիլին իճրասընը
էտէճէյիմ : վէ շիմտի էլլէրի,
7 նիլ գուլվէթլէնտին, վէ գահրի
ման իլիթլէր օլուն իլիլա էֆէն
տինիլ՝ Սաւուղ էօլիլա, վէ Յու
գա էվի՝ քէնտի իւզերէրինէ պէ
նի փաւթիլաճ մէսէ էթտիլէր :
- 8 Սմա Սաւուղուն սերայքէ
րի Ներ օլու Սքեններ՝ Սաւու
ղուն օլու Յէքուսթէյի ալպ
օնու Սանայիմէ կէքիտի . Վէ
- 9 օնու Գաղաղա վէ Ամիրիլէր
վէ Յեղաթէլէ՝ վէ Եփրէմին իւ
ղէրինէ հէմ Բենիպմինին իւզէ
րինէ վէ ճիւմէ Խարպէլին իւզէ
րինէ փաւթիլաճ նմալ էթտի :
Սաւուղ օլու Յէքուսթէլ Իս
- 10 լայիլին իւզէրինէ փաւթիլաճ օ
տուլունտա ղըրդ էմիլնտա ի
տի, վէ իքի էրլ փաւթիլաճլըդ
սիրտի . սնճաք Յոլնա էվի՝
Դաւիթէ թապի՝ օլտու : վէ
- 11 Դաւիթ Յուգա էվինին իւզէրի
նէ Քէքունտա փաւթիլաճ օլու
ղու կիւնլէրին սայըմըլէտի էրլ
վէ ալթը մի խի :
- 12 Վէ Ներ օլու Սքեններ իլէ
Սաւուղ օլուն Յէքուսթէլին
գուլիար՝ Սանայիլմէն Գաթա
ւուն չըգարըլ : վէ Շալուհ
- 13 էա օլու Յոլաք հէմ Դաւիթին
գուլարը չըգալ՝ Գաթաւուն հա
վուղունուն էանընտա պիրիք
տէ պիւրուլտուլար . վէ պուն
լար հալիւղուն պիր էանըն
տան՝ վէ օնկրա հալուղուն օպիր
էանընտան օթուրտուլար : վէ
- 14 Սքեններ Յոլաք տէտի քի՝
հալա ուշագրար գալըլպ էօնիւ

- միւզտէ օյնապընլար . վէ Յո-
 16 վաք Գալլաքընլար տէտի : Իմտի
 սայր իւէ դապըրպ' Բենիամին վէ
 Սաւուղ օղլու Յեքուսթէ թա-
 րաֆընտան օն իքի փիշ' վէ Դա-
 լիթ գուլարընտան օն իքի փիշ'
 16 կէշալէր : Վէ հէր.քէս արգա-
 տաշընր պաշընտան թութուպ'
 քէնտի գըլըշընր արգատաշը-
 նըն պէօյրիւնէ սալք , վէ պիր-
 լիքտէ տիւշտիւր . Իմտի օլ
 մահալէ' Բեղլաթմասուրիմ տէ
 նիլտի' քի Գաբաւոնտու տըր :
 17 Վէ օլ կիւնտէ զայէթ իւէ շէ-
 տիտ ճէնք օլտու . վէ Աբեններ
 Իսրայէլ ատէմէր իւէ Դաւի-
 թին գուլարը կօնիւնտէ եէնիւ-
 18 տի : Վէ Շարուհանըն իւշ օղ-
 լու' Յովաք վէ Աբեսաա վէ Ա-
 սայէլ օրաւտ իտի . վէ Ասա-
 յէլ' սահրատա օլան ճէյրան-
 լարըն պիր իկսի պադտա չա-
 19 փուք իտի : Վէ Ասայէլ Աբեն-
 ներին արտընձա գովալատը . վէ
 Աբեններին արտընտան սալա
 եա սօլա կիթմէլէ սափմատը :
 20 Վէ Աբեններ արտընա տէօնիւպ
 տէտի քի' Եա' Ասայէլ շու սէն
 21 մի սին . օտա' Պէն իմ տէտի : Վէ
 Աբեններ օնա տէտի քի' Գէնտի
 սաղընա եա սօլունա տէօն , վէ
 ուշադլարըն պիրնի թութուպ'
 քէնտիւն օնունսլլաշլարընը ալ-
 ամմա Ասայէլ օնուն արտընտան
 22 սափմա գ իսթէմէտի : Վէ Աբեն-
 ներ թէքըրա պիր տահա Ասա-
 յէլէ տէտի քի' Արտրման
 տէօն . սէնի նիշլան եէրէ չար-
 փայլմ' , օլ զէման գարընտաշըն
 Յովաքա եիւզիւմիւ նի'ճէ գալ-
 23 տըրայլմ' : Ամմա տէօնմէյէ գա-
 յիւ օլմամագ իւէ , Աբեններ
 օնու' մըզապընարգատալ իւէ պօշ
 եէրինէ վուրտու , վէ մըզապ օ-
 նուն արգատընտան չըգտը , վէ
 օբայա տիւշիւպ' հէման եէրին-
 տէ էօլաիւ . Իմտի վաքի' օլտու

քի' Ասայէլն տիւշիւպ էօլաիւ
 յիւ մահալէտէքհէր կէլէն տուր
 տու : Վէ Յովաք իւէ Աբեսաա 24
 Աբեններին արգընձա գովալա-
 տըլար . վէ օնլար Գաբաւոն
 չէօլունիւն եօրընտաա Գիւնըն
 գարընսընտա օլան Ամմա թէփէ-
 սինէ կէլտիքէրնիտէ , կիւնէշ
 պաթար :

Վէ Բենիամին օղուլարը Ա 25
 Բեններին արտընձա ճէմ' օլուպ'
 պիր սըլայ օլտուլար , վէ պիր
 թէփէնին պաշընտա տուրտու-
 լար : Վէ Աբեններ Յովաքա 26
 չալըրուպ տէտի քի' Գըլըճ հէ-
 ման պէր գարար եէսիւն մի ,
 պիլմէզ մի սին քի' պունուն
 սօնունտա աշըրգ օլուր . Իմտի
 նիշէյէտէք գալմա գարընտաշ-
 լարընր գովալամագտան տէօնմէ-
 յէ էմը կէթմէգսին : Վէ Յովաք 27
 տէտի . Ալլահ սաղ տըր քի' է-
 յէր սէօյլէմէմիշ օլա իտին ,
 գալմա' սապահտան պէրու ճէք
 քէս գարընտաշընը արտընտա
 տէօնմիւշ իտի :

Օլտէմ Յովաք պօրու չալալ , 28
 վէ ճիւմէ գալմա տուրտուպ' ար-
 թըգ Իսրայէլն արտընձա գովա-
 լամատըլար , հէմ' տըթըգ պիր
 տահա ճէնք կէթմէտիւր : Վէ 29
 Աբեններ իւէ օնգն ատէմէրի
 պիւթիւն օլ կէճէ սահրատա
 կիտիպ' Յորդաննտան կէշտի-
 լէր . վէ պիւթիւն Բեթրոնու
 եիւրիւլիւպ' Մանայիւնէ կէլտի-
 լէր : Վէ Յովաք Աբեններին ար- 30
 տընտան տէօնիւպ ճիւմէ գալմը
 ճէմ' էյլէտի . վէ Դաւիթին գուլ-
 լարընտան օն տօգուգ ատէմ հէմ
 Ասայէլ զալ' օլմուշ իտի : Ամ 31
 մա Դաւիթին գուլարը' Բենի-
 ամմա տէն վէ Աբեններին ատէմէ-
 րինտէն իւշ էիւղաթմըշ ատէմ
 վուրտուլար չի պոնլար էօլտիւ :
 Վէ Ասայէլի գալտըրուպ' օնու 32
 Բեթլէհէմտէ պապաաընըն մէ-

զարննտա տէ՛ֆն է յէտիւէր .
վէ Յոմար հէմ ծնուն առէմէրի
պիւթիւն կէճէ կիտիպ սապահ
աղանրնճա Բեբրոնա կէտիւէր :

ՊԱՊ Գ

- 1 Իմոյ Սաւուղ էվի իլէ Դա-
ւիթ էվինին պէյնինտէ ու-
ղուն ճէնք օլտու . վէ Դաւիթ
վարարազ գուվլէթէնիւր խոյ ,
Սաւուղուն էվի իսէ կիթաիքճէ
զա՛յիֆլէնիւր խոյ :
- 2 Վէ Դաւիթէ Բեբրոնտա օ-
ղուլար տօղտու . վէ ծնուն իլք
տօղուլուն՝ Յեղուպէլի Աբինոամ .
- 3 տան օղան Ամոն խոյ : Վէ օ-
նուն իբինճիսի՝ կարմեղտու
հաբաղըն գարըսը Աբիգեատան
օղան Բիլաբ խոյ . վէ իւջինճիւ-
սիւ՝ Գեաուր փառիշահ թողմի-
նին գըղը Մաաբանն օղու Ա-
- 4 բինողում խոյ . վէ տէօրսիւն
ճիւսիւ Ագգիթին օղու Ագո-
նիւ՝ վէ պէշինճիսի Միսաղըն
- 5 օղու Սափատա խոյ . վէ աւ-
թընճըսը Դաւիթին գարըսը
Եգղատան օղան Յեթրամ խոյ .
Բեբրոնտա Դաւիթէ պունլար
տօղտու :
- 6 Վէ վազի՝ օղտու քի՝ Սաւուղ
էվի իլէ Դաւիթին էվի պէյնին-
տէ ճէնք օլտուքճա , Աբեններ
Սաւուղուն էվի իջին գուվլէթ .
- 7 լի հարաքէթ էտէր խոյ : Վէ
Սաւուղուն պիր օտուղը վար
խոյ , քի ծնուն սար Այիանըն
գըղը Ռեափա խոյ . վէ Յեթրամէ
Աբեններէ տէտի քի՝ Պապամըն
- 8 օտալըղնա նի՛չին կիրտին : Վէ
Աբեններ՝ Յեթրամէնին սէօ-
ղենտէն էօթիւրիւ լայէթ իլէ
էօլքէլէնիպ տէտի . Պէն քէօ-
փէք պաղմըլըմ , քի Յուգայա
գարըս պապան Սաւուղուն էվի-
նէ՝ ծնուն գարընտաղարնա վէ
տօթըրընա պու կիւն ինայէթ

էտիպ ձէնի Դաւիթին էլինէ թէս .
լիւմ էթմեաիւմ տէ պու կիւն պու
գարը իջին իւղէրիմէ գապահաթ
աթարսըն : Ալահ Աբեններէ 9
պէօյլէ վէ ծնա պունտան զիյատէ
է յէտին , էյեր Բապա Դաւիթէ
էէմին էյէտին կիպի՝ ծնա՝ հէ
ման էօյլէճէ էթմէզ իտէս . Բի 10
փատիշահըղ Սաւուղուն էվին .
տէն գալարայըմ , վէ Դաւիթ
թին թաթթըն Իսրայէլին իւղէ-
րինէ վէ Յուգանըն իւղէրինէ
Դանտան Բերսաբէէյտէք սա-
պիթ էտէյիւմ : Վէ արթըզ Աբեն . 11
նէրէ՝ ծնտան գօրգտուղու իլին
պիր ճէվապ տէօնտէրմէյէ գա-
սիր օլմաար :

Անտէն Աբեններ՝ քէնտի թա 12
րաֆընտան Դաւիթէ էլըիւր
կէօնտէրիպ տէտի քի՝ Պու տի-
յար քիմին տիր . հէմ տէտի քի՝
Պէնիւմ իլէ ա՛հտ քէտիւ , վէ իշ
թէ ճիւմէ Իսրայէլի սանա տէօն
տէրմէք իլինէ՝ էլիւմսինին իլէ օ-
լաճադ : Վէ տէտի քի՝ Նիւղէլ , 13
պէն սէնին իլէ ա՛հտ քէտիւ-
րիւմ . անճադ սէնտէն պիր շէյ
տիւրիւմ , էա՛նի՝ Նիւղիւմիւ կէօր-
մէյէ կէտիլին ղէման , պանա
Սաւուղուն գըղը Մեթրուղու կէ-
թիրմէյինճէ՝ էիւղիւմիւ կէօրմէ-
յէտին : հէմ Դաւիթ՝ Սաւու 14
ղուն օղու Յեթրամէյէ էլըիւր
կէօնտէրիպ տէտի քի՝ Նիւղ Փղըլա-
ղը ղուլթիսի իլէ քէնտիմէ ա՛գտի
նիքէահ էթտիլիւմ գարըմ Մեթր-
ղու պանա վէր : Վէ Յեթրամէ 15
կէօնտէրիպ՝ ծնու գօճաար լայիւ
օղու Փաղտիլէլին էտնըտան ալ-
տը : Վէ ծնուն գօճաար կիրտիպ՝ 16
աղլայարադ ծնուն արտընճա Բա-
ուրիմէտէք պիլէտինճէ կիթտի .
վէ Աբեններ ծնա՝ Վար տէօն
տէտի . վէ տէօնտի :

Վէ Աբեններ Իսրայէլի խոյ . 17
յարարը իլէ սէօյլէշիպ տէտի
քի՝ Տիւնտէ էօթէ կիւնտէ Դա .

- 18 Եթե իւզեցին իզե փատիշահ օլ-
տուղունու արայօր իտինիզ : Իմ
տի հալալ իշրա էտին, զիրա Դա-
Եթե իշահազընա Բնապ սեջլե-
յիպ տէտի . Գալվիմ Իսայէլի
Փղաղլարըն էլինաէն վէ ճիւմէ
աիւշմէնէրինին էլինաէն Դա-
Եթ գուլուման էէտի իլէ գուր-
19 Թարաճաղմ : Հէմ Եբեններ
Բենիամինին գուլաղլարընա տա-
խիքէշֆ էյլէտի . առաէն Եբեն
նէր Իսայէլին կէօղէրինէ վէ Բե-
նիամինին պիւթինն էվինին կէօզ
լէրինէ ճիւմէ խօշ կէօրինէնի
Դաւիթին տախի գուլաղլարընա
քէշֆ էթմէյէ Բեբրոնա կիթտի .
20 Իմտի Եբեններ Դաւիթէ Բեբրո-
նա վարաը, վէ պիլէսինճէ խիթի
առէմ վար իտի . վէ Դաւիթ Ա-
բեններէ վէ ծնուն պիլէսինճէ օ-
լան առէմլէրէ զէյաֆէթ էյլէ-
21 տի : Վէ Եբեններ Դաւիթէ տե-
տի քի Դալգուպ կիտէյիմ, վէ
ճիւմէ Իսայէլէ էֆէնաիմ վա-
սիշահ ծալմ' էտէյիմ, վէ աէ-
նին իլէ ա'հտ քէտիլինլէր, վէ
սէնին ճանընըն ճիւմէ իսթէ-
տիյի միւնվալ իզըրէ փատիշա-
ղգ սիւրէսին . իմտի Դաւիթ Ա-
բեններին սաղ վէրտի, վէ սէլա-
մէթ իլէ կիթտի :
22 Վէ իլէթ Դաւիթին գուլարը
Յովաբ իլէ պիր հիւճըմաէն կէլ
տիլէր, վէ պիլէլէրինճէ պիր
ջօգ էաղմա կէթիթալլէր . վէ Ա-
բեններ' Դաւիթին էանընաա
Բեբրոնա տէյիլ իտի, զիրա
օ' ծնուն սաղ վէրտի, վէ սէլա-
23 մէթ իլէ կիթտի : Վէ Յովաբ պի-
լէսինճէ օլան ճիւմէ ա'պէր իլէ
կէլաթէտէ, Յովաբ խապէր վէ-
րիպ տէտիլլէր քի Ներ օլու Ա-
բեններ փատիշահա կէլտի, վէ
ծնուն սէլամէթ իլէ կիթմէյէ սա-
24 լը վէրտի : Օլտէմ Յովաբ փա-
տիշահա վարապ աէտի քի Նէ
էյլէտին . իլէթ Եբեններ սանա

կէլտի, Նիջինն ծնուն սաղ վէր-
տին, վէ վարապ կիթտի : Ներ օլ. 25
լու Աբեններին սէնիալաթմա-
ղա վէ Ենին ջըգաճաղընը վէ կի-
րէճէյինի պիլմէյէ Հէմ սէնին
Հէփ իլէտինին պիլմէյէ կէլտի-
յինի պիլտիլին : Առաէն Յովաբ 26
Դաւիթին էանընաա ջըգաթը, վէ
Աբեններին արտընա էլլէր
կէօնտէրտի, վէ ծնուն Սիրա գու-
լումունտան աէօնտէրտիլլէր . վէ
Դաւիթին խապէրի էօղ իտի :
Իմտի Աբեններ Բեբրոնա աէօն 27
տիւքտէ, Յովաբ ծնուն իլէ սըր-
րան սէջլէշէ տէյիլ' ծնուն գա-
լումա արաթընա սալիթաթ . վէ
ծնուն օրատա' գարընաաղը Ասա-
յէլին գանը իլինն պօշ էէրինէ
վարաա, վէ էօլտի :

Վէ պունտանսնկրա' Դաւիթ 28
իլիթտիքտէ տէտի . Պէն վէ պէ-
նիմ փատիշահլըլմ' Ներ օլու
Աբեններին գանընտան Բապըն
Հուղուրունտա էպէտէն սուլումա
իլ : Յովաբըն պաղը իւզէրինէ վէ 29
ծնուն պապաթընըն ճիւմէ էվի-
նէ գօնսուն, վէ Յովաբըն էվի-
տէն սէյէլանը վէ ճիւտամը վէ
գօլթուգ տէյէնէյինէ տայանան
վէ գըլըճ իլէ տիւշէն վէ էքմէյէ
միւհթաճ օլան էքսիք օլմաթըն :
Իմտի Յովաբ իլէ գարընաաղը Ա. 30
բեսաա Աբեններին գարընաաղա-
րը Ասայէլի Գաբաւունտա ճէլը-
տէ էօլտիւրտիլի իլինն դաթլ
էթտիլլէր :

Վէ Դաւիթ Յովաբա վէ ծնուն 31
իլէ օլան ճիւմէ դալմա տէտի
քի' Իսապալարընըլը էըրթըն,
վէ չուլար կիլին, վէ Աբեննե-
րին էօնիւնճէ աղաթըն . Դաւիթ
փատիշահ իտէ' Թապութուն ար-
տընաա կիթտի : Վէ Աբեններին 32
Բեբրոնաա կէօմտիլլէր . վէ փա-
տիշահ սէսին գալարըրապ' Աբեն-
ներին մէղարը իւզէրինտէ աղա-
աթ, ճիւմէ դալմա տախիաղաթ :

- 33 Վէ փատիշահ Աբեճնէր իշխան Ֆիրման էտիպ տէտի . Աբեճնէր տիվանէնին էօտիւյին կիպի մի
- 34 էօլէ : Էլէրին պապը տէյիլ Խտի . վէ այագլարըն պուգալուլարտա կէրիլի տէյիլ Խտի , աշգիւս էօնիւնտէ տիւշէլէր կիպի տիւշտիւն . վէ ճիւմլէ գալմ թէքրար ծնուն իւղէրինէ ծղլատը :
- 35 Վէ տահա կիւնտիւղ իբէն՝ ճիւմլէ գալմ Դաւիթէ էքմէք Էէտիւր մէյէ կէլտի . լաքին Դաւիթ Էէմին էտիպ՝ Ալլահ պանա պէօյլէ վէ պունտան ղիյատէ էյլէյէ , էյէր կիւնձէ պաթմապտան էվ վէլ էքմէք եա ղայրի նէսնէ թու :
- 36 Թար իսէմ տէտի : Իմտի ճիւմլէ գալմ անկապտը , վէ կէօղլէրինտէ խօշ կէօրիւնտիւ . նիճէ քի փատիշահն ճիւմլէ էյլէտիլի պիւթիւն գալմին կէօղլէրինտէ խօշ կէօրիւնտիւ իտի :
- 37 Զիրաօլ կիւնտէ պիւթիւն գալմ վէ ճիւմլէ Իսրայէլ պիլտի քի՝ Ներ օղուս Աբեճնէրին գալմի
- 38 փատիշահտան տէյիլ Խտի : Վէ փատիշահ քէնտի պուլարընա տէտի . Պիլմէգովտինիլ քի՝ պու կիւն Իսրայէլտէ պիլ պէօյիւք
- 39 տէրվէր տիւշտիւ : Վէ պէն փա . տիշահ մէս օլտոււմ իսէ աէ՝ պու կիւն ղա՛յի՜ իմ , վէ պու ատէմէր Ըարուհեա օղուլարը պէնտէն զօրլու տուրլար . Բապպ քէմիլք էտէնին էճրինի քէմիլիյինէ կէօրէ վէրէ :

ՊԱՊ Դ.

- 1 Սաւուղուն օղուս՝ Աբեճնէրին Քերթնտա էօտիւյիւնիւ իշտինձէ , էլէրի կէվէտի , վէ ճիւմլէ Իսրայէլ իղթիրապա
- 2 տիւշտիւ : Վէ Սաւուղ օղունուն իբի ուլու պէօյիւք պաշը քիմնէլէրի վար իտի , պիրինին ա .

տը Բաանա վէ օպիրինին տար իւքբաք իտի , պունլար Բէճիւմին օղուլարընտան Բերովթըու Ռեմնուն օղուլարը իտի . ղիրա Բերովթ տախի Բենիսալինին սալըլու . Վէ Բերովթուլար Գեթ , թայիմէ գաշտըլար , վէ օրտաւ թա պու կիւնէտէք ղարիպ օլտուլար : Իմտի Սաւուղ օղուս 3 Զոլնաթանըն՝ այագլարը սա . գաթ պիր օղուս վար իտի , քի Սաւուղ իլէ Զոլնաթանըն Յեղրայէլահն խապէրի կէլտիլինտէ՝ պէշ Էաշընտա իտի , վէ ծնուն թայէսի ծնու գաշտըրըպ գաշտը , վէ վագի՝ օլտու քի՝ գաշմաղա էվտիյինտէն , լճուգ տիւշիւպ թօփալ օլտու , վէ ծնուն ատը 5 Մեմիիբոսթէ իտի : Վէ Բե . ղովթու Ռեմնուն օղուլարը Ռեքաք իլէ Բաանա կիտիպ՝ կիւն ըսըճաղը մէհէլինտէ Յե . բուսթէնին էվմին կիրտիլէր . վէ օ՝ էօյլէն վագթընտա տէօլէյին տէ Էաթմըշ իտի : Վէ օրպա՝ 6 պուլտայ ալաճագլար իտի՝ թա էվին օրթմաընա կիրտիլէր , վէ ծնու պօշ Էերինէ վուրտուլար . անտէն Ռեքաք իլէ ծնուն գարընտաշը Բաանա սալուլտուլար : Պէօյլէճէ էվէ կիրտի 7 լէր , վէ օ Էաթմաղ օտաւընտա Էաթմաղը իւղէրինտէ Էաթմըշ իբէն՝ ծնու վուրուպ էօտիւրտիւ լէր , վէ ծնուն պաշընը քէս . տիլէր . վէ ծնուն պաշընը ալապ՝ պիւթիւն կէճէ տահրա էօլուն տան կիթտիլէր : Վէ Յեբուս 8 թէնին պաշընը Քերթնա Դաւիթէ կէօթիւրիւպ փատիշահա տէտիլէր քի՝ իլթէ սէնին ճանընը արամըշ օլան սէնին տիւշմէնին Սաւուղուն օղուս Եբուսթէնին պաշը . վէ Բապպ պու կիւնտէ փատիշահ էՖէնտիմիղէ Սաւուղ . տան վէ ծնուն ղիւրրիւթիւնտէն 9 ինթիգամ վէրտի : Վէ Դաւիթ

Բերովթուր Ռեմոն օղուլարը՝
 Ռեբար իւն ծնուն գարը՝ տաշը
 Բասնայա Ճեվուպ վերիպ օնլա-
 րա տէտի . Պէնիմ Ճանրմը հէր
 սըգէթտան գուրթարան Բապպ
 10 սաղ արը , քի քէնտինի միւթ-
 տէճի տանըպ իշթէ Սաւուղէօլ
 տիւ տէյերէք պանա խապեր
 վէրէնի թութուում սաօնու Սի-
 կեւսիտա էօտիւրիւս՝ օնա վէր
 տիյիմ միւթտէ փէքէշի պուօլ
 11 տու իսէ , գանտէ գալտը քի՝
 քէնտի էվլինաէ եւթաղը իւզէ-
 րինտէ սաարգ քիմէնյի գաթէ
 տէն ֆաարգ ատէմէրի . իմտի
 հայա օնուն գանընը սիզին էլը .
 նիզտէն թալապ էտիպ՝ սիզի
 12 եէրտէն գաւաղմայրմ մը : Օլ-
 տէմ Դաւիթ քէնտի ուշագլա-
 րնա պուլուրտու , վէ օնլարը
 գաթէ էթտիլը , անտէն օնլա-
 րն էլլէրինի վէ պաղալարը՝
 քէսիպ՝ Բեբրոնտա հափաղուն
 եանընտաաստըլար . վէ Յեբուս-
 թէնին պաշտը աջպ՝ Բեբրոն-
 տա Սքեննեթին մէղարնտա
 կէօմալէր :

ՊԼԼԳ Ե

1 Սէ Խարայէլն Ճիւմէ սըպթ-
 արը Բեբրոնա Դաւիթէ կէլտի-
 լէր , վէ սէօյէյիպ տէտիլէր քի՝
 իշթէ պիզ սէնին քէմիյին վէ
 2 էթին իզ : ունտան ագտէմ տա-
 խի իւզէրիմիզտէ Սաւուղ փասի
 շահ իւէն , Խարայէլի տիշարը
 չըգարան վէ իշէրի կէթիլէն սէն
 իտին . հէմ Բապպ սանա՝ Գալ-
 մըմ Խարայէլի սէն կիւտէսին , վէ
 3 Խարայէլն իւզէրինէ սէն սուլ
 Թան օլսարն տէտի : Սէ Խարայէ-
 լն Ճիւմէ իխթիարըրը Բեբ-
 րոնա փատիշահ կէլտիլէր , վէ
 Դաւիթ փատիշահ՝ Բեբրոն
 տա Բապպլն հուզուրոնտա օն-
 ար իւն ա՛հտ քէսիլտի . վէ օն .

ար Դաւիթի Խարայէլն իւզէ-
 րինէ փատիշահ մէսհ էթտիլէր :
 Դաւիթ փատիշահ օլտուլուն
 տա օթուզ էաշընտա իտի , վէ
 գըրգ էըլ փատիշահ օլ սիւրտիւ :
 Բեբրոնտա իշուգա իւզէրինէ
 5 ետի էըլ վէ ալթը պփատիշահ
 րգ սիւրտիւ . վէ Երուսաղէմտէ
 Ճիւմէ Խարայէլն վէ Յուգանն
 իւզէրինէ օթուզ իւշ էըլ փա-
 տիշահըգ սիւրտիւ :

Վէ փատիշահ քէնտի ատէմէ-
 րի իւն Երուսաղէմ՝ օլ տիշարն
 սաքինէրի իբըուսուլարն իւ-
 ղէլինէ վարտը . վէ Դաւիթէ
 սէօյէյիպ տէտիլէր քի՝ Եյէր
 քէօրէրի վէ թփալարը գալ-
 տըրմազ իսէն , պուրալա կիր-
 մէյէսին . զիրա օն ար՝ Դաւիթ
 պուրալա կիրէմէզ տէտիլէր : Սիմ
 մա Դաւիթ Սիօն գալէ՛սինի
 7 ֆէթհ էյէտի (ին Դաւիթ շէհ-
 րի պոււրտու) : Վէ օլ կիւնտէ
 Դաւիթ տէտի . իբըուսուլարը
 վէ Դաւիթին Ճանընն իբրահ-
 էթտիյի թփալարը վէ քէօրէ-
 րի հէր քիմ վիւրուպ սու էօլու-
 նա եէթիլիլ իսէ , սէրաքէր օլա-
 ճագ . սնտան էօթիւրիւ՝ Բէօր
 վէ թփալ էվէ կիրմէսին տէտի-
 լէր : Վէ Դաւիթ օլ գալէ՛տի
 9 սաքին օլուպ օնուն աղընը Դա-
 յիթ շէհրի գօտու . վէ Դաւիթ
 Սէյնտան իշէրի չէի չէվրէ պի-
 նա էյլէտի : Վէ Դաւիթ կիթ-
 10 տիքճէ պէօյիլ իտի . վէ ա՛լքէր-
 լէլին Սլաշը Բապպ օնուն իւն
 իտի :

Վէ Տիւրոտ փատիշահը Բի
 11 ըամ՝ Դաւիթէ էլլէր վէ էըլ
 աղաճարը վէ տիւլէրէր վէ
 Թաշ տիվարճըլարը կէօտէրաւ .
 վէ Դաւիթէ էլ էափար ար : Սէ
 12 Դաւիթ՝ Բապպլն օնու Խարայէ-
 լն իւզէրինէ փատիշահ իւպա-
 էթտիլ ինի վ . գալմը Խարայէլ
 իշիւն օնուն փատիշահըլընը էիւ .

ձեւթաթի յինի պիւրտ :

13 Վէ Դաւիթ Քերրոնտան կէլ տիքաէն սանկրա՝ Երուսաղէմ պէն սաճա տաղըզլար վէ գալլար տաղը : վէ Դաւիթէ տաճա օղուլլար վէ զըզլար տօղտու :

14 Վէ ծնա Երուսաղէմէն տօղտն լարըն խիմէրն պունլար տըր . Սամաա վէ Սովաթը վէ Նաթան

15 վէ Սողոմոն , վէ Յերաթար վէ Եղիսուա վէ Նաբեէ վէ Յա :

16 Բէն , վէ Եղիսամա վէ Եղիադա վէ Եղիփաղէա :

17 Վէ Փղտըլար Դաւիթի Իսրայէլէն իւզերինէ փատիշահ մէս՝ էյէտիքէրնին իշխին ձէք ձիւմէն Փղտըլար Դաւիթի արամաղա զըգարլար : վէ Դաւիթ իշխտի , վէ գալէ :

18 Եւ էնտի : վէ Փղտըլար կէլիս՝ Ռափայիմէր փատիսինտէ

19 Խայըլարլար : վէ Դաւիթ Բապար տարըլլար տէտի քի՝ Փղտըլարա զըգարլմիլ , ծնարը էլիսէ թէնլիմ էտէձէք մի սին : վէ Բապա Դաւիթէ տէտի քի՝ Չըգ , զիրա Փղտըլարը էլպէթ . Թէ սէնին էլլին թէտլիմ էտէ :

20 Յէյիմ : վէ Դաւիթ Բաաղիտ լատիմէ վարտը , վէ Դաւիթ ծնարը օրատա փուրուպ տէտի քի՝ Բապա տիւշմէնլէրիմ էծնիւմտէ սուլարըն պէտլէրի պօզտուղու կիսի պօզտու . ծնուն իշին օլ մաճալին առըրը Բաաղիտար :

21 Իմ գտու : վէ ծնար օրատա փուլթարըրը պրադտըլար : վէ Դաւիթ քէնտի առէմէրն իլէ ծնարըր գա տըրտը :

22 Անտէն Փղտըլար Թէրար տիլ տաճա զըգալ՝ Ռափայիմէր

23 փատիսինտէ Խայըլարլար : վէ Դաւիթ Բապա տարըլար , վէ ծնա տէտի քի՝ Չըգմայատըն . ծնարըն արդատընտան տօղա չըպ՝ ծնարա սաղլըմ սէջիւտ լէլին զարընտան վարաւըն :

վէ վազի՝ օլա քի՝ սաղլըմ սէօ . 24

Երուսաղէմէն պաղընտա իրարիւ յիւշ սէտիսի իշխտիսինտէ , օլ զէման հարաքէթ էտէսին . զիրա օլ զէման Բապա Փղտըլարըն օրատուտնու վարմագի շին սէնին էնիւնձէ չըգաճադարը : Իմտի Դաւիթ Բապալըն 25 ծնա էմր էթտի ի կիսի էյլէյիւպ՝ Փղտըլարըր Գաբատան Թա Գաղերէ փարընձայատէք փուրտու :

ԳԼԱՊ 2

Վէ Դաւիթ Թէրար Իսրայէլէն ձիւմէն սէշինլէրնին՝ օլ Թուզ պին Նէֆէր՝ ձէմ՝ էյլէտի : վէ Դաւիթ գաղար , վէ պիլէտինձէ օլան ձիւմէն գալի իլէ Յուգա Բաաղաւընտան կիթաի քի՝ օրատան քերովէլէր իւզէրնտէ օժուրան ալքէրլէր Բապալընն իմի իլէ Թէտիլէ օլաւնան Ալլահն սանտուղունու Եօգարը չըգարա : Իմտի Ալլահն սանտուղունու պիր էէնի ալապայա պինտիրիպ՝ Գաբատա օլան Ալլահադըն էլլինտէն գալըրարլար : վէ Ալլահադըն օղուլլարը Ողա վէ Ալլահն էէնի ալապայը սիւրէրլէր իտի : վէ ծնու Ալլահն սանտուղուն իլէ պերապէր Գաբատա օլան Ալլահադըն էլլինտէն գալըրարլար , վէ Ալլահն սանտուղուն էծնիւնձէ կիտէր իտի : վէ Դաւիթ հէմ ձիւմէն Իսրայէլ էլլի չամ աղաճընտան հէր կէծէն չալըլար՝ վէ Թանաղար վէ սանթուրար վէ տէփըր վէ Թիւմէլէրլէր վէ զիւլէր իլէ Բապալըն էծնիւնտէ ցիտարար իտի :

վէ Նաքոնուն խարմանընա տէք ձիւմէնլէրնինտէ , Ողա Ալլահն սանտուղունա սաղլա՝ ծնու Թուլտու . զիրա էօրիւղէր աղ :

ղն հարաբերեթ էտերէր իտի :
 7 Վէ Ողայա Բապարն զազապը
 թուծուշուպ՝ Ալլահ ծնու օրա-
 տա պու խաթառան էօթիւրիւ
 վուրտու . վէ օրատա Ալլահն
 սանտուղու ետրինտա էօրիւ :
 8 Վէ Գաւիթ՝ Բապարն Ողատա
 էյ էտրի յօղօղունլուգտան էօ-
 թիւրիւ թաապանտը . վէ օլ
 մահալին ասընը Փարէս Ողա
 9 դօտու թա պու հիւնէտք : Վէ
 Դաւիթ օլ կիւնտէ Բապարան
 գօրգուպ տէտի քի՝ Բապարն
 սանտուղու պանա նի՞ճէ կէլէ :
 10 Ճէք : Իմաի Դաւիթ Բապարն սան-
 տուղունու քէնտի եանընա՝ Գա-
 ւիթ շէհրինէ կէօթիւրմէք իւ-
 թէմէտի . ամմա Դաւիթ մու-
 Գէթլի Արդէգօմուն էվնէ
 11 սափըթալ : Վէ Բապարն սան-
 տուղու Գէթլի Արդէգօմուն է-
 վնէտէ իւշ պ տուրտու . վէ
 Բապար Արդէգօմուն վէ սնուն
 Ճիւմէ էվնի միււպարէքլէտի :
 12 Վէ Փաաիշահ Դաւիթէ խա-
 պէր վէրիկապ տէնիլտի քի՝ Ալլա-
 հըն սանտուղու սէպէպինտան
 Բապար Արդէգօմուն էվնի վէ
 սնուն Ճիւմէ վարիյէթինի միւ-
 պարէքլէտի . իմաի Դաւիթ կի-
 տիպ՝ Ալլահն ճանտուղունու
 Արդէգօմուն էվնտէն Դաւիթ
 շէհրինէ շաղըղ իւշ չըգարալ :
 13 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Բապարն
 սանտուղունու գաաըրընլարալ
 թը աաըմ՝ աթտըղճէ , էօքիւղ
 վէ պէպլէմիշ քանա պօղաղալ :
 14 Իտի : Հէմ Դաւիթ Բապարն
 էօնիւնտէ պիւթիւն գուվէթ ի-
 լէ րադո էտէր իտի . վէ Դա-
 ւիթ քէթէն էփուտ գուշան :
 15 Մըշ իտի : Իմաի Դաւիթ իւշ
 Ճիւմէ Իսրայէլ էվի Բապարն
 սանտուղունու կիւլէտալ վէ
 պօրու սէտաղ իւշ չըգարըրըր
 16 Իտի : Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Բա-
 պարն սանտուղու Դաւիթ շէհրի-

նէ կէլտիքտէ , Սաաուղուն գըղը
 Մեղքող փէնճէրէտէն պագըպ՝
 Դաւիթ փաաիշահն Բապարն
 էօնիւնտէ սըչտայըպ րադս էթ
 տիյինի կէօրմէք իւշ , ծնու եիւ-
 րէյինտէ թահգլի էյէտի : Վէ 17
 Բապարն սանտուղունու կէթլի-
 տիւր , վէ ծնու քէնտի մահա-
 լինտէ՝ Դաւիթին մուն իլին
 գուրտուղու չաաըրըն օրթաաը-
 նա եէրէշտրիտիւր : վէ Դա-
 ւիթ Բապարն հուղուրունտա
 պիւթիւն եանմալար վէ սէլամէթ
 գուրպանլարը սունտու : Վէ 18
 Դաւիթ պիւթիւն եանմալար
 վէ սէլամէթ գուրպանլարըն
 սունմաաընը թէքմիւ էթտիքգէ
 գալմա ալքէրէրին Բապար խա-
 միւտէ խալը սուա՝ էյէտի : Վէ 19
 Ճիւմէ գալմա՝ Իսրայէլն հէփ
 գալապուղընա էրքէքտէն գա-
 ըլլատէք հէր պիրին պիւր էք-
 մէք յիտէսի վէ պիր փաքչն էթ
 վէ պիր գուրու իւղւա՝ փիտէօի
 էօհշտրիտի . վէ Ճիւմէ գալմ-
 հէր քէս քէնտի էվնէ կիթպի :
 20 Լնտէն Դաւիթ քէնտի էվն
 նէ խալը սուա՝ էթմէյէ տէօն-
 տիւ . վէ Սաաուղուն գըղը Մեղ-
 քող Դաւիթի գաաըրըմաաղա չը-
 դալ տէտի քի՝ Իսրայէլն փաթ-
 տիշահը պու կիւն նէ՝ զիյնէթի
 իտի , քի պու կիւն գուրալընըն
 խալալըպըրը կէօղըրիտէն ա-
 վարա աաեմէքիտ պիրի կիպի
 չըփաղըմըպ սոյունտուղու կի-
 պի սոյունտու : Վէ Դաւիթ 21
 Մեղքողա տէտի քի՝ Սէնին
 պապանտան վէ սնուն Ճիւմէ է-
 վնտէն Բապարն գալմա իւղէ-
 րինէ Իսրայէլն իւ էրինէ պէնի
 պուլթան մէմուր էթմէք իլին
 պէնի էվն թուլթան Բապարն
 հուղուրունտա պիւթիւ Բապարն
 հուղուրունտա սյնաաըմ : Հէմ 22
 պուլթան տահա զլլատէ քէն-
 տիտի թահգլիր էտէրէք՝ քէնտի

կէօղէրիմոտէ Էանա օլսամ տա ,
 Եւ սէնին տէտիյին խալարդալա-
 րնր դրթննա ի՛ղղէթըն քու-
 23 րում : Աէ՛ Սառուղսան դըզը
 Մէղքօղուն՝ թա էօլտիյիւ կիւ-
 նէտէք էվլատը օլմատը :

ՊԱՊ Է

1 Ա՛ է վագի՛ օլսու քի՛ փատի-
 շահ էվլնտէ սաքին օլուպ՝ Բապպ
 մա չէփ չէվրէտէ ճիւմէ տիւշ-
 մէնէրինտէն ռահաթ վէրտիք-
 2 տէ , փատիշահ՝ Նաթան փէյ-
 դամպրէ տէտի . Հալա պագ-
 պէն էրդտէն ետիւրընշ էվտէ
 սաքին օլուօղում , վէ Ալլահն
 սանտուղու փերտէլէր օրթաւըն-
 3 տա սուրուօյր : Աէ՛ Նաթան՝
 փատիշահ տէտի քի՛ Նիտիպ
 էիւրէյնտէ ճիւմէ օլանը էյլէ-
 զերա Բապպ սէնին իլէ տիր-
 4 Աէ՛ վագի՛ օլսու քի՛ օլ կէճէ-
 տէ Նաթանա Բապպն սէօղիւ-
 5 օլուպ տէտի . Կիթ գոլումա
 Դաւիթէ տէ քի՛ Բապպ պէօյլէ
 տէր . Պանա սաքին օլմագ ի-
 չիւն՝ սէ՞ն մի էվ պինա էտէճէք-
 6 սին : Չիւն քի Իսրայէլ օղուլա-
 րնը Մըսրտան չըգարտըղմ
 կիւնտէն թա պու կիւնէտէք էվ
 տէ սաքին օլմատըմ . Իլլա խալ-
 մէ իլէ վէ չատըր իլէ սօլաշտըմ-
 7 ճիւմէ Իսրայէլ օղուլալը իլէ
 հէփ սօլաշտըղմ մահալէրտէ՝
 գալմըմ Իսրայէլի կիւթմէյէ
 տա՛ն էթտիյիմ Իսրայէլ սըպթ-
 8 արնըն պիրինէ պիր վէճէ ի է
 սէօյլէյիպ՝ Պանա նի՛ջիւն էրգտէն
 էվ պինա էթմէտինդ տէտի՛մ
 8 մի : Իմտի Հալա գոլում Դա-
 ւիթէ պէօյլէ տէյէտին քի՛ Աս-
 քէրէրին Բապպ պէօյլէ տէր .
 Պէն սէնի սղըտան գօյսնըսըն
 աղտընտան ալտըմ քի՛ գալմըմ
 իւղէրինէ Իսրայէլ իւղէրինէ
 9 սուլթան օլաւըն : Աէ՛ հէր կիթ-

տիյին մահալտէ սէնին իլէ ի-
 տիմ , վէ սէնին էօնիւտէն ճիւմ-
 լէ տիւշմէնէրինի գըրտըմ . վէ
 սանա՝ էէրին իւղէրինտէ օլան
 պէօյլէքէրին աաը կիպի պէ-
 յիւք նամ էյլէտիմ : Գալ 10
 մըմ Իսրայէլէ տաթիլ պիր մա-
 հալթալին էտիպ՝ մու տիքէ-
 ճէյիմ , վէ քէնտի էէրինտէ սա-
 քին օլուպ՝ արթըգ դըմըտան
 մայաճագ . վէ մու պիր տահա
 էարամ . զըզ օղուլալը՝ էվլէլ-
 քի կիպի ինճիթմէյէճէքէր ,
 էանի գալմըմ Իսրայէլին իւղէրի 11
 նէհաքիմէր տիքտիյիմ կիւնտէն
 պէրի օլաղա իպի . հէմ ոսնա
 ճիւմէ տիւշմէնէրինտէն ռա-
 հաթ վէրէճէյիմ . Իմտի Բապպ
 սանա խապէր վէրիք քի՛ Բապպ
 սանա էվ էափաճագ : Սէնին 12
 կիւնէրին տօլուպ՝ սապալարն
 իլէ էաթտըղընտա , սէնտէն սնիլ-
 րա պաղըրնտան չըգան ղիւրրի-
 յէթինի գալտըրաճաղըմ . վէ օ-
 նուն փատիշահըղընր գայիմ է-
 տէճէյիմ : Պէնիմ իսմիւն էվ օ 13
 պինա էտէճէք . վէ մուն փա-
 տիշահըղընն թախթընը էպէ-
 տիյէտէք գայիմ էտէճէյիմ :
 Պէն մուն պապասր օլաճաղըմ , 14
 օ տաթի պէնիմ օլում՝ օլաճա-
 տըր . էյէր օ էարամաղըգ է-
 տէր իսէ , պէն մուն աաթմէլը
 տէյնէյի իլէ վէ աաէմ օղուլա-
 րը վուրուշալը իլէ թէտիպ է-
 տէճէյիմ : Ամա ինայէթիմ մե 15
 տան՝ սէնին էօնիւտէն կիտէր
 տիյիմ Սառուղսան կիտէրտի-
 յիմ կիպի կիտէրիմէյէճէք տիր-
 Աէ՛ սէնին էվն հէմ սէնին փա- 16
 տիշահըղըն՝ էօնիւմէն էպէտի-
 յէտէք սապիթ օլաճագ . սէնին
 թախթըն էպէտան գայիմ օլա-
 ճագ տըր : Ճիւմէ պու սէօղըն 17
 րէ կէօրէ վէ ճիւմէ պու իլլա-
 մա կէօրէ՛ Նաթան Դաւիթէ էյ-
 լէ սէօյլէտի :

- 18 Անտէն Դաւիթ փառաշահ վա-
րդա՝ Բապայրն հուզուրունտա օ-
թուրուռ, վէ աւտի . Եա՛ Է-
Ֆէնտիմ Բապայ՝ պէն. քիմ իմ, վէ
պէնիմ էվիմ նէ՛ տիր քի՛ պէնի
19 պուրայաւտէք կէթիւրտին : Ամնա
պու պիլէ կէօղէրնտէ քիւչիւք
կէօրիւնտիւ՝ Էա՛ Էֆէնտիմ
Բապայ, վէ պու գուլունուն էվի
հապընա կէլէճէք իրադ վէ-
ման իչիւն տախի սէօյլէտին . վէ
սաւէմէրին ա՛սաէթի պո՛ւ մու
20 տուր՝ Էա՛ Էֆէնտիմ Բապայ : Վէ
Դաւիթ արթըգ պիրտահասանա
նէ՛ տէտին . սէն իսէ գուլունու
պիլիւրին՝ Էա՛ Էֆէնտիմ Բապայ :
21 Ճիւմլէ պու պէօյիւք շէյլէրի
սէօղիւն իչիւն վէ Էիւրէյիսէ կէօ-
րէ էլէտին քի՛ գուլունա պիրտի-
22 րէտին : Պունուն իչիւն մուա՛ղ
ղամսն , Էա՛ Բապայ Ալլահ ,
զիրա գուլադարըրդ իլէ Ճիւմլէ
իչիթտիյիմիզէ կէօրէ՛ սէնին կի-
պի Էօդ տուր , վէ սէնտէն զայ-
23 րի Ալլահ Էօդ տուր : Վէ Գաւ-
մըն կիպի Խարայէլ կիպի Էէրտէ
պիր ա՛տէտ թայիֆէ վա՛ր մըքի՛
Ալլահ օնու. քէնտինէ դավմաւ-
յիւ գուրթարմադ իչիւն վէ. քէն-
տինէ նամ. դազանմադ իչիւն վէ
սիզէ պէօյիւք հէմ տիյարըրգա
հիյալէթլ շէյլէր Էթմէք իչիւն
կիտէ. քէնտինէ Մըսրտան թա-
յիֆէլէրտէն՝ վէ օնլարըն ալլահ .
լարընտան գուրթարադըն գավ-
24 մընըն Էօնիւնտէ Էիֆիյիւն կիպի : Վէ
գավմըն Խարայէլի՝ սանա Էպէ-
տէն գավմ. օլմադ իչիւն. քէնտինէ
դայիմ էյլէտին . վէ սէն Էա՛
Բապայ՝ օնլարըն Ալլահը օլտուն :
25 Իմտի հալա՛ Էա՛ Բապայ Ալլահ՝
վէ գուլունտան Էօթիւրիւ սէօյ-
լէտիյին սէօղիւ Էպէտէն սապիթ
էյլէ . վէ սէօյլէտիյին կիպի էյ-
26 լէ . վէ սէնին իսմին Էպէտէն
մուա՛ղգամ օլտուն , քի տէյլէր .

Ասքերէրին Բապայը Խորայէլին
իւզեր նէ Ալլահ տըր . վէ քու-
լուն Դաւիթին էվի սէնին հու-
զուրունտա դայիմ օլա : 2
Իրա սէն՝ Էա ա՛սքերէրին Բապայը
Խարայէլին Ալլահը պու գուլու-
նուն գուլազընա քէֆշ էտիպտէ
տին . Սանա էվ պինս Էտէճէ-
յիմ . օնուն իչիւն պու գուլուն
պու նիյազը սանա ա՛րդ Էթմէյէ
Էիւրէյիսի հալը պու մուշտուր :
Վէ շիմաի Էա՛ Էֆէնտիմ Ե՛Յ՛
վայ՝ օ Ալլահ սէն սին , վէ սէօյ-
լէրին հադ տըր . վէ պու գու-
լունա պու էյլլէյի վա՛ս Էթտին :
Վէ հալա պու գուլունուն էվի՝
2 Նի միւպարէք գըրմալա ըաղի օլ
քի՛ Էպէտէն սէնին հուզուրուն-
տա օլա . զիրա Էա՛ Էֆէնտիմ
Բապայ՝ սէն սէօյլէտին , վէ սէ-
նին պէրէքէթիմտէն՝ պու գու-
լունուն էվի Էպէտէն միւպարէք
օլտուն :

ՊԱՂ Ը

Վէ վադի՛ օլտու քի պուն . 1
տան սօնկրա , Դաւիթ Փաշալը-
լարը վուրուա՛յ օնլարը ալթ Էթ-
տի , վէ Դաւիթ՝ Փաշալըլարըն
Էլիւտէն Մէթէկամմայր ալտր :
Հէմ Մովաբը վուրտու . վէ օն՝
2 Լարը Էէրէ Էա՛թըրըա՛ սիճիմ ի-
լէ Էօջտիւ . վէ Էօտիւրէճէյի
նի իքի սիճիմ իլէ՛ վէ սաղ գօյա-
ճաղըն պիր պիւթիւն սիճիմ ի-
լէ Էօջտիւ . վէ Մովաբըլար
Դաւիթէ իսարաճկիւզար գուլ-
օլտու : Հէմ՝ Դաւիթ Սուբափա՝
3 տիշահը Ռուբ օլտու Աքրազարը՝
հիւքիւմէթիսի Եփրափ ըրմաղը-
նըն իւզերէրէ տէօտէրմէյէ կի-
տէր իքէն վուրտու : Վէ Դա-
4 շիթ օնտան պին Էէտի Էիւզ ալ-
թը՝ վէ իյիրմի պին Էաճա նէ
Ֆէր թութտու . վէ Դաւիթ
Ճիւմլէ ա՛րապա պէկիլէրինին

- 5 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 6 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 7 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 8 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 9 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 10 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 11 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 12 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 13 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 14 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ

15 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 16 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 17 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 18 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ

ՊԵՐ

1 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 2 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 3 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 4 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 5 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ
 6 և ինքնաբերական և համար, վերջապահ

օղլու Բոնիսթանըն օղլու Մեմ
փիլեթի Դաւիթէ վարարգտաւ,
հիւշու գոյուն տիւ շեւալ՝ ընա թէ
ձեննա էյլէտի . վէ Դաւիթ տէ
տի քի եա՝ Մեմփիլեթսթէ , վէ օ՝
7 Իլթէ գուլուն տէտի : Վէ Դաւ
ւիթ ընա տէտի քի՝ Գորգմա .
զերա պաստան Բոնիսթանըն
թաթըր իջին՝ սանա հէր վէճ
իլէ իհասն էտէճէյիմ , վէ աւա
պան Սաուուլուն ճիւմէ թաղրա
լարըր սանա ինթիգալ էտէճէ
յիմ . սէն տէ տայիմա սօֆրամ
8 տա էքմէք եէյլէճէքսին : Վէ օ
նա թէմիննա էտիպ տէտի քի՝
Գուլուն քիմ տիւր , քի պէնլիմ
կիւտի էօլմիւշ քէօփէյէ նազար
9 գուլուն : Մնտէն փատիշահ Սա
ուուլուն ուշաղը Սիբայը չաղը
րըպ՝ ընա տէտի . Սաուուլուն վէ
ծնուն ճիւմէ էվմինն հէր նէսի
վար խտի իսէ՝ սէնին էֆէնտինն
10 օղլունա վէրալիմ : Վէ սէն վէ
սէնին օղլուլարըն վէ գուլարըն՝
սնուն իլուն եէրի իլէյլիպ մա
սալանա կէթլիւտին , քի է
ֆէնտինն օղլունուն եէյլէճէք
էքմէյի օլա , ալմա էֆէնտինն
օղլու Մեմփիլեթսթէ տայիմա սօֆ
րամա էքմէք եէյլէ . վէ Սիբա
ւըն ընալէ օղլու վէ իյիւմի գու
11 լու վար խտի : Վէ Սիբա փա
տիշահա տէտի քի՝ Պու գուլու
նա փատիշահ էֆէնտիմ հէր նէ
հար էթպիլիսէ , պու գուլուն
էօյլէ ետէճէք տիւր . Մեմփիլեթս
թէ իսէ (խաթիւս քէսի) փա
տիշահն օղլուլարընսան ոլիւրի
12 կիպի սօֆրամա եէյլէ : Վէ
Մեմփիլեթսթէն պիւր քիւ չեէք
օղլու վար խտի , վէ ծնուն աւար
Միբա խտի . վէ Սիբա էվմինն
ճիւմէ էհալիսի՝ Մեմփիլեթսթէ
13 նին գուլարը խտի Իմաի Մեմփի
լեթսթէ ճիւլուաղմալ մաբին օլ
տու . զերա տայիմա փատիշա
հն սօֆրամսնտա եէր խտի .

վէ ծնուն իքի այաղը , ագաթ ի
տի :

ՊԱՅ Ժ

1 1 Է վաղի՝ օլտու քի պուն
տան սնուլու՝ Ամմոն օղլուլարը
նըն փատիշահը էօլտիւ , վէ օ
նուն եէրինէ օղլու Մնտն փատի
շահ օլտու : Վէ Դաւիթ տէտի
քի՝ Նաա օղլու Մնտա իհասն
էտէյիմ , ծնուն պապար պա
նա իհասն էթտիյի կիպի . իմաի
Դաւիթ՝ գուլարը եէտի իլէ օ
նա պապար իլինն թէսէլի վէր
մէյէ կէծնտէրտի . վէ Դաւի
թին գուլարը Ամմոն օղլուլարը
տիյարընա վարարըր : Վէ Ամ
մոն օղլուլարընըն տէրվէրէրի է
ֆէնտիլէրի Մնտա տէտիլէր քի
Դաւիթ սէնին պապանա իլլա
մէն մի սանա թէսէլիլիլէր
կէծնտէրտի զանն էտէրսին
Դաւիթ՝ գուլարընըն սանա շէհ
րի արաշարըմաղա վէ ծնուն թէ
ճէստու էթմէյէ վէ ծնուն ալթ
լուսթ էթմէյէ կէծնտէրմէտի մի
Իմաի Մնտ՝ Դաւիթին գուլա
րընը թուլուպ օլարըն սագա
լընըն էարըսընը թրաշ էթտի
վէ օլարըն էսվապարընըն էարը
սընտէք թա օթպըքաճադ եէ
րինէտէք քէստի , վէ օլարըն սա
լը վէրաի : Վէ Դաւիթէ խապիւր
վէրտիլէրինտէ , օլարըն գար
շըլամաղա կէծնտէրտի , զերա ա
տէմէր վայթ իլէ լէզիւ օթուշ
լար խտի . վէ փատիշահ տէտի
քի՝ Սագալընը պիլթինճէյէ
տէք երիբըմա օթուլուն , աւ
տէն կէրի կէլին :

Վէ Ամմոն օղլուլարը՝ Դաւի
թին ինտինտէ ֆէնա գօգար օլ
տուլարընըն կէօրինճէ , Ամմոն
օղլուլարըն կէծնտէրպի Բեթրոթ
Միբանիլէրինտէն վէ Սուբա
Սիւբանիլէրինտէն իյիւմի պին

- հանա փէ Մաաբա փատիշահն տան պին նէֆեր վէ խառովտան օն իքի պին առեմ իւճրէթ իւէ
- 7 Թու(թառու)ար : Վէ Դաւիթ ի շիտինձէ, Յովաբը վէ գուվկէթ լիւերին ճիւմէ սաքերին կէօն
- 8 տէրտի : Վէ Ամնոն օղուլարը չըգըպ՝ դափունուն մէտիսէլինտէ ճէնկէ տիղլալիէր . ամմա Սու. բա վէ Բոօբ Սիւրեանիւէրի հէմ Խառութ վէ Մաաբա՝ սահրատա
- 9 պաշտաճա խիւէր : Վէ Յովաբ՝ ճէնկին եիւղեւ քէնտինէ դարըջ հօնտէն հէմ արգատան օլտու դունու կէօրիւնձէ, Իսրայէլին ճիւմէ սէչկինէրինտէն սէչկալ Սիւրեանիւէրին դարըջընաթա.
- 10 պուր տիղաի : Վէ դալան խալ գը դարընաաբ Աբեսսանին է. լինէ վէրտի, քի Ամնոն օղուլա. րընըն դարըջընա թասուր տի.
- 11 զէ . Վէ տէտի քի՝ էյէր Սիւր. եանիւէր պէնտէն դալպ կէլըր ի սէ, իմաատըմա կէլէսին . վէ է. յէր Ամնոն օղուլարը սէնտէն ղալպ կէլըր իսէ, պէն սէնին
- 12 իմաատընա վարաճաղըմ. Գուվ վէլթէն, վէ դալմըմը իչիւն հէմ Ալահըմըղըն շէհրէրի ի. չիւն գուվկէթ ի հարաքէթ էտէ. լիւմ . վէ Բապպ՝ քէնտի նաղա
- 13 րընաա խաջ օլանը էյլէսին : Վէ Յովաբ պիղէսինձէ օլան խալց ի. լէ Սիւրեանիւէր իւէ ճէնը էթմէ. յէ եազըալար . վէ ծնար ծնուն
- 14 էօնիւնտէն դաշտըար : Օլտէմ Ամնոն օղուլարը՝ Սիւրեանիւէ. րին գաչըղընը կէօրիւնձէ, ծն. րար Թաաիի Աբեսսանին էօնիւն. տէն գաչըպ՝ շէհրէ կիրտիւէր . անտէն Յովաբ Ամնոն օղուլարը. նըն իւզէրինտէն տէօնիւպ՝ Երու. սաղէմէ վարտը :
- 15 Վէ Սիւրեանիւէր՝ Իսրայէլին էօնիւնտէն վուրուլտուգլարընը կէօրիւնձէ, պիրլէթաէ ճէմ՝ օլ.
- 16 տուլար : Վէ Ագրաղար կէօն.

տէրիսը՝ ըրմաղըն էօթէ եազա. սընտա օլան Սիւրեանիւէրի չը. գարալ, վէ Ելամա կէտիւէր . վէ էօնէրինձէ Ագրաղարն սէ. րա՛քերի Սովալէ Խիւէր Խիւ : Վէ Դաւիթէ խապէր վիւրիտիւր. 17 տէ, ճիւմէ Իսրայէլի ճէմ՝ է. տիպ՝ Գորգանանտան կէչտի վէ Ելամա վարտը . վէ Սիւրեանիւէր Դաւիթին դարըջընա թասուր տիղալ՝ օնուն իւէ ճէնը էթտիւէր. Վէ Սիւրեանիւէր Իսրայէլին էօ. 18 նիւնտէն գաչտըլար, վէ Դաւիթ Սիւրեանիւէրտէն էէտի եիւղա՝ րապա վէ գըրոգ պին ամթը գըր. տը . հէմ ծնարըն սէրապէրի Սովալը վուրտու, վէ օրատա էօլտիւ : Վէ Ագրաղարն գուլ. 19 լարը օլան հէմ փատիշահլար՝ Իսրայէլին էօնիւնտէն վուրուլ տուգլարընը կէօրիւնձէ, Իսրա. յէլ իւէ սուլա եաթըպ՝ ծնարա գուլտուգ էթտիւէր . վէ Սիւր. եանիւէր՝ Ամնոն օղուլարընա իմաատ էթմէ յէ արթըգ գորգար. լար իտի :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Վէ վազի օլտու քի էրթէսի սէնէ՝ փատիշահլարը չըգարը. լարը ղէմանտէ, Դաւիթ՝ Յովա. բը հէմ պիղէսինձէ գուլարընը վէ ճիւմէ Իսրայէլի կէօնտէրտի, վէ Ամնոն օղուլարընը խարապ էտիպ Խաբբարը մուհաաէրէ էթ. տիւէր . Դաւիթ իսէ Երուսա. վէմտէ օթուրուր իտի :

2 Վէ վազի օլտու քի արաւմ վազթընտա Դաւիթ եաթըաղըն. տան դալգըպ՝ փատիշահ սէրա. յընըն տամը իւզէրինտէ կէզի. նիր իտի, վէ տամըն իւզէրին. տէն եայգանըր պիր դարը կէօր. տիւ . վէ օլ դարը ղապէթ կիւ. ղէլ շէհրէլի իտի : Վէ Դաւիթ 3 կէօնտէրիպ՝ օլ դարը իչիւն սի.

ւալէթաթի. վէ պիբի տէսի քի՝
 քեաթը Ուրիանըն գարընը էր իւ
 մըն զըզբէն րսաբէ պուտէյն մի
 4 Վէ 'Դաւիթ խապէրճիլէր կէօն
 տէրիւ' օնու ալտը, վէ գարը օ
 նա կէրաիբու, օնու իլէ եաթ.
 տը, գարը իսէ նախաբը ինտէն
 կէնաւ թէմիղէնմիլ իսի. ան.
 5 տէն գարը եվինէ կիթաթի: Վէ
 գարը հաթիլէ օլտու. վէ կէօն.
 տէրիւ վէ Դաւիթէ խապէր վէ
 6 րիւ' Յովսէփէ իմ տէսի: Վէ Դա
 ւիթ Յովսէփէ 'Քեաթը Ուրիայը
 պանա կէօնտէր տէյի 'եօլ կէօն.
 տէրաթի. Յովսէփ տա Ուրիայը
 7 Դաւիթէ կէօնտէրաթի: Վէ Ու
 րիա օնա կէրաիբու, Դաւիթ
 Յովսէփէ սաղըրընը վէ գալմըն
 սաղըրընը վէ ճէնկին սէլամէ.
 8 Թինի սիւալ էյլէսի: Անտէն
 Դաւիթ Ուրիայա տէսի քի՝ է.
 վինէ էն, վէ այաղըրընը եայ
 գա. վէ Ուրիա փատիշահըն տէ.
 րայընտան չըգարը կիպի, օնու
 արտընճա փատիշահտան թաան
 9 կիթաթի: Անմա Ուրիա՝ էֆին.
 տիսինին ճիւմէ գուլարը իլէ
 փատիշահըն սէրայընը գափու
 սունտա եաթալ, վէ էվինէ էն.
 10 մէսի: Վէ Դաւիթէ խապէր վէ
 րիւ տէսիլէր քի՝ Ուրիա էվինէ
 էնմէսի. վէ Դաւիթ Ուրիայա
 տէսի քի՝ Եօլտան կէլմէյօրմու
 սուն, նի՛ջիւն էվինէ էնմէգսին:
 11 Վէ Ուրիա Դաւիթէ տէսի քի՝
 Սանուգ վէ Իսրայէլ վէ Յու.
 գա չաարըրաւտա օթուրոյօր
 ւար, վէ էֆէնտիմ Յովսէփ վէ է.
 ֆէնտիմն գուլարը իւթիւ ա.
 չըգ սահարտա գօնարար, վէ
 պէն էնմէյէ վէ իշմէյէ վէ գա.
 րմ իլէ եաթմաղա էվլմէ՞ մի կի.
 տէյիմ. սէն սաղընը վէ սէնին
 ճանըն սաղըրը քի պէն պու շէ.
 12 յի էթմէմ: Վէ Դաւիթ Ուրի.
 այա տէսի քի՝ Պու. կիւն տա պու.
 րտա գալմէ եարըն սէնի կէօն.

տէրէյիմ. իմնի Ուրիա օլ կիւն
 վէ էրթէսի կիւն Երուսաղէմտէ
 գալմէ: Վէ Դաւիթ օնու տա՝ 13
 վէթ էյլէսի, վէ օ՝ օնուն էօ.
 ինտէն էէսի վէ իշսի, վէ օնու
 սէրիսը էթաթի. վէ տիշալմա է.
 ֆէնտիսինին գուլարը իլէ բէն.
 տի տէօլէյինտէ եաթմաղա չըգ.
 տը, ամմա էվինէ էնմէսի: Վէ 14
 սապահ օլտուճա, Դաւիթ Յու.
 վրա պիր մէթիւպ եաղըլ.
 Ուրիանըն էէսի իլէ կէօնտէրաթի:
 Վէ մէթիւպտէ եաղըլ տէսի 15
 քի՝ Ուրիայը էն շէսիտ ճէնկին
 էօնիւնէ գօյուն, վէ արտընտան
 չէթիլէն քի՝ վուրուլուպ էօլէ:
 Վէ վապի՛ օլտու քի՝ Յովսէփ շէ՛ 16
 րի մուհատէրէ էտէր իլէն, Ու.
 րիայը շըլ մահալէ գօտու քի՝
 բէնտիսի օրատա գուլմէթիլ ա.
 տմէր վար իտիյինի պիլըր ի.
 տի: Վէ շէհրին տաթմէր չը.
 17 գըլ՝ Յովսէփ իլէ ճէնք էթաթիլէր,
 վէ գալմտան Դաւիթիմիգուլա.
 րընտան պաղըր տիւշաթի. վէ
 18 Գեաթը Ուրիա տաթի էօլտի:
 Վէ Գեաթը կէօնտէրիւ՝ ճէնկին 18
 ճիւմէն հալալինի Դաւիթէ իա.
 պէր վէրաթի: Վէ խապէրճիլէ 19
 թէնպիհ էտիպ տէսի քի՝ ճէն.
 կին հէր մատտէսինի փատիշա.
 հա նաղլ էթմէսինի պիթիլաթի.
 յին կիպի, օլ տէմ վապի՛ օլա քի՝ 20
 էյէր փատիշահըն էօլթէսի չը.
 գըլ սանա տէր իսէ քի՝ ին՛ջիւն
 ճէնք էթմէք ինյուն շէհրէ եաղ.
 րաշտընը. հիսարտան աթա.
 ճաղարընը պիլմէղ մի իտիլիլ.
 21 Յերոբօսէթ օլտու Աբիմէլէթի
 քի՛մ էօլտիւրաթի, օնու իւզէ.
 րինէ տէյիթմէնին իւթ թաշընը
 հիսարտան պիր գարը աթմաղ
 մը, քի օ թէբէստէ էօլտիւ.
 հիսարա նի՛ջիւն եաղաշտընը.
 օլ տէմ սէն տէյսին քի՝ Գուլուն
 Բեաթը Ուրիա տաթի էօլտիւ:
 Վէ խապէրճի կիթաթի. վէ վա 22

- լըպ' Բովարընն օնա ճիւղէ ըս-
մարտադընը Դաւիթէ խապէր
23 վէրտի : Իմտի խապէրձի Դա-
ւիթէ տէտիքի՝ Օլ ստեմէր իւ-
զերիմիզէ զարկ օլմագ իլէ , պի-
զէ սահայա չըդարար . ամմա
պիզ օնլարը թա գափոռնուն ալ-
24 զընատեք գօլլալարդ : Վէ օդ-
ճուար գուլարընըն իւզերինէ
հիսարտան աթարըարդ վէ փա-
տիշահըն գուլարընտան պազըսը
էօրտիւ , հէմ գուրուն Բեպի Ուրիա
25 տախի էօրտիւ : Օլտեմ Դաւիթ
խապէրձիյէ տէտիքի՝ Բովարա
պէօյլէ տէյէտին . Պու շէյ' կէօդ
լէրինաէ ֆէնա կէօրին մէտին ,
զերա գըրձ պա' զէն շունուկա'
զէն պունու եէր . շէհրին իւզէ-
րինէ գուզվէթը ճէնք էյլէ , վէ
օնու երգչ . վէ սէն օնու գուզ
վէթլէնտիւ :
26 Վէ Ուրիանըն գարըսը' գօճա-
սը Ուրիանըն էօրմիյիւնիւ իշիթ
տիքձէ , գօճասը իշինն էաս չէք
27 տի : Վէ էաս կէչինձէ , Դա-
ւիթ կէօնատէրիպ' օնու քէնտի է-
վինէ ալար , վէ օ' ֆիուն գարըսը
օլտու , վէ օնա պիւր օլուլ տօ-
ղուրտու . ամմա Դաւիթին պու
էթտի ի շէյ' Բապպըն նաղա-
րընտա ֆէնա կէօրինտիւ :

ՊԱՊ ԺԲ

- 1 Վէ Բապպ Նաթանը Դաւի-
թէ կէօնտէրտի , վէ օնա վարըպ
օնա տէտի . Պիր շէհրաէ' պիրի
զէնկին վէ օ պիրի ֆօգիր' իքի
2 տտեմ վար իտի : Օէնկինին զա-
յէթ չօք սիւրիւլէրի վէ սրլոր-
3 արը վար իտի . Ամմա ֆագիրին
պիր լքիշլիք տիշի գուզուտան
ղայրի հիշ պիր շէյի էօք իտի ,
քի օնու էտինմիլ իտի , վէ պէս-
լէր իտի , վէ օնուն էանընտա վէ
օղուլարը իլէ պիրլքտէ պէօյիւ-
տիւ . օնուն լոգմարընտան եէր
իտի , վէ քէասէտինտէն իշէր ի-
տի , վէ գօյնունտա էաթար ի-
տի , վէ օնուն գըզը կիպի իտի :
4 Վէ օլ զէնկին քիմէյէ պիր էօլ-
ճու կէտի , վէ քէնտի սիւրիւլէ-
րինտէն վէ սրլորարընտան ալար-
քէնտինէ կէլէն միւսաֆիրի ի-
շին հազըրլամապա գըյմատը ,
իլա օլ ֆագիր քիմէյէն տիշի
գուզուտունու ալար' քէնտինէ
կէլէն տտեմ իշին հազըրլատը :
5 Օլտեմ Դաւիթին էօլքէնի
օլքիմէյէ զպյէթ իլէ թուլտու-
շապ' Նաթանա տէտի . Բապպ
սաղ տըր քի' պունու էտնէ քիմ-
սէ գաթլէ միւսթոհադ տըր :
6 Վէ պու շէյի էթտիյի սէպէպ-
տէն հէմ էօրիկէմէտիյինտէն էօ-
թիւրիւ' գուզալու տէօրթ գաթ
էօտէմէլի տիր : Անտէն Նաթան
7 Դաւիթէ Բաատէտի քի' Օլ քիմէյէ
սէն սին . Իսրայէլին Նաթան
Բապպ պէօյլէ տէր քի' Պէն սէ-
նի Իսրայէլին իւզերինէ փատի-
շահ մէնէ էթտիմ , հէմ պէն սէ-
նի Սաուղազլէ էլլինտէն գօթ-
թարտըմ . Վէ էֆիտաինին է-
վինի սպմաճէմ էֆիտաինին դա-
8 ըրարը' ըսէնին գօյնունտա վէթ-
տիմ , վէ սանա Իսրայէլ հէմ
Յուդա էվինի վէրտիմ . վէ էյէր
ալ իտի իտէ , սանա պունուն
կիպի նիլէ շէյլէր տահա իլապէ
էտէր իտիմ : Նիշին Բապպըն
9 սէօղիւնիւ խօրլատըն քի' օնուն
նաղարընտա ֆէնա օլտու էտն-
սին . Բէտը Ուրիայը գըլըձի-
լէ էօլտիւրտին . հէմ օնուն գա-
րըսընը քէնտինէ գարը իշին ալ-
տին , հէմ օնու Նաթան օլուլա-
րընըն գըլըձը իլէ գաթլէ էթտի-
տին : Իմտի հալա պէնի թահ
10 գիր էթտիյին' վէ Բէտը Ու-
րիանըն գարըսընը քէնտինէ գա-
րը օլմագ իշինն ալտընըն սէպէպ-
տէն , սէնին էվինտէն էպէտէն
գըլըձ էքսիթ օլմայաճագ տըր :

- 11 Բապայ պիօյն տէր քի՝ իշմէ պէն
սէնին էվինտէն սէնին իւղէրինէ
պիր պէրա դալորրաճաղամ . վէ
սէնին կէօղէլին հոնինտէ սէ-
նին գարըլարընր ալաճաղամ, վէ
սէնին գօնուռնա վերէճէյիմ, վէ
այու կիւնէլին կէօղէլիի հոնին-
տէ դարըլարըն իլէ եաթաճադ
12 ալը : Զ իրա ուն պոնոս կիղլի-
ճէ էյլէսին . ամմա պէն պու-
շէյի ճիւմէ իւրայէլին հոնին-
տէ վէ կիւնէլին հոնինտէ հտէ
13 ճէյիմ : Վէ Դաւիթ Նաթանա
տէսի քի՝ Բապպա կիւնաճ էթ-
տիմ . վէ Նաթան Դաւիթ տէ-
սի քի՝ Բապպ սախի սէնին կիւ-
նահընր պերթարաֆ էթտի, էօլ-
14 մէքսին : Լաքին պու շէյ իլէ
Բապպըն տիւշմէլէրինէ՝ քուֆր
էթմէյի : Փորսամ վերտիյին ի-
չիւն , սանա աղաճադ չօճուդ
էպէթթէ էօլէճէք տիր :
15 Անաէն Նաթան քէնտի էվինէ
կիթտի . վէ Բապպ՝ Ուրիանլին
գարընր Դաւիթ տօղուրաուդու
չօճուղու վարտու , վէ զայէթ
16 խոսթա օրու : Վէ Դաւիթ չօ-
ճուդ իչիւն Ալաճա նիյաղ էյ-
լէտի . հէմ՝ Դաւիթ ուրուճթու
տու , վէ վարըպ՝ պիւթիւն կէ-
ճէ եէր իւղէրինտէ եաթտը :
17 Վէ էվինին իթթիյալարըն ծոռն
եանընտա աուրուլար քի՝ ծոռ-
եէրտէն գալըրըլար . ամմա օ
իւթէմէտի , հէմ ծնար իլէ եէ-
18 մէք եէմէտի : Վէ վազի՝ օլու-
քի՝ եէսինճի կիւնտէ չօճուդ
էօլտի . վէ Դաւիթին գուլարը՝
չօճուղուն էօլտիյիւնիւ ծախա
օլէք էլմէյի գօրգաուլար , զի-
րաւտէտիլը քի՝ իշմէ չօճուդ
սաճա սաղ իքէն ծա սէօյլէտիք ,
վէ սէօղլմիլիլիւ տինլէմէտի ,
հա ծա՝ Չօճուդ էօլտի նաճըլ
սէյլէլիմ , քի պիր Ֆէնա շէյի-
19 տէ : Ամմա Դաւիթ գուլարը-
նըն ֆըրըլթ էթտիքլէրինի կէօր-

մէք իլէ՝ չօճուղուն էօլտիյիւնիւ
Դաւիթ սնկկաւար . վէ Դաւիթ
գուլարըն՝ Չօճուդ էօլտի՝ օլու
տէտի , ծնար տա էօլտիւ տէ-
տիլէր : Օրուճ Դաւիթ եէրտէն 20
գալըլա՝ եայգանար , վէ մաճ
օլուպ՝ էսվալարընր սէյիլտի-
տի , վէ Բապպըն էվինէ կիրիպ՝
սէճտէ գըլար . անտէն քէնտի
էվինէ վարար , վէ իսթէտի , վէ
հոնինէ էքմէք դօուլար , վէ
եէտի : Վէ գուլարըն ծա տէ 21
տիրէր քի՝ Պու էթտիյինիլ իշ-
նէ՝ օլա . չօճուդ իչիւն օ սաճա
սաղ իքէն՝ ուրուճ թութուպ
ալըլտըն , վէ չօճուդ էօլտիյիւ
կիւնի՝ գալըլապ էքմէք եէտին .
վէ տէտի քի՝ Չօճուդ սաճա 22
սաղ իքէն ուրուճ թութուպաղ
լարամ . զիրա տէտիմ քի՝ Քիմ
պիլըր , պէլքի Ալաճա ինայէթ
էտէր վէ չօճուդ կալար : Լա 23
քին շիմի էօլտիւ , պէն նիչիւն
պէօյլէ ուրուճ թութուպըմ , օ-
նու արթըպ տէծտէրէ պիլըր մի-
իմ . պէն ծա կիւնէլիյիմ , ամ-
մա օ պանա տէծմէլ :

Անաէն Դաւիթ՝ գարընր Եէր 24
սաքէյէ թէսէլի վերտի , վէ օ-
նա վարըպ՝ ծոռն իլէ եաթտը .
վէ օ՝ պիր օլուլ աղուրտու , վէ
աւմընր Սուրմոն դօուլ , վէ
Բապպ ծու սէվտի : Վէ Նա 25
թան փէյլաւպէլին եէտի իլէ
կէծտէրտի , վէ ծոռն աւմըն՝
Բապպսան էթթիւրիւ : Յեղիղիւ
գօտու :

Վէ Յովաք՝ Ամմոն օրուլարը 26
նըն Ռաքբասը իլէ ճէնք էյլէ-
տի , վէ փատիլաճանի շէհրի
ֆէթճ էթտի : Վէ Յովաք Դա 27
էթթէ խապէրճիլէր կէծտէրիպ
տէտի քի՝ Ռաքբա իլէ ճէնք էթ-
տիմ , սուլար շէհրինի տալի
ֆէթճ էթտիմ . Քիմի հալա գալ 28
ճիւն պաղընընր ճէմ՝ էյլէ , վէ
շէհրին գարըլարնա օրտու գու-

րուպ՝ օնու ֆեթճ էյլէ , օլմայա
քի շէհրի պէն ֆեթճ էսէյիմ
տէ՝ օնուն իւզերինէ պէնիմ ա-
29 տրմ չալլըրլա : Իմտի Դաւիթ
Ճիւմլէ գալմը Ճէմ՝ էտիպ՝ Իսաբ
բայա կիթաի . վէ օնուն իլէ
Ճէնը էտիպ՝ օնու ֆեթճ էյլէ
30 տի : Վէ օնլարըն փատիլա՝ը
նրն պաշընտան թաճըրը ալար .
վէ օնուն ալըրըղը պիր գանթար
ալթուն վէ գըյմէթլի թաշլար
օլուպ՝ Դաւիթին պաշընա գօ
նուլուու . վէ շէհրաէն զայէթ
31 չօդ էալլմա չըգարար : Վէ օն
տա օլան խալը չըգարարպ՝ օն
լարը սեւթէրէ իլէ վէ սեմիր
տիւյէնէր իլէ վէ սեմիր պալթա
լար իլէ ա՛ղաա գօտու , հէմնլարը
թուղա ֆուրունուան կէշիր
տի . վէ Ամնոն օղուլարըն
հէփ շէհրէրինէ պէշլէ էյլէ
տի . անտէն Դաւիթ Ճիւմլէ
գալմ իլէ Երուսաղէմէ տէօն
տիւ :

ՊԱՊ ԺԳ

1 Վէ վաղի՝ օլուու քի պուն
տան սօնկրա՝ Դաւիթին օլու
Արիսողըմուն պիր կիւզէլ գըզ
գարընտալը վար իտի , վէ օնուն
ատը Թամար իտի . վէ օնու՝ Դա
2ւիթին օլու Ամնոն սեվաի : Վէ
Ամնոն՝ գըզ գարընտալը Թամա
րըն սեպէպինտէն խաթա օլմագ
տէրէճէսինտէ սըգըրը . զիրա
գըզ պաքիրէ իտի , վէ Ամնոնուն
կէօղէրինտէ օնա պիր շէյ էթ
3մէյէ կէճ՝ իտի : Վէ Ամնոնուն
Յովնագաբ իսմինտէ պիր սօս
թու վար իտի , քի օ՝ Դաւիթին
գարընտալը Սամասըն օլու ի
տի . վէ Յովնագաբ՝ ֆիրասէթ
4լիքիմնէ իտի : Վէ օնա տէտի
քի՝ էյ՝ փատիլա՝ օլու , սէն
նիլուն պէշլէ կիւնտէն կիւնէ
գալի ֆէնիւրտի , պանա խապէք

վերմէ՝ զի սին . վէ Ամնոն օնա տէ
տիքի՝ Պէն գարընտալը՝ Արիսո
ղմուն գըզ գարընտալը Թամա
5րը սեվէրիմ : Վէ Յովնագաբ օ
նա տէտիքի՝ Տէօղէյինէ էաթըպ
քէնտինի խաթա կէօսթէր . վէ
պապան սէնի կէօրմէյէ էլլինճէ ,
օնա տէ քի՝ Գէրէմ էյլէ գըզ
գարընտալը՝ Թամար կէլին ,
վէ պանա Թամա՝մ էէտիրսին . վէ
կէօղէրիմին էօնիւտէ էէմէք
էտիպըն , քի կէօրիպ էլլինտէն
էէյիմ : Իմտի Ամնոն էաթըպ՝
6քէնտինի խաթա կէօսթէրտի .
վէ փատիլա՝ օնու կէօրմէյէ կէլ
տիլուէ , Ամնոն փատիլա՝նա տէ
տի քի՝ Գէրէմ էյլէ գըզ գարըն
տալը՝ Թամար կէլիպ՝ կէօղէրիմ
էօնիւտէ իքի լօգում էտիպըն ,
վէ օնուն էլլինտէն էէյիմ : Վէ
7Դաւիթ թամարա կէլէ կէնտէ
րիպ տէտիքի՝ Հաա գարընտա
լըն Ամնոնուն էլլինէ վարըպ օնա
էէմէք էտի : Վէ Թամար գա
8րընտալը Ամնոնուն էլլինէ վար
ալ , վէ օ՝ էաթույր իտի . վէ
գըզ խամուրու ալըպ՝ էօղու
տու , վէ օնուն կէօղէրի էօնիւտէ
լօգումլար էտիպըն , վէ լօգում
լարը փիշրիտի : Անտէն թալա
9յը ալըպ՝ օնուն էօնիւտէ գօ
թարըն , ամմա օ՝ էէմէք իսթէ
մէտի . վէ Ամնոն տէտիքի՝ Եա
նըմտան հէրքէտի տիշարը չըգա
րըն , վէ հէրքէտ օնուն էաթըն
տան տիշարը չըգալը : Վէ Ամ
10նոն Թամարա տէտիքի՝ Եէմէյի
իչ օտայա կէթիւր , վէ էլլինտէն
էէյիմ . իմտի Թամար էտիպը
ղը լօգումլարը ալըպ՝ գարընտա
լը՝ Ամնոն իչ օտայա կէօթիւր ,
11տի . վէ օնա էաղաշարըն ,
քի էէյէ . վէ օ՝ օնու էաղաշա
յըպ՝ օնա տէտի . կէլ գըզ գա
րընտալը՝ պէնիմ իլէ էաթ : Վէ
12գըզ օնա տէտիքի՝ Եօգ գարըն
տալը , պանա զօր էթմէ , զիրա

Իսրայէլտէ պէօյլէ օլմաղ . պու
 13 Գրեալայլըղը էթմէ : Վէ պէն ալ .
 պըմ իլէ նէրէյէ կիտէյիմ , սէն
 աէ Իսրայէլտէ քիւսպայլէրին պի-
 ըի կիպի օլուրսուն . իմաի հալա
 քէրէմ էյլէ փատիշահա սէօյլէ ,
 զիրա օ պէնի սէնաիւն մէն' էթ .
 14 մէզ , Ամմա օ' ծնուն սէօզիւնիւ
 տինկէմէք իսթէմ տի . իլա օ .
 նա զալիպ օլուպ' ծնու զօրլաար ,
 15 վէ ծնուն իլէ եաթար : Անտէն
 Ամնոն' ծնաան զայլէթ զիյաատէ-
 սի իլէ իրրահ էյլէտի . զիրա օն .
 տան իբրահ էթտիյի իբրահլըգ'
 ծնու սէվիլի սէվիլտէն պէօ .
 յիւք իտի . վէ Ամնոն ծնա' Գալգ
 16 կիթ աէտի : Վէ գըզ օնա տէտի
 քի' Սէպէպի եօգ աուր , պու
 պէնի գօվսուղուն քէօթիւլիւք'
 պանա օպիր էթտիյինտէն պէօ .
 յիւք տիւր . ամմա օ' ծնու տինկ .
 17 լէմէք իսթէմէտի : Վէ քէնտինէ
 խըզմէթ էտէն Ուշաղընը չաղը-
 րապ տէտի քի' Շունու եանըմ'
 տան տիշարը չըգարըն , վէ աը .
 տընտան գափուլու սիւրկիւլէ :
 18 Վէ գըզն իւզէրինտէ պիր ալա .
 ճա գաֆթան վար իտի , զիրա
 փատիշահըն պաքիրէ օլան գըզ
 լարը պէօյլէ գաֆթան կիյէրէլ
 իտի . իմաի օնուն խըզմէթեա
 րը ծնու տիշարը չըգարըպ' աը .
 տընճա գափուլու սիւրկիւլէտի :
 19 Վէ թամար քիւլ ալապ' պաշը
 իւզէրինէ ապը , վէ իւզէրինտէ
 օլան ալաճա գաֆթանը երթ
 աը , վէ էլնի պաշը իւզէրինէ
 գօյուպ կիթտի , վէ կիտէր իքէն
 20 իէրեաա էտէր իտի : Վէ գա .
 լընտաղը Աբիսողոմ' ծնա տէտի
 քի' Սէնին իլէ գարընտաղըն Ամ-
 նոն մու օլաու . իմաի հալա' գըզ
 գարընտաղըմ սիւքիթ օլ . օ .
 սէնին գարընտաղըն տըր , պունու
 էիւրէյինէ գօմա . վէ թամար
 գարընտաղը Աբիսողոմուն էվին
 տէ օթուրուպ' մահզուն օթու .

րուր իտի : Վէ Դաւիթ իրատի . 21
 շահ հէպ պու շէյլէրի իքտին .
 ճէ , զայէթ իլէ զաղապէ կէտի :
 Ամմա Աբիսողոմ' Ամնոն իլէ քէօ . 22
 թիւ եա էյի շէյ սէօյլէմէտի .
 զիրա Աբիսողոմ' Ամնոնտան' գըզ
 գարընտաղը թամարա զօր էթ .
 տիյի իչինն իբրահ' էտէր իտի :
 Վէ իքի երլ զէման կէչինճէ , 23
 Աբիսողոմուն Եփրէմին եանըն-
 տա օլան Բաապասօրտա զըր-
 գըճըրըրը վար իտի , վէ Աբիսո-
 զոմ' փատիշահըն հէփ օլուլարը .
 ՚ը տա' վէթ էյէտի : Վէ Աբի . 24
 սողոմ' փատիշահա վարապ տէտի
 քի' իշթէ հալա պու գուլու-
 նուն գըրգըճըլարը վար . քէրէմ'
 էյլէ փատիշահ հէմ ծնուն գուլ-
 լարը' պու գուլուն իլէ կիթսին .
 լէր : Վէ փատիշահ Աբիսողո . 25
 մա տէտի քի' Եօգ օլլուտ' , հալա
 հէփիմիղ կիթմէյէլմ' , քի' սէ-
 նին իւզէրինէ ալըրըզ օլմայա-
 լըմ' . վէ օ' ծնա զօր էյէտի , ամ-
 մա կիթմէք իսթէմէտի , լաքին
 օնա խայր տուա' էյլէտի : Վէ 26
 Աբիսողոմ' Հիւ տէյիլ իտէ պի-
 լէմիզէն պարի գարընտաղըմ Ամ-
 նուն կիթսին տէտի . վէ փատի-
 շահ օնա տէտի քի' Նիճին սէ-
 նին իլէ կիթսին : Ամմա Աբիսո . 27
 զոմ' ծնու զօրամա . գ իլէ , Ամնո-
 նու հէմ փատիշահըն Ճիւմէն օ .
 զուլարընը ծնուն պիլէսինճէ
 եօլաար : Իմաի Աբիսողոմ' քէն . 28
 տի ուշագլարընա թէնպիհ էտիպ
 տէտի քի' Հալա պագըն , Ամնոն
 շարապ իլէ քէյիճ օլուուղու կի-
 պի , պէն սիպէ' Ամնոնու վու-
 րուն տէտիյիմտէ , ծնու էօլսիւ-
 ըէսինիղ , գօրգման . սիղէ էմյի
 էտէն' պէն տէյիլ մի իմ , գուլ-
 վէթէնիպ գահյիման իլիթէր
 օլուն : Վէ Աբիսողոմուն ուշագ-
 լարը Ամնոնա Աբիսողոմուն թէն-
 պիս էթտիյինէ կէօրէ էյլէտի .
 լէր . վէ փատիշահըն հէփ օլուէ

- լարը գալցըպ՝ հէր քէս քէնտի
գաթըրընա պինտիէր , վէ գալ
30 տըլար : Վէ վազի օլտու քի օն-
լար եօլտա իքէն , Դաւիթէ՝ Ա-
բիսողոմ փատիշահն հէփ օղու-
լարըն վաւրտու վէ օնլարտան
հիջ պիրիսի գալմատը տէյերէք
31 խապէր վարտը : Վէ փատիշահ
գալցըպ՝ էսվապարընը երրթ-
տը , վէ եէրտէ եաթտը . ճիւմ-
լէ գուլարը տաիի էսվապարը
32 երրթըգ տուրուրար խոի : Վէ
Դաւիթին գարընտաղը Սամա-
շէն օղու Յովնադար ճէվապ վէ-
րիպ տէտի . Իֆէնտիմ զանն էթ-
մէսին քի՝ հէփ կէնճէրի փատի-
շահն օղուլարընը եօլտիւրաիւ-
լէր , զիրա եաղընըջ Ամնոն էօլ-
տիւ . չիւն քի պու՝ Աբիսողո-
մոն աղը իւղըէ գարար գըրն-
մըշ խոի , օ՛նտուն գըզ գարըն-
տաղը Թամարա զօր էթտիյի
33 կիւնտէն պէրի : Իմոի հալա փա-
տիշահ էֆէնտիմ՝ Փատիշահն
հէփ օղուլարըն էօլտիւ տէյերէք
էիւրէյինէ պիր շէյ դօմարն .
զիրա եաղընըջ Ամնոն էօլմիւշ
34 տիւր : Ղաթին Աբիսողոմ գալ-
տը . վէ պէքլէյէն ուշապ՝ կէօզ
լէրիին գալտըրըպ պագաղգտա ,
իշթէ քէնտի արարնտա օլան եօլ-
տան տաղըն եանընտան պիր չօգ
35 խալգ կէլլօր խոի : Օլտէմ
Յովնադար փատիշահա տէտի
քի՝ Իշթէ փատիշահն օղուլա-
րը կէլլօրար , գուրունուն սէօ-
36 զիւնէ կէօրէ օլտու : Վէ վազի՝
օլտու քի՝ սէօյլէմէյի պիթիլաի-
յի կիպի , իշթէ փատիշահն օ-
ղուլարը կէլալէր , վէ սէսլէրի-
նի գալտըրըպ աղատըլար . հէմ
փատիշահ տաիսի վէ օնտուն հէփ
գուլարը՝ պիր լլայէթ պէօյիւք
աղալըլըլէ աղատըլար :
37 Վէ Աբիսողոմ գալցըպ՝ Գե-
սուր փատիշահը Ամիուզ օղու
Թոլմիյէ կիթտի . ամմա Դաւիթ

օղու իչիւն ճիւմէ կիւնլերտէ
եաս չէքտի : Իմոի Աբիսողոմ՝ 38
գալցըպ՝ Գեսուրա կիթտի , վէ օ-
րատա իւշ երլ գալտը : Վէ Դա- 39
ւիթ փատիշահ Աբիսողոմա չըգ-
մաղա հասրէթ չէքէր խոի . զի-
րա Ամնոն իչիւն թէսէլլի պու-
տու , չիւն քի էօլմիւշ խոի :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Վէ Շարուհէա օղու Յովաբ՝
փատիշահն էիւրէյի Աբիսողո-
մա մէյլ էթտիյինի անկատը :
2 Վէ Յովաբ Թեկուէյէ կէնտա-
րիպ՝ օրատան պիր ալիմ գարը
կէթիլտի , վէ օնա տէտի . Քե-
րէմ էյլէ՝ եաս չէքէր կիպի օլ ,
վէ հալա եաս էսվապարը կի-
յին , վէ մէս՝ օլմա , վէ էօլիւ
իչիւն պիր չօգ զէմանտէն պէրի
եաս չէքէն գարը կիպի օլ . Վէ 3
փատիշահա վարըպ՝ օնա պու
սէօլլէրէ կէօրէ սէօյլէ . վէ Յու-
վաբ օնուն աղընա սէօլլէրի գօ-
4 տու : Անտէն օլ Թեկուէլի գա-
րը փատիշահա սէօյլտի . վէ
էիւղիւ գօյուն էէրէ տիւշիւպ՝
օնա թէմէնա էյլէտի , վէ՝ Էյ
փատիշահ գուրթար տէտի : Վէ 5
փատիշահ օնա՝ Սանա նէ՞ օլտու
տէտի . վէ օ տէտի քի՝ չազգան
պէն պիր տուլ գարը իմ , վէ գօ-
ճամ էօլմիւշ տիւր : Վէ պու խա 6
լալըլընըն իքի օղու վար խոի ,
վէ իքիսի սահրատա չէքիշտիլէր ,
վէ օնլարն արարնա կիրէն օլ
մամազ իլէ , պիրի օպիրինի վու-
րուպ՝ օնու էօլտիւրտիւ : Վէ 7
իշթէ պիւթիւն գապիլէ՝ պու
խալալըլընըն իւղէրինէ գալգըպ
տէտիլէր . Գարընտաղընը վու-
րանը վէր քի օնու էօլտիւրտիւ-
յիւ գարընտաղընըն ճանընա պէ-
տէլ էօլտիւրէլիմ , վէ վարիսի
տաիսի հէլաք էտէլիմ . իմոի գա-
լան քէօզիւմի սէօյիւնարիւպ

- գոճամա խոմ՝ վէ եէր երւղին,
տէ պաղը գալան գոմայաճագ.
8 Լար : Վէ փատիշահ գարըյա տէ
տէ քի՝ էփէնէ կիթ, վէ պէն տէ
նին հագգընա թէնպիէ հտէրիմ :
9 Վէ օլ թէհուէլը գարը փատիշա
հա տէտի. Եւ՝ եֆէնտիմ փատի
շահ՝ կիւնահ պէնիմ իւղէրիմէ վէ
պաղամ էփէնին իւղէրինէ օլա,
վէ փատիշահ վէ ծուռն Թախթը
10 սուչուղ օլա : Վէ փատիշահ
տէտի քի՝ Սանա սեօյլէյէն օլուր
խտէ, ծուռ պանտ կէթիր, վէ
թաթըգ պիղտ սաշա սանա սօ
11 գանմայաճագ սըր : Վէ գարը
տէտի . Փատիշահ քերէմ էտիպ
Ալաշըն Բապար անխըն, շէյ
լէ քի հէլաք էթմէր իշին՝ դանը
տալա՝ էտիկ չօղալմաստն, վէ օլ
լուսուռ էօլտիւրմէսինէր . վէ օ
տէտի քի՝ Բապա սաղ սըր քի՝
սէնին օղլուսուռ պիր գըլը եէրէ
12 տիւրմէյէճէք Թիր : Անաէն գա
րը տէտի քի՝ Քէրէմ էյլէ պու
խալալըղըն էֆէնտիմ փատիշա
հա պիր սեօք սեօյլէսին . վէ օ
13 Սէօյլէ տէտի : Վէ գարը տէտի
քի՝ Խմաի Ալաշըն գալմը հագ
գընա նի՛ շին պուսուռն կիպի շէյ
սիւշինիւրսին . շին քի փա
տիշահ քէնտի սիւրիւնիւնիւ կէ
րի տէօնտէրմէտիքճէ, փատիշահ
պու շէյ ի սեօյլէր իքէի՝ սուչու
14 կիպի օլուր : Զիրա պիղ էլպէթթէ
էօլէճէյիզ, վէ եէրէ տէօքիւլմիւշ
սույա պէնկզէրիզ, քի Թօփլան
մաղ . վէ Ալաշ ճանը գալալը
մաղ, իլա չարէլէր տիւշինիւր,
քի սիւրկիւն օլան քէնտիւնտէն
15 սիւրկիւն գալմայա : Խմաի հալա
պուսուռն իշին էֆէնտիմ փատի
շահա պու սեօղիւ սեօյլէմէյէ
կէլտիմ, զիրա գալմ պէնի գօր
գուԹուռ . վէ պու խալալըղըն
տէտի քի՝ հալա փատիշահա սեօյ
լէյիմ, պէլքի փատիշահ պու
ճարիյէսինին սեօղիւնիւ իճրա

էտէր : Զիրա փատիշահ պէնի 16
վէ օղլուսուռ սիրլըքտէ Ալաշըն
միրաւընտան հէլաք էթմէք Ի-
Լէյէն քիմաէնին վէնէսինտէն
պու ճարիյէսինի գուրԹալմագ
խուսուսուտա՝ սինկէյէճէք
սիր : Վէ պու խալալըղըն տէ 17
տի քի՝ հալա փատիշահ էֆէն
տիմին սեօղիւ Թէսէլլի իշին օ
լաճագ սըր, զիրա էյիյի վէ
քէօթիւյիւ անկալմագտա էֆէն
տիմ փատիշահ Ալաշըն մէլէյի
կիպի տիր . Խմաի Ալաշըն Բապա
սէնին իլէ օլա : Անտէն փատի 18
շահ ճէվապ վէրիպ գարըյա տէ
տի . Սանա սիւալ էտէճէյիմ
շէյի՝ քերէմ էյլէ պէնտէն սաղ
լուսուռ . վէ գարը՝ Փատիշահ է
ֆէնտիմ քերէմ էտիպ սեօյլէսին
տէտի : Վէ փատիշահ տէտի քի՝ 19
հէփ պու շէյտէ Բովաբըն էլի
սէնին իլէ պէրապէր մի տիր .
վէ գարը ճէվապ վէրիպ տէտի
քի՝ ճանըն սաղ սըր Խա՝ էֆէն
տիմ փատիշահ, էֆէնտիմ փա
տիշահըն սեօյլէտիյի ճիւմէլ շէյ
լէքտէն հիւքիմաէ սաղա եա ս
լա սափաւաղ, զիրա պաւտ էմը
էտէն գուլուռն Զովաբ սըր, հիւմ
ճիւմէլ պու սեօղլէրի պու խալա
լըղընըն աղգընա գօյան օ սալը :
Գու մասրաճաթըն երիւղիւնիւ 20
Թէպտիլ էթմէնին սեօղիւնտէն
գուլուռն Զովաբ պու շէյի էյլէմիւշ
տիր . ամմա էֆէնտիմ եէրտէ
հէփ օլանը պիրմէքաէ՝ Ալաշըն
պիր մէլէյինին իլլինէ կէօրէ ա՝
վէ տիր :

Վէ փատիշահ Զովաբ տէտի 21
քի՝ իշթէ հալա պու շէյի էյլէ
տիմ . Խմաի կիթ ուշաղլը Ա-
բիսողմուռ կէրի կէթիր : Օլ 22
տէմ Զովաբ էիւղիւ գօյուռն եէրէ
գափամըպ՝ ծաւ Թէմէնա էյլէ
տի, վէ փատիշահա խալը սուա՝
էյլէտի . վէ Զովաբ տէտի քի՝
Գու գուլուռն պու կիւն պիւրի քի

- նազարննաւ լուծիք պուշտում
եա՝ էֆէնտիմ փատիշահ, չիւն
քի փատիշահ պու գուշտունն
- 23 ահողււնիւ իճրա էյէտի: Ան-
տէն Յովաբ գաղղայ Գեսուրա
կիթաի, վէ Աբիսողմու Երու-
- 24 սաղէմէ կէթիւրի: Աէ փա-
շահ աէտի քի՝ Գէնտի էվինէ
տէնտիւն, վէ Եիւզիւմիւ կէօրմէ-
տին. իմտի Աբիսողմու քէնտի է-
վինէ տէնտիւ պփատիշահն Եիւ-
զիւնիւ կէօրմէտի:
- 25 Աէ ճիւմէ Խարայէտէ Աբի-
սողմու կիսի զայէթ իլէ մէտն օ.
լուժուր իլիզէ քիմէն Եօլ իտի.
օնուժն այաղընըն թապանընտան
թապաղընըն թէփէտինէտէք գու-
- 26 սուրու Եօլ իտի: Աէ պաղընը
թրաշ էթտիլինտէ, չիւն քի հէր
Եըլըն սնուժնտա աւըն Թրաշ է-
տէր իտի, զիրա իւղէրինտէ ա-
ղըր օլմադ իլէ օնու Թրաշ էտէր
իտի. վէ պաղընըն սաղընը թար-
- 27 թրա՝ փատիշահն վէփի իլէ ի-
քի էիւզ յըսգալ օլուր իտի: Աէ
Աբիսողմու իւզ օլուր՝ վէ թա-
մար իսմինտէ պիր գըղ սօղտու.
պու՝ կէօթէրիլի կիւզէլ գարը
իտի:
- 28 Իմտի Աբիսողմու Երուսաղէմ
տէ թէմամ իքի Եըլ օթուրուպ
փատիշահն Եիւզիւնիւ կէօրմէ-
- 29 տի: Ատէն Աբիսողմու Յովաբ
կէօնտէրաի քի՝ օնու փատիշահ
կէօնտէրէ, ամմա օնա կէլմէք իս-
թէմէտի. վէ թէքրար իքինճիքէր-
րէ կէօնտէրաի, ամմա օ վար-
- 30 մադ իսթէմէտի: Օլտէմ քէնտի
գուշտունն տէտի քի՝ Պաղըն
Յովաբըն թարըսաղ պէնիւքինէ
Եազըն տըր, վէ օնուն օրատա
արփալարը վար, կիսիպ օնու ա-
թէշէ Եազըն. իմտի Աբիսողմու
փուն գուշարը՝ օլ թարըսաղ աթէ-
- 31 չէ Եաղարըլար: Աէ Յովաբ գաղ-
ղայ՝ Աբիսողմուն էվինէ վար-
քը, վէ օնա տէտի քի՝ Սէնին

գուշարըն նի՛չիւն թարըսաղ ա-
թէշէ Եաղարըլար: Աէ Աբիսող- 32
ղմ Յովաբա տէտի քի՝ իշէմէ սա-
նա կէօնտէրիպ տէտիմ. Գուրա-
յա կէլ, վէ սէնի փատիշահ
կէօնտէրէլիմ քի՝ աէյէտին, Գե-
սուրտան նի՛չիւն կէտիմ, օրա-
տա օլմամ պանա տահա էյի ի-
տի. իմտի հալա փատիշահն
Եիւզիւնիւ կէօրէյիմ, վէ էյէր
պէնտէ գապահանթ վար իտէ,
պէնի էօլտիւրսին: Աէ Յովաբ 33
փատիշահա վարըպ օնա պա- շէնի
խապէր վէրտի. վէ օ՝ Աբիսող-
ղմու չաղըրար, վէ փատիշահա
վարար, վէ փատիշահն հո-
ղուրունտա Եիւզիւ Եէրէ պէրա-
պէր թէմէննա էյէտի, վէ փա-
տիշահ Աբիսողմու Եօփաիւ,

ՊԱՊ ԺԵ

Ա է վաղի՝ օլտու քի պունտան 1
սօնկըն՝ Աբիսողմու քէնտիւնէ ա-
րապալար վէ աթըր՝ վէ քէնտի
էօնիւնճէ սէյիրտէն Ելիւ առէմ
թէտարիք էթտի: Աէ Աբիսող- 2
ղմ Երէն գաղգար իտի, վէ գա-
փու Եօլուժնտէ պիր Եանընտա
սուրուր իտի. վէ վաղի՝ օլտըր
իտի քի հէր տա՝ վարը օլտապ փա-
տիշահա չէրաա՝ իչիւն կէլէն
քիմնէյի՝ Աբիսողմու չաղըրըպ
տէր իտի. Սէն հա՛նըլ չէհրտէն
սին. վէ օ՝ Գու գուրուժն Խորա-
յէլ սըպթըրընըն պիրինտէն
իմ տէպէտէ, Աբիսողմու օնա 3
տէր իտի քի՝ Պաղ, սէնին մաս-
լահաթըն էյի վէ հադ տըր.
ամմա սէնի փատիշահն թարա-
Ֆընտան տինկէլէյն Եօղ տուր:
Հէմ Աբիսողմու՝ տէր իտի քի 4
Գեսալ քի պու տիյարտա հաքիմ
գօնուրա իտիմ, վէ հէր տա՝ վա-
սը վէ չէրաա՝ թը օլտն քիմնէ
պանա կէլիպ՝ օնուն հաղղընը
հադ էթտէ իտիմ: Պիր քիմնէ 5

տախի անա թէմննա էթմէյէ
եազլաաճապ օլտուղու թագ-
տիրտէ , էլլինի սալլապ՝ օնու թու-
թար իտի , վէ անու էօիէր իտի :
6 Իմտի Աբխսողում՝ փառիշահա
շէրասթ իշին կէլէն ճիւմէ
Խարայէլէ պու մինվալ իւղրէ էթ-
մէք իլէ , Աբխսողում Խարայէլ ա-
տէմէրինին եիւրէյինի չալտը :
7 Վէ վագի՝ օտու քի գըրգ եը-
լուն սնոււտա , Աբխսողում փա-
ռիշահա տէսի քի՝ Քէրէմ էյլէ ,
կիտիպ Բապպա առատաղըմ ա-
տաղը Քէրքոնտա էտաէտէյիմ :
8 Զ իրա պու գուլուն Սիւրիատա-
քի Գեսուրտա սաքին օլտուղում
ղէմանտա՝ Եյէր Բապպ պէնի
պիր վէճ՝ իլէ Երուսաղէմէ կէրի
կէօնաէրի իսէ , Բապպա ի պա-
տէթ էտէյիմ տէյէրէք՝ առագ-
9 առատըմ : Վէ փառիշահ օնա՝
Սէլամէթ իլէ կիթ տէսի . իմտի
օ գալլըրպ՝ Քէրքոնտ կիթտի :
10 Վէ Աբխսողում Խարայէլին ճիւմ-
լէսը պթլարընա ճասուսլար կէօն
տէրիպ՝ տէսի . Պօրուսուն սէ-
սինի իշլթտի ինիղ կիպի՝ Աբխ-
սողում Քէրքոնտա փառիշահ օլ-
11 տու տէյէսինիլ : Վէ Երուսա-
ղէմուն Աբխսողում իլէ տա՝ վէթ
օլունմուշ էքի եիւզ ատէմ կիթ-
տի . օնլար պիր շէյալէն խապէր-
լլրի օլմայարապ խուլուսի փաք
12 իլէ կիթտի : Վէ Աբխսողում գուր-
պանլարը սոճար իքէն , Դաւի-
թին տանիլմէտի Գեղոնու Ա-
քիտիկէլի՝ շէհրի Գեղոնտան կէ-
թիւրթտի . իմտի իսթիլալ գալի-
լէնտի , վէ դավմ կիտէրէք Աբխ-
սողումուն եանընտա չօղալըր իտի :
13 Վէ Դաւիթէ խապէրճի կէլիպ
տէտի քի՝ Խարայէլ տտէմէրինին
եիւրէյի Աբխսողումուն արտըն :
14 Ճա օլտու : Օլտէմ Դաւիթ պի-
լէսինճէ Երուսաղէմուն օլան ճիւմ-
լէ գուլարընա տէտի քի՝ Դաւ-
ղըն գաշալըմ . զիրպ Աբխսողո-

մուն էիւզլանտէն պիղէ գուր-
թուլուշ եօգ տուր . կիթմէյէ
աճէլէ էտին , օլմայաքի՝ թէլ
պիղէ եէթիլիպ պէլլըր իւղրի-
միղէ օղրատա , հէմ շէհրի գըլըճ՝
աղղընտան կէլիլէ : Վէ փառի 16
շահըն գուլարըր փառիշահա տէ-
սիլէր քի՝ Եփէնտիմիղ փառիշահ
հէր նէ միւնասիպ կէօրիւր իսէ ,
իլթէ գուլարըն :

Իմտի փառիշահ՝ վէ օնուն ա 16
գապինճէ պիւթիլին էվի չըգաը -
վէ փառիշահ օն օտաղը գարը-
լը էվի պէքէմէյէ պրագաը :
Վէ փառիշահ՝ հէմ օնուն ա՝ դա 17
պինճէ պիւթիլին դավմ չըգաը ,
վէ Բեթմէրհադտա ապրատուլար :
Վէ օնուն ճիւմէ գուլարը 18
ճիւմէ Քէրէթիլէր վէ ճիւմէ
Փեղէթիլէր տախի օնուն եանըն-
տա կէլէրէր իտի , հէմ ալթը
եիւղ առիւմ գառտար՝ Գէթտէն օ-
նուն ա՝ դապինճէ կէլիլ ճիւմէ
Գէթիլէր փառիշահըն հօնիւն .
ճէ կէլէրէր իտի : Վէ փառի 19
շահ Գէթիլ Եթթիլէ տէտի քի՝
Նիլլին սէն տախի պիլիմ իլէ կէ-
տէրսին , տէօն վէ փառիշահ ի-
լէ օթուր . զիրա սէն միւնասիլը՝
հէմ տախի քէնտի մաշալինտէ
զարիպ սին : Սէն տին կէլտին , 20
վէ պու կիւն սէն պէնիմ իլէ
կիթմէյէ թէլիլէտէյիմ մի . դօ
պէն նէրէյէ կիտէր իսէմ կի-
տէյիմ , տէօն վէ գարընտաը
լարընը տէօնտէր . սէնին իլէ
Իհսան վէ կէրէքիլը օլա : Վէ 21
Եթթիլ փառիշահա ճէվապ վէ-
րիպ տէտի քի՝ Բապպ ապ-
տըր վէ Եփէնտիմ փառիշահ սաղ-
տըր քի՝ Եփէնտիմ փառիշահ հէր
հանկը մաշալտէ օլուր իսէ կէ-
րէք էօլլւմաէ կէրէք հայաթտա ,
պու գուլուն տախի օրատա օլա-
ճապ սըր : Վէ Դաւիթ Եթթիլ 22
յէ տէտի քի՝ Վէլ իմտի կէչ , վէ
Գէթիլ Եթթիլ վէ ճիւմէ առիւմ

- 23 լերի՝ հէմ պիլէսինճէ օլան ճիւմ
 լէ չըռուգլար կէչաիէր : Օլտւմ
 պիւթիւն աիյար պէշիք անա
 իլէ ալլայոր խոի . վէ ճիւմէ
 խալգ կէչէյօրլար խոի . վէ փա
 աիշահ՝ վեղոն տերէսինտէն կէ
 չէյօր խոի . վէ ճիւմէ գալմ
 չէօլուն եօլնաաաօլուն կէչէրէ
 խոի :
- 24 Վէ իշթէ Սադովկ տախի՝ հէմ
 պիլէսինճէ ճիւմէ Ղեիլէրլալ
 լահ՝ ա՛նտընըն զպատգալուն
 կէթիւրիւրար խոի . վէ Ալլա
 հըն աալ տուղւնա տուրաւր
 տուրար . վէ լմա ճիւմէ գալմ
 չէհրտէն չըգար լծէմա՛մ օլունճէ
 յէաէք՝ Սքիւթար գուրպանաւ
 նար խոի : Վէ փատիշահ Սա
 դովկա աէաիք՝ Ալլահըն աան
 տուղւնա չէհրէ աէնտէր . է
 յեր Ռապպընալարընաալլալ
 պուլար խոմ , օլտւմ պէնի կէ
 ըի կէթիւրիւր օնու վէ օնուն մե
 քիսինըն պանա կէթիւրէճէք
- 25 Ետր : Ամնա էյեր պէշէ տեր
 խո քի՝ Աննաէն ռաղի աէյիլ իմ
 իշթէ պէն . քէնաի կէօղէրինտէ
- 26 Խաշալար պանա էյլէսին : ճէք
 փաթիշահ քէաճին Սադովկա տէ
 աիքի՝ Ան պաղըճը պին , սէլա
 մէթ իլէ չէհրէ աէն , հէմ օլ
 լուն Աքիւմաա իլէ Աքիւթա
 ըն օղուն Յովնալման լքի օղուն
- 27 Ետր : Ամնա էյեր պէշէ տեր
 խո քի՝ Աննաէն ռաղի աէյիլ իմ
 իշթէ պէն . քէնաի կէօղէրինտէ
- 28 Ետր : Ամնա էյեր պէշէ տեր
 խո քի՝ Աննաէն ռաղի աէյիլ իմ
 իշթէ պէն . քէնաի կէօղէրինտէ
- 29 Ետր : Ամնա էյեր պէշէ տեր
 խո քի՝ Աննաէն ռաղի աէյիլ իմ
 իշթէ պէն . քէնաի կէօղէրինտէ
- 30 Վէ Գաւիթ զէյթունէր եօ
 գուլունա չըգար խոի , վէ չը
 գար իլէպաղար խոի , վէ օ
 լուն պաղըճէ քիթիւրիւր խոի , հէմ
 օ՛հալըն պաղ Էիւրիւր խոի .
 պիլէսինճէ օլան ճիւմէ գալմ
- 31 Ետր : Ամնա էյեր պէշէ տեր
 խո քի՝ Աննաէն ռաղի աէյիլ իմ
 իշթէ պէն . քէնաի կէօղէրինտէ
- 32 Ետր : Ամնա էյեր պէշէ տեր
 խո քի՝ Աննաէն ռաղի աէյիլ իմ
 իշթէ պէն . քէնաի կէօղէրինտէ
- 33 Ետր : Ամնա էյեր պէշէ տեր
 խո քի՝ Աննաէն ռաղի աէյիլ իմ
 իշթէ պէն . քէնաի կէօղէրինտէ
- 34 Ետր : Ամնա էյեր պէշէ տեր
 խո քի՝ Աննաէն ռաղի աէյիլ իմ
 իշթէ պէն . քէնաի կէօղէրինտէ
- 35 Ետր : Ամնա էյեր պէշէ տեր
 խո քի՝ Աննաէն ռաղի աէյիլ իմ
 իշթէ պէն . քէնաի կէօղէրինտէ
- 36 Ետր : Ամնա էյեր պէշէ տեր
 խո քի՝ Աննաէն ռաղի աէյիլ իմ
 իշթէ պէն . քէնաի կէօղէրինտէ
- 37 Ետր : Ամնա էյեր պէշէ տեր
 խո քի՝ Աննաէն ռաղի աէյիլ իմ
 իշթէ պէն . քէնաի կէօղէրինտէ

Թէնին ուշադր Սիբա ծնուն իս.
Թիգալինէն չորգոր. վէ իբի եիւղ
էքմէք վէ եիւղ հնկէնք գորբու
իւղւում վէ եիւղ քիւնի հաղ եէմի.
չն վէ սիր Թուրում շարապ իլէ
եիւրլււ պիր չիֆթ սէմէրլի մէր.
2 քէպլէրի վար իտի : վէ փառի-
շահ Սիբայա Պուռլարը նէյլէր.
սին տէտի . վէ Սիբա տէտի քի
Սէրքէսլէր փառիշահ էվլինին
խալլը պինմէք իշինն՝ վէ էքմէք
հէմ հաղ եէմիլէր իւշաղլարա
էէմէք իշինն՝ վէ շարապ չէօլտէ
էօրղուն օլան, տրա իշմէք իշինն
3 տիր : վէ փառիշահ տէտի քի՝
Եա տէնին էֆէնտիլին օլուն նէ՝
րէտէ տիր . վէ Սիբա փառիշա-
հ տէտի քի՝ իշթէ Երուսա-
ղէմաէ օթուրուր, զիրա՝ Պու
կին Խարայէլ էվլի պարալուն
փառիշահ լըղընը պանն տէօտէ.
4 րէճէք տէտի : Օլ զէման փառի-
շահ Սիբայա տէտի քի՝ իշթէ
Մեմֆիլիտ օթէնին հէր նէտի վար
իտէ, սէնին օլունն . վէ Սիբա
տէտի քի՝ Թէմէնտ գըլարում,
հէման կէօղլէրինտէ լուծֆ պու-
լայում՝ հա՝ էֆէնտիլ փառի-
շահ :
5 վէ Դաւիթ փառիշահ Բա-
ւուրիմէտէք կէլալքտէ, իշթէ օ-
րաւան Սաւուղ էվլինին գապիլէ
սինտէն Գէրա օլուն Սեմի իս-
միտէ տիր քիման չըգոր, վէ չը-
6 գոր իբէն սէօյէյօր իտի : վէ
Դաւիթի հէմ Դաւիթ փառիշա-
հն հէպի գուրլարընը Թաշար ի-
լէ Թաշար իտի . վէ Ճիւմէ
գալմ վէ Ճիւմէ գուրլէթ սա-
հիպլէրի՝ ծնուն ռաղլնտա վէ սօ-
7 լունտա իտիլէր : վէ Սեմի օ-
նա սէօյէր իբէն պէօյլէ տէր ի-
տի . Չըգ, չըգ հա՝ գանլը ա-
տէմ՝ վէ հա՝ ետրամաղ առէմ.
8 Բապա՝ Սաւուղ էվլինին Ճիւմէ
գանլընը տէնին իւգէրինէ տէօն
տէրտի . քի ծնուն եէրինէ փա-

առիշահ օլունն , վէ Բապա՝ փա-
առիշահ լըղընը սէնին օլունն Սքի-
տղունն էլինէ վէրտի . վէ սէն
իշթէ պէլանը պուրլունն , զիրա
սէն գանլըն առէմ վին : վէ Էա-
9 րուհէա օլուն Աբեսաա փառի-
շահ տէտի քի՝ Պու էօլմիւլ քէօ-
միէք նի՛չինն էֆէնտիլ փառիշա-
հա սէօյէր . քէմէմ էյլէ կէչէ-
յիմ՝ տէ օնուն պաշընը կիտէրէ-
յիմ՝ Ամնա փառիշահ տէտի քի՝ 10
Պէնիմ իլէ սէնին նէ՝ իշի իլ վար
հա՝ Էարուհէա օղուլարը , դօ
պէօյլէ պէտուռա՝ էյլէսին .
Բապա՝ ծնա Դաւիթի սէօյ տէտի-
յի իշինն՝ ՚ իշինն պէօյլէ էյլէ-
տին քի՝ մտէյէճէք տիր : Անուն 11
Դաւիթ Աբեսաայա վէ հէպի
գուրլարընա տէտի քի՝ իշթէ պէ-
նիմ պաղըրլունն չըգաա օղունմ
Ճանլմըն արայր , հալա գանլնաէ
գալար պու Բենիմիլինին օլ-
լու . ծնու դօյ վէրին սէօյսինն ,
զիրա ծնա Բապա՝ սէօյլէտի : Պէլ 12
քի Բապա՝ պէնիմ Ճէֆանա նա-
գար էտէր , վէ պուր կինն՝ պու-
նուն պէտուռա՝ էթալլի իշինն
Բապա՝ պանտ էյլէք տէօնտէրիր :
Իմտի Դաւիթ առէմլէրի իլէ եօլ 13
տա կիտէր իտի , վէ Սեմի ծնուն
գաղլարընտա տաղլն հանլնտան
կիտէր իբէն պէա տուա՝ էտէ-
րէք վէ Թաշար իլէ Թաշայա-
րագ վէ Թօփուրագ աթարագ կի-
տէր իտի : վէ փառիշահ հէմ 14
պիլէսինն օլուն Ճիւմէ գալմ
էօրղուն կէլալ՝ օրատա րահաթ-
լանար :
վէ Աբիսողում իլէ Ճիւմէ 15
գալմ Խուրայէլ առէմլէրի՝ Երու-
սաղէմէ վարարար , վէ Աբիսող-
իլէլ ծնուն իլէ իտի : վէ վադի՝ 16
օլուն քի՝ Դաւիթին առթու Ա-
րաքը Քուսի Աբիսողում վար-
արգաա , Գուսի Աբիսողում տէ-
տի քի՝ փառիշահ Եաշարըն , փա-
առիշահ Եաշարըն : վէ Աբիսող 17

- զում Գուսնիյէ տէտի քի՝ Տօսթու-
նա իհասանըն պու՛ւ մու տուր .
նի՛ջիւն սօսթունն իլէ կիթմէտինն :
- 18 Վէ Գուսնի Աբիսողումա տէտի
քի՛ Եօ՛գ , իլլա Բապալըն վէ պու-
գալվլըն վէ ճիւմէն Իսրայէլ ա-
տէմէրինն սէջտիքէրի քիմսէ-
նին օլաճաղըմ , վէ ծնուն իլէ սա :
- 19 քին օլաճաղըմ : Վէ պունտան
մա՛տա պէն քիմէ՛ խըզմէթ էտէ-
ճէյիւմ , ծնուն օլլունսուն էսնիւն
տէ տէյի՛ւմի . սէնին պապանըն
էսնիւնտէ նի՛ճէ խըզմէթ էթտիմ
իսէ , սէնին էսնիւնտէ գախի պէջ-
լէ օլաճաղըմ :
- 20 Իմտի Աբիսողում Աբիսողիէ
տէտի քի՛ նէ էտէճէյիմիզ հագ-
21 քընա մէշկէրէթ էտին : Վէ Ա-
բիսողիէ Աբիսողումա տէտի քի՛
Իվի սագլամալա պապանըն պը
րազտաղը ծնուն օտալըզարընա
կիր . վէ ճիւմէն Իսրայէլ իշիտէ
քի՛ պապանա մէքրուհ օլլուն .
օլ զէման սէնին իլէ պէրապէր
ճիւմէն օլանլարըն էլը գուվլէթ .
- 22 լէնէճէք տիր : Իմտի տամըն իւ-
զէրինտէ Աբիսողումա չաւոր
գուրսուլար . վէ Աբիսողում
ճիւմէն Իսրայէլըն կէօղէրի էօ-
նիւնտէ պապանըն օտալըզա .
- 23 րընա կիրտի : Վէ օլ կիւնէրտէ
Աբիսողիէլին վէյտիյի նասի-
հաթ՝ պիր քիմսէնին Ալլահըն
սէօղիւն տանըլմագ կիպի իտի .
Աբիսողիէլին հէր նասիհաթը՝
կէրէք Դաւթիէ կէրէք Աբիսո-
ղումա էյլէ իտի :

ՊԱՊ ԺԵ

- 1 Իմտի Աբիսողիէ Աբիսողու-
մա տէտի քի՛ հալա օն իքի պին
ատէմ սէջիպ գալգայըմ , վէ
պու կէճէ Դաւթիթին արսընճա
- 2 Գօվալլըմ . Վէ օ Եօրղուն վէ
էլլէրի կէվէմիլէքէն , ծնուն իւ-
զէրինէ վարըպ՝ ծնու իւրքիտէ :

- յիւմ , վէ պիլէսինճէ օլան ճիւմ-
լէ գալմ գալաճագ տըր . վէ փա-
տիլահըն էալընթը վուրայըմ : Վէ 3
ճիւմէն գալվլը սանա տէօտիքէ-
յիւմ . սէնին արատըղըն ատէմ՝
ճիւմէնին տէսմէսի գասար օլ-
մագ իլէ ճիւմէն գալմ սէլամէթ-
տէ օլլար : Վէ պու սէօղ՝ Աբի- 4
սողումուն կէօղէրինէ վէ ճիւմէն
Իսրայէլ իխթիյարալընըն կէօղ
լէրինէ մա՛գուլ կէօրինտի :
- Անտէն Աբիսողում տէտի քի՛ 5
հալա Արալըք Գուսնի տախի
չաղըր , վէ ծնուն տախի ալզըն
տա՛նէ վար իշիտէլմ : Վէ Գու- 6
սի Աբիսողումա կէլտիքտէ , Ա-
բիսողում օնա սէյլէյիպ տէտի
քի՛ Աբիսողիէ պու սէօղէ կէօ-
րէ սէյլէտի . ծնուն սէօղիւ
նիւ էտէլմ՝մի , Եօղ իսէ՛ սէն
սէյլէ : Վէ Գուսնի Աբիսողու- 7
մա տէտի քի՛ Աբիսողիէլին վէր-
տիյի նասիհաթ՝ պու սէլֆա էյլ-
տէյիլ տիր : Անտէն Գուսնի տէ- 8
տի . Սէն պապանը վէ ծնուն ա-
տէմէրինն՝ գուվլէթլի վէ Եալ
րուլարըն ալընմըլ սահրասապիա-
յը կիպի աճը ճանը օլլուգա-
րընը՝ հէմ պապանըն ճէնք էրի
օլլուպ կէճէ գալմ իլէ գալմատը- 9
ղընը պիլը տին : Իլթէ չիմտի օ՝
Եա խէնտէքէրին պիրինտէ Եա
ղայրի մահալէրին պիրինտէ սագ-
լանմըլ տըր . վէ վագի՛ օլա քի՛
իլթիսա պունլարտան տիւշէճէք
օլլուգալըն կիպի , հէր իշիտէն՝
Աբիսողումուն արսընճա օլան
գալմտա գըրղըն օլլու տէյէ-
ճէք տիր . Վէ արսլան էիւրէյի 10
կիպի էիւրէյի օլան շօլ գուվլէթ
սահիպի պիլէ էլպէթթէ կէվէ-
յէճէք տիր . զըրա ճիւմէն Իս-
րայէլ սէնին պապանըն գահրի-
ման օլլուգունու՝ հէմ պիլէսին-
ճէ օլանլար գուվլէթ սահիպլէ-
րի օլլուգալընըն պիլիր : Պու 11
սուրէթտէ նասիհաթ՝ վէրիրիմ

քի՛ ճիւմէ խորայէլ Դանտան
Բերսաբէէյէտէք չօղլուգտա տէ.
նիգ քէնարընտա օլան գում գա-
տար՝ հէր վէճ՝ իլէ սէնին եա.
նընա ճէմ՝ օլտունլար , վէ քէն-
տին պիղզամ ճէնկէ կիտէսին :
12 Պէօյլէճէ ծնուն օլ պուլունտու-
ղու մահալէրին պիրինտէ ծնա
վարալում , վէ ծնուն իւզէրինէ չի-
հին եէր իւզէրինէ տիւշտիւլիւ կի-
պի տիւշէլմ , վէ ծնա ճէմ ծնուն
իլէ օլան ճիւմէ տտէմէրտէ պիր
13 քիմսէ պիլէ դամայա : Վէ է-
յէր պիր շէհրէ դամայալը իսէ ,
օլ շէհրէ՝ ճիւմէ խորայէլ իվիլէր
կէթիրսին , վէ ծնու տէրէյէտէք
չէքէլմ , շէօյլէ քի օրատա պիր
քիւչիւք թաշ պիլէ պուլունմա-
14 յա : Իմտի Աբիտղում հէմ ճիւմ
լէ խորայէլ տտէմէրի տէտիլէր
քի՛ Արաքլը Գուսինին նասիհաթըն-
թը Աբիտղումին նասիհաթըն-
տան էյի տիր . զիրա Բապա՝ Ա-
բիտղումին էյի օլան նասիհա-
թընը իպթալ էթմէյէ թէտպիր
էյլէմիշ իտի , քի Բապա՝ Աբիտղ-
ղումին իւզէրինէ պէլա կէթիրէ :
15 Անտէն Գուսի՝ Սադուկ վէ
Աբիտղում քէսհինլէրէ տէտի .
Աբիտղում վէ Աբիտղում վէ Իս-
րայէլ իթթիյարընտա պուլուն
կիպի վէ պուլունն կիպի նասի-
հաթ վէրտի , վէ պէն՝ պու-
լունն կիպի վէ պուլունն կի-
16 պի նասիհաթ վէրտիմ : Իմտի
հալա թէզ կէմտէրին , վէ Դա-
ւիթէ խապէր վէրիպ տէյին քի՛
Պու կէճէ չէօլուն սահրալարըն-
տա դալմա , հէման ալէլա՝ ճէ-
լէ կէչ . օլմայա քի՛ փատիշահա
վէ ծնուն պիլէսինճէ օլան ճիւմ
լէ գալմա հէլքըլքէ եէթիշէ :
17 Վէ Յոֆաթան իլէ Աբիմաաս
Էնուվէլէտէ տուրյոյօրլար իտի,
չին քի շէհրէ կիրպի՝ կէօրիւն
մէյէ գատիր տէյիլէր իտի . իմ-
տի խալալըք կիսիպ՝ ծնարա խա-

պէր վէրտի , վէ ծնար կիսիպ՝
փատիշահ Դաւիթէ խապէր վէր-
տիլէր : Վէ ծնարը պիր ուշապ 18
կէօրիւպ՝ Աբիտղումա խապէր
վէրտի . ամամ ծնարըն իքսիւլա-
փուգ կիսիպ՝ Բաաուրիմտէ պիր
քիմսէյին էվինէ կիրտիլէր , վէ
ծնուն ավլուսունտա պիր գույու-
սու վար իտի , վէ օրայա էնտի-
լէր : Վէ դարը քիլէ էօրթիւ ա- 19
լըպ՝ գույունուն աղլը իւզէրինէ
եալար , վէ ծնուն իւզէրինէ պուլ-
ղուր սէրտի . վէ պիր շէյ պի-
լինմէտի : Վէ Աբիտղումա գուլ- 20
լարը օլ դարընըն էվինէ վարալ-
լար , վէ տէտիլէր քի՛ Աբիմաաս
վէ Յոֆաթան նէրէտէ տիր ,
վէ գարը ծնարա տէտի քի՛ Սու-
յուն տէրէսինտէն կէչալէր . իմ-
տի արայըպ՝ ծալը պուլամաար-
լար , վէ էրուսաղէմ տէնտիւ-
լէր : Վէ վազի՝ օլուռ քի ծնար 21
կիթտիքտէն սոնկրա՝ գույունտան
չըգալըլար , վէ վարըպ Դաւիթ
փատիշահա խապէր վէրտիլէր .
վէ Դաւիթէ տէտիլէր քի՛ Գալ-
լըն , վէ ա՛ճէլէ սուտան կէչին ,
զիրա Աբիտղումին սիվին հագգը-
նըգա պէյլէ նասիհաթ վէրտի :
Իմտի Դաւիթ իլէ ծնուն պիլէ 22
սինճէ օլան ճիւմէ գալմ գալ-
ղըպ՝ Յորդանանտան կէչալէր ,
սապահ աղարընճայատէք՝ Յոր-
դանանտան կէչմիշ պիր ատէմ
պիլէ դալմաար :
Վէ Աբիտղում վէ քէնտի նասի 23
հաթըն ա՛մէլէ գօնմաարըլընը կէօ-
րինճէ , մէքքէպինէ էյէր վալ-
սու , վէ գալղըպ քէնտի էվինէ
քէնտի շէհրինէ կիթտի . վէ է-
վինէ վաթիլէթ էյլէյիպ՝ քէնտի
քէնտիլին պօղտու , վէ էօլտու .
վէ պապաարընըն մէղարընտա կէօ-
միւլաիւ :
Վէ Դաւիթ Մանայիմ վար 24
տը . Աբիտղում իսէ քէնտիսի՛
ճիւմէ խորայէլ տտէմէրի իլէ

պերապերինձէ Յորդանանտան
 25 կէտի: Վէ Աբիսողոմ անբէ-
 ընի իւզերինէ՝ Յովաբն հերինէ
 Ղանայը նասպ կէտի: Վէ Ա-
 մեսա Յեթեր խմինտէ պիր Իս-
 րայէլէ քիմննին օլլուիտի, քի
 օ՝ Յովաբն անասը Շարուհէա-
 նըն գըզ գարընտաղը Նապարն
 26 գըզը Աբիգեալը ալմը խտի: Իմ-
 տի Իսրայէլ Աբիսողոմ ինէ Գա-
 դապ տի յարընտա օրտու գուր-
 սուլար:

27 Վէ վապի՝ օլլու քի՝ Դաւիթ
 Մանայիմէ կէտնձէ, Ղանն օ-
 ղուլարընն Ռաբբանտաննա-
 աս օլլու Սոթի վէ Նաբաբարտան
 Ամիէլ օլլու Մաքիր վէ Ռուգե-
 28 լիմտէն Գաղաաղը Բերդէլ՝ ահօ
 շէքէր վէ լէյնէր վէ թօփրազ
 գապլար վէ պուղտայ վէ արփա
 վէ ուն վէ գալլուրնուշ պուղտայ
 վէ պաղա վէ մերձիմէք վէ գալ-
 29 լուրնուշ նօրապ վէ պալ վէ թէ-
 րէ հաղը վէ գօյուք վէ ինէք փէ-
 նիքի՝ Դաւիթէ վէ օնուն պիւ-
 սինձէ օլան գալլմա թաա՝մ ինչն
 կէթիլալէր: զերտ տէտիլէր քի՝
 Գալմ շէօլաէ աձ վէ հօրլըն վէ
 սուսուղ տուր:

ԳԱՊ ԺԸ

1 Վէ Դաւիթ պիւլէսինձէ օլան
 գալմը հօղըլը պ իւզերէրինէ
 պին պաղլար վէ հիւզ պաղլար
 2 դօսու: Վէ Դաւիթ գալմըն իւշ
 փայընն պիր փայընը Յովաբն
 էրն ալթընտա՝ վէ իւշ փայընն
 պիր փայընը Յովաբն գարըն-
 տաղը Շարուհէա օլլու Աբիս-
 րայն էրն ալթընտա՝ վէ իւշ փա-
 յընն պիր փայընը Դեթըն Եթ-
 թինին էրն ալթընտա կէօնտէր-
 տի: Կէմ փատիլա՝ գալմա տէ-
 տի քի՝ Էլպէթթէ պէն տախի
 3 սիղն ինէ չըգաձաղըմ: Այնա
 գալմ տէտի քի՝ Չըգմա, զերա

էյէր պիւզ պիր վէձ՝ ինէ գալա-
 ձապ օլլուր իսէք, պիւլմ ինչն
 վալիֆէլէրի օլմաղ, վէ էյէր հա-
 րըմը պիւլէ հօլըլ իսէք, պիւլիմ
 ինչն գալա էթպէղէր, զերա
 շիմտի տէն՝ օն պինիմիզ գառար-
 սըն: Իմտի հալա էյիսի պու-
 տուր քի՝ սէն պիւզէ շէհրտէն իմ-
 տաա օլլապն: Վէ փատիլա՝ օն
 4 լարա ահտի քի՝ Վէ օղլէրինիզաէ
 խօշ կէօրինէնի էաէձէլիմ: Իմ-
 տի փատիլա՝ գալմուտն էա-
 նընտա տուրտու, վէ ճիւմ-
 լէ գալմ էրիւզերձէ վէ պինէր-
 ձէ չըգաղ: Վէ փատիլա՝ Յո-
 5 վաբա վէ Աբիսողոմ վէ Աթ-
 թիյէ թէնպին էտիպ տէտի քի՝
 խաթըմ ինչն Աբիսողոմ շօ-
 ձուղա միւլայիմ հարաքէթ էտէ
 սինիզ: Իմտի փատիլա՝ Աբիսո-
 ղոմուն հաղգընա ճիւմէ սէրվէր
 լէրէ թէնպին էթպիլիտէ ճիւմ
 լէ գալմ ինթիտի:

Վէ գալմ սահրայա Իսրայէլ
 6 գարըլումաղա չըգաղ: Վէ ճիւք
 Եփրեմ օրմանընտա օլլու: Վէ
 7 օրատա Իսրայէլ գալմը՝ Դաւի-
 թին գուլարը հօնիւտէ գըրըլ-
 աղ: Վէ օրատա օլ ինչնտէ պէ-
 տիք գըրընն օլլապ՝ Իյրիմի պին
 աքէմ Գիւլաթ: Վէ օրատա ճիւք
 պիւլթին էէրին էրիւլիտէ էա-
 յըլար: Վէ օլ ինչնտէ օրման
 գըրընն թէլէթ էթպիլիտէն
 զէյատէ նուփուս թէլէթ էթ-
 տի: Վէ Աբիսողոմ՝ Դաւիթին
 9 գուլարընն հօնիւտէ բաթ կէ-
 տի: Վէ Աբիսողոմ գալմըրա
 պինիլ խտի, վէ գալմըր՝ պիր
 պէօյիք մէշէ ալաձընն պիրպի-
 րինէ իրզ տալլարընն ալթընա
 օլլուտար, վէ օնուն պաղա մէշէտէ
 թուլուտու, վէ կէօք ինէ էէ-
 րին արատընտա տուրը գալըր,
 ալթընտարի գալմըր իսէ գալաղ:
 Վէ պիր քիմնէ կէօրիւպ՝ Յովա
 10 բա խապէր վէրտի, վէ տէտի քի՝

- իշթէ Աբխաղովու կէօրտիւմքի՝
 պիր մէջէ աղաճընտան աաղվըշ
 11 խտի : Վէ Յովաբ քէնտինէ խա-
 պէր վէրէն տաեմէ տէտի քի՝
 իմտի իշթէ կէօրտինն տէ՝ նի՝
 չիւն ծնու օրատա եէրէ վուրմա-
 տըն , օլտէմ սանա ծն ճագալկիւ-
 միւշ վէ պիր գուշագ վէրմէք իւ-
 12 դէրիմէ քաղխտի : Վէ օլքիմնէ
 Յովաբա տէտի քի՝ Եյերէ կըմէ
 պին ճագալ կիւմիւշ թարթըլտա
 պղղէ , փատիշահըն օղունա ելի-
 մի սաղմաղ խտիմ . զերա պղղիւ-
 շիտի իքէն , փատիշահ սանա վէ
 Աբխաղայա վէ Եթթիյէ թէն .
 պիէ հտիպ՝ Բի՛մ օլաբ իւէ օլտան
 Աբխաղով չօճուղու գայըրըն
 13 տէտի . Խօղ իսէ ճանըմա խա-
 յընըգ էթմիշ օլուր խտիմ , չիւն
 քի փատիշահտան հիշ պիր շէյ
 կիղէնմէղ . հիմ սէն քէ պտան
 14 գարը տուրուր խտին : Վէ Յո-
 վաբ տէտի քի՝ Պէն սէնին էօ-
 նիւնտէ պէջլէ օյալանմամ . վէ
 էլինէ իւշ խըշմ աղու , վէ ծելա-
 ը Աբխաղովուն՝ օ տահա մէշէ
 աղաճընն օրթասընտա սաղ ի-
 15 քէն էիւրէյինէ սախլասը : Վէ
 Յովաբըն սիւահլարընը գաղը-
 րան ծն ուշագ՝ էթրաՖընը չէվի-
 ռիպ Աբխաղովու վուրտուրար ,
 16 վէ ծնու էօյախըրախլէր : Անտէն
 Յովաբ պօրույու չալըպ՝ դավմ
 Խարայէլին արարնճա գօվալա-
 մագտան տէօնտի . զերա Յո-
 17 վաբ գօվմը կէրի թուլթուտ : Վէ
 Աբխաղովու աղուրար , վէ ծնու
 օրմանտաքի պէյիւք խէնտէյէ
 աթարըրար , վէ իւղէրինէ պիր դա-
 յէթ պէյիւք թաշ եղլընը դաւ-
 աղրաղար . վէ ճիւմիշ Խարայէլ
 հէր քէն չաաղըրնա գաչաղար :
 18 Վէ Աբխաղով՝ սաղըրընտա
 փատիշահըն տէրէսինտէ օյան
 տիքիլ թաշը աղըպ քէնտինէ
 տիքմիշ խտի , զերա՝ Օղլուն՝ եօգ
 քի աաղմը զիքր էթտիլէ տէմիշ

խտի . իմտի օլ տիքիլ թաշը քէն-
 տի իսմինտէն թէսմիյէ հտիպ՝
 թա պու կիւնէտէք ծնա Աբխաղ-
 ղովուն նիշանը աէնիր :
 Վէ Սաղովկ օղլու Աբխաղա 19
 տէտի քի՝ չալա գօղուպ փատի-
 շահա միւթտէ կէօթիւրէյիմ , քի
 Բապպ ծնուն տիւշմիւրէրինն է-
 լինտէն՝ ծնուն հագգընը հագ էյ-
 լէտի : Վէ Յովաբ ծնա տէտիքի՝ 20
 Պու կիւն սէն միւթտէճի օլա-
 մաղսն , իլա պիր ղայրի կիւն-
 տէ միւթտէ կէօթիւր . լաբլին պու-
 կիւն միւթտէ կէօթիւրմէ , չիւն
 քի փատիշահըն օղլու էօլմիւշ
 տիւր : Վէ Յովաբ Բուլմիլ տէ 21
 տիքի՝ Նիթ կէօրտիւրինիւ փա-
 տիշահա խապէր վէր . վէ Բու-
 սի Յովաբա թէմէնտա հտիպ տէ-
 յիրթտի : Անտէն Սաղովկ օղլու 22
 Աբխաղա թէքըրար պիր տահա
 Յովաբա տէտի քի՝ Նէ օլուր իսէ
 օլտուն , քէրէմ էյլէ՝ պէն տախի
 Բուսիին արարնճա տէյիրտէ-
 յիմ , վէ Յովաբ տէտի քի՝ չա-
 լա նի՛չիւն սէյիրտէսին օղլում ,
 չիւն քի կէօթիւրէճէք միւթտէն
 եօգ տուր : Վէ օ քէքի քի՝ Նէ օ 23
 լուր իսէ օլտուն , սէյիրտէյիմ .
 վէ ծնա՝ Սէյիրթ տէտի . վէ Ա-
 քիմաա օվա էօլունտան սէյիր-
 ախպ՝ Բուսիյի կէչտի : Վէ Դա 24
 Կիթ լքի գափունուն արապընտա
 օթուրուր խտի . վէ պէքն դա-
 փունուն տամը իւղէրինէ հիաա-
 րա վարտը , վէ կէօղէրինի գաւ-
 տըրըպ պագտը , վէ իշթէ պիր
 եաղընըղ առէմ սէյիրախյօր խտի :
 Օլտէմ պէքն չաղըրըպ փատի 25
 շահա խապէր էթտի . վէ փատի-
 շահ տէտի քի՝ Եյերէ եաղընըղ ի-
 սէ , ծնուն աղղընտա միւթտէ
 վար տըր . վէ օ՝ կիտէ կիտէ եաղ-
 լաշըր խտի : Անտէն պէքն պիր 26
 ղայրի սէյիրտէն առէմի կէօր-
 ախ , վէ պէքն գափունապ
 չաղըրըպ տէտի քի՝ իշթէ պիր

- եալն ըզդ առեմ սէյրախի յօր . վէ
 27 միւստե՛նի տիւր : Վէ պէքն՝ եւ
 վէ քինին սէյրախին պանա Սա
 դովի օղլու . Աբիսսոսըն սէյր-
 ախին կիպի կէօրիւնիւր տէտի . վէ
 28 փատիշահ տէտի քի՛ Պու էյի ա-
 նէմ տիր, վէ էյի միւստե՛ն իւէ կէլի.
 28 յօր : Իմտի Աբիսսոս աղաղըրլու
 փատիշահա՛ Սէլամէթ տէտի, վէ
 փատիշահա տիւզիւ եէրէ պէրա
 պէր Թէմէննա էյլէտի . անտէն
 տէտի քի՛ Ալլահնը Բապա միւսթէ.
 պարիք օլուն . քի էֆէնտիմ փա-
 տիշահա էլ գալաղրան քիմնէլէ.
 29 րի էլէ վէրտի : Վէ փատիշահ
 տէտի քի՛ Վ քիսողլոմ չօճուգ սէ-
 լամէթ տէ՛ մի տիր . վէ Աբիսսո-
 սա տէտի քի՛ Յովաբ փատիշա.
 հըն գուլունու հէմ պու գուլու-
 նու կէնտէրիւր իքէն , պէջիւք
 30 գալապաղլու կէօրտիմ , ամմա
 նէ օլաուլունու պիլմէմ : Վէ
 փատիշահ՝ Տէօնիւպ պուրասա
 տուր տէտի , վէ օ՛ տէօնիւպ տի-
 31 քիւտի : Անտէն իլթէ Գուտի
 կէլտի . վէ Գուտի տէտի քի՛ Ի-
 ֆէնտիմ փատիշահ միւստե՛ն օլ-
 սոան , քի սէնին իւղէրինէ գալ-
 պանլարըն էլլնտէն Բապա պու
 կիւն սէնին հագղընը հագ էյ-
 32 լէտի : Վէ փատիշահ Գուտիյէ
 տէտի քի՛ Աբիսսոլոմ չօճուգ սէ-
 լամէթ տէ՛ մի տիր . օլտէմ Գու-
 տի տէտի . Իֆէնտիմ փատիշա-
 հըն տիւզմէնէրի՛ վէ սէնին իւ-
 ղէրինէ քէմէք իչիւն հէփ գալ-
 գանլար՝ օլ չօճուգ կիպի օլսուն .
 33 լար : Վէ փատիշահ հարաքէթէ
 կէլտի , վէ գափոռնուն իւղէրին-
 տէքի քէօքէ չըգըպ՝ աղլատը ,
 վէ կիտէր իքէն պէջլէ տէտի .
 Եա՛ օղլու՛ Աբիսսոլոմ՝ օղլում
 Աբիսսոլոմ օղլում , քէա՛ շքի սէ-
 նին էէրինէ պէն էօլէ իտիմ , օլ
 լում Աբիսսոլոմ օղլում :

ԳԱՊ ԺԹ

- Սէ Յովաբա խապէր վէրլուտի 1
 քի՛ Իշթէ փատիշահ Աբիսսոլոմ
 իչիւն աղաղըպ էաա չէքէյօր :
 2 Վէ օլ կիւնտէ ճիւմլէ գալմա
 դուրթուրլու էաաա աէնտիւ .
 ղէրա օլ կիւնտէ գալմ իլիթտի
 քի՛ փատիշահ օղլունտան էօթիւ-
 րիւ աճընըյօր տէնիլը իտի : Վէ 3
 գալմ օլ կիւնտէ՛ ճէրքտէն դա-
 չըպ ութանարագ օղըն կիւն
 պիր գալմ կիպի՛ շէհրէ օղըն կի-
 4 րէրէր իտի : Վէ փատիշահ էիւ-
 ղիւնիւ էօրթտի , վէ փատիշահ
 պէջիւք սէս իլէ՛ Եա՛ օղլում Ա-
 բիսսոլոմ՝ օղլում Աբիսսոլոմ օղ-
 5 լում : Ֆէրէաա էյլէտի :
 Վէ Յովաբ էվէ փատիշահա
 վարըպ տէտի քի՛ Պու կիւն սէնին
 ճանընը վէ օղլուլարընըն հէմ գըգ-
 6 լալընըն ճանընը վէ սէնին դարը-
 լարընըն ճանընը վէ օտալըգա-
 րընըն ճանընը գուրթարան հէփ
 գուլարընըն էիւղիւնիւ պու կիւն
 ութանարալըն . Չիւն քի սէն .
 7 տէն իքրահ էտէնլէրի սէվէրսին,
 վէ սէնի սէվէնլէրտէն իքրահ է-
 տէրսին . ղէրա պու կիւն կէօ-
 թէրտի քի՛ սէրվէրէր վէ գու-
 լար իչիւն վաղիֆէն տէյիլ- ջիւն
 պու կիւն պիլիմ քի՛ էյէր պու
 կիւն Աբիսսոլոմ սաղ գալըլ հէ-
 վիմիլ էօլէ իտիք , օլ ղէման սէ-
 նին կէօղէրինէ խօշ կէօրիւնիւր
 իտի : Իմտի հալա գալգըպ տի-
 8 շարը չըգ , վէ գուլարընըն կէ-
 նիւլէրինճէ սէյլլէ . ղէրա Բապա
 իլէ էէմիյն էտէրիմ քի՛ էյէր սէն
 տիշարը չոգմաղ իսէն , պու կէ-
 ճէ սէնին իլէ քիմաէ գալմաղ ,
 վէ պու սանա՛ կէնճիլլիտէն
 պէրու շիմտիյէտէք սէնին պա-
 ջնա կէլէն հէփ պէլալարտան
 պէթէր օլուր : Իմտի փատիշահ
 9 գալգըպ՝ գափուաա օթուրտու .
 օլտէմ ճիւմլէ գալմա խապէր վէ

րիւնք ահնիւրիքի՝ իշթէ փառի.
 շահ գափուտաւ օթուրուցօր, վէ
 ճիւմէ գալմ փատիշահն հու-
 զութունա կելտի. Իսրայէլ խե՛
 հերքէս ճարտրիւնա գաջմը խոի:
 9) Վէ Իսրայէլն հէփ սըպթլա-
 րընտա ճիւմէ գալմ միւճատէլէ
 էաիպ տէր խոիքի՝ Տիւլմէնէրի-
 միզին էլինտէն պիլի փատիշահ
 գուրթատը, հէմ պիզի փղտը-
 լարըն էլինտէն օխէլաւ էլէտի-
 վէ չիմտի Աբիսողումուն սէպէ-
 պինտէն տիյարտուն գաջտը.
 10) հէմ իւզըրիմիզէ մէսս էթտիյի-
 միզ Աբիսողում՝ ճէնքտէ էօլաիւ-
 իմտի հալա սիզ փատիշահ կէրի
 կէթրիմէյէ նի՛չիւն սիւքիւթտէ
 տուրտուսունուլ:
 11) Վէ Դաւիթ փատիշահ՝ Սա-
 դովկ վէ Աբիսողար քեահնիւ-
 իէ կէօնտէրիպ տէտիքի՝ Յուգա
 իխթիյարարունա սէջլէյիպ տէ-
 յինքի՝ Փատիշահը էվինէ տէօն-
 տէրմէյէ նի՛չիւն սօնկրաքիլէր օ-
 լուրսունուլ. չիւն քի ճիւմէ
 Իսրայէլն սէօղիւ փատիշահաւ
 12) վինտէք կելտի: Սիզ գարըն-
 տաչարամընըլ, սիզ քէմիյիմ
 վէ էթիմ սինիզ. իմտի փատի-
 շահը կէրի կէթրիմէյէ նի՛չիւն
 13) սօնկրաքիլէր օլուրսունուլ: Վէ
 Ամեսայիյէ տէյինքի՝ Սէն քէ-
 միյիմ վէ էթիմ տէյիլ մի սին.
 Ալլահ պանա պէջլէ՛ վէ պուն-
 տան զիյատէ էյլէյէ, էյէր Յու-
 վարըն եէրինէ ճիւմէ կիւնէրտէ
 պէիմ հօնիւմտէ սէրա՛քէր օլ
 14) մազ իսէն: Իմտի ճիւմէ Յուգա
 ատէմէրինն իւրէյիյի պիւր ա-
 տէմին կիպի մէյլ էթտիւրտի, վէ
 փատիշահա՛ պէրի կէլ կէրէք
 սէն կէրէք հէփ գուլարըն քէյի-
 15) խաղէր կէօնտէրտիլէր: Օլտէմ
 փատիշահ տէօնիւա՛ Յորդանա
 նատէք կելտի. Յուգա տաիի
 փատիշահն իսթիգպալինէ վար-
 մադ ինէն՝ Դաղատա գէլտի,

քի փատիշահը Յորդանանտան
կէլէրէ:

Վէ Քաւղըրիմտէն օլան Գերա 16
 նըն օղլու Բենիամինի Սեմէի է-
 վիպ՝ Յուգա ատէմէրինն պիլէ-
 սինճէ փատիշահ Դաւիթին իս-
 թիգպալինէ էնտի: Վէ պիլէ 17
 սինճէ Բենիամինտէն սին ատէմ՝
 հէմ Սաւուղ էվինն ուշաղը Սի-
 բա պէրապէրինճէ օնպէշ օղու-
 լարը վէ իյիւրմի գուլարը ինէ՛ էն
 քի, վէ փատիշահն էօնիւնտէն
 Յորդանանտան կէլտիլէր: Իմտի 18
 փատիշահն էվինն կէլիւմէք վէ
 օնուկ կէօղէրինտէ խօշ կէօրիւ-
 նէնն էյլէմէք իչիւն՝ պիւր սան
 տալ կէլտի. վէ փատիշահ Յոր-
 դանանտան կէլինճէ, Գերա օղ-
 լու Սեմէի փատիշահն հուգու-
 րունտա եէրէ գափաւտը. Վէ 19
 փատիշահա տէտիքի՝ Էֆէնտիմ
 պանա գապահէթմ ույմաւըն,
 վէ փատիշահ էֆէնտիմ Երուսա-
 ղէմտէն չըգտըղը կիւնտէ՛ պու-
 գուրունուկ էթտիյի եարամաղ-
 լըղը զիլըր էթմէ, քի փատիշահ
 20) օնա գալպինէ գջա: Զլորա պու-
 գուրուն կիւնահ էթտիյիմի պի-
 լիւրիմ. վէ իշթէ պու կէ՛ն էնիպ
 փատիշահ էֆէնտիմին իսթիգ-
 պալինն՝ ճիւմէ Յովտէփ էվին-
 տէն էվլէլ կելտիմ: Վէ Զարուհ 21
 եա օղլու Աբեսսա ճէվապ վէ-
 րիպ տէտիքի՝ Պունապէտէլ Սե-
 մէի Բապպըն մէսիհնի սէջլալիւ-
 յիւ իչիւն էօլուրիւրիւրմէլիմի,
 Ամմա Դաւիթ տէտիքի՝ Սիզն 22
 պէնիմ իլէ նէ՛ իշնիզ վար էյ
 Զարուհեա օղուլարը՝ քի պու-
 կիւն պանա խասիմ՝ օլուրսու-
 նուլ. պու կիւն Իսրայէլտէ ա-
 տէմ էօլուրիւրիւրիւն մի, զիւրա
 պիլմէ՛լ մի իմ՝ քի՛ Իսրայէլտէ
 պու կիւն փատիշահ օլտուլ: Ան 23
 տէն փատիշահ Սեմէիյէ՛ Էօլմէզ
 պին տէտի, հէմ փատիշահ օնա
 եէմին էթտի:

- 24 Վէ Սաւուղ՝ օղոր Մեմփիբոս
Թէ փատիշահն իսթիգպալնէ
էնտի ֆ Վէ փատիշահն կիթտի
յի կիւնտէն Թա սէլամէթ իլէ
կէտիլի կիւնէտէք՝ այադարընը
գայրմասը, վէ սադալընը Թի
մար էթմտի, վէ էսվապարընը
25 Եայգամասը: Իմտի վագի՝ օլտու
քի՝ փատիշահն իսթիգպալնէ
Երուսաղէմէ կէտիբաէ, փատի-
շահ օնա տէտի քի՝ Նի՛շիւն պէ-
րապէրիմ՝ ճէ կիթմէտի Նի՛ Մեմ
26 փիբոսթէ: Վէ օ տէտի քի՝ Եա՛
էֆէնտիմ՝ փատիշահ՝ գուլում
պէնի ալաթալը գերա պուգու-
լուն տէտի քի՝ Քէնտիմ իշիւն
մէրքէպէ էյէր վուրայլմտա իւ-
ղէրինէ պինէյիմ, վէ փատիշահ
կիտէյիմ: չիւն քի պու գուլուն
27 Թօփալալը: Վէ օ՝ պու գուլունու
էֆէնտիմ՝ փատիշահալաւմաղա-
տը . ամմա էֆէնտիմ՝ փատիշահ
Ալաւհն մէլէյի կիպիտիբ. իմտի
կէօղէրինտէ խօշ կէօրիւնէնի էյ-
28 լէ: Զերա պապամըն պիւթիւն է-
վիէֆէնտիմ՝ փատիշահն գըլմըն
տա լայլի տէյիլ իլա էօլւմէ
միւթմահագ առէմէր իքէն, պու
գուլունու սօֆրանտա եէյէնէ-
րին սըրալունա գօտուն . իմտի
արթըգ պէնթիմէ՞ հագգըմ վար,
քի արթըգ փատիշահ Ֆէրիատ
29 էտէյիմ: Վէ փատիշահ օնա տէտի
քի՝ Արթըգ սէօղէրինի նէյէ՞
սէօյլէրին: Թարալալը սէն Սի-
բա իլէ փայլաշասընը տէտիմ:
30 Անտէն Մեմփիբոսթէ փատիշա-
հա տէտի քի՝ Էֆէնտիմ փատի-
շահ սէլամէթ իլէ էվիւնէ կէտիբ-
տէն սօնիւրա, հէփիսինի տէ օ
ալսըն:
31 Վէ Գաղաղալը Բերդէլի Ռու-
գէլմտէն էնիպ՝ փատիշահ իլէ
Յորդանանտան կէչտի, քի օնու
32 Յորդանանտան կէօնտէրէ: Վէ
Բերդէլի լայէթ իլէ իսթիյար՝
սէքսէն եաշնտա իտի . վէ փա-

տիշահ Մանայիմտէ սաքին իքէն՝
օնու պու պէսլէր իտիյալըրալա-
յէթ իլէ պէօյիբ Կանւմ՝ իտի:
Վէ փատիշահ Բերդէլիյէ տէտի 33
քի՝ Պէնիմ իլէ կէչ, վէ սէնի եա-
նրմա Երուսաղէմտէ պէսլէ-
թիմ: Վէ Բերդէլի փատիշահ 34
տէտի քի՝ Էօմիբիմիւն երլալը-
նըն կիւնէրի նէ՞ դատար գալըր,
քի փատիշահ իլէ Երուսաղէմէ
չըգայլմ: Պէն պու կիւն սէքսէն 35
եաշնտա իմ, խայր ու շէրրին
արաւընը ֆէրգ էտէպիլիբ մի
իմ, պու գուլուն եէտիյինիլն վէ
իշտիյինին լէգգէթինի ալա պի-
լիբ մի, արթըգ մուսիբի օգու-
յան էրքէլէր եա գարլարըն
սէսինի իշիտէպիլիբ մի իմ. իմ
տի պու գուլուն՝ արթըգ փատի-
շահ էֆէնտիմէ նի՛շիւն եիւբ օլ-
սուն: Պու գուլուն՝ փատիշահ 36
իլէ պիրազ Յորդանանտան կէչէ-
ճէք, իմտի փատիշահ նի՛շիւն
պանա պէօյլէ իւ՛ճիլէթ էտա է-
տէ: Քէրէմ էյլէ պու գուլուն 37
պօնէյիմ, վէ շէհիմտէ պա-
պամըն վէ անամըն մէզարը եա-
նընտա էօլէյիմ. վէ իլթէ գու-
լուն Քամաամ էֆէնտիմ փատի-
շահ իլէ կէչտի, վէ օնա կէօղէ-
րինէ խօշ կէօրիւնէնի էյլէ: Վէ 38
փատիշահ տէտի քի՝ Քամաամ
պէնիմ իլէ կէչտի, վէ պէն օնա
սէնին կէօղէրինտէ խօշ կէօրիւ-
նէնի էտէճէյիմ. վէ պէնտէն
հէր նէ տիլէր իսլէն ուսն էտէ
ճէյիմ: Իմտի Խուլէ դալմ Յոր- 39
դանանտան կէչտի, փատիշահ
տալի կէչտի . անտէն փատիշահ
Բերդէլիյի էօփալ, վէ օնա
խայր տուա՝ էյլէտի, վէ օ՝ մա-
հալիւնէ տէօնտի: Անտէն փա- 40
տիշահ Գաղաղալը կէչտի, վէ
Քամաամ օնուն պիլէսինիճէ կէչ-
տի. վէ Յուգանըն պիւթիւն դալ-
մը հէմ խարայէլին տալի եարը
գալմը փատիշահը կէչիւրալէր:

41 Վէ իշթէ ճիւղէ Իսրայէլ ա-
տէմէրի փատիշահա կելտիլէր ,
վէ փատիշահա տէտիլէր քի՛ Զու-
գա ատէմէրի գարընտաշարը-
մըզ սէնի նի՛շին չարարար , վէ
փատիշահը հէմ ծնուն էլինի վէ
պիլէսինձէ Դաւիթին ճիւղէ ա-
տէմէրինի Զորդանանտան կէ-
42 չիւտիլէր : Վէ հէփ Զուգա ա-
տէմէրի Իսրայէլ ատէմէրինէ
ճէվապ վէրտիլէր քի՛ Փատիշահ
պիղիմ ադրապամըղտան տըր ,
իմտի պու մասըմաթտան էօ-
թիւրիւ նի՛շին պէօյլէ զաղտպէ
կելտինիգ . փատիշահտան պիր
վէճճ իլէ շէյ Էէտի՛ք մի , Էա պի-
ղէ հիչ պիլ փէշքէշ վէրտի՛ մի :
43 Վէ Իսրայէլ ատէմէրի Զուգա
ատէմէրինէ ճէվապ վէրիպ աւե-
տիլէր քի՛ Պիղիմ փատիշահտա ծն
հիսսէմիղ վար , հէմ Դաւիթէ
տախի սիղտէն իլէր իղ , իմտի
նի՛շին պիղի թահգիր էթտի-
նիղ , վէ փատիշահըմըզ կէրի կէ-
թիւրմըտէ պիղիմ սէօղէմիւղ ի-
լէրի օլմալա . ամմա Զուգա ա-
տէմէրինին սէօղէ՛ Իսրայէլ ա-
տէմէրինին սէօղէնտէն սէրթ
իտի :

ՊԱՊ Ի

1 Վէ օրատա՛ Բենիամինլի պիր
ատէմ Բոթոր օղլու Սաբէէ իւ-
մինտէ պիր Էարամաղ քիմսէ
րատձ կէլտի , վէ պորոյու չա-
լուպ տէտի քի՛ Պիղիմ Դաւիթտէ
հիսսէմիղ վէ Զեսսէ օղլունտա
միրաւըմըզ Էօզ տուր . Էա՛ Իս-
րայէլ՝ հէր քէս չաւըրընա քէօն .
2 Իմն : Իմտի ճիւղէ Իսրայէլ ա-
տէմէրի Դաւիթին արտընտան
Բոթոր օղլու Սաբէէնին . արտը-
նա չըգար . Զուգա ատէմէրի ի-
սէ՛ Զորդանանտան թա Երու-
սաղէմտէք քէնտի փատիշահա-
րընա Էափըշա գալարար :

Վէ Դաւիթ Երուսաղէմէ քէն՝
տի էվինէ կելտի , վէ փատիշահ
էվի սագըմաթ իշին պրագաղըր
ծն օտալըգ գարընտարը ալըս՝ ծն-
արը մահճուղ էվի գօտու , վէ
ծնարը պէսլէր իտի , ամմա ծնա-
րա վարմաղ իտի . վէ ծնար թա
էօլիւմէրի կիւնիւնէտէք մահ-
ճուղ օլուպ՝ աուլուգտա Էաշա-
տըլար :

Անտէն փատիշահ՝ Ամեսայի
յէ աէտի քի՛ Իւչ կիւնտէ Զուգա
ատէմէրինի պանա չաղըր , սէն
տախի պուրտտա հաղըր օյ : Իմ՝
տի Ամեսայի Զուգայը չաղըրմա-
ղա կիթտի , վէ ծնա թա՛յիս էթ-
տիյի վագթտան ղէյաանէ կէճիք
տի : Օլտէմ Դաւիթ Աբեստա-
յա տէտի քի՛ Շիմտի Բոթոր օլ-
լու Սաբէէ պիղէ՛ Աբեստըմտան
պէթէր Էտէճէք տիր . սէն էֆէն-
տինին գուլարընը ալ տն՝ ծնուն
արտընձա գօվալ , օլմայա քի՛
քէնտինէ հիսարը շէհրիլէր պու-
լուպ՝ կէօլլէրիմիղէ ծնիւնտէն սա-
վուշա : Պէօյլէճէ Զովաքըն ա-
տէմէրի վէ Բերէթիլէր հէմ
Փէլէթիլէր վէ ճիւղէ գահրի-
մանլար ծնուն արտընձա չըգար-
լար . վէ Բոթոր օղլու Սաբէէնին
արտընձա գօվալամաթ իշին Ե-
րուսաղէմտէն չըգարար :

Օնլար Դաբաւունտա օլան պէօ
յիւք թաշն Էանընտա իքէն , Ա-
մեսայի ծնարըն Էօնիւնէ կելտի .
վէ Զովաք կիյտիյի Էավապ իլէ
գուշանմը՝ վէ ծնուն իւղէրինտէ
պէլինտէ պաղըր գընը իլէ պիր
գըլըճ գուշանմը՝ իտի , վէ Զ-
ւաք չըգար իքէն՝ գընաան տիւշտիւ-
վէ Զովաք Ամեսայիյէ տէտի
քի՛ Սաղ սէլլէմ՝ մի սին Էա՛ գա-
րընտաղըմ . վէ Զովաք Ամեսա-
յիյի Էօփմէք իշին՝ սաղ էլի իլէ
ծնուն սագաղընտան թուլթաու :
վէ Ամեսայի Զովաքըն Էլինտէ
օլան գըլըճտան սագընմամադ

- իւն , Յովաք օնու՝ օնուն իւն պօշ
էկրինէ վուրառու , վն օնուն պա-
ղորսագլարնըն էկրէ ահօթաիւ ,
վն օնա թէքրար վուրմատը , վն
օ՝ էօլտիւ . անտէն Յովաք վն օ-
նուն գարընտաղը Աբեսաա՝ Բո-
քոր օղու Սաբէէնին արտընձա
- 11 գօվալատըլար : Իմտի օնուն եա-
նընաա Յովաքըն ուշագլարըն-
տան պիրի տուրուպ ահտի քի՝
Բիմքի Յովաքտան խօշուծ ի-
սէ , վն քիմքի Դաւիթտէն իսէ ,
- 12 Յովաքըն արտընձա իիւսի : Ամ-
մա Ամեսայի գանա պուլանմըշ
եօլուն օրթապընտա խի . վն օլ
քիմսէ Ճիւմէ խալգըն տուրա
գալըղընը կէօրինձէ , Ամեսա-
յի յի եօլտան թարլայա գալորը-
աը , վն օնուն իւզէրինէ պիր էս-
վապ աթար . չիւն կէօրաիւ քի՝
հէլր օնուն էանընա կէլէն՝ տու-
- 13 ըա գալըյօր : Օ՝ եօլտան գալոր-
ըլըրը կիպի , հէր քէա՝ Բոքոր
օղու Սաբէէնին արտընձա գօ-
վալամադ իչիւն Յովաքըն ար-
- 14 տընա կէչտի : Վէ օ՝ Իսրայէլն
Ճիւմէ ողպթլարընտան Աբէլէ
վն Բեթմաաքայա վն Ճիւմէ
Բէրլէրէ կէչտի . վն օնլար տա-
խի ճէմ՝ օլուպ՝ արտընձա վար-
- 15 տըլար : Իմտի օնլար կէլիպ՝ օ-
նու Բեթմաաքանըն Աբէլնտէ
մուհասէրէ էթտիլէր . վն շէհ-
բին գալընընտա պիր միթէրիս
գալորըրըլար քի՝ հիսարըն էօ-
նիւնտէ տուրուր խի , վն Յովաք
իւն օլան Ճիւմէ գալմ՝ հիսարը
պօզմադ իչիւն երգայօր խի :
- 16 Վէ պիր ալմ գարը շէհրտէն
չալըրտա քի՝ իշտին , իշտին ,
քէրէմ էտիպ Յովաքա տէյին
քի՝ պուրայա եաղլալըն , վն օ-
- 17 նա սէյլէյիմ : Վէ օնա եաղլա-
լընձա , գարը՝ Յովաք սէն մի
սին տէտի , վն օ՝ Պէն իմ ահտի-
անտէն օնա ահտի քի՝ Պու խա-
լալընըն սէօղէրինի տինկէ :

վն օ՝ Տինկէյօրում ահտի : Իմ 18
տի սէյլէյիպ ահտի քի՝ Իվկէ-
ղէմանտէ սէյլէյիպ տէյէ կէ-
միլէր խի քի՝ Իլպէթթէ Աբէլ-
տէ տանըլընլար , վն էօյլէձէ
իճրա էթտիլէր : Պէն Իսրայէլ 19
աէ սալմ վն էմիլէրտէն իմ-
սէն Եսրայէլտէ պիր շէհր՝ վն
պիր անա շէհրի խարապ էթմէ-
յէ արարըն . Իսրայէլն միա-
նընը նի՞չիւն եուտարնէ : Վէ 20
Յովաք ճէվապ վէրիպ ահտի քի՝
հա՛շա , հա՛շա պէնտէն քի՝ էթ-
տայրմ , եա հէլաք էտէյիմ
Մասլահաթ պէյլէ տէյիլ տիւր 21
իլա Եփրէմ տաղընտան Բոքոր
օղու Սաբէէ իսմիտէ պիր քիմ-
սէ փատիշահա՝ Դաւիթէ էլգալ-
ալըրտը , էալընըլ օնու վէրին ,
վն շէհրին իւզէրինտէն կիտէյիմ .
վն գարը Յովաքա ահտի քի՝ Իշ-
թէ օնուն պաղը սանահիսարտան
աթըլաձադ աղը : Իմտի գարը 22
պիւթիւն գալմա իլլի իւն վար-
աը , վն օնլար Բոքոր օղու Սա-
բէէնին պաղընը քէտիպ՝ Յովաքա
աթտըլար . օլուէմ օ՝ պօրոյու
չալար , վն օնլար շէհրին իւզէ-
րինտէն հէր քէա քէնտի չաարը-
նա տաղըլար , Յովաք տա Երու-
սաղէմէ փատիշահա տէնտիւ :

Վէ Յովաք՝ Իսրայէլն ճիւմ 23
լէ ա՛սքերի իւզէրինտէ խիթէվէ
Յովաքա օղու Բանտա՝ Բէրէ-
թիլէրին վն փէլէթիլէրին իւզէ-
րինտէ խի : Վէ Ագորամ խա- 24
րաճըն իւզէրինտէ՝ վն Աբիդուդ
օղու Յովաքաթա թէպէրէձիլի-
տի . վն Սուսա քէաթիպ՝ վն Սա- 25
գօվէ իւն Աբիաթար քէահիւնէր
խի : Վէ Յալիլլի Իրտա տախի՝ 26
Դաւիթին միւշերի խի :

ԳԱՊ ԻԱ

Վէ Դաւիթին կիւնէրինտէ 1
պիր պիրի արտընձա իւշ երը

զըթըգ օլտու, վէ Դաւիթ Բապ-
պա սիւսլ էյլէտի . իմտի Բապպ
տէտի քի՛ Սաւուղուն վէ գանը
էվինին սէպէպինտէն օլտու, չիւն
քի Գաբաւունըլարը էօլտիւր.
2 տիւ : Վէ փատիշահ Գաբաւունըլ-
արը չաղըրըպ՝ ընլարա սէջլէտի.
(ամմա Գաբաւունըլար իարա-
յէլ օղուլարընտան սէյլլէր ի-
տի , իլլա գաւան Ամօրհըլար-
տան օլտա՝ իարայէլ օղուլարը
օնլարա եէմին էթմիշէր իտի .
Սաւուղ իտէ իարայէլ օղուլարը
վէ Յուդա իչիւն զայրէթինտէն՝
օնլարը վարմաղա արամըշ իտի .)
3 իմտի Գաւիթ Գաբաւունըլարա
տէտի քի՛ Սիդէ նէ՛ էյլէյիմ , վէ
նէ՛ իլէ քէֆարէթ էտէյիմ , քի
Բապպըն միւրաքնա խայր տուա՛
4 էյլէյէտինիլ : Վէ Գաբաւունըլ-
ար օնա տէտիլէր քի՛ Սաւուղ-
տան վէ ընուն էվինտէն կիւմիւշ
եա ալթուն իսթէմէղիլ , վէ իս-
րայէլտէն քիմնէյի էօլտիւրմէք
իսթէմէղիլ . վէ օ՛ Սիդ նէ տէր
իսէնիլ , սիլէ էտէճէյիմ տէտի :
5 Վէ օնլար փատիշահա տէտի .
Օլ պիղի թէլէֆ էտէն՝ վէ պիղի
Իարայէլին հիչ պիւր մինօրունտա
տուրամայաճաղ սէրէճէտէ խա-
րապ օլմամըզը գաստ էտէն քիմ՝
6 սէնին օղուլարընտան պիղէ եէ-
տի քիլի վէրիլէ , վէ օնլարը Բապ-
պըն մուխթարը Սաւուղուն Գա-
բաւունտա Բապպ իչիւն ասա-
լմա՝ վէ փատիշահ՝ Վէրէյիմ
տէտի :
7 Ամմա փատիշահ Սաւուղ օղ-
լու Յովնաթանըն օղլու Մեմիլի-
բոսթէյի՛ արալարընտա էա՛նի
Սաւուղ օղլու Յովնաթան իլէ
Դաւիթին արասընտա օրան Բապ-
պըն եէմինի իչիւն էտիրկէտի :
8 Վէ փատիշահ՝ Ալիանըն գըզը
Ռեափանըն Սաւուղա սաղուր .
սաղուր իքի օղլու Աքմնիլի վէ
Մեմիլիբոսթէյի՛ հէմ Սաւու-

ղուն գըզը Մեղքողուն Մաուլաք
Բեքդէլինին օղլու Եգրիէլէ աօ-
ղուրաուղու պէճ օղլու ալտը . Վէ 9
օնլարը Գաբաւունըլարըն էլմնէ
թէպլմ էյլէտի , վէ օնլարը Բապ-
պըն հուզուրունտա սաղաւա աօ-
ալըլար , վէ եէտիսի պիրտէն տիւշ
տի . իմտի օնլար պիչին կիւն-
լէրինին էվալինտէ՛ արփա պի-
չինինին իպթիտասընտա գաթլ
օղլունտուլար :
Վէ Ալիանըն գըզը Ռեափա 10
չուլ ալմա՛ ընու քէնտինէ գայա-
նըն իւղէրինէ էայտը , պիչինին
իպթիտասընտան թա օնլարըն
իւղէրինէ կէօքտէն սու էաղըն-
ճայատէք . վէ կիւնտիւղ կէջիւն
գուշարընը վէ կէճէ գըրըն ճա-
նափարարընը օնլարըն իւղէրինէ
գօմմաղա գօմաաղ : իմտի Սա- 11
ւուղուն օաղալըն Ալիանըն գը-
զը Ռեափանըն էթտիլի Դաւե-
թէ խապէր վէրիլտի : Վէ Դա- 12
ւիթ կիտիպ Սաւուղուն քէմլլէլէ-
րինի վէ ընուն օղլու Յովնաթա-
նըն քէմլլէրինի Բեթմանըն մէլ-
տանընտան չալան Յաբիս Դա-
ղաաղըն էհալինտէն ալտը , քի
օրատա Փղալըլարըն Սաւուղու
Գեղբուէտէ էօլտիւրտիւլէրի
կիւնտէ՛ Փղալըլար օնլարը աօ-
մըշար իտի : Վէ Սաւուղուն քէ- 13
մլլէրինի հէմ ընուն օղլու Յով-
նաթանըն քէմլլէրինի օրատան
չըգարտը . պու սաղըլմըլարըն
տա քէմլլէրինի տէլի իտիլէր :
Վէ Սաւուղուն հէմ ընուն օղլու 14
Յովնաթանըն քէմլլէրինի՛ Բե-
նիամին տիլարընտա Սեւասա օ-
նուն պապասը Աիսի մէգարընտ
տէֆն էյլէտիլէր , վէ փատիշա- 15
հըն հէփ թէնպիւհ էթտիլինի
իճրա էյլէտիլէր . վէ պունտան
սնկրա Ալլահ՝ տիլար իչիւն օ-
լան նիյաղի գապուլ էյլէտի :
Վէ Փղալըլարըն թէքքար իս- 15
րայէլ իլէ ճէնկի օլտու . վէ Դա-

- 16 Եօրուրուռ : Վէ Ռափա եվա-
 սրնաւան միզաղլը իւչ հիւղ մա-
 դալ սադըր աղըրլընտա հէմ
 եհնի գւււճ գուշանմը Յեաբիբե-
 նոբ Դաւիթի վորմաղա գասա-
 17 Եյլէտի : Մմա Շարուհեա օղ-
 լու Աբեսաս' օնուն իմաառնա
 եկթիշիպ փղաղըյը վուրտու, վէ
 օնու հօտիւրտիւ . օլտէմ Դաւի-
 թին առեմէրի օնա եկմին էտիպ
 տէտիւր քի Արթըգ պիղիմ իլէ
 ճէնկէ չըդմայասըն . թաքի Իս-
 ըայէլն չըդաղընը սէօյիւնտիւր-
 մէյէսին :
 18 Վէ վաղի' օլտու քի պոնտան
 սօնկրա' Գոմբտա թէքրար փղաղ-
 լըյար իլէ ճէնք օլտու . օլտէմ
 Ովաղը Սոլաթ' Ռափա եվա-
 սրնաւան օլան Սեփիայը վուր-
 տու :
 19 Վէ փղաղըյար իլէ եինէ Գոմբ-
 տա ճէնք օլտու . վէ Բեթլէհէմ'
 լի Արիփիլիմ' օլտու Ելէանան'
 Գէթլի Գոդոխթը վուրտու , քի
 օնուն մըզաղլընը սըրըղը չիււհա
 հաֆֆիթի կիպի խոի :
 20 Վէ եինէ Գէթտէ ճէնք օլտու .
 վէ պիր պէօյիբ ճիսիմու քիմսէ
 վար խոի , քի էլէրինին փարմագ-
 լարը վէ այաղլարընը փարմագ-
 լարը ալթըյար ալթըյար օլուպ'
 իյիրմի տէօրթ առէտ քարաղը
 վար խոի , քի պու տախի Ռա-
 21 փայա տօղմուչ խոի : Վէ պու'
 Իսրայէլի թահգիր Եյլէտի . ամ'
 մա օնու Դաւիթին գարնետաղը
 Սամաանըն օղլու Յոշաթան
 22 վուրտու : Պոնլարըն տէօրտիւ
 Գէթտէ Ռափայա տօղմուչարի
 տի . աւմա Դաւիթին էլի' վէ օ-
 նուն գուլարընըն էլի իլէ տիւչ-
 տիւլէր :

ՊԱՊ ԻՐ

- Մ Է Դաւիթ' Բապպ օնու հէփ 1
 տիւլէնլէրինին էլինտէն վէ Սո-
 աուրուն էլինտէն գուրթարտըրը
 կիւնտէ' Բապպա պու իլահինին
 սէօղլէրինի սէյլէյիպ տէտիւ :
 Բապպ գայալմ' վէ գալէմ վէ 2
 գուրթարտընը տըր . Ալլահըմ'
 պէնիմ հիսարըմ տըր , օնա կիւ- 3
 վէնիրիմ' . գաղաբըմ' վէ խէլա-
 սըմըն պոյսուգու' գուլէմ' վէ
 փէնալիւհազըմ' խէլաս էտիճիմ'
 տիր . զուլման պէնի գուրթար- 4
 տըն : Մէահէ լայըգ օլան Բապ-
 պա նիտա էտէրիմ' վէ տիւլէն-
 լէրիմտէն խէլաս պուլուրում :
 2 լորա էօրիւմ' տաղլալարըն էթ- 5
 րաֆըմը ալար . հէլաթըլըն սէլ-
 լէրի պիւնի իւրբիւտիւր : Մհա- 6
 ընըն քէմէնտլէրի էթրաֆըմը չէ-
 վիրտի . էօլիւմ' տուղաղլարըն էօ-
 նիւմի ալար : Մըգլէթիմտէ Բապ- 7
 պա չաղըրըրմ' վէ Ալլահըմ'
 չաղըրըրմ' վէ հէքէլնտէն սէ-
 սիմի իշիտիր , հէմ Ֆերեսալում'
 օնուն գուլաղընը շուրը : Օլտէմ 8
 եէր սարըլըպ տիթիւտի , կէօթ-
 լէրին թէմէլլէրի հարաթէթ է-
 տիպ սարսըրըլար . զիրա դա- 9
 դապէ կէլտի : Օնուն պուրնուն-
 տան տիւման' վէ աղղընտան թէ-
 լէֆ էտիճի ալթէ չըդաղ . օն- 10
 տան գօրլար թուրթուշտու : Վէ
 կէօթլէրի էյիպ էնտի , վէ այագ-
 լարըն ալթընտա գօյու տիւման
 վար խոի : Վէ քերդիլէ իւղէրի 11
 նէ պինիպ ուշտու , վէ եէլն գա-
 նաալարըն իւղէրինտէ կէօրիւն-
 տիւ : Վէ խայմէ իլիւն էթրա- 12
 ֆընտա գարանըղ' սուլար ճէմի-
 յէթի' գարա պուլուրթար դօ-
 տու : Իօնիւնտէքի զիյասընտան 13
 ալթէ գօրլարըն թուրթուշտուլար :
 Բապպ կէօթտէն կիւրլէտի , վէ 14
 թաա'լա սէտաաղընը վէրտի : Հէմ 15
 օգլարընը սաղապ' օնլարը տա .

16 յընթաց, եւ ըստ իմաց անպէտ վէ
 16 ծնւալը շաշըրթար: Վէ Բապարն
 թալ զիր իլէ՝ ծնունդ զաղապար եւ
 լինին իւֆէմէսինտին տէնիզին
 տիպլէրի կէօրիւնստիւ, տիւնեա
 17 նըն թէմէլէրի աջը տը: Երեք
 սեքսան կէօնսէրիւ՝ պէնի ալար
 պէնի չօգ սուրարտան չըգարտը:
 18 Պէնի գուլվէթլ տիւշմէ իմտէն՝
 պէնտէն իբրաճ էտէնլէրտէն
 գուրթարտը: գերա պէնտէն զօր
 19 լու օշտուլար: Պէլլամին կիւնիւն
 տէ ծնար էօնիւմիւ ալարար. աւ
 միւ Բապալ պանա՝ տայանաճադ
 20 աա օշտու: Վէ պէնի կէնիշլի
 յէ չըգարտը: պէնի խէլաս էյ
 լէտի, զլրա պէնտէն րաղի օշ
 21 տու: Բապալ սատագաթըմա կէօ
 րէ էքրիմի վէրտի. պանա էլլե
 րիմին փաքլիյանէ կէօրէ իՎադ
 22 վէրտի: Զիրա Բապարն Եօլա
 րընը հըֆդ էյլէտիմ, վէ Ալա
 23 հրմա ֆարսըլլէ կէօնտիմ: Զի
 րա ծնուն հէփ շէրիւթլէրի էօ
 նիւմտէ իտի, վէ ծնուն դանուն
 24 լարընտան այրըմատըմ: Վէ օ
 նուն ինտիտէ քեամիլ օլտուիմ, վէ
 եարամազըլըմտան սագընտըմ:
 25 Վէ Բապալ պանա սատագաթըմա
 կէօրէ՝ ծնուն կէօղլէրի էօնիւնտէ
 օլան փաքլիյանէ կէօրէ իՎադ
 26 վէրտի: Մալիս իլէ սալիս օլուր
 տուն. քեամիլ տուիլլէ քեա
 27 միլ օլուրտուն. փաք իլէ փաք օ
 լուրտուն, վէ թէրս իլէ թէրս
 28 հարաքէթ էտէրտին: Իմտի միս
 նէթտէ օլան գալմիլ գուրթարըր
 տըն. ամմա կէօղլէրին՝ միւթէ
 քէպլըրէրին իւղէրինէ տիր՝ Գի
 29 ծալը ալադլատատըն: Զիրա
 պէնիմ դանտիլմ սէն սինեա՝
 Բապալ, վէ Բապալ դարանըլըմա
 30 զիյա վէրի: Զիրա սէնին իլէ՝
 պէօլիւյէ հիւճիւմ էտէրիմ. Ալ
 լաշմիլլէ հիսարտան ալարըմ:
 31 Ալաշնէ Եօլու քեամիլ տիր
 Բապալըն սէօղիւ գալլ օլմաշ

տուր. օ՝ ճիւմէն ծնա կիւնէնէ
 լէրէ դալան տըր: Զիրա Բապալ 32
 տան մատա Ալաշ քիմ տիր.
 վէ Ալաշըմըգտան դայրի գայա
 քիմ տիր: Գալէմին գուլվէթի 33
 Ալաշ տըր, վէ Եօլումու քեա
 միլ էտէր: Այադլարըմը քէյիլը 34
 լէրինքինէ միւսալի էտէր, վէ
 պէնի եիքսէք էէրլէրիմ իւղէրի
 նէ տուրտուրուր: Ելլէրիմի ճէն 35
 կէ թալիմ էտէր, վէ գօլարըմ
 պաղըր էայ էյտի: Վէ պանա 36
 խէլասընը գալլանըր վէրտին
 վէ սէնին թէնէզիւլլէն պէնի
 պէօլիւթտիւ: Ալարմարըմը ալ 37
 թըմաա կէնիշլէթտին, վէ թօ
 փուգլարըմ դըմլտանմատը:
 Տիւշմէնլէրիմի գօլալարըմ օնա 38
 րը դըրարըմ, վէ ծնարը տիւքէ
 տինճէյտէք տէօնմտիմ: Իմտի 39
 ծնարը թէլէֆ էթտիմ, վէ ծն
 արըմ էգտիմ, վէ գալլալայաճադ
 լար. պէլի՝ այադլարըմին ալթը
 նա տիւշտիւլէր: Հէմ պանա ճէնք 40
 իլին գուլվէթ գուշաթտըն. իւ
 զէրիմէ գալլալարըմը ալթըմա
 չէօքսիւրտին: Վէ տիւշմէնլէ 41
 րիմին ալյոնունու պանա վէրտին,
 քի պէնտէն իբրաճ էտէնլէրի գը
 րայըմ: Պաղըրտըլար, ամմա 42
 գուրթարան Եօլ իտի. Բապալ
 պիւլէ՝ ամմա ծնարա ճէլապ վէր
 մէտի: Օլտուիմ ծնարըմ էէրին թօզ 43
 թօլարըմ կիպի էգտիմ. ծնարը
 սօգադլար չամուրու կիպի չիյ
 նէ իյալ տէօրտիւմ: Վէ խալըր 44
 մըն նիզալարընտան պէնի գուր
 թարտըն, պէնի թայիֆէլէրէ
 պաշ օլմադ իլին հըֆդ էյլէտին,
 պիլմէտիյիմ գալմ պանա գուլ
 լուգ էտէնէք: Ետտ օղուլարը 45
 ֆանա միւտմանէն էտէնէքլէր.
 գուլադլարը իլիթտիյի կիպի պա
 նա իթաաթ էտէնէքլէր: Ետտ 46
 օղուլարըմ դապալան օլաճադլար.
 վէ սիփէրկեաշարընտան տիթ
 րէյէնէքլէր: Բապալ սաղ տըր, 47

- վէ գայամ միւթէպարիք օշուն .
 վէ խէլալմընն գայասը Ալլահ
 48 երեւելին : Պանա ինթիգամար
 վերէն՝ վէ ալթըմա դավմէր էն .
 49 տիրէն՝ Ալլահ սըր : Հէմ պէնի
 տիւշմէլէրինտէն չոգարըր , վէ
 ալէյիմէ գալգանլարըն իւղէ-
 րինէ պէնի երեւելթոն , պէնի
 զայլմ առէմէրտէն խէլաս էթ-
 50 տին : Պոնուռն իշին եա՛ րապպ
 թայիֆէլէրտէ պէնի մէտէ էտէ-
 ճէյիմ , վէ սէնին խմինէ մէգ
 51 մուր օգույաճաղմ : Բէննիփա
 տիւշանըն խէլասլարըն ալիմ
 էտէն՝ վէ մէտիհի Դաւիթէ հէմ
 օնուռն զիւրիյէթինէ էպէտէն ի՛-
 նայէթ էտէն օ տուր :

ՊԱՊ ԻԳ

- 1 Վէ Դաւիթին սօնկ սեօզլերի
 պունլար սըր . Յեսսէ օլլուԴա-
 լիթին քէլամի՛ եանի երիքսէյէ
 չըգմըշ առէմին՝ Չակոբ Ալլահը-
 նըն մէտիհինին՝ վէ Իսրայէլին չի-
 րին մէզմուրըր օգույսնընն
 2 քէլամի պա տուր . Պէնիմ վա-
 սիթամ իլէ րապպըն րուհու
 սէջլէտի . վէ օնուռն քէլլամի՛ տի
 3 լիմին իւղէրինտէ իտի : Իսրայէ-
 լին Ալլահը տէտի , պանա Իս-
 րայէլին Գայասը սէջլէտի քի՛ Ա
 տէմէրտէ սալթանալթ սիւրէն
 սասաղգ օլա , Ալլահ զօրգուսու
 4 իլէ սալթանալթ սիւրէն . Վէ կիւ-
 նէշ մողուռնա սապահ՝ Էանի
 պուրլութսուղ սապահ այտընըզը
 կիպի օլա , եաղմուրտան սօնկրա
 զիյատան եերտէ պէնի ֆիլիս
 5 իտի օլա : Պէնիմ էվիմ Ալլահըն
 գըթընտա պէյլէ տէյիլ իսէ տէ,
 պէնիմ իլէ էպէտի ա՛հտ էյլէտի
 քի՛ օ հէր խուսուստա թէրթիպ օ
 լունմուշ վէ մէօքէմ տիր . զերա
 պիւթին խէլասըմ վէ հէփ միւրա
 տըմ պա պառ , էյերջի օնա զուհր
 6 էթտիրմէտի իսէ տէ : Վէ եա .

րամաղլարըն հէփիսի ալթըմըշ
 տիքէլէր կիպի օլաճաղար . զի-
 րա օնլար էլ իլէ եալթըրմաղ-
 լար : Ամա օնլարա տօգանաճաղ
 օլան առէմ՝ տէմիր իլէ վէ մըզ-
 րապ սըրըզը իլէ սիւշնլունալը
 տըր . վէ օլուուգարըն եէրտէ պիւ-
 քիւլիյէ ալթէտէ եաղըրաճաղ-
 ար :

Դաւիթին գահրիմանլարընն 8
 առլարը պունլար տըր . Քիւր-
 սիւտէ օթուրան իւլէրին պաշը
 թահքեմննլու եանի Ասոնլու Ա-
 դինօ , քի պիր տէֆատա սէքիլ
 երեղին իւլէրինէ գըրընն էյլէ-
 տի :

Վէ օնուռն սօնկրա Աքուբ 9
 լու օլլու Դովգանըն օլլու Եղիա-
 զար իտի . Դաւիթ իլէ պիլէ օ-
 լան իւլէ գահրիմանլարըն պիրի
 քի՛ ճէնք իլին օրատա ճէմ՝ օ-
 լան Փղտըլարը թահգիր էթ-
 տիքէրի՛ Իսրայէլիէր իսէ եօ-
 գարըն չէքիտիքէրի գէման , պու 10
 գալգըպ՝ թա էլի եօրուլունա
 յատէք վէ էլի գըրընա եալթը-
 չընաճապատէք Փղտըլարը վուր-
 տու , վէ րապպ օլ կիւնտէ պէօ-
 յիւք խէլաս էյլէտի . անտէն
 գալմ օնուռն արտընա՛ եալընըզ
 սոյմաղա տէօնտիլ :

Վէ պունտան սօնկրա Արար 11
 լը Աքէ օլլու Սամմա իտի . վէ
 Փղտըլարը պիր պէօնլէյէ ճէմ՝
 օլտուլար , վէ օրատա մէրձիմէք
 իլէ տօլու պիր Թարլա գըթանը
 վար իտի , վէ գալմ Փղտըլարըն
 երեղինտէն գաչոը . Պու իսէ 12
 թարլանըն օրթասըրտա տու-
 րուպ՝ օնու գօրուտու , վէ Փղտ-
 լըլարը վուրտու . վէ րապպ պէօ-
 յիւք խէլաս էյլէտի :

Հէմ օթուղ սէրվէրէրին իւ 13
 չիւ Էնիպ՝ օրաք գէմանընա
 Դաւիթէ Ոգողոմ մաղարասըն
 վարտըլար . վէ Փղտըլարըն պէօ-
 լիւյիւ Իսափայիմ վատիսինտէ գօն .

- 14 մեշ խոի : Վէ օլ ղէմանտէ Դա-
 15 լիթ դալէտէ խոի . փղտըլա-
 16 բեն դարաուլու իսէ օլ ղէման-
 17 Բեթլէհէմտէ խոի : Վէ Դա-
 18 լիթ արդու չէքիպ տէսի. քի՛ Բեթ-
 19 լէհէմին դափուսուունտա օլուն գու-
 20 յուսան քի՛մ պանա սու իշերիր :
 21 Օլտէմ պու իւչ գահրիման՝ փղտ-
 22 լըլարըն օրտուսուունտ եարըպիւչ-
 23 տիլէր, վէ Բեթլէհէմին գափու-
 24 սունտա օլան գուլուտան սու
 25 չէքտիլէր : Վէ գալտըրպ՝ Դա-
 26 լիթէ կէօթիւրտիւլէր . ամմա օ՝
 27 ծնտան իլմէք իսթէմէտի , իլլա
 28 մու Բապպա տէքտիւ : Վէ տէ-
 29 տի քի՛ Հաչա պէնտէն եա՛ Բապպ՝
 30 քի պէն պունու էտէյիմ , պու՝
 31 ճանլարընըն իէնլիէն իլէ կիտէն
 32 աւէմէրին դանըն՝ մը իւէյի՛ .
 33 իմտի ծնտան իլմէք իսթէմէտի :
 34 Օլ իւչ գահրիման պունլարըն էթ-
 35 տիլէր :
 36 Վէ Հարուհէա օղու Յովա-
 37 բըն դարընտալը Աբեսաա՝ պու
 38 իւչ քիմանէին պաշ խոի . վէ
 39 մըղապընը իւչ էրիւլ քիմանէին
 40 իւղէրինէ սալըս՝ զըրըն էյլէ-
 41 տի , վէ իւչիւն արաաընտա օ-
 42 նուն նամը վար խոի : Պու՝ օլ
 43 իւչիւն էն միւլէթէպէրի տէյիլ
 44 մի խոի , իմտի ծնարըն պաշը օլ-
 45 սու . ամմա օպի իւչիւն մերթէ-
 46 պէսինէ էրմէտի :
 47 Վէ Կաբէսէկաւէն չօգ իլ
 48 կէօրմիւլէ պիր գահրիման քիման-
 49 նին օղու Յովադա օղու Բան-
 50 եա՛ Մովաբըն իքի զօրուլարընը
 51 վուրտու . հէմ պու՝ գար վագ-
 52 թընտա էնիպ չուգուրուն իչին
 53 տէ արաաըն էօյտիւրտիւ : Վէ
 54 պու՝ կէօթէրիւլէ Մըսըրը պիր
 55 քիման էօյտիւրտիւ . վէ Մըսըր-
 56 լընըն էլլնտէ պիր մըղապ վար
 57 իքէն՝ ծնուն իւղէրինէ պիր տէյ .
 58 նէք իլէ էնտի , վէ Մըսըրընըն
 59 էլլնտէ մըղապը գափըս՝ ծնու
 60 ծնուն մըղապը իլէ էօյտիւրտիւ :

Յովադա օղու Բանեա՝ պուն 22
 լարըն էյլէտի , վէ իւչ գահրի-
 23 նանլարըն արաաընտա նամը օլ-
 24 սու : Օլթուդտան միւլէթէպէրի
 25 տի , ամմա իւչիւն մերթէպէսի .
 26 նէ էրէմէտի . վէ Դաւիթ ծնու՝
 27 մուսահիպէրին իւղէրինէ նաապ
 28 էյլէտի :

Յովաբըն դարընպաշը Ասա 24
 յէլ օթուղարտան խոի . քի ծար՝
 25 Բեթլէհէմին Դովգանըն՝ օղու
 26 Ելէանան , Հարօղու Սամմա՝ 25
 26 Հարօղու Եղիկա , Փէլլաալը
 27 Բէղլէս՝ Թէկուալը Եկէս օլ
 28 լու իրաա, Անաթովթըն Աբիւ-
 29 ղեր՝ Ովալը Մէրուսայ, Աբու-
 30 լու Սէլման՝ Նէտոփաթը Մաա-
 31 լայ , Նէտոփաթը Բաանա օլ-
 32 լու Ալաբ՝ Բենիամին օղուլարը
 33 Գաբաասընտան Ռիփա օղու
 34 Եթթի , Փարաթնըն Բանեա՝ 30
 35 Գաաա տէրէսինտէն օլան Ալ-
 36 դայի , Արաբաթը Աբիւլթան՝ 31
 37 Բարուժու Ազամեթ , Սաղա 32
 38 քինի Եղիաբա՝ Յապէն օղուլա-
 39 ընտան Յովաթա՛ն , Արալը 33
 40 Սամմա՝ Արալը Սարաբ օղու
 41 Աբեսաա՝ Մաբաթինիա օղու Ա- 34
 42 հասբա օղու Եղիպաղէս՝ Գե-
 43 ղնըն Աբիտոփէլլին օղու Եղե-
 44 ամ , Կարմէլի Ասաբէ՝ Աբըլ 35
 45 Փաարայ , Սուբու Նաթան օլ 36
 46 լու Իգալ՝ Գաղը Բանի , Ալ 37
 47 մանլու Սէլէկ՝ Հարուհէա օղու
 48 Յովաբըն ախլահալըն Բերովթը-
 49 լու Նաարա , Յեթերի իրաա՝ 38
 50 Յեթերի Գարիբ , Բէթլի Ու- 39
 51 թիա խոի . Ճիւմէտի օթուէ էե-
 52 տի տիր :

ՊԱՊ ԻՌ

Վէ Իւրայէլտէ թէքրար Բաա 1
 պն ղաղապը թուծուուլ , ծն-
 2 լարա գարըն՝ Վար Իւրայէլ վէ
 3 Յուդայը սալ տէյերէք Դաւիթի
 4 թահրիք էյլէտի : Վէ փատի 2

շահ եանննտա օլան սերա'սքերի
 Յովաբա տերի քի՝ Հալա Խարա-
 յեկն ճիւղէն սրպլարընտա
 Դանտան Բերսաբէէյէտէք տօ-
 (աշ) վէ դավմը եօղլայըն քի՝
 3 գավմըն սայրսըն պիւէյիմ : Յո-
 վաբ տախի փատիշահա տէտիքի՝
 Ալազըն Բապպ գավմըն նէ գա-
 տար իսէ եիւզ օլ դատար ղիյա-
 տէ Էյէյէյէ, վէ Էֆէնտիմ փա-
 տիշահըն կէօղլերի կէօրսիւնլէր .
 աւմա Էֆէնտիմ փատիշահ պու-
 4 շէյտէն նի՛շիւն Հազզ էտէր : Լա-
 քին փատիշահըն սէօղլէ Յովա-
 բըն՝ վէ աքերին սերվէրլէրի իւ-
 ղերինէ ղալիպ կէլտի, վէ Յովաբ
 աքերին սերվէրլէրի իւէ փատի-
 շահըն Հուզուրուտան՝ ԽարայէԼ
 5 գավմընը եօղլամաղա չըգտը : Վէ
 Յորգանանտան կէշիպ Յազերէ
 տօղլու՝ Գաղ տէրէսինն օրթա,
 սընտա օլան շէհրին սաղ եաննն-
 6 տա Արոհրտէ գօնտուլար : Ան-
 տէն Գաղաաղա վէ Թաքթիմա,
 դաս տիյարընա վարտըլար, վէ
 Դաննեանա վէ Սիդնուէն Էթ-
 7 րաֆընա կէլտիլէր : Վէ Տիւրոս
 հիսարընա Կէմ Խեկլէրինն վէ
 Քանանըլարըն հէփ շէհրլէրինէ
 վարարըլար . առտէն Յուզայըն
 դըպլէսինէ Բերսաբէէյէ չըգտը
 8 լար : Վէ պիւթիւն տիյարըն տօ-
 լաղա՝ տօգուղ ալ վէ իյիրմի կիւ-
 նիւն սօնուտա Երուսաղէմէ կէլ-
 9 տիլէր : Վէ Յովաբ գավմըն եօղ-
 լամա հիսապըն փատիշահա վէր-
 տի . վէ ԽարայէԼ սէքիզ եիւզ պին
 դըլըձ չէքէն գուվէթ տահիպի
 առէմ օլուպ՝ Յուզա առէմլէրի
 պէշ եիւզ պին առէմ իտի :
 10 Վէ գավմըն անֆիլիտան սօնկ-
 րա՝ Դաւիթին եիւրէյի օնու
 վուրտու : վէ Դաւիթ Բապպա
 տէտիքի՝ Պառա եթմէք իւէ պէօ-
 յիւք կիւնահ Էթտիմ, վէ Հալա
 եա՝ Բապպ քերէմ Էյէլէ՝ պու-
 գուլուտու կիւնահընտան կէշ,

ղիրա պէշիւքահամաղղը Էթտիմ :
 Վէ Դաւիթ սապահլայըն դա- 11
 դընձա, Բապպն սէօղլէ՝ Դա-
 ւիթին պաղընըն Գաղ փէյ-
 դամպէրէ կէլիպ տէտի . Վիտիպ 12
 Դապիթէ տէյտին քի՝ Բապպ
 պէշլէնտէր . Պէն սանա իւշ շէյ
 Թէքլէֆէտէրիմ . օնլարտուն պի-
 րինիքէնտինէ սէշ քի՝ սանպէ-
 տէյիմ : Իմտի Գաղ Դաւիթէ 13
 կէլիպ՝ օնա խապէր կէթիրտիպ
 վէ օնա տէտիքի՝ Սանա տիյա-
 րըննա եէտի Թըլ զըլըլէ՝ մը օլ-
 սուն, եօնտա տիւշմէնլէրինն
 էօնիւնտէն իւշ ալ մը դաշտըն
 վէ օնլար սէնիլ արտընձա գօպ-
 լայալար, եօնտա տիյարընտա
 իւշ կիւն Թա'ոն մը օլա . շիմտի
 պիւ, վէ Պէօր քի՝ պէնի կէօնտէ-
 րէնէ նէ՝ ճէվապ պէօնտէրէյիմ :
 Վէ Դաւիթ Գաղա տէտիքի՝ 14
 Ղայէթ սըգըլտըմ . Հալա Բապ-
 պըն Էլինէ տիւշէլիմ, ղիրա՝ օնուն
 մէրհամէթի չօդ տուր, վէ առէմ
 էլինէ տիւշմէյիմ :

Վէ Բապպ՝ սապահտան Թա 15
 Թա'յին օլուտուլ վաղըթատէք՝
 ԽարայէԼ իւզէրինէ Թա'ուն սալ-
 տը . վէ Դանտան Բերսաբէէյ-
 յէտէք՝ գավմտան եէթմիշ պին
 առէմ էօլիւ : Վէ մէլէք էլինի 16
 Երուսաղէմէ սալըր քի՝ օնուխա-
 րապ էտէ, վէ Բապպ պէլատան
 էօթլըրիւ նատիմ օլուպ գավմ-
 տա խարապ էտէն մէլէյէ՝ Հալա
 եէթէր, էլինի չէք տէտի . վէ
 Բապպն մէլէյի՝ Յէբուպուռ
 նանըն խարմանը եանննտա իտի :
 Վէ Դաւիթ՝ գավմըն վուրտն մէ- 17
 լէյի կէօրտիւքտէ, Բապպա սէօղ-
 լէյիպ տէտիքի՝ իշթէ պէն կիւ-
 նահ Էթտիմ, վէ պէն եարամաղ-
 լըգ Էթտիմ, աւմա պու գօրուն
 լար նէյէլտիլէր չ քերէմ Էյէլէ՝
 սէնին էլին պէնիմ իւզէրինէ վէ
 պապամ Էլինիլ իւզէրինէ օլ-
 սուն :

18 Վէ ոչ կրնանէ Գաղ Դաւիթէ
կելիպ ծնա տէտի քի՛ Զըգ Յե-
բուսուռ Ռննանն խարմաննտա
19 Բապպա փիր մէղպահէափ : Իմ
տի Դաւիթ Գաղըն սէօղիւնէ
կէօրէ՛ Բապպըն թէնպիհ կթօրի
20 յի կիպի՝ Եօգարը չըգար : Վէ
Ունա պաղբպ՝ փատիշահն վէ
ծնուն գուլարընն ծնա տօղրու
կէջտիքլէրինի կէօրիւնճէ , Ու-
նա չըգար , վէ փատիշահա եիւ-
ղիւ եէրէ պէրապէր թէմէննա
21 էյլէտի : Վէ Ունա՝ Փատիշահ
էֆէնտիմ նի՛ջիւն պու գուլունա
կէլտի տէտի . վէ Դաւիթ տէտի
քի՛ Պու խարմանը սէնտէն սա-
թունն ալըպ՝ Բապպա մէղպահ
պինա էտէյիմ , քի դավմըն իւ-
զէրինտէն պու դըրղըն տէֆ՝ օ
22 Լունա : Վէ Ունա Դաւիթէ տէ-
տի քի՛ էֆէնտիմ փատիշահ ալ-
սըն , վէ կէօղլէրինտէ խօշ կէօ
րիւնէնի գուրպան էյլէսին . իշ-

թէ էօրիւղէր պիւթիւնն Էանմա
իջիւն՝ վէ տիւյէնլէր հէմ էօթիւղ-
լէրին ալէթլէրի օտուն իջիւն օ-
լա : Պունըսորն հէփիսինի Ու 23
նա փատիշահ՝ փատիշահա վէր-
տի : վէ Ունա փատիշահա՝ Աւ-
լանն Բապպ սէնտէն րաղի ու-
սուն տէտի : Ամնա փատիշահ 24
Ունայա՝ Եօգ , իլըա ծնու սէն-
տէն էլպէթթէ պահասը իլէսա-
թունն ալաճաղըմ , վէ Ալլահըմ
Բապպա ճապա աթըլէ՛ պիւթիւն
Էանմա սունմայաճաղըմ տէտի .
վէ Դաւիթ խարմանը էօրիւղէր
իլէ էլլի մըսգալ կիւմիւշէ սա-
թունն ալար : վէ Դաւիթ օրատա 25
Բապպա մէղպահ էափորը , վէ
պիւթիւն Էանմալար վէ սէլա-
մէթ գուրպանլարը սունտու . վէ
Բապպ տիյար իջիւն օլան նիյա-
ղը դապուլ էյլէտի , վէ Իսրա-
յէլին իւղէրինտէն դըրղըն տէֆ՝
օլունտու :

— 0 —

ԻՒԶԻԻՆՃԻԻ ՓԼՏԻՇԱՆԼԱՐ

(ԵՐՐՈՐԴ ԹԵԳԵԻՈՐԵՅ)

ԵԱԽՕՏ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՓԼՏԻՇԱՆԼԱՐ

ՊԱՊ Ա

1 Այ Դաւիթ փատիշահ իւ-
թիյարանըպ՝ կիւնլէրտէ կէչկին
օլուռ . վէ ծնու էսվապ իլէ էօր-
թէրլէր իտի , լաքին լարնմաղ ի-
2 տի : Վէ գուլարը ծնա աէտիլէր

քի՛ էֆէնտիմիզ փատիշահ իջիւն
պիր կէնճ պաքիրէ դըլ արասըն-
լար , վէ փատիշահն էօթիւնտէ
տուրա , վէ Էանընտա սաքին օ-
լա , վէ դօյնտունա Էաթա , քի
էֆէնտիմիզ փատիշահ լարնա :
վէ Իսրայէլին ճիւմլէ սիւօրուն . 3

- տա պիր կիւզէ կէնճ՝ գրգ արա-
տըլար • վէ Սունամը Աբիսակը
պուրուպ՝ օնու փատիշահա կէ-
4 Թիրտիթը : Վէ պու գրգ՝ դա-
յէն զիյառէ կիւզէ խտի • իմ
տի քըզ փատիշահն եանրնտա
սաքին օլուպ՝ օնա խըզմէթ էտէր
խտի , ամմա փատիշահ օնու պիւ-
մէտի :
- 5 Վէ Ագգիթին օլու Ադոնիա
մաղուրըմնըպ՝ Պէն փատիշահ
օլուրում տէտի • վէ արապարը
վէ աթըլար՝ վէ էօնիւնճէ սէ-
յիրտէճէք էլի ատէմ էտիտի :
- 6 Վէ պապար օնուն էօմրիւնտէ
կէօնիւնիւ գըրընդի ի՛ջիւն պէօյ-
լէ էթտիտի տէմէտի • քէ հէմ՝ օ տա-
խի զայէթ իլէ կիւզէ կէօսթէ-
րիլի խտի , վէ անաը օնու Աբի-
սաղաման սօնկրա սօղըւրմուշ
- 7 խտի : Վէ օնուն Հարուհէա օլ-
լու Յովաբ իլէ վէ բէահին Ա-
բիսթար իլէ սօղըւ պիր օլու ,
վէ օնլար Ադոնիանը արտընճա
վար՝ եարարմ էտէրլէր խտի :
- 8 Ամմա բէահին Սադուկ վէ Յո-
վադա օլու Բանէա վէ Նաթան
փէյլամպէր վէ Սէմէի վէ Ռէի
վէ Դաւիթին օլան դահրիման-
լար՝ Ադոնիա իլէ տէյիլէր խտի :
- 9 Վէ Ադոնիա Էնտովէլին եա-
նընտա օլան Զողդէթ թաշընըն
գուրպինտէ գօյունլար վէ սըլըր-
լար վէ պէսլի հայվանլար պօ-
ղաղայըպ՝ ճիւմէ փատիշահ զա-
տէ դարընտաշըրընը՝ վէ փատի-
շահն գուլարը հէպ Յուգա ա-
- 10 տէմէլէրին տա՝ վէթ էյլէտի : Ամ-
մա Նաթան փէյլամպէրի վէ
Բանէայը վէ գահրիմանլարը վէ
գարընտաշը Սողոմոնու տա՝ վէթ
էթմէտի :
- 11 Վէ Նաթան՝ Սողոմոնուն ա-
նաը Բեքարմէյէ սէօյլէյիպ
տէտի քի՝ էֆէնտիթիլ Ղաւիթին
խտէրի օլմայարապ՝ Ագգիթին
օլու Ադոնիանը փատիշահ օլ
- սողոմոնու իլիթմէտին մի : 12
տի հալա կէլ բէրէմ էյլէ սանա
պիր նասիհաթ վէրէյիմ, քի բէն-
տի ճանընը հէմ օլլուն Սողոմոն
նուն ճանընը խէլաս էտէսին :
13 Վար փատիշահ Դաւիթէ կիթ ,
վէ օնա տէ քի՝ Եա՝ էֆէնտիմ
փատիշահ սէն պու խալայըղնա՝
Պէնտէն սօնկրա փատիշահ էլ-
պէթթէ օլլուն Սողոմոն օլաճադ ,
վէ թախթըմտա օ օթուրաճադ
տէյէրէք՝ էէմին էթմէտին մի •
14 խտի նի՛ջին Ադոնիա փատիշահ
օլմուշ : Իլթէ սէն օրատա տա ,
հա փատիշահ իլէ սէօյլէր իբէն ,
պէն տէսէնին արտընճա կէլիպ՝
սէօղլէրին թէմմա էտէրիմ :
- 15 Վէ Բեքարաբէ փատիշահն եա
նընա իլ օտայա կիրտի • փատի-
շահ խտէ գայէթ իլէ իխթիյար-
լանմըշ խտի , վէ Սունամը Աբի-
սակ փատիշահա խըզմէթ էտէր
խտի : Վէ Բեքարաբէ էյիլիպ փա-
16 տիշահա թէմէննա էյլէտի • վէ
փատիշահ՝ Սանն էն՝ օլու տէտի :
վէ օնա տէտի • Եա՝ էֆէնտիմ՝
- 17 սէն պու խալայըղնա Ալահն
Բապպ իլէ էէմին էթտիտի քի՝ Պէն
տէն սօնկրա էլպէթթէ օլլուն
Սողոմոն փատիշահ օլաճադ , վէ
թախթըմտա օ օթուրաճադ : Վէ 18
չիմաի իլթէ Ադոնիա փատիշահ
օլմուշ • վէ հալա եա՝ էֆէնտիմ
փատիշահ՝ սէն պիլմէզիլին : վէ 19
չօք սըլըրլար վէ պէսլի հայվան-
լար վէ գօյունլար պօղաղայըպ՝
փատիշահն հէպ օղուլարընը վէ
բէահին Աբիսթարը վէ սէրա՛ս-
քէր Յովաբը տա՝ վէթ էյլէտի ,
ամմա գուրուն Սողոմոնու տա՝
վէթ էթմէտի : Վէ սէն եա՝ է- 20
ֆէնտիմ փատիշահ՝ ճիւմէ իս-
րայէլին կէօղլէրի սէնին իւզէրին
տէ տիր , քի սէնտէն սօնկրա է-
ֆէնտիմ փատիշահն թախթըն-
տա քիմ օթուրաճաղընը օնլար
պիլտիրէսին : Եօդաա՝ էֆէնտիմ 21

փատիշահս պապալարը իւն ուշու
առաջարկ , պէն վն օղում Սպր
մին քուչու սայլաճաղը :
22 Աէ իւթէ օ տահա փատիշահ
իւն սեյլէր իքէն , Նաթան փէյ
23 դամպէր կէլտի : Աէ փատիշահս
իւթէ Նաթան փէյ յաւապէր տէ
յիւ խապէր վերտիւր : Աէ օ փա
տիշահն հոգաւորաւորաւորաւոր
փատիշահս եիւզու եէրէ պէրա
24 պէր թէմէննա էյլէտի : Աէ Նա
թան տէտի քի Նա էֆէնտիմ
փատիշահս՝ սէն տէտի՞ն մի քի՝
Պէնտէն սոնկրա Ադոնիա փատի
շահ օլաճադ , վէ թախթըմաս օ
25 օթուրաճադ : Զ իրա պու կիւն
էնիպ՝ ճօդ սըղըրար վէ պէսլի
հայլանլար վէ գոյունլար պօղադ
լար , վէ փատիշահն հէփ օ
ղուլարըն վէ տաքէրին սէրվէր
լէրին լվէ քեհահին Աբիաթարը
տա՝վէթ էյլէտի . վէ իւթէ օ
նուն հոգաւորունա եէյիպ իէէ
յօրլար , վէ Ադոնիա փատիշահ
26 եաշարն տէյօրլար : Ամապէն
գուլունու վէ քեհահին Սադուկու
վէ Յովիադա օղու Բանեայը վէ
գուլուն Սողոմոնու չաղըրմաար :
27 Պու նէսնէ էֆէնտիմ փատիշահ
տա՞ն մը օլու , վէ պու գուլու
նա՝ սէնտէն սոնկրա էֆէնտիմ
փատիշահն թախթըմաս քիմ օ
թուրաճաղըն պիտիքմէտին :
28 Աէ Դաւիթ փատիշահ ճէվապ
վէրիպ տէտի քի՝ Բերաքէյի պա
նա չաղըրն . վէ փատիշահն
հոգաւորունա կէլպ՝ փատիշա
29 հնէ էօնիւնտէ սուրտու : Աէ
փատիշահս եէմին էտիպ տէտի
Պէնիմ Զանբը հէր սըգընթը
տան խէլաս ետէն Բապպ սաղ
30 տըր քի՝ Թահգիգան սանա Իս
րայէլին Ալլահը Բապպ իւն նի
ճէ եէմին էթտիմ , վէ Էլպէթ
թէ պէնտէն սոնկրա սէնին օղ
լուն Սողոմոն փատիշահ օլաճադ
վէ պէնիմ եէրիմէ թախթըմաս

օ օթուրաճադ տէտիմ իտէ , էլ
պէթթէ պու կիւն պէյլէ ետէ
ճէյիմ : Օլտէմ Բերաքէ էիւ
31 ղիւնիւ եէրէ պէրապէր էյիպ՝ փա
տիշահս թէմէննա էյլէտի , վէ
Էֆէնտիմ Դաւիթ փատիշահս է
պէսէն եաշարն տէտի :
Վ նաէն Դաւիթ փատիշահս՝ 32
Բեհահին Սադուկու վէ Նաթան
փէյ յաւապէր վէ Յովիադա օղու
Բանեայը պանա չաղըրն տէտի
իմտի օնլար փատիշահն հոգաւ
րունա կէլտիլէր : Աէ փատիշահս 33
օնլարա տէտի քի՝ Էֆէնտիմ
գուլարըն պիտիքմէտէ ալն , վէ
օղում Սողոմոնու գաթըրըմ իւ
ղէրինէ պիտիքմէտէ՝ օնու Գեհ
նա էնտիքին . վէ օնու օրատա 34
Սադուկէ քեհահին իւն Նաթան փէյ
դամպէր՝ Իսրայէլին իւղէրինէ
փատիշահս ճէս հէթան . սնտէն
պօրոյու չաղըն Սողոմոն փատի
շահ եաշարն տէյիւն : Աէ օնուն 35
արտընճա ճըգաւորը , վէ կէլպ՝
թախթըմաս օթուրա , վէ պէ
նիմ եէրիմէ փատիշահ օ օլա
չիւն քի՝ Իսրայէլին իւղէրինէ վէ
Յուդանն իւղէրինէ տալթան օ
օլուն տէյիւ վատիլէթ էյլէ
տիմ : Օլտէմ Յովիադա օղու 36
Բանեա փատիշահս ճէվապ վէ
րիպ տէտի քի՝ Ամին , փատիշահ
էֆէնտիմին Ալլահը Բապպ պաթի
պէյլէ տէյիւ : Բապպ՝ էֆէն
37 տիմ փատիշահ իւն նիճէ խտի ի
սէ , Սողոմոն իւն տաթի եյլէ օ
լա . վէ օնուն թախթընէ էֆէն
տիմ Դաւիթ փատիշահն թախ
թըմաս պէյիւք էյլէյիւ : Իմ 38
տի քեհահին Սադուկէ իւն Նաթան
փէյ յաւապէր վէ Յովիադա օղու
Բանեա հէմ Բերէթըլէր վէ Փէ
լէթըլէր էնիպ՝ Սողոմոնու Դա
ւիթ փատիշահն գաթըրը իւղէ
րինէ պիտիքմէտիլէր , վէ օնու Գե
հնա կէթիւրալէր : Աէ քեհ 39
հին Սադուկէ չաղըրտան ղէյիմ

եալը պոյնսղոնու ալըպ՝ Սո-
ղոմոնու մէս՝ էյլէտի . անտէն
պօրոյու չալարար , վէ ճիւմէ
գալմ՝ Սողոմոն փատիշահ եա-
40 շաքն սէտիւր : Վէ ճիւմէ
գալմ՝ օնուն արարնա չըգարար
խտի , վէ գալմ՝ սուրնարար շալա-
րաք՝ պէջիւք շաղլըգ իւէ շաղ օ-
լուրար խտի , շէյլէ քի սէտալա-
ընտան եէր եարըր խտի :
41 Վէ Ագոնիա հէմ պիւնսինճէ
օլն ճիւմէ տա՛վէթլէր իշիթ-
տիւր , օնլար իսէ եէմէյի պի-
թիւրմիլէր խտի . իմտի Յովաք
պօրոնուն սէտասըր իշտինճէ՝
Շէհրին նի՛լուն շամաթա իլէ
42 սէտի կէլէյօր սէտի : Օ տահա
սէյլէր իբէն , իշթէ քեահին Ա-
բիաթարն օղլու Յովնաթան
կէլտի . վէ Ագոնիա տէտի քի՝
վէլ զլար սէն իյիթ առէմտին ,
վէ խալլ միւթտէ վէրէճէքսին :
43 Վէ Յովնաթան ճէվապ վէրիպ՝
Ագոնիայա տէտի - Հադգան է-
Ֆէնտիմիլ Դաւիթ փատիշահ՝
Սողոմոնու փատիշահ նասպ էթ-
44 տի : Վէ փատիշահ՝ քեահին Սա-
գովու հէմ Նաթան փէլլամ
պէրի վէ Յովնապ օղլու Բանեա-
յը հէմ Գերեթլէրի վէ Փե-
լէթլէրի օնուն պիւնսինճէ կէօն
սէրտի , վէ օնու փատիշահն
գաթըրընն իւղէրինէ պիտիւր-
45 տիւր . Վէ քեահին Սագովկ
Նաթան փէլլամպեր իլէ՝ օնու
Գեհոնտա փատիշահ մէս՝ էթ-
տիւր , վէ օրատան շաղլանարադ
չըգարար , վէ շէհր սէտա վէր-
տի . իշիթտիյիւիլ սէս օ տուր :
46 Հէմ տախի Սողոմոն փատիշահ
լըղն թախթը իւղէրինէ օթուր-
47 տու : Վէ փատիշահն գուլարը
տախի էՖէնտիմիլ Դաւիթ փա-
տիշահա թէպրիք էթմէյէ կէ-
լիպ՝ Սէնին Ալահն Սողոմոնուն
ատըրը սէնին աղնտան էյի էյ-
լէյէ , վէ օնուն թախթընը սէ-

նին թախթընտան պէջիւք էտէ
սէտիւր , փատիշահ տախի տէօ-
շէյին իւղէրինտէ սէճառէ դիւր :
Հէմ տախի փատիշահ պէջլէ 48
տէտի ագու կիւն՝ կէօղէրիմ կէօ-
րիւր իբէն թախթընա օթուրա
ճադքիմնէ վէրէն Խորայէլին Ալ-
լահն Բապպ միւթէպարիք օ-
տուն :

Օլտէմ Ագոնիան հէփ տա՛ 49
վէթիլէրի տիթրէտիւր , վէ գալ-
ըպ՝ հէր քէս եօլունս կիթտի-
լէր : Վէ Ագոնիա Սողոմոնուն 50
էրեղինտէն գօրգմադ իլէ՝ գալ-
ըպ կիթտի , վէ մէղպահն պուր-
նուղարն եափըար : Վէ Սո-
51 ղոմոնա խապեր վէրիլիպ տէնիւ-
գի քի՝ Իշթէ Ագոնիա Սողոմոն
փատիշահտան գօրգտու , վէ Իշ-
թէ մէղպահն պուրնուղարնա
եափըրպ՝ Սողոմոն փատիշահ
տա՛ գուլունու զըլը՝ իլէ եօլ-
տիւրմէյէճէյինէ պու կիւն պա-
նա եէմին էթտին տէտի : Վէ Սո- 52
հիմոն տէտի քի՝ Իյլէր հէլիւ է-
տէս օլուր իսէյ օնուն գըլըպտան
պիւլէ եէրէ տիւլմէյէճէք տիւր -
ամմա էյեր օնտա եարամադ լըգ
պուլունուր իսէ , օլտէմ էօլէ-
ճէք տիւր : Վէ Սողոմոն փատի- 53
շահ կէօնտէրիպ՝ օնու մէղպահ-
տան էնտիւրիւր . վէ կէլիպ՝
Սողոմոն փատիշահա թէմէնա
էյլէտի . վէ Սողոմոն օնա՝ էվի-
նէ կիթ տէտի :

ՊԱՊ Բ

Վէ Դաւիթին էօլմիլէ կիւն 1
լէրի եաղալարդտա , օղլմիլ Սո-
ղոմոնա վախիթէ էտիւր տէտի
քի՝ Պէն ճիւմէ եէրին եօլունա 2
կիտէյօրում , իմտի գուլմէթլէ-
նիպ՝ մէրտ օլ : Վէ Ալահն 3
Բապպն հրՖղ օլունաճադ շէյ-
լէրինն հրՖղ էաէսին քի՝ օնուն
եօլարընտա էրիւրէլմին , վէ օ-

նուն գանուելարնը՝ հմրէրի-
նի վէ հիւքմէրնի վէ շէհաաեթ-
էրնի Մովսէսին թէ վրաթըն-
տա եաղլը օրոուգու վէճի իւզ-
րէ սաղլայաաքն . թաքի հէր նէ
իշէր իսէն վէ հէր նէրէյէ եիւ-
ղւնիւ չէվլիր իսէն , ագիւանէ
4 հարաքեթ էտէսին : Թաքի
Բապպ պէնիմ հագգըմա սէջլէ-
յիպ՝ էյէր օլոււլարն . քէնտի
եօլարընա տիգգաթ էտիպ՝ պէ-
նիմ՝ էօնիւմաէ պիւթիւն եիւ-
րէքէրնտէն վէ պիւթիւն ճան-
լարնտան կէրէքլըք իլէ եիւ-
րիւրէր իսէ , Իսրայէլն թախ-
թը իւզէրնտէն սէնտէն առէմ
էքսիք օլմայաճադ տէյէրէք՝ իւ-
րար էթտիյի սէօգիւնիւ սապիթ
5 էտէ : Հէմ տախի Հարուհէա
օլոււ Յովաքըն պանա էթտիյի
նի՝ էանի Իսրայէլն իքի սէրա՝ս
քէրէրի Ներ օլոււ Աքէննէրէ
վէ Յէթեր օլոււ Ամեսայիյէ նէ
էյլէտիյին սէն պիւլրսին , քի
օնլարը գաթլ էտիպ՝ սուլէ իւզ-
րէ իքէն ճէնք գանը տէօքտիւ .
վէ ճէնք գանընր պէլնտէքի գու-
շաղընա վէ այաղընտաքի այադ
6 գապլարընա գօտու : Իմաի սէն
իլմինէ կէօրէ էտէսին . վէ օնուն
ադ սաջընը սէլամէթ իլէ մէղա-
7 րա էնտիրմէյէսին : Ամմա Գա-
ղատաղ Բերդէլնին օլոււլարը-
նա իշտան էտէսին , վէ սօֆրան
տա էէյէնէրնի տրապնտա օլու-
լար . զիրա գաղընտաղըն Աքի
սողոմուն էիւղնտէն գաջալը
ղըմաա , պանա պէջլէ էադլաշ-
8 տըլար : Վէ իշթէ Բաուրիւմ
տէն Բենիաթմիլի Գերանըն օլոււ
Սեմէի սէնին իլէ տիր , վէ օ պա-
նա՝ Մասնայիմէ կիթտիյիմ
կիւնտէ՝ աճը պէտտուա՝ էթտի .
ամմա իսթիգպալմէ Բորգանա
նա էնտիյինտէ , օնա Բապպ իլէ
էէմին էտիպ՝ Սէնի դըլըճ իլէ
9 էօրտիրմէմ տէսիմ : Իմաի հա-

լա օնու սուչսուղ թուլմա , զի-
րա սէն ալիմ՝ առէմ սին , վէ օ-
նա նէ էաէճէյին պիւլրսին . վէ
օնուն ադ սաջընը գան իլէ մէղա-
րա էնտիրմէսին :
Վէ Դաւիթ առապալարը իլէ 10
ույոյոյաւ՝ Դաւիթ շէհրնտէ
սէֆն օլոււտու : Վէ Դաւիթին 11
Իսրայէլ իւզէրնիէ փատիշաճլը
սիւրտիյիւ կիւնէր՝ դըրդ էըլ
իտի . էէտի էըլ Քերրուտա փա-
տիշաճլը սիւրտիւ , վէ օթուղ
իւէ էըլ Երուսաղէմաէ փատի-
շաճլը սիւրտիւ :
Իմաի Սողոմուն՝ պապալար Դաւ 12
պիթին թախթընտա օթուրտու ,
վէ փատիշաճլը զայէթ իլէ գա-
յիմ օլուու :
Վէ Ագգիթին օլոււ Մոնիա՝ 13
Սողոմունուն անաղը Բերտաքէյէ
վարաղ . վէ օ օնա՝ Վէլաիյին
խայրը՝ մը տըր տէտի . Օ տա-
խի խայրը տըր տէտի : Անուն 14
տէտի քի՝ Սանա պիր սէօղլմ
վար . օ տախի՝ Սէջլէ տէտի :
Վէ օ տէտի . Սէն պիւլրսին քի՝ 15
փատիշաճլը պէնիմ իտի , վէ
ճէմի՝ Իսրայէլն էիւղն պէնիմ
իւզէրնտէ իտի , քի փատիշաճ
տէօնիւպ գարընտաղըն օլուու ,
զիրա օնա Բապպտան օլուու :
Վէ շիմաի պէն սէնտէն պիր տի 16
էք տիրէրիմ , պանա էօդ օն : Լէ-
յէսին . վէ օ օնա՝ Սէջլէ ուտ :
Անուն օ տէտի քի՝ Քերէմ էյ 17
լէ՝ Սողոմուն փատիշաճա սէջլէ ,
(զիրա օ սանա էօդ տէմէղ ,)
քի Սանալը Աքիտալը պանա
գարը իշիւն վէրէ : Վէ Բերտա 18
քէ՝ Վիւղէլ , պէն սէնին հադ-
դընա փատիշաճա սէջլէրիմ
տէտի :
Իմաի Բերտաքէ Սողոմուն փա 19
տիշաճա վարաղ քի՝ օնա Ագո-
նիանըն հագգընա սէջլէյէ . վէ
փատիշաճ օնուն իսթիգպալմէ

- գալալսը, վէ օնա թէմննա եթ-
տի, վէ թախթընտա օթուրու-
նա՝ փատիշահըն անասընա տա-
խի թախթ գօտու, վէ օ՝ օնուն
20 սալընտա օթուրու: Վէ օ տե-
տի քի՝ Պէն սէնտէն պիր քի-
չիք տիլէք տիլէրիմ, պանա եօգ
տէմէյէսին: Վէ փատիշահ օնա՝
Տիլէ անամ, զիրա սանա եօգ
21 տէմէյէճէյիմ տէտի: Վէ օ տե-
տի քի՝ Սունամը Աբիսակ գա-
ընտալըն Ադոնիայա դարը ի
22 չին վերլարին: Վէ Սողոմոն
փատիշահ ճէվապ վերլպ անա-
սընա տէտի քի՝ Իստի սէն նէ-
սէն էօթիւրիւ Ադոնիա իշին
Սունամը Աբիսակ տիլէրսին,
օնուն իշին փատիշահըն տա
տիլէ (զիրա օ պէնիմ պէջիւք
դարընապըմ տըր) հէմ օնուն
իշին հէմ քեահին Աբիսակ
վէ Հարուհէա օղու Յովաբ ի.
23 չին: Վէ Սողոմոն փատիշահ
Բապպ իլէ հէմին էտիպ տէտի.
Ալաս պանա պէջլէ վէ պուն-
տան զիյառէ էյլէսին քի՝ Ար-
նիա պու սէօղիւ քէնտի ճանընա
24 դարը սէջլէվլ տիր: Իստի հա-
լա պէնի դայիմ էտիպ պապամ
Դաւիթին թախթը իւղէրինէ օ.
Թուրտան վէ տէտիյի կիպի
պանա էվ էապան Բապպ սաղ
տըր քի՝ Ադոնիա պու կիւն էօլ-
25 տիւրիւլէճէք տիր: Վէ Սողոմոն
փատիշահ Յովաբա օղու Բա-
նէանըն էլի իլէ կէօնտըրտի, վէ
օնա հիւճիւմ էթտի, վէ էօլ-
տիւ:
26 Հէմ փատիշահ Աբիսակ
քեահինէ տէտի քի՝ Քէնտի
չիթիլինէ Անամիլթա վար,
զիրա սէն էօլիւմ միւսթաշագ
առէմ սին. առմա պու կիւն սէ-
նի էօլտիւրիւմ, չին քի պապամ
Դաւիթին էնիւնճէ Եհովա Բապ-
պըն սանտուղունու պալարըն,
վէ չին քի պապամըն հէր ճէփա

չէքաիյի նէսնէտէ ճէփա չէք-
սին: Վէ Սողոմոն Աբիսակը՝ 27
Բապպըն քեահին իյնտէն աղ-
էյլէտի. Թա քի Սեղվաա Հէվի-
նին էվի հադգընա Բապպըն
սէջլէտիյի սէօղիւնիւ թէթիլ
էյլէյէ:

Վէ պու Խապէր Յովաբառէք 28
հէթիլտի, զիրա Յովաբ Աբիս-
ղուն արտընճա ույմալը իս-
տէ, Ադոնիանըն արտընճա ույ-
մալ իտի. օղտմ Յովաբ Բապ-
պըն չաարընա գաշըպ մեղա-
հըն պույնուղարընա էաիլըր:
Վէ Սողոմոն փատիշահ Խապէր 29
վերլտի քի՝ Յովաբ Բապպըն չա-
տըրընա գաշըր, վէ իլթէ մեղ-
պահըն էանընտա տըր. վէ Սո-
ղոմոն Յովաբա օղու Բանէալը
կէօնտըրիպ տէտի քի՝ Կիթ օնու
գաթլ էթ: Վէ Բանէա Բապ 30
պըն չաարընա վարըպ օնա տէ-
տի քի՝ Փատիշահ պէջլէ տեր.
Տիլարը չոգ. վէ օ՝ Եօգ իլա պու-
րատա էօլիւրիւմ տէտի. իստի
Բանէա փատիշահ ճէվապ
տէօնտըրիպ տէտի քի՝ Յովաբ
պէջլէ սէջլէտի, վէ պանա պէջ-
լէ ճէվապ վերտի: Վէ փատիշահ 31
օնա տէտի քի՝ Օնուն սէջլէտիյի
կիպի էտիպ օնու գաթլ էյլէ,
վէ օնու կէօմ, քի պէնիմ իւղէ-
րիմտէն հէմ պապամ էվինին
իւղէրինտէն Յովաբըն սէգթիւ-
յիւ սոցսուգ գանը կիտէրէ-
սին: Վէ Բապպ օնուն գանընը 32
օնուն պաշը իւղէրինէ տէօնտ-
րէ. չին քի օ պապամ Դաւի-
թին Խապէրի օղմայարոց քէն-
տիսինտէն ա՛տիլ վէ էյի իքի
քիսնէլէրէ՝ Խարայլէ ա՛սքէրիմ
նին սէրվէրի Ներ օղու Աբեննե-
րէ վէ Յուդա ա՛ղքէրինին սէր-
վէրի Յէթեր օղու Ամուայիյէ
հիւճիւմ էտիպ, օնարըր դըլճ
իլէ էօլտիւրիւ: Իստի-նարըն 33
գանըր էպէտէն Յովաբըն պաշը

- իւզերինն զէ ծնուն զւարրինէ .
 թինին պաշը իւզերինն տէնն ,
 ամմա Դաւիթէ զէ ծնուն զիւր .
 րինէթինէ զէ էվինէ զէ Թաթթը .
 նա՛ Բապա Թարաթրանան էպէ .
 34 տէն սէլամէթ օլա : Վէ Զովմա՛
 դա օղու Բանեա չըդըպ՛ ծնա
 հիւճիւմ էյլէտի , զէ ծնու էօլ
 տիւրտիւ . զէ օ՛ չէօլաէ քէնտի
 35 էվինտէ կէօմիւլաիւ : Վէ փատի-
 շահ ծնուն եէրինն աքէրին իւ-
 ղէրինն Զովմադա օղու Բանեա
 յը նապա էթտի . հէմ փատի-
 շահ քեւահին Մադովու՛ Մքիւ-
 Թարուն եէրինն դօտու :
 36 Անտէն փատիշահ կէօնտէ-
 րիպ՛ Սեմէիյի չաղըրտը , զէ ծնա
 տէտի քի՛ Գէնտինն Երուսաղէմ
 տէ պիր էվ պինա էյլէ . զէ օրա
 տա սաքին օղւա՛ ծնտան շուրա-
 յա եա պուրապա չըգմայաուն :
 37 Զիրա վազի՛ օլա քի՛ հէման չը-
 գըպ Վեզրոն տէրէսինտէն կէչ
 տիյին կիւնտէ , սահիհան պիւ-
 միշ օլաուն քի՛ էլպէթթէ էօլ-
 տիւրիւճէքսին . դաննն պաշըն
 38 իւզերինն օլա : Վէ Սեմէի փա-
 տիշահա տէտի քի՛ Պու սէօզ է-
 յի տիր , էֆէնտիմ փատիշահ
 նիճէ տէտի իսէ , պու դուլուն
 պէօլէ էտէճէք տիր . իմտի Սե-
 մէի պիր չըգ դէման Երուսաղէմ
 տէ սաքին օլտու :
 39 Վէ վազի՛ օլտու քի՛ իւշ երըն
 սօնտանտա՛ Սեմէիին լէրի դու-
 լու Գէթ փատիշահը Մապըա
 օղու Աքբուսա դաշտըլար , զէ
 Սեմէիյի խապէր վէրիպ տէտի-
 լէր քի՛ իշթէ դուլարըն Գէթտէ
 40 տիր : Վէ Սեմէի գաղըպ՛ մէր-
 քէպինն էյլէր վուրտու , զէ դու-
 լարըն տրամաղա Գէթէ Աքբու-
 սա կիթտի . իմտի Սեմէի կի-
 տիպ՛ Գէթտէն դուլարըն կէ-
 41 Թիրտի Կ՛ Վէ Սողոմոնա՛ Սեմէի
 նին Երուսաղէմտէն Գէթէ վա-
 յըպ տէնտիյիւ խապէր վէրի-

լինճէ , օլտէմ՛ փատիշահ կէօն . 42
 տէրիպ՛ Սեմէիյի չաղըրտը , զէ
 ծնա տէտի . Մանա Բապա իւէ
 եէմին էթտիրիպ՛ Չըգտըրըն զէ
 շուրապտեա պուրապա կիթտիյին
 կիւնտէ թահգիգան պիւլիշ օլա-
 սըն քի՛ էլպէթթէ էօլէճէքսին
 տէյէրէքսանա շէհատէթ էթմէ-
 տիմ մի , զէ սէն պանա՛ իշթտի-
 յիմ սէօզ էյլի տիր տէտին : իմ . 43
 տինի՛ չին Բապալըն եէմինինն՛ զէ
 սանա էթտիյիմ թէնպիհէ իթա-
 աթ էթմէտին : Հէմ փատիշահ՛ 44
 Սեմէիյի տէտի քի՛ Պապամ Դաւի-
 թէ էթտիյին սէնին եիրէյլինն
 շէհատէթ էթտիյի օլ ճիւմէ
 եարամաղըլը քէնտին պիւլըսին .
 իմտի Բապա սէնին եարամաղ-
 լըլընը պաշընա տէնտէրտի :
 Ամմա Սողոմոն փատիշահ միւ . 45
 պարէք՛ զէ Դաւիթին Թաթթը
 Բապալըն հուղուրունտա էպէ-
 տէն դայիմ՛ օլա : Անտէն փա- 46
 տիշահ՛ Զովմադա օղու Բան-
 եայա էմի էյլէտի , զէ չըգըպ՛
 ծնա հիւճիւմ էյլէտի , զէ էօլ-
 տիւ . զէ փատիշահը Սողո-
 մոնուն եէտինտէ դայիմ՛ օլտու :

ՊԱՊ Գ

Վէ Սողոմոն՛ Մըսըր փատի- 1
 շահը՛ Փարաւոն իւէ խըսըմըզ
 պաղատը , զէ Փարաւոնուն գը-
 ղընը արապ՛ ծնու Դաւիթ շէհի-
 նէ կէթրտի , թա քէնտի էվինի 2
 զէ Բապա էվինի զէ չէպէհլէտէ
 Երուսաղէմին հիտարընը պինա
 էթմէյի թէմանմ էտինճէյէտէք :
 Անադ գալմ՛ եիւքսէքէրտէ 2
 դուրպան քէսէրէր իտի . զիրա
 օլ կիւնլէրէտէք Բապալըն իմի-
 նէ էլ եաիւրմամըլ իտի :
 Վէ Սողոմոն՛ պապաւա Դա- 3
 լիթին դանուլարընճա եիրիւ-
 յիւպ՛ Բապալը սէվէր իտի . առ-
 ճադ եիրքսէքէրտէ դուրպան քէ-

սէր վէ պուխուր եագար խոի :
 4 Վէ փառիշահ Գաբաւոնաւ կիւթ-
 տի , բի օրատա գուրսյան էտէ ,
 զերա պէջիւք երէքսէք եէր օ ի-
 տի . Սողոմոն օլ մէզպահն իւ-
 ղերինէ պին պիւթիւն եանմա
 5 տունտու : Գաբաւոնաւ՝ կէճէ
 իլէ տիւշաէ Բասպ Սողոմոնա
 կէօրիւնտիւ , վէ Ալաւահ տէտի
 6 քի՛ Տիլէ սանա նէ՛ վէրէյիւմ :
 6 Վէ Սողոմոն տէտի . Սէն գու-
 ռուն պապամ Դաւիթէ՝ ծնուն
 տէին հուղարունտա կէրէքլէք
 իւլ վէ սատապաթ իլէ վէ պիլէն
 7 ճէ եիւրէք սողոմուղու իլէ
 եիւրիւտիլիւնէ կէօրէ պէջիւք
 ինայէթ էյլէտին . Հէմ ծնա պու
 պէջիւք ինայէթի հըֆղ էյլէ-
 տին . քի՛ ծնա պու կիւն օլտուղու
 կիպի թախթը իւղէրինտէ օլթու
 7 րաճագ օլթու վերտին : Վէ շիւմ
 տի եա՛ Ալաւահմ Բապա՛ սէն
 պու գուղունու պապամ Դաւի-
 8 թին եէրինէ փառիշահ էյլէ-
 տին . պէն իսէ քիւլիւք չօճուգ
 օլթա՛ չըգմայը վէ կիրմէյի պիւ-
 8 մէմ : Վէ պու գուղուն՝ սէճաի-
 յին դավմընըն եա՛նի չօգլուղուն
 տան սայլմաղ վէ հիսասպ կէլ-
 մէզ պիր դավմըն արասընտա
 9 աըր : Իմաի պու գուղունա անկ-
 ար եիւրէք վէր քի՛ դավմընա
 հիւքմ՝ ետէ . վէ էյի իլէ քէօթիւ-
 յիւ ֆէհմ՝ ետէ . զրա սէնին պու
 պէջիւք դավմընա հիւքմ էլծմէ
 10 յէ քիւմ գատիր օլթու : Վէ պու
 սէօզ եա՛նի Սողոմոնուն պու շէ-
 յի տիլէտիլի՛ Բապպըն նազա
 11 րընտա խօշ կէօրիւնտիւ : Վէ
 Ալաւահ ծնա տէտի . Չիւն քի պու
 շէյի տիլէտին , վէ քէնտինէ ու-
 ղուն է՛օմիւր տիլէմէտին , հէմ
 քէնտինէ մալ տիլէմէտին , վէ
 տիւլմէնէրինին Զանընը տիլէ
 մէտին , իլա շէրիւթի տինկէ
 12 մէյէ ֆէհմ՝ տիլէտին . Իլծէ
 սէօզիւնէ կէօրէ էյլէտիւմ . իլծէ

սանա ա՛լիւմ վէ ֆէհմըն եիւրէք
 վէրտիւմ , շէյլէ քի սէնտէն էվ-
 վէլ սէնին միսլըն օլմամըլ տըր ,
 վէ սէնտէն սօնկըա միսլըն գալգ-
 մայաճագ աըր : Հէմ սանա տի 13
 լէմէտիլինի տախի՛ կէրէք մալ
 կէրէք ի՛զլէթ վէրտիւմ , շէյլէ քի
 ճէմի՛ կիւնէրինտէ փառիշահար
 արասընտա սէնին կիպի քիմնէ
 օլմայա : Վէ էյր պապան Դա 14
 էիթ եիւրիւտիլիւ կիպի եօլա-
 րըմտա եիւրիւտիւ՝ գանունա-
 րըմը վէ թէնպիլիլէրմի սապա-
 իսէն , օլթեմ սէնին էօմիլիւնիւ
 ուղուն էտէճէյիւմ : Վէ Սողոմոն 15
 ույանտը , վէ իլծէ տիւշ խոի .
 վէ Երուսաղէմէ վարըպ՝ Բապ-
 պըն ա՛հտ սանտուղունուն էօ .
 նիւնէ տուրտու , վէ պիւթիւն
 եանմալար սունտու , հէմ սէլա-
 մէթ գուրպանլարը ա՛րզ էյլէ-
 տի , վէ ճիւմէ գուլարընա ղի-
 յաֆէթ էլծաի :

ՕԼ ղէման լէի ֆահիլէ դարը 16
 փառիշահ կէլիւ՛ ծնուն հու-
 ղուրունտա տուրտուլար : Վէ 17
 դարընըն պիրի աէտիլէ՛ Ամա՛հ
 էֆէնտիւմ , պէն հէմ պու գարը
 պիլք էլտէ սաքին իլ . վէ ըլ էվ
 տէ պուղունն եանընտա սողուր-
 տըմ՝ Վէ վաղի՛ օլտու քի՛ պէ 18
 նիւմ սողուրմամըն իւլիւնձիւ
 կիւնիւնտէ պու գարը տախի տօ-
 ղուրտու . իմտի պիլք քիլլէքտէ
 իտիլ , էվտէ պիլլէմիլճէ պաշա-
 սը եօլ խոի , իլա էվտէ եալը
 նըզ իլլիլիլ իտիլ : Վէ պու գա 19
 րընըն օլթու կէճէ իլէ էօլտիւ .
 ջիւն քի ծնուն իւղէրինէ եաթաը :
 Վէ կէճէ եարդընտա գալցալ՝ 20
 պու խալլըլըն ուլթու իլլէն եու
 նըմաան օլթումու ալտը , վէ ծնու
 օյնիւնտա եաթըրտը . վէ քէն
 տինին էօլմիւլ օլտունու օյնա-
 մա եաթըրտը : Վէ սապահա 21
 յըն օլթումու էմիլիլմէյէ գալգ-
 տըրըմտա , իլծէ էօլմիւլ խոի ,

վէ սապազւոյնն ընա տիգդաթ
 էախնա՛ն, իշթէ օ՛ սօղուրտու
 22 զու՛մ օղու՛ւ տէյիլ խո՛ի : Վէ
 օպիր գարը՛ Եօգ, իլլա սաղ օ
 լան պէնիմ օղու՛մ տուր, վէ
 էօլմիւշ սէնին օղուն տուր աէ
 տի : պու գարը տախի՛ Եօգ, իլ
 լա էօլմիւշ սէնին օղուն՝ վէ սաղ
 օլան պէնիմ օղու՛մ տուր աէ
 տի : վէ փատիշանն հուղուրուն
 23 աա սէջլէշլրէր խո՛ի : Օլտէմ
 փատիշան սէտի : պու տէր քի՛
 Օղու՛մ պու սաղ օլան տըր, վէ
 էօլմիւշ սէնին օղուն տուր : վէ
 օ տէր քի՛ Եօգ, իլլա էօլմիւշ սէ
 նին օղուն վէ սաղ օլան պէնիմ
 24 օղու՛մ տուր : Վէ փատիշան
 տէտի քի՛ պանա պիր գըլը՛մ կէ
 թիրին : վէ փատիշանն էօնիւնէ
 25 պիր գըլը՛մ կէ թիրտիր : Ըն
 տէն փատիշան՝ Սաղ օլան չօ
 ճուլու իքիյէ եարըն, վէ եարը
 սընը պիրինէ՛ վէ եարըսընը օ
 26 պիրինէ վերին տէտի : Օլտէմ
 սաղ չօճուրուն ախտը օլան գա
 րը փատիշան սէօյլէյիւ՛ պա
 ղըրլարը օղու՛ւ իչին թութուշ
 մաղ իլէ տէտի քի՛ Ըստ՛ն էփէն
 տի՛ժ՝ ձաղ չօճուլու ընա վերին ,
 վէ ընա ձիջ պիր վէճճ իլէ էօլ
 տիօրմէ : ամմա օպիրի՛ ՚է պա
 նա նէ սանա օլունն , ետըն տէ
 27 տի : Ընտէն փատիշան ճէվաթ
 վերիպ տէտիքէ՛ Սաղ չօճուրու
 պունա վերինի՛ վէ ընա պիր
 վէճճ իլէ էօլմիւրմէն : ընտն ա
 28 նասը պու տուր : Իմտի ճիւմէ
 Իսրայէլ՝ փատիշանն քէստիյի
 շէրաա՛թը իշլպիւն՝, փատիշան
 սան գօրգմուլն : զիրա շէրա
 ա՛թ քէսմէք իչինն՝ ընտա Ալլա՛հ
 իլմի օլուուղունու կէօրտիւէր :

ՊԱՊ Դ

1 Ա՛յ Սողոմոն փատիշան՝
 ճիւմէ Իսրայէլին իւղերինէ փա

տիշան խո՛ի : Վէ ընուն սէրվէրէ 2
 ի պունար խո՛ի : Բեաճին Սա
 ղովուն օղու՛ւ Ագարիա : Սիսա 3
 նըն օղուլարը Ելիքորէփ վէ Ա
 քիա քէսթիւլէր՝ վէ Աքիլուդ
 օղու՛ւ Յովափաա թէզքէրէճի
 խո՛ի : Վէ ա՛քէրին իւղերինտէ 4
 Յովադա օղու՛ւ Բանեա՛ վէ Սա
 ղով իլէ Աքիաթար քէսթիւլէր
 խո՛ի : Վէ Նաթան օղու՛ւ Ագարիա 5
 պիթէն նաղիւրէր իւղերինտէ ի
 տի : վէ Նաթան օղու՛ւ միւշր
 Զաբուդ՝ փատիշանն միւսահի
 պի խո՛ի : Վէ Աքիա ճիլն 6
 քէսթիւսաաւը վէ Լեդա օղու՛ւ
 Ագոնիրաա խարաճըն իւղերինտէ
 խո՛ի :

Վէ Սողոմոնուն ճիւմէ Իսրա 7
 յէլն իւղերինտէ ընիքի պիթէն
 նաղիւրէր վար խո՛ի , վէ ընար
 փատիշան հէմ ընուն էվինի
 պէսլէրէր խո՛ի : պէսլէմէ Իււ
 Աթի՛ հէր պիրինէ եղաա պիրէր
 այ տիւշէր խո՛ի : Վէ ընարն 8
 աաղարը պունար տըր : Եփրեմ
 աաղընտ՝ Ովը օղու՛ւ : Մաքսաա
 վէ Սաղաբինտէ վէ Բեթաամիւս
 տէ վէ Լըն բեթանանտա՛ Դա 9
 կար օղու՛ւ : Արաբովթաա՛ Սա
 քով իլէ ճիւմէ Ոփեր թօփրա
 ղը ընուն օլարագ՝ Հեսեդ օղու՛ւ :
 ճիւմէ Դոմը նահիյէսինտէ՛ Ա 11
 բինադաք օղու՛ւ : Սողոմոնուն գը
 ղը Տափաթ՝ պունուն գարըլը ի
 տի : Թանաքաա վէ Մակեդդով 12
 ապ վէ ճիւմէ Բեթաանտա՛ Յեզ
 րայէլն պլթընտա Սարթանն
 եանընտա ընա Բեթանտա՛ թա
 Աքէլմաուլլա թա Յեթմամին
 էօթէսինէտէ՛ Աքիլուդ օղու՛ւ
 Բանա : Իսմովթ Գաղաճադ 13
 տա՛ Գաղաադը Թանաթ օղու՛ւ
 Յոյիրին օլարարը ընուն ծրարագ
 վէ Բասանաա Արգովը ննահիյէ
 սի ընուն օլարագ էա՛քն թիւրշ
 պէջիւք հիսարը վէ պարըրման
 տալը շէհրէր՝ Գաբէր՝ օղու՛ւ :

- 14 Մանայինմտէ՛ Ագգով ոչուր և
 15 քինադար . Նիվիթադինմտէ՛ Ս.բի
 մասս , պուռ տարի Սողոմոնուն
 գըզը Բասեմաթը գարը իշին
 16 ալոր . Ասերտէ վէ Բաալթմա՛
 17 Բուսի ոչուր Բաանա . Իսա
 քարոտ՝ Փարուա ոչուր Յովա
 18 փառ . Բենիթմա՛նտէ՛ Էլա ոչուր
 19 Սեմէի . Գաղապ տիշարնտա՛
 Մօթհրլուար փատիշահը Սեհո
 նուն վէ Բասան փատիշահը Ով
 գուն տիշարնտա՛ Ուրի ոչուր
 Դաբեր իտի . վէ ոչ տիշարոտ
 եալընը պիր Կաիբէ նազիրի
 վար իտի :
- 20 Յուգա իլէ Իսրայէլ չօգլուգ
 տա տէնիլ եալընտաքի գում
 գատար չօգ իտիէր . Էէյիպ ի
 չէրէր իտի , վէ շաղ ոչուրլար ի
 21 աի : վէ Սողոմոն ըրմագտան
 Փլալըլար տիշարնա վէ Թա
 Մըլըր սինօրունտէք Ճիւմէ
 փատիշահըլարա աալթանաթ
 սիւրէր իտի . վէ օնա հէտիյէր
 կէթիբիբէր իտի . հէմ Սողոմո
 նա՛ օնուն Էօմիւնիւն հէփիւն
 լէրինտէ գուլուգ էտէրլէր իտի :
- 22 վէ Սողոմոնուն Թա՛յինի պիր
 կիւնտէ օթուղ էօյէք սիմիս ու
 23 նու վէ ալթմըշ էօյէք ուն , օն
 պէսի սըլըր վէ իյիրսի օթլագ
 սըլըր վէ էիւղ գոյուն իտի . քէ
 յիլէրտէն վէ Ճիւրանլարտան վէ
 տաղ քէչիլէրինալն վէ պէսի
- 24 գուլարդան մա՛տա : Զիրա ըր
 մալըն պիւթին պէրի եադասը
 նա՛ Թափաատան Թա Գաղապ
 տէք Թրիւլըն պէրի եադասըն
 տա օլան հէփ փատիշահըլա
 հէքիւնթ սիւրէր իտի . վէ
 չէփէլէն հէր Թալաթտան պա
 25 ըլըլը վար իտի : վէ Սողոմո
 նուն Ճիւմէ կիւնլէրինտէ՛ Յու
 գա հէմ Իսրայէլ Դանտան Թա
 Բերպաբէէլէտէք հէր քէս քէն
 տի ափասընըն պլթընտա վէ
 հէր քէս քէնտի ինճիր աղաճը

նըն ալթընտա էմիյէթ իւզրէ
 սաքին ոչուր իտի :

վէ Սողոմոնուն՝ արապալարը 26
 իշին գըրգ պին աթ Թալլարը
 վէ օն իքի պին աթլարը վար
 իտի : վէ ոչ Կաիբէ նազիրլէրի՛ 27
 Սողոմոն փատիշահը վէ Սողոմոն
 փատիշահն սօփրասընա հէփ
 եադալանլարը պիր շէյի էքաի
 էթմէյէրէք հէր պիրի քէնտի ա
 յընտա պէսիբ իտի : վէ աթ 28
 լար հէմ քէօճանլար իշին՝ հէր
 քէս Թալինինէ կէօրէ օլուրգ
 լարը մահալէ՛ արփա վէ սաման
 կէթիբիբէր իտի :

վէ Ալահ Սողոմոնա՛ իլմ վէ 29
 լայէթ չօգ ֆէհմ վէ տէնիլ եա
 լընտաքի գում գատար էիւ
 րէք կէնիլէյի վէրտի : վէ Սո 30
 ղոմոնուն իլմի Ճիւմէ չէրգ է
 հալիսինին իլմինտէն վէ Մըլը
 լըլարըն Ճիւմէ իլմինտէն զիյա
 տէ իտի : վէ հէր ատէմտէն՝ Եգ 31
 րահլը Եթանտան վէ Մաուլ օ
 ղուլարը Եման վէ Գալթօլ վէ
 Գարդատան ալթմ իտի . վէ չէփ
 չէփէտէ Ճիւմէ Թալիլէրտէ
 նամտար իտի : վէ իւշ պին մէ 32
 սէլ սէյլէտի . վէ օնուն իլահի
 լէրի պին պէշ իտի : վէ աղաճ 33
 լար խուսուտնտա՛ Լիքանանտա օ
 լան էրդտէն Թա տիվարա չըգան
 ղուֆայատէք սէյլէտի . հէմ
 հայլանլար խուսուտնտա վէ
 գուլար խուսուտնտա վէ սիւր
 Թիւնէլէր խուսուտնտա վէ
 պալթըլար խուսուտնտա սէյ
 լէտի և վէ Ճիւմէ գալմէրտէն՝ 34
 օլուն իլմի հադընտա իշտէն
 Էէրին Ճիւմէ փատիշահըլըն
 տան՝ Սողոմոնուն իլմին տիկ
 լէմէյէ կէլիբէր իտի :

ՊԱՊ Ե

վէ Տիւրոս փատիշահը Գի 1
 րամ՝ գուլարըն Սողոմոնա

կէօնտէրութի, զերա պապաստընն
 եւերինէ օնու փառքաճ մէս՝
 էթաթլէրինին իշխութիւն իտի օ
 չին քի Բիրամ ճիւղէ կիւնլը
 2 տէ Գաւիթի սէվէր իտի : Սոյու
 մն տախի Բիրամն կէօնտէրնի
 3 աէտի քի՝ Սէն պիւրսին քի պա
 պամ Գաւիթ չէպլէվլէտէ ճէնթ
 լէրի սէպէպինտէն Ալահը Բապ
 պըն իսմինէ էվ եափմաղա պա
 տիր օլամատը, թա Բապպ օնլա
 4 ըր՝ օնուն այաղարընն թապան
 լարը ալթընա գոյունճալտաէք :
 Լաքին հալա Ալահըմ Բապպ
 պանա չէփլէվլէտէն րահաթլըգ
 վէրսի . տիւշմէն հօգ՝ վէ քէօ
 5 թիւ վուդուա՛ թ հօգ տուր : Վէ
 իշխէ պէն Ալահըմ Բապպըն
 իսմինէ էվ պինա էտէյիմ աէ
 տիմ, նիճէ քի՝ Բապպ պապամ
 Գաւիթէ սէյլէյիպ՝ թախթը
 նըն իւզէրինէ սէնին եւերինէ գօ
 6 յաճաղըմ օլլուն՝ իսմինէ էվ օ
 պինա էտէճէք տէմիշ տիր : Իմ
 տի հալա էմիր էյլէ քի՝ պանա
 Լիբանանտան էրզ աղաճլարը
 քէսէլէր, վէ պէնիմ գուլարըմ
 սէնին գուլարըն իլէ պէրապէր
 օլալար, վէ հէր տէտիյինէ կէօ
 7 ըն՝ սանա գուլարընն իւճրէթի
 նի վէրերիմ . ղերա սէն՝ պիգաէ
 Սիդուլլար կիսի աղաճ քէս
 մէք պիլէն քիմսէ օլամաղընը
 պիլերսին :
 7 Վէ վագի՛ օլաու քի՝ Բիրամ
 Սողոմոնուն սէօզէրինի իշխան
 ճէ, ղայլէթ իլէ սէվինտի . վէ
 տէտի քի՝ Պու պէյլիք գալմըն
 8 իւզէրինէ Գաւիթէ անլիմ՝ օլլու
 վէրէն Բապպ պու կիւն միւթէ
 8 պարիք օլաուն : Վէ Բիրամ Սո
 ղոմոնա կէօնտէրնիպ աէտի քի՛
 Պանա կէօնտէրսիյին խապէթի
 9 չիթաիմ . պէն էրզ աղաճլարը
 վէ չամ աղաճլարի խուսուսուն
 տա՝ սէնին հէր միւրատընը էտէ
 9 ճէյիմ . Պէնիմ գուլարըմ Լի

բանտնտան աէնիղէ էնտիլէէր ,
 վէ պէն ճնլարը սալար պապալը
 տէնիզաէն պանա թալին էթաի
 յին մահալտէք կէօթիւրիւ
 րիւմ, վէ սէն գալարը օլաուա չէօզէ
 ըրմ, վէ սէն գալարըրընն անաէն
 սէն էվլիմ ղախիթէ վէրմէք իլէ՛
 կէօնլիւմիւ խօշ էտէրսին : Իմաի 10
 Բիրամ Սողոմոնա՝ իսթէտիյի
 գառար էրզ աղաճլարը վէ չամ
 աղաճլարը վէրերիտի : Վէ Սո 11
 ղոմոն Բիրամա էվի իշին ղա
 խիթէ՛ իյիրմի պին էօզէք պուդ
 տայ վէ իյիրմի էօզէք սիւղմէ
 ղէյթուն եաղը վէրսի . Սողոմոն
 Բիրամա երը պէ երը պէյլէ
 վէրեր իտի : Վէ Բապպ Սողոմոն 12
 նա՝ վա՛տ էթաիյի կիսի իլմ
 վէրսի . վէ Սողոմոն իլէ Բիրա
 մըն արաւնտա պարըլըգ վար
 իտի, վէ իքիսի ա՛հա քէսիլտու
 13 լէր :
 Վէ Սողոմոն փառքաճ՝ ճիւմ 13
 լէ Բարայէլունն ատէմ տէվլի
 տի . վէ տէվիւրսիյի՛ օթուգ պին
 առէմ օլաու : Վէ օնլարը նէվ 14
 պէթ իլէ այտա օնպինէր Լիբա
 նանա կէօնտէրի իտի, պիր այ
 Լիբանանտա՝ վէ իքի այ էվլէ
 ընտէ տուրալարը իտի . վէ Լ
 ղոնիրամ՝ տէվլիւմէնին իւզէրին
 տէ իտի : Վէ Սողոմոնուն էէթ 15
 միշ պին էիւք գալտըրանը՝ վէ
 սաղոտ սէքսէն պին պըցըճը
 16 լարը վար իտի, իշուն իշէյին
 խաղա զապիթլիք էտէն՝ Սողո
 մոնուն իշին իւզէրինտէ օլան
 իւշ պին իւշ էիւգ պաշ միւթէ 17
 մէալէրինտէն մա՛տա : Վէ փա
 տիշաճ էմր էթաի քի էվին թէ
 մէլինի էօնուլուշ թալար իլէ
 գօմադ իշին պէյլիք թալար՝
 18 գըյմէթի թալար քէսէլէր :
 Վէ Սողոմոնուն եափուճուլարը
 հէմ Բիրամըն՝ եափուճուլարը
 վէ Գեբաղլըլար օնլաը հանար
 լար իտի . վէ էվի եափմաղա ա

զաճար և թաշար հազրուարը ։

ՊԱՊ 2

- 1 Այն վագի՝ օտուքի Իսրայէլ օղոււարընըն Մըւըր տիյարըն, տան չքովաւարընըն տէօրթ երևի սէքսէնինձի երընտա՝ Սողոմոն Խարայէլ իւղէրինէ փատիշահ օլմասընըն տէօրտիւնձիւ երընտա՝ իքինձի ալ օլան Զլու ալընտա Բապպըն էլինի պինպ էթմէյէ պաշտար ։
- 2 Այն Սողոմոն փատիշահըն Բապպա պինա էթտիյի էլին ուղունըղու ալթմըշ արըն՝ վէ էնի իյիթմի՝ վէ երիքսէթլի օ
- 3 Թուղ արըն իտի՝ Այն էլին հէյթէլէ հոնիւտէթի էյլան՝ էլին էնինձէ իյիթմի արըն ուղուն իտի, ինչ օնուն՝ էլին էօնիւտէ.
- 4 քի էնի օն արըն իտի՝ Այն էլէ՝ գաֆէսի աջըմաթ փէնձէրէլէր
- 5 եափտը՝ Այն էլին տիվարընտա չէփ չէվրէտէ՝ էլին տիվարընտա տա կէրէթ հէյթէլին կէրէթ միհրապըն չէփ չէվրէտէ իւլ թապա.
- 6 գա օրաւըր եափտը. իտի չէփ չէվրէտէ օտաւար եափտը՝ Աշաղաթի գաթըն էնի պէշ արըն՝ վէ օրթատաթինին էնի ալթը արըն՝ վէ իւղիւնձիւնին էնի եէտի ալըն իտի. զորա էվէ՝ տիշարը տան չէփ չէվրէ սէտըր եափտը. քի իրիւլէր էլին տիվարընա սօ.
- 7 գուլմայալըր ։ Այն էլ պինա օլունուր իքէն, փղասընտա իշէնմիշ հաղըր թաղարտան եա.
- 8 փրաւը. չէյլէ քի էվմէ չէթիձէա պալթա՝ հիւ պիր կէօնէ տէ.
- 9 միլալէթ օնուն պինա օլունտուղընտա իշիտիլմէտի ։ Օր.
- 10 թատաթի գաթըն գափուսու էլին սաղ եանընտա իտի. վէ տէօնէր նէթափպանէր իլէ օր.
- 11 թատաթի գաթա՝ վէ օրթատաթին.

տէն իւղիւնձիւլէ չքարընըր իտի ։ Այն էվի պինաձէմիպ՝ օնուն պիթիթի. վէ էլի էրդալէն թաթալար իլէ վէ պրա օտալար իլէ գափուստը ։ Այն պին 10 թիւն էվին իւղիւնէ օլ թապա գալարը. պէշըր արըն երէքսէթ եափտը. վէ օլըր քըր աղաւարը իլէ էվէ պիթիթի իտի ։

Այն Սողոմոն Բապպըն սէօ. 11 զիւ կէլիպ ատիթիքի Սէնին իշ. 12 պու եափարըն էլ կաֆգընա էյէր գառունընտա երւիւլէյ յիւպ շէրիա թէլիթմի իձրա եպէր իսէն, վէ ձիւմէ թէնպիհէրիմի սաղլայաթա՝ օնըրտա երիւր իսէն, օտէմ պապտա Դաւիթէ սէյլէտի յիմ սէօղլաթիւ սէնտէ իձրա ետէձէյիմ. վէ Իսրայէլ 13 օղոււարընըն արաորնտա սաթին օրուպ գալմըմ Իսրայէլի թէրթ էթմէյէձէյիմ ։

Իտի Սողոմոն էլին պինա է. 14 տիպ՝ օնուն թէքմիլ էյլէտի՝ Այն 15 էլին տիվարընըն օնուն իշ թալարաթընտան էլին տէօշէմէտին տէն թա թալանըն տիվարընըն թէփէսինէտէթ երղ թաթալարը իլէ պինա ետիպ իշ թալաթ. տան աղաճ իլէ գափալար. վէ էլին տէօշէմէտին չաթ թաթալարը իլէ տէօշէտի՝ Այն էլին 16 արա թալաթընըն իյիթմի արընը տէօշէմէտին տիվարըն թէփէսինէտէթ՝ երղ թաթալարըն տան պինա էյլէտի. վէ օնուն իշ թալաթտան միյապ իլիւնէալն ալիլըն ալիլ իլիւն եափտը. վէ էլ կալէն էօնիւտէթի հէյ. 17 քէլ զըրթ արըն իտի՝ Այն էլին 18 իլիւնաթի երղ զոնէլէր վէ աղըմըշ չէթէթլէր իլէ օլուլմալ իտի. ձիւմէպի երդտէն օլուպ սալա թաշ կէօրիւնմէթ իտի. վէ միհրապը իշ էլին օրթատըն 19 տա հաղըրաթը. թա քի օրապա Բապպա աշտընըն սանտուղընըն

- պիւծիւն էվինի թէքսիւր էյլէնի
 2. Վ է լիբանան օրմանընէն Էվինի
 Գէնախոր. ուղղունուղու Գէնա
 արշն՝ վէ Էնի էլլի արշն՝ վէ
 էիւքսէքսիւթ օժուղ արշն իսի-
 տեօրթ սըրա էրղ տէքէքէրի իւ-
 զէրինտէ՝ վէ տիրէքէրին իւզէ
 րինտէ էրղ քէրէյլթէրի իւէ Էա
 3 էլլաւ Էվ է իւսթիւթտէ՝ սըրասը
 օնպէքէրտէն գըրգ պէճ տիրէյլին
 իւզէքէրինտէ օլան չաթընն իւզէ-
 րինտէն էրղ աղաճլարը իւէ էօր-
 4 թիւլիէ Էվ է իւզ ֆպթ պիր պի-
 րինէ գարշն իւզ սըրա գաֆէսիւ
 5 փէնճէրէսթափար իսի՝ Վ է Գէփ
 գափուլար վէ սէօլէլէր տէօրթ
 քէօլէլ իսի, վէ գաֆէսիւ փէն-
 ճէրէլէք պիր պիրինէ գարշն իւզ
 գաթ իսի:
 6 Վ է ուղունուղու էլլի արշն վէ
 Էնի օժուղ արշն տիրէքէրտէն
 էյլան էախոր. վէ էյլան օնլա-
 րն էօնիւտէ՝ վէ տիրէքէր Գէմ
 պասամադ օնլարն էօնիւտէ ի.
 7 տի: Վ է շէրամթ քէսէճէյի
 թաթի իչին էյլանը՝ Էա՛նի տի.
 վան էյլանընր էախոր, քի տէօ.
 շէմէտէն թաթանտէք էրղ իւէ
 գափլանմը իսի:
 8 Վ է օնուն օլ իչինտէ սաքին օլ
 տուլու էվինին պիր զայրի ապլու-
 սու վար իսի, քի էյլանըն իչինտէ
 օլուպ՝ էափուսու պուռնուն կիպի
 իսի. Գէմ Սողոմոն ալարը փա-
 րաւնուն գըրընա պու էյլան կի.
 9 պի պիր էվ էախոր: Պունլորն
 ճիւմէտի՝ իչէրտէն վէ տիշարը.
 տան՝ վէ թէմէլտէն թա տիվարըն
 ուճունատէք՝ վէ օնլէ Էանընտան
 թա պէօյիւք ալլուլատէք՝ Էօ.
 նուլմուշ թաշարըն էօլ իւսիւնէ
 կէօրէ՝ պըքը իւէ պիլիլմիշ գըյ-
 10 մէթլի թաշարտան իսի: Թէմէլ
 տէ գըյլմէթլի թաշարտան իսի,
 պէօյիւք թաշարտան՝ օն արշն
 թաշարտան վէ սէքիղ արշն
 11 թաշարտան իսի: Վ է իւսթիւ

Էօնուլմուշ թաշարթ էօլ իւսիւնէ
 ճէ գըյմէթլի թաշ վէ էրղ իսի:
 Վ է պէօյիւք ալլունիւշ Էլլի Էվ 12
 րէսի՝ կէրէք Բապպ Էվինին իչ
 ալլուսու կէրէք էվին էյլանը
 իչ սըրա Էօնուլմուշ թաշարտ
 վէ պիր սըրա էրղ քէրէսթէրի իւէ
 իսի:

- Վ է Սողոմոն փաթիւնէ կէօն 13
 տիրպ՝ Տիւրոստան Բիրամը ալ-
 ալ. Օ՝ Նէփթալիմ սըպթըն 14
 տան պիր տուլ գարընն օղու օ.
 լուպ օնուն պասպաւր պիր Տիւրոս-
 լու պաղընը քիմնէ իսի. վէ պա-
 գըրտան Գէր կէօնէ իշ իւլէմէյէ
 իւլ՝ վէ Գիւնէր վէ մօրիլթիթ իւլէ
 տօլու իսի, վէ Սողոմոն փաթիւն-
 Գա կէլիպ օնուն Գէր իշնի իւլէ-
 տի: Վ է պաղըրտան իքի տիրէք 15
 էախոր. Էէր պիր տիրէյլին պօյու-
 օն սէքիղ արշն իսի, վէ իքի տի-
 րէյլի օն իքիշէր արշն թէլ գու-
 շաարը իսի: Վ է տիրէքէրին պա- 16
 շնա գօմադ իչին՝ պաղըրտան
 տէքիւլմիւշ իքի տիրէք պաշլը-
 լարը Էափուր. պիր պաշլըն
 էիւքսէքիլի պէշ արշն՝ վէ օպիր
 պաշլըն էիւքսէքիլի պէշ ա-
 շն իսի: Տիրէքէրին թէփէսին 17
 տէ օլան պաշլըգար իչին՝ պիր
 պաշլըգ իչին Էէտի՝ վէ օպիր պաշ-
 լըգ իչին Էէտի շէպիէր իշու գա-
 ֆէսէր վէ զինճիր իշ տիւզէլէր
 Էափը: Վ է տիրէքէրի՝ վէ Էփ 18
 Էվէր պիր շէպիէրտէ իքի սըրա
 նարար Էափուր. քի թէփէտէ օլան
 պաշլըգարը էօրթէ. օպիրպաշ-
 լըպ տա Էօյլէ էյլէտի: Վ է Էյ 19
 վանտա՝ տիրէքէրին թէփէսինտէ
 օլան պաշլըգար տէօրթ արշն
 զանպղղ իշն իսի: Վ է շէպիէր 20
 նին Էանընտա օլան իքի տիրէքէ-
 րին իւզէրինտէքի պաշլըգարըն
 գարընա Էազըն իւսթիւտէն
 տաթի նաղը վար իսի. վէ Գէր
 պիր պաշլըն իւզէրինտէ սըրա 21
 սը իւէ Էփ Էվէր իքի էիւղ նար

21 վար խոի : Վէ տիրեքէրն հէյքէ-
լին էյվանընտա տիքաի . վէ սաղ
տիրէյի տիքիւյ՝ ծնուն աւորնը
Եսաքին գօտու . վէ սաղ տիրէյի
տիքիւյ՝ աւորնը Բողղ գօտու :

22 Վէ տիրեքէրն պաշը իւզէրին .
տէ զանպագ իշի վար խոի . իմաի
տիրեքէրն իշի Թէքմիլ օլտու :

23 Վէ տէքօմէ տէնիդի եափուր .
պիր տուտաղընտան օպիր տու-
տաղընտ օն արշըն չէփ չէվէ
տէյիքիւյ՝ վէ եիւքսէքէյի պէշ
արշըն խոի . վէ ծնուն էթրաֆը-
նը՝ օթուղ արշըն Թէլ սուսաղը

24 խոի : Վէ ծնուն տուտաղը ալ-
թընտան զօնչէլը վար խոի . տէ-
նիդին չէփ չէվէսինտէ հէր պիր
արշընտա օնար զօնչ վար խոի .
իքի սըրա զօնչէլը՝ ծա- տէք-
սիւքէրնտէ տէքիւլիւշ խոի :

25 Օն իքի սըղըրն իւզէրնտէ տու-
րուր խոի . իւշիւ փօրէաւտա սող-
րու պագար խոի , վէ իւշիւ պա-
թըյա սողրու պագար խոի , վէ
իւշիւ նօտօսա սողրու պագար ի-
տի , վէ իւշիւ կիւնտօղուսունա
սողրու պագար խոի . վէ տէնիդ
օնարըն իւզէրնտէ եիւքսէքտէ
տուրուր խոի , վէ ճիւմէսինին
արգասը իշէրիյէ տօղրու խոի :

26 Վէ ծնուն գալընղը պիր գարըշ՝
վէ տուտաղը դաստէ հ տուտաղը իշի
կիպի զանպագ չիւքէքէրն իւշի ի-
տի . իքի պին պաթ ալըր խոի :

27 Վէ պագըրտան օն տիպլիք
եափուր . հէր պիր տիպլիյին ու-
ղընլուղու տէօրթ արշըն վէ էնի
տէօրթ արշըն վէ եիւքսէքէյի

28 իւշ արշըն խոի : Վէ տիպլիքէ-
րին իշէնմէսի պու խոի . օնարըն
փէրվաղարը վար խոի , վէ փէր-
վաղար քէնարարըն արասընտա

29 խոի : Վէ քէնարարըն արասըն
տա օլան փէրվաղարըն իւզէրն-
տէ՝ արսլանար վէ սըղըրար վէ
քէրովքէլըր վար խոի , վէ քէ-

նարարըն իւզէրնտէ՝ իւսթ եա-
նընտա պիր Թէմէլ եէրի վար ի-
տի . վէ արսլանարըն հէմ սը-
ղըրարըն ալթընտա տարգըրնը
ապըրար վար խոի : Վէ հէր պիր 30
տիպլիյին՝ պագըրտան տէօրթ
Թէքէրէյի վէ պագըրտան տին-
կիլի վար խոի , վէ տէօրթ այագ-
լարը՝ օնարըն ումուղարըր խոի .
վէ հէր ապըրնըն եանընտա՝ գուր-
նանըն ալթընտա տէքօմէ ումուղ-
լար վար խոի : Վէ օնուն աղըր՝ 31
պաշընըն իշինտէն եօգարըյա տօղ-
րու պիր արշըն խոի . վէ աղըր
տիպլիյին իշինէ կէօրէ տէյիքիւյ
օլուպ պիր պուշուր արշըն խոի .
վէ աղըր իւզէրնտէ տախի օլան
օյմալար վէ օնարըն գուշաղարը
տէօրթ քէօշէլի օլուպ՝ տէյիքիւյ
տէյիքէր խոի : Վէ գուշաղարըն 32
ալթընտա տէօրթ Թէքէրէք վար
խոի , վէ Թէքէրէքէրն տինիլ-
էրի տիպլիքէրտէ խոի . վէ հէր
պիր Թէքէրէյի եիւքսէքէյի
պիր պուշուր արշըն խոի : Վէ 33
Թէքէրէքէրն իշէնմէսի՝ ալա-
պա Թէքէրէյին իշի կիպի ի-
տի . օնարըն տինիլէրի վէ չէն
պէրէրի վէ փարմագարը վէ տէօ-
լէքէրի հէփիսի տէօքմէ խոի :
Վէ հէր պիր տիպլիյին տէօրթ 34
քէօշէլէրնտէ տէօրթ ումուղար
վար խոի . ումուղար տիպլիյին
քէնտինտէն խոի : Վէ տիպլիյին 35
պաշը պօլու եարըմ արշըն չէփ
չէվէ տէյիքիւյ խոի , վէ տիպլի-
յին պաշընտա օլան օնուն քէ-
նարարը վէ փէրվաղարը քէն-
տինտէն խոի : Վէ քէնարարընըն 36
Թախթալարը իւզէրնտէ վէ փէր-
վաղարը իւզէրնտէ՝ քէրովքէ-
լըր վէ արսլանար վէ խուրմա
ալաճարը օյմուշ խոի , հէր պի-
րինին մահալինէ կէօրէ , հէմ չէփ
չէվէտէքի ապըրարա իէօրէ : Օն 37
տիպլիքէրն պէօլէ կլիտի . հէ-
փիսին տէօքիւլիւշի պիր՝ Էօլ-

- 38 չլուսիւ պիտի՝ պիշիմի պիտի իտի : Հէմ պաղըրտանն օն գուրնա եափտը . հէր պիր գուրնա՝ գըբդ պաթ էօր չլուսիւ իլէ տօլար իտի . հէր պիր գուրնա տէօթ արընն իտի . օն տիպլէքէրին հէր պիր տիպլէյին իւզէրինտէ պիր գուր .
- 39 Նա վար իտի : Վէ տիպլէքէրին՝ էվին սաղ եանընտա պէ . շինի վէ էվին սօղ եանընտա պէ . շինի գօտու . վէ տէնիգի էվին սաղ եանընա կիւնտօղու Թաւրաֆընա նօտօսա գարըլ գօտու :
- 40 Հէմ Քիրամ մուսուլալարը վէ քիւրէքէրի վէ լէյնէրի եափալ . վէ Քիրամ՝ Բապպըն էվի իշին Սողոմոն փատիշահա եափալըլ հէփ իշին եափմասընը
- 41 Թէքփիլ էյլէտի . Եանի իքի տիւրէյի՝ վէ իքի տիրէքէրին պալընտարն պաշլըքէլարըն քիւրէքէրին վէ տիրէքէրին պալընտա օլան պաշլըքէլարըն իքիքիւրէքէրինն էօրթմէք իշին իքի շէ
- 42 պէքիւրի , վէ իքի շէպէքիւրին տէօրթ էիւլ նարընքի՝ տիրէքէրին իւզէրինտէ օլան պաշլըքէլարըն իքի քիւրէքէրինն էօրթմէք իշին հէր պիր շէպէքիտէ ի
- 43 քի սըրա նար , վէ օն տիպլէյի՝ վէ տիպլէքէրին իւզէրինտէ օն
- 44 մուսուլալա , վէ պիր տէնիգի՝ վէ տէնիգին ալթընտա օն իքի սըլըլ
- 45 րը , վէ գապանլարը վէ քիւրէքէրի վէ լէյնէլէրի . վէ Քիրամին Սողոմոն փատիշահա Բապպըն էվի իշին եափալըլ ճիւմէլէ պու գապլար՝ ճիւլալանըլ սրաղըր
- 46 սան իաթ : Փատիշահա պուռնլարը Յորդանանըն օվասընտա՝ պիր քիւլթ էէրտէ Սիկքովթ իլէ Սարթանըն սէյնինտէ տէօք
- 47 տիրտու : Վէ Սողոմոն հէփ պու գապլարը Թաւրաֆըլ արադուր . չիւն քի ղիլատէսի իլէ ղայէթ ըլ իտիւր , չէօլէ քի պաղըր Թարթըլա կէլմէլ իտի :

Վէ Սողոմոն Բապպ էվինին 48 ճիւմէլէ գապլարընը եափտը , ալթուռն մէզպահէլ վէ իւզէրինտէ հուզուր էքմէքէրի օլան ալթուռն սօֆրալը , վէ միհրապըն էօ 49 նիւնտէ՝ պէշ ս . ղընտան վէ պէշ սօլուռնտան իալիս ալթուռնտան շամ՝ տանլարը՝ վէ ալթուռնտան չիւէքէրի վէ գանտիլէրի վէ մալալարը , վէ իալիս ալթուռնտան 50 լէյնէլէրի վէ մօմ մագապլարը վէ քեասէլէրի վէ գասէհէրի վէ պուխուրտանլարը՝ վէ իշէրիքէլէ վին Եանի աղիզէր աղիզինին հէյքէլ գափուլարընը՝ վէ էվին Եանի հէյքէլին գափուլարընը ալթուռն ընդէլէրինն Եափալ :

Իմաի Սողոմոն փատիշահէն՝ 51 Բապպըն էվի իշին եափալարըլ հէփ իլ Թէքփիլ օլտու . անտէն Սողոմոն պապասը Դաւիթին Թապտիս էթտիլ շէյլէրի՝ կիւմիւշիւ վէ ալթուռնու վէ գապլարը կէօթիւրիւլ Բապպ էվինին իաղիւնէլէրինէ գօտու :

ՊԱՊ Ը

() Եան Սողոմոն խարայէլին 1 իլթիլարընը վէ սըպլէլարըն հէփ սէլվէրէրինն՝ խարայէլ օլուլարընըն օլալ պապալարընը Սողոմոն փատիշահէն եանընա Երուսաղէմէ ճէմ՝ էյլէտի , քի Բապպըն տիշտ սանտուղունու Դաւիթ շէհրինտէն Եանի Սիօնտան եօգարը չըքարալար : Վէ 2 ճիւմէլէ խարայէլ տաթմէլէրի Սողոմոն փատիշահա՝ Եէտինճի պ օլան Անթանի պընտա պայրամտա ճէմ՝ օլտուլար : Վէ Խարալ 3 յէլին ճիւմէլէ իլթիլարընը կէլալիւր , վէ քեասէլէրի սանտուղու գալըրտըլար : Վէ Բապպըն սանտուղունու վէ ճէմմաթ չատըրընը վէ չատըրտա օլան հէփ աղիլ գապլարը եօգարը չը

գորտըւր . վէ ծնարը քեռնին
 Էր վէ Ղեւիվէր չըգորտըւր :
 3 Վէ Սողոմոն փառիւհա՛հ հեմ օ-
 նուն եանընա ճեմ' օլան Իսրա-
 յէլին ճիւմէ՛ ճեմաաթը ծնուն
 պիւթսինճէ սանաուլուն հօնին
 տէ օլարապ' չըգորտըւր սոյը-
 մազ վէ հիսապա կէմէզ գօյուն
 Էր վէ սըլըրըւր գօրպան քեւ-
 6 տիւր : Վէ քեռնին Բապսըն
 ա՛հա սանաուլունու քենտի մա-
 հալինէ՛ եվին միհրապընա աղիզ
 Էր ա՛ղիզինէ՛ քեռտըլէրին դա-
 նաալարը աթընա կէօթիւրտիւ-
 7 Էր : Զիրա քեռտըլէրն ուն
 տուլուն մահալ իւզերինէ դա-
 նաալարընը եայմըլար խտի , վէ
 քերտըլէրն սանաուլուն վէ օ-
 նուն սըրըգալընը եօգարտան
 8 եօթէրէր խտի : Վէ սըրըգալըն
 ուզաթալար , վէ սըրըգալըն
 ուճարը Մազտէնէտէն միհրա-
 պըն հօնինտէ կէօթիւրտիւր ի-
 տի , ամմա տիւրըտան կէօթին-
 մեղէր խտի . վէ թա պու կիւնէ
 9 սեք օրտաա սըրըր : Սանաուլ-
 տա ղարի շէյ եօլ խտի , իլա-
 Մովսէսին Բորեքտէ օրայա գօ-
 տուլուն իքի թաշ լէվէալար քի'
 Բապս իսրայէլ օղըւլարը իւէ
 ծնարըն Մըսըր տիյարընաան
 չըգորտըլարընտա ա՛հա քեռնին
 10 խտի : Վէ վագի' օլտու քի' քեա-
 հինէր Մազտէնէտէն չըգընճա ,
 Բապսըն եվինի պուլունթ սօւ-
 11 տուրտու : Վէ պուլունթուն եիւ-
 ղնունէն քեռնինէր տուրտուպ
 իւզգէթ էթմէյէ դաաիր տէյիւ-
 Էր խտի . ղիրա Բապսըն ճէլալի
 Բապս եվինի սօլտուրմուշ խտի :
 12 Ու ղէման Սողոմոն տէտի.քի'
 Բապս տիւմանտա սաքին օլա-
 13 ճադ տէտի : Սանա հագգան
 մեպքեան իլին եվ էպէտէն ոա-
 քին օլմաղա սանա մէքեան պի-
 14 նա էթտիմ : Մնտէն փառիւհա՛հ
 եիւզինտիւ չէվիրիպ' ճիւմէ՛ Իս-

րայէլին ճեմաաթընա իսայր
 տուա՛ էյէտի , վէ ճիւմէ՛ Իս-
 րայէլին ճեմաաթը տուրտուր ի-
 տի : Վէ օ տէտի . Իսրայէլին 15
 Ալըսը Բապս միւթէպարէք Է-
 սուն քի' պապամ Դաւիթէ աղ-
 ղը իւէ վա՛ա էթտիյինի ելի իւէ
 եէրինէ կէթիրմիւ տիր . շիւն տէ- 16
 տի.քի' Գալմըմ Իսրայէլի Մըսը-
 տան չըգարտըլըմ կիւնտէն պէ-
 րու՝ Իսրայէլին ճիւմէ՛ սըպթ-
 Լարընտան իսմիմ օրտաա օլմադ
 իլին եվ եափմաղա հիւ պիր
 շէհը սէգէտիմ . իլա գալմըմ
 Իսրայէլին իւզերինտէ օլմադ ի-
 17 շիւն Դաւիթի սէտիմ : Վէ պա-
 պամ Դաւիթին եիւրէյինէ կէ-
 տի քի' Իսրայէլին Ալըսը Բապ-
 սըն իսմինէ եվ պինա էտէ : Վէ 18
 Բապս պապամ Դաւիթէ տէտէ :
 քի' Չիւն սէնին եիւրէյինէ կէ-
 տի քի' իսիմէ եվ եափմաղա ,
 պանա եիւրէյինէ կէթիրտիյինէ
 էյի էյէտին : Լաքին էվի սէն 19
 պինա էթմէյէճէքսին . իլա սէ-
 նին պէլնտէն չըգաճադ օղըն՝
 պէնիմ իսիմէ եվ օ պինա էտէ
 ճէք տիր : Իմալ Բապս սէյոլտի- 20
 յի սէօղնէիւ իճաա էյէտի . վէ
 պէն նապամ Դաւիթին եէրինէ
 գալպտըմ , վէ Բապսըն տէտիյի
 կիպի Իսրայէլին թախթընտա օ-
 թօրտոււմ , վէ Իսրայէլին Ալը-
 սը Բապսըն իսմինէ եվ պինա
 էթտիմ : Վէ օրտաա Բապսըն 21
 պապալարըմը իւէ ծնարը Մը-
 սըր տիյարընտան չըգարտըլը-
 տա քեռնինտի ա՛հա օլ իլին-
 տէ օլտուլուն սանաուլա պիր մա-
 հալ թալին էթտիմ :
 Մնտէն Սողոմոն Բապս մէզ 22
 պահընըն հօնինտէ՝ ճիւմէ՛ Իս-
 րայէլ ճեմաաթընը հուղուրուն-
 տա տուրտուա՛ էլէրինի կէյէ
 տուլուն ուզաթըր , վէ տէտի . Եւ 23
 Իսրայէլին Ալըսը Բապս՝ եօ-
 գարըտա կէօքտէ վէ աշաղատա

- էկրտէ սէնին կիպի Ալլահ հօգ
տուր . սէն հուզուրունտա պիւ .
Թիւն եւրէքէրի ին էիւրիյէն
գուլարունա ահա ու ինայէթ
24 սագլարուն . Սէն գուլուն պա-
պամ Դաւիթէ վա՛տ էթտիյինի
սագլարուն . վէ աղղն ին սէյ-
լէտիյինի՝ պու կիւն օրուզու
կիպի չլին ին էերինէ կէթլր-
25 սին : Վէ շիմտի եա՛ Իսրայէլին
Ալլահ Բապա՛ գուլուն պապամ
Դաւիթէ՛ Սէնին օրուլարուն հէ-
ման հալարունա սիգգաթ Էտիպ
պէնիմ հուզուրունտա սէն նիճէ
էիւրիւսին իսէ ծնար տա հու-
զուրունտա եւրիւրէր իսէ , էօ
նիւստէ Իսրայէլ Թաիթնտա
օթուրուր ասէմ սէնտէն էքիթ
օլնայաճագ արը տէյրէք՝ սէյ
26 լէտիյինի հըֆղ էյլէ : Վէ շիմ-
տի եա՛ Իսրայէլին Ալլահ՛ , քէ-
րէմ էյլէ գուլուն պապամ Դա-
ւիթէ սէյլէտիյին սէօղիւն սա-
պիթ օլուն :
- 27 Զիրա հագգան Ալլահ էէր
իւղէրինտէ սաքին օլաճա՛դ մը .
իշթէ սէն կէօքէրէ՛ վէ կէօքէ-
րին կէօքէրինէ սըղմաղուն , դան-
տէ գալար պու պէնիմ պինա
28 էթտիյիմ էվէ : Իմտի պու գու-
լունուն նիյաղնա վէ ընաւունա
նաղար զըլ եա՛ Ալլահ՛ Բապա,
քի պու գուլունուն պու կիւն
սէնին հուզուրունտա արղ էթ-
տիյի ֆէրեատընը վէ նիյաղնը
29 սինիլէյսին . Գի պու էվին իւ-
ղէրինէ կէճէ վէ կիւնտիւղ կէօղ
լէրին աղղ օլա , պու մահալէ
քի՛ Պէնիմ իմիմ օրատա օլա
տէտին . շէօյլէ քի պու մահալէ՛
պու գուլունուն արղ էթտիյի
30 նիյաղը իշիտէսին : Վէ պու գու-
լունուն վէ գալմըն Իսրայէլին
պու մահալէն արղ էթտիյէրի
ընալարընը իշիտէսին . իմտի
մէրէանընըն մահալի օլան կէօք
սէն իշիտէսին , վէ իշիթտիյինտէ

ա՛ֆլ էտէսին :

Պիր քիմնէ գօնուսունա դա 31
պահաթ էտիպ՝ ծա եէվին էթ-
տիւմէր իշիւն եէվին Թէքիֆ է-
տէր իսէ , վէ եէվին պու էվէ սէ-
նին մէղպահնըն էօնիւնէ կէլր
իսէ . Օլտէմ սէն կէօքտէն իշ- 32
տիպ՝ իճրա էյլէյէսին , վէ գու-
լարունա հիւքմ՝ էտէսին քի՛ գա-
պահաթլընըն ճէղաւընը վէրիպ
ծնուն հօրունու ծնուն պալունա
կէթիւրէսին , վէ սաաղղն հագ-
գընը հագգ էտիպ՝ ծա ծնուն
սասագաթլընա կէօրէ էաա էտէ-
սին :

Գալմըն Իսրայէլ՝ սանա կիւ 33
նահ էթտիյէրի իշիւն տիւլմէն-
լէրինին էօնիւտէ կէնիլտիլէ-
րինտէ , էյլէր սանա տէօնիւպ՝
սէնին իւմինէ համո էտէրէր ի-
սէ , վէ սանա պու էվտէ նիյաղ
վէ ընա էտէրէր իսէ . Օլտէմ 34
սէն կէօքտէն իշիտիպ՝ գալմըն
Իսրայէլին կիւնահնըն ա՛ֆլ է-
տէսին , վէ ծնարը՝ պապալարը-
նա վէրտիյին տիյարա տէօնա-
րէսին :

Օղարըն սանա կիւնահ էթ 35
տիլէրի իշիւն կէօքէր զապա-
նըպ՝ էաղմուր օլմաղ իսէ , վէ
պու մահալէն նիյաղ էտիպ՝ իս-
մինէ իգրար էտէրէր իսէ , վէ
ծնարը սէֆիլ էթտիյին զէման՝
կիւնահլարունտա թէվէ էտէր
լէր իսէ . Օլտէմ սէն կէօքտէն 36
իշիտիպ՝ գուլարունին վէ գալմըն
Իսրայէլին կիւնահնըն ա՛ֆլ էյ-
լէյէսին , քի սնարա օլ էիւրիւ-
յէճէքէրի էյի էօլու էյրիտէ-
սին . անտէն գալմընա միրատ ի-
շիւն վէրտիյին սէնին էերինին
իւղէրինէ էաղմուր վէրէսին :

Էքրտէ զրթըղ օլուգաա , 37
Թա՛ուն օլուգաա , սամում եէ-
լի՛ սարըղգ՝ չէքիւրիէ վէ Թըր-
թըլ օլուգաա , էա տիւլմէնիւ-
րի ծնարը շէհրէրինին տիյա

ըննաա սրգառգաա, հեր նէ եա
 38 ռա՝ հեր նէ տերա օլուր իսէ,
 առեմէ գալմըն իարայէտէն հեր
 առեմաէն գըընան հեր նիյաղը
 հեր ըհճայը հեր քէս՝ եհերէյե-
 նին եարասընը պիլիս՝ պու
 եվէ տօյլու ելլէրին ուղաթ-
 39 առգաա. Օլտէմ սէն կեօքտէն՝
 սաքին օլտուղուն մէսքեանտան
 իշտիպ ա՛փվ էյէյէսին, վէ ա-
 մէլ հտիպ հեր քէսէ՝ սէն օնուն
 դալիւնի պիլմէ իլէ օնուն ճիւմ-
 լէ հօլարընա կէօրէ վէրէսին.
 ղերա ճիւմէ առէմ՝ օլտուլարը-
 նըն եհերէքէրինի սէն՝ հալընը
 40 սէն պիլիսին. Թա քի օնլար՝
 պապալարըմըղա վէրտիյին եհրին
 իւղէրինաէ եաշառգալարը ճիւմէ
 կիւնէրտէ սէնտէն գօրգալար:
 41 Վէ սէնին գալմըն իարայէ-
 տէն օլմայըպ ուղագ եէլտէն սէ-
 նին իսմին իլէն կէլէն եապանճը
 42 տախի՝ ա՛ղլմ իսմինի վէ գուվ-
 վէթլի էլլինի վէ ուղանիլը գօ-
 լունու իշեթիքաէ՝ կէլիպ պու
 43 եվտէ նիյաղ հտիք իսէ. Սէն
 կեօքտէն սաքին օլտուղուն մէս.
 քեանտան իշտիպ՝ եապանճը-
 նըն սանա ճիւմէ նիտա էթտի-
 յինէ կէօրէ էյլէ. Թա քի եհրին
 ճիւմէ գալմարը՝ գալմըն իս-
 րայէլ կիպի սէնտէն գօրգմագ
 իլէն սէնին իսմինի պիլէրէ,
 հէմ պիլէլէր քի՝ պու եափառ-
 վըմ էվին իւղէրինէ սէնին իսմին
 չաղըըըը:
 44 Սէնին գալմըն՝ օնլարը կէօն-
 տէրտիյին հօլտան տիւշմէլէրի
 իւղէրինէ ճէնիէ չըգառգալարըն-
 տա, վէ պու սէջտիյին շէհրտէն՝
 հէմ սէնին իսմինէ պու եափ-
 առըմ էվտէն եանա րապպա նի-
 45 յաղ էթտիքէրինտէ, օլտէմ
 կէօքտէն օնլարըն նիյաղընը վէ
 ըհճալարընը իշտիպ՝ օնլարըն
 հագգընը հագգ էյլէյէսին:
 46 Սանա կիւնաէ էթտիքէրին-

տէ, ղերա կիւնաէ էթտէյն տ-
 տէմ՝ եօգ տուր, վէ սէն օնլարա
 ղաղապ կտիպ՝ օնլարը տիւշմէնէ
 թէպիւմ էթտիյինտէ, վէ օնլ-
 արը հտիք հտէնէր ուղագ եա եա-
 գըն տիւշմէն տիյարընա հտիք
 սիւրտիւքէրինտէ, վէ օլ հտիք 47
 օլտուգալար տիյարտա պու շի-
 վէրի խաթրարընա կէթիլիպ՝
 թէվիլէ էթտիքէրինտէ, վէ օն-
 լարը հտիք հտէնէրին տիյարըն-
 տա սանա՝ կիւնաէ էթտիք
 վէ եարամաղըղ էթտիք՝ դա-
 պահաթ իլէտիք տէյերէք ըհճա
 էթտիքէրինտէ, վէ օնլարը հտիք
 հտէն տիւշմէնէրինի տիյարըն-
 տա պիլիսին էհերէքէրինտէն
 վէ պիլիսին ճանլարընտան սա-
 նա տէօնտիքէրինտէ, վէ պա-
 պալարընա վէրտիյին քէնտիլէ-
 րին տիյարընտան սէջտիյին շէհր-
 տէն հէմ սէնին իսմինէ ետի-
 տըղըմ էվտէն եանա սանա նի-
 յաղ էթտիքէրինտէ, օլտէմ 49
 սէն կէօքտէն՝ սաքին օլտուղուն
 մէսքեանտան օնլարըն նիյաղընը
 վէ ըհճասընը իշտիպ օնլարըն
 հագգընը հագգ էյլէյէսին. Վէ 50
 սէնին քալմընըն սանա իլէտիյի
 կիւնաէ՝ վէ օնլարըն սանա էթ-
 տիքէրի ճիւմէ իսեանլարընը
 ա՛փվ հտէսին. վէ օնլարը հտիք
 հտէնէրին հօղուրուտա օնլա-
 րա մէրհաթէթ վէրտիլէսին, քի
 օնլարա մէրհաթէթ հտէլէր: Զի 51
 րա օնլար սէնին գալմըն վէ սէ-
 նին միրասըն տըր, քի օնլարը
 Մըըըտան՝ տէվիր ֆուրուճուճ
 իլէնտէն չըգարտըն: Շէյլէ քի 52
 պու գուլունուն նիյաղընա վէ
 գալմըն իարայէլին նիյաղընա
 կէօղէրին ալըգ օլտուն, քի օն-
 լարըն սանա հեր նիտա էթտիք-
 էրինտէ օնլարը իլէտէսին: Զի 53
 րա սէն օնլարը եհրին ճիւմէ
 գալմարընտան ալըրտըն, քի
 սէնին միրասըն օլալը, նիճէ քի

պապարարմը Մըսրոսան չը-
գարորդընտա գուլուն Մովսէ-
սին էլ ին սեջլէմիշին եա՛ Է-
ֆէնտիմ Եհովա :

54 Վէ վագի՛ օլտու քի՛ Սողոմոն
ճիւմէ պու նիյաղ վէ ըէճայը
Բապպա ա՛րդ էթմէյի թէքմիլ
էթտիբաւ , էլէրի կէջէ տողբու
ուզանմը օլտապ աիգ չէօքտիւ-
յիւ մահալտէն՝ Բապպին մեղ-

55 պահը էօնիւնտէն գալտար . Վէ
տուրուպ՝ Իսրայէլին ճիւմէ ճէ-
մաա՛թընա երէքսէք սէս ին
խայր տուա՛ էլլէտի , վէ տէտի .

56 Բապպ միւթէպարիք օլտուն , քի
հէփ տէտիյինէ կէօրէ՛ գալմը
Իսրայէլէ ըահաթ վէրտի . գու-
լու Մովսէսին եէտի ին սեջլէ-
տիյի ճիւմէ խայր սէօղէրինաէն
հիշ պիր սէօղ եապանա տիւշ-

57 մէտի : Ալլահըմը Բապպ՝ պա-
պարարմը ին օլտուղու կիպի
պիղիմ ին օլա . պիղի պրադ-
մայա , վէ պիգի թէքք էթմէյէ .

58 Թա քի երէրէյիմիգ օնա մէյլ է-
տէ , քի օնուն ճիւմէ եօլարըն-
տա երիւրիյէլիմ , վէ պապալա-
րըմըզա էմը էթտիյի էմրէրինի
վէ գանունըմընը վէ չէրիա՛թ-

59 Էրինի սաղլայարմ : Վէ Բապ-
պին հուզուրունտա պու ըէճա
էթտիյիմ սէօղէրիմ կիւնտիւզ
վէ կէճէ Ալլահըմը Բապպա
եազըն օլալար , քի կիւնտէն
կիւնէ վագի՛ օլան մասալահաթտա՛
պու գուլունուն հագգընը վէ
գալմը Իսրայէլին հագգընը հագգ
էլլէյէ . Թա եէրին ճիւմէ գալմ-

60 արը պիւլէլէր քի , Ալլահ Եհովա

61 ալը , զայրի հօգ տուր : Իմտի
պու կիւնքի կիպի՛ երիւրէյինիգ
Ալլահըմը Բապպ ին՝ օնուն
գանունըմընա երիւրիմէք վէ
էմրէրինի սաղլամադ իչիւն քէա-
միլ օլտուն :

62 Անտէն փատիշահ հէմ պիւլէ-
սինճէ ճիւմէ Իսրայէլ՝ Բապպին

հուզուրունտա գուրպանլար քէա-
տիլէր : Վէ Սողմոն Բապպա 63
դուրպան քէտտիյի սէլամէթ
գուրպանը իչիւն՝ խիլմի իքի պին
սըլըր վէ երէզ խիլմի պին գօյուն
սօղաղլատը . վէ փատիշահ՝ հէմ
ճիւմէ Իսրայէլուրըլարը՝ Բապպ
էվինին թէպիքէլին էթտիլէր :

Օլ կիւնտէ փատիշահ՝ Բապպ 64
էվինին էօնիւնտէ օլան ալլու-
նուն օրթաւընը թագտիս էլլէ-
տի , զիրա պիւթիւն էանմալարը
վէ էքմէք փէշէշէրինի վէ սէլա-
մէթ գուրպանլարընը եալարը
նը օրատա ա՛րդ էլլէտի . շիւն
քի Բապպին հուզուրունտապի
պադըր մէզպահ՝ պիւթիւն եան-
մալար վէ էքմէք փէշէշէրի վէ
սէլամէթ գուրպանլարընը եալ-
լարը սըղմապա քիւլիք խիի :

Վէ օլ գէմանտէ Սողոմոն վէ 65
օնուն ին ճիւմէ Իսրայէլ՝ պիր
պէջիւք ճէֆաա՛թ՝ Եմաթ գ-
պուսուրտան թա Մըսրո ըրմա-
ղընտէք Ալլահըմը Բապպին
հուզուրունտա եէտի կիւն վէ եէ-
տի կիւն էաղ՝ օն տօթընը կիւն
պայրամ էթտիլէր : Սէքիզին 66
ճի կիւնտէ գալմը սաղ վէրտի ,
վէ փատիշահա խայր տուա՛ է-
տիպ Բապպին գուլու Դաւիթէ
վէ գալմը Իսրայէլէ էլլէտիյի
ճիւմէ էլլըտին Եօթիւրիս սէ-
վինէրէք վէ երէքէլէրի խօջա-
նարագ չաթըրլարընա կիթտի-
լէր :

ՊԼԴ Թ

Վէ վագի՛ օլտու քի Սողոմոն 1
Բապպ էվինի վէ փատիշահ էվի-
նի՝ վէ Սողոմոնուն եափմաղա
մէրամ էթտիյի հէր արզուլատը-
ղնը եափրալ թէքմիլ էտինճէ ,
օլաէմ Բապպ Սողոմոնա՛ օնա 2
Գարաւունտա կէօրիւնտիյի կի-
պի թէքրար կէօրիւնտիւ . վէ 3

Բապպ օնա տէտի քի՝ հուղու-
րուժտա աճը կ'ծտիլին նիյազը.
նը վէ ըէճանը իշլ'ծտիմ. պու-
պիւնա կ'ծտիլին էվի՝ իսմի մի է.
պէտէն օրայա զօմադ իշին թագ-
տիս էլլէտիմ. վէ կէօղէրիմ՝
հէմ էիւրէյիմ՝ սալիմա օրատա
A օյաճադ. աըր : Վէ սէն էյէր
պէնիմ հուղուրուժտա պապան
Դաւիթին էիւրիւտիւրէ կիպի՝
սանա ճիւմիէ էմը կ'ծտիլիմէ
կէօրէ ա՛մէ կտէրէք քեամիլ վէ
սօղլու էիւրէք իւէ էիւրիւր տէ
դանունլարըմը վէ շէրիա՝ թէրիմի
B սաղլար իսէն , օլտէմ փատիշա-
լըղնն թախթընը իսրայէլն իւ-
զէրիտէ՝ պապան Դաւիթէ սէջ.
էյիպ իսրայէլն թախթը իւ-
զէրինտէ՝ սէնաէն ատէմ էքսիք
օլմայաճադ աըր տէտիլիմ կիպի՝
C էպէտէն սապիթ էտէճէյիմ : է.
յէր սիդ էա օլուլարընը՝ պիւր
վէճէ իւէ պանա թապի՝ օլմագ-
տան տօնէր իսէնիդ , վէ էսնիւ-
նիզէ դօտուղըմ էմըլէրիմի վէ
դանունլարըմը սաղլամադ իսէ
նիդ իւլա վարըպղայցի ալլաշլարա
ի պատէթ էտէր տէ՝ օնլարասէճ՝
7 տէ գըլար իսէնիդ , օլ զէման
Իսրայէլի՝ օնլարա վէրտիլիմ էէ-
րին էիւղիւ իւղէրինտէն քէսէ-
ճէյիմ , վէ իսմիմ իշին պու
թագտիս կ'ծտիլիմ էվի հուղու-
րուժտան պրալաճաղըմ . վէ իս-
րայէլ ճիւմիէ դալմարտա՝ մէսէլ
իշին վէ ըէզալէթ իշին օլա
8 ճադ : Վէ պու ա՛լա օլան էվին
հագգընա՝ հէր էանընտան կէչէն
թաճիւպ դալաճադ , վէ ըսըդ
չալըպ տէյէճէք քի՝ Բապպ նի՛
շին պու տիյարա վէ պու էվի
9 պէյլէ էլլէտի : Վէ տէյէճէք
էր քի՝ Չին քի պրապալարընը
Մըսըր տիյարընտան չըգարան
քէնտիլէրին Ալահը Բապպը
թէնք էտիպ՝ ղայրի ալաշլարա
էափըլտըլար , վէ օնլարա սէճտէ

գըլըպ՝ ի պատէթ էթտիլէր , օ-
նուն իշին Բապպ օնլարըն իւղէ-
րինէ հէվի պու պէլալարը կէ-
թիլտի :
Վէ վագի՝ օլտու քի Սողոմոն 10
իքի էվի՝ Բապպըն էվինի վէ փա-
տիշահն էվինի էափտըլընն ի-
յիւրմինճի էըլնն սօնունտա , Տիւ 11
րոս փատիշահը քիւրամ՝ Սողոմո-
նա էրդ ալաճլարը իւէ վէ չամ ա-
ղաճլարը իւէ վէ ալթուն իւէ օ-
նուն հէր միւրատը իւղէ էար-
տըմ էլլէտի . օլ զէման Սողո-
մոն փատիշահ՝ քիւրամա Գալիւ-
էա տիյարընտա իյիւրմի շէր
վէրտի : Վէ քիւրամ Տիւրոտան 12
չըգալը քի՝ Սողոմոնուն օնա վէր-
տիլի շէհըլէրի կէօրէ . վէ օնուն
կէօղէրինտէ էյի կէօրինմէտի-
լէր : Վէ տէտի քի՝ Պու պանա 13
վէրտիլն շէհըլէր նի՛ տիւր՝ էա՝
դարընտաղըմ . վէ օնլարա՝ թա-
պու կիւնէտէք՝ Քաթօլ տիյար
թէմիլէ էլլէտի : Վէ քիւրամ՝ 14
փատիշահ էիւղ իյիւրմի գան-
թար ալթուն կէօնտէրտի :
Վէ Սողոմոն փատիշահն՝ 15
Բապպըն էվինի վէ քէնտի էվինի
վէ Մէթուն վէ Երուսաղէմին
հիսարընը՝ վէ Հատրու վէ Մա-
կէդօնի վէ Գաղլէրի էափմագ
իշին տէվէ իրտիլի սաղընն սէ-
պէպի պու տուր . (Մըսըր փա- 16
տիշահը Փարաւոն չըլըպ՝ Գա-
ղէրի ալըլ վէ օնու ալթէէ էադ-
մըլ իտի . վէ շէհրա սալին օ-
լան Քանանլարըն էօլտիւրիւպ՝
օնու գըզը Սողոմոնուն դարըն-
նա ճէհէլ վէրմիշ իտի :) Իմտի 17
Սողոմոն Գաղլէրի պինա էլլէտի՝
վէ աշաղաքի Բեթթրոնու , վէ Բա- 18
աղէթի վէ չէօլ տիյարընտա
Թագմօրու , հէմ Սողոմոնուն օ . 19
լան ճիւմիէ անպար շէհըլէրինի
վէ տիւրալարըն շէհըլէրինի
վէ ալթըլարըն շէհըլէրինի՝ վէ Սո-
ղոմոնուն Երուսաղէմտէ վէ Լի-

- բանանտա վէ փատիշահըղընըն
 ճիւմէ տէյարընտա եափմաղա
 միւրաա էթտիյի միւրաաընը
- 20 պինա էյէպի: Իսրայէլ օղուլա-
 րընտան օլմայըլ: Ամրհլուար
 տան՝ Քեռլէրտէն՝ Փերեղէ-
 լէրտէն՝ խեւիլէրտէն վէ Յե-
 բուսլուարտան գալան ճիւմէ
- 21 խալա՝ Իսրայէլ օղուլարընըն
 պիւքիւլէյէ հէլաք հասմէտիք-
 լէրի՝ օնլարտան սնկրա տիյար-
 տա գալան օնլարըն օղուլարընա
 Սողոմոն թա պու կիւնէտէք օն
- 22 լարա գուլ խալաճըլ սալար: Ամ
 մա Սողոմոն Իսրայէլ օղուլա-
 րընտան քէօրէ էյլէմէտի, իլա
 օնլար ճէնքճիլէր վէ ճուռն խըզ-
 մէթքեարլարը վէ սերլէրլէրի վէ
 սերտարլարը՝ վէ ա՛րապալարը
 նըն հէմ աթլարընըն պաշարը
- 23 խոի: Սողոմոնուն իշի իւղէրին
 տէ միւթէմէտ պաշար պուշար
 խոի, պէշ երեզ էլլէ քիշի. օն
 լար իշտէ իշէյէն գալմըն իւղէ.
 րինտէ զապիթլէք հտէրլէր խոի:
- 24 Անճադ փարաւոնուն գըղը՝
 Դաւիթ շէհրինտէն օնա պինա
 էթտիյի էվինէ չըգուր. Մելը-
 նու օլ զէման եափար:
- 25 Վէ Սողոմոն երլտա իւշտէֆա՝
 Բապպա եափարըղ մէզպահըն
 իծղէթինտէ պիւթինն եանմալար
 վէ սէլամէթ գուրպանլարը սու-
 նար խոի, վէ Բապպըն էօնինտէ
 օլան մէպահըն իւղէրինտէ պու-
 խուր եազար խոի. պէօլէճէ է-
 վի թէքմիլ էյլէտի:
- 26 Անտէն Սողոմոն փատիշահ՝
 Եգոմմտիյարընտա Գըղըլ տէ.
 նիզն եաղուրնտա Ելաթըն եա-
 նընտա օլան Գաափոնգաքերտէ
- 27 տօնանմա եափար: Վէ Բիւրա՝
 Սողոմոնուն գուլարը իլէ պէրա
 պէր տէնիդ ահվալինի պիլէն քէն
 տի գուլարը կէմիճիլէրի՝ օլ տօ.
- 28 նանմա իլէ կէօնտէրտի: Վէ օն
 լար Ոփիրէ վարարլար, վէ օրա-

տան տարթ երեզ իյիլմի գան.
 Թար ալթուռն ալալ՝ Սողոմոն
 փատիշահ կէօթիւրտիւլէր:

ՊԱՊ Ժ

- Վէ Սաբա մէլքէտի՝ Բապպըն 1
 խամի խուսուսուռնտա Սողոմոնուն
 նամընը իշիթտի, վէ օնու մէսէ-
 լէլէր իլէ սընամաղա կէլտի: Իմ 2
 տի օ՝ Երուսաղէմէ զայէթ ա՝
 զիմ ալալ իլէ՝ պահարարը վէ
 զայէթ չօգ ալթուն վէ գըյմէթի
 թաշար իլէ երեքիւ տէվէլէր
 իլէ կէլտի. վէ Սողոմոնա վա-
 լըպ՝ օնա հէվ երեւէյինտէ օ-
 լանը սէօլէտի: Վէ ճիւմէ մէ 3
 սէլէլէրինի Սողոմոն օնա քէշի
 էյլէտի. փատիշահտան կիզը
 օղուպ՝ օնա քէշէ էթմէտիյի պիր
 մէսէլէ օլմալար: Վէ Սաբա 4
 մէլքէտի Սողոմոնուն ճիւմէլէ
 իլմինի վէ պինա էթտիյի էվի՝
 վէ սօֆրասընըն թաա՛մարընը
 վէ գուլարընըն մէճիլսինի վէ
 խըզմէթքեարլարընըն սուրաղը-
 նը վէ օնլարըն լիպալարընը վէ
 օնուն գատէհքեարլարընը վէ
 Բապպըն էվինէ չըգուրը ներտի-
 պանլարընը կէօրինճէ, օնտա
 արթըգ ճան գալմալար: Վէ 6
 փատիշահա տէտի քի՝ Սէնին
 ահվալինին խուսուսուռնտա վէ
 իլմինին խուսուսուռնտա՝ տիյա-
 րմտա իշիթտիյիմ սէօղ կէրչէք
 իմիշ: Պէն խաէ թա կէլիպ՝ 7
 կէօղէրիմ իլէ կէօրինճէյտէք
 օլ սէօղէրէ կնանմալարմ՝ լաքին
 իշէէ պանա եարըը խապէր
 վէրիլմէմիշ տիր. սէնին իլմին
 վէ խօշ հալին՝ իշիթտիյիմ խա-
 պէրտէն զիյատէ տիր: Նէ՝ 8
 մութլու սէնին տաէմէրինէ,
 նէ՝ մութլու ապիմա սէնին էօ-
 նինտէ աուրուպ սէնին իլմինի
 տինկլէյէն սէնին պու գուլա-
 րընա: Ալալահըն Եհսփա միւթէ. 9

- պարիք օլոուն, քի սենի իս.
 րայելին թախթը իւղէրինէ գո-
 մազ իշուս ունտէն րազի օլոուն.
 Ե՛հովթի՝ արայելը էպէսէն սկզ-
 վէք իւղս սենի փատիշահ նասու
 էթտի քի՝ շէրաս'թ վէ սաստա.
 10 գաթ էյլէյէսին: Վէ փատիշա-
 հա եիւղ իյիրմի գանթար ալ
 թուն՝ վէ դայէթ չօգ պահար՝
 Հէմ գըլմէթը թաշար վերտի.
 Սաբա մէլքէսինին Սողոմոն փա-
 տիշահա պուս վերտիյի պահար-
 ար ինպի չօգ՝ արթըգ կէլմէտի:
 11 Վէ Քիրտմին Ուիրտէն ալ
 թունուս կէթիրէն տօնանմասը
 տախի՝ Ուիրտէն դայէթ չօգ
 ալմուկիմ աղաճարը վէ գըլմէթ.
 12 Եւ թաշար կէթիրտի: Վէ փա-
 տիշահ ալմուկիմ աղաճրտան
 րապպըն էվինէ վէ փատիշահըն
 էվինէ փարմաղըլար՝ վէ մու-
 սիգարարա թանպուրար վէ
 տանթուրար եափար: պէօյլէ
 ալմուկիմ աղաճր՝ թա պուս կիւ-
 նէտէք հիչ կէլմէտի, վէ կէօ-
 րինմէտի:
 13 Վէ Սողոմոն փատիշահ Սա-
 բա մէլքէսինէ՝ Սողոմոն փա-
 տիշահ օնա քէնտի էլինտէն կէ-
 լէնի վէրտիյինտէն մա'սա՝ օնուն
 թալապ էթտիյի հէր իսթէտի
 յինի վէրտի, անտէն քէնտի
 գուլարը իւէ պէրապէր տէօ.
 նիւպ քէնտի տիյարընա կիթտի:
 14 Վէ Սողոմոն ալիր երլաա
 կէլէն ալթունուն թարթըր
 ալթը եիւղ ալթմըլ ալթը գան.
 15 Թար ալթուն իտի, ահդ ու ի'թա
 էտէնէրտէն վէ թիւճճարըր-
 տան վէ Արապիսթանըն ճիւմլէ
 փատիշահարընտան վէ տիյարըն
 պէլլէրինտէն իւլէպէն մա'ոա:
 16 Վէ Սողոմոն փատիշահ չէ-
 քիճլէնմիշ ալթունտան իքի եիւղ
 դալգան եափար. հէր պիր դալ-
 գան իշուս ալթը եիւղ յըգաւ.
 17 ալթուն խարճ էթտի: Վէ չէ.

քիճլէնմիշ ալթունտան իւչ եիւղ
 սիփէր էափար, քի հէր պիր սի-
 փէրէ իւչ մինա ալթուն խարճ
 էթտի. վէ փատիշահ օնլար՝
 Լիբանտն օրմանընըն էվինէ գո-
 տու:
 Հէմ՝ փատիշահ՝ Ֆիլտիշտէն 18
 պիր պէօյիւք թախթ եափար,
 վէ օնու խալիս ալթուն իւլէ
 գափլարը: Թախթըն ալթը պա.
 19 սալապըրը վար իտի, վէ թախ-
 թըն թէփէսի արարընտան եու-
 վարազ իտի. վէ օթուրաճագ
 եէրինտէ պիր եանտան վէ օ պիր
 եանտան գօլ քաշանաճագ էէրլէրի
 վար իտի, վէ գօլ քաշանաճագ
 էէրլէրին եանընտան իքի արարըն
 սուրուր իտի: Հէմ օրասաա ալ.
 20 թը պասամաղարըն իւղէրինտէ՝
 պիր եանտան վէ օպիր եան-
 տան՝ օն իքի արարըն սուրուր
 իտի. հիչ պիր մէմլէքէթտէ պու-
 նուն կիպի եափլմամըլ իտի:
 Վէ Սողոմոն փատիշահըն ճիւմլ.
 21 լէ իչքի գապարը՝ ալթունտան
 իտի. վէ Լիբանտն օրմանըն է-
 վինին հէփ գապարը՝ խալիս
 ալթունտան իտի. կիւմիւշտէն
 եօղ իտի, լիս քի պա՝ Սողոմո-
 նուն կիւլէրինտէ հիչ պիր շէյ
 սալըլմաղ իտի: Ջիրա ֆիրա.
 22 մըն տօնանմասը իւլ պէրապէր
 տէնիլտէ փատիշահըն թարսիս
 տօնանմասը վար իտի. Թարսիս
 տօնանմասը իւչ երլաա պիր. քըր-
 րէ կէլպ' ալթուն վէ կիւմիւշ
 լէ Ֆիլտիշ լէ մայմուշար վէ
 թաուուրար կէթիրլըր իտի:
 Վէ Սողոմոն փատիշահ՝ ղէն.
 23 կինլքտէ վէ իլմտէ եէրին ճիւմ-
 լէ փատիշահարընտան պէօյիւք
 իտի: Վէ ճիւմլէ եէր Սողոմո-
 24 նուն տիտարըն արար իտի քի՝
 Ալաճըն օնուն եիւրէյինէ վէր-
 տիյի իլմինի իշուսէլէր: Վէ օն.
 25 լարտան հէր քէս երլ պէ երլ
 քէնտի փէքէլինի կիւմիւշ գապ.

- լար վէ ամեն գապար վէ էս վապար վէ սիւսլար վէ պահարար վէ թարար վէ գաթըրար կէթիրիրէր իսի :
- 26 Վէ Սողոմոն արապարար վէ ամըլար ճէմ՝ էյլէտի, վէ ծնուն պին տէօրս եիւղ արապարար վէ ծն իքն պին ամըլար օլտու . քի ծն լարը՝ արապար ճէհրէրինտէ վէ փատիշահին էանընտա էրուտա :
- 27 Ղէմաէ գոնտուրմուշ իսի : Վէ փատիշահ Երուտաղէմաէ կիւմիւշու թաղար կիպի գօտու , վէ էրգէրի չօգլուգտա սահրատաքի ճիւմէղաղաշարը կիպի գօտու :
- 28 Հէմ Մըսըրտան Սողոմոն իչիւն ամըլար չըգարըր իսի . վէ փատիշահին թիւճարար քէարպանը՝ քէսիւմիշ պէհա իլէ աշար հէրկէլէտի սաթուն ամըլար իսի :
- 29 Վէ Մըսըրտան տիշարը պիր ա՝ րապա չըգըպ՝ ամըլ Էիւղ գընա՝ կիւմիւշ իլէ՝ վէ պիր ամթ Էիւղ էլէլէ կիւմիւշ իլէ Եօգարը կէլըր իտի . վէ Քեալիլէրին ճիւմէ փատիշահարը իչիւն հէմ Սիւրէանիլէրին փատիշահարը իչիւն տախիլ ծըլարըն վապիթապի իլէ էօյլէ չըգարըր իսի :

ՊԱՊ ԺԱ

- 1 Իւքին Սողոմոն փատիշահ՝ Փարաւոնուն զըղընտան մատա չօգ էապանճը գարըլար Էանի Մո վալը՝ Ամինուլ՝ Եգովմըլ՝ Սիլ գոնըլ՝ Վէ Քեալիլ գարըլար սէվ
- 2 տի . Եօլ թայիլիլէրտէն քի Բապալ Իսրայէլ օլու լարընա տէմիշ իտի քի՝ Մըրար վարմայարընը, վէ ծնըր սիղէ վարմայարար . ծնըր մութըլար Էիւրէքէրինիլի ծնըրըն ամըլահարը արտընճա տա փրտաճաղար արր . Սողոմոն աչգ իլէ ծնարա էափըլըր : Վէ ծնուն էէտի Էիւղ խաստ գարըր՝ վէ իւշ Էիւղ օտաղըր վար իտի . վէ գա
- րըլարը ծնուն Էիւրէյինի սափըլթարըլար : Վէ վագի՝ օլտու քի Սողոմոն իսի թարըղ ղէ Էանընտա՝ գարըլարը ծնուն Էիւրէյինի էասա պըհաշար արտընճա սափըլթար , վէ ծնուն Էիւրէյինի պապարը Դաւիթին Բապալըն պիլէսինճէ, քէամիլ տէյիլ իտի : Վէ Սողոմոն՝ Սիլգոնու լարըն ամըլահարը Ատարովթուն արտընճա կիլթաի : Վէ Սողոմոն Բապալըն նաղարընտա քէօթիլէքէլէտի . վէ Բապալըն արտընճա՝ պապարը Դաւիթ կիպի թէմամէն վարմաար : Օլ ղէման Սողոմոն Մո վարըլարըն մէքրուհաթը Քամուլա՝ Երուտաղէմին գարըլարըն տաքի տաղտա պիր թէփէ փութիւնէտի էափար , Ամինու օղուլարըն մէքրուհաթը Սողոմոն տախիլ : Հէմ քէնտի պըհաշարընա պուրուր Էապան վէ գուրպան քէսէն ճիւմէ Էճնէպի գարըլարը իչիւն գախի պէօյլէ էյլէտի :
- Իսի Բապալ Սողոմոնուն իւղէլէրինէ՝ ծնա իքի տէփա՝ կէօրինէն Իսրայէլին Ալահը Բապալտան օնուն Էիւրէյինի սափարըր իչիւն՝ ղապապէ կէլտի : Չիւն քի ծնա պու խուսուտա տէմի կէմիշ իտի քի՝ յայրի ամըլահարը արտընճա վարմայա . Լաքին օ՝ Բապալըն էմի կէտիյինի սագլամաար : Իսի Բապալ Սողոմոնա տէտի քի՝ Չիւն քի պու սէնտէ վագի՝ օլտու վէ պէնիմհաթմըր վէ տանա էմի կէտի . իմ գանուշարըն սագլամատըն, փատիշահըր սէնտէն էլպէթմէ էըրթըլ՝ ծնու գուրուտա վէրէճէ . իմ՝ Լաքին պապան Դաւիթին խաթըր իչիւն՝ պուտու սէնիլ կիւնէրինտէ կէմէմ . ծնու սէնիլ օղունուն էլինտէն էըրթաճաղըմ . Անճադ պիւթիւն փատիշահըր էըրթաճաղըմ . գուլում Դա

սիթին խաթրը իշին վէ սէչտի.
յիմ Երուսաղէմին խաթրը իշին՝
սէնին օղունա պիր սրպթ վէրէ
ճէյիմ:

- 14 Վէ Բապպ Սողոմոնա պիր խա-
սիմ գալորըրը, էանի Եզովմ
փասիշահընը զիւրրիյէթինտէն՝
15 Եզովմոն օլան Ագադը: Զիրա
վադի՝ օլուռ քի՝ Դաւիթ Եզովմ.
տա իքէն. Յովաք սէրա՝ սքէր մագ-
թուլէրի կէօմիյէ չըգտըրը զէ-
ման՝ Եզովմոն ճիւմէ էքքէլէրի
16 ժուրաուգտան սնկրա, (զիրա
Յովաք ճիւմէ Իսրայէլ ին թա
Եզովմոն ճիւմէ էքքէլինի գը-
րընճէյէտէք՝ րաստա ալթը այ օ.
17 Թուրաու.) Օլտէմ Ագադ քէն-
սիսի՝ պիւնսինճէ պրապսընըն
գուլարընտան պաղը Եզովմոն
քիմանէր ին Մըքըրա վարմագ
իշին դաջաւ. Վէ Ագադ քիւշիւք
18 չօճուք իսի: Իմոի օնլար Մա-
դիանտան գալըրա՝ Փառանա
վարըրըր, վէ Փառանաւան պի-
լէլէրինճէ առէմէր արալ Մըքը-
րա՝ Մըքըրա փատիշահը Փարաւոնա
վարըրըր. Վէ օ՝ ծաւ էվ վէրտի,
Հէմ ծաւ մաւ՝ թային էթտի,
19 վէ ծաւ էէր վէրտի: Վէ Ագադ
Փարաւոնոն նաղարընտա լայէթ
լութ Ֆ պուլուռ. վէ ծաւ քէնտի
գարընըն գըղ գարընտալընը՝
Թահփէնէս մէլքէնին գըղ գա-
20 ղընտալընը գարը վէրտի: Վէ
Թահփէնէսին գըղ գարընտալը
ծաւ՝ օղուռ Գանէքաթը սօղուռ-
տա, վէ Թահփէնէս ծնու Փա-
րաւոնոն էվինին իշինտէ պէսլէ-
տի. վէ Գանէքաթ՝ Փարաւոնոն
էվինտէ Փարաւոնոն օղուլարը-
21 սրասընտա իսի: Վէ Ագադ Մը-
քըրա՝ Դաւիթին պապալարը ի-
լէ ուլուռ ողունու Հէմանէրա՝ սքէր
Յովաքըն էօլտիւյիւնիւ իշտին.
Ճէ, Ագադ Փարաւոնա տէսի քի՝
Պէնի սալը վէր, վէ տիյարըմա
22 կիտէյիմ: Վէ Փարաւոն ծաւ տէ.

տի քի՝ Եանըմաւ նէն էքսիք,
քի իշթէ տիյարընա վարմաղա
արարըն. Վէ օ տէտի քի՝ Խալլը,
իլա պէնի մաթլապա սալը վէր:
Հէմ Ալուն օնա Եղիտա օղ- 23
լու Ռաղնու խասիմ գալորըրը,
քի էֆէնտիտի Սուբա փատիշահը
Ագրաղարտան գալընը իսի:
24 Զին քի օ՝ Դաւիթ ծնլարը գըրը
ալըրը զէման էանընա առէմէր
ճէմ՝ էտիպ՝ պէօլիւք պալը օլուռ,
վէ Դամասկոսա կիտիպ՝ ծնտա
սալքին օլուռլար, վէ Դամասկոս-
տա սալթանաթ սիւբտիւէր:
25 Վէ պու՝ Սողոմոնոն ճիւմէ
կիւնլէրինտէ Իսրայէլէ՝ Ագադըն
պէլարընտան մա՝ տա՝ խասիմ ի-
տի. վէ Սիւրիանըն իւղէրինէ փա-
տիշահըր պիւրիւս՝ Իսրայէլտէն
իքրահ էտէր իսի:
Վէ Սարէգտան Եփրաթալը 26
Հաբաթ օղուռ Յերոբոամի Խալլէ
Սողոմոնոն պիր գուլու տախի՝
փատիշահ էլ գալորըրը. պու-
նուն անասը Սարուա իսմինտէ
պիր սուլ գարը իսի: Վէ փասի- 27
շահ էլ գալորըմալընըն սէպէ-
պի պու իսի. Սողոմոն Մէլուն
պինա է յլէտիլինտէ՝ վէ պապալար
Դաւիթ չէհրինին Երգըր էէրինի
գափատըրընտա, Յերոբոամ 28
գուլլէթ տահիպի առէմ իսի.
վէ Սողոմոն՝ օլ իյիտին իշիւղար
օլուռլունու կէօրինճէ, օլուռ
Յովէսի էվինին ճիւմէ էէրիւ-
իւղէրինէ նապ է յլէտի: Վէ 29
վադի՝ օլուռ քի՝ օլ զէմանտէ Յե-
րոբոամ Երուսաղէմալ չըգտը,
վէ ծնու Եօլտա Սիւնու Աքիւս
իէյղամպեր պուլուռ, վէ օ՝ պիր
էէնի գաթթան իլլինմիլ իսի. վէ
իքիտի սահրատա Էալընըր իտի-
լէր: Վէ Աքիւս իւղէրինտէ օլան 30
էէնի գաթթանա Էափըրը պ ծնու
օն իքի փարըյալ Երթալը: Վէ 31
Յերոբոամա տէտի քի՝ Բէնտի-
նէ օն փարըա ալ. զիրա Իսրայէլ

- լին Ալլահը Բապպ պեօլէ տէր
քի՛ Իշթէ Սողոմոնուն էլինտէն
փատիշահըդ երթծաճաղըմ, վէ
սանա օն սըպթը վերէճէյիմ:
- 32 Վէ գուրում Դաւիթին խաթրը
իշինն հէմ Իսրայէլին ճիւղէ
սըպթարընտան սէշտիյիմ Երու-
սաղէմ շէհրին խաթրը իշինն՝ պիր
- 33 սըպթ օնուն օլա: Չիւն քի պէնի
Թէրք էթտիլէր, վէ Սիգոնլուա-
րըն ալլահը Նստարովթա վէ Մո-
վաբըլարըն ալլահը Քամովա
վէ Ամին օղուլարընըն ալլահը
Մեղբոմա ի պատէթ էթտիլէր,
վէ պէնիմ էօլարըմտա եիրիւմէ
տիլէրքի՛ օնուն պապասը Դաւիթ
կիպի նազարըմտա տօղոս օլանը
վէ դանունլարըմը վէ շէրիաթէ:
- 34 Երիմի իճա հտէլէր: Լաքին օնուն
էլինտէն պիւթիլէն փատիշահըդ
ալմայաճաղըմ՝ իլա Թէնպիհէ-
րիմի վէ դանունլարըմը սազլայան
սէշտիյիմ գուրում Դաւիթին
խաթրը իշինն՝ օնու էօմրիւնիւն
ճիւղէ կիւնէրինտէ սուլթան
- 35 սրաղաճաղըմ: Ամին օնուն օլ-
լու էլինտէն փատիշահըդ ալլա-
սանա օն սըպթը վերէճէյիմ:
- 36 Վէ իսմիմ օրայա գօմադ իշինն
քէնտիմէ սէշտիյիմ Երուսաղէմ
շէհրինտէ հուզուրօմտա սայի-
մա գուրում Դաւիթէ պիր չիրաղ
օլմագ իշինն՝ օնուն օղունա պիր
- 37 սըպթ վերէճէյիմ: Վէ սէնի ալա
ճաղըմ, վէ ճանընըն հէփ արղու-
սունա կէօրէ փատիշահըդ սիւ-
րէճէքսին, վէ Իսրայէլին իւղէ-
- 38 իրին փատիշահ օլաճադսին: Վէ
վազի՛ օլա քի՛ էյէր սանա ճիւղէ
էսր էթտիլիմէ իթաաթ էտէր
իսէն, վէ էօլարըմտա եիրիւ-
լիպ՝ Դաւիթ գուրում էթտիլի
կիպի դանունլարըմը վէ Թէնպիհէ-
լէրիմի սազլարադ նազարըմտա
տօղոս օլանը էտէր իսէն, օլտէմ
պէն սէնին իլէ օլտա՛ Դաւիթէ
հափտըլմ կիպի սանա պիր էմին

էվ էափաճաղըմ՝ վէ Իսրայէլն
սանա վերէճէյիմ: Վէ պունտան 39
էթիլիւրիւ Դաւիթին զիւրրիյէ-
թինն ճէֆա էտէճէյիմ,՝ անճագ
տայիմա աէյիլ: Վէ Սողոմոն ցէ 40
րորովամը էօլարըմէյէ չալըտը,
վէ Յերոբովամ գալլապ Մըսըրա՛
Մըրը փատիշահը Սիսակա գալ-
տը, վէ Թա Սողոմոն էօլիննճէ-
յէտէք Մըսըրա գալալ:

Իմտի Սողոմոնուն պագի հիւ 41
քէայէթի վէ օնուն հէփ էթտիլ-
լէրի հէմ օնուն իլմի՛ Սողոմոն հիւ
քէայէթիինին քիթալընտա հա-
ղըլ տէյիլէր մի: Վէ Սողոմոն 42
նուն Երուսաղէմտէ ճիւղէ իս-
րայէլին իւղէրինտէ փատիշահըդ
սիւրտիյիւ կիւնէր՝ գըրգ ելլ օլ-
տու: Վէ Սողոմոն պապալարը 43
իլէ ոչուտու, վէ պապասը Դա-
ւիթին շէհրինտէ աէֆն օղուն
տու: Վէ օնուն օղու Ռոբովամ՝
օնուն եէրինն փատիշահ օլտու:

ՊԵՊ ԺԲ

Վէ Ռոբովամ Սիւքէմէ կիթ 1
տի: Պիրա ճիւղէ Իսրայէլ՝ օնու
փատիշահ էթմէյէ Սիւքէմէ վար-
մը իտի: Վէ վապի՛ օլտու քի՛ 2
Սողոմոն փատիշահըն եիւղին-
տէն գալլա տահա Մըսըրտա օ-
լան Նալաստ օղու Յերոբովամ ի-
շտիննէ, Յերոբովամ Մըսըրտա
օլմուրտու: Լաքին կէօմտէրիպ 3
օնու չաղըրտըրա՝ վէ Յերոբո-
վամ իլէ Իսրայէլին ճիւղէ ճէ-
մաաթը կէտիլէր, վէ Ռոբովա-
մա սէջլէյիպ աէտիլէր քի՛ Պա- 4
պան պոյունտուրուլուուրու
սէրթ էյլէտի, իմտի սէն հալա
պապանըն սէրթ գուլուղունու
վէ իւղէրիմիլէ գօտուղու ալըր
պոյունտուրուլուուրու հաֆիֆ էյ-
լէ, վէ սանա գուլուղ էտէիմ՝
վէ օ օնլարա տէտիլէ՛ իւշ կիւնէ 5
գատար կիպին, տիտէն պանա

պէտնին . վէ դաժմ կիծաի :

8 Իմաի Ռոբոլմամ փատիշահ
բարասը Սողոմոն տահա սաղ ի
քէն ծնուն հուզոր ընծաա տու
լուն ինթիյարաղալ տանըղալ
Սիղ նիճէ նաոիհաթ վ ը ը ի ի ի ի
քի պու դաժմա ճէ լապ վերէյիմ

7 տէաի : Վ է ծնա սեօյէյիպ տէ
սիլէր քի Եյէր սէն պու կիւն
պու դաժմա գուզ օլուպ օնըրա
խըղիթ էտէր իսէն , վէ նա պու
էյի սէօյէր սեօյէյիք ճէվապ
վերէր իսէն , օլուժմըր տանա
ճէվի կիւնիլտէ գուլար օլուր :

8 Ամա ինթիյարաղալ ծնա վ ը
սիլի նաոիհաթը թէրք էսիպ
ծնուն էսիւնտէ տուրտն քէնսի
սի իլէ պէյիւմիւէ կէնճէրէ տա

9 Նըշալ : Վ է ծնըրա տէաի քի
Սիղ նէ էյիթ վերէրսիլիլ քի
պու պանա սեօյէյիպ Պապանըն
իւզէրիսիլէ գոտուղուպ յոնաու
րուղուհաֆիֆ էյլէ տէյէն դաժ

10 մա ճէվապ տէծաւերէլմ : Վ է
սիլէսիլէն էյիթ սեօյէյիլէ կէնճէր
ծնա սեօյէյիպ տէաիլէր . Պու
սանա սեօյէյիպ Պապանս պոյուն
տուրուղուղուղա աղըրաթալ ,
վէ սէն իւզէրիսիլտէն հաֆիֆ
էյլէ տէյէն դաժմա պէօյլէ սէյ-
լէյիպ օնըրա պէօյլէ տէյէսին
քի Պէնիմ սերչէ փառմաղմ պա
պամըն պէլիտէն դալն տըր :

11 Իմաի հալա պապամ իւզէրիսիլէ
աղըր պոյունտուրուղա էիլքէլթ-
միշտըր , պէն իսէ՝ պոյունտու-
րուղուղուղա զամմ էտէճէյիմ .
պապամ սիլի գըրպաճըր իլէ
թէսիպ վթմիշտըր , ամմա պէն
սիլի սէրպալէր իլէ թէսիպ է-
տէճէյիմ :

12 Վ է փատիշահն սեօյէյիպ
իւչիւնճիւ կիւնտէ պանա կէրի
կէլին տէաիլինէ կէօրէ՝ Յէրոբո-
վամ ճիւմէ դաժմ իլէ իւչիւնճիւ

13 Կիւնտէ Ռոբոլմամ վարալ : Վ է
փատիշահ դաժմա սերթ ճէվապ

վերսի , վէ ինթիյարաղալն ծնա
վէրալքէրինաոիհաթը թէրք էյ-
լէաի : Վ է ծնըրա կէնճէրինա

14 սիհաթընա կէօրէ սեօյէյիպ
տէաիլէր Պապամ սիլին պոյուն-
տուրուղուղուղա աղըրաթմիշ-
տըր , պէն տաիլ պոյունտուրու-
ղուղուղա զամմ էտէճէյիմ . պա-
պամ սիլի գըրպաճըր իլէ թէ-
սիպ էթմիշտըր , ամմա պէն սիլի
սէրպալէր իլէ թէսիպ էտէճէ-
յիմ :

Իմաի փատիշահ դաժմը 15
տինկլէմէաի . ճիւն քի պու վու-
գուաթ Բապպանս օլուր , քի
Բապալ իլիւնը Աքիս ֆէյշմէ
պէլին վաթիթաիլ իլէ Նաբաո
օլուր Կէրոբովմա սեօյէլտիլի
սեօյիլինա սապիթ էաէ :

Օլտէմ 16
Իարայէլն ճիւմէսի փատիշահն
ծնըրը սիլիկ էմտիլինի կէօրին-
ճէ , դաժմ տաիլ փատիշահա ճէ-
վապ տէծաւերիպ տէաիլէր քի
Պիղիմ Դաւիթտէ նէ՝ հիսմէմիլ
վար , հէմ Յէտա օլուրնաա միւրա-
լըմիլ էօպ տուր . չաաըրաթընա
էթին եա՝ Իարայէլ շիմաի քէնտի
էվինի կէօր եա՝ Դաւիթ . Իմաի
Իարայէլ չաաըրաթընա կիծաի-

լէր : Ամա Յուդա շէհրէրինտէ 17
սաթին օլան Իարայէլ օլուրալըր
իւզէրինէ՝ Ռոբոլմամ փատիշահ
օլուր : Վ է Ռոբոլմամ փատիշահ՝ 18
իարաճըն իւզէրինտէ օլան Ագո-
րամը կէծաւտիլ , վէ ճիւմէլ Իս-

րայէլ ծնու թաշար իլէ թաշա-
աղըրա , վէ էօլտիւ . վէ Ռոբո-
վամ փատիշահ աճէլէլթէն ա-
րապայա պինտի քի՝ Երուսաղէ-
մէ դաշա : Գու վէճճ իլէ Իարա 19
յիլէ թա պու կիւնտէք Դաւիթ
էվինէ տուր օլուրալ :

Վէ վաթի՝ օլուր քի՝ ճիւմէլ 20
Իարայէլ Յէրոբովմա տէծաւիւ-
յիւնիւ իշտիլնճէ , կէծաւերիպ
ծնու ճէմաաթ աչաղըրաթըր , վէ
ծնու ճիւմէլ Իարայէլն իւզէրինէ
փատիշահ էթաիլէր . Դաւիթ է-

- վնէ թասի՝ օյան՝ եալընը Յու.
գաւ լալթընտան զայրի եղ խորի :
- 21 Վէ Ռոբողովամ Երուսաղէմէ վա-
րըպ ճիւղէ Յուգա էվնի վէ Բե-
նիսմին սրպթընը եիւզ սէքսէն
պին սէլնիւ ճէնքճիւր ճէմ՝
էյլէտի քի՝ Խարայէլ էվի իւէ ճէնք
էտիպ փատիշաճը Սողոմոնուն
օլլու Ռոբողովամ սէօնտէրէլը :
- 22 Ամնա Ալլաճըն ատէմի Սեմայիտյա
Ալլաճըն սէօղն օղուպ տէտի քի՝
- 23 Սողոմոնուն օլլու Յուգա փա-
տիշաճը Ռոբողովամ վէ պիւթին
Յուգա էվնի վէ Բենիսմին վէ
պադի գալմա սէօլէյիպ տէյէ-
- 24 սին քի՝ Բապպ պէօլէ տէր .
Զըգմայաքընը, վէ Խարայէլ օ-
ղուլարը գարընտալարընը իւէ
ճէնք էթմէյէսինիւ, հէր քէս է-
վնի տէօնտին, զիրա պու շէյ
պէնտէն օլլու . իմտի Բապպըն
սէօղնէնի տինլէտիւր, վէ
Բապպըն տէտիյի կիպի տէնիւպ
կիթաիւր :
- 25 Վէ Յերոբողովամ Եփրեմ տա-
ղընտա Սիբեթի պինա էտիպ՝
նիտա սաքին օլլու . վէ օլլտան
չըգալ՝ Փանուէրի պինա էթտի :
- 26 Վէ Յերոբողովամ քէնտի Էիւրէ-
յինա տէտի քի՝ Շիմտի փա-
տիշաճը Դաւիթին էվնի տէօ-
- 27 նէճէք տիր : Էյիր պու գալմ
Երուսաղէմէ Ալլաճըն էվնտէ
գուրպան քէսմէյէ չըգար իսէ,
օլտէմ պու գալմն էիւրէյի է-
ֆէնտիւրի Յուգա փատիշաճը
Ռոբողովամ տէօնէճէք տիր . վէ
պէնի Էօլտիլիպ՝ Յուգա փա-
տիշաճը Ռոբողովամ տէօնէճէք.
- 28 Էր : Իմտի փատիշաճ միւշալէրի
էտիպ՝ իւի ալթուն պուզալը
եափաղ վէ սիւրա տէտի քի՝
Սիդի ալթըգ Երուսաղէմ չըգ-
մաղ հաճէթ եօգ սուր . եա՝ Խո-
րայէլ իլթէ սէնի Մըքըր տիյա-
րնտան չըգմարն տալարըն :
- 29 Վէ Յունս պիրինի Բեթէլէ գօ-

տու , վէ սպիրինի Դանա գօտու :
Վէ պու շէյ կիւնտա մէպէպ 30
օլտու . վէ գալմ՝ պիրինին հու-
զուրունա Դանատէք կիտէրէր
լաի : Շէմ Թէփէ փութիսնէ 31
Էրինի Էափաղ . վէ Դեւի օլլու
լարընտան օլմայան՝ գալմն ալ-
չադ քիմսէլէրինտէն քէսհինլըր
էյլէտի : Վէ Յերոբողովամ սէքի 32
զինճի պյաապըն օնպէնլնճի կիւ-
նիւնտէ՝ Յուգատա օյան պայրամ
կիպի պայրամ էյլէտի . վէ մէզ-
պաճըն իւզէրինտէ գուրպան
սունտու . քէնտի Էափաղը պու-
զալըլարա գուրպան սունմաղ ի-
չուն՝ Բեթէլէ պէօլէ էյլէտի .
վէ Թէփէ փութիսնէլէրի իչուն
Էափաղը քէսհինլէրի Բեթէլէ
նուալ էյլէտի : Վէ Բեթէլէ 33
Էափաղը մէզպաճըն իւզէրինտէ՝
Էիւրէյինտէն իճաա էթտիյի
պյաա Էա՝ի սէքիլնճի պյաապըն
օնպէլնճի կիւնիւնտէ գուրպան-
լար սունտու . իմտի Խարայէլ օ-
ղուլարըն պայրամ էթտի , վէ
մէզպաճըն իւզէրինտէ գուրպան
լար սունտու պուխուր Էափաղ :

ՊԱՊ ԺԳ

Վէ Յերոբողովամ պուխուր 1
Էափաղա մէզպաճըն Էանընտա
տուրուր իքէն, իլթէ Յուգատան
Բապպըն սէօղն իւէ Բեթէլէ Ալ-
լաճըն ատէմի կէտի : Վէ մէզ- 2
պաճա Բապպըն սէօղն իւէ պա-
լըրըպ տէտի . Եա՝ մէզպաճ մէզ-
պաճ՝ Բապպ պէօլէ տէտի քի՝ Դե-
թէ Դաւիթ էվնի Յովիա իս-
մինտէ պիր օղուլ տօլաճադ , վէ
սէնին իւզէրինտէ պուխուր Էա-
գան Թէփէ փութիսնէլէրին
քէսհինլէրին սէնին իւզէրինտէ
պուզալարա մալըր , վէ սէնին
իւզէրինտէ ատէմ քէմլէրի Էա-
գաճալար : Վէ օլ կիւնտէ պիր 3
ալամէթ վէրիպ տէտի քի՝ Բապ-

պըն սեփշտի յինէն ա՛լամէթ պու-
սուր . Իշմէ մէղպահն եարըս-
ճադ , վէ իւղէրինտէքի քիւլտէօ
քիւլէճէք տիր :
4 Վէ վազի՛ օլտու քի՛ փառի .
շահ Բեթէլտէ Ալլահն ատէմինին
մէղպահն չաղորաղը սեփշտ
իշիթաիյի կիպի , չէրոքովսօ՛
օլտէմ՝ մէղպահն իւղէրինտէն
էլինի ուղապըս՝ Ըոնու թու-
թուն տէաի . վէ ծնուն իւղէրինէ
ուղաթաղը կի գուրուսու , վէ
ծնու քէնտինէ տէծնաերմէյէ
5 գատիր տէյիլ իաի : Հէմ Ալ-
լահնն ատէմի Բապպըն սեփշտ
իլէ վէրաիյի ա՛լամէթէ կէօրէ՛
մէղպահն եարըսը , վէ քիւլ մէղ
6 պահաան տէգրէսիւ : Օլտէմ՝
փառիշահն ճէվապ վէրիւպ Ալլա-
հնն ատէմինէ տէաի քի՛ Բէրէմ
էյիլէ Ալլահնն Բապպըն հուղու-
րունտա րէճա կիթ , վէ պէնտէն
էօթիւրիւ նիյաղ էյիլէ քի՛ էյիմ
պանա տէծնէ . վէ Ալլահնն ա-
տէմի՛ Բապպըն հուղուրունտա
րէճա էյիլտի , վէ փառիշահնն
էլի քէնտինէ տէծնաիւպ՝ էվվէլի
7 կիպի օլտու : Վէ փառիշահն՝ Ալ-
լահն ատէմինէ տէաի քի՛ Պէնիմ
իլէ էվէ կէլ , վէ թաա՛մ էյիլէ ,
հէմ սանա պախըլը վէրէյիմ :
8 Վէ Ալլահնն ատէմի փառիշահն
տէաի քի՛ Էյէր պանա էվլինին
եարըսըլը վէրտէն , սէնին իլէ
վարմամ . վէ պու մահալտէ էք-
9 մք էէմէմ վէ սու էէմէմ : Չիրա
Բապպ պանա քէնտի սեփշտ իլէ
պէօյլէ էմր էսիւպ տէաի քի՛ Էք-
մք էէմէյէսին , վէ սու էէմէյէ-
սին , վէ կիթաիյին եօլտան տէծն-
10 մէյէսին : Իմաի լայրի եօլտան
կիթաի . վէ Բեթէլէ վարտըլը
եօլտան տէծնմէաի :
11 Վէ Բեթէլտէ պիւր պէյադմ
պէր՝ պիւր իիթիյաւ քիմնէ աա-
քին օլտէր իաի . վէ ծնուն օլտու
լարը վարըս՝ Ալլահն ատէմինին

օլկիւնտէ Բեթէլտէ հէվի կիթաիյի
իլէրի օնա նաղ կիթաիլէր , հէմօ-
նուն փառիշահն սեփշտաիյի սեփշ-
լէրի պապալարընա նաղ կիթաի-
լէր : Վէ ծնարըն պապալար ծնարա 12
տէաի քի՛ Հա՛նկը եօլտան կիթ-
աի . վէ ծնուն օլտըլարը՝ Յուգա-
տան կէլէն Ալլահն ատէմինին
կիթաիյի եօլու կէօսթէրաիլէր :
Իմաի օլտըլարընա՝ Պէնիմ՝ իլին 13
մէրքէպէ էյէր վուրուն տէաի .
վէ ծնուն իլին մէրքէպէ էյէր
վուրուուլը , վէ ծնուն իւղէրինէ
պինաի : Վէ Ալլահն ատէմինին 14
արալնճա կիաիւպ ծնու պուրու-
քի՛ մէշէնին ալթընտա օթու-
րուր իաի , վէ օնա՝ Յուգատան
կէլէն Ալլահնն ատէմի սէն մի
սին տէաի , վէ օ՛ Պէն իմ տէաի :
Ինտէն օնա տէաի քի՛ Պիլէմճէ 15
էվէ կէլ , վէ էքմէք էէ : Վէ օ 16
տէաի քի՛ Սէնին իլէ տէծնմէյէ ,
վէ սէնին իլէ կէլմէյէ գատիր
տէյիլմ . հէմ պու մահալտէ
սէնին իլէ էքմէք էէմէմ , վէ սու
իլմէմ : Չիրա Բապպըն սեփշտ 17
իլէ պանա աէնիլտի քի՛ Էքմէք
էէմէյէսին , վէ օրատա սու իլմ-
յէսին . վէ վարտըլըն եօլտան
տէծնիւպ կիթմէյէսին : Ալմա 18
օնա տէաի քի՛ Պէն տէ սէնին
կիպի փէյլա՛մպէր իմ՝ վէ պանա
պիր մէլէք Բապպըն սեփշտ իլէ
սեփշտիւպ տէաի . Օնու պիլէնճէ
էվլինէ տէծնաեր քի՛ էքմէք էէյէ
վէ սու իլէ . լաֆն օնա եալան
սեփշտի : Իմաի ծնուն իլէ տէծն- 19
աի . վէ ծնուն էվլնտէ էէմէք
էէաի վէ սու իլաի :
Վէ վազի՛ օլտու քի՛ ծնար 20
սօֆրատա օթուրուր իլէն ,
Բապպըն սեփշտ՝ ծնու տէծնտէ-
րէն փէյլա՛մպէր օլտու . Վէ 21
Յուգատան կէլէն Ալլահնն ատէ-
մինէ չաղորդապ տէաի քի՛ Բապպ
պէօյլէ տէր . Չիւն քի՛ սէն Բապ-
պըն էմրինէ ա՛լու օլուպ՝ Ալլահն

- Բապպըն սանա էմր էթախյի
 22 Թէնպիհի սաղլամաւորն , իլլա
 տէմնախն , վէ օլ սանա՝ Եքմէք
 եէմէլսին վէսու իլմյէսին տէաի
 յի մահալտէ էքմէք եէախն վէսու
 իլախն , սէնին ճէսէտին պապալաւ
 րընըն մէղարդնա իկրմյէ՝ ճէք տիր
 23 Վէ վազի՛ զտուք քի՛ էքմէք եէ
 տիքտէն սոնկրա վէ իլտիքտէն
 սոնկրա , ծնուն իլլան Էանի աէսն
 տէրտիլի փէյլամպէր իլլան մէք
 24 քէպէ էյեր վուրսու : Վէ օ
 իկիթի , վէ էօլտա ծնու պիր
 արսլան պուլուպ՝ ծնու էօտիւր
 տիւ . վէ ճէսէտին էօլտա սէրիլ
 միշ իտի , վէ մէքքէպ ծնուն եա
 նընտա ծուրուր իտի , արսլան աա
 ճէսէտին եանընտա տուրուր իտի
 25 Վէ իլթէ օրաքանատէմլի՛ր կէշէյօր
 իտի , վէ ճէսէտին էօլտա սէրիլ լիլ
 օլտուրուսու՝ հէմ արսլանըն ճէ
 սէտին եանընտա տուրուր լանու
 կէօրտիւլէր , վէ վարըպ՝ իսթի
 յար փէյլամպէրին օլ սուքին օլ
 աուղու շէհրտէ սէօյէտիլէր :
 26 Վէ ծնու էօլտան տէսնտէրէն
 փէյլամպէր իլլան ճէ՛ տէաի .
 պու՛ Բապպըն սէօղիւնէ տար օ
 լան օլ Ալլա՛ս աաէմի տիր . վէ
 Բապպըն ծնա տէտիլի սէօղէ
 կէօրէ՛ Բապպ ծնու արսլանա
 վէրտի , վէ օ ծնու փարէլէիպ՝
 27 ծնու էօլտիւրտիւ : Իմաի օղու
 լարընա սէօյէլիպ տէտիլ քի՛ Պէ
 նիմիլլան մէքքէպէ էյեր վու
 րուն : վէ ծնար էյէր վուր
 28 սու : Վէ իկիթիլ ծնուն ճէսէ
 տիլին պուլուս քի՛ էօլտա սէրիլ
 միշ իտի , վէ մէքքէպ հէմ արս
 լան ճէսէտին եանընտա տուրու
 յօրլար իտի . արսլան ճէսէտի
 եէմէտի վէ մէքքէօլի փարէլէմէ
 29 տի : Վէ օլ փէյլամպէր Ալլա՛ս
 աաէմիլին ճէսէտիլին գալլալընպ՝
 ծնու մէքքէպին իւղէրինէ գօսու ,
 վէ ծնու էլէրի կէթիլտի . վէ իս
 թիյար փէյլամպէր շէհրէ վար

ալ քի՛ եաա շէքէ , հէմ ծնու տէֆն
 էյլէյէ : Վէ ծնուն ճէսէտիլին 30
 քէնտի մէղարընա գօսու . վէ օ
 նուն իւղէրինէ՛ Վալլ գարրնտա
 շլմիլլէյէրէ Էաա շէքտիլէր : Վէ 31
 վապի՛ օլտու քի՛ ծնու աէֆն էթ
 տիքտէն սոնկրա , քէնտի օղուլա
 րընա սէօյէլիպ տէտի : Պէնիլմ
 էօլտիլլամաէ՛ պէնի Ալլա՛ս աաէ
 միլին կէթիլտիլլա մէղարտա կէ
 միսինիլ . քէմիլլէլ իմի ծնուն քէ
 միքէրի եանընտա գոյտարըն
 2 Զիւրա ծնուն Բէթէտիլ օլան մէղ
 պահա վէ Սամարիա շէհրէլլէրին
 օլան ճիւլլէ Թէփէ իտի թխանէ
 լէրինէ Բապպըն սէօղիւ իլլէ շա
 զրարըն սէօղ՝ հէր վէճէ իլլէ
 վազի՛ օլաճաղ տիր :

Վու շէյանն սոնկրա Երրորդ 33
 վամ քէնտի եարամալ էօլտանա
 տէսնմաի , իլլա եինէ գալլմըն ալ
 շաղլ իմնէլլէրինտէն Թէփէ փու
 թխանէիլ քէսհիլլէրի էաէր իտի ,
 հէր իսթէյէնի նասալ իտեր իտի ,
 վէ օ՝ Թէփէ փութխանէիլ քէա
 հինի օլուր իտի : Վէ պու շէյ 34
 Երրորդ վամ քիլլին իկնահը օլ
 աու , շէյլէ քի՛ ծնա էէր էիւղէ
 իւղէրինտէն իսարապ էտիպ հէ
 լաք էյլէյէ :

ՊԱՊ ԺԴ

() Լղիմանտէ՛ Երրորդ վամ 1
 օղու Արիա խամթա օլտու .
 Վէ Երրորդ վամ քէնտի գարըն
 2 նա աէտի քի՛ շարա գալլալ
 Թէփէտիլ գըղափէլթ օլ , շէյլէ քի՛
 Երրորդ վամ գարըն օլտու
 նու պիլմէյէլլէր , վէ Սէ տալ իկիթ
 իլթէ պաշտա պու գալլմըն իւղէ
 րինէ փաալլան օլաճաղըն սէօյ
 լէյէն Արիա փէյլամպէր օլտա
 տար : Վէ էլլին օն էքմէք վէ 3
 փէքսիլ Թէլէր վէ պիր տէսթի
 պալ ալապ՝ ծնա վար . չօճուղա
 նէ օլաճաղըն օ աանա խապէրէ

4 տէճէք տիր : Իման Յերոբոամ
մէն դարձար էջոյն էյլէտի , վէ
դապարտ' Սեւովա կիթտի , վէ
Աքիաննն էվէթէ վարտը . Աքիա
իսէ իխթիարըլընտան կէօղէրի
գամաշըպ' կէօրմէյէ գատիր տէ
յիւլիտի :

5 վէ Բապպ Աքիայա տէտի.քի'
իշթէ Յերոբոամըն գարըսը օլ
լու իշինն սանա ալիր շէյ տանըշ
մապա կէլյօր , ջիւն քի իսամթա
տըր . ծնա պէօյլէ վէ պէյլէ տէ
Նիսին . վէ վազի' օլա քի դարը
կէլոյիյնտէ , գըյաֆիթի տէ

6 յիւմիշ օլաճապ ալըր : վէ վազի'
օլաու քի' Աքիա ծնունն սյապլա
րընըն սէսինի գափուտան կիրէր
իքէն իշիթտիյի կիպի տէտի .
կէլ էա՝ Յերոբոամըն գարըսը ,
սէն նի' ջիւն էօյլէ գըյաֆիթիին
տէյիշտիտի . պէն իսէ տանտ
սէրթ խաւէ իւն կէօնաւէրիւն

7 ջիւմ : կիթ Յերոբոամ տէ քի'
Խորայէլին Ալաճը Բապպ պէյլ
լէ տէր . Չիւն քի սէնի խալըն
արտաընտա էիւճէլմիմ , վէ սէ
նի գալիւմ Խորայէլին իւղէրինէ

8 սուլթան էյլէտիմ . վէ փատի
շաճըղը Դաւիթին էվնտէն
կըրթտըմ , վէ ծնու սանա վէր
տիմ . վէ սէն' էմրէրիփի ապլա
յան վէ նաղարմաա հէմանն աօղ
րու օլանը իշէմէք իշինն ալիւ
թիւն էիւրէյի իւ պանա թապի'
օլան գուրում Դաւիթ կիպի օլ

9 մասըն . Իլա սէնտէն էվլէ օ
լանլարըն ճիւմէսինտէն ղիյաաէ
էարամաղըլէ իշէտին , վէ կի
տիպ' պէնի ղաղապէ կէթիրմէք
իշինն քէնտինէ ղալրի ալաճար
վէ տէօթէ փուլթար էափորն ,
վէ պէնի էնկսէնին արաընա աթ

10 ալն . Պոմուն իշինն իշթէ պէն
Յերոբոամըն էվի իւղէրինէ պէ
լա կէթիրէճէյիմ , Յերոբոամ
մէն Խորայէլաէ էսիր վէ աղաա
օլան էրքէյիւնի գըրաճաղըմ . վէ

ալիր քիմանէնն ջըրքէթի տէճ'
էթտիյի կիպի թա թէմա՝ օլաւն
ճալատէք' Յերոբոամըն էվնին
նէսլինի տէճ' էաէճէյիմ : Յէ . 11

րոբոամտան շէնիրտէ էօլէնի.քէօ
փէքլէր էէյէճէք , վէ սաճրատա
էօլէնի կէյիւն գուշարը էէյէ
ճէք տիր . ղիրա Բապպ սէյլէ
միշ տիր : Իման սէն գալըլա է . 12

վնէն կիթ . սէնին այաղարըն
շէնրէ կիրէր իքէն' ջօճապ էօլէ
ճէք տիր : վէ ճիւմէ Խորայէլ 13
ծնա էաա չէքէրէք' ծնու տէճին
էաէճէք տիր , ղիրա Յերոբոամ
տան մէղարա կիրէճէք էալընըլ
պու աուր . ջիւն քի Խորայէլին

Ալաճը Բապպն հուլուրուն
տա՝ Յերոբոամըն էվնտէն պիր
աղ էյլէք ծնտա պուլընտու : վէ 14
Բապպ քէնտինէ Խորայէլին իւ
ղէրինէ պիր փառիւլաճ գալըն
լաճապ ալըր , քի հէմանն օլկիւն
Յերոբոամըն էվնին քէսէճէք
տիր . վէ Նէր' պա հէմանն ջիմի
օլաճապ : վէ Բապպ Խորայէլին 15

սուլթաապիստանն գալըն կի
տի վուրաճապ ալըր , հէմ Խորա
լի' պապարընա պա վէրտիյի
էյի էէրին իւղէրինտէն քէօթ
տէն գօփարըլ օնլարը րոմաղըն
էօթէ էաղաաընա տաղաճապ
ալըր . ջիւն քի Բապպը ղաղապէ
կէթիրէրէք' Աստարովթ փուլթ

լալըն էափարըր : վէ Յիրո 16
բովամըն իշէտիյի կիւնաճըրը
սէպէպինտէն հէմ Խորայէլէ էթ
տիրտիյի կիւնաճըրըն սէպէպին
տէն Խորայէլէ էէ վէրէճէք տիր :

Իման Յերոբոամըն գարըսը 17
գալըլա կիթտի , վէ Թէրսայա
վարըր . գարը գափուտուն էնի
յինտէն իշէրի վարաղըր կիպի , ջօ
ճապ էօլալիւ : վէ ծնու տէճին էյլէ 18
տիրէր . վէ ճիւմէ Խորայէլ ծնա էաա
չէքտիրէր , Բապպն գուրու Ա
քիա փէյրապէրին վասիթաաի
իւն սէյլէտիյի սէօղիւնէ կէօրէ :

- 19 Վէ Երբեքովման պագի հի-
բեայեթի՝ նիճէ ճէնք էթաիւմէ
նիճէ փատիշահըդ սիրտիւ՝ իշ-
թէ Խարայէլ փատիշահարնըն
Թէվարիս քիթապընտա եաղը-
մըշ տըր : Վէ Երբեքովման
փատիշահըդ սիրտիւյիւ կիւն-
էր՝ իյիւրմի էրէ երւ օլտու : Վէ
պապալարը իլէ ուլուտու , վէ
ծնուն էէրինէ օլլու Նադաբ փա-
տիշահ օլտու :
- 21 Վէ Սուրման օլլու Ռոբովամ
Յուգատա փատիշահ օլտու : Ռո-
բովամ փատիշահ օլտուգատա՝ գըրդ
պիր եաղնետա խոի , վէ Երու-
սաղէմա՝ Բապալըն՝ Խարայէլին
հէփ ցղալթարընտան իսմինի օ-
լայա գոմադ իջիւն սէշաիյի շէհր-
տէ օն էէտի երւ փատիշահըդ
սիրտիւ : Վէ անասընըն աւոր՝
22 Ամմոնլու Նաամա խոի : Վէ Յու-
գա Բապալըն նաղարընտա եարա
մաղըրէ էյէտի , վէ իշէտիքէ-
րի կիւնահարը իլէ՝ պապալարը-
նըն ճիւմէ էթաիյինտէն զիյա-
տէ ճուռ դաղապէ կէթիրտիւր :
23 Վէ օնլար տաիի հէր պիր էիւբ-
սէք Թէփէնին իւզէրինտէ վէ հէփ
էէշիւ աղաճըն ալթընտա քէնտի
լէրինէ Թէփէ փութիտէնլէրի վէ
տիքիլ Թաշլար վէ Ասաարովթ
24 փութլարը եափտըլար : Հէմ
տաիի տիյարտա լիվաթա իլէ-
յինլէր վար խոի : Բապալըն Խա-
րայէլ օղուլարընըն հուգուրուն-
տան սիրտիւյիւ Թաշիթէլէրին
ճիւմէ իբրահիյիլ Թէլէրինէ կէօրէ
էյէտիլէր :
- 25 Վէ վագի՝ օլտու քի՝ Ռոբո-
վամ փատիշահըն պէշինճի երլըն
աա Սըարը փատիշահը Սիսակ
26 Երուսաղէմ իւզէրինէ չըգար : Վէ
Բապալ էվինին խաղինէլէրինի հէմ
փատիշահ էվինին խաղինէլէրինի
ալտը , հէիիսին տէ ալտը : Սո-
ղոմոնտուն եափտըլը հէփ ալթուն
27 գալգանլարը տաիի ալտը : Վէ

Ռոբովամ փատիշահ՝ օնլարընէէ-
րինէ պագըր դաղընտա եափ-
ար , վէ փատիշահ էվինին դա-
փուտունու պէլէլէյն խասէքի-
լէր սէրվէլէրինին էլինէ էմա-
նէթ գօտու : Վէ վագի օլտըր ի 28
տիքի փատիշահ Բապալըն էվինէ
վարարգճա՝ խասէքիլէր օնլարը
կէօթիւրիւրլէր խոի , անտէն օն-
լարը խասէքիլէր օտաւընա տէօն-
տէրիլէր խոի :

Վէ Ռոբովամըն պագի հիբեա 29
յէթի վէ օնուն հէրէթաիյի՝ Յու-
գա փատիշահարընըն Թէվարիս
քիթապընտա եաղըր տէյիլմի :
Հէմ Ռոբովամ իլէ Երբեքովմա 30
մըն պէշինտէ տալիմա ճէնք
վար խոի : Վէ Ռոբովամ պապալ- 31
լարը իլէ ուլուտու , վէ պապա-
լարը իլէ Դաւիթ շէհրինտէ տէփն
օլունտու , վէ անասընըն աւոր
Ամմոնլու Նաամա խոի : վէ օնուն
էէրինէ՝ օլլու Աբիսամ փատիշահ
օլտու :

ԳԼԳ ԺԵ

Վէ Նաբատ օլլու Երբեքովմա 1
մըն փատիշահըլընըն օն սէքի-
զինճի երլընտա՝ Յուգանըն իւ-
զէրինէ Աբիսամ փատիշահ օլտու :
2 Գա՝ Երուսաղէմա իւզ էրվա-
տիշահըդ սիրտիւ : Վէ անասը-
նըն աւոր՝ Աբիսողոմոն գըրդ
Մաաբա խոի : Վէ քէնտիտէն 3
իլէրի պապալարընըն էթաիյի ճիւմ
լէ կիւնահարտա երիւիւտիւ , վէ
օնուն էիւրէյի Ալաաճը Բապալ
իլէ՝ պապալարը Դաւիթին էիւրէ-
յի կիպի քեամիլ տէյիլ խոի : Լա 4
քին Դաւիթին խաթըր իջիւմ
Ալաաճը Բապալ օնտան սանկրա
օնուն օլլունու դաղարընտալ վէ
Երուսաղէմի գալիմ թէմէյի յե-
րուսաղէմա օնա պիր չիւրաղ
վէտի : Չին քի Դաւիթ՝ Բապա 5
պըն նաղարընտա տօղլու օլանը

էյլէտի , վէ ծնա հէլի էմը Էթ-
տիյի շէյտէն Էօմրիւնիւն ճիւմ-
լէ կիւնլէրինտէ՝ Բեալի Ուրիւ-
նին մատակսինտէն զայրի սալի-
6 մատը : Վէ Ռոբովամ իլէ Յերո-
բովամըն պէյնիւնտէ՝ ծնուն Էօմ-
րիւնիւն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ
ճէնք վար խտի :
7 Վէ Աբիսմըն պագի հիքեւ-
յէթի վէ ծնուն ճիւմլէ Էթտիյի՝
Յուգափատիշաճարընըն թէվա-
րիի քիթապընտա եաղըը աէ-
լիլ մի . հէմ Աբիսմ իլէ Յերո-
բովամըն տրտընտա ճէնք վար
8 խտի : Իստի Աբիսմ պապալարը
իլէ ուշուտու , վէ ծնու Դաւիթ
շէհրինտէ կէօմտիւլէր . վէ ծնուն
եէրինէն օղլու Ասա փատիշաճ օւ-
տու :
9 Վէ Իսրայէլ փատիշաճը Յե-
րոբովամըն իյիրմինճի երընտա՝
Ասա Յուգա Իւզէրինտէ փատի-
10 շաճ օլտու : Վէ Երուսաղէմաէ
զըրդ պիր երլ փատիշաճը սիր-
տիւ . վէ առասընըն աար՝ Աբի-
ստղամուն գըզը Մաաքա խտի :
11 Վէ Ասա՝ պապալը Դաւիթ կի-
պի Իսպալըննաղարընտա տօղլու
12 օլտնը Էյլէտի : Վէ տիյարտան
լիվլտթա իլէյլէրի կիտէրտի .
վէ ծնուն պապալարընըն եալի-
աղալարը ճիւմլէ փութլարը գալ-
13 տրտըն : Վէ անտը Մաաքայը
տալիի՝ ծնուն Ասաթովթա փութ
եափաղըը իլէն սուլթան օլմագ-
տան ալլ Էյլէտի . վէ Ասա՝ օ-
նուն փութլուսու փարէլէտի , վէ
14 Կեզրոն տէրէսինտէ եաղտը : Լա-
քինթէփէ փութլուսնէլէրի կիտէ-
րիլմտի . տաճաղ Սասըն եիրէ-
յի՝ ճիւմլէ կիւնլէրինտէ Բապալ
15 իլէ թէքմիլ խտի : Վէ պապալը
նըն վագֆ Էթտիյի հէմ քէնտի-
նին վագֆ Էթտիյի շէյլէրի՝ կիւ-
միւշիւ վէ ալթուսու վէ գաալա-
րը Բապալըն Էվինէ կէօթիւրտի :
16 Վէ Ասա իլէ Իսրայէլ փատի-

շաճը Բաաթանըն պէյնիւնտէ՝ ծն-
լարըն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ ճէնք
վար խտի : Վէ Իսրայէլ փատի- 17
շաճը Բաաթա՝ Յուգա Իւզէրինէ
շըգար , վէ Խաամյը պինա Էթ-
տի քի՝ Յուգա փատիշաճը Ասա-
յա շըգըպ կիրէն քիմէ գօմայա :
Վէ Ասա՝ Բապալ Էվինէ խաղի- 18
նէսինտէ վէ փատիշաճ Էվինին
խաղինէսինտէ գալան հէփ կիւ-
միւշիւ վէ ալթուսու աղըպ քէն-
տի գուլարընըն էլլին վէրտի .
վէ Ասա փատիշաճ ծնչարը՝ Դա-
մասկոստա տաքին օլան Սիւրիտ
փատիշաճը Էզլոն օղլու Տաքըն-
մոն օղլու Բենտագագ կէօնտէ-
րիպ տէտի . Պէնիմ իլէ սէնին 19
պէյնիւնտէ՝ վէ պապամ իլէ պա-
պանըն պէյնիւնտէ ա՛հտ վար .
իլթէ սանա կիւմիւշ վէ ալթուս
փէշ քէշ կէօնտէրտիմ , կիթ Իս-
րայէլ փատիշաճը Բաաթա իլէ
օլան ա՛հարըն Էյլէտէ , վէ օ
պէնիմ Իւզէրիմանէ չէքիլէ : Իմ 20
տի Բենտագագ՝ Ասա փատիշաճը
տինկէտի , վէ քէնտի ա՛ղքէրինին
սէրվէրլէրինի Իսրայէլ շէհրլէրի-
նին Իւզէրինէ կէօնտէրտի , վէ Ի-
յօնու հէմ Դանը վէ Աբէլ քէթ-
մաաքայը՝ հէմ Նէփթաղիմ թօփ-
րաղընըն ճիւմլէտի իլէ պիւթին
Բենեթիթի վուրտու : Վէ վագի՝ 21
օլտու քի՝ Բաաթա իլթիթտի կի-
պի , Ռամայը պինա Էթմէքտէն
վաղ կէտի , վէ Թէրոստա սա-
քին օլտու : Վէ Ասա փատիշաճ 22
ճիւմլէ Յուգայը՝ քիմին կերի
գալմայարագ չաղըրտը , վէ Բաա-
սանըն պինա Էթտիյի Ռամանըն
թաշլարընը վէ օտունլարընը գալ-
աղըրպ՝ Ասա փատիշաճ ծնլար ի-
լէ Բենիադին Դաբաալընըն վէ Մա-
բայը պինա Էթտի :
Վէ Ասանըն պագի հէփ հիքեւ 23
յէթի վէ ծնուն ճիւմլէ գուվլէթի
վէ հէր Էթտիյի հէմ ծնուն պի-
նա Էթտիյի շէհրլէրի՝ Յուգա փա-

- տիրաւորներն թէ վարին քիթաւ
սլորնտա ետընը տէրի՛ ժի . ան-
ճագ իրիթիւրընը ղէ մանընտա
պապարներն իլէթի վար խոի :
- 24 Վէ Ասա սրապարը իլէ ոչու-
տու . վէ պապարը Դաւիթին
չէհրինաէ պապարը իլէ տէֆն
օլունտա . վէ ծուռն եերինէ օլ-
լու Յովսափաս՝ փատիշահ օլ-
տու :
- 25 Վէ Յուդա փատիշահը Ասա-
նըն իբնիճի երլնտա՝ Իսրայէլին
իւղէրինէ Յերոբոամին օղուհա-
զար փատիշահ օլտու . վէ Իսրա-
յէլին իւղէրինէ իբի երլ փատի-
շահը սիւբաիւ :
- 26 Վէ Բապարն նաշարնտա ետրամազըդ էթ-
տի . վէ պապարներն եօռնտա
վէ ծուռն Իսրայէլէ էթտիրտիյի
- 27 կիւնահնտա քիւրիւտիւ : Վէ
Իսաբար էվինտէն Աքիա օղու-
հատա՝ ծուռն իւղէրինէ պաշ-
գաւորարը . վէ Կադաբ ճիւսիլէ
Իսրայէլ իլէ Գաբաթ ծնու մու-
հասերէ էտիր իբէն՝ Բաաաա օ-
նու Փղաղարըն օլտն Գարա-
- 28 թնտա վարտու : Վէ Բաաաա
ծնու՝ Յուդա փատիշահը Ասանըն
իւղինճիւ երլնտա եօլտիրտիւ ,
վէ ծուռն եերինէ փատիշահ օլ-
տու :
- 29 Վէ վադի՝ օլտու քի փա-
տիշահ օլտուլու կիպի՝ Յերոբո-
ամին պիւթիւնի էվին վարտու
Բապարն՝ գուլու Սիւնլու Աքիա
փէյլամպերին վատիթասի իլէ
սեօյէտիյի սեօղիւ միւճիպինճէ ,
Յերոբոամիտան թյա ծնու հէ-
լաք էտինճէ յէտէք հիւ պիր ճան
- 30 առ գաւաթը , Յերոբոամին իւ-
լէտիյի՝ հէմ ծնուն Իսրայէլէ էթ-
տիրտիյի կիւնահնորնտան էօ-
թիւրիւ , ծնուն Իսրայէլին Լաւա-
հը Բապար զաղապէ կէթիւտիյի
զաղապը իլին :
- 31 Վէ Կադաբըն պաղի հիբեա-
յէթի հէմ ծնուն հէփ էթտիյի՝
Իսրայէլ փատիշահարներն թէ .

վարին քիթապընտա եազըն տէ-
րի՛ ժի : Վէ Ասա իլէ Գարայէլ 32
փատիշահը Բաաաանըն պէյիին
տէ՝ ծնարըն ճիւսիլէ կիւնէրինտէ
ճէնը վար խոի :

Յուդա փատիշահը Ասանըն 33
իւղինճիւ երլնտա՝ Աքիա օղու-
հատա թերատա ճիւսիլէ Իս-
րայէլին իւղէրինէ՝ իլիթի տէօրթ
երլ փատիշահը սիւբաիւ : Վէ 34
Բապարն նաշարնտա ետրամազ-
լաք էյլէտի . վէ Յերոբոամին
եօլունտա՝ վէ ծուռն Իսրայէլէ
էթտիրտիյի կիւնահնտա էիւ-
րիտիւ :

ՊԱՊ ԺԶ

Իմտի Բաաաատան էօթիւրիւ՝ 1
Անանի օղու Յեռյա Բապարն
սեօղիւ օլուպ տէտի . Սէնի թօփ 2
րապտան եիւքսէտիպ սէնի գալ-
մը՝ Իսրայէլին իւղէրինէ տու-
թան գօտսում տա՝ սէն Յերոբո-
ամին եօլունտա եիւրիւյիւպ վէ
գալմըմ Իսրայէլէ կիւնահ էթ-
տիրիպ՝ ծնարըն կիւնահարը իլէ
պէնի զաղապէ կէթիւրտիյի ի-
լին . իլթէ պէն Բաաաանըն 3
նէալնի վէ ծնուն էվինին նէալի-
նի հէլաք էտիպ՝ սէնին էվինի
Կաբաա օղու Յերոբոամին էվի
կիպի էտէճէյիմ : Բաաաանըն 4
ճէհրտէ էօլնինին քէօփէլէրի եէ-
յէճէք , վէ ծնուն գըրտա էօլ-
նիպի կէօյիւն գուշարը եէյէճէք
տիր :

Վէ Բաաաանըն պաղի հիբեա- 5
յէթի հէմ ծնուն էթտիյի վէ
գուվէթի՝ Իսրայէլ փատիշա-
հարներն թէ վարին քիթապընտա
եազըն տէրի՛ ժի . Վէ Բաաաա 6
պապարը իլէ ոչուտու . վէ
թերատա կէօմիւտիւ . վէ օ-
նուն եերինէ օղու Էլա փատի-
շահ օլտու : Հէմ տաիի Բաաաա 7
յա վէ ծնուն էվինէ ծնուն Յերո-

բաւամէկն կրպի օլտուղու իջին
 հէմ ծնու էօլտուրաիյիւ իջին՝
 վէ հլէրինին աժէր իլէ Բապպը
 դաղապէ Զէլթիթիէք իլէ ծնուն
 նաղարըննա իլէտիյի հէփ եա.
 Բամաղը Գոտա՝ էօթիլիւ Բապ.
 պըն սէօղիւ Ասանի օլտու Եէու
 վիշղամպէրին վաթիթաթի իլէ
 օլտու :
 8 Զուգա փաթիլաճը Ասանըն ի
 յիրմի ալթընձը եը ընտա Բաա.
 սանըն օլտու իլա՝ թէրսասա իս.
 րայէլին իւղէրինէ իքի եը վա.
 9 աթիլաճը սիւրաիւ : Վէ թէրսա
 էվինին քէսախիւտաղը Ասանըն
 էվինաէ թէրսասա իլէպ սէրիսօ.
 լաննը իքի , ա՛րսապարըն եա.
 րըսընա սէրվէր օլան դուլու
 Զամբրի՝ ծնուն իւղէրինէ պուշ
 10 դալարըն : Վէ Զամբրի կէլ
 տի , վէ Զուգա փաթիլաճը Ասա.
 նըն իլլիրմի էէսախիճի եըընտա օ.
 նու վաւուպ էօլտիւրաիւ . վէ
 11 եէրինէ փաթիլաճ օլտու : Վէ
 վադի՛ օլտու քի՛ փաթիլաճ օլտալ
 թաթիլընտա օթուրսուղու կի
 ալի՛ Բասասնըն հէփ էվինի՛ օ.
 նուն կէրէք ադուսապարըն կէ.
 րէք օթաթարընը սիրէրէք սաղ
 12 դամպարադ էօլտուրաիւ : Վէ
 Զամբրի Բասասնըն հէփ էվինի
 Բապպըն Յէու վիշղամպէրին
 վաթիթաթի իլէ Բասասալ սէօյ
 լէտիլի սէօղէ կէօրէ հէլաք էլլէ.
 13 տի . Բասասնըն հէփ կիւնաճ.
 արը վէ օլտու լանըն կիւնաճ
 արը իլէն էփ՝ պաթըլընդարը
 իլէ Բարայէլին Ալաճը Բապպը
 զաղապէ կէթիլիլէք կիւնաճ իշ
 լէտիլէր , հէմ Բարայէլէ կիւնաճ
 14 էթաթիլիլէր : Իմաի էլանըն պա.
 դի հէքէպէթի վէ ծնուն հէփ
 էթաթիլի Բարայէլ փաթիլաճարը
 նըն թէվաթիլի քիթապընտա եա.
 ղըլ տէյիլ մի :
 15 Զուգա փաթիլաճը Ասանըն ի
 յիրմի եէտիւնձի եըընտա Զամբր.

րի եէտի կիւն թէրսասա փաթի.
 շաճըդ սիւրաիւ . լաքին դամբ
 Փըշալըլարըն Գաթաթիլու իւղէ.
 րինէ օրսու դուրմուշար իտի :
 Վէ օրսուտա օլան դամբ իլլիթաթի 16
 քի՛ Զամբրի պաշ գալարընը հէմ
 սաթիլի փաթիլաճը էօլտիլ րաիւ
 տէրլէր իտի . վէ օլ կիւնտէ
 Զիւմլէ Սարայէլ՝ օրսուտա իս.
 րայէլին իւղէրինէ սէրա՝ սէրէ Ամ
 րիյի փաթիլաճ էթաթիլէր : Վէ 17
 Ամրի հէմ՝ ալլէտիլնձէ ճիւղէ
 Բարայէլ՝ Գարաթիլուտան չըլըպ
 թէրսալը մուհասէրէ էթաթիլէր :
 Վէ վադի՛ օլտու քի՛ Զամբրի 18
 շէհրին ալլընարընը կէօրէնձէ ,
 օլտէմ փաթիլաճ էվինին հիսա.
 րընա կիրտի , վէ քիւնի իւղէրի.
 նէ փաթիլաճ էվինի աթէշէ վաւը
 տու վէ էօլտիւ , Զէրթըլամըն 19
 եօրնտա վէ Բարայէլէ կիւնաճ
 էթաթիլէրէք իլլէտիլի կիւնաճըն
 ա եիւրիւմէք իլէ Բապպըն նա
 զարընա եարամաղըդ էտիպ՝
 իլլէտիլի կիւնաճարը իլլին : Վէ 20
 Զամբրիին պազի հիլէպէլիլի
 վէ ծնուն պաշ գալարընը Բարա.
 յէլ փաթիլաճարըն թէվաթիլի
 քիթապընտա եաղըր տէյիլ մի :
 Օլղէման Բարայէլ դամբ իքի 21
 Փըրգա օլտու . դամբի եարըր
 Գիւնաթ օլտու թաթիլին սարըն
 ճա վարըն , քի ծնու փաթիլաճ
 էաթիլէր , վէ եարըրը Ամրինին
 արտընձա վարըն : Վէ Ամրինին 22
 արտընձա օլան դամբ՝ Գիւնաթ
 օլտու թաթիլինին արտընձա օլան
 դամբան դաթիպ էլլաթի . իմաի
 թաթիլի էօլտիւ , վէ Ամրի փա.
 թիլաճ օլտու : Զուգա փաթիլա.
 23 ճը Ասանըն օթուղ պիլիլիճի եը.
 ընտա՝ Ամրի Բարայէլին իւղէրին.
 տէ ծն իքի եըլ փաթիլաճըդ
 սիւրաիւ . ալթը եըլ թէրսասա
 փաթիլաճըդ սիւրաիւ : Վէ Աա.
 24 յէրաէն իքի գանթար կիւմիւշէ
 Սամարիա տաղընը սաթիլուն ալ

տը . վէ տալը պինա էյլէտի .
վէ պինա էթտիյի շէհրին ատընը
տալըն սահիպի Սամբին ատընա
կէօրէ Սամարիա գօտու :

25 վէ Ամրի Բապպըն նաղարըն
տա հարամաղըդ էյլէտի . վէ
հէփ ծնտան իլէրի օլանլարտան

26 պէթեր իւլէր էյլէտի : վէ Նա,
բատ օղու Յերոբովամըն հէփ
եօլբարընաւ . վէ Իսրայէլն Աւ-
լահը Բապպը պաթըւըդարըն ի-
լէ զաղապէ կէթիրէրէք ծնուն
Իսրայէլն իլէթտիյի կինահալա.

27 րընտա եիւրիւտի : վէ Ամրի-
նին էթտիյի պագի հիքեպէթի
վէ էթտիյի դահրինանղըդ Իս-
րայէլ փատիշահարընն թէփա-
րիւքիթալընտա եաղըն տէյիլ

28 մի : վէ Ամրի պապալարըն իւ
ոչուտու . վէ Սամարիտա կէօ-
միւլաի . վէ ծնուն եերինէ օղու
Աքաաբ փատիշահ օլտու :

29 վէ Ամրինին օղու Աքաաբ
Յուգա փատիշահը Ատանն օ-
թուգ սէքիլննի երընտա Իս-
րայէլ իւզերինէ փատիշահ օլ-
տու . վէ Ամրի օղու Աքաաբ
Իսրայէլն իւզերինէ Սամարիա
տաիյիւմի իքի եըլ փատիշահըդ

30 սիւբտի : վէ Ամրի օղու Ա-
քաաբ Բապպըն նաղարընտա հէփ
ծնտան իլէրի օլանլարտան պէթէր

31 իւլէր էյլէտի : վէ վագի՝ օլտու
քի՝ Նաբատ օղու Յերոբովամըն
կինահալարընտա կէզմէք ծնաալ
կիպի կէիւլ՝ Սիգունուլար փա-
տիշահը Եթբաալըն գըղը Յե-
զաբէլի գարը իլինն ալար . վէ
կիտիպ՝ Բահապա իւպաաէթ էթ-

32 տի . վէ ծնա սէճտէ գըլար : վէ
Սամարիտա պինա էթտիյի Բա-
հապա էվնտէ Բահապա պիր

33 մէզպա՝ եափար : վէ Աքաաբ
պիր Ասաարովթ փութու եափ-
ար . վէ Աքաաբ Իսրայէլն Աւ-
լահը Բապպը զաղապէ կէթիրէ-
րէք՝ ծնտան իլէրի օլան ճիւմիէ

Իսրայէլ փատիշահարընտան պէ-
թէր իւլէր էյլէտի :

Օնուն կինէլքինտէ Բէթէլի 34
Յիէլ՝ Երեթուլա պինա էյլէտի .
ծնուն թէմէլնի քինտի իլք աօ-
ղուշու Աբիրոն իլէ գօտու , վէ
ծնուն գափուլարընը քիւլիք օլ-
լու Սեգուր իլէ թագար , Բապ-
պըն՝ Նաւէ օղու Յեսունուն եէ-
տի իլէ սէօյլէտիյի սէօղէ կէօրէ :

ՊԱՊ ԺԷ

1 վէ Դաղաադ սաքինլէրին .
տէն թէգքի Եզիա՝ Աքաաբա
տէտի . Հուգուրոնտա տուրտու-
ղում Իսրայէլն Ալահը Բապպ
սաղաթըքի՝ պու եըլբուտա չիհ
վէ եաղմուր օրմայաճադ , մէյեր
աղղըմըն սէօղու իլէ :

2 վէ ծնա Բապպըն սէօղու օ-
լուպ տէտիքի՝ Պուրտտան կիթ ,
3 վէ կինն տօղուտունա աղղու
տէծնիւպ՝ Յորգանանն դարըն-
արնտա օլան Քերիթ տէրէտին

4 տէ կիզլն . վէ վագի՝ օլաքի՝
տէրէտէն աա իլէտին . վէ գուղ-
ղունլարա պուրուրուտ քի՝ սէնի
օրատա պէսլէյէլէր : վէ օ վա-

5 լըպ՝ Բապպըն սէօղինէ կէօրէ
էյլէտի . վէ կիտիպ՝ Յորգանա .
նըն գարընընտա օլան Քերիթ

6 տէրէտինտէ օթուրտու : վէ
գուղղունլար ծնա սապահաճան
էքմէք իլէ էթ՝ վէ ախաճաճա էք .
մէք իլէ էթ կէթիրիլէր իտի . վէ

7 տէրէտէն աա իլէրիտի :

8 վէ վագի՝ օլտուքի պիր վա-
գըթտան ոսնկրա՝ տէրէ գուրու-
տու , չինքի եէրտէ եաղմուր

9 օրմաթը : վէ ծնա Բապպըն սէօ-
ղու օլուպ տէտիքի՝ Դաղը Սի-
գունուն Սարեփիթալըն կիթ ,
վէ օրատա օթուր . իլէթ օրատա

10 պիր տուլ գարընյա էմը էթտիւ-
քի՝ ոէնի պէսլէյէ : վէ օ գալ
գըպ՝ Սարեփիթայա կիթտի , վէ

չէհրին գաւիռաւանա վարտըգ-
տա՝ իշթէ օրատա պիր տուլ դա-
րը օտուէն տէվէրիր խտի . իմտի
ծնու չաղըրդպ տէտի քի՝ Գէրէմ
էյլէ , պանա գազտա պիր աղ
11 որու աղվէր , վէ իշէյիմ՝ Վէ կէ.
Ճիրմէյէ կիտէր իքէն , օ՝ ծնու
չաղըրդպ տէտի . Բէրէմ էյլէ՝
պանա էլինտէ պիր լոգմա էքմէք
12 *է կէթիր՝ Վէ գարը տէտի .
Ալլահըն Բապպ սաղ աղըր քի՝
էքմէյիմ էօգ տուր , իլլա քիւփ
տէ պիր ափուճ տուրուու ուն՝ վէ
տէսթիտէ աղաճըգ եաղ վար .
վէ իշթէ իքի օտուէն տէվէրտիմ ,
քի վարայըմ ծնու քէնտիմէ վէ
օղլումա փիշըրէյիմ , վէ էէյէ .
13 իմ , տնտէն էօլէլիմ՝ Վէ Եղիա
ծնա տէտի քի՝ Գորգմա , վար
տէտիյին կիպի էյլէ . լըքին օն-
տան էվլէլա պէնիմ իշին պիր
քիւշիք էքմէք եափըպ՝ պանա
կէթիր , վէ քէնտին հէմօղլուն
14 իշին սօնկրա ետի : Զ իրա Իս-
րայէլին Ալլահը Բապպ պէյլէ
տէր . Թա Բապպըն եէր եիւղիւ
իւզէրինէ եաղմուր վէրէճէյի
կիւնէտէք՝ ուն քիւփտէն տի . քէն-
մէյէճէք վէ տէսթիտէն եաղ էք .
15 սիւմէյէճէք տիր : Իմաի դարը
կիտիպ՝ Եղիանըն սէօղլունէ կէօ-
րէ էյլէտի . վէ հէմօ հէմօ քէն-
տիսի հէմօ քէնտի էվի պիր էյաւ
16 եէրէր խտի : Բապպըն Եղիանըն
եէտի իլէ սէյլէտիյի սէօղլէ կէօ .
րէ՝ քիւփտէն ուն տիքէնմէտի
վէ տէսթիտէն եաղ էքթիլմէտի :
17 Վէ վադի՝ օղլու քի պու շէյ-
լէրաէն սօնկրա էվաահիպի գա-
րունըն օղլու խաւթա օղլու , վէ
ծնուն իտաթալըր զայէթ աղըր
խտի . Է՛ օյլէք քի՝ ծնուա նէֆէն
18 գալմաաղ : Վէ գարը Եղիայա
տէտի . Պէնիմ իլէ նէն վար
եա՝ Ալլահըն առէմի . կիւնահը-
մը զիքի էթտիրիպ՝ օղլումու էօ-
տիւրթմէյէ՝ մի պանա կէլտին :

Վէ օ ծնա տէտի քի՝ Օղլունու 19
պանա վէր . վէ ծնու դոյնաւանա
աղըպ՝ քէնտի օթուրտաղըլա իւսթ
օտայա չըգարաղ , վէ ծնու քէն-
տի եաթաղընաա եաթըրաղ : Վէ 20
Բապպա նիտա էտիպ տէտի քի՝
Եա՝ Ալլահըմ Բապպ՝ պէնիմ
չու հանընտա միւսա. փիր օղլու-
ղումաաղ գարըյա՝ տախի մի օ-
նուն օղլունու էօլտիւրմէլէ պէ-
լա վէրտին : Վէ չօճուղուն իւ 21
ղէրինէ իւշ տէֆա՝ օղլանտը , վէ
Բապպա նիտա էտիպ տէտի քի՝
Եա՝ Ալլահըմ Բապպ՝ քէրէմէյ-
լէ պու չօճուղուն ճանը ծնուն
տէրունինէ տէօնտին : Վէ Բապպ 22
Եղիանըն սէսինի իշթտի , վէ
չօճուղուն ճանը ծնուն տէրունի
նէ տէօնիւպ տիրիտի : Իմաի Ե 23
ղիա չօճուղու աղըպ՝ ծնու իւսթ
օտաաան էվէ էնտիրտի , վէ ծնու
անասրնա վէրտի . վէ Եղիա՝ Պապ
օղլուն եաղայօր տէտի : Վէ գա 24
րը Եղիայա տէտի . Շիմաի
պունաան պիտիմքի՝ Ալլահ ա-
տէմի սին , վէ սէնին աղլընաա
Բապպըն սէօղլու կէրչէք տիր :

ՊԱՊ ԺԲ

1 Է պիր չօգ զէման կէչտիք .
տէ , իւշինճիւ երտա Եղիայա
Բապպըն սէօղլու օղլուպ տէտի քի՝
կիթ Ա. քաաբա կէօրին , վէ եէ-
րին եիւղիւ իւզէրինէ եաղմուր
վէրէյիմ : Վէ Եղիա Ա. քաա- 2
բա կէօրինմէյէ կիթտի . վէ
Սամարիտաա աղըր գըթըգ վար
խտի :
Վէ Ա. քաաբէ էվին քէտիտա 3
սը Ս. Բպիտայ չաղըրաղ . Ա. քաա
խաէ Բապպաաան զայէթ իլէ գօր-
դար խտի : Վէ վադի՝ օղլու քի՝ 4
Յեղաբէլ Բապպըն փէյլաւապէր-
լէրինի գըրաղընտա , Ա. քաա
էիւզ փէյլաւապէր աղըպ՝ ծնարա
էքիշէր քիշի մաղարաաա կիզէ-

տի , վէ ճալարը 'Էքմէք վէ սուր-
 5 ճէ պէպէտի : Վէ Աքաաք Աք-
 գիւյա տէտիքի՝ Տիյորտա օլան
 հէփսուլարն փաւարարընա վէ
 ճիւմէ տէրէքիննէ կիթ , պէքի
 օթլուգ պուլուրուզ ան՝ աթլա-
 րը հէմ գոթըրլարը սաղ սաղլա-
 րըզ , վէ հէփ տալարարը զա՛յ
 6 էթմէգիւզ : Իմաի ճալար տիյարը
 քէնսիլէքիննէ փայլաշալար քի
 օստան կէչէլէր : Աքաաք պիր եօ-
 տան եաշնըզ կիթտի , վէ Աք-
 գիւ պիր զայրի եօտան եաշնըզ
 կիթտի :
 7 Վէ Աքգիւ եօտա իքէն , իշ-
 Թէ Եղիւ գարշարնա չըգաթը -
 վէ օ՝ ճու Թանըլընձա , եիւզիւ
 Գօյուն տիւշիւպ՝ Եա՛ էֆէնտիմ
 Եղիւ՝ շու տէրն մի սին տէտի :
 8 Վէ ճա՛ Պէն իմ տէտի . կիթ է-
 ֆէնտիտէ տէ քի՝ Իշթէ Եղիւ :
 9 Վէ օ տէտիքի՝ Դէ՛ կիւնաճ իշ-
 Թէտիմ , յի սէն պու գուլունու
 Աքաաքըն էլնէ վէրլուրն քի՝
 10 պէնի եօտիւրէ : Սէնին Ալա-
 հրն Բապալ սաղ տըր քի՝ հիշպիր
 Թայիֆէ վէ մէմէքէթ գալմաաթը ,
 քի էֆէնտիմ սէնի օրատա ալա-
 մալա կէօնտէրմէյէ , վէ Եօգ
 տուր տէտիքլէրնտէ՝ օլ մէմէ
 քէթէ եախա օլ Թայիֆէյէ սէ-
 11 նի պուլմաաղընա եէմին վէրմէ-
 յէ : Վէ շիմաիքի՝ նաին տէյօրսուն
 քի՝ կիթ էֆէնտիտէ՝ Իշթէ Եղիւ
 12 տէ : Վէ վադի՝ օլա քի՝ պէնն սէ-
 նին եանընտան կիտինձէ , սէնի
 Բապալն Բուճա պիրմէտիյիմ
 մահալէ գալըրա , վէ պէն՝ Ա-
 քաաքա խապէր վէրմէյէ վա-
 րընձա , սէնի պուլմայա , վէ պէ-
 նի էօլտիւրէ . պու գուլուն խէ
 չօճուգուլուլմաալ պէրի Բապալ
 13 տան գօրգարըմ : Պէնիմ էթտի-
 յիմ՝ էֆէնտիմէ խապէր վէրի՛ն
 մէտիմի , քի Յեզաքէ Բապալն
 փէյլամպէրէքիննի գաթլ էթ-
 տիքտէ , Բապալն փէյլամպէր

լէրինաէն եիւզ քիմէյէ՝ էլլէլէր
 էլլէլէր քիշ մալարապազ կիզէ-
 տիմ տէ ճալարը էքմէք վէ սուր-
 14 ճէ պէպէտիմ : Վէ հալա սէն՝
 կիթ էֆէնտիտէ՝ Իշթէ Եղիւ տէ
 տէյօրսուն . վէ օ պէնի էօլտիւ-
 րէ : Վէ Եղիւ տէտի . հուզու
 15 բունտա տուրտուլումա՝ պէրլէ-
 րին Բապալը սաղ տըր քի՝ պու
 կիւնն ճա՛ էպէթթէ կէօրիննէ
 ճէյիմ :

Իմաի Աքգիւ Աքաաքը գար 16
 չըրամալա կիտիպ՝ ճա՛ խապէր
 վէրտի . վէ Աքաաք Եղիւյը գար
 չըրամալա կիթտի : Վէ վադի՝ 17
 օլուր քի՝ Աքաաք Եղիւյը կէօր-
 տիւյիւ կիպի , Աքաաք ճա՛ տէ-
 տի քի՝ Իսրայէլ իղթիւրապէ ալ-
 լան շու սէն մի սին Վէ օ տէտի 18
 քի Իսրայէլ պէն իղթիւրապէ ալ-
 մաաթմ , իլա սէն վէ սէնին պա-
 պանըն էլլէ քի՝ Բապալն էմլիւ-
 րին թէքը էթտինիլ , վէ Բա-
 հաղիմէ Թապի՝ օլուլունուզ : Իմ 19
 տի հալա կէօնտէրիւպ պանա ճիւմ
 է Իսրայէլ վէ Բահաղն տէօրթ
 եիւզ էլլի փէյլամպէրին վէ օն-
 դաթէլն սօֆրապնաա եէյին
 Ա տարլվթուն տէրթ եիւզ փէյ-
 գամպէրինի՝ Կարմէլու տաղըն
 տա ճա՛մ՝ էյլէ : Վէ Աքաաք 20
 ճիւմէ Իսրայէլ օլուլըրընա
 կէօնտէրտի , հէմ փէյլամպէրլէ-
 րի Կարմէլու տաղընա ճա՛մ՝
 էյլլտի :

Վէ Եղիւ ճիւմէ գալմա եադ 21
 լաշըպ աէտի քի՝ Սիլ շիշէյէ տէք
 էթի ֆիքրաէ ագալըրընը , է-
 յէր Եհօլա՝ Ալլահ խէ , ճուռն
 աղաընձա վարըն , վէ էյէր Բա-
 հաղ ալլահ խէ , ճուռն աղաընձա
 վարըն . վէ գալմ ճա՛ հիշ պիր
 սէօզ ճէվապ Էթմէտի : Ինտէն 22
 Եղիւ գալմա տէտի քի՝ Բապալն
 փէյլամպէրի պէն եաշնըզ գալ-
 տըմ , վէ Բահաղն փէյլամպէր
 լէրի տէօրթ եիւզ էլլի քիշ տիր :

23 Իմոյսի սկզբն իբրեւ պուզա վերսին
էր. վն պուզանն սկզբնին սնար
քննախնէր իչինն սեչիպ՝ փարչա
փարչա էթմանէր, վն օտուշա
ընն իւզերինն քօտուշար, վն ա
թէշ գօմաստնար, վն օպիր պու
զայը պէն էտէյիմ, վն օտուշա
ընն իւզերինն դայարմ, վն ա
24 Թէշ գօմայմ: Անտէն սիգ ալ
լահարընընն աւնա նիտա է
տին, վն պէն Եհովանն իոմինն
նիտա էտէյիմ, վն վագի՝ օլա քի
աթէշ իւէ ճէվապ վերէն Ալլահ՝
Ալլահ օ սուր. վն ճիւմէ գալմ
ճէվապ վերիպ՝ Պուսէօզ էյիտիր
տէտիւրէր:

25 Վէ Եղիա Բահաղըն փէյլամ
պերըննէ տէտի քի՝ Բէնտինի
ղէ պուզանն սկզբնին սեչիպ իպ
թիտա սիգ էտին, զիրա սիգ քօգ
ստնուզ. վն ալահարընընն ա
տնա նիտա էտին, ամմա աթէշ
26 գօման: Վէ ծնարա վերլէն պու
զայը ալապ՝ էթմալէր, վն սապահ
տան էյլէէյաթ Բահաղըն աուր
նանիտա էտիպ՝ Եա Բահաղ պիղէ
ճէվապ վէր տէտիւրէր, ամմա սէս
էօգ՝ վն ճէվապ վերէն էօգ իտի
վն ծնար էափալդէարը մէզպա
հըն էանընտա սըլարըր իտի:

27 Վէ վագի՝ օլտու քի էյլէն վագ
թընտա Եղիա ծնարը զէվգլէնիպ
տէտի քի՝ Պէյիբ սէս իլէ չաղը
ընն. զիրա օ ալահ օլմագ իլէ՝
էա սէօզպէլէ տալմըջ տըր Էա
խօտ պիր իշն վար Էա Էօճու
տուր. պէլէքի ուլույօր վն ու
28 յոնալըմալը տըր: Իմնի պէօ
յիբ սէս իլէ պալըրըրար իտի,
վն ստէթէրի իւզըն պըշաղըր
վն խըլթար իլէ՝ Թա իւզերլէրի
նէ գան տէքիւլէնն ճէտէք էթ
29 լէրինն քէսերէր իտի: Վէ վագի՝
օլտու քի՝ էյլէն կէչիւնն,
Թա ախա՝ գուրպանն ստնու
տուղու զէմնտաէք չըլըրըրար
իտի. վն սէս էօգ՝ վն ճէվապ վն

ընն էօգ՝ վն իշիտէն էօգ իտի:

Օլտէմ Եղիա ճիւմէ գալմա՝ 30
Պանա Էազլաշն տէտի, վն ճիւմ
լէ գալմ ծնա Էազլաշարար: վն
օ՝ Բապպըն Էրգըմըշ մէզպա
նը Թա՝ փր էթտի: Վէ Եղիա՝ 31
Իոմին Խարայէլ օլտու տէյերէք
օլ Բապպըն սէօղու օլտն Կադու
բուռն օլուրըր սրպլըրըր սա
լըսըննա ծն իբլ Թաշալար: Վէ 32
Թաշար իլէ Բապպըն իոմինն պիր
մէզպահ Էափալ. վն մէզպա
հըն ճէվէսլինն իբլ շինիլ գա
տար քէնն սըլար պիր խէնտէք
Էափալ: Վէ օտուշարը սիգ 33
տի, վն պուզայը փարչա փար
չա էտիպ՝ օտուշարըն իւզերինն
գօտու: Անտէն տէտի քի՝ Տէօրթ 34
տէթի սու սօլուրուռն, վն
պիւթինն Էանմանն իւզերինն
վն օտուշարըն իւզերինն տէօ
քիւն. վն Խքինճի քէրրէ էտին
տէտի, վն իբլինճի քէրրէ էյլէ
տիլէր. վն տէտի քի՝ Իւչինճի
քէրրէ էտին, վն Իւչինճի քէր
րէ էյլէտիլէր: Իմտի սու մէզ 35
պահըն էթրաֆընա Էիւրիւտիւ
վն սու խէնտէյի տալի սօլուր
սու:

Վէ վագի՝ օլտու քի՝ ախա՝ 36
գուրպանը ստնուտուղու վն
մանտէ, Եղիա փէյլամպէր Էազ
լաշպ տէտի. Եա՝ Աբահալըն
Իօահալըն վն Խարայէլն Ալլա
հը Եհովա՝ պու կիւն պիլլինի
քի Խարայէլտէ Ալլահ սէն օին,
վն պէն սէնին գուրուռն ում, վն
հէմ պու ճէյլէրի սէնին սէօզին
իլէ էյլէտիմ: Պանա ճէվապ վէր 37
Էա՝ Բապպ՝ պանա ճէվապ վէր,
վն պու գալմ պիլլին քի՝ ուն Էա՝
Բապպ Ալլահ ոլն. վն ծնարըն
Էիւրէյինի կէրի տէօտուրէնն սէն
օին: Օլտէմ Բապպտան աթէշ 38
տիւլալու, վն պիւթինն Էանմա
լը հէմ օտուշարը վն Թաշարը
վն Թօփրաղը Էադուր, խէնտէք

- տէ օրան տուարը պիւէ հալաւը :
- 39 Վէ պիւթիւն դալմ կէօրիւնձէ՝
Լիւզիւ դօյուն տիւշիւս տէտի.
Էր . Եհովա՝ Ալաճ օ սուր , Ե-
- 40 Նովա՝ Ալաճ օ սուր : Վէ Եղիս
օնըստ տէտի.քի՝ Բահաղն փէյ
դամպէրէրնի թու.թուն,օնըս-
տան քիմնէ գուրթոււմաւն , վէ
օնըսը թու.թատուար . վէ Եղիս
օնըսը Կիսուն տէրէօնէ էնաիւր-
տի , վէ օրատա օնըսը գալթը
էթտի :
- 41 Վէ Եղիս Աքաաւա տէտի
քի՝ Եօգարը չըգ եէ վէ իչ . զիրա
հաղմուր շամթմաղնն սէտա-
- 42 սը կէլէյօր : Իմտի Աքաաւ եէ
մէյէ վէ իչմէյէ չըգար . վէ Ե-
ղիս Կարմեղտուն թէփէսինէ
չըգար , վէ եէրէ էյիլիւ պիւ
ղիւնիւ Խիլէրի արատնա գա-
- 43 սու : Վէ ուշաղնա տէտի.քի՝
Հաւա չըգըպ տէնիղէ աօղտու
պաք . մէ օ չըգըպ պագար , վէ
Պիր շէյ Էօգ սուր տէտի . վէ օ
տէտի քի՝ Թէքրար եէտի քէրէ
- 44 կիթ : Վէ վաղի՝ օլտու քի՝ եէ
տինձի .քէրէտէ տէտի . Խլթէ
տէնիղտէն ատէմ ալուձու գա-
տար քիւչիւք պիր պուլութ չը
գայօր . վէ օ տէտի . Չըգ Ա-
քաաւա տէ քի՝ Արապայը գօ-
շուպ էն , քի եաղմուր սէնի ալը-
- 45 դօմայա : Վէ վաղի՝ օլտու քի՝
չէօյլէ վէ պէօյլէ տէյինձէյէտէք,
կէօք պուլութար վէ րիւզիկար
իլէ գարաբար : վէ պէօյլէք եաղ-
մուր օլտու . վէ Աքաաւ պիւ-
- 46 չիպ՝ Յեղըայէլէ կիթտի : Վէ
Բապպն էլի՝ Եղիսն իւզէրին .
տէ իտի . վէ պէլինի գօշաաղըպ՝
թա Յեղըայէլէ կիլինձէյէտէք
Աքաաւրն էօնիւնձէ սէյիրթ-
տի :

ՊԼԱՊ ԺԹ

1 1 Ե Աքաաւ Եղիսն հէփ

էթտիյինի՝ վէ ձիւմէ օնուն՝ հէփ
փէյ յամպէրէրի գըլըձ իլէ հօւ-
տիւրաիյինիւ Յեղաբէլէ խա-
պիր վէրտի : Վէ Յեղաբէլէ Ե-
ղիսա պիր խապէրձի կէնտէ-
րիպ տէտի.քի՝ Պանա աղաշար
պէօյլէ վէ պունտան զէյտաէ է-
տէլէր.քի՝ էյէր հարն պու վա-
ղըթտա սէնին ճանըր օնըսրն
պիրիսին ճանը եէրինէ դօմաղ ի-
սէմ :

Իմտի օ դօրդո.պ՝ գաղտը վէ
ճանը օւշաթէի իչիւն կիթտի , վէ
Յազանն Բերաաբէլիսինէ վար-
տը . վէ ուշաղնը օրատա պը-
րագար : Վէ քէնտիսի պիր կիւն
վէք եօլ չէօէ կիթտի , վէ վա-
ղըպ՝ պիր արաղձ աղաձընն ալ
թընտա օթուրտու . վէ ճան ու
կէօնիւնտէն հօյմէք իսթէյիպ
Ը.Իմտի եէթէր եա՝ Բապպ՝ ճա-
նըմը ալ , զիրա պէն պապաւը-
րմաւն էյի տէյիլ իմ տէտի :
Ատէն պիր արաղձ աղաձընն
ալթընա եաթըպ ույուտու . վէ
իլթէ օնա օրատա պիր մէլէքա-
դանար , վէ օնա՝ Գալք եէ տէ-
տի : Վէ օ պագար , վէ իլթէ
պալը ուձունտա դօրտա փիլիշ
պիր փիտէ վէ պիր աէսթի սու-
վար իտի . Իմտի եէտի վէ իչտի ,
վէ եինէ եաթմար : Վէ Բապպն
մէլէյի թէքրար իքինձի տէֆա՝
օնա աօգա՝ըպ տէտի քի՝ Գալք
եէ , զիրա կիտէձէյին Էօլ չըգ
տուր : Վէ գաղըպ՝ եէտի վէ իչ-
տի , վէ օլթաա՝մն գուվէթի
իլէ թա Ալաճն տաղը Գօրթ-
բէտէք գըրգ կիւն վէ գըրգ կէձէ
կիթտի :

Վէ օրատա մօղաղտայ կիրիպ՝
կէձէ օրատա դաղտը . վէ իլթէ
օնա Բապպն սէօղիւ օլտու՝ օնա
տէտի . Պուրատա նէ՝ իչին վար՝
Էա՝ Եղիս : Վէ օ տէտի.քի՝ Ա. 10
քէրէրին Ալաճ Բապպ իչիւն
ալթիւ լայրէթ չէքտիւմ , զիրա

10 Ի սրայէլ օլուսլարը սէնին ա՛հ-
 արնը թէրք էթաիւր, սէնին
 մեղաւհարընը երգաւըար, վէ
 փեյղամէպըլէրին զըրճ իլէ
 էօլմիւրաիւրէր Կ վէ պէն եալը-
 նըզ գալարմ, վէ պէնիմ ճանրմը
 արայօրլար քի ծնու արընլար :
 11 Վէ ծնա տէաի քի՛ Զըբ, վէ տաղ
 տարապարնհուգորոնտա տուր.
 վէ իլթէ Բապպ կէչէյօր, վէ
 քոնպըն էօնիւնաէ տաղար եա-
 րան վէ գայաւոր փարէլէյն
 պէջիւք վէ գուվէթլ եէլօլտը,
 աննա Բապպ օլ էէլաէ տէյիլաիւր,
 վէ եէլին արարնճա ղէլզէլէ օլուր
 աննա քոնպպ ղէլզէլէ տէ իլլ
 12 տիր Կ վէ ղէլզէլէին արարնճա
 աթէշօլուր, աննա Բապպ աթէշ
 տէ տէյիլլօր Կ վէ աթէլին ար-
 արնճա եալալ ինճէ սէս օլուր :
 13 Վէ վապի՛ օլտու քի Եղիա իլլթ-
 տիյէլիլաի՛ Ֆէրաճաի իլէ էիւ-
 ղիւնիւ պիւրիւտիւ, վէ չըբըպ
 մաղարանըն քողղիւտա աուրտու,
 վէ իլթէ ծնա պիր սէս օլուսլաիւ-
 տի Կ Պուրաւաա նէ՛ իլլին վար՛
 14 եա՛ Եղիա : Վէ օ տէտի քի՛ Աս-
 քըրէլին Ալըոճը Բապպ իլլին
 ա՛ղիմ ղալրէթ չէքաիմ, ղիւրա
 Խարայէլ օլուսլարը սէնին ա՛հտը
 նը թէրք էթաիւր, սէնին մէղ-
 աւհարընը երգաւըար, վէ փեյ-
 ղալմէպըլէրին զըրճ իլէ էօլ
 տիւրաիւրէր Կ վէ պէն եալընըզ
 գալարմ, վէ պէնիմ ճանրմը ա-
 րայօրլար քի ծնու արընլար :
 15 Վէ Բապպ ծնա տէտի քի՛
 իլլթ, Գամաիւտ չէօլիւնէ տաղ-
 րու էօլունա տէօն Կ վէ վարըս՛
 Աղայէլ Սիւրիա իւղէրինէ փա-
 16 տիլաճ մէս էյլէ : Վէ Կապիւ-
 սի օլլու Յէույու՛ Խարայէլին իւ-
 ղէրինէ փատիլաճ մէս էտէսին.
 վէ Աքէլմաուրաւա Սափաա
 օլլու Եղիսէյի սէնին եէրինէ
 17 փեյղամէպըլ մէս էտէսին : Վէ
 վապի՛ օլա քի՛ Աղայէլին զըլը-

ճընտան գուրթուլանը՛ Յէու էօլ-
 տիւրէճէք տիր, վէ Յէուսուս գըլը-
 ճընտան գուրթուլանը՛ Եղիսէ էօլ-
 տիւրէճէք : Պէն իսէ Խարայէլ 18
 տէ՛ Բաւաղա հէփ չէօլմէփիւտիլ-
 լէրի վէ ծնու հէր էօլմէփիւտ աղլը՛
 եէտի պին առէմ՛ ալըգօտում :
 Իմիս օլտաւն կիտիպ՛ Սա 19
 փաա օլլու Եղիսէյի սուրաւա,
 քի էօնիւնճէ ծն իլլի չիլթէ էօ-
 քիւ իլէ վէ ծն իլլինճիսիւտէ քէն-
 տիսի՛ օլարապ չիլթ տիւրէր Խաի-
 վէ Եղիա Խանընա կէչէրա. քէնտի
 Ֆէրաճաիլին ծնունա իլլէրինէ
 ալթար : Օլտմ Եղիսէ էօլիւզ 20
 լէրի թէրք էտիպ՛ Եղիսիւն ար-
 տընճա սէյիլթտի Կ վէ՛ Վէրէմ՛
 էյլէ պապամը վէ անաւոր էօփէ-
 յիլ, անտէն արարնճա կէլէլիմ՛
 տէտի Կ վէ օ ծնա տէտի քի՛ Վար
 տէօն, ղիւրա պէն սանա նէ՛ էյ-
 լէտիմ : Իմտի ծնուն արարնտան 21
 տէօնտա, վէ սիր չիլթ էօլիւ-
 ղիւ ալապ ծնարը պօլալաւորը,
 վէ էօլիւզէրին ալէլլէրի իլէ
 ծնարըն էլթինի ժիլլիտի, վէ
 խալապ վէրտի, վէ եէտիլը-
 անտէն գալըպ՛ Եղիսիւն ար-
 տընճա կիլթտի, վէ ծնա իլըզմէթ
 էտէր իտի :

ՊԱՊ Ի

1 Ե Սիւրիա փատիլաճը Բե-
 նադադ ճիւլմէ ա՛ղբերին ճէմ՛
 էյլէտի Կ վէ սիլէսինճէ օթուզ
 իլլի փատիլաճ վէ ալթար հէմ
 ա՛րապալար իլէ չըգըպ՛ Սալա-
 րիալը մուհասէրէ էթաի, վէ օ
 նուն իլէ ճէնը էյլէտի : Վէ շէն 2
 րէ՛ Խարայէլ փատիլաճը Աքա-
 րա էլլիլէր կէօնտէրիպ ծնա տէ-
 տի քի՛ Բենադադ ոլէյլէ՛ տէր 3
 Սէնին կիւթիւշին վէ ալթաւուն
 պէնիմ տիր, հէմ սէնին գարը-
 լարըն վէ կիւղէլ օլուսլարըն Կ
 պէնիմ տիր : Վէ Խարայէլ փա- 4

տիւղահը ճէվապ վերիպ տէտի քի՝
Եւ՝ Եֆէնտիմ փատիշահ՝ սէնին
սէօղիւնէ կէօրէ կէրէք պէն կէ-
րէք հէր նէմ վար իսէ, սէնին
տիր :

- 8 Վէ Էլէիլէր Թէքուր կէլիպ
տէտիլէր.քի՝ Բենադադ պէօյլէ
սէօյլէ յիպ տէյօր . Պէն սանա
կէօնտէրիպ՝ Վիւմիւշիւնիւ վէ ալ
Թոււնու՛ու վէ գարըլարըն վէ օ-
ղուլարըն պանա վէր տէտիմ ի .
6 սէ տէ հէր վէճահ իլէ Եարըն պու
վագԹաա գուլարըն սանա կէօն
տէրէճէյիմ, վէ սէնին Էվլինի՝
հէմ սէնին գուլարըն Էվլէրի-
նի արաշտորաճագար : վէ վա-
գի՝ օլա.քի՝ սէնին կէօղէրինտէ
հէր արդուլու կէօրիւնէն շէյի Էլ-
լէրինէ գօյուպ ալաճագար աղը :
7 Օրտէմ Իսրայէլ փատիշահը՝ մէմ
լէքէթին հէփ իխԹիյարարընը
ջաղըրլպ տէտի . Հալա սիլլին վէ
պաղըն քի պու՝ քէմլէք Էնմէ-
արայօր . Պերա պանա՝ գարըլա-
րըմ վէ օղուլարըմ վէ կիւմիւ-
շիւմ վէ ալԹոււնու՛մ իշիւն կէօն-
տէրփշ տիր, վէ ծառան մէն՝ ԷԹ .
8 մէտիմ : Իմտի ճիւմլէ իխԹիյար-
լար հէմ պիւթիւն դալմ ծառ
տէտիլէր.քի՝ Տիւկլէմէ, վէ դա-
9 յիլ օլմ : Մնտէն օ՝ Բենադա-
դըն Էլէիլէրինէ տէտի . Էֆէն-
տիմ փատիշահ տէյէսինիլ քի՝
Պու գուլունա Էվլէրսէն ճիւմլէ
Խաղէր կէֆնտէրտիլինի Էտէճէ-
յիմ, աւմա պու շէյի Էտէմէմ .
իմտի Էլլիլէր կիտիպ՝ ծառ ճէ-
վապ տէօնտէրտիլէր :

- 10 Վէ Բենադադ ծառ կէօնտէ-
րիպ տէտի քի՝ Պանա ալաշլար
պէօյլէ վէ պունտան ղիյատէ Է-
տէլէր քի՝ Էյէր Սամարիանըն
Թօփրալը այաղըմտա օլան ճիւմ-
լէ գալմըն տլուճունա Էէթիլըր
11 իսէ : Վէ Իսրայէլ փատիշահը
ճէվապ վերիպ տէտի քի՝ Օն-
տէյին . Գուշադ պաղլանան՝

չէօղէն կիպի Էօլիւնմէսին : Վէ 12
վաղի՝ օլտու քի պիլէսինճէ օլան
փատիշահլար իլէ չաարըրարտա
իլէր իքէն՝ պու սէօղլու իլիթտի-
յի կիպի, գուլարընա՝ ճէնիկէ
տիղլմն տէտի, վէ շհհրէ գարըլ
ճէնիկէ տիղլտիլէր :

- Վէ իլԹէ պիլը փէյլամպէր 13
Իսրայէլ փատիշահը Մքաաբա
Եագլաշլպ տէտի քի՝ Բապպ
պէօյլէ տէր . ճիւմլէ պու պէօ-
յիւք գալապալըն կէօտիւն
միւ . իլԹէ պէն ծուա պէն կիւն
սէնին Էլլինէ Թէսլմէտէճէյիմ,
վէ պիլէսին.քի՝ Բապպ պէն իմ :
Վէ Մքաաբ՝ Բիւմիւն Էտի իլէ 14
տէտի . վէ օ տէտի քի Բապպ
պէօյլէ տէր . Էյալէթլէր տէր-
վէրլէրինին ուշագլարը Էտի ի-
լէ . անտէն տէտի քի՝ Ճէնիկի
քի՝մ գուրտուն . վէ օ՝ Սէն տէ-
տի : Իմտի Էյալէթլէր Էտիլլէր. 15
լէրինին ուշագլարըն Էօղաաղ ,
վէ իքի Էիւղ օԹուղ իքի նէֆէր
իսի . վէ ծալարտան սանկրա
ճիւմլէ գալմը Էանի ճիւմլէ Իս-
րայէլ օղուլարըն Էօղաաղ , Էէ-
տի պին նէֆէր իսի : Վէ ծալար 16
Էօյլէն վագԹընտա չըգաղ . վէ
Բենադադ կէրէք քէնտիտի կէրէք
ծառ Եարտըմ Էտէն փատիշահ-
լար օլ օԹուղ իքի փատիշահ՝ չա-
տըրարտա իլիւպ սէրիսօշ իսի :
Իմտի Էյալէթլէր տէրվէրլէրինին 17
ուշագլարը Էօնտէ չըգաղլար . վէ
Բենադադ Էօյլէնիլէ կէօնտէրտի,
վէ ծառ՝ Սամարիաաան առէմ
լէր չըգաղ տէյէրէք խապէր վէր-
տիլէր : Վէ օ տէտի քի՝ Էյէր 18
ծալար մուսալիհէ իլիւն չըգաղ-
լար իսէ , ծալար տիրի Թու-
Թուն , վէ Էյէր ճէնիք իլիւն չըգ-
աղլար իսէ , ծալար Էնի տիրի
ԹուԹուն : Իմտի պու Էյալէթ 19
լէր տէրվէրլէրինին ուշագլարը՝
վէ ծալարըն արաղընճա օլան աւ-
քէր շհհրտէն չըգաղլար : Վէ 20

յիմ պատրամեմքին պատանաւսն
արաւը շէնդէրի կէրի վերէջիմ
վէ սէն Գամոսոստա քէնտինի
չիւն պատրամ Սամարիտաւստի
ողը կիպի սօգաւոր ետիաւսն
օ տա՛ Սէնի պու ա՛նտ իւզրէ տա
ը վերիւրմ Դէպի՝ իմտի ծնուն ի
լէ ա՛նտ քէսիշալ՝ ծնու սալը վէր
տի :

35 Վէ փէյզամ գէրէրին օլու
լարընտան պիրի՛ քէնտի արդա.
սաղընա Րապպըն սէօղէ իէ տէ
տի քի . Բէրէմ էյլէ պէնի
վուր . Վէ օլ քիմէն ծնու վուր .

36 մաղա իմ թիմա՛ է իլէտի : Վէ օ
ծնու տէտի քի՛ Բապպըն սէօ
ղիւնէ իթաւթ էթմէտիյին
իչիւն , իլթէ պէնիմ եանրման
կիաւը իքէն՝ սէնի արսլան էօլ
տիւրէճէք տիր . վէ ծնուն եա
նընտան կիթաիւ վէ ծնու արս

37 Լան պուրաւ Էրէիւրաիւ : Լն
տէն պիր դայրի . քիմէնի պու
լուալ՝ Բէրէմ էյլէ պէնի վուր
տէտի . իմտի օլ քիմէն ծնու
վուրտու , շէօյլէ քի վուրուճա

38 Էարալաւոր : Վէ օլ փէյզամ գէր
վարալ՝ էօլուն իւզրէրիւնէ փաւի
շաւը պէրէտի , վէ կէօղէրիւնի
էօրթմէք իլէ թանրմաղ օլաու :

39 Վէ վագրի՛ օլաու քի՛ փաւիշա՛ն
կէգէք իքէն , փաւիշա՛նա քէր
եաւ էտիպ տէտի քի՛ Պու գու
լուն ճէնք արաւընա չըգուր , վէ
իլթէ պիր քիմէն սափըպ պանա

պիր առէմ կէթիւրի վէ տէտի .
Պու քիմէնի տագլա , էյեր օ՝
պիր վէճէ իլէ դայ՝ օլուր իւն ,
սէնին ճանըն ծնուն ճանը եէրի
նէ օլա , Էօղուտա՛ պանա պիր
գանթար կիւմիւ թարթաւսն :

40 Վէ վագրի՛ օլաու քի՛ պու գու
լուն շուրաւա պուրաւա իլէր
իքէն . օ ղալպ օլաու : վէ իւրա
յէլ փաւիշա՛ն ծնա տէտի քի՛
Սէնին շէրաւթին պէօյլէ տիր ,
Դիճէ Դիքէտին Փաւլ էթմին :

Իմտի օ՛ թէղ էօրթիւյիւ կէօղէ . 41

րինտէն չըգարաւ , վէ իւրապէլ
փաւիշա՛նը ծնուն փէյզամպէր
լէրտէն օլաուլունու թանը
տը : Վէ օ ծնա տէտի քի՛ Բապպ 42

պէօյլէ տէր . շէլաքէ թային
էթտիյիմ քիմէնի էլաւն սալը
վէրտիյին իչիւն , սէնին ճանըն
ծնուն ճանը եէրինէ՛ վէ սէնին
գաւվըն ծնուն գաւվը եէրինէ օ

լաւագ տըր : Վէ իւրապէլ փա 43
տիշա՛նը տարըն վէ դըրըն է
վինէ կիթտի , վէ Սամարիայա
վարաւ :

ՊԱՊ ԻՆ

1 Է վագրի՛ օլաու քի՛ պու շէյ .

լէրտէն սօնկրա , Յէղապէլի
Նաբովթուն՝ Սամարիա փաւի
շա՛նը Վաքաբըն սէրալը եանըն
տա Յէղապէլէն պիր պաղը վար

իտի : Վէ Վաքաբ Նաբովթա 2
սէօյլէյիպ տէտի քի՛ Պաղընը
պանա վէր , քի պանա սէպղէ
վաթ պաղէսի օլա , ղիրա եա
դըն՝ էվիմին եանընտա տըր , վէ

ծնուն եէրինէ պանա՛ ծնուն է ի
պիր պաղ վէրէյիմ . էյեր կէօղ
լէրինէ իւզ կէօրինիւր իտէ , սա
նա՛ ծնուն պէհաւընըն տգէսի
նի վէրէյիմ : Վէ Նաբովթ 3

Վաքաբա տէտի . Բագա պանա
կէօթէրմէսին քի՛ պապաւարը
մըն միրաւընը սանա վէրէյիմ :

4 Վէ Վաքաբ Յէղապէլի Նա
բովթուն ծնա սէօյլէտիյի սէօղ
տէն եա՛նի Պապաւարընըն միրա
ւընը սանա վէրմէմ տէտի ինտէն

էօթիւրիւ էվինէ տարըն վէ դը
ղն վարա . վէ եաթաղը իւզէ
քինէ եաթըպ՝ Էիւղիւնիւ տէօն

5 տէրտի , վէ էքմէք էէմէտի : Վէ
դարընը Յէղապէլ ծնա կէտի վէ
ծնա տէտի . ճանըն նիչիւն պէօյ
լէ տարըն օլաւ էքմէք Էէմէդ
սին : Վէ ծնա տէտի . Չին քի 6

Յեղրայէլն Նաբովթա սէօյլէ
 յիպ ծառ տէտիմքի՝ Պանա պա-
 ղընը արգէ ին վեր, ետիսուէ
 յեր րաղի օլոր իսէն, ծնուն
 եերինէ սանա պիր պաղ վեր-
 յիմ. օ տա՝ Պաղընը սանա վեր-
 7 յիմ տէտիմ տիր : Վէ ծնուն դա-
 րընը Յեղաբէլ ծնա տէտի քի՝
 Սէն Խորայէլին իւզերինէ շէմտի
 մի փատիշաճըդ. հաւ յօրտուն .
 դաղք էքմէք եւ Վէ եիւրեկին
 խօշ օլաւն : Յեղրայէլի Նա-
 բովթուն պաղընը պիտիսանա վէ.
 րեյիմ :
 8 Վէ Աբաաբըն ասորնտա մէք-
 թիւպէր հաղըպ՝ ծնուն միւհիւ-
 րիւ ին միւհիւրէտի . անտէն
 մէքթիւպէրի՝ Նաբովթ ին պէ-
 իապէր սաբին օլան ծնուն շէհ-
 րինտէքի ի թիւ յարըլարա վէ պէյ-
 9 լէրէ կէծուտէրաի : զէ մէքթիւպ-
 լէրաի հաղըպ տէտի.քի՝ Ուրուճ
 ինպա ետին, վէ Նաբովթու դաղ-
 10 մըն պաղընտա օթուրտուն . Վէ
 ծնուն դարընընա քի հարապաղ
 քիմէլէր օթուրտուն, վէ ծնընը
 շէհատէթ հաիպ տէտիւրէր. քի՝
 Սէն Ալաճա վէ փատիշաճա
 քիւփր էթտի . անտէն ծնու չը
 գորըպ թաղայըն , քի հօլէ :
 11 Իմտի ծնուն շէհրինին հհաիւ-
 սի ծնուն շէհրինտէ սաբին օլան
 ինթի յարըր վէ պէյլէր՝ Յեղա-
 բէլին ծնընտա ըմաբաաղընտ
 կէօրէ ծըլարա հհամա կէծուտէր-
 տի յի մէքթիւպէրաի հաղըր օլ-
 12 տուրու կիպի էյլէտիլէր : Օն-
 ըր րուրուճ նիտա էթտիլէր , վէ
 Նաբովթու դաղըն պաղընտ օ-
 13 թուրթուրտուր : Վէ իքի հա-
 րամաղ քիմէլէր վարըպ՝ ծնուն
 դարընընտա օթուրտուր , վէ
 օլ հարամաղ քիմէլէր դաղըն
 հօիւրտէ Նաբովթուն իւզերինէ
 շէհատէթ հաիպ Նաբովթ Ալա-
 ճա վէ փատիշաճա քիւփր էթ-
 տի տէտիլէր . վէ ծնու շէհրին

տիւրընտա չըգարաղըր , վէ
 ծնու թաղար ին թաղարըր ,
 վէ հօլտիւ : Անտէն Յեղաբէլէ 14
 կէծուտէրաի Նաբովթ թաղանտը
 վէ հօլտիւ տէտիլէր :
 Վէ վագի՝ օլաու.քի՝ Յեղաբէլ 15
 Նաբովթուն թաղանտիպ հօլտիւ-
 յիմէիւ իշտինճէ , Յեղաբէլ Ա-
 բաաբա տէտի.քի՝ Գաղք Յեղա-
 յէլի Նաբովթուն սանա օլաղ-
 չէ ին վէքմէյէ իմթինա՝ էթ-
 տի յի պաղընը դաղթ էյլէ. զիւրա
 Նաբովթ սաղ տէտիլ տիր , իլա
 հօլտիւ : Վէ վագի՝ օլաու.քի Ա- 16
 բաաբ՝ Նաբովթուն հօլտիպիւ-
 նիւ իշթտի յի կիպի , օլաւմ Ա-
 բաաբա գաղար քի՝ Յեղրայէլի
 Նաբովթուն պաղընա հնէ , վէ օ-
 նու զապթ հաւ :
 Վէ թեղքիլ Եղնոյա Բաա- 17
 սըն սէօղիւ օլապ տէտի. Գաղք՝ 18
 Սամարիատա օլան Խորայէլ փա-
 տիշաճը Աբաաբը գարընտա
 էն . իշթէ օ՝ Նաբովթուն պա-
 ղընտա սըր , քի օլապա՝ ծնու
 զապթ էթմէյէ հնաի : Վէ ծնա 19
 սէօյլէյիպ տէյիսին.քի՝ Բապպ
 պէօյլէ տէր . Իշտիւրաիւն տէ
 զպպթ տէ մի հաւրսին . անտէն
 ծնա սէօյլէյիպ տէյիսին. քի՝
 Բապպ պէօյլէ տէր . Օլ մաճալ 20
 տէ.քի՝ քեօփէլէր Նաբովթուն
 գանընը հաղաղըր , քեօփէլ-
 լէր սէնին քեհաի գանընը տաի
 հաղաճաղըր սըր : Վէ Ա- 21
 բաաբ Եղնոյա տէտի. Իշտիւր-
 մէնիմ՝ պէնի պուրտուն մու .
 վէ օ պէտի.քի՝ Պուրտում , չիւն
 քի սէն՝ Բապպն նաղարընտ
 հարամաղըդ էթմէյէ քեհաի
 սաթտուն . իշթէ պէն պէնին իւ- 21
 ղերինէ պէլա կէթիւրէճէյիմ , վէ
 աղաղընա սիւփիւրէճէյիմ . վէ
 Աբաաբըն Խորայէլաի հաիւր հհա-
 աղաա օլան էքքէյինի գըրաճա
 ղըմ : Վէ սէնին հպին Նաբաա 22
 օլու Յերթուամըն էվի կիպի՝

- վէ Աբիա օղու Բաառանըն էվի
կիպի էտէճէյիմ, պէնի զազապէ
կէթիրտիյին զազապ՝ վէ Իսրա.
յէլէ կիւնաճ էթաիրտիյին ի.
23 չին : վէ Կեղաբէլ Հագգընա
աաիր Բապպսէյլէյիպտէտի.քի՝
Յեղաբէլն Յեզրայէլն հիսարը
եանընաա քէօփէլէր եէյէճէք
24 տիր : Աբաաբըն շէհրտէ էօլէ.
նիւնի քէօփէլէր եէյէլէր, վէ
սահրատա էօլէնիւնի կէօյիւն դուշ-
լարը եէյէլէր :
- 25 Անճադ Բապպըն նազարըն.
տա եարամաղըդ էթմէք իչիւն՝
քէնտիւնի սաթմըշ Աբաաբ կիպի
օլմամըշ աըր . զիրա օնուն գա-
րըսը Յեղաբէլ օնու ազաբըտը :
- 26 վէ փուլթարըն արտընճա վար-
մադ իլէ պէօյիւք մէքրուհլուք
էյլէտի, Բապպըն Իսրայէլ օ-
ղուլարընըն էօնիւնտէն գօվտու-
ղու Ամբհլուարըն հէփի էթաիր-
լէրիւնի կէօրէ :
- 27 վէ վագի՝ օլտու քի՝ Աբաաբ
պու սէօզէրի իշիթտիյի կիպի,
էալվապարընը եըրթաը, վէ թէ.
նի իւղէրիւնէ չուլ գօտու, վէ ու-
րուճ թուլթու . վէ չուլ իլէ
եաթաը, վէ եալաշ եիւրիւր ի.
28 տի : վէ Թեղգիլը Եգիպայ Բապ-
29 պըն սէօզիւ օլուպ տէտի . Ա-
բաաբըն՝ հուգըրուամա աջադ-
լանաղընը կէօրիւր միւ սինն .
օնուն հուգըրուամա աջադլան-
աըրը իչիւն՝ պէլայը օնուն կիւն-
լէրիւտէ կէթիրմէյէճէյիմ . օ.
նուն էվի իւղէրիւնէ պէլայը՝ օլ-
լուլունն կիւնլէրիւնտէ կէթիրէճէ-
յիմ :

ՊԱՊ ԻԲ

- 1 վէ իւշ եըլ կէտի, վէ Սիւ-
րիա իլէ Իսրայէլն պէնիւնտէ
2 ճէնը Խօգ խոի՝ վէ վագի՝ օլտու
քի իւչիւնճիւ եըլտա, Յուգա
փատիշահը Յովսափատ՝ Իսրա.

յէլ փատիշահընա էնտի : վէ
Իսրայէլ փատիշահը քէնտի դուշ-
լարընա տէտի . Պիլլըր մի սինիդ
քի՝ Ռամուլթ Գաղաադ պիղիմ
տիր, վէ պիղ օնու Սիւրիա փա-
տիշահընը ելլանտէն ալմաղա
թընմայօրուդ : Անտէն Յովսա-
փատա տէտի.քի՝ Պէնիմիլէ Ռա-
մուլթ դաղաադըն ճէնիւնէ կի-
տէր մի սին . վէ Յովսափատ
Իսրայէլ փատիշահընա տէտի քի՝
Պէն սէնիւն կիպի իմ, գալմըմ
գալմըն կիպի՝ աթլարըմ աթլա-
րըն կիպի տիր :

Հէմ Յովսափատ Իսրայէլ փա-
տիշահընա տէտի քի՝ Քերէմ էյ-
լէ, պու կիւն Բապպըն սէօզիւ-
նէ տանըլ : վէ Իսրայէլ փատի-
շահը փէյլամպէրլէրի տէօրթ
եիւղ աաթմգաաաըր օլարադ ճէմ՝
էաիպ օնարա տէտի քի՝ Ռա-
մուլթ Գաղաադըն իւղէրիւնէ ճէն.
կէ կիւնէյիմ մի, էօսաա վաղ մի
կէլէյիմ . վէ ճուր՝ Չըգ, զիրա
Բապպ օնու փատիշահըն ելլնէ
վէրէճէք տիր տէտիլէր : վէ
Յովսափատ տէտի.քի՝ Պուրատա
Եհովանըն պիր փէյլամպէրի
տահա էօգ մու, քի օնտան տա-
նըլաըմ : վէ Իսրայէլ փատի-
շահը Յովսափատա տէտի քի՝
Պիր աաթմաաճ վար քի Բապ-
պա օնտան տանըլաըմ, աամա
պէն օնտան իբաճ էտէրիմ . զի-
րա Հագգըմա խայր փէյլամպէր.
լիք էթմէգ, իլա շէրը, պու Յեմ
լա օղու Սիւրիա աըր . վէ Յով-
սափատ տէտի քի՝ Փատիշահ
պէօյլէ տէմէսին :

Իմտի Իսրայէլ փատիշահը պիր
խաաըմ չաղըրըպ՝ Յեմլա օղու
Սիւրիայը թէզ կէթիր տէտի :
վէ Իսրայէլ փատիշահը իլէ Յու-
գա փատիշահը Յովսափատ՝ Սա-
մարիա գալտուու մէտիւնի
նիւն մէյտանընաա հէր պիրի իւ-
լալթէր կիլիմիլը թալսլընտա

- օթուրուր խի . վէ ճիւմէ փէյ .
 զամպերէք՝ հօնէրլնտէ փէյ .
 11 զամպերլքէ էտերլք խի : վէ
 քանանա օղու Սեգեկիա՝ քէն .
 տինէ տէմիրտէն պոնյուզար
 եափմըլ խի , վէ Բապպ պէյլէ
 տէր քի Սեւրեանիլքիլ թա օնլա .
 12 իլէ վուրասըն տէր խի : Հէմ
 ճիւմէ փէյլզամպերլք՝ պունճիլ
 լէյին փէյլզամպերլքէ տիպտէր
 լէր խի . Ռամովթ Գաղաադա
 չէք , վէ իլին րասթ կէլէճէք
 տիր , վէ Բապպ օնա փատիշա .
 հըն էլինէ վէրէճէք տիր :
 13 վէ Միքիայը չաղըրմաղա կի .
 տէն խապերճի օնա սէյլէյիպ
 տէտի քի՝ Իլթէ հալա փէյլզամ .
 պերլէրին սէօղլէրի պիր աղըզ
 տան փատիշահըն հադդընա խա .
 յըրը աղը . քէրէմ էյլէ՝ սէնին
 սէօղլէն օնլարըն պիրինին սէօ .
 ղիւ կիպի օլտուն , վէ խայր սէյ .
 14 լէ : վէ Միքիա տէտի . Բապպ
 սաղ աղըր քի՝ Բապպ պանա նէ
 տէր իսէ , օնու սէյլէյէճէյիմ :
 15 վէ փատիշահա կէլինճէ , փա .
 տիշահ օնա տէտի քի՝ Եա՝ Մի .
 քիա՝ Ռամովթ Գաղաադա ճէն .
 կէ կիտէլիմ մի , էօխսա վաղ մի
 կէլէլիմ . վէ օնա՝ Չըք , վէ Ի .
 շին րասթ կէլէճէք տիր , վէ
 Բապպ փատիշահըն էլինէ վէրէ .
 16 ճէք տիր տէտի : վէ փատիշահ
 օնա տէտի Պէն սանա քա՛ք քեր .
 րէյէտէք եէմին վէրէյիմ քի՝
 պանա Բապպըն իսմի իլէ կերչէք .
 17 տէն զայրի սէյլէմէյէսին : վէ
 օ տէտի . ճիւմէ Իսրայէլ՝ չօ .
 պանը օլմայան գոյունլար կիպի
 տալարտա փերիշան կէօրտիւմ .
 վէ Բապպ տէտի քի՝ Պունլարըն
 սահիպի էօգ ատըր , հէր քէն սէ .
 լամէթ իլէ էվլինէ տէօնալին :
 18 վէ Իսրայէլ փատիշահը՝ Յովսա
 փաաա տէտի . Սանա տէ՛մտիմ
 մի քի՝ հադդըմա խայր փէյլզամ

պերլքէ կթմէզ , իլա շէրր : վէ օ 19
 տէտի քի՝ Եյլէ իսէ , Բապպըն
 սէօղլէնիւ տինկլէ . Բապպը
 կէօրտիւմ քի՝ թաիլթընտա օ .
 թուրուր խի , վէ կէյլին ճիւմ .
 լէ տէքէրի օնուն էանընտա՝
 սաղընտան վէ սօընտան տու .
 րուր խի : վէ Բապպ տէտի . 20
 Աքաաբըր քի՛մ ալաաղըր քի՛ չը .
 զըպ Ռամովթ Գաղաադտա տիւ .
 շէ . վէ քիմի պէյլէ վէ քիմի
 շէյլէ տէտի : վէ պիր րուհ չը . 21
 զըպ՝ Բապպըն հուլուրուհտա
 աուրտու , վէ տէտի քի՝ Օնու
 պէն ալաաղըրըմ . վէ Բապպ օ .
 նա՝ Նէ՛ իլէ տէտի : վէ օ՝ Չը . 22
 գայըմ վէ օնուն ճիւմէ փէյ .
 զամպերլէրինին աղընտա եա .
 լան րուհու օլայըմ տէտի . վէ
 տէտի քի՝ Սէն հէմ ալաաղըրսըն ,
 հէմ զալիպ օլուրտուն . չըք , վէ
 կէյլէ էթ : Իսմի հալա իլթէ 23
 Բապպ՝ սէնին հէփ պու փէյ .
 զամպերլէրինին աղընտա եա .
 լան րուհու վէրմիշ տիր . վէ
 Բապպ սէնին հադդընա քէմ
 սէյլէտի :
 Օլաէմ Քանանա օղու Սեգե 24
 կիա եաղըաղս՝ Միքիանըն չէնէ .
 սինէ վուրտու , վէ տէտի քի՝
 Բապպըն րուհու սանա սէյլէ .
 մէք իլինա պէնտէն շու նէրէտէն
 կէչաի : վէ Միքիա՝ Իլթէ սէն 25
 կիղլէնմէք իլինա իչ օտաաա իչ
 օտայա կիրտիլին կիւնտէ կէօ .
 րիւրոին տէտի :
 վէ Իսրայէլ փատիշահ տէտի 26
 քի՝ Միքիայը ալ տա օնու շէհ .
 րին սերտաղը Ամոնա վէ փատի .
 շահըն օղու Յովաաա կէրի կէօ .
 Թիւր . վէ տէ քի՝ Փատիշահ 27
 պէյլէ տէր . Պոնու հապխա .
 նէյէ գոյուն , վէ թա պէն սէլա .
 մէթ իլէ կէլինճէյէտէք՝ օնու
 ճէֆա էքմէ իի վէ ճէֆա սուլու
 իլէ պէյլէյին : վէ Միքիա տէ 28
 տի քի՝ Եյլէր պիր վէճի իլէ սէ .

- 21 ըմբռնեալ իւր տեղեր իսկն, Բապտիսմոս վասիթամ իւր սեփական
 22 փոխարին. հետեւ Եսայի Գալիլեայի
 23 հետեւ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 24 Իսկ Եսայի Գալիլեայի վասիթամ իւր
 25 Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 26 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 27 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 28 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 29 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 30 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 31 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 32 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 33 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 34 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 35 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 36 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 37 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 38 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 39 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 40 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 41 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 42 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 43 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 44 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 45 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 46 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :
 47 Վէ Եսայի Գալիլեայի տեղեր :

- 48 Վէ Եղովմաս փատիշահ եօդ
խոի : արի փատիշահ վէքիւ վար
խախ
- 49 Վէ Յովսափատ Թարսիս առ
նանմասը ետափալ քի՛ ալթուն ի.
չին Ոփիրէ կիտէ , ամմա կիթ.
մէտի . զերա տօնանմա՛ Գաթիոն
- 50 դարբերտէ փարէլէտի : Օճ Վէյ
ման Աքատա օղլու Ոքողիա՛ Յով
սափատա աէտի քի՛ Վէթիլի իլէ
պէնիմ դուլարըմ՝ սէնին գուլա.
ընըն պիլէսինճէ կիթսին . վէ
Յովսափատ իսթէմէտի :
- 51 Տիմոի Յովսափատ՝ պապալա
ըլ իլէ ոչուտու , վէ պապալա
ըլ իլէ՛ պապալը Դաւիթին շէհ
րինտէ տէֆն օլունտու . վէ օ
նուն էէրինէ օղլու Յովսափա .

տիշահ օլտու :

Յուդա փատիշահը Շովսափա 52
սըն օն էէտինճի երընտա՛ Սա
մարիատա Խրայէլին իւզէրինէ
Աքատա օղլու Ոքողիա փատի
շահ օլտու . վէ Խրայէլին իւզէ
րինէ իքի երլ փատիշահը պիւր
տիւ : Վէ Բապալըն նաղարընտա 53
եարամաղըդ էտիպ՝ պապալը
նըն եօրընտա վէ տնայընըն եօ
լունտա վէ Խրայէլէ կինահ
էթտիրէն Կաթառ օղլու Յերս
բովմըն եօլունտա էիւրիւտիւ :
Վէ Բահաղա ի՛ պատէթ էտիպ՝ Եհ
նա սէճտէ գըլտը . հէմ պապա
լընըն ճիւմէ էթտիրինէ կէօ
րէ՛ Խրայէլին Ալուհը Բապալը
վաղապէ կէթիրտի :

ՏԵՕՐՏԻԻՆՆԻ ՓԼՏԻՇԼՆԻՆԻ

(ԶՈՐՐՈՐԴ ԹԼԳՒԼԻՈՐԸ)

ԵԱԽՕՏ

ԻՐԻՆՆԻ ՓԼՏԻՇԼՆԻՆԻ

ՊԱՊ Ա

- 1 Վէ Աքատա էօլտիւքտէն
ստիկա Մովաբ՝ Խրայէլէ ա՛լը
օլտու :
- 2 Վէ Ոքողիա՛ Սամարիատա օ
լան քէօչքիւնիւն փարմաղըլըն
տան տիւշիւպ խաւթա օլտու .
վէ խապէրճիլէր կէնտէրիպօնա
տէտի քի՛ Կիտին Ակիարոն ԱԼ
լահը Բահաղըբուբա տանըլըն ,
ա՛ճէպ պու խաւթաղըլման

սաղալըն մը իմ : Վէ Բապալըն 3
մէլէյի Թեղքիլ Եղայա տնտի
քի՛ Գաղգ , Սամարիա փատիշա
հընըն խապէրճիլէրինի դարըլա
մաղա չըդ , վէ ծնարա տէ քի՛
Խրայէլտէ Ղլտհ ճիմարըլընտան
մը լիզ Ակիարոն ալահը Բահաղ
ղէբուբա տանըլմաղա կիտէյօր
տունուդ : Խմոի պունուն իչւն 4
ճապպ պիւլէ տէր քի՛ Աէնին
օլըքաղըլըն եալթադտան էնմէ
յէճէքտին , իլա էլպէթթէ էօ

լէճէքսին . անտէն Եղիա կիթ .
տի :

5 Վէ խապերճիլէր ինա կերի
կէլաիլէր . վէ օ ծնարա տէտի
քի՛ Նի՛նլուն պէջլէ կերի կէլաիլ .

6 Նիլդ : Վէ ծնա տէտիլէր քի՛ Պիլ-
ղի գարջըլամաղա պիր քիմանէ չըգ-
տը , վէ պիղէ տէտի քի՛ Վիտիպ
սիղի կէօնտէրէն փատիշահա տէօ
նիւն , վէ ծնա տէյէսինիղ քի՛
Բապպ պէջլէ տէր . Սէն Իսրա-
յէլտէ Ալլահ օ՛լմատըղնտան
մը Ակկարոն ալլահը Բահաղղե-
բուբա տանըլմաղա կէօնտէրիւ-
սին . պոռնուն իջին սէնին օլ
չըգտըղնէ եաթմագտանէ կնմէյէ-
ճէքսին , իլա էլպէթթէ էօլէ :

7 Ճէքսին : Վէ օ ծնարա՛ Սիղի
գարջըլամաղա չըգտպ՛ պոռ սէօլ-
լէրի սիղէ սէօյլէյէն քիմանէ նէ՛

8 սուրէթտէ կտի տէտի : Վէ ծնա
տէտիլէր քի՛ Պիր թիւլլէ քիմանէ
իտի , հէմ պէլնտէ գալըլ գու-
շագ գուշամալըլ իտի . վէ օ Թէգ-
բիլ Եղիա տըր տէտի :

9 Իմտի ծնա էլլի նէֆէրի իլէ պիր
էլլի պաշը կէօնտէրաի , վէ օ օ
նուն հանընա չըգտը , վէ իշթէ
տաղըն պաշընտա օթուրուր իտի,
վէ ծնա տէտի . Ի՛յ Ալլահըն ա-
տէմի՛ փատիշահ տէր քի՛ Աշաղա

10 էնէսին : Վէ Եղիա Ճէվապ վէ
րիպ էլլի պաշըյա տէտի քի՛ Իմ-
տի էյէր պէն Ալլահ առէմի ի
սէմ , կէօքտէն աթէշ էնիպ՛ սէ .
նի վէ էլլի նէֆէրի նէէսին . վէ
կէօքտէն աթէշ էնիպ՛ ծնու հէմ
ծնուն էլլի նէֆէրի ետի :

11 Վէ ծնա թէքրոր էլլի նէֆէրի
իլէ պիր ղալլի էլլի պաշը կէօն-
տէրտի . վէ օ Ճէվապ էտիպ օ
նա տէտի քի՛ Ի՛յ Ալլահըն առէ-
մի՛ փատիշահ պէջլէ տէր . Թէգ

12 աշաղա էնէսին : Վէ Եղիա Ճէ-
վապ վէրիպ ծնարա տէտի քի՛ Ի-
յէր պէն Ալլահըն առէմի իսէմ ,
կէօքտէն աթէշ էնիպ՛ սէնի հէմ

էլլի նէֆէրի ետի . վէ կէօք-
տէն Ալլահ աթէշ էնիպ՛ ծնու
վէ ծնուն էլլի նէֆէրի ետի :

Վէ օ թէքրոր պիր իւշիւնճիւ 13
էլլի պաշը հէմ ծնուն էլլի նէֆէ-
րի նի կէօնտէրաի . իմտի իւշիւն-
ճիւ էլլի պաշը Խօղարը չըգտը ,
վէ վարրպ՛ Եղիանըն էնիւնէ
սիղլէրի իւղէրիւնէ չէօքտիւ , վէ
ծնա եալլարըպ՛ ծնա տէտի . Ի՛յ
Ալլահըն առէմի՛ քէրէմ էյլէ ,
պէնիմ Ճանըմ վէ պու էլլի գու-
լարընըն Ճանըլար՛ սէնին նաղ-
ընտա գըլմէթլի օլուուն : Իշթէ 14
կէօքտէն աթէշ էնիպ՛ էվէլէքի
իքի էլլի պաշըլարը վէ ծնարըն
էլլիլէր նէֆէրի նէէսին ետի . ա-
մա շիմտի պէնիմ Ճանըմ սէնին
նաղարընտա գըլմէթլի օլուուն :

Վէ Բապպըն մէշէյի Եղիայա 15
տէտի քի՛ Օնուն իլէ էն , ծնուն
էրիզինտէն զօրգմա . իմտի օ
գալգըպ՛ ծնուն իլէ փատիշահ
էնտի . վէ ծնա տէտի քի՛ Բապպ 16
պէջլէ տէր . Չիւն քի՛ Ակկարոն
ալլահը Բահաղղեբուբա տանըլ
մաղա խապերճիլէր կէօնտէրաի ,
Իսրայէլտէ սէօղինէ տանըլա
Ճագ Ալլահ օ՛լմատըղնտան մը
էօյլէ էիպիւ . պոռնուն իջին սէ-
նին օլ չըգտըղնէ եաթմագտանէ կն-
մէյէճէքսին , իլա էլպէթթէ էօ-
լէճէքսին :

Իմտի Եղիանըն սէօյլէտիյի 17
Բապպըն սէօղիւ իւղլէ էօլտիւ ,
վէ ծնուն եէրինէ՛ Յուդա փատի-
շահը Յուլտափատողու Յուլտամըն
իքինճի երընտա՛ Յուլտամ փա-
տիշահ օլուուն . չիւն քի՛ ծնուն օղ-
լու էօղ իտի : Վէ Ոգըղիանըն 18
էթտիյինին պաղի հիքէպլէթի՛
Իսրայէլ փատիշահարընըն թէ-
վարիս քի՛թապընտա եաղըլ տէ-
յի՛լ մի :

ՊԱՂ Բ

1 Եւ վագի՛ օլտու քի՛ Բապպ
Եղիայը գաաըըըա իլէ կէջէ չը-
գարաճաղընաա, Եղիա վէ Եղի:
սէ Գաղղաղաղաաա կիթտիլէր:
2 Վէ Եղիա Եղիսէյէ տէտի քի՛
Քէրէմ էյլէ սէն պուրաաա օ-
թուր, զիրա Բապպ պէնի Բե-
թէլտէք կէնտէրաի. վէ Եղի-
սէ տէտի քի՛ Բապպ սաղ տըր,
վէ սէնին ճանըն սաղ տըր քի՛
պէն սէնի պրագմամ. իմտի Բե-
3 թէլէ կէնտիլէր: Վէ Բեթէլտէ
օլտն փէյլամպէրլէրին օղուլարը
Եղիսէյէ չըղլալ ծաա տէտիլէր
քի՛ Բապպըն պու կիւն էֆէնտի-
նի սէնին պրաղնտան ալաճաղընը
պիլլըր մի տին. վէ օ՛ Պէն տէ
4 պիլլըրիմ, սուս օլտն տէտի: Ան-
տէն Եղիա ծաա տէտի. Եա՛ Ե-
ղիսէ՛քէրէմ էյլէ պուրաաա օ-
թուր, զիրա Բապպ պէնի Երի-
քովա կէնտէրաի. վէ օ՛ Բապպ
սաղ տըր, վէ սէնին ճանըն սաղ
տըր քի՛ պէն սէնի պրագմամ տէ-
5 տի. վէ Երիքովա վարդալար Վէ
Երիքովտա օլտն փէյլամպէրլէ-
րին օղուլարը Եղիսէյէ հաղա
չըպ ծաա տէտիլէր քի՛ Բապպըն
պու կիւն էֆէնտիլին սէնին պա-
ղնտան ալաճաղընը պիլլըր մի
սին. վէ օ՛ Պէն տէ պիլլըրիմ,
6 սուս օլտն տէտի: Վէ Եղիա օ-
նա տէտի քի՛ Քէրէմէյլէ սէն
պուրաաա օթուր, զիրա Բապպ
պէնի Բաղղաղաղաա կէնտէրաի.
վէ օ՛ Բապպ սաղ տըր, վէ սէնին
ճանըն սաղ տըր քի՛ պէն սէնի
պրագմամ տէտի. իմտի իքիսի
7 կիթտիլէր: Վէ փէյլամպէրլէ-
րին օղուլարընտան էլլի քիլի կի-
տիպ՝ դարչաաան ուղաղաաան սուր-
տուլար. վէ ծնարըն իքիսի Զորդա-
8 նանըն հանընտա սուրտուլար: Վէ
Եղիա Ֆէրաճէսինի աղլալ տիւր-
տիւ, վէ սուլարա վուրտու, վէ

պիր եանա հէմօպիր եանա պէօ-
լիւնտիլէր. վէ իքիսի դարաաան
կէչտիլէր:

Վէ վագի՛ օլտու քի՛ ծնար 9
կէչտիլէր, Եղիա Եղիսէյէ տէ-
տի քի՛ Պէն սէնտէն ալընմաղաաան
էվմէլ տիլէ սանա նէ էտէյիմ.
վէ Եղիսէ տէտի քի՛ Քէրէմէյլէ
սէնտէ օլտն րուս՝ իւղէրիմէ իքի
գաթ օլտու: Վէ օ տէտի քի՛ 10
Նիւճ շէյ տիլէտին. էյեր պէնի
սէնին եանընտան աղընը իքէն
կէօրիւր իսէն՝ սանա էյլէ օլտու,
եօդ իսէ օլմաաըն:

Վէ վագի՛ օլտու քի՛ ծնար 11
սէյլէշէրէք կիտէյոր իքէն, իլլէթ
պիր փթէշ ա՛րապասը աթէշ
աթլարը իլէ ծնարը պիր պիրին-
տէն տըրաը. վէ Եղիա գաաըր.
ղա իլէ կէջէ չըգոր: Վէ Եղիսէ 12
կէօրիյոր իտի, վէ պաղըրյոր
իտի. Եա՛ պապամ՝ պապամ՝
Խարայէլ ա՛րապասը վէ ծնու
աթլաը, վէ ծու աթլըդ կէօր-
մէտի. իմտի քէնտի կէպապաընա
եափըղլալ՝ ծնարը իքի փարէյէ
էրթթուր: Հէմ՝ Եղիանըն իւղէ 13
րինտէն տիւշէն Ֆէրաճէսինի
գաղտըրաը, վէ տէնիւս՝ Զոր-
դանանըն քէնտընտա սուրտու:
Վէ Եղիանըն իւղէրինտէն տիւ 14
շէն Ֆէրաճէսինի աղլալ սուլարա
վուրտու, վէ տէտի քի՛ Եղիանըն
Ալաճը Բապպ նէրէտէ տիր.
Հէմ՝ տաիսի սուլարա վուրտու,
վէ պիր եանա վէ օպիր եանա
պէօրլէնտիլէր, վէ Եղիսէ կէչ-
տի:

Վէ Երիքովտա օլտն փէյլամ 15
պէրլէրին օղուլարը ծու գար-
չըաան կէօրտիւքէրլէնտէ, տէ-
տիլէր քի՛ Եղիանըն րուճա Ե-
ղիսէյ ին իւղէրինէ դոնմուշտուր.
Իմտի ծուն իսթիգալալինէ վա-
րլալ՝ ծաա էէրէ պէրապէր թէ.
մէննա էթտիլէր. Վէ ծաա տէ 16
տիլէր քի՛ Իլլէթ հաղա սէնին

- գուլարն ինէ էլ ին գուլվէթ
սահիպի ասէմ վար. քէրէմ էյլէ՝
կիթսինէր, վէ էֆէնտիւնի արա.
սընլար, ինթիմալ քի ընու Բասպ.
պին Բուհու դալարըրպ՝ ընու
տաղարըն պիրինէ եա տէրէլէ-
րին պիրինէ ակմըշ տըր. վէ օ՝
17 Կէօնտէրմէն տէտի: Ամմա օն-
լար ընու՝ պէղնձէյէտէք իպ.
րամ էթալէր, վէ՝ Կէօնտէրին
տէտի. իմոն էլ ին ասէմ կէօն-
տէրիպ՝ իւչ կիւն արաալըր, ամմա
օնու պուրմատըրար:
18 Անէն օնա տէնտալէր, վէ օ՝
Երբեզտա օթուրուր իտի. վէ օ
օնլարա՝ Պէն օիղէ տէմէտիմ մի
քի կիթմէյէտիսիղ տէտի:
19 Վէ շէհրին ատէմէրի Եփու-
յէ տէտիէր քի՝ իշթէ հալա շէհ-
րին տուրուղու էէր էֆէնտի.
մին կէօրտիւյէ կիպի կիւզէլտիր-
ամմա տուրար ֆէնա՝ վէ էէր
20 մահուտընդ տուր: Վէ օ՝ Պա-
նա պիր էէնի չանադ կէթիքին,
վէ իլինէ Թուղ դօրուն տէտի.
21 վէ օնա կէթիւրալէր: Վէ սու-
լարըն փունարընա ջըդըպ՝ օրա.
յա Թուղ ակթուր, վէ տէտի քի՝
Բասպ պէջլէ տէր. Պու տուլա-
րա շիֆա վէրտիմ, օնտան ար-
թըդ էօրլւմ վէ մահուտընդուդ
22 օլմայա: իմոն օլ տուլար Թա
պու կիւնէտէք Եղիտէնին սէջլէ.
տիյի սէօզէ կէօրէ շիֆա պու-
տուլար:
23 Վէ օրատան Բէթէլէ ջըդտը,
վէ Եօլաա Եօդարըն ջըդար իքէն,
քիւչիւք ջօճուդըր շէհրտէն ջը-
դըպ՝ ընու մախարաղպա ալըր
լար, վէ օնա Թաղ պաշլը ջըդ,
Թաղ պաշլը ջըդ տէրէր իտի:
24 Վէ արգաւորըն տէօնիւպ՝ օնլա-
րը կէօրտիւ, վէ Բասպըն իտի
իլէ օնլարա պէա սուա՝ էյլէտի.
վէ օրմանաան իքի տիլի աչը ջըդ-
տը, վէ օնլարտան դըրդ իքի ջօ-
25 ճուդ փարէլէտի: Վէ օրատան

Կարմեղոս տաղընա կիթաի. վէ
օնտան Սամարիայա տէօնտիւ:

ՊԱՊ Գ

- Վէ Աքաաք օղու Յովաամ՝
3 Յուգա փատիշահը Յովափա-
տըն օնէքիղնձի էըլընտա իւ-
րայէլին իւզրինէ Սամարիատա
փատիշահ օղու, վէ օն իքի էըլ
փատիշահըդ սիւրտիւ: Վէ Բասպ.
2 պին նազարընտա Եարամաղըդ
էյլէտի, անճադ պապասը կիպի
վէ անասը կիպի տէյիլ. շիւն քի
պապասընն Եափուղը Բահու-
ղն փուԹուհու կիտէրտի: Ան-
3 ճադ Իսրայէլէ կիւնահ էթտիքին
Նաբատ օղու Յերուսալմըն կիւ-
նահարընա Եափըշար. օնլարտան
այրըմատը:
4 Վէ Մովաք փատիշահը Մեաա
սիւրիւլէր սահիպի օլմադ իլէ,
Իսրայէլ փատիշահընա Եիւզ պին
գուզու՝ վէ Եիւհիւ իլէ Եիւզ պին
դօշ վէրիւր իտի: Ամմա վագի՝
5 օղու քի՝ Աքաաք Եօրիւքտէն
սոնկրա, Մովաք փատիշահը իւ-
րայէլ փատիշահընա ա՛սը օղու:
6 իմոն օլ կիւնտէ Յովաամ փատի-
շահ Սամարիատան ջըդար, վէ
7 ճիւմէ Իսրայէլի Եօրլարը. Ան-
տէն կիտիպ՝ Յուգա փատիշահը
Յովափատա կէօնտէրտի, վէ տէ-
տի քի՝ Մովաք փատիշահը պանա
ա՛սը օղու, պէնիմ իլէ Մովաքիւ-
զէրինէ ճէնկէ կիտէր միտին. օղտա
8 ին՝ Չըդարըմ՝ պէն տէնին կիպիմ,
գափմըմ գափմըն կիպի՝ ակթա-
րըմ ակթարըն կիպի տիր տէտի:
9 Վէ օ տէտի քի՝ Նափը Եօրտան
ջըդարըմ. օ տա՝ Եգրմը շէօլու
Եօրլանտան տէտի: իմոն Իսրա-
յէլ փատիշահը իլէ Յուգա փա-
տիշահը հէմ Եգրմը փատիշահը
կիտիպ՝ Եէտի կիւնիւք Եօլ տօ.
Լաշտըրար, վէ օրտունուն հէմ
արալարընճա օղն հայկունարըն

սույուն եօդ խոի :

- 10 Վէ Իսրայել փառիշահը տէ-
տի . Էյփասէ քի՝ պու իւշ փառի-
շահը Բապպ Մովաբըն էլինէ
Թէսլիմ էթմէյէ չաղըրմըլ տըր :
- 11 Վէ Յովսափատ տէտի . Պուրա-
տա Բապպըն փէյղամպերի եօ՞դ
մու քի՝ ծնուն փառիթատի իլէ
Բապպա տանըլալմ . վէ Իսրա-
յէլ փառիշահըն գուլարընտան
պիրի ճէվապ վէրիպ տէտի քի՝ Ե-
լիանըն էլէրինէ սու տէգըմիւշ օ-
լան Սափատ օղլու Եղիսէ պու-
- 12 րատա տըր : Վէ Յովսափատ
Բապպըն սէօղլու ծնուն իլէ տիր
տէտի . Իմտի Իսրայէլ փառիշա-
հը վէ Յովսափատ վէ Եդովմ
- 13 փառիշահը ծնա քնտիւր : Վէ
Եղիսէ Իսրայէլ փառիշահընա
տէտի քի՝ Պէնիմ իլէ սէնին նէ՞
իշին վար . սէն պապանըն փէյ-
ղամպերէրինէ վէ անանըն փէյ-
ղամպերէրինէ կիթ . վէ Իսրա-
յէլ փառիշահը ծնա տէտի քի՝
Եօդ , դիրա Բապպ պու իւշ փա-
ռիշահը Մովաբըն էլինէ Թէսլիմ
- 14 էթմէյէ չաղըրմըլ տըր : Վէ Ե-
ղիսէ տէտի . Հուդուրունտա
սուբաուղլում՝ սքերէրին Բապ-
պը սաղ տըր քի՝ Յուդա փառի-
շահը Յովսափատըն խաթըրընը
ույմաուա խոիմ , սանա նաղար
էթմէյէ խոիմ՝ վէ սանա պադ-
- 15 մաղ խոիմ : Ամմա հալա պանա
պիր սաղէնտէ կէթիրին . վէ վա-
դի՝ օլաու քի՝ սաղէնտէ չաղըր
չալար իքէն , ծնուն իւզերինէ
- 16 Բապպըն էր օլաու . Վէ տէտի
քի՝ Բապպ պէօյլէ տէր . Պու
տէրէյի չուգուր չուգուր եապ :
- 17 Չ իրա Բապպ պէօյլէ տէր քի՝
Բիւզկիար կէօրմէյէ ճէքսինիւ ,
վէ եաղմուր կէօրմէյէ ճէքսինիւ ,
ամմա պու տէրէ սու իլէ սալաճադ
տըր . վէ սիղ հէմ սիւրիւլէրի-
նիղ վէ սալալարընըլ իլէճէք-
- 18 սինիւ : Լաբին պու՝ Բապպըն նա-

զարընտա քիւշիւք շէյ տիր . Մա-
վաբը տա էլինիղէ Թէսլիմ հտէ-
ճէք տիր : Վէ հէր հիսարըլէհ 19
րի՝ հէմ հէր սէշկին շէհրի վու-
րասընըլ , վէ հէփ էյի աղաճ-
լարը տիւշիւրէսինիւ , վէ ճիւմէ
սու փունարարընը գափալալը-
նըլ . վէ հէր էյի Թալալըլ
Թալալը իլէ վիրան էտէսինիւ :
Վէ վագի՝ օլաու քի՝ սապահա- 20
յըն՝ գուրպան սուսուլուր իքէն ,
իլթէ Եդովմ եօլունտան սուլար
կիրիւյիւպ՝ էէր սու իլէ սալաու :

Վէ ճիւմէ Մովաբըլար՝ փա- 21
տիշահըն ծնար իլէ ճէնք էթ-
մէյէ չըգորգարընը իլէտինճէ ,
ճիւմէ գուշադ գուշանա պիլէն
ճէմ՝ օլուպ՝ սինօր պաշընտա
սուբաուլար : Վէ սապահալըն 22
էրքէն գալգորգարընտա , կիւ-
նէշին ղիյաղ սուլարն իւզերի-
նէ վուրմուշիտի , վէ Մովաբը-
լար դարընտան սուլարը գան կի-
պի գըզըլ կէօրինճէ , տէտիւր քի՝ 23
Պու գան տըր , փառիշահըր
էլպէթմէ տէօյիւշիւպ՝ պիրպի-
րինի վուրսուլար . Իմտի հալա
եա՝ Մովաբըլար՝ եաղմույա պիւ-
շիտ : Պէյլէճէ Իսրայէլ օրսու- 24
սունա վարալար , վէ Իսրայէլ
վիւր գալգըպ՝ Մովաբըլարը
վուրսուլար , վէ ծնար՝ հօնէրին-
տէն գալտըլար . վէ Մովաբըլա-
րը վուրաուպ՝ պիյալընա կիր-
տիւր : Վէ շէհրիւրի եղալը 25
լար , վէ հէր էյի Թալալալ հէր
քէս քէնտի Թալալը աթըպ՝ ծնու
սալաուրսուլար , հէմ ճիւմէ սու
փունարարընը գափալալար , վէ
հէր էյի աղաճը տիւշիւրսուլար ,
Թա քի՝ կիրճարէսէթտէ եալը-
նըլ Թալալըր գալար , վէ սա-
փան աթանլար ծնու գուշաալպ
վուրսուլար : Իմտի Մովաբ փա- 26
տիշահը՝ ճէնկին քէնտի իւզերի-
նէ գալիպ կէլալիյնի կէօրինճէ ,
պիլէտինճէ էէտի էիւղ սալ գը-

ընձնեփեր աւարքի՝ Եղովմ փա-
սիշտհնաաեք էարըպ կէշէլէր ,
27 ամմա գատիր օլմաւըլըր : Օւ-
սէմ քէնտի եերինէ փասիշտհ օ-
լաճադ իւր տօղուշ օղլունու ա-
լըպ՝ ծնու հիւսարն իւղերինտէ
սիււթինն հանմա սունտու , վէ
Խարայէլ իւղերինն պէջիւք խըշմ՝
օլտու . վէ ծնուն իւղերինտէն
գալգըպ՝ տիյարաւընա տէնտիւ-
լէր :

ՊԱՊ Դ

1 Վէ փէյրամպէր օղլաւըրը-
նըն գարըլարընտան պիր գարը-
Եղիսէյէ փէրէտա էտիպ տէտի
քի՝ Գուլուն գոճամ էօլաիւ , վէ
սէն՝ դուրունուն Գապպանս գօր-
գար խտիյինի պիւրսին , վէ ա-
լաճադ սահիպի իքի օղլունու
քէնտինէ դուլար իշին ալմայա
2 կէլտի : Վէ Եղիսէ ծնա տէտի
քի՝ Սանա նէ՞ էյլէյիմ , պանա
տէյլէ , էփտէ նէ՞ն վար՝ վէ գա-
րը տէտի քի՝ Պու խալայըլընըն
էփտէ պիր քէնտիւծիւք գապ զէյ-
լուն հաղընտան գայրի պիր շէ-
3 յի եօգ տուր : Օ սա տէտի քի՝
Կիթ տիշարտան քէնտինէ հէփ
գօնշուլարընտան գապլար՝ պօշ
4 գապլար տիլէ , աղ տիլէմէ : Վէ
վարըպ՝ քէնտի արաւընտան վէ օ-
ղլաւըրընըն արաւընտան գափու-
լու գափա , վէ հէփ օլ գապլա-
րա տէօք , վէ սօլանը գալարը :
5 Իմտի գարը ծնուն հանընտան
կիթտի , վէ քէնտի արաւընտան
հէմ օղլաւըրընըն արաւընտան
գափուլու գափասը . ծնար ծնա
հաղաշարըրըր խտի , վէ գարը
6 տէօքէր խտի : Վէ վագի՝ օլտու
քի՝ օլ գապլար աօրունձա , գարը
օղլունա՝ Պանա սաշա գապ
հաղաշարըր տէտի , վէ օ ծնա տէ-
տի քի՝ Վրթըգ գապ եօգ տուր .
օլտէմ զէյլուն հաղ տուրտու :

Իմտի գարը վարըպ՝ Ալաշըն ա- 7
տէմինէ խապէր վէրտի . վէ օ
տէտի քի՝ Նիթ զէյլուն հաղընը
սաթ սա պօրճունու էօտէ , վէ
գալանը իլէ՝ սէն օղլաւարըն իլէ
կէշին :

Վէ վագի՝ օլտու քի՝ պիր կիւն 8
Եղիսէ Սունամտան կէշէր իքէն ,
օրատա պիր միւլթէպէր գարը վար
խտի , վէ գարը ծնա էքմէք եէմէ-
յէ զօր էթտի . վէ վագի՝ օլտու
քի՝ օ կէշտիքձէ , օրայա էքմէք
եէմէյէ սափար խտի : Վէ գա- 9
րը գոճանընա տէտի քի՝ իշթէ
հուա պիւրիմ քի՝ հանըմդտան
պու տալիմա կէշէն Ալաշըն պիր
ա՛ղիգ ատէմի տէր : Քէրէմ էյ- 10
լէ՝ տիվարտա պիր քիւշիւք իւլթ
օտա հափալմ , վէ ծնա օրայա
հաթադ վէ սօփրա վէ իսքիմէ վէ
շամ՝ տան գոյալմ . վէ վագի՝ օ-
լա քի՝ պիղէ կէշտիքձէ օրայա սա-
փա : Իմտի վագի՝ օլտու քի 11
պիր կիւն օրայա կէլտի , վէ օլ
իւլթ օտայա սափալ՝ օրատա
հաթար : Վէ քէնտի ուշաղը Գէէ 12
զէյէ տէտի քի՝ Պու Սունամը
գարըյը չաղըր . իմտի օ՝ ծնու
չաղըրտը , վէ գարը ծնուն հու-
ղուրունտա տուրտու : Վէ օ ու- 13
շաղընա տէտի քի՝ չալա ծնա տէ-
իշթէ սէն պիղիմ իլիւն հէփ պու
զահմէթի չէքտին , սանա նէ՞ էյ-
լէյիմ , փասիշտհա հա սէրաս-
քէրէ պիր սէյլէյէճէյին լա՛ր
մը . օ սա՛ Պէն գալիմըն արա-
ւընտա սաքին իմ՝ տէտի : Վէ օ 14
տէտի քի՝ Իմտի ծնանէ՞ էյլէյիմ
վէ Գէէյի տէտի քի՝ Հապգան օ-
նուն օղլու եօգ , հէմ գոճարը
իլիթիյարանմըշ արը : Վէ օ Օ- 15
նու չաղըր տէտի . իմտի ծնու չա-
ղըրտը , վէ գափուտա տուրտու :
Ատէն տէտի քի՝ Կէէճէք երլ 16
պու վագթտա դուճարընտա պիր
օղլու օլաճադ արը : Վէ գարը
տէտի քի՝ Նօգ հա՛ էփէնտիմ՝

- Ալլահն ատենի, իսկայրդնա
 17 եալան տէմէ : Իմոյ դարը հա-
 միլէ օլուպ' Եղիսէնին ծնա տէ-
 տիյի կիպի էրթէսի երլ օլ վա-
 գըթամա օլուլ սաղուրտու :
 18 Վէ չառուգ պէօյիւրիւ . վէ
 վագի' օլտու քի պիր կինն պա-
 պասընա՝ օրադճըլարա չըգար :
 19 Վէ պապասընա՝ Պաշըմ' պաշըմ'
 տէտի . օ տա ուշադա տէտի' քի'
 20 Օնու. անասընա կէօթիւր : Վէ օ
 ծնու գալարըպ' անասընա կէօ-
 թիւրաիւ . վէ էօյլէյէտէք ծնուն
 տիղէրինտէ օթուրտու , անաէն
 21 էօրաիւ : Վէ դարը Եօգարը չը-
 գըպ' ծնու Ալլահն ատէմինին
 եաթաղընտա եաթըրաը , վէ իւս-
 22 Թինտէն գափալըպ' չըգար : Վէ
 դօճաւընէ չաղըրըպ' տէտի . Բէ-
 րէմ' էյլէ պանա ուշագըլարըն պի-
 րի իւն պիր մերգէպ' կէծտէր' քի'
 Ալլահն ատէմինէտէք սէյիր-
 23 տիպ' կերի կէլէյիմ' : Վէ օ տէ-
 տի' քի' Պու կինն ծնա նիճին կի-
 տէյօրտուն , այ պաշը տէյիլ վէ
 շաբաթ տէյիլ տիր . օ տա տէ-
 24 տի' քի' Սէլամէթ տիր : Իմոյ
 մէրքէպէ էյեր լուրուպ ուշաղը-
 նա տէտի' քի' Սիւր կիթ , սանա
 սէօյլէմէյինճէ՝ պէնի սիւրմէք .
 25 տէն մէքս էթմէ : Իմոյ կիտիպ'
 կարմեղա սաղընտա Ալլահն
 ատէմինէ վարաը . վէ վագի' օլ
 տու քի' Ալլահն ատէմի գարը
 տան ծնու կէօրաիւյիւ կիպի , ու-
 շաղը Գէեղիյէ տէտի' քի' իշթէ
 26 օլ Սունամը գարը : Հալա քէ-
 րէմ' էյլէ , ծնու գարըլըմաղա
 տէյիրաիպ' ծնա տէ քի' Սաղ սա-
 լիմ' մի սին , գօճան սաղ սալիմ'
 մի , չօճուգ օղը սալիմ' մի . օ
 27 տա՝ Սաղ սալիմ' տէտի : Վէ գա-
 րը տաղաս Ալլահն ատէմինէ
 կէլաիլտէ , ծնուն այադըլարընա
 եափըլտու . վէ Գէեղի ծնու կէ-
 րի չէք ձէյէ եաղըլաը . ամմա
 Ալլահն ատէմի տէտի' քի' Օնու

գոյվէր , լղիրա ծնուն ճանը աճը-
 մըշ աըր , վէ Բապապ պէնտէն կիզ
 լէտի , վէ պանապ պէյան էթմէ-
 տի : Վէ գարը տէտի' քի' Պէն է-
 28 ֆէնտիմտէն օլուլ տիլէտիմ' մի :
 պէնի ալտաթմա տէ՛մէտիմ' մի :
 Վէ օ՝ Գէեղիյէ տէտի . Պէլիլի
 գուշաթ , վէ տէյնէյիմի էլինէ
 ալըպ' կիթ , էյեր պիր քիմսէյէ
 րասթ կէլիր իսէն , ծնա սէլամ'
 վէրմէ , վէ էյեր սանա պիր քիմ'
 սէ սէլամ' վէրիր իսէ , ճէվապ
 վէրմէ . վէ տէյնէյիմի չօճու-
 29 ղուն եիւզիւ իւզըրինէ գօ : Վէ 30
 չօճուղուն անասը տէտի . Բապա
 սաղ աըր վէ էյեր ճանըն սաղ
 աըր' քի' սէնի գոյվէրմէմ' . վէ օ
 գալըպ' ծնուն սարընճա կիթ-
 տի : Վէ Գէեղի ծնարըն էօ- 31
 նիւնճէ կէլաի , վէ տէյնէյի չօ-
 ճուղուն եիւզիւ իւզըրինէ գօ-
 տու , ամմա սէս Եօգ վէ իարաը
 Եօգ իտի . Իմոյ ծնու գարըլը-
 մաղա տէծտաիւ , վէ ծնա իսպէր
 վէրիպ' Չօճուգ ուշամիյօր տէ-
 տի : Վէ Եղիսէ էյլէ վարընճա , 32
 իշթէ չօճուգ Եօլիւլ՝ ծնուն եա-
 թաղը իւզըրինտէ եաթար իտի :
 Իմոյ կիրիպ' իքիտինին իւզըրինէ 33
 գափալը գափասը , վէ Բապ.
 պա նիյաղ էյէտի : Վէ չըգըպ' 34
 չօճուղուն իւզըրինէ եաթար ,
 վէ աղընը ծնուն աղըլ իւզըրինէ
 վէ կէօղէրինի ծնուն կէօղէրի իւ-
 ղէրինէ վէ ավուճըլարըն ծնուն
 ավուճըլարը իւզըրինէ գոյուպ' օ .
 նուն իւզըրինէ պիւղիւրաիւ , վէ
 չօճուղուն թէնի ըլընաը : Վէ 35
 տէնիւպ' էվտէ պիր պու հանա
 վէ սիր շու հանա կէղնտի , ան
 տէն չըգըպ' ծնուն իւզըրինտէ
 պիւզըլըլաիւ . Իմոյ չօճուգ էէ-
 տի' քէրի ագարաը , վէ չօճուգ
 կէօղէրինի աշար : Վէ Գէեղի- 36
 յի չաղըրըպ' տէտի քի' Պու Սու-
 նամը գարըլը չաղըր . վէ ծնու
 չաղըրաը , վէ ծնա կէլոի . Իմոյ

- ժա՛ Օղորնու գալստըր տէտի :
- 37 Վէ գարը վարըս՝ ծնուն պապ-
լարնա դաժմանալ, վէ եէրէ պե-
րապէր թէմննա էլէտի . վէ
օլորնու գալստըրս չըգալը :
- 38 Անաէն Եղիսէ Գաղգաղայա
տէծախա , վէ տի յարտա դըծ-
լոգ վար խտի , վէ փէյղամպերէ-
րին օղըլարը ծնուն էօնիւնտէ օ-
թուրուրար խտի . իմտի օ՛ ու-
շաղընա տէտի քի՛ Պէջիւք թէն-
ճէրէնի աւելէ գօ , վէ փէյղամ-
պերէրին օլորլարնա աշ փիլիը :
- 39 Վէ պիրիսի տահայա չըգալը քի՛
օթլար տէվէ իրէ , վէ պիր էա-
պանի Ֆիտան պուրուս՝ ծնտան
էսվապը օլորնու էապան խը-
յարը տէվէ իրտի . վէ կէլիպ ա-
շըն թէնճէրէտինէ սօղըստը , զի-
- 40 րա պիրմէղէր խտի : Վէ օլ քիմ-
սէլէրէ եէմէք ինչն դօթարալ-
լար . վէ վագի՛ օլտու քի աշտան
եէտիլէրինտէ , պաղըրսպ տէ-
տիլէր քի՛ Թէնճէրէտէ էօլուս՝
վար է՛յ Ալազնն առէմի , վէ եէ-
- 41 մէյէ գատիր տէյիլէր խտի : Վէ օ՛
Ուն կէթիլի տէտի . իմտի օ-
նու թէնճէրէյէ աթար , անաէն՝
խաղա դօթար , վէ եէտիլէր
տէտի . վէ թէնճէրէտէ հիչ պիր
Փէնա շէյ եօգ իտի :
- 42 Վէ Բահաղալստտէն պիր
քիմէ կէլիպ՝ Ալազնն առէմինէ
թուրֆանաա էքմէլէր՝ իյիրմի
տրիտ էքմէյի վէ թօրպատընտա
թաղէ պաշաղար կէթիլտի . վէ
օ տէտի քի՛ խաղա վէր , վէ եէ-
- 43 սիլէր : Վէ ծնուն խըզմէթքիա-
րը՝ Պու նէ՞ քի եիւզ առէմին
էօնիւնէ գոյոյլմ տէտի . ամմա
օ տէտի քի՛ խաղա վէր , վէ եէ-
սիլէր . զիրա Բապ պէջլէ
տէր քի՛ Եէյէճէլէր , վէ աք-
- 44 թաճաղ տըր : Վէ օնլարն էօ-
նիւնէ դօտու , վէ եէտիլէր , վէ
Բապպին աէօղնէնէ կէօրէ արթ-
ալը :

ՊԱՊ Ե

Ա՛ է Սիւրիա փատիշահնն 1
տէրա՛քէրի՛ Նէեման էփէնտիտի
նին հուգուրուտաա պէջիւք վէ
միւթէպէր քիմէ խտի , զիրա
Բապպ ծնուն վատիթառի իլէ
Սիւրիայա դուրթուրուշ վէրտի .
ամմա պու դուվէթ սահիպի
քիմէն՝ ճիւտամը խտի : Վէ Սիւր 2
եանիլէր ալօլիւքէրճէ չըգալ՝
խաղայէ տի յարընտան պիր քիւ-
չիւք դըզ էօր սաղըլար , վէ օ՛
Նէեմանն գարըսընն հուգու-
րուտաա օլուր խտի : իմտի դըզ
գատըննա տէտի քի՛ Բեան՛շք
էփէնտիմ Սամարիտաա օլան փէյ-
ղամպէրին էօնիւնտէ օլորտը . օլ
դէմանն օ՛ ծնու ճիւտամընտան
սաղալար խտի : Վէ վարտը , վէ 4
էփէնտիսինէ նաղէ էտիպ տէտի
Խարայէ տի յարընտան օլան դըզ
պէջիւք վէ պէջլէ տէտի : Վէ 5
Սիւրիա փատիշահը տէտի քի՛
Վար կիթ , վէ Խարայէ փատի-
շահնն մէթիւպ կէծտերի-
րիմ . իմտի օ կիտիս՝ էլիւնէ օն
դօնթար կիւմիւշ վէ ալթը
պին ալթուն վէ օն դաթ էս
վապ ալար : Վէ Խարայէ փատի- 6
շահնն կէթիլիւրտիլիւ մէք-
թիւպ՝ պու տիյազ իւզլէ խտի
Հալտ պու մէթիւպ անտա վա-
սըլ օլուննա , իլթէ ամմա դու-
լում Նէեմանը կէծտերիլիւ քի՛
ծնու ճիւտամընտան սաղալաա
տըն : Վէ վագի՛ օլտու քի՛ Խա- 7
ղայէ փատիշահը մէթիւպիւ
օգուտուրտա , էսվաղարընը
էրրթըպ տէտի քի՛ Պէն էօլիւ-
րիւր վէ հայաթ վէրիւր Ալազն՝ մը
իմ քի՛ պու պոնա ճիւտամընտան
սաղալմանոա առէմ կէծտերիւր
իմտի հալա էյի պիլն , վէ կէօ-
րիւն քի՛ օ պէնտէ պէհանէ արա-
յօր :

Վէ վագի՛ օլտու քի՛ Ալազնն 8

ասեմի Եղիսէ՝ Իսրայէլ փառի-
շահնն քննոյ հաճախարհնը
եւրթաղլըն իշխմանի կիտի,
փառիշահա կէծնաերիւյ տէտի
քի՝ հաճախարհնը ինչին եւրթ-
տըն՝ հալա օ պանա կէլտին, վէ
Իսրայէլտէ փէյլաճալէր վարի-
9 տիյնի սկիտին : Իմտի Նէեման
աթարը իւէ վէ ա՛րապալարը ի-
ւէ վարըս՝ Եղիսէնին Ելիգափու-
10 սունտա աուրտու : Վէ Եղիսէ
օնա պիր առնմ կէծնաերիւյ տէ-
տի . Կիթ Յորգանանտա եհտի
քէրրէ հայգան, վէ սանա թէ-
նին առա տանէն, վէ փաք օլա-
11 սըն : Վէ Նէեման հովքէլէնիւյ
կիթտի, վէ տէտի . Իշխէ պէն
տէր իտիմ քի՝ Էլպէթթէ պանա
ջըլաճապ սըր, վէ տուրուս՝
Ալահը Եհովանն իսմինէնիտա
Էտէճէք, վէ Էլինի օլ մահալէ
սալաշաճապ, վէ ճիւտամը եհ-
12 ըր սաղալաճապ տըր : Դամաս
կոս ըրմապարը Աբանա վէ փար-
փար՝ Իսրայէլն հէփ տուլարն-
տան Էյի տէտի՛ վէ, պէն ծալը-
տա եայգանսամ՝ փաքէնմէ՛ զ մի
էմ՝ իմտի տէծնիւս՝ զաղասնաք
13 կիթտի : Վէ օնուն գուլարը
Էաղալալարը, վէ օնա սէյլէ-
յիւյ տէտիէք . Եա՛ պապամ՝
օլ վէյլաճալէր սանա պիր պէօ-
յիւք շէյ սէյլէսէ իտի, Էթմէ՛ զ
մի իտին . գա՛նտէ գալար քի
սանա՝ Սայգան քի փաք օլալըն
14 տէտի : Օղտէմ՝ Էտի, վէ Ալ-
լահնն առէմինն սէօզինէ կէօ-
րն Յորգանանտա եհտի քէրրէ
սալար, վէ օնուն Էթի՝ քիւշիւք
ջճուգ Էթինէ տէծիւս փաքէն-
տի :
15 Վէ օ՛ պիւթիւն օրտուսու իւէ
Ալահնն առէմինէ տէծնալ, վէ
վարըս՝ օնուն Էծնիւնտէ աուր-
տու, վէ տէտի . Իշխէ շիմտի
պիւտիմ քի՝ պիւթիւն եհրաէ Ալ-
լահ հօգ տուր, իլլա Իսրայէլտէ-

իմտի հալա քէրէմ էյլէ, պու-
գուլունտան պիր հէտիյէ ալ :
Ամմա օ՛ Հուղուրունտա աուր- 16
տուլում Բապա սաղ տըր քի ալ-
մայաճաղմ տէտի . վէ օնա ալ-
մաղա իպրամ էյլէտի, ամմա
գալիլ օլմասը : Վէ Նէեման տէ 17
տի քի՝ Իմտի պու գուլունտա պիր
շիֆթ գաթըր եիւքիւ միգաուրի
թօլրագ վէրիլէս օլմա՛ զ մը .
զիւրա պու գուլուն՝ արթըգ զալ-
րի ալաճարա պիւթիւն եանմա
վէ գուրպան Էթմէյէճէք տիր,
իլլա Եհովաս : Պու շէյտէ 18
Բապա պու գուլունտա ա՛ֆիլ էյ-
լէյէ քի՝ պէնիմ էֆէնտիմ՝ Ռե-
մօնուն Էլինէ կիրտիյինտէ քի օ-
րատա սէճտէ գըլա, վէ օ՛ Էլիմէ
սայանմագ իւէ պէն Ռեմօնուն
Էլինտէ Էյիլըր իւէմ, Ռեմօնուն
Էլինտէ Էյիլտիյիմտէ՝ պու շէյ
իլիւն Բապա պու գուլունտա
ա՛ֆիլ էյլէյէ : Վէ օնա՛ Սէլա 19
մէթ իւէ կիթ տէտի . իմտի օ՛-
նուն եաննտան պիր միգաուր
եէր կիթտի :

Վէ Ալահ առմի Եղիսէնին 20
ուշաղը Դէեղի տէտի քի՝ Իշխէ
Էֆէնտիմ պու Սիւրեանի Նէե-
մանա գըլմասը, քի օնուն Էլին-
տէն օնուն կէթիլտիյինի տալ .
Բապա սաղ տըր քի՝ պէն օնուն
արալնճա սէյիլտիւյ օնտան պիր
շէյ ալըրմ՝ իմտի Դէեղի՛ Նէե- 21
մանն արալնճա ալաշալ . վէ
Նէեման՝ օնուն արալնճա սէ-
յիլթտիյինի կէօրիւնճէ, ա՛րա-
պատան օնուն իսթիգալինէ սըչ-
րաալ, վէ՛ Սէլամէթ մի տէտի :
Վէ օ տէտի քի՝ Սէլամէթ, Է- 22
ֆէնտիմ պէնի կէծնաերիւյ տէ-
յօր քի՝ Իշխէ հէման շիմտի պա-
նա Եփրեմ տաղնտան փէյլաճա
պէրլէրին օղըլարնտան իքի ու-
շապ կէլտի . քէրէմ էյլէ, օնա-
րա պիր գանթար կիւթիւշ իւէ եքի
գաթ հսվապ վէր : Վէ Նէեման 23

- տէտի բի՝ իբի դանթար տըմաղա
 ինայեթ պոյուր . իմտի ծնա
 խարամ էտիպ՝ իբի դանթար կիւ-
 միւշ իբի թօրպայա պաղըատը ,
 վէ իբի դանթ էտիպայ իլէ՝ իբի ու-
 շաղընա վերիպ՝ ծնուն էօնիւնձէ
- 24 դալարըսըլար : վէ թէփէյէ կէ-
 տիքտէ , ծնարըն էլինտէն ալըս՝
 էվտէ սագըատը , վէ օլ քիմնէլէ .
 րի սալը վէրտի , վէ կիթաիլէր :
- 25 վէ քէնտիսի վարըպ՝ էփէնտիսի
 նին էօնիւնտէ տուրսու , վէ Ե .
 ղիսէ ծնա տէտի բի՝ Եա Գէէգի՝
 նէրէտէն իւրիսի . վէ օ՝ Գու-
 լուն շուրայա եա պուրայա կիթ-
- 26 մէտիմ : վէ ծնա տէտի բի՝ Օլ
 քիմնէ ա՛րապատան սէնին իւ-
 թիգպալնէն տէօնիւնձէ , էիւրէ-
 յիմ օրայա կիթմէտի մի . կիւ-
 միւշիւ ալմաղա՝ վէ էալապար վէ
 գէյթուն տըմաղարը վէ պաղար
 վէ գոյունարը վէ սըլըլար վէ
 գուլար վէ խապըղար տը-
- 27 ճագ վագըթ մը սըր : իմտի
 Կէնմանըն ճիւտամը սանա վէ
 սէնին ղիւրթիլէթինէ էպէտէն
 էալիւրա . օլտէմ ծնուն հուղու-
 րունտան գար կիպի ճիւտամը
 չոգսը :

ՊԱՊ Զ

- 1 վէ փէյլամպէրէրին օլու-
 ւարը Եղիսէյէ տէտիլէր բի՝ Իշ-
 թէն հալա սէնին էօնիւնտէ օլա-
 քին օլուուլումուլ մահալ պիղէ
- 2 տար տըր : Քէրէմ էյլէ Յոր
 դանանտէք կիտէլիմ , վէ օրա-
 տան հէր պիլիմիզ պիլ մէրթէք
 ալալըմտա՝ օրատա քէնտիմիզէ
 օթուրմաճաղ մահալ էալիալըմ :
- 3 վէ օ՝ Կիտին տէտի : Անտէն պի-
 րիսի տէտի բի՝ Քէրէմ էյլէ պու-
 գուլարըն իլէ կիթմէյէ ինայեթ
 պոյուր . վէ օ՝ Կիտէրիմ տէտի :
- 4 իմտի ծնար իլէ պէրապէր կիթ-
 տի . վէ Յորգանանա վարըպ՝ ա-

լաճար քէտտիլէր : վէ վագիլ օլ
 տու քի պիլիսի մէրթէք տիւշիւ-
 րիւր իբէն , պալմանն տէմիլի սուլա
 պօշանտը . վէ օ՝ պաղըրըպ տէտի
 բի՝ վալյա էփէնտիմ , չիւն
 քի օ՝ էօտիւնձ իսի : վէ Ալա-

6 հըն տաւմի՝ Կէրէյէ տիւշտիւ
 տէտի . վէ օ՝ ծնա մահալի կէօն-
 թէրինձէ , օ՝ պիլ օտուն քէտտի,
 վէ օրայա աթար , վէ տէմիլ
 էիւղտիւ : Օլտէմ՝ Օնա գալարը
 7 տէտի . իմտի օ՝ էլինի ուղատըպ
 ծնու ալըր :

վէ Սիւրիա փատիլահը՝ Կա 8
 րայէլ իլէ ճէնք էտէյօր խտի , վէ
 գուլարը իլէ մէշլէրէթ է-
 տիպ տէտի բի՝ Գիւլան փիւլան
 մահալտէ օրու գուրալըմ : վէ 9
 Ալահըն տաւմի՝ Կորայէլ փա-
 տիլահընա կէօնտէրիպ տէտի բի՝
 Հու մահալտան սագրն կէշմէ ,
 ղիւրա Սիւրեանիլէր օրայա էնտի-
 լէր : վէ Կորայէլ փատիլահը 10
 Ալահըն տաւմի ծնա տէտիլի վէ
 ծնու իշթիլաղ էթտիլաիլի մա-
 հալէ կէօնտէրիպ՝ պիլ քէրէտէ
 յիլ վէ իբի քէրէտէ տէյիլ օ-
 րատան սագրնըր իտի : իմտի 11
 Սիւրիա փատիլահընըն էիւրէ-
 յի պու շէյտէն էօթիւրիւ միւղ-
 թարիպ օլուա՝ գուլարընը չա-
 վըրալ , վէ ծնարա տէտի բի՝
 Պիղտէն Խորայէլ փատիլահըն-
 տան էանա քի՛մ օլուուլումուլա
 նա խապէր վէրմէ՞ղ մի սինիլ :

վէ գուլարընըն պիլի տէտի բի՝ 12
 Եօգ , էա՝ էփէնտիմ փատիլահըն ,
 իլլա սէնին էաթաղ օտանտա
 սէյլէտիլին ուօղէրի Խորայէտէ
 օլան Եղիսէ փէյլամպէր՝ Խորա-
 յէլ փատիլահընա խապէր էտէր :

վէ օ՝ տէտի բի՝ Կիտին , վէ ծնուն 13
 նէրէտէ օլուուլումուլ կէօրին ,
 քի կէօնտէրիպ ծնու թուլթալըմ .
 իմտի ծնա խապէր վէրիլիպ տէ-
 նիլաի բի՝ Իշթէ Գօթայիմաէ
 միլ :

- 14 Իմաի օրայայ աթլար վէ ա՛րա-
պաւար վէ գա՛վի ապէր կէսն
տէրաի . վէ ընլար կէճէ իլէ վա .
- 15 Ըրա՛յ շէհրի գուշաթաթլար : Վէ
Ալլահնն առէմինին խըղէթ .
քեարը երբէն գալլըրա՛յ ախարը
չոգալը , վէ իշթէ շէհրի ա՛պէր
վէ աթլար վէ ա՛րապաւար գու .
շաթմըշ խաի . Իմաի ուշաղը ընա
տէտի քի՛ Գա՛յ էֆէնտիմ , նէ՞
- 16 Եափաղմ : Վէ օ աէտի քի՛ Դօրդ-
մա , ղերա պիլէմիղճէ օլննլար՝
օնլարն պիլէսինճէ օլննլարտան
- 17 չօդ տուրլար : Իմաի Եղիսէ նի .
յաղ էտիպ տէտի . Եա՛ Բապա՛յ
քերէմ էյլէ ընուն կէօղէրինի
աչ . քի կէօրսիւն . վէ Բապա՛յ ու-
շաղըն կէօղէրինի աչալը , վէ
կէօրսիւ քի իշթէ աաղ՝ Եղիսէ .
նին էթարափընտա աթէշ աթլա-
րը վէ ա՛րապաւար իլէ աթլու ի .
- 18 աի : Վէ ընլար ընա էնտիքտէ՝
Եղիսէ Բապալա նիյաղ էտիպ
տէտի քի՛ Գերէմ էյլէ պու թա .
սիֆէյի քէօրլւաք իլէ վուր . վէ
օնլարը Եղիսէնին սեօղէնէ կէօ .
- 19 րէ քէօրլւաք իլէ վուրտու : Օլ-
տէմ Եղիսէ ընլարա տէտի քի՛
Եօլ պու աէյիլ վէ շէհր պու աէ-
յիլ տիր , աղալմ՛աա կէլն , վէ
սիղի՛ աղաալընըղ քիմնէյէ կէօ .
թիւրէյիմ . վէ ընլարը Սամա .
- 20 րիայա կէօթիւրաի : Վ է վաղի՛
օլտու քի՛ Սամարիայա կէլաիլէ՛
րինաէ , Եղիսէ տէտի քի՛ Եա՛
Բապա՛յ պուշարըն կէօղէրինի
աչ , քի կէօրսիւնլէր . վէ Բապա՛յ
օնլարըն կէօղէրինի աչալը , վէ
կէօրսիւլէր քի՛ իշթէ Սամարիա .
նըն օրթասընտա խալլէր :
- 21 Վէ Խարայէլ փաաիշահը ընլա-
րը կէօրլւնճէ , Եղիսէյի տէտի
քի՛ Վուրայըմ՛մը Եա՛ պապամ ,
- 22 վուրայըմ՛մը : Վէ օ աէտի քի՛
Վուրամ . գըրըճըն իլէ վէ Եա .
յըն իլէ էտիր էթալլէրինի՛ մի
վուրոյօրտուն . էօնլէրինէ էք .

մէք վէ սու գօ , վէ Էէյիպ իշ-
սինլէր , վէ էֆէնտիլէրինէ կիթ .
սինլէր : Իմաի ընլարա պիր պէօ . 23
յիւք ղիյաֆէթ էյլէտի , վէ Էէ-
յիպ իշալլէր , անտէն ընլարը
սալը վէրտի , վէ էֆէնտիլէրինէ
կիթաիլէր . վէ աթլըդ Սիւրիա .
նըն պէօլլէքլէրի պիր տաշա Խա-
րայէլ տիյարընա կէլմէտիլէր :

Վէ վաղի՛ օլտու քի՛ պուշարտան 24
սօնկրա՛ Սիւրիա փաաիշահը Բե-
նադադ ճէփ օրաուաուուն ճէմ՝
էյլէտի , վէ չոգըպ՝ Սամարիայը
մուհասէրէ էյլէտի : Վէ Սա . 25
մարիաաա պէյիլէք գըթլըդ օլ-
տու , Հէմ՝ իլմէ ընու մուհասէ-
րէ էթմիլլէր խաի , շէյլէ քի՛ պիր
էշէք քէլմէսի սէքսէն գըլա կիւ-
միւշէ՝ վէ պիր Դաապ էօլէյիլլու .
պա՛ւ կէօյերճին թէրսի պէշ գըլա
կիւմիւշէ օլտու : Վէ վաղի՛ օլտու 26
քի՛ Խարայէլ փաաիշահը Հիսա-
րըն իւղէրինաէ կէլէր իքէն ,
պիր գարը ընա ֆէրեսա էտիպ՝
Դուրթար Եա՛ էֆէնտիմ փաաի-
շահ տէտի : Վէ օ աէտի քի՛ 27
Բապա՛յ սէնի գուրթարմաղ խաէ ,
պէն սէնի նէրէտէն գուրթարա-
յըմ , խարմանտան մը Եօլաա
ճէնտէրէտէն մի : Հէմ փաաի- 28
շահ ընա՝ Սանա նէ՛ օլտու տէ-
տի . օ աա տէտի . Պու գարը
պանա տէտի քի՛ Օղլունու վէր ,
վէ պու կիւն ընու Էէյլէլմ , վէ
պէնիմ օղլունու Էարըն Էէյլէ-
լմ : Իմաի պէնիմ օղլունու իիւ 29
շիրաիլ , վէ ընու Էէտիլ . վէ
էրթէսի կիւն ընա՝ Օղլունու վէր
քի՛ Էէյլէլմ տէտիմ , աամա օղ-
լունու կիղէտի : Վէ վաղի՛ օլ- 30
տու քի՛ փաաիշահ գարընըն սէօ-
ղլունու իշլթալլի կիպի , էալապա-
լարընը Էըրթալ . վէ Հիսարըն
իւղէրինաէ կէլէր իքէն , գալմ՝
կէօրսիւ քի՛ իշթէ իշէրնէն Է-
թի իւղէրինաէ չուլ վար խաի :
Վէ օ աէտի քի՛ Վալահ պանա 31

- պէջլէ վէ պոռնտան զիյառէ էյ.
էյէ. քի՛ էյէր պու կիւն Սափատ
օղու Եղիսէնին պաղը ծնուն իւ.
32 զէրինտէ գալըր իսէ : Վէ Եղի.
սէ. քէնտի էվինտէ օթուրուպ
իխթիյարար պիւնսինճէ օթու.
րուրար իքէն , հուղուրունտան
պիւր ստեմ կէնտէրտի . խապէր
ճի՛ ծնա վարմագտան էվվէլ իխ.
թիյարարա տէտի քի՛ Վէօրիւ
թրմուտունուղ. քի՛ պու գալթ.
լին օղու պաղմը ալմալա կէն.
տէրտի . պաղըն խապէրճի կէ.
տիյի կիպի՛ գափալու գափայըն,
վէ ծնու գափուտա աղգոյուն .
էֆէնտիսինին այաղարընըն ու.
տի ծնուն արտընճա տէյիլ մի :
33 Օ տահա ծնար իլէ սէյլէր իքէն,
իլթէ խապէրճի ծնա էնիպ տէտի
քի՛ իլթէ պու պէլա Բապպտան
արըր , Բապպտան արթըգ նէ՞ ու.
մայրմ :

ՊԱՊ Է

- 1 Մ է Եղիսէ տէտի քի՛ Բապ.
պընսէօղիւնիւ տինիլէյին. Բապպ
պէջլէ տէր . Եարըն պու վա.
ղըթտէ՛ Սամարիա դարուտուն
տա պիր էօլէք սիմիս ունուպիր
մըսգալ կիմիւէ վէ իքի էօլէք
արփա պիր մըսգալ կիմիւէ օլա.
2 Ճագ արըր : Վէ փատիշահըն օլ
էլ իւղէրինէ տայանտըղ սէր.
տարը՝ Ալահըն ատէմինէ ճէ.
վապ վէրիպ՝ իլթէ Բապպ կէօր.
տէ փինճէրէլէր պիլէ Եափուս ,
պու շէյ օլմըր մու տէտի . վէ օ
տէտի քի՛ իլթէ սէն կէօղէրին
իլէ կէօրէճէքսին , ամմա ծնտան
էէմէ, իճէքսին :
3 Վէ գափուտուն սղզընտա
տէօրթ ճիւտամը քիմնէլէր վար
իտի . իմտի ծնար պիր պիրինէ
տէտիլէր քի՛ Պիլ գուրատա նի՛.
չիւն էօլիւնճէյտալ օթուրալըմ.
4 Էյէր շէհրէ կիրէլմ տէր իսէք ,

շէհրտէ գըթըգ վար , վէ օրատա
էօլիւրիւղ , վէ էյէր պուրատա
գալապ , էինէ էօլիւրիւղ . իմտի
հայա կէլին՝ Սիւրեանիլէրին օր.
տուտունա տիւշէլմ . էյէր պիւղ
սաղ գօրլար իսէ՛ Եաշարըղ , վէ
էյէր պիւղ էօլիւրիւրէր իսէ ,
էօլիւրիւղ : իմտի գարանըղն
Սիւրեանիլէրին օրտուտունա վար.
մալա գալգտըրար . վէ թա Սիւր.
Էանիլէրին օրտուտուն ուճունա
տէք կէլիլէր , վէ իլթէ օրատա
քիմնէ Եօգ իտի . Չիւն քի Բապպ
Սիւրեանիլէրին օրտուտունա ա՛.
րապա շամաթարը վէ աթ շամա.
թարը՝ պիր պէօլիւք ապէր շա.
մաթասը իլիլտիւրտի . վէ պիր
պիրինէ տէտիլէր քի՛ իլթէ իս.
րայէլ փատիշահը՝ Քէտիլէրին
փատիշահարընը վէ Մըսըրըն
փատիշահարընը իւղէրիմիլէլէ.
րէթ իլէ թուճտու քի իւղէրիմի.
ղէ կէլէլէր : իմտի գալգալ՝ գա.
րանըղ իքէն գաշտըրար , վէ շա.
աղըրարըն հէմաթարընը վէ է.
շէքէրինի՛ օրտուտուն հէման օլ.
տուտուն կիպի պրաղալ ճանարը
Վէյաթիլ իլիւն գաշտըրար : Վէ
պու ճիւտամըրար թա օրտու.
նուն ուճունատէք կէլիլէր , վէ
պիր շատըրա կիրիպ էէտիլէր իլ.
տիլէր , հէմ օրատան կիւմիւշ վէ
ալթուն վէ Էսիւպար գալաղը.
աղար , վէ կիտիպ սաղաարար.
վէ կէրի տէօնիւպ՝ պիր դայի շա.
տըրա վարտըրար , վէ օրտան
տա գալտըրար , վէ կիտիպ
սագլատըրար : Անտէն պիր պի.
րինէ տէտիլէր քի՛ Պիլ էյի էլթ.
մէյօրուղ , պու կիւն միւթալ
կիւնիւ տիւր , վէ պիլ թընմաղ
տա՝ ոսպաճ աղարընճայատէք
պէքլէյ իտէք , պէլայա օղարըղ .
իմտի հայա կէլին , վարրալ փա.
տիշահըն էվնէ խապէր վէրէլիմ.
Վէ վարրալ շէհրին գափուտու
տունա պաղըրարըր , վէ ծնարա

- խապեր վերիս տէտիլէրքի՝ Սիւր-
եանիւքին օրաուսուսու վարարդ,
վէ իշթէ օրատա առեմ՝ եա ին.
տան սէսի եօգ խաի, իլաւ ամբար
պաղը՝ վէ եշէլէր պաղը՝ վէ
չատըրար հէման օրաուսու կիսի
11 տիւր : Վէ դափուսուսու չաղը-
րալ՝ փատիշահ էվինէ իշէրույէ
խապեր վերաիլէր :
- 12 Վէ փատիշահ կէճէ իլէ դաւ-
դըպ գուսարընա տէտիլ քի՝ չա-
ւա Սիւրեանիւքին պիղէ նէ էթ-
տիլինի սիպէ խապեր էտէլիմ.
Պիղիմ աճ օլաուսուսու գուս պիլ-
տիլէր, վէ Օնլար շէհրտէն չը-
դընաւ օնլարը սաղ թու թարըլ,
վէ շէհրէ կիլէրիլ տէյէրէք օր.
սուստան աահրատա կիղէնմէյէ
13 չըգաղըր : Վէ գուսարընա պի-
րի ճէվապ վէրիպ տէտիլ քի՝ Գէ-
րէմ էյէլ, շէհրտէ դալմըլ պա-
ղը գալան ամբարըն պէշինի ալ-
սընլար, իշթէ օնլար օնտա հէփ
դալան խարայէլին դաւապաղը
կիսի տիւր, իշթէ օնլար հէլաք
օլան խարայէլին հէփ գաւապաղը
կիսի տիւր, վէ կէօնտէրիպ կէօրի-
14 լիմ : Իման իքի արապա ամբարը
պաղըրար, վէ փատիշահ Սիւր-
եանիւքին օրաուսու արտընա
կէօնտէրիպ՝ Վարըն պագըն աե-
15 տի : Վէ օնլարն արտընա Յոր.
դանանաւէք կիլթաիլէր, Վ իշ-
թէ պիլ թիւն էօլ՝ Սիւրեանիւքին
տ՛ճէլէ էթտիլէրէրնտէն ամբարդ-
լարը էպլապըր վէ դապըր իլէ
սօլու խաի . վէ խապերճիլէր
տէօնիւպ՝ փատիշահ խապեր
վէրաիլէր :
- 16 Օլաէմ գալմ չըղըպ՝ Սիւր-
եանիւքին օրաուսուսու էաղմ
էթտիլէր . վէ Բապպըն սէօղիւ
իւղըէ տիւր էօլէք սիմիա ունու
պիւր մըսգալ իլէ-մէ-լէ վէ իքի էօլ
շէք արփա պիւր մըսգալ իլէ-մէ-լէ
17 օլուս : Վէ փատիշահ՝ օլ էլի իւ-
ղէրինտէ տայանաղը սէրօտըր

դափուսուսու իւղէրինէ մէմուր Գօ-
տու, վէ գալմ օնու՝ Ալաւըն
ատէմինին փատիշահ օնա էտիլք.
աէ սէօլէյիպ տէտիլ կիսի դա-
փուսա շէյնէտի, վէ էօլիւ :
Իման վապի՝ օլաուսուսու Ալաւըն 18
ատէմի փատիշահ սէօլէյիպ՝
Եարըն պու վագթաւ Սամարա
դափուսուսու արփանն իքի
էօլէյի պիւր մըսգալ իլէ-մէ-լէ վէ
սիմիա ունու էօլէյի պիւր մըս-
գալ իլէ-մէ-լէ օլաւադ արը տէտիլք.
տէ, վէ սէրաար Ալաւըն ա. 19
ատէմինէ ճէվապ վէրիպ՝ իշթէ
Բապպ կէօրտէ փէնճէրէլէր պի-
լէ էափա, պու շէյ օլմըր մու
տէտիլտէ, օնա իշթէ կէօլէրին
իլէ կէօրէճէքսին, ամմա օնտան
էէմէյէճէքսին տէտիլի կիսի,
օնա կէման էօլէ օլաու . զըրա 20
գալմ օնու դափուսա շէյնէտի,
վէ էօլիւ :

ՊԱՊ Ը

- 1 Վէ Եղիսէ օլ օղլանու տի-
րիլթաիլի դարըյա սէօլէյիպ
տէտիլ քի՝ Գալը, վէ էվին իլէ
կիթ, վէ դարիպ օլա պիլթաիլին
մահալտէ զուրպէթէ վար . զըրա
Բապպ գըլթըգ տա՛վէթ էյլէտի,
հէմ սաիսի եէրտէ եէտի եըլ կէ-
լէճէք տիւր : Իման օլ գալըր գալ- 2
ղըպ՝ Ալաւըն ատէմինին սէօ-
ղիւնէ կէօրէ էյլէտի . վէ էվի ի-
լէ կիսիպ՝ Փըլաղըրըն տիլա-
րընտա եէտի եըլ դարիպ օլաու :
Վէ վագի՝ օլաու քի եէտի եըլ- 3
տան սօնիլա՝ օլ դարըր Փըլաղըրըր
տիլաղընտան տէօնաիւ, վէ էվի
իլէն վէ թարըսըր իլէն փատի-
շահա Ֆէրեաու էթմէյէ չըգաղը :
Վէ փատիշահ՝ Ալաւս աաէմի. 4
նին ուշաղը Գէնղլէյ սէօլէյիպ
տէտիլ քի՝ Գէրէմէյէլէ, Եղիսէ.
նին դըլաղըր ճիւմէլ պէլտէք իշ- 5
լէրի պանա նագէ էյլէ : Վէ վա.

- գի՛ օլտու քի՛ օ՛ փատիշա՛ն օնուն
 էօրիւյիւ արիւթտիւնի նադէ
 տէր իքէն , իշթէ՛ օլ օղլունու ար-
 ըրիթտիւյի գարը Էվի իշին վէ
 թարըսը իշին փատիշա՛ն ֆէր-
 ետաւ էտէր խի՛ . վէ Գէգի տէ-
 տի.քի՛ Եա՛ էֆէնիմ փատիշա՛ն
 օլ գարը պու տուր , վէ Եղիսէ-
 նին արիւթտիւյի օնուն օղլու պու
- 6 տուր : Իմա՛ փատիշա՛ն գարըյա
 սիււլ էյլէտի , վէ օ օնա նադէ
 էթտի . վէ փատիշա՛ն օնա պիւր
 խաղըմ վէրիպ տէտի.քի՛ Օնուն
 հէր նէտի վար խէ , վէ տիյարը
 թէրք Էթտիյի կիւնտէն շիմաի-
 յէտէք թարըսըն ճիւմէ մա՛-
 սուլթընը օնա կէրի տէօնտէր :
- 7 Վէ Եղիսէ Դամոսիոսա վար-
 տը . վէ Սիւրիա փատիշա՛ն Բե-
 նագադ խաթա խի՛ . վէ օնա
 խապէրվէրիվա՛ Սլա՛նա տէմի
- 8 պուրայա կէլտի տէնիւտի : վէ
 փատիշա՛ն Սլա՛յէլէ տէտի.քի՛
 Էլնէն հէտիյէ տը , վէ Սլա՛նա
 տէմիին խթիգպալնէն վար ,
 վէ օնուն վասիթտի իլէ Բապ-
 պա՛ Սճէպ պու խաթալըգտան
 սաղալըր մը իմ՝ տէյու տանը :
- 9 Իմա՛ Սլա՛յէլէ օնուն խթիգպա-
 լնէն վարտը , վէ Էլնէն հէտիյէ՛
 եա՛նի Դամոսիոսուն ճիւմէ է-
 յի շէյլէրինտէն Էիւքիւ գըրդ
 տէվէ սըւպ կիթտի , վէ օնուն
 հուզուրուտա տուրուպ տէտի .
 Օղլուն Սիւրիա փատիշա՛ն Բե-
 նագադ պէնի սանա կէօնտէրիպ
 տէյօր.քի՛ Սճէպ պու խաթա
- 10 ըգտան սաղալըր մը իմ՝ վէ Ե-
 ղիսէ օնա տէտի . Վիթ օնա տէ
 քի՛ Էլպէթթէ սաղալա՛ն արն
 ամմա Բապպ պանա կէօնթէրտի
 քի՛ օ Էլպէթթէ կօլճէք տիր :
- 11 Վէ Էիւղնիւ տիքիպ սուրտու-
 թա օ ութտնիճէյտէք , հէմ
- 12 Սլա՛նա տէմի աղալտը : Վէ
 Սլա՛յէլէ Էֆէնիմ նիշին աղ-
 լայօր տէտի . վէ օ տէտի քի՛
- Պունուն իշին.քի՛ Իսրայէլ օղլու-
 լարնա էտէճէյին քէօթիւլիւյիւ
 պիլիւրիմ . օնլարն հիսարարընը
 աթէշէ Էագաճագաւըն , վէ իյիթ-
 լէրինի գըրճ իլէ դաթլ էտէճէք
 տին , վէ մա՛սուլարընը Էէրէ
 շարփաճաւըն , վէ հաթիլէ դա-
 րըսընը Էարաճագաւըն : Վէ Ա 13
 ղա՛յէլ տէտի.քի՛ Պու գուլուն նէ՞
 քէօփէք տիր.քի՛ պու պէյիւք
 շէյի էյլէյէ . վէ Եղիսէ տէտի .
 Տանա Բապպ կէօնթէրտի քի՛ սէն
 Սիւրեանիլէրին իւղէրինէ փա-
 տիշա՛ն օլաճագաւըն : Վէ օ՛ Եղի 14
 սէնին Էանընտան կիտիպ էֆէն
 տիտինէ վարտը , վէ օ օնա տէտի
 քի՛ Եղիսէ ոսնա նէ՞ տէտի . վէ
 օ տէտի . Պանա՛ Էլպէթթէ սա-
 ղալաճագաւըն տէտի : Վէ վագի՛ 15
 օլտու քի՛ Էրթէսի կիւն օ՛ պիւր
 ա՛պա աղպ սույա պաթըրտը ,
 վէ օնուն Էիւղն իւղէրինէ Էոյ-
 աը , վէ օ Էօրիւ . վէ Սլա՛յէլէ
 օնուն Էէրինէ փատիշա՛ն օլտու :
- Վէ Իսրայէլ փատիշա՛ն Սլա՛նա 16
 աբ օղլու Յովթամըն պէշինճի եը
 լնտա՛ Յովթամա Յուգա փա-
 տիշա՛ն իքէն՝ Յուգա փատիշա-
 ճը Յովթամաւտըն օղլու Յովթամ՝
 փատիշա՛ն օտու : Փատիշա՛ն օլ 17
 տուգտա՛ օթուգ իքի Էաղնտա
 խի՛ , վէ Երուսաղէմա՛ն սէքիդ
 եըլ փատիշա՛նը պիւրտիւ : Վէ 18
 Սաքաթ Էվինին Էթտիյի կիպի՛
 Իսրայէլ փատիշա՛նլարընը Էօ-
 լունտա Էիւրիւտիւ , ղիւրա Սաք-
 աթըն գըղը՝ օնուն գարըրը խի՛ .
 վէ Բապպին նաղալըրնա Էարա-
 մաղըր իշէտի : Մամա Բապպ՝ 19
 գուլու Դաւիթին խաթըր իշին
 օնա օղլուլարնա տայիմա պիւր
 ըլլը վէրմէյէ վա՛տ Էթտիյի կիպի՛
 Յուգայը պօղմադ իսթէմէտի :
- Պունուն կիւնլէրինա Եգովմ՝ 20
 լուլար Յուգաւըն Էլի ալթնտան
 լէգը ա՛սը օլտուլար , վէ քէն-
 տի իւղէրլէրինէ փատիշա՛ն նապ

21 Եթա՞նք ԶԱԷ Յովրամ հէփ Խ՝
 րանգա՛նքը պերտալէրնա՛ն օրա
 րաք՝ Սայրէ հէջնթի՛ վէ վաղի՛
 օրտուքի հէճէ ի՛նչ դալգըս՝ օ
 նուն էթրաֆընը ալան Եգովմ.
 Թէլարը վէ ա՛րապա սերովերէի.
 նի վուրտու, վէ գավմ չատըրլա.
 22 Երնա դաշտըրը: Ամմա Եգովմ.
 Թուրը Յուգանրն էլի ալթընտան
 լւեհա՛ Թա պու հրենէտէք ա՛յը
 օրտուլար. օլ ղէմանտէ Լէր.
 նա տախի ա՛յը օրտու:
 23 Վէ Յովրամին պաքի հիքեա.
 յէթի վէ հէփ էթատիլ՝ Յուգա
 փատիշահարնըն թէվարիս քի.
 Թապընտա եազըը տէյի՛ փ:
 24 Վէ Յովրամ պապալարը իլէ ու
 յուտու, վէ պապալարը իլէ
 Գաւիթ շէհրինտէ տէֆն օրու.
 տու, վէ օղու Ոքողիա ծնուն
 եէրինէ փատիշահ օրտու:
 25 Խարայէլ փատիշահը Աքաաբ
 օղու Յովրամըն օն իքինճի եր.
 լընտա՝ Յուգա փատիշահը Յով
 րամ օղու Ոքողիա փատիշահ օլ
 26 տու: Ոքողիա փատիշահ օրտուգ
 տա՝ իխրմի իքի եալընտա խի,
 վէ Երուսաղէման պիր երլ փա.
 տիշահըգ սիւրտիւ. վէ անա
 սընըն աաը՝ Խորայէլ փատի.
 շահը Ամրինին դըըը Գոթողիա
 27 իտի: Վէ օ՝ Աքաաբ էվինին եօ
 լունտա եիւրիւտիւ, վէ Աքաա
 բըն էվի կիպի՝ Բապպըն նազա
 բընտա եարամաղըր էյլէտի.
 28 իտի: Վէ օ՝ Աքաաբ օղու Յով
 րամ իլէ պերտալէր՝ Սիւլիա փա
 տիշահը Ազայէլ իւղէրինէ Ռա
 մովթ Գաղաադա ճէնկէ կիթաի.
 վէ Սիւրեանիլէր Յովրամը վուր
 29 տուլար: Վէ Յովրամ փատիշահ
 տէօնտիւ քի՝ Սիւրիա փատիշահը
 Ազայէլ իլէ ճէնք էտէր իքէն
 Սիւրեանիլէր ծնու Ռամովթտա
 վուրաուգլարը եարասընտան
 Յեզըրայէլան շիֆա Թանսիլ էտէ.

վէ Յուգան փատիշահը Յովրամ
 օղու Ոքողիա՝ Աքաաբ օղու
 Յովրամը խաթթա օրտուիւ իչին
 կէօրմէյէ Յեզըրայէլէ էնտի:
 ՊԱՊ Թ
 Վէ Եղիսէ փէյլամպէր՝ փէյ. 1
 դամպէր օղուլարընըն պիրինի
 չաղըրըս օնա տէտի քի՝ Պէլինի
 գուլնթ, վէ պու ղէյթ եաղը
 իպրիլինի էլինէ աղա՝ Ռամովթ
 Գաղաադա կիթ. Վէ օրայն 2
 վարաղընտա՝ Նամէս օղու Յով
 սափաաըն օղու Յեղյու օրաաա
 կէօր. վէ վարըս՝ ծնու դարըն
 տաշարը արասընտան գալըրը,
 վէ ծնու պիր թէնէ օտայա կէթ.
 Թիւր. Վէ ղէյթ եաղընըն իպ. 3
 լիլինի աղա՝ ծնուն պաշը իւղէ
 րինէ տէօր, վէ տէ քի՝ Բապպ
 պէյլէ տէր. Սէնի Խորայէլ իւ
 ղէրինէ փատիշահ մէս էթաիմ.
 անտէն դափույու աղա՝ դաշա
 սըն, վէ օրաա դալմայաաըն:
 Իմսի ուշադ՝ օլ կէնճ փէյ. 4
 դամպէր Ռամովթ Գաղաադա
 կիթաի: Վէ օրայա վարաղընտա՝ 5
 իլթէ ապէրին սերվէրէրի օթու
 րուրըր խի, վէ օ տէտի քի՝ Սա
 նա սէօղիւմ վար, եա՝ սերվէր.
 վէ Յեու՝ Ճիւլմէմիլտինէ քիմէ.
 տիր տէտի. օ տախի՝ Սանա եա՝
 սերվէր տէտի: Իմսի դալգըս՝ 6
 իչէրիյէ կիրտի, վէ օ՝ ղէյթ եա
 ղընըն ծնուն պաշընա տէջըրէս օնա
 տէտի քի՝ Խարայէլին Ալլահը
 Բապպ պէյլէ տէր. Սէնի Բապ
 պըն գավմընա Խորայէլէ փատի
 շահ մէս էթաիմ: Վէ էֆլին 7
 տին Աքաաբըն էվինի վուրաաըն.
 վէ գուլարըմ՝ վէյլամպէրէրին
 դանը իչինճ հէմ ճիւլմէ Բապպ
 գուլարընըն գանը իչին Յեղա
 բէլին էլինտէն ինթիգամալըմ:
 Վէ ճիւլմէ Աքաաբ էվի ղայ՝ 8
 և. վէ Աքաաբըն էէր էլէք ինի

- վէ Իսրայէլտէ օնուն էսիր վէ ա
գատըսընը հէլաբ էտէճէլիմ .
- 9 Վէ Աքաբըն էվնի՝ Կաթառ
օղու Յեղըմովմըն քվէ կիպի վէ
Աքիա օղու Բաասանըն էվէ կի-
- 10 պի էտէճէլիմ : Վէ Յեզաբէլը՝
Յեզրայէլթարլանտաքէօփէք
էր էէյէր , վէ օնու կէօմէն օլ-
մայա . անտէն գափույու աշուպ
գաշտը :
- 11 Վէ Յէու էֆնէտիսինն դու-
լարընա չըգտը , վէ պէր օնա՝
Ալլամէթ մի , պու տիվանէ սա-
նա նի՛չին կէլտի տէսի . վէ օ
օնարա՝ Սիդ ստէմի վէ օնուն
տէօյէլէյէլիսի պիլըսինիդ տէ-
- 12 տի : Վէ օնլար յալանտը քերէմ
էլլէ՝ պիգէ նազէ էթ տէսիլէր .
վէ չ քէտի քի՝ Օ պանա պէօյէ
վէ քէօյէ սէօյէլիպ տէսի .
Բապպ պէօյէ տէր քի՝ Սէնի Իս-
րայէլէ փատիշահ մէս էլմտիմ :
- 13 Օլանմ թէլլէյէ հէր քէս էսվա
պընը ալըմ տէրէճէլէրին պաշը-
նա օնուն ալթընա գօտուլար ,
վէ պօրու չալըպ տէսիլէր քի՝
- 14 Յէու փատիշահ օտու : Իմտի
Նամէս օղու Յովսափատըն օղու
Յէու՝ Յովրամըն իւզէրինէ պաշ
դալտըրտը . Յովրամ իմէ ճիւմ
է Իսրայէլ իւէ Սիւրիա փատի-
շահը Ազայէլին երգլանտէն Ուս-
մովթ Գաղատաթա պէքէր իտի :
- 15 Վէ Յովրամ փատիշահ՝ Սիւրիա
փատիշահը Ազայէլ իւէ ճէնքէլ-
ալիսինա՝ Սիւրեանիլէրին օնա
վուրտուգլարը Էարասընտան
Յեզրայէլտէ շփա թահսիլ էթ-
մէյէ տէօնմիւլ իտի . վէ Յէու
տէսի քի՝ Էյէր մարատընը օ-
լուր իսէ, չէհրտէն վարըպ Յեզ-
րայէլտէ խապէր վէրէճէք դուր-
թուպմուլ չըգմասըն :
- 16 Վէ Յէու պինկպ՝ Յեզրայէլէ
կիթտի, ղերա Յովրամ օրատա
էաթայօր իտի . վէ Յուգա փա-
տիշահը Ոքողիա Յովրամը կէօր

մէյէ էնմիւլ իտի : Վէ Յեզրայէլ 17
տէ դուլէլին իւզէրինտէ պիւր
պէքճի տուրոյօր իտի՝ վէ Յէ-
ունուն պէօյէլիսինն կէլտիլինի
կէօրինաճէ տէսի քի՝ Ղէն պիւ-
պէօրիք կէօրիլթընա՝ վէ Յով-
րամ տէսի քի՝ Պիլ ալթը ալ տա
գաղըլարընա կէօնտը , վէ Սէ-
լամէթ մի տէսին : Իմտի ալթը 18
օնու գաղըլամաղա կիթտի , վէ
տէսի քի՝ Փատիշահ պէօյէ տէր-
Սէլամէթ մի . վէ Յէու՝ Սէնին
սէլամէթտէն նէ՝ ալադան վար ,
արտընա տօլաշ տէսի . Իմտի
պէօճի խապէր վէրիպ՝ խապէրճի
օնլարատէք վարտը , ամմա տէօն
մէյօր տէսի : Վէ պիւր ղայրի 19
ալթը կէօնաէրտի , վէ օ օնլար
կէլիպ տէսի քի՝ Փատիշահ պէօյէ
տէր . Սէլամէթ մի . վէ Յէու
տէսի քի՝ Սէնին սէլամէթտէննէ՝
ալադան վար , արտընա տօլաշ :
Վէ պէքճի խապէր վէրիպ տէսի 20
քի՝ Օնլարատէք վարտը , ամմա
տէօնմէյօր . վէ պու էիւրիլիւլ
Նամէս օղու Յէունուն էիւրիւ-
լիւլինէ պէնկղըր , ղերա գու-
տուրմուլ էիւրիւյօր :

Օլանմ Յովրամ տէսի քի՝ Ա՝ 21
Բապպը գօշ վէ ալապասընը գօշ-
տուլար , վէ Իսրայէլ փատիշա-
հը Յովրամ՝ Յուգա փատիշահը
Ոքողիա իւէ հէր պիլի քէնտի ա-
րապասը իւէ չըգտը , վէ Յէու-
նուն գաղըլարնա չըգտըլար , վէ
օնու Յեզրայէլի Նաբովթուն
թարլանտա պուլտուլար : Վէ 22
վադի՝ օլտու քի Յովրամ Յէույու
կէօրինաճէ , Էյ Յէու՝ սէլամէթ
միտէսի . վէ օ տէսի . Սնան
Յեզրայէլին ղիւնլարը վէ սիհիլ-
էրի չըղալտըգճա՝ նա՛սը սէլա-
մէթ օլուր : Էմտի Յովրամ էլէ 23
րին տէօնտէրիպ Ոքողիայա իսի
լէ վար էա՝ Ոքողիա տէլիպ
գաշտը : Վէ Յէու էայընը չէք- 24
տի , վէ Յովրամ իլի գօլունուն

- օնւար զայնթ պէ զայնթ Կորգ. սուլար, վէ տէսիւրքի՝ Խթէ օնուն էսնիւնէ իբի փատիւնս տուրամատը, վէ պիղնի՝ ճէ տուր
 Երաճարդը: Իմտի սարայրն միւ տիւրիւ վէ շէհրին միւտիւրիւ վէ ինթիյարար վէ Խաղար Զէույ յա կէօնտիւրպապէսլէրքի՝ Պիղ սէնին դուլարըն իղն վէ Բիղէ շէ հմա հաեր իսէն ի իճրպ հաէ ճէյիւ: Հիւ քիմսէյի փատիւնս էթմէղիւ, կէօղէրինտէ խօզ կէօրինէնի էյէ:
- 6 Վէ օնւար թէքար պիւր մէթիւս էաղըս տէսիւրքի՝ Խյէր սիղ պէնիմ իսէնիւ, վէ սէօղիւ միւ տինիւր իսէնիւ, էֆէնտիւնիղին օղուլարը զան քիմսէյէրին պաշարըն ալըն: վէ հարըն պու վագթ Զեղըսյէն սանա կէլին:
- 7 Վէ փատիւնս ծըլուլարը Խէթ միթիմսէլէր՝ օնւար պէսիւտէն շէհրիւպէյիւքէրի իւէ հաիւէր:
- 7 Վէ վագթի՝ օղուլ քի՝ մէթիւս օնւար վագթ օղուլու կիպի, փատիւնս օղուլարըն ալըս՝ եէթմիւ քիմսէյի պօղաղատար, վէ պաշարըն զէնպիւրէէ դօյուս՝ Զեղըսյէն օնա կէօնտէր:
- 8 տիւր: Վէ խապէրճի կէլտի, վէ օնա խապէր վէրիս տէտի քի՝ Փաշարիս օղուլարըն պաշարըն կէթիւրտիւր: վէ օ տէտի քի՝ Օնարը թա տապահատէր քի՝ եղըն դափուռն աղընա գըյուն: Վէ վագթի՝ օղուլ քի՝ օղապահան չըղըս սօւրբու, վէ ճիւմէ գալմա տէտի քի՝ Սիղ տաղըսընը - իլթէ պէն էֆէնտիմի իօթէրինէ պաշարընը՝ օնա էօտիւրտիւմն ամմա հէփ
- 10 պոնարըն քիմէօրտիւրտիւ: Հալա պիլին քի՝ Բապարն Աքատը պիլին հաղընստէօյէտիյի Բապարն սէօղիւնտէն եէրէ տիւլմէյէճէր տիւր չէհմ Բապա՝ դուլու Եղանըն վագթիւտի իլէ սէյէ:
- տիլինի իճրա էյէտի: Իմտի Զէ 11 ու Զէղըսյէտէ Աքատը էվինին հէփ դալարընը վէ օնուն ճիւմէ չէքէապիլինի վէ աշարարընը վէ քաշիւնէրինի՝ թաօկա պապէ գալան օղուլըն ճալատէր էօտիւրպիւ:
- Անտէն գալգը, վէ վարըս 12 Սամարիայա կէթտի: օ՝ էօլտա չօպանարըն պիւր աղընտա իբէն, Զէու-Յուգափատիւնս Ոքողիւ 13 նըն գարընտաղարըն պուլու, վէ՝ Սիղ քի՝ մէր սինիւ տէտի. վէ օնւար՝ Ոքողիւնըն գարընտաղարըն իղ, վէ փատիւնս օղուլարըն վէ մէլքէնին օղուլարըն սեյամամաղա էնէյօրու պէտիւրէ: Օլտէմ օ՝ Պունարըն 14 տիլի թու թուն տէտի, վէ օնւարը տիլի թու թուլարը, վէ օնւարը աղըն գուլուսընտէր հանընտա գըրգ քի՝ քիլ օղաղապաղաղատը, վէ օնարըն պիլի 15 նի պաղը պարադմար:
- Վէ քրատան կիտիս գարընը 16 նա կէլէն Ռէքաք օղուլ Յոլիւ գալը պուլու, վէ օնա սեյամ վէրիս տէտի քի՝ Պէնիմ էիւրէ. յիմ սէնին էիւրէյին էլէ օլտուլու կիպի սէնին էիւրէյին տէտընը մու տուր: վէ Յոլիւ գալը՝ Պէլի տէտի: էյրէ իսէ էլինի վէր: վէ էլինի վէրտի, վէ օնա արապայա հանընա չըղաղա: վէ տէպէ քի՝ Փիլէմ ճէ կէլ 17 վէ Բապա իլն ի օլտն զայրէթիմ կէօր: վէ օնա արապարն պիլն տիւրտիւր: վէ Սամարիայա վար 18 աղ, վէ Աքատըն Սամարիատա հէփ գալանըն թա օնաղըն հէլաք էտինճէ լէյուէք՝ Բապարըն Եղիւայա սէյէտիսյի սէօղիւնէ կէօրէ վաւրտու:
- Վէ Զէու ճըւմէ գալմիւ ճէմ՝ 19 էտիս օնւար տէտի քի՝ Աքատը Բապաղա աղ ի պատէթ էթտի, Զէու օնա չօգ ի պատէթ էտէճէք

19 տիր : Իմաի հաղա պանա Բահա
ղըն ճիւմէլէ փէ յղամպէրլէրինի՝
ծնուն ճէմի գուլարընը վէ ծնուն
հէփ . քեահինլէրինի չաղըրըն ,
քիմսէ կէսլք օլմասըն , զիրա
Բահաղա պէջիէք գուրպանըմ
վար , օրպա հէր պուլունմայան
եաշամայաճադ տըր . ամմա Յէ
ու՝ Բահաղա ի՛ պատէթ էտէնլէ-
րի հէլաք էթմէք իջլեն՝ պունու
20 հիլէ իլէ էյլէտի : Հէմ Յէու
տէտի թի՛ Բահաղ իջլեն պիր
պայրամ էթմիլն էտին , վէ նիտա
21 էթտիլըր : Վէ Յէու ճիւմէլէ Իու
րայէլէ կէսնտէրլա՛ Բահաղա
հէփ ի՛ պատէթ էտէնլէր կէլտի ,
վէ կէլմէմիլ . քիմսէ գալմաստը . վէ
սնլար Բահաղըն էվմէն կէլտի ,
վէ Բահաղըն էվի պաշտան պաշա
22 տըլտու : Վէ դաֆթիանճը պա-
շըյա տ՛ տիլլի՝ Բահաղա ճիւմէլէ
ի՛ պատէթ էտէնլէրէ գաֆթիան
լար ջըգար . վէ ծնլարա գաֆ-
23 թիանլար ջըգարտըր : Վէ Յէու
Ռէքաը օլլու Յոլմադաք իլէ
Բահաղըն էվմէն կիրտի . վէ Բա-
հաղա ի՛ պատէթ էտէնլէրէ տէ-
տի . Արայլապ պաղըն . քի՛ պու-
րատա պիլնիդճէ Եհովանըն
դուլարընտան օլմայա , իլլա եա-
լընըղ Բահաղա ի՛ պատէթ էտէն-
24 լէր օլա : Իմաի գուրպանլար վէ
պիւթիան էանմալար ա՛րղ էթմէ-
յէ վարտըլար . վէ Յ՛ու . քէնտի-
նէ տիշարտա տէքսէն տաէմ գօ-
յուպ տէտի . քի՛ Պէնիմ սիղլեն էլ-
լէրինիլէ կէթիրտիլիմ՝ տաէմլէր-
տէն հէր . քիմ պէրիի՛ քաջըրըր ի-
սէ , ճանը ծնուն ճանը եէրինէ
25 օլաճաք տըր : Վէ վադի՛ օլտու
քի՛ պիւթիան էանմալար ա՛րղ
էթմէտին պիլթիրտիլի կիպի ,
Յէու եասադճըլտա վէ սէր-
տարըլար տէտի . քի՛ Վարըն շու-
լարը վուրուն , քիմսէ ջըգմասըն ,
վէ ծնլարը գըլըճտան կէլիրտի
լէր : վէ եասադճըլար հէմ սէր-

տարըլար ծնլարը ալթարըլար . ա՛ն-
տէն Բահաղ էվմէնիլն շէհրինէտէք
վարտըլար : Վէ Բահաղ էվմէնի 26
փութլարըն ջըգարըլա՛ ալթէլէ
եադարըլար : Վէ Բահաղըն փու- 27
թունու երգարըլար . հէմ Բահ-
ղըն էվմէնի երգըլա՛ ծնու թա պու-
կիւնէտէք . քէնիթ էթտիլէր :
Պէջլէճէ Յէու՝ Իսրայէլտէն Բա- 28
հաղը հէլաք էյլէտի : Անճաք 29
Յէու՝ Իսրայէլէ կիւնահէթտի-
րէն Նաբաստ օղլու Յերոբոլմըն
կիւնահլարընտան՝ էանի Բէթէլ-
տէ վէ Դանտաղան ալթուն պու-
զաղըլարտան կէրի տուրմատըր :
Վէ Բապա Յէույա տէտի . 30
Աքատըն էվմէն էիւրէյիմսի
ճըւմէլէ օլման կէզըն Նադարըմ-
տա տօղլու օլման էթմէք իլէ է-
յի էթտիլիլն իջլեն՝ սէսին օ-
ղուլարըն թա տէօրտիւնճիւ
սիլիլէյտէք Իսրայէլն թախթը
իւզէրինտէ օթուրաճալար : Ամ 31
մա Յէու՝ Իսրայէլն Ալլահը
Բապալըն թէվլաթընտա պիւ-
թիւն էիւրէյի իլէ էիւրիւմէյէ
տիգդաթ էթմէտի . Իսրայէլէ
կիւնահ էթտիլէն Յերոբոլմըն
կիւնահլարընտան կէրի տուրմա-
տը :

Օլ կիւնէլտէ Բապա՛ Իսրա- 32
յէլի գըրգմարը պաշլատըր . վէ
Աղայէլ ծնլարը՝ Իսրայէլն ճիւմ-
լէ սինօրլարընտա վուրտու , Յոր 33
դանանտան կիւնաօղլուտունտան
եանա ճիւմէլէ Գաղաադըն տիյա-
րընը՝ Գադթըլարը վէ Ռուբէնլի-
լէրի վէ Մանասէլիլէրի՝ էանի
Անունըրմաղընըն էանընտա Ա-
րտէրտէն Գաղաադը վէ Բասանըր-
Վէ Յէուլունու պադի հիքեա 34
յէթի վէ հէր էթտիլի՛ վէ պիւ-
թիւն գուվլէթի՛ Իսրայէլ վէ
տիշահլարընըն թէվարիլի . քիթա-
պընտա եաղըլը տէլիլ մի : Վէ 35
Յէու պապալարը իլէ ուլուտու ,
վէ ծնու Սամարիտա կէօմտիւ-

էր . վէ եէրինէ ողու Յովաքազ
 36 փատիշահն օտու : Վէ Յեռնման
 Իորայէ Լիզերինէ Սամարիտա
 փատիշահն սիւրտիւյիւ կիւն
 37 ւէր ի յիւրի սէքիզ երւ իտի :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Վէ Ոքողիանն անասը Գո
 Թողիա՝ օղունուն էօլտիւյիւնիւ
 կէօրիւնաճէ , գալգրպ՝ պիւծիւն
 փատիշահն զիւրիւր յէթինի ճէլաք
 2 էթիտի : Ամա Յովամ փատիւ
 շահն գըզը՝ Ոքողիանն յիւր
 գարրնտաղը Յօաբէն՝ Ոքողիա
 3 ննն օղու Յովամը ալըպ փատի
 շահն էօլտիւրիւլէն օղուլարնն
 արարնտան սիւտ անասը իւլէ պէ
 րապէր օնու չալոր , վէ օնու Գո
 Թողիանն եւիզիւնտէն եաթադ
 4 րաք օտաւսնտա աագլատըլար ,
 5 վէ Կօլտիւրիւլէմիտի : Վէ օնուն
 պիւլէսինաճէ ալթը երլ Բապպըն
 էվինտէ սագը սուրտու . վէ տի
 6 յարն իւզերինտէ Գոթուրիս
 փատիշահն սիւրտիւ :

7 Վէ եէրինաճիւրտա Յովադա
 կէօնտէրիպ՝ եիւզ պաշըլարը խա
 սէքիւլէրիվէ եասագճըլարը չաղը
 8 տը , վէ օնլարը եաննա Բապ
 պըն էվինէ կէթիլտի . վէ օնլար
 իւլէ ա՛նա քեւիւլպ՝ Բապպըն է
 վինտէ օնլարա եէմին վէրտի , ան
 9 տէն օնլարա փատիշահն օղու
 10 նու կէօթէրտի : Վէ օնլարա
 Թէնպիւր Էտիպ տէտի քի՝ Էտէ
 11 ճէ յինիզ չէյ պու տուր . պիւր
 սիւրիւսինիւզ շաքաթտա վա
 12 րըպ՝ փատիշահն էվինտէ նէվ
 պէթ պէքլէյէճէք սիր . Վէ պիւր

13 սիւրիւսինիւզ Սուր գափուսուն
 14 տա՝ վէ պիւր սիւրիւսինիւզ եա
 սագճըլարըն արտընտաքի գա
 15 փուտա օլա , վէ էվտէ նէվպէթ
 պէքլէյէսինիզ քի՝ քիման եագ
 16 րալայա : Վէ սիլտէն իքի պէօ
 17 լիւք շաքաթտան ճիւմէն չըգան :

18 Լար՝ փատիշահն էթրաֆրնտա
 Բապպ էվինտէ նէվպէթ պէքլէ
 19 յէլէր 3 : Վէ հէր քէս սիւրալար
 էլինտէ՝ փատիշահն չէպ չէվիւ
 էթրաֆրնտա ալաւննը , վէ անֆ
 20 րատան փէլիւր կիւրէն էօլտիւրիւ
 21 լէ . վէ չըգաղընտա հէմ կիւր
 տիլինտէ փատիշահն իւլէ օլաւննը
 22 իմտի եիւզ պաշըլար՝ քեահն
 23 Յովադանն ճիւմէն Թէնպիւր
 էթրաֆրնտա կէօրէ էլլէտիլէր . վէ
 24 հէր քէս քէնտի առէվէրնիւ շո
 քաթա կիւրէնիւրի իւլէ շաքաթ
 25 տան չըգանլարը ալոր , վէ քեա
 հին Յովադանն եաննա կէլ
 26 տիլէր : Վէ քեահն եիւզ պաշը
 27 րաք՝ Բապպըն էվինտէ օլան
 Դաւիթ փատիշահն մըղըգալ
 28 րըն վէ գալգանլարըն վէրտի :
 29 Վէ եպապճըլար հէր քէս սի
 30 րալարը էլինտէ էվին սալ Թա
 րաֆրնտան Թա էվին սալ Թա
 31 ֆրնտա էվէրտէ մէզպահն վէ էվին
 եաննտա փատիշահն էթրա
 32 ֆրնտա սուրտուլար : Վէ փա
 33 տիշահն օղունուն չըգարալ , վէ
 օնուն իւզերինէ Թաճը վէ չէհա
 տէթի գօտու , վէ օնու փատի
 34 շահ նապա էթտիլէր , վէ օնու
 մէս էթտիլէր . վէ էլ չարփըպ՝
 35 Գաթիշահն եալաւսն տէտիլէր :

36 Վէ Գոթուրիս սէ յիւրնէ խալ
 37 գըն սէսինի իշտինաճա , գալմա
 38 Բապպըն էվինէ կէլտի : Վէ 14
 կէօրտիւ քի՝ իլթէ փատիշահն
 տէթ իւզըն տիլէր ինն եաննտա
 39 տուրտուր իտի , վէ սէրվէրէն
 հէմ պօրագանլար փատիշահն
 եաննտա իտի , վէ տիլարըն
 40 ճիւմէն գալմը շաղ օլարապ՝ պօ
 41 րուլար չալար իտի . վէ Գոթու
 42 րա էվալապըրըն երըլըպ ֆիլթ
 43 նէ՝ ֆիլթնէ պտղըրտը : Իմտի 15
 քեահն Յովադա ա՛սքէրին իւ
 44 ղէրինտէ օլան եիւզ պաշըլարա
 45 էմր Էտիպ օնլարա տէտիլէր՝ Ըու
 նու սաֆլարըն իլինտէն չըգա

- 61 րն, զէ օնուն արտընձա կիտէ.
 նի՛դըլլա՛ իլէ էօլտիւրնն. Գըրա
 քեաճին տէվլչ խաի բի՛ Բապպըն
 16 էվինտէ էօլտիւրնլմէյէ : Վէ օ.
 62 նուն իւզէրնին էլէր սալարլար,
 զէ օ՛ փատիւաճ էվինէ վարան
 աթլար էօլունտան կիտէր իբէն
 օրատա էօլտիւրնլար :
 17 Վէ Յովհադա Բապպըն զէ
 փատիւաճըն զէ դավմըն արասըն.
 տա ա՛հտ քէստի, քի Բապպըն
 դավմը օլար, հէմ փատիւաճ
 իլէ դավմըն արասընտա տախի
 18 Կէսքի : Վէ ախյարն ճիւմէ գավ
 մը Բաճարն էվինէ վարըպ՝ օնու
 երգարար, օնուն մէգպահլարը.
 նը զէ փութլարընը դըրտըլար,
 զէ Բաճարն քեաճինի Մատթա.
 նը մէգպահլարն էօնիւտէ գաթլ
 էթտիլէրէ՝ անտէն քեաճին՝ Բապ.
 պըն Զէվինէ մէմուրլըր գօտու :
 19 Վէ էիւնէ պարլարլըր զէ խառէքի.
 լէրիլէ էտապաճըլարը զէ ախյա.
 րն ճիւմէ գավմընը ալար, զէ
 փատիւաճը Բապպ էվինտէն էն.
 տիւրիլէր զէ էտապաճըլարդա.
 փուտու էօլընտան փատիւաճըն
 էվինէ վարտըլար. զէ փատիւաճ.
 20 րըն թախթընտա օթուրտու :
 Վէ ախյարն ճիւմէ խալգը շաղ
 օլապլէճըր լուհաթլը պուլտու.
 զէ Գոթօղիայը փատիւաճ էվին
 նին էտընպա գըլլա՛ իլէ էօլտիւր.
 21 տիւլէր : Յովհա փատիւաճըլտու.
 զուենտա՝ եէտի էաշընտա խաի :

ՊԱՊՈՒԺ

- 1 Յովհա Յէուընուն եէտինճի
 երընտա փատիւաճ օլտու, զէ
 Երուսաղէմտէ գըրգ երլ փատի.
 2 շալըպ սիւրտիւ. զէ անասընըն
 առը Բերսաբէէլը Մաբիա խաի :
 2 Վէ Յովհա՝ օնա քեաճին Յովհա
 դանըն էօլէթտիլի ճիւմէ կիւն
 լէտի՝ Բապպընաղարընտա աղ.
 3 լու օլանը իլէտի : Անճադ թէ.

փէ փութլանէլէրի կիտէթլմէ.
 տի. գավմ՝ տաճա թէփէլէրաճ
 գուրպան հտէրլէր՝ զէ պուխտը
 էադարլար խաի :
 Վէ Էօվա քեաճինլէրէ աէտի 4
 քի՛ Բապպըն էվինէ Դիթիլլէն
 ա՛ղղ շէյլէրին ճօէփաղէնսին՝
 ապըրտն կիցէն քիսսէնին աղէսի
 նի՛ Կէսպիսին պէճա պիչտիլի
 ճանլար աղէսինի՛ Բապպըն է.
 վինէ կէթիլմէյէ կէօնիւնէ կէ.
 լէն քիսսէնին հէր աղէսինի,
 քեաճինլէր. քէնտիլէրինէ հէր. քէս 5
 քէնտի պիլտիլլէրինտէն ալար,
 զէ օնլար էվին երգըդ եէրլէրինի՝
 օրատա հէր պուլունտն երգըդ
 եէրլէրի թա՛միր էաէլէր :
 Ամա վագի՛ օլտու քի՛ Յովհա 6
 փատիւաճըն իլիլմի իւչիւնճիւ եր.
 լընտա քեաճինլէր էվին երգըդ
 եէրլէրինի թա՛միր էթմէտիլէր :
 Վէ Յովհա փատիւաճ քեաճին 7
 Յովհադայը զէ ափէք քեաճինլէ.
 րի չաղըրըպ՝ օնլարա աէտի քի՛ Դ.
 վին երգըդ եէրլէրինի նի՛չիւ.
 թա՛միր էթմէյ օլտուընուզ. իմտի
 հալա պիլտիլլէրինի գաէն աղէն
 ալման, իլա օնու էվին երգըդ
 եէրլէրի իչիւն վէրին : Վէ քէմա 8
 հինլէր՝ գալմտան աղէն ալմամա.
 դա՝ զէ էվին երգըդ եէրլէրինի
 թա՛միր էթմէյէ գայիլ օլտու :
 Լար : Վէ քեաճին Յովհադա պիլ 9
 սանտուգ աղըպ՝ օնուն գափալըն.
 տա պիլ տէլիք տէլտի, զէ օնու
 մէղպահըն էտընտա՝ Բապպ է.
 վինէ Կիրէնլէրին սալընտա գօ.
 տու. զէ գափույու պէլլէյէն
 քեաճինլէրի՝ Բապպ էվինէ կէ.
 թիլլէն հէփ աղէն յի օրայա գօ. 10
 տըլար : Վէ վագի՛ օլտու քի՛
 ափէնին սանտուգտա չօղարը.
 զընը կէօրտիլլէրինտէ՝ փատի.
 շաճըն քեաթիլի պէօյիք քեաք
 հին իլէ չըրգպ՝ Բապպ էվինտէ
 պուլունտն աղէն յի լէփը պաղ.
 Լարպ՝ սայարլար խաի : Վէ թար 11

- Թըրմը ագէւյի՝ Բապպ էվինին
 իւզերինէ նաապօրունմուշ իշի իշ-
 ւէյէյէւրին էլինէ վէրրուէր իտի-
 վէ օնլար Բապպ էվինտէ իշէյէն
 տիւզէրէրէ վէ էափուճուլարա՝
 12 վէ տիվաթըլարա վէ Թաշըլա-
 րա՝ վէ Բապպ էվինին երգըգ
 եհրէրին թա՛միր էթմէք իշին
 ալաճլար վէ էսնուլմուշ Թաշլար
 սաթուն ալմաղա՝ հէմ էվին թա-
 միրի իշին հէր խարճօլան շէյէ
 13 խարճ էտէրէր իտի : Անճադ
 Բապպն էվինէ կէլէն ապէտէն՝
 Բապպն էվին իշին կիւմիւշքեա
 սէլէր՝ մօմ մադալարը՝ շէյէն
 լէր՝ պօրուլար՝ հիւ պիր կէօնէ
 ալթուն գապլար էա կիւմիւշղապ
 14 լար էափրմաար : Չիրա օնու
 իշի իշէյէնլէր իշին վէրրուէր ի-
 տի . վէ օնլար օնուն իւէ Բապպ
 էվինի թա՛միր էտէրէր իտի :
 15 վէ իշի իշէյէնլէրէ վէրմէք ի-
 շին ագէւյի ոլ էլէրինէ Թէս-
 լիմ էթաթէրի քիմէլէրտէն հի-
 սապ ալմաղար իտի . զիրա օն-
 լար էմնիյէթ իւզլէ իշէրէր ի-
 16 տի : Բապպն էվինէ՝ սուշ ադ-
 չէսի վէ կիւնաճ ագէսի կէօթիւ-
 ըրւմէղ իտի . պուճ քեահինլէրին
 օլուր իտի :
 17 Օլղէման Սիւրիա փատիշահը
 Աղայէլ չըգըպ՝ Գէթ իւզերինէ
 ճէնք էթաթի , վէ օնու ալուր . առ-
 տէն Աղայէլ էիւզիւնիւ Երու-
 սաղէմ իւզերինէ չըգմաղա սաղ-
 18 րութաու : վէ Յուդա փատիշա-
 հը Յովաա քէնտի պապալարը
 Յուդա փատիշահլարը Յովաա-
 փաա վէ Յովաամ վէ Ոքողանն
 Թադափա էթաթէրի ճիւմէ ա՝
 զիւշէյէրի՝ հէմ քէնտինին Թադ-
 ափա էթաթիյինի վէ Բապպ էվի-
 նին հէմ փատիշահ էվինին խա-
 զինէլէրինտէ պուլունան հէփալ-
 Թունու ալըպ՝ Սիւրիա փատիշա-
 հը Աղայէլէ կէօնաէրտի , վէ օ՝
 Երուսաղէմ իւզերինտէն չէքիւտի :

վէ Յովաան պադի հիքէայէ 19
 Թի հէմ օնուն հէփ էթաթի՝
 Յուդա փատիշահլարնն Թէվա-
 րիւ քիթապնտա էաղըր ահ
 յի՛ւ մի : վէ օնուն գուլարը 20
 գալգըպ՝ ինթիլալ գօփարարը ,
 վէ Յովաա Սիլա էնիշինաէքի
 Մէլօն էվինտէ վուրաուլար : Իմ 21
 տի քէնտի գուլարը Մամէթ օղ-
 լու Յովաաքար վէ Մամէր օղու
 Յովաաքար օնու վուրաուլար ,
 վէ էօլտիւ . վէ օնու պապալարը
 իշէ՛ Գաթիթ շէհրիտէ կէօնիւ-
 լէր . վէ օնուն էէրինէ օղու Ա-
 մասիա փատիշահ օլտու :

ՊԼԱՊ ԺԳ

Յուդա փատիշահը Ոքողիա 1
 օղու Յովաան իյիրմի իւշինճիւ
 ելընտա՝ Իարայէլին իւզերինէ
 Մամարիաա օն էէտի ելը Յէ-
 ունուն օղու Յովաան փատիշահ
 օլտու : վէ Բապպն նաղարն 2
 տա էարամաղըգ էյէտի . վէ
 Իարայէլէ՛կիւնահ էթաթին Նա-
 բաա օղու Յերուճալմըն կիւ-
 նահլարը արաւընճ էիւրիտի .
 օնլարտան կէրի տուրմաար : վէ 3
 Իարայէլին իւզերինէ Բապպն
 դադապը Թութուլուպ՝ օնլարը
 ճէմի՝ կիւնէրտէ Սիւրիա փատի-
 շահը Աղայէլն էլինէ վէ Աղա-
 յէլ օղու Բենադադըն էլինէ
 Թէսլիմ էյէտի : 4

վէ Յովաաքար Բապպան իյաղ 4
 էյէտի , վէ Բապպ օնու իշիթ-
 աի , զիրա Իարայէլն սըգընթը
 սընա նաղար էյէտի . շին քի
 Սիւրիա փատիշահը օնլարը սըգ-
 ար : վէ Բապպ Իարայէլէ պիր 5
 գուրթարըճը վէրտի , վէ Սիւր-
 էանիլէրին էլի ալթընտան չըգ-
 տըլար . վէ Իարայէլ օղուլարը՝
 տիւն էթէկիւնի կիպի չաարը-
 լարնտա սաքին օղուլար իտի : 6
 Լաքին Իարայէլէ կիւնահ էթաթի :

- րէն Յերոբոամէ վննին կիննա՛ն
լարնտան կերի տուրմատըլար ,
իւս ծնւարտա եկրիտիւրէր :
հէմ Աստարովթ փուլթու տախի
7 Սամարիտաա տուրուր խի : Լա
քին Յովաքաղա՛ կէլի աթլուտան
վէ օն ալապատան վէ օն պին
եայտան ղայրի խալլ գոմատը .
չիւն քի Սիւրիա փատիշահը օն
լարը հէլաք էյլէտի , վէ օնլարը
չիյնէնմիշթ օփուրազ կիպի էթտի :
8 Վէ Յովաքաղն պագի հիքեա
յէթի վէ օնուն հէփ էթտիյի վէ
գահարիննըլէ՛ Իսրայէլ փատի
շահարնըլէ թէվարիխ քիթա
9 պընտա եազըլը տէյի՛լ մի : Վէ
Յովաքաղ պապալարը իլէ ուլու
տու , վէ օնու Սամարիտաա կէօմ
տիւլէր : վէ օնուն եերինէ օլու
Յովաա փատիշահ օլուու :
10 Յուգա փատիշահը Յովասըն
օթուղ եէտինքի երընտա՛ Իսրա
յէլն իւզերինէ՛ Սամարիտաա օն
ալթը եղ Յովաքաղ օլու Յովաա
11 փատիշահ օլուու : Վէ Բապպըն
նազարնտա եարամաղըղ էյլէ
տի . Իսրայէլէ կիննահ էթ
տիւրէն Նազաղ օլուու Յերոբոա
մըն ճիւմէ կիննահարնտան կէ
րի տուրմատը , իւս ծնւարտա
եկրիտիւր :
12 Վէ Յովասըն պագի հիքեայէ
թի՛ վէ օնուն հէփ էթտիյի վէ
Յուգա փատիշահը Ամաթիա իլէ
ճէլէ էթտիյինտէ գահարիննը
ղէ՛ Իսրայէլ փատիշահարնըն
թէվարիխ քիթապընտա եազըլը
13 տէյի՛լ մի և Վէ Յովաա պապա
լարը իլէ ուլուտու , վէ օնուն
թալթընտա Յերոբոամ օթուր
տու . վէ Յովաա Իսրայէլ փա
տիշահարը իլէ Սամարիտաա կէօ
միւլուի :
14 Վէ Եղիսէ օլ էօլէճէյի խաա
թալղտան խաաթա օլուու , վէ
Իսրայէլ փատիշահը Յովաա քնա
հնտի , վէ օնուն էիւղիւ իւզերինէ

տէ աղայըպ տէտի . էյ՛ պապալար
պապամ , Իսրայէլ ալապատը վէ
օնուն աթլըլարը : Վէ Եղիսէ օնա 15
տէտի քի՛ Եայ իլէ օղլարը ալ . վէ
քէնտինէ եայ իլէ օղլար ալուր :
Ամաթն Իսրայէլ փատիշահնա 16
տէտի քի՛ էյլնի եայըն իւզերինէ
պինտիւր , վէ էլնի պինտիւրա .
վէ Եղիսէ էլլէրինի փատիշահն
էլլէրի իւզերինէ գոտու . Վէ տէ 17
տի քի՛ Վինաօլուտունա տաղու
փէնճէրէյի աչ , վէ աչտը . վէ
Եղիսէ՛ Աթ տէտի , վէ աթտը .
վէ տէտի քի՛ Բապպըն խէլաա օ
գու , վէ Սիւրիանըն իւզերինէ խէ
լաաօղու . վէ Սիւրեանիլէրի Ափէկ
տէ՛ թա տիւքէտինճէյետէք վու
րաճագարն : Ամաթն՛ Օղլարը ալ 18
տէտի , վէ ալար . վէ Իսրայէլ փա
տիշահնա տէտի քի՛ Եէրէ վուր ,
վէ օ՛ իւչ բերրէ վուրտու , անտէն
տուրտու : Վէ Ալլահն տէնմի 19
օնա տարըլըպ տէլլի քի՛ Պէշ եա
ալթըլ բերրէ վուրտա խտին , օլ
զէման Սիւրեանիլէրի տիւքէտին
ճէյետէք վուրուր խտին . ամմա
շիմտի Սիւրեանիլէրի իւչ բերրէ
վուրաճագարն :
Վէ Եղիսէ վէ Ֆաթ էյլէտի , 20
վէ օնու տէֆն էյլէտիլէր . վէ
էրթէտի երտաա տիյարըն իւզէ
րինէ Մովաքաղն պէօլիւլէրէ
րի կէլտիլէր : Վէ վագի՛ օլուու 21
քի՛ օնլար պիւր առէմ կէօմէր ի
քէն՛ իլթէ օլ պէօլիւլէրի կէօր
տիւլէր , վէ առէմի Եղիսէին
մէղարնաա աթտըլար . վէ օլ ա
տէմ կիտիպ՛ Եղիսէին քէմիլլէ
րինէ աօգանտըղը կիտի տիւրիւտի
վէ այագլարը իւզերինէ գալղադ :
Իմտի Սիւրիա փատիշահը 22
Աղայէլ Յովաքաղն ճիւմէ կիւն
լէրինտէ Իսրայէլի սրգադ : Վէ 23
Բապպ օնլարա՛ Աբրահամ՛ Ի
սահակ վէ Յակոբ իլէ օլան ա՛հ
տը իշին ինայէթէ հտիպ օնլարա
մէրհամէթ էյլէտի , Վէ օնլարա

նաղար գըլոր . վէ ծնարը հէլաք
էթմէք իսթէմէյիւ' ծնարը չիւ'
տիյէտէք հուզողունտան պրագ
մատը :

24 Վէ Սիւրիաճիստիշահը Աղա-
յէւ էօյտիւ : վէ ծնուն էէրնե'
օղու Բենադագ փատիշահ՝ օլ

25 տու : Վէ Յովսափ օղու Յո-
վաս' Աղայէլ օղու Բենադագըն
էլինտէն' ծնուն սրտասը Յովա-
ղըն էլինտէն' ճէնք իւլ' ալարը
շէհրէրի կերի ալար՝ ճէնք Յովաս
ծնու իւլ քէրի վուրուպ' Իսրա-
յէլին շէհրէրի կերի ալար :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Իսրայէլ փատիշահը Յովսա-
ղըն օղու Յովասըն իքինճի էր-
լընտա' Յուգա փատիշահը Յո-
վաս օղու Ամասիա փատիշահ

2 օլտու : Փատիշահ օլտուգտա' ի-
յիւմի պէշ եաղնտա իտի , վէ
Երուսաղէմտէ իյիւմի սագուգ
եղլ փատիշահը պիւրտիւ : վէ
անասընըն աւոր' Երուսաղէմտէն

3 Յովսափն իտի : Վէ Բապարն
նաղարընտա սօղրու օլանքիլէ-
տի , ամմա պապարը Դաւիթ կի-
պի տէյիլ : պապարը Յովասըն
ճիւմէ էյլէտիյինէ կէօրէ էյլէ-

4 տի : Անճապ Թէվէ փութիսնէ-
լէրի գուլարըլմատը . գալմ տա-
հա Թէվէլէրտէ գուրպան քէ-
սէրլէր' վէ պուխուր եադարըր

5 իտի : Վէ վաքի' օլտու քի' փա-
տիշահը ծնուն Քլինտէ գալի
օլտուղու կիպի' պապարը փատի-
շահը վուրան օլուլարընը էօլ-

6 տիւրտի : Ամմա վուրանլարըն
օղուլարընը էօյտիւրմէտի , Պա-
պարը օղուլար իչինէ էօյտիւ-
րիւմէյէ վէ օղուլար պապարը
իչինէ էօյտիւրիւմէյէ' իլլա հէր
քէս քէնտի կիւնահը իչինէ էօլ
տիւրիւլ տէյերէք Բապարնէմի
էթտիյի Մուսէսին Թէվաթ քի :

Թապընտա եաղըը օլտուղու կի-
պի էյլէպէ' Պու' Թուգ տէրէ : 7
սինտէ ծն' պին Եդովմու վու-
րուպ ճէնք իլէ Սէլարը ալտը ,
վէ ծնուն մտընը Թա պուս կիւնէ
տէք Յէկթովէլ դատու :

Օլ զման Ամասիա Իսրայէլ 8
փմտիշահը Յէու օղու Յովսա-
ղըն' օղու Յովաստ էլիլէր կէօն
տէրիպ տէտի քի' Գէլ եիւլ էիւ
զէ կէօրիւլէլմ : Վէ Իսրայէլ 9
փատիշահը Յովաս' Յուգա փա-
տիշահը Ամասիայա կէնտէրիպ
տէտի . Լիւանանտաքի տիքէն

Լիւանանտաքի էրգ աղաճընա
կէօնտէրիպ' Սէնին գըղընը օղու
մա գարը վէր տէտի . վէ Լիւա-
նանտա օլան սահրանըն պիւրճա-
նալարը կէլիպ' տիքէնիչիյն տի-
Եդովմուլարի հէր վէճէ իլէ 1
վուրտուն , վէ եիւրէյին սէնի
էիւճէլմտի' Իփթիտար էյլէ ,
վէ էվլինտէ մժար , զիւրանի' չին
պէլա իլէ օղարըպ' սէն վէ պի-
լէնճէ Յուգա տաիի տիւլէսինիդ
Ամմա Ամասիա տիլլէմէտի , վէ 11

Իսրայէլ փատիշահը Յովաս չըգ-
տը , վէ քէնտիսի հէմ Յուգա
փատիշահը Ամասիա Յուգատա
օլան Բէթսամիւստէ Գիւլ էիւզէ
կէօրիւլտիւլէր : Վէ Յոնգա' իս 12

րայէլին էօնիւնտէ պօղուլտու ,
վէ հէր քէս չաարընա գալտը :
Իտի Իսրայէլ փատիշահը Յովաս' 13

Յուգա փատիշահը Ռքողիա օղու
Յովասըն օղու Ամասիայը Բէթ-
սամիւստէ Թաթտու , վէ Երու-
սաղէմէ կէլտի' վէ Երուսաղէմին
հիսարընը' Եփրեմ' գափուստու
տան Թա Գէօշէ գափուստուա-
տէք' տէօրթ էիւլ' արըն էրգտը :

Վէ հէպ ալթունու վէ կիւմիւ 14
չիւ' վէ Բապարն էվլինտէ հէմ
փատիշահ էվլինն խաղնէլէրին
սէ պուլունան հէպ գապարը
վէ Բէթիւնտէ օլան քիւմէլէրի ալ-
ար , վէ Սամարիայա տէօնտի :

- 15 Իման Յովսէփն էթրէկնին պազի հիքեայէթի վէ սնուն գահ, ըրիմանըր վէ Յուգա փատիշա հը Ամասիա իւն ձէնք էթտիյի Իսրայէլ փատիշահարնն թէ վարիս քիթապընտա եազըր տէ
- 16 յիւ մի : Վէ Յուգա պատպարը իւն ուշուտու, վէ Իսրայէլ փա տիշահարը իւն Սամարիատա կէօ ժիւտիւ : Վէ սնուն եէրինէ օլլու : Յերոբոլամ փատիշահ օլլու :
- 17 Վէ Յուգա փատիշահը Յովաս օլլու Ամասիա՝ Իսրայէլ փատիշահը Յովաքաղ օլլու : Յովսէփն վէ փաթընտան սնկրաւ օն պէշ
- 18 ելլ եաշարը : Վէ Ամասիանն պազի հիքեայէթի՝ Յուգա փա տիշահարնն թէ վարիս քիթա
- 19 պընտա եազըր տէ յիւ մի : Իմ տի սնուն իւզերինէ Երուսաղէմ տէ Ֆիթին քօվարմըշարիտի վէ օ՝ Լաքիսէ գաշար : ամմա սնուն տրարնձա Լաքիսէ կէօնտէրիպ՝
- 20 սնու օրատա էօպիւրտիւէր : Վէ սնու աթլար իւզերինտէ գալ տրորըրըր, վէ Երուսաղէմտէ պտպարը իւն Դաւիթ ձէհին
- 21 տէ կէօմիւտիւ : Վէ ձիւմէ Յուգա գալմը Ազարիայը օն ալթը եաշընտա իքէն ալտըրըր, վէ օնու պապասը Ամասիանն եէրի նէ փատիշահ նասպ էթտիւէր :
- 22 Պու՝ պապասը փատիշահ՝ պապաւըր իւն ուշուտու գտան սնկրաւ, Ելաթը պինա էյէէյի՝ սնու Յուգայա կէրի չէվիտի :
- 23 Յուգա փատիշահը Յովաս օլլու Ամասիանն օն պէշինձի եր լնտա՝ Իսրայէլ փատիշահը Յովաս օլլու Յերոբոլամ Սամարիատա փատիշահ օլլու՝ դրրգ
- 24 պիր երլ : Վէ Բապարն նաղաւրնտա եարամաղըրգ էյէէյի՝ Իսրայէլ կիւնահ էթտիւէր լաբատ օլլու Յերոբոլամն ձիւմէ կիւնահարնտան կէրի տուրմա
- 25 տը : Պու՝ Իսրայէլն սինօրու

նոգ՝ Իսրայէլն Ապահը Բապարն Դեթթափէրտէն ջլան գուրը Ամասի օլլու Յովսէփն փէյրամպէր փատիշահի իւն սէյէէյիսի սէօ ղիւնէ կէօրէ՝ Եմամ Գափուս սունտան թա օվա սինգիւնտէր կէրի ալու : Զիրա Բապա՝ Իսրայէլն սըգընթըր զայիթ ձէսիտ օլաղէլուսու հէմ էսիր գալ մաղըրըր վէ քաղաղըր գալմարըրըն վէ Իսրայէլն եարաղէշըր օլմատըրըր կէօրտիւ : Վէ Բապա Իսրայէլն աարըր կէօր օլթըր տան մահվ էթմէք իսթէմէսի յինտէն՝ սնարը Յովաս օլլու Յերոբոլամն վաւիթասի իւն գուրթարը :

Վէ Յերոբոլամն պազի հիքեայէթի վէ սնուն հէր էթտիյի հէմ ձէնքտէ գահրմանըր վէ Դամասկոտու հէմ Յուգանն Եմամըր Իսրայէլէ կէրի տէօն տէրտիյի՝ Իսրայէլ փատիշահըրնն թէ վարիս քիթապընտա եազըր տէ յիւ մի : Վէ Յերոբոլամ պապարըր փատիշահըրնն իւն ուշուտու, վէ սնուն եէրինէ օլլու Զաքարիա փատիշահ օլլու :

ԳԱՐ ԺԵ

Իսրայէլ փատիշահը Յերոբոլամն իյիրմի ետիմնէր լընտա՝ Յուգա փատիշահը Ամասիա օլլու Ազարիա փատիշահ օլլու : Փատիշահ օլաուգտա՝ օն ալթը եաշընտա իտի, վէ Երուսաղէմ տէ էլի իքի ելլ փատիշահըր սիւրտիւ : վէ տնանըրն աորը Երուսաղէմի Յեքէլիա իտի : Վէ Բապարն նաղարնտա՝ պապասը Ամասիանն ձիւմէ էթտիյիսի կէօրէ՝ աորըր օլանը էյէէյի : Անձագ թէփիէ փոթթիւնէրի կիտէրիւտի : գալմատահա թէ փէլէրտէ գուրպան քէսէրէր՝ վէ

- 8 պոլստեր ետգորարար ինի : Վէ
 Բապայ փատիշահը վոնիտու , վէ
 Բապ վէֆաթը կիւնիւնէտէք ճիւ
 ասմը օլուպ' խասթախանէտէ
 ասքին խաի . վէ սերպյըն իւղէ
 րինտէ փատիշահըն օլլու Յովա
 Ժամօլուպ' տիշարըն գաւմընա
 հիւքմ էտէր իաի :
- 9 Իմաի Ազարիանըն պագի հի
 քեայէթի վէ օնուն հէր էթաի
 յի' Յուդա փատիշահարըն
 Թէվարիխ քիթապընտա եաղըը
 տէյի՛լ փի : Վէ Ազարիա պա
 պալարը իլէ ույուտու , վէ օնու
 պապալարը իլէ Դաւիթ շէհրին
 տէ տէֆն էյլէտիէր , վէ օնուն
 եէրիլէ օլլու Յովաթամ փատի
 շահ օլտու :
- 10 Յուդա փատիշահը Ազարիա
 նըն օթուղ սէքիդինճի երընտա
 Իսրայէլին իւղէրինէ Սամարիա
 տա Յերոբոլամ օլլու Ջաբալիա
 ալթը այ փատիշահ օլտու :
- 11 Վէ պապալարը էթտիքլէրի կի
 աի' Բապալըն նաղարընտա եա
 րամաղըդ էյլէտի . Իսրայէլէ
 կիւնահ էթտիլէն Նաբատ օլլու
 Յերոբոլամըն կիւնահարընտան
- 12 Կէրի տուրմասը : Վէ Յաբիս
 օլլու Սեղլուս' օնուն իւղէրինէ
 Ֆիթնէ զօփարտը , վէ օնու գաւ
 մըն հօնիւնտէ վուրուպ էօլտիւր
 սիւ , վէ եէրինէ փատիշահ օլ
 տու :
- 13 Վէ Ջաբալիանըն պագի հի
 քեայէթի իլթէ Իսրայէլ փատի
 շահարընըն Թէվարիխ քիթա
 պընտա եաղըը տըր : Բապալըն
 Յէոյա սէյլէյիպ' Իսրայէլին
 Թաթիթը իւղէրինէ սէնին օղու
 արըն տէօրաիւնճիւ սիւսիլէյե
 տէք օթուրաճաղար տէտիլի
 սիօղ պու տուր . վէ էյլէ օլտու :
- 14 Յաբիս օլլու Սեղլուս' Յու
 դա փատիշահը Ողիանըն օթուղ
 սօգուղունճու երընտա փատի
 շահ օլտու , վէ Սամարիատա պիլ

այ փատիշահը սիւրտու : Վէ 14
 Գադգի օլլու Մանայեմ Թերաա
 տան չըդպ' Սամարիայա կէտի
 վէ Յաբիս օլլու Սեղլուս' Սա
 մարիատա վուրուպ էօլտիւրտու ,
 վէ օնուն եէրինէ փատիշահ օլտու :

15 Վէ Սեղլուս'ն պագի հիքեա
 յէթի վէ զօփարտըը Ֆիթնէ
 իլթէ Իսրայէլ փատիշահարընըն
 Թէվարիխ քիթապընտա եաղըը
 տըր : Օլ զէման Մանայեմ Թաթի
 16 սայը վէ օնտա ճիւմէ օլտըն'
 հէմ օնուն Թերաաթան եանա սի
 նօրունու վուրուպ . ալմաթը
 արը իլին վուրուպ' օնտա օլան
 հէփ կէպէ գարըլարը եարտը :

17 Յուդա փատիշահը Ազարիա
 նըն օթուղ սօգուղունճու երըն
 տա' Իսրայէլին իւղէրինէ Սամա
 րիատա Գադգի օլլու Մանայեմ
 փատիշահ օլտու' օն երլ : Վէ 18
 Բապալըն նաղարընտա եարամաղ
 լըդ էյլէյիպ' ճիւմէ կիւնէրին
 տէ Իսրայէլէ կիւնահ էթտիլէն
 Նաբատ օլլու Յերոբոլամըն կիւ
 նահարընտան կէրի տուրմասը :

19 Վէ Ասուր փատիշահը Փուղ
 տիշարըն իւղէրինէ կէտի , վէ
 Մանայեմ Փուղա պին գանթար
 կիւմիւշ վէրտի քի' փատիշահըը
 քէնտի էլինտէ գուվէթէնտիւր
 մէք իլին օնա եարտու՛մ էտէ : Վէ 20
 Մանայեմ' Ասուր փատիշահընա
 վէրմէք իլին պու կիւմիւշիւ Իս
 րայէլին ճիւմէ մալտարարը իւ
 ղէրինէ' հէր պիլինտէն էլլիւնք
 մըսգալ կիւմիւշ սայտը . իմաի Ա
 սուր փատիշահը կէրի տէնտիւր ,
 վէ օրատա տիշարտա տուրմասը :

21 Վէ Մանայեմիւն պագի հիքեա
 յէթի վէ օնուն հէր էթտիլի
 Իսրայէլ փատիշահարընըն Թէ
 վարիխ քիթապընտա եաղըը տէ
 յի՛լ փի : Վէ Մանայեմ պապա
 22 արը իլէ ույուտու , վէ օնուն
 եէրինէ օլլու Փակէիա փատիշահ
 օլտու :

- 23 Յուդա փատիշահը Աշաբիա-
նըն էլ ինձի երընտա՝ Իսրայէլին
իւղէրինէ Սամարիտա Մանա-
յեմ օղլու Փակէկա փատիշահ օլ-
24 տու՝ իբի երլ: Վէ Բապպըն նա-
ղարնտա եարամաղըզ էյլէտի-
Իսրայէլէ կիւնտահ էթտիրէն՝ Կա-
բատ օղլու Յերոբոլամըն կիւ-
նահլարընտան կէրի տուրմատը:
- 25 Վէ քէնտի սէրտարը Ռովմէա
օղլու Փակէկէ՝ ծնա գարը Ֆիթնէ
գօփարար, վէ ծնու՝ Արդովը վէ
Արիէ իլէ հէմ պիլէսինձէ Գա-
լատաղընտըն օղլու արընտան էլ
վի քիլէ իլէ՝ Սամարիտա փատի-
շահ էվմին հիտարնտա վարուպ
էօլաիւրտիւ, վէ ծնուն եէրինէ
փատիշահ օլտու:
- 26 Վէ Փակէկանըն պագի հիքեա
յիթի վէ ծնուն ճիւմէ էթտիրյի՝
իլթի Իսրայէլ փատիշահլարընըն
թէվարիս քիթապընտա եաղըը
տըր:
- 27 Յուդա փատիշահը Աշաբիա-
նըն էլ ինձի երընտա՝ Իս-
րայէլին իւղէրինէ Սամարիտա
Ռովմէա օղլու Փակէկէ փատիշահ
28 օլտու՝ իյրմի երլ: Վէ Բապպըն
նաղարնտա եարամաղըզ էյլէ-
տի՝ Իսրայէլէ կիւնտահ էթտիրէն
Նաբատ օղլու Յերոբոլամըն կիւ-
նահլարընտան կէրի տուրմատը:
- 29 Իսրայէլ փատիշահը Փակէկանին
կիւնէրինտէ՝ Ատուր փատիշահը
Թադալթ փաղտատը կէլույ՝ Ի-
յսնու վէ Աբէլքէթմատը պըր վէ
Յանտիլէյի վէ Կադէսի վէ Հատո-
րու վէ Գաղատըր վէ Գալիլէա-
յը՝ ճիւմէ Նիփթաղիմ Թօփրա-
ղըր աղըր, վէ էհալմանի Ատու-
30 րա հսիր կէթիւրտիւ: Վէ Էլա
օղլու Ովսէէ՝ Ռովմէա օղլու Փա-
կէկէ գարը Ֆիթնէ գօփարար,
վէ ծնու վարուպ էօլաիւրտիւ:
վէ Ողա օղլու Յովաթամըն ի-
յիրմինձի երընտա՝ ծնուն եէրի
փատիշահ օլտու:

Վէ Փակէկանին պագի հիքեայէ 31
թի վէ ճիւմէ էթտիրյի՝ իլթի Իս-
րայէլ փատիշահլարընըն թէվա-
րիս քիթապընտա եաղըը տըր:

Իսրայէլ փատիշահը Ռովմէա 32
նըն օղլու Փակէկանին ինձի եր-
ընտա՝ Յուդա փատիշահը Ողա
օղլու Յովաթամ փատիշահ օլտու:
Փատիշահ օլտուգտա իյրմի պէշ 33
եաղընտա իտի, վէ Երուսաղէմ
տէ ծն ալթը երլ փատիշահլըզ
սիւրտիւ: Վէ անսընըն աղը՝
Սադովիուն գըզը Յերուսա իտի:
Վէ Բապպըն նաղարնտա սօլ 34
րու օլանը էթտի: պապատը Է-
վանըն ճիւմէ էթտիրյինէ կէ-
րէ էյլէտի: Անձաղ թէվիէ փութ 35
խանէլէրի կիտիլիլէտի: գալմ
տահա թէվիէլ տէ գուրպանքէ-
սէրէր վէ պալտուր եաղարըր
իտի: Բապպ էվմին իւթթ գա-
փուսունու պու ետի ոը:

Վէ Յովաթամըն պագի հի 36
քէայէթի վէ ծնուն հէր էթտիրյի՝
Յուդա փատիշահլարընըն թէ-
վարիս քիթապընտա եաղըը տէ-
յիլմի: Օլ կիւնէրտէ Բապպ 37
Սիւրիա փատիշահը Ռատիրի վէ
Ռովմէա օղլու Փակէկէյի Յուդա
իւղէրինէ կէծնայիմէյէ պաղա-
տը: Վէ Յովաթամ պաղաղարը 38
իլէ սլոտու, վէ պապաղարը
իլէ՝ պապատը Գալիթին շէհրին-
տէ տէֆն օլունտու: վէ ծնուն եէ-
րինէ օղլու Աբաղ փատիշահ օլտու:

ՊԱՊ ԺԶ

Յուդա փատիշահը Յովա 1
թամ օղլու Աբաղ Ռովմէա օղլու
Փակէկանին ծն եէանինձի երընտա
փատիշահ օլտու: Աբաղ փատի- 2
շահ օլտուգտա իյրմի եաղընտա
իտի, վէ Երուսաղէմտէ ծն ալթը
երլ փատիշահլըզ սիւրտիւ: վէ
պապատը Գալիթ կիպի՝ Ալաշը
Բապպըն նաղարնտա օղլու օ-

3 լանը էթմէտի : Իւս Իսրայէլ
փատիշաճյալորնն եօրունտա եւ
րեւտիւ : Վէ Բապպըն Իսրայէլ
օրուլարըննն էօնիւնտէն դօվ
տուլու ԹայիՖիլէրին մէքուու
հաթընա կէօրէ՝ օղունու տախի
4 աթէլտէն կէչիտի : Հէմ երիք
սէք եերլէրտէ վէ պայըրլար իւ
գէրինտէ վէ հէր եէշիլ աղաճալ
թընտա գուրպան քէսէր վէ պու
խուր հադար խի :

5 ՕԼ զէման Սիւրիա փատիշաճը
Ռափին վէ Իսրայէլ փատիշաճը
Ռովմեա օղու Փակէէ Երուտա
ղէմիւղէրինէ ճէնկէ չըգըւ՝ Ա
քաղը մուհասէրէ էթտիլէր, աւ
մա ֆէթէէ դաաիր օլամաալը

6 Լար : ՕԼ զէմանտէ Սիւրիա փա
տիշաճը Ռափին՝ Երթը Սիւր
եանիլէրէ կէրի սէօնտէրաի . վէ
Ելաթտան Եհուտիլէրի գօվաու
վէ Սիւրեանիլէր Ելաթա կէլիւ
օրատա թա պու կիւնէտէք սա

7 քին օղուլար : Վէ Աքաղ՝ Ա
տուր փատիշաճը Թադալթ փա
ղասարա էշիլէր կէօնտէրիպտէ
տի . Գուլուն վէ օղուն ում
չըգ տէ՝ իւղէրիմէ գալգան Սիւ
րիա փատիշաճըննն էլինտէն վէ
Իսրայէլ փատիշաճըննն էլինտէն

8 պէնի գուրթար : Վէ Աքաղ
Բապպըն էվինտէ վէ փատիշաճ
էվինին խաղինէլէրինտէ պուլու
շան կիւմիւշիւ վէ ալթունու ալ
տը, վէ Լուուր փատիշաճընա հէ
տը, վէ Լուուր փատիշաճընա հէ

9 տիլէ կէօնտէրաի : Վէ Լուուր
փատիշաճը օնու տինկէտի, վէ
Լուուր փատիշաճը Դամասկոս
իւղէրինէ չըգըւ՝ օնու ֆէթէ
էլլէտի, վէ սաքիլէրինի վիրէ
էսիք կէթիւրաի, վէ Ռաաինի
էօլիւրտիւ :

10 Վէ Աքաղ փատիշաճ՝ Լուուր
փատիշաճը Թադալթ փաղասա
րն խթիդպալլին Դամասկոս
իլիթաի, վէ Դամասկոսա օլան
մէզպաճը կէօրաի . վէ Աքաղ

փատիշաճ՝ օլ մէզպաճընն լէմմին
վէ ճիւմէ Եաթուսունա կէօրէ
օնուն էօրնէ յինի քէաճին Ռւրիա
յա կէօնտէրաի : Վէ քէաճին է
Ռւրիա՝ Աքաղ փատիշաճընն Դա
մասկոսան ճիւմէ կէօնտէրաի
յինէ կէօրէ մէզպաճը Եաթալը
Աքաղ փատիշաճ՝ Դամասկոսա
կէլինճէլէտէք՝ քէաճին Ռւրիա
էօլէ էլլէտի : Վէ փատիշաճ 12
Դամասկոսան կէլինճէլ, փա
տիշաճ մէզպաճը կէօրաի . վէ
փատիշաճ մէզպաճա Եաթալըպ՝
իւղէրինտէ գուրպան սունտու
վէ պիւթիւն Եանմասընը հէմ 13
էքմէք փէշէշինի Եաթալը, վէ
շէրպէթ փէշէշինի տէօքաիւ,
հէմ սէլլալթ գուրպանընն գա
նընը մէզպաճընն իւղէրինէ սէրփ
տի : Բապպըն Եօնիւնտէ օլան 14
պադըր մէզպաճընն սաթի էվին էօ
նիւնտէն՝ մէզպաճ իլէ Բապպէ
վինին արաթընտան չէքիւ՝ օնու
մէզպաճընն Եանմասա փօրեասա
սողու գօտու : Վէ Աքաղ փա 15
տիշաճ՝ քէաճին Ռւրիայա էմր է
տիպ տէտի . Գէօլիք մէզպաճընն
իւղէրինտէ՝ տապաճ պիւթիւն
Եանմասընը վէ տիշալմ էքմէք
փէշէշինի վէ փատիշաճընն պիւ
թիւն Եանմասընը վէ օնուն էք
մէք փէշէշինի վէ տիշարըն
ճիւմէ գալմընըն պիւթիւն Եան
մասընը վէ օնարընն էքմէք փէշ
քէշինի վէ օնարընն շէրպէթ փէշ
քէշէրինի սունտալըն, վէ պիւ
թիւն Եանմասընըն ճիւմէ գանը
նը վէ գուրպանըրընն ճիւմէ գա
նընը օնուն իւղէրինէ սէրփէտին,
վէ պադըր մէզպաճ պառա տա
նըմադ իլինն օլա : Վէ քէաճին 16
Ռւրիա՝ Աքաղ փատիշաճընն ճիւմ
լէ էմր էթտիլլին կէօրէ էլլէտի
վէ փատիշաճ Աքաղ տիպլէքէ 17
րին փէրվաղարընը քէտաի, հէմ
գուրնալը օնարընն իւղէրինտէն
գալթըրալ, տէնիլլ տաթի օնուն

18 ու թընտա օրնս պապըր էօքիւզ
լէրին իւզէրինտէն էնախրտի , վէ
օնու թաշ ահօշէմէնին իւզէրինէ
վէրի շաքաթ իշին էօր թիւլիւ
էօրու վէ փառիշահն տիշարը
տաքի մէտիւլինի՝ Ասուր փառի
շահնին երիւկնտէն Բապպըն է
վիտնէն տէմնախրտի :

19 Վէ Աքաղըն էթախիւնին պա
գի հիքիւյէթի՝ Յուգա փառի
շահարընէթէվարիս քիթապըն
տա էաղըր աէյի՛ւմի : Վէ Ա
քաղ պապալարը իլէ սլաւաու
վէ պապալարը իլէ Դաւիթ շէհ
րինտէն աէֆն օրնաուու . վէ օնուն
էէրինէ օղուա Նքէկիւս փառիշահ
օրաու :

ԳԱՊ ԺԵ

1 Յուգա փառիշահը Աքաղըն
օն իլէրինձի երընտա՝ Խորայէլին
իւզէրինէ Սամարիտաա Էլա օղ
լու Ովսէէ փառիշահ օրաու՝ աօ
2 գուզ երլ : Վէ Բապպըն Նաղա
րնտա եաղամաղըր Էյլէտի ,
լաքին օնտան հիվէջ օն Խորա
յիլ փառիշահըր կիպի աէյիլ :
3 Ասուր փառիշահը Սաղմանասար
օնուն իւզէրինէ չըգաը , վէ Ով
սէէ օնա գուլ օրաւ՝ օնա վէրիի
վէրտի :

4 Աստէն Ասուր փառիշահը Ով
սէէտէ ֆիթնէ պուլաու , չիւն
օ՝ Մըսըր փառիշահը Սաղմաա Է
շիլէր կէմնախրտի , վէ Ալաթ փա
ռիշահնս հէր երլ կիպի՝ վէրիի
կէմնախրտի . օնուն իլէն Ա
սուր փառիշահը օնու դափատը ,
վէ օնու հապսխանէաէ պաղա
5 աը : Վէ Ասուր փառիշահը Ճիւմ
լէ տիլարա չըգաը . վէ Սամա
րիա իւզէրինէ չըգաը՝ օնու իւզ
6 երլ մօնհատէրէ Էյլէտի : Ովսէէ
նին սօգուղունձու երընտա՝ Ա
սուր փառիշահը Սամարիայը ալ

աը , վէ Խորայէլի Ասուրա կէօ
շիւրաւ , վէ օնարը Դաւլանըր
մաղընն եանընտա Բապաա վէ
Բաքոմըսա՝ վէ Մատիլէրին շէհր
լէրինտէ իւքիանէթախրտի : Չիւն
վադի՝ օրաու քի Խորայէլ օղուլա
ըր՝ օնարը Մըսըր աիլարընտան
Մըսըր փառիշահը փարաւնուն
էլէ ալթընտան չըգաըն քէնտի
լէրին Ալաւսը Բապպա կիւնա
էտիւլ՝ զալի ալաւսըրտան գօրգ
սուրար . վէ Բապպըն Խորայէլ
օղուլարընն էմիւնաւն գօլաու
ղու թալիֆէլէրին գանուլարըն
տա՝ վէ Խորայէլ փառիշահը
ըննէն էթախիւլէրի գանուլարաա
կիւրիւտիւլէր : վէ Խորայէլ օ
ղուլարը՝ քէնտիլէրին Ալաւսը
Բապպըն ինտինաէ սօղու օղմա
յան շէյլէրի կիւլիձէ էթալիւ
վէ քէնտիլէրինէ Ճիւմէ շէհրլէ
րինտէ՝ տէքիլէր գուլէլինն
հիսարը շէհրէ վարընձալաու
թէֆէփու թիւնէլէրի ցիւնա էթ
ալիլէր : շէմ օնար Մէքի երաձ
թէֆէլին իւզէրինտէ վէ հէր էէ
շիւ ալաւսըն ալթընտա քէնտիլ
րինէ տիլիլ թալար վէ Աստա
րովթ փու թարը տիլարիլէր : վէ
օրատա հէր թէֆէտէ՝ Բապպըն
օնարըն հուգուրունտան գօլաու
ղու թալիֆէլէր կիպի պուլաու
եաղաըրար . վէ Բապպը զաղապ
կէթիլմէք իլէն՝ քէթօնի իլէր
էթալիլէր . վէ Բապպ օնարա օլ
հաղըրտա՝ Գու շէյի էթմէն տէ
ալիլի փու թաղաա ի պատէթ էթ
ալիլէր :

վէ Բապպ Խորայէլ իւզէրինէ
վէ Յուգա իւզէրինէ Ճիւմէ փէյ
ղամպէրլէրին վէ հէր պաղըն
նին վառիթաու իլէ շէհատէթ է
ալիլ՝ Գէթիլէ Էօլարընըրտան
տէմիւն , վէ թէնտիլէրիլի վէ
գանուլարըն՝ պապալարընըրա
էմը էթալիլմէ վէ օղուլարըմիլէ
ղամպէրլէրին վառիթաու իլէ պէ

- զէ կէօնտէրտի յիմ ճիւմէ թէվ
 րաթա կէօրէ սաղարըն տէփշ
 14 Խախ : Ամա մըլար տինկէմէտի
 լէր , իլա պոյունարընը՝ քէնտի
 լէրին Ալաճը Բապա ինանմա
 յան պապարընըն պոյունարը
 15 կիպի սէրթէթախէր : Վէ օնուն
 դանունարընը՝ վէ պապարըն
 լէ քէսիտիյի ա՛հտընը՝ վէ իւ
 ղէրէրինէ ֆարղ էթախիյի շէհա
 տէթէրինի ըէտտ էթախէր : Վէ
 պաթըլլըն արտընճա էթախի
 լէր , վէ պաթըլ օլտուար , վէ
 Բապալըն օնարա օլ օնար կիպի
 էթմէմէյի պոյունարտուղու՝ էթ
 րաֆլարըն օլան թալիֆէլէ
 16 րին արտընճա էթախիլէր : Վէ
 քէնտիլէրին Ալաճը Բապալըն
 ճիւմէ թէնպիհէրինի թէրք է,
 տիպ՝ քէնտիլէրինէ տէօքմէ իքի
 պոլարաթօժեափարըն . հէմ Աս
 տարովմ փութու եափարըն , վէ
 կէօլին ճիւմէ ա՛գքէրինէ սէճ
 տէ գրըլարըն , վէ Բահալա ի՛
 17 պատէթ էթախիլէր : Վէ քէնտի
 օղուարընը վէ դըղարընը ա
 թէշտէն կէչլտիլէր , վէ ֆալ
 աջարըն , հէմ սիհիլ էթախիլէր .
 վէ Բապալըն զազապէ կէթիրմէք
 իչիւն օնուն նաղարընտա եարա
 մաղըլլ էթմէյի քէնտիլէրինի
 18 սաթարըն : Իմա Բապա Իսրա
 յէլ իւլէրինէ զայէթ իլէ զազա
 պէ կէչլա՛ օնարըն քէնտի հուղը
 ղունէմէ տէֆ՝ էյլէտի . եաջ
 նըղ Յուդա ողաթընտան զայրի
 19 դալմատը : Յուդա տախի քէն
 տի Ալաճը Բապալըն թէնպիհ
 լէրինի սաղամատը . իլա Իսրա
 յէլին էթախիյի գանունարտա
 էիւրիւտա :
 20 Իմա Բապա Իսրայէլին ճիւմ
 լէ զիւրիլէթինի ըէտտ էտիպ՝
 օնարա ճէֆա էյլէտի , վէ օնա
 րը քէնտի հուղընտանտան սիւ
 րինճէյէտէք՝ օնարըն եաղմաճը
 21 լարըն էլինէ թէօլմէ էթախի : Զի

րա Իսրայէլի Դաւիթ էվինտէն
 էրըթար , վէ օնար՝ Բապա օղու
 Յերոբոամը փատիշաճ էթախիլէր
 վէ Յերոբոամ Իսրայէլ Բապալը
 թապի՝ օլմագտան այրար , վէ
 օնարա պէօլիւք կիւնահ էթախի
 տի : Վէ Իսրայէլ օղուարըն Յե
 22 րոբոամըն էթախիյի ճիւմէ կիւ
 նահարտա էիւրիւտալէր , օն
 արտան կէրի տուրմաարըն .
 Թաքի Բապա Իսրայէլի՝ ճիւմէ
 23 դուարըն վէ յլամդէրըն զա
 սիթասը իլէ սէօլէտիյի կիպի
 քէնտի հուղընտանտան տէֆ՝ է
 ահ . պէօլէճէ Իսրայէլ քէնտի
 տիյարընտան՝ Թապա կիւնէտէք
 Ասորա կէօլիւրիւտա :

Վէ Ասոր փատիշահը Բարի
 24 լոնտան վէ Բութատան վէ Աս
 տան վէ Եմաթտան վէ Սիպարու
 իմտէն աքէճէր կէթիրա՛ Սա
 մարիա շէհրէրինտէ Իսրայէլ օ
 ղուարընըն էթրինէ իսքէտն էթ
 ախի . վէ օնար Սամարիայը
 թէմէք էտիպ՝ շէհրէրինտէ սա
 քին օլտուար : Վէ վապի՛ օլտու
 25 քի օնար օրատա սաքին օլմալա
 րընըն իպթիտարընտա՝ Բապա
 տան դըրմաղար իտի . վէ Բապա
 օնարըն արալան արալանար
 կէօնտէրտի , վէ օնարըն էօլիւ
 րիւլէր իտի Վէ Ասոր փատի
 26 շահընտ սէօլէյիպ տէտիլէրքի՝
 Կէօլիւրիւ Սամարիա շէհրէ
 րինտէ իսքէտն էթախիլէր թա
 յիֆէլէր՝ օլ տիյարըն Ալաճը
 նըն շէրիա՛թինի պիլմէզէր , վէ
 արալարընտ արալանարըն կէօն
 տէրտի , վէ իշթէ օնարըն օլ տի
 յարըն Ալաճըն շէրիա՛թինի
 պիլմէտիլէրի իչիւն՝ օնարըն էօ
 տիւրիւրըն : Օլտէմ Ասոր փա
 27 տիշահըն էմը էտիպ տէտիլէր՝ Օ
 րատան կէօլիւրիւպիլիւղքէտա
 հիլէրին պիլիլի օրալա կէօթիւ
 րիւն , վէ կիտիպ՝ օրատա սաքին
 զլտ նար . վէ օ օնարա օլ տի

28 յարնո՞ւն լնաճննն շէրիտ՝ թինի
 էջորէթսն : Իմոտ Սամարիա
 տան կէօջւերսիւքէրի քեանին
 լէրին սիրի վարդու՛ Բեթէլտէ
 սոքին ոլտու : վէ ծննարս՝ Բապա
 տան նիճէ գորգաճաղ լարնը եւյ
 29 րէտիւ իտի : Վէ հէր սիր թա
 յիֆէ քէնտի ալաճարնը եա
 փույ՝ հէր սիր թալիֆէ սոքին
 ոլտուղու շէհրտէ՛ Սամարիալը
 լարն սիրտա էթալքէրի թէսի
 30 փութիսանէլէրինէ գոտու լար Վէ
 Բարիկնուլար Սաքքալթ Բա
 նովթու եափալար, վէ Քուծ
 լուլար՝ Ներգաղը եափալար, վէ
 Իմաթըլար Սափաթը եափալար
 31 լար : Վէ Ալըլար Նեքալը վէ
 Թարթալը եափալար, վէ Սե
 փարթիմիլէր քէնտի ոլտուլար
 նո՛ Սեփարուիլէրինէ ալաճա
 րը Նդրամէլք վէ Նիսմիլէք ի
 32 չին ալթէլէ եաղարար իտի : Իմ
 տի ծնար Բապապտան գորգալար
 իտի, ամմա քէնտիլէրին էն եա
 նա քիմէլէրինէ Թէսի փութ
 իսանէլէրինէ քեանինէ ետէրէր
 իտի, վէ ոլտուլար՝ Թէսի փութ
 իսանէլէրինէ ծնար իշին գաւ
 33 առն էտէրէր իտի : Սնար Բապա
 տան գորգալար իտի, ամմա ոլ
 կէօջւերսիւքէրի թալիֆէլէրին
 շէրիտ՝ իւղը՝ քէնտի ալաճ
 արնա իպատէթ էտէրէր իտի
 34 Վոլնար թա պու կիւնէտէք
 էվիլէքի ա՛տէթէրի իւղէ է
 տէրէր : Բապապտան գորգալա
 ր, վէ դառուլարնա կէօրէ
 հէմ շէրիտ՝ թնա կէօրէ վէ Թէվ
 րոթա կէօրէ՛ վէ Բապալըն ոլա
 րնը Խորայէլ գոտուղու Յակո
 թան ոլտուլարնա էմը էթալի
 35 լէր : Բապալ իսէ ծնար իլէ աճա
 քէնտի, վէ սիրտա թէնալի
 էափա տէմիլ իտի քի՛ Ղայրի ալ
 լաճարտան գորգալարնը, վէ
 ծնարա սէճա՛ գըփայալարնը,

վէ ծնարա իպատէթ էթմէյէսի
 նիլ, վէ ծնարա դուրպան սուն
 մայասընը : Իւլա սիղի Մուրը 30
 սիյարնտան պէօյիք գուվէթ
 իլէ վէ էրիճէլմիլ գօրիլէ չըգարան
 Բապապտան՝ էհճան ծնան գորգա
 սընը : վէ սնա սէճաէ էտէսի
 նիլ, վէ սնա դուրպան սունա
 սընը : Վէ սիղին իշին եաղար 37
 ղը գանուլարը վէ շէրիտ՝ լարը
 վէ Թէվրաթը վէ Թէնալիսի տա
 յիմա իճրա էթմէյէսի գալթ է
 աէսինիլ, վէ ղայրի ալաճար
 տան գորգալարնը : Վէ սիղին 38
 իլէ քէնտիլար լար աճալ ունուծ
 մայասընը, վէ ղայրի ալաճար
 տան գորգալարնը : Իւլա Աւ 39
 լաճնը Բապապտան գորգալա
 րը : վէ տիւնէլէրինիլէն էլին
 տէն սիղի օ գուրթալաճալարը :
 Ամմա ի թաաթ էթմէսիլէր : Իլ 40
 րա ծնար էվիլէքի ա՛տէթէրինէ
 կէօրէ էթալէր :
 Լաքին ոլ թալիֆէլէր հէմ Աւ 41
 լաճան գորգալար իտի, հէմ
 փութլարնա իպատէթ էտէրէր
 իտի : ծնարն ոլտուլարը վէ օ
 դուլարնըն ոլտուլարը տալի թա
 պու կիւնէտէք՝ դապալարնըն
 էթալէրի կիպի էտէրէր :

ՊԱՊ ԺԵ

Վէ վաղի՛ ոլտու քի՛ Խորայէլ 1
 փաթիլաճը Իւլա ոլտու Ովէհէին
 իւլինճիւ երընաա՛ Յուգափա
 տիլաճը Աքաղ ոլտու Եգէկիա
 փաթիլաճ ոլտու : Փաթիլաճ ոլ 2
 տուգոտա՛ իլիլիմի պէլ եաղնտա
 իտի, վէ Երուսաղէմայէ իլիլիմի
 սոգուղ երը փաթիլաճը սիւր
 տիւ : վէ անալընն աւոր Զա 3
 քարիանըն դըղը Աքիա իտի : Վէ
 պապալար Դաւթին ճիւղէ էթ
 տիլինէ կէօրէ՛ Բապալըն նաղա
 րնաա սոգուու ոլանը էլլէտի :
 Պոպ թէսի փութիսանէլէրին 4

տէ՛ք՝ էթաի, վէ տիբիլ թաշա-
րը գըրտը, վէ Ասպարով ժփաթ-
լարընը քէստի, վէ Ափսէսին
եափաղը պագըր եընաը էզտի
(զիւր թա ալ կիւնէրէտէր՝ Խա-
հայէլ օղուլարը սնա պուխուր
քնդարար իսի,) վէ սնու՝ չէ-
5 եսթան թէնիլ յէ էյէտի : Գու-
Իսրայէլին Ալուհը Բապաա կիւ-
մէնտի, վէ սնուն կիպի՝ սնաան
սունկրա վէ սնաան էվմէլ օղան
ճիւմէլ Յուդափատիշաշարընտա
6 օղմաար : Զիւր Բապաա եափը-
ղըպ, սնա թապի՝ օղմաարան կէ-
րի տուրմաար : վէ Բապային Մով-
սէսէ էմր էթտիլի թէնիլ չէրի
7 տաղաար : վէ Բապա պիւնսին-
ճէ իտի . չէր նէրէյէ չըգաը ի-
սէ, իճի րասթ կէրտի : վէ Ասուր
փատիշաշնա աը օղուպ՝ սնա
8 գուլուգ էթմէտի : Պու՝ փըշաղը-
լարը թա Գաղայա վէ սնուն սի-
նորարընտա տէր՝ պէքլէր գուլէ-
սինտէն թա հիտարը չէհրէ վա-
րընճայտաք վաւարու :
9 վէ վազի՝ օղու քի Իսրայէլ
փատիշաշը Եւա օղու Ովսէնին
եէտինճի եըը օղան Եղէկիափա-
տիշաշն սէօրտինճիւ եըընտա
Մսուր փատիշաշը Մաղմսնաար՝
Սամարիանըն իւղէրինէ չըգըպ
10 սնու մուհասէրէ էյէտի : վէ
իւ չըընտան սնկրա Եղէկիանըն
աթմընճը եըընտա՝ սնու Ֆէթհ
էթմի . Էանի Սամարիա՝ Իսրա-
յէլ փատիշաշը Ովսէնին տօգու-
զունճու եըընտա Ֆէթհ օղուն
11 տու : վէ Ասուր փատիշաշը Իս-
րայէլէ Ասուրա կէօիւրիւպ՝ սն-
լարը Գովդան ըրմաղընըն Էանըն
տա Բապաա վէ Բաբուղտա
վէ Մատիլէրին չէհրէքինտէ գօ-
12 տու . Չին քի սնլար քէնտիլէ-
րին Ալուհը Բապայն սէօգիւ-
նէ իթաաթ էթմէտիլէր, իւ
ըն սնուն ա՛շտընտան՝ Բապայն
գուլու Մովսէսին ճիւմէլ թէն-

պիւհ էթտիլինտէն թէճափուղ
էթտիլէր . վէ տինկէմէտիլէր,
վէ իճրա էթմէտիլէր :
վէ Եղէկիա փատիշաշն սն 13
սէօրտինճիւ եըընտա՝ Ասուր
փատիշաշը Սենէքրիմ Յուդա-
նըն ճիւմէլ հիտարը չէհրէրի իւ-
ղէրինէ չըգաը, վէ սնլարը Ֆէթհ
էթմի : վէ Յուդա փատիշաշը 14
Եղէկիա՝ Ասուր փատիշաշընա
Լաքիսէ կէսնտէրիպ տէտի քի՝
Հաթա էթմիմ, իւղէրիմտէն կէ-
րի տէսն, իւղէրիմէ նէքի թէք-
լիՖ Էտէր իսնէ Էտա Էտէյիմ .
վէ Ասուր փատիշաշը՝ Յուդա
փատիշաշը Եղէկիայա իւ չէ Էուզ
գանթար կիւմիւլ վէ օթուզ գան-
թար ալթուն թէքլիՖ էթմի : Իմ 15
տի Եղէկիա՝ Բապա էվմիտէ վէ
փատիշաշ էվմիլին իաղընէլէրին,
տէ պուլուշուն հէփի կիւմիւլու
վէրտի : Օլ զէմանտէ Եղէկիա՝ 16
Բապա հէյքէլինին գափու գա-
նաաղարընը վէ Յուդա փատիշա-
շը Եղէկիանըն ալունիւ գափաւ-
աղը տիւրէրէրի սէօրտիմէ վէ սն-
լարը Ասուր փատիշաշընա վէրտի :
վէ Ասուր փատիշաշը Տա 17
րաթանը վէ Իսափաարիսի վէ
Իսափաաղը Լաքիստէն՝ գուվէթ-
լի ա՛ղքեր իւն Եղէկիա փատի-
շաշա Երուսաղէմէ կէսնտէրտի .
վէ սնլար չըգըպ՝ Երուսաղէմէ
կէրտիլէր, վէ օրայա չըգաըլար,
վէ փաղըպ գաաաարճը Թարաաը-
նըն Էօլուշտա օղան Էօլարըքի
Հափուղուն սու Էօլուշտա տուր-
տուլար : վէ փատիշաշը չաղըր 18
տըլար, վէ սնլարա՝ էվքէտիսիւ-
տաը Բէզկիա օղու Եվալիմ
վէ քէաթիպ Սէրէս՝ վէ թէզքէ-
րէճի Ատափ օղու Յովսը չըգաը :
վէ Իսափաաղ սնլարա տէտիլի 19
Հաթա Եղէկիայա տէյի . Պէօ-
յիւք փատիշաշ՝ Ասուր փատի-
շաշը պէոյլէ տէր . Սէնին պու
կիւմէնտիլին ի՛թմսաա նէ՛տիւր .

- 20 Տէստին քի՛ ճէնք իջն թէս
սիր վէ գուզվէթ վար , ամմա
սուտագ լազորտորը սոր . հա-
լա քիմէ՛ կիւզնիրսին քի՛ պաննա
- 21 ա՛սը օլտուն : Հալա իշթէ սէն
շու դըրդ գամըլ տէյնէյինէ՛
Մըսըրա կիւզնիրսին քի՛ սնա սիր
քիմնէ տայանա , էլինէ պա-
թըպ՝ սնու տէլէճէք սիր . Մը-
սըր փառիշահը զարաւոն՝ օ-
նա հէփ կիւզնէնէլէ պէջլէ
- 22 սիր : Ամմա էյէր պաննա՛ Աւ
լահըմըլ Եհովայա կիւզնիրսին
սէր իսէնիլ , օ տէյլէ՛ մի քի՛ Ե-
ղէկիւ սնուն թէփի փութիսնէ-
լէրինի վէ մէզպահարըլ գա-
տըրալ , վէ Յուգայա հէմ Երու-
սաղէմէ՛ Պու մէզպահըն էսնիւն
տէ Երուսաղէմտէ սէճան գըլն
- 23 տէսի : Իմաի հարա քէրէմ էյլէ՛
էֆէնտիմ Ասուր փառիշահը իւշ
պահա թութ . վէ սանա իքի պին
աթ վէրէյիմ , էյէր սէն՝ թարա-
ֆընտան սնարըն իւղէրինէ պի-
նիլիլէր գոմաղա գառիք օլուր ի .
- 24 սէն : Իմաի էֆէնտիմն էն քիւ-
ջիւք գուլարնտան սիր սէրվէ-
րին էիւղէնիւ նէ՛ շէքիլ տէսնտէ-
րէ պիլիւրսին , քի՛ սէն ա՛րապա-
լար վէ աթար իջն Մըսըրա
- 25 կիւզնիրսին : Հալա պու մահա-
լն իւղէրինէ՛ սնու հէլաք էթմէ-
յէ Եհովայա՛ մը չըգտըմ . պա-
նա՛ Պու աթարն իւղէրինէ չըգ-
վէ սնու հէլաք էյլէ տէյնէ՛ Ե-
հովա սոր :
- 26 վէ Քեղկիմ օղու Եղիսկիմ
հէմ Սէքնա վէ Յովա՛ Ռափաա-
կա տէսիրէր քի՛ Քէրէմէյլէ պու
գուլարնա Սիւբեանիճէ սէջլէ,
ջին պիլը սնկարըլ . վէ հիտարըն
իւղէրինտէ օլան խաղ իշիսիր ի .
քէն՝ պիլիմ իլէ Եհնուտիճէ
- 27 սէջլէշմէ : Ամմա Ռափաակ սն-
լարա տէսի քի՛ Եֆէնտիմ պէնի
պու սէօզլէրի սէնին էֆէնտինէ
վէ սանա՛ մը սէջլէմէյէ կէսն .

տէրտի . սիզն իլէ պէրապէր
թէրսլէրինի էէմէք վէ պէվէրի-
նի իլէք իջն հիտա իւղէրինտէ
օթուրան տտէվէրէ տէյլէ՛ մի :

Լ՛նտէն Ռափաակ սուբուա՛ 28
պէջլէք սէսիլէ Եհնուտիճէ պա-
ղըրալ , վէ սէջլէյիպ տէսի . Աս-
սուր փառիշահը պէջլէք փառի-
շահըն սէօղէնիւ տինկլէյին . փա- 29
տիշահ պէջլէ տէր քի՛ Եղէկիւ
սիր լալաթմասըն զիրա օ՝ սիրի
պէնիմ էլիմաէն գուրթարմաղա
գառիք օլամաղ : Հէմ՝ Եղէկիւ 30
սիզի՛ Եհովա պիլի էլպէթթէ
գուրթարաճագ սոր , վէ պու
շէհըր Ասուր փառիշահըն էլինէ
թէսլիմ օլմայաճագ սոր տէյն-
րէք՝ Եհովայա կիւզնիրսին :
Եղէկիւյը տինկլէմէն . զիրա Ա. 31
սուր փառիշահը պէջլէ տէր քի՛
Պէլիմ իլէ սուլէ էյլէյին , վէ
պանա չըգըն , վէ հէր քէս քէնտի
պղընտան վէ հէր քէս քէնտի
ճիրինտէն էէյէ , հէմ հէր քէս
քէնտի գուրուսունուն սույուն
սան իլէ . Թա սլէն կէլիպ սիլի 32
աթարընը կիպի սիր տիյարա
պուղասայ վէ շարապ աթարնա՛
էքմէք վէ պաղար տիյարնա՛
ղէթուն էաղը վէ պալ տիյարը-
նա կէթիւրիւնիճէյէտէք քիւսա-
շայասընը վէ էօլմէյէսիրիլ . վէ
Եղէկիւյը տինկլէմէն զիրա՛ Եհ-
ովա պիլի գուրթարաճագ տէյն-
րէք սիլի սլասաղյօր : Ասուր 33
փառիշահըն էլինտէն՝ սիր վէճի
իլէ թայիֆէլէրին աղահարըն-
տան սիր քէնտի տիյարըն
գուրթարալ՝ մը : Եմաթըն վէ 34
Արփաթըն աղահարըն հա՛նի .
Սեփարուիմն Անտըն վէ Աա-
նըն Ալուհարըն հա՛նի . սնար՝
Սամարիայը պէնիմէլիտէն գուր-
թարալ՝ մը : Տիյարարըն ճիւմ 35
լէ աղահարընը հա՛նկըր տի-
յարըն պէնիմ էլիմաէն գուր-
թարալ քի՛ Եհովա Երուսաղէմի

- պէնիմէ շինմանէն գուրծարաւ :
- 36 Ամա գաւմ թընմաւը, վէ օնա հիշ պիր ճէվապ վերմէտի . զիրա փառիշահն՝ ճէվապ վերմէն տէյիւ հմրի վար խի :
- 37 Աշտն Գեղիկա օղու Եղիա . կիմքէտիւնաւ վէ քեաթիպ Սեբնա վէ թէզքէրէճի Ատաի օղու Յովաք՝ էսփալարը երթըմընը Եղեկիայա վարդպ՝ օնա Ռաբոա կըն սէօղէրինի խալէր վէրտի . լէր :

ԴԱՊ ԺԹ

- 1 Վէ վագի՝ օլտու քի Եղեկիա փառիշահ իշիթաիյի կիպի՝ էս . վապարընը երթաւը, վէ չուկ կիյինիպ՝ Բապպըն էվինէ վարաբ :
- 2 Վէ քեաթիւնա Եղիակիմի հէմ քեաթիպ Սեբնայը վէ քեահին . լէրին իսթիյարընը՝ չուլէր կիյինմիշ օլտաբ . Ամուս օղու Եսայի փէյլապընէ կէօնտէրտի :
- 3 Վէ օնա տէտիւէր քի՝ Եղեկիա պէօյլէ տէր . Պու կիւն՝ սըգէթ վէ թէքաիր վէ իթապ կիւնիս տիւր . զիրա էվաալար անա րահմինին աղընտաթ կէտիլէր , ամա մօղուրմաղաթաթաթ Եօղ սուր : Պէլքի Ալլահըն Քանապ . Ատուր փառիշահընն տիրի Ալլահըն սէօյմէյէ կէօնտէրտիյի հուրու Ռափաակըն հէփ սէօղէրինի իշիտիր, վէ Ալլահըն Բապպի օլ իշիթաիյի սէօղէր իշլան՝ օնա թէքաիր էտէր . իմաի պուլուհան պարընըն հագգընա նիյաղընը ա՛րղ էյլէ : Վէ Եղեկիա փառիշահըն գուլարը՝ Եսայիյէ վար :
- 6 Եղար : Վէ Եսայի ծնարա տէտի քի՝ Եֆէնտիւնիզ պէօյլէ տէյտիւնիլ . Բապպ պէօյլէ տէր . Ատուր փառիշահընն ուշադարըն պէնի սէօյաիւքէրի՝ օլ իշիթաիյին սէօղէրտէն էօթիւրիւ :
- 7 Գօրգմա : Իլթէ պէն օնուն իւ-

- զէրինէ պիր րու՝ սալայըմ, վէ պիր խապէր իշիտիպ՝ քէնտի տիյարընա տէնէն . վէ օնու քէնտի տիյարընտա գըլըճ իլէ տիւշիւրէյիմ :
- Իմաի Ռափաակ տէօնիւպ՝ Ա սուր փառիշահընը Լէքնանըն իւզէրինտէ ճէրը էտէր իքէն պուլսու . զիրա իշիթաի քի՝ Լաքիսաւն կէօյմիւշ խի : Վէ օ՝ հապէշ փառիշահըն թարախանըն հագգընա՝ Իլթէ օ սէնին իլէ ճէնը կէթմէյէ չըգար տէնիլտիյինի իշիթաի, վէ թէքար Եղեկիայա էշ իլէր կէօնտէրտիպ տէտի քի՝ Յուգա փառիշահըն Եղեկիայա պէօյլէ սէօյլէյիպ տէյէտիւնիլ . Երուսապէմ Ատուր փառիշահընն էլինէ թէսլմ օլուն մայաճաղ տէյէրէք՝ օլ սէնին կիւվէնտիյին Ալլահըն սէնի ալտաթմաարն : Իլթէ Ատուր փառիշահընըն ճիւմէ տիյարաւրա կէթաիյին՝ ծնարը խարապ կէթաիյինի քէնտի իշիթաի . վէ սէն գուրծուրաճա՞ր մը սըն : Պապպարըմն սօղաուգարընթա յիֆէլէրին էանի Գովլանըն վէ խառանըն վէ Ռեսէփին վէ Ռեւլաարտա օլուն Եղեմ օլուլարընըն ալահարըն՝ օնարը գուրծարալըն՝ մը : Եմաթ փառիշահըն վէ Նրփաթ փառիշահըն վէ Սեփալուիմ շէհրէրինին՝ Ամանըն վէ Աւանըն փառիշահըն հա՛նի :
- Վէ Եղեկիա մէթիւպլէրի էլ չիլէրին էլինաէն ալըպ՝ օնարը օգուտու . անաէն Բապպըն էվինէ չըգար, վէ Եղեկիա օնարը Բապպըն հուգուրուտա էայար : Վէ Եղեկիա Բապպըն հուգուրուտա նիյաղ էտիպ տէտի . Եա՛մ քերթվէլէր իւզէրինտէ օթուրան Եսայիյէ Ալլահըն Բապպի էէրին հէփ մէմէքէթէրինին Ալլահըն հալընը սէն սին . կէօյիւ վէ էէրի սէն հարաթարն : Եա՛մ 16

- Բապա՝ դուռաղընը մէյլ էտիպ
իշխթ, եա՛ Բապա՝ կէօզէրինի
աշ տա պագ. վէ Սենեքերիմին՝
տիրի Ալասհը սեօյմէյէ կէօն.
17 տէրախյի սեօզէրինի իշխթ: Հագ-
գան եա՛ Բապա՝ Ասոր փաաի-
շահարը թայիֆէլէրի վէ ծնա-
րն տիյարընը խարապ էթտի.
18 Էր. վէ ծնարըն տաշահարընը
աթէշէ վէրտիլէր. դիրա ծնար
Ալասհ տէյիլ խի, իլա առէմ
էլէրինին եափմարը՝ օտուն վէ
թաշ խիլէր, վէ ծնարըն պոզաու-
19 Էր: Եմաի հայա եա՛ Ալասհը-
մըզ Բապա՝ քէրէմ էյլէ պիղի օ-
նուն էլլնտէն գուրթար. վէ եէ-
րին հէփ մէմէքէթէրի պիլէլէր
քի՛ Բապա Ալասհ եալընըդ սէն
սին:
20 Վէ Ամով սպու Եսայի՛ Եզե-
ֆիայա կէօնտէրիպ տէտիքի՛ Իս-
րայէլին Ալասհը Բապա պէօյէ
տէր քի՛ Սենին պանա Ասոր
փաաիշահը Սենեքերիմ հագգը-
նա նիյալ էթտիյինի իշխթում:
21 Օտուն հագգընա Բապալըն սեօ-
լէաիյի սեօզ պու տուր քի՛ Պա-
քիք Սիօն գլղը սէնի թահգիր
էթտի, սէնի մաոխարա էթտի.
Երուսաղէմ գլղը սէնին ալարն.
22 Ճա պալընը սալատը: Սէն քիմէ՛
սիթէմէ հաիպ սեօյտուն, վէ քի-
մի՛ն իւզէրինի սէս գալորըրուն.
վէ կէօզէրինի Իսրայէլին Ալգիլ-
նէ դարը եօգարըյա գալորը-
23 ալն: Ելէ իլէրինին վաաիթաաի
իլէ Բապաա սիթէմէ հաիպ տէ-
տին քի՛ Արապալարմին ջօգ-
լուլու իլէ սաղարըն հիւքսէքիլ-
յինէ՛ Լիբանանըն հանլարընա
ջգարմ. վէ ծնուն հիւքսէք էրդ-
լէրինի՝ սէլլմիշ չամլարըն քէ-
սէճէյիմ, վէ ծնուն սօն գօնա-
ղընա՝ ծնուն օրման պաղէսինէ
24 կիրէճէյիմ: Պէն դաղըպ՝ եաա
աուլար իշտիմ, վէ պաղըմին
թապանը իլէ Մըսըրըն ճիւմէ

ըրմադլարընը դուրութաում: Ի. 25
շիթմէտին մի քի՛ պէն ծնու ջօգ-
աան եափտում, վէ դաաիմ կին-
լէրաէն պէրու թէրթիպ էյլէ-
աիմ. շիմաի ծնու հուսուէ կէ-
թիրտիմքի՛ սէն հիտարը շէհը-
լէրի վիրանէ եղընլարը պաղա-
սուն: Վէ ծնարըն սալ ինլէրինին 26
էի գըսա օլմագ իլէ՛ շաղըպ ու-
թանալար. ծնար սաշրանին
շիմէնի վէ եէշիլ չալըր՝ սամօթ
լուլու վէ դամըշ սալմաղտան էլ
վէլ եանմըշ էքին իտի օլուլար:
Ամաա պէն սէնին մէգընանըն 27
վէ չըգընըն վէ կիրիլինի՝ վէ պանա
օլան խըրընը պիլըրիմ: Պանա 28
օլան խըրըն վէ սէնին մաղալը-
լուլուն գուրթարմա չըգալըն սէ-
պէսրուն, պէն տէ հալգամը
պուրնունա վէ կէմիմի աղընա
թագըպ՝ սէնի կէլտիյին եօլան
կէրի տէօնտէրէճէյիմ:

Վէ սանա նիլան պու օլա. Պու 29
եղլէնտիլլինտան պիլթէնի՛ վէ
իքինճի եղլ ալւշէն տանէլրաէն
պիլթէնի եէյէճէքսինիլ, վէ իւ-
շինճիւ եղլաա էքիպ պիլլն, վէ
պաղըպ տէքին, վէ ծնարըն մէյ-
վէսինի եէյին: Վէ Յուդա էվի 30
նին գուրթուլուշ դարնըլ՝ Լէ-
բար աթտան. քէօքլէնիպ եօգարը
սան մէյլէ՛ վէրէճէք: Չլրա 31
պագի դաան Երուսաղէման՝ վէ
գուրթուլուշ Սիօն սաղընտան
ջըգաճագ սըր. պունու՝ ալքէր-
լէր Բապալընը լայրէթի իճրա է-
տէճէք տիր:

Պունուն իլլն Ասոր փաաի. 32
շահընըն հագգընա Բապա պէջ-
լէ տէր քի՛ Պու շէհրէ կիրմէյէ-
ճէք, վէ օրատա օր աթմայաճագ,
վէ ծնուն հօնիանէ գալլան ի-
լէ կէլմէյէճէք, վէ ծա դարը
մէթէրիս դալորըմայաճագ սըր:
Հէման կէլտիյի եօլան տէօնէ 33
ճէք, վէ պու շէհրէ կիրմէյէճէք
տիր, տէյօր Բապա: Վէ պու 34

չէ՛նքի՛ն՝ պէնիմ իջնան վէ գուրում
Դաւիթին խաթըն իջնան ծնու
գուրթարմաղա հիմայեթ Լաւե
ճէյիմ :

35 Խմտի վազի՛ օլուու քի օլ կէճէ
Բապպն մէլէյի չըզըպ՝ Ասուգ
ըւլարըն օրուստնուս եիւզ
սէքսն պէշ պին աքեմ վուրսու .
վէ սապահայըն դալարըզարըն .
աա՛ իշթէ ծնարըն հէփիսի էօլ :

36 Սիւշէլէր իտի՛ Վէ Ասուր փա
սիշահը Սէնէբերիմ կէօզիւպ կիթ
տի , վէ տէմիւպ՝ Նինուէտէ սա :

37 քին օլուու : Վէ վազի՛ օլուու քի՛
օքնտի Ալլահը Նեպրաքըն է .
վինտէ սէճտէ էաէր իքէն , ծնուն
օլուլարը Մարամէլէք իլէ Սա .
րասար ծնու գըլըճ իլէ վարսու .
լար , վէ Արարագ տիյարընա
գալարլար . վէ ծնուն եէրինէ՛
ւղուս Ասորդան փասիշահ օլ
ուու :

ՊԱՊ Ի

1 Օ՛լ կիւնէրտէ Նզէկիւս էօ
վիմ տէրէճէսինտէ խաթթարն .
աղ . վէ Ամուս օղու Նապիփէյ
ղամպեր ծնա կէլտի , վէ ծնատէ
տի քի՛ Բապպ պէջլէ տէր . Իվի
նէ վասիյեթ էյլէ , զէրա սէն
էօլէճէքսին , վէ եալամայաճադ .

2 սըն : Վէ օ՛ եիւզիւնիւ սիվարա
չէվրտի , վէ Բապպա Նիյալ է .

3 տիպ տէտի քի՛ Ամա՛ն եա՛ Բապպ .
քէրէմ էյլէ , սէնին հուզու
րունտա կէրչէքիլք իլէ վէ սալիմ
էիւրէք իլէ էիւրլուսիյիւմիւ վէ
նազարընտա էյի օլանը իլէտի
յիմի զիքր էյլէ . սնտէն Նզէ
կիւս պէշյիւք աղլայըն իլէ աղլուսը :

4 Վէ վազի՛ օլուու քի Նապի
տահա օրթա սիլուտան չըգմաղ
տան՝ ծնա Բապպն սէօզիւ օլուպ

5 տէտի . Տէօն , վէ գալմըմըն
բուլթանը Նզէկիւսա տէքի՛ Պա
պան Դաւիթին Ալլահը Բապպ

պէջլէ տէր . Անինն Նիյալընը
իլիթաիմ , սէնին կէօզ եալարը
նը կէօրսիւմ . իլիթէ սէնին սա
ղալումաղըմ , վէ իւշիւնճիւ կիւն
տէ Բապպ կվինէ չըգաճադըն :
Վէ սէնին կիւնէրինէ՛ ծն պէշ
եղը դամմ էտէճէյիլ , վէ սէնի
հէմ պու շէ՛նքի՛ Ասուր փասիշա
հընըն երնտան գուրթարմա
ղըմ , վէ պու շէ՛նքի՛ քէնտիմի
չիւն վէ գուրում Դաւիթին խաթ
րը իլիւն հիմայեթ էտէճէյիմ :
Վէ Նապի տէտի քի՛ Պեր միգ .
7 սար ինճիր գուրուսու ալլըն , վէ
աղլա՛ չըպանըն իւզէրինէ գոտու
լար , վէ սաղարլար :

Վէ Նզէկիւս Եօպիյէ տէտի ,
8 Բապպն պէնի՛ սաղալումաղը
նա՛ վէ իւշիւնճիւ կիւնտէ Բապպ
կվինէ չըգաճաղըմա նիւան նէ՛
տիր : Վէ Նապի տէտի քի՛ Բապ
պըն սէջլէտիյի սէօզիւ իճրա է .
տէճէյինէ Բապպ թարափըն
տան սանա Նիշան պու օլա , վէօլ
կէ ծն տէրէճէ իլէրի՛մ կիթսին ,
էօստա մն տէրէճէ կէրի՛մ տէն
սին : Վէ Նզէկիւս տէտի քի՛
10 Վէօլիկէնին մն տէրէճէ իլէրի
կիթմէսի դօլայ տըր . Խօգ , իլլա
կէօլկէ ծն տէրէճէ կէրի տէն
սին : Վէ Նապի փէյլամպեր
11 Բապպա Նիտա էյլէտի , վէ կէօլ
իկի՛ ծնուն էնտիյի տէրէճէ
լէրտէն Աքաղըն կիւնէլ սաա՛
թընտա ծն տէրէճէ կէրի տէն
տէրտի :

Օ՛լ զէմանտէ Բաբիւն փա .
12 սիշահը Բաղդադն օղու Սա
րովդաք բաղդադն՝ Նզէկիւսա
մէքթիւպլէր վէ հէտիյէ կէօն .
տէրտի . զիքրա Նզէկիւսըն խա
թա օլուուզունու իլիթտի : Վէ
13 Նզէկիւս ծնարըն տինիլէյինճէ ,
ծնարա՛ դըյմէթիլ շէյլէրինն
պիւթիւն խանէսինի՛ կիւմիւշիւ
վէ ալթուճու վէ պահարըսըր վէ
դըյմէթիլ եաղը վէ սիւրահարը :

ՊԼԱՊ ԻԱ

- նրն պիւթինն խանէսինի վէ խա-
ղինէլէրինտէ ճիւմէն պուլունանը
կէօթէրտի . էվինտէ վէ ճիւմէն
հիւքիւմէթինտէ Եղեկիանըն օն .
Լորա կէօթէրմէսիյի շէյ գալ
մատը :
- 14 վէ Եսայի վէյլաւմպէր Եղե-
կիա փատիշահա կէլիպ օնա՝ Պու-
ստէմէր նէ՞ տէսիւէր, վէ սանա
նէրէսէն կէլիւիէր տէսի . վէ
Եղեկիա տէսի քի՞ Ուզագ տի-
յարսան՝ Բաբելոնտան կէլիւիէր:
15 վէ օ՝ Սէնին էվինտէ նէ՞ կէօր-
տիւէր տէսի . վէ Եղեկիա տէ-
սի քի՞ Եվինտէ հէր նէ վար իսէ
կէօրտիւէր . խաղ՝ նէլէրմտէ՝ օն
Լորա կէօթէրմէսիյիմ շէյ Խօք
16 տուր : Օլտէմ՝ Եսայի Եղեկիայա
տէսի քի՞ Բապպըն սէօղեւնիւ
17 տինկէ . Ի՛թէ կիւնէր կէլիւր քի՞
էվինտէ հէր նէ վար իսէ՝ վէ պա-
պալարըն թա պու կիւնէտէք նէ
քի պլրիքտիւրտիւէր իսէ՝ Բաբել-
ոնա կէօթիւրիւլ՝ ճէք տիւր . պլր
շէյ գաւայաշաղ արը՝ տէյօր
18 Բապպ : վէ սէնտէն չեգաշաղ՝
թէվիւտ էտէճէ յին օղուլարըն .
տան ալաշաղար , վէ Բաբելոն
փատիշահընն սէրայընտա խա-
19 արմար օղաշաղար : վէ Եղե-
կիա Եսայիյէ տէսի քի՞ Սէնին
սէօղէտիյին Բապպըն սէօղու է-
յի տիւր . հէմ տէսի . Տէյի՛Լժի
քի՞ պէնիմ կիւնէրմտէ սէլա-
մէթ վէ էմինիէթ օղաշաղ :
- 20 վէ Եղեկիանըն պապի հիքիւ-
յէթի՝ վէ օնուն ճիւմէն գահրի-
մանըղը վէ Խափաըը հափաղկէ
սու Եօլու վէ շէհրէ կէթիւրտիյի
սուլար Յուդա փատիշահընըն
թէվարիի քիթապընտա Խաղը-
21 տէյի՛Լժի : վէ Եղեկիա պապա-
լարը իւէ ույուտու . վէ օնուն
էէրինէ՝ օղու Մանտէ փատի-
շահ օղուտ :

Մանտէ փատիշահ օղուտ .
տա՝ օն իքի Խաղընտա իսի , վէ
Երուսաղէմտէ էլլի սիւշէլլ փա-
տիշահըք սիւրտիւ . վէ անտար-
նըն տար Եփաթայ իտի : վէ
Բապպըն Իսրայէլ օղուլարընն
էսիւնտէն սիւրտիւյիւ թայի՛ֆէ .
էրին Լեքրահիլէթինէ կէօրէ
Բապպըն նաղարընտա Խարամաղ
լեք էյլէտի : վէ պապալար Եղե-
կիանըն խարապ էթտիյի թէվի-
փութխանէլինի թէլքարաէափ-
տը , վէ Իսրայէլ փատիշահը Լա-
քաաբըն էթտիյի կիպի Բաշա-
ղա մէզպահշար գալարըն , վէ
Լաաարովթ փութու Խափաը ,
վէ կէօյիւն ճիւմէն ա՛ղբըլէրինէ
սէճաւ գըլար , հէմ՝ օնլարա ի-
պատէթ էյլէտի : վէ Բապպըն՝
Իսմիմ Երուսաղէմտէ գոյաշա-
ղմ տէսիյի Բապպըն էվինտէ
մէզպահշար Խափաը : Իսանի
Բապպ էվինին իքի ալլուտունտա՝
կէօյիւն ճիւմէն ա՛ղբըլէրինէ
մէզպահշար Խափաը : վէ օղու-
նու աթէշաէն կէջիւտի , վէ զա-
յիպի պլլէյէյէ մուգայէտ օլուր
իսի , հէմ ուղուր կէօղէտիւր ի-
տի , վէ ճինճիլլը վէ լէմաղէր
թայիյն էթտի . Բապպըն նաղա-
րընտա՝ օնա զաղէպէ կէթիւրմ-
իչիւն՝ չօք Խարամաղըք էթտի :
վէ Խափաղը Լաաարովթուն օյ-
մա փութունու օլ էվաէ գոտու
քի՞ Բապպ օնուն հապգընա Դա-
ւիթէ վէ օղու Սողոմոնա տէմիշ
իտի . Իսմիմ էպէտէն պու էվ-
տէ վէ Իսրայէլն ճիւմէն սըսթ-
լարընտան սէջտիյիմ Երուսա-
ղէմտէ գոյաշաղմ . վէ սրապա-
լարընա վէրտիյիմ Էէրաէն ար-
թըլ Իսրայէլն պապլարըն գը-
մըլտաթմայաշաղմ , անաղ հէ-
ման օնլարա ճիւմէն էմի էթտիյի-
մէ կէօրէ՝ վէ գուլում՝ Սոլմէսին

- 9 օնարա ըմարդաորը ճիւմէ
 թէվարթա կէօրէ ա՛մէ կ'եմէյէ
 10 տիգդաթէ հատրէր խէ: Ամնա օն-
 ար տինկէմարէր: Տէմ Մանա-
 սէ օնարը աղորար, շէյլէ քի
 Բապարն Խորայէ օլուլարընըն
 էօնիւնաէն Տէլաթ էթարիյի թալի-
 ֆէէրաէն պէթէր ա՛մէ կ'եմար-
 էր:
 11 Աէ Բապա քէնտի դուլարը
 փէյլաւպէրէրին վասիթասի իլէ
 12 սէյլէյիպ տէտի . Չիւն քի Յու-
 դա փատիշահը Մանասէ՝ պու
 երրահիյէթէրին էտիպ օնտան
 էվվէլ օլան Ամրհլուլարասն պէ-
 թէր ա՛մէ էյլէտի, վէ փութլա-
 րը իլէ Յուդայա տախի կիւնահ
 13 էթարտի . Օնուն իլիւն Խորա-
 յէլին Ալահը Բապա պէյլէ
 տէր . Իլթէ պէն Երուսաղէմին
 վէ Յուդանըն իւզէրինէ պիրպէ-
 14 րա սալաճաղըմ՝ քի օնու հէր ի-
 շտէնին իքի դուլարը չընկայա:
 15 Աէ Երուսաղէմին իւզէրինէ՝ Սա-
 մարիանըն չըրփուրըն վէ Ա.քա-
 ար էվլինի շափուլուսու կէրէճէ-
 յիմ՝ վէ Երուսաղէմի՝ պիր քիմ-
 սէնին չանաղը սիւրիյի՝ վէ սիւ-
 տիքտէն սոնկրա օնու էիւղիւ դօ-
 16 յուն տէօնաւրտիյի կիսլի սիլէ-
 17 ճէյիմ: Աէ միրասըմըն պաղի-
 սինի լէտա էտիպ օնարը տիւշ
 մէնլէրինիլ էլլինէ թէսլիմ էտէ-
 ճէյիմ, վէ օնար՝ ճիւմէ տիւշ
 մէնլէրինիլ Էաղմար վէ զարէթի
 18 օլաճաղար . Չիւն քի նաղարըմ-
 տա Էարամաղլըգ էթարիէր, վէ
 սրապարարը Մըլլորտան չըգտըգ-
 րորը կիւնաէն թա պու կիւնէ-
 տէք պէնի զսգապէ կ'եթիրաիլէր:
 19 Տէմ Մանասէ՝ Յուդայա Բապ-
 սըն նաղարընտա Էարամաղլըգ
 էթաք իլիւն էթարտիյի կիւնա-
 հընտան մոտա՝ լոյէթ չօգտուլ
 սուգ զան տախի տէօքտիւ . շէյլէ
 քի՝ Երուսաղէմի պաշտան պաշա
 սօլաուրտու:

17 Վէ Մանասէն ինչպաղի հիքէա
 յէթի՝ վէ հէր էթարիյի՝ վէ օնուն
 իլէտիյի կիւնահը՝ Յուդա փա-
 տիշահլարընըն թէվարիյի քիթա-
 պընտա Էաղըը տէյիլ մի: Վէ 18
 Մանասէ պապարար իլէ ույու-
 տու, վէ էվլինի պաղէսինտէ՝
 Ողա պաղէսինտէ կէօլիւլու .
 վէ Էէրինէ օլուլ Ամն փատիշահ
 օլտու:

19 Ամն փատիշահ օլտուգտա՝
 Իլիրմի իքի Էաղմտա իտի, վէ
 Երուսաղէմտէ իքի Էըլ փատի-
 շահլըգ սիւրաիւ . վէ անասընըն ա-
 ար՝ Ետեքատան Արուստուն գըղը
 Մէտողմիթ խտի: Վէ օ՝ պապա 20
 սը Մանասէնին էթարիյինէ կէօ-
 րէ Բապարն նաղարընտա Էարա-
 մաղլըգ էյլ տի: Վէ պապարար 21
 նըն Էիւրիւսիւյիւ պիւթիւն Էօլ-
 տա Էիւրիւսիւ, վէ պապարընըն
 ի՛պասէթ էթարիյի փութլարա
 ի՛պասէթ էթարի, վէ օնարա
 սէճտէ գըղը: Վէ քէնտի պա 22
 պարարընըն Ալահը Բապար
 թէրք էյլէտի, վէ Բապարն Էօ-
 րանտա Էիւրիւսիւ:

23 Վէ Ամնուն գուլարը՝ օնուն
 իւզէրինէ Ֆիթնէ դօփարտըլար,
 վէ փատիշահը քէնտի էվլնտէ
 էօլտիւրտիւլէր: Վէ տիյարըն 24
 խալը՝ Ամն փատիշահըն իւղէ-
 րինէ ճիւմէ Ֆիթնէ դօփարտա-
 րըն էօլտիւրտիւլէր: Տէմ տիյա-
 րըն խալը՝ օնուն Էէրինէ օլուլ
 Յովսիպը փատիշահ նասալ էթ-
 արիէր: Վէ Ամնուն էթարիյի 25
 պագի հիքէայէթի՝ Յուդա փա-
 տիշահլարընըն թէվարիյի քիթա-
 պընտա Էաղըը տէյիլ մի: Վէ 26
 օնու Ողա պաղէսինտէ՝ քէնտի
 մէգարընտա կէօմտիլէր . վէ Էէ-
 րինէ՝ օլուլ Յովսիա փատիշահ
 օլտու:

ՊԼԱՊ ԻՐ

1 Յոսիա փառախոս օրոտու
տա՝ սէքիդ Լաղնուա իտի : Վէ
Երուսաղէմէն Թուգ պիր երը
փառախոս քաւարաւ : Վէ ա.
նասննն առը՝ Բաղիաթտան Ա.
2 Գայիանն գըղը Յէգիդա խտի : Վէ
օ՝ Բապպըն նաղարընտա տաղու
օրանը իշէտի, վէ պապարը Գա.
Էթիին ճիւմէ Եօլունտա Էիւրիւ.
տիւ, վէ պաղաւա սօլա սալմաուրը.
3 Վէ վազի՝ օլուս քի՝ Յոսիա
փառախոսն օն պէքիլին ճի Էը.
լնտա՝ փառախոս Մէսուդաւ
օլու Եսեթիանն օլու Սափան
քեաթիպի Բապպըն Էլլինէ կէօն
4 տէրիպ տէտի քի՝ Պէջիէք քեա.
հին Քեղիկիա չըգ, վէ օ՝
Բապպըն Էլլինէ կէթիլինն՝ գա.
փու պէքչիլիննն գալմաւն
տէվլարիէքէրի աղչիլի պիթիլը.
5 օրն : Վէ օնու Բապպ Էլլինտէ
միւթթէմէտէքին՝ իշ իշէյէն.
Էքին Էլլինէ թէպլմ Էթիլինէր,
քի օնու Բապպըն Էլլինտէ օրան
իշ՝ Էլլին Էըղը Էքէրինի թա.
միր Էթմէք իշիւն իշէյէնէքէ վէ.
6 րէլէր : Տիւլէլէրէք վէ Էափու.
ճուլարա վէ պիլարճըլարա՝ վէ
Էլլի թա՝ միր Էթմէք իշիւն աղաճ.
լար վէ Էօնուլմուշ թաշար սա.
7 թուն ալմաղա : Անճապ սնար
իշ Էլլիննն թէպլմ օլունան
աղչէյի ճիսապ Էթմէպիլէր : Պի.
լա սնար Էլլինիլ Էթիլէր Էթմէլ
8 Էաէրէր խտի : Վէ պէյիլէք քեա.
հին Քեղիկիա՝ քեաթիպ Սափա.
նա տէտի քի՝ Բապպըն Էլլինտէ
թէվլարթ քիթապըն պուլտու.
վէ Քեղիկիա՝ քիթապը Սափանա
9 վէրաի գ վէ օնու օլուս : Վէ
քեաթիպ Սափան փառախոս
կէլիպ փառախոս ճէվապ կէ.
թիլտի, վէ տէտի : Գուլարըն
Էվտէ պուլունտա աղչէյի մէյա.
նա քեղիկիա՝ Բապպըն Էլլին.

աւ միւթթէմէտ օլան իշ իշ
Էլլինն Էլլինէ վէրաիլէր :
Հէմ քեաթիպ Սափան փառախոս 10
հա խապէր վէրիպ տէտի քի՝
Քեահին Քեղիկիա պանտ պիր
քիթապ վէրաի : Վէ Սափան օ.
նու փառախոսն հուլուրունտա
օլուս : Վէ վազի՝ օլուս քի 11
փառախոս թէվլարթ քիթապըն
սէօլէրինի իշ թաթիլի կիպի՝ Էա.
վապարընը Էըրթմը : Վէ վա.
12 տիւս՝ քեահին Քեղիկիա վէ
Սափան օլու Աքիկաւա վէ Մի.
քիա օլու Աքորարա վէ քեա.
թիպ Սափանա վէ փառախոսն
գուլու Ասայիա Էմիր Էալպ
տէտի քի՝ Սիսին պէլիմ իշին 13
վէ գալմ իշիւն վէ ճիւմէ Յուգա
իշին պու պուլունտա քիթապըն
սէօլէրի հաղընա Բապպա տա.
նըլն : Պէրա պապալարընը
պիլաւն Էթիլիւն ճիւմէ Էաղչ.
լը օրան կէօրէ Էթմէլ Էթմէլ
պու քիթապըն սէօլէրինէ Է.
թաաթ Էթմէտիլէրի սէպէպ.
տէն՝ իւլէրիլիլէ թուլունտա
Բապպըն զաղապը պէյիլէքիւր :
14 Սափա քեահին Քեղիկիա վէ Ս.
քիկաւ վէ Աքորար վէ Սափան
վէ Ասայիա՝ լիպալարը հըֆը
Էտէն Արաւ օլու Բեկունըն
օլու Սեղըւմուն գարըր Ողա
փէյալմպէրէյի կիթալէր, վէ
օ՝ Երուսաղէմէն Սափանտա
սաքին խտի, վէ օնա սէյլէտի.
15 Էր : Վէ օ՝ սնարա տէտի : Սա.
րայէլին Ալաւը Բապպ պէյլէ
տէր քի՝ Սիլի պանա կէօնտէրին
առէմէ պէյլէ տէյի : Բապպ
պէյլէ տէր : իշ թէ պէն պու 16
մաշալէ՝ վէ օնուն սաքինէրի
իւլէրինէ պէլա՝ Էա՝ Յոգա
փառախոսնն օլուպըլու քի.
թապըն հէփ սէօլէրինի կէթի.
րէմէյիմ, պուլունտա իշիւն քի՝ 17
պէնի Էլլիննն ճիւմէ Էթմէլ.
րի իշ զաղապէ կէթիլիլէ իշին

նէնի թէքք էտին՝ զայրիալահ-
լարն պոխուր էագտըլար . վէ
պըմ մահալին իւզերինէ զաղա-
պըմ թուծուշաճագ , վէ սեօ-
18 յունմէ յէճէք տիր : Աննա Բապ-
պա տանըմագ իշին սիզի կէօն-
Կոնքին Յուգա փատիշահնա
պէտըլէ ան յեթնիւ . Իսրայէլին
Ալուհ Բապպա գէշըլէ տէրաբի
Իշիթտի յին սեօզէրտէն էթիւ-
19 թիւ . պու մահալին հագգընն
վէ ծնուն տաքինէրի հագգընն
խտրապաթ վէ չնանէթ օղաճագ
տէտիյիմ իշիթտի յինաէ , Թիւ-
րէ յին Բապպա հուզուրունգոս
էոսիւրայ՝ ալաղալանաղըն վէ
էսվամըլընը երթտըղըն վէ
հուզուրունմոս ալաղալընիչին ,
Բապպա մէր քի՝ Պէն տաիի ի-
20 շիթտիմ : Մոուն իշին էշիթէ
պէն սէնի պապալարընա զամմ
էտէճէյիմ , վէ մէգարնոս սէ-
լամէթ իւէ զամմ օղաճագըն ,
վէ տէնիմ պու մահալինի զերի-
նէ՝ Վէ թիւրէճէյիմ ճիւմընիչագըլը
կէօզըլին կէօրմէ յէճէք պզիր վէ
ծնալը փոնիշահա ճէփալ կէ-
թիրտիւրէք :

ՊԱՊ ԻԴ

1 1 Պէփաղաշահ կէսնտէրտի ,
վէ Յուգաննն հէմ Երուսաղէմին
ճիւղէ փոթիյարըլըն ծնուն
2 Դանընա ճէմմ էթտիւր : Վէ
ինտիշահ հէպ փիւէսնճէ Յու-
ղանն ճիւղէ Կոնքին վէ Ե-
րուսաղէմինահի մաքինէրի վէ
քեահինիւրի վէ փէյլամպէրէր
վէ քիւլիւքանն պէտիյէ փալն
Ճա ճիւղէ գաթի՝ Բապպն էփի-
նէ չըպտըլար , վէ գուլաղալըրի
շիարի իքէն՝ Բապպն էփնտէ
պուրունն ա՛հա քիթալընըն
ճիւղէ սէօզէրիի օղալաու :
3 Վէ փաղաղալ տիրէ յին Էանն .
նա տօղոտո՝ պու քիթալաու

էաղըր օղան պիւ ա՛հա սէօզ-
էրինի իճրա էթմէք իշին Բապ-
պա թապի՝ օղալաու վէ ծնուն էմը
էրինի վէ չէհատէթէրինի վէ
դանունըլընը պիւթիւն էիւ-
րէքտն վէ պիւթիւն ճանտան
սագլունպա՝ Բապպն հուզու-
րունտա ա՛հա քէտտի . վէ ճիւմ-
լէ դավմ՝ ա՛հա իպպա էյլէտի :
Անտէն փատիշահ պէտիյէք քեա
հին Գէղկիսայա վէ քիւնճի իւթ-
պէնին քեահինէրինի վէ գափու-
նուն պէքճիւրինէ էմը էթտի
քի՝ Բահալ իշին վէ Ատա-
րովթ իշին վէ ճիւմլէ կէօք ա՛ս-
քէրէրի իշին էափըլան պէթ-
էրին հէփիսին Բապպն հէքէ-
լնտէն չըգարալար . վէ ծնալը
Երուսաղէմին տիւրըլընա Վեգ-
րոն չըլըրըլընտա էագտըլար ,
վէ ծնալըն քիւլիւնի Բէթէլէ
դալըրուր : Վէ Յուգա փաթի-
շահըլընը Յուգա չէհրէրին
տէ վէ Երուսաղէմին Էթրափն
սա թէփէլէրտէ պուխուր էագ-
մաղու թալին էթտիւրէրի փութ
քեահինէրինի՝ վէ Բահաղա՝
կէնէնէ վէ պա վէ պուրճըլաու
վէ կէտին հէփ ա՛սքէրէրին
պուխուր էագտըլար տէփ՝ էյ-
լէտի : Վէ Ատարովթ փութու-
նու Բապպն էփնտէն Երուսա-
ղէմին տիւրըլընա Վեգրոն տէ-
րէսին չըգարալ , վէ ծնու Վեգ-
րոն տէրէսինէ էագտըլ , վէտէօ
յիւպ թօզ էյլէտի , վէ թօղու-
նու գալմնն օղալըլընն մէ
ղարալը իւզէրինէ սալալ : Վէ
Բապպն էփնտէ օղան՝ օլ գարը-
լըն Ատարովթա խոյմէլըր
սօղալաուգար մահալին լութի-
լէրին էփէլինի երգալ : Վէ
3 Յուգա չէհրէրինտէն հէփ քեա
հինէրի կէթիրտի , վէ քեահին-
էրին օլ իշինտէ պուխուր էագ-
տըլըլըր թէփէ փութիւսնիւ-
րին՝ Գլըսաւան Բիրտալէնի

վարընձա մուրտարւատը . վե
չհնին սերտարը Եսու գափու
սունուն աղղընտաքի շհնին՝ օլ
գափուգընուն սօլ հանընտա օ
լան գափուարըն թէփե փութ
9 խանէլէրին՝ եղգաղ Վնադ
թէփե փութլանէրինին քեա
հինէրի՝ Բապղըն Երուսաղէմ
սէ օլան մեղպահընա չըգմաղար
իսի . իւր գարընտաղարը արա
սընտա ինչմուրտաղարը եերէր
10 իսի : Վէ-Ենովմ օղլունուն աէ
րէսինտէ օլան Տօփեթի մուր
տարւատը . թաքի պրը քիման
օղլունու եա գրգընը Մողղը Ի
11 շին աթէշտէն կէշիքմէյէ : Վէ
Յուգա փատիշահարընըն կիւ
նէշէ թալին էթաթէլէրի՝ Բապղ
էվնին մէտիւնլինտէ Փարուրիմ
սէ օլան կըպըմ՝ Եսմանմէլէքին
օտաւորըն հանընտա օլան՝ ձա
լարը աէփէ Եյէտի . վէ կիւնէ
շին աճաղարընըն աթէշէ եագ
12 ար : Վէ-Վաղ քէօշքիւնին
ապըն իւղէրթիսէ օլան՝ Յուգա
փատիշահարընըն եափաղգարը
մեղպահարըն հէմ Բապղ էվնին
Իթէ ալլաւսունտա Մանասէնին
եանիարըն մեղպահարըն փատի
շահ եղգաղ . վէ օրատան պօ
ղուպ՝ թօփրաղարընըն կէպրին
13 տէրէսինէ աթմը : Վէ Երու
սաղէվին Եանիւնաէ Փէսաս աա
ղընըն սաղ հանընտա Իսրայէլ
փատիշահ Սողմունուն՝ Սիգան
լուարըն իքրահիյէթի Նսան
րովթ իչլան վէ Մովաթլուրըն
իքրահիյէթի Գամովս իչլան վէ
Նսման օղլուարընըն իքրահիյէ
թի Մեղքամ իչլան՝ եափաղղը
թէփե փութլանէլէրինի փատի
14 շահ մուրաաթլատը : Վէ տիքի
թաղարըն գըրաղ . վէ Նստա
րովթ փութլուրընըն քէտի . վէ
օղլարըն մահալլինի տաէմքէմք
15 լէրի իլէ տօղուրտու : Վէ-Բէ
թէլաէքի մեղպահըն տախի՝ Ին

րայէլէ կիւնահ էթաթէլէլապա
օղլու Եերթուլանին եափաղղը
թէփե փութլանէսինի՝ օլ մեղ
պահըն վէ թէփե փութլանէսին
նի երգար : վէ թէփե փութլա
նէսինի եագար . վէ աէօյիւպ
թօղ էյլէտի . հէմ Նստաթովթու
եագար : Նստէն Յովիա տէօ
16 նիւպ՝ օրատա տաղաւ օլան մէ
ղարարը կէօրտիւ . վէ-Մէնտէ
րիւթ մեղալարտան քէմիլէրի
ալարը : վէ Կու սէօղլէրի նիստ
էտէն Նստահ աաթէվնին նիստ
էթաթի Բապղըն աէօղլունէ կէօ
րէ՝ մեղպահըն իւղէրլինտէ եա
ղըպ օնու մուրտարւատը : Վէ
17 տէն աէտիքի՝ Հու կէօրաթիււմ
թիւրպէ նէօ օլա : վէ շհնին ա
աթէվէրի օնա աէտիլէրիքի՝ Յո
գատան կէթիւպ Բէթէլլին մեղպա
հընա պէնիլէպուր Էթաթիլին շհ
լէրէթիսաթէտէն Նստահ աաթէվ
նին մեղաղըն աղը : վէ օ՝ Օնու
18 գոյվէրիւ . օնուն քէթիլէրին
քիման գըմըլաւթմաղըն տէտի
իմտի օնուն քէմիլէրինի՝ Սա
մարիաաան կէլէն փէյլամպէ
րին քէմիլէրի իլէ դուրթարտը
լար : Հէմ Իսրայէլին փատիշահ
19 արընըն դաղապէ կէթիլմէք Ի
չլան եափաղղարըն՝ Սամարիա
նըն շհնլէրլինտէ օլան Ճիւմէ
թէփե փութլանէլէրինի տախի
Եովիա տէփէ թէտի . վէ օնա
րա Բէթէլտէ Էթաթիլի Ճիւմէ
ամիլէրէ կէօրէ Եյլէտի : վէ
20 օրատա օլան Ճիւմէ թէփե
փութլանէլէրինին քեահնլէրի
նի մեղպահարըն իւղէրլինտէ պօ
ղաղաար . վէ օնալարըն իւղէրին
տէ աաթմ քէմիլի եագար . ան
տէն Երուսաղէմ տէօնաի :
Վէ փատիշահ հէփ գաղլա
21 թէնպիս Էտիպ աէտիքի՝ Նստ
հընըն Բապղա պօա ա՛հարէքի
թաղընտա եաղղը օղլուղը կի
պիւպաթէ Եյլէտիսինիլ : Օլիւա
22

Իտրայէլն հիւժմ էտէն հաբիմէ-
րին կիւնէրինտէն պերու, վէ
Իտրայէլ փառիւհաճարընը վէ
Յուդա փառիւհաճարընը ճիւմ-
իւ կիւնէրինտէ պահիկ պուպա-

23 սեբ իկպի օլմամըշ աըր : Ելլա
պու պասեբ՝ Բապպա Երուսաղ
ղէմաէ Յովսիա փասիշահըն օն
սէրիղնէճի երլընա օտու :

24 Հէմ տախի Յօրեմա՝ ձինձի.
էրի վն ֆաշըլարը վն թերա,
փիմի վն փուշարը՝ վն Յուզա,
ոյլարնանա հէմ երուսաղէմէս
կէօրինէն ձիւմէ՝ մեքուշմթը
սէֆ՝ էլէսի . թա քի քեսհին
ֆեղկիմըն իսպալ վիլնտէ պուշ
սուղոմէ՝ քի թապաւ հաշըմը
Թէփաթին սէօտերին ետնէն

25 կէթիբէ : վէ մնտան էվէլլպիւ.
Թիւն էլւրէ յիստէն վէ պիւթիւն
ճանրնաան վէ պիւթիւն գուվլէ.
Թիտէն՝ Կովսէսին ճիւմէ Թէվ
րաթընա կէօրէ մուռնէկպի Բապ.
պարտէմովէզ փառտիլազ՝ օմնաթը
մարտն սմիւրա տառիկ մուռնէ կէ

26 ձկն դալ՝ զմաստը : Անճաղ Բաղայ
Մանասենին օնու զաղապէ կէ-
թիբախի չիւմէ զաղէպէրին :
տէճէ Թիւրքի Յոգանուն իւզէ-
րինէ Թուրքիւն պէյլիք զա-
ղապին իրոյնրնաւն ալ օնսնաւն :

27 վէ՛ր Ի ապա՛ռ ահա՛րի . Ի սրբայէկե
ահ՛Ք՛ էթա՛լիսիմ՝ կկալե՛ր հուզու՛
րումումն Յո՛ւրպալ տա՛խի ահ՛Ք՛
էտե՛ճէյիմ . վէ՛ ահա՛լիսիմ պու
շէհրե՛ Նրուստաղէմի՛ վէ՛ Իսմի՛ օ .
րատում օլտան ահա՛լիսիմ էվի՛ րէտու
էտե՛ճէյիմ :

28 Վէ Յովիանը նախագի հիքեա
յէթի վէ ծառն հէր Էթաիյի՝
Յոգա փառիշահաւորն թէ
վարիս քիթադրնաա ետդրյաւ

20 յի՞նք մի : Օնուն կհանէրինսէ
 Մըսոր փառիչանը փարսունհէ
 քաւով Ասոր փառիչանըն
 իւղէրինէ Եփրատ ըրմաղնա
 չգաւը , վէ Յովսիա փառիչան

[illegible]

31
Յովաքաղ փառիշահ օշտուղ-
տա՝ Դյերմի իւչ և աշնտաւիտի,
վէ Երուսաղէմտէ իւչ ոյ փառի-
շահ: Եւ սիւրբիւ. վէ անաթրիւն
աղը Լէրհապոյսն Երեմիանլն զը

զԵՐԺԵՐԻՈՒՅՈՒՆ ԿՐԻՐ: ՎԵՐԵՆԱԿԱՊԱՍ, 32
 ԺԱՐՆԵՐԸ ՃԻՎՈՒՆ ԷԹԻՈՒՍԻԱՆԷՆ
 ԿԵՅՐԷ ԲՆԱԿԱՐՆԻ ՆԱԶԱՐԻՄԻՈՍ ԷՍ:
 ԲՈՒՄԱՆԴՐԱԶ ԷՆԵՐՈՒՆ: ՎԷ ՓԱՐԱՅ, 33
 ԷՆՈՒՆ ԴԵՆԱՍԻՄՈՍ ԵՐՐԵԱՍԻՆԷՄ:
 ՄԵՆ ՓԱՌՈՒՅԱՆԸ ԷԹՎԵՐԻՆ ՈՒՆ:
 յԻՆ ԵՄԱԹ ՍԻՅԱՐՆԻՍԻՄԻ ՌԵՐ:
 ՂԱՄՈՍ ՀԱՊԱՆ ԷԹՈՒՐ: ՎԷ ՄԻՅԱ,
 ՄԵՆ ԷԻԶԸ ԳԱՆԹԱՐ ԿԻՐՈՒՐ ՎԷ
 ԿՐԻՐ ԳԱՆԹԱՐ ԵՐԹՈՒՆՆ ԶԷՐԻՄԷ
 ՍԱՅՈՒՐ: ՎԷ ՓԱՄԱՍԻՆ ԵՆԵՄ, 34

ւով Յով խանին ոչլու Եղիսիմի
 պատարը Յով խանին էէրինէ
 փատիւնա՛ն էթտի, վէ ասորըն Յո-
 վաիկմէ տէ յիշթրտն • Յովա-
 քազը իսէ ալըա՛՛ Երըրա կէօ
 Թիւրտիւ, վէ օ՛ օրաւաէ ուրտիւ:
 Վէ Յովաիկմ կրմիւշիւ վէ ալ
 Թոնու Փարաւուն վերտիւ ալ
 մա աի քարր՝ Փարաւոնուն էմրի-
 նէ կէօրէ կիւմէշիւ վէրմէք իշիւն

35

սոցալական էլլէտիկ կիմիշն
վէ ալթընտու փարաւան ճէքաւ
վա վերկէք իշլըն՝ տկար ճգաւ
մընտաւ իշլըքսին մապթուրնէ
կէօրէ ալլը 36

Յօլալիմ փառիշա՛ն օլտուգ,
տա՛ ի իրմիս սէ՛ն էաշընտա խո՛ւ,
վէ երտ սաղլը մաթն յի պիր էրը
փատիշա՛յըգ սաբաւն . վէ աւ

նորոնքն ապր՝ Ռուստանաճա-
գայիաննն գըրը Զարեհա խնի-
37 Վէ պապալարնքնն ճիւղէ էթ-
տիլինէ կէօրէ՝ Բապալըն նազա-
րընտա եարամաղը Էլէյէտի :

ԳԵՂ ԻԴ

- 1 () Նուն կիւլէրինտէ՝ Բաբի-
լոն փատիլան Կաբուգոգոնո-
տը չըգալը : Վէ Յովակիմ ծնա-
իւլէ Էլէլ զուլ օլտու . անանտեօ .
2 Նիւալ ծնա՝ ա՛սը օլտու : Վէ
Բապալ ծնուն իւղէրինէ՝ Պիլընա
նիլէրին պէօլը, քէրինի վէճիւր-
կանիլէրին պէօլը, քէրինի վէճիւր-
կաբըլարըն պէօլը, քէրինի վէճիւր-
մին օլտուրընն պէօլը, քէրինի
կէօնաէրտի . իմաի ծնարը Յու-
դանն իւղէրինէ կէօնաէրտի բի՝
ծնու Բապալըն գուլարը փէլգալ-
պէրլէրին փատիլան իլէ սէօլէ-
տիլի սէօղէ կէօրէ հէլը, քէլէ :
3 Թահգիլգան պու Յուդայա Բապ-
ալըն էրի իւղէլ օլտու բի՝ Մա-
նանին կիւնաշարը իլին ծնա-
ճիւղէ էթտիլինէ կէօրէ քէնտի
հուղուրունտան սէփ՝ էլէյէյէ :
4 հէմ՝ տաիի տէքաիլի սուչ
սուղ գան իլին օլտու . զիրա Ե-
րուսաղէմի սուչուղ գան իլէ
սուչուրտու , վէ Բապալ ծնա-
ա՛ֆլ էթմը իսթէմտի :
- 5 Վէ Յովակիմին պագի հիքեա-
յիլի վէ ծնուն հէր էթտիլի՝
Յուդա փատիլանարըն թէ-
վարիս բիթապընտա եազըլտէ .
6 յի՞ մի : Իմաի Յովակիմ պապա-
լարը իլէ ույուտու , վէ ծնուն
էէրինէ օլտու Յովակին փատի-
լան օլտու :
- 7 Վէ Մըսըր փատիլանը ուր-
թըգ պիր տահա քէնտի տիլա-
րընտան չըգմատը . զիրա Բաբի-
լոն փատիլան՝ Մըսըր ըրմա-
ղնտա Եփրատ ըրմաղնտաէք
Մըսըր փատիլանըն հէր նէսի

վար իսի իսի ալթըլ իսիս
Յովակին փատիլան օլտու : 8
տա՝ օն սէքիլ Եազընտա իսի-
վէ Երուսաղէմի իլէ այ փատի-
լանըգ սիւրաիս : Վէ Յուսաղըն
աճըլ՝ Երուսաղէմի իլէ իսթմ-
նըն գըլը Կէհուսթա իսիս : Վէ 9
պնպալընն ճիւղէ էթտիլինէ
կէօրէ՝ Բապալըն նազարընտա
եարամաղըգ էլէյէտի : 81
Օլ գէմանտէ Բաբիլոն փատի- 10
լանը Կաբուգոգոնոտըն գուլ-
լարը՝ Երուսաղէմ իւղէրինէ չըգ-
ալար , վէ շէհը մուհաւերէյէ
ալնար : Վէ Բաբիլոն փատի- 11
լանը Կաբուգոգոնոտը շէհին
իւղէրինէ կէլար , վէ ծնուն գուլ-
լարը ծնու մուհաւերէ էթտիլը : 12
Վէ Յուդա փատիլանը Յովա- 13
քին՝ քէնտի անալը վէ գուլարը
վէ սէրվէրլէրի վէ անարմարը
իլէ պէրապէր Բաբիլոն փատի-
լանը չըգմալ յիլէ Բաբիլոն
փատիլանը քէնտի փատիլանը
ղընն սէրիլինն ճիւղնտա ծնու
թուլտու : Վէ Բապալըն տէտի- 13
յի կիսի՝ օրաման Բապալէմինին
ճիւղէ խաղինէլէրին վէ փատի-
լան էմինին խաղինէլէրին չը-
գարտը . վէ Իսրայէլ փատիլանը
Սողոմոնուն Բապալըն հէլէլինէ
եափտըը հէփ ալթմուն գապա- 14
լը փարէլէտի : Վէ պիւթիւն 14
Երուսաղէմի վէ ճիւղէ սէրվէր-
լէրի վէ հէփ գուլվէթ սահիւլ-
լէրին ծն պին էսիբ՝ հէմ ճիւղ-
լէ տիւլէրլէրի վէ տէմիլիլէրի
կէօլուրաի . տիլարըն Փուգա-
րատը խաղընտան զարի քիմաէ
գարմատը : Վէ Յովակին Բա- 15
բիլոն կէօլուրաի . հէմ փա-
տիլանըն անալըն վէ փատիլա-
նըն գարըլարընը վէ ծնուն խա-
տըմարընը վէ տիլարըն գուլ-
վէթ մահիպէրինէ Երուսաղէմ-
տէն Բաբիլոն կէօլուրաի : Վէ 16
ճիւղէ գուլվէթ սահիւլէրինի

և ետևից զիման՝ հեմ տիպերի
 17 վէ անկողնիս անկ զիմն՝ ճիւմէ
 ճիւղ եղան գահքնմանարեւ Բա
 բելոն փատիշանը օնարը Բաբել
 18 անկողնուս օնարը և վէ Բաբելոն
 փատիշանը օնուն ետրինէ ցմու
 ճարը Սաճանիայը փմտիւս է
 տիպէ օնուն-արընը Սեդեկիայա
 19 անկողնուս օնարը :
 20 Սեդեկիա փատիշան օլտուգ
 օտէ խեղձի պիւղ հաշմտա խոի ,
 վէ Երուսաղէմնէ քն պիր եր
 փատիշանը սեդուիէ և վէ ա
 նարընը արը Լեւնատան Երկ
 21 փանընդ քաղ Սփտաղ խոի : Վէ
 պու՝ Երուսաղէմն ճիւմէ եթտի
 յինէ կէօրէ Բապարն նաղարըն
 22 տաղարտնաղըգ էտէ քիւս քիւս
 րա Երուսաղէմն վէ Երուսաղէմն
 23 իւզէրինէ օլտն Բապարն դաղա
 պրտան եթիւրիւ վաղի՝ օլտու
 քի՝ օնարը քէնպի հուզուրուն
 տանկտէ՛՛ Էտինճէյտէք՝ Սե
 դեկիա Բաբելոն փատիշանը
 ար օլտու :

ԳԱՊ ԻՆ

1 Վէ վաղի՝ օլտու քի՝ օնուն
 փատիշանընըն տօգու զունճու
 երընտա օնունճու այտա այրն օ
 նունճու Կիւսիւմնէ Բաբելոն փա
 2 րիշանը Նաբոգոդոնոսոր ճիւմ
 լէ ա՛քերի իլէ Երուսաղէմին իւ
 ղէրինէ կէլտի , վէ ճիւղն դար
 ղընտա օրդու գուրտու : վէ օ
 նուն իւզէրինէ չէփէկլէ մեթէ
 3 րիւլէր ետիար : Վէ շէհր՝ Սե
 դեկիա փատիշանըն օնարինճի
 երընտաք մուհաստէտէ խոի :
 4 Վէ այրն տօգու զունճու շէհրտէ
 գըթուգ շէտիս օլտու : վէ տի
 5 յարըն գափընըն եթմյի Եօդ
 6 խոի և Վէ շէհր օրդու զունճու
 ճիւմէ շէհր ղիւլէր քիւլէ իլէ գա
 7 փունուն Եօլունտա փատիշան
 պաղէտինին ետընտա օլտն իքի

ճիւմարն արտարնտա գաղաղ
 8 վէ Բաբելոն շէհր գաղաղ
 մը իքէն , Բաբելոն սահրա Եօ
 լունա կիւմի : Վէ Բաբելոն իլէ
 9 րին ա՛քերի փատիշանըն ար
 տընճիւ գօլաղարը՝ օնու Երի
 10 բոլ սահրարնտա եթիւրիւ
 լէր և վէ ճիւմէ ա՛քերի օնուն
 11 Ետընտա գաղաղարը : Իմտի փա
 12 տիշանը լուծիւքա՛ օնու Երե
 ղայա՝ Բաբելոն փատիշանըն
 13 չքարտընըն վէ իւզէրինէ հիւլ
 եթտիլէր : Վէ Սեդեկիանըն օ
 ղուլարըն՝ օնուն կէօրէրի Եօ
 նիւտէ պօղաղարըն : վէ Սե
 դեկիանըն կէօրէրինի քէօրէթ
 14 տիլէր , վէ օնու պաղաղարը
 իլէ պաղաղարը՝ Բաբելոնա կէ
 15 թիւրտիլէր :
 Վէ Բաբելոն փատիշանը Նա
 16 բոգոդոնոսոր փատիշանըն օն
 տօգու զունճու երընտա պէլին
 17 ճի այրնտա այրն Ետիսինտէ
 Բաբելոն փատիշանըն գուլու
 18 ա՛ստար պաղը Նաբոգոդոնոս
 Երուսաղէմ կէլտի : Վէ Բապ
 19 արն Եթիլ հեմ փատիշանըն Է
 վնի ետար : հեմ Երուսաղէ
 20 մին հեփ Եթիլինի վէ պէթիւք
 Եթիլին ճիւմէտինի աթէշէ ետ
 21 տը : Վէ ա՛ստար սիւնը իլէ օ
 22 լան Բիւսանիլէրին ճիւմէ ա՛ս
 քերի՝ Երուսաղէմին հիւարըն
 23 չէփէկլէտէ եթգաղար : Վէ
 24 շէհրտէ գաղան գաղաղարըն
 25 տիլէր հեմ Բաբելոն փատիշանը
 նա տիւլէր 2 գաղաղարըն հեմ
 գաղաղարըն պաղաղարին՝ ա՛ստ
 ար պաղը Նաբոգոդոնոս կէօ
 26 չիւրտի : Վէ ա՛ստար պաղը
 27 տիլարըն Փուգարարնտան պաղ
 28 ճըլար վէ չիթիլ ճիւլէր պաղարըն :
 Վէ Բապարն Եթիլտէ քիւլ
 29 պաղար տիլէրէրի վէ պիպիլէր
 30 րի՝ հեմ Բապարն Եթիլտէ օլտն
 պաղար տէնիլի՝ Բիւսանիլէր
 փարէկտիլէր , վէ օնարըն պաղ

14 Եւ զի չէ յհեղինակ հեմ բեւ-
 րեքէն վէ իմ մագապարնը
 վէ դատհեքի վէ խղճմէ իմ
 տիքէն ճիւղմապար դապա-
 15 րը աւարտար : Հեմ ա՛ստար-
 պար կերեք ալթուն կերեք կիւ-
 մեշ պուհուրսանարը վէ լէ-
 16 յենէրն ալար : Սողոմոնուն
 Բպեպ վէնէ հափուրը իքի տի-
 րեքէն պիր տնիւզ՝ վէ ալպեք-
 17 ւէր՝ ճիւղմէ պու ալթութրին պա-
 րըը թարթըյա կէմէզ իտի :
 17 Պիր տիրէյն պըյը՝ օն սէքեզ
 արըն իտի , վէ թէփէսինտէ
 պագըրսան պաշըը վար իտի ,
 վէ պաշըըն պըյը իւշ արըն
 իտի , վէ պաշըըն իւզէրինտէ
 չէփէյնէ չէպէքի իշէ վէ նարար
 վար իտի , հէփիսի պագըրման
 իտի , վէ Յպիր տիրեք տիտի չէ-
 պէքի իշէյն պուսուն կիպի իտի :
 18 Վէ ա՛ստարնը պաշը՝ յաշէքեա-
 հին Սարայիւնը վէ իքինճիքեա-
 հին Սեփունայի վէ դափունուն
 19 իւշ պէքիէրին իքէրինտէ սերաար
 իտի , հէմ շէհրեա պուրունան
 զիտիւհահրն միծմահիւլէրինտէն
 20 պէշ քիմէն՝ վէ տիյարն դամը-
 նը յեքէրըյէ թահրիր էտէն
 ա՛սքէրն զիւշ քեաթիպինի՝ վէ
 շէհրեա պուրունան տիյարն
 դամըրսանն իւլթիւշ տտէմ ալթը
 21 Իմոն ա՛ստարնը պաշը ՚Կարու-
 դարդան օնարը ալար , վէ Բա-
 բիլուն փատիւհահրն Ռեքպայ
 22 Կէօթիթիսիւ զՎ Բաքիին փա-
 տիւհահրն օնարը վարուաթ Եմաթ
 23 Ենիյարնալթ Ռեքդատա օնարը
 Բօրիփաիւ . պու վէ ճօ իլէ Բու-
 զմաքէտի տիյարնտան էսիր
 24 Կէօթիթիսիւ : Վէ Բաքիլուն
 փատիւհահրն՝ Կաբուդդոնոսորուն
 պարադըը Բուդա տիյարնտա
 գալան գամըն իւզէրինէ՝ Սա-

փան օլու Ս քիկանն օլու Գո-
 դընայը մեփուգ իմաի :
 Վէ ա՛սքէրէրին ճիւղմէ սէր- 23
 վէրէրն կերեք քէնտիւլէրն կերեք
 աւտմէրն՝ Բաքիլուն փատիւհահր-
 նըն Գոդոլիւրը մեմուն նապ
 էթտիյինի իշէթտիքէրինտէ ,
 եա՛նի Նաթանիա օլու Իմա-
 յէլ վէ Կարէ օլու Բօհանան վէ
 Թանհունմէ օլուն Կեառիւթը
 Սարայիա վէ Մաքաթիին օլու
 Յեդնիա՝ կերեք քէնտիւլէրն կէ-
 24 րէք օնարըն աւտմէրինի Գոդո-
 լիայա Մաափայա կէլալէր : Վէ
 Գոդոլիա օնարա վէ օնարըն ա-
 տմէրինէ եմին էթաի , վէ օն-
 արա տէտի քի՝ Քիլաննիլէրէ
 դուլար օլմադտան գօրգման .
 պա տիյարնա սաքին օլուա՝ Բա-
 բիլուն փատիւհահրն գուլուգ է-
 տին , վէ ալիզ էյի օրաճադ տըր :
 Վէ իւզիլ օլուալթի՝ Կէտինճի 25
 այտա՛ փմաիւհահրն կիւրիլէթին
 տէն օլուն Եպիսանմա Յուլու Նա-
 թանիանըն օլու Իմալիէ՝ պիլէ
 սինճէ օն տտէմ իլէ կէլաի , վէ
 Գոդոլիայը վարուն վէ Եօրու-
 հէմ օնարն իլէ Մանիլմա օլուն
 Կէհուտիլէրն վէ Քիլաննիլէրն
 լարալ : Վէ ճիւղմէ գամիլ քիւ- 26
 չեքտէն պէցիլէտէք՝ հէմ ա՛ս-
 քէրէրն սէրվէրէրն գալըպ
 Մըթրալիթտիլէր , զիւր Քիլ-
 տանիլէրնէն գօրգտուլար :
 Վէ իւզիլ օլուալթի՝ Բուդա փա- 27
 տիւհահր Բովաքիլէ էսիրլիյն օ-
 թուգ էէտինճի երընտա օն իքին
 ճիւղտա այլն իլիթի էէտինճի
 Խեփնտէ՝ Բաքիլուն փատիւհահր
 Եղմարովաթ՝ փատիւհահր օլու-
 դու երտա՝ Բուդա փատիւհահր
 Բովաքիլին պաշըն զընտանտան
 գալարուր : Վէ օնուն իլէ խայր 28
 լար սէցիլէրի . վէ օնուն Թաի-
 թընը՝ Բաքիլունիւլէրն սինճէ
 օլուն փատիւհահրըն թաիթըն
 տան իւթթիւն գօմուա՝ Վէ զըն- 29

տանտաքի հսկապարընը տէրիշ
 Թիրաի . վէ էօմրինինն ճէմի
 30 հուրունաա էքմէք եէր իտի : Վէ

ծնուն Թաշինի տայիմ Թաշինի
 տի . էօմրինինն ճիրէէ կիւն
 լէրինտէ՝ կիւն պէ կիւն Թաշինի
 ընտ փատիշահտան վէրիլըր իտի

-10-

ԳԻՐԻՆՃԻ ԹԻՎԱԼՐԻՒ

ԵԱԽՕՏ

ԼՈՒԼՏՅԱՆ ԳԻՐԻՔ ՄՆԵՑՈՐԴԵՑ

ՊԱՊ Ա

- 1 Բաւա՛մ Սէթ՝ Ենովւ . (Էփրայ)
 3 նան՝ Մաղաղէ՛կ Յարեգ . Են՝ վէ
 4 Մաթուսաղայ՝ Ղամբէ , Են՝
 Սէմ՝ Քամ՝ վէ Յաբէիմ :
 5 Յաբէթին՝ օղուլարը՝ Գոմեք
 վէ Մադոգ վէ Մադայ վէ Յաւան
 վէ Թոքէլ վէ Մաոք վէ Թիրաւ
 6 իտի : Վէ Գոմեքին՝ օղուլարը՝ Եւ
 քանաւ վէ Տիւիւթ վէ Թորգոմա
 7 իտի : Վէ Յաւաննին՝ օղուլարը՝ Եւ
 զիսայ վէ Թարսիս՝ Կիտիմ վէ
 Դոդանիմ իտի :
 8 Քամին՝ օղուլարը՝ Քուշ վէ
 Մեսորեմ՝ Փուգ վէ Քանան ի
 9 տի : Վէ Քուշուն՝ օղուլարը՝
 Մաբա վէ Եւիւա վէ Մաբաթա
 վէ Ռեգմա վէ Սեբեթաբա իտի .
 վէ Ռեգմաննին՝ օղուլարը՝ Մաբա
 10 վէ Դեգան իտի : Վէ Քուշնեք
 րովթու Թեվիւա էյլէտի . պու՝
 եէրտէ ճէպպար օլմոդա պաշա
 11 ալ : Վէ Մեսորեմ Դուգու
 12 լարը Թեվիւա էյլէտի , հէմ Եւ
 նաիլըլարը վէ Դաբըլարը վէ
 12 Նեփթուքուլարը , վէ Պաթու
 րէսվլէրէի վէ Քասիտըլուլարը
 12 քի՝ Փըլլըլար օրտան չոդար՝

վէ Կաթիթորուլարը : Վէ Քա . 13
 նան՝ Էլէ սօղուշու Սիգոնու
 Թեվիւա էյլէտի , վէ Քեաի , վէ 14
 Յեբուսուլարը վէ Մաթուլար
 րը վէ Գեբգեպլէրի , վէ խե . 15
 լեւերի վէ Երուկըլարը վէ Եւ
 16 լեւելէրի , վէ Երուկըլարը
 վէ Մամարըլարը վէ Նեմթըլա
 րը :

Սեմին՝ օղուլարը՝ Եղամ վէ 17
 Երուք վէ Երիւաքաթ վէ Ղուգ
 վէ Երամ վէ Հուս վէ հու վէ
 Գաթեք վէ Մաոք իտի : Վէ 18
 Երիւաքաթ Մաղայը Թեվիւա
 էյլէտի , վէ Մաղայ Երեքի Թեվ
 19 լիւա էյլէտի : Վէ Երեքի իքի
 զուլ սօղաու , պիլինին աարփա
 20 վէկ իտի . զիրա եէր՝ ծնուն կիւն
 լէրինտէ Թագսիմ օլունաու . վէ
 դարընտաշննին աար Յեկիւան ի
 տի : Վէ Յեկիւան՝ Եղմոդադը 20
 վէ Մաղափը վէ Կարաթեթու վէ
 Յարաբը Թեվիւա էյլէտի , հէմ 21
 Կորամը վէ Ուզալը վէ Դեկլա
 նը , վէ Գեբալը վէ Միլմեթի 22
 վէ Մափայը , վէ Ռիլիլ վէ Եւ
 23 Կիւլը վէ Յորաբը , պոմըլարը
 ճիւլէտի՝ Յեկիւաննին օղուլարը
 իտի :

24 Սէմ' Արիաբառ' Սաղա,
25 Երէր' փաղէկ Ռադաւ, (26) Սե
27 րուգ' Նաբով' Թարա, Աբրամ
եանի Սբրաշամ:
28 Աբրահամն օղուլարը՝ խաչ
29 Հակ վէ Իսմայէլ խի: Օնդարն
սօղուլարը պունլար արը. Իս
մայէլին իւք սօղուլու Նաբէթ
անտէն Կեդար վէ Ադբէէ վէ
30 Մաբսամ, Մամս վէ Դումս
31 Մասսէ՝ Բողադ վէ Թեմա, Յե
սուր' Դափես վէ Կեդմա, Իս
մայէլին օղուլարը պունլար խի
32 վէ Աբրահամն օտարըը Բե
սուրսննն օղուլարը. օ՝ Զեմ'
բանը վէ Յեկանը վէ Մադանը
վէ Մադանը վէ Յեմբոկու վէ
Սոփէյի Թեվիտ էյէյէի. վէ
Յեկանըն օղուլարը՝ Սաբա վէ
33 Դեդան խի: վէ Մադանըն օ
ղուլարը՝ Դեփա վէ Ափէր վէ
Դեմբ վէ Աբիգա վէ Ելգադա
խի: պունլարն ճիւղէյի՝ Բե
34 տըբանըն օղուլարը խի: վէ
Աբրահամ՝ Իսահակը Թեվիտ
էյէյէի. Իսահակն օղուլարը՝
Եսա վէ Իսրայէլ խի:
35 Եսաւըն օղուլարը՝ Եղիփադ
Ռադուէր վէ Յեուս վէ Յեգլով
36 վէ Կորի խի: Եղիփադըն օ
ղուլարը՝ Թեման վէ Օմար՝ Սե
փո վէ Գոթամ՝ Կենեղ վէ Թամ
37 նա վէ Մադէկ խի: Անպուէ
լին օղուլարը՝ Նահաթ՝ Զարա
38 Սամմա վէ Մեզա խի: վէ Սէի
րին օղուլարը՝ Դոսանց վէ Սո
բադ վէ Սեբեգոն վէ Անս՝ վէ
Դիսոն վէ Եսեր վէ Դիսան խի:
39 վէ Դոսանըն օղուլարը՝ Բուս
վէ Հեմամ խի: վէ Թամմա Դո
սանըն զըզ դարընտաը խի:
40 Սոբադըն օղուլարը՝ Գալու
ան վէ Մանաբաթ վէ Գեբադ
Սեփո վէ Մնամ խի. վէ Սեբե
գոնուս օղուլարը՝ Ալիա վէ Ա
41 նա խի: Անանըն օղուլարը
Դիսան խի. վէ Դիսանըն օ

ղուլարը՝ Աման վէ Եսան վէ
Յեթրան վէ Բառան խի: Եսե 42
րին օղուլարը՝ Բադգան վէ Չա
ւան վէ Յանիան խի. Դիսա
նըն օղուլարը՝ Հոս վէ Աան
խի:
վէ Իսրայէլ օղուլարըն փո 43
տիշահ նասպ օլմադսան էվէձ
Եդովմի յարբընտա փառիշահ
լըզ սիւրէն փառիշահար պուն
վէ ծոուն շէնրին խի Դեմնա
բա խի: վէ Բադա Էօլիսբաէ, 44
ծոուն Էէրինէ՝ Բօսրաը Զարա
օլու Զոբար փառիշահ օլուս:
վէ Զոբար Էօլիսբաէ, ծոուն 45
Էէրինէ՝ Թեմանըլար տիյարըն
սան Հոսամ փառիշահ օլուս:
վէ Հոսամ Էօլիսբէ, ծոուն 46
Էէրինէ՝ Մովսը սաշրսարնտա
Մադանը զարին՝ Բադադ օլու
Ադադ փառիշահ օլուս 2 վէ շէն
րին խի սար Ափթ խի 2 վէ Ս
47 դադ Էօլիսբաէ, ծոուն Էէրինէ՝
Մասրեկար Սամադա փառիշահ
օլուս: վէ Սամադա Էօլիսբաէ, 48
ծոուն Էէրինէ՝ Ըրմադըն Էանըն
սա Ռաբովթամն Սաուդ փա
տիշահ օլուս: վէ Սաուդ Էօ
49 լիսնէ, ծոուն Էէրինէ՝ Աքթար
օլուս Բահադանան փառիշահ օլ
սու: վէ Բահադանան Էօլիսբ
50 աէ, ծոուն Էէրինէ՝ Ադադ փա
տիշահ օլուս: վէ ծոուն շէնրի
նին սար Փադով խի: վէ դար
պունըն սար՝ Մեզաբըն զըզ
Մասրեթին զըզ Մեասրեթէ
տի:
վէ Ադադ Էօլիսբաէ, Ե 51
դովմուն պէյէրի օլուս: Թամ
նա պէյ՝ Գալուսա պէյ՝ Յեթամ
պէյ, Ողլեամա պէյ՝ Ելա պէյ՝ 52
Փինոն պէյ, Կենեղ պէյ՝ Թե 53
ման պէյ՝ Մաբար պէյ, Մա 54
գեդիէ պէյ՝ Իրամ պէյ խի: 51
Եդովմուն պէյէրի պունլար խ
տի:

ՊԱՆՊԻՆ

- 1 Իսրայէլին օղուլարը պուն
լար արը . Ռուբէն՝ Լմանոն
Դեւի վէ Գուդա՝ Իսաքար վէ
- 2 Զաբուլոն , Դան՝ Յովսէփ վէ
Բէնիամին՝ Նփթաղիմ՝ Գադ
վէ Ասեր :
- 3 Յուդանն օղուլարը՝ Էր վէ
Փան վէ Սերմիտի . ծնա Քա
նանը Լաւանը Գալլուտան պու
իւնիւ սողուո : Վէ Գուդանին
իւք սողուո : Էր՝ Բապպին նո
ղարնսա ետրամաղ օլմաղ ին՝
- 4 ծնու էօլիմքաիւ : Վէ ծնուն
կէլինի Թաւար՝ ծնա Փարէսի վէ
Զաբայը սօղուլարու . Յուդանն
- 5 հէփ օղուլարը պէշ խաի : Փու
րէսին օղուլարը Եսրոն վէ Հա .
- 6 մուլ խաի : Վէ Զաբանն օղուլ
արը Զօմբերի վէ Եթան վէ Ե
ման վէ Քաւքը վէ Դարա .
- 7 Ճիւմէսի պէշ խաի : Վէ Քար
մինն օղուլարը՝ մէրուն շէյտէ
խիշանէթիւ Էսիպ՝ Իսրայէլի
մէրայա՝ սողան Աքար խաի :
- 8 Վէ Եթանն օղուլարը՝ Ագա .
- 9 րիա խաի : Վէ Եսրոնուն՝ քէն
տինէ սողան օղուլարը՝ Յերա .
- 10 մէլ վէ Արամ վէ Բեղուլա խաի :
- 11 Նու Թէվիտ Էյլէսի : Վէ Կաա
սան՝ Սաղմոն Թէվիտ Էյլէսի
վէ Սաղմոն՝ Բոնուս Թէվիտ
- 12 Էյլէսի : Վէ Բոզնի՝ Ովբէդի
Թէվիտ Էյլէսի , վէ Ովբէդ .
- 13 Յէսսէյի Թէվիտ Էյլէսի : Վէ
Յէսսէ՝ իւք սողուո Էդիարը
վէ Էբնիճիսի Ափիաղաբը վէ Է
ճիւնճիսի Սամայը Թէվիտ
- 14 Էյլէսի . Տէօրսիւնճիսի Կա
թանայէ՝ պէշինճիսի Հաղայի .
- 15 Ալթընճըր Ասոմ՝ Էէտինճիսի
- 16 Դաւիթ խաի : Վէ ծնարըն գըղ
գարնսալարը՝ Եսրուհէա վէ

Աբիբէա խաի . վէ Եսրուհէա
ճըն օղուլարը՝ Աբեհաա վէ Յո
ղաբ վէ Ասայէլ իւք խաի : Վէ 17
Աբիգէա՝ Ամեայը սօղուլարու
վէ Ամեանըն պապասը Կիսա
յէլի Յէթեր իջի խաի : Վէ 18
Վէ Եսրոն օղուլարը՝ Գա
րուր Ագուբասուն վէ Յերիթ
սա . Վէ Եսր Թէվիտ վէ յէտի
վէ Գալլուտին օղուլարը պուն
լար արը : Վէ Գալլուտին վէ
Արգօն : Վէ Յաղթա Եսրու
ճէ . Քաղէք քէտինէ Էքիթաթը
ալար վէ Սա Ովբու տօղուլ
ար : Վէ Ովբ՝ Ուրիյի Թէվիտ 20
Էյլէսի , վէ Ուրի՝ Բեռնիէլի
Թէվիտ Էյլէսի :

Անիէն Գնիկա՝ Եսրոն Գա 21
ղաղայն պապասը Սաբիրին Էթ
զնապիտի , վէ ծնու թլթիւ
եալնսա իբէն ալար թլթիւ օ
նա Սեգուրու սօղուլարու : Վէ 22
Սեգուր՝ Յայիրի Թէվիտ Էյլէ
սի . վէ ծնուն Գաղաաղ ալա
րնսա իյլիմի իւք շէհի վար ի
սի : Վէ Գեպուրու վէ Աբրա
Յայիրին Գասապարըն՝ պա
թաթը քէյլէրի իւք ալթմըշ շէհ
մնարտան ալար . հէփ պունար
Գաղաաղն պապասը Սաբիրին
օղուլարըն խաիլէր : Վէ Ես 24
րոն՝ Քաղէք Եփրաթատա Էո
տիքսէն սնկրա , Եսրոնուն գա
րըսը Աբիա՝ Թէվիտինն պապա
սը Աբուրուտա սօղուլարու :

Վէ Եսրոնուն իւք սողուո 25
Յերամիլին օղուլարը պունար
խաի . Հաամ իւք սողուո վէ
Բունա վէ Օրէլ վէ Ասոմ վէ Ա
քիսա՝ Էթ Յերամիլին պիղայ . 26
իւք Գարուր վարպիսի , վէ ծնուն
ապր Ատար խաի . պուն Օնե
մըն աճար օլաու : Վէ Յերա 27
մէլին իւք աղիւլուո Հաամին օ
ղուլարը պունար խաի . Սասա
վէ Զամին վէ Էփոր : Վէ Օնա 28
մըն օղուլարը՝ Սամայի վէ Գա .

31 դա իտի : Վէ Սամայինին օղու
լարը՝ Նադար Վէ Աբիսուր իտի :
32 Վէ Աբիսուրուն դարըսըննա
տը՝ Աբիհայիլ իտի , վէ ծնա
33 Աբբանը վէ Մովսիսի տօղուրը՝
34 տուա : Վէ Նադարին օղուլարը՝
Սադադ վէ Ափիեմ իտի : վէ
35 Սադադ էպպարը էօպիւս : վէ
Ափիեմին օղուլարը՝ Յեապէ : վէ
Յեպիէին օղուլարը՝ Սեանդ վէ
Սեպիէին օղուլարը՝ Աղաթ իտի :
36 վէ Սադայինին օղուլարը Յա
դանըն օղուլարը՝ Յեթեր վէ
Յովնաթանի իտի : վէ Յեթեր
37 էպպարը էպիտի : վէ Յովնա
թանին օղուլարը՝ Փաղէթ վէ
Զադա իտի : Յերամեղն օղուլ
լարը պունար իտի :
38 վէ Սեանդին օղուլարը օլնա
յուր գողպը օլուա : վէ Սե
անդին Յարթախմիտէ պիր Սը
39 սրը գուլու վար իտի : վէ Սե
անդ քեհաի գողըն գուլու Յար
թադ գալըր իշուն վերտի : վէ օ
40 թաթիթիթի տօղուրու : վէ
Եթիթի Նաթանը թէվիտ էյէ
տի : վէ Նաթան Զաբադ թէվ
լիտ էյէտի : վէ Զաբադ Ու
ղադ թէվիտ էյէտի : վէ Ու
ղադ Ութէդի թէվիտ էյէտի :
41 վէ Ութէդ Յեոյու տօղուրու
վէ Յեոյ Աղարիսը թէվիտ
42 էյէտի : վէ Աղարիս Բեդ
ղեաի թէվիտ էյէտի : վէ Բեդ
ղեա Նեդաալը թէվիտ էյէ
43 տի : վէ Նեդաաա Սոտմէյի
թէվիտ էյէտի : վէ Սոտ
մէ Սեղաուու թէվիտ էյէ
44 տի : վէ Սեղաու Յեհամիսը
թէվիտ էյէտի : վէ Յեհամիս
Եղիսամիսը թէվիտ էյէտի :
45 վէ Յեհամեղն գալընաալը
Բաղէքին օղուլարը՝ Ջան իւ
տօղուրու Մեաա Ջիփին պա
պար իտի : վէ Բեդրիտին պա
պար Մարթանըն օղուլարը ի
46 տի : վէ Բեդրիտին օղուլարը՝

Կորիս վէ Թափուա վէ Բոկոմ վէ
Սեմա իտի : վէ Սեմա Յարկաա 44
մըն պապար Նաաամը թէվիտ
էյէտի : վէ Բոկոմ Սպմայը
թէվիտ էյէտի : վէ Սամային 45
նին օղու Մանն իտի : վէ Մանն
Բեթուրուն պապար իտի :
վէ Բաղէքին օղուլարը Գեմա 46
Սեանը վէ Մամյը վէ Գաղէդի
թէվիտ էյէտի : վէ Նաան
Գաղէդի տօղուրու : վէ Յա 47
դայինին օղուլարը՝ Ջաղէմ վէ
Յովնաթան վէ Գեանն վէ Փաղէտ
վէ Գեմա վէ Սալարի իտի :
Գաղէքին տօղուլար Մաաթ Սե 48
բերի վէ Թարանիս տօղուրու :
Հեմ օ Մադաննանըն պապար 49
Սադաիը՝ Մաթաբեհանըն պա
պար Հեմ Գաբաանըն պապար
Հաալը տօղուրու : վէ Գաղէ
քին գողը՝ Աբաա իտի :

Եփրաթին իւք տօղուրու Ով 50
րուն օղու Միաղէքին օղուլարը
պունար իտի : Կարիաթարիմին
պապար Սթապը Բեթէհէմին 51
պապար Սաղմն Բեթգադէ
րին պապար Հարեի : վէ Կա 52
րիաթարիմին պապար Սթաղն
օղուլարը՝ Հարե վէ Մանաթ
լարըն եարըր օղու : վէ Կա 53
րիաթարիմին գալիլէերի՝ Յե
թեթիլեր վէ Փուլթուլար վէ
Սամաթլար վէ Մաթարլար
իտի : Սարաալար վէ Եթեա
ուլուլար՝ պունարու չգ
մը տը : Սաղմնուն օղուլարը՝ 54
Բեթէհէմ վէ Նետոփաթլար
Նաարովթ Յովար էվի վէ Մա
նաթաթլարըն եարըր Սար
լար իտի : վէ Գաբեհաե աա 55
քին օան քեաթիպէքին գալի
լէերի՝ Թարիաթլար Սամաթ
լար վէ Սովաթլար պուն
լար՝ Բեթար էվիին պապար
Եմաթանն էլէին Կեհէլէր ի
տի :

9129-9

1 Այլ Կաթիկոսին Քերթըննա
քեկախնէ տօղան օղուլսարը պճնէ
լար խաի . ժողուն իւք տօղուշու
նէզդայէլի Աքիտումաման Ամ
2 եասան Գանիկէ, իւջինճիւսէ
Գետուր փատիշա՞նը Թուլինին
դըղը Մաաքաննն օղու Աքիտ
ղում՝ տէօրախնճիւսի Ագգի
3 Թին օղու Ագոսիւս, պէշինճիւ
Աքիտալտան Մափաթիւս՝ ալ
Թընճըսը գարըսը Եգլատան
4 Յէթրամ խաի: Սնա Քերթնա
պու ալթար տօղաւ . վէ ծրա
սու էէսի էրլ վէ ալթը այ փա
տիշա՞նը սիւրսիւ . վէ Երու
սաղէմոէ օթուղ իւջ էրլ փատի
շա՞նը սիւրսիւ :
5 Վէ ընա Երուսաղէմէ պուն
լար տօղու . Սամաւ վէ Սով
լաք վէ Կաթան վէ Սողոմոն, Ա
միէլին դըղը Բեւաաբէտն տէօրթ
6 զաւ . Վէ Զեւաաք վէ Եղիսա
7 մա վէ Եղլփաղէս, վէ Եղբա
8 Նափէկ վէ Յափիէ, վէ Եղիսա
մա վէ Եղիղաթա վէ Եղեփաղէս,
9 տօղու զաւ : Զիւմէսի Գաւի
Թին օղուլսարը սրը, օտալըդա
րն օղուլսարնան վէ գըղ գա
րնտալսարը Թամարտան մատա
10 Վէ Սողոմոնոն օղու Ռարո
վամ խաի, ժողուն օղում Արիա՝
ժողուն օղու Ասա՝ ժողուն օղու
11 Յովաքիաւ, ժողուն օղու Յով
րամ՝ ժողուն օղու Ոքողիւ՝ ժողուն
12 օղու Յովաւ, ժողուն օղու Ամա
սիա՝ ժողուն օղու Ագարիա՝ ժողուն
13 օղու Յովաթամ, ժողուն օղու
Աբաղ՝ ժողուն օղու Եղեկիւս .
14 նուն օղու Մանասէ, ժողուն օղ
ու Ամոն՝ ժողուն օղու Յովիւս
15 խաի : Վէ Յովսիաննն օղուլս
րը իւք տօղուշու Յօսանան՝ ի
քինճիւսի Յովակիմ՝ իւջինճիւ
սիւ Սեգեկիւս՝ տէօրախնճիւսի

Սեղդում խոհ : Վէ՛ Եովթ' իմին 16
օլուււարը՝ օլոււ Եփեսոսիա՝ նուռն
օլոււ Սեղդեհիս խոհասէ՛ն Են 17
քնիւհանըն օլուււարը՝ Ստիբ' օ-
նուն օլոււ Սաղաթիւնէ՛ն Վէ՛ Սե- 18
բերաւ՝ վէ Թադայնո՛ւ վէ՛ Սանէ-
սար՝ Ենեւաիս՝ Ուլանա վէ՛ Կա-
ղաբիս խոհ : Վէ Թադայնանը 19
օլոււարը՝ Զօրաբաբէ՛ն վէ՛ Սե-
նի խոհ : Վէ Զօրաբաբէ՛ն օ-
լուււարը՝ Մեռապաբէ՛ն վէ՛ Անա-
նիս վէ՛ ժնարան զը՛ն Զարնապա-
Մարծիմ խոհ : Վէ՛ Ստօբաւ վէ՛ 20
Ող վէ՛ Բարաբիս վէ՛ Սասգիս
վէ՛ Եովաբանեղ, պէշ խոհ : Վէ՛ 21
Ամանիսնըն օլուււարը՝ Թաղա-
տիս վէ՛ Եսայի խոհ : Հօսաիս-
իսանըն օլոււարը՝ Ուռնանըն օ-
լուււարը՝ Սեգիանըն օլուււարը՝
Սեքեհիսնըն օլուււարը : Վէ՛ Սե 22
քեհիսնըն օլոււարը՝ Սենայիս
խոհ : Վէ՛ Սեմայիսնըն օլուււա-
րը՝ Քեանտուս վէ՛ Իգաղ վէ՛ Իե-
րիս վէ՛ Նաարիս վէ՛ Սաիստ,
ալմը խոհեր : Վէ՛ Նաարիսնըն 23
օլոււարը՝ Եղիովնայիս վէ՛ Եդէ-
կիս վէ՛ Եղբիւրա՛ւ, իւշ խոհեր :
Վէ՛ Եղիովնայիսնըն օլուււարը՝ 24
Ուղուսիս վէ՛ Եղիսաիբ վէ՛ Թա-
ղայիս վէ՛ Ակիւր վէ՛ Եօհանն
վէ՛ Կաղայիս վէ՛ Անանի, Էէտի
խոհեր :

九二九 十

3 Յուդաներն ողբալարըն՝ Գարեթա՛ 1
 Եստեն վէ Գարթի վէ Ովն վէ
 Սորաղ խի՛ : Վէ Սորաղ ողբո՛ 2
 Ռեայիա՛ Յեթի՛ Թեկն իա էյլէ-
 ան , վէ Յեթ՛ Աքիմայի լվէ
 Դաազը Թեկն իա էյլէսո՛ : Սա-
 ռաաղաբարն գապիկէրէի պուն-
 ար աըր : Վէ Ետամնն պապա- 3
 արնան պունկար օլաւ : Յեզ-
 րայէ վէ Յեանն վէ Յեգբա՛ ,
 վէ զըզ գարընաաղաբըրնն աոր՝
 Եսեհիփոն խի՛ : Վէ Գեգովունն 4

պապաւր փանուէլ՝ վէ Ովաներն
պապաւր Եղեր խո՛ . Բեթէհէ
մին պապաւր Եփրաթն իւր առ
յուշու Ովրուն օղուլարը՝ պուն
լար ալը :
5 Վէ Թեկուէնին պապաւր Աս
քուրուն իբի գարբաւ վար խո՛ .
6 Եղաւ վէ Նաարա՛ : Վէ Նաարա՛
նա Ոքողմը վէ Ովերի վէ Թե
մանը վէ Ահաթարիյի աօլուր
տու . Նաարանըն օղուլարը պուն
7 լար խո՛ : Վէ Եղանըն օղուլա
րը՝ Մարեթ՝ Սահաու վէ Եթնան
8 խո՛ : Վէ Կովս՝ Նոովուս վէ
Սոբեայը վէ Հարում օղու Ա
հարէլնին դապիլէլէրին թէվ
լիս էյլէտի :
9 Վէ Գաբէս՝ գարնասալարն
տան միւթէպէր խո՛ . վէ ծուռ
անասը՝ Օնու միհնէթ իւլ տօ
յուրառում տէյէրէք՝ աւընը Գա
10 բէս դառու : Վէ Գաբէս՝ Իարա
յէլն Ալաշնա Նիտա էտիպ
տէտի քի՛ . Նօլայը պէնի հէր
վէճ՝ իւլ պէրէքէթլէյիպ անօ
լուսու պէյիլատ խո՛ն . վէ էլն
պէնիմ իւլ օլուս՝ պէնի պէլա
տան ոտալայա խո՛ն քի՛ պէն միհ
նէթէ տիւլմէյիմ . վէ Ալաշ օ
նուն տիլէտիյինի վէրաի :
11 Վէ Սուհանըն գարնասալը
Գեղուբ՝ Մաքիթ թէվլիս էյլ
լէտի՝ պուն Եսթծուն պապա
12 սը խո՛ : Վէ Եսթծն՝ Բեթուա
փայը վէ Փասէյի վէ Իրնասաւն
պապաւր Թանայը թէվլիս էյլ
լէտի՝ պունլար՝ Հոբքանըն ա
13 ուլմէլէրի խո՛ : Վէ Կենէղին օ
ղուլարը՝ Գոթնիէլ վէ Սարա
յիս խո՛ . վէ Գոթնիէլն օ
ղուլարը՝ Աթաթ խո՛ : Վէ Սառ
նաթայի՝ Եփրայը թէվլիս էյլէ
տի՝ վէ Սարայիս՝ Գեքարասիմ
լիլէրին պապաւր Յովաբը թէվ
լիս էյլէտի . ղերա մէլար՝ ա
15 նաթքեալարը խո՛ : Վէ Յե
փոնէ օղու Բաղէբն օղուլարը՝

Իրու՛ Էլա վէ Նաամ խո՛ . վէ
Էլանըն օղուլարը՝ Կենէղ խո՛ :
վէ Յալէլէլն օղուլարը՝ Զիփ 16
վէ Զիփա՛ Թիրիս վէ Նաարէլ
խո՛ : Վէ Եղանըն օղուլարը՝ 17
Յեթեր վէ Մօրադ վէ Ափէր վէ
Յաղոն խո՛ . վէ ծուռ գարբաւ
Մարիամը վէ Սամայիյի վէ Ես
թեմովուն պապաւր Յեքայը
տօղուրտու : Հէմ գարբաւ Յու 18
դիայը՝ Գեղովուն պապաւր Յա
րեգի վէ Սքովուն պապաւր
Գաբէրի վէ Չանովուն պապաւր
Յեթիլէլ տօղուրտու . իմսի
Մօրադն ալսըղ փարաւուն
դըղը Բեթիանըն օղուլարը՝ պուն
լար խո՛ : Վէ գարբաւ՝ Նաեմին 19
դըղ գարնասալը՝ Ովգիանըն օ
ղուլարը՝ Գարմի Կէլանըն պա
պաւր վէ Մաքաթը Եսթծով
խո՛ : Վէ Սիմոնուն օղուլարը՝ 20
Մանն վէ Հոբնա՛ Բեննան վէ
Թիղոն խո՛ . վէ Յեսսինին օ
ղուլարը՝ Զօհէթ վէ Բենզօհէթ
խո՛ :
Վէ Յուգա օղու Սեւմուն օ 21
ղուլարը՝ Ղեքանըն պապաւր Էր
վէ Մարեանըն պապաւր Ղաա
դա՛ վէ Ասբէս էվինին տիւլպէն
իւլէյէլէր էվինին գապիլէլէր
խո՛ , հէմ Յովակիմ վէ Բուզե 22
բանըն աուլմէլէրի վէ Յովա վէ
Սարափ քի՛ Մովաբտա մալ աա
հիպէրի խո՛լէր՝ վէ Յասուբիլէ
հէմ . պունլար իսէ էպի շէյլէր
տիր : Պունլար շէօլմէլէրի 23
տի՛ , վէ պաղէլէրաէ հէմ մանու
րալարտա սաքին օղուլար խո՛ .
փատիշահն հոմընտա ծուռն ի
շիտէ օղուս՝ օրատա սաքին օ
լուրար խո՛ :
Շամունուն օղուլարը՝ Նա 24
մուէլ վէ Յամին՝ Յարիբ՝ Զարա
վէ Սաուդ , ծուռն օղու Սեղ 25
ղում՝ ծուռն օղու Մաբում՝ օ
նուն օղու Մամա խո՛ն : Վէ 26
Մամանըն օղուլարը՝ ծուռն օղ

ապուշաբը իւզըն տէֆէէրէ
 Թահրիր օլունաուգտա՝ սէրվէր
 8 Յէկէլ անտէն Զաքարիա , վէ
 Յովէլ օլլու Սեմա օլլու Ազա-
 զըն օլլու Բապա իտի . պու՝ Ա-
 րոէրտէ՝ վէ Թա՝ Նաբաւ վէ Բէ-
 9 էլմմաստէք սաքին օլտու . Հէմ
 կիւն սօղուտան էանա Եփրատ
 ըրմաղընտան Թա չէօլմն մէտ-
 խէլինէտէք սաքին օլտու . զիրա
 10 մելարըն սիւրկէրէր՝ Գաղատ
 Սալարընտա չօղաղըն իտի : Վէ
 Սաուուզուն կիւնէրինտէ՝ մելար
 Հագարըլար իլէ ճէնք էթաիլէր,
 վէ պունար՝ էլէրինն տիւշտիւ-
 կէր . վէ Գաղատըն սիւթիւն
 կիւն սօղու Թարաֆընտան՝ մե-
 11 լարըն չատըրլարընտա սաքին օլ-
 տուլար :
 11 Վէ Գաղ օղուլարը՝ մելարըն
 գարընտա Բասան տիլարըն-
 տա Թա Սէլալատէք սաքին օլ-
 12 տուլար , պաշ Յովէլ վէ էքինճի-
 սի Սափամ վէ Յանայի վէ Սա-
 13 փատ Բասանտա . Վէ մելարըն
 գարընտալարը՝ պապալարըն է-
 վինճէ՝ Միքայէլ վէ Մեսուդամ
 վէ Սաբէէ վէ Ռոփէ վէ Յաքան
 վէ Զիա վէ Եթեր՝ եէտի իտի :
 14 Բուղ օլլու Յաքոմ օլլու Յեսի-
 սա օլլու Միքայէլ օլլու Գաղա-
 տ օլլու Յարոտ օլլու Հուրի-
 նին օլլու՝ Աբիբէլին օղուլարը
 15 պունար տըր . Գապալարըն էվի-
 նին սէրվէր՝ Գուռի օլլու Աբ-
 16 զիէլ օլլու Աբի իտի : Վէ մելար
 Գաղատա՝ Բասանտա վէ օ-
 նուն գասապալարընտա վէ մե-
 17 լարըն Սինօրլարընտա Սարմուռն
 ճիւմէ վարօղարընտա սաքին օլ-
 17 տուլար : Ճիւմէտի՝ Յուգա փա-
 տիւհան Յովաթամըն կիւնէրին-
 տէ վէ Իսրայէլ փատիւհան Յե-
 18 թողմուլըն կիւնէրինտէ տէֆ-
 Թէրէ Թահրիր օղունաուլար :

Թը՝ դըրգ տէօրթ պին եէտի
 էիւղ ալթմըշ գուվէթ սահիպի
 գալգան վէ գըրճ գալըրըն վէ
 քէմանքէշ վէ ճէնկէ Թալիմ օ-
 19 լունմուշ սէֆէրէ չըգան սատէմ-
 էր իտի : Վէ մելար Հագարըլ .
 19 լար վէ Յետուրըլար վէ Նա-
 փեսլէր վէ Նոգաբըլար իլէ
 ճէնք էթաիլէր : Վէ մելարըն
 20 իւզըրինն նուսրէթ պուլուպ
 Հագարըլար վէ պիւլէրինճէ
 Ճիւմէ օլունար՝ մելարըն էլինէ
 Թէսլիմ օլունաու . զիրա մելար՝
 ճէնքտէ Ալաշա Ֆերեստ էթ-
 աիլէր , վէ մելարըն նիլաղըն
 գապուլ էլլէտի . ջիւն քի մա
 կիւվէնտիլէր : Վէ մելարըն հա-
 21 վանլարըն էլի պին տէվէ վէ
 էքի էիւղ էլի պին գօլուն վէ Ի-
 քի պին մէրքէպ վէ էիւղ պին
 նուֆուսա տալէմ էսրի էթաիլէր :
 22 Զիրա չոգ մաղթուլ տիւշտիւ ,
 ջիւն քի ճէնք Ալաշտան իտի .
 վէ մելար՝ Թա էսրիլէտէք մել-
 23 արըն եէրինտէ սաքին օլտուլար :
 Վէ Սանասէնին հարը սըպ .
 Թընն օղուլարը՝ օլ տիլարտա
 սաքին օլտուլար . Բասանտան
 Թա Բաաղճըմնիսա վէ Սանիրէ
 վէ Հերմոն տաղընտալէ չօղա-
 24 տըլար : Վէ պապալարըն էվինին
 սէրվէրէր՝ պունար իտի . Ա-
 փեր վէ Յեսսի վէ Նիլէլ վէ Եշ-
 րիէլ վէ Երեմիա վէ Ռիզուիա վէ
 Յաքոմէլ գուվէթու գահրիման
 սատէմէր օղուպ պապալարըն էվի-
 նին սէրվէրէր նամտար քիմէ-
 25 էր իտի :

Վէ պապալարընըն Ալաշընա 25
 խըյանէթլիք էտիպ՝ Ալաշըն
 մելարըն էմիւնտէն հէլքք էթ-
 աիլի՝ օլ տիլարըն գապալարընըն
 ալաշլարըն արաղընճա զինա էթ-
 աիլէր : Վէ Իսրայէլին Ալաշըն՝ 26
 Սաուր փատիւհան Գուղընրու-
 հունու հէմ Սաուր փատիւհան
 Թագաթ փաղասարըն բուհու-

նու թահրիք էյլէտի, վէ Ռու-
բէնլէրէի հիմ Ղաղըլարը վէ
Մանասէնին հարըսըպլծըր կէօ.
չիւրիւպ՝ շնարը Քաղաջա վէ
Քաբուքուս վէ Հարայա վէ Գով-
զան ըրմաղընա կէօթիւրտիւ՝ թա-
պու կիւնէտէք :

ՊԼՊ Զ

- 1 Ղ կի օղուլարը՝ Գերսոն՝ Լա.
- 2 հաթ վէ Մերարի խի : վէ Կա-
հաթըն օղուլարը՝ Ամրամ՝ Իսա.
հառ վէ Քեբըն վէ Ողիէլ խի :
- 3 վէ Ամրամըն կվտարարը՝ Ահա-
րոն վէ Մովսէս վէ Մարիամի.
տի : վէ Ահարոնըն օղուլարը՝
Կաղաբ վէ Աբիուգ՝ Եղիազար
- 4 վէ Իթամար խի : Եղիազար
Փենէհէտի թէվլիտ էյլէտի, Փե-
նէհէտ Աբիուսայը թէվլիտ էյ-
- 5 լէտի : վէ Աբիսուսա Բոկիլիյի
թէվլիտ էյլէտի, վէ Բոկիլի Ո.
- 6 զիյի թէվլիտ էյլէտի : վէ Ողի
Զարիայը թէվլիտ էյլէտի, վէ
Զարիա Մարիթու թէվլիտ էյ-
- 7 լէտի : Մարիթ Մանրիայը թէվ-
լիտ էյլէտի, վէ Ամարիա Աբի-
- 8 տովբու թէվլիտ էյլէտի : վէ
Աբիտովբ Մաղովկու թէվլիտ
էյլէտի, վէ Մաղովկ Աբիմաս.
- 9 սը թէվլիտ էյլէտի : վէ Աբի-
մասա Ազարիայը թէվլիտ էյլէ-
տի, վէ Ազարիա Յոհանանը
- 10 թէվլիտ էյլէտի : վէ Յոհանան
Ազարիայը թէվլիտ էյլէտի .
Սողոմոնըն Երուսաղէմէն պի-
նա թէտիյի թվտէ քեահինլիք է.
- 11 տէն՝ պու խի : վէ Ազարիա
Ամարիայը թէվլիտ էյլէտի, վէ
Ամարիա Աբիտովբու թէվլիտ
- 12 էյլէտի : վէ Աբիտովբ Մաղով-
կու թէվլիտ էյլէտի, վէ Սա-
ղովկ Սեղղումու թէվլիտ էյլէ-
- 13 տի : վէ Սեղղում Քեղկիայը
թէվլիտ էյլէտի, վէ Քեղկիա
Ազարիայը թէվլիտ էյլէտի :

վէ Ազարիա Մարայիայը թէվլ 14
լիտ էյլէտի, վէ Մարայիա Յով-
սեփէկի թէվլիտ էյլէտի : վէ 15
Յովսեփէկի Բապպ Յուգայը վէ
Երուսաղէմի Կաբուգոգոնոս.
րուն եէտի իլէ կէօլիւրտիւյիւն-
տէ՝ Էփը կիթտի :

Ղկիլին օղուլարը՝ Գերսոն՝ 16
Կահաթ վէ Մերարի խի : վէ 17
Գերսոնըն օղուլարըն լապա-
րը պունչար սըր : Ղըբէնի վէ
Սեմէի : վէ Կահաթըն օղուլա- 18
րը՝ Ամրամ վէ Իսահառ վէ Քեբ-
րոն վէ Ողիէլ խի : Մերարիին 19
օղուլարը՝ Մոողի վէ Մուսիի-
տի . իմաի Ղկիլիէրին՝ պապա,
լարընձա դապիլէլէրի պունչար
սըր :

Գերսոնըն՝ ծնուն օղուլ Դա 20
բենի՝ ծնուն օղուլ Յիթ՝ ծնուն
օղուլ Զամմա, ծնուն օղուլ Յու 21
վաք՝ ծնուն օղուլ Աբգով՝ ծնուն
օղուլ Զարա՝ ծնուն օղուլ Յաթ-
րի խի :

Կահաթըն օղուլարը՝ ծնուն 22
օղուլ Ակիսադաք՝ ծնուն օղուլ
Կորիս՝ ծնուն օղուլ Աթիբ, ծնուն 23
օղուլ Եղիանա՝ ծնուն օղուլ Ա-
բիասաիս՝ ծնուն օղուլ Աթիբ, օ. 24
նուն օղուլ Թաաթ՝ ծնուն օղուլ
Ուրիէլ ծնուն օղուլ Ողիա՝ վէ օ.
նուն օղուլ Մաւուլ խի : վէ 25
Եղիանանըն օղուլարը՝ Ալիսա-
յի վէ Աբիմթ վէ Եղիանաի-
տի . Եղիանանըն օղուլարը՝ օղ- 26
լու Մուփի՝ վէ ծնուն օղուլ Կա-
հաթ, ծնուն օղուլ Եղիաք՝ ծնուն 27
օղուլ Յերոամ՝ ծնուն օղուլ Եղ-
կանա խի : վէ Մամուէլին օ. 28
ղուլարը՝ իլք աօղուլու աւտէն
իքինձիսի եահի Աբիա խի :

Մերարիին օղուլարը՝ Մոող 29
ղի՝ ծնուն օղուլ Ղըբէնի՝ ծնուն
օղուլ Սեմէի՝ ծնուն օղուլ Ողա,
ծնուն օղուլ Մամաս՝ ծնուն օղուլ 30
Անգիա՝ ծնուն օղուլ Ասայիսի-
տի :

31 Վէ սանտուգ րահաթ պուլ
տուգասա՝ Դպարթին Բապպ էվին
տէ իլահի օգոյնմանին իւրզմէթինէ
նասպ էթառիլի պունլար խոի :
32 Վէ ծնար ճէմասաթ չասարընըն
խայմէսի էօնիւնտէ իլահի օգու
մանըն իւրզմէթինտէ խոիլէր ,
Թա Սողոմոն Երուսաղէմտէ
Բապպ էվինի պինտ էտինճէյէ
տէք , վէ շուրութարը իւզտէ
իւրզմէթէրի իւզէրինտէ տու
33 րուրլար խոի : Վէ օլուլարը ի
վէ տուրանլար պունլար ալը .
Կահաթլարըն օլուլարընտան
մուսիքար Եման քի՝ պա Յովէ
34 լին օլուլ : Սամուէլին օլուլ , Եզ
կանանըն օլուլ : Յէրուամըն օլուլ ,
Եղիէլին օլուլ : Թովանըն օլուլ ,
35 Սուփինի օլուլ : Եղկանանըն օլ
լուլ : Մաաթըն օլուլ : Ամեսայի
36 նին օլուլ : Եղկանանըն օլուլ : Յու
վէլին օլուլ : Ագարխանըն օլուլ :
37 Սոփոնիանըն օլուլ , Թաաթըն
օլուլ : Արիլին օլուլ : Աբիասաթըն
38 օլուլ : Կորխուն օլուլ , իսահա
պըն օլուլ : Կահաթըն օլուլ : Ղե
իւնին օլուլ : Խարայէլին օլուլ : Ի
39 աի : Հէմ՝ ծնուն սաղընտա տու
րան գարընտաք Ասափ խոի քի՝
Ասափ Բարաքիանըն օլուլ : Սա
40 մանըն օլուլ , Միքայէլին օլ
լուլ : Բասախանըն օլուլ : Միգլքիա
41 նըն օլուլ , Աթանիին օլուլ :
Զարանըն օլուլ : Ագայիանըն օլուլ ,
42 Եթանըն օլուլ : Զամանըն օլ
լուլ : Ամէիին օլուլ , Յէթին օլ
լուլ : Գերսոնուն օլուլ : Ղևինին
43 օլուլ խոի : Վէ ծնարըն գարըն
տաքարը Մկարաթի օլուլարը՝ սզ
եանտա քաղաքար խոի : Եթան
քի՝ Կիսեանըն օլուլ : Արգինին
45 օլուլ : Մաուգոն օլուլ , Ասա
բիանըն օլուլ : Ամասիանըն օլ
լուլ : Քեզկիանըն օլուլ , Ամասի
46 նին օլուլ : Բանիին օլուլ : Սա
47 մերին օլուլ , Մողիին օլուլ :
Մուսիին օլուլ : Մերարինին օլ

լուլ : Ղևինին օլուլ խոի : Վէ օն 48
լարըն գարընտաքար Ղևինէր՝
Ալահ էվինին մէքեանըն հէր
իւրզմէթինէ թա՛յին օլունմուշ
լար խոի :
Վէ Ահարոն Հէմ՝ ծնուն օլուլ 49
լարը՝ ծնար ա՛ղիլէր ա՛ղիլինին
հէր իւրզմէթի իլինն վէ Խարայէ
տէն էթիւրիւ բէթարէթ էթ
մէք իլինն՝ Ալահըն գուռ Մոլ
սէսին ճիւմէթէնպիս էթիւրիւ
նէ կէօրէ պիւթինն էանմա մէզ
պահըն իւզէրինտէ վէ պու
խուր մէզպահըն իւզէրինտէ
թիւթսիւ էտիլէր խոի : Վէ Ա 50
հարոնուն օլուլարը պունլարի
աի . Օնուն օլուլ : Եղիսպար՝ օ
նուն օլուլ : Փինէհէմ՝ ծնուն օլ
լուլ : Աբիսուա , ծնուն օլուլ : Բուկ 51
կի՝ ծնուն օլուլ : Ողլ՝ ծնուն օլ
լուլ : Զարիա , ծնուն օլուլ : Մա 52
րիթ՝ ծնուն օլուլ : Ասարիա՝ օ
նուն օլուլ : Աբիսուլք , ծնուն օլ 53
լուլ : Սագովի՝ ծնուն օլուլ : Աբի
մասա :
Վէ սինօլարընտա օպարըն 54
նա կէօրէ ծնարըն՝ Էմէ՝ Ա
հարոն օլուլարընըն Կահաթը
լար գապիլէսինին մէքեանլար
պունլար խոի . զիրա պու գու
րա՝ ծնարըն օլուլ : Վէ ծնա 55
րա Յուգա աիյարընտա Քեբրո
նու՝ վէ ծնուն էթարձընտա վա
րօլարըն վէրուիլէր : Ամա 56
շէհրին թարալարընը վէ ծնուն
քէօլէրինի՝ Յեիւնէ օլուլ : Զա
ղէբէ վէրուիլէր : Իմաի Ահարոն 57
օլուլարընա փենպիւնէ շէհրէ
րի Քեբրոնու՝ վէ Լէբնայը Հէմ՝
ծնուն վարօլարընը՝ վէ Յաթիլի
Հէմ Եսթէմուլու վէ վարօլարը
նը վէ Քիլէնի Հէմ՝ ծնուն վարօլ 58
լարընը՝ Դաբիրի Հէմ՝ ծնուն վարօլ
լարընը , վէ Ասանը Հէմ՝ ծնուն 59
վարօլարընը՝ վէ Բեթսամուսիւ
Հէմ ծնուն վարօլարընը . Վէ 60
Բենիամին սըպլէնտան Գաբա

- յը վէ ծնուն վարդարինը՝ հէմ
Գաղեմի վէ ծնուն վարդա-
րինը՝ վէ Անանիոսի վէ ծնուն
վարդարինը վէ Բաղդէր
ըն զապիւնէրինսէ՝ հէմ չէ՛ր
էրի ծն իւշ չէ՛ր խի :
- 61 Վէ պու եմըը սրպիւն զա-
պիւնէրինսէն գալուն Կահաթ
օղուլարնա՝ Մանասէին եարը
սրպիւնտան գուրա՝ իւշ ծն չէ՛ր
- 62 Էրիսի : Վէ Գերսօն օղուլա-
րնա՝ գապիւնէրինսէ՝ Խաթար
սրպիւնտան վէ Ասեր սրպիւն-
տան վէ Կեփթաղիմ սրպիւն-
տան վէ Բասանաս Մանասէ
սրպիւնտան ծն իւշ չէ՛ր Էրիսի :
- 63 Մերարի օղուլարնա գապի-
ւնէրինսէ՝ Ռուբէն սրպիւն-
տան վէ Գաղ սրպիւնտան վէ
Զարուրն սրպիւնտան գուրա՝
իւշ ծն իւշ չէ՛ր Էրիսի :
- 64 Վէ Խարայէ օղուլարն՝ Ղէ-
ւիւիւրէ պու չէ՛ր վարդարը
- 65 Իւշ վէ Բաղդէր : Իմոն Յուդա օ-
ղուլար սրպիւնտան վէ Ըմա-
ւոն օղուլար սրպիւնտան վէ
Բենիամին օղուլար սրպիւն-
տան՝ պու իմէրի իւշ չաղըրան
չէ՛ր Էրի գուրա՝ իւշ վէ Բաղդէր :
- 66 Վէ Կահաթ օղուլարն զապի-
ւնէրինսէրի սիւրարըրն չէ՛ր
էրի՝ Եփրեմ սրպիւնտան խի :
- 67 Վէ ծնարա փէնանիա չէ՛ր Էր-
տէն Եփրեմ տաղնտա Սիբէմի
վէ ծնուն վարդարնը վէ Բաղդէր,
հէմ Գաղբի վէ ծնուն վարդա-
րնը, վէ Յեկմամը հէմ ծնուն
վարդարնը՝ վէ Բեթորոնու
- 69 հէմ ծնուն վարդարնը, վէ Ա-
յեղնուն հէմ ծնուն վարդար-
նը՝ վէ Գեթրեմնու հէմ ծնուն
- 70 վարդարնը, վէ Մանասէին
եարը սրպիւնտան Անէրի վէ օ-
նուն վարդարնը՝ վէ Յեղանա
հէմ ծնուն վարդարնը՝ Կահաթ
օղուլարն զապիւնէրինսէն
իւշ վէ Էրիսի :

Գերսօն օղուլարնա՝ Մանա 71
սէնին եարը սրպիւնտան գապի-
ւնէրինսէն Բաղդէրնա հէմ ծնուն
վարդարնը՝ վէ Աս-
տարովնու հէմ ծնուն վարդա-
րնը ք վէ Խաթար սրպիւնտան 72
Կաղբի վէ ծնուն վարդարնը՝
Դաբարովն վէ ծնուն վարդա-
րնը, վէ Ռամովնու հէմ ծնուն 73
վարդարնը՝ վէ Անամը հէմ օ-
նուն վարդարնը, վէ Ասեր 74
սրպիւնտան Մասաղ վէ ծնուն
վարդարնը՝ վէ Լեղմոն հէմ
ծնուն վարդարնը, վէ Զեփօն 75
հէմ ծնուն վարդարնը՝ վէ Բորոն
հէմ ծնուն վարդարնը, վէ Կեփ- 76
թաղիմ սրպիւնտան Գալիւեա-
տա Կաղբի վէ ծնուն վարդա-
րնը՝ վէ Զամմոն հէմ ծնուն
վարդարնը՝ վէ Կարիսթեմի
հէմ ծնուն վարդարնը՝ վէ Էրիսի :
Մերարի օղուլարն զապի- 77
սին՝ Զաբուղն սրպիւնտան
Ռեմմոն վէ ծնուն վարդարնը՝
Բաբորն վէ ծնուն վարդար-
նը, վէ Երեմով Յորդանանը 78
էթէ եագաղնտա Յորդանա-
նը կիւն տօղուլարնտա Ռուբէն
սրպիւնտան Էթէ Բորոն վէ
ծնուն վարդարնը՝ վէ Բասա-
յը հէմ ծնուն վարդարնը, վէ 79
Կաղեմովնու հէմ ծնուն վարդ-
արնը՝ վէ Մեփայթը հէմ
ծնուն վարդարնը, վէ Գաղ 80
սրպիւնտան Գաղաղ Ռամով-
նու վէ ծնուն վարդարնը՝ վէ
Մանայիմի հէմ ծնուն վարդա-
րնը, վէ Եսթրոնու հէմ ծնուն 81
վարդարնը՝ վէ Յաղբի հէմ օ-
նուն վարդարնը՝ վէ Էրիսի :

ՊԱՆՈՒ

1 Իսաբարն օղուլարն
Թովմա վէ Գուա Յասուբ վէ
Մամրոն, աւօրթ խի : Վէ Թով- 2
ման օղուլարն՝ Ող վէ հա-

իայնս վէ Յերիկէ վէ Յեմանի վէ
 Յեբեամ վէ Սամուէլ տնայաւա-
 րը թովաւ էվինին պաշարը՝ սոյ-
 ւորընտս դահրման իյիթէր ի-
 տի . Դաւիթին կինէրինսէն օն-
 ւարըն սայլաւ իյիթմի իբի պին
 3 ալթը Էիւզ քիշ իտի : Վէ Ողե-
 նին օղուպարը Յեղերիս՝ վէ Յե-
 զերիանըն օղուպարը Միքայէլ
 վէ Աւդիա վէ Յովէլ վէ Յիսիա
 պէշ օղուպ՝ ճիւմէսի պաշար ի-
 4 տի : Վէ Օնրար իւէ տօղուպա-
 րնաւս պապալարը էվինճէ ճէնք
 թապուրուոնտն պէշիւքէրի՝ օ-
 թուզ ալթը պին նէֆէր իտի .
 զերս գարընարը վէ չօճուգլարը
 5 չօք իտի : Վէ Իսաքարըն հէփ
 դապիւկէրինտն յնարըն գա-
 րընտալարը դահրման իյիթէր
 օղուպ՝ ճիւմէսի սիւսիւէ տէֆ-
 թէրի միւճիպինճէ սէքսէն եէսի
 պին իտի :
 6 Բենիամինի՝ Բաղա վէ Բօ-
 7 քոր վէ Յեգիէլ , իւչ իտի : Վէ
 Բաղանըն օղուպարը՝ Եսթօն վէ
 Ողե վէ Ողեկ վէ Յերիմովթ վէ
 Իրի՝ պապալարը էվինին պաշա-
 րը դահրման իյիթէր պէշ օ-
 րուպ՝ սիւսիւէ տէֆթէրի միւճի-
 պինճէ իյիթմի իբի պին վէ օթուզ
 8 տէթըմ նէֆէր իտի : Վէ Բոքթ-
 րոն օղուպարը՝ Զամիրա վէ Յո-
 վաս վէ Եզրալար վէ Եղիովէնա-
 յի վէ Ամրի վէ Յերիմովթ վէ
 Աբիա վէ Անաթովթ վէ Գապե-
 ժէթ իտի . պունլարըն ճիւմէ-
 սի՝ Բոքթրոն օղուպարը իտի :
 9 Վէ սիւսիւէ տէֆթէրի միւճի-
 պինճէ տօղուպարըն կէօրէ՝ պա-
 պալարը էվինին սէրվէրէրի գահ-
 րման իյիթէր օլարադ՝ իյիթմի
 10 պին իբի Էիւզ քիշ իտի : Վէ
 Յեղիէլին օղուպարը Բաղդան՝
 վէ Բաղդանըն օղուպարը Յեռու
 վէ Բենիամին վէ Աւովդ վէ Գա-
 նանա վէ Զէթան վէ Թարսիս
 11 վէ Աբիսար իտի : Պունլարըն

ճիւմէրի Յեղիէլին տօղուպարը՝
 պապալարճէ պաշարդահրման
 իյիթէր՝ ճէնք թապուրուոնս
 չոգասիւկէն օն եէսի պին իթի
 Էի զնէֆէր իտի : Վէ Սուփիմ 13
 հէմ Սփիմ՝ իբինին օղուպարը
 իտի . Հուսիմ Բէ Աբերին օղու-
 իտի :
 Դեփթալիմ օղուպարը՝ Յասթ 13
 էլ վէ Դունի վէ Յասեր վէ Սկզ-
 ղում՝ Բաղդանըն օղուպարը ի-
 տի :
 Մանասէ օղուպարը՝ Արիէլ 14
 քի օն . դարաւ տօղուրոտ . օ-
 նուն Արամը օտալըր՝ Գաղաս-
 դըն պապալար Մաբրի տօղուր-
 օտ . Վէ Մաբր՝ Մաաքա իւ 15
 միստէ Ոփիմին վէ Սուփիմին գզը
 դարընտալըր գարը իչին ալ-
 տը . վէ իբինճի գաբուշըն աւը
 Սալպադ իտի , վէ Սալպա-
 դըն գզըլարը օլաու : Վէ Մաբր 16
 րին գարըր Մաաքա պիր օղու-
 տօղուրուպ՝ աարն փարէս դօ-
 տու . վէ օնուն գարընտալընըն
 աար Սարէս իտի . վէ օնուն օ-
 ղուպարը՝ Ուզամ վէ Բոիով իտի :
 վէ Ուզամըն օղուա՝ Բեղան իտի 17
 Մանասէ օղուա Մաբրին օղու-
 Գաղասագըն օղուպարը՝ պունլար
 իտի : Վէ օնուն գզը գարընտա 18
 չը Մապէթմ՝ Եսուգու վէ Ա-
 բիէզերի վէ Մաալարը տօղուր-
 օտ : Վէ Սեմիգանըն օղուա 19
 րը՝ Աբիան վէ Սիւքմ վէ Դա-
 կէի վէ Անիամ իտի :
 Վէ Եփրեմին օղուպարը՝ Սու 20
 տալա իտի , վէ օնուն օղուա Բա-
 րադ վէ օնուն օղուա Թաաթ վէ
 օնուն օղուա Եղիագա՝ վէ օնուն
 օղուա Թաաթ , վէ օնուն օղուա 21
 Զարադ վէ օնուն օղուա Սու-
 տաղա՝ հէմ Եզր վէ Եղիար ի-
 տի . վէ օնլարը՝ օլ տիյարաս
 տօղան Գէթին առէմէրի եզ-
 տիւրաիւկէր , զերս օնլարըն սիւ-
 րիւկէրինի ալմաղա կնաիւկէր :

- 22 Վէ յնկարն պապալարը Եփրեմ՝
չօք կիւնէր ետա շէքսի , վէ օ.
նուն գարընտաշարը ընա Թէսէն
- 23 Եւ վէր Բ.յէ կիւնիւրը : Մնան
գարընա կիրիս՝ օ համիւէ գաւ
աւ , վէ պիր օլոււ սօղուրտու ,
վէ ծնուն աւընը Բարիա գօտու .
զիրա ծնուն էվինէ պէրա կէլտի :
- 24 Վէ ծնուն գըղը Սէրա իտի . վէ
ս՝ աշարաքի վէ եօգարըքի Բե .
Թորմուս վէ Ողանսէերայը ետփ .
- 25 աւ , վէ ծնուն օլոււ Հուսիէ վէ
Հուսիէփ՝ վէ ծնուն օլոււ Թալէ՝
- 26 վէ ծնուն օլոււ Թաւան իտի . Օ .
նուն օլոււ Դադան՝ ծնուն օլ
լու Եփուդ՝ ծնուն օլու Եփ .
- 27 սամա , ծնուն օլոււ Կուէ՝ ծնուն
փուլէրի վէ մէսքեանլարը՝ Բե .
Թէլ վէ քէյլէրի՝ վէ կիւնաօլու .
սու Թարափընտան՝ Կաարանը վէ
պաթը Թարափընտան Գաղէրի
հէմ ծնուն քէյլէրի՝ վէ Սիւքէմ
հէմ ծնուն քէյլէրի Թա Գաղայա
վէ ծնուն քէյլէրինէտէք իտի :
- 29 Վէ Մանասէ օլուլարընը սի .
նորարը եանընտա Բեթսան վէ
ծնուն քէյլէրի՝ Թանաք վէ ծնուն
քէյլէրի՝ Մակեդոն վէ ծնուն
քէյլէրի՝ Դուր վէ ծնուն քէյլ
էրի իտի . Իսրայէլ օլու Զով
սէփին օլուլարը՝ պունկարտա
սաքին օլուլար իտի :
- 30 Սէրին օլուլարը՝ Զեմա վէ
Զեաու վէ Զեուի վէ Բարիա վէ
գըղ գարընտաշարը Սարա իտի :
- 31 Վէ Բարիանըն օլուլարը՝ Գա .
բեր վէ Մեղքիէլ իտի . պու .
- 32 Բարապիթին պապար իտի : Վէ
Գաբեր՝ Յափալէթի վէ Սովմե
րի վէ Գովմամը՝ վէ ծնւորն
գըղ գարընտաշը Սովալը Թէվ .
- 33 լիս էյլէտի : Վէ Յափալէթին
օլուլարը՝ Փասաք վէ Բամայէլ
վէ Ասուաթ իտի . Յափալէթին
օլուլարը պունկար իտի : Վէ
Սովմերին օլուլարը՝ Աքի վէ

Հառգա՝ Որա վէ Արամ իտի :
վէ գարընտաշը Հէլէմին օլուլ . 35
լարը՝ Սովփա վէ Յամանա վէ
Սեւէս վէ Ամաղ իտի : Եովփա . 36
նըն օլուլարը՝ Սուա վէ Անա .
փար վէ Սուաղ վէ Բարի վէ
Յեմրա , Բասար վէ Ովգ վէ Սամ . 37
մա վէ Սաղիսա վէ Յեթրան վէ
Բէերա իտի : Վէ Յեթերին օ . 38
լուլարը՝ Յեփոնէ վէ Փասիա
վէ Արա իտի : Վէ Ովլանըն օ . 39
լուլարը՝ Արահ վէ Արիէլ վէ
Հուսիա իտի : Պունկարըն ճիւմ . 40
էրի Ասերին օլուլարը օլուպ՝
պապալարը էվինին պաշարը՝
սէչկին գահրիման յիթէր՝ պէյ .
էրին պաշարը իտի . վէ սիւրի .
լէ տէֆԹէրի միւճիպինճէ ճէն .
կէ սիղիւլէ պիէնկերին սայլար
ի յիրմի ալթը պին աաէմ իտի :

ՊԱՊ Ը

Վէ Բենիամին իւք սօղուլու 1
Բաղայը իբնիճիս Ասէլի վէ
իւչիւնճիւսիւ Աարայը , տէօր . 2
սիւնճիւսիւ Կովայը վէ պէչիւ .
ճիսի Իսափայը Թէվիս էյլէտի :
վէ Բաղանըն օլուլարը՝ Ագար . 3
վէ Գերա վէ Աբիուգ , վէ Ա . 4
րիսուա վէ Կէեման վէ Աքուք ,
վէ Գերա վէ Սուփան վէ Գի . 5
րամ իտի : Վէ Աքուգուն օլուլ . 6
լարը պունկար օլուպ՝ Գաբասա .
քինէրինին պաշ պապալարը
պունկար իտի , վէ ծնարը Մա . 7
նաքաթա կէօջիւրտիւկեր . վէ
Կէեման վէ Աքիա՝ վէ ծնարը
կէօջիւրէն Գերա , քի Ողայը
վէ Աքիուգու Թէվիս էյլէտի :
վէ Սաարիմ՝ գարըլարը Հու . 8
սիմի վէ Բաարայը պօշարտգտան
սոնկրա Սովալը Թօփրաղընտա
էլլապ Թէվիս էյլէտի : Վէ գա . 9
րար Գոգէստէն՝ Յոբայը վէ
Սարիայը վէ Մեհայը վէ Մեղ .
քամը Թէվիս էյլէտի , հէմ 10

3 Եւստու վէ Սեբիայը վէ Մարմայը
պու ընուն օղուլարը՝ պաշ պա-
11 պալար իտի : Վէ Հուսիմուն
Աբիտովբու վէ Եղբաաղը թէվ
12 լիտ էյէտի : Վէ Եղբաաղըն օ-
ղուլարը՝ Եբեր վէ Միսսամ վէ
Ուիտովբու հէմ Ղովբու վէ ընուն
քէօլբիլինի պինա էտէն Սամեր,
13 հէմ Բարիա վէ Սեմա իտի .
պունլար՝ Այեղան սաբիլների-
նին պաշ պապալարը իտի . Գե-
թին սաբիլներինի դովան պուն.
14 Լար իտի . Վէ Աբիով Սովսեկ
15 վէ Յերիմով, վէ Չարադիա
16 վէ Արադ վէ Եդեր, վէ Միքա-
յէլ վէ Յեփա վէ Յովթա՝ Բա-
17 րիանն օղուլարը . Վէ Չարա-
դիա վէ Միսսովբու վէ Ազաիկ վէ
18 Գաբեր, վէ Յեսամարի վէ Յեդ
դիա վէ Յոբաբ՝ Եղբաաղըն օ-
ղուլարը . Վէ Յակիմ վէ Չեբ.
20 րի վէ Չաբդի, վէ Եղեհնայի վէ
21 Սաղթի վէ Եղեհէ, վէ Ագայիա
վէ Բարեա վէ Սամարաթ՝ Սե-
22 ձիլին օղուլարը . Վէ Յեփան
23 վէ Եբեր վէ Եղեհէ, վէ Աբգոն
24 վէ Չեբրի վէ Անան, վէ Անա-
նիա վէ Եղամ վէ Անաթովթիա,
25 վէ Յեփադիա վէ Փանուէլ Սով
26 սեկին օղուլարը . Վէ Սամարի
27 վէ Սամարի վէ Գաթովդիա, վէ Յա-
րասիա վէ Եղիա վէ Չեբրի՝ Յե-
28 րոամն օղուլարը իտի : Պուն-
լար սօղուլարըն ճա պաշ պապա-
լար սեբիլներ օղուլ՝ Երուսա-
ղէմտէ սաբին իտիլեր :
29 Վէ Գաբաունտա Գաբաու-
նուն պապալար սաբին իտի , վէ
գարըսընն սաղ Մաաբա իտի :
30 Վէ իւք սօղուլ օղուլ Աբգոն ի-
տի , անտէն Սուր վէ Կիս վէ
Բաաղ վէ Դադաբ , վէ Գեգով
31 վէ Աբիով վէ Չաբար իտի : Վէ
Մակեղթ՝ Սամապը թէվիտ
32 էյէտի . իմսի պունլար տախի
գարըսապընըն էծիլանէ՝ Ե-
րուսղէմտէ գարըսապընըն ի-

լէ սաբին օղուլար :

Վէ Կեբ՝ Կիսի թէվիտ է լէ. 33
տի , վէ Կիս՝ Սաուզու թէվիտ
էյէտի, վէ Սաուզ՝ Բոնիւթա-
նը վէ Մեղբիսաւէյի վէ Աբի-
նադարը վէ Երաաղը թէվիտ
էյէտի : Վէ Բոնիւթանըն օղ 34
լու Մերիբաաղ իտի, վէ Մերի-
բաաղ Միքայը թէվիտ էյէ-
տի : Վէ Միքանըն օղուլարը՝ 35
Փիթան վէ Մեղբ վէ Թարէ վէ
Աբազ իտի : Վէ Աբազ Բովա 36
դայը թէվիտ էյէտի , վէ Յո-
վադա Գաղեմէթի վէ Ազամ-
թու վէ Չամբրիյի թէվիտ էյ-
էտի, վէ Չամբրի Մոապը թէվ
լիտ էյէտի : Վէ Մոա Բանու 37
այը թէվիտ էյէտի , ընուն
օղուլ Բափա՝ ընուն օղուլ Եղեա-
սա՝ ընուն օղուլ Եսեղ իտի : Վէ 38
Եսեղն ալթը օղուլ վար իտի ,
վէ ընարըն իտիլերի պունլար
սըր . Եղեհիմ՝ Բոքերու վէ
Խամայէլ վէ Սաարիա վէ Աբգիա
վէ Անան , պունլարըն Ճիւմէ-
տի՝ Եսեղն օղուլարը իտի : Վէ 39
ընուն գարըստաղ Եսեղին օղուլ-
լարը իւք սօղուլու Ուզամ՝ իքին
Ճիսի Էնուս վէ Խիշան Ճիսի
Եղիփաղէտ իտի : Վէ Ուզամըն 40
օղուլարը՝ գահրիման իյիթ ա-
տէմէր քէմանքէշէր իտի , չիւն
քի ընուն չոք օղուլարը վէ օղուլ
լար օղուլարը օղուլ՝ Էիւզ էլի
քիշ իտի . պունլարըն Ճիւմէտի՝
Բենիւթին օղուլարըն տան իտի :

ՊԱՊ Թ

Վէ Ճիւմէ Խարայէլ ուրիւկ 1
տէֆթէրինէ գայտ օղուլ՝ իւթէ
ձնլար Խարայէլին՝ վէ Իսեանէ-
րի իշիւն Բաբիլոնա կէօղիւրի-
լէն Յուզաննի փատիշալարը
քիթապընա հաղըմը իտի :
Վէ միւլքէրինտէ չէ չէհիք. 2

- էրինսէ էվէլլա ստքին շաւղար՝
Խորայլլիլէր՝ քեահինլէր՝ Ղկի-
լիլէր վէ Նաթանայիմլէր իտի :
- 3 Վէ Երուսաղէմոն՝ Յուդա օ-
ղուլարընտան վէ Բենիամին օ-
ղուլարընտան վէ Նփրեմ հէմ՝
Մանաոն օղուլարընտան ստքին
- 4 օղուլար , Յուդա օղուլ Գարէ-
սին օղուլ Լարընտան Բանի օղուլ
Խմի օղուլ Ամի օղուլ Անուդ
- 5 օղուլ Ութա . Վէ Սիլոնլուլար-
տան՝ իւք տօղուլ Նաայիա վէ օ .
- 6 նուն օղուլարը . Վէ Զարա օ .
ղուլարընտան Յէիէլ վէ օնլարըն
գարընտալարը ալթը եիւզ տօգ .
- 7 սան փշի . Վէ Բենիամին օղուլ
լարընտան՝ Մանուա օղուլ Ով
գուիա օղուլ Մեսուգամըն օղուլ
- 8 Սալու , վէ Յերոամ օղուլ Յէբ-
նիա՝ վէ Մաքի օղուլ Ողնին օղ-
լու էլա՝ վէ Յէբնիա օղուլ Ռա-
գուէլ օղուլ Սապտիանըն օղուլ
- 9 Մեսուղամ , հէմ տօղուլարըն .
Ճա օնլարըն գարընտալարը՝ տօ
գուզ եիւզ էլի ալթը փշի .
Ճիւմէլ պու քիմսէլէր՝ պապալա-
րը էվինին պաշ պապալարը իտի
լէր :
- 10 Վէ քեահինլէրտէն՝ Յէգայիա
- 11 վէ Յովարիք վէ Յաքին , վէ Ա-
լա հէվինն մեմուրու Աքիաովք
օղուլ Մարիթ օղուլ Սագովկ օղ-
լու Մեսուղամ օղուլ Բեղկիա .
- 12 Նըն օղուլ Ագարիա , վէ Մեղ-
քիա օղուլ Փասուր օղուլ Յերոա-
մըն օղուլ Իգայիա՝ վէ Եմմեր օղ-
լու Մէսուղամթ օղուլ Մեսու-
ղամ օղուլ Եղերա օղուլ Աքիէլին
- 13 օղուլ Մաաէ , հէմ օնլարըն գա-
րընտալարը պապալարը էվինին
սէրվէրլէր՝ Ալահըն էվի իշնին
խղմէթնիաէ գուվէթլի իյիթ
լէր՝ պին եէտի եիւզ ալթմըշ փշի :
- 14 Վէ Ղկիլիլէրտէն՝ Մերարի օ .
ղուլարընտան Ասաքիա օղուլ
Եղրկամ օղուլ Արուբուն օղուլ
- 15 Սէնայիա , վէ Բակբուկար՝ Ա-

րէս վէ Դաղաղ՝ վէ Ասափ օղուլ
Զէքրի օղուլ Միքանըն օղուլ
Մաթանիա , վէ Իգիթուն օղուլ 16
Դաղաղ օղուլ Սեմայիանըն օղուլ
Աքիա՝ վէ Նեստիաթլար գա-
սապալարընտան ստքին օյան Եղ-
կանա օղուլ Ասանըն օղուլ Բարա-
քիա : Վէ գափուճուլար՝ Սեղ . 17
ղուլ վէ Ակիուք վէ Տեղմոն վէ
Աքիման հէմ օնլարըն գարըն-
տալարը . օնլարն պաշը Սեղ
ղուլ իտի : Վէ պրենլար՝ Ղմ . 18
տիյէտէք փապիշահ գափուսու-
նուն կիւն տօղուսունտան եանա
խալէր . պունլար՝ Ղկի օղուլ
լարը պէօրեքլէրնտէն գափու-
ճուլար իտիլէր : Վէ Արիս օղ . 19
լու Աքիասափ օղուլ Աովրէնին
օղուլ Սեղղուլ՝ վէ պապալարէ վին
տէն օյան գարընտալարը Վրիլու-
լար իշն խղմէթի իւզէրինտէ օ .
լուպ՝ չաարըն գափուսունու
պէքլէրլէր իտի . վէ պապալարը՝
Բապպ օրտուսունտա մէտիէլի
պէքլէրլէր իտի : Վէ Եղիազար օղ . 20
լու Փենեհէս մուգաստեմա օն-
լարըն իւզէրինտէ մեմուր իտի .
վէ Բապպ օնուն իլէ իտի : Մա . 21
սեղամիա օղուլ Զաքարիա՝ Ճէ-
մաաթ չաարըն գափուսունուն
գափուճուսու իտի : Գափուլա . 22
րա Ճիւմէլ գափուճու սէկլէն-
լէր՝ իքի եիւզ օն իքի փշի իտի .
պունլար՝ քէօյլէրնտէ սիլիլէ-
տէ ֆթէրինէ գայա օղունտուլար .
Դաւիթ վէ պաղըճը Սամուէլ
պունլարըն մեմուրիյէթ օղուլ
նապպ էյլէտի : Վէ օնլար հէմ 23
օղուլարը Բապպ էվինին՝ չաարը
էվինին նէվպէթ իլէ գափուլարը
իւզէրինտէ իտի : Գափուճու . 24
լար տէօրթ իւզկէարըն տօղուլ
կիւն տօղուլա՝ կիւն պաթըյա՝
փօրեասա վէ նասասա տօղրու ի-
տիլէր : Վէ քէօյլէրտէ օյան օն . 25
լարըն գարընտալարը՝ վաղթ-
տան վաղթա եէտիլէր կիւն կէ-

- լիս անար ին՝ օրուրար իտի :
- 26 Ձերա պու Ղեկիկէր՝ պու աեօրթ պաշ գափուռուար կմիյէթ իւլէ օտաւարին իւղէրինտէ վէ Աւլաճ էվինին խաղինէլէր իւղէ :
- 27 րինտէ օրուրար իտի : Վէ կէճէ Բապա էվինին էթրաֆնտա գալըրար իտի . զիւրա պէքշլիք օնլարին իւղէրինտէ իտի, վէ հէր սապաճ օնու աշմաղա օնլար մէ :
- 28 մուր իտիլէր : Վէ խըզմէթ գապլարընըն՝ մէմուրլէր յնլարաան իտի . զիւրա օնլարը սայը իւլէ իւլէրի կէթիւրիւրլէր իտի . վէ
- 29 սայը իւլէ չըգարըրար իտի : Հէմ զայրի գապլարըն իւղէրինէ վէ Մագտսէնին ճիւմէ գապլարըն իւղէրինէ՝ վէ սիմիտ ունու վէ շարապ վէ զէյթուն եալը վէ քիւնլիք վէ պահարար իւղէրինէ մէմուրլէր՝ օնլարաան իտի :
- 30 Հէմ պահարար եալընը թէրլէրի կտէնէր՝ քեանիւնլէրին օ :
- 31 զուլարընտան իտի : Վէ Ղիլիլիլէրտէն կորիւու Սեղդումուն իւք տօղուշու օլան Մատաթիա՝ թափա իլինին մէմուրիլէթի իւլէ :
- 32 զէրինտէ իտի : Վէ հուղոր էք մէյինին իւղէրինէ օնլարըն գալընսաշարընտան կահաթըլար օղուլարընտան իտի . քի օնաշաբաթտան շաբաթա հաղըրլա :
- 33 յալար : Վէ Ղիլիլիլէրին պաշ պապլարը մուսիգարլար՝ օտալարտա զայրի խըզմէթտէն մուա՛ֆլար՝ պունլար իտի . զիւրա կիւնտիւզ վէ կէճէ պու խըզմէթտէ իտիլէր : Պու Ղիլիլիլէրին պաշ պապլարըն՝ տօղուշարընձա սէր վէրլէր իտի . օնլար Երուսաղէմ տէ սաքին օրուրար իտի :
- 35 Վէ Գաբուստնտա՝ Գաբաւունն պապալար Եկիլէ սաքին օլուր իտի . վէ գարընընն աար
- 36 Մաաբա իտի : Վէ իւք տօղուշ օղու Աբգօն՝ անտէն Սուր վէ կիս վէ Բաաղ վէ Ներ վէ Նա

դաբ . վէ Գեղդը վէ Աքիով վէ 37 Չաբարիա վէ Մակեդոն իտի : Վէ Մակեդօն Սամաամը թէվ 38 լիս էյլէտի . վէ օնլար տաթի գարընսաշարըն իւլէ՝ գարընսաշարընըն էօնիւնտէ Երուսաղէմ տէ սաքին օրուրար :

Վէ Ներ կիս թէվլիտ էյլէ 39 տի . վէ կիս Սաուղու թէվ լիտ էյլէտի . վէ Սաուղ Յովնաթանը վէ Մեղքիսաւէյի վէ Աքինադարը վէ Եսթաաղը թէվ լիտ էյլէտի : Վէ Յովնաթանը 40 օղու Մերիքաաղ իտի . վէ Մերիքաաղ Միքայը թէվլիտ էյլէտի : Վէ Միքանըն օղուլարը՝ 41 Փիթօն վէ Սէլէք վէ Թարի իտի : Վէ Աքաղ Յովադայը թէվլիտ 42 էյլէտի . վէ Յովադա՝ Գալէմէթի վէ Աղամօթու վէ Չամբրիլի թէվլիտ էյլէտի . վէ Չամբրի Մոսայը թէվլիտ էյլէտի : Վէ Մոսա Բանաայը թէվլիտ 43 էյլէտի . վէ օնուն օղու Ռափայիա՝ օնուն օղու Եղէաա՝ օնուն օղու Եսել իտի : Վէ Եսելին ալթը օղու վար իտի . վէ օնլարըն աուլար պունլար իտի . Եզրիկամ՝ Բոքերու վէ Իսմաիլ վէ Սաարիա վէ Աբգիա վէ Անան իտի . Եսելին օղուլարըն պունլար իտի :

ՊԼՂ Ժ

Վէ Փղաշլար իտիլէ իւլէ 1 ճէնք էթտիլէր . վէ Իսրայէլ Փղաշլարըն էօնիւնտէն գաշտըլար . վէ Գեղբուէ տաղընտա մաղթուլ տիւշտիլէր : Վէ Փղաշլար Սաուղուն արտընտան հէմ օնուն օղուլարընն՝ արտընտան եկթիլտիլէր . վէ Փղաշլար Սաուղուն օղուլարըն Յովնաթանը վէ Աքինադարը վէ Մեղքիսաւէյի վիւրտուլար : Վէ 2 ճէնք Սաուղուն իւղէրինէ աղըր . 3

լաշմադ իլէ, ոգճաւար օնու
պուշտուլար, վէ օգճուլարտան
4 եարուլանար: Ալէ Սաւուղ քէն.
տի սիւաշարընը գաւարանա տէ
տի քի՛ Գըլըճընը չէք, վէ օնուն
իլէ պէնի սափա, օլմայա քի շու
սիւննէ թափղէր կէլիպ պէնի գէվ
գէ աւարար. ամմա սիւաշարը.
նը գաւարան իսթէմտի, գիւ
րա ղայէթ գորգտու. իմտի Սա
ւուղ գըլըճը ալըպ՝ օնուն իւզէ
5 րինէ տիւշտիւ: Ալէ օնուն սի
լաշարընը գաւարան՝ Սաւու
ղուն էօլտիլիւնի կէօրինճէ,
օ տախի գըլըճընըն իւզէրինէ
6 տիւշիպ էօլտիւ: Իմտի Սաւուղ
հէմ օնուն իւչ օղու էօլտիւ.
պէօյլէճէ ճիւմլէ էվի պիլլիքտէ
էօլտիւ:
7 Ալէ վառիտէ օլան ճիւմլէ Իս
րայէլիլէր՝ օնարըն գաշարղընը
վէ Սաւուղուն հէմ օնուն օղու
լարընըն էօլտիլիւնի կէօրին.
ճէ, շէհրէրինի պարպղպ գաշ
արար, վէ Փղաւըլար վարըպ՝
օնարտա սաքին օլտուլար:
8 Ալէ վաղի՛ օլտու քի էրթէսի
կիւնտէ՛ Փղաւըլար մազթոււլէ.
րի սօյմաղա կէլտիլէր, վէ Աս
ուղու հէմ օղուլարընը Գիւղ
բուէ տաղլնտա տիւշիւշ պուլ
9 աուլար: Օլտէմ օնու սօյուպ՝ պա
շնը վէ սիւաշարընը սաւարար.
վէ Փղաւըլար սիլարընըն չէփ չէվ
րէսինէ՛ փութլարընա վէ գալմա
միւժտէ էթմէյէ կէօնտէրտիլէր:
10 Ալէ օնուն սիւաշարընը քէնտի
սլաւարընըն խանէսինէ գօտու
լար. վէ պաշնըր Դադոնուն
խանէսինէ մըխաարար:
11 Իմտի ՅաքիսԳաղաաղըն ճիւմ
լէ սաքինէրի՛ Փղաւըլարըն Սա
ւուղա հէփ էթտիլէրինի իշի
12 քինէ՛, ճիւմլէ գուվլէթ սա
հիպլէրի գաղլըպ՝ Սաւուղուն
թէնիլի վէ օղուլարընըն թէնիլէ.
րինի գաւարարարար, վէ օնարը

Յաքիսէ կէօթիւրաիւլէր. վէ օն
լարըն քէմիլէրինի Յաքիստէ օ
լան մէշէնիլն ալթընա կէօմտիւ.
էր, վէ եէտի կիւն ուրուճ
թութաուլար:

Պէօյլէճէ Սաւուղ՝ Բապպըն 13
սէօղիւնիւ սաղլամատրղընտան
էօթիւրիւ հէմ տախի ճիւնճիյէ
սօրուպ տանըշաղղ իշիւն՝ Բապ
պա ա՛սը օրտուղու իսեանը ի
լէ էօլտիւ: Ալէ Բապպա տա 14
նըշմատղը իշիւն՝ օնու էօլ
տիւրաիւ. վէ փատիշահլըղ Յէս
սէ օղու Դաւիթէ իսթիգալէյ
լէտի:

ՊԸՊ ԺԱ

Ալէ ճիւմլէ Իսրայէլ՝ Քերրու 1
նա Դաւիթին եանընա ճէմ՝ օ
լուպ տէտիլէր քի՛ իշթէ պիղսէ.
նին քէմիլիլն վէ էթին իղ: Պուն 2
տան ագտէմ տախի Սաւուղ փա
տիշահ իքէն՝ Իսրայէլի տիշարը
չըգարան վէ իշէրի կէթիլին սէն
իտին. հէմ Ալլահն Բապպա սա
նա՛ Գաւլըմ Իսրայէլի սէն կիւ
տէսին, վէ գաւլըմ Իսրայէլին
իւզէրինէ սէն սուլթան օլաղըն
տէտի: Ալէ Իսրայէլին ճիւմլէ 3
իսթիլարարը Քերրոնա փա
տիշահա կէլտիլէր, վէ Դաւիթ
Քերրոնա Բապպըն հուզու
րունտա օնլար իլէ ա՛ստ քէսիշ
տի. վէ օնլար՝ Բապպըն Սամու
էլ եէտի իլէ սէօղիւնէ կէօրէ՛
Դաւիթի Իսրայէլին իւզէրինէ
փատիշահ մէսէ էթտիլէր:
4 Ալէ Դաւիթ ճիւմլէ Իսրայէլ
իլէ Երուսաղէմէ՛ եանի Յերու
սա կիթտի, վէ օրատո՛ օլտի
լարըն սաքինէրի Յերուսաղար
վար իտի. վէ Յերուստուն սա
քինէրի Դաւիթէ տէտիլէր քի՛ 5
Պուրայա կիրմէյէսին. ամմա
Դաւիթ՝ Սիւն գալէ՛սինի ֆէթհ
էյլէտի (քի Դաւիթ չէհրի պու

6 սուր) : Վէ Դաւիթ աւտիքի՝
հէր քիմ Յեբուսուրարը իպիթի-
տա վուրուր իսէ , պաշ վէ սէր .
վէր օլա . վէ իպիթիտա Շարուհ-
եա օղլա Յովաբ ջրդար , վէ օ՝
7 սէրվէր օլտու : Վէ Դաւիթ օլ
գալէ՛տէ սաքին օլտու . օնուն ի-
ջին օնա՝ Դաւիթ՝ շհհրի տէնիլ-
8 տի : Վէ օ՝ շհհրի չէփ չէվըէ՝
էա՛նի Մեղնտան չէփ չէվըէ պի-
նա էյլէտի . վէ Յովաբ՝ շհհրին
9 գալանընը թա՛միր էյլէտի : Վէ
Դաւիթ կիթաիքճէ պէջիւր ի-
տի . վէ ա՛ղբընէրին Բապպը
օնուն իլէ իտի :
10 Վէ Դաւիթի Բապպըն Իսրա-
յէլն հագգընա սէօղլենէ կէօրէ
փաաիլահ նասպ կթմք իլին
ճիւմէ խրայէլ իլէ օնուն փա-
սիլահ լըղընտա եարարմ էաէն
գահրիմանրարն պաղարը պուն-
11 լար աըր : Հէմ Դաւիթին գահ-
րիմանրարըն սայըսը պուտուր-
հաքեմնիին օղլա Յեբուսամ
սէրտարարըն պաղը քի՝ մըղա-
ղըն իւջէի զ աւէմիւզերինէ սա-
լըս՝ պիր համէտէ գըրղըն էյ-
լէտի :
12 Վէ օնտան սոնկրա Մըրքըու
Դովպանըն օղլա Եղնաղար քի՝
13 իւջ գահրիմանրարտան իտի : Պու՝
Աբեսգոմմիմէ Դաւիթ իլէ ի-
քէն , օրատա Փղաղար ճէնը ի-
ջին ճէմ՝ օլտուար , վէ արփա
իլէ սօղա պիր թարլա դըթա՛սը
վար իտի . վէ գալմ Փղաղար-
14 ըն էիւզիւնտէն գաղաղար : Վէ
պունար թարլանըն օրթաարն-
տա տուրուս՝ օնու գուրթարար
լար , վէ Փղաղարը վուրտու-
լար . վէ Բապպ լայէթ պէջիւք
խէլտա վէրտի :
15 Վէ օթուզ սէրվէրլէրին իւջիւ՝
Ոգողմ մաղարասնա Դաւիթ
թին հանընա դայսյա էնտիլէր .
վէ Փղաղարըն օրտուտու Բա-
պպիմ վատիսինտէ գոմուշ իտի :

Վէ օլ զէման Դաւիթ գաղէտէ 16
խտի . վէ Փղաղարըն դարտու-
լա օլ զէման Բեթլէհէմտէ իտի :
Վէ Դաւիթ արդու չէքիպ տէտի 17
քի՝ Բեթլէհէմին գափուտուտա
օլան գույուտան քի՛մ պանա սու
իւրիւր : Օլա՛մ պու իւջ քիմնէ 18
լէր՝ Փղաղարըն օրտուտուտու
եարրպ կէտիլէր , վէ Բեթլէ-
հէմին գափուտուտա օլան գու-
յուտան սու չէքիլէր , վէ գալ-
արըս՝ Դաւիթէ կէօթիւրտիւ-
լէր . ամմա Դաւիթ օնու իւմք
իւթէմէտի , իլլա օնու Բապպա
տէօքտիւ . վէ տէտի քի՝ Ալլա 19
հրմ պանա կէօթէրմէսին քի պէն
պունու էտէյիմ . պու՝ ճանը-
րըն Բեհլէփէի իլէ իփէն աաէմ-
լէրին դանընը՝ մը իւջէյիմ , զիրա
ճանընըն Բեհլէփէի իլէ կիթ-
տիլէր . վէ օնտան իւմք իւթէ-
մէտի : Օլ իւջ գահրիմանը
պունարը կթաիլէր :
Վէ Յովաբըն դարընտաը Ա 20
բեսաա՝ իւջ քիմնէնին պաղը իտի .
վէ մըղաղըն իւջ էիւզ քիմնէ-
նին իւզէրինէ օղլա գըրղըն էյ-
լէտի , վէ իւջին արուսընտա
օնուն նամը վար իտի : Իւջին 21
իքիսինտէն միւթէպէր իտի , վէ
օնարըն պաղը օլտու . ամմա իւ-
ջին տէրէճէսինէ էրէմէտի :
Վաբեսէեյտէն ջօք իշ կէօր 22
միւջ գահրիման քիմնէնին օղլա
Յովաղա օղլա Բանհա՝ Մովա-
բըն իքի գըրըլարըն վուրտու-
հէմ պու՝ դար վագթընտա է-
նիպ չուգուրուն իլինտէքի արս-
լունը էօլաիւրաիւ : Հէմ պու՝ 23
Մըղըրը քիմնէյի օլ պէշարըն
ուղուն քիմնէյի էօլաիւրաիւ , վէ
Մըղըրըն էրնտէ չիւլհա հափ-
իթի կիտի մըղաղը վար իքէն ,
օ՝ օնուն իւզէրինէ պիր տէյնէք
իլէ էտի . վէ Մըղըրըն էրն-
տէն մըղաղը գա՛նաը , վէ օնու
օնուն մըղաղը իլէ էօլաիւրաիւ :

- 24 Յովնապա օղլու Բանեա պուն-
լարը էյլէտի, վէ իւչ քահրի-
մանըն արասընտա մուն նամը
- 25 օլաու : Պու՝ իլթէ օթուղասն
միւթէպէր խի, ամմա իւչիւն
մէրթէպէսինէ երէմէտի . վէ՛յա
ւիթ մուն քէնտի միւսահիպէրի
իւգէրինէ նասպ էյլէտի :
- 26 վէ ա՛քէրլէրին դահրման-
լարը՝ Յովաբըն դարընտալը Ա-
սայէլ Բեթլէհէմէն Դովաւըն
- 27 օղլու Ելէանան, Արովըլու Սա-
28 յեթ՝ փիլընլու Վեղէս, Թե-
կուալը Եղգէս օղլու Իրաս՝ Անա-
29 թովթու Աբիեղեր, Ովալը
30 Սովաթ՝ Աբուըլու Եղի, Կե-
տովաթը Մաարայ՝ Կեսովաթ
- 31 ը Բաանա օղլու Ալադ, Բենիա-
մին օղլուլարընը Գաբասարըն-
տան Ռիբա օղլու Եթթի՝ Փարա-
- 32 թմըլը Բանեա, Գաաս տէրէսին-
տէն Հուրայ՝ Արաբաթը Եբէէլ
- 33 Բարուժու Ազամեթ՝ Սաղաբին-
- 34 լի Եղիաբա, Գեհնըլու Հասէֆին
օղլուլարը՝ Արարը Սադէին
- 35 օղլու Յովնաթման, Արարը Սա-
քար օղլու Աքիամ՝ Ովը օլ-
- 36 լու Եղիբաղ, Մէքուրաթը Ռ-
- 37 փեր՝ փիլընլու Աբիա, Կարմիւ-
լի Ասարէ՝ Ազիւա օղլու Նաս-
- 38 րայ, Կաթանըն դարընտալը Յո-
39 վէլ Ապարա օղլու Մաբար, Ըմ-
մանլու Սեւեի՝ Հարուհէա օղլու
Յովաբըն սիւհաթարը Բերովթ-
լու Նասարա՝ Յեթերըն Իրաս՝
- 40 Յեթերըն Գարեբ, Քեսի Ռե-
րիա՝ Աղալի օղլու Ջաբադ,
- 41 Ռուբէնիլէրին պալը Ռուբէնը
- 42 Սիզա օղլու Ագիաթի՝ մուն
43 իլէ օթուղխի, Մաաբա օղլու
Անան՝ վէ Մաթանը Յովա-
- 44 փաա, Ատտարովթու Ողիա Ա-
րուրըն Գովթամըն օղլուլարը
- 45 Սամա վէ Յէիէլ, Սամարի օլ-
լու Յեգիէլ վէ մուն դարընտա-
- 46 չը Թիւլի Յովա, Մահալը Ե-
ղիէլ վէ Եղնաամըն օղլուլարը

Յարիբայի՝ վէ Յուսաւիա՝ վէ Սո-
վաբը Յեթիմա, Եղիէլ վէ Ով 47
բէդ՝ վէ Մեսօբլու Յեսիէլ :

ՊԼՊ ԺԲ

1 վէ տահա Կիս օղլու Սաու-
ղուն Եիւղիւնտէն դափանմը ի-
քէն, Դաւիթէ Սիկէլակա կէ-
էն պունլար ալը . վէ մըլար
դահրիմանլարասն օլմագ իլէ՝
2 ճէնքաթ իմասա իտըլը : Պուն-
լար էայլար իլէ սիւհալանմը՝
սաղտան վէ սօլսան թալարը վէ
էայտան օղլարը աթարլար խի .
մըլար Սաուղուն դարընտալարը
Բենիամինըլէրտէն խի . Սէրվէր
3 Աբիեղեր՝ անտէն Յովա՝ Գա-
բասը Սամանըն օղլուլարը ի-
տի, վէ Ազամեթմուն օղլուլարը
Յեղիէլ վէ Փաղէս՝ վէ Բարաբա
4 վէ Անաթովթու Յելու, վէ օ-
թուղարըն արասընտա դահրի-
ման վէ օթուղարըն իւղէրինտէ
օլան Գաբաստընլու Իմայիա՝ վէ
Երեմիա վէ Յաղիէլ վէ Յօհաննան
5 վէ Գադերլի Յովաբադ, Եղիւ-
ղայ վէ Եբերմովթ վէ Բաաղիա
վէ Սամարիա՝ վէ Յարուփու
6 Սափաիա, Եղիանա վէ Յեսիա
վէ Ազարիէլ վէ Յովէղեր վէ
7 Յեսթամ Կորիւրլար, վէ Գե-
դովթան Յերոամըն օղլուլարը
Յովէլա վէ Ջաբաղիա խի :

8 Հիմ Գաղըլլարասն՝ Եիւղէ-
րի արսան Եիւղի Կիպի վէ չա-
փուգլուղաա տաղար իւղէրին-
տէքի ճէյրանլար Կիպի դահրի-
ման իլիթլէր՝ ճէնք իլէն ա-
քէրի քիմսէլէր՝ դալգան վէ մըղ-
րագ իլէ սիւհալանմը՝ չէօլտէքի
9 դալէյէ Գաւիթին Եսիւնա չէ-
քիլէնլէր, սէրվէր Եղլ՝ իբին-
ճի Աբիա՝ իւչիւնճի Եղիաթ,
10 ահօրաիւնճի Մամմանա պէլին
ճի Ելէմիա, աթընճի Եթթի
11 Եէտինճի Եղիէլ, սէքիլինճի Յօ-
12

Հանան՝ առողջունանու Եղղա-
 13 լապ, ճնուննու Երեմիա՝ միսի-
 14 ըննձի Մաքաբանայ խախ: Պուն-
 լար Գաղ զորպարընտան ա՛սքե-
 լին սերվելըլերի օլուպ՝ քիւշիւք-
 լերին պիւրի եիւզէ վէ պեցիւք-
 լերին պիւրի պինէ սերվելըլեր խախ:
 15 Ճիւմէ սէվաճիկ իւղերնտան
 ճէօշիւշ իքեն՝ պիւրնձի սյաա
 Յորգանանտան կէջիպ վատիտէ
 հէփ օլունարը կիւնտօղայ վէ
 կիւնտօղայ տօղու գաշրտան
 պունար խախ:
 16 Վէ գալէյէ Դաա իթին եանը
 նա՛ Բենիամին վէ Յուգա օղու-
 17 լարնտան քախ՝ կէլուրէր: Վէ
 Դաա իթ մըլարն գալըշընա չրգ-
 աը, վէ ճէվապ էաիպ մըլարտ
 տէաի քի՛ Ելար պանա սէլամէթ
 իւղըն պանա իմտաա իջիւն կէլ
 տինիղ իտէ, պէնիմ եիւրէյիմ
 սիղին իէ պիւրլէքէ օլաճադ .
 աճմա էյէր՝ աէնիմ էլլէրիմտէ
 նա՛օպըլգ էօղ իքեն՝ պէնի ալ-
 տաաղա սիւլմէնլէրիմէ թէսլիմ
 էթմէք իջիւն իտէ, պապաա աըը
 մըղըն Ալլա՛ն կէօրիւպ թէք
 18 տիւր էթմին: Վէ սէրաարլէրին
 պաշը Բմեսայի Բու՛ իլէ տօղուպ
 քեքի քի՛ Պիղ սէնին իղ եա՛ Դաա
 լիթ, հէմ սէնին իլէ օլաճաղըղ
 եա՛ Յեսսէ օղու . սէլամ՝ սա-
 նա սէլամ՝ վէ սէնին եարաըմ
 ճըլարընա սէլամ՝ օլունա . զիւրա
 սանա՝ սէնին Ալլահն եաաըմ
 ճը աըր . օլաէմ Դաա իթ մըլարը
 գապուր էաիպ՝ մըլարը պէօրիւք
 պաշարըր աիքախ:
 19 Փըշաւար իլէ Սաուղունիւ
 զէրինէ ճէնիկ վարաղըղ զէման
 Սանասէն տաիի Դաա իթ է
 կէլուրէր . աճմա մըլարա եար-
 սըմ էթմէտի, զիւրա Փըշաւար ա-
 լըն պէ յէլի մէշվէրէթ իլէ՛ գաշ
 լարըմըղա գաաք էթմէք իլէ էֆէն
 սիսի Սաուղա կէջէճէք սիւր տէ
 յէրէք օնու կէրի կէօնտէրաիլէր:

Սիկէլակա կիթաիյինտէ, Մա- 20
 նասէն՝ Սանասէնին պին պա-
 չըլարը օլան Եգնա վէ Յովգա-
 չադ վէ Յէգիէլ վէ Մաքայէլ վէ
 Յովգաքադ վէ Եղիուա վէ Սաղ-
 թի օնա կէլուրէր: Վէ մըլար 21
 Դաա իթէ պէօրիւք իւղերնտէ
 եարաըմ էթմէրէր . զիւրա հէ-
 փիսի գաշրիման ի իթլէր օլուպ՝
 ա՛սքէրէ պաշարը օրտուար: Զի 22
 րա օլ զէման կիւնտէն կիւնէ
 Դաա իթէ՝ օնա եարաըմ էթմէք
 իջիւն կէլուրէր խախ, շէօլէ քի
 Ալլահ օրտուա կիպի պիւր պէօ-
 յիւք օրտու օլունա:
 Վէ Բէրունա Դաա իթէ կէլէն՝ 23
 Բապպին սէօրիւնէ կէօրէ Սա-
 ուղուն փաաղաճաղըղն մաիւն
 թիգաղ էթմէյէ ճէնք իջիւն սի-
 լաճանմըլ նէֆէր պաշարընըն
 սաղարը պու խախ . Յուգա օղու- 24
 լարնտան՝ գալգան վէ մըլարադ
 գալարըրան ալլը պին սէֆիղ
 եիւղ ճէնք իջիւն սիւհաճանմըլ
 նէֆէր . Ըմաւան օղուլարնտան 25
 ճէնք իջիւն եէտի պին եիւղաճ-
 լիման ի իթլէր . Դիլ օղուլա- 26
 ընտան տէօրթ պին ալլը եիւղ
 նէֆէր . Վէ Աճարնուլարն գա- 27
 պիթի Յովգաճա՛ հէմ պիլէսինճէ
 իւջ պին եէտի եիւղ նէֆէր: Վէ 28
 գաճիման ի իթլէր օլան կէնճ Սա-
 դովէ՛ հէմ պապաաը էվլիման ի-
 յիւմի էքի սերվէր . Վէ Սաու- 29
 ղուն գարընաաղարը Բենիամին
 օղու լարնտան իւջ պին նէֆէր .
 զիւրա օլ զէմանէաք մըլարըն էք-
 սէրիսի՛ Սաուղ էվլիմին թա- 30
 լափաաըլարը խախ . Վէ Եփ-
 րեմ օղուլարնտան՝ պապաղարը
 էվլիմին նաճաաը քիմանլէրի գաճ-
 լիման ի իթլէր ի յիւմի պին սէ-
 ֆիղ եիւղ քիւշ . Վէ Սանասէն 31
 նին եարը սըւալընտան վարաղ
 Դաա իթի փաաղաճ էթմէք իջիւն՝
 աաղարը իլէ զիւր օղունտն օն սէ-
 ֆիղ պին քիւշ . Վէ խաքար օ. 32

- զուլարնտան՝ Իորայէլնէ Էթմէք լաղլմ կէտիկինի պիլաիքմէք իշխան վաղթար խուսուսուստանկլամագտա մահրէ՝ իբի եիւզ սէրլէրէր բի ճիւմէ գարննասլարր ծնարն աղզնա պագարի:
- 33 տի . Զաբուզնասան սէփէրէ չրգար Վէ հէր կէտնէ ճէնք ալէթի իլէ ճէնկէ տիլիլի կլի պին նէֆէր բի ճէնկէ տիլիլմէք իշխան մար իբի եիւրէրն տէյիլ իտի .
- 34 Վէ Նեփթաղիմտան պին տէրվէր՝ վէ ծնար իլէ գաղանք վէ մղզաղլ թուղէտի պիննէֆէր:
- 35 Վէ Դանլարտան ճէնկէ տիլիլի, իյրի սէրլ պին ալթը
- 36 եիւզնէֆէր . Վէ Ատերան՝ ճէնկէ տիլիլմէք իշխան սէփէրէ չր:
- 37 գան դըրդ պին նէֆէր . Վէ Յարգանսնլն եթմէ հագարնտան Ռուբէնիլէր վէ Դադըլար վէ Մանասէնիլն եարր սըղթընտան՝ հէր կէտնէ ճէնք ալէթի իլէ ճէնկէ շգա՝ եիւզ իյրիլմի պին նէֆէր :
- 38 Նիփ պու սաթլարա տիլիլէ պինն ճէնք երլէրի՝ Դաւիթի ճիւմէ Իորայէլնի իւզէրինէ փատիշա՝ էթմէք իշխան սէլիմ եիւրէր իլէ Գեբըննա կէտիլէր . վէ Իորայէլնի ճիւմէ պագիտի տաիի Դաւիթի փատիշա՝ էթմէքնէ Էէքաիլ իտի : Վէ օրատա Դաւիթի իլէ եէյա իշէրէք՝ իւզ կիւն աուրսուլար . զիրա դարնտալարր ծնար իշխան թէտալրէք կէօրալէր : Նէմ ծնարա հագն օլանլար տաիի թա իսալար վէ Զաբուզն վէ Նեփթաղիմէք՝ մէքէպլէր իլէ վէ տէվէր իլէ վէ գաթըլար իլէ վէ էգիւզլէր իլէ էքմէք՝ եէյա ճէր ուն՝ ինճիլ վէ իւզիմգուրուսու վէ շարապ վէ հաղ վէ սըղըլար վէ գոյնլար զանիմէթ իլէ կէթիլտիլէր . զիրա Իորայէլնի ճէնիլք վար իտի :

ՊԱՊ ԺԴ

- 1 Է Դաւիթ պին պալարար վէ եիւզ պալարար իլէ՝ ճիւմէ դապիթլէր իլէ միւշալէրէ Էյլէտի :
- 2 Վէ Դաւիթ ճիւմէ Իորայէլնէ մասթընա տէտի բի՝ Էյլէր տիլէ խշէլէր իտէ , վէ Ալուսըմըղ Բաղդասն իտէ , Իորայէլնի ճիւմէ տիլարարնտա դալան դարնտալարրմըղա վէ ծնար իլէ շէհրլէրան Վէ վարջարնտա օլան բէաշինլէր վէ Ղիլլէրէ աթմէլէր աաղլարալ խապէր կէտէտէրէլմ , բի եանրմըղա ճէմ՝ օլուսնլար :
- 3 Վէ Ալուսըլըղն սանտուրնու եանրմըղա ինթիգալ էտիլմ . ճիւն բի Սաուղոն կիւնլէրնտէ՝ օնու թալապ էթմէտիլք : Վէ ճիւմէ ճէմասթ պէյլէ Էթմէյէ բաղիօլտու . զիրա պու սէօղ ճիւմէ ճէմասթըն նաղարնտա տալրու կէօրի նաիլ : իմաի Դաւիթ՝ Մըսըրն Սիփրոնիտան թալմաթըն մէտիլէլնիտէք ճիւմէ Իորայէլնի Ալուսնի սանտուրնու Վարիթարիմէն կէթիլմէք իշխան ճէմ՝ Էյլէտի :
- 4 Իտէն Դաւիթ ճիւմէ Իորայէլնի Բասաղա՝ Յուդաոս օլան Կարիթարիմէ չըղար բի օրատան՝ իտի՝ Գեբըլէրէր խշէրնիլէ օթուրան Եհոլմ տէիլէն Ալուսնի սանտուրնու չըղարա : Վէ Ալուսնի սանտուրնու Արիտալըն էլմալն պիլ եէնի ալալանլն իւզէրինէ պիլալ իտի . վէ ալապըլ՝ Ողա իլէ Ափիլ սիւրէրէր իտի : Դաւիթ իտէ հէմ ճիւմէ Իորայէլնի պիլթիւն գուվէթլէր իլէ Ալուսնի Էօնիւտէ իւաշիլէր վէ թանգուրար վէ սանթուրար վէ տափուլար վէ զիլլէր վէ պորլար իլէ բադս էալլէր իտի :
- 5 Վէ թա Գիթմուսն խարմա .

10 Զորաբեթ էտէրէր իտի : Վէ
 Բապարն զազապը Ողայա թու
 թուաւու , վէ ծնու՝ էլլինի սան
 տուրս տալարըլնստն էթիւրիւ
 վաւրսու : վէ օրատա Ալաճըն
 11 Հուգւրուստա էօտիւ : վէ Դա
 ւիթ Բապարն Ողատա էլլէտի
 յի պօզլուրէ գտան էթիւրիւ
 թառալանոր , վէ օլ մաճալն
 տարնը Գարն ողա գտու թա
 12 պու կիւնէտէք : վէ Դաւիթ
 օլ կիւնտէ Ալաճստն քօրգուպ
 տէտի քի՝ Ալաճըն անատուղու
 նու էանըմա նի՛ճէ կէթիւրէյիմ :
 13 Իմտի Դաւիթ անատուղու քէն
 տի էանընա Դաւիթ շէհրինէ
 կէթիւրէտի . տմմա ծուա Գէթ
 լի Արգեդ ման էվինէ տափըթ
 14 տը : վէ Ալաճըն անատուղու
 Աբեղգօման էվի իլէ՝ օնուն է
 վինտէ իւջ սո տուրսու . վէ
 Բապա Աբեղգօման էվինի վէ
 օնուն ճիւմէ վարիէթինի պէ
 րէքէթէտի :

ՂԱՊ ԺԴ

1 Ա՛ Է Տիւրոս փատիշան Բի
 րամ՝ Դաւիթէ էլլինէր վէ էրդ
 աղաճարը վէ տիվարճիւրէր Հեմ
 տիւլիէրէր կէօնտէրտի քի՝ ծուա
 2 էվ պինա էտէլէր : վէ Դաւիթ՝
 Բապարն ծուա Իսրայէլին իւզէ
 րինէ փատիշան իպգա էթտիյի
 նի պիտի , ինն քի օնուն գալ
 մը Իսրայէլ իլլին օնուն փատի
 շահըլընը կիւնէլլէտի :
 3 վէ Դաւիթ Երուսաղէմտէ
 տաճա Գարըլար ալը , վէ Դա
 ւիթ տաճա օղուլար վէ գըլար
 4 թէվէտա էլլէտի : վէ Երուսա
 ղէմտէ ծուա ապանլարն իսիմէ
 րի պունլար տըր . Սափաա վէ
 Սովբար՝ Նաթման վէ Սոլունն ,

վէ Յերասար վէ Եղիսուա վէ Ե
 ղիփաղէտ , վէ Նոշա վէ Նա
 6 փեկ վէ Յափիէ , վէ Եղիսուա
 7 վէ Բաղիադա վէ Եղիփաղէտ :
 վէ Փըտըլար Դաւիթին ճիւմ
 8 լէ Իսրայէլ իւզէրինէ փատի
 շահ մաս՝ օրուստուղսնու իշի
 տինճէ , ճիւմէ Փըտըլար Դա
 ւիթի արամաղա չըգտըլար . վէ
 Դաւիթ իշիթտի , վէ գարըլա
 9 րնա չըգտը : վէ Փըտըլար կէ
 լիս՝ Ռափայիմ վատիտինտէ էա
 յըլըլար : վէ Դաւիթ Ալաճ
 10 հա տանըլըպ տէտի քի՝ Փըտը
 լարն իւզէրինէ չըգալըմ՝ մը ,
 վէ ծնարը էլլմէ թէտլմէ էտէ
 ճէք մի պին . վէ Բապա օնա՝
 11 Չըգ վէ ծնարը էլլինէ թէտլմէ
 էտէճէյիմ՝ տէտի : վէ ծնար
 Բաաղաբարտիմ չըգտըլար , վէ
 Դաւիթ ծնարը օրատա վաւրսու
 վէ Դաւիթ տէտի քի՝ Ալաճ՝ պէ
 նիմ էլլմէ իլէ տիւլմէլէրիկ տու
 12 լարն պէնալէրի պօզլուրէ կի
 պի պօզաու . օնուն իլլին օլ մա
 հալին տարնը՝ Բաաղաբարտիմ
 գտուլար : վէ ծնար ալը ,
 13 լարնը օրատա պրագարըլա . վէ
 Դաւիթ էմը էթտի , վէ ծնարը
 աթէշէ էագալըլար :
 Անաէն Փըտըլար՝ Թէքրար
 պիր տաճա վատիտէ էայըլը
 14 լար : վէ Դաւիթ Թէքրար Ալ
 լաճա տանըլը , վէ Ալաճ ծուա
 տէտի քի՝ Օնլարն արգապընա
 չըգմայտըն , ծնարն էթա
 15 փընտան տըլըլա՝ ծնարա տալ
 գըմ՝ սէյիւալիւյիւն դարըլըն
 տան վարապըն : վէ վադի՝ օլա
 16 քի՝ սալգըմ՝ սէյիւալիւյիւն պա
 շընտա էիւրիւյիւ սէսինի իշիթ
 տիյիտէ , օլ ղէման ճէնկէ չը
 գապըն . ղիւրա Ալաճ Փըտը
 լարն օրատաւունու վաւրմագ ի
 չիւն սէնին էօնիւնճէ չըգաճագ
 տըր : վէ Դաւիթ՝ Ալաճըն օ
 նա էմը էթտիյիւնէ կէօրէ էտի պ՝

Փղալարքն օրտուտունու Գա-
բաւոնտան Գաղերէտէք վար-
17 տու : Պու վէճէ իւր Դաւիթին
նամը ճիւղէ տիարարտա եա-
յըլար : վէ Բապպ օնուն գօր-
գուտունու՝ ճիւղէ Թայիֆէէ-
րին իւզերինէ սալար :

ՊԱՊ ԺԵ

- 1 Ս է Դաւիթ շէհրինտէ քէն-
տինէ էվէ ր եափար : վէ Ալա-
հըն սանտուղու իշին պիր մա-
հալ հաղալարայ՝ օնուն իշին
- 2 պիր շաւար գուրտու : Օլ զէ-
ման Դաւիթ տէտիքի՝ Ալահըն
սանտուղունու Ղևիլէրտէն զա-
րի քիմնէ գալարմարն : զիրա
Ալահըն սանտուղունու գալ-
արմազ իշին վէ օնա իւզմէթ
էթմէք իշին էպէտիյէտէք՝
Բապպ օնարը սէտի :
- 3 Վէ Դաւիթ՝ Բապպըն սան-
տուղունու օնա հազ րաւարը
մահալէ չքգարմազ իշին ճիւղ-
է Իւրայէլի Երուսաղէմէ ճէմ՝
- 4 էյլէտի : շէմ Դաւիթ Ահարոն
օլուլարըն վէ Ղևիլէրի ճէմ՝
- 5 էյլէտի : Կահաթ օլուլարըն
տան պաշ Ուրիէլ վէ օնուն գա-
րընտալարը եիւզ իյերմի փէլ :
- 6 Մերարի օլուլարընտան՝ պաշ
Ասայիս վէ օնուն դարընտալա-
րը եիւզ իյերմի փէլ :
- 7 րը եիւզ եիւզ իյերմի փէլ : Գէր-
տան օլուլարընտան՝ պաշ Յո-
վիլ վէ օնուն դարընտալարը եիւզ
- 8 օթուզ փէլ : Եղնափան օլուլ-
արընտան՝ պաշ Սեմայիս վէ օ-
նուն դարընտալարը եիւզ եիւզ
- 9 փէլ : Գէրտան օլուլարընտան՝
պաշ Եղիէլ վէ օնուն դարընտա-
լարընտան՝ պաշ Ամիադաք վէ
օնուն դարընտալարը եիւզ օն ի-
քի փէլ իսի :
- 11 Վէ Դաւիթ Սադով վէ Ա-
բիաթար քեհաշինլէրի՝ վէ Ղևի-
լէրտէն Ուրիէլի՝ Ասայիսը վէ
Յովէլի՝ Սեմայիսը վէ Եղիէլի
վէ Ամիադաք չալարար : վէ 12
օնարա տէտիքի՝ Սիւ Ղևիլէլ-
րին պաշ պապալարընը
քէնտիլէրինիք շէմ դարընտա-
լարընը Թադաիս էտին : քի
Իւրայէլին Ալահըն Բապպըն
սանտուղունու՝ օնա հաղալա-
րըն մահալէ չքգարմարնը :
Ջիրա սիւ իպթիստէն պէյլէ 13
էթմէտիյիսիւ իշին : Ալահը-
մազ Բապպ արամըղտա օղլուն-
լուգ էյլէտի : իշին քի օնու Նի-
զամը իւզէ Թալապ էթմէտիք :
րմտի Իւրայէլին Ալահըն Բապ- 14
պըն սանտուղունու չքգարմազ
իշին քեհաշինլէր վէ Ղևիլէր
Թադաիս օլուլար : Անտէն Ղևի 15
օլուլարը Ալահըն սանտուղու-
նու՝ Մովսէսին Բապպըն սեօղի-
իւզէ Թէնսիէ էթմէտիյինէ կէօ-
րէ սըրըգար իւզ քէնտիլէրին ու-
մուլարը իւզերինէ գալարար-
լար :
- Վէ Դաւիթ Ղևիլէրին օէր- 16
վէրլէրինէ տէտիքի՝ դարընտա-
լարընը չալարար իւզ անթու-
լար վէ Թանպուրար վէ զիւզ
իւզ մուսիգարար նասպ էտէլէր
քի՝ շէնլէր իշին սէս դալարըն 17
չալարար : Վէ Ղևիլէրի՝ Յովէլ
օլուլ Եմանը՝ վէ օնուն դարըն-
տալարընտան Բարաքիա օլուլ-
Ասափը վէ դարընտալարը Մե-
րարի օլուլարընտան Աիսեայ
օլուլ Եմանը նասպ էթմէտիք :
շէմ սիւլէրլէրինէ իշին ճիւղէ 18
պէտէն դարընտալարը գափու-
ճուլարը՝ Ջոքարիայը՝ Բենի վէ
Յաղիէլ վէ Սեմիարմովթու վէ
Յեքիէլ վէ Ուննիյի՝ Եղմաք
վէ Բանեայը վէ Մաաիայը վէ
Մատաթիայը վէ Եղիփաղէլի
վէ Մահենիայը վէ Արդեգոմու
վէ Յէիէլ : Վէ Եման իւզ Ա. 19
սափ վէ Եման մուսիգարար

- պաղըր զըլեր իւն չաւմագոս իւ
 26 թիւեր : Վէ Չաբարիս վէ Աղեհ
 հէմ Սեմիրամովթ վէ Յէքիէլ վէ
 Ուննի վէ Եղիսը հէմ Մասսիս վէ
 21 Բանեա՝ սանթուրար իւն Ալա-
 սաթիս հէմ Եղիսիաղէ վէ Մա-
 կենիս վէ Աբգեղոմ վէ Յէիէլ
 վէ Ազաղիս՝ Թանսուրար իւն
 22 Շէմիէթ մագամը իւն գուլաղուզ
 իսիւր : Վէ իլահի օգուամաս
 Ղէիլէրին՝ սերվերի Բոննիս
 մահիր օյմագ իւն , իլահի օգու-
 23 մաննն թա՛ւմ էտիճիսի իսի : Վէ
 Բարաբիս իւն Եղիանո՝ սանսու-
 24 ղուն գափաւճուլար իսի : Վէ
 Սաբանիս հէմ Յովսափոս վէ
 Նաթանայէլ վէ Նմեայի վէ Չա-
 բարիս վէ Բանեա վէ Եղիազար
 քեահիւնէր՝ Ալահըն սանսու-
 ղու էօնիւնտէ պօրուլար չալար
 ար իսի : վէ Աբգեղոմ իւն
 Յէիս սանսուլուն գափաւճու-
 25 լարը իսի : իսիսի Դաւիթ՝ Իսրայէլն իս
 թիլարարը վէ պին պաշար ի-
 լէ Բապպըն ա՛հտ սանսուլունու
 Աբգեղոման էվնտէն շէնլիք ի-
 26 լէ չոգարմագ կիթտիւր : Վէ
 վազի՝ օլտու քի՝ Ալահ Բապպըն
 ա՛հտ սանսուլունու գալարան
 Ղէիլէրիէ՝ եարուր էտինճէ ,
 եէսի պուլա վէ եէսի Գօգուր
 27 պան էթտիւր : Վէ Դաւիթ
 տիւլէնտ խըլաթ կիյնմիշ ի-
 սի , հէմ սանսուլուն գալարան
 ճիւմէ Ղէիլէրի վէ մուսիգար
 լար՝ վէ մուսիգարը իւն իլահի
 օգուամանն սերվերի Բոննիս
 Գաթի . հէմ Դաւիթին իւղէրին
 28 տէ քէթնէ Էփուս վար իսի :
 իսիսի ճիւմէ Իսրայէլ Բապպըն
 ա՛հտ սանսուլունու կիւլէլանք
 իւն վէ պօրու ստասը իւն վէ
 սուրնա վէ զըլեր իւն սանթուր-
 29 ար վէ Թանսուրար չալարագ
 Կօգարը չոգարըլար իսի : Վէ

վազի՝ օլտու քի՝ Բապպըն ա՛հտ
 սանսուլուն Դաւիթ շէհրինէտէք
 կէլնճէ , Սաուղուն գըղ Մեղ
 քող փէնճէրէտէն պաղըլ՝ Դա-
 ւիթ փատիշահնն ըադս էթտի
 յինի վէ օնասուրըն կէօրսիւք
 տէ , օնու Էրէրէյնտէ Թահ-
 գիր էյլէսի :

ՊԱՂ ԺԶ

- Վէ Ալահնն սանսուլունու 1
 կէթիւրիւպ՝ օնու Դաւիթին օ-
 նուն իշին գուրուղու չալարն
 օրթալուն եէրէշտիսիւր . վէ
 Ալահնն էօնիւնտէ պիւթիւն
 եանմար վէ սէլումէթ դուր
 պանարը սունսուլար : Վէ Դա- 2
 ւիթ պիւթիւն եանմարը վէ
 սէլումէթ գուրպանարըն սուն-
 մար պիւթիւրինճէ , Բապպըն իս-
 միտէ գալմա իսայր սուա՝ էյլէ-
 3 տի : Անտէն ճիւմէ Ի ըպէլա-
 տէմիէն՝ երք՝ քտէն գարըլա վա-
 ընճա՝ հէրքէտէ պիւրէր էքմէք
 սօմունու վէ պիւրէր փարջա էթ
 վէ պիւրէր իւղիւմ փիտէսի օլէշ-
 տիւրի :
 Վէ Բապպըն սանսուլուն էօ 4
 նիւնտէ Ղէիլէրտէն Իսրայէլն
 Ալահը Բապպա զիքը վէ համո
 վէ շիւքը էթմէք իշին խղմէթ
 5 Յիւր թա՛յին էյլէտի : Պաշ Ա-
 սափ՝ վէ իշինճի Չաբարիս Յէի-
 էլ վէ Սեմիրամովթ վէ Յէքիէլ
 վէ Մասաթիս վէ Եղիսը վէ
 Բանեա վէ Աբգեղոմ վէ Յէի-
 էլ սանթուրար վէ Թանսուրար
 չալըլար իւն՝ Լասի իտէ զիւ-
 6 լէր իւն չալար իսի : Բանեա ի-
 լէ Յաղիէլ քեահիւնէր տալի
 Ալահը՝ ա՛հտ սանսուլունուն
 էօնիւնտէ սայիմա պօրուլար չա-
 7 լարար իսի :
 Հէման օլ կիւնտէ՝ Դաւիթ
 պա մէմարու Նապիւրն վէ օնուն
 գարընտաշարընն կէլնէ՝ Բապ-

պա՛շխքը հեծմէյէ իպեթխառ վէր-
տի .
8 Բապպա շխքը էտին , ծնուն
իսմինէ նիտա էտին . ծնուն իշէ-
տիքէրինի դավմէրտէ պիւտի .
9 րին : Մա իլահի օգուշուն , օ-
նա մեղմաւ օգուշուն , ծնուն
ճիւղէ միւճիղաթլարընը թէ-
10 Ֆէքքիւր էտին : Մուուն ա՛ղեղ
իսմի իլէ իթթիխար էտին . Բապ-
պը արայանլարըն էիւրէյի շաղ
11 օլուն : Բապպը վէ ծնուն դոճվ
վէթինի արայալ . տայիմա ծնուն
12 էրեղեւիւ թալապ էտին : Օ-
նուն էթսիյի միւճիղաթլարընը՝
ա՛լամէթէրինի՝ վէ աղընըն շէ-
րիաթլարընը զիւր էյլէյին ,
13 եա՛ ծնուն գուլու Իսրայէլին
զիւրդէյէթի՝ էյ ծնուն սէշիլիշ
14 լէրի Յակոբուն օլուլարը : Ե-
հովա՛ Ալլահմըղ պու տուր .
ծնուն շէրիաթլարը պիւթին
15 էէրտէ տիր : Ա՛հաբըն էսյէա՛նի՝
էիւր էթսիյի սէօրէն պին տէվ
16 րէտ՛ք զիւր էտին , ծնու քի Սը-
րաճամ իլէ քէսիլաի , վէ Իսա .
17 հակա էեմին էյլէտի , վէ Յակո-
բա գանուն իշին՝ Իսրայէլէ է-
պէտի ա՛հա իշին սապիթ էյլէ-
18 յիսյ՝ տէտի . Սանա Քանան տի-
յարըն՝ միւրաընըն հիստէսի
19 տէյիւ վէրէճէյիմ , սիղ սահա
սայրտա միւք ալ՝ վէ ծնողա միւ-
20 սաֆիւրէր իքէն , վէ ծնլար թայի-
ֆէտէն թայիֆէյէ՝ վէ պիրմէմ
լէքէթտէն պիր զայրի դավմա
21 կէզէր իքէն , օ ծնլարա գուլմ
էթմէյէ պիր քիմէյի դոմաւը
իլա ծնլարտան էթիւրիւ փա-
22 տիշալար թա՛ղիր էյլէտի . Մէ
սիհէրիմէ տօղանման , վէ փէյ-
դամպէրէրիմէ քէմլիք էթմէն
23 քէփ : Եա՛ ճիւղէ ճիւղան՝ Բապ-
պա իլահի՝ օգուշուն . կիւնտէն
կիւնէ ծնուն իւրաքընը միւթտէ
24 էտին : Թայիֆէրտէ ծնուն ճէ-
լալինի՝ ճիւղէ գավմլարտա ծնուն

միւճիղաթլարընը նաղէ էտին :
2 իրա Բապպ ա՛ղիմ՝ վէ զպէթ 25
մէա՛նէ լարէք աբը . վէ ճիւղէ
ալահլարըն իւղէրինէ հիյակէթ-
լու տուր : 2 իրա դավմլարըն 26
հէփ ալահլարըն հիւքէր տիր .
կէօքէրի իսէ Եհովա եափտը :
Մուուն էսիւնտէ ճէլալու գիյ . 27
նէթ՝ մահալմնտէ գուլվէթ վէ
սիւրիւր վար : Եա՛ դավմլարըն 28
դապիլէլէրի՝ Բապպա թագիր
էտին . Բապպա ի՛ղզէթ ուգուլ
վէթ թագրիւր էտին : Բապպա՛ 29
իսմինի ի՛ղզէթինի թագրիւր է-
տին . փէշքէշ գալարընպ՝ հու-
ղուրունա կէլին . Բապպա ա՛-
ղիղ զիյնէթ իլէ սէճաէ գըլն :
Եա՛ պիւթիւն ճիւղան ծնուն հու- 30
ղուրո նաան տիթրէյին . տիւն-
եա տախի գայ՛մ օլուպ՝ սարսը
մայաճադ աբը : Կէօքէր շաղ 31
օլուպ՝ եէր մէրուր օլուն . վէ
թայիֆէրտէ Բապպ փախլահ-
լըք սիւրէր տէսինէր : Տէնիղ 32
վէ ծնուն տօլուտու կիւրէսին .
սահա՛ ծնաա հէփ օլուն իլէ սէ-
վինսին : Օլ զէման օրմանըն ա- 33
ղաճլարը՝ Բապպըն հուղուրուն-
տա ալգըլ էթսինէր . զիրա եէ-
րին շէրաաթլարը կէօրմէյէ կէ-
լիյոր : Բապպա համա էտին , 34
զիրա էյի տիր . զիրա ծնուն ի՛-
նայէթի էպէտի տիր : Ճէմ տէ- 35
յին քի՝ Պիղե գուրթար եա՛ խէ-
լալմըղըն Ալլահը , վէ պիղի
տէվ իր , վէ պիղե թայիֆէր-
տէն խէլաա էյլէ , քի ա՛ղեղիւ-
մինի մէտ՝ էտիպ՝ համալն իլէ
իթթիխար էաէլմ : Իսրայէլին 36
Ալլահը Բապպ կէզէլն թա-
հպէտէտք միւթէպարիք օլուն :
Վէ ճիւղէ գավմ՝ Ավին տէ-
տի , վէ Բապպա շխք էյլէտի :
Վէ օրտաա Բապպըն ա՛հա 37
տանտուղունուն Եսիւնա՛ն Ասա-
փը վէ ծնուն դարընտալարընը
պրապուր քի՝ կիւն պէ կիւն իգ-

Թիղա էտենէ կէօրէ տայիմա
 սանառազուն հօնիւնտէ խրգմէթ
 38 էտէլէր, հէմ Վ. քղեղօմ իլէ գա-
 րննառաշարը ալթմըլը սէքիլդ քի-
 շիլի . վէ իդիթուն օղլու Աբ-
 դեղօմու վէ Ուսայը քի գափու-
 39 ճուլար օլտար, վէ քեաշին Ուս-
 դովլուս վէ քարընառաշարը քեա-
 հինդէրի Գաբուսնտա օլան էիլ. ք.
 սէք եէրտէ Բապպըն չասըրը
 40 էսնիւնտէ պրաֆը քի տայիմա
 սապահ վէ տիւսամ պիւթիւն
 եաննանըն մէջպահը իւղէրինտէ՝
 Բապպա պիւթիւն եաննաղար
 սունաղար, վէ Բապպըն իսրա-
 յէլէ էմր էթիթիլ Թէվլաթըն.
 աա ճիւմէ կաղըրնա կէօրէ է-
 41 րէւնը : վէ ծնւարըն պիլէսինճէ
 Եմնըր վէ իդիթունու վէ աա-
 լարը իլէ զեք օլունան պագի
 սէշլիմիլէրի պրաֆը քի Բապպա
 համա էտէլէր, զ'րա ծնուն ի՝
 42 նայիթի էպպահ տիւր, վէ ծնւ-
 րըն պիլէսինճէ օլան Եման իլէ
 իդիթունու քի պրուլար վէ
 զիլէր վէ Ալլահ մաւիդիսինն
 ջաղըրըն չաղար, վէ իդի-
 Թունուս օլուլարըն քի՝ գա-
 43 փուտա օլարը : Վ'նտէն ճիւմէ
 գալմ' հէր քէս էվինէ կիթաի .
 Դաւիթ տաիի քէնաի էվինէ
 խոյր սուա՝ էթմէյէ տէօնաի :

ՊԼՊ ԺԵ

1 Ե վաղի՝ օլտու քի՝ Դաւիթ
 էվինտէ սաքին օլունճա, Դա-
 յիթ Նաթման փէյլամպէրէ տէ-
 աի քի՝ իլթէ պէն էրդուն եա-
 փըմըլ էվտէ սաքին իմ . վէ
 Բապպահաշարըն սանառազուն փէր-
 2 տէլէր ալթընտա տըր : վէ Նա-
 թան Դաւիթն տէաի քի՝ Նիւ-
 րէյինտէ հէր օլանը էյլէ . զի-
 3 րա Ալլահ սէնին իլէ աիւր : վէ
 վաղի՝ օլտու քի՝ օլ կէճէաէ Ալ-
 րահմէ սէօղիւ Նաթման օլունպ

տէաի . կիթ՝ դուլում Դաւիթն 4
 սէյլէ քի՝ Բապպ պէյլէ տէր .
 Պանա՝ սաքին օլմադ իշխան էվի
 սէն պինա էթմէյէլճէքսին : Ջի- 5
 րա իսրայէլի չըգարաղըմ կիւն-
 տէն պաւ կիւնէաէք էվտէ
 սաքին օլմաղմ' իլա խոյմէտէն
 խոյմէյէ վէ չաղըրտան շաբա
 կէղս իմ : ճիւմէ իսրայէլ իլէ 6
 հէփ սաղաշարըմ մաշալէրտէ՝
 գալմըմ կիւթմէյէ էմր էթաի-
 յիմ իսրայէլին հաքիմէրինին
 պիլինէ պիլ վէճէլ իլէ սէյլէյիւ
 Պանա նի՝ շիւն էրգալէն էվ պինա
 էթմէյէլինիլ տէաի՝ մի : վէ չիմ 7
 աի դուլում Դաւիթն պէյլէ տէ-
 յէսին քի՝ Արքէրէրին Բապպը
 պէյլէ տէր . Պէն սէնի աղը-
 տան՝ գոյունարըն արաղնտան
 աղում քի՝ գալմըմ իսրայէլին
 իւղէրինէ սալթման օլտալն : վէ 8
 հէր կիթաիլին եէրտէ սէնին ի-
 լէ խաիմ, վէ սէնին հօնիւնտէն
 ճիւմէ սիւշմէյէրինի գըրաղմ .
 վէ սանա՝ եէրին իւղէրինտէ օլան
 պէօյիւքէրին նամը կիսի նամ
 էյլէտիմ : Դալմըմ իսրայէլէ տա- 9
 խի պիլ մաշալ Թաշին էտիպ օ-
 նաւ տիքէճէյիմ, վէ քէնաի եէ-
 րինտէ սաքին օլունպ՝ ալթըլդ
 գըմըլտանաղաճաղ տըր . վէ
 ծնա պիլ տաշա էարամաղըլդ
 օլունալար էվմէլ քի կիսի ինճիթ-
 մէյէճէքէր, եանի գալմըմ իս- 10
 րայէլին իւղէրինէ հաքիմէրալը-
 աիլիմ կիւնտէն պիլուն օլաւա-
 իտի . վէ սէնին ճիւմէ տիւլ-
 մէյէլինիլ աղազըլտաաճաղըմ,
 հէմսանա պիլաիթիթիմ՝ Բապպ
 սանա էվ էաիաճաղ տըր : վէ 11
 վաղի՝ օլա քի՝ սէն պապաղարը-
 նըն եանընա կիթմէյէ կիւնէ-
 րին տաղունճա, սէնտէն ո'նիկա
 օղունարընտան օաճաղ զիւրի-
 յէթինի գաղըրաաճաղըմ, վէ օ-
 նուն փաաիւշալըլըն գայիմ է-
 տէճէյիմ : Պանա էվ օ պինա 12

- էտեճէք տիր . վէ սնուն թախ
 13 ճէյիմ : Պէն սնուն պապաւը օ-
 լաճալըմ , ո սախի պէնիմ օլըուճ
 օլաճադ տըր . վէ ինայեթիմի
 օնաան սէնտէն էվէլ օլանսան
 կիտէրտիյիմ կիպի՝ կիտէրմէյէ-
 14 ճէյիմ : վէ սնու էպէտէն է-
 վիմաէ վէ փառիշաճըլըմաւ սա-
 պիթ էտեճէյիմ : վէ սնուն թախ-
 թը էպէտէն գայիմ օլաճադ տըր :
 15 Ճիւմէ պու սէօղէրէ կէօրէ վէ
 Ճիւմէ պու իճամա կէօրէ՝ Վա-
 թան Դաւիթէ էյլէ սէօղէտի :
 16 Անտէն Դաւիթ փառիշաճ վա-
 րըպ՝ Բապպըն հուզուրունտա օ-
 թուրտու , վէ տէտի . Ես՝ Բապպ
 Ալլաճ՝ պէն քիմիմ , վէ պէնիմ
 էվիմ նէ՝ տիր քի՝ պէնի պուրա-
 17 յուտէք կէթիւրսին : Ամա պու
 նազարընտա քիւշիւք կէօրիւտիւ
 եա՝ Ալլաճ , վէ պու գուրունուն
 էվի հաղգընա կէէճէք իրադ զէ-
 ման իշիւն սէյլէտի . վէ պա-
 նա՝ եա՝ Բապպ Ալլաճ՝ եիւճէ
 մէրթէպէյէ լայըգ օլան ատէմ
 18 կիպի նազար գըլըն : Պու գու-
 ըունուն ի՛ղզէթի հաղգընա՝ Իա-
 շիթ արթըգ տաճանէ՝ սէօղէտի .
 սէն իսէ պու գուրունու ախիւրսին :
 19 Եա՝ Բապպ՝ պու գուրունուն
 խաթըր իշիւն վէ սէնին գալպի-
 նէ կէօրէ Ճիւմէ պու պէյիւք
 շէյլէրի ճիւմէյէտին քի՝ Ճիւմէ
 պու պէյիւք շէյլէրի պիւտիւրէ-
 20 սին : Ես՝ Բապպ՝ գուրադարընը
 ինէ Ճիւմէ իշիւտիյիմիգէ կէօրէ
 սէնին կիպի հօդ տուր . վէ սէնտէն
 21 Դայրի Ալլաճ հօգ տուր : վէ
 գալըն՝ Իսրայէլ կիպի՝ եէրաէ
 պիր ա՛տէա թայի՛ֆէ վա՛ր մը քի՛
 Ալլաճ սնու քէնտինէ գալմ տէ-
 յիւ գուրթարադ իշիւն կիտէ ,
 քի՛ Մըրտան իւէլաւ Էթաիյին
 սէնին գալմըն էնիւնաէն թա-
 յի՛ֆէլէր գալմադ ինէ , քէնտինէ
 ա՛ղամ թլու վէ հիյալ թլունամ

գաղանաւն : վէ քէնտի իսրա 22
 յէլ գալմընը քէնտինէ կպէտէն
 գալմ էյլէտին . վէ սէն՝ եա՝
 Բապպ՝ ճիւտըն Ալլաճը օլտուն :
 վէ ճիւտի՝ եա՝ Բապպ՝ պու գու- 23
 ըունտան էօթիւրիւ վէ սնուն է-
 վնտէն էօթիւրիւ սէյլէտիյին
 սէօղ էպէտէն սապիթ օլտուն .
 վէ սէյլէտիյին կիպի էյէ : վէ 24
 սապիթ օլտուն , վէ իսմին էպէ-
 տէն մուաճղամ օլտուն , քի տէ-
 յէլէր . Իսրայէլին Ալլաճը ա՛տ-
 քէրէրին Բապպը՝ Իսրայէլին
 Ալլաճը տըր . վէ գուրուն Դա-
 ւիթին էվի սէնին հուզուրունտա
 գայիմ օլա . Զիրա սէն՝ եա՝ 25
 Ալլաճը՝ պու գուրունուն գու-
 ըաղընա քէլէթ էյլէտին քի՛ ճիւմ
 էվ եառիաճադըն . ճնուն իշիւն
 պու գուրուն սէնին հուզուրուն-
 տա նիյաղ էթմէյէ գալպիւք աբ-
 զա պուրմուշտուր : վէ ճիւտի եա՝ 26
 Բապպ՝ օլ Ալլաճ սէն սին . վէ
 պու գուրունուն հաղգընա պու
 էյլէյի վա՛տ էյլէտին : վէ հալա 27
 պու գուրունուն էվիւնի միւսպարէք
 գըլմաղա րաղի օլ քի՛ էպէտէն
 հուզուրունտա օլա . զիրա սէն
 միւսպարէքէտին՝ եա՝ Բապպ , վէ
 էպէտէն միւսպարէք օլաճադ տըր :

ՊԱՊ ԺԸ

վէ վաղի՛ օտու քի պունտան 1
 սնկրա , Դաւիթ Փղաղըլըրը
 վուրուպ՝ ճիւտըր աջադլաթադ .
 վէ Գէթի հէմ ճնուն քէյլէրին՝
 Փղաղըլըրն էլինտին ալըր :
 2 Անտէն Մովսըր վաւրու . վէ
 Մափաթը ար Դաւիթէ խարաճ
 կիւղադ գուլ օլտուլար : Հէմ 3
 Դաւիթ Մուրա փառիշաճը Մ-
 րաղարը՝ օ՝ Եմրատ քրմաղընտա
 հիւքիւմէթինի գայիմ էթմէյէ
 կիտէր իքէն՝ Եմաթտան եանա
 վաւրու : վէ Դաւիթ ճնտան 4
 պին տըրապա վէ եէտի պին աթ-

լը վէ իշիրմի պին եայա նէֆեր
 Թուծաու . վէ Դաւիթ ճիւմէ
 1 ա՛րապա պէկիրէրինն սինիրէ
 րինի բէսաւ , վէ Օնւարտան եււզ
 2 ա՛րապա պէկիրի ալըգոտու : Վէ
 Դամասկոտուն Սիւրեանիւէրի
 Սուբա փատիշահը Ագրազա
 րն իմասաւնա կէշտիւր . վէ
 3 Դաւիթ Սիւրեանիւէրտէն իւիւր
 6 մի իքի պին առէմ վուրտու : Վէ
 Դաւիթ Սիւրահ Դամասկոտուն
 աա հահաֆըւար գոյուպ՝ Սիւրեա
 նիւէր Դաւիթէ խարաճ կիւզար
 4 գուլար օլուար . վէ Բապպ
 Դաւիթի՝ հէր կիթաւիյի եէրուէ
 7 գուրթաւար : Վէ Դաւիթ՝ Ագ
 րաշարն գուլարը իւզէրինաւ
 օլան ալթուն գաւգանլարը ալ
 ար , վէ Օնւարը Երուսաղէմէ կէ
 8 Թիրտի : Վէ Ագրազարն շէ
 հրէրի Տեբաթ իւէ Քունասն՝
 Դաւիթ զայլէթ չօգ պագըր ալ
 ար . Սաղամն պագըր տէնիլի
 վէ տիրէքէրի վէ պագըր գապ
 արը Օնտան եափար :
 9 Վէ Եւթմթ փատիշահը Թովու՝
 Դաւիթին Սուբա փատիշահը
 Ագրազարն ճիւմէ ա՛րքերինի
 10 վուրաուլունու իշխանճէ , Դա
 ւիթ փատիշահա բէնտի օլու
 Ագրաւմը կէժաէրտի բի՝ խաթ
 րնը սօրա , վէ Ագրազար իւէ
 ճէնք էտիպ՝ Օնու վուրաուլու
 իշին Օնա Թէհնիյէ էյլէյէ ,
 զիրա Ագրազարն Թովու իւէ
 ճէնկի վար խաի . իմտի Օն հէր
 կէժնէ ալթուն վէ կիւթիւշ վէ պ
 11 գըր գապար կէժաէրտի : Դաւիթ
 փատիշահ Օնւարը աախի ճիւմէ
 Թայիֆէրտէն՝ Եդովմսան վէ
 Սովաբասն վէ Ամմոն օղուլա
 րնտան վէ Փոլտըլարտան վէ Ա
 մաղէկիւրաւն դալարըրալքիւ
 միւշ վէ ալթուն իւէ պէրապէր
 Բապպա Թապիս էյլէտի :
 12 Վէ Շարուհեա օղու Աբես
 սա՝ Թուղ տէրէսինաւ Օն սէբիլ

պին Եդովմալու վուրաու :
 Վէ Եդովմաա՝ մուհաֆըզար 13
 գաուու . վէ ճիւմէ Եդովմա
 ւար՝ Դաւիթէ գուլ օլուար .
 իմտի Բապպ Դաւիթի հէր կիթ
 աիյի եէրաւ գուրթաւար :
 Վէ Դաւիթ ճիւմէ Իւրայէլն 14
 իւզէրինէ փատիշահը սիւրաւ
 վէ ճիւմէ գապմնա շէրի՛աթ վէ
 ա՛տալէթ էտեր խաի : Վէ Շա 15
 րուհեա օղու Յովաբ անքէրին
 իւզէրինտէ՝ վէ Աբիլուդ օղու
 Յովսափաա Թէգքէրէճի խաի .
 վէ Աբիաուր օղու Սաղուկի ի 16
 լէ Աբիաթար օղու Աբիսիւք
 բնահինէր՝ վէ Սուսա քեաթիպ
 խաի . վէ Յովիազա օղու Բան 17
 եա՝ Քերեթիւրին վէ Փէլէթի
 լէրին իւզէրինաւ խաի . վէ Դա
 ւիթին օղուլարը փատիշահն
 եունընաա սէրվէրէր խաիլէր :

ՊԼԱՊ ԺԹ

Վէ վազրի՝ օլուա քի պունտան 1
 սօնկրա՝ Ամմոն օղուլարն
 փատիշահը Նաաա էօրաւ , վէ
 Օնուն եէրինն՝ օղու փատիշահ
 օլուա : Վէ Դաւիթ տէսի բի՝ 2
 Նաաա օղու Անոնա իհսան էտէ
 յիմ , զիրա Օնուն պագարը պա
 նա իհսան էյլէտի . իմտի Դա
 ւիթ՝ Օնու պագաար իշին Թէ
 սէլի վէրմէյէ էյլէրէր կէժն
 տէրտի . վէ Դաւիթին գուլա
 րը Ամմոն օղուլարը աիյարնա
 Անոնա՝ Օնու Թէսէլի էթմէյէ
 կիթաիլէր : Վէ Ամմոն օղուլա 3
 րնըն սէրվէրէրի Անոնա տէ
 տիլէր բի՝ Դաւիթ տէնին պագա
 նա իքրա՞մն մի սանա Թէսէլի
 ճիւլէր կէժաւարա գանն էտէր
 սին . Օնուն գուլարը սանա՝ աի
 յարը Թէֆթիւշ վէ ալթ իւթ վէ
 Թէճէսուա էթմաք գոտար իւէ
 կէլմէտիլէր մի : Իմտի Մնոն Դա
 ւիթին գուլարնը ԹուԹուպ 4

5 օնլարը թրաշ էմտի , վէ օնլա-
 րն էսլտպարընր եարըսընաւեք
 օթուրաճապ եերինէտէք քէստի .
 6 աւտէն օնլարը սալը վէրտի : Վէ
 կիտիպ՝ Դաւիթէ օլ քիմսէլերին
 էհվալնին խապեր վէրտիլեր , վէ
 օ՝ օնլարը դարըլումաղա կէմն-
 աերտի , վերա ատէմլեր զա-
 յէթ իլէ բեղլլ օլմաշար խտի .
 վէ փատիշահ աէտի քի՝ Սադա-
 լընըզպիթինձէյէտէք Երիքովտա
 օթուրուն , աւտէն կէրի կէլին :
 6 Վէ Ամինն օղուլարը Դաւի-
 թին ինտիմտէ ֆէնա դօգար օլ
 աուգլարընր կէօրիւնձէ , Կնոն
 վէ Ամինն օղուլարը պին գան-
 թար կիւփաշ կէօմաէրտիլեր քի
 քէնաիլերինէ Միջպէտտէն վէ
 Մաաքա Սիւրեանիլերինաէն վէ
 Սուբաաան իւճըլէթ իլէ աճա-
 պարը վէ աթուլար թուլթալար :
 7 Իմտի օնլար քէնաիլերինէ օթուլ
 իքի պին աճապա վէ Մաաքա
 փատիշահընր հէմ օնուն գալմը-
 նը իւճըլէթ իլէ թուլթապար ,
 վէ վարըպ՝ Մեգարաանըն էօնիւն
 տէ օրտու գօրտուլար . Ամինն
 օղուլարը տախի շէհրէրինտէն
 ձէմ՝ օլապ՝ ձէնկէ վարարըլար :
 8 Վէ Դաւիթ իշիտինձէ , Յո-
 վաբը վէ դուվէթիլերին ձիւմ
 9 լէ աւքերտիլ կէօնաէրտի : Վէ
 Ամինն օղուլարը չըզլպ՝ շէհրին
 մէտաիւնինաէ ձէնկէ տիղլիլիլեր-
 վէ կէլնն փատիշահընր սահրա-
 10 սա պաշգաճա խտիլեր : Վէ Յո-
 վաբ՝ ձէնկէն իւղլու քէնտիսէ
 գարըն էօնտէն հէմ արգաաան
 օլաուլընուն կէօրիւնձէ , Իսրա-
 յէլին ձիւմէ սէջքիլերինտէն
 սէջիպ՝ Սիւրեանիլերին գարըլար
 11 նա թապուր աիղտի : Վէ գա-
 լան խալը գարընտաղը Աբիս-
 սանըն էլլնէ վէլտի քի՝ Ամինն
 օղուլարընըն գարընադա թա-
 12 պուրա աիղիլէլեր : Վէ տէտի
 քի՝ էյէր Սիւրեանիլեր պէնտէն

զալուպ կէլըր իսէ , իմաաարմա
 կէլէսին . վէ էյէր Ամինն օղու-
 րըն աէնտէն զալուպ կէլըր իսէ ,
 օլաէմ պէն սէնի գուրթարըլար :
 13 Գուվէթիլն , վէ գալմընըզի-
 չիւն հէմ Ալաշուլընըն շէհրէլ-
 րի իլլւն գուվէթիլ հարաքէթ
 էտէլմ . վէ Քապպ՝ քէնտի նա-
 զարընտա խօշ օլանը էլլէսին :
 Վէ Յովաբ՝ պիլէսինձէ օլան 14
 խալը իլէ Սիւրեանիլերին գար-
 չընաա ձէնկէ եադըլալար , վէ օն-
 ւար օնուն էօնիւնտէն գաշտըլար :
 Օլաէմ Ամինն օղուլարը՝ Սիւր. 15
 էանիլերին գաշտըլընր կէօրիւն-
 ձէ , օնլար տախի օնուն գարըն-
 տաղը Աբեսաանըն էօնիւնտէն
 գաշապ՝ շէհրէ կիլտիլեր . աւտէն
 Յովաբ Երաւալէմէ վարտը :
 Վէ Սիւրեանիլեր՝ Խարայէլն 16
 էօնիւնտէն վուրուլտուգլարընր
 կէօրիւնձէ , էլլիլեր կէօնաէրիպ՝
 ըրմաղըն էօթէ եադաաընաա օ-
 լան Սիւրեանիլերի չըգարաալար ,
 վէ օնլարըն էօնիւնտէն Արադա-
 րըն սէրապէրի Սովապիլէաէր Իտի-
 իմտի Դաւիթէ խապեր վէ իշիտիք . 17
 տէ , ձիւմէ Խարայէլի ձէմ՝ էյ-
 լէլիլ՝ Յորգանանաան կէշտի ,
 վէ օնլարըն իւզերինէ կէլտի , վէ
 օնլարա գարըն թապուր աիղտի .
 վէ Դաւիթ Սիւրեանիլերին ձէն-
 կէ գարըլումաղա թապուր տի-
 ղինձէ , օնլար օնուն իլէ ձէնք
 էթտիլեր : Վէ Սիւրեանիլեր Խա- 18
 րայէլն էօնիւնտէն գաշտըլար ,
 վէ Դաւիթ Սիւրեանաան էէտի
 պին աճապա աւքէլ վէ գըրդ
 պին հոյա նէֆէր հէլաբ էլլէ-
 սի . հէմ սէրապէր Սովապը
 էօլտիւրտիւ : Վէ Աբարազարըն 19
 գուլարը Խարայէլին էօնիւնտէն
 վուրուլտուգլարընր կէօրիւնձէ ,
 Դաւիթ իլէ սուլահ եաթըլպ՝ օ-
 նա գուլ օլտուլար . վէ արթըզ
 Սիւրեանիլեր՝ Ամինն օղուլարը-
 նա իմաաա էլլէմէք իսթէմէտիլեր :

ՊԱՊ Ի

- 1 Սէ վագի՛ օրտուքի երըն տէօնիւշիւ վագի՛ընտա՛ փա տիշահարըն չըգտըլարը զէման տա , Յովաբ ա՛նքերին գուվէ թինի չըգտըլա՛ Ամնոն օղուլա րընըն տիշարընը խարապ էյլէ տի . վէ վարըլա՛ Ռաբբայը մու հասերէ էյլէտի , Դաւիթ իսէ Երուսաղէմտէ օթուրուր խի . իմտի Յովաբ Ռաբբայը վուրուա՛
- 2 օնու երգար : Վէ Դաւիթ օն ւարըն փառիշահընըն ապաշնտան թաճընը ալար , վէ օնու ախր դանթար ալթոնն աղբր սղու տու , հէմ՛ օնտա զըյմթի թաշ ար վար իտի , վէ Դաւիթին պա շընա գօնուրու . վէ շէհրաէն զայէթ չօդ եաղմա չըգարտը :
- 3 Վէ օնտա օյան խաղը չըգարըլա՛ օնըլար տէսթէրէլէր իլէ վէ տէ վր տիլէլէր իլէ վէ պըջըլար իլէ պիշտի , վէ Դաւիթ Ամնոն օղուլարընըն հէփ շէհրէրինէ պէօյլէ էյլէտի . անտէն Դաւիթ ճիւմիլէ գալթ իլէ Երուսաղէմէ տէօնտի :
- 4 Վէ վագի՛ օրտուքի պունտան տօներա՛ Դաղերտէ փըշղըլարի լէ ճէնք օրտու . օրտէմ Ովերու Սովաբ՛ Ռափա եվարընտան օրտն Սէփիայը վուրտու , վէ օն ար ալապանտըլար :
- 5 Վէ էինէ փըշղըլար իլէ ճէնք օրտու . վէ Յայիր օղու Ելէա նան Գէթիլ Գողիաթն գարըն տաշը Ղէնմիլի վարտու , քի օ նուն մըգըրաղընըն սըրըղը չիւշա հաֆիթի կիպի իտի :
- 6 Վէ թէրար Գէթտէ ճէնք օլ տու . վէ օրտա ալթըլար ալ թըլար իլիորի տէօր թաբմալը ախր պէօյիւք ճիւմու քիմնէ վար խի , քի պու տախի Ռափայա
- 7 Խողմուշիտի : Վէ պու՛ Խարա յէլի թահգիր էյլէտի , վէ Դա

ւիթին գարընտալը Սամանըն օղու Յովիաթան օնու վուր տու : Պունլար Գէթտէ Ռափա յա աօղտուլար . վէ Դաւիթին էլի իլէ՛ հէմ՛ օնուն գուլարընըն էլի իլէ տիւշտիւլէր :

ՊԱՊ ԻԱ

- 1 Սէ շէյթան Խարայէլին իւ զէրինէ գալգուլ՛ Խարայէլն սալ մաղա Դաւիթի թահրէք էյլէ տի : Վէ Դաւիթ Յովաբ վէ
- 2 զալմըն սէրվէրլէրինէ տէտի քի՛ Կիտին , Բերսաբէէտէն թաԴա նատէք Խարայէլն սալըն , վէ սա յըսընը պիլէյիմ՛ տէյիւ պանա կէթիլին : Վէ Յովաբ տէտի քի՛
- 3 Բապալ գալմընը օղուգլարըն տան էիւզ գաթ զիյատէ էյլէ յէ . եա՛ էֆէնտիմ՛ փատիշահ՛ օնըլարն հէփիտի էֆէնտիմին գուլարըն տէ յի՛ւ փ . էֆէնտիմ պունու նի՛չիւն արայօր . պա նի՛ չիւն Խարայէլն սուչ օլա : Ամնա
- 4 փատիշահըն աէօղու Յովաբըն իւզէրինէ զալի պէլի . վէ Յովաբ չըգար , վէ ճիւմիլէ Խարա յէլի կէղիա՛ Երուսաղէմէ կէլ տի : Վէ Յովաբ՛ գալմըն եօգ
- 5 լամա հիսապընը Դաւիթէ վէր տի . վէ Խարայէլին ճիւմիլէ պին քէրլէ պին վէ էիւզ կէպ զըլա՛ շէքէն ատէմ իտի , վէ Յուգա տէօրի իւլը կէթմիլ պին զըլա՛ շէքէն ատէմ իտի : Վէ Ղէիլի
- 6 էրի հէմ՛ Բէնիաթինէլէրի օլա րըն արասընտա եօղամատր . զիրա փատիշահըն էմրի՛ Յովա բա մէքրուհ կէլի իտի :
- 7 Վէ պու շէյ Ալանհըն նաղա րընտա քէօթիւ կէօրիւնմէք իլէ , Խարայէլն վուրտու : Վէ Դաւիթ
- 8 Ալահա տէտի քի՛ Պունու էթ մէք իլէ պէօյիւք կիւնահ էթ տիմ . վէ հալա քէրէմ էյլէ՛ պու գուրունուն կիւնահընտան կէչ ,

- գեղաւ պէջիւք ահմադըզ էթ.
տիմ :
- 9 Վէ Բապպ Դաւիթին պաղը.
Ջորը Գաղա սէյլէյիպ տէտի .
- 10 Կիթ վէ Դաւիթէ սէյլէյիպ տէ.
քի՛ Բապպ պէյլէ տէր . Պէն
սանա իւջ շէյ Թէքլիֆէ հոգրիմ,
հարաւան պրիւնի սէջքի՛ սանա
- 11 Էտէյիմ : Իմտի Գաղ Դաւիթէ
կէլիպ սնա տէտի քի՛ Բապպ
- 12 պէյլէ տէր . Քէնտինէ սէջ,
իւջ երլ թըլթը՞ Դը օլտուն , հօղ
իւէ իւջ ոյ տիւշվնէրինն հօ.
նիւնտէ վտըրուլայ՛ տիւշվն.
էրիննէ գըլը՞ Զը սան Էրիշէ՞ մի ,
հօղ իւէ իւջ կիւն Բապպն գըլը.
Ջը հաւնի տիյարտա Թաո՛ւն օ.
լուպ՛ Բապպն մէլէյի Իսրայէ.
լին ճիւմէ սինօրունա գըրղը՞ն
Դը սաշա . վէ շիմտի պագ , պէ.
նի կէսնտէրէնէ նէ ճէվապտօն .
- 13 տէրէյիմ : Վէ Դաւիթ Գաղա
տէտի քի՛ Դայէթ սըգըլըմ .
Հաղա Բապպն էլինէ տիւշէյիմ,
զիւրա օնուն մէրհամէթի զայէթ
չօգ տուր , վէ առէմ էլինէ տիւշ
- 14 մէյիմ : Վէ Բապպ Իսրայէլին
իւզէրինէ Թաո՛ւն սաղը . վէ
Իսրայէլունն եկ Թմիշ պին առէմ
- 15 տիւշտիւ : Վէ Ալլահ Երուսա.
ղէմէ պիր մէլէք կէսնտէրտի քի՛
օնու խարապ հոտէ . վէ խարապ
էտէյօր իքէն , Բապպ պագտը ,
վէ պու պէլատան հօթիւրիւնա
տիմ՛ օլուպ՛ խարապ էտէն մէլէ.
յէ տէաի քի՛ Հաղա եկ Թէր , է
լինի չէք . վէ Բապպն մէլէյի
Յէրուսալմ Առնանքն խարմանը
- 16 Էանընտա տուրուր խտի : Իմտի
Դաւիթ կէօղէրինի գալտըրըպ
Բապպ մէլէյինն Երուսաղէմին
իւզէրինէ ուղանմը էլինտէ հա.
լուն գըլը՞ իլէ՛ Էէր իլէ կէյիւն
արաւընտա տուրաուլունու կէօ.
րիւնճէ , օլուպ Դաւիթ՛ վէ իւ.
թիյարալար չուլար կիլինմիշի.
քէն էիւղւա գօյուն գափանտը .
- լար : Վէ Դաւիթ Ալլահ տէտի 17
քի՛ Դաւիթ սայմաղա տէյլն պէն
տէյի՛ Լ մի իմ . Հէմ՛ օլ կիւնա՛ է
տէն վէ պէյիւք Էորամաղըլը
իլէյէն պէն իմ , ամմա պու գօ.
յունլար նէ՞ Էլլէաիլէր . Էա՛
Ալլահմ Բապպ՛ քէրէմ էլլէ է.
լին պէնիմ իւզէրիմ վէ պապա
մըն էվի իւզէրինէ օլտուն . ամ.
մա գալմընըն իւզէրինէ վուր.
մաղ իլինն օլմասըն :
- Վէ Բապպն մէլէյի Գաղա 18
տէտի քի՛ Դաւիթէ սէյլէ , քի՛
Դաւիթ չըղըպ՛ Յէրուսալմ Ու.
նանըն խարմանընտա Բապպա
մէզպա՛ հափտն : Իմտի Դա .
- 19 Էթ՛ Գաղըն Բապպն իսմիւնտէ
սէյլէտիլն սէօղւա իլէ հօղտըր
չըղտը : Վէ Ունա տէնիւպ՛ մէ .
- 20 Էլլէյի կէօրիւնճէ , տէօրթ օլլու
իլէ պէրապէր կիլլէնմիլէր խտի
Ունա իօէ պուղտայ տօյէյօր
խտի : Վէ Դաւիթ Ունայա վար .
- 21 տը . վէ Ունա պաղըպ՛ Դաւի.
թի կէօրիւնճէ , խարմանտուն
չըղտը , վէ Դաւիթէ՛ Էիւղւա
էէրէ պէրապէր Թէմննա էյ .
- 22 Էլաի : Ոլտէմ Դաւիթ Ունայա
տէտի քի՛ Պու խարմանըն մահա.
լինն պանա վէր , վէ օնտա Բապ.
պա մէզպա՛ պինա Էտէյիմ , օ.
նու պանա տուր պէհա իլէ վէր
քի՛ պու գըրղըն գալմըն իւզէ.
րինտէն տէ՛ֆ՛ օլունա : Վէ Ու .
- 23 նա Դաւիթէ տէտի քի՛ Օնու
քէնտինէ ալ , վէ էֆիւնտիմ փա.
տիլտո՛ն նաղարընտա խօշ կէօրիւ.
նէրի էյլէպն . իլթէ Էքիւղէ.
րի պիւթիւն Էանմա իլինն վէ
խարմանըն ալթէլէրինն օտուն
իլինն՛ վէ պուղտայը Էքմէք փէշ .
- 24 քէշէ իլինն վէրիւրմ . Հէփիւնի
վէրիւրմ : Վէ Դաւիթ վափա
շահ՛ Ունայա տէտի . Եօգ , իւ.
լա օնա Էլլէթթէթ տօլու պէհա.
տը իլէ տաթուն ալաճաղըմ . վի.
րա սէնին օլան շէյի Բապպ է .

չին ալմամ, վէ ճապա ալբըլըն
 25 ղըմ: Վէ Դաւիթ Ունայա օլ
 մաշտալ իջին՝ ալթը Էիւզ մրա-
 դալ թարթըրնսա ալթուն վէր:
 26 աի: Վէ Դաւիթ օրասա Բապ-
 պո աիւր մէզպահ Էափսը, վէ
 պիւթին Էանմալար վէ սէլա-
 մէթ գուրպանլարը սունսու:
 վէ Բապպա Նիսա էյլէաի, վէ
 կէօքտէն աթէշ իլէ ծնա պիւ-
 թին Էանմա մէզպահըն իւզէ:
 27 ինէ ճվապ վէրաի: Վէ Բապպ
 մէլէյէ սէջլէաի, վէ գըլըճընը
 գըրնա սէծնաէրաի:
 28 Օլ զէմանտէ՝ Դաւիթ Բապ-
 պըն Յէբուա ու Ունանըն խար-
 մանընսա ծնա ճէվապ վէրաիյի:
 նի կէօրտիբտէ, օլաէմ օրասա
 29 գուրպան քէսաի: Վէ Մալէ-
 սին չէօստէ Էափսըլը Բապպըն
 չաաըլը հէմ պիւթին Էանմա:
 նըն մէզ պաշը՝ օլ զէմանտէ Գա-
 բառնաաքի Էի.քսէք Էէրաի ի-
 30 աի: Վէ Դաւիթ Ալլահա տա-
 նըլմադ իջին՝ ծնուն Էծիւնէ
 կիթմէյէ գաաիւր սէյիլ իտի:
 զիրա Բապպ մէլէյինին գըլըճը
 Էիւզինտէն գորգար իտի:

ՊԱՊ ԻԲ

1 Ա Է Դաւիթ տէսի.քի Բապպ
 Ալլահըն էվի պու սուր, վէ Իո-
 րայէլն պիւթին Էանմա մէզ-
 2 պաշը պու սուր: Վէ Դաւիթ
 էմը կիթի.քի Իսրայէլ ալլա-
 ընսաօրան Էապանճըլարը ճէմ՝
 էտէլէր: վէ Ալլահըն էվինի
 Էափմադ իջին Էանուլմուշ թաշ-
 լար քէսմէյէ թաշըլար թաշին
 3 էյլէաի: Հէմ Դաւիթ գապու-
 դանաալարընըն Էնքսէրլէրի ի-
 չնէն վէ քինէտլէրի իջին պիւր
 չոգ տէմիւր հաղըրաաը: վէ չէյ-
 4 լէ չոգ պաղըր քի՝ թարթըլա
 Էնէլմէլ իտի: Վէ Էրզ աղաճը-

նըն հիսապը Էօգ իտի: զիրա
 Սիգոնլուլար վէ Տիւրոսլուլար
 Դաւիթէ չօգ Էրզ աղաճըլար կէ-
 թիւրիւրէր իտի:
 Վէ Դաւիթ տէսի.քի Օլըլում
 Սողոմոն կէնճ վէ թազէ տիւր,
 վէ Բապպա Էափըլմազ էվ պէօ-
 յիւք՝ Էիւճէ՝ ճիւմէն ալլալար
 սա նամասը վէ ի.զլէթու օլմա-
 լը սըր, հալա ծնուն իջին թէ-
 տարիք կէօրէյիմ: իմաի Դա-
 ւիթ վէ Ֆաթընսան էվլէլ պըր
 չօգ թէտարիք կէօրաի: Մատէն
 6 օղլու Սալմանու չաղըրապ ծնա
 թէնպիհ էյլէաի.քի՝ Իսրայէլն
 Ալլահը Բապպա էվ Էափա:
 7 Հէմ Դաւիթ Սողոմոն տէ-
 աի: Օլըլում՝ Էիւրէյիմէն Ալ-
 լահը Բապպըն իսմինէ էվ պի-
 նա էթմէք վար իտի: Մալմա պա-
 8 նա Բապպըն սէօղիւ օլուպ տէտի-
 քի՝ Սէն չօգ գան տէօքսիւն վէ
 պէշիւք ճէնլէր էյլէոմին: պէ-
 նիմ իսմիմէ սէն էվ պինա էթմէ-
 յէսին, զիրա հուղըրուստա Էե-
 9 լէ չօգ գան տէօքսիւն: իլթէ
 ոսնա պիւր օղլու աղաճադ: օ-
 լահաթ տաէմի օրաճադ, վէ ծնու
 չէվիլէվիւտէն օլան հէյի աիւլմէն-
 լէրինտէն րահաթլանաղըրաա-
 ղըմ: զիրա ծնուն աաը Սողոմոն
 օլաճադ, վէ ծնուն կիւլէրիտէ
 Իսրայէլէ սէլամէթ վէ րահաթ
 վէրէճէյիմ: Պէնիմ իսմիմէ էվ
 10 օ պինա Էտէճէք, հէմ օ պէնիմ
 օղլում օլաճադ, պէն տէ ծնուն
 պապաըլը օլաճաղըմ: վէ ծնուն
 փասիշազըլընըն թախթընը Իո-
 րայէլն իւզէրինէ Էպէտէն գա-
 յիմ էտէճէյիմ: Հալա Էա՝ օղ
 11 լում՝ Բապպ սէնին իլէ օլա: վէ
 պէրխըրաաը օլաըն, վէ Ալլա-
 հըն Բապպա սէնին հազգընա
 սէյլէտիլի կիպի էվ Էափաըն:
 Հէման Բապպ սանալիմ վէ Ֆէհմ
 12 վէրէ: վէ սէնի Իսրայէլն իւզէ-
 լինէ՝ Ալլահըն Բապպըն թէվ

- լաթընդ սագրամագ իջին մէ.
 13 մուր էյէյէ : Էյէր Բագպըն
 Մովսէսէ Իսրայէլէն էթիւ-
 րիւ էմը էթաիյի գանունը
 վէ չէրիւթընը իճրա էթմէյէ
 տիգգաթ էտէր իսէն , ուղէման
 պէրթորտար օլուրտուն . գուվ
 վէթլէն վէ ճէտուր օլ , գորգմա
 14 վէ իւրբմէ : Վէ իլթէ պէն ֆա-
 քիւրլիմէ կէօրէ՝ Բագպըն էվի
 իջին երեզ պին գանթար ալ-
 թուն վէ պին քէրրէ պին գան-
 թար կիւմիւզ հաղըրտում , պա-
 գըր վէ տէմիւր իսէ չօղլուղուն .
 ասն միղանա կէլմէղ . հէմ քէ-
 րեւթէլէր վէ թաշար հաղըրա-
 ալմ , վէ ծնարա սէն տէ զամմ
 15 էտէսին : Վէ սէնին եանրտա
 զայէթ չօգ՝ ին իլէյէ յէճէթ թաշ-
 ճըլար վէ թաշ հէմ աղտճ եօ-
 նուճուլարը վէ հէր իլիջին հէր
 16 կէօնէ մանթիւրէր վար : Ալթու-
 նուն՝ կիւմիւզին վէ պագըրն
 վէ տէմիւրն հիսապը եօգ տուր .
 գալգըպ իլ կէօր , վէ Բագպ սէ-
 նին իլէ օլա :
 17 Վէ Դաւիթ Իսրայէլին հէփ
 սէրվէրէրինէ՝ օղլու Սողոմոնա
 եարտում էթմէյէ թէնպի՝ էյէ-
 18 յիպ քէպի քի Ալլա՝ ընդ Բագպ
 սիղին իլէ տէյիւմի , վէ օ սիղի
 չէփէգվէտէր ըաճթլանտըրմա-
 ալմ . չին քի պու տիյարն
 սաքինլէրինի էլիմէ թէսլիմ էյ-
 լէտի , վէ տիյար Բագպըն հու-
 ղուրուտա վէ ծնուն գալմը
 հուղուրուտա գալթ օլունու :
 19 Հալա էրէքքէրինիղի վէ ճան-
 արընըր Ալլա՝ ընդ Բագպը
 թալապ էթմէյէ վէրին . վէ գալ-
 գըպ Բագպ Ալլաճըն Մագսէ-
 սէօնի պինա էտին , քի Բագ-
 պըն աճտ սանտուղունու վէ Ալ-
 լաճըն աղիղ գալարընը՝ Բագ-
 պըն իսմին պինա օլունաճապ
 էվէ կէթիւրէսինիղ :

ՊԱՂ ԻԴ

- 1 1 Է Դաւիթ իսթիլարունըպ՝
 եալընը ալադտա , օղլու Սողո-
 մոնու Իսրայէլին իւզէրինէ փա-
 տիշա՝ նապ էթաի : Վէ Իս- 2
 րայէլին ճիւմէ սէրվէրէրինի՝ վէ
 քէաճինլէրի հէմ Ղեկիւլէրի
 ճէմ՝ էյէտի : Վէ Ղեկիւլէրի օ- 3
 թուղ եալընտան եօգարը օլա-
 ւար սալընպ՝ սալաան պաշա էր-
 քէրէր օլարապ՝ ծնարըն սալը- 4
 սը օթուղ սէքիղ պին իսի : Պուն
 լարտան իյիւրմի տէօրթ պինի՝
 Բագպ էվինին իլինէ միւթէմա
 իսի . վէ սղթը պինի՝ զապիթէր 5
 վէ հաքիմէր իսի : Վէ տէօրթ
 պինի գափուճուլար՝ վէ տէօրթ
 պինի համա իլին եափուղըմ
 չալըլար իլէ Բագպա համա է- 6
 տիճիլէր իսի : Իսմի Դաւիթ օն-
 լարը՝ Ղեի օղլուլար Գեթուրի՝
 Կաճաթ վէ Մեթարիյէ կէօրէ՝
 պէօլիւքէրէ պէօլաի :
 Գեթուրուլարտան՝ Ղադան 7
 վէ Սեմէի իսի : Ղադանըն օ- 8
 ղուլարը՝ պաշ Յեքիւլ անտան
 Ձէթամ վէ Յուլէ՝ իւզնէքէի ի-
 տի : Սեմէինին օղլուլարը՝ Սա- 9
 ղամթ վէ Աղիէլ վէ Արան իւզ-
 նէքէի իսի . պունար՝ Ղադա-
 նըն պաշ պապարը իսի : Վէ 10
 Սեմէինին օղլուլարը՝ Յեթ՝ Ձի-
 զա վէ Յուու վէ Բարիա իսի .
 պունար Սեմէինին օղլուլարը
 տէօրթ նէքէի իսի : Վէ Յեթ 11
 պաշ վէ Ձիլա իքինճի իսի .
 ամմա Յեուուն վէ Բարիանըն
 չօգ օղլուլարը օլումագ իլէ , պա-
 պալարը էվինճէ պիւր սալըլա-
 ւար :
 Կաճաթըն օղլուլարը՝ Ամրամ՝ 12
 Խաճառ՝ Բեթրոն վէ Ողիէլ
 տէօրթ նէքէի իսի : Ամրամըն օ- 13
 ղուլարը՝ Աճարոն վէ Մովսէս
 իսի . վէ Աճարոն՝ էթէքքէն-
 տիսի կէրէք օղլուլարը էպէտէն՝

- ա՛ղիղէր ա՛ղիղին թագաւսն էթ
մէյէ՛ Բաղպըն հուզուրոնտա
պուխուր եագմաղա՛ ծնա խըղ-
մէ թ էթմէյէ՛ վէ էպէտէն ծնուն
խմի ինէ խար սուա՛ էթմէյէ
- 14 այրըլարը : Վէ Ալահն տ-
տէ ին Մուսէսին օղուլարը՝ Ղէի
- 15 սրպթը ինէ սայըլուրը : Մով
սէսին օղուլարը՝ Գերսում վէ
- 16 Եղիաղար խի : Գերսումն օ-
ղուլարը՝ պաշ Սուբայէլ խի :
- 17 Վէ Եղիաղարն օղուլարը՝ պաշ
Հուսրիա խի : վէ Եղիաղարն
ղայր յօղուլարը եօգ խի , աւ-
մա Հուսրիանն օղուլարը փէք
- 18 չօղստը : Իսահառն օղուլարը
- 19 պաշ Սաղամթ խի : Գերսու-
նուն օղուլարը՝ պաշ Յերիա ի-
քինձի Ամարիա իւչինձիւ Յա-
ղիէլ աէօրախնձիւ Յէկամամի
- 20 տի : Ողիէլն օղուլարը՝ պաշ
Միքա քինձի Յերիա խի :
- 21 Մերարինն օղուլարը՝ Մուս-
ղի վէ Մուսի խի : Մուսինն
օղուլարը՝ Եղիաղար վէ Վիս ի-
- 22 տի : Վէ Եղիաղար էօղիւ , վէ
ծնուն օղուլարը եօգ խի , իլա
ղըղարը վար խի : վէ ծնարը՝
գարնատաղարը Վիս օղուլարը
- 23 ալարը : Մուսինն օղուլարը՝
Մուղի վէ Եղեր վէ Յերիմովթ՝
իւչ խի :
- 24 Իյիւմի եաչնտան եօգարը
Բապպ էվինին ինէ խըղմէթինաէ
իչէյէն՝ պապարը էվինձէ
ղաշ պապարը օլարադ պաշտան
ղաշա ստարը ողարը իւչքէ
եօգլանմալարընա կէօրէ՛ Ղէի օ-
- 25 ղուլարը պուշար տըր : Զիրա
Դաւիթ աէտի քի՛ իսրայէլին
Ալահը Բապպ քէնտի գալմընը
ըհհաթլանտըրը , վէ էպէտէն
Երուսաղէմոն սաքին օլաճադ .
- 26 Վէ Ղէիլէլէր տախի . ծնարար
թըգ չառարը վէ ծնուն խըղմէթի-
լին հէգ պրի կէնէ գապարընը
- 27 Թարմայաճաղար : Զիրա Դա-

ւիթին սօն սէօղէրինէ կէօրէ՛
Ղէի օղուլարը իյիւմի եաչն-
տան եօգարը սայըլուրը . Զին 28
քի ծնարըն մէմուրլէյէթի Բապպ
էվինին խըղմէթինաէ Ահարոն օ-
ղուլարընա եարտղի էթմէք՝ ալ-
ուլարը իւղէրինտէ վէ օտարը
իւղէրինտէ վէ հէր ա՛ղիզ շէյին
փաքէնմէսի իւղէրինտէ օլմագ՝
վէ Ալահ էվինին խըղմէթինն
իլէ խի . հէմ հուզուր էքմէք . 29
լէրինտէ վէ սիմիտ ունունտա՛
էքմէք փէշքէլնտէ՛ վէ խամուր-
սուգ եուֆիգալարնտա՛ վէ թա-
վատա փիշն հէմ գալուուսն
շէյլէրտէ՛ վէ հէր կէծնէ էօղէք
վէ էօք իւտէ խի . հէմ քի՛ հէր 30
սապահ վէ հէր ախշամ տախի
տուրուպ՝ Բապպա համտ ու սէ-
նա էաղէլը . հէմ շարաթ կին . 31
լէրինտէ՛ այ պաշըլարնտա վէ
մէշհուր պարամարտա՛ սայըսը-
ճա ծնարըն ա՛տէթլէրինէ կէօ-
րէ տալիմա Բապպն հուգուրուն-
տա Բապպն հէփ սիւթիւն եան-
մալարըն տունալար . Վէ Բապպ 32
էվինին խըղմէթի իլին՝ ճէմա-
աթ չառարընն էվլէթլինի հէմ՝
Մադաէսէնին նէվլէթլինի վէ
գարնատաղարը Ահարոն օղուլ-
արըննն էվլէթլինի պէքէյէլէր :

ՊԱՊ ԻԴ

Վէ Ահարոն օղուլարընն 1
պէօլիւքլէրի՛ Ահարոն օղուլարը
Նադաբ վէ Աբիուգ Եղիաղար
վէ Իթամար խի : Վէ Նադաբ 2
իլէ Աբիուգ պապարընն էօնիւն
տէ էօլաիւլէր , վէ ծնարըն օ-
ղուլարը եօգ խի . իմաի Եղիա-
ղար իլէ Իթամար քեհհինլէր օլ-
սուլար : Վէ Դաւիթ ծնարը՝ 3
մէմուրլէյէթլէրի իւղէ խըղմէթ-
լէրինտէ եանի Եղիաղար օղուլ-
արընտան Սաղամթու վէ Իթա-
մար օղուլարընտան Աբիմիւլէքի

- 4 պըրոր : Վէ Եղիազար օղու և
րոնտա պուրճան սէրվէր ի իթ-
էր՝ Ի թամար օղու լարնտան զև
յաան իտիէր , վէ օնլարը՝ Ե-
ղիազար օղու լարը ի չին պապա-
լար խանէ սինձէ օն ալթը սէրվէր
վէ Ի թամար օղու լարը ի չին պա-
պալար խանէ սինձէ սէքիզ սէրվէր
5 Թագսիմէ թախիէր : Վէ պուն-
լար իւէ օնլարը գուրա՝ իւէ թագ-
սիմէ թախիէր . զիրա Մադատէ
սէնին սէրվէր լէր զէ Ալլահէ
Վնին սէրվէր լէր՝ Եղիազար օ-
ղու լարնտան վէ Ի թամար օ-
ղու լարնտան իտի : Վէ Ղե-
լիէրաէն Նաթանայէջ օղու Սե-
մայիա քեաթիպ՝ փառիշահն վէ
սէրվէր լէր զէ քեաթին Սադով
կուն վէ Աբիսթար օղու Աքի-
մէլէրն վէ քեաթիւն չէմ՝ Վէ
Էլիէրն պաշ պապալարնն
Հուզուրունտա՝ սիր պապա էվի
Եղիազարտան սլարագ վէ պիր
աւտէտ Ի թամարտան սլարագ
օնլարը թահրի էլլէտի :
7 Վէ պիրինձի գուրա՝ Յովարի-
բէ՝ իքինձիսի Յեղայիյա չըդ-
8 տը իւչինձիսի Հարիմէ՝ տէօր
9 տինձիսի Սեուրինէ , պէշին-
ձիսի Մեղբիայա՝ ալթընձար
10 Միամինէ , Եէտինձիսի Ակկու-
11 սա՝ սէքիզինձիսի Աբիայա , տո-
գուզուրունտա Յեսույա՝ օնուն
12 Ճուսու Սքեքիայա , օն պիրին-
ձիսի Եղիաթիբէ՝ օն իքինձիսի Յա-
13 կիմէ , օն իւչինձիսի Ոփիա-
յա՝ օն տէօրտինձիսի Յես-
14 բէաբա , օն պէշինձիսի Բեղգայա՝
15 օն ալթընձար Եմմերէ , օն Եե-
տինձիսի Եղիբէ՝ օն սէքիզինձի-
16 սի Ափեսէսէ , օն սօգուզուն-
Ճուսու Փեթայիայա՝ իյիրմին
17 ձիսի Եգեկիէլէ , իյիրմի պիրին-
ձիսի Յալլինէ՝ իյիրմի իքինձիսի
18 Գամուլա , իյիրմի իւչինձիսի-
սի Դաղայիայա՝ իյիրմի տէօր-
տինձիսի Մաաղայա լւգիւ :

Պապալարը Ահարոնուն էլի իլէ՝ 19
Խորայէլին Ալահը Բապալարն օնա
էմը Էթալլինէ կէօրէ՝ ա՛տէթ-
էրի իւզնէ իւղիւն լէրի իչին
Բապալ էվինէ կիրմէյէ օնլարն
Թէրթիպի պու իտի :

Վէ Ղեի օղու լարնն գալուն 20
լարը՝ Լամար օղու լարնտան Սու-
բայէլ՝ Սուբայէլ օղու լարնտան
Յագայիա իտի : Հուսթանն 21
Էանի Հուսթա օղու լարնտան
պաշ Յեսիա իտի : Իսահաուր 22
լարտան Սաղոմթ իտի . Սաղո-
մթուն օղու լարը Յեթ իտի :
Վէ Քեքանուն օղու լարնտան 23
Յերիա՝ իքինձիսի Ամարիա՝ իւ-
չինձիսի Յաղիէլ տէօրտին
ձիսի Յեկամամ իտի : Ողիէլն 24
օղու լարը Միքա , Միքանն օ-
ղու լարնտան Սամիր իտի : Մի- 25
քանն գարնտալը Յեսիա իտի
Իեսիանն օղու լարը Չաքարիա
իտի : Մերարինն օղու լարն 26
տան Մոողի վէ Մոսի իտի .
Յաղիանն օղու լարը Բենտ իտի
Մերարի օղու լարն՝ Բաղիա 27
տան Բենտ վէ Սօհաւմ վէ Չա-
քուր վէ Եգրի իտի : Մոողի 28
տէն Եղիազար օղու , վէ օնուն
օղու լարը Եօլ իտի : Աիսին՝ Էա՝ 29
ի Վիսին օղու լարնտան Յերա-
մէլ իտի : Մուսինն օղու լարը՝ 30
Մոողի վէ Եգեր վէ Յերիմթ
իտի . Ղեկիէլին օղու լարը՝ պա-
պալարը Էվինէ պունլար իտի :
Վէ պունլար տախի գարնտալը 31
լարը Ահարոն օղու լարը կիպի
Դաւիթ փառիշահն վէ Սադով
կուն վէ Աքիմէլէրն վէ քեա-
թին չէմ՝ Ղեկիէլին պաշ
պապալարնն Հուզուրունտա՝
պաշ պապալար քիւշիւք գարն-
տալարը կիպի գուրա՝ ալթը լար :

ՊԱՊ ԻԵ

Վէ Դաւիթ ա՛սքերին սէր . 1

վերէն ինչ թանպուրար՝ սան-
 թուրար վէ զիւր ինչ փէյղամ
 պերլիք էտէն Ասափ վէ Եման
 վէ Իգիթուն օղուլարըն խըզմէ-
 թինէ այլըրը , վէ խըզմէ թէրի
 ինչին իշ էրէրինին ուսըսը պու-
 2 խի . Եանի Ասափ օղուլարըն-
 տան փատիշաճն էլ ալթընտա
 փէյղամպերլիք էտէն Ասափըն
 էլ ալթընտա՝ Ասափ օղուլարը
 3 Զաբուր վէ Բովսէփ վէ Նաթա-
 3 Նիա վէ Ասաթէա խի : Իգի-
 թունտան՝ Բապալ թանպուրի-
 լէ Համա ու սէնա էտիպ փէյ-
 դամպերլիք էտէն պապալարը Ի
 գիթունուն էլ ալթընտա Իգի-
 թուն օղուլարը՝ Գոգրիվա
 վէ Եգի վէ Եսայի՝ Ասաթիա՝
 Մասաթիա՝ ալթըն Կէֆէ խի :
 4 Եմանտան՝ Եման օղուլարը Բոկ-
 քիա՝ Մաթանիս՝ Ոգիւն Սուբա-
 յէլ վէ Յերիմովթ՝ Մանիա՝ Ա-
 նանի՝ Եղիաթա՝ Գեգոպաթի վէ
 Ռամաթ թիեղեր՝ Յեքապիտա՝
 Մեղէթի Յաթիր վէ Մաղիովթ
 5 խի : Պունլարըն Ճիւմէսի փա-
 տիշաճն Վլաճ սէօղլանէ պա-
 զըճըր Եմանըն օղուլարը պու-
 նուղու գալորըմագ իւղէրինտէ
 խիլէր . վէ Ալաճ Եմանա օն
 տէօրթ օղուլ իլէ իւչ գըղ վերմիշ
 6 խի : Պունլարըն Ճիւմէսի Ալ-
 ւաճ էվլինին խըզմէթի ինչին՝ զիւ-
 լէր՝ սանթուրար վէ թանպուր-
 ար իլէ Բապալ էվլինին մուսիգի-
 սինտէ պապալարընըն էլ ալ-
 թընտա խիլէր . Ասափ վէ Իգի-
 թուն վէ Եման Իսէ փատիշաճն
 7 էլ ալթընտա խիլէր : Վէ օն-
 արըն՝ Բապալ մուսիգիսինին էյ-
 բնիմիշ գարընտալարըն իլէ Եանի
 Տէփ մասիլըրլին՝ սայլըր իքի
 էիւղ սէքսին սէքիգ Ինչ խի :
 8 Վէ Նէվալթ գուրա՝ սընը՝ քիւ-
 չնէպ պէյիգ իլէ մասիլ չըրադ
 9 իլէ պէրապէր աթարար : Վէ
 իւք գուրա՝ Ասափ ինչին Յովսէ-

փէ՝ իքինճիսի Գոթոգիւյալ չըգ-
 աը , քի գարընտալարը վէ օղուլ-
 արըն իլէ օն իքի Ինչ խիլէր .
 Իւչինճիւսիւ Զաբուրա՝ Ի 10
 զուլարը վէ գարընտալարըն իլ-
 օն իքի Ինչ խի . Տէօրաինճիւ 11
 սիւ Եգիլյէ՝ օղուլարը վէ գա-
 րընտալարըն իլէ օն իքի Ինչ ի-
 սի . Պէշինճիսի Նաթանիայա՝ 12
 օղուլարը վէ գարընտալարըն ի-
 լէ օն իքի Ինչ խի . Ալթընճը 13
 ու Բոկիւիւյա՝ օղուլարը վէ գա-
 րընտալարըն իլէ օն իքի Ինչ ի-
 սի . Եէտինճիսի Յեսարէլիւյա՝ 14
 օղուլարը վէ գարընտալարըն ի-
 լէ օն իքի Ինչ խի . Սէքիլին 15
 ճիսի Եսայիյէ՝ օղուլարը վէ գա-
 րընտալարըն իլէ օն իքի Ինչ ի-
 սի . Տօգուգունճուսու Մաթա 16
 Նիայա՝ օղուլարը վէ գարընտալ-
 արըն իլէ օն իքի Ինչ խի . Օ 17
 նունճուսու Սեմիլյէ՝ օղուլարը
 վէ գարընտալարըն իլէ օն իքի Ի-
 նչ խի . Օն պիրինճիսի Ազա 18
 լիլէ՝ օղուլարը վէ գարընտալ-
 արըն իլէ օն իքի Ինչ խի . Օն 19
 իքինճիսի Ասաթիւյա՝ օղուլարը
 վէ գարընտալարըն իլէ օն իքի Ի-
 նչ խի . Օն իւչինճիւսիւ Սու 20
 բայէլէ՝ օղուլարը վէ գարընտալ-
 արըն իլէ օն իքի Ինչ խի . Օն 21
 տէօրաինճիւսիւ Մասաթիւյա՝
 օղուլարը վէ գարընտալարըն իլ-
 օն իքի Ինչ խի . Օն պէշինճի 22
 ու Յերիմովթա՝ օղուլարը վէ
 գարընտալարըն իլէ օն իքի Ինչ
 խի . Օն ալթընճըր Մանիա 23
 յա՝ օղուլարը վէ գարընտալա-
 րըն իլէ օն իքի Ինչ խի . Օն Եէ 24
 տինճիսի Յեքապիտայա՝ օղուլ-
 արը վէ գարընտալարըն իլէ օն
 իքի Ինչ խի . Օն սէքիլինճիսի 25
 Անանիլյէ՝ օղուլարը վէ գարըն-
 տալարըն իլէ օն իքի Ինչ խի .
 Օն տօգուգունճուսու Մեղէթի 26
 յէ՝ օղուլարը վէ գարընտալա-
 րըն իլէ օն իքի Ինչ խի . Իյիւր 27

մինձիս Եղիսթայա՝ օղուլարը
 վէ գարննաաշարը իւէն իբի Բի-
 28 չի խաի . Ի յիրմի պիրինձիսի Յօ-
 թիրէ՝ օղուլարը վէ գարննաաշ-
 29 արը իւէն մնիբի Բի-ժի Բի-
 յիրմի իբիինձիսի Գեթուլաթիյէ՝
 օղուլարը վէ գարննաաշարը իւէն
 30 մնիբի Բի-ժի խաի . Ի յիրմի իւ-
 չիւնձիւսի Կաթուլթա՝ օղու-
 31 արը վէ գարննաաշարը իւէն մնի-
 իբի Բի-ժի խաի . Ի յիրմի տէօր-
 ախնձիւսի Խօմամթիւնդերէ՝
 օղուլարը վէ գարննաաշարը իւէն
 մնիբի Բի-ժի խաի :

ՊԱՊ ԻԶ

- 1 Պափուճուլարն պէօլիքէ-
 րի՝ Կորխուլարտան՝ Ասաի օ-
 ղուլարնաան Կովրէ օղուլ Կա-
 2 սեղամիա խաի : Վէ Մասեղա-
 միանն օղուլարը իւք տօղուլու
 Զաքարիա՝ իբիինձիսի Յեղիէ՝
 իւչիւնձիւսի Զաքարիա՝ տէօր-
 3 ախնձիւսի Եղիսթայա՝ պէօլի-
 ձիսի Եղիսթայա՝ ալթընձըսը Յօհա-
 նան՝ եղիսթայա՝ Եղիսթայա՝ իւչի-
 4 Վէ Արեգեղօմուն օղուլարը՝ իւք
 տօղուլու Սեմայիա՝ իբիինձիսի
 Յովգաբադ՝ իւչիւնձիւսի Եղ-
 5 վաք՝ վէ տէօրախնձիւսի Սա-
 քար վէ պէօլիինձիսի Կաթուլթա-
 6 յէլ, ալթընձըսը Ամիէլ՝ եղիսթ-
 ձիսի Խաքար՝ սեփղինձիսի Փե-
 ղաթի խաի . զիրա Ալահ մնու-
 7 պէրէքէթիւմիշ խաի : Վէ մնուն
 օղուլ Սեմայիայա տա օղուլար
 տօղուլ . քի պապարարը Ելինն
 զապիթիւր օղուլար . զիրա մն-
 8 լար դահրիման իյիթիւր խաի :
 Սեմայիանն օղուլարը՝ Ութնի
 վէ Ոսախիյէլ վէ Ութնի վէ Եղ-
 ղաբադ Բի գարննաաշարը Եղի-
 9 սու վէ Սամաքիա գուլվէթ տա-
 10 Հիպլէրի խաի : Հիմ պունլար Սե-
 դեղօմուն օղուլարնաան խաի .
 11 Վէ քէնտիւրի Հիմ օղուլարը վէ
 գարննաաշարը՝ իւք իւչիւն
 գուլվէթ տէ իյիթիւր իւչիւն
 12 Բեղօմուն ալթընձըսը Բի-
 ժի իյիթիւրին սեփղինձիսի
 գափուճուլարն պէօլիքէրի
 13 պունլարա Վէքիւրի : Վէ քիւչի-
 պէօլիք իւչիւր իյիթիւրին տապա-
 14 արը Ելթիւնձիսի Հիւր պիր գա-
 վիս իյիւն գուլար՝ ալթընձըսը :
 15 Վէ իւչիւն տօղուլու ճանիպինն
 գուլարը Սեփղինձիսի Եղիսթայա
 16 Եղիսթայա՝ տէօրախնձիւսի Եղի-
 սու վէ տէօրախնձիւսի Եղիսթայա
 17 Եղիսթայա՝ տէօրախնձիւսի Եղի-
 սու վէ տէօրախնձիւսի Եղիսթայա
 18 Եղիսթայա՝ տէօրախնձիւսի Եղի-
 սու վէ տէօրախնձիւսի Եղիսթայա
 19 Եղիսթայա՝ տէօրախնձիւսի Եղի-
 սու վէ տէօրախնձիւսի Եղիսթայա

փռճուլարն պէօլեբէրի պուն-
լար իտի :

20 Վէ Ղեկիւղեթէն՝ Ալաճ է.
վինին խաղինէլերի վէ ա՛ղիլէ-
րին խաղինէլերի իւղերինտէ Ա.

21 քիա իտի : Ղադանն ողուլարը
իտէ , Գերսօնու Ղադան պաշ
պապալարը Գերսոնու Ղադա-

22 նըն ողուլարը Յեքիէլ , Յեքիէ.
լին ողուլարը՝ Զէթամ վէ ծնուն
դարընաաջ Յովէլ՝ Բապպ էվի-

23 նին խաղինէլերի իւղերինտէ ի
տիէր : Ամրանլարտան Իսա-
հաուլարտան՝ Քերրուլարտա-

24 րտան վէ Ողեւիլէրտէն պա-նաբ
նամըն ողու Մուբայէլ խաղինէ-
լերին իւղերինտէ նաղեր իտի :

25 Վէ Եղիազարտան Էանա ծնուն
դարընաալարը՝ ծնուն ողու
Հոսիա վէ ծնուն ողու Եսա-
յի վէ ծնուն ողու Յովլամ
վէ ծնուն ողու Զեքի վէ ծնուն

26 ողու Սաղոմէթ իտի : Պու Սա
ղոմօթ հէմ ծնուն դարընաալա-
րը՝ Դաւիթ փատիշահն վէ պաշ

պապալարըն՝ պինէրին վէ Եիւղ-
լերին պաշարընն վէ ա՛սբէրին
սէրվէրլերինին թադտիս էթտիք-

27 լերի ա՛ղիլ շէյլէրին խաղինէլէ-
րտէն վէ Էաղմտտան՝ Բապպ
էվինին թա՛միրի իջին թադտիս

28 էթտիքլերի , վէ պաղըճը Սա-
մուէլին վէ Կիս ողու Սաուու-
լուն վէ Ներ ողու Աբէննէրին
վէ Դարոհահա ողու Յովաբըն
հէր թադտիս էթտիքլերի ճիւմ
լէ ա՛ղիլ շէյլէր՝ Սաղոմէթ իւէ
ծնուն դարընաալարընն Էլիալ
թընտա իտի :

29 Խաւհաուլարտան Քոնոնիա
վէ ծնուն ողուլարը՝ տիշտոտաթի
իւղեր իջին Խորայէլին իւղերինէ
լապիթլեր վէ հաթիմէր իտի :

30 Քերրուլարտան Աւարիա վէ
ծնուն դարընաալարը՝ պին Եէ

տի Էիւղ գուվէթլի քիմսէլեր՝
Յորդանանըն պէրի Էազասըն-
տա կինն պաթըտա Բապպին հէր
իւի իջին վէ փատիշահն խըղ-
մէթի իջին յարայէլին մէմուրի-

31 յէթի իւղերինտէ իտիէր : Քեք.
րոնլուլարտան՝ Էանի պապալարը
ճէ մուլուլարը իւղէն Քերրոն-

լուլարըն սէրվէրի Յերիա իտի .
Դաւիթին փատիշահըղընին դըր-
գընճը Էըլընտա ծնար Էօղլան-

32 տը , վէ ծըրտա Դաղապըն
Յաղերինտէ դահրիման իյիթլեր
պուլունտու . վէ ծնուն դարըն-

33 աալարը՝ գո վէթլի տաէմլէր
օլարադ՝ իբի պին Էէտի Էիւղ
պաշ պապա իտիէր . վէ Դաւիթ

փատիշահ ծնարը՝ Ալաճահն հէր
ումուրինտէ վէ փատիշահն ու-
մուրինտէ Թուբէնիլէրին վէ

Դաղըլարըն վէ Մանսուէրին Էա-
րը սըպիթընն իւղերինէ մէմուր
էյլէտի :

ՊԱՂ ԻԷ

1 Է յարայէլ ողուլարը աալը-
լարը իւղէն պաշ պապալար վէ
պին պաշլար վէ Էիւղ պաշլար

2 վէ ծնարըն դաւաթլերի՝ պէօ-
լիւքլերին հէր շէյինտէ փատիշա-
հա խըղմէթ էտիպ՝ Էըլըն ճիւմ

3 լէ ալարընտան այ պէ այ կի-
րիպ չըլանլարըն Էէր պիւր պէօ-
լիւքի իյիթմի տէօթմ պինըն Էէ-

4 փէր իտի : Իւք այ իջին իւք պէօ-
լիւքի իւղերինտէ Զաբդիէլ ող-
լու Յեքաամ իտի . վէ ծնուն

5 պէօլիւքիւտէ իյիթմի տէօթմ
պին Էէփէր իտի : Իւք այ ա՛սբէր-
լերինին ճիւմէն սէրվէրլերինին

6 պաշը՝ Թարէս ողուլարընտան ի-
տի : վէ իքինճի ալըն պէօլիւ-
յիւ իւղերինտէ Աբաբըս Դով-

7 դա իտի , վէ ծնուն պէօլիւքիւ-
տէ շապիթ Մաիէլ թ իտի .
պունուն պէօլիւքիւտէ տալիիւ

- յիրմի աւօրթ պին նէֆէր իախ :
 5 Իւզիննաճիւ այ իչիւն իւզիննաճիւ
 աւքէրին սէրվէր՝ քեանին Յո-
 վիագանին ողլու Բանեա պէյ ի-
 սի . վէ ծնուն պէօլիւյիւնաէ ի-
 յիրմի աւօրթ պին նէֆէր իախ :
 6 Պու Բանեա օթուղուն դահրի-
 մանը՝ վէ օթուղուն իւզէրինաէ
 իախ . վէ ողլու Աթիգաբագ՝ ծնուն
 7 պէօլիւյիւնաէ իախ : Տէօրաիւն-
 ճիւ այ իչիւն աւօրաիւնճիւ սէր-
 վէր՝ Յովաբըն գարընաալլու Ատա-
 յէվ վէ ծնուն սանկրաօղլու Զա-
 բադիա իախ . վէ ծնուն պէօլիւ-
 յիւնաէ իյիրմի աւօրթ պին նէ-
 8 ֆէր իախ : Պէշինճիւ այ իչիւն
 պէշինճիւ սէրվէր՝ Յեզաալլու Սա-
 մաովթ իախ . վէ ծնուն պէօլիւ-
 յիւնաէ իյիրմի աւօրթ պին նէ
 9 ֆէր իախ : Ալթընճը այ իչիւն
 ալթընճը սէրվէր՝ Թեկուալլու Եկ-
 դէս ողլու Իրաս իախ . վէ ծնուն
 պէօլիւյիւնաէ իյիրմի աւօրթ պին
 10 նէֆէր իախ : Եւաիւնճիւ այ իչիւն
 եւաիւնճիւ սէրվէր՝ Եփրեմօղլու
 լարընաան Փեշնուլ Բեզզէս ի-
 սի . վէ ծնուն պէօլիւյիւնաէ ի-
 յիրմի աւօրթ պին նէֆէր իախ :
 11 Սէքիղինճիւ այ իչիւն սէքիղինճիւ
 սէրվէր՝ Զարաւլարաան Ուվուլ-
 Սովաբ իախ . վէ ծնուն պէօլիւ-
 յիւնաէ իյիրմի աւօրթ պին նէ
 12 ֆէր իախ : Տօբուղունճու այ ի-
 չիւն տօբուղունճու սէրվէր՝ Բե-
 նիամինիւրտէն Մնաթովթլու
 Աքիեզեր իախ . վէ ծնուն պէօ-
 լիւյիւնաէ իյիրմի աւօրթ պին
 13 նէֆէր իախ : Օնուինճու այ իչիւն
 ծնունճու սէրվէր՝ Զարաւլար-
 աան Նեստփաթլը Մաարա իախ-
 վէ ծնուն պէօլիւյիւնաէ իյիրմի
 14 աւօրթ պին նէֆէր իախ : Օն պի-
 րինճիւ այ իչիւն օն պիրինճիւ սէր-
 վէր՝ Եփրեմօղլուլարըն ոսն Փա-
 րաթնուլ Բանեա իախ . վէ օ-
 նուն պէօլիւյիւնաէ իյիրմի աւօրթ
 15 պին նէֆէր իախ : Օն իքինճիւ այ

- իչիւն օն իքինճիւ սէրվէր՝ Գաթո-
 նիէլաւն Նեստփաթլը Ալադ ի-
 սի . վէ ծնուն պէօլիւյիւնաէ ի-
 յիրմի աւօրթ պին նէֆէր իախ :
 16 Վէ Խարայէլարվէլարըննիւ
 զէրինաէ՝ Ռուբէնիւրէրին զապի-
 թի՝ Զէքրի ողլու Ելիադար իախ-
 Ըմառնուլարըն՝ Մաարա ողլու
 Սափաաիա իախ . Ղեկիւրէրին՝ 17
 Կամուէլ ողլու Ասարիա իախ .
 Ահարոնուլարըն Սադովլ իախ .
 Զուգանըն՝ Դաւիթին դարըն 18
 տաշլարընտան Եղիուս իախ . Ի-
 սապալլուլարըն՝ Միւրայէլ ողլու
 Ամի ի իախ . Զաբուղունուլարըն՝ 19
 Աբգիա ողլու Իսմայիա իախ .
 Նեփիթադիմիւրէրին՝ Եզրիէլ ողլու
 Յերիմովթ իախ . Եփրեմօղլու
 լարըննիւ՝ Ազադիա ողլու Ուսէէ
 իախ . Մանասէին եարը սըպ-
 թընըն՝ Փադայիա ողլու Յովէլ
 իախ . Գաղաադոս Մանասէ 21
 նին եարը սըպիւրն՝ Զաբարիա
 ողլու Յեզզովթ իախ . Բենիամին-
 լիւրէրին Աբեննիւր ողլու Յեսիէլ
 իախ . Դանիւլարըն՝ Յերոամօղ 22
 լու Ազարիէլ իախ . Խարայէլ
 սըվէլարընն օտրվէրէրի պուն-
 լար իախ :
 Վէ Դաւիթ ծնարըն սայլար 23
 նը՝ իյիրմի եաշընտան աշալլ ալ-
 մաար . զորա Բապպ Խարայէլի
 կէջիւն եղարընլարը դառար 24
 զաթմաղա սէվթ իախ : Ըա-
 բուհեա ողլու Յովիբ սայրաղա
 պաշլատը , ամմա թէքքիլ էթմե-
 սի , հիւմ պունտան էթմիւրիւ
 Խարայէլին իւզէրինէ զազապ կէլ-
 սի . վէ օլ սայը՝ Դաւիթ փա-
 տիշանն թէվարիսի սայլարնա
 կիւմսի :
 Վէ փառլաշին խաղնիւրէրի 25
 իւզէրինաէ՝ Ադիէլ ողլու Ղաթմթ
 իախ . վէ սաշրասա՝ շէհրէրտէ
 վէքէյլերաէ վէ գուլէրաէ օտան
 մախղնիւրէրին իւզէրինաէ՝ Ողիա
 ողլու Յոթմաթման իախ . Վէ եէ 26

- րի իշխմեքան թարա իշինի իշէ.
յէնէրին իւզէրինաէ՝ Բեզուբ
27 օղու Եզրի իտի : Վէ պաղլարն
իւզէրինաէ՝ Արիմաթիալը Սեմի
իտի . վէ պաղլարա մախաւս օ.
լան շէյլէր իէ շարապ մախոլէն
էրինին իւզէրինաէ՝ Սեփալը
28 Չաբդի իտի : Վէ սահրատա օ.
լան ղէյթուն աղաճլարը վէ ճիւմ
մէզ աղաճլարը իւզէրինաէ՝ Գա
դերլն Բաադանան իտի . վէ ղէյ
թուն Եաղը մախոլէնէրի իւզէ
29 րինաէ Յովաա իտի : Վէ Սարօն
աա օթլայան սըղըրլարըն իւզէ
րինաէ՝ Սարօնլա Սեաթա իտի .
վէ վաա իշէրան օլան սըղըրլարըն
իւզէրինաէ՝ Սըղի օղու Սախաա
30 իտի : Վէ տէվէրին իւզէրինաէ՝
Իամայէլի Ոբելիտի . վէ Ռեբէպ
էրին իւզէրինաէ՝ Մերօնթլու
31 Յադայիա իտի : Վէ սիւրիւկէ
րին իւզէրինաէ՝ Նապարը Յա
ղիգ իտի . պուշլարըն ճիւմէսի
Դաւիթ փաաիշաշնն էմլայլին
նաղիւրէրի իտի :
32 Վէ Դաւիթին ամուճաաը Յով
նաթան՝ միւշիւր՝ ա՛լիմէլմանէ՝ վէ
քեաթիպ իտի . վէ Նաքեման
լունուս օղու Յէքիէլ փաաիշա
33 ճնն օղուլարը իշէ իտի : Վէ Ա
քիաաթիէլ փաաիշաշնն միւշիւրի
վէ Արաքը Բուսի՝ փաաիշաշնն
34 միւսաճիպի իտի : Վէ Աքիաաթիէլ
տէն սանկա Բանեա օղու Յո
վիադա վէ Աքիաթար իտի . վէ
փաաիշաշնն սերուգէրի՝ Յո
վաբ իտի :

ՊԱՊ ԻԸ

- 1 Վէ Դաւիթ՝ Իսրայէլն ճիւմ
լէ սէրվէրէրինի՝ սըպթլարըն
սէրվէրէրինի վէ փաաիշաշա
իւղըլթէլ էտէն պէօլիւքլէրին սէր.
վէրէրինի վէ պին պաղլարը վէ
Էիւզ պաղլարը վէ փաաիշաշնն
ճէմ ծնուն օղուլարընն ճիւմէ

էմլայլին վէ էշէաաընն նաղլըր.
էրինի՝ խաաէմէլէր վէ գաճըր
մանէր իշէ՝ ճէմ ա՛պէրին ճիւմ
լէ իյթիւրէրինի Երուսաղէ՝ Ճէճէմ՝
էյլէտի : Վէ Դաւիթ փաաիշաշն
2 օյաղլարըն իւզէլինէ գաղլըպտէ
տի . քի՝ Եա՛ գաղլընաղլարըմ
վէ գաղլարմ՝ պէնի տինիլէյին .
Պէնիմ էիւրէյիմաէ՝ Բապպըն
ա՛ճա սանաաղլուա վէ Ալաճը
մըզնն օյաղլարը պաաամաղլընա
րաճաթ էվի էապիմադ վտր իտի .
վէ էափու Էշին թէլաալիք կէօր
սիւմ : Ամա Ալաճ պանա տէ
3 տի . քի՝ Սէն իսմիւէ էվ էաաիմա
յաաըն . ղըրա սէն ճէիք սաէ
մի սին . վէ գանլար տէքաթան :
վէ Իսրայէլն Ալաճը Բապպ
4 պապաաըն պիւթիւն էվնաէն
պէնի սէչտի . քի՝ էպէտէն Իսրա
յէլն իւզէրինէ փաաիշաշն օլա
յլմ . ղըրա սուլթմաըն Յուգա
աան՝ վէ Յուգա էվնաէն պա
պաաըն էվնի սէչտի . վէ պապա
մըն օղուլարընաան՝ ճիւմէլ Իս
րայէլն իւզէրինէ փաաիշաշնաա
կթմէյէ պէնաէն րաղի օլաա :
վէ ճիւմէլ օղուլարընաան (շէն
5 քի Բապպ պանա չօդ օղուլար
վէրսի) օղլում Սոդմանու սէչ
տի . քի՝ Իսրայէլն իւզէրինէ Բապ
պըն փաաիշաշնը թաաիթընաա
օթուրա : Վէ պանա տէտի . քի՝
6 Օղուս Սոդման՝ էվիմի վէ ալ
լուլարըմ օ պինա էտէճէք աիւր
ղըրա նուա քէնտիմէ օղու սէչ
տիմ , վէ պէն ծնուն պաապաըն օ
լաճաղըմ : Վէ էյիթ պու կիւիքի
7 կիպի՝ էմլըլէրիմի վէ շէրիաթէլ
րիմի ճիւմ էթմէքտէ գաղլ օղուր
իտէ , ծնուն փաաիշաշնընըն է
պէտէն գայիմ էտէճէյլմ : Վէ
շիւտի Բապպըն ճէմաաթը օլա
ճիւմէլ Իսրայէլն նաղլարընաա
վէ Ալաճըմըղ իշտիլի իքէն՝ Ալ
լաճըմըղ Բապպըն ճիւմէլ թէն
աիճէրինի սաղլարըպիճրա էաէ

տինիդ . Թագի պու էյի տիյա .
ըր թէմլիք էսիպ' սիգաէն սօնկ-
րա օղուլարընըղա էպէտէն մի-
րաս պրաղասընըղ :

- 9 Վէ սէն' եա' օղլում Սողոմոն'
պապանըն Ալլահընը պիւլ, վէ օ-
նաւ սալիմ' եիւրէք իլէ վէ հիւսնիւ
րիզան իլէ ի'պատէթ էյլէ . զե-
րա Բապայ' ճիւմէ եիւրէքլէրի
թէֆթիլէ էսէր, վէ ճիւմէ էֆ-
քէարըն միւլահաղալարընը պի-
լիլ . էյեր օնու արար իսէն , օ-
նու պուլաղալարըն , վէ էյեր օնու
թէրք էսէր իսէն , օ տա սէնի
էպէտէն րէտա էտէճէք տիր :
- 10 Ըիմտի պապ քի Բապայ սէնի'
Մագաէսէ օլմագ իչիւն պիր էվ
էափմաղա սէջմիշ տիր , գուվ
վէթլէն , վէ իշ կէօր :

- 11 Անտէն Գաւիթ օղլու Սողոմոն-
նա' էյլանըն վէ օնուն խանէլէ-
րինին հէմ օնուն խաղինէլէրինին
վէ օնուն իսլմ օտալարընըն վէ
օնուն իշլէրիք գօլտըլարընըն վէ
քէֆարէթ էվլինին րէսմինի վէր-

- 12 տի . Հէմ օնտա օլան Բուհուն
վափթառի իլէ Բապայ էվլինին
սվալարըն իչիւն վէ էթրաֆաա
օլան ճիւմէ օտալար իչիւն կէ-
րէք Ալլահ էվլինին խաղինէլէրի
իչիւն կէրէք ա' զիդ շէյլէրին խա-

- 13 շէյլէրին րէսմինի շէրքի : Հէմ
քէասինէլէրին վէ Ղէիլիլէրին պէօ-
լիւքլէրի իչիւն , վէ Բապայ էվլի-
նին խըզ-գթիլինին հէփ իշի իչիւն,
վէ Բապայ էվլինին խըզ-գթիլինին

- 14 ճիւմէ գապարըն իչիւն , հէր
կէօնէ խըզ-գթիլինին ճիւմէ ալթուն
գապարըն իչիւն թարթըն իլէ ալ-
թուն շէրքի , թարթըն իլէ ճիւմ-
է կիւսիւշ գապար իչիւն' հէր
կէօնէ խըզ-գթիլինին ճիւմէ գապ-
արըն իչիւն Գաթի թարթընըն՝

- 15 վէ ալթուն շամ' տանլար վէ օն-
լարըն ալթուն գանտիլէրի իչիւն
հէր պիր շամ' տան վէ օնուն գան-

ալիլ իչիւն թարթըն իլէ ալթուն'
վէ կիւսիւշ շամ' տանլար իչիւն
հէր շամ' տան վէ օնուն գանտի-
լի իչիւն հէր պիր շամ' տանլար
խըզ-գթիլինէն կէօրէ թարթըն իլէ
իւսիւշ շէրքի : վէ հուղուր սօֆ . 16
րալարընըն հէր պիր սօֆրասըն ի-
չիւն թարթըն իլէ ալթուն' հէմ
կիւսիւշ սօֆրալար իչիւն կիւսիւշ,
վէ խալիս ալթունտան շաթալ 17
լար հէմ լէյլէնըն վէ քէասէլէր
իչիւն' վէ ալթուն շանագլար ի-
չիւն հէր պիր շանագլըն թարթը-
սընա կէօրէ Խալիս ալթուն վէ
կիւսիւշ շանագլար իչիւն հէր
պիր շանագլըն թարթընընա կէօ-
րէ իւսիւշ շէրքի : Հէմ պուխու 18
րուն մէղալահիլիւն' վէ գանապա-
րէն էալըպ Բապանըն ա' շա տան
տուղալիւն էօրթէն քէրովէլէ-
րին ա' րապասընըն էօրէնիլ ի-
չիւն թալթըն իլէ գալլ օլմուշ
ալթուն շէրքի : Գունլարըն ճիւմ- 19
լէսի' պու րէսմին ճիւմէ իլէրի'
Բապայ պանա էլի էաղըսըն իլէ
պէյան էյլէսի Գեթի :

Հէմ Գաւիթ օղլու Սողոմոն 20
նա տէտիլի' Գուվլէթլէն , վէ
ճէսուր օլուպ իշ կէօր . Գօրգմա
վէ իւրքէ , զիրա Ալլահըն'
Բապայ Ալլահ սէնին իլէ օլա-
ճագ . Թա սէն Բապայ էվլի խըզ-
գթիլինին ճիւմէ իչիլին պիթիլ-
րին ճէյլէտէք' օ սէնի պրաղա-
յաճագ , վէ սէնի թէրք էթմէ-
ճէք տիր : վէ իշթէ քէասինիլէ 21
րին վէ Ղէիլիլէրին պէօլիւքլէրի'
Ալլահ էվլինին ճիւմէ խըզ-գթիլ
իչիւն տիրէր . հէմ հէր խըզ-
գթիլ իչիւն հէր իշտէ ճիւմէ ի-
րատէթլի ալթիլէր սէնին իլէ
պէրապէր տիր . վէ սէրվէրէր
հէմ ճիւմէ գալմ սէնին հէր հէմ
րինէ պագալար :

ՊԼՊ ԻԹ

1 Ս է Դաւիթ փաստիշահ ճիւղ
է ճէմասութեան արքայի՝ Ալլահն
եալընդ գետի յոյժում Սոյր.
մին՝ կենճ վէ Սաղէ արք, վէ իշ
պէօյիւք տիր. զիրաւ պառ սերայ
ատէմ իշխան տէյիւ իլլա Բապալ

2 Ալլահ իշխան տիր. Բմտի պէն
պիւթիւն գուլիլէթիւ իլէ Ալլա.
հրմըն էվի իշխան՝ ալթունտան օ.
լաճաք շէյիւ իշխան ալթունու վէ
կիւմիւշտէն կիւմիւշիւ վէ պա
գըրտան պաղըրը՝ տէմիրտէն աւ.
միրի վէ աղաճտան աղաճըրը՝
եկմ ալթիլ թաշարը վէ միւրա.
նաճաղ խաշարը վէ րէնկեամիլ
ալաճա թաշարը հէմ հէր կէօ.
նէ գըլմէթիւ թաշարը վէ չօդ
մէրմէր թաշարը հաղըրլատըմ :

3 Հէմ տախի Ալլահըմըն էվիտէն
հաղը կէթիլթիւ իշխան, խառս
խաղիւնտէ օլան ալթունու վէ
կիւմիւշիւ Մագաթէն էվի իշխան
ճիւմըն հաղըրլատըմա գամմ
էտէրէք՝ Ալլահըմըն էվի իշխան

4 վէրտիմ, Ոփիւր ալթունունտան
իւշ պին գանթար ալթուն վէ
եէտի պին գանթար գալթունու
կիւմիւշիւ իսանէլէրին ալթար

5 արընը գալթալալար. Ալթուն.
տան օլաճաք շէյիւ իշխան ալ
թունու վէ կիւմիւշտէն կիւմիւ.
շիւ վէ ուսթատարըն եէտի իլէ
օլաճաք հէր կէօնէ իշ իշխան Վեր.
Ռիւմ. իմտի պառ կիւն Բապալ
կէօնիւ իրատէթի իլէ հէտիլէ
սունաճաղ քիմ վար :

6 Օլտեմ պաշ սլապալար վէ
իւրայիւ սըպիլարընն սերմէր.
լէրի վէ պին պաշար վէ եիւղ
պաշըրը վէ փատիշահն իշխան
օլան սերմէրէր կէօնիւ իրատէ.

7 Թի իլէ սունաուլար. վէ Ալ.
լահ էվիլին իւղմէթի իշխան պէշ
պին գանթար վէ օն պին տիր.
հէմ ալթուն՝ վէ օն պին գան.

Թար կիւմիւշ վէ օն սէքիլ պին
գանթար պաղըր՝ վէ եիւղ պին
գանթար տէմիր վէրտիլէր : 8
քիմտէ թաշար պալթունտու
սէ, Բապալ էվիլին խաղիւնտէ.
նէ՝ Գըրտանու Յէքիլէլին էլի ի.
լէ թէյիւմ էթտիլէր : վէ գալմ.
9 իրատէթ հէտիլէրի իշխան շաղ
օլաուլար. զիրա Բապալ իրա.
տէթ հէտիլէտին սալիմ եիւրէք
իլէ սունաուլար. հէմ Դաւիթ
փատիշահ տախի գայիլէ իլէ շաղ
օլաու :

վէ Դաւիթ՝ ճիւմըն ճէմաս. 10
թըն կէօղէրի կէօնիւտէ Բապալ
պէրէքէթ օղունտու. վէ Դաւիթ
տէտիլ քի՝ Եա՝ սէն պապամըղ
իւրայիլին Ալլահ Բապալ է.
պէն ուղ ապառ միւթէպըրէք
սին : Եա՝ Բապալ իլթիլէմ վէ 11
գուսրէթ վէ աղամէթ վէ շանու
ճէլալ սանա մախտուստար. զի.
րա հէփ կէօքտէ վէ եէրտէ օլան
սէնիւտիր. Եա՝ Բապալ՝ փատիշահ.
լըք սէնիլ տիր, վէ ճիւմէլին
իւղէրինէ պաշ իշխան եիւճէլէն.
ալին : Հէմ գանիմէթ վէ իւղէթ 12
սէնիլ հուղըրունտան սըր, վէ
ճիւմէլէյի հիւքիւմէթ սիւրէրտին,
վէ գուլիլէթ հէմ գուսրէթ սէ.
նին էլինտէ տիր. վէ ճիւմէլէյի
պէօյիւթմէք հէմ գուլիլէթէն.
տիրմէք սէնիլ էլինտէ տիր : Իւմ 13
տի հալա Եա՝ Ալլահըմընէլլանա
շիւքը կաէրիլ. վէ սէնիլ իւղ.
գէթիլ իսմիլն սէնա գըլարըլ :
Ամմա պէն քիմ իւմ, վէ գալմըմ 14
քիմ տիր քի՝ պունուն կիպի ի.
րատէթ հէտիլէտի սունամըլ
գաւտիր օլալըմ. զիրա հէր շէյ
սէնտէն տիր, վէ սանա՝ սէնիլ
էլինտէն ալալըմէլլա վէրի իլ :
Չ իրա պիլ սէնիլ հուղըրուն. 15
տա՝ հէփ պապալարըմըլ կիպի
գալիլէր վէ միւսալիլէրէր իլ.
եէրին իւղէրինտէ կիւմէրիմիլ
կէօնէ կիպի տիր, վէ իլթիմա

- 16 երեքէք լից ևօգ տուր : Ես՝ Աւ-
լահըմը Բապա՝ սանա սենին
ա՛ղից խմինէ ևապրաճադ եվ ի-
ջիւն պու հաղըրլաորդըմը հէփ
դանիմէթ՝ սենին էլինտէն տիր ,
- 17 վէ ճիւմէսի սենին տիր : Աւ
պիլերիմ ես՝ Ալլահըմ քի՝ սեն
էիւրէքլէրի Թէճիւրպէ Էտէրսին,
վէ ասղըրլաորդու հաղդ էտէր-
սին . պունուն ճիւմէսին պէն
էիւրէքլէրին ասղըրլաորդու իլէ
հիւսնիւր ըրլամ իլէ սունտում՝
վէ շիմտի պուրատա պուլունան
գալմընը շաղըդք իլէ կէօրտիւմ
քի՝ սանա հիւսնիւր ըրլա իլէ հէ.
- 18 տիյէ սունարլար : Ես՝ պապա-
լարըմը Աբրահամ Իսահակ վէ
Իսրայէլին Ալլահը Բապա՝ պու-
նու Էպէտէն գալմընըն էիւրէք-
լէրինին Փիքրի պուլահալունտա
հըփք ելլէ , վէ ընլարըն գալ-
լարընին Փիքրի պուլահալունտա
- 19 պիլին սէտէն ասպիթ էլլէ : Աւ
օղլում Սողոմոն ապլում եիւրէք
վէր քի՝ սենին էմրէրինին վէ շէ-
հատէթլէրինին վէ դանունլարը-
նը ասղըլայ , վէ հէփիսինին իճ-
րա էտէ , վէ հաղըրլաորդ կէօր-
տիւլիւմ սէրայը պինա էտէ :
- 20 Անտէն Դաւիթ ճիւմէն ճէ-
մաա՛թա տէտի քի՝ ճալա Ալլա-
հընը Բապա պէրէքէթ օգու-
լուն . վէ ճիւմէն ճէմաա՛թ՝ պա-
պալարընըն Ալլահը Բապա պէ-
րէքէթ օգուտուլար , վէ էյի-
լիպ՝ Բապա պէն փատիշահ
- 21 սէճտէ գըրլար : Աւ օլ կիւ-
նիւն էրթէսինտէ՝ Բապա գուր-
պանլար քէստիլէր , հէմ Բապ-
պա պիւթիւն Էանմալար սուն-
տուլար , պին պուղա՝ պին գօջ՝
պին գուղու հէմ ընլարըն շէր-
պէթ փէշքէշլէրինին՝ վէ ճիւմէն
Իսրայէլ իջիւն չօգ գուրպանլար
- 22 սանալար : Աւ օլ կիւնտէ Բապ-
պա հուղըրլունտա պէյիքշաղ
լըգ իլէ եէյիպ իչտիլէր , վէ Դա-
- ւիթին օղլու Սողոմոն Թէքրար
փատիշահ նասպ էտիպ՝ ըն-
Բապա իջիւն փատիշահ՝ վէ Սա-
ղալիւ քէահին մէս հէթտիլէր :
- Վէ Սողոմոն՝ Բապալար Դա- 23
ւիթին էէրինէ փատիշահ օթուր-
տու , վէ պէրիսորտար օլտու .
վէ ճիւմէն Իսրայէլ ընա ի՛թաաթ
էլլէտի : հէմ ճիւմէն սէրվէր . 24
լէր վէ գահրիմանլէր՝ հէմ Դա-
ւիթ փատիշահն հէփ օղլուլարը
ասպի Սողոմոն փատիշահա թա-
պի՝ օղտուլար : Աւ Բապա Սո- 25
ղոմոն ճիւմէն Իսրայէլին նա-
ղարընտա զայէթ իլէ եիւճէլի-
տի . վէ ընա էյյէ փատիշահլըգ
ի՛նթիշամը վէրտի քի՝ հիշ Իսրա-
յէլ իւղէրինտէ ընտան էվլէօ-
լան պիր փատիշահա օլմալար :
- Վիշյէճէն Յեսսէ օղլու Դաւիթ 26
ճիւմէն Իսրայէլին իւղէրինէ փա-
տիշահլըգ սիւրտիւ : Աւ ընուն 27
Իսրայէլ իւղէրինէ փատիշահլըգ
սիւրտիւլիւ կիւնլէր՝ գըրգ երլ
իտի . եէտի երլ Գէքրոնտա փա-
տիշահլըգ սիւրտիւ , վէ օթուղիւշ
եըլ Երուսաղէման փատիշահլըգ
սիւրտիւ : Աւ էյի իիւթիյարլըգ . 28
տա՛էօմրտէն՝ տէվլէթտէն վէի՛ղ
գէթտէն հաարէթիին ալալ էօլ-
տիւ . վէ ընուն եէրինէ՝ օղլու
Սողոմոն փատիշահ օլտու : Իմ 29
տի Դաւիթ փատիշահն էվլէլ-
քի վէ սօնկրաքի հիքէաւէթի՛ իշ-
թէ Սաճուէլպաղքընըն Թէվա-
րիլինտէ վէ Դաթան փէյյամ՝
պէրին Թէվարիլինտէ վէ Դադ-
պաղքընըն Թէվարիլինտէ եա-
ղըմըլ արը , ընուն ճիւմէն փա- 30
տիշահլըգ վէ գահրիմանլըր ի-
լէ պէրապէր՝ հէմ ընուն իւղէրի-
նէ վէ Իսրայէլին իւղէրինէ վէ
տիյարլարըն ճիւմէն փատիշահ-
լըգլարը իւղէրինէ կէյիշ գէման
լէր իլէ պէրապէր :

ԻՌԵՆԵՆԻ ԹԵՄԱԿԱՆԻՆԻ

ԵԱՍՕՏ

ՆՐԱՐՈՐԴ ԳԻՐԻՔ ՄՆԵՅՈՐԳԸ

ՊԱՊ Ա

- 1 ՊԻ Գաւիթին օղու Սողոմոն՝ փատիշահը զնոսա գուժ վէթնէտի . վէ Ալլահը Բապայ օնուն իլէ օրուայ օնու զայլեթ իլէ
- 2 պէջիւթ տիւ : Վէ Սողոմոն ճիւմլէ Իսրայէլէ՝ պիւլէրին վէ եիւզլէրին պաշարնա վէ գատըլարա վէ ճէմի՝ Իսրայէլին ճիւմլէ պէյլէրի օլան պաշ պապարա սէջլէրի
- 3 լէտի, վէ Սողոմոն հէմ պիլէսին ճէ ճիւմլէ ճէմաաթ Գաբաւոնտա օլան եիւքսէք մահալէ կիթտիլէր . զիրա Բապպըն գուլէ Մոլսէսին՝ չէօլտէ եափաղը Ալլահն ճէմաաթ չատըրը օրատա
- 4 իտի : Գաւիթ իտէ՝ Ալլահն սանտուղունու Կարիւթարիմ . տէն Գաւիթին օնա հաղըրլատըղը մահալէ չըգարմըլ իտի . զիրա Երուսաղէմտէ օնա չատըրը գուր
- 5 մուշ իտի : Մոմա Ովը օղու Ուրինին օղու Բեսէլէլէլն եափաղըղը պաղըր մէզպա՝ օրատա Բապպըն չատըրը Էօնիւնտէ իտի . վէ Սողոմոն հէմ ճէմաաթ օնու ա
- 6 բաղը : Վէ Սողոմոն օրատա՝ Բապպըն հուղղըրոնտա օլան ճէմաաթ չատըրընըն պաղըր մէզպահը իւզէրինտէ սունտու , եա՛նի օնուն իւզէրինտէ պին պիւթիլն եանմալար սունտու :
- 7 Օլ կէճէտէ Ալլահ Սողոմոնա կէօրիւնտիւ , վէ օնա՝ Սանն նէ
- 8 վէրէյիմ տիլէ տէտի : Վէ Սողո

մոն Ալլահա տէտի քի՝ Սէն պապամ Գաւիթէ պէջիւք ինայլեթ էյլէտին . վէ պէնի օնուն եէրինէ փատիշահ էյլէտին : Հալա 9
եա՝ Բապպ Ալլահ՝ պապամ Գաւիթէ օլան վա՛տըն մուգարըրը օլուն . զիրա սէն պէնի՝ եէրին թօփրաղը գատար չաօ օլան պիր գաւմըն իւզէրինէ փատիշահ էյլէտին : Ելմտի պանա իլմ վէ 10
պիլիլ վէր , քի պու գաւմըն էօնիւնտէ չըգու պիլէյիմ . զիրա պուպէջիւք գաւմընաբլմհիւքմէտէ պիլէր : Վէ Ալլահ Սո 11
ղոմոնա տէտի . Չին քի սէնին եիւրէյինէ պու կէլտի , վէ մալ տէվէթ վէ իզլէթ վէ սէնտէն իբրահ էտէնլէրին ճաւընը տիլէմէտին , հէմ ուղուն էօմը տախի տիլէմէտին . իլլա քէնտինէ՝ սէնի օլ իւզէրինէ փա 12
տիշահ էթալիմ գաւմընա հիւքմէթմէք իշլին՝ իլմ վէ պիլիլ տիլէտին . Իլմ վէ պիլիլ սանն վէ 12
րիտի . հէմ սանն մալ վէ տէվլէթ վէ իզլէթ տէ վէրէճէյիմ , շէօլլէ քի օնուն կիպի՝ սէնտէն էվվէլ օլան փատիշահլարա օլունմըլ տըր , վէ սէնտէն սանկրա օնուն կիպի օլմայաճաղ տըր : Ան 13
տէն Սողոմոն Գաբաւոնտա օլան եիւքսէք մահալտէն՝ ճէմաաթ չատըրընըն էօնիւնտէն՝ Երուսաղէմէ վարտը . վէ Իսրայէլին իւզէրինէ փատիշահը գաւրտիւ :
Վէ Սողոմոն ա՛րապալար վէ 14

- աթլար ձեմ' էլէտի, վէ օնուն պին տէօրթ էիւղ ա'րապա. սը վէ օն իքի պին աթլարը վար խի: վէ ծնարը ա'րապա շէհրէրինտէ վէ փատիւհանէն ետննտա Երուսաղէմտէ եհրէշտիւր միշխալ: վէ փատիւհան' կիւմիւշիւ վէ ալթունու Երուսաղէմտէ թաշար կիպի գօտու: վէ էրղ աղաճարըն' չօրնագտասահրա. տաքի ձիւմմէղ աղաճարը կիպի:
- 16 գօտու: վէ Մըսըրտան Սորոմոն իշին աթլար չըգարըլըր իտի: վէ փատիւհանէն թիւճճար. լար քեարպանը' քէսիւմիշ պէհա իւէ ա'րապա հէրկէլէտի սաթուն ա
- 17 լըրար խի: վէ Մըսըրտան տիշարը պիւր ա'րապայը չըգարըլ' ալթը եիւղ գընա' կիւ. միւշ իւէ' վէ պիւր աթլը եիւղ էլի ի'աիւշիւէն եօգարը կիւթիլիլէր խի: վէ Բեալիլէրին ձիւմմէ փատիւհանը իշին' հէմ Սիւր. եանիլէրին փատիւհանը իշին տախի' ծնարըն եշտի իւէ էյլէ չըգարըլար խի:

ՊԱՊ Բ

- 1 վէ Սողոմոն Բապպըն իտի. նէ էլ հէմ փատիւհանընա էլ պինա էթմէյէ նի իւթ էթալ:
- 2 վէ Սողոմոն եէթմիշ պին եիւք գալթըրան տախի' վէ տաղտա պըչըրճը սէքսէն պին քիմսէ' վէ իւզէրէրինէ իւշ պին ալթը եիւղ միւթէմէտ թահրիւր էլէտի:
- 3 վէ Սողոմոն Տիւրոս փատիւհանը Բիւրամա կէտնտէրիպ տէտի քի' Փէտէրիմ' Դաւիթէ' քէնտինէ էլ եալըպ օնտա սաքին օլմաղ իշին օնա էրղ աղաճարը կէտնտէրմէք իւէ նիճէ էթալին իտ. իւթէ պէն Ալահըմ' Բապպըն իտիմէ էլ պինա էտէ յօլում քի' օնա թագ. տիս օլումա, օնուն հուղորուն տա խօշ գօգուլու պոխտըր ետ.

- ղըլա, վէ տայիմ հուղոր էք. մէյի գօտու, վէ սապահտա հէմ ախաւմա' շարաթարտա վէ պապալըրընտա հէմ Ալա. շըմըգ Բապպըն պայրամարըն տա պիւթիւն եանմարա սոնտա. տա պիւթիւն Իսրայելէ էպէտի ֆարը սըր: վէ պինա էտէճէյիմ էլ պէյիւք տիւր: զիւրա Ալահըմըգ ձիւմմէ աղաճարտան պէ. յիւք տիւր: վէ օնա էլ պինա էթմէյէ քիմ' դատիւր տիւր, զիւրա կէօրէրէ վէ կէքլէրին կէօր. լէրինէ սըլմաղ. իմսի պէն քիմ' իմ' քի օնա էլ պինա էտէյիմ, իլա քի օնուն կէտնտէ պո. խուր եաղմաղ իշին օլա: հա. լա պանա տախի' ալթունտա վէ կիւմիւշիւ վէ պաղըրտա վէ տէ. միտէ վէ էրղալմա տա վէ գըր. մըլտա վէ լաճիմէրտա իւշէյէ պիւնէ պիւր ալթունտէմ կէտնտէ, հէմ հէքքեաք իշին տախի պիւնէ, քի եանմա Եհուտիսթանտա վէ Երուսաղէմտէ օլմա պապամ' Դաւիթին հաղըրաաղըր ալթմէր իւէ օլա: հէմ պանա լիւրա նանտան էրղ լէ չամ վէ ալթում միմ աղաճարը կէտնտէր, զիւրա պէն' սէնին գուլարընըն լիւրա. նանտա աղաճ քէմմէք պիւրիւք. լէրին պիւրիւրիւր: վէ իւթէ պէ. նիմ գուլարմ սէնին գուլարըն իւէ պէրապէր օլըրար: վէ պանա պիւր չըգ աղաճար հա. զըրաաղըլար. զիւրա պէնիմ պիւ. նա էտէճէյիմ էլ պէյիւք վէ աճայիպ տիւր: վէ իւթէ պէն սէնին գուլարընա' աղաճ քէ. սէն պըչըրճըլարա' իյիւրմ պին եօքէք տէյիւլիւշ պուղտայ վէ իյիւրմ պին եօքէք արմա վէ իյիւր. մի պին պաթ շարապ վէ իյիւրմ պին պաթ զէյիմուն եաղը վէրիւրիմ:
- 4 վէ Տիւրոս փատիւհանը Բիւրամ' Սողոմոնա կէտնտէրիպ մէք.

ՊԱՊ Դ

- Թիւս իւն տէտիքի՝ Բապայ գալ
մընր սեվտիքի իջնան՝ սէնի մնալ
ընն իւղերինէ փատիւնս՝ գօտու :
- 12 Հէմ՝ Բիրամ տէտիքի՝ Վէքէրի
վէ եէրի եարասան խորայելին
Ալաւն Բապայ միւթէպարիք օւ
տանքի՝ Դաւիթ փատիւնս
մարիֆէթ վէ հինէր պիլըր ա՝
լիմ պիր օղու վէրտի, քի օ՝ Բապ
պա ել հէմ քէնտի փատիւնս
- 13 զենա ել պինա էտէճէք : Վէ
շմափ պապամ՝ Բիրամն՝ մարի
ֆէթ պիլըր ա՝ լիմ պիր առէմինի
- 14 կէնտէրիմ : Օ՝ Դան գըղա
ըննտան պիր գարընըն օղու օ
լուպ՝ ընու պապաար Տիրոսու
տուր : օ՝ ալթունտա վէ կիւ
միւշտէ՝ պաղըրտա՝ տէմրտէ՝
թաղարտա վէ աղաճարտա՝ եր
ղալանտա՝ լաճըվէրտա վէ տիւ
պէնտա վէ գըրմըղտա իլէմէք
տէ հէմ հէր կէննէ հէքքեպի
լի
շի գաղմաղտա մասիր տիր : վէ
սէննի ալթիլէրին հէմ պապան
Դաւիթ էֆէնտիմին ալթիլէրի
իւն՝ մա թէքիֆ օղունան հէր
- 15 հինէրի իճաւ էտէ : Վէ շմափ
էֆէնտիմ՝ տէտիքի պուղտայը
վէ արփայը՝ զէթուն եաղընը
վէ շարապը գուլարընա կէնն :
- 16 տէրսին : Վէ պիղ Լիբանան
տան սանա հէր լաղմ օղու զու
գատար աղաճար քէսիպ՝ մնա
րը սանա սաղար իլէ տէնիլ իւղ
րէ Եաֆայա կէթիլիլիլ վէ սէն
մնարը Երուսաղէմէ չըգար :
- 17 Վէ Սողոմոն խորայէլ տիյա
ըննտա օղան հէփ ետալանճը քիմ
սէլէրի՝ պապաար Դաւիթին էթ
տիյի եօղլամտան սօնկրա՝ սայ
տը, վէ մնար եիւղ չէլ իւջպին
ալթը եիւղ հիւլ պուրունտու :
- 18 Վէ մնարտան էթմիլ պին եիւ
գալարտան վէ տաղտա պըքքը
սէքսէն պին վէ խալըր իլէթմէք
իջնն իւջ պին ալթը եիւղ միւ
թէմէ տ էլէտի :

Ինտէն Սողոմոն Բապարն է : 1
վինի Երուսաղէմէ՝ պապաար
Դաւիթէ կէթիլանտիյի Սօրի
տաղընտա Դաւիթին հաղըրա
տըղը մահալտէ Յէրուսու Ռու
նանըն խարմանընտա պինա էթ
մէյէ պաղարտ : Վէ պինա էթմէյէ՝ 2
փատիւնս իլէրնն տէթուրնն
էրընտա իլէրնն այըն իլէրնն
կիւննտէ պաղարտ : Վէ Ալա
հըն էվինի ետիմաղ իլէն՝ Սո
ղոմոնտան թէմէլէտա պու խի
էվէլէքի էօլէ իլէնն արըննարը
նա կէթիլէ ալթմըլ արընն ուղուն
վէ իյիլմի արընն էնլի խի : Վէ 4
էօնիւնտէ օղան էլվանըն ուղուն
լուղու՝ էվին էնիւնն իյիլմի ար
ընն՝ վէ եիւքէլէլի եիւղ իյիլ
մի արընն խի : վէ մու իլէրու
տէն խալիս ալթուն իլէ գափա
սը : Վէ պէյիք էվի չալաղաճ 5
լարը իլէ էթիլտիւ, վէ մու խա
լիս ալթուն իլէ գափաարտ : վէ
մունն իւղէրինէ խալիս աղաճ
լարը վէ զիննիլէր իլէտի : Վէ 6
զէյնէթ իլէնն՝ էվի գըլմէթլ
թաղար իլէ տօնաթտը : վէ ալ
թունն Փարուիս ալթունն խի :
Վէ էվի՝ Եաֆ Թէթէլէրին՝ 7
էլէքէլէրին վէ տիվարարընը վէ
գափաարընը ալթուն իլէ գափ
լատը : հէմ տիվարարընտա քե
րովէլէր օյտու :

Վէ ալթիլէր ալթիլինն էվի 8
նի եափտը : մունն ուղունլուղու
էվին էնիւնն իյիլմի արընն վէ
էնի իյիլմի արընն խի : վէ մու
ալթը եիւղ գալթար միգատար
խալիս ալթուն իլէ գափաարտ :
Վէ էնիւնն իլէ գափաարտ էլ 9
լիլէր մուգալ ալթուն խի : հէմ
իւթ օտալարը ալթուն իլէ գափ
լատը : Վէ ալթիլէր ալթիլինն 10
էվինտէ՝ օյա խի իլէքէրովէ
եափտը : վէ մնարը ալթունն ի

- 11 Լէ գալիսաւ : Վէ քերովբէլէ .
 ին գան սալարը իյիրմի արշն
 ուզուն իտի . գանաւուն պիրի
 պէշ արշն զարապ էվին տիվա
 ըննա պիթիւնի իտի , վէ օպիր
 գանաւաւ պէշ արշն զունայ օպիր
 քերովբէլին գանաւունա պիթի
 12 լի իտի : Օպիր քերովբէլին տա
 ին պիր գանաւաւ պէշ արշն օ
 լարապ էվին տիվարունա տէյէր
 իտի . վէ օպիր գանաւաւ պէշ ար
 շն զունայ օպիր քերովբէլին գա
 13 նաւունա պիթիւնի իտի : Պու
 քերովբէլէրին գանաւաւարը ի
 յիրմի արշն ուզունը իտի . վէ
 օնլար սալապարը իւղէրինտէ տու
 բուպ էր ղէրէր իւղէրէյէ տաղուն
 իտի :
 14 Վէ լաճիվէրտան հէմէրդա
 վանտան վէ գըմբըրտան վէ տիււ
 պէնտան իւղէրտէյէ ետիտը . վէ
 իւղէրինտէ քերովբէլէր իւղէտի :
 15 Վէ էվին էօնիւնտէ ուզուն
 ըւղուն օթուղ պէշէր արշն իբի
 տիրէք ետիտը . վէ էնէ պիրին
 թէփէսինտէ զան պաշըղը պէշ
 16 արշն իտի : Վէ միհրապտափէ ի
 պէ ղինճիրէր ետիտը պէշ տիրէրէ
 ին թէփէսինտէ դօտու . վէ էրիւզ
 նար ետիտը օնլարը ղինճիրէրէ
 17 թաղար : Վէ տիրէրէրի հէյ
 բէ ին էնիւնէ պիրինի տաղուն
 վէ օպիրինի սօլտան տիքտի . վէ
 տաղաւքինին տաղուն Զաքին վէ
 սօլտաբինին տաղուն Բոտղ դօ
 տու :

ՊԱՊ Դ.

- 1 Վէ ուղունըւղուն իյիրմի ար
 շն հէմ էնի իյիրմի արշն վէ
 էիւքսէքլիյի օն արշն պաղըր
 տան պիր մէյպահ ետիտը :
 2 Վէ տէգըմ տէնիղի ետիտը .
 տուտաղնտան տուտաղնա օն
 արշն չէփրէվէ տէյիրմի իտի ,
 վէ օնուն էիւքսէքլիյի պէշ ար

- շն իտի . վէ օնուն էթուաֆըր
 օթուղ արշն թէլ տօղալը իտի :
 Վէ օնուն ալթընտա չէփրէվէ
 տէնիղի գուշատըր հէր արշնտա
 մար օլարապ չէփ չէփրէսինի
 գուշատըր սղըր սուրէթէրի
 վար իտի . սղըրար իբի սղա
 իտի . օնլար օնու տէգըմէքէ
 ինտէ տէգըմէվա իտի : Օն ի
 քի սղըրըն իւղէրինտէ տուրուր
 իտի , իւղէ մօրեաւա տաղուն
 պաղար իտի , վէ իւղէ պաթը
 յա տօղուն պաղար իտի , վէ
 իւղէ նօտօա տօղուն պաղար ի
 տի , վէ իւղէ կիւնտօղւյա տօղ
 ու պաղար իտի , վէ տէնիգ օն
 լարն իւղէրինտէ էիւքսէքտէ
 տուրուր իտի . վէ ճիւմէսինի
 արգաւը իւղէրիյէ տօղուն իտի :
 Վէ օնուն գաղնըղը պիր գա
 րը՝ վէ տուտաղը քեաւէ տու
 տաղը ին կիպի ղանպաղ չիւք
 լէրի ին էպէմէլ իտի . իւղ պին
 պաթ տօղունա տըր իտի :
 Վէ օն գուրնա ետիտը , վէ
 պէշինի սաղտան պէշին տէ սօ
 տան դօտու քի՝ օնլարտա էոյ
 գանալար . պիթիւն էանմանն
 իւղէրինի օնլարտա փաղէրէր ի
 տի . տէնիգ իսէ՝ օնտա քեաւհին
 լէր եայգանմաղ իւղն իտի :
 Վէ ուտուլարը իւղէ՝ օն ալ
 թուն շամ՝ տանը ետիտը , վէ
 օնլարը՝ պէշ տաղտան վէ պէշ
 սօլտան հէյքէլէ դօտու : Վէ օն
 սօֆրա ետիտը , վէ օնլարը պէշ
 տաղտան վէ պէշ սօլտան հէյքէ
 լէ դօտու . հէմ էրիւզ ալթուն
 քեաւէ ետիտը :
 Վէ քեաւհինըրին ալթունա
 նու՝ հէմ պէշիպ ալթունա վէ
 ալթունուն գափուլարընը ետի
 տը . վէ օնլարը գափուլարընը
 պաղըր ին գալիտար : Վէ տէ
 նիղի սաղ լարաֆտա՝ կիւնտօ
 ղույա տօղուն նօտօա գաղըր գ
 տու :

- 11 Վէ Գիրամ՝ գաղանձարը վէ քիւրեքէրի վէ լէյէնէրն եափար . անտէն Գիրամ՝ Ալլահն էվի իվնն Սողոմոն փառնշահա եափարը իշին եափմասընը թէք .
- 12 Միլ էյլէտի . Եսնի իքի տիրէյի վէ քիւրեքէրի վէ իքի տիրէյի պաշնտաքի պաշըգարը՝ վէ տի . լէքէրին պաշնտա օլան պաշըգարըն իքի քիւրեքէրին էօրթ .
- 13 Մէք իշին իքի գափէսէրի . Վէ իքի գափէսին աօրթէ եիւզնա . ընն՝ քի տիրէքէրին իւղէրինտէ օլան պաշըգարըն իքի քիւրեքէրինի էօրթէր . հէր պիր գափէստէ իքիշը սըրա նար վարի .
- 14 տի . Վէ տիպլէքէրի եափար . հէմ տիպլէքէրին իւղէրինտէ
- 15 մուսըգարը եափար . Պիրտէ նիգի վէ ծնուն ալթընտաքի ծնի .
- 16 քի սըղըրարը . Վէ գաղանձարը հէմ քիւրեքէրի վէ չաթալարը վէ ծնարըն ճիւմէ ալթէրիննի՝ Սողոմոն փառնշահա Բապպըն էվի իշին պաստաը . Բիրտմ ճի .
- 17 լար պագըրտան եափար : Փա . տիշահ պոնըլարը՝ Յարգանանըն օվաթնտա պիր քիլի մահալտէ Սոկքովթ իլէ Սարեգանըն արա .
- 18 սընտա տէօթիւրտիւ : Վէ Սողոմոն ճիւմէ պու գապլարը զա . յէթ չօգ եափար շէօյէ քի՝ պաղըրը Թարթըյա կէմէզ իտի :
- 19 Վէ Սողոմոն Ալլահ էվինին ճիւմէ գապլարըն եափար . հէմ յալթուն մէգպահը վէ իւղէրինտէ հուգըր էքրէյի օլան սօֆրալա .
- 20 ըր : Վէ խալիս ալթունտան՝ ուսուլի իւղըն միհրապըն էօնիւնտէ եանաճաօ շտմ՝ տանարը վէ ծնու .
- 21 ըրն գանախլէրիննի , վէ ալթունտան եանի թամ ալար ալթունտան շիշէլէրի վէ գանախլէրի վէ
- 22 մաշարը վէ խալիս ալթունտան մօմ մագաղարը վէ լէյէնէրի վէ քեստէլէրի վէ պոսիտարտանլա . ըր՝ վէ ալթունտան էվին գա .

փուսունու՝ ծնուն աղիգէր աղիգ իշին իշէրիքի գափու գա . նաալարըն վէ հէյքէլ էվինին գափու գանաալարընը եսփր :

ԳԼԳ Ե

- Վէ Սողոմոնուն Բապպըն է . վի իշին եափարը հէփիլ թէք . միլ օլտու . անտէն Սողոմոն պապասը Դաւիթին թագափա էթ . տիյի շէյլէրի՝ հէմ կիւմիւշիւ հէմ ալթունու վէ ճիւմէ գապլարը կէօթիւրիւպ Ալլահ էվինին խալինէլէրիննի գօտու :
- Օլ գէմոն Սողոմոն Իսրայէլն իխթիյարարըն վէ սըպթ . լարըն ճիւմէ սըղվէրէրիննի՝ Իսրայէլ օղըլարընը պաշ պապալարընը Երուսաղէմէ ճէմ՝ էյլէտի քի՝ Բապպըն ահտանտու զունու Դաւիթ շէհրինտէն եա . նի Սիօնտան Էօգարը չըգարալար :
- Վէ ճիւմէ Իսրայէլ առէմէ . իրի՝ փառնշահա էէախնճի ալտա օլան պալարամտա ճէմ՝ օլտու . լար : Վէ Իսրայէլին ճիւմէ իխթիյարարը կէլաիլէր , վէ Դէլիլէր սանաուզու գալըրըրըլար : Իմտի սանաուզու վէ ճէմաալթ չատըրընը վէ չատըրտա օլան ճիւմէ աղիգ գապլարը Էօգարը չըգարալար . մալար Դէլիլէքա . հինլէր չըգարալար : Վէ Սողոմոն փառնշահ հէմ ծնուն եանընա ճէմ՝ օլան ճիւմէ Իսրայէլ ճէմաալթ սանաուզուն էօնիւնտէ օլարագ՝ չօղըլտան սպըլմաղ վէ հիտապա կէլմէզ օյոնըլար վէ սըղըրար գուրպան քէսաիլէր : Վէ քէսհինլէր Բապպըն ահտ սանաուզունու քէնտի մա . հալինէ՝ էվին միհրապընա՝ աղիգէր աղիգիննի քերթիլէրին գա . նաալարը ալթուն կէօթիւրտիւլէր : Վէ քէրթիլէր սանաու .

զուն մահալի իւզերինէ դանատ-
լարըն եայմըլար խոի . վէ.քե-
րովքէլէր սանտուղու վէ օնուն
սըրըգլարըն հօգարտան էօրթէր
9 լէր խոի : Վէ սըրըգլարը ու-
զաթտըլար, վէ սըրըգլարըն ուճ-
լարը սանտուղտան պէրի միճրա-
պըն հօնինտէ կէօրինիւրլէր ի-
տի , ամմա տըլարտան կէօրին-
մէղլէր խոի . վէ թա պու կիւ-
10 նէտէք օրատա տըր : Սանտուղ-
տա զայրի չէյ եօդ խոի , իլլա
Մովսէսին Գորեբաէ օրայա զօ-
տուղու իջի Խաւ լէվսալար քի
Բապալըն Իւրայէլ օղուլարը իւն
օնլարըն Մըսըրտան չըգորըլա-
րընտա ա՛հտ քեսիւմիշ խոի :
11 Վէ վագի՛ օրտու քի՛ քեսահին
լէր Մադատէստէն չըգընձա ,
(զիբա ճիւմէ պուլունան քես-
հինլէր թադտան օրուա՛ պէօրէք ,
հէմ մուսիգար օրան Դիիլիէր՝
12 ճիւմէսի Ասափ վէ Եման վէ Ի-
գիթուն վէ օղուլարը հէմ գա-
րընտալարը իւն տիւլալէնտ իի-
լինմիշ օլարադ՝ զիւէր իւն վէ
սանթուրըն իւն վէ թանպուր-
լար իւն մէզպահըն կիւնտօղու-
տու թարաֆընտա տուրտուլար ,
վէ պօրուլարը չալան հիւզ իյիրմի
քեսահին օնլարըն պիւնսինձէ ի-
13 տի ,) վէ վագի՛ օրտու քի՛ պօրու
չալանլար վէ մուսիգարլար պիր-
տէն հէք սէտա Բապալա համա
ու սէնա էտէր իքէն , պօրուլար
լէր վէ զիւէր իւն վէ մուսիգիա-
լէթլէրի իւն սէն դալտըրըլա Բապ-
ալա՝ Զ իրա էյի տիր , զիրա օ-
նուն ի՛նայէթի էպէտի տիր Կե-
յեքէ՛ համա էտէր իքէն , օլ զ-
ման էվ Բապալըն էվի պուլուլթ-
14 իւն սօլտու : Վէ պուլուլթուն
հիւզինտէն քեսահինլէր խըղմ թ
էթմէյէ տուրաւաղլար խոի . զի-
բա Բապալըն ձէլալի՛ Ալլահըն
էվինի սօլտուրմուշ խոի :

() Ղէման Սող մահ տ՛տի քի՛ 1
Բապալ տիւմանտա սաքին օլա-
ճադ տէտի : Ամմա պէն սանա 2
մէսքեան իջին էվ վէ էպէտէն
սաքին օլմաղա սանա մէքեան
պինա էթտիմ : Անտէն փատի 3
չահ էիւզինիւ չէվլիւպ՝ ճիւմէ
Իւրայէլ ձէմաւթընա խայրտուա
էյլէտի . վէ ճիւմէ Իւրայէլ
ձէմաւթըն տուրուլար խոի : Վէ 4
տէտի քի՛ Իւրայէլին Ալլահը
Բապալ միւթ էպարիք օլուն , քի
պապամ Դաւիթէ աղղը իւն վատ
էթտիյինի՛ , էլի իւն եէրինէ կէ-
5 թիրմիշ տիր . չիւն տէտի քի՛
Դավիմը Մըսըր տիյարընտան
չըգարտըլըմ կիւնտէն պէրու՛ Բա-
րայէլին ճիւմէ սըպթլարընտան
իսմի՛ օրատա օմադ իջին էվ
պինա էթմէյի հիշ պիր չէհր
սէչմէտիմ , վէ դավմըմ Իւրայէ-
լին իւզերինէ սուլթան օլմադ ի-
չիւն՝ պիր քիմմէյի սէչմէտիմ :
Իլլա իսմիմ օրատա օլա տէյիւ 6
Երուսաղէմի սէչտիմ . վէ դավ-
մըմ Իւրայէլին իւզերինտէ օլ-
մադ իջին՝ Դաւիթի սէչտիմ :
Վէ պապամ Դաւիթին էիւրէյի 7
նէ կէտի քի՛ Իւրայէլին Ալլահը
Բապալըն իսմինէ էվ պինա էտէ :
Ամմա Բապալ՝ պապամ Դաւիթէ
տէտի . Չիւն քի սէնին էիւրէ-
յինէ կէտի քի՛ իսմիմէ էվ պինա
էտէսին , պանա էիւրէյինէ կէ-
8 թիրտիյինէ էյի էյլէտի : Լա-
քին էվի սէն պինա էթմէյէ ձէք-
սին . իլլա սէնին պէլլինտէն չը-
դաճադ օլուն՝ պէլլիմ իսմիմէ
էվի օ պինա էտէձէք տիր : Իսմի 10
Բապալ սէօյլէտիյի սէօղլանիւ
իճրա էյլէտի , վէ պէն պապամ
Դաւիթին եէրինէ դալըլա Բապ-
ալըն տէտիյի կիպի Իւրայէլին
թախթընտա օթուրտում , վէ
Իւրայէլին Ալլահը Բապալընիւ .

11 մինէ եվն պինա էյլէտիմ: Վէ
 Բապարն Խորայէլ օղուլաբը իլէ
 քէսիւտի յի աշուն՝ օլ իլինտէ
 օղուլուռ սանսուղուռ օրայա գո-
 տում:

12 Անտէն Բապարն մէզպահը-
 նըն էօնիւնտէ Խորայէլին ճիւմ-
 լէ ճէմա՛տլընըն հուլուրունտա
 տուրուպ՝ էլէրիլին ուղաթուր:

13 Ջիրա Սողոմոն պագըրտան պիր
 մէնպէր ետիրպ՝ օնու ավլունուն
 օրթասընա գօմուշ իտի. օնուն
 ուղունուղու պէշ արըն վէ էնի
 պէշ արըն վէ երէքսէքլէյի իւշ
 արըն իտի. իմտի օ՛ օնուն իւղէ-
 րինտէ տուրուպ՝ Խորայէլին ճիւմ-
 լէ ճէմա՛տլըն էօնիւնտէ տիղլէ-
 լի իւղէրինէ իէլօ՛ տիղ չէօք
 տիւ, վէ էլէրիլին կէջէ տաղու

14 ուղատուպ տէտի քի՛ Եա՛ Խորա-
 յէլին Ալլահը Բապար՝ կէօքտէ
 վէ ետրտէ սէնին կիպի Ալլահ
 եօդ տուր. սէն՝ հուլուրունտա
 Թամ՝ երէքէքլէրի իլէ երէրիւյէն
 գուլարընա ա՛հտ ու իհսան սադ.

15 Լարսն: Սէն գուլուռ պապամ
 Դաւիթէ վա՛տ էթտիյիլին սադ-
 ւատըն. վէ սաղըն իլէ սէջլէտի-
 յիլին՝ պու կիւն օղտուղու կիպի է-

16 լին իլէ եերինէ կէթիրալին: Վէ
 շիմտի եա՛ Խորայէլին Ալլահը
 Բապար՝ գուլուն պապամ Դաւիթ-
 Թէ՛ Սէնին օղուլարըն հէման
 եօլարընա տիգդամ Էտիպ՝ պէ-
 նիմ հուլուրունտա սէն նիճէ
 երէրիւտիւն իսէ, օնլարտա Թէվ-
 րաթընտա երէրիւրէր իսէ, էօ-
 նիւմտէ Խորայէլին Թաթլթը իւ-
 զէրինտէ օթուրուր ատիմ սէն-
 տէն էքսիք օլմայաճագ տըր տէ-

17 յերէք սէջլէտիլին ճըֆլէյէլէ:
 Վէ շիմտի եա՛ Խորայէլին Ալլա-
 հը Բապար՝ գուլուն Դաւիթէ
 սէջլէտիլին սէօղուն սապիթ օլ-
 տուն:

18 Ջիրա հագդան Ալլահ եեր
 իւղէրինտէ ինսանբար իլէ սադլն

օլաճա՛գ մը. իլթէ սէն կէօքէ-
 րէ՛ վէ կէօքէրին կէօքէրինէ
 սղումաղ սըն, դա՛նտէ դալար
 պու պէնիմ սինա էթալիլիմ է-
 վէ: Խմտի պու գուլունուն նի- 19
 յաղընա վէ րէճալընա նաղար
 դըլ՝ եա՛ Ալլահը Բապար, քի
 պու գուլունուն սէնին հուլու-
 րունտա արղ էթտիյիլ ֆերես-
 տը վէ նիյաղը տինկէյէսին.
 Գի պու էվն իւղէրինէ կիւն. 20
 տիւղ վէ կէճէ կէօքէրին աղդ-
 օլա, պու մահալէ քի՛ օնուն
 հագդընա՛ Գէնիմ իսմիլի օրայա
 դօյաճաղըմ տէտին. շէյլէ քի
 պու մահալտէ՛ պու գուլունուն
 արղ էթտիյիլ նիյաղը իլիտէ-
 սին: Վէ պու գուլունուն վէ 21
 դալմըն Խորայէլին պու մահալ-
 տէ արղ էթտիքէրի րէճալարը-
 նը իլիտէսին. իսմիլ մէքիւնընըն
 մահալի օլան կէօքտէն իլիտէ-
 սին, վէ իլիթտիլինտէ ա՛ֆիվ է-
 տէսին:

Իյյէր պիր քիսնէ գօնուտու. 22
 նա դապահաթ էտիպ՝ օնա եէ-
 մին էթտիրմէք իլին եէմին Թէք-
 լիֆ էտէր իսէ, վէ եէմին պու
 էվէ՛ սէնին մէզպահընըն էօնիւ- 23
 նէ կէլր իսէ, օլաէմ՝ սէն կէօք-
 տէն իշտիպ իճրա էյլէյէսին,
 վէ գուլարընա հիւքմ էտէսին,
 քի դապահաթլընըն ճէզասը-
 նը վէրիպ՝ օնուն եօլունու օնուն
 պաղընա կէթիրէսին, վէ սատը-
 ղըն հագդընը հագ էտիպ՝ օնա օ-
 նուն սատագաթընա կէօքէ էտա
 էտէսին:

Վէ էյէր դալմըն Խորայէլ՝ 24
 սանա կիւնաճ իլէտիքէրի իլին
 տիւշմէնէրիլին էօնիւնտէ եէնի-
 լըրէր իսէ, վէ տէսիւպ սէնին
 իսմինէ իգըտար էտէրէր իսէ, վէ
 պու էլաէ սէնին հուլուրունտա
 նիյաղ ու րէճա էտէրէր իսէ,
 օլաէմ սէն կէօքտէն իլիտիպ՝ դալ 25
 մըն Խորայէլին կիւնահընըն ա՛ֆիվ

էտէսին . վէ ծնարը՝ քէնտիւրի-
նէ հէմ պապալարուն վերտիյին
տիյարա տնտնէրէսին :

26 Օնարըն սանա կիւնահ էթ-
տիքերի իշխւն՝ կէօքերը դաւա-
նըպ եազմուր օլմաղ իսէ , վէ
պու մահալուն նիյաղ էտիպ՝ սէ-
նին իսմինէ իգրար էտէրէր իսէ ,
վէ ծնարը սէֆիլէ էթտիյին զէ-
ման կիւնահարունտան թէվպէ

27 էտէրէր իսէ , օլ տէմ սէն կէօք-
տէն իշխապ գուլարուն վէ գաւ-
մըն Իսրայէլէն կիւնահընը՝ ծնա-
րա եիւրիյէճէքէրի էյի եօլու-
էյոյէթմէք իլէ ա՛ֆվ էտէսին ,
վէ գաւմընա միրաա իշխւն վէր-
տիյին սէնին եէրինին իւզէրինէ
եազմուր վէրէտին :

28 Խէրաէ գըթըգ օլտուգտա ,
թառնն օլտուգտա , սամուլմ եէ-
լի վէ եէրգան՝ չէքէրի վէ թըր-
թըր օլտուգտա , եա տիւլմէնէ-
րի՝ ծնարը շէհրէրինին տիյա-
րընաա սըգաղգտա , հէր նէ եա-

29 րա հէր նէ տէրտ օլուր իսէ , հէր
առէմտէն եա ճիւլմէ գաւմըն
Իսրայէլէն գը ընան հէր նիյա-
ղը՝ հէր ըհալը՝ հէր քէս եարա-
սընը վէ աղլըսընը պիւլպ պու-
էվէ սօլլուէ էլլէրինի ուզաթ-

30 աղգաա , օլտէմ սէն կէօքտէն՝
ուքին օլտուգտան մէսքեանտան
իշխապ ա՛ֆվ էյլէյէտին , վէ
հէր քէսէ՝ ծնուն գաւպինի պիւլ
մէք իլէ ծնուն ճիւլմէ եօլարունա
կէօքէ վէրէտին , զիրա առէմտ-

31 աղլընը սէն պիւլրսին . Թա քի
ծնարը պապալարումըգա վէրտի-
յին եէրին եիւղիւտէ եաշա-
աղլընը ճիւլմէ կիւնիւրտէ սէ-
նին եօլարունա եիւրիւմէք ի-
շխւն՝ սէնտէն գորգալար :

32 Վէ սէնին գաւմըն Իսրայէլ-
տէն օլմայըա՝ ա՛ղմ իսմին իշխւն
վէ գուլմէթլէ էլլին իշխւն վէ ու-
ղանմըզ գօլուն իշխւն իրադ վիւա-

յէթտէն կէլէն եապանձը տա-
լի կէլըր աէ պու էվաէ նիյաղ
էտէր իսէ , օլտէմ սէն կէօքտէն 33
աաքին օլտուգտան մէսքեանտան
իշխապ՝ եապանձընն սանա
ճիւլմէ նիտա էթտիյինէ կէօ-
քէ էյլէ . թա քի եէրին ճիւլմ-
լէ գաւմէրի գաւմըն Իսրայէլ
կիպի՝ սէնտէն գօրգմադ իշխւն
սէնին իսմին պիւլէլէր . հէմ պիւ-
լէլէր քի՝ պու պիւնա էթտիյիմ
էլլին իւզէրինտէ սէնին իսմին
չաղլըլը :

Սէնին գաւմըն՝ ծնարը կէօն 34
տէրտիյին եօլտան տիւլմէնէրի
իւղէրինէ ճէնկէ չըգալ իսէ , վէ
պու սէչտիյին շէհրտէն վէ իսմի-
նէ պիւնա էթտիյիմ՝ էվաէն եա-
նա սանա նիյաղ էտէրէր իսէ ,
օլտէմ կէօքտէն ծնարըն նիյա- 35
ղընը վէ ըհաաքըն իշխապ՝ ծն-
արըն հազղընը հազ էյլէյէ-
սին :

Սանա կիւնահ էթտիքէրին 36

տէ , զիրա կիւնահ էթմէյէն ա-
տէմ եօգ տուր , վէ սէն ծնարա
ղաղապ էտիպ՝ ծնարը տիւլմէնէ
թէպիւմ էթտիյինտէ , վէ ծնարը
էտիւր էտէնէր ուղադ եա եաղըն
տիյարա էտիւր տիւրտիւքէրինտէ ,

վէ օլ էտիւր օլտուգալը տիյար 37
աա պու շէյլէր իսմըլարուն
կէթիլիպ թէվպէ էթտիքէրին-
տէ , վէ էտիւր էտէնէրին տիյա-
րընաա՝ Կիւնահ էթտիք՝ եարա-
մաղըգ էթտիք՝ վէ գապահա
լիլէտիք տէյլէրէք՝ սանա ըհաա
էտէրէր իսէ , վէ ծնարը էտիւր 38

տիւրտիւքէրի՝ էտիւլքէլի տի-
յարընտա պիւլթիւն եիւրէքէրի
վէ պիւլթիւն ճանարը իլէ սանա
տէնտիւքէրինտէ , վէ պապա-
լարունա վէրտիյին ծնարըն տի-
յարընտան՝ վէ սէչտիյին շէհր-
տէն՝ հէմ իսմինէ պիւնա էթտի-
յիմ՝ էվաէն եանա նիյաղ էթ-
տիքէրինտէ , օլտէմ սէն կէօք 39

- տէն սաքին օլաուղուն մահալ-
տէն օնլարն նիյաղըն վէ րէ-
ճասըն լիլիտիա՝ օնլարն հաղ-
դըն հաղ էլէյէստին . վէ սա-
նա կիւնահ էլմիշքավմընըմփվ
40 էտէսին : Հալա եա՝ Ալլահնմ-
քէրէմ էյէ պու մահալտէ Գը-
լէնն նիյաղա՝ կէօղէրին ալըդ
վէ գուլաղարն իլնտիր օլաուն :
41 վէ չիմտի եա՝ Բապպ Ալլահ՝
րահալթըղընա դալլէ , սէն աւ
գուվէթինն սանտուղու տա .
սէնին քեահնիւրէրին եա՝ Բապպ
Ալլահ խեղաս կիլնիսինէր , վէ
սալիշէրին սիւրիւր իլէ շաղ օլ-
42 տունլար : Եա՝ Բապպ Ալլահ՝
մէսիհինն եիւղիւնիւ րէստ էթ-
մէ . գուլուն Դաւիթէ օլան ի՝
նայէթէրինն խաթընա կէթիր :

ՊԱՊ Ե

- 1 Վէ Սողոմոն նիյաղ էթմէյի
պիթիրտի կիպի՝ կէօքտէն ա-
թէշ էնիպ պիւթիւն եանմալարը
վէ գուրպանլարը ետգտը . վէ
Բապպն ճէլալի էվի տօլաուր-
2 տու : Վէ քեահնիւր Բապպ է-
վինէ կիրմէյէ դասիր տէյիլէր
իտի . զիրա Բապպն ճէլալի՝
Բապպ էվինի տօլաուրմուշ իտի :
3 Վէ Ճիւմէ Խարայէլ օլուլարը
աթէշին էնտիյին վէ էվին իւ-
ղէրինտէ Բապպն ճէլալինն կէօ-
րիւրէր իտի . վէ տէօշէմնին
իւղէրինէ եիւղէրի իւղէրինէ
գափանըպ՝ սէճտէ դըլալար ,
վէ Բապպա համա էթտիլէր ,
զիրա էյի տիր . զիրա օնուն ի՝
նայէթի էպէտի տիր :
4 Վէ փատիշահ հէմ Ճիւմէ
գափմ Բապպն հուղուրուտա
5 գուրպանլար քէստիլէր : Վէ Սո-
ղոմոն փատիշահ իյիրմի իքի պին
սուլըր վէ էլ էլ իյիրմի պին գօյուն
գուրպան քէստի . վէ փատիշահ
Ճիւմէ գափմ իլէ Ալլահն էվի-

- նի թէպրիք էյլէտիլէր : Վէ քեա- 6
հնիւր նէվպէթիլէրի իւղըն տու-
լուրլար իտի . Ղէիլիլէրտէ Բապ-
պն օլ մուսիգի ալէթիլէրի իլէ
դուրաւար , քի Դաւիթ փատի-
շահ օնլարը Բապպա համա էթ-
մէք իշիւն ետփմըշ իտի , (զիրա
օնուն ի՝նայէթի էպէտի տիր ,)
Դաւիթ օնլարն եէտի իլէ Բապ-
պ սէնա էթտիլի գէման . վէ
քեահնիւր օնլարն դարըշտա
պօրուլարը չալարլար իտի , վէ
Ճիւմէ Խարայէլ տուրպը իտի :
վէ Սողոմոն՝ Բապպ էվինին 7
էօնիւնտէ օլան ալլունուն օր-
թասընը թաղտիս էյլէտի . զի-
րա պիւթիւն եանմալարը վէ սէ-
լամէթ գուրպանլարնն եաղընը
օրատա ալը էթտի . չիւն քի
Սողոմոնուն եափաղը պաղըր
մէղպահ՝ պիւթիւն եանմալար
վէ էքմէք փէշքէշէրի վէ եաղար
սըղմաղա քիւշիւք իտի : Վէ օլ 8
ղէմանտէ Սողոմոն վէ Ճիւմէ Խա-
րայէլ պիլէսինաէ պիր դայէթ
պէյիւք ճէմաալթ՝ Եմաթ մա-
խէլնտէն թա Մըսըր ըրմաղը-
նառէք եէտի կիւն պայրամ էյ-
լէտի : Վէ սէքիղնճի կիւնտէ 9
ալլոմ ճէմիլէթ էթտիլէր . զի-
րա եէտի կիւն մէղպաննն թէպ-
րիլէրին վէ եէտի կիւն պայրամը
էթտիլէր . վէ եէտինճի ալըն 10
իյիրմի իւղիւնճի կիւնիւնտէ՝
Բապպն Դաւիթէ վէ Սողոմո-
նա վէ գափմը Խարայէլ էթտիլի
էյլիքտէն օթիւրիւ սէվինէրէք
վէ եիւրէքէրի խօշմաարազ՝
գափմը չատըրլարըն կէօնալէրտի :
Իմնի Սողոմոն՝ Բապպ էվինի 11
վէ փատիշահ էվինի թէքմիլ էյ-
լէտի . հէմ Բապպ էվինտէ վէ
քէնտի էվինտէ եափմաղա Սո-
ղոմոնուն եիւրէյինն հէր կէլէն՝
միւլէտալը օլաուն :
վէ Բապպ Սողոմոնա կէճէ ի 12
լէ կէօրիւնիւպ օնա տէտի քի՝

- Նիյազներն իշխոսիպ պտէ մահալը
քննտիմէ դուրպան էվի իշին
13 սէշտիմ: Եյէր կէզըէրի գա.
մար իսէմքի եաղմուր օլմայա,
վէ էյէր չէքրիէյէ եէրի եէմէյէ
էմր հտէր իսէմ, վէ էյէր գավմը.
14 մա թաո'ն կէօտտէրի իսէմ, վէ
իսմիմտէն չաղըրլան գավմրմալ
չաղըրլալ՝ նիյազ էտէրէր տէ՝
եհլուսիւ թալապ էտէրէր ի-
սէն, վէ եալաւազ եօլաբընտան
տէօնէրէր իսէ, պէն տախի
կէզքտէն իշխոսիպ՝ օնլարն կիւ-
նահընը ա'ֆիվ էտէճէյիմ, վէ օն-
լարն տիյարնա շիֆա վէրէճէ-
15 յիմ: Չալալ պու մահալտէ գը-
լէսն նիյազա կէօղէրիմաջըպ վէ
գուլաղլարմ իշխտի օլաճադ վէ
16 ալըր: Վէ շիմտի պու էվի՝ իս-
միմ էպէտէն օրատա օլմադ ի-
շին սէշտիմ, վէ թադտիս էյ-
լէտիմ. վէ կէօղէրիմ հէմ էիւ-
րէյիմ՝ ճէմր՝ ղէմանտէօրատա օլա-
17 ճադ ալըր: Վէ սէն էյէր հու-
ղուրուստա՝ պապան Դաւիթին
եհլուսիւյիւ կիպի եիւրիւր ի-
սէն, վէ սանա ճիւմէ էմր էթ-
տիյիմէ կէօրէ ա'մէլ էտիպ՝ գա-
նունլարմը վէ շէրիտ'թէրիմի
18 սազլար իտէն, օլաէմ՝ պապան
Դաւիթէ՝ Սէնտէն Իսրայէլտէ
ղապիթլը էտէն ատէմ էքսիք
օլմայաճադ տէյիւ էթտիյիմ ահ-
տա կէօրէ սէնիս փատիշաջլըղը-
նըն թախթընը սապիթ էտէճէ-
19 յիմ: Ալմա էյէր արտըմտան
տէօնիւպ՝ էօնիւնիւզէ գօտու-
ղում զանունլարմը վէ էմրէրի-
թ թէրք էտէր իսէնիզ, վէ վա-
րուպ ղալլի արահլարա ի'պատէթ
էտէր տէ օնլարա սէճտէ գըլար
20 իսէնիզ, օլ ղէման օնլարա վէր-
տիյիմ եէրիմիս իւ ղէրիստէն օն-
լարը քէզքտէն գօփարտճաղմը,
վէ իսմիմ իշին պու թադտիս
էթտիյիմ էվի հուղուրուստան
րէտտ էտէճէյիմ. վէ օնու հէփ

գավմէրտէ՝ մէսէլ իշին վէ րէ-
զալէթ իշին էտէճէյիմ: Վէ 21
պու ալա օլան էվին հազգընա՝
հէր եանընտան կէշէն թա'ճիւպ
գալաճադ ալըր. վէ՝ Բապալ պու
տիյարա վէ պու էվէ նի'շին
պէյլէ էյլտի տէյէճէ: Վէ 22
տէյէլէր քի՝ Չիւն քի օնլարը
Մըսըր տիյարնտան չքարան
պապալարնըն Ալահը Բապալը
թէրք էթտիլէր, վէ ղալլի պլաճ-
լարա եափըլալ՝ օնլարա սէճտէ
գըլարլար, հէմ օնլարա ի'պա-
տէթ էթտիլէր. օնուն իշին օն-
լարն իւղէրիսէ հէփ պու պէլա-
լարը կէթիտի:

ՊԱՊ Ը

- 1] է վադի՝ օլաու.քի՝ Սողո- 1
ման Բապալըն էվին վէ քէնտիէ
վինի եափմասըն իյիւրմինճի
եըլընըն սնուստա, Գիրամըն 2
Սողոմոնա վէրտիյի շէհրէրիտէ
Սողոմոն պինա էյլէտի. վէ օ-
րատա Իսրայէլ օղուլարընը իս-
քեան էթտիլալ: Վէ Սողոմոն 3
Եմաթ Սաբայա կիթալ. վէ օ-
նուն իւղէրինէ գալիպ կէլտի:
Վէ չէօլտէ Թագմօրու՝ հէմ Ե- 4
մաթտա պինա էթտիլի ճիւմէ
ամպար շէհրէրինի եափտը. հէմ 5
էօգարըքի Բէթորոնու վէ ալա-
ղաքի Բէթորոնու՝ հիսարլար ի-
լէ Վէ գալիպար հէմ մանտալար 6
իլէ մէթին շէհրէրի՝ վէ Բաաղի-
թի՝ հէմ Սողոմոնուն օլան հէփ
ամպար շէհրէրինի վէ ճիւմէ
արապալարն շէհրէրինի վէ աթ-
լարն շէհրէրինի՝ հէմ Սողոմո-
նուն Երուսաղէմալ վէ Լիբա-
նանտա վէ փատիշաջլընըն ճիւմ-
լէ տիյարնտա պինա էթմէյէ
միւրատ էթտիյի հէր միւրատը-
նը եափտը:
Իսրայէլտէ օլմալըպ Քետիլ 7
լէրտէն վէ Ամօրհուլարտան վէ

Փերեղիկերսէն վէ խնկէրսէն վէ
 8 Եւ խաղը՝ Իսրայէլ օղուլարունն
 հէլաք էթմէտիքերն՝ մարտան
 9 կիւզար էյլէտի : Վէ Սողոմոն՝
 քէնտի իշնտէ Իսրայէլ օղուլա-
 10 րնտան գուլ էթմէտի . զիրա
 մարարնն սէրվէրէրի վէ ա՝
 11 զապարնն հէմաթլարնն
 սէրվէրէրի իտիէր : Վէ Սողո-
 մոն փատիշոնն գալմա զապիթ-
 վիք էտէն մանուգատ օլան սէր-
 վէրէրի պունար օլուպ՝ լքի
 12 էիւզ էլի Ինէ խի :
 Վէ Սողոմոն՝ Փարաւոնուն
 13 գըզընը Գաւիթ շէհրինտէն մա
 պին էթտիյի էլի չըգարտը .
 զիրա տէտիքի՝ Գարմ Իսրայէլ
 14 փատիշահը Գաւիթին էվնտէ օ-
 թուլ մասին , զիրա Բապարն
 սանտուղունն կիրտիյի մահալ-
 15 էր ա՛գիղ տիր :
 Օլ զէման Սողոմոն՝ էյվտին
 16 էտինտէ Եաթարը Բապարն
 մէգպահը իւզերնտէ՝ Բապար
 պիթին Եանմարար սունտու .
 17 Հէմ Մովսէսին Թէնտիշինէ կէօ-
 րէ կինս պէ կին Թային օլանը՝
 շաբաթլարտա վէ այ պաշըլա
 18 րնտա վէ Թային օլունմուշ պաշ-
 րամարտա Եղտա իւշ քերրէ՝
 Էանի խամուրսուղար պայրա-
 19 մընտա վէ հաթթալար պայրա-
 մընտա վէ չէրկէրէր պայրամըն-
 20 տա սունար խի : Վէ պապար
 Գաւիթին Թերթիպի իւզը՝ քէա-
 հինէրին աթօթլէրին իւզմէթ-
 21 լէր իւզերնէ վէ Անիլէրի նէվ
 պէթլէրի իւզերնէ կինս պէ կին
 22 իթլիղապընա կէօրէ քէահինլէ-
 րնէ օնիւնտէ համա էթմէյէ վէ
 23 իւզմէթ էթմէյէ՝ հէմ գափառնու-
 24 արը տաիի պէօթլէրինտէ հէր

պիր գափառյա Թային էյլէտի .
 զիրա Ալահնն տաթի Գաւիթ
 15 պէյլէ էմը էթմէլ խի : Վէ
 քէահինէրին հէմ Անիլէրին
 խոստաւունտա վէ խաղինէրին
 խոստաւունտա՝ փատիշահն էմ-
 16 րինտէն հիշ պիր շէյտէ չըգմա-
 արար : Վէ Սողոմոնուն ճիւմ
 17 լէ իշի՝ Բապար էվինին Թէմէլ
 գոնտուղու կինտէն Թա Թէք-
 միլ օլունձայտա էր հաղըլանմը
 խի . պէյլէճէ Բապարն էլի Թէ-
 մամ օլտու :

Օլ զէման Սողոմոն՝ Եղովմ 17
 տիյարնտա օլան տէնիզ Եալը-
 սընտաքի Գափոնգաքերէ վէ Ե-
 18 լաթա կիթտի : Վէ քիրամ՝ մա
 Գուլարնն էէտի իլէ կէմիէր
 հէմ տէնիղահվալինիպինգուլ-
 19 ար կէնտէրտի . վէ Սողոմո-
 նուն գուլարը իլէ պէրպիք Ո-
 փիրէ վարտըլար , վէ օրատան
 տէօրթ Եիւզ էլի գանթար ալ-
 20 թուն ալըպ՝ Սողոմոն փատիշա-
 հա կէթիրտիէր :

ՊԱՊ Թ

Է Սաբանն մէլէքսի Սո 1
 զոմոնուն նամընը իլիթմէք իլէ ,
 Սողոմոնուն մէսէլէր իլէ սընա-
 մաղա՝ զայէթ ալմամալ իլէ վէ
 պահարար վէ չօդ ալթուն վէ
 2 գըլմէթլ Թալար իլէ Եիւթլու
 տէվէր իլէ Երուսալէմէ կէլ-
 տի . իմտի օ՝ Սողոմոնա կէլպ՝
 մուն իլէ քէնտի Եիւթլինտէ
 հէր օլան իջիւն սէյլէշտի : Վէ 2
 Սողոմոն մա մուն ճիւմլէ մէ-
 սէլէրին քէշփ էյլէտի . Վէ
 Սողոմոնտան կիլլի օլուպ՝ մա
 քէշփ էթմէտիյի պիր մէսէլէ
 3 օլմալ : Վէ Սաբա մէլէքսի
 Սողոմոնուն իլլինի վէ պինա էթ-
 4 տիյի էվի , վէ մուն օփորսըն-
 նըն Թաաւմըն վէ գուլարնն
 մէճլտիի վէ իւզմէթէարա ,

- ընդն տուրաղըն վէ օնլարըն կի-
յիմէրինի վէ օնուն գատէհքեար-
լարըն հէմ օնլարըն լիպասլա-
րըն վէ Բապարըն էվինէ օնուն
չըգտորը նէրտիպանլէրինի կէ-
օրինձէ, օնտա արթըդ ճան գալ
5 մատը : Վէ փատիշահա տէտի
քի՛ Սէնին անվալինին խուսու-
սունտա վէ ի՛լմին խուսուսուն-
տա՝ տիյարըմտա ինթտիյիմ
6 սէօզ կէրէք իմիշ : Պէն իսէ օն-
լարըն սէօզէրինէ ինանմատըմ,
թաքի կէլիպ՝ կէօզէրիմ իլէ
կէօրտիւմ, լաքին իլթէ ի՛լմի-
նին չօղլուղունուն էարըսը պա-
նա լապէր վէրիլէմիշ տիր . ի-
շիթտիյիմ խապէրտէն զիյատէ
7 տիր : Նէ՛ մուլթու սէնին ասէմ
լէրինէ՛ վէ նէ՛ մուլթու տալիմա
սէնին էօնիւնտէ տուրուպ՝ սէ-
նին ի՛լմին տինկէյէն սէնին
8 պու գուլարընա : Ալլահըն Ե-
հովա միւթէպարիք օլուն , քի
Ալլահըն Եհովա իջին՝ փատի-
շահ օլմաղա սէնի թախթը իւղէ-
րինէ գումաղա սէնտէն լազի օլ-
տու . սէնին Ալլահըն՝ Խարալէլի
էպէտէն սապիթ էթմէյէ սէվտի-
յի իջին սէնի օնլարըն իւղէրինէ
փատիշահ նասպ էթտիքի՛ շէրա-
ւթ վէ սատագաւթ էյլէյէսին :
9 Վէ փատիշահա եիւղ խիլմի գան-
թար ալթուն վէ լպյէթ չօգ պա-
հար՝ վէ գըլմէթլէ թաղար վէր-
տի . վէ Սաբա մէլքէսինին Սո-
ղոմոն փատիշահա պու վէրտիյի
պահարար կիպի եօղ խտի :
10 Վէ Ոգիրաէն ալթուն կէթի-
րէն Քիթամըն գուլարը իլէ Սո-
ղոմոնուն գուլարը տախի՛ ալ-
կուսիմ՝ աղաճլարը վէ գըյմէթ
11 լի թաղար կէթիրտիլէր : Վէ
փատիշահ ալկուսիմ՝ աղաճըն-
տան Բապարըն էվինէ վէ փատի-
շահըն էվինէ նէրտիպանլէր՝ վէ
տուսիգարլարա թանպուրար
վէ սանթուրլար եապար . վէ

պունլար կիպի պունտան էվլէլ
Յուգա տիյարընտա կէօրինմէ-
միշ խտի :

Վէ Սողոմոն փատիշահ Սա 12
բա մէլքէսինէ՛ օնուն փատիշա-
հա կէթիրտիյինտէն լպյրի՛ օ-
նուն թաղապ էթտիյի չէր իս-
թէտիյինի վէրտի . անսէն գուլ-
լարը իլէ պէրապէր տէօնիւպ
տիյարընա կիթտի :

Վէ Սողոմոնա պիր երուտ 13
կէլէն ալթունուն թարթարը՛
ալթը եիւղ ալթմըշ ալթը գան-
թար ալթուն խտի , ա՛յսղ ու ի՛ 14
թա էտէնլէրին վէ թիւճալար-
ըն կէթիրտիյինտէն մա՛տա .
հէմ ճիւմէլ Արապիսման փա-
տիշահարը վէ տիյարըն պէյլէ-
րի՛ Սողոմոնա ալթուն վէ կիւ-
միւշ կէթիրիւրէր խտի :

Վէ Սողոմոն փատիշահ՝ չէ 15
քիճլէնմիշ ալթունտան իքի եիւղ
գալգան եապար . հէր սիր գալ-
գան իլին ալթը եիւղ ճըգաւլէ-
քիճլէնմիշ ալթուն խարճ էթ-
տի . Չէքիճլէնմիշ ալթունտան 16
իւչ եիւղ սիփէրէտփը , հէր պիր
սիփէրէ իւչ եիւղ ճըգաւլ ալթուն
խարճ էթտի . վէ փատիշահ օն-
լարը՛ 1 իբանան օրմանընն էվի-
նէ գօտու :

Հէմ փատիշահ՝ Ֆիլտիլտէն 17
պիր պէյիլէ թախթ եապար ,
վէ օնու խալիս ալթուն իլէ գալի-
լաուր : Վէ թախթըն ալթը պա- 18
սամագլարը վար խտի , հէմ թախ-
թըն՝ օնա պիթիլէք պիր ալթուն
գալի՛տէսի վար խտի , վէ օթու-
րաճագ եէրինտէ պիր եանըն-
տան վէ օպիր եանընտան գօլ
պայանաճագ էէրլէրի վար խտի .
վէ գօլ պայանաճագ էէրլէրին եա-
նընտա իքի արալան տուրուր ի-
տի : Հէմ օրատա ալթը պասա- 19
մագլարըն իւղէրինտէ պիր եան-
տան վէ օպիր եանտան օն էքի
արալան տուրուր խտի . հիչ պիր

մէմէքէթտէ պունուն կիպիեա-
 փըմամը խոի :

- 20 Վէ Սողոմոն փատիշահն
 ճիւմէ իչքի գապարը՝ ալթուն
 տան խոի . Հէմ Լիւանան օրմա-
 նը էվինին ճիւմէ գապարը՝ խա-
 լիս ալթունտան խոի . կիւմիւշ
 տէն եօղ խոի . Լիւն քի պոս՝ Սո-
 զոմոնուն կիւնէրինտէ պիր չէյէ
 21 սայըմաղ խոի : Զիրա փատի-
 շահն տօնանմար՝ Քիրամըն
 գուլարը իլէ Թարսիսէ կիտէր-
 լէր խոի . Թարսիսին տօնանմա-
 սը իւշ երտա պիր քերրէ՝ ալ-
 թուն վէ կիւմիւշ վէ ֆիլտիլ
 վէ մայմունլար վէ Թատուլար ի-
 լէ էիւքիւ կէլրլէր խոի :

- 22 Վէ Սողոմոն փատիշահ գէն-
 կինլէտէ վէ Իւմոէ՝ եէրին ճիւմ
 լէ փատիշահարնտան պէօյիւք
 23 խոի : Վէ Եէրին ճիւմէ փատի-
 շահլարը Սողոմոնուն տիտարընը
 արարլար խոի քի՝ Ալլահն օնուն
 էիւրէյինէ վէրսիլի իւմին իլի-
 24 տէլէր : Վէ օնլարտան հէր քէս՝
 երլ պէ երլ հէտիյէսինի՝ կիւ-
 միւշ գապար վէ ալթուն գապ-
 ար վէ էսվապար՝ սիլահլար վէ
 պահարլար՝ ալթար վէ գաթըր-
 ար կէթիլիլիլէր խոի :

- 25 Վէ Սողոմոնուն՝ ալթար վէ
 ա՛րապար իլին տէօրթ պին
 ախօրու հէմ օն իլի պին ալթը-
 րը Վար խոի . վէ օնլարը ա՛-
 րապա շէհիլիլէրինտէ վէ փատի-
 շահն եանընտա Երուսաղէմտէ
 26 գօնաուրմուշ խոի : Վէ րմադ-
 տան Թա Փղշտլար տիյարընա
 վէ Մըսըր սինօրունաւք ճիւմ
 լէ փատիշահարա հիւքիւմէթ
 27 սիւրէր խոի : Վէ փատիշահ Ե-
 րուսաղէմտէ կիւմիւշիւ Թաշար
 կիպի գօտու , վէ երղէրի չօդ-
 լուգտա սահարատաքի ճիւմմիւշ
 28 աղաճլարը կիպի գօտու : Հէմ
 Մըսըրտան վէ հէր տիյարտան
 Սողոմոն իլին ալթար չըգա-

րըլլար խոի :

Իմոի Սողոմոնուն էվլէլէր վէ 29
 սօնկրօքի հիքեայէթինին պադի-
 սի՝ Նաթան փէյլամպէրին Թէ-
 վարիսինտէ վէ Սիլօնու Աբիա-
 նըն փէյլամպէրլինտէ վէ պա-
 գըճը Ագգոմուն Նաբատ օղու
 Յերոբովամն հագգընտաքի բիւ-
 յալարընտա եաղըլ տէյիլ վի :
 Վէ Սողոմոն ճիւմէ Խորայէլին 30
 իւզէրինտէ՝ Երուսաղէմտէ գըրգ
 երլ փատիշահ ջոգ սիւրսիւ : Վէ 31
 Սողոմոն պապարը իլէ ույու-
 տու , վէ օնու պապաւը Դաւի-
 թին շէհրինտէ աէֆն էյլէտի-
 լէր . վէ եէրինէ օղու Ռորո-
 վամ փատիշահ օղու :

ՊԱՊ Ժ

1 Վէ Ռորովամ Սիւքէմէ կիթ-
 տի . զիրա ճիւմէ Խարայէլ օ-
 նու փատիշահ նապլ էթմէք ի-
 չին Սիւքէմ վարմըլար խոի :
 Վէ վադի՝ օլտու քի՝ Սողոմոն 2
 փատիշահն եիւզիւնտէն գա-
 չըպ Մըսըրտա օլան Նաբատ օղ-
 ւու Յերոբովամ իլիտինճէ , Յե-
 րոբովամ Մըսըրտան աէօնտիւ :
 Վէ կէօնտէրիպ օնու չաղըրտը- 3
 րար . վէ Յերոբովամ իլէ ճիւմ
 լէ Խարայէլ կէլտիլէր , վէ Ռո-
 բովամա սէշլէյիպ աէտիլէր քի՝
 Պապան պոյունտուրուզումու- 4
 զու սէրթ էյլէտի . Իմոի սէն
 հալա պապանըն սէրթ գուլու-
 զունու վէ իւզէրիմիզէ գօտուզու
 աղըր պոյունտուրուզունու հա-
 ֆիֆ էյլէ , վէ սանա գուլուգ
 էտէլինմ : Վէ օնլարա տէտի քի՝ 5
 իւշ կիւնէ գատար իլիլն , ան-
 տէն պանա տէօնիւն . վէ գալմ
 կիթտի :

Իմոի Ռորովամ փատիշահ՝ 6
 պապաւը Սողոմոնուն տահա
 սաղ իլէն օնուն հուզուրունտա
 տուրան իլիթիյարլարա տանը-

- շեպ՝ Սիդ նի՛ճէ նասի՛նաթ վե-
րիտինիդքի պու գազմա ճէվապ
7 վերէյիմ աճաի : Վէ օնա սեօյ-
լէյիպ տէտիէրքի Եյէր պու
գազմա էյլիք իլէ հարաքէթ է-
տիպ՝ օնլար խօշանաբըր իսէն,
վէ օնլարա էյի սեօզէր սեօյլէր
իսէն , օլտէմ օնլար՝ սանա ճէմի՝
կիւնլէտտէ գուլար օլուրար :
- 8 Ամնա իխթիյարլարն օնա վէր-
տիքլէրի նասի՛նաթը թէրք էտիպ՝
օնուն էօնիւնտէ տուրան քէնտի-
տի իլէ պէօյիւփաշէ կէնճէրէ տա-
- 9 նըշար : Վէ օնլարա տէտիքի՝
Սիդ նէ՞ էօյիւթ վէրիտինիդքի
պու պանա սեօյլէյիպ՝ Պասա-
նըն իւզէրիմիզէ գօտուղու պօ-
յունտուրուղու հաֆիֆ էյլէ
տէյէն գազմա ճէվապ տէօնտէ-
- 10 րէյիմ : Վէ պիլէսինճէ պէօյիւ-
յէն կէնճէր ընա սեօյլէյիպ տէ-
տիլէր . Սանա սեօյլէյիպ՝ Պա-
պան պօյունտուրուղու մուղու ա-
ղըրլաթար , վէ սէն իւզէրիմիզ-
աէն հաֆիֆ էյլէ տէյէն գազմ-
ա պէօյլէ սեօյլէյիպ օնլարա
պէօյլէ տէյէսին քի՝ Պէնիմ սեր-
չէ բարմաղըմ պապամըն պէլին-
- 11 տէն գաղն աղր : Իմտի հալա
պապամ իւզէրիմիզէ աղըր պօ-
յունտուրուղ էրիքլէթմիշ տիւր ,
պէն իտէ պօյունտուրուղունուգա
ղամմ էտէճէյիմ . պապամ սի-
լի գըրպաղար իլէ թէտիպ էթ-
միշ տիւր , ամնա պէն ա՛գրէպլէր
իլէ իէտիպ էաէճէյիմ :
- 12 Վէ փատիշահն սեօյլէյիպ՝
Իւջիւնճիւ կիւնտէ պանա կերի
կէլին՝ տէտի յինէ կէօլէ , Յերո-
բովամ ճիւմլէ գազմ իլէ իւջիւն-
ճիւ կիւնտէ Ռորովամա վարաը :
- 13 Վէ փատիշահ օնլարա սերթ ճէ-
վապ վէրտի , վէ Ռորովամ փա-
տիշահ իխթիյարլարն նասի՛նա-
- 14 թընը կէնք էյլէտի . Վէ օնլա-
րա կէնճէրին նասի՛նաթընա
կէօրէ սեօյլէյիպ տէտի քի՝ Պա-

պամ պօյունտուրուղունուղու ա-
ղըրլաթմըշ տըր , պէն տախի օ-
նուն իւզէրիմէ զամմ էտէճէյիմ :
պապամ սիլի գըրպաղար իլէ
թէտիպ էթմիշ տիւր , ամնա պէն
ա՛գրէպլէր իլէ իէտիպ էաէճէյիմ ?
Իմտի փատիշահ գազմը տինլլէ . 15
մէտի . չիւն քի պու վուգուտի՝
Ելլահտան օլտու , քի Բապա՝
Սիլօնլու Աթիա քիւշտէրին վա-
սիթասի իլէ Եաբասա օղու Յե-
րոբովամա սեօյլէտիլի սեօզլու
նիւ սապիթ էտէ :

Օլտէմ ճիւմլէ Իսրայէլ՝ փա- 16
տիշահն օնլարը տինկլէմէտիլի-
նի կէօրիւնճէ , գազմ տախի փա-
տիշահ ճէվապ տէօնտէրիպ տէ-
տիլէր . Պիլիմ Դաւիթտէ նէ՞
հիսսէփղ վար , հէմ Յիսսէ օղ-
լունտա միրասըմը եօղ տուր ,
հէր քէս չառըրնա՝ ետ՝ Իսրա-
յէլ , չէմտի քէնտի էվինի կէօր՝
եա՝ Դաւիթ . Իմտի ճիւմլէ Իս-
րայէլ չառըրլարնա կիթտի :
Ամնա Յուգա շէհրլէրինտէ ոտ 17
քի Օյան Իսրայէլ օղուլարընըն
իւզէրինէ Ռորովամ փատիշահ
օլտու : Վէ Ռորովամ փատիշահ՝ 18
խարաճըն իւզէրինտէ օյան Ադ-
րամը կէօնտէրտի , վէ Իսրայէլ
օղուլարըր օնու թաղար իլէ թաղ-
լարլար , վէ էօտիւ . վէ Ռո-
բովամ փատիշահ ա՛ճէլէթէն ա՝
րապայա պիտի քի՝ Երուսաղէմ
մէ գաշա : Պու վէճէ իլէ թա 19
պու կիւնտէք Իսրայէլ Դաւիթ
էվինէ ա՛սը օլտուլար :

ՊԱՊ ԺԱ

Վէ Ռորովամ Երուսաղէմ 2
փարաը , վէ Յուգա իլէ Բենիա-
մին էվինի էիւղ սէքսէն պին սէ-
չիլիշ ճէնքճիլէր ճէմ՝ էյլէտի
քի՝ Իսրայէլ իլէ ճէնք էտիպ
փատիշահըը Ռորովամա տէօն-
տէրէլէր : Ամնա Ալլահն ա . 2

տէմի Սեմայիայա Բապայըն սէօ.
 3 զիւ օլուպ տէտի քի՝ Սոլումն.
 նուն օլլու Յուգա փատիլահը
 Ռորովամա վէ Յուգա իլէ Բե-
 նիափնտէ օլան ճիւմէ իսրայէլէ
 սէօյլէյիպ տէյսինքի՝ Բապայ
 4 պէօյլէ տէր . Չըմայապընը ,
 վէ դարնտալարընը իլէ ճէնք
 էթմէյէսինիլ , հէր քէս էվէնէ
 տէօնսին , զիրա պու շէյ պէն-
 տէն օլտու . իմօի Բապայըն սէօ.
 զիւնի տինկէսիլէր , վէ Յերո-
 բովամըն իւզէրինէ կիթմէքտէն
 տէօնսիլէր :
 5 Վէ Ռորովամ Երուսաղէմօտ
 սաքին օլտու . վէ Յուգատա հի-
 սարը շէհըրէր պինա էյլէտի .
 6 ետ'նի Բեթլէհէմի վէ Եսաամը
 7 վէ Թեկուէյի , վէ Բեթսուրու-
 8 վէ Սորովու վէ Ռոդոմու , վէ
 Գէթի վէ Մարեապը վէ Ջիփի.
 9 վէ Ագրայիմի վէ Լաքիսի վէ Ա-
 10 զեկայը , վէ Սարապը վէ Այե-
 զոնու վէ Բեբրոնու պինա էյ.
 լէտի , քի պունար Յուգա իլէ
 Բենիափնտէ հիսարը շէհըրէր
 11 իտի : վէ հիսարարը գալիլէթ-
 տի . վէ ընարն իլէնէ սէրտար-
 լար՝ վէ գալիլէ հէմ էաղ վէ շա-
 12 րապ մախղէնլէրի , վէ հէր պիր
 շէհրտէ գալիլանլար վէ մըզադ-
 լար գօտու , վէ ընարը զայէթ
 իլէ գալիլէթտի . վէ Յուգա իլէ
 Բենիափնտէ մախղէն օլտու :
 13 Վէ ճիւմէ իսրայէլտէ օլան
 քեահիլէր վէ Ղէիլէր՝ ճիւմ-
 լէ սինօրարնտան մնուն էանը .
 14 նա ճէմ՝ օլտուլար : (Ջիրա
 Ղէիլէր քէնաի վարօշարընը վէ
 միւլէրինի պարզապ՝ Յուգայա
 վէ Երուսաղէմէ կիթմիլէր .
 չիւնքի Յերովամ հէմ մնուն
 օլտուլար՝ ընարը Բապայա քեա-
 հիլիլէր էթմէքտէն րէտտ էթտի .
 15 վէ քէնաիլէ թէփէ փութիսա-
 նէլէրի չիւն վէ ճէնլէր իլէն
 հէմ էափարը պուզաղըլար ի .

չիւն քեահիլէր նապ լէթտի :)
 վէ ընարն արարնա՝ իսրա . 16
 յէլին ճիւմէ պալթարնտան
 իսրայէլին Ալահը Բապայը թա-
 լապ էթմէյէ էիւրէքլէրինի վէ-
 լիլէր՝ պապարնըն Ալահը
 Բապայա գորպան էթմէք իլէն
 Երուսաղէմէ վարըլար իտի :
 վէ պունար Յուգան փատի . 17
 շահըղըն գալիլէտիպ Սոլումն .
 նուն օլլու Ռորովամ իւզ էրը
 մէթանէթ վէրմէքտէ օլտուլար .
 զիրա իւզ էրը Դաւթին վէ Սո-
 զմանտան Երուսաղէմէ Երուսաղէ-
 լէր :
 վէ Ռորովամ քէնաիլէ՝ Դաւ . 18
 լիթ օլլու Յերովամիթուն գըղը
 Մայէլէթի դարը իլէն ալը .
 հէմ հեաաէ օլլու Եղիաքն գըղը
 Աբէքլէ : վէ մա օլտուլար սո . 19
 զուրտու , Յեուսու վէ Սամա-
 լիայը վէ Ջաաա : վէ մտան 20
 սնկրա Աբիսողոմուն գըղը Մա-
 աքայը ալը . վէ մա Աբիսայը
 վէ Եթթիլի վէ Ջիլայը վէ Սա-
 զոմիթի սողուրտու : վէ Ռորով . 21
 վամ՝ Աբիսողոմուն գըղը Մաա-
 քայը հէմ դարըլարնտան վէ
 տարըլարնտան զիլատէ սէվ-
 տի . չիւնքի մ սէքիլ դարը վէ
 ալթմըլ օտաղը արըլ իտի , վէ
 իլիրփի սէքիլ օլտուլիլ ալթմըլ
 գըղ թէվէիա էյլէտի : վէ Ռո- 22
 բովամ՝ Մաաքան օլլու Ա-
 բիսայը պաշ էանի դարնտաղա-
 րնտա սուլթան տիքի . զիրա օ-
 նու փատիլահ հաւճէք իտի :
 վէ ա'գըլանէ հարսքէթ էտիպ՝ 23
 ճիւմէ օլտուլարըն ճիւմ Յուգա
 վէ Բենիափնտէ վիլայէթլէրինէ վէ
 ճէմի՝ հիսարը շէհրէրէ տա-
 զըլթը , վէ ընարա վափիր մա-
 աշ վէրտի . վէ չօգ դարըլար թա-
 լապ էթտի :

ՊԱՊ ԺԲ

- 1 Ս է վագի՝ օլուռ. քի Ռոբո-
վամըն փառիշահն լըղ սապիթ օ-
լուայ՝ քենտիսի գուզվէթէնտի յի
կիսի, Բապպըն հոմոսունու թէրք
էյլէտի, հէմ պիլէսինձէ ճիւմ-
լէ Խորայէլ տախի :
- 2 Վէ վագի՝ օլուռ. քի Ռոբովամ
փառիշահն պէշինձի եղընտա՝
Մըսըր փառիշահն Սիսակ Երու-
սաղէմ իւղէրինէ չըգտը . զիրա
- 3 Բապպա ա՛որ օլուռ. քար : Պին ի-
քի եիւղ արապա՝ վէ ալթմըշ
պին աթ ք իլէ լըգաբ . վէ օնուն
պիլէսինձէ Մըսըրտան՝ Լիբէա-
լըար՝ Սոդկիալըար վէ Հապէ-
շիլէր օլարադ՝ կէլէն իալգըն
- 4 հիսապը եօղ խի : Վէ Յուգա-
նըն հիսարը շէհրէրինի ֆէթհ
էսիպ՝ Երուսաղէմէտէք կէլտի :
- 5 Վէ Սեմայիս փէյղամպէր Ռո-
բովամա՝ վէ Սիսակըն եիւղին
տէն Երուսաղէմաէ ճէմ՝ օլան
Յուգանն սէրվէրէրինէ կէլիպ
օնլարա աէտի քի՝ Բապպ պէշլէ
տէր . Սիլ պէնի թէրք էթտի-
նիդ, իմտի պէն տախի սիղի՝ Սի-
սակըն էլինէ թէրք էթտիմ :
- 6 Վէ Խորայէլն սէրվէրէրի հէմ փա-
տիշահ ալըագլանըպ՝ Բապպ սա-
ալգա՝ արը տէտիլէր : Վէ Բապպ
օնլարն ալըագլանտըղլարընը
կէօրիւնձէ, Սեմայիսայ Բապ-
պըն սէօղիւ օլուպ աէտի քի՝ Օն-
լար ալըագլանտը, օնլարը հէ-
լըք էթմէյէձէյիմ . իլըս օնլա-
րա պիթադ գուրթուլուշ վէրէձէ-
յիմ, վէ Սիսակըն եէտի իլէ՝ զա-
ղապըմ Երուսաղէմիս իւղէրինէ
- 8 տէօբիւլմէյէձէք սիր : Սեմա օ-
նա գուլ օլար, վէ պէնիմ գուլ-
լուղում իլէ տիյարար փատի-
շահլարընըն գուլըսլունուն ֆէր .
- 9 Գինի պիլէր : Իմտի Մըսըր փա-
տիշահն Սիսակ Երուսաղէմ իւ-
ղէրինէ չըգտը, վէ Բապպ կէլի-
- նին խաղքնէլէրինի հէմ փատի-
շահ էվինին խաղքնէլէրինի ալար,
հէփիպինի ալար . հէմ Սուլում-
նուն եափարըր ալթուն գալըան-
լարը ալտը : Վէ Ռոբովամ փա-
տիշահ՝ օնլարն եէրինէ պաղըր
տան գալըանլար եափտը . վէ
օնլարը փառիշահ էվինին դա-
փուսունու պէրլէյէն խասէքի-
լէր պաշըսընըն էլինէ էմանէթ
պրագտը : Վէ փառիշահ՝ Բապպ 11
էվինէ կիտէձէք օլուռ. զուլ էման-
տէ, խասէքիլէր կէլիպ օնլարը
դալըրըրլար խի . ա՛նտէն օն-
լարը խասէքիլէր օտաարնա կէրի
կէթիւրիւրէր խի : Իմտի օ՝ 12
ալըագլանմաղըլա, օնտան Բապ-
պըն դապաար տէօնտիւ, վէ հէ-
լըք էտիպ մահվ էթմէտի . հէմ
Յուգատա տախի էյիլ շէյլէր
վար խի :
- Վէ Ռոբովամ փառիշահ Ե. 13
րուսաղէմաէ գուզվէթէնտի, վէ
փառիշահն լըղ սիւրտիւ . զիրա
Ռոբովամ՝ փառիշահ օլուռ. գտա
գըրգ պիր եաշընտա խի, վէ
Բապպըն՝ Խորայէլն հէփ ալպիթ-
լարընտան խմինի օրայա գօմադ
իլին սէչտիյի շէհրի Երուսա-
ղէմաէ օն եէտի երլ փառիշահ-
լըգ սիւրտիւ . վէ ա՛նտընըն ա-
տիլ՝ Սեմիւրու Կասամ խի : Վէ 14
եարամաղըրգ էյլէտի . զիրա
եիւրէյինի՝ Բապպըն թալապ էթ-
մէյէ հազըր էթմէտի :
- Վէ Ռոբովամն հիթէայէթի. 15
նին էվլէլի վէ ալըրը՝ Սեմայիս
փէյղամպէրին թէվարիխնաէ
վէ պաղըր Ադգուլուն նէսլնա-
մէսինաէ եաղըր տէյիլ՝ Սի . վէ
Ռոբովամ իլէ Յերոբովամ պէյ-
նինաէ՝ տայիմա ճէնք վար խի :
Վէ Ռոբովամ պապալարը իլէ 16
ոյլուսու, վէ Դաւիթ շէհրին
աէ տէֆն օլունտու . վէ օնուն
եէրինէ՝ օլուռ Աբրա փառիշահ
օլուռ :

ՊԱՊ ԺԳ

- 1 **Յերոբոամ** փառաշահնն օն սէքիզին՝ իւրննտա՝ Յուդաննն իւղերինն Աբիա փառաշահ օլ-
 2 տու։ Երուսաղէմէն իւղ երլփա տիշաչլըգ սիւրաիւ։ վէ անասը- նըն աաը՝ Գարաստան Ուրիէլնն գըղը Միքայիա խի։ վէ Աբիա իլէ Յերոբոամնն արասընտա
 3 ճէնք վար խի։ իմաի Աբիա ճէնք՝ զանհրմանէր ա՛սքերի իլէ՝ աէօրթ եիւղ պին սէչքին առէմ իլէ օրոու տիւզաիւ։ Յե-
 4 րոբոամ տաիի ծնուն գարշըսը- նա սէքիզ եիւղ պին սէչքին գա՛ ղիման գուվկէթլն առէմէր իլէ օրոու տիւզաիւ։
 4 **Վէ Աբիա** Եփրեմ տաղընտա օլան Սեմարիմ տաղը իւղերին- տէ աուրուպ աէտի քի՝ Եա՛ Յե-
 5 ղրոբոամ վէ Ճիւմէ Իսրայէլ պէ- նի տինկէլին։ Միզ պիլմէլն աէ- յի՛լ մի սինիզքի՝ Իսրայէլն Աւ-
 6 լահը Բապպ Իսրայէլն իւղերի- նէ փառաշահլըղ Թուզ ա՛հաը իլէ էպէտնէ Դաւիթն՝ քէնտինն վէ օնուն օղուլարնա վէրմիշ
 6 տիր։ **Վէ Դաւիթ** օղու Սոգո- մնուն գուլու Դաբատ օղու Յերոբոամ գալըգա՛ էֆէնտի-
 7 սինէ աը օլմուշ տուր։ **Վէ օ-** նուն էաննա ափաթա էարամաղ առէմէր ճէմ՝ օլուպ՝ Ռոբոլամ կէնձ՝ վէ էիւրէյի էումաղ օլմա-
 8 ղըլա ծնարա ղալիպ օլմանաը- ղընտան՝ Սոգոմնն օղու Ռոբո- բոլամն իւղէրինն ղալիպ կէլ-
 9 տիւրէր։ **Վէ շիմաի** սիզ չօդ գա- լապալըգ օլմաղըլա, վէ Յերոբո- վամնն սիզէ ալահլար տէյի էափ-
 10 աղըլ ալթուն պուղաղըլար էա- նընըգտա օլմաղըլա, ղանն էտէր սինիզքի՝ Դաւիթ օղուլարննն էլինաէ օլան Բապպնն փառաշահ-
 11 ղըլան ղալիպ օլաճագսընը։ Միզ Բապպնն քէնտինէրի Ահարոն օ-

ղուլարնն վէ Դէիլէրի րէտա էտիպ՝ ղադի տիարարնն գալմ- լարը կիպի ալահ սէյիլէրէքեա- հին օլան պիր սըղըր էալմուսու իլէ վէ էէտի գօշ իլէ հէր նասպ օլունմաղա կէլննի՝ քէնտինիդէ քէնտինէր էլ թմտինիդ մի։ Լա՛ 10
 քին պիզիմ Ալահըմը Եհօվա տըր, վէ օնու Թէրքէ Էթմտիք։ վէ Բապպա խըղմէ Թէտէն քէնտին- ղէր՝ Ահարոն օղուլարն տըր, վէ խըղմէ Թատ Դէիլէր տիր։ **Վէ** 11
 հէր սապահ հէմ հէր ախշամ Բապպա պիւթինն էանմալար վէ խօշ գօղուլու պուրուր էաղար- լար, վէ փաթ սօֆրաննն իւղէ- լինն հուղուր էքմէյի՝ վէ հէր ախշամ էաղմաղ իլինն ալթուն շամ՝ տանը վէ գանտիլէրինի Բե-
 12 լիպ էպէրէր։ ղերա պիզ Ալա- հըմը Բապպն կէօղէտիլէ ճէք չէյլէրինի կէօղէտիլիդ։ **Վէ** 12
 իլթէ պէրապէրիմիդէ պաշտա Ալահ տըր, հէմ օնուն պորու- լար չալան քէնտինէրի քի՝ սիզէ գարը կիւպէանք չէքէլէր։ **Էա՛** Իսրայէլ օղուլարը՝ պապալարը- նըլըն Ալահը Բապպ իլէ ճէնք էթմէն։ ղիրա օնիմաղսընը։
 13 **Ամնա Յերոբոամ՝** ծնարըն 13
 արտընտան կէլմէք իլինն փու- սույու տօլալթըրաը։ վէ օնլար Յուդաննն էօնիւնտէ օլուպ՝ փու- սու օնլարնն արտընտա խի։ **Վէ** 14
 Յուդա տէօնիւնձէ, օնլարնն էօ- նիւնաէն վէ արղալարընտան իլ- թէ ճէնք վար խի։ իմաի օնլար Բապպա ֆէրէաա էթմտիլէր, վէ քէնտինէր պորուլարը չալտը- լար։ **Վէ Յուդա** առէմէրի կիւլ- 15
 պէանք չէքսիլէր։ վէ վադի՝ օլտու- քի Յուդա առէմէրի կիւլպէանք չէքինձէ, Ալահ Յերոբոամ ի- լէ Ճիւմէ Իսրայէլի՝ Աբիա իլէ Յուդաննն էօնիւնտէ վուրտու։
 16 **Վէ Իսրայէլ օղուլարը՝** Յուդա 16

- չուն էսնինաւն դաշտըլար . վէ Ալլահ օնլարը՝ էլէրինէ վերտի .
- 17 վէ Աբիա հէմ օնուն խալը՝ օնլարտա պէջիւք գըրղն էթ տիւլը . վէ Իսրայէլաէն պէշ էիւզ պին սէջքին առէմ մագ .
- 18 Թուլ տիւշտիւ : վէ օլ դէմանտէ Իսրայէլ օլուլարը ալլադլանտըլար . վէ Յուդա օլուլարը պա պալարընն Ալլահը Բապպա կիւվէնալքըրի իշուն դուվէթ
- 19 պուտուլար : վէ Աբիա Յերո ըսվալն արտըննա գօվալըպ՝ օնտան շէհրէր էանի Բեթէլի վէ օնուն քէյլէրինի վէ Յիսա նայը վէ օնուն քէյլէրինի վէ Եփրոնու վէ օնուն քէյլէրինի
- 20 ալը : վէ Լ՛րիանն կիւնէրին աէ Յերոբոամ արթըգ դուվ վէթ պուլմար . վէ Բապպ օ նու վուրուռ , վէ էյտիւ :
- 21 վէ Աբիա գուվէթլէնտի , վէ քէնտինէ օն աէօրթ գարը ալը . վէ էյիբմի իքի օլուլ վէ օն ալթը
- 22 գըղ Թէվլաի էյլէտի : վէ Աբիանն պաղի հիքեայէթի հէմ օնուն եօլարը վէ սէօղէրի՝ Ագ գովկէյլամալէրին Թէֆտիւրինաէ կաղըլ սըր :

ՊԼՊ ԺԴ

- 1 վէ Աբիա պապալարը իլէ ույուսուռ , վէ օնու Դաւիթ շէհրինտէ տէֆն էթտիւլը . վէ օ նուն էէրինէ՝ օլուլ Ասա փատի շահ օլուռ . օնուն կիւնէրինտէ՝ տիյար օն էլլ առուտէ հալ գալ
- 2 տը : վէ Ասա Ալլահը Բապպըն նազարընտա էյի վէ սօղըռ օլա
- 3 նը իլէտի : վէ էաա ալլահընն մէղպահարընը վէ Թէփէ փուլթ խանէլէրինի տէֆ՝ էյլէտի . վէ տիքիլ Թաշարը գըրտը , վէ Ասաարովթ փուլթարընը փա
- 4 ռէլէտի : վէ Յուդայա էմր էէ տիքի՝ պապալարընն Ալլահը Բապպը արտյալար , վէ Թէվլա Թը հէմ Թէնպիհի իճրա էտէլէր : վէ Յուդանն հէփ շէհրէրինտէն Թէփէ փուլթարընը աէֆ՝ էյլէտի . վէ օնուն հուլ զուրուսաա մէմլէթ տուտէ հալ գալար : հէմ Յուդատա հի սարըլ շէհրէր պինա էյլէտի . զիրա օլ էըլարտա տիյար սուռտէ հալ գալըլ՝ օնուն իլէ ճհըք էպէն էօգ խտի , շիւն քի Բապպ օնու ըահալթանտըրտը : վէ Յուդայա տէտիքի՝ Պու տիյար տա հաղպալթմըղտա իքէն պու շէհրէրի պինա էտէլթմ , վէ օնլարըն էթրաֆընա գալէլէր վէ գուլէլէր՝ դաիուլար վէ մանապարեա փալթմ . զիրա Ալլահըմըղ Բապպը Թալապ էթտիք , Թալապ էթտիք աէ պիղի շէփ շէվթէտէն ըահալթանտըրտը . իմտի էլինա էթտիւլը , վէ իլէրի ըասթ կէլտի : վէ Ասանն Յուդատան գալլան վէ մըղըտգ գալարընն իւշ էիւզ պին նէֆէր՝ վէ Բենիա մինտէն գալլան գալարըն վէ կայ կէրէն իքի էիւզ սէքսէն պին նէֆէր ա՛սքերի վար խտի . պունլարըն ճիւմլէտի գահրիման իլիթլէր խտի :
- 9 վէ հապէշի ջարա պին բեր . ըէ պին ա՛սքեր իլէ վէ իւշ էիւզ ա՛րապա իլէ օնլարըն իւղէրինէ չըգտը , վէ Մարեսայատը կէլտի : վէ Ասա օնուն դարըսընա չըգտը . վէ Մարեսանն Սէփալթա տէրէսինտէ ճհնիէ տի զիտիլէր : վէ Ասա՝ Ալլահը Բապպա Ֆերեսաա էտիպ տէտի . Եա՛ Բապպ՝ սէնն ինտինտէ չօգ իլէ էա գուվէթի օլմայսն իլէ նուսրէթ վէրմք հիւ պիը շէյ սէյիլ տիր . սիղէ կարտըմ էթ՝ էա՛ Ալլահըմըղ Բապպ , զիրա սանա կիւվէնտիք , վէ պու գալապալընն իւղէրինէ սէնին

իսմին իլէ վարըրըղ . եա՛րապպ՝
Ալլահըմըդ սէն սին , ասեմաս .
12 նա ղալիպ կէլմէսին : Վէ Բապպ
Հապէշիլէրի Ասա իլէ Յուգանըն
էօնիւնտէ վուրտու , վէ Հապէ .
13 շիլէր սիւաըլար : Վէ Ասա հէմ
պիլէսինձէ օլան գաւմ՝ ծնարը
Գերարայասէք դովալատըլար ,
վէ Հապէշիլէր թա ծնարտան
ճան գալմայընճա տիւշտիլէր .
զիրա Բապպըն էօնիւնտէ վէ օ .
նուն օրտուսունուն էօնիւնտէ
գըրըլըլար . իմտի ղայէթ չօգ
14 եաղմա գալտըրըլար : Վէ Գե-
րարանըն էթրափընտա օլան
ճիւմէ շէհրէլէրի վուրտուլար ,
զիրա ծնարըն իւզէրինէ Բապ-
պըն գօրգուսու տիւշտիւ . վէ
ճիւմէ շէհրէլէրի եողմալատըլար ,
զիրա ծնարտա չօգ եաղմա վար
15 իտի : Վէ սիւրիլէրին օպալա-
րընը տախի վուրտուլար . վէ դա-
յէթ չօգ դօյուն վէ տէվէ սիւր-
տիւլէր , վէ Երուսաղէմէ տէօն
տիւլէր :

ՊԱՊ ԺԵ

1 Վէ Ովգէդ օղու Ազարիա-
նըն իւզէրինէ Ալլահըն Բուհու
2 կէլտի . Վէ Ասանըն էօնիւնտէ
չըգտը , վէ ծնա տէաի քի՛ Եա՛
Ասա վէ ճիւմէ Յուգա վէ Բե-
նիամին՝ պէնի տինկէլէյն . Բապպ
սիւլին իլէ օլուր՝ սիւզ ծնուն իլէ
օլտուգճա , վէ էյէր ծնու արար
իսէնիզ , ծնու պուլաճադսընըղ .
ամմա էյէր ծնու թէրք էտէր ի-
սէնիզ , օ օա սիդի թէրք էտէ .
3 ճէք տիր : Վէ Իսրայէլ պիր չօգ
ղէման՝ հազ Ալլահըղ վէ նա
սիհաթ էտէր քեահինիզ՝ վէ
4 թէվլաթսըղ իտի . Մամա սը-
ղընթընտա Իսրայէլին Ալլահը
Բապպա տէօնտիւլէր , վէ ծնու
արայընճա՝ ծնու պուլտուլար :
5 Վէ օլ վարթալարտա չըգտնա վէ

կիրէնէ սէլամէթ եօգ իտի . ղե-
րա տիյարըլարն հէփ սաքինէրի
արաանտա չօգ դարըլըղլու վար
իտի : Վէ թալիֆէ թալիֆէյն՝ 6
վէ շէհր շէհրէ գըլալարըն իտի .
զիրա Ալլահ ծնարը հէր պէլա
իլէ իւրքիթաիւ . իմտի սիւզ 7
գուվէթլէնին , վէ էլէրինիզ
կէվէմէսին . ղիրա ա՛մէլէրինի-
ղին իւճրէթի վար :
8 Վէ Ասա պու սեօղէրի՝ վէ
Ովգէդ վիւյլաւպէրին վիւյլաւ-
պէրլէյնին իլէթտիյի կիպի գուվ
վէթլէնտի , վէ Յուգանըն հէմ
Բենիամինին ճիւմէ տիյարըն
տան՝ վէ Եփրեմ տաղընտան ալ-
տըղը շէհրէրաէն մէքըուհաթա-
րը գալարըսը . վէ Բապպըն էյ-
վանը էօնիւնտէ օլան Բապպըն
մէգպահըր թէճտիտ էյլէտի :
9 Սնտէն ճիւմէ Յուգայը վէ Բե-
նիամին՝ վէ ծնար իլէ պէրա-
պէր Եփրեմտէն վէ Մանասէ
տէն վէ Շամաոնտան օլան միւ-
սափրլէրին ճէմ՝ էյլէտի . ղե-
րա Իսրայէլան չօգ քիմէլէր՝
Ալլահը Բապպըն ծնուն իլէ օլ-
տուղունու կէօրինձէ ծնունթա-
րափընա կէշտիլէր : իմտի Ա 10
սանըն փատիշահըղ ծն պէշինձի
երընըն իւշիւնձիւ այընտա՝ Ե-
րուսաղէման ճէմ՝ օլաուլար :
Վէ օլ կիւնտէ կէթիլաթէրի 11
եաղմատան Բապպա՝ եէտի եիւզ
սըղըր վէ եէտիպին գօյուն գուր-
պան քէստիլէր : Վէ ա՛հա էթ- 12
տիլէր քի՛ պապալարընըն Ալլա-
հը Բապպը պիւթիւն եիւրէքէ-
րինտէն վէ պիւթիւն ճանլարըն
տան թալապ էտէլէր . Վէ 13
րոյէլին Ալլահը Բապպը հէր
թալապ էթմէյն՝ քիւշիքտէն
պէօյիւյէտէք վէ էրքէքտէն դա-
րըյատէք էօրտիւրիւլէ : Վէ պէօ 14
յիւք ահս իլէ վէ կիւլպեանք իլէ
վէ պօրուլար իլէ վէ սուրալար
իլէ Բապպա եէմին էթտիլէր :

16 Վէ ճիւմէն Գուգա ու եւմինտէն
էթիւրիւ շաղօրու . զիրապիւ-
թիւն եւրէքէրինտէն եւմին
էթտիւր , վէ օնու պիւթիւն
արզուլար իւէ թալապ էթտի-
ւէր , վէ օնու պուլտուլար . վէ
Բապպ օնլարը չէփչէվրէտէն րա-
հաթլանսարուր :

16 Վէ Ասա փատիշահ անտար
Մաթայը ստիսի՝ օնուն Ատա-
րովթա փուլէ եափաղը իջին
սուլթան օլմադտան ա՛ղլ էյլէ-
տի . վէ Ասա օնուն փուլթունու
փարէլէյիպ էգտի , վէ Կէդրոն

17 տէրէսինտէ եաղտը : Ամմաթէ-
փէ փուլթիւնէլէրի Իսրայէլտէն
տէֆ՝ օլունմատը . անճադ Ասա-
նըն եւրէյի՝ ճիւմէն կիւնլէրին .

18 աէքեամիլիտի : Վէ պապասը-
նընվազֆ էթտիյի հէմքէնտի-
նին վազֆ էթտիյի չէյլէրի՝ կիւ-
միւշիւ վէ ալթունոս վէ դապլա-
րը Ալլահն էվինէ կէթիւրտիւ :

19 Վէ Ասանըն փատիշահըլընըն օ-
թուզ պէշէնճի երլէնատէք ճէնք
օլմատը :

ՊԱՊ ԺԶ

1 Ասա փատիշահըլընըն օթուզ
ալթունճը երլընտա՝ Իսրայէլ փա-
տիշահը Բաասա Գուգա իւզէրի-
նէ չեգար , վէ Ռամայը պինա
էթտիքի՝ Գուգա փատիշահը Ա-
սայ չըգղպ կիրնէ քիմնէ գօմա-

2 յա : Վէ Ասա՝ Բապպ էվինին
վէ փատիշահ էվինին խաղինէլէ-
րինտէն կիւմիւշ վէ ալթուն չը-
գարտը , վէ Գամասկոստա սա-
քին օլան Սիւրիա փատիշահը
Բենադադա կէօնտէրիպ տէտի

3 քի՝ Պէնիմ իւէ սէնին պէյնինտէ
վէ պապամ իւէ սէնին պապանըն
պէյնինտէ ա՛հտ վար . իլթէսա-
նա կիւմիւշ վէ ալթուն կէօնտէր-
տիմ՝ կիթ Իսրայէլ փատիշահը
Բաասա իւէ օլան ա՛հտընըն ագղ

էյլէ , վէ օ պէնիմ իւզէրիմտէն
չէքիլէ : Վէ Բենադադա՝ Ասա
փատիշահը տինլէտի , վէ քէնտի
ա՛ղլէրինին սէրվէրէրինի Իս-
րայէլ չէհըրլէրինէ կէօնտէրտի ,
վէ Իյօնու հէմԳանը վէ Աբէլ-
մայիմի՝ վէ Նէփթաղիմին ճիւմէն
ամպար չէհըրլէրին վուրտուլար :

Վէ վազի՝ օլտու քի Բաասա ի-
չիթտիյի կիպի՝ Ռամայը պինա
էթմէքտէն վաղ կէլտի . վէ իլն-
տէն թաթիլ էթտի : Վէ Ասա
փատիշահ ճիւմէն Գուգայը ալ-
տը , վէ Բաասանըն պինա էթ-
տիյի Ռամանըն թաշարընը վէ
օտուլարընը գալտըրըպ՝ օնլար
իւէ Գաթայը վէ Մասփայը պի-
նա էյլէտի :

Վէ օլզէմանտէ Գուգա փա-
տիշահը Ասայա՝ Անանի պաղը-
նը կէլտի , վէ օնա տէտի քի՝
Սիւրիա փատիշահընա կիւվէնիպ
Ալլահն Բապպա կիւվէնիտի-
յին իջին , օնուն իլին Սիւրիա
փատիշահընըն ա՛ղլէրի սէնինէ
լինտէն գուրթուլտու : Հապէշի-

8 լէր վէ Լիբէալըլար զայէթ չոգ
ա՛րապալար վէ ալթըլար իլէ՝
չոգ ա՛ղլէր տէյիլէ՛ր մի խտի .
ամմա սէն Բապպա՝ կիւվէնտի-
յին իլինն՝ օնլարը սէնին էլինէ

9 վէրտի : Զիրա Բապպըն կէօլլէ-
րի ճիւմէն եէրի տալաշըրքի՝ օ-
նուն ի՛նտիտան էւրէքէրի սա-
լիմ օլանլարտան էթիւրիւ քէն-
տինի գուվէթլէ կէօսմէրէ .
սէն պու չէյտէ ա՛ղլըլըզ հարա-
քէթ էթտին . իմուի շիմտէն
սօնկրա սէնին իլէ ճէնքընը օլուր :

Վէ Ասա՝ պաղըճըյա զաղապէ
10 տիպ օնու թօմպուրեզ գօտու ,
զիրա պու չէյտէն էթթիւրիւ օ-
նա փէք սարըլուր . վէ Ասա օլ-
զէմանտէ գամմտան պա՛ղըլարը-
նա զուլմէյլէտի :

Վէ իլթէ Ասա հէքէայէթի-
11 նին էվլէլի վէ ախըրը՝ իլթէ

Յուգա վէ Իսրայել փատիշահ լարենն քիթապընտա եազըմբը
 12 տրը : Վէ Ասա փատիշահը լարենն օթուղ սագուղունձու եր լընտա աշադարընտա իլէթ օլ տու . շէյլէ քի իլէթի ղայէթ շէտիա սուր . ամմա իլէթին տէ տաթի Բապար թալապ էթ .
 13 Ատի , իլա հէքիմլէրի : Իմաթ Ասա պապալար իլէ ուլուտու . վէ փատիշահը ղընն գըրդ պիլ .
 14 Ինձի երընտա էօտիլ : Վէ ծուռ Դաւիթ շէհրինտէ քէնաթինէ դաղ տըր մէզարընտա աէլին էյլէտիլէր . վէ ծուռ պէհարարտան էձղա ձըլէի իլէ թէքիպօլունմուշկէօ . նա կէծն լայիհարտան սօրու եաթաղա դօտուլար . վէ ծաւ ղայէթ չօգ տիւթսիւ եադարլար :

ՊԱՊ ԺԵ

1 Վէ ծուռն եէրինէ՝ օլլու Յովսափատ փատիշահ օլտու . վէ Իսրայէլին իւզէրինէ գուլ
 2 վէթէնաթի : Վէ Յուգանն ճիւմ վէ հիսարը շէհրէրինտէ ա՛գէր գօտու . վէ Յուգա տիյարընտա՝ հէմ պապասը Ասանն փէթհ էթտիլի Եփրէմ՝ շէհրէրինտէ
 3 դարաուլար գօտու : Վէ Բապա Յովսափատըն պիլէսինձէ խոթի . ղիւրա պապասը Դաւիթին իպ թիաաքի եօլարընտա եիւրիւտիւ , վէ Բահաթիմ թալապ
 4 էթմէտի : Իլա պապասընն Ալլահըն թալապ էյլէտի , վէ օնուն թէնպիհրէրինտէ՝ վէ տէյիլ Իսրայէլին ա՛մլէրինձէ եիւրիւտի : Վէ Բապա՝ փատիշահ լըլլ ծուռն էլինտէ դայիմ էյլէտի . վէ ճիւմէ Յուգա Յովսափատա հէտիլէր վէրտի , վէ օնուն ղէնկինլի վէ ի՛ղէթի չօգ
 6 օլտու : Վէ ծուռն եիւրէյի Բապասըն եօլարընտա եիւձէլտի . հէմ թէփէ փութսանէլէրին վէ

Ատարովթ փութլարըն տաթի Յուգատան աէֆ՝ էյլէտի :
 Վէ փատիշահը ղընն իւզին . 7 ճիւ երընտա՝ սէրվէրլէրինի Բենհայիլ վէ Ագդիայը վէ Չաքա ըիայը վէ Նաթանայիլ վէ Միլիայը կէծուտէրտի քի՝ Յուգա շէհրէրինտէ թա՛լիմ էտէլէր . վէ Դիլիլէրտէն՝ Սեմայիա վէ 8 Նաթանիա վէ Չաքադիա վէ Սալլէ վէ Սեմիրամովթ վէ Յովնաթան վէ Ագոնիա վէ Տուրիա վէ Տուրադոնիա Ղիլիլէր՝ ծըլարն պիլէսինձէ խոթի , հէմ ծըլարն պիլէսինձէ Եփրատա վէ Յովրամ քեահինլէր վար խոթի : վէ պէրապէրլէրինձէ Բապարն 9 թէփլաթ քիթապը օլուպ՝ Յուգատա թա՛լիմ էտէլէր խոթի իմաթի Յուգանն հէփ շէհրէրինի սօլտըպ՝ դալմա թա՛լիմ էտէլէր խոթի :
 վէ Յուգանն էթրափընտա 10 օլան տիյարլարն հէփ փատիշահ լըզլարընա Բապարն գօրգօտու տիւշէլա՝ Յովսափատ իլէ ձէնը էթմէտիլէր : Հէմ Փղաւ 11 լըլարտան Յովսափատա հէտիլէր վէ կիւմիւշ խարաձ կէթիլէրլէր խոթի . ծաւ Արապար տաթի սիւրիւլէր՝ Էտնի եէտի պին եէտի եիւզ դօշ վէ եէտի պին եէտի եիւզ էրքէձ կէթիլէրլէր խոթի : Վէ Յովսափատ 12 կիթտիքձէ պէօյիլիւպ՝ ա՛լա օլտու . վէ Յուգատա դալէլէր վէ ա՛մպար շէհրէրի պին էթտի : Վէ Յուգա շէհրէրինտէ ծուռն 13 չօգ իլլէրի վար խոթի . հէմ ծուռն Երուսաղէմաէ դահրիման իլիթէր՝ ձէնը էրլէրի վար խոթի : Վէ 14 պապալարըն էվէրինձէ՝ ծըլարն սայըսը պու խոթի . Յուգանն պինլէրինի պաշլարը՝ սէրվէր Եգիպտ վէ ծուռն պիլէսինձէ իւզ եիւզ պին դահրիման իլիթէր . վէ ծուռն սօնկրա սէրվէր Յօ . 15

- հանան՝ վէ՛ օնուն պիւէսինճէ ի՛ .
 16 քի եիւղ մէքօէն պին նեգէր . վէ՛
 օնտան սօնկրաքէնտինի իրատէ .
 Թի իլէ Բապպա սունան Չեքրի
 օղլու Սամաիա՝ վէ՛ օնուն պիւէ-
 սինճէ իքի եիւղ պին դահքիման
 17 իխթլէր՝ վէ՛ Բեհիաժինտէն դահ .
 րիման իխթ Յովադա վէ՛ պիւէ-
 սինճէ քեմաքէշ վէ՛ դալդան
 դալորան իքի եիւղ պին նեգէր .
 18 վէ՛ օնտան սնկրա Յովափատ՝
 վէ՛ օնուն պիւէսինճէ ճէնք իջին
 սիլաճլանմըշ եիւղ սեքսէն պին
 19 նեգէր : Փատիշահա խըզմեթ է-
 տէնէր՝ փատիշահն ճիւմէ Յու-
 աատա հիաարըշ շէհրէրաէ դօ-
 տուղա քիսնէլէրօէն մա՛տա
 պուշլար խի :

ՊԱՊ ԺԸ

- 1 Վ Յովափատըն դայէթ չօդ
 զանիմէթի վէ՛ ի՛ղընթի օլտու .
 վէ՛ Աքաաթ իլէ խըսըմըգ պաղ-
 2 լատը : վէ՛ պիր դաշ երլտան
 սոնկրա Աքաաթա Յամարխայա
 էնաի . վէ՛ Աքաաթ օնա վէ՛ պի-
 լէսինճէ օլան խաղա պիր չօդ
 դօյդէնլար վէ՛ սըղըրնար պօղաղ-
 լատը . Թի՛ օնու՝ Ռամոլթ գա-
 ղաադա չըգմաղա Թահրիք էթ .
 3 տի : վէ՛ Իսրայէլ փատիշահը Ա-
 քաաթ՝ Յուգա փատիշահը Յու-
 ափատա տէտիքի՝ Պէնիմ իլէ
 Ռամոլթ դաղաադա կիտէ՛ր մի
 սին . վէ՛ օնա՝ Պէն սէնին կիպի
 իմ , վէ՛ դավմըմ՝ դավմըն կիպի
 տիր , վէ՛ ճէնքաէ պիլէնճէ օլու-
 րուգ տէտի :
 4 վէ՛ Յովափատ Իսրայէլ իա-
 տիշահնա տէտիքի՝ Քէրէմ էշ-
 լէ պու կիւն Բաուպըն սեօղինէ
 5 տանըշ : վէ՛ Իսրայէլ փատիշա-
 հը փէյլամպլէրէր՝ տէօրթ եիւղ
 աաէմ՝ օլաադ ճիւմ՝ էյլէտի , վէ՛
 օնլարա տէտիքի՝ Ռամոլթ դա-
 ղաադըն իւզէրինէ ճէնկէ կիտէ .

- լիմմի , էօսաա վա՛ղ մը կէէ-
 յիմ . վէ՛ օնլար՝ Չըգ , ղերա Ա-
 լահ օնա՝ փատիշահն էլինէ վէ-
 րէճէք տիրապէտի : վէ՛ Յովա- 6
 փատ տէտիքի՝ Պուրաաա Բապ-
 պըն պիր փէյլամպլէրի տաշա
 եօ՛գ մու . քի օնտան տանըշա-
 լըմ : վէ՛ Իսրայէլ փատիշահը՝ 7
 Յովափատա տէտիքի՝ Պիրա-
 տէմ տահա վարքի՝ Բապպա օն-
 տան տալըշալըմ՝ առմա պէն օն-
 աան իքրահ էտէրինգ ղերա հադ-
 դըմա խայր փէյլամպլէրլը էթ-
 մէգ , իլա ճիւմէ կիւնէրաէ
 շէրր . պու՝ Յեմա օղլու Միքիա
 աթր . վէ՛ Յովափատա տէտիքի՝
 Գաաիշահ պէյլէ տէմէսին :
 Իմաի Իսրայէլ փատիշահը պիր 8
 խաաթ՝ չաղըրալ՝ Յեմա օղլու
 Միքիայը Թէղ կէթիր տէտի : վէ՛ 9
 Իսրայէլ փատիշահը իլէ Յուգա
 փատիշահը Յովափատ՝ Սամա-
 րիա գապուսու մէտիլէնիլնիմյ-
 տաննաա օթուրուալ՝ հէր պիրի
 խիլա՛թլէր կիլինմը՝ Թիսիմըն-
 տա օթուրուր խի . վէ՛ ճիւմէ
 փէյլամպլէրէր էնէլէրինտէ իլյ-
 ղամպլէրլը էտէրլէր խի : վէ՛ 10
 Քանանա օղլու Սեդէկիա՝ քէն-
 տինէ տէմիրտէն պոյնուղար
 ետփմըշ խի , վէ՛ տէտիքի՝ Բապպ
 պէյլէ տէր . Սիւրէանիլէրի՛ Թա
 օնլարտիքէտինճէյէտէք պուշ-
 լար իլէ վուրաաթն : Հէմ ճիւմէ 11
 փէյլամպլէրլը պու՛ճիլէյին փէյ-
 ղամպլէրլը էտապ տէրլէր խի
 քի՝ Ռամոլթ դաղաադա չըգ , վէ՛
 իլին րաաթ կէլէճէք տիր , վէ՛
 Բապպ օնա՝ փատիշահն էլինէ
 վերէճէք տիր :
 վէ՛ Միքիայը չաղըրմայա կի . 12
 տէն խապէրճի՝ օնա սէյլէյիւլ
 տէտիքի՝ իշթէ փէյլամպլէրլէ-
 րին սեօղլէրի պիր սղըղաաա փա-
 տիշահն հադըմա խայրը աթր .
 իմաի քէրէմ էյլէ սէնին սեօղին՝
 օնլարըն տիրինիքի կիպի օլտուն ,

13 վէ խայր սեօյլէ : Վէ Միքիւս տէ
տի . Բապայ սաղ տըրքի՝ Ալա
հմ' նէ տէր իսէ , ծնու սեօյլէ
յէճէյիմ :

14 Վէ օ՛ փատիշահա կէլինճէ ,
փատիշահ ծնա տէտի քի՝ Եա՛
Միքիւս Ռափմովթ գաղաադաճէն
կէ կիտէլիմ' մի , եօրսա վազ մը
կէլէյիմ . վէ օ՛ Չըգըն , վէ իշի
նիզ րասթ կէլէճէք տիր , հէմ՛
լինիզէ թէսլմ' օլաճադար տէտի :

15 Վէ փատիշահ ծնա տէտի քի՝ Գլն
սանա դա՛նք բերէյէտէք եէմին
վէրէյիմ , քի պանա Բապայն իա
կի իլէ՛ կէրչէքտէն զոյրի սեօյլէ :

16 մէյէսին : Վէ օ տէտի քի՝ Ճիւմ
լէ յարայէլ՝ ջօպանը օլմայան
դօյունար կիպի սաղաբըն իւզէ
րինտէ փերիշան կէօրտիւմ . վէ
Բապայ տէտի քի՝ Գունարըն սա
հիպի եօդ տուր . հէրքէս սե
լամէթ իլէ կիլինէ տէօնիսն :

17 Վէ Իսրայէլ փատիշահը՝ Յովա
փատա տէտի . Սանա տէ՛մէ
տիմ' մի քի՛ հազգըմա խայր փէյ
ղամպերէք էթմէղ , իւս շէրր :

18 Վէ օ տէտի . Իջլէ իսէ՛ Բապ
այն տէօլանիլ տինիլէյին .
Բապայ կէօրտիւմ' քի՛ թտիթըն
սա օթօլուր տիր , վէ կէօյին
Ճիւմէ ապրէրի ծնուն սաղընտա

19 վէ սօղունտա տօլուր տիր : Վէ
Բապայ տէտի քի՛ Իսրայէլ փա
տիշահը Աբասաբը չըգըպ իա
մովթ գաղաադաա տիր շմէյէ
քի՛մ ալաատուր . վէ սեօյլէյիպ՝
պիրի պէօյլէ տէտի , վէ պիրի

20 չէօյլէ տէտի : Վէ պիր րուհ չը
գըմ՝ Բապայն հուրըրունտա
տուրուն , վէ տէտի քի՛ Շնու
պէն ալաատուրմ' . վէ Բապայ օ

21 նա՛ Նէ՛ իլէ տէտի : Վէ օ Չը
գայրմ , վէ ծնուն Ճիւմէ փէյ
ղամպերէրինիլն սաղընտա եալան
րուհ օլայրմ տէտի . վէ տէտի քի՛
Սէն հէմ' ալաատուրըն , հէմ' իւ
լիպ կէլըսին . չըդ , վէ էօյլէ

էթ : Իմտի հալա էլէթէ Բապպ 22
սէնին պու փէյլամպէրէրինիլն
աղընտա եալան րուհ վէրմիտուր
վէ Բապպ սէնին հաղընտա քէմ
սեօյլէտի :

Օլաէմ Գանտան օլուր Սեպէ 23
կիս եաղալըպ՝ Միքիւսն չէ
նէսինէ վուրտու , վէ տէտի քի՛
Բապպն րուհու սանա սեօյլէ
մէք իշուս պէնտէն հա՛նիլը եօլ
տան կէջտի : Վէ Միքիւս՝ Իլթէ 24
սէն կիզլէմմէք իշուս իջ օտաաան
իջ օտայա կիրտիյին կիւնտէ կէօ
րիւր սիւն տէտի :

Վէ Իսրայէլ փատիշահը տէտի 25
քի՛ Մէ՛ խայր տըն տա՛ ծնու
չէ՛նրին սերատուր Վանա վէ փա
տիշահն օլուր Յովատա կէրի
կէօթիւրին . վէ տէյին քի՛ 26
Փատիշահ պէօյլէ տէր . Պունու
հապստանէյէ դօյուն , վէ թա
պէն սեւամէթ իլէ տէօնիւնճէ
յէտէք՝ ծնու Ճիւմ էքմէյի վէ
Ճիւմ սուլուր իլէ պէպէյին : Վէ 27
Միքիւս տէտի քի՛ Իշէր պիր
վէճ՝ իլէ սեւամէթ իլէ տէօնէր
իսէն , Բապպ պէնիմ' վատթամ
իլէ սեօյլէմէմիշ տիր . հէմ՛ Եա՛
գալմէար հէփիլիպ իշիտին տէ
տի :

Իմտի Իսրայէլ փատիշահը իլէ 28
Յուգա փատիշահը Յովատա
Ռամովթ գաղաադա չըգըպար :
Վէ Իսրայէլ փատիշահը Յովա 29
փատա տէտի քի՛ Թէպտիլ զԵյա
ֆէթ օլուպ Ճէնկէ վարըրմ' տմ
մա սէն խիլա՛թընը կիլին . իմ
տի Իսրայէլ փատիշահը թէպ
տիլ զԵյաֆէթ օլուպ՝ Ճէնկէ
վարտը : Վէ Սիւրիս փատիշա 30
հըքէնտի ա՛րապուրընն սէր
վէրէրինէ էմր էտիպ տէտի քի՛
Կիւշէք իլէ եա պէյիլէք իլէ
Ճէնք էթմէն , իլա եալունըղ Իս
րայէլ փատիշահը իլէ : Իմտի 31
վագի՛ օլուր քի՛ ա՛րապա սէր
վէրէրի Յովատափաղը կէօրին :

Ճէ, Իսրայէլ փատիշահը պուտուր տէյերէք՝ ծնուն իւղէրինէ ճէնք էթմէյէ տօյաշորըար . վէ Յովսափատ Փէրեատ էյլէտի, վէ Բապպ ծնա էարտըմ էյլէտի, վէ Ալլահ ծնարը ծնտան տէօն .

32 տէրտի : վէ վագի՝ ռլաու քի՝ ալապա տէրվէրէրի ծնուն Իսրայէլ փատիշահը ռլաուտընը կէօրտիւքէրի կիպի, ծնուն աւ .

33 տրնտան տէօնտիւքէր : վէ պիր քիմսէ՝ պիրա գաստ պիր օգ ալլա իսրայէլ փատիշահընը զըր ինն հաղալարընի արասընտան զուրտու . ռլաու՝ ալապաճըյա տէտի քի՝ էլնի շէվիւր տէ պէնի ռլաուտան չըգար . զիրա

34 էարալանտըմ : վէ օլ կիւնտէ ճէնք շէտիտ ռլաու , վէ Իսրայէլ փատիշահը ալապաընտան թա ախշամտէք Սիւրեանիւքէրին գարընտան տուրտու . վէ կիւնէշ պաթաղը զմանտէ էօլ ալի :

ՊԱՊ ԺԹ

1 **Մ**է Յուգա փատիշահը Յովսափատ՝ սէլամէթ իլէ քէնտի է : վինէ Երուսաղէմէ տէօնալի :

2 վէ Լիանի ռլաու Յէու պտղըճը՝ ծնուն էօնիւնէ չըգար , վէ Յովսափատ փատիշահա տէտի քի՝ Եարամաղա էարտըմ՝ վէ Բապպտան իբրահէ էանիւքի սէվմէք սանա տագըլըմը . իմտի պու . նուն իլիւն Բապպըն իւղիւնտէն սէնիկ իւղէրինէ զաղապ կէլէճէ :

3 Ամա սէնտէ էյի շէյլէք պուլունտու . շինէ քի Ասաարովթ փուլթարընը տիյատան էօղ էթալի , վէ Ալլահը թալապ էթմէյէ էիւրէյիկին հաղըլատըն :

4 Անտէն Յովսափատ Երուսաղէմտէ սաքին ռլաու . վէ թէքրար՝ Բերսաբէկտէն թա Եփրեմ տաղընտէք՝ գալմըն արա

սընա չըգար , վէ ծնարը՝ պապալարընըն Ալլահը Բապպա տէօնտէրալի վէ տիյարտա Յուգանըն ճիւմէ հիարըլ շէհրէլէրինէ՝ հէր պիր շէհրէ գատըլար նապա էթմէյէ : վէ գատըլարտա տէտի քի՝ Պաղըն սիլնէ իլէրպիւնիլ . զիրա կէօրտիւքէրինէ շէրասթ առաւ իլիւն տէյիլ իլլա Բապպ իլիւն տիւր . վէ շէրասթ խուսուսունտա՝ օ սիլիւն իլէ տիր : վէ շինտի իւղէրինիլ տէ Բապպըն գօրգուսու ռլաու . տիլգաթ էտիպ ալմէլէտին , զիրա Ալլահըմըլ Բապպըն ինտիւնտէ՝ նահապըլ էթմէյէ վէ խաթըր կէօղէթմէք վէ իլլէլթալ մագ էօղ տուր : վէ Յովսափատ Երուսաղէմտէ տալի՝ Բապպըն շէրասթ իլիւն վէ տալլար իլիւն՝ Ղէիլիւքէրտէն վէ քէնալին . լէրտէն վէ Իսրայէլին պաշ պապալարընտան գաղալընտապէթալի . վէ Երուսաղէմէ տէօնալիլէր : վէ ծնարա թէնպիհէ . տիպ տէտի քի՝ Բապպըն գօրգուսու իլէ էմիլիլէթ իւղիւն վէ տալլալիւքէրէք իլէ պէյլէ էյլէյէ սիլիլ : վէ շէհրէլէրինտէ սաքին ռլաու գատընտալարընըլտան սիլիլ հէր կէլէն տալլա իլիւն կէրէք դան իլէ գան արասընտա կէրէք թէվլաթ իլէ թէնպիհէ գանուլար վէ շէրասթըր արա սընտա ծնարա նապիսթ էտէ սիլիլ , քի Բապպա առալու ռլաույալար , վէ իւղէրինիլէ հէմ գարընտալարընըն իւղէրինէ զաղապ կէլմէյէ . պէյլէ էյլէյիլիլ քի՝ առալու ռլաույալարըլ : վէ իլթէ Բապպըն հէր մասլալ հաթը իլիւն իւղէրինիլտէ պաշ քէնալին Ամարիա տըր , վէ փատիշահըն հէր մասլահաթը իլիւն Յուգա էվիլիկն պէյի Իսմայէլ ռլաու Ջաբադիա տըր , վէ էօնիւնիւղէն Ղէիլիւքէր նաղիլլէր

տիր . Գուժվէթէնիւ իշ կէօ-
րին , վէ Բապպ' էյի Բիսէնին
պիւէսինձէ օլա :

ՊԱՊ Ի

- 1 Վէ վաղի' օլուքի պուռն
տանն օնկրա Մովսէ օլուքարը
վէ Ամինն օլուքարը' հէմ օնլար
իւէ Ամիննլուքարտան Գապա ա-
ղալ Յովսափատն իւղէրինէ ճէն .
- 2 կէ կէտիւրէր : Վէ կէլիւ վէ Յով
սափատա խապէր վէրիւ պ տէա-
լէր . Սէնին իւղէրինէ' տէնիլին
էօթէ եադաւրնտան Սիւրիատան
պիր չօգ դալապալդ կէլիյր .
վէ իշթէ օնլար Ասասն թամար .
- 3 տա եանի' Ենդադդիտէ տիր : Վէ
Յովսափատ գորդուլ' Բապպը
թալապ էթմէյէ էիւլ թուլ .
տու . վէ ճիւմէ Յուգատա օրուձ
- 4 նիտա էթմէ : Վէ Յուգալարը'
Բապպտան իճապ տիւլէմէյէ ճէմ'
օլուքար . Յուգանն հէփ շէհր .
լէրինտէն տախի Բապպը թա-
լապ էթմէյէ կէտիւրէր :
- 5 Վէ Յովսափատ' Բապպըն է .
վինտէ էէնի' ավուրնուէն օնիւնտէ
Յուգանն վէ Երուսալէմին ճէ .
- 6 մաա'թընտա տուրտու , վէ տէ .
տի . Եա' սապալարըմըն Աւ-
լահը Բապպ' սէն կէօթտէ Աւ-
լահ վէ թալի'ֆէլէրին ճիւմէ
փատիլահլըպարընն ուլթմանը
տէյի' փի սին . վէ սէնին գար-
շնաքիմնէ տուրտալաճադ է .
լինտէ գուժվէթ վէ գուտրէթ
- 7 Եօգ մու : Պու տիլարըն սաքին
լէրինի' գալթըն Իսրայէլին էօ-
նիւնտէն սէն Ալահըմըլ գօ'վ
մատըմը , վէ օնու սէվիւրիւն
Աբրահամըն զիւրիլէթինէ է .
- 8 պէտէն վէրմէտիմի : Վէ օնլար
օնտա սաքին օլու . վէ սանա
օնտա սէնին իսմին իշիւն Մադ .
- 9 տէսէ եափըպ տէտիւրէր քի' Ի-
յէր իւղէրինիլէ պէլա' դըլմձ .

հիւքմի զազապ' եա թաո'ն եա
գըլթըգ կէլիւր իսէ , պու էվին
էօնիւնտէ սէնին հուղուրոնտա
տուրալըմ' (չիւն քի պու էվիլ
սէնին իսմին վար) , վէ սանա
սըղլէթիմիպտէ ֆէրեատ էտէ-
լիմ' , օլտէմ' իշտիւլ գուրթարա-
ճադսն : Վէ շիմի' իշթէ Աւ 10
մին վէ Մովսէ օլուքարը վէ Սէ-
իթ տաղը քի' Իսրայէլ Մըսըր
տիլարընտան կէտիւրէրինտէ օն-
լարա կիրմէյէ գօմատըն , իլա
օնլարտան սափըպ' օնլարը հէլաք
էթմէտիւրէր . իշթէ հէման օն 11
լար պիլէ սէնին միւրա իշիւն
վէրտիլին միւրաւընտան սիւրմէ-
յէ կէլմէք իւէ իւճրէթ վէրիյր
լար : Եա' Ալահըմըլ օնլարը 12
հիւքմ էթմէ' դիսին . զիրա պիւ-
ղիմ' իւղէրինիլէ կէլէն պու չօգ
դալապալընն էիւղիւնէ տուրա-
ճադ թադաթըմըլ Եօգ տուր ,
հէմ' պիլ յէ եափաճաղըմըլ
պիլմէղիլ . իլա կէօղէրինիլ սէ-
նին իւղէրինտէ տիր : Վէ հէփ 13
Յուգա տախի Էա'նի' ալալարը'
գարըլարը վէ չօճուգարը Բապ-
պըն հուղուրոնտա տուրուր ի-
տի :

Օլտէմ' Ասափ օլուքարընտան 14
Դէլիլ Մաթանիտ օլու Գէիէլ
օլու Բանեա օլու Զաքարա
օլու Բաղիւլին իւղէրինէ' ճէ-
մաա'թըն օրթասընտա Բապպըն
Բուհու կէլտի . Վէ տէտի քի' 15
Եա' ճիւմէ Յուգա վէ Երուսա-
ղէմին սաքինլէրի վէ սէն Յով-
սափատ փատիլահլ' տինիլէյին ,
Բապպ սիլէ պէյլէ տէր . Սիլ
գորգման , վէ պու չօգ դալա-
պալընն էիւղիւնտէն իւրքմէն ,
զիրա ճէնք սիլին տէյիլ իլա
Ալահըն արը : Սիլ Եարըն օն 16
լարըն իւղէրինէ էնին , իշթէ օն-
լար Ասիւ Եօգուշոնա չըդաճադ-
լար . վէ օնլարը տէրէնին ու-
ճոնտա Յերուէլ չէօլիւնիւն էօ .

- 17 նինտէ պուրաճագործըդ: Պոռն-
տա սիդէ ճէնք օլնայաճագ. ախ-
քիլնայ սուրուն, վէ Բապարն
սիդէ օլաճագ խելարնը կէօ-
րին. եա՛ Զուգա վէ Երուսա-
ղէմ՝ դուրձան վէ իւրքմէն. եա-
ղըն ծնարըն դարչընտա չըդն,
զիրա Բապար սիդին իլէ օլաճագ
- 18 ալը: Օլտէմ Զովսափաա՛ եիւ-
ղունիւ եէրէ պերապէր էյտի,
հէմ ճիւմէն Զուգա վէ Երուսա-
ղէմին ոսքինէրի Բապար սէճ-
տա գըլմադ ինչն Բապարն հու-
- 19 դուրձնա տիւշտիւէր: Անտէն
կահաթ օղուլարընտան վէ Կորիս
օղուլարընտան Գէրիլէր՝ Իսրա-
յէլին Ալլահը Բապար դոյէթ
կիւճէ սէս իլէ համա էթմէյէ
գալգարըր:
- 20 Վէ սապահտան էրքէն գալ-
գըլ՝ թեկուէ չնօլունէ չըգար-
լար. վէ ծնար չըգար իքէն Զով-
սափաա սուրուն սէտի քի՛ Եա՛
Զուգա վէ Երուսաղէմին սաքին-
լէրի՝ պէնի տինկէյին. Ալլահը
նալ Բապար ինտըն, վէ էմին
օղուլարունուդ. ծնուն պէյլամ՝
պէրլէրինէ ինտըն, վէ իշնիդ
- 21 րասթ կէլըր: Վէ գալմ իլէ մէշ
վէրէթ էտիդ Բապար մուսի-
գարար նասպ էթտի քի՛ ա՛սքէ-
րին էսինանէ չըգար իքէն ծնուն
ա՛ղիդ ճէլարին շեքը էտիդ տէ-
յէլէր: Բապար համա էտի, զիրա
ծնուն ինայէթի էպէտի
տիւր:
- 22 Վէ ծնար համա ու սէնա էթ-
մէյէ պաշլարըդլարը զեմանտէ՛
Զուգարա դարը կէլէն Ամմին վէ
Մովսը օղուլարընըն վէ Սէիր
սաղլլարընըն իւղէրինէ Բապար
փուսուլար սալըր, վէ ծնար զը-
- 23 րուլը: Չին քի Ամմին վէ Մովսը
օղուլարը՝ Սէիր սաղընըն սաքին
լէրի իւղէրինէ գալուլար քի՛ ծն-
լարը հէրքը էտիդ խարոպ էտի-
լէր. վէ Սէիրին սաքինլէրինի
տիւրէտինձէ, պիլի պիլիինին
հէլալինէ հարարմ էթտիլըր:
- Վէ Զուգա չնօլնէ ծնուն գուլ-
լէյէ վարըլ՝ գալսապալաա սաղ-
լուս պաղընձա, իշթէ ծնարըն
լէշէրի եէրէ սէրլվիշ խտի, վէ
դուրթուլմուշ էալ խտի: Օլտէմ՝
Զովսափաա հէմ ծնուն գալմը՝
ծնարըն հաղմապըն հաղմալա-
մալա զարտըլար, վէ թա
գալտըրան օլալսանտէք քէն
տիլէրինէ հաղմալարըլար: վէ
հաղմալը իւշ կիւն հաղմալարը-
լար, զիրա չօգ խտի: Վէ տէօր.
տիննձիւ կիւնտէ պէրէքէթ աէ-
րէտինտէ ճէմ՝ օղուլար, զիրա
Բապար օրասաա պէրլէրէթ օղու-
լար: ծնուն ինչն օլ մահա-
լին տարըր՝ թա պու կիւնտէք
Պէրէքա տէրէսի դասուլար:
- Վնտէն ճիւմէն Զուգա վէ Ե.
րուսաղէմ տաէմլէրի վէ ծնարըն
դաշնտա Բովսափաա՝ Երուսա-
ղէմէ տէծնմէք ինչն շաղըրդ իլէ
կէրի կէլալլէր. զիրա Բապար ծն-
լարը տիւշէնլէրինտէն գալընա
բալ շաղանտըմըշ խտի: Վէ
սանթուրըր իլէ հէմ թանսուր-
լար իլէ վէ պարուլար իլէ Լուս-
սաղէմէ Բապարն էմինէ վարըր-
լար: Վէ ճիւմէն փալարընըն
փատիշահաղարընըն իւղէրինէ
Իսրայէլին տիւշմէնլէրի իլէ Բա
պարն ճէնք էթտիլինի ինթմիք-
լէրինտէ Ալլահ դուրքուտու տիւշ
տիւ: Վէ Զովսափաա ինտըր փատի.
շահաղըր աուտուէ հալ օտու. վէ
Ալլահը ծնու չէփչէփրէտէն րա-
հաթ լանտըրուր:
- Վէ Զովսափաա Զուգարն
իւղէրինէ փատիշահաղըր սիւրափա.
փատիշահ օղուլարունտ օթուդ
պէշ հաշնտա խտի, վէ Երու-
սաղէմտէ իյիրմ պէշ երլ փատի-
շահաղ սիւրափա. վէ սնտըրըն

- ասը՝ Սաղիկին գրգը Ազուբա ի.
32 տի : Վէ պապասը Առանըն եօ-
լունտա երբիւսիւ , վէ Բապ-
պըն հուզուրնումա տողուօրս
նը էտիս՝ օնտան սափմատը :
33 Նճագ թէ փէ փութիւնէկերի
կիտէրիւմտի . վէ գալմտահա
պապալարընըն Ալահընա եիւ-
րէքէրիկին տողուլմամըլար ի-
տի :
34 Վէ Յովսափատըն պագի հի-
քեայէթիկին էվէկէ վէ ախըրը՝
իլմէ Իսրայէլ փառիշահարընըն
քիթապընտա սնկըսն Անանի
օղու Յէոնումն թէ փարիկինտի
35 Եազըլմըլ տըր : Վէ պունտան
սոնկըս Յուգա փառիշահըն Յով-
սափատ՝ Եարամալըլ իլէէյն
Իսրայէլ փառիշահըն Ոքոզիս ի-
լէ պիլէլտի : Վէ օնուն իլէ
պիլէլտի . քի՝ Թարսիսէ կիտէ-
ճէք տանումա Եափուր . վէ
Դափոնգարեքսէ տանումա Եափ-
37 Եուրս : Վէ Մարեհատան Դօ-
գիսն օղու Նախագար՝ Յովսա-
փատըն հագընա փէյրամպէր-
լէք էտիս տէտի քի՝ Սէնին Ոքո-
զիս իլէ պիլէլտի ինիլն Բապպ
սէնին իլէնի պոզտու . վէ սո-
նանում փարէլէնտի , վէ Թարսի-
սէ կիթմէյէ գասիս օլմտըլար :

ԳԼԳ ԻԱ

- 1 Վէ Յովսափատ պապալարը
իլէ ուլուտու , վէ պապալարը
իլէ Դաաիթ շէհրինտէ տէֆն օ-
լունտու : վէ օնուն եէրինէ՝ օլ-
լու Յովսափատ փառիշահ օլտու :
2 Վէ օնուն՝ Յովսափատ օղուլա-
րը օլտարաք Ազարիս վէ Յէքիէլ
վէ Զաբարիս վէ Ալարիու վէ
Միքայէլ վէ Սափաթիս նա՛ գա-
րընտըլարը վար իտի . պունը-
րըն ճիւղէտի Իսրայէլ փառիշա-
հըն Յովսափատըն օղուլարը ի-
3 տի : Վէ պապալարը օնըլար՝

- կիւմիւլ վէ ալթուն վէ գըլմէթ-
լի էշեատան իպարէթ շոյ վէր-
կիլէր հէմ Յուգատա հիսարը
շէհրէր վէրտի . ամնա փատի
շահըլը Յովսափատ վէրտի , զիւս
իլք տողուլ օ իտի : Վէ Յովսափ
պապալարըն փառիշահընա
նասպ օլունճա՝ գուվէթէնտի ,
վէ ճըմէ գարընտալարընը՝ հէմ՝
Իսրայէլին ահըլէլէրիկինտէ տա-
լիս պալարընը գըլմէլէն էօլ-
տիս քաի :
Յովսափառիշահ օտուգտա՝
օթուլ իքի Եաշընտա իտի , վէ
Երուսաղէմտէ սէքիլ էլլ փա-
ռիշահըք սիւրաի : Վէ օ՝ Ա-
քաարըն էվէ կթտիլի կիպի Իս-
րայէլ փառիշահարընըն Եառու-
տա եհրիւսիւ , զիւս Աքաա-
րըն գըլը օնուն գարըլ իտի .
վէ Բապպըն նուգարընտա Եառա-
մալըլ իլէլտի : Ամնա Բապպ
Դաաիթ իլէ քէսիլտի վէ հարն
սէպէպիւնաէն հէմ՝ օնա վէ օղուլ-
լարընտա տալմա պիլըլք վէր-
մէյէ տէտիլի կիպի՝ Դաաիթին
էվինի պօլմագ իսթմէլտի :
Գլունուն կիւնըրինտէ Լոդուլ՝
Յուգանըն էլի ալթընտան լէփըլ
ա՛սը օլտու . վէ քէնաի իւղէրլէ-
րինէ փառիշահ նասպ կթտիլէր :
Վէ Յովսափա՝ քէնտի ս՛րվէրլէրի
իլէ հէմ ճիւլմէլ արագալար պի-
լէսինճէ օլտարաք կէտի . վէ կէ-
ճէ իլէ գալըլպ՝ նուն գառափը
նը ալան Լոդուլլուլարը հէմա՝
րապա սէրվէրլէրինի փառաու :
Ամնա Եղովիլուլար Յուգանըն
էլի ալթընտան լէփըլ՝ թա պու
կիւնէտէք ա՛սը օլտուլար . օղէ
մանտէ լէքնա քաթի օնուն էլի
ալթընտան լէփըլ ա՛սը օլտու .
զիւս պու՝ պապալարընըն Ալ-
լահ : Բապպը թէլքէթտի : Պու
տալի Յուգա տաղարընտա թէ-
լիս փութիւնէկերի Եափուր . վէ
Երուսաղէմն պաքիլէրինէ զի-

նա էթտիրախ, վէ Յուդայը աղ-
աըրաը :

- 42 Վէ Եղիա փեյրամուկերտէն օ-
նա մէքթիւպ կէլիպ տէր խտիքի՝
Պապան Իսաիթին Ալլահը Բապպ
պէջլէ տէր : Պապան Յովսա-
փաստըն Եղարրնտա վէ Յուդա
փատիշահը Ալլանըն Եղարրնտա
43 Երիւրմէտիյին իջին, իլա Իս-
րայէլ փատիշահարընըն Եղար-
րնտա Երիւրմէտիյին՝ վէ Յու-
դայա հէմ Երուսաղէմին սաքին-
լէրինէ Աքաաը Էվինին զինա
էթտիյի կիպի զինա Էթտիրաի-
յին՝ հէմ սէնտէն Էյի օլան դա-
ընտաղարընը պապանըն Էվաու-
րընըն տախի Էտիրաիթիյին
44 իջին, իլթէ Բապպ սէնին դաժ-
մընը վէ օղուլարընը վէ դարը-
լարընը վէ Ճիւմէ Էմվալնիպէօ
յիւք վաւրուշ իլէ վաւրաճադ
45 աըր : Սէն տախի շէտիտ խա-
թալըք իլէ՝ պաղըրսաղարընտա
մա՛րաղ իլէ վաւալաճաֆան, թա-
կիւնաէն կիւնէ խաթալըքտան
պաղըրսաղարըն չըգընճալատէր :
46 Վէ Բապպ՝ Փղաղլարըն վէ
Հապէշիլէրի Էաղըն օլան Ա-
րապլարըն րուհունու Յովրամըն
47 իւզէրինէ ուլանաըրաը : Վէ օն-
լար Յուդա իւզէրինէ չըգըն՝ ի-
ջինէ տէգըրալիւլէր, վէ փատի-
շահըն Էվինտէ պուրունտն Ճիւմ-
լէ Էմվալի՝ վէ օնուն օղուլարընը
վէ դարըլարընը տախի սիւրիւզ
կէթթիւրալիւլէր : վէ օնուն օ-
ղուլարընտան՝ քիւչիւք օղու Եթ-
վաքազաւտն մա՛տա գալմատը :
48 Վէ հէփ պուշէյլէրտէն սօնկ-
բա՝ Բապպ օնուն պաղըրսաղա-
ընա պիր մա՛րաղ աալաը, քի օ
49 նուն իլաճը Էադ խի : Վէ վա-
գի՝ օլտու քի նիլէ կիւնլէրտէն
սօնկրա՝ Էա՛նի իքի Էըլ միգատրի
վազթ կէչտիքտէն սօնկրա՝ մա՛-
րաղընտան պաղըրսաղարըն չըգ-
աը, վէ շէտիտ խաթալըք իլէ

Էօլաիւ . վէ դաժմըն օնա՝ օնուն
պապալարընա էթտիքլէրի թիւթ-
սիւ Էազմաը կիպի էթմէտիլէր :
Պու՝ փատիշահ օլտուլտա օթուդ 20
իքի Էաղընտա խի, վէ Յրուսա-
ղէմաի սէքիլ Էըլ փատիշահըք
սիւրաիւ . վէ քիմաէ օնուն իջին
թէէսիւթ էթմէյէրէք կիթաի,
վէ օնու Պաւիթ շէհրինաէ կէօմ-
տիւլէր, ամա փատիշահարըն
մէզարըլարընտա տէյիլ :

ՊԱՊ ԻԲ

Վէ Երուսաղէմին սաքինլէ 1
րի օնուն Էերինէ՝ օնուն քիւչիւք
օղու Ոքողիայը փատիշահնապ
էթտիլէր, զիրա օրտույա Արապ
լար իլէ կէլէն պէօլիւք՝ հէփ օն-
աան իլէրքիլէրի Էօլաիւրաի .
իմաի Յուդա փատիշահը Յով-
րամ օղու Ոքողիա փատիշահ
օլտու : Ոքողիա փատիշահ օլ- 2
տուլտա՝ դըգք իքի Էաղընտա ի-
տի, վէ Երուսաղէմաի ալիր Էըլ
փատիշահըք սիւրաի . վէ ա-
նասընրի տաը՝ Արիթին դըգ
Գոթողիա խի : Պու տախի Ա- 3
քաաը Էվինին Եղարընտա իւ-
րիւտիւ . զիրա անաըն օնա Փէ-
սատ էթմէք իջին նտսիշաթ
էթտի : Վէ Աքաաըն Էվի կի- 4
պի՝ Բապպըն նաղարընտա Էա-
րամաղըք Էյլէտի . զիրա պա-
պաւընըն վէ Փաթընտան սօնկ-
րա օնլար՝ օնուն հէլաքինէ օնա
նասիշաթ Էտէրլէր խի : Պու 5
տա օնլարըննաթիշաթընճա Էիւ-
րիւտիւ, վէ Իսրայէլ փատիշա-
հը Աքաաը օղու Յովրամ իլէ
պէրապէր Սիւրիա փատիշահը
Ազայէլին իւզէրինէ Ռամալթ
գաղաադտա ճէնիլէ կիթաի . վէ
Սիւրեանիլէր Յովրամը վաւրա-
լար : Վէ տէնտաի քի՝ Սիւրիա 6
փատիշահը Ազայէլ իլէ ճէնք Է-
տէր իքէն օնու Ռամաւտ վաւր-

տուգաբար ետարսնտանձեղորայ
յէլտէ չիֆա թահսիլ էտէ . վէ
Յուդա փատիշահը Յովրամ օլ-
լու Ազարիա Աքաաթ օլլու Յով
րամը խաթթա օլլու իչին
Յեղայէլտէ կէօրմէյէ էնտի :
7 Վէ Ոքողիտնն հէլաքի՝ ծնուն
Յովրամա վարմաը իլէ Ալահ-
տան օլլու . չին վարարղնտա,
Բապարն Աքաաթ էվինի մահվ
էթմէք իչին մէս էթտիյի Նա-
մեսի օլլու Յէույա դարը՝ Յով
րամն սիլէսինձէ չքալը : Վէ
վագի՝ օլլու քի Յէու Աքաաթ
էվինի իւղերինէ հիւքմիձրա է-
տէր իքէն՝ Յուդաւնն սերվէրլէ-
րինի վէ Ոքողիայա խըզմէթ է-
տէն Ոքողիանն դարնտաշարը
օլլուլարնն պուլուպ՝ ծնարը
9 էօլտիւրաիւ : Ոքողիայը տախի
տարար , վէ Սամարիտա կիլ-
լէնմիշ իքէն՝ ծնու թու թուպ Յէ-
ույա կէթիւրաիլը , վէ ծնու էօլ-
տիւրաիլը , վէ ծնու կէօմիւր-
լէր . զիւր Բապար պիլթիւն
էիւրէյինտէն թալապ էտէն Յով
տափաալն օլլու տուր տէտիլը
վէ Ոքողիանն էվինին՝ փատի-
տիշահըղ տաղաշաձագ դուվ
վէթի դալմտալը :
10 Վէ Ոքողիանն անաը Գո-
թողիա՝ օլլունուն էօլտիւյինիւ
կէօրինձէ , գալղըպ Յուդա է-
վինին պիլթիւն փատիշահ զիւր
11 ըս իլէթինի հէլաք էյլէտի : Մմ
մա փատիշահն գըղը Կօաթէէ՝
Ոքողիանն օլլու Յովաաը ալըպ
փատիշահն էօլտիւրիւլէն օլլու
լարննն արաքնտա չալը , վէ
ծնու սիւտ տնաը իլէ եաթագ-
լար տաաքնա գօտու . պէօյլէձէ
Յովրամ փատիշահն գըղը բեա-
հին Յովաադանն գարըսը Յօ-
սաթէէ Ոքողիանն գըղ գարնն
տաը օլլուպ իլէ՝ ծնու Գոթո-
ղիանն էիւզիւնտէն կիլղէտի ,
12 վէ օ՝ ծնու էօլտիւրմէտի : Վէ օն

լարնն պիլէսինձէ՝ ալթը ելը Ա-
լահն էվինտէ սալը տուրտու .
վէ տիյարնն իւղերինէ Գոթո-
ղիա փատիշահըղ սիւրաիւ :

ՊԱՊ ԻԴ

1 Վէ կէտինձի ելլտա Յովա .
դա դուվվէթլէնիպ՝ էիւղ տաշը-
լարը Յերոամ՝ օլլու Ազարիայը
վէ Յօհանան օլլու Իսմայէլի
վէ Ուրէդ օլլու Ազարիայը հէմ՝
Ադայիա օլլու Մաաաիայը վէ
2 Զէքի օլլու Եղիսափաաթ՝ մոււ-
հիտէ իլէ պիլէսինձէ ալը : Վէ
ծնար Յուդայը տալաշարար , վէ
Յուդանն ճիւլլէ շէհրլէրինտէն
Ղէիլլէրի վէ Իսրայէլին պաշ-
պապալարնն ճէմ՝ էթտիլը ,
3 վէ Երուսաղէմէ կէլտիլէր : Վէ
ճիւլլէ ճէմաթ Սալահն էվին-
տէ փատիշահ իլէ ահա քէսիլ
տիլը . վէ ծնարա տէտիլը՝ իշ-
թէ փատիշահն օլլու Բապարն
Դաւիթ օլլուլարնն հագգընա
տէտիլի կիպի փատիշահ օլլաձագ :
Սիդին էտէձէյինիլ շէյ պու
4 տուր քի՝ Պիր սիւլլուսիւնիւզ կէ-
րէք քեահիլլէրտէն կէրէք Ղէ-
ւիլլէրտէն՝ շաթաթտա վարըպ
գափուլարտա գափուձու օլա-
լար . Վէ պիր սիւլլուսիւնիւզ
5 փատիշահն էվինտէ՝ վէ պիր սիւ-
լլուսիւնիլթէմէլլէ գափուսուն-
տա օլլար . վէ ճիւլլէ գալմ
Բապար էվինին ալլուլարնտա օ-
լա : Վէ Բապարն էվինէ՝ քեա-
6 հինլէրտէն վէ խըզմէթ էտէն
Ղէիլլէրտէն դայիլ քիմնէ կիր-
մէյէ . ծնար կիրսինլը , զիւր
ծնար ալլը տիր , վէ ճիւլլէ
գալմ՝ Բապարն նէվլլէթլէրիլի
պէքլէյէլը : Վէ Ղէիլլէր՝ հեր
7 քեա սիւլաշարը էվինտէ՝ փատի-
շահն շէփ շէվէ էթրաֆընը
ալարար , վէ էվէ կիրէն էօլտիւ-
րիւլէ . վէ ծնուն կիրտիյինտէ

- վէ չըգաղղնտա փատիշահ իլէ
 8 օլաւընդ : Իմաի Ղեկիւկէր հէմ
 ճիւմլէ Յուգա՝ քեահին Յովա
 դանին ճիւմլէ թէնպիհ էթաի
 յինէ կէօրէ էլլէտիլէր , վէ հէր
 քէս քէնաի առէմլէրինի՝ շաբա
 թա կիրէնէր իլէ շաբաթտան չը
 դանլարը ալար . զիրա քեահին
 Յովադա ալէօլլէքէրի տաղթ
 9 մար : Վէ բեահին Յովադա
 էիւղ պաշըլարա՝ Մըւահն էվին
 տէ օլան Դաւիթ փատիշահն
 մըղապըրընը վէ գալլանլարը
 10 նը վէ սիֆէրլէրինի վէրտի : Վէ
 ճիւմլէ դավըն՝ հէր քէս սիւահ
 լարը էվինտէ՝ էվին առլ թարա
 ֆընտան թա էվին առլ թարաֆը
 նատէր մէղղահնը վէ էվին եա
 նընտա փատիշահն էթրաֆըն
 11 տա տուրաւրտու : Վէ փատի
 շահն օղլուէտ չըգարալար , վէ
 ընուն իւղէրինէ թաճը վէ շէհա
 տէթի գաուլար , վէ ընուն փա
 տիշահ նապա էթտիլէր . վէ Յու
 վիտա իլէ ընուն օղլուլարը ընուն
 մէսհ էտիտ՝ փատիշահ եաշտալն
 տէսիլէր :
 12 Վէ Գոթընլա մէյրտէն՝ վէ
 փատիշահ մէսհ տուա՝ աղ օղլու
 յան դավըն սէսինի իջիտինճէ՝
 դավմա Բապպըն էվինէ կէլտի :
 13 Վէ կէօրաիւ քի՝ իլթէ փատիշահ
 տիրէ յինին հանընտա մէտիսէլտէ
 տուրուլար խոի , վէ սէրվէրլէր
 հէմ պօրաղանլար փատիշահն
 հանընտա խոի , վէ տիյարըն
 ճիւմլէ դավըն շաղ օրարագ՝ պօ
 ըուլար չալար խոի , վէ մուտի
 գալլար մուսիգի ալթիլէրի իլէ
 հէմ մուա՝ լիմլէր սէնա էտէրլէր
 խոի . վէ Գոթընլա էսվապա
 ընը երթթըլ՝ Յիթնէ ֆիթնէ
 14 տէտի : Իմաի քեահին Յովադա՝
 ա՝քէրին իւղէրինտէ օլան էիւղ
 պաշըլարը չըգարըն յընարա տէ
 տի . Ըոնու աաֆլարըն իջին
 տէն չըգարըն , վէ ընուն աը
 տընճա կիտէն՝ գըըճիլէ էօլաիւ
 բիւլէ . զիրա քեահին տէմլիլտի
 քի՝ Օնու Բապպըն էվինտէ էօլ
 տիւրմէն : Վէ ընուն իւղէրինէ 15
 էլլէր աշտըլար , վէ փատիշահ
 էվինէ վարան տթլար գաիու
 սուհուն մէտիսէլտէ կէլինճէ ,
 ընուն օրատա էօլտիւրուլէր :
 Վէ Յովադա՝ քէնաիսի իլէ 16
 ճիւմլէ դավըն էվինտէ հէմ
 փատիշահն ոլէնինտէ ա՛հա
 քէնիշաի , քի Բապպըն դավըն
 օլալար : Միտէն ճիւմլէ դավըն՝ 17
 Բահաղըն էվինէ վարըպ ընուն
 երգարար , վէ ընուն մէղղահ
 լարընը վէ փաթըլարընը գըրաը
 լար . վէ Բահաղըն քեահինի
 Մատմանը՝ մէղղահալարըն էօ
 նիւնտէ դաթլ էթտիլէր : Վէ 18
 Յովադա Ղեկիլ քեահինլէրին
 էկտի իլէ՝ Դաւիթին Բապպ է
 վինին իւղէրինէ թագսիմ էթ
 տիլի Բապպ էվինին մէմուլէրի
 նի դաուու , քի Մոգսէոն թէկըտ
 թընտա եաղըը ըլտուլու կիտի
 շաղղաղ իլէ վէ մուսիգի իլէ Դա
 էիթին թէրթիպի իւղթէ Բապ
 պա սիւթինէ հանմալար հուպա
 լար : Վէ դավմաճ ալը Բապպ 19
 էվինին գաիուլարընտա աուր
 տուրաու , քի պիլ կէօնա շէյ
 տէն նափաը օլան կիրմէյէ : Ան 20
 տէն էիւղ պաշըլարը վէ քիպար
 լարը վէ դավմա դապիթլիք է
 տէնլէրի վէ տիյարըն ճիւմլէ
 դավմըն ալար , վէ փատիշահ
 Բապպ էվինտէն էնտիրտի , վէ
 փատիշահ էվինէ էիւքսէք դա
 փուտան կիրտիլէր , վէ փատի
 շահը՝ փատիշահընը թախթըն
 տա օթուրթտուլար : Վէ տիյա 21
 ընն ճիւմլէ խաղը շաղ օղլու
 շէհր րահաթըգ պուրտու . վէ
 Գոթընլարը գըըճ իլէ էօլաիւ
 տիւլէր :

ՊԱՊ ԻԴ

- 1 Յովան փատիշահ օլտուգտա՝
էէաի հաղնտա իտի . վէ Երու-
սաղէմէ գըրդ երը փատիշահըդ
սիււարեւ . վէ անսարնըն ատը՝
- 2 Բէրաւընէկ Սաբիա իտի : վէ
Յովան քեահին Յովադանըն
ճիւմէ կիւնէրնտէ Բապարն
նադարնտա սոյրու օլանը իլէ-
- 3 աի : վէ Յովադա սնա իլէի գա-
րը ալը վէրտի , վէ օլուլար հէմ
գըղար թէկիւտ էյլէտի :
- 4 Վէ վազի՝ օլտուգ քի պունտան
սոնկրա՝ Յովադն էիւրէյինէ
էէլտի քի՝ Բապարն էվնի էէնի-
- 5 լէյէ : Իմտի քեահինլէրի հէմ
Ղևիլլէրի ճէմ՝ էտիպ օնլարա
տէտի.քի՝ Յուգա շէհրէրնէ չը-
գըն , վէ երլտան երլա Ալաշըն
էվնի թա՛միր էթմէք իլինն՝
ճիւմէ Իսրայէլաէն ազէն աէվ-
շըրն , վէ պոււ մաօրաշաթտա
սիդ ա՛ճէլէ էտին . ամմա Ղևի-
- 6 լիլէր ա՛ճէլէ էթմէտիլէր : վէ
փատիշահ սէրվէր Յովադադը
չաղըրըս սնա տէտի.քի՝ Բապարն
գուլու Մովլէսին վէ Իսրայէլ
ճէմմա թըրնի շէհաաէթ չատը-
րը իլինն է՛ք էթիլի վէրիլի Յու-
գատան վէ Երուսաղէմէն կէ
թիրմէյէ Ղևիլլէրաէն նի՛շլան
- 7 Թալապ էթմէտիլ : Ջիրա օլ
Ֆատիտէ Գոթուկա հէմ օ-
նուն օղուլարը՝ Ալաշըն էվնի
պօղտուլար . հէմ Բապալ էվի-
նին ճիւմէ տ՛ղիլ շէյլէրնի տա-
լի Բաշապիլմէ սաթի էթտիլէր :
- 8 Վէ փատիշահ էմր էթտի , վէ
պիր սանտուգ եափտըլար . վէ
մու Բապալ էվնին դափուսու-
նուն տիւրըրընտ դաուլար :
- 9 Վէ Յուգատա հէմ Երուսաղէմ
տէ նիտա էթտիլէր.քի՝ Ալաշըն
գուլու Մովլէսին չէօտէ Իսրա-
յէլէ է՛ք էթիլի վէրիլի Բապալա
- 10 հէթիէ կէթիլէր : վէ ճիւմէ

սէթիլէր հէմ հէփ դափ շալ
օլտուլար . վէ կէթիլիպ՝ սան-
տուգա աթտըլար թա սոլուն-
ճալտաէք : վէ վազի՝ օլտուգ 11
սանտուգ Ղևիլլէրնէ էէաի իլէ
փատիշահն միւթմէալէրնէ
կէթիլէրալիլի շէմմանտէ , մե-
լար աղէնին չղաւը պընը կէօ-
րիւնճէ , փատիշահն քեաթիլի
վէ պաշ քեահինին նալըրի կէ-
լիպ՝ սանտուգա պաւտըլար ի-
տի , անտէն մու գալըրըս մա-
շալինէ տէսնաէրլէր Բապ . կիւն
պէ կիւն պէօյլէ էտէրլէր իտի ,
վէ չղ աղէն տէվշըրտիլէր : վէ 12
փատիշահ հէմ Յովադա՝ մու
Բապալ էվի իղըմէթնին իլնտա
իլէյլնէրէ վէրիլէր իտի . վէ
մուլար Բապալ էվնի էէնիլէմէ
իլինն՝ իւճիլթ իլէ թաշալար վէ
պազըճըլար թաւթալար իտի .
հէմ Բապալ էվնի թա՛միր էթմէք
իլինն տէմիրճիլէրէ վէ պազը-
ճըլարտա տաիլի վէրլէրէր : Իմտի 13
իլն իլէյլէրնէր իլնէրլէր իտի , վէ
մէրտմէթն իլն՝ օնլարն էլի ի-
լէ իլէրի կէլտի . վէ Ալաշըն է-
վնի քէնտի շէրնիէ կէթիլիպ՝
մու գափլէթտիլէր : վէ թէք 14
միլ էտինճէ դալան ազէյի գա-
տիշահն վէ Յովադանըն էօ-
նիւնէ կէթիլիպիլէր , վէ մաաա
Բապարն էվի իլինն դապար՝
իղըմէթ վէ պիւթիւն հանմալար
իլինն դապար վէ քեաալէր հա-
նի ալթուն վէ կիւմիլ գապար
եափտըլար . վէ Յովադանըն
ճիւմէ կիւնէրնտէ՝ Բապարն
էվնիտէ տալիմա պիւթիւն հան-
մալար սունարըլար իտի :

Վէ Յովադա իլիթի յաղմըլ 15
հաղնըն ալըրգատ վէֆաթ էյլէ-
տի . վէ վէֆաթ էթտիլինտէ
էիւլ օթուգ հաղնտա իտի : վէ 16
մու Գաւիթ շէհրնտէ՝ փատի-
շահալ իլէ տէֆն էյլէտիլէր
ղերա Իսրայէլաէ՝ Ալաշըն է՛ն

տինտէ հէմ հմընտէ խայր իլէտի :

17 Վէ Յովնադանն վէֆաթըն տան սօնկրա Յուդանն սերվէր լերի կէլիպ փատիշահա թէմէն նա գըլըլար . օլ զէման փա-

18 տիշահ ծնարը տինկլէտի : Վէ պապարընն Ալլահը Բապ պըն էվինի թէրը հտիպ Աստա րովթ փութըլարնա վէ սաննմ լերէ ի պատէթ էթտիլէր . վէ Յուգա իլէ Երուսաղէմին իւղէ լինէ՝ պու սուլարը իլինն զա-

19 զապ կէլտի : Վէ ծնարա փէյ զամպըրէր կէօնտէրտիքի՝ օն լարը Բապպա տօնտէրէրէր . վէ ծնարա շէհատէթ էթտիլէր , ամմա ծնար տինկլէմէտի :

20 Վէ քեհնիքն Յովնադանն օլ լու Զաքարիայը Ալլահն Բու հու գափըլըպ դաւմըն արա սընտա պիր էրիքսէք մահալտէ տուրտու , վէ ծնարա տէտիքի՝ Ալլահ պէօյլէ տէր . Սիդ նի՝ չինն Բապպըն Թէնպիհէրիտէն թէճափուգ էտէ յօրսունուգ . իմ տի սիզ պերիօրաար օլմազընըզ զըրա սիզ Բապպը թէրը էթտի նիզ , վէ օ սիզի թէրը էտէճէք :

21 Վէ ծնարը օնուն ալէյհինէ սէօզ պիր հտիպ՝ օնու փատիշահնէ էմթի իլէ Բապպ կվինին ալ լուսունտա թաշար իլէ թաշա-

22 արըր : Իմտի Յովնա փատիշահ՝ օնուն պապաար Յովնադանն օնա էթտիյի էյլիյի խաթըրնա կէթըրմէյիպ՝ օնուն օղլունու էօլլիւրտիւ . վէ օ էօլլիւր իքէն տէտիքի՝ Բապպ կէօրիւպ թաշապ էթտին :

23 Վէ վադի՝ օլուու քի՝ էրթէսի էրլուա Սիւրիաննի ապքերի օնուն իւղէրինէ չըգաը , վէ Յուգա հէմ Երուսաղէմ իւղէրինէ կէլտիլէր . վէ գաւմտան՝ գաւմմըն ճիւմէ սերվէրլիքի հէլաք էթտիլէր , վէ ճիւմէ հաղ-

մալարընը Դամասկոսուն փատիշահնա կէօնտէրտիլէր : Սիւ-

24 լիսննն ապքերի աղապէմէր իլէ կէլտի իսէ տէ , Բապպ օն լարըն էվինէ զալէթ չօգ օլան ապքերի թէսլիմ էյլէտի , զըրա օնլար՝ պապարընն Ալլահը Բապպը թէրը էթտիլէր . պէօյլէճէ ծնար՝ Յովնաքն իւղէրինէ էհքեամ իճրա էթտիլէր :

25 Վէ ծնար օնու շէտիտ մալաղարտա թէրը էտիպ օնտան կիտին ճէ , քէնտի գուլարը՝ քեհնիքն Յովնադանն օղլուլարընն դանը իլինն օնա ասը օլուպ օնու քէնտի տէօլէյիտէ գաթլէթ էթտիլէր , վէ էօլաիւ . վէ օնու Դաւիթ շէհրինտէ կէօմսիւլէր , ամմա օնու փատիշահլարընմէզարընլարտա կէօմմէտիլէր :

26 Վէ օնա ասը օլանլար՝ պունլար իտի . Ամման լու գարը Սալմէթին օղլու Զաքաղ վէ Մովալըը գարը Սամարիթին օղլու Յովգաբաղ : Վէ 27 օնուն օղլուլարը՝ վէ էանընտա ճէ՝ օլան վէրկինին չօգլուլու՝ վէ Ալլահ կվինին թէմէլի խսուուստէնտա՝ իլթէ փատիշահլարքի թապընն թէֆսիթինտէ հաղըմըշ աըր . վէ օնուն էէրինէ օղլու Ամասիա փատիշահ օլուու :

ՊԱՊ ԻԵ

1 Դասիա իյիրմի պէշ եաչըն տա փատիշահ օլուու , վէ Երուսաղէմտէ իյիրմի տօղուգ էըլ փատիշահլըգ սիւրտիւ . վէ անա սըննն աթը՝ Երուսաղէմտէն Յովնադան իտի : Վէ Բապպըն նա-

2 զարընտա տօղլու օլանը իլէտի , ամմա սալմէ էէրէք իլէ տէյիլ : Վէ վազի՝ օլուու քի՝ փատիշահլըգ օնուն իւղէրինտէ գաւիլ օլուուլու կիպի , պապաար փատիշահը գաթլէտէն գուլա-

3 րընը էօլլիւրտիւ : Ամմա օնու-

ընն օղուլարընը էօլուլարմէտի .
իլլա Պապալար օլուլար իշին
էօլուլարիւմէյէ վէ օղուլար պա .
պալար իշին էօլուլարիւմէյէ
լաքին հէր քէս քէնտի կիւնահը
իշին էօլուլարիւմէ տէյէրէք
Րապալըն էմը էթտիյի Մովսէ .
սին թէվլաթ քիթապընտա եա .
զըր օղուլար կիպի էյէէթ :

5 Անտէն Ամասիա Յուդայը
ճէմ՝ էտիպ՝ օլուլար պապալարը
էվէրինճէ պին պաշըլար վէ եիւզ
պաշըլար ճիւմէ Յուդասա վէ
Բենիամինտէ նասպ էյլէտի . վէ
օնլարը իյրիմի եաշընտան էօգա .
րը սայըպ՝ ճէնկէ չըգան մըղըադ
վէ դալգան թուծան իւշ էիւզ
պին սէշիմիշ Կէֆէր պուլտու :

6 Հէմ էիւզ դամ թար կիւմիւշ իւճ
րէթ իլէ՝ Իսրայէլտէն էիւզ պին
դահրիման իյիթ թուծաու :

7 Վէ օնա Ալլահըն պիր առէմի
կէլլա տէտի քի՝ Եա՝ փատիշահ
Իսրայէլին ալքէրի սէնին իլէ
վարմիման . զըրա Րապալ Իսրա .
յէլ իլէ՝ ճիւմէ Եփրեմ օղուլար :

8 Ըր իլէ տէյլ տիր : Ամմա էյէր
սէն վարըր տա ճէնք իշին գուվ
վէթլի հարաքէթ էտէր իսէն
պիլէ՝ Ալլահ սէնի տիւշմէնլէ .
րին էօնիւտէ տիւշիւրէճէք, զը .
րա Ալլահըն՝ եարաւմ՝ էթմէյէ
վէ տիւշիւրմէյէ գուվթէթի վար :

9 Վէ Ամասիա Ալլահըն առէմինէ
տէտի քի՝ Եա Իսրայէլին պէօ .
լիւքէրինէ վէրտիյիմ էիւզ գան .
թար Խաֆաշ իշին նէ՞ էյլէմէ .
լի . վէ Ալլահըն առէմի՝ Րապալ
սանա պուշտան զիյատս վէրէպի .

10 լիր տէտի : Իմտի Ամասիա օնլարը՝
էա՞նի Եփրեմտէն օնա կէլէն պէօ .
լիւքէրի յըրաը , քի քէնտի մա .
հալքէրինէ կիտիլէր . վէ օնլա .
րըն էօլքէտի Յուդասըն իւզէրի .
նէ լայէթ իլէ թուծուշտու , վէ
քէնտիլէրին մահալինէ էօլքէ
գըղընլըր իլէ տէնտիլէր :

Վէ Ամասիա գուվթէթլինպ՝ 11
գաւմընը չըգարաը , վէ թուզ աէ .
րէսինէ կիթտի . վէ Սէիր օղուլ .
լարընտան օն պինին վուրտու .

12 Վէ օն պինին՝ Յուդա օղուլա .
րը սալ էսիր ալպազայանըն պա .
շէնա կէօթիւրաիլէր . վէ օն .
լարը գայանըն պաշնտան աթ .
տըլար , վէ ճիւմէտի չաթլարտ :

13 Վէ Ամասիանըն պէրապէրին
ճէ ճէնկէ կիթմէք իշին կէրի
կէօնտէրտիյի պէօլլիքէրին ա .
տէմէրի՝ Մամարիաաան թա Բն .
թորոնաաէք Յուդասըն ճէհրէ .
րինէ հիւճիւմէ թաիլէր . վէ օն .
լարտան իւշ պին աթէ՝ վուրտու .
լար . վէ չօք եաղմա եաղմալա .
արլար :

Վէ վաղի՝ օլուլ քի՝ Ամասիա 14

Եղովմուլարը լուրմագտան կէլ
տիքէն սնկրա , Սէիր օղուլա .
րընըն ալլահլարընը կէթլիլա՝
օնլարը քէնտինէ ալլահլար նասպ
էթտի . վէ օնլարըն էօնիւտէ
սէճտէ գըլար իտի , հէմ օնլա .
րա պուխուր եաղար իտի : Վէ 15

Րապալըն զաղապը Ամասիանըն
իւզէրինէ թուծուշտու՝ օնա պիր
փէյղամպէր կէօնտէրտի , վէ օ .
նա տէտի քի՝ Քէնտիլէրին գաւ .
մընը սէնին էլնտէն դուրթա .
րամայան գաւմըն ալլահլարընը
նի՛շին թալապ էթտին : Վէ 16

վաղի՝ օլուլ քի՝ օնա սէյլէր ի .
քէն օնա ճէվապ վէրտի քի՝ Սէ .
նի փատիշահ մէշլէրէթճի՝ մի
գօտուլար . վաղ կէշ , սէնի նի՞ .
շին վուրտուլար . վէ օլ փէյ .
ղամպէր վաղ կէշտի , վէ տէտի
քի՝ Քիլիլիմ քի Ալլահ սէնի հէ .
լար էթմէյէ դաստ էթտի , շին
նասիհաթըմտին կէլմէյիլապու .
նու էյլէտին :

Անտէն Յուդա փատիշահը 17
Ամասիա միւշալէրէ էտիպ՝ Իա .
րայէլ փատիշահը Յէու օղուլ
Յովաթընըն օղու Յովասա կէօն .

- տէրիւ պէտքի բն' Կէլ երեւելիւ .
- 18 զէ կէօրիւնէլմ' : Վէ Իսրայէլ
փատիւնսն Յովան' Յուդա փա-
տիւնսն Ամասիայա կէօմտէրիւ
տէտի . Լիբանանաքի տիքէն
Լիբանանոտքի երդ աղաճարը
նա կէօմտէրիւ : Սէնին գըղընը
օլլուա գարը վեր տէտի . վէ
Լիբանանոտ օլան սահրանըն
պիւր ճանապարը կէջիւ տիքէնի
չլինէտի : Սւն' իշթէ Երովմու
վուրաուտ տէյերէք երբէ ին
սէնի թէքէպիւր էթմէք իջան
իւնձէլթի . հալա էվնտէ օ.
Թուր , զիւր նիջիւն պէլա իլէ
օղլալու պէն հէմպիլէնձէ Յու-
դա տիւնէյինիւ : Ամա Ամա-
սիա տիւնէլմէտի . զիւր պու
Ալլահտան օլաու , թա քիւն
լարը' Երովմու տլաճարընը
թալալ էթաթէրի իջան պէ-
21 միւլէրիւն էլինէ վէրէ : Իմոի
Իսրայէլ փատիւնսն Յովան չըգ-
ուր , վէ օ' հիւ' Յուդա փատիւն-
սն Ամասիա Յուդաու օլան
Բեթաւմիւտէ երեւելիւ կէօ-
22 թիւնիւլէր : Վէ Յուդա Իսրա-
յէլն Էսիւնտէ պօղլուրու . վէ
23 հէր քէս չաարընսն գալուր : Վէ
Իսրայէլ փատիւնսն Յովան Յու-
դա փատիւնսն Յովաբաղ օլլու
Յովաբն օլլու Ամասիայը Բեթ-
աւմիւտէ թուրաու , վէ ծու
Երուսաղէմէ կէօթիւրաիւ . վէ
Երուսաղէմին հիւարընը Երիւմ
գափուտուտան թա քէօլէ գա-
փուտուտաթ տէթթ երեւար-
24 ըն երդուր : Վէ հէփ ալթունու
վէ կիւփալիւ վէ Ալլահըն էվն-
տէ պուրընսն Արքէգոմունտ .
նընտա օլան Ճիւմէ գապարը
վէ փատիւնսն էվնին խաղնէլէ-
րինի' վէ Բեհիւտէ օլան քիմիւլէրի
ալլա , վէ Սամարիայա տէնտիւ :
25 Վէ Յուդա փատիւնսն Յու-
դա օլլու Ամասիա Իսրայէլ
փատիւնսն Յովաբաղ օլլու Յու-

վաարն վէթաթընտան սօնիւրա'
ծն պէլ երէ եալաուր : Իմոի Ա- 26
մասիանըն պագի հիքէյէլթիւնին
էվլէլ վէ ախըրը' իշթէ Յուդա
վէ Իսրայէլ փա ղիւնսն յարընը
քիթապընտա եաղըր տէյիլմի :
Վէ Ամասիա' Բապալա թապի' 27
օլմադտան սափաթտան սօնի-
րա, ծնուն իւղէրինէ Երուսաղէմ
տէ ֆիթնէ գօփաթաթըր , վէ օ'
Լաքիսէ գալաու . ալմա ծնուն
արտընձա Լաքիսէ կէօմտէրիւ'
ծնու օրատա էթաթիւրաիլէր : Վէ
ծնու ալթար իւղէրինտէ գալաթը
ալլա , վէ ծնու պապալարը իլէ
Յուդա շէհրինտէ կէօմտիւլէր :

ՊԱՆ ԻԶ

Վէ Ճիւմէ Յուդա գափիւ' Ո- 1
ղիայը ծն ալթը եալընտա իքէն
ալթըր , վէ ծնու պապալար Ա-
մասիանըն Էթիւնէ փատիւնսն
նապա էթաթիւ : Եւթըր պու 2
պինա էյլէտի' վէ պապալար փաթի-
ւնսն պապալարը իլէ ուլուտու-
տան սօնիւրա' ծնու Յուդայա կէ-
րի վէրսի : Ողիա փատիւնսն օլ- 3
ալաթա' ծն ալթը եալընտա ի-
տի , վէ Երուսաղէմին Էլլի քի-
իւլ փատիւնսն օլաթա . վէ
սնապընսն աթը' Երուսաղէմիլ
Յէքէլիա իտի : Վէ Բապալընսն 4
ըրընտա' պապալար Ամասիանըն
Ճիւմէ էթաթիլինէ կէօթի' աղ-
րու օլան էյլէտի : Վէ Ալլա- 5
հըն իլլաթարընսն կիւլայան Չա-
բարիանըն կիւլէրինտէ' Ալլա-
հըն թալալ էյլէտի . վէ Բապալար
թալալ էթաթիլինէ կիւլէրտէ' Ալ-
լահ ծնուն իլլինի րասթ կէթի- 6
րիւ իտի : Վէ չըգալ' Փղալ-
լար իլէ Ճէնը էյլէտի , վէ Գե-
թին հիւարընը հէմ Յաթնէն
հիւարընը վէ Աղլուտուտան հի-
սարընը երդալ . վէ Աղլուտու-
տա հէմ Փղալլարալա շէհրէր

- 7 պինա էթտի : Վէ Ալլահ սնա՝
փղաղարուն իւղերինէ վէ Գուր-
բահաղան սաքին օլուն Մ'րապա-
րն իւղերինէ վէ Մահաղարուն
8 իւղերինէ՝ իմաստ էլլետի : Վէ
Մահաղարուն՝ Ողիայա հէտիյէ-
լեր վերտիլեր . վէ սնուն նամը
Մըսըրն մետիսէլինետէ վար-
աը , զիրա օ՝ զայէթ իլէ գուվ
9 վէթէնտի : Վէ Ողիա Երուսա-
ղէմաէ քէօշէնին գափուսու իւ-
ղերինտէ վէ տէրէնին գափուսու
իւղերինտէ վէ քէօշէլերին իւղե-
րինտէ գուվլէլեր պինա էթտի .
վէ սնարը գուվլէթէնտիլտի :
10 Հէմ չէօլտէ գուվլէլեր ետափաը ,
վէ չօգ գույուլար գաղաը , զիրա
սնուն սահրատա վէ օվատա չօգ
սիւրիւլէրի վար խտի . տաղար-
տա հէմ պարմեղոստա չիֆթճի-
լերի վէ պապճըլարը վար խտի,
զիրա չիֆթճիլիյի սէվէր խտի :
11 Վէ Ողիանըն՝ քեաթիյ Զէիէլին
վէ գապիթ Մահախանըն էտի
իլէ սայլընա՝ առէտ իւղէ՝ փա-
տիշահըն սերվէլէրէնտէն Անա-
նիանըն էլլ ալթընտա՝ պէօլիւք-
ճէ ճէնիկէ չըգան ճէնիքճի ա՛սքէ-
12 ըի վար խտի : Ճիւմլէ պաշ պա-
պաղարն սայլըն՝ գահրիման ի-
յիթլէր օլարապ՝ իլլի պին ալ-
13 թը եիւղ նէգէր խտի : Վէ սնա-
րն էլլ ալթընտա՝ աղիւշէնիլէ
դարըն փատիշահա խմատա էտէ-
ճէք զորու գուվլէթ իլէ ճէնիք
էտէն՝ իւշ էիւղ էտի պին պէշ
էիւղ նէֆէր ա՛սքէր վար խտի :
14 Վէ Ողիա սնար իլլան՝ ճիւմլէ
ա՛սքէր իլլան գաղաղար վէ մըդ-
րաղար վէ պաշըղար վէ զըրիւ-
լար վէ եպար՝ վէ սափան իլլան
15 Թաշար թէտարիք էթտի : Հէմ
Երուսաղէմաէ հէղարիֆէնիլեր
մարիֆէթի իլէ մէնճիլիլեր ետափ-
աը , քի օղարը վէ պէօլիւք Թաշ-
արը ալթմապ իլլան՝ գուվլէլերին
իւղերինտէ վէ քէօշէլերին իւղե-

րինտէ օլարար . վէ սնուն նամը՝
թա ուղաղատէք չըգար , զիրա
սնա թա գուվլէթէնիլնէլէտէք
ա՛ճայիպ խմատա ար օլուն : Ալ- 16
մա գուվլէթէնիլնէլէթն էիւրէ-
յի հէլքէտէք էիւճէլէնտի , վէ
Ալլահը Բապպա ա՛սըղք էթտի-
վէ Բապպն հէլքէրինէ կիւտիլի-
պուխուրուն մէղպահը իւղերին-
տէ պուխուր ետգա : Վէ սնուն 17
արտընճա քեահին Աղարիա վէ
պիլէսինճէ Բապպն գուվլէթ
սահիպի սէքսէն քեահինի վար-
աը : Վէ սնար Ողիա փատիշա 18
հա դարըն պուրուպ սնա տէալի-
լէր քի՝ Եա՝ Ողիա Բապպա պու-
խուր ետգմադ սանա ուղիւշիլ ,
իլլա պուխուր ետգմադ իլլան
Թագաիս օլունա՝ Ահարոն օլու-
լարը քեահիլլէրէ տիւլէր . Մադ-
տէստէն չոգ , զիրա ա՛սըղք
էթտին , վէ Բապպ Ալլահան՝ 19
դապէ կէլտի , սնուն էլլինտէ իսէ՝
պուխուր ետգմադ իլլան պու-
խուրտան վար խտի . վէ քեահին-
լէրէ զաղաղէնմիշ իլլան՝ քեա-
հինիլլին էօնիւնտէ Բապպն է-
վինտէ պուխուր մէղպահըն եա-
նընտա սնուն ալթընտա ճիւտամ
իլլէթի պիթտի : Վէ պաշ քեա 20
հին Աղարիա հէմ ճիւմլէ քեա-
հինիլլեր սնա պապընճա , իլթէ
ալթընտա ճիւտամ իլլէթի վար
խտի . վէ սնու օրատուն ա՛ճէլլ
իլէ չըգարտըլար . հէմ քէնտիսի
տախի չըգմաղա ա՛ճէլլ էթտի ,
զիրա Բապպ սնու վաղմուշ խտի :
Իմտի Ողիա փատիշա թա վէֆա 21
թը կիւնիւնտէք ճիւտամը օ-
լուպ՝ խաթթա խանէտէ ճիւտամ
լը սաքին օլուն , չիւն քի Բապ-
պն էվինտէն քէսիաի . վէ փա-
տիշահ էվինին իւղերինտէ սնուն
օղու Զովաթմաղուպ աիլ արըն
դավմընը հիւքմ էտեր խտի :
Վէ Ողիանըն պաղի հիլքեսայէ 22

Թիւին էվէլինին վէ ախրընը՝
 23 Ամսվս օլլու Եսայի փէյղամպէր
 էւազոր : Վէ Ողիս պապաւարը
 իլէ ուլուտու , վէ ծնու պապա-
 ւարը իլէ փատիշահլարըն մէդոր-
 լըըը սահրաւընտա կէօմիւլէի ,
 չիւն տէտիլէր քի՝ Օ Ճիւտամը
 տրր . վէ ծնուն էէրինէ՝ օլլու
 Յովթամ փատիշահ օլտու :

ՊԱՊ ԻԷ

- 1 Յովթամ փատիշահ օլտուպ-
 տա՝ իյիրմի պէշ Եաշընտա խոի վէ
 Երուսաղէմնէն ծն ալթը երլ փա-
 տիշահլը սիւրտիւ . վէ անտաընըն
 առը Սադոկլուն զըը Յերուսա
- 2 խոի : Վէ Բապպըն նազարընտա
 տօղրու օշնըր պապատըր Ողիանըն
 Ճիւմլէ էթտիլինէ կէօրէ էյլէ-
 տի , անճադ Բապպըն հէյքէլի-
 նէ կիրմէտի . վէ գալմ տահա
- 3 Փասիտիտի : Բապպ էվէնին իւսթ
 գափուտուծու պու Կափաը - վէ
 Ոփաղ հիւարընտա տախիլչօք պի .
- 4 նա էթտի : Վէ Յուգա տաղիւ .
 Թանընտա շէհրէր Կափաը , հէմ
 օրմանըրտա գալէ՛լէր վէ գուլէ .
- 5 էր Կափաը : Հէմ օ՝ Ամմին օ-
 ղուլարընքն փատիշահլը իլէ ճէնք
 էթտի , վէ ծնարը Եէնտի . վէ
 Ամմին օղուլարը ծնա օլ երլտա
 եիւզ գանթար կիւմիւշ վէ ծն պին
 էօլէք պուլտայ վէ ծն պին էօլ
 չէք արփա վէրտիլէր . պու՛նու՝
 Ամմին օղուլարը՝ իքինճի երլտա
 վէ իւլէնճիւ Էլաւա տախիլ Կտա
- 6 էթտիլէր : Վէ Յովթամ գուլ
 վէթլէնտի . չիւն քի Կօլարընը՝
 Ալաճը՝ Բապպըն հուզուրուծնտա
 տօղրուլթաու :
- 7 Վէ Յովթամըն պապի հի-
 քէայէթի վէ ծնուն Ճիւմլէ ճէնք
 էրի վէ Կօլարը՝ իլթի Իսրայէլ
 վէ Յուգա փատիշահլարընըն քի .
- 8 Թապընտա Կազըմըշ տըր : Փա-
 տիշահ օլտուպտա՝ իյիրմի պէշ

Կաշընտա խոի , վէ Երուսաղէմ
 տէն ծն ալթը երլ փատիշահլըգ
 սիւրտիւ : Վէ Յովթամ պա-
 պաւարը իլէ ուլուտու , վէ ծնու
 Դաւիթ շէհրինտէ տէյն էյլէ-
 տիլէր . վէ օլլու Աքազ՝ ծնուն
 Եէրինէ փատիշահ օլտու :

ՊԱՊ ԻԸ

- 1 Բապպ փատիշահ օլտուպտա՝
 իյիրմի Կաշընտա խոի , վէ Երու-
 սաղէմնէն ծն ալթը երլ փատի-
 շահլըգ սիւրտիւ . վէ պապատըր
 Դաւիթ կիպի՝ Բապպըն նազա-
 րընտա տօղրու օշնըր էթմէտի :
- 2 Իլլա Իսրայէլ փատիշահլարընըն
 Կօլարընտա եիւրիւտիւ . հէմ՝
 Բահաղլմէ տախիլ տէօքմէ փութ
 ար Կափաը : Վէ Ենսլմ օլլու
- 3 նուն տէրէսինտէ պուխուր Կա-
 գար խոի . հէմ՝ Բապպըն՝ Իս-
 րայէլ օղուլարընըն Էօնիւնտէն
 գօվտուղու Թայիլիլէրին մէք .
 րուհաթընա կէօրէ՝ օլլուլարընը
 ալթէլէ Կազոր : Հէմ՝ երէքսէք
- 4 Եէրլէրտէ վէ պալըլար իւլէ-
 րինտէ վէ հէր Եէլիւ աղաճ ալ-
 թընտա գուրպան Կտէր վէ պու-
 խուր Կազար խոի :
- 5 Իմտի Ալաճը Բապպ ծնու
 Սիւրիա փատիշահլընըն Էլինէ
 վէրտի , վէ ծնու վուրուպ՝ ծն .
 տան պիր չօք Կսիր ալարար , վէ
 Դամասկոսա կէօթիւրտիլէր .
 հէմ Իսրայէլ փատիշահլընըն Էլի-
 նէ տախիլ վէրիլտի , վէ օ՝ ծնու
 պէօյիւք վուրուշ իլէ վուրտու :
 Վէ Ռովմէա օլլու Փաիկէ պիր
- 6 կիւնտէ Յուգատան՝ Ճիւմլէտի
 գահրիման իյիլթէր օլտարագ՝ եիւզ
 իյիրմի պին հիւշ Էօլուրտիւ .
 չիւն քի պապալարընըն Ալաճը
 Բապպը թէրք էթտիլէր : Վէ
- 7 Եփրէմիւն գահրիմանը Չէքըր՝
 փատիշահլըն օլլու Մատիայը
 վէ սէրայըն քէտիլուտաը Եզըր .

- օամը վէ փատիշահն վէքիլի Եղ
 8 կանայր էօլտիւրտիւ : Վէ Խարա-
 յէլ օղուլարը՝ քէնտի գարըն-
 տալարընտան գարըլար վէ օղան-
 ար վէ գողար խի էիւզ պին
 էտիր ալուրար : հէմ՝ օնլարտան
 չօգ հաղմա ալուրար, վէ հաղմա
 9 յը Սամարիայա կէօթիւրտիւլէր
 Վէ օրատա՝ Ովդեգ իամինտէ
 Բապպն պիր փէյլամպէրի վար
 իտի, վէ Սամարիայա կէլէն աւա-
 քէրին էօնինէ չօգը պն օնլարա
 տէտի քի՝ իշէմ պապալարընը-
 զնն Ալահը Բապպ Յուգանն
 իւղէրինէ տարըլարըն իշին՝ օնլա-
 րը էլինիղէ վէրտի : վէ օնլարը՝
 կէօյն տէյինձէյէտէք պիր խըլմ
 10 իլէ գըրտընը : Վէ շիմտի Յու-
 գա վէ Երուսաղէմին օղուլարը-
 նը՝ քէնտիլիղէ գուլար վէ խա-
 լայքէլար գուլանմաղա նիյէթ
 էտէրօնիիգ՝ սիղին արանըղտա՝
 հէման քէնտիլիղ Ալահընը
 Բապպա սուչու տէյի՝ լիպինիղ :
 11 Իմտի հալա պէնն սինկէյին, վէ
 գարընտալարընըղտան սիրտիւ-
 յիւնիւղ էտիրէրի կէրի տէօնաէ-
 րին : զիրա Բապպն խըլմ ու
 12 զաղապը իւղէրինիղտէ տիր : Վէ
 Եփրեմ օղուլարընն սէրվէրէ-
 րինտէն պա՛ղը քիմնէլէր՝ Յօհա-
 նան օղու Աղարիս՝ Մեհեզա-
 մօթ օղու Բարաքիա վէ Սեղ-
 զու՛մ օղու Եղէկիա վէ Աղլիա
 օղու Ամեսայի՝ սէֆէրտէն կէ-
 լէնէրին իւղէրինէ գալպարար :
 13 Վէ օնլարա տէտիլէր քի՝ Էտիր-
 լէրի պուրայա կէթիւրմէն, զերա
 պիղ հալա Բապպա սուչու ի-
 քէն սիղ կիւնահրմըղա վէ սու-
 չու՛մուղա զամ՝ էթմէք իսթէր-
 սինիլ : չիւն քի սուչումուղ չօգ
 տուր, վէ Խարայէլին իւղէրինէ
 14 խըլմ ու զաղապ զար : Վէ Ջէնը-
 ձիլէր՝ սէրվէրէրին վէ Ջիւմէ
 Ջէմաաթըն էօնիւտէ էտիրէրի
 15 վէ հաղմայը պրադտըրար : Վէ օլ

իսիմէլի իլէ զէքը օղունան քիմնէ-
 լէր գալպըպ՝ էտիրէրի ալուրար,
 վէ հէփ չըփլազ օրանլարը հաղ-
 մատան կիյտիրտիլէր, հէմ օն-
 լարը տնաալապ՝ այագ գապը
 կիյտիրտիլէր, վէ օնլարա Է-
 տիրիպ իշիրտիլէր, վէ օնլարը
 հաղլաարար, վէ հէփ զայի՛թ-
 լէրի մէքէպլէրէ պինտիրտիլէր,
 վէ օնլարը խուրմա աղա՛ըն շէհ-
 րինէ Երիքուլա գարընտալարը-
 ննն հաննա կէօթիւրտիւլէր :
 անտէն Սամարիայա տէօնտիւլէր :
 Ուղէմանտէ Աքազ փատիշա-
 16 շահ Ասուր փատիշահարընա
 կէօնաէրտի քի՝ օնա իմտաաէտէ-
 լէր : 2 իրա Եդուլմուլար Էրին
 17 կէլիպ՝ Յուգայը վուրտուլար,
 վէ էտիրէր կէօթիւրտիւլէր :
 18 Փըլտըլար տախի օլտաա վէ Յու-
 գանն գըլլէսինտէ օրան շէհր-
 լէրէ հիւձիւմ էթտիլէր, վէ Բեթ-
 սամիւսիւ հէմ Այիդիւնու վէ Գա-
 զէրօթու վէ Սըքուգը հէմ օնու-
 քէյլէրին վէ Թամայը հէմ օ-
 նուն քէյլէրին վէ Գամուլու հէմ
 օնուն քէյլէրին ալուրար, վէ օ-
 րատա սաքին օլտուլար : 2 իրա
 19 Բապպ Յուգայը՝ Խարայէլ փատի-
 շահ Աքազըն սէպէպինտէ ալ-
 չաղլաթուր : չիւն քի՝ Յուգա-
 յը աղտըրտը, վէ Բապպա պէօ-
 յիւք իսէան իլչէտի : Վէ օնուն
 20 իւղէրինէ՝ Ասուր փատիշահը
 Թագղաթ փաղաար կէլիպ՝ օնու
 սըլտը, վէ օնա հարտըմ էթմէ-
 տի : 2 իրա Աքազ Բապպըն է-
 21 վինտէն վէ փատիշահն հէմսէր-
 վէրէրին էվէրինտէն հաղմա ա-
 լըպ՝ Ասուր փատիշահնա վէր-
 տի իսէ տէ, օնա հարտըմ էթ-
 մէտի :
 Վէ սըգընթըտա իրէն տէ՝ հէ-
 22 ման պու Աքազ փատիշահ Բապ-
 պա Էրինէ իսէան էթտի : Վէ օ-
 23 նու վուրան Դամասկոսուն ալ-
 լահարընա գուրպանլար քէստի :

- վէ Սիւրիա փատիշահ շարնըն ալ-
լահարըն ընլարա եարաւմէ թախք
լէրիի չին՝ ընլարա գուրպան քէսէ
յիմ քի պանա քա եարաւմ էթ
սինլէր տէսի . ամմա ընլար ընա
վէ ճիւմէն իսրայէլէ խարապը .
24 զա սէպէպ օլտուլար : Հէմ Ա-
քաղ Ալլահ էվինին դապարընը
ճէմ՝ էսիպ՝ Ալլահ էվինին դապ-
արընը փարէլէտի , վէ Բապպ
էվինին դափուլարընը դափատը .
վէ Երուսաղէմին հէր քէօջէսին տէ-
քէնտույէ մէզպահար եսփտը :
25 վէ Յուդանըն հէր պիր շէհրին
տէ թէփէ լիւթխանէլէրի եսփ-
տը քի՝ եստ ալլահարա պու-
խուր եսպա . վէ պապարընը
նըն Ալլահ Բապպը դաղապէ
կէթիբաի :
26 Իմսի ծոռն պափի հիքեայէթի-
նին վէ եօլարընըն էվէլէ վէ ախը-
րը՝ իշթէ Յուդա վէ իսրայէլ փատի-
շահարընըն քիթապնետա եազը
27 մըշ տըր : վէ Աքաղ պապարընը
իլէ ուլուսու , վէ ծոռ Երուսա-
ղէմ շէհրինա կէօմտիւլէր , ամ-
մա ծոռ իսրայէլ փատիշահա-
րընըն մէղարարընա կէօթիւրմէ-
տիւլէր . վէ օլլու Եզէկիա՝ ծոռն
էէրինէ փատիշահ օլտու :

ՊԱՊ ԻԹ

- 1 Եզէկիա իյիբմի պէշ եաշըն
տա փատիշահ օլտու , վէ Երու-
սաղէմտէ իյիբմի սօգուզ երը
փատիշահ լըգ սիւրտիւ . վէ անա
սընրն աոր Զաբաբիանըն գըզը
2 Աբիա խի : վէ պապասը Դա-
ւիթին ճիւմէն էթախինէ կէօրէ՝
Բապպըն նաղարընտա սօղորու օ-
լտուր էյլէտի :
3 Պու՝ փատիշահ լըզընըն իլք
երընըն էվէլէքի այընտա՝ Բապպ
էվինին դափուլարընը աշտը , վէ
4 ծնլարը թա՛միր էյլէտի : վէ
քէահինլէրի հէմ Ղէիլիլէրի կէ-

- թիբիպ՝ ընլարը կիւն սօղու
մէյտանընտա ճէմ՝ էյլէտի . վէ
5 ընլարա՝ տէսի քի՝ Պէնի տինկէ-
յին եա՝ Ղէիլիլէր . հալա թադ-
տիս օլտու , վէ պապարընընը
Ալլահը Բապպըն էվինի թադ-
տիս էտին , վէ լիիլիլի Մադ-
տէօէտէն չըգարըն : Զիւրա պա-
6 պարընըն ա՛որ օլտու՝ Ալլա-
հըմըզ Բապպըն նաղարընտա
եարամաղըգ էթտիլէր , վէ օ-
լտու թէրք էթտիլէր . հէմ Եիւզ-
լէրինի Բապպըն չաարընտա
էլէվիբիպ՝ արգա տէօնտէրտիլէր :
7 Էյլանըն դափու դանաալարընը
տախի դափատըլար , վէ դան-
տիլլէրի տէօնտէրտիլէր . վէ
պուխուր եադմաարըլար . վէ Մադ-
տէօէտէ իսրայէլին Ալլահընա
պիւթիւն եանմա ծոռնտալարը :
8 Օնտու իչիւն Յուդանըն վէ Երու-
սաղէմին իւզէրինէ Բապպըն զա-
ղապը կէլտի , վէ ընլարը՝ սիզ կէօզ-
լէրինի իլէ կէօրտիւլէնիւ զկիպի
ճէֆայա՝ խարապսթա վէ րէզա
լէթէ վէրտի : վէ պոռնտան էօ-
9 թիւրիւ՝ իշթէ պապարընընը
գըլըճտան սիւլտիւ . վէ օլտու
ըմըզ իլէ գըղարըմըզ հէմ գա-
10 ըրըլըմըզ էսիլըլքաէ տիր : Հա-
լա գալպիտէ՝ իսրայէլին Ալլա-
հը Բապպ իլէ ա՛նտ քէտիլմէք
վար . թաքի պիղուէն իսըմ ու
ղաղապը տէնէն : Եա՝ օղուլա-
11 ըմ՝ հալա զաթիլ օլման . զիւրա
Բապպ՝ ընա խըզմէթ էթմէք ի-
չին՝ էնիւնտէն տուրմաղա վէ
խըզմէթ ճիլլէրի հէմ պուխուր եա-
գըճըլարը օլմաղա սիզի սէլմիլտիր :
12 վէ Ղէիլիլէր՝ Ամեսայի օղու
Մատթ վէ Ագարիա օղու Գո-
վէլ Վահաթըլարը օղուլարըն-
տան՝ վէ Աբգի օղու Վիս վէ Յա-
լէլէլ օղու Ազարիա Մերարի
օղուլարընտան՝ վէ Գիւրսնուլ-
լարտան Զամմա օղու Թոլաք
13 վէ Թոլաք օղու Եզէն , վէ Եզի-

'սալիսն օղուլարընտան Սամարի
 վէ Զէիէլ' վէ Աստի օղուլարըն-
 տան Զաքարիա վէ Մաթանիա,
 14 վէ Եման օղուլարընտան Զէբի-
 էլ վէ Սէմէի' վէ Իպիթուն օղու-
 արընտան Սեմայիա վէ Ողիէզ
 15 գալգալըլար : Վէ գարընտաշա-
 րընը ճէմ' էտիս' Թադտիս օլ-
 տուլար : վէ փառիշահըն էմրի-
 նէ կէօրէ Բապպըն սէօղիւ իւղ-
 րէ' Բապպըն էվինի փաթէմէյէ
 16 վարուլար : Վէ քեահնիւէր փաթ-
 էմէք իշիւն' Բապպ էվինին իշէ-
 րիսինէ կիրպիւէր : վէ Բապպըն
 ճէքէլէնտէ պուշուգլարը ճիւմ'
 լէ մուրտարըլը' Բապպ էվինին
 ալուստունա չըգարալար : վէ
 17 Ղէիլէր տիշարըլա' Վեդրոն
 սէրէսինէ չըգարմաղա գալարը :
 18 տըլար : Վէ իւք այրն էվիէլէի
 Խէնիւնտէ Թագտիս էթմէյէ
 պաշաւարըլար : վէ այրն սէքիլին
 ճի կիւսիւնտէ Բապպըն էյվա-
 նընա կէտիւէր : վէ Բապպ էվի-
 նի սէքիլ կիւստէ Թագտիս էթ-
 տիւէր : վէ իւք այրն ըն ալթըն'
 ճը կիւսիւնտէ Թէքմիլ էթալիւր :
 19 Անտէն' իշիւրիյէ Եղիէկիս փա-
 տիշահըն էսնընա վարըպ տէ-
 տիւէրէքի' Բապպըն պիւթիւն է-
 վինի' վէ պիւթիւն էսնմա մէզ-
 պահընը ճէմ' ընուն ճիւմ'է գապ-
 արընը' վէ հուզըր էքմէյինին
 սօփրատընը ճէմ' ընուն ճիւմ'է
 20 գապպարընը փաթէտիք : Վէ Ա-
 քաղփառիշահընի փառիշահըլըն-
 տա' ընուն իսէանը իլէ հափաթ-
 էտիւրի գապարըն ճիւմ'էտիւնի
 հաղըրատաղ, ճէմ' Թագտիս էյ-
 վտիք : վէ իշթէ ընլար Բապ-
 պըն մէզպահըն էօնիւնտէ տիւր :
 21 Օլտէմ Եղիէկիս փառիշահ էր-
 քէն գալըլալ' շէհրին սէրվէրլէ-
 րինէ ճէմ' էյլէտի, վէ Բապպըն
 22 էվինէ չըգալար : Վէ փառիշահ-
 րէք իշիւն հէմ' Մագտէսէ իշիւն
 վէ Յուգա իշիւն կիւսահ գուր-

պանը տէյիւ' էէտի պուշալ վէ
 էէտի գօչ վէ էէէի գուզու վէ
 քէշիւրտէն էէտի էրքէճ կէ-
 Թրտիւէր : վէ Ահարոն օղու-
 արը քեահնիւէրէ պուշուրտու-
 քի' ընլար Բապպըն մէզպահըն-
 ղէրինտէ սունալար : Վէ սըլըր- 22
 րընը պօղաղաւարըլար : վէ քեա-
 հնիւէր գանը ալալըլար : վէ մէզ-
 պահա սէրփառիւէր : ճէմ' գալա-
 րը պօղաղաւարըլա' գանը մէգպա-
 հա սէրփառիւէր, դուզուլարը տա-
 խի պօղաղաւարըլա' գանը մէզպա-
 հա սէրփառիւէր : Անտէն կիւ- 23
 նահ դուրպանընը էրքէճէրի-
 նի փառիշահըն վէ ճէմ'աալթըն
 էօնիւնէ էաղըլաւարըլար : վէ
 ընլար' ընլարըն իւղէրինէ էլէրի-
 նի գօտու : Վէ քեահնիւէր ըն- 24
 արը պօղաղաւարըլար : վէ ճիւմ'
 լէ Խարայէլէ քէֆարէթ էթմէք
 իշիւն' ընլարըն գանընը մէզպա-
 հա սէրփառիւէր : ղիւրա փառի-
 շահ տէտիքի' Պիւթիւն էսնմա
 վէ կիւսահ գուրպանը ճիւմ'է
 Խարայէլ իշիւն օլա : ճէմ' Ղէիլ- 25
 էրի Բապպըն էվինտէ' Դաւիթ-
 թին վէ փառիշահըն պաղըճընը
 Դաղըն վէ Կաթան փէյղամպէ-
 րին Թէնպիսի իւղէ' ղիւլէր իլէ
 վէ սանթուրըլար իլէ վէ Թան-
 պուրըլար իլէ տուրտուրտու : ղի-
 րա Բապպըն' փէյղամպէրլէրի-
 նին փառիթառի իլէ էմրի պէօլէ
 իտի : Իմտի Ղէիլէրի Դաւիթիւն 26
 մառփէ ալէթէրի իլէ' վէ քեա-
 հնիւէր պօրուլարը իլէ տուրտու-
 րար : Վէ Եղիէկիս տէտիքի' ղիւ- 27
 թիւն էսնմայը մէզպահատա սու-
 նալար : վէ պիւթիւն էսնմա
 պաշալաւարը ղէմանտէ' Բապպըն
 իւսհիւի քառի պօրուլար իլէ վէ
 Խարայէլ փառիշահը Դաւիթիւն
 մառփէ ալէթէրի իլէ պաշալա-
 տը : Վէ Թա պիւթիւն էսնմա 28
 Թէքմիլ օլունապատէք' ճիւմ'
 ճէմ'աալթ սէճտէ գըլարըլար իտի

- վէ մուսիքարիլահի օգուր խոխ ,
 վէ պօրազանար պօրու չալար
 29 խոխ : Վէ պիւթիւն հանմայր
 թէքմիլ էթաիքէրինտէ , փա-
 տիլահ հէմ հանընտա ճիւմէ
 պուլունանար տիղ չէօքիւպ'սէճ
 30 տէ գըլըրըր : Անտէն Եզեկիա
 փատիլահ վէ սէրվէրլէր Դէկիւ-
 լէրէ տէտիլէր քի Բապպա Դաւի-
 թին վէ Ասաի պագըճընըն սէօզ-
 լէրի իլէ համա էտէլէր . վէ օն-
 լար շաղանարագ համա էթաի-
 լէր վէ էյիլիպ սէճտէ գըլըրըր :
 31 Վէ Եզեկիա ճէվապ էտիպ
 տէտի . քի՝ Էիմաի քէնտիլիլ
 Բապպա սունտունուզ . եագլա-
 շըն , վէ Բապպըն էվինէ գու-
 պանլար վէ շիւքը փէշէշէրի
 կէթիլին . իմտի ճէմաա'թ' գու-
 պանլար վէ՝ շիւքը փէշէշէրի՝
 վէ հէր կէօնլունտէն գօփան պիւ-
 թիւն հանմայր կէթիլտիլէր :
 32 Վէ ճէմաա'թըն կէթիլտիլի
 պիւթիւն հանմալարըն սայըսը՝
 էէթմիշ սըրըր էիւզ գօջ Վէ իքի
 էիւզ գուզու խոխ . պուներըրն
 ճիւմէսի Բապպա պիւթիւն հան-
 33 մա իլին խոխ : Վէ վադ'ի օլու-
 նանլար՝ ալթը էիւզ սըղըր վէ
 34 իւջ պին դօյուն խոխ : Անճադ
 քեահինլէր սղ օլմագ իլէ, ճիւմ-
 լէ պիւթիւն հանմալարը էիւզ
 մէյէ դատիր օլմաալար , վէ թա
 իլ թէքմիլ օլուն ճայատէք՝ հէմ
 թա քեահինլէր թագտիս օլուն .
 ճայատէք՝ գարընտալարը Դևի-
 լիլէր օնլարա հարտըմ էթտիլէր .
 զիրա Դևիլիլէր թագտիս օլմա-
 ղա՝ քեահինլէրտէն զէյատէ հա-
 35 ղըր էիւրէքլի խոխ : Հէմ տաիլի
 պիւթիւն հանմալար՝ սէլամէթ
 գուրպանլարընըն էաղը իլէ վէ
 պիւթիւն հանմալարըն շէրպէթ
 փէշէշէրի իլէ չօգ խոխ . պու
 էէճ՝ իլէ Բապպ էվինին խըզմէ-
 36 թի թէրթիպէ գօմտու : Իմտի
 Եզեկիա ճիւմէ գալմ իլէ Ալահ

գալմընը հաղըր գըլըրընալաղ
 օլտու . զիրա պու մուս'հաթ'
 ափանսըղ օլտու :

ՊԱՊ Լ

Ինտէն Եզեկիա ճիւմէ Իս-
 րայէլէ վէ Յուդայա կէնտե-
 1 տի , հէմ Եփրեմէ վէ Մանասէ-
 յէ տաիլի նաթէլէր էաղըր , քի
 Երուսաղէմտէ օլան Բապպըն է-
 վինէ կէլիպ՝ Իսրայէլին Ալահը
 Բապպըն պատէքինի էտէլէր : Վէ 2
 փատիլահ՝ սէրվէրլէր իլէ վէ
 ճիւմէ ճէմաա'թ իլէ Երուսա-
 ղէմտէ մէշվէրլէթ էթաի . քի՝ պա-
 սէքի իքինճի՝ այտա էտէլէր :
 3 Զիրա վագ'թընտա օնու էթմէ-
 յէ գատիր տէյիլէր խոխ . ջիւն
 քի քեահինլէր էէթէր միգտարի
 թագտիս օլմաալարը խոխ , վէ
 գալմ Երուսաղէմէ ճէմա՝ օլմա-
 մըշ խոխ : Իմտի պու շէյ փա- 4
 տիլահն նաղարընտա վէ ճիւմէ
 ճէմաա'թըն նաղարընտա տողու
 կէօրինտիւ : Վէ գալիլ գա- 5
 րար էթտիլէր քի՝ ճիւմէ Իսրա-
 յէլտէ Բեբրաքէտէն թա Դու-
 նաաէք խապէր կէշիւրէր , քի
 կէլիպ՝ Երուսաղէմտէ Իսրայէլին
 Ալահը Բապպըն պատէքինի է-
 տէլէր . զիրա չօգտան պէրու՝
 էաղըր օլուաղու կիպի էթմէ-
 միլէր խոխ :

Վէ ուլաղլար՝ փատիլահն 6
 հէմ սէրվէրլէրն էէտիլտէն նա-
 մէլէր իլէ ճիւմէ Իսրայէլէ վէ
 Յուդայա վարտըր , վէ փատի-
 հն էմրի իւզլէ տէտիլէր . Եա՝
 Իսրայէլ օլուլարը՝ Աբրահամըն
 Իսահակըն վէ Իսրայէլին Ալա-
 հը Բապպա տէօնին , օ տա սի-
 զին Աուր փատիլահալարընըն
 փինչէսինտէն գուրթուլուլապ-
 7 զընըգա տէօնէճէ տիլ : Վէ
 պապալարընըր կիպի հէմ գա-
 րընտալարընըր կիպի օլման , քի

- Յնար պապալարընն Ալազը
 Բապպա Իսեան էթտիլէր, վէ
 սիզն հալա կեօրտիչիւնիւղ կի
 պի ջնարը խարապղըղա վերտի :
- 8 Հաղա պօյնունուղու ուպալա
 րընըղ կիպի սերլէթմէն . Բապ
 պա թապիլ՝ օլուն, վէ ծնուն է
 պէտէն ա՛ղիզ գըրըղը Մագտէ
 սեօինէ կէլին, վէ Ալազնըղ
 Բծպպա թպաւտիթ էաին, քի
 սիզտէն իըղմ ու ղազապը տէօ
- 9 Նէ : Զիրա սիղ Բապպա տէօ
 նէր իսէնիղ, գարընտաղարը
 նըղ վէ սլուշարընը՝ ծնարը Է
 սիր սիւրէնլէրին եիւղիւնտէն
 ժերհամթ սլուշուպ պու աիյա
 րա տէսնէճքէր : ղիրա Ալա
 ճընըղ Բապպ րահիմ՝ վէ լաթիֆ
 տիր . վէ էյեր սնա տէսնէր իսէ
 նիղ, սիւղտէն եիւղ չէվիրմէյէ
 ճէք տիր :
- 10 Իմաի ուլաղլար՝ չէհրտէն չէհ
 րէ Եփրեմ վէ Մանասէ աիյա
 րընտան թա Ջաբուղնտաթէ
 կէջտիլէր . աւմա սնարա կիւ
 լիւպ՝ ծնարը ղէվիչէ ալըըր :
- 11 Անճաղ Ասերտէն վէ Մանասէ
 տէն վէ Ջաբուղնտան պա՛ղը
 ատէմլէրին կէծիւ ալաղլանըս՝
- 12 Երուսաղէմէ կէթիլէր : Բապ
 պըն սէօղիւ իլէ փատիշահն վէ
 սերվլէրէրին էմրինի իճրա էթ
 մէ իլին Յուգանըն իւղէրինտէ
 տաին Ալազնն չիլ օլտուքի՝
 ծնարա պիր եիւրէք վէրէ :
- 13 Վէ Երուսաղէմէ չօգ խալզ
 ճէմ՝ օլտու, դայիթ չօգ ճէ
 մաւթ քի՝ իքինճի ալտա իա
 մուրուղլար պայրամընը էտէ
- 14 Էր : վէ գաղըզա՝ Երուսաղէմ
 տէ օլան մէղպահլարը տէֆ՝ էթ
 տիլէր . վէ ճիւմլէ պուխուր
 կեահլարընը տէֆ՝ էտիպ՝ Կեղ
- 15 րոն տէրէսինէ աթտըլար : վէ
 իքինճի այըն՝ օն տէօրաիւնճիւ
 փիւնիտէ պասեքի պօղաղալար
 րար, վէ քեահլիլէր հէմ Ղևի

Էլիէր ա՛ղլանը պ թագաիս օլտու
 րար, վէ պիւթինն եանմալարը
 նը Բապպըն էվինէ կէթիլարիլէր :

16 վէ ա՛տէթլէրի իւղը՝ Ալազնն
 ատէմի Մովսէսին թէվրաթընա
 կէօրէ քանիլէրին տուրաղլա
 րընտա տուրտուլար . գանը՝ Ղե
 Վիլլէրին էլլնտէն քեահլնլէր ա
 լապ սէրիլէրէր իաի : Զիրա ճէ

17 մաւթտա թագաիս օլունմամը
 րար չօգ իաի . վէ ճիւմլէ փաթ
 օլմայանլարըն պասեք դուրպան
 րարընն սլուղաղմալարը իւղէ
 րինտէ Ղևիլլէր իաի, քի ծնա

18 րէ մաւթա թագաիս էտիլէր :
 Զիրա գաւմըն չօղու՝ Եփ
 րեմէն վէ Մանասէտէն վէ
 Խաբարտան վէ Ջաբուղնտան
 էքսէրիսի փաթ տէյիլէր իաի .
 իլլա պասեքի՝ հաղըը օլանա մու
 ղայիր եէաիլէր . աւմա Եղեկիւ
 ծնար իլինն իիյաղ էտիպ տէտի
 քի՝ էյի օլան Բապպ քէֆարէթ
 էթտին, հէր պիրինտէն էօթիւ

19 րիւքի պապալարընը Ալազնը
 Բապպ Ալազը թալապ էթմէյց
 պիւթիւն եիւրէյինի հաղըրա
 մըշ տըր, Մագաեսէ փաթըն
 մէտի իւղըէ տէյիլ իսէ տէ : վէ

20 Բապպ Եղեկիլար իլիթտի, վէ
 գաւմա շիֆա վէրտի :

21 Իմաի Երուսաղէմտէ պուլու
 նան Խորայէլ օլուշարը պէօյիւք
 շաղըղ իլէ էէտի կիւն խամուր
 սուղլար պայրամընը էթմէքա
 վէ Բապպա Ղևիլլէր հէմքեա
 հինլէր կիւն պէ կիւն գուվլէթի
 պալա չալըըլար իլէ Բապպա
 համա էտըրէր իաի : վէ Եղե

22 կիւ՝ Բապպըն էյի իլլինտէ մա
 հիր օլան ճիւմլէ Ղևիլլէրին
 կէծիլլէրինճէ սէօյէտի . վէ
 պայրամընն էէտի կիւնիւնտէ՝ սէ
 լամէթ դուրպանլարը քէսէրէք
 վէ պապալարընըն Ալազը Բապ
 պա շիւքը էտըրէք եէրէր իաի :

23 վէ ճիւմլէ ճէմաւթ մէշվէ

- րէթ էթախէր քի՝ եէտի կին տաճա էտէրէր • վէ եէտի կին
- 24 շաղքգ էթախէր : Զ իրա Յուգա փատիշահը Եղեկիմ Ճեմաաթա պին պուղա վէ եէտի պին գոյուն պաղըշատը , վէ սէրվէրէր քաթի Ճեմաաթա պին պուղա վէ օն պին գոյուն պաղըշատը : վէ չօր քեաճինէր թագ
- 25 տիւ օլտուար : Իմաի Ճիւմէ Զուգա Ճեմաաթը հէմ քեաճինէր վէ Ղեկիլէր՝ Իսրայէլեան կէլէն Ճիւմէ Ճեմաաթ իլէ Իսրայէլ տիւարընտան կէլէն հէմ Յուգատա սաքին օլտն միսա
- 26 Ֆիւրէր շաղ օլտուար : վէ Երուսաղէմաէ պէյիւք շաղքգ օլտու • ղերա Իսրայէլ փատիշահը Գաթիթ օլտու Սողոմոնուն կիւնէրինաէն պէրու՝ Երուսա
- 27 ղէմաէ պէյիլէ օլտուը իտի : Անաէն Ղեկիլ քեաճինէր գաղքըս՝ գալմա իսայր տուա՝ էթախէր , վէ օնւարըն սէտի իշխտիտի • հէմ օնւարըն նիյաղը՝ աղիգ մէքեա նընա՝ կէյէտէք եէթիլտի :

ՊԱՊ ԼԼ

- 1 Ե պունուն Ճիւմէսի Թէք միւլ օլունճա , հաղըր պուլունան Ճիւմէ Իսրայէլ Յուգա շէհրէրէրինէ չըգաղար , վէ Ճիւմէ Զուգա իլէ Բենիսամոնտէն հէմ Եգրեմ վէ Մանասէտէ օլտն տիքիլի Թաշարը գըրտուար , վէ Աստարովի փուլթարըն փարէլէտիլէր , վէ Թա պիթիլինճէլէտէք Թէհիէ փուլթիանէլէրինի հէմ մէղպահարը երգաղար • անաէն Իսրայէլ օղուարը շէհրէրինէ հէք քէս միւլէրինէ տէօն տիւլէր :
- 2 վէ Եգեկիա քեաճինէրին վէ Ղեկիլէրին պէօլէքէրինի հէք քէտի քեաճինէրին վէ Ղեկիլէրին պիւթիւն համա վէ սէ

լամէթ Կուրպանը իլին խըղմէթինին իլթիղատընա կէօրէ պէօլէքէրի իւղէրինէ նասպ էթտի , քի Բապպ օրտուարընըն գափուարընտա խըղմէթ էտիպ՝ համո ու սէնա էտէլէր : վէ փատիշահ քէնտի մա կնտէն պիւթիւն համալար իլին՝ էաճի Բապպն Թէվրաթ քիթապընտու հաղըր օլտուղու կիպի՝ սապահ վէ ախլամ պիւթիւն համալարըն իլին վէ շաթաթարըն հէմայ պաշըլարըն վէ պայրաթարըն պիւթիւն համալարըն իլին պիւր հիտէ Բաճնէ Էթի : Հէմ գալմա՝ մա՝ Երուսաղէմ սաքինէրինէ էմր էթաիլի քեաճինէրին վէ Ղեկիլէրին հիւսէսնի վէրէլէր • Թա քի՝ Բապպն նամասունտա գուվ վէթէլէր : վէ պու էմր հա

յըլտըր կիպի՝ Իսրայէլ օղուարըն պուղտայըն՝ շարապն վէ ղէլթուն հաղընըն վէ պաղն վէ Ճիւմէ Թարա մահաուլունուն Թուրֆանապարըն ղանիմէթ իլէ կէթիլտիլէր • հէմ Ճիւմէլինին իւղէրինիս գանիլմէթ իլէ կէթիլտիլէր : վէ Զուգա շէհրէրինաէ սաքին օլտն Իսրայէլ հէմ Զուգա օղուարըն օնւար տախի՝ սըղըր վէ գոյուն իւղիւնիս վէ քէնտիլէրին Ալաճը Բապպա Թագտիս էթաիլէրի աղիլ շէլէրին իւղիւնիս կէթիլտիլէր եղըն եղըն էթաիլէր : Եղընւարըն Թէմէլինի գամալա՝ իլին Ճիւնապտա պաշտաղար , վէ քէտիլտիլէրին ալտա Թէքիլ էթաիլէր : վէ Եգեկիա իլէ սէրվէրէր կէլիպ եղընւարըն կէօրինճէ Բապպա վէ օնուն գալմը Իսրայէլէ պէրէքէթ օղուտուար : վէ Եգեկիա քեաճինէրի վէ Ղեկիլէրի եղընւարտան էթիլտի սիւալ էլէտի : վէ Սագալի էվին տէն օլտն Ագաթիս պաշ քեաճին՝ օնա Ճէվապ վէրիպ տէտի

- քի՛ շէտիյէլէրի՛ Բապպըն՝ Էվի-
նէ կէթիւմէյէ պաշտարարը
զէմանտան պէրու էէտիք վէ
տօյուուգ, վէ պիւր չօդ արթաւ,
զիւրա Բապպ գազմընա պէրէքէթ
իհանն էթաի, վէ արթանն պու-
11 ղանիմէթ տիւր: Անտէն Եղեկիւս
տէտի քի՛ Բապպըն էվինտէ օտա-
ւար հազըրլայուար. վէ հազըր-
12 լաուրար: Վէ ծնւար հէտիյէլէ-
րի վէ ի՛շըլէրի վէ ա՛ղիւ շէյէ-
րի՛ էմիյէլէ իւզըն իէէրիյէ կէօ-
թիւրտիւլէր. վէ ծնւարն իւզի-
րիտէ Ղէիլի-Քոնոնիանաղիւրիտի,
վէ իքինճիտի օնուն գարընտաշը
13 Սեմէի իտի. վէ Յէքիէլ հէմ Ա-
ղաղիա վէ Նահաթ վէ Ասայէլ վէ
Յերիմովի վէ Յովզարադ վէ Ե-
ղիէլ վէ Յեմամբիա վէ Սահաթ
վէ Բանիա՝ Քոնոնիանըն վէ օ-
նուն գարընտաշը Սեմէիինն էլի
ալթընտա՝ Եղեկիւս փատիշահըն
վէ Բապպ էվինիյն նաղիւրի Աղա-
րիանըն նազարէթի իլէ մէմուր-
14 լար իտի: Վէ կիւնաօղուսու
հանը գափուճուսու Ղէիլի Յեմ
նա օղու Կովքէ՛ Բապպըն գալ-
տըրմա փէշէքէշնի վէ ա՛ղիւլէր
ա՛ղիւլնի վէրմէք իչիւն Ալահըն
իլաուէթ փէշէքէշէրիյն իւզէ-
15 րիտէ իտի: Վէ օնուն հանըն-
տա՝ քեահինլէրին շէհրլէրինտէ
Եդին վէ Միւնիտմին վէ Յեսու
վէ Սեմայիա՝ Ամարիա վէ Սէքե-
նիա միւթէմէտ իտիլէր. քի գա-
րընտաշարընտա՝ կէրէք. քիւլէյէ
կէրէք պէօյիւյէ պէօլիւքլէրճէ
16 վէրէլէր. Պէօլիւքլէրինճէ նէվ
պէթլէրինտէ խըզմէթլէրինն կէօ-
րէ՛ ճիւմէ Բապպ էվինն կիւրէն-
լէրին հէր կիւնիւք թա՛յիլէրի
իւզըն սիլիլի տէֆթէրինճէ իւշ
հաշընտան Էօգարը օլան էրէք-
17 լէրտէն մա՛տա, կէրէք պապա-
լարը էվինճէ քեահինլէրին սիւ-
սիլէսինն՝ կէրէք նէվպէթլէրին
տէ պէօլիւքլէրինճէ իյիրմի հա-

շընտան Էօգարը Ղէիլիլէրէ, վէ 18
ճիւմէ ճէմաա՛թ տա ծնւարըն հէփ
այլալէրի՛ հա՛նի գարըլարը վէ
օղուլարը վէ գըղարը սիլիլիւսի-
նէ վէրէլէր. զիւրա ծնւար էմի-
յէթ իւզըն Մադուէնտէ թադ-
տիա օլտուլար. շէմ հէփ շէհր. 19
լէրինն վարօշարը թարլալարըն-
տա շէհր պէ շէհր Ահարոն օղու-
լարը քեահինլէրէ՛ աալարը իլէ
ղիւք օլունան առէմէր՝ քեահին-
լէրին ճիւմէ էրէքլէրինն վէ
հէփ Ղէիլիլէրին սիլիլիսինտէ
օլտուլարա հիստէ վէրիլէր իտի:
վէ Եղեկիւս ճիւմէ Յուգուտա 20
պէօյլէ էյէտի. վէ Ալահը
Բապպըն նազարընտա էյի վէ
աօղու վէ հադ օլանը էյէտի:
վէ հէր պաշտարը իշինտէ՛ 21
Ալահ էվինն խըզմէթինտէ շէ-
րիաթ իւզըն վէ թէնալի՛ իւզըն՝
Ալահըն պիւթիւն էիւրէյին-
տէն թալապ էտէրէք ամէլ էյ-
լէտի, վէ պէրիօրտար օլտու:

ՊԱՊ ԼԲ

Պու շէյլէրտէն վէ պու հա. 1
դիգաթաան սոնկրա՛ Ասուր փա-
սիշահը Սենէքերիմ կէտի, վէ
Յուգայա կիրտի, վէ հիսարը
շէհրլէրէ գարըն օլտու գուրուպ՝
ծնւարը քէնտինէ զապթ էթմէյէ
գաաա էթտի: իմտի Եղեկիա՝ 2
Սենէքերիմին կէլիպ Երուսաղէ-
մին իւզիլինն ճէնք էթմէյէ նի-
յէթ էթտիյինն կէօրիւնճէ, սէր 3
վէրլէրի վէ դահրիմանլէրի իլէ
մէշլէրէթ էթտի քի՛ շէհրին աի-
շարըսընտա օլան փուսկարլարըն
սուլարընը գափայա, վէ ծնւար
օնա Էարաթմէթտիլէր: Վէ չօգ 4
խալգ ճէմ՝ օլտու, վէ ճիւմէլէ-
փուսկարլարը վէ սիլլարն օր-
թաաընտա ագանըմաղը՝ Նիգնի
Ասուր փատիշահարը կէլիպ չօգ
սու պուլալար աէյէրէք գափա-

- 8 աղար: Հէմ քէնտինի գուվլէթ-
լէնտիրտի, վէ հէր երգըգ հի-
սարը եափտը, վէ գալլէլըրի տա-
հա էիլքսէք եափտը, հէմ տիշար-
տան պիր զայրի հիսար էափալ, վէ
Դաւիթ չհհրինտէ օլան Մել-
նու թափըր էթտի. հէմ չօգ-
մըզըազլար վէ գալլանլար եափ-
տը: Վէ գալմին իւզէրինէ ճէնը
սէրվէրէրի գօտու, վէ օնլարը
չէհրին գափուտու մէյտանընտա-
քէնտի եանընա ճէմ' էլլէտի,
վէ օնլարա կէօնիւլէրինձէ սէօյ-
լէյիպ տէտի քի' Գուվլէթլէնիպ
9 ճէսուրլար օլուն. Ասուր փա-
տիշանըն էիւզլանտէ վէ օնուն պի-
լէսինձէ օլան ճիւմլէ գալապա-
լըղն էիւզլանտէն գօրգման վէ
իւքմէն. զիրա պիլլիմ իլէ օլան-
լար' օնուն իլէ օլանլարտան չօգ-
տուր: Օնուն պիլլէսինձէ օլան'
էթաէն գօլ տուր, ամմա պի-
ղիմ իլէ օլան' Ալլահըմըգ Բապպ
սըր, քի պիլլէ եարալմ էափալ'
ճէնքլէրիմիլտէ ճէնքլէլէ. իմաի
գալմ' Յուգա փափիշահը Եղե-
կիանըն սէօլէրինէ տայանտը:
9 Վլուտան օնկիրա Ասուր փա-
տիշահը Սենէքերիմ' քէնտիսի
հէմ ճիւմլէ սէրտարլարը Լաքիս
իւզէրինտէ էքէն' Երուսաղէմէ
Յուգա փափիշահը Եղեկիայա
վէ Երուսաղէմտէ օլան ճիւմլէ
Յուգայա գուլլարընը կէօնաէ
10 ըիպ տէտի. Ասուր փափիշահը
Սենէքերիմ պէօյլէ աէր. Սիդ
քիմէ' կիւվլէնրիսինիզ. քի Ե-
րուսաղէմտէ մուհաէրէտէ ի-
11 քէն օմուրուրտունուզ: Եղե-
կիա սիդի աճըլգտան վէ սու-
սուզըուգտան Էօլլւմէ թէսլիմ
էթմէք իլլին' Պիդի Ալլահըմըգ
Բապպ Ասուր փափիշահընըն է-
լինաէն գուլլարաճադ տըրաէ-
յէրէք' սիդի աղտըրմայօր մու:
12 Օնուն թէփլէ փուլթսանէլէրինի
վէ մէզպահլարընը տէփ' էափալ'
Յուգայա վէ Երուսաղէմէ' Եա-
լընը պիր մէզպահըն էօնիւտէ
սէճնտէ գըլըն վէ օնուն իւզէրին-
տէ պուսուրը եազըն տէյերէք
սէօյլէլէն պու Եղեկիա տէյիլ
մի: Տիլլարըն ճիւմլէ գալմ'
13 լարընա' պէնիմ վէ պապալարը-
մըն էթտիլինի պիլլէ' գ մի սի-
նիզ. օլ տիլլարընը գալմլէրի-
նին ալլահլարը' տիլլարընըն է-
լիմտէն սիդի վէճ' իլէ գուր-
թարմաղա գատիր օլուղլար մը:
Պապալարըմըն խարապ էթտիք.
14 Էրի օլ թայիֆէլէրին ճիւմլէ ալ-
լահլարընըն հաճընը գալմլէնը
պէնիմ էլլիմտէն գուրթարմաղա
գատիր օլուղլէ քի' Ալլահընըգ սի-
դի պէնիմ էլլիմտէն գուրթար-
մաղա գատիր օլա: Իմաի հալա
15 Եղեկիա սիդի ալտաթմասըն, վէ
սիդի պէօյլէձէ աղտըրմասըն, վէ
օնա ինանման. զիրա հիւ պիր
թայիֆէնին եա մէմլէքէթին հիւ
պիր ալլահը' գալմլէնըն էլլիմտէն
վէ պապալարըմըն էլլիմտէն գուր-
թարմաղա գատիր օլմաղըր գան-
տէ գալար քի' Ալլահընըգ սիդի
պէնիմ էլլիմտէն գուրթարա: Վէ
16 օնուն գուլլարը' Բապպ Ալլահ
գարը վէ գուրու Եղեկիայա գա-
լը տահա զիյա տէօյլէտիլէր:
Հէմ օ' Իսրայէլին Ալլահը Բապ.
17 պը սէօյլէլէ' վէ օնա գարը
սէօյլէմէյէ մէթիւպլէր եաղըպ
տէտի քի' Տիլլարընըն թայի-
ֆէլէրինին ալլահլարը քէնտի
գալմլէրինի էլլիմտէն նիձէ գուր-
թարմաղար իսէ, Եղեկիանըն
Ալլահը տաիսի գալմլէնըն էօյլէ
էլլիմտէն գուրթարմաղաճադ տըր:
18 Վէ հիսարըն իւզէրինտէ օլան
Երուսաղէմ խալլընա էիւձէ սէս
իլէ Եհուտիձէ պաղըրտըլար քի'
օնլարը գօրգուտուպ. շալըրտա-
լար, թա քի չէհրի ֆէթհ էտէ-
լէր: Վէ աստէմ էլլէրինին իլլէ օ-
19 լան տիլլարըն գալմլարընըն ալ-

- լահարընա գարըն հեյլեփիւնի
կիսի : Երուսաղէմին Ալա-
հընա գարըն սէջլէտիւրէր :
- 20 Վէ Եղեկիա փառիշահ հէմ Ա-
մովս օղու Եծայի փէյլամպիւր՝
պունտան էօթիւրէր կէջէ սօղ-
րու Ֆերեատ էտիպ նիյաղէթ-
- 21 տիւրէր : Վէ Բապպ պիր մէկէք
կէօնտէրիպ՝ Ասուր փառիշահը-
նըն օրտուստէնա հէր գահրի-
ման իյիթի վէ զապիթի վէ սէր-
վէրի հէլաք էթաի . վէ օ՝ էիւզ
գարալըղը իլէ տիյարընա տէօն-
տիւ , վէ տլահընըն էվնէ
կիրտի , վէ բէնտի պաղըրնտան
ջըգան օղուլարը՝ ծնու օրատա
- 22 գըլըճ իլէ տիւշիւրտիւրէր : Պէջ-
լէճէ Բապպ Եղեկիայը վէ Երու-
սաղէմին սաքիւնէրինի Ասուր
փառիշահը Սենէքերիսին էլն-
տէն վէ ճիւմէսինին էլնտէն
գուրթարալ , վէ ծղարա չէփ-
- 23 չէվըէտէն հիւմայէթ էյլէտի : Վէ
ջօղար Երուսաղէմէ Բապպա
փէշէշէր՝ վէ Յուգա փառիշա-
հը Եղեկիայը գըյմէթու հէ-
տիյէրէր կէօթիւրիւրէր իտի .
վէ պունտան սօնկրա ճիւմէ
թայիֆէրին կէօղըրինտէ էիւ-
ճէտի :
- 24 Օ՝ կիւնէրտէ Եղեկիա էօ-
լիւմ տէրէճէսինտէ խաթթալան
տը , վէ Բապպա նիյաղ էյլէ-
տի . վէ Բապպ հու սէջլէտի ,
վէ սնա պիր ալլամէթ վէրտի :
- 25 Վէ Եղեկիա՝ էիւրէ յի մաղուր-
լանմոգ իլէ՝ բէնտինէ օլան ի՝
նայէթէ կէօրէ էտա էթմէտի .
օնուն իչիւն օնուն իւղէրինէ վէ
Յուգա հէմ Երուսաղէմին իւղէ-
- 26 րինէ զաղպ կէլտի : Ամմա Ե-
ղեկիա էիւրէ յինին մաղուրը-
ղու իչիւն՝ կէրէք օ կէրէք Երու-
սաղէմին սաքիւնէրի ալաղլանտը .
վէ Բապպըն զաղալըն ծղարըն
իւղէրինէ Եղեկիանըն կիւնէ-
րինտէ կէլնէտի :

Վէ Եղեկիանըն՝ զայէթ չօգ 27
ղէնկինլիյի վէ խղղէթի օլուու .
վէ բէնտինէ՝ կիւմիւշ իչիւն վէ
ալթուն իչիւն վէ գըյմէթի թաշ-
լար իչիւն վէ պահարար իչիւն
վէ գալգանլար իչիւն վէ հէր կէօ-
նէ գըյմէթլու դասլար իչիւն
խաղինէրէր , վէ պուղտայ հէմ 28
շարպպ վէ զէլթուն եաղը մահ-
տուլարը իչիւն մախլէնէրի՝ վէ
հէր ճինա տափարար իչիւն ախօր-
լար՝ հէմ տիւրիւրէր իչիւն մանա-
րալար եափտը : Վէ բէնտինէ 29
չէհրէր պինա էթտի , վէ չօգ
գօյունլարա վէ սըղըրլարա մա-
լէք իտի . զիրա Ալլահ օնա դա-
յէթ չօգ մալ վէրտի : Վէ պու 30
Եղեկիա Գեհնունն եօղարըքի
սու փունկարարընը դափատը ,
վէ ծղարը աշաղա տօղրու Դա-
ւիթ չէհրինին պաթըրնտան
եանա էիւրիւթտի . վէ Եղէ-
կիա հէփ իլէրինտէ պէրիտօրտօր
օլուու :

Վէ լաքին տիյարտա վագի՝ օ 31
լան ալլամէթ իչիւն թէֆթիշ
էթմէյէ օնա կէօնտէրիւն Բա-
րիլուն սէրվէրէրինին էլէ իլէրի
մատտէսինտէ՝ Ալլահ օնու թէրք
էթտի քի՝ օնու սընայլպ հէփ
էիւրէ յինտէքինի պիլէ :

Վէ Եղեկիանըն պագի հիւքա 32
յէթի վէ օնուն իհսանլէրի՝ իշ-
թէ Ամովս օղու Եսայի փէյլամ
պէրին իլհամընտա՝ Յուգա վէ
Խորայէլ փառիշահլարընը քի-
թապընտա եաղըմըշ տըր : Վէ 33
Եղեկիա պապալարը իլէ ոյլու-
տու , վէ օնու Դաւիթ օլուլա-
րընըն էն էիւրէսէք մէզարլարըն-
տա տէֆն էյլէտիւր , վէ ճիւմ-
լէ Յուգա վէ Երուսաղէմին սա-
քիւնէրի օնա՝ վէֆաթընտա իղ-
ղէթ էթտիւրէր . վէ օնուն էէրի-
նէ՝ օղու Մանասէ փառիշահ օլ-
ուու :

ՊԱՊ ԼԳ

- 1 Մանասէ փատիշահ օլտուգ տա՝ սն իբի հաշընտա խտի . վէ Երուսաղէմտէ ելլի պէշ երբփաւ
- 2 տիշահըգ տիւրտիւ : Վէ Բապպըն Իսրայէլ օլտուգարընըն էօ նիւնաէն սիւրաիյիւ թայիֆէ
- 3 լէրին իբրահիյէթինէ կէօրէ՝ Բապպըն նաղարընտա հարամաղըգ էյլէտի : Վէ պապասը Եղեկիւս
- 4 նըն երգտըղը թէպիէ փութիւսա նէլէրինի թէքրար պինս էյլէտի . վէ Բահալիմէ մէզպահար
- 5 գալորտը, վէ Աստարովթ փութ լար եափտը , վէ կէօյիւն ճիւմ
- 6 լէ տ'քէրլէրինէ սէճաէ դըլար , հէմ ծնարա ի պատէթ էյլէտի :
- 7 Վէ Բապպըն՝ Իսիմ էպէտէն Երուսաղէմտէ օլաճափ տըր սէտիյի Բապպըն էվլնտէ մէզպահ
- 8 լար եափտը : Վէ Բապպ էվլնտէն իբի ալլուստունտա՝ կէօյիւն ճիւմէ տ'քէրլէրինէ մէզպահ
- 9 լար եափտը : Վէ Ենովմ օլտուտէրէ տինտէ՝ օլտուգարըն աթէշտէն կէօրտի , վէ զայիպի պիւմէյէ մուգայէտօլտը իտի , հէմ
- 10 օլտուր կէօզէտիլ իտի , վէ պիւյիւ էտէր իտի , հէմ ճինճիլէր վէ րէմնալար թային էթտի . Բապպըն նաղարընտա ծնու զաղապէ կէթիրմէր իշիւն՝ չօգ եա
- 11 րամաղըգ էթտի : Վէ հափտը զը օլտումնէ փութու Ալահն օլգէվնէ գօտու քի՝ Ալահն ծնուն հաղգընս Գաւաթէ վէ օլլու Սոլոմոնս տէմիշ իտի . Իսիմ էպէտէն պու էվտէ վէ Իսրայէլին ճիւմէ սըպթարընտան սէչտի . իսի Երուսաղէմտէ գօյաճաղըմ .
- 12 Վէ պապարընըն տիքտիյիմ էէրին իւզէրինտէն՝ աթթըգ Իսրայէլին սյապարընըն կիտէրմէյէ ճէյիմ , անճաղ հէման ծնարա ճիւմէ հմր էթտիյիմի՝ Մովսէսին էէտի իլէ օլան պիւթիւն

Թէվրաթ վէ գանունար վէ չէ . րիաթլար իւզէն ա՛մէլ էթմէյէ տիգգաթ էտէրլէր իսէ : Լմնս 9 Մանասէ Յուգպը վէ Երուսաղէմին սաքինլէրինի աղաբտը , չէօյէ քի՝ Բապպըն Իսրայէլ օլտուգարընըն էսիւնտէն հէլաք էթտիյի թայիֆէլէրտէն պէթէր ա՛մէլ էթտիլէր : Վէ Բապպ 10 Մանասէյէ վէ ծնուն գալմընտ սէօյլտի , ամմս տինլէմէտիլէր :

Վէ Բապպ ծնարըն իւզէրինէ 11 Ասուր փատիշահընն ա՛սքէր սէրլէրլէրինի կէթիրտի , վէ Մանասէյի չէնկէլէր իլէ թուծուպ ծնու պուգաղըլար իլէ պաղաւտըլար , վէ ծնու Բաբելոնս կէթիրաիւլէր : Վէ օ՝ սըքընթը 12 տա իբէն Ալահը Բապպս հալվարտը , վէ պապարընըն Ալահըն էսիւնտէ զայէթ իլէ ալչաղանտը : Վէ ծնս նիյաղէթ 13 տի , վէ նիյաղընը գապուլէտիպ՝ րիճասըն իլէթտի , վէ օ՝ նու Երուսաղէմէ քէնտի փատի շահընտա տէծտէրտի . վէ Մանասէ պիւրի քի՝ Եհովա Ալահ սըր : Վէ պունտան սնկրաԳա 14 էթ չէհրինին տիլարըսընտա՝ Գէհնունն պաթըրընտան եանա տէրտէ վէ Պալըգ գափուսու նուն մէտիսէլինտէ Սիսաղ սօլաւ չըր պիւր հիտար հափտը , վէ օ՝ նու զայէթ իլէ էիւքսէլթտի . վէ Երուսաղէմ օլան ճիւմէ հիտարըն չէհրլէրտէ ա՛սքէր սէրլէրլէրի գօտու : Վէ Բապպ էվլնտէն եառ 15 ալահարը վէ փութու՝ վէ Բապպ էվլնին տաղընտա վէ Երուսաղէմտէ եափտըլը ճիւմէ մէզպահարըն կիտէրտի , վէ չէհրտէն տիւրըն աթտը : Հէմ Բապպըն մէզպահընըն եափտը , վէ ծնուն իւզէրինէ սէլաթէթ վէ չիւքր գուրպանարըն սունտու . վէ Յուգա 16 յա էմր էթտի քի՝ Իսրայէլին

Աւանդ Բապպա Ի պատեթ է.
17 տէ : Լաքին գազմ՝ տահա թէ.
փէլէրտէ գուռպան էտէր իտի.
սէ տէ , էալընդ Աւանդ Բապ.
պա էտէրէր իտի :

18 Վէ Մանասէնին պագի հի.
քեայէթի վէ Աւանդնա նիյա.
ղը՝ վէ Խարայէլին Աւանդ Բապ
պըն իսմինտէ ծնա սէջլէյէն
պագըճըլարըն սէզլէրի՝ ի թէ
Խարայէլ փատիշահարընըն թէ.

19 վարիխինտէ տիր . Հէմ ծնուն
նիյաղը վէ ծնուն գապուլ ոլուն .
մաւը վէ ճիւմէ կինահան վէ իս.
էտիը՝ հէմ աչաքլանսորընտան
էվէլէ ոլ թէփի փութիանէլէրի
էափարը՝ հէմ Աստարովթ վէ
օյմա փութարը տիքտիյի մա.
հալարի իլթէ հոգանըն թէվա .

20 լիխինտէ էաղըմը ոլըր : Վէ
Մանասէ պապալարը իլէ ոչու.
տու , վէ ծնու քէնտի էվինտէ
տէֆն էյլէտիլէր . վէ ծնուն էէ.
րէնէ՝ ոլլու Ամն փատիշահ ոլ
տու :

21 Ամն փատիշահ ոլտուգտա՝
էյլիմի իբի էաղընտա իտի . վէ
Երուսաղէմտէ իբի էըլ փատի.

22 շահըգ սիւրտիւ : Վէ պապալը
Մանասէնին էթսիցինէ կէօրէ՝
Բապպըն նաղարընտա էարամաղ
լըգ էյլէտի . հէմ ծնուն պապա.
սը Մանասէնին էափարըղ ճիւմ
լէ օյմա փութարա Ամն գուր.
պան ուունտու , վէ ծնարա ի .

23 պատեթ էյլէտի : Ամն պա.
պալը Մանասէնին աղապլան .
տըղը կիսի՝ Բապպըն հուգու.
րունտա աչաքլանմաւ . իլլա
պու Ամն սուլունու չօղալթաւ :

24 Վէ գուլարը ծնուն իւղէրինէ
ֆիթանէ գօփարալար , վէ ծնու
քէնտի էվինտէ էօլտիւրտիւլէր :

25 Վէ տիյարըն խալը՝ Ամն փա.
տիշահն իւղէրինէ ճիւմէ ֆիթ.
նէ գօփարանլարըն էօլտիւրտիւլէր .
հէմ տիյարըն խալըղը ծնուն էէ .

րինէ ոլլու Յովսիայը փատիշահ
նապա էթտիլէր :

ՊԱՊ ԼԴ

Յովսիա փատիշահ ոլտուգտա՝ 1
սէքիղ էաղընտա իտի . վէ Երու.
սաղէմտէ օթուղ պիր էըլ փա.
տիշահըգ սիւրտիւ : Վէ Բապ . 2
պըն նաղարընտա սոլլու օլանը
իլէտի , վէ պապալը Դաւիթին
էօլունտա էիւրիւտիւ . վէ տաղա
էա սօլա սափմաւ :

Վէ փատիշահըղըն սէքիղն 3
ճիւլ էըլընտա՝ օ տահա չճուգ ի .
քէն , պապալը Դաւիթին Աւ.
լահընը թալապ էթմէյէ պաղա . 4
տը . վէ ծն իքինճի էըլընտա Յու.
գայը վէ Երուսաղէմի թէփի
փութիանէլէրինտէն վէ Աստա .
թովթ հէմ օյմա վէ տէօքմէ փութ .
լարընտան թէմիլէմէյէ պաղա .

տը : Վէ Բահալիմին մէղպահ . 4
լարընը զնուն հուգուրունտա
էըլտըլալ , վէ ծնարըն իւղէ .
րինտէ էիւլքսէքսէ օլան ստիթ .
լէրի փարէլէտի . վէ Աստարովթ
հէմ օյմա վէ տէօքմէ փութլարը .
նը գըրըպ էղտի , վէ ծնարա
գուրպան էտէնլէրին մէղալարը

իւղէրինէ սալալ : Վէ քէահին . 5
լէրին քէմիլլէրինի մէղպահլարը
իւղէրինտէ էաղալ , վէ Յուգա .
յը հէմ Երուսաղէմի փալլէտի :

Հէմ Մանասէ վէ Եփրեմ վէ 6
Շմաւոն չէհլէրինտէ թա Նէփ .
թաղիմէտէ՝ չէփ չէմիլէտէ էվէ .
րինի արալթըրտը : Հէմ մէղ . 7
պահլարը վէ Աստարովթ փութ .
լարընը էըգալ , վէ օյմա փութ .
լարընը թօղա տէօյտիւ , հէմ
Խարայէլին ճիւմէ տիյարընտա
հէփ փութլարը փարէլէտի . տն .
տէն Երուսաղէմէ տէօնտիւ :

Վէ փատիշահըղըն ծն սէքի . 8
ղինճի էըլընտա՝ տիյարը վէ էվի
փալլէլինճէ , Եսէիւր ոլլու Սա .

փանը վէ չհհրին սերտաբը Մաա-
 սիայը վէ Յովաբաղ օղու թեղ-
 քերէճի Յովաբը՝ Ալլահը Բապ-
 պըն էվինի թա՛միր էթմէյէ կէօն.
 9 տէրտի : Աէ օնլար պէօյիքքեա-
 հին Բեղլիայա վարտըլար , վէ
 Ալլահըն էվինէ կէթիրիլէն դա-
 փուլու պէքէյէն Ղեիլիէրին
 Մանասէ վէ Իփրեմ էվնակն
 վէ Իսրայէլին ճիւմէ պաղըսըն
 տան վէ ճէմի՝ Յուդասան վէ
 Բենիամինտէն հէմ Երուսաղէ-
 մին սաքինլէրինտէն ճէմ՝ էթ-
 10 տիքէրի աղչէյի վէրտիլէր : Աէ
 Բապպ էվլինտէ միւթէմէտէրին
 էա՛նի իշի իշէյէնլէրին էլինէ
 թէսլիմ էթտիլէր . օնլար սա օ-
 նու Բապպըն էվլինտէ՝ էվի մէրէ-
 մէթ վէ թա՛միր էթմէք իշին ի-
 շի իշէյէն իշճիլէրէ վէրտիլէր .
 11 Եա՛նի տիւլիլէրէ վէ էափու-
 ճուլարա վէրտիլէր , քի Յուդա
 փատիշահլարընն խարապ էթ-
 տիքէրի էվլէի չաթմադ իշին
 էնուլմուշ թալթար՝ վէ տիրէք-
 լէր իշին քերէսթէլէր սաթուռն
 12 ալարար : Աէ օլ առէմէր իշի
 էմնիյէթ իւղըն իշլէրլէր իտի .
 վէ օնլարըն իւղէրինտէ Մերարի
 օղուլարընտան Ղեիլի Յեթմ վէ
 Աբդիա՝ վէ Կահաթթըլար օղուլ-
 արընտան Չաքարիա վէ Մեաու-
 դամ՝ աղլիլէր իտի քի՝ իշի իլէրի
 սիւրէրլէր իտի . վէ Ղեիլիլէր-
 տէն մուսիգի ալէթէրինտէ ճիւմ
 13 էլ մահիր օլանլար : հէմ համ
 մալարըն իւղէրինտէ՝ վէ հէր
 պիր կէօնէ իշ իշէյէնլէրին նա-
 զիրլէրի օնլար իտի . վէ քեա-
 թիպլէր հէմ զապիթլէր վէ դա-
 փուճուլար Ղեիլիլէրտէն իտի :
 14 Աէ Բապպըն էվինէ կէթիրի-
 լէն աղչէյի չըդարտըղլարընտա,
 Բեղլիա քեահին Մովսէսին եւ-
 աի ինէ շէրիլէն Բապպըն թէվ-
 15 րաթ քիթապընը պուլու : Աէ
 Բեղլիա ճէվապ էտիպ քեաթիպ

Մափանա տէտի քի՝ Բապպըն է-
 վինտէ թէվրաթ քիթապընը պուլ-
 աում . վէ Բեղլիա քիթապըն
 Մափանա վէրտի : Աէ Մափան 16
 քիթապը փատիշահա կէօթիւր-
 տի , հէմ փատիշահա կէրի ճէ-
 վապ կէթիրիպ տէտի քի՝ Պուլ-
 արընն էլինէ հէր վէրիլէնի իշ-
 լէյորլար : Աէ Բապպըն էվին 17
 տէ պուլուան աղչէյի ճէպանա
 տէզթիլէր , վէ օնու միւթէ-
 մէտէրին էլինէ վէ իշի իշէյէն-
 լէրին էլինէ թէսլիմ էթտիլէր :
 Անտէն քեաթիպ Մափան փա 18
 տիշահա խապէր վէրիպ տէտի
 քի՝ Բեահին Բեղլիա պանապիր
 քիթապ վէրտի . վէ Մափան օ-
 նու փատիշահն հուղուրունտա
 օգուտու : Աէ վադի՝ օլտու քի՝ 19
 փատիշահ թէվրաթն սէօղլէրի-
 նի իշթաթի իտի՝ էսփապա-
 րընը երթթար : Աէ փատիշահ՝ 20
 Քեղիպայա վէ Մափան օղու Ա-
 քիկամա վէ Միքա օղու Աբգօ-
 նա վէ քեաթիպ Մափանա վէ
 փատիշահն գուրու Մապիպայ
 էմր էտիպ տէտի քի՝ Կիտին պէ 21
 նիմ՝ իշին վէ Խորայէլ հէմ Յու-
 դա պագիյէսի իշին՝ պու պու-
 լունան քիթապըն սէօղլէրի հաք-
 դընա Բապպա տանընն . զիրա
 պու քիթապաա ճիւմէն էաղըլ
 օլանա կէօրէ ա՛մէլ էթմէք իշին
 պապալարըմըղ Բապպըն սէօղլու
 նիւ սաղլամաաըղլարընտան էօ-
 թիւրիւ՝ իւղէրիմիղէ տէզթի-
 լէն Բապպըն զազապը պէօյիք
 տիւր :
 Իմտի Բեղլիա՝ փատիշահն 22
 առէմէրի իլէ՝ լիպաալար հըֆը
 էտէն Ասրա օղու թէկուանըն
 օղու Սեղլուանն զարըր Ու-
 ղու փէյլամպէրէյէ կիթիլէր ,
 վէ օ՝ Երուսաղէմաէ Մատնա-
 տա սաքին իտի . վէ օնա պուռն
 ճիլէյին սէօյլէտիլէր : Աէ օ օն 23
 արա տէտի քի՝ Իսրայէլին Աւ-

- լահը Բապպ պեօյլէ տէր • Սիղի պանա կէօնտէրին ասեմէ տէրին
- 24 քի՛ Բապպ պեօյլէ տէր • Իշթէ պէն պու մահալին իւզերինէ վէ ծնուն սաքինէրի իւզերինէ պէ-
լա՛ Էանի Գուգա փատիշահընն հուզուրունտա օգուտու գլարը քի
Թապաս հապըմըշ ճիւմէ պէտ
- 25 տուա՛լարը կէթիւրէճէյիմ • Գու- նուն իջին քի՛ պէնի էլէրինին ճիւմէ ա՛մէլէրի իլէ զազապէ կէթիւրմէ իջին պէնի Թէքք Է-
տիպ զարի աղահարա պուխուր հադարար • վէ պու մահալին իւզերինէ զազապմ տէքիւլէ
- 26 Ճէք տիր • վէ սեօմէյէճէք • Ամ մա Բապպա տանըճադ իջին սիղի կէօնտէրէն Գուգա փատի-
շահընա պեօյլէ տէր յէսինիլ • Իս- րայէլին Ալահը Բապպ պեօյլէ տէր • Իշթատիյին սեօզէրտէն
- 27 Էօթիւրիւ • պու մահալին հադ- գընա վէ ծնուն սաքինէրի հադ- գընա սեօյլէտիյին իլիթտիյին տէ • Էիւրէյին Ալահն հու-
շուրունտա եռմէյըպ տլադ- լանտղըն՝ վէ հուզուրունտա ալ- չադանըպ էսվապարընը երթ-
տղըն վէ հուզուրունտա ալլա- տղըն իջին • Բապպ տէր քի՛
- 28 Պէն տաիլ իլիթտիմ • Իշթէ պէն սէնի պապարընա զամմէտէ- ճէյիմ • վէ մէպարընա սէլա-
մէթ իլէ զամմ օլաճադըն • վէ պէնիմ պու մահալին իւզերինէ վէ ծնուն սաքինէրի իւզերինէ
կէթիւրէճէյիմ ճիւմէ պէլարը կէօզէրին կէօրմէյէճէք տիր • վէ
օնլար փատիշահա ճէվապ տէօն տէրաիլէր :
- 29 Վէ փատիշահ կէօնտէրիպ Գուգանը վէ Երուսաղէմին ճիւմ-
լէ իլիթարարընը ճէմ՝ էյլէտի •
- 30 Վէ փատիշահ՝ Գուգանըն ճիւմ-
լէ առեմէրի վէ Երուսաղէմին սաքինէրի վէ քեսալնէր հէն •
Ղէրիլէր վէ պեօյիւքտէն քիւջիւ •

յէ վարընճա ճիւմէ գալմ իլէ Բապպըն էվինէ չըգտը • վէ իշ- տիրէր իքէն՝ Բապպըն էվինտէ պուլունան ահտ քիթապընըն ճիւմէ սեօզէրինի օգուտու • Վէ 31
փատիշահ տուրաղընտա տու- րուսլ՝ պու քիթապտա հադըն օ-
լան ահտըն սեօզէրինի իճրա էթմէք իջին՝ Բապպա Թապի՛օլ-
մապա վէ ծնուն էմրէրինի վէ չէ- հատէթէրինի վէ գանունարընը
պիւթիւն Էիւրէյինտէն վէ պիւ- թիւն ճանընտան սադլամապ
Բապպըն հուզուրունտա ահտ էյլէտի • Վէ Երուսաղէմտէ հէմ՝ 31
Բենիամինտէ հէի պուլունանը, րը ահպա գայիմ էթտի • վէ Ե-
րուսաղէմին սաքինէրի՛ պապա- րընըն Ալահը՝ Ալահն ահ-
տը իւզքէ ա՛մէլ էթտիլէր : Ան 33
տէն Գովսիա Խարայէլ օլուլարը- նըն օլան ճիւմէ տիարարտան
ճիւմէ իքրահիյէթէլի տէ՛Ք՝ էյլէտի • վէ Խարայէլտէ ճիւմէ պուլունանընա իպատէթ էթ-
տիրտի • քի քէնտիւրին Ալահը Բապպա իպատէթ էտէր • օ-
նուն ճիւմէ կիւնէրինտէ պա- պալարընըն Ալահը Բապպըն
արալնտան սալմատըրար :

ԳԱՊ ԼԵ

Վէ Գովսիա Երուսաղէմտէ 1
Բապպա պատէք էյլէտի • վէ
պատէքի՛ իլը այրն օն տէօրտիւն •
ճիւ Ինիւնաէ պօղաղթարըրար :
Վէ քեսալնէրի՛ նէվլէթէրին • 2
տէ տուրաղընա՛ օնլարա Բապպ
էվինին խըգմէթիւն զայրէթ վէր-
տի : Վէ ճիւմէ Խարայէլէ Թա- 3
լիմ էտէն՝ Բապպա Թապտիս օ-
լունան Ղէրիլէրի տէտի քի՛ Ա-
ղիզ տանտաղու՝ Խարայէլ փատի-
շահը Ղաւիթ օղու Սոգոմնուն
հատարըն էվէ գոյուն • քի ու-
մուզունտղտա Էիւք օլմալն •

- չիմոխ Ալաշընը Բապպա՝ վէ օ-
 նուն դավթը Իսրայէլէ խըզմէթ
 4 էտին : Վէ պապալարընը Էվէ-
 րինճէ պէօլիքէրինիգէ կէօրէ՝
 Իսրայէլ փատիշահը Իաւիթին
 եազարըր վէ օղոս Սողոմոնուն
 եազարըր մինվալ իւզըն հազըր օ-
 5 լուն : Վէ դավմին օղուլարըր գա-
 րնտաղարընըրն պապա Էվէրի
 պէօլիքէրինճէ՝ վէ Ղէիլիէրին
 պապա Էվի պէօլիշինճէ՝ Մագ-
 6 տէստէն տուրուն : Վէ պատեքի
 պօղաղայլըն , վէ Թագախ օ-
 լուն , վէ դարնտաղարընըր ի-
 չին հազըրայլըն քի՝ Բապպըն
 Մովսէսին եէտի իլէ օլան սէօ-
 7 ղինէ կէօրէ Էտէլէր : Վէ Յով-
 սիա դավմին օղուլարըն հէփ
 հազըր պուլունանլարա՝ սայըսը
 իլէ սիւրիւլէրտէն օթուզ պին
 դուգու վէ քէլի եափուլարըն հէմ
 իւչ պին սըղըր՝ Ճիւմէնի պատեք
 իշին օլարագ՝ պօղըլտար . պուն-
 8 ար փատիշահըն մալնտէն իտի :
 Օնուն սերվէրէրի տախի դավ-
 մա՝ քեհաշինէր վէ Ղէիլիէրէ
 իրատէթ իլէ պաղըլտարըր .
 Ալաշ Էվինին դապիթիէրի Բեդ-
 կիա վէ Զաբարիա վէ Յէքիէլ Է-
 պատեք իշին քեհաշինէրէ՝ իքի
 պին ալթը եիւզ Գօյան վէ իւչ
 9 իւլ սըղըր վէրտիէր : Վէ Բո-
 նոնի հէմ օնուն գարնտաղարըր
 Սեմայիա վէ Կաթանայէլ՝ վէ
 Ղէիլիէրին սերվէրէրի Ասա-
 քիա վէ Յէիէլ վէ Յովաբարագ՝
 պատեք իշին Ղէիլիէրէ պէշ պին
 Գօյան վէ պէշ եիւզ սըղըր պա-
 ղըլտարըր :
 10 Իմոխ խըզմէթ հաղըր օլուն-
 ճա , փատիշահըն Էմրինէ կէօ-
 րէ՝ քեհաշինէր քէնտի տուրագ-
 արընտա Վէ Ղէիլիէր քէնտի
 պէօլիքէրինտէ տուրտուլար :
 11 Վէ պատեքի պօղաղաւարըր . վէ
 քեհաշինէր Էլըրինտէն գանը ա-
 լու պէրփաիէր , Ղէիլիէր իսէ

եիւզաիւլէր : Վէ Մովսէսին քի . 12
 Թապընտա եազըր օլտուղու կի-
 պի՝ պէօլիքէրճէ պապալար Էվի
 իւզըն դավմա վէրիպ Բապպա
 սունմագ իշին պիւթիւն եամա-
 յը պէր Էանա դաւարարըր . սը-
 ղըրլարա տախի Էօլէ Էիփիէր :
 Վէ պատեքի պին իւզըն աթէլտէ 13
 իիշիւրտիէր . ամմա պագի աղիզ
 շէյլէրի Թէնճէրէլէրտէ վէ դա-
 զանլարտա վէ Թավալարտա փի-
 շիւրիպ՝ սնլարը Ճիւմէն գավմին
 խաղընա Թէշ օննտուլար : Վէ 14
 քէնտիէրի իլէ քեհաշինէր իշին
 սօնկրա հազըրաւարըր . զերա
 Ահարոն օղուլարը քեհաշիւլէր՝
 Թա կէճէյէտէք պիւթիւն եան-
 մալարը վէ իշ Էաղարընը տուն-
 մատա իտիէր , վէ Ղէիլիէր հէմ
 քէնտիէրի իշին հէմ Ահարոն
 օղուլարը քեհաշինէր իշին հա-
 ղըրաւարըր : Վէ Ասափ օղուլ 15
 լարը մուտիղարըր՝ Իաւիթին
 վէ Ասափըն վէ Եմանըն վէ փա-
 տիշահըն պաղըլտար Իդիթու-
 նուն Էմրինէ կէօրէ տուրաղա-
 րընտա՝ վէ գափուա իտիւր հէր
 պիւր գափուաա իտիւր . իւղ
 մէ Թէրինտէն պըրմաղա լաղմ
 կէլէտի , չին քի սնլար իշին պա-
 րնտաղարըր Ղէիլիէր հաղըրա-
 16 արըր : Իմոխ Յովսիա փատի-
 շահըն Էմրինէ կէօրէ օլ կիւնտէ
 պատեքի Էյլէմէք իշին վէ պիւ-
 թիւն Էանմալարը Բապպըն մէղ-
 պահը իւղէրինտէ սունմագ իշին
 Բապպըն Ճիւմէն խըզմէթի հա-
 ղըրաւարը : Վէ օլ ղէմանպէպու- 17
 լունան Իսրայէլ օղուլարը՝ պա-
 տեքի վէ Խամուգրուղար պոյ-
 րամընը եէտի կիւն Էթիլիէր :
 Վէ Սամուէլ փիշյալամպրին կիւն 18
 լէրինտէն պէրու՝ Իսրայէլտէ
 պունուն կիպի պատեք օլտարը .
 վէ Յովսիանըն հէմ քեհաշինէրին
 վէ Ղէիլիէրին վէ Ճիւմէն պու-
 լունան Յուզա իլէ Իսրայէլին

կեօծիրապիւ . վէ օնլարը . Բարի
 լոնտա բէնտի հէյքէկնէ դօ
 8 տու : Վէ Յովակիմիս պապի հի-
 քեայէթի վէ օնուն իւլէտիյի էք-
 րասիյէթէլի' հէմ իւզէրինտէ
 պուլունան շէյլէր' իշմէ Իորա-
 յէլ վէ Յուգա փատիշահարը .
 նըն քիթաղընտա հաղըմիշ տըր .
 վէ օղլու Յովաքին' օնուն եքրինէ
 փատիշահ օլտու :

9 Յովաքին փատիշահ օլտուգ-
 տա' օն սէքիզ եաշընտա իտի . վէ
 Երուսաղէմտէ իւշ այ վէ օն կիւն
 փատիշահըդ սիւրտիւ . վէ Բապ-
 պըն նաղաղընտա եարամաղըդ
 10 իշէտի : Վէ էրթէսի երը' Նա-
 բուգողոնտա փատիշահ կէօն-
 տէրի' օնու Բապպէ վինիննէֆիս
 դապարը իլէ Բաբելոնա կէթիւ-
 տի . վէ Յուգա իլէ Երուսաղէ-
 միս իւզէրինէ' օնուն դարընտաշը
 Սէդէկիայը փատիշահ նասպէթ
 տի :

11 Սէդէկիա փատիշահ օլտուգ-
 տա' իւրիմի պիւր եաշընտա իտի .
 վէ Երուսաղէմտէ օն սիւր երը

12 փատիշահըդ սիւրտիւ : Վէ Ալ-
 լահը Բապպըն նաղաղընտա եա-
 րամաղըդ էյլէտի . Բապպըն
 աղղընտան աօյլէյին Երէմիա փէյ-
 դամպէրին էօնիւնտէ աղաղըն

13 մտոր : Հէմ տաթի' օնա Ալլահ
 իլէ եէմին վէրէն Նաբուգոդոնո-
 սոր փատիշահա ա'սը օլտու . վէ
 Իսրայէլին Ալլահը Բապպատէօն
 մէմէք իշիւն' պոյնունու սէրթ
 լէթտի , վէ եիւրէյինի դաթը

14 լաթտը : Քեահինլէրին Ճիւմէ
 սէրվէրէրի վէ դաւմ' տաթի' թա-
 յիֆէլէրին Ճիւմէ իքրահիյէ
 թինէ կէօրէ զայէթ չօգ ի'սեան
 էթտիլէր . վէ Բապպըն Երու-
 սաղէմտէ թագաթիս էթտիյի է-

15 վինի նափաք էթտիլէր : Վէ պա-
 պաղընըն Ալլահը Բապպ օնլա-
 րա խապէրՃիլէրի վատիթաթի ի-
 լէ' քէնտի դաւմընը վէ մէսքեա-

նընը եսիրկէտիյի իշինն աղա-
 սընը քէսմէյէրէք էրքէն Խապէր-
 լէր կէօնտէրտի : Ամա օնլար 16
 Ալահըն խապէրՃիլէրին զէվէ-
 լէնիլէր իտի , վէ օնուն սէօղիւ-
 րինի թահգիւր էսէրէր իտի , վէ
 փէյլաւապըրէրին մասխարաղը
 զա տըրլար իտի , թա Բապպըն
 դապարը դաւմընըն իւզէրինէ
 թութուշուշայատէք , թա ի-

17 լաճ գալմայընճայատէք : Վէ օն
 լարըն իւզէրինէ Քիլտանիլէրին
 փատիշահընը չիգարուր . վէ օն
 լարըն իյիթէրինի Մագտեսէլէ-
 րի էվինտէ դըլըճ իլէ դաթը էյ-

18 լէտի , վէ խիթի վէ տիքրէյի'
 իխթիյարը վէ փիւրի էսիրկէմ-
 տի . Ճիւմէսինի Բապպ օնուն է-
 լինէ վէրտի : Վէ Ալլահ էվինին

19 հէփ պէյիւք վէ քիւշիւք դապ-
 արընը' վէ Բապպ էվինին խա-
 ղինէլէրինի վէ փատիշահըն հէմ
 սէրվէրէրինին խաղինէլէրինի'
 Ճիւմէսինի Բաբելոնա կէօթիւր

20 տիւ : Վէ Ալլահըն էվինի եաղա-
 լար , վէ Երուսաղէմիս հիտարընը
 երգարլար , վէ օնուն Ճիւմէ գալէ-
 լէրինի աթէշէ եաղաղընը , վէ
 Ճիւմէ նէֆիս դապարընը պօղ-

21 աուլար : Վէ գըրըճտան պաղի
 գալանլարը Բաբելոնա էսիրիւր
 տիւ . վէ օնա հէմ օղլուլարընա' թա
 Ֆիւրո փատիշահըղընըն ասրինէ

22 տէք գուլար օլտուլար , Բապպըն
 Երէմիանըն աղղը իլէ օլան սէօղիւ
 եէրինէ կէլմէք իշիւն' թա տիյար
 շաբաթ լարընտան մէսրուր օլուն
 ճայատէք . Ճիւմէ վիւան գալ-
 տըղը զէմանտա եէթմիշ երը ա-

լունճայատէք շաբաթ թութ-
 տու :
 Վէ Ֆիւրօ փատիշահըն Վիւրօ
 սուն իլք երընտա' Բապպըն Ե-
 րէմիանըն աղղը իլէ օլան սէօղիւ
 եէրինէ կէլմէք իշիւն' Բապպ
 Ֆիւրօ փատիշահըն Վիւրօսուն
 րուշունու ույանաըրտը . վէ

23 ճիւմէ մէմէքեթինսէն խապէր
կէջիտի , հէմ տախի մէքեթիւպ .
լէր իլէ աէտի քի՛ ֆիւրս փատի .
շահը կիւրոս պէջլէ տէր . Վէօք-
լէրին Ալլահը Եհովա պանսսէ .
րին ճիւմէ մէմէքեթլէրինի վէր .

տի , վէ օ պէնի՛ Զուդատա օլան
Երուսաղէմտէ օնա պիր էվէափ .
մաղա Թա՛յին էյլէտի . արանըգ-
աա ճիւմէ օնուն դավընտան
քիմ իսէ , Ալլահը Եհովա օնուն
իլէ օլտուն , վէ չըգսըն :

ԵԶՐԱՍ

ՊԱՊ Ա

1 Ի ֆիւրս փատիշահը կիւ-
րոսուն իւք երընտա Երեմիանըն
աղղը իլէ օլան Բապպըն սէօղիւ
էէրինէ կէլմէք իշիւն՝ Բապպ
ֆիւրս փատիշահը կիւրոսուն
րուհունու ույանտըրըր , վէ ճիւմ-
լէ մէմէքեթինսէն խապէր կէ-
ջիտի , հէմ մէքեթիւպէր իլէ
2 տախի տէտի քի՛ ֆիւրս փատի-
շահը կիւրոս պէջլէ տէր . Վէօք-
լէրին Ալլահը Եհովա՝ պանս
էէրին ճիւմէ մէմէքեթլէրինի
վէրտի . վէ պէնի՛ Զուդատա օ-
լան Երուսաղէմտէ օնա էվէափ .
3 մաղա Թա՛յին էլթաի : Արանըգ-
աա ճիւմէ օնուն դավընտան
քիմ իսէ , Ալլահը օնուն իլէ օլ-
տուն , վէ Զուդատա օլան Երու-
սաղէմէ չըգսըն , վէ Խորայէլին
Ալլահը Եհովանըն՝ օլ Երուսա-
ղէմտէ օլան Ալլահն՝ էվինի
4 էափսըն : Վէ օնուն օլ դարիպ
օլտուղղա ճիւմէ մահալլէրինտէն
հէր պաղի դալան՝ մահալլինի
սաղէմէր յօն կիւմիւշ իլէ վէ
ալթուն իլէ վէ էմվալ իլէ հէմ
տափարար իլէ՝ Երուսաղէմտէ օ-
լան Ալլահն էվի իշիւն օլան ի-
րանսէթ փէշքէշինտէն մա՛տա՝
հարաւմ էթաիլէր :
5 Իմաի Զուդա իլէ Բենիամինին

պաշ պապարըր վէ քեահինլէր
հէմ Ղէիլլէր՝ Ալլահն օլրու-
հունու ույանտըրըրը հէր քիմ .
սէ իլէ դալգաւար քի՛ չըգալ Ե-
րուսաղէմտէ օլան Բապպըն էվի .
7 իի պինս էտէլէր : Վէ օնլարըն
էթրա՛ֆլարընտա ճիւմէ օլան-
լար՝ կիւմիւշ դապար իլէ՝ ալ-
թուն իլէ՝ էմվալ իլէ վէ տափար-
լար իլէ վէ նէֆիս էշէա իլէ՝ հէփ
իրատէթ փէշքէշինտէն մա՛տա՝
հարաւմ էթաիլէր :

Վէ կիւրոս փատիշահ՝ Նաբու-
7 դոնանտորուն Երուսաղէմտէն
չըգարըպ քէնսի ալլահլարընըն
էվինէ դօտուղղա՝ Բապպ էվինին
գապարընը չըգարըր . հէմ 8
ֆիւրս փատիշահը կիւրոս օնլա-
րը խաղինտար Միթրիգատէէ-
տի իլէ չըգարըպ՝ օնլարը Զուդա
պէյի Սաքաաարա սայար : Վէ 9
օնլարըն սայըրը պաւ իտի . Օ-
թուղ ալթուն էլէյն՝ պին կիւ-
միւշ էլէյն՝ իյրիփ տօղուղ պը-
շադ , օթուղ ալթուն քեասէ՝ ի- 10
քինճի նէվտէն տէրթ էիւղ օն
կիւմիւշ քեասէ վէ պին սայիր
գապար : ճիւմէ ալթուն վէ 11
կիւմիւշ գապար պէշպինտէօրթ
էիւղ իտի . Սաքաաար ճիւմէ
սինի՛ Բաքիլինտան Երուսաղէ-
մէ չըգան սիւրկիւնլէր իլէ պէ-
րապէր չըգարըր :

ՊԱՊ Բ

1 Եւ Բաբելոնն փառելաճնա-
բողոքոնորոտըն Բաբելոնա
սիրբախցիւ սիրիկնն էսիրէր
տէն՝ շքեղս Նորոսաղէմէ վէ
Յուդայա հերքէսքէնտի շէհրի-
նէ տէօնէն էյալէթին էհալիսի
2 պունլար խտի , քի օնլար Զօրա-
բաբէլ Յեաու՝ Նէեմիա՝ Սարա-
յիա՝ Հոէէղիա՝ Մուրթբէ՝ Բա-
ղասան՝ Մասիար՝ Բադուէ՝ Տը-
ռէու՝ Բաանա իւն պերապեր
կէլաիէր . Իւրայէլ դամբը ա.
3 տէմէլէրինին տայըդդա-իֆի . Փա-
րոս օղուլարը՝ իբն պին եիւզ
4 եէթմիշ իբն իտի . Սափասիա-
նըն օղուլարը՝ իւշ եիւզ եէթմիշ
5 իբն , Արահ օղուլարը՝ եէտի
6 եիւզ եէթմիշ պէշ , Փառթմոն-
վար օղուլարը Յեաու իւն Յո-
վաբ օղուլարընտան՝ իբն պին
7 սէբիզ եիւզ օն իբն , Ելամ օ-
ղուլարը՝ պին իբն եիւզ էլի
8 աէօրթ , Զաթու օղուլարը՝ ա-
9 դուզ եիւզ զըրդ պէշ , Զաբբա-
յի օղուլարը՝ եէտի եիւզ ալթ-
10 մըշ , Բանի օղուլարը՝ ալթը
11 եիւզ զըրդ իբն , Բեբայի օղու-
լարը՝ ալթը եիւզ իյիրմի իւշ ,
12 Ադգադ օղուլարը՝ պին իբն եիւզ
13 իյիրմի իբն , Ադոնիկամ օղու-
լարը՝ ալթը եիւզ ալթմըշ ալթը ,
14 Բադուէ օղուլարը՝ իբն պին էլ-
15 լի ալթը , Ադին օղուլարը՝ աէօրթ
16 եիւզ էլի աէօրթ , Եգէկիտան
Ատեր օղուլարը՝ ադգան սէ-
17 քիզ , Բեաէի օղուլարը՝ իւշ եիւզ
18 իյիրմի իւշ , Յօրա օղուլարը՝
19 եիւզ օն իբն , Հասում օղուլա-
20 րը՝ իբն եիւզ իյիրմի իւշ , Գա-
բեր օղուլարը՝ ադգան պէշ ,
21 Բեթլէհէմ օղուլարը՝ եիւզ ի-
22 յիրմի իւշ , Նեաուփա էհալիսի
23 էլի ալթը , Միաթովթ էհալի-
24 սի՝ եիւզ իյիրմի սէբիզ , Աղա-
25 միթ օղուլարը՝ զըրդ իբն , Արիա-

Թարիմէլէ Կեփիրա վէ Բերովթ
օղուլարը՝ եէտի եիւզ զըրդ իւշ ,
Ռամա վէ Գարա օղուլարը՝ ալ- 26
թը եիւզ իյիրմի պիթ , Մաբմաս 27
էհալիսի՝ եիւզ իյիրմի իբն , Բե- 28
թէլ վէ Գայի էհալիսի՝ իբն եիւզ
իյիրմի իւշ , Նաբաւ օղուլարը՝ 29
էլի իբն , Մակեբիս օղուլարը՝ 30
եիւզ էլի ալթը , զայրի Ելամ օ- 31
ղուլարը՝ պին իբն եիւզ էլի
աէօրթ , Հարիմ օղուլարը՝ իւշ 32
եիւզ իյիրմի , Ղոփ՝ Ադիզ վէ 33
Ոփով օղուլարը՝ եէտի եիւզ ի-
յիրմի պէշ , Երիբով օղուլարը՝ 34
իւշ եիւզ զըրդ պէշ , Սինաս օ- 35
ղուլարը՝ իւշ պին ալթը եիւզ օ-
թուզ իտի :
Բեաճինէր , Յեաու էվինտէն 36
Յեգայիա օղուլարը՝ ադգուզ
եիւզ եէթմիշ իւշ , Եմիեր օղու- 37
լարը՝ պին էլի իբն , Փասուր օ- 38
ղուլարը՝ պին իբն եիւզ զըրդ
եէտի , Հարիմ օղուլարը՝ պին 39
օն եէտի : Թ
Ղէլիլէր , Ուգուիա օղուլա- 40
րընտան Յեաու իւն Կադմիէլ օ-
ղուլարը՝ եէթմիշ աէօրթ իտի :
Մուսիգարար , Ատաի օղու- 41
լարընտան եիւզ իյիրմի սէբիզ ի-
տի : Գափուաճուլարըն օղուլա- 42
րը , Սեղլում օղուլարը՝ Ատեր
օղուլարը՝ Տեվան օղուլարը՝
Ահուբ օղուլարը՝ Ատիտա օ-
ղուլարը՝ Մուրա օղուլարը՝ Ճիւմ-
էսի եիւզ օթուզ ադգուզ իտի :
Նաթանայիմէր , Միա օղու- 43
լարը՝ Ասուփա օղուլարը՝ Տա-
բաովթ օղուլարը՝ Կերոս օղու- 44
լարը՝ Միա օղուլարը՝ Փադօն օ- 45
ղուլարը՝ Ղաբանա օղուլարը՝
Ադաբա օղուլարը՝ Ահուբ օ- 46
ղուլարը՝ Ադաբ օղուլարը՝ Մա-
դամէ օղուլարը՝ Անան օղու- 47
լարը՝ Գեգգէլ օղուլարը՝ Գա-
աբ օղուլարը՝ Ռեայիա օղու- 48
լարը՝ Ռասիւն օղուլարը՝ Նե-
կոդա օղուլարը՝ Գադամ օղու-

49 լարը՝ Ոգա օղուլարը՝ փասէ օ.
 50 ղուլարը՝ Բասի օղուլարը՝ Ասե.
 նա օղուլարը՝ Մովսէսիմ օղուլարը.
 51 լարը՝ Կեփուսիմ օղուլարը՝ Բախ.
 բուի օղուլարը՝ Ահուբա օղուլարը.
 52 լը՝ Արուր օղուլարը՝ Բասաղօթ
 օղուլարը՝ Մէիդա օղուլարը.
 53 Արսա օղուլարը՝ Բարկուս օղուլ.
 լարը՝ Միսայա օղուլարը՝ Թամա
 54 օղուլարը՝ Կեսիա օղուլարը՝ Ա.
 55 տեփա օղուլարը՝ Սողոմոն գու.
 լարնուն օղուլարը՝ Սոսէ օղուլ.
 լարը՝ Սոփեյաթ օղուլարը՝ փա.
 56 ռեգա օղուլարը՝ Յեղա օղուլարը.
 լը՝ Դեհիմ օղուլարը՝ Գեդգէ.
 57 օղուլարը՝ Սափաթիա օղուլարը՝
 Ատաի օղուլարը՝ փաթարաթ օ.
 ղուլարը՝ Ասեթայիմիլէր՝ և Ամի
 58 օղուլարը՝ Կաթանայիմիլէրին
 ճիւմէնի՝ Սողոմոն գուլարնուն
 օղուլարը իւր՝ իւր եւ յառաջ
 իբի իտի :
 59 Վէ Թեղմնիստան՝ Թեղարու.
 տան՝ Բերուբ՝ Ադդան՝ և Եմ.
 մերտէն չըգանլար, վէ պապա.
 լարը էվինի վէ ղուրբիլէնէրի.
 նի՝ եանի Իսրայէլտէն օլուուդ.
 լարնը իսպաթ էթ մէյէ դատիր
 60 օլուայանլար՝ պունլար իտի . Դա.
 ղայիա օղուլարը՝ Տուբիա օղուլ.
 լարը՝ Կեկոգա օղուլարը՝ ալթը
 61 եիւզ էլի իբի փռն : Վէ. քեա.
 հինէրին օղուլարնետան՝ Արա.
 իա օղուլարը՝ Ահիուս օղուլարը.
 լը՝ Դադաադը Բերգէլինի գըզ
 լարնետան օղուլարը ալթ՝ ընլարն
 աալարը իւր շաղըրան Բերգէլի.
 62 նին օղուլարը, պունլար սիլաի.
 լէրինին տէֆթէրինի արաալ.
 լար, ամմա պուլամաալար . վէ
 նափաթ ապրլալ՝ քեահինիլտէն
 63 ռէտա օղուլարը : Վէ Աթար.
 տաթա ընլարա տէտի. քի՝ Թա Ու.
 ռիմ վէ Թուսիմ իւր քեահին գու.
 ղընճայտաէք՝ ա՝ ղիլլըր ա՝ ղիլին.
 տէն եէմէյէր :
 64 Ճիւմէն ճէմասաթ պիրլիքտէ՝

գըրդ իբի պին իւր եիւզ ալթմը.
 նէգէր իտի, դուլարնետան վէ 65
 խալալըզլարնետան մա՝ տա, քի
 եէտի պին իւր եիւզ օթուզ եէտի
 իտի, հէմ ընլարն իբի եիւզ էր.
 քէք իւր դարը մասիդաալարը
 վար իտի . Օնլարն ալթլարը եէ. 66
 տի եիւզ օթուզ ալթը՝ դալթը.
 լարը իբի եիւզ գըրդ պէշ իտի .
 Տէվէրի տէօրթ եիւզ օթուզ 67
 պէշ՝ և էշէլէրի ալթը պին եէ.
 տի եիւզ իյիրմի իտի :

Վէ պաշ պապալարնն պա՝ դըւ 68
 Երուսաղէմտէ օլան Բապալ էվի.
 նէ վարալըզլարնետա, Ալահն
 էվինէ՝ ընա քէնտի մէքեանի իւ.
 ղէրինտէ դուրմադ իշին իրա.
 տէթ փէշէլն տունաալար : Օն 69
 լար դատիր օլուուզլարը դատար.
 իշին խաղնէնիւրն ալթմըշ պիր
 պին տիրհէմ ալթմու վէ պէշ պին
 մինա կիւմիւշ վէ եիւզ քեահին
 լիպալէրի վէրալէր : Վէ. քեա. 70
 հինէր հէմ Ղիլլէրի՝ վէ դալթ.
 տան պա՝ դըւ վէ մասիդաալար
 վէ դափուճուլար վէ Կաթանա.
 յիւլէր շէնլէրինտէ՝ հէմ ճիւմ.
 լէ Իսրայէլ շէհըրլինտէ ապին
 օլուուլար :

ԳԱՊ Գ

Վէ եէտինճի ալ եէթիլինճէ, 1
 Իսրայէլ օղուլարը շէհըրլտէ ի.
 քէն. դալթ պիրաաթ միլիալ Երու.
 սաղէմէ ճէմ՝ օլուուլար : Վէ Յով. 2
 սեդեկ օղուլարնետա. դարնետաալարը
 քեահինէր իւր վէ Սաղաթիւլ օղ.
 լու. Զօրաբաբէլ զարնետաալար ի.
 լէ դալըրպ Իսրայէլ Ալահնէն
 մէզպահնը պինա էթ տիրէր. քի՝
 իւ ղէրինտէ Ալահն տաեփ Մով.
 սէսին Թէվրաթնետա Էաղըր օլ.
 տուղու կիլաի՝ պիւթիւն Էանմա. 3
 լար տունալար : Վէ մէզպահը
 մէքեանը իւ ղէրինտէ դուրաա.
 լար. ղիւր օլ տիլարլարն դալթ.

լարնաւան գորգարար իտի . վէ
 ծնուն իւզէրինէ Բապպա պիւ-
 թիւն եանմաւար՝ սասպահ վէախ-
 շամ պիւթիւն եանմաւարը սուն-
 4 տուլար : Հէմ չասուրլար պայ-
 րամընը եաղըլ օլուուղու կիպի՝
 վէ հէր կիւնիւք սայրսը իլէ այ-
 նի իւղըն հէր կիւն իպթիզա է-
 5 աէն պիւթիւն եանմաւարը ք վէ
 ծնտան սանկրա տայիմ՝ վէ այ պա-
 շըլարը վէ Բապպըն ճիւմէն ա՝
 զիւղ պայրամաւարնըն պիւթիւն
 եանմաւարընը՝ վէ Բապպա հէր
 իրատեթի իլէ սունան քիմսէնին
 իրատեթ փէշքէշինի արդ էթ-
 6 աիլէր : Եէտիմաճի այըն իլէ կիւ-
 նիւնտէն Բապպա պիւթիւն եան-
 մաւար սունմաւա պաշխարար .
 ամմա Բապպըն հէյքէլնէ րա-
 7 հա թէմէլ պրաղըրմաող : Վէ
 թաշըրարա հէմ աիւլէրէրէն
 ադէ՛ վէ Սիգոնուրար իլէ Տիւ-
 րոսուլարա եէյէճէք վէ իշքի վէ
 եաղ վէրտիլէր քի՛ Ֆիւրս փաաի-
 շահը կիւրոսուն օնրարա օրան
 մուսա՛տէսինէ կէօրէ Լ իրանան
 տան Եաթա աէնիղինէ երդ ա-
 ղաճարը կէօթիւրէլէր :
 8 Վէ Երուսաղէմէ Ալլահն է-
 վինէ կէլմէլէրինին իբնիմի երլն-
 տա՛ իբնիմի այտա Սաղսթիէլ
 օղու Զօրաբաբէ վէ Յովսէփէլ
 օղու Յեաու հէմ օնլարըն գալան
 դարընտաշարը քեասիւնէր վէ
 Ղեկիւր վէ էսիրիլքտէն Երու-
 րուսաղէմէ ճիւմէն կէլնէլէր պաշ-
 խաղար . վէ իյրիթի եաշընտան
 եօգարը օղան Ղեկիւրէրի՛ Բապպ
 էվի իշիմին իւզէրինէ նաղիլըք
 9 էթմէյէ տիբաիլէր : Վէ Յեաու՝
 օղուլարը հէմ դարընտաշարը ի-
 լէ՛ Վաղմիլէ օղուլարը նէ՛մ Յու-
 դա օղուլարը պիլր ստէմ կիսի
 դալգաւար քի՛ Ենադագ օղուլ-
 րարընըն օղուլարը վէ դարըն-
 տաշարը Ղեկիւրէր իլէ Ալլահն
 էվինաէ իշի իւշէյէնէրին իւզէ-

րինէ նաղիլըք էտէլէր :

Վէ միմարլէր Բապպ հէյքէ 10
 լնին թէմէլնին պրաղընճա, քեա-
 հիւնէրի կիլնիմիշ օլարագ պօրու-
 րար իլէ վէ Ասափ օղուլարը Ղէ-
 լիլէլէրի զիւրէր իլէ տուրտուր-
 տուլար քի՛ Իգրայէլ փատիշահը
 Դաւիթին թէրթիպի իւզէլ Բապ-
 պա համա էտէլէր : Վէ Բապ- 11
 պա համա ու սէնա էտէլէք՝ Զի-
 րա էյի տիլր , զիրա ծնուն Իսրա-
 յէլէ ի՛նայէլէ Կպէտի տիլր տէ-
 յիւ դարըլըլըլ օղուտուլար . վէ
 ճիւմէն դալմ Բապպա համա էթ-
 մէք իլէ՛ Բապպ էվինին թէմէլի
 պրաղըլարը իլինն ա՛ղիմ կիւլ-
 պէտիք իլէ կիւլպէտիք չէք՝ իլէր :

Վէ քեասիւնէրտէն հէմ Ղեկի 12
 լիլէրտէն վէ պաշ պապալարտան
 չօգ քիմսէլէլ՝ էվիլէլի էվի կէօր-
 միւշ իլիթիյարըն՝ կէօղէրի էօ-
 նիւնտէ պու էվէ թէմէլ պրաղըլ-
 տըգտա , պէօիլէք սէս իլէ աղ-
 րարար իտի . վէ չօգարը շաղըլ-
 տան եիւճէ սէս իլէ կիւլպէտիք
 չէքէրէր իտի . Շէյլէ քի դալմ՝ 13
 շաղըլըգտան կիւլպէտիք չէքէնէլ-
 րին սէսի իլէ խաղըն աղալանա-
 րընըն սէսինի սէշէմիլէր իտի . զի-
 րա խաղը պէօիլէք կիւլպէտիք իլէ
 կիւլպէտիք չէքէրէր իտի , վէ հաո՝
 ուղաղաւէք իշիտիլըր իտի :

ՊԼՊ Դ

Վէ Յուդա իլէ Բենիամինին 1
 տիւլմէնէրի՛ Կսիրիլքտէն սէօ-
 նէնիլէրին Իսրայէլին Ալլահը Բապ-
 պըն հէյքէլնին պիւնա էթտիլէ-
 րինի իշիտիմի՛ , Զօրաբաբէ ի- 2
 լէ պաշ պապալարա եաղըլըլ
 օնրարա տէտիլէր քի՛ Պիլզ աէ պէ-
 րապէրինիլճէ պինա էտէլմ .
 զիրա պիլզ աէ տիլն կիպի Ալա-
 հըրըլ թալարալ էտէրիլ, վէ պի-
 ղի պուրոյա չըգարան Եսուր
 փաաիշահը Եսուրաւըն կիւնլէ-

3 րինտէն պէրու՝ ընա գղարպան
 քէսէրիդ : Ամմա Զօրաբաբէլ
 իլէ Յետու հէմ Իսրայէլէն պաղի
 սրաշ պապալարը ծնարաւ տէտի-
 լէր քի՝ Ալահմըդա եվ հաի-
 մադ սիդէ տէյիլ իլա պիդէ տիւ-
 շէր • ղերա Ֆիւրա փատիշահը
 Վիւրու փատիշահ պիդէ էմր էթ-
 տիյի կիպի՝ Իսրայէլէն Ալահը
 Բապալա սիրիլքտէ պիդ պինա է-
 4 տէճէյիդ : Վէ օլ տիյարըն խալ-
 գը՝ Յուդա դավմընն էլէքինի
 կէվէտիլէր խալ, վէ ծնարաւ
 պինա էթ մէքտէ րէնճիաէ էտէր-
 5 լէր խալ : Վէ իւճրէթ իլէ ծնա-
 րըն ա՛լէյհինէ տանըմէնայէր
 ԹուԹաուլար քի՝ ծնարըն միւ-
 րատըն իպԹալ էտէլէր, Ֆիւրա
 փատիշահը Վիւրուտն ճիւմէ
 կիւնլէրինտէ վէ Թա Ֆիւրա փա-
 տիշահը Դարէհին փատիշահը-
 6 ղընատէք : Վէ Աուրուտուն փա-
 տիշահըղընտա՝ ծնուն փատիշահ-
 լըղընն իւԹիտաւընտա՝ Յուդա
 իլէ Երուսաղէմ սաքինլէրի ա՛-
 լէյհինէ Թէշէրքի էաղալար :
 7 Վէ Արտաշէսին կիւնլէրինտէ՝
 Բեսեղամ՝ ՄիԹրիդատ՝ Տարէէլ
 պաղի շէրիլէրի իլէ Ֆիւրա փա-
 տիշահը Արտաշէս էաղալար,
 վէ նամէնին էաղալ Սիւրեանի-
 ճէ էաղալըն խալ, հէմ Թէր-
 8 ճիւմէսի Սիւրեանիճէ խալ : Տի-
 վան էֆէնսիսի հուռւմ վէքեա-
 Թիպ Ամմայ Արտաշէս փատի-
 շահա պու սիյադ իւղէ Երու-
 սաղէմին ա՛լէյհինէ պիր մէք-
 Թիպ էաղալար :
 9 Ոլ գէման տիվան էֆէնսիսի
 հուռւմ վէքեաԹիպ Սամայ վէ
 պաղի շէրիլէրի Գինլիլէր վէ Ա-
 փարաթաղըլար՝ Տարիաղը-
 ար՝ Ափեպսիլէր՝ Աքբուլըլար՝
 Բաքիլնուլար՝ Եուշանըլար՝
 10 Դաւըլար վէ Եղամըլար, հէմ
 ա՛ղամէԹու վէ միւքէրիէմ Ա-
 սէնաբարըն կէօղի րիւպ՝ Սամա-

րիաշէհրլէրինտէ իւքեան էԹալը
 տիյի դալան Թայիֆէլէր վէ ըր-
 մաղըն պէրի էաղաւընտա պաղի
 օլանար՝ վէ դայրիհիւմ : Օնա՝ 11
 Եւ՛ի Արտաշէս փատիշահ կէօն-
 տէրաիլէրի մէքԹուպուն սու-
 րէԹի պու տուր • Ըրմաղըն պէ-
 րի էաղաւընտա օլան գուլարըն
 քիմուէլէր՝ վէ դայրիհիւմ :
 12 Գատիշահա մա՛լիւմ օլուն 12
 քի՝ Թաթափընդտան պիդէ եօ-
 դարը կիլէն Եհհուտիլէր Երու-
 սաղէմէ կէլիպ՝ օլ ա՛ւր վէ էարա-
 մաղ շէհրի պինա էտէյորլար • վէ
 ծնուն հիտարըլընը էափըպ Թէ-
 մէլէրինի Թա՛մր էտէյորլար :
 13 Հալա փատիշահա մա՛լիւմ օլուն 13
 քի՝ էյէր օլ շէհր պինա օլուր տէ
 ծնուն հիտարըլընը էափըլըր խէ,
 օնլար խորաճ՝ կէօմիւք վէ վէր-
 կի վէրմէյէճէքլէր, վէ պու վէճի-
 իլէ փատիշահարա դարար կէ-
 14 Թիլիլսին : Իմտի պիղիմ մա՛մ 14
 շըմըդ սէրայտան օլուղուիլէմ
 պիդէ փատիշահն դարարընը
 կէօրմէյէ ճայիդ տէյիլ տիր • օ-
 նուն իլիւն կէօնաիլէպ՝ փատի-
 շահա իլամ էԹաթք • Քի աԹա 15
 արընն սիճիլէր քիԹապընտա
 արանսըն • Թա քի օլ սիճիլէր
 քիԹապընտա պու շէհրին ա՛ւր
 շէհր օլուղունու՝ վէ փատիշահ-
 արա հէմ էյալէԹլէրէ մաղա-
 րաԹը օլուղունու՝ վէ դատիւմ
 գէմանտէն պէրու ծնուն իլինտէ
 ֆիլմէնէ դօփարաղըլարըն՝ վէ
 պու շէհրին օլ սէպէպաէն եր-
 16 գըլըլընը պուլուպ սիլէսին :
 Պիդ փատիշահա իլամ էտէրիդ 16
 քի՝ էյէր պու շէհր պինա օլուր
 տա ծնուն հիտարըլընը էափըլըր
 խէ, պու սէպէպաէն ըրմաղըն
 պէրի էաղաւընտա օլան ճանիպ՝
 սէնին օլմայաճալ :
 17 Իմտի փատիշահ տիվան էֆէն 17
 տիսի հուռւմ վէքեաԹիպ Սամ-
 սայա վէ ծնարըն Սամարիտա

սաբին օլան պագի շէրիքէրինէ վէ ըրմաղըն էօթէ եագասրնսա օլան պարիքէրն Կէօլէ Կիւ ֆէրման կէօնսէրտի . Սէլամ վէ զայրիհիւմ :

18 Պիղէ կէօնսէրտի յինիղ մէթուպ հուղւորումս ալնէն օ

19 գունմուշ սուր : վէ պէնսէն ֆէրման սասըր օլուս . վէ ադայրպ պուլուլուր քի՝ օլ շէհր դասիւմ զէմանսէն պէրու փառիշաշարա իսային օլա կէլիպ՝ իշինսէ իսեան վէ ֆիթնէ դօ

20 փարըմըշ աըր : շէմ Երուսաղէմսէ գուզվէթի փասիշահլար վար իտի , քի օնլար ըրմաղըն էօթէ եագասրնսա ճիւմէ օլանլարըն իւզէրինէ լէսալուլէմ էսէրէրէրիտի . վէ օնլարա խարաճ՝ կէօմրիւք վէ վէրկի վէրիլիւր իտի :

21 Հալա՝ լծա պէնսէն ֆէրման սսորըր օլունճայսաէք պու առմէրի ֆէրաղաթ էթաթիւմէյէ էմր էսիւն , վէ պու շէհր պինսա

22 օլունմասըն : իմտի սագընըն քի՝ պունու էթմէքառէ զաֆլէթ կէօլթէրմէյէսինիղ . նի՛շիւն փատիշահլարըն զարարը իշին խանսարաթ չօղալա :

23 իմտի Արտաշէս փատիշահլըն մէթուպունուսն սուրէթի շուսումիլէ քեսաթիպ Սամանըն վէ օնլարըն շէրիքէրինին էօնիւնսէ օգունուսնճա , ալլաճէլէ Երուսաղէմսէ օլան Եհնուսիլէրէ չըգըպ՝ օնլարա ճէպըր ու զըրիլէ իշի ֆէրաղաթ էթաթիւլէր :

24 Օլ զէմանսէ Երուսաղէմսէ օլան Ալլահըն էվինին իշի պաթթալ օլունսու . վէ լծա ֆիւրսի փատիշահլըր Գարեհիւն փատիշահլընըն իքինճիւրընսաէք՝ պաթթալ գալուր :

րուսաղէմսէ օլան Եհնուսիլէրէ՝ փէյղամպէր Անգէ վէ Ադգով օլլու Ջաքարիա փէյղամպէր՝ իսրայէլ Ալլահընըն իսմիլիլ օնլարըն հագգընս փէյղամպէրլէք էթաթիւր : Օլտէմ Սալաթիլէլ օլլու Ջօրաբաբէլ վէ Յովսէփէկ օլլու Յէսու գալլալուր , վէ Երուսաղէմսէ օլան Ալլահըն էվինի պինս էթմէյէ պաշլասըրլար . վէ Ալլահըն փէյղամպէրլէրի օնլար իլէ օլուպ՝ օնլարա էարաթմ էսէրէր իտի :

Օլ զէմանսէ օնլարա ըրմաղըն պէրի եագասընըն վալիսի թաթանս՝ վէ Սաքրաբուսըն վէ օնլարըն շէրիքէրի կէլիպ օնլարա պէօյլէ տէսիլէր . Գու էվի պինս էթմէյէ վէ պու հիսարլարը էսթիմաղա սիղէթիւմ էմր էթմիլտի : Օլ վալլէթ օնլարա պէօյլէ տէսիլէք . Գու պինսըր պինս էսէն տտէմէրին սալարը նիտի : Ամմա Ալլահըն կէօթիւ Եհնուսիլէրին իիթիլարլարը իւզէրինսէ իտի . վէ լծա մասլահաթ Գարեհիւ վարընճայսաէք օնլարա իշի ֆէրաղաթ էթաթիւր . մէսիլէր , վէ անսէն պունուսն իշին մէթուպիլէ ճէվապսէնսն տէրաթիլէր :

Իրմաղըն պէրի եագասընըն վալիսի թաթանս հէմ Սադրաբուսընըն վէ ըրմաղըն պէրի եագասընսա օլան օնլարըն շէրիքէրի Ափարասաթաբլարըն՝ Գարեհ փատիշահլա կէօնսէրտիլէրի մէթուպուն սուրէթի . Օնսա նամէ կէօնսէրտիլէր , վէ իշինսէ պունճիլէյին էսողլուրլիտի . Գարեհ փատիշահլա քիւլէլի սէլամ : փատիշահլա մալիւմ օլուն քի՝ Եհնուսիլթան էյուլլիթինէ աղիւմ Ալլահըն էվինէ չրգալուր , վէ օ՝ պէօյլէք թաշար իլէ պինս օլունուր , հէմ օնուսն տիվարլէրինէ խաբէլ աղ՝ ճէրգօ

ԳԱՂ Ե

1 Ե Եհնուսիլթան իլէ Ե .

- նուրաբ • վէ իշ ա՛ճէլէ իւլ իշէ-
նիր , վէ ընլարն էլննոէ միւ-
9 եհասերօլուր , իմաիօլ իսթիյար-
լարա սիւալ էաիւլ՝ ընլարապէջ-
լէ տէտիք • Սիղէ պու էվի պինա
էթմէյէ՝ վէ պուհ ճիսարլարը հապի-
10 մալա քիմ՝ հմիլ էթմիշ տիր • Հէմ
սանա իլամ էթմէք իշին՝ ընլա-
րն աալարընը տախի սիւալ էյ-
լէտիք , քի ընլարն պաշընսա օ-
լան աաէմէքին աալարընը սանա
11 հաղալըմ • Վէ ընլար պիղէ պուն-
ճիլէյին ճէվապ տէօնտերիւպտէ-
տիլէր քի՝ Պիղ կէօյին վէ հէրին
Ալլահընը գուլարըիդ • վէ չօդ
էրլարտան ապտիմ՝ պինա օլուն-
մուշ էվի պինա էտէրիդ , քի օ-
նու իսրայէլին պիրպէօյիք փա-
տիշահը պինա էաիւլ՝ պիթիրտի •
12 Ամմա պապալարըմը՝ կէօյին
Ալլահընը զաղապա կէթիրտիք-
լէրինտէն , ընլարը Բաբիլոն փա-
տիշահը Բիլտանի՝ Նաբուգոդո-
նոսորուն էլինէ վէլտի • վէ օ պու
էվի խորապ էտիւլ՝ զալմը Բա-
13 քիլունա սիւրտիւ • Ամմա Բաբի-
լոն փատիշահը Վիւրոսուն իւք
էրլընաա՝ Վիւրոս փատիշահ պու
Ալլահ էվինի պինա էթմէյէ հմի
14 էլէտի • Հէմ Նաբուգոդոնոսու-
րուն Երուսաղէմտէ օլան հէյ-
քէլտէն չըգարըպ Բաբիլոն հէյ-
քէլտէն կէթիւրտիյի • Ալլահ
էվինի ալթուն վէ կիւմիւշ դապ-
լարընը տախի՝ Վիւրոս փատիշահ
ընլարը Բաբիլոն հէքէլտէն
չըգարալ , վէ ընուն լալի նասպ
էթտիյի Սասըասար նամքիմէ-
15 յէ թէսլիմ օլունտուլար • վէ
օնա տէտի քի՝ Եռ դապարը
ալ , լար ընլարը Երուսաղէմտէ
օլան հէյքէլէ կէթիւր • վէ Ալ-
լահըն էվի քէնտի մաշալնտէ
16 պինա օլունսուն • Օլ զէման
Սասըասար կէլիւլ՝ Երուսաղէմ
տէ օլան Ալլահ էվինի թէմէլի-
նի պրադար • վէ օլ զէմանտէն

պերու շիմաիյէտէք հաիլըմադ-
տա իւէ տէ , պիթմէմիշ տիր •
Իմաի չալա էյեր փատիշահ խօշ 17
լանըր իտէ , օրատա՝ Բաբիլոնաա
օլան փատիշահն խաղինէ էվին-
տէ՝ Երուսաղէմտէ պու Ալլահ
էվինի հալմալա Վիւրոս փատի-
շահան ֆէրման սաալըր օլտո՞ւ
մու արանտըն , վէ պու խուսու-
տա փատիշահն միւրատը նէ ի-
տէ պիղէ խապէր կէօնտէրսին :

ՊԱՊ 2

Օլ զէմանտէ Դարեհ փա 1
տիշահ ֆէրման էյլէտի , վէ օ-
րատա Բաբիլոնաա խաղինէլը
սաղլանտըրը քիւթիւպ խանէտէ
արատըլար • վէ Սատիլէր էյա 2
լէթինտէ օլան Նիւսատանա դալ-
սինտէ պիր տէֆթէր պուլուն-
աու , վէ իշնտէ պու սիյադ
իւղէ հաղըմը պիր դալա լար
խալ •
Վիւրոս փատիշահն իւք էր 3
ընսա՝ Վիւրոս փատիշահ Երու-
սաղէմտէ օլան Ալլահ էվի խո-
սաաաաաա ֆէրման էյլէտի , քի
էվ՝ օլ գուրպան սունսուգլարը
մաշալ պինա օլունսուն , վէ օ
նուն թէմէլէրի մէօհէմ՝ գօնու-
սուն • ընուն Եիւքսէլէյի ալթ-
մըշ ալըն վէ էնի ալթմըշ ալըն ,
իւշ սըրա պէօյիք թաշլարտան 4
վէ պիր սըրա էնիլ քէրէսթէտէն
օլուն • վէ ընուն մասարու ֆու
փատիշահըն էվինտէն վէրիւրն :
վէ Նաբուգոդոնոսորուն Երու-
սաղէմտէ օլան հէյքէլտէն չըգա-
րըպ՝ Բաբիլոն կէթիւրտիյի
Ալլահ էվինի ալթուն վէ կիւ-
միւշ դաապարը տախի կէրի վէ-
րիւսին , վէ Երուսաղէմտէ օլան
հէյքէլէ՝ քէնտի մաշալնէ կէ-
թիւրիւրիւպ Ալլահն էվինէ դ-
նուլուն :

Իմաի ըրմալըն էօթէ հադա 6

սընըն վախի թաթանա՝ Սադ-
րաբուզան վէ ըրմաղըն հօթէ
հադաարնաա օլան օնարըն չէ-
րիքէրի Ախարածաղըլար՝ օ-
լաւանս ուղաղ օլուն . Գու Աւ-
լահ հվինին իշինի գօվէրին , Եւ-
հուտիւրին վախի հէմ Եհհու-
տիւրին իսթիյարարը՝ պու Աւ-
լահ հվինի քէնաի մահալնուտ
8 հափսընար : Վէ պու Ալահ հ-
վինին սինա օլունմաղը իշին՝
Եհհուտիւրին իսթիյարարընա
նէ հաէճէյինիղ խուսուսունաա
պէնաւէն ֆէրման օլունմուշաուր ,
քի վատիշահըն մալնուտէն՝ ըր-
մաղըն հօթէ հազաարնտան հա-
սըլ օլան խարաճաան պիւա թէ-
խի օլ ատէմէրին մասարուֆի
վէրիւէ քի՝ իւլ ֆէրպաթ էթ
9 մէյէլէր : Վէ օնարա նէ լաղըմ
օլուր իսէ , կերէք կէնճ պուղա-
լար կերէք գօշալս վէ գուզուլար
կէզք Ալահընըն պիւթիւն եան
մասը իշին՝ պուղաղ՝ թուղճա-
րապ վէ գէյթուսն եաղը օնարա
հէր կին՝ Երուսաղէմտէ օլան
քեահինէրին սէօգլունէ կէօրէ
վէրիւէ , քի պիւր եանկըլըլուգ էթ
10 մէյէլէր : Շէյլէ քի կէօյին Աւ-
լահընա խօշ գօղուլու գուրպան
լար թաղրիպ էտէլէր , վէ փա-
տիշահըն հէմօլուլարընըն հօմ
11 րիւ իշին տուա՝ էտէլէր : Հէմ
պէնաւէն ֆէրման օլունաու քի՝
պու էմրէ հէր քիմ մուխալէֆէթ
էտէր իսէ , օնուն հվինաւէն պիւր
սիրէք սէօքիւլիւպ սիքիւէ , վէ
օնուն իւզէրինէ մըլխանա , վէ
պունտան հօթիւրիւ էվի չէօփ
12 լուք օլունա : Վէ պունա մու-
խալէֆէթ էթմէյէ՝ վէ Երուսա-
ղէմտէ օլան Ալահըն հվինի պօղ-
մաղա ել սալան հէր փատիշահը
վէ դաւմը՝ օրատու քէնաի իսմինի
իւքեան էտէն Ալահ հէլաք է-
տէ . սկէն Դարեհ հէրման էթ-
ալիմ , պիւա թէխիւր ա՛մէլ օլունա :

Օլաէմըմաղըն պէրի եադա 13
սընըն վախի թաթանա՝ Սաթ-
րաբուզան վէ օնարըն չէրիքէրի
Դարեհ փատիշահըն իրապ էթ-
աիյինէ կէօրէ պիւա թէխիւր ա՛-
մէլ էթալէր : Իմիւ Եհհուտիւր 14
լէրին իսթիյարարը պինա է-
տէրէր իսի , վէ միւլէստէր օլուր-
լար իսի , Անգէ փէյլաւպէրին
վէ Ագգուլ օլուր Զաքարիանըն
փէյլաւպէրիւի իւլ . վէ օնար՝
Իսրայէլ Ալահընըն էմրի իւզըն
վէ կիւրոս հէմԴարեհ վէ Ֆիւրոս
փատիշահը Արապէսին էմրի իւզ-
րէ՝ պինա հաիպ պիթիւրիւրէր :
վէ պու էվ Ագարալընըն իւշին 15
ճիւ կիւնիւտէ Դարեհ փատի-
շահըն փատիշահըլըլըն ալթըն-
ճը ելընաա թէքմիլ օլուր :

վէ Իսրայէլ օղուլարը՝ քեա 16
հինյէր վէ Ղեկիւրէր վէ հարիւք-
տէն կէլէնէրին պագիսի՝ պու
Ալահ հվինին թէպրիքին շաղ-
ըգ իւլ էթալէր : Վէ պու Աւ- 17
լահ հվինին թէպրիքի իշին էիւզ
պուղա՝ իքի էիւզ գօշ աէօրթ
էիւզ գուղու վէ ճիւմէ Իսրա-
յէլտէն հօթիւրիւ կիւնա հուր-
պանը իշին Իսրայէլ սրալթարը-
նըն սայըմընա կէօրէ օն իքի էր .
քէճ՝ քէշի թաղրիպ էթալէր :
վէ Երուսաղէմտէ օլան Ալահ 18
խըզմէթինին իւզէրինէ՝ վէ քեա
հինյէրի նէվալէթէրինտէ վէ Ղե-
պիւրէրի պէօլիւքէրինտէ՝ Մով-
սէսին քիթապընըն եաղըսընա
կէօրէ նասպ էթալէր :

վէ հարիւքտէն կէլէնէր՝ էվ 19
վէլէքի այնը օն տէօրախնճիւ կիւ-
նիւնաա պատիքի էթալէր : Զի 20
րա քեահինյէր վէ Ղեկիւրէր պիւր
ատէմ կիսի փաքէլէնիպ՝ ճիւմէ-
սի փաք օլուրլար . վէ ճիւմէ
հարիւքտէն տէննէնյէր իշին հէմ
դարընաաղարը քեահինյէր իշին
վէ քէնաիլէրի իշին պատիքի պօ-
ղաղաւար : վէ հարիւքտէն 21

տէօնէն խորայէլ օղուլարը՝ հէմ
խորայէլէն Ալլահը Բապարթա-
լապ էթմէք իշխան օլ տիլարըն
թալիֆէլէրինին նախաքլըլըն-
տան օնլարա ճիւմէ այրլանլար
22 եկտիլըր : Վէ շաղըզ իլէ եէտի
կիւն խամուրտուղ պաշարմը էթ-
տիլըր : զիրա Բապալօնլարը շաղ-
լանարտըր, վէ Ատուր փատիշա-
հընըն եիւրէյինի օնլարա տէօն-
տէրտի, քի Ալլահըն Էա՛նի Իս-
րայէլ Ալլահընըն էվինին իշխատէ
օնլարըն էլլըրինի գուվլէթէն-
տիլրէ :

ՊԱՂ Է

- 1 Այլ Է պուռ նէսնէլէրտէն սօնկ-
րա՝ Ֆիւրու փատիշահը Արտաշէ-
սին փատիշահլըլընտա Եզրաս՝
քի Սարայիա օղլու Ազարիա օղ-
լու Քեզլիա օղլու Սեզգուս օղ-
լու Սադուկ օղլու Աբիսուփ օղ-
լու՝ Ամարիա օղլու Ազարիա օղ-
լու Մարիթ օղլու Զարիա օղլու
3 Ողջօղլու Բուկի օղլու Աբիսուս
5 օղլու Փէնէհէս օղլու Եղիազար օղ-
լու պաշքեահին Ահարոն օղլու Է-
6 տի. Պու Եզրաս Բաբելոնտան չըգ-
ալը, վէօ՝ խորայէլէն Ալլահը Բապ-
պըն վէրտիյի Մովսէսին թէվ-
րաթընտա մահիր քեաթիպիտի
վէ Ալլահը Բապըն էլլ օնուռն իւ-
ղէրինաէ օլմաղըլա՝ հէր տիլէտի-
7 յինի փատիշահ օնա վէրտի : Վէ
Արտաշէս փատիշահըն եէտինճի
եղլընտա՝ խորայէլ օլուլարըն-
տան կերէք քեահինլէրտէն վէ
Ղէիլլէրտէն վէ մուսիգարլար-
տան վէ գափուճուլարտան՝ կէ-
րէք Նաթանայիլլէրտէն պաղլու
8 Երուսաղէմէ չըգաղըլար : Իմտի
օ՝ պէշինճի այտա փատիշահըն
եէտինճի եղլընտա Երուսաղէմէ
9 կէտի : Զիրա էվլէլէքի այըն
իլք կիւնիւնտէ՝ Բաբելոնտան
չըգմաղա պաղապար . վէ Ալլա-

հըն էյի էլլ օնուռն իւղէրինտէ
օլմաղըլա՝ պէշինճի այըն իլք Խ-
նիւնտէ Երուսաղէմէ կէտի :
Զիրա Եզրաս Բապըն թէվթա- 10
թընը թալապ էտիպ ա՛մէլէ գօ-
մաղա՝ վէ խորայէլտէ գանուռն վէ
շէրիա՝ թէջլրէթմէյէ էիւրէյինի
հաղըլումըլտի :

Վէ Արտաշէս փատիշահըն 11
քեահին Եզրաս քեաթիպէ Էա՛նի
Բապըն թէնպիհլէրինին վէ Խ-
րայէլէ օլա՛ն գանուռլարընըն
սէօղէրի քեաթիպինէ՝ վէրտիյի
նաճնին սուրէթի պուռ տուր .

- Փատիշահլարըն փատիշահը 12
Արտաշէս՝ Եզրաս քեահինէ՝ կէօ-
յիւն Ալլահընըն թէվթաթընըն
քեամիլ քեաթիպինէ՝ վէ լըպրի
հիւմ . Պէնտէն Ֆէրման օլուռն 13
տուքի՝ փատիշահլըլընտա օլա՛ն
Խորայէլ գամվընտան վէ օնուռն
քեահինլէրի վէ Ղէիլլէրինտէն
ճիւմէլէ քէնտի իրատէթլէրի իլէ
Երուսաղէմէ չըգմաղա միւրտա
էտէյլըր , սէնին իլէ պէրապէր
չըգաղըլար : Զիւն քի ա՛ն փաթիլ 14
շահըն վէ օնուռն եէտի միւշլէրի-
նին թարաֆընտան կէօնտէրիլ-
տին քի՝ Յուզա իլէ Երուսաղէմ
հաղըլնտա սէնին էլլնտէ օլա՛ն
Ալլահըն շէրիա՝ թի իւղլէ թէֆ-
թիշ էտէսին . Վէ մէսքեսանը 15
Երուսաղէմտէ օլա՛ն խորայէլ
Ալլահընա՝ փատիշահըն վէ օնուռն
միւշլէրլէրինին իրատէթի կէշքէշի
սուռտուղլարը կիւմիւշիւ վէ ալ-
թուռու , հէմ պիւթիւն Բաբելոն 16
էյալէթիտէ հէֆի պուլլուղլուն
կիւմիւշիւ վէ ալթուռու՝ օնլարըն
Ալլահընըն Երուսաղէմտէ օլա՛ն
էվինէ գամվըն իրատէթի կէշքէշ-
լէրի վէ քեահինլէրին իրատէթ-
տէն հէտիյէ էթաիլլէրի իլէ
կէօթիւրէսին : Թաքի պուռ աղչէ 17
իլէ պիլա թէխրի սղըղլար՝ դօշ-
լար՝ դուղուլար՝ հէմ օնլարըն էք-
մէք փէշքէշլէրինի վէ շէրպէթ

- 18 Իճէնքէնքինի սաթուն ալսաւն .
 վէ ծնարը Երուսաղէմէն օլան
 Ալազնըղ էվլնին մեղսահը եւ-
 19 ղերինտէ թալրիպ էտէսին : Վէ
 պաղի կիւմիւշ վէ ալթուն իւէ՝
 սանա հէմ դարընտալարընա Ա-
 լազնըղըն ըղղաը իւղրէ էթմե-
 20 յէ նէ քի խօշ կեօրիւնիւ : Իսէ
 21 էյլէյէսինիդ : Հէմ սանա վէրի-
 մէթի իչին օլան դապարը Ե-
 րուսաղէմ Ալազնըն հուղու-
 22 րունտա թէսլիմ էտէսին : Վէ
 Ալազնըն էվլ իչին սանա վէր-
 մէյէ տիւշն պաղի լաղըմ օլա-
 նը՝ փատիշահն խաղնէ էվլն .
 23 տէն վէրէսին : Վէ պէն՝ պէն
 Արտաշէս փատիշահ Խիւրմա-
 ղըն էօթէ եաղասընտա օլան
 ճիւմէ խաղնէտարընա քէր-
 ման էտէրիմ քի՝ կէջին Ալա-
 24 ճը թէվաթընըն քեսթիսի քեսա-
 ճին Եղատըն սիզտէն հէր թա-
 լալ էթալի յալապա պիւա
 25 Թէխի իճրա օլունա , կիւմիւշ
 էիւղ գանթարատէք վէ պուղտայ
 էիւղ միւտաէտէք վէ շարապէիւղ
 պաթատէք վէ ղէյթուն եաղը
 էիւղ պաթատէք վէ թուղ եա-
 26 ղըմաղ միգտարի : Կէօք Ալա-
 ճընըն էմրի հէր նէ խէ , կէօք
 Ալազնըն էվլ իչին պիւա թէ
 խիր իճրա օլունա . օլնոյտ քի
 փատիշահն հէմ ծնուն օղուլա-
 27 ընըն փատիշահըղ իւղերինէ
 ղաղապ կէրէ : Հէմ սիզէ իւա՝
 օլունուր քի՝ ճիւմէ քեսահլիւղրէ
 վէ Ղէիլիւրէ՝ մուսիգարըն՝ գա-
 փուճուրը՝ Նաթանայիմէրէ՝ վէ
 պու Ալազն էվլնին խղվէթիւ-
 ղերին խարաճ՝ կէօմրիւք վէ վէր-
 կի սալմագ րուխաթ էօգ տուր :
 28 Վէ սէն եա՝ Եղրաս՝ սէնին հէ .
 տինաէ օլան Ալազնըն իւլնիէ
 կէօրէ՝ դաաընր վէ հաքիմէր
 նասպ էյլէ , քի ըրմալըն էօթէ
 եաղասընտա օլան ճիւմէ գալ-

մը՝ Ալազնըն թէվաթընըն ճիւմ-
 լէ պիւլէնէրի հիւքմ էտէլէր . վէ
 պիւլէյէնէրէ էօյրէսին : Վէ 26
 հէր քիւմ Ալազնըն թէվաթը
 իւղրէ վէ փատիշահն Ֆերմանը
 իւղրէ ա՝ մէլ էթմէղ խէ , եա էօ-
 լումն եա սիւրկիւնէ եա մալլէրի
 միրի օլմաղա եա հասպս ծնուն
 իւղերինէ պիւա թէխի հիւքմ օ-
 լունա :

Պապալարըմըղըն Ալազնըն ապա 27
 միւթէպաղիք օլունա , քի Բապ-
 պըն Երուսաղէմէն օլան էվլնի
 իՂըլթէմէք իչին՝ փատիշահն
 էիւրէ ինէ պունուր դոմուշ աուր-
 մէ փատիշահըն վէ ծնուն միւ . 28
 շիրէրքիւն վէ փատիշահն ճիւմ-
 լէ գուվլէթի սէրվէրէրինին հու-
 ղուրունտա պէնթիմ իւղերիմէ իհ-
 սան էյլէսին . Իմաի Ալազնըմ
 Բապպըն էլ իւղերիմէն օլմաղ-
 ըա՝ գուվլէթի պաւառմա՝ վէ պէ-
 րապէրիմ՝ ճէ չուգմագ իչին՝ իս-
 րայէլաէն սէրվէրէր ճիւմ՝ էթ-
 տիմ :

ԳԱԳ Ը

Այլ Բաբելոնտան Արտաշէս 1
 փատիշահն փատիշահըղընտա
 պէրապէրիմ՝ ճէ չուգմալարըն պաշ
 պապալարը վէ ծնարըն սիւսիէ
 տէ ֆթէրէրի՝ պունուր աըր .
 2 Փենէհէս օղուլարընտան Գեր-
 սոն՝ Իթամար օղուլարընտան
 Դանիէլ՝ Դանիէթ օղուլարընտան
 Գեատուա . Սէքենիա օղուլարըն- 3
 տան՝ Փարոս օղուլարընտան Չա-
 քարիա՝ վէ ծնուն իւէ էրթէրէր
 օլարադ սիւսիլէճէ թահրի օ-
 4 լունմուշ էիւղ էլլի քի . Փաաթ-
 մովաը օղուլարընտան Չարիա
 օղու Եղմովէնայի՝ վէ ծնուն իւէ
 5 իքի էիւղ էրթէր . Սէքենիա օ-
 ղուլարընտան Յաղիէլ օղուլ՝ վէ
 6 ծնուն իւէ իւշ էիւղ էրթէր . Վէ
 Ադին օղուլարընտան Յոլիաթան

- օղուս Աւեգ՝ վէ օնուն իւէ էլլի
 7 էրբէք . վէ Եղամ օղուսարնն
 տան Գոթոփա օղուս Եսայի՝ վէ
 8 օնուն իւէ Էէթմիշ էրբէք . վէ
 Սափասիա օղուսարննտան Մի-
 9 քայէլ օղուս Զաբարիա՝ վէ օ-
 նուն իւէ սէքսէն էրբէք . Յովաբ
 օղուսարննտան Յեքիէլ օղուս Աբ-
 10 դիա՝ վէ օնուն իւէ իքի Էիւզ օն
 սէքիւ էրբէք . վէ Սաղոմիթ օ-
 ղուսարննտան Յոսեփիա օղուս՝
 վէ օնուն իւէ Էիւզ ալթմըշ էր-
 11 քէք . վէ Բեբայի օղուսարնն-
 տան Բեբայի օղուս Զաբարիա՝
 վէ օնուն իւէ իյրմի սէքիւ էր-
 12 քէք . վէ Աղազ օղուսարնն-
 տան Աղատան օղուս Յօհաննա՝
 13 վէ օնուն իւէ Էիւզ մէքէք : վէ
 Ագոնիկամ օղուսարննտան սոնկ-
 րաբէլէր՝ վէ օնւարն առարըր
 պոնւար իար . Եղիփաղէս՝ Յէի-
 14 էլ վէ Սեմայիա՝ վէ օնւար իւէ
 ալթմըշ էրբէք . վէ Բաղուէ օ-
 ղուսարննտան Ուգա վէ Զաբուգ՝
 վէ օնւար իւէ Էէթմիշ էրբէք :
 15 Իսմի պոնւարը՝ Ահալայա ա-
 դան ըրմալա ճէմ՝ էթտիմ՝ վէ
 օրատա իւշ իին գօնուս՝ դավմը
 վէ քեսհինլէրի կէօղաէն կէջիւ-
 տիմ՝ վէ օրատա Ղեկիլէրին օ-
 ղուսարննտան ֆիմէ պոնւարմա
 16 Օլտէմ Եղիազար՝ Արիէլ՝ Սե-
 մայիա՝ վէ Եղնաթան վէ Յարիբ
 վէ Եղնաթան վէ Նաթան վէ Զա-
 բարիա վէ Մեսուդամ սէրվէր-
 17 լէրի վէ Յովաբի Գէմ Եղնա-
 թան ալթմէրի կէօնուարտիմ . վէ
 օնւարա Գասիփիա մահալնտէ
 օլան սէրվէր Ագոփա թէնպի-
 հաթ վէրտիմ՝ վէ Գասիփիա մա-
 հալնտէ օլան Ագոփ իւէ օնուն
 դարննալըրը Նաթանայիմլէրէ
 սէյլէնէճէք սէօղլէրի օնւարն
 աղղնա գօտումքի՝ Ալահըմը-
 18 ղն էլլ իչին իւղլէթմիլէր կէ-
 յի էլլ իւղլէրմիլլոն օլմաղլա

պիլէ Իսրայէլ օղուս Ղէի օղուս
 Մոողի օղուսարննտան պիւ ա-
 րիֆ քիմէ Սարաբիայը վէ օնուն
 օղուսարնը վէ դարննալարն
 նը օն սէքիւ ֆիշի կէթիւրէր .
 19 Հէմ Ասաբիայը օնուն իւէ Մեսու-
 րի օղուսարննտան Եսայիլի օ-
 նուն դարննալարը վէ օղուսա-
 րը իւէ Էյրմի ֆիշի , վէ Դաւել-
 20 թին Հէմ սէրվէրլէրին՝ Ղէիլլէ-
 րին իւղլմէթինէ վէրտիլի՝ Նաթա-
 նայիմլէրաէն ճիւմէսի առարըր
 իւէ ղէքր օլումմուշ իքի Էիւզ Ե-
 յիրմի Նաթանայիմ կէթիւրէր :
 Անան օրատա Ահալա ըր .
 21 մաղընն Էանընտա ուրումշի-
 տա էթտիմ քի՝ Ալահըմըղն
 հուղուրոնտա ալաղլանըս քին
 տիմի վէ Էվսաղարմըղ վէ ճիւմ-
 22 լէ Հմլալիմիլ իչին օնուն աղ-
 րու էօլու թալապ կաէլլմ : Զի
 23 րա էօլտա պիլի սիւշմնտէն գօ-
 րումաղ իչլան՝ փասիշահալմա
 քէր վէ աթլար թալապ էթմէ-
 24 յէ ութանարմ . ջլան քի փասի-
 շահա սէյլէրի սէմիշ Խաբէքի՝
 Ալահըմըղն էլլ օնու Հէփ թա-
 լապ էտէնլէրին իւղլէրնաէ Եյ-
 25 լիք իչլան տիւր . ամա օնու թէքք
 էտէնլէրին իւղլէրին՝ օնուն գու-
 26 վէթի վէ դաղապը օլուր : Իմաի
 ուրում թութաուգ , վէ պոն-
 տան Հօթիւրիւ Ալահըմըղտան
 թալապ էթթիք . վէ պիլի դա-
 27 սուլ էյլէտի :
 վէ քեսհինլէրին սէրվէրլէրին
 28 տէն օն իքի ֆիշի այլուրմ , Էանի
 Սարաբիայը վէ Ասաբիայը Հէմ
 օնւար իւէ դարննալարնտան
 օն ֆիշի . վէ օնւար իւղլէրն
 վէ ալթմուս վէ դաղարըր՝ փա-
 տիշահն վէ օնուն միւշիլէրինին
 վէ սէրվէրլէրին վէ պոնւան
 29 Հէփ Իսրայէլն սոնտաղլարը
 Ալահըմըղն էվլինի Հէտիյէսի-
 30 նի թարթարմ : վէ օնւարն է-
 31 լինէ թարթարմ ալթը Էիւզ էլլ

- գանձար՝ կրամիւշ վէ եիւղ գանձար կրամիւշ գապարը վէ եիւղ
- 27 գանձար ալթուն , վէ պինէր տիր՝ հմաէն ի յիւմի ալթուն քեաւէն վէ ալթուն ընկինտէ ալթուն ալթուն կիւնի նէ ֆիսիքի փիւրինձ դասալ : Վէ անարա տէսիմ քի՝ Սիւր Գապպա ալթուն սինիւ , գապար տախի ալթուն տիր . վէ կրամիւշ իւլէ ալթուն պապարալթունըն Ալաճը Բապպին Իրա
- 28 ալթուն փէշքէն տիր : Ույանըգ օրուպ օրու թա Երուսաղէմոն Բապպէմինիստալարնտա քեաւէնէրին վէ Ղեկիւէրին սերվէրէրի վէ Խարպէլ պապարարնն սերվէրէրի էօնիւնէ թարթուն
- 30 Ջայատէ Զըֆը Էտին : Վէ քեաւէնէր Զեմ Ղեկիւէրի կրամիւշին վէ ալթունտէ վէ գապարարն թարթունըն գապարէ թարթունէր , քի Ալաճընըն Էվինէ Երուսաղէմէ կէօթիւրէրէր :
- 31 Անտէն Երուսաղէմէ կիւթմէր իւլէն իւլէ տըն օն իքինձի կիւնտէ Աճապ ըրմաղնտան կէօտիւր . վէ Ալաճընըն Էլի իւղէրիսիդաէ օրուպ պիղի տիւշմէնին վէ Եօլտա փուտու դուրանն Էլինտէն գուրթարտը :
- 32 Վէ Երուսաղէմէ վարտըգ , վէ օ
- 33 րատա իւլ կիւն օթուրտուգ : Վէ տէօրտիւնձիւ կիւնտէ՝ կրամիւշ վէ ալթուն վէ գապար Ալաճընըն Էվինտէ քեաւէն Ուրիա օլու Մերամթուն Էէտի իլէ թարթուն , վէ օնուն պիւլէսինձէ ֓էնէճէն օլու Եղիազար՝ վէ օնլարն պիւլէսինձէ Եսուռ օլու Զովաբադ վէ Բանուի օլու Նո
- 34 վարիա Ղեկիւէրի վարիա՝ ձիւմ լէսի սայար իւղէ վէ թարթուն օլ իւղէ իտի . վէ օլ զէմանտէ ձիւմէ թարթըն Էաղըտը :
- 35 Էսիւրիւրտէն տէնէն սիւր կիւնէրին օղուլարը քախի Խարալէլին Ալաճընա պիւթիւն Էան

մալար՝ ձիւմէ Խարպէլ իլին օն իքի պուպա՝ տօգսան ալթը գօրէնէ թմիւշ Էէտի գուրու կիւնաճ գուրպանը օն իքի Էրքէձ՝ ձիւմ լէսի Բապպա պիւթիւն Էանմա օլարադ սունաուլար : Վէ օնլար փաթիւնէն ֆերմանըն ըրմաղն պէրի Էադարնտա օլան փաթիւնէն գալիմէ գալարնա վէ վալիւրէ վերտիւր . վէ օնլար գալմա Զեմ Ալաճըն Էվինէ Էարալմէ թարթըն :

ԳԱԳ Թ

1 Է պու Էլլէր թէթիւ օլունձա , սերվէրէր պանա Էաղալարապ տէսիւրէր քի Խարպէլ գալմէր Զեմ քեաւէնէր վէ Ղեկիւէր պու տիւրարուն գալմարն տան պրըմաուրար , իւլա ֆանանըլարն , ֆեալիւրինձ ֓էրիւլիւրինձ Երուսաղէմինձ Վմմալարն Մոլաբլարն՝ Մըսըլլարն վէ Ամբընուլարն իւրաճիլէ թէթիւնէ ուլարար : 2 Զիւրա քէնտիւրէրին վէ օլուլարն նա՝ օնլարն դըլարնտան ալարար , վէ ալթըն ղեկիւրիլէ թ պուտիւրարն գալմարը իլէ գալըլար . վէ պու գապարալթըն պալնտա սերվէրէրին Զեմ Զաքիւլէրին Էլի վար իտի : Վէ պու սէօղիւ իլէ թախիմ կիւլի Էալապարըմը վէ ֆերաձէսի Էըրթումը վէ պալըմն Զեմա գալմըն դըլարնըն Էօլտում , վէ շարթ օլթուրտում : Օլաէմ սիւրիլին տէն կէլէնէրին դապաճալթըն տան Էօթիւրիւ Խարպէլ Ալաճընն սէօղիւրինտէն ձիւմէ գորգանլար Էանըմա ձիւմ՝ օլուլար , վէ պէն թա տիւրալմ փէշքէնէն տէր շարթ օթուրտում : Վէ Էսիւրալմ փէշքէն վաղթընտա՝ միւշնէ թիւնէն գալարմ , վէ Էալապարըմ Զեմ ֆերաձէսի Էըրթը

օլարագ' տիղէրիմիւղէրինէ չէգը.
 6 տիւմ, վէ էլէրիմիւ Ալահում
 Բապպա ուղաթում. վէ սէ-
 տիմ' քի' Եա' Ալահում' երեզիւ-
 միւ սէն Ալահումա դաւորմա-
 ղա ութանորմ, վէ հիւնապէտէ-
 րիմ. զիրա եարամաղըղմըղ
 պաշարմըղն իւղէրինտէն աշ-
 մըշ աըր, վէ սուշումուղ կէօ.
 7 յէտէք պէշիւտիւ : Պապալա-
 րմըղն կիւնէրինտէն պէրու-
 պիղ թա պու կիւնէտէք պէօ.
 յիւք սուշումա օլուուգ . վէ պու-
 կիւն օլուուղու կիպի եարամաղ-
 լըղարմըղ իչիւն քէնտիմիղ' փա-
 տիշահարմըղ վէ քէնահիւնէրի-
 միղ տի յարարն փատիշահարմ-
 նն էլինէ' գըղճա' էսիւրիյէ վէ
 եաղմայա վէ եիւղ գալալըղնա
 8 թէպիմ' օլոււսուուգ : Վէ շիմտի
 պիւրաղ զէման Ալահումըղ Բապպ-
 սան ի' ինայէթ օլոււ քի' պիղէ
 գուրթուլմուշ պիւր պապիյէ ա-
 լըգոյա, վէ պիղէ ա'ղիղ մահա-
 լինտէ պիւր չիպի վէրէ, թաքի
 Ալահումըղ կէօղէրիմիղն այտըն-
 լատըպ պիղէ գուրթուլմոււղտա
 պիւրաղ էօ'միւր թաղէրիյի վէրէ:
 9 Զիւրա գուլար իտիք, վէ գուլ-
 ւուղումուղտա' Ալահումըղ պիղի
 պրապմաը . իլա պիղէ էօ'միւր
 թաղէրիյի վէրմէք իչիւն' Ալա-
 հումըղն էլինի դաւորմաղա վէ
 ծոււն խարապաթընը թա'միւր
 էթմէյէ հէմ' պիղէ Յուդատա
 վէ Երուսաղէմտէ գալէ' իլէ չէվ-
 րիւիւշ էէր վէրմէյէ Ֆիւրս փա-
 տիշահարմըն հուգուրունտա
 10 իւղէրիմիղէ իհասն վէրտի : Վէ
 շիմտի եա' Ալահումըղ պունտան
 սոնկրա նէ' տէյէլիմ. զիրա սէ-
 նին էմըրէրինի թէքք էթաիք .
 11 Օնլարը քի գուլարն փէյղամ
 պէրէրին եէտի իլէ էմ' էտիպ
 տէմիւշ իտին' քի' Սիղին օլ դապթ
 տէմիւշէ վարաղընըղ տիյար
 տիյարար գալմարընն մուր-

տարըղը իլէ' օնլարն նաիաբըլ-
 յի իլէ ծոււ աղըղ աղըղա տու-
 աուրուուգարը իքրահիյէթլէ-
 րինտէն' մուրաար տիյար տըր .
 12 իմտի հալա գըղարմըղը օնլա-
 րն օղուլարնա վէրմէյէսինիղ,
 վէ օնլարն գըղարմընը օղուլա-
 րնըղա ալմայարմըղ, վէ էպէ-
 տէն օնլարն սէլամէթիւնի վէ
 էյիյիսինի արամայաընըղ . շէօյ-
 լէ քի գուլվէթլէնիկ' օլաիյարն
 նիյմէթլէրինի եէյէսինիղ, վէ
 օղուլարմըղա էպէտէն միւրա
 պրաղարմըղ : Վէ եարամաղ ա' 13
 մէլէրիմիղ իչիւն հէմ' պէշիւք
 սուշումուղ իչիւն իւղէրիմիղէ
 ճիւմլէ պու կէլէն շէյէրտէն
 սոնկրա, (չիւն քի սէն Ալահ-
 մըղ' պիղիմ' եարամաղըղմըղա
 կէօրէ պիղի թէտիպ էթմէտին ,
 ալմա պիղէ պունտն կիպի գուր-
 թուլուշ վէրտին ,) իչիւ սէնին 14
 էմըրէրինի իպթալ էթմէյէ վէ
 պու իքրահիյէթլէրին դալմա-
 րը իլէ խըսըմըղ պաղամաղա
 տէօնմէլի' մի իտիք . պիղէ' թա
 հէլաք էտէնէտէք վէ պապի վէ
 գուրթուլմուշ դալմայանտէք
 զաղապ էթմէլ' մի իտին : Եա' 15
 Իսրայէլին Ալահը Բապպ' սէն
 սաաըղ սըն , զիրա պիղ' պու
 կիւն օլուուղու կիպի գուրթուլ-
 մուշ գալարգ' իլիթէ պիղ սուշու-
 մուղ իլէ հուգուրունտա իղ , զի-
 րա պիղ' պունտան էօթիւրիւ
 հուգուրունտա աուրամաղըղ :

ՊԱՊ Ժ

11 Է Եզրաս աղայարաղ վէ 2
 Ալահ' էլլինին Եսիւրիւտէ տիւշ-
 միւշ օլարաղ նիյաղ վէ իգրար
 էթտիքտէ , Իսրայէլտէն ծոււն
 եանընա էրքէլէր վէ գալըլար
 վէ չօճուգար' զայէթ չօդ ճէ-
 մաա' թ ճէմ' օլուու . զիւր գալմ' 2
 զայէթ չօդ ալլատը : Վէ Եզրա'

օղուլարնսան Յեքիէլ օղուլսէ
քէնիա՝ Եղբասա ճեվապ էյլէ.
սի, վէ տէսի քի՝ Պիղ Ալաճը.
մըզա ի՛սեան էթաիք, վէ տի.
յարըն գալմարընսան եատ գա.
րըլար արորդ. ամմա հալա պու.
խուսուստա՝ արայէլ իշին իւմիտ

3 վար տըր : Իմտի հալա Ալաճը.
մըզ իլէ ա՛հտ քէսիշէլիւմ.քի՝ հէփ
գարըլարը վէ օնլարտան սող.
մուշարը էֆէնտիմին՝ վէ Ալա.
հըմըն էմրինտէն գորգանլարըն
նասիհաթընա կէօրէ չըգարա.
լըմ, վէ թէվլաթ միւճիպինճէ

4 ա՛մէլ օլունա : Գալը, զերա պու.
մասլահաթ սանա տիւշէր, պիղ
սէ սէնին իլէ օլուրուզ. գուււ.
վէթէն վէիճար գըլ :

5 Վէ Եղբաս գալըզայ՝ քեահին.
լէրին սերվէրէրինէ՝ Ղէիլէրէ
վէ ճիւմէ Իսրայէլէ եէմին վէր.
սի քի պու սօզէ կէօրէ ա՛մէլ
էտիէր. վէ օնլար եէմին էթաի.
6 Անտէն Եղբաս Ալաճ էվինին
էանիւտէն գալգար, վէ Եղիասիք
օղուլ Յօհանանըն օտասընա կիթ.
սի. վէ օրայա էքմէք եէմէզտէն
վէ սու իշմէզտէն կիթաի. չիւն
քի սիւրկիւնտէն կէլէնլէրին իս.
7 Եանը իշին եաս չէքէր իտի : Վէ
Յուզա իլէ Երուսաղէմտէ ճիւմ.
վէ սիւրկիւն օղուլարընա տէլլալ
չալըրտըլար. քի՝ Երուսաղէմէ

8 ճէմ՝ օլունլար. Վէ իւշ կիւն.
տէ հէր քիւմ կէլմէլ իսէ, սէր.
վէրէրին վէ իիթիյարըլարըն ըէ.
յի իւզրէ՝ օնուս ճիւմէ մալը մի.
րի օլունա, վէ քէնտիսի սիւր.
կիւնտէն կէլէնլէրին ճէմասա՝.

9 Թընսան այրըլա : Իմտի Յուզա
վէ Բենիափին ատէմլէրի օլ իւշ
կիւնտէ՝ եա՛նի սօգուլունճու
այտա այըն իյիրմինճի կիւն.
տէ Երուսաղէմէ ճէմ՝ օլտու.
լար. վէ ճիւմէ գալմ. պու.
մասլահաթտան վէ պէոյիւք եաղ.
մուլարտան էօթիւրիւ սիթրէ.

յէրէք՝ Ալաճ էվինին մէյտա.
նընտա օթուրաու : Վէ քեահին 10
Եղբաս գալըզայ օնլարա տէսի
քի՝ Սիղ ի՛սեան էթաիինլ, վէ
Իսրայէլին սուչու իւզրէրինլէ
դամմ էթմէք իլէ եատ գարըլար
ալարնըլ : Իմտի հալա պապալա 11
ընըղըն Ալաճը Բապպա իգրար
էտիս՝ օնուս միւրատընը իճրա
էյլէյին. վէ տիյարըն գալմըն.
տան վէ եատ գարըլարտան այ.
րըլն :

Օլտէմ ճիւմէ ճէմասա՝ ճէ. 12
վապ վէրիպ էիւքէք սէս իլէ տէ.
սիլէր քի՝ ճէման սէնին սէօղինէ
կէօրէ էթմէք պօրճումուղատըր :
Ամմա գալմ չօք՝ վէ հէվա եաղ. 13
մուրլու տուր, վէ տիւշարտա
սուրմալա թաբաթ էօք սուր.
հէմ պու՝ պիր կիւնլւք եա իքի
կիւնլւք իշ տէյլ տիր, զերա
պու մատտէտէ գապահաթըլ օ.
լանլար չօլուլ : Հալա ճիւմէ ճէ. 14
մասա՝ թտան սերվէրէրիմիլտուր.
սոնլար, վէ չհհրէրիմիլգտէ ճիւմ.
լէ եատ գարըլ տանլար թալի՛ն
օլունմուշ վաթթլարտա՝ հէր շէհ.
րին իիթիյարըլարը վէ գարըլա.
րը պիլէլէրինճէ օլարադ կէլին.
լէր. Թա պու մասլահաթ սէ.
պէսլինտէն Ալաճըմըղըն խըլմ
ու լաղապը պիլգտէն տէօնիւնճէ.
յէտէք :

Ընճադ Ասայէլ օղուլ Յոնա. 15
Թան վէ Թէկուա օղուլ Յալիա
պու մասլահաթըն իւզրէրնտէ
սուրտուլար, վէ Մեսուղամ
հէմ Ղէիլ Սաբէն Սաբէն օնլարա
եարարմ էթաիլէր :

Վէ սիւրկիւնլէրին օղուլարը 16
էօյլէ էթաիլէր. վէ քեահին Եղ.
բաս պապալարըլ էվինճէ պաշպա.
պալարըն պաղըսը իլէ ճիւմէ.
սի աալարընճա սէչիտիլէր, վէ
օնուսնալայըն իլք կիւնիւնտէ
պու մասլահաթըլ թէֆթիլէթ.
մէյէ օթուրտուլար : Վէ ճիւմ. 17

- է՛ հատ գարըլար ական բիմնէ՛
 լէր յապաշէտի՛ իւր պըն իւր
 կիւնիւնտէ պիթիրտիւր :
- 18 Վէ՛ քեահինլէր՝ օղուլարըն՝
 տան՝ հատ գարըլար ականլար
 պուլունտու , թի ծալ՝ Յովսէփ
 դէկ օղու Յեսու օղուլարընտան
 վէ՛ գարընտալարընտան Մաա
 սիա վէ՛ Եղիազար վէ՛ Յարիբ վէ՛
- 19 Գոգողիա իտի . Վէ՛ գարըլարը
 նը չըգարմաղա էլլէրինի վէրտի
 լէր , վէ՛ սուչուլար՝ քէնտիւրին
 սուչու իւնն սիւրիւլէրտէն պիր
- 20 զօչ սուսարալար . Վէ՛ Եմմեր օ
 ղուլարընտան՝ Անանի վէ՛ Զա
 բադիա , վէ՛ Հարիմ օղուլարըն
 տան՝ Մաստիա վէ՛ Եղիա վէ՛ Սէ
- 22 մայիա վէ՛ Յէրիէլ վէ՛ Ողիա , վէ՛
 փասուր օղուլարընտան՝ Եղիո
 վէնայի՝ Մասպիա՝ Իսմայէլ՝ Կա
 թանայէլ Յովգաբազ վէ՛ Եղեա
- 23 սա . Վէ՛ Ղէիլիւրտէն՝ Յովղա
 բազ վէ՛ Սեմի վէ՛ Կովղիա հա՛
 նի Կովղիտա՝ Գեթայիա՝ Յուգա
- 24 վէ՛ Եղիազար . Վէ՛ մուսիգար
 արտան Եղիասիբ , վէ՛ գալուճու
 արտան Սեղդում վէ՛ Տէլէմ վէ՛
- 25 Ուրի . Վէ՛ Իսրայէլտէն՝ փարոս
 օղուլարընտան՝ Ռամիա վէ՛ Յե
 ղիա վէ՛ Մեղբիա վէ՛ Միամին
 վէ՛ Եղիազար վէ՛ Մեղբիա վէ՛
- 26 Բանեա . Վէ՛ Եղամ օղուլարըն
 տան՝ Մաթանիա՝ Զաբարիա վէ՛
 Յէրիէլ վէ՛ Արգի վէ՛ Յերիմովթ
 վէ՛ Եղիա . Վէ՛ Զաթուի օղուլ
- 27 արընտան՝ Եղիովէնայի՝ Եղիա

սիբ՝ Մաթանիա վէ՛ Յերիմովթ
 վէ՛ Զաբազ վէ՛ Աղիւա . Վէ՛ Բէ 28
 բայի օղուլարընտան՝ Յօհանան՝
 Անանիա՝ Զարբայ վէ՛ Աթաղի .
 Վէ՛ Բանի օղուլարընտան՝ Մէ 29
 սուղամ՝ Մաուբ վէ՛ Ադայիա՝
 Յասուր վէ՛ Սաաղ վէ՛ Ռամովթ .
 Վէ՛ փաթմովսը օղուլարըն 30
 տան Եգնա վէ՛ Քաղէլ՝ Բանեա՝
 Մասսիա՝ Մաթանիա՝ Բենեդի
 էլ վէ՛ Բանուի վէ՛ Մանասէ . վէ՛ 31
 Հարիմ օղուլարը՝ Եղիազար՝ Յե
 սիա՝ Մեղբիա՝ Սեմայիա՝ Ըմա 32
 ւոն , Բենիամին՝ Մաուբ վէ՛ Սա
 մարիա . Հասում օղուլարըն 33
 տան՝ Մաթանայ՝ Մասաթա՝
 Զաբազ՝ Եղիփաղէս՝ Յէրեմի՝
 Մանասէ վէ՛ Սեմէի . Բանի . 34
 ղուլարընտան՝ Մաադայ՝ Ամ
 բամ վէ՛ Ուէլ , Բանեա՝ Բադա 35
 յիա՝ Բեղուհայ , վէ՛ Ուանիա՝ 36
 Մերամօթ՝ Եղիասիբ , Մաթա 37
 նիա՝ Մաթանայ վէ՛ Յասուր ,
 վէ՛ Բանի վէ՛ Բանուի՝ Սեմի , 38
 վէ՛ Սեղեմիա վէ՛ Եթան վէ՛ Ը 39
 դայիա , Մաբնաղբայ՝ Սասայ 40
 Սարայ , Աղարիէլ վէ՛ Սեղեմիա՝ 41
 Սամարիա , Սեղդում՝ Ամարիա 42
 վէ՛ Յովսէփ . Կաբա օղուլա 43
 րընտան Յէիէլ՝ Մաստմիա՝ Զա
 բազ՝ Զեբինա՝ Յադայի վէ՛ Յո
 վէլ վէ՛ Բանեա : Պոնլարըն 44
 Ջիւմէսի հատ գարըլար ական
 արտան . վէ՛ ծալարտան պաղը
 րարընըն գարըլարը վարիտի՝ քի
 էվասուր էտինմիւլէր իտի :

ՆԷՆՄԻԱ

ՊԱՊ Ա

- 1 ԵՐԱՂԱՍ օղու Նէնմիանըն
 սէօղլէրի :

Վէ՛ վագի՝ օղու քի՝ Քասդ
 այընտա իլլիւմինճի՝ էրլտա պէն
 Հուշան շէհրիտէ իքէն , Անանի 2
 նամ գարընտալարընտան պիրի՝

Յուդատան պա՛ղը քիմնելէր ինէ
կէլտի . վէ օնւարա՛ կտիրլթտէն
գալան գուրթուլմուշ Եէհուտի .
լէրտէն էօթիւրիւ վէ Երուսա .
ղէմտէն էօթիւրի սիւալ էյլէ .
3 ախմ : Վէ պանա տէտիլէր քի՛ Ե .
սիրլթտէն պաղի գալանլար՝ օ .
րատա օլ էյալէթտէ պէջիլէք
պէլատա վէ հապարէթտէ տիր .
լէր . վէ Երուսաղէմին հիսարը
էրզըրմը՝ վէ գափուլարը աթէ .
չէ եաղըրմը տոր :

4 Վէ վագի՛ օլտու քի՛ պէն պու
սէօղէրի իշխանիճէ , օթուրուպ
աղատորմ , վէ պիր էյամ եաս
չէքտիմ , վէ ուրուճ թութուպ՝
կէջիւղ Ալլահը հուզուրունտա
5 նիյաղ էյլէտիմ . Վէ տէտիմ քի՛
Սմա՛ն եա՛ կէջիւն Ալլահը
Բապպ՝ ա՛ղմ վէ գորգուլու Աւ
լահ՝ քի սէնի սեվէնլէրէ վէ թէն .

6 վէ ինայէթ սաղլայանլարա ա՛հտ
րէմ՝ էյլէ՛ գուլարըն Խորայէլ օ .
ղուլարընտան էօթիւրիւ կիւն .
տիւղ վէ կէճէ հուզուրունտա
սէնիմ պու կիւն գըլարըմնի .
յաղ՝ պու գուլունուն նիյաղը .
նը տինկէմէք իշին՝ գուլաղլա .
ըն իշխար վէ կէօղէրին աջդ
օլուն . պէն իսէ սանա իշլէտի .
յիմի՛ Խորայէլ օղուլարընըն
կիւնաղլարըն իրարաբ էաէրիմ .
պէն տէ պապամըն էվ տէ կիւ .

7 նահ էթտիք : Սանա զայէթ ֆա .
սիտանէ հարաքէթ էթտիք . վէ
գուլուն Մովսէսէ էմի էթտիյին
թէնպիհէրի վէ գանուներար վէ
8 շէրիւթլէրի սաղլամտորդ : Քէ .
րէմ՝ էյլէ՛ գուլուն Մովսէսէ էմի
էթտիյին սէօղիւ խաթընա կէ .
թիր , քի տէտին . Սիզ ա՛սը օ .
լուր իսէնիղ , պէն սիզի գալմ .

9 շարա տաղըտաճաղմ . Վէ պա .
նա տէօնիւպ էմըլէրիմի տաղլար
տա օնլարը իճրա էտէր իսէնիղ ,
սիզին տաղըրմանըղ կէջիւն ու .

ճունատէք օլա , օնլարը օրատան
տէլիլիւէճէյիմ , վէ սնլարը օլ
իսմիսի օրայա իրքեան էթմէյէ
սէչաիյիմ մահալէ կէօթիւրէճէ .
յիմ : Վէ օնլար սէնին՝ ա՛ղմ 10
գուլվէթին ինէ վէ գալիւ էլին ի .
լէ գուրթարաղլուն գուլարըն վէ
գալմըն տոր : Սմա՛ն էթէնտիմ 11
քէրէմ՝ էյլէ պու գուլունուն նի .
յաղընը վէ սէնին իսմինտան գորգ .
մաղա միւրատ էտէն գուլարը .
նըն նիյաղընը գուլաղըն իշխար
օլուն , վէ պու կիւն պու գու .
լունու՝ քէրէմ՝ էյլէ միւլէստէր
գըլ , վէ օնա պու քիմնէնին հու
զուրունտա մէրհամէթ իհասանէյ .
լէ : Պէն իսէ փատիչահըն դա .
տէհքեարը իտիմ :

ՊԱՊ Բ

11 է վագի՛ օլտու քի՛ իտան 1
այընտա՛ Արատաչէս վատիշահն
իյիթմինճի եըննտա՝ օնուն էօ .
նիւնտէ շարապ վար իտի . վէ
շարաղը ալա՛ղ փատիչահ սուն
տում . վէ հուզուրունտա՝ պաւ .
քան էլլէլ մէլիւլ օլմամը իտիմ :
Վէ փատիչահ պանա տէտիլէր՝
Եիւղիւն նի՛ չիւն մէլիւլ տիւր ,
սէն իսէ իսաթա տէյիլ սին .
պու շարի տէյիլ իլլա էիւրէք
պօղղունըլու տոր . վէ պէն
ղայէթ չօք գորգտում : Օլտիմ 3
փատիչահ տէտիմ քի՛ փատիչա .
հը՛ էպէտէն եաշասըն , պապա .
լարըմըն մէղարը մահալիւ օլան շէր
խարաղ՝ վէ օնուն գափուլարը
աթէլէ եանմըլ իքէն՝ էիւղիւմ
նի՛ճէ մէլիւլ օլմայա : Վէ փա 4
տիչահ պանա՝ Պու խուսուստա
սէնին տիլէյին նէ՛ տիր տէտի .
օլտիմ՝ կէջիւն ալլահընա նիյաղ
էթտիմ . վէ փատիչահ տէ 5
տիմ քի՛ Եյէր փատիչահա խօշ
կէլիւր իսէ , վէ էյէր պու գու
լուն՝ հուզուրունտա խօշ կէօ .

- րիւնտիւ իսէ , պէնի Եհհուտիւ .
 Թանա պապալարմըն մէղարա-
 րընըն շէհրինէ կէօտէրէսին ,
 6 վէ ինու պինա էտէյիմ : Վէ փա-
 տիշահ՝ մէլիքէ տախի եանընտա
 Թաւարմաշ իքէն պանա տէտի .
 Սէնին իօշնուղուն նէ՞ ղէմա-
 նատէք օլաճագ , վէ նէ՞ ղէման
 տէօնէճէքսին . իմտի փատիշա-
 ճըն հուղուրունտա խօշ կէօրիւն
 տիւ քի՝ պէնի կէօնտէրէ , պէն
 տէ ինա ղէման Թալին էթտիմ :
 7 Անտէն փատիշահա տէտիմ . Ի-
 յէր փատիշահա խօշ կէլլի իսէ ,
 պանա՝ ըրմաղըն էօթէ եադա-
 սընտա վալիլէրէ նամէլէր վէրիւ
 սին , քի յուրք՝ պէն Թա Եհհու-
 տիւթանա վարընճայտաէք պէ-
 8 նի կէշիւսինէր . Հէմ փատիշա-
 ճըն դօրուսունտն պէքշիսի Ա-
 սափա պիր նամէ վէրիւքի քի՝
 Ալաի էվինին գուլէսինին դա-
 փուլարընը վէ շէհրին հիսարընը
 վէ վարաճաղմ էվլ չաթմագ ի-
 չին պանա քէրէսթէ վէրէ . վէ
 Ալաշըմըն էյի էլի իւղէրիմտէ
 օլմաղըա , փատիշահ պանա վէր-
 աի :
 9 Իմտի ըրմաղըն էօթէ եադա-
 սընտա օլան վալիլէրէ վարտըմ ,
 վէ յուրա փատիշահըն նամէլէ-
 րինի վէրտիմ . Հէմ փատիշահ՝
 պիլէմճէ աւքէր ղապիթլէրի վէ
 10 աթլըար կէօնտէրտի : Վէ Ո-
 րունլու Սանաբաղաւ Հէմ Ամմին-
 լու գուլ Տուրիա իշիտինճէ , ղա-
 յէթ իլէ կիւճէրինէ կէլի քի՝
 Խարայէ օղուլարընըն էյլէյինի
 արամաղա պիր ատէմ կէլի :
 11 Վէ Երուսաղէմէ կէլի յիմտէ ,
 օրատա իւլէ կիւն գալտըմ :
 12 Վէ պէն պիլէմճէ պիր աղ ա-
 տէմ իլէ՝ կէճէ իլէ գալցաղմ , վէ
 Երուսաղէմ իլիւն էթմէյէ Աւ-
 լաշմըն Եիւրէյիմէ նէ գօտու-
 ղունու քիմէյէ խապէր վէրմէ-
 տիմ . վէ պիլէմճէ՝ պիլիմ պին

տիլիմ հայվանտան ղայրի հայ-
 վան եօլ խի : Խմտի կէճէ իլէ 13
 տէրէնին գափուսունտան չըգըս՝
 աժտէր փունկարընըն Էօնիւնէ
 վէ չէօվիլէք գափուսունա մար-
 քճ . վէ Երուսաղէմին երգըլմը
 հիսարընըր վ՛ աթէլէ եանմը
 գափուլարընը Թամաշա էթտիմ :
 Անտէն փունկարըն գափուսու- 14
 նա վէ փատիշահըն հալուղունա
 կէշտիմ , վէ ալթըմտէքի հայվա-
 նա կէչէճէք մահալ եօղունու :
 Վէ կէճէ իլէ տէրէտէն եօգարը 15
 չըգաղմ , վէ հիսարը Թամաշա
 էթտիմ . անտէն տէնիւս՝ տէ-
 րէնին գափուսունտան կիրտիմ ,
 վէ կէրի կէլիտիմ : Վէ ղապիթլէր 16
 նէրէյէ կիթտիլիմի վէ նէ իլէ-
 տիլիմի պիլմտիլէր , վէ Եհհու-
 տիլէրէ եաքէսհիլէրէ եա ա՝
 յանլարա եա ղապիթլէրէ եա
 խօա իշի գալան իլէյէլէրէլէ՝ Թա
 չլմտիլէտէք խապէր վէրմէտիմ :
 Անտէն յուրա աշտիմ . Սիդ 17
 իլինտէ օլաուղունուղ պէլլըր՝
 Երուսաղէմին խարապ վէ գա-
 փուլարըն աթէլէ եանմը օրու-
 ղունու կէօրիւցօրսունուղ . կէ-
 լին Երուսաղէմին հիսարընը պի-
 նա էտէլիմ , վէ արթըդ հադա-
 րէթ օլմայաղմ : Հէմ յուրա 18
 Ալաշըմըն էյի իւղէրիմտէ էյի
 օլաուղունու . Հէմ փատիշահըն
 տախի պանա սէօյլէտիլի սէօլ-
 լէրի խապէր վէրտիմ . վէ յուրա
 տէտիլէր քի՝ Գալցըպ պինա է-
 տէլիմ . վէ էլէրինի պու խայրա-
 Թա գալիլէտիլէր :
 Ամա Որունլու Սանաբաղաւ 19
 վէ Ամմինլու գուլ Տուրիա վէ
 Արապի Գեսամ իշիտինճէ , պի-
 ղի ղէվլէյնտիլէր , Հէմ պիլէսի
 Թէմ էտիտ՝ Պու սիղին էթտիլի
 նիգ իշ նէ՞ օլա , փատիշահա ա՝
 սը՞մը օլաճաղարընը տէտիլէր :
 Վէ յուրա ճէվաղա տէնտէրիպ 20
 յուրա տէտիմ քի՝ Կէօյիւն Աւ-

լահը պիղէ միւլէսէր էտէճէք, վէ պիղ ծնուն գուլարը օլմաղըլա՝ գալըլա պինա էտէճէլիլ. ամ մա սիլին Երուսաղէմն հիսաէ իլիլ եա հազըլըլըլ եա ղիքըլինիլ եօգ տուր :

ՊԱՊ Գ

- 1 Ս է պէջիւք քեահին Եղիա սիւ հէմ ծնուն գարընաղըլըլ քեահինլէր գալըլա՝ գոյուն գալիուսունու եափաղըլար. ծնըր ծնու թագափա էթաիլէր, վէ գալնատըլըլըլ թագաթըլար, վէ օնու թա Մէա գուլըսինէտէք՝ թա Անանայէլ գուլըսինէտէք
- 2 թագափա էթաիլէր : Վէ ծնուն էանընտա՝ Երիբուլ աաէմէլի պինա էթաիլէր. հէմ ծնուն էանընտա՝ Իմիլի օղլու Զաքուր պինա
- 3 էթաիլ : Վէ սլաղը գափուսու ծնու՝ Սենաա օղլուլըլ պինա էթաիլէր. ծնըր ծնու չաթըլա՝ դանաաղըլըլըլ թըրգաղըլըլըլ վէ մանաաղըլըլըլ իլէ թագաթըլար :
- 4 Վէ ծնըլըլըլ էանընտա՝ Ահիուս օղլու Ուրիանըն օղլու Մերամթ թա՝միր էթաիլ. հէմ ծնըլըլըլ եանընտա՝ Մաիղեբէլ օղլու Բարա քիանըն օղլու Մեսուղամ թա՝միր էթաիլ. վէ ծնըլըլըլ էանընտա՝ Բաանա օղլու Սագալիլ թա՝միր էթաիլ : Վէ ծնըլըլըլ էանընտա՝ Թեկուլըլար թա՝միր էթաիլ. ամա ծնըլըլըլ ալանըլըլ քէնտիլէրին Իֆէնտիսինին իլինէ սլոյունըլ
- 6 ըրնը Էյմէտիլէր : Վէ Էսքի գալիուսո՝ փառէ օղլու Յովադա վէ Բասադիա օղլու Մեսուղամ թա՝միր էթաիլ. ծնըր ծնու չաթըլա՝ դանաաղըլըլըլ թըրգաղըլըլ վէ մանաաղըլըլըլ իլէ թագաթըլար : Վէ ծնըլըլըլ էանընտա՝ Դաբաունըլու Մէրափա վէ Մեդնիսթըլու Յադուն՝ Դաբաունըլ վէ Մաափա Էհալիլի թա՝միր էթաիլէր, թա ըրմաղըն

պէրի եադաանընտաթի վալընին թախթընատէք : Պունուն էանընտա՝ գուլու՝ Զուլըլարտան Հարհա յիա օղլու Ողիէլ թա՝միր էթաիլ, վէ ծնուն էանընտա՝ Էնդաճըլար օղլու Անանիա թա՝միր էթաիլ. վէ Երուսաղէմի՝ թա էնիլ հիսարա տէք թէրք էթաիլէր : Վէ ծնըլըլըլ էանընտա՝ Երուսաղէմին եալըլ ապըլըլէսինին սէրաաղըլ Ուլ օղլու Հուսիայիա թա՝միր էթաիլ : Վէ ծնըլըլըլ էանընտա՝ հէմ քէնտիլէր իլէ պիլինին գարըլըլըլըլ չարու մափ օղլու Յեգայիա թա՝միր էթաիլ. վէ ծնուն էանընտա՝ Ասա փանիա օղլու Քեսուուս թա՝միր էթաիլ : Օպիւր գըլմըլ՝ Հարիմ օլլու Մեղըլա վէ փաաթմալըլ օղլու Ասուր՝ Ժուրուկըլար գուլըլսի իլէ պէրապէր թա՝միր էթաիլէր : Վէ ծնուն էանընտա՝ Երուսաղէմին եալըլ ապըլըլէսինին սէրաաղըլ Ալօս օղլու Սեղըլու՝ քէնտիսի գըզըլըլ իլէ թա՝միր էթաիլ : Տէրի գափուսունու՝ Անն իլէ պէրապէր Զանուլուն սաքիլըլէր թա՝միր էթաիլ. ծնըլըլըլ ծնու պինա էթաիլէր, վէ գանաաղըլըլըլ թըրգաղըլըլըլ վէ մանաաղըլըլըլ թագաթըլար, վէ հիսարաա պինա աղըն՝ թա չէօփիւք դափուսունաալէ Էսթալըլ : Վէ չէօփիւք դափուսունու՝ Բեթաքարմա ապըլըլէսինին սէրաաղըլ Ռեքաթ օղլու Մեղըլա թա՝միր էթաիլ. ծնու պինա էթաիլ, վէ գանաաղըլըլըլ թըրգաղըլըլըլ վէ մանաաղըլըլըլ թագաթըլար : Վէ փունկար գափուսունու՝ Մաափա ապըլըլէսինին սէրաաղըլ Քուղըլ օղլու Սեղըլուն թա՝միր էթաիլ. ծնու պինա էթաիլ, վէ Էօրթաիլ, վէ ծնուն գանաաղըլըլըլ թըրգաղըլըլըլ վէ մանաաղըլըլըլ թագաթըլար, վէ Ուրօվա հալուգըլունէն հիսարըլըլ փաաիլահէն պաղըլէսինէ վէ

(Թա Ղաւիթ շէ հրինտէն էնէն
 16 Ներտիպանէտէք : Օնուն արարն
 ճա՛ Բեթսուրուն եարը տայիրէ
 սինին սերտարը՝ Ա զբուք օղու
 Նէեմիա (Թա՛միր էթտի, (Թա
 Ղաւիթին մէշարարը դարչարը
 նա՛ վէ (Թա եափմա հափուզա՛ վէ
 17 (Թա Բեթադաբարիմտէք : Օ
 նուն արարնճա Ղէիլիէր (Թա՛
 միր էթտի, էա՛նի Բանի օղու
 Հաւում : Օնուն Լանընաա Վէի
 Լանին եարը տայիրէսինին սեր
 տարը Ասաբիա քէնտի տայիրէ
 18 սինի (Թա՛միր էթտի : Օնուն ար
 արնճա ժլարըն գարընտաշարը՝
 Վէիլանք եարը տայիրէսինին
 սերտարը՝ Ենադադ օղու Բաւա
 19 յի (Թա՛միր էթտի : Վէ Օնուն
 եանընտա՝ Մաափա սերտարը
 Յեսու օղու Եղեր օպիր գըսմը
 ճէպէլանէյէ չգգաճադ քէօ
 շէնին գարչարնտա (Թա՛միր էթ
 20 տի : Օնուն արարնճա դայրէթ ի
 լէ՛ օպիր գըսմը քէօշտէն (Թա
 պէցիւք քէաշին Եղիասիւր էվի
 նին մէախէլիւէտէք՝ Զաբբա օղ
 21 լու Բարուք (Թա՛միր էթտի : Օ
 նուն արարնճա օպիր գըսմը՝ Ե
 դիասիւր էվինին մէտխէլիւտէն
 (Թա Եղիասիւր էվինին նիհայէթի
 նէտէք՝ Ակիլուս օղու Ուրիանըն
 օղու Մերամսթ (Թա՛միր էթտի :
 22 Վէ Օնուն արարնճա քէաշինէր
 նաշիյէնին աաշմէլէր (Թա՛միր
 23 էթտիլէր : Օնուն արարնճա՝ Բե
 նիամին իլէ Ասուր քէնտի էվէ
 րինին գարչարնտա (Թա՛միր էթ
 տի : Օնուն արարնճա Անանիա
 օղու Մաափա օղու Ա զարիա՛
 քէնտի էվի եանընտա (Թա՛միր
 24 էթտի : Օնուն արարնճա օպիր
 գըսմը՝ Ա զարիանըն էվինտէն
 (Թա քէօշէյէ վէ (Թա պուճադա
 տէք Անադադ օղու Բանուի (Թա
 25 միր էթտի : Ուզա օղու Փաղաղ
 քէօշէնին՝ վէ դնտան ափուսու
 նուն եանընտա օղան փատիշահըն

էիւքսէք սերտընտա օղան տի
 շարքի գուլէնին գարչարնտա
 Օնուն արարնճա Փարոս օղու Փա
 դայիա Խա՛միր էթտի : Վէ Նաթա՛ 26
 նայիմէր Ուփադաա սաքին լուա՛
 (Թա կինուօղույա տօղու օղան
 սուլար դափուսուտա վէ տիշար
 քի գուլէնին գարչարնտաէք լա՛
 Բիր էթտի : Օնարըն արարնճա՛ 27
 տիշարքի պէջիւք գուլէնին գար
 շարնտան Ուփաղ հիարընտաէք՝
 օպիր գըսմը Թեկուլուլար (Թա
 միր էթտի : Աթլար դափուսու 28
 իւսթիւնտէն քէաշինէր՝ հէրքէս
 քէնտի էվի գարչարնտա (Թա՛միր
 էթտի : Օնարըն արարնճա՛ քէն 29
 տի էվինին գարչարնտա՝ Եմիւր
 օղու Մադուկ (Թա՛միր էթտի
 վէ Օնուն արարնճա՛ կինուօղու
 դափուսուտուն պէքշիլի՛ Սեքե
 նիա օղու Սեմայիա (Թա՛միր էթ
 տի : Օնուն արարնճա՛ օպիր գըս 30
 մը Սեղեմիա օղու Անանիա իլէ
 Սեղեմին ալթընճը օղու Անուն
 (Թա՛միր էթտի : Օնուն արարնճա՛
 օտարընըն էօնիւնտէ՛ Բարաբիա
 օղու Մեաուլում (Թա՛միր էթտի :
 Օնուն արարնճա գույոււմճու 31
 օղու Մեղքիա (Թա՛միր էթտի
 լէրին վէ պաղիր կեանլարըն էվի
 նէտէք՝ Մափիւսթ գափուսուտուն
 գարչարնտա՛ վէ (Թա պուճադըն
 քէօշէլիւտէք (Թա՛միր էթտի : 32
 Վէ պուճադըն քէօշէլիւտէն ա
 րարըն՝ գույոււմճուլար վէ պա
 ղիր կեանլար գոյուն գափուսու
 նաաէք (Թա՛միր էթտիլէր :

ՊԱՊ Դ

Ա է վաղի՛ օրուս քի Սանաբա՛ 1
 դատ՝ հիարըն եափուրըմըզ իշե
 տինճէ տարըլուր, վէ զայէթ ի
 լէ զաղապէ կէլտի, վէ Նէհու
 տիլէրի զէվգէնտի : Վէ գարըն 2
 տաշարընըն վէ Սամարիա ա՛ս
 քէրինին էօնիւնտէ սէյլէյիպ

- տէսի • Եւ զապուն Եհնուարի լէր նէ՝ իշէյորար, օնարը պրա զաճադլար մը • գուրպա՞ն մը հաէճէքլէր, պիր կինոտէ պի թիթէճէքլէր մի, թօփրադ եր զընարընտան թաշարը՝ օնարը եանմըշ իքէն՝ սաղարտաճադլար
- 3 մը : Վէ Ամիննու Տօբիա օնուն եանընտա օլուպ տէսի քի՝ Օնարըն պինա էթաիյինէ պիր տիլքի պիւն չըգտա, օնարըն թաշ տիվարընը երգաճադ արը :
- 4 Եւ՝ Ալահմըդ իշէթ, զիրա հագարէթ օլուպ • վէ օնարըն սիթէմինի սաշարընա տէօնտէր, վէ օնարը՝ էսիրլէք տիյարընտա
- 5 Եաղմայա վէր : Վէ օնարըն Եարամադըլընը էօրթմէ, վէ սէնին հուգուրունտան օնարըն կինա հը մահվ օլունմադըն • զերա Եա իրճըլարըն էօնինտէ սէնի զա զապէ կէթիրտիլէր :
- 6 Իմտի հիսարը պինա էթտիք, վէ պիւթին հիսար՝ թա Եարըյատէք չաթըլտը • զիրա դավ մըն՝ Եափմադա Եիւրէյի վար Ետի :
- 7 Վէ վազի՝ օլտու քի՝ Սանարա զատ վէ Տօբիա հէմ Արապիլէր վէ Ամիննուար վէ Ազըվտոս լուար՝ Երուսաղէմ հիսարըլընըն թա՝ միր օլտուդունու վէ եր զըդ Եէրէլէլին գափանմադա պաշ լանտըլընը իշէտինճէ, զայէթ ի
- 8 լէ էօվէքէնտիլէր : Վէ ճիրմէտի պիրլէքտէ իթթիֆադ էթտիլէր քի՝ կէլիպ Երուսաղէմ իլէ ճէնէք Ետէլէր, վէ օնա զիյան Ետէլէր : Ամմա Ալահմըդա նիյադ էթտիք • վէ օնարըն Եիւղունտան գօրգապ կինտիւզ վէ կէճէ օնարտան էօթիլիւ պէք :
- 10 չիլէր դատուք : Վէ Յուգա տէտի քի՝ Համամարըն թագաթը քէսիտի, Թօփրադ իսէ չօգտուր • վէ պիլ հիսարը պինա
- 11 էթմէյէ գառիր տէյիլիլ : Վէ

- տիւշմէնլէրիմիլ՝ օլմէսինլէր, վէ կէօրմէսինլէր, թա պիլ օնարըն օրթասընա վարըպ՝ օնարը Եօլաիւրիւնճէյէտէք վէ իշէ ֆէրաղաթ էթտիրինճէյէտէք տէտիլէր : Վէ վազի՝ օլտու քի՝ օն
- 12 լարըն Եանընտա սաքին օլան Եհհուտիլէր կէլիպ պիլվէ օն քէրրէ տէտիլէր քի՝ Պիղէ տէօնտիլիւ նիւզ հէմ մահալէրաէն իւզէրի միղէ կէլէճէլէր : Իմտի ալապ
- 13 մահալէրաէ հիսարըն արարնտա Եհմ Եիւքսէքլէրաէ դավմը դապիլէլէրճէ տիքտիմ, վէ զըլճըլարը իլէ՝ մըզապլարը իլէ Եալարը իլէ տիքտիմ : Մն
- 14 տէն պագաթմ, վէ պալըզպա՝ յանլարա վէ դապիլթէրէ վէ պագի դավմա տէտիմ քի՝ Օնարըն Եիւղինտէն գօրգման • օլ ա՝ զիմ վէ հիյալէթա Եֆէնաիմիլի խաթընըղա կէթիրին, վէ դարնտաշարընը՝ օլտուլարընը վէ զըլարընը՝ դարըլարընը վէ Եվէրինիլ իշէն ճէնէք Ետին :
- 15 Վէ վազի՝ օլտու քի՝ տիւշմէն լէրիմիլ՝ պիղէ խապէր վէրիտիյինի վէ Ալահ յարըն մէշէրէթինի իպթալ էթտիյինի իշէտինճէ, պիլ ճիրմէմիլ հիսարա՝ հէր պիրիմիլ իշէնէ տէօնտիւք : Վէ վազի՝ օլտու քի՝ օլ
- 16 կինտէն՝ ուշադըլըմըն Եարըսը իլտէ իշէրլէր իտի, վէ Եարըսը՝ մըզապլարը վէ գալլանլարը հէմ Եալարը վէ զըրհարը թութարալ իտի • վէ սէրվէրէր՝ ճիրմէն Յուգա Եվինին արարնտա իտի : Հիսարտա պինա
- 17 Ետէնլէր վէ Եիւք գալարընտիլ Եիւքէտէնլէր իլէ պէտպէր պիրլէ իլէ իշտէ իշէր՝ վէ տալիլ իլէ սիլաճ թութարալ իտի : Հէմ պի
- 18 նա Ետէնլէրին հէր պիրի՝ դըլը ճը պէլնտէ գուլանմըշ օլարադ պինա Ետէր իտի • վէ օլտույու չալան՝ Եանըմտա իտի : Իմ
- 19

- տի ա՛յանլարա վէ զապիժէրէ
վէ պագի դաժմա տէտիմ'քի՝ իշ
պէօյիւք վէ կէնիշ օրմալլըա, պիղ
հիտարն իւղէրինտէ պիրի պի.
րիմիդտէն ուզաղա պրըմըշիւղ :
- 20 Պօրուս սէսինի հանկը մահաւ
տէ իշիտիր խենիւղ, օրայա եա.
նըմըգա ճէմ' օլաւընըգ . պի.
ղիմ իշիւն Ալահըմըղ ճէնք է .
- 21 տէճէք տիր : Պէօյլճէ պիղ իշտէ
իշէր իտիւք . վէ ընարն եարը.
սը՝ սապահ աղարաղը զէման.
տան թա երտըզար չըգընճայա
տէք՝ մըզըպգ թուժալլար ի .
- 22 տի : Հէմ'օլ զէմանտէ գաժմա
տէտիմ'քի՝ Հէր քէս ուշաղը իշէ
կէճէլէրտէ Երուսաղէմին իշին
տէ դալըն , քի պիղիմ իշիւն կէ.
ճէ իշէ պէքիւլէք էտէլէր , վէ
- 23 կիւնտիւղին իշէյէլէր : Վէ պէն
հէմ' գարնտաշարըմ վէ ուշաղ.
լարըմ վէ արաւմ ճա օլան պէքի
քիմանէլէր հաժապարմըղը սօ.
յունմաղ իտիւք . հէր քէս սու ի.
շիւն սիրահարըմէնիւք օլարաֆ ի.
քէր իտի :

ՊԱՊ Ե

- 1 Վէ գաժմ վէ ընարն գարը.
լարըմ գարնտաշարը Եհհուտի.
լէրէ գարը պէօյիւք Ֆերեստէ .
- 2 տէլլէր իտի : Վէ պաղըլարը
տէրլէր իտի քի՝ Պիղ օղուլարը.
մըղ վէ դըզարմըղ իշէ չօգըւ.
ղուղ . իմաի զախիլէր սաթուն
ալըյօրուղ քի՝ էէյէլիմ, վէ եա .
- 3 շայալըմ : Պաղըսը տախի տէր.
լէր իտի քի՝ Պիղ թարալարմը.
ղը վէ պաղարմըղը վէ էվէրի.
միկ իէհնէ գոյօրուղ . քի դըթ.
լըգտա զախիլէր սաթուն ալա .
- 4 լամ : Վէ պաղըլարը տէրլէր ի.
տի քի՝ թարալարմըղ վէ պաղ.
լարմըղ իւղըրինէ՝ փատըշահ
վէրիկի իշիւն աղէէ հօսիւնճաւ .
- 5 աղք : Վէ հալա թէնիմիկ գա.
լընտաշարմըղըն թէնի կիտի վէ
օղուլարմըղ օնարըն օղուլարը
կիտի էքէն , իշթէ պիղ օղուլա.
լըմըղ վէ դըզարմըղը գուլու.
ղա թապի՝ էտէյօրուղ , հէմ'
դըզարմըղտան խաւայըզար
վար , վէ էլիմիդտէ գուտրէթ
էօդ տուր . շիւն քի թարալարը.
մըղ վէ պաղըլարմըղ զայրիւրէն
օլտու :
- 6 Վէ պէն օնարըն Ֆերեստըն
վէ պու սէօլլէրի իշթիտիյիմ'կի.
պի՝ զայէթ իշէ կիւճէնտիմ : Վէ
- 7 գալլիմտէ տիւշիւնտիւմ , աւ.
տէն ա՛յանլարա վէ զապիժէրէ
թա՛ղիւր էտիպ օնարա տէտիմ
քի՝ Սիղին հէր պիրինիղ դարըն .
տաշարընըգտան միւրապղտ գա.
փարսընըգ . իմաի օնարա գար.
ը պէօյիւք ճէմ'յէլէր էթտիմ :
- 8 Օլտէմ օնարա տէտիմ'քի՝ Պիղ
թայիֆէլէրէ սաթըլմըղ գարըն .
տաշարմըղ Եհհուտիլէրի գուտ.
րէթիմիղէ կէօրէ սաթուն ալ.
աղք , վէ հէման քէնտինիղ գա.
լընտաշարընըղը սաթա՛րմը սը.
նըղ , եա օնար պիղէ սաթըլմը
մը . վէ օնար սուս օրուլ՝ սէօյ.
լէյէլէր պուլմալարը : Անտէն
- 9 տէտիմ'քի՝ Սիղին էթտիյինիղ
շէյ էյի տէյիւ տիր . տիւշիւնէ.
րիմիղ օլան թայիֆէլէրին հագա.
րէթի սէպէպինտէն Ալահըմը.
ղըն գօրգուտունտա էիւրիմէլի
տէյիլ՝ մի սինիլ : Վէ պէն տա .
- 10 իս կէմ գարնտաշարըմ վէ ու.
շաղարմ օնարա՝ աղէէ վէ զա.
խիլէ հօսիւնճ վէրիւրի . հալա
պու միւրապղտտան Ֆերաղաթ
էտէլլմ : Քէրէմ էտիպ օնարըն
- 11 թարալարըն՝ պաղարըն՝ զէյ.
թունըգալընը վէ էվէրինի՝
հէմ աղէէնին վէ պուլտալըն շա.
րապըն վէ զէթուն եաղընըն
էիւղտէ պիլիլի՝ քի օնարաւն
գալմաղտա յըղ օնարա հէ.
ման պու կիւն կէրի վէրին : Վէ
- 12

ծնար տետիւքրքի՝ Կէրի վերէ-
 ճէյիղ, վէ ծնարտան պիւ շէյ
 թալապ էթմէյճէյիղ. սէնին
 տէտիյին կիպի՝ հէման էջլէ է.
 տէճէյիղ. օլտէմ քէահինլէրի
 չաղորդաւ ծնարաւ կէմին վէրտիմ
 քի՝ պու սէօղէ կէօրէ էտէլէր :

13 Հէմ էադամը սիւքիպ տէտիմ
 քի՝ Պու սէօղիւ հէր սապիթ
 էթմէյէն քիմնէյի քէնտի էվին.
 տէն վէ էմէյինտէն՝ Ալաւս պէյ.
 լէ սիւքէ, վէ պէյլէճէ սիւքիւ
 միշ վէ պօշ օլա. վէ ճիւմլէ ճէ.
 մաաթ՝ Ամին տէյիպ Բապաւ
 համա էթտիւք. վէ դավմ պու
 սէօղէ կէօրէ էթտիւք :

14 Յուդա տիյարընտա տախի
 ծնարըն վալիսի օլմաղա մէմլւր
 օլունտուլում կիւնտէն՝ Արտա.
 շէօ փատիշահն իյիբմինճի եւ.
 լընտան թա օթուղ իքինճի եւ.
 լընտաթ օն իքի եւլ կէրէք պէն
 կէրէք դարընտաղարմ վալիւք

15 մաաշը էէմտիմ : Ամմա պէն.
 տէն էվլէլ օլան էվլէլէի վալիւ
 լէր՝ խաղապ աղորդգ օլուրար ի.
 տի, վէ ծնարտան գըրգ մըսգաւ
 կիւմիւլտէն մա՝տա էքմէք հէմ
 շարապ աղորար խտի. ծնարըն
 ուշադարը տախի դավմա թէ.
 սալլութ էտէրէր խտի, ամմա
 պէն Ալաւս գօրգուտու էիւգլէն.

16 տէն էջլէ էթմէտիմ : Հէմ տա.
 ին պու հիսար իշինտէ տէվմա
 էթտիմ, վէ թարա սաթուն ալ
 մաաթ. վէ հէփ ուշադարըմ օ.

17 րատա իշէ ճէմ՝ օլուրար : Վէ
 Եէհուտիւքրտէն հէմ զապիթլէր
 տէն էիւղ էլլի քիլի՝ վէ էթրա.
 ֆըմըզտա օլան թայիֆէլէրտէն
 պիլէ կէլնէր՝ աֆրամա օ.

18 րուրար խտի : Վէ հէր պիւր կիւն
 իշին թէտարիք օլունտն պիւրսը
 դըր՝ ալթը սէլին գոյուն խտի.
 հէմ պէնիմ իշին դուշար վէ օն
 կիւնտէ պիւր՝ զանիմէ իշէ հէր
 կէնէ շարապ թէտարիք օլունտուր

խտի. վէ պէյլէ իքէն վալիւք
 մաաշըն թալապ էթմէտիմ.
 զիւրա պու դավմն իւղէրինտէ
 օլան դուլուգ աղոր խտի : Եա՝ 19
 Ալաւսը՝ պու դավմա ճիւմլէ
 էթտիւք իշին պէն խաղա
 վէքր էյլէ :

ՊԱՊ 2

1 Վէ վազի՝ օլունտ քի՝ Սանա.
 լաղաւա վէ Տուքիայա վէ Արա.
 սի Գ.էսամա վէ պազի տիւլմէն.
 լէրիմլ զէ հիւարը էափաղըմն
 վէ օնտա երգըգ եէր դալմաւը
 զընըն խապէրի եէթիլնէ, օլ
 զէմանէտէք դափու գանատարը.
 նը դափուլարա թադամըն խտիմ
 իտէ տէ, Սանալաղաւ վէ Գ.է. 2
 սամ պանա կէօտէրիպ տէտիւք
 քի՝ Կէլ տէ՝ Ուլուս պիւրաւսն.
 տաքի քէյլլէքաւ պիւր, եւ տէ կէօ
 րիւլէլիմ. ամմա պանա քէմլէք
 էթմէք տիւլնիւրլէր խտի : Իմ
 տի օնարա եր իլէր կէօտէրիպ
 տէտիմ քի՝ Պէն պիւր պէյիւք իշ
 իշլէյօրում, վէ էմմէյ գատիւր
 տէյիլիմ. նի՛շին պու իշ մէքս
 օլունտուն տա՝ օնու պրալըպսի.
 զէ էնէյիմ : Ամմա պանա տէօրթ 4
 տէֆա՝ պու սէօղէ կէօրէ կէօն.
 տէրտիլէր, պէն տէ ծնարա՝ պու
 սէօղէ կէօրէ ճէվապ տէօտէր.
 տիմ : Վէ Սանալաղաւ պիւլնէն. 5
 ճի տէֆա՝ հէման պու սէօղէ
 կէօրէ ուշաղըն՝ էլինտէ պիւր ա.
 ջըգ մէթուպ իլէ պանա կէօն.
 տէրտի. Մնտա պէյլէ էաղըլ.
 մըշ խտի. Թալիֆէլէրտէ իշն.
 տիլտի վէ Գ.էսամ տէյօր քի՝ սէն
 Եէհուտիլէր իլէ պէրապէր ա՛ւր
 օլմաղա նիյէթ էտէրախիլի, հի-
 սարը սէն օնտան էթիւրիւ պի-
 նա էալէյօրուն, քի պու սէօղ-
 լէրէ կէօրէ՝ սէն ծնարա փատի.
 շա՛ն օլունտն : Հէմ տախի Երու.
 սապէմաէ քէնտին իշին Եէհու.

- արածանաւ փատիշահ տըր տէ.
յերէք նիտա էթմ յէ փէյլամ.
պէրէր թա՛յին էթ տին, վէ հա.
լա պու սէօղէրէ կէօրէ փատի.
շահա խապէր վարաճապ. իմաի
հալա կէլ պիրիքտէ մէլէրէթ է.
8 տէլմ: Ամա պէն սնա կէօնտէ.
րիպ տէտիմ'քի՝ Սէնին պու սէջ.
լէտիյին սէօղէրինէ կէօրէ տէ.
յիլ տիր. իլա սէն պունու էիւ.
9 րէյինաէն փէյտա էթտին: Ձի
րա ընլարն հէփիսի պիղէ՝ Էլէրի
իշտին փարիղ օտուն քի եափլէ
մայա տէյէր'ք դորգուտույօր.
լար. իմաի հալա էա՝ Ալա էլ
լէրիմի գուվէթլէնտիր:
- 10 Ատէն պէն Մետաբէէլ օղու
Դաղայիա օղու Սիմայիանն է.
վինէ վարարմ, վէ օլէնիէ գա.
փաննը խաի. վէ տէտի'քի՝ Ալ
լահն էվնաէ հէյէլլին իլինտէ
կէօրիւլէլմ, վէ հէյէլլին գա.
փուլարնը գափայալմ, զիրա
սէնի էօտիւրմէյէ կէլլօրլար.
հէման սէնի էօտիւրմէյէ կէճէ
- 11 իլէ կէլճէքլէր: Աէ պէն տէ.
տիմ. Հիլ պէնիմ կիպի տտէմ
գաջա՛ր մը, վէ քիմ'վար պէնիմ
կիպի'քի՝ եաշամագ իլին հէյ.
- 12 քէլէ կիրսին. կիրմէ: Աէ անի
լատմ'քի՝ իլմէ սնու Ալա
կէօնտէրմէտի. իլա օ՝ իւղէրիմէ
պու փէյլամպէրլլի սէյլէտի,
չին քի Տուբիա իլէ Սանաբա.
ղաա սնու իւճիլթ իլէ թութ.
- 13 տուլար: Պու էճիլտէն օ՝ իւճ
րէթ իլէ թութուլմուլ խաի.
թաքի պէն դորգուլ էյլէ էտէ.
յիմ, վէ կիւնահ իլէյիմ, վէ
պանա հաղարէթ էթմէք իլին.
օնլարա պէա նամա պէհանէ օլա:
- 14 Եա՝ Ալաճլմ՝ Տուբիա իլէ Սա.
նաբաղաղ պու իլէրինէ կէօրէ
հէմ Նովադիա փէյլամպէրէյի
տտիմ վէ պէնի դորգուտան պա.
գի փէյլամպէրլէ ի զիլ էյլէ:
- 15 Աէ հիսար իլուլ ալէն իլիլ.

մի պէլինճի կիւնաէ՝ Էլի իլի
կիւնտէ թէքմիլ օլաու: Աէ վա 16
գի՝ օլաու քի՝ հէփ տիւլմէլէրի.
միլ իլինտինճէ, օլ զէման էթրա.
ֆըմըղաա օլան ճիւլէ թայի.
ֆէլէր դորգուտուլար, վէ կէօլէ.
րինի զայէթ իլէ աշաղա աթըպ'
պիլտիլէր քի՝ պու իլ Ալահը.
մըղաան իլէնտի:

Հէմ օլ կիւնլէրաէ Յուդանն 17
ա՛յանլարնըն՝ Տուբիայա չօգ
մէթուլլէրի կիտէր խաի, վէ
Տուբիաննլէրիլ օնլարա կէլիլ
խաի: Ձիրա Յուգաաան չօգ 18
քիմնէլէր ընուն իլէ անալալմը.
լար խաի. չին քի օ՝ Արահ օլ.
լու Սէքէնիտէրն տամաթ խաի,
վէ սնուն օլու Յօհանան՝ Բա.
լաքիա օլու Մետուդանն դը.
ղնը ալմըլ խաի: Պէնիմ հու. 19
ղուրուտաա պիլէ սնուն էյլիլէ.
րինի սէյլէրլէր խաի, վէ սէօղ.
լէրիմի սնա էէթլիլտիլլէր խաի.
պէնի դորգուլմագ իլին Տու.
բիա մէթուլլէր կէօնտէրիլ ի.
տի:

ՊԼՊ Ե

1 Աէ վադի՝ օլաու քի՝ հիսար 1
եափըլլա գափու դանատարը.
նը թագաղլմ կիպի, օլտմ'գա.
փուճուլար վէ մուլիգարլար հէմ
Ղէլլիլէր թա՛յին օլունտուլար: 2
Ատէն գարնաալմ Անանիյի
վէ սէրայ սէրաարը Անանիյը
Երուսաղէմին իւղէրինէ մէմուլ
էթտիմ. զիրա օ՝ էմին վէ չօգ.
լարաան զիյատէ Ալահաան գօր.
գար տտէմ խաի: Աէ օնլարա 3
տէտիմ'քի՝ Երուսաղէմին գափու.
լարը կիւնէլ ըսսըննճայատէք
աջըլմասընլար, վէ օնլար տահա
տուրուլ իլէն՝ գափուլարը գա.
փայըպ սիւրկիլէսինլէր, վէ Ե.
րուսաղէմին աթիլլէրի պէքի.
լէր տիլիլէր, հէր քէա նէվ.

պէթիտե՛ս, վէ հէր քէս հմի հօ.
նիւնտէ օլո :

- 4 Ըհհր իտէ սողաւն սօլաւն
կէնիւ վէ օլօյիւք իտի , ամմա
իլիւնտէ խօլըր ազ իտի . վէ հվէ
5 Էր Էալիւլըլը տէյիւ իտի : վէ
Ալաւհըմ Էրիւք իմէ գօտու , քի
ա'յանլարը վէ զապիթէրի վէ
գալմը' սիւսիւլէրինձէ թաշրիւր
օրոնմալա ճէմ' Էյէյիւմ . վէ
իպիթիտա չըգաւլարըն պիւր սիւ
սիւլէ տէֆիլէրինի պուլաուս ,
վէ ծոտա պէօյէ Էաղըլմըլ պուլ-
աուս .
6 Բաբիւնն փաթիլաւհը Դաբու-
գոգոննօրոն սիւրաթիւիւ սիւր-
կիւն Էսիւլէրտէն չըգան' Երու-
սաղէմէ վէ Յուգայա հէր քէս
քէնտի շէհրինէ աէօնէն' Էյալէ .
7 Թին Էհալիտի պոնըրար արը , ծն-
լարըլէ Զօրաբաբէլ Յեոու' Կէե-
ժիա' Ա զարիա' իաալիա' Դաե-
մանի' Մուրթէ' Բաղասան'
Մասիարաթ' Բաղուէ' Կաուսմ'
վէ Բաանա իլէ պէրապէր կէլ-
աիլէր , Իւրոյէլ գալմըր տաէմ'
8 Էրիւնիւն սայըսը պա- Իփ . Թարոս
օղուլարը իքի պին Էիւզ Էէթ .
9 Միշիքի , Մափաաիա օղուլարը'
10 Իւչ Էիւզ Էէթմիշիքի , Արաճ օ .
ղուլարը' ալթը Էիւզ Էլէի իքի
11 Փաաթմալաք օղուլարը' Յեոու
իլէ Յօլաք օղուլարընտան իքի
12 Աին սէքիզ Էիւզ ծն սէքիզ , Ե-
ղամ' օղուլարը' պին իքի Էիւզ
13 Էլէի տէօրթ , Զաթու օղուլար .
14 Ըլ' սէքիզ Էիւզ գըրգ պէշ , Զաք-
բա օղուլարը' Էէտի Էիւզ ալթ .
15 մըշ , Բանուի օղուլարը' ալթը
16 Էիւզ գըրգ սէքիզ , Բեբայի օ .
ղուլարը' ալթը Էիւզ իյիւրմի սէ-
17 քիզ , Ա գգազ օղուլարը' իքի
18 պին իւչ Էիւզ իյիւրմի իքի , Ագո-
նիկամ' օղուլարը' ալթը Էիւզ
19 ալթմըշ Էէտի , Բաղուէ օղուլ-
20 արը' իքի պին ալթմըշ Էէտի , Ա
գին օղուլարը' ալթը Էիւզ Էլէի

պէշ , Եղեկիտան Լաւր օղուլ 21
լարը' տագան սէքիզ , Զաուսմ' 22
օղուլարը' իւչ Էիւզ իյիւրմի սէ-
քիզ , Բեսէի օղուլարը' իւչ Էիւզ 23
իյիւրմի տէօրթ , Արիփ օղուլար , 24
ըլ' Էիւզ ծն իքի , Գաբաւոն Է- 25
հալիտ' տօգան պէշ , Բեթլէ- 26
հէմ վէ Կեաուիա Էհալիտի' Էիւզ
սէքսին սէքիզ , Անաթուլթ Է- 27
հալիտի' Էիւզ իյիւրմի սէքիզ ,
Բեթաղամթ Էհալիտի' գըրգ Է- 28
քի , Կարիաթարիմ' Կեիլիւր 29
վէ Բերուլթ Էհալիտի' Էէտի Էիւզ
գըրգ իւչ , Բամա վէ Գաբա Է- 30
հալիտի' ալթը Էիւզ իյիւրմի պիւր ,
Մաբմա Էհալիտի' Էիւզ իյիւրմի 31
իքի , Բեթէլ վէ Գայի Էհալիտի' 32
Էիւզ իյիւրմի իւչ , օպիւր Կաբա 33
ըն Էհալիտի' Էլէի իքի , օպիւր 34
Եղամըն Էհալիտի' պին իքի Էիւզ
Էլէի տէօրթ , Զարիմ' օղուլարը' 35
իւչ Էիւզ իյիւրմի , Երիւմ' օղուլ 36
լարը' իւչ Էիւզ գըրգ պէշ , Դոմգ- 37
Ագեգ վէ Ոթուլ օղուլարը' Էէ-
տի Էիւզ իյիւրմի պիւր , Սեհաա 38
օղուլարը' իւչ պին տօգուլ Էիւզ
օթուլ իւչ :

Բեահինէր , Յեոու Էվ Նանի 39
Յեգայիա օղուլարը' տօգուլ
Էիւզ Էէթմիշ իւչ , Եմէր օղուլ 40
լարը' պին Էլէի իքի , Գաուր օ . 41
ղուլարը' պին իքի Էիւզ գըրգ
Էէտի , Զարիմ' օղուլարը' պին 42
ծն Էէտի իտի :

Կեիլիւր , Ովգուիա օղուլար 43
ընտան' Կաղմիլէտէն Յեոու օ .
ղուլարը' Էէթմիշ տէօրթ իտի :

Մուսիգարար , Աաաի օղուլ 44
լարը' Էիւզ գըրգ սէքիզ իտի :

Գափուճուլար , Սեղղում օ . 45
ղուլարը' Աաւր օղուլարը' Տեղ-
ման օղուլարը' Ակիուք օղուլա-
րը' Ատիտա օղուլարը' Սուբա
օղուլարը' Էիւզ օթուլ սէքիզ ի-
տի :

Կաթանայիմէր , Սիա օղուլ 46
լարը' Ասուբա օղուլարը' Տա-

- նուն էօնիւնտէ օլան մէյտանտա
 ճէմ՝ օլուպ քեաթիւ պ Եզրասա
 տէտիւէր քի՝ Բապպն Իսրայէլէ
 էմը Էթմիտի Մովսէս Թէվրա
- 2 Թընըն քիթապըն կէթիւրէ։ Իմ.
 տի եէտինճի պըն իւք կիւնիւն
 տէ քեազին Եզրաս՝ ճիւմէ իշի.
 տիւ պնկայան էրքէքաէն գարը.
 յա վարընճա ճէմաաթըն էօ.
- 3 Նիւնէ Թէվրաթը կէթիւրաի։ Վէ
 օնտան՝ սուլար դափուսունուն
 էօնիւնտէ օլան մէյտանտա սա.
 պազտան Թա էօյէյէտէք էր.
 քէքէրին վէ գարըլարըն վէանկ
 լայանլարըն հուզուրունտա օ.
 գուսու։ վէ ճիւմէ գալմըն
 գուլապարը Թէվրաթ քիթա.
- 4 պընտա իտի։ Վէ Եզրաս քեա.
 թիւ պ մախուուս եափադգլարըա
 դաճ մէնպէրին իւսթիւնտէ տու.
 լուր իտի։ վէ օնուն եանընտա
 սաղընտան Մատաթիա վէ Սէմա
 վէ Անիա վէ Ուրիա վէ Բեդ.
 կիա վէ Մաաթիա՝ վէ սօլունտան
 Փաղայիա վէ Միսայէլ վէ Մեդ.
 քիա վէ Հասուա վէ Ասքադանա՝
 Ջաքարիա վէ Մեսուղա մուր.
- 5 տու։ Վէ Եզրաս ճիւմէ գալ.
 մըն կէօղէրի էօնիւնտէ քիթա.
 պը աջաը, զիրա օ՝ ճիւմէ գալմ.
 տան էիւքէքտէ իտի։ վէ օնու
 աջաըը կիպի՝ ճիւմէ գալմ.
- 6 գալգարըր։ Օլտէմ Եզրաս ա՝
 զիմ Ալլա Բապպա պէրէքէթ
 սուաաը օգուսու։ վէ ճիւմէ
 գալմ էլէրինի գալտըրըպ Ամին՝
 ամին տէտի, վէ էիւղէրի եէրէ
 պէրապէր էյիլիա՝ Բապպա ոչճ.
- 7 տէ գըլտըրըր։ Վէ Յեսու հէմ
 Բանի վէ Սարաքիա՝ Յամին՝ Ահ
 կուք՝ Սաքէթա՝ Ովդիա՝ Մաա.
 սիա՝ Կովլտա՝ Ազարիա՝ Յով.
 ղաբադ՝ Անան՝ Փաղայիա հէմ
 Ղէիլէր՝ գալմա Թէվրաթը անկ.
 լալտըրըր իտի։ գալմ իսէ տու.
- 8 րազարընտա իտիէր։ Իմի քի.
 թապտան՝ Էաի Ալլահն Թէվ
- րաթընտան ա՛յան օգուսուլար,
 վէ օգուսուլունտա մա՛նասընը
 վէրիպ անկաթաըլար։
- 9 Գէ Նէեմիա՝ եա՛նի Աթարսա
 Թա հէմ քեազին Եզրաս քեա.
 թիւ վէ գալմա անկալտան Ղէ.
 լիլէր՝ ճիւմէ գալմա տէտի
 քի՝ Պու՝ Ալլահընը Բապպա
 ա՛ղիզ կիւն տիւր, եաս չէքէն
 վէ աղտման զիրա ճիւմէ գալմ
 Թէվրաթըն սէօղէրինի իշիտի
 իքէն աղար իտիէր։ Անտէն օն.
- 10 լարա տէտի քի՝ Կիտին սէփղէր
 եէյին վէ Թաթըլար իչին, վէ
 հիչ պիւր չէյի հաղըր օլմայանա
 հիսսէլէր կէօնտէրին. զիրա պու՝
 Էֆէնտիմիդէ ա՛ղիզ կիւն տիւր.
 վէ գասալէթլէնմէն, զիրա Բապ.
 պըն շաղըը սիզլին գուլմէթի.
 նիզ տիւր։ Օլտէմ Ղէիլէր ճիւմ.
- 11 լէ գալմը՝ Սուս օլուն, զիրա պու
 ա՛ղիզ կիւն տիւր, վէ գասալէթ.
 լէնմէն տէյրէք՝ սուս էթտիւր.
 տիւր։ Վէ ճիւմէ գալմ եէմէ.
- 12 յէ վէ իշմէյէ վէ հիսսէլէր կէօն.
 տէրմէյէ վէ պէջլիւք շէնլըքէթ.
 մէյէ կիթտիլէր։ չիւն քի օնլա.
 րա պէյան օլունտան սէօղէրի
 անկալտըլար։
- 13 Վէ էրթէսի կիւնտէ ճիւմէ
 գալմըն պաշ պապալարը քեա.
 հինէր վէ Ղէիլէր քեաթիւ
 Եզրասըն եանընա՝ Թէվրաթըն
 սէօղէրինի անկամաղա ճէմ՝ օլ.
 տուլար։ Վէ Թէվրաթտա եա.
- 14 զըլմը պուսուլար քի՝ Բապպ
 Մովսէսին վաթթատի իլէ պու.
 յուրտու քի՝ Էէտինճի պըն պա.
 րամընտա Իսրայէլ օլուլարը չա.
 տըրլտտա սաքին օլուլար։ Հէմ
- 15 նիտա էտիւպ հէյի չէհըլէրինտէ
 վէ Երուսաղէմաէ՝ Տաղա չըգըն,
 վէ զէյթնա աղաճը տաղարը վէ
 եապան զէյնա աղաճը տաղ.
 արը վէ մէրսին տաղարը վէ
 խուրմա տաղարը վէ սըգ եափ.
 րադը աղաճ տաղարը կէթիւրին.

քի եազըը օլտուղու կիսի չա-
աըրլար եափաընըղ տէյերէք՝
16 տէլլալ չաղըրթտըլար : Վէ գալմ
չոգըլ կէթրիտի, վէ հէր քէս քէն
տի տամը իւղէրլինտէ վէ ալուլա-
րընտա վէ Ալլաճ էվնին ալու-
սուլնտա վէ սուլուր գափուսու-
նուն մէյտանընտա վէ Եփրեմ գա-
փուսուլուն մէյտանընտա քէն-
տիլէրինէ չաղըրլար եափաըլար :
17 Վէ էսիլըլքտէն տէնէնէլէրին
ճիւմէ ճէմաաթը՝ չաղըրլար
եափըլ չաղըրլարտա օթուր-
տուլար : զիւրա Իսրայէլ օլուլա-
րը Կաւէ օղու Յեսուլնուն կիւն-
լէրինտէն թա օլ կիւնէտէք էջ-
լէ էլմէ միլէր իտի : վէ զլայէթ
18 պէօյիք չէնլը օլտու : Վէ իւք
կիւնտէն թա սմ կիւնէտէք հէր
կիւն՝ Ալլաճ թէվսաթընըն քի-
թապընտա օղուսու, վէ եէտի
կիւն պայրամէթտիլէր, վէ ա՝
տէթ իւղըն տէքիլընճի կիւնտէ
աղմ ճէմիլէթ օլտու :

ՊԱՊ Թ

1 Եւ պու պըն իյիլմի տէօր-
տիւնճիւ կիւնիւնտէ՝ Իսրայէլ օ-
ղուլարը օղուճ իլէ վէ չուլար
իլէ վէ իւղէրլէրինտէ թօփրաք
2 օլարադ ճէմ՝ օլտուլար : Վէ Իս-
րայէլ զիւրիլէթի՝ ճիւմէ եաա
օղուլարընտա պըրլըլար : վէ
սուրուպ՝ քէտի կիւնաշլարընը
վէ պապալարընըն եարամադ
3 լըղըրընը իգարա էթտիլէր : Իմ
տի սուրագլարընտա գալլըլպ՝
կիւնիւն չէյըէյի վաթընտաքէն
տիլէրին Ալլաճ Բապպըն թէվ-
րաթ քիթապընտա օղուսու-
լար, վէ պիւր չէյըէյինտէ քէն-
տիլէրին Ալլաճ Բապպա իգ-
րար վէ տէճաէ էթտիլէր :
4 Վէ Յեսու հէմ Բանի՝ Կադ-
միէլ Սաբանիա՝ Բունի՝ Սարա-
բիա՝ Բանի վէ Քենանի Ղէիլի-

լէր՝ սօֆանըն իւղէրլինտէ գալ-
ղըլպ՝ քէնտիլէրին Ալլաճ Բապ-
պա պէօյիք սէս իլէ Ֆէրեաա
էթտիլէր : Վէ Յեսու հէմ Կադ-
միէլ Բանի՝ Ասաբանիա՝ Սարա-
բիա՝ Ուգիա՝ Սաբանիա վէ Փե-
թպիա Ղէիլիլէր տէտիլէր :

Կապըն, Ալլաճընըլ Բապ-
պա՝ Էպէտիւլ Լապաա՝ պէրէքէթ
տուա՝ սը ա՛րղ էտին : վէ ճիւմէ
պէրէքէթ տուա՝ սընտան վէ սէ-
նատան եիւճէլիլ ճէլլ իսմին
միւթէպարէք օլտու : Սէն՝ եա-
լընըլ սէն Բապպա ուն : կէօքէ-
րի՝ կէօքէրին կէօքէրինի ծըլա-
րըն հէփ աղբըրլէր իլէ՝ եէրի
վէ ծնուն իւղէրլինտէ ճիւմէ օ-
լանը՝ տէնիլէրի վէ ծըլարաա
ճիւմէ օլանը սէն եափաըն, վէ
ճիւմէ սինէ էօմի վէրն սէն սին-
վէ կէօյիւն ա՛ղբըրլէրի սանա
սէճաէ գըլարլար : Սէն սին օլ

Բապպ Ալլաճ իլ՝ Աբրամը սէ-
չիպ ծնու Քիլտանիլէրին Ուր
չէիլինտէն չըգարտըն, վէ ծնուն
աաղընը Աբրաճամ թէմիլէր էյ-
լէտին : Վէ ծնուն եիւրէյինի սէ-
նին հուղուրուլնտա էվն պու-
տուն, վէ Քանանըլարըն՝ Քետ-
լիլէրին՝ Ամօրհուլարըն՝ Փիւրէղ-
լիլէրին՝ Յեթուսուլարըն՝ Գեթ-
գէսըլէրին տիյարընը վէրմէյէ՝
ծնուն զիւրիլէթին վէրմէյէ
ծնուն իլէ ա՛հա քէսիլտին : վէ
սէօղլանիւ սապիթ էթտին, զի-
րա սէն աաղըլ ուն : Վէ ալա-

պալարընըլն Մըլըրտա տէր-
տինէ նաղար գըլաըն : վէ Գը-
ղըլ տէնիլին եանընտա ծըլարըն
Ֆէրեաաընը իլէթտին : Վէ փա-
10 րաւտա հէմ ծնուն ճիւմէ գու-
լարընա վէ տիյարընըն ճիւմէ
գալմընա ալլաթէթլէր վէ միւ-
ճիղաթլար կէօթէրտին, չին-
քի ծըլարըն իւղէրլինէ մալըուր-
լանտըլարընը պիլտին : վէ քէն-
տինէ՝ պու կիւն օլտուղու կիսի

- 11 նամ էտինտին : Վէ տէնիդի օն-
լարրն էտինտէ եարարն , վէ
տէնիդին օլ թատրնտադարատան
կէշտիւր , վէ օնլարը գօվաւա-
յանլարը տիպլէրէ՝ տէրին սու-
- 12 լարա թաշ կիպի աթարն : Վէ
կիւտիւրիւն օնլարը պուլութ
տիրէյի իւէ՝ վէ կէճէլէյին կի-
տէճէլէրի հօլտա օնլարա ըլըդ
վերմէք իշիւն աթէշ տիրէյի իւէ
- 13 գուլաղուղաւարն : Վէ Սինա տա-
ղընն իւղէրինէ կնիպ՝ օնլար իւէ
կէգտէն սէօյլէշտին , վէ օնլա-
րա տօղուռ շէրիւթլար վէ հադ
թէվարթ վէ էյի գանուշլար վէ
- 14 էմրէր վերտին : Հէմ օնլարա
աղիւ շարաթընը պիլիբտին ,
վէ գուլուն Մովսէսին վատթա-
սի իւէ օնլարա թէնպիշլէր վէ
գանուշլար վէ շէրիւթլար սու-
- 15 յուրառն : Վէ տճըղլարընտա՝
օնլարա կէքտէն էքմէք վերտին ,
վէ սուտաղլարընտա՝ օնլա-
րա գոյաթան սու չըդադտն .
վէ օնլարա վերմէք իշիւն՝ օլ էլի-
նի գալտըտընն տիյարը վա-
րըպ գապլէրէ վէմէյի օնլարա էէ-
- 16 մին էթտին : Ամմա օնլար Հէմ
պապալարըմըղ մաղուրընտը
լար , վէ պոլունիարընը սէրթլէ-
տիպ՝ էմրէրինէ իթաաթ էթ-
- 17 միտիւր : Վէ իթաաթ էթմէ-
յի իմթինա էթտիւր . վէ ա-
րալարընտա գըլըղըն միւճի-
գաթլարը խաթըրլարընա կէ-
թիրմէտիւր , իլա պոլունլարը-
նը սէրթլէթտիւր , վէ իստանլէ-
րինտա՝ գուլուղլարընա աթ օնմէ-
յի քէնտիլէրինէ սէրվէր նապ
էթտիւր . աէն իսէ աթիվ էտի-
ճի լաթիֆ վէ րահիմ՝ սապըր
աղիւմ էիւնպէթի զանի Ալաշ
սըն , վէ օնլար թէրք էթմաթին-
- 18 Պատուսուս օնլար քէնտիլէրինէ
տէքմէ պուղաղը եափըպ՝ Սէնի
Մըսըրտան չըգարան Ալաշըն
պուռ տուր տէյէրէք՝ պէյիք
- քիւֆըրէր էթտիլէրինտէ պի-
լէ , սէն մէրհամէթինին չօղու- 19
ղունա կէօրէ՝ օնլարը չէօտէ
պրադմաթն . հօլտա օնլարը
գուլաղուղաւարի իշիւն կիւտիւ-
ղիւն պուլութ տիրէյի՝ վէ կէ-
ճէլէյին կիտէճէլէրի հօլտա
օնլարա ըլըդ վերմէք իշիւն ա-
թէշ տիրէյի օնլարըն իւղէրին-
տէն կիթմէտի : Հէմ օնլարա 20
Փէհմ վերմէք իշիւն էյի Բուհու-
նու վերտին . վէ աղըղարընտան
սէնին Մաննանը եքսիք էթմէ-
տին , Հէմսուսաղլարընտա օն-
լարա սու վերտին : Վէ օնլարը 21
ղըրդ ելը չէօրտէ պէսլէտին , պիւր
շէյլէրի էքսիք օլմաթը . հսկապ
լարը էսքիմէտի , վէ այաղլարը
գապարմաթը : Վէ օնլարա մէմէ- 22
քէթլէր վէ գապլմար վերիպ՝ օն-
լարա փայ փայ զաթսիմէթտին
վէ Սէհմուս տիյարընը՝ էանի
Խօքնոն փատիլաշընն տիյարը-
նը վէ Բաասն փատիլաշը Ով-
գուն տիյարընը միլաա էթտի- 23
լէր : Վէ օնլարըն օլուղլարընը՝
կէօյիւն ելըղըղլարը գաաթար չօ-
ղալթտն , վէ օնլարը՝ պապա-
լարընա վարըպ միլաա էթմէյի
տէտիյին տիյարա կէթմէրտին :
Վէ օլուղլարը վարտըր , վէ օլ 24
տիյարը միլաա էթտիլէր , վէ օլ
տիյարըն սալինլէրի օլան Բա-
նանըլարը օնլարըն հուգուրուն-
տա աթ էթտին , վէ օնլարը
Հէմ փատիլաշլարընը վէ տիյա-
րըն գապլմընը՝ օնլարա խաթէպի-
լէրինի էթմէյի օնլարըն էլինէ
վերտին : Վէ հիսարը շէշլէր 25
վէ սէմիդ էէրլէր Փէթմ էթտի-
լէր , վէ հէր նիլմէթ իւէ տօլու-
էվէր՝ գաղըմըշ գոյուղլար՝ պաղ-
լար վէ զէյիթունուղլար վէ մէյ-
վաար ողաճլար զանիմէթ իւէ
միլաա էթտիլէր . վէ էէտիլէր ,
Հէմ տօյաուլար , վէ սէմիլարիլէր ,
վէ սէնին պէօյիք էյիլին իւէ

- սէֆա էթաիլեր :
- 26 Վէ սանա թուղան ու իս. եան էտիպ' սէնին թէվրաթընը էնկէլէրի արտունա ամարըար. վէ օնլարը սանա աէօնտէրմէք ի. չիւն իւղէրլէրինէ շէհատէթ է. սէն սէնին փէյղամպէրլէրինի էօլիւրտիւէր , վէ պէյիւք
- 27 քիւֆրէր էթաիլեր : Վէ օնլարը տիւղմէրլէրինին էլինէ վէր. տին , վէ օնլարը սըղէթէ սալ աըլար , վէ սըղէթէրի դէմա. նընտա սանա ֆէրեաա էթաիլք. լէրի վազըթ' սէն կէքսէն իշիթ. տին , վէ մէրհամէթինին չօղլու. ղունա կէօրէ օնլարա դուրթա. րըճըլար վէրտին , վէ օնլարը տիւղմէրլէրինին էլինտէն գուր.
- 28 Թարաըլար : Վամա րահաթ պոււ. տուգլարը կիպի' սէնին հուղու. րունտա էարամաղըդ էթմէյէ տէօնտիւէր , վէ օնլարը տիւղ. մէնլէրինին էլինէ պրադտին , վէ օնլարա Թէհալլուէթ էթաիլեր . վէ Թէքըրար սանա ֆէրեաա էթ. աիլէր , վէ սէն կէօրտէն իշիտիպ' մէրհամէթինէ կէօրէ չօղ տէֆա :
- 29 օնլարը գուրթարաըն : Վէ օն. լարը թէվրաթընա տէօնտէրմէք իշիւն' իւղըրլէրինէ շէհատէթ էթտին . ամմա օնլար մալլուր. լանըա' սէնին էմըլէրինէ իթա. աթ էթմէտիլեր , վէ սէնին շօլ. շէրաթլէրինէ դարըը կիւնաչ էթմէտիլէր. քի' օնլարը իճրա էտէն. աաէմ օնլար իլէ էաշար , վէ ա. սըլըդ ումուղըս վէրիպ' պօյուն. լարընը սէրթէթտիլէր , վէ տինկ.
- 30 լէմէտիլէր : Վէ չօղ եըլ օնլարա Թէհամիլէտիպ' սէնին փէյ. ղամպէրլէրինին վասիթասի իլէ' օնլարըն իւղէրինէ Բուհուն իլէ. շէհատէթ էթտին , ամմա գոււլադ վէրմէտիլէր . վէ օնլարը' տի. յարաընը գալմարընըն էլինէ
- 31 Թէպլմէթտին : Վամա մէրհա. մէթինին չօղլուղունա կէօրէ' օն. լարը հէլաք էթմէտին , վէ օն. լարը թէքք էթմէտին . ղիւրա սէն' լաթիֆ վէրահիմ' Վալահսնն :
- Վէ շիմտի եա Վալահսնն' օլ. ա'հա վէ ինայէթ սաղլայան օլ. ա'ղիմ' օլ գուարէթըս վէ օլ. գօրգուըս Վալահ , պիղէ' փա. տիշահարըմըա' սէրլէրլէրիմի. ղէ վէքեահինէրլիմիլէ վէ փէյղամ. պէրլէրիմիլէ վէ պապալարըմը. ղա վէ սէնին ճիւմէ գալմընա' Նսուր փաաիշահարընըն կիւն. լէրինտէն թա պու կիւնէտէք վազի' օլան ճիւմէ սըղլէթըլար սէնին հուղուրունտա քիւշիւք կէօրիւմէտին : Հէմ պիղէ ճիւմ. լէ վազի' օլանլարտա' սէն սու. տըդ սըն . ղիւրա սէն հադ իւղ. րէ ա'մէլ էթտին , պիղ իսէ եա. րամաղըդ էթտիլէր : Վէ փա.
- 32 տիշահարըմըա' սէրլէրլէրիմիլէ' քեահինլէրիմիլէ վէ պապալարը. մըղ սէնին շէրաթլէրը իճրա էթմաիլէր , վէ էմըլէրինի վէ օնլարըն իւղէրինէ շէհատէթ էթ. տիլին շէհատէթլէրինի տինկէ. մէտիլէր : Վէ օնլար' քէնտիլէ.
- 33 րին մէմէքէթմինտէ վէ օնլարա վէրաիլին չօղ նիյմէթլէրինտէ վէ օնլարա վէրաիլին կէնիշ վէ սէմիլ տիյարտա իքէն , սանա ի'պաաէթ էթմէտիլէր , վէ քէօ. թիւ ա'մէլէրինտէն տէօնմէտի. լէր : Իշմէ պիղ պու կիւն գոււ.
- 34 լար իլ . հէմ պապալարըմըա' մէյլէտինի վէ նիյմէթմինի եէ. մէյէ վէրաիլին տիյարըն իւղէ. րինտէ' իշմէ օնտա գոււլար իլ .
- 35 Վէ օլ փիյար կիւնահարըմըղ. չիւն իւղէրիմիլէ տիւրաիլին' օլ վիւճիւտլէրիմիլէ վէ տալլուրա. րըմըա միւրատլարը իւղէ թէ. սալլուէթ էտին փատիշահարա չօղ մահսուլ վէրիլ . պիղ իսէ պէյիւք սըղլէթտէ իլ : Վէ պու.
- 36 նուն ճիւմէսլնտէն էթթիւրիւ. պիղ սահիւհ ա'հա քէսիլ կաղա.

բըղ, վէ սէրվէրէրիմիդ՝ Ղեկիւ
լէրիմիդ լէ քեահինլէրիմիդ օնա
միահիւր վուրուրար :

ՊԱՊ Ժ.

- 1 Այլ է միահիւր վուրանլար՝ Ա-
- 2 քաղիա օլլու Նթարսաթա՛նէէ.
- 3 միա վէ Սեդեկիա, Սարայիա՝
- 4 մարիա՝ Մեղքիա, Քեստուս՝
- 5 Սաբանիա՝ Մարուք, Հարիմ՝
- 6 Մերամեթ՝ Աբգիա, Դանիէլ՝
- 7 Կանաթօն՝ Բարուք, Մեսու-
- 8 ղամ՝ Աբիա՝ Միամին, Մա-
- 9 ղա՝ Բեզգա՝ Սեմայիա իտի .
- 10 պունլար քեահինլէր իտի . Վէ
- 11 Ղեկիւլէրաէն տախի Աղանիա
- 12 օլլու Յեսու՝ Բանուի՝ Ենադադ
- 13 շարն գարնտալարը Սաբանիա՝
- 14 Ովգիա՝ Կովղիտա՝ Փաղայիա՝ Ա-
- 15 նան, Միքա՝ Բուր՝ Ասաբիա .
- 16 Զաբուր՝ Սարաբիա՝ Սաբանիա,
- 17 Ովգիա՝ Բանի՝ Բանինու իտի .
- 18 Գավմըն սերվէրէրի՝ Փարոս՝ Փա-
- 19 աթմովաք՝ Եղամ՝ Զաթու՝ Բա-
- 20 նի, Բուռի՝ Աղգադ՝ Բերայի .
- 21 Աղոնիա՝ Բապուէ՝ Աղին, (17) Ա-
- 22 տեր՝ Եղեկիա՝ Աղուր, Ովգիա՝
- 23 Հասուս՝ Բեսէի, Աբիի՝ Անա-
- 24 թովթ՝ Նովրայ, Մագգիիա՝ Մե-
- 25 սուղամ՝ Եղր, Մասիղեբէլ՝ Սա-
- 26 ղուլի՝ Թադգուա, Փաղասիա՝ Ա-
- 27 նան՝ Անանիա, Ովսէէ՝ Անանիա,
- 28 Ասուր, Առէս՝ Պիլա՝ Սոբէի,
- 29 Հոռուս՝ Ասաբանիա՝ Մա-
- 30 սիա, վէ Աբիա՝ Անան՝ Օնան .
- 31 Մարուք՝ Հարիմ՝ Բաանա իտի :
- 32 Վէ Գավմըն դալանը քեահին-
- 33 լէր՝ Ղեկիւլէր՝ գափուճուլար՝
- 34 մուսիդարլար՝ Նաթանայիմէր վէ
- 35 տիյարըն գավմարընտան քէնաի-
- 36 լէրինի Ալահըն թէվրաթը իշիւն
- 37 Ճիւմէ այրանլար՝ օնլարըն գա-
- 38 ղալարը՝ օղուլարը վէ գըղալարը՝
- 39 Ճիւմէ ալիմ վէ ֆէհիմ օլանլար,

գարնտալարը ալանլար իլէ 29
պիրլէշտիլէր, վէ լանէթէ հէմ
եէմինէ կիրտիլէր քի՝ Ալահըն
գուլու Մովսէսին եէտի իլէ վէ-
րիլէն Ալահըն թէվրաթընտա
հիրիլայիւպ՝ Էֆէնտիմիդ Բապ-
պըն Ճիւմէ հմրէրինի վէ շէրի.
ալմէրինի վէ գանունլարընը
սագալարը վէ իճրա ետէլէր .
Հէմ.քի՝ գըղալարմընը օլտիյարըն 30
գավմարընա վէրմէյէլիմ, վէ
օնլարըն գըղալարընը օղուլարմը-
ղա ալմայալըմ . Վէ օլտիյարըն 31
գավմընըն շաբաթ կիւնիւնտէ
սաթմադ իշիւն կէթիրտիլէրի
մաթմալարը վէ հէր կէօնէ գա-
խիլէյի շաբաթտա եա աղիդ
կիւնտէ օնլարտան սաթմուռ ալմա-
յալըմ . Հէմ եէտիմիճի երը՝ վէ
հէր պօրճ թէքլիֆինի գոյվէ.
րէլիմ : Վէ իւզէրիմիդէ գա. 32
նուն գօտուգ քի՝ Ալահըմըղէ.
վինին խըղմէթ իշիւն հէր երը
պիր մրադալ սիւվսիւս վէրէլիմ,
քի հուղուր էքմէյի իշիւն վէ տա. 33
յիմ էքմէք փէշքէշի իշիւն վէ
տայիմ պիւթիւն եանմա իշիւն՝
շաբաթլար՝ այ պալըլար թա-
յին օլունմուռ պայրամար իշիւն
վէ աղիդ շէյէր իշիւն վէ Իսրա-
յէտէն եօթիւրիւ քէֆարէթգը-
լընմաղա կիւնահ գուրպանլարը
իշիւն վէ Ալահըմըղէ վինին հէր
իշի իշիւն օլա : Վէ օտուն հէտի. 34
յէտի իշիւն պիղքեահինլէր՝ Ղե-
հիւլէր վէ գավմ գուրպալարաթ-
ալըք քի՝ օնու թէվրաթտա եաղը-
լը օլտուլուր կիպի Ալահըմըղ
Բապպըն մէզպահը իւղէրինտէ
եազմադ իշիւն՝ երը պէ երը թա-
յին օլունմուռ վաղ թարտապա.
պալարմընը էվմիճէ Ալահըմը-
ղըն էվմիէ կէթիրէլիմ . Վէ եէ- 35
րիմիլին թուրֆանտալարընը վէ
հէր աղաճըն հէր մէյլէլին
թուրֆանտալարընը երը պէ երը
Բապպըն էվմիէ կէթիրէլիմ .

- 36 Հէմօղուլարմըղն վէ տալար
լարմըղն իւր տօղուլարմը
թէվրթտա եաղըլ օլտուլու
կիսի՝ վէ սըղըլարմըղն հէմ
դըմնլարմըղն իւր տօղուլա
րմըղն Ալաճըմըղն հվինէ՝ Աւ
լաճըմըղն հվինտէ խըղմէթ հ
տն քեաճինէրէ կէօթիւրէլմ
37 Վէ խամուլարմըղն իւրէրի
նի վէ փէշքէշէրիմիդի վէ հէր
աղաճըն մէյվէրինի շարապը
վէ զէյթուն եաղըն քեաճինէ
րէ Ալաճըմըղն հվի օտալարմ
նա՝ հէմ Ղեկիւրէ եէրիմըղն
ի՛չընիւի կէթիւրէլմ վէ եէ
րի իւլէաիյիմիդ հէփ շէհըլրտէ
իւլիւ հէման Ղեկիւրէլալար
38 Վէ Աճարոն օղու քեաճին՝ Ղե
կիւրէրին իւլիւնտէ Ղեկիւրէ
իլէ օլա . վէ Ղեկիւրէ՝ Ալա
ճըմըղն հվինէ խաղինէ հվինին
օտալարմնա իւլիւն իւլիւնիւ
39 կէօթիւրէէր : Ձիւրա խարայէլ
օղուլարը վէ Ղեկ օղուլարը զա
խիբէ վէ շարապ վէ զէյթուն
եաղը փէշքէշինի Մադտէսէնին
դապլարը վէ խըղմէթ հաէն քեա
ճինէրին վէ դափուճուլարն վէ
մուսկարլարն օլտուլու օտա
լարա կէօթիւրէճէքէր . վէ Աւ
լաճըմըղն հվինի պրադմոյաճա
ղը :

ՊԱՊ ԺԱ

- 1 Վէ դալմըն սէրվէրէրի Ե
րուսաղէմտէ սաքին օլտուլար .
վէ դալմըն պադիսի դուրալար
աթթըլար քի՝ ծնաա պիւրինի ա՝
ղիզ շէհր Երուսաղէմտէ սաքին
օլմաղա կէթիւրէլէր , վէ գաւա
տօղուղ փալը ալէր շէհրէրտէ
2 օլալար : Վէ դալմ՝ Երուսա
ղէմտէ սաքին օլմաղա ճիւմէ
քէնտի իրատէթի իլէ իսթէյէն
ատէմէրէ խայր տուա՝ էյլէաի :
3 Վէ Երուսաղէմտէ սաքին օլան

էյալէթին սէրվէրէրի պունլար
իսի . ամմա Յուդա շէհրէրին
տէ՝ խարայէլ վէ քեաճինէր վէ
Ղեկիւրէր վէ Նաթանայիւմէր վէ
Սողոմոն գուլարնըն օղուլարը՝
շէհրէրինտէ հէր քէս քէնտի
փիւլիւնտէ սաքին օլտուլար :
Վէ Երուսաղէմտէ Յուդա օղու
լարնտան վէ Բեիլիւմին օղու
լարնտան սաքին օլտուլար :
Յուդա օղուլարնտան Փա
րէս օղուլարնտան Մաղաղիւ
օղու Սափասիա օղու Ամարիա
օղու Ջաբարիա օղու Ողիսիւ
օղու Աթայիա , վէ Սիծիու
նուն օղու Ջաբարիա օղու Յո
վարիւր օղու Ադայիա օղու Ա
ղայիա օղու Բողղէ օղու Բա
րուբուս օղու Մասսիա : Երու
սաղէմտէ սաքին օլան փարէս օ
ղուլարնըն ճիւմէթի՝ տէօրթ
էիւղ ալթմըշ ալէրի գուլվէթ
տաճիպի քիւմէլէր իսի :

Վէ Բեիլիւմին օղուլարը պուն
լար իսի . Եսայի օղու լթիւէլ
օղու Մասսիա օղու Վովլիւ
օղու Փաթայիա օղու Յովադ
օղու Մեուղալմըն օղու Սաղու
վէ ծնտան սոնկրա Գեբէլի՝ Սե
լէի՝ տօղուղ էիւղ իյիւրմի սե
քիւղ իսի : Վէ ծնլարն իւղէրինէ
Չէքրի օղու Յովէլ մէմուր իսի
վէ Սեուուա օղու Յուդա՝ շէհ
րին իւղէրինտէ իքինճիսի իսի :

Քեաճինէրաէն Յովարիւր օղ
լու Յեգայիա՝ Յաքին , Ալաճ
հվինին զապիթի Աքիսուր օղ
լու Մարիթ օղու Մադուլի օղ
լու Մեուղալմօղու Քեկիւլիւնըն
օղու Մարայիա իսի : Վէ հվին
իլինի իլէյէն դարնտալարը՝
սէքիւղ էիւղ իյիւրմի էքի իսի . վէ
Մեղքիա օղու Փասուր օղու
Ջաբարիա օղու Անտի օղու
Փաղաղիա օղու Յերոսամըն օղ
լու Ադայիա , վէ ծնուն դարն
տալարը պաշ պապալար՝ էքի

- հիւղ զբոլոր իբի խի . վէ Եմմեր
օղլու Մենեղամեթ օղլու Ահգա
օղլու Աղարիկէլն օղլու Ամեուս
14 յի . վէ օնլարն գարնաւաւարը՝
հիւղ իյիլիմ սէքիլ գահրիման
իյիլիմ խի . վէ օնլարն իւղէ-
րինտէ մեմուր Ագեդոյիմին օղ-
լու Զաբգիկէլի .
- 15 Վէ Ղիկիւլէրտէն՝ Բունիօղլու
Ասաբիա օղլու Եղբիկամ օղլու
16 Ասուբուն օղլու Սեմայիա , վէ
Ղիկիւլէր սերվերլէրինտէն Սա-
բեթա հէմ Յովզաբադ՝ Ալլահ
էվնին տիւարբի իշինին իւղէ-
17 րինտէ խոյիլէր : Վէ Ասափ օղ-
լու Զաբգի օղլու Միքանըն օղլու
Մաթանիա՝ տուանըն իսթիսա-
սընտա շիւքր վերսէքտէ իւլբիսի-
վէ օնուն գարրնտաւարնտան
Բակբոկիա՝ իքինճիսի խի . աւն-
տէն իգիթուն օղլու Գաղաղ օղ-
լու Սամուանըն օղլու Աբգա :
- 18 Աղիւղ շէհրտէ Ճիւմլէ Ղիկիւլէր՝
իբի հիւղ սէքսէն տերթ խի :
- 19 Վէ գափուճուլար՝ Ակիուբ
վէ Տէգմոն վէ օնլարն գարն-
տաւարը դափու պիքիլէրի՝
հիւղ հէթմիշ իբի խի :
- 20 Վէ Իսրայիլին՝ քեահինլէրին
վէ Ղիկիւլէրն պաղիսի՝ Յուդա-
նըն Ճիւմլէ շէհրլէրինտէ հէրքեա
21 քէնտի միւլբիւնտէ իսիլէր : Նա-
թանայիմլէր իսէ Ուսաղտա սա-
քին խիլէր . վէ Սիւս իլէ Գիւ-
փա՝ Ղաթմանայիմլէր իւղէլինտէ
- 22 խիլէր : Վէ Կրուսաղէմտէ Ղե-
հիլլէրին մէմուրու՝ Միքա օղլու
Մաթանիա օղլու Ասաբիա օղլու
Բանիլին օղլու Ողի խի . Ասափ
օղլու լարնտան մուսիգարլար՝
Ալլահ էվն իշինին իւղէրինտէ ի-
- 23 տիլէր : Զիւր օնլարն հադգը-
նա փատշահն յէրմանը վար
իսիլ իլ՝ մուսիգարլար իշինիլին
24 պէ կիւն թային վէրիլէ : Վէ
Յուդա օղլու Զարա օղլու լա-
րնտան Մասիէբէլ օղլու Փե-

թայիա՝ գալմըն հէր մասաւհա-
թընտա փատիշահն վէքիլ ի-
տի :

Վէ չիթիւլէրէր իլէ քէյլէր 25
տէ Յուդա օղլու լարնտան՝ Վա-
րիսթարբաւա վէ օնուն քէյլէ-
րէնտէ վէ Դեբոնտա հէմ օնուն
քէյլէրինտէ վէ Վաբեսէէլտէ
հէմ օնուն քէյլէրինտէ սաքին
օլտուլար , վէ Յետուստա վէ Մօ 26
լադգտա վէ Բեթփաղէթտէ , վէ 27
Ասերուստա վէ Բերսաբէէ-
տէ վէ օնուն քէյլէրինտէ , վէ 28
Սիկէլաիտա վէ Մէքրնատա հէմ
օնուն քէյլէրինտէ , վէ Ենուե 29
մօնտա վէ Սարսատա վէ Յերի-
մութտա , Զանոփտա՝ Ուղղում 30
տա վէ օնլարն քէյլէրինտէ՝ Լա-
քիստէ վէ չիթիւլէրինտէ՝ Ա-
ղէկատա վէ օնուն քէյլէրինտէ .
վէ Բերսաբէէտէն Ենոփմ տէրէ
սինէտէք թէմէքբին էթաթիլէր :

Վէ Գաբաւտան օլան Բենիա 31
մին օլտուլարը՝ Մաքմաստա վէ
Այիատա վէ Բեթէլտէ վէ օնուն
քէյլէրինտէ , Անաթուլմ՝ Նուր 32
Անանիա , Հասոր՝ Ռամա՝ Գեթ 33
Թայիմ , Հադիբ՝ Սեբոյիմ Նեբա 34
լադ , Ղուլ՝ վէ Ուլում Գեքսրա 35
սիմտէ ապին օլտուլար : Վէ Ղե 36
Էիլիլէրտէն՝ Յուդա իլէ Բենիա
մինտէ Թադսիմ օլտուլար :

ՊԱՊ ԺԲ

Վէ Սաղաթիլ օղլու Զօրա 1
բաբէլ՝ հէմ Յետու իլէ չըգան
քեահինլէր վէ Ղիկիւլէր պուն-
լար տըր . Սարայիա՝ Երեմիա՝ 2
Եղաա , Սմարիա՝ Մալուբ՝ Բեռ-
տա , Սեբենիա՝ Հուեուբ՝ Մե 3
րամեթ , Ադղուլ Կանաթօն՝ Ա 4
բիա , Միսմին՝ Մովապիա՝ Բեդ 5
դա , Սեմայիա վէ Յովարիբ՝ Յե 6
գայիա , Սալու Ամիկ՝ Քեզկիա՝ 7
Յեգայիա . Յետուստան կիւնիլ-
լինտէ քեահինլէրին սերվերլէրի

վէն լարըն գարընտալարը պուն-
լար իտի :

8 Վէ Դէիլիէր՝ Յետու՝ Բա-
նուի՝ Կադմիէլ՝ Սարաբիա՝ Յու-
գա՝ Մաթանիաքի՝ օ գարընտալ-
լարը իւէ համուէր իւզերինտէ ի-
տի . Հէմ Բաիւրիկիա վէ Ունի
9 ընտըն գարընտալարը՝ նէվ-
պէթէրինտէ ընտըն գարընտըն-
տա իտիէր :

10 Վէ Յետու Յովակիմի թէվի իտ
էյլէտի , վէ Յովակիմ Եղիատի-
քի թէվի իտ էյլէտի , վէ Եղիա-
սիւ Յովիադայը թէվի իտ էյլէ-
տի . Վէ Յովիադա Յովիաթա-

11 նը թէվի իտ էյլէտի , վէ Յովիա
թան Յադգուայը թէվի իտ էյլէտի :

12 Վէ Յովակիմին կիւնէրինտէ
պաշ պապա քեաճինէր՝ Սարա-
իխտան Մարայիա՝ Երեմիա-

13 տան Անանիա , Եզրաստան Մե-
սուղամ՝ Ամարիատան Յօհանան ,

14 Մաւուքտան Յովիաթան՝ Սա-

15 բանիատան Յովսէփ , Հարիմտէն
Եդնա՝ Մարիթման Գեղիայ ,

16 Ադգովան Ջաբաբիա՝ Կանա-

17 թմանան Մեսուղամ , Եգիատան
Ջէբրի՝ Մինիամինտէն՝ Մովա-

18 ղիատան Փաղտի , Բեզատան
Սամուա՝ Սեմայիատան Յովիա-

19 թան , վէ Յովսրիբտէն Մաթա-

20 նայ՝ Յեգայիատան Ողի , Սալ-
լուտան Կալայ՝ Ամիկտան Ե-

21 բեր , Գեղիկիատան Ասաբիա՝ Յե-
դայիատան Ղաթանայէլ իտի :

22 Եղիատի՝ Յովիադա վէ Յօ-
հանան վէ Յադգուտանըն կիւնէ-
րինտէ Դէիլիէր պաշ պապալար՝

23 հէմ քեաճինէր Ֆիւրսիւ Դա-
րեճին սաթմանաթընտա թահ-

24 րիւր ընտուղար : Դէի ողուղա-
րը պաշ պապալար՝ թա Եղիա-
սիւ ողու Յօհանանըն կիւնէրի-

25 նէաէք թէվարիս քիթապընտա
էազըրըլար իտի : Վէ Դէիլի-
էրին սերվերիէր՝ Ասաբիա՝ Սա-
րաբիա վէ Կադմիէլ ողու Յետու

գարընտալարը՝ տախի՝ ընտըն
գարընտալար իտիէր քի՝ նէվպէթ
նէվպէթէ գարըն գարըլա Սա-
լահն աաէմի Դաւիթին հմրի
իւզէն համա ու սէնա էտէլէր :
Մաթանիա վէ Բաիւրիկիա՝ Աբ- 25
դիա՝ Մեսուղամ՝ Տեղման վէ
Ակիւրէ՝ գափուտարն մաղազա-
լարընտանէվպէթ պէլէէյէն գա-
փուճուլար իտի : Յովսէփէլ ող- 26
լու Յետու ողու Յովակիմին կիւն-
էրինտէ՝ վէ վալի Դէեմիանըն
հէմ քեաճին Եզրաս քեաթիպին
կիւնէրինտէ պունլար իտի :

Վէ Երուսաղէմ հիսարընըն 27
թէպրիքինտէ , Դէիլիէրի ճիւմ-
է մահալէրինտէն արատըլար քի՝
ընտըն Երուսաղէմէ կէթիբիպ
պու թէպրիքի շաղըդ իւէ վէ
շիւքը իւէ վէ իւահիէր իւէ՝
ղիւէր իւէ վէ թանպուրլար
հէմ քանթուրլար իւէ էտէլէր :

Վէ մուսիգար ողուլարը՝ հէմ 28
Երուսաղէմին կէթրաֆընտա ոլան
տայիրէսինտէն հէմ՝ Լետոփաթ-

29 լըլար քէյլէրինտէն , հէմ Գաղ-
գաղա էվինտէն վէ Գաբա նահա-
յէսի իւէ Աղամթտան ճէմ՝ ոլ-

տուլար . զերա մուսիգարլար՝
քէնտիլէրինէ Երուսաղէմին կէթ-
րաֆընտա քէյլէր պինա էթաի-

30 լէր : Վէ քեահիլէր հէմ Դէի-
լիէր փաբընտիլէր , հէմ գալմը
վէ գափուլարը վէ հիսարը փաբ-

31 լէտիլէր :
Լնտէն Յուգանըն սերվեր
էրինի հիսարըն իւզերինէ ջը-

գարտըմ , վէ շիւք էտէր իքի
պէջիւք ալայ նապպ էթաիմ .
պիրի հիսարըն իւզերինտէ սաղա

32 չէտիլէք գափուտանա տուրու
կիտէր իտի . Վէ ընուն արուն
ճա Ովսէիա իւէ Յուգա սերվեր

33 լէրինէն ետըլըր կիթաի . Հէմ
Աղարիա՝ Եզրաս վէ Մեսու-
ղամ , Յուգա վէ Բէնիիամին վէ 34
Սեմայիա վէ Երեմիա . Վէ քեա 35

- հին օղուլարնոսան պօրուլար
իւէ՛ Ասափ օղուլ Զաքուր օղուլ
Միքիա օղուլ Մաթանիա օղուլ
Սեմայիա օղուլ Յովնաթանըն օղ-
- 36 ւու Զաքարիա , հէմ օնուն դա-
րնաշարը Սեմայիա վէ Աղա-
րիէլ՝ Միլալ՝ Գիլալ՝ Մաա՝
Նաթանայէլ վէ Յուդա վէ Անա-
նի Ալահ առէփ Դաւիթին մու-
սիգի ալթիւթրի իւէ՛ վէ քիաթիսլ
- 37 Եղբաւ հօնլէրնճէ խալ : Վէ օն-
լարըն դարըսընտա օլան փուն-
կար դափուսուստա Դաւիթ չէհ-
րինի նէրտիպանլէրինտէն հի-
սարըն նէրտի պանընա՝ Դաւիթ
հվինին իւթիւնտէն կիւն ու-
ղոյա տօղրու թա տուլար դա-
փուստնառաք չըգտըլար :
- 38 Վէ շիւքը հաւնլէրին օպիր ա-
լայը՝ դարըստան կիտէրլէր խալ ,
վէ պէն օնլարըն արտընճա գաւ-
մըն հարըն իւէ հիսարըն իւղէ-
րինտէ՝ Խորուսըն դուլէսին՝
- 39 տէն էնլէ հիսարառաք , հէմ
Եփրեմ դափուսուստան իւղէրին-
տէն՝ վէ հէքի դափուստն իւս-
թիւնտէ վէ պալըգ գափուսու-
թիւնտէ իւսթիւնտէ իուլէսի վէ Սէա
գուլէսի իւսթիւնտէ թա գօ-
յուն դափուսուստառք կիւթի
ղնտան դափուսուստա տուր-
- 40 տուլար : Վէ շիւքը վէրէնլէրին
իքի ալայը Ալահըն հվինտէ
տուրտուլար , պէն վէ պիլէմ
ճէ օլան պէյլէրին հարըսը տա-
- 41 խի քառապատ : Վէ քիահինլէր Ե-
ղիափիմ՝ Մաառա՝ Միխիափին՝
- 42 վէ Անանիա պօրուլար իւէ , հէմ
Սաասիա վէ Սեմայիա վէ Եղիա-
ղար վէ Ողն վէ Յօհանան վէ
Մեղբաւ վէ Եղամ վէ Եղեր •
վէ մուսիգարար նաղիրլէրի Յե-
ղերիա իւէ սէս գալարըսըլար :
- 43 Վէ օլ կիւնտէ պէյիւք գուրպան-
լար քէսաիլէր , վէ շաղ օղուլ-
լար • զիրա Ալահ օնլարը պէօ-

յիւք շաղըգ իւէ շաղէյլէտի ,
հէմ դարըլար վէ ճօճուլար տա-
խի շաղ օղուլար • վէ Նորուս-
ղէմին չէնլի ռզաղառաք իւի-
սիլտի :

Վէ օլ կիւնտէ խաղնէլէրին՝ 44
փէլէլէլէրին՝ Թուրֆառաալ-
րըն՝ վէ Եւլըլէրին օտալարը իւ-
ղէրինէ առէմլէր թալլին օղուն-
տուլար քի՛ չէհրլէրին չիֆթիք-
լէրինտէն քիահինլէրին վէ Ալի-
ւիլէրին չէրի՝ հիսալէրին օրա-
յա թափալար • զիրա Յուդա՝
հաղըր օլան քիահինլէրտէն վէ
Ալիլլէրտէն շաղ օղուլ : Չիւն 45
քի մուսիգարար վէ գափուսու-
լար աախի օնլարըն Ալահըն
նէվալթիին վէ փաքէմէք նէվ-
պէթիին Դաւիթին վէ օղուլ Սո-
ղոմոնտէն հիլինէ կէօրէ պէքլէ-
սիլէր : Զիրա մուգաստէմա 46
Դաւիթին վէ Ասափին կիւնլէ-
րինտէ՝ մուսիգարարըն պաղա-
րը՝ վէ Ալահա համա ու սէնա
իւսհիլէրի վար խալ : Վէ ճիւմ 47
լէ Խարայէլ Զօրաբաքէլին կիւն-
լէրինտէ վէ Նէսիմանին կիւնլէ-
րինտէ մուսիգարարըն վէ գա-
փուսուլարըն կիւն պէ կիւն իգ-
թիղաէտէն թալլինլէրին վէրիւ-
լէր խալ • վէ օնլար Ալիլլէրէ հի-
սէլէր թաղախի հտէրլէր խալ •
վէ Ալիլլէրի՝ Ահարան օղուլա-
րըն թաղախի հտէրլէր խալ :

ՊԼՊ ԺԳ

() Ե կիւնտէ՝ գալմ իշխար ի- 1
քէն Մովսէսին քիթապընտան
օղունտու , վէ օնտա հաղըլ
պուլունտու քի՛ Ամմոնլար վէ
Մովաբըլար Ալահըն ճէմաա՝
թընա հպէտէն կիրմէյլէր • 2
Չիւն քի Խարայէլ օղուլարըն
քէմէք իւէ վէ սու իւէ դարըսը-
մաարըլար , իլա Բաղասամը օնլ-
րըն իւղէրինէ իւճրէթ իւէ թութ-

տուարքի ճնարապէս տուա՝
էտէ . ամմա Ալահըմը պէտ
տուայր խալը տուայր տեօնտեր .
3 տի : Վէ վագի՝ օլտու քի թէվէ
րաթը ինթիմիքէրի կիպի՝ Իս-
րայէլէն ճիւղէ դարըմը խալ-
ը պըրտըլար :
4 Ամմա պունտան էվէլ՝ Ալ-
լահըմը էվինին օտալարը իւղէ-
րինէ մէմուր օլան քեա՛նն Եղիա-
սիբ՝ Տուբիա իլէ իըսըմ օլմուշ
8 խի . Վէ ծնա՝ մուգատեմա
Ղեկիւկէրէ վէ մուսիգարարա վէ
գափուճուարա թալին օլուն .
մուշ էքմէք փէշքէլէրինի՝ քիւն-
լիւիւ վէ դապարը վէ պուղաա-
յուն հէմ շարապըն վէ եաղըն
իւշըլէրինի վէ քեա՛նն իլէրի գալ-
աըրմա փէշքէլէրինի գոտուգ-
լարը եէրտի՝ պիը պէօյիւք օտա
6 եափտը : Վէ Ճիւմէ պու վա-
ղըթաա՝ պին Երուսաղէմէ տէ տէ
իլ իտիմ . զիրաԲաբիլոն փա-
տիշահը Արաաշտին օթուղ ի-
քինճի եըլնտա փատիշահա վար-
աըմ՝ վէ պիը զէմանտէն օննի-
րա փատիշահտան իղին աըլմ :
7 Վէ Երուսաղէմէ կէտիմ , վէ Ե-
ղիասիբին Տուբիա իլին՝ օնա
Ալահ էվինին ալուուուուսա օ-
տա եափմաղըլ էթտիյի եա .
8 րամաղըղը աույտու : Վէ դա-
յէթ իլէ կիւճիւմէ կէտի . վէ
Տուբիա էվինին Ճիւմէ եէտար-
նը օտաաան տիշարը աթաըմ :
9 Վէ էմը էթտիմ , վէ օտալարը
փաթէտիլէր . վէ Ալահ էվինին
դապարըն՝ էքմէք փէշքէլէնի
վէ քիւնլիւիւ թէքրար օրույա
10 կէօթիւրտիմ : Վէ Ղեկիւկէրին
թալինէրի վէրիլմէտիյինի պիւ-
տիմ . ջիւն քի իըղմէթ իլէյէն
Ղեկիւկէր վէ մուսիգարար հէր
քէա քէնտի ջէֆթիլիէնէ գաշ-
11 մըլ իտի : Օտուն իլին զապիթ-
լէր իլէ ջէքիլիւ պէտիմ քի՝ Ալ-
լահն էվն նէ՝ սէպէպան պրա-

ղըլտը . իմտի ճնարը ճէմ՝ է-
սիպ մանտապարընա տիքտիմ :
Վէ Ճիւմէ Յուգա պուղապըն 12
վէ շարապըն վէ զէյթուն եաղը-
նըն իւշըլէրինի խաղնէլէրէ կէօ
թիւրտիլէր : Վէ խաղնէլէր 13
իւղէրինէ խաղնէսարըլար՝ քեա-
նին Սէղէմիւր վէ քեաթիպ Սա-
գալիւա վէ Ղեկիւկէրտէն Փադա-
յիւրը գոտու՝ վէ եանլարըն-
տա՝ Մաթանիա օլու Չաքու-
րուն օլու Անն խի . զիւրա օն-
լար էմին աըլըր խի , վէ դա-
րընտալարընա թագսիմ էթմէք
օնլարըն իըղմէթի իտի : Եա՝ Ալ-
լահն՝ պունտան իլին պէնի
ղէքը էյլէ , վէ Ալահըմն էվին-
տէ հէմ օնուն իըղմէթի տէ էթ-
տիյիմ իշտանլէրիմ մա՛վ էյլէմէ :
Ու կիւկէրտէ Յուգատաա շա 15
ըաթ փանիւտէ ճէնտէրէ ոըղան-
լար վէ տէմա կէօթիւրէնէր
հէմ տէ ելէքէրի շարապ իլէ իւ-
ղիւմ իլէ վէ ինճիլ իլէ վէ հէր
կէօնէ եիւք իլէ էիւքէտէնէր
կէօրտիմ , քի նլարը շաթթ
կիւնիւնտէ Երուսաղէմէ կէթի-
րիլէր իտի . իմտի զաիսիբէ սաթ-
տըղարը կիւնտէ նլար զաթ-
լաըրմ : Հէմ օնաա ոաքին օլան 16
Տիւրոսլուար պաղըք վէ հէր կէօ-
նէ մաթա՝ կէօթիւրիւրէր իտի ,
վէ շաթթտա Յուգա օլուլա-
րընա Երուսաղէմէ պիլէ սա-
թաըլար իտի : Իմտի Յուգալըն 17
այանլարը իլէ ջէքիլիւ նլարա
սէտիմ քի՝ Պու իլէտիյինիլ ջիւ-
նա ջէյ նէ՝ ալի , քի շաթթ
կիւնիւնիւ մուրտարարընը
Պապարընը սա պէշլէ էթ . 18
մէտիլէրմի , վէ Ալահըմը իւ-
ղէրիմիլ վէ պու ջէյլին իւղէ-
րինէ Ճիւմէ պու պէլար կէթիւ-
տի . վէ սիղ շաթթ ժուրտար
լաաղըլա , խորյէլին իւղէրինէ
զաղապ զամմէտէրսիլիլ : Իմ՝ 19
տի վագի՝ օլտու քի շաթթտան

էվէլ Երուսաղէմն դափուլարը
 դարանըգ օղունձա՝ ահաիմ քի
 դափու գանստարը դափանա-
 ւար , վէ էմր էթաիմ.քի՝ թա շա.
 բաթ էրթէսինէտէք աջըմայա-
 ւար . վէ դափուլարառ ուշագ-
 ւարմտան տուրտուրտում քի՝
 շաբաթ կիւնիւնսն իշէրիյէ եիւք
 20 կիրմէյէ : Վէ պաղըրիւնանլար
 վէ հէր սաթըլաձագ շէյ սաթան-
 ւար՝ պիր իջի տէֆա՝ Երուսաղէ-
 մին տիւարըսընտա կէձէլէտիւրի:
 21 Վէ ընլարը ա՛ղարպըպ՝ ընլարա
 տէտիմ.քի՝ Սիղ նի՞ջիւն հիսարըն
 դարշըսընտա կէձէլէյօրսոնուղ,
 էյէր պիր տահա էտէր իսէնիզ,
 սիղէ էլ սալարըմ . օլ զէմանտէն
 պէրու՝ շաբաթտա կէլմէտիւր :
 22 Վէ Ղէիլիւրէր տէտիմ.քի՝ քէն-
 տիւրէրին փաքէյէլէր , վէ շա.
 բաթ կիւնիւնիւ թագտիս էթմէք
 իշիւն՝ դափուլարը պէքէլմէյէ
 վարաւար . եա՛ Ալլահըմ՝ պու-
 նուն իշիւն տախի պէնի՛ղէքր էյ-
 լէ , վէ ի՛նայէթինին չօգլուղու-
 նա կէօրէ՝ պանս մէրհամէթ գըլ:
 23 Օլ կիւնլէրտէ տախի Եէհու-
 տիլէրի կէօրտիմ.քի՝ Աղովտոս-
 ւու՝ Ամմոնու Վէ Մովաբը դա-
 24 րըլար ալմըլար իտի : Վէ ընլա-
 րըն օղուլարը եարը Աղովտոս
 տիլինձէ սէօյլէրէր իտի , վէ
 Եէհուտիւնէ սէօյլէմէք պիլմէդ-
 ւէր իտի , հէմ աիւէր դավմէրին
 25 լիսանինձէ սէօյլէրէր Իտի : Իմ-
 տի ընլար իլէ չէքիւտիմ , վէ ըն-
 ւարը սէօյտիւմ , վէ ընլարտան
 պա՛ղը քիմսէլէրի տէօյտիւմ , վէ

սալարընը Եօլուում , վէ ընլարա
 Ալլահ իլէ Եէմին վէրաիմ.քի՝ ըն-
 ւարըն օղուլարընա գըղարընը
 վէրմէյէլէր , վէ ընլարըն գըղա-
 րընտան օղուլարընա վէ քէն-
 տիլէրինէ ալմայար : Խարա 26
 յէլ փատիւլահը Սողոմոն ընլա-
 րըն սէպէպի իլէ կիւնահ էթմէ-
 տիմի . վէ չօգ թայիֆէլէրտէ օ-
 նուն կիպի փատիւլահ Եօլուտու ,
 հէմ՝ Ալլահընըն սէվկիւլիւսիւ օ-
 լուպ՝ Ալլահ ընու ճըմէլէ Խարա-
 յէլ իւղէրինէ փատիւլահ նասպ
 էթմիլ իտի իսէ տէ , եառ դարը-
 ւար ընա պիլէ կիւնահ էթտիւրաի-
 ւէր : Իմաի եառ դարըլար ալմա- 27
 ղըլա Ալլահըմըլա ի՛սէան էտիպ՝
 հէպի պու պէօյիւք եարամաղը-
 րը իլէմէյէ սիղի տինկէյէլիմ՝
 մի : Վէ պէօյիւք.քէահին Եղնա. 28
 սիբին օղու՝ Յովիադա օղուլա-
 րընտան աիւր Ռոնիւր Սանաբա-
 դատըն տամաարը իտի . իմտի օ-
 նու Եանըմանն գօլտում : Եա՛ 29
 Ալլահըմ՝ ընլարը իսաթընա կէ-
 թիր , չիւն քի քէահինիլի վէ
 քէահինիլին վէ Ղէիլիւրէրին
 ա՛հաընը նափաք էթտիւր : Իմ 30
 տի ընլարը ճիւմէլ եապանձըլար
 տան փաքէտիմ . վէ քէահինիւ-
 րին հէր պիրինի քէնտի իրզ-
 մէթինէ նասպ էթտիմ , կէրէք
 թային օղունմուշ վագթըրտա 31
 օտուն փէշքէշի իշիւն՝ կէրէք
 թուրֆանտալար իշիւն . եա՛ Ալ-
 ւահըմ՝ պէնի խայր իշիւն իսաթ-
 րընա կէթիր :

ՊԱՊ Ա

- 1 Մի վագի' օլտուքի Ասուե-
րստուն' եանի Հինաստէն Հասլե-
չէտէք եիւղ իյիւրմի հէտի էյա-
լէթէ սալթմանաթ սիւրէն Ասուե
- 2 րստուն կիւնէրինտէ . Օլ էյամ-
տէ Ասուե րոս փատիշահ' Շուշան
չէհրինտէ օլան փատիշահըղը-
նըն թախթընտա օթուրուր ի-
- 3 քէն , փատիշահըղընըն իւջիւն
ճիւ երընտա' ճիւմէ սէրվէրէ-
րինէ վէ գուլարընա ղիյաֆէթ
էյլէտի . վէ Ֆիւրս Հէմ Մատի
գուլվէթ լիւլէրի' էյալէթէրին
պէյլէրի վէ սէրվէրէրի հուղը-
- 4 րունտա իտիւր : Օլ ղէման պիւր
ջօղ կիւն' եիւղ սէքսէն կիւն ճէ-
լի փատիշահըղընըն մալինի վէ
ս'ղաւմէթ ինին ալա ի'ղղէթինի
կէսաթէրտի :
- 5 Վէ օլ կիւնէր թէքմիլ օլուն-
ճա , փատիշահ' Շուշան շէհրին-
տէ պուրուշան ճիւմէ խալգա'
պէօյիւքտէն քիւլէյէտէք' փա-
տիշահ' սէրօյր պաղչէտինին ալ-
լուտունտա եէտի կիւն ղիյաֆէթ
- 6 էյլէտի : Պէյյաղ պիւրինճիւք'
սիւլալէնտ վէ լաճըվէտ ֆիւրէ-
ւէր' ինճէ քէթէն վէ երղալանի
իվէր իլէ մէրվէր տիրէքէրէ
կիւմիւշհալալար իւղէրինէ թա-
գըլմըլ իտի . վէ գըղըլ վէ պէ-
յաղ վէ պալիամի վէ սիյահ' մէր-
մէրալէն տէօշէմէ իւղէրինէ ալ-
թուն վէ կիւմիւշ սէտիրվէր փի-
- 7 ղիւլէի' փի : Վէ ալթուն գապ-
լար իլէ Հէմ կէօնա կէօն գապ-
լար իլէ իւլէյէ վէրիւրէր իտի .
վէ ղալնիմէթ իլէ' փատիշահ'ն
եաղըտըղը կիպի' փատիշահ' շա-

րապը վար իտի : Վէ իւլէի գա. 8
նուն իւլիւրէ իտի , ղըր էտէն եօ-
ղուտու . ղըրա փատիշահ' էվի-
նին ճիւմէ քէտիւլտալարընա
պէօյլէ էմը էլթմիլ իտի . քի' Հէր
քէսին միւրատը իւղըէ էտէլէր :
Աթինէ սուլթան տաիի Ասուե 9
րոս փատիշահ'ն շահանէ սէրա-
յընտա գարըլարա ղիյաֆէթ
էյլէտի :

Էքտինճի կիւնաէ փատիշա 10
հըն եիւրէյի շարապուան քէյֆ-
լի իքէն , Ասուե րոս փատիշա-
հըն հուղըրունտա իըղմէթ է-
տէն Մէհուման' Բիղթա' Աբ-
բոնա' Բիղթա վէ Աբաղթա'
Ձէթար վէ Քարքաս նամ եէտի
խաալմալար տէտի քի' Աթինէ 11
սուլթանը շահանէ թաճ իլէ'
փատիշահ'ն հուղըրունտա կէ-
թիւրէլէր , քի գալվարա վէ սէր-
վէրէրէ օնուն ճէմալինի կէօս-
թէրէ . ղըրա կիւլէլ շէհրէլ ի-
տի : Ամա Աթինէ սուլթան 12
փատիշահ'ն' խաալմալար վասի-
թաի իլէ օլան էմրինէ կէօրէ
կէլմէյէ իմ'թինա' էյլէտի . վէ
փատիշահ' ղալէթ իլէ էօվէլէ-
նիս' օնուն ղաղապը թուլթուշ-
տու :

Իմտի փատիշահ' վագթլարը 13
պիլէն ո'ւլէմայէ տէտի . (ղըրա
փատիշահ'ն ումուրուշէրիս'թի
վէ Հիւքմիւ' Հէփ անկալանլա-
րըն էօնիւնէ թագաթի' օլտըր ի-
տի . Հէմ օնա գարիպ' օլան փա- 14
տիշահ'ն եիւղիւնիւ կէօրիւպ
փատիշահ'ըգտա պարաա օթու-
րան Ֆիւրս վէ Մաաիլէրին' վար-
սենա' Սէթար Աբմաթա' Բար-
սիս' Մէրէս' Մարսենա' վէ Մե-

- մուքան նամ' եւտի սերվէրէրինէ
 16 «Էփ' քի') Հէրան' Աթինէ
 սուլթանա' Սուտերոս փատիշա
 հըն խասարմար վասիթասի իւ
 օլան էմիրինի իճրա էթմէտիյի ի
 ջին' էթմէյէ նէ' լաղըմ' կէլիր :
- 16 Վէ Սէմուքան' փատիշահըն
 վէ սերվէրէրին հուզըրուստա
 տէտի քի' Աթինէ սուլթանէա
 լընըղ փատիշահա տէյի' իլլա
 ճիւմէ սերվէրէրէ վէ Սուտե
 րոս փատիշահըն ճիւմէ էյա
 լէթլէրինտէ օլան դավալարա գա :
- 17 պահաթ էթտի : Էյէր սուլթա
 նըն պու իւն ճիւմէ գարըլարա
 չըգար իսէ, ընլար' Սուտերոս
 փատիշահ էմիր էթտի քի' Աթի
 նէ սուլթանը քէ' տի հուզու
 րունա կէթիրէ, վէ օ վարմատը
 տէյէրէք' գոճալարընը թահգիր
- 18 էտէճէրէր : Վէ պու կիւնքի
 կիւնտէ սուլթանըն պու սնօղէ
 ինի իշտան' Ֆիւրա վէ Մատի
 լէրին խաթունլարը փատիշահըն
 ճիւմէ սերվէրէրինէ տէյէճէք
 լէր : վէ դայէթ չօգ խադարէթ
- 19 վէ նիղա' օլաճագ : Էյէր փա
 տիշահա խօզ կէօրիւնիւր իսէ,
 թարաֆրտան շահանէ Ֆերման
 սատըր օլուն, վէ Ֆիւրա հէմ
 Մատիլէրին դանուն արընտա եա
 ղըլ' քի' Ֆէնէ օլունմասըն : վէ
 Աթինէ ալիւգ' Սուտերոս փա
 տիշահըն հուզըրունա կէլմէ
 սին, վէ փատիշահ ընուն սալ
 թանաթընը' ընտան էյի օլան
- 20 ղայրիսինէ վէրսին : Վէ փատի
 շահըն էտէճէյի Ֆերման պիւ
 թիւն մէմէքէթինտէ իշտիլին
 ճէ' քի' պու պէյիլի քսիւր, ճիւմ
 լէ գարըլար պէյիլի քսիւն քիւլիւ
 յետէ գոճալարընա ըղպէթ
 էտէճէրէր :
- 21 իմտի պու սնօղ փատիշահըն
 հէմ սերվէրէրին նազարընտա
 խօզ կէօրիւնալիւ, վէ փատիշահ
 Սէմուքանըն սնօղիւնէ կէօրէ

էյէտի : Վէ փատիշահըն ճիւմ 22
 լէ էյալէթլէրինին հէր պիր է
 յալէթինէ քէնտի եաղըսընճա
 վէ հէր պիր գավմա քէնտի տի
 լինճէ մէթուպէր կէօնտէրտի
 քի' հէր քէս քէնտի էվինտէ դա
 պիթլէք էտէ, վէ գավմընըն տի
 լինճէ սէյլէյէ :

ՊԱՊ Բ

- 1 Պու շէյէրտէն սնիկա' Ա
 սուտերոս փատիշահըն էօվքտի
 թէսքին օլունճա, Աթինէյի
 վէ ընուն էյլէտիյին' հէմ օ
 նուն հագգընա օլան Ֆերմանը
 ղէք էյլէտի : Վէ փատիշահա
 խըղմէթ էտէն ուշաղլարը տէտի
 լէր քի' Փատիշահ իշիւն սիմասը
 կիւղէ պաքիրէ գըղար արասըն
 լար : Վէ փատիշահ' մէմէքէ
 թինին ճիւմէ էյալէթլէրինտէ
 միւպաշըրլէր թալին էթմին, վէ
 հէր սիմասը կիւղէ պաքիրէ գը
 ղը Շուշան շէհրինէ դարըլար է
 վինէ փատիշահըն խատըմը գա
 ըրըլար մուհաֆըղը օլան շէգէ
 նին էլի ալթընա ճէմ' էթսին
 լէր : վէ ընլարա լաղըմ' օլան միւք
 եաղարը վէրիլին : Վէ փատի
 շահըն կէօղէրինէ խօզ կէօրիւ
 նէն ղըլ' Աթինէյին եէրինէ
 սուլթան օլուն : իմտի պու
 սնօղ' փատիշահըն նազարընտա
 խօզ կէօրիւնմէք իլէ, էյլէ էյ
 լէտի :
- 2 Ըուշան շէհրինտէ պիր Ե
 հուտի քիմնէ վար իտի' քի ընուն
 ատը' Բենիամինիլի Վիս օղլու Սէ
 մէի օղլու Յայիր օղլու Մուրթ
 քէ իտի : Քի' օ' Բաբիլուն փա
 տիշահը Նաբուգոդոնոսորուն
 սիւրաթիյի Զուլա փատիշահը
 Յէքոնիւնըն պիլէսինճէ սիւրիւ
 լէն էսիրլէր իլէ Իրուսաղէմտէն
 Իւրիւլիւշ իտի : Վէ պու Էփ'
 Է' ա'մուճաւըր գըղը Ագասսայը'

հանրի Եւթեբրի պէտէր իտի ,
գերա օնուն պապասը վէ անասը
էօլուտու . վէ պու գըղ սիմա-
սը կիւզէլ վէ էյի կէօսթէրիչի
իտի , վէ գըղն պապասը վէ ա-
նասը էօլտիւքտէ՝ ՄօւրլԷքէ .
նուքէնտիւնէ գըղ տէյիւ ալմըչ
իտի :

8 Վէ՛լ վազի՛ օլոռււքի՛ փատիւշա-
հըն էմբի՛ վէ՛ ֆէրմանը՛ իշխաւիւ
տիքտէ՛ վէ՛ Շուշան՛ շէհրինսէ՛ հէ-
գէնին՛ էլի՛ ալթընտա՛ պիր չօդ
գրղլար՛ ճէմ՛ օլոռնտուգտա՛, Ես՛
թէր տասին՛ փատիւշան՛ սէրա՛
շենա՛ գարըրընի՛ մուհաֆըրը՛
շէգէնին՛ էլի՛ ալթընա՛ ալընսը՛

9 Վէ գըզ ծնուն հաղարընտա խոշ
կէօրինախիւ, վէ ծնուն հուրը
րունտա լուժիք պուրլու, իմա/
լիճ հոն աղաքմօլուն միւթ ետա
լարընք՝ Հէմ Բաշա-Թաշինէրի
նի վէ փառիշահ սէրայլնտան օ
հա վէրիվէյէ սէջիվիշ եկտ
գըզըրը վէրիթ, վէ ծնու դըշ
լարը իւր գորարը կէլնիքն էն էլ

10 մահալինքն կհօգնարու : Եսթե
քէնտի գաւաթնը վէ վըլառեթին
նէ խապէր վէքստիւի . զիւր
Մտորպէրն օնա մահալինքն
11 թի՛ խապէրվէրմէյ : Վէ Մտորն
քէ հէր կիւն դարըլար էվին
այլուուռ Ժուրնէն կէզլինթի
տի . թի՛ Եսթեթին սէլամթին
վէ օնուռ նիճէ օյաշամպի պիլէ

12 Վէ գարըւար ա'տէթի իւզը
 օն իբի այ թէքմիւ օշուս' հէ
 պիտ գըզնէ Եսուերոս փատիշա
 հս, վարանադս հէլ չէթի իկէլի
 ճէ, (ղըրա օնալըրի փարթնմ
 լէրի կիւնիերի պուս մննվաւ իւզը
 էա'նի ալթը այ միւրրի սաֆի ես
 ղը իէ վէ ալթը այ խօշ գգգուր
 էճալար մի գարըւարա լաղը
 լան միտ էաղադոր իէ օշուս

13 ար,) օլաէմ դըզ փատիշահ
պէջլէ կէլլը իտի . օ՛ հէր ն
տիլեր իտի իսէ օնա վերիյեր իս

քի՛ ծնդւն պիլէսինճէ գարըլար
էվինտէն փատիշահըն սէրայընա
փարա : Ախշամտա վարըր իտի , 14

իէ ասպանելարն դարըլարն օ-
պիր էվլինէ օտարըլարն մուհա-
ֆըզը օլան վատիշանն խատը-
մը Ստադգազըն էլի ալթընս տէօ-
նէր խալ . դըզ վատիշան օնտա-
նազը էտիօպ . աուը իշէ չաղըրըլա-
տուրձա՛ առթըր իստիշան վարը

մաղ խալ: Իմօր Մուրթքնին 15
քնտինն գըղ էլլատ իշին աւ
աըղը ա՛մուճաար Աբեքէլին գը-
ղը Եսթէրին փառիւհահա վար-
մադա նէվլէթի կէլնճէ, գըղ՝
գարըլարլն մուհափըղը օլն փա-

տիշահըն խաւորմը հեգէնին տէ-
տի յիտաւն զայրի շէյ Թաւապ էթ-
մէտի . զէ Եսթեր ճիւմէ օնու
հէգէնէ Եթիւնապարհ տալու Թի

սլուշուռ : Վէ Եսթեր Ասուէ 16
բոս փասիշահա սնուն շահա-
նէ սերայլըն՝ օնունձու այտա
եա'նի Թէբէթ այընտա օնուն
փասիշահալոսնի եէաինձի եր-

Եսթերի ճիւղէն գարը լարտան զի-
յաան սէվտի, վէ օնուն հազա-

ըրեստա ճիւղէ պաթիւրէի բնակ
զիյատէ լուծի ու իհսան պու
տու, վէ փառիչահանէ թաճը
օնուն պաշնա գոյուպի օնու Աս-
թիւնէն եւ տիւնէ սուրբան 1/2-

էտի: Աէ փատիշահ Ճիւղէ 1
սէրվէրլէրինէ վէ գուլարընա Ես.
Թէր զիյաֆէ Թինիլ ալիւր ալցիւր

զիյափէլթ հյլէսի : Դէ հյաւելւ
էրէ ռահաթլդ Իհսան էթսի ,
վէ փատիշահա լայրդ հէսիյէ-
լէր վէրսի :

Վէ իբրինձի աէֆա՛ գըղար
աէվէ իրիտի լինտէ, Մուրթբէ՛
փատիշահըն գափուսունտա օ
Թուրուր խաի: Եսթեր՛ Մուրթ-

բէնին տա թէնալիւ է թափի
կիսի՝ բէնաի վիւտաւ թինի վէ
գաւմընը իրապէր վէրմէտն. չիւն

- քի Եսթեր Մուրթբէնին ուն
ղենիւ՝ օնուն եաննտա պէս
լէնտիյի զէման կիպի էտէր իտի։
- 21 ՕԼ կիւնէրտէ՝ Մուրթբէ փա
տիշահն գափուսունտա օթու
րուր իքէն, գափու պէքչիւերին
ուն Բիգթան վէ Թարէսնա՝ փա
տիշահն իքի խաղալարը տա
րըլալ՝ Ասուերոս փատիշահն
իւղերինէ էլ սալմաղա չալըլալ։
- 22 Լար։ Վէ պու շէյ Մուրթբէյէ
մալիւմ օլմաղըլա, Եսթեր սու
թանա խապէր վէրտի։ Վէ Ես
թեր Մուրթբէնին ատը իւէ փա
տիշահա սէջլէտի։ Վէ պու շէյ
Թէֆթիշ օլունտուգտա՝ սահիհ
պուլունտու, վէ օնլարն իքիսի
աղաճ իւղերինէ ասըլալ։ Վէ
փատիշահն հուղուրունտա Թէ
վարիւ քիթալընտա եաղըլալ։

ՊԱՊ Գ.

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա՝
Ասուերոս փատիշահ Ագաղը
Ամաղաթա օղու Համանը պէօ
յիւթաիւ, վէ օնու եիւնէլթ
տի։ Վէ օնուն իսքէմէսինի՝ ճիւմ
լէ պիւլէսինձէ օլան սէրվէրլէրին
- 2 իւթ եաննա գօտու։ Վէ փա
տիշահն գափուսունտա օլան
փատիշահն հէփ գուլարը Հա
մանա տիղ չէօբիւալ՝ Թէմննա
էտէրլէր իտի, զերա փատիշահ
նուն իչիւն էօյլէ էմիւ էթմիշի
տի։ ամամ Մուրթբէ տիղ չէօբ
մէտի, վէ Թէմննա էթմէտի։
- 3 Սմի փատիշահն գափուսուն
տա օլան փատիշահն գուլարը
Մուրթբէյէ տէտիլէր քի՝ Սէն
փատիշահն էմիլնտէն նի՛չիւն
- 4 Թէճափաղ էտէրտին։ Վէ վա
գի՝ օլտու քի՝ օնլար օնա հէր
կիւն սէջլէյիպ օնլարը սինկլէ
մէքէ իւէ, օլտէմ Համանա խա
պէր վէրտիւր քի՝ Մուրթբէնին
սէօղլէրի սապիթ օլուր մու կէօ

- րէլէր։ զերա օնլարա՝ քէնտի
նիւ Եհհուտի օլտուղունտա խա
պէր վէրտի։ Վէ Համան՝ Մուրթ
- 5 քէնին քէնտինէ տիղ չէօբմէտի
յինի վէ Թէմննա էթմէտիյինի
կէօրիւնձէ, Համան զաղապ իւէ
տօլտու։ Վէ եալընըլ Մուրթ
- 6 քէյէ էլ սալմաղա կէօղլէրինտէ
ալապ շէյ կէօրիւնտիւ, զերա օ
նա Մուրթբէնին գալմընը խա
պէր վէրմիշլէր իտի։ Վէ Համան՝
Մուրթբէնին գալմընը՝ Ասուե
րոսուն ճիւմլէ մէմէքէթինտէ օ
լան ճիւմլէ Եհհուտիլէրի հէլապ
էթմէյէ չալըլալ։
- 7 Եվլէքի այտա՝ եանի Նիսան
այլնտա Ասուերոս փատիշահն
օն իքինձի ելընտա՝ օն իքինձի
օլան Ագար այլնտաէք կիւնտէն
կիւնէ վէ այտան այա Համանը
էօնիւնտէ փուր եանի գուրա՝
աթըլալ։
- 8 Վէ Համան Ասուերոս փատի
շահա տէտիլէր՝ Մէմէքէթինին
ճիւմլէ էյալէթլէրինտէ գալմ
լարըն արասընտա տիղ չէօբ
այլըլմըլ փարգըլ արդ գալմվար
վէ օնլարն դանունլարը ճիւմլէ
գալմլարընքինտէն փարգըլ արը,
վէ փատիշահն դանունլարընը
իճրա էթմէղլէր։ իմիտ օնլարը
հալնտէ գօմաղ փատիշահա եա
ղըլմաղ։ Եյէր փատիշահա խօշ
- 9 կէօրիւնիւր իւէ, օնլարը հէլապ
էթմէյէ քէրճա եաղըլըն։ Վէ
փա տիշահն խաղէնէսինէ էլնէ՝ փա
տիշահն Թէմննա էթմիւթ
իչիւն օն պին գանթար կիւմիւշ
Թարթայլմ։ Օլտէմ փատիշահ
- 10 էլնիտէն էիւղիւյիւնա չըգարըլ
նու Եհհուտիլէրին տիւշմէնի Ա
գաղըլ Ամաղաթա օղու Համա
նա վէրտի։ Հէմ փատիշահ Հա
- 11 մանա տէտիլէր՝ ՕԼ կիւմիւշ սա
նա վէրիտի, օլ գալմ տալիւ քի՝
օնա կէօղլէրինտէ խօշ կէօրիւն
նի էյլէյէսին։

- 12 Վէ օլ իւր պայնն օն իւզինձիւ
կիւնինստէ՝ փատիւնն քեա-
թիւկերի չաղըրլարար, վէ փա-
տիւնն ուրու պէյլերինն վէ
հէր էյալեթին իւզերինն օլան
վալերէր վէ հէր էյալեթին հէր
պիր գալմընն սերվերերինն
եաղըրլարննա վէ հէր գալմըն
տիւննձէ՝ Համանն ճիւմէ էմը
էթտիյինն կէօրէ եաղըրլար. փա-
տիւնն Մուրթուսուն ապը իւր
եաղըրլար՝ փատիւնն երեզիյիւ-
- 13 իւր միւհրէնտի: Վէ փատիւնն
ճիւմէ էյալեթերինն ուրաղըր
էտտի իւր մէթուպլըր կէօնտէ.
րիւտի քի՝ պիր կիւնտէ օն իւր
այնն եանի Ագար այնըն օն իւ-
զինձիւ կիւնտէ ճիւմէ Եւ-
հուսիւրի կէնձէրի վէ իսթի.
յարըրը չոճուգըրը վէ գարը-
րըր գըրլար՝ գաթլէտէլըր վէ
հէլաք էտէլըր, վէ օնըրըն մա-
- 14 լընը եաղմա էտէլըր: Մէթու-
պուն սուրէթի ճիւմէ գալմը-
րա աշքեար օլմագ իշինն հէր
պիր էյալեթէ Ֆերման վէրլէ
քի՝ օլ կիւն իշինն հաղըր օլալար:
- 15 Ուրաղըր փատիւնն սէօղիւ
իւր մէճպուր օլարագ չըգտըրար,
հէմ Ֆերման Շուշան շէհրինտէ
վէրլմիշ իտի. անտէն փատի.
ւնն Համան իւր իշմէյէ օթուր-
սուրար. Շուշան շէհրի իսէ իղ-
թիրապա տիւշտի:

ՊԱՊ Դ

- 1 Մուրթէ ճիւմէ օլու-
նանը տոյյուննա, Մուրթէ էա-
վապարընը երըթաը, վէ չուլ
հէմ քիւլ կիյինիւ շէհրին օթա-
սուն չըգար, վէ պէյլիք հէմա
ճը Ֆերեատ իւր Ֆերեատ էյէտի:
- 2 Վէ թա փատիւնն գալմուսու-
նուն էսիննէ կէլտի. ղերա չուլ
կիյինիւ իշինն՝ փատիւնն գա-
լմուսունան կիրլմէղ իտի: Վէ
- 3 փատիւնն էմը ու Ֆերմանը
էթիւշտիյի հէր պիր էյալեթին
հէր մահալինտէ՝ Եհնուսիւրին
պէյլիք եաղըր վէ օրուճու վէ
աղըրըր վէ Ֆերեատ վար իտի.
Վէ Եսթերին ճարիլէրի վէ
խաղըրըր կէլիւ՝ օնա խաղըր
վէրտիլըր. իմտի սուլման զա-
յէթ իւր էլէմ չէքտի, վէ էս-
վապար կէօնտէրաի քի՝ Մուրթ-
քէյէ կիյտիրիւ՝ օնուն իւզերին-
տէն չուլու կիտէրէլըր, ամմա օ
պունտա գապուլ էթմտի: Իմտի
Եսթեր փատիւնն՝ օնա իւրը-
մէթ էթմէյէ թային էթտիյի Հա-
թաքնա՝ խաղըրըր չաղըրըր, վէ
օնա Մուրթէնինն հաղըրըր էմը
էյէտի քի՝ պու նէ՝ օլա վէ պու
նէ՝ իշինն տիր տիլէ: Վէ Հա-
թաք Մուրթէյէ շէհրին փա-
տիւնն գալմուսունն գարըր-
սունտ օլան մէյաւնըն չըգ-
տըր: Վէ Մուրթէ օնա ճիւմէ
վապի՝ օլանըրը՝ վէ Համանըն
Եհնուսիւրի հէլաք էթմէք ի-
շինն փատիւնն խաղընէտինն
թարթմաղա վա՛ա էթտիյի կիւ-
միւշինն թա՛հիւտինիւ խապէր
վէրտի: Հէմ օնա՝ օնըրըր հէլաք
էթմէք իշինն Շուշանտա սատըր
օլան Ֆերման եաղըրընն սու-
րէթինի վէրտի քի՝ Եսթերէ
կէօթէրիւ օնա խապէր վէրէ,
հէմ օնա թէնպիհ էտէ քի՝ փա-
տիւննա վարըպ օնա եալարա,
վէ օնուն հուղըրընտա քէնտի
գալմըր իշինն իշնա էյէյէ: Վէ
Հաթաք վարըպ՝ Եսթերէ Մուրթ-
քէնինն սէօղըրինն խապէր վէր-
տի:
- 4 Վէ Եսթեր Հաթաք սէյլէ
յիւ՝ Մուրթէ իշինն պէյլէ էմը
վէրտի. փատիւնն հէմ գուլա-
րը վէ փատիւնն էյալեթերի-
նին գալմըրըր պիրլիլէր քի՝ չաղ

րըմագոսան փատիշահն իչ տի.
վանխանէսինէ կիրէն հէր էրքէք
էա գարը էօլաիւրիւլին տէյիւ
մախսուս պիր գանուն վար , մէ-
յէր փատիշահն օնա ալթուն ա՛-
սայը ուղատա քի եաշայա . վէ
պէն չիմաի օթուղ կիւն տիւր
քի փատիշահա վարմաղա չաղ-
12 րըմաորմ : Իմաի Եսթերին
սէօղէրինի Մուրթէյէ խապէր
13 վէրտիւէր : Վէ Մուրթէյէ տէտի
քի՛ Եսթերէ պէօյլէ ճէվապ կէօ-
թիւրէլէր . Կէնտի քէնտինտէ
սանմա քի՛ փատիշահն էվինտէ
օյաղլա ճիւմէ Եէհուտիւրէրտէն
14 սէն գուրթուլաճագսն : Զիրա
պու վաղթասա սէն էյէր պիր
վէճէ իլէ սիւքիւթ էտէր իսէն ,
Եէհուտիւրէ իմաստ վէ գուր-
թուլալ պիր զայրի մահալալէն
զուհր էտէր , ամմա սէն՝ վէ պա-
պաննն էվի հէլաք օլուրսունուգ-
վէ քի՞մ պիրիւր , պէլքի սէն փա-
տիշահըղա պէօյլէ պիր վաղթ ի-
չիւն էրաին :
15 Վէ Եսթեր տէտի քի՛ Մուրթ-
քէյէ պէօյլէ ճէվապ կէօթիւ-
16 րէլէր . Վար Շուշանտա պու-
լունան ճիւմէ Եէհուտիւրէր
ճէմ՝ էյլէ , վէ պէնիմ իչիւն օ-
լուճ էտիպ՝ կէճէ վէ կիւնտիւղ
իւչ կիւն եէմն վէ իչմէն . պէն
տաիի ճարիւլէրիմ իլէ պէօյլէ
օրուճ էտէրիւղ , վէ գանունա
մուխալթ իսէ տէ փատիշահա
պէօյլէ վարայրմ . վէ հէլաք օ-
17 ւուր իսէմ հէլաք օլայրմ : Իմաի
Մուրթէ վարպ՝ Եսթերին օնա
ճիւմէ թէնպիսի էթտիլինէ կէօ-
րէ էյլէտի :

ՊԱՊ Ե

1 Ե վաղի՛ օլուր քի իւչիւն-
ճիւ կիւնաէ՛ Եսթեր փատիշա-
հանէ էսվապլարընր կիյիպ փա-
տիշահն էվինին իչ տիվանխանէ

սինտէ փատիշահն սէրայը գար.
չըսնտա տուրտու . վէ փատի-
շահ՝ փատիշահ սէրայընտա սէ-
րայ գափուսունուն գարըրընտա
քէնտինին փատիշահ թախթըն-
տա օթուրուր իտի : Վէ վաղի՛ 2
օլուր քի փատիշահ՝ Եսթեր սուլ-
թանն տիվանխանէտէ տուրտու-
ղունու կէօրիւնձէ , նազարընտա
ի՛նայէթ պուլտու , վէ փատի-
շահ՝ էլինտէ օլան ալթուն ա՛սա,
յը Եսթերէ ուղաթուր , վէ Ես-
թեր եաղլաղպ՝ ա՛սսննն ուճու-
նա սօգանտը : Վէ փատիշահ օ- 3
նա տէտի քի՛ Եսթեր սուլ-
թան սանա նէ՞ օլուր , վէ տի-
լէյին նէ՞ տիր , փատիշահըղըն
եարըրընտաէք պիւ , վէ սանա
վէրիւտին : Վէ Եսթեր տէտի . 4
էյէր փատիշահա խօշ կէլըր ի-
սէ , փատիշահ համան իլէ պու-
կիւն՝ օնա էթտիլիմ զիւյաթէթէ
կէլին : Վէ փատիշահ՝ համա- 5
նա ա՛ճէլէ էթտիլին քի՛ Եսթե-
րին սէօղէնիւ էտէ տէտի . իմաի
փատիշահ համան իլէ Եսթերին
էթտիլի զիւյաթէթէ վարտը :
Վէ շարապ սէօսիէթինտէ փա- 6
տիշահ Եսթերէ տէտի քի՛ Տիլ-
լին նէ՞ տիր , վէ սանա վէրիւ-
սին . մաթլուպուն նէ՞ տիր , փա-
տիշահըղըն եարըրընտաէք պի-
լէ , վէ իճրա օլունա : Վէ Ես- 7
թեր ճէվապ վէրիպ տէտի . Տի-
լէյիմ վէ մաթլուպուն՝ էյէր 8
փատիշահն նազարընտա ի՛նա-
յէթ պուլտում իսէ , վէ էյէր
փատիշահ տիլէյիմ վէրմէյէ վէ
մաթլուպունու իճրա էթմէյէ
խօշանըր իսէ , փատիշահ հա-
ման իլէ՛ մուրա էտէճէյիմ զի-
յաթէթէ կէլին , վէ եարըն փա-
տիշահն սէօղէնէ կէօրէ էտէ-
յիմ :

Իմաի համան օլ կիւն շաղ վէ 9
Եիւրէյի խօշ օլարագ չըգար .
ամմա համան՝ փատիշահն գա-

փութաւնտա Մուրթբէնին ընտան
էօթիւրիւ գաղգմատըղընը վէ գը-
մըլտանմատըղընը կէօրտիւյիւ կի-
պի՝ Համան Մուրթբէնին իւղէ-
10 ըինէ զազապ իլէ տօլտու : Լա-
քին Համան Թէհամփիւ էտիպ՝
էվինէ վարար . վէ էէճնտէրիպ՝
տօսթլարընը վէ գարըսը Զերէ-
11 սի չարըսը : Վէ Համան ընա-
րա զէնկէնլիյինիս ի՛ղղէթինի վէ
օղուլլարընըն չօղուլլունու վէ
փատիշահն ընու ճիւմլէ պէօ-
յիւթտիւյինիւ վէ սերվէրէր-
տէն հէմփատիշահն գուլլարըն-
տան էիւճէթտիյինի նաղէ էթ-
12 տի : Վէ Համան տէտի.քի՝ Ես-
թիւր տուլթան պիլէ էթտիյի զի-
յաֆէթէ փատիշահ իլէ պէնտէն
զայրիյի կէթիթմէտի . վէ ես-
րըն տաթի փատիշահ իլէ պէն
13 ընտան տա՝ վէթ օլունտում : Մա՛-
մա պէն Եէհուտի Մուրթբէնին՝
փատիշահն զափուսունտա օ-
թուտուղունու կէօրտիւքճէ ,
պուտուն ճիւմլէս պանա ֆայի-
14 տէ էթմէղ : Վէ գարըսը Զերէս
ընուն ճիւմլէ տօսթլարը իլէ ընա
տէտի.քի՝ Ելլի արըն Եիւքսէք
պիր աղաճ եափուրըլար , վէ սա-
պահ փատիշահ տէօյլէ քի՝ օ-
նուն իւղէրինտէ Մուրթբէն ասը-
լա , վէ փատիշահ իլէ՛ զիյաֆէ-
թէ շէն վար . վէ պու սէօզ Հա-
մանա Խօշ կէօրէնտիւ , վէ ա-
զաճը եափուր :

ԳԱՊ Զ

- 1 () Էլ էիճէտէ փատիշահն ույ-
գուսու գաչտը , վէ էմր էթտի
քի՝ վուգուսթը զիւք էտէն թէ-
վարի.քիթապընը կէթիւրէլէր .
վէ փատիշահն հուղուրունտա
2 օղունտու : Վէ եաղըմըշ պու-
լունտու քի՝ Սուուրոս փատիշա-
հ էլ աղամաղա չարընա փատի-
շահն իքի խաօրմը՝ գափու պէք-

չիլէքի Բիւլթան վէ Թարէս խու-
սուսունտա Մուրթբէն խապէր
վէրտի : Վէ փատիշահ տէտի.քի՝ 3
Պուտուն իլին Մուրթբէյէ նէ՛
լըրամ վէ ի՛ղղէթ օլունտու . վէ
փատիշահն ուշագարը՝ ընա խըղ-
մէթ էտէնլէր տէտիլէր.քի՝ Օնա
պիր շէյ օլունմատը : Վէ փա- 4
տիշահ՝ Ավլուտա քի՛մ վար տէ-
տի . Համան իսէ փատիշահ սէ-
րայընըն տիշ ալլուսունա կէլմիշ
իտի.քի՝ փատիշահ տէյէ , քի՝
Մուրթբէյի՝ ընուն իլին հա-
ղըրլատընը աղաճըն իւղէրինէ ա- 5
սա : Իմտի փատիշահն ուշագ-
լարը ընա տէտիլէր քի՛ իշթէ Հա-
ման ավլուտա տուրույըր . վէ
փատիշահ՝ Վիրսին տէտի :

Վէ Համան կիւրինճէ , փատի- 6
շահ ընա տէտի.քի՝ Փատիշահն
լըրամ էթմէք իսթէտիյի առէ-
մէ նէ՛ օլունտա կէրէք . վէ Հա-
ման Եիւրէյինտէ տէտի.քի՝ Փա-
տիշահ պէնտէն զայրի.քի՛մէ՛ իք-
րամ էթմէք իսթէր : Վէ Հա- 7
ման փատիշահ տէտի.քի՝ Փա-
տիշահն իքրամ էթմէք իսթէ-
տիյի առէմէ՝ փատիշահն կիյ- 8
տիյի փատիշահ խիլա՛թը վէ փա-
տիշահն պինտիյի աթը հէմպա-
շընա դօնուլան փատիշահ թա-
ճընը կէթիւրէլէր , վէ խիլա՛թ 9
իլէ աթ փատիշահն էն միւլթէ
պէր սէրվէրէրէնտիւ պիրիւնի
էլինէ վէրիլէ . վէ փատիշահն
օլլըրամ էթմէք իսթէտիյի.քի՛մ՝
սէյի կիյափուրպէր , վէ աթա
պինմիշ իքէն շէհրին սաղաղա-
րընտան կէջիւրիպ՝ Էճիւնճէլ չա-
ղըրսընլար քի՝ Փատիշահն իք-
րամ էթմէք իսթէտիյի առէմէ
պէօյլէ օլուր : Օլումփատիշահ 10
Համանա տէտի.քի՝ Թէղ տէտի-
յին կիպի խիլա՛թը վէ աթը ալ ,
վէ փատիշահն զափուսունտա
օթուրան Եէհուտի Մուրթբէյէ
էօյլէ էյլէ . ճիւմլէ սէօյլէտի-

յինսէն պիր շէյ կէրի դաւմաւնն :

- 11 Իմտի Համան խիւթը վէ աթը ալըր , վէ Մուրթըէյէ կիյ-տիրիւյ՝ ընտ աթա պինմիշ իքէն շէհրին սօգադարընտան կէշիրտի , վէ էօնիւնձէ չալըրըր խտի . քի՛ Փատիշահն իքրամ էթմէք խաթէտիյի առէմէ պէշյէ օլուր :
- 12 Անտէն Մուրթըէ փատիշահն դափուսունա տէօնտիւ . Համան իսէ գասալէթըւ վէ պաշը հօրթիւլիւ օլարագ՝ աճէլէթէն է :
- 13 Կինէ չէքլիլի : վէ Համան գալըսը Զերէսէ վէ ճիւմէլ սօսթլարընա՝ հէի պաշընա կէլէնի նագլ էթաի . վէ ընուն ալիմէրի վէ դարըսը Զերէս ընա տէտիւլէր . քի՛ Սէնին օլ էօնիւնտէ տիւշմէյէ պաշատըլըն Մուրթըէ է . յէր Եհնուաիլէրին ղիւրրիյէթինտէն իսէ , սէն ընա ղալիպ օլամայաճագսն , իլըս ընուն հուզուրունաա էլպէթթէ տիւշէլձէրսին : Օնյար տահա ընուն իլէ սէշլէր իքէն , փատիշահն խատըմլարը եէթիլիպ՝ Եսթե-րին էթաիլի ղիյաֆէթէ Համանը կէթիւրմէյէ աճէլէ էթաիլէր :

ՊԱՊ Ի

- 1 Իմտի փատիշահ Համան իյէ Եսթեր սուլթանըն էանընա ղիւ :
- 2 Եաֆէթէ վարուր : վէ փատիշահ իքիւնի կիւնտէ սաթի շալապ սէօհպէթինտէ Եսթերէ տէտի . Եա՝ Եսթեր սուլթանի տիլէյին նէ՞ տիր , վէ սանա վէրիլէ , վէ մաթլուպուն նէ՞ տիր , փատիշահըլըն հարըսընտէք փիւլէ , վէ իճրա օլունա :
- 3 վէ Եսթեր սուլթան ճէվապ վէրիւպ տէտի . քի՛ Եյէր նագալընաա լուլթի պուլտում իսէ եա՝ փատիշահ՝ վէ էյէր փատիշահ

խօշ կէլէր իսէ , պանա տիլէյիմ իլէ ճանըմ՝ վէ մաթլուպունիլէ գալմըմ պաղըլընսնն : Զիւրա հէմ պէն հէմ գալմըմ գըրըլմաղա՝ գաթլ օլունմաղա վէ հէլաք օլունմաղա սաթըրտըգ . վէ էյէր գուլար վէ խալալըլար օլմաղա սաթըլաա իտիք , էյէրչի տիւշմէն փատիշահն ղարարընը հօտէյէմէլ իտի իսէ տէ , սիւքիւթ էտէր իտիմ : վէ Ալուէրոս փատիշահ սէշլէյիպ Եսթեր սուլթանա տէտի . քի՛ Պու . քի՛մ տիր , հէմ պու նէրէտէ տիր , քիպէշլէ էթմէյէ ընուն եիւրէյի ճէսարէթ էթաի : վէ Եսթեր տէտի . Պու տիւշմէն վէ խապիմ՝ եարամաղ առիմ Համան տըր . վէ Համան փատիշահն վէ սուլթանըն հուզուրունաա գօրգ . տու :

վէ փատիշահ շարապ սէօհպէթինտէն ղաղապ իլէ սէրայըն պաղըլսնէ գալըսը , Համան իսէ քէնտի նէֆաի իյէն Եսթեր սուլթանտան ըհնա էթմէյէ գալար . ղիւրա քէնտին՝ փատիշահտան պէլա կէլէլէյինի կէօրտիւ :

վէ փատիշահ սէրայըն սաղըէ սինտէն շարապ սէօհպէթի օտասընա տէօնիւնձէ , Համան՝ Եսթերին օլ օլտուղու սէտիրին իւսթինէ սիւշմիւշ իտի , վէ փատիշահ տէտի . քի՛ Եվտէ պէնիմ հանըմաա սուլթանա՝ տաթի մի ղօր էտէձէք . փատիշահն ալըղնտան պու սէօղ չըգաղըլը կիւպի՝ Համանըն եիւղիւնիւ հօրթտիւլէր : Օլտմ Աքրոնա Նա՝ խատըմլարաա պիրի փատիշահն հուզուրունաա տէտի . քի՛ իլթէ Համանըն փատիշահ իյէն խայր սէշլէյին Մուրթըէ իյէն եափտըլը էլի արըն ուզունա ղաճաթի Համանընէ վիլտէտուրոյօր . վէ փատիշահ տէտի . քի՛

Օնու ծնուն իւղէրինէ ասըն :
 10 Իմտի Համանը՝ Մուրթբէ իջին
 հաղըրատողը աղաճըն իւղէրինէ
 աստըլար : վէ փատիշահն զա.
 զապը թէսքին օլուու :

ՊԱՊ Ը

1 () Լ կիւնտէ Ասուէրոս փա.
 տիշահ՝ Եհհուտիւրին տիւլմէնի
 Համանըն էվինի Եսթեր սու.
 Թանա պարըշատը . վէ Մուրթ.
 քէ փատիշահն հուգուրունա
 կէլտի , զիրա Եսթեր՝ ծնուն.քէն
 տինէ նէ օլտուղունու խասլէր
 2 վէրտի : Վէ փատիշահ Համան
 տան կիտրտիլի եիւղիւյինիւ
 չըգարըպ՝ ծնու Մուրթբէյէ վէր.
 տի . վէ Եսթեր Մուրթբէյի՝ Հա.
 մանըն էվի իւղէրինէ նասպ էթ.
 տի :

3 Անտէն Եսթեր թէքըր փա.
 տիշահն հուգուրունտա սէօյէ.
 տի , վէ ծնուն պագլարընա տիւ.
 տիւ , վէ աղլայարագ սնա եա.
 վարտը քի՝ Ագապը Համանըն
 քեթիւլիւյինիւ վէ Եհհուտի.
 ւրին իւղէրինէ գուրտուղու գաս .

4 տընը իպթալէտէ : Վէ փատի.
 շահ Եսթերէ ալթունա՝ սայը ու.
 զաթտը , վէ Եսթեր գալըրպ՝
 փատիշահն հուգուրունտա տուր .

5 տու , վէ տէտի.քի՝ Էյէր փա.
 տիշահ խօշ կէլըր իսէ , վէ Է.
 յէր հուգուրունտա լուծփպուլ
 տում իսէ , վէ պու շէյ փատի.
 շահն հուգուրունտա տօղլու
 կէրինիւր իսէ , վէ պէն նա .
 զարընտա էյի իսէմ , քէրման եա.
 զըլուն քի՝ Ագապը Ամադաթա
 օղլու Համանըն՝ փատիշահն
 Զիւմէ էյալթէրինտէ օլան
 Եհհուտիւրին հէլաք էթմէք ի.
 չին եազարը մադսուտու մէք .
 Թուպլէրի կէրի չէվլիւլինէր :

6 Զ իրա պէնիմ գալմիմա վաչի՝
 օլաճագ պէլայը կէօրմէյէ նի՛ճէ

գատիր օլայըմ , վէ խըսըմլարը.
 մըն հէլաքինի կէօրմէյէ նի՛ճէ
 գատիր օլայըմ :

7 Վէ Ասուէրոս փատիշահ Ես.
 Թեր սուլթանա վէ Եհհուտի
 Մուրթբէյէ տէտի քի՝ Իշթէ
 Համանըն էվինի Եսթերէ պա.
 ղըշատըմ , վէ ծնու Եհհուտի.
 ւրէ էլ սալարը իջին աղաճ իւ.
 ղէրինտէ աստըլար : Իմտի սիղ
 8 Եհհուտիւրին հագգընա՝ սիղէ
 խօշ կէօրինէնի փատիշահն իս.
 մի իլէ եաղըն , վէ փատիշահն
 եիւղիւյիւ իլէ միւհըլէյին . զիւ.
 րա փատիշահն իսմի իլէ եաղը.
 լըպ փատիշահն եիւղիւյիւ իլէ
 միւհըլէնէն մէքթուպու տէօն .
 տիւրմէք օլմալ :

9 Վէ օլ վադթտա իւղինճիւ այ.
 տա եանի Սիվան այընտա ալըն
 իյիրմի իւղինճիւ կիւնտէ փա.
 տիշահն քեթիւլէրի չալըր.
 տըլար , վէ Եհհուտիւրին հէմ
 շինատէն Հապէշէտէք օլան է .
 յալթէթէրին եիւղ իյիրմի եէ.
 տի էյալթէթին ուլու պէյլէրինէ
 վէ վալլէրինէ վէ սէրվէրինէ՝
 հէր էյալթէթէ եաղըսընա վէ հէր
 գալմա լիւանընա վէ Եհհուտի.
 ւրէ.քէնտի եաղըլարընա վէ լիւ.
 սանլարընա կէօրէ՝ Մուրթբէյին
 ճիւմէ էմր եթտիլի իկպի եա.
 զըլար : Վէ Ասուէրոս փատի .

10 շահն իսմի իլէ եաղըպ փատի.
 շահն եիւղիւյիւ իլէ միւհըլէտի .
 վէ ալթարա՝ քէօհլանլարա վէ
 զըրաք գուտուգլարը գալթը.
 րա պինմիշ ուլաղըր եէտի իւ.
 լէ մէքթուպլէր կէօնտէրտի , քի
 11 ծնլար իլէ փատիշահ հէր շէհր .
 տէ օլան Եհհուտիւրին իղին վէր .
 տի քի՝ ճէմ՝ օլուպ քէնտի նէֆա .
 լէրի իլին տուրալար , քի ծնլա .
 րա հիւճիւմ էտէճէք գալմիլն վէ
 էյալթէթին ճիւմէ ապէրինի ջօ .
 ճուգլար վէ գարըլար իլէ զըրա .
 րա՝ գալթէ էտէէր վէ հէլաք է .

- աւելիք , վէ ծնարուն մարինի եալ
 12 մա կտէլէր , Ասուերոս փատի-
 շահն ճիւմէէ էյալէթէրինտէ
 պիր կիւնտէ՝ օն իբինճի այրն
 եա՛նի Ադար այրնն օն իւչինճիւ
 13 իւնիւնտէ օլտու : Մէքթուպուն
 սուրէթի պու խոի քի՛ հէփ
 գալմարա պէյան օլմագ իչին
 էյալէթէրին հէր պիրինտէ ֆէր
 ման վերիւ , բի Եհնուտիէր օլ
 կիւնտէ տիւլմէնէրինտէն ինթի-
 գամ ալմագ իչին հաղըր օլա-
 14 լար : Ոււրըլար քէօհրանարա
 վէ գաթմըրարա պինիպ՝ փատի-
 շահն սէօղիւ իլէ մէճպուր օ-
 լուպ ա՛ճէլէ հաերէք չըդարար .
 ֆէրման խէ Շուշան շէհրինտէ
 վերիւրի :
 15 Վէ Մուրթքէ փատիշահն
 հուղուրունտան՝ լաճիվէրա վէ
 ադ փատիշահանէ խիլաթ իլէ
 վէ պէօյիւք ալթուն թաճ իլէ վէ
 ինճէ տիւլպէնտ վէ երգալմանի
 լիպաս իլէ չըգար . վէ Շուշան
 16 շէհրի շինլինիպ չող օլտու : Եհ-
 հուտիւրին լուշանլըղ՝ վէ սիւ-
 բիւր վէ շաղըգ վէ իբրամը վար
 17 խի : Վէ էյալէթէրին հէր պի-
 րինտէ վէ շէհրլըրին հէր պիրին-
 տէ փատիշահն սէօղիւ վէ ֆէր
 մանը երիւտիլի մահալտէ՝ Եհ-
 հուտիւրին սիւբիւր վէ չողըլըր
 օլուպ՝ ղիյաֆէթ վէ խայրաթ
 կիւնիւ Էնիթիւր . վէ տիյարն
 գալմարունտան չող ֆիւնէր Եհ-
 հուտի օլտուար , ղիրա ծնարուն
 իւղէրինէ Եհնուտիւրին գօր-
 դուսու տիւշտիւ :

ԳԱՂ Թ

- 1 **Մ**է օն իբինճի ոյտա՝ եա՛նի
 Սդար այրնտա օն իւչինճիւ
 կիւնիւտէ՝ փատիշահն սէօղիւ
 վէ ֆէրմանը իճիւս օլունաճագ
 վագթ էէթիլինճէ , Եհնուտի-
 լէրին տիւլմէնէրի ծնարա թէ .

- սալուլթ էթմէյէ ումաուգարը
 կիւնտէ , մալահաթ տէօնմիք
 իլէ՝ Եհնուտիւր խաթիմէրինէ
 թէսալուլթ էթալիլը . Եհնու- 2
 տիւր քէնսի շէհրէրինտէ Ա-
 սուերոս փատիշահն ճիւմէէ է-
 յալէթէրինտէ պիրքտիլէր քի՛
 ծնարուն քէօթիւլիլինիւ արա-
 յանարա էլ սալար , վէ ծն-
 արուն էօնլէրինտէ քիման տու-
 րամատը . ղիրա ծնարուն գօր-
 դուսու ճիւմէ գալմարուն իւ- 3
 ղէրինէ տիւլմէլ խոի : Վէ է-
 յալէթէրին ճիւմէ սէրվէրէրի
 վէ ուլու պէյլէրի վէ վալէրի
 վէ փատիշահն իլէրինի կէօրէն-
 լէր՝ Եհնուտիլէր իմտատ հաեր-
 լէր խի . ղիրա իւղէրէրինէ
 Մուրթքէնին գօրդուսու տիւլ- 4
 միւլ խի : Զիրա Մուրթքէ՝
 փատիշահն սէրայընտա պէօ-
 յիւք խի , վէ օնունտալ ճիւմ-
 լէ էյալէթէրէ վարմըլ խի .
 ջին Մուրթքէ նամ քիմանէ կիթ-
 տիքճէ պէօյիւք խի : Իմիլի 5
 Եհնուտիլէր ճիւմէ տիւլմէնիւ-
 րինի դըլըճ վալուշու իլէ վու-
 րուպ՝ գաթու ու հէրքէթալիլէր
 վէ խաթիմէրինէ իսթէտիլէրի
 կիպի էթալիլէր : Վէ Եհնուտի- 6
 լէր՝ Շուշան շէհրինտէ պէլ
 էիւղ առիմ գաթլ ու հէրքէթ-
 ալիլէր : Հէմ Փարսանդաթայը
 վէ Դաղիմուն վէ Ասիւթայը
 վէ Փորաթայը վէ Ազալիլայը վէ 7
 Արիգաթայը՝ վէ Փարմասթայը
 վէ Արիսայը վէ Արիգայը վէ 8
 Վայեգաթայը՝ Եհնուտիլէրին 9
 տիւլմէնի Ամադաթա օլու հա-
 մանն օն օլունու գաթլ էթ-
 ալիլէր . ամմա եաղմայա էլլէրի- 10
 նի սալմատըլար : Օլ կիւնտէ 11
 Շուշան շէհրինտէ մագթուլլէրին
 սայըր՝ փատիշահն հուղուրու-
 նա կէլտի :
 Վէ փատիշահ Եսթէր ուլ- 12
 թանա աէտի քի՛ Եհնուտիլէր

- Ըրչան շէհրինտէ պէշ Էլ Էլ ա-
տէմ իլէ Համանըն օն օղուլարը-
նը գաթլ ու հէլըք Էթաիլէր,
փատիշահն պագի Էյալէթէ-
րինտէ նըար նէլէր իլէտիլէր .
իմաի տիլէյին նէ՞ տիր, վէ սա-
նա վէրիլին, վէ տաշա մաթ-
լուպուն նէ՞ տիր, վէ իշրա օ-
լուպուն : 13 Վէ Եսթեր տէտիքի՝
Էյեր փատիշահ խօշանըր իսէ,
Ըրչանտա օլան Եհհուտիլէրէ
հարն տաիի պու կիւնքի Ֆեր-
մանա կէօրէ Էթմէյէ իղին վէրի-
լէ, վէ Համանըն օն օղուլարը-
նը աղաճ իւզէրինէ ասալար . վէ
փատիշահ Էյլէ օլմալա Էյիւէթ-
տի . իմաի Ըրչանտա Ֆերման
սատոր օլուու, վէ Համանըն օն
15 օղուլու սատրլար : Վէ Ըր-
չանտա օլան Եհհուտիլէր Սգար
այընըն օն տէօրտիւնձիւ կիւնիւ-
տէ տաիի ճէմ՝ օլուպ՝ Ըրչան-
տա իւշ Էիւլ առէմ Էօլտիւրտիւ-
լէր . ամմա Էլլէրինի Էաղմայա
սաթմատրլար :
16 Վէ փատիշահըն Էյալէթէ-
րինտէ օլան պագի Եհհուտիլէր
ճէմ՝ օլուպ՝ քէնտի նէֆսէրիւն .
չիւն տուրտուլար, վէ տիւշմէն-
լէրինտէն րահաթլանըպ խաաիմ-
լէրինտէն Էէթմիշ պէշ պին ա-
պէ՞ Էօլտիւրտիլէր . ամմա Էլլէ-
րինի Էաղմայա սաթմատրլար :
17 Գա՛ Սգար այընըն օն իւշիւնձիւ
կիւնիւտէ օլուա . վէ օնուն օն
տէօրտիւնձիւսինտէ րահաթ-
լանալար, վէ օնու զիյաֆէթ
18 վէ շէնլիք կիւնիւ Էթաիլէր : Վմ-
մա Ըրչանտա օլան Եհհուտի-
լէր՝ օն իւշիւնձիւսինտէ հէմ օն
տէօրտիւնձիւսինտէ ճէմ՝ օլ-
ուլար, վէ օն պէշիւնձիւսինտէ
րահաթլանալար, վէ օնու զի-
յաֆէթ վէ շէնլիք կիւնիւ Էթ-
19 տիլէր : Օնտան Էօթիւրիւ հի-
սարաղ գասապալարտա սաթին
օլան քէօյլիւ Եհհուտիլէր Սգար

այընըն օն տէօրտիւնձիւ կիւնիւ-
նիւ շէնլիք վէ զիյաֆէթ վէ
խալարաթ կիւնիւ՝ վէ հէր քէս
տաթոււնա հիստէլէր կէօնտերէ-
ճէք Կիւն Էտիլէր :
Վէ Ստերթէ պու շէյլէրիւ 20
զըպ՝ Ստուերոս փատիշահըն
ճիւմլէ Էյալէթէրինտէ՝ Էաղըն
վէ իրադ օլան Եհհուտիլէրէ մէք-
թուպլէր կէօնտիլտի, քի օնար 21
տա հէր ԷրԼ Սգար այընըն օն
տէօրտիւնձիւ կիւնիւնիւն հէմ օն
պէշիւնձի կիւնիւնիւն սաղլամա-
սընը դանուն Էտէ, օլ կիւնլէրի 23
քի՝ օնարտա Եհհուտիլէր տիւշ
մէնլէրինտէն րահաթլանալար,
վէ օլ այր քի՝ օնարըն զամը շաղ-
լըպ վէ Էաթը խալարաթ կիւնիւ-
նէ տէօնտիւ . օնարըն զիյաֆէթ
վէ շաղլըք՝ վէ հէր քէս տաթու-
նա հիստէլէր հէմ Ֆագիրլէրէ
հէտիլէլէր կէօնտերէ ճէք կիւն-
լէր Էտիլէր : Վէ Եհհուտիլէր 23
պաղատըղլարը կիպի՝ վէ Ստերթ-
քէնին օնարա Էաղալըք կիպի
Էթմէյի գասպուԼ Էթաիլէր : 24
րա ճիւմլէ Եհհուտիլէրին տիւշ-
մէնի Սգաղը Վմադաթա օլուու
Համան Եհհուտիլէրի հէլաք Էթ-
մէյէ գաստ Էթաի . վէ օնարը
թէլէֆ ու հէլաք Էթմէյէ փուր
Էտինի գուրա՝ աթուր : Վմա 25
Եսթեր փատիշահն հուղուրու-
նա վարընձա, փաթիշահ մէքթուպ
իլէ Էյիւ Էթաիլէր Եհհուտիլէ-
րին իւղէրինէ օնուն Էթաիլի
քէօթիւ գասաթ՝ օնուն պաղնա
տէօնէ, վէ օնու հէմ օնուն օ-
ղուլարընը աղաճ իւղէրինէ ա-
սարար : Պոււնտան Էօթիւրիւ պու 26
կիւնլէրէ փուր աթընաան փուրլմ
տէնիլտի . օլ ճիլլաթն պու մէք-
թուպուն ճիւմլէ սէօղլէրի իլւն
վէ պու խուսուստա կէօրաթիւքլի
վէ օնարա լապի՝ օլնար իլւն,
Եհհուտիլէր քէնտիլէրինէ գա 27
նուն Էտիպ՝ քէնտիլէրինէ վէ

զերրիյեթլերնէ վէ ծնարա
 ճիւղէ միւլէադ օլանլարա թէզ
 յիւր օլմազ վէճհ իլէ օլիքի կիւ
 նիւն՝ ծնարըն հազըսընա կէօրէ
 վէ ծնարըն վադթընճա հէր երլ
 սազլամասընը սասիթ էթաի.
 28 Էր : Հիւստի կիւնլէր՝ ճիւղէ
 տէվըտէն տէվէն հէր գասիլէտէ՝
 հէր էյալէթաի վէ հէր շէհրտէ
 զիք օլունուս սազլանլար . վէ
 պու փուրիմ կիւնլէրի Եհհուտի
 Էրին արասընտան էքսիք օլմա
 յալար, վէ ծնարըն զիքի՝ ծնա
 րըն զիւրիյեթլերնէ քէսիլմէյէ :
 29 Վէ Մբիքէլին գըզը Եթէր
 սուլթան Եհհուտի Մուրթքէ Ի
 Լէ՝ պու փուրիմ խուսուսուտա
 օլման մէթուպու սասիթ էթմէք
 իջիւն քիւլէ հիւքիւմէթ իլէ թէք
 30 րար էազար : Վէ Մուսերոս փա
 տիշահն էիւզ իյիլմի եէտի է
 յալէթլերինէ ճիւղէ Եհհուտի
 Էրէ սըլամ վէ հադիգաթ սէօդ
 Էրի իլէ մէթուպլէր կէօնտէր
 31 տի . քի պու փուրիմ կիւնլէրի
 նի՝ Եհհուտի Մուրթքէ վէ Ես
 թէր սուլթան ծնարըն իւղէրի
 նէ սասիթ էթաիյի կիւպի վէ
 քէնտիլէր ճանլարը իւղէրինէ

վէ զիւրիյեթլերի իւղէրինէ օ
 րուճար վէ Ֆէրէատար մասլա
 հաթընը սասիթ էթաիլէրի կի
 պի՝ թալին օլունուս զէմանլա
 րընտա սասիթ էթալէր : Իմտի 32
 Եսթերին էմրի՝ պու փուրիմ տա
 տէսիլի սասիթ էյլէտի . վէ քի
 թապա էազըլար :

ԳԱՊ Ժ

Վէ Մուսերոս փատիշահ՝ եէ 1
 րին իւղէրինէ վէ տէնիզ ստալա
 րընըն իւղէրինէ սալըն սալար :
 Վէ ծնուն գուվէթի վէ գահրի 2
 մանլըլը իլէ ճիւղէ էթաիլէ
 րի՝ վէ Մուրթքէնին պէօյիւք
 լիւյիւնին շէօհրէթի քի փատի
 շահ ծնու պէօյիւթաիւ՝ Մատի
 վէ Ֆիւրս փատիշահլարընըն թէ
 վարիս քիթալընտա էազը ըտէ
 յիլէր վի : Զիւրա Եհհուտի 3
 Մուրթքէ Մուսերոս փատիշա
 հն իքիւճիսի՝ վէ Եհհուտիլէրին
 գըթընտա աղիմ՝ վէ չօգ գա
 րընտալարըն մադպուլ խի .
 գալմընըն էյլիլինի արար՝ վէ
 ճիւղէ զիւրիյեթլերին սէլա
 մէթինի սէօյլէր տաէմ խաի :

ՅՈՒ

ԳԱՊ Ա

- 1 ՏՈՒՍ տիյարընտա՝ իամի
 Յոք պիր ասէմ վար խաի . վէ
 պու տաէմ քէսամիլ վէ սօղորու վէ
 Սլաշտան գօրգար վէ էարա
 2 մազլըգտան չէքիիք խաի : Վէ
 ծնա եէտի օլուլ վէ իւլ գըզ սօղ
 3 տու : Վէ ծնուն վարիյեթի եէ

տի պին գօյուն վէ իւլ պին աէ
 վէ վէ պէշ էիւզ չիֆթ սըղըր վէ
 պէշ էիւզ տիլէ Էշէք խաի , վէ
 զալէթ չօգ գուլարը վար խաի .
 վէ օլ ատէմ՝ ճիւղէ կիւնտօղու
 սու էհալիսինտէն պէօյիւք խաի :

Վէ էվէրինտէ ծնուն օլուլ
 Լարը կիւտէրէր խաի , վէ հէր
 պիրի քէնտի կիւնլէնտէ՝ զիյա

ֆէթ էտէրէր իտի . վէ կէօն .
 տէրիւ' իւշ գըզ դարձնաւ շարը-
 նը տա'վէթ էտէրէր իտի քի' օն-
 ար իւէ պէրապէր եէյիւ իւէ-
 5 էր : Վէ վագի' օլտու քի' ղիյա .
 ֆէթ կիւնէրի թէքփլ օլունձա ,
 Յոք կէստէրիւ' օնարը թագ-
 տիս էտէր իտի , վէ սապաշլա .
 յըն դալգըւ' ճիւմէսինին սայը .
 սընձա պիւթիւն եանմալար սու-
 նար իտի . ղիյա Յոք տէր իտի
 քի' Պէլքի օղուլարըմ' կիւնաճ
 էտիւ եիւրէքէրինտէ Ալլահ
 քիւֆր էթտիւէր . Յոք տայիմա
 պէյլէ էտէր իտի :
 6 Վէ պիր կիւն վագի' օլտու քի'
 Ալլահն օղուլարըմ' Բապպըն
 հուղուրունա իհզար օլմալա վար-
 տըլար , վէ օնարըն արասընտա
 7 շէյթան տախի վարալ : Վէ
 Բապպ շէյթանա տէտի քի' նէ .
 ըէտէն կէլթօրսուն . վէ շէյ-
 թան Բապպա ճէվապ վէրիւ'
 Եէրտէ սոլալմագտան վէ օնտա
 8 կէզմէքանէ աէտի : Վէ Բապպ
 շէյթանա տէտի քի' Գուլում
 Յոքուն իւղէրինէ տիգաթ իւէ
 պագալ'ն մը , քի եէրտէ օնուն
 կիպի քեւամիլ վէ տօլլու Ալլահ
 տան դօրդար վէ եարամազլըզ-
 տան չէքինիր աաէմ եօգ տուր :
 9 Վէ շէյթան Բապպա ճէվապ
 վէրիւ աէտի . Յոք Ալլահտան
 10 պատիհալմ' մը դօրդար : Սէն
 օնուն էթրաֆընտա վէ օնուն է-
 միւնին էթրաֆընտա վէ օնուն
 ճիւմէ կէշատընն էթրաֆընտա
 չիթ չէքմէտինսի . օնուն էլլէ-
 ընինն ա'մլէլընէ պէրէքէթ վէր-
 տին , վէ վարիյէթի եէրտէ չօ-
 11 ղալըր : Վէ Լաքին հալա էլինի
 սալ , վէ օնուն ճիւմէ վարիյէ-
 թինէ տօգան տէ' էլպէթթէ սէ-
 նին եիւղինէ պէրապէր սանա
 12 քիւֆր էտէճէք : Վէ Բապպ
 շէյթանա տէտի քի' իշթէ հէր
 նէսի վար իսէ , սէնին էլինտէ

տիր . անձագ օնա էլինի սալմա .
 յասըն . իմտի շէյթան Բապպըն
 հուղուրունտան չըգտը :

Վէ վագի' օլտու քի' պիր կիւն 13
 օնուն օղուլարըմ' վէ գըզարըմ' իւք
 տօղուշ դարձնաւ շարընն էվին-
 աէ եէրէր վէ շարապ իւէրէր
 իտի :

Վէ Յոքա պիր խապէրձի կէլ 14
 տի , վէ տէտի քի' Եօքիւղէր
 չիֆթ սիւրիւպ' տիշի էէքէր օն-
 արըն եանընտա օթար իւէն ,
 Սաքալար հիւճիւմ' տիւ' օն 15

արըն ալտըլար , վէ ուշագլարը
 գըլըճ ալլընտան կէլիւտիւէր .
 վէ հէման պէն եալընըզ գուր-
 թուլում քի' սանա խապէր վէ-
 ըէյիմ : Պու տահա սէյլէր ի 16

քէն , ղայրիսի կէլիւպ տէտի քի'
 Վէքթան Ալլահ աթէշի տիւ-
 չիւպ սիւրիւէրի վէ ուշագլարը
 եագալ , վէ օնարը թէլէֆ էթ-
 տի . վէ հէման պէն եալընըզ

դուրթուլում քի' սանա խա-
 պէր վէրէյիմ : Հու տահա սէյլ 17
 էր իւէն , ղայրիսի կէլիւպ տէտի
 քի' Քիւտանիւր իւշ պէօլիւք
 դուրաուլար , վէ տիւլէրին իւ-
 ղէրինէ հիւճիւմ' էտիւպ օնարը

ալտըլար , վէ ուշագլարը գըլըճ
 ալլընտան կէլիւտիւէր . վէ հէ-
 ման պէն եալընըզ դուրթու-
 րում քի' սանա խապէր վէրէ-
 յիմ : Պու տահա սէյլէր իւէն , 18

ղայրիսի կէլիւպ տէտի քի' Օղու-
 րըն վէ գըզարըն իւք տօ-
 ղուշ դարձնաւ շարընն էվինտէ
 եէյիւ շարապ իւէր իւէն , իշթէ 19

չէօլուն էօթէսինտան պէյիւք
 ըիւղիեար կէլիւպ' էվին տէօրթ
 քէօշէսինէ վալարու , վէ չօճուգ-
 արըն իւղէրինէ երգըլար , վէ
 էօտիւէր . վէ հէման պէն եա-
 ւընըզ դուրթուլում քի' սանա

խապէր վէրէյիմ :
 Օլտէմ Յոք դալգըւ' գաֆ 20
 թանըն երթտը , վէ պալըն

- Թրաշ էսիսի՝ եէրէ դափանտը ,
 21 վէ սէճտէ գըլար . Վէ տէտի.քի՝
 Անամըն գարնընտան չըփադ
 չըդտըմ , վէ օրայա չըփադ տէօ .
 նէճէյիմ . Բապպ վէքտի , վէ
 Բապպ ալուր . Բապպըն իսմի
 22 միւթէպարիք օլտուն : Պոնուն
 Ճիւթէսինտէ Յոք կիւնաճ էթ .
 մէտի , վէ Ալահա ահմադըդ
 վէքմէտի :

ՊԱՊ Բ

- 1 Վէ վադի՝ օլտու քի՝ պիր
 կիւն Ալահըն օղուլարը Բապ-
 պըն հուգուրունա ինչպար օլմա .
 դա վարարլար . վէ ծնլարն ա-
 րտընտա՝ Բապպըն հուգուրու-
 նա ինչպար օլմադ իշին շէյթան
 2 տախի վարար : Վէ Բապպ շէյ-
 թանա տէտի քի՝ Նէրէտէն կէ-
 լիյօրտուն . վէ շէյթան Բապ-
 պա ճէվապ վէրիպ՝ Եէրտէ առ-
 լաշմապտան վէ ծնտա կէզմէք .
 3 տէն տէտի : Վէ Բապպ շէյթան .
 նա տէտի քի՝ Գուլում Յոքա
 տիգգաթ իլէ պագալըն մը , քի
 եէրտէ ծնուն կիպի.քեամիլ վէ
 տօղլու՝ Ալահասն դօրդար վէ
 եարսամաղըգտան չէքիւնիւր ա-
 տէմեօգ տուր . վէ սէն պէնի
 ծնու պօղունա հէլաք էթմէյէ
 Թաշիքէ էթտին իսէ տէ՝ տահա
 4 օ քեամիլլիյինտէ դափի տիր :
 Վէ շէյթան Բապպա ճէվապ
 վէրիպ տէտի.քի՝ ինսան ճանը-
 նըն եէրինէ տէրիյէ պէտէլ տէ-
 րի՝ հէմ հէի վարիյէթինի վէ .
 5 Բիր : Լաքին հալա էլինի սալ ,
 վէ ծնուն քէմիյինէ վէ էթինէ
 տօգան տէ՝ էլպէթթէ սէնին
 եիւղինէ պէրապէր սանաքիւֆը
 6 էտէճէք : Վէ Բապպ շէյթանա
 տէտի.քի՝ Իլթէ օ սէնին էլինտէ
 տիր . անճադ ծնուն ճանընը
 սաղլու :
 7 Վէ շէյթան Բապպըն հու-

գուրունտան չըդար , վէ Յօքու՝
 այաղը Թապանընտան Թա Թէ-
 փէսինէտէք քէօթիւ չիպան իլէ
 վուրտու : Վէ օ՝ քէնալինէ պիր 8
 չէօլմէք փարէսի ալտը քի ծնուն
 իլէ դաշնա . հէմ օ՝ քիւլուն ի-
 չինտէ օթուրտու :

Վէ գարըսը ծնա տէտի քի՝ 9
 Սէն տահա քեամիլլիյինտէ գա-
 վի՝ մի սին . Ալահա քիւֆը էթ,
 վէ հօլ : Վէ ծնա տէտի.քի՝ Տէլի 10
 դարըլարըն պիրինին սէյլէտի .
 յի կիպի սէյլէրսին . Ալա-
 Թարաֆընտան հէման էլիյի
 դապուլ էտէլմ տէ՝ քէօթիլլի-
 յիւ դապուլ էթմէյէլմ մի .
 պունուն ճիւթէսինտէ Յոքա առ-
 տադարը իլէ կիւնաճ էթմէտի :

Վէ Յոքուն իւչ տօթմու՝ ծնա 11
 վադի՝ օլտն ճիւթէ պու պէլալը
 իշիտինճէ , խեմանը Նդիփաղ
 վէ Յօքու Բաղդատ վէ Նաամը
 Սոփար հէր պիրի.քէնտի մահա-
 լինտէն վարրապ պիրլէքտէ ճէմ՝
 օլտուլար քի՝ կիսիպ ծնուն իլէ
 աճընալար , վէ ծնա Թէսէլլի է-
 տէլէր : Վէ իրագտան կէօղէ 12
 րինի գալտըրտըլար , վէ ծնու
 Թանըմատըլար , վէ սէպէրինի
 գալտըրըս՝ աղատըլար , վէ հէր
 պիրի.քէնտի գաֆթանընը էրը-
 Թըս՝ կէօյէ տօղլու պաշարընա
 Թօփրադ սաջտըլար : Վէ ծնուն 13
 իլէ եէտի կիւն վէ եէտի կէճէ
 եէրտէ օթուրտուլար . վէ ծնա
 պիր սէօզ սէյլէյէն հօղ իտի ,
 զերա կէօրտիւլէր քի՝ աղըու
 զպէթ պէյլի.ք իտի :

ՊԱՊ Դ

- 1 Նտէն սնկրա Յոք աղպնը
 աջըս՝ քէնտի կիւնինէ պէտ .
 տուա՝ էյլէտի : Վէ Յօք ճէվապ 2
 էտիպ տէտի .
 3 Օլ տօղտուղում կիւն՝ վէ օլ Ա-
 նա րաճմինէ երէքէք էվատ տիւլ-

Եկեալ տենիլէն կէտէն հէլաք օլտուն:
 4 Օլ կիւն գարաւնդք օլտուն, Աւ-
 լահ օնու եօղարտան արամա-
 սն, վէ իւղերինէ շափադ իշրադ
 5 էթմիսին. Օնու գարաւնդք վէ
 էօլում կէօլիսի գալթ էթմին.
 օնուն իւղերինէ պուլում օթուր-
 սուն, կիւնիւն գարարթըրարը
 6 օնու իւղքիւթմին: Օլ կէտէյի
 տիւման թութսուն. սէնէնին
 կիւնէրի իլէ պիւրէշմէսին, այլա-
 7 ըն սայըրնա կիրմէսին: Իշ-
 թէ օլ կէտէ գըրըր գալսն, օ-
 նա շէնլը սէտար կէլմէսին:
 8 Կիւնէրի լա՛նէթ էտէնլէր՝ 1 է-
 խաթանը ուլանտըրմադա հա-
 ղըր օլանլար՝ օնա լա՛նէթ էթ-
 9 մինլէր: Սիւլամլըն երտըղս-
 ըր գարարսընլար. այտընլըղը
 պէքլէսին, վէ օլմասն. վէ շա-
 ֆաղըն իլք փերթվէրինի կէօր-
 10 մէսին. Գի անամլըն գարնընն
 գափուլարընը գափամատը, վէ
 կէօղէրիմաէն զահմէթի էօրթ-
 11 մէտի: Նի շիւն անա րահմիտէն
 էօլմէտիմ, վէ գարընտան չըդ-
 տըղմ կիպի ճան թէսլիմ էթ-
 12 մէտիմ: Պանա նի՛շիւն տիղէր՝
 վէ նի՛շիւն էմէյիմ տէյիւ մէմէ-
 13 լէր թադտիմ օլունտու: Զ իրա
 չիմտի եաթըպ րահաթլանըր ի-
 տիմ. օլ զէման ուլուր իտիմ,
 14 վէ րահաթ պուլուր իտիմ, քէն
 տիլէրի իշիւն վիրանէլէր պինա
 էտէն եէրին փառիշահլարը վէ
 15 միւշլըրէրի իլէ պէրապէր, եա-
 խա ալթոնա մալք օլուպ էվ-
 լէրինի կիւմիւշ իլէ աօտուրան
 16 սէրմէլըրի իլէ պէրապէր. Եա-
 խօս կիղի՛ճէ տիւշիւն ճէնին
 կիպի ըլլք էօրթմիւշ մա՛սու-
 ըր կիպի վիւճիւտէ կէլմէզ ի-
 17 տիմ: Օրատա ֆարքլար իս-
 քէնճէ էթմէքտէն ֆերալթ է-
 տէրլէր, վէ օրատա դուվլէթ-
 տէն գալթըրար րահաթ պու-
 18 լուր. Մահպուլար պիւրլէքտէ

րահաթ էտէր. զուլումքէարըն
 սէսինի իլիթմէլէր: Գիւշիւք 19
 վէ պէօյիւք օրատա տըր, վէ
 գուլ աղասընտան աղատ տըր:
 Մի՛հնէթտէ օլանա ըլլք՝ վէ ճան 20
 աճըրնտա օլանա է՛օմյի նի՛շիւն
 վէրլիւր, օնլարա քի էօլմիւշ 21
 պէքլէրլէր, վէ կէլմէշ, վէ օ-
 նան իշիւն տէֆինէլէրտէն զի-
 յատէ դաղարլար տա՝ մէզարը 22
 պուլուրգլարըր զէման զայնթ ի-
 լէ շաղ օլուպ մէսուր օլուրլար,
 օլատէմէ քի օնուն եօղարը կիղ- 23
 էնիւշ, վէ իւսթիւնիւ Աւլահ
 գափամըշ տըր: Զ իրա էքմէյիմ 24
 տէն էվլէլ ահլմ կէլիւր, վէ ֆի-
 ղանլարմ սուլար կիպի աէօլու-
 լիւր: Զ իրա գօրգաուլում գօր- 25
 գու իւղէրիմէ կէլտի. վէ խաֆվ
 էթտիյիմ՝ պանա վազլի՝ օլտու:
 Սէլամէթտէ տէյիւ իտիմ, վէ 26
 րահաթտա տէյիւ իտիմ, վէ րա-
 հաթ պուլումաթմ, ամաա պէլա
 կէլտի:

ԳԱՊ Դ

1 Է Թեմանը Եղիսիազ՝ ճէ-
 վապ վէրիպ տէտի քի՝ Սանա 2
 սէյէմէյէ պաշտաաք, կիւճիւ-
 նէ կէլի՛ր մի. ամաա սէյլէմէք-
 տէն կէրի տուրմադա քի՛մ գա-
 տիւր օլուր: Իշթէ սէն չօղարը- 3
 նա էօյիւթ վէրտին, վէ զայլ՝ ֆի
 էլլէրի գուվլէթէնտիւրտին: Սէ- 4
 նին սէօղէրին՝ տիւմէքտէ օլա-
 նը գալտըրտըրար, վէ էնօքմիւշ
 տիղլէրի գալլէթտին: Ամաա 5
 չիմտի պաղնա կէլիւճէ, կիւ-
 ճիւնէ կէլիւր. սանա մօգանըն- 6
 ճա՝ շաշարսն: Աւլտիսի գօրգ-
 ման՝ սէնին իւլիտին տէյիւ մի. 7
 վէ էօլարընընքէալլիւ իյի իթի-
 գատըն Դէյի՛լէ: Գէրէմ էյլէ 7
 ղիքը էյլէ քի՛ հա՛նկը սուլուդ
 հէլաք օլտու, վէ նէրէտէ աօլ- 8
 րուլար մահվ օլտու: Կէօրտիւ.

- յիւմկիպի՝ եարամաղը լոյս չի փծ
սկւերէնէր վէ ֆէսատ էքէնէր՝
- 9 հէման ծնու ախշէրէր։ Ալլահն
նէֆէսիտէն հէլաք օլուրլար ,
վէ ծնուն պուրնունուն րուհուն՝
- 10 տան թէլէֆ օլուրլար։ Արա-
լանըն պէօլիւրմէսի վէ աղ-
ղըն արսլանըն սէսի՝ հէմ կէնճ
արսլանըն տիշէրի գըրըլուր։
- 11 Արսլան շիքեար օլմաաղղընտան
հէլաք օլուր . վէ տիշի արսլա-
նըն եամլուրլարը տաղըլըր։
- 12 Վէ պանա կիղլիտէն սէօղ
կէտի , վէ սնուն ֆըսըլթըսընը
- 13 գուլաղըմ ալուր։ Վէճէ լիւլա-
լարընըն էֆիքեարընտա՝ առէմ՝
էրիւզէրինէ տէրին ուլգուտիւշ։
- 14 տիւքտէ , իւզէրիմէ գօրգու վէ
տիթրէմէք տիւշտիւ , վէ ճիւմէ
- 15 քէմլէքէրիմի սարսըլթալ։ Վէ
հիւզիւմ էօնիւնտէն պիւր րուհ
կէչտի . պէտէնիմին գըլալար տիւք
- 16 տուրտու։ Տուրտու , ամմաշէք-
լինի սէչէմէտիւմ . կէօղլէրիմին
էօնիւնտէ պիւր սուրէթ վար ի .
- 17 տի . պիւր եամվաշ սէս իշիթտիւմ՝
քի Ատէմ՝ Ալլահտան սաարդ
օլուր մու . քիշի՝ ծնու եամիան .
- 18 տան վարք օլուր մու . իշիթէ
գուլալարն ինանմաղ , վէ մէ-
լէքլէրինտէ էքսիքլէք պուլուր .
- 19 Գա՛նտէ գալտը չամուր էվինտէ
սաքին օլանլար քի ծնուրըն թէ-
մէլի թօփրադտու օլուա՝ կիւվէ .
- 20 տէն թէլէֆ օլուրլար։ Օնլար
սապահտան ախշամտէք էղի-
լիւրէր , քիման խաթրնա գումա-
լարադ պիւր քիւլլիյէ հէլաք օ .
- 21 լուրլար։ Օնլարտու օլան ծնա-
լըն շանը կէչմէղ մի . ի՛մնիւղ
էօլուրլէր։

ՊԱՊ Ե

- 1 Գալա չաղըր , սանա ճէվապ
վէրէն օլուր մու . վէ ա՛ղիւլէ-
րին հա՛նկըսընա եիւղ տօղրու .

տուրսուն։ Զիրա դաղապ՝ տէ 2
լիլի գաթլ էտէր , վէ հասէս՝
ահմաղը էօլտիւրիւր։ Պէն տի 3
վանէնին քէօքլէնտիլինի կէօր-
տիւմ , ամմա չափուճադ ծնուն
մէսքեանընա պէլտ տուա՝ էլլէ-
տիւմ։ Օնուն օղուլարը սէլա 4
մէթտէն ուղադ տըր , ծնլար գա-
վուտա էղիլիւր , վէ գուրթարան
էօդ տուր։ Օնուն պիլինինի աճ 5
օլան էէր , վէ ծնու տիքէնէր-
տէն գափար . վէ ծնլարըն մալի-
նի սուգադ գափար։ Զիրա պէ 6
լա թօփրադտան չըգմաղ , վէ
միհնէթ էէրտտէն պիլթմէղ . լա 7
քին առէմ միհնէթ իշիւն տօ-
ղար , վէ ա՛լէվ գըրըլթըմլարը
էիւքոէյէ ուչար։

Պէն իսէ թանկըրլը թալապ 8
էաէրիւմ , վէ իշիմի Ալլահա հա-
վալէ էտէրիւմ , օլքի թէֆթիլը 9
օլունմաղ աղամթէլը՝ վէ հիսա-
պա կէլմէղ աճալըպէր իճրա է-
տէր , օլ քի էէրին էիւզիւնէ 10
եաղմուր վէրիւր , վէ սաղարա-
լըն էիւզիւնէ սուլար կէծտէ-
րիւր , օլքի աղադլարը էիւքոէյէ 11
գօր , վէ եաս չէքէնէր խէլառա
էիւքսէքլէրիլէր , օլքի ֆէր 12
զանլարըն թէտպիլըլէրինի պօ-
ղար , վէ նիյէթլէրինի էլլէրի
իճրա էթմէղ։ Ալլիմէրի քէնտիւ 13
լէրին ֆէրզանղընտա թու-
թար , վէ հիլէպաղլարըն ըէլի
իպթալ օլուր։ Վիւնտիւզիւնի գա 14
րանղըն օղլարլար , վէ էլլէ-
յին կէճէտէ կիպի քէօքլէօրու-
նա եօղլարլար։ Ամմա միւհթա 15
ճը՝ գըրըլտան Վէ ծնլարըն աղ-
ղընտան վէ գօրպաղըն էլլիտէն
գուրթարըր։ Վէ ֆադիլին իւ 16
միտի օլուր . եարամաղըրդ իսէ՝
քէնտի աղղընը գափար։ Իշիթէ 17
նէ մութլու օլ առէմէ քի՛ Բապա
սնու թէտիպ էտէր . իմտի ճիւմ
լէյէ գատիլին թէտիպիլին թահ .
գիր էթմէ։ Զիրա օ՝ եարալար , 18

- վէ սարար . վուրուր , վէ ընուն
 19 էլի սաղաւար : Ալթը միւսի-
 պէթտէն սէնի գուրթարաճադ
 ալը , վէ եէտինճիսինտէ սանա
 20 պէլա սոգանմայաճադ : Սէնի
 գըթըլտա էօլիմսին վէ ճէնք-
 տէ գըլըճին էլինտէն գուրթա-
 21 լաճադ ալը : Տիլն դամլըսըն-
 տան կիլլէնիսին . վէ խարա-
 պաթ կէլտիքտէ գորդմայաճադ-
 22 սըն : խարապաթա վէ գըթը-
 ղա կիւլէճէքսին . վէ եէրին ճա-
 նափարընտան գորդմայաճադ-
 23 սըն : Զ իրա սահրանն թաշա-
 րը իւէ ահալն օլուր . վէ սահ-
 րանն ճանափարըր սէնին իւէ
 24 պարըրդ օլուր : Վէ չաարըն
 սէլամէթտէ օլտուղունու պիւլէ-
 ճէքսին . վէ մէրանը եօղայա-
 ճադսըն , վէ էքսիք պուլմայա-
 25 ճադսըն : Վէ պիւլէճէքսին քի-
 ղիւրրիյէթին ջօգ՝ վէ էվլատը-
 րէն եէրին օթըլղու դատար օ-
 26 լաճադ : Մէղարա էլի իլմի-
 յարըլտա կիրէճէքսին , նիճէ
 քի պուղտայ տէմէպէրի վագ-
 թընտա եղըրը :
 27 իլթէ պուլու թէֆթիւ էթ-
 տիք , պէյլէ տիր . մու իշիթ ,
 վէ սէն քէնտին իշին պիւ :

ԳԼԿ Զ

- 1 Ա է ՅՈՒ ճէլապ վերիպ տէ-
 տի քի՝
 2 Նօլայտ քի դասավէթիմ
 հէր վէճէ իւէ թարթըլտա ի-
 տի , վէ պէլամը պիրլքտէ թէ-
 րադըյա դալտըրսալար խտի :
 3 Զ իրա շիմար տէնիլդէն գուրու-
 տան սղըր օլուր խտի . ընտան
 էօթիլըն տէօղըրլմ տիւքէնիլը :
 4 Զ իրա ճիւլմէյէ դատիրին օդ-
 արը տէրուսիմաէ տիր , քի ըն-
 արըն աղուսու րուհումու իշիւր
 Ալաճըն իւրքիթմէլէրի դարըն-
 5 մա տիլլէլէր : Նազան էշէյի

օթըլղուն եանընտա տնկըրը
 մը . էօքիւլ էէմիլյինին եանընտա
 պէյիւրիւր միւ : Տաթսըլ նէս 6
 նէ՝ թուղսուլ էէնիլը մի , եու-
 մուրթա աղընտա տաթ վար մի
 ճանըմըն սոգանմայաճադն իպա 7
 էթտիլի շէյէր՝ պանա իքրահլը
 թաամլար օլտու : Նօլայտ մաթ 8
 լուպում կէլէ խտի . վէ Ալաճ
 իւմիա էթտիլյիմի վէրէ խտի .
 Ետնի Ալաճ պէնի էղմէյէ րա 9
 ղի օլայըտը . էլլինի պօշատըլ՝
 պէնի քէսսէ խտի : Վէ եինն թէ 10
 սէլլի պուլըրուտում , վէ աղ-
 րուտա շաղ օլուրուտում էտիրի-
 մէտին , ղերա Աղիլն սէօղըրի-
 նի ինքեար էթմէտիմ : Գուլվէ 11
 թիմ նէ՝ տիր , քի պէքէլիմ .
 վէ սնեումնէ՝ տիր , քի էօմիւ-
 միւ ուղատայըմ : Գուլվէ թիմ 12
 թաշար գուլվէթի մի . էթիմ
 պագըր մը : Տէյիլ մի քի եար 13
 տըմըմ պէնտէ տէյիլ տիր .
 վէ իմտատ պէնտէն գօլուտու :
 Պայըրըլա՝ տօս թուռտան իհասն 14
 կէլէ+ . ամմա օ՝ ճիւլմէյէ դա-
 տիրտէն գորդմայա թէրք էթտի :
 Գարընտաշարըմ սէլ կիպի խի 15
 յանէթըք էթտիլէր . ընար շօլ
 տէրէլէրին սէլլէրի կիպի կէլալի
 16 լէր , քի պուղտան պուլանըդ
 ալըլար , ընարտա դար կիլլէն-
 տի . Պիր վագըրթա աղարըր , 17
 մահվ օլուրլար , ընարտա
 մահլէլէրինտէն տիւքէնիլըր : 18
 Եիւրիւտիւքէրի էօլու տօլաշա-
 րադ՝ հիլէ ճըղըլ՝ հէլաք օլուր-
 19 լար : Օնլարա թէմա քեարպան-
 լարը պագալըր , Սաբա եօթու-
 20 լարը իւմիա էթտիլէր : Իւ-
 միա էթտիլլէրի իշին ութան-
 տըլար . ընարտաէք վարաղըլա-
 21 ընտա հիճապ էթտիլէր : Հադ-
 դան շիմար ընուն կիպի օլտու-
 նուղ . սէրէնճամ կէօրտիւնիւղ
 22 վէ գորդտունուղ : Պէն տէտիմ
 մի քի պանա կէթիլին , վէ բըլ-

- դընրգաւան պէնիմիշին հէտիյէ
 23 վէրին . Եւսիստ պէնի տիւշմէն
 էլինտէն դուրժարուն , վէ պէնի
 զօրպաղարուն էլինտէն ֆիտաւ .
 24 տին : Պանաւ ետրէտին , վէ պէն
 սիւբիւթ էտէյիմ . վէ եանկը
 տըղմ'նէ խէ պանաւ անկըտարն :
 25 Տօըու սէօղէր նէ' գուվլէթի
 տիր . տմմա տիղն ա'ղարնը
 26 նէ' խպաթ էտէր : Սէօղէր ի-
 ջին թէքտիր էթմէք մի տիւ-
 ջինիւրսինիւղ . լաբին իւթիա-
 սիղն սէօղէրի իւղէնար տըր :
 27 Լաբին էքօսիւզին իւղէրինէ
 տիւշէրսինիւղ . վէ տօսթոնուղ
 28 իջին լաֆուր դաղարսընը . վէ
 շիմաի ըաղի օլուպ' պանաւ պա-
 գըն . վէ էյէր եալան սէյլէր
 29 իսէմ' . տիղէ աշէքեար տըր : Քէ-
 ըէմ'էտիպ' տէօնիւն , նաշաղըզ
 օլմասըն . վէ եինէ տէօնիւն ,
 30 պոլնտա սատաղաթըմ'վար : Տի-
 լիմաէ նաշաղըզ վաճ'մը . տի-
 մաղըմ' ֆաթիտ շէյլէրի անկըա-
 մաճ'մը :

ՊԱՊ Ի

- 1 Տէյի'Ն մի քի առէմէ եէր իւ-
 ղէրինտէ ճէնրէլէմէք վար , վէ օ-
 նուն կիւնէրի իւճրէթլինին կիւն ,
 2 լէրի կիպի տիր : Գուլ կէօլկէ-
 յի արգուլատըղ կիպի , վէ իւճ-
 ըիթլի' իշինին իւճէլինին պէքէ-
 3 տիյի կիպի , պէօլէճէ պէնիմ
 տէ միրասըմ տէրտ օյլարը տըր ,
 վէ պանաւ դաշմէթլի կէճէլէր
 4 Թա'յին օլմուշ տուր : Եյէր
 եմթար իսէմ , Նէ' ղէման գալ-
 գաճաղըմ'վէ կէճէ կէճէճէք աէ-
 5 ըիմ . վէ շաֆազ սէօքիւնճէյէ-
 տէք չապալանմապտան եօրուլու-
 6 ըուլ : Թէնիմ դուրժար վէ Թօղ
 Թօփրադ կիլիշ տիր . տէրիմ
 չաթլար վէ էրիլ : Վիւնէրիմ
 չիւլէա մէքիյիտէն չափուդ
 տուր , վէ սիլա իւթիա թէլէֆ

օլուլար : Զիբէր էյլէ քի' Էօմ' 7
 ըիւմ'եէլ տիր . կէօղէրիմ ար-
 թըզ խայր կէօրմէյէճէք : Պէնի 8
 կէօրմիւշին կէօղիւ աբիւզ պէնի
 կէօրմէյէճէք . կէօղէրին պանաւ
 պաֆա , վէ պէն աբիւզ եօրում' Պու- 9
 լութ տիւբէնիպ կիտէր . մէզարա
 էնէն տախի էօյլէ չըգմաղ . Ար- 10
 թըզ էլիննէ տէօնիւղ , վէ մէ-
 քեանը օնու արթըլէ պիլմէղ :
 Պէն տէ աղղըմը մէն' էթմէյիպ' 11
 ըուհուման սըլէթի իլէ սէյ-
 լէյէճէյիմ . ճանըմն աճըսը
 իլէ շէքվա էտէճէյիմ :

Վէն' տէնիլ էա աաա' պաղըղ 12
 մը իմ , քի իւղէրիմ պէքէ գօ-
 սուն : Տէօլէյիմ պանա թէսէլ 13
 լի վէրէճէք իսթաղըմ' շէքվաթը
 թէսէլնէ էտէճէք տէտիյիմաէ ,
 պէնի տիւշէր իլէ գօրգուտուր : 14
 սուն , վէ ըլիյալար իլէ իւրթիւ-
 տիւրսին . Էէյլէքի ճաւըմ'ալ . 15
 դուլմալը' քէմիլէրիմտէն ղիյա-
 տէ էօլիւմիւ սէէր : Օսանտըմ' 16
 պէն էպէտէն եաշալմալըմ' . պէն
 տէն վաղ կէչ , ղիրա կիւնէրիմ'
 ֆանի տիր : Ատէմ նէ' տիրքի 17
 օնու պէօյիւտէսին , վէ օնու
 խաթըրնա կէթիւրէսին . վէ օ . 18
 նու հէր սապաշ եօղալըպ' հէր
 տէմաէ թէճիւպէ էտէսին : Նի . 19
 չէյէտէք պէնտէն վաղ կէլմէգ-
 սին , պէնի' թիւբիւրիւյիւմիւ
 եուսունճայաաէք պիլէ գօյլէր-
 մէլսին : Վիւնաշ էթտիմ' , սա . 20
 նա նէ' եափալըմ' եա' առէմէ
 տիգդաթ էտէն . նի'ջին պէնի
 քէնտինն նիշան թութտուն , վէ
 քէնտիմ' քէնտիմէ էիւք օլուլմ' :
 վէ նի'ջին իսէանըմ' ա'թիլէթ . 21
 մէլսին , վէ եարամաղըղըմը
 տէֆ' էթմէլսին . ղիրա հալա
 թօփրադտա եաթաճաղըմ' , վէ
 սապաշ պէնի տրարտան տա նա-
 մէ վճուտ օլաճաղըմ' :

ԴԱՊ Ը

- 1 Սէ Երբու Բաղդատ ճէվապ
2 էտիպ տէտի քի՛ նիչէյէ՛տէք
պունլարը սէջլէրսին, վէ աղ-
ղընըն սէօղէրի շէտիտ եէլ Կիւի
3 օլուր : Ալա՛հ՝ շէրիաթը իպ-
թալ էտէ՛ր մի, վէ Ճիւմէյէ
գատիլի՛ հազգը իպթալ էտէ՛ր մի :
4 Իյէր օղուլարըն օնա կիւնա՛հ
էթտիլէր իսէ, օ տա օնլարը՝ Իս-
էանլարընտան էօթիլիւն աէ՛Քի
5 էթմիշ տիլ . Իյէր սէն ասպա՛հ-
լարը՝ Ալլահը թալապ էտէր ի-
սէն, վէ Ճիւմէյէ գատիլէ նի-
6 յաղ էտէր իսէն, էյէր սէն թէ-
միղ վէ տօղլու օլուր իսէն, էլ-
պէթթէ օ՛ շիմտի սէնին իլէն
ոչլանըպ՝ սէնին ասաղգ մէսքէա-
նընա սէլամէթ վէրէ՛ճէք տիլ :
7 Սէնին էվլէլն աղ իսէ տէ, սօ-
նուն լայէթ իլէ չօղալաճափ տըր :
8 Զիլա հալա տէվլի գառլամէնէ
սիւալ էյէլ, վէ օնլարըն պապա-
լարընը թէ՛Քիթիլ էթմէյէ հաղըր
9 օլ . (Չիւն քի պիղ տիւնքիլէր
իլ, վէ պիլ շէն պիլմէղ իլ . զի-
րա էօթիլմիւղ էէր իւղէրինտէ
10 կէօլէ տիլ) . Օնլար սանա էյ-
րէտիպ սանա սէջլէմէղէր մի,
վէ էիւրէքլէրինտէն սէօլէր չը-
11 գարմաղար մը : Սաղ պալլըգ-
սըղ պիլմէ՛ր մի . գամիշ տուսուղ
12 պէջլէր մի . Օ՛ տահա թագէ-
լիյինտէ իքէն վէ քէսիլմէղտէն՝
13 հէր օթտան էվլէլ գուրուր : Ալ-
լահը հէվի ունուտանլարըն էօղա-
լար սէջլէ տիլ . վէ պինամու-
14 տուն իւմիտի հէլաք օլուր . Օ՛
իւմիտինտէն պէղէր, վէ օնուն
ի՛թիմատը Եօրիւմ՛ճէք էվի Կիւի
15 տիլ : Իվլինէ տայանաճափ, ամ-
մա տուրմայաճափ տըր . օնա
էափըլաճափ, ամմա սապիթ օլ-
16 մայաճափ : Վիւնէշ քօղպալտան
էվլէլ նէմլի տիլ . վէ օնուն Ֆի-
լիպէրի պաղէսինին իւղէրինէ

չըգար : Օնուն քէօրէրի թաշ 17
էրղընընա սարըլըր, վէ թաշա-
րըն էվլինի կէօրիւր : Էլպէթ օ 18
նու մէքէանընտան գօփարաճափ,
վէ՛ Սէնի կէօրմէտիմիլէրէ՛հ օնու
ինքէար էալճէք : Իլլթէ օնուն 19
էօլունուն շաղըղըր պուտուր, վէ
թօփրապտան զայրիլէր չըգա-
ճափ : Իլլթէ Ալլահ քէաճիլի 20
րէտտ էթմէղ, վէ էարամաղա-
րըն էլինէ էափըլմաղ . Քա սէ 21
նին աղղընը կիւլմէք իլէ՛ վէ տու-
տալլարընը կիւլպիտէք իլէ տօղ-
տուրունալապտէք : Սէնտէն էք 22
րահ էտէնլէր ութանմաղ կիյէ-
ճէքէր, վէ Ֆաաղլարըն չա-
տըրը Էօղ օլաճափ տըր :

ԴԱՊ Թ

- 1 Սէ Յօք ճէվապ էտիպ տէ
տի քի՛
2 Հափգոն էյլէ օլտուղու-
նու պիլիլիմ . ամմա առէմ Ալ-
լահըն ի՛նտինտէ նի՛ճէ սաաղգ-
օլապիլըր : Իյէր օնուն իլէ մա՛ 3
րաղա էթմէք իսթէր իսէ, օնա
պինտէն պիլիլիէ ճէվապ վէրէ-
մէղ : Օ՛ էիւրէքտէ ա՛լլամ վէ 4
գուվլէթտէ գատիլ տիլ . օնա
քի՛մ սէրթլէնիլ տէ պէրիսրտար
օլուր : Օ՛ տաղլարը կէօջիւրիւր, 5
վէ օնլար պիլմէղ . զաղպար ի-
լէ օնլարը տէվլէր . Եէրի քէն 6
տի մահալինտէն անթրէտիլ, վէ
օնուն տիլէքլէրի սալանըր . Վիւ 7
նէշէ էմր էտէր, վէ տօղմաղ,
վէ էրլարղարը միհհըր . Վէօ 8
յիւ էալլնըղ Էայար . վէ տէնի-
ղին տալլալարը իւղէրինտէ էիւ-
րիւր . Բամէհի վէ ճէվալըր վէ 9
իւլիլիլի վէ գըպլէնին հալլէթ-
լէրինի էափար . Թէ՛Քիթիլ 10
լունմաղ ա՛ղամէթլէր՝ վէ հիւս-
պա կէլմէղ ա՛ճայիպլէր գըլար :
Իլլթէ էանըմտան կէչէր, վէ օ 11
նու կէօրմէմ . վէ իլէրի կէչէր,

12 վէ օնու առչմամ : Իշթէ գաւ-
 րար իսէ, օնու քի՞մ մէն՝ էտէր .
 օնա՛ն Նէ՞ իշթարսն քի՞մ տէյէ պի-
 13 լիր : Ալլան զաղապընը տէօն-
 աէրմէզ . մաղտուր եարտըմճը-
 րար օնուն ալթընա չէգըրէր :
 14 Պա՛նտէ գալորը քի պէն օնա՛ն
 վապ վէրէյիմ, օնուն իլէ ճա-
 րապ էրմէյէ սէօղէր սէչէյիմ :
 15 Չիւն քի սառըդ օլսամ պիլէ,
 ճէվապ վէրմէյէճէյիմ . հաքի-
 16 միմէ նիյաղ էտէճէյիմ : Հաղըր-
 սամ տա պանա ճէվապ վէրսէ
 պիլէ՝ սէսիմ իշթտիյինէ ինան
 17 մաղ իտիմ : Զիրա պէնի գա-
 սըրպա իլէ էյափ, վէ եարալա-
 րըմը սէպէպսիղ չօղալթալը :
 18 Պէնի՛ նէֆէսիմի ալմաղա դոյ-
 վէրմէզ . իլլա պէնի աճըլդլա-
 19 րը իլէ տօյուրուր : Էյէր գուվ-
 վէթ իչիւն իսէ, իշթէ գուվէթ
 լի տիր . վէ էյէր շէրասթ ի-
 չիւն իսէ, պէնի քի՞մ իհզար է-
 20 տէ : Էյէր քէնտիմի սառըդ սա-
 յար իսէմ, աղըմ պէնի գապա-
 հաթը չըգարըր . քեամիլ իմ քէ-
 սէմ, պէնի ֆասըգ չըգարըր :
 21 Քեամիլ իմ քէսէմ, նէֆսիմի թա-
 նըմամ, քէնտի է՛օմբիւմիւ խօր
 22 թուլթարըմ : Հէֆիֆ պիր տիր .
 օնուն իչիւն տէտիմ քի՛ Քեամի-
 լի հէմ ֆասըղը հէլաք էտէր :
 23 Էյէր պէլա ափանսըղ էօրտիւ-
 րիւր իսէ, սուչսուղըն միհնէ-
 24 թիլի զէվէլէնիլ : Եէր՝ ֆասը-
 ղըն էլլնէ վէրիւափ, օնուն հա-
 քիմէրքինին երւղիւնիւ էօրթէր .
 25 տէյիլ իսէ, շու քի՞մ տիր : Իմ
 սփ իրենէրիմ՝ ուլաղասն չա-
 փուք սուր . գաչըպ էյլլք կէօր-
 26 մէտիլէր : Սազտան կէմիլէր կի-
 պի՛ շլքեարէ ուչան գարթալ կի-
 պի՛ կէչէրէր :
 27 Էյէր տէսէմ րի՛ Շիքեւյէ
 թիմի ունուտայրմ, պօղապ երւ-
 ղիւմիւ պրաղայրմ, վէ ֆէրրա՛ն
 28 օլլայրմ, ճիւմէ միհնէթէրիմ

տէն գօրգարըմ . պիլրիմ քի պէ-
 նի սուչսուղ թուլթարըն :
 Պէն ֆասըգ սայըրըրմ . նի՛չիւն 29
 պէշլէ պօղանա չալըչայրմ : Էյ- 30
 յէր գար սուչու իլէ էալգան
 սամ, վէ էլլէրիմի սապօն իլէ
 փաքէսէմ, օլ զէման պէնի չու- 31
 գուրա պաթըրըրսն, վէ էս-
 վապըմ պէնի մէքրուհ էտէճէք :
 Զիրա օ պէնիմ կիպիատէմ տէ- 32
 յիլ տիր քի՛ ճէվապ վէրէյիմ,
 վէ պէրասպէր շէրասթա վարա-
 րմ : Արամըղաս տա՛վա ֆասը 33
 էտէն էօգ սուր, քի լքիմիլին
 իւղէրինէ էլլնի դոյա : Իւզէ- 34
 րիմտէն տէյնէյինի կիտէրսն,
 վէ օնուն գօրգուսու պէնի իւր-
 քիւթմէսն : Սէշլէյիմ, վէ օն- 35
 տան գօրգուլըմ . զիրա շէֆի
 քէնտիմէ մալքէ տէյիլ իմ :

ՊԱՊ Ժ

Ղանըմ է՛օմբիւմաէն պէզափ, 1
 շլքեայէթիմէ բուխսաթ վէրէ-
 յիմ . ճանըմն աճըր իլէ սէշ-
 լէյիմ : Ալլահա տէյիմ քի՛ Պէ- 2
 նի գապահաթը չըգարմա, պէ-
 նիմ իլէնի՛չիւն չէքիլտիյինի՛ պա-
 նա պէյաւ էթ : Սանա էյի կէ- 3
 լի՛ր մի քի՛ զուլմ էտէսին, քի էլ-
 լէրինին ա՛մէլէրինի թահլիլ է-
 տէսին, վէ ֆասըղարըն միւ-
 շալէրէսինի միւնէվէր էտէսին :
 Սէնաէ թէ՛ն կէօղէրիմի վար . 4
 եախաւ տաէ՛մ կէօրտիլիւ կիպի
 մի կէօրիւք ուն . կիւնէրինին՝ 5
 սա՛ն կիւնէրի կիպի մի . եախաւ
 երլարըն տաէ՛մ կիւնէրի կիպի 6
 մի . ֆի գապահաթըմը արար-
 սն, վէ կիւնահըմը թէֆթիլէ- 7
 տէրսն : Պապահաթը օլմաալ-
 ղըմ սանա մալլում տիր . վէ է-
 լինտէն գուրթարան էօգ տար :
 Պէնի սէնին էլլէրին եարաթ- 8
 տը, վէ չէֆէվթէ պէնի եափ-
 տըլար տէ՛ պէնի հէլաք էտէր-

ԳԱԳ ԺԱ

9 Թին : Ինայեթէ հափայ խաթըրը .
 նա կէթիւր քի՛ պէնի պալը ըդ կի .
 պի ետիտըն . վէ պէնի թօփրա .
 10 զա տէնտէրէ ճէբսին : Սէն պէ .
 նի սիւա կիպի տէգբիւպ՝ իէ յնիւր
 11 կիպի գաթըրլաթ մաւորն մը . Պէնի
 տէրի վէ էթ իէ կիյաիրաին ,
 վէ պէնի քէմբէր վէ սինիւրէր
 12 իւէ էօրսին : Պանա էօմը վէ
 իհսան պաղըրչատըն . վէ սէնին
 նաղարէթին՝ ըուհոմուս հըֆզ
 13 էլլէտի : Վէ պունարըր էիւրէ .
 յիտէ սաղլատըն . պիւրիմքի
 14 պունար ինտիմտէ տիր : Էյեր
 կիւնահ էտէր իւէմ , պէնի կէօ-
 զէտիրսին , վէ ճիւրմիւմտէն պէ .
 15 նի սուչուղ թուծմաղալն : Էյ-
 յեր ֆիսաղդ օլտամ , վայ պանա-
 սաաղդ տախի օլտամ , պաղըմը
 դալըրմամ , ալըպտան թօփ-
 իմ . իմտի մուսիպէթիմէ նաղար
 16 դըլ : Վէ պաւլը գալըրըր ի-
 տէմ , արալան կիպի պէնի ալլար
 սըն , վէ էինէ պանա ա՛ճայիպ
 17 հարաքէթ էտէրսին : Պանա գար .
 չը շահիտէրինի էէնիւրսին , վէ
 զաղապըն պէնիմ իւղէրիմէ չօ-
 զալտըրսըն . ինտիմտէ թէպալի .
 18 լաթըր վէ ճէնքէր վար : Իմտի
 պէնի նի՛ջիւն անա ըսձմինտէն
 չըդարտըն . նօլայտը ճան թէս-
 լիմ էտէ խաթ , վէ պէնի կէօզ
 19 կէօրմէսէ խաթ . Օլմամը կիպի
 օլուր իտիմ . ըսձմտան մէղարա
 20 կէօթիւրիւրիւր խաթ : Կիւնէ .
 ըիմ աղ աէյիլ մի . ֆէրաղաթ
 կէլ , պէնտէն վաղ կէչ , վէ պիր
 21 աղ ֆէրարահ պաւլայըմ , կիթ-
 մէղտէն էվլէլ օլ կէրի կէլմէյէ .
 ճէլիմ գարանլըգ վէ էօլիւմ
 22 կէօլիէսի տիյարնա , օլ աիւմա-
 նա պէնիլէր դարանլըգ վէ նի .
 զամաղ՝ էօլիւմ կէօլիէսի վէ այ .
 տընլըգ տիւմանա պէնիլէր օ-
 լան տիյարա :

Ինտէն համալը Սոփար ճէ . 1
 վապ էտիպ տէտի քի՛ 2
 Զօգ սէօզլէրէ ճէվապ օլմա՛ղ 3
 մը . վէ տիւլալ քիմսէ՛ մի սա .
 տըգ օլուր : Պիհոուէ սէօզլէ 4
 ըին՝ առէմէրէ իսքէտէ էտէր 5
 մի . հէմսէն զէվլէնէսին տէ՛
 քէնի . քիմսէ ութանտըրմատըն մը :
 Չիւն տէտին քի՛ Քէլամմա 6
 տըր , վէ սէնին նաղարնտա թէ .
 միլլիմ : Վէ լաքիննօլայտը Եւ- 7
 լահ սէօլլէսէ խաթ , վէ սանա
 դարըր տուտաղլարընը աչաա ի- 8
 տի . Վէ սանա օլ իւթին սըրը-
 րարընը պէյան էթսէ խաթ , քի-
 օ դաթ գաթ տըր . իմտի պիւլ քի
 Եւլահ սանա՝ սէնին եարամաղ-
 լըղընտան պիւր ֆիգաւրըն ունու-
 տուլմուշ էտէր :
 Եւլահն սըրընը պուլա պիւ- 9
 լըր մի սին . Ճիւմէյէ գասիրի
 թէքմիլէն պուլա պիւլըր մի սին :
 Կէօյէտէք էիւքսէք տիր , նէ՛ է- 10
 տէ պիւլըրսին . ճէհէնէմտէն
 տէրին տիր , նի՛ճէ պիւլէ պիւլը-
 սին : Էօլլիւթիւ էէրտէն ուղուն՝ 11
 վէ տէնիղտէն կէնիլ տիր : Էյեր
 օ՛ հիւճիւմ էտէր իտէ , էա գա-
 փատըր իտէ , էա ճէմաաթա կէ-
 թիւրի իտէ , ճալ քիւմ մանի՛ օ-
 լաճաղ տըր . Զ իրա օ՛ տտէմին 12
 պաթըրլըղընը պիւլըր . իմտի գա-
 պահաթըր կէօրիւր տէ՛ ֆէհմ
 էթմէ՛ղ մի : Եմմա տտէմ պա- 13
 թըլ հէմաղըրըղ տըր , վէ ալ-
 լը նօգտան ստէմ եապանի էէք
 եալըուսու ֆիւի տողար : Էյեր 14
 սէն եիւրէյիւ հաղըրլայըմ էլ-
 լէրինի մա ուղատըր իտէն , է-
 յեր էլլիտէ գապահաթ վար ի-
 սէ , մուս իրաղ էլլէ , վէ չա-
 տըրլարընտա եարամաղըրգ սա-
 քին էթալըմէ . զիրա օլ զէման 15
 եիւղիւնիւ լէքէսիղ դալտըրա-
 ճաղալն , վէ մէօհէմ օլուլ

- 16 գորգմայաճագսն : Զ իրա միշ-
նէթինի ունուառուս՝ ծառ կէ-
միշ սուլար կիպի ղիքը հտէճէք :
17 սին : Վէ էօ՛միւրնն՝ հոյլէնտէն
րուշան օլաճագ : դարանլոգ Ի-
սէն Բէ սապահ կիպի օլաճագ :
18 սնն : Վէ էմին օլաճագսն , ղի-
րա իւմիտ վար սորը : վէ գաղըպ՝
19 էմինլիք իլէ եաթաճագսն : Վէ
եաթաճագսն , վէ գորգուտան
օլաճագ : վէ չօգլարը սէնին
տիտարընը թալապ հտէճէքլէր :
20 Ամմա Ֆաւրդարըն կէօղէրի
զայիլ օլաճագ , վէ ծնարա սը-
ղնիաճագ եէր եօգ սուր : վէ
իւմիտլէրի ճան չէքիշմէք օլաճագ :

ՊԱՊ ԺԲ

- 1 Ինտէն Յօք ճէվապ վէրիպ
սէտի քի՝
2 Հագգան քի դալմ սիղ սինիդ
վէ ի՛ւմ սիղն իլէ հօլէճէք :
3 Պէնիւմ տախի սիղն կիպի ա՛գ-
լըմ վար , պէն սիղտէն էսնա տէ-
յիլիմ : վէ պոնուսն կիպի չէյ-
4 լէրի քի՛մ սիլմէղ : Ալահա նի-
տա էտէր վէ իսթիճապ օլու-
նուր աթէ՛ լիքն , տաթուսն
ղէվգի օլառւմ : սասրգ քեաւիլ
5 տտէմ մասխորա օլուր : Բա-
հաթաւ օլանլարըն ըէյիտէ ա-
յալը գայիագտա օլան՝ հագա-
6 ընէ չըրալըսը սորը : Զալիմէ-
րին չատրլարը սառուտէ հալ օ-
լուր : վէ Ալահնն՝ էլէրինն զա-
նիմէ կէթիթիյի Ալահը ղաղա-
պա կէթիթիյի՛ր էմինլիքտէ տիւր-
7 լէր : Վէ լաքին հաւա հայլանա-
լա սօր , վէ սանա էյրէտէճէք-
լէր , վէ հալանըն գուչարընա՝
վէ սանա խապէր վէրէճէքլէր :
8 Եախտա եէրէ սէյլէ , վէ սանա
հոյրէտէճէք , վէ տէնիլին պա-
լըգարը սանանաղը հտէճէքլէր :
9 Պոնուրըն հէփիսինտէ՛ պոնու-
Բապսըն էլի էթիսիյին քի՛մ

- պիլմէղ : Քի հէր եաշայանըն 10
ճանը վէ հէր ինսան էթիսին
րուհու ծնուն էլինտէ տիւր : Գու- 11
լադ՝ սէօղիւ տէնէմէ՛ղ մի , վէ
տիմադ՝ թաա՛մը տաթմա՛ղ մը :
Ի՛ւմ փիլըրտէ՛ վէ իտրաք էօ՛մի 12
ուզուրլուրանտա օլուր : Ի՛ւմ՝ 13
վէ դուվլէթ ծնուն իլէ տիւր :
Թէապիւր վէ իտրաք ծնուն տուր :
Իլթէ օ երգար , վէ եափըլմազ , 14
օ՛ առէմին իւղէրինէ դափար ,
վէ աջըլմազ : Իլթէ օ՛ սուլարը 15
ալըգօր , վէ գուրուրլար : վէ ծն-
լարը սալը վէրիւր , վէ եէրի ալթ
իսթէ հտէրլէր : Գուտընթ վէ 16
հիքմէթ ծնուն իլէ տիւր : ալսան-
մըջ վէ ալոպըճը ծնուն տուր :
Սիւշիլըրլէրի եաղմալանմըջ կէգաի 17
րիւր : վէ հաքիմէրի տիվանէ է-
տէր : Փատիլահալըն պէնտինի 18
չէօղէր : վէ սէլլէրինն ղինճիւր
պաղար : Պէյլէրի եաղմալան 19
մըջ կէգաիլիւր , վէ դուվլէթլի-
լէրի ալթ իսթէ հտէր :

- Եմինլէրին նուլըգուսն կի- 20
տէրիւր , վէ իսթիյարլարըն ա՛գ-
լընը ալըր : Պէյլէրին իւղէրինն 21
հագարէթ տէօթէր : վէ կիւճիւ-
լէրին գուշաղընը կէվլէտիւր : Գա 22
թանլըգտա օլան տէրին չէյլէրի
աշիքեար էտէր : վէ հօլիւմ կէօլ-
կէսինի այտընլըղա չըգարըր :
Թայիֆէլէրի այշօյիտալ , վէ 23
ծնարը հէլաք էտէր : Թայիֆէ-
լէրի տալըտըր , վէ կէրի կէթի-
րիւր : Եէր գալմընըն սէրվէրլէ- 24
րինին ա՛գլընը կիտէրիւր : վէ ծն-
լարը կօլ օլմայան խալի եէրտէ
ավարա կէգաիլիւր : Օնլար ըլըգ 25
սըղ դարանլըգտա՝ քէօր քէօրու-
նա եօգլարլար : վէ ծնարը սէր-
խօշ կիպի սալանալըրը :

ՊԱՊ ԺԳ

- Իլթէ հէփիսինի կէօղէրիմ՝ 1
կէօրտիւ , դուլաղմը իլիթտի ,

վէ՛ օնու անկղատը :

- 2 Միղին սրիւթ յինիզի պէն տա-
խի պիլըրիւմ . պէն սիւտէն հանա
3 տէ յիլ իմ : Ամմա պէն ճիւմէյէ
գասաիւք սեօյէյէ ճէյիւմ, վէ Աւ-
լա՛ իւլէ միւսպահաւէ կթմէք իս-
4 թէրիւմ : Վէ լալին սիւղ եալան
տիւղիւճիւլէրի՛ ճիւմէնիւղ պա-
5 թըլ հէքիմէր սինիւղ : Նօլայտը
պիլըքիւլէյէ սիւքիւթ էտէ ի-
տինիւղ . օյաւէմ պա- սիւղէ իլմէէ-
6 րինէ օլուր իտի : Հալա միւսպա-
հաւէմ մի տինիւլէյին , վէ տու-
տագլարըմին մալտալարընը ի-
7 շիտին : Աւլա՛ իչիւն եարա-
մաղըրդ մը սեօյէրսինիւղ . վէ օ-
նուն իչիւն հիւլէ՛ մի ետէրսինիւղ .
8 Օնուն խաթըրըմը՝ մը սայարաը-
նըդ . եա Աւլա՛ իչիւն մալա-
9 ղա՞ մը էտէրսինիւղ : Էյիւ՞ մի
տար.քի սիւղի թէֆթիւլէ էտէ, եա-
խաւ օնու՛ առէմ ալտաթաղըգլա-
րը կիպի ալտաաա պիլըր մի սի-
10 նիւղ : Էյիւր կիլիւլճէ խաթըր
սայար իսէնիւղ , օ սիւղի էլպէթ-
11 թէ թէքսոր էտէճէք տիւր : Օ-
նուն ճէլալի սիւղի իւրքիւթմէ՛ զ
մի . վէ գորգուսու իւղէրինիւղէ
12 տիւլմէ՛ զմի : Զիւր էթտիլինիւղ
շէյէր.քիւլէ կմաալէրի տիւր . վէ
մէթէրսիւլինիւղ՝ պաղըրդ մէթէ-
13 րիւլէրի կիպի տիւր : Պանա սիւ-
քիւթ էտին , վէ պէն սեօյէ-
յիւմ . վէ իւղէրիմ նէ օլուր ի-
14 տէ՛ կէլին : Նէտէ՛ն էթիւրիւ
էթիմի տիւլէրիմ ալըրմ , վէ
էօմիւրիմիւ ավաւճաւմ գորում :
15 Օ պէնի դաթլ էտէր իտէ տէ՛ օ-
նա կիւլէնիլիւմ . ամմա եօլարը-
մը օնուն հուղըրուստախապթ
16 էտէճէյիւմ : Պէնիւմ գուրթու-
լուլուս՝ տախի՛ օ սուր . ղերա
պինաուսու օլան՝ օնուն հուղու-
րունա վարմալ :
17 Մէօղիւմիւ էյիլճէ տինիւլէյին .
վէ թաղըրիւմ գուրալարընըդտա
18 օլտուն : Իլթիէ Հալա պէն տա՛

վամը թէրթիպէ դօսամ , պիլը-
րիւմ.քի՛ սաաղը չըգաճալըմ :
Պէնիւմ իւլէ շու չէքիւլէճէք.քի՞մ 19
տիւր . ղերա ղիմոի սիւքիւթ էթ-
սէմ , ճան թէսլմէ էտէրիւմ :
Անճադ պէնիւմ իւլէ երի շէյ 20
էթմէ . օլ ղէման հուղըրուն-
տան կիլէնիւլէյէճէյիւմ : Իլինի 21
իւղէրիմտէն ուղադ էյլէ . վէ
գորգուն պէնի իւրքիւթմէսին .
Օլտէմ սէն չաղըր , վէ պէն ճէ- 22
վապ վէրբիւմ . եախաա պէն տէր-
լէյիւմ տէ՛ պանա ճէվապ տէն-
տէր : Եարամաղըրալարմ վէ 23
կիննալարմ նէ՛ գասաը տըր .
գասալահաթըմը վէ կիննալմը
պանա պիլաիւր : Եիւղիւնիւ նիւ՛ 24
չիւն էօրթէրսին , վէ պէնի.քէն-
տինէ տիւլմէն սայարսուն : Քիւղ 25
կեարսան սիւրիւլմիւլէ Էաֆրա-
ղը՝ մը գորգուսուրսուն , եա-
խաա դուրու չէօիլիւ մի օվա-
լարսուն : Զիւր հագգրմա ա- 26
ճըղըլար եաղարսուն , վէ պա-
նա՛ կէնճիլէյիմին եարամաղըր-
լարընը միւրաա էթտիլիւրսին . վէ 27
սայաղարմը պուգաղըրաա գօր-
սուն , վէ հէվի եօլարմա տիգ-
դաթ էտէրսին . սայաղարմըն
իլէրինէ նիւն գօրսուն : վէ 28
Թէնի՛ չիւրիւք շէյ կիպի՛ կիւվէ-
տէն եէնմիւլէ կալապ կիպի թէ-
լէֆ օլուր :

ՊԱՊ ԺԴ

Պարտան տօղան առէմին 1
էօմիւր՝ դրսա վէ միհնէթ իւլէ
տօլու տուր : Չիչէք կիպի չը- 2
դար , վէ քէսիլիւր . վէ կէօնէ
կիպի դաչար , վէ տուրմաղ : Պու- 3
նուն իւղէրինէ պիլէ կէօղէրինի
աչարսուն . վէ պէնի՛.քէնտին ի-
լէ շէրաալթա կէթիլիլիւրսին : Նա- 4
փաղտէն փաղ.քիւմ չըգարա պի-
լիւ . հիւլէրման : Չիւն քի ինչիւլէրի
միւրարընը տիւր , վէ սլարընըն 5

6 մաղ . Օնուն իւղերինտէն տէօն,
 վէ դաւըն , թա իւճրէթի կի-
 7 տէք : Զիրա աղաճ իջին իւ-
 միտ վար տըր քի՝ էյեր քէսիւր
 8 ֆիտանը էքսիք օլմայաճադ : Է-
 յեր քէօքիւ եէրտէ էսքիր իսէ ,
 վէ քիւթիւյիւ թօփրագոտա էօ-
 9 լիւր իսէ , սոյուն րայէհասըն
 տան ֆիթսէնիւր , վէ ֆիտան
 10 կիսի՝ սոլար սալար : Ամմա ին-
 տան էօլուսի կէչէր . վէ առէմ
 11 տէ տիր : Սուլարն տէնիզտէն
 զայիլ օլտուզու՝ վէ զայլարըն գու-
 12 առէմ տէ եաթար , վէ դալդ-
 մաղ . ծնար թա կէօք օլմայա
 նառէք՝ դալդմայաճադար , վէ
 13 ճաղար : Նօլլար պէնի՝ թա
 զաղապըն կէչինճէյէտէք՝ մէ-
 ղարտա կիղէյիւ սաղլայա ի-
 տին . պանա դէման թալին է-
 տիսլ՝ պէնի խաթընա կէթիթէ
 14 իսին : Էյեր առէմ էօլիւր իսէ ,
 տիրիլի՝ մի . ճէնկիմին ճիւմլէ
 կիւնէրինտէ՝ թա նէվպէթիւմ
 կէլինճէյէտէք պէլէյէճէյիւմ :
 15 Չաղըրաճադսըն , վէ պէն սա-
 նա ճէվկալ վէրէճէյիւմ . էլէրի-
 նին ա՛մէլինէ արդու չէքէճէքսին :
 16 Զիրա շիւմի տաղմարըմ սա-
 յարսըն ա՛ա՝ կիւնահըմա կէօղ
 17 տիքմէղ մի սին : Իսեանըմ քէ-
 սէտէ միւհըլ թիր . վէ հարա-
 մաղըլըմ իւղերինէ զամ էթ-
 18 սին : Վէ էպէթ տիւչէն տաղ
 մահվօլուր , վէ դայա՝ եէրին .
 19 տէն կէօչիւրիւր : Սուլար՝
 թաղարը իփրատըր , սէլէրի եէ-
 լին թօփրապըն սիլէր կէօթիւ-
 20 րիւր . առէմին իւմիտին տէ՝
 20 էօլէ հէլըք էտէրսին : Օնա

պիւ քիւլիւյէ զալիւ կէլիւրսին ,
 վէ օ կէչէր . ծնուն էիւղիւնիւ
 տէյիւրիւսի՝ ծնու գօվարսն :
 Օնուն օղուլարը չէրէֆ պուլուր , 21
 վէ օ պիւմէղ . վէ ծնար էսնա
 օլուր , վէ օ սնկլամաղ : Ընճադ 22
 իւղէրինտէ էթի աղըր չէքէճէք ,
 վէ տէրունիտէ ճանը հաս չէ-
 քէճէք տիր :

ԳԼԿ ԺԵ

Վէ թեմանը Եղիփաղ ճէ . 1
 վապ վէրիւս տէտի քի՝
 Ալիւմ առէմ հէվայի իւմիլէ 2
 ճէվապ վէրիւր մի . վէ դայընը
 կիւնտօղուտա եէլի իլէ տօղու- 3
 րո՛ւր մա . Պիհուտէ սէօղլէր
 վէ ֆայիտէսիլ քէլամլէր իլէ միւ- 4
 պահասէ էտէր մի : Հագգան
 սէն՝ գօրգալու իւթալ էտէրսին ,
 վէ Ալահըն հուղըրուտա տու- 5
 յը դապահաթընը իլան էտէր ,
 վէ հիլէպաղլէր տիլն սէչէր : Սէ 6
 նի՝ աղըն դապահաթըն չըգա-
 րըր , վէ տէյիւ պէն . վէ սանա
 դարըն տաղարըն չէհատէթ 7
 էտէր : Իլք աղան առէմ սէն՝
 մի սին . Եօսսա պայրիլէրսին 8
 էվվէ՛լ մի տօղուտն : Ալահըն
 սըրըրընը իլիթտիւն մի . եա 9
 իլմի քէնտինէ՛ մի դափաթտն :
 Նէ՛ պիլիւրսին քի պիլ պիլմէյէ-
 լիւմ . Նէ՛ աշնա սըն քի՝ օ պիլտէ 10
 Եօգ տուր : Արամըլտա հէմ
 ագ սալը՝ հէմ եաշտա պապան
 տան պէջիւք փիր իլթիլար 11
 վար : Ալահըն թէսէլիլէրի վէ
 սանա միւլայիմ սէօղ սանա աղ 12
 մը : Սէնին էիւրէյինի աղան նէ՛
 տիր , վէ կէօղէրին նէյէ՛ իւ- 13
 րէթ էտէր , քի րուհուտա Աւ-
 լահըն իւղէրինէ տէնտէրիւսի՝
 աղընտան դէօյէլ քէլամլար չը-
 դարըրսըն : Առէմ նէ՛ տիր քի 14
 փաք օլա , վէ դարըտան աղան

- 15 քի սատրդ օլա : իշթէ ա'զիղէ-
րինէ ի'թիմաա էթմեղ, վէ կէօք-
էր ծնուն նաղարընտա փաք տէ-
16 յիւ տիր . Գա'նտէ գալար մէք-
րուհ վէ շիրքին առեմ'քն' եա-
րամաղըը սու կիպի իւրէ .
17 Փանա տէյի վէրէյիմ, պէնի
տինկէ . վէ կէօրտիւյիւմիւ հիւ-
18 քեայէթ էտէյիմ, ա'լիմաաէմ
էրին խապէր վէրտիքէրինի, վէ
պապալարընտան աւլա ստգլա .
19 մատրդլարընը , քի եէր ծնարա
եալընը վէրիւմիւ խի . վէ արա-
լարընտան եապանձը կէչմիւշ
իտի :
20 Փատրդ սայիմա ա'զապ չէ-
քէր . վէ զալմէ աղ երլար թա-
21 յին օլմանուշ : Գօրգուլարըն
սէտաար ծնուն գուլաղընտա արը-
սէլմէթտէ իքէն , ծա խարապ
22 էտէն կէլէճէք : Գարանլըգտան
տէօնէճէյինէ ինանաղ, վէ օ'
23 գըլըճա սագլանմըշ տըր : Էքմէք
նէրէտէ տիր տէյիւ տօլաշըր .
գարանլըգ կիւնիւ' էլտէ հաղըր
24 օլտուղունու պիլիք : Մըգլէթ վէ
մէշագգաթ ծնու իւրքիւտիւր .
ծնուն իւղէրինէ' ճէնկէ հաղըր
փատիլահ կիպի դալիպ կիլըլէր :
25 Զիրա Ալսահա գարշը էլինի
գալտըրաք . վէ ճիւմէյէ գա-
26 տիրէ ճէպպարըղ թատար : Օ-
նուն իւլէրինէ պօյնու իլէ' ար-
գալը գալգանլարընը գալընըղը
27 իլէ' եիւրիւտիւ : Զիրա եիւղիւ-
նիւ' եաղը իլէ' եօրթտիւ , վէ
պէօպրէքէրինտէ եաղ պապլա .
28 տը : Վէ խարապ չէհըլէրտէ'
մա'մուր օլմայան վիրան օլմադ .
տա օլան էլիւրտէ սաքին օլտու :
29 Զէնկին օլմաղ, վէ ծնուն մալի
սապիթ օլմաղ . վէ ծնարըն մալ-
30 էրի եէրէ եայլմաղ : Գարան-
լըգտան այրըմաղ, ծնուն տալ-
լարընը ա'լէվ գուրուտաաճաղ, վէ
աղղընն նէֆէօի իլէ' զայ' օլա .
31 ճաղ : Պաթըլըըղա ինանաղըն ,

շէրա եանղընաճաղ , ղըրա իւճ-
րէթի պաթըլըղ օլաճաղ : Կիւն 32
էրի թէմամ օլմաղտան քէնի-
լէճէք , վէ սալալըր եէշիւլէնմէ-
յէճէք տիր : Ամա կիպի գօ- 33
րուղունու տէօրէճէք , վէ ղէյ-
թուն աղաճը կիպի չիլէքէրինի
սիւշիւրէճէք : Զիրա պինա 34
մուղարըն ճէմամթը արըղա-
նաճաղ . վէ բիւլէթ ալանլարըն
չատըրլարընը աթէշ եադաճաղ :
Օնլար միհնէթէ կէպէ գալըլ' 35
եարամաղըղ սօղուրուլար . վէ
գարընլարը հիւէ հաղըրլար :

ԳԱԳ ԺԶ

- 1 1 Է Յօք ճէվապ վէրիպ տէ-
տի քի'
2 Գոնուն կիպի չօք շէյլէր ի-
շիթիմ . ճիւմէնիլը սալիլ թէ-
3 սէլիճիլէր սինիլ : Հէվսիլ սէօղ-
էրին ուճու վա'ր մը . եօլսա
սէնի թահրէք էտէն նէ' տիր քի'
4 ճէվապ վէրիլար : Պէն սապի
սիլին կիպի սէօլէյէ պիլիլիմ .
էյեր ճանընըլ ճանընըն եէրին-
տէ օլա իտի , ա'լէյիլինիլէ սէօղ-
էր տիլէ պիլիլ իտիմ , հէմ'ա-
լէյիլինիլէ պալըմը սալար իտիմ :
5 Աղղըմ իլէ' սիլըր դուվլէթէնտի-
րիլ իտիմ , վէ տուտագլարըմըն
դըմըլտանմաար էլէֆիւլի տէֆ'
էտէր իտի :
6 Էյեր սէօլէր իսէմ, տէրտիմ
տէֆ' օլմաղ . վէ վաղ կէչէր ի-
սէմ, պէնտէն նէ' կիտէր : Ան- 7
ճաղ շիմտի պէնի եօրտու . ճիւմ
լէ' ա'յալմի վիրան պրադուր :
8 հէմ' պէնի գալլաաղըլ շէհա-
տէթ իչիւն օլտու . վէ արըղը-
ղըմ պանա գարշը սուրուպ' էիւ-
ղիւմէ շէհատէթ էտէր : Օնուն 9
զաղապը պէնի երըթտը , վէ պէ-
նի գօվաաար , սիլէրինի իւղէ-
րիմէ գըճըրտաթտը . սիւշմէնիմ'
կէօղէրինի պանա քէսքին էյլէ-

- 10 տի . Իւզերիմէ աղըղարընը աչ-
տըլար , հագարէթ իւէ չէնէլէ-
րիմէ վուրուլար . պիրլըբտէ իւ-
11 ղերիմէ երըլըլար : Ալլահ պէ-
նի եարամաղա թէսլմէ էթտի .
վէ պէնի ֆասըղարըն էլինէ
12 տի շիւրտի : Բահաթ խտիմ , վէ
պէնի սարըթտը , վէ պոյնումու-
թուլուպ՝ պէնի փարէլէտի , վէ
պէնի քէնտինէ նիշան տիբտի :
13 Թիրէնաաղարը էթրաֆըմը աչ-
տըլար . պէգարէքէրիմի տէլիպ՝
էսիրկէմէղ , էստիւմիւ եէրէ տէօ
14 քէր : Երըլմ իւզերիմէ երըլմ
իւէ պէնի երգար . իւզերիմէ
15 ճէպարը կիպի էւրբիւր : Տէրի-
մին իւզերիմէ չուլ տիբտիմ . վէ
պոյնուլումուլու թօփրաղա սօգ .
16 տուլ : Երիւղիմ աղլամադտան
գըղարաը , վէ քիրփիքէրիմին իւ-
զերիմէ տէ էլուլմ կէօկէտի վար ,
17 էլէրիմտէ դուլմ օլմաղապ՝ նիյա .
18 ղըմ փաք իսէ տէ : Եա՛ եէր՝ գա-
նըմը էօրթմէ , վէ ֆէրեատըմա
19 մահալ օլմասըն : Շիմտի տախի
իլթէ շահիտիմ կէօթտէ՝ վէ պէ-
նիմ չիւն շէհատէթ էտէն էրիւ .
20 ճէլէրտէ տիր : Պէնի ղէվլէնէն
տօսթարըմ տըր . կէօղէրիմ
21 Ալլահա եաշ տէօքէր : Նօ՛ւլլ-
տէ ինտան՝ Ալլահ իւէ միւպահա .
սէ էտէպիլէ խտի , առէմ օլլու՝
22 տօսթու իւէ էթտիյի կիպի : Զի-
րա պիր գաւ սէնէ կէչինճէ ,
տէօնմէ ճէլէյիմ էօլա կիտէճէ-
յիմ :

ՊԱՊ ԺԷ

- 1 Ինչու՞մ հէլաք օլտու , կիւն-
լէրիմ սէօնտի . պէնիմ իչին
2 մէղարըգ գաւը : Զէվլէնէնլէր
եանըմտա տէյիլ՝ մի , վէ կէօղէ-
րիմ օնարըն մարաղալարընտա
3 կէճէլէմէ՞ղ մի : Հալա սէնին
եանընտա պառա քէֆիլ զօ . պէ-
նիմ իւէ՝ շու էլ թուլթուշաճադ

- քիմ տիր : Զ իրա սէն օնարըն 4
գալպինտէն իր ֆանի կիղէտին .
օնուն իչին օնարըն էրիւճէլէթ-
մէյէճէքտին : Տօսթարըն եաղ 5
մա իչին ղամաղալանըն օլուլ-
լարըն կէօղէրի պօղուլուր :
վէ պէնի գալմարա տէսէլ տիբ 6
տի . էօնլէրիմտէ իքրահիյէթ
օլտու : Հէմ կէօղէրիմ գասա 7
վէթաէն դամաշար . վէ հէփ էշ-
քէալիմ կէօղէ կիպի օլտու :
Տօղուլար պունա հէյրան գա 8
լըլար . վէ սուտուղար պինա-
մուսուն իւզերիմէ հարաքէթ է .
տէճէքէր : վէ սասարգ՝ էօլու 9
նու գալի թուլթաճադ , վէ էլէ-
րի փաք օլան՝ դուլլէթ մըթը-
րաճադ տըր : վէ լաքին սիզն 10
ճիւմլէնիղ տէօնիւն , վէ հալա
կէլին . չիւն քի սիզտէ ալիմ
պուլամա :

- Կիւնլէրիմ կէլտի , նիյէթլէ 11
րիմ՝ էրիւլէյիմին արղուլէրի սէօ-
քիւլաիւ : Կէճէ կիւնէ տէօնտէ 12
րիլտի . գարանլըղն էօնիւնճէ
նուր եաղըն տըր : Էյէր պէք 13
լէր իսէմ , էլիմ մէղար օլաճադ ,
աէօշէյիմ գարանլըգտա սերէ-
ճէյիմ : Չիւրիւքլիյէ՝ Պապամ 14
սըն , վէ գուրթա՝ Անամ վէ գըղ
գարընտալմ սըն չաղըրտըմ : Իմ 15
տի իւմիտիմ արթըգ նէրէտէ
տիր . վէ ուսուղուլուլու քիմ
կէօրէճէք : Օնար՝ պիրլըբտէ 16
թօփրադտա եաթթուլմըղ ղէ-
ման մէղարըն խալլէթլէրիմէ է .
նէճէք :

ՊԱՊ ԺԸ

- 1 Իտէն Սօքու Բաղլատաճէ
վապ վէրիպ տէտի քի՝
2 Նէ՞ ղէման սէօղէրի տիբէ-
տէճէքտիիլ . անկալըն , վէ ան-
տէն սօնիրա սէօյէլէլիմ : Նի՛- 3
չիւն հայլան կիպի սալըլարմ ,
կէօղէրիմիղտէ նափաք կէօրիւ .

4 Դէլմ : Քէնտի զազապը իւշ ճա-
նընը եւրթար . եէր սէնին ի-
չին թէրք օլունո՞ր մու , վէ
գայա եէրինտէն կէօջիւրիւր
մու :

5 Էլպէթթէ Ֆասրգլարըն նու-
րու սէօնէր . վէ աթէշինին ա՝

6 Էլվի ըլըգ վէրմէղ . Չատըըն-
տա՝ նուր գարանըգ օլուր . վէ
օնուն իւղէրինտէ մամու սէօնէր :

7 Գուվէթինին ատըմլարը տար
օլուր . վէ օնուն թէսապիրի օնու

8 երգաճապ տըր : Զիրա քէնտի
այադլարը իւշ աղա աթըըր . վէ

9 շէպէքին իւղէրինտէ կէղէր : Յագ-
էգքէսնին եադալար . տուղապ

10 օնու սըգը թուլթար : Օնուն ի-
չին եէրտէ քէմէնա՝ վէ եօլ իւ-

ղէրինտէ գափան կիղէնմիշ տըր :
11 Էթրաֆտան՝ գորգուլար օնու

իւրքիւտիւր . վէ օնու այադլա-
12 ըր իւշ գաջըրըլար : Օնուն գուվ

վէթի աճըգ օլուր . վէ հէլաք-
ըգ օնուն պէօրինտէ հաղըր

13 տըր . Տէրիսինին ա՞ղալարընը
եէյէճէք . ա՞ղալարընը էօլիւ-

14 մուն իւք տօղուչու եէյէճէք : Օ-
նուն ի՛թիմատը՝ չատըընտան

քէսիւլէճէք . վէ գորգուլար փա-
15 տիշահընա տիւրիւլէճէք : Քէն-

տինէ գալմայաճապ չատըընտա՝
պէլա սաքին օլաճապ . օնուն մէս

քէտանը իւղէրինէ քիպիրիթ սաջը-
16 լաճապ : Ալթընտան քէօքէրի

գուրոյաճապ . վէ եօգարտան
17 տալլարը քէսիւլէճէք տիր : Օ-

նուն ղէքրի եէրտէն հէլաք օլա-
18 ճապ . վէ տիշարլարտա օնուն

19 ատը օլմայաճապ : Օնու ըլըգ-
տան գարանըղա տիւրէճէքէր .

վէ օնու տինէտատան դօվաճապ-
լար : Գալմընտա օնուն էվատը

վէ էվատը էվատը՝ վէ մէսքէտան
լարընտա պաղիտի օլմայաճապ

20 տըր : Օնուն կիւնիւնէ՝ պաթը-
տա օլանլար միւթէհայիր օլա-

ճապար , վէ կիւնտօղուտունտա

օլանլար գորգու չէքէճէքէր :
Հագգան Ֆասրըն մէսքէտանա 21
ըր պունլար տըր . վէ Ալաճը
պիրմէյէնին մահալի պու տուր :

ՊԱՊ ԺԹ

Ս է Յօր ճէվապ վէրիպ տէ 1
տիքի

2 Դէղէմանէտէք ճանըմա էլէմ

վէրիրսինիղ . վէ պէնի սէօըէր 3
իւշ կղէրսինիղ : Շիմաի օն քէր-

րէ տիր՝ պանա սիթէմ էտէյօր
սունուղ . ուլթանայապ՝ պէնի

սէրսէմէնիյօրսունուղ : Վէլա 4
քին կէրչէքանէ եանղըրտըմ իսէ

տէ , եանղըրտըմ եանըմաա դա-
լըր : Էյէր կէրչէքանէ իւղէրի-

մէ թէքէպպիւր էտէր իսէնիղ ,
վէ հագգարէթիմի պանա գարըր

իսպաթ կէթիրի իսէնիղ , հա- 6
լա պիրին բի՝ պէնի Ալաճ երգ-

տըր . վէ իւղէրիմէ ալընը չէվիւր-
տի : Իշթէ՝ Զուլմ չալըրըրտըմ ,

վէ ճէվապ վէրիմէ եօգ տուր .
ֆէրեատ էտէրիմ , ամմա չէ-

րաաթ եօգ տուր : Եօլունուն 8
էթրաֆընը չէվիւրտի , վէ կէչէ-

մէմ . իղէրիմին իւղէրինէ գա-
րանըգ դօտու : Պէնտէն ի՞ղէ-

թիմի սօյաու , վէ պաշըմըն թա- 9
ճընը կիտէրտի : Պէնի չէփչէվ

րէտէն պօգտու , վէ կիթտիմ .
վէ իւմիտիմի աղաճ կիպի քէօ-

տէն դօփարտը : Հէմ իւղէրիմէ 11
ղաղսալընը թուլթուտուտու .

վէ պէնի՝ տիւշմէնէրի հիտապը-
նա դօտու : Օնուն պէօլիւքէրի 12

պիրլիքտէ կէլիպ՝ պանա գարըր
եօլարընը հաղըրալար , վէ

չատըրըմըն էթրաֆընա դօտու-
լար : Գարընտալարըմը պէնտէն 13

իւրաղ էթտի . վէ աշնալարիմ՝
հագգան պանա եատ օլտուլար :

Ագրապալարիմ՝ պէնի պրապար . 14
վէ պէնի պիրլէնէր պէնի ունուլթ

տուլար : Էվիմին էհալիսի վէ 15

- խաղաղդարձմ պէնի եատ սայ.
աղար. օնլարն կէօղէրինսէ
16 եապանձը օլտում: Գուլումա
չաղըրում, վէ ճէվապ վերմէտի.
աղըմ իլէ օնա եալլարում:
17 Նէփէսիմ դարմա՝ վէ նիլաղըմ
էօղ էվալարումա եատ օլտու:
18 Քիւլէք չոճուլար սիլէ պէնի
թահգիր էտերէր. դալգարում,
19 վէ պանա սէօղաթարար: Ճիւմ
լէ սըրտաշարմ պէնտէն իբրահ
էտերէր, վէ շու սէվկիւլիւլէ.
20 Ելմ իւղէրիմէ տէօնէրէր: Քէ.
միլիմ տէրիմէ վէ էթիմէ եա.
վըշար. վէ էաւընէ տիլէ.
Երիմ տէրիսի իլէ դուրթուլ
21 տում: Եւ՝ տոսթլարում՝ սիլ
պանա մէրհամէթ էտին, պանա
մէրհամէթ էտին. ղերա պանա
22 Ալահն էլի տօգանտը: Կի՛չիւն
Ալահ կիպի պէնի գօվալարսը.
նըլ, վէ էթիմտէն տօյմաղը.
նըլ:
23 Սօլայտը հալա սէօղէրիմ եա.
ղըլա իտի. նօլայտը քիթապա
24 րէամ օլունալար իտի. Տէմիր գա.
լէմ վէ գուրլուն իլէ դայառա է.
25 պէտէն գաղըլալար իտի: Ձի.
րա պէն պիլիւրիմ քի՛ Ֆիտա էտի.
ճիւմ սաղ տըր, վէ ա՛դը պէթ
թօփրադաա տուրաճադ տըր.
26 Վէ պու տէրիմտէն սնկրա պու
Իէիփի հէլաք էտինձէ, թէնիմ
օլմալըղն էնէն Ալահն կէօ.
27 րէճէլիմ, օնու քի պէն քէնտիմ
կէօրէճէլիմ, վէ կէօղէրիմ օնա
նաղար էտէճէք, վէ դայրիսի տէ.
յիւլ, պէօպրէքլէրիմ պէլիմտէ
28 թէլէֆ օլույօր Իսէ քէ: Տէմէլի
իտինիլ քի՛ Օնու նի՛չիւն գօվա.
լարըլ. չիւն քի մատտէնին քէօ.
29 քիւ պէնտէ պուլունուր: Գը.
լըճաան գօրդուն. ղերա դաղա.
պին ճէղալարը՝ դըլըճ աղը.
Թա պէլսիսիլ քի՛ շէրասթ
վար:

ՊԱՊ Ի

- 1 Նաէն Նաամը Սոփար ճէ.
վապ վէրիպ տէտի քի՛
2 Պունուն իլիւն էֆէարումպա.
նա ճէվապ էթաիլիլ, վէ պուն.
տան էօթիւրիւ ա՛ճէլէ էտէրիմ:
3 Ա՛յլլումն թէտիպին իլիթ.
տիմ. վէ ֆէհմիմն րուհու պա.
նա ճէվապ էթաիլիլ: Պունու
4 պիլլը՛ր մի սին քի՛ (թա գատիմ
տէն՝ էէրին իւղէրինէ ատմ գօ.
նալտան պէրու՝ եարամաղըն
5 դաֆէրի աղ զէման տուրուր. վէ
պինամուտուն շաղըլը պիլ տէ.
մէտէք տիլ: Օնուն շանը կէյէ
6 չըգաա, վէ պաշը պուլունթարա
էէթիլէ, քէնտի թէրսի կիպի
7 էպէտէն հէլաք օլաճադ. օնու
կէօրմիւլ օլանլար՝ Գա՛նտէ տիլ
տէյէճէքլէր: Տիւլ կիպի ուշա.
8 ճադ, վէ պուլունմայաճադ. վէ
կէճէ խէյալի կիպի՝ նապէտիւ
օլաճադ: Օնու կէօրմիւլ կէօղ
9 տաիլի՝ արթըգ կէօրմէյէճէք.
վէ օնուն մահալի՝ օնա արթըգ
նաղար էթմէյէճէք: Օլուլա.
10 րը ֆադիր իլէ հէլալաճադ.
լար. վէ էլէրի՛ օնուն գափարըլը.
նը կէրի վէրէճէքլէր: Քէմիլէ.
11 րի՛ կէնձիլի իլէ տօլու տուր.
ամմա պիլէսինձէ թօփրալաեա.
12 Թաճադ: Էլէր եարամաղըլ
օնուն աղըլնտա թաթլը օլուպ
օնու տիլինիտ ալթընա կիլէտի
13 իսէ, օնու էսիրկէր տէ պրադ.
մաղ իսէ՛ վէ օնու տիմաղը իլին.
14 տէ ալըգօր իսէ Գա՛ի, օնուն
Թա՛մը պաղըրաղլարնտա՝
15 թէպաիլ օլաճադ, տէրունինտէ՝
տողըր երլան էօտիւ օլաճադ:
Ենթաուղը մաղ գուսաճադ.
16 Ալահն օնու՝ օնուն գարնընտան
չըգարաճադ տըր: Սաղըր եը.
17 րան ղէհիլի էմէճէք. օնու էնկէ.
րէք երլանըն տիլի էօլտիւրէճէք:
Ըրմաղլարը՝ Եա՛նի պալ իլէ սիւտ

- չայլարննն սեղերինի կէօրմէյէ .
 18 ճէք : Զահմէթ իլէ գաղանաղընը
 կերի վերէճէք . վէ եուծմայաճադ .
 ծնուն կերի վերէճէյի մալի գա-
 տար օլաճադ , վէ մէսրուր օլ
 19 մայաճադ տըր : Զիրա ֆադիր .
 լէրի էղիպ պրագադ . պինա էթ .
 20 մէտիյի էվի գափըադ : Իլլէթ-
 թէ մէրունինտէ րահաթ ալլիմէ-
 յէճէք , արգուլաթընըր գաջը .
 21 րամայաճադ տըր : Օնա եէյէ .
 ճէք շէյ գալմայաճադ . ծնունի .
 չինն ծնուն էյլլիյի գալի օլմադ :
 22 Գանիմէթ իլէ տօլու օլուուգաա
 պիլէ սըլլէթտէ օլաճադ . միհ .
 նէթտէ օլանլարնն հէր պէլասը
 23 ծնուն իւղերինէ կէլէճէք : Գար-
 նընր տօլուրաճադ օլուուգաա
 Ալլահ ծնուն իւղերինէ զաղապը
 նըն շիտէթինի սալաճադ , վէ
 ծնա ծնուն իւղերինէ թաա՛մըն .
 24 տա եաղտըրաճադ տըր : Տէմիր
 սիլահաճն գաջաղընտա , ծնու
 պաղըր էայ տափլայաճադ տըր :
 25 Գնդան շէրիլէն գըլէճ վիճիւ-
 տինանէն տէմրէն տափի ծնուն
 էօտինտէն չըգաճադ . ծնուն իւ-
 ղերինէ հէյպէթլէր կէլէճէք :
 26 Ճիւմէ գարանըգ ծնուն խաղի .
 նէլէրի եերինէ սաղանաճադ .
 ծնու իւֆիւրիւլմէմիլ աթէշ եա-
 լայաճադ , ծնուն չատըրընտա
 27 գալանա ֆինա օլաճադ : Աէօք՝
 ծնուն գապահաթընը իգհար է .
 աէճէք . վէ եէր ծնուն իւղերինէ
 28 գալգաճադ : Իվլինի իրատը՝ օ .
 նուն ճէմ՝ կթաիյի՝ Ալլահըն
 զաղապը կիւնիւնտէ գափըալ
 29 ճադ : Փալըգ ատէմին Ալլահ .
 տան հիսսէսի՝ վէ Ալլահտան օ .
 նուն հագհըա մէր օլունմաշ մի-
 րաա պու աուր :

ԳԱԳ ԻԱ

1 Նաէն Յոր ճէվապ վերիպ
 տէտիքի՝

- Սէօղիւմիւ էյիճէ տինկլէյին . 2
 վէ սիղնն թէսէլ իլէրինիգ պու
 օլուն : Պանա թէհամիւլ է- 3
 տին , վէ պէն սէյլէյիմ . վէ
 պէն սէյլէտիքտնն սմկրա , ղէվգ- 4
 լէնին : Պէն ստէմէ՛մի շէքվա է-
 տերիմ . վէ էյլէ իսէ՝ նի՛չին
 րուհում սըգըլմասըն : Պանա 5
 պաղըն , վէ հէյրան օլուն . վէ
 աղըղ իւղերինէ էլ գոլուն :
 2 իւնքի անկաղգճա շալարըմ , 6
 վէ թէնիմի տիթըմէ եաղալար :
 Փասըգլար նի՛չին եաղալար . 7
 ինթիյարլանըրար , գալվէթսա .
 հիպի տափի օլուրար : Օնլարնն 8
 ղիւրիյէթի հուղուրարընտա
 պիլէլէրինճէ՝ հէմ ծնլարնն էվ-
 լաալարը կէօղէրինին էծիւնտէ 9
 գալիմ օլուր : Իվլէրի գորգու-
 տան սալիմ տիր , վէ ծնլարնն իւ-
 ղերինտէ Ալլահըն տէյնէյի տէ- 10
 յիլ տիր : Օնուն պուղասը չիֆթ-
 լէշըր , վէ պօա չըգմաղ . ինէ 11
 յի տօղուրուր , վէ եալղու տիւ-
 շիւրմէղ : Քիլիւքլէրինի՝ դօ .
 յուն կիպի սաղը վէրիլէր . վէ 12
 չօճուգլարը սըջըրար : Տէֆ վէ
 թանապուր իլէ «է» գալըրըլա՛ 13
 մըտալ սէսի իլէ շաղ օլուրար :
 Օնլար կիւնլէրինի իօշ հալաէ 14
 կէչերիլէր , վէ պիր աէմտէ մէ-
 զարա էնէրլէր : Աէ Ալլահա 15
 տէրլէրքի՝ Պիղտէն վար կիթ .
 ղիւրա սէնին էօլարընն պիլիւ-
 սինտէն իօշլանմաղըգ : Ճիւմէ . 16
 յէ գափիւր նէ՛ տիր քի՛ ծնա ի՛-
 պատէթ էտէճէյիլ . վէ ծնա
 նիյաղ էտէր իսէք , նէ՛ ֆալիտէ-
 միղ օլուր :
 Իլթէ ծնլարնն իօշ հալի էլէ . 16
 լինտէ աէյիլ տիր . Փասըգլա-
 րնն նաթիհաթը պէնտէն ուղաղ 17
 օլուն : Փասըգլարըն չիւրաղը
 սը դա՛ջ քէրրէ սէսէր , վէ ծն-
 լարնն իւղերինէ պէլալարը կէ-
 լիւր . օ՝ զաղապընտա տէրալէր 18
 թազսիմ էտէր : Բիւզկէարըն էօ

- նիւնտէ սաման կիպի՝ վէ դասըր զանն գախտորդ չեօփ կիպի օ.
- 19 Լուրար : Ալլահ օնուն դուլմու նու օնուն օղուլարընա սագլար օնուն ճէգասընը վէրէճէք , վէ օ
- 20 պիւլէճէք տիր : Վէօղէրի քէնտի հէլաքիւնի կէօրէճէք տիր . վէ ճիււլէյէ գատիրին զազասըն .
- 21 տան իշէճէք տիր : Զ իրա օնուն ալլարընն սայրսը օթթատան քէ սիրինճէ , քէնտիտէն սօնկրա գալան էվինաէն նէ՞ խօշնուալուղու օլուր :
- 22 Երէճէլէրէ հիւքմ հտէն Ալլ
- 23 Լահա՛ իլմ էջըրտիլըր մի : Պիրի էօլուր հէման քեամիլլիլինտէ՝ թէմամ րահաթտա վէ սէլամ թ.
- 24 աէ իքէն , գասպարը սիւտ իլէ սօլու՝ վէ քէմիլլէրինն իլլի
- 25 Եաշ իքէն : Վէ պիր զայրիսի ճան աճսը իլէ էօլուր , վէ խօշնուտ
- 26 Լուգ իլէ էէմէղ : Օնլար թօփ րադատ պիրլքտէ եաթարլար , վէ օնլարըն իւսթիւնիւ գուրթ էօրթէր :
- 27 Իլլթէ սիղին էֆքեարընըղ՝ վէ հագգըմա նահագգ թէսպիրլէրինիլ պիլլիլմ : Զ իրա տէր սինիլ քի՝ Պէյին էվն նէրէտէ տիր . վէ ֆասըլար մէքեսնլալընըն չատըրը գաթնտէ տիր :
- 29 Եօլտան կէչէնլէրի սօրմատընըղ մը , վէ իշարէթլէրինի թանը .
- 30 մա՞ղ մըւընըղ , քի եարամաղ հէլաք կիւնիւ իշին սագլանըր . օնլար զազասպար կիւնիւնտէ կէօ
- 31 թիւրիւլէճէք տիր : Օնուն էիւզիւ նէ գարըն եօլունու քի՛մ խապէր կէրիր . վէ էթսիլլիլին ճէգասընը
- 32 օնա քի՛մ վէրէճէք : Ամմա օ քա . խի մէզարըղա կէօթիւրիւլէճէք , վէ տիւրպէտէ պէքլէնէճէք տիր :
- 33 Տէրէնին քէսէքլէրի օնա թաթըր կէլէճէք , վէ հէր տտէմ օնուն ալլարնճա ալլա պաղլար , հէմ էօնիւնճէ չարսուլըն հիսապը եօգ
- 34 տուր : Իմտի պանա նի՛ճէ պօշու

նա թէսէլլի վէրիրսինիլ . չիւն քի՛ ճէվապարընըն նէթիճէսի եարամաղըղ տըր :

ՊԱՊ ԻՐ

- () Լտէմ թեմանը Եվիպաղ 1
- ճէվապ վէրիպ տէտի քի՛
- Ինսան Ալլահա ֆայիտէլ օ . 2
- Լապիլլըր մի . ա՛գըլը քիման ան ճագ քէնտինէ ֆայիտէ հտէր :
- Եյեր սատըգ իսէն , ճիււլէյէ գատիրին կէնիլլիւնիւ հտէր մի տիր . վէ եօլարընը քեամիլլէ հտէր իսէն , օնա ֆայիտէ վա՞ր մը :
- Սէնտէն գորգաուղսնտա՞ն մը 4
- սէնին իլէ միւպահասէ հտէր . սէնին իլէ շերաաթա կէլըր մի :
- Սէնին ֆասըգըղըն պէյիլէք վէ 5
- եարամաղըրլարըն պինիհայէ սէյիլ մի : Չիւն քի գարընտալալընտան սէպէպօիլլըրէհն ալլըն , վէ չըվուգլարըն էսվապընտան սօլտուն : Եօրղունա սու իշիրմէ տին , վէ էքմէյի աճտան մէն՝ էթտին : Ամմա էէր՝ զորպաղըն օլտու՛ վէ օնտա՛ խաթըր սայրլան սաքին օլտու : Տուլ գարըլարը պօշ կէօնտէրտին , վէ էօքսիւղէրին գօլարը գըրըտը : Օնտան 10
- էօթիւրիւ սէնին էթրաֆընըր տու զազլար ալմըշ տըր . վէ անիսըղտան գորգու սէնի իւրքիւլէտիւ . Եաթսօտ գարանըղ քի՛ կէօրէմէղ օլտուն . վէ սէնի չօգ սուլար էօր թէր :
- Ալլահ կէյիւն էիւճէլլին 12
- տէ տէլլիլ մի . իմտի ելըրըղալըն պաշնա պազ , նի՛ճէ էիւքսէք տիրլէր : Վէ սէն տէտին քի՛
- Ալլահ նէ՞ պիլլըր . տիւման իշին տէն հիւքմ հտէ պիլլըր մի : Օ . 14
- նու պուլուլար էօրթէր , վէ կէօրէմէղ . վէ կէօքլէրին սայիրէ սինտէ կէղէր : Պատըգ աաթմ 15
- լէրին կէզտիլլէրի գատիմ էօլա տիգգաթ էթտին մի , քի օնլար 16

ԳԱԳ ԻԴ

- ախանսըլ գափըլտը . օնլարն
 17 Թէմէլէրինէ թուֆան աէօրիւ
 տիւ : Ալլահա՛ Պիղտէն կիթ
 աէյէնէր տիր . Ճիւմէյէ գա
 18 տիր տէ օնլարա նէ՛ էյէյէ : Օ
 խսէ՛ օնլարն էյինի էյէք իւէ
 տուտուրու . իմաի եարամաղա
 19 րն նափհաթը պէնտէն ուղադ
 վէ շաղ օլուրլար . վէ սուչուզ
 20 ւար օնլարը զէվէնիւրէր : Տիւշ
 մէնէրիմիդ եօդ օլմա՛դ մը , վէ
 օնլարն պագիւիւի աթէշ եւ
 մէ՛դ մի :
 21 Հալա օնուն իւէ տու՛թ օլ , վէ
 սէլամէթ պուլասըն . պունտան
 22 սանա իտըր կէլէ : Հալա օնուն
 աղզընտան շէրիա՛թ գապուէ էյ
 23 լէ . վէ օնուն սէօղիւնիւ եիւրէ
 լինէ գօ : Էյէր Ճիւմէյէ գա
 տիրէ աէօնէր իսէն , մամուր օ
 24 լաճադսըն . չաղըրլարընտան
 եարամաղը լըղ իրագ էտըր իսէն ,
 24 օլաէմ մա՛տէնի թօփրաղըն իւ
 զէրինէ՛ վէ Ուփիւր ալթունունու
 տէրէլէրին չագըլ թաշարընա
 25 պրագ , վէ Ճիւմէյէ գատիր՝
 սէնին մա՛տէնին վէ սէնին կիւ
 միւլ խաղինէլէրին օլաճագ տըր :
 26 Զիրա օլ գէման Ճիւմէյէ գա
 տիրտէն շաղ օլաճագսըն . վէ
 եիւզինիւ Ալլահա գալըրա
 27 ճագսըն : Օնա նիյաղ էտէճէք
 սին , վէ սէնի իշիտէճէք . հէմ
 աաաղլարընը էտա էտէճէքսին :
 28 Պիր շէյնիյէթ էտըր իսէն , սանա
 սապիթ օլաճագ . վէ եօլարը
 նըն իւզէրինէ լըղզ զէյա վէ
 29 րէճէք տիր : Պիրի տիւշեր ի
 սէ՛ Եիւճէլ , վէ կէօղէրի ալադ
 տա օլանա՛ Գուրթուլ տէյէպի
 30 լէճէքսին : Սուչուզ օլմայանը
 գուրթարաճագ , վէ սէնին էլէ
 րինին փաքըլի իւէ գուրթուլա
 ճագ տըր :

- 11 Է Յօր ճէվապ վէրիպ տէ . 1
 տի քի՛
 Վու կիւն տախի շէքվամաճը 2
 ալըր . եարում՝ աճըմտան աղըր
 տըր : Նօլայար օնու պուլասպիւէ 3
 իտիմ , օնուն թա մէքեանընա
 վարսա իտիմ : Տա՛վամը օնուն 4
 հուղուրունտա թէրթիպէ դօյա
 իտիմ , վէ աղղըմը իսպաթլար 5
 իւէ սուրուրա իտիմ : Պանա վէ
 րէճէյն ճէվապլար պիւլէ իտիմ .
 պանա նէ աէյէճէյնի սնիւրայա
 իտիմ : Պէնիմ իւէ չօդ դուվէթ 6
 իւէ չէքըլը մի իտի . եօդ , իւլա
 պանա գաւձէի վէրեր իտի : Օրա 7
 տա սալէհ քիմնէ օնուն իւէ միւ
 պահասէ էտէր . վէ պէն՝ էպէ
 տէն հաքիմիմանէ դուրթուլուր
 իտիմ : Իշթէ իւլէրի կիտէրիմ , 8
 ամմա օ եօդ . վէ կէրի կէպէրի՛
 ամմա օնու տուլամա՛ն : Իշէտի 9
 յի եէրէ սօլա կէպէրի՛ , ամմա օ
 նա թուլթամա՛ն : օ սաղտա սաղ
 10 լանըր , վէ օնա կէօրէմէն : Ամ
 մա պուլունտուպու՛մ եօլու պի
 11 լըր . պէնի տէնէտիյինաէ , ալ
 թուն կիպի չըգաճաղըմ : Ա
 12 յաղլարըմ օնուն իլլէրինէ եա
 վըշտը . օնուն եօլունու հըփղ
 էտիպ սափմաւում : Տուտարա 12
 րնըն էմըլէրինտէն պըրլա
 ալմ , աղզընըն սէօղէրինի թա՛
 յինիմտէն զիյատէ սապլատըմ :
 13 Լաքին օնուն Թէպիլի պիր տիր ,
 վէ օնու քիմնէ օնունէ պիլըր .
 վէ ճանընըն հէման իսթէտիյի
 14 նի էտէր : Զիրա պանա թա՛
 յին օլանը՝ օ իճըրա էտէր . վէ
 պունուն կիպի չօդ շէյլէր օնուն
 15 էլինտէ տիր : Պունուն իշին օ
 նուն հուղուրունտան շաշարըմ .
 ֆիքը էտէր իքէն , օնտան գօր
 16 դարըմ : Զիրա Ալլահ՝ էիւրէ
 յիմի եուճատըր . վէ Ճիւմէյ
 17 յէ գատիր պէնի շաքըրը . Ջիւն

քի գարանըդ կելմէդան հէլաք
օլմատըմ վէ տիւմանը էօնիւմտէն
էօրթ մետի :

ՊԱՊ ԻԴ

- 1 Վի՛շիւն ճիւմէյէ դատիր-
տէն զէմանլար կիզէնմէմիշ ի-
քէն՝ օնու պիւէնլէր կիւնիւնիւ
- 2 կէօրմէզլէր : Պա՛ղ ըսալ քիւօր նի-
շանլարընը դալլըրըրլար . սիւ-
րիւկըր դափարլար , վէ կիւտէր-
- 3 լէր . Իօքսիւղէրնի կէշէյնի
սիւրէրլէր : սուշ գարընըն էօ .
քիւզիւնիւ ըէհնէ ալըրլար .
- 4 Միւհճաճը եօլտսն տափըտըր-
լար . տիւլարն ֆադիլլէրի պիր-
- 5 լէքտէ կիզէնիլլէր : Իշթէ օն-
լար չէօլտէ եապան կէշէքլէրի կի-
պի իշէրնէն չըգարլար , շէքեար
- 6 իշիւն երքէն գալգարլար . չէօլ
օնլարա վէ օլուլլարնա էքմէք
- 7 վէրէր : Գէնտիլլէրնի օլմայան
թարլատա պիւէրլէր . վէ եա-
լամազլըզ իլէ պաղ պօղարլար :
- 8 Չըփլաղը կէճէտէ էսվապըղ
եաթըրըրլար , վէ սօղուգտա
- 9 էօրթիւսիւ եօգ տուր : Տաղա-
րըն շէտիա եաղմուրլարնտան
ըսանըրլար . վէ սըլլէնաճադ
- 10 չէր օլմամաղըլա՝ գայալը գու-
տէն գօփարըրլար , վէ Ֆադիր-
- 11 տէն ըհնի ալըրլար : Չըփլադ-
լարն էսվապըղ կէզտիրլէր ,
վէ տէմէտլէրի գալլըրանլար աճ
- 12 դալըր : Տիփալլէրի արաքնտա
եաղ սըգանլար՝ վէ ճէնտէրէլէ-
րնի պատանլար սուսուշ գալըր
- 13 լար : Շէհրլէրտէն առէմէր
ֆէրեառ էտէրլէր , վէ եարա-
լանմըշլարն ճանը ինլէր , ամ-
- 14 մա Ալլահ պոնոն խապիսլէքսայ-
լարտան սըր . օնուն եօլլարընը
պիլմէզլէր , վէ իզլէրնիտէ տուր-
- 15 մաղար : Գանըլ շաֆաք սէօ .

քէր իքէն գալգար , ֆադիրի
հէմ եօխտուլու էօլտիւրլէր , վէ
կէճէտէ խըրսըզ կիպի օլուր :
2 խաքեարնէ կէօղիւ տէ՛ Պէնի 15
կէօզ կէօրմէսին տէյէրէք՝ ախ-
շամը կէօղէտիր . վէ եիւզիւնէ
էօրթիւ գօր : Գարանըգաաէվէր 16
տէլէրլէր , կիւնտիւզիւն քէնտի-
լէրնի գափարլար . ըշըը պիւ-
մէզլէր : 2 իրա սապահ օնլարա 17
հէման էօլմա՝ կէօղիւսի տիր .
զիրա օնլար՝ էօլմա՝ կէօղիւսի հիւ-
պէթլէրնի ալըլըն տըր : Օ՝ 18
սույուն եիւզիւ իւզլէրնիտէ եէյ-
նի տիր . օնլարն հիսսէլէրի
եէրտէ մէլմէն տուր . օ՝ պաղար
եօլունա տէնմէլ :

Գար սուլարընը դօրագըզ 19
հէմ ըսալըճաղըզ՝ վէ կիւնաճ է-
տէնլէրի մէզար գափար : Անա 20
րահմի օնու ունուտաճադ . օնա
դուրթ տատանաճադ , արթըզ
անկըլմայաճադ տըր . վէ եարա-
մաղ քիման աղաճ կիպի գըրըլա-
ճադ : Օ՝ սօղուրմաղ գըսըլա 21
ճէֆա էտէր . վէ սուլ գարըյա
էյլէք էթմէզ : Վէ գուվէթի 22
լիլ գուվէթլէրի սիրիւքլէր .
գալլընճա , քիմանին էօմիւ է-
մին տէյիլ : Օնա՝ էմինլէք վէ 23
րիւր , վէ օ սույանըր . ամմա օ-
նուն կէօղէրի օնլարն եօլարը
իւզլէրնիտէ օլուր : Պիրազ էիւ 24
ճէլէնտիլէր , վէ եօղ օլտուլար .
վէ թէլէֆ օլուպ՝ հէփիւի կիպի
կէշէրլէր , վէ պաշապ պաշք կի-
պի քէսիլէճէքլէր : Վէ էյէր 25
էյլէ տէյիլ իսէ , պէլի եալան
ճը չըգարաճադ՝ վէ ոէօղէրմի
սյօշ կէօսլէրէճէք քիմ տիր :

ՊԱՊ ԻԵ

- 1 Վէ Սըբու Բաղդաա՝ ճէփապ 1
վէրնի տէտիքի՝
2 Հիւքիւմէթ վէ դօրգու օնուն 2
իւնտիտէ տիր . օ՝ էիւճէ եէրլէ-

- 3 րինտէ սէլամէթ իճրա էտէր : Օնուն պէօլէքէրինին սայըսը վարմը . վէ օնուն ըըղըք . քիմին իւր .
4 զէրինէ տողմաղ : Իմտի ատէմ . Ալլահն հուգուրունտա նիճէ սատըգ չըգա պիլըր , վէ գարը . տան տողան՝ նիճէ վաք օլա պիլ .
5 լեր : Իշթէ այ տախի ըըղ վէր . մէղ . օնուն կէօղէրինտէ երւ սըղլար պիլէ վաք տէյիւ տիր :
6 Գուրթ օլան ատէմ . վէ սօղլու ճան օլան ատէմ օղլու դա՛նտէ գալտը :

ՊԱՊ Ի.Զ.

- 1 Ինտէն Յոր ճէվապ վէրիպ տէտի քի՛ .
2 Գուվլէթսիղէ նէ՛ ցգ եար . տըմ էթտին . գուվլէթի օլմա .
3 յան գօյու գուրթարտըն : Մալ լիւմաթը օլմայանանէ՛ ցգ նասի . հաթ էթմախ , վէ պիր չօգ իւր .
4 պիրտիրտին : Քիմի՛ բէլամէր տէ . յի վէրտիր , վէ սէնտէն բիսին նէֆէսի չըգաղ :
5 Իուհլար՝ սուլար վէ օնլարըն սաքինէրի՛ աչազատան տիթրէր .
6 լեր : Օնուն հուգուրունտա ճէ հէնէմ չըփլադ տըր , վէ հէլա .
7 քին էօրթիսիւ եօգ տուր : Շի մալի թէհինին իւզէրինէ եայար . եքրի՛ հիլին իւզէրինէ տասար :
8 Սուլարը՝ քէնտինին գօյու պուլու թլարընտա պաղլար , վէ օնլարըն ալթընտան պուլու թ երը .
9 թըլմաղ : Քիւրսիսիւնիւն եիւ . զիւնիւ էօրթիւ պ՛ օնուն իւզէրինէ
10 պուլու թուունու եայար : Սուլարըն եիւզիւ իւզէրինտէ՛ թա ը . չըգ տիւբէնիպ դարանըղըն պաշլաւըղը եէրէտէք հատա չէվիրիր :
11 Կէօղէրին տիրէքէրի սարսըր , վէ օնուն թա՛ զիրինտէն հէյրան
12 գալտըրար : Գուվլէթի իւէ տէ . նիղի սարսըրտը . վէ ի՛րֆանը
13 իւէ՛ մաղլուրընըն գըրտը : Բու .

հու իւէ կէօղէրի տօնաթտը . էլի՛ գաջան երլանը եարաթտը :
Իշթէ պունլար՝ օնուն օլլա .
ընըն պիր գըթա՛սը տըր , ալմա օնուն հագըրնա իլիթտիյի . միղ նէ աղ շէյ տիր . իմտի օնուն գուվլէթինին իլարէյիլնին քի՛մ անկալա պիլըր :

ՊԱՊ ԻԵ

- 1 Ե Յոր մէսէլինէ տէվամէ տիպ տէտի քի՛ .
2 Շէրաաթըմը կիտէրէն Ալլա՛ լա՛հ՝ վէ ճանըմը աճըտան ճիւմ .
3 լէյէ գատիր սաղ տըր քի՛ նէ . Ֆէսիմ տահա պէնտէ վէ Ալլահն ըուհու պուրնու մտէլըլէ .
4 ըլնտէ օլտուգճա , տուտաղլարըմ՝ նահագըղ սէյլէմէյէճէք , վէ տիլիմ հիլէ թէլաֆիւզէթմէյէճէք տիր : Հա՛լա պէնտէն քի՛ սիղի թատաղէ էտէյիմ .
5 ճան թէսլիմ էտինճէյէտէք պէ . նիմ տօղլուրընու մա պէնտէն կիտէրմէյէճէյիմ : Սատաղաթըմա դալի ետիըրտըմ , վէ օնու գօյվէրմէյէճէյիմ . էօմրիւմտէ՛ դալիւմ պէնի թէթտիր էթմէյէճէք տիր : Տիւզմէնիմ ֆասըգ կիպի՛ վէ իւզէրիմէ դալդան եարա մաղ կիպի օլտուն :
6 Զիրա Ալլահ՛ պինամուսու քէսիպ նէֆ . սինի դալտըրտագտան սանիլու .
7 նուն իւմտի նէ՛ տիր : Օնուն իւզէրինէ պէլա կէլինճէ , Ալլահ՛ օնուն ֆէրեատընը իլիտիր մի :
8 ճիւմէյէ դատիրտէն հաղլէ . տէր մի . Ալլահա հէր տէմնի . տա էաէ՛ր մի :
9 Ալլահն էլինտէ օլանը՝ սիղէ էյրէտէյիմ . ճիւմէյէ գատիրին եանընտա օլանը՝ սաղլա մայաճաղմ : Իշթէ սիղ հէփի .
10 նիղ կէօրսիւնիւզ . վէ նի՛շիւն պէյլէ պիլթիւղլէյէ պաթըլ .
11 լուրտունուղ : Փասըգ ատէվին

Ալահըն ինտինտէ հիսսէսի՝ վէ
 դօրսպազարըն ճիւղէյէ գատիւ
 տէն ալաճազարը միրասս պու
 14 սուր : Էյէր ծնուն չօճուգարը
 չօլալըր իսէ , գըըճ իջիւն տիւր .
 վէ դիւրրիյէթէրի էքմէ իւն
 15 տօյմայաճազար : Օնուն պա
 գիւէրի՝ հօլիւպ կէօմիւլէճէք . վէ
 սուլ գարըլարը ալաճազար
 16 լար : Թօփրադ կիպի կիւփիւ
 երդսա , վէ պալըդ կիպի էս .
 17 վապար հազըրլասս , հազըրլա
 յաճադ ամմա՝ ծոռ սասըգ կի
 յէճէք տիր . վէ կիւփիւլիւ սուլ
 18 սուլ փայլաշաճադ : Էվնի կիւ
 վէ կիպի վէ պէքչինին եափտըլը
 19 չէրկէ կիպի եափար : Զէնկին
 եաթար , ամմա գալընա զամմօ
 լունմայաճադ . կէօղիւնիւ գըր
 20 փընճայատէք եօղ օլուր : Օնա
 դօրդուլար՝ սուլար կիպի եէթի
 շիւր . ծոռ կէճէ իւն գասըրլա
 21 գափար : Օնուն կիւնաօղունս
 սիւրէր , վէ օ կիտէր . վէ ծոռ
 մահայլնտէն՝ դասըրլա կիպի
 22 դալարըր : Վէ ծոռն իւղէրինէ
 օգ ամճաճադ , վէ էփրկէմէյէ
 ճէք . ծոռն էլինտէն գալմայա
 23 ճէհտ էտէճէք : Օնտան էօթիւ
 լիւ էլ չարիալար . վէ ծոռն
 մահայլնտէն՝ ծոռ ըլլագիւն սիւ
 բիւլէր :

ՊԱՊ ԻԸ

1 Զագգան՝ կիւփիւլիւն մա՛տէ
 նի՝ վէ ալթունտն գալ օլունա
 2 ճագ մահալի վար : Տէմիր Թօփ
 րապասն ալընըր , վէ թաշասն
 3 պագըր տէօղիւլիւր : Աքէճ գա
 րանըղա նիշայէթ գօր , վէ գա
 րանըղ հէմ էօլիւմ կէօլկէսինին
 թաշարընը՝ թէքէլէն արար :
 4 Խաղըն մեղքեանընտան իրադ՝
 չուգուր աշարար , պագըրը իւ
 դէրինէ պամաղըր , տոկմէր
 արաւըփասն ասըլպ սալանըրլար :

Եէր իսէ ծնտան էքմէք չըգար , 5
 լաքին տէվրիլաիքտէ ծոռն ալթը՝
 6 ալթէշ կիպի տիր : Օնուն թաշա
 րը՝ եագուլար մէքեա՛նը սըր . վէ
 ծոռն ալթուն Թօփրալը վար :
 7 Օնուն՝ գուշ պիւլմէփշ՝ վէ ագ
 պասանըն կէօղիւ կէօրմէփշ հօ
 8 լու վար . ճանալարըն եալ
 րուլարը ծոռ պամամըլ . արս
 9 լան ծոռն կէշմէփշ : Էլնի դա
 յալարա սալար . տալարըքէօք
 տէն տէվրիւր : Գալարարտա ըր
 10 մագլար ֆըշգըրուր . վէ կէօ
 դիւ հէր գըյմէթլ շէյի կէօրիւր :
 Սէլէրին սղընթըլընը գուրու
 11 սուր . վէ կիլիւ օանը ըլլա
 չըգարըր :

Ամմա իլմէնէրէտէ պուլու 12
 նուր . վէ ֆէհմին շու մահալի
 նէրէտէ տիր : Մալմ ծոռն գըյ
 13 մէթինի պիւլմէղ , վէ եաշայան
 լարըն եէրինտէ պուլունմաղ :
 Տէրինը՝ Պէնտէ տէյիւ տիր 14
 տէր . վէ տէնիլ՝ Եանըմտա եօգ
 սուր տէր : Օնուն պէտէլինէ 15
 խասս ալթուն վէրիլմէղ . վէ օ
 նուն գըյմէթինէ կիւփիւլ թար
 16 թըլմաղ : Պահալը Ոփիւր ալթու
 նու իւն եա գըյմէթլ ագիգ
 թաշը իւն եալստ կէօք եագուլ
 իւն քէսիլմէղ : Ալթուն վէ ճէ 17
 վահիր ծոռ պէրապէր կէլմէղ ,
 վէ խալիս ալթուն դապ՝ ծոռ
 պէտէլ օլմաղ : Մէրճան վէ պիլըր 18
 Էանըփասն ալթումաղ . վէ իլմ՝ ին
 ճիտէն գըյմէթլի տիր : Հապէշ 19
 Թօփրալը ծոռ պէրապէր կէլմէղ .
 պահալը խալիս ալթուն իւն պի
 չիլմէղ :

Խմտի իլմ՝ նէրէտէն կէլըր , 20
 վէ ֆէհմին շու մահալի նէրէ
 տէ տիր . Զիւն քի հէր եաշա 21
 յանըն կէօղիւնտէն կիլմէփշ վէ
 հէվանըն գուշարընտան սագ
 22 լանմըշ սըր : Հէլաք վէ էօլիւմ
 տէրէրէր՝ Պիլ ծոռն նամընը
 գուրագլարըմըլ իւն իւլթաիք :

23 Օնուն եօրունու Ալլահ անկ-
լար . վէ ծնուն մէքեանընր օպի-
24 լըր : Ձիւրա օ' եէրին ուճլարը-
նա պարար . ճիւմէ կէօքէրին
25 ալթընաա օյանր կէօրիւր : Իկազ
կէարը միզանէ վուրտուգտա , վէ
26 եաղմուրա դանուն' վէ կիւրէմէ-
լէրին շիւնէլէրինէ եօլ էթաիք-
27 տէ , օլ դէման օնու կէօրաիւ , վէ
օնու խապէր էթաի . օնու հա-
ղըրաար , հէմ տաիլ թէ ֆիթիշ
28 էլէտի : Վէ ասէմէ տէտի .
իլթէ ի'լմ' Բապպ դօրդուսու-
տուր , վէ ֆէհհմ' քէմիլքտէն իհ-
թիրաղ էթմէք տիւ :

ՊԱՊ ԻԹ

1 Ե Յօր մէսէլինէ սէվամէ
տիպ տէտի քի'
2 Կօյայը կ'վիլէլի ալլարաա-
քի կիպի' Ալլահն պէնի սադ-
լատըղ կիւնըրտէքի կիպի օյա
3 խիմ , պաղըմ իւզէրինտէ օնուն
շերաղըսը ըլլա վէրիւր իքէն , պէն
դարանըգտա օնուն ըլլաղը իլէ կէ-
4 դէր իքէն . Թադէլիւմ կիւնը-
լինտէ օլտուղում կիպի քի' Ալ-
լահ իլէ չատըրըմտա իւզիլէթ է-
5 տէր խիմ . քի ճիւմէլէյէ դա-
տիր տահա պիլէմ ճէ չօճուգլա-
6 ըմ էթարաֆըմտա խի . Իղէրի-
մի սիւտ իլէ եպղար խիմ , վէ
դայալար պանա դէյթուն եաղը
7 սէլէրի աղըրալ խի . Ըէհհր-
տէն դափուլա չըգըպ իւքէմէմի
մէյտանտա դուրտուղըմ վա-
8 դըթ' կէնճէր պէնի կէօրինճէ
կիւզէնիլէր խի . վէ իսթիյար-
լար դաղըզպ տուրուրար խի .
9 Սէրվէրլէր' սէյլէմէյէ իպա է-
տէրլէր խի , վէ աղըղարընա
10 էլ դօրլար խի . Պէլլէրիննութ-
դու թուլթուլուպ' տիլլէրի տի-
11 մաղլարընա եալիլըր խի : Գու-
լադ իշտիլնճէ , հադգըմա' Նէ'

մալթըւ տէր խի , վէ կէօղ կէօ-
րինճէ' հադգըմա շէհասէթ է-
տէր խի : Ձիւրա պէն' ֆէլը 12
եաա էտէն ֆադըրի վէ էքքսիւ-
ղիւ վէ եաղարըմ օյմայանը դուր-
թարըր խիմ : Շէլաք օյմադ 13
իւզըէ օյանըն պէրէքէթի իւզէ-
րիմէ կէլըր խի . վէ աուլ դա-
րընըն եիւրէյինի շաղանալըրը
խիմ : Սատադսթ կիլինիլի ի- 14
տիմ , վէ օ պէնի գալիլար խի .
վէ շէրիա'թ' դաֆիթանըմ վէ սա-
րըղըմ կիպի խի : Պէն քէօրէ 15
կէօղէր' վէ Թօփալա' սպաղար
խիմ : Եօխտուլարըն սպաղար 16
խիմ . վէ տիլմէտիլիմ տա'վա-
յը թէ ֆիթիշ էտէր խիմ : Վէ 17
ֆըսղըն շէնէսինի դըրար խիմ ,
վէ տիլլէրինտէն շիւեարը շէքէր
աղըր խիմ : Վէ տէր խիմ քի' 18
Եուվամտա ճան թէսիլմէ էտէ-
ճէյիմ , վէ կիւնըրիմի դում կի-
պի չօղաւտաճաղըմ : Քէօքիւմ 19
սուլարա եաղըլըշ խի . վէ շի-
պիւթիւն կէճէ տաղարըմտա
դօնմուշ խի : Ըանըմ պէնտէ 20
եէնի խի . վէ էլիմտէ եաղըմ
թաղէլէնիլ խի : Պէնի տիլնէ 21
լէյիպ պէքէրլէր խի . վէ մէշ-
վէրէթիմէ սիւքիւթ էտէրլէր ի-
տի : Սէօղիմանէն սօնկրա' օն 22
լար թէքրարըմաղ խի . վէ սէօ-
ղիւմ օնլարըն իւզէրինէ տամլար
խի : Պէնի եաղմուր կիպի պէք 23
լէրլէր խի . վէ աղըղարընը'
սօն պէհհար եաղմուրտանա ալը
կիպի աչարըր խի : Օնլարա 24
կիւլաէ խիմ , ինանմաղար խի .
վէ եիւզիւմիւն ըլլըրըն տիւշիւր-
մէզլէր խի : Օնլարա եղարըն 25
նը սէհիպ' սղաշտա օթուրուր ի-
տիմ . վէ փատիլաճ ա'աքէրի տ-
րասընտա կիպի' եաաաա օյան-
լարա թէսէլի էտէն քիմաէ կի-
պի' տաքին օլուր խիմ :

ՊԱՊ Լ

- 1 Լմամ շինտի՝ եաշտա պէն-
տէն քիւշիւքէր իւզերիմէ կիւ-
լերէր, զնշար քի զնշարն պա-
պաւարըն՝ սիւրիւկերիմին քէօ-
փէքէրի իւկ գամաղա թէնէզգիւ-
2 Էթմէզ խիւմ: Օնշարն ելլերն
նին գուվէթի պիւլէ՝ պանա նէ-
յէ եարար խիւմ. զնշարն քէմա-
3 լի հէլաք օլմուշ խիւմ: Ձերու-
րէթ վէ աշլըգտան արդշանըր-
լար խիւմ. չէօլէ՝ խարապաթ վէ
վերան դարանըղընա գաշարլար
4 խիւմ. Թաաւալարը իջին չալը-
լարն եանընտաէ պէկէօմէճի վէ
արտաքէքզիւ գօլարըրլար ի-
5 տի: Աքէճ արապընտան գօլու-
լուրլար խիւմ, վէ իւզերլերինէ՝
խըրըղա կիւպի հայգըրըրլար ի-
6 տի: Գօրգուլու տէրէլերտէ վէ
Թօփարճ քէքիւ գօլարըրլար ի-
7 սաքին օլուրլար խիւմ: Չալըլա-
րըն արապընտա պաղըրըրլար ի-
տի. տիքէն չալըլարը ալթընտա
8 ճէմ՝ օլուրլար խիւմ: Տիվանէ օ-
ղուլլարը՝ հէմ պի նամ օղուլլա-
րը օլմաղըր, եէրտէն գօլու-
9 լուրլար խիւմ: Վէ շինտի զնշա-
րըն Թիւրքիւսիւ օլտոււմ, հէմ
10 զնշարն մէսէլի օլտոււմ: Պէն-
տէն Թիւրքիւսիւ պէնտէն իրադ-
օլտուլար. վէ եիւղիւմտէն Թիւ-
11 քիւրլիւք հսիրիկմէղէր: Վէմիմի
չէօղիւպ պանա ճէֆա էթտիյի
իջին՝ հանիւմտէ եուլարընըսա-
12 լը վէրտիլէր: Սաղըմաւան՝ ալ-
չադ քիմսէլէր գալըղա պաղըլա-
րըմը իթի վէրիլէր. վէ պանա
գարըն հէլաք եօլարընը հաղըր-
13 լատըլար: Օնշար ի՛ղէրիմի պօ-
ղարլար. եարաւմ ճըլարըն եօղ-
14 իքէն, պէլամը արթըրըրլար: Վէ-
նիշ եղըղք եէրքիւ կիւպի կէլըր-
լէր. վիրանէ ալթընա հիւճիւմ
15 հէտէլէր: Իւզերիմէ գօրգուլար
տէօնտիւ. քիւզկեար կիւպի ի-

Թիպարըմը գօլաւարլար. վէ խէ-
լատըմ պուլուլթ կիւպի կէշտի:

Վէ շինտի ճանըմ իւզերիմէ 16
տէօքիւլտիւ. հէմ կիւնէլերի պէ-
նի եադալատըլար: Վէճէտէ իւ- 17
ղէրիմտէ քէմիքէրիմի տէլէր. վէ
պէնի կէմիքէն աւըլար տին-
մէզ: Չօգ գօրտան՝ աւըլէ հա- 18
վապըմ օլտու. պէնի՝ դաթթա-
նըմըն եադապը կիւպի սըղար:
Պէնի չամուրա ալթաղ, վէ Թօփ 19
ըղա հէմ քիւլէ պէնկղէտիւմ:

Սանա Ֆէրեատ էտէրիւմ, վէ 20
պանա ճէվապ վէրմէղիւն. տու-
րուրոււմ, վէ Ֆարգըմա վար-
մադըն: Պանա դալմ օլտուն. 21
էլլինի գուվէթի իւկ պէնի գօ-
վալարըն: Պէնի՝ դալարըղա՝ 22
քիւզկեարա պինտիլիքիւն, վէ
պէնի էրիտիպ գօրգուտուրոււն:
Ձիւրա սէնի պէնի էօլիւմէ՝ վէ 23
հէր եաշայանա Թալին օլու-
մուշ էվէ տէօնտէրէճէլիյի պի-
լիւիւմ: Անճադ սու խարապա 24
Թա էլ սալմաղ, էյէր զնշարը
հէլաք էթտիյի տէնիյաղ էտէր-
լէր իւկ:

Մէշադգաթ կիւնիւնտէ պու. 25
լուան իջին աղաւմապըմը.
Ֆուդարա իջին ճանըմ սըղը-
մատը մը: Ամմա պէն էյլիք ու. 26
մար իքէն, քէմիլք կէլտի. վէ
այտընըղ պէքէր իքէն, գարան-
ըղ կէլտի: Պաղըմ գայնաշտըր, 27
վէ Թէպէն օլմատը. միհնէթ
կիւնէլերի հանիւլա ալար: Պիւ- 28
նէշտէն օլմալարադ գարա չէհ-
րէլ կէզտիւմ. գալգալմ, ճէ-
մաալթա Ֆէրեատ էթտիւմ:
Աթտէրլէրն գարընտաղ՝ վէ 29
տէվէ գուլարընըն արգատաղը
օլտոււմ: Տէրիւմ իւզերիմտէ դա- 30
րա սըր. վէ քէմիքէրիւմ հարա-
րէթտէն եանտը: Իմիլ Թան
պուրոււմ եատա՝ հէմ մըսգալմ
աղալանլար սէսինէ տէօնտիւ:

ԳԱՊ ԼԱ

- 1 Կէօղէրիմ իլէ ա՛հա .բէսիւ-
տիմ, վէ պաքիրէ հագգընա նի՞-
2 ճէ տիւշուհէյիմ : Զ իրա եօգա-
րտա օլան Ալլահտան նէ՞ հիս-
սէ՞ վէ եիւճէկըտէ օլան ճիւմ-
լէյէ դատրտէն ի՞նչ միրաս օլուր :
3 Հէլաք ֆասըգ ինչն՝ վէ եատ
հալ եարամաղըգ իլէյէյէնէր ի-
4 չիւն տէյի՛ն մի : Օ՝ եօլարըմը
կէօրմէ՛ղ մի , վէ հէյի ատըմլա-
5 ըմը սայմա՛ղ մը : Էյէր նա-
հագըգ իլէ եիւրիւտիւմ իսէ ,
եախօտ սայաղըմ հիլէյէ ա՛ճէլէ
6 էթտի իսէ , պէնի սատադաթ
միզանը իլէ թարթսն , վէ Ալ-
լահ բէմալիմ պիլսին :
7 Էյէր ատըմըմ եօլտան սափ-
տը իսէ , վէ եիւրէյիմ կէօղէ-
րիմին արտընճա տիւլիք էթտի
իսէ , վէ կլէրիմէ լէքէ եաղիւ-
8 տը իսէ , պէն էքէյիմ, վէ պաշ-
գատը եէսին , վէ մահսուլարըմ
9 բէօքտէն գօփարըլսն : Էյէր
եիւրէյիմ պիր գարըլա ալտան-
աը իսէ , եախօտ գօնշումուն
գափուսոնտա փուսուտա օ-
10 թուրտում իսէ , գարըմ դայրի-
տի իչիւն աէյիւրմէն չէվիւտին .
վէ ծնուն իւզէրինէ դայրիւրի
11 էյիլսինէր : Զ իրա պու ֆիւ-
ճիւր տիւր , վէ հաքիմէրին ֆաւ-
12 էպէճէյի ֆըսդ տըր : Զ իրա պու-
հէլաք հտէնէտէք եէյէն աթէշ
տիր . վէ հէյի մահսուլումու-
բէօքտէն գօփարաճաք :
13 Գուլում եա խալայըղըմ պէ-
նիմ իլէ չէքիւլթէտէ , էյէր տա՛-
վալարընը իպթալ էթտիմ իսէ ,
14 եա Ալլահ գաղընճա՝ նէ՞ իլէ-
յիմ, վէ եօգլայընճա՝ ծնա նէ՞
15 ճէվապ վիւրէյիմ : Գարընտա
պէնի եարատան՝ ծնու տա եա-
րա՛թմասըմը . վէ րահմտէ պի-
ղէ չէք վէրէն պիր տէյի՛ն մի :
16 Էյէր ֆուգարայը միւրատըն

տան մէն՝ էթտիմ իսէ , վէ տու-
դարընըն կէօղէրինի դարարթ-
տըմ իսէ , վէ լոգմամը եալընը 17
եէտիմ իսէ , ծնտան էօքսիւզ տէ
եէմէտի իսէ , (զիւրա կէնճիլ 18
յիմտէն՝ պապսնըն եանընտա
կիպի՝ պիլէմ ճէ պէօյիւտիւ , վէ
անամըն ըահմիստէն պէրու ծնու
կէօղէթտիմ ,) էյէր էսվապը 19
օլմայանըն հէլաք օլտուղունու՝
վէ եօխուլուն էօրթիւտիւզ օլ-
տուղունու կէօքսիւմ իսէ , օ 20
նուն պէլի պանա խայր տուա՛
էթմէտի իսէ , վէ գօյունլարը-
մըն եախաղընտան ըսընմասը
իսէ , էյէր գափուտա եարտը 21
մըմ օլտուղունու կէօրտիւյիւմ
տէ՛ էլիմի էօքսիւզիւն իւզէրինէ
գալարըտըմ իսէ , գօլում ու- 22
մուզտան տիւշուին , վէ պիլէ-
յիմ գամընընտան գըրըլսն :
Զ իրա Ալլահն հէլաքիստէ 23
գօրգար իտիմ . վէ ծնուն ճէլալի
էօնիւնտէ տայանամաղ իտիմ :
Էյէր իւմիթիմի ալթունա գօ 24
տում իսէ , վէ խասա ալթունա՛
Իթիմատըմ աըր աէտիմ իսէ , է 25
յէր մալիմ չօգ օլտուղունտան՝
վէ էլիմ դանիմէթ պուլտուղուն-
տան շաղանտըմ իսէ , էյէր կիւ 26
նէշին զիյա վէրտիյինի՝ եա ա-
յըն ըիւշանլըգ իլէ եիւրիւտիւ-
յիւնիւ կէօրտիւմ տէ , եիւրէ 27
յիմ կիլըլիճէ ալտանըպ՝ աղըմ
էլիմի էօփտիւ իսէ , (պու տա 28
իսի հաքիմէրին ֆաւլ էպէճէյի
ֆըսդ օլտու , զիւրա եօգարտա
օլան Ալլահը ինքեար էթմիլ օ-
լուր իտիմ ,) էյէր տիւշմէնի 29
մին տէրտինէ շաղ օլտում իսէ ,
եա պէլայա օղաարընտա խօշ-
լանտըմ իսէ , (ծնուն ճանընա 30
պէտ տուա՛ էթմէք իլէ՝ տիմա-
ղմա պիլէ կիւնահ էթտիմէ-
տիմ ,) էյէր չասըրըմըն ատէմ 31
էրի աէմէտիլէր իսէ բի՝ Օնուն
պօղապաղը կէթէրտէն սօյմա

- տըզմընը քիմ կէտմէնէն պիտի
 32 (միւսաֆիր տիշարտա դոնմազ
 խտի , էօճույա դափումու ա
 33 չար խտիմ ,) էյէր դապահաթ
 լարմը Ադամ կիպի՝ եարամազ
 լըզմը քոյնումաա սաղլամաղըլա
 34 էօրթախմ իսէ , օլտէմ պիր չօդ
 դալապաղդոսան դօրգայըմ , վէ
 դապիւնէրին հաղիրէրին պէնի
 դօրդու թսունլար , հէմ թըմա
 յըլ դափումաան չըդայըմ :
 35 Եօլայտը պէնի իշտէն օլա
 խտի . իշմէ խմզամ . Ճիւմէյէ
 դատիր պանա ճէվապ վէրէ , վէ
 տա՛վաճըմ օլան քիմնէ քիթապ
 36 եաղա : Օնու ումուգրումաա դալ
 տըրմա՛ղ մը խտիմ . օնու քէնտի
 37 մէ թաճ՝ պաղլար խտիմ . Օնա
 ատըմարըմըն սայըսընը սէջլէր
 խտիմ . օնա սուլթան կիպի եադ
 լաչըր խտիմ :
 38 Էյէր իւղէրիմէ հէրիմ ֆէր .
 եատ էթտի իսէ , վէ հվէքլէրի
 39 պիրքտտ աղատը իսէ , էյէր
 մահսուլունու ադգէսիզ եէտիմ
 իսէ , եա սահպլէրինին ճանալ
 40 ընը չըգարտըմ իսէ , պուզտայ
 եէրինէ տլէքն՝ վէ արփա եէրի
 նէ տէլւճէ պիթսին :
 Յօրուսն սէօղէրի թէմամ օլ
 տու :

ԳԱՊ ԼԲ

- 1 Ա է պու իւչ առէմէր Յօրա
 ճէվապ վէրմէքտէն ֆէրաղաթ
 էթտիէր . ղիրա օ՛ քէնտի նա
 2 ղարընտա սատըգ խտի : Օլտէմ
 իրամ դապիւնսինտէն Բուզու
 Բարաքիէլ օլու Եղիուսուն զա
 զասըլ թու թուշտու . Յօրանէֆ
 սինի Ալուհտան սատըգ չըգար
 տըրընտան էօթիւրի էօվէքսի
 3 Թու թուշտու : Հէմ օնուն իւչ
 տօսթումաա ճէվապ պուլամայըլ
 Բաբու սուչու չըգարտըգլարըն
 տան էօթիւրի էօվէքսի թու .
 Թուշտու : Վ է Եղիուսն՝ Յօրուն 4
 սէօղէրինին իէֆիւլ օմաաւա պէք
 լէտի . շիւն քի օնլար օնսան
 իխթիյար խտիէր : Իմաի Եղիւ 5
 ուս՝ օլ իւչ առէմին տըրընտա
 ճէվապ գալամատըրըն կէօրին
 ճէ , էօվէքսի թու թուշտու : Վ է 6
 Բուզու Բարաքիէլ օլու Եղիւ
 ուս ճէվապ վէրիպ տէտի քի՝
 Վէն եաշտա քիւչիւք իմ , սիւզ
 իսէ փիր իխթիյար սընըգ . օն
 տան էօթիւրի դօրգուպ՝ լէյի
 մի սիւղէ պէյան էթմէյէ խաֆի 7
 էթտիմ : Տէտիմ քի՝ Վիւնլէր
 կէօրիւս սէջլէսին . պէ իլլի՝ չօդ
 եաշըր պիտիրսին : Ամաա ա 8
 տէմանէ լուհ վար . վէ Ճիւմէյէ
 դատիրին նէֆէսի օնա ֆէհմ
 վէրեր : Ալլամ քիմնէլէր՝ պէօ 9
 յիւքլէր տէյիլ . վէ չէրաաթ
 տան անկալան՝ իխթիյարլար
 տէյիլ տիր : Օնուն իշիւն տէ 10
 տիմ քի՝ Պէնի տինիլէ , պէն տէ
 պիւրիյիմի թաղիրէ հտէյիմ :
 Իշմէ սէօղէրինիւ պէքլէ 11
 տիմ , իսպաթլարընըլա գուլադ
 վուրտում , թա սիզ սէօղէր ա
 լայանատէք : Վ է սիւղէ տիգաթ 12
 էթտիմ , վէ իշմէ Յօրու իս
 քեաթ հտէն սիգտէն օնուն
 սէօղէրինէ ճէվապ վէրէն հօդ
 տուր . Օլմայա տէյէսինիլ քի՝ 13
 Իլլի պուրտուգ . օնու ալթ է
 տէճէք Ալաշ տըր , առէմ տէ
 յիլ : Լաքին օ՛ պանա դարը 14
 սէօղէր թէրթիպ էթմէտի . վէ
 պէն օնա՝ սէօղէրինիլ իլէ ճէ
 վապ վէրմէյէճէյիմ :
 Օնլար շաշըլար , արթըգ 15
 ճէվապ վէրմէտիւրէր . օնլարըն
 սէօղէրի դալմատը : Վ է պէքլէ 16
 տիմ , լաքին սէջլէմտիւրէր , իւ
 լա տուրտուլար , արթըգ ճէ
 վապ վէրմէտիւրէր : Պէն տախի 17
 միգտարիմ ճէ ճէվապ վէրէյիմ ,
 պէն տէ պիւրիյիմի թաղիրէ
 տէյիմ : Զիրա սէօղէր իլէ տօ 18

լու իմ. տերունիմտէն ուն ըտւհ
 19 պանա զոր էտէր : Իշթէ տէ-
 ըունիմ՝ աշըմամը շարապ կի-
 պի տիր . եհնի թուումլար կի-
 20 պի չաթլայաճադ : Սէյլէյիմ
 տէ նէֆէսլէնյիմ . տուտագ-
 21 արըմը աշըպ ճէվապ վերէյիմ :
 22 Հարա ատէմ խաթըր կէօղէթմէ-
 յիմ, վէ քիմնէյէ միւտահանէ
 22 էթմէյիմ : Զ իրա միւտահանէ
 էթմէսինի պիլմէմ . պէնի Եա-
 րատան՝ պէնի թէզ գալորըր :

ԳԼԱՊ ԼԳ

1 Մէ լաքին հա՛ Յոր՝ քերեմ
 էյլէ քէլամըմ տինկէ . վէ հէփ
 2 սէօղէրմէն դուլազ վուր : Իշթէ
 շիմոի աղըմը աշըյմ . տիլիմ
 3 տիւմաղըմա սէյլէսին : Սէօղէ-
 րիմ՝ երարէյիմին աօղըուլուլու-
 նա կէօրէ օլաճադ , վէ տուտագ-
 4 արըմ՝ խալիս իլմ սէյլէյէճէք :
 4 Պէնի Ալլահն Բուհու հափաղ-
 վէ ճիւմլէյէ գատորին նէֆէսի
 5 պանա հայաթ վերտի : Էյլ՝
 գատիր իտէն , պանա ճէվապ
 վէր . հաղըրանըպ դարըմա
 6 աուր : Իշթէ պէն՝ սէնին աղը-
 նա կէօրէ՝ Ալլահ իշինն քաւա-
 7 յլ՝ . պէն տալիս պալըդգտանքէ .
 7 սիլիմ : Իշթէ պէնիմ գորգում
 սէնի իւրքիւթմէզ . վէ էլլիմ՝ իւ-
 8 ղերինէ աղըր օլմազ :
 8 Թաղիկան գուլաղըմա սէյ-
 լէտին . վէ քէլամլէրինին սէսի-
 9 նի իշլթաթիքի՝ Պէն թէմիզ՝ կիւ-
 նահսըղ իմ, պէն փաք իմ . պէն
 տէ հարամաղըդ Եօգ տուր :
 10 Իշթէ օ՝ իւղէրիմաէ պէհանէլը
 պուլուր . պէնի՝ քէնտինէ տիւ-
 11 մէն սայար : Այադարըմը պու-
 գաղըլարա գոր . հէփ իղէրիմի
 12 կէօղէտիր : Իշթէ սանա ճէվապ
 վերերիմ քի՝ պուլնտա սաաղդ տէ-
 յիլտին . զիրա Ալլահ՝ ինսան-
 13 տան պէյիլէք տուր : Նի՛շին օ-

նուն իլէ չէքլըրսին . չինն քի օ՝
 հիշ պիր շէյ իշինն ճէվապ վէր-
 մէզ : Զ իրա Ալլահ պիր քերէրէ 14
 վէ իբի քերրէ սէյլէր իսէ տէ՝
 15 Խաան գայա էթմէզ : Տիւշտէ՝
 կէճէ ըրիյապընտա՝ առէմլէր իւ-
 ղերինէ աղըր ոյգու տիւշտէք .
 տէ՝ տէօղէքտէ ուլուգլամալարըն-
 տա , առէմլէրին գուլադարընա 16
 օլ ղէման քէշֆ էտէր , վէ թէ-
 տիպլէրինի միւհրէր , քի առէ- 17
 մի՝ իշտէն չէվլրէ , վէ ինսան
 տան ղուրուրի կիղէյէ : Օնուն 18
 ճանըր մէզարտան՝ հէմ՝ էօմրիւ-
 նիւ սիւահ իլէ հէլաք օլմադտան
 կերի թոււթար : Վէ տէօղէյին 19
 տէ աղըր իլէ՝ վէ քէմիլէրինին
 ճիւմլէսի տէվամ իւղլէ թէտիպ
 օլունուր : Վէ նէֆաի էքմէքտէն 20
 հէմ ճանըր նէֆիս թաւմտան
 իքրահ էտէր : Օնուն էթի շէօյ 21
 լէ թէլէֆ օլուր քի՝ կէօրինմէզ
 օլուր . վէ կէօրինմէյէն քէմիլ-
 22 լէրի տիշարը օլար : Վէ օնուն
 ճանըր մէզարա՝ վէ կէօրինէ օլ-
 տիւրէնլէրէ հադաղըր :

Էյլէր էանընտա պինաէ պիր՝ 23
 պիր էլլի՝ պիր թարիֆ էտիճի
 օլտա , քի առէմ տօղըուլուլու-
 նու խապէր էտէ , օլտէմ օնա 24
 մէրհամէթ էտիպ տէյէճէք քի՝
 Օնու մէզարա էնմէքտէն ֆիտա
 էյլէ . պէն ֆիտա պուլաւում :
 Օնուն թէնի մա՝սուսնըքինտէն 25
 թաղէ օլաճադ . կէնճիլիյինին
 կիւնլէրինէ տէօնէճէք : Ալլահ 26
 նիյազ էտէճէք , վէ օնու դա-
 պուլ էտէճէք , վէ օնուն եիւ-
 ղինիւ ալըշ իլէ կէօրէճէք .
 ղիրա առէմէ՝ սատագաթընըն
 էճրինի վերէճէք : Ալլահ առէմ 27
 լէր իւղէրինէ պադար , վէ պիւր՝
 Սիւնահ էթաթիմ վէ տօղըուլու
 էյրի էթաթիմ վէ պանա հարա-
 մաղ տէր իտէ , օնուն ճանըր 28
 մէզարա կէլմէքտէն ֆիտա է-
 տէր . վէ էօմրիւ՝ ըլըր կէօրիւր :

- 29 իշթէ հէփ պունլարը Ալաճ
ատէմէ իբի իւչ քերքէ էտէր,
30 քի ընուն ճանընը մէղարաւան
կերի կէթիւրէ, թա քի եաշա-
յանլարըն ընդը իւլ այաընլանա:
31 Գուլադ վուր եա՝ Յոբ՝ պէնի ի-
շիթ . սիւքիւթ էյլէ, վէ պէն
32 սէյլէյիմ : Եյէր սէյլէյէճէ-
յին վար իսէ՝ պանա ճէվապ
վէր . սէյլէ, զիրա մերամըմսէ-
33 նի սատըգ չըգարմադ տըր : Եօդ
իսէ սէն պէնի տինկլէ . սիւ-
քիւթ էթ, վէ սանա իլ թա՝
լիմ էսէյիմ :

ՊԱՊ ԼԴ

- 1 Յէմ Եղիուս ճէվապընա տէ-
լիւմ էտէրէք տէտի քի՝
2 Եա՝ ալմէր՝ սէօղէրիմի տինկ-
լէյին, վէ էյ՝ տիքիլէր՝ պանա
3 գուլադ վուրուր : Զիրա սէօղէ-
րի գուլադ տինէր . վէ թաա՝
4 մը՝ տիմաղ տաթար : Քէնտիմի-
ղէ հագգը սէլէլիմ . արամըտ
5 էյի նէ տիր պիլէլիմ : Չիւն Յոբ
տէտի քի՝ Պէն սատըգ իմ, վէ
Ալաճ հագգըմը իպթալ էթտի-
6 Հագգըմ խուսուտունտա եալան
ճը սայլըրմ, գապահաթըմ
էօղ իբէն՝ եարամ ընկուրմաղ
7 տըր : Հա՞նկը առէմ Յոբ կիսի
8 քիւֆրիւ սու կիսի իչէր, վէ
եարամաղըգ իչէյէնլէրին թա-
ղըմը իւլ կէզէր, վէ Ֆասըգ ա-
9 տէմլը իւլ էիրիւր : Զիրա
տէտի քի՝ Ետէմէ՝ Ալաճըն ին-
տինտէ մագպուլ օլմագտան Փա-
10 յիտէ եօգ սուր : Պունուն ի-
չիւն պէնի տինկլէյին՝ եա՝ տ՛գլ
սահիպլէրի . հաշա քի Ալաճ .
տա եարամաղըգ՝ վէ Ճիւմէյէ
11 գատիրտէ գապահաթ օլա : Չիւն
քի առէմէ՝ Ֆիլլընէ կէօրէ վէ-
րիւր . վէ քիլէյէ՝ եօլունա կէօրէ
12 պուլտուրուր : Վագա՝ կէրլէք
տին Ալաճ՝ եարամաղըգ էթ-

մէդ, վէ Ճիւմէյէ գատիր շէ-
րիա՝ թի պօղմաղ : Օնա եէրի 13
քի՛մ ըսամարլաուր . վէ պիւթիւն
տինէալը նիղամա քի՛մ գօտու :
Եյէր ընա տիգգաթ էտէր իսէ, 14
րուհունու վէ նէ ֆէտինի քէնտի-
նէ ճէլպ էտէճէք, հէր թէն 15
պիրտէն էօլէճէք, վէ առէմ
թօիրաղա տէօնէճէք : Իմտի է, 16
յէր ֆէհմի լա՛ր իսէ, պունու
տինկլէ, սէօղէրիմին սէսինէ
գուլադ վուր : Ընէրիա՝ թառն իբ, 17
րահ էտէն տախի հիւքիւթ
սիւրէր մի . վէ սատըգ օլան
Քէպիրի գապահաթըմը չըգա-
րըսըն : Փատիլահա Եարամաղ 18
պէյլէրէ Ֆասըգ տէնիլիւր մի :
Օ իսէ սէրվէրլէրին խաթըրնա 19
պագմաղ, վէ զէնկինի Ֆագիր-
տէն զիյատէ կէօղէթմէգ . զիրա
օնլարըն ճիւմէսի ընուն էլէրի-
նին ալմէլ տիր : Պիր անտէ եօ- 20
լէճէքլէր, վէ կէճէ եարընընտա
գալմ վէլվէլէյէ տիւշիւպ կէէ-
ճէք տիր . վէ զօրույու՝ էլ տէյ-
մէղտէն տէֆ՝ էտէճէքլէր տիր :
Զիրա ընուն կէօղէրի ինսանըն 21
եօլարը իւզէրինտէ տիր . վէ օ-
նուն ճիւմէլ աորմարընը կէօ-
րիւր : Գարանըգ եօգ՝ վէ էօ- 22
լիւմ կէօլէսի եօգ սուր քի՛ եա-
րամաղըգ իչէյէնլէր օրատա
կիղէնէլէր : Զիրա ինսանը ար- 23
թըգ թէֆթիւն գօմաղ քի՛ Ալ-
լահըն հուղուրունա շէրաալթէ
վարա : Պիւա թէֆթիւն զօրու- 24
լարը գըրար . վէ օնլարըն եէր-
լէրինէ պաշալարընը գալտը-
րըր : Չիւն քի օնլարըն իչէրինի 25
պիլըր, վէ Իւն կէճէյէ տէօնէր,
վէ օնլար էղիլըր : Ֆասըգ օլ- 26
տուղարը իչիւն՝ օնլարը սէյլիւր-
ճիլէրին մագպլինտէ վուրուր .
Պունուն իչիւն քի օնուն արտըն 27
տան սապարըլար, վէ օնուն եօլ-
լարընտան հիւ պիրիին ֆէհմ
էթմէտիլէր . Ընէյլէ քի՛ Փա- 28

դիրին ֆերետաւորնը հուզուրու-
նա կէթիւրտիւր . վէ օ՝ զուլմ
չէքէնէրին ֆիզանընը իշիթտի :
29 վէ օ՝ լաճալմ վէրինձէ , քի՛մ
իղթիրապ վէրէ պիւր . հէմ օ՝
եկւզիննիւ սագլայընձա , կէրէք
թայիֆէյէ գարը կէրէք պիւր ա-
տէմէ գարը ծուքի՛մ կէօրէ պի-
30 լըր . թա քի պինամուս առէմ
սալթանաթ սիւրմէսին , վէ գալմ
տուղապա տիւշմէսին :
31 Զիրա Ալլահ տէմէլի քի՛
Աղապ չէքտիւմ՝ աբլըֆ ֆէսատ
32 իլէմէմ : Կէօրմէտիյիմի սէն պա-
նա էօյրէթ . էյէր էարամաղըդ
իլէտիւմ իսէ , աբլըֆ իլէմէյէ-
33 ձէյիմ : Աէնին ըէյինէ՞ կէօրէ
մի ձէղա վէրէձէք , քի սէն ըէտտ
էտէրսին . զիրա սէն սէլմէլ-
սին , վէ տէյիւպէն . վէ հէր նէ
պիւր իսէն սէօյլէ :
34 Ագըլ սաճիպլէրի վէ պէնի
սինկէյէն՝ ա՛րիմէր աէյէձէքլէր
35 տիր քի , Յօք պիւր իարաք սէօյ-
լէպի . վէ ծուռն սէօղլէրի ա՛գի-
լանէ աէյիւթի :
36 Արըլմ պուլ քի՛ Յօք նիհա-
յէթինէտէք սընանա . չիւն քի
ֆասըդ առէմէր կիպի ձէվապ
37 վէրտի : Զիրա կիւնահընա ֆըսդ
գալթար , արամըտաէլլըրիար .
վէ Ալլահ գարը սէօղլէրինի
չօղալտըր :

ՊԱՊ ԼԵ

1 Ա՛է Եղիուս ձէվապընա տէ-
վամ էտէրէք աէաի քի՛
2 Պու՛ Սատադաթմ Ալլահըն-
քինսէն զէյատէ տիր տէտիյին՝
3 հա՛գդ մը տըր սանըրաըն : Զիրա
տէսին քի՛ սանա նէ՛ ֆայիտէ օ-
լուր . կիւնահըմտան ֆաբիղ կէ-
4 սէն , նէ՞ գաղանըրըմ : Պէն սա-
նա՛ հէմ պիլէնձէ սէնին տօսթ-
5 լարընա ձէվապ վէրէյիմ : Կէօք-
լէրէ պագ վէ կէօր , վէ պու-

լութարա նաղար գըլ . սէնտէն
էիւքսէք տիրլէր : Էյէր կիւնահ 6
էտէր իսէն , ծու գարը նէ՛ իշ-
լէրսին . վէ գապահաթլարըն չօ-
ղալըր իսէ , ծու նէ՞ էտէրսին :
Էյէր սաալդ օլուր իսէն , ծու 7
նէ՞ վէրիւսին . եախօտ սէնին էլին-
տէն նէ՛ օլըր : Սէնին ֆասըդըղըն 8
սէնին կիպի ինսանա՛ վէ սատադա-
թմն առէմ օղլուսն տըր : Զուլմ 9
լարըն չօղլուրուտան ֆէրետա-
էտէրլէր . զօրպաղլարըն փաղու-
սունտան ֆիլան էտէրլէր : Ամ 10
մա քիսէն աէմէղ քի՛ Պէնի եա-
րատան Ալլահ հա՛նի , օլքի կէ-
ձէ իլէ թէսպիհաթ վէրիւր . Օլ 11
քի պիղի եէրին հայվանլարըն-
տան ֆէշիմ՝ վէ հավանըն գուշ-
լարընտան ա՛լմէ էտէր : Օրա 12
տա՛քէօթիւլէրին թէքէպիւրի
էիւզիւնտէն ֆերետա էտէրլէր ,
ամմա օ՝ ձէվապ վէրմէլ :
Հագգան Ալլահ պաթըլըրը 13
սինկէյէմէղ , վէ ձիւմէյէ դա-
տիր ծու պագմաղ : Էյէրքի՛ Օ . 14
նու կէօրմէմ տէր իսէն աէ , շէ-
րաաթ ծուռն հուզուրուստա
տըր . իմաի սէն ծու կիւվէն :
Վէ հալա դաղապը իլէ էօղլա 15
մայըպ՝ շէտիտ դապահաթը թէֆ-
թիշ էթմէտիյի էձիւտէն , Յօք 16
սողընը պօշուսն աղըպ՝ պիլէի-
սիւղիւք իլէ սէօղլէր չօղալտըր :

ՊԱՊ ԼԶ

1 Ա՛նտէն Եղիուս թէքրար աէ-
տի քի՛
2 Պանա պիրաղ տահա գաթ-
լան տա՛ սանա պէյան էտէյիմ .
զիրա Ալլահ իշիւն տահա սէօղ-
3 լէր վար : Ի՛լմիմ ուզագտան ա-
լայըմ , վէ Եարատանըմ սա-
տադաթ վէրէյիմ : Զիրա հագ- 4
գան սէօղլէրիմ եալան տէյիւ .
ի՛լմի քէսմիլ օլան՝ սէնին եա-
նընտա տըր : Իշլմէ Ալլահ քէ . 5

պիր տիր, վէ Իմէնի ընտա էթ.
 6 պիր տիր: Փաթըը եաշած մաղ.
 վէ տէրաթմէնտին հաղգընը հաղգ
 7 էտէր: Վէօղլէրինի սատըգլար.
 տան կէրի չէքմէղ, վէ փաթիշահ.
 8 աուր, վէ երաճէլլըլէր: Վէ ըն.
 պար էյէր պուգաղուէր իլէ
 պաղլըր օլուս' միհնէթ իրլէրին.
 9 օլտէմ' ընլարա' ա'մէլլէրինի վէ
 իսեանլարընըն արթաղընը պէ.
 10 յան էտէր: Հէմ' ընլարըն գու.
 լաղընը թէտիպէ աշար, վէ էմր
 էտէր. քի' եարամաղըգտան տէօ.
 11 Նէլէր: Էյէր իթաա'թ էտիպ'
 ընա գուլլուգ էտէրլէր իսէ, կիւն.
 12 Նիյմէթլէր իլէ կէլլըրլէր: Ամ'
 մա էյէր իթաա'թ էթմէղլէր ի.
 սէ, գըլքաւան կէլլէրլէր, վէ
 պիլիսիսիլլէր իլէ էօլէրլէր:
 13 Երիւթէյի պինամուս օլանլար ի.
 սէ զաղապ' եղաղլար. ընլարը
 պաղաղաղընտա' ֆէրեատ էթ.
 14 մէղլէր: Օնլարըն նէֆիի կէնճ.
 լլէրտէ էօլլէր, վէ էօմրիւ լու.
 15 Թիլէր արասընտա պիլլէր:
 Թաղըր, վէ սըգընթըտա գու.
 16 լաղընը քէլլէր էտէր: Վէ սէնի
 պիլլէր իլլէթ յաղընտան' տար.
 17 Լաքին սէն ֆասըղըն սուգուսու
 18 աըր: Չիւն քի զաղապ' վար,
 սաղըն վուրուչ իլէ սէնի էօլ էթ.
 19 ըլթ սէնի գուրթարամաղ: Օ'
 սէլլէն մալլինէ իթիպար էտէր'
 մի. ալթուսա վէ մալլին պիւ.
 20 Գալմալարըն վիւճիւսլէրի եէրլէ.

րինտէն գալարըրլարը կէճէյի
 արգուււմա: Սաղըն պինամուս 21
 լուղա երաղ վէրմէ. զիրա սէն
 պուսուս միհնէթտէն զիյատէ
 սէլլին:

Իլթէ Ալաւ' գուլլէթի իլէ 22
 երաճէլլէր. ընտն կիպի էյըրէ.
 տէն քի'մ' տիր: Օնա' ընտն էօ 23
 լունու քի'մ' թալլին էտէր, վէ
 քի'մ' Եարամաղըր Իլլէտին
 տէր: Ինսանլարըն թամաշա էթ. 24
 տիլլէրի ընտն ա'մէլլինէ թա'ղիմ'
 էթմէյի խաթըրնտա սաղա:
 25 Հէր ատէմ' ընա պաղար, ինսան
 ուղաղտան սէյր էտէր: Իլթէ 26
 Ալաւ' ա'ղիմ' տիր, վէ պիլլ պիլլ.
 մէղլէր. ընտն եղլարընըն սալը.
 27 սը տալիս պի հիսապ տըր: Չէ.
 28 րա սուլարըն տամլալարընը ճէղպ'
 էտէր. պուհարընտան եաղմուր
 տէօքէրլէր, քի պուրլթլար ա.
 29 գըպ' ատէմ' իլլին իւղէրինէ զա.
 նիմէթ իլէ տամլալար: Լաքին 29
 պիր քիման պուրլթլարըն եա.
 յըլմասըն' վէ Օնտն չատըրը.
 30 նըն կիւրիւլթիւսիւնիւ առկալ'
 մը: Իլթէ ընտն իւղէրինէ այ.
 31 աընըղընը եայար, վէ տէնիլլին
 տէրլինլիլլինէ էօրթէր: Չիրա
 պուսլարըն վասիթասի իլէ գալմ'
 32 լարը հիւքմ' էտէր. զանիմէթ ի.
 լէ թաա'մ' վէրիւր: Ալուճլարը
 իլէ շիմէյի էօրթէր, վէ ընա'
 33 օլլայաճաղ. եէրի էմր էտէր.
 Քէնտի տսթնուս ընա պէյան
 էտէր. պինամուստն իւղէրինէ
 զաղապ' քէսպ' էտէր:

ՊԱՊ ԼԷ

Պունուն իշիւն տալիս երիւթ 1
 յիմ' տիթըրլիս' մահալլինտէն 2
 գըմըլտանը: Օնտն սէսիլին
 կիւրիւլթիւսիւնիւ վէ աղընտան
 չըգտան սէսաաընըն տինիլլէյին' 3
 3 պինկէյին: Օնու պիւթիւն կէօ.
 յիւն ալթընա' վէ փարըրթըսընը

Երկրի ու ճարտարանէք եօլար :
 4 Օնուն արտրնա պր սէն մէսա
 վերի , ա՛ղաւթ թիւի սէսի իւն
 կիւրէն և սէսի իշտիւնն :
 5 Օնկար իեր թիւնն : Ալա՛հ
 սէսի իւն ա՛ռալի կիւրէն : պէս
 յիւք իւր էտեր քի՛ պիղ ծաւ
 6 րը պիւրանաղ իղ : 2 իրա դա
 րա՛ մէ եարան եարմարա՛ հէմ
 գուվէ թիւնի եարան եարմար
 7 լարնա՛ իւրէն էն տեր : Օ հէր
 ասէմն էլին Թիւնէր քի՛ օ
 նուն ետրաղը ճիւնէ ասէմէր
 8 պիւրէր : Հէմ ճանաւարար ին
 լերնէ կիւրէր , վէ մէքանլա
 9 րընաւաւարն յուրար : Լոտոն
 10 Թարաֆրնաւ գասըրղա՛ վէ
 փորեաւ Թարաֆրնաւն աղուգ
 11 կէր : Ալա՛հն նէֆէսիւտն
 աննի վերիւր : վէ սուրարն կէ
 12 նիւրի տարալը : Ալա՛հ հաւա
 արսի քոյու պուրութա՛ սիւ
 րէր : Օնուն ըրըր պուրութա՛
 13 տաղար : վէ ծնուն թէպարի
 իւնէ Թարաֆր տարալը , քի տիւն
 եա եիւրէ եերն իւրէրնս օ
 14 նուն ճիւնէ ծաւ տիւր Թիւնի
 15 իւրէր : Օնուն կերէք թէ
 տիւր իւրն կերէք եերի իւրն
 կերէք իհասն իւրն կէ թիւր :
 16 Ի՛հ Գոր պուրա գուրաղ վար
 17 տուր տա՛ Ալա՛հն ա՛ռալըսա
 18 րնը միւրահաղ էլը : Ալա՛հ
 19 հն ըսարը իրապա՛ գոյուպ՛
 20 պուրութաւն զիւնէրէրնի
 փարլաթարընը պիւր Թիւնի :
 21 Պուրութաւն թէրաղարն Թիւնի
 22 քէմիւր զիւնն ա՛ռալըսալընը
 23 պիւր Թիւնի թիւնի թիւնի կէլին
 24 տէն րահաթարնարըննա
 25 Թիւնի պարըն նիւնէ ըսարըր :
 26 Տէրիւմիւր զիւնն իւր պիւր
 27 Թիւնի թիւնի թիւնի թիւնի
 28 Թիւնի թիւնի թիւնի թիւնի
 29 Թիւնի թիւնի թիւնի թիւնի
 30 Թիւնի թիւնի թիւնի թիւնի

լունն և մուրն պէն սէպլէյ
 րոպ . էյեր պիւր քիւնէ սէպլ
 Էր իսէ . էլալթիւնէ եուաւ
 Լարա՛ Էլիւնի պիւր պուրութա՛ 21
 Լարաւ փարաղը նուր պարա
 մաղար . ամա՛ն իւրիւրէր կէ
 չիւր ըսարը թէմիւր : Ալթուն 22
 Թիւնի նուր փորեաւնալն կերի .
 Ալա՛հն ինտիւնն հիւնիւթաւ
 23 ճէլալ վար : Թիւնէյէ գարար 23
 տիւր , ըսու անկուրաւաղը գուր
 րէն վէ հիւրմիւ վէ ա՛ռալն
 Թիւնի չոգլուրը պէպլէյ տիւր
 24 օ Թիւնէյէ ճէփա՛ վերմէ : Օնուն 24
 իւրն ինտիւր ըսու քորաւաւ
 եիւրէյի ա՛ռալըն հիւ պիւրնէ
 պարմաղ :

ՊԱՊ ԼԸ

1 Օնուն Եհովա՛ գասըրղաւտան
 2 Գորա ճէվալ կոմիւ տէսի .
 3 Գորա՛ պիւրիւրիւր սէպլէյ
 4 Թիւնիւրի գարարաւն քիւնիւրիւր
 5 Հարա մարտ կիւր պէլէյ գու
 6 շալթ . վէ ամա՛ն սիւալ էտէյիւ
 7 տէ պանա իւրմէյէ :
 8 Գիւնիւնէր թէմիւրէյիւ
 9 տէ ք սէպլէյրէտէ իսին . էյեր
 10 Թիւնիւրն ա՛ռալ իսին իսպէր
 11 վէր 2 իւր քի պիւրիւրն , ըսուն
 12 Եղէրէրնի քիւ՛մ գոտա . եա
 13 խոտ ըսուն իւրէրնէ քիւ՛մ չոգլը
 14 չէր : Օնուն գոյիւրէրնէ կէ
 15 նիւն իւրէրնէ տարալընը արր
 16 եախոտ ըսուն քէօլէ Թալընը
 17 քիւ՛մ գոտա , սպարսն երլըրղ
 18 Լարը պիւրիւրն թէսպիւր թէ
 19 տիւրէրնս , վէ Ալա՛հն հիւ
 20 օղալընը կիւրտիւնէ չէրիւրէյ
 21 իւնն : Կէմ տէնիւր ըսարն
 22 հիւնիւր կոմիւ չոգլըրը ղէման
 23 գալիւ գանաւարը իւր քիւ՛մ
 24 գալիւաւ , միւր միւրալիւն պու
 25 լալթա՛ վէ գոնաւալ իւրն օղ
 26 մանը գոտըրը ղէմանալ Օնուն
 27 իւրն գանաւաւ քիւնիւրն

- տալար վէ գափու գանատարը
 11 գօտում ք վէ՝ Պուրայատէք կէ-
 լնա՝ հօթէյէ աշմայսն , վէ
 12 տալարալորնն մաղուրլուղու
 պուրատա գալուն տէտիմ : Իօմ
 բնետտ սապահա էմր էթտի՞ն
 13 մի , սէհէրէ մահալնի պիտի՞ր
 14 սի՞ն մի , քի եէրին նիհայէթ
 գէրինի թուծա , վէ ֆասըգլար
 15 ծնտան սիւքինէլէր : Պալը ըդ
 միհիւրիւ կիպի եուվարանը .
 վէ ճիւճէ շէյէր՝ կիյինմիշ կիպի
 16 զուհր էտէր : Լաքին ծնարն ը-
 չըր ֆասըգլարան մէ՛ն օլու-
 նուր , վէ եւաճէ գօլ գըրըրըր :
 17 Տէնիզին փունկարարնատէք
 վարտի՞ն մը . վէ էնկինին կիզլի
 18 եէրէրինի կէզտի՞ն մի : Սանա
 հօլւմիւն դափուարը քէշֆ օ-
 լունտու մու . վէ հօլւմ կէօլէէ-
 սինին դափուարընը կէօրտի՛ն
 19 մի : Եէրին էնինէ իարաքին եէ-
 թիշտի՞ մի . էյէր հէփիսինի պի-
 լրի խէն , խապէր վէր :
 20 Այարնըղըն շու սաքին օլտու-
 ղու եօլ նէրէտէ՛ վէ դարանըղըն
 21 շու մահալն նէրէտէ աթր . քի օ-
 նու՝ սինօրունա իլէտէսին , վէ
 22 ծնուն էվինին եօլարընը ֆէհմ
 էտէսին : Սէն օլ ղէման տօղտու-
 ղունտա՛ն մը՝ եախօտ սէնին
 23 կիւնէրինին սայըսը չօդ օլտու-
 ղունտա՛ն մը պիլըրսին : Գարըն
 24 մախղէնէրինէ կիրտի՞ն մի . վէ
 տօլունուն խաղինէլէրինի կէօր-
 25 տի՛ն մի , սնարը քի սըգընթը
 վազթը՝ տէօյիւշ վէ ճէնք կիւ-
 26 նիւ իչիւն սաղամըրըմ : Այարն
 ըղըն շու թէվզի՛ օլունտուղու՝
 վէ կիւնտօլունու եէլնին եէրին
 27 իւզէրինէ տաղըլըրը եօլ նէրէ-
 28 տէ տիր : Շէտիտ եաղմուրասու
 եօլու՝ վէ կիւրէմէնին շիմէյինէ
 29 եօլ քի՛մ սալար , քի ինսան օլմա-
 յան եէրէ՛ առէմ օլմայան չէօլէ
 30 եաղմուր եաղտորա , քի վիրա-
 նը վէ պէեապանը տօյուրա , վէ

ֆիլիսին պուղումունու ֆիլիս-
 լնտիլէ :

Եաղմուրուն պապար վա՛ր 28
 մը . եախօտ չիհին տալարալոր-
 նը քի՛մ տօյուրտու : Պուշ քի՛ 29
 մի՛ն դարննտան չըգար . վէ
 կէօյիւն գըրաղըսընը քի՛մ տօ-
 ղուրտու : Սուար թաշ ալմնփա 30
 կիպի սաղամըր . վէ էնկինին
 եիւղիւ դաթըլանըր :

Իւլէրին պէնտէրինի պաղլա 31
 յա պիլը՛ր մի սին . եախօտ
 ճէվզանըն պաղլարընը էօղէ պի-
 լը՛ր մի սին : Պուրճարը վազ- 32
 թընճա չըգարա պիլը՛ր մի սին .
 վէ Բամիհի օղուլըրը իլէ գու-
 լաղուղըսա պիլը՛ր մի սին : Կէօ 33
 յիւն գանունարընը պիլը՛ր մի
 սին . ծնուն հիւքիւմէթինի եէ-
 րին իւզէրինէ գոյա պիլը՛ր մի
 սին : Սէսլին պուլուծարըն 34
 գալտըրա պիլը՛ր մի սին , վէ
 սուլարըն չօգուղու սէնի հօր-
 թէճէք : Երլարըմլարը կէօն 35
 տէրէ պիլը՛ր մի սին քի՛ կիւն-
 լէր , վէ սանա՝ իշթէ հազըրը
 տէլէլէր : Տէրունէլէր իլմիքի՛մ 36
 գօտու . եախօտ եիւրէյէ ֆէհ-
 մի քի՛մ վէրտի : Իլմ իլէ պու- 37
 լուծարըն քի՛մ սայար . վէ կէօ-
 յիւն թուլումլարընը քի՛մ է-
 յէր . Թօփրադ ըսանտգտան 38
 տօնկրա դաթըլանընճա , քէսէք-
 լէր պիրի պիրինէ եափըլըր :

Արսլան իչիւն շիքեար աղլա 39
 յա պիլը՛ր մի սին . վէ կէնճ
 արսլանըն իշթանընը տօյուրա
 պիլը՛ր մի սին , ինէրինտէ սին 40
 տիքէլէրի՛ փուսու իչիւն եուվա-
 րընտա եաթտըղարը ղէման :
 Գուզղուն իչիւն՝ ծնուն եալու- 41
 րարը Ալլահա ֆէրեատ էտիպ
 պիլա թաամ տօլաշտըղլարը ղէ-
 ման՝ քի՛մ թէտարիք կէօրիւր :

ԳԱՊ ԼԹ

- 1 Գայա տաղ քէջիւրիսին տօ.
2 Գորտուգոն զէմանը պիւր մի
սին . կէյիքէրին եավրուպաւը .
3 Օնլարն Թէքմիւ կէթիքէրի այ-
լարը սայա պիւր մի սին . վէ
սօգուրտուգլարը վաքթը պիւր
4 մի սին : Օնլար չէթիւպ եավրու-
լարընը սօլուրուրլար . աղըը .
5 Լարընը կէջիւրիքէր : Եավրուպա-
լը գուզվէթլէնիւր , սահրատա
պէջիւրիքէր . սիշարը չըգարլար ,
վէ աթթըգ օնլարա տէօնմէլէր :
6 Եապան էէյիսին քիւմ աղատ
սալը վէրտի , վէ վահէի հիմա-
լըն պապարընը քիւմ չէօզտիւ .
7 քի օնուէն էվիսին չէօլաէ վէ մէս .
քէանընը պէեապանտէ գօտում :
8 Շէհրին շամաթասընը զէվքէ-
նիւր . սիւրիւրիւնիւն պապընընը
9 իշլիթմէլ : Տօլաշորը տաղար
օնուէն օթլալը աղը . վէ ճիւթլէ
չիմէնին արգասընձա Եօգլար :
10 Գէրկէտան սանա գուլաւգ
էթմէյէ գայիւր օլուր մու . եա-
խօտ էթմէյիսին եանընտա կէ .
11 ճէլէր մի : Գէրկէտանը էվէք
ալաա էվի իլէ պաղապա պիւր
մի սին . եախօտ սէնին արտըն .
12 ճա վատիքի Թարաբ մը : Օ-
նուէն գուզվէթլէ չօգ տուր սե-
յիւ . օնա իթիմատ էթէր մի
սին . վէ իշլին օնա հէվալէ է-
13 տէր մի սին : Թօխուժուտու կէ-
րի կէթիքէրիսին՝ վէ խարմա-
նընը տէվիքէրիսին օնա ինա-
նըր մը սնն :
14 Տէվէ գուշուտուն գանաար
սիւրիւր իլէ սալանը . օնուէն
գալէմէրի վէ Թիւյէրի լէյլէ .
15 յիւն կէպի մի : Չիւրա եումուր-
թալարընը եէրտէ պրաղըր . վէ
Թօփարըն իւզէրիստէ ըսարըր .
16 վէ օնլարը պապա պապաձաղընը
եա սահրանըն ճանալմըր օնլա .

ըն չէյիքէրիսին ունուտուր :
Գէնտի եավրուպալըն՝ քէնտի 16
սինին տէյիլ կիպի մէրձամէթմիլ
օլուր . էմէյիսին պօշա օլաձա
ղընա դօրգուսու Եօգ տուր : 21
րա Ալահ օնու իլմուէն մահ-
րում գըլար . վէ ֆէհմտէն օնա
հիսսէ վէրմէտի : Եիւքսէյ չըգ 18
տըլը զէման՝ աթը հէմ պինիճիւ
սինի զէվքէրիսին :
Աթա գուզվէթ սէն մի վէր 19
տին . օնուէն սըյուտուն՝ էէլէյի
սէն մի կիյտիւրտին : Օնու չէ 20
քիւրկէ կիպի սէն մի ըըյրաարը-
սնն . քիւնէմէսինին ալապէթի
հէյպէթլու տուր : Վատիտէ գա 21
ղար , վէ գուզվէթտէն խօշա-
նըր . սիւահըն դարընընա չը-
գար : Գօրգույու զէվքէրիսի 22
իւքմէլ . վէ գըլըճըն էիւղէն-
տէն տէօնմէլ : Օնուէն իւզէրիսին 23
Թիւքէլ՝ եալապըր մըղըրա վէ
խըլթ ֆըսըթտա : Աղըն տաղը 24
նըպ րահմթ տուրմայարալ էէ-
րի եուտար . վէ պօրու սէտա-
սընտա զապթ օլուրմալ : Պօ 25
րու չալընտըգձա՝ Հայ Հայ տէր .
վէ ճէնկի սէրվէրէրին կիւրկէ-
թիւտիւնիւ վէ կիւրպէանքի ու-
ղադտան դօգլար :
Տօղան՝ սէնիւն մալիքէթին 26
իլէ մի ուշար , վէ գանաալարը-
նը գըլպէյէ եալար :
Գարթալ սէնիւն էմրին իլէ 27
մի էիւճէլըր , վէ եուլաարըն
էիւքսէլաէ գուրար : Գայատա՝ 28
գայանըն ուճուտա վէ սարպ
հէրլէրալ գօնուպ՝ սաքին օլուր :
Եէյէճէյի օրատան քէլֆ էտէր . 29
օնուէն կէօղէրի ուղադտան կէօ-
րիւր : Հէմ օնուէն եավրուպալը 30
գան էմր . վէ նէրէտէ էլլէր
վար իսէ , օ փա օրատա տըր :

ԳԱՊ Խ

Հիւմ Բաղպ Եօրա ճէվապ 1

- կէօրինմէսինտէ պիւէ ապէ՛հ եր .
 10 դըմա՛դ մը : Օնու ուշանալըրա .
 ճագ ճէսսուր եօգ տուր , եւ
 պէնիմ էօնիւմտէ քիմ աղւարս
 11 պիւր : Պէնիմ էօնիւմիւ քիմ
 ալտը քիմ մուգասպլէսինի վերէն
 յիմ . պիւթիւն կէօյիւն ալթըն
 տա պուլունան պէնիմ տիր :
 12 Օնուն աղարարըն վէ գուվլէ
 թինի հէմ զըհընը կիւղէլլի .
 յինի սէօյլէյիւ սիւքիւթ էթմէ .
 13 յէճէյիմ : Օնուն կիւթ էպա
 պընը քիմ սոյա պիւր . Օնուն
 չիֆթէ էէնէսինէ քիմ կիրէ սիւ
 14 լի : Օնուն եիւպիւնիւն գպիւ
 պանատարըն քիմ աշա պիւր .
 Օնուն իքի սըրա տիշէ չիպէթ
 15 լու տուր : Օնուն գալի գալգան
 լարը միւթէքէպիւր տիր . սըգը
 միւհը իլէ կիւր գափալը աըր :
 16 Պիր պիրինէ օլ գատար պիւթիւք
 տիր քիմ արալարընա եէ կիրէ .
 17 մեղ : Պիրի պիրինէ եափըլը
 պիւթիւթիւլէր . վէ պըրըմալար :
 18 Օնուն աղարըլարը իլէ նուր
 փարար . վէ կէօյլէրի սէհէրին
 19 քիրփիքէրինէ պէնիլէր : Աղըն
 տան եանար չըրաղըլար չըգար ,
 12 վէ ալթէ գըրըլըմարը սաչը
 20 լըր : Պուրնունուն աէլիքլէրին
 տէն՝ գայնար թէնճէրէաէն եա
 գալանտան կիւրի տիւման չը
 21 գար : Նէֆէսի քէօլէրի թու
 թուշտուրուր . վէ աղընտան
 22 ալլի չըգար : Օնուն պոյնուն
 տա գուվլէթ գոմուշ , վէ էօ
 նինճէ իւրքիւնթիւ սըչըրար :
 23 Իթինին գաթարը եափըլը
 սըր . իւղէրինտէ պէք օլուպ
 24 գըմըլտանմաղար : Օնուն եիւ
 ըէյի թաշ կիւրի գաթը տըր ,
 վէ տէյիրէնին ալթ թաշը կիւր
 25 պէք տիր : Օնուն գալըսըլըն
 տա զըրուար գօրգարար . գօր
 26 գուտան շաշըրըլար : Օնա ու
 լաշանըն գըլըճը մըղըսըլ խըշ
 27 թը վէ ճէպէսի տայսնիմաղ : Տէ

միրի սաման՝ պաղըրը չիւրիւք
 աղա՛ճ՝ էէրինէ սոյար չէ Եայըն 28
 օդու Օնու գալըրմաղ . սաման
 թաշարը Օնա սամանէօպիւնէ
 տէնէրլէր : Սօխար սաման 29
 չէօփիւ կէրինէ մալըլը , մըղա
 ղըն սալընմանըն զէպլէրի :
 Օնուն ալթընտա պիւրի սաղսի 30
 փարէլէրի վալը պաղըրըն իւ
 ղէրինտէ քէսքիլ շէյլէր տէօշէ
 տիր : Կիրտալը գաղան կիւր 31
 գայնատըր . տէնիլի մէհէմ
 չէօյմէյինէ տէնտէրլի : Բէն 32
 տի արալընճա եօլու փարալար .
 էնկէն՝ աղ սաչը սայըր : Թօփ 33
 լաղ իւղէրինտէ՝ Օնուն միսլի
 եօգ տուր . գօրգուսուղ եա
 փըլըլ տըր : Ճիւմէ էիւքէր 34
 շէյլէրի խօր կէօրիւր . Ճիւմէ
 ղուրուր ճըրուարըն իւղէրին
 տէ՝ օ փալընա՛ տըր :

ԳԼԳ ԽԲ

Դնտէն Յոր Բժայպա ճէվապ 1
 էտիպ տէտի քիմ
 Պիւրիմ քիմ հէր շէյէ գատի՛ր 2
 սին , վէ հիւ պիր նիլէթ սէք
 տէն մէն՝ օլունմաղ : Շու իլմ 3
 սիղլիք իլէ թէտպիլի կիլլէյէն
 քիմ փաի՛ր . պունուն իլին սէյ
 լէր խիմ , ամմա անկամաղ
 խիմ . պանա ա՛ճայիպ շէյլէր
 օլմաղըլ , Օնարը անկամաղ ի
 տիմ : Բէրէմ էյլէ տինկէքի 4
 պէն սէյլէյիմ , սանա սիւալ է
 տէյիմ , վէ պանա էյըլէթ : Պէն 5
 սէնին հաղընա գուլաղ խաղէ
 ըր իլէ իլիթիլ խիմ . ամմա
 շիմաի սէնի կէօլէրիմ կէօրիւ
 յօր : Օնտան էօթիւրիւ փէպիթի 6
 թահգիլ էտիպ՝ թօփուգ վէ
 քիւլիւղէրինտէ թէվպէ էտէ
 ըրմ :

Վէ վադի՛ օլտու քիմ Բապպ 7
 Յըբա պու սէօլէրի սէյլէտիք
 տէն սնկրա , Բապպ թէմանըլ

- Եղեմիազա տէտի քի՛ Սէնին
 իւզէրինէ վէ եքի այագտաշ-
 ւարընըն իւզէրինէ զազապըմ
 Թու(Թուշուու . չիւն քի պէնիմ
 հագգըմա՛ գուլում Յոբ կիպի
 աօղըուսուու սէջլէմէտինիզ :
- 8 Իմտի հաւա բէնտինիզէ եէտի
 պուղա իլէ եէտի դօշ ալըն , վէ
 գուլում Յոբա կիտին , վէ սիզ-
 աէն էօթիւրիւ պիւ(թիւն եանմա
 սոււուուն , վէ գուլում Յոբ սիզ-
 տէն էօթիւրիւ նիյազ էտէ , քի
 ծնուն եիւզիւնիւ գապուլ էտիպ՝
 գուլում Յոբ կիպի հագգըմա
 աօղըուսուու սէջլէմէտինիզ
 իչիւն՝ տիվանէլլիւնիզէ կէօրէ սի-
 զէ էթմէյիմ :
- 9 Վէ Թեմանը Եղեմիազ վէ
 Սօբլու Բաղըատ էէ՛մ Կաամը
 Սոփար կիտիպ՝ Բապպըն ծնը-
 րա տէտիյի կիպի էթտիլէր . վէ
 Բապպ Յոբուն նիյաղընը գա-
 պուլ էյլէտի :
- 10 Վէ Բապպ՝ ծնուն տօսթլարը
 իչիւն նիյազ էթտիյինտէ՛ Յո-
 բուն էսորլլիլնի տէօնտէրտի .
 հէմ Բապպ Յոբուն ճիւմէ էէ-
 վէտի վարիյէթլինի իքի գաթ
- 11 վէրտի : Վէ ծնուն ճիւմէ գարըն
 տաշլարը հէմ ճիւմէ՛գըգ գարըն
 տաշլարը վէ ծնա էվէլտէն պի-

լէնէրին ճիւմէտի ծա կէլիպ՝
 պիլէսինճէ էվլնտէ էքմէր եէ-
 տիլէր , վէ ծնուն իչիւն աշընըպ՝
 Բապպըն ծա սալտըղը ճիւմէ
 պէլա իչիւն՝ ծա թէսէլլի վէր-
 տիլէր . վէ հէր պիլիլ ծա պի-
 րէր գըլմա՛ սիքքէ՛ վէ պիլէր
 ալթուն քիւփէ վէրտիլէր : Վէ 12
 Բապպ Յոբուն սօնուու՝ էվլէլ-
 քինտէն ղիյատէ պէրէքէթլէ-
 տի . շէջլէքի՛ ծնուն ծն տէօրթ
 պին գոյունու վէ ալթը պին տէ-
 վէտի վէ պին չիֆթ էօբիւղիւ վէ
 պին տիչի մէրքէտի օլուու . հէմ 13
 ծնուն եէտի օղու՝ վէ իւշ գըղը
 օլուու : Վէ իւշ գըղըն աաընը Ե- 14
 լիմա՛ վէ քիւնճիսինին աաընը Կա-
 սիա վէ իւչիւնճիւսիւնին աաը-
 նը Կերէնհապուք դօտու : Վէ 15
 պիւթիւն եէրտէ Յոբուն գըղա-
 րը կիպի կիւղէլ գարըլար պու-
 րունմաղ իտի . վէ պապալարը
 ծնըրա՛ գարընտաշլարը աքա-
 սընտա միրաս վէրտի :

Վէ Յոբ պոււտան սօնըրա 16
 եիւզ գըրգըլ եաշալըպ՝ տէօրթ
 սիւլիլէյէֆէ՛ օղուլարընը վէ օ-
 ղուլարընըն օղուլարընը կէօր-
 տիւ : Վէ Յոբ իիւթիյար վէ 17
 եաշընը ալթըլ օլուպ՝ վէֆաթ
 էյլէտի :

ՄԵՉԱՄԻՐ

Ե Ա Խ Օ Տ

ՄԱՂԱՌԱՅ

ՄԵՉԱՄԻՐ Ա

- 1 'Լե' մութը ու քիմնեյէքի՝
Փաստգլարն մէշկէրէթինտէ
կէզմէշ, վէ կիննաճեարլարն
եօլունտա տուրմաշ, վէ զէվէ-
լէնիճիլէր մէճիլսինտէ օթուր.
2 մաշ: Իլլա ծնուն հազզ էթտի.
յի՝ Բապպն թէվրաթը տըր.
վէ ծնուն թէվրաթընտա՝ կին-
տիւզ վէ կէճէ թէփէքքիւր է-
3 տէր: Վէ օ՝ սուլարն ագընթը
ուր էանընտա տիքիլիշ աղաճ կի-
պի օլուր, քի մէյլէսինի մէվի-
մինտէ վերիւր, վէ ծնուն էամի-
րազը սօլմաշ. վէ հէր նէքի է-
տէր խէ, միւյէսսէր օլուր.
4 Փաստգլար էյլէ տէյիլ տիր.
Իլլա էէլին սալուրտուղու սա-
5 ման ուփազը կիպի տիր: Օնտան
էօթիւրիս Փաստգլար շերաս'թ-
աշ, վէ կիննաճեարլար սատրգ-
լարն ճէմաա'թընտա տուրմա-
6 յաճազլար: Ջիրա Բապպ սա-
տրգլարն էօլունու պիլը. տմ-
մա Փաստգլարն էօլու՝ խարա-
պաթէ վարաճապ տըր:

ՄԵՉԱՄԻՐ Բ

- 1 'Լն' շին թայիֆէլէր վէլէլէ
գօփարըրլար, վէ իւմմէթլէր պօշ
2 շէյ տիւշինիւրլէր: Եէրին
փատիշաճարը մէյստն օգուր-
լար, վէ պէյլէր՝ Բապպ գար-
շը վէ ծնուն Մէսիհինէ գար-
շը պիլըքտի մէշկէրէթ էտիպ

ԴԵՐԼԵՐ: Օնլարն պաղարընը 3
գըրալմ. վէ ծնլարն պէնտէ-
րինի պիլտէն ալնլմ:

Կէօքտէ սալին օլան կիւլէճէք. 4
Բապպ ծնլարը զէվէլէնէճէք:
ՕԼ զէման ծնլարա զազապը իլէ 5
սէյլէյէճէք. վէ ծնլարը խըմը
իլէ սարսըտաճապ տըր. վէ Դէ Դէ Դէ 6
նէճէքի՝ Պէն փատիշաճարմ՝ ա-
լիլ սաղլմ Սիօնուն իւզէրինտէ
մէսհ էյլէտիմ:

Ֆէրմանը նիտա էտէճէյիմ. 7
Բապպ պանա տէտիլէր՝ Օլլուրմ
սուն, պէն սէնի պուր կինն 8
թէվիտ էյլէտիմ. Պէնտէն տի-
լէ, վէ սանա միրաա'լիլէն թա-
յիֆէլէր՝ վէ սանա միւլէք իլլան
էէրին նիհայէթլէրինի վէրէճէ-
յիմ: Օնլարը տէմիր ա'սա իլէ 9
գըրասըն. ծնլարը չէօլմէքճի գա-
պը կիպի փարէլէյէտին:

Վէ շիմտի էա՝ փատիշաճար՝ 10
ա'գըլանըն, էա՝ էէրին հալմ-
լէրի՝ նասիհ'թ տըն: Բապպա 11
գօրգու իլէ ի'պատէթ էտին. վէ
տիթրէմէ իլէ խաֆլ էտին: Օ. 12
լուլու էօթիւն, օլմայա քի էօլ-
քէլէնիպ' թէզ զաղտալը թու-
թուշունճա էօլտա հէլաք օլա-
սընը. նէ՝ մութըն ճիւմէ օ-
նա կիւլէնէնլէրէ:

ՄԵՉԱՄԻՐ Գ

Դաւիթին Մէզմուրու՝ օլլու Ա
բիսողոմուն էիւզիւնտէն գաշ-
տըրը զէման:

- 1 Եւ իսկ իսկապէս տիւնն ինչպէս
նէ՞ր չօք օլուու . իւզէրիմէ գաւ-
2 դանլար չօք տուր : Չօք քիման-
էր ճանըմ իշխան տէրքի՝ Ալլահ-
տանն ա գուրթուրուչ եօք տուր .
սէլա :
- 3 Ամմա սէն եա՛ր իսկապէս՝ պա-
նա սիւիւր սին . ի՛ղլէթիմ՝ վէ
4 պաղըմը երւաճէլանէն սին : Սէսիմ
իւէ իսկապէս չաղըրարմ, վէ պա-
նա ա՛ղիղ տաղընտան ճէվապ
5 վէրաի . սէլա : Պէն եաթտըմ,
վէ ուլուտում . ուլանտըմ, զի-
րա իսկապէս պանա տէսթէկիւր
6 տիր : Պանա գարչը չէփէկիւր
քէնտիւրիւնի գօյան խաղըն օն-
7 պիւնէրինտէն գօրգմամ : Գալգ
եա՛ր իսկապէս, պէնի գուրթար
եա՛ր Ալլահըմ, զիրա հէփ տիւն-
մէնէրիմն չէնէսինէ վուրտուն :
Փասըրաղըն տիւնէրինի գըրտըն :
8 Իշէլա իսկապէս մախաուս տուր .
պէրէքէթին՝ գալմընըն իւզէրին
տէ տիր . սէլա :

ՄԷԶԱՄՈՒՐ Դ

Նէկինթ իւզըն մուսիգար պա-
չը իշխան՝ Դաւիթին Մէղմուրու :

- 1 Զաղըրտըղըմտա պանա ճէ-
վապ վէ՞ր՝ եա՛ր տատաբաթը-
մըն Ալլահըն, սըգլէթտէ պէնի
իշխանիւթիմն . պանա մէրհա-
մէթ գը՛ն, վէ նիյաղըմը ի-
շիթ :
- 2 Էյ՝ առէմ օղիւլարը՝ նիշէյէ՛ն
տէք ի՛ղլէթիմ՝ ա՛յլապ ապըլա, պա-
թըլըգ սէվէրսինիգ . եալանը
3 արարսընըգ . սէլա : Ամմա պի-
լին քի՛ իսկապէս քէնտիսի իշխան
սալիհ օլանը այըրտը . իսկապէս
անա չաղըրտըղմտա իշխանէք
4 տիր : Էօլքէլէնիպ կիւնաճ էթ
մէն . տէօնքէլէրինիլին իւզէրին
տէ երւրէքէրինիլ իւն սէօյլէ .

շին , վէ սիւքիւթ էտին . սէլա :
Սատաբաթ գուրպանլարը թադ-
րիպ էտին , վէ իսկապէս կիւնէ-
նին :

2 Զօղլար տէր քի՛ Պիլէ քիմ՝
էյլիք կէօսթէրէճէք . եա՛ր իսկապէս
իւզէրինիլէ եիւղիւնին նուրու-
նու երւաճէլ : Երւրէյիմն սիւ-
7 ըրւր գօտուկն՝ օնլարըն պուղապը
վէ շարապը չօղլարըը զէման
տան զիյաաէ : Սէլամէթ իւն
8 հէմ՝ եաթաճաղըմ՝ հէմտէ ուլու-
յաճաղըմ . զիրա եալընըգ սէն
եա՛ր իսկապէս՝ պէնի էմնիլէթ իւզ-
րէ սաքին էթտիրերսին :

ՄԷԶԱՄՈՒՐ Ե

Նէհիլթ իւզըն մուսիգար պա-
չը իշխան՝ Դաւիթին Մէղմուրու :

1 Եա՛ր իսկապէս սէօլէրիմէ գու-
լապ վուր . հէլարէթիմէ տիգ-
գաւթ էյլէ : Ֆէրէտարմըն սէ-
2 սինի տինիլէ՛ն՝ եալաաիւնաչըմ՝ վէ
Ալլահըմ . զիրա սանա նիյա
էտէրիմ : Եա՛ր իսկապէս՝ սապահ .
3 լայըն սէսիմի իշխանէքսին , օ-
նա՛ սապահայըն սանա իհզար
էտիւյ՝ պէքէլէյէճէյիմ՝ : Զիրա
4 սէն՝ Փասըրգըգտան խօշանըր
Ալլահ տէյիլ սին . եարամաղ
սէնին էանընտա սաքին օլամաղ :
5 Սէթթ կէնդէրինիլէն էօնիւնտէ
քիպիլէր տուրամաղ . պինա
մուսըլուգ իշխանէրին ճիւղէ-
սինտէն իբրահէ էտէրսին : Եա-
6 լան սէօյլէյէնէրի հէլաք էտէր-
սին . գանըր վէ հիլիքէարատէմ
տէն իսկապէս նէփրէթ էտէք : Պէն
7 իսէ՛ ինայիլէթինիլ չօղլմալու իւն
սէնին էյլինէ կիրէճէյիմ . Էփթ
գուն իւն ա՛ղիլ հէլէքէլինէ տու-
րու սէճանէ գըլմաճարըմ :

Եա՛ր իսկապէս տիւնն ինչպէս
պէսիւնտէն ա՛տալէթին իւն պէ-
նի գուլաղուղա . էօնիւմէ սէ-

9 նին Կօրուննն տօղորդեթ : Զ իրա
ծնարքն աղընն տօղորդուք
եօք տոնի : օնարքն աքրօնի
խապիսիք տիր : օնարքն պօղա-
ղի՝ տօղա մէջար տըր : տիւրի
10 իմաստհանիւնքէր : Օնարք տուչ
ընթերդար եօք Աւահ , քէնտի
միւսպէնէրի իւն տիւսիւնէր
դտապհանթարընն չօգլուլու ի-
չիւն օնարք դօլ : զերա սանա-
սար ճնուկար :

11 Ամա սանն հեի կիւկէնէն-
էր շող օնունար , էպէսէն ալ-
դը կիւկիւնէր չիւն քի սէն օն-
արք հրիք էտէրսին : վէ սէնին
իսմինի ալիւնէր սէնտէ մէս
12 բուր օյրուդար : Զ իրա սատը-
ղը սէն միւսարեքէրսին տեա՝
Բապա . դաշգան կիպի օնու-
հիւսնիւ ըրդան իւն գուշատը-
սնն :

ՄԷՉԱՄՈՒՐ Զ

Նէկինօթ իւլլէ Շէմինիթ մա-
գամը միւսիսինն մուսիգար
պաշը իչիւն՝ Դաւիթին Մէզմու-
րու :

1 Եւ Բապա՝ պէնի դաղապըն
իւն թէքտիր էթմէ , վէ խըւին
2 իւկպէնի թէքտիւ էյլէմէ : Պա-
նաթէրօյմէթ էյլէ եա՝ Բապա ,
զիրա պէն զայի ֆլէնիօրում .
եա՝ Բապա՝ քոնա շիֆա՝ վէր .
զիրա քէմիքէրիմ սարսըլօյր .
3 ճանըմ տախի զայիթ իւն սար-
սըլօյր . սէն իսէ եա՝ Բապա ,
4 Նէկէյէմէք : Տէօն եա՝ Բապա ,
ճանըմ գուրթար . ի՛նայէթին
5 իչիւնպէնի խէլաւ էյլէ : Զ ի-
րա էօլլամտէ սէնի զէր էթմէք
եօք տուր . մէջարտա սանա-
6 քիմհամա էտէճէք : Ահրաման
էօրուլոււմ , հէր կէճէ տէօշէ .
յիսի սուվարըրում . կէօղ եաշա-
րում իւն եաթաղըմը ըլլատըրում :

Կէօղէրիմ՝ դաւալէթտէն իւն 7
րանար . ճիւմէ քիւլմէնէրիմ
սէպէպիւնտէն էսքիտի :

Վէտէնն կիտին էյ ճիւմէ պի- 8
նամուսլէք իւնէյնէր . զերմ
Բապա՝ միւսպիւնիւնն սէնիսի ի-
չիւնտի : Բապա ընճամը իւնթ- 9
տի . Բապա նիյաղըմը դապուր
էյլէյնէճէք : Հէփ տիւլմէնէրիմ 10
ուլթանըպ՝ զայիթ իւն սարսըլա-
ճաղար . տէօնէճէքէր՝ տիւսմ 11
սըղ հէճիւ օլաճաղար :

ՄԷՉԱՄՈՒՐ Ե

Բենիսմինի քուշուն սէօղէրի
քուսուստէնտա՝ Դաւիթին Բապ-
պա օգուտուլու Շիկիյայն տոգթ :

Եւ Բապա՝ Բապա՝ սանա 1
կիւկէնտիմ . պէնի դօլալայան
լարն ճիւմէօլիւնտէն պէնի խէ- 2
լաւ էյլէ , վէ պէնի դօղթիմար .
Օլմայաքի՝ արաւնիլիսի ճաղը 3
մը էըրթտ . փարէնէյնէ՛նէ՝
գուրթարան օլմայա :

Եւ Բապա՝ Բապա՝ էյլեր 3
պուսու իւնմիշ իսէմ , էյլեր էյլէ-
րիմտէ եարամաղըք փար իսէ , 4
էյլեր տօթթումա քէմիք էտա
էթտիմ իսէ , վէ սէպէպիւնդ ա- 5
նա սըլէթ վէրէնի սոյտումի-
սէ , տիւլմէն ճանըմը գօլալա-
սըն , վէ եէթիլիւկ էօմիւրմիւ-
եէրէ պասսըն . հէմ շանըմը 6
թօփրաղա օթուրթսուն . սէլա :

Եւ Բապա՝ դաղապըն իւն 6
դալք , պանա սըլէթ վէրէնիւ-
րին զուրուրինտէ եիւճէլէն , վէ
էմը էթտիլին շէրաալթա՝ պէ- 7
նիմ իչիւն ույան : Վէ իւմէթ-
լէր ճէմաալթը՝ սէնին էթրաֆը-
նը ալաճաթ . իմտի օստան էօ- 8
թիւրիւ եիւքիւյէ տէնի Բապա
գալմիարը մմահաքէմէյնէճէք .
եա՝ Բապա՝ ոստաղաթըմաֆէօ-
րն վէ պէնտէրալաքէնիլիլի .

- 9 Զարա ֆասրդարուն քեօթիւնիւ
 յիւ տիւքէնսին, ամմա սասրղը
 սապիթ գըլ. զերա եա՛ սատըգ
 Ալա՛հ՝ եկեղեցիքն վէ պէօպ
 րէքէրի թէֆթիշ էաէն սին :
 10 Միփէրիմ՝ եկեղեցի տօղուօ օ
 լանլարը խէլաա էտէն Ալա՛հ տա
 11 աըր : Ալա՛հ հագգ շէրաա՛թճի
 տիւր, վէ հէր կիւն զագապէնէն
 12 Ալա՛հ աըր : Փառք տէօնմէղ ի
 սէ, Ալա՛հ գըրըճընը պիւէր .
 եայլըն գուրուօ, վէ ծնու հա.
 13 զըրաաը . Վէ ծնուն իչիւն էօ
 լիւմա՛լ լէթիքրինի հաղըր՝ էթտի.
 օղլարընը եագըճըն էտէր :
 14 Իշթէ օ՝ եարամաղըղա աղըր
 շէքէր . վէ քէօթիւնիւյէ կէպէ
 15 օլուպ՝ եալան տօղուրտու : Գու
 յու գաղտը, վէ ծնու աղտը .
 ամմա եափտըղը չուգուրա քէն .
 16 աիսի տիւշէճէք : Օնտն քէօ
 թիւնիւյիւ քէնտի պաշնա տէօ
 նէճէք . վէ զուլմու քէնտի լէէ .
 17 փէսի իւղէրինէ կնէճէք : Բապ
 պա քէնտի սատաթաթընա կէօ
 րէ հումա էտէյիմ, վէ Բապպ
 Թաա՛լանըն իսմինէ մէղմուր օ
 փոյայլմ :

ՄԵԶԱՄԻՐ Ը

Կիթթիթ իւղլէ մուսիգար պա
 շը իչիւն՝ Դաւիթին Մէղմուրու :

- 1 Եա՛ Էֆէնտիմիգ Բապպ՝ իս
 մին պիւթիւն եէրտէնէ՛ գատար
 ճէլլ տիր, սէն քի ճէլլանի
 2 կէօթըր իւղէրինէ փտուօն : Մա՛
 սումարըն վէ տիւտ էմէնլէրին
 աղղընտան՝ սէնին տիւշմէնլէրին
 իչիւն թա՛ղիմ սապիթ էթտին,
 շէջլէ քի տիւշմէնի վէ ինթիգամ
 սէվէնի իսքեաթ էաէսին :
 3 Կէօթլէրինէ՛ սէնին փարմագ
 լարընըն իչիւնէ՛ եարաթտըղըն ա
 յա վէ եըրըղլարա պագտըղըմ :

տա, քէրի՛ քի՛ Ատէմ՝նէ՛ տիր քի՛ 4
 օնու զիւր էտէրսին, վէ ստէմ
 օղլու՛ քի ծնու զիւրթիթ էտէր.
 սին : Սէչիլէ՛ օնու՛ մէլէքէր . 5
 տէն պիր աղէանա գըլտըն . վէ
 օնու ճէլլա ու ի՛ղղէթ իւն թա՛
 լաաըն : Օնա էլէրինին ա՛մէլլէ 6
 րի իւղէրինէ հիւքիւմէթ վէր .
 տին . հէր շէյի ծնուն աչաղը
 ալթընա փտուօն, գոյունլարըն
 վէ սըղըրլարըն հէփիսինի, վէ 7
 տահրանըն ճանալարլարընը պի
 լէ, կէօյիւն գուշարընը վէ տէ 8
 նիգին պաղըլարընը՝ տէնիղէրին
 եօղլարընտա հէք կէղէնի : Եա՛ 9
 Էֆէնտիմիգ Բապպ՝ իսմին պիւ
 թիւն եէրտէն նէ՛ գատար ճէլլ
 տիր :

ՄԵԶԱՄԻՐ Թ

Մութլապպէն իւղլէ մուսիգար
 պաշը իչիւն՝ Դաւիթին Մէղմուր
 ու :

Բապպա պիւթիւն գալթիմ 1
 տէն համա էտէյիմ . ճիւմլէ սէ
 նին ա՛ճայլուլարընը նագլ էտէ
 յիմ : Սէնտէ շաղ օլուպ՝ մէս 2
 րուր օլայլմ . սէնին իսմինէ մէղ
 մուր օգույայլմ՝ եա՛ Թաա՛լա :
 Տիւշմէնլէրիմ կէրի տէօնտիւք 3
 տէ, սէնին եիւղիւնտէն տիւ
 շիւպ հէլաը օլաճաղար : Զ իրա 4
 տալամը վէ հագգըմը հագ էթ
 տին . սէն թախթա օթուրտուն՝ 5
 եա՛ հագ շէրաա՛թճի : Թայիթէ
 լէրի աղարլատըն, Ֆաուղը հէ
 լաք էյէտին . իսմլէրինի էպէտ 6
 իւլ ապատ մաճվ էթտին : Տիւշ
 մէնին իսարապաթը՝ պիւքիւլլ 7
 յէ տիւքէնտի, վէ շէհրէր եղգ
 տըն . օնլարըն զիւրի պիւլէրին
 ճէ զայ՝ օլտու : Վէ Բապպ Ե 8
 պէտէն օթուրաճաղ . թախթը
 նը շէրաա՛թ իչիւն հաղըրաաը :
 Վէ օ՝ տիւշնայա ա՛տալէթ իւն

- չերաւթ հտէճէք : Ին մէկ թերի
սողորմուդ իւն մուշաքէմէ հտէ-
9 ճէք տիր : Հէմ Բապպ մաղու-
մա փէնակեա՛ս՝ սըգէթ զէման-
լարընտա փէնակեա՛ս օլաճագ :
10 Վէ սէնին իսմին պիլէնէր՝ սա-
նա կիւվէնէլէր . զիրա եա՛ Բապպ՝
սէնին տայալալարը թէրք էթմէ-
տին :
11 Սիօնտա ստքին օլան Բապպա
մէզմուր օդուլուն . ծնուն էթ-
տիքէրինի գալմէրտէ խապէր
12 հտին : Զիրա դանը թէֆթիշ
հտէն՝ ծնու զիբըր էթտի . օ՛ տէր-
տիմէնտէրին Փերեաաւընը ու-
նուծմատը :
13 Պանա մէրճամէթ դըլ եա՛
Բապպ , պէնտէն իբրաճ հտէն-
լէրտէն պառա օլա տէրտիմէ ազագ՝
սէն քի պէնի էօլիւմ գափուլա-
14 րընտան գալալորտըն . Թա քի
Սիօն գըղընըն գափուլարընտա՝
սէնին հէփ մէտէլէրինի նաղէ-
տէյիւմ . խէլասըն իւն մէսրուր
օլաճաղմ :
15 Թայիֆէլէր՝ եափտըրգլարը
ճուգուրա պաթտըլար . ծնարըն
այմը՝ կիզէտիքէրի սուզաղա
16 թուծուլու : Բապպ էթտի-
յի շէրաա՛թտան պիլինմիշ տիր .
Ֆասըդ՝ էլէրինին ա՛մէլի իւն
սուզաղա թուծուլուր . Հիւ-
17 խայօն , սէլա : Ֆասըգլար՝ Ալլա-
հը ճիւմէ ունուտան թայիֆէ-
լէր՝ ճէհէնէմէ տէօնէճէքէր :
18 Զիրա Ֆադիր տայիմա ունու-
տուլմայաճագ . Եօխուլարըն
իւմտի եպէտէն զայ՝ օլմայաճագ
19 տըր : Գալգ եա՛ Բապպ՝ ատէմ
ղալպ կէլմսին . սէնին հու-
զուրոււնաա թայիֆէլէրին շէ-
20 րաա՛թը քէսիւլին : Եա՛ Բապպ՝
ծնարա գօրգու վէր . Թայիֆէ-
լէր՝ ատէմտուղարընը պիլտին
լէր . սէլա :

ՄԷԶԱՄԻՐ Ժ

- ‘ Իր՛ջին ուզագտա սուրուր 1
սուն եա՛ Բապպ , սըգէթ զէ-
մանլէրինտէ կիզէնիրսին : Ֆա- 2
սըղըն մաղուրուղու իւն տէր-
տիմէնտ եանար թուծուլուր .
տիւշինտիքէրի գուրունթու-
լարընտա թուծուլաճագլար : 3
Զիրա Ֆասըդ՝ քէնտի ճանընըն
հէվէսինէ էօյիւնիր . վէ դա-
փըճը՝ շիբըր հտերէք Բապպը
Թաճգիր հտեր : Ֆասըդ՝ եիւ- 4
զիւնին թէքէպպիւրի իւղէ Աւ-
լահը արամաղ . Ճիւմէ հիքեա-
րը պառ Ի՛ Ալլահ Եօգ սուր :
Հէր զէմանտա ծնուն Եօլարը 5
դալի տիր , սէնին հիւքմէրին օ-
նուն էօնիւնտէ եիքսէքտիր . օ՛
Ճիւմէ տիւշմէնլէրինէ իւֆլէր :
Ելուրէյիտէ տէր քի՛ Պէն տէվը 6
տէն տէվըէ պէլայա օղըամամազ
իւն՝ դըմըլտանմայաճաղմ : Օ- 7
նուն աղղը պէտտուա՝ վէ հիւ-
լէր վէ զուլմ իւն աօլու սուր .
տիլի ալթընտա քէօթիւլիւք վէ 8
եարամաղըլգ վար : Բէօյլէրին
փուսուսունտա թուրուր , կիզ-
լի եէրլէրտէ սուչսուղու էօլտիւ-
րիւր . կէօզլէրի պիւշտէյի կէօ- 9
զէտիր : Կիզլի եէրլէրտէ արս-
լան կիպի Իէպի ինինտէ փուսու-
տա թուրուր . փուսուտա օ-
թուրուր քի՛ Ֆադիրի գափա .
Ֆադիրի՛ աղընա չէքմտիլիլ դա- 10
փար : Վէ հղիլպ պիւղիւլիւր ,
վէ պիչարէլէր ծնուն փէնէքսինէ
տիւշէր : Բէնտի ելուրէյիտէ 11
տէր քի՛ Ալլահ ունուծմուշ
սուր . եիւզիւնիւ կիզէմիշ տիր ,
ապա կէօրմէյէճէք տիր :
Գալգ եա՛ Բապպ , էլինի դալ 12
տըր եա՛ Ալլահ . Ֆադիրլէրի
ունուծմա : Կէ՛ իչին Ֆասըդ 13
Ալլահը թաճգիր էթսին . եիւ-
րէյիտէ՛ Սէն թէֆթիշ էթ-
մէզսին տէտի : Սէն կէօրսին . 14

զիրա ձէն չէ փայլա վէ տէրտէ
նազար գըլարսն քի՛ չէն իլէ
ճէլադըն զկընսն . սիւքսրէ քէն
սիլիկ ալմա հէվալէ հտեր , հօք
սիւզին եարօրմ ճըսը սէն սին :

15 Փասըղըն փօրմնիւ գըր . վէ եա
րամաղըն փրօզըն՝ պուլունմա
յանատեղ արա :

16 Բապպ էպէտ իւլ ապաա փա
սիլա հ տըր . ծնուն տիյարըն
տան թալի փէլէր հէլաք օլտու :

17 Լար : Եա՛ Բապպ՝ Փաղիրէրին
արգըստունա իշիթ տին . ալա
ընն եիւրէյինի դավիլէտէճէք
սին , գուլաղըն իլիտիր հաէ :

18 Ճէքսին . Քի՛ էջքսիւղին վէ
մաղըլուն հազգընը հազգ հաէ
սին , շէջլէ քի եէրտէն օլան ա
տէմ՝ արթըգ պիր տահա գօր
գուլթմայա :

ՄԵԶԼՄԻՐ ԺԱՆ

Մուսիգար պաշը իլին՝ Դաւի
թին Մէղմուրու :

1 Բապպա սըղընարմ . ճանըմն
նի՛ճէ տէրսինիլ քի՛ Գուշ Կիւթ
2 տաղընըղա դաշ : Զիրա իլթէ
Փասըլար եպը կէրէրէր , օգ
լարընը քիրլին իւզէրինտէ հա
ղըրլատըր քի՛ գարանըդաա
էիւրէյի սողլու օլանրարա ա :

3 Թալար : Թէճէլէր եըզըլընճա ,
սատըգ նէ՛ իշէյէ պիլըր :

4 Բապպ ա զիլ ճէլքէլնտէ արի
Բապըրն թալսթը կէօղէրտէ
տիր . ծնուն կէօղէրի կէջիւր ,
քիրփիքէրի՛ առէմ՝ օղուլարընը

5 Թէփթիլէտէր : Բապպ սատը
ղը իմթիհան հտէր . ամնա Փա
սըգտան վէ զուլմա սէվէրտէն՝

6 ծնուն ճանը իքրահ հտէր : Փա
սըգլարըն իւզէրինէ՛ քեասէլէրի
նին՝ նաաիպի օլան տուղաղար
ալթէ վէ քիւքիւրթ վէ սէմում

7 Եէլի եաղարաճադ . Զիրա ա

սըղ օլան Բապպ՝ սատըգ ա՛մէլ
էքսիլէր . ծնուն էիւզի սող
րու քիմպէյէ պադար :

ՄԵԶԼՄԻՐ ԺԲ

Շէմնիլմ իւզըն մաւիգար պա
շի իլին՝ Դաւիթին Մէղմուրու :

1 Սէրա էյլէ եա՛ Բապպ , զի
րա սալի հ տիւքէնտիւս զիլն ա
տէմ՝ օղուլարընտան էմին քիմսէ
լէր էքսիլտի : Զէր քէս քէնտի
2 դօնըստունա եալան սէջլէր ի
մաւահանէ հտէն տուաղար
իլէ իքի էիւզիւ էիւրէք իլէ սէջլ
3 լէրէր : Բապպ ճիւմէ միւտա
հանէ հտէն տուաղարը՝ պէս
յիւք սէյլէյէն ալիլ քէսէճէք
4 սիր . Օնլար քի՛ Տիլմիլ իլէ
զալիպ օլալըմ , տուաղարընը
պիլիմ տիր : Էփէնտիլը քիմ՝
տիր տէրէր :

5 Բապպ տէր քի՛ Տէրտիւնտ
լէրին զուլմունտան՝ եօխուլ
լարըն ահընտան էօթիւրիւ վիմ
տի գալգաճաղմ . Վէ օլիւֆ
լէտիյի քիմսէյի խէլատէ գօյա
ճալըմ :

6 Բապպն սէօղէրի Թօփրադ
փօթաա գալլ օղուպ էէտիքէր
րէ Թէմիլզէնմիլէ կիւմիւլ Կիւթ
փաք սէօղէր տիր : Սէն եա՛
7 Բապպ՝ ընլարը սաղլայաճադ
սնն , ճըլարը սուռ տէվադէն Թ
էպէտէտէք ճըփը էյլէյէճէք
սին : Ստէմ՝ օղուլարընըն րէ
8 զիլէրի էիւճէլնճէ , Փասըլար
էթրափաա կէղնիլէր :

ՄԵԶԼՄԻՐ ԺԳ

Մուսիգար պաշը իլին՝ Դաւի
թին Մէղմուրու :

1 Ելէյէտէք եա՛ Բապպ՝ սիւ
նի պիլէրիլիյէ ունուտուրտուն :

- նէչէյէ՝ տէք եկեղեցիս պէնտէն
 2 Կիղէրսին : Նէչէյէ՝ տէք ճանը-
 մա եֆրեարէր՝ պիւթին կիւն
 եիւրէյիմէ դասովէթ դոյալըմ :
 նէչէյէ՝ տէք տիւշմէնիմ իւղէրի-
 3 մէ եիւճէլէ : Եւ՝ Ալլահըմ
 Բապա՝ պագ, պանա ճէվապ վէր-
 կեղեցիմէ ըջգ վէր, օլմա-
 յա քի էօլիւմ ապահանա սւ-
 4 յոյալըմ : Օլմայա քի տիւշմէ-
 նիմ՝ Օնու եէնտիմ տէյէ, պէն
 սարսըլնա՝ պանա սըգէթ վէ-
 րէնլէր սէվնէլէր :
 5 Պէն իսէ սէնին ինայէթինէ
 կիւվնտիմ : սէնին խէլտորն ի-
 լէ եիւրէյիմ մէսրուր օլաճադ :
 6 Բապապ իլահի օղոյաճաղըմ :
 զիրա պանա իհասն էյլէտի :

ՄԻԶԻՄՈՐ ԺԴ

Մուսիգար պաշլ իշին՝ Դաւի-
 թին Մեհմարա :

- 1 Տիվանէ բէնտի դալպինտէ՝
 Ալլահ եօգ տուր տէտի : Օնլար
 Ֆէսատա վարտ, մէքուհ իշէր
 էթաիլէր, էյլիք իշէյէն եօգ
 2 տուր : Բապա կեօքլէրտէն ա-
 տէմօղու լարընի իւղէրինէ պագ-
 ալ քի՝ ա՛գիլանէ հարաքէթ է-
 տիպ Ալլահը արայան վա՛ր մը
 3 կեօրէ : Օնլարն ճիւմլէսի սափ-
 ալ, պիրլքաւ բէթիւ օլտու-
 լար, էյլիք էտէն եօգ տուր :
 պիր փշէ պիլէ եօգ տուր :
 4 Ճիւմլէ եարամաղըլ իշէ-
 յէնլէր՝ գալմըմը էքմէք եէր կի-
 րէ եէյէնլէր պիլմէղէր մի : Օն-
 լար Բապապ նիսա էթմէտիլէր :
 5 Օրատա լայէթ իլէ գօրգտու-
 լար : զիրա Ալլահ սաաղլարն
 6 սիւսիլէսի իլէ տիր : Տէրտիմէն-
 տին նիյէթինի ա՛յըսալարընըլ-
 զիրա Օնուն սիփէրի Բապա տուր :
 7 Նօ՛ւայա Սի՛նաուն խարայէլն
 խէլասը կէլէ իտի : Բապա՝ գալ-

մընըն էսիթլիյինի տէօնտէրին-
 ճէ, Յախուր մէսրուր օլուպ իս-
 րայէլ շաղ օլաճադ տուր :

ՄԻԶԻՄՈՐ ԺԵ

Դաւիթին Մեղմարու :

- 1 Եւ՝ Բապա՝ սէնին չաաղըն-
 տա քի՛մ տուրաճադ, սէնին ա-
 զիզ տաղընտա քի՛մ սաքին օլա-
 ճադ :
 2 Քեամիլիք իլէ եիւրիյէն,
 վէ սատագաթ իշէյէն, հէմ
 եիւրէյինտէ կէրէքլէք սէօյէ-
 3 յէն : Տիլի իլէ ղըյալէթ էթմէ-
 յէն, արգատաշընա քէմլիք իշէ-
 մէյէն, վէ գօնլուտու իւղէրինէ
 սիթէմ դապուլ էթմէյէն : Քիս-
 4 սիտ քիմնէյի բէնտի կեօղէրին-
 տէ թահգիր էտէն, վէ Բապա-
 տան գօրգանլարա իրքա՛մ էտէն,
 5 փէնպի զարարընա եէմին էտիպ
 տէ՝ տէօնմէյէն : Ագէսիին մուա-
 մէլէյէ վէրմէյէն, վէ սուշու-
 ղուն հագգընա ըիլլէթ ալմա-
 յան : պոմըլըլ իշէյէն՝ էտէ-
 տէն գըմըլտանմայաճադ տուր :

ՄԻԶԻՄՈՐ ԺԶ

Դաւիթին շէրի :

- 1 Եւ՝ Ալլահ՝ պէնի հը ըֆլէ էյ
 2 լէ, զիրա սանասըլնալըմ : Բապ-
 պա տէտին քի՝ Իֆէնտիմ սէն
 սին : սէնիւղ խարաթըմ եօդ
 3 տուր : Ճիւմլէ հաղլ էթաիլիմ՝
 եէրտէ օլան ա՛ղիլ վէ ֆաղի-
 լէթլու քիմնէլէր տիր :
 4 Ղայրէյէ սէյիրտէնլէրին տէլա-
 լէրի չօղալըր : Օնլարն գանտան
 օրան շէրպէթ փէշքէշէրինի
 սուռնալաճաղըմ, վէ աալարընը
 տուտաղլարըմա ալմայաճաղըմ :
 5 Բապա միրաուըմն վէ դատէհի-
 մին հիսսէսի տիր : նասիպիֆ

6 ոէն դորուբարուն : Հիսսէլէրիմ
լաթիւֆ Էէրէրաէ տիւշտիւ .
հէմ միրասըմ կիւզէլ տիր :

7 Պանա նասիհաթ մէրէն Բապ.
պա պէրէքէթ օգոյաճաղըմ .
պանա պէօպրէքէրիմ կէճէլէր .

8 տէ պիլէ էյիւթ վէրիր : Բապ.
պը տայիւմ հօնիւմէ դօտում .
օ՛ սաղըմտա օլտուղու իջին գը .

9 մըլտանմայաճաղըմ : Պունուն ի .
ջին գալպիմ շազ օլուպ՝ աէրու .
նիմ մէսրուր օլտու . Թէնիմ պի .

10 Ձ հիւիթէթ կիւզէ ստքին օլաճադ .
2 իրա ճանըմ ճէհէնէմտէ
Թէքէ Էթմէյէճէքսին . սալիհի .

նի ջիւրիքըլէք կէօրմէյէ գոյ .
11 վէրմէյէճէքսին : Հայաթըն եօ .
լունու պանա պիլտիրէճէքսին .

սէնիին եիւղիւն իլէ շաղըլէք Թօգ .
լուղու վար . սէնին սաղըմտա՝
տայիմա լաթիֆ շէյլէր վար :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԺԵ

Դաւիթին տուա՛ծը :

1 Եւ՛ Բապպ՝ հադդը տինկլէ ,
Ֆէրէատըմը իշիթ . հիլէպազ
օլմայան տուտադարտան Էգան

2 տուա՛մա գուրադ վուր : Սէնին
հուղուրունտան շէրաա՛թմըք .
սին . կէօղէրին՝ սողուլուղու

3 կէօրսին : Եիւրէյիմի սընատըն ,
կէճէ իլէ ղիյարէթ էյլէտին ,
պէնի դալլ էթտին , պիւ շէ

4 Թէճալուղ էթմէյէճէք : Արէմ
մէլլէրինէ պադարադ՝ սէնին
աուտարարընըն սէօղէրի վա .

սիթասի իլէ ղօրպաղըն եօլա .
5 բընտան սաղընաըմ : Ատըմա .
թըմ սէնին եօլարընա եափըլըր :

6 Սապալարըմ սարըլմազ : Պէն
սանա նիտա էյլէտիմ , ղիւրա
պանա ճէլպազ վէրէճէքսին եա՛

7 Ալլահ . գուլաղընը պանա մէյլ
էթ , սէօղէրիմի իշիթ : Եա՛ սա .

նա սըղընանրըր տիւշմէնլէրտէն
սաղ էլին իլէ գուրթարան ի՛նա .
յէթինի աճալիպ կէօսթէր :

Պէնի կէօղ պէէպէյի կիպի հըֆլ 8
էյլէ . պէնի դանատարընըն
կէօլկէսի ալթընտա՝ պէնի խա .

9 լապ էտէն Ֆասըգըլարըն եիւ .
ղինտէն հօրթէճէքսին . պին .
նէֆա տիւշմէնիմ օլանլար էթ .

րաֆըլը ալաճադլար : Քէնաի . 10
լէրին եաղընտան հօրթիւտիւ .
լէր : Հալա սաղըլարըլընէ էթ .

11 րաֆըլը ալտըլար . պիւի եէրէ
սէրմէք իջին կէօղէրինի տիքտիւ .
լէր : Օնուն շէքլի՝ եըրթմաղա 12

իշթահը օլան արսլան կիպի վէ
կիլլի եէրէլէրտէ օթուրան կէնճ՝
արսլան կիպի տիր : Գալլէ եա՛ 13

Բապպ , օնուն էօնիւնիւ քէս ,
օնու շէքթուր . գըլըճըն իլէ ճա .
նըմը Ֆասըգ քիմաէտէն գուր .

14 Թար՝ էլին իլէ ատէմլէրտէն եա՛
Բապպ՝ նասիպի պու . Հայաթտա
օլան տիւնեա ատէմլէրինտէն քի՝

գարընլարընը խաղինէլէրին իլէ
սօլտուրուրուն . օղուլարը սօ .
յարլար , վէ օնլարտան գալա .

նը ճօճուգըլարընա պրաղըլար :
Պէն սատադաթ իլէ եիւղիւ 15
նիւ կէօրէյիմ . ույաւսղըլմտա՝
սիմանտան սօյայըմ :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԺԸ

Մուսիգար պաշը իջին՝ Բապպըն
գուլու Դաւիթին Մէլաբու .
Բապպ օնու հէփ տիւշմէնլէրի .
նին էլինաէն վէ Սաուուղըն է .
լինտէն գուրթարտըլը կիւնտէ՝
պու իլահինին սէօղէրինի Բապ .
պա սէյլէյիպ աէսի :

1 Եւ՛ գուլլէթիմ Բապպ՝ սէ .
նի սէվմէքտէ օլաճաղըմ : Բապպ
գայամ վէ գալէմ վէ գուրթա .
2 րըճըմ տըր . Ալահըմ՝ պէնիմ

հիսարում տրը, ընա կիւմէնիւրիմ.
 գալիւնում վէ խէլսարմըն պուշ.
 3 նուզու՝ փէնիակեանհըմարը: Մէտ
 հէ լալըք օլան Բապպոնիտա է-
 4 լալիւմ, վէ տիւշմէնլէրիմտէն
 մէնտէրի էթրաֆըմը ալտը, վէ
 հէլաքիյին սէլէրի պէնի իւր.
 5 քիւտիւր: Մէզարըն քէմէնտլէ-
 6 ըի էթրաֆըմը չէվլըսի. էօլիւմ
 տուգադլարը էօնիւմիւ ալտը:
 7 Սըգլէթիմտէ Բապպա չաղըը-
 8 ըմ. վէ Ալլահըմա ֆէրեատ
 էտէրիւմ. օ՝ հէլքէլինտէն սէսի-
 9 յի իշտիւր, հէմ ֆէրեատրիւմ.
 նուէն հուզուրուէնտա ընուն գու-
 10 լաղըմա վարըր: Օլտէմ էէրսար
 11 սըլլալ տիթըտի, վէ տաղարըն
 թէմէլէրի հարաքէթէ կէլաի-
 12 լէր. վէ սալանտըլար, ղիւրա
 13 ղազապէ կէլաի: Օնուն պուր-
 14 նունտան տիւման՝ վէ աղղընտան
 թէլէֆ էտիճի աթէշ չըգտը.
 15 ընտան գօրլար թաւթուշտու: Վէ
 կէօքլէրի էյիպ էնտի. վէ այագ-
 16 լարը ալթընտա գօյու տիւման
 վտը իտի: Վէ քերովէէ իւզէրի-
 17 նէ պինիպ ուշտու, վէ էէլին
 ղանտալարը իւզէրինտէ ուշտու:
 18 Խօրթիւսիւ իլիան գարանլըք էթ-
 19 րաֆընտա իայմէսի իլիան սու
 գտորաթըրը գարա պուրութըր
 20 գօտու: Իօնիւնտէքի ղիյասըն-
 21 տան ընուն պուրութըրը՝ աօյու
 վէ աթէշ գօրլարը իլէ կէլաիէր:
 22 Վէ Բապպ կէօքլէրաիէ կիւրլէ-
 23 տի. վէ Թաա՛լա աօյու վէ ա-
 24 թէշ գօրլարը իլէ սէտաարըն վէր.
 25 տի: Հէմ գըլարըն սալտը, վէ
 ընլարը տաղըթտը. վէ էրլար.
 26 ըրմար աթտը, վէ ընլարը շա-
 27 չըթմաը: Վէ սէնին թաղիւրին
 28 տէն սէնին ղազապլըն էէլի
 իւֆէմէսինտէն տա՛ Բապպ՝ սու
 29 լարըն տիպլէրի կէօրիւնտիւ, վէ
 տիւնիւնըն թէմէլէրի ալըլար:
 30 Եթէքտէն կէօնտէրիպ պէ.

նի ալտը. պլինի չօգ սուլարտան
 չըգարտը: Պէնի գուվլէթլի 17
 տիւշմէնիմտէն՝ հէմ պէնտէն իք-
 18 րա՛ հտէնլէրտէն գուրթարաը.
 ղիւրա պէնտէն գօյուլ օլտուլար:
 19 Պէլամըն կիւնիւնտէ ընլար էօ-
 20 նիւմիւ ալտըլար. տոմա Բապպ
 պանա՛ տայանաճաք ասա օլտու:
 Վէ պէնի կէնիլլիյէ չըգարտը. 19
 պէնի խէլաս էյլէտի, ղիւրա պէն-
 տէն ըաղի օլտու: Բապպ սա- 20
 տադաթմա կէօրի էճրիմի վէ-
 21 ըրի. պանա էլլէրիմին փաքլի-
 22 յինէ կէօրի ի՛վաղ վէրիւր: Չի-
 23 րա Բապպնէ եօլարընը հըֆղ
 էյլէտիւմ, վէ Ալլահըմա ֆա-
 24 սըլլալ էթմէտիւմ: Չիւրա ընուն
 25 հէփէլէրիաթլէրի էօնիւմտէ տիւր,
 վէ ընուն գանուլարընը էանըմ
 տան կիտէրմէմ: Վէ ընուն ի՛ն- 26
 տինտէ քեամիլ օլուրում, վէ
 էարամաղըղըմտան սաքընըրըմ:
 Վէ Բապպ պանա սատապաթմ:
 27 մէ կէօրի՝ ընուն կէօղլէրի էօ-
 28 նիւնտէ օլան էլիլին փաքլիյինէ
 կէօրի ի՛վաղ վէրիւր:

Սալի՛ իլէ սալի՛ օլուրսուն. 29
 քեամիլ աթէ՛ իլէ քեամիլ օլուր-
 սուն. փաք իլէ փաք օլուրսուն, 30
 վէ թէրս իլէ թէրս հարաքէթ
 էտէրսին: Չիւրա սէն տէրսլիւ. 31
 32 լան դաւմը գուրթարըրսին. վէ
 մաղըրուր կէօղլէրի ալազալտոր-
 սին: Չիւրա սէն՝ պէնիմ չըրա- 33
 34 ղըմը այտընլատըրսին. գարան-
 35 լըղըմա Ալլահըմ Բապպ ղիյա
 վէրիւր: Չիւրա սէնին իլէ՛ պէօ- 36
 37 լիյէ հիւճիւմ էտէրիւմ, վէ Ալ-
 38 լահըմ իլէ՛ հիսարտան ալտըմ:
 Ալլահըն էօլու քեամիլ տիւր. 39
 Բապպնէ սէօղիւ դալլ օթմուշ
 տուր. օ՛ ճիւմէ ընա սըղընա-
 40 լարա գաղգան տըր: Չիւրա 31
 Բապպտան մա՛տա Ալլահըմ
 տիւր. վէ Ալլահըմըղտան ղա-
 41 ղի դայա քի՛մ տիւր:

Պանա գուվլէթ գուշտան՝ 32

- Ալլահ արը . վէ եօլամսւ քեա-
 33 միլ էտէր : Այազարըմը կէ-
 յիբէրինքինէ միւսամլի էտէր .
 վէ պէնի երեքսէք եէրէրիմիւ-
 34 զէրինէ սուրառուրուր : Էլէրի-
 մի ճէնկէ թա՛լիմ էտէր . վէ
 35 գօլարըմ պաղըր էայ էյտի : Վէ
 պանա խէլասընըն գալգանընը
 վէրտին , վէ սաղ էլին պանա
 տէսթէկիր օլտու . վէ սէնին թէ-
 նէզդիւլին պէնի պէօյիւթտիւ :
 36 Արամարըմը ալթըմտա կէնիշ-
 լէթտին . վէ թօփուգարըմ գը-
 37 մըլտանմատը : Տիւշէնէրիմի դօ-
 վալտըմ , վէ ծնարա եէթիշ-
 տիմ . վէ ծնարը տիւքէտինճէ-
 38 յէտէք՝ տէօնմէտիմ : Օնարը
 էզտիմ , վէ գալգանիւ գատիր
 օլամատըլար : այազարըմըն աւ-
 39 թընա տիւշտիւլէր : Հէմ պանա
 ճէնը ինչն գուզլէթ գուշաթ-
 տըն . իւղէրիմէ գալգանարը՝
 40 ալթըմա չէօքտիւգտին : Վէ
 տիւշէնէրիմին պօյնուու պա-
 նա վէրտին , վէ պէնտէն իբրա-
 41 էտէնէրի գըրարըմ : Պաղըրուր-
 լար , ամմա գուրթարմն եօղի-
 տի . Բապպա պիւէ՝ ամմա ծնա-
 42 րա ճէվսպ վէրմէտի : Օլտէմ ծն-
 լարը՝ եէլ էօնիւնտէ թօղ թօփ-
 լազ կիպի էդտիմ . ծնարը սօ-
 դադար չամուրու կիպի տէք-
 43 տիւմ : Խալըն նիգալարնտան
 պէնի գուրթարըն , պէնի թա-
 յիֆէրէն պաշ տիբտին . պիլմէ-
 տիյիմ գալմ պանա գուլտուր է-
 44 տէճէք : Գուշադալըր իշիթտիյի
 կիպի՝ պանա իթամաթ էտէճէք-
 լէր . եատ օղուլարը պանա միւ-
 45 տաճանէ էտէճէրէր : Եատ օ-
 դուլարըր զապուռն օլաճադար .
 վէ սիյիւրկեաշարընտան տիթ-
 46 րէյէճէրէր :
 46 Բապպ ոսղ արը , վէ դայամ
 միւթէպարիք օղտն . վէ խէլա-
 47 սըմըն Ալլահը եիւճէլին : Պա-
 նա ինթիգամար վէրէն՝ վէ աւ-

թըմա գալմար չէօքտիւրէն Ալ-
 լահ արը : Պէնի տիւշէնէրիմ 48
 տէն գուրթարըր . վազա՛ ա-
 լէյիմէ գալգանարըն իւղէրինէ
 պէնի եիւճէլթտին . պէնի զա-
 լիմ՝ ամէմանն խէլաս էթտին :
 Պանուն ինչն եա՛ Բապպ թա 49
 յիֆէրտէ սէնի մէտէ էտէճէ-
 յիմ , վէ սէնին իսմինէ մէզմուր
 օգուլաճալըմ : Բէնտի վատի 50
 շաճընըն խէլասարընըն ազիմ է-
 տէն՝ վէ մէսիհի Դաւիթէ հէմ
 ծնուն զիւրբիթթինէ էպէտէն
 ի՛նայէթ էտէն օ ոտուր :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԺԹ

Մուսիգար պաղը ինչն՝ Դաւի-
 թին Մէզմուրու :

- Վէօբէր՝ Ալլահն ճէլալինի 1
 նազլ էտէր . վէ սէպսթ ծնուն
 էլլէրինին ա՛մէլնի խապէր է- 2
 տէր : Պիւն՝ կիւնէ սէօղ թազրիւր
 էտէր . վէ կէճէ՝ կէճէյէ ի՛մ 3
 կէսթէրիւր : Սէօղ եօգ՝ վէ քէ-
 լամէր եօղ իբէն , ծնարըն սէսի 4
 իշիտիւլէզ իբէն , ծնարըն սէսա-
 սը պիւթիւն եէրէ՝ վէ ծնարըն 5
 քէլամէրի տիւնէանըն ուճալ-
 րընատէք չըգտը . ծնարաա կիւ- 6
 նէշ ինչն չատըր գուրտու : Վէ
 օ՝ կէրտէյինտէն չըգա կիւլէյի 7
 կիպի տիր . Եօլա սէյրթթէյէ
 ճէպպար կիպի շաղ օլուր : Խու- 8
 րուճու կէօբէրին ուճուտան՝
 վէ տէվի ծնարըն ուճարընա-
 տէք տիր . վէ ծնուն սըճապը-
 ղընտան կիլլէրիւր չէյ եօգ տուր :
 Բապպըն շէրիաթը քեամիլ 9
 տիր , ճանը թաղէրէր . Բապ-
 պըն շէճատէթի հազգ արը , ճա-
 հիլի ա՛լիմ էտէր . Բապպըն թէն
 պիշէրի տօղլու տուր , եիւրէյի
 շաղ էտէր . Բապպըն էպիւրի
 վաք արը , կէօղէրէ զիյա վէ-
 րիւր . Բապպըն գօրգուսու թէ-

միշտ տիր, էպէտէն տուրուր .
 10 քիւղիւյէ ստորոգ տըր . Օնըսը
 տըրծունտան վէ չօդ խասս ալ-
 թունտան արդուլու՝ վէ պալտան
 հէմ տամլա կէծմէ ճիւտան թաթ .
 11 լը տըր : Գուլուն տախի օնըսը
 իլէ թէտիպ օլունուշ տուր . օն-
 լարը հըֆիլ էթմէքան չօդ ի՛վաղ
 վար :

12 Քէնփէ Կանդըղըսըսընը քիմ՝
 անկար . պէնի կիղի օլանլար .
 13 տան փարը դըլ : Գուլունու զու-
 րուրէրտէն տախի կերի թութ ,
 իւղէրլմէ հիւքիւմէ թ սիւրմէոնն
 էր . օլ զէման քեամիլ օլուպի
 պէօյիւք դապահաթտան փար օ .
 14 լուրում : Ազըղմէն սէօղէրի վէ
 էրէրէյիմին թէֆէքքիւրիւ հու-
 զուրունտա մարպուլ օլսուն՝ եա՛
 պէնիմ՝ դայամ՝ վէ ֆիտա էախ .
 ճիմ՝ Բապպ :

ՄԵԶԱՄԻՐ Ի

Մուսիֆար պաղը իշին՝ Դաւի-
 թին Մէզմուրու :

1 Բապպ պանա սըգլէթ կիւ-
 նիւնաէ ճէվապ էյլէյէ . Յակօր
 Ալաշընըն իսմի սէնի գօրոյա :
 2 Մագաթէսէնն սանա եարտըմ
 կէծտէրէ , վէ Սիսնտան սանա
 3 տէսթէկկիր օլա : Ճիւմլէ փէշ-
 քէշէրինի զիւր էյլէյէ , վէ պիւ-
 թին Կանմարընը դապուլ էյ .
 4 էյլէ . սէլա : Սանա դալլինէ
 կէօրէ վէրէ . վէ հէփի միւրատը .
 5 նը էէրինէ կէթիւրէ : Սէնին խէ-
 լասըն իլէ շաղ օլաճաղղ . վէ
 Ալաշըմըղն իսմի իլէ պայրադ
 դալտըրաճաղղ . Բապպ սէնին
 հէփի մաթուպարընը իճրա էյ-
 լէյէ :

6 Շիմտի պիւրիմ՝ Բապպ մէ-
 տիհինի խէլաա էտէր , ա՛ղիւ
 կէօրէրինտէն օնա ճէվապ վէրիւր

քէնտի սաղ էլինին խէլաաընըն
 դուվէթի իլէ : Գուլար ա՛րա-
 պալարը վէ օնլար աթշարը՝ պիւղ
 իսէ Ալաշըմըղ Բապպն իսմի-
 նի զիւր էտէրիլ : Օնըսը չէօ .
 8 քիւպ տիւշտիւրէր . տմաա տիւղ
 դալղըս՝ տօլլու տուրտուգ :
 9 Եա՛ Բապպ՝ խէլաա էյլէ .
 նիտա էթտիյիմիլ կիւնտէ՛ փա-
 տիշաճ պիղէ ճէվապ վէրսին :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԻԱ

Մուսիֆար պաղը իշին՝ Դաւի-
 թին Մէզմուրու :

1 Եա՛ Բապպ՝ փատիշաճ սէնին
 դուվէթի իլէ շաղ օլաճապ . վէ
 խէլաաըն իլէ՛ նէ՛ գատար չօդ
 մէսրուր օլաճապ : Օնուն դալ-
 2 պինին արդուսունու օնա վէր-
 տին . վէ տուտագալըրնի տի-
 լէյինի օպաա տիլիլ էթմէտին .
 սէլա : Զ իրա էյլէք պէրէքէթ .
 3 էրի իլէ օնուն էսնիւնիւ պա-
 ճադսըն . օնուն պալընա խասս
 ալթունտան թաճ գօյաճագսըն :
 4 Սէնտէն հայաթ տիլէտի , օնա
 կիւնդեր ուզունըւղը՝ էպէտ ու
 սէրմիտ վէրտին : խէլաաըն իլէ
 5 օնուն ճէլալի ա՛ղիմ՝ օլաճապ . օ-
 նուն իւղէրինէ՛ ի՛զլէթ ու սալ-
 6 թանաթ գօյաճագսըն : Զ իրա
 օնու՝ էպէտէն պէրէքէթ էր Դաւի-
 կալը էտէճէքսին . սէնին եիւղիւն
 իլէ օնու շաղ ու մէսրուր գըլ-
 7 ճագսըն : Զ իրա փատիշաճ՝ Բապ-
 պա կիւվէնիւր . վէ թաալանըն
 ի՛նայէթի իլէ՛ դըմըլտանմայա-
 ճապ տըր :

8 Լըլին՝ սէնին ճիւմլէ տիւշմէն-
 լէրինի պուլաճապ տըր . սաղ է-
 լին սէնտէն իքրաճ էտէնլիլի սու-
 9 լաճապ տըր : Հուղուրունտան զէ-
 մանընտա օնլարը աթէշ ֆուպ
 րունու կիսի էտէճէքսին . Բապա
 օնլարը զաղապը իլէ Եուտաճապ

- որը, վէ ծնարը աթէշ եէյէ.
 10 ճէք: (Նշարըն մէյվէսինի եէր-
 տէն՝ վէ մնարըն զէրրիյէթինի
 տաւմօղուլարընտան հէլսք է.
 11 տէճէքսին: Չիրա սէնին ա՛-
 լէյհինէ քէմլէք հաղըրլատըլար.
 քէմ նիյէթ դուրտուլար, աճա
 իճաւաճա դատիր օլմատըլար:
 12 Ձիրա ծնարըն էրզինէ գարըը
 օգլալէն բերլուէրինին իւղէրինէ
 հաղըրլատան իլէ, ծնարա աը-
 դա չէվլրտէճէքսին:
 13 Եա՛ Բապա՛ քէնտի դուվլէ-
 թին իլէ էրէճէլէն. սէնին շէ-
 ճաաթընա իլաշի վէ մէղմուր օ.
 գույսաճաղըլ:

ՄԵԶԱՄԻՐ ԻՐ

Այլէթըլաշար ճաֆաճ իւղէրի-
 նէ մուսիգար պաշը իլէն՝ Գա-
 լիթին Մէղմուրու:

- 1 Եա՛ Ալահըմ Ալահըմ՝ պէ-
 նի նի՛ջին թէրք էյլէտին. նի՛-
 լան խէլաղմտան՝ ֆիլանըմըն
 2 սէօղէրինտէն ուղադ սըն: Եա՛
 Ալահըմ՝ կիւնաիւղին չաղը-
 րըլըմ, տմմա ճէվապ վէրմէղ
 սին. կէճէ իլէ տախի, վէ պէ-
 նիմ իլէն սիւքիւթ եօգ տուր:
 3 Ամմա սէն աղիւղ սին՝ եա՛ Խս-
 րայէլին թէնապիշաթընտա սա-
 4 քին օլան: Պապալարըմըղ սա-
 նա կիւվէնտիւր. կիւվէնտիւր,
 5 վէ ծնարը դուրթարաըն: Սանա
 ֆէրեատ էթտիւր, վէ խէլաս
 պուտուլար. սանա կիւվէնտի-
 6 լէր, վէ ութաճալարըլար:
 7 Պէն իսէ սօղուլճանըմ, վէ
 առէմ տէյլլիւմ. առէմէրինսի
 թէմի վէ խալըն հադարէթի
 8 իմ: Հէվի պէնի կէօրէնլէր՝ պէ-
 նի մասխարա էտէրլէր. տու-
 տադ աջարլար, պաշ աալարլար.
 9 Բապապա կիւվէնտի, ծնու գուր-
 Թարսըն՝ ծնտան բաղի իսէ, օ-
 նու խէլաս էթսին ֆէրէն: Ամն 9
 մա պէնի անա բաճմինտէն չըդա-
 րան՝ անամըն մէմսինտէն իքէն
 դօրգուտուղ էտէն սէն սին: Ա- 10
 նա բաճմինտէն սէնին իւղէրինէ
 պրաղըլարմ. անամըն գարնըն-
 տան պէրու Ալահըմ սէն սին:
 Պէնտէն իրադ օլմա, զիրա 11
 սըդլէթ էադըն տըր. զիրա եար-
 տըմ ճը եօգ տուր: Էթլարֆըմը 12
 չիգ պուղալար ալտը. պէնի Բա-
 ոան զօրլուլարը դուլաթար: Պա- 13
 նա գարընաղըլարընը՝ եըրթըճը
 վէ պաղըրան արսլան կիպի աջար-
 14 լար: Սու կիպի տէօքիւլուլում,
 վէ հէվի քէմիլըրիւմ սէօքիւլուլու.
 եիւրէյիւմ պալմամու կիպի օլ-
 տու, պաղըրմըն իլէնտէ էրէյօր:
 Գուվլէթիւմ սադըր կիպի դու- 15
 րուտու, վէ տիլիւմ տիմաղմա
 էաֆըշար. վէ պէնի էօլիւմ թօլի-
 րաղընա գօտու: Ձիրա քէօ- 16
 վիքլէր էթրաֆիւրը ալտը. եա-
 րամաղալարըն ճէմաաթը պէնի
 դուլաթար. էլլէրիւմ վէ պադ-
 17 արըմը տէլալիւր: Հէվի քէմիլը-
 լէրիւմ սայա պիլիլիւմ. ծնար
 թամաշա էտէրլէր, պանա պա-
 18 գարլար: Գէնտիլէրինէ էուլապ-
 արըմը փայլաշըրլար, վէ լիպա-
 սըմ իւղէրինէ դուրա՝ աթար-
 19 լար: Ամմա սէն եա՛ Բապալլի-
 րաղընա. էարըմըմա էէթիշ
 եա՛ պէնիւմ դուվլէթիւմ: Ճա- 20
 նըմը գըլըճաան՝ պիրլիճիլի
 քէօվիք էլլինտէն դուրթար: Պէն 21
 նի արսլան աղընտան դուրթար.
 վէ քէրքէտանլար պուլնուղա-
 րընտան պանա ճէվապ վէրտին:
 Սէնին իսմինի դարընտաղա- 22
 րմա նաղլ էտէճէյիւմ. ճէմա-
 աթ օրթարընտա սէնի մէտհ է-
 տէճէյիւմ: Էյ՛ Բապապան գօր- 23
 դանլար՝ ծնու մէտհ էտին. եա՛
 Թախթուլն ճիւմլէ զիւրիլէթի
 ծնու ի՛ղլէթլէյին, վէ Խարա-
 յէլին ճիւմլէ զիւրիլէթի ծն.

- 24 տան դօրգուն : Զիրա օ՝ տէրտ-
լինին տէրտինի թաշգիրու ընտա-
կեթմէտի , վէ ծնտան երեղինիւ
կիզէմէտի . իլա օ՝ ծնա ֆէր .
- 25 եատ էթտիլինտէ իլիթտի : Պէօ-
յիւք ճէմմաթտա մտահիմսէն .
տէն էօթիւրիւ օլաճադ . պէն
ստադլարմը՝ ծնտան դօրգան
լարնէ էծնիւտէ էտա էտէճէ-
յիմ :
- 26 Փադիրէր եէյիպ տօյաճադ-
լար . Բապար արայանլար՝ ծնու
մէտէ էտէճէքէր . էրէրէյինիլ
27 էպէտէն եաշայաճադ : Եէրին
ճիւմէ ուճարը զէր էտէճէք-
էր , վէ Բապա տէնէճէքէր .
վէ թայիֆէլէրին հէփ գապիլէ-
լէրն տէնին հուզուրոմտա սէճ .
- 28 տէ գըլաճադլար : Զիրա փա-
տիւմէլդ Բապարն տըր . վէ
թայիֆէլէրտէ հիւքիւմէթ սիւ .
- 29 րէն օ տուր : Եէրին ճիւմէ
մա՛մուրլէրն եէքէճէքէր , վէ
սէճտէ գըլաճադլար . Թօփրա-
ղա հէփ էնէյիլէր՝ ճանընը եա-
լաթմայան պիլէ ծնուն էծնիւն .
- 30 տէ տիլ չէօքէճէքէր : Օնա
զիւրիլէթ ի՛ պատէթ էտէճէք .
իւլէճէ տէվրէ՝ Բապարն հագգը-
նա նագգ օլունաճադ տըր : Վէ-
լէճէքէր , վէ ծնուն սատադա-
թընը՝ տօլաճադ գալմա խապէր
էտէճէքէր . զիրա օ իճրա էյ-
լէտի :

ՄԻԶԱՄՈՒՐ ԻԳ

Դաւիթին Մէզմուրու :

- 1 Բապար՝ չօպանըմ տըր . միւհ-
2 Թաճ օլմայաճադըմ : Օ պէնիլի-
մէն չարլարընտա եաթըրըր .
պէնիլ լաճաթ սուլարընըն . եա-
3 նընտա կէզտիլիլ : Ճանընը թա-
զէլէր . քէնտա իւմի իլէն՝ պէ-
նի սատադաթ Եօլադընա դու-
4 լադուղար : Պէն էօիւմ կէօկէ .

սինին տէրէսինտէ կէզէմ տէ՝
շէրլաէն դօրգամ , զիրա սէն
պէնիլ իլէ պէրապէր սին . սէ-
նին ա՛սան հէմ սէնին տէյնէյին՝
պանա ծնար թէսէլի վէրիլ :
Տիւլմէնլէրիմին դարընընտա էօ .
նիւմաէ սօֆրա դուրարըն . պա-
շըմը եաղ իլէ մա՛մուր էթտիլն .
գատէհիմ թաշգըն տըր : Թաճ-
գիգան խալլաթ ու հասանաթ՝
էօ՛մրիւմէն ճիւմէ կիւնլէրինտէ
պանա ըէֆիլ օլաճադլար . վէ
պիլը չօք էյնամ Բապարն էվլէ-
տէ սաքին օլաճադըմ :

ՄԻԶԱՄՈՒՐ ԻԴ

Դաւիթին Մէզմուրու :

1 Երէ հէմ ծնուն տօլուտու՝
տիւնեա վէ ծնտա սաքին օլան-
լար՝ Բապարն տըր : Զիրա օ
2 ծնու տէնիլդէր իւզէրինտէ թէ-
մէլլէթտի . վէ ծնու ըրմագլար
իւզէրինտէ միւգիմ էթտիլ :
3 Բապարն տաղընա քի՛մըգար .
վէ ծնուն աղը մաճալմտէ քի՛մ
տուրուր : Ելլէրի փաք վէ եիւ-
4 ըէյի թէմիլ քիմնէ քի՛ պաթըլ-
լըլա կէծնիւնիւ վէրմէտի , վէ
հիլէ իլէ էէմին էթմէտի . Բապա-
5 տան պէրէքէթ՝ վէ խէլաթընըն
Ալաճընտան սատադաթ տըր :
Ճադ պու տուր : Օնու ոլայան-
6 լարն սիլիլէտի պու տուր . սէ-
նին եիւզիւնիւ արայանլար՝ Յա-
կուր տուր . սէլաճ Եա՛ գափու-
7 լար՝ պաշարընըրը գալըրըն ,
վէ էյ էպէտի գափուլար գալտը-
րըլն քի՛ ճէլալն Փատիլաճը
կիլէ :

Պու ճէլալն Փատիլաճը քի՛մ
տիլ . Գուվլէթըլ վէ դուտ-
րէթըլ Բապար՝ ճէնքտէ դուա-
րէթըլ Բապար տըր :

1 Եա՛ գափուլար՝ պաշարընը-
ղը գալտըրն , վէ էյ էպէտի

- գափուլար դալարընքն քի՝ ճէլա.
լին փափաշըն կիրէ .
10 Ըու օլ ճէլալին փափաշը
քի՛մ տիր . Ապքերէրին Բաւ.
սլը ճէլալին փափաշը օ տուր .
սէլա :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԻԵ

Դաւիթին Մէլաբար :

- 1 Եւ՛ Բապո՛ ճանըմը սանա
2 դալարըրըմ՝ Եա՛ Ալլա՛նմ՝
սանա կիւլէնտիմ, ութանմա
յըմ . տիւշմէնէրիմ՝ իւղէրիմ
3 իֆթիխար էթմէսին : Սանա
ճիւմէ միւնթաղիր օլանլար տա
խի ութանմայար . պօշունա
խայընլըգ էտէնէր ութանսն :
4 Եա՛ Բապո՛ պանա եօլարընը
սիլտիր . պանա թարիգէրինի
5 էջրէթ : Պէնի կերէքլիյիտէ
կէզաիր , վէ պանա թա՛լմ էյ
լէ , զիրա իւլարըմըն Ալլա՛ն
սէն սին . պիւթիւն կիւն սանա
6 միւնթաղիր իմ : Եա՛ Բապո՛
մերհամէթլէրինի վէ ի՛նայէթլէ
րին Ն զիբը էյլէ . զիրա ընլար է
7 զէրէիր : Կէնճի իմին կիւնա՛.
լարընը վէ դապահաթլարընը
խաթըրնա կէթիրմէ . սէն ի՛նա
յէթիւն կէօրէ էյլիյինին սէպէ
պինտէն՝ պէնի զիբը էյլէ եա՛
8 Բապո՛ Բապո՛ էյի վէ սօղու
տուր . ընտան էօթիւրիւ կիւ
նաճեհարլարա եօլու էջրէտիր :
9 Օ՛ մաճաւարը շէրիա՛թտէ
կէզտիրի . հէմ մաճաւարա
10 քէնտի եօլարըն էջրէտիր : Բապ
պըն հէփ եօլարըն ընուն ա՛շալ
նը վէ շէհատէթլէրինի սազլա
յանլարա ի՛նայէթ վէ հազիգաթ
11 տըր : Եա՛ Բապո՛ իսմին իշիւն
պինամուսընղումու ա՛ֆիլ էյլէ,
12 զիրա պէշիւբ տիր : Բապպոսն
գօրղան շու սաէմ քի՛մ տիր . օ
նա սէջախի եօլու էջրէտէճէք

տիր : Միուն ճանը էյլիքաէ սա . 13
քին օլաճապ . վէ զիւրիյէթի
էրի միրաա էտէճէք : Բապպըն 14
միւսահիպէթի՛ ընտան գօրղան
լար իշիւն տիր . վէ ընուն ա՛շ
ալ՝ ընլարա թա՛լմ էթմէք ի
շիւն տիր : Կէօղէրիմ սայիմա 15
Բապպա սօղու տուր . զիրա
պապլարըմը տղտան չըգարան օ
տուր : Պանա տէն , վէ պանա 16
մերհամէթ գըլ . զիրա պին եա
լընլը վէ տերաիմէնտ իմ : Եիւ 17
րէյիմին սըգէթլէրի չօլալար .
պէնի սըգէթլէրի թըլարըմտան չըգար :
Տէրտիմէ վէ միհնէթիմէ պապ . 18
վէ ճիւմէ կիւնաշարըմը ա՛ֆիլ
էյլէ : Տիւշմէնէրիմէ պապ , զիւ 19
րա չօլալարըն . վէ պէնտէն՝
ղալիմ իբրահիմ իւլ իբրահիմ էթ
տիր : Ճանըմը սազլա , վէ պէ 20
նի խէլուս էյլէ . ութանմայըմ,
զիրա սանա սըղընտըմ : Պէնի 21
քէամիլըք վէ սօղուտուգ ճըֆիլ
էյլէսին . զիրա սանա միւնթա
ղիր իմ : Եա՛ Ալլա՛ն՝ Խորայէլ 22
ճիւմէ սըլէթլէրինտէն խէլա
էյլէ :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԻԶ

Դաւիթին Մէլաբար :

- 1 Եւ՛ Բապո՛ պէնի մուհաքէ
մէ էյլէ , զիրա քէմալիյէթիմ
տէ էիւրիւտիւմ . հէմ Բապպա
կիւլէնտիմ, գըմըլտանմայաճա
լըմ : Պէնի թէճրիւպէ էյլէ 2
եա՛ Բապո՛ , վէ պէնի սընա .
պէօպրէքլիմի վէ էիւրէյիմի
գալլ էյլէ : Զիրա ինայէթիմ 3
կէօղէրիմին հօնիւտէ տիր . վէ
սէնին կերէքլիյիտէ էիւրիւ
տիւմ : Պաթըլ տտէմէր իւլ օ 4
թուրմատըմ . վէ միւսըլլար ի
լէ պէրապէր վարմայաճաղըմ :
Եարամաղքտարլարըն ճէմաա՛ 5
թընտան իբրահիմ էթմիմ . վէ

- Ֆարսաբար ին օթուրմայաճա-
 6 ղում: Ինքնին սուգուղուղի ի-
 լն էայգայըպ՝ մեղպանընը տօլա-
 7 շաճաղմ եա՝ Բապպ: Բի թէ-
 չեքբեր սեսին ինթաիրէյիմ,
 8 վէ ճիւմէ միւճիղաթարընը
 Նապլէտէյիմ: Եա՝ Բապպ է-
 վինին մեքեանընը վէ սէնին ճէ-
 լալնին սաքին օլտուղու մահալի
 սէվաիմ:
 9 Ճանըմը կիւնահքեարար իլէ՝
 վէ էօմրիւմիւ գանը ատէմէրի
 10 լէ պէրապէր պլմա, քի օնլարն
 էլնտէ խապիւրէ վար, վէ սող
 էլնէրի բիշվէթ իլէ տօլու տուր:
 11 Ամա պէն՝ քէմալէթիմտէ
 էիւրիւրիւմ. պէնի խէլաս է-
 տիպ՝ պանա մէրհամէթ գլլ:
 12 Այաղըմ՝ տօլուղուգտա տու-
 րուր. ճէմամթլարտա Բապպա
 պէրէքէթ օգույաճաղմ:

ՄԻԶԱՄՈՒՐ ԻԵՆԻՆ

Դաւիթին Մէղմարոս:

- 1 Բապպ ըլլալմ՝ վէ խէլարմ
 արը, քիմտէն գօրգայըմ. Բապպ
 էօմրիւմիւն փէնաիւտալը արը,
 2 քիմտէն խալֆ էտէյիմ: Եա-
 րամաղար՝ խապիւրիւմ վէ տիւշ-
 մէնէրիւմ էթիմի եէմէր խէնիւ
 զէրիմէ եալլաշորգլարընտա՝ օն-
 3 լար դայտըլար, վէ տիւշտիւէր:
 Իյէր պիր օրտու պէնի մուհա-
 4 սերէ էթմէ տէ՝ էիւրէյիմ գօրգ-
 մաղ. իւզէրիմէ ճէնք դալգաս
 տէ՝ պէն պուճտա գա էմիլէթ:
 5 տէ իմ: Բապպտան պիր շէյ տի-
 լէտիմ. օնու թալապ էտէրիւմ
 քի՝ էօմրիւմիւն ճիւմէ կիւնիւ-
 րինտէ Բապպն էվնտէ օթու-
 րալըմ, շէջլէ քի Բապպն ճէ-
 մալնին կէօրէյիմ, վէ հէյ-
 6 քէլնտէ օնա արալըմ: Զիրա
 պէլա կիւնիւտէ պէնի խալմէ-
 սինտէ կիզէյէճէք, պէնի չա-

արընըն էօրթիւսինտէ էօրթէ-
 ճէք. պէնի գայա իւզէրինէ դա-
 տըրաճապ:

- Վէ շիմաի էթրաթրմա օլան
 տիւշմէնէրիւմ իւզէրինէ պալըմ
 եօգարը գալգաճապ, վէ օնու
 չաարընտա ալքըն օնտար իլէ
 գուրպանլար սունաճաղըմ. Բապ-
 պա իլահի վէ մէղմուր օգույա-
 ճաղըմ: Եա՝ Բապպ սէսիմի
 7 տինկլէ, նիտա էտէրիւմ, վէ պա-
 նա մէրհամէթ էտիպ՝ պանա ճէ-
 վապ վէր: Եիւղիւմիւ թալապ
 8 էտին քէքէյինքէ, էիւրէյիմ սա-
 նա՝ Եա՝ Բապպ էիւղիւնիւ թա-
 լապ էտէճէյիմ տէտի: Եիւղիւ-
 9 նիւ պէնտէն կիզէմէ, զաղապ
 իլէ գուրլուտու լէտա էլլէմէ.
 պէնիմ՝ եարտըմ՝ օլտու, պէ-
 նի պրապմա վէ պէնի թէքէ էթ-
 մէ՝ եա՝ խէլարմըն Ալլահը:
 10 Պապամ վէ անտա պէնի թէքէ
 էթալէր իտէ տէ. Բապպ պէնի
 գապուլ էտէճէք տիր: Եա՝
 11 Բապպ տիւշմէնէրիւմ սէպէպին
 տէն պանա էօրլուտու էյրէթ,
 վէ պէնի տօլուտու էօլա գուլա-
 12 դուղա: Պէնի խապիւմին միւ-
 րատընա թէսլիմ էթմէ. զիրա
 իւզէրիմէ՝ եալն շահիտլըր վէ
 զուլմ փիւսքիւրէնէր գալգա-
 13 լար: Խնանմասա խալմքի՝ եա-
 շայանլարըն էէրինտէ Բապպն
 էյլլէյինի կէօրէյիմ, վա՝ պանա:
 Բապպա միւթաղիր օլ, գուլ
 14 վէթլէն, վէ էիւրէյին ճէսա-
 րէթլէնսին. իմաի Բապպա միւ-
 թաղիր օլ:

ՄԻԶԱՄՈՒՐ ԻԵՆԻՆ

Դաւիթին Մէղմարոս:

- Սանաճաղըրըմ՝ եա՝ Բապպ,
 1 եա՝ Գայամ՝ պանա սիւքիւթ
 էթմէ. օլմայա քի՝ սէն պանա
 սիւքիւթ էթմէք իլէ, չուգուրա

- 2 Էնէնէնէն պէնկէն ուայում: Սա
նա ֆերեաա էթտիյիմտէ՝ ա՝
զիզ միհրապնա սողորու էլէրի:
մի գալարտորըմտա՝ նիյազըմն
- 3 սէսինի իշիթ: Պէնի ֆասըգլար
իւէ վէ եարաւազըզ իշէյէնէն
իւէ՝ դոնդւարնա սէլաթ սէյ
լէյիւ պէրէքէրինտէ քէմէք օ.
- 4 Լանլար իւէ սիւրիւքէյէ: Օնլա.
րա՝ ֆիյլէրինէ կէօրէ վէր, վէ
օնլարա՝ իշէրինին քէթիւիւիւ
նէ կէօրէ՝ էլէրինին ա՝մէլնէ
կէօրէ վէր, օնլարա՝ ճէզալարը.
- 5 նը վէր: Օնլար Բապպն ա՝մէլ
լէրինի վէ օնուն էլէրինին իշինի
ֆէհմ էթմէսիլէրի իշին՝ օնլա.
րը եքգաճադ, վէ օնլարը մա՝.
- 6 մուր էթմէյէճէք տիր: Բապպ
միւթէպարէք օտուն՝ գիրաճիյա.
- 7 զըմնն սէսինի իշիթտի: Բապպ
գուվէթիմ վէ գալգանըմ տըր.
էիւրէյիմ օնա կիւվէտի, վէ
եարաւադ պուտում. իմնի էիւ.
րէյիմ մէսրուր օլաճադ, վէ ի.
լաչիմ իւէ օնա թէշէքքիւր էտէ.
- 8 ճէյիմ: Բապպ օնլարա գուվ.
վէթ տիր. հէմ մէտիչինէ՝ խէ.
- 9 լաո գալէ՝սի տիր: Գալմընը խէ.
լաո էյլէ, վէ միրասընը միւպա.
րէք դըլ. վէ օնլարը կիւթ, հէմ
օնլարը էպէտէն էիւճէլթ:

ՄԵԶԼՄՈՒՐ ԻԹ

Դաւիթին Մէզմուրու:

- 1 Եա՝ գուարէթ սահիպլէրի՝
Բապպա թազրիր էտին. Բապ.
պա ճէլա ու գուարէթ թազրիր
- 2 էտին: Բապպա՝ օնուն իսմինին
ճէլալինի թազրիր էտին. Բապպա
ա՝ղիզ զիյնէթ իւէ սէճտէ դըլնէ.
- 3 Բապպն սէսի սուլարն իւ.
զէրինտէ տիր. ճէլլ Ելաճ
կիւրլէր. Բապպ՝ չօդ սոթլարն
- 4 իւզէրինտէ տիր: Բապպն սէ.
ճի գուվէթ իւէ տիր. Բապպն

- սէսի ա՝ղաթէթ իւէ տիր: Բապ.
պն սէսի՝ էրզ աղաճլարնը դը.
րար. Բապպ Լիւսաննըն էրզ
աղաճլարնը տախի գըրաճադ
տըր: Վէ օնլարը պուզաղու կէ.
պի՝ Լիւսաննը վէ Սարիօնու
քէքէտան էալուտու կիպի սըլ.
րատըր: Բապպն սէսի՝ աթէշ
ա՝լէվէրի սաչար: Բապպն օէ.
սի՝ չէօլու տիթրէտիր. Բապպ՝
Կադէս չէօլուտիւ տիթրէտիր:
Բապպն սէսի՝ կէյիլէրի սո.
ղուրտուր, վէ օրմանլարը սոյար.
վէ հէյքէլինտէ հէփիսի՝ ճէլլ
օն տէրլէր: Բապպ թուֆանտա
օթուրտու. հէմ Բապպ էպէ.
տէն փատիչաճ օթուրտու: Բապպ
գալմընա գուվէթ վէրէճէք.
Բապպ՝ գալմընը սէլաթէթ իւէ
միւպարէք գըլաճադ տըր:

ՄԵԶԼՄՈՒՐ Լ

Դաւիթին էվի թէպրիքինին ի.
լաչի Մէզմուրու:

- 1 Ենի էիւճէլտէճէյիմ՝ եա՝
Բապպ, զիրա պէնի պախգաան
չըգարտըն. վէ տիւլմէնէրիմի՝
պէնտէն էօթիւրիւ սէլլինտիրմէ.
տին: Եա՝ Ելաճմ Բապպ՝ սա.
նա ֆերեաա էթմիմ, վէ պանա
չիֆա՝ վէրտին: Եա՝ Բապպ՝ ճա.
նըմը մէզարտան չըգարտըն. չու.
գուրա էնէնէնը արասընտա պա.
նա հայաթ վէրտին:
- 2 Բապպա մէզմուր օգուրուն՝
եա՝ օնուն տալիչէրի, վէ օնուն
ա՝ղիզ զիւրինէ չիւքը էտին: Զի.
րա օնուն զաղալընտա տաղիլէ՝
հիւսնիւրի գալմընտա հայաթ վար.
ախալալայըն աղայըլը գօնար.
ամմա սապահլարն լազըլէլէլէ:
- 3 Պէն իսէ առուտէ հալիմտէ
տէտիմքի՝ Էպէտէն գըմըրտան.
մայաճաղըմ: Եա՝ Բապպ՝ ճիւ.
նիւ րիւսան իւէ տաղըմա գուվ.

վէթ սապիթ էթտին • երւզիւ .
նիւ ռազարտն , պէն շաշմը օւ
8 տում : Սանա շաղըրըրմ եա՛
րապպ , վէ րապպա նիլազէ .
9 տէրիմ : Պէն շաղաւաւ էնէր ի .
սէմ , գանժմանն նէ՛ Ֆայիտէ օ .
լուր • Թօրադ սէնի մէտհ է .
տէ՛ր մի , սէնին հադիգաթընը
10 նազէ էտէ՛ր մի : Իշիթ՝ եա՛
րապպ , վէ պանա մէրհամէթ
գըլ . եա՛ րապպ՝ պանա եար .
11 տըմ՝ օ : Իսաըմը պանա րադ .
աւ տէննաւերտն • Շուլումու չէօ .
ղիւպ՝ պանա շաղլըգ գուշաթ .
12 տըն • Թա քի տէրունիմ սանա
մէղմուր օգուլուպ՝ սուս օլմա .
յա • եա՛ Ալլահմ րապպ՝ սէ .
նի էպտէն մէտհ էտէճէյիմ :

ՄԻԶԱՄՈՒՐ ԼԱ

Մուսիգար պաշը իջին՝ Դաւի .
Թին Մէղմուրու :

1 Իա՛ րապպ՝ սանա սըղըն .
տըմ , էպտէն ութանմայրմ .
2 Թար : Գուլաղըր պանա մէյլ
էթ , պէնի թէղ գուրթար • պէ .
նի խէլաս էթմէք իջին պանա
գուվվէթլու գայա՛ հիսարը խա .
3 նէ օլ : Ջիրա դայամ վէ հիսա .
րմ սէն սին • վէ խմին իջին
պէնի գուլաղուզա , վէ պէնի
4 իրշաւ էյլէ : Պէնիմ իջին կիգ .
լիճէ գուրաղաղարը աղտան պէ .
նի չըգար • զիրա գուվվէթիմ
5 սէն սին : Բուհումու սէնին է .
լինէ թէշլմ էտէրիմ . սէն պէնի
Ֆիտա էյլէտին՝ եա՛ հազգ Ալլահ
6 Եհովա : Պօշ պաթըլըգարը
կէօգտէնէրտն իբրահ էթտիմ .
պէն խէ՛ րապպա կիւլլէնտիմ :
7 Սէնին Ինայէթին իլէ շաղ ու
մէսրուր օլուրում . չիւն քի տէր .
տի՛ն կէօրտին , թըգէթէթէրտէ
8 Ճանըմը պիլաին : Աէ պէնի

տիւլմէն էլինէ թէսլմ էթմէ .
տին • պաղլարմը կէնիլ էթտէ
տուրտուրտուն :

Պանա մէրհամէթ գըլ եա՛ 9
րապպ , զիրա սըլլէթտէ իմ .
կէօղւմ՝ Ճանըմ՝ վէ գարնիմ՝
դառաւթտէն խիւրանար : 2 ի .
10 րա էօմիլմ էլէմ իլէ՛ վէ երլա .
րմ ահուզար իլէ տիւքէտի .
ա՛ դապըմտան տէրմանիմ չէօք .
տիւ , վէ քէմիլլէրիմ իմրանար :
Ճիւմէ խասիմէրիմէ վէ զիյա . 11
տէնինճէ գօնշուլարմա հադա .
րէթ հէմ աշնալարմա գօրգու
օլտում . տիշարըտա պէնի կէօ .
լինէր՝ պէնտէն գաշարար : Իօլ 12
միւշ կիսի խաթրտան ունու .
տուրում • զայ՝ օլմուշ գապ կի .
պի օլտում : 2 իրա չօգարըն 13
ղէմմինի իշիթտիմ . էթրաֆտան
գօրգու վար խտի • ա՛լէյհիմ
պիլըլթաէ մէշվէթէթ էթտիլլէ .
րինտէ , Ճանըմը ալմաղա դառա
էթտիլլէր :

Ամնա պէն սանա կիւվլէնտիմ 14
եա՛ րապպ • Սէն Ալլահմ սըն
տէտիմ : Վալլթարմ սէնին է . 15
լինտէ տիր • պէնի՛ տիւլմէնէլ .
րիմ էլինտէն վէ պէնի գօվլա .
յանլարտան գուրթար : Երւզիւ 16
նիւ գուլումուն իւղէրինէ պյ .
տընլաթ • Ինայէթին իլէ պէնի
խէլաս էյլէ : Եա՛ րապպ ու . 17
Թանմայրմ , չիւն քի սանու խտա
էթտիմ • Ֆաթըղար ութանսըն ,
մէղարտա սիւքիթ գալընդար :
Սաաղըն ա՛լէյհինէ դուրուր վէ 18
հազարէթ իլէ Ֆօտուլաէ սէյ .
լէյէն եալանչը տուտաղար՝
լալ օլտուն :

Սէնտէն գօրգանլար իջին ռազ 19
լաաղըն՝ սանա կիւվլէնէնէր ի .
չիւն ատէմ՝ օղուլարընէն էսնիւն .
աէ իճրա գըլաղըն էյլլէքէա .
նիլլին նէ՛ պէյիլէք տիր : Օն 20
լարը ինսան Ֆիթմէսինտէն՝ քէն .
աի երւզիւնիւն էօրթիւսինտէ

էօրձէճէքսին . մնարը տիւղէրն
նիդա՛սնսան խոյմէան սագլա-
յաճադսն :

- 21 Բապպ միւթեպարիք օլոտն ,
քի ի՛նայեթմիւնի պանա հիսարը
22 շէհրտէ ա՛ճայրպ գըրտը : Պէն
իսէ շաղընլըղմտա տէտիմ՝քի՛
Սէնին կէօղէրին էօնիւնտէն քէ-
սիւտիմ . լաքին սանա ֆերեատ
էթտիյիմտէ՛ նիյաղըմն սէսինի
23 իշիթտին : Բապպը սէվին՝ եա՛
մոտն հէփ սալհէլէրի . Բապպ՝
միւթիւնլէրի սագլար , վէ մաղ-
րուրուգ իւէ հարսքէթ էտէնին
ճէղսաւնը ղիյատէսի իւէ վէրիք :
24 Եա՛ ճիւմէն Բապպա իւմիտ է-
անլէր՝ գուվէթլէնին , վէ էիւ-
րէ յինիզ ճէսարէթլէնսին :

ՄԻԶԱՄՈՒՐ ԼԲ

Դաւիթին շէրի :

- 1 Ե՛ մութու դապաճաթը
ա՛ֆվ օլոնմու՛ կիւնահը էօր .
2 Թիւլմիւշ քիմնէյէ : Կէ՛ մութ-
լու օլ աօտմէ քի՛ Բապպ օնա
եարամաղըդ սոյմաղ , վէ օնու՛ն
րուհունտա հիւէ եօդ տուր :
3 Սիւքիւթ էթտիյիմտէ , պիւ-
թիւն կիւն ֆիղանըմտան քէմիւք .
4 լէրիմ իիլրանտը : Զ իրա կիւն-
տիւղ վէ կէճէ պէնիմ իւղէրիմէ
էլին աղըրաշըյօր . նէմիմ՝ ետդ
գօրագըղըմա տէօնսիւ . սէլա :
5 Կիւնահըմը սանա պիւլտիւրէյիմ՝
վէ եարամաղըղմը կիղէմէտիմ-
տէտիմ՝ քի՛ Գապաճաթլարըմ՝
տան էօթիւրիւ Բապպա իրբար
էտէյիմ . վէ սէն կիւնահըմըն
եարամաղըղմըն ա՛ֆվ էթտին .
սէլա :
6 Պունտան էօթիւրիւ հէր սա-
լի՛ճ՝ պուրունտուղուն վաղթտա
սանա նիյաղ էտէճէք . հէման
չօդ սուլար ճօղունլուղունտա օ-
7 նա տէյմէյէլէր : Սէն սիփէրիմ՝

սին . պէնի սըգընթրտան հըֆդ
էտէրսին . էթրա՛ֆըմը գուր-
թուլուշ ալգըրլարը իւէ գուշա-
տըրսն . սէլա :
Սանա ֆէհմ վէրէյիմ՝ , վէ օլ
կիտէճէյին եօլու սանա էօրէ-
տէյիմ . իսթիշարէ էտէյիմ՝ ,
կէօղիւմ՝ իւղէրինտէ օլա : Ֆէհ-
մի օլմայան աթ կիպի Վէ գաթըր
կիպի օլման . սանա եագլաճմաղ-
լար , մէյէր քի օնլարը՝ ղիյնէթ-
լէրի օլան գանթըրմաղը կէմ իւէ
պաղլայատն : Ֆաւրըղն ա՛ղսալ
լարը չօդ օլուր . ամնա Բապպա
կիւվէնէնին էթրա՛ֆըմը ի՛նայեթ
գուշատըր : Եա՛ սաւրգլար՝
Բապպտա շաղ ու մէսրուր օլուն ,
վէ ճիւմէն էիւրէյի տօղրու օլան
լար՝ ալգըշ էտին :

ՄԻԶԱՄՈՒՐ ԼԴ

Ե՛ աւարգլար՝ Բապպա ու-
գըշ էտին . Թէսպիհաթ աղըրու-
լարա եագլըրը : Բապպա Թան
պուր իւէ համա էտին . օնա օն
Թէլէլ սանթուր իւէ մէգմուր օ-
գույուն : Օնա էէնի իւսհի օ-
գույուն . շաղըդ սէտաւը իւէ
պիւր խշճա չաղն : Զ իրա Բապ-
պըն քէլմըմ տօղրու՝ վէ ճիւմէն
իւլէրի հագիգաթ իւղէ տիւր :
Սատագաթ վէ շէրտաթ սէվէր
Բապպըն ի՛նայեթի իւէ էէր տօ-
լու տուր : Կէօրէր Բապպըն
սէօղիւ իւէ՛ վէ օնլարըն ճիւմէն
ճիւմհիւրիւ օնու՛ն աղըղնն րու-
հու իւէ եաթըրը : Տէնիղն ռա-
լարընը երղըն կիպի երղան՝ էն
կինլէրի խաղինէլէրէ գօյան օ-
տուր : Պիւթիւն էէր Բապպտան
գօրգտն . տիւնէանըն ճէմի՛
ստըինլէրի օնտան խալֆի էթ-
տինլէր : Զ իրա օ տէտի , վէ օլ
տու . օ էմիլ էթտի , վէ գայլիմ
օլտու :

Բապպ Թայիֆէլէրին մէշվէ . 10

- բէթինի իպօւալէտէր . գալմաւ-
րըն նիյէթլընի պօսա չըգա-
11 բըր : Բապպըն մէշվէրէթի է-
պէտէն՝ օնուն էիւրէյիին նի-
յէթլըրի տէվը պէ տէվը տու-
րուր :
- 12 Կէ՛ք մուծուլ օլ Թայիֆէյէ
քի օնուն Ալլահը Բապպ սըր՝
օլ գալմա քի բէնօինէ մրաս
13 սէչտի : Բապպ կէօքտէն պոդ-
աը . ճիւմէ տտէմ օլուլարընը
14 կէօրուլ . Սէրքիանըն մահա-
լիւտէն՝ երբին ճիւմէ սոքիւլէ-
15 րինէ նազար էյլէտի : Օնլարըն
էիւրէյիին թէշթիւ էտէն՝ հէմ
տէ ճիւմէ իշլէրինէ տիգգաթ է-
16 տէն օ տուր : Փատիչա՛ չօդ աւ-
քէր իլէ գուրթուլմաղ . գահրի-
ման՝ չըգ գուլլէթ իլէ խէլաս
17 պուլմաղ : Ա՛թ՝ գուրթուլուլ է-
չիւն պօշ շէյ տիւր , հէմ գուլվէ-
թինն չօղուղու իլէ գուրթա-
րամաղ :
- 18 Իշլէ Բապպըն կէօղիւ օնտան
գօրգանլարըն իւղէրինտէ՝ օնուն
ի՛նայէթինէ իւմիտ էտէնլէրին
19 իւղէրինտէ տիւր . Քի օնլարըն
ճանընը էօլիւմտէն գուրթարա ,
վէ դըթըգտա օնլարը սաղ սագ-
20 լայա : Ճանըմըղ Բապպա մին-
թաղիւր տիւր . իմնատըմըղ վէ
21 գալպանըմըղ օ տուր : Ձիւրա
էիւրէյիմիղ օնուն իլէ շաղ օլուր-
չիւն քի օնուն ա՛ղիւղ իսիինէ կիւ-
22 վէնտէք : Եւ՛ Բապպ՝ սանա իւ-
մա էթաիյիմիղէ կէօրէ ի՛նայէ-
թին իւղէրիմիղտէ օլուն :

ՄԵԶԼՄԻՐ ԼԴ

Գաւթթին Մէղմարա՛ Աբիմէլէ-
քին հուգուրունաա հարաքէթի-
նի տէ իշլէթիւրիյի՝ վէ օնու գօ-
վապ կիթալիյի դէման :

1 Բապպա հէր դէման պէրէ-
թէթ օգուլաճաղմ . օնուն թէս .

պիհաթը տայիմա աղղըմաա օ-
լաճագ : Ճանըմ Բապպ իլէ իֆ-
թիխար էտէճէք . մահճաւարը
իշլաիպ՝ մէսրուր օլաճագար :
Բապպա պէնիմ իլէ թաղիմ է-
2 տին . վէ պիւրէքտէ օնուն իսի-
նի էիւճէլտէլմ :

Բապպը արատըմ , վէ պանա 4
ճէվապ վէրտի . վէ պէնի հէփ
գօրգուլարըմաան գուրթարտը :
Օնա պագտըլար , վէ միւնվ 5
վէր օլուլար . վէ եիւղէրի խէ-
ճըլ օլմայաճագ : Պու տէրտի- 6
մէնտ չաղորտը , վէ Բապպ իշլթ-
տի . վէ օնու հէփ սըղլէթին-
տէն խէլաս էթաի : Բապպըն 7
մէլէյի՝ Փատան գօրգանլարըն
էթրաֆընտա դօնար , վէ օնլա-
րը գուրթարըր : Տաթըն , վէ 8
Բապպըն էյի օլտուղունու կէօ-
րին . նէ՛ մուծուլ օնա սըղը-
նան տտէմէ : Բապպտան գօր- 9
դուն՝ եա՛ օնուն ա՛ղիւղէրի . զի-
րա օնտան գօրգանլար միւհթաճ
օլմաղ : Կէնճ արալանլար իհթի- 10
յաճէք վէ աճէք չէքէրէր .
ամմա Բապպ արալանլար հիւ-
պիւր նիմէթէ միւհթաճ օլմաղ :
Կէլին էյ օլուլար՝ պէնի տինէ 11
լէյին . սիղէ Բապպըն գօրգու-
սունու էյօրէտէյիմ : Հայաթ 12
իսթէյն՝ էյլէք կէօրմէք իշլան
կիւնլէրի սէվէն տաէմթի՛մ տիւր :
Տիլնիքիմէլէքտէն՝ վէ տուտագ- 13
լարը՝ հիլէ սէյլէմէքտէն հըֆի
էյլէ : Քէմլէքտէն կէրի տուր , 14
վէ էյլէք էյլէ . սէլամէթի տ-
րա , վէ օնուն արտընճա օէ-
յիւր :

Բապպըն կէօղլէրի սատըղու- 15
րըն իւղէրինտէ տիւր . վէ գու-
լաղլարը օնլարըն ֆէրեատընտա
տըր : Բապպըն էիւղիւ բէմլէք 16
էտէնլէրէ դարը սըր , քի օնլա-
րըն զիքրինի եէրտէն բէէէ : Սա 17
բըգլար ֆէրեատ էթալլէր , վէ
Բապպ իշլթաի , վէ օնլարը՝ հէփ

սըդէկեմբերին տէն գուրթարտը :
 18 Տըգայ՝ էրեւելի գըրըմըլարա
 եադըն արը : վէ էղիմիշ սուհու
 19 օլանլարը խէլաս էաէր : Սաարը
 զըն պէլարըր չող տուր : ամմա
 Բապայ օնու հէփիսին տէն գուր.
 20 Թարըր : Օնուն հէփ քէմիքէ.
 րինի սադլար : օնլարտան պիրի
 21 սի գըրըմադ : Ֆարսըր պէլա
 էօլտիւրիւր : վէ սաարգտան իք.
 րաճ էտտէլէր՝ սուլուր չողաճադ.
 22 լար : Բապայ քէնտի գուլարը.
 նըն ճանըմ Ֆիտա էաէր : վէ
 օնա սըլընանլարըն հիչ պիրի
 սուլուր օլմադ :

ՄԷԶԱՄԻՐ ԱԵ

Դաւիթին Մէլմարա :

1 Եւ Բապայ պէնիմ իլէ չէքի.
 չէնէր իլէ չէքիչ, պէնիմ իլէ
 ճէնքէլէնէր իլէ ճէնք էյլէ :
 2 Գապան իլէ սիփեթէ եափըլ,
 3 վէ իմաստըմա դալդ : Հէմ մըդ
 րադ չէք, վէ պէնի գօվալայան.
 րարն էտուելու գափա : Ճանը.
 4 մա խէլատըն պէն իմ տէ : Ճա.
 նըմը արայանլար՝ ութմեքպիսէ.
 ճիլ գալընլար : պանա քէմիք
 տիւլիւնէնէր կէրի տէնիւսպ
 5 մահճուպ գալընլար : Օնլար՝
 րիւզկեարըն էօնիւնտէ սաման
 6 ու փաղը կիպի օլուն : վէ օնլար
 չարփան՝ Բապայըն մէլէյի օլ.
 7 սուն : Օնլարըն էօլու գարան.
 րդ վէ գայմադ օլուն, վէ օն.
 րարը գօվալայան՝ Բապայըն մէ.
 8 լէյի օլուն : Չիրա սէպիպ.
 սիդ պէնիմ իջին աղլարընը չու.
 դուրտա կիզէտիլէր : սէպէպ.
 9 սիդ ճանըմ իջին գաղտըլարդ Օ.
 նա պիլմէզ իքէն պէլապէլին,
 վէ օնուն կիզէտիլի աղ՝ քէնտի.
 սինի Թութաուն : հէման օլ պէ.
 10 լայա քէնտիսի ախսիւն : վէ
 պէնիմ ճանըմ Բապայ իլէ մէս.

րուր օլաճադ : օնուն խէլարին.
 տան շող օլաճադ : Հէֆէմիք.
 10 լէրիմ ալէյէլէր : Եւ Դապայ՝
 տէրտիմէտի օնտան գուլէկեմի
 օլանտան՝ վէ տէրտիմէտի հէմ
 փադրի օնու եալմալայանտան
 սէնին կիպի գուրթարտն քիմ
 վար :

Եւ օլան շահիւլէրի գալըպ.
 11 պանա պիլէտիլիմի սիւալ է.
 ալէլէր : Պանա էյլիք պէտէլի.
 12 նէ քէմիք՝ ճանըմա մահրում.
 լուրդ էտա էալէլէր : Պէն իսէ.
 13 խասթա օլտուղլարնտա՝ չուլ.
 կիլէր խիմ, ճանըմա օրուճ
 իլէ ճէֆա էալէր խիմ : վէ նի.
 յաղըմ գօյնումա տէնէճէք :
 14 Օնլար իլիւն տօսթում կիպի գա.
 րնտաղըմ կիպի էալա կէլէր ի.
 տիմ : անա իլչին ետա չէքէր կի.
 սի՝ գաստովէթու էյլիլի խիմ :
 15 Օնլար իսէ տուսգըղըմա շող
 օլապ՝ ճէմ՝ օրուրար խիլ : սա.
 16 դաթլար՝ իւղէրիմէ ճէմ՝ օլուր
 խիլ, վէ պէն պիլմէլ խիմ :
 սուրմայըպ պէնի էըրթարլար :
 Պանա գարը՝ զիլաֆէկիմ փա.
 17 սըդ մուգալիսիլէր իլէ տիլէ.
 րինի կըճըրտատըլար :

Եւ Եփէտիմ՝ նէչէյէ տէք.
 17 պադարսըն : ճանըմը օնլարն
 խարապընտան՝ պիրիճըրիմի կէնճ
 արայանլարտան կէրի ալ : Սիսի.
 18 պէյիպէ ճէմաւ Թաա մէտհ է.
 տէյիմ : աղմ գալմտէ սանա
 չիւքըր էտէյիմ : Պանա նահապ.
 19 էէրէ տիւլմէն օլանլար՝ իւղէ.
 րիմէ շող օլմաարնլար : պէն.
 տէն սէպէպիլի իքրահ էտէնլէր
 կէօզ գըրդմալընլար : Չիրա
 20 օնլար տէլամիլ օնլարմէլէր :
 վէ տիլարտա րահաթ օլանլա.
 21 րն ալէյիսին հիլէ սէօդէրի
 տիւլիւնիւրէր : վէ իւղէրիմ
 աղըլարընը կէնիլէտիսի՝ Հա.
 հաթ ալէօղիւմիւզ կիօթալա տէ.
 տիլէր :

- 22 Եւ՛ Բապայ՝ սէն՝ Կէօրտիւնէ՛
սիւքի՛ թէ՛ թմէ՛ Եւ՛ Եփէն՛
23 ախէ՛՝ պէնտէն՝ իրադ՝ օրմա՛ : Շէ՛
րաա՛ թըմա՛՝ եւ՛ Ալահըմ՛ վէ Ե՛.
Ֆէնտիմ՛՝ աա՛ վամա՛ ույանըպ
24 դալգ՛ : Եւ՛ Ալահըմ՛ Բանպայ՛
սառտագաթըմա՛ կէօրէ՛ շէրաա՛.
Թըր՛ կէօր՛ : վէ՛ Խաղէրիմէ՛ շաղ
25 օրաաընըր՛ : Երիւքէքէրնտէ՛ աէ՛
մէյէլէր՛ քի՛՝ Հալթա՛ միւրաաըմըդ
օրտու՛ : աէ՛ մէյէլէր՛ քի՛՝ Օնու՛
26 եռու՛ թառալ՛ : Պէնիմ՛ պէլամա՛ սէ՛.
վինէնյէր՛՝ պիլիլէաէ՛ ու թանըպ
խէ՛ ճիլ՛ գաւընըր՛ : Խաղէրիմէ՛
Երիւքէքէրնտէ՛ քի՛՝ ալըպ՛ վէ՛ հի՛.
27 Ճապ՛ կիյլինտէնյէր՛ : Սառագա՛.
թըմաան՝ հաղգ՛ Էալէնյէր՛ ալգը՛.
Հաիպ՛ շաղ՛ օրտուրա՛, վէ՛ սա՛.
յիմա՛ տէսինյէր՛ : Գուլունուն՛
սեղամէթընտէն՝ հաղգ՛ Էալէն՛
28 Բապայ՛ մուաղգամ՛ օրտու՛ : վէ՛
սիլիմ՛ սառագաթըմա՛՝ հէր՛ կիւն՛
թէսաիհաթընը՛ թէղէքէրը՛ Է՛.
տէ՛ ճէք :

ՄԻԶՄՈՒՐ ԼԶ

- Մուսիգար՛ պաշը իլին՛՝ Բապայ՛.
պըն գուլու՛ Գաւիթին՛ Մէպու՛.
բա :

- 1 Փառըն իսեանը՝ հաղգըն՝
աա՛ երկրէյիմին՝ օրթաաընպա
պա՛ քէլամ վար՛ : Օնուն՛ կէօղէ՛
րի՛ Էօնիւնտէ՛ : Ալա՛ հորգուսու
2 եօգ տուր՛ : Չիրա՛ քէնտի՛ նա՛.
ղարնտա՛՝ իբրա՛ հտէ՛ Էա՛.
րամաղըղընը՛ պուլմա՛ խուսու՛.
սունտա՛՝ քէնտիին՛ միւսաահանէ՛
3 հտեր՛ : Օնուն՛ աղընըն՛ ոէօղէ՛.
րի՛՝ պլնամուսուլոգ՛ իլէ՛ հիլէ՛ տիր՛.
Էյլիք՛ Էթմէք՛ իլին՛ աղիլանէ՛ հա՛.
րաքէթ՛ Էթմէյի՛ թէրք՛ Էյլէտի՛ :
4 Տէօշէյինտէ՛ քէօթիլիլէք՛ աիւշիւ
նիւր՛ : Էյի՛ օրմայան՛ եօլ իւղէ՛.
քինաէ՛ տուրուր՛ : քէնիլքտէն՛ նիփ՛.
րէթ՛ Էթմէկ՛ :

- Եւ՛ Բապայ՛ աիւնին ինայէթին՝ 5
Կէօքէրէնէք՛՝ սէնիլն՛ հաղիգա՛.
թըն՛ պիւրութըրատէք՛ Էէիլէլէք՛ :
Սէնիլն՛՝ մասադաթըն՛՝ ա՛ զլմ՛ 6
տաղար՛ կիպի՛ աիլա՛ ձէնին՛ հիւքմ՛.
Էրին՛ պէյիլէք՛ Էնիլին՛ տիր՛ : ա՛.
տէմի՛ հէմահայվանը՛ գուրթաթըն՛.
սըն՛ Էա՛ Բապայ՛ : Ինայէթիննէ՛ 7
դըյմէթի՛ տիր՛ Էա՛ Ալահ՛ : Յ՛.
նյուն՛ իլինա՛ աաթմ՛ օրտուրա՛՝ ոէ՛.
նին՛ գանաղարընըն՛ կէօրէնիլէ՛
սըղընըրա՛ր : Սէնիլն՛ Էվինիլն՛ 8
միլլիլինտէն՛ գանա՛ ճաղար՛ : վէ՛
օնըրա՛՝ սէնիլն՛ սէփաաթընըն՛
ըմաղընտան՛ իլիլէ՛ ճէքտին՛ : Չի՛ 9
րա՛ սէնիլն՛ Էանընա՛ հալաթըն՛
փունկարը՛ վար՛ : սէնիլն՛ նուրուն՛
իլէ՛ այսընըգ՛ կէօրէ՛ ճէյիլ :
Ինայէթինի՛ սէնիլ՛ թանըյան՛ 10
ըրա՛՝ վէ՛ սառագաթընը՛ սաղուր՛.
Երէքէրէլէրէ՛ ուղաթ՛ : Պաշմի՛ 11
մաղըրուլոգ՛ պիլաթ՛ Էէլլէթիլ.
վէ՛ փառըրա՛ Էլի՛՝ պէնիլ՛ զօվմա՛
սըն՛ : Եարամաղըգ՛ իլլէյէնյէր՛ 12
օրատա՛ տիւշտիլէր՛ : Էրգըլտը՛.
լար՛, վէ՛ գալգմաղա՛ գաթիր՛ օլ
մաաըլար՛ :

ՄԻԶՄՈՒՐ ԼԵ

Դաւիթին՛ Մէպու՛-բա :

- 1 Եարամաղքէարար իլիւհէօ՛
քէլնմէ՛ : քէօթիլիլէք՛ իլլէյէն՛.
չէրի՛ գըղգանմա՛ : Չիրա՛ թըլար՛
օթ՛ կիպի՛ թէղ՛ պիլլէլէք՛ : վէ՛
Էէլիլօթ՛ կիպի՛ գուրույա՛ ճաղար՛ :
Բապա՛ կիւվէն՛, վէ՛ խայր՛ 3
իլլէ՛ : Էէրտէ՛ սաթին՛ օլ՛, վէ՛ կիւր՛.
չէքլէք՛ իլլէ՛ պիւլէն՛ : Չէմ՛ Բանպա՛ 4
աա՛ մէպուր՛ օլ՛, վէ՛ օ՛ պիլնա՛
Էրիլէյինիլն՛ մաթընպաթընը՛
վէրիլը՛ : Եօրունու՛ Բապա՛ թըր՛ 5
մարա՛ : Էէմ՛ օ՛ ա՛ կիւվէն՛ զալէ՛ օ՛
ի՛ ճըրա՛ Էտէ՛ ճէք տիր՛ : վէ՛ սէնիլն՛ 6
սառագաթընը՛ ըլլէք՛ կիպի՛ ղէ՛
չէրաաթընը՛ Էօյլէն՛ վաղթը՛ կի՛.

- 7 պի չըստարածագ : Բապպ իշխն
 արեքիւթ էարիպ՝ ծնո միւնթապիր
 օլ : Եօրոնսա միւյէստէր օլն
 իջին հէմ գոտսպէր իճրոս էստէն
 8 քիմէն իջին էօլքէլնմէ : Ղա.
 զապստէն ֆարիլ օլ, վէ տարլւ
 մայը թէրք էյլէ : մութըպա
 քիմլը Լթմէյէ էօլքէլնմէ :
 9 Զիրա Ետրամոզքեարլորը դը
 ըրլաճագ տըր : ամմա Բապպ
 միւնթապիր օլնմէր : Էէրի օն տըր
 10 միւսս էսէճէրլէր : Էլլ տաճա
 անտէն ֆառըգ Եօլ օլոր : վէ
 մէքեանընա տիգգաթ էսէսին :
 11 վէ Եօգ տուր : Ղա մա մաճմապ
 ըտը Էէրի միւսս էսէճէրլէր : վէ
 ջօգ սէլամէթ իլէ սէֆա սիւրէ.
 ճէքէր :
 12 Փառըգ առորդա դաստ էտիպ՝
 օնուն իւզէյինէ տիւլէրինի կը
 13 ճըրտար : Բապպ Էսէ օնու ղէվէ
 լէնիթ : զէսս կէլ իր քի՝ օնուն
 14 կիւնիւ կէլ յօր : Վատըգար դը
 լըճ չէքալէր վէ Եայլուլըն կէր
 տիւլէր քի ֆալիթի վէ Եսիսու
 լու տիւլէրլէր : Եօլու առորու
 15 օլնմէրը սօլաղապար : Ղը
 լըճալը քէնիւ Էէրիլ քլէրինէ կի
 ըլճ.ք : վէ Եայլուրը դըրըլաճագ
 տըր :
 16 Սատըղն աղըճըլըճ ֆառըգ
 ըրլըր զալիմէթինաէն էյի տիւր :
 17 Զիրա ֆատըղըրըն գօլըրը դը
 ըրլաճագ տըր : ամմա առորդալըրն
 18 տէսթէկիթի Բապպ տըր : Բապպ
 քեամիլէրին կիւնլէրինի պի իր :
 վէ օնլարըն միւսսը Էպէս : օլն
 19 ճագ : (նիւր) պէսս վաթթընտս
 ութմամպաճագըր : վէ գըթ
 լըգ կիւնիւնտէ առաճագըր :
 20 Զիրա ֆատըղըրը հէլըք օլա
 ճագ : վէ Բապպըն տիւլմէյէ
 րի գաղաղըրըն Էաղը կիպի օ.
 լաճագըր : տիւլէրիլէր թիւ
 21 Թիւն օլուպ տիւլէրիլէր : Պա.
 սըգ Էտիւնճ տըր : վէ Էտէն
 մէլ. ամմա մատըգ մէրհամէթ

Էտէր օ հէմ վէրիլ : Զիրա օ 22
 նուն միւսարէրլէտիյի քիմնէ
 լէր : Էէրի միւսս Էտէճէրլէր :
 ամմա մոուն լաճէթ էթտիյի
 քիմնէր քեսիլէճէլէր :

Ղա միւն առորդըր Բապպ 23
 տան դայիմ օլոր : վէ օնուն Ե.
 լուսան չաղը Էտէր : Տիւլէր 24
 իսէ, Էըրըմաղ. զիրա օնուն
 էլլնէ Ետիւրան Բապպ տըր :
 Կլնճ իտիմ տէ գօճաուրմ, վէ 25
 Եատըղը թէրք օլնմալըճ Էա
 պիւրըր Լթմէյէ Էքմէք տիւլէմիլը
 Էէտրիւտիմ : Հէր կիւն մէրհա 26
 ս թէ Էտէր, վէ Էտիւնճ վէրիլ :
 վէ զիւրիյ Լթիւն Էպէրէքէթ
 տիւր :

Քէմլիտէն կէրի տուր, վէ 27
 էյլէք էյլէ : վէ Էպէտէն սաքին
 օլ : Զիրա Բապպ չէրտաթը 28
 սէվէր, վէ սալիլէրինի թէրք
 Լթմաղ, օլուր Էպէտէն չըլիլ
 օնունաճագ : ամմա ֆատըղա
 ըն զիւր իյէթի չէլաք օլնմուր :
 Եատըգար Էէրի միւսս Էտէ 29
 ճէրլէր : վէ իւզէրինէ Էպէտէն
 սաքին օլն ճագըր :

Սատըղն աղըճ իլմ նութգ 30
 Էտէր օ վէ տիլլ չէրտաթ սէյ.
 լէր : Ղա չըլըն թէվաթըր օ 31
 նուն Էէրիլ յիստէ տիւր : օնուն
 առորդըրըն մայաճագ : Պա 32
 սըգ սատըղ Էէօղէր, վէ օնուն
 Էտիւրմէյէ Էօլ տարա : Բապպ 33
 օնուն օնուն էլլնէ գօճաղ : վէ
 չէրտաթը կէտրիւտիւքաէ, օ
 նուն սաղըս չըգալմաղ : Բապպ 34
 պա միւն թաղիլ օլ, վէ օնուն Ե.
 լունու սագա, վէ սէնի Էէրի
 միւսս Լթմէյէ Էտիւնէլէճէք
 ֆատըգարըն զըրըլաճաղըն կէօ.
 ըլճ քին :

Վիլըր զորու ֆատըգ կէտրիւմ 35
 քի պիլթաիյի Էէրուէ առաւան
 Էէրիւ աղաճ կիպի Էայլըրը ի
 տի : Ղա մա կէլիթ, վէ իլմէ Եօգ 36
 տուր օ վէ օնուն արտարմ, լաքին

- 37 պուրունմաւը : Քեամիլէ տիգ.
գաթ էյլէ , վէ սուղուրյա պադ .
զիրա օւտեմին տ'գըպէթի սէ .
38 լամէթ տիր : Նմա գապահաթ .
լըար' պիրքեաէ հէլը օլուր .
ֆասըգլարն տ'գըպէթի խա .
9 լապաթ տըր : Վէ սասըգլարն
խէլասը Բապպոսն տըր . սըգ .
լէթ վադթընտա օնլարն փէնա .
40 կեահի օ տուր : Վէ օնլարա
Բապպ Էարալմէտըր , վէ օնլա .
ըր գուրթարըր . օնլարը ֆա .
սըգլուրտան գուրթարըպ' խէլաս
Էադը , զիրա օնա կիւվնիրլէր :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԼԶ

Դաւթիթին Մէզմուրու , Էատի
կէար իջին :

- 1 Եւ' Բապպ' պէնի խըշմնն ի
լէ թէքսիր էթմէ , վէ պէնի գա .
2 զապըն իլէ թէտիպ' էյլէմէ : Զի
րա օղլարն պանա սալիւնալը .
3 վէ Էլին իւղէրինէ Էնէր : Սէնին
Էօվէնին սէպէպինտէն' թէնիմ'
տէ սաղըգ Էօգ տուր : Կիւնաշ .
լըրմ' սէպէպինտէն' քէմլքէ .
4 րիմտէ սէլամէթ Էօգ տուր : Զի
րա պինամաւալըգլարմ' պաշոմ'
տան աշաղլար . աղըր Էլիք կի .
պի պանա սաղըգ վէրիլէր :
5 Տիվանէլլիմ' սէպէպինտէն' Էա .
րալարմ' գօգտու չիւրիւտիւ :
6 Քիւքիւտիւմ , զայթ իլէ էյլէ
տիմ' . պիւթին կիւն գաւալէթ .
7 լի կէղտիմ : Զիրա պաղըրմ' հէ
րաթիթ իլէ աօմուշ . վէ թէ .
8 նիմտէ սաղըգ Էօգ տուր : Ու
յուշուում , վէ զայթ իլէ էղլւ
տիմ' . վէ Էիւրէյիմին ահ ուղա .
ընտան ֆիլլէն էյլէտիմ :
9 Եւ' Էֆէնտիմ' պիւթինտը .
զում Էօնիւնտէ տիր . վէ աշըմ'
10 սէնտէն կիւլի տէյիլ տիր : Եիւ
րէյիմ' օյնայօր , գուվլէթիմ' պէ .
նի պրադար . վէ կէօղէրիմին

նուրու' օ տտիսի պնտէ տէյիլ
տիր : Տաթլարմ' վէ թըգասաշ 17
լարմ' Էարաւտան իրադ տու .
րուրար . վէ ագրապալարմ'
ուղապտան տուրաուլար : Վէ 12
ճամըմ' տըրյանլար' քէմնտէր
ալմարար , վէ քէմլլիլիֆ խմթէ .
յէնէլ' խապիւք սէյլէրլէր .
վէ պիւթին կիւն հիլէրլէր գու .
րարար : Պէն խէ սաղըր կիպի 13
իլթիմէմ' . հէմ' աղըրը սէնյան
տիլիլի կիպի խմ' : Վէ իլթիմէ 14
յէն' հէմ' աղըրնտա գարը սէյ .
լէյէճէք սէօղլէրի օլնայան ա .
տէմ' կիպի օլտում :

Զիրա Էա' Բապպ' սանտ թէ 15
վէքիւլ էյլէտիմ' . Էա' Էֆէն .
տիմ' Ալլաշըմ' սէն Ճիվապ վէ .
րէճէքսին : Զիրա տէտիմ' քի' 16
Պէնտէն Էթիւրիւ շաղ օմայա .
լար . այաղմ' գայընճա' իւղէ .
րիմէ թէքպիպիւր Էթիւրիւ :
Զիրա պէն աղսաղլարա հաղըր 17
իմ' . վէ տէրտիմ' տ' յիմա Էօնիւմ'
տէ տիր : Զիրա Էարամ'աղըր 18
ղըմ' իղրար Էտէրիմ' կիւնաշըմ'
իլին զամ' լէքէրիմ' : Աիմա Էօմ' 19
րիւմիւն տիւլմէրլէր գուվլէթ .
լնտիլէր . վէ պէնտէն իտհադ 20
Էէրէ իքրահ Էտէրլէր չըղալը .
հէմ' էյլլէք Էէրինէ քէմլք Էաա 20
տէնէլէր' էյլ իլին աղաղընա սէ .
յիլթիմ' յիմտէն պանա իտաիմ'
վէք Էտէրլէր : Պէնի թէք Էթ' 21
մէ Էա' Բապպ . Էա' Ալլաշըմ' .
պէնտէն իրադ օմա : Եա' խէ 22
լարմ' Էֆէնտիմ' Էարալմա
Էէթիլ :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԼԹ

Մուսիգար պաշը Իգիթուն իլին
Դաւթիթին Մէզմուրու :

Տէտիմ'քի' Եօլարմը տիլմ' 1
իլէ կիւնաշ իլէմէրտէն սաղլա .
յըմ' , ֆասըգ Էօնիւնտէ օլտուգ .

- 2 Նա աղղըմը պաղըը սաղոյսյում :
 3 Սեպրիւթ ինէ լալ օլոռում . էյի
 սեօյէմէգտուն պիւէ սոռա սուր
 մոռմ . աւմա տերտիմ հարաքէ
 3 Թէկէլտի : Նիւրէյիմ տէրու
 նիմտէ հէրարէթէլտի , Թէ
 4 Ֆէքքիւրիւմտէ աթէլէ Թուլոռ
 սու . տիւլմ ինէ սեօյէլտիմքի
 4 Եա՛ Բապղ՝ մոնումու վէ կիւն
 5 Էրիմին էօր իւսիւնին նէ օլաու
 դունու պանա պիւտիր . պէն նէ
 5 Գառար Ֆանի օլոռուդումու պի
 6 Էյիմ : Իլթէ կիւնէրիմի գա
 7 րըլար Գապար գոտուն , վէ սին
 նիմ՝ սէլին էմիւնտէ եօգ կիպի
 7 տիր . հէր սապիթ առիմ պիւէ
 հադգան սիւս պիւթիւն ոյա
 8 Թըլըգ օր . սէլա :
 6 Ատէմ՝ հադգան խայարտա
 կէդէր . հադգան պօշունա վէլ
 վէլէ էտիրէր . օ՛ երղար , վէ օ
 նու քիմալաճադ պիլմէդ :
 7 Իմաի հարա նէ՛ պէքէրիմ՝
 8 եա՛ Էֆէնտիմ . Էմիտիմ սէնտէ
 8 տիր : Պէնի Ճիւմլէ գապահաթ
 9 լորրմասն դուրթար . պէնի տի
 9 վանէյէ հադարէթ գոմա : Սիւ
 10 քիւթ էթտիմ , աղղըմը աջմամ
 10 զիրա սէն էյէլտին : Պէնիմ իւ
 զէրիմսէն վըրոշունու կիտէր .
 11 էլինին զարպընտան պէն Թէլէֆ
 11 օլոռում : Ատէմի պինամուսըգ
 տան Լօթիւրիւ Թէքարիլէր ինէ
 12 Թէտիպ էթտիյինտէ , մոնուար
 զուլանաճադ շէյինի կիւլէ կի
 12 պի էրիտիրսին . Ճիւմլէ առիմ
 հադգան պաթըլը օր տըր . սէլա :
 12 Տուամը տինկէ եա՛ Բապղ ,
 վէ Ֆէրէատըմա գուլադ վըր .
 13 կէօղ եալարըմա սիւքիւթ էթ
 մէ . զիրա պէն սէնին եանընտա
 13 րաթիպ իմ , հէփ պապալարըմ
 13 կիպի միւսաֆիր իմ : Պանա միւ
 սառտէ էյլէ , քի պէն՝ կիտիպ
 14 Լօգ օլմադտան էվէլէ Ֆէրրաճօ .
 14 Լայլմ :

ՄԻԶԱՍԻՐ Խ

Մուսիգար պաղը իջին՝ Դաւի
 Թին Մէզմուրու :

- 1 Բապղա հէր վէճէ ինէ միւն
 1 Թաղըր օլոռում . վէ պանա մէյլ
 էտիպ՝ Ֆէրէատըմ իլլթաի :
 2 վէ սէնի հէրարըգ չուգուրուն
 2 տան՝ չամուրու պաթաղտան չը
 դարար . վէ ալաղարըմը գալա
 3 իւղէրինտէ տուրտուրուպ աարլ
 3 լարըմը գալիմ էյէլտի : վէ աղ
 3 զըմա եէնի իւսհի՛ Ալահմըղըն
 Թէսալիհաթընը գոտու . չօղար
 4 կէօրէճէք վէ դօրաղաճաղար , վէ
 4 Բապղա կիւվէնիճէքէր : Նէ՛
 մութըւ օլ առիմէ քի՛ իւֆաինի
 Բապղա գոտու . վէ միւթէքէպ
 5 սիրէրէ՛ հէմ եալանա մէյլէ
 տինէրէ պաղմարը :
 5 Եա՛ Ալահմ՝ Բապղ՝ ոէն չօգ
 6 շէյլէր իլլէտին . ա՛ճալըլարըն
 վէ հադգըմըղա միւլահադէրին
 սէնին էօնինէ տիլիլմէդ . օն
 6 լարը նագլէ էտիպ սեօյէլսէմ , սա
 յըմադտան չօգ տուրըր : Գուր
 6 պան ու վիւքէշունէ հաղը Էթ
 մէտին . գուլաղարըմը տէլին
 7 պիւթիւն եանմա վէ կիւնաճ
 7 դուրպանը տիլէմէտին : Օլղէ
 ման տէտիմքի՛ իլթէ կէլտիմ
 8 քիւթապըն սիւրիւմիւնտէ պէ
 նիմ հադգըմա եաղըմըջ տըր .
 8 Եա՛ Ալահմ՝ սէնին միւրատը
 նը իճրա էթմէքտէն հաղը էթ
 9 տիմ . վէ սէնին Թէվլաթըն՝
 9 գաղպիմին իջինտէ տիր : Պէյիլէ
 9 ճիւմաթտա սատաղաթ միւթ
 տէ էթտիմ . իլթէ տուտաղը
 10 ըմը մէն՝ էթմէյէճէյիմ . եա՛
 10 Բապղ՝ սէն պիլիւրսին . Սատա
 գաթընը գաղպիմին իջինտէ սաղ
 11 լամատըմ . հադգաթըմը վէ իւ
 11 լասընը սեօյէլտիմ . Ինայէթի
 12 նի վէ կէրէքէլիյին պէօլիւք ճէ
 12 վապթտան կիլէմէտիմ :

- 11 Սէն եա՛ Բապայ՝ մէրհամէթի
նի պէնտէն եքսիք էթմէյէճէք
սին • ինայէթին վէ կ'ըջէքնի
յին պէնի տայիմա հըֆը էյյէ-
- 12 յէճէք սիր : Զիրա էթրաֆը-
մը սալըսըդ պէլալար չէվերտի •
պինամուսըդըլարըմ պէնի պուլ
պուլար • վէ կ'երթմէյէ գատիր
տէյիլ իմ • ծնար՝ պաշտմըն սա-
լընտան չօգ տուր • հէմ եիւրէ-
- 13 յիմ պէնի թէրք էթմաի : Եա՛
Բապայ՝ պէնի գուրթարմաղա րա-
զի ջը • եա՛ Բապայ՝ եարտըմըմա
- 14 եթէթէ : Զանըմը հէլաք էթմէ-
յէ արայանլար՝ պիւլթեմէ ու-
թանըպ խէճիլ սիւշէճէքլէր •
քէմլլիթի իսթէյէնլէր կ'երիյի
տէծնիւայ՝ ընդիլ օլաճագլար :
- 15 Պանա՛ Զայ՝ հայ՝ տէյէնլէր՝ ա՛-
յըպ հարաքէթէրքիտէն էօթիւ-
- 16 րիւ խարապ օլաճագլար : Սէնի
հէփ արայանլար՝ սէնտէն մէս-
լուր ու շաղ օլաճագլար • սէնին
խէլալընը սէվէնլէր տայիմա՝
Բապայ՝ մուսըգլամ օլաճն տէյէ-
- 17 ճէրլէր : Պէն իսէ ֆադիր վէ
էօստուլ ում • պէնի էֆնէտիմ
գայրրաճագ • իմտալըմ վէ իսէ-
լաթըմ սէն սին • եա՛ Ալլահըմ՝
կէճիքմէ :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԽԱ

Մուսիգար պաշը իչլեն՝ Դատի.
թին Մէզմուրու :

- 1 «Իէ՛ մութլու ֆագիրի կ'եղէ.
տէնէ • պէլա կիւնիւտէ Բապայ
2 ծնու գուրթարաճագ տըր : Բապայ
ծնու սաղլայաճագ • հէմ ծնու
եաշաւաճագ տըր • եէրտէ սասա՝
տէթլու օլաճագ • վէ ծնու սիւշէ-
մէնլէրինին միւրաաղնա թէսլիմ՝
- 3 էթմէյէճէքսին : Զայլի՛ ֆ եաթ.
տըր տէօլէյիտէ՝ Բապայ՝ ծնա
գուլմէթ վէրէճէք • խաթաղը-
նընպա ծնուն պիւթիւն եաթիլ

ղընը չէվերէճէքսին :

Գէն տէտիմ՝ քի՛ Եա՛ Բապայ 4
պանա մէրհամէթ գըլ • Զանըմա
չէֆա վէր • չլեն քի սանա կիւ-
նա՛ իչլէտիմ : Տիւշմէնլէրիմ 5
հագգըմա՝ «Է՛» գէման էօթիւպա
տը հէլաք օլաճագ տէյիւքնի՝
սէօյլէրլէր : Վէ էյէր պիւրիկէր 6
մէյէ կէլէր իսէ • պաթըլ շէյ-
լէր սէօյլէր • եիւրէյի քէնտինէ
եարամաղըդ տէվէրիբ • տիշա-
րըյա չըգար սէօյլէր : Պէնտէն 7
հէփ էրրա՛ հաւէնլէր՝ պիրթոտէ
պէնիմ հագգըմա ֆըսըտաղար •
պէնիմ իչլեն քէմլիք սիւշէնիւր
լէր • Օսուն իւզէրինէ քէօթիւ 8
պիր շէյ տէօթիւթաւ • վէ հաթ-
տըրը հալտէն արթըլ գաղմա-
յաճագ փէրլէր : Սէլամէթտէ 9
օլաուղում՝ շօլիթիմա տէթմաի-
յիմ՝ էքմէյիմի եէյէն պիլէ պա-
նա գարըր էօքէէ գալտըրալ :

Ամմա սէն եա՛ Բապայ՝ պանա 10
մէրհամէթ գըլ • վէ պէնի գալ-
տըր քի՛ ծնարըն էճիլիլ վէրէ-
յիմ : Պէնտէն րաղը օլաուղու 11
նու պոլնտան ոլիւթիմ • չլեն քի
տիւշմէնիմ իւզէրիմէ նաալա
չէքմէտի : Պէն իսէ՝ սէն պանա 12
քէմալիմտէ տէսթէկիլ օլաուն •
վէ պէնի կ'պէտէն՝ հուղուրուն
տա սուրսուրաճագ սըն : Խա 13
րայիլնի Ալլահը Բապայ՝ եղէ-
տէն թա կ'պէտէտէք միւթէպա-
րիք օլաուն • ամին վէ ամին :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԽԲ

Մուսիգար պաշը իչլեն՝ Կորի
օլալարընըն շիլի :

«Իչլէք՝ սու չայարընա նիճէ 1
հասըթ չէքէր իսէ, Զանըմա
նա էօյլէ հասըթ չէքէր՝ եա՛
Ալլահ : Զանըմ Ալլահա՛ տիրի 2
Ալլահա սուտամըլ տղի • նէ՛ ղէ-
ման կէլէճէյիմ, վէ Ալլահն

- հուղորունտա կեօրինեճէ յիմ :
- 3 Պանա հէր կիւն՝ Ալահըն հա՛ն
նի տեախքէրի զէման , կիւն
տիւղ վէ կեճէ կեօղ եալոմ՝ էք :
- 4 Մէյիմ օլտու : Պունարը խաթ-
րմա կեթիլիլիմ , վէ ճանըմը
տէգէրիմ . զիրա աւոյ իւէ կէ-
ջիս՝ ծնար իէ պոյրամ էտէն
գաւապալըղն ալղըլ վէ շիքը
սէսի իւէ Ալահ էվնէտէք վա-
րաճաղմ :
- 5 Եա՛ ճանըմ՝ նի՛ջիւն չէօքէր-
սին , վէ պէնտէ պիհուղուր օ-
լուրսուն . Ալահա իւմա էթ ,
զիրա ծնուն էիւղիւմին խէլարը
իւնն՝ ծնա աահա շիքը էտէճէ-
յիմ :
- 6 Եա՛ Ալահըմ՝ ճանըմ պէն-
տէ չէօքէր . ծնտան էօթիւրիւ
Ծարգանան վէ Հերմանլուար սի-
յարնտան՝ Միտար տաղընտան
- 7 սէրի ղէքը էտէճէյիմ : Սէնին
ալըլա սէլլէրինին սէսինէ՛ էն
կին էնէկինէ չաղըրըր . հէփ չալ
գանթըլարըն վէ տաղաւարըն՝
- 8 խզերիման կիչտիէր : Բապ-
կիւնախիւզին ինայէթինէ էմրէ
տէճէք , վէ կէճէ ծնուն իւահի-
սի եանրմուա օլաճադ . նիյա
ղըմ՝ էօթիւմին Ալահընա օ-
- 9 լա : Գոյամ օլտն Ալահա տէ-
յիմքի՛ Պէնի նի՛ջիւն ունութ-
տուն . նի՛ջիւն սիւշմնին զուլ
մու իջին գասալէթու կեղէ :
- 10 յիմ : Տիւշմէնլիլիմքէմքէլիլիմ
գըրմադ իւէ՛ հէր կիւն պանա
Ալահըն հա՛ն տէյէրէք պա-
նա սիթէմ էտէրլէր :
- 11 Եա՛ ճանըմ՝ նի՛ջիւն չէօքէր-
սին , վէ պէնտէ նի՛ջիւն պիհու-
ղուր օլուրսուն . Ալահա իւմա
էթ , զիրա ծնա աահա շիքը է-
տէճէյիմ . էիւղիւմին խէլարը
վէ Ալահըմ օ աուր :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԽԴ

Երաաթըմը կեօր՝ եա՛ Ալ-
լահ , վէ սալիհ օլմայան Թայի-
ֆէտէն տա՛վումը մուհաթէմէ էյ-
լէ . պէնի հիլէպաղ վէ եարա-
մաղ ատէմանէ գուրթար : 2 Խ-
րա փէնախեահըմըն Ալահը սէն
սին . նի՛ջիւն պէնի լէտտ էտէր-
սին . տիւշմէնին զուլմա էիլին
նի՛ջիւն գասալէթու կեղէյիմ :
Նուրունու վէ կերէքլիլինի կեօն ,
տէր , պէնի ծնար գուրաղուղա-
սին . ծնար պէնի սէնին ալղի
տաղընա՛ վէ սէնին մէքեանլա-
րնա կէօթիւրսին : 4 Վէ Ալա-
հն մէղպաճընա՛ շաղըղըմըն
սիւրիւրի օլտն Ալահա վարա-
լըմ . վէ սանա՛ եա՛ Ալահըմ
Ալահ՝ Թանպուր իւէ համա է-
տէյիմ :

Եա՛ ճանըմ՝ նի՛ջիւն չէօքէր-
սին , վէ պէնտէ նի՛ջիւն պիհու-
ղուր օլուրսուն . Ալահա իւմա
էթ , զիրա ծնա աահա շիքը է-
տէճէյիմ . էիւղիւմին խէլարը
վէ Ալահըմ օ աուր :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԽԴ

Մուսիգար պալը իջին՝ Կորիս .
ղուլարըն զիւրի :

Եա՛ Ալահ՝ գուրաղարըմը
իւէ իւլթալի , պապալարըմը
ծնարըն կիւնէրինտէ գասիմ
կիւնլէրտէ իւլթալին իւլ պիղէ
նաղէ էթալլէր : Սէն էլլն իւլ
Թայիֆէլէր սիւրիւս՝ պունարը
սիլթոն . իւմթէթլէր գըրըպ՝
պունարը կէօնտէրսին : 2 Խրա
պունար սիյարը՝ գըրճարը ի-
լէ միրաա էթմէպիլէր , վէ ծնա-
րը քէնախիլէրին գօլա խէլաաէթ
մտի , իլա սէնին սաղ էլլն վէ
գօլուն վէ էիւղիւմին նուրա
էիւսի . չիւնքի ծնարտան բաղի

- 6 ծառան : Փատիշահմ հենան ուն
 սին՝ ես՝ Ալլահ : Յակ-բունխե
 լասարը իշխան էմր սասար էյէ :
 7 Տիւզմէնէրիմիղի սէնին վասի
 թան իւն երգնորդ-իւղէրիմիղէ
 գալգանլարը՝ այաթ ալլահ սէնին
 իսմինին վասիթասի իւն պասա.
 8 րըզ : Զիրա եայրմա կիւվէն.
 մէմ : վէ դըլըճըմ պէնի գուր.
 9 Թարմաղ : Իլլա սիւզմէնէրիմիղ
 տէն պիղի սէն իսէլաս էյէսին.
 վէ պիղոն իբրահէ Էսէնէրի ու.
 10 Թանսորսրն : Հէր կիւն Ալլահ
 իւն իթիթիսար էյէսիթ, վէ սէ
 նին իսմինի Էսէսէն մէսէ Էսէ.
 լիմ : սէլա :
 11 Ինճագ սէն ըկտա էյէսին,
 վէ պիղի ութանսրսրն : վէ սիւ.
 12 քէրէրիմիղ իւն չոգմաղսրն Պի.
 զի սիւզմէն Էսէսէսէն կէրիյէ
 տէսնոնէրիսին : վէ պիղտէն իք
 րահ Էսէնէրէ՝ քէնսիլէրի իշխան
 13 Էսդմալասարը : Պիղի գոյսն.
 լար կիպի թասամ իշխան վէրի.
 սին : վէ պիղի թայիֆէլէրտէ
 14 ասղըթտն : Քէնսի գոյսն իշխան
 պահասըզ սաթարսրն : վէ գըյ
 մէթէրի իւն Էսէսէն Էսթըրսրն.
 15 տն : Պիղի գոյսն պըրմէլաս
 գարէթ՝ Էթրաֆըմըլտա ուն.
 16 լարա մասիսարըզ վէ միլլաս
 17 վէրիսին : Պիղի թայիֆէլէրտէ
 մէսէլ իւմմէթէրտէ պաշ սալ.
 18 Էսնմարը իշխան վէրիսին : Պիւ.
 թին կիւն սլլըզմ Էսնիսմէն
 տիր : վէ Էսիթիսն սրը պէնի
 19 Էթըթիսն : Թահգիր Էսէսէն վէ
 սէթլէնին սէսնիսն՝ սիւզմէն վէ
 ինթիկտա սրոյսնըն Էսիթիսն.
 տէն Էթիլէրիս :
 20 Պոնսրըն ճիւղէսի պիղի
 վոյգի՝ ուտու իսէ տէ՝ սէնի ու.
 նութմարդ, վէ ահալանս իս.
 21 յըն չըգմարդ : Սիւրէյիմիղ
 կէրի տէսնմէտի, վէ ասըմլարը.
 մըզ սէնին Էթրանտան սապիմա.
 22 սը, պիղի աթտէր մահալանս

էղտին իսէ տէ, վէ պիղի Էթիւս
 կէսկէսի իւն գապլաստն իսէ տէ :
 1. Եր Ալլահմըզն իսմինի 20
 ուն. թիւն չէ Էս ետա ուլլահ
 էլէրիմիղի ուլլաթմըլ ուտա,
 1. Էսս պոնուս սրմամըլ մը. 21
 չիւն քի Էսիլէյին կիլէլէրիսի
 պիլէն օ տուր : Զիրա սէնին 22
 ուղընտա պիւթիւն կիւն գաթըլ
 օրունսյրուղ : պոզաղլանաճագ
 գոյսնլար ճիստպընտա իղ :
 1. Եսն, նի՛չիւն ույոբրսուն 23
 ես՝ ի՛ֆէնսիմ ույոբրսուն գալգ,
 Էպէսն ըկտա էթմէ : Սիւղիւ. 24
 նիւ նի՛չիւն Էթըթիսն՝ պիղիմ
 տրսիմիղի վէ զըլմուսմուզու ու.
 նուստրսուն : Զիրա ճանմըլ 25
 Թսիլաստէք Էթիլիս : գարնը.
 մըզ Էթէր Էսթըլարը :
 1. Իղէ իմասա Էմաղտ գալգ. 26
 վէ քէնտի ինայէթին իշխան պի.
 զի իսէլաս էյէ :

ՄԷՋԼՄԻՐ ԽԵ

Երջանիմ իւզըն մուսիգար պոշը
 իշխան կորիս օղուարընըն շիլի
 սէվիլէլէր իւնսին :

1. Եր Էթիլէրիմ ճիւտու : պիլ Է.
 յի սէոզ սէթլէյրուսմ. Թաս.
 յիթ Էթիլէրիմ՝ փատիշահ իշխան
 սիւր : սիլմ՝ մահիլ Էսթըլ
 գալէմի տիր : Լստմ օղուարըն.
 2. տան կիւղէլ սին, սուտագլարը.
 նա լուծի տէթիլլալ : օնուն
 իշխան Ալլահ սէնի Էպէսէն միւ.
 պարէք Էթմիլ սիր :
 3. Ես՝ ճէպպար՝ պոնուսուն
 1. Էթիլէրիսն գըլըճըլ գուլան, փ.
 օ՛ ի՛ղլէթին վէ շանըն սրը : վէ 4.
 շանըն իւն պէրիսորասար օլուս
 կէրէքիք վէ հալմիլէք վէ սա.
 սագաթմուն Էթիլէրիս միւղաֆ.
 5. ֆէր օլ, վէ սաղ Էլին սանա
 հիյակէթէր կէսաթէրէճէք : Օգ.
 Լարն սիլլիլլիլ սիր : սէնին

ալժընա՝ դալմէր տիւնէնք
 փատիշահն արեւմեանքիննէն
 րէշինէ առաքալար :
 6 Եւ՝ Ալաճ՝ սենին թախթն
 էպաւ իւլ ապառ գաղըր . փաշ
 տիրաշըղընն աւաւառ՝ տողլու
 7 լուգ ապառը արը : Մատապաթ
 սէլսինն ձիք փրպտան իբրահ
 էթաին , պոսնուս իշխն եւ՝
 Ալաճ՝ սենին Ալաճն սենի
 շէրքըրինանն զիտաւ շաղըզ
 8 եաղը իլէ մէհաշէյլէտի : Սէնին
 հէփ էպապաղընն միւրը մէ
 լէ խիյարշէնաէր տիր . ֆիւրփ
 չի սերպարտաթ՝ սենի օրատան
 9 մարուր էթալիւր : Փատիշահ
 ար գըղարը՝ քէնին սէվիւլիւ
 լէլին իլէ տիր . ձիքէ՝ Ոփիր
 ալթուուս իլէ սաղընտա աու
 10 րուր : Եւ՝ գըղ իլիւթ՝ վէ պագ
 վէ գուպղընը մէյլէնտիր . վէ
 գաւմընը հէմ պապան էվինի ու
 11 նուր : Վէ փատիշահ սենին կիւ
 ղէլիլինն հալիլիւթ չէքէճէք զի
 րա օ՝ սենին քիքնտան տիր . իմ
 12 տի սնա սէճտէ գըլ : Վէ Տիւրուս
 գըղը՝ գաւմըն ղէնկիւլէրի փէշ
 քէշ իլէ սենին տիտարընը թա
 րապ էտէճէքէր :
 13 Փատիշահն գըղը իլէրտէն
 ալիքէլիլիյն միւշէրէֆ տիր .
 մաքէ հաւապարը՝ ալթուս գը
 14 լապտաւնը տը : Մըրմա իլու
 էպապ իլէ փատիշահ կէթիւրի
 լէճէքս մուսն արտընձա կիտէն
 պապիլիւ արգատաշարը՝ սոնա
 15 կէթիւրիլէճէքէր : Օնլար շէն
 լիք վէ շաղըզ իլէ կէթիւրիւպ
 փատիշահն սերալնա կիրէ
 16 ճէքէր Եւ Օղուլարըն՝ պապալա
 ղընըն եւրիւնէ զաճադ . օնլըր
 պիթիլիւն եւրպէսէր վէրէր նապ
 17 էտէճէքսին : Իսմիլի ճիւմէ տեփ
 թին սէվիւլէ զիք էթալիւլէճէյմ
 պոստան էթիւրիլիլ թալիֆէր
 սէնի էպէտ իւլ ապառ մէտհ
 Եւ՝ ճէքէր :

ՄԻԶՄՈՒՐ ԽԶ

Մեղիգար պաշը իշխն՝ կորս
 զիւրքընն Ալաթի իւրոն
 ձիւրիլիլ լաշիսի :

1 Եւ՝ լաճ պիղիմ փնեակեալը
 միգ վէ գուլվէթիմիլ տիր . սըգ
 լիւթիւրէ հաղըր եարքըմ պու
 2 լանուր Օլլաւն էթիւրիւրգ
 մաղըզ , եէր նէյլիլիլ իտէ , վէ
 տաղար օնկիլէր իշխն կիթիւ
 3 իլիւլէր իտէ : Մուպըր շաղը
 տալըպ քէպիլիլ րուսիւլէր , գա
 պարմաւը իլէ տաղար տիւրէ
 սիւլէր . սէլա : Բրմաթ Էթի
 4 սէլէրի Ալաճն շէհրինի թաւ
 րանն ալիլ մէքէտէրինի շաղ
 էտէր : Ալաճ մուսն օրթաւն
 5 տա տըր , օ՝ ստըրըլապաճապ
 արը . սապահա գարը Ալաճ
 6 սնա եարաթմ էտէճէք : Թալիֆէ
 լէր շամաթա էթալիլ , մէմէքէթ
 լէր հարաքէթէ կէտիլ . օ՝ սէսի
 7 նի սաղ վէրտի , եէր էրիւր : Աս
 քէրէլիլն Բապալը՝ պիղիմ իլէ
 տիր . Յակոբուն Ալաճն՝ պի
 ղիմ փէնպէտահմըզ տըր . սէլա :
 8 Կէլին՝ Բապալըն ալիլէրինի
 կէթիւն , իլէ եէրտէ խարապը
 9 րար էյլէտի : Թա եէրին ուճու
 նաւէք՝ ճէքէրիլն տնտիրիլ .
 10 եալը գըղար , վէ մըղաղը փա
 րէլէր : ալապալարը ալթէն
 եաղար : Վաղ կէլին , վէ Ալ
 11 լաճ պէն օրապոստուս պիլին .
 Թալիֆէրտէ կիւճէլէրիլիլ ,
 եէրտէ եիւճէլէրիլիլ : Ապէր
 լէրին Բապալը՝ պիղիմ իլէ տիր .
 Յակոբուն Ալաճն՝ պիղիմ փէ
 նապէտահմըզ տըր . սէլա :

ՄԻԶՄՈՒՐ ԽԶ

Մուսիգար պաշը իշխն՝ կորս
 գալարընն Մէղմուրու :

- 1 Եւ ճիւղէն գաւազէն ել չար
փղն . աղբը նկատար իլէ Ալաւ
2 հա կիւղեանք չէքին : Զիրա
Բապա Թաալա հիյալեթու
տուր . պիւթին եերին իւղէրի
3 նէ աղիմ փատիաւ տըր : Ալ
թըմըա գաւազէն վէ ապալա
րըմըն ալթընա իւմէթէր
4 չէթաիւրէճ : Պիղմ իչիւն մի
րաւըմըն ալթընա Յակըրուն
5 շանըն ալթէճէք . սկըա : Ալաւ
կիւղեանք իլէ Բապա պորու
սկտաւ իլէ եօթարըյա չոգտը :
6 Մէղմուր օգույուն , Ալաւ
մէղմուր օգույուն . մէղմուր օ
գույուն , փատիաւրըմըա մէղ
7 մուր օգույուն : Զիրա պիւ
թին եերին փատիաւր Ալաւ
8 տըր . չիւթ իլէղմըն հտին : Ալաւ
թալիֆէրին իւղէրին փատի
լաւը օիւրուի . Ալաւ աղի
9 թալիթընա օթըրաու : Գալմ
լարըն պէյլէրի Ալաւաւ Ալ
լաւընը գաւազ իլէ ճէմ օլտու
լար . զիւր եերին սիւրիւրի
Ալաւըն տըր . օ ղայեթ իլէ
էիւճէլմըն տըր :

ՄԷԶԱՍՈՒՐ ԴԵԼ

Կորիս օլուլարընըն իլահի Մէղ
մուրու :

- 1 Ալաւըմըն շէհրինտէ . օ
նուն աղիմ տարընաւ Բապա
թէյիւր վէ ղայեթ իլէ մէտհէ
2 լայըդ տըր : Եիւրեթըլիյի կիւ
ղէ ճիւղէն եերին սիւրիւրի չի
մալըն եանլարընա օլան Աիս
տաղը պէյիւր փատիաւր շէհ
3 իս տըր . Օնուն սերպլարընա
Ալաւ փէնսիւհա պիւթնմը
4 տըր : Զիրա իլթէ փատիաւ
լար ճէմ օլտուլար . պիւրիւր
5 կէշտիւր : Օնլար կէթաիւր
թի կիւր յիւճէլմըն կէթաիւր :

իւրընալէր , ալթէլ գաւազլար :
Օրպաա օնլարըն տիթըմէ . օ
ղիլիւն տարըն կիւր աղըն եա
գիւղաւըն Աիւնտարընա էէլի
իլէ Թաւաա կէթիւրընի գըրաւ
սըն : Իլթիւրիյի կիւր աւ
քէրէր Բապալըն շէհրինտէ
Ալաւըմըն շէհրինտէ էյլէ
կէթաիւր : Ալաւ օնուն կալ
տէն գալիւմ հտէճէք տըր . տէլա :
Եւ Ալաւ հէյլէլին իլթ
տէ ինայէթին թէֆէքէրէթ
տիլ : Իսմին նիճէ իսէ եա՝ Ալ
լաւ մէտհին տալիս էյլէ եերին
նիսայէթին հտէք տըր . սաղ է
լին սառաղաթ իլէ տալու տուր
Սէնին շէրիւթինտէն էօթիւրիւ
Սիսն տաղը շաղ օլտը , Յուգա
գըղարը մէսըուր օլտը :

Սիսնու տաղըն , վէ օնուն
էթըաթընը տըն . օնուն գուլ
լէլէրինի սայըն : Օնուն հիսար
լարընա տիւղաթ իլթին . սերպ
լարընըն փարընա վարըն , թա
քի կէլէճէք սիլթիլէյի նաղ է
տէսինիլ : Զիրա պու Ալաւ
էպէտ իւլ ապաւ Ալաւըմը
տըր . կէլուճէյտէք պիլիս օ
գուլալուղալաւա :

ՄԷԶԱՍՈՒՐ ԽԹ

Մուսիգար պաշը իչիւն՝ Կորիս
օլուլարընըն Մէղմուրու :

Օնուն տինկէյին էյ ճիւղ
լէ գաւազէր . գուլաղ վարըն
եա տինկէանըն հէյի սաթիւրի
կէրէք հանա գատէ կէրէք քիլի
զատէ տիլթըալ ղէնկին վէ փա
գիւր : Ալաւ իլթէր սէյլէյէ
ճէք . վէ գալիլթին թէֆէքէր
լէրի իւթան տըր : Գուլաղմը
թէմսիլէ մէյլ հտէճէյիւ . ղէմ
ղէմի թամուր իլէ ալաւալըմ
Պէլա կիւղէլինտէ՝ պանա
գատու հանլէրին նարաւալըլը

- էթրաֆլա՛ւ ալընճա , նի՛շին
 6 գորգայլմ : Գրովվէթըրինէ կիւ
 վէնէնէրաին վէ վարիյէթինին
 չոգլուղունա էջիննէնէրտէն
 7 քիմսէ ապա Գարընտալըն ֆի
 տա էտէմէղ , Ալա՛հա քէֆա
 8 րէթինի վէրէմէղ . Չիւն քի
 ճանլարըն ֆիտասը գըյ Ռթլի
 տիր , վէ էպէտէն թէրք օլուն
 9 մուշ տուր . Ըէօյէ քի տըթըդ
 ապինա եաշայլա՛յ շիւրիւֆլիւք
 10 կէօրմէյէ : Չիրա կէդիւր քի
 ալիմէր էօլիւր , ահմաք վէ ա՛
 գըլըդ պիրլիքտէ հէլաք օլուն .
 վէ մալարըն պաղալարա պրա
 11 ղըրլար : Օնլարըն ֆիքրի գա- քի
 էվէրի էպէտէն՝ մէրքանլարը
 տէվը պէ տէվը գալաճադ . միւլք
 լէրէ՛ք քէնտի աալարընտան աա
 12 գաուլար : Ամմա աաէմ ի՛ղ
 զէթտէ գալմադ . հէլաք օլան
 13 հայվանլարա պէնկղէր : Օնլա
 րըն էօրա՛ ծնլարըն ահմաքըլը
 պու տուր . լաքին ծնլարտան
 սանկրա կէլէնլէր՝ ծնլարըն ալ
 զընտան հաղղ էաէրլէր . սէլա :
 14 Օնլար դօյումլար կիտի մէ
 զարա դօնուլուր . ծնլարըն էօլիւմ
 կիւտէճէք . վէ սապաշլայլն ծն
 լարա՛ տօղրուլար հիւքիւմէթ
 սիւրէճէք . վէ ծնլարըն սուրէ
 թինի մէզար իվրատաճադ . մէս
 քեանլարընտան սնա էնէճէլէր :
 15 Ամմա Ալա՛հ պէնիմ ճանըմէ
 զարըն էլլնտէն ֆիտա էտէճէք .
 չիւն քի պէնի ալաճադ տըր .
 սէլա :
 16 Ատէմ զէնկինլէնիւր իսէ , է
 վինին ի՛զլէթի չօղալըր իսէ ,
 17 գորգմա : Չիրա էօլիննէ , հիւ
 պիր չէյ ալմաղ , ի՛զլէթի ծնուն
 18 արտընճա էնմէղ : Չիրա էօմ
 րիւնտէ ճանընա պէրէքէթ .
 գուր , վէ սէն քէնտինէ էյլլէ
 էթտիյինտէ՛ սէնի մէտհ էտէր .
 19 լէր : Պապալարընըն տէվրինէ
 կիւտէճէք . էպէտէն ալարընը

կէօրմէյէճէքէր : Ատէմ ի՛զլէթ . 20
 տէ օլուպ . ֆէ՛մ էթմէղ իսէ ,
 հէլաք օլան հայվանլարա պէնկ
 ղէր :

ՄԻԶԱՄԻՐ Ծ

Աստիւն Մէզմուրա :

Ալա՛հ րապպ Ալա՛հ սէօյէ . 1
 տի . վէ էէրէ՛ կիւնէլին տօղու
 սունտան թա պաթըրընտաէք
 նիտա էտէր : Ալա՛հ՝ կիւզէլի
 2 յին քէմալ օլան Սիմտան իշ
 րաք էյէտի : Ալա՛հըլը կէլէ
 3 ճէք , վէ սիւքիւթ էթմէյէճէք ,
 էսնիւննէ աթէշ թէլէֆ էտէր ,
 վէ էթրաֆլընտա շիտաթ իլէ
 4 գապըրլա էտէր : Գալմընըն չէ
 րաաթընը կէօրմէք իշին՝ եօ
 գարըտան կէօյիւ հէմէէրի չա
 5 ղըրաճադ : Պանա սաղիհլէրիմի՛
 գուրպան իլէ պէնիմ իլէ ահտ
 6 քէսիւշլէրի ճէմ՝ էալին : վէ
 կէդիւր ծնուն սաաապաթընը
 խապէր էտէճէրէր . չիւն քի
 հաքիմ՝ Ալա՛հ քէնտիտի տիր .
 սէլա :
 Եւ՛ գալմըմ տին կէլէ՛ վէ սէօյ . 7
 լէյիմ , եա՛ Իսրայէլ՝ վէ սէնին
 իւզէրինէ չէհատէթ էտէյիմ .
 1 Վա՛հ՝ սէնին Ալա՛հին պէնիմ
 Սէնի՛ գուրպանլարընտան վէ
 8 տայիմա էսնիւմալ օլան պիւթիւն
 էանմալարընտան էօթիւրիւթէք
 9 տիր էթմէյէճէյիմ : Սէնյի է
 վինաէն պուղալը՝ աղըլարընտան
 էրքէճէր ոյմամ : Չիրա օրմա
 10 նըն հէվի ճանալարարը՝ պին
 տաղըն հայվանլարը՝ պէնիմ տիր
 Տաղըլըն հէվի գուլարընը պիւ
 11 լրիմ , վէ սահրանըն եապանի
 հայվանլարը ինտիմաէ տիր : է . 12
 յէր աճըգըր իսէմ . սանա սէօյ
 լէմմ . զիրա տիւնէա վէ ծնուն
 տօղա սու պէնիմ տիր : Պուղա
 13 լար էթի էէր մի իմ , վէ էրքէճ

14 Էր գանը իջէ՞ր մի իմ : Ալա-
հա չիւբր գուրպանը սուն . վէ
Թաալայա ատաղւարընը էտա
15 էյլէ : Վէ սըգէթ կիւնիւնտէ
պանա չաղըր . սէնի գուրթա-
րայըն , վէ պանա ի՛զգէթ էտե-
սին :

16 Ամա ֆասըղա Ալաս տէր
քի՛ Սանա նէ՛ քի գանուլարըմը
նադէ էտէրսին , վէ ա՛հաըմը տղ-
17 ղենա ալըսըն : Չիւն քի սէն
Թէտիպտէն իբրա՛հ էթսին , վէ
սէօղէրիմի արտընա պրաղըրսըն :

18 Խըրսըղ կէօրիւր իսէն օնտան
խօշանըրսըն , վէ ղինաքեարլա-
19 րըն հիսսէտարը սըն : Աղզընը
քէմիլյէ սաղտըն , վէ տիլին հի-

20 լէ տիւզէր : Օթուրուա՛ գարըն
սաղընա դարչը սէյլէրսին . ա-
նանըն օլտունա ղըյպէթ էտէր-

21 սին : Պունլարը էյլէտին , վէ
պէն Թընմատըմ . գանն էթտին
քի՛ ա՛յնի սէնին կիպի օլտում .
սէնի Թէքտիր էտիա՛ պոնլարը
կէօղէրիսին էօնիւնէ տիղէճէ-

22 յիմ : Հայա պունու անկայըն՝
եա՛ Ալասը ունուտանլար . օլ-
մայա քի երըմայըմտա՛ գուր-
թարսն օլմայա :

23 Հիւբր գուրպանը էտէն՝ սլա-
նա ի՛զգէթ էտէր . վէ եօլունա
տիգգաթ էտէնէ՛ Ալասըն խէ-
լասընը կէօսթէրէճէյիմ :

ՄԷՉԱՄԻՐ ԾԱ

Մօսիգար սաղը իջին Դաւի-
Թին Մէղմարու՛ Բերաբէյէ
վարդա տա Նաթան իէյղամպէր
օնա կէլտիլի ղէման :

1 Իա՛ Ալաս ի՛նայէթինէ կէօ-
րէ պանա մէր՛սմէթ գըլ . րա՛հ-
մէթլէրինին չօղուղունա կէօ-
րէ դապահաթըմը մահ՛վ էյլէ :

2 Պէնի եարամաղըրըմտան պիլը
չօք եայգա , վէ կիւնահըմտան

պէնի փաք էյլէ : Չիւրա պէն 3
դապահաթըմը պիլըրիմ՝ վէ կիւ-
նահըմ ապիլմա էօնիւմտէ տիր :
Սանա՛ եալընըղ սանա կիւնահ 4
էթտիմ , վէ նաղարընտա պու-
եարամաղըրըղ իլլէտիմ . Թաքի
սէօղէրինտէ սատըգ օլսալըն ,
չէրաաթընտա փաք չըդասըն :
Իլլէ էարամաղըրգտա տօղտում , 5
վէ անամպանա կիւնահտա հա-
միլէ օլտու :

Իլլէ գալպտէ կերէքլէքտէն 6
հաղղ էթտին . վէ պանա տէրուն-

տէ իլմ պիլտիրիւրսին : Պէնի դու- 7
ֆա իլէ փաքլէ , վէ Թէմիլլէնէ-
ճէյիմ . պէնի եայգա , վէ դար-

տան պէյաղ օլաճաղըմ : Պանա 8
սիւրիւր վէ շաղըղ քիլիթտիր ,
վէ էղտիլին քէմիլլէր սէվինէ-

ճէքլէր : Եիւղլանիւ կիւնահլա- 9
րըմտան կիլլէ , վէ հէփ եարա-

մաղըրգլարըմը մահ՛վ էյլէ : Եա՛ 10
Ալաս՛ պանա փաք էիւրէք եա-

րաթ . վէ տէրունիմտէ տօղու-
րուհ էէնիլլէթ : Պէնի հուղու 11
րունտան աթմա . վէ ա՛ղիգ Բու-

հունու պէնտէն ալմա : Սէնին 12
խէլասընըն սիւրպըրինիւ պանա

կէրի վէր . վէ պէնի կէսնիւլիւ
րուհ իլէ գամիլլէթ :

Սէնին եօլարընը ֆասըգլարա 13
էօրէտէյիմ , վէ կիւնահքեար-

լար սանա տէնէլէր : Պէնի գան 14
ճիւթիւնտէն գուրթար եա՛ Ալ-

լաս՛ խէլասըմըն Ալասը . տի-
լիմ՝ սէնին ա՛տալէթինէ ալլըր 15
էտէճէք : Եա՛ Էֆէնտիմ՝ տու-

տաղլարըմը ալ , վէ աղղըմ սէ-
նին մէահինի նաղլ էտէճէք : Չի 16
րա գուրպանտան հաղղ էթմէղ-

սին , եօստա վէրիլ իտիմ . պիւ-
Թին եանմատան խօշանմաղընը :

Ալասըն գուրպանլարը՝ գըրըր 17
մըշ րուհ տուր . գըրըմըն վէ է-

ղիլմիլ էիւրէյի Թահգիլ էթ-
մէգսին եա՛ Ալաս :

Հիւսիլի րիգան իլէ Սիօնա 18

էլլեք էլլէ . Երուսաղէմն հի.
 19 սարլարընը պինա էլլէ : Օւղէ-
 ման սատաղաթ գուրպանլարըն
 տան՝ պիւթիւն եանմա վէ թէք-
 միլ գուրպանտան իօշլանաճադ-
 սըն . օլ զէման մէղպահնըն իւ-
 զէրինէ պուզաղուլար թագրիպ
 էտէճէքլէր :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԾԲ

Մուսիգար պաշը իչիւն Դաւի-
 թն շիբի՝ Եղովկու Դովէկ կէլ-
 տիքտէ, վէ Սաւուլա խապէր
 վէրիպ՝ օնա Դաւիթ Աքիմէլէ-
 յին էլլինէ կիրաի տէաիքտէ :

- 1 Եւ զորպաղ՝ եարամաղըզ
 իլէ նէ՞ իթթիխար էտերսին .
 Ալլահ ինայէթի հէր կիւն
- 2 հազար տըր : Տիւն քէմլէքլէր ի-
 ճաս էտէր . պիլէնմիշ ուսթու-
- 3 ըա կիւի հիլէ իշէր : Քէմլէյի
 էլլէքտէն՝ եալանը սատաղաթ
 սէօյլէմէքտէն զիյատէ սէվտին :
- 4 սէլա : Ճիւմէ հէլաք էտիճի
 սէօյլէրի սէվտին՝ էյ հիլէպաղ
 տիլ :
- 5 Ալլահ տաիսի սէնի էպէտէն
 եղգաճագ, սէնի գալըպաճագ,
 վէ սէնի չառըրտան սէօքէճէք .
 վէ եալայանլարըն եէրինտէն սէ-
 նին քէօքիւնի գօփարաճագ տըր .
- 6 սէլա : վէ սատաղըսը կէօրէլէր,
 վէ գօրգալար . վէ օնու զէվլէ-
- 7 նիպ «էնէլէր քի՝ իլթէ Ալլահը
 քէնաիին գուվլէթ գօմայան՝ վէ
 մալընըն չօգլուլունա կիւվէնիպ
 քէնտի եարամաղըզընտա գուվ
 վէթլէնէն տտէմ :
- 8 Լաքին պին Ալլահն էվիտէ
 թագէ զէթոււն աղաճք կիւի
 իմ . էպէտ իւլ ապատ Ալլահն
- 9 ինայէթիին կիւվէնտիմ : Սանա
 էպէտէն շիքը էտէճէլիմ, չիւն
 քի իճրա էլլէտին . վէ սէնին
 իսմինէ միւնթաղըր օլաճաղըմ,

զիրա սալհէլէրինն հուզուրուհ.
 տա խօշ տուր :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԾԳ

Մահալաթ իւզըն մուսիգար պա-
 շը իչիւն՝ Դաւիթին շիբի :

Տիւտնէ քէնտի գալըխտէ՝
 Ալլահ էօգ տուր տէաի . օնլար
 քէսատա վարար, վէ մէրուհ
 եարամաղըզ էթտիլէր, էյլլէք
 իշէյէն էօգ տուր : Ալլահ էօք.
 2 լէրտէն տաէմ օղուլարըն իւ-
 զէրինէ պադաղ քի՝ ագըլանէ
 հարաքէթ էտիպ Ալլահը արա-
 յան վար մը կէօրէ : Օնլարըն
 ճիւմէսի աղաղ, պիրլէքտէ քէ-
 3 թիւ օրտուլար, էլլէք էտէն էօգ
 տուր . պիր քիւն պիլէ էօգ տուր :
 Եարամաղըզ իշէյէնլէր գալ
 մըմը էքմէք էէր իպի եէյէնլէր
 պիլէլէլէր մի . օնլար Ալլահ
 նիտա էթմէտիլէր : Օրատա՝ գօր-
 4 դու օլմայան եէրտէ զպէթ իլէ
 գօրգալուլար, զիրա Ալլահ՝ սէ-
 նի մուհասէրէն էտէնլէրին քէ-
 միլէրինի տաղըթաղ . օնլարու-
 5 թանտըրտըն, զիրա Ալլահ օն-
 6 լարըր րէտա էլլէտի : Նօլայաղ
 Սիօնտան Խարայէլլին խէլտըր կէ-
 լէ խտի, Ալլահ գալմընըն էսլր-
 լիյնի տէնտէրինճէ, 8 Յակօր
 մէսրուր օլուպ՝ Խարայէլլ շաղ-
 9 լաճագ տըր :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԾԴ

Նէկինթ իւզըն մուսիգար պա-
 2 շը իչիւն՝ Դաւիթին շիբի, 2իպ-
 լիլէր վարապ Սաւուլա՝ Դաւիթ
 եանրմըզտա կիզէնմիշ տէյիլ ի
 տէտիքլէրի զէման :

Եւ Ալլահ՝ պէնի իսմին իլէ
 խէլաւ էլլէ, վէ գուվլէթին իլէ
 2 չէրաաթըմը կէօր : Եւ Ալլահ՝

Նիսաղըմը իշխեթ . աղղըմըն սէօզ :
 3 Երբինէ դուռը վուր : Զիրա
 եապանձըլար իւղերիմէ դաւգտը,
 վէ դաւլմէր ճանըմը արասըլար .
 Ալահը էօնլերինէ գոմասըլար .
 սէլա :

4 Իշխէ Ալահ . եարարմձըմ
 աըր . Էֆէնտիմ ճանըմա տէս :

5 Եւկիր օլանլար իւէ տիր : Քէմ.
 լիլ խափմէրիմէ սէօնտէրէ-
 ճէք . կերչէքլիլին իւէ օնլարը

6 մահվ էլլէ : Սանա իրասեթ
 գուրպանը սունայըմ . եա Բապ .
 միմին մէսէ էտէլիմ , զիրա է .

7 յի տիր : Զիրա պէնի հէրսըգ .
 լէթ տէն դուրթարտը . վէ կէօ .
 զիւմ տիւլմէնլերիմէ պագտը :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԾԵ

Նէկինօթ իւղէ մուսիգար պա-
 չը իջինն՝ Դուսեթին շի՛րի :

1 Եւ՝ Ալահ՝ Նիսաղըմա դու-
 լադ վուր , վէ րէճամուսն կիղ .

2 Էնմէ : Պէնի տինկէ , վէ պանա
 ճէվուպ վէր . շէքվամտա աւարէ

3 սալալպ ահ էտէրիմ , տիւլմէն
 սէսինտէն . ֆասըղն զուլուսէ .
 պէպինտէն . զիրա իւղերիմէ դա-
 պահաթ աւմարլար , վէ խըլմ իլէ
 պէնի գոմալարլար :

4 Երինէլիմ տէրունիմտէ տիթ .
 րէր , վէ իւղերիմէ էօլում իւր .

5 քիւնթիւլէրի տիւլտիւ : Իւղէ-
 րիմէ գօրգու վէ աթիթիմէ կէլիլ ,
 վէ սէնի իւրքիւնթիւ գափլար :

6 Վէ տէտիլքի՝ Նօլլար կէջէր .
 ճին կիպի գանասալարլում օլա ի .
 տի . ուշուպ րահաթ պուլուր

7 իտիմ . Իշխէ ուղաղա գալար ի-
 տիմ , շէօլտէ գօնար իտիմ . սէ-

8 լա . Էտիտա թիւզիւարտան՝ գա-
 սըրղատան քէնտիմի գուրթար .
 մաղա աճէէ էտէր իտիմ :

9 Եւ՝ Էֆէնտիմ՝ թէլէֆ էլ .
 լէ , սնարըն տիլնի ելըր . զի ,

րա շէհիրտէ դուլմ՝ վէ Նիղա՝
 կէօրսիւմ : Ալանտիւղ վէ կէճէ 10

օնուն հիսարը իւղերիտէ օնուն
 էթրաֆընը սալալարլար . Վէ ի-

չինտէ պինամուսըգ վէփիչնէթ
 վար : Օնուն իչինտէ եարամաղ 11

լըգ վար . վէ դուլմ՝ հէմ հիլէ .
 նուն մէյտանլարընտան պըրը-
 մաղ :

Զիրա պէնի թահգիր էտէն 12
 տիւլմէն տէյիլ իտի . քի շէքէ ի-

տիմ . պէնտէն իքրահ էտէն իւ-
 զերիմէ թէքէպպիւր էթմէտի քի

օնտան կիղէնէ իտիմ . Իլա սէն 13
 եա՝ ատէմ քի ագրանըմ՝ տօս .

թում վէ աշնամ օլն . Քի պիլ . 14
 լիքտէ թաթը սէօնպէթ էտէր

իտիք . Ալահըն էվէնէ գալա .
 պալըգ իլէ կիտէր իտիք : Օնա . 15

ըն իւղերինէ հէլալըգ իէլէճէ ,
 մէզարա տիրէ կնէճէքէր . զիրա

մէսքեանլարընտա՝ օրթալարըն-
 տա եարամաղըգ վար : Լաֆին 16

պէն Ալահա Նիտա էտէրիմ , վէ
 Բապ պէնի խէլաւ էտէճէք .

Լիւլում վէ սապահ վէ էյըլն՝ 17
 ֆիղան էտիպ ահ էտէրիմ , վէ օ՝

սէսիմի իշխտէճէք : Ճանըմ իւ- 18
 զերիմէ օլուն ճէնքտէն սէլամէթ

իլէ խէլաւ էթտի . զիրա ա՛լէյ .
 հիմէ չօգլար վար իտի : Ալահ 19

իշխտէճէք , վէ գատիմտէն սա-
 քին օլան՝ օնլարը ալլաղլայա

ճագ տըր . սէլա . օնլար . քի տէ-
 յիւլիւղ , վէ Ալահտան գօրգ-

մաղար : Օնուն իլէ պարըքդ օ . 20
 լանլարըն իւղերինէ էլլնի սալ-

ալ . ա՛հտընը պօղտու : Աղղը 21
 թէրէ եաղընտան միւրալիմ , ամ-

մա էիւրէ յինյոն ճէնք վար . օ-
 նուն սէօղէրի յէյլմ եաղընտան

գայփոգ տըր , ամմա օնլար խան-
 ճէրէր տիր :

Իիւքիւնիւ Բապպըն իւղերիլ 22
 նէ պրագ , վէ օ սանա տէտիլէ .

կիր օլաճագ . օ՝ պատըղա էպէ-
 աէն սարսըլմագ վէրմէղ : Ամմա 23

սէն եա՛ Ալլահ՝ ծնարը հէլաք
գոյուսունա կնարիքձքսին .
գանը վէ հիւսպաղ առեմէր՝
կիւնէրնին հարըսնա էրմէզ .
պէն իսէ սանս կիւվէնիրմ :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԾԶ

Եօնաթ էլէմ ըհօգիմ ի զրէ՛
մուսիգար պաշը իջին Դաւիթին
շիւրի քիւֆըտըլար օնու գէթ .
տէ թութուսըլարը զէման :

- 1 Պանս մերհամէթ գըլ եա՛
Ալլահ, զիրա առեմ պանսահւ .
ճըւմ էտէյօր . պիւթիւն կիւն
ճէնք էտէրէք՝ պէնի սարա պօ .
- 2 Ղայօր : Խասիմէրիմ պիւթիւն
կիւն հիւսթիմ էտէրէք . զիրա
իւզէրիմէ մաղուրանէ ճէնք է-
տէնէր չօգ տուր :
- 3 Գօրգաուղում կիւնտէ՛ պէն
- 4 սանս կիւվէնէլէյիմ : Ալլահ ի-
լէ օծումս սէօղիւ իջին՝ իֆթի-
խար էտէլէյիմ : Ալլահս կիւ-
վէնտիմ, գօրգամս . թէն պանս
- 5 նէ՛ էտէ պիլըր : Հէր կիւն սէօղ-
լէրիմէ եանղըլը մանս վէրիւրէր .
հապըմս հէփ էֆթարլէրի քէմ
- 6 լիւէ տիր : Ճանըմ իջին փու-
սու գուրաուղարը միսիւիւ-
ճէմ՝ օրուպ կիւզէնիրլէր , իզլէ-
- 7 ըրիմ կէօղէտիլլէր : Եարամաղ
լըզտան էօթիւրիւ օնլարա գուր-
թուլուշ վար . եա Ալլահ՝ դավմ
- 8 արը զաղապ իլէ երզ : Ավարէ
կէզմէլէրիմ սայտուն . կէօղէաշ-
լարըմը սէն թուլումունսա գօ .
օնաք տէֆթէրինտէ տէյիլ մի :
- 9 Չաղըրաճաղըմ կիւնտէ՛ տիւզմէն
լէրիմ օլ զէման կէրի տէօնէճէք-
լէր . պունուս պիլըրիմ, չիւն քի
- 10 Ալլահ պէնիմ իլէ տիր : Ալլահ
իլէ մունս սէօղիւ իջին՝ իֆթի-
խար էտէլէյիմ, Բապպ իլէ մունս
սէօղիւ իջին՝ իֆթիխարէտէճէ-
- 11 յիմ : Ալլահս կիւվէնտիմ, գօրգ-

մամ . առեմ պանս նէ՛ էտէ պի-
լըր :

Ատաղլարըն իւղէրիմտէ տիր՝ 13
եա՛ Ալլահ . ոսնա շիւքըլէր է-
տա էտէճէյիմ : Ճանըմը էօթիւմ 13
տէն գուրթարսըն իսէ , այսգ-
լարըմը գայմագտան օագլամս՝ չի-
ւն քի՛ Ալլահն հուգուրունտա
եաղայանլարըն ըրղըլունտա կէզլ-
յիմ :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԾԵ

Ալթաշէթ իւզրէ մուսիգար
պաշը իջին Դաւիթին շիւրի քի՛
Սաուղուն եիւզիւնտէն մաղա-
րայա դաշտըլը զէման :

Կէրհամէթ գըլ պանս՝ եա՛ 1
Ալլահ , պանս մերհամէթ գըլ ,
զիրա ճանըմ սանս սըղընմըշ
աըր . վէ պէլալար կէչէնէտէք
դանապարընըն կէօլէսինէ սը-
ղընըրմ : Ալլահ թասալլապ պէ- 2
նիմ իջին իճրա էտէն Ալլահս
չաղըրըրմ : Կէօթտէն կէօնտէ- 3
րիպ պէնի գուրթարաճաղ . պս-
նա հիւսթիմ էտէն՝ օթէմէթ
տի . սէլա . Ալլահ՝ ինայէթիւնի
վէ կէրչէքլիյինի կէօնտէրէճէք :
Ճանըմ՝ որսլանլար արասընտա 4
տըր . տիշլէրի մըզըաղ վէ օզլար
վէ տիլլէրի քէգքիւն գըլըճ՝ օրուպ
սուլէվի տաէմ օղուլարը արասըն-
պա եաթարըմ :

Եա՛ Ալլահ՝ կէօթլըր իւզէրի- 5
նէ եիւճէլէն . ճէլալէն հէփ եէ- 6
րին իւզէրինտէ օրուն : Ատըմ
լարմա աղ հաղըրլատըլար, ճա-
նըմ չէօթտիւ . էօնիւմտէ չու-
գուր գաղղըլար , իլինի քէնտի-
լէրի տիւշտիւ . սէլա :

Եիւրէյիմ հաղըր եա՛ Ալլահ՝ 7
հիւրէյիմ հաղըր տըր , իլահի 8
վէ մէզմուր օգուլայըմ : Բայան
տէրունիմ, էյ սանթուր վէ թան-
պուր՝ ույան . պէն սապահ իլէ

- 9 ուշանայրմ : Սէնի դավիւրեան
մէտէ հաւելիմ՝ եա՛ Էֆէնտիմ,
իւմմէթէրաւէ աննա մէզմուր օ.
10 գուշայրմ : Զիրա ինայէթին
կէօրէրէտէք՝ վէ կէրէքէյին
պուլաթարատէք ա՛ղիմ տիր :
11 Եա՛ Ալլահ՝ կէօրէր իւզերինէ
էիւճէլէն . ճէլային հէփ եերին
իւզերինաւ օլտուն :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԾԸ

Ալթաշէնթ իւզրէ մուսիդար
պաշը իշին՝ Դաւիթին շի՛րի :

- 1 Դա՛ Ատէմ օղուլարը՝ սա-
տաղաթ իւզրէ սէօյէյէճէյի.
նիդ՝ տողոու շէրաաթ կէօրէճէ.
յինիդ եերտէ հապղան սիւքիւթ
2 մի էտէրսինիդ : Փաղաթ սիդ
էիւրէքտէ խաւիլիք իշէրսինիդ.
էերաւէ էլլէրինիդն զուլմունու
թարթարսընը :
3 Փասըլար անա լաճմինտէն
պերու ալլարար . գարնտան
պերու սափրալ՝ եայան սէօյէր-
4 լէր : Օնլարն զէհրի՛ երլան զէ-
հրինէ պէնիզէր . օնլար գու-
լադարընը թըդար սաղըր երլան
5 կիպի տիր, քի էֆսունճիլէրին
սէսինի՝ մահիր սահհարարըն
6 սիհրինի իշիթմէյ : Եա՛ Ալլահ՝
օնլարն աղլընտա տիշէրինի
սէօք . օլ կէնճ աղալարարըն
պէօյիւք տիշէրինի գըլր եա՛
7 Բապպ : Սու կիպի էրիյէճէք-
լէր, օնլար ագըլ կիտէճէքլէր .
օգլարընը կէրինճէ, քէսիլմիշ
8 կիպի օլաճադար : Իրիյէն սիւ-
միւքլու պէօճէք կիպի կիտէճէք.
գարընըն տիւշիւրտիւյիւ ճէնին
9 ինի կիւնէլն կէօրմէտիլէր : Գա-
ղանլարընը լաիքէն ալիւլի տույ-
մազտան էվլէլ՝ սաղլամը սա եա-
նանը տա գասըրղա իշէ սիւրէ-
ճէք :
10 Սատըգ՝ ինթիգամը կէօրին.

ճէ շաղ օլաճադ . Թապանլարը-
նը ֆասըլըն գանընտա եայդա.
յաճադ : Վէ տաիմ տէյէճէք 11
քի՛ հապղան սաղլըքն իւճրէթի
վար . հադգան եէրտէ շէրաաթ
կէօրէն Ալլահ վար :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԾԹ

Ալթաշէնթ իւզրէ մուսիդար
պաշը իշին՝ Դաւիթին շի՛րի քի՛.
Սաուու օնու էօլտիւրմէք իշին
հվի պէքլէմէյն կէօնտէրտիյի
ղէման :

- 1 Գլէնի տիւշմէնլէրիմտէն գուր-
թար՝ եա՛ Ագահրմ . պէնի՛ իւ-
զէրիմէ գաղցանլարտան էիւքէ-
յէ գալարըր : Ղէնի եարամաղ 2
լըդ իշէյէնլէրտէն գուրթար .
վէ գանըլ տաթմէրտէն պէնի խէ-
լաս էյլէ : Զիրա սուչում եօդ 3
վէ կիւնահըմ՝ եօդ իքէն եա՛
Բապպ, իշիթ ճանըմս փուուռ
գուրտուլար, զըրապըլար ալէյ-
հիմէ ճէմ՝ օլտուլար : Գապա- 4
հաթմ եօդ իքէն՝ էիւրիւտիւլէր,
վէ հաղըրլանտար . պէնի գալ-
ըրամաղա ույան, վէ պադ : Իմ 5
սի սէն եա՛ Խարայէլին Ալլահը՝
ա՛ղլէրլէրին Ալլահը Բապպ՝
ճիւմլէ Թայիֆէլէրի եօղլամա-
ղա ույան . հիչ պիր խայլի եա-
լամաղա մէրհամէլէթմէ . սէ- 6
լա : Ախշամ տէօնէրլէր, քէօ-
փէք կիպի ուլուրլար, վէ շհրի
տօլարըրլար : Իշիթէ աղըլարըն, տու- 7
տան փէթիւլա գուսարլար, տու-
տադլարընտա գըրճլար վար . զի-
րա իշիտէն քիմ՝ տիր : Սէն իսէ 8
եա՛ Բապպ՝ օնլարը զէվլէնիւր-
սին . հէփ Թայիֆէլէրի մասլա-
րա էտէրսին : Եա՛ գուվլէթիմ 9
տանա պէքլէրիմ . զիրա փէնա-
կէահրմ Ալլահ տըր : Ինայէթմ 10
լու Ալլահըմ էօնիւվի ալըր . Ալ-
լահ պաննա՝ տիւշմէնլէրիմ պադ .

տրբաճադ :

- 21 Օնտար գալիմ էթմէ, օլմա-
յա քի դալմիմ ունուտա : օն-
լարը գուզվէթին իլէ ավարէ
կէդտիր : վէ օնլարը երգ՝ եա՛
- 22 սիսիէրիմիդ էփէնտիմ : Ալըդ-
լարընքն կիւնահը տուտադլարը
նըն սէօղիւ սիր, վէ զուրուր-
էրիսնէթութուլաճադլար, չիւն
քի պէտպուտան վէ եալան :
- 23 Իրան իսպէր վէրրիւր : Տիւ-
քէթ, իւլըմ իլէ տիւքէթ, վէ
էօղ օլտանլար : վէ թա կէրին
ուճլարընտաթ պիլէլէր քի՛ Յա-
կըտա հիւրիւմէթ սիւրէն Աւ-
- 24 լա՛ տըր : աէլա : Իմաի ախլամ
տէննէճէրէր, քէօյիէք կիպի ու-
լույաճադլար, վէ շէհրի տօլա-
- 25 ճաճադլար : Թաքսմ իչիւն ավա-
րէ կէզէճէքլէր : էյէր տօյմադ-
լար իսէ, էօյլէ կէճէլէյէճէք-
լէր :
- 26 Պէն իսէ գուզվէթինէ իլահի
օդույաճադլամ, վէ սապահլարըն
իւնայէթինէ տլըլէ էտէճէյիմ :
զիրա օնէ սիսիէրիմ՝ վէ սըգլէ-
թիմին կիւնիւնտէ փէնապէնահլամ
- 27 օլտուն : Դա՛ գուզվէթիմ՝ սա-
նա մէզմուր օդույայըմ : զիրա
սիսիէրիմ օլան Ալա՛ : ինայէթ-
լու Ալահլամ տըր :

ՄԻԶԱՄԻՐ Կ

Հուշան էաուլթ իւզրէ մուսի-
գար պաշը իչիւն Դաւթին չի-
րի թալիմ իչիւն, Միշադեա իւ-
զէրինէ վէ Արամ Սուբա իւ-
զէրինէ ճէնք կթոյթինտէ՝ Յու-
վաթ տէօնիւպ թուղ տէրէսինտէ
օն իքի պին Եդովմուլարը վուր-
տուղու զէման :

- 1 Իա՛ Ալա՛ս պիղի ըէտտ էթ-
տին, պիղի փէրիլան էյլէտին,
զաղհպէ կէլտին : պիղէ տէնն :
- 2 Եէրի տիթըլէթտին, օնու երըթ-

տէն : օնտն երգըդ էէրէրինի
թա՛միր էյլէ, զիրա սալանըր :
Դալմընաչիտտէթ կէօլմէրտին :
պիղէ սէրսէմլը շարապը իչիւր :
տինէ Սէնտէն գորգանլարա՛ կէր :
էէրլիյին էմիւնճէ գալարաճադ
պօյրադ վէրտին : սէլա : Սէվ
կիւլիւլէրին գուրթուլուտնլար
տէյիւ՝ սաղ էլլն իլէ խէլաս գըլ-
վէ պիղէ ճէվապ վէր :

Ալա՛ս ա՛լիղիլի իլէ սէօյլէ :
տի : մէսուր օլաճադլամ, Սիւ-
քէթի թապիմ էտէճէյիմ, վէ
Սուլքուլթ վատիսինի էօղէճէ-
յիմ : Դադուսդ պէնիմ՝ վէ Սա-
նաէ պէնիմ տիր, վէ Եփրեմ
պաշըմըն գուզվէթի տիր : Յու-
դա գանոււն պալլայըլըմ տըր :
Մօվաթ էայդանմամըն լէյէնի
տիր : Եդովմուլն իւզէրինէ փա-
պուճումաւ ալթաճադլամ : եա՛
Փղշալըլար՝ պէնտէն էօթիւրիւ
ալըլը էտին :

Պէնի մէթին շէհրէ քիմ կէօ-
թիւրիւր : պէնի Եդովմաթէ
քիմ իլէտիր : Սէն տէյիլ մի
եա՛ Ալա՛ս քի՛ պիղի ըէտտ էյլէ-
տին, վէ ա՛սքէրլէրիմիլ իլէ ջըգ-
մալըն՝ եա՛ Ալա՛ս : Պիղէսըդ-
լէթտն ետարլամ վէր : զիրա ա-
տէմին խէլասը պալթըլ տըր :
Ալա՛ս իլէ գուզվէթիւ հարա-
քէթ էտէճէյիլ : վէ օ՛ խաթիմ
էրիմիլ չիլնէյէճէք տիր :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԿԱ

Նէկինթ իւզրէ մուսիգար տա-
չի իչիւն Դաւթին Միշադեա :

Իա՛ Ալա՛ս ֆէրեատըլմ էթ-
լէթ, նիյալըմը տինիլէ : Եիւ-
րէյիմ պալըլընճա, կէրին ու-
ճունտան սանա ֆէրեատ էտէ-
րիմ : պէնի՛ պէնտէն էիւքսէք
գսյայա գուլաղուղա : Զիրա
սէն պանա փէնապէնահլա՛ տիւլմէն

Երկրիստէն գուզվէ թ գուզվէսի ոչ
 1 տուն : Էպիսկոպոսն չառնորդն տա
 սաքին օրաճաղըմ : Գանատարքննըն
 էօրթիւսինն սրղընաճաղըմ : սէ
 2 լա : Զիրա սէն եա՝ Ալաճ՝ տտա
 ղըմը իշխեալին . պանս՝ սէնին իս .
 մինսէն գօրգանարնն մորասընը
 6 վէրաքին : Փատրիշահնն կիւնդէրի
 իւղէրինն կիւնլէր գամմ՝ էտէսին .
 երղարը՝ տէվը պէ տէվը կիպի օ .
 7 լա : Ալաճնն հուղուրուտա ե .
 պէտէն օժուրա . ինայէթ վէ
 կիւղէքլէթ թաթին էյլէ ԳԲ՝ օնու
 8 հըթիլ էտէլէր : Պէօյլէճէ սէնին
 իսմինն տայիմա մէզմուր օգու
 յաճաղըմ , քի հէր կիւն ատա
 վըմը էտա էտէյիմ :

ՄԷԶԱՄԻՐ ԿԲ

Իդիթուն իւղքէ մուսիգար պաղը
 իչինն՝ Դաւիթին Մէզմուրու :

1 Հադգան ճանրմ՝ Ալաճա
 սիւքիւթ իլէ միւնթաղիւր տիր .
 2 խելարմ օնտան տըր : Հադգան
 գայտմ վէ խելարմ՝ փէնալեա
 ճըմ օ տուր . չոգ սարսըմայա .
 3 ճաղըմ : Նէչէյէճէ տէք պիր ատէմ
 իւղէրինն հիւճիւմ էսիպ՝ հէփիւ
 նիգ փարէլէրսինիլ , քի օ էյիւ
 միշ ակվար՝ սարսըլըճ չիթ կիպի
 4 տիր : Հադգան օնու շունքնտան
 երգմաղա միշլէրէթ էտէրլէր .
 եալանտան հաղլ էտէրլէր . ա
 ղըզարը իլէ խայր տուա՝ վէ աւ
 րուէլէրի իլէ լանէթ օգուրար .
 սէլա :

5 Ե՛ս ճանրմ՝ եալնըզ Ալա .
 հա միւնթաղիւր օլ . ղիրա իւմի .
 6 տիմ օնտան տըր : Հադգան գա
 յամ վէ խելարմ՝ փէնալեա
 ճըմ օ տուր . սարսըմայաճա
 7 ղըմ : Խելարմ վէ ի՛ղլէթիւմ Ալ
 լահտան տըր . գուզվէթ իսմին գա
 յատր փէնալեաճըմ Ալաճ տըր :
 8 Հէր ղէմանտէ օնա կիւլէնին՝ եա՝

գալմ , եիւրէյինիլի օնուն հու
 ղուրունա տէքիւն . Ալաճ պի
 ղէ փէնալեաճ տըր . սէլա :

9 Հադգան էսնա ղատէ պա .
 10 Թըլ տըր , քիլի ղատէ եալնն
 տըր , օնար Թէրաղտա թար
 Թըլա՝ պիրլէթտէ հիւսէն իտա
 Իիիթ տիր : Զուրա կիւլէնմէն ,
 վէ եալմայա խիւլեա էթ Մն .
 էյէր մալարթար իսն , կէօնիւ
 վէրմէն :

Ալաճ պիր քէրրէ սէօյլէտի , 11
 պուտու իքի քէրրէ իլիթսիւմ քի՝
 գուզվէթ Ալաճա մախտուս
 տուր : Հէմ ինայէթ սանա մախ . 12
 սուս տուր՝ եա՝ Էթէնտիմ . ղի
 րա սէն՝ հէր քէսէ ա՛մէլնն կէ
 րէ էտա էտէրսին :

ՄԷԶԱՄԻՐ ԿԳ

Դաւիթին Մէզմուրու՝ Յուգա
 չէօլէնտէ իքէն :

1 Ե՛ս Ալաճ՝ Ալաճըմ սէն
 սին , սապահտան սէնի առա
 րմ . ճանրմ՝ սանա սուսատը ,
 2 թէնիւմ՝ դուրու վէ սուսամըլ
 սուսուղ եւրտէ սէնի արդուլէր .
 Գի սէնին գուզվէթինի վէ ի՛ղ
 3 ղէթինի՝ սէնի Մաղսէսէտէ կէօր
 աիյիւմ կիպի կէօրէյիմ : Չիւն
 4 քի ինայէթինն էօմիսէն էյիլ տիր
 սուսաղարմ սէնի մէտ՝ էտէ
 5 ճէք : Պէօյլէճէ սանա էօմիւրմ
 աւ պէրէքլէթ օգույաճաղըմ . սէ
 նին իսմինտէ էլլէրիւմ գալըրա
 6 ճաղըմ : ճանրմ՝ եաղ վէ սէ
 միղլէք իլէ կիպի սոյաճադ . վէ
 սղղըմ՝ սուսաղարմնն ալըը
 7 լարը իլէ մէաճ օգույաճաղ տըր :
 Սէնի տէօլէյիմ իւղէրինտէ իսթ
 8 ըմա կէթիլինն , իէճէ նէվ
 պէթլէրինտէ սէնին Հադգան
 Թէթէքքիւր էտէճէյիւմ . Չիւն
 9 քի պանա ետրթըմ օլտուն . վէ
 գանատարնն կէօլէսինտէ

- 8 Սեբուր ոլաճաղըմ : Ճանըմ ար-
տընա եափըլըր . սաղ էլին պա-
նա տէսթէկիր տիր :
- 9 Լաքին ծկար ճանըմը հէլաք
իշին արարլար . եերին ալթլա .
- 10 Ըրնա կիրէճէքլըր . Գըլըճ էլինէ
թէսլմ ոլաճաղար . տիւքիլըրէ
- 11 հիսէ ոլաճաղար : Վէ փատի-
շահ՝ Ալլահ իլէ շաղ ոլաճաղ .
հէր ծնուն իլէ եէմին էտէն՝ իՖ .
թիկար էտէճէք . Լաքին եալան
սէօյլէյէնլըրին աղղը գափանա-
ճաղ տըր :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԿԴ

Մուսիգար պաշը իշին՝ Դաւի-
թին Մէղմուրու :

- 1 Եւս՝ Ալլահ՝ չէրվամտա սէ-
սիմի իլթ . տիւշմն գորգու-
սունտան էսմըմիւ սագլա :
- 2 Ղէնի եարամաղար ճէմիլէթին .
տէն՝ պինամուսուղ գիլէյէնլէ-
րին դալապաղղընտան էօրթ .
- 3 Օնլարտան քի՝ տիւքիլին գըլըճ
կիսի սիլէտիլըր . աճը սէօղ օ-
լան օգլարընը կերտիլըր . Կիղլի
եէղլըրտէ քեամիլէ աթալար .
անկըլըն աթարլար , վէ գօրդ .
- 4 մաղար : Քէնաիլըրինէ քէօթիւ
սէօղ սապիթ էտէրլըր , տու-
ղաղար կիղլէմէք խուսուսուն-
տա սէօյլէրլըր . Օնլարը քիմ՝
- 5 կէօրէճէք տէրլըր : Եարամաղ
լըգ գաստ էտէրլըր . Գաստ օ-
լունուշ մաղսուսու թէմամ
էթաիք քէլէր . Լաքին քիլինին
տէրունի հէմ էիւրէյի տէրին
տիր :
- 6 Ամմա Ալլահ ծնլարա ափան-
աղ օգ աթաճաղ . ծնլար եա-
- 7 րարնտը : Վէ ծնլարըն իւղէրի-
նէ տիլըրինի օղլատաճաղ . ծն-
լարը հէփ կէօրէնլըր դալաճաղ .
- 8 լար : Վէ հէփ ատէմլըր գօր-
դուս՝ Ալլահն ա՛մէլինի նաղլ

էտէճէքլըր . վէ ծնուն էթտիլի-
նի իէհսմ էտէճէքլըր : Սատրգ՝ 10
Բապալ իլէ շաղ օլուպ ծնա սըղը-
նըր . վէ ճիւմլէ սօղրու էիւրէք-
լըլըր իՖթիխար էտէր :

ՄԵԶԱՄԻՐ ԿԵ

Մուսիգար պաշը իշին՝ Դաւի-
թին իլահի Մէղմուրու :

- 1 Եւս՝ Ալլահ՝ Սիօնտա սիւ-
քիւթ իլէ թէսպիհաթ սանա
մախսուս տուր , վէ առաղ սա-
նա էտա օլունուր : Եւս՝ նիյա- 2
ղը իշտէն՝ հէր թէն սանա կէ-
լըր : Եարամաղ սէօղլըր պանա 3
ղալիպ կէլիլըր . դապահաթը-
մըղա սէն քէֆտիլթ էտէրսին :
- 4 Կէ՝ մութլու օլ սէլիպ ալ-
լուլարրնտա սաքին օլմաղա թադ-
րիպ էթտիլին փիւնէն . սէնին
էվլինին՝ ա՛ղիւզ հէյքէլինին նիլ-
մէթլըրինտէ սօյաճաղղը :
- 5 Հիյալէթլըր իլէ ոստաղաթ
իւղէ պիղէ ճէվապ վէրէճէք-
սին եա՝ խէլարմըղլն Ալլահն
եէրին հէփ ուճլարընը վէ տէ-
նիլտէ ուղաղ մահալէրին ի՛թի- 6
մատը , եա՝ տաղլարը գուարէ-
թի իլէ դուրան , դուվլէթ իլէ
դուշանան , տէնիլլըրին կիւ- 7
րիւթիւսիւնիւ՝ տաղլարընըն
կիւրիւթիւսիւնիւ հէմ իւմէթ .
լըրին շամաթասընը թէսքին է-
տէն : Վէ քէնարլարտա սաքին 8
օլանլար՝ սէնին ալլաթթլըրին
տէն գօրդաճաղար . սապահն
վէ ախալմըն տէվրանըն մէս-
րուր էտէրսին :
- 9 Եերի եօղլարսըն , վէ ծնու
սուվարըրսըն . ծնու ղալէթ իլէ
զէնկիլն էտէրսին . Ալլահն ըր-
մաղը սու իլէ սուրու տուր . ծն-
լարըն պուղտայընը հաղըրլար-
սըն , չիւն քի ծնու էյլէ թէր- 10
թիպ էտէրսին : Օնուն էվլէքէ-

- րինքի սուսարըպ' օնուն թօփրա-
 րնը արեղէթ . օնուն եաղմուր
 իւէ եոմշատըսըն . օնուն Ֆի-
 11 լաւերին պերեքէթէրսին : Նը-
 ւը էյլիլին իւէ թաճարուն , վէ
 12 իղէրին' եաղ սամաւարը . Չէօ-
 լին չայըրլարնա տամշատըր .
 վէ թէփէլէր շաղըդ գուշանըր .
 13 լար : Օթաղար սիւրիւլէր իւէ
 կիլինիւր , վէ վատիւլէր պուղտայ
 իւէ գափլանըր . կիւլպեանք չէ-
 քէրլէր , հէմ իլահի օգուրլար :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԿԶ

- Մուսիգար պաղը իշին' իլահի
 Մէզմուրու :

- 1 Եւ' պիւթին եէր Ալլահա
 2 կիւլպեանք չէքին : Օնուն իսմի
 ճէլիլինէ մէզմուր օգույուն . օ-
 3 նուն համաւըն ճէլիլ գըլըն : Ալ-
 լահ տէյլին քի' Ամէլլէրին նէ'
 գորգուրու տոր . սէնին պէօ-
 յիւք գուվլէթինտէն' տիւշմէն-
 լէրին սանա միւտահանէ էաէր .
 4 լէր : Պիւթին եէր սանա սէճ-
 տէ գըլալար , վէ սանա մէզմուր
 օգույալար . Նէնին իսմինէ մէ-
 5 մուր օգույալար . սէլա :
 Կէլլին վէ Ալլահն ա'մէլլէրի-
 նի կէօրին . աաէմ օղուլարը
 հադգընա ա'մէլլնտէ հիյալէթլի
 6 տիւր : Տէնիղի գարայա տէօնաէր .
 տի , ըրմագտան այագ իւէ կէչ-
 տիւլէր . օրատա օնուն իւէ շաղ
 7 օլտուգ : Գուվլէթի իւէ էպէ-
 տէն հիւքիւմէթ սիւրէր . կէօղ-
 8 լէրի թայիֆէլէրի կէօգէտիւր .
 ա'սըլար' թէքէպպիւր էթմէսին
 լէր . սէլա :
 9 Ալլահմըդա պերեքէթ օգու-
 յուն' եա' գալլիլէր , վէ համաւը-
 10 նն սէսին իլիթսիլին : Ճանը-
 մըդա հայաթ վէրէն օ սուր , վէ
 այագլարմըդա սարսըմագ վէր .
 մէտի : Ձիւրա պիղի սընատըն :

Եա' Ալլահ . պիղի' կիւմիւշէն
 գալլ օլունտուղու կիպի գալլէթ .
 տին : Պիղի աղ իշինէ կէթիւր 11
 տին . պէլլէրիմիղէ աղըր եիւք
 գօտուն : Ասէմէրի պաղմըդա 12
 պիւսիւրտին . ալթէշ վէ սույա
 կիւսիք , վէ պիղի պօլուդա չը-
 գարսին :

Եվնէ' պիւթին եանմալար 13
 իւէ կիւքէճէյիմ . ատագլարմը
 սանա էտա էտէճէյիմ , օնլարը 14
 քի սուտագլարմ' իգարը էյլէ-
 տի , վէ սըգլէթիմտէ աղըմ
 սէօյլտի : Սանա դօջլար պու- 15
 խուրու իւէ սէմիղ պիւթին եան-
 մալար սունաճաղըմ . էրքէճէլը
 իւէ տավարլար գուրպան էտէճէ-
 յիմ . սէլա :

Ալլահտան հէփ գօրգանլար' 16
 կէլլն տինկէլլին , վէ ճանըմա
 էյլէտիլինի նալլ էաէյիմ . Ալ- 17
 լըմ' իւէ օնա նիսա էթտիմ , վէ
 տիլլիմն ալթընտա թա'ղիմ վար
 իտի : Իյէր եիւրէյիմտէ պիւ 18
 նամուսըրդ կէօրսէ իտիմ , Ի-
 ֆէնտիմ իլիթմէլ իտի : Հագ- 19
 գան Ալլահ իլիթտի . նիլաղը-
 մըն սէսին տինկէլլտի : Բապա 20
 միւթէպարիք օլտուն , քի նիլա-
 ղըմը վէ պէնտէն քէնտի ինայէ
 թիլնի կիտէրմէտի :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԿԵ

Նէկինթ իւղըէ մուսիգար պա-
 ճ իշին' իլահի Մէզմուրու :

- 1 Ալլահ պիղէ մէրհամէթ էյ-
 լէսին , հէմ պիղէ պերեքէթ իհ-
 սան էյլէսին . պիղէ եիւղինիւ
 այսընլաթսըն . սէլա . Թա քի 2
 սէնին եօրուն եէրտէ' սէնին խէ-
 լասըն հէփ թայիֆէլէրտէ պի-
 լինսին : Գալլմար սէնի մէտոյ 3
 էթսինլէր' եա' Ալլահ , գալմ-
 լարըն ճիւմէսի սէնի մէտոյ էթ-
 սինլէր : Իւմմէթլէր շաղ օլուպ 4

ալը ընկածսն իւր, զիւր տողը ու
լուգ իւր գաւազանը շերտաւ թը
նը կէտիւն ճեքսն. վէ ետեւէ իւր
մէթիւնի գուրդուղայաճապսն
6 սեւա : Գաւազանսն մէտս՝ էթ
սննէր՝ եւ՝ Ալլահ, գաւազանը
ճիւղէն սննէ մէտս էթսննէր
6 Երբքննի մասնուրունու վէր
տի : Ալլահ՝ պիղիմ Ալլահը միշ
պիղէ պերքէթ ինսան էտէճէք
7 տիր : Ալլահ պիղէ պերքէթ
ինսան էտէճէք, վէ ետիւն ճիւղ
է ուճարը ծնտան դորդաճապ
տը :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԿԸ

Մուսիգար պաշը իշին՝ Դաւի
թին իւրահի Մէզմուրու :

1 Ալլահ գաւազան, ծնուն տիւշ
մէնէրի աղղըսննէր : վէ ծն
տան իբրահ էտէնէր՝ ծնուն եիւ
2 զիւնտէն գաւազան : Օնալը՝
թիւթիւնին տաղըսննէր կիւի
տողըսննէր, պաւմումու
նուն աթէշ էիւզիւնսննէր իրտի
յի կիւի՝ ֆատըղար Ալլահն
հուզուրունտան հէլքըսննէր
3 Լար : Ամա սատըղար շաղ օ
լուպ : Ալլահն հուզուրունտա
միւրուր օլաճարը, վէ շաղըդ
իւր սէվնէճէքէր :

4 Ալլահ իւրահի օգույուն, օ
նուն իսմին մէզմուր օգույուն,
էնօլքսն ըսքիպ օլանա էօլհա
զըր էտիւ, բի ծնուն իսմի Եւս
տըր : վէ ծնուն հուզուրունտա
5 շաղ օլուն : Ալլահ աղղ մէս
քեանըստա՝ էքսիւղէր իւր
պասը վէ տուր գաւազանըն շէ
6 րաւ թէճար տըր : Ալլահ՝ եւ
լննը օլանարը էվտէ սաքին էթ
տիրը, էսիրէրի իգպալա չը
գարըր : աւճապ աւըլար դօ
րաղըդտա սաքին օլաճարը
7 Եւ՝ Ալլահ՝ դաւմըննէր էօ

նիւնճէ չըդտըղըն զէման՝ շէօլտ
էիւրիւսիյան զէման՝ սեւա,
էէր սալանտը, Ալլահն հու
8 զուրունտան կէքըր պիւր տաւ
լատը : Ալլահն՝ իւրայէ Ալ
լահնն հուզուրունտա շու Սի
նա քաթի : Եւ՝ Ալլահ՝ դանի
9 Եալմուր սէրիէրսին, վէ միւր
սնն եօրուրունա՝ սնն ծնու
գաւազանսն : Սէնին ճէմաւա՝
10 թըն ծնաւ սաքին օլուն : Էյլն
յին իւր ֆաթիւրէր իշին հաղը
լարսն՝ եւ՝ Ալլահ :

11 Էֆէնտիւմ սէօղ վէրիւր : միւթ
տէ վէրէն գարըլար չօդ աւքեր
տիր : Աւքերէրին փատիլալա
12 ըր գաւազանը, գաւազանը
վէ էվն իսթունու Եալմալը
փալալաճապ : Էյլէր սղըլար
13 արասընտա Եաթմանըդ տա՝ գա
նատը կիւմիւշ իւր վէ թիւլէրի
տարը ալթուն իւր գաւազանը
կէյէրճին կիւի օլուրունուր
ճիւղէյէ գաւազան ծնաւ փատի
14 շահար տաղըսննէր : Սէն
մնտա գար պէլաղ օլուն :

15 Բասան տաղը Ալլահն տա
ղը տըր : Բասան տաղը թէփէ
լէր տաղը տըր : Եւ՝ տաղար
16 եւ՝ թէփէլէր՝ նիշին հաստի
լէ պալարսննէր : Ալլահ պու
տաղը տուրաղը իշին արղալէ
տի, հէմ րապալ օքա էպէտէն
սաքին օլաճապ տըր :

17 Ալլահն աւապալարը՝ իբի
քերէն ծն պին՝ պինէրճէ պին
լէր տիր : Էֆէնտիւմ ընարտա՝
Սինապա կիւի սղիւղէք իւր տիր
18 Եիւքէյէ չըդտըն, էսիր էյիէ
սիր էթմին, տուրէր իշին հէմ
աւըլար իշին պիւր հէտիլէք
ալուն, բի րապալ Ալլահ օքա
սաքին օլա : Էֆէնտիւմ հէր կիւն
19 միւթէպարիք օլուն : պիղէ էիւք
աւան օքա իսէ, խէլալարը
Ալլահ տըր : սեւա : Ալլահըմը
20 խէլալար Ալլահ տըր : վէ էօ

- ընամեն խելասլար՝ Եփենտիմ
 21 Եհովայն մահառու տուր : Ամ-
 մա Ալլահ տիւշմէնէրինին պա-
 շնը՝ սուշարընտա կեղենին սաչ
 22 Թէմիէսինի եղեճէք տիր : Է-
 ֆէնտիմ տէսի քի՝ Օնարը Բա-
 սանտան կէրի կէթիրէյիմ . տէ-
 նիլին տէրիլիքէրինտէն կէրի
 23 կէթիրէյիմ . Թա քի այալըն
 գանա պաթըրըլա . սէնին քէօ-
 փէքէրինին տիւն՝ տիւշմէնէ-
 րինտէն հիսսէսիլնի ալա :
 24 Եա՛ Ալլահ՝ սէնին եւրիւ-
 յիւլէրինի՝ Ալլահըմ փատիշա-
 հըմըն եւրիւյիւլէրինի Մագ-
 25 տէսէտէ կէօրտիւլէր : Մուսի-
 գարար էօնտէն՝ չալըճըլար
 սարտտան տէֆ չալըն պաքիրէլէր
 26 օրթատա կիթտիլէր : Եա՛ Իս-
 րայէլն փունկարընտան օլան-
 լար՝ Ճէմաալ լըարտա Ալլահ Է-
 ֆէնտիմ պէրէքէթ օգուլուն :
 27 Օրատա . քիւշիւք Բենիամին՝ սն-
 լարա հիւքիւմէթ սիւրէր , Յու-
 դա սէրվէրէրի՝ սնարը թաշար ,
 Զաբուդն սէրվէրէրի՝ Նեփթա-
 ղիմ սէրվէրէրի իւլ :
 28 Սէնին գուվլէթինի Ալլահըն
 թէրթիպ կէտի . Եա՛ Ալլահ՝
 գուվլէթ կէօսթէր , սէն քի պի-
 29 ղիմիչլին իճլալ էլլէտին : Ե-
 րուսաղէմէն օլան հէյքէլնտէն
 էօթիւրիւ փատիշահար սանա
 30 հէտիյէլէր կէթիրէլէքէր : Գա-
 մըլըդ Զանափարըն՝ պուղար
 ճէմիյէթինի՝ դալվէր պուղա-
 զուլար իւլ ա՛ղարա , քի կիւ-
 փիւշ գըթալարը իւլ կէնիւլ թէ-
 մէնա էաէլէր . Ճէնք սէլէն
 31 գալվարը փէրիշան էյլէ : Մը-
 սըրտան պէյղատէլէր կէլէլէր .
 Հապէլիսթան՝ էլլէրինի Ալլա-
 հա չափուդ ուղատա :
 32 Ալլահա իրահի օգուլուն՝ Եա՛
 երին մէմլէքէլէրի . Էֆէնտի
 33 մէ մէգուր օգուլուն՝ սէլա . Գա-
 տիման պէրու օլան կէօքէրին

կէօքէրինէ րաքիպ օլանա . Իշ-
 թէն օ՛ սէսի իւլ գուվլէթի սէ-
 տա վէրեր : Ալլահա գուվլէթ 34
 թադրիւր էտին . ծնուն ա՛ղա-
 մէթի Իսրայիլն իւղէրինտէ՛
 վէ գուվլէթի պուլալթարա
 ալը : Եա՛ Ալլահ՝ ա՛ղիզ մա- 35
 հալէրինտէ հիյալէթի սին .
 գալվընա գուվլէթ վէ գուտրէթ
 վէրէն՝ Իսրայիլն Ալլահը տըր .
 Ալլահ միւթէպարիք օլան :

ՄԻԶԱՄՈՒՐ ԿԹ

Ըօշանիմ իւղէ Մուսիգար պա-
 շը իչլին՝ Դաւիթին Մէմբարա :

- Քէնի խելաս էյլէ՛ Եա՛ Ալ- 1
 լահ . ղերա սուլար Զանրմատէք
 կէլիլէր : Յուրաղը օլմիյան տէ- 2
 րին պաթաղա պաթարմ . տէ-
 րին սուլարա կիրտիմ , վէ սէլէր
 պէնի էօրթաիւ : Պէն ֆէրեաա 3
 էթմէքաէն էօրուլտու , պօղա-
 ղըմ գուրուաու , Ալլահըմ միւն
 թաղիր օլմիյտան կէօլլէրիմ
 սօլաու : Պէնտէն սէպէպիդիք 4
 րահ էտէնլէր՝ պաշըրն տալըն .
 տան չօղալար . պէնի նահագգ
 եէրէ հէլաք էաէճէք տիւշմէնէ-
 րիմ՝ գուվլէթէնտի . Գափմա-
 տըղմը՝ օլտէմ էօտէտիմ :
 Եա՛ Ալլահ՝ տիվանէլլիմի սէն 5
 պիլիսին , վէ սուշարըմ սէն-
 տէն կիղլի տէյիլ տիր : Եա՛ 6
 ա՛ղէրէրէրին Բապուլը Էֆէնտիմ՝
 սանա միւնթաղիր օլանլար պէ-
 նիմ իչլին ութանմալըն . Եա՛
 Իսրայիլն Ալլահը՝ սէնի արա-
 յանլար պէնիմ իչլին խէճիլ 7
 տիւշմէսին : Զիրա խաթըրն ի-
 չլին հագարէթ չէքտիմ . եիւ-
 ղիւմիւ հիճապ էօրթաիւ : Գա- 8
 րընտաշարըմ Եա՛տ՝ վէ անամըն
 օղուլարընա Եապանճը օլաուիմ :
 Զիրա սէնին էվնին ղայրէթի 9
 պէնի եէտի . վէ սէնի թտհիր

- էտէնէրին հագարէթիւրի՝ իւ-
 10 ղէրիմէ աիւշաիւէր : Վէ ճա-
 նըմը օրու՛ճ իլէ աղաթաղըմ
 տա՛ պու տախի սլանա հագա-
 11 րէթ օլտու : Հէմ էսվապըմը
 ղուլ էթտի իմտէ՛ օնլարա մէ-
 12 սէլ օլտու՛մ : Գափուտա օթու-
 րանլար հագգըմա սէյլէնիւրի-
 վէ միւսքիւր իշէնէրէ թիւքիւ
 օլտու՛մ :
 13 Ի՛ մոն պէնիմ հա՛ Բապա՛ մագ-
 ալուլ ղէմանտէ նիյաղըմ՝ սանա
 տըր . հա՛ Ալլահ ի՛նայէթիսին
 չօղուլու իլէ՛ խէլասըն կէր-
 չէքիլի իլէ պանա ճէվապ վէր :
 14 Պէնի պաղըգտան գուրթար ,
 քի պաթմայըմ . պէնտէն իբրա՛հ
 էտէնէրտէն վէ տէրին սուլար .
 15 տան գուրթուլայըմ : Պէնի սու-
 լարն սէլի էօրթմսին , վէ տէ-
 րինլէք պէնի եութմասն , վէ
 գուլու՛ իւղէրիմէ աղղընը գա-
 16 փամասն : Եա՛ Բապա՛ պանա
 ճէվապ վէր , զիւր ի՛նայէթին
 էյի տիր . ձերհամէթիսին չօգ-
 ւաղուտա կէրէ պանա տէօն :
 17 Վէ գուրնտան էիւղիւնիւ կիգ-
 լէմէ , զիւրա պէնի սըգլէթ պա-
 տը . պանա թէվ ճէվապ վէր :
 18 Ճանըմա եագլաշ , օնու խէլաս
 էյլէ . աիւշաիւէրիմ իշէն սէ-
 նի ֆիտա էյլէ :
 19 Սէն հագարէթիւի վէ այլը-
 պըմը վէ ա՛րըմը պիւրտին . հէփ
 խասիմէրիմ՝ սէնին էօնիւնտէ
 20 տիր : Հագարէթ՝ էիւրէյիմ
 գըրտը , վէ տէրտլի իմ . վէ ա-
 ճըյանա պագարմ՝ ամմա էօգ
 տուր , վէ թէսէլի վէրէնէրէ՛
 21 ամմա պուլամտըմ : Իլլա պա-
 նա թամա՛ իշէն էօտ վէրտիւր ,
 վէ սուսուղուղումա պանա
 սիրքէ իշիւտիւր :
 22 Օնլարն սօփրաւը էօնէրին-
 տէքէմէնա՛ վէ սէլամէթ եէրինէ
 23 տուգագ օլտու : Կէօղէրի կէօր-
 մէմէք իշին գարարընլար ,

վէ օնլարն պէլլէրինի տայիմա
 սարսըթ : Օնլարն իւղէրինէ 24
 խըյմըն տէօք . վէ զաղապըն
 շլատէթի օնլարա եէթիշսին : Սն 25
 լարն մէսքէնը միւրան օլտու .
 չատըրլարնտա սաքին օլան օլ-
 մասն : Զ իրա սէնին վուրտու 26
 դունու գօվալատըլար , վէ եա-
 րալատըլն քիմսէնին տէրտինի
 նաղլ էտէրլէր : Եարամաղըգ- 27
 լարը իւղէրինէ եարամաղըգ գօ-
 յաճագսն . վէ սատագաթնա
 կիրմէյէճէքլէր : Հայաթ տէֆ 28
 թէրինտէն մահվ օրաճագլար . վէ
 սատըգլար իլէ եաղըմայաճագ-
 լար :

Պէն խէ տէրտինէնա վէ պի 29
 չարէ իմ . խէլատն եա՛ Ալլահ՝
 պէնի գուրնտու : Ալլահն իս 30
 մինէ իլահի իլէ համա էտէյիմ .
 վէ թէշէքքիւր իլէ օնա թա՛ղմ
 էտէյիմ . վէ պա՛ Բապա պույ 31
 նուղու թըրնագը սըղըր պու-
 ղատընտան մագալուլ օլտու : Ալ 32
 չագ կէօնիւլիւրէր կէօրիւպ
 չուղանաճագլար . էյ՝ Ալլահ
 արայանլար՝ սիղին էիւրէյինիզ
 տախի եաղայաճագ : Զ իրա Բապա 33
 ֆագիւրի իշտիր , վէ պաղան-
 մըլարընը թահգիւր էթմէզ :

Կէօղէր վէ եէր՝ տէնիզըր 34
 հէմ օնլարտա հէփ թէփրէնէն
 լէր՝ օնա համա էտէլէր : Զ իրա 35
 Ալլահ Սիօնու գուրթարաճագ ,
 վէ Յուգանըն վէհըլէրինի պինա
 էտէճէք տիր , վէ օրտա սա-
 քին օլուպ՝ օնու միւրա էտէ-
 ճէքլէր , վէ օնուն գուլարընը 36
 զիւրիւթի թի օնու թէմլէք էտէ-
 ճէք . վէ օնուն իոմինի սէվէն-
 լէր՝ օնտա սաքին օրաճագ :

ՄԻԶԱՄԻՐ Է

Մուսիգար պաղը իշին՝ Դաւի-
 թին ետախիւար իշին Մէշա-
 րա :

- 1 Եւ Վլաս պէնի գուրծար-
մաղա՝ եա՛ Բապպ՝ եարարմամա
2 եկեթիշ : Ճանրմը արայանլար
ուծամըպ՝ խէճիլ տիւշէքէր-
քէմլիյիմի իսթէյնէր կերիյէ
տէնիւպ՝ ըզլիլ օլաճապար :
3 Հայ՝ Հայ տէյնէր՝ այրպ հա-
գարէթէրինտէն էսթիւրիւ կերի
4 տէնէճէքէր : Մէնի հէփ արա-
յանլար՝ սէնտէն մէսուր ու շաղ
օլաճապար . վէ սէնին խէլապը-
նը սէվէնէր տայիմա՝ Վլաս
մուաղամ օլտուն տէյէճէքէր :
5 Պէն իսէ տէրաթիմէնտ վէ էօր-
ուուլ ում . եա՛ Վլաս պանա
եկեթիշ : եարարմճըմ վէ գուր-
ծարըճըմ սէն սին , եա՛ Բապպ՝
կէճիքմ :

ՄԵԶԱՄԻՐ ՀԱ

- 1 Եւ՛ Բապպ՝ ոսնա սըղըն-
տըմ՝ էպէտէն ուծանմայըմ :
2 Սատագաթըն իլէ պէնի գուր-
ծարաճապարն , վէ պէնի աղատ
էտէճէքսին . գուլաղընը պանա
մէյլէթ , վէ պէնի խէրաս էյ..
3 Է : Պանա՛ տայիմա վարմագ ի-
չիւն ոըղընաճաղ գայա օլ . պէ-
նի գուրծարմաղա էմը վէրտին .
զերա գայամ վէ հիսարըմ սէն
4 սին : Եա՛ Վլասըմ՝ պէնի ֆա-
սըղըն էլինտէն՝ նաչապղզ վէ զա-
լմիքիմէնին փէնչէսինտէն գուր-
5 թար : Զ իրա իւմիտիմ սէն սին .
եա՛ Էֆէնտիմ Բապպ՝ կէնճիլ-
յիմաէն պէրու ի՛թիմտարմ սին :
6 Ան րաչմինտէն պէրու՝ սէնտէ
իսթիէքեամ պուլտում , պէնի
անամըն գարնընտան չըգարան
սէն սին . մէտէիմ տայիմա տա-
նա տըր :
7 Չօղարա աճայիպ շէյ կիպի
օլտում : տամա սէն գուլվէթի
8 փէնա կէսըմ սին : Աղըմ սէ-
նին մէտէիմաէն՝ պիւթիւն կիւն

սէնին իհթիյամընտան տօղա-
ճաղ : Իսթիյարըզ զէմանըն
9 տա պէնի պրագմա . գուլվէ-
թիմ էքսիլնճէ , պէնի թէքը
կթիւն : Զ իրա աիւշմէնէրմ
10 հագգըմա սէյլէտիլէր , վէ ճա-
նըմ իչիւն կէօզէտէնէր պիղլը-
տէ մէշլէրէթ էտիպ՝ տէտիլէր
11 քի՛ Վլաս օնու թէքը էթտի ,
գուլաղընը օնու թուլթուն . զի-
րա գուրծարան եօգ տուր : Եա՛
12 Վլաս պէնտէն ուղաղանմա .
եա՛ Վլասըմ՝ եարարմամա եկե-
թիշ : Ճանրմըն խաթիմէրի ու
13 թանըպ՝ թէլէֆ օլաճապար .
քէմլիյիմի արայանլար՝ հագա-
րէթ վէ ըզգալէթ իլէ գալիւնա
ճաղար :

Ամա պէն տայիմա իւմիտ է
14 տէճէյիմ . վէ սէնին ճիւմէ
թէսպիհաթընա զամմ էտէճէ-
յիմ : Աղըմ սատագաթընը պիւ-
15 թիւն կիւն խէլապըննապէտէ-
ճէք . զիրա սայըլարընը պիւմմ-
Էֆէնտիմ Ե՛սոլմանըն գուրթիթի
16 իլէ կէլէճէյիմ . սէնին՝ եաղընը
սէնին սատագաթընը զըքը էտէ-
ճէյիմ : Եա՛ Վլաս՝ պանա կէնճ .
17 լիյիմտէն պէրու թալիմ էթտին .
վէ լիմտիյէտէք սէնին աճայըպ
իլէրիին խապէր էտէքիմ : Վէ
18 իսթիյարըզ վէ ֆիլըլյէտէք
տաիի պէնի պրագմայաճապարն
եա՛ Վլաս , թա պէն սէնին գ-
լունու կէլէճէ՛ տէվլէ՛ սէնին
գուրթէթիլի ճիւմէ կէլէճէք օ-
լանա խապէր էտինճէյէտէք :
Սատագաթըն տալիլ եա՛ Վլաս՝
19 զայլէթ եիւճէ տիր , սէն քի ա՛-
ղըմ շէյլէք էյլէտին . եա՛ Վլաս՝
սէնին կիպի քի՛մ վար :

Սէն քի պանա չօղ վէ աղըր
20 սըղլէթէր կէսթէրտին , տէօ-
նիւպ պէնի տիրիւտէճէքսին , վէ
տէօնիւպ պէնի եէրին տէրինտէ-
լէրինտէն չըգարաճաղարն : Ա՛
21 զամէթիթի չօղարաճապարն , վէ

- տէ՛ծնիւս' պանա թէսէլի վերէն .
 22 ճէքսին : Պէն տախի սէնի սան .
 թուր ջարլըլարը իլէ կըրէքը .
 յին էլիւն մէտհ էտէճէլիմ' եա' .
 Ալլահնմ' . սանա թանպուր իլէ
 Ֆէրմուր օգուլաճաղըմ' եա' իս .
 23 րայէլին Աղիմի : Սանա մէզմուր
 օգուտուղումա, տուտագլարըմ'
 վէ-Ֆիտա էթմիլին ճանըմալ
 24 գըլ էտէճէք տիր : Տիլմ տախի
 պիւթին կիւն սէնին սատագա .
 թընը սէյլէյէճէք . զիրաքնմ'
 վիյիմի արայանլար ութանար
 ար, զիրա խէճիլ տիւշտիւլէր :

ՄԻԶԱՄԻՐ ՀԲ

Սողոմոն իշխան :

- 1 Ի՛նչ Ալլահ շերաա'թլարընը
 փատիշահա' վէ սատագաթընը
 2 փատիշահն օղունա վէր : Սէ .
 նին գալմընը սատագաթ իլէ վէ
 3 ֆուգարանը շերաա'թ իլէ մու .
 4 սայըրլար տախի սատագաթ իլէ
 5 կէլամէթ կէթիրէլէր : Գալմըն
 ֆուգարասընը շերաա'թընը
 6 կէթրէ, եօսսուլ օղուլլարընը
 7 գուրթարա, վէ զալմը կգէ :
 8 Կիւնէշ տուրտուղճա վէ այգալ
 տրղճա' տէկըլէր տէվսինճէ սէն
 9 տէն գորգալար : Պիլիլմիշ օթիւ
 ղերինէ եազմուր կիպի' եերէ
 տէօքիլն ալը եաղմուր կիպիէ .
 10 նէ : Օնուն կիւնէրինտէ սատրգ
 օլան չիգէքէնէ . վէ թա այգալ
 մայանատէք' սէյլամէթ ղանիմէ .
 11 թի օլա : Վէ տէնիգտէն տէնիգէ'
 վէ Ըրմագտան թա եերին ուճ'
 12 լարընատէք հիւքիւմէթ սիւրէ :
 13 Չէօլիւն սաքինլէրի ծնուն հու
 ղուրուճտա տիղ չէօքէլէր . վէ
 14 տիւշմէնլէրի թօփրագ եալայա .
 15 լար : Թարսիսին վէ ասալարըն
 փատիշահլարը փէշքէշ կէթիրէ
 16 լէր . Շաբանըն վէ Սաբանըն
 փատիշահլարը հէտիյէ սունա
 17 լար : Հէմ ճիւմէլ փատիշահլար 11
 օնա սէճտէ գրլայար . հէփ թա
 յիֆէլէր օնա գուլուգ էտէլէր :
 12 Զիրա ֆէրեատ էտէն եօսսու
 13 լու վէ ֆագիրի' վէ եարտըմճը
 սը օլմայանը գուրթարաճագ
 14 տրըր : Գագիրի' վէ եօսսուլու ա .
 15 ճըյաճագ . հէմ եօսսուլարըն
 ճանլարընը խէլաւ էտէճէք :
 16 Օնլարըն ճանընը նահագլըգտան 14
 վէ գուլման գուրթարաճագ
 վէ օնլարըն գանը' նաղարընտա
 17 ղըյ մէթիլ օլաճագ : Վէ եալա 15
 յաճագ, վէ օնա Շաբա ալթու
 նունտան վէրէճէքէլէր, հէմ օ .
 նուն իշխան տայիմա տուա' գը
 18 լաճագլար . օնա հէր կիւն պէ
 19 րէքէթ օգուլաճաղլար : Եերտէ
 տաղլարըն պաշնտա պուղտայ
 պօլուղու օլաճագ, մահսուլու
 16 Լիքանան կիպի տաղլալանա
 ճագ . վէ չէհրտէն օլանլար եէ
 17 րին չիմէնի կիպի չիգէքէնէճէք
 լէր : Օնուն իսմի կպէտի օլա .
 18 օնուն իսմի կիւնէշ տուրտուղճա
 իշթիհար պուլա . վէ հէփ թա
 յիֆէլէր օնուն իլէ պէրէքէթլէ
 19 նէլէր . օնա' Նէմուլու տէյլէլէր
 իարայէլին Ալլահն Բապլ 18
 Ալլահ միւթէպարիք օլուն . ա'
 ճայըպլէր գըլան եալընըղ օտուր :
 20 Հէմ օնուն ճէլըլ իսմի կպէտէն 19
 միւթէպարիք օլուն, վէ ճիւմէլ
 եէր օնուն ճէլալլինտէն տօլուն .
 Ամին վէ ամին :
 21 Յեսսէ օղու Դաւիթին տուա . 20
 12 լարը թէքմիլ օլուու :

ՄԻԶԱՄԻՐ ՀԳ

Ասափըն Մէզմուրու :

- 1 Ընահգիգան Ալլահ իարայէ . 1
 2 լէ' փաք էիւրէքիլէրէ էյի տիր :
 2 Պէն իսէ' աղ գալտը պաղլարըմ'
 էյիլէյօր իտի . Պիր շէյ գալմա

- տը Թապանարամ գայայօր խոի :
- 3 Ձերա քիպրէրէրի գըզգանաւմ .
Փասրդարըն սեւաթեթինի կէօ .
- 4 րիւրիւմ : Չինք քի ընարըն էօ .
լիւմիւնտէ կըլյէթէրի եօգ տուր .
- 5 Հէմ վիւճիւտէրի սէմիգ տիր :
Օնլար առէմլէրն միհնէթինտէ
- 6 սէնլիւր տիր . վէ ինանլար ի .
վէ վուրուլմազլար : Օնուն իջին
- 7 ընարըն պոյնունու մաղուրուդ
գուշաւըր . ընարըր զուլմ էսվա .
- 8 պը գամլար : Կէօզլէրի՝ սէմիգ
լիւթոն տիշարը օլտաւը . գաւ
- 9 պին էֆքէտրլարընտան Թաշտը .
լար : Մէզադ էտիպ՝ քէմլէք իւէ
- 10 զուլմ սէյլէրլէր . մաղուրանէ
ճ սէյլէրլէր : Աղղարընը կէօյէ
- 11 գորլար . վէ տիւլէրի եէրաէ կէ .
զինիւր : Օնուն իջին գալմը պու
- 12 րայա տէօնէճէք . վէ ընարա
տօլլուն տուլար սիւղիւլէճէքլէր :
- 13 վէ տիւլէրի իւլմաճ իւլմաճ
պիւլիւր . վէ Ալլաճ նիճէ
- 14 պիւլիւր . վէ Թաճալ տալիւլար Փա .
սըզլար տըր . ամմա տայիմաւրա
- 15 հաթաա օլտալ՝ մէթանէթ էտի .
նիւրլէր : Հազգան պէն նաֆիլէ
- 16 յէ եիւրէյիմի փաթլէտիմ , վէ
կըլէրիմի սուշտուղուդ իւէ էայ .
- 17 գատրմ . վէ պիւթին կիւն վու
րուլտուլմ , վէ հէր սապաճթէք .
- 18 տիր օլունտուլմ : Եյէր պունուն
կիպի սէյլէյիմ տէսէ խոիմ ,
- 19 իլթէ սէնլին օլուլարըն սիւլի .
լէսինէ խայլին օլուր խոիմ : վէ
- 20 պունուանկրամաղա տիւլինտիւ
յիւմտէ , պանա միւլէլ կէօ .
- 21 րինտիւ . Թա պէն Ալլահըն
Մադաէսէսինէ վարպ օնլարըն
- 22 ագիպէթինի անկլայնճայատէք :
- 23 Թահգիզան օնլարը գայիւտգ էէր .
լէրէ դօրտուն . ընարըր խարա
- 24 պաթա երգտըն : Պիր անտէ՝ նի՝
ճէ խարապ օլտուլար . հիւլէթ
- 25 լէրտան լէլէլ թ օլուլա տիւլէն .
տիւլէր : Ուլանմըլըն տիւլէն կի
- 26 պի էա՝ Եֆէնտիմ՝ ընլարըն խա

յալինի շէհրտէ Թահգիւր էտէ .
ճէքսին :

27 Ձերա եիւրէյիմ աճը տըր , 21
վէ պէօպրէլէրիմ սանճըլանըր :
Հէմ պէն աճաթ օլուլալ պիւլմէմ 22
սէնլին ի՛նտինտէ հայվանլար ի՛-

23 պի խոիմ : Ամմա պէն տայիմա
սէնլին իւէ իմ . սաղ էրիմէ էա .
փըշտըն : Պէնի նասիհաթըն ի . 24
լէ գուլաղուղաշաճադսըն , ան

25 տէն սնկրա պէնի ի՛զգէթէ ա
լաճադսըն : Կէօքլէրտէ քիմիմ 26
լար . եէրաէ տախի՝ սէնտէն

27 զայրիյի իսթէմէտիմ : Թէնիմ 26
հէմ էիւրէյիմ տիւլէնտի . էիւ
րէյիմին գուլվէթի վէ հիսսէմ
էպէտէն Ալլահ տըր :

28 Ձերա իլթէ սէնտէն իրադ 27
օրանլար՝ հէլաթ օլուրլար . սէն
տէն հէր ագիւլ զինա էտէնի հէ
լաթ էթտին : Ամմա պէն Ալլա 28
հա էազլաշմադ՝ հադգըմա էյի
տիւլ . Է . միտիմի Եֆէնտիմ Եհո
վայա դօտուլմ , քի սէնլին ճիւլմէ
իլէրինի նազլ էտէյիմ :

ՄԻԶԱՍԻՐ ՀԴ

Ասափըն չիւրի :

1 Եւ Ալլահ՝ նի՛ջին պիւլէլ 1
լիւլէրէտա էթտին , վէ քէնտի
մէրա՛նըն սիւրիւլէրինէ զազա
պին տիւլթըր : Գատիմտէն է . 2
տինտիյին ճէմաաթընը՝ Փիտա
էթտիյին միրասընըն ա՛սասընը՝
շօլ սաթին օլտուղուն Սիօն տա
ղընը խաթընա կէթըր : Տայիմ 3
խարապաթա՝ տիւլմէնին Մադ
տէսէտէ հէփ հարամաղըրընա
ատըմլարընըր գալտըր : Խասիմ 4
լէրին՝ սէնլին ճէմաաթըն իլին
տէ պաղըրըրլար . նիլանլար ի .
չին քէնտիլէրին նիլանլարընը
դօտուլար : Խասիմ՝ ադգ աղաճ 5
լարտա էիւքսէյէ պալմալար
սալան կիպի պիլինիւր : վէ չիւտի 6

այնա իշխերնի պալթարար վե չէ
 քիճէր իւէ պիրլբաւ փարէլէր
 7 Էր : Մագառէսնի ալթէշ վար
 տուար . իսմինն մեքեանընը
 Թէրէ պերապէր պօզտուար :
 8 Երբէքէրնիտէ տէսիլէր քի Պն
 լարը պիրսէն խարապ էաւքիմ .
 չէլար տիարտա Ալասըն հէփ
 Ճէմասթ եհրէրնի կագարար :
 9 Ալամ թշերիմիղի կէօրմէղիղ .
 արթըգ փէյլամպէր եօգ տուր .
 վէ հանմըղտա՝ պանան նէչէյէ
 տէք օլաճաղընը պիւն եօգ տուր
 10 Դէչէյէ տէք՝ եա Ալաս խա
 սիմ սիթէմ էտէ , վէ սիւշմէն
 սէնին իսմինի պիւթէւլէյէ թաշ
 11 Դիւր էտէ : Դիւշէն էլնի՝ եանի
 սաղ էլնի կէրի չէքէրսին . գոյ
 նունուն իշխտէն չեգարըլ թէ
 12 Էյէ Էյլէ : Ամա Ալաս՝ դա
 տիմսէն փատիշահըմ ալը . եէ
 րին օրթասընտա խէլասլար իւ
 13 Էր : Սէն գուվվէթին իւ տէ
 տէք ետէրնի տարար րեզէրն
 տէ աժտէրէրնի պաշալընը գըր
 14 Երն : Սէն Էթաթանըն պաշա
 րընը էզտին . ծնու չէօլ էհալի
 15 սինէ թաա՝մ իշխէն վէրտին : Սէն
 փուսկար վէ ըրմագ եարտրն .
 սէն տայիմ ագանըրմագլար գու
 16 րութտուն : Կիւն սէնին տիր ,
 կէճէ տաին սէնին տիր . ըլըլը
 վէ կիւնէի սէն հազըրլառն
 17 Եհրէրն ճիւմէ սինօրլարընը սէն
 գուրտուն . եազը վէ գըլը սէն
 թէրթիպ էթտին :
 18 Պունու զըրը Էյլէ քի՝ տիւշ
 մէն րապպա սիթէմ Էյլէտի .
 հէմ տիվանի խալգ՝ սէնին իսմի
 19 նի թահգիր Էյլէտի : Սէնին
 գուսիտունուն ճանընը ճանալա
 րա թէպիմ էթմ . սէնին ֆա
 գիրէրնին ճամասթընը պիւ
 20 քիւլէյէ ունութմա : Ահա
 նազար գըլ . զիրա եհրին գա
 րանըգ մահալէլի՝ գուլմ մէ
 քեանլարը իւն աօլու տուր :

Մաղում՝ ութանմըլ տէօնմէ 21
 սին . ֆադիր իւն եօխուլ սէ
 նին իսմինէ շէքը Էթսինէր :
 Դալլ եա՝ Ալաս , տալանը 22
 սիւր . տիվանէնին թարաֆըն
 տան սանա հէր կիւն օլան սի
 թէփ զիքը Էյլէ : Խասիմէրի 23
 նին սէսինի՝ սանա դարը գալ
 գանլարըն տայիմա եօգարը չը
 գան շամաթարըն ունութմա :

ՄԵԶԱՄԻՐ ՀԵ

Ալթաշէթ իւզրէ մուսիգար
 պաշը իշխն՝ Ասաիրն իլահի
 Մէզմուրու :

Սանա համա էտէրիղ եա՝ 1
 Ալաս , համա էտէրիղ չիւն քի
 սէնին իսմին եազըն տըր . ա՝
 ճալըպըրընը նազլ էտէրէր :
 Մուսյին վազթ ալորտա
 2 Էթսինէր : Էթսինէր կէօրէճէ
 իմ : Եէր վէ ծնուն ճիւմէ սա
 3 քինէրի էրիտիլէր . ծնուն տի
 րէքէրնի պէն գայիմ էթտիմ
 սէլա :
 Մաղուրըլարա՝ Մաղուրըլգ 4
 էթմէն , վէ ֆասըգլարա՝ Պույ
 5 նուղ գալորըման տէսիմ : Պույ
 նուզունուզու էիլքսէյէ գալորը
 6 րպ՝ մաղուր պըլուն իւն սէջ
 Էթմէն : Զիրա էիլմէթէք կիւն
 տօղուսունան վէ կիւնալաթը
 ոընտան տէյիլ հէմ չէօլտէնտէ
 7 յիւ տիր . Իլա հաթիմ Ալաս
 ալը . պիրնի ալազլատորը , վէ
 պիրնի եիլմէթիլ : Զիւն քի
 8 րապպըն էլնիտէ քեասէ վար ,
 վէ շարապը քեօփիլէրիօր . պա
 հար իւն աօլու տուր , վէ ծնուն
 տէօքէր . էլպէթթէ եհրին ճիւմ
 9 Էթ ֆասըգլարը ծնուն թօրթու
 սունու սիւղիւպ իւնէթէլէր : Պէն
 իտէ էպէսէն իլան էտիպ՝ Յա
 կուրուն Ալասընա մէզմուր օ
 10 գույաճալըմ : Հէմ ֆասըգլա

ընն հէփ պոյնուզարըն գըրա-
ճաղըմ. սասըղըն պոյնուզա-
րը եիւճէլէճէք տիր :

ՄԵԶԻՄՈՒՐ ՀԶ

Դէ կինթ իւղըն մուսիգար պաշըի
չին՝ Ասափըն իւրհի Ս'էզմուրու :

- 1 Ալլահ Բուգասա մա'րում
- 2 տիր : Վէ մուռն խալմասի Սա-
- 3 զեմսէ տիր , վէ մէսքեանը Սի-
- 4 տա գըրտը . սէլա : Սէն շիքեար
- 5 ճէսուր եիւրէքիւր եալմալան
- 6 տը : Սէնին թա'ղիրնտէն էյ
- 7 լար : Սէն՝ սէն հիյպէթլի սին .
- 8 վէ դազապընը վազթընտա սէ-
- 9 սիւր : Վէօրքերտէն չէրաս'թի-
- 10 թա'հիգան տուէմին խըշը
- 11 Ասալըն , վէ Ալլահընը Բապ-
- 12 սիւր : Օ' պէյլէրին ըուհու-
- 13 նու գըրաճապ . Օ' եէրին փա-
- 14 տիւրալարըն հիյպէթլի տիր :

ՄԵԶԻՄՈՒՐ ՀԵ

Իթիթուն իչին մուսիգար պաշը

իչին՝ Ասափըն Մէզմուրու :

Ստիմ Ալլահա տըր , վէ 1
Ֆերեատ էտերիմ. սէսիմ Ալ-
լահա տըր , վէ պսնա գուլազ 2
վերէճէք : Սըզէթիմ կինիւնտէ 3
Իֆէնսիմի արասըմ. էլմ վէ-
ճէտէ ուզասըմըն իտի , վէ կէվ 4
չէմէտի . ճանըմ թէսէլլի օլմազ
իսթէմէտի : Ալլահը զէք էտէ 5
րիմ , վէ պիհուզուր օլուրում .
թէֆիքքիւր էտերիմ վէ ըու 6
հում պալըլըր . սէլա : Վէօզէ 7
րիմի ուլալըզ թուլթաուն . հա-
րաքէթէ կէլիմ , վէ սէյլէյէ-
մէմ : Գատիմ կինէլըն՝ էյզէլ 8
եըլարը տիւչինտիւմ : Վէճէտէ 9
թէսպիհաթըն խաթըրմա կէ-
թիրիւրիմ , գալպիմսէ թէֆէք-
քիւր էտերիմ , վէ ըուհումսիւ-
ալ էտէր . Եֆէնաիմ էպէտէր 10
ճէ ըէտա էտիպ' արթըզ պիր
տահա ըաղի օլմաղ մը . Ինայէ 11
թի պիլքիւլլիյէ տիւքէնիպ'
տէվրտէն տէվրէ սէօղիւ քէսիւ 12
թա'մի . Ալլահ չէֆաթաթըր ու-
նուլթաուն . մէրհամէթինի
դաղապ իլէ գափասաթ մը .
սէլա :

Իմտի տէտիմ քի' Պու' խասթա 13
ըղըմ տըր . Թաս'լանըն սաղ է-
լինին էիպիյի թէպիլլիք տիր :
Բապընն ա'մէլէրինի զէք էտէ 14
րիմ . զիրա սէնին գատիմտէն
միւճիգաթլէրինի խաթըրմոս
սողարըմ : Վէ ճիւմէ իչինի 15
թէֆէքքիւր էտերիմ , վէ ա'մէլ-
լէրին իչին տիւչինիւրիւմ :

Սէնին եօլուն էա' Ալլահ'ա 16
զիլլէքտէ տիր . Ալլահ կիպի
ալլիմ Ալլահ քի'մ տիր : Օլ միւ 17
ճիլթաթ էտէն Ալլահ սէն սին .
գուլլէթինի գալվէրտէ պիլտիր
տին : Գալմըն Յակըր վէ Կոլ 18
սէփ օղուլարըն գուրն իլէ խէ-
լաւ էթտին . սէլա : Սուլար սէ 19
նի կէօրտիւլէք էա' Ալլահ' սու-

- լար սէնի կէօրիւս պիթրէրէրէր .
 էնկինէր պիլէ սարսըրըրլար :
 17 Գուլութլար՝ սուլար տեօրտիւ-
 լէր , կեօքէր սէս վէրտիլէր .
 18 Հէմօգլարն էիւրիւրլէր : Սէ-
 նին կիւրիւթիւնին սէսի գա-
 սըրդատա իտի . շնէքէր տինւ-
 եայը այտըրլութար . եէր սար-
 սըրլայ տիթրէտի : Եօլուն տէ-
 նիգտէ վէ թարիգէրլին չօգ սու-
 լարտա իտի . վէ իլլէրլին պիլլն-
 20 մէգ իտի : Գալմընը՝ Մոլսէս վէ
 Ահարոնուն էլի իլէ սիւրիւ կիպի
 գուլալուղատըն :

ՄԻԶԱՄԻՐ ՀԸ

Ասափըն լի՛րի :

- 1 Խա՛ գալմըմ՝ թէվրաթըմա
 գուլազ վուր . գուլաղընըղ աղ
 զըմըն սէօղէրինէ մէյլ էտին :
 2 Ազղմըր թէմսիլիէ աչաճաղըմ-
 գասիմգէման ըմիլէրի նութգ
 3 էտէճէյիմ՝ ընլարը քի իշիթ-
 տիք , վէ պիտիք . վէ պապալա-
 ըրմըղ պիղէ նազլ էթտիլէր :
 4 Օնլարըն օղուլարընտան կիլլէ-
 մէյիպ սօնկրաքի սիլիլէյի Բապ-
 պըն մէտհինի վէ գուլվէթինի
 վէ էթտիյի միւ՛ւճիգաթլարընը
 նազլ էտէլմ :
 5 Չիրա Յակոբտա շէհատէթ
 սապիթ էթտի , վէ Իսրայէլտէ
 շէրիաթ գօտու . ընու քի պա-
 պալարըմըգա՝ օղուլարընա պիլ-
 6 տիրմէյէ էմըր էթտի : Շէյլէ քի
 սօնկրաքի սիլիլէ՛ մօղաճագ օ-
 ղուլար պիլլէր . գալգալար
 տա քէնտի օղուլարընա նազլ է-
 7 տէլէր : Վէ իւմիտէրինի Ալա-
 հա գօյուսլ՝ Ալահըն իլլէրինի
 ունու թմայալար , իլլա ընուն էմը-
 8 լէրինի թութալար : Վէ պապա-
 լարը կիպի ազլըն վէ ա՛սը սիւ-
 սիլէ՛ էիւրէյինի մօղուլթմամըշ
 վէ բուհու Ալահըն ի՛նտինտէ

- էմին օլմամըշ սիլիլէ՛ օլմայալար :
 Եփրեմ օղուլարը սիւհահան 9
 մըշքէմամըշէրի քէնն ճէնք կիւ-
 նինտէ կէրիյէ սէնսուլլէր :
 Ալահըն ա՛հտընը սագլամարը 10
 լար . վէ թէվրաթընճա էիւրիւ-
 մէյէ իմ թինա՝ էթտիլէր : Վէ 11
 ընուն ա՛մլլէրլինի՝ վէ ընլարա
 կէօսթէրալի միւ՛ւճիգաթլարը-
 նը ունու թուլար : Գապալարը 12
 նըն էօնիւնտէ՝ Մըրըր տիյարըն-
 տա Տայանիս սահրասընտա միւ-
 ճիգաթ էյլէտի :
 Տէնիզի էարըպ՝ ընլարը կէ 13
 չիրտի . վէ սուլարը երղըն կի-
 պի սուրսուրտու : Վէ ընլարը 14
 կիւնտիւղլան պուլութ իլէ՛ վէ
 պիւթիւն կէճէ աթէշ այտընը-
 ղը իլէ գուլալուղատը : Չէօլտէ 15
 գայալար էարտը , վէ ընլար
 պէշիւք էնկինտէն կիպի իշիրտի :
 Վէ գայատան սէլլէր չըգարտը , 16
 վէ սուլարը ըրմագլար կիպի էն-
 տիրտի :
 Ամա ընլար եինէ՛ թէքըր 17
 ընա կիւնաճ էթտիլէր . Թաա-
 լայը չէօլտէ տարըլթուլար : Վէ 18
 նէֆուլէրի իշիւն Թաա՛մտիլէմէք
 իլէ , էիւրէքէրլինտէ Ալահը
 սընատըլար : Վէ Ալահա գար 19
 չը սէյլէյիպ տէտիլէր քի՛ Ալ-
 լաճ չէօլտէ սօֆրա գուրմաղա
 գատի՛ր մի . իլթէ գայայը վուր 20
 տու , վէ սուլար եիւրիյիւպ՝
 սէլլէր ճէօլտիւ . էքմէք տտիլ
 վէրէ պիլլըր մի , գալմը իշիւն
 էթ թէտարիք էտէ՛ր մի :
 Գոնուն իշիւն Բապպ իլի 21
 տիպ տարըլար , վէ Յակոբտա
 աթէշ թութուլու . հէմտա-
 խի Իսրայէլն իւզէրինէ ղաղապ
 չըգար . Չիւն քի Ալահա ինան 22
 մատըլար . վէ ընուն խէլապընա
 ի՛թիմատ էթմտիլէր : Օ իտէ 23
 էօգարըտա պուլութլարա էմըր
 էթտի , վէ կէօքէրլին գափուլա-
 ղընը աշտը , Վէ ընլարըն իւզէ 24

1 րինէ՛ եկյճճէք մանանա եաղ-
 տըրաւ . վէ՛ օնլարա կեօքէր
 28 պուղտայը վերտի : Ատեմ՛ պէյ-
 լէր էքմէյի եէպի ո՛ օնլարա՝ առ-
 յունճարտեք զսիրիէ կէօնտէր .
 26 տի : Աօքէրտէ կիւնաօղունու
 եէլի գալարտը . վէ՛ գուզվէթի
 27 իլէ լոտօս կէթիրտի . վէ՛ իւ-
 ղէրէրինէ թօփրագ կիպի էթ՛
 վէ տէնիղ գուճու կիպի գանատ .
 28 լը գուշ եաղտըրաւ . վէ՛ օնլա-
 րն օրտուլարը իլինէ՛ չատըրլա-
 րննն էթրաֆընա տիւշիւրտի :
 29 վէ՛ եէսիլէր , վէ՛ զայէթ իլէ
 տօլտուլար . վէ՛ իլթաճ էթտիք .
 30 լէրինի օնլարա վէրտի : Իլթաճ-
 արը կէչմէղտէն , եէտիքէրի
 31 տաճա աղըլարընտա իլէն , օն-
 արըն իւզէրինէ Ալլաճն զաղա-
 պը թուլթուշտու , վէ՛ օնլարն
 սէմիլլէրինտէն գաթլէթտի , վէ՛
 Իսրայէլն սէչքէնլէրինի երգար :
 32 Պու ճիւմէ իլէ եինէ կիւնաճ
 էտիպ՛ միւ՛ճիլթալարընա ինան .
 33 մաարար : վէ՛ օնլարն կիւնլէ-
 րինի պաթըլլըգտա՝ վէ՛ երլարը-
 34 նը գորգուտա տիւքէթտի : Օն-
 արըն էօտիւրտիյիւ ղէման՝ օ-
 նու արարար իտի , վէ՛ տէօնիւպ
 էրքէն Ալլաճը արարար իտի :
 35 վէ՛ օնլարն Գայասը Ալլաճ՛
 վէ Ֆիտա էտիճիսի Ալլաճ թաա՛
 լը օլտուղունու խաթըրլարընա
 36 կէթիլիլէր իտի : Ամմա օնա՛
 աղըլարը իլէ միւտաճանէ էտիւ-
 լէր իտի . վէ՛ տիլլէրի իլէ օնա
 37 եալան սէօյլէրլէր իտի : Հէմ
 եիւրէքէրի օնուն ի՛նտիստէ սօղ
 րու տէյիլ իտի . վէ՛ ա՛ճտընտա
 էմին տուրմատըլար :
 38 Լտքին օ՛ մէրճամէթուլ օլմագ
 իլէ , օնլարն՝ եարամաղըղընը
 ա՛ֆվ էթտի , վէ՛ օնլարն հէլաք
 էթմտի . հէմ՛ չոգ տէֆա՛ զա-
 ղապըն տէօնտէրիպ՛ հէֆի խըշ-
 39 մընը թուլթուշտուրմատը : վէ՛
 խաթըրնա կէթիրտի քի՛ օնլար

թէն տիր . պիր նէֆէս քի՛ կի- 62
 տէր , վէ՛ կէրի տէօնմէղ :
 Գա՛չ տէֆա՛ օնու չէօլտէ տա 40
 րըլթուլար , պէեապանտա օ-
 նու էօվքէլնտիրտիլէր : վէ՛ 41
 տէօնիւպ Ալլաճը պընատըլար ,
 վէ՛ Իսրայէլն Աղիղնէ հուտուտ
 42 գօտուլար : Օնուն էլլինի՛ օնլարը
 տիւշմէնտէն Ֆիտա էթտի յի կիւ-
 նիւ ղէքը էթմտիլէր , քի՛ Մը 43
 սըրտա ա՛լամէթլէրինի՛ վէ՛ Տա-
 յանիս սահրասընտա միւ՛ճիլթաթ-
 44 արընը իճրա էյլէտի . վէ՛ օն-
 արըն ըրմագլարընը վէ՛ ագան
 տուլարընը իլէլմէղ գանա տէօն-
 տէրտի : Օնլարն արասընա 45
 տիւրլիւ տիւրլիւ պէօճէք կէօն-
 տէրտի , վէ՛ օնլարըն եէտիլէր .
 հէմ գուրպաղըլար՝ վէ՛ օնլարը
 46 հէլաք էթտիլէր : վէ՛ օնլարն
 մահսուլունու թըրթըլ՛ վէ՛ է-
 մէքէրինի չէքիլէյի վէրտի :
 Օնլարն պաղարընը տօլու իլէ՛ 47
 վէ՛ ճիւմմէղ աղաճլարընը իրի
 տօլու իլէ՛ հէլաք էյլէտի : վէ՛ 48
 օնլարն տավարլարընը տօլույա՛
 վէ՛ սիւրիւլէրինի երլարընմաթէա
 49 լիւմ էթտի : Արալարընա զաղա-
 պընըն խըչմընը՛ էօվքէ վէ՛ տար
 ղընլըգ վէ՛ սըգլէթ՛ էա՛նի պիր
 քէօթիւ մէլէքէր պէօլիյիւնիւ
 սալը : Ղաղապընա էօլ տիւ 80
 ղիւպ՛ օնլարն ճանլարընը էօ-
 լիւմտէն էսիրկէմտի . վէ՛ էօ՛
 միւրլէրինի թա՛ունա թէսլիւմ
 էթտի . վէ՛ Մըսըրտա ճիւմէ 81
 իլք տօլուշու՛ Քամըն չատըրլա-
 րընտա գուզվէթլէրինի իլքինի
 վէրտու : վէ՛ գազվմընը գօյուն 82
 ար կիպի կէօնլարտի . վէ՛ չէօլ-
 տէ օնլարը սիւրիւ կիպի սիւր-
 տիւ : վէ՛ օնլարըն էմին յէթ իլէ 83
 գուլաղուղատը , վէ՛ գորգմատը-
 ար . վէ՛ օնլարն տիւշմէնլէրի-
 նի տէնիղ էօրթտիւ : վէ՛ օնլա 84
 րը ա՛ղիւղ սիւօրուշա՛ օնուն սաղ
 էլլինի օլ էտիստիյի տաղա կէ-

55 Թիրտի : Վէ ծնարըն հօնին .
տէն Թայիֆէրէր գօտու , վէ
պոնարը չբօրէ իւէ ծնարա մի
րտա Թագսիմ վերտի , վէ չա-
արըլարընտա Իսրայէլին սրպթ-
լարընը սաքին էթտիլտի :

56 Ամնա ծնար Ալան Թաւալա
յը սընայըպ տարըլմարըլար : վէ
ծնուն շէհատէթէրիին հըֆը

57 էթմտիլէր . Իլա պապարը
կիպի ազըպ խայըն,ըր էթտիլէր
ալտատըճը եայ կիպի տէսնաիւ-

58 լեր : Վէ ծնու Թէփէ փաթթար
նէկրի իւէ տարըլմարըլար : վէ
յմա փաթարը իւէ ղայրէթէ
կէթիրտիլէր :

59 Ալան իշխալ էօվթէլէտի .
վէ Իսրայէլը ղայթ իւէ րէտտ

60 էյէէտի : Վէ Սէլով չաարընը
ատէմէր արտսրնտա գուրտու
ղու խայմասին Թէլը էյէէտի :

61 Վէ գուվէթնին էսիրլիյէ՝ վէ
իֆթիխարընը տիւշէնէլինէ վէր

62 տի : Հէմ գաւթընը գըլ ճաթէս
լիմ էթտի , վէ մրտունա էօվ

63 քէլէտի : Օնուն իյիթէրինի
աթէշ էէտի . վէ պագիբէլէրի

64 եաս չլքմտիլէր : Գեահինէլի
գըլըճտան սիւշտի . վէ տուլ

65 գարըլարը ալլամտարըլար : Վէ
էֆէնիմ ույոյան կիպի՝ շա-
րապտան ալլան գահրիման կի

66 պի ույանար : Վէ սիւշէնէլի
նի արգատան վուրուպ ծնարա
էպէտի հագարէթ վերտի :

67 Վէ Բովէփին չաըլըրէտտ
էթտի . վէ Էփրէմ սըլթըրը

68 սէլէտի . Իւս Բուդա սըլթը-
նը՝ սէլտիյի Սիօն տաղընը սէլ

69 տի : Վէ Մագտէսէսինի էիւթ
սէք Ըէֆէլէր կիպի էպէտէն Թէ-
մէլէտիյի էէր կիպի էալար :

70 Վէ գուրու Դաւթի սէլտի . վէ
ծնու գոյուն աղըլարընտան ալ

71 տը : Օնու էօվթի գոյուլար
արգատնտան գալմը Բահիբու
վէ փրաը Իսրայէլի կիւթմէյէ

կէթիրտի : Վէ օ ծնարը՝ եիւ 72
րէյինն քեամիլէյինէ կէօրէ
կիւթաիւ . վէ էլէրինին մալի-
ֆէթի իւէ ծնարը գուրուգա-
յաճագ :

ՄԷԶԱՄԻՐ ՀԹ

Ստալին Մէզմուրու :

Ի՜նչ Ալան՝ փրատնա Թա . 1
յիֆէլէր կիրտիլէր . սէնին ա-
ղըլ հէյքէլինի փիսլէտիլէր . Ե-
րուսաղէմի եղընարա տէսն
տէրտիլէր : Սէնին գուրարընն
էլէրինի կէօյին գուրարնա՝ վէ
սալիշէլինին էթնի էէրին ճա-
նալարընտա Թաւա՝ վերտիլէր
Օնարըն գանընը Երուսաղէմին
էթրաֆընա սու կիպի աէօթաի-
լէր , վէ կէօմէն Եօղ իտի : Գօն-
շուլարըմըղա հագարէթ՝ էթրա-
ֆըմըղա օյանլարա մասխարա-
լըգ վէ մէղապ օլտուգ : Կէշէ-
յէ՝տէք եա Բապալ՝ պիլթիւլի-
յէ ղաղապլանաճագսին , վէ
ղայրէթնի աթէշ կիպի Թութու-
շաճագ : Ղաղապընը սէնի պիլ-
մէյէն Թայիֆէլէրէ՝ վէ իսմին
նիտա էթմէյէն մէմէթէթէրիւ-
ղէրինէ տէօթ : Զիրա Բահիբու
էէտիլէր , վէ ծնուն մէքեանընը
խարապ էթտիլէր :

Հագգըմըղա գատիլէրին պի . 8
նամուսըլգըրընը խաթընտ
կէթրմէ : սէնին մէրհամէթէ-
րին՝ Թէղ էօնիւմիղու ալըն ,
ղիրա ղայթիթ իւէ պիշթէ օլ-
տուգ : Եւ՝ խաթարըլըն Աւ-
լա՛ը՝ իսմինն ճէլալմանէ էօ-
թիւրիւ պիզէ եարալմէյէ . վէ
իսմին իշին պիզի գօրթար
հէմէթթաշլարըմըղա քէֆարէթ
գըլ . Թայիֆէլէր նի՛շին տէ
սինլէրքի՝ Օնարըն՝ լա՛շընէ՝
րէտէտիլ . կէօղէրիիղն էօ-
նիւնաէ Թայիֆէլէրտէ՝ գուրու-

ընեն ակօքիւմիւշ գանձնն ին.
Թիգամը պիլնսին :

- 11 Պաղանձըն ահուգարը՝ ահ
հին հուզուրունա վարսն . հօ-
լիւմէ Թէսիմ օրնուշարը՝ ա՛ղիմ
գուզվէթին իլէ պագի սագլա :
12 Վէ գանշարըմըղա՝ սէնի թա՛հ
գիր էթա՝ իբրէրի հագարիթի եհ-
տի գաթ գօշխարընա սո՛սնաէր
13 Եա՛ իֆնիսիմ : Վէ պիղ սէնին
գաւմըն՝ վէ մերա՛լարընըն գօ-
յուշարըր՝ սանա էպէաէն շիւքը
էտէճէ յիզ . տէվո պէ տէվո համ-
տընը նաղէ էտէճէ յիզ :

ՄԵՉԱՄԻՐ 2

Շօշանիմ էտուծ իւզոն մուսի-
գար պաղը իշխն՝ Ասափըն Մէզ-
մուրու :

- 1 Ե՛ջ Յովսէփի սիրիւ կիպի
գուզողուզայան Իսրայէլին 2օ .
պանը՝ գուլաք վուր . եա՛ քե-
րովէէր իւղէրնաէ օթուրան՝
2 իլըզէ էյլէ : Եփրեմ՝ վէ Բենիա-
մին վէ Մանասէին էօնիւնտէ
գուզվէթինի ուշանաըր , վէ խէ .
3 լասըմըզա կէ : Եա՛ Ալլահ պի-
զի ահօսաէր . վէ էիւղիւնիւ այ-
տնընաթ , վէ գուրթուլաըմ :

- 4 Եա՛ ա՛սքերէրին Ալլահը
Բապա՝ նէչէյէ տէք գաւմընըն
5 նիլազընա զաղապանըրուրն : Սն-
լարա կէօզ եաշը էքմէյի եէտի-
րերսին , վէ ծնարա սօլու հօը
չէք իւկ կէօզ եաշը իշրիւսին :
6 Գօնշարըմըղա պիզի զաւղա
մատտէսի գօրսուն . վէ տիւշ
մէնէրիմիղ պիւշի արալարընտա
7 մասխարա էտրէր : Եա՛ ա՛ս
քերէրին Ալլահը՝ պիզի տէօն-
տէր . վէ էիւղիւնիւ այտընաթ ,
վէ գուրթուլաըմ :

- 8 Մըսրտան ասմա կէօշիւր-
տիւն . Թաշիֆէրէր գօմուսն , վէ
9 օնու տիբտին . Օնուն էօնիւնճէ

էէր հազըրլատն , վէ գաւմի քէօք-
էր սալար , վէ եէրի տօլաուր
տու . Կէօշէսի իլէ տալլար՝ վէ 10
տալլարը իլէ ա՛ղիմ էրզ ալաճա-
րը էօրթիւլաւ : Տալլարընը ահ- 11
նիղտէք՝ վէ ֆիլիսթինի Ար-
մադատէք սալար : Օնուն չիթ- 12
էրիլի Նի՛շիւն երգտն , վէ օ-
նու եղլան ճիւմէ կէչէյէր գօ-
փարըր : Օնու օրմանտան տն 13
կուղար խարապ էթտի . վէ սա՛հ
րանըն ճանաւարլարըն օնու եէտի :

Եա՛ ա՛սքերէրին Ալլահը՝ քէ . 14
ըմ՝ էյլէ տէօն . կէօքէրտէն
պագ , վէ կէօր , վէ պու ամաշը
զիյարէթ գըլ , հէմ սաղ էլնին 15
տիքտի ի Ֆիտանը՝ վէ քէնտինէ
սապիթ էթտի յին Ֆիլիս : Օ՝ 16
սթէչէ եալմըլ քէսիվիշ տիր
սէնին եիւղիւնիւն թա՛սաւ : 17
Եալապա օլուրըլար : Սէնին էլնի
սաղ էլնին ատէմի իւղէրինտէ
օլա , քէնտինէ սապիթ էթտի-
յին ատէմ օլուրուսն իւղէրինտէ
օլա : Վէ սէնտէն այրըմիւշաճա , 18
ղըզ . պիզի իհէա գըլ , վէ խմինէ
նիտա էտէլմ : Եա՛ ա՛սքըք : 19
Ին Ալլահը Բապա՝ պիզի տէօն-
տէր . էիւղիւնիւ այտընաթ , վէ
գուրթուլաըմ :

ՄԵՉԱՄԻՐ 2Ա

Կիթթիթ իւզոն մուսիգար պա-
ղը իշխն՝ Ասափըն Մէլմուրու :

Գուզվէթիմիղ օլան Ալլահա 1
ալլըշ էտին . Բախուսն Ալլա-
հընա կիւպեա՛ք չէքին : Մէզ 2
մուր սէպաը գալտըրըն հէմ տէֆ-
վէ լաթիֆ թանապուր իլէ սան- 3
թուր աղը վէրին : Այ պաշըն
տա՛ այ տօլուսունտա՛ պալարմը-
մըզ կիւնիւնտէ պօրու չալըն . 4
Ձիւրա պու՝ Իսրայէլէ գանուսն
տուր . Յակոր Ալլահընըն հիւք-
միւ տիր : Պունու Յովսէփտէ 5

ծնուն Մըսըր տիյարը իւղէրինէ չըգտըըը զէմանտէ շէհասէթ ի չիւն գօտու . պիւմէտիյիմ տիւր իշիթտիմ :

6 Օնուն ումուզունու եիւքտէն կիտերտիմ, էլէրի սէփէթտէն զվազ կէշտիէր : Սըգէթտէ նիտա էթտին, վէ սէնի գուրթար տըմ . սանա կիւրիւթիւնիւն փէրտէտինտէն ճէվազ վէրտիմ . սէնի Մէրիպա սոշունտա սը :

8 նատըմ . սէլա : Եա՝ դավմըմ ի չիթ, վէ սանա շէհասէթ էտէյիմ . եա՝ Իսրայէլ էյէր պանա :

9 Իթաա՝ թ էտէր իսէն, սէնտէ եատ ալաճ օլմասըն, վէ եա պանճը ալաճա սէճտէ գըլմա :

10 յասըն : Սէնի Մըսըր տիյարըն տան եօգարը կէթիւրէն Ալաճըն լապպ պիւն :

11 ծնու տօյտուրայըմ : Լաքին դավմըմ՝ սէօղիւմիւ տինկէմէտի . վէ Իսրայէլ պէնի իսթէմէտի :

12 Իմտի ծնարը՝ քէնտի եիւրէքէրինին փէքէյինէ սալըմ . քէնտի մէշէրէթէրինճէ եիւրիւ :

13 տիւրէր : Նսլայար դավմըմ պանա իթաա՝ թ էթսէ իտի . Իսրա յէլ եօլարըմտա եիւրիւսէլէր ի :

14 տի . Ազ վազթտա տիւրմէնէրի նի ալադլատըր իտիմ . վէ էլիմի տասիմէրէրինի իւղէրինէ տէօն :

15 տիւրը իտիմ . Բապպտան իքրաճ էտէնէր՝ ծնա միւտահանէ էտէրէր իտի . վէ ծնարըն վազ :

16 Թը՝ էպէտի օլուր իտի . Վէ ծնարը՝ պուլտայըն ալասը իլէ պէսլէր իտի . վէ սէնի դայատան ագան սալ իլէ տօյուրուր իտիմ :

ՄԷՉԱՄԻՐ ԶԲ

Ասափըն Մէղմուրու :

1 Բալաճ՝ Ալաճ ճէմէթիւն տէ տուրուր, ալաճար օրթա . սընտա շէրաա՝ թ կէօրիւր : Նէ :

շէյէնէք նոհադգ շէրաա՝ թ կէօրիւրիւնիւղ, վէ Փասըգլարըն խաթըրըն սայարսընը . սէլա : Մաղլումուն վէ էրքիւղիւն շէրաա՝ թընը կէօրիւն . տէրտիմէնտին վէ մուէթաճըն հադգընը հադգ էտին : Փագըրի վէ եօսսուլու գուրթարըն . ծնարը Փասըգլարըն էլինտէն խէլաս էտին :

Օնլար պիւմէղէր, վէ անկա մաղլար . գարանըգտա կէղէրէր . եէրին հէփ թէմէլէրի սարսըլըր : Պէն տէտիմ քի՝ Սիւ ալաճարը վէ հէփինիւղ Թաալա . նըն օլուլարը սընըղ . Լաքին տէմ կիպի էօլէճէքսինիւղ . վէ սէրվէրէրին պիւրի կիպի տիւլէճէքսինիւղ :

Գալգ՝ եա՝ Բապպ, եէրին շէրաա՝ թընը կէօր . զիրա ճիւմէթայիֆէլէրի սէն լապպը գտէճէքսին :

ՄԷՉԱՄԻՐ ԶԳ

Ասափըն իլաճի Մէղմուրու :

1 Բա՝ Ալաճ՝ սէն սիւքիւթ էթմէ . սուս օլմա, վէ լաճաթ տուրմա եա՝ Ալաճ : Զիրա իլ :

2 Թէ տիւրմէնէրին շամաթա էտէրէր, վէ սէնտէն իքրաճ էտէնէր պաշգարըրտըլար : Գավմընըն ալէյինէ ֆիթնէ մէշիւ :

3 սի ալգտ էտէրէր, վէ սէնին կէօղէթտիւրէրինին ալէյինէ միւլա վէլէրէ էտէրէր : Տէտիւրէր քի՝

4 Վէլին ծնարը լապիֆէ օլմագտան եօղ էտէլմ . վէ Իսրայէլն աաը արթըգ անկըմայա :

5 Զիրա եէքտիւ միւլա վէլէրէ էթտիւր . սէնին ալէյինէ ալճտ քէսիտիւրէր, Եղովմ չատըրա :

6 Ըրը վէ Իսմայէլ իլէր՝ Մոփար վէ հադարըլար, Գեբաղ վէ Ամմուն վէ Ամաղիկ՝ Փղուրըլար տի :

7 յարը իլէ Տիւրոս սաքէնէրի :

8 Օնշարն պիտեսինձէ Ասուր տա-
խի պիտըշտի . Դովա օղուլա-
րննա քայանաճագ գօլ օլտուլար .
սէլա :

9 Օնշարա Մադիան կիպի Սիսա-
րա կիպի՝ Կիտն տէրէսինտէ Յա-
10 բիւն կիպի էյլէ : Ենդալրտա խա-
րապ օլտուլար . եէրէ կիւպրէ
11 օլտուլար : Օնշարն պէյլէրինէ
Օրէրա կիպի վէ Զէբ կիպի վէ
հէկի միւլթէպէրէրինէ Զէբէն
կիպի վէ Սաղմանա կիպի էյլէ .

12 Քի ծնար՝ Ալահըն մէսքեան-
լարնը քէնտիմիզէ դապլթ հտէ-

13 լիմ տէտիլէր : Եա՝ Ալահըմ՝
օնշարը եուվարաննա թօղ կիպի՝
եէլին հօնիւնտէ սաման չէօփիւ

14 կիպի էյլէ : Աթէշ օրմանը եագ-
տըղը կիպի՝ վէ ալէվ տաղլարը

15 թուլթուլտուլտուլը կիպի, օն-
շարը սաղանաղն իլէ հօյլէ գօ-
վալա , վէ գաւորլան իլէ օնշա-

16 րը իւրքիւլթ : Եիւղէրինի ալըպ
իլէ տօլուր . վէ սէնին իսմինի

17 արայաճագլար՝ եա՝ Բապպ : Ի-
պէտէր էպէտինձէ ուլթանդպ
չաշընլար , վէ խէճիլ տիւշիւա՝

18 հէլաք օլտունլար : Վէ եալընդ
սէնին՝ քի իսմին Եհովա տըր՝
ճիւմէ եէրին իւզէրինտէ Թաա՝
լա օլտուղունու պիլէճէրէր :

ՄԻԶԱՄ ՈՒՐ ԶԴ

Կիլթիլթ իւղթ մուսիգար պա-
շը իշիւն՝ Կորն օղուլարնըն
Մէզմուրու :

1 Եա՝ ա՛սքէրէրին Բապպը՝
սէնին մէսքեանլարն նէ՝ սէվ
2 կիւլիւ տիւր : Ճանըմ՝ Բապ-
պըն ալտուլարննա հաորէլթ չէ-
քէր , հէմ տախի պայըր . Եիւ-
րէյիմ հէմ ճէսէսիմ սաղ Ալա-
3 հա ալգըշ էտէրէր : Սէրչէ տա-
խի էվ վէ գըրլանղը՝ քէնտինէ
եալմուլարնը գօյաճագ եուվա

պուլտու՝ սէնին մէզպահլարնըն
եանընտա եա՝ ա՛սքէրէրին Բապ-
պը փապիւհըմ վէ Ալահըմ :

Դէ՛ մուլթու սէնին էվինին տա-
4 քիւլէրինէ . օնշար սանա տայի-

մա համա էտէճէք . սէլա : Դէ՛
մուլթու օլ քտէմէ քի՝ օնուն
գուվլէլթի սէնիպէ տիւր . Գօշ Բա-

թարիլէր օնշարն եիւրէյիտէ
տիւր : Աղայըշ տէրէսինտէն կէ-
5 չէր իբէն , օնու չէշմէ էտէրէր .

Էրքէն եաղմուր տախի օնա պէ-
րէքէլթէր իլէ հօրլթէր : Օնշար
գուվլէլթտէն գուվլէլթէ եիւրիւ-

6 յիւա՝ Սիօնտա Ալահըն հօնիւն-
տէ կէօրիւնէճէք : Եա՝ ա՛սքէր-
էրին Ալահը Բապպ նիլաղըմը

տինկէ . Էյ Յալդուս Ալա-
հը՝ գուլազ վուր . սէլա : Եա՝
7 սիփէրիմիզ Ալահ՝ պա՛գ , վէ

քէնտի մէսիհինին եիւղիւնէ նա-
ղար գըլ : Զիւրա սէնին ալմու-
8 լարնտա պիւր կիւն՝ պին իկն-

աէն էյի տիւր . Փաւրղարըն չա-
տըրլարննա ուրքին օլմագտան՝
Ալահըմ էվինին հէլթիտէ օլ-

մաւըն սէչաիմ : Զիւրա Բապպ
Ալահ կիւնէշ վէ սիփէր տիւր .

Բապպ քէրէմ վէ ի՛ղէլթ վէրէ-
9 ճէք . քեամիլիքտէ եիւրիյէն-
լէրուէն էյլէք մէն՝ էվմէյէճէք :

Եա՝ ա՛սքէրէրին Բապպը՝ նէ՛
12 մուլթու սանա կիւվլէնէն ստէ-

մէ :

ՄԻԶԱՄ ՈՒՐ ԶԵ

Մուսիգար պաշը իշիւն՝ Կորն .
ղուլարնըն Մէզմուրու :

Տիլարնտան հազզ էթտին՝ 1
եա Բապպ . Յալդուս էսիլթիլինի

կէրի չէվլիտին : Գալմընն եա-
2 լամաղընըն ա՛ֆիլ էթտին . օն-

լարն հէփ կիւնահլարնըն հօրլթ
տին . սէլա : Հէփ հօվքէնի՝ 3
կիտէրտին . իւրըմ ու լաղա-

պընտան տէօնտիւն :

- 4 Պիղէ տէօն՝ եա՛ խելասըմը .
 5 զընլըզընը մահվ էյլէ : Պիղէ է՞ .
 6 պէտէն մի դազապ էտէրսին .
 7 խըյընընը աէվը պէ տէօնը մի ու .
 8 զաթըրսըն : Սէն տէօնիւպ՝ պի .
 9 զի տրիւթմէ՞ղ մի սին . ըի գաւ .
 10 մըն սէնտէն շաղօլա : Եա՛ Բապպ՝
 11 պիղէ ի՛նայէթիւնի կէօսթէր . վէ
 12 պիղէ խելասընը վէր :
 13 Բապպ Սլաճըն նէ սէօյլէյէ .
 14 ճէյինի տինկլէյիմ՝ զիրա գաւ
 15 մը հազգընա վէ սալիճլէրի հազ
 16 գընա սէլամէթ սէօյլէյէճէք .
 17 վէ ծնըր տիվանէլլէյէ սէօնմէ .
 18 յէճէք : Սիճադ ծնուն խէ
 19 լասը ծնտան գօրգանլորա եա .
 20 գըն տըր . ըի տիյարըմը զաօտի՛ղ .
 21 զէթ ապիւն օլա : Ինայէթ վէ
 22 կէրչէքլըք պալուշտուլար . սա .
 23 տագաւթ վէ սէլամէթ է վիւշ .
 24 տիւլէր : Եէրսէն կէրչէքլըք պի .
 25 թէճէք . վէ կէօքսէն սասադաթ
 26 պագաճադ : Բապպ տաթի իյլ
 27 օլանը վէրէճէք . վէ եէրիմիլ
 28 սանտուլուծու վէրէճէք : Մնուն
 29 էօնիւնճէ սասագաթ էիւրիւյէ
 30 ճէք , վէ աթըմլարընը եօլա նիշան
 31 գօյաճադ :

ՄԻԶԱՍԻՐ 22

Դաւիթին տուա՛սը :

- 1 Եա՛ Բապպ գուլաղընը մէյլ
 2 էօթիպ՝ պանա ճէվապ վէր . զի
 3 րա Ֆագիր վէ Եիսուս ում՝
 4 Ճանըմը հըֆղ էյլէ , զիրա պէն
 5 սալիճ իմ . սէն եա՛ Սլաճըմ՝
 6 սանա կիւվէնէն գուլուշու խէ
 7 լաս էյլէ : Պանա մէրհամթ գըլ
 8 եա՛ Իֆէնտիմ . զիրա պիւթիւն
 9 կիւն սանա նիտա էտէրիմ : Գու .
 10 լունսն Ճանընը մէսրուր էյլէ .
 11 զիրա Ճանըմը սանա Եիւճէլի
 12 ըիմ՝ եա՛ Իֆէնտիմ : Զիրա սէն

եա՛ Իֆէնտիմ՝ էյի վէ ա՛ֆվէ .
 տիճի սին . վէ սանա Ճիւմլէ նի .
 տա էտէնլէրէ ինայէթի զանի
 սին : Նիյազըմա գուլաղ վուր՝
 եա՛ Բապպ . վէ ըէճալարըմըն
 սէսինի տինկլէ : Սըրէլէթիմին
 կիւնիւնտէ սանա նիտա էտէ .
 ըիմ . զիրա պանա ճէվապ վէ .
 ըիրսին :

Սլաճարտա սէնին կիւպի եօգ
 տուր՝ եա՛ Իֆէնտիմ , վէ իշէ .
 ըին կիպի եօգ տուր : Ճիւմլէ
 եափտընը թայիֆէէր կէլիպ
 ոէնին հուզուրուշուտա սէճուէ գը
 լաար եա՛ Իֆէնտիմ . վէ իսմի .
 նէ ի գղէթ վէրէլէր : Զիրա սէն
 ա զիմ՝ վէ միւճիղաթ իշէյէն
 սին . Սլաճ եալընը սէն սին :
 Եա՛ Բապպ՝ պանա եօլունու
 էօյրէթ , կէրչէքլլէյինաէ կէզէ
 յիմ՝ Եիւրէյիմի պիլլէթ . ըի՛ սէ
 նին իսմիւնտէ գօրգա : Եա՛ Ի .
 ֆէնտիմ Սլաճ սէնի պիւթիւն
 Եիւրէյիմի իլէ մէտս էտէճէյիմ .
 վէ իսմին Եպէսէն ի՛գղէթէյէ .
 ճէյիմ : Զիրա սէնին ինայէ .
 թին՝ իւղէրիմտէ պէօյիթ տուր .
 վէ ճանըմը տըադ ճէճէնէմսէն
 գուլթարտըն :

Եա՛ Սլաճ՝ մաղլուրլար իւ .
 զէրիմէ գալլաթլար , վէ զորպաղ
 արըն ճէմիլլէթի ճանըմը արա .
 տըլար . վէ սէնի էօնլէրինէ գօ .
 մաարլար : Ամմա սէն եա՛ Ի .
 ֆէնտիմ՝ ըաճիմ Սլաճ վէ լա .
 թիֆ սին , սապրի ա զիմ՝ վէ ի՛ .
 նայէթի վէ կէրչէքլլէյի զանի սին :
 Պանա նազար գըլըպ՝ պանա մէր .
 համթ էյլէ . գուլունա գօնվ
 վէթիւնի վէր , վէ խալլաղընըն
 օղլունու խէլաթ էյլէ : Պէնիմ
 չիւն պիր էյլէք ա՛լամէթի գըլ .
 վէ պէնմէն իբրաճ էտէնլէր կէօ .
 ըիւպ՝ ու թանաճապար . զիրա
 սէն եա՛ Բապպ՝ պանա եաթըմ
 էյլէսին , վէ պանա թէնէլլէ վէր .
 տին :

ՄԻԶՄԱՌԻ ԶԷ

Կորնս օլուլարընքնիւհաճի Մհչ
մուրու :

- 1 () Նուն թեմէւերի՝ ա՛ղիւղ
- 2 տաղարաւ տըր : Բապպ Սիօն
գախուլարընք՝ Յակոբուն ճէմի՝
մէսքեանըմբրնտան ղիյատէ սէ-
- 3 վեր : Սէնին հագգընս ի՛ղղէթ-
լու նէսնէլէր սեղլէնիթ՝ եա՛ Մ.Լ
- 4 լաճըն շէհրի . սէլա : Ոսհաբը
վէ Բաբելոնու պէնի պլէնիւրէ
ղեքր էտէճէլիմ . իլթէ Թըղալը-
լար տիյարը վէ Տիւրոս խապէշ
իլէ պէրապէր . պու օրատա տող
- 5 տու : Վէ Սիօն իջիւն տէնիլէ
քի՛ Ըու վէ չու քիմսէ ծնտա
տօրոտու . վէ ծնու թաալա քէն .
- 6 տիտի դայիմ՝ էտէճէք : Բապպ
գալվէրի թահրիւր էթտիքտէ՝
պու ծնտա տօղտու սայաճադ .
- 7 սէլա : Վէ մուսիգարլար հէմ
նէյղանլար՝ շէի չէճէլէրիմսէն
աէ տիւր Կէնէճէլէր :

ՄԻԶՄԱՌԻ ԶԸ

Մահալաթ լեանսթ իւղրէ մու-
սիգար պաշը իջիւն՝ Կորնս օղու-
լարընքն իլահի Մէզմուրու քի՛
Եզաճը Եմանըն շի՛րի տիւր :

- 1 Եա՛ իւլարընքն Սլաճը
Բապպ՝ կիւնախըզ իլէ կէճէ հու-
ղուրունտա Ֆերեատ էթտիմ :
- 2 Նիյաղըմ՝ սէնին հուղուրունտ
վարըն . գուլաղընք Ֆերեատը-
- 3 մա մէյլ էթ : Զիւրա ճանըմ
պէլալէրաէի սոյմուշ տուր , վէ
- 4 էօմրիւմ մէղարա տէյտի : Չու-
գուրա էնէնլէր իլէ սայըլարմ .
գուլվէթի օլմայան ատէմ կիպի
- 5 օլտոււմ : Եղգըմըշ էօլուլէր իլէ՝
արթըզ խաթըրնա կէթիլմէալ-
լին մէզարտա էաթան մադ .
թուլար կիպի օլտոււմ , քի ծնլար

աէնին էլնմէն քէթլըմլէր :
Պէնի ալադ չուգուրա՝ Կարան 6
լըլարա՝ տէրին եերլէրէ դօ
տուն : Գաղապըն իւղրիմէ տու 7
յանաը , վէ հէի չալգանթըլա-
րըն իլէ պան էղլէթ էլլէտին .
սէլա : Աշուլարըմը պէնաէն ի 8
լադ էլլէտին . պէնի ծնլարա
իքրահիլէթ գօտուն : Գախան
տըմ , վէ չուգամամ : Տերտօն 9
կէօղէրիմ զալիֆէնալ , պիւ-
թիւն կիւն տանա Ֆերեատ էթ-
տիմ՝ եա՛ Բապպ . էլլէրիմ տա-
նա ուղաթտըմ :

Էօլիլէրէ՛ մի միւճիղաթ էտէ 10
ճէքոնիւ՝ ճանսըղ ճէսէտլէր դա-
զըպ՝ սանա համա էաքըլէ՛ր մի .
սէլա : Ինայէթին մէզարաա՝ հա 11
ղիգաթըն հէլալէք մահայիւնաէ
նաղլ օղունուր մու : Միւճի 12
ղաթլարըն գարանլըգտա՝ վէ սա-
տաղաթըն ունու թմաղլըգ տի-
յարընտա պիլնի՛ր մի : Պէն ի 13
սէ կա՛ Բապպ՝ սանա Ֆերեատ
էթգիւմ . վէ նիյաղըմ՝ սապահ
լայըն սէնին էօնիւնէ կէլլը :

Եա՛ Բապպ՝ ճանըմը նի՛ չիւն 14
ըէտա էտէրսին, էիւղիւնիւ պէն-
տէն էօրթէրսին : Պէն կէնձիլք 15
տէն պէրու տէրսիլ իմ , վէ ճան
չէքիւմէքտէ իմ . սէնին հիյալէթ-
լէրինի չէքիպ միւթէհայիթ օղու- 16
րում : Խըմարըն՝ իւղրիմէ կէչ
աի . գօրգուլարըն՝ պէնի պէր-
պատ էթտի : Պիւթիւն կիւն տու 17
լար կիպի էթրաֆըմը ալուլար .
պիլլէքտէ պէնի գու չութալար :
Պէնտէն ահպապ ու տօսթու ի 18
րադ էթտին . աշնալարըմ՝ գա-
րանլըգտա տըր :

ՄԻԶՄԱՌԻ ԶԹ

Եզաճը Եմանըն շի՛րի :

Բապպըն ինայէթլէրինի է 1
պէտէն իլահի իլէ ղեքր էտէճէ-

- յիմ . հազիգաթընը աղղըմ իւլ տէվլտէն տէվլէ պէյան հտէճէ :
- 2 յիմ : Զ իրա տէտիմ քի՛ ի՛նա . յէթ հպէտէն մա՛մուր օլաճադ . կէօքէրտէ հազիգաթընը դայիմ հաէրսին :
- 3 Սէչլիթիւմ իւլէ ա՛հտ քէսիւլ տիմ . դուլում Դաւիթէ եէվին :
- 4 Էտիպ քէպի՛մ քի՛ Սէնին զիւրրի . յէթիւնի հպէտէն դայիմ հտէ . ճէյիմ . վէ թախթընը տէվլ . տէն տէվլէ մա՛մուր հտէճէյիմ . սէլա :
- 5 իմաի կէօքէր եա՛րապպ՝ սէնին փի՛ւնիգաթընը իգրար է . տէր . ա՛ղիլէրին ճէմաա՛թընտա տախի հազիգաթըն իգրա օլա :
- 6 նաւ . Զ իրա կէօքտէ Բապպա պէրապէր քի՛մ վար . դուվլէթ սաճիպլէրինտէ Բապպա քի՛մ :
- 7 պէնկզէյէ պիլըր : Ալլաճ ա՛ղիլէրին ճէվլլէթինտէ փէք հիւ . պէթլու տուր , վէ հէփ էթրա . ֆընտա սուրլարտան զիյատէ գօր :
- 8 գուլու օլուր : Եա՛մ ա՛ղբէրէրին Ալլաճ Բապպ՝ սէնին կիպի դուվլէթլի Բապպ քի՛մ տիր . վէ հազիգաթըն՝ էթրաֆըարընտա :
- 9 սըր Է . Տէնիլին զուրուրին սէն հիւքիւմէթ սիւրէրին . ծոռն տաղալարը գաղգընճա՛մ ծնարը :
- 10 սէն թէպըին հտէրսին : Սէն իւա . հաբը եարալանմըլ կիպի էզտին . տիւշմէնէրինի՛ գուվլէթլի գօ .
- 11 լուն իլէ տաղըթտըն : Կէօքէր սէնին տիր , էէր տախի սէնին տիր . տիւնեայը վէ ծոռն տօ . շուտունու՝ սէն թէմէլլէթտին :
- 12 Փօլեարը վէ լուտուն՝ ծնարը սէն եարաթտըն . թարօր վէ Հէրմոն սէնին իսմինտէ ալլըլ :
- 13 հտէրէր : Գուվլէթէ մալիք գօլ սանա մախսուս տուր . ոէնին էլլն գուվլէթլի տիր , սաղ էլլն :
- 14 Էիւճէլլէթլի տիր : Սէնին թախ . թընըն թէվլէն հազգ վէ չէրի . աթ տըր . սէնին հիւզիւնին
- էօնիւնճէ ի՛նայէթ վէ կէրէքլէր կիտէր :
- 15 Եէ՛ մաթլու օլ դալմա քի՛ 15 պայրամ սէտասընը պիլըր . սէնին հիւզիւնին նուրունտա էիւ . ըիւլէճէքլէր՝ եա՛ր Բապպ : Պիւ . 16 թիւն կիւն սէնին իսմինտէ մէս . ըուր օլաճաղըր , վէ սէնին սա . տադաթընտա էիւճէլլէքլէր :
- 17 Զ իրա սէն՝ ծնարըն գուվլէթի . նին իֆթիխարը սըն . վէ պոյ . նուրունուղ հիւննի ըիզան իլէ էիւճէլլըր : Զ իրա սիփէրիմիղ՝ 18 Բապպըն տըր . վէ փատիլաճը . մըլ՝ Խարայէլին Աղիլին տիր :
- 19 Օլտէմ սէն տալիհինէ իլլամ 19 իլէ սէօլլէյիպ տէտին քի՛ Գաճ . ըիման իւլէրինէ եարտըմ գօ . տում . գալմտէն սէչլիթի էիւ . ճէլլէթիմ : Գուլում Գաւիթի 20 պուլում . ծոռ ա՛ղիլ եաղըմ իլէ մէսճ էյլէտիմ . քի էլլիմ 21 տալիմա ծոռն իլէ օլա . դուլում տախի ծոռ դուվլէթլէտիրի :
- 22 Տիւշմէն ծոա դուլմ էթմէյէ . վէ եարամաղ օլուր ծոա ճէֆա վէրմէյէ : Վէ ծոռն էօնիւնտէն 23 իստիմէրինի երգայըմ . վէ ծո . տան իբրաճ հտէնէրի վուրա . յըմ : Վէ հազիգաթըմ հէմի . 24 նայէթիմ պիլէսինճէ օլա . վէ օ . նուն պոյնուղու իսմինտէ էիւ . ճէլլէնէ : Վէ էլլնի տէնիլլէ՝ վէ 25 սաղ էլլնի լըմագըրա գօյայըմ :
- 26 Օ պանա՛ Փէտէրիմսին , Ալլա 26 հըմ վէ խէլաթմըն Գայատը սըն չաղըրա : Պէն տախի ծոռ իճք 27 տօղու՛լ էէթին փատիլաճըրըն . տոն իւսթիւն էտէյիմ : Օնա 28 ի՛նայէթիմի հպէտէն հըֆը էտէ . յիմ . վէ ա՛հարմ ծոա էմին օլա : Վէ ծոռն զիւրրիլէթինի հպէ . 29 տի՛ վէ թախթընը կէօքէրին կիւնէրի դատար էտէյիմ :
- 30 Էյէր օղուլարը թէկըթթըմը 30 պրաղըպ՝ չէրիաթըմտա էիւրիւ . մէղլէր իսէ , էյէր դանունը . 31

- էրի եկեմիշ երւ ալը . վէ էյեր
գուպլէթ հասեալի իլէ սէքսէն
երւ օլուր իսէ , երնէ օնլարըն էն
էյիսի զահմեթ վէ ալըլ ալը .
զերա թէղ կէէրէր , վէ պիղ
11 ուշարըլ : Սէնին դազալընըն
գուպլէթիսի վէ սանա վաճիպ
օլան գօրգուշա կէօրէ խըշմընը
12 պիլէն քիմ տիր : Վիւնլէրիմիզի
սայմադա էօյլէ էօյրէթ , քի ա՛
13 լիմ եիւրէք էալինէլիմ : Տէսն եա՛
լապպ , նէէլէլտէք . վէ գուլ
լուրընըն հազգընա նատիմ օլ :
14 Սապահաստան ալիզի ինայէթին ի-
լէ տօյուր . վէ ճիւմլէ կիւնլէ
րիմիզաէ մէսրուր ու շաղ օլալմ .
15 Պիլէ էղլէթ էթալիլին կիւնլէ-
րէ՛ պէլա կէօրսիւլիւմիւղ սէնէ
էրէ կէօրէ պիլի շաղլանալը :
16 Իւն գուլարընա՛ վէ շանըն օն-
լարըն օլուլարընա կէօրիւնիւն :
17 Վէ էփէնտիմիղ Ալա հըն ճէմա-
լի իւզըրիմիզաէ օլուրն , վէ էլէ-
րիմիզին իլէէրիսի իւզէլ իմիզէ միւ-
շիսսէր էյլէ . հէմ էլէրիմիզլին
իլինի միւշեսսէր էյլէ :

ՄԷԶԼՄԻՐ ՉԳԼ

- 1 (Է)սա՛լանըն էօրթիւսիւնտէ
օթուրան՝ ճիւմլէյէ դատրին
2 վէ օլէէսիստէ գօսաճադ , Բապ-
պա տէրիմ քի՛ Փէնսկէահըմ վէ
հիսարըմ օրն , շօլ կիւլէնիլիմ
3 Ալաշըմ սըն : Թահգիլգան օ
սէնի ալճընըն տուղաղընտան՝
հէլաք էսիճի թառ՛ւնտան գուր .
4 Թարաճադ ալը : Սէնի թիլլէ-
քի իլէ էօրթէճէք , վէ գանատ
լարը ալթընտա սըղընաճապըն .
օնուր կերէքըլիլի սանա դալդան
5 վէ սիփէր օլաճադ : Գօրգուշա
ճադսըն կէճէ իւրքիւնթիւօիւն
սէնի կիւնտիւլիւն ուշան օգտան .
6 Գարանլուդտա կէղէն թառ՛ւնտան՝
էօյլէն վաղթընտա իտրապ է-
7 քէն հէլաքսէն : Եանընտան պին՝

- վէ սաղ թարաֆլնտան օն պին
տիւլէճէք . Խափ սանա եադ
լալմայաճադ : Անճադ կէօղէ . 8
րին իլէ պազլալ՝ ֆարսլարըն
ճէզաարըն կէօրէճէքսին :
Չիւն քի սէնի փէնսկէահըմ օ . 9
լան Բապալ՝ Թաա՛լայը քէնտի-
նէ սըղընաճադ էէր գօտուրն .
Սանա քէմլէք օլըմալաճադ . 10
վէ չատըրընա պէլա եադլալմա
յաճադ : Ջիրա սէնի մէլէքէ . 11
րինէ ըմսարընաճադ քի՛ սէնի
հէփ էօլարընտա սաղլայարը :
Սէնի էլէր իւզէրիտէ՛ դալար . 12
րաճադլար քի՛ արաղընը թաշա
չարփմայալըն : Արալան վէ սա . 13
զըր երան իւզէրինէ պատաճադ
սըն . կէնճալալանը վէ աժտէրի
էինէյէճէքսին :

- Պանա ա՛լապա էթալիլի իլէն՝ 14
պէն տէ օնու գուրթարաճաղըմ
օնու էիւճէրէճէյիմ , զերա իւ-
միմ պիլալի : Պանա չալըրընա , 15
վէ օնա ճէվապ վէրէճէյիմ սըդ .
էթաէ՛ պէն օնուր իլէ օլաճա-
ղըմ . օնու գուրթարաճաղըմ ,
վէ օնա իղլէթ վէրէճէյիմ : Օ . 16
նու թուլի էյոմ իլէ տօյուրա
ճաղըմ . վէ օնա խէլարընը կէօս
թէրէճէյիմ :

ՄԷԶԼՄԻՐ ՉԴ

Էարաթ կիւնիւ իլէն՝ իլաֆ
Մէղմուրու :

- Եյի տիր Բապալա համալէթ . 1
մէք վէ սէնին իօթիւնէ մէղմուր
օգուճադ եա՛ թաա՛լա , սապահ . 2
տան ինայէթինի վէ կէճէլէրտէ
հազիլալթըլ խապէր էթմէք ,
օն քիլիլլի սաղ իւզէրիտէ վէ 3
սանթուր իւզէրիտէ՛ թանդալ
իլէ հիկիւյօն իւզէրիտէ : Ջիւ 4
րոս եա՛ Բապալ՝ պէնի ա՛մէլլին ի-
լէ շաղ էյլէալին . էլլէրիսին իւ-
լէրի իլէ մարուր օլաճաղըմ :

- 6 Եւ Բապոյ՝ իւշերին հէ՛ ա՛ղիմ տիւր : Եփրեալուն զայնթ տերին
- 6 տիր : Գունուս պի իտորաք ատեմ պիւմէլ, վէ ա՛նձադ անկամազ :
- 7 Պարզլար օթ կիպի պիթուք, լէրինտէ, վէ հէփ Եարամուղըդ : Եւ յենէր շիչէք Լնաթլէրինտէ, Եպետ իւլ ապատ հէլաք օլմաէ :
- 8 Դի իջն տիր : Ամա սէն Եա՛ Բապոյ՝ Եպետէն Եիւճէ սին :
- 9 Զ իրա իշթէ տիւշնէլէրին Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :
- 10 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :
- 11 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :
- 12 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :
- 13 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :
- 14 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :
- 15 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :

ՄԵԶԼՄՈՒՐ ԴԳ

- 1 Եւ Բապոյ իտաշիւա՛նըդ տիրէր, ա՛ղիմ իւլ կիյնիտ տիր : Բապոյ գուլվէթ կիյնիտ գուլանըր : Եւ Բապոյ տաշիտ գաշիմ տիր, զը
- 2 մըլտանմազ : Բապոյ զաշիմ տիր, զը
- 3 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :

տըրալար : Բապոյ Եիւփսէլլէր, տէ զօգ սուլարն սուտանտան, տէնիլին զուլվէթ տարալա, ընտան գուլվէթ տիր : Եւ հոտէլ լէրին զայնթ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :

ՄԵԶԼՄՈՒՐ ԴԳ

Եւ Բապոյ իտաշիւա՛նըդ տիրէր, ա՛ղիմ իւլ կիյնիտ տիր : Բապոյ գուլվէթ կիյնիտ գուլանըր : Եւ Բապոյ տաշիտ գաշիմ տիր, զը

2 մըլտանմազ : Բապոյ զաշիմ տիր, զը

3 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :

4 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :

5 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :

6 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :

7 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :

8 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :

9 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :

10 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :

11 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :

- 12 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :
- 13 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :
- 14 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :
- 15 Եւ իրա իշթէ տիւշնէլէրին հէփիտի պի իւլ Եա՛ Բապոյ՝ զ՛րա իշթէ տիւշնէլէն :

- հագգա տէսնէճէք, վէ ճիւմէ
 եիւրէյի տաղուլար՝ օնուն ար-
- 16 տընճա փառաճալար : Պէնիմ ի-
 յին եարամաղարա գարըը բիմ
 գալգար . պինամուսուդ իշէ-
 յէնէրէ գարը պէնիմ իշին
- 17 քիմ տուրուր : Բապ պանա
 եարտմ էթմէսէ իտի , ազ տա-
 հա ճանմ սիւքիւթ էէրտէ սա-
- 18 քին օլուր իտի : Այաղըմ գա-
 յար տէտիյիմտէ , ինայէթի
 եա՝ Բապ՝ պէնի գալիէթտի :
- 19 Էթեարմ տէրունիմտէ չօղա-
 լընճա , թէսէլիէրին ճանըմը
 յարուր էտէր :
- 20 Կանունա մուղայիր ճէֆա՝
 սիւզէն շիրէթին թախթը՝ սա-
- 21 նա սիւզադ օլուր մու : Սատը
 ղըն ճանը ալէյիսնէ ճէմ՝ օ-
 լուրար . վէ սուչուդ գանը՝ ֆա-
- 22 սըդ չոգարըրար : Ամա Բապ
 փէնիսկեսըմ՝ վէ Ալաշըմ սը-
- 23 ղընճաղըմ գայտ սըր : Վէ օն-
 լարըն պինամուսուլունու՝ իւ-
 ղէրէրինէ տէստէրէճէք , վէ
 օնլարը՝ եարամաղըրարընտա
 հէլաք էտէճէք . Ալաշըմըդ
 Բապ օնլար հէլաք էտէճէք
 տիր :

ՄԻԶԱՍԻՐ ՂԵ

- 1 Վէլին Բապպա աղըը էտէ-
 լիմ , խէլարմըղըն գայասընա
- 2 կիւլպէտը չէքըլիմ : Օնուն հու-
 ղուրունա համո իլէ վարաղմ .
 օնա մէզմուրըր իլէ կիւլպէտը
- 3 չէքըլիմ : Ձիրա Բապպա աղիմ
 Ալաշ սըր . վէ հէփ ալաշլար-
- 4 տան աղիմ փատիշահ սըր . Օլ-
 քի եէրին տէրին եէրէրի օնուն
 երինտէ՝ հէմ տաղարըն եիւքսէք-
- 5 լիքէրի օնոն տուր . Օլքի տէ-
 նիլ օնուն տուր , վէ օնու օ եալի
 սը . հէմ գարայը օնուն էլէրի
- 6 տիւղուր : Վէլին սէճտէ էտէ-
 լիմ , վէ տիւղուր՝ Եարասըճը-

մըղ Բապպըն հուլուրունտա
 տիլ չէքըլիմ : Ձիրա օ՝ Ալա- 7
 հըմըդ սըր , վէ պիլ օնուն օթ-
 լաղընըն գալմը՝ վէ էլինին սիւ-
 լիւսիւ իլ .

Եյէր պու կին օնուն սէսի-
 նի իշխարսէնիլ , եիւրէք էրինի-
 ղի գաթըլաթման , Մեհրպասէ 8
 կիպի՝ չէօտէ Մասսա կինիւն
 տէ կիպի . Քի օրատա պապա- 9
 լարընը պէնի սինատըլար , պէ-
 նի թէճըրիւպէ էթտիլէր : ա՝
 մէլէրիմ տախի կէօրտիւէր :
 Պա- սիլիլէտէն գըրդ էըլ տիլթ 10
 սինտիմ , վէ տէտիմ քի՝ Պունլար
 եիւրէյի սափ սը գալմ սըր ,
 հէմ պունլար եօլարմըր պիլիւղ-
 Շէշէ քի ղաղասըրմտա եէմին 11
 էթտիմ քի՝ Բահաթըղըմա կիր-
 մէյէճէլէր :

ՄԻԶԱՍԻՐ ՂԶ

Բապպա եէնի իլտի օգու- 1
 յուն . Բապպա իլտի օգու-
 յուն՝ եա՝ ճիւմէ ճիհան Բապ 2
 պա իլտի օգույուն , օնուն իս-
 մինէ պէրէքէթ օգույուն . կին
 տէն կինն օնուն խէլարմըր միւթ 3
 տէ էլիլէյին : Թայիֆէրտէ օ-
 նուն ճէլալինի՝ ճիւմէ գալմէր-
 տէ օնուն մի՝ ճիւլաթլարընընալ 4
 էտին : Ձիրա Բապպա աղիմ՝ վէ
 ղայէթ մէտիլ լայը սըր . ճիւմէ
 ալաշլարտան հիյալէթու տուր 5
 լարը հիլէր տիր . կէօրէրի ի-
 սէ՝ Եհովա եափտը : Օնուն էօ- 6
 նինտէ ճէլալ ու ղիյնէթ՝ Մադ-
 տէսէսինտէ գուլմէթ ու ի՛ղլէթ 7
 վար : Եա՝ գալմէրին գապիւլէ-
 լէրի՝ Բապպա թագրիւր էտին ,
 Բապպա ի՛ղլէթ ու գուլմէթ 8
 թագրիւր էտին : Բապպա՝ իսմի-
 նին ի՛ղլէթինի թագրիւր էտին .
 փէշէշ գալտըղու՝ ալաշլարը 9
 նա կիրին : Բապպա աղիլ ղիւ-

- նէթ իլէ սէճտէ գըըն : Եա՛
պիւթիւն ճիճան՝ ծնուն հուզու .
10 րունտան տիթըրէյն : Թայիֆէ-
լէրտէ տէյին քի՛ Բապպ փատի-
շաճըդ սիւրէր : տիւնեա տախի
գայիմ՝ օլուպ՝ սարըրմայառապ
աըր : օ՛ գալմէրի հագգ իւզըն
11 մուհաքէմէ էտէր : Աէօքլէր շաղ
օլուպ՝ եէր մէսրուր օլտուն . տէ-
նիզ վէ ծնուն տօլուսու կիւրէ .
12 սին : Սահրա՛ ծնտա հէփ օլտն
իլէ սէվնսին . օլգէման օրմա-
նըն հէփ սպաճլարը ալքըլ էթ .
13 սինէր՝ Բապպըն հուզուրունտա,
զիրա օ կէլիյօր . զիրա եէրին չէ-
րասաթընը կէօրմէյէ կէլիյօր .
տիւնեայա սատագաթ իւզըն՝ վէ
գալմէրէ հագգ իւզըն շէրասաթ
էտէճէք տիր :

ՄԵԶԼՄԻՐ ՂԵ

- 1 Բապպ փատիշաճըդ սիւրէր,
եէր մէսրուր օլտուն . չօգ առտ
2 լար շաղ օլտունլար : Օնուն էթ .
րաֆը՝ սուրուլթ վէ տիւման աըր .
թախթընըն թէմէլէ՛ հագգ վէ
3 շէրիաթ աըր : Օնուն հուզու-
րունտա աթէշ եիւրիւր . վէ
չէփչէվլէտի խասիմէրինի եա
4 գար : Շիւնէքլէրի տիւնեայր
այարնլարըր . եէր կէօրիւր , վէ
5 տիթըրէր : Բապպըն հուզուրուն
տան՝ ճիւմէ եէրին Սահիպինին
հուզուրունտան տաղար ալ
6 մուսու կիպի էրլի : Աէօքլէր օ-
նուն սատագաթընը խասպէր է-
տէր . վէ ճիւմէ գալմէր ծնուն
7 իղլէթինի կէօրիւրէր : Օլմա
փուլթա հէփ իւպատէթ էտէն
լէր՝ հիլէր իլէ էօյինէնլէր ու-
8 թանսընլար . էյ՝ ճիւմէ ալլահ-
լար՝ ծնա սէճտէ գըըն :
9 Միօն իլիթտի , վէ շաղ օլտու .
հէմ Սապա գըղարըր՝ սէնին չէ-
րիաթլէրին իչիւն մէսրուր օլ-
տուլար եա՛ Բապպ : Չ իրա սէն

Եա՛ Բապպ՝ ճիւմէ եէրին իւզէ-
րինէ Թասալա սըն . ճիւմէ ալ-
լաշլարըն իւզէրինէ լայէթ եիւ-
ճէլտին :

- 10 Էյ՝ Բապպը սէվնէր՝ քէմ
լիքտէն իքրաճ էտին . օ՛ սալի-
լէրինին ճանլարըն սաղլար .
օնլարը ֆատըղլարըն էլլնտէն
գուրթարըր : Սատըգ իչիւն ը .
11 չըգ՝ վէ տալուր եիւրէքլէրի .
չիւն շաղըլգ էքիւվլէ տիր : Եա՛ 12
սատըղլար՝ Բապպտա շաղ օլտուն .
վէ ծնուն ա՛ղիզ զիքրինէ համա-
տին :

ՄԵԶԼՄԻՐ ՂԸ

Մէզմուր :

- 1 Բապպա եէնի իլահի օգու
յուն , զիրա ա՛ճայրալար գըլ-
աը . ծնուն սաղ էլի վէ ա՛ղիզ
գօլու ծնուն իլիւն խէլաս իճրա
էյլէտի : Բապպ խէլասըն պիւ
2 տիրտի . Թայիֆէլէրին կէօլէ-
րինտէ սատագաթընը ալիքէտը
էյլէտի : Խարայէվիլին հագ-
3 գընա ինայէթինի վէ հագգիւ-
թընը զիքը էյլէտի . եէրին ճիւմ-
լէ ուճլարը Ալլահըմըղըն խէլա-
սընը կէօրտիւրէր : Եա՛ ճիւմէ 4
եէր՝ Բապպա կիւլպէանք չէքին ,
սէտա վէրիպ՝ ալքըլ էտին , վէ
մէզմուր օգույուն : Բապպաթան
պուր իլէ՛ Թանպուր վէ մէզմուր
սէսի իլէ մեղմուր օգույուն ,
6 Պօրուլար վէ սուքնա սէսի իլէ՛
Բապպ փատիշահն հուզուրուն
տա կիւլպէանք չէքին : Տէնիզ 7
վէ ծնուն տօլուսու տիւնեա վէ
ծնտա սաքին օլանլար սէտա վէր
սին : Բապպըն հուզուրունտա
8 ըրմագլար էլ չարի լընլար , տաղ-
լար պիւրլիքտէ ալքըլ էթմին
լէր . 2 իրա եէրին շէրասաթը
9 նը կէօրմէյէ կէլիյօր թ տիւն
եայա սատագաթ իւզըն՝ վէ

գաւմէրէ հոգի իւզըն շէրա՝
աթ հոկճէք տիր :

ՄԻԶՄՈՒՐ ԴԹ

- 1 Բապպ փատիշանդդ սիրէր,
գաւմէր արթըհսինէր . օ՛քե,
րովբէէր իւղէրինտէ օթուրուր .
2 եէր սարսըլուն : Բապպ Սիւն
սա ա՛ղիմ տիր . հէմ օ՛ ճիւմէ
գաւմէրին իւղէրինէ եիւճէլմիշ
3 տիր : Սէնին աղիմ վէ հիյլակէմ
լու իսմինէ համա ետէէր . Աւ
4 լա ա՛ղիզ տիր : Հէմ փատիշո
հըն գաւմէլթի՛ շէրաա՛թ սե
վէր . ս՛ն տողըուլուդ գայիմ
էթտին . սէն Յակորսա շէրա
ա՛թ վէ հոգդանիյէթ իճրա էյ
5 լէտին : Ալաշըմիդ Բապպը եիւ
ճէլտին , վէ այաղընն պասա
մաղնա աճառէ գըլըն . Աւ
6 լա ա՛ղիզ տիր : Մովսէս վէ Ա
հարոն ծնուն քեահին էրի իւէ՛
վէ Սամուէլ ծնուն իսմինէ նիտա
եաէնէր իւէ Բապպա չաղըրըր
լար իտի , վէ ծնարա ճէփադ վէ
7 ըրի իտի : Օլարա պուլուլթ տի
րէյինտէ սէյլէր իտի . ծնուն
շէհատէլթէրինի՛ վէ ծնարա վէր
աէյի գանուռու : սաքլարըր ի
8 տի : Եա՛ Ալաշըմիդ Բապպ՝ ծն
լարա ճէփադ վէրտին . ծնարա
ա՛փվ ետիճի Ալաշ իտին , վէ
ա՛մէլէրի իւլուն ինթիգում ալլաճը
9 իտին : Ալաշըմիդ Բապպը եիւ
ճէլտին , վէ ա՛ղիզ տաղընա ուճ
տէ գըլըն . զերա Ալաշըմիդ
Բապպ ա՛ղիզ տիր :

ՄԻԶՄՈՒՐ Ը

Համա Մէզմուրու :

- 1 Բապպա կիւլպեանք շէքին՝
2 եա՛ ճիւմէ եէր : Բապպա շաղ
լու իւէ ի՛պատէթ ետին . ծնուն
3 էօնինէն ալլըշ իւէ վարըն : Պի՛

լինքի Եհոլա՛ Ալաշ օ տուր .
պիղի օ եարաթտը , վէ պիղքէն
տիմիլի տէյլ . պիղ ծնուն գաւ
մը՝ վէ մէրա՛ղընն սիրեախե իդ
Սեուն գափուլարընա համա ի
4 լէ՛ ալլուլարընա շիւքը իւէ վա
րըն . ծնա համա էտին , իսմինէ
պէրէքէթ օգույուն : Զերա Բապպ
էյի տիր . ծնուն ի՛նայէթի էպէ
տի՛ վէ հագիգաթը աճըրտէն թա
տէվրէտէք տիր :

ՄԻԶՄՈՒՐ ԶԼ

Դաւիթին Մէզմուրու :

1 Ենայլթ վէ շէրաա՛թ իւհհի
սի օգույաճաղըմ . եա՛ Բապպ՝
սանա մէզմուր օգույաճաղըմ :
2 Քեաիլ Եօլտա ա՛ղըլտէ հա
րաքէթ էտէճէյիմ . պանա նե՞
ղէման կէլէճէքսին . էվիմին ի
ջինտէ կիւրէյիմին քեամիլ իյի
իւէ եիւրիյէճէյիմ : Կեօղէրի
3 մին էսնիւնէ եարամաղ շէյ գօ
մայաճաղըմ , աղըլնըղլար իշն
աէն իրրահ էթտին . աթ՝ պանա
եամբըմայա : Եյրի եիւրէքըն
4 լան՝ պէնտէն կիթմին . եարա
մազը թանըմայաճաղըմ : Օլ կիղ
5 լուտ գեփուսունա զըյալթ է
աէնի գըրոճաղըմ . եիւճ՝ կեօղ
լույէ վէ գապարմըշ եիւրէքիյէ
6 թէհամիլ էթմէյիճէյիմ . Կեօղ
լէրիմ՝ եէրին հագիգաթ լիւրինին
իւղէրինէ օլաճաղ քի՛ պէնիմ իւէ
սաքին օլալար . շուքեամիլ Եօլտա
եիւրիյէն՝ պանա իւրղմէթ էտէ
7 ճէք : Հիւլէքեար օլան՝ էվիմին ի
ջինտէ սաքին օմայաճաղ . եա
լան ուեյլէյէն՝ կեօղէրիմին էօ
նիւնտէ մուգիմ օմայաճաղ : Եհ
8 ըին հէփ Ֆասըղլարընը հէր սա
պահ գըրաճաղըմ քի՛ Բապպն
շէհրինտէն հէփ եարամաղըր
իւլէյէնդէրի հէլաք էտէյիմ :

ՄԵԶԱՍԻՐ ՃԲ

Տէրախնային սրբաւոր Բապ.
սըն հուշմեհուան շէքվառնը
սէքստիւյնուտ նիյաղը :

- 1 Ի՞նչ Բապայ նիյաղմը տինկ.
է . վէ ֆէրեսարմ սանա վա.
- 2 Բա : Սըբէթիմին կիւնիւնաւ
հիւղիւնիւ պէնսէն կիղէմէ .
գուրաղմը պանա մէյլ էթ . չա.
ղըրաղմը կիւնտէ՛ պանա թէղ
- 3 Ճէվապ վէր : Զիրա կիւնէրմ
տիւթիւն կիւլի տի.քէնտի . վէ
քէմիքէրմ չալ կիւլի եանաղ.
Լար : Օթ կիւլի վուրուտալ հիւ.
րէյիմ գուրուտա . զիրա էքմէ.
Յիմի եէմէյէ ունաթտում : Ա.
հումն սէտաղնտան՝ քէմիքէ.
Թիմ թէնիմէ եափըլը : Զէօ.
լիմ րազամ գուրուտա պէնկէ.
տիմ . վիրանէլէրն ույու գու.
7 չու կիւլի օլում : Ոյգուտուղ
գալուպ՝ աամ իւղէրնտէ եալը.
նըղ օլան սէրլէ կիւլի օլում :
- 8 Տիւնէնէրմ պէնի պիւթիւն
կիւն թազկը կտէրէր . ալէյ.
հիմ գուտուրանլը՝ պէնի եէ.
9 մին սէպակի կտէրէր : Զիրա
էքմէ կիւլի քիւլ եէտիմ . վէ իջ
քիմի կէօղ եաղմիւն գարըլթըր.
10 տըմ . սէնին իրըլըն վէ դա.
գալընէն եիւղիւնտէ . զիրա
11 պէնի գալըրուպ աթալն : Աիւն
էրմ ուղանիլէ կէօղէ կիւլի
տիր . վէ պէն օթ կիւլի գու.
րուտում :
- 12 Աման սէն եա՛ Բապայ՝ էպէ.
սէն պապի սին , վէ զէրն տէվը
- 13 պէ տէվը տիր : Սէն դալըրպ
Սիօնա մէրհամէ կտէքսին ,
զիրա նա հիւնի նաղար իլէ
պադմանը վաղթը արը . չէն
քի թային օլումմուշ վաղթ
14 կէտիւն Զիրա գուրըն օնուն
թաղըրնտան հաղղ կտէրէր .
վէ թօփրաղնա հիւնի նաղար

իլէ պազարլը : վէ թայիֆէ . 15
էր Բապայն իսմինտէ՛ վէ եէ.
րին ճիւմէ վառիշաղար սէ.
նին ճէլալնտէն գորպաւաղար :
Զիրա Բապայ Սիւնու պէնա է . 16
տէքէք . քէնտի ճէլալ իլէ կէօ.
րիւնէքէք : Գաղըլմըլըրն իի . 17
յաղնա նաղար էտէքէք . վէ
օնլարն նիյաղնը իար կէօրմէ .
յէքէք : Պու՛ կէլէքէք տէվը 18
եաղըրնաղ . վէ եարաղըրնաղ
գալմ՝ Բապայ համա էտէքէք :
Զիրա ա՛ղիլ էիւնէ մաւալնտէն 19
պազար . Բապայ կէօքսէն եէրէ
նաղար դըլը , քի մազպուտն 20
ահուգըրնը իշնա . էօլում
հիւքմ օմուշըրը չէօղէ . Թաքի 21
Բապայն իսմին Սիօնա՝ վէ օ .
նուն մաւալնի Երուսաղէմա
նաղլ էտէլէր , Բապայ իպա 22
տէթ էթմէյէ գալմէր վէ մէմ .
էքէթէր պիրլքտէ ճէմ՝ օլումգ .
լարը դէման :

Թադթիւթմը եօլաա ղայիֆ . 23
էթմ . կիւնէրմի ղըտաթ .
աղ : Տէտիմքի՛ Եա՛ Ալաշմ 24
պէնի կիւնէրմին եարըրնա
գալըլմա . սէնին եղըրըն՝
տէվըրնէ տէվըր տիր : Եէ . 25
րի գառիմտէն պէրու թէմէլէ.
սին . վէ կէօքէր էլէրնին ա՛ .
մէլի տիր : Օնլար հէլք օլա . 26
ճաղ , սէն իսէ պապի տուրա .
ճաղարն , վէ ճիւմէօի էպապ
կիւլի իփրանաճաղ . օնլարը վ .
պաա կիւլի տէլիլթիլէքէքին ,
վէ տէլիլէքէքէք : Լաքին սէն՝ 27
հէման օ՛ւնա՛ վլէ եղըրըն տիւ .
քէնտէյէքէքէք : Գուրըրն օ . 28
ղըլըրըն տալն օլումաղ . վէ օն .
ղըլըրն ղէրրիլէթի սէնին հու .
ղըրընտա մաղիմ օլումաղ :

ՄԵԶԱՍԻՐ ՃԲ

Դառիթին Մէմբա-րա :

- 1 Եւ՛ ճանրմ' Բապայա՛ վէհէփ
տէրունիմ' օնուն ա՛ղիզ խովինէ
2 պէրէքէթ օգու : Էյ ճանրմ' Բապայա
պէրէքէթ օգու : վէ օ
նուն ճիւմէ ի՛նսանլարըն ու
3 նութմա : Սէնին հէփ էարա
մաղըղլարընը ա՛փվ էտէն՝ սէ
նին ճիւմէ մա՛ղաղլարընա շիֆա
4 վէրէն օ սուր : Սէնին էօմրիւ
նիւ չիւրիւքլիւքտէն ֆիտա է
տէն՝ սէնի ի՛նսայէթ վէ մէրհա
մէթլէր իլէ (թաճալյան օ սուր :
5 Սէնին փիւրլիյինի էյլիք իլէ տօ
յուրան օ սուր : Կէնճիլիյին գար
թալընքի կիպի եէնիլէնէճէք
6 սիր : Բապա հէփ ղուլմ' ալթընտա
օլնըսրա սատագաթլար վէ չէ
7 րաա՛ թլար իճրա էտէր : Մովսէ
սէ քէնտի եօլարընը՝ Եարայէլ օ
ղուլարընա քէնտի ա՛մէլէրինի
8 պիւրիտի : Բապա րահիմ' վէլա
թիֆ՝ տապրի ա՛ղիմ' վէ ի՛նսայէ
9 թի ղանի սիր : Տայիմա չէքիւ
մզ, վէ էպէտէն քէն սաղա
10 մաղ : Պիգէ կիւնահլարըմըա
կէօրէ էյլէմէտի : վէ էարամաղ
լըղլարըմըա կէօրէ պիգէ ճէղա
11 վէրմէտի : Զ իրա ի՛նսայէթի օն
տան գօրգանլարըն իւղէրինէ՛
կէօք էէրտէն էիւքսէք օլտուղու
12 գատար ա՛լա տըր : Գապահաթ
լարըմըղ՝ կիւնտօղուսու կիւն
պսթըրընտան իրաք օլտուղու
գատար պիգտէն իրաք էթտի :
13 Բապա քէնտիսինտէն գօրգանլա
րա՛ պապա օլուլարընա մէրհա
մէթ էթտիյի կիպի մէրհամէթ
14 էտէր : Զ իրա օ՛ էափըլընըղը
պիւլը : Թօփրաք օլտուղումու
15 ղու ղէքէր էտէր : Ատէմին կիւն
լէրի օթ կիպի սիր : հէման սա՛
րանըն չիէլի կիպի չիէլէլիկի
16 Զ իրա օնուն իւղէրինտէն եէլ
կէչէր սէ՛ եօղ օլուր : վէ օնուն
մահալի օնու արթըղ պիւլմէլ :

Լաքին Բապայըն ի՛նսայէթի կէչէլ 17
տէն թա էպէտէտէք՝ օնտան
գօրգանլարըն իւղէրինէ սիր :
վէ սատագաթլը օլուլար օլուլ
լարընա տըր : Օնլարաքի ա՛հ
18 տընը սաղլարլար, վէ թէնպիհ
լէրինի իճրա էթմէյէ խաթըր
լարընտա հըփղ էտէրլէր :
Բապա թախթընը կէօքտէ գա 19
յիմ' էյլէտի : վէ օնուն պիտի
շահլըղը ճիւմէյէ հիւքիւմէթ
սիւրէր : Բապա պէրէքէթ օ 20
գույուն՝ էյ օնուն գուվլէթտէ
գօրու մէլէքլէրի քի՛ սեօղլունին
սէսինի փինկլէմէք իլէ օնուն էմ
րինի իճրա էտէրսինիլ : Բապ 21
պա պէրէքէթ օգույուն էյ օ
նուն հէփ ա՛ղբէրլէրի՝ միւրատը
նը իճրա էտէն իրղմէթ ճիւլէրի :
Եա՛ հէփ օնուն ա՛մէլլէրի՝ օնուն 22
հիւքիւմէթինին հէփ մահալլէ
րինտէ Բապա պէրէքէթ օգու
յուն : Էա՛ ճանրմ' Բապա պէ
րէքէթ օգու :

ՄԵԶՄՈՐ ՃԴ

Եւ՛ ճանրմ' Բապա պէրէ 1
քէթ օգու : Էա՛ Ալլահըմ' Բապա՛
ղայէթ իլէ մուազղամ' սըն . սէն
ճէլալ ու զիյնէթ կիլինմիւսին :
Ըղըա լիպատա կիպի պիւրիւ
2 նէն՝ կէօքլէրի փէրէնտէր կիպի
էայան սէն սին : Քէնէրի էիւճէ
3 հալլէթլէրինի սուլարտա ջա
թան՝ պուլութլարը քէնտինէ ա՛
րապա էտէն՝ ըիւղկէտըն գա
նատարըն իւղէրինտէ կէչէն սէն
սին : Մէլէքլէրինի բուհլար խըղ
4 մէթ ճիւլէրինի ալթէլ ալթէտէն
սէն սին :
Երի գառի տէլէրի իւղէրինէ 5
թէմէլլէտի . էպէտ իւլ ապատ
գըմըլտանմոյաճագ տըր : Օնու
6 տէրինիլք իլէ էսմալ իլէ կիպի
էօրթախան . սուլար տաղլար իւ
7 ղէրինտէ տուրտու : Օնլար սէ

- նին թաղերնուհրդապարտար .
սէնին կիրճմէնին սէննտէն
8 ֆիրար էթսիւնէն : Տաղարաւ չրդ
տըլար , տէրէլէրէ՝ ծնըրաւ թէ .
մէլ գոտուղուն շըլ մահալէ էն .
9 տիւլէր : Սիւր գոտուն քի՝ կէշ-
մէյէլէր . տէնիւլա՝ եւրի էօրթ .
մէյէլէր :
10 Տէրէլէրէ լուսկարլար կէտն .
տէրիւր . ծնըր տաղարըն արա .
11 սընտա երիւրէրէր : Օնըր տահ-
րանն հէփ հայվանըրըն սու-
վարըրլար . եապան էշէքլէրի
սուսուղաւըրըն քէտէրէր :
12 Օնըրըն Լանընտա հալանըն
գուշարը սաքին օղըրլար . տալ-
լարըն արաընտան սէտա վէրիւր .
13 էր : Երեւէ հալվեթլէրինտէն
տաղարը սուվարըր . սէնին ա՝
մէլէրինին մէյվէրինտէն եւր սո .
14 յար : Տալարլար իշին օթ՝ վէ
ատէմին իըզմէթի իշին շիմէն
պիթիւրիւր քի եւրտէն էքմէք չը .
15 դարա , վէ ատէմին երիւրէրին
շաղ էտէն շարապ քի՝ երեզիւ
եաղտան զիյատէ րուշան էտէր ,
հէմ էքմէք քի՝ ատէմին երիւրէրի-
նի դապիւտիւր :
16 Բապպըն սղաշլարը՝ ծնուն
տիւրտիւ Լիւանանըն էրզլէրի
17 տօղուն սուր . Օրատա քի գուշ-
լար եուվարընըն էտէրէր . լէյ-
լէյին մէքեանը՝ չամլար սղը :
18 Երեւէ տաղար տաղ քէշլէրի-
նին՝ վէ գայտար ատա թալան-
լարընըն փէնտիւտահի տիւր :
19 Վաղլար իշին տըլ եափտըր .
20 կիւնէշ ղուրուպինի պիւլըր : Գա-
րանլըզ դօրսուն , վէ կէշէ օղըր .
ծնտա օրմանըն հէփ ճանսվար .
21 լարը հարաքեթ էտէրէր : Վէնճ
արալանըր շիւքար իշին՝ վէ Ս-
լահտան թաա՝մլարընը տիւլմէք
22 իշին պէշլիւրիւրէր : Վիւնէշ
սօղունճա՝ ճէմ՝ օղըրլար , վէ
23 իշլէրինտէ եալմարլար : Ատէմ՝
թաա ախաճատէք իշինէ վէ իըզ-

մէթինէ չրդար :

Իշլէրին նէ՞ ա՛ղւմ տիւր եա՞ 24
Բապպ , ճիւմէսինի ի՛մ ի՛ն եափ-
տըն . եէր սէնին մախլուգաթըն
իւէ տօլմուշ սուր : Գու տէնիդ՝ 25
պէշլիւք վէ փէք կէնիշ տիւր . օ-
րատա հիսապսըղ սիւրթիւնէն .
լէր՝ քիւշիւք իւէ պէշլիւք հայ-
վանլար վար : Օրատա կէմլէր՝ 26
ծնտա օրմամադ իշին եարաթ-
տըղըն Լիւաթան Գաթի երիւրէր :
Հէփիտի սէնտէն պէքլէրէր քի՝ 27
վաղթընճա եէմէքլէրինի վէրէ .
սին : Օնըրա վէրիւրսին , տիւլ 28
շիւրիւլէր . էլինի աշարսըն , նիյ .
մէթ իւէ տօյարլար : Երեզիւ . 29
նիւ կիղէրսին , իըթիւրապա տիւ-
շէրէր . ծնըրըն րուհունու ա-
լըրըն , էօլիւրէր , վէ քէնտի
թօփրագլարընա տէնիւրէր :
Բուհունու կէտնտէրիւրսին , ծն . 30
լար եարաաղըր . վէ եւրին երե-
զիւիւ եէնիլէտիւրսին :
Բապպըն ճէլալի էպէտէն օ . 31
լա . Բապպ՝ իշլէրինտէն մէս .
րուր օլա : Եւրէ պադար , վէ օ 32
տիւթըր . տաղարա տօգանըր ,
վէ տիւթէրլէր : Էօ՛միւրմտէ 33
Բապպա իլւհի օգույաճաղըմ .
պէն սուրսուգճա՝ Ալլահըմ
մէզմուր օգույաճաղըմ : Օնուն 34
հաղընա թէֆէքքիւրիւմ թաթ-
լը օրաճագ . պէն Բապպտա շաղ
օլաճաղըմ : Վիւնահքեաղար եէր . 35
աէն տիւքէնիճէքլէր , վէ փա-
սըղլար եօղ օլաճագլար . եա՞
ճանըմ՝ Բապպա պէրէքէթ օ .
գու . Ալլըուիա :

ՄԻԶԱՄԻՐ ՃԵ

Բապպա շիւքը ետին , ծնուն 1
իսմինէ նիտա ետին . ծնուն իշ-
լէտիքլէրինի դալմէրտէ պիւտի-
րին : Օնա իլահի օգույուն , օ . 2
նա մէկմուր օգույուն . ծնուն
ճիւմէ միւլճիւղաթլարընը ղիւք

- 3 Էտին : Օսուն աճիդ խմի իւէ
 իթթիսար էտին . Բապար ա.
 4 տուն : Բապար վէ օսուն գուվ
 վէթին արայուն . տայիմա օնուն
 5 Էի զիւնիւ թալար էտին : Օ.
 նուն էթաիւն միւճիգաթարունը
 ալամ թէրինի՝ վէ ազընն շէ
 6 Էրիաթարունը զիքը էտին , եա
 օնուն գուլու Աբրահամին զիւր
 7 Երիւրուն օլուլարը : Նշովա
 Ալաշըրը պու տուր . օնուն
 շէրիաթարը պիւթուն էերուէ
 տիր :
 8 Աճարը Էպէտէն՝ էմը Էթ.
 տիյի սէօզիւ պին տէվէտէք
 9 խաթընտա թութար , օնու բի
 Աբրահամ իւէ քէսիւտի , վէ Ի.
 10 սահաիւ եէմին էյէտի , վէ Յա.
 կոբա գանուն իչիւն՝ Իսրայէլէ է.
 պէտի աճա իչիւն սապիթ էյլէ.
 11 Եիւ , տէտի . Սանա Քանան
 տիյարունը՝ միրսունըղն չիսէ.
 12 տի տէյիւ վէրիճէյիւ , օնլար
 տահա սայլտա իէք աշ՝ վէ օն.
 13 տա միսափիւրէր իբէն , վէ օն
 լար թայիֆէտէն թայիֆէյէ՝ պիր
 մէմէքէթտէն պիր զայրի գավ
 14 մա կէզէր իբէն , օնլարա զուլ
 էթմէյէ պիր բիմէյի պրազմա
 տը . իլլա օնլարտան էօթիւրիւ
 15 իրաիւհալար թա՛ղիր էյլէտի .
 Մէսիլէրիմէ տօգանման , վէ
 16 ինչլա՛պէլլէրիմէ քէմլքէ Էթ.
 մէն Դէպի :
 17 Վէ էերին իւզերինէ գըթըր
 չաղըտը . էքմէյին չէր ա՛սա .
 18 սընը գըրտը : Իօնլէրինճէ ա.
 տէմ կէօնտէրտի . Յովսէփ՝ գուլ
 19 իչիւն սաթըրը : Օնուն տյադ.
 լարունը պուգաղը իւէ ինճիթաիւ
 20 լէր . քէնտիսի տէմիրէ վուրուլ
 19 տու : Թա սէօզիւնիւն կէլմէտի
 զէմանննստէք , Բապարն սէօ.
 զիւ օնու իմ թիհան էյլէտի :
 20 Փատիւհա՛ կէօնտէրիւ՝ օնու չէօզ

տիւ . գավմէրին զապիթի տէ Ե.
 նուաալը վէրտի : Օնու բէնտի 21
 էվիլիկ սահիւ՝ վէ ճիւմէ էմլը.
 քինէ զապիթ նասպ էթալքի
 պէլլէրինի՝ պէյէնտիյի կիպի 22
 պաղըտա , վէ իսթիյարարունը
 ալվւմ էտէ :

Անտէն Իսրայէլ Մըւրա վար 23
 տը . վէ Յաիգը՝ Քամաիյարըն
 տա միսափիր օլտու : Վէ գավ 24
 մընը զապիթ իւէ մէյլէտար գըլ
 աղ , վէ օնլարը՝ օնլարա սըգ.
 լէթ վէրէնլէրաէն գուվէթլի էյ.
 լէտի : Օնլարն էիւրէյիլի տէօն 25
 տէրտի , քի գավմէնտա՛ն իբրա՛
 էաշէր , գուլարունա չիլէ տիւ
 զէլէր : Գուլու Մովսէսի՝ Էմ 26
 մէչաիյի Աճարուն կէօնտէրտի :
 Օնլարն արասընտա օնուն ա՛ . 27
 ճայլա իչէրինի՝ եանի Քամա
 տիյարունտա միւճիգաթար էթ.
 ալլէր :

Գարանըգ կէօնտէրտի , վէ 28
 գարանըգ օլտու . վէ սէօզիւնէ
 միսալիֆէթ լէթմէտիլէր : Սու 29
 լարունը գանա տէօնտէրտի , վէ
 պաղըգլարունը էօլաիւրտիւ : Օն 30
 լարն տիյարը չօգ գուրպաղը
 լար չըգարտը . փասիւհաշարը
 նըն իչ օտալարունտէք կէպիւն :
 Սէյլէտի , վէ տիւրիւ տիւրլու 31
 պէօճէրէր՝ ճիւմէ սինօրլարն .
 տա բէհլէր կէլտի : Տիյարա 32
 րնտա օնլարն էաղմուրու էէ.
 րինէ տօլու աթէշ ալվէլլի վէր
 տի : Վէ պաղարունը էէմ ինճիր 33
 ալաճլարունը վուրտու . վէ տի.
 նօրլարնն աղաճլարնը գըր . 34
 տը : Սէյլէտի , վէ չէքիլիլէր .
 35 էէմ հիսապաղը թըրթըրար կէլ
 տի : Վէ օնլարն տիյարունա
 ճիւմէ օթու էէտիլէր . 36
 Թօփրագլարունը մէյլէսին էէ
 տիլէր : Վէ տիյարունտա 36
 ճիւմէ իլլա տօղուլու՝ չէպ գուվ
 վէթլէրինի իլլալիլ վուրտու :
 Վէ օնլարը կիւմիւշ վէ ալթուն 37

- իւն չըգարտը • վէ սըպ[ժ]արըն •
 38 տա զայի՛Ֆ եօղիտի : Օնլարն չըգարտընտա՝ Մըսըր շաղ օլտու • զերա գորդուարը՝ օնլարն իւղէ ընիւն տււլիւշիտի •
 39 Էօրթիւ իշիւն պուլութ՝ վէ կէճէտէ ըրդ վերմէք իշիւն աթէշ
 40 եայտը : Տիւէտիւքը , վէ պըլ տըրճին կէթիւրտի • վէ օնլարը կէգը կըմէյի իւն տօյուրտու :
 41 Գայպը աշտը , վէ սուլար ագտըլար • գօրադ եերէքտէ ըր
 42 մազ կիպի եիւրիւտիւքը : Զիւրա գուլու Աբրահամ օլան ա՛ զիզ ահօղւսիւն զերը եյլէտի :
 43 Վէ գալմընը սիւրիւր իւն՝ սէ չիւլիւքընի ալգը իւն չըգարտը :
 44 Վէ օնլարա թայի՛ֆէլէրին տիւ յարարընը վերտի • վէ իւմիւթէրին էմէյինի զապ[ժ] էթտիւքը :
 45 Թաքի օնուն գանուլարընը սագլայար , վէ շէրիա՛թէլէրինի հըֆղէտէլէր • Ալէլուիա :

ՄԷԶՄՈՒՐ ԾԶ

- 1 Ալէլուիա : Բապպա շիւքը էտին , զերա էյի տիր • զերա օնուն ի՛նայէթի կպէտի տիր •
 2 Բապպըն գուտրէթլու իւլէրինի քի՛մ՛թա՛պիր էտէ , օնուն ճիւմլէ համընը քի՛մ իլան եյլէյէ :
 3 Նէ՛ մուլու ճագըը սագլայանլարա , հէր զէմանտէ սատագաթ իւլէյէնէ :
 4 Եւ՛ Բապպ՝ պէնի գալմընա օլան հիւանի ըրգանա կէօրէ զերը էյլէ • պէնի խէլասըն իւն զիւ
 5 յարէթ էյլէ • Քի սէշիւլիւքընի նիւն էյլէյինի կէօրէյիմ , սէնին թայի՛ֆէնին շաղըղը ելէ շաղ օլայըմ , սէնին միւրասըն իւն ի՛ֆ
 6 թիւարը էտէյիմ : Պապլարը մըղ իւն կիւնա՛ իւլէտիք , եաւրամաղըլ էթտիք , ֆըսգ իւլէ
 7 տիք : Պապլարըմըղ Մըսըրտա սէնին միւ՛ճիղաթլարընը անկա
 մատըլար , ի՛նայէթիին չօգլու ղոնու զերը էթմէտիւքը , վէ տէնիգին էանընտա՝ Գըղըլտէնիգտէ ա՛սը օլտուլար : Ամմա օնլարը քէնտի իսի խաթըր իւլէն խէլաս էյլէտի քի՛ գուտրէթիինի պէյան էտէ : Վէ Գըղըլտէնիգի ազարատը , վէ գուրուտու • վէ օնլարը էնկինէրտէ՛ չէօլտէ կիպի եիւրիւթաիւն : Վէ օնլարը խասիմ էլինտէն գուրթարտը , վէ օնլարը տիւլէնէն էլինտէն խէլաս էյլէտի : Վէ օնլարա սըգլէթ վերնէլէրի տուլար գալիլատը • օնլարաան պիրիսի գալմատը : Օլտէմ օնուն սէօղլէրինէ ինանտըլար • համարնա իւլա՛նի օգուտուլար :
 Օնուն իւլէրինի թէզ ունութ •
 տուլար • օնուն նաաիհաթընա պագմատըլար : Վէ չէօլտէ իւ
 թա՛հ ու արղու էթտիւքը • վէ պէեապանտա Ալլահը սընատըլար : Վէ օնլարա տիւլէտիլէրիւքը
 նի վերտի • ամմա ճանլարնա ալլըղըգ կէօնտէրաի :
 Հէմ օրտուաա Մուլէսէ՛ վէ
 Բապպըն ա՛ղղի Աշարոնա հաւսէտ էթտիւքը : Նէր աջըրայ՝
 Դաթանը եութտու • վէ Աբիւրոն ճիւմիւրիւքիւն էօրթտիւն : Վէ օնլարըն ճէմաաթընտա •
 թէշ թուլուլուտու • Փասըղլարը ալլիվ եագտը : Քորեքտէ պուլ
 զաղու եափտըլար • վէ տէգըմէ փուլթա սէճտէ գըլտըլար : Վէ
 օնլարըն Ի՛ղղէթիինի օթ եէյէն սըղըրըն սուրէթիին տէյիլէթըրտիւքը : Օնլարըն գուրթարըճը
 սը Ալլահը ունութտուլար • քի Մըսըրտա ա՛գամէլէր՝ Քամ
 տիյարընտա միւ՛ճիղաթլէր՝ Գըղըլտէնիգտէ հիւլէթիւն իւլէր
 էյլէտի : Իմտի էյլէր սէշիւլիւքի
 Մուլէսա գըրղընտա՝ օլաւը հէլաք էթմէքտին յօղապըր տէօն տերմէք իշիւն օնուն հուղուրտա

տա տուրմասա խոի , օնլարը հէ-
լաք էտէյիմ տէր խոի :

24 Վէ արզուլու տիյարը ըէտտ
էթտիլէր . օնուն սէօղինէ ի-

25 նանմատըլար : Վէ չատըրլարըն
տա մէրըլտանտըլար . Բապպըն

26 սէօղինէ տինկէմէտիլէր : Վէ
օնլար իչինէ էլինի գալարըտըքի

27 օնլարը չէօլտէ տիւշիւրէ . շէմ
օնլարըն զիւրիլէթինի թայի

28 ֆէլէրտէ տիւշիւրէ , վէ օնլարը
տիյարլարա տալըտա :

28 Վէ Բէլլիգուլա իշագ օլ
տուլար . վէ էօլլիւլէրին գուր

29 պանլարընը եէպիլէր : Վէ ա'
մէլլէրի իլէ Բապպը զազապէ կէ-

30 թիլտիլէր . վէ արալարընտա
թաո'ւն հիւշիւմ էթտի :

31 Փենէհէս տուրուպ հիւքմէյլէ-
լէտի . վէ թաո'ւն տինտի : Վէ

32 պու օնա տէվը պէ տէվը թա է-
պէտէտէք սապագաթ իչինս սա-

33 յըլտը :

32 Վէ Բապպը Մերիպպստըլա-
րընտա զազապէ կէթիլտիլէր .

33 վէ օնլարտան էօթիւրիւ Մօվսէսէ
ֆէնա օլտու : Չ իրա օնուն իու-

34 հունու աճըլթալար . վէ օ' տու-
տադլարը իլէ պի թէտպիլը սէօյ

35 լէտի : Բապպըն օնլարա տէտի-
լի գալմիլէրի հէլաք էթմէտիլէր :

36 Ելա թայիֆէլէրէ քարըշտըլար .
վէ օնլարըն իչէրինի էօյրէնտի-

37 լէր : Վէ օնլարըն փուլթարընա
իպատէլէր էթտիլէր . վէ օնլա-

38 րա տուղաթ օլտուլար : Վէ օ-
ղուլարընը հէմ գըզլարընը տիվ

39 լէրէ գուրպան էթտիլէր : Վէ
տուլարըն գան՝ Բանանըն փուլթ-

40 արընա գուրպան քէտաիլէրի օ-
ղուլարընըն հէմ գըզլարընըն

41 գանընը տէգտիլէր . վէ եէր
գտն իլէ մուրտարլանտըլար :

42 Վէ մէլլէրի իլէ մուրտարլանտըլար .
վէ ա'մէլլէրի իլէ զենա էթտի-

43 լիլ :

44 Վէ Բապպըն զազապը գալմիլէր

նալթըլթուլտու . վէ միրասըն-

45 տան իքրահ էթտի : Վէ օնլարը
թայիֆէլէրին էլլինէ վէտի . վէ

46 խաթմիլէրի օնլարըն իւղէրինէ
հիւքիւմէթ սիւրտիւ : Հէմ տիւշ

47 մէլլէրի օնլարա զուլմ էթտիլէր .
վէ էլլէրի ալթընտա ալապպան

48 տըլար : Օնլարը չօգ տէֆա
գուրթարտը , ամմա օնլար քէն-

49 տի թէպապիլէրի իլէ ա'սը օլտու-
լար . վէ եարամաղըզլարընտա

50 էրիտիլէր :

Ամմա օնլարըն ֆերեստընը 44
իչէթտիլինտէ' օնլարըն սըզլէ-

45 թինէ նազար գըլուր : Վէ օնլար
իչինս ա'հտընը խաթըրնա կէ-

46 թիլտի . վէ ինայէթինին չօգ-
լուղունա կէօրէ նատիմ օլտու :

47 Վէ օնլարը հէփ էսիր էտէնլէ-
րին հուղուրունտա' օնլարա մէր-

48 համէթ վէրտի :

Իա' Բապպ Ալլահմըլը պի 47
զի խէլաս էյլէ , վէ պիղի թա-

49 յիֆէլէրտէն տէվէլի . շէյլէքի
ա'ղիզ իսմինէ չիւքը էսիպ' տէ-

50 նին համսըն իլէ իֆթիլար է-

51 տէլլմ' Իսրայէլին Ալլահը Բապպ' 48
էզէլտէն թա էպէտէտէք միւ-

52 թէպարիք օլտուն . վէ Ճիւմլէ
գալմ' Ալին տէսին . Ալլուրիա-

ՄԻԶԱՄԻՐ ՃԵ

Բապպա չիւքը էտին , զիրա 1
էյի տիր . զիրա օնուն ինայէ-

2 թի էպէտի տիր : Բապպըն ֆի-

3 տա օլունմուլարը պէօյլէ տէսին

4 լէր , քի օնլարը տիւշմին էլլին

5 տին ֆիտա էյլէտի , վէ օնլարը
տիյարլարտան' կիւնտօղուտուն

6 տան վէ կիւնպաթընտան փօր

7 եատտան վէ տէնիլգ ճափպիտէն

8 տէվէլիտի :

Օնլար չէօլտէ' պէէպան էօլ-
տա ավարա կէզտի . ոպքին օլա-

9 ճագ շէհր պուլմատըլար : Օն-

10 ար աճ հէմ տուտուղ օլարապ'

- ճանապարհը քննադատելով և անհաշիվ
 6 լրբաբանի վեճը պատճառով և անհաշիվ
 7 տան գուրբաբանի և անհաշիվ
 8 տան գուրբաբանի և անհաշիվ
 9 տան գուրբաբանի և անհաշիվ
 10 տան գուրբաբանի և անհաշիվ
 11 տան գուրբաբանի և անհաշիվ
 12 տան գուրբաբանի և անհաշիվ
 13 տան գուրբաբանի և անհաշիվ
 14 տան գուրբաբանի և անհաշիվ
 15 տան գուրբաբանի և անհաշիվ
 16 տան գուրբաբանի և անհաշիվ
 17 տան գուրբաբանի և անհաշիվ
 18 տան գուրբաբանի և անհաշիվ
 19 տան գուրբաբանի և անհաշիվ
 20 տան գուրբաբանի և անհաշիվ

- Թարրը :
 1 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 21
 2 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 22
 3 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 23
 4 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 24
 5 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 25
 6 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 26
 7 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 27
 8 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 28
 9 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 29
 10 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 30
 11 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 31
 12 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 32
 13 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 33
 14 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 34
 15 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 35
 16 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 36
 17 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 37
 18 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 38
 19 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 39
 20 Մարգարե ինչպե՞ս իշխան վեճ 40

- պէրէքէթէր, վէ լայէթ իւէ ց-
ղալըրլար • հէմ տավարլարընը
39 աղալըրմաղ : Լսքին զուլման
տէրտտէն վէ գասալէթտէն ա-
40 զալըրլար վէ չէօքէրլէր : Պէյլէր
իւղէրինէ ալըպ տէօքէր • վէ ըն-
լարը՝ եօլու օլմայան պէեապան •
41 տէ ավարա կէզտիրի : Ամմա
Ֆաղիրի սէֆիւլէքտէն եօգարը
գալտըրըր • վէ սիւրիւկէր կիպի
42 գապիլէլէր էտէր : Տօղուլար
կէօրիւպ շաղ օլուրլար • վէ հէր
պինամուսլուգ՝ աղղընը դափար :
43 Ալէմ քիմ տիր • քի պունլարը
հըֆղ էտէ, վէ Բապպըն ինայէ-
թինի անկլայա :

ՄԻԶԱՄՈՒՐ ՃԸ

Դաւիթին իւսհի Մէզմուրու :

- 1 Երբէյիմ հաղըր տըր՝ եա՝
Ալլահ • տէրունիմ իւէ տախի ի-
լահի վէ մէզմուր օգոյայըմ :
2 Ույան եա՝ սանթուր վէ թան-
3 պուր • էրքէն ույանայըմ : Եա՝
Բապպ՝ սէնի գալմէրտէ մէտհ
էտէճէյիմ • վէ ի՛մմէթլէրտէ
սանա մէզմուր օգույաճաղըմ :
4 Զ իրա ինայէթին կէզքլէրտէն՝
վէ կէրչէքլիյին պուլուլթարա-
5 տէք աղիմ տիր : Կէօքլէրին իւ-
ղէրինէ իււճէլէն՝ եա՝ Ալլահ •
վէ ճէլալին պիւթիւն եէրին իւ-
6 ղէրինտէ օլուն : Սէվկիւլիւլէ-
րին դուրթուլսունլար տէյիւ՝
աաղ էլին իւէ խէլաս գըլ, վէ պի-
ղէ ճէվապ վէր :
7 Ալլահ աղիւլիյի իւէ սէյ-
լէտի • մէսրուր օլաճաղըմ, Սիւ-
քէմի թագափմ էտէճէյիմ, վէ
Սոքկուլթ վատիսինի էօլէճէ-
8 յիմ • Գաղասաղ պէնիմ՝ Մանա-
տէ պէնիմ տիր, վէ Եփրեմ պա-
լըմըն գուվլէթի տիր • Յուգա
9 գաննուն պաղայըճըմ տըր • Մո-
վաբ էաղպանմալըն լէյէնի տիր •

Եգովմուն իւղէրինէ փապուճու-
մու աթաճաղըմ • Փղալըլարըն
իւղէրինէ ալըլը էտէճէյիմ •

Վէնի հիսարը շէհրէ քիմկէ • 10
թիւրիւր • պէնի Եգովմատէք
քիմ իլէտիր : Սէն տէյիւ՝ մի՝ 11
եա՝ Ալլահ՝ փ պիղի իտու էյ-
լէտին, վէ սպէրլէրիմիղ իւէ
չըգմաղսըն՝ եա՝ Ալլահ : Պիղէ 12
սըգլէթտէն էարտըմ վէր • ղի-
րա առէմին խէլասը պաթըլտըր :
Ալլահ իւէ գուվլէթ պուլաճա՝ 13
ղըղ • վէ օ՝ խասիմլէրիմիղ ջիյ-
նէյէճէք տիր :

ՄԻԶԱՄՈՒՐ ՃԹ

Մուսիգար պաղը իչիւն Դաւի-
թին Մէզմուրու :

Եա՝ համուրըն Ալլահը՝ սիւ 1
քիւթ էթմէ : Զ իրա իւղէրիմէ 2
Ֆասըգ աղըլ վէ հիլէպաղ աղըլ
աշալըլար • ալէյիմէ էալանճը 3
տիլ իւէ սէյըլէտիւր : Հէմմէք-
րուհ սէօղլէր իւէ էթրաֆըմը
ալտըլար • վէ պիլա սէպէպ պէ- 4
նիմ իւէ ճէնք էթտիլէր : Մու-
հապպէթիմ պէտէլինէ՝ պանա 5
խուսուումէթ էտէրլէր • պէն իսէ
նիյաղ էպէրիմ • Հէմ պանա էյ- 6
լիք պէտէլինէ քէմիլք՝ վէ մու-
հապպէթիմէ պէտէլ իքրաճըղ
վէրիւրլէր :

Օնուն իւղէրինէ պիր Ֆասըգ 7
քիմնէ նասպ էյլէ • վէ ընուն
սաղ էանընտա էյլթան տուր- 8
սուն : Օնուն շէրասթը կէօ-
րիւլաիւքտէ՝ դապահաթըլը չըգ- 9
սըն • վէ տուա՝ ուր կիւնաստէտէն
սիւն : Տնուն կիւնլէրի աղ օլ- 10
սուն • նազարէթինի ղայրիսի ալ-
սըն : Օլուլարը էքսիւլգ՝ վէ
գարըսը տուլ օլուն : Հէմօ-
նուն օլուլարըլ՝ պիլէիւլլէյի
ավարա կէզիւ ալլէնսիլէր • վէ
քէնաի վիրանէլէրինտէն օր-
փոք

- 41 Եւիպ րաբ արասընար : Հէփ
վարիյէթինի մուսմէլէճի գափ
սըն . վէ էմէյինի եապանճըլար
42 Եաղմայարն : Օնա ինայէթ է
տէն օլմասըն . վէ էօքսիւղըրի
նէ մերհամէթ էտէն օլմասըն :
43 Օլուն զիւրիյէթի քէսիլլին .
սօնկրաքի տէվլտէ ատարը մահվ
44 օլուն : Պապալարընըն եարա
մաղըղը Բապալըն ինտինտէ զէբ
օլուն . վէ անասընըն կիւնահը
45 մահվ օլմասըն . Տայիմա Բապալըն
հուզուրունտա օլուն . վէ օնլարըն
46 զէբրինի էէրտէն քէսսին : Չիւն
քի ինայէթ էթմէյի խաթըրնա
գօմատը . իլլա Ֆադիր վէ Եօխ
սուլէքիմնէյի վէ Եիւրէյի դը
րըմըլը էօլտիւրմէյէ գօվալատը :
17 Հէմ պէտուուալը սէվաի , վէ
օնա օլլասըն . վէ խայր տուա
տան խօշանմատը , վէ օնտան ի
48 րազ օլուն : Վէ պէտ տուալը
քէնտինէ էսվապ կիսի կիյին
սին տէ՛ սու կիսի օնուն տէրու
նինէ վէ եաղ կիսի քէմէքըրինէ
19 զիւրսին . Օնա՛ էօրթիւնէճէք
գաֆթան վէ տայիմա գուշանա
20 ճազ գուշազ կիսի օլուն : Խա
սիմէրիմին՝ վէ ճանըմըն ալէյ
հինէ Հէմ՝ սէյլէյէնլըրին ճէզա
սը Բապպատան պու տուր :
21 Լաքին սէն՝ Եա՛ Իֆէնտիմ
Բապպ իսմին խաթըր իչինս պէ
նիմ հազգըրմա իճրա գըլ . ինա
յէթին էյի օլուղու իչինս պէ
22 նի խէլաս էյլէ : Ջիլա պէն
Ֆադիր վէ Եօխսուլում , վէ տէ
րունիմտէ Եիւրէյիմ եարալան
23 մըլ սըր : Ուզնեմըլ կէօլկէ կի
սի կէչէրիմ . չէքիրկէ կիսի սիւ
24 քինիւրիմ : Տիզլէրիմ՝ օրուճտան
զայի՛ ֆէնտի . վէ Թէնիմ սէմիզ
25 լըրտէն զապունլանտը : Վէ պէն
օնլարա հազարէթ գաղում . պէ
նի կէօրիւնէ՛ պաշարընըն սալ
լարար :
26 Եա՛ Ալահըմ Բապպ՛ պանա

եարտըմ էյլէ . ինայէթինէ կէօ
րէ պէնի գուրթար : Վէ պու՛ 27
սէնին էլլն օլուղունու պիլսին
էթ . Եա՛ Բապպ՛ պունու սէն
իճրա էյլէտին : Օնլար պէտ 28
տուա՛ էթսինլըր , ամմա սէն պէ
րէքէթ վէր . օնլար գաղընճա՛
ութանաճաղար , ամմա գու
լուն շաղ օլաճադ : Խասիմէրիմ 29
րէզալէթ կիյինէճէքէթ , վէ ա՛
յըպլարընը գաֆթան կիսի պիւ
րինէճէքէթ : Աղղըմ իլէ Բապպ 30
պը զայէթ իլէ մէտէ էտէճէյիմ
վէ չօղլարըն արասընտա օնա
համո էտէճէյիմ : Չիւն քի ֆա 31
դիրին սաղ եանընտա տուրուր
քի՛ օնուն ճանընը հիւքմ էտէն
էրտէն գուրթարա :

ՄԻԶԱՄՈՒՐ ՃԺ

Դաւիթին Մէզմուրու :

- Լհօվա Իֆէնտիմէ տէտի քի՛ 1
Սաղըմտա օթուր , Թա տիւշ
մէնլըրինի՛ սէնին այաղլարընա
պատամադ դօյանատէք : Սէնին 2
գուվլէթինին ա՛սասընը՝ Բապպ
Սիօնտան կէօնտէրէճէք . տիւշ
մէնլըրինին օրթասընտա հիւ
քիւմէթ սիւր : Սէնին գուվլէ
թինին կիւնիւնտէ՛ գալմըն չինկ 3
սապահտան ա՛ղըզ զիյնէթլըր Բ
լէ յէսիլէրինի իրատէթ իլէ սու
նաճաղար . սէնին կէնճըլլինին
չիհի սէնտէ տիր : Բապպ էէմին 4
էթտի , վէ նատիմ օլմազ . Սէն
Մէլքիսեդէկ Թէրթիպինճէ է
պէտէն քէահին սին : Իֆէնտիմ 5
սէնին սաղընտա տըր . զաղպը
նըն կիւնիւնտա իատիւհաճըր դըր
տը : Թայիֆէլէրտէ շերաաթ 6
կէօրէճէք . լէշլըր իլէ տօլտուր
տու . չօգ եէր իւզէրինէ պաշ
լանը հզտի : Եօլտա՛ չայլանս ի
չէճէք . օնտան էօթիւրիւ պաշ 7
գալարընաճադ :

ՄԵԶԱՄԻՐ ՃԺԱ

- 1 Լէւուիա : Պիւթիւն երւ-
րէքտէն սողորուարըն մեշիւսին
տէ վէ ճէմսաթտա Բապպը
- 2 Ձեռն էտէճէյիմ : Բապպըն իշ-
լէրի ա՛ղմտիւր : ծնւարտան հէփ
խօջանանըր՝ ծնւարը արարար :
- 3 Օնուն ա՛մէլի ճէլիլ ու զի յնէթլի
տիր . վէ սատագաթը հպէտէն
- 4 դայիմտիր : Միւճիգաթլարընը
ղիքը օլունուր էյլէտի . Բապպ
- 5 րահիմ վէ լաթիֆ տիր : Օնտան
գորգանլարա շէքեար վէրտի .
ա՛հտընը հպէտէն զիքը հտէր :
- 6 Գաւմընա ա՛մէլէրինին գուվլէ-
թինի պէյան էյլէտի քի՝ ծնւարա
թայիֆէլէրին միրասընը վէրէ :
- 7 Էլէրինին ա՛մէլէրի հագիգաթ
վէ շէրիաթ տըր . ծնուն հէփ
- 8 Թէնպիհէլի հագգ տըր . Տէվը-
լըրճէ հպէտէն սապիթ տիրլըր .
ծնւար հագիգաթ վէ սողորուար
- 9 իլէ եափրտը : Գաւմընա ֆի-
տա կէծտէրտի . ա՛հտընը հպէ-
տի օլմաղա էմր էթտի . ծնուն
իսմի ա՛ղիզ վէ հիյպէթլի տիր :
- 10 Ի՛լլին պաշը՝ Բապպ գորգուսու
սուր . ծնւարը ճիւմլէ իճրա է-
տէլէրին էյի ֆէհմի վար . օ
նուն համոր հպէտէն դայիմ
տիր :

ՄԵԶԱՄԻՐ ՃԺԲ

- 1 Լէւուիա : Կէ՛ մութու-
րապպաան գորգան՝ ծնուն էմր-
լէրինտէն դայէթ իլէ խօջանան
- 2 ատէմէ : Օնուն զիւրիյէթի
էէրտէ գաւլի օլաճագ . սողորու-
արըն սիւլիլէսի միւպարէք օլա-
- 3 ճագ տըր : Օնուն էվիտէ մալ-
ու դանիմէթ օլաճագ . վէ սա-
տագաթը հպէտէն սուրաճագ :
- 4 Տօղուլարա՝ դարանլըգտա բըզ-
իլըագ էտէր . րահիմ վէ լաթիֆ
- 5 վէ սաուրդ տըր : Էյի տիր օգ-

քիմսէ քիքէրէմ էտէր , վէ էօ-
տիննճ վէրիւր . մասլահաթընը
շէրիաթ իլէ իճրա էտէճէք :
9 Իրա էպէտէն գըմըլտանմալ .
սասըլըն զիքրի հպէտի օլաճագ :
7 Բէօթիւ խապէրտէն դօրգմաղ .
օնուն երւէր յի Բապպ ա կիւվէ
նիպ սապիթ օլուր : Օնուն երւ-
8 ըէյի մէհէքէմ օլուր , թա տիւշ
մէլէրինէ պաղընճայասէք գօրգ-
մաղ : Սաշըր , Էօխուլարա
վէրտի , ծնուն սատագաթը հպէ-
9 տէն դայիմ տիր . պոլսուլու-
ի զգէթ իլէ երւճէլէնէճէք տիր :
Եարամաղ կէօրէճէք , վէ տարը
10 լաճագ . տիլէրինի գըճըրտա-
յըպ՝ երիյէճէք տիր . Փասըգ-
լարըն սրղուսու հէլաք օլաճագ :

ՄԵԶԱՄԻՐ ՃԺԳ

Լէւուիա : Կ՛ Բապպըն գու-
լարը շիւքը հտին . Բապպըն իս-
2 մինէ շիւքը հտին : Բապպըն իս-
մի՝ շիմտիտէն թա հպէտէտէք
3 միւթէպարիք օլուն : Կիւնէլին
սողուսունտան թա ծնուն պա-
թըսընտէք՝ Բապպըն իսմի համ-
4 տա լայըգ տըր : Բապպ հէփ թա,
յիֆէլէրտէն՝ ծնուն ի՛ղլէթի կէզը-
լէրտէն երւճէ տիր : Երւճէլէր-
5 տէ սաքին ալան Ալահըմըշ
Բապպ կիպի քիմ վար , քի կէզը,
6 լէրտէ վէ էէրտէ օլանը կէօրմէ-
յէ թէնէղիւլ էտէր : Ֆագիլի
թօփրապտան դալտըրան՝ Էօխ-
7 սուլու ֆըշգըտան երւճէտէն օ
սուր . Բի պէյլէր իլէ՝ գաւմը-
8 նըն պէյլէրի իլէ օթուրտա : Է-
9 վին գըսըր դարալընը՝ շաղ օլմուշ
էվլաա անսաղըր խքէան էտէն օ
սուր : Ալէւուիա :

ՄԵԶԱՄԻՐ ՃԺԴ

Իսրայէլ Մըսըրաան՝ Յակօբ
էվի էատ տիւլի գաւմտան չըգ-

2 տըդտա, Յուգա ծնուն Մադտե-
սեսի՝ Խորայէլ ծնուն հիւքիւմէ-
3 թի օլտու : Տէնիդ կէօրտիւ, վէ
գաչտը . Յորդանան կէրիյէ տէօն
4 տիւ : Տալլար գօչլար կիպի պա-
լըրլար գօյուն եւ փուրլարը կի-
պի սըչլատըրլար :
5 Սանա նէ՞ օլտու եա՞ տէնիդ՝
քի գաչտըն, եա՞ Յորդանան՝ քի
6 կէրիյէ տէօնտիւն, եա՞ տաղլար
քի գօչլար կիպի՝ եա՞ պալըրլար
քի գօյուն եւ փուրլարը կիպի
սըչլատընըդ :
7 Եա՞ եէր՝ Բապպըն հուղու-
րունտան՝ Յակիբ Ալահընըն
8 հուղուրունտան տիւթիւ : Գայա-
լը սուլար կէօրիւնէ՝ չադմագ
թաշընը սուլար փունկարընա
տէօնտէրէն օ տուր :

ՄԵԶԱՄԻՐ ՃԺՆ

1 Սիլիգէ տէյիւ եա՞ Բապպ՝ պի-
ղէ տէյիւ իլա ի՛նայէթին իչիւն
վէ հադիգաթըն իչիւն քէնտի
2 իմփին ի՛ղլէթ վէր : Թայի՛Ֆե-
լէր նի՛չիւն տէսիւլէր քի՛ Օնա-
րըն Ալահը հալանէ՛րէտէ տիր :
3 Ալահըմըդ իսէ կէօրտէ տիր .
ճիւմէն հաղզ էթտիյի շէյի էյ-
լէտի :
4 Օնարըն փուրլարը կիւմիւշ
վէ ալթուն տուր, ատէմ էլլէրի-
5 նին ա՛մէն տիր : Օնարըն աղ-
լը վար, վէ սէյլլէմլէր . կէօղ-
6 լէրի վար, վէ կէօրմէլէր . Գու-
լըդլարը վար, վէ իշիթմէլէր .
պուրունլարը վար, վէ գօգու-
7 ալմաղար . Էլէրի վար, վէ էլ-
լէմէլէր . պաղլարը վար, վէ
էիւրիւմէլէր . պողաղարընտան
8 սէս չըգմագ : Օնարըն եափան-
լար էէ՛մ ծնարա հէփ կիւվէնէն
լէր՝ Օնար կիպի օլտուլար :
9 Եա՞ Խորայէլ՝ Բապպա կիւվէ-
նին . Օնարըն եարտըմ ճըսը վէ
10 սիլիէրի օ տուր : Էյ՝ Ահարոն

էվի՝ Բապպա կիւվէնին . ծնա-
րըն եարտըմ ճըսը վէ սիլիէրի օ
տուր : Եա՞ Բապպտան դօր .
11 դանլար՝ Բապպա կիւվէնին . ծն-
լարըն եարտըմ ճըսը վէ սիլիէրի
օ տուր :

Բապպ պիղը խաթըրնա կէ, 12
թիրիպ միւպարէլլէյէ, Խորա-
յէլ էվինի միւպարէլլէյէ . Ա-
հարոն էվինի միւպարէլլէյէ .
Բապպտան գօրդանլարը քիւ- 13
շիւքլէրի հէմ պէշիւքլէրի միւ-
պարէլլէյէ : Բապպ սիղնի իւ- 14
ղէրինիղէ՝ սիղնի հէմ օլտուլարը-
նըղն իւղէրինի դամմ էտէ :
Սիղ՝ կէօրլէրի վէ էէրի դուրան 15
Բապպըն միւպարէլլէրի սի-
նիղ :

Կէօրլէր՝ Բապպըն կէօրլէրի 16
տիր . ամմա էէրի ատէմ օլտու-
լարընա վէրմիշ տիր : Խօրլէր 17
Բապպա շիւքը էթմէլլէր, նէ
տէ սիւքիւթ Եէրինէ Էննիլլէրին
հիչ պիրի : Ամմա պիղ՝ շիմփի 18
տէն թա էպէտէտէք Բապպա
պէրէքէթ օգույաճաղըդ . Ալէ-
լոււնա :

ՄԵԶԱՄԻՐ ՃԺԶ

Բապպըն սէվէրիմ, չիւն քի 1
սէսիմի վէ նիյաղըմը իշիթտի :
Գուլաղընը պանա միւլ էթտի- 2
յի իչիւն՝ կիւնլէրիմտէ նիտա է-
տէճէյիմ : Խօրլա՛ քէմէնալէրի
էթրաֆըմը ալտը, վէ մէզարըն
սըգլէթլէրի պէնի պուլտուլար .
սըգլէթ ու գասալլէթէ օլտա- 3
տըմ : Ամմա Բապպըն իսմինէ
նիտա էթտիմ . Ամա՛ն եա՞
Բապպ՝ ճանըմը դուրթար : Բապպ 5
րահիմ վէ սաաղգ սըր . վէ Ա-
լահըմըդ մէրհամէթիլտիր : Բապպ 6
սատէ օլտուլէրի հըֆը էտէր . պի-
ջարէ օլտում, ամմա օ պէնիիւ-
լաս էթտի : Եա՞ ճանըմ՝ րահա- 7
թընա տէօն . զիրա Բապպ սա-

- 8 նա իհասն էլէտի : Զիրա ճա-
նումը էօրւմտէն՝ կէօղէրիմի
կէօղ եաշնտան՝ այաղմը դայ-
9 մագտան գործարարն : Եաշա-
յանլարն տիրարարնտա՝ Բապ-
պըն հուղուրունտա եիրիյէճէ.
10 յիմ : Ինանտըմ , օնուն իշին
սէջլէտիմ . պէն լայէթ իլէ
11 տէրալէնտիմ . Պէն շաշգընլըլմ .
տա տէտիմ քի՝ Հէր ատէմ եա-
լան տըր :
12 Բապպա՝ պանա օյան ճիւմլէ
իհասնընա պէտէլ նէ՞մուգասիլ
13 վէրէյիմ : Խէլատըն քեասէսի-
նի ալայմ , վէ Բապպըն իսմի .
14 նէ նիտա էտէյիմ : Ատագլարը-
մը Բապպա՝ հալապիւթին գալ
մընըն էօնիւնտէ էտա էտէյիմ :
15 Բապպըն նաղարընտա՝ սալիհլէ-
րինին էօրւմիւ գըլմէթլի տիր :
16 Ամա՞ն եա՞ Բապպ , զիրա պէն
գուլուն՝ պէն խալայրընըն օյ-
լու գուլուն ում . սէն պաղլա-
17 րմը չէօղտին : Սանա շիւքը
գուրպանը քէսէյիմ , վէ Բապ-
18 պըն իսմինէ նիտա էտէյիմ : Ա-
տագլարմը Բապպա՝ հալապիւ-
թին գալմընըն էօնիւնտէ էտա
19 էտէյիմ . Բապպ վինին ալու-
լարընտա՝ սէնին օրթանտա եա՞
Երուսաղէմ . Ալէլուիա :

ՄԻԶԱՄԻՐ ՃԺԷ

- 1 Եա՞ ճիւմլէ թայիֆէլէր՝
Բապպա շիւքը էտին . էյ՞ ճիւմ-
լէ իւմլէթլէր՝ օնա համո էտին :
2 Զիրա օնուն ինայէթի իւզէրի-
միգտէ գալի տիր . վէ Բապպըն
հագիգաթը էպէտի տիր . Ալէ-
լուիա :

ՄԻԶԱՄԻՐ ՃԺԸ

- 1 Բապպա շիւքը էտին , զիրա
էյի տիր . զիրա օնուն ինայէթի
2 էպէտի տիր : Հալա Խարայէտէ-

սին քի՝ Օնուն ինայէթի էպէ-
տի տիր : Հալա Ահարոն էվի տէ- 3
սին քի՝ Օնուն ինայէթի էպէտի
տիր : Հալա Բապպտան գօրգան 4
լար տէսինլէր քի՝ Օնուն ինայէ-
թի էպէտի տիր :
Սըլէթթէն Բապպա նիտա 5
էթտիմ . Բապպ պանա՝ կէնիլ-
լիյէ գօմագ իլէ Ճէվապ վերտի :
Բապպ պէնիմ տիր , գօրգամմ . 6
ատէմ պանա նէ՞ էտէ պիլիւր :
Բապպ՝ պանա եարտըմ էտէնլէր 7
իլէ պէնիմ տիր . իսմի պէնտէն
իքրահ էտէնլէրէ պագաճաղմ :
Ատէմէ կիւվէնմէքտին՝ Բապպա 8
սըլընմագ էյի տիր : Պէլլէրէ 9
կիւվէնմէքտին՝ Բապպա սըլըն-
մագ էյի տիր : Ճիւմլէ թայի . 10
Փէլլէր էթրաֆըմը ալարլար .
Բապպըն իսմի իլէ տիր քի օնա-
լը գրաճաղմ : Էթրաֆըմը ալ 11
սըլար , հէմ պէնի գուլաթտը-
լար . օնլարը Բապպըն իսմի իլէ
տիր քի գըրաճաղմ : Արըլար 12
կիպի էթրաֆըմը ալարլար , տի-
քէնլէրին աթէշի կիպի սէն-
տիւլէր . օնլարը Բապպըն իսմի
իլէ տիր քի գըրաճաղմ : Սէն 13
պէնի՝ տիւլմէք իշին շիտտէթ
իլէ իթի վերտին . ամմա Բապպ
պանա եարտըմ էթտի : Գուվ 14
վէթիմ վէ թէսպիհիմ Բապպ
սըր . հէմ պէնիմ խէլատըմ օլ-
տու : Սատըլարըն չատըրլա . 15
ընտա ալգըշ վէ խէլաս սէտասը
վար . Բապպըն սաղ էլի գուվ
վէթ իշէր : Բապպըն սաղ էլի 16
էիւճէ տիր . Բապպըն սաղ էլի
գուվվէթ իշէր : Էօլմէմ , իլա 17
եաշայաճաղմ . վէ Բապպըն իշ-
լէրին նագլ էտէճէյիմ : Բապպ 18
պէնի շիտտէթ իլէ թէտիպ էթ-
տի . ամմա պէնի էօրւմէ թէս-
լիմ էթմէտի :

Պանա սատագաթըն գալու- 19
լարընը աշըն . օնլարտան կի-
րիպ Բապպը մէտէ էտէճէյիմ :

- 30 Բապայուն գաւիռնուռ պու սուրբ :
սատրդլար պունտան կիրէճէք :
21 Սէնի մէտէն էտէճէյիմ, զերա
պանա ճէվապ վէրտին : վէ պէ.
22 Նիմ խէլարամ օլտուն : Նախու-
ճիլէրին րէտտ էթտիքէրի թաշ.
23 քէօշէ պաշը օլտուն : Պու Բապայ-
տան օլտուն . պու՝ կէօղէրիմիդտէ
24 աճայրպ տըր : Պու՝ Բապայուն
եաւիտըղը կիւնտիւր . ճնտտ մէս
25 ըուր ու շաղ օլալամ : Ամա՛ն
եա՝ Բապայ՝ հալա խէլաս էյլէ .
ամա՛ն եա՝ Բապայ՝ հալա միւյէս
տէր էյլէ :
26 Բապայուն իսմինտէ կէլէն միւ-
թէպարիք օլտուն . սիղէ Բապ-
պուն էվնտէն պէրէքէթ օգու-
27 ըուղ : Բապայ՝ Ալլահ տըր , վէ
պիղէ նուր կէօսթէրիւր . պայ-
րամ գուրպանըն իսլէր իլէ մէղ-
պաշըն թապուշնուղարընատէք
28 պաղլայըն : Սէն Ալլահըմսն,
վէ սէնի միտէն էտէճէյիմ . եա՝
Ալլահըմ՝ սէնի էիւճէլտէճէ-
29 յիմ : Բապպա շիւքը էտին , զի-
րա էյի տիր . զերա օնուն ի՛նա-
յէթի էպէտի տիր :

ՄԷԶԱՄՈՒՐ ՃԺԹ

ԱՆԷՓ

- 1 ' յէ՝ մութլու օլու քեամիլ օ-
լանլարա՝ Բապայուն թէվրաթը ի-
լէ կէզէնլէրէ : Նէ՝ մութլու օ-
նուն շէհատէթլէրինի հըֆղ է-
տէնլէրէ՝ օնու պիւթիւն էիւրէք
3 իլէ արայանլարա . Հէմ տէ պինա .
մուսլուգ իլէմէղլէր . իւլա օնուն
4 Եօլարընտա էիւրիւրէր : Սէն
էմր էթտին քի՝ թէնպիհլէրինի
5 տիգպաթ իլէ սաղլայլամ : Նօ՝
լայտը սէնին գանոնլարընը սաղ-
լամաղա՝ Եօլարըմ տողուլա ի-
6 տի : Օլ գէման պէն սէնին ճիւմ
լէ էմրէրինի կէօղէթմէք իլէ՝ ու-
7 թանմաղ իտիմ : Սէնին հազգ

շէրիա՝ թէրինի էօյրէնտիյիմտէ՝
սէնի տողուռ էիւրէք իլէ մէտէն
էտէճէյիմ : Սէնին գանոնլա . 8
ընը հըֆղ էտէճէյիմ . պէնի պիւ-
քիւլիլէ թէրէք էթմէ :

ՊԷԹ

Սէնճ քիմնէ Եօլունու նէ՝ իլէ 9
վաքէյէ , իւլա քի ծաւ սէնին քէ-
լամընա կէօրէ հըֆղ էթմէք իլէ :
Սէնի պիւթիւն էիւրէյիմ իլէ ա . 10
րատըմ . պէնի էմրէրինտէն
սաւիմաղա դօմա : Սէօղէրինի 11
էիւրէյիմտէ սաղլատըմ , շէյլէ
քի սանա կիւնաճ էթմէյիմ :
Միւթէպարիք սին եա՝ Բապպ . 12
պանա գանոնլարընը էօյրէթ :
Սէնին աղղընըն ճիւմլէ շէրիա՝ թ . 13
լէրինի՝ առտաղլարըմ իլէ նաղլ
էթտիմ : Սէնին շէհատէթլէրի 14
նին Եօլունտան հէր կէմէ գէն .
կինլըքտէն էօթիւրիւ կիպի մէս .
ըուր օլտում : Սէնին թէնպիհ . 15
լէրինի թէֆէքիւր էտէճէյիմ .
վէ Եօլարընը կէօղէտէճէյիմ :
Գանոնլարընտան հազղ էտէճէ . 16
յիմ . քէլամընը ունութմայա-
ճաղըմ :

ՎԻՄԷ

- Պու գուլընա իհսան պըլ 17
էաշայըմ , վէ քէլամընը հըֆղ
էտէյիմ : Վէօղէրիմի աշ , վէ սէ . 18
նին թէվրաթընտան աճայրպլար
կէօրէյիմ : Պէն Էէրտէ միւսա . 19
ֆիր իմ . էմրէրինի պէնտէն կիզ-
լէմէ : Սէնին շէրիա՝ թլէրինին 20
արգուսունտան՝ ճանըմ հէր
վաղթտա էզիմիշ տիր : Սէնին 21
էմրէրինտէն սալիան մէլուն մաղ-
րուրլարը թէքտի էթտին : իւ . 22
զէրիմտէն ալապը վէ հազարէ .
թի աէֆ՝ էյլէ . զերա շէհատէթ-
լէրինի հըֆղ էյլէտիմ : Սէրվէր 23
լէր տախի օթուրուպ՝ հազգըմա

սէջլէրէր խաի . դուռնն սէնին
գանաւն լարընը թէ ֆէքքիւրէ թ .
24 տիմ : Շէհատէ թլերին տաիօ
պէնիմ սիւրիւրիւմ չէ տանը
մէնալերիմ տիր :

Տաղէթ

25 Ղաթըմ թօփրաղա եափըըը .
բէլամընա կէօրէ պէնի իհէա
26 դըլ : Եօլարմը նաթլ էթ տիմ ,
վէ պանա ճէվապ վէրմիմ . դա .
27 նունլարընը պանա էօյրէ թ : Թէն .
պիհէրէրին եօլունու պանա անկ .
լաթ . վէ աճայրալարընը թէ .
28 ֆէքքիւր էտէյիմ : Ճանըմ գա .
սալէթտէն եաշ մէօքէր . բէլա .
մընա կէօրէ պէնի գայիմ էյլէ .
29 Եալան եօլունու պէնտէն իրտէր .
վէ պանա թէվլաթընը իհսան
30 էյլէ : Հագիրգաթ եօլունու սէչ .
տիմ . շէրիաթլերին ինիսմէ գօ .
31 տում : Սէնին շէհատէ թլերին
եափըըըմ . եա Բապպ պէնի
32 ոնթամալըմա : Սէնին էմրէրի .
նին եօլունաա սէյրտէճէյիմ .
զիրա եիւրէյիմ կէնիչէտէճէ .
սին :

Հէ

33 Եա Բապպ պանա գանուն .
լարընն եօլունու էօյրէ թ . վէ օ .
նու սան գատար հըֆղ էտէ .
34 յիմ : Պանա ֆէհմ վէր , վէ
թէվլաթընը հըֆղէտէյիմ . հէմ
պիւթիւն եիւրէքտէն օնու կէօ .
35 ղէտէյիմ : Պէնի էմրէրին թա .
րիգլերիտէ եիւրիւթ . ղիրա օն .
36 տան խօշանտըմ : Եիւրէյիմի
տէյիլ թամաա , իլա սէնին շէ .
37 հատէթլերինէ մէյլէնտիր : Կէօղ
լերիմ պաթըլըղա պագամա .
տան տէնտէր . պէնի եօլուն .
38 տա իհէա էյլէ : Քէլամընը սէն .
տէն դօրգան գուլունա սապիթ
39 էյլէ : Գօրգաուղում հագարէ ,

թիմ տէֆէյլէ . ղիրա շէրի .
աթլերին էյի տիր : Իլթէ մթ .
40 նին թէնիլէրինն արդու շէ .
տիմ . պէնի սատագաթն իլէ իհ .
եա դըլ :

Վալ

Վ է ինայէթին եա Բապպ 41
հէմ խէլասըմ բէլամընա ղէօրէ
պանա կէլաիլէր : Վ է պէնի թա 42
գիրէտէնէ նէօղ ճէվապ վէրէ .
յիմ . ղիրա նէրիթ բէլամընա ին .
վէնտիմ : Վ է կէրչէքլէ սէօղիւ 43
նիւ աղըմտան աալա կիտէրմէ .
զիրա շէրիաթլերինն իւմիտէթ .
տիմ : Վ է թէվլաթընը տայիմա 44
էպէտէն վէսէրմէտէն սաղալըմ :
Վ է կէնիլիքտէ կէֆէյիմ . ղի 45
րա սէնին թէնպիհէրին թա .
լապ էթտիմ : Վ է սէնին շէհա 46
տէթլերին հագղընա փատըաշ .
լար շէնիւնտէ սէջլէյիմ , վէ ու .
թանմայրմ : Վ է պէնիմ սէվի . 47
յիմ սէնին էմրէրին իլէ մէսրուր
օլըյըմ : Վ է կէլէրիմի սէվիյիմ 48
էմրէրինն գալտըրայըմ . վէ գա .
նունլարընը թէ ֆէքքիւր էտէ .
յիմ :

Չային

Գուլունա օլանսէօղի խաթ 49
րնա կէթիլ . օնու քի պէնի օ .
նա կիւվէնտիրտին : Տէրտիմտէ 50
թէսէլլիմ պու տուր . ղիրա սէօ .
զիւն պէնի իհէա էյլէտի : Մաղ 51
րուրա պէնի փէք չօղ ղէվէլէն .
տիրէր . աճա թէվլաթընտան
սափմատըմ : Գատիմտէն օլան շէ 52
րիաթլերին խաթըմա կէթիլ .
տիմ . եա Բապպ , վէ թէսէլլի
պուլտում : Սէնին թէվլաթը 53
նը թէքքէտէն ֆասըղլարըն սէ .
պէպիւնտէն պէնի հարարէթ
թուլտում : Միւսաաֆիլլիյիմ 54
էվլիտէ սէնին գանունլարըն պա .

նա մեզմուսը մատուցէրն օլտու :

55 Սէնին իսմինն եա՛ րապպ՝ կէճէ տէ խաթըրմա կէթիւրիմ, վէ

56 թէվրաթընը հըֆղէյլէտիմ: Պու պանա՛ սէնին թէնպիհէրինն սազլատըրըմ իչիւն վագի՛ օլտու:

Խէթ

57 Պէնիմհիսսէմսին եա՛ րապպ. տէտիմ քի՛ սէնին սէօղլէրինն

58 սազլայըմ: Սէնին հուղուրուն տա պիւթիւնն երւբէքտէն րիճա էյլէտիմ. սէօղլէնէ կէօրէ պա.

59 նա մէրհամէթ էյլէ : Եօլլարը մը միւլահաղա էտիպ՝ այագլա.

60 վիրտիմ: Սէնին էմրլէրինն սագլամաղա ա՛ճէլէ էթտիմ՝ վէ օյա.

61 լանմաթըմ: Պասազլարըն պէօ. լիւբլէրի էթրաֆըմը ալտըլար . ա՛մա թէվրաթընը ունութմա.

62 տըմ: Կէճէ եարըսընտա դալ գարըմ քի՛ սէնին հագդ շէրիա՛թ էրինն իչիւն սանա շիւքը էտէ.

63 յիմ: Պէն՝ հէփ սէնտէն դօր. գանլարա վէ թէնպիհէրինն

64 հըֆղէտէնլէրէ օրթադիմ: Եա՛ րապպ՝ սէնին ինայէթինտէն էէր տօրու տուր . պանա գանունլա. ընըն էյրէթ :

Դէթ

65 Պուլունա եա՛ րապպ՝ քէն. տի սէօղլէնէ կէօրէ էյլէք էյլէ.

66 տին : Պանա էյի իսթիտատ ու իլմ էյրէթ : զիրա սէնին էմը.

67 լէրինէ ինանտըմ: Տէրտէ տիւշ մէղտէն՝ պէն եանկըմադտա ի. տիմ. ա՛մմա շիմսի սէօղլէնիւ.

68 հըֆղէյլէտիմ: Սէն էյի սին, վէ էյլէք էտիճի սին. պանագա.

69 նունլարըն էյրէթ : Մաղուր լար պանա դարըն եալան իճատ էթտիլէր . ա՛մա պիւթիւնն եիւ. ըէք իլէ սէնին թէնպիհէրինն

հըֆղէտէրիմ. Օնգարըն էիւ. 70 ըէյի իշ եաղը կիպի՛ գաթըլան. տը . ա՛մա պէն թէվրաթընտա

մէսրուր օլտու: Տէրտէ տիւշ 71 տիւյիւմ՝ հագդըմա էյի տիր . շէյլէ քի սէնին դանունլարընը

էյրէնէյիմ : Սէնին աղընըն 72 թէվրաթը պանա՛ ալթուն վէ կիւմիւշ պինլէրինտէն էյի տիր :

Եօտ

Պէնի սէնին էլլէրինն եափտը, 73 հէմ պէնի թէշէիլ էյլէտի . պա.

նա ֆէհմ վէր , վէ սէնին էմըլէ. րինն էյրէնէյիմ: Սէնտէն դօր. 74 գանլար պէնի կէօրիւպ՝ շաղ օլա.

ճագլար . զիրա սէնին սէօղլէ. նէ իւմիտ էթտիմ: Պիլըրիմ եա՛ 75 րապպ՝ քի շէրիա՛թլէրինն հագդ

տըր . վէ պէնի հագիգաթ իւղ. րէ տէրտէ սալտըն : Քէրէմ էյ. 76 լէ՛ դուլունա օլան սէօղլէնէ կէօ.

րէ ինայէթին պանա թէնլէլի օլտուն : Պանա մէրհամէթլէրին 77 կէլինն , քի իշեա օլայըմ. զիրա

թէվրաթըն՝ սիւբիւրիմ տիր : Մաղուրլար ութանսըն , զիրա 78 պանա նահագդ էէրէ զատրէթ.

տիլէր . պէն իւէ սէնին թէն. պիհէրինն թէֆէքքիւր էտէրիմ: Սէնտէն դօրդանլար՝ վէ շէհա 79 տէթլէրինն պիլէնլէր պանա տէնն

սին : Եիւրէյիմ գանունլարըն 80 տա քեամիլ օլտուն . շէյլէ քի ու. թանմայըմ :

Քաֆ

Ղանըմ իսկեսըն իչիւն հաու. 81 ըէթ չէքէր . սէօղլէնէ իւմիտ է.

տէրիմ: Կէօղլէրիմ սէնին սէօ. 82 զիւն իչիւն՝ Պանա նէ՛ զէման թէսէլի վէրէճէքսին տէյէրէք՝

պօզուլուր : Զիրա տիւթիւնտէ 83 թուրում կիպի օլտում. ա՛մա սէ. նին գանունլարընը ունութմա.

- 84 տրմ: Սէնին գուշունուն կիւն-
էրի գաճ տըր . պէնի գովալա-
յանարըն իւղէրինէ նէ՞ զէման
85 հիւքմ իճրա ետէճէքսին : Սաղ-
րուլար պէնիմիջին չուգուրլար
գագտըլար , քի պու՝ թէվրաթը-
86 նա մուղայիր տիր : Հէփ էմրէ-
րին հագիգաթ տըր . պէնի նա-
հագգ եէրէ գովալարլար . պա-
87 նա եարտըմ էթ : Աղ գալտը
պէնի եէրտէ հէլաք էտէրէր ի-
տի . ամմա պէն թէնպիհէրինի
88 պրաքմատըմ : Ինայէթինէ կէօ-
րէ պէնի իհեա էյլէ . վէ ալըը-
նըն շէհատէթինի հըֆգէտէյիմ :

Լամէտ

- 89 Ի պէտէն եա՛ րապպ՝ սէնին
սէօղիւն կէօքէրտէ սապիթ տիր:
90 Սէնին հագիգաթըն տէվը պէ
տէվը տուրուր . եէրի սապիթ
91 էթտին վէ տուրուր : Պու կիւ-
նէաք սէնին հիւքմէրինճէ տու-
րուրլար . շիւն հէփիտի գուշա-
92 րըն տըր : Թէվրաթըն սիւրիւ-
րիմ ումասա խի , ու զէման տէր
93 տիմտէն հէլաք ուրուր խիմ : Թէն
պիհէրինի էպէտէն ունուլթմա-
յաճալըմ . զիրա սէն պէնի օն
94 շըր իլէ իհեա էթտին : Պէն սէ-
նին իմ , պէնի խէլաս էյլէ . զի-
րա սէնին թէնպիհէրինի արա-
95 տրմ : Փասըգլար պէնի պէքէ-
տիւր քի՝ պէնի հէլաք էտէլէր .
ամմա պէն սէնին շէհատէթիւրի-
նին իւղէրինէ միւլահազա էտէ-
96 ճէյիմ : Հէր քէմալին սօնու ու
տուղունու կէօրտիւմ . ամմա սէ-
նին էմրիէ զայէթ կէնիշ տիր :

Մէմ

- 97 Սէնին թէվրաթընը նէ՛ գա-
տար սէվէրիմ . պիւթիւն կիւն
98 թէֆէքքիւրիւմ օ տուր : Եմր-
լըրին պէնի՝ տիւլմէնյէրիմտէն

ալիմ գըլտը՝ զիրա օնլար էպէ-
տէն պէնիմ տիր : Հէփ խօճա- 99
լարմման զիյատէ ֆիրասէթը
օտոււմ . զիրա՝ շէհատէթիւրին՝
թէֆէքքիւրիւմ տիր : Իսթիյար 100
լարտան զիյատէ ֆէհիմ օտոււմ
զիրա թէնպիհէրինի հըֆղ էյ-
լէտիւմ : Այազլարըմ հէր քէօ 101
թիւ եօտան կէրի թուլթոււմ .
շէյլէ քի սէօղիւնիւ հըֆղ էտէ-
յիմ : Շէրիա թէլըրինտէն սափ 102
մատըմ . զիրա պանա սէն թա-
լիմ էթտին : Սէօղիւն տիմալը 103
մա նէ՛ թաթըլ՝ աղըմա պալտան
թաթըլ տըր : Թէնպիհէրինին վա 104
սիթասի իլէ ֆէհիմ քիւնիտիւմ . օ-
նուն իշիւն հէր եալանըն եօղուն
տան իբրահ էթտիւմ :

Նուն

Սէնին քէլամըն այազլարմա 105
ջըրաղ՝ վէ իղէրիմէ ըլլգ տըր :
Սէնին հագգ շէրիա թէլըրինի 106
հըֆղ էթմէյէ եէմին էթտիւմ ,
վէ պանու սապիթ էտէճէյիմ :
Ղայէթ տէրտիլ օտոււմ . եա՛ 107
րապպ՝ պէնի քէլամընա կէօրէ
իհեա էյլէ : Աղըմըն իրատէթ 108
փէշքէշինի՝ քէրէմ էյլէ՝ դապու-
էթ եա րապպ . վէ շէրիա թէլ-
ըլիկ պանա էյօրէթ : Ճանըմ 109
տայիմա ալուճուլուտ տըր . ամ-
մա սէնին թէվրաթընը ունուլթ-
մատըմ : Փասըգլար պանա տու- 110
ղազ գուրտուլար . ամմա պէն՝
սէնին թէնպիհէրինտէն սափ 111
մատըմ : Շէհատէթիւրինի էպէ-
տէն միրաս ալտըմ . զիրա օնլար 112
էիւրէյիմին ֆէրրահ տըր : Եիւ-
րէյիմի մէյլէնտիրտիւմ քի՝ գա-
նունլարընը սօնա գատար էպէ-
տէն իճրա էտէյիւմ :

Սամէս

Սէմէսէյի փիւնէրտէն իբ- 113

ԳՕՖ

- 43 Պիւծիւն եիւրեքտէջնիտա
էթտիմ, Գաննա ճէվապ վէր՝ եա՝
Բապպ՝ գանունլարըն կէօզէ.
146 տէյիմ: Սանա նիտա էթտիմ,
պէնի խէլաւ էյլէ. վէ շէհա.
147 տէթլէրինի հըֆիզ էտէյիմ: Շա.
Ֆադ սէօքիւմիւնտէն էվլէլ գալ
գըպ՝ ֆերեատ էթտիմ: սէնին
148 սէօղիւնէ իւմիտ էթտիմ: Սէօղ
լէրինի թէֆէքիւր էթմէք ի.
շին կէօղլէրիմ կէճէ նէվպէթլէ.
149 րինտէն իլէրի տաւլանսալ: Ի՛նա
յէթինէ կէօրէ սէտիմի իշիթ. եա՝
Բապպ՝ պէնի շէրիա՝ թլէրինի իւղ
150 րէ իշէա էյլէ: Խապիռլիյին
արտընճա կիտէյլէր էադլաշը
լոր. սէնին թէվլաթընտան ու.
151 զազ վարթըլար: Եադըն սըն
եա՝ Բապպ՝ վէ հէֆի էմրէրին
152 հադիգաթ ալըր: Շէհաաէթլէ.
րինին հադգընա գաւտիմտէն պիւ
տիմ. քի՝ ընլարը էպէտէն թէմէլ
լէթտին:

ԲԷԶ

- 153 Տերտիմէ պադ, վէ պէնի խէ
լաւ էյլէ. զիրա թէվլաթընը
154 ունաւթմաւըմ, Տա՛վամը ֆաւլ
էտիպ պէնի ֆիտա էյլէ. քէլա.
մընա կէօրէ պէնի իհէա գըլ.
155 խէլա՝ ֆիմըղլարտան իրադ
ալըր. զիրա գանունլարընա թա.
156 վապ տէյիլէր: Մէրհամէթլէ.
րին չօդ աուպլէա՝ Բապպ. պէնի
շէրիա՝ թլէրինի իւզըն իհէա էյլէ:
157 Պէնի գօվալայանլար վէ պանա
սըզլէթ վէրէնլէր չօդ տուր. ա՛մ
158 սափմաւըմ. Խալընլարը կէօ.
րիւպ՝ տիթտիմտիմ, ընլարը քի
սէնին քէլամընը սադլամադլար
159 իտի: կէօր. քի՝ թէնպիհէրինի
սէվտիմ. եա՝ Բապպ՝ ինայէթի.
160 նէ կէօրէ պէնի իհէա էյլէ. Սէ.

նին սէօղլէնիւն պալը հադիգաթ
վէ հէֆի հադգ շէրիա՝ թլէրին է
պէտի տիր:

ՇԽ

Սէրվէրլէր պէնի պիւլա սէ. 161
պէպ գօվալաւըլար. ա՛մմա սէ.
նին սէօղլէնտէն էիւրէյիմ գօրդ.
տու: Պէն սէնին քէլամընտան 162
էօթիւրիւ՝ չօդ շիքէար պուլան
կիպի շաղ օլուրում: Եալան. 163
տան նէֆրէթ վէ իքրահ էթ.
տիմ. ա՛մա սէնին թէվլաթընը
սէվտիմ. հադգ շէրիա՝ թլէրին 164
իշին ա՛մա կինաէ էէտի քէր.
րէ համա էսէրիմ: Սէնին թէվ. 165
րաթընը սէվլէնլէրին չօդ սէլա.
մէթի վ.՛ր. վէ ընլարա թէօ.
քէզ էօզ տուր: Իլէլաւընը պէք. 166
լէտիմ եա՝ Բապպ. վէ էմրէրին.
նի իճրա էյլէտիմ: Ճանըմ սէ. 167
նին շէհաաէթլէրինի սադլատը.
վէ ընլարը զայէթ իլէ սէվլէրիմ.
թէնպիհէրինի վէ շէհաաէթլէ. 168
րինի սադլատըմ. զիրա հէֆի
էօլլարըմ սէնին էօնիւնաէ տիր:

ԹԽԸ

Ֆերեսաւըմ հուզուրումա 169
եադլաշըն եա՝ Բապպ. սէօ.
ղինէ կէօրէ պանա ֆէհմ վէր: 170
Նէյաղըմ՝ հուզուրումա վար.
մըն. քէլամընա կէօրէ պէնի
գուրթար: Տուտադլարըմ՝ շիքը 171
նուլթը՝ էտէճէք. շին քի սէ.
պանա գանունլարըն էյրէթ.
տին: Տիլըմ քէլամընըն հադգը. 172
նա թադրիր էտէճէք. քի՝ ճիւմէ.
էմրէրին հադգ ալըր: Էյլն պա. 173
նա էարտըմ էթմէքաէ օլոււն.
զիրա թէնպիհէրինի սէլապլ.
խէլաւընա արդոնէ էքտիմ եա 174
Բապպ. վէ թէվլաթընա իւրիւ.
րիմ տիր: Ճանըմ էտլաւըն, վէ 175
սանա համա էյլէսին. վէ սէնին

176 չէրիս/Յէրին պանա եարտում
է/թըն : Դայա օլմուշ գոյուն
կիպի եօյտան սափտում, գուլու
նու արա . զորա էմրէրինի ու
նուծմատում :

ՄԻԶԱՄԻՐ ՃԻ

Տերէճէլէր իւահիսի :

1 Սըզէթմրէ Բապպա չա.
ղըրտում . վէ պանա ճէվապ վէր .
2 տի : Եա՛ Բապպ ճանրթը եա.
լան տուտաբլարտան՝ հիւկպազ
3 տիտէն գուրծար : Սանա նէ՞
վէրէճէլ : վէ սանա նէ՞ զամմ
4 էտէճէլ . էյ հիւկպազ տիւ . ճէպ .
պարթէ պիւկէմիւշ օգլարունը՝ ար .
տրճ օղընլարընին գօրլարը իւէ
5 պէրտալէր Վէէճէլ : Վայ պա .
նա բի՛ Սոսթուա միւսաֆիր օլ .
տում . Կէգար չատըրլարընն
6 էանընտա գաբին օլտում . Ճա .
նըմ՝ սէլամէթտէն իբրաս էտէն .
7 լարէն էանընտա չօգ սաբին օլ .
1 տու : Վէն սաւլ յէյլէր իմ՝ առ .
մա սէյլէտի յիմաէ , յնլար ճէնք
խուսուսուստա սէօլլուէր :

ՄԻԶԱՄԻՐ ՃԻԱ

Տերէճէլէր իւահիսի :

1 Վէօղէրիմի՝ տաղարա տօղ .
րու գալարըրաճաղըմ . Եարտը .
2 մըմ նէլէտէն կէլէճէլ : Եար .
տըմըմ՝ կէօղէրի վէ եէրի եա .
3 ըստան Բապպան կէմէ : Օ՝
սէնին այաղընը գըմըլտանմաղա
պրագմաղ . սէնի պէլէլէն ու .
4 յուգլամաղ : Իշթէ Խարայէլի
պէլէլէն ույուգլամաղ , վէ ու .
5 յումաղ : Սէնի պէլէլէն Բապպ
աղը . սէնին սաղ էլնին եա .
նըլտա կէօլլէն՝ Բապպ աղը :
6 Կիւնտիւղիւն կիւնէլ՝ վէ կէճէ .
լէլին այ սէնի վուրմայաճաղ

աղը : Բապպ սէնի հէր պէլա , 7
տան հըֆղ էտէճէլ . սէնին ճա .
նընը հըֆղ էտէճէլ : Բապպ սէ . 8
նին չըգընը վէ կիւրիշին՝ շիմ .
տիտէն թա էպէլէտէ հըֆղ է .
տէճէլ տիւ :

ՄԻԶԱՄԻՐ ՃԻԲ

Դաւիթին տերէճէլէր իւահիսի :

1 Պանա՛ Բապպն էվինէ կի . 1
տէլիմ տէտիքէրի զէման , շաղ
օտում : Այաղարըմը գաբու . 2
լարընտա սուրբըրլար՝ եա՛ Ե .
րուսաղէմ . Երուսաղէմ էէր , 3
փարէ չաթըմը շէհր կիպի պէլ
նա օլմուշ . բի՛ սըվլէլար Բապ . 4
պն իսմինէ շիւքը էլթմէր իլին
Բապպն սըվլէլարը Խարայէլին
գանուսուսա կէօրէ օրայա չը .
գարլար : Զ իրա օրատա շէրա՛ 5
աթ իլին թախիթլար՝ Դաւիթ
էվի իլին թախիթլար գուրու . 6
տու : Երուսաղէմին սէլամէթի
նի տիլէլին . սէնի սէվլէլէր
րահաթըգ պուլուրլար : Սէնին 7
գալէլէրինտէ սէլամէթ՝ սէրույ .
լարընտա ըահաթըգ օլտու : 8
Գարընտաղարըմ վէ տօսթլարըմ
իլին չալա՛ Սէնտէ սէլամէթ
օլտու տէլէճէլիմ : Ալահըմը 9
Բապպն՝ էվի իլին՝ սէնին էյ .
լիլին արայաճաղըմ :

ՄԻԶԱՄԻՐ ՃԻԳ

Տերէճէլէր իւահիսի :

1 Վէօղէրիմի սանա տօղըն գալ . 1
տըրըրըմ՝ եա՛ կէօթտէ սաբին .
լան : Իշթէ դուլարըն կէօղէրի 2
էֆէնտիլէրինին էլինէ՛ խալալը .
ղն կէօղէրի իսմէգնուսունէր
լինէ օլտուղու կիպի՝ կէօղէրի
միւ Ալահըմըգ Բապպա պէյլէ
օլաճաղ , թա պիղէ մէրհամէթ .

3 Էսփնճէյէտէք ք Պիղէ մէրհա.
մէթ քիւլ ա' Բապպ պիղէ մէր
համէթ գըլ. զիւս հապարէթ
4 Իլէ չօգ աջառուգ : Ճանրմըն մէ.
Քա սիւրէնէրին զէվէնմէսին
տէն՝ մաղուրլարն հապարէ.
Թինտէն չօգ աջառու տուր :

ՄԵԶՄՈՒՐ ՃԻՒ

Դաւիթին տէրէճէլէր իլահիսի :

1 Իյէր Բապպ պիղիւմ իլէ օլ
մասա իսի. հաա Խարոյէլ տէ.
2 սին. Բապպ միլիլիւմ իլէ օլմասա
իսի. ատէմէր իւզէրիւմիլէ գաւլ.
3 աղգարընտա՝ օլ զէման զիւղապ.
աղը պիղէր թուծուլմաղ իլէ
պիղի տիրի Էուտարլար իսի.
4 Օլ զէման սալար պիղիւմիւրգ է
տէր իսի. ճանրմըն իւզէրինէ
5 սէլ կէչէր իսի. Օլ զէման օլ
գապարմըն աուրար ճանրմըն
6 իւզէրինէ կէչէր իսի : Բապպ
միւթէպարիք օլտուն բին պիղի
օնլարն տիլէրինէ շէքար վէր.
7 մէսի : Ճանրմըն մէթէն Կիպի
ավճըլարն տուղաղընտան աղատ
օլտու սուղապ գըրըլը, վէ
8 պիղ աղատ օլտուսգ : Եարարմը.
մըղ՝ կէթէրի վէ եւրի եարու
տան Բապպն իսմիտէ տիր :

ՄԵԶՄՈՒՐ ՃԻՅ

Տէրէճէլէր իլահիսի :

1 Բապպա կիւվէնէլէր՝ գը.
Վընտանմայալ էպէմէն աուրան
2 Սիւն տաղը կիպի տիր : Երու.
սաղէմին Էթրաֆընտա տաղար
օլտուղու կիպի՝ Բապպ շիմի.
տէն թա էպէտէտէք գալմընըն
3 Էթրաֆընտա էօյլէ տիր : Զի.
րա Քարաղըն ա'աաւը սաաղգ.
լարն գուրա'սը իւզէրինէ գօն.

մաղ. Թա քի՝ սաաղգլար էլլէ.
Քիւն եարամաղընա սալմայա.
լար : Էյի քիմէլէրէ վէ եիւ.
4 րէքլէրի տաղարա էյլէք էյ.
լէ՝ հա՝ Բապպ : Էյիւլիւքլէրինէ
5 սափանէրի իսէ՝ Բապպ օնլարը
եարամաղըք իւզէլէլէր իլէ
սիւրէճէք. Խարալէլին իւզէրինէ
սէլամէթ օլտուն :

ՄԵԶՄՈՒՐ ՃԻԶ

Տէրէճէլէր իլահիսի :

1 Բապպ Սիւնուն էսիրլիսին
տէօնտէրինճէ, սիւն կէօրէնէր
2 կիպի օլտուգ : Օլ զէման աղը.
մըղ կիւվէն իլէ՝ վէ տիրմիլ ալ.
գըլ իլէ սօլտու. օլ զէման թա.
3 յիֆէլըտէ տէսիլէր քի՝ Բապպ
պուլար իլին՝ պէօյիք իլէր
4 գըլար : Բապպ պիղիւմ իլին պէօ.
յիք իլէր գըլար : շաղու մէս.
5 րուք օլտուգ : Եա՝ Բապպ էսիր.
վիլիլիլի՝ գըլիլտէ օլտն աղը.
6 թըլար կիւվէն տէնտէր : Կէօղ
եաղըրըն իլէ քէքնէր՝ ալգըլ իլէ
պիլէճէքլէր : Եքիլէճէք թօ.
իսում կէօթիւրիւպ՝ աղլարադ
չըղըպ կիւվէն էլալէթէ տէմէա.
լէրինի կէթիւրէրէք ալգըլ իլէ
տէօնէճէք :

ՄԵԶՄՈՒՐ ՃԻԶ

Սողմունուն տէրէճէլէր իլահիսի :

1 Իյէր Բապպ էլլի եափմաղ
իսէ, սնու եափանլար նաֆիլէ
չալըրըլար. էյէր Բապպ շէհ.
2 ին պէքլէմէղ իսէ, պէքճի նաֆի.
լէ ույանըգ գալըր : Էրէն գալ
գըպ կէճ օթուրմաղ վէ միհնէթ
էքմէյի եէմէք՝ սիղէ նաֆիլէ
տիր. հաղգան օ՝ սէվիլիսինէ
3 սիլգու վէրիւր : Իլթէ օլտըլար
Բապպն միւրաւ տըր, գարնըն

4 յէյվէսի ի վաղ տըր : Գուզվէթ
լինին էլ ինտէ օղլար նիճէ խէ ,
կէնճլէրին օղուլարը էօյլէ տիր :
5 Եւ՝ մութըւ օլ ասէմէ քի՝ թիր .
քէշէնի ծնարասն տօլտուրտու .
տիւշմէնէրի իլէ գափուտա սէօյ .
լէշալքէրինտէ՝ ու թանմայաճադ
լար :

ՄԻԶՄՈՒՐ ՃԻԸ

Տէրէճէլէր իւսհիսի :

1 Իկ՝ մութըւ Բապպտան հէր
գօրգանա՝ օնուն էօլտորնտա
2 Էի՝ իւշէնէ : Ելինին էմէյինի
էէտիյին զէման՝ նէ՝ մութըւ
սանա , վէ սանա խայր օշաճադ :
3 Սէնին գարըն էվինին հայվէթէ-
րինտէ մէյվէլն ասմա կիպի՝ էվ
լատարըն սօփրանըն էթրաֆըն .
տա զէյթըն ֆիտանլարը կիպի
4 օլաճադլար : Իշթէ Բապպտան
գօրգան տտէմ պէօյլէ պէրէքէթ .
5 լէնիր : Բապպ սանա Սիօնտան
պէրէքէթ վէրէ , վէ էօմիւնիւն
ճիւմէ կիւնէրինտէ Երուսաղէ .
6 մին էյվինին կէօրէսին : Հէմօ
ղուլարընքն օղուլարըն կէօրէ-
սն : Խորայէլին իւղէրինէ սէ .
լամէթ օլտուն :

ՄԻԶՄՈՒՐ ՃԻԹ

Տէրէճէլէր իւսհիսի :

1 Զալա Խորայէլ աէսին քի՝
կէնճլէրինտէ պէրու պանա չօդ
2 քէրրէ սըղլէթ վէրտիլէր . կէնճ
լի իմտէն պէրու պանա չօդ քէր-
րէ սըղլէթ վէրտիլէր իսէ տէ
կիւնէրի պանա էէթմէտի :
3 Չիֆթիլէր արգամըն իւղէրի .
նէ չիֆթ սիւրաիւլէր . էվէք .
4 լէրինի ուղաթալըր : Բապպ
պարտք աըր . ֆառըղլարըն ի .
5 փինի քէպտի : Սիօնտան հէփ

իքրա՝ էտլնէր ու թանաճադ-
լար , վէ կէրի տէօնէճէքլէր :
Գօփարըլմազտան էվվէլ գու-
րույան՝ տաճարըն օմու կիպի
օլաճադլար , քի օնուն իլէօրադ-
ճը տվուճունու՝ վէ աէմէտճի
գուճաղըն տօլտուրտադ , վէ
կէշէնէր տէմէղլէր քի՝ Սիլէ
Բապպլն պէրէքէթի կէսին .
սիղէ Բապպլն իսմինտէ պէրէ-
քէթ օգուրուղ :

ՄԻԶՄՈՒՐ ՃԼ

Տէրէճէլէր իւսհիսի :

Տէրին էէրլէրտէն սանա չա-
ղըրադ՝ էա՝ Բապպ : Եա՝ Ե-
ֆէնտիմ՝ սէսիսի տինկէ . գու-
լազլարըն նիյազըլըն աէսինէ
մուգայէտ օլտունլար : Եյէր
պինամուսըրազլարը խաթրատ
տաղլար իսէն էա՝ Բապպ , քի՝ մ
տայանա պիլըր էա՝ Եֆէնտիմ :
Լամա սէնին էանընտա մաղֆի-
րէթ վար , թա քի աէնտէն գօր-
դալար : Պէն Բապպա միւնթա-
ղիր օլտում , ճանըմ միւնթաղիր
օլտու . վէ օնուն սէօղիւնէ իւ-
միտ էթտիմ : Ճանըմ Եֆէնտի-
մէ՝ սապահր պէքլէյէն սապահ
պէքճիլէրինտէն զիյասէ Դանիւ
ղէր քի : Խորայէլ Բապպա իւ-
միտ էթտին , զիրա Բապպլն էա-
նընտա ինայէթ վար . հէմ օնուն
էանընտա աղիմ ֆիտա վար :
4 Վէ Խորայէլ հէփ էարամադ
լըզլարընտան օ ֆիտա էտէճէք :

ՄԻԶՄՈՒՐ ՃԼԱ

Դաւթին տէրէճէլէր իւսհիսի :

Եա՝ Բապպ Էիւրէջիմ գա-
պարմադ , վէ կէօղլէրինէիւ-
ճէլմէտի . վէ հայլմտէն պէօ-
յիւք վէ աճալըպ իւղէրտէ Էիւ-

- 2 րիւմէտիմ: Հաղգան պէն ճա.
նըմը՝ առաւր եանընտա սիւս.
տէն քէսիլմիշ մատում կիպի
թէսքին վէ իսքեաթ էթտիմ.
ճանրմ սիւստէն քէսիլմիշ մա.
3 սում կիպի տիր: Իսրայէլ շիմ.
տիտէն թա էպէտէտէք Բապպա
իւմիտ էթտին:

ՄԻԶԱՄԻՐ ՃԼԲ

Տէրէճէր իւսհիսի:

- 1 Եւ Բապպա Դաւիթին հաղ.
գընա՝ ծնուն հէի տէրտին զէքը
2 էլէ. Բի Բապպա եէմին էթ.
տի, Յսկոբուն Գատիրինէ ա.
3 տաղ էլէյիպ՝ Էլպէթթէ էվի
օլան մէսքեանա կիրմէյիմ, եա.
թաղըմ օլան աէօշէյէ չքիմա.
4 յըմ, էլպէթթէ կէօղէրիմէ ույ.
գու՝ քիրիքէրիմէ ույուգլամագ
5 վէրմէյիմ, թա պէն Բապպա Ի.
չին մաճալ՝ Յսկոբուն Գատիրի
իչին մէսքեանալար պուլունճա.
6 յատէք փէփի: Իլթէ ծնուն Եփ.
րաթատէ օլուուլունու իլթտիք.
ծնու օրմանըն օվալարնտա պուլ.
7 տուգ: Օնուն մէսքեանալարնա
վարալըմ՝ ալաղլարնըն պասա.
8 մաղընա սէճտէ գըլալըմ: Եւ
Բապպա՝ սէն տէ գուվլթինին
սանտուղու տէ րաճաթընա
9 դալգ: Քեասհինլէրին՝ սատա.
դաթ կիյիսիլէր. վէ սալիշէ.
10 րին՝ ալըլը էթտինլէր: Գուլուն
Դաւիթին խաթըր իչին մէսի.
հինին էիւղինիս տէօնտէրմէ:
11 Բապպա Դաւիթէ հաղիդաթ իլէ
եէմին էթտի, վէ ծնտան տէօն.
մէզ. Թաթթընա դարնըն մէյ.
12 վէտինտէն քօյաճաղըմ: Էյէր օ.
ղուլարն աճտըմ վէ ծնարա
էօրէտէճէյիմ շէհատէթէրիմի
սաթլարլար իսէ, ծնարըն օղու.
լարը տաթիլ էպէտէր էպէտին.
ճէ սէնին թաթթընտա օթուրա.

ճաղլար: Զիրա Բապպա Սիօնու 13
սէշտի. ծնա քէնտինէ մէքեան
իչին արղուլէյիպ փէփի, Բա. 14
հաթըմ էպէտէր էպէտինճէ
պու տուր. պուլունտա օթուրա.
ճաղըմ, զիրա ծնու արղուլէտիմ:
Օնուն զաթիրէտինի հէր վէճ.
իլէ պէրէքէթլէյիմ. Գա.
գիլլէրին էքմէք իլէ սօյուրա.
ճաղըմ: Վէ ծնուն քեասհինլէրի. 16
նէ իսկաա կիյիսիլէյիմ. վէ
սալիշէրի զայէթ իլէ մարուր
օլաճաղլար: Օրատա Դաւիթ 17
իչին պիր պույնուղ պիթիլէճէ.
յիմ. մէսիհիմ իչին պիր չիրա.
հաղըլալըմ: Օնուն սիւսմէ 18
լէրինէ ալըպ կիյիսիլէճէյիմ.
վէ ծնուն իւղէրինտէ թաճը ջի.
էքէնէճէք տիր:

ՄԻԶԱՄԻՐ ՃԼԳ

Դաւիթին տէրէճէր իւսհիսի:

1 Իլթէ դարնտալարն հէման
պիրլէքտէ սաքին օլմուլը՝ նէ՝
խօշ վէ նէ՝ լաթիթ տիր: Սա. 2
գալա՝ Ահարոնուն սագալընա
աղըպ էսվապլարնըն քէլարնա
էնէն՝ պաշ իւղէրինտէ խօշ եաղ
կիպի տիր. Սիօնուն սաղլարը 3
իւղէրինէ էնէն՝ հէրմունուն չիհի
կիպի տիր. զիրա Բապպա օրատա
պէրէքէթի էպէտէն հայաթ թա.
յին էլէմիշ տիր:

ՄԻԶԱՄԻՐ ՃԼԴ

Տէրէճէր իւսհիսի:

1 Իլթէ Բապպա պէրէքէթ օ.
գուլուն՝ էյ կէճէլէքտէ Բապ.
պըն էվինտէ տուրան Բապպըն
հէփ գուլարը: Մաղաէսէյէ 2
կլէրինիզի դալտըլը Բապպա
պէրէքէթ օղուլուն: Վէքէրի 3
վէ եէրի եարատան Բապպա՝ սէ.

նի Սիօնտան միւսպարէքէյէ :

ՄԵԶԱՄԻՐ ՃԼԵ

- 1 Լէւուիա : Բապարն իսմի .
նէ շիւքը Էտին . շիւքը Էտին՝ էյ
- 2 Բապարն գուլարը , սիւզքի Բապարն
Էվինտէ՝ Ալաշըմըղ Էվինին
ալուլարընտա տուրուրսունուզ :
- 3 Բապար շիւքը Էտին , զիրա Բապար
Էյի տիր . ծնուն իսմինէ մէղմուր
օդույուն , զիրա լաթիֆ տիր :
- 4 Զիրա Բապար Յակոբու քէնտի .
նէ՝ Իսրայէլը քէնտինէ մախսուս
սէչտի : Զիրա պէն սիլտիմքի
Եհովա աղիմ՝ վէ Եֆէնտիմիզ
հէփ ալաշըրտան Էթա՛ն տիր :
- 6 Բապար կէօքէրտէ վէ Էէրտէ՝
տէնիզէրտէ վէ ճիւմէ տէրին .
լըքէրտէ հէր նէ իսթէտի իսէ
- 7 Էյլէտի : Ետրին ուճըրընտան
պուխարըր Էալտըրըր , Էալ
մուրա շիւքէքէր Էափար . Էէլի
- 8 իսպլինէլէրինտէն չըգարըր : Մը
սըրը իւք տօղուլարընը՝ առէմ
տէն հայվանա վարընճա վուր .
- 9 տու . Սէնին իչնտէ Էա՝ Մը
սըր՝ Փարաւոնուն իւզէրինէ վէ
ծնուն ճիւմէ գուլարընըն իւզէ
րինէ ալաւթէթէր վէ միւ՛ւճիղաթ
- 10 Լար կէծտէրտի . Զօգ Թայիֆէ
լէթ՝ վուրտու . վէ գուվվէթլի
- 11 փատիշաշար Էօրտիւրտիւ . Էա՛
ի Աթօրհուլարըն փատիշաշը
Սէհնու վէ Բասանըն փատիշա
շը Ովգու՝ հէմ Քանանըն ճիւմ
լէ փատիշաշըգարընը : Վէ ծն
լարըն տիյարընը միրասա՝ քէն
տի գալմը Իսրայէլէ միրասա
վէրտի :
- 13 Էա՝ Բապար իսմին Էպէտի
տիր . Էա՝ Բապար՝ սէնին զէք .
- 14 րին տէվը պէ տէվը տիր : Զիրա
Բապար գալմընըն շէրասաթընը
կէօքէճէք . վէ գուլարընտան
Էթիւրիւ նատիմ օլաճագ :
- 15 Թայիֆէլէրին փուլթարի կիկ .

միւշ վէ ալթուն տուր . տուեմ
Էլէրինին ա՛մէլ տիր : Օնլարըն 16
աղլը վար , վէ սէօյլէմէլէր .
կէօքէլէրի վար , վէ կէօրմէլէր .
Գուլազարը վար , վէ իշիթմէլ 17
լէր . ծնլարըն ալընտա տախի
նէֆէս Էօգ տուր : Օնլարը Էա՝ 18
փանլար՝ Էէ՛մ ծնլարա հէփ կիւ
վէնէնլէր ծնլար կիսի օղուրար :
Էա՝ Իսրայէլ Էվի՝ Բապար պէ 19
րէքէթ օդույուն . Էա՝ Ահարոն
Էվի՝ Բապար պէրէքէթ օդու
յուն : Էա՝ Ղէի Էվի՝ Բապար 20
պէրէքէթ օդույուն . էյ Բապար
տան դօրգանլար՝ Բապար պէ
րէքէթ օդույուն : Երուսաղէմ 21
տէ սաքին օլան Բապար՝ Սիօն
տան միւթէպարիք օղուն : Ա
լէւուիա :

ՄԵԶԱՄԻՐ ՃԼԶ

- 1 Բապար համո Էտին , զիրա
Էյի տիր . զիրա ծնուն ի՛նայէ
թի Էպէտի տիր : Ալաշըրըն 2
Ալաշըն համո Էտին . զիրա
ծնուն ի՛նայէթի Էպէտի տիր .
Սահպլէրին Սահպլինէ համո 3
Էտին . զիրա ծնուն ի՛նայէթի Է
պէտի տիր . Աղիմ միւ՛ւճիղաթ 4
լար Էալընըղ իւլէյէնէ , զիրա օ
նուն ի՛նայէթի Էպէտի տիր .
Կէօքէլի իլմ իլէ Էափանա , զի 5
րա ծնուն ի՛նայէթի Էպէտի տիր .
Եէրի սուլարըն իւզէրինտէ սա՝ 6
պիթ Էաէնէ , զիրա ծնուն ի՛նա
յէթի Էպէտի տիր . Ղէօյիւք 7
նուրար Էափանա , զիրա ծնուն
ի՛նայէթի Էպէտի տիր . Կիւնէ 8
շի կիւնէ հիւթիւմէթ Էթմէք Է
չիւն զիրա ծնուն ի՛նայէթի Է
պէտի տիր . Այը վէ Էըրուզա 9
րը կէճէյէ հիւթիւմէթ Էթմէք
իչիւն՝ զիրա ծնուն ի՛նայէթի Է
պէտի տիր . Մըսըրը իւք տօ 10
ղուլարը իլէ վուրանա , զիրա օ
նուն ի՛նայէթի Էպէտի տիր . վէ 11

- տրալարն տան Իսրայէլ չրգա-
լանա, զիրա ծնուն ինայէթի է
12 պէտի տիր, գուժկէթի էլ իւն
վէ ու զանորդ գող իւն զիրա ծնուն
13 ինայէթի էպէտի տիր. Գըղը
տէնի իւն իւն լարանա, զիրա
14 ծնուն ինայէթի էպէտի տիր.
վէ օրթաւուն տան Իսրայէլ իւն
չիրա, զիրա ծնուն ինայէթի
15 էպէտի տիր. վէ փարաւուն ու ա-
քերի իւն Գըղը տէնի իւն տիր.
տիր, զիրա ծնուն ինայէթի էպէ.
16 տի տիր. Գաւթիւն չէօրտէ կէղ-
տիրէնէ, զիրա ծնուն ինայէթի
17 էպէտի տիր. Գէօյիւք փատի-
շահլար վարանա, զիրա ծնուն
18 ինայէթի էպէտի տիր. վէ
գուժկէթի փատիշահլար գաւթ
էթաի, զիրա ծնուն ինայէթի
19 էպէտի տիր. Աթօհլուարն
փատիշահլար Սէհնու՝ զիրա օ.
20 նուն ինայէթի էպէտի տիր, վէ
Բասան փատիշահլար Ուգու՝ զի-
րա ծնուն ինայէթի էպէտի տիր.
21 վէ ծըլարն տիրարնը միրատէ
վէրաի, զիրա ծնուն ինայէթի
22 էպէտի տիր, գուլու Իսրայէլ
միրաս իչիւն՝ զիրա ծնուն ինա-
23 յէթի էպէտի տիր. Ալադ հա-
լիմիտէ պիղի զիրա էպէտէ, զի-
րա ծնուն ինայէթի էպէտի տիր.
24 վէ պիղէ սքգէթ վէրէնէրտէն
պիղի գուլթաւալ, զիրա ծնուն
25 ինայէթի էպէտի տիր. Հէրթէ.
նէ էքմէք վէրիւ, զիրա ծնուն ի.
26 նայէթի էպէտի տիր. Կէօրէ.
րին Ալաշրն համա էտին. զի-
րա ծնուն ինայէթի էպէտի տիր.

ՄԻԶԱՄԻՐ ԺԼԻ

- 1 Բաքիւնուն ըրմադարը եա.
նընա՝ օրատա օթուրտուգ.
հէմ Սիծու խաթըմը պէթիւր.
2 մէք իւն աղաւորդ : Օնուն օր.
թաւունա՝ Թանպուրալըմը
սէօյիւ աղաշարընէն կաղէրէնէ

ասալդ : Զիրա օրատա պիղի 3
էտիրիւյէ սիւրէնէր իւնաի սէղ-
լէրինտէն՝ վէ պիղէ գուլթաւա-
լէր՝ Սիծու իւնաիլէրինտէն պիղի
պիր իւնաի օգուլուն տէրա պիղ
տէն չէնէք տիրալէր : Բասա.
պին իւնաիլին տիրարի զու-
պէթաի նի՛ճէ օգուլարմ : Է-
յէք սէնի ունուաւուր իւնաի եա՛
Երուաւըմ, սաղ էլիմ հիւնէ.
նի ունուծաւուն : Էյէր սէնի 6
խաթըմա թուծալ իւնաի,
էյէր Երուաւընի՝ սիւրէնէրին
պաղ էթմէք իւնաի, տիրա տիր.
մաղըմա եաթընըն : Էա՛ Բասալ
Երգըն, ծնուն Թէմէլնէտէք ե-
ղըն տէյն Եղմըմ օղուարը
հագգընա Երուաւընի կիւնիւ.
նի խաթըմա կէթիւր :

1 խաթալ օղաւալ Բաքիւն
ղըն՝ նէ՛ մուծըմ սէնին պիղի
էթալիլին ճէղատըն շանաէ.
տէյնէ. Նէ՛ մուծըմ Թու-
ծուպ սէնին մա՛ղուարընը գա.
յայա չարփանա :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԺԼԻ

Դաւիթին Մէմուր :

Սանա պիւթին էիւրէյիմ.
տէն համա էպէտէյիմ. ալա-
լար էծիւնտէ սանա մէղմուր օ.
գուլաւաղըմ : Սէնին աղիւ հէյ.
քէլնէ տըղու սէճտէ գըլաւա-
ղըմ, վէ սէնիլն ինայէթի իչիւն
վէ հագիգաթըն իչիւն իսմինէ
համա էպէտէյիմ. զիրա քէլա-
մընը ճիւմէ իսմինտէն աղիմ
էթալին : Չաղըրաղըմ կիւնտէ՝
պանա ճէվալ վէրտին. ճանըմ.
տա գուլթէթ իւն պանա ճէսա-
թէթ վէրիւսին : Էա՛ Բասալ հէ.
րիւճիւմէ փատիշահլար՝ սէ-
նին աղընըն սէղլէրինի իչիւն.
ճէ, սանա համա էպէտէրէր :
վէ Բասալն էպուրնա իւն

ՄԻԶԱՄԻՐ ԺԽԲ

Դաւիթին մեղարարած օշտուղու
զէման չի՛ր տուա՛ւր :

- 1 Սէսիմ ի՛նչ Բապայ ֆերեատ
էտերիմա՛ւ սէսիմ ի՛նչ Գապայ
- 2 Ետլարըրմ Ե Տոուն հուդուե
րունտա չէքվա՛մը աճէքերիմ :
- 3 Նազլ էտերիմ : Բո՛ւհում պէնտէ
պայրարգտա , ջըտե՛մ սէն Բի՛նէ
- 4 Ջազ Գուրտուլար ? Սաղա պապ ,
վէ կէօր քի՛ պէնի թանը յան եօգ
- 5 տուր . պանա աղղըմա՛նազ էէք
պայմատը , Քանթմէն հալնէ սօ :
- 6 Թանթեօգ տուր : Սանա ֆերեատ
էթտիմ : Զա՛ Բապա . տէտիմ քի՛
- 7 Սէն փէնակեմա՛հրմ Եաշլանլա՛ն
- 8 Ընէ փերիմա՛նէ հիտեմ սին : Քի՛ն
- 9 ղանըմա գի՛նչազ վուր , զիրա դա
յէթ ի՛նչ սէֆիլ ջլտու՛մ . պէնի
- 10 գովալմանըմտան՝ պէնի գուր
թար , զիրա պէնտէն գուվէթը
- 11 շտուլար : Զանըմը հապատան
չըգար քի՛ իսմինէ Զանա էտէ
- 12 յիմ . սէն պանա ի՛հսան էտին :
- 13 Ճէ՛ սատաղլարէթրաֆըմը ալա
ճազար :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԺԽԳ

Դաւիթին Մէզմուրու :

- 1 Եա՛ Բապա՛ նիյաղըմը ի .
չէթ Բրիճամա գուլազ վուր .
- 2 հապիգաթըն ի՛նչ՝ սատաղաթըն
ի՛նչ պանա ճէվապ վէթ : Վէ
- 3 գուրուն ի՛նչ շէրասթա կըրմ .
զերա սէնին հուգուրունթա հի՛
- 4 տիր Եաշլանլա՛ն Զապարդ չըղմաղ ?
- 5 Պի՛ն քի տիւլմէն ճանըմը գօ .
ձալար , է՛ տիւլմէն Եէրի չարի
- 6 տը . պէնի չօգտան պէրու Եօլ
տիւրմիւ շէր կիպի գարանըգլար :

տա օթուրթտու : Վէ Բուհում 4
պէնտէ պայըրմ Ե էրեքիմ :
տէրունիմա՛նէ Թլթիւթ օլուր : 5
Դատի՛ Կիւլէրի խաթըրմա կէ
թիտիմ : Զիւմէ ա՛նէն իւլէրին
իւղէրինէ միւլաճաղա էտերիմ .
սէնին էլլէրինն փի իւղէրինէ
թէֆէքէր Էտէրիմ : Էյէրիմ 6
մի սանն տողու Ձալարըմ .
ճանըմ սանա սուսուղ էէր կիպի
սանա՛նը . ալլա՛ն

Պանա թէ՛ Զէվապ վէր եա՛ 7
Բապա , Բուհում տիւրքէտի .
Եիւղէնիւ պէննէն կիղէմէ , Վէ
Յուգուրա Էնէկէրէ պէնկէր
մայրմ : Պանա սապաճլալըն ի՛ 8
նայէթինի ի՛նչթտիր , զիրա սա .
նա կիւվէնտիմ . ջըւ կիւէճէ՛յիմ
Եօլու պանա պիլտիր , շին քի
ճանըմը սանա տողու դարըր
տըմ : Պէնի տիւլմէնէրիմա՛նէ 9
գուրթար եա՛ Բապա , սանա
սըղընտըմ : Սէնին միւրաաղըն 10
էթմէ յի պանա Էօյրէթ , զիրա
Սլալա՛ն ո՛նէն սին . սէնին է յի
Բուհում պէնի տողու տիյարա
գուլարուղաղըն : Սէնին իսմին 11
իլին եա՛ Բապա՛ պէնի Բիճեա
էյլէ՛ սատաղաթըն ի՛նչ ճանը .
մի սըղլէթուն չըգար . Վէ ի՛ 12
նայէթին ի՛նչ տիւլմէնէրիմի
պէրպատ Էտէճէրսին , վէ ճա
նըմա հէի սըղլէթ Վէրէնէրի
հէլաք Էտէճէրսին . զերա պէն
սէնին գուրուն ում :

ՄԻԶԱՄԻՐ ԺԽԴ

Դաւիթին Մէզմուրու :

Գալամ Բապա միւթէպարիք 1
օլուն , քի էլլերիմ մո՛հարէ .
պէյէ փարմաթըրըմը ճէնկէ
թալիմ էտէր : Բնայէթիմ վէ 2
դալա՛մ՝ փէնակեալըմէ գուր
թարըճմ տըր . դալանըմտըր ,
վէ սնա կիւվէնիրիմ . դալմըմը

1 պապի Թապի՝ եղևն տիր
 2 Եւ՝ Բապպ ասեմնէ՝ տիր քի
 3 քի՝ Թու ճիսապա քոյապուն Ե
 4 տեմ պաթըլըղա պենկէր ք
 5 նոմ կիւնէրէ կէնէն կէպէն կի
 6 պի տիր :
 7 Եւ՝ Բապպ կէպէրէրնէ է
 8 վէ Ե՝ տապարտ տօղան . վէ
 9 տրեթսիւնէր : Ը ինէք կէնն
 10 տեր , վէ մարըր տապըթ ք
 11 չարըր տալ , վէ մարըր չարըթ
 12 Երբաթսիւնէրն սաղա պենի
 13 գուրթար , վէ պենի չօդ սու
 14 լարատի խէլաւ էյլէ Ե շու եատ
 15 օղուլարըն էլինտէն՝ քի մար
 16 րէ աղըր պաթըլըղ . Ե օյլէր
 17 վէ սաղ էլըրի եալան քաղըր աղըր
 18 Եւ՝ Եւ՝ սանա էլէնի եալ
 19 ճի օգոցաճաղըմ . սանա մեթէ
 20 լի սանկուր ին մեղմուր օղու
 21 լաւ վերէն՝ գաւաթ Դաւթիթէօ
 22 Թիւ դըրճտան գուրթարան օ
 23 տուր : Պէնի գուրթար , վէ եատ
 24 օղուլարըն էլինտէն պենի խէ
 25 լաւ էյլէ , քի մարըրն աղըր պա
 26 թըլըղ սեյլէր , վէ սաղ էլընէ
 27 րի՝ եալան քաղըր աղըր : Ը օյլէ
 28 քի օղուլարըմըղ կէնճիքէրն
 29 տէ պիցիւմիւ Ֆիտանլար կիւնի
 30 յալար . դըղարըմըղ սերայ պի
 31 նաթը ինկէն յուլըղէ քօշէ Թաշ
 32 լարը կիպի օլալար ք Ամպարաւ
 33 րըմըղ տուր օղուպ տիրըն տիր
 34 լիւ նիյմէթ տէօքէլէր . դոյուն
 35 լարըմըղ վարօղարըմըղտա պին
 36 լերճէ՝ օնպինլէրճէ չօղալալար .
 37 Սըղըրալըմըղ էիւքիւ օլալար .
 38 ճիւճիւմ օլմայա , վէ չըղը օլմա
 39 յա , վէ մէյտանլարըմըղտա պա
 40 ճըրը օլմայա : Նէ՝ մուլթու պու
 41 ճարտէ օլըն դավմա . Նէ՝ մըլթ
 42 լու Ալլահը Եհոմա օղան դավմա :

ՄԵԶՄՈՒՐ ՃԻՆ

Դաւթի թէքքիւրի :

1 Եւ՝ Ալլահըմ փատրաճ՝ սէ
 2 նի եիւճէլտէճէլիւ . վէ սէնին
 3 խմինէ էպէտ իւլ ապաւ պէր
 4 քէթ օգոյաճաղըմ : Զեր կիւն
 5 սանա պէրէքէթ օգոյաճաղըմ
 6 վէ խմինէ էպէտէն վէ սերմէտէն
 7 ճամու էտէճէլիւ : Բապպ ա
 8 ղիւ քիւր , վէ դայէթ մէտէն լա
 9 յըղ աղըր : վէ ճաղգմէթի թէք
 10 թիշ օղումա : Տէվր տէվրէսէ
 11 նին իշէրինի մէտէ էտէճէր , վէ
 12 պէնին գուրթէթու իշէրինի խա
 13 պէք էտէճէր . Զէմլ ի ղէթի
 14 նին շալըր . վէ աճալըպ Եմլ
 15 լէրինի ղիւքէ էտէճէլիւ : Զէմ
 16 ճիյաթէթու գուլվէթին սեյ
 17 լէյճէքէլէր . վէ պէն սէնին ա
 18 ղուլթէթին նաղէ էտէճէլիւ
 19 Սէնին աղմ էյլիւնին ղիւքին
 20 նուլթ էտէճէլէր : վէ սաա
 21 դաթընա աղըր էտէճէքէր
 22 Բապպ րաճիւմ վէ լաթիթ ապ
 23 ը աղմ . վէ ինկէթի չօղաուր
 24 Բապպ ճիւմէյէ էյլի տիր . վէ
 25 մերճամէթլէրի ճիւմէ աճլէրի
 26 իւղէրինտէ տիր : Եւ՝ Բապպ
 27 ճէփ աճլէրին սէնի մէտէ է
 28 տիրէր . վէ սալիլէրին սան
 29 պէրէքէթ օգուլար : Սէնին փա
 30 տրաճլըղըն ի ղէթի ինի սեյ
 31 լէյճէքէլէր . վէ դուրթէթու
 32 իշէրինի խապէր էտէճէքէր ,
 33 թա քի ստէմ օղուլարըն մուն
 34 գուրթէթու իշէրինի վէ փա
 35 տրաճլըղըն ճէթլ շալըր պիւ
 36 տիրէր : Սէնին փատրաճլը
 37 ղըն՝ ճիւմէ էպէտէր փատրաճ
 38 լըղ . վէ սալթանալըն ճիւմէ
 39 տէվրէր տէվրինէ տիր :
 40 Բապպ ճիւմէ տիւլթէթ .
 41 լանլարըն տէվրէքէր տիր . վէ
 42 ճիւմէ չէթմէթէ օղուլարը գալ
 43 արըր : ճիւմէնին կէօղէրի

սէնի կէօգէծիր . վէ ընարա վագ .
 16 սին : էլլինի աջարուն , վէ հէր
 եաշայանն արզուսունու տոյու .
 17 բուսուն : Բապպ ճիւմէ եօլա
 րնտա սասաղ : վէ հէփ ա'մէլէ .
 րինտէ ինայէթլի սիր :
 18 Բապպ ընա ճիւմէ չաղբան .
 արա' ընա կերէքըք ին չաղբ .
 19 րանլարա եազըն տըր : Օնտան
 գօրգանլարն միւրատընը իճլա
 էտէր . վէ ֆերեասլարընը իշի .
 ախա' ընարը խէլաս էտէր :
 20 Բապպ' ընու ճիւմէ սէվէնլերի
 հըֆը էտէր . վէ հէփ ֆաօղլա .
 21 րը պերպատ էտէր : Աղըմ
 Բապպն մեաճինի սէջլէ յէճէք .
 վէ հէր թէն' ընուն ա'ղիզ իսմի .
 նէ էպէտէն վէ սերմէտէն պէ .
 րէքէթ օգույաճադ :

ՄԻԶԱՄԻՐ ՃԽԶ

1 Իւլէլուիա : Եա' ճանրմ' .
 2 Բապպա համա դըլ : Ի'օրիւմ
 տէ Բապպա համա էտէճէլիմ' .
 պէն տուրտուգճա' Ալլահրմա
 3 մէզմուր օգույաճաղըմ' : Պէյլէ
 րէ' առէմ օղունա կիւվէնմն ,
 քի ընաա խէլաս եօդ տուր :
 4 Բուհու չըգար , թօփրաղընա
 աէսէր . հէման օլ կիւնտէ միւ .
 րահաղարը զայ' օլուր :
 5 Կէ' մութլու եարտըմ ճըսը
 Յաղորուն Ալլահը օյանա' իսմի
 տի Ալլահը Բապպտա օյանա ,
 6 ընտա քի կէօգլէրի վէ եէրի' տէ .
 նիղի վէ ընարտա հէփ օյանը
 հափտը . քի էպէտէն կերէք .
 7 լիք սաղար , քի մաղլումլարն
 շէբաա' թընը կէօրիւր , քի աճլա
 րտ էքմէք վէրիւր . Բապպ պաղը
 րարը չէօգէր :
 8 Բապպ քէօրէրին կէօղէրինի
 աջար . Բապպ չէօքմիւլէրի գալ
 ըրըրը : Բապպ սառաղլարը սէ .
 9 վէր : Բապպ զարիպլէրի սագ .

լար , էօքմիւլէ վէ տուլ գարը .
 1 յա տէսթէկիր օլուր . աամա
 ֆաարգլարըն եօլունու էլլի է .
 տէր : Բապպ էպէտէն' եա' Սի 10
 ըն սէնին Ալլահըն տէվը պէ
 տէվը փափաշհըդ սիւրէճէք .
 Ալլալուիա :

ՄԻԶԱՄԻՐ ՃԽԵ

1 Բապպա շիւքր էտին . ղերա
 Ալլահըմըզա մէզմուր օգույաճաղ
 էլլի սիր . շիւնքի համա էթմէք .
 2 րաթիլի չէ հազըլըր շէյ սիր :
 Բապպ երուսաղէմի պինա էտէր ,
 3 Իսրայէլին գօլումմուշարընը ճճմ' .
 էտէր : Եիւրէյի գըրըմըշարա
 շէֆա վէրիւր . վէ ընարըն եարա
 4 րարընը պաղլար : Եըլըղլարըն .
 սայրընը հիւսպ էտէր . ճիւմ
 5 լէնիէ իսմէր գօր : Իֆէնտի
 միզ ա'ղիմ սիր , վէ գուվլէթի
 չօդ տուր . ֆէճմի' պինիհայէ
 տիր : Բապպ տէրաթմէնալէրէ
 6 տէսթէկիր օլուր . ֆմըրըլար
 թա եէրէտէքտիւշիւրիւր : Բապ
 7 պա շիւքր ին իլահ' օգույուն .
 Ալլահըմըզա թանպուր ին մէզ
 մուր օգույուն . կէօյիւ պու .
 8 րաթլար ին գափալյան' եէրէ
 եաղմուրու հաղըրլայան' տաղ
 9 րարտ օթ սիթիւրտէն' տալար .
 րարա չէ չաղբան գուղղուն եալ
 րուրընու թաա' մվէրէն օտուր :
 10 Աթըն գուվլէթիւնտէն հաղէթ .
 մէշ . առէմին պալտըրլարնտան
 խօշանմաղ : Բապպ ընտան գօր
 11 դանլարտաա' ինայէթինէ իսմի
 էտէնլէրտէն խօշանըր :
 12 Եա' երուսաղէմ' Բապպ
 մէտհ էյլէ . եա' Սիժն' Ալլահը
 նա շիւքր էյլէ : Զիւրա օ սէնին
 13 դափտըլարընըն յանտալարընը
 գափլիլէպի' սէնին իշինտէ օղու
 14 րարընը միւպարէքէտի : Սէնին
 սինօրունտա սէլամէթ դօյուն
 տուր . սէնի պուղտայըն ա'լար

- 15 իւն աղբուրուր : Էմբինի եերէ
կէօնտերրի , սէօղիւ աճէլէ սէ .
16 յիրտիր : Եափաղը կիպի դար
վերրի : դըրաղույու քիւլ կիպի
17 սաշար : Պուզունու փարջալար
կիպի աթար . օնուն սովաղունա
18 գարը քիմ սուրա պիւրի : Սէօ
զիւնիւ կէօնտերրի , վէ օնլարը
երտիր : եէլնի իւֆիւրտիր ,
19 սուլար աղար : Սէօղէրնի Յա
կոբա՝ գանունլարընը վէ շէրի
աթլէրնի իսրայէլէ խապէր է .
20 տէր : Հիւ պիր Թայիֆէյէ էջ
լէ կլէմէսի . վէ օնլար՝ օնուն
շէրիաթլէրնի պիւմէսիւրէր : Ա
լէլուիա :

ՄԷԶԱՄԻՐ ԶԽԸ

- 1 Ալէլուիա : Բապպա կէօբ
լէրտէն շիւքր էտին . օնա էիւ
2 շէլէրտէ շիւքր էտին : Էյ հէփ
մէլէլէրի՝ օնա շիւքր էտին . եա՝
ճիւմէն ա՛սքերէրի՝ օնա շիւքր է
3 տին : Եա՝ կիւնէշ իւն այ՝ օնա
շիւքր էտին . էյ ըլղըն հէփ
երլըղալար՝ օնա շիւքր էտին :
4 Եա՝ կէօբլէրնի կէօբլէրի վէ կէօբ
լէրաէն եօգարը օլան սուլար՝ օ
5 նա շիւքր էտին : Օնլար Բապ
պըն իսմինէ շիւքր էթսինլէր .
6 ղիրա էար էթմի , վէ եարաւոր
ապաւտ գալիմ գըլար . գանուն
7 գօտու , վէ իսթալ օլմազ : Եէր
տէն Բապպա շիւքր էտին՝ եա՝
8 աթաւերլէր վէ հէփ կնկինլէր , ա
թէշ վէ տօլու՝ գար վէ պուխար՝
օնուն սէօղիւնիւ իճրա էտէն
9 գասըղա եէլի . տաղար վէ
ճիւմէն պալըրլար՝ մէյվէտար ա
ղաճլար վէ ճիւմէն երզ աղաճլա
10 ըր , ճանապարհար վէ ճիւմէն տա
վարլար՝ սիրթիւնէնլէր վէ գա
11 նատը գուշար , եերին փատի
շահլարը վէ ճիւմէն իսմէթլէր՝
սերվէրլէր վէ եերին հէփ հաթիմ

լէրի , իյիթլէր հէմ տսիսի զըզ 12
լար՝ իսթիւրլար իւն կէնճլէր .
13 Բապպըն իսմինէ շիւքր էթսին
լէր . ղիրա եալընը օնուն իսմի
կիւնէն տիր . օնուն շանը եերին
հէմ կէօյիւն իսթիւնաէ տիր :
14 Վէ քէնտի գալմընըն պոյնու
ղանու քէնտի հէփ սալիհլէրի
նին էա՛նէ քէնտինէ եազըն օլան
գալմըն Իսրայէլ օղուլարընըն
թէշէքքիւրիւնիւ կիւնէլթարի :
Ալէլուիա :

ՄԷԶԱՄԻՐ ԶԽԹ

1 Ալէլուիա : Բապպա եէնի ի
լահի՝ սալիհլէրնի ճէմաաթլէրն
տա օնուն շիւքրիւնիւ օղուլուի .
2 Իսրայէլ քէնտի Եարաւունընտ
շազ օլուն . Սիօն օղուլարը՝
քէնտիլէրնի փատիւհանտա մէս
3 ըուր օլունլար : Օնուն իսմինէ
լապս իւն շիւքր էթսինլէր . օնա
սէֆ վէ Թանպուր իւն մէղուր
4 օղուսունլար , Զիրա Բապպ
քէնտի գալմընտան բաղի տիր .
տէրտիմնուլէրի խէլաս իւն ղիյ
նէթլէյէճէք տիր :

5 Սալիհլէր ի՛զգէթ իւն մէղուր
օլունլար . տէօշէլէրի իւզէ
6 րինաէ ալըզ էթսինլէր : Ալլա
հըն Թա՛ղիւլէրի օնլարն աղըզ
լարընտա՝ վէ իքի այղըլը գըլմճ
7 կլէրինտէ օլա քի՝ Թայիֆէլէր
տէն ինթիգամ ալարլար իսմէթ
8 լէրի Թէտիպ էտէլէր , օնլարն
փատիւհանտընը ղինճիլլէր իւն՝
9 վէ միւթէպլէրլէրնի տէփր պու
գաղուլար իւն պաղպալար . Էէջ
լէ քի եաղըմըշ հիւքմիւ իւզէրլէ
րինաէ իճրա էտէլէր . ճիւմէն
սալիհլէրնիւն շէրէֆիպուսուր :
Ալէլուիա :

ՄԷԶԱՄԻՐ ԶԾ

1 Ալէլուիա : Ալլահա՛ Մազ .

12 տէսէտինսէ շուքը էտին . օնա՝
 գուվիէ թինին սէպաթընսա շուքը
 2 էտին : Օնա՝ գուարէթընսա իշէրի
 իշին շուքը էտին . օնա՝ աղամէթի
 նին չօղլուղունա կէօրէ շուքը էտին :
 3 Օնա՝ պօրուս սէսասը իշէ շուքը
 էտին . օնա՝ սանթուր վէ թան .
 4 պուր իշէ շուքը էտին : Օնա աէֆ

վէ րազս իշէ շուքը էտին . օնա՝
 թէլի սաղար վէ մսաղ իշէ
 շուքը էտին : Օնա՝ սէտաղ զիւ
 5 լէր իշէ շուքը էտին . օնա՝ շէն
 վէ զիւլէրի իշէ շուքը էտին : Հէր
 6 նէֆէս սահիպի՝ Բապպա շուքը
 էթսին : Ալէլուիս :

ՄՈՂԱՄՈՆՈՒՆ

ՄԵՍԵԼԼԵՐԻ

ԵՍԽՕՏ

ԸՌԱԿՔ ՄՈՂԱՄՈՆՈՒՆ

ՊԵՊ Ա

1 ԻՍՐԱԵԼ փառիչահը Դա.
 փթին օղլու Սողոմոնուն մէսէլ
 2 լէրի տիր : Ի՛նչու էտէպի պիւմէք իշին ,
 3 ֆէհմին սէօղլէրինի անկլամագ
 4 վէ շէրիս՝ վէ սօղլուրուգ թէ .
 5 տիպինի գապուէ լէթմէք իշին .
 6 Սաաէ տիլէրէ ի՛րֆան՝ կէնճէ
 7 պիլի վէ թէտպիր վէրմէք իշին .
 8 Ալիմ իշին , վէ մալիւմս թա
 9 թըրա վէ ա՛րիֆ՝ թէտպիրլէր է
 10 տինէ , մէսէլ վէ մի՛ւսմսյը՝
 11 ալիմլէրին սէօղլէրինի հէմ օնա
 12 ըն ըմպլէրինի անկլամագ իշին :
 13 Ի՛մին պաշը Բապպին գօրգու
 14 սու սուր . տէլլէր՝ ի՛մի վէ թէ
 15 տիպի թահգիր էտէրլէր :
 16 Է՛յ օղլում՝ պապանն թէտի
 17 պինի տինկէ . վէ անանն շէ .
 18 Բիա՛թինի պրազմա : Զիրա օն
 19 լար սէնին պաշընա լուծֆ թա .

Ճը՝ վէ պօյնունա կէրսանըղար
 օլաճագ :

Է՛յ օղլում՝ կինաճէարար 10
 սէնի աղարմագտա օլուր իսէ ,
 11 գայիլ օղլա : Է՛յէր տէրլէր իսէ 11
 քի՛ Պիլիմ իշէ կէլ , գան իշին
 փուսուտա տուրալմ . սուչ
 12 սուղ իշին սէպէպիղ կիլիս
 պէլէյէլմ . Օնարը մէգար կի . 12
 13 սի տիրի՝ վէ չուգուրա էնէլէր
 կիպի պիւթին եուսալմ . Հէք
 14 կէօնէ գըյմէթլի մալ պուլալմ ,
 15 էվլէրիմիղի եաղմալար իշէ տու
 տուրալմ . Նասիպինի արամը . 14
 15 զա աթ . հէփիմիղին բէսէսի պիր
 օլա : Է՛յ օղլում՝ օնար իշէ եօ . 15
 16 լա կիթմէ . օնարըն իղլէրինտէն՝
 օյաղընը կէրի թուլմ . Զիրա 16
 օնարըն պյաղլարը բէմիէյէ սէ
 յիրտիր . վէ գան տէօբմէյէ ա՛
 17 ճէլէ էտէրլէր : Բաահգիգան հէր 17
 18 գանատ սահիպինի կէօղլէրի էօ
 նինտէ՝ սոլ նաֆիլէ գուրուլուր .
 19 Ամմա պունլար՝ քէնտի գանլարը 18.

իշխան փռսսու դուրարարս Էօմի
լէրի իշխան կիզխաէ պէքլէր
19 լէր : Հէր Թամաքեարըն եօլ
արը պէշլէ տիր • Թամաքեն
տի սահպլլէրինն ճանընը ա
լըր :

20 Ի՛ւմ տիշարտա պաղըրըր •
մէյտանշարտա սէսինի սալը վէ •

21 Ըրր • Գալապալըզ եէրլէրին պա
շընտա՝ գափուլարըն մէտիսէլէ
րինաէ չաղըրըր , շէհրաէ սէօլ

22 լէրինի սէշլէյիպ Գէր • Ի՛յ ահ
մագար սահմաղըղըն Էէէյէսէ տէք
սէվէրսինիդ , վէ զէվէլէնիճիլէր՝
զէվէլէնիմէքտէն հաղզ էտէրլէր ,
վէ տէլլէր՝ Ի՛ւմտէն իբրահէ

23 տէրլէր : Թա՛ղրիմ իլէ տէնիսն •
իլթէ սիզէ Բուհումնու տէօքէ
ճէյիմ • սէօղլէրիմի սիզէ պլլտի

24 ըէճէյիմ , Չիւնքի պէն չաղըր
ալըմ , վէ սիզ իմ Թինա՝ էթտի
նիզ • էլիմի ուղաթալըմ , վէ տիգ

25 զաթ մտէն օլմասը • Իլս հէփ
նասիհաթլէրիմի ըէստ էթտի
նիզ , վէ Թա՛ղրիմի իսթէմտի

26 նիզ • Պէն աախի պէլանըղտա
կիւլէճէյիմ , դօրդտուղունուզ
վաղի՝ օլըննճա՝ զէվէլէնիճէյիմ •

27 Գօրդտուղունուզ սաղանազ կի
28 պի կէլտիքտէ , վէ պէլանըզ գա
օլըղա կիսի օլըտաղդտա , իւղէ

րինիդ սըզլէթ վէ սըզընթը
հէլտիքտէ , օլ զէման պանա չա
ղըրաճագար , վէ ճէվապ վէր

մէյէճէյիմ • պէնի արալաճագ
լար , վէ պէնի պուլամայաճագ

29 լար • չիւն վէ Ի՛ւմտէն իբրահ
էթտիլէր , վէ Բապալըն դօրդու

30 սունու սէջմէտիլը , նասիհաթ
լէրիմի իսթէմէյիպ՝ հէփ Թա՛

31 զրիմի խօրաարլար : Իմաի օն
լար՝ քէնտիլլէրին եօլըննուրմէյ
վէսիւտէն եէյէճէլէր , վէ Թէա

32 պիլլէրինաէն ալաճագար : Զի
րա ահմաղլարըն ա՛սըլըլ՝ ճիւ
րք էօտիլէրէճէք • վէ սիփանէ
լէրին զաֆլէթի՝ ծնարը հէլըք

էտէճէք • Ամա պէնի տինկլէ 33
յէն՝ քիմիլլէթ իւղըն սաքին օլա
ճագ , վէ պէլա դօրդուսուն
տան էմին օլաճագ տըր •

ՊԱՊ Բ

Ի՛յ օղլում՝ էյէր սէօղլէրիմի 1
գապուլ էտիպ՝ Թէնպիլլէրիմի

Խանքիտա սաղլար իսէն , շէշլէ 2
քի՝ դուլաղընա ի՛ւմի տինկլէթ

տիրէսին , էիւրէյին ի՛րֆանա 3
մայիլ էտէսին , էյէր իտրա

քի չաղըրըր իսէն , սէսինի ի՛ր 4
ֆանա վէրիլ իսէն , օնու կիւ

միւշ կիպի արար իսէն , վէ օնու 5
խաղինէլէր կիպի Թալապ էտէր

իսէն , օլ զէման Բապալ դօրդու 6
սունու անկալաճագ սըն , վէ

Ալահըն պիլլիսինի պուլաճագ 7
սըն : Զիրա Ի՛ւմի Բապալ վէ

րիւր • պիլլի վէ ի՛րֆան օնուն 8
աղըլնտան տըր : Օ՝ սոլըուլըր

իշխան իմաստ սաղլամըլ տըր • 9
քեամիլ կէզնէլէրին գալաճըր

տըր : Քի շէրիաթին եօլարընը 10
հըֆլէտէ , վէ աախիլլէրին եօ

լունու սաղլալա : Օլ զէման սա 11
տագաթը վէ շէրիաթի վէ սօղ

րուլըլըլ՝ հէր էյի Թարիգի՝ 12
անկալաճագ սըն :

Սէնի էիւրէյին ի՛ւմ կիրիպ՝ 13
պիլլի սէնիլն ճանընա լէղլէթի

օլուր իսէն , Թէտպիլ սէնի սաղ 14
լալաճագ , ի՛րֆան սէնի հըֆլ

էտէճէք • Քի սէնի էարամաղըն 15
եօլընտան՝ հիլլէր իլէ սէօյլէ

յէն քիմիլլէտէն գուրթարա , օն 16
լարաճէ քի՝ դարանըղըն եօլա

լընտա կէզլէր տէյիւ՝ օլըրու 17
լուղըն իլլէրինի Թէրք էտէր

լէր , էարամաղըլըն իլլէմէքտէն 18
հաղզ էտէրլէր , էարամաղըն հի

լէլլէրինտէն սէվիլլէրլէր , օնլարքի 19
եօլարըն էյրի տիր , վէ Թարիգ

լէրինտէ Թէրս տիրլէր • Թաքի 20
սէնի էաա դարըտան՝ միւտաճա

նէ սէօղլիւ եապանճը դարբտան
 17 դուրծարա , քի օ՝ կէնճիւրինն
 տաւթնութե թէրք էսեր , վէ Աւ
 18 րահընն ա՛նտըն ունուաւը .
 19 Չիւն քի օնուն էվի էօլիւմէ՝ վէ
 օնուն իղէրի էօլիւլէքէ պաթար :
 20 Օնա վարանլարն հիւ պիրի
 տէօնմէդ . վէ էօմբին եօլարը
 21 լունտա կէղիս՝ սաաղղլարն իղ
 լէրինի սաղղլարն : Զերա տօղ
 22 ռուլը՝ եերաէ սաքին օլաճաղ
 ար . վէ քեսովլէր՝ օնտա դաւա
 րար՝ եերտէն քէսիլ՝ ճէքլէր . վէ
 խայինլէր՝ օնտան սէօքիւլէճէք
 լէր տիր :

ՊԱՊ Գ

1 Ե՛ր օղլում՝ շերտթիմի ու
 նուծմա . վէ եերէյին՝ թէն
 2 պիհլէրիփ հըֆղ էթսին . Զերա
 տանա՝ կամ ուզունուղու վէ
 էօմի եըլարը հէմ սէլամէթ
 3 զամմէ կտէճէքլէր : Ի՛նայէթ վէ
 կէրշիլքը սէնի թէրք էթմէսին
 4 լէր . օնլարը պօյնունա պաղա .
 օնլարը եիւրէյինն լէվսար իւ
 5 զերինէ հաղ : Վէ Աւրահըն հէմ
 տտէմլէրին նաղարնտա լուծֆ
 6 վէ էյի ի՛թիպար պուլուրսուն :
 7 Պիւթիլին եիւրէյին իլէ Բապ
 պա ի՛թիմատ էյլէ , վէ քէնտի
 8 ֆէհսմին կիւվէնմէ : Հէփ եօլա
 րնտա օնա պիւ , վէ օ՝ սէնին
 9 թարիղլէրինի տօղուլաճաղ
 10 տըր : Սէն քէնտի նաղարնտա
 ա՛լիմ օլմա . Բապպտան գօրդ ,
 վէ քէմլէրտէն դաչ : Պու սէնին
 սինիրլէրինէ շիֆա՝ վէ քէմիլէ
 րնէն շերպէթ օլուր : Քէնտի
 մալնտէն՝ վէ հէփ մահսուլա
 րնըն թուրֆանտաքնտան Բապ
 պա իլըրամ էյլէ : Վէ մախղէն
 լէրին դանիմէ իլէ տօլաճաղ ,
 վէ ճէնտէրէնէ շիրա թաշաճաղ :

Բապպրն թէտիպինի էյ օղ 11
 լում՝ թահդիր էթմէ , վէ օնուն
 թէքտիրինտէն կէվէնմէ . Զ Երա 12
 Բապպ՝ սէփտիլինի թէքտիր է
 տեր , նիճէ քի պապա հաղդ էթ
 տիլի օղլունու էսէր : Դէ՛ մաւթ 13
 լու իլմ պուլմուշ առնմէ՝ վէ իր
 ֆտն թահսիլ էթմիշ առնմէ :
 Զ Երա օնուն թիճարէթի կիւ 14
 միւշ թիճարէթիտէն՝ վէ մահ
 սուլու խաւա ալթունուան էյի
 տիր . Ինճիտէն դըյլէթի տիր , 15
 վէ արդուլէտիլին շէյին հիւ պի
 րի օնա պերապեր օլամաղ : Օ 16
 նուն սաղ երնտէ կիւնլէր ու
 զունուղու սօլունտա դանիմէթ
 վէ իլղէթ վար : Օնուն եօլա 17
 րը լաթիֆ եօլար՝ վէ ճիւլա
 թարիղլէրի սէլամէթ տիր : Ս 18
 նա եափըշանլարա էօմի աղաճը
 տըր . վէ օնա եափըշանլար
 սաա՛տէթլու օլուր :

Բապպ՝ եերի իլմ իլէ թէմէլ 19
 լէթտի . կէօքլէրի իրֆան իլէ
 դալիմէթտի : Օնուն պիլիսի 20
 իլէ կնկինլէր եարըլը , վէ պու
 21 լուլար շիհ տամալտըր : Ե՛ր
 օղլում՝ պունլար սէնին կիօղլէ
 րինտէն կիթմէսին . խարաքի վէ
 22 թէտպիրի հըֆղ էյլէ . Վէ սէ
 նին ճանրնա էօմի վէ պօյնունա
 զիյնէթ օլաճաղար : Օլ զէման 23
 եօլունու էմիլյէթ իւղէ եիւ
 րիյէճէքսին , վէ այաղն իլիւ
 մէյէճէք : Իյեր եաթար իսէն , 24
 գօրգմայաճաղարն . վէ ոչուր
 իսէն , ոչուրն թաթը օլաճաղ :
 Միլսըղ գօրգուտան վէ ֆաուղ 25
 լարն հէլաքինտէն կէլտիլի զէ
 ման՝ գօրգմայաճաղարն : Զ Երա 26
 սէնին ի՛թիմատն Բապպ օլա
 ճաղ , վէ այաղնը թուլթուլ
 մաղտան սաղղլաճաղ տըր : Իճ 27
 րասընը էթմէյէ ֆուրսաթ վար
 իքէն , էյլիլի վաճիպ օլան քիմ
 սէլէրտէն մէն՝ էթմէ : Իտուրն 28
 տա վիլէճէք վար իքէն , դօնըւ

- նա՝ Կիթ , վէ եինէ կէլ , վէ եա .
 29 րըն վերբրիմ տէմէ : Գօնշունա՝
 սէնին իլէ էմնիլէթ իւղբէ սա .
 քին իբէն քէմլիք գասա էթմէ :
 30 Սանաքէմլիք էթմէմիշ իբէն քիմ
 սէ իլէ սէպէպիղ չէքիշմէ :
 31 Չալիմ քիմսէյի գըղզանմա ,
 վէ ծնուն հէջ պիր եօլունու սէջ
 32 մէ : Չիրա թէրս քիշի Բապպա
 մէքունչ տուր . ամմա ծնուն աշ
 նալըը սօղլուար իլէ տիր :
 33 Փասըլըն էփնտէ Բապպուն լա՝
 նէթի վար . ամմա սատըղարըն
 34 մէքեանըն միւպարէքէր : Հադ
 գան օ՝ զէվգէնէնլէրի զէվգէն .
 նիր . ամմա աքազ կէնիւլիւ
 35 լէրէ լուծֆ վերբր : Ալիմէր
 ի՛ղլէթէ վարիս օլաճադ . ամմա
 տիվանէլերին երւճէլմէսի՝ րէ .
 զալէթ օլաճադ :

ՊԱՊ Դ

- 1 Խ՛յ օղլուար՝ պապա թէտի .
 պինի իշիտին , վէ ֆէհմի պիլմէք
 2 իշին տինկէյին : Չիրա սիղէ
 էյի մալիւմաթ վերբրիմ . շէ .
 3 րիւթիմի թէրք էյլէմէն : Չի-
 րա պապամա օղլու վալիտէմին
 նաղարընսա նաղիք վէ պիրիճիք
 4 իսիմ : Վէ օ պանա թալիմ է .
 տիպ պանա տէտի քի՝ Նիւրէյին
 սէօղլերիմի թութսուն , թէն
 պիշէրիմի սաղլա , վէ իհէա օլ .
 5 իլմ էտին , ֆէհմ էտին . ու
 նութմա , վէ աղղըմն սէօղլէ .
 6 րինտէն սափմա : Օնու թէրք
 էթմէ , վէ օ սէնի սաղլայաճադ .
 ծնու սէվ , վէ օ սէնի հըֆլ էտէ .
 7 ճէք տիր : Պաշ՝ իլմ տիր . իլմ
 դաղան , վէ հէփ գաղանճն իլէ
 8 ֆէհմ էտին : Օնու ալա սայ ,
 վէ սէնի երւճէլտէճէք . էյեր օ
 նու գուճադար իսէն , սէնի
 9 միւլթէպեր էտէճէք : Սէնին պա-
 շընա լուծֆ զիյնէթի վերէճէք ,
 սանա իֆթիիար թաճը պաղըշ-

- լայաճադ : Տինկէ էյ օղլում , 10
 վէ սէօղլերիմի գապուլ էյլէ . վէ
 էօմրիւնին երլարը չօղլաճադ :
 Սանա իլմ էօլունտա թալիմ էթ . 11
 տիմ . սէնի սօղլուար թարիգ .
 լէրինտէ կէղաիրտիմ : Սէն երւ 12
 րիւր իբէն՝ աալմարըն տարալ-
 մայաճադ . վէ սէյիրտիր իսէն՝
 թէրքէղէ օղլումայաճաղսն : Թէ . 13
 տիպէ եափըշ , վէ դոյվէրմէ . օ .
 նու հըֆլ էյլէ , ջին քի էօմ
 րին օ տուր :
 Փասըղարըն թարիգին վար . 14
 մա . վէ եարամաղարըն եօլուն
 սա երւիւմէ : Օնու թէրք էյ 15
 լէ , եանընտան կէչմէ . ծնտան
 սափ , վէ կէչ : Չիրա ծնար 16
 քէմլիք էթմէյինճէ ոյլումաղ-
 ար . վէ պիմէնի տիւշիւրմէյին .
 2 է ռէյդուարը գաջար : Չիրա 17
 ֆըսդ էքմէյի եէրլէր , վէ զուլմ
 շարապը իշէրլէր : Ամմա սա . 18
 սրղարըն թարիգի՝ սօղլան ըըդ
 կիպի տիր , քի կիթաիքճէ այ .
 տրնլանըն՝ թա թէքմիլ կիւն օ .
 լունճայատէք : Փասըղարըն եօ . 19
 լու գարանլիկ կիպի տիր . այադ-
 արը նէյէ իլշտիյինի պիլմէղ
 լէր :
 Խ՛յ օղլում՝ սէօղլերիմի տինկ . 20
 լէ . գուլաղարընը սէյլէտիք .
 լէրիմէ մէյլ էթ : Օնար կէօղ 21
 լէրինտէն կիթմսին . ծնարը
 երւրէյինին իլշիտէ սաղլա : Չի . 22
 րա ծնարը պալանլարա՝ ծնար
 էօմր տիւր , վէ պիլթիւն թէնի-
 նէ չիֆա տըր : Թէքմիլ տիգաթ 23
 իլէ երւրէյինի հըֆլ էյլէ . ջի-
 րա էօմրիւն փունկարաբը օն .
 տան տըր : Քէնտինտէն՝ թէրս 24
 աղղը տէֆ էյլէ , վէ էյրի տու
 տաղարըն սէնտէն ուղադ էյլէ :
 Կէօղլերին սօղլու պաղսն . վէ 25
 քիրփիլէրին՝ էօնիւնէ սօղլու
 օլսուն : Այաղընը իղլերինի 26
 տիւղէլմ . վէ հէփ եօլարըն
 գայիմ օլսուն : Սաղա եա սօ . 27

լա սահման • այսպէս քէմէք •
տէն չէվիր :

ՊԱՊ Ե

- 1 Ի՞յ օղտւո՛ւ՝ ի՛րմի տինկէ •
գուրաղընը ի՛ր ֆանում մէյլէն •
- 2 տիր • Բի թէտախրէրէն սոգլա •
յոսուն • վէ տուտագլարն՝ պիւ •
- 3 կի հըֆիղ էաէէր : Զ իրա ետո
գարընն տուտագլարն տան կէօ •
մէճ պալը տամլար • վէ ծնուն
տիմաղը եաղտան դայփադ արը :
- 4 Ամա ծնուն սնու փէլն օթու
կիպի աճը՝ իքի աղղղը դըրճ •
- 5 կիպի քէպքին տիր : Օնուն ա •
յագլարը էօլւմէ էնէր • ծնուն
տաղմարը ճէհէննէմէ եափըրը :
- 6 Էօ՛միւն Էօղունու տիւշին •
մէյէսին տէյիւ՝ ծնուն թարիդ •
էրի գարարսըղ արը • սէն պիւ •
- 7 մէզին : Խմի հաւ է՛յ օղտւ •
լար՝ պէնի տինկէյին • վէ աղ
ղմըն սէօղէրին տէն այրըման :
- 8 ՕԼ գարըտան Էօղունու ուղադ
էյլէ , վէ ծնուն էվինին գափու •
- 9 սունա եագլաշմա • Օլմայա քի
չէօհրէթինի դայրիէրէ՝ վէ եըլ •
- 10 լարընը դալմէ վէրէսին : Օլմա
յա եապանճըր սէնին գուվէ
թինտէն տոյալար , վէ էմէքէ •
րին եատէրին էվինտէ դալա •
- 11 Վէ սէնին սն վագթընտա թէ •
նին վէ վիւճիւսին հէլաք օլմա •
- 12 դըլա՝ ֆիւլան էտէրէք տէյէսին
քի՛ Պէն նի՛շին թէտիպտէն
իքրահ էթտիմ , վէ էիւրէյիմ •
- 13 Թէքալրի խոր կէօրաի • Վէ
խաշալարմըն սէօղէնիւ տինկ •
էմէտիմ , վէ գուրաղլարմը՛ պա
նա թալիմ էտէնլէրէ մէյլ էթ •
- 14 մէտիմ • Ճէմիյէթին վէ ճէմա՛ւ •
թըն օրթաւնտա՝ աղ դալար
հէր պէլայա օղրայօր խոփմ :
- 15 Սոյու սէնին սարնիճինտէն վէ
սէնին գույունուն իջինտէ ա •
- 16 Գանտան իջ : Զէմէլէրին տիշա •

ըլլա՛ Վէ սուլար սէլէրի մէյ •
տանլարա ճէօշմին : Օնլար եա • 17
ընըղ սէնին օլուն • վէ սէնին
իլէ եատարըն օլմաւն : Գուն • 18
կարըն միւպարէք օլուն • վէ
կէնճիլինին գարընտան շաղ
օլ : Օ սէնին սէվիլիւ կէյիյին • 19
վէ լաթիֆ ճէյրանն օլուն •
հէր տէմ՝ ծնուն մէմէլէրի սէնի
գանտըրըն • սոյիմա ծնուն մու •
հապպէթինտէ մէֆ թուն օլ • 20
է՛յ օղտւո՛ւ՝ սէն նի՛շին եապան •
ճը դարըյա մէֆ թուն օլուն •
վէ եատ գարընն գոյիւնու դու •
ճագլայասն : Զ իրա տտէմին • 21
Էօլարը՝ Բապալն կէօղէրի էօ •
նիւնտէ տիր , վէ ծնուն սէֆ
թարիգէլինի թարթար : Կա • 22
սըղը՝ քէնտի եարամաղըղլարը
թութար , վէ քէնտի կինաճը •
նըն իվէրի իլէ թութուլար :
Օ՛ պիլա թէտիպ էօլար • վէ 23
տէլիլինին չօղղուղանտան Էօ
լու շաղըրը :

ՊԱՊ Զ

Ի՞յ օղտւո՛ւ՝ էյէր տութուն ի • 1
շին քէֆիլ օլուն իսէ , եատ
քիմսէ իջին էլնի վերտինիսէ ,
քէնտի աղղընն սէօղէրի իլէ • 2
տուղաղա տիւշին , աղղընն
սէօղէրի իլէ թութուլուն :
Հալո պունու էյլէ է՛յ օղտւո՛ւ՝ • 3
տէ՛ դուրթուլասն , շին քի սէն
տութունուն էլնի կերտին • կիթ
խաքիսար օլ • վէ տութունա իպ • 4
րամ էյլէ • Կէօղէրին ուլգու •
վէ քերփիքէրինէ ուլգումագ
վէրմէ • Էլոէն ճէյրան կիպի՛
վէ գուշապղար էլինտէ դուշ
կիպի դուրթուլ :
Գարընճայա կիթ՝ է՛յ թէն •
պէլ , վէ ծնուն Էօլարընը կէօ •
րիւպ՝ ալմա՛ օլ • Բի ծնուն պէ •
յի՛ զապիթի վէ սուլմա՛նը եօղ
իքէն , թամա՛նըն կաղն հաղր •

լար , եէյէճէյինի օրադ վաղ
 9 Թընտա տէվերիր : Էյ Թէն .
 պէլ նիէյէյաէք եաթարսն .
 ույդունտան նէ՛ղէման գալդա .
 10 Ճադսըն : Պիրաղ ույգուն՝ պիր
 աղ ույդաղամադ՝ եաթմադ ի-
 չին պիրաղ էլէր պաղամադ ,
 11 անտէն եօխտըղաղան եօլ քէ-
 սիճիսի կիպի՝ վէ ղերուրէթին
 սիւհալը ատէմ կիպի կէլը :
 12 Խարամաղ ատէմ՝ պինամուս
 քիմէ Թէրս աղըլ իւէ կէզեր .
 13 Կէօղէրի իւէ իշարէթ էտէր , ա-
 յաղարը իւէ սէյլէր , փարմադ-
 14 լարը իւէ Թալիմէտէր : Ելւրէ .
 յինտէ աճիւլք վար . հէր ղէ-
 ման քէմլք դուրուպ՝ նիգալար
 15 գօլիարըր : Օտան էօթիւրիւ
 ծնուն հէրաքի սնկըղտան կէ-
 վր . ափանսող դըրըր , վէ ի-
 լաճը օլմաղ :
 16 Բաղդ պու ալթը շէյաէնիք-
 րաճ էտէր . վէ ծնուն ճանընա
 17 եէտի շէյ մէքրուհ տուր . Եիւ-
 ճէ կէօղէր՝ եալան տիլ վէ սուգ-
 18 սուգ քան տէօքէն էլէր , եա-
 րամաղ իլիէթէր գուրան եիւ-
 րէք՝ քէմլիյէ սէյիլթմէյէ ա-
 19 ճէլէ էտէն այագլար , եալան
 նութգ էտէն եալան շահիտի , վէ
 գարնաշլար արասընտա նիգա՝
 20 լար սալան : Էյ օղում՝ պա-
 ւանըն Թէնպիհինի հըֆղ էյլէ .
 վէ անանըն շէրիաթինի պրադ-
 21 մա : Օնարը տայիմա եիւրէ-
 յինտէ պաղա . ծնարը պօյնու-
 22 նո պէնտ էյլէ : Եիւրիւտիւ-
 յիւտէ՝ սէնի դուրաղուղայա .
 եաթարըղնտա՝ սէնի պէքէյէ ,
 վէ ույանարընտա՝ սէնին իւէ
 23 սէօհպէթ էտէ : Զիրա Թէն .
 պիհ չիւրա՝ վէ շէրիաթ ըըք
 24 ար . վէ Թէտիպին Թէքտիր .
 շէրի հայաթըն եօրու տուր . Բի-
 սէնի քէօթիւ գարըտան՝ եատ
 գարընըն տիլ միւտահանէտին .
 25 տէն հըֆղ էտէ : Եիւրէյինտէ

ծնուն կիւղէլիյինի արալու շէք-
 մա , վէ սէնի քիւրփէլէրի իւէ
 Թութմալըն : Զիրա ֆահիշէ 26
 գարը սէպէպինաէն՝ աքէմ Թա
 պիր տիլմա էքմէյէտէք յաւնաճ
 օլուր . վէ գօճա սահիպի քիւտի-
 շէ՝ պըմէթի ճանը աղար :
 Բիլի գօյնտան ալթէ տըր ետէ 27
 էսպալը եանմա՛ղ մը . Բիմէն 28
 գօրըր իւղէրինտէ կէզէր տէ՝
 այագլարը եանմա՛ղ մը : Գօն 29
 շուսունուսն գարընտան վարան
 պէյլէ տիր . ծնա հիչ պիր տա-
 ղանտն սուգսուղ օլմաղ : Խըր 30
 ոըքա՝ աճ օլուպ գարնընը տա-
 յուրմաղա իըրաղըրէ էթտի-
 յինտէ պաղըղլամաղար . Իլըն 31
 պուրընուր իտէ , եէտի գաթ
 էտէր . Էվինին հէպի էշէտընը
 վէրիր : Գարը իւէ ղինա էտէ 32
 նին ա՛գըլ նօդսան տուր . պուրու
 իւէյէն՝ ճանընը հէլաք էտէր :
 Օ՝ տայագ վէրէյալթ պուրուր 33
 վէ ծնուն հադարէթի մահվօ-
 լունմաղ : Զիրա դըղաւնձըղ՝ 34
 գօճանըն եօվքէտի տիր . վէ ին-
 Թիգամ կիւնիւտան օ էսիրկէ-
 մէղ : Օ՝ հիչ պիր քէֆարէթ 35
 եիւղիւնէ պագլմաղ . վէ հէտի-
 յէ չօղալթսան տախի՝ օ քագուր
 էթմէղ :

ԳԱՊ Ե

Էյ օղում՝ սէօղէրիմի սագ . 1
 լա , վէ Թէնպիհէրիմի եանըն .
 տա կիղէ : Թէնպիհէրիմի սագ . 2
 լա , քի իհեա օլարն . վէ շէ-
 րիաթիմի կէօղէրիմին սէպէյի
 կիպի կէօլէ : Օնարը փարմադ . 3
 լարընա պաղա . ծնարը եիւրէ-
 յինին լէվհարընա եաղ : Իլըն՝ 4
 Սէն գըղ գարնտաղմ սըն տէ .
 վէ իրֆանա աշնա չաղըր . Բի 5
 սէնի եատ գարըտան՝ միւտահա-
 նէ իւէ սէյլէյէն եապանճը դա-
 րտան սագլայալար : Զիրա է . 6

- վրմին փէնճէրէսինտէն գաֆէ .
 7 սիմոէն պաղարմ . Վէ ճահիւ
 Լէր արաւընա պաղարմ , օղան
 Լարն արաւընա պիր ագլը
 8 Նօղան կէնճին Փարզընա վար
 տրմ , բի օօղադտա դարընըն
 քօշէսինին եանընտան կէչէյօր
 Խտի , վէ ծնուն էվինին եօլունա
 9 վարտը , սուլար դարարարղըն .
 տա կիւնին ախլամընտա կէճէ .
 Նին գարանըղընտա վէ դօյու դա .
 10 րանըգտա . Վէ իշթէ դարշտը-
 նա պիր դարը չըգտը . դարը ֆա .
 հիշէ դըյաֆէթի՛ վէ եիւրէյի
 11 հիւլէպաղ Խտի . Օլ դարը շամա
 Թաճը վէ աղղըն Խտի . այադարը
 12 էվինան տուրմաղ . Վեահ սի-
 շարտա կեահ չարշուլարտա՝ վէ
 հէր քէօշէնին եանընտա փուստ
 13 գուրար : Իմսի ծնու Թուծուպ՝
 էօփտիւ . վէ արըղ էիւլ իլէ օ .
 14 նա տէտի քի՛ Սէլամէթ գուր-
 պանլարը սունմագ իւղըն իմ .
 պէն պու կիւն ստագլարըմը էօ .
 15 տէտիմ : Օնուն իւլուն սէնին իւ-
 Թիգպալմնէ չըգտըմ քի՛ սէնին
 էիւղանիւարայըմ , վէ սէնի պուլ
 16 աում . Տէօշէյիմի Մըսըրն նա-
 դըլը Խուլպէնտինտէն էօրԹիւ .
 17 Լէր իլէ տէօշէթտիմ . Եամթաղը-
 մա միւրրի սաֆի՛ ո՛ւտ աղաճը
 18 վէ տարլին սերփտիմ . Վէլ սա-
 պահատէք ա՛ջգ իլէ մէսթ օլա-
 ըմ . մուհապպէթ իլէ սէֆա
 19 սիւրէլմ : Զիրա գօճա էվինտէ
 տէյիլ . ուղադ եօլա կիթմիշ
 20 տիր . Սգճէ քէսէսինի էլինն
 ալտը , էվինն այ տօղուսու կիւ .
 21 նիւնաէ կէլէճէք : Գաթը չօգ
 սէօհպէթի իլէ ծնու մայիլ էթ .
 տի . տուտաղլարընըն միւտա-
 հանէլէրի իլէ ծնու մէճպուր էյ .
 22 Լէտի : Օ՛ տօստօղու գարընըն
 արտրնա սալհանէյէ վարան
 էքիւղ կիպի՛ վէ Թէքտիր օլմա-
 դա ձարտա պաղըր արվանն կիպի
 23 կիտէր , Թա ճիյերինն օգ կէ .

էինճէյէտէք . գուշուն քէնաի
 ճանը իլինն օլտուղունու պիլմէ .
 յէրէք՝ տուգաղա Թէղ կիթաիյի
 կիպի :

Իմսի հալա էյ օլուլար՝ պէ . 24
 Նի տինկէյին . վէ աղղընն
 սէօղլէրինն գուլադ վուրուն :
 Սէնին եիւրէյին ծնուն եօլարը . 25
 նա սափմասըն . ծնուն Թարիդ-
 Լէրինաէ ավարա օլմա : 26
 չօղլարընը եարէլի տիւշիւրմիւշ
 տիր , վէ հէփ էօրտիրտիւյի
 քիմանէլը գուլվէթի Խտի : Օ . 37
 նուն էվի՛ ճէհէննէմ եօղարը
 տըր . էօլիւմին հալվէթլէրինն
 էնէրլէր :

ԳԼԳ Ը

Խլմ չաղըրմաղմը . վէ էր . 1
 Փան՝ սէսինի վերմէ՛ղ մի : Եիւր . 2
 սէք եէրլէրին պալընտա՝ եօլիւ .
 ղէրինաէ Թարիղլէր իլինտէ տու- 3
 րուր : Գափուլար եանընտա՝
 շէհրին մէտիւլէնտէ՝ գափուլա-
 րն աղղընտա չաղըրմա պէ .
 Եա՝ աանէլէր՝ սիղէ չաղըրըրմ . 4
 վէ սէսիմ ատէ՛ օլուլարընա
 տըր . էյ ճահիլէր՝ իրֆան 5
 անկալըն . վէ էյ արվանէլէր՝
 անկալըն էիւրէլիլ օլուն : Իշի- 6
 տին , ղիրա ալա շէյլէր սէյ-
 Լէյէճէյիմ . վէ տուտաղլարը-
 մըն աչըլմար տօղու շէյլէր չը-
 7 դարաճագ : Զիրա սիմաղմ .
 կէրէքլէք խապէր ետէճէք . աւմ
 մա ֆըսգ տուտաղլմա մէքուհ
 8 տուր : Սղղըմըն հէփ սէօղլէրի՛
 ստտադաթ իւղըն տիր . ծնար-
 տա ա՛քսի վէ էյրի եօգ տուր .
 9 Հէփիսի՛ անկալյանա գօլայ տըր
 վէ պիլլի պուլանլարա սիւգտիւր
 Թէտիպիմի վէ տէյիլ կիւլմիւշ՝ 10
 վէ սէչիլմիշ ալթունտան ղիյա-
 տէ իլմ գապուլ էտին . Զիրա
 11 իլմ ինճիտէն էյի տիր . վէ հիւ
 պիր արղուլու շէյ ծնա պէրա :

պէր օլամազ :

- 12 Պէն ի՛մ' իրֆան իւն սաքին
օլորում' , վէ մա'րիֆէթէրին
- 13 պիկիսինի պուլուրում' : Բապպ
գորգուսու' քօթիւլիւքտէն իք-
րահ էթմէք տիր . պէն զորու-
տէն վէ քիպրտէն վէ քէօթիւ
եօլտանվէ թէրս աղըզտան նէֆ
- 14 րէթ էքէրիմ' : Մէշվէրէթ վէ
թէտպիր պէնիմ տիր . պէն ֆէհմ
- 15 իմ . դուվէթ պէնիմ տիր : Պէ-
նիմ վասիթամ իւն փատիշահլար
փատիշահլըգ սիւրէրէր . վէ պէյ-
լէր' աօղուգ զանունլար գօրլար :
- 16 Պէնիմ իւն սէրվէրէր վէ պէյ
լէր' էէրին հէփ հաքիմէրի հիւ-
- 17 քիւմէթ սիւրէրէր : Պէն' պէ-
նի սէվէնլէրի սէվէրիմ . վէ պէ-
նի էրքէն սրայանլար' պէնի պու-
- 18 լիւրլար : Պէնիմ եսնըմտա զէն-
կինլըգ հէմ ի' զգէթ' ա'թիգ մալ
- 19 վէ սատապաթ վար : Պէնիմ մէյ-
վէմ ալթունտան վէ խասս ալ
թունտան' վէ մահսուլաթըմ
սէջկին կիւմիւլտէն էյի տիր :
- 20 Պէն սատապաթ թարիգիտէ'
շէրիւթ եօլարընըն օրթաւըն-
- 21 տա էիւրիւրիւմ' . քի պէնի սէ-
վէնլէրէ վալիյիթ միրաս էթտի-
րէյիմ . վէ ընլարըն խաղինէլէ-
րինի աօլուրաճաղըմ :
- 22 Բապպ պանա եօլունուն իպ
թիտաւրիտա' ընուն դատիմ իւ-
- 23 լէրինտէն էվլէլ մալիք իտի : Պէն
էղէթտէն իպթիտաւէն' եէր օլ
մաղտան ագտէմ մէսհ օլտում :
- 24 Էնկինլէր եօլ իքէն' պօլսուլար
փունկարլարը եօլ իքէն' պէն
- 25 աօղմուշ իտիմ : Տալլար եէրլէշ
աօրիլմէզտէն էվլէլ պայըրլար-
տան ագտէմ պէն աօղմուշ իտիմ ,
- 26 տահա եէրի վէ աչըգ էէրլէրի'
վէ տիւնեա թօլրապլարընըն իւ-
- 27 քինի եափմաղտան : Վէօքէրի
հաղըրաւորընտա' էնկինին էիւ-
ղիւ իւղէրինէ քէմէր գուրու-
- 28 զուտա' պէն օրատա իտիմ : Եօ-

գարուտա պուլուլարը դապիւլէ
տի յինտէ' էնկինին փունկարլա-
րընը միւհէմէթ էթտիյինտէ , աւէ . 29
նիղէ' սուլար ընուն էմրինի կէշ-
մէմէք իշիւն զանուն.մունու գօ-
տուղունտա , էէրին թէմէլէրինի
գուրաուղունտա , օլաէմ ընուն 30
էանընտա միմար իտիմ , վէ հէր
կին ընուն սիւրիւրի իտիմ . հէր
տայիմ ընուն հուղուրունտա աւէ
վինիր իտիմ . Օնուն մէսքէն 31
տիւնեաւընտա սէվինիր իտիմ .
վէ սիւրիւրիմ առէմ օղուլարը
իւլէ իտի :

Իմսի հալա էյ օղուլար' պէ . 32
նի տինկէյին . շիւն քի եօլա-
րըմ սաղլայանլար սատաէթ-
լու օլուր : Թէտիպի տինկէյին , 33
վէ ա'լիմ օլուն , վէ ընա րէտա
էթմէն : Կէ' մուլուլու պէնի 34
տինկէյիպ' հէր կին դափու-
լարըմըն էանընտա պէքէյէրէք'
գափուլ էշիքէրիմի կէօղէտէն ա-
տէմէ : Զ իրա պէնի պուլան' 35
հայաթ պուլուր , վէ Բապպըն
րիղաւընը գաղանըր : Մմնա պա 36
նա կիւնահ էտէն' քէնտի ճան-
նա դատր էտէր . հէփ պէնտէն իք-
րահ էտէնլէր' էօլիւմիւ սէվէրէր :

ԳԼԳ Թ

Ի'լմէքնտի էվինի եափուր . 1
էէտի տիրէքէրինի եսնաու : Հայ- 2
վանլարընը պօղաղատը , շարա-
պընը հաղըրատը . հէմ աօֆրա-
սընը գուրաու . Ճարիյլէրինի 3
կէօնտէրաւ . շէհրին էիւճէ մա-
հալլէրի իւղէրիտէնիտա էտէր .
Ճահիլ քիմ իսէ , պուրայա օղ- 4
րատըն . ա'ղը էքիլիք օլանտ տէր
վէլին , էքմէյիմտէն էէյին , վէ 5
հաղըրատըղըմ շարապտան իշին-
ճահիլ իյի պրագըն , վէ եաղա- 6
յըն . վէ ֆէհմին եօլունտա էիւ-
րիյին :

Զէվէլէնիճիյի աղարլայան' 7

քենտինէ ա՛յրպ' վէ ֆասըը
 թէքտիր էտէն՝ քենտինէ լէքէ
 8 Թահսիւ էտէր : Զէվզէնիճիյի
 թէքտիր էթմա, օլմայաքի սէն.
 տէն իրրահ էտէ : ալիսի թէք.
 9 տիր էթ, վէ սէնի սէվէճէքտիր :
 Ալլիմ էօյիսի վէր, վէ տահա
 զիյատէ ալլիմ օլուր . սատրլա
 պիլտիր, վէ իլլիսի արթըրըր :
 10 Իլլիսի իպթիտաալ՝ Բապպ գօր
 գուսու տուր . վէ օլ Ալիզին
 11 պիլիսի ֆէհմ տիր : Զիրա պէ.
 նիմ իլէ կիւնէրին չողալըր . հէմ
 սանա էօյիսի երլարը զամմօլուր :
 12 Իյեր ալլիմ իսէն, քէնտինէ ալ.
 լիմ սին . ամմա էյեր զէվզէ.
 նիր իսէն, ճէպսնը սէն եալը.
 13 Նըզ շէքէճէքսին : Տիվանէ գա.
 րը՝ շամմաթաճը տըր, ահմադ
 14 տըր, վէ պիր շէյ պիլմիլ : Վէ
 շէհրին եիւճէ մահալլէրինտէ՝
 իքքէմլէ իւզէրինտէ Էլլինին գա.
 15 փուսունտա օթուրուր քի՝ տօղ
 րու եօլլարընա կիտիպ եօլտան
 16 կէշէնէրի չաղըրա . Բիմ ճա.
 հիլ իսէ, պուրայա օլըրաքն .
 վէ ա'գըլ էքսիք օլանա տէր.քի՝
 17 Զալընմըշ սուլար՝ թաթմ տըր .
 վէ կիլլիտէքէ էքմէք՝ լէղղէթլի
 18 օլուր : Վէ պիլմիլ քի՝ օրատա
 էօլիւլէր վար . օնուն տա՛վէթ
 էթմաթի քիմսէլէր՝ ճէհէննէմին
 տիպլէրինտէ տիր :

ՊԱՊ Յ.

Սողոմոնունէ կամալլէրի :

1 Իլլիմ օլուլ՝ փէտէրինի մէո.
 րուր էտէր . ամմա տիվանէ օ.
 2 րուլ՝ վալիտէսինին գասալլէթի
 տիր : Փասըզլըն խաղինէլէրի
 3 ֆալիտէ էթ մէղէր . ամմա սա.
 աթգաթ՝ Եօլլիմտէն գուրթա.
 4 րըր : Բապպ՝ սատըղըն ճանըն
 տաճ գոմաղ . ամմա ֆասըզլըրըն
 5 արզուսունու եապանա տթար :

Թէնպէլ էլ իլէ իշէյէն՝ ֆադիր 4
 օլուր . ամմա չալըշչանն էլի՝
 5 զէնկինլէք կէթիլիլ : Եաղըն
 տէվէիրէն՝ ա'գըլը օլուլ տուր .
 6 պիշլնտէ ույաննա՝ ա՛յրպ կէթի.
 րէն օլուլ տուր : Սատըղըն պա.
 շընտա պէրէքէթլէր օլուր . ամ.
 7 մա ֆասըզլըրըն աղղը զուլմա
 կիլլէր : Սատըղըն զիքրի միւսա.
 8 րէք օլուր . ամմա ֆասըզլըրըն
 ատը շիւրիւր : Ալլիմ էիւրէքի
 9 քիմսէ՝ թէնպիշէրի գապուլէ.
 տէր . ամմա տէլի տուտաղը
 երզըրըր : Գեամիլլէք իլէ էիւ.
 10 րիւյէն՝ կմիլլէթտէ էիւրիւր .
 ամմա եօլլարըն էյիլիտէն պի.
 լինէճէք : Կէօղ իլէ իլմար էտէն՝
 11 էլէմ կէթիլիլ . վէ տէլի տու.
 սաղըլ երզըրըր : Սատըղըն աղ.
 12 զը՝ հայաթ շէշմէսի տիր . ամմա
 ֆասըզլըրըն աղղը զուլմ կիլ.
 13 լէր : Ատալլէթ՝ նիղալար գօ.
 փարըր . ամմա մուհապլէթ՝
 14 հէփ սուչարըլ էօրթէր : Ալ.
 րիֆին տուտաղլըրընտա իլմ
 պուլլունուր . ամմա ա'գըլ էք.
 15 սիք օլունըն արգասը իշլին տէյ.
 նէք կէրէ+ : Ալլիմլէր իլմ պիրէք.
 16 տիրիլ . ամմա տիվանէնին աղղը՝
 հէլսքէ եաղըն տըր : Զէնկինին
 17 մալլ՝ օնուն մէթին շէհրի տիր .
 ֆադիրլէրին հէլաքի՝ մըլարըն
 18 եօխսուլլուրու տուր : Սատըղըն
 ալմէլի՝ հայաթ իշլին տիր . ֆու.
 սըզլըղըն մահսուլլու՝ կիւնահ ի.
 19 շլին տիր : Թէտիպ սագըլայան
 հայաթ եօլունտա տըր . ամմա
 20 թէքտիրի թէք էտէն սադը.
 տըր : Ղարաղը էօրթէն՝ եալան
 տուտաղըլ տըր . վէ զը յալէթ
 չըգարան տիվանէ տիր : Սէօղէր
 21 չօլլուղունտա՝ գասպահմէ էք.
 սիք տէյիլ տիր . ամմա տու.
 տաղլըրըն զապլէ էտէն՝ ա'.
 22 գըլըլ տըր : Սատըղըն տիլլ՝ սէ.
 կին կիւմիւշ տիր . ֆասըզլը.
 23 ըն էիւրէյի՝ աղ պիր շէյ տիր :

- 21 Սատուղըն տուտագըրը՝ չօդ քիւմ
սէլէր կիւտեր . ամմա տիվանէ .
չէր՝ ազլ էքսիբլլինտէն էօլուր :
22 Զէնկիւնիք վերէն՝ Փապարն պէ .
րէքէթի տիր , վէ պիւլէօնճէ է .
23 Էմ գաթմաղ : յապիսիք էթ .
մէք՝ տիվանէյէ օյուն կիպի տիր .
ամմա ի՛ւմ ա՛րիֆ քիշնին տիր .
24 Պաթղըն իւզէրինէ . քէնտի դօրդ .
տուղու կէլր . ամմա սատրգլա .
25 րն միւրատը վէրիլր : Գատըր .
դա կէշտիյի կիպի , իփասըգ եօզ
սլուր . ամմա սատրգ կպէտէն
26 Թէմէլէնիլր : Սիրքէ տիշէրէնի
ճէ իսէ , վէ Թի . Թին կէօզլէրէ
շէճէ իսէ , Թէնպէլ տախի օնու
27 կէօնտերէնէլէրէ էօյլէ տիր : Բապ .
պըն գօրգուտու՝ կիւնէր արթը .
28 Լարը գըսաւաճադ տըր : Սա .
տըզլարն իւմիտի՝ շաղըրդ օ .
լուր . ամմա իփասըզլարն ին .
29 Թիգարը՝ զայ՝ օլուր : Բապպըն
կօլու՝ քէսմիլէրէ գուլէ տիր .
ամմա եարամաղըրդ իշէյէնէ
30 հէլաք տըր : Սատրգ կպէտէն
գըմրլսոնմաղ . ամմա իփասըգ .
լար՝ եէրսէ սաքին օլալաճադ .
31 Լար : Սատըղն աղղը՝ ի՛ւմ հա .
սիլ էտէր . ամմա հիւլէպաղսարն
32 ախիլ՝ քէսիլէճէք տիր : Սատըղն
առւաճաղսար՝ մագպուլ օլանը
պիլր . ամմա իփասըզլարն աղ .
ղը՝ հիւլէր պիւի :

ՊԱՆՊ ԺԱ

- 1 Իլէլի Թէրազը Բապպա
մէքրուհ տուր . ամմա հագդ
տիրհէմ՝ օնուն հազղ էթտիյի
2 տիր : Մաղուրլուգ կէլնճէ ,
րէղալէթ տա կիլր . ամմա ի՛ւմ՝
աղազ կէօնիլլիւլէր իլէ տիր :
3 Յօղուլարն քէմալի՝ օնլարը գու .
լաղուղար . ամմա ա՛նըլարն
Թէնպիլէրի օնլարը խաղապ է .
4 տէր : Ղաղապ կիւնիւնտէ՝ մալ
Փայիտէ էթմը . ամմա սատա .
դաթ՝ էօլիւմանէ գուրթարը :
Քէսմիլէրին սատապաթը՝ օն .
լարն էօլունու տօղուլուր .
ամմա իփասըգ . քէնտի իփսզը ի .
լէ տիրէր : Տօղուլարն սա .
տապաթը՝ օնլարը գուրթարը .
ամմա ա՛նըլար՝ եարամաղըրդ .
լարը իլէ Թուլթուլուրլար : Պա .
պըգ առեմ էօլիւնճէ՝ իթիգարը
հէլաք օլուր . վէ եարամաղա .
րն իւմիտի զայ՝ օլուր : Պատրգ
սըզլէթտէն գուրթուլուր . վէ օ .
նուն էէրինէ իփասըգ վարը :
Պիւսմաւա՝ աղղը իլէ գընդըսու .
նու հէլաք էտէր . ամմա՝ սա .
տըզլար՝ ի՛ւմ իլէ գիւրթուլուր :
Սատըզլար էյի հալտէ օլուն .
ճա՝ շէհր շաղանըր . վէ իփա .
սըզլարն հէլաքիտէ՝ շէնլք օ .
լուր : Տօղուլարն՝ պերէքէթի
իլէ շէհր էիւճէլր . ամմա իփա .
սըզլարն աղղը իլէ եղըրը :
Գօնլուսունու խօր կէօրէն աղղ
էքսիք տիր . ամմա ա՛րիֆ քիմա
սիւքիւթ էտէր : Ղաճմաղըր .
սա կէզէն՝ սըրըր պէյան էտէր
ամմա էմին րուհլու օլան՝ մաս .
լահաթը էօրթէր : Թէտպիլր
օլմառըգճա՝ գալմ եղգըրը . ամ
մա միւշիլրէ չօղուղունտա իւ .
լաս վար : Եապանճըյա քէֆիլ
օլան՝ էլպէթթէ պէլայա օղար .
ամմա քէֆալէթտէն իրրահ է .
տէն՝ էմին տիր : Լաթիֆ գարը
իթիպարա եափըրը , նիճէ քի
զօլուլար զէնկիւնիյէ եափը .
շըրլար : Ինպիլթուլ քիմանէ՝ ճա .
նընա խայր էտէր . ամմա գա .
լմ՝ քէնտի Թէնինէ ճէֆա վէ .
րիր : Պատրգ քիմա եալան գա .
ղանճ՝ էտինլր . ամմա սատա .
դաթ էքէին էմին իւճրէթի օ .
լուր : Սատադաթ հայաթա կէ .
նիւրաիյի կիպի՝ քէօթիլլիւլին
արսրնճա վարան տարի էօլիւմ
վարը : Թէրս էիւրէքիլր՝ Բապ .

պա մեքոռէ տէր ամմա բեա.
միւ եօլուլար՝ օնուն հաղղ էթ.
21 տիւի տիր : Եւարամաղ հիւպիր
վէճ՝ իւէ սուսուղ չըգամաղ.
ամմա սատրգլարն յիւրի յէթի
22 նէճաթ պուլուր : Վիզէլ ամ.
մա թէպպիրի օլմայան գարը՝
տնկուզուն պուրնուն տար լծուն
23 հուլա տիւի տիր : Սատրգլարն
սորղուսու՝ հէման էյլէք տիր .
Փասըգլարն իւմիտի զաղապարը .
24 Ապէ՛ վար քի՛ տալը թտաքճա զի.
յառնէն իւէ հաւ արթըրը , վէ
տպէ՛ վար քի՛ վաճարվնտէն զիյա.
տէ էտիրէր , ամմա եօսսուլ
25 լուդ իչին տիւր : Պերէքէթլի
ճան՝ սէմիղէնի . վէ գանտը.
րան՝ օ տախի գազանաճաք տըր .
26 Պուղտուլ սագլայա՛ն՝ խալդ
պէտ տուս՝ էտէր . ամմա պուլ
տոյ սաթանըն պաշնա պերէ .
27 քէթ օլուր : Խայր իչին էրբէն
գալլան՝ Աւստի ըրգասըն թա.
լուպ էտէր . ամմա ըթթիւլիւք
28 արայան՝ օնա օլուր : Զէնկին
լիյինէ կիւվէնէն՝ տիւշէք տիր .
ամմա սատրգլար՝ ետիրաք կիւի
29 Ֆիլիպէնէքէր : Քէնտի էվնէ
ճէֆա վէրէն՝ եէլ միրաս էտէր .
վէ տէրի՝ ա՛լիմ էերբէլլէ գուլ
30 օլուր : Սատըղն մէյվէսի հա.
յաթ աղաճը տըր . վէ ճանլար
31 գաղմանն՝ ա՛լիմ տիր : Իլլի
սատրղա եէրտէ մուգապէլէ վէ.
քիլը , գա՛նտէ գալըր քի՛ Փա.
սըղա վէ կիւնա՛քէարա մէրու
ձիւն :

ՊԱՆ ԺԲ

1 Իէտիպի սէվէն՝ իլլի սէվէր .
ամմա թէքտիրտէն իբրա՛հ ետէն՝
2 Հայվանի տիր : Եյն քիմսէ՛
Բուպպն ըրգասըն էտիրի . ամ
մա օ՛ խապին քիմսէյի գապու .
3 Հաթը թտաթար : Ատէմ՝ Փըուդ
իւէ գայիմ օլմաղ՝ ամմա սատրգլ.

լարն քէօթիւ գըմըլանմայա .
ճադ : Փաղկէթլու գարը՝ գօ .
ճաւընա թաճտըր . ամմա ա՛ր
կէթիւրէն գարը՝ օնուն քէմիւրէ .
ընին կիւվէսի կիւի տիր : Սա .
տըգլարն իյն յէթլէրի հադգ տըր
ամմա Փասըգլարն գասուլէրի հի .
լէ տիր : Փասըգլարն սէօղէ .
լի՛ գան իչին փուսու գուրմադ
տըր . ամմա սօղըուլարն աղզը՝
օնլարը գուրթարը : Փասըգլ .
լար ալթ իւսթ օլուպ՝ եօղ օլուր .
լար . ամմա սատրգլարն էվի՛
գայիմ օլուր : Քիլի՛ Ֆիրասէ .
թիւնէ կէօթէ մէտ՛ օլունուր .
ամմա ա՛քսի եւրէլլի թահգիր
օլունուր : Գուլ սահիպի օլուպ
սէ ըաղպէթի օլմայան քիմսէ՛
քէնտիլի միւթէպէր սայըպ տէ
էքմէյէ միւհթաճ օլմատան էյի
տիր : Սատըգլ՝ Հայվանլարնն
էօմիլիւիլ գայըրըր . ամմա Փա .
սըգլարն պալուր մըրհամէթ սիզ
օլուր : Եւրինի իլլէյէն՝ էքմէք .
սէն տօյար . ամմա պօշ քիմսէ .
լէրէ ույանըն ա՛ղը էքսիք տիր .
Փասըգլ՝ եարամաղլարն շիքա .
ըրըն արգուլըր . ամմա սատրգլ .
լարն քէքիւ Դիվէ վէրիր : Եա .
րամաղ՝ տուտագլարը գապահա .
թընտան սուղաղա տիւշէր .
ամմա սատըր՝ սըգընթըտան չը .
գար : Քիլի՛ սըգընըն մէյլէ .
սինտէն էյլէք իւէ տօյար . վէ
ատէմին էլլինիլ իւճրէթի՛ քէտի .
նէ տէօսիւրիւլէք տիր : Տէ .
լինին եօլու՝ քէնտի կէօղէրինտէ
սօղըու տուր . ամմա նասիհպ .
թը տինկէյէն՝ ա՛լիմ տիր : Տէ .
լի՛ էօլքէսինի հէման կիւնտէ
պէյան էտէր . ամմա սյըպը
էօրթէն՝ ա՛ղըըն տըր : Հադգը
սէօլէյէն քիմսէ սատագաթ՝ վէ
եարան շահիտի հիւէ խապէր վէ .
րիր : Գըլըճ եարալարը կիւի
պիհիւտէ սէօլէյէն վար . ամ
մա ա՛լիմէրին տիր՝ շիֆա վէ .

- 19 Թիքս Հագգ առնտագ՝ տայիմա
ստախթ օլուր : ամմա ետաննը
20 Թիք կեօզ Գրքիլըմ գաօսար գա.
լըր : Գէկիլիօ գաօստ էտէկըլերին
հիւրէյիտէ հիլէ օլուր : ամմա
սէլամէթ Թէկտայր էտէկըլերին
21 շաղըլը օլուր : Սատըգ հիշ պէ.
լայա օղըմամաղ : ամմա ֆատըլ.
22 Լար՝ տէրտտէն տալար : Եստին
տուտագլար՝ Բապպա մէքրուհ
տուր : ամմա Հագգ իշէյիլէր
23 Օնու հագգէթտիյի տիր : Ա.
գըլը ամէմա պիլտիյիլէ հօր.
Թէր : ամմա տէլըլերին հիւրէ.
յի տիվանէլէր նիտա էտէր :
24 Իշիւղարարն էլի՝ հիւքիւմէթ
սիւրէր : ամմա Թէնպէլ՝ խա.
25 րաճիւղար օլուր : Ատէմին էիւ.
րէյիտէ օլան դամ՝ Օնու չէթ.
տիւրիւր : ամմա խայրը սէօզ
26 Օնու սէվինտիրի : Սատըգ դօն.
շուտունա հօլ կէօսթէրիւր : ամ.
մա ֆատըլըլերն հօլու՝ Օնարը
27 աղըլըր Ն Թէնպէլ՝ քէնտի ա.
վընը քիշիլմէր : ամմա իշիւղար
ստէմին մաղ գըլ մէթլի օլուր :
28 Սատուգամըն Թարիգիտէ հա.
յաթ վարձալէ Թարիգիտին հօ.
լուկտու էօլիւմ եօգ սուր :

ԳԼՈՒԽ ԺԳ.

- 1 Ալիւօլուր պապարներն Թէ.
տիպիլի քիլիլէր : ամմա դէվզլէ.
նիճի՝ Թաղըլի Թաւաթ էթմէր :
2 Քիշի՝ աղըլըն մէյլէսինտէն
էյլը Էթր : ամմա խայրըլիլըն
3 Ճանը դուրէլէր : Եղըր սօր.
լիյան՝ ճանըր հըթը Էտէր :
4 ամմա տուտագլարըն ալան՝ հէ.
լաքէ օլուր : Թէնպէլին ճանը
5 աղոն չէթեր, վէ պէր լէյ հօդ
տուր : ամմա իշիւղարն ճանը
6 սէմիգէնիլ : Սատըգ՝ հայան
7 սէօզսէն իքթաճ էտէր : ամմա
ֆատըգ մոքտար հարաքէթ է.
8 տիպ՝ րեգիլ Նուր : Սատուգամ՝
քեամիլ Կալուրը հըթը էտէր :
ամմա ֆրոպէ կիլիւմ հալթ
իւսթ էտէր : Հիշ պիլ լէյի օլ.
մաթարագ քէնտիլի գէնիլն Թու.
Թան վար : Ալեօզ մալը վար ի.
քէն քէնտիլի ֆաթիլ Թու Թան
վալթ քիշիլմէն ճանը քէֆարէ.
Թիլիլի տէրտտէ կէլէն իլէն.
կիլիլը աղարը : ամմա էլիլէ
տէվէրէն չօղալուր : Կէճիքէն
իւսթիւ՝ Էիւրիլիլի ֆատթա
ամմա հատըլ զան միւրատ՝ հա.
յաթ աղոն քանէն հէլըն իլէն.
Թաւաթ քանէն հէլըն օղար :
ամմա Թէնպիհտէն Կթրոյան՝ սէ.
լամէթ պուլուր : Ալիւմիլ Թա.
լիմի՝ Էօլիւմիլիլէմէն քիլիլտէն
կէրի տուրմագ իշիւմի հայաթ
չէմէսի տիր : Էյիլ ֆիւրստէթ
լուլէթ վէլիլիլի ամմա խայրըլ.
րն Էօլմէմարագ օլուր : Հէթիւ.
գըլըլ պիլիլի իլէ իշ կէօրիւր :
ամմա տիվանէլ տէթիլը հայար :
Փատիլ խապըրճի պէլայէ տիւ
չէր : ամմա Էմիլիլէթ էշիւի
շիֆա սըր : Թէքիլ էտէպիլմ
սէ՝ Էօխսուլուօզ վէ ս'յըլալ օղ.
րուր : ամմա Թաղըլի տիւգաթ
էտէն ի՛ղըլէթ պուլուր : Հապը
օլան միւրատ՝ ճանա Թաթըլ
լուր : ամմա Էտրամաղըլտան
կէրի տուրմագ տիվանէլէրէ իք.
րալըլ տըր : Ալիւմէր իլէ կէ.
դէն՝ ալիւմօլուր : ամմա տիվա.
նիլէրէ արգաւառ օլան՝ քէօթիւ
օլուր : Կիլնալէթարարն ար.
տընձա իլէթա Էիւրիւր : ամմա
սատըլալիւ խայր էտա օլու.
նուր : Էյիլիլիլիլ օղուլար :
ղուլարընա միւրա գօր : ամմա

կիւնա՛քիւորն մալի՛ սպտղ Ի
23 չին սաղանըր : Ֆաղըրլարն
Թարութնտա չօգ եէյեճէք օ
լուր : ամմա արե՛ վարքի՛ նա
24 հաղալըրն տան գըրըրթ Տէ
նէյինի էսիրէյէն՝ օղտնտան
իբրա՛հ էաէր : ամմա ծուռ ու
վն՝ ծուռ երբէնճէ Թէսիւ Է
25 տէր : Սաորթ՝ ճանը տոյանա
պէք եէր : ամմա Փառըղլարն
Գաթը՛ եպիքըլք չէբէր :

ԳԼԳ ԺԴ

1 Վա՛ղարլար՝ քէնի Էվինի
Էափօր : ամմա տէ՛ գարը՛ օ
2 նուէլի իլէ երգար : Տօղուլու
ղու իլէ՛ Քիլէն՝ Բաղպտան գօր
գար : ամմա ծուռ Թահր Է
3 տէնին Էօղարը էյիլի տիր : Տէ
լէնին աղըրնտա՛ մաղուրըլու
տէնէյի վար : ամմա ա՛ լիմ
լէրին աուտաղլարը՛ ծըլարը՛
4 սաղլարլար : Սըղըրլար օլմա
տըղտա՛ տիրը պօզ դարը : ամ
5 մա մա՛ ծուռն չօղուղու՛ էօ
քիւրն գուլվէթի իլէ օլուր :
6 Վերէքըլք շահիտի Էալան սեօյ
լէմէգ : ամմա Էալան շահիտի
7 Էալանլար նութգ էտէր : Զէմգ
լէնի՛ իլմ արար տա Էօզ
8 տուր : ամմա արիֆէ պիլէկօթօ
9 լար աղր : Տիվանէ քիմնէին էօ
նիւնտէն իլթ : չին բի ծափ իլմ
10 աուտաղլարը օլմաղընը պիւ
11 տիր : Աղըլընն իլմի քէնպի
Էօղընտա անկլամադ տըր : ամ
12 մա տիվանէլէրին տէլիլիլի՛ հիլէ
տիր : Տէլիլէր սուչու զէվգէ
նիր : ամմա տօղուլարըն արա
13 սրնտա հիւսնի ըրու վար : Եիւ
րէք՝ քէնտի ճանընն աճարը
պիլիլիլ : մէ ծուռ շաղ ըղտա Էա
14 պանճը գարըլմաղ Փառըղլարն
Էվի խարապ օլուր : ամմա թզը
րուլարն շատըրը չէլէլէլիլ
15 Եօզ վարքի՛ առեմէ տօղըլքիլէ

քիւնիլեր : ամմա ծուռն սօնոլ
Էօլմա՛ Էօղըլը աղր : Վիւլմէք
16 տէ տախի՛ էիլերէք Էլմ չէբէր
վէ շաղըղըն սօնու գասալվէթ
տիր : Եիւրէյի աղըրն՝ քէնտի
17 Էօղարընտան տօյար : ամմա է
յի առեմ ծուռն ուլադ օլուր :
Մհադ՝ հիբ սէօզէ ինանը
18 ամմա ա՛ղըլքէնաի տտըլմա
տիդգաթ էտէր : Ալմ գօրգուպ
19 քէմլէտէն սաղընըր : ամմա
տիվանէ մաղըրլարընը՝ վէ գալ
ղուտուղ օլուր : Թէզ Էօղըլէ
20 նէն՝ տիվանէլէլիլիլէր : մէ խա
պիս առեմ մէրրոս օլուր : Աճ
21 մաղար՝ տիվանէլէր վրաս Է
տէրլէր : ամմա ա՛ղըլքէր պիւ
իլ իլէ Թաճանըլար : Եարա
22 մաղար էյիլիլին հուլուրու
տա՛ վէ Փառըղլար սառըղլարն
գափուլարընտա էյիլիլէր : Եօլ
23 սուլ՝ քէնտի տօղուլուտան պիլէ
իբրա՛հ օլուրուր : ամմա զէնիլ
նին ահպալը չօզ օլուր : Տօ
24 Թուռու Թահրէրէպէն՝ կիւրա
Էտէր : ամմա Փաղիլիլէ մէրա
մէթ էտէն՝ գաստիլէլ օլուր :
25 Բէմլէր տիւզէլէր Գաղըրմա
լար մր : ամմա էլիլիլ տիւզ
նէլէլէլիլ իլնայիթ վէ Էլէլէլէ
26 օլըր : Զէր Էմպսէ Փաղիլիլ
վար : ամմա աուտաղլար Էսիր
անճաղ իլմիլտա՛ կէլիլիլէր :
27 լմիլիլին Թաճը անալըն զէնիլ
իլի տիր : տիլիլիլէլիլէլիլ
28 տէ տէլիլէ տիր : Վերէք շա
հիտ՝ ճանըր գուրթարըր : ամ
մա ճիլէպաղ՝ Էալանլար նութգ
էտէր : Բապալն գօրգուտու
29 տա՛ գալիլ իլմիլտա վար : մէ
նուռն օղըլարընն պիլիլիլաճը
օլուր : Բապալն գօրգուտու՛ էք
30 լիւսիւն քէմնտիլիլտէն չէբլմէ
իլիւն հայաթն չէճէսի տիր :
31 Փատըլաճըն շանը՛ սաղ չօղու
ղուտա տըր : մէ աուլմալըն
հէլիլիլ գալմ սղըղընտա տըլ

39 Կէճէօվբէլէնէն՝ շօգ ա՛րիՖ տիր. Ե
ամնա ճանրաղ տէլիք գօփարըրը:
30 Միւլայլմ հիւրէք՝ պէտէնին էօ՛մ
րիւ տիր. ամնա հասէտ՝ քէմլք:
31 Լէրին կիւվէսի տիր: Փապիրէ
գմւլմ էտէն՝ ծուռն Եարատանը
նը թահգիր էտէր. ամնա եօխ
սուլա մերհամէթ էտէն՝ Օնա
32 Եբրամ էտէր: Փապրգ՝ եարա
մազըլը իլէ գօղուլուր. ամնա
սատըգ՝ էօղւմիւնտէ փէնակեա՛հ
33 Էտինիր: ԱրիՖին եիւրէյնտէ
ի՛մ ապքին տիր. ամնա տիփա
նէլէրին իլինտէ օլան՝ պէլի տիր:
34 Յատապաթ՝ ԹայիՖէյի եիւճէլ
տիր. ամնա կիւնահ՝ իւմմէթլէ:
35 րին խօրըւլու տուր: Փապիլա
հնն հիւսնի րիգասը՝ Ֆիրասէթ
լի գուլա օլուր. ամնա ծոռն
զազապը՝ ալըպ կէթիրէնէ օ.
լուր:

ՊԱՊ ԺԵ

1 Միւլայլմ՝ ճէվապ՝ էօվբէյի
հէրի էտէր. ամնա աճը սէօղ
2 Ղազապ զալգըլարըր: Ալիսէ
րին տիլի՝ պիլիյի խօշ կէօսթէ
րիւր. ամնա տիվանէլէրին ազըլ
3 Թէլիքն նուլթ էտէր: Բապպին
էօղլէրի էյր մահալտէ՝ քէօթիւ
լէրի վէ հէրիլէրի կէօղէթմէքտէ
4 տիր: Թաթըր տիլ՝ հայաթ ադա
ճը տըր. ամնա ծոռն Թէքսլի
յի՝ րուհա գըրընըդ կէթիրի:
5 Տէլի՝ պապասընըն Թէպիպինի
խօր կէօրիւր. ամնա Թաղերէ
Թիգգաթ էտէն՝ ա՛գըլը օլուր:
6 Պատըղըն էվինտէ պէշլիք իա
զինէ վար. ամնա Փասըղըն մահ
7 սուլընտա՝ իղլիրապ վար: Ա
լիլէրին սուտաղլարը՝ պիլիթա
չար. ամնա տիվանէլէրին եիւ
8 րէյի՝ էօյլէ տէյիլ տիր: Փա
սըլարըն գորպանը՝ Բապպա
մէքրուհ տուր. ամնա սօղրու
լարըն տուարը՝ ծոռն մազսիւն

լու տուր: Փասըղըն Եօլա Բապ
պա մէքրուհ տուր. ամնա ուս
տադաթըն արտընճա կիտէնի
սէվէր: Եօլա Թէրք էտէնէ՝ 10
Ֆէնա Թէտիպ վար. վէ Թէք
տիրտէն իքրաճ էտէն՝ էօլէճէ
տիր: Ախրէթ վէ հէլտք՝ Բապ
պըն էօնիւնտէ տիր. ամմօ օ.
գուլարընըն եիւրէլէրի գանտէ
գալըր: Զէվլէնիճի՝ ծոռ 12
Թէքտիր էտէնի սէվմէք. ա՛լմ
լէրին եանընա կիթմէք: Ըէն 13
եիւրէք՝ եիւզիւ խօշ էտէր. ամ
մա եիւրէյին էլէմինտէն րուհ
գըրը ւր: ԱրիՖին եիւրէյի՝ ի՛մ 14
արար. ամնա տիվանէլէրին աղ
զը՝ տէլիլէքտէն հաղգ էտէր:
Տէրտիմնտին հէփ կիւնէլէրի Ֆէ 15
նա տըր. ամնա շին եիւրէք՝ տա
յիմ զիյաֆիթ տիր: Բապպ 16
գօրգուսու իլէ աղ շէյ՝ իղլի
րապ իլէ օլան պէշլիք իազինէ
տէն էյի տիր: Սէպղէվաթ Թաթ 17
մը մուհապպէթ օլան եէրտէ՝
պիլէսինճէ ա՛տալլէթ օլան պէս
լի պուզատան էյի տիր: Տար 18
ղըն ատէմ՝ իղա՝ գօփարըր. ամ
մա ղազապէ կէճէլէն՝ գաղղըր
Թէպին էտէր: Թէնպէլին եօ 19
լու տիքէն շիթի կիպի տիր. ամ
մա սօղրուլարըն Եօլա գալար
ըմտըր: Ալմօ օղըլ՝ պապա 20
սընը շաղ էտէր. ամնա տիվա
նէ ատէմ՝ անասընը Թահգիր
էտէր: Աղը Էքսիյէ՝ տէլիք 21
սէվինճ տիր. ամնա ա՛րիՖ քի.
շի՝ հիտիլիկ սօղրուլուր: Մէշ 22
վէրէթ օլմատըղտա՝ նիյէթլէր
պօղուլուր. ամնա միւշիրլէր շօ
լուղու իլէ սապիթ օլուր
լար: Ատէմէ՝ աղղը ճէվապըն 23
տան շաղըլգ օլուր. վէ վաղթըն
ճա օլան սէօղ՝ նէ՛ կիւզէլ տիր:
Ֆիլասէթլիյի՝ հայաթ եօլարը 24
Եօղարըյա սօղրու տուր, Թա
քի աշապսսքի ճէհէննէմտէն կէ
րի տուրա՝ Բապպ՝ մաքրուր. 25

լարն է վինի երգար . ամա տու
 26 տէր : Գեթիւն նիյէթէր Բապ
 պա մէքունէ աուր : ամա լա
 27 թիֆ սեղեղէ փաք տըր : Թա
 մաա միւլթէլա օլան է վինի իղ
 թիքապա սաղար : ամա քիշէթ
 28 լէրտէն իքրաճէն էաղար : Սա
 տըղն էիւրէյի վէրէճէյի ճէ
 վապը թէֆէքթիւր էտէր : ամ
 մա ֆասըղլարն աղղը Խարա
 29 մաղ շէյլէրն թէրտէր : Բապ
 ֆասըղլարտան իրադ տըր : ամ
 մա սասըղլարն տուա՛սընը
 30 տինկէր : Վեղէրին ըլղը Եիւ
 րէյի շաղանաղըր : էյի խա
 31 պէր քէմթէրի սեմիթիւր : Եօ՛մ
 րիւն թէքտիլին իշլաէն գու
 լադ : ա՛լմէրին ալաւընտա սա
 32 քին օլուր : Թէտիլի րէտա է
 աէն՝ ճանընը թաճիլի էաէր :
 ամա թէքտիլի տինկէյէն ա՛լը
 33 դաղանըր : Բապալն գորգուտու
 իլմին թէտիլի տիր : վէ իղզէ
 թին էօնիւնճէ՛ ալապ կէօնիւ
 լիւք օլուր :

ԳԼԿ ԺԶ

1 Իլիւրէյի թէրթիպլէրի ա
 աէմտէն տիր : ամա տիլին ճէ
 2 վապը Բապպաւտն տըր : Ստէմին
 ճէի Խուլարը քէնտինէ փաք կէօ
 րիւնիւր : ամա րուհլարը թար
 3 թան Բապպա տըր : Իլէրինի
 Բապպա ճալաէթ : վէ թէտ
 4 պիլլէրին սոսիլթ օլուր : Բապպ
 ճէր շէյի մէրամի աւիյէսի ի
 չիւն՝ ճէմ ֆասըղը տախի պէլա
 5 կիւնիւ իշլան սեփար : ճէր Խիւ
 րէյի մաղրուր՝ Բապպա մէք
 րուհ աուր : ճիւ պիր վէճ՝ իլէ
 6 աուջաուգ ըղմաղ : Խնայէթ վէ
 ճաղիդէթ իլէ Խարամաղըդ Եօր
 Թիւրիւր : վէ Բապպ գորգուտու
 իլէ տաթէ քէթիւլիւքտէն կէրի
 7 տուրուր : Բապպ առէմին Եօլ
 լարնտան րաղի օլունճա՝ ժու
 տիւնէն լէրի իլէ տախի պարը
 8 աղըրը : Սասապաթ իլէ օլան
 աղ շէյ՝ ճօգ նաճադդ ճալիլաթ
 9 տան էյի տիր : Ստէմին էիւրէ
 յի՛քէնտի Եօլունու թէրթիպ
 էտէր : ամա ժուան տաղլարը
 10 նը Բապպ սապիլթ էտէր : Գա
 տիլաճն առապաղլարնտա իլ
 ճամ՝ օլուր : շէրաաթտա ժուան
 աղղը Եանղըմամտը : ճադդ
 11 քանթար վէ թէրաղը Բապպա
 տըր : քէնտին ճէփաթիլէթ
 լարը՝ ժուան ա՛մէլի տիր : Չըսպ
 12 իլէմէք փատիլաճլարա մէքրուհ
 սուր : ղիւրա թալիլթ՝ սասա
 դաթ իլէ սոսիլթ օլուր : Սա
 13 տըդ ժուտաղլար՝ փատիլաճլա
 ըն ճաղղ էթտիլի տիր : վէ
 14 սոլղու սէլլէյէնի սէվէր : Գա
 տիլաճն դաղապը՝ Եօլմամ միւ
 պաշլիլի տիր : ամա ա՛լմա քիւ
 15 սէ՛ ժու թէրքին էտէր : Գատա
 ճաճն էիւրիւ րիւշանղընտա
 Եօ՛մի վար : վէ ժուան խըլանմա
 սը՝ սոնկ պէճար Եաղմուրուտու
 պուլուլու կիպի տիր : Ի՛լը
 16 թաճալլ էթմէք ալթունտան ճէ
 գատար էյի տիր : վէ Ի՛րֆան
 գաղանմադ՝ կիւմիւշտէն մադ
 17 պուլ տուր : Տօղրուլարն ճաա
 տէտի՝ քէմթէտէն սաղընմադ
 տըր : քէնտի ճանընը սաղա
 18 յան՝ Եօլունա տիլգաթ էտէր :
 Գըրըմանըն Եօնիւնճէ ֆատու
 19 լուդ՝ վէ Եղըմանըն Եօնիւնճէ
 մաղուր րուհ օլուր : Ֆատուլար
 իլէ Եաղմա փաղաղմաղտան՝ ալ
 չադ ճալտէ օլանլար իլէ տըսպ
 կէօնիւլիւ օլմաը Եյի տիր :
 Գաղաճաթտա աղըլը տա՛մ
 20 րանան՝ էյլլը պուլուր : վէ
 Բապպա կիւլէնէն՝ սասաթիլու
 օլուր : Սլիմ Եիւրիլլէյի՝ ա՛լ
 21 րիֆ տէնիլլը : վէ տուտաղլարը
 թաթըլը՝ ալիլի Թիլլըրը :
 Գիլրաէթ՝ քէնտի մօնիլին ճա
 22

յաթ չէլմսի տիր . ամմա տե-
 լիւրին թեախտի տեղիւք տիր :
 23 Արիմն Վերեյի ծնուն աղընը
 մահիր էտեր , վե տուտադարը-
 24 նա տիրի զամի էտեր : Լաթիֆ
 մեզդէր կեօմէճ պայը կիտ տիր ,
 ճանա թաթը վե քեմբէրէ չե-
 25 ֆա տըր : Եօլ վար քի տաեմէ
 տողուն կէօրիւնիւր . ամմա ու-
 26 նու էօրեմ եօլարը տըր : Էմք
 չէքէն ճան . քէնտիսի իչին էմք
 չէքէր . զիրա ծնու քէնտի աղը
 27 զօրար : Եարամաղ քիմնէ քեօ-
 թիւլեք գաղար . վե տուտադ-
 արը իւզէրինտէ . եադար աթէշ
 28 կիսի վար : Աքսի աթեմ նի-
 զա գօխարը . վե զամմադ
 29 խասա աթթլարը այրըր : Ղատ
 տար քիմնէ դօնշուսունու աղտը
 րըր . վե ծնու էյի օրնայան եօլ
 30 տա կէդօրիւր : Աքօլիւք թէր-
 թիւ կեմէք իչին կեօղէրինի
 գափայլար տուտադարընը քսը-
 րան հարամաղըդ թէքմիւր կե-
 31 միշ տիր : Սաչ ագլըլը աստա
 գաթ եօլունտա պուլունուրաւ ,
 32 իղըլեթ թաճը տըր : Ղաղաղը
 կեճ օլան զօրլուտան էյի տիր .
 վե ֆուհունու զապթ էտեն չէհը
 33 ֆեթէհ էտէնտան էյի տիր : Գու-
 րա գօրունա աթըրըր , ամմա օ-
 նուն չէր հիւքմիւր Բապպուն
 տըր :

ՊԼԱՂ ԺԷ

1 Բահաթըլդ իլէ օլան դուրու
 էքմէք տիրիմի զապպըր զիյա
 2 ֆեթէր իլէ քօթա եվդէն էյի
 տիր : Պիրառեթի գօլըալը
 3 կեթիւրէն օրուա թէհապթթեթ էյ
 տէր , վե քարնտաղար արամնէ
 4 տա միւրա փայլընըր : Կիւ միւշ
 իչին փօթաթ վե լաթուն իչին
 5 օճադ վար . ամմա կիւրեքէք
 6 սընդուն Բապպ տըր : Էթթիւ-
 7 քիւն հիւկազն տուտաղընը

տինկէր . վե եալանճը քիտ լի-
 սանէ գուլադ վուրուր : Պադի-
 րի զիւլէնէն ծնուն Եարատա-
 նըն թահգիր էտեր . պէլայա
 սեվինէն տուտաղ օլմաղ : Օ-
 ղուլար օղուլարը իխթիյարըն
 թաճը տըր . վե օղուլարըն իֆի-
 թիկարը պապալարը տըր : Տի-
 վանէյէ ալա տուտադ եադը-
 մաղ . դանտէ գալար քի պէյե
 եալան տուտադ Էսգըւ : Բիշ
 վեթ ծնու ալանա ճէվաշիր թա-
 չը կէօրիւնիւր . հէր նէրէյե
 տէօնտէ , պէրիսարաւ օղուր :
 Գապահաթը էօրէնէն աթթթ-
 լուդ արար . ամմա մատտէյի
 թէքարըլան խասա տաթլարը
 այրըր : Արիֆէ թաղիր տի-
 վանէյե կիւղ քէրրէ վուրմադ .
 տան զիյապէ Թէսիր էտեր :
 Գիէնա քիմնէն ալլաթ ալըլդ ա-
 լուր . ամմա ծնա աէր թիւլա-
 չիւր կեօնտէրիւր : Եալըուլարը
 12 աթմանէն չարնալը այրյարաթ
 կէլ , ամմա տեղիւքի էնտաթն
 տա տիվանէյէ բաթ կէլէն : Էյ-
 լիւր եէրինէ քէմիւք էտէյէնն
 էվինտէն քէմիւք էքսիւք օլմաղ .
 Ղալլանըն իպթիսապը տուլու
 14 տալը վէքմէք կիսի տիր . խմտի
 նիգմըլ թուլունըմաղտանէվէլ
 պրադ : Պասըրը սաաթդ չըգա-
 15 րան վե սաաթը ֆապրդ չըգա-
 րան իքիսի տալիս Բապպա մէք-
 րուհ տըր : Էքսի սաթուն ու-
 16 մադ իչին տիվանէնն էլինտէ
 պէհա նէյե եարար . չին քի
 աղը եօդ տուր : Տօթի հէր
 վաթթաւ սէվէր . ամմա սըրէթ
 իչին տօղան գարնտաղ տըր :
 18 Արը Էքսիւր աթմի էլ թուլու-
 չը պաթմունուն էօնիւնտէ քե-
 ֆաթէթ վէրիւր : Գապահաթը
 19 ոէվէն զալլայըր սէվէր , գափու-
 տունու էիւքսէտէն զըրըմայը
 20 արաւր : Եիւրէյի Էյի օլան էյ-
 լիւք պուլմաղ . վե տիր տէօնէք

- 24 օլան՝ պէլայա տիւշէր : Տիվանէ սողուրան՝ քէնսիննէ գասավէթ օլուր : վէ տէլիննն պապասը սէլ
22 վինմէղ : Մէսուր եիւրէք՝ ի՛լաճըն էն էյիսի տիր : ամմա դըրըմըլ բուհ՝ քէմբէլէրի դու
23 ռուտուր : Եհրասթըն եօլարընը խիլաֆ չըգարմագ իլինն՝ ֆասըղն դօնուենտան իլչվէթ աղը
24 նըր : Արիֆին հուղուրունտա իլմ վար : ամմա տիվանէնին կեօղէրի՝ եէրին ուճարնտա օ
25 լուր : Տիվանէ օլուր՝ օլտպալըննա գաստիլէթ տիր , վէ ծնու տօ
26 դուրանա աճըլըգ տուր : Ջէմ սոտարըլը ճէրիմէլմէք էյի տէյիլ տիր : օլէյլէրի տէյմէք՝ հաղդա
27 մուսաւիֆ տիր : Բէնտի տէօղլէրինի էսիրկէյէն՝ հէյի իլմ տիր : վէ ռուհու միւլայիմ՝ օլան
28 ա՛րիֆ տիր : Տէլն տախի սուս օլա , ամմա սալըլըր , վէ տուտաղլարընը գըրան՝ ա՛ղըլը տուր :

ՊԱՊ ԺԼ

- 1 Զէվէսինն արամաղա սյըլըմըլ քիւն՝ հէլ Թէսպիլէ զըտտ
2 տուրուր : Տիվանէ՝ ի՛րֆանտան հաղգ Ֆէմէղ , իլլա հէման եիւրէյինին աշքէտար օլմասընտան
3 հաղա փտէր : Պասըգ կէլինճէ՝ հապարէթ վէ մէլամէթ իլէ ռէ
4 զալէթ տախի կէլըր : Գիլինին աղըլըրն տէօղլէի՛մ յոէրին տուլար տուր : Իլմին չէլմէսի ճէօզ
5 դըն ըրմագ տուր : Եհրասթտէ սատըլը խիլաֆ չըգարմագ ի չինն ֆասըլըն խաթըրը սայ
6 մագ էյի տէյիլ տիր : Տիվանէ նին տուտաղլարը զաղլայա կիւրէլըր : վէ աղըլ տայաղլարը
7 լաղըլըր : Տիվանէնին աղըլ քէնն լիլէ հէլաք վէ սուտաղլարը
8 ճիւղնաք տուլար տուր : Ղամմա զընէպէօղլէր լոգումլար կիլոփ տիր : ամմա օլար գարնըն հալ

- վէթլէրինն էնլըրլէր : Իշինտէ 9 էհմալ էաէն տախի՝ հէյի իւրա
10 ֆըն գարնաաղը տուր : Բապալըն իսմի՛ մէթին գուլէ տիր : ոտաղը ծնա սէյիլտայա , վէ հիմա
11 յէթ սուրուր : Զէնկինին մալի՝ քէնսինն գուլմէթլի շէհրէ տիր : վէ քէնտի խայալընտա եիւճէ դալէ՝ կիպի տիր : Գը
12 ըլմագտանն էլվէլ՝ առէմին եիւրէյի մաղուրանըր , վէ ի՛ղգէթին հօնինճէ՝ աղադ կէօնիւլ
13 լիւք տիր : Իլիմմէսուէն էլվէլ ճէվալ տէօնտէրէնէ՝ պու ծնա տէլիլք վէ սյըլ սայալըր : Գիլ
14 շինին ռուհու՝ ծնուն խաթաղըլընա Թէհամմիլէ կտէր : ամմա գըրըմըլ ռուհու քիմ՝ կէօթիւրէպիլըր : Արիֆին եիւրէյի՝ 15 պիլկի դաղանըր : վէ ալմէրին գուլաղը՝ պիլկի արար : Առէմին 16 փէշքէշի՝ ծնա եօլ աղար , վէ օնու՝ ալոյլէքլէրին էնիննէ կէօթիւրիւր : Տա՛վասընտա էլվէլ 17 տալմանան հաղգ չըգար : ամմա խաթի կէլինճէ՝ ծնու Թէֆթիլէ կտէր : Գուրա՛ն նիգալարը Թէս 18 քին էտէր , վէ գահրիմանլարն արասըրը՝ ալըրըր : Ինճինմիլ 19 գարնասոյ՝ գուլմէթլի շէհրտէն պէրտիր : վէ ծնուն նիգալարը՝ գալէ՛ թըրգաղարը կիպի տիր : Առէմին գարնը աղըլըն մէյվէ 20 սինտէն սայար , տուտաղլարը նին մահաուլունտան տօյար : Իօլիւմ վէ էօմի՛ր աիլին կէլնտէ 21 տիր : վէ ծնու սէվէնլէր մէյվէ սինի եէր : Պագիլէթլու դարը պուլան՝ էյլլէք պուլուր , վէ Բապալըն հիւսնիւ ըրգասընանա յիլ զուր : Պագիլի՛ հաղլարմագ 22 իլէ պէօյլէր : ամմա գէնկինն աղըլըմ ճիւղնաք վէրիլա Արգա 24 տաղուրահիպի օլան քիլմէ՛ սղըլն թըլյա տիւշէր : ամմա գարնա սալընտէ՝ զիյալոն ալապա է 25 քէն ահապաղ վար :

ՊԱՊ ԺԹ

- 1 Քեմալինսէ կեզէն ֆագիր՝
Թեքս տուտագլս սիվանէտէն է-
- 2 յի տիր : Հէմ պիլիսիզ ճան՝
էյի տէյիլ տիր . վէ այագլարը
- 3 իւէ էվէն դայֆար : Քիլինին
տէլիլիյի՝ ծնուն եօղանու պօղար .
վէ ծնուն էիւրէյի Բապպա տա .
- 4 րըրը : Զէնկինլըք՝ չօգ ասթլար
արթըրըր . ամմա ֆագիր՝ ասօ
- 5 Թունասն այրըրը : Նալան շա
հիտի՝ սուշտուղ օլմաղ . վէ եա
լանլար նութօ էտէն՝ դուրթուլ
- 6 մաղ : Զօղլարը՝ ճէօմքտին տի
տարընը թալապ էտերէր . վէ
հէր բէա՝ հէտիյէ վէրէնէ ասթ
- 7 օլուր : Ֆագիրին հէֆի դարըն
տաղարը՝ ծնուն իքրահ էտերէր
խսէ , էլպէթթէ ասթլարը ան
տան իրադ օլաճաղլար . իճրա
օլմայաճադ սէօղէր պրտընճա
- 8 սէյիլտիր : Միլ դաղանան՝ ճա
նքնը սէվէր . իրֆան սագլայան՝
- 9 խոյր պուլուր : Նալան շա
հիտի՝ սուշտուղ օլմաղ . վէ եա
լանլար նութօ էտէն՝ հէլաք օ-
- 10 օլուր : Տիվանէյէ սէֆա եա
դըմաղ . դանտէ դարըրքի՝ դուլ
սէրվէրէրէ հիւքիւմէթ սիւրէ :
- 11 Մաէմին ֆիրասէթի ծնուն դա
դալընը կէրի էտէր . վէ դա
պահաթուն կէզմէք՝ անուն իֆ
- 12 Թիխարը տըր : Փառիշահըն տար
զընլըք՝ կէնճարսլան սէյիլուր .
մէսի կիպի տիր . վէ ծնուն հիւս
նի րիզասը՝ օթ իւզէրինտէքի
- 13 չիհ կիպի տիր : Տիվանէ օղուլ
պապասընա պէլա տըր . վէ գա
րը նիզալլարը՝ տայիմ տամլար
- 14 կիպի տիր : Էվ վէ մուլ պապա
լար միրապ տըր . ամմա ֆիրա
սէթլէ գարը՝ Բապպա տա տըր :
- 15 Թէնպէլլիք՝ տէրին ույգու կէ
թիւրիւր . վէ էհմալ ճան՝ աճ գա
լըր : Թէնպիհի սագլայան՝ ճա
նքնը սագլար . եօղարընտ տիգ

դաթսըղ օլան՝ եօլուր : Ֆագիրէ 17
ինայէթ էտէն՝ Բապպա էտիւնճ՝
վէրիր . վէ ծնա էճրինի էտա է
տէճէք : Օղլունու թէսիպ էյ 18
լէ , զիրա իւմիտ վար . ամմա
ծնուն էօլիւմիւնէ կէօնիւլ վէրմէ :
Պէյիլէք զաղապըր ատէմ՝ ճէրի 19
մէ չէքէր . զիրա էյեր ծաւ գուր
Թարըր իսէն տէ , էինէ թէք
րար էթմէլանի : Նաաիհաթը 20
տինլէլ , վէ թէտիպի դապուլ
էյլէ . Թա բի սէն սօնունտտ
ալիմ՝ օլասն : Քիլինին էիւրէ 21
յինտէ չօգ էֆէքար օլուր . ամ
մա Բապպան թէտիպիի սապիթ
օլուր : Մաէմին ինայէթի՝ ծնուն 22
չանը տըր . վէ ֆագիր՝ ետլան
ճըքիւմէն էյի տիր : Բապպան 23
գօրգուսու էօմիւր սէպէպ տիր .
վէ ծա մալիգ օլան թօգ ետթար ,
պէլույա օղլամաղ : Թէնպէլլէ 24
լինի չանաղա պաթըրըր , Վ
ծնու աղզընա պիւրէ տէծնտիւմէ
Զէվդէնիճիլի տէյ , վէ ահ 25
մագ աղըլանա . վէ ուրիֆի
թէքտիր էյլէ , հիւնէրի անկա
սըն : Պապասըն՝ երգան՝ անա 26
սըն դալըրան՝ ալապ վէ հագա
րէթ կէթիւրէն օղուլ տուր : էյ 27
օղուլ՝ պիլիսինին սէօղէրինտէն
սալիւրան էյիւթիւ տինլէլմէք
տէն վաղ կէզ : խապան շա 28
հիտ՝ հագգըր զէվդէնիլիր . վէ ֆա
սըղլարըն ալզը՝ ետրամաղըր
եուտար : Զէվդէնիճիլէր իշիւն 29
չէրաաթլար՝ վէ տիվանէլէրին
արգասըր իշիւն տայագլար հագգը
լանմըր տըր :

ՊԱՊ Ի

Ետրապ՝ զէվդէնիճի տիր 1
վէ միւսըրի՝ դավղաճըր տըր . վէ
ծնա հէր միւսթէլա օլան՝ ալիմ
տէյիլ տիր : Փառիշահըն հիւս
պէթի կէնճարսլան պէյիլարմէ 2
սի կիպի տիր . ծնու տարըլտան

քէնտի նէ ֆսինէ իւրծա էտէր :
 2 Ղազարասն վազ կէլմէք՝ քիշիյէ
 ի՛ղզէթ տիր . ամմա հէր տէլի՛
 4 ծա պուլալըր : Թէնպէլ՝ գըշ տըր
 աէլի չիլիթ սիւրմէղ . վէ օրադ
 վազթընտա տիլէնիւր . վէ պիւր շէյ
 5 Եօգ : Քիշիլին Եիւրէյնիտէ մէ-
 րոմ՝ տէրին սուլար տըր . ամմա
 ա՛րիֆ քիշի՛ ծնու Եօգարը չէքէր :
 6 Ատէմէրին չօղու՝ հէր քէս ի-
 նայէթինի նիտա էտէր . ամմա
 հոգիքաթըլ քիմմէյի քի՛մ պու-
 7 լուր : Քեամիլլիյիտէ կէղէն՝
 սաստըգ տըր . նէ՛ մուլու ծն-
 տան սնկիրա ծնուն օլուլարընա :
 8 Շէրասթ թախթընտա օթու-
 րան փատիշահ՝ կէզղէրի իլէ հէր
 9 քէօթիւլիյիւ տաղտըր : Եիւ-
 րէյիսի փաքէտիմ, կիւնահրմ
 աան թէմիղէնիտմ քի՛մ տէյէ
 10 պիլըր : Իքի տիւրլիւ թարթը
 թաշարը՝ իբի տիւրլիւ Էֆա էօլ-
 չէքէրի՛ Բապպա իբիսի տէ մէք-
 11 րուհ սուր : Քէնտի իլէրինտէն՝
 ա՛մէլի փաք մը հէմ սօղրու մու-
 չառուգ պիլէ քէնտիսի պիլտիրիւր :
 12 Իշիտէն գուլաղը վէ կէօրէն
 կէօղիւ՝ իբիսինի տախի Բապպ
 13 Էափմըշ տըր : Ոյգույու սէվ
 մէ , օլմայա քի ֆագիր օլասըն .
 կէօղէրինի աչ , էքմէքտէն տօյա .
 14 սըն : Միւլթէրի՛ Քէօթիւլ քէօ-
 թիւ տիր տեր . ամմա կիտին .
 15 ճէ , օլուէմէյիւնիւր : Ալթուն
 վէ չօգ ինձի վար . ամմա պիլլի-
 նին սուտագլարը՝ գըյիլթիլէ
 16 գապ տըր : Եապանձըյա քէֆիլ
 օլանըն Էափալընը ալ . վէ Էապա
 գարըրթաան էօթիւրիւ ծնտան
 17 էմանէթ ալ : Եալան էքմէյի՛
 տտէմէ լէղիգ օլուր . ամմա սնկի-
 րա ծնուն աղղը՝ գուլ իլէ սօլար :
 18 Նիյէթ՝ միւլալէրէ իլէ գայիմ
 օլուր : Իմտի էյի թէսպիլըլէր
 19 իլէ ճէնք էյիլէ : Ղամաղըրդտա
 կէղէն՝ ալըրք աշար : Իմտի տու-
 տագլարըն աշան իլէ գօնուլմա :

Գապտորնա վէ անասընա սէյիէ 20
 նին չըրաղըն՝ գարա գարանըգ-
 տա սէնէր : Իպթիստորնա 21
 ա՛ճէլէ իլէ օլան միւլթիւն սնու-
 միւլալարէք օլմաղ : Քէմիլք էտա 22
 Էաէլիմ տէմէ . Բապպա իւմիտ
 էթ , վէ օ սնկի գուրթարըր :
 Իքի տիւրլիւ թարթը թաշարը 23
 Բապպա մէքուհ սուր . վէ հի-
 լէլի թէրաղը՝ էյի տէյիլ տիր :
 Բիշիլին աարմլարը Բապպտան 24
 տըր . Իմտի ատէմ՝ Էօլուհ
 նի՛ճէ անկլասըն : Տիւշիւմէլաշն 25
 վաղֆ էթմէք վէ ասագտան
 սնկիրա թէֆթիլէ Էթմէք՝ աթէմէ
 քէմէնտ տիր : Ալիմփատիշահ՝ 26
 ֆասըգլարը տաղտըր, վէ շարգը
 իւզերլէրինէ տէնտէրիր : Ատէ . 27
 միւն ճաւը՝ Բապպն չըրաղըն
 տըր . գալպին հէփ տէրունլէրինի
 թէֆթիլէ էտէր : Ինայէթ վէ 28
 կէրչէքիք՝ փատիշահ հըֆղ է-
 տէր . վէ օ՝ թախթընը ինայէթ
 իլէ գայիմ էտէր : Իյիթլէրին 29
 գուվէթի՛ ծալարն իֆթիսարը
 տըր . վէ իխթիյարլարն շէրէ-
 ֆի՛ սաւաղղը տըր : Եաբա- 30
 մաղա՝ տալալըն պէրէլէրի վէ
 գարնըն իլէրինին գարպլէրի
 փաքէյիճի Էւլաճ տըր :

ԳԱԳ ԻԱ

Փատիշահն Եիւրէյի Բապ- 1
 պըն էլլինտէ սուլար թագօմի
 ֆիպի տիր . ծնու հէր նէրէյէ 2
 իսթէրսէ տէնտէրիր : Ատէմին
 հէր Եօլու՝ քէնտի նաղարընտա
 սօղրու կէօրէլինիւր . ամմա 3
 Բապպ՝ Եիւրէրլէրի թարթար :
 Սատագաթ վէ շէրասթ իշրա 4
 էթմէք՝ Բապպա գուրպանտան
 մագպուլ աուլ : Փասըգլարըն 5
 չըրաղըն՝ Եա՛նի կէօղէրին լու-
 րուրի վէ Եիւրէյին քիպի կիւ-
 նահ տըր : Չաղըրգանըն էֆ-
 քեարի հէման պօլլուգ՝ ամմա

կին՝ ֆագիրը բերե թէ անալուսեմ է
տեք . վէ հօտիւնն ալան՝ էօ
12 անիւն Վրէնիւր գողութ օլուր :
8 Եւրամալը կ'էքեմալթը Լըգ
պիւքը . վէ դազապըն տէյնէ
9 յի հէլք օլաճալ տրը . Կէօզիւ
էյի օլան՝ մեպարէք օլաք . զի
րա քէնտիւք քէմէյն տէն ֆագիրէ
10 վէրիւր . Զէվիւնիւնի յի գօլ . վէ
դապալ կէլէր , վէ նիդա՝ հէմ
11 Ժյուլ թէպիւն ծլուր : Երեքք
փաքըյն մէվէնիւն աուտազլա
քէնտիւն լուծ ֆ վար , վէ միտի
12 յաճման տօնթ օլուր : Բապալըն
կէօզիւնի պիւնիւն հէֆլէ Էտէր .
աման խաշընիւն աօզլէրիւնի պօ
13 գար : Թէնպէլ տէր քի՝ Տիւարը
տա աղալան վար . մէյտանլար
օրթապընտա Էօրթիւրէլէնէյիմ :
14 Եւտ դարըլարըն ալղը՝ աերին
չուգուր տուր . Բապալըն դադապ
էթուիյի քիմնէ՝ օրոյա տիւէր :
15 Կէնճիւն Էիւրէյիւն տէն ալիւլէ
պալըլ տրը . Ծուռ օնտան՝ թէ
16 միպ տէյնէյի գօլուր : Գէնտի
նէ մալ չօղալթմադ իշիւն ֆագի
րէ դուլմ էտէն՝ հէման մուհ
17 թաճ օլմադ իշիւն քէնիւն վէ
րիւր :
17 Գուլաղընը Գէյիւր՝ ալիւնէրին
մէօզլէրինի ախիւլէ՝ վէ Էիւրէ
18 յինի պիւնիմէ՝ Վէր : Զիւրա օն
լարը տէրուկնաէ սազլար իսէն,
միլար պիւլ քիւլիյի տուտաղլա
րընըն խաշընիւն հաղըր օլուր
19 իսէ , իսօ տուր : Իթիմասըն
Բապալու օլմադ իշիւն պու կիւն
տանա՝ հէման քէնտա պաճալ պիւ
20 տիրտիւն : Սանա չօդ տէֆա՝ էօ
յիւլէր վէ պիւնիւն խոտօտուրն
21 Յու Եւր դամարմ մը քի , աօղու
նէօզլէրին սաճիւնիւնի պիւլտի
րէյիմէ՝ մէնի կէնտէրէնէրէ
հէրէք սօզլէր ճէվապ վէրէ
օին :
22 Դյադիրք ֆագիր օլուրգու ի
շիւն օլմա՝ վէ Էօրթիւն գա .

փուտա շիյնէմէ՝ Էօ իրա Բապալ 23
օնարըն հադղընէ հապէ Էաէ
ճէք տիր , վէ քիւլարըլըն Էաէ
յունարըն ճանըն օլուրգալա
ճապ տրը :
1 Յօլքէ սաճիւնիւն աղապա՝ 24
օլմա . վէ դազապըն աանմ իլէ
վարմա . Օլմալա օղըն Էօրթիւն 25
ալընպարն , վէ ճանընա քէմէնտ
էտիւնէսին :
1 Ել թու թուգանլարտան՝ պորճ 26
իշիւն քէֆիւլ օլմնլարտան օլմա .
Էյիւր Էտէյիւնիւն հալիւն օլմադ 27
իսէ , նիշիւն ճէնիւն ալընտալան
տէօնէյիւն ալա : Սէլիւն պապալ 28
լարընըն գօտուլադադալմիւնօր
նիւնընը՝ Էէրինաէն գալըրմա՝
Բէնտի իշիւնտէ մաճիւր աաէմ 29
կէօրիւրմիւսին , օ՝ փատիւն
լարըն հուղըրուրնտա ստըրաճապ
աղը . Էտնալէր Էօնիւնտէ աալը
մադ :

ՊԱՄ ԻԴ

Սուլթան իւ թաանէ թմէյէ 1
օթուրաուղընտա՝ Էքիւնտէ օ
լանա էյիճէ տիգդաթ էյէ 2
Վէ էյիւր մէն իշիւն սանիւնի
իսէն , քէնտի պօղաղընա պըլապ
գօրտուն : Օնուրէ նէֆիւ թա 3
ա՝ մլարընա աղղըլ ճէքէ . Գըրապ
հիւլէ Էքմէյի տիր :
2 Զէնկիւնէնմէյէ ջալընմա . Գա 4
իւլիւնամտան վաղ կէշ : Վէօզլէ 5
րինի օլ Էօղ օլան շէյէ տիքէր
մի սին . քէնտիւն Էղլէ թմէ գա
նապար Էտէր , դաթմալ կիւլի
հապալա տալար : Գէօթիւնիւն 6
իւնիւն Էքմէյիւն Էէմէ Վէ օ
նուն նէֆիւ թաանլարընա իշ
թաճ Էլ թմէ : Զիւրա օ՝ հէման 7
նէֆիւնտէ ալիւնտիւնիւն կի
պի տիր . սանա՝ Վէ Էիւ 8
տէր , ամմա Էիւրէյիւնիւն իւն
տէյիւ տիրա . Եէտիյիւն ջօղմադ
գուտաճապըն . վէլ Էլմիթի 9

- սեօղէրնին զայ՝ հաճեալսն :
- 9 Տիմանէ իշխար իբէն՝ սէյլէ՝
մէ . զիրա սեօղէրնին իշխարն
10 խոր կէօրիւր : Գատիմ սինօր
նիշանընը եւրնտէն գալարմա .
վէ հօքսիւզէրն թարալարնա
11 կիրմէ . Զ իրա Գուրթարըճըլա-
րը գուվէթի տիր . սէնին իլէ
օնարըն տա՛վապնը օ սիւրեճէք :
- 12 Եւրէյնի թէտիւլէ՝ վէ գու-
լազարընը սիւրիւնին սեօղէրնէ
վէր :
- 13 Կէնճաւն թէտիւլի մէն՝ էթմէ .
զիրա օնու տէյնէք իլէ տէյէր
14 իսէն՝ հօլմէլ : Սէն օնու տէյնէք
իլէ տէյէրսին , վէ օնուն ճա-
նընը ճէճէննէմտէն դուրթարըն-
սըն :
- 15 Էյ օղում՝ էյէր եւրէյն
ա՛լիմ օլուր իսէ , պէնիմ աախի
16 եւրէյնի շաղ օլաճաղ : Վէ
տուտագլորըն՝ տօլորուլու գ սէյ .
լէյնիճէ , պէօպրէքլէրիմ ալքը
հաճէք :
- 17 Եւրէյնի՝ կրննաճէարըրը
գըգգանմաւն . իլլա պիւթիւն
կրնն Բապսըն գօրգուսունտա
18 օլ . Զ իրա էյէր ախրէթ վար
իսէ , էլլէթթի իւմիսին քէսիւ
մէսին :
- 19 Իշիթ սէն էյ օղում՝ վէ ա՛-
լիմ օլ . վէ եւրէյնի հագգ էօ-
20 լա տօղուլթ : Շարապ պէքրի-
լէրինաէն՝ քէնտիլէրն թէնինի
21 իարաֆ հոնէլէրաէն օլմա : Զ ի-
րա պէքրի վէ միւսրիւլի ֆադիր
օլուր . վէ քֆ ույգու՝ չափութ .
22 չար կիլինտիրի : Սէնի՝ շու
թէվիտ հտէն սրապանա իթա-
ա՛լիմ էյլէ . վէ անանը՝ դօճաար
23 զընտա թաճգիր էթմէ : Կէր-
չէքիլի սաթուն ալ վէ սաթ-
մա , իլլի վէ թէտիւլի վէ իր .
24 ֆանը գոթի : Սաարըն պապա-
սը լայլէթ իլէ մէարուր օլուր .
վէ ա՛լիմ թէվիտ հտէն՝ օնտան
25 շաղ օլուր : Պապան վէ անուն

շաղ օլուրն , վէ վալիտէն մէս-
րուր օլուրն :

Էյ օղում՝ եւրէյնի պանա 25
վէր . վէ կէօղէրն եօլարըմը
կէօղէթսին . Զ իրա ֆաճիլէ՝ 27
տէրն շուգուր տուր . վէ հաա
գարը՝ տար դույու տու : Հէմ 28
օ՝ հարամի կիպի փուսու գու-
րար . վէ ատէվէրաէ խալընլա
րը արթըրը :

Վայ քիմէ՝ աճ քիմէ՝ պալլա 29
լար քիմէ՝ շէքվա քիմէ՝ սէպէպ
սիղ եարալար քիմէ՝ գըզարմը
կէօղէր քիմէ օլուր : Շարապ 30
եանընտա էյլէնէլէրէ՝ դարը-
մը շարապը արամալա վարան-
լարա օլուր : Շարապըն գըղը 31
օլտուղունա՝ քէսսէտէ րէնկիլի
կէօթէրաթիլին՝ տօղուր եիւ-
րիտիլիւնէ պագմա . Սօնուն 32
տա երլան կիպի ըսըրը . վէ
սաղըր երլան կիպի սանճար .
Կէօղէրնի՝ ետա դարըլարը կէօ . 33
րէճէք , վէ եւրէյնի՝ ա՛քսի
շէյլէր սէյլէյէճէք . վէ տէնի . 34
զին տէրունիւնտ եսթար կիպի՝
հէմ տիրէք պալընտա եսթար
կիպի օլաճապսն . Պէնի տէյ . 35
սիւլէր , վէ աճըմատըմ՝ պանա
քէօթէք չալըլար , վէ տույ-
մատըմ՝ ույանարըմ գէմտն՝ օ-
նու էինէ թէքրար արայաճապըմ
փէյէճէպի :

ՊԱՂ ԻԴ

Շարամապ ատէմէրէ գըլ- 1
գանմա . վէ օնլար իլէ օլմալա
արգու չէքմէ . Զ իրա օնլարն 2
եւրէյնի՝ զուլմա տիւլիւնիւր .
վէ տուտագլարը՝ քէտէր սէօլէր
իւլ՝ իլմ իլէ եափըրը , վէ 3
ֆէհմ իլէ գայիմ օլուր : Վէ ան-
պարար պիլիլի իլէ՝ հէր կէօնա 4
ղըմէթի վէ լաթիֆ զանիլիթ
իլէ տալար : Ալիմ ատէմ՝ գուլ 5
վէթի օլուր . վէ պիլիլի սաճի :

- 6 Զերա ճէնկինի՝ թէտախիւր իլէ է.
 տէրսին . վէ խէլաս՝ միւշիւրէր
 7 Զօղուղու իլէ օլուր : Իլմ՝ տէ-
 լիյէ փէք էիւքսէք տիր . աղլը
 8 Եւ գափուտա աշմաղ : Քէմվէք
 էթմէյէ դասա էտէնէ՝ էհլէ փէ.
 9 սատ տէրէր : Տէլիմք նիյէթի
 կիւնահ ալըր . վէ գէվլէնէն՝
 10 տաէմէ մէքուհ սուր : Սըգ-
 լէթ կիւնի. նտէ կէվէր իսէն ,
 դուվլէթին տար ալըր :
 11 Իշօլւմ իշիւն թուժուլմուշ
 լարը խէլաս էյլէ . վէ դութլի-
 ջիւն տիթրէյէնէրի՝ նո՛ւյսը
 12 մէքս էտէյիտին : Իշթէ տիղ
 պունու պիւմէտիք տէր իսէն ,
 էիւրէքլէրի թարթան՝ անկա-
 մաղ մէ , վէ սէնին ճանընը
 հըֆլ էտէն տիլմէ՛ղ մի . վէ ա-
 տէմէ փիյիլնէ կէօրէ վէրիլ :
 13 Իշօլւմ՝ պալ էէ , վիլուս
 էյի տիր , վէ կէօմէճ տիմաղընա
 14 թաթը ալըր : Իլմի պիւմէք րէ
 ճանընա պէջլէ օլուր . էյէր օ-
 նու պուրուր իսէն , վէ տիրէթ
 վար իսէ , էլուէթթէ իւմիտին
 քէսիլմէյէճէք :
 15 Իշօլւմ՝ սատըղըն միւ-
 քէանընա փուսու դուրմա . օ-
 16 նուն եաթաղըր պօղմա : Զի-
 րա սատըգ՝ էէտի քէլրէ տիւշէ
 տէ դալար . ամմա ֆաթըղլար
 17 պէլայա օլլարըր : Տիւշմէնին
 տիւշուլուսէ՝ սէվլիմէ . վէ այա-
 դը սալալարգատ՝ էիւրէյին մէս .
 18 րուր օլմարն . Օլմայա քիւրապ
 կէօրիւպ՝ նաղարնտա քէօթիւ
 կէօրիւնէ , վէ զաղապընը օնուն
 19 իւղէրինտէն տէնտէրէ : Եւ-
 րամաղար իշիւն զաղապէ կէ-
 մէ . ֆաթըղլարը գըղգամմա :
 20 Զիւրա էարմաղա տիրէթ Իլա-
 ռօ օլմաղ . ֆաթըղլարըն չըրաղը-
 սը սէնէր :
 21 Իշօլւմ՝ Բապպոսան վէ
 փուսիլաշտան գօրգ . դարուր-

սըղ առէմէրէ դարընմա : Զիւրա 22
 օնլարն հէլաքի՝ անկօղլուան
 դալար . վէ իքիլիտէն իլէճէ
 պէլայը քիլմ պիւր :

Վիւ շէյլէր տախիւ ալմիլէրէ 23
 մախսուս տուր . շէրուաթտա
 խաթըր կէօղէթմէք էյի տէյիլ
 տիր : Ֆաթըղա՝ Սէն սատըգ 24
 սըն տէյէնէ խալգ պէտուտա՝
 էտէր , իւմիթլէր օնա լա՛նէթ
 օգուր . Սմմա թա՛ղիւր էտէնէ- 25
 րէ լութֆ օլուր . վէ իւղէրէ-
 րինէ էյլլք պէրէքէթի կէվր :
 Տօղու ճէվապ տէնտէրէնին 26
 տուտաղլարըն էօփէրէր :

Իշիւն տիւարրտա հաղըրա , 27
 վէ օնու սահրատա քէնտին ի-
 ջիւն թէրթիպէ րօ . վէ էվլի
 սնկրա պիւրա էյլէ : Պօնու 28
 նուն ալէյիլնէ նաշաղգ էէրէ
 շահիւտ օլմա . հէմ տուտաղլու-
 րն իլէ ալուաթմա : Պանա նի- 29
 ճէ էթտի իսէ պէն տէ օնա էյ-
 լէ էտէճէյիմ՝ քիլիլէ ա՛մէ-
 ջիւնէ կէօրէ էտա էտէճէյիմ տէ-
 մէ :

Թէնպէլին թարրատընէ եա 30
 նընտան՝ վէ ա՛ղը էքսիք առէ-
 մին պաղը Եանընտան կէչտիմ .
 վէ իշթէ հէփիլիտէն լարըրան 31
 լար պիթիպէիւղիւնի տիլէն-
 լէր էօրթմիւշ իւր . հէմ օնուն
 թաշ տիվարը էրգըմըճ իտի 32
 իմտի նաղար էտիպ՝ տիլգաթ
 էթտիմ , վէ կէօրիւպ իւրիթ
 ալալմ : Պիւրաղ ուլգու՝ պիւրաղ 33
 ուլուղլամագ՝ էաթմագ իշիւն
 պիւրաղ էլլէր պաղլամագ . Սէ- 34
 տէն Եօխուլուղուն քէսիլ՝ վէ
 զէրուրէթին սէլաշտ առէմ կի-
 պի կէվր :

ՊԱՊ. ԻՆ

Պունլար տախիւ Սօղմանուն 1
 էմաղլէրի տիր , քի Յուգա փու-
 տիւշանը Եղէկիւնըն առէմէ-

րի՝ ծնարանն սուրբ թիկն եազաւ-
լար :
2 Պիր շէյի էօրթմէք՝ Ալլահն
շանը առը : ամմա փառնաշա-
րըն շանը՝ պիլ նէանէյի թէֆ.
3 թիւ էթմէք տիր : Ահաշէրին
եիլքսէք իյի վէ եէրին աէլ ին ի
յի վէ փառնաշաշարըն եիւրէյի
4 թէֆթիշ օյու մադ : Աիւմաշան
շիրքի կիտէր, վէ գույում ճու ի
5 շիւն գազ չըգաճադ : Փառնա-
շան հուզուրուման ֆաաղը կի-
տէր, վէ թախթը սաաապաթ ի
6 լէ գայիմ օյուր : Փառնաշան էօ-
րիւնտէ իֆթիխար էթմէ : վէ
էքեպպիլին մահապիտէ տուր
7 մա : Ձիւրա սանա՝ կէօղէլի
նին կէօրաիլիւ պէյին էօ-
նիւնտէ սէնի աշաղա կնտիրէք-
աւն՝ Պապույա չըգ աէնմէսի էյի
8 տիր : Ղալվայա աճէլէ իւ չըգ-
մա : օլմայաքի արգաաաշըն սէ-
նի ութանապըրնճա, ա՛գըպէթ
9 նէ էտէճէյ ի պէմէյէֆն : Ալր.
գաաաշըն իւ միւնաղաա՝ էյէ :
ամմա աըրը պաշաաաշըն պէ-
յան էթմէ : Օ մայա իշանէն
10 սէնի տըրգաշա, վէ պէանամըն
11 կիտէլիւնէյի : Միւնապիլէթ ի-
լէ սէյէնիլէն սէօլ՝ կի միւշ նա-
ղըլէր արաաշընաա ալթուէն էլ
12 մալէր տիր : Ալմին թա՛ղըլի
տիւնկէյին գուշաղա ալթուէն
քիւֆէ վէ խալիս ալթուէնտան
13 կէրաանըգ աըր : Էփին էէթի օ-
նու կէծնաէրէնըրէ՝ պիլին կի-
նիւնտէ գար սօլուզու կիպի
տիր, վէ էֆնաիսիլին ճանընա
14 Ֆէրրա՛ վէրիւր : Եաշան փէշ
քէշէ էօյիւնէն թիլի՝ հաղմուր
սուղ պուլութար վէ եէլ կիպի
15 տիր : Թէհամիւլ իլէ՝ պէյին
կէծնիւ օլուր : վէ եալաշ տիր
16 քէմիւր դըրար : Պալ պուլուր ի-
տէն, սանա քիֆայէթ միգաա-
րի եէ : օլմայաքի մաաան տոյ-
17 մաղէ, ճու գուսաաշըն : Այա.

ղըն՝ գնուռնուն էվինէ սէյրէք
պաաաշըն : օլմայաքի սէնտէն օ-
սանապ սէնտէն իրաա՛ էտէ :
Դնուսու հազգընա եաշանշա 18
հաշիւ էտէն քիմէ՝ կիլիւնէր
վէ օճ վէ սիլիլ օդ քիպի տիր :
Տարաք կիւնի նաէ խալիւնէ կիւ 19
վէնմէք շիւրիւք տիւ վէ սալա-
նըր աշաք կիպի տիր : Պաաա- 20
յան սօլուգ կիւնտէ էալապընը
չըգաաաշըն՝ էա կիւհէրէլէ իւղէ-
րինէ սիլքէ կիպի տիր : Տիւնմէ 21
մ ղ էէտիր : վէ էյէր սուսար
իւնէ, մա սու իլէր : Ձիւրա օ 22
նուն պաշընա գոլաշ երաաշըն,
վէ Բապալ սէնին էճ իլին վէրիւր :
Փօրեաա եէլի եաղմուր վէ ղըյ 23
օլէթ սէյէյին տիւ ղաղապը
էիւղ գաղզըաըրըր : Տամ քէօ 24
շ սիւտէ սաքին օլմաաը ղալա-
ճը գաղը իլէ ճէմիլէթ լէ էպտէ
օ ագաան էյի տիր : իւզաղ եէր 25
տէն խալր խապիլ՝ սուսաաշը
ճանա սօլուգ սու կիպի տիր :
Պաաաշըն էծնիւնէ տիւշէն սա 26
աըգ՝ պուլանմըշ շէնմէ վէ պօ.
ղուլմուշ փուշիար կիպի տիր :
օդ պալ էէմէք էյի տէյիլ, վէ 27
իւղէթ արաամադ իւղէթ քիւն
տիր : Քէնտի րուշուշու ղապթ 28
էթմէյին քիլի՝ երըլմըշ հիւսար.
սըղ շէհր կիպի տիր :

ՊԱՊ ԻԶ

Իիճէ եաղըն գար վէ նիճէ 1
պիլիւնտէ հաղմուր պէյէլէճէ տէ.
լիյէ իւրա՛մ եաղըլմադ : Սէրշէ 2
նին սաղաշարը կիպի գըրըան-
ղըճըն ուշաա՝ ղու կիպի պէյէլէ.
ճէ սէպէպիլգ պէտաուա՝ պաա 3
կէլմէղ : Ելմա դալմէ՝ ճէլէյ 8
կէմ՝ վէ տիւնաէրին արգաաը-
նա տէյնէք լաղըմ : Տիվանէյէ 4
մաշան տիվանէլիլինէ կէօրէ ճէ.

վապ վերմէ . օմայա սէն տախի
 5 նա պէնկըր օտարն : Տիվանէ
 յէ՝ նոսն տէրիլինէ կէօրէ ճէ
 վապ վեր : օմայա, քէնաի նաղա
 6 ընտա ա՛լմ՝ կէօրիննէ : Տիվա
 ննին եէտի իլէ խապէր կէօն
 տէրէն՝ այաղար քէսէր , վէ
 7 զաար իչէր : Տիվ. նէրէրին աղ
 զնտա մէսէլ՝ Թօթաբ . սիլէլին
 8 կիտի աղսար : Տիվ. նէյէ ի՛ղ
 զէթ վէրէն՝ սափանա Թաշ պաղ
 9 լայան կիտի տիր : Տիվ. նէլին
 աղլընա մէսէլ տէրիւնուն էլն
 տէ Թու Թուղա ճար կէպի տիր :
 10 Ճիւմէյ իւ խաւտան՝ վէ տիվա
 ննին է՛ծրինի վէրէն՝ հէմսը
 լարն է՛ծլինի վէրէն ա՛ղմ տիր :
 11 Քէօփէք գաւառաղընա տէն
 տիւ իւ կիտի՝ սիվանէ տէրիլին
 12 նէ էօյէ տէնէր : Քէնաի նա
 զարնտա ա՛լմ տալէմ կէօրաիւն
 վիւ , տիվ. ննին հագգընա օն
 13 տան զիյա տէ իւմիւ վար : Թէն
 պէլ՝ Արուս Խօլտա՝ էսէս մէյ
 տանլար օրթաօրնտա տըր տէր :
 14 Թէնպէլ եաթաղ. նա ա՛ղսփու
 նուն քէնաի ըզգէսի խզէլինտէ
 15 տէնաիլիւ կիտի տէնէր : Թէն
 պէլ՝ էլնի ճանաղա պսթըրըր ,
 վէ օնու աղլընա կէրի կէթրիմէ
 16 յէ իւչէնիք : Թէնպէլ քէնաի
 կէօղլընտէ ա՛ղլըր ճէվապ վէ
 ընէ եէտի իլիմստէն ա՛լիմ կէօ
 17 իւնիւր : Քէնաի խալիմէն զնոյտ
 տա՛վայա գարընա կէլիմի՝ քէօ
 փէյլի դուլաղլարընա տէ Թու
 18 Թան կէպի տիր : Աթէլի օղլար
 վէ էօլիւմ աւջան մէճնուն նիճէ
 19 իսէ , լաթիփէ էթմէյօր մի իմ
 տէյէրէք՝ տօթունա հիւէ էտէն
 20 քիլի էօլլէ տիր : Օտունաղա ա
 Թէլ սէնէր . վէ զամմաղ օլմա
 21 յընճա՝ նիլա՝ տինէր : Գօրար
 իլիւն քէօփէք՝ վէ աթէլ իլիւն օ
 տուն՝ վէ նիլա՝ Թու Թուլաղա
 մօգ իլիւն զալլաճը քիմսէ օլմա
 22 Է : Ղամմաղն սէօղլէրի լղոսմ՝

լար կիպի տիր . տամա օնլար
 զարնն հալլէթլըրինէ կէրէր :
 23 Հարարէթլի տուտաղար վէքէօ
 Թիւ ելւրէք՝ կիւմիւշ Թօթաթու
 տու իւէ պլանիւշ սաղար կէպի
 տիր : Եքրա՛հ էալն՝ տուտաղ
 24 լարը իլէ ինքեար էտէր , վէ տէ
 ըուինտէ հիլէ գուրար . Աիւ
 25 զէլ սէյէ տիլինէ ինանաղաղն
 զերա էիւրէլին տէ եէտի իքրա
 հիլէթ վար : Եքրահիլէթի հիւ
 26 լէ իլէ էօրթէնին ք օթիւլիւ
 ճէմաաթալէ ալլէքեար օլուր :
 27 Չուգուր գաղան՝ իլինէ տիւչէր .
 վէ Թաշ՝ նու Էու վարընաղն
 իւզէրինէ տէնէր : Եալնիւ
 28 տիւլ քէնաի տէյաիլէլինտէն
 իլրա՛հ էտէր . վէ միւտահանէ
 էտէն աղլը խորապղգ իլլէր :

ՊԱՊ ԻԵ

Ծարընքի կիւն իլլան էօյին 1
 մէ . զերա կիւնին նէ սօղու
 2 ըաճաղըն տիլլըրին : Աիւն
 տիւլ ի էյոյին , վէ տէյիլ ալ
 զըն . զայլ իսի՝ վէ տէյիլ տու
 3 տաղլարն : Թաշն աղըրըր
 վէ գուման էիլիւ վար . տամա
 տէլնին զահմէթ իքիսինտէն
 4 աղըր տըր : Ղաղապ մէրհամէթ
 տիլ՝ վէ էօլքէ հիւճիւմէտիլ
 տիր . տամա հաւաթին էօնիւն
 5 տէ իլմ՝ տուրա պիլըր : Ալի
 քէարէ Թաղըր՝ կիլլի տէլիւ
 6 տէն էյի տիր : Ղհպալն եա
 ըալարը հալիլաթլըր տըր . տամ
 մա տիւլանն էօփիւլլէլի պօլ
 7 տուր : Թօգ ճան՝ կէօմէլի պօ
 տար . տամա աճ ճանա՛հ էր ա
 8 ճը Թաթը կէլըր : Մահալն
 տէն տվարա օլմա քիլի՝ Էուլա
 սընտան տվարա օլմա գուշ կիլի
 9 տիր : Եաղ վէ պոխուր էիլիւ
 յի՝ վէ ճանտան նափհաթ իլլէ
 տօթուն Թաթըրըր զաղ էտէր :
 10 Տօթունու վէ պոտան տօթուն

նու թէրք էթմէ, վէ պէլան կիւ-
նիւնսէ գարընտալընըն էլվնէ
վարմա. եազրն դծուա՝ իրագ
11 գարընտալտան էյի տիր: Էյ
ողտում ալիմօլ, վէ եիւրէյիմի
սէվինտիր քի՝ պէնի տըպալայա-
12 նա ճէվալ պէրէյիմ: Ագըւււ
պէլալը կէօրիւնձէ սաղընըր.
աշմաղար կէլիւ՝ ղէյան չէ.
13 քէրէր: Եապանձըյա քէֆիլ
օլանըն էպմալըն ալ. վէ եաս
գարընտան էօթիւրիւ ծնտան է.
14 մանէթ ալ: Սապահլայըն էր.
քէն գաղըլա՝ էիւճէ սէս իւէ
գծնաւտան խայր տուա՝ էտէ-
նէ՝ պու պէտտուա՝ սայըլըր:
15 Եաղմուրու կիւնտէ տայիմաամ
լարար իւէ նիղա՝ձը գարը պիր.
16 պիրինէ պէնկըր: Օնու մքս
էտէն՝ ելէլ մքս էտէր. վէ սաղ
17 էլըն՝ եաղա տոգանըր: Տէմիր
տէմիր իւէ պիւլէնիր. վէ առէմ՝
տուծուռնու եիւզիւնիւ պիւլէր:
18 Ինձըն ալաձը թիմար էտէն՝
մէվէսինի եէր. վէ էֆէնտի-
նի կէօղէտէն՝ ի՛ղղէթ պուլուր:
19 Կիճէ սու էիւզիւ էիւզէ՝ էիւրէ
պէ պէյլէ առէմի առէմէ կէօթէ
20 բիւ: Ախրէթ վէ հէլաքըք սոյ-
մաղար. առէմին կէօղէրի տա-
21 իլի տայմաղ: Կիճէ գի կիւմիւշ
փօթատա վէ ալթուռն ֆուրուռն
տա՝ պէյլէճէ առէմ էյիւնմէսի
22 խուսուտանտա անկաւալըր. Տէ-
լիլի քէշէքըք պաղայա արա-
սընտա տիրպէ իլնիտէ թօղմագ
իւէ տէյսէն պիւլէ՝ ծնուն տէլի-
լիլի ծնտան կիւմիւշ:
23 Գոյունըրընըն հալինի էյի-
ճէ պիւ. սիրիւլէրինէ մուգայէտ
24 օլ. Չիրա մալ տայիմ տուրմաղ.
Թաճ տախի տէվի պէ տէվի գալ
25 մաղ: Օթըլաք աչըրըր, վէ շի-
մին կէօրիւնիւր, վէ տաղարըն
26 նէպաթը տէվի իլիլըր: Գուզու-
լար սէլին կիլիմիւն իլնի տիր,
վէ էրքէճէր սահրանըն գըլմէ-

թի տիր: Վէ Թաա՛մըն իլնէն՝ 27
էվնիս Թաա՛մըն իլնէն՝ հէմճա-
րիյէլէրինին նաֆադաղը իլնէն
էէթէր քէլի սիւտիւ վար:

ԳԼԳ ԻԸ

Պարագ գովալայան եօղիքէն 1
գտչար. ամմա սաորըլար կէնձ
արսլան կիտի ճէսուր օլուր:
Տէլարըն դապահաթը իւէ՝ օ- 2
նուն սէրվէրէրի չօք օլուր. ամ-
մա ալիֆ վէ ալիմ առէմ էէ-
տինտէ պէյլէ գալըր: Փաղիլ- 3
լէրէ գուլմ էտէն Եօիսուլ էք-
մէք դամաղալըն եալմուրապէնի
վէր: Շէրիաթը թէրք էտէն 4
լէր՝ Փաղըլարը էյերլէր. ամ-
մա շէրիաթը հըֆաղ էտէնլըր՝ ծն-
լար իւէ չէքիւլէրլէր: Բէօթիւ 5
քիւլէր հապըր անկաւաղար.
ամմա Բապալը արայանլար հէր
լէյի անկալարըր: Քէսալիլիլի 6
իւէ կէղէն ֆաղիլ՝ գէնկին օ-
լուպ Եօլարըն աքիլ քէլիտէն է.
յի տիր: Թէվաթը հըֆաղ է- 7
տէն՝ ալիֆ օլուլտուր. ամմա
միւսլիւլէրէր արագատալ օլան
պապասընը ութմաորըրըր: Մա- 8
լինի մուա մէլէ վէ միւրապա իւէ
չօղալուան՝ ծնու ֆաղիլէ մէրհա-
մթ էտէն իլնէն ճէմ՝ էտէր: 9
Թէվաթը տինկէմէքտէն գու-
լաղընիր կիտարէնին տուա՛նը պի-
լէ մէքրուհ տուր: Տօղուլալըր 10
քէօթիւ Եօյա սապրուան՝ քէնտի
չուգուրուան տիւլէր. ամմա
քէսալիլէր՝ էյլլէք միւրա էտէր:
Չէնկին առէմ՝ քէնտի կէօղէն 11
րինտէ ալիմ տիր. ամմա ալիֆ
ֆաղիլ՝ ծնու թէֆթիլէ էտէր:
Սաորըլար մէսուր օլուրգտա՝ 32
պէյլիք իֆթիլիտար վար. ամմա
ֆաղըլար գաղաղըրտա՝ առէմ
կիլէնիլի: Գապահաթընըն էօր- 13
թէն իւլահ օլմաղ. ամմա իգ-
րար վէ թիլք էտէն՝ մէրհաթ

ՊԱՂ ԻՅ

- 14 պուլուր : Կէ՛մ լուծու ապրիմա
գորգան առէմէ . ամմա երբէ
յինի վեքիտեն՝ պէտայա արւ .
- 15 չէր : Ֆագիր գալմի իւղերինէ
հիքիւմէթ սրւրէն ֆասըգ՝ պէօ
յիւրէն արսրն վէ աճ ալը կիպի
- 16 ար : Թեղբի իրֆան պէյին՝
գուլմուր տախի չոգ օլուր . ամ
մա թամա՛տան իբրահէ Էտէն՝
- 17 կիւնէր արթըրը : Գաթլի
նէֆա ճիւրֆա իլէ սըգըմըլ ա.
տէմ՝ չուգուրատէք գաշար . օ
- 18 նու ալգոմասընը : Բիւսմիլ
լէք իլէ կէզէն՝ խէլաս պուլուր .
ամմա իլի հօլու օլուն աճսի ա
- 19 տէմ՝ պիլինտէ տիւլէր : Եէլի
նի իլէյէն՝ էքմէքտէն աջար .
ամմա ափարալը արտընձա վա
րան՝ եօխուրուգտան աջար :
- 20 Հագիգաթը ասեմին պերէքլեթ
լէրի չոգ օլուր . ամմա զէնկին
լէմէյէ կլն՝ սուչասըլ օլմաղ :
- 21 խաթըր կէօզլեթմէք՝ էյի տէ
յիլ տըր . զիւր պիր լոգմա էք
մէք իլին՝ առէմ՝ գաղա՛աթ է
- 22 տէր : Բէօթի կէօլիւ քիշի՝
զէնկինլէմէյէ աճէլէ Էտէր ,
վէ իւղերինէ եօխուրուգ կէլէ .
- 23 ճէյինի պիլմէղ : Թէքսիր Էտէն
առէմ՝ ա՛լըզլեթ տիւլ իլէ միւ
տա՛նէ Էտէնտէն զիյատէ
- 24 լուծֆ պուլուր : Պա գասընը վէ
ննասընը սոյուպ՝ Գապա՛աթ
տէյիլ տիր տէյէն , հէլաք Էտի
ճիլ քիմէյին արգատաւը տըր :
- 25 Մաղուր երբէքլի՝ զափա գալ
աղըրը . ամմա Բուպա կիւվէ
նէն՝ մա՛մուր օլուր : Բէնտիէիւ
րէյինէ կիւվէնէն՝ տիվանէ տիր .
ամմա իլմ իլէ կէզէն՝ գուրթու
- 27 լուր : Ֆագիրէ վէրէն՝ մուհ
թա՛մ օլմաղ . ամմա կէօզլերինի
կիլէյէնէ՛ չոգ պէտուալըր օ
- 28 լուր : Ֆասըգար իւլէքտէյէ գալ
գընձա , առէմ՝ կիլէնիլ . ամմա
հէլաք օլուր գալըննա , սաաղգ
լար չուլաղը :

- 1 Եօգ քէրլէ թա՛ղիր օլուպ
տէ պոյնուռու սէրթէտէն քիշի՝
ննկարըն գըր աճապ , վէ չա .
- 2 րէ եօգ տուր : Մասըգար չու
ղալընձա՛ գալմ չաղ օլուր . աճ
մա ֆասըգ հիւքիւմէթ սրւրին .
- 3 ճէ , գալմ ա՛հ չէքէր : Իլմի ա՛լ
վէն քիշի՝ պապասընը չաղ Էտէր .
ամմա ֆահիլէլէրէ տրդատալ օ
- 4 լան՝ մալ թէլէֆ Էտէր : Գաթի
չա՛հ՝ հագգանիլէթ իլէ եէլիսա ,
պիլի՝ օնու երգար : Գօնուսու
- 5 նա միւտա՛նէ Էտէն տալմ՝ օ
նուն տալմարընա աղ Էայար :
Բէօթիւ քիշիլին գաղա՛աթմըն
- 6 տա սուղապ վար . ամմա սաաղգ՝
ալըլը Էտիլ չաղ օլուր : Մա
աղգ՝ Ֆագիրլէրին տա՛վաընը
- 7 պիլի . ամմա ֆասըգ՝ պիլմէյէ
գայտ Էթմէղ : Զէվէլէնիճի ա
տէմէր չէհիլ թուլուչուրուր
- 8 լար . ամմա ա՛լմէր զաղտուր
թէպին Էտէրլէր : Ալմի քիշի՝
- 9 տիվանէ իլէ տա՛վա սրւրեր իսէ ,
տարլուտա կիւլտէ տէ լա՛հաթ
օլմաղ : Գանըլ քիմսլէր՝ քէա
- 10 միտէն իբրահէ Էտէրլէր . ամ
մա սաղտուլար՝ օնուն ճանընը
Էքֆէլէմէյի արարար : Տիվնէն՝
- 11 պիւթին գաղապընը ճեպանա չու
ղալըր . ամմա ալմի՝ օնու թէյս
քին Էտէր : Եսլան ա՛ղլէրէ
- 12 գուլապ վուրան հիւքիւմտարն
հէֆ իլըզմէթքալարըր ֆասըգ
օլուր : Ֆագիր վէ մուա՛մէլէճի՝
- 13 պիր պիրինէ չաթըլըրլար . իքի
սինին քէ կէօզլերինի այտընա
տան՝ Բապա սըր : Ֆագիրլէրին
- 14 չէրաթթընը հագգ իւզրէ կէօ
րէն փատիլա՛հն թախիթը՝ Էպէ
տէն գայիմ օլուր : Տէյնէք վէ
- 15 թէքսիր՝ իլմ վէրիր . ամմա պօլ
գօնմուլ կէնձ՝ ա՛նասընա ալըպ
կէթիլիլ : Ֆասըգար չոլալն .
- 16

- ճա՛ գապահած չողալըր . ամմա
 սաաղգար՝ ծնարըն տիւշտիւյիւ
 17 նիւ կէօրիւր : Օղլունու թէտիւ
 է լէ , վէ սէի ըաշաթա դոյա ,
 հէմ սէնին ճանընա ս՛ փալար
 18 վերէ : Իշամ օլմայրինճա՛ գալմ
 ազար . ամմա թէվրաթը կէօ
 ղէտէն՝ սաա՛տէթլու օլուր :
 19 Անկըյըզ ճէվազ վերմէյէն
 դուլ՝ սէօղլըր իլէ թէտիւ օլմադ
 20 Սէօղլըրինսէ թէզ ատէմ կէօր
 տիւն վէ . աշլէնին հագգընա
 21 ծնատն զիյատէ իւմիտ վար : Պի
 լի գուրունու չաճուգըզգտան
 նազ իլէ պէսլըր իսէ , ոծունտա
 22 օղլու օլուր : Էօլքէվ տաէմ՝
 ղալլա գալաըրըր . վէ ղազապ
 սաշիպի՛ չօգ գապահածը օ
 23 լուր : Ատէմին զուրուրի՛ ծնու
 աքաղաղարըր . ամմա ալադ կէօ
 նիւիւիւք՝ ի՛ղզէթէ էրտիլըր :
 24 Խըրըղա օրթադ օլան՝ քէտի
 ճանընտան իբրաշ Լուր . Եէմի
 նի իշիտըր տէ խապէր վէրմէզ :
 25 Ատէմ գօրղուսու՝ սուղաղա տիւ
 շիւրիւր . ամմա Բապապ կիւ վէ
 26 նէն՝ Երեճ՝ըր : Չօգալը՝ հիւ
 քիւմաարըն տիտարընը արար
 լար . ամմա քիշիլին հագգ շէ
 27 րաաթի Բապապան աղըր : Ետ
 րամադքիմսէ՛ սաաղգլարա մէք
 րուշ տուր . վէ սօղլու Եօղլու՝
 փաաղա մէքուշ տուր :

ՊԱՊ Լ

- 1 { } Եսէ օղլու Ագուրուն սէօզ
 լըրի . օլ տաէմին իթիկէ՛ իթի
 էլիէ Ուքալա նաթգ էթտիլի
 իշամը :
 2 Հագգան պէն՝ ինսանտէն հայ
 վանի իմ , վէ պէնտէ աթէմ ֆէհ
 3 մի Եօգ տուր : Հէմիլմէյրէն
 մէտիւ , վէ Աղիվն տիլիտիւն
 4 պիւմէմ : Կէօքլըրէքիմ չըգաղ ,
 վէ Էնսի . ըիւղիկաղը ալուճա
 5 լընա յիմ թօվլատը . սուլարը
 էսվապ իլէքիմ՝ սարաը . Եէրին
 հէվի ուճարընքիմ՝ գալիմ էթ
 տի . ծնուն աաղ նէ՛ տըր լի սէն
 սին : Ալաշնէն հէր սէօղլու գալլ
 6 օլմուշ տուր . օ՛ ճա կիւվէնէն
 լըրէ գալգան տըր : Սէն ծնուն
 սէօղլըրինէ ղամմ էթմէ , օլմա
 7 յա քի սէնին իլէ միւպահիսէ է
 տէ , վէ Եալանճը չըբասըն :
 Սէնտէն իքի շէյ թալապ է
 8 տերիմ . պէն էօլմէզտին էվէլ
 ծալըր սիւտէն մին էթմէ . Պա
 9 թըլըր վէ Եալան սէօղլու պէն
 տէն իբադ էյլէ . պանա փա
 գիլըք Եա վէնկինըք վէրմէ
 պէնի թալիլմէքմէյի իլէպէս
 10 լէ . Օւմայա քի տօյայըմ՝ տա՛
 տէն՝ ինքեար էտիւ Բապալքիմ
 տիլ տէյիմ . հէմ օլմայա վի
 11 փագիլընիւ Խըրաղըլգ Էաէ
 յիմ , վէ Ալաշմըն իսմինի օ
 ղանա ալալըմ :
 Կուլա էֆէնտիւնէն քէօթիւ
 12 սէյլթմէ . օլմայա քի սանա
 պէտաուա՛ էյլէյէ , վէ սուլը
 13 օլտարն : Պապաընա պէտաուա՛
 էտէն՝ վէ անսընա խայր տաւա՛
 էթմէյէն սիլիէ վար : Բէն
 14 տիւնի փօք պիլըր՝ ամմա մուր
 տարըղնտան Եայգանմաը
 սիւլիլէ վար : Սիսիւ վարքի՛
 15 ծնուն կէօղլըրի նէ՛ գտաար Եիւ
 ճէ տիլ , վէ քիլիլըլըրի գալգ
 մը աղըր : Ֆագիլըրի Եէրաէն
 16 վէ Եսխաուարը տաէմէր արա
 սընտան Եէմէյէ՛ տիլըրի գըլըճ
 լար վէ պէցիւք տիլըրի սիլադ
 լար իւպի սիլալի վար :
 Սիւվիլին իքի գըզը վար . 15
 Կէթըր՝ կէթըր քէրէք . պու
 իւշ շէյ տօյմաղ . տէօրթ շէյ
 16 Եէթըր տէմէլըր . Սէզար՝ վէ
 գըսըր րաշմ՝ վէ սոյա տօյմաղ
 Եէր՝ հէմ Եէթըր տէմէղ աթէէ :
 Պապաընը ղէվէլէնին վէ ա
 17 նաշնա իթաաթ էթմէյի խօր

- կէօրէն կէօզն՝ տէրէնին գուզ
 դուռնարը օյաճադ, վէ օնու գար,
 թաւ հափուսւորը եէյէճ՝ք :
- 18 Պու իւշ շէյ՝ պանա աճայրալ
 կէօրիւնիւր, հէմ պիւմէտիւնիմ
- 19 տէօրթ շէյ վար. Հափատա գար.
 թաւն իլզերի՝ դայանն իւզէ.
 րնտէ երլանն իլզերի՝ տէնիլին
 օրթասընտա կէմինին իլզերի՝ վէ
- 20 դըզտա էրքէյին իլզերի : Ֆասի.
 շէ գարընն իլզերի քախի էօյլէ
 տիր. եէր, վէ աղզընը սիւէր,
 սնտէն՝ Եարաւաղըդ էթմէտիմ
 տէր :
- 21 Իւշ շէյ իլին եէր տիթիւր,
 վէ տէօրթ շէյ իլին թէհամ.
- 22 միւլ էտէմզ. Փատիշահ օւան
 գուլ իլին՝ վէ էքմէք իլէ տօյան
- 23 տիվանէ իլին, դօճայա վարան
 մէքրուհ գարը իլին՝ վէ խաթու.
 նուռնն եէրինի ալան խալայդ
 իլին :
- 24 Եէրաէ տէօրթ քիւշիւք շէյ
 վար, ամմա օնլար՝ ալմէկրուէն
 ալիմ տիր. Գարընճալար գուվ
 վէթի թայիֆէ տէյի տիր, ամ
 մա թաաւիլարընը եազըն հա.
- 26 զըրարար. Լտա թափանլարը
 դուվէթսիլ թայիֆէ տիր, ամ
 մա էլիւրինի դայատա գուրար.
- 27 ար. Չէքիւկէրին փատիշահը
 եօգ տուր, ամմա ճիւմլիսիպէօ.
- 28 լիւքճէ տիւլարը չըգարար. Գէր.
 թէնքէէ էւլերի ի է եափուըր,
 վէ օ՝ փատիշահ սէրայլորընտա
 տըր :
- 29 Եյի եիւրիւր իւշ շէյ վար.
 վէ տէօրթ շէյ վար քի՝ կիւզէլ
- 30 կիւէր. Քիմ. էլին էիւզիւռնէն
 տէօնմէյիպ՝ հայաւնլարն աշա.
 րնտա գուվէթի օրն ալաւան,
- 31 պիւլ գօյանը պէ վէ էրքէճ վէ
 գաւլըն արսորնաքի փատիշահ :
- 32 Եյի էի. ճէլէնմէք իլէ տէլի.
 լիք էթալին իսէ, եախաա էյէր
 քէմլէք տիւշիւռնիւն իսէ, էլի.
- 33 Իի աղզընն իւզերինէ գօ : Զի.

րա սիւսիւս սըգմագտան փէյնիւր
 չըգար. վէ սլորնուռն սըգ.
 մագտան գան չըգար, վէ զաղա.
 պը սըգմագտան զափլա չըգար :

ՊԱՊ ԼԼ

- 1 Էմուլ փատիշահն սէօզ
 լէրի քի՝ անաորնն օնա թալիմ՝
 էթտիյի իլէամ տըր :
- 2 Եէ՝ քէյիճ՝ էյ օլուամ, վէ նէ՝
 քէյիճ՝ եա՝ գարնեմն օլու, վէ
 նէ՝ քէյիճ՝ էյ անապարըմն օլ.
 լու : Գուվէթինի գարընարա՝
- 3 վէ եօլարընը փատիշահար մահվ
 էաէնէրէ վէրմէ :
- 4 Փատիշահարա եազընաղ՝
 եա՝ Էմուլէ, շարապ իլէք փո.
 սիշահարա եազընաղ. վէ միւս.
 քիւ իլէմահը՝ պէյլէրէ եազըլ
 մաղ : Օմայաքի իլիպ դանու
- 5 նուռնուտալար, վէ փուգարա
 օլուլարընն պիւրինին տալիւ.
 սընը խիւաֆէ ետէրէ :
- 6 Հէլար օլմադ իւզիւ օլանլա.
 րա միւքիւր՝ վէ ճանը աճըմըլա.
 րա շարապ վէրին՝ իլիւր՝ ֆա.
- 7 գիրլիյինի ունուտա, վէ միհ.
 նէթինի արթըդ զիւք էթմէյէ :
- 8 Տիւլիդ իլին՝ հէփ էօքսիւլ օ.
 դուլարընն տալիսը իլին աղ.
 զընը աշ : Հաղգ շէրաալ թա՝ վէ
- 9 ֆադիլին հէմ եօսուուռն տա՝
 վասընը կէօրմէյէ աղընը աշ :
- 10 Փղիւլէթի գարը քիմ պու.
 րար. չինքի օնու գըլմէթի
 ինճուտէն փէք զիյաաէ տիր :
- 11 Գաճաընն էիւրէյի՝ օնա ի՝
 թիմաա էտէր. վէ դանիմէթէ
 մահթաճ օլմաղ : Եմըլիւնին
- 12 հէփ կիւնէրինաէ՝ օնա էյլիք
 կէթիւրիւր, վէ քէյիք կէթիւր.
 մէզ : Ետփաղը վէ քէթէն ա.
- 13 րար, վէ միւրաաընճա էլի իլէ
 իլէր : Օ՝ պաղըրկեան կէմիլէ.
- 14 լի կիպի տիր. թաաւմընը ի.
 րագտան կէթիւրիւր : Հէմաաճա

կէճէ իբն՝ գաղար, վէ էվ
խաղարնա թաամ՝ հէմ պէսէ.
16 մէլերինէ թալին վէրիր : Թար-
լա տիւշիւնիւր, վէ ծնու սա-
թուն ալըր . էլէրինին մէյվէ-
17 սինտէն պաղ տիքէր : Պէլնի
գուվվէթ իւէ գուշատըր, վէ
18 գուշարընը դավիւէտիր : Թիճա-
րէթինին էյի օլաուզանու անկ-
լար . չիրազըսը կէճէտէ սէճն-
19 մէզ : Էլէրինին իյիյէ սալար .
վէ ափուճարըր հօրէքէյէ ետիր-
20 չըր : Ափուճանու փուգարայէ
աշար, վէ էլէրինին եօխուլլա-
21 լա սալար : Էվ խաղըր իջին
գարտան գօրդմաղ . չինքի պիւ-
թիւն էվն իբի գաթ կիյինմիշ
22 տիր : Քէնտինէ հօրթիւէր եա-
փար . Էսվապը տիւշպէնա վէ
23 էրլափան ալըր : Գօճաալը՝ գա-
փուշարտա տիյարըն իխթիյար
լարը իւէ օթուրտուզանաա մա՝

լումաուր : Պէզ իւէր, վէ սա 24
թար . վէ սրաղիւրկեանլարա գու-
շաղար վէրիր : Գուվվէթ վէ կիւ 25
գէլիք կիյինիր . վէ կէլէճէք գէ-
ման իջին մէսրուրօլար : Աղղը 26
նը իւմ իւէ աշար . վէ տիլն իւզէ-
րինտէ ինայէթին գանտանու
վար : Էվ նին եօլարընա տիգ- 27
գաթ էտէր . վէ թէնպէլլիք էք-
մէյի եւմէզ : Օղուլարը գալ 28
գարլար, վէ ծնա՝ Կէ՝ մութլու-
սերլէր . Գօճաալ տախի ծնու
մէտէ էտէր : Զօր դըղար փա 29
դիւթլու օլտուլար . ամմա սէն
հէթիտինաէն իւսթիւն օլ-
տուն : Հիւան եալանճը՝ վէ 30
կիւզէլլիք պաթըլ ալըր . ամմա
Գապպուսն գօրդան գարըլ մէտէ
օլունուր : Ենա՝ էլինին մէյվէ 31
օինտէն վէրին . վէ իլէրի՝ օ-
նու գափուշարտա մէտէ էթմին-
լէր :

ՎԼԻՉ

Ե Ա Ն Օ Տ

ԺՈՂՈՎՈՂ

ԳԱԳ Ա

1 Երուսաղէմ փառիշաճը Դա-
ւիթ օղու Վաթիլն սէօզլէրի
տիր :
2 Պաթըլըղլար պաթըլըղլը՝
Վաթիլ տէտի , պաթըլըղլար
պաթըլըղլը ճիւղէտի պաթըլըղլ
3 ալըր : Կտէմէ՝ կիւնէշն ալթըն
տա չէքտիյի հէփ զաճմէթին .
4 տէն նէ՝ ֆայիտէ օլուր : Տէվը
կիտէր, վէ տէվը կէլիւ . ամմա
5 եէր՝ էպէտէն տուրուր : Վէ

կիւնէշ տօղար , հէմ կիւնէշ պա-
թար, վէ օլ տօղատուու մաճա-
լինէ կվէր : Բիւզկէար լուսա 6
կիտէր, վէ փօրեաա տօլալըր .
բիւզկէար տօլալա տօլալա վա-
րըպ՝ տէվտանլարը իւղրէ տէօ-
նէր : Հէփ ըրմաղլար տէնիդէ 7
կիտէր, վէ տէնիդ օլումաղ . ըր-
մաղլար՝ կիթաթլէրի մաճալտէն
թէքրար օրալա տէնէրլէր : Հէփ 8
սէօզլէր տիւքէնիր , տաթմ սէշ-
լէմէյէ դաալիր տէյիլ տիր .
կէօզ կէօրմիքտէն տօյմաղ, վէ

- դուռացի իշխմանքսն տօլմադ :
- 9 Նեքի օյմուշ իսէ, օլաճադ օ
տուր, վէ նեքի իշխնմիշ իսէ,
իշխնձէք օ տուր. վէ կիւնէ-
շին ալթընտա հիշէնի շէյ եօդ
- 10 տուր : Պապ պու եննի տիւր աէ.
յէձէք շէյ վաճը մը . պու՝ պիդ-
տէն էվլէլ օլան տէվրանլարտա
- 11 չօդասն պէրի օյմուշ իսի : Էվ
վէլքի շէյ յէրէնի զիքի եօդ տուր.
վէ սօնկրաքի օլաճադ շէյ յէլին՝
օնլարն տախի սօնկրաքի յէրէնի
ինսպինտէ վիքի օլմայաճադ տըր
- 12 Վլէն Վսիլ՝ Երուսաղէմտէ
Իսրայէլն իւզերինէ փատիշահ
- 13 օլտուր : Վէ եիւրէյիմի՝ կէօք
ալթընտա հէփ վապի օլանիլ իմ
իլէ թէֆթիշ ու թէֆէհհիւս
էթմէյէ վէրտիմ. պու քէօթիւ
էշլալի՝ տտէմ օղուլարընա Աւ-
լահ վէրտիլքի՝ օնտա մէշլուլ օ.
- 14 լալար : Կիւնէշին ալթընտա իշ-
խնմիշ հէփ իշլէրի կէօրտիմ, վէ
իշթէ հէփիտի պաթըլըդ՝ վէ
- 15 եէլ իշին չալըմադ ալը : Էյ-
րի օլան՝ տօրուլմապա գապիլ
տէյիլ, վէ Լքսիք օլան՝ սալըւ-
- 16 մապա գապիլ տէյիլ տիւր : Պին
եիւրէյիմտէ սէօյլէյիպ տէտիմ
քի՝ իշթէ պին Երուսաղէմաւ,
պէնտէն էվլէլ օլանլարն ճիւմ
լէսինտաի զիյառն իմ չօլալթ-
տիմ վէ արթըրալմ, հէմ եիւրէ-
յիմ չօդ իմ վէ պիլի կէօրմիւշ
- 17 տուր : Վէ եիւրէյիմի իմի պիլ-
մէյի վէ տէլիւրի հէմ տիվանէ.
լիլի պիլմէյի վէրտիմ. անկա-
տըմքի՝ պու աախի հէման եէլ
- 18 իշին չալըմադ ալը : Չիքա չօդ
իմտէ չօդ գաաալթ վար . վէ
պիլիլ տիւրթըն տէրտ ալ-
թըրըր :

ՊԱՊ Բ

- 1 Պին եիւրէյիմտէ տէտիմքի՝
Կէլշիմաի գէվէ իլէ սէնի սընա.

յըմ, իմաի սէֆու սիւր . վէ
իշթէ պու տախի պաթըլըդ
ալը : Կիւլվէէ՝ Տէլը, վէ զէվ-
դէ՝ Պուճուն իշխտիլի նէ՝ տիւր
տէտիմ :

Եիւրէյիմտէ՝ թէնիլի շարապ 3
իլէ գապիլթմէյէ վէ եիւրէյիմի
իմ իլէ իրշատ Լալպ տիվանէ.
լիլի թու թմադա տիւլւտիւմ,
թաքի աաթմ օղուլարընա՝ կէօ-
յիւն ալթընտա էօմլէրինի
հէփ կիւնէրինտէ իշխմէյէ էյիլ
նէ տիւր պիլիլ իմ : Պէօյիլք 4
լէր էլէշիմ. քէնտիմէ էվլէր
պիւսա էթտիմ, քէնտիմէ պաղ-
լար տիքտիմ, քէնտիմէ պաղ-
լէր վէ պօսթմանլար եափտըմ,
վէ օնլարտա՝ հէր կէօնէ մէյվէ
աղաճլարըր տիքտիմ. Բէնտիմէ 6
սու հափուզլարըր եափտըմ, քի
օնլարտան աղաճ պիթիքն օլ-
ման սուվարըլա . Գուլար վէ 7
խալլալըդլար էախնտիմ, վէ է-
վիմաէ տօլմուշ դուլարըմ օլ-
տու . հէմ Երուսաղէմտէ պէն-
տէն էվլէլ օլանլարն հէփիսին
տէն զիյառն՝ չօդ սըլըրտա
վէ սիւրիւլէրէ մալթ օլտուր :
Բէնտիմէ կիւմիւշ տախի հէմ 8
ալթընտ՝ վէ փատիշահլար հէմ
էյալթլէր խաղինէսի եղալմ.
քէնտիմէ կէքք հէմ գըրըր խա-
նէնտէլէր՝ վէ աաթմ օղուլարը-
նըն սէֆաալ օլան խաթուն վէ
խաթունլար էախնտիմ : Վէ Ե- 9
րուսաղէմտէ պէնտէն էվլէլ օ-
լանլարըր հէփիսինտէն պէօյիլք
օլտուր, վէ արթտըմ . իմիմ
տախի պէնտէ գալիմ օլտուր : Վէ 10
կէօղէրիմի հէր տիլէտիլինի՝
օնլարտան մէն էթմէտիմ. եիւ-
րէյիմի հէր կէօնէ զէվգաէն
մոհրուր գօմաալմ, իլա եիւրէ-
յիմ հէր էթմէյիմտէն շաղ օլտուր,
վէ հէր էթմէյիմտէն հիսաթմ պու
իսի : Վէ պէն Էլէրիմիլ իշլէ 11
տիլի հէր իշէ՝ վէ իշլէմէքտէ

չէք յիշմ հէր զահմեթէ նազար
չըլարմ. վէ իշթէ հէփիսի պա.
թըլըզ վէ եէլ իջիւն չարըմագ
իսի, վէ կիւնէլին ալթընտա
ֆայիտէ եող իտի:

12 Վէ պէն իլմէ վէ տէլլիյէ
հէմ տիլսնէլլիյէ պագմարս
աւօնտիւմ. զիրա փատիլաշըն
արարընճա կէլէն աաէմ' նէ' իշ
լէր, քի' չու չօգտան պերի իշ

13 Լէմէտիլէր: Իմաի պէն կէօր
ալււմ գի' նիճէ ըլըզ գարանըլդ.
տան ֆայիտէլ իսէ, իլմ' ճէհա.

14 Լէթաէն ֆայիտէլ տիր: Ալի.
մին կէօլլիյէ պարընտա ա.
ամմա ճաշիլ' գարանըլդտա կէ.
զէր. վէ պէն տաիսի պիւտիւմ' քի'
հէփիսիսնէ վագի' օլմն վագու.
ալթ պիր տիր:

15 Վէ եիւրէ յիմէ տէտիւմ. Չիւն
քի ճաշիլէ վագի' օլմն' պանա
տաիսի վագի' օլաճագ, էօլլէ ի.
սէ' օլ զէման պէն նիլլիւն զիյա.
աէ ալթմ' օլուում. իմ' ի եիւրէ.
յիմաէ տէտիւմ գի' պու տաիսի

16 պաթըլըզ տիր: Զլրա ալլի.
մին ճաշիլ իլէ սէրապէր կպէ.
տէն զիլլիս եօզ տուր. չիւն քի
իմաի օլանըն հէփիսի' կէլէճէք
զէմանտէ ունուուըլաճագ տըր,
վէ նիլլէ ալթմ' ճաշիլ իլէ պէրա.

17 պէր էօլլուր: Իմաի է' օմիտէն իք.
րաշ էթտիւմ, չիւն քի կիւնէլին
ալթընտա իլլէլին իշ պանտքիօ.
թիւ կէլափ. զիրա հէփիսի պա.
թըլըզ վէ եէլ իջիւն չարըմագ

18 տըր: Զէմ' պէն' էփիսիսնէ ալ.
թընտա չէքաիյիմ հէփի կմէյիւմ
տէն իքրաշ էթտիւմ. չիւն քի օ.
նու' պէնտէն սօն կրա օլաճագ ա.

19 աէմէ պրաղընալլմ: Վէ քի' մ
պիլլի, օ' ալթմ' մի օլուր ճաշիլ
մի օլուր. ամմա կիւնէլին ալ.
թընտա հէր չէքաիյիւմ վէ չտա
իլ' կէօսթէրտիյիւմ էմէյիմէ
մուսալաթ օլաճագ. պու տա.
իսի պաթըլըզ տըր:

Իմաի պէն տէտիւմ' քի' կիւ. 20
նէլլին ալթընտա հէփի չէքաի.
յիւմ' մէյիւմ հագգընա եիլլէյիւմ
աէն իւմիսի քէսէյիւմ: Զիւրա 21
աաէմ' վօր քի' չնուն էմէյիլ իլմ'
իլէ վէ պիլլիլ իլէ վէ ուղուր իլէ
օլուր, ամմա չտա կմէք չէքմէ.
յէն աաէմէ' օմն' հիսսէսի Է.
լիւն վէրիւր. պու տաիսի պա.

22 Ըգ' վէ պէլլիւք պիւլա տըր:
Իրա աաէմէ' չնուն կիւնէլին 22
ալթընտա չէքաիյիլ հէփի էմէ.
յիւնտէն վէ եիւրէյիլին էլէվիւ.
աէն նէ' հարըլ օլուր: Իւն քի 23
հէփի կիւնէլիլ մէլագգաթմ' վէ ի.
լի պաաթմէթ տիր. եիւրէյիլ կէ.
ճէ պիլլէ րաշաթ պուլաղ. պու
տաիսի պաթ' ըգ տըր: Աաէմէ' 24
էէ յիպ իլթըսէն վէ քէնտի էմէ.

յիւնտէն ճանընա սէլիւս սիւր.
տիւրա շտն էյիլ էլէյ եօզ
տուր. պէն պրօնու տաիսի կէօր.
տիւմ' քի' Ալահըն էլի իլէ օ.
լուր: Զլրա պէնտէն զիյատէ 25
քիւմ էէր, վէ քի' մ հալէս էտէր:

26 Չիւն քի Ալահ' հուզուրունտա
էյիլ օլմն աաէմէ իլմ' վէ պիլլի
վէ սիւրիւր վէրիւր. ամմա կիւ.
նաշքիարա զաշմէթ վէրիւր գի'
մալ տէվէլլիպ էքղա, թա քի
Ալահըն հուզուրունտա էյիլ օ.
լմնա վէրէ. պու տաիսի պա.
թըլըզ վէ եէլ իջիւն չարըմագ
տըր:

ՊԼՊ Դ

1 Զէր չէյին զէմանը' վէ կէօ.
յիւն ալթընտա հէր միւրաալըն
վաղթը վար: Տօղմանըն վագ.
2 Թը վէ էօլմէնին վագթը' տիլքմէ.
նին վագթը վէ ալթըլլիլ սէթ.
3 մէնին վագթը, էօլաիւրմէնին
վագթը վէ սաղըլթմանըն վագ.
4 Թը' եքղմանըն վագթը վէ պի.
նա էթմէնին վագթը, աղլա մա.
նըն վագթը վէ կիւլթիլին վագ.

- 6 թը՝ ետս չէքմէնին վագթը վէ
 րագս էթմէնին վագթը , թաշ
 ար սաղթթմանն վագթը վէ
 թաշար տէվէրմէնին վագթը՝
 դուճագլամանն վագթը վէ գու-
 ճագլամադասն իրագ օմանն
 6 վագթը , արամանն վագթը վ էի.
 թիրմէնին վագթը սագլամանն
 վագթը վէ արագմանն վագթը ,
 7 երրթմանն վագթը վէ տիքմե-
 նին վագթը՝ սիւքիւթ էթմէնին
 վագթը վէ սեյլէմէնին վագթը ,
 8 սեյլմէնին վագթը վէ իքրաս էթ-
 մէնին վագթը՝ ճնէկին վագթը
 վէ պարտըղն վագթը վար տըր .
 9 իշէյէնէ՝ էմ՝ չէքթիյի շէյ .
 10 տէն նէ՝ Պայտա՝ օլուր : Ալա-
 հն՝ առմ օղուլարնա չօլ մ շ-
 ղուլ օլմադա վէրտիյի է ալի
 11 կէօրտիւմ : Ալահ հէր շէյի
 վագթընտա կիւղէէյէտի . օն
 արնէն էիւրէյիտէ կպէտի ճա-
 տա դօտա քի՝ օնտադ առէմ
 Ալահն իշէտիյի իշէ իւ թի .
 տառն սօմտառմէ պուլամադ .
 12 Պիլիւթիւթի՝ օնարտա շաղ օլմագ-
 տան վէ էօմրէրիտէ էյլիք էթ-
 մէքտէն զայրէ էյի շէյ էօդ
 13 տուր : շէմատիի հէր առէմէ
 էէյիպ իշմէտի՝ վէ հէր էմէյին .
 տէն իտար կէօրմէտի՝ Ալահ վէր .
 14 կիտի տիւր : Պիլիւթիւթի՝ Ալա-
 հն հէտի էադիտը էպ տէն
 դալաճագ . օնա դամմ էթմ .
 էա օնտան թէնդիւ էթմէք միւմ .
 քին տէյիւ տիւր . վէ Ալահ օ-
 նա էթմի վի օնտն հուգուրտն .
 54 տան գօրգալուր : Նէ օլմուշ իտէ ,
 հաւ վար տըր , վէ նէ օլաճագ
 իտէ , չօդտան օլմուշ տուր . վէ
 Ալահ կէշվիյի արար :
 16 վէ տաճա կի նէշ ալթընտա
 կէօրտիւթի՝ շէրաթ մաճա
 լինտէ նաճադլօ՝ հէմ սատա-
 գաթ մաճալինտէ նաճադրդ
 17 վար : Պէն էիւրէյիտէ տէտիւմ
 քի՝ Ալահ հէմ սատըղը հէմ

Ֆատըղը հիւքէ էտէճէք տիւր .
 ղիւրա օրատա հէր միւրատըն վէ
 հէր իշէն վագթը վագ :
 Պէն էիւրէյիտէ առէմ օ . 18
 ղուլարնէն հալի ճագթընա տէ
 տիւթի՝ Ալահ օնարըր սինայա-
 ճագ , վէ կէօրէճէ էր քի՝ քէն .
 տիւթի հայվանլար տըր : Զիւրա 19
 առմ օղուլարնա վագթի՝ օլան
 վէ հայվանլար վագթի՝ օլան վու-
 դուալ՝ պիւր տիւր . պիւր նիճէ
 էօլուր իտէ , օպիւր տէ էյլէ
 էօլուր , վէ հէփիսինին նէփէտի
 ա տիւր , վէ առէմին հայվան-
 տան տըլըղը էօդ տուր . ղիւրա
 հէփի տիւրա լըդ տըր : ճիւմ 20
 շէտի պիւր մաճալէ կիտէր . հէ-
 վիտի թօփրադտան օլաու , վէ
 հէփիտի թօփրալա տէօնէր : Ա- 21
 տմ օղուլարնէն րուհօնու՝
 էօդարը մը չօդար , վէ հայվանն
 րուհօնու՝ ալադա էէրէ մի էնէր
 քի՝ մալիւր : իմտի կէօրտիւթի՝ 22
 առմէքէնտի իշէթիլինտէ շաղ օլ-
 մագտան էյի շէյ էօդ տուր ,
 ղիւրա օնտն հիստէտի օ տուր .
 ղիւրա օնու՝ քէնտիտէն օնէրա
 նէ օրաճաղընը կէօրմէյէ՝ քի՝ մ
 կէթիւրիւր :

ՊԱՊ Դ

1 1 է պէն տէօնիւթ կիւ-
 նէլին ալթընտա իշէնին հէփ
 ղուլարը կէօրտիւթ . վէ իշմէ
 ղուլմէքէնէրին կէօդ էալարը
 վար , առմա օնարն թէնէլիճ-
 սի էօդ տուր , վէ օնարա ղուլմ
 էտէնէլիւր էլնտէ գուվիթ վար ,
 առմա օնարա թէնէլի վէրէն
 էօդ տուր : իմտի պէն էօրթիւշ 2
 լէրի՝ չօդտան էօլէնէլիւր շիւտի .
 յէտէք էալայան տիւրէրտէն
 ղիյատէ մէտէ էթմիւմ : Ալմա 3
 շիմտիյէտէք վիւճիւտէ կէլմէ-
 յին՝ իքիսինտէն էյի տիւր , շիւն
 քի՝ կիւնէլին ալթընտա օլան

քեօթիւնիս կէօրմէտի :

- 4 Լնտան պէն հէր հմէյի վէ
հէր րասթ իշի կէօրտիւմ, քի օ-
նուն իշին քիշի դօնշուսունու
գըզգանըօր . պու սախի պա-
թըլըգ վէ եէլ իշին չալըմագ
5 աըր : Տիվանէ՛ էլէրինի պիւ-
քէր , վէ քէնտի էթինի եէր :
6 Բահաթըգ իլէ ավուճճ սօրու-
սու՛ զահմէթ իլէ վէ րուհ ճէ-
փասը իլէ օլան իքի ավուճճ սօ-
լուսունտան էյի տիր :
7 Վէ պէն տէօնիւպ՛ կիւնէշին
աթընտա պաթըլըգ կէօրտիւմ :
8 Պիր քիշի վար , վէ իքինճիսի եօգ
սուր , ծնուն օղու եա գարըն-
աաշը տախի եօգ տուր , ամմա օ-
նուն հէփ դահմէթինին սնու
եօգ տուր , կէօղէրի տախի ղէն
կինիքտին տօյմաղ . վէ՛ Պէն քի-
քի՛ն իշին չալընպ՛ ճանըմը էյ-
լէքան մահրում՛ էաէյօրում
պէմպ . պու տախի պաթըլըգ
9 վէ քեօթիւն էշըալ տըր : Իքի՛
պիրտէն էյի տիր . զիրա էմք-
լէրի իշին ծնարա էյի իւճրէթ
10 վար : Զիրա տիւշէրէր իսէ ,
պիրի պիրինի գալարըր . ամմա
վա՛յ տիւշէն պիրէ քի՛ ծնու գալ-
արաճագ իքինճիսի եօգ տուր :
11 Հէմ իքի քիշի՛ պիւէ եաթար իսէ ,
ըսսըրըօր . ամմա եալընըլ օ-
12 լան ՚Քիճէ՛ ըսսընա պիւլի : Վէ
էյէր պիրի ծնա զալիպ կէլըր ի-
սէ , իքիսի ծնա դարըր տուրա
պիրըր . վէ իւշ գաթըու իփլիք
գօլայ գըրըմաղ :
13 Փաղիր ամմա ա՛լիմ չօճուգ՛
արթըգ էյիլէթ ալա պիլմէյէն
իւթիլյար վէ տիվանէ փատի-
14 շահտան էյի տիր : Զին քի պի-
լի ղընտանտան չըգար քի՛ վա-
տիշահ օլա . ամմա օպիլի՛ վա-
տիշահըլընտա տօղսա տա՛ փա-
15 գիր օլուր : Վիւնէշին աթընտա
կէղէն հէփ եաշայանլարը կէօր-
տիւմ քի՛ ծնուն էէրինէ կէչէճէք

վէլի ա՛հա օլան չօճուգ իլէ հէ-
ղէրէր : Օնարըն էնիւնճէ օ- 10
լան պիւթիւն խալգըն՛ ճիւմէ-
սինին սնու եօգ տուր , լաքին
սնկրտտան կէլէճէրէր ծնտան
մէսրուր օլմայաճագ . զիրա պու
տախի պաթըլըգ՛ վէ եէլ իշին
չալըմագ աըր :

ՊԼՊ Ե

Լնտանէ կվինէ վարուղըն . 1
տա , այալըրը կէօղէթ , վէ տի-
վանէլըր դուրսլընը աունմագ-
տան իսէ , տինկէմէյէ եաղաշ-
չին քի ծնարը քէմլըք էթալիքէ- 2
րինի անկըմաղար : Աղըն ի-
լէ աճէլէ էթմէ , վէ էլիւրէյին
Ալահըն հուգուրունտա սէզ
չըգարմաղա կվմէսին . զիրա Ալ-
լահ կէօքտէ տուր , վէ սէն եէր իւ-
գէրինտէ սին . ծնուն իշին սէօզ- 3
լիլին աղ օլուն : Զիրա հըլալ
չօղլուղունտան տիւշ՛ վէ տէլի-
նիէ սէսի սէօզ չօղլուղունտան
կէլըր :

Ալահա առապ առաւորըն . 4
տա , ծնու էտա էթմէյէ կէճիք-
մէ , զիրա տիվանէլէրտէն հաղ
էթմէղ . առաւորընը էտա էյ- 5
լէ : Առաւըպ էտա էթմէմէք-
տէն՛ առաւմաղա էյի տիր : Աղ- 6
ղընը՛ թէնինէ կիւնահ էթտիր-
մէյէ գօմա , վէ մէլէյին էօնիւն-
տէ տէմէ քի՛ Եանկըլըգ օլ-
տու . նիշին Ալահ սէնին սէօ-
ղինտէն էթիւրիւ էօլմէլէնէ ,
վէ էլէրինին իլնին պօղա : Զի- 7
րա տիւշէր չօղլուղունտա հէմ
սէօղէր չօղլուղունտա պաթըլ-
լըգ վար . ամմա սէն Ալահտան
գօրգ : Իյէր վիւյէթտէ փա- 8
գիրէ օլան զուլմու՛ վէ շէրաս-
թըն հէմ հաղգըն իպլմալ օլուր-
ղունու կէօրիւր իսէն , պու մա-
տէյէ թա՛ճիւպ էթմէ . զիրա
Եիւճէլէրտէն Եիւճէ օլան տիւ-

- դաժ հտեր . վէ օնյարտան Երեւ
 9 ճէ օրան վար : Վէ եերին Փա-
 յիտէսի՝ հէփիսինէ տիրէ փա-
 տիշահա գաթի : Թարդատանկող
 մէթ օրունուր :
- 10 Վիւնէշին սէվէն՝ կիւմիւշտէն,
 վէ դանիմէթի սէվէն՝ մահսու-
 տան տօյմաղ . պու տախի պա-
 11 Թըւըդ տըր : Նիլմէթ չօղտըն .
 ճա , ծնու եէյէնէր չօղալըր .
 վէ սահիպէրինէ՝ կէօղէրի իւն
 կէօրմէքտէն դայրի նէ՞ Փայիտէ
 12 օղուր : Զալըշանն՝ կերէք աղ
 կերէք չօք եէսէ տէ՞ ույգուսու
 իտթը օղուր . ամմա ղէնկինն
 Թօգլուղու՝ ծնու ույգումաղաւ
 հաթ գօմաղ :
- 13 Վիւնէշինալթընտա կէօրտիւմ-
 քի՝ պիր Ֆէնա տէրտ վար , պու
 սահիպէրինէ պէլա իշին սագ-
- 14 լանմը մալ տըր : Վէ օլղէն
 կինլիք քէօթիւ լուգուա՝թ իւն
 զայ օղուր . ամմա օղուլթէվ
 լիտ հտեր , վէ լէինտէ պիր շէյ
 15 Եօգ տուր : Օ՝ ամասընըն գար-
 նընտան չըգաղըր վէճէ իւն հէ-
 ման կէլտիյի կիալ չըփլաղ կիթ
 մէյէ տէօնէր . վէ էմէյինտէն՝
 էլի իւն կէօթիւրիւլիւր պիր շէյ
 16 կէօթիւրմէղ : Հէմ պու տախի
 Ֆէնա տէրտ տիր . հէր վէճէ ի-
 լէ նիճէ կէլտի իտէ էօյլէ կիտէր,
 վէ եէլ իշին չալըշաղընտան օ-
 17 նա նէ՞ Փայիտէ օղուր : Հէփ
 կիւնէրինտէ տախի գարանըր
 իւն՝ եա՛նի չօք դամմ հէմ տէրտ
 վէ դազապ իւն եէր :
- 18 իլթէ պէնիմ կէօրտիւրիւմէ-
 յի պու տուր , եա՛նի եէմէք վէ
 իշմէք՝ վէ Ալլահն օնա վէրտի
 յի ճիւմէէ՝օմիւր կիւնէրինտէ
 կիւնէշին ալթընտա չալըշաղըր
 հէփ էմէյինն սէֆաքըն սիւր-
 մէք՝ կիւզէլ տիր . զիրա օնուն
 19 հիստէսի պու տուր : Հէմ հէր
 առէմէ քի՝ Ալլահ օնա ղէնկին-
 լիք վէ դանիմէթ վէրտի , վէ օն-

տան եէմէյէ վէ հէվէսինի ալմա-
 դա վէ էմէյինտէն խօլընմաղա
 գուտրէթ քէ վէրեր , պու՝ Ալ-
 20 Լահ՝ վէրիկի տիր : Զիրա օ՝ Էօմէ
 րինն կիւնէրինն չօք խալթա
 րընա կէթիրմէղ . զիրա Ալլահ
 օնա եիրէք սիւրիւրի իւն ճէվապ
 վէրեր :

ՊԱՊ 2

Վիւնէշին ալթընտա կէօր-
 տիւմէքի՝ պէլա վար , վէ առէմ
 իւղէրինտէ չօք տուր : Առէմ
 2 քի՝ Ալլահ օնա ղէնկինլիք վէ
 դանի իւն վէ իւղէթ վէրեր , վէ
 ճանընն հիւ պիր արղոււտաղը
 շէյտէն էքսիւրիյի Եօգ տուր ,
 ամմա Ալլահ օնա՝ օնլարտան
 եէմէյէ գուլվէթ վէրմէղ , իլա
 օնլարը եապանձը քիմսէ եէր .
 պու պալթըլըք՝ վէ Ֆէնա տէրտ
 տիր : Քիւնի եիւղ էլլապ Թէվիտ
 էթսէ , վէ չօք երըսր էշասա ,
 վէ երըսրըն կիւնէրի չօք օլ-
 3 սա , վէ ճանը էյլիքտէն տօյմա-
 սա , հէմ տախի օնուն մէզարը
 օլմաղսա , տէրիւմէքի՝ վալթնըղ
 անա լահմինտէն տիւշէն՝ օնտան
 էյի տիր . Զիրա պու՝ պալթըլ
 4 լըգտա կէլեր , վէ գարանլըգտա
 կիտէր . վէ աղը գարանլըգ իւն
 էօրթիւլիւր . Պու՝ կիւնէշին կէօր-
 5 մէյիպ պիլմէիօ իտէ տէ , օպի-
 րինտէն ղիյատա լահալթ տըր :
 Վէ օ՝ լէի քերէք պին երլ եա-
 6 շասա , վէ խայր կէօրմէսէ , հէ-
 վիսի պիր մահալէ կիթմէ՞ղ մի :

Ատէմին հէփ ղահմէթի աղը
 իշին տիր , վէ պու ճիւմէ ի-
 7 լէ ճան տօյմաղ : Զիրա ալթմին
 ճահիլտէն նէ՞ արթըր վար .
 եալըյանլար էօնիւնտէ կէղէյի
 սիլէն Փաղրին նէ՞ Քաթիպէն օ-
 8 լուր : Կէօղէր իւն կէօրմէք՝ ճան
 տան արղու չէքմէքտէն էյի տիր
 9 պու տախի պալթըլըք վէ եէլ

իշխան չարաւմագ տրը :

Նէքի օրաճադ իսէ , ծնուն
ասոր չօգտան գծմուշ տուր , վէ
պիլինտի քի ինսան տըր , վէ քէն
տիսինտէն գուվէթի օլան իլէ
նիդա՝ էթմէյէ գատիր տէյիլ :

11 Խիր : Պաթըլըլը չօղալտան չօդ
շէյլէր վար իքէն , առէմէ նէ՞

2 Գալըր : Չիւն քի հայաթտա ա.
տէմէ՝ կէօլէ կիպի կէշիրտիլի
պաթըլէ՞ օմրիւնիւն ճիւմէ կիւն
լէրինտէ խայր նէ Խիր . քի՞մ պի-
լըր . չիւն քի առէմէ՝ կիւնէլին
ալթընտա ծնտան սօնիրա նէ օ
լաճաղընը քի՞մ պիլտիրիլ :

ՎԻՄ Է

1 Իյի առ խօշ եաղտան՝ վէ էօ.
լիւմ կիւնիւ իւնիւն տօղտուղու
կիւնտէն էյի տիր :

2 Խաս էվլինէ կիթմէք՝ զիյա.
Ֆէթէվլինէ կիթմէքտէն էյի տիր .
զիրա հէր առէմին սօնու պու
տուր , վէ եաղայան ծնա խաթըր :

3 Նա գօր : Գասալէթ՝ կիւլմէքտէն
խայրը տըր . զիրա վամաք եիւղ

4 Իլէպիւրէք էյի օլուր : Ալմէ.
րին եիւրէյի եաս էվլինտէ՝ ամ
մա ճահիլէրին եիւրէյի շէնլըք
էվլինտէ օլուր :

5 Ալիմին աղարընը իշիթմէք՝
քիւլլէ ճահիլէրին թիւրքիւ
սիւնիւ իշիթմէքտէն խայրը տըր :

6 Չիրա տիքէնլէրին սէսի թէնճէ.
րէ ալթընտա նիճէ խէ , ճա
հիլէրին կիւլիւշի տէ էյլէ տիր :

7 պու տախիլ պաթըլըլը տըր : Հագ
գան դուլմ՝ ալմի տէլն էտէր ,

8 վէրիլէթ՝ եիւրէյի պօղար : Պիր
շէյին սօնու՝ պաղանկըճընտան
խայրը տըր . վէ սապըրը ռուհ՝

9 մաղըուր ռուհտան էյի տիր : Բու
հունտա տարըլմաղա ա՛ճէլէ էթ-
մէ , զիրա տարըլնըդ՝ տիւլանէ .
լէրին գօյտունտա գարար գըլար :

10 Նէ՞ օլտու քի՝ էվլէլէ կիւնլէր

շիմաիքիլէրտէն էյի խտի տէմէ .
զիրա պու խուաուս իշխան սօր
տուլուն՝ իլմ իլէ տէյիլ :

Իլմ միրաս կիպի էյի տիր . 11
վէ կիւնէլի կէօրէնլէրէ ֆայիտէ

լի տիր : Չիրա ագէնլին հիմա . 12
յէսի կիպի իլմին հիմայէսիվար .
պիլիլի ֆաղիլէթի սահիպլէրինի
եաղատան՝ իլմ տիր :

Ալահըն իշինէ պագ . զիրա 13
սնուն էյախիլինի քի՞մ տօղտուլթ
մաղա գատիր տիր : Էյլըք կիւ . 14
նիւնտէ խաչան , վէ տըրա կիւ .
նիւնտէ տիգդաթ էյլէ . պու .
նու տախիլ Ալահ պիր պիլիլինէ
միւսավի էյլէտի , պու սէպէպ
տէն քի՝ առէմէքնտինտէն սօնկ .
րա պիր շէյ պուլմայա :

Վաթըլըլըլմին կիւնլէրինտէ 15
հէփիսինի կէօրտիւմ . սատըդ
վար քի՝ սատաղաթը իլէ հէլաք
օլուր , վէ ֆատըդ վար քի՝ եա
րամաղըլը իլէ մուալմէր օլուր :

Փէք չօգ սատըդ օլմա , վէ 16
քէնտինի լաղըմնտան զիյատա
ալմալմալմա . նի՞ չիւն քէնտինի
խարապ . էտէսին : Փէք եարա . 17
մաղ օլմա , հէմ տիվանէ օլմա .

նի՞ չիւն վագթըն կէլմէգտէն էօ .
լէսին : Էյի տիր քի՝ պիլիլինէ 18
եմփըչասին , հէմ օպիլիլինտէն
տախիլ էլինի չէքմէյէսին . զիրա
Ալահտան գօրգան՝ հէփիսին
տէն էփն չըգար :

Իլմ ալմէ՝ շէհրտէ օլան օն 19
պէտէն զիյատա գուվէթ վէ .
րիր : Հագգան եէրտէ սատըդ 20
առէմ էօդ տուր քի՝ էյլըք էտիպ

կիւնաճ էթմէյէ : Հէմ եիւրէ . 21
յինի հէփ սէյլէնէն սէօլլէրէ
վէրմէ քի՝ գուլունուն սանա պէլը
տուա՝ էթտիյինի իշիթմէյէսին :

Չիրա չօգ քէրրէ տախիլ եիւրէ . 22
յին պիլիլ քի՝ սէն տէ զալլիլէ .
րինէ պէտտուա՝ էյլէտին :

Պուռուն ճիւմէսինի իլմ իլէ 23
սընայըպ՝ Պէն ալմալ օլուրու

- տէսիմ . ամմա օ՝ պէնտէն իրադ
 24 օրուս : Իրադտաքի շէյնի նէ օլ
 տուղունու՝ վէ փէք տէրին օլա .
 25 նը քիմ պուլուր : Պէն եիւրէ .
 յիմ իլէ տէնտիւմ . քի իլմ վէ
 ադըւըլ պիւրէյիմ , վէ թէֆ .
 թիշէ կոէյիմ , վէ արայըմ , հէմ
 տիվանէլիյին Ֆրադ՝ վէ մէճնու
 նունիյէթ տէլիլիք օլտուղունու
 26 պիւրէյիմ . Իմտի պէն օլ գարը
 յը էօրլւմէն աճը պուլաում
 քի՝ ընուն եիւրէյինաէ աղար
 վէ տուղադլար վէ էլէլիյինաէ քէ .
 մէնտէր վար . Ալաշըն հու
 զուրունտա էյի օլան՝ ընտան
 գուրթուլար . ամմա կինաշ .
 27 քեար ընա թուլտուլուր : Ալա
 ի՛ղ տէր քի՝ իշթէ պիր պիր հի
 սապընր պուլմադ իշին պունու
 28 պուլաում . Օնու քի ճանըմտա
 հա արայօր , ամմա պուլաւայօ
 լում . էրքէք՝ պինտի պիր պուլ
 տում . ամմա հէփ պունըարտա
 29 պիր գարը պուլմաւում : Իշթէ
 էալընըղ պունու պուլտում քի՝
 Ալաշ ատէմի տօղուր եարաթ
 տը , ամմա ընար չօք Ֆէնտէր
 արասըլար :

ՊԱՊ Ը

- 1 Ըլմ կիպի քիմ տիր , վէ սէօլ
 թէֆտիրին քիմ պիլի . ատէ
 մին իլմ ընուն էիւղինիւ ըու
 շան էտէր , վէ էիւղինիւ փէք .
 2 լիյի տէլիլիլի : Պէն քէրիմ քի՝
 փատիշահէ էմրինի պիսուսուս
 Ալաշըն էէմինի սէպէպինտէն
 3 կէօղէթ : Օնուն հուզուրուն
 տան կիթմէյէ աճէլէ էթմէ .
 քէօթիւ իշաէ տուրմա . զիրա օ՝
 4 հէր շէ իւթէր իսէ էտէր , Գա
 տիշահըն սէօղիւ օլան էէրտէ
 հիւքիւմէթ վար . վէ ընա՝ « Են »
 իշէյօրսուն քիմ տէյէ պիլի :
 5 Եմի սադլայան՝ քէօթիւ շէյն
 օլլարմադ . վէ ալիմին էիւրէյի՝

հէմ վադթը հէմ ուսլուպու պի
 լի : Զիրա հէր միւրասուն վադ
 թը վէ ուսլուպու վար . զիրա ա
 տէմին քէօթիւլիյի . քէնտի իւ
 զէրինտա աղըր աղըր : Զին քի
 օլաճադ շէյն պիլմէղ . զիրա
 նասըլ օլաճաղընր ընա քիմ խա
 պէր էտէր :

Իուհա թէֆտալլու էտէն ա
 տէմ հօդ քի՝ ըուհու աղգօյա ,
 հէմ էօրլւմին կինինէ թէֆալ
 լութ էտէն հօդ տուր . վէ ճէնք
 տէ սալը վէրմէք հօդ տուր . վէ
 ֆասըղլըք՝ քէնտի սահիպէրին
 գուրթարմադ : Պունուն հէփի
 սինի կէօրտիւմ , վէ կիւնէլին
 ալթընտա օլան հէր իշէ էիւրէ
 յիմի վէրաիմ . վադըթ վար քի՝
 ատէմ զայրի ատէմէ քէնտի պէ
 լասը իշին մուսալաթ օլուր :
 վէ պունուն իլէ կէօրտիւմ քի՝
 ֆասըղլար կէօթիւլուլէր , վէ
 վարըպ աղիղ մաշալտէն կիթտի
 լէր , վէ պէօյլէ իշէտիլէր իշէհ
 տէ ունուսուպուլար . պու տա
 խի պալթըլը գ տը :

Ղիւն քի քէօթիւ իշին իւղէրի
 նէ թէղ հիւքմ օլունմադ , ընտան
 էօթիւրիւ ատէմ օղուլարընր
 էիւրէյի՝ քէօթիւլիլիք էթմէք ի
 լէ տօղու տուր : Կինաշքեար
 էիւղ քէրէ եարամաղըլ էթ
 սէ՝ վէ ընուն էօթիւ ուզուն օլտա
 տէ , էինէ պէն պիլիլիմ քի՝ Ալ
 լաշտան գօրգանլարա՝ ընուն
 հուզուրունտան գօրգանլարա
 խայր օլուր : Ամմա ֆասըղա
 խայր օլմաղ , վէ էօթիւնիւ ու
 զաթմաղ . Ալաշըն հուզու
 ըունտան գօրգանյան՝ կէօղէ
 կիպի տիր :

Եէրին իւղէրինաէ իշինէն պա
 թըլըզ վար . եանի սաղըղլար
 վար քի՝ ընարա ֆասըղլարըն ի
 շինէ կէօրէ վաղի՝ օլուր , վէ
 ֆասըղլար վար քի՝ ընարա սա
 րըղլարըն իշինէ կէօրէ վաղի՝ օ .

լուր : Եւ տեսիմքի՝ պիտի անտեսի
 15 պատճառով տուր : Վէ պէն շաղ
 լողը մէտէ կ'ընտրի : Ղերա ա
 տեմէ՝ կիւնեշին ալթընտա եկմէք
 վէ իջմէք վէ շաղ օլմալտան զա
 րի էյի շէյ եօք տուր : Ղերա
 Ալլահըն կիւնեշ ալթընտա տնա
 վերտիյի հօմրիւնիւն կիւնեշին
 տէ՝ քննտի զաշմէթինտէն օնա
 պու գալըր :

16 Ի'լի պիլմէյէ՝ վէ եկր իւղէ
 րնտէ իլլէնէն եղալի կէօրմէյէ
 կիւնեշին վերտիյիմտէ , (չիւն
 քի կերէք կիւնտիւղ կերէք կիւն
 կէօրմէյէն ուլգու կէօրմէյէն

17 Վեր ,) օլտէմ Ալլահըն ճիւմէ
 իլլէնէն նազար դըլտըմ , վէ առեմ
 կիւնեշին ալթընտա իլլէնէն իլլ
 պուլմալտա դատար տէյիլ . Ղերա
 առեմ արամալտա չալըշըր տա
 պուլմալ . հէմ ալթմալտի պի
 լէյիմ տէր իտէ , պուլմալտա դա
 տիւր օլմալ :

ՊԵՊԼԹ

1 Օլրա հէփ պուլմալ եկրէ
 յիմէ գառու , վէ հէփ պուլմալ
 թէֆթիլ էթաիմքի՝ սաալգըլար
 վէ ալթմէր հէմ օնլարն իլլէրի
 Ալլահըն կիւնտէ տիւր . առեմ
 մուհապպէթ տէ ա'տալէթ տէ
 պիլմէլ . հէփիսի էօնլարնտէ

2 տիւր : Հէր շէյ՝ հէփիսիսի միւ
 սապի վաղի՝ օլուր . սաալգա վէ
 ֆաալգա՝ էյիյէ վէ ֆաալ հէմ
 նաֆալա՝ գուրպան էտէնէ վէ
 դուրպան էթմէյէն վաղի՝ օլան
 պիւր տիւր . էյի՝ նիւնէ իտէ , կիւ
 նաշքեար տա էյիլ տիւր . եէմին
 էտէնէ եէմինտէն գորգար կիւպի

3 տիւր . կիւնեշին ալթընտա հէփ
 իլլէնէն շէյտէ քէօթիւ պուլտուր
 քի՝ ճիւմէյէ վոգի՝ օլան պիւր
 տիւր . հէմ տաիսի պուլ քի՝ տաեմ
 օլուլարընըն եկրէյի քէմլիք ի
 լէ տուր օլուլա՝ էօմրիւնտէ

օնլարն եկրէյինտէ տէ իլլէթլար ,
 վէ օնլարն Եօնլարն էկրէթլար
 2 Ղերա հէփ եաշալանլարա միւլ
 հաք օլան քիլլտէն՝ իւմիւ վար
 չիւն քիտիւրի քէօմէք՝ էօլմիւլար
 լանտալէյի սիւլա՝ 2 Ղերա եա
 շալանլար՝ էօլէճէքընիսի պի
 լէրէլ . առեմ Եօնլարն պիւր
 շէյ պիլմէլար , վէ օնլարն ար
 3 թըգիւճըթի եօք տուր . Ղի
 րա օնլարն զիբրի ունուտու
 4 րուր : Օնլարն կերէք մուհապ
 պէթի կերէք ա'տալէթի կերէք
 հասեալի՝ չըգաան մաշվօլտու .
 վէ արթըգ օնլարն կիւնեշին ալ
 5 թընտա օլան հիւ պիւր շէյտէ է
 պէտէն հիսսէսի եօք տուր :

6 Կիթ էքմէյիսի շաղղա իլլ
 եէ , վէ շարապըն իւշ էկրէք
 իլլ իլլ : Ղերա հալա Ալլահ սէ
 նին իլլէրինտէն րաղի օլտու :
 7 Էսփապլարն հէր վաղթաա աք
 օլտու . վէ պաշին իւղէրինտէն
 8 եաղ էքսիլ օլմալտէն : Պատըլլ
 9 զընըն հէփ կիւնեշինտէ՝ կիւնէ
 շին ալթընտա սանա վերտիյի
 սէնիսի պատըլ էօմրիւնիսի ճիւմ
 10 լէ կիւնլարնտէն սէվտիյին դարը
 իլլ էօմր սիւր . Ղերա պուլ էօմր
 տէ վէ կիւնեշին ալթընտա շէք
 տիլին էմէյինտէ հիսսէն պու
 11 տուր : Իլլէնէյէ էլլինիսի հէր պուլ
 տուլուտու դուլլէթին իլլ իլլէ՝
 Ղերա օլ կիթալէրն օլաուլուն
 տիլէթտէ՝ իլլ վէ ֆիթիւր վէ պիւ
 կի վէ իլմ եօք տուր :

Տէօմիւ պ կիւնեշ ալթընտա
 12 կէօրտիւմքի եօլ՝ Եկրտէլլէրին
 տէյիլ տիւր , վէ ճէնք՝ դուլլէթ
 լիլէրին տէյիլ տիւր , հէմ տաիսի
 էքմէք՝ ալթմէրին տէյիլ , վէ
 զէնիկիլք՝ տաիսի ալթմէրին
 տէյիլ , հէմ տաիսի լուլթ՝ պիւլ
 կիւնլարն տէյիլ տիւր . իլլա հէ
 վիսիսի վաղթ վէ ֆուրսալ վա
 13 զի՝ տիւր : 2 Ղերա քի՝ առեմ քէնտի
 վաղթընը պիլմէլ . քէօթիւ աղա

- Թուրքական սպառազանքի պիտի վե
սողազապ Թուրքական գուշար
կիպի՝ ասեմի՝ օրուսարդ տաքեօ
Թուրք վազ Թուս օնարին իւզերի
նէ ափանսըզ տիւշիննէ՝ քնար
կիպի տուգաղա Թուրքութեանը:
- 13 Կիւնէնն ալթընտապ սու իլմի
տախի կէօրսիւմ, վէ պանապէօ
- 14 յիւք կէօրսիւտիւ . Պիք քիւշիւք
շէհր՝ վէ իլնիտէ աղ ասեմ վար
խտի . վէ իւզերինն պիր սէքիւք
վատիւհա կելիւ՝ օնու մուհասէ
րէյէ ալու, վէ օնա գարըզ պէօ.
- 15 յիւք վիթերիւլէր եափար . վէ
օնտա պիր ֆագիր ալթմ պու
լունտու, վէ իլմի իլէ շէհրի
գուրթարտը . ամմա պու ֆա
գիր ասեմի՝ քիմսէ խաթիրնա
- 16 զօմար : Իմտի պէն տէափմքի՝
Ֆագիրին իլմի խօր կէօրիւլուպ
օնուն սէօղէրի տինկէնմէղ իսէ
տէ, իլմ՝ գուվկէթտէն էյի տիր:
- 17 Ալթմէրին էթուլէ սէօլէյի
շի՝ տիվանէլէրէ հիւքիւմէ ե
տէնին պաղըընտանն քաճաթ ի
- 18 շիտիլը : Իլմ՝ շէնք ալաթըն
տան էյի տիր . ամմա պիր կիւ
նաճքեար չոք էյիլէ գիյան է
տէր :

ԳԵՂԱՐ Ժ

- 1 Իլթիւշ սինէրէր՝ էզգաճը
նըն եաղընր ֆէնա վէ մէքրուհ
գօգուլու էտէր . աղ տիվանէլք
տէ՝ իլմ վէ իլգէթ իլէ միւթէ
- 2 պէր օլանը էօյէ՝ էպէր : Ալթմին
էիւրէյի սաղընտա տըր . ամմա
տիվանէնն էիւրէյի սօլունտա
- 3 տըր : Հէմ տէ տիվանէ՝ Եօթա
կիտէր իքէն , ա՛գը էքսիւ տիր .
- 4 վէ հէփիսինն՝ Տէլի տէր : Եյէր
պէյրիլ րուհու սէնին սիլէյինէ
գալցըըր իսէ , մահալնիպադ
մա . զիրա եաղաչոք՝ պէյիւք
խաթարը Թէպիլն էտէր :
- 5 Կիւնէնն ալթընտա կէօրսիւ

յիւմ քէօթիւլէր վար , եա՛նի
պէյին հուգուրուհաան շըզմն
եանկըչըգ : Տիվանէլք՝ պէօ

յիւք էիւքէրէլէրէր գօմուր .
վէ զէնկիլէր տալատա օթու
րուր : Գուլարը ալթար իւզէ
րինտէ՝ վէ պէյլէրին էեր փգէ
րինտէ գուլար կիպի կէզտիլինի
կէօրսիւմ : Չուգուր գաղաթ՝ ի
շինէ տիւշէր . վէ չիթ երգաթն՝ եր
լան ըրըրըր : Թաշար քէսէն՝ օն
լարտան ինճինիլ . օտուն եարան
օնտան Թէհլէքէյէ ալուշէր : Եյէր
տէփր քիւնա իսէ , վէ գըլաղը
թընը տիւզէլթմէղ իսէ , օլտէմ
ֆէլէլէ՝ գուվկէթ իլէ զըր էթմէ
լիւս ամմա իլմ՝ իլն պիթիլմէյէ
ֆայիտէլի տիր : Ելան էյէր

1 Էֆտունընմագտան էլիլէ ըրը
րըր իսէ , օլտէմ էֆտունընյա
հաճէթ գալմաղ : Ալթմին աղ

2 զընըն սէօղէրի լութ ֆաուր .
ամմա տիվանէնն տուտագարը
օնու եուտար : Կունս աղընըր

3 սէօղէրինն իլթիտաղ՝ տիվա
նէլք տիր . վէ աղընըն սօնու՝
քէօթիւ տէլիլէր տիր : Հէմ տիր

4 վանէ՝ սէօղէրի չօլալար . ա
տէմ՝ օլաճաղ նէ տիր պիլմէղ ,
հէմ օնտան սօնկրա օլաճաղը օ
նա քի՛մ խապէր էտէր : Շէհրէ

5 կիլմէյէ պիլմէյէն տիվանէլէ
րին զահմէթի՝ քէնտիլէրինն Եօ
րար :

Վա՛յ սանա եա՛ տիյար քի՛

6 փատիւհաճըն չօճաղ օլուր , վէ
սէրվէրէրին սապահասան Թա
ա՛մ էտէրէր : Կէ՛ մուլուր աա

7 նա եա՛ տիյար քի՛ փատիւհաճըն
էլլէֆ զատէ օլուր , վէ սէրվէր
էրին գուվկէթ իլին վէ տէյիլ
սէրիօլուգ իլին վագթընճա
Թաա՛մ էտէրէր :

Չօգ Թէնպէլէր իլէ չաթը

8 չէքէր . վէ էլէրին կէվէլիլի
իլէ էվ տամար : Զիյաֆէթ

9 կիւլմէր իլին եափարըր , վէ

շարապ է՝ օմրիւ շաղ էտէր . ամ մա ազգէ ճիւղէսինէ քեա՛նի տիր :

- 20 Փառաշնա՛ա՝ Ֆիբրինտէ պիւլէ պէտառուա՛ էթ մէ , վէ քէնտի եա թագ օտանսա զէնկինլէրէ պէտ տուա էթ մէ . զերա կէջինն գու շու՝ օլ սէսի կէօթիւրիւր , վէ գանատլար սահիւսի՛ սէօղիւ խա պեր վէրեր :

ՊԱՊ ԺԱ

- 1 Իբմէյնի սուլարն եիւղիւ իւղէրինէ աթ . զերա նէչէ կիւն լէրտէն սօնկրա ծնու պուլաճագ
2 սն : Եէտիյէ հէմ սէքիզէ տա խի փայ վէր . զերա եերին իւ զերինտէ նէ պէլա օլաճաղմը
3 պիւլէզսին : Պուլութլար տօլու օլուր իսէ , եերին իւղէրինէ եաղ մուր տէքէրէր . վէ աղաճ լուտօսա եա փօրեասա տօլուր տիւ շէր իսէ , աղաճ հէման տիւլտիւ յիւ մաճաճ պալըր :

- 4 Բիւղկեարը կէօղէտէն էքէմէզ վէ պուլութլարա պագան պիւլէ
5 մէզ : Սէն թիւղկեարն եօլու հանկըսը օլտուղունու՝ վէ համիւլէնին գարնընտա քէմիքլէրին Բէրէպիւնի պիւլէտիյին կիպի , հէփիսինի եարաասն Ալլահն իլլէրինի տախի էօյլէ պիւլէզսին :
6 Սապահլայըն թօլումուլու էք , վէ արաշափայըն լէլինի պօշ դօմա . զերա սէն պիւլէզսին պուլունն հանկըսը խայրը օլաճագ , պու մի եօխսա օ մի , եօխսա իքիսի
7 պիւրահն խայրը մը : Հագգան ալտընլուգ էյի՛ վէ կիւնէլի կէօթ .
8 մէք կէօղէրէ խօշ տուր . Ամմա ատէմ չօդ ելլ եաշայըլա՛ օնլա ըրն հէփիսինտէն մէսրուր օլա տա , գարանլուգ կիւնլէրինի տա խի խաթընա կէթիւրմէլի , զերա օնլար չօդ օլաճագ . հէփի կէլէն՝ պաթըլլուգ տըր :

Էյ՛ կէնճ իյիթ՝ կէնճլիյինտէ 9 շաղ օլ , վէ իյիթլիյինտէ կիւնլէրինտէ եիւրէյին սէնի խօշան տըրսըն , վէ կէօնկիւնիւն եօլ լարընտա՛ հէմ կէօղէրինի կէօթ տիւյիւ Բարիգտէ եիւրիւ . ամմա պիւլ քի՛ պուլունն հէփիսինտէն էօթիւրիւ Ալլահ սէնի շէրաաթէ կէթիւրէճէք : Իմտի եիւրէյին 10 տէն գաաաթէթի կիտէր , վէ թէ . նինտէն քէօթիւրիւ պրադ . զիրա չօճուգլուգ վէ կէնճլիք՝ պաթըլլուգ տըր :

ՊԱՊ ԺԲ

1 Վէ սէնի Եարատանը՝ կէնճ լիյինին կիւնլէրինտէ խաթըն տա թուլթ , եաման կիւնլէր կէլ մէզտէն , վէ՛ Օնլարտանն շաղ էթ մէմ տէյէճէյին ելլար եաղ լալմաղտան , կիւնէլ վէ այտըն .
2 լուգ վէ այ վէ ելլարզար գարար մաղտան , վէ եաղմուլուն ար տընճա պուլութլար տէօնմէզ տէն , օլ կիւնտէլի՛ էվին պէք .
3 ճիւլէրի տիթրէյէճէքլէր , վէ գուվլէթ սահիպլէրի պիւքիւլէ ճէքլէր , վէ իւլիտիւճիւլէր՝ ա զալտըղարընտան իլլէմէփէն գա լաճագլար , վէ փէնճէրէլէրտէն
4 պագանլար գարարաճագլար , վէ տէյիւրմէն թալընըն սէսի եա . վալանտըլը դէման՝ սօղագտա գափուլար գափանաճագլար .
5 վէ գուլուն էօթիւրիւ իլլէ գալ գաճագ , հէմ հէփ մուսիդի զըլ լարը չէօթէճէքլէր . հէմ եիւր .
6 սէքտէն գօրգաճագլար , վէ եօլ սօ գօրգադ օլաճագլար , վէ պատէմ թէրք օլունաճագ , վէ չէքիւրկէ աղըրլանաճագ , վէ իլ թաճ քէսիլէճէք . զերա ատէմ էպտի էվինէ կիտէր , վէ աղլա յըճըլար սօղագտա տօլաշաճագլար .
7 Թա կիւմիւլ թէլ չէօղիւլ մէզտէն , վէ ալթըն քեատէ գը .

ըրմաղտան, վէ տէսթի չէշմէնին
 Եանընտա փարէլէնմէղտէն, վէ
 գոչուտա տօլապ գըրըմաղտան:
 7 Օլտէմ թօփրադ էլ լէլէն օլտու
 զու կիպի՝ եկրէ տէօնէճէք, վէ
 լուհ՝ ծնու վերէն Ալլահա տէօ.
 նէճէք:
 8 Պաթըլըբար պաթըլըրը՝
 վաի՛ղ տէտի՛ հէփիսի պաթըլը
 9 լըգ սըր: Իմոի գալար քի՛ վա.
 ի՛ղ ա՛լիմ՝ օլտուլունտան խալգա
 եինէ պիլի էյըրէթաի. հէմ
 թէֆիթի վէ թէֆէհէհէս էտիպ՝
 10 չօգ մէսըլէր թէլիֆ էթտի: վա.
 ի՛ղ արատը քի՛ մադպուլ սէօղէր
 պուլա. վէ եազըլան՝ տօղըու վէ
 կերէք սէօղէր տիր:

Ա՛լիմէրին սէօղէրի էօյէնա. 11
 ըէլէր կիպի՝ վէ ճէմի՛յէթ սա.
 հիպէրինտէն մըլխանմըշ էնր.
 սերէր կիպի պիր չօպանտան վ.
 ըիլիշ տիր: Իմոի գալար քի՛ է՛յ 12
 օղըում՝ օնլարտան նասիհաթ ալ.
 չօգ քիթապ եափմանըն սօնու
 եօգ տուր, հէմ չօգ օգըումադ՝
 թէնէ զահմէթ տիր:
 Հէփ պու սէօղէն նէթիճէ 13
 սինի իլիտէլիմ: Ալլահտան գօրգ,
 վէ ծնուն էմըլէրինի սագլա, զի.
 րա առէմէ ֆարզօլան՝ սալթ պու
 տուր: Չիրա Ալլահ հէրիշէ հէր 14
 կիզի իլէ պերապէր՝ կերէք էյի.
 յի կերէք քէօթիյի. շէրաս՝ թէ
 կէթիթէճէք տիր:

ԻԼԱՏԻԼԵՐ ԻԼԱՏԻՍԻ

ԵԱԽՕՏ

ԵՐԳ ԵՐԳՈՅ

ՊԱՊ Ա

1 Սօղըմնուծն իրահիլէր իրահի
 սի տիր:
 Պէնի աղընըն էօփիւլէրի իլէ
 էօփալին. զիրա մուհապպէ.
 2 թին՝ շարապտան էյի տիր: Սէ.
 նըն փոփ եաղընըն ըափհասը խօշ
 տուր. աօրն տէօթիլիւշ եաղ իի
 պի տիր. օնուն իջին գըզար սէնի
 3 սէվէրէր: Պէնի չէք, արաընճա
 սէյիթտէլիմ. փատիշահ պէնի
 հալվէթէրինէ կէթիլարտիւ. սէ.
 նին իլէ մէսըուր օլուպ՝ չաղ օլա
 լըմ. սէնին մուհապպէթինի շա.
 րապտան զիյատէ զիքը էտէլիմ.
 սէնի տօղըուլուգ իլէ սէվէրէր:
 4 Է՛յ Երուսաղէմին գըզարը՝

կէգարըն չատըրըսըր կիպի՛ Սո. 5
 զըմնունն փէրտէլէրի կիպի պէն
 էամէր ամմա կիւզէլիմ: Պէնիմ 6
 էամէր օլտուլունտան պադման,
 չիւն քի պէնի կիւնէշ եազար.
 անամըն օղըւլարը պանա զա.
 զապլանտը, պէնի պաղար պէք.
 ճիսի էթալիլէր, վէ պէնիմ պա.
 զըմը պէքըլէմէտիմ: Պանու խա. 7
 պեր վէր՝ է՛յ ճանըմըն սէվտիյի.
 փալիսիւ նէրէտէ օթլարըրսըն,
 էյլէյին նէրէտէ եաթըրըրսըն.
 չիւն քի եօլտաշարընըն սիւրիւ.
 լէրի Եանընտա՝ նի՛չին էիւլիւ
 էօրթիլիւլիւշ կիպի օլալըմ: Է՛յ Էր 8
 քէնտին պիլմէղ խսէն՝ է՛յ գարը.
 լարըն կիւզէլի, սէն սիւրիլէրին
 ադասպինճէ չօգ, վէ օլլադէա.

- ընը չբաժնար օտարացնընեա
 9 նրնտա կիւթ : Է՛յ պէկիւրւում՝
 սէնի Փարաւոնուն աբապար
 րնաաքի գըսոսգարաւ պէնկ
 10 ղէթ սիմ : Խանադարըն ինձու
 տիգլէրի իշէ՛ պոյնուն կերտան
 11 լըզար իլէ կիւզէլ տիր : Սանա
 կիւմիւշ փուլար իլէ ալթուն զին
 ճիրլէր եափաճաղըզ :
 12 Փատիւն հ մէճլիսինտէ կբէն՝
 պէնկում նարսինիւրալհասընը վէ
 13 ըրր : Սէվկիւրւում պանա միւր
 ըն սաֆի տէմէտի տիր՝ մէմէն
 ընմիւն արասընտա կէճէլ յէճէբ
 14 Հապիպէմ պանա՝ Ենգաբգի
 պաղլարընտա հիննա օալգըմը
 կէպի տիր :
 15 Իլթէ կիւզէլ սին՝ է՛յ սէվկիւ
 լում, իլթէ կիւզէլ սին : կէօղ
 լէրին կէօղընլէրնլէրնլէր կիպի
 տիր :
 16 Իլթէ կիւզէլ սին՝ է՛յ հապի
 պէմ, հէմ լաթիֆ սին : տէօշէ
 17 յիմիղ տաիի եէշլ տիր : Ելկէ
 ընմիղն մերթէքլէրի էրզոէն՝
 թալանլարըմըզ սերվիւրտէն
 տիր :

ԳԱԳ Բ

- 1 Պէն Սարօնուն ներքիօր՝ փա
 տիւրին տուէնի իմ :
 2 Տիբէնլէր արասընտա տուէն
 նիճէ իտէ, գըզար արասընտա
 հապիպէմ էօյլէ տիր :
 3 Օրմանըն աղաճլարը արասըն
 տա էրմա աղաճընիճէ իտէ, սէվ
 կիւրւում՝ օղուլար արասընտա
 էօյլէ տիր : ծոուն կէօկէսինտէ՝
 հաղզ էտէրէք օթուրտում, վէ
 մէ յլէսի տիմաղմա թաթը տըր
 4 Պէնի ղիյաֆէթին էվնէ Վէ
 թիրտի, վէ պայրաղը իւղէրիմ
 5 տէ մուհապէթ իտի : Պէնինէ
 Փաիպէր իլէ դուվլէթէնտիրն,
 պէնի էրմալար իլէ գափլիտին
 6 ղերա ա՛ջգ խասթաղ իմ : Սօլ

- էլէ՛ պաշըմըն ալթընտա օղմուն
 վէ սաթը պէնի գուճաղլասըն
 Է՛յ Երուսաղէմ գըղարը՝ սի 7
 ղէ ճէյրանլար իլէ կիւթնտ տա՛
 րանըն կէյիքլէրի իլէ Էէմին վէ
 ըրիւմ, մահպուպու քէնտիսիւ
 թէտիյի ղէմանտէք գալարմա
 յասընըզ, վէ ույանտըրմայասը
 նըզ :
 Սէվկիւրւում սէսի տիր : իլ 8
 թէ պոռաամիլարըն իւղէրնտէն
 սըջոյարապ՝ պաթըրլարըն իւղէ
 ընտէն աթլայարապ կէլլօր :
 Սէվկիւրւում ճէյրանա՝ ետիօա 9
 փէյլէք քաթլոմունա պէնկզէ
 յօր : իլթէ հալա տիվարըմըզն
 արասընտա աուրօյօր : փէնճէ
 ըլէրտէն պաղալօր : գաֆէս
 լէրտէն ֆէօրիւնիւյօր : Սէվկիւ 10
 լում ճէվապ էտիպ պանա տէտի
 քի՝ Գալպ սէն եա՝ հապիպէմ՝
 է՛յ քիւզէլում, վէ կէլ : Չլորաիլ 11
 թէ գըլ կէչտի, եաղմուր կէչտի
 կիթտի : Երտալէ ջիւէքլէր կէօ 12
 ընիւնլար, պուտամանըն վաղթը
 եէթիւնտի : վէ տիյարըմըզտա
 գումրունուն սէսի իշիպիւյօր :
 Ինճիր աղաճը ինճիրիսի եէթիւ 13
 տիրլօր : վէ ասմալար ջիւէք
 լէնիպ՝ ըալհա վէրլօր : գալպ
 սէն եա՝ հապիպէմ՝ է՛յ կիւզէ
 ղէլում, վէ կէլ :
 Է՛յ գալա գօվուղարընտա՝ 14
 եարլար սիֆէրիստէ օլա կէշէր
 ճինում՝ պանա սիմանը կէօթէր
 պանա սէսինի իլթիտիլ : ղըրա
 սէսին թաթը վէ սիման կիւզէլ 15
 տիր : Պիղէ տիւրիլէրի՝ պաղա
 ըմըզ պօղան քիւշիւք տիւրիլէ
 ըր թութուն : ջիւն պաղլարը
 մըզ ջիւէքլէնտի :
 Սէվկիւրւում պէնիւմ տիր, վէ 16
 պէն ծոուն ում : տուէնլէր արա
 ժընտա օթլար : Պէն էսինճէյէ 17
 տէք՝ վէ կէօկէլէր ուզանընճա
 յատէք՝ տէօն է՛յ սէվկիւրւում,
 Է՛յ Բէթեր տաղարընըն իւղէրն

տեքի ճէյրան եա կէյիք եւով
րուսու կիպի ու :

ՊԱՊ Գ

- 1 Դանըմըն սէվտիյնի կէճէ
լէրտէ տէօշէյմ իւզէրինտէ ա
րատում . ծնու արատում տա ծնու
- 2 պուլամատում : Հալա գալալայում
վէ շէհրտէ սօգապլարտա վէ մէյ
տանլարտա տօլաշայում , Զանը
մըն սէվտիյնի արայում . ծնու
արատում տա ծնու պուլամատում
- 3 Պէնի շէհրտէ տօլաշայն պէքէրիւր
պուլուս . Զանըմըն սէվտիյնի
- 4 կէօրսինիւր միւս գէպիմ : Օն
լարտան ալ իւլէրի կէլափիւմ կէ
պի Զանըմըն սէվտիյնի Հէման
պուլտում . ծնու Թօգլթօում
վէ ծնու Թա թօլթօում վէ
վալտէմին հալլէթինէ հէօթիւ
- 5 րիւնալէյալէ գօյլլէրմտիմ : Էյ
Երուսաղէմ գըլալայում սիղէ ճէյ
րանլար իւլէ եալտառ սահրանըն
կէյիքէրի իւլէ եէմին վէրիւրիմ
մահպուպուր քէնտիսի իվթէպի
յի զէմանէտէք գալտըրմայասը
նըլ , վէ ոյանտըրմայասընը :
- 6 Թիւթիւն տիւրէքէրի կիպի
միւրրի տափի վէ քիւնիւք հէր
կէնիւն աթթար սուֆուֆու իւլէ
Թիւթիւն լէնմիւլ Հէօլտէն շու չը
լան քիւմ տիւր : Իլլէ Սոլոմոն
նուն Էստիլի քիւ ծնուն էթրա
Ֆընտա Բարսէլլէն ճէպպարա
րընտան ալթմըլ ճէպպար վար .
- 8 Հէպիւի գըլալա եալլըմըլ ճէն
կէ Թալլմ օլունմաշար տըր
կէճէ գըրգուլարնտան հէր պի
րինիւն գըլալա պուսու իւզէրին
- 9 տէ տիւր : Սոլոմոն փատիլաճ
քէնաինէ Լիբանանըն ալաճլա
րընտան պիւր Թալթը րէվալ
տէն գօլալը աթթուստան մին
տէրի երգալանտան եալտու . Ի
չինի Երուսաղէմ գըլալը մու

հապպէթ իւլէ նաքշ էթմիւլէր ի
տի : Էյ Սին գըլալը չըքն ,
վէ Սոլոմոն փատիլաճ քէնալը
նըն ծնու կիւվէյիւյի վիւնիւն
տէ վէ Էիւրէյիւնի շալլըլը կիւ
նիւնտէ Թաճլալը Թաճը իւլէ
կէօրիւն :

ՊԱՊ Գ

- 1 Ի շիւն սէն կիւզէլ սին եա
հապպէթ , իլլէ կիւզէլ սին .
եալլալընըն արասընտան կէօլէ
րին կէօյէրճինլէրինքի կիւ տիւր
տալլարըն Գալալա տալլընտա
եալլան քէլիւր սիւրիսիւն կիպի
տիւր : Տիլլէրին եալլալանտալան
- 2 չըքան գըրգըմըլ սիւրիւն կիպի
տիւր , քի ծնարըն հէփիսի էքիւ
լի օլուպ օլալարտա եալլալալը
եօլ տուր : Տուաալլարըն ալ
- 3 իվիլք կիպի վէ սէօլէյիւն կիւ
զէլ տիւր . եանապլարընըն իււ
թիւ եալլալընըն արասընտան
նար փարէպի կիպի տիւր : Պոյ
- 4 նուն շըլ ճէպէլտանէ իլլին պինա
օլունմուլ Դաւիթ գուլլէտի կի
պի տիւր , քէ սնտա հէփիսի ճէպ
պարլարըն սիփէրէրի օլարագ
ալին գալգան տըլմըլ տըր : Իքի
- 5 Դէմէլէրին սուսէլէր արասըն
տա օթլանըր պիւր չիֆիլ էքիւ
ճէյրա եալլալըրը կիպի տիւր :
- 6 Թա կիւն Էսինճէյտէք վէ կէօլ
կէլէր ուզանընճալատէք , պէն
միւրրի տափինիւն տալլընա վէ
քիւնլէյիւն պալլըրընա կիտէճէ
յիւմ : Պիւս պիւթիւն կիւզէլ սին
- 7 Էյ հապպէթ , վէ սնտէ գու
սուր եօգ տուր : Պէնիմ իլլէ
- 8 Բանանտան Էյ կէլլն պէնիմ իւլէ
Լիբանանտան կէլ . Լիբանանըն
Թէփէսինտէն Սանիւրին վէ Հէր
մանուն Թէփէսինտէն արասըն
լարըն ինլէրինտէն վէ գալլան
լարըն տալլարընտան նալար գըլ
Եիւրէյիւ պալըն Էյ կիլլէ գըլ

գարննտալըմ, կէօղէրնին պի.
րիսի իլէ՝ պոյնունտա կէրտան.
լըգարննըն պիրի իլէ եիրէյիմի
10 ալալն: Մուհապպէթին նէ՝ կիւ.
ղէլ տիր՝ էյ կէլին գըղ գարննտա,
շըմ, մուհապպէթին շարապտան՝
վէ սէնին Իսի՝ եաղլարննըն լաի.
հասը ճիւղէ պէհարլարտան նէ՝
11 էյի տիր: Տուտագլարնտան
պալ տամլար՝ էյ կէլն. տիլնին
ալթընտա պալ վէ սիւտ վար,
վէ էսվաղլարննըն լաիհասը լի.
բանանըն լաիհասը կիպի տիր:
12 Կէլն գըղ գարննտալըմ՝ գափա.
լը պաղէ տիր. գափալը չէշմէ՝
13 միւհրիւ փունկար տըր: Փի.
տանլարնն՝ նէֆիս մէյվէլէր իլէ՝
հիննալէր վէ նարտինլէր իլէնար
14 պօսթանը տըր, նարտին վէ զաֆ.
րան գամըլ վէ տարջին՝ հէրքիւն.
լիւք աղաճը իլէ՝ միւրի սաֆի
վէ ուտ աղաճը՝ ճիւղէ պաշ պէ.
15 հարլար իլէ, պաղէլէր չէշմէսի՝
ապուհայաթըն գոյոսու վէ
լիբանանտան ագան չալար տըր:
16 Ոյան էյ փօրեսա, վէ կէլ էյ
լոտու, պաղէմէ էս քի՝ յնարն
պէհարլէրի ագալար. սէվիլիւ
լիւմ պաղէսինէ կէլին, վէ նէ.
ֆիս մէյվէլէրնի եէսին:

ՊԱՊ Ե

1 Ոյաղէմէ կէլիմ՝ էյ կէլն
գըղ գարննտալըմ, միւրի սա
ֆիմի պէհարլէրիմ իլէ տէվէր.
տիմ, կէօմէճիմի պալըմ իլէ եէ.
տիմ, շարապըմը սիւտիւմ իլէ իչ
տիմ. եէլին էյ տօսթլար, ի.
չն, վէ մէսթ ոլուն էյ աշպապ.
լար:
2 Պէն ույուրում, ամմա եիւ.
րէյիմ ույանըգ տըր. գափույու
չալան սէվիլիւմիւմ սէսի տիր.
էյ հապիպէմ գըղ գարննտալըմ՝
պանա աշ էյ կէօյէրճինիմ՝ փա.
քիզէմ. զիրա պալըմ չիհտէն՝

քեաքիւլէրիմ կէճէ տամլալ.
րնտան տօլմուշ տուր: Գաֆ.
3 Թանըմը սոյունտում, ծնու նի.
ճէ կիլինէյիմ. այագլարըմը
եայգատըմ, ծնարը նիճէ քիւ.
4 Էտէյիմ: Սէվիլիւլիւմ էլինի տէ.
լիքտէն ուղաթար. վէ ծնտան էօ.
Թիւրիւ պաղլարըմ հարաքէթէ
կէլաի: Պէն գալըմը քի՝ սէվ.
5 կիւլիւմէ ալարըմ, վէ էլէրիմ.
տէն միւրի սաֆի վէ փարմագ.
լարմանն սիւրկիւլէրին Թու.
Թամագլարը իւղէրնէ սըզան
միւրի սաֆի տամլատը: Պէն
6 սէվիլիւլիւմէ ալարըմ, ամմա սէվ.
կիւլիւմ չէքիլիւ պիլիթ միւլիսի. օ
սէօյլէյինճէ՝ ճանըմ պայըլը.
ծնու արատըմ. ամմա ծնու պուլ.
մատըմ, ծնու չաղըրտըմ, ամմա
պանա ճէվապ վէրմէտի: Շէհր.
7 տէ տօլալան պէքէլէր պէնի
պուլտուլար. պէնի միւրտուլար,
պէնի եարալատըլար. հիտարն
պէքէլէրի իւղէրնիմէն նիգա.
8 պըմը գալըրտըլար: Սիզէ եէ.
մին վէրիմիմ՝ էյ Երուսաղէմ
գըղլարը, էյէր սէվիլիւլիւմի
պուլուր իսէնիզ, ծնա խապէր
վէրէսինիզ քի՝ պէն աշգ խաս.
Թատը իմ:

Էյ գարըլարն կիւղէլն սէնին
9 սէվիլիւլիւմէն շայր սէվիլիւլիւ.
տէն նէ՝ Փարգը վար. սէնին
սէվիլիւլիւմէն շայր սէվիլիւլիւ.
տէն նէ՝ Փարգը վար քի՝ պիղէ
10 պէօյլէ եէմին վէրիլիսին: Սէվ.
կիւլիւմ պէյազ վէ գըրմըգ տըր,
սնպինտէ մէշհուր տուր. Պալը
11 խալիս ալթուն տըր, քեաքիւլէ.
րի փէրիշան՝ գուզըն կիպի գա.
րա տըր. Կէօղէրի սու սէլէրի
12 եանընտա՝ սիւտ իլէ եայգանըլը
տօլըուն ալար եանընտա օթու.
րան կէօյէրճինլէր կիպի տիր.
13 Եանագլարը պէհար ֆիտանըլը
կիպի ըլթըրլէր եասըրգլարը
տըր. սուտագլարը՝ ագան միւր.

րի սափի տամայան սուսէնէր
 14 տիր . Ելէրի՝ Թարսիս թաղէրի
 մըխլանմը ալթուն եիւղիքէր
 տիր . գարնը կէօք եա՛գուծ իւլէ
 դափլը իշէնսիշ ֆիւտիշի տիր .
 15 Պալարըլարը՝ խասս ալթուն գա-
 յիտէր իւղէրիտէ թէմէլէն .
 միշ մերմեր տիրէքէր տիր . սի-
 մասը Լիբանան կիպի՝ երգէր կի-
 16 պի մուխթար տըր . Տիմաղը
 թաթը՝ վէ.բէնտիսի պիւսպիւ-
 թիւն արգուսէնտ տիր . է՛յ Ե-
 րուսապէմ գըղարը՝ սէվիւլիւմ
 պու՝ վէ մահպուպու մպու տուր :

ՊԱՊ Զ

1 Սէվիւլիւն նէ՛րէյէ կիթաի՝
 է՛յ գարըլարըն կիւղէլի . սէվիւլի-
 լիւն նէ՛րէյէ տէնտիւ , վէ ծնու
 սէնին իւլէ արայալըմ :
 2 Սէվիւլիւմ պաղէսինէ՝ պէ-
 հար ֆիտանըղարընա էնտի.բի՝
 պաղէլէրուէ օթլայա , վէ սու-
 3 սէնէր տէլիլիլէ : Պէն սէվիւլի-
 լիւմին իմ , վէ սէվիւլիւմ պէ-
 նիմ տիր . օլ սիւսէնէրաւ օթ-
 4 ւտուր :
 Թերսա կիպի կիւղէլ սին՝ է՛յ
 հապիպէմ , Երուսաղէմ՝ կիպի
 տիւլէր սին . ալէմուարը կիպի
 5 հիյպէթի սին : Եծիւմտէն կէօղ
 լէրինի տէնտէր , զերա ծնլար
 պանա զալիպ օրու . սաչլարըն՝
 Գաղաադտա եաթան բէջիլէր
 6 սիւրիւսիւ կիպի տիր : Տիւլէրին՝
 եայդանմադտան չըգան տիւլի գո-
 յունլար սիւրիւսիւ կիպի տիր ,
 7 բի ծնլարըն հիփիսի բէրլիլի օ-
 լուա՝ ծնլարտա եալուսուղ եօգ
 8 տուր : Եանաղլարընըն իւսթիւ-
 եալմաղընըն արաբընտան նար
 փարէլէրի կիպի տիր : Մէլէբէ-
 9 լէր ալթմը՝ վէ օտաղգլար սէբ-
 սէն տիր . վէ պաբիւր գըղարըն
 հիսապը եօգ տուր : Պէնիմ կէօ-
 յէրձինիմ՝ փաբիլէմ պիր տիր .

անասընըն պիրիձիյի՝ վալիտէսի .
 նին սէջիլիլի տիր . ծնու գըղար
 կէօրտիւլէր , վէ օնա՝ Ե՛ն՝ մուլթու
 տէտիլէր , մէլիքէլէր վէ օտաղգ-
 10 լար տախի ծնու մէտհ էթտիլէր :
 Պու սէհէր կիպի պադան՝ այ կի-
 պի կիւղէլ կիւնէշ կիպի փաբ՝ ա-
 լէմաարըր կիպի հիյպէթու օ-
 11 լան բի՛մ տիր : Ճէվիլ պաղէսի
 նէ էնտիմ բի՝ վատիւնէն եէլիլի-
 յինի կէօրէլիմ , ասմա ֆիւլիս-
 լէնտի մի՝ նար չիւլէքէնտի փ պա-
 12 գայըմ : Պէն պիւլիլիլէր , ճա-
 Նու պէնի պէյին էթպա՛սը գո-
 13 չուլարընա գօտու : Տէօն՝ տէօն
 է՛յ Սողոմալը , տէօն՝ տէօն , վէ
 ասմա նաղար էտէլիմ .

Սողոմալըյա՝ նիջիւն իբի պէօ-
 լիւք ըադսարա կիպի նաղար է-
 տէրսինիլ :

ՊԱՊ Է

Ըյաղլարըն՝ այագ դալը ի-
 1 լէ նէ կիւղէլ տիր է՛յ պէյ գըղը ,
 դաղալարընըն չէվէսի՝ ուսթատ
 էլէրի իշի կէրտանըղլար կիպի
 2 տիր : Ղէօպէյին՝ շէրպէթի էբ-
 սիբսիլ միւտէվիլէր թա՛մ գար-
 նըն սուսէն իլէ չէվիլիլէ պուղ-
 3 տայ երղընը կիպի տիր : Իբի մէ-
 մէլէրին՝ պիր չիֆթ էբիլ ճէյ-
 4 րան եալուլարը կիպի տիր : Պոյ-
 նուն ֆիւլաիլի գուլէ կիպի՝ կէօղ-
 լէրին Եսեբնտա իւսթարբիմ
 դալիուսու եանընտաբի հալուղ-
 5 լար կիպի՝ պուրնուն Դամասկո-
 սա տօղու պադան Լիբանանըն
 գուլէսի կիպի տիր : Իւղէրինտէ
 տաղըն Կարմեղու կիպի՝ վէ պա-
 6 չընըն զիւլիլի երղալան կիպի
 տիր . փատիշա՛հ՝ բեաբիլիլէրինէ
 պաղը տըր : Է՛յ մահպուպէ զա-
 7 նիֆիլէր իլէ նէ՛ կիւղէլ վէ-
 նէ՛ լաթիֆ սին : Պու սէնին պո-
 յուն խուրմա աղաճընա՝ վէ մէ-
 մէլէրին սաղլըմլարա պէնկղէր :

- 8 Տէտրմաքի՝ խորմանալ ճիւղն ալ չը-
գայլամ, օնուն սալարընա ետալը-
շալըմ. հէմ հալա մեմէլին աս-
մա սալալըմարը կիպի վէ պուր.
նունուն րաիհասը էլմալը կիպի
9 օլա. հէմ արմաղըն՝ սէվկիւլիւմ
իշիւն սողըու աղալ մախառըւա-
րըն սողսաղըւրընա սիւղիւլըն
էյի շարապ կիպի տիր.
10 Պէն սէվկիւլիւմիւն իմ, վէ օ.
11 նուն արղուսու պանա արը: Կէլ
սէվկիւլիւմ՝ սահրայա չըգալըմ.
12 շարսաղըրտա կէճէլէլիւմ. Սա-
պահրայն պաղարա վարալմ. սա-
մա ֆիլիսէնտի՝ մի չլէլիւն տ-
չըլըմ մը՝ նարալըլէլէնտի՝ մի
պաղալմ. մուհասպէթիմի սա-
13 նա օլատա վէրէլիւմ: Եւպրուհ-
լըր րաիհա վէրաի. հէմ գափու-
լարըմըգաա էյ սէվկիւլիւմ՝ սէ-
նին իշիւն կերէր եհնի կերէր էս-
քի՝ հէր նիյ ձեթտէն սաղըլմըլ-
լմ:

ՊԱՊ Ը

- 1 Սօլայալը անամըն մէմէսինի
էնմիշ գարընաալըմ՝ կիպի օլա ի-
տին. սէնի տիշարըտա պուլուն
ճա էօիէր իտիմ տէ պէնի թահ
2 դիր էթմէլէր իտի: Եօնիւնէ
տիւշիւպ սէնի անամըն էվինէ
կէօթիւրիւր իտիմ քի՝ պանա էօյ-
ըէտէսին. սանա պահարըլը շա-
րապտան՝ նարըմըն շիւստընտան
3 իշիւր իտիմ: Սօլ էլի պաղըմ
ալթընտա օլուպ՝ սողը պէնի գու-
ճաղըլար իտի:
4 Եյ Երուսաղէմ գըղըլըլը՝ սի-
ղէ եհմին վէրիւրիմ քի՝ մահպու-
պու թա օ իսթէտիյի զէմանէ-
տէք ույանտըրմայասընըլ, վէ
գալտըրմայասընըլ:
5 Օլէօլտէն՝ շու սէվկիւլիւսիւ-
նիւն իւղէրինէ տայանարաք չը-
գան քի՝ մ տիր. սէնի էլմա աղա-
ճընըն ալթընտա ույանտըրտըմ.

անան սէնի օրատա թէվիտ էյ-
լէտի, վալտէն սէնի օրատա տօ-
ղուրտա: Պէնի էիւրէլիւն իւ-
ղէրինէ միւհը կիպի՝ գօլունուն
իւղէրինէ միւհը կիպի օ. զըրա
ալըլ էօլըմ կիպի դապի՝ վէ հա-
սէա մէգար կիպի սէրթ տիր. օ.
նուն ալէվի փէք շէտա ալթէլ
ալէվի տիր: Ալըլ չօգ աուլար
սէնտիւրմէյէ գատիր տէյիւ,
վէ ըրմաղըլար օնու զարգ էտթ-
մէլ. պիր քիման ալըլ իշիւնէ.
վինին հէի մալմին վէրսէ. օ.
նու պիւթիւլիյէ խօր կէօրիւր.
լէր:

Պիր քիւշիւք գըղ գարընտա.
չմըլ վար. քի օնուն մէմէլէրի
էօլ սուր. գըղ գարընտալըմըլ
իշիւն՝ օնուն հաթըրտա սէյ.
լէնտիյի կիւնտէ նէ՝ էյլէլիւմ.
Եյէր հիսար օլա իտի, իւղէ.
ընտէ պիր կիւմիւլ գուլէ պի-
նա էտէր իտիք. վէ էյէր գա-
փու օլա իտի, օնուն իւղէրինէ
էլըլ թախթասը դաիւրա իտիք:
Պէն գալէ՝ իմ, վէ մէմէլէրիմ
գուլէ կիպի տիր. օլ զէման օ.
նուննաղարընտա սէլամէթ պու-
մուլ կիպի օլտում: Բաղասան
սա Սողմոնուն պողը վար իտի.
օլ պաղը պէքըլէրէն վէրաի.
հէր քէն մէյլէսի իշիւն պին գը-
թա կիւմիւլ կէթիւրտի: Պէնիմ
պաղըմ քէնտի Էօնիւմա տիր.
էա՝ Սողմոն պին սէնին վէ ի.
քի իւղիւ օնուն մէյլէսինի պէք-
լէյիւլէրին օլա:

Եյ պաղէլէրտէ նաքին օլան
գըղ՝ Էօլաղար սէնին սէօինէ
գուլաք վուրուրար. պանա գա-
լի իշիւտիր:

Թէլ օլ էյ սէվկիւլիւմ, վէ
պահարար տաղարընըն իւղէ.
րինտէ ճէյրանա՝ Էախօտ կէ-
յիւրէր Էալթուսունա պէնկըլ
օլ:

ԼՍԱԼԵՅԻ

ՊԼԱՆ

- 1 ԼՍԱԼԵՅԻ օղու Եսայիին
Յուդա փառնաշարը Ողևա Յո.
վաթամ' Աքաղ վե եղեկիանն
կիւնէրինս' Յուդա իւն Երու.
ուղեմն Հագդնա կեօրսիւյիւ
վահիսի տիր :
- 2 Ես' կեօքէր' տինկէյին . վե
էյ' եեր' գուրադ վուր , ղերա
Բապպ սեյլէսի . Օղուլար
պեօյիւ թախմ վե երաճէլծախմ ,
վե օնլար պանա ա'սը օլուուլար :
- 3 Եօքիւղ քէնտի սահիւյինի' վե ե.
չէք քէնտի աղաւնն եւմիւյինի
պիւր . աճա Խորայլւ պիւմէլ ,
գաւմըմ անկլամաղ :
- 4 Վայ կիւնահեար թայիֆե'
եարամաղըըը ալըր գալմ' ֆե.
նաքեարարը ղիւրիյէլծի' ֆե.
ստա էսիճի' եկաաւար . Բապպը
թէքք ելծաիւր , Խորայլէին Ա.
ղիղինի թահգիր ելծաիւր , կե.
- 5 րի չէքիտիւր : 'Եէ' իչիւն սիւզ
վուրուտուղճա' սահա իսեան
արթըրը պնըլ . պիւթիւն պաշ
մա'րաղը վե պիւթիւն երեքք
- 6 պաղլն սըր : Այադ թապա.
նընտան թա պաղաաէք օնտա
սաղըրդ եօդ տուր , եարա վե
չիշ վե իրինի պերէ տիր . օնլար
սըղըմաարար , վե պաղլանմա
տըլար , վե եաղ իւլ եոմլանմա
տըլար :
- 7 սըլար : Տիյարընը վիւտն օլ
մուշ , չէհըլըրինիւղ ալծէլէ եան
մըլ , եէրինիւղ եատլըր էօնիւ.
նիւղաէ եերէր , վե օ' եատլըր
խարապալալ կիսի վիւտնէ տիր :
- 8 Վե Սիւն զըլք պաղտա գուլիպէ
կիպի' խըյար պօսլծանընտա չէր .

կէ իկի' մուհատէրէյէ ալընմը
չէհըր կիպի գալալ : Ա'քէրէրէրն
Բապպը պիւլէ պիր աղ պաղիւյէ
պրապմաա իտի , պիւլ Սողոմ
կիսի օլուր իտիք , Գոմորա
պէնկէր իտիք :

Բապպըն սեօղիւնիւ տինկէլ 10
յին' էյ' Սողոմ ղապիլծէրի ,
Ալաճըմըըն շէրիալծընա գու.
լազ վուր' էյ' Գոմոր գալմիւր :
Չօդ գուրպանլարընըլնէմ' կե. 11
րէք' տէյօր Բապպ . գօջ պիւ.
թիւն եանալարընտան վե պէս.
լի հայվանլարըն եաղնտան պրգ.
մըլըմ , վե պուղաւար հէմ գու.
լաւար վե երքէլըր գանընտան
հաղլ ելծեմ : Հուգուրուտա 12
կէրիւնմէյէ կէլուլլինիւղտե'
պուճու ելլնիւղտէն քի'մ թաւապ
կլծաի , քի ալուլարըմա պաաա.
սընըլ : Արթըր պօշ հէաիյէ 13
լէր կլծիւրմէն , պուխուր պանա
մէքրուճ տուր . օյ պաղըլարը վե
շարալծարը վե ճէմիյէլծ տա'
վեթինի թէհամիւլ էտէմէմ .
պայրամ պիւլն եարամաղըգ
տըր : Այաղըլարընըլտան վե 14
մուալլին պայրամլարընըլտան
ճանըմ իրաճ էտեր . օնլար իւ.
ղէրիմէ եիւք օլուուլար , գալըր.
մապտան եօրուտուլմ' իտի սիւզ 15
էլլէրինիւղ գալուրըրընըլտա'
կէօղէրիկ սիլաէէն կիլէլէյէճէ.
յիմ' նիյաղ տախի չօղալծարըր.
նըլտա' պաւ տինկէլմէյէճէյիմ' .
էլլէրինիւղ գանլար իւլ տուր
տուր :

Խայրա'ւա փալէլնին , կէօլ 16
լէրիմի գարընտան եարամաղ
ամէլէրնիւլ գիւնէրին , եարա

- մաղըզ իշխմբաւն ֆերաղաթ
 17 կէլին . էյլքէ էթմէյի էյրէ .
 նին , հագգը արաղզ մաղաւմ
 տողուլուզ էտին . Էթսիւզին
 շերաւթընը կէտրին , աուլ դա
 րընըն տա՛վաւնաւ պաղըն .
 18 Հալա կէլին վէ միւպաշխէ
 էաւելմ' աւելոր Բապզ . էյէր
 կիւնաշարընը գըրմըզ կիպի
 սէ՛ դար կիպի աղարաճապար ,
 էյէր ալ կիպի գըրմըզ իսէլէր՝
 էափաղը կիպի պշաւօլաճապար
 19 տըր : էյէր սիզ գայիլ օլուր
 աէ՛ իթաւթ էտէր իսէնիզ ,
 էէրին նիյգէթինի էէյէճփսի .
 20 նիզ . Ամմա էյէր իմթինա՛ է .
 տէր աէ՛ տ'սը օլուր իսէնիզ .
 սիզի գըլըճ էէյէճփ սիւր . շին
 քի՛ Բապզըն աղղը սէյլէտի :
 21 Օւ էպին շէհը՝ նէ՛ վէճ : Իէ
 ֆահիէ օլուր . շերաւթ իւէ
 տօլա օլուր՝ մնաւ տատաղաթ
 տօլին իսի , ամմա ֆիմի դա .
 22 Թիլէր Բէպաը տըր : Կիւմիւ
 շին ճիւրիւֆէ տէօնիւ , շա
 րաւըն սու իւէ գորըշիւշ տըր :
 23 Սէրվէրէրին ա'սը՝ վէ իըրաղ
 լարըն էօլաւը տըր , ճիւմէտի
 րիշէթ սէվիսի՝ ի՛վաղ արաւնճա
 կիտէր . էքսիւզին շերաւթը
 նը կէօրէզէր , վէ տուլ գաղը
 նըն տա՛վաւ օնըսաւ վարմաղ :
 24 Օնուն իշին իրօպէրին գա .
 տիրի ա'գէրլէրին Բապզը Ե .
 հովանըն սէօղիւ դա տուր . Էյ
 վա՛ խափմըրիմանն էօճալա .
 ճաղըմ , վէ տիւշէրլէրիմանն .
 25 Թիցամ պրաճաղըմ : Վէ էլիմի
 սէնին իւղէրինէ շէվիլիսի՝ սէնին
 ճիւրիւֆիւնիւ պօրա իւէ կիպի
 վաթէյէճէյիմ , վէ հէվի գաղա
 26 յընը կիտէրլէրին : Վէ սէ
 նին հաթիմէրլէրին էվլէլէ կիպի
 հէմ միւշիդէրլինի իւրէլի կիպի
 տէօնտիլէճէյիմ . օնտան սնի
 րա սանա՛ Սաղըզ շէհը՝ էմին
 27 շէհը չաղըրլաճաղ տըր : Սին

շերաւթ իւէ՛ վէ օնուն աէօնէն
 էսիւղէրի սաաաղաթ իւէ ֆիտա
 օլունաճաղ : Ամմա դապահաթ . 28
 լըրա իէ կիւնաշարլար՝ պիւր
 լիթաէ գըրլաճաղար , վէ Բապ
 ար թէրք էտէնլէր սիւլէնէճէք .
 29 մէշէլէրանն ութանաճաղար ,
 վէ սէշտիյիլը պաղըլէրանն
 ա'րլանաճաղընը : Չերաէալի 30
 րաղը սօլմաշ մէշէ կիպի՝ վէ
 սույու օլմայան պաղըլէ կիպի օ .
 աճաղաղընը : Վէ դուվլէթլի 31
 օլուն իւթիւպիւ կիպի՝ վէ ա՛ .
 մէլի գըլըճըմ կիպի օլաճաղ ,
 վէ իյիսի պիտէն էաւաճաղ ,
 վէ սէօնտիւրէն օլմայաճաղ տըր :

ՊԵՊ Բ

Յուգա իւէ Նրուսաղէմ՛աղ . 1
 գընա Ամմա օլուր Նապինն
 վահիւն կէօրաթիւյիւ սէօղ սիւր :
 Վէ վագի՛ օլա քի սննի կիւն . 2
 լէրտէ՛ Բապզ էվիլին տաղը՝
 տաղարըն պաղնսա գայիմօլա .
 ճաղ , վէ պայըրլարաւն էօղա .
 րը գա՛գաճաղ տըր . վէ հէվի
 Թայիլիէլէր օնա իւշէճէլէր :
 Վէ չոգ գալմէր կիպիզ տէյէ . 3
 ճէլէր քի՛ Կէլին Նհովանն
 տաղընա՛ Յակոր Ալահնըն է .
 վինէ չոգաղմ , վէ պիղէքնտի
 էօլարընը էյրէտէ , վէ օնուն
 Թալիլիլէրինաէ էիւրիլլէլմ ,
 գ'րա շերաւթ Սինտան՝ վէ
 Բապզըն սէօղիւ Նրուսաղէմանն
 չոգաճաղ : Վէ Թայիլիլէրին ա . 4
 րաւընտա շերաւթ կէօրէճէք ,
 վէ չոգ պալմէրլի Թէփտիւ էաւ .
 ճէք . վէ օնուր գըլըճարընը
 տափանլարա՛ վէ մըղաղարընը
 Թըրիանլարա՛ տէյէճէլէր .
 Թայիլիլէր Թայիլիլէյէ գըլըճ գալ
 աղըմայաճաղ , վէ ալթըզ ճէնք
 էյրէնմէյէճէլէր :
 Էյ Յակոր էվլէլէ Բապ . 5

- պըն ընդընտա երբիայէլմի
 6 Չինն քի սէն դաժմըն՝ Եսէիբ
 է վէճի պրագտըն . զիրա կիւն
 ոտողուսու պիտի-ճիւլեթի իւն տօլ
 տուար , վէ Փղաւարար կիւպի
 սահհարար օտուար . հէմնատ
 օղուարը իւն իթթիֆագ էթ .
 7 տիւր : վէ սնարըն սիյարը
 կիւմիւզ վէ ալթուն իւն տօղուս ,
 վէ խաղիւնէրինին նիհայէթի
 եօգ տուր . հէմ սիյարը ալթ.
 ար իւն տօղուս , վէ արապարա-
 րընըն նիհայէթի եօգ տուր :
 8 վէ սիյարը փութար իւն տօլ
 տու . էլլէրինին ա՛մլինէ փար .
 մաղարընըն եափաղը շէլէ
 9 սէճտէ գըլարար : վէ հանա
 քիւն չէօքտիւ , վէ քիչիգատէ
 ալադաւտը . իմինն ընարա
 ա՛ֆվէթմէյէճէքսին :
 10 Բապարն գորգուսու երեղին
 տէն վէ ընուն ա՛ղամէթինին ճէ-
 լալինտէն գոյայա կիր , վէ թօփ
 11 րադտա կիւլէն : Վաէմին եիւ-
 ճէ կէօղէրի ալադաւտաճագ ,
 վէ ինսանարըն քիարի չէօքէճէք
 տիր . վէ օլ կիւնտէ եալընդ
 12 Բապպ եիւճէլէճէք : Չլրա ա՛ս
 քերէր Բապպընըն կիւնիւ՝ հէր
 մաղուր վէ քիպիրին իւզերինէ՝
 վէ հէր եիւճէլնիւնին իւզերինէ
 13 օղաճագ աըր , վէ օ ալադաւտա-
 ճագ , եանի Վիտանըն հէր
 եիւճէ վէ եիւքսէք էրդէրի իւ-
 ղերինէ՝ վէ Բասանըն ճիւմլէ մէ-
 14 շէլէրի իւզերինէ , վէ հէրի եիւ-
 ճէ տաղարըն իւզերինէ՝ վէ
 ճիւմլէ եիւքսէք թէփէրէրին իւ-
 15 ղերինէ , վէ հէր եիւճէ գուլէ-
 նին իւզերինէ՝ վէ հէր մէթին
 16 գա՛լնինին իւզերինէ , վէ Թարսի-
 սին հէր կէմլէրինին իւզերինէ՝
 վէ ճիւմլէ կիւզէ պայրաղարը
 17 նըն իւզերինէ օլաճագ : վէ ա-
 աէմին ֆոտուլուզու չէօք՝ ճէք .
 վէ ինսանարըն քիարի ալադա-
 ճագ աըր . վէ օլ կիւնտէ եա-

լընդ Բապպ եիւճէլէճէք : վէ 18
 փութար պիւքիւլէլէյէ եօղ օ-
 լաճագ : վէ Բապպըն գորգու- 19
 սու եիւզինտէն վէ ընուն ա՛ղա-
 մէթինին ճէլալինտէն՝ ընուն եէ-
 րի սարսըթմաղա գալգաղը ղէ-
 ման գարալարըն մաղարալարըն
 վէ եէլին ինլէրինէ կիւլէճէքէր :
 Օլ կիւնտէ առէմ՝ ընուն իւ 20
 չինն սէճտէ գըլաւաղա եափաղը-
 րըն կիւմիւզ փութարընըն վէ
 ալթուն փութարընըն քէօսլթէ-
 պլէրէրէ վէ կէճէ գուշարընա
 ալթաճագ , քի Բապպըն գորգու- 21
 սու եիւզինտէն վէ ընուն ա՛ղա-
 մէթինին ճէլալինտէն՝ եէրիսաղ-
 սըթմաղա գալգաղը ղէման դա-
 յարըն տէլլէրինէ վէ թաշա-
 րըն գօվա գըլարընա կիրէ հէֆէսի 22
 պուրնունսա օլան առէմուն վաղ
 կէլին . ղերա օ՝ նէյէ սալըրը :

ՊԱՊ Գ

- Օ իրա իլթէ ա՛պքերէրին 1
 Բապպըն Եհպա՝ Երուսաղէմ
 տէն վէ Թագաւտան ա՛սաղը վէ
 աէյնէյի՝ էքմէյին հէր ա՛սա-
 սընը վէ սույուն հէր ա՛սաղընը ,
 գա՛յ իմանը վէ ճէքքէյի՝ հաքի- 2
 մի վէ փէյլաւաղէրի վէ ֆալճը-
 յը վէ շէյիսի , էլլի սալըրը վէ 3
 միւլթէպէր օլնը՝ վէ միւլթի
 ա՛լլա՛մարիֆէթլիյի վէ ֆէհհիմ 4
 սահհարը կիւնէրէճէք ալր : վէ
 իւզերլէրինէ՝ սէրվէրլէր իլին 5
 կէնճէրի գօյալըմ , վէ ընարա
 չաճուղար ճիւքիւմթ սիւրի :
 վէ գալմա՝ պիրի պիրինտէն վէ 6
 հէր քէս դնուսունտան դասը
 չէքէ . վէ կէնճէր ինթիյար-
 արա՝ հէմ հադիրլը միւլթէպէր-
 լէրէ քիւր իւն հարսըթ ետէ-
 լէր : Օլա՛մ քիլն՝ պապաւընըն 6
 էվլլունն օլան գարընաւաղը
 թուլուս պ՝ Վէնին հալապըն վաը .
 պիղէ զապիթ օլ , վէ շու վիրա-

- նէ սէնին կէնն աթընտա օյտուն
 7 Բէնէ : ՕԼ կիւնտէ օ Գաթի ճէ .
 8 Ժապ վերիպ տէյէ . Սահիպ օԼ
 Ժապ, չիւն քի էվիմտէ էքմէք
 Եօգ սուր . Զէփ էսվապ Եօգ
 սուր . պէնի գալմ գապլթի
 8 Եփմէն : Չիւն Ե Երուսաղէմ
 Եղըրը . վէ Յուդա տիւշալի .
 Գիրա տիւշէրիքէ ամէլէրի Բապ
 պա դպըք աըր , շէյլէ քի ծոռն
 Ճէլլնազարընը տարըրտալար :
 9 Ենպըրն կաթրա պազմասը
 յնարըն ալէյնի շէհառիթ է
 տիք , վէ կիւնաշարընը Սողոմ
 կիպի խապէր էտէրէր , սապլա
 մազլար . վա՛յ ծնարըն ճանը
 նա , զիպ քէնտիլէնէ պէլա
 10 Կէթիրտիլէ : Սաաըրա տէլլի
 քի՛ ծա էյի օլաճադ . զիրա ա՛
 յէլէրինն մէյլսինն Եէյէճէք :
 11 Վա՛յ Փաաըլա՛ ծա Փէնտ օլա
 ճադ . զիրա ծնա՛ ծոռն էլէրի .
 Նին իւճիլթի իճրա օլաճադ :
 12 Գալմիւնա՛ ջօճազլար օկնճիտէ
 էտէր , վէ ճա գարըլար Թէ
 տալուճ էտէր . էյ՛ գալմըմ՛
 սէնի գուլաղուղայանարըն ազ
 տըրըրար , վէ սէնին Եօլունոն
 իղէրինն պօզարլար :
 13 Բապպ տա՛վա կէօրմէյէ գալ
 գըլը , վէ գալմէրի մոհաքէմէ
 14 Էթմէյէ տուրույօր : Բապպ քէն
 տի գալմընըն իթիլարլար վէ
 սէրվէրէրի իլէ՛ շէրաալծա կէ
 լէճէք . զիրա սիղ պաղը Եադ
 տըրըդ . Փուգարասան գալմը
 15 Լան՛ էվինիզտէ տիր . Իիզէ նէ՛
 օլտու Գի գալմընը Էղէրտիլէզ .
 վէ Փուգարանըն Եիլ զիւնիւ է
 զէրտինիլ՝ տէյօր ա՛ղբէրլէրին
 Բապպը Եհովա :
 16 Զէմ Բապպ աէտի քի՛ Սիօ
 նուն գըղլարը Փաուլլանտըզլա
 րը Ենիւն՝ վէ կէրիմի Կէրասն
 Զէմ ալտաալճը կէօղէր իէէ կէ
 զիպ գըրըլարադ Եիւրիտիքլէ
 րի վէ ալազլարըն Էօթաիւր .

տիւքլէրի ինիւն . Բապպ տալի 17
 Սիօն գըղլարընըն Թէփէսինն
 տաղ գըլաճադ , Զէմ Բապպ յն
 րարն ա՛լլէթ Եէրինն չրփլա
 տաճապ աըր : ՕԼ կիւնտէ Բապպ 18
 Էօթէն ալադ զիյնէթիլն վէ շէ
 պէքի չէնպէրլէրի վէ մոհաշէլէրի
 քիւփէլէրի վէ պիւղէգիւրլէրի վէ 19
 նիգապլարը , Փօթօղլէրի վէ պալ 20
 աըր զինճիրլէրինն վէ գուշազլա
 րը վէ միւք գութուլարընը վէ
 Զամայլէրի , Եիւղիւքլէրի Զէմ 21
 պուրուն Զալցալարընը , իսլաթ 21
 լէրի վէ Փիւրաճէլէրի վէ Էօթիւ
 լէրի վէ ագճէ քէսէլէրինն , այն 23
 լէրի վէ սարգլարը վէ կէօմ
 լէքլէրի վէ Եաշազլարը կիտէ
 րէճէք տիր : Վէ վապի՛ օլա քի 24
 Ըթըր Եէրինն չիւրիքլիւք՝ վէ
 գուշադ Եէրինն իվի՛ վէ գըլազ
 տալար Եէրինն տազ պաշլը՛ վէ
 կէպիւսիւք Եէրինն չուլ գու
 շանմասը՛ վէ կիւղէլէք Եէրինն
 Եանըզլըզ օաճադ : Սէնին ա 25
 տէլլէրին գըլաճաա՛ վէ գահրի
 մանլարըն ճէնթտէ տիւշէլէրի :
 վէ ծոռն գալիուլարը՛ աճ է 26
 տիպ Եաա չէքէճէք , վէ վիւսն
 օլապ Եէրտէ օթուրաճադ :

ՊԱՊ Դ

Ս է օլ կիւնտէ Եէտի գարը 1
 տիր քիլէյէ Եալըրըպ տէյէլէր
 քի՛ Վէնտի Էքմէյիմիլլ Եէյէ
 լիւմ , վէ քէնտի Էսվապըմը
 կիյինէլիւմ . Եալըրը պէրին ա
 տըն իէ չաղըրըլալմէքի՛ Զադա
 րէթիմիղ աէ՛Փ՛ օլա :

ՕԼ կիւնտէ Բապպըն Փիլիսի 2
 ճէլլ վէ ի՛գգէթուլ օլա . վէ Իս
 րայէլն գուրթուլմուլարընա՛
 Եէրին մէյվէտի շան վէ իփթի
 խար ինիւն օլա : Վէ վօղի՛ օլա 3
 քի Սիօնտո գալմընա՛ վէ Երու
 սաղէմտէ պազի գալանա՛ Եւ
 րուսաղէմտէ Եաշայանլար իւէ

հեր եազըլըլ զանա աղիդ տէ.
 4 նիւէ, Բապպ չերիաթ րուհու
 իւէ հէմ եազըլըլ րուհ իւէ Լիւն
 Գըզարընըն չերքիւի եայգւյըն.
 5 ճա, վէ Երուսաղէմին գանըւ.
 Բընը օնուն օրթաօրնտան փաք.
 6 Լէյնի՞ն: Վէ Բապպ Սիւն տա
 ղընըն հեր մէքեանը իւզլինէ
 վէ ճէմիլէթ եէրլէր իւզլինէ
 կիւնտիւզիւն պուրսթուվ: աու.
 մանը՝ վէ կէճէլէյն փարըսք
 աթէլ ալէվինի եարտաաճագ
 սըր: զիրա ճիւմէլ շանըն իւզէ
 6 Ինէ Երթիւ օրաճագ տըր: Վէ
 կիւնտիւզ քարըղընտան կէօրկէ
 իշին՝ վէ սաղանաք հէմ եաղ
 մարտան սըղիւաճագ եէր. վէ
 պիւիեր իշին շատըր օլաճագ
 պըր:

ՊԱՊ Ե

1 Շալա սէվիւլիւմէ՝ օնուն
 պաղը խուսուռունտա սէվիւլ.
 լիւմին իւսհիսիւն օգույա.
 2 ճաղըմ: Մաշպուպուսուն
 պիւր դայլթ մէյվէտարթէ.
 2 փէտէ պաղը վար: Վէ օնու
 հէնաէք իւէ չէվիւրի՝ Թաղարը
 նը սյըլթաւը, վէ օնա ալա
 Թաղարա պիւր գուլէ պիւնա
 Թէտի, հէմ ճնտա պիւր ճէնտէ.
 3 րէ տախի օյտու: վէ ումար ի
 աի.քի իւզիւմ վէրէճէք, ամմա
 Ֆէնա գօգար մէյվէ կէթիւտի:
 3 Վէ հալա էյ Երուսաղէմ տա
 քիւլէրի վէ Յուդա առէմլէ ի
 պէնիւմիլէ պաղըմն արասընա
 քէրէմ էտիպ չէրաաթ քէսին:
 4 Պաղըմա տաճա նէ՞ր կէմէլ ի.
 տիւմ. քի օնա կէմէտիւմ. նի՞.
 չիւն պէն օնուն իւզիւմ վէրէճէ.
 5 յինի ումար իքէն, Ֆէնա գօգար
 մէյվէ վէրտի: Վէ հալա չիւտի
 պաղըմա պէն նէ էտէճէյիմիսի.
 6 զէ պիւրիքէյիմ. Օնուն չիթի.

նի կիւտէրէճէյիմ, վէ օթլանա.
 ճագ եէր օլա. օնուն տիվորընը
 երդաճաղըմ, վէ չիյնիւնէք
 եէր օլա: Վէ օնու վիւան գօյա.
 7 ճաղըմ. պուտանմայա, վէ Թի.
 մար օլունմարա, իլա մադա շաղ.
 վէ տիքէն պիթէ. հէմ պուրըլթ.
 8 յիրա էմը էտէճէյիմ.քի՝ օնուն
 իւզլէրինէ եաղմուր վէրմէյէր:
 9 2 յիրա ալքէրլէր Բապպընըն պա.
 ղը Խարայէլ էվլ՝ վէ Յուդաէ.
 հալիսի օնուն հաղլ կէթիւրի.
 10 ֆիտան տըր, վէ չէրաաթ շալ.
 մար իտի՝ ամմա իլթէ դանլէք
 տէքիւլէ, սատապաթ աւմար.
 8 պի՝ ամմա իլթէ ֆիւրէտա միւր.
 Վալ թա մաշալ գաղմայըն.
 ճալառէք էվի էվէ աէյ իրէնէ.
 9 րէ՝ Թաղարը Թաղարա եաղալ.
 սըրանլարա, չէրլէ քի եէլիւ.
 10 օրթաօրնտա սիլ հա ընրը օթու.
 9 րաղընըլ: Գուլաղլարըմա տա.
 քիլէլէլին Բապպըլ Կէք քի՝ Ե.
 պէթթէ չօք Ըլէք խարապ օ.
 10 լաճագ, պէյիլէք օլուն կիւ.
 ղէլ օլուն՝ պիւր սաքին գալա.
 ճագ: 2 յիրա օն տէմիւմ պաղ.
 11 սալթ պիւր պաթ իլէրէճէք, վէ
 պիւր հօմէր Թօսում՝ պիւր էֆա
 վէրէճէք:
 Վալ տապաճտան էրքէն դալ.
 11 գըպ սէրխօշաւարճը իլէքիլին
 արտընճա տիւլէնէրէ՝ աղաւ.
 12 տա շալապ օնաղը գըզարըն.
 ճալառէք կէճ գաւանլարա. Վէ 12
 օնաղըն մէճիւսիւտէ Թանպուր
 վէ սանթուր՝ ալֆ վէ նէյ վէ
 շորապ օլուր: ամմա Բապպըն
 ալմէլինէ նաղար գըմաղար, վէ
 օնուն էլէքիլին իլինէ պապմաղ.
 13 լար: Օնուն իլինէ գալմըմիւ.
 14 լա մալիւմաթ էսիր սիւրիւ.
 14 օրա. վէ օնուն միւլթէ պիւր օ.
 տէմլէրի աճ օլուր, վէ դալա.
 պաղըլը սուսուղընգտան գու.
 րուսու:
 Օնուն իլին ճէհէնէմ քէն 14

- տէնի կէնիւնէթտի, վէ աղբընը
հատտէն զիյառէ աշտը. վէ օծ-
լարէն շեօնրէթի վէ գալապար
դը վէ շամաթառը՝ վէ ծնսա
16 Դէսրուր օլան՝ ծա կնէճէք: Վէ
հանաքիշի չէօքէճէք, հէմքիշի
դատէ աղապրանաճադ, հէմ
հիւճէ կէօղէր աղապրանաճադ
16 աղը: Վէ աքէրէրէն Ռապար
շէրաաթտա հիւճէճէճէք, վէ
Աղիզ Ալանս սատադաթ իւն
17 աղիզէնէճէք տիւ: Վէ գու-
ղուլար աթէթէրէնճէ օթընա-
ճադ, վէ զինկինէրէն խարա-
պաթլարըն միւսաթիւրէր հէ-
յէճէք:
- 18 Վայ հարամաղըն պաթըն-
ըդ իփէլէ իէ՝ վէ կիւնա՛ըն ա-
րապա ուրզանդէր իւն կիպի չէ-
19 քէնրէր, օնլորա քի՝ Թէզ օլ
տուն, իշին ա՛ճէլէ կթաին քի
կէօրէլմ, վէ Խարայէլն Աղի-
զին թէտպիւրի եագլաղըս կէ-
օն քի՝ պիւլէլմ տէրէր:
- 20 Վայ քէօթիւյէ էյի՝ վէ էյի-
յէ քէօթիւ տէյէնրէր, դարան
ըղը ըղդ վէ ըղը դարանըդ
էէրինէ գօյանլարա, աճըլը
թաթը վէ թաթըլը աճը հէ-
21 րինէ գօյանլարա: Վայ քէնաի
հէօղէրինաէ ալմիէրէ՝ վէ քէն
տի էիւղէրի էօնիւնտէ աթիփէ-
22 րէ: Վայ շարապ իշէքտէ զըր-
ըլալարա՝ վէ միւսքիւր գարըլաըր-
մագտա գուվէթի քիմէրէրէ,
23 օնլարա քի՝ ըիւվէթ սէպէպին
տէն Ֆասըղը թասողդ էաէր-
լէր, վէ սատըղըն սատաթաթը-
նը օնտան կիտէրիւրէր:
- 24 Օնուն իլին աթէշ ալէվի
սաման չէօփիւնիւ եէտի ի՝ վէ
գուրու օթուն ալէվէ պաթաը
դօ կիպի՝ օնլարըն քէօթիւ չիւ-
րիքիւք կիպի օլաճադ, վէ օնլա-
րէն չիչէյի թօզ կիպի չըդաճադ-
դիրա աթէրէրէր Ռապարըն չէ-
րիաթընըր րէտա էթաիւրէր, վէ

Խարայէլն Աղիզինն սէօղէնիւ
խօր կէօրտիւէր Օնտան էօթիւ 25
րիւ Ռապարըն զաղապը գալմընա
թութուշտա, վէ էլինի օնուն
խղէրինէ ուղաթտը, վէ օնու
վուրտու, չէօլէ քի սաղապը
տիթիւտի, վէ էլէլէրի սօգադ,
լար օրթարընտա կիպի կիպի
օլտու: պունուն ճիւմէտի իւն
օնուն զաղապը թէպիւն օլմա-
տը, իլա օնուն էլի սաշա ու-
զանմըլ աըր:

Վէ ուղաթ թայիփէլէրէ պայ 26
րադ գալտըրաճադ, վէ օնլարա
հէրին ուճունտան ըլըդ չաղըս
լաղըաճադ, վէ իլմէ ալէլա՝
ճէլէ թէզ կէլէճէլէր: Օնլար 27
տա հօրդուն հօգ վէ Թէքէզէ
օլըսյան հօգ տուր, ույուղըր
հօգ, վէ ույուր հօգ տուր,
վէ պէլինն դաշաղը չէօղիւր
հօգ՝ հէմայագ գապընըն պուր
գօփար հօգ տուր: Օնլարը 28
օգարը սիվի՝ վէ հէփ էայարը
կէրին սիւ: աթլարընըն Թըր-
նագլարը չալմագ թաշնա
պէնկէր, վէ Թէքէրէլէրի գա-
սըրըս կիպի տիւ: Օնլարըն 29
պաղընը արալանըն կիպի տիւ,
կէլաճ արալանըր կիպի պէօլիւ-
րիւրէր: վէ պէօլիւրէճէլէր,
վէ շէքարը աղըս գաջըրաճադ-
լար, վէ գուրէթարան օլմայա-
ճադ աըր: Վէ օլ կիւնտէ օնլա 30
րն իւղէրինէ տէնիզ կիւրիւ-
թիւսիւ կիպի կիւրէյէճէլէր:
վէ պիւն հէրէ պագընճա,
իլմէ գարանըք վէ ողգէթ օ-
լաճադ, վէ այտընըդ՝ օլտուպու-
հալատա գարարաճադ աըր:

ՊԱՊ 2

Ողա փատիւա՛ըն վէֆաթ 1
էթտի ի եղլաա, Ռապար հիւք-
սէք վէ էիւճէլմիւթ թախթաա օ-
թուրուր կէօրտիւմ, վէ օնուն

էթեքէրն հէթեկն տօղտօղուր
 2 իտի : Օնուն իսմ թարափուն
 առ սերովքէրն տուրուր իտի,
 հէր պիրինն ալթընը գանասը
 վար իտի : Եթիս ին եկզէրն
 նի էօրթէրն իտի, վէ եթիս
 ին այագլարըն էօրթէրն ի
 տի, վէ եթիս ին ուչարլար ի
 3 տի : Վէ պիրն օպիրինն չաղը-
 րապ տեր իտի : Աղիզ՝ աղիզ
 աղիզ տիր ա՛սքէրէրն Բապուր,
 պիւթիւն եէր ծնուն ճէլալն :
 4 տէն տօղտ տուր : Վէ չաղըրա-
 նըն սէսինտէն գափու էլիքէրն
 նին թէմէլէրն սարուրը, վէ
 եվ սիւման ին տօղտու :
 5 Վէ տէտիմքի՝ Վա՛յ պանա,
 ղիւա հէրոք օղտում : չիւն քի
 պէն նափաք տուտաղը տտեմ
 իմ, վէ նափաք տուտաղը դազ-
 մըն արասընա սաքին իմ : ղի-
 րա կէօղէլ իմ՝ ա՛սքէրէրն
 Բապուր օղուն փատիւա՛նը կէօր :
 6 տի : Ամնա սերովքէրէրն պի-
 րի պանա ուչտու, վէ էլնտէ՛
 մաչա ին մէզպաշտան սըտըը
 7 պիր գօր վար իտի : Վէ աղլը-
 մա տօգանարըպ տէտիքի՝ Իւ-
 թէ պու սէնին տուտաղլարնա
 տօգանտը : վէ սէնին եարամազ
 լըղըն կիթտի, հէմ կիւնահլարը
 նա քէփարէթ օղմտու :
 8 Անտէն Բապարն սէսին ի
 շիթտիմ քի՝ Բի՛ն՝ կէնտէրէ-
 յիմ, վէ պիղիմ իչնն քի՛մ կի-
 տեր տէտի : վէ պէն տէտիմ քի՛
 9 Իլթէ պէն, պէնի կէնտէր : Օլ
 տէմ տէտի քի՛ Վար, պու գալ-
 մա տէ : Հէր վէ՛ն ին ինիսին,
 ամնա անկրամայտընը, վէ հէր
 վէ՛ն ին կէօրին, ամնա պիւ-
 10 մէ յէսինը : Պու գալմըն էիւ-
 րէյնի սէփղէթ, վէ գուրդ-
 րարըն աղըրլաթ, վէ կէօղէրն
 նի ետւմ, օլմայա քի՛ կէօղէրն
 ին կէօրէ, վէ գուրդլարը ին
 իչիտէ, վէ երէրէյի անկլայա,

վէ տէնէ, վէ շիֆա պուլա :
 Վէ՛՛ նէչէյէ՛ տէք եա՛՛ Էփէն 11
 տիմ տէտիմ : վէ տէտի քի՛ Թա-
 շէհրէրն սաքին օղն օլմաղըն-
 տան՝ վէ էլիքը տաէմ օլմաղը-
 ղընտան վիրան գալմնապտէք,
 հէմ տիյար պիթիւլէյէ պէնա
 պան օղմնապտէք, վէ Բապա 12
 ատէմի ուզաղա գալարըպ՝ եէ-
 րին օրթատընտա պէյիւք իտ-
 րապաթ օղմնապտէք : Ամնա 13
 ծնտա տաշա ն փայըն պիր փա-
 յը օղուպ՝ օ տաիս թէքար իա-
 րապ օլա : երզըրտօտան սոնկ-
 րա քիւթիյի գալան մէչ աղա-
 ճը վէ փէլիտ աղաճը նի՛նէ իսէ,
 աղիզ ղիւրիյէթ՝ ծնուն քիւ-
 թիյիւ հէման էօյն օլա :

ՊԱՊ Ե

Վէ վաղի՛ օղտ քի՛ Յուգո 1
 փատիւահը Ողա օղու Յուգա-
 թամ օղու Աբաղըն կիւլէրին
 տէ՛ Սիւրխ փատիւահը Ռասին 2
 վէ Իսրայէլ փատիւահը Ռոլմե-
 րա օղու Փալէէ Երուսաղէմէ
 չըղտըր քի՛ ծնուն իւղիւնէ
 ճէնք էտէր, ամնա Ֆէթհէ
 գաւիթ օղմնապար : Վէ Իա- 3
 լիթ էվնէ՛ Սիւրխ Եփրեմ ինէ
 պէրապէր օրտու գուրտուր
 տէյէրէք՝ իապէր վէրիննէ,
 ծնուն էիւրէյի վէ գալմընը
 եիւրէյի օրմնըն աղաճարը
 եէլն եիւղիւնտէն տէփրէնտի-
 յի կիպի տէփրէնտի :
 Ամնա Բապա Եսայիյէ տէ- 3
 տի քի՛ Հալա սէն օղուն Սէար-
 յաուր ին գասաարճը Թարա-
 սընըն ճատտէսինտէ՛՛ եօգարքի
 հալուղըն սու կօլմուռն ու-
 ճունա Ս քաղը դարըրամաղա
 չըգ : Վէ սնա տէ քի՛ Սաղըն վէ 4
 րաշաթ օղաղըն ըն թիւթէն ին
 օտուն փարչաղըն ըն գուրուգալ-
 րընտան՝ Ռասինին վէ Սիւրիտնըն

5 զէ ԽԻՂԺՅԻՆ աղղղեալուն դաշտաբ-
 ան իւրշընտան գորգամայտուն ,
 6 զէ եկարէ յին պաղըմաուն : Չիւն
 քի Սկւրիա՝ Եփրեմ վէ Ռուլե-
 լա՝ օղլու սէնին իւղէրինէ քօս .
 7 թիւ միւշալէրէ էտիս պետիւր
 քի՝ Եուգա իւղէրինէ վարալմ ,
 8 զէ ծնու իւղբիւտանլիմ , զէ ծնու
 քէնտիմիգէ ֆէթ չ էտէլմ , աւ-
 անն ծնուն իլինէ Տարեէլ օղլու .
 9 նու փատիւշա՝ տիքէրիմ : Եֆէն
 տիմ Բապպ պէօյլէ տէր . Պոս
 սապիթ օլմայաճագ , զէ վւ .
 10 Գուս սղուրմայաճագ տոր : Չիրա
 Պիւրիսանըն պաղը Դամանկոս
 զէ Դամանկոսուն պաղը Ռասին
 տիր . զէ ալթմըշ պէշ հըրն ի
 չիւտէ Եփրեմ մա՛վ օլուս պր .
 11 թըգ գալմ օլմայաճագ տոր : զէ
 Եփրեմին պաղը Սամարիա՝ զէ
 Սամարիանըն պաղը Ռովվէտինըն
 օղլու տուր . է կէր ինանմալի
 սէնիզ , էլպէթ սապիթ օլմազ
 սննըլ :
 12 Ատեն Բապպ Աքադա թէք .
 13 լոթ սէօյլէ յիպ տէտի քի՝ Ալլա
 հըն Բապպտան քէնտին իչիւն
 նիշան տիլէ . ծնու տէլինլքատէ
 ետ Եօգարրոտ երիքսէլքսէ
 14 տիլէ : Ամնա Աքազ՝ Տիլէմէմ
 զէ Բապպպ սընամամ տէտի : Մն
 տէն օ տէտի քի՝ Եա՝ Դաւիթ է
 վի հալա տինկէլին . Ատէմէ-
 լէ դահմէթ վէրտիլինիզ սիղէ
 աջ մը քի՝ Ալլահմամ տախի գահ :
 15 Աէթ վէրբրինիզ : Օնուն խլին
 Իֆէնտիմ քէնտիտի սիլէ նիշան
 վէրէճէք . Իլթէ պաթիրէ համի-
 լէ օլաճագ : զէ օղլու աօղուրա
 ճագ , զէ ծնուն տաորնը Բամմա-
 16 նուէլ գոյաճագ : Պու՝ քէօթիւ
 յիւ րէտտ էտիպ էլ յի սէչմէ յի
 պիլինճէյէտէք՝ թէրէ եաղը զէ
 պալ էէյէճէք : Չիրա չոճուգ
 քէօթիլ յիւ րէտտ էտիպ էլ յիլ
 սէչմէ յի պիլնիզտէն էվլէլ , սէ-
 նին չոլ իրի փատիւշալտորն եկւ .

զինատէն գորգտուղտն տիյար
 թէլըք օլունամադ տըր : Բապպ
 ածնին իւղերինէ վէ սենին դամ,
 մընըն իւղերինէ վէ պապան է
 վնին իւղերինէ կիննըն կէթի-
 րէճէք.քի Եփրեմն Յուգատան
 այրըլարը : կինտէն պերու կէ-
 մետիթի, Եմի Ամուր վատի-
 շահըն : Վէ վազի՛ օլաքի օլ
 կինտէ՛ Բապպ Մըսըր ըրմադ-
 րարնին ուճունտա օլան սինէք.
 Էրէ վէ Ամուր տիյարընտա օ-
 լան արըլարա ըսըգ չալաճադ :
 Վէ կնկապ ճիւմէսի վրտա տէ-
 րէլարան վէ հայտարարն օգլու-
 րարնտա վէ հէփ չալըլարտա վէ
 հէփ օթալըստա գօնաճաղար :
 Օլ կինտէ Էփնէտիմ՝ բիրա ի.
 Եւ ալընմըլ ուսթուրա իլէ Էսմի
 ըրմադըն էօթի Էսալարըլտա
 օլան Ամուր վատիշահըն իլէ պա-
 շը հէմ՝այադարըն գըրըն թրաշ
 էտէճէք : հէմ սազալը տաիի
 գաղըլաճադ տըր : Վէ վազի՛
 օլա քի՛ օլ կինտէ պիր բիւն
 պիր կիննէինէ իլէ իլէ գոյուն
 պէսլէյէճէք օլուր իսէ, վազի՛
 օլա քի սնլարըն վէրէճէյի տի-
 տին չաղըլուղունտան՝ թերէեա-
 լը էէյի : զերա տիյարն ինն-
 տէ հէր գալան՝ թերէ եաղը վէ
 պալ էէյէճէք տիր : հէմ օլ
 կինտէ վազի՛ օլա քի՛ պին գընա
 կիւմիւշլիք օլմուր օլան պին տա-
 մալը հէմ սահալ չալըլըգ վէ տի-
 քէնիլք օլաճադ : Օրայա օլար
 վէ Էալ իլէ կէլէլէր : շին քի
 պիւթիւն օլ էէր չալըլըգ վէ տի-
 քէնիլք օլաճադ տըր : Վէ չա-
 վա իլէ գաղըլան հէփ տաղա-
 րա՛ չալը վէ տիլէնէրտան վա-
 գի՛ օլան գարգունուն սէպէպին-
 տէն վարամայաճագըն՝ սըղըր-
 ար կէօնտերէճէք վէ գոյուն-
 րար պատաճադ Գազալ օլաճադ-
 ար :

ՊԱՊ Ը

- 1 Զեմ Բապոյ պանա տեաի քի՝
Բենեքին պիր պեօիք Թամար
ալ, վէ ծնուն իւզերինտէ ինսան
գաւթի ինէ՝ Մասիքըսըւհալ
- 2 Կապ չապգընա եաղ։ Իմտի
քննախմէ քեա՛հին Ուրիա ինէ
Իարաքիա օլու Չաքարիայը՝ է-
- 3 Վին շահիպը Թոթմաուհէ՝ Վէ
փէյլամպըլէյէ եապըսալմ, վէ
համիլէ գալըպ օղըւ տօղուր
առ։ Վէ՝ Բապոյ պանա տեաի
քի՝ Օնուն աալըք՝ Մասէրշա
- 4 Լաշհալապ գօ։ Չիրա չառաք
Պապամ վէ տնամ չաղ բմար
յը պիլմէգտին էվիէ Դամաս
կոսուն մարք վէ Սամարիանըն
կաղմար Ասուր փատիւհանըն
հաղգորուհա կեօթիւրիւէճէք։
- 5 Անան երինէ Բապոյ պանա
- 6 Թէքրար սեյլէյի պ տէաի։ Չին
քի պու գամ՝ եալաշ էիւրիւ-
յէն Սիւլվան սուլարընը բէտա
կաեր, վէ Ռասիւտէն հէմ
Ռովկէւ օղըստան հաղգ է
տէք։ Օնուն իլիւն իշթէ Ե-
ֆէնքիմ օնարըն իւզերինէ Ըր
մաղըն զըրու վէ չօք սուլարընը
Էա՛նի Ասուր փատիւհանըն վէ օ-
նուն հէփ տարաթընը չըգարա
ճադ։ Վէ հէփ ագաղըն եերլէ
րին իւզէրինտէն Թաշըպ՝ հէփ
քնարըսըն իւթիւնտէն եիւ-
- 8 րիլէճէք սիր։ Վէ Յուգատա
հիւճիւմ էրիպ Թաշաճադ, վէ
կէհպ Թա աղադատէք երիւէ-
ճէք։ Վէ օնուն գանաղարընըն
կայըմասըն պէնին տիյարընըն է-
նիլի տօղուրաճադ եա՛ կամա-
նուէլ։
- 9 Եա՛ Թայիֆէլըն իթթիֆադ
էաին, վէ գըրըլըն, վէ եերին
ուղապ կէրէրն՝ գուլադ վու-
րուն։ գուշանըն վէ գըրըլըն,
- 10 գուշանըն վէ գըրըլըն՝ Միւ-
շափէրէ էալին։ Լաքին պօշ

օղուր։ սէօլ սէօյլէյին, Լաքին
սապըթ օլմալ։ Պիրա Ալլահ
պիլիմ իլէ տիր։ Չիրա Բապոյ՝ 11
էլ Դուվիթի իլէ պանա պէօյլէ
սէօյլէաի, վէ պանա պու գալ-
մըն եօղունա վարմամադ նա-
սիւթ շափա պտի քի՝ Պու 12
գալմըն հէփ իթթիֆադ տէաի-
յինէ իթթիֆադ տէմն, վէ
ծնուն գօրդաղունտան գօրգ-
ման, վէ իւրքմէն։ Մաքէրլէ 13
րին Բապոյընը Թաքաիա էաին,
վէ գօրգաճալընը օ օլուն,
հէմ իւրքէճէյինիգ օ օլուն։
Վէ օ՝ մաղտէսէ օլաճադ, ամ 14
մա Իսրայէլն իքի կէինէ թէօ-
քէլ թաղ վէ սիւրշմէք գայա-
սը վէ Երուսաղէմ սաքինէ-
րինէ սուղաք վէ քէմէտ օլա-
ճադ աըր։ Վէ օնարաա ջօք 15
լարը թէօքէլէ օղըսալմադ, վէ
աիւղիւպ գըրըսալմադ, վէ
քէմէտէ տիւղիւպ թուլուլա-
ճադար։ Ըհհաաթի յաղա, 16
շայիրալէրիմ արաղնաա թէվ-
րաթըն փահիւրէլէ։
Իմաի պէն Յակոբ էվնտէն 17
իւղիւնիւ կիղէյին Բապոյա
գաթլանըրմ, վէ նա իւթիւ է-
տէրիմ։ Իշթէ պէն վէ Բապոյըն 18
պանա վէրսիյի էվաղար՝ Սի-
օն տաղընաա սաքին օլուն ա՛ս-
քէրլէրին Բապոյըն Թարաֆըն
սան ալաճէթլէր վէ իւրիթ
լէր իլիւն օրաղուլ։
Վէ սիլէ՝ Սիւրպաղարա վէ 19
իլիլէյին հէմ Փըրըսպայան ըվմ-
մալարա տանըն տէաիլէրին-
տէ, քէյին։ Գալմ Մաշհիւտա
նըլմաղ մը, կաշայտիւր հաղ-
գընա էօլիւլէրէ՝ մի քանւրք։
Թէվաթա վէ ըհհաաթի քիւ 20
Էւալուր։ Էյէր պու սէօղէ կէօ-
րէ սէօյլէմէղլէր իսէ։ Օնարըն
հիւլընը եօք տուր։ Վէ սը 21
գընթըն հէմ աճըք էքէրէք, օն-
սան կէշէճէք։ վէ վաղի՝ սաքի

աճը պաշտօնատա հովաքէնէ, վէ
փառաւորահնա հէմ Ալահնա
23 քիւֆր էտէ, վէ եօգարըյա
պապա, հէմ ախարա պապա.
վէ իշթէ սրդէթ վէ դարանլըդ.
տարլըդ տաւմանը վէ գաթը
դարանլըդ օլա :

ՊԼՊ Թ

1 Լմա եվթլըք զեման կիպի
Ջորաղոն ախարընը վէ հէփ
թաղիմ ախարընը թահդիլէթ.
ախիլնտէ օլան սրգընթըլը զէ.
մանը կիպի տիւման օմոյաճադ.
ախըր զեմանտէ առիսի ահնիզ
հօլունա Բորգանարն հօթէսի.
նէ թայիֆէլէրն Գալընաալնա
2 Իզգէթ վէրէճէք : Գարանլըդա
կէզէն գալմ' պէօյիք ըլըդ
կէօրախլէր. էօլիւմ կէօլէսիտի.
յարընտա ապիլն օլանլարա նուր
3 աղտու : Թայիֆէյի չօլալթ.
առն, սիւրիւրի պէօյիթմէտին.
օնլար սէնին հուղուրունտա պի.
չնտէ շաղ օտուգլարը' եախօտ
չիքեար փայլալարըլարընտա սէ.
վինտիքէրի կիպի շաղ օլտուլար :
4 Ջիւրա Մադիան կիւնիւնտէ կի.
պի' օնուն էիւքիւնիւն պոյուն.
սուրուղունու վէ ումուղունուն
սէյիէյիի հէմ օնա զուլմ է.
5 տէնին առաւըն գըրտըն : Ջի.
րա շամաթա իլէ հէր ճէնքճի.
նին Թօղուղու վէ էսփալը գա.
նա պուլանըր . անտէն եազը.
լըպ աթէէլ թաա'մ օլուր :
6 Ջիւրա պիղէ էվաառ աղտու .
պիղէ օղուլ վէրիւսի, վէ հիւ.
քիւմէթ օնուն ումուղունտա
սըր : վէ օնուն խմիլնէ' Աճա.
յըպ' Միւշիւր' Գատիւր Ալահ' Ի.
պէտի փէտէր' Սէլաւթ Սէր
7 վիլի չաղըլաճադ : Գաա իծին
թախթը իւզէրինտէ վէ օնուն
փատիլահըղը իւզէրինտէ' օնուն
հէպէիւմէթինն արթմասընը վէ

սէլաւթիւնիհայէթի եօդ տուր.
քի օնու չիմտիտէն թա հպէտէ.
տէք հազդ իլէ վէ աստագաթ
իլէ գալմ' էախպ մուգալըրը
դըլա . պոնուն ա'սքիլըր Բապ.
պընըն զայրէթի իճրա էտէճէք :
1 Իֆիւսիմ Բակըրա սէօզ 8
կէօնտէրտի, վէ օ' Իսրայէլին
իւզէրինէ տիւշալա : վէ գալմ.
մըն ճըւմէսի' Էփրեմ հէմ
Ամարիանըն սալինլէրի պիլէ.
ճէք, օնլար քի քիպի իլէ վէ
էիւրէք Փօտուլուլա իլէ տէր.
լէր . Թուղալար սիւշալա 10
ամմա պիղ էօնուլուլ թաղար
իլէ պիւնա էտէճէլիլ . ճէօմ.
մէղ աղաճալը քէսիլաի, տմ.
մա պիղ օնլարըն էէրիլէ էրզ
ալաճլարը դոյաճաղըլ : Ամմա 11
Բապա օնուն իւզէրինէ' Ռաաի.
նին խափմէլինի գալարաճադ,
վէ օնուն տիւշմէն էրիլի թահիք
էտէճէք սիւր . Էօնալէ Սիւրէա. 12
նիլէր վէ արաաան փղալըր
օլուպ' Իսրայէլի աղըզ տօղուն
իլէ էէլէճէլէր . պոնուն ճիւմ.
լէսի իլէ զաղապը տէնմէտի,
իլա էլի տահա ուղանլըլ տըր :
Ջիւրա դալմ' օնու վաւանա 13
տէնմէզ, վէ ա'սքիլէրին Բապ.
պընը արամաղար : Իմի Բապա 14
Իսրայէլուն պաղը վէ գոյրու.
ղա' խաւամ տալըր' վէ սաղը
պիւր կիւնտէ քէսէճէք սիւր : Իւ. 16
Թիյար վէ խաթըր սայըրը
քիմէ պաշ սըր . վէ եալանը
էօյրէտէն իլէ յամպէր գոյրուգ
տուր : վէ պոն գալմ' դուլա. 17
ղուզըյանլար աղտուրըլար, վէ
օնլարաան գոււզաղըլանալար
եօտուլաճադ սըր : Պոնաան
էօթիւրիւ Իֆէնտիմ օնլարըն ի.
յիլէլէրինտէն հօզը էթմէզ, վէ
էօթիւլէրինէ հէմ տուլ դարը.
լարընա մէրհամէթ էթմէլէճէք
սիւր, զիւրա հէփիսի պիւնամու
վէ եարամազ օլտուլար, վէ հէր

աղըզ տիվանէլքէ ինչ սէջէր .
պոռնուն ճրմէտիլն ճոռն գո .
զապը ահօնէտի . իւն ճոռն
էլի տահա ուղանմը տըր :

18 Չիւրա ֆըսգ չաւը վէ տի
քէնի թէլէֆ էտէն վէ օրմա
նըն սըգ չաւը արընտա թու
թուշուպ էր քսէյէ չըգարագ
տումանա պիւրիւյէն աթէշ

19 կիպի եագոր : Անքերէր Բապ
պընըն իւշմէնտան՝ եէր եագը
լաճագ , վէ գալմ՝ աթէշէ թո՝
ամ կիպի օլաճագ . ամմ քէն
տի գալընտաղըն էպիւրկէմէյէ

20 Ճէք տիր : վէ սաղտու օլանը
գալմըն , վէ աճ դաւա . սօշ
տաքէնի տախի եէյէ , վէ աշ
մայա . քիչի քէնտի գօլընտա

21 էթիւնի եէյէ , Սանաւէ Լօքիւնի
վէ Երիւսմ Մանասէյի էէյէ ,
վէ ճեւար պիւրիքտէ Բուգա իւ
ղէրիւնէ Լաւաւը . պոռնուն ճիւմ
լէտի ինչ ճոռն զաղապը ահօն
մէտի , իւն ճոռն էլի տահա
ուղանմը տըր :

ՊԱՊ Ժ

1 Այ եարամաղըզ գանուն
լարը պաղըպանլարա՝ վէ նա
հաղըզ եաղան քեւթիպլէրէ ,

2 շէյլէ քի ֆուգարանըն աաւա
սընը իպիմալ էաէլէր , վէ
գալմըն մաղըւմարընըն հագ
ղընը գալմընար , վէ աուշ
գարընար ճեւար շիքեար տիւ
շէլէր , վէ էօքսիւղէրն եաղմա

3 էտէլէր : Իմաի ղիյարէթ վէ
ուղապտան կէլէճէք խարսպըզ
կիւնիւնտէ՝ նէ էաէճէք սինիլ .
եարտում իշնի քիմէ՝ գալաճագ
սընը , վէ իզլէթիւնիղի նէրէ

4 յէ պրաղաճագընը : Պէնտիվ
էսիւրէրն աթընա չէօքէճէք
լէր , վէ էօքսիւրիւլիւլէլ ին ալ
թընա տիւշէճէքէր . պոռնուն
ճիւմէնի ինչ ճոռն զաղապը

տէնմէտի , իւն սոռն էլի տահա
ուղանմը տըր :

Վայ զաղապընըն տէյնէյի .
լան Լաուրա քի՝ ճեւարըն է .

Ընտէլի ալա գտնլմ տըր :
Օնլարը պիւնամուս թայիֆէ իւ
ղէրիւնէ կէսոտէրէճէլիմ , վէ ճե
լարա տարըլըղըմ գալմա գաւ .
շէ էմր վէրէճէլիմ քի՝ եաղմա
եաղմալայա , վէ շիքեար գալմը
չա , վէ ճեւար սօգաղընըն չա .

մուրու կիպի պասըլմաղա գօյա
լաքին օ՝ էջլէ տիւշէնմէզ , վէ
կիւրէյի էջլէ ղանն էթմէզ , իւ
լա էիւրէյիւնտէ ճէլաք էթմէք
վէ տէյլ աղ թայիֆէլէր գըր

մադ վար : Զիւրա տէր քի՝
Պէնիմ սէրվէլէլիմ ճէֆիսի

փապիւնլար տէյլէ մի . Բա
ղէնէ Բալքամիս կիպի տէյլէ
մի , Իմաթ Արփաթ կիպի տէ
յիլէ մի , Սամարիս Դամասկոս

կիպի տէյլէ մի : Պէնիմ էլիմ
փութընըն մէնէլէթլէրիւնի
պուրաղու կիպի՝ ճեւարըն ջմա
փութընըն Երուսաղէմիւնիւն
վէ Սամարիւնընընտէն չօք ի
քէն , Սամարիայա վէ ճոռն

փութընըն էթմէլիմ կիպի՝
Երուսաղէմէ վէ ճոռն փութ
ընընա գա էջլէ էթմէյէճէք

միլիմ : Իմաի վագլի՝ օլա քի՝ է
ֆէնտիմ Սինի տաղընտա վէ Ե
րուսաղէմտէ ճէի իշնի թէքթիւ
էտիւնէ , Բաուր փապիւնիւնըն
մի . թէլէպիւր Երէլէլիւնի մէյ
վալնի վէ մաղտուր կէօղէրիւնի
իթիլիսարընըն Եօղայաճաղըմ :

Զիւրա օ տէր քի՝ Պէն պոռնուն
էլմիւն գալվիլթի ինչ վէ իւլիմ
իւն էլիւտիմ , չիւն քի պէն ա՝
գըւը իմ . վէ գալմարըն սէր
հաւարընըն գալաղընըմ , հէմ
սնարըն խաղնէլէլիւնի գալմ
արմ . վէ գալիւման կիպի ուս

քէնիւրի եղգարմ . Վէ էլիմ
գալմարըն մալնի եուլա կիպի

պուրութեւ, վէ ճիւղմէ Եկրի
պքաղըմը՝ եռամսրեմ ահվէի.
նիր կիսի տէվլըտիմ. վէ գա-
նատ տէփրէտէն եւ ապընը ա-
չան եւ ֆրորտայան օլմատը :
15 Պալմա՝ քէնախի իւէ քէսէն
փշիւն իւզէրինէ էջիւնիւր միւ,
եւսոտ պըզը՝ ծնու տէփրէ-
տէնին իւզէրինէ մաղըուր.
լանըր մը. զոս՝ տէյնէք ծնու
գալաըրանը տէփրէտիւր կիսիի
սոս օտուն օլմայըպ քէնախի
քէնտինի գալաըրը կիսի տիր :
16 Օնուն իչիւն աւքերլէրին Բապ.
պը Էֆէնտիմ՝ ծնուն սէմիլլէ-
րինէ արըգըպ կէծատէրէճէք. վէ
ծնուն իւզէթի ալթընտա՝ ա-
թէշ Էանընը կիսի եանըն եւ
17 դաճաք սըր : վէ Բարայէլին
ըջըը աթէշ՝ վէ ծնուն Էլլըղի
ալէլ օլաճաք, վէ Կիւր կիւնտէ
տիքէնինի վէ չաըրընը եաղըպ
18 Թէլէֆ Էտէճէք տիր : վէ օր-
մանընըն հէմ՝ մաշտուլտար
Թարրասընըն իւզէթիին ճանը
վէ Թէնի հէլլըք Էտէճէք. վէ
պալըան խոսթա կիսի օլաճաք :
19 վէ օրմանընըն գալան աղաճ-
լարը աղ օլալար, շէջէ.քիս պիր
չօճուք ծնլար եաղա պլէ :
20 վէ վագի՝ օլա քի օլ կիւնտէ՝
Բարայէլին պագիյէի վէ Յակոբ
էփիտէն գուրթուընըլար՝ ծն-
լարը վուրանա ալթըգ պիր
տաշա կիւվէնտէլէր. իլա կեր
չէքըն իւէ Բարայէլին Ալլըգի
21 Բապայ կիւվէնէլէր : Պաղիյէ՝
Յակոբուն պագիյէտի Գատիր
22 Ալաշա տէծնէճէք : Չիրա Է-
յէր գալմին եւ՝ Բարայէլ տէ-
նիլլն գուրու միգտալի օլա,
ծնտան աւաճ պիր պագիյէ
տէծնէճէք. Թաղտիր օլունմուշ
խորապըգ՝ սատագաթ իւզըն
23 հիւճիւմ Էտէճէք տիր : Չիրա
աւքերլէրին Բապպը Էֆէն-
տիմ՝ ալթըն տիլարըն օլթա.

սընտա Թաղտիր օլունմուշ իւս.
րմպըգ Խճար Էտէճէք տիր :
Մուռն իլիւն աւքերլէրին Բապ 24
պը Էֆէնտիմ պէջլէ տիր. Կա՝
Միծնտա սաքին օլան գալմըմ՝
Ատուրան գորգմա. սէնի տէյ.
նէք իւէ վուրաճաք, վէ աւա-
սընը սէնիլափաղէրին Մաըրտա
Էթտիյի կիսի գալըրաճաք :
Չիրա աղ տաշա՝ անտէն գահը 25
ու զաղապըմ շնլարն հէլլըք
իւէ, Թէքմիլ օլաճաք տըր : վէ 26
աւքերլէրին Բապպը ծնուն Է-
լլըրինէ՝ Օրքը գալաընտա Մա-
գիա՝ ըն վուրուշունա պէնկըր
գալմը գալըրաճաք, վէ տէյ.
նէ իսի՝ տէնիլլն իւզէրինէ վէ
Մաըրտա Էթտիյի կիսի գալ-
աըրաճաք : վէ վագի՝ օլա քի 27
օլ կիւնտէ՝ ծնուն էիւքիւ սէնի
ումուղունտան վէ պոյունաու-
րուղա պոյունտան կիւրերիւ-
ճէք. վէ պոյունտուրուգ՝ սէ-
միլ իլին էիւղիւնտէն զըրըլա-
ճաք սըր :

Էլլըգէյէ կէլի, Մագրոն 28
կէլտի, աղըրըղըն Մաըմաուտ
գոտու. վէ չիտանէ կէլալէր, 29
Գաըտաու դնաք Էթտիլէր.
Խամա իւրքաիւ, Սաուղուն
Կաըաաըր գալտը, Էյ Գաղըլիմ 30
զըղը՝ սէնիլն Էթտիլէր, Էլլիսէ
իլիթտիր՝ Էյ ֆապըր Անթըլմի.
Մաղմենա կէօջաիւ, Գերիմին 31
սաքինլէրի գալտըլար : Տաշա 32
պու կիւն Կոըաա տուրաճաք,
Սիսն դըզընըն տաղընա՝ Ե-
րուտաղէմ՝ Էթփէսինէ էի-
նի սալալաճաք : իլթէ աւ 33
քերլէլին Բապպը Եճոլա հի-
պէթ իւէ Թաղէ տաղը պուտա-
յաճաք, վէ էիւճէ պոյըլլար
քէսիլնէճէք, հէմ էիւքսէքէր
աղաղանաճաղար տըր : վէ օր 34
մանըն սըգ աղաճարըն տէմի
իւէ քէսէճէք, վէ Էիւսան գուգ.
վէթլինին Էտի իւէ տիւշէճէք :

ՊԱՊ ԺԱ

- 1 Այլ է Յեսային քիթը իր լիցին տեն ֆրիս չգրգռի՝ ծնուն քեօ քիւնտեն ֆրիտան պիթեճէք։
- 2 Այլ է ծնուն իւզերինտէ Բապարն Բուհու՝ ի՛րը՝ վէ ֆէհմ րուհու՝ մէշլերեթ վէ դուվկեթ րուհու՝ պիլին վէ Բապպ գորգուսու րուհու։
- 3 Հու գունաճաղ սրբ։ Այլ է ծնուն սիւրերիւ Բապարն գորգուսուն տա օլաճաղ, վէ կեօղէրինին կեօրսիւյինէ կեօրէ շերասթ քեմէյէճէք, հէմ դուլազլաւ րենն իշթիթիյինէ կեօրէ թէք։
- 4 տիք էթմէյէճէք։ Իլլա ֆազիր լէրին շէրասթընը՝ սատագաթ իլէ կեօրէճէք, վէ եէրին տեր տիմէնտէրի իջին հագգ իւղըն թէքսիր լոճաւ էաէճէք. հէմ աղլընը տէյնէյի իլէ եէրի փարաճաղ, վէ սուսագլարը նեն րուհու իլէ ֆասըլը եօլ։
- 5 տիւրէճէք տիր։ Այլ է պէլինին դուլաղը սատագաթ՝ հէմ պէլ լինին գուլաղը կնիլյէթ օլաճաղ։
- 6 Ճաղ։ Այլ է դուրա գուզու իլէ սաքին օլաճաղ, վէ փափլան օլլաղն պիլէսինճէ էաթաճաղ, հէմ տաճա վէ կենճարուսն վէ պէսլի տափար սիրլէքսէ օլաճաղ, վէ մալար տիր քիւլիւք։
- 7 ջոճուգ սիւրէճէք։ Այլ է ինէք այլ իլէ օթըլլա՝ էափուլարը տիր լիլէտէ էաթաճաղար։ հէմ սրաւն սղզըք կիպի տաման եէ։
- 8 յէճէք տիր։ Մէմէտէ օլլա մա՝ սուսմ տափի սաղըր երանըն տէլլի իւզերինտէ օլալաճաղ, վէ սիւտեն քէսիլմէճէ կլինի պույ նուզու երանըն ինի իւզերինէ։
- 9 գոյաճաղ սրբ։ Օնար պէնիմ աղիղ տաղմտա զարար վէ ֆէ սատ էթմէյէճէքլէք. զիրա եէր՝ սուլար տէնիղ զափլատըրը կիպի Բապարն պիլիլսինտէն տա։
- 10 Լաճաղ տըր։ Այլ է վագի՝ օլաքի

օլ կիւնտէ՝ դաժմարըն պալարաղ իջին տուրան Յեսային քեօքիւնիւ թայիֆէլէր սրայաճաղար. վէ ծնուն րահաթը իղգէթ օլաճաղ։ հէմ՝ օլ կիւնտէ վագի՝ 11 օլաքի իշֆնտիմ էինէ թէք րար՝ Սուրտան վէ Մըսըրտան վէ Պաթուրէտեն վէ Հապէշտէն վէ Եղամասն վէ Սինարտան վէ Եմաթտան վէ տէնիղ առալաւ րնտան գալան քէնտի դալմինըն պագիլյսինի էալինմէյէ կլինի գոյաճաղ։ Այլ է թայիֆէլէր 12 պալարաղ դալարաճաղ, վէ Բուրայէլին սիւրիլիւնէրին տէլլէրէճէք. հէմ Յուզանըն տաղըլ մըլարընը եէրին տէթթ քեօլէ սիւտեն ճէմ՝ էաէճէք տիր։ Այլ 13 Եփրեմին հասէսի կիսէճէք, վէ Յուզանըն խասիմէրի քէսիլէճէքլէք. Եփրեմ Յուզայա հաւսէտ էթմէյէճէք, վէ Յուզա Եփրեմն սղգէթ վէրմէյէճէք տիր։ Իլլա մալար պաթըլա 14 տաղուեփըսըլարըն ումազուսն ուշալար, կիւնտաղուսու էնալէ սինի տիր իքտէ էաղմալալար. Եգաթ իլէ Մոլաքա էրկփիլի սուլար, վէ Ամին օղուլարը ճալարա իթասթ էաէլէր։ Այլ 15 Բապպ՝ Մըսըս տէնիղինին տիրինի հէլաք էտէ, հէմ գորլու եէլի իլէ կլինի ըրմաղըն իւզերինէ սալալալա՝ ճուլ՝ ճուս եէտի սէլէ վարա, վէ փապուճար իլէ կէղիլըր օլա։ Այլ նիճէ Բարայէլ Մըսըս տիր 16 յարրնտան չըգտըգլարը կիւնտէ օլմուշ իսէ, ծնուն Ասուրտան դալըրը դաժմընըն պապիլյսինէ իլլէք եօլ օլա։

ՊԱՊ ԺԲ

Այլ է օլ կիւնտէ տէյէտին. 1 հա՛րապ սան շիւքըր էտէրիմ, քի պանա զաղապալմը իքէն՝ զաղապըն կէլտի, վէ պանա թէ

- 2 սէլլե վերորսին : Իշթէ խէլա-
սլում Ալլահ արք : Ի թիմաստ է-
աէճէյիմ, վէ գորդմայաճաղում.
զերա գուզվէ թիմ վէ մեզմու-
րում Բապպ ԵՀՈՎԱ արք, վէ
օ պէնիմ խէլասում օլտու :
- 3 Իմտի շաղլըդ էլ խէլասուն չէշ-
մէլէրիսուն սու չէքէճէքսինիդ :
- 4 Հէմ օգ կիւնտէ տէյէճէքսինիդ
քի՛ Բապպս շիքր էսին, օնուն
իսմինէ նիտա պըլն, օնուն ա՛-
մէլէրինի գալմէրտէ խոսպեր է-
սին : օնուն իսփի էիւճէ օլտու :
- 5 Դունու զիքր էսին : Բապպա
մէզմուր օգուլուն, զերա ճէլլ
շէյլէր դըլար : Կու՛ ճիւմէ
6 եերաէ պիլինմիշ տիր : Եա՛ Սին
սաքինի սէսա վէրերէք ալգըշ
էյլէ : զերա սէնին օրթանաա՛-
Խարպէլն Ազիլի ա՛ղիմ տիր :

ՊԱՊ ԺԴ

- 1 Բնութ օղլու Եսայինին Բա-
բելուն հադըրնա կեօրտիւյիւ ԻԷ
Համ արք :
- 2 Չրփադ սաղըն իւղէրինէ
պայրադ գալարըն, օնլարա
էիւքսէք սէս էսին, էլ սալլա-
յըն քի՛ պէյլէրին գափուլա-
րընա կէլէր : Պէնիմ թային
էթաիքլէրիմէ միք էթաիմ, գա՛-
րիմալարըմը տախի՛ շանըմ ի-
գին շաղ օլանլարը դալապըմըն
Իճարընա չարըրալմ :
- 4 Չոգ խալըն սէսին պէնկ-
զէյին՝ տալարաա գալապալը-
ղն սէսի վար, ճէմ՝ օլունմուշ
թայիֆէրէր փաթիշալըգլարը-
նըն սէսի շամաթալը վար : ա՛ս-
քերէրին Բապպը՝ ճէնը օրտու :
- 5 սունու եօգլայօր : Ուզադ տի-
յարտուն՝ կէօրէրին ուճունտան՝
Բապպ Հէմ՝ օնուն խըշմընն ա՛-
լէթէրի պիւթիւն եէրի պօղմա-
ղա կէլլօրլար :
- 6 Յիլան էտին, զերա Բապպըն

կիւնիւ եաղըն արք : օ՛ ճիւմ-
էյէ գափորտին հէլալըդ կիսփ
կէլլը : Օնուն իշին հէփ կէլլը 7
կէվէյէճէքլէր, Հէմ հէր առէ-
մին էիւրէյի էրիյէճէք տիր :
Վէ օնլար իւրքէճէք, օնլարը 8
սըգէթէր Հէմ օսնճըլար էւ-
գալայաճադ, ինլար տօղուրան
գարը կիսի աղըլ չէքէճէք, հէր
քէս արդատաղընա հէյրան գա-
լաադ, էիւրէրի ա՛լէվ միտի-
լու օլաճադ :

Իշթէ Բապպըն զտիմ վէ 9
խըշմ ու զազապ իլէ թութուշ-
մուշ կիւնիւ կէլլօր քի՛ տիյարը
խարապ էտէ, վէ օսանն՝ օնուն
կիւնաճէքարըրընը հէլաք է-
տէճէք : Ձիւրա կէօրէրին երլ 10
տըղլարը Հէմ օնլարըն պուրճ-
լարը՝ ըղղընը վէրմէյէճէքլէր :
կիւնէ՛ չըգարընտա գարարա-
ճադ, վէ ա՛յ ըղղընը զիյալան
տըրմայաճադ արք : Վէ պէն 11
տիւնեայը քէօթիւլիյիւ իշին՝
Հէմ ֆաթըղլարը պիւրմուլալուգ-
լարը իշին զիյարէթ էտէճէյիմ :
վէ մաղուրըրըն քիպրին թէս-
քին էտէճէյիմ, Հէմ զօրպաղ-
լարըն քիպրիլինին ալադալա-
տաճաղմ : Ինսան խոսա ալ 12
թունտան՝ վէ առէմի Ոփիր ալ-
թունուտան նաաթի էտէճէ-
յիմ : Օնուն իշին տաքէրէր 13
Բաղ պընըն հիթտէթինտէ վէ օ-
նուն խըշմ ու զազապը կիւնիւն-
տէ՛ կէօրէրի սարսրտաճաղմ,
վէ եէր մաշալինտին դըմըրա-
նաճադ արք : Վէ օփուրմուշ 14
ճէյրան կիսի Հէմ տէվիլիւնի
օլմայան փալըճըլ գօյուն կիսի
օլաճադ : օնլար հէր քէս գալ-
մընա տէօնէճէք, վէ հէր քէս
տիյարընա գաջաճադ : Հէր պու- 15
լունան սափըտնաճադ, վէ հէր
էլէ կէլէն՝ դըլըճաան աիւլէճէք
տիր : Վէ մասուլարը՝ կէօղ- 16
լէրի էնիւնտէ եէրէ չարիլը-

ճագ, էվէրի եղամանանաճագ, վէ դարըլարը մուրտարանաճագ արը :

17 Իլթէ օնլարըն իւղէրինէ Մա. տիլէրի ույանաընաճագըմ, քի օնլար կիւմիւշիւ պիւր շէյ սայմաղար, վէ ալթուռնաան հաղղ

18 Էթմէղէր : Վէ կէնճէրի եայլար իւն եէրէ չարփաճագ. վէ օնլար գարնըն մէյվէսինէ մէրհամէթ էթմէյնճէքէր, վէ կէողէրի չոճուղարը եսիրկէ :

19 մէյնճէք : Վէ մէյնքէթէրին շէօհրէթի վէ Բիւրաանիլէրին շան ու իֆթիխարը օլան Բաբիլըն՝ Ալաշըն Սոգոմ վէ Դոմորու ալթ իւսթ էթտիյի կիպի օլաճագ :

20 Այա սաքին օլուն մայաճագ, վէ տէփտէն տէվրէտէթ թէմքին օլունմայաճագ. վէ օնտա Արապի գնմայաճագ, վէ չօպանլար օրատա սիրիւ եա :

21 Թըրմայաճագըր : Իլա օրատա շէօլ ճանապարարը եաթաճագ, վէ էվէրի ուլույան հայվան լարտան սօլաճագ, հէմ օրատա տէվէ գուշարը սաքին օլաճագ, վէ օրատա ճինլէր րադո էտէ :

22 Ճէքէր : Վէ օնուն սերալարըն տա չագալար՝ հէմ նէֆիս խանէրինտէ աթտէրլէր չաղըրչաճագըր : վէ օնուն վագթը կէլմէյէ եագըն արը, վէ կիւնլէր ուղադ տէյիլ տիր :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Օ իրա Բապպ Յակոբա մէրհամէթ էտէճէք, վէ Իսրայէլի եի նէ սէյիպ՝ օնլարը եէրլէր իւղէրինտէրա համաթանտըրաճագ արը, վէ եաա քիւնլէր օնլարա իլալի օլուպ՝ Յակոբ էվինէ եափըլա :

2 Ճագլար : Վէ գալմէր օնլարը ալըպ՝ մաճարէրինէ կէօթիւրէճէքէր, վէ Իսրայէլ էվի օնլարը Բապպըն թօփրաղը իւղէրինտէ :

գուշար վէ խաշըրգըր իլին շապթ էտէճէքլէր՝ վէ օնլար՝ քէնտիլէրինի էսիր էտէնլէրի էսիր ալըպ՝ օնլարա դուլմ էտէնլէրէ հիւքիւմէթ սիրէճէքէր : Վէ վագթի՝ օլա քի՝ Բապպ սէն ի ղաճմէթինտէն վէ իղլիւրա սընտան վէ սանա իլլէթտիլէրի աղըր խղմէթտէն րահաթանտըրաղը կիւնտէ, Բաքիլըն փատիշահը հագգընա պու մէտէվ իսթիմալ էտիպ տէյէսին : Ղատաար նի՝ճէ թէպքին օլուռ : ալթուն գափըլա շէր նի՝ճէ թէպքին օլուռ : Բասնդ ֆաաղըլարըն տէյնէյիլի թէճալուլմէ տէնլէրին ա՛սաղըն զըրտը : Խըլմիլէ գալմէրի տինմէյ վալուռ իլլէ վուրան Իթայիֆէլէրէ ղագապ իլլէ հիւքիւմէթ սիրէն գալլանըլոր, վէ մէն՝ էտէն հօգ : Պիւթիւն եէր էմնիլթ իլլէ րահաթա վարտը . ալըլէ էտէրլէր : Չալար ալլէ՝ վէ Լիբանանըն էրղէրի սէնին իլին շաղ օլուպ՝ Սէն եաթալլուտան պէրու իւղէրիմիղէ օգոռն քէնիճի չօգմաար քէրլէր : Ճէհէննէմ աղա ղատան սէնին իլին հարաքէթէ կէլտի քի՝ սէնին կէլմէնի գար չըլայա, սէնին իլին էօլիւլէրի՝ եէրին հէփ ուլուլէրինի ույան աղըրա, թայիֆէլէրին հէփ վաա տիշահլարըն՝ թաիթլարընտա գալտըրա : Օնլարըն հէփիսի ճէվապ վէրիպ՝ սանա տէյնճէքէր : Սէ՛ն տաթի մի սլիզմ կիւպի ղաիֆլէնիպ՝ պիլէ պէնկզէսին : Սէնին տարաթըն վէ սան թուրարընըն շամաթասը մէղարա էտիրիլի : սէնին ալթընա սօղուճանլար տէօլէնտի, վէ սէնի գուրթլար էօրթէյոր : Եւ՝ սէհէր օլուռ սապահ էրըրը կէօրէրաէն նի՝ճէ տիւշիւպ եէրէտէթ երղըլարըն, սէն քի՝ թալիֆէլէր իւղէրինէ ղալիպ կէլ :

- 13 տին : Սեն իոէ դալպինտէ տէ միշ խտին քի՝ Կէօբէրէ չըգաւ . յըմ՝ Թախմըմը Լլւահըն երւարդարնտան եիւքսըք եիւ . ճէտէյիմ՝ վէ փօրեասըն հան լարընտաքի ճէմաա՝ Թ ապալընտա
- 14 սաքին օյայրմ . Պձձթէթ եիւք սէքթըքէրի իւղէրինէ չըգայրմ .
- 15 Թաալայա պէնկղէյիմ՝ : Լարին ճէհէննէմէ չուգուրուն տիւղէ .
- 16 րինէ Լնէճէքսին : Սենի կէօրէնէր սանա Թամաշա էսէճէքէր , սանա պագըպ՝ Եերի տիթրէտէն՝
- 17 ձէմէքէթէր սարսըսան՝ տին հայը չէօէ տէնտերիպ ծնուն շէհրէրինի երբուն՝ մահպուշալըն էվէ սուլ վերմէյէն քիչի
- 18 պու մու տէյէճէքէր : Թայի . Ֆէէրին հէփ փաթիշահարը՝ ճիւմէսի հէր պիւրի փղէթ իւէ
- 19 քէնտի էլինտէ հաթար . Լսմն սեն մէքրուս Ֆիլիս կիպի չու գուրուն Թաշարնէաէնէն գըլըճ իւէ սափրնան էօլտիւրիւմիւշ էրին էալապը կիպի՝ աշապ ալ Թընտա չիյնէնէն լէշ կիպի մէ զարընտան տիշարը աթըլըն :
- 20 Սէն ծնար իւէ կէօմիւլիքտէ պիր էշմէղնին . չիւն քի՝ տիյալընը պօղտուն , դալմիւր էօլ տիւրտիւն . հարամաղարըն զ'ւըրիյէթի էպէտէն սնիլըմայաճադ
- 21 աըր : Օղուլարընա պապալարը նրն հարամաղըլըր իչիւն գաթը հաղըրայըն քի՝ գալըմայալար , վէ էերի զապթ էլմէյէրէր , վէ սիւնեանրն եիւզիւնիւ տիւշ . ձէնիւր իւէ տօլտուրմայալար :
- 22 Հէմ՝ ա'սքէրէրին Բապալը տէր քի՝ Օնլարն իւղէրինէ գալըա . ճաղըմ՝ վէ Բաքիտուն տաընը վէ պաղիյէօսինի վէ էվտունը հէմ զլարիյէթինի քէտէճէյիմ
- 23 տէյօր Բապալ : Վէ ծնու քիրփի . էրէ միւրաս՝ վէ սուլար պաթադ . լարը գօյաճաղըմ . վէ ծնու հէլաք սիւփիւրկէսի իւէ սիւփիւրէ .

ճէյիմ՝ տէյօր ա'սքէրէրին Բապալը :

Լաքէրէրին Բապալը եէմին 24 էտիպ տէտի քի՝ էլպէթթէ տիւ չիւնտիյիւմ կիպի հէման էօլէ օյաճապ , վէ Թէապիր էլմտիյիմ կիպի՝ հէման էօլէ վազի՝ օւա . ճապ աըր . Եամի Լսուրու տի . 25 Եարըմտա գըրըպ՝ ծնու տաղալըմըն իւղէրինտէ չիյնէյէճէ . յիմ՝ անտէն ծնուն պրյունտու . րուղու ծնարին իւղէրինտէն կիտէճէք , հէմ ծնուն էիւքիւ՝ ծնարըն ումուգունտան կիտէճէք տիր : ճիւմլէ եերին հագընա 26 Թապտիր օլուն մուգատտեր պուտուր . վէ հէփ Թայիֆէրէրին իւղէրինէ ուզանմըշ էլ պուսուր : Զիրա ա'սքէրէրին 27 Բապալը Թէապիր էլլէտի , վէ քիմ՝ իպթալ էտէ պիլըր . վէ ծնուն էլի ուղանմըշ , վէ ծնու քիմ՝ կէրի էտէ պիլըր :

Պու իւհամ՝ Լաքալ փա . 28 տիշահըն էօլտիյիւ երտա վա . զի՝ օլտու :

Էյ՝ Փղալըլարըն ճիւմէ տի . 29 Եարը՝ տէնի վուրանըն տէյնէ . յի գըրըլըղընա շաղ օլմա . զիրա երանըն քէօքիւնտէն սաղըր եընն չըգաճադ . վէ օնուն մէյվէսի հաղըճը ուշար եընն օլաճապ աըր : Վէ ֆա . 30 գիրէրին իւք սօղուլարը պէս . էնէճէք , վէ Խօսուլար էմ . իիյէթ իւղէն էաթաճաղար . վէ սէնին քէօքիւնիւ գըլըքդ իւէ հէլէր էտէճէյիմ , հէմ պոդիյէնի էօլտիւրէճէք տիր : Դիլան էլլէ՝ էյ՝ գափու , Ֆէր . 31 էատ էլլէ էա՝ շէհր . սէն էյ՝ Փղալըլարըն ճիւմէ տիյարը՝ երիտին . զիրա փօրեասան տիւման կէլըր , վէ ծնուն օրաուտունտա քիմնէ հալըրը օլմայաճադ : Վէ Թայիֆէրէրին 32 էլլէրէրինէ նէ՝ ճէվապ վերիւ .

չինքն թիւ Բաղայ Սիօնու Թէմէ-
լէթոսի, վէ ծնունդ գաւազնիւն
Ֆուգարասը ծնա սղոյնաճադ-
լար:

ՊԱՊ ԺԵ

1 Մովսէս իշխար:

Հազգան Մովսէսըն Ար Է՛.
Է՛ կէճէ իշէ պատըլայ խորապ
օրոնտու. Հազգան Մովսէսըն
վիր Է՛նքի կէճէ իշէ պատըլայ
2 խորապ օրոնտու: Օ՛ հէյքէ
վէ Գեբնուն Թէփէ փութ խա-
նէլէրինէ աղլոմաղա չըբաը-
Նաբաւտան էօթիւրիւ վէ Մե-
գաբաւտան էօթիւրիւ Մովսէ-
փիլան էտէճէք. ծնուն հէփ
պաշարը տաղ օրաճադ, հէր
3 սագալ քէսիլէճէք աիր: Սօ-
գազարընտա չուլ դօ շանաճադ-
լար. տամարը իւզէլինտէ վէ
մէյաւնլարընտա հէփիսի ֆի-
ղան էափո՛ աղլայըլա տալա-
4 ճոգ: Վէ Եսէրան հէմ Եղէաղէ
Ֆերեատ էտէճէք. ծնարըն սէսի
Յատապտաէք իշիսիլէճէք. ծն-
տուն էօթիւրիւ Մովսէսըն սիւաճ-
լունմըլարը պաղըրաճադլար,
քէնտի ճանարընտան օտանա-
5 ճադլար: Եիւրէլիմ Մովսէս ի-
չինքն Ֆերեատ էտէճէք. ծնուն
գազարըլարը իւզ երըլըգ տանա
կիւի Սեգովորտէք գալաճադ,
ղերա Ղաթիթ Խօգուշունտ աղլա-
յարագ չըբաճադլար, զիրա Ո-
րոնայիմ Խօւտանա դըրըն Ֆեր-
6 ետտը գօփարաճադլար: Զիրա
Ղեմիւրիմ սուլարը խարապաթ
օլուր. զիրա օթլուգ գուրուր,
չիմէն տիւքէնիր, Էնէլլէք դալ-
7 մադ: Օրտան էօթիւրիւ մէլարըն
էափնտիլի զանիմէթի վէ հէփ
սագալաղլարըն՝ սէյիւթէր
տէրէսինէ գալըրաճադլար:
8 Զիրա Մովսէսըն սինօրոնու

Ֆերեատ չէվրիլի. ծնուն ֆի-
ղանը Թա Եգալայիւտէք՝ ծնուն
ֆիլղանը Թա Եիւրէլիտէք չա-
բը: Զիրա Ղեմնունտ սուլարը 9
դան իլէ տօլաճադ, զիրա Դեմո-
նուն իւզէրինէ տահա պէլարը՝
Մովսէսըն գուրթուլաշունա վէ
օլ էէրին պաղիլէսինէ սըսլուն
սաղաճաղմ:

ՊԱՊ ԺԶ

Տիւարըն սուլըմաննա Ալա 1
տան չէօլ իւզըն Սին զըլընին
տաղ նա գուլու կէծուէրին:
Վէ վադի՛ օլաքի՛ Մովսէս զըլ- 2
լարը Ղանուն կէչիտէրինտէ եու-
վատան գօփլմալա տալար գուշ
կիւի օլաճադլար: Միւշալէրէ- 3
յէ կիր, շէրաթ քէս, կէօլ
կէնի էօյլէն վազթընտա կէճէ
կիւի գօ, սիւրկիւնէրի սագալ,
զաղընլարը էլէ վէրմէ: Սիւր 4
կիւնէրիմ սէնին Էանընտա միւ-
սաֆիր օլտուն Էա՛ Մովսէս, սէն
ծնարա՛ խարապ էտիճին ին էիւ-
ղունտէն Էօրթիւ օլ. վերա զա-
լիմ գալմարը, խարապ էտէճի
սիւքէնտի, շիյնէլիճիլէր տի- 5
յարտան տիւքէնտիլէր: Վէ ի-
նայիթ իլէ Թաթիմ գուրու-
ճադ, վէ ծնուն իւզէրինէ կիր-
շէլլէք իլէ Ղաթիթին չաաըրն-
տա՛ հաթիմ վէ հագգը տըլայն
վէ սատաղաթը Թեղ իճրա Է-
տին օթուրաճադ:
Մովսէսըն մաղուրըլըղունու 6
իլիթտիք, զայիթ մաղուր սուր-
մաղուրըլըղունու վէ քիսրինի
վէ խըլմըն իլէ՛ Գիփ. ծնուն մաղ-
ուր էսյիւնմէսի պօ՛ սուր: Պու 7
էճիլան Մովսէս՝ Մովսէս իչին
ֆիլղան էտէճէք. ճիւմէսի ֆիլղան
էտէճէք. իլիճարէնէթին Թէմէ-
լէրի իչին ա՛ չէքէճէքիլիլ-
Հազգան ծնար ճէֆատա տըր:
Զիրա Եսէրանուն պաղարը Սե- 8

- բամանն ամասար զասպանանտը
 թալիֆէրին պէլէրին ձուռն ա-
 լա ամասարընը փարէլէտէր,
 թա Զառէրէ երկտէր, զէօլու
 տալալընը. օրուն ֆիլիսէրին
 ուզանըլ՝ տէնիզտէն կէշտէր :
 9 Պոռտան էօթիւրիւ Սիքամա
 ամասար իշխան Զառէր ալըսընը
 իլէ աղայըմ, սէնի կէօզ հաշըմ
 իլէ սուվարայըմ՝ էյ Եոեբոն
 վէ Եղէպէ. զիրա սէնին հազ
 մէյվէն իւզէրինէ վէ պիշինին
 իւզէրինէ կիւլէտանք տիւշտիւ :
 10 վէ մահուալար թալըլալարտան
 շաղըգ վէ սէվինձ գալըրըրըլ
 պաղըստա նալմէ վէ ալգըշ
 օրնյաձագ. իւզիւմ սըգըձը
 ձէնտէրէտէ շարապ սըգմայա-
 ձագ. սէվինձ սէսինէ խիթամ
 11 վէրտիւմ : Պոռտան էօթիւրիւ
 պաղըրմ Մովար իշխան՝ վէ տէ
 բունիմ կիրհարստէթ իշխան
 թանպուր կիպի սէտա վէլիւր :
 12 վէ վաղի՝ օլաբի՝ Մովաբըն
 թէփէ փութ իսանէսինտէ Լօ
 բուլաուլու կէօրէնտիւքտէ, նի
 յազ էթմէյէ Մոգտէսէսինէ
 վարա, ամմա ֆայիտէ օլ
 մայա :
 13 Չօգտան պէրու Բապըն Մո-
 վար հաղընա սէջլէտիլի սէօզ
 14 պու սուր : Ամմա ժամի Բապ
 սէջլէյալ սէտիլ քի՝ Իւչ երլըն
 իշխնտէ իւձիւթ իլէ թութուլ
 մուլարըն երլարը միսիլու Մո-
 վաբըն ճէմի՝ գալապալընըն
 չօգըլու իլէ իճէթի թահգիր
 օրննաձագ. վէ պապիյէսի
 զայէթ իլէ ալ՝ վէ գուվէթսիլ
 օլաձագ :
 նէ եղընը օլաձագ : Արտիւր 2
 շէհրէրի թէրը օրննաձագլար,
 օնլար սիւրիւլէր իշխնալաձագ,
 քի համալար, վէ գօրդուտան
 օրնյա : վէ Եփրէմտէն գուլէ՝ 3
 հէմ Գամալուտան վէ Սիւրբի-
 անըն պագիլէտինտէն փաալի-
 շահըգ քէսիլէձէք, Իսրայէլ
 օղուլարընըն շանը կիպի օլա-
 ձագլար, տէյօր ա՛սքէրլէրին
 Բապըլ : վէ վաղի՝ օլապի՝ օլ 4
 կիւնտէ՝ Զահրուտէն շանը զա-
 յիֆէնիպ թէնիլին սէմիլիլի
 արըգլաւտձագ սըլ : վէ օրադ՝ 5
 ձը էքիլիլ տէվէրիպ՝ պաշա-
 ղը գօրու իլէ պիլիլիլ կիպի օ-
 լաձագ, վէ Ռափայիմ վաալի
 սինտէ պաշաղար տէվ շիրէն
 կիպի օլաձագ : վէ օնտա՝ ղէյ- 6
 թուն աղաձընըն սիլէնալիլին
 տէ, էիւքսէք տալըն պաշնաա
 իլիլ իւչ տանէ՝ մէյվէտար սա-
 լնտա տէօրթ պէշ տանէ գաւ-
 սըղը կիպի՝ պիլ գաշ տանէ
 գալա, տէյօր Իսրայէլին Ալաշը
 Բապըլ :
 Օլ կիւնտէ ամէմ՝ Եարա 7
 աղձըսընա պաղա, վէ կէօղէ-
 րի՝ Իսրայէլին Ալիլինէ նաղար
 գըլա : վէ քէնտի էլէրիլին 8
 իշի օլան մէղպալալարա պագ-
 մայա, վէ փարմաղարընըն
 եափտըղընա՝ եափտ Ատա-
 բոլլ լիւթալընա վէ կիւնէշ
 փութալընա նաղար գըլմայա :
 Օլ կիւնտէ օնուն գուվէթիլ 9
 շէհրէրի՝ Իսրայէլ օղուլարը-
 նըն հուզըրունտան պրագտըր-
 արը պրաղըրըն չաւ վէ
 էիւքսէք տալ կիպի օրուա՝ վէ
 րանէ օլա : Զիրա սէն խէլու 10
 սընըն Ալաշընը ունութու-
 ղուն՝ վէ գուվէթիլին Գայա-
 սընը անկմաաղըն իշխան՝ ան-
 տան էօթիւրիւ կիւզէլ ֆիտան-
 ար տիլէձէքսին, վէ եաա չու-
 պուլար տիլէձէքսին, Տիքաի 11

ՊԱՊ ԺԵ

1 Դամասկոս իշխանը .

Իլթէ Դամասկոս շէհր օլ
 մագտանը բէտա օրննուպ վիրա .

մին կրնան չիմ ինչ չեմբրե-
ճեքսին, վն երտխինն սապահ-
տա ֆիլիստինարեճեքսին . ա-
մա մահատու կրնինտե՛ն օրագ-
չետիտ դասավեճե եղլոնը օլա-
ճագ :

12 Վա՛յ տէնիդ շամաթատը կի-
պի շամաթա էտէն չօգ դավմ-
էր դալադալըլընա՛ վն շետիտ
սուլար կիրիւթիւսիւ կիպի
կիրւէյէն իւմէթէր կիրւէ-

13 Ժպինէ : Իւմէթէր չօգ սու-
լար կիրիւթիւսիւ կիպի կիր-
րիւթիւ էտէրէր . աւմա
Ալա՛հ օնարը թեքտիր էտէ-
ճէք, վն ուղաղա դալաճագ-
լար . վն աղաղըն սաման ու-
ֆաղը կիպի եէլ էօնիւնտէն՝ վն
դաւըրդա էօնիւնտէն հուվար
լանան թօզ կիպի դօվալանա .

14 Ծագլար : Ալաւմ վագթընտա
իշթէ անխուղ հիյալէթ հէլիւ
սապահ օլմադտան էվէլէ եօղ
օրաճադար . պիղի դափըլան-
լարըն փայը՝ վն պիղի եալվա-
լայանլարըն նասիպի պու տուր :

Հաթա վարաճաղմ, վն մեքեա-
նըմտան օթլար իւղէրինէ միւ-
նէվէր ըսարճագլա՛ կիպի
օրագ ըսարճագլըլընտա ինչ պու-
լութու կիպի պագաճաղմ :
Ձիւրա օրագ մէվսիմիտէն էվէլէ
ֆիլիս քէմալ պուլաուլու՛ վն
գօրուդ շեքտէ եէթիմէրտէ օլ-
սուլու կիպի չուպուղլարը թըր-
փանլար ինչ քէսէճէք, վն տալ-
լարը դօվարըպ աթաճագ տըր :
Սնլար պիրլըտէ տաղլարըն
դուշարընա վն եէրին ճանսար-
լարընա պրաղըլաճագ . վն գուշ-
լար մնլարըն իւղէրինտէ եաղը
կէքիւճէք, վն եէրին հէր ճա-
նալարը գըլը օնլարըն իւղէրին-
տէ կէքիւճէք : Օլ զէմանտէ
ա՛քէրէրին Բապալընա՛ գուլ-
վէթը վն քէպին դավման՝ վն
էվէլէտէն շիմալյէտէք հիյալէթը
դավմանն տիյարընը ըմաղլար
դափըլըր դայիթ գուվէթը վն
չիյնէյիճի թայիֆէտէն ա՛քէր-
էր Բապալընըն իւմինն մահա-
վնէ՛ Սիօն աաղընա փէշքէք
կէթիւրիւճէք :

ՊԱՊ ԺԸ

1 Վա՛յ ֆըրըրայան գանատը
Հապէշ ըմաղլարընըն էօթէ-
2 սիմտէ օլան տիյարա . Բի տէ-
նիգտէն վն սու երիւղիւնտէն սող-
անն դայըլարըն ինչ էլէիւր
կէօնտիւրիւ պէր . Էյ՛ն եէյնի
խապէրճիլըր՝ գուվէթը վն
քէպին թայիֆէյէ՛ն էվէլէտէն
շիմալյէտէք հիյալէթը դավմ-
ղայէթ գուվէթը վն չիյնէյիճի
թայիֆէյէ կիսին , քի օնուն
տիյարընը ըմաղլար դափըլըր :
3 Էյ՛ն տիւնեանըն հէփ հէյալիս
վն եէրին սաղիլըր՝ տաղլար .
տա պայըրագ դալարըլըրգտա
պաղըն , վն պօրու չալընտըլըն .
4 տա իլետին : Ձիւրա Բապալ
պանա պէթլէ տէտի . Պէն րա-

ՊԱՊ ԺԹ

Սըլըս ինճամը .

Իշթէ Բապալ եէյնի պուլութ
իւղէրինէ պինմիշ Մըսըա վարը-
յար . վն օնուն հուղուրուտան՝
Մըսըըն փութլարը հարաքէթէ
կէլէճէքլըր , վն Մըսըըն եր-
րէյի՛ն իլէրիսիւտէ երիյէճէք
տիր : Վէ Մըսըըլարը՝ Մըսը-
լարըն իւղէրինէ թահրիք էտէ-
ճէյիմ , վն հէր քէս գարընտա .
շը ինչ՝ վն հէր քէս տօսթու ինչ՝
շէհր շէհր ինչ՝ մեմէքէթ մէմէ-
քէթ ինչ ճէնք էտէճէքլըր : Վէ
Մըսըըն րուհու՛ն իլէրիսիւտէ
ղայիլ օլաճագ , վն թէտպիրին
իպթալ էտէճէյիմ . վն օնլար

- 4 ԺուԹլարա վէ սիւյիւճիւէրէ
 հէմ տիւրպազլարա վէ փաւ
 5 Զըլարա տանըլարա : Վէ Մը
 սըլըլարա սերԹ աղալար էլիւ
 նէ Թէլիւմ էտէճէլիւմ, վէ
 6 օնլարն իւղէրինէ դորըս փա.
 տիւա՝ հիւթիւմէԹ սիւրէ՝ տե.
 7 յոր ա՛սքերէրին Բապլը Ե՛տ.
 վա : Վէ սուլար տէնիզունէ
 չէքիլէճէք, վէ ըրմադ ալիւ
 8 քիւլլէյէ գուրոյաճադ : Վէ
 ըրմաշար Թա՛ֆֆին չըգարա.
 ճադլար, վէ Մըսըրն չալարը
 սըզ օլուպ գուրոյաճադլար .
 9 դամըլ վէ սազ ալիւրիւ չէճէք : Չա.
 յրն եանընտա՝ չայըն քէնտըրիւ.
 ղէրինտէ չալըլար վէ չայըն հէփ
 էքիլլէյի գուրոյուպ տաղըլա.
 ճադ, վէ եօզ օլաճադ տըր :
 10 Վէ պաղդճըլար ա՛ն չէքէճէք.
 լէր, վէ ըրմաղա հէփ վալԹա ա.
 11 Թանլար էլիւմ չէքէճէքլէր, վէ
 սու եիւզինէ սաճաւ ալԹանլար
 12 Եսա չէքէճէքլէր : Հէմ ինճէ քէ.
 Թէն իւլէյիւլէր՝ վէ ադ պէզ
 13 օոգույանլար ուԹանաճադլար :
 14 Վէ օնուն տիւրէքլէրի գըրըլա.
 ճադլար, հէփ իւճրէԹ էալիւ.
 15 նէնլէրին ճանը աճըյաճադ :
 16 Հաբգան Տայանիս սերվէր.
 լէրի տիւմանլէր տիւր . Փարաւո.
 նուն ալիւմ միւշիւրլէրինին մէշ
 վէրէԹի հայլանի տիւր . նի՞ճէ
 17 Փարաւոնա՝ Ալիւմ դասէ իմ,
 սիւն դատիւմ փառիւշլարըն օղ
 լու իմ՝ տէյէ ալիւրսինիդ :
 18 Հօլա ալիւմլէրին նէրէտէ տիւր,
 օնլար չիմալի սանա խապէր վէր.
 սին, վէ ա՛սքերէրին Բապլը
 Մըսըրն հազդընա նէ Թադտիւր
 19 Էթտիլլին ալիւրտիւրնլէր : Տա.
 յանիսին սերվէրլէրի տէրի օլ
 տուլար, Մեմիլիսին սերվէրլէրի
 ալաանտըլար . վէ Մըսըրը՝
 սըզլիւլարընն տաշարը սա.
 20 ԲըլԹտըլար : Բապլը օնուն օր.
 Թաուրնտա Թէրսիք բուհու դա.

րըշտըսը, վէ օնլար Մըսըրը
 հէր իլէնտէ՝ սերիւօշուն դուս.
 տուլու զնման սերսէմէնտիյի
 կիպի սերսէմ էԹտիլէր : Վէ 15
 Մըսըրտա իշ օլմայաճադ, քի
 օնու պաշ եա դույրուդ խուրմա
 տաղը եա տաղ իւլէյէ : Օլ կիւն 16
 տէ Մըսըր՝ դարըլար կիպի օլա.
 ճադ . վէ ա՛սքերէր Բապլը.
 նըն օնուն իւլէրինէ սալա.
 տաճաղը էլինին սալանԹըսը
 էիւզիւնտէն իւրքիւպ գորգա.
 ճադ տըր : Վէ Էթուրա տիյարը՝ 17
 Մըսըրա իւրքիւնԹիւ օլաճադ.
 օնու հէր ալիւր զըքըլտէն ա՛սքեր.
 լէր Բապլընըն օնուն հազդընա
 Թադտիւր էԹտիլլի մուպտէր.
 տէն գորգաճադ տըր : Օլ 18
 կիւնտէ Մըսըր տիյարընտաֆա.
 նան տիլլինի սէյլէյէն՝ վէ ա՛ս.
 քէրլէրին Բապլընա ելին էտէն
 պէշ շէհր օլաճադ . ալիւրնէ հէ.
 րէս շէհրի տէնիլէճէք : Օլ կիւն 19
 տէ Մըսըր տիյարընն օլԹա.
 սընտա Բապլը իլիւն մէզպա՛ն
 հէմ սինօրունուն եանընտա
 Բապլը իլիւն տիլլիլ Թաշ օլա.
 ճադ : Վէ պու՝ ա՛սքերէր Բապլ.
 20 պը իլիւն Մըսըր տիյարընտա
 նիւան վէ շէհատէԹ իլիւն օլա.
 ճադ . զիրա դալիւլէրին էիւ.
 ղիւնտէն Բապլա ֆէրէտա է.
 տէճէքլէր, վէ օնլարա խէլաս է.
 տիճի վէ ալիւր ա՛ղիւմ քիման
 կէօնտէրիւպ օնլարը գուրԹարա.
 ճադ տըր : Վէ Բապլը Մըսըր.
 21 տա ալիւրնէճէ տիւր, վէ Մը.
 սըր օլ կիւնտէ Բապլըր ալիւրնէճէ
 տիւր . վէ գուրպան հէմ էքմէք
 փէշքէշ իլէլպա՝ տէԹ էտէճէք.
 լէր, վէ Բապլա տաճադ առալըպ
 էտէյէճէքլէր : Վէ Բապլը Մը.
 22 սըրը վուրաճադ . վուրաճադ,
 հէմ ոտղալաճադ տըր . վէ օն.
 լար Բապլա տէնէճէքլէր . վէ
 օ՝ օնլարը դապուլ էտէճէք, վէ
 օնլարա չիֆա վէրէճէք տիւր :

- 23 ՕԼ կիւնտէ Մըսըրտան Ասուրա
ճատտէ եօԼ օլաճագ, զէ Ա.
սուրբուրը Մըսըրա՝ զէ Մը.
սըրըրը Ասուրա վարաճագ-
լար. զէ Մըսըրըրը Ասուր-
լուսի իէ իպատէթ հաճէք
24 Ըր. ՕԼ կիւնտէ ԽորայէԼ
Մըսըրըն զէ Ասուրտի իւջին.
ճիւսիւ օլուպ էէրին օրթա
սընտա պէրէքէթ օլաճագ :
25 Զիւնքի ա՛քբըրէրին Բապլը
ծուս միւսարէք դըքպ տէյէ-
ճէք քի՛ Գաժմըմ Մըսըր զէ
էրիֆին ա՛մէլի Ասուր զէ մի-
րտօրմ ԽորայէԼ միւսարէք
պտուն :

ԳԼԳ Ի

- 1 Ասուրփառիշահը Պարգանուն
կէստէրաիյի Տարաթանըն Ա.
զոժոտա վարաղը՝ զէ Ա. զոժոտ
իէ ճէքք էտիպ ծուս ֆէթհ
2 Էթտիյի էրլտա, օԼ զէմանտա
Բաժմի ԱմոԼ. օղուէտայիին վա.
սըթտը իէ՛ սէյլէ իւպ տէտի
քի՛ կիթ պէլնտէն չուլու-
նու չէօղ, զէ այպարընտան
այադ գապարընը չըդար. օ տա
էյլէ էյլէյիպ՝ չըվլադ զէ եա-
3 լըն այագ կէզէր իտի : Աէ
Բապպ տէտի քի՛ Մըսըր հագ-
դընա զէ ՀապէԶ հագդընանի-
շան զէ ա՛լամէթ իջին իւչ
եղլ դուլում Եսայի չըվլադ զէ
4 եալըն այագ կէզիւիյի կիպի, Ա.
սուր փառիշահը Մըսըրըրը
Էտիր զէ Հապէշիւքի սիւրկին
կէնճէրի զէ իթիխարըրը
չըվլադ զէ եալըն այագ զէ
այնպ ա՛ղապարը ալըգ օլարագ
Մըսըրա ըգալէթ իջին էյլէ
5 սիւրէճէք տիր. Աէ ծնլար
կիւզէնտիւքի Հապէշտէն՝ զէ
իթիթիսար էթտիւքի Մըսըր-
տան շաքպ ութանաճաղար :
6 Աէ օԼ կիւնտէ պուս առա՛ Էհալի-

սի տէյէճէքլէր քի՛ իշթէ կիւ-
վէնտիյիմիլ՝ Ասուր փառիշահը-
նըն եիւզիւնտէն դուրթուլմալ
իմաաւ իջին օԼ դաշտըրըմը
էէր պէյլէ օլաու, եա պիլ
նի՛ճէ դուրթուլաճաղը :

ԳԼԳ ԻԱ

Տէնիլ չէօլւնին իշամը . 1

Դըղլէտէն հիւճիւմ էաէն
գաաըրըլար կիպի, չէօլտէն՝
գօրգուլու տիյարաան կէլըր :
Պանա պիր սէրլթ վահի պէյա՛ 2
օլունտու. գապլըճը գապար,
զէ եաղմաճը եաղմալար. եա՛
Եղամ ոօգարը չըդ, եա՛ Մա-
տի մուհասէրէ էյլէ. ծուսն
հէփ ա՛ն ու զարընը Թէպին
էթտիմ : Օնտան էօթիւրիւ 3
պէլիմ՝ ալըր իլէ տօտու, պէնի՛
տօղուրան դարընըն աղըրալը
կիպի աղըրալը Թութու. 4
պիւզիլէք սէպէպինտէն իլի-
տէմէմ, իւրըմէք սէպէպինտէն
կէօրէմէմ : Եիւրէյիմ հարա՛ 5
օլաու, գօրգուլու պէնի իւր.
քիւթտիւ. սէֆատա օլուղու՛մ
տիւշամը՝ պտա իտիլի տէօն-
տէրտի :

Սօֆրայը դուր, պէքէյի 6
տիք. եէ՛ իշ. գալըն էյ սէր-
վէրէր, գալըն եաղալըն :

Զիւր էֆէնտիմ պտա 6
պէյլէ տէտի. կիթ պիր պէ-
շի տիք, քի՛ կէօրտիւշիւիւ
իտպէր վէրտին : Աէ պինիճի- 7
լէր՝ պիր չիթի ալթը հէ՛ էշէյէ
պինմիշ զէ տէվէյէ պինմիշէր
կէօրաիւ, զէ սիդգա՛թ իլէ՛
չօդ տիգգալթ իլէ տինկէտի :
Աէ արալան կիպի պաղըրալը . 8
Եա՛ էֆէնտիմ՝ պէն կիւն-
տիւզին ապիմա պէքէլիլիմտէ
աուրույարում, զէ տիւթիւն կէ-
ճէ պէն նէվլէթիմտէ պէքէլո-

- 9 րում. վէ իշթէ հայա պինի-
 ճի առեմ. պիր չեփթ աթը
 կելըյօր. վէ ճէվապ վերիպ
 տէաի քի՝ Տիւշաիւ Բաբիլոն
 տիւշաիւ, վէ պլահարընըն
 հէփ օմա փութըարը եէրէ
- 10 պերապէր գըրըրը: Էյ՝ տէօ-
 յիւլմիւշէրիմ վէ խարմանըմըն
 էհալիսի սիդէ՝ աքէրլէրին
 Բապպը Իսրայէլին Ալահընտան
 իշիթտիյիթի խապէր վէրտիմ:
- 11 Դուժմա իշամը.
 Սէրտէն պառնա չաղըրըյօր.
 Եա՝ պէքլի՝ կէճէտէն նէ՝ եա՝
 պէքլի՝ կէճէտէն նէ՝ խապէր
- 12 վար: Պէքլի տէաի քի՝ Սա-
 պառն կէլը հէմ կէճէ պիլէ
 Խէլի. Խահա սօրար իսէնիզ
 սօրուն. աշօնիւպ կէլին:
- 13 Արապիսթան իշամը.
 Արապիսթանըն օրմանընտա
 կէճէլէյէճէքսինիզ՝ էյ՝ Դիգա.
- 14 նիմ քեարպանըարը: Էյ՝ թեմա
 տիլարընըն աքէրլէրին՝ սու-
 սամըը գարըլամաղա սու իլէ
 վարըն, գալընըն էօնիւնէ
- 15 էքմէք իլէ չըգըն: Ձիւրա օնլար
 գըլըճար երիզիւնտէն՝ չէքիւ
 միշա գըլըճ երիզիւնտէն վէ գու-
 րուլմուշ էայ էրիզիւնտէն վէ
 չէաիտ ճէնք երիզիւնտէն գա.
- 16 չարըր: Ձիւրա իփէնտիմ պա-
 նա պէշլէ տէաի. Պիր երըն
 իփնտէ՝ իւճրէթիլ եըլարը
 միւճիպինճէ՝ Վեդարըն հէփ
 իՂէթի տիւքէնէճէք տիր:
- 17 Վէ քէմանքէլէրին դալան սա-
 յըլը՝ Վեգար օղուլարընըն
 գահրիմանըր աղարաճագ տըր.
 վիրա իսրայէլին Ալահը Բապպ
 սէօյլէփշ տիր:

ՊԵՊ ԻԲ

- 1 Ահի տէրէաի իշամը.

Հայա սանա նէ՝ օլտու քի՝

հէփինիզ տամարա չըգընըլ
 էյ՝ վէլէլէ իլէ սօլա շամաթա 2
 չէհրի՝ չէնիք չէհրի՝ սէնին մագ-
 թուլարըն գըլըճիլէ գաթլօլուն
 մասըլար, վէ ճէնքտէ էօլմէտի- 3
 լէր: Հէփ զապիթլէրին պիրտէն
 դալարըր, քէմանքէլէրտէն
 պաղանտըլար. ուղադտան գալ-
 մըլ սէնտէ հէփ պուլունտըլար
 պիրլէքտէ պաղանտըլար: Օն 4
 տան էօթիւրիւ տէաիմ քի՝ Պէն-
 տէն կէլին, աճը աճը աղայըմ.
 գալմըմ գըղըրըն խարապըլը եւ
 չին պանա թէսէլի վէրմէյէ
 չալըլման: Ձիւրա վահի տէրէ. 5
 սինտէ՝ աքէրլէրին Բապպը Է-
 փէնտիմ թարափրիտան մէ-
 շագգաթ վէ չիյէյիշ վէ գարը-
 շըգըգ՝ տիվար երգըլըլը վէ տա-
 զա փէրեատ էթմէնին կիւնիւ 6
 տիւր: Վէ Եղամ՝ պինիճի ա-
 տէմ աթըլարը իլէ թիլքէլ գալ-
 տըրտը. վէ Վիր գալքանը աշ- 7
 տը: Վէ վագի՝ օլքի
 սէնիլմիշ վառիլէրին տրապալար
 իլէ սօլա. վէ աթըլար՝ գա-
 փուլարտա թապուր գուրա: 8
 Վէ Յուգանըն էթթիւսի աշըլա.
 վէ օլ կիւնտէ օրման էփնին
 ճէպիսանէտինէ պագաւըն: Վէ 9
 Դաւիթ չէհրիկին երգըգէրլէրի
 հօղալըլըն կէօրիւպ՝ աղալաքի
 հօվուզուն սուլարընը ճէմ՝ էտէ,
 սինիզ: Վէ Երուսաղէմին էփէ. 10
 ընի սայասընըլ. վէ հիսարը
 գուվվէթլէնտիրմէք իլին էփէրի
 երգաւընըլ: Վէ էքքի հա. 11
 վալըուն ուղալըր իլին՝ իքի
 հիսարըն արասընտա խալինէ
 եափասընըլ. ամմա օնու
 եափանա պագմաղընըլ, վէ
 չօդտան պէրու օնու դուբանը
 սայմաղընըլ: Վէ օլ կիւնտէ 12
 աքէրլէրին Բապպը Էփէն-
 տիմ տիւի աղամաղա վէ եասա
 վէ պաշ եօլմաղա վէ չու. 13
 գուլանմաղա չաղըրտըր. Վէ

- իւթէ սերիւր վէ շաղըգ՝ սը-
ղըրար պօղաղամագ վէ գօ-
յունլար քեամէք՝ էթ եէմէք
վէ շարապ իշմէք օլուպ՝ Եէ-
յէլմ վէ իշէլմ, ղերա եա.
- 14 րըն էօլէճէյիլ տէրիւն: Ամնա
ա՛սքերէրին Բապը թարա.
Ֆընտան գուլաղարմա քէշֆ
օլունտու քի՝ Ելպէթթէ թա
սիղ էօլինճէյ տէք՝ պու եա.
րամաղըգ սիղէ ա՛ֆիլ օլուն.
մայաճաղ՝ տէյօր ա՛սքերէրին
Բապը Եֆէնտիմ:
- 15 Ասքերէրին Բապը Եֆէն
տիմ պէօյլէ տէր. Կիթ չու
էվին քէսիսիւտար օլուն Սեքնա
- 16 Ֆիւսաչիպէ վար սէօյլէ քի՝ Սէ.
նին պուրատա նէ՛ն վար,
վէ սէնին պուրատա քիմի՛ն վար,
քի՛ սէն պուրատա քէնսինէ
մէղար գաղտըն, եա՛ սէն մէ.
գարընը եիւքսէքտէ գաղան՝ վէ
քէնսինէ գայատա մէսքէան
- 17 օյան. Իլթէ Բապը սէնի
պիր գուվլէթ լէն աթըշ իլէ
սթաճագ, վէ սէնի էլպէթթէ
- 18 գափատաճագ արը: Սէնի էլ
պէթթէ թօփ կիպի պիր կէ.
նիշ էէրէ եուվարաճագ.
օրատա էօլէճէքսին, վէ ի՛ղղէ-
թինին արապալարը օրատա գա-
լաճագար՝ էյ՝ Եֆէնտիսի էվի.
- 19 նին րիւսլայը: Վէ սէնի ման.
սուպունտան գօվաճաղըմ, վէ
սէնի սուրաղընտան սէօքէճէք
տիր:
- 20 Վէ վաղի՛ օլուքի օլ կիւն.
տէ՛ Քապիկա օղու Եղիակիմ
- 21 գուլումու շաղըրաճաղըմ, վէ
ծնա սէնին գաֆթանընը կիյ-
տիրէճէյիմ, հէմ ծնու գուլա-
ղըն իլէ գափլէտէճէյիմ, վէ
սէնին հիւքիւմէթինի ծնուն
էլինէ վէրէճէյիմ, վէ Երու-
սաղէմին սաքիւնէրին հէմ Յու.
- 22 գա էվինէ պապա օլա: Վէ
Դաւիթ էվինին անսիթարընը

ծնուն ումուղունա դօյաճաղըմ.
վէ աչա վէ գափայան օլմայա,
վէ դափայա վէ աչան օլմայա:
Վէ ծնու պիր գափլէ մահալէ 23
էվի կիպի մըրալաճաղըմ, վէ օ՛-
պապաթը էվինին ճէլլ թասիթը
օլաճագ: Վէ պապաթը էվինին 24
ճիւմէ ճէլլալինի ծնուն իւզէրինէ
ասաճագար, կերէք էվատարը
վէ թօրունլար՝ կերէք հէֆ ու.
Ֆադ գալարը՝ քէտաէ դապլէ.
րինսէն թա հէր կէծնա թուլում
գապլէրինէ վարընճա: Օլ կիւն 25
տէ՛ տէյօր ա՛սքերէրին Բապը՝
օլ գափլէ մահալէ մըրալաճաղըն
էվի գալարըրաճագ, վէ գըրը-
լու տիւէճէք, վէ իւզէրինսէ
օլան եիւք քէսիլէճէք տիր. ղի-
րա Բապը սէօյլէտի:

ՊԼՊ ԻԴ

Տիւրոս իւլամը.

Ա՛հ չէքին՝ էյ թարա կէվի-
լէրի, ղերա խորապ օլու, ծն-
տա էվ եա մէսիւլէ գալմատը.
ծնարա Կիտլէրին տիյարըն.
տան քէշֆ օլունտու: Եյ ասա 2
էհալիսի՛ սիւքիւթ էալին, սէնի՛
տէնիղ կէչէն Սիդոն պաղըր.
կեանլարը սօղառումաչար արը:
Վէ չօփ սուլարտա Սիտիլուն է.
քինի՛ ըմաղըն մահոլում ծնուն 3
կրատը արը. վէ օ՛ թայիֆէլէ-
րին թիճարէթ կեաչի տիր: Եյ 4
Սիդոն ութան, ղերա տէնիղ
տէնիղին գաէսի սէօյլէյիս տէր
քի՛ Պէն սօղուշ աղըրը չէքմէմ,
վէ սօղըրմամ, վէ ճիլմալար
պէսլէմէմ, գըղարը պէօյիւթ.
մէմ:

Տիւրոսն խապէրի Մըսըր.
տա իլէտիլինի կիպի՛ սանճը.
յաճագար: Թարսիսի կէչին, էյ 6
ստա էհալիսի՛ ա՛հ չէքին:
Մէսրուր Էլէրինիղ պո՛ւ մու, 7

քի ճնուն էսքելնքի դասիմ կրնւ
լէրտէն պէրի տիր . ընուն ա-
յադարը ընու՝ դարիպ օլմադա
8 ուղադա կէթիւրէճէքէր : Պու-
նու՝ պաղիքիեանլարը տէրվէր-
էր Վէ թիւճարլարը ետէրին
միւթէպէրէրի օլուն՝ թաճ պս-
հիպի Տիրոսուն հազդնա քիմ
9 թէպալիք էյլէտի : Օնու ա'պէր
լէրին Րապալ թէպալիք էյլէ-
տի քի՝ ճիւմէն շանըն քիպ-
լինի ըկղև էտէ , եէլին
հէփի Գէթէպէրէրինի թահգիր
էտէ :

10 Էյ թարսիս գըզը՝ եէրինտէն
ըմադ կիպի կէէ . ալթըդ գու-

11 շադ հոդ աուր : Էլնի տէի-
ղին իւղէրինէ ուղաթաղ , միմ
լէքէթլէր սարսըթաղ . Րապալ
թիւճարլար ճէրէ իչին էմի
վէրտի քի՝ ընուն հիսարարընը

12 պօղալար : Վէ տէտի քի՝ Ար-
թըդ պիր սոհա սէվինէյէճէք
սին , էյ դրա օղրամըլ պօքերէ
Աիպոն գըզը . դալդ կիտիմէ կէէ .
օրատա տաիի ըահաթըն օլմա-

13 յաճադ տըր : Իշթէ Բիտանի-
լէրին տիյարը՝ պու գալմ հոլ
խաի , ընու Ասուրլուար՝ չէօլ
սաքինլէրի իչին թէմէլէթաի ,
օնուն գուլլէրինի տիքալլէր ,
սէրայարընը պինա էթաի-
լէր , աճա օ ընու խարա-

14 պաթ էթաի : Ա՛յ չէքին՝ էյ
թարսիս կիմլէրի . զիրա գաէ-
նիդ խարապ օլմուշ աուր :

15 Պէ վազի՝ օլաքի օլ կրնտէ
Տիրոս եէթմիշ հըլ՝ պիր փա-
տիշաճըդ կիմլէրի միգալար՝
ունուտուլմուշ պրաղըլաճադ .
եէթմիշ երտան սոնկրա Տիրոս
Փահիլէնին թիւրքիսիս կիպի

16 օլաճադ : Էյ ունուտուլմուշ
Փահիլէ՝ թանապուր ալու չէհրի
սօրաշ , էյիճէ ջալ , չօդ թիւր-
քիս սէօյէ , թա քի խաթրա

17 կէլէսին : Վէ վազի՝ օլաքի եէթ-

միշ երտան սոնկրա՝ Րապալ Տիւ-
րոսու հոգլալաճադ ալը , վէ օ՝
քէնտի քէարընա տէսնիպ՝ եէ-
րին եիւղևտէ տիւնէանըն հէփ
մէմլէքէթլէրի իլէ զինա էտէճէք
աիր : Վէ ընուն թիւճարէթի 18
հէմ քէարը Րապալա թադաիս
օլմուաճադ , օ՝ խազինէյէ դոն-
մալաճադ , վէ սագլանմալաճադ
տըր , զիրա ընուն մաթալ՝ Րապ-
պըն հուղուրունա սաքին օլմա-
լարըն օլաճադ , թա քի տըյուն
ճալաուէր եէյէլէր , վէ ալա էս
վապ կիյէլէր :

ՊԱՊ ԻԴ

Իշթէ Րապալ եէրի պօղալ 1
տըլար , վէ ընու վիրան էտէ-
յօր , վէ ընուն եիւղևտիս աթ
խաթ էտիպ՝ ընուն սաքինլէրինի
տաղըտըյօր : Վէ վազի՝ օլաքի՝ 2

գալմ՝ նիճէ իսէ քէտհին տէ
էօյլէ՝ գուլ նիճէ իսէ էփէտիսի
տէ էօյլէ՝ խաղալդ նիճէ իսէ
խաթունու տա էօյլէ՝ աթթուն
ալուն նիճէ իսէ սաթան տա

էօյլէ՝ էօտիւնճ՝ վէրին նիճէ իսէ
էօտիւնճ ալան տա էօյլէ՝ մուա-
մէլէ ալան նիճէ իսէ մուաճէլէ
վէրէն տէ էօյլէ օլա : Եէր 3

պիլլէրլէյէ պօղալաճադ տըր ,
վէ պիլլէրլէյէ էաղմալանու-
ճադ տըր . զիրա պու սէօղիս
Րապալ սէօյլէմիշ աիր : Եէր էա 4
չէքիպ սօլալօր , տիւնէա զայի՝

քէնիպ սօլալօր , եէքին գալմ
ուլլէրլէյէ զայի՝ փլէնիյօրլար :
Հէմ եէր՝ քէնտի սաքինլէրինին 5
աթթունա փալէնիսի , զիրա ա-

լար թէվրաթը թէճալալդ էթ-
աիլէր , գանունու տէյիշաիւրի-
լէր , էպէտի ա'յօր նազդ էթ-
աիլէր : Պունտան էթթիւրիս եէ 6
րի ըանէթ եէտի , վէ ընտա

սաքին օլալար ճէղալարընը
պուլաուլար . պու սէպալունի

հերին ստփնէրի եանաւար ,
 վէ ինսան աղ գաւոր :
 7 Ըրաւ եաւ չէքեր , ցաւոր զա-
 յն' ֆէնէրի , երեւելի ճիւղէ չաղ
 8 օլանար ահ չէքեր : Տէֆին
 չէնէյի անկէր . մարութ օլան
 9 լարին շամաթ պաղա քեպիւր
 Թանպաւաչն ձգեցի անկէր
 10 Թիւրքիւ իւն շարապ իւմէյն ձէք-
 11 ւեր . մուքիւր' մու եւէնէր
 12 աճը օլաճագ : Պօշ չէհր գըրը-
 13 տը . հեր էվ գափանտը , քի
 14 կիրիւմէյն : Սօգալարտաւ շա-
 15 րապ իւնի շարըը վար . հեր
 16 շաղըք գարաւոր' եերին շին
 17 լիյի կիթտի : Ըհհրտէխարապ
 18 րդ գաւոր , վէ գափու վարու-
 19 տու միւրանէ օլու : Լաքին եհ-
 20 րին օրթաւնտա' գաւմարըն ա-
 21 րաւնտա հէման պեյլէ' ղէյ-
 22 Թուն սիւքին Թիսի կիպի' պաղ
 23 պօղու մանտան սանկրա իւղիւմ
 24 տէվլըմսի կիպի օլաճագ : Օն-
 25 ար սեպէրինի գաւարըրդ իւանի
 26 օղույաճագար , անկիւ Թարա-
 27 ֆինտան Բապպն ա'ղամէթինէ
 28 աղըը էտէճէքէր : Օնտան էօ-
 29 Թիւրիւ մէշեպտէ Բապպ' տէ-
 30 նիդին առաւարընտա խարայէլին
 31 Ալահը Բապպն իմինի ի'դ
 32 ղէթլէյին : Եհրին ուճարըն-
 33 տան Թէպպիէր' Սաւըրա Թա'
 34 ղիմ իլիթսիք . ամմա տէն տէ-
 35 ակիմ քի Զայի' Թիմ , դայի' Թիմ ,
 36 ակ' պանա' . գափըճըլար գա-
 37 փար , հէմ գափըճըլար զօր իւն
 38 գափարար : Լ'յ եերտէ սաքին
 39 օլան' սէնին իւղէրինտէ գօրգու
 40 վէ չուգուր վէ տուղազ օլաճագ
 41 վէ վաղի' օլապի գօրգու սէնին
 42 տէն գաչան' չուգուրա տիւշէ-
 43 ձէք , վէ չուգուրուն իւլնտէն
 44 չըգան' տուգարա ԹուԹուրա
 45 ճագ . զիրա երեքսէքտէն փէն
 46 ձէրէլըր աղըմըը , վէ եերին Թէ-
 47 մէլէրի տիթէր : Եհր պիւ-
 48 քիւլիյի փարէլէնէճէք տիւր .

էեր պիւքիւլիյէ գըրըլաճագ
 էեր պիւքիւլիյէ ճարըրաճագ
 20 տը : Եհր սերխօ կիպի շիտ
 տէթ իւն ճալգանաճագ տը ,
 վէ գուլիւյն կիպի գըրըլտանա-
 ճագ . վէ օնուն գապաշաթը' օ-
 նուն իւղէրինէ աղըրըգ վերէ-
 ձէք , վէ սիւշէճէք , վէ արթըգ
 գալգանաճագ տը : Վէ վաղի' 21
 օլաքի օլ կիւնիւրէ Բապպ' քի-
 ձէտէ երիճէլէրին ա'սքերինի վէ
 եերտէ եերին փափաշաճարընը
 եօգալաճագ տը : Վէ օնկար' 22
 մահպուսարուն զմտանտա ձէմ'
 օլուրգարը կիպի' ձէմ' օլաճագ
 ար , վէ մահպուստմափանա-
 ճագար . վէ չօք զմանտան
 սօնկրա եօգանաճագար : Վէ 23
 ա'սքէրէլին Բապպը Սիտ տա-
 ղընտա վէ Եթուրաղէմաէ տա-
 Թանաթ Զիւգուրիյի' վէ քէնտի
 ինԹիյարըրընէ հօնիւտէ իդ-
 ղէթլէնտիյի ղէման , այ ութա-
 նաճագ , վէ կիւնէշ հիճապ է-
 տէճէք :

ՊԱՊ ԻԵ

Ե՛ր Բապպ' Ալահըմ սէն 1
 սին , սէնի երեճէլտէճէ լիմ , սէ-
 նին իմինէ համա էտէճէյիմ ,
 զիրա ա'ճալպար գըրըն . գա-
 2 ւիմ Թէտպիւրէրին էմին վէ
 կերէք տիւր : Զիրա չէհր եր
 3 ղըմա' հիսարը չէհրի վարանէյի
 տէնտէրաին , քի էճնէպիւրէրին
 սէրալը չէհրտէն մալլ օլապ' է-
 4 պէտէն պինա օլունմայա : Մուռն
 իւնն գուվլէթի գաւմ սան
 5 ի'ղէթ էտիպ' հիյալէթի Թայի-
 ֆէլէր չէհրտէնտէն գօրգաճագ
 6 տը : Զիրա սէն' զօրպաղարըն
 7 գարպը տիվարա Վարա գաւարդա
 կիպի Կիպի' ղէման ֆարիթ-
 8 փէնտկեաշ' եխտուր ղըգըն-
 Թըրնտա փէնտկեաշ' գասըր-
 9 ղատուն որընաճագ եեր' ըսըր-

5 ճագատ կեօղկե օլտուն : Ետա-
լարն շամաթանըն դորագ եե-
րին ըստըճագըղ կիպի պաստը-
րաճագսն : պուլութուն կեօ-
կեօի իլե ըստըճագըղ կիպի դօր-
լուլարն ալգըը աղագընաճագ
սոր :

6 Վէ ա'սքերէրն Բապպը պու-
տաղտա ճիւմէ գալմարա սե-
միզէր զիյաֆէթի սաֆի շարապ-
լար իլե եաղ վէ իլեթ տօլու շէյ-
լէր իլե սաֆի սիւղելմիւշ
շարապլար զիյաֆէթի էտէճէք

7 տիր : Վէ պու տաղտա հէփ
գալմարն իւզերինէ եայրմըշ
էօրթիւնին եիւղիւնիւ վէ ճիւմ-
լէ թայիֆէլէրին իւղերինէ սե-
լիւլիշ փերտէյի մահվ էտէճէք

8 տիր : Էօլիւմիւ պիլլիւլիւյի
մահվ էտէճէք, վէ Եֆէնտիւմ
Բապպ հէր եիւզանէ կեօզ եա-
լըն սիլէճէք, վէ պիւթիւն եե-
րին իւզերինտէն քէնտի գալմը-
նըն ալըսընը կիտէրէճէք տիր :
զիրա Բապպ սեօյէտի :

9 Վէ օլ կիւնտէ տէնիլէ քի'
իլթէ Ալլահըմըղ պու տուր : օ-
նա իւմիտ էթտիք, վէ պիլի
դուրթարտը : Բապպ պու տուր,
օնա իւմիտ էթտիք : օնուն խե-
լասը իլե մէսրուր ու շաղ օլա-

10 լըմ : Զիրա Բապպըն էլի' պու
տաղտա դօնաճագ սըր, վէ Մո-
վաթ քէնտի եէրինտէ սամանըն
կիւպրէտէ պասըլտըղ կիպի

11 պասըլաճագ սոր : Վէ օրթա-
որտա էլլէրինի' եիւզէն եիւզ
մէք իլիւն եայաղըղ կիպի եայա-
ճագ : վէ օնուն մաղըուրուպու-
նու' օնուն էլլէրինին ֆէնալէրի
իլէ պէրապիթսիւշիւրէճէք տիր :

12 Վէ սէնին եիւճէ գալէլէրինին
սարպըզընը աղագընտրու պիւ-
շիւրէճէք, թօզ օլունճայասէք
եէր իլե պէրապէր էտէճէք
տիր :

ՊԱՊ ԻԶ

() Լ կիւնտէ Յուգա սիյա-
լընտա պու իլահի օգունաճագ :

Պիլիմ գուվէթի շէհրիմիդ
վար, հիսարլար վէ թապէալար
եէրինէ խէրա գօտու : Գալիու-

լարը ալըն, կէրէքըք սաղլայան
սատըր թայիֆէ կիրսին : Սա-

պիթ ֆիքրի օտու սէլամէթտէ'
սէլամէթտէ սաղլարսն : զիրա
սանա կիւվէնիլ :

Էպէտէր
էտէտինճէ Բապպա կիւվէնին.

զիրա ԵՅՈՎԱ Բապպտա է-
պէտէր գայաթը վար : Զիրա

եիւքսէքլէրտէ սաքին օլանլարը
աղագընտը, եիւճէ շէհրի տիւ-

շիւրիւր, օնու եէրէ պէրապէր
տիւշիւրիւր, օնու թօփրագ իլէ

պէրապէր էտէր : Օնու պայա՝
ֆուգարանըն պաղլարը' եօի-

տիւր : Սատըլըն թարիգի տօլ
րու տուր : եա' հադգ' սատը-

ղըն էօլունու սէն տիւզէտիրսին
Հէմ եա' Բապպ' շէրիւթլէրի-

նին թարիգինտէ սանա իւմիտ
էտէրիլ : Ճանճընըն արդուսու՝

սէնին իւմինէ վէ սէնին զիքրինէ
տիր : Կէճէտէ սէնի Ճանմտան

արդուլէտիւմ, հէմ սէհրէտէ'
տէրունիմտէ րուհում իլէ սէնի

արարմ' : զիրա շէրիւթլէրին
եէրտէօլունճա, տիւնէանըն սա-

քինլէրի սատաղաթ էօրէնէ-
ճէքլէր : Փասըղա ի'նայիթ օլա

10 տա' սատաղաթ էօրէնմըղ տօղ
րուլուզար եէրինտէ օ պիւնա-
մուլուզ իլէր, վէ Բապպըն ա'-

ղամէթինի կէօրէք : Եա' Բապպ'
էլլինին եիւճէլտիլին կէօրմէղ-

լէր : գալմէա օլան զայրէթինի
կէօրիւպ ութանաճագլար, հէմ

տիւշմէնլէրինի ալթէ թէլէֆ
էտէճէք : Եա' Բապպ' պիլի

սէլամէթ վէրէճէք օլին : զիրա
հէփ իլէրի վիլի տալսի պիլիմ

ՊԱՊ ԻԷ

- 13 Իչիւն սէն իշէտին : Եա՛ Նւա-
հըմզ Բապպ՝ պիղէ սէնտէն
ղայրի սահալպէր մուսալթ օւ
տու . ա՛մա եալնըղ սէնի՛ սէ-
14 նին խմբին ղիքր էտէրիղ : Օն-
լար էօլիւ տիւր , եաշտմայա-
ճաղլար , ճանաղղար տըր , գալը
մայաճաղլար , չիւն քի սէն հօգ-
լայրպ՝ օնլարը հէլաք էթտին ,
վէ օնլարն հէփ ղիքրինի մահվ
15 էթտին : Սէն պա- թայիֆէյէ
դամմ էթտին Եա՛ Բապպ , պա-
թայիֆէյէ դամմ էթմէք իլէ
ի զգէթլէնտին . եէրին հէփ սի-
նօրլարնըղ ղայէթ իլէ ալաթ .
16 արն : Եա՛ Բապպ՝ սըգէթտէ
սէնի ղիյարէթ էթտիլէր . թէ-
տիպին օնլարտա իբէն՝ նիյաղ
17 էտէրէր : Տօղուրմաղա հազըն
օլան կէպէ դարը տօլուշ աղըր-
աղտա սանձը չէքիպ պաղըրտը-
ղը նիպի՛ սէնին հուգըրուտա
18 էյլէթօլտուգ՝ եա՛ Բապպ : Կէ-
պէ օլտուգ , աղըրլար չէքտիք ,
եէլ տօլուրուր կիպի օլտուգ .
եէրտէ խէլաս էյլէմէտիք , վէ
տիւնեանըն սպքինլէրի տիւշմէ .
19 տիւրէր : Եօլուլէրին տիրիլէճէք-
լէր , էօլմիշէրիմին ճէսէտլէրի
գալըաճաղլար . ույանըպ ալ-
գըշ էտին՝ էյ թօլարգտա սա-
քին օլանլար , ղըրա սէնին չի-
հին օլմար չիհի տիր , վէ եէր
էօլուլէրինի ալմաճաղ տըր :
20 Կիթ էյ գալմըմ , օտալարը
նա կիր , վէ քէնտի իւզէրինէ
գալմուլարնըղ գալա . պիր աղ
զէման կիլէն , ղաղապ կէչինճէ-
21 յէտէք : Ձիրա իլթէ Բապպ
քէնտի մահալնտն չըգայօր
քի՛ եէրին սալնլէրինի հա-
րամաղըղլարը իչիւն հօղայա .
վէ եէր՝ գանլարնըղ քէշի է-
տէճէք , վէ արթըղ մագթուլ-
լէրինի էրթմէյէճէք տիր :

() Լ կիւնտէ Բապպ՝ սէրթ 1
վէ պէյիւք վէ գալմ գըլըճը իլէ
գալըն Լիխաթան երլանը՝
եանի օլ էյրի Լիխաթան երլանը
հօղլայաճաղ . վէ տէնիղոնքի
աժտէրի էօրուրէճէք տիր : Օլ 2
կիւնտէ օնա՛ եանի շարապ պա-
ղընա նաղմէ օգույուն : Օնու 3
պէքլէյէն պէն Բապպ իմ . օնու
հէր տագիգա սուգարաճաղըմ .
օնու կէճէ վէ կիւնտիւղ պէքլէ-
յէճէյիմ , օլմայա քի օնա քիսէ
հիւճիւմ էաէ : Դաղապըմ գալ- 4
մատը . քեալքի չալը տիքնի իլէ
ճէնք էլլէյիտիմ , օնլարա հիւ-
ճիւմ էալպիճնլարը պիրտէն եա-
ղար իտիմ : Եօղ իսէ գուզվէթիւ 5
մէ եափըրպ՝ պէնիմ իլէ սուլճ
քէսալնլէքա պէնիմ իլէ սուլճ
քէսալնլէր :

Յալըտան կէլէճէք օլանլար 6
քէօքլէնէճէք իսրայէլ ջիլէքլէ-
նիպ ֆիլիպլէնէճէք , վէ հաղը-
լաթ իլէ տիւնեանըն էիւղիւնիւ
աղտուրաճաղլար : Օնու վու 7
րանլարն վուրուշը կիպի մի օ-
նու վուրուշ , էօլսաա օնուն
գալթ Էթտիլէրինին գալթի՛ 8
կիպի մի գալթ ջըռնտու : Օ-
նու սալը վէքտիլնտէ , օնուն
իլէ էօլիւ իլէ նիգա՛ էթտին իսէ
տէ , կիւն տօղուտու եէլի կիւ-
նիւնտէ սէրթ եէլ կիլ էթթիւր- 9
տիւն : Մնուն իչիւն Յալըտան
եարամաղըղնա պունտուն իլէ
քէֆարէթ ջըռնաճաղ , վէ հէփ
նիյէթի պու օլաքի՛ օնուն կիւ-
նահընը կիտէրէ . հէփ մէղպահ
թաղլարնը քիրէճ փարէլէրի
կիպի էթտիյինտէ , գօրուրա վէ
փուլլար գալըմայաճաղլար : 10
Ձիրա հիսարը շէր իսպապ՝
վէ սալին օլունմուշ եէր պրաղը-
մըշ վէ չէօլ կիպի թէրք օլուն
մուշ օլաճաղ , օրաղա պրաղաղը

11

15

13

၇၆၇-၁၉

1

2

1

十

10

57

10

५

10

15 Բապպըն սէօղիւնիւ տիւնկէյնիւն :
 21 Չիւն տէտիւնիւ քի՛ Պիղ Կօղիւմ
 իւէ տէտ քէտիւտիւր Վէտիւրէթ
 իւէ դաւլի գարաւար քրթիւրէտ
 ճէօղիւն ալէա կէտիւրէտ քրթիւրէտ
 օղիւմայաւաւ : զիւրա ետաւնը
 քէնտիւրիւ գէտիւնալէա գօտուր :
 16 Վէ հիւլէտէա քիւլէնիւր քիւլէն
 իւլէն իւլէնտիւր Բապպ պէտիւլէ
 տէր : իւլէ պէն Սիօնտաւթէմէ
 իւլէն թաւ քօյաւաւաւաւաւ տիւր միւ
 ճէքիւր թաւ քօյաւաւաւաւաւ քէօյ
 թաւաւ տիւր գաւլի թէմէլ քի՛ ի
 նմա գաւաւաւաւ ա՛նէլէ կէմէյն :
 17 Վէ շէրիւ թէքիւրիւր յա կէօրէ
 չէմ տաւաւաւաւաւ միւրաւն կէօրէ
 քօյաւաւաւաւաւ յա ետաւնըն քիւ
 նալէաւաւաւաւ տէր կէօթիւրէ
 ճէք : Վէ սաղաւաւաւաւաւ եէրի
 18 սուրաւ գարիւ կէտէք տիւր : Վէ
 էօլիւմ իւլէքիւրն ա՛նտիւրէլ պօ
 զուլաւաւաւաւ Վէ տիւրէթ իւլէ գաւ
 լի գարաւաւաւաւ ճաւալիւ օլմայա
 ճաւ տըր : ճէօլիւն պէա կէ
 տիւրէտ : սիւղ քօնտան չիյնէն :
 19 ճէքիւրիւր : Վէտիւր զէման քիւլի
 աւաւաւաւ : զիւրա սաղաւաւաւ պէ սա
 պաւ ճիւնտիւր Վէ կէտէ կէչէ
 ճէք : Վէ ծաւա խաղէրիւն տու
 մաւաւաւաւ իւլէքիւր օլմայա :
 20 Չիւրա ետաւաւաւ իւլէքիւրն տէ
 զանաւաւաւաւաւ տըր, Վէ եօրաւն
 21 էօրիւրիւն իւլէ տար տըր : Չիւն
 քի՛ Բապպ Վարաւաւաւ տաղնտա
 քի՛ կիպի գաղաւաւաւ, Գաւաւաւ
 վաւաւաւաւաւաւ կիպի զաղաւաւաւ
 ճէք տիւր քի՛ իւլէն՝ գարիւ իւլէն
 իւլէաւաւաւ, Վէ իւլէքիւրիւն ետա
 իւլէքիւրիւն թէքիւր էյլէյն :
 22 Իմաի հաւա զէվլէնիւն իւլէր օլ
 ման, օլմայա քի՛ պէտիւրիւնիւր
 քաւա գաւլի օլմ : Զիւրա նաւէր
 լէրիւր Բապպ իւլէքիւրիւն թա
 րափնտան ճիւլէ եէրիւն իւլէ
 լիւն թաղաւոր օլմանաւ իւ
 րաւաւաւ իւլէթիւմ :
 23 Գուլաւ գուլաւաւ սէօղիւնիւ

տիւնկէյնիւ : իւլէնիւ Վէ քէա
 միւրա տիւնկէյնիւ : Չիւլէքիւր
 մէք իւլէն հէր կիւն չիւլէթ տիւ
 լիւալ քէքիւրիւն տաւոր տաւորաւ
 թաւաւաւաւաւ օլմաւ մա : Չիւ
 նաւն եւիւրիւն թաւաւաւաւաւ
 չէօրէք թաւաւաւ տաւորաւ քիւ
 նտաւ էքիւր պէտիւրաւ թէքիւ
 թիւն Վէ տիւրաւոր եէրիւն ճէհէմ
 չաւաւաւաւ ճիւնտաւաւաւ գօմաւ
 մա : Չիւն քի՛ Նաւաւաւ տաւոր
 քաւաւաւաւ էյլէքիւրիւ թաւաւաւ
 տէր : Չիւրա չէօրէք օթու իւրա
 ման տիւրիւն իւլէ տէօլիւրէլ
 Վէ քիւնն իւլէքիւրիւն աւաւաւ
 թէքիւրէլի տէմաւաւաւ իւլէ չէօ
 րէք օթու տէյնէք իւլէ Վէ քիւ
 նաւ չաւաւաւ իւլէ իւլէքիւր : Կէ
 մէք պաղաւաւ տէօլմէքաւաւ ճաւաւ
 մաւ մա թաւաւ տաւորաւ տէօլ
 մէքաւ Վէ աւաւաւ թէքիւրէլի
 մաւ գիւլաւաւաւ Վէ տիւրաւ
 մաւ էլմէքաւ օլմաւ : Կիւրա
 խի թէտալիւրիւ աւաւաւաւ գըլաւ
 թիւլի աւաւաւ էտէն աւաւաւաւ
 Բապպընտան չիւրա :

ՊԱՊ ԻԲ

1 Սայ Երիւլէ Ներիւլէ Կիւ
 լիւլիւն միւլէքիւրիւն օլմաւաւ
 չէհէլ : Եւլ Եւլ իւլէքիւրիւն գա
 թիւն, պաղաւաւաւաւաւաւ թէքիւ
 2 Իւլէքիւր պէն Ներիւլիւ սըլէթէ
 սաղաւաւաւ, Վէ ճաւաւաւաւաւ
 ու էլէմ օլմաւաւ, Վէ պանաւ
 3 Ներիւլ կիպի օլմաւաւ տըր : Վէ
 սէնիւն իւլէքիւրիւն չէվ չէվէ
 օլ
 տաւ գուրաւաւաւաւ Վէ սէնիւ գա
 րաւաւաւաւ իւլէ սըլաւաւաւաւ, հէմ
 սանա գաւաւաւ մէթէթիւր գաւ
 տըրաւաւաւ : Վէ աւաւաւաւաւ
 4 ճաղաւ, եէրտէն իւլէյլէյն ճէք
 սիւն, հէմ սէօղիւլիւն թաւաւաւ
 տան աւաւաւ չիւրաւաւաւ : Վէ
 սէնիւ սիւրաւաւաւ կիպի Կէր
 տէն օլմաւաւ, Վէ սէօղիւլէրիւ

Թօփրագոսան փրսրցայաճագ
տրլ :

- 5 Վէ զարիպէրն գալապա-
լըը ուֆագ Թօզ կիպի՝ վէ
զորպաղարն գալապալըը կէ-
չէր սաման ուֆաղը կիպի օլա-
ճագ, վէ պու՝ ափանկըչ պիր
6 անտէ օլաճագ : Աքէ էրն
Բապլը Թարաֆընտ ն կիւրէ-
մէքիլէ վէ զէլէլէիլէ վէ պէյիւք
սէս իլէ՝ գաւըղա վէ սաղանագ
վէ Թէլէֆէտէն աթէշ ալէվի
7 իլէ Էօզլանաճագսն : Վէ Ա-
րիւշ իւզէրնէ սէֆէր էտէն
Ճիւմէ Թայիֆէլէրն գալապա-
լըը՝ վէ ընուն հէմ ընուն հիսա,
ընուն իւզէրնէ հէմ ճէնք է-
տէնէր վէ ընու մուհասէրէ է-
տէնէր՝ կէճէտէ կէօրիւնէն տիւշ
8 կիպի օլաճագ տըր : Հէմ վազի՝
օլաքի աճ օլան տիւշիւնտէ Էէմք-
էտիլին կէօրիւպ ույանընճա
գարնը աճ օլաուղու կիպի՝ վէ
սուսամըշ տիւշիւնտէ իշտիլինի
կէօրիւպ ույանընճա պայղըն վէ
ճանընըն սուսամըշ քլըրըղու
կիպի՝ Սիւն տաղը իւզէրնէ պէ-
ֆէր էտէն Ճիւմէ Թայիֆէլէրն
գալապալըը պէյլէ օլաճագ տըր :
9 Ըաղըն, վէ միւթէհայիր օլուն,
կէօզլէրնիդ գամաղապ սէրսէմ,
լէնին : ընլար սէրսօշ տուր,
ամմա շարապտան տէյիւ, ընլար
սաղանըրլար, ամմա միւսքիւր
10 տէն տէյիւ : Զ իրպ Բապլ՝ իւ-
զէրնիդէ աղըր ույգու րուհու
սեօքտիւ, վէ կէօզլէրնիդ գա-
պատը : իշամ կէօրէն փէյլամ
պէրլէրի վէ սէրվէրլէրնիդի
11 քէօրլէթտի : Վէ Ճիւմէնին իւ-
համլէրի սիղէ՝ միւհըլիւ քիթապ
սեօզլէրի կիպի օլաճագ, քի օ.
գուսմաղապ պիլէնէ վէրիլիպ՝ հա-
լա շունու օգու տէնիլտիքտէ,
Գատիր տէյիւ իմ զիրա միւհը-
12 լիւ տիր տէր : Վէ օլ քիթապ՝
օգուսմաղապ պիլմէյէնէ վէրիլիպ՝

հպա շունու օգու տէնիլինճէ,
Օգուսմագ պիլմէմ տէր :

- Իմի էֆէնաիմ տէր քի՝ Պու 13
գամմաղըլէ կաղաղապ պէնի
սէօքտիւք իլէ ի զէլէլէտիլի
ամմա էիւրէյինի պէնտէն իրագ
է Թտիլի իշիւն, վէ պպնա օլան
իւպտէլէլէրի ինսան Թէնպիլի
Թալիմի օլաուղու իշիւն, պու 11
սէպէպտէի իլթէ պէն պու գաւ
մըն օրթաւընապ էիլէ աճալը պ-
լար՝ աճալը պ աճալըլար գըրա-
ճաղըմ : վէ ընլարն ալմէլէրի-
նին իլի հէլաք օլուպ ֆէհիլէ-
րնին ֆէհմի մաշվ օլաճագ տըր :
Վայ Թէտալիլի Բապպտան 15
տէրնէ կիլէլէյիլէլէ, վէ իլէրի
գարսնլըգտա օլուպ Պիլի քի՝մ
կէօրէճէք, վէ պիլի քի՝մ պիլէ-
ճէք տէյէնէրէ : Աքուլէլէիլի 16
պու քուր քի՝ լէօլէքճի պալըք
էէրնէ սալըլը : զիրա իշ ընու
իլէլէն իշիւն՝ Օ պէնի էափմա-
ղ, վէ էափմըշ նէնէն ընու
էափան իշիւն՝ Օ անկաւմաղ տէյէ
պիլի՝ մի : Տահա պիր աղ վա- 17
գըլթտան սնկրա լիւանան մահ-
սուշտար Թարալա տէնմի՞դ մի,
վէ մահսուշտար Թարալա օրման
սալըլմա՞ղ մը : Վէ օլ կիւնտէ՝ 18
սաղըրլար քիթապըն սեօզլէրնի
իլիտէճէլէր, վէ տուսման հէմ
գարանլըգ իշնտէն քէօրլէրնի
կէօզլէրի կէօրէճէլէր : Հէմ ֆա- 19
գիլլէր Բապլ իլ շաղըլըրընք
արթըրաճագլար, վէ ատէմլէ-
րնի Էօխսուղըր Իարայէլին Ա-
զիլի իլէ մէսուրու օլաճագլար : 20
Զ իրա գալիմ գամաղաճագ, վէ
զէվէլէնիճի տիւքէնէճէք, վէ
էարափաղըղա հէր ույանըգ օ-
լան՝ քէսիւնէճէք տիր, ընլար քի 21
ատէմ շէրիալ Թսա սուղու չը-
գարըրլար : վէ գափուտա սալմա
սիւրէնէ տուգապ գուրարլար,
վէ սաուրըն հագգըր իւթթալ
էտէրլէր : Օնուն իշիւն Աքրա- 22

Համբ ֆիտա էտեն Բապպ՝ Յա.
 40 Կոթ էվնին հագգրնա պեյլէ
 տեր. Յակոբ արթըգ խեճիլ
 սիւշմէյէճէք, վէ եկզեւս պիր
 23 տաճա սօլմայաճադ: Չիրա էվ
 Լապարըն՝ էլէրիմին իշինի օր.
 Թատնտա կէօրինճէ, իսմիմի
 Թագախս էտէճէլէր. Յակոբ
 բուն Աղեղինի Թագոխս էտէ.
 Ճէլէր, վէ Իսրայէլին Ալա.
 24 հնետան գօրգաճադար: Վէ
 րուհու եանղըմըզ օլանլար՝
 Ֆէնսի պիլէճէլէր, վէ մըրըն
 տայանլար՝ իրֆան էյրէնէճէք
 լէր:

ՊԱՊ Լ

1 Այ ա'ւր օղուլարա՝ տէյօր
 Բապպ, քի կիւնահ կիւնահ իւ.
 ղէրինէ զամմ էթմէք իլէ թէտ.
 պիր գուրարար ամմա պէնտէն
 տէյիլ, վէ գալիլ գարար էտէր.
 2 քի աղզըմա տանըմադտան Փա.
 րաւոնուն հիմայէթինէ գաչմագ
 իշին վէ Մըսըրըն կէօլէսինտէ
 սղընմագ իշին Մըսըրըն էնմէյէ
 3 կիտէրլէր: Ամմա Փարաւոնուն
 հիմայէթի սիգէ ութանմագ՝ վէ
 Մըսըրըն կէօլէսինտէ սղզըն.
 4 մասըր ըզլալէթ օլաճագ: Չիրա
 ծնուն պէյլէրէ Տայանխատէ օլ.
 տուլար, վէ էլէիլէրի Հանէսէ
 5 էէթիւրիլէր: Ճիւմէսի՝ ծնւորա
 Ֆայիտէ էտէմէյէն գալմէն սէ.
 պէպինտէն ութանտըլար. օ՛ իմ
 տաա էտէմէզ, վէ Ֆայիտէ վէ.
 6 ըէմէզ, իլա ա'յըպ վէ հագարէթ
 իշին օլաճագ: Եկէք հայլան.
 Լարը գըպէյէ աօրու պէլանն
 վէ սըպէթին՝ տիշի արպանն
 հէմ արպանն՝ էնկէրէյին վէ
 ուշար աթէշիլ աժտէրին տիյա.
 7 րնա կիտէրլէր, մալարընը սըփա
 սըրթընտա վէ խաղնէլէրինի
 տէվէ իւրբիւճիւնտէ Ֆայիտէսիլ

գալմէ կէօթիւրէճէլէր: Չին 7
 քի Մըսըրըլար նաֆիլէ վէ պօ.
 շունա եարալմ էտէրլէր. իմտի
 պունտան էօթիւրիւ՝ Ռահար
 սիւքիւթ էտիպ օթուրսուն չա.
 վըրարմ:

8 իմտի վար, ծնւարն էնինտէ
 պունտալէվանն իւզէրինէ եազ.
 վէ ծնու քիթապտա գայտ էյլէ.
 վէ կէլէճէք ղէմանա՝ էպտէն
 շէհաւէթ իշին գալա: Չիրա
 պունլար ա'ւր գալմ՝ եալանը
 9 օղուլար տըր. Բապպն թէվ.
 րաթընը իշիլմէք իսթէմէզ օ.
 ղուլար տըր, քի պաղըճըլարա՝
 10 Պազման վէ վահի կէօրէնլէրէ՝
 Պիզիմ իշին տօղու Նէսնէլէր
 կէօրմէն, պիզէ լաթիֆէլէր սէյ.
 11 լէյին, եալան վահիլէրի կէօ.
 րին, էօրտան սաւուշուն, թա.
 րիգտէն չէքիլին, Իսրայէլին Ա՛.
 ղիզինի էօթիւփալդէն կիտէրլէ
 տէրլէր: Օնուն իշին Իսրայէ.
 12 լին Աղեղի պէյլէ տէր. Չին
 քի սիզ պու սէօղիւ թահգիր
 էթտինիլ, վէ ղուլմա հէմ ե.
 րամաղըզա կիւվէնիպ՝ ծնուն իւ.
 ղէրինէ տայանտընը. Օնուն ի.
 13 չին պու եարամաղըզ սիգէ՝ եւ.
 գըլմասը պիր անտէ անկարգտան
 կէլէն կիւքսէք հիսարն գապար.
 մըշ տիւշէճէք եարնթընը կիպի
 օլաճագ տըր: Վէ ծնու՝ չէօթէք.
 14 Ճիլէրին փարէլէնմիշ տէսթիւսի.
 նին գըրըլըշ կիպի գըրըճագ,
 աճըմայաճագ տըր. վէ փարչա.
 Լարընտա՝ օճագտան աթէճ ալա.
 ճագ եա հալուգտան սու չըգա.
 րաճագ սագսը փարչասը պու.
 15 լունմայաճագ տըր: Չիրա իս.
 րայէլին Աղեղի էֆէնտիմ Բապպ
 պէյլէ տէր. Սիլ աէօմէք վէ
 րահաթըզ իլէ խէլաա պուլուր.
 սունուզ, գուվէթինիլ թահաթ
 վէ կիւվէնմէք իլէ օղուր. ամմա
 սիլ իսթէմէտինիլ: Լաքին տէ.
 16 տինիլ քի Եօգ, աթա պինիպ

լանմը, ծնաւ տէրնիւքսի վէ վէ
նիշէտի. ծնուն երզնը ալ ձեշ
վէ չօգ ստուն տուր. ծնաւ Բապ.
պննէ ֆէտի. քի բերթ սէկ կի.
պի թու թուշտուրաճագ արի:

ՊԱՊ ԼԱ

- 1 Ա տըբարարմ քիւն Միւնը
րա էնէնէրէ, վէ աթըարմ քիւն
վէնէպ' չ'գ տուր. աէյն արմ.
պըրարմ վէ լաթեմ գու վէնէթի
տիւ տէյն աթըարա քի թիմաւ
էտէնէրէ, քի Խարայէրն Անի.
վինէ նաղար գըլմաղմաճագ վէ
2 Բապար թալապ էթմէղէր: Ան
մա օ տախի ա'լիմ արիւ վէ պէ.
լաը կէթիւրէճէք, Տէմ սէօղէ.
րիւտէն տէսմէյէճէք արի. վէ
էարմաղարն էլ վի Խղէրիւնէ
Տէմ. քէմիւր քիւնէրիւն էար.
արմ Խղէրիւնէ Կաղմաճագ տը:
3 Տէմ Մըրըղար առէմ արի վէ
Ալաճ աղէյլէր, վէ ծնարն
աթըարմէթ տիւր վէ րուճ տէ.
յիւրէր. վէ Բապա էլինի ուղմաճ
տընճա ֆ. Տէմ էարարմ էտէն
երզնը, Տէմ էարարմ օլունան
տիւէր, վէ Տէփիտի պիւրիւտէ
4 Թէյնէթ օլուրար: Ձիրա Բապա
պննա պէյլէ սէյլէտի. Արաւն
Տէմ կէնճ տըրպաճէրէտըր Ի
Ջիւն պէյլէրիւպ' ծնուն Խղէրիւ.
նէ չօպնըրար Ջիւնէրիւն չաղ.
ըրընճա ք. ծնարն սէսնտէն
գօրգմպըղը վէ ծնարն շամա.
թառնաման սինմէտիյի կիպի
առնէրէրէրն Բապաը տախի Միւն
տաղը վէ ծնուն Թէփէսի Իլիւն
ճէնք էթմէյէ էյլէ էնէճէք:
5 Արէրէրէրն Բապաը Ալուսա.
ղէմի' Տէման գուշարն էալը.
աթըարմէթ տիւրիւ կիպի էթմէ.
ճէք, էթմէրէք ծնա խէլա է.
տէճէք, վէնէքէք գուրթարա
6 Ճագ տը: Միդ Խարայէլ օղու.
լարնըն շըլ փէք ա'ւը օլուսգ.

լորը Ալաճա տիւնիւն: Ձիրա 7
օլ կիւնտէ Տէր քէս քէնտի
կիւնտէրիւ թալարն վէ աթըն
փուրթարնը քէնտի էլէրիւ.
նիղին էապուրղար կիւնաճը
րէտա էտէճէք արի: Աէ Արուր. 8
գըրընտան տիւրէճէք, ամամ իւ.
սանրիւքնտէն տէյլէ. Իլա ծնու
ատէմիւն օլմաղալ գըլմա էնէճէք
տիւր. Տէմ օ' գըրըն էրիւնտէն
գաղտաղ. վէ էլիւթէրի խա.
րաճկիւղար օլաճագար: Աէ օ' 9
գօրգուստնտան գաղէ' սինէ կէէ.
ճէք վէ սէրլ' րէրի պալարա.
տառալէքէճէքէր. տէյր ա.
թէյի Միստաճ վէ ֆուրնու
երուտղէճէտէ օլան Բապա:

ՊԱՊ ԼԲ

Իլէթ փատիւլաճ' սատագաթ 1
լիէ փատիւլաճ' սիւրէճէք.
պէյլէ տախի Տագէ Իլղէ պէյ.
լիք էտէճէքէր: Աէ տաթմ' 2
րիւղկեարման սիւփէր վէ դաաը.
լառան էթմիւ' գօրգըղաւա
սու սէլէրի կիպի' գօրագ էերտէ
պէյլի. ք. գալանն կէօլէսի կիպի
օլաճագ: Աէ կէօրէնէրի կէօղ 3
լիլի գամաղմաղաճագ, Տէմ տիւն.
լէյէրէրն գուրղարը իշտէ.
ճէք տիւր: Աէ Թիլէրի կիւրէյի 4
լիւմ անկալաճագ, Տէմ փէ.
թէքէրն տիլի ֆաթիլ սէյլէմ.
յէ հաղըր օլաճագ: Խառիսէ 5
արթըգ սախի տէնիլմէյէճէք, վէ
թամա քէտարա ճէօմէրա սէյլէն.
մէյէճէք: Ձիրա խառի' խա 6
սիւղիք սէյլէր, վէ էիւրէյի էա.
րմաղըղ իլէր քի' սինտու.
լուգ էտէ, վէ Բապաըն հագը.
նա ի' տէն սէյլէյէ, աճըգը.
ըն ճանընը պօշ էտէ, վէ սու
սամըն իլէճէյիլի էօղ էտէ: 7
Տէմ խառիսն ա'լէթէրի էարա.
մաղ տը: օ' էալան սէօղէր իլէ
ֆագիւրէրի պէրպաւ էթմէք ի.

- չին և օխսոճուն հագգը սէօյէ-
 8 Թէնայիր էսէր: Ամա սախի օ-
 լան՝ սէխավէթըքէր տիւշինիւր,
 հէմ օ՝ սէխավէթըքէրտէ սա-
 սիթ գալըր:
- 9 Լէյ գայդուսուղ գարըլար՝
 գալգըն, սէսիմի տինկէլին՝ եա՝
 10 դորգուսուղ գըղար՝ քէլամլա-
 ըրմա գուլագ վուրուն: Կին-
 ըրձէ երլարձա իղծիրապտէ օ-
 լաճադսընը՝ էյ դորգուսուղ
 գարըլար: զիրա պաղ պոգուսու-
 տէ՞ օլաճագ, պիւնի վագթը
 11 կէլմէյէճէք: Լէյ գայդուսուղ
 գարըլար՝ տիթրէյին, եա՝ գօր-
 դուսուղ գարըլար՝ իղծիրապէ
 տիւշին՝ սօյունուպ չըփլագ օ-
 լուն, վէ պէլլերինիղէ տա գու-
 12 շանըն: Արգուսու թարլալար
 էէ մէյվէտար ամամտան էօթիւ-
 րիւ կէօյիւսէրինի տէօյէճէքէր:
 13 Դավմընըն եէրի իւղէրինտէ՝ վէ
 մէսօուր շէհրտէ վէ հէփ շաղըգ
 էգլէրինտէ չաղ տիքէն պիթէ-
 14 ձէք: Զիրա սէրայ պրաղըլա-
 ճագ, շամաթա շէհրի թէրք օ-
 լունաճագ: հիւար վէ գուլէ է
 պէտէն մաղարալար՝ եապանի է-
 շէքէրին սէփաը՝ սիւրիւլէրին
 15 օթաղը օլաճագ, թա եօգարը-
 տան իւղէրինիղէ Բուհ տէօթիւ-
 լիւպ՝ չէօլ մէյվէտար թարլայա-
 տէօնիւպ՝ մէյվէտար թարլա՝ օր-
 16 ման սայըլընձայատէք: Օլաէմ
 չէօլտէ շէրիւթ սաքին օլաճագ,
 վէ մէյվէտար թարլատա սատա-
 17 դաթ օթուրաճագ: վէ սատա-
 դաթն ա՛մէլի սէլամէթ՝ հէմ
 սատագաթն մէյվէսի առուսէ-
 լիք վէ էմնիյէթ օլաճագ թա է-
 18 պէտէտէք: վէ գավմըմ՝ սէ-
 լամէթ մէքէանընտա վէ էմնիյէթ
 մէսքիսնըրընտա վէ էմնի րա-
 հաթըգ մահալլէրինտէ սաքին
 19 օլաճագ: Ամա օրմանա սօլու
 եաղաճագ, վէ շէհր սիւլքիւլիյէ

էրգըլաճագ տըք: 'Եէ՛ մուլու 2)
 սիղէ քի՛ հէփ սուլարն եանըն-
 տա էքէրսիլիղ, վէ էօթիւղին
 հէմ էշէյին պաղընը օրաւ սա-
 լարսընըլա

ՊԱՊ ԼԳ

Այ սանա էյ եաղմաճը քի՛ 1
 սէն եաղմալանմատն, վէ սա-
 նա էյ խայըն քի՛ սանա խայըն
 լըգ օլունմատը. սէն եաղմա էթ-
 մէյի թէմամ էթտիլին կիպի՛ սէ-
 նի եաղմալայաճաղար, սէն խա-
 յընըգ էթմէյի պիթրիտիլին կի-
 պի՛ սանա խայընըգ էտէճէքէր:
 Եա՛ Բապի՛ պիղէ ի՛նայէթ 2
 գըլ, սանա իւմիտ էտէրիղ. հէր
 սապահ օնլարա գուվէթ օլ,
 հէմ սըգլէթ զէմանընտա պիղէ
 խէլա օլ: Եամաթա սէսիւտէն 3
 գավմլար գաչուր. սէնին էիւճէ-
 լիյինտէն Թայիֆէլէք տաղըլը:
 վէ սիղին եաղմանը՝ օթ պէօ. 4
 ձէյի տէվէրիլի կիպի տէվէրի-
 լէճէք, օնուն իւղէրինտէ չէքիւ-
 կէլէրին սըջոսաղը կիպի սէյիւ-
 տէճէքէր: Բապ պիւճէլիլ 5
 տիր, զիրա էիւճէլէրտէ սաքին
 օլուր. Սիօնու շէրիւթ վէ սա-
 տագաթ իլէ տօլտուրու: վէ 6
 սէնին զէմանլարընը մէօհ քէմ-
 լիյի՛ խէլա զանիմէթի վէ ի՛լմ
 հէմ պիլիկ օլաճագ. օնուն խա-
 զինէսի՛ Բապպըն գօրգուսու-
 տուր:

Իշթէ օնլարն դահրմանլար՝ 7
 տիւրընտա ֆէրիատ էտէրիլը.
 սէլամէթ էլլիլէրի՛ աճըլըգ իլէ
 աղարալար: Ճատտէլէր խարապ 8
 օլու, եօլտան կէչէն գավմալը.
 օ՛ ա՛հար նագգ էթմի, շէհրէ-
 րի խօր կէօրտիւ, աաէմի սայմա-
 ալ: Եէր եաւ չէքիպ սօլոյօր. 9
 Լիբանան ուլմանըպ պիւրիւշիւր.
 Սարօն չէօլ կիպի օլուր, վէ Բա-
 սան իլէ Կարմեղոս սիւլքինիօր:

- 10 Շիմոն դաւաճաղում՝ տէյօր
բապ, շիմոն եիւճէլէճէյիմ.
շիմոն քէնտիմի դաւաճաղում:
11 Սիգ սաման իլէ էկպէ գաւազ
սաման էգօփիւ սողորաճապու
նըզ. սիգի եէյէճէք աթէչ ռու.
12 Տոնուզ տուր: Վէ դավմար
քիրէճին եանաղը կիօ օլաճագ.
օնլար աթէչտի՝ քէսիլմիշ տիքէն.
13 Էր կիօ եանաճագ: Էշ ուղագ.
սա օլանլար՝ իլէտիյիմի իլիտիմ.
վէ եաղէն օլանլար՝ դուվլէթիմի
14 պիլն: Սինտա կիւնաչ. քեարլար
գորգարլար, պինամուսարը աթ.
րէմէ թուլթաու. Պիղտէն՝ թէ.
լէֆ էտէն աթէչտէ քիմ սաքին
օլաճագ, պիղտէն՝ էպէտի եան.
15 Ղընտա քիմ սաքին օլաճագ: Սա
տաղաթ իւղէ եիւրիյէն վէ
սողորուզ սէյլէյէն՝ զուլմ ի.
լէ օլան գազանճը խօր կէօրէն՝
լիլվէթ ալմագտան էլլէրինի սիւ.
քէն՝ դանար իլիթմէքտէն դու.
լաղլարըն դափայան վէ եարա.
մաղըղը կէօրմէքտէն կէօղլէրինի
16 եուսան, պու՝ եիւճէլէրաէ սա.
քին օլաճագ, օնուս գուլլէսի
սարպ գայսարտա օլաճագ, օնա
էքմէք վէրիլէճէք, սուլու էքսիք.
17 Սիգ օլաճագ սըր: Սէնին կէօղ
լէրին՝ փատիւհաչ ճէմալինտէ
կէօրէճէքլէր. օնլար տիյարըն
ուղագ մահալլէրինէ պագաճագ:
18 Սէնին եիւրիյին օլ գորգուլու
տիւչիւնէճէք, Հաճի քեաթիսի
հաճի վէնէտար՝ հաճի գուլ
լէլէրի թահրի էտէն Կէյէճէ:
19 Սէն օլ սէրթ դավմը՝ սգօղիւ
տինկէնմէզ չէթիլն՝ տիլն անկա.
շըմաղ փէլթէք դավմը կէօրմէ.
20 յէճէքսին: Պայրամլարըմըն
չէհրի օլան Սիօնա պագ. կէօղլէ.
րին ռահալլըզ մէյքեանը օլան՝
գաղղգլարը էպէտէն գըմըլտան.
մաղ վէ հիչ իփլէրի գըրըմաղ
աշաղա տընմաղ չաւոր օլան Ե.
21 Րուսագէմէ նալար գըլըն: Ամ

մա ճէլլ Բապպ պիլէ օրատա
չալար՝ փէք էնլու ըրմագլար
մահալի օլաճագ. քիւրէքի
դալըզ օրայա վարմաղ, վէ աճիմ
կէմի օնտան կէչմէզ: Զիրա պիւ.
22 զիմ շէրիա թճմըզ Բապպ սըր,
դանուս պալլայըճըմըզ Բապպ
սըր, փատիւհաչմըզ Բապպ սըր.
պիլի օ գուրթարաճագ:

Սէնին իփլէրին կէվլէտի. տի. 23
րէյինին տիպլլիլին մէօհ քէմ է.
տէմէտիլէր, եէլքէնի աշամատը.
լար. օլ զէման աճիմ եալմա
փայլալըլը. Թօփալար Պիլէ
եալմա եալմալաւորլար: Վէ 24
սաքին օլան՝ խաթա իմ տէմէ.
յէճէք. օնսա սաքին օլան դավ
մըն եարամաղըղը աճիվ օլու.
նաճագ սըր:

ՊԱՊ ԼԴ

Եթայիֆէլէր՝ իլիթմէյէ 1
եաղաղն, վէ իւմէթլէր՝ գու.
լազ վուրուս. եէր վէ օնուս տո.
լուսու՝ տինեա վէ օնուս հէփ
հասիլաթը տինկէսին: Զիրա 2
Բապպին էօլքէսի ճիւմէ թայի.
Ֆէլէրին իւղլէրինէ՝ վէ հիտտիթի
օնլարըն հէփ աճէրլէրի իւղլէր.
նէ տիր. օնլարը մէլուս էյլէտի,
օնլարը գաթլէթէտիլմէթալի: Վէ 3
օնլարըն մագթուլլէրի աթըլա.
ճագ, վէ շէլլէրինտէն գօգու.
լարը չըգաճագ, վէ օնլարըն
գանընտան տաղլար աղաճագ
սըր: Վէ կէօրլէրին ճիւմէ աւ.
քէրի երիյէճէք, հէմ կէօրլէր
թօմար կիպի տիւրլէլէճէք տիր,
վէ օնլարըն հէփ աճէրի՝ եափ.
րագ ամամտան տէօքիւտիւյիւ
կիպի՝ վէ ինճիր աղաճնտան
տիւտիւյիւ կիպի տիւրլէլէճէք տիր:
Զիրա գըլըքմ կէօրտէ սէրլու.
լանմըլ սըր. իլթէ Եղովմուս իւ.
զէրինէ՝ վէ մէլուս էթաթիլմ
գալմըն իւղլէրինէ շէրիաթ ի.

- 6 չինն էնէ՛ճէք տիր : Բապկընդը
լըճը գան ինն առնուչ վէ Էաղ
իւն դուռուարըն վէ քէիւրին
գանը իւն՝ վէ դուռըն պէօպրէք
Էաղը իւն Էաղանմը աղը : զե-
րա Բապպըն Բօրաւառ դուրս
պանը՝ վէ Եղովմ ախարընաա
7 պէօյիւք զըմաը ծրաճադ : Վէ
ծնարըն պիւնսինճէ պուղաղը՝
վէ պուղաղար իւն քէրքէտէնէր
էնտիրիւնճէքէր : վէ ծնարըն
Էերի՛ գանտան սէրսոչանաճադ,
վէ Թօփրապարը Էաղ իւն սէ-
8 զիւղէնէճէք տիր : Զիրա Բապ-
պըն իննթէպմ կիւնիւ : Սիծուսն
տա՛վաւը իւնն ճէգա՛նէնէսի օ-
9 լաճադ : Վէ ծնուսն ըրմաղարը
զեֆթէ՛ վէ Թօփրապը քիւքիւր-
տէ տէծնէճէք, վէ ծնուսն Էէրի
10 Էանար զեֆթ օլաճադ : Վէճէ
վէ կիւնտիւղ սէծնմէյիպ՝ տիւ-
թիւնիւ Էպէտէն չըգաճադ աղը-
տէպտէն տէվըն վիրան գալա-
ճադ, Էպէտ իւլ ապատ՝ օրա-
11 տան կէլէն օլմայաճադ : Վէ օ-
նու րաճամ՝ գուշու վէ քիրփի
միրաւ Էտէճէք, վէ ծնուսն ապ-
գուշ վէ գուշընն սաքին օլաճադ,
վէ ծնուսն իւղէրինէ պօչուդ չըր-
փըսընը վէ ճիչըք միգանընը չէ-
12 քէճէք : Էլընէֆինի փատիւաճ-
ըղա չաղըրաճադար, վէ օրա-
տա Գիւնէ պուրունմայաճադ, վէ
ճէփ սէրվըրէրի ճիչ օլաճադ
13 լար : Վէ ծնուսն սերայարընաա
տիքէնէր՝ ճիսարընաա ըսըրդան
օթու վէ տէվէ տիքէնի չըգա-
ճադ, վէ աժտէրէրինաճէքէնը՝
տէվէ գուշարընըն ալուսու օ-
14 լաճադ : Վէ չէօլ ճանախարարը
չաղար իւն պուրունմաճադար,
վէ ճիւղըր պիրի պիրինէ չաղըրա-
ճադար : ճէմ Ղուլ օրատա իւ-
թիրաճալմա վարըպ՝ քէնտինէ
15 րաճալ օգ Էըլանը Էուվաւընը
Էափըպ՝ Էուվաւընը լայաճադ,

վէ Էալուրարընը չըգարըպ
Էէօլկէսինտէ ճըճը Էտէճէք,
ճէմ ագ պապալար պիրի պիրի
իւն օրատա պուրունմաճադար :
Բապպըն քիթա պընտա արայա 16
րագ օգոչուսն, պուրարըն պի-
րիտի Էքսիք օլմայաճադ օ պիրի-
նին Էէն Էքսիք օլմայաճադ, զե-
րա ծնուսն աղընէմը Էլլիմիւ, վէ
սէլարը օնընի թուշու ճէմ՝ Էտէ-
ճէք տիր : Վէ քէնտիպի օնար 17
իւնն գուրա՝ աթմըլ տըր, վէ օ-
նրան Էիլ ծնու ծնարա չըրփը իւն
Թագսիմ՝ Էթմըլ տիր : ծնու
Էպէտէնէք զապթ Էտէճէքէր,
ծնուսն տէվը պէ տէվը սաքին օ-
լաճադար :

ՊԱՊ ԱՅ

2 Էօլ վէ սուսուդ Էէր օն 1
լարտան մէսրուր օլաճադար,
վէ ըստը Էէր սէվինիպ՝ նէրքիս
կիպի չիչէքէնէճէք : Ղայէթէ 2
չիչէքէնէճէք, ճէմ աղըլ վէ
իւրաֆ իւն սէվինէճէք տիր : ծնա
Լիւանանըն Գըղէթի՛ Վարմիղը
վէ Սարմուսն ճիւնիւ վէրիւ-
ճէք : ծնար Բապպըն իւղէթի-
նի՝ Վլաճըմընն ճէլալինի կէօրէ-
ճէքէր :

Զայի՛ֆ Էլըրի գալիւնտին, 3
վէ տէրմանսըլ աղըրի գուվ
վէթլէնտիրին : Երէրէյի թիգ 4
լէրէ տէյին քի՛ գուլվէթլէնն,
գօրգման : իւնն Սլաճընը
իննթիւմ իւն՝ Սլաճըն ճէգաթ
իւնկէլիյօր : կէլէճէք, վէ սիլի
գուրթարաճադ տըր : Օլ զէման 5
քէօրէլին կէօլէրի աղըրաճադ,
ճէմ սաղըրարըն գուղաղարը
աղըրաճադ տըր : Օլ զէման 6
Թօփալ կէլիք կիպի սըլայա-
ճաք, վէ տիւրիլին տիւր իւրաֆ
օգոչաճադ : զիրա չէօլտէ սու-
լար՝ վէ զստը Էէրալէ սէլըր
Էիւրիպէճէք : Վէ գօրադ Էէր 7

կէօլէ տէօնէճէք, հէմ սուսուղ
եեք սու փռնկարարը չեգարու
ձագ. աժտէրէրին ետփարը
մեղքեաննտա՝ դամը վէ սաղ
8 լըգ ավուսու օլաճագ: Վէ օ
րատա ճատտէ վէ եօլ օլաճագ,
քի օնա աղիգ եօլ տէնիլէճէք,
օնտան նափաք կէզմէյէճէք, իւ
լա օ քէնտիսի օնլար իլէ օլա
ճագ. եօլտա երիւիլէն տիվա
նէլէր պիլէ եօլու շալըմայա
9 ճագար: Օրատա արուան օլ
մայաճագ, վէ երթըճը ճա
նափար չըգմայաճագ, օրատա
պուլունմայաճագ. իլա Ֆիտա
10 օլմուշար կէզէճէք: Վէ Բապ
պըն Ֆիտա էթտիլի քիմէլէր
տէօնուպ՝ պալարը իզէրինտէ
էպէտի շաղըգ օրարագ իլաճի
լէր իլէ Սիօնա վարաճագար.
օնլար սիւրիւր վէ շաղըգ պու
լաճագ, վէ գասալէթ հէմ ա
հուգար գալաճագ արը:

ՊԱՊ ԼԶ

1 Վէ վագի՝ օլուս քի՝ Եզե.
կիա փատիլաճն օն տէօրտիւն
ճիւ երընտա՝ Ասուր փատիլաճը
Սենեքերիմ՝ Յուգանըն ճիւմէ
հիարը շէհրէրինէ գարը չը
2 գըպ օնլար Ֆէթհ էյլէտի: Վէ
Ասուր փատիլաճը՝ Լաքիստէն
Երուսաղէմէ Եզեկիա փատիլա
հա Ռափաակը գուվլէթիլ ա՛ս
քէր իլէ կէօնտէրտի. վէ օ
գասարաճը թարլարընն եօլուն
տա օլան եօգարքի հալուգուն
3 սու եօլունտա սուրտու: Վէ
օնա կլին քէախուտասը քէղ
կիա օլու Եղիաիմ՝ քէաթիպ
Սերնա վէ թէզքէրէճի Արափ
օլու Յովաք չըգար:
4 Վէ Ռափաակ օնլարա տէտի
քի՝ Հալա Եզեկիայա տէյին.
Պէյիլէ փատիլաճ Ասուր փա
տիլաճը պէօյլէ տէր. Սենին

պու կիւվէնտիլին իթիմատ նէ՞
տիր: Տէտին քի՞ ճէնք իշիւն 5
թէտպիրվէ գուվլէթիմ վար,
ամմա սուտագ լազըստընը արը
հալա քիմէ՞ կիւվէնտիլին քի՞
պանա ա՛սը օլուս: Իլթէ սէն՝ 6
պու գըրըլը զամը՝ տէյնէյի
նէ՞ Մըլըս կիւվէնտիլին, քի օ
նա պիր քիմնէ տայծմտա՝ ավու
ճունա պաթըպ օնու տէլէճէք
տիր. Մըլըս փատիլաճը փա
րաուն՝ օնա հէփ կիւվէնէնէրէ
էօյլէ տիր: Ամմա էյլը պանա՝ 7
Ալաճըմը Եհովայա կիւվէն
րիլ տէր իսէն, օ տէյիլ՝ մի քի՞
Եզեկիա օնուն թէփէ փութիա
նէլէրինի վէ մէզպաճարընը գալ
թըրտը, վէ Յուգայա հէմ Երու
սաղէմէ՝ Պու մէզպաճն էօնիւն
տէ սէճտէ գըլասընը տէտի:
Իմտի հալա քէրէմ էյլէ՝ էֆէն 8
տիմ Ասուր փատիլաճը իլէ
պահաթութ, վէ սանա իքի միլն
աթ վէրէյիմ, էյլը թարաֆըն
տան յարըն իզէրինէ պիլիճի
լէր գոմողա գատիր օլու իսէն:
Իմտի էֆէնտիլին կն քիւլիք 9
գուլարընտան պիր սէրվէրին
եիւզիւնիւ նէ՞ շէիլ տէօնտէրէ
պիրիտին, քի սէն ա՛րապալա
վէ աթլար իշիւն Մըլըստ էիւ
վէնտիլին: Իմնի հալա պու 10
տիլարըն իզէրինէ՝ օնու խարապ
էթմէյէ Եհովալը՝ մը չըգարմ
պանա՝ Պու տիլարըն իզէրինէ
չըգըպ օնու խարապ էյլէ տէյնէ
Եհովա արը:

Վէ Եղիակիմ հէմ Սերնա 11
վէ Յովաք Ռափաակա տէտիլը
քի՞ քէրէմ էյլէ, պու գուլա
րընա Սիւրեանիճէ սէօյլէ, չիւն
պիլ անկարըլ, վէ հիարըն
իզէրինտէ օլան խալգ իշիտիք
իքէն պիլիմ իլէ Եհովաիճէ
սէօյլէմ: Ամմա Ռափաակ տէ 12
տի քի՞ էֆէնտիմ պէնի պու
սէօզէրի սէնին էֆէնտիւն վէ

- առնա՞մք սեփյնեմէյն կէօնտեր
աի, սիգնի իլէ պէրապէր թէրս
լերինի եւմէք վէ պէվլերինի իւ
մէք իլին հիսարըն իւզերինսե
օթուրսն ասեմէրէ աեյի՞վ մի :
- 13 Անտէն Ռափաակ տուրուպ՝
պէօյլէք սէս իլէ Եհնուտիճէ
պաղըրըպ տէտի . Ասուր փափի
շահը պէօյլէք փատիշահըն սէօ :
- 14 Ղևնիւ տինկէյ լին . Փատիշահ
պէօյլէ աէր քի՞ն Եզեկիւս պիզի
պտտածմասըն, զիրա օ՛ սիզի
գուրթարմաղա գատիր արամաղ :
- 15 Հէմ Եզեկիւս սիզի՞ն Եհովա
պիզի էլպէթթէ գուրթարաճադ
նըր, պու շէհր Ասուր փատիշա
հընընէլինէ վերիլմէյնճէք աէ
յէրէք Եհովայա կիւվէնտիլմէ :
- 16 սին : Եզեկիւսը տինկէյմէն չ զե
րա Ասուր փատիշահը պէօյլէ
տէր . Պէլիմ իլէ սուլէ էյլէյին,
վէ պանա չըգըն, վէ հէր քէս
քէնտի պաղընտան վէ հէր քէս
քէնտի ինճիր աղաճընտան եէ
յէ, հէմ հէր քէս քէնտի գու
յուստունն ծուղընտան իլէ :
- 17 Թա պէն կէլիպ՝ սիզի տիյարը
նըղա պէնկէր տիր աիյարա՞
պուրոպ վէ շարապ տիյարընա՞
էքմէք վէ պաղար տիյարընա
- 18 կեօթիւրիւնճէյտէք : Օլմայա
քի Եզեկիւս՝ Եհովա պիզի գուր
թարաճադ արը տէյերէք՝ սիզի
աղաատա . Ասուր փատիշահը
նընէլլնտէն՝ Թայիֆէլէրին ալ
լաշպարընտան պիլի քէնտի տի
- 19 յարընը գուրթարաղ՝ մը : Ե
մաթըն վէ Արթաթըն սղաշըա
րը հա՞նի . Սէփարուիմին տղահ
լարը հա՞նի . օնլար Սամարիոյը
- 20 էլլիմէն գուրթարաղ՝ մը : Տի
յարընըն ճիւմէ տղաշարընըն
հա՞նկըրը քէնտի տիյարընը է
լիմէն գուրթարաղը քի՞ն Եհովա
Երուսաղէմի էլլիմէն գուրթա
- 21 լա : Ամա օնլար թընմաարը,
վէ օնա հիւ ճէվապ վէրմէտիլէր .

զիրա փատիշահըն՝ ճէվապ վէր
մէն տէյու էլլի վար իտի :

Անտէն Քեզիկիս օղու Եղևա 22
կիմ քէտիսուտա վէ քէա
թիպ Սեբնա վէ Թէդքերէճի Ա
սափ օղու Յովաք Կապալարը
էըրթըլըն Եզեկիւսա վարապ՝ օ
նա Ռափաակըն սեօղէրինի խա
պէր վէրսիլէր :

ՊԱՊ ԼԷ

Վէ վադի օլու քի՞ն Եզեկ 1
կիա փատիշահ իշիթաիլի կիպի՝
էսլապարընը եըրթարը, վէ չուլ
կիյինիպ Բապալըն էվնէ վարաը
վէ քէտիսուտա Եզիակիմի հէմ 2
քէտթիպ Սեբնայը վէ քէահլին
լէրին իլիթիյարընըն չուլար
կիյինմիլ օլարապ Ամիլ օղու
Եսայի վէ յալմպէրէ կէնտէր,
տի : Վէ օնա տէտիլէք քի՞ն Եզեկ 3
կիա պէօյլէ տէր . Պու կիւն՝
սըգլէթ վէ Թէքտիր վէ Թմապ
կիւնիւ տիրը, զիրա էվստըր
անա լաշմիլին ալղընտաէք կէ
տիլէր, ամմա աղուրեմաղա թա
գաթ եօգ տուր : Պէլքի Աբօ 4
հըն Բապա Ռափաակըն սեօղէ
րինի իշիտիր . քի օնա էֆէնտի
սի Ասուր փատիշահը արիլ ԱԼ
լահը սեօյմէյն կէնտէրէր . վէ
Ալաշըն Բապա օլ իշիթաիլի
սեօղէր իլին օնա Թէքտիր է
տէր . իմա պուրընտան պադի
յէրին հապընտա նիյարընըն արը
էլլէ : վէ Եզեկիւս փատիշա 5
հըն գուլարը Եսայիյէ վարաը
լար : վէ Եսայի օնլար տէտի
քի՞ն Եֆէնտիլիպ պէօյլէ տէյէ
սինիլ . Բապա պէօյլէ տէր . Ա
սուր փատիշահըն ուշապարը
նըն պէնի սեօյալէքլէրի՞ն օլ ի
շիթաիլին սեօղէրաէն էօթիւրիւ
գորդմա : իլթէ պէն օնտա իլղէ 7
րինէ պիր բուհ սալայիմ, վէ
պիր խա գեր իշիտիպ քէնտի

տիցարնաւ տէօնէ և վէ ծնու տի.
 25 ցարընտա գըրըճ ինէ տիւշիւ.
 լէյիմ:
 8 Խմտի Ռափաակ տէօնտիւ,
 վէ Աուր փատիւհանը Լեբա
 իւղերինէ ճէնքէտէր իքէն պու.
 26 ժու • զիրա իշխթաի քի Լպիւ.
 9 տէտիկէօյիւշ իտի: Վէ օ՝ Հա.
 պէշ փատիւհանը Թարպիանըն
 35 հագնէրա օ՝ սէնիտ իլէ՝ ճէնք
 էթմէյէ չըգտը տէնիւտիյին ի.
 շիթաի օ՝ վէ պանա իշխալնճէ,
 Եղեկիայձ էլ չիւր կէծնտէրիւ
 10 հոնտի քի՝ Յիւրա փատիւհանը Ե.
 դեկիայա պէյլէ սէյլէյիւտէյէ.
 սինիգ • Երուսաղէմ Աուր փա.
 տիւհանըն էլինէ Թէալիմ օլուն.
 մայաճադ տէյէրէք՝ օլ սէնին
 կիւլէնտիին Ալահն սէնի ալ.
 11 տաթմաւըն: Իլթէ Աուր փա.
 տիւհանըն ճիւղէ տիցար.
 Լարա էթտիյինի՝ ծնարը Խարապ
 էթաիյինի քէնալին Իշիթաին,
 վէ սէն գուրթուլաճա՝ գ մը սըն:
 12 Պապուրըմըն պօգտուղարը
 Թայիֆէլէրին՝ Էա՛նի Գովգանըն
 վէ՝ Յաուանըն վէ Ռէսէֆին
 վէ Թէլաուարա օլուն Եդեմ
 օլուլարընըն ալահնարը՝ ծնարը
 13 գոնրթարըլար՝ մը: Եմաթ
 փատիւհանը վէ Արփաթ փա.
 տիւհանը՝ Վէ Յիւրա փա՝ ճէհրին՝
 Անանըն վէ Աանըն փատիւհանը
 հանի:
 14 Վէ Եղեկիա մէթուպլէրի էլ.
 չիլէրին էլինտէն ալըպ՝ ծնարը
 օլուտու • անտէն Բապպըն Վէյի.
 նէ չըգտը, վէ Եղեկիա ծնարը
 Բապպըն հուգուրուտա եւյար:
 15 Վէ Եղեկիա Բապպա նիյաղ է.
 16 տիւ անէլիմ Եա՝ քերովէլէր
 իւղերինաէ օթուրան Իսրայէլ
 Ալահն ա՛ղբերէլին Բապպը
 երին հէփ մէմէքէթլէրին Ալ.
 17 լահն եմընը սէն սին • կէօյի.
 վէ Եերի նէն եարթուրն: Եա՝
 Բապպ գուլարըն մէյլ կտիպ ի.

շիթ, Եա՝ Բապպ կէօղէրինի ալ
 աա պադ, վէ Սենեքերիթն տի.
 րի Ալահն սէյլէյէ կէծտէր.
 տիյի ճիւղէ սէօղէրինի իլթ:
 18 Հագան Եա՝ Բապպ Նօուրուն
 փատիւհանը 4էփ տիցարը
 վէ ծնարն եերինի խնարալ էթ.
 տիւր. Վէ ծնարըն ալահնա.
 19 ընը աթէէլ վէրաիւր. զիրա
 ծնար Ալահն ալիւ իտի, փա
 տաէմ էլէրինին ետիմաւը օ.
 տուն վէ լաշ իտիւր, վէ ծնա.
 րը պօգտուար: Խմտի հալա Եա՝
 20 Ալահնարը Բապպ՝ պիղն ծնու
 էլլտէն գաւրթար, վէ եերին
 հէփ մէմէքէթլէրին պիլէլէր քի՝
 Բապպ եալընը սէն սին:
 Վէ Ամօլ օլու Եալի Եղէ. 21
 կիւյա կէնտէրիւ տէտի քի՝ Խս.
 րայէլին Ալահն Բապպ պէյլէ
 տէր • Սէնին պանա Աուր փա.
 տիւհանը Սենեքերիմ հագգընա
 նիյաղ էթտիյինի Էլիւթիմ: Օ. 22
 նղէն հագգընա Բապպըն ճէյլէ.
 տիյի սէօղ պու աուր քի՝ Պաքի.
 րէ Սին գըղը սէնի լաւհգիւր էթ.
 տի՝ սէնի մալաարա էթաի. Ե.
 րուսաղէմ գըղը սէնին ձրնա հաա
 պալընը սալատը: Սէն քիմէնի. 23
 Թէմ էտիպ սէյլէյին, վէ քի.
 միւն իւղէրին Էա՛նա գալընըն,
 վէ կէօղէրինի Իսրայէլն Ալ.
 ղիմէ Եօգարըյա գալընըն:
 Գուլարընըն փատիւհանի իլէ 24
 Բապպա սիթէմ էտիպ տէտին
 քի՝ Արապարընըն չօղուպու
 իլէ ապարըմ Էիբսէքլէյինէ.
 Լիբանանըն եանարընա չըգ.
 արմ. վէ ծնուն եիբսէք էրղէ.
 րինի սէնի Ուշ չամլընըն քէսէ.
 ճէյիմ, վէ ծնուն սօն գօնաղընա՝
 ծնուն օրման պահէյինն կիւրէ.
 25 ճէյիմ: Պէն գաղըպ սու իշ
 տիմ, վէ ալաղընըն Թապպըն ի.
 լէ Մըարըն հէփ ըրմաղարընը
 գուրութալիմ:
 Իշիթ մէպին մի քի պլէն ծնու 26

չօգտան եւափորմ, վէ օնդէ դա-
սիմ կիւնէրաւնպէրու թերթիւ
էթմիմ. շիջի ճնու հոստուէ
կէթիւրտիմ քի՛ բնէն զապըը շէհը
էթի կիւնէն երկրորդը պրապա.
27 սըն: Վէ օնլարն ասքինէրինին
էլէրի գըզսա օլմալ իւէ քաշըպ
դւթանտրար. օնլար սա ճըպնին
քիմէնի վէ քիշիւ չայըը տամ օլմ.
ըղղու վէ գամըշ սալմաղտան
էվէլէ եզնմըշ էքին ինչ օլտու.
28 լար: Սմապ պին սէնին մէքեա-
նըն վէ չըգընըն հէմ կիրիշինի
վէ պանա օլան խըրսըն պիւլ.
29 ըիմ: Պանա օլան խըրսըն վէ սէ.
նին մաղորդըղուն գուրաղըմա
չըգտըղը սէպէպտէն, պին սէ
հալգամը պուրնունա վէ կէմիմի
աղըրնալ թագըպ սէնի կէլտիլին
եօլտան կէրի տէօնտէրէճէլիմ:
30 Վէ քանա նիշան պու օլա. Պու
եըլ քէնտիւտէն պիթէնի վէ ի.
քիւ ճի եըլ տիւշէն տանէլէրտէն
դիթէնի եէլէճէքիւնիդ. վէ իւ.
չիւնճիւ երլտա էքիպ պիւն, վէ
պազար տիքին, վէ օնլարն մէյ.
31 վէտիւրի եէլին: Վէ Յուգա էվի.
նին գորթուրմուշ գալմըլ թէք-
րար ալթման քէօքէնիպ եօգպ
րըտան մէյվէ վէրէճէք տիւր.
32 Ջիւրա պազի գալմն Երուսա-
ղէմէն, վէ գուրթուրմուշ Սին
տաղընտան չըգաճագ. պուրու
աւքէրէր Բապպընըն զայրէթի
իճրա էտէճէք տիւր:
33 Պուրուն իշիւն Ասուր փատի-
շտէր հազըրնա Բապպ պէօյլէ
տէր. Պու շէհրէ կիրմէյէճէք,
վէ օրատա օգ աթմայաճագ, վէ
օնուն էօնիւնէ գալգան իւէ կէլ
մէյէճէք, վէ օնա դարը մէթէ.
34 ըիս գալտըրմայաճագ աըն: Հէ-
ման կէլտիլի եօլտան տէօնէճէք,
վէ պու շէհրէ կիրմէյէճէք տիւր.
35 տէյօր Բապպ: Վէ պու շէհրէ
քէնտիւմ իշիւն վէ գուրմա Դա-
ւիթին խաթըր իշիւն օնա գուր.

Թարմաղա հիմայէթ էտէճէլիմ:
Իմտի Բապպըն մէլէլի չըգըպ. 36
Ասուրուրըն օրտուտանա
էիւզ սէքսին պէշ պին Բաբ
վուրու. վէ սապա հալան գալգ-
աըլարնտա իշթէ օնլարն հէ-
փիտի էօլմիւշ լէշէր իտի: Վէ Ա. 37
սուր փատիշահը Սէնէքէրիմ
կէօշիւպ կիթտի, վէ տէօնիւպ
Նինուէտէ սաքին օլտու: Վէ վա. 38
գի' օլտու քի օ քէնտի ալաշը
Նեքրաքըն էվիտէ նէճտէ էտէր
լեքէն, օնուն օղըլարը Ագրա.
մէլէք իւէ Սարասար օնա գըլըճ
իւէ վուրտուար, վէ Աքարագ.
տիյարնա գաշարըպ. վէ օնուն
եէրինէ' օղտա Ասորդան փատի-
շահ օլտու:

ՊԱՊ ԼԸ

() կիւնէրտէ Եղեկիւ էօ. 1
լիւմ տէրէճէսին խաթմայան
աը. վէ Սմապ օլտու Եապի
փէյլամպէր օնա կէլիւպ օնա տէ-
տի քի' Բապպ պէօյլէ տէր. Ի.
վինէ վառիլէթ էյլէ, զիւր սէն
էօլէճէքսին, վէ եաշմայաճագ.
սըն: Վէ Եղեկիւ եիւղիւնիւ տի. 2
վարա շէվիտի, վէ Բապպա նի.
յաղ էտիպ տէտի քի' Սմաճն 3
եա' Բապպ քէրէմ էյլէ, սէնին
հուզուրունտա կէրէքըլք իւէ վէ
սալիմ եիւրէք իւէ էիւրիտիւ.
յիւմիւ վէ նազարնտա էյի օ.
լանը իշէտիլիլի զիւր էյլէ. ան.
տէն Եղեկիւ պէօյիք աղայըլ
իւէ աղատը:
Վէ Եապիլէ Բապպըն սէօրի 4
օլուպ տէտի. Վիտիւ Եղեկիւյա 5
տէ քի' Պապան Դաւիթին Ալա-
հը Բապպ պէօյլէ տէր. Սէնին
նիյաղընը իշիթտիւմ, սէնին կէօղ
եաշարընը կէօրիւմ. իշթէ պէն
սէնին կիւնէրինէ օնպէշ սէն
գամմ էտէճէլիմ: Վէ սէնի հէմ 6
պու շէհրէ' Ասուր փատիշահը.

ծրն էլինտէն գուրթ արաճաղըմ,
վէ պու շէհրէ հիմայէթ էտէճէ.
7 յիմ: Վէ Բապպըն պու սէյլէ-
տիյի սէօղը իճրա էտէճէլինէ՝
Բապպ թարաֆընտան տանա ՚ի-
8 շան պու օլա: Իշթէ կէօղէյի՝
Աբաղըն կիւնէշ սաս՝ թընտա էն-
տիյի տէրէճէլէրտէն՝ օն տէրէճէ
կէրի տէնտէրէճէյիմ: Իմաի
կիւնէշ էնտիյի տէրէճէլէրտէն՝
օն տէրէճէ կէրի տէնտաիւ:
9 Յուրա վատըրաշը Եղեկիւ-
նըն խամթալանըպ՝ խամթաղը-
ղընտան ստղաթուղը զէման էաղ-
տըղը արը:
10 Պէն տէտիմ քի՝ Վիւնլէրիմին
ասուտէ հալը վաղթընտա մէղա-
րն գապուլարընա վարաճաղըմ,
պապի օլնիմտէն մահրում օլ-
11 տում: Տէալիմ քի՝ Բապպըն էա-
շայանլարն ետէրինտէ Բապպը
կէօրմէյէճէյիմ: արթըգ արա-
րէթ սաքնլէրի իլէ օլուպ՝ ատէ-
12 մէ պապմայաճաղըմ: Մէպքեա-
նըմ կէօհլարիւլուպ՝ չօպան օպա-
սը կիպի պէնտէն ինթիգալ օլու-
նուր: չուլա կիպի էօմիւմաիւ-
քէտիմ: պէնի էրիշտէն քէսէր-
սապաստան ախշամատէք պէնի
13 տիւքէտէճէքսին: Սապնհատէք
րահաթ տուրտում: հէման արա-
լան կիպի ճիւմէլ քէմիլէրիմի
գըրաճագ: տապահտան ախշա-
մատէք պէնի տիւքէտէճէքսին:
14 Հէման թուրա կիպի՝ գըլյուն-
ղըճ կիպի՝ Փիղան էտէր իտիմ,
հէօյէրճին կիպի ինիլը իտիմ,
հիւքսէյէ պագաֆգաան կէօղէրիմ
շայի՝ Փիլեստի: էա՝ Ի՝ Փէնտիմ
սըպլէթտէ իմ, պանա միւթէ-
քէ՝ Փիլ օլ-
15 լէ՝ տէլիմ: պանա հէմ սէօյ-
լէտի, հէմ քէնտիտի իճրա էյ-
լէտի: ճիւմէլ ելլարըմտա՝ ճա-
նըմըն պու աճըր իլին էալաշ-
16 հիւրիյէճէյիմ: էյ ի՝ Փէնտիմ
ինտանլար պուլար իլէ էաշար-

լար, վէ րուհուանն էօմիլիւ
պուանլարն ճիւմէլի իլէ տիլ,
վէ պէնի սաղալարալ էաշաթտըն:
Իշթէ սէլամէթ ետէրինէ պանա 17
պէօյիւք աճըղգ լէտի: Լիլքին
սէն ճանընը սէվիա՝ հէլարըգ
չուգուրուտան լլգաֆգա՝ զիւրա
ճիւմէլ կիւնաշլարըմըն էնտէն
արտընա աթալըն: Չիւրա մէղար 18
սանա համա էտէմը, հօիւմ
սանա թէշէք քիւր էտէմը, չու-
գուրա էնէնլէր՝ սէնիլն կէրէքըլ-
յինէ իւմիա էտէմէլլըր: Պու 19
կիւն պէնիմ կիպի հայաթտա օ-
լան՝ սանա հայաթտա օլան համա,
էտէճէք: սէնիթ կէրէքըլիլնի
պապա օղուլարա պիլտիրէճէք-
Բապպ պէնիմ խէլաղըմ օլտու: 20
օնուն իլինն էօմիլիւմիւղըն հէֆ
կիւնլէրիտէ Բապպըն էվիտտէ
սաղաղըմ իլէ իլանի օղուլա-
ճաղըղ:

Վէ Եսայի տէտի քի՝ Պիւր 21
միգտար ինճիլը գուրուտու ալ-
միւլար, վէ չիպանըն իւղէրինէ
վուրստանլար, վէ սաղալըն:
Վէ Եղեկիւ՝ Բապպըն էվինէ 22
Յիւքնաճաղըմա նիշան նէ՝ տիլ
տէտի:

ՊԱՊ ԼԹ

() Զէմանտէ Բաքիլոն փա- 1
տիւաշը Բաղադան օղու Մա-
րովղաքը աղաղան ըղէկիայալէք-
թիւպլըր վէ հէտիյէ կէնտէր-
տի: զիւրա օնուն խամթա օլուպ
սաղալարըղընը իշթտի: Վէ Ե- 2
ղէկիւ օնլարտան էօթիւրիւ սէ-
վիտի, վէ օնլարա գըլյմէթլի
շէյլէրինին խանէսինի՝ կիւմիւլիւ
վէ ալթուուու վէ պահարլարը վէ
գըլյմէթլի էաղը վէ սիլաշլարը-
նըն պիւթիւն խանէսինի վէ խա-
ղինէլէրինտէ ճիւմէլ պուրունա-
նը կէօթէրտի: էվիտտէ վէ
ճիւմէլ հիւքիւմէթիտէ Եղէկի-

անքն ընտրու հեռութեանս ի
չէ գալընալ :

3 Վէ Եսայի փէյլամակը Եզե
կիա փառաշահ կերպ օնա՝ Պու
տանէմէր նե՞ տեալէր, վէ դանա
հէրեաէն կէտէլը տեալի վէ Ե
զեկիւտեալ քի՝ Պանաու զազար
յարտան Բաղրիսն ամե կէտիւէր :

4 Վէ օ՛ Սէնին էփնտէ նե՞ կէոր
տիւէր տեալի . վէ Եզեկիա տե
ալի քի՝ Իվմաէ հէր նէ վար իսէ
կէորաբէլը . իսողնեկէրմտէ՝
օնարա կէտիւէրմտիսիս՝ շէյ :

5 Եօզ ատըր : Օլ տիմ Եսայի Ե
ղեկիւյա տեալի քի՝ Արքերէր
Բապարնն սեօղեմիւ տինկէ :

6 Իշթէ կիւնկէր կէլը քի՝ էփնտէ
հէր նէ վար իսէ, վէ պապար
րնն թա պու կիւնէաէք նէ քի
պիթիթիւրալիս իսէ, Բաբիլոնա
կէօթիւրիւէրմէք տիր : պիթ շէյ
գալընալ ալը տէյօր Բապար :

7 Վէ ռէնտէն չըգալալ թէ վիտ
էտէճէյնն օլըւարնտան ալա
ճաղար, վէ օնար Բաբիլոն փա
տիշահընն սէրալընտա խատըմ :

8 Լար օլաճադ : Վէ Եզեկիա Եսայի
յէ տէալի քի՝ Սէնին սեօյէտիսին
Բապարն սեօղեմ էյի տիր : հէմ
տէտի քի՝ Պարի կիւնկէրմտէ սէ
լամէթ վէ էմնիյէթ օլտուն :

ՊԱՊ Ի

1 Թէսէլէ վէրին, գալմընկ
թէսէլէ վէրին՝ տէյօր Ալաշը :

2 Նրգ Երուսաղէմ՝ կէսնիւնճէ
սեօյէյին, վէ օնա նիտա էտին
քի՝ սէֆէրի թէքմիլ օլտու, վէ
եարամալղղը ա՛ֆիլ օլունտու .
ղերա ճիւմէ կիւնահըրնա պէ
տէլ Բապարն էլնտէն իքի գաթ
ալըլը տըր :

3 Չէլտէ չըղըրանն տէսի՝
Բապարն եօրնու հաղըրալըն,
պէեապանտա Ալաշըմըգա ճատ :

4 տէ սօղըուլտուն : Հէր տէրէ

կիւքէքէլնէճէք, վէ ճէր տալ
վէ թէփէ ալալընալաճադ, վէ
տէրէ թէփէ տղըրալաճադ, վէ
սարպ եէրլըր տիւղ օլաճադ :
Վէ Բապարն ճէլալի իլշուր օլա :
ճադ, օվէ ճիւմէ թէն պիթիւտէ
կէօրէճէք : զերա Բապարն ալ
զը սեօյէտիս :

Պիր սէա Չըղըր տէյօր . վէ
Կե՞ չաղըրայըմ տէտիս՝ : Հէր
թէն օթ՝ վէ օնտն հէփ հիւսնիւ
սահրա չիւշի կիպի տիր : Օ
նուն իւզէրինն Բապարն էլէր իւ
ֆիւրտիւյիւ զէման օթ գուրուր,
չիւէք սօլար . հադգան դալմ
օթ սուր : Օթ գուրուր, չի :

Հէք սօլար . ամաւ Ալաշըմըզն
սեօղեմ էպէտէն սուրուր :

Սէն Եիւքէք տաղալ չըդ՝ եա՝
Սիսն միւտտէճիսի, սէսիլի գոււ
վէթ իլէ ելէքէլնէ՛ եա՝ Երու
սաղէմ միւտտէճիսի, կիւք
սէլմ, գորգմա, Գուդա շէհր
լէրինէ տէ քի՝ Իշթէ Ալաշընը :

Իշթէ Իֆէնտիմ Բապար գոււ
վէթ իլէ կէլէճէք, վէ օնուն
գոււ՝ քէնտիսի իշէն հիւքիւ
մէթ սիւրէճէք, իշթէ իւճիւթիլ
պիլէսիլնէ՛ վէ միւքեաթաթը
էնիւնտէ տիր : Չօպան կիպի

սիւրիւսիւնիւ կիւտէճէք . գու
ղուարը գօլու իլէ ճէն՝ էտիպ՝
գուճաղընտա գալըրալաճադ էմ
ղիւրիւրի եալալ սիւրէճէք :

Քի՛մ սուրար ալաճու իլէ
էօլաիւ, վէ կէքլէրի գարըլ իլէ
էօլաիւ, վէ եէրին թօլրալըլը
էօլէք իլէ էօլաիւ, վէ տաղը
րը դանթարիլէ հէմ պալիլըրի
թէրաղըլէթարթուր : Բապարն

Բուհունու քի՛մ թէֆիլէ էթ
տի, վէ մէլէրէթճիսի օլուպ
օնա էօյրէթտի : Քի՛մ տանըլ
ալը տէ օնա թա՛րիֆ էտիպ՝ շէ
րաաթ էօլալըլէ էօյրէթտի, վէ
օնա պիլիլ թա՛լիմ էտիպ՝ իր
Քան եօրնու օնա էօյրէթտի :

- 15 Իշխէ թայիֆէէր՝ գովաւս սամ-
լա կիսի վէ թէրաղասաչ զէրէ
կիսի սայլըր։ Իշխէ աղաւարը
սայլուշան թօղ կիսի գալալըր։
- 16 Վէ ի խանան Էադմալա քեա-
ֆի տէյիւ վէ ծնուն հայվանա-
թը պիւթնու Էանմայա քիֆա-
- 17 յէթ էթմէյ։ Ճիւմէ թայիֆէ-
էր ծնուն հաղուրուտա Էոգ
կիսի տիր։ ծնուն գըլծնաւ
Էօգուան Էքսիք վէ հիչ սայլըր-
լար։
- 18 Իմտի Ալաշը քիմ՝ պէնկղէ-
տիրսնիղ, վէ ծնու նէ՝ միւշա-
պէհէյէ մուգապիւլ էտէրսնիղ։
- 19 Ուսթատ օյմա վուլթ տէգէր,
վէ գուլում՝ ծու ծնու ալթուն իլէ
գափալար, վէ ծա կիւմիւշ զին-
- 20 Ճիրէր իւլէր։ Հէտիյէսի իւնի-
ֆազիւր օյան՝ չիւրիւմէղ աղաճ
յէէր։ քէնտիւնէ մաճիր ուս-
թատ արար քի՝ գըմըլաւմազ
- 21 օյմա վուլթ Էափա։ Պիւլթտի-
նիզմի, իշխէ մէտնիւղմի, սիզէ
իւլթիտատէն սէյլէն մէտիւ-
իէրն թէմէլնտիյինտէն պէլու-
- 22 անկա՛մաւընըմ։ Եէրին տա-
լիւրէսի իւզէրնտէ օթուրան օ
տուր, վէ ծնուն սաքնիւլէրի չէ-
քիրկէր կիսի տիր։ կէքէրի
փէրտէ կիսի Էոյան՝ վէ ծնարը
օթուրմաք իւնիւ չատըր կիսի
- 23 գուրան օ տուր։ Պէյէրի Էօգ-
լուղա տէճտէրէն Էէրին հաքիմ-
լէրնի հիչ կիսի էտէն օ տուր։
- 24 Օնար հէման տիւրիւմիւշ հէման
էքիւմէմիւշ՝ ծնարն քիւլթիւլ-
հէման Էէրտէ քէգըլնմէմիւշ տիր-
հէմ տալիս օ՝ ծնարա իւֆիւրիւր,
վէ ծնար գուրուր, վէ գաւըրղա
ծնարը չէօփ կիսի կիւլթիւրիւր։
- 25 Իմտի պէնի քիմ՝ պէնկղէտիր-
սնիղ քի՝ ծա պէրապէր օյայիմ
- 26 ալթոր Աղիւ։ Ագուլէրնիղ Էօ-
գարըյա գալալըրպ պագըն,
պուլըր քիմ՝ Էարաթտը։ Էօ
ծնարն Ճիւմէլիւրնիւ սայլէլէ

չըգալըր։ գուրուլթ ա՛ղալէլի
լիլէ վէ գուլթէլթ փէքիլի իւլթու-
լարն հէփիսիսի աղալար իւլէյա-
ղըրը։ հիւ պիւրի կէրի գաւ-
մազ։

17 Զախօր նիշլան տէրսն, 27
վէ սէն Խորայէ Էսօյլէրսն քի՝
Եօլում Բապալէլն իւլթէտի, վէ
հագրմ Ալաշըլն հաղուրան-
տան կիւլթալ։ Պիւլթտի մի, 28
Էօխա իշխէ մէտնի մի քի՝ Էպէ-
տի Ալաշ Եհալա Էէրին ուճ-
լարն Եօրաւան Էօրուլմաղ
վէ կէլէմէղ։ ծնուն Խորալի
թէֆիլթիլ օյումազ։ Եօրդէնա 29
գուլթէլթ վէրէն, վէ թադաթը
գալմամըլա չօգ տէրման Էէլթիւ-
տիրէն օ տուր։ Ակէճէր պիլէ 30
Էօրուլապ կէլէրէր, վէ էլ-
լիլթէր պիւլթիւլթիւ տիւլէրէր։
Ամա Բապալա իւմիտ Էտէնէրն 31
գուլթէլթի թաղէլէնիր։ ծնար
գարթալ գուլալըր կիսի գա-
նատ իլէ չըգալար։ սէլիլտիր
լէր վէ կէլէմէլթըր, Էիւրիւրէր
վէ Էօրուլմաղար։

ԴԱՊ ԽԱ

17 Էաալար՝ հաղուրումա 1
օիւլթիւլթ Էտին, վէ իւլթիւլթ
լէրն գուլթէլթի թաղէլէնսիւ-
Էադալալըլար, օլ զէման սէյ-
լէտիւլէր, պիւրլէթա շէրաւթա
Էադալալըլմ։ Քիմ կիւն աօ- 2
ղաուունտան սաւըլըր գալալըրալ,
ծնու իլէրնիւ չաղըրալ, միլթիւ-
լէրի ծնուն Էօնիւնէ գօտու վէ
փատիլաշլար իւլթիւլթի հիւլթի-
մէլթ վէրտի, ծնարը գըլըլը Էա-
նիւնէ թօղ կիսի վէ ծնուն Էոյըր 3
Էօնիւնէ սիւրիւմիւշ չէօփ կիսի
գաու։ Օնարը գօլալալար,
սայալ իլէ պաւըլմամըլ Էօլաւան
սէլալմէլ իլէ կէչալ։ Տէլթէրի 4
իւլթիտատէն չաղըրալ պագըն
լիլթէն վէ Էյլէյէն քիմ տիր

նից, վէ ինկիչ հիւ նէվնաւն
սիրք . քիզն սէչն . իքրահիյեթ
տիր :

25 Փօրեաւ թարափընտան ու
յանտըրաւմ, վէ կէլյօր, իս-
միմի կիւնէլն տղտուղու թա-
րափտան չաղըրաճագ տըր .
վէ պէլլէրէ . չամուրա կիւի
վէ չէօլմէքճնին պալըլը չիյնէ .

26 տիյի կիւի օլըայաճագ : իպ-
թիտատէն քիմ խապէր վէրսի
քի' պիլէլմ, վէ էվէլլաւն քի'
հագգ տըր տէյէլմ . խապէր
էտէն տէ էօգ' պիլտիլէն տէ
էօգ' սէօղլէրինիլ տինկէլյէն

27 տէ էօգ տուր : իպթիտա Սիօ .
նա իշթէ իշթէ օնլար քէքիմ,
վէ Երուսաղէմէ միւստէճի վէր .

28 տիմ : Զիւրա պաղաւմ, վէ
քիմսէ էօղ իտի . վէ օնլարտան
հիւ մէվէրէթճի էօղ իտի քի
օնլարա սօրայըմ տա' ճէվա պ վէ .

29 ըլէլէր : իշթէ հէփիսի պաթըլ
լըգ տըր, ամէլլէրի հիւ տիր .
օնլարըն տէօքմէ փութլարը' էէլ
վէ հիւ տիր :

ՊԱՊ ԽԲ

1 Իշթէ տէսթէկիր օլտուղում
գուլում, ճանըմըն հաղգ էթ .
տիյի սէչիլինիմ . Բուհուու ու
նուն իւզէրինէ գօտում, վէ թա-
յիֆէլէրէ շէրիաթ չըգարաճագ :

2 Պաղըրմայաճագ, վէ աւա դաւ-
տըրմայաճագ, վէ սէսիլնի տի-

3 շարտա իլիթտիրմէյէճէք : Է-
ղըմիւր դամըր զըրմայաճագ, վէ
սէօնմէյէ էաղըն ֆիթիլի սէօն-
տըրմէյէճէք . շէրիաթը հաղ-

4 գա չըգարաճագ : Կէվէմէյէ-
ճէք, վէ զըրըմայաճագ, թա
էէրտէ շէրիաթը իհոաս էտին
ճէյէտէք . վէ ատալար օնուն
շէրիաթինի պէլլէմէքտէ տիրէր :

5 Կէքէլէրի էարատան վէ օն-
լարը գուրան' Երի վէ օնտա պի-

թէնի էայան' օնուն իւզէրին
տէ օնա խաղա նէֆէսիլ վէ օն-
տա Երեքիւյէլէրէ բուհու վէրէն

Բապպիլ չաճ պէյլէ տէր . Պէն
Բապպ սէնի օտտադաթ իլէ չա-
ղըրաւմ, վէ էլլնտէն թուա
ճաղըմ : վէ սէնի հըֆըլէտէճէլիմ,
վէ սէնի դալմա ա'հո' թայիլիֆէ

լէրէլըր օլմալա վէրէճէլիմ . Գի
քէօրլէրն կէօղլէրինի պատըն,
Էսիրլէրի զընտանտան' դարուն
լըգտա օթուրանլարը հապսիա

նէտէն չըգարաւըն : Պէն Եհսիւ
իմ, իսմիմ պու տուր . վէ չա-
նըմը զայրիլէ' հէմ համորմը
մա փութլարա վէրմէմ : Էվէլլէ

քի նէնէլէր իշթէ վագիլ օլտու-
լար, վէ Ենէլլէրի պէն խա-
պէր վէրիլիմ . սիղէ' սոհա
վագիլ' օլմազտան պիլտիլիլիմ :

Բապպա Էնի իլահի' օնուն
շիւքրիւնիւ Էէրին ուճունտան օ-
գույուն' էյ տէնիղէ Էնէլլէր' վէ
օնուն սոտուրանլար' ատալար

չէմ օնլարըն սաքիլլէրի : Զէօլ
հէմ օնուն շէհրէլիլ' Կէգարըն
մէսքիւն քէյլէրի աւա գալտըր-
սընլար . Սէլա'նըն սաքիլլէրի
նաղմէ օգույունա' տաղլար պաղըն

տան սէտա վէրոնիլէր : Բապպա
շան վէրսինիլէր, վէ օնուն համ-
տընը ատալարտա խապէր էթ .
սինիլէր : Բապպ գահրիման կիւի

չըգաճագ . Ճնէք էրի կիւի լոյ-
րէթ ույանտըրաճագ . կիւլ-
պէանք չէքէճէք, հէմ սէտա վէ-
րէճէք, տիւլմէլլէրի իւզէրինէ
զալիպ կէլլէճէք :

Կատիմտէն պէրու սուս օլ
տում, սիւքիւթ էտի պ' քէնաիմի
զալիթ էթտիմ . շիմի տօղուրան
գարը կիւի պաղըրաճաղըմ իւֆ-
լէյէճէլիմ հէմ տէ Եուտաճա-

ղըմ : Տաղարը վէ պաղըրարը
խարապ էտէճէլիմ, վէ օնլարըն
հէի օթուրու գուրուտաճաղըմ,
վէ ըրմագլարը գարայա տէօնտէ

- րէճէջիմ, հէմ կէօլէրի գուրու.
 16 տաճըղմ: Վէ քէօրէրի՝ պիւ.
 մտիքէրի եօտա կէզախրէճէջիմ,
 օնարմ պիւլէտիւրէլի Թարիգ.
 լէրսէ եիւրիւտէճէջիմ. օնարմն
 էօնիւնտէ գարանլըլ ալարնլը.
 զա՝ վէ էլրիւրի Խաղուչա տէօն.
 տէրէճէջիմ. օնարա պու շէյ.
 էրի էտիպ՝ օնարը Թէլք էթմէ.
 17 յէճէջիմ: Օյմա փութա կիւ.
 վէնէլէր՝ տէքմէ փութա՝ Սիդ
 ալաճլարմըլ սընըլ տէլէնէր
 էրիյէ տէօնիւպ՝ հէր վէճ՝ իւ
 ութանաճաղար:
 18 Եյ սաղըրլար իշիտին, վէ եա՝
 քէօրէր՝ պագըն քի կէօրէսի.
 19 Նիլ: Գուրումտան զայրի քէօր՝
 վէ կէօնաէրտիյիմ էլէիմ կիպի
 սաղըր քիմ տիր. սուլտա օ.
 լան կիպի քէօր՝ հէմ Բապալն
 գուրու կիպի քէօր քիմ տիր:
 20 Զօգ շէյլէր կէօրիւրսիւն, ամմա
 տիգգալթէ Թմէզալն. գուրազ.
 լար աշարսն, ամմա իշիթմէզ.
 21 սին: Բապալ՝ քէնտի սառազա.
 Թընտան էօթիւրիւ հաղզ էթտի.
 շէրիա՝ Թը պէօյիւտիւպ միւթէ.
 22 պէր գըլըլ: Սմմա պու եաղ.
 մալանմըլ վէ սոյուլմուշ դալմ
 միւր. հէփիտի մաղարալարտա
 ձուրաղա Թութուրալ՝ հապա.
 խանէտէ սաղընսըլար. օնար
 եաղմմ իշիւն օլտուլար, վէ
 գուրթարան եօլ խիլ, սոյուլ.
 մաղ իշիւն օլտուլար, վէ՝ կէրի
 23 վէր տէլէն օլմար: Սիգտէ պու.
 նա գուրազ վուրաճապ՝ կէլէճէ.
 զէման իշիւն իշիտիպ տիւլէյէ.
 24 ճէք քիմ վար: Յակոբու օ.
 յուլմաղա՝ վէ Խարայէլի եաղմա.
 ճըլարա քիմ վէրտի. օլ՝ ճնա
 կիւնաճ էթալիյիւլ վէ՝ եօլա.
 րնտա եիւրիւմէք իսթէմտիք.
 լէրի վէ շէրիաթնա իթաթ
 էթմէսիլքէրի Բապալ տէլիւ մի.
 25 Իմտի օնուն իւզէրինէ իւրմ ու
 զաղապը իւլ ճէնք գուլվէթի պօ.

չալթար, վէ չէփ չէվրէ օնու
 Թութուրտու, ամմա օ պիւ.
 մէտի. վէ օնու եաղար, ամմա
 օ՝ եիւրէյինէ դամար:

ՊԱՊ ԽԳ

- Վէ շիմտի էյ Յակոբ սէնի 1
 եարանան՝ վէ էյ Խարայէլ սէնի
 Թէլիւպ էտէն Բապալ պէյլէ
 տէր. Գօրգմա, զերա պէն ունի
 Ֆիտա էյլէտիմ, առն իլէ չա.
 զըրարմ, սէն պէնիւմսին: Սէն 2
 սուլարտան կէչալիյինտէ՝ պէն
 սէնին իլէ իմ. վէ ըրմաղարտան
 իլէտիյիւպէ՝ սէնի պասմայաճադ.
 լար. աթէլտէ կէզալիյինտէ՝ եան.
 մայաճադսն, վէ ալէվ սէնի
 Թութուրմաճարաճադ: Զիւրա 3
 պէն Ալաճըն Բապալ Խարայէլին
 Ազիլի սէնին գուրթարճըն իմ.
 Մըսըրը սէնին իլէն Ֆիտա
 ճէպէլ վէ Սաբայ սէնին իլէն
 պէտէլ վէրտիմ: Կէօրէրիւնէ 4
 գըլմէթըն օլտուրուն սէպէպ.
 տէն իւզէթ պուլտուն, վէ պէն
 սէնի ուլտիմ. վէ սանա պէտէլ
 առէմ՝ հէմ սէնին ճանընա պէ.
 տէլ իւմմէթըր վէրէճէջիմ:
 Գօրգմա, զերա պէն սէնին իլէ 5
 իմ. զիւրիյէթիլի կիւն սօղու.
 սուրտան կէթիւրէճէջիմ, վէ սէ.
 նի կիւն պաթըրընտան սէվ.
 րէճէջիմ. Փօրեաա ճանիպինէ 6
 տէլէճէջիմ քի՝ Վէր, վէ գըպ.
 լէ ճանիպինէ՝ Մէքմէթմէ, օ.
 զուլարմըր ուզադտան վէ գըզ.
 լարմըր եէրին ուճուրտան իս.
 միմ իլէ հէր չաղըրանը՝ պէն 7
 քէնտի ճէլալիւմ իլէն չօլ եարա.
 տըպ Թէրիւպ Թիտիյիմի հէմ
 եալարըլմը՝ կէթիւր:
 Կէօրէրի վար իքէն քէօր 8
 դալմը վէ ձիւլաղարըր վար իքէն
 սաղըր Յուրաղըր չըզարըն: Հէփ 9
 Թայիֆէլէրալըլքտէ ճէմ՝ օլ
 սունար, վէ իւմմէթըր պիլիք.

սինէր, պոննու ճնարապան քիմ
խապէր էպիպ՝ պիղծելը օլա
ճապ շէյլէրի պիտիբեր. շահա-
լէրինի կէթիրսիկէս քի թաս.
տիգ օլալար, վէ աբէմէր իշի.
տիպ՝ կէրքէք տիր աշէլէր:
10 Սիղ հէմ սէշտիյիմ գուրում
շահալէրիմ սինիլ պէյոր Բապպ
թա քի պիլիպ պանա ինանա.
սընըղ, վէ օլ պէն օլապ՝ պէն.
աէն էվվէլ ալաւ էարատըմա
տըղըն վէ պէնտին սնկրա օլ
մայաճաղըն անկլայալընը:
11 Բապպ պէն՝ պէն իմ, վէ պէն.
տէն զարը գուրթարընը եօգ
12 տուր: Սիղսէ հոտա ալաւ եօլ ի.
քէն պէն խապէր էթմիմ, վէ
գուրթարում, վէ հէմ պիւ
տիրտիմ. իմի շահալէրիմ սիլ
սինիլ քի Ալաւ պէն իմ՝ աշէյոր
13 Բապպ: Կին էարալըմալտան
էվվէլ տալիլ պէն օ իմ. վէ է.
լիմսէն գուրթարան եօգ տուր.
պիր իշ էթմիյիմսէ՝ մու քիմ
մէն՝ էտէպիլը:
14 Սիղ Ֆիտա էտէն Բապպ իս.
ըպէլն Աղղի պէյլէ տեր.
Սիղին իշին Բաբիւնա կէօնտէ.
ըպ՝ հէմ քաջընլարընը՝ վէ կէ.
միլէրտէ շամաթարը օլան Գիւ.
15 տանիլէրի էնտիրտիմ: Սիղին
Աղղի Բապպընը՝ Իսրայէլն
էարատընըմա տիրաշէնըզպէն
16 իմ: Բապպ պէյլէ տեր, օլ քի
տէնիգտէ եօլ վէ գուվլէթի սու.
17 լարտա թարիլ դօր, ա՛րապալը
վէ աթը՝ աթէլի վէ գուվլէթի
շըգարըս. Օլալապիրէքտէ էա.
թաճաղար. վէ գալմարաճաղ.
լար, կէշտիւր, Ֆիթիլ կիպի
18 սէօնտիլէր. էվվէլ քիլէրի խաթ.
րա կէթիրմէն, վէ գատիմ
19 շէյլէրի տիւշիւնմէն: Իշլէ պէն
էէնի շէյ էտէճէյիմ, մ՝ շիմաի
հայիլ օլուր, մու պիլմէյէճէք.
միսիմիլ. պէն շէօլտէ պիլէ եօլ
պէէապանտէ ըրմալար գօյաճա.

ղըմ: Պէնի տահրալն ճանա. 20
վարլարը՝ աթտէրէր վէ աշվէ
գուշարը իղղէթէլէճէլէթ.
շին քի գալմարա՝ սէշիլիշէրի.
մէ իշլիթմէր իշին շէօլտէ մու.
լար՝ պէէապանտէ ըրմալար վէ.
ըէճէյիմ: Մու գալմը պէն քէն. 21
տիմ իշին էարաթարմ. մալար
մէտհիլի նաղլ էտէճէլէր:
Լմա սէն պօնա նիտա էթ. 22
մտին՝ էյ Յակոր, իլա պէն.
տէն օտանալն՝ էա՝ Իսրայէլ:
Պիւթին էանմալարընը գօյուն. 23
լարըն պանա կէթիրմէսին, վէ
գուրպանլարըն իշէ պէնի իղ.
ղէթէմտին, վէշքէշ իշին
սէնի իշէ ալմաթում, վէ քիւն.
լիպ իշին սէնի էօրմաթում. Ագ. 24
շէ իւն պէնիմ իշին պուխուր
գամըն սաթմուս ալմաթըն, վէ
գուրպանլարընըն էաղը իշէ պէ.
նի տօյուրմաթըն. անճաղ պէնի
կիւնաշլարըն իշէ իշէ պաճըն,
էարամաղղըլարըն իշէ պէնի
էօրտուն: Օլ պէն գալալաթ. 25
լարընը քէնտիմ իշին մաշվ է.
տէն վէ կիւնաշլարըն կաթրա
կէթիրմէյէն պէնիմ: Խաթըմա 26
կէթիր. պիրլէքտէ շէրիաթա
շըգաղմ. սէյլէ, թա քի թաս.
տիգ օլալն: Իլք պապան կիւ. 27
նաւ էթմի. հէմ մուլիմէլին
պանա գապալաթ իլէտիլէր:
Պէն տէ Մադտէնիլն սէրվէրէ. 28
րինի մուրաթ էթմիմ. վէ Յա.
կորու հէլաքէ՝ հէմ Իսրայէլի րէ.
ղալէթէրէ վէրտիմ:

ՊԱՊ ԽԴ

Ս է շիմտի տինիլէ՝ էյ դու. 1
լում Յակոր, վէ սէն էա՝ սէլ.
տիյիմ Իսրայէլ: Սէնի էարա. 2
տան վէ րաշմոս թէքիպ էտէն.
էարաթմ էտիճէն Բապպ պէյլէ
տեր. էյ գուրում Յակոր՝ վէ
սէն էա՝ սէլտիյիմ Յէսուրուն.

- 3 գորգմա : Օ իրա սուսուղուն իւր
դէրինէ սուլար՝ վէ գուրագետէ,
րին իւզերինէ սէլէր տեքե-
ձէյիմ . սենին զիւրթյէթինին
իւզերինէ Բուհուսու՝ վէ եվստ-
լարնուն իւզերինէ պերեթիմի
- 4 տեքեձէյիմ : Վէ ընլար օթլար
արասըտա կիպի՝ սու ազննթը-
լարը Եանըտա սէյիւթլէր կիպի
- 5 պիթէլէր : Պիրի՝ Պէն Բապլունիմ
տէյէ , պիրի տախի Յակոբուն
ատը իւէ չաղըլա , վէ պիրի էլի
իւէ Բապլա իմըլունա , վէ Իս-
րայէլին իսմի իւէ լազըպլանա :
- 6 Խորայէլին փատիւհան Բապլա՝
վէ ընուն Փիտա էտիճիսի աւ-
քերէրին Բապլը պէյլէ տեր .
Խլք պէն՝ վէ ընն պէն իմ , վէ
պէնսին զայրի Ալլահ Եօգ տուր :
- 7 Հէմ գասիմ գալմը թալին էթ-
տիյիմսին պերու՝ պէնիմ կիպի
քիմ չալ էտիպ իսպլը Էտէ
պիլսի , վէ ընու պէնիմ իշին
թէրթիպէ գօտու . վուգու՝ պու-
լաճագ վէ օլաճագլարը ընլար
- 8 տա խապէր էթիմիյէր : Իւրք .
մէն , վէ գորգման , պէն սանա
օլ զէմանստէն պիլտիլիպ խապէր
վէրմէտիմ մի . իմսի շահիպէ-
րիմ սիզ սինիզ . պէնտէն զայրի
Ալլահ վար մը . Գայա տախի
Եօգ տուր , պէն պիլմիմ :
- 9 Օյնա փուլթ թէշքիլ Էտէն .
լէր՝ հէփիսի պօշ տուր , վէ ըն-
լարն մագպուլլարը՝ Փայիտէ
էթմէզլէր , վէ ընլար քէնտիլէրի
նէ շահիպէր տիր . կէօրմէզլէր
վէ պիլմէզլէր , թա քի ու թանա
- 10 լար : Փայիտէ Էթմէյէն ալլահ
Էափան , վէ փուլթ տէրքէն քիմ
- 11 տիր : Իլլթ ընուն հէփի իլլագ-
լարը ու թանըլար , վէ օյմաճը-
լար ատէմտէն տիր ընլարն հէ-
փիսի ձէմ՝ օլուն տուրտունար .
ընլար գորգարար , ընլար պեր-
- 12 լիքտէ ու թանըլար : Տէմիրձի
պալթալը քէօզլէտտէ Էափար ,
վէ չէքիճլէր իւէ ընա չէքլ վէրի .
վէ ընու գօլլարընն գուլլէթի
լէ իլլէր . աճըլընձա թագաճը
քէսիլիւր , սու իլլմէյիւնձէ՝ պայը-
լըր : Տօլրամաճը չըրփը չէքիպ՝ 13
գուրչուն գալլիմ իլէ նիլան Էտէր ,
ընու գալլէմլէր իլէ իլլէր , վէ օ-
նա փերկէլ իլէ աճըլիլէր չըրար ,
ընու ինսան սուրէթ ինտէ՝ Էվտէ
սաքին օլաճագ ինսան զիյնէ
թինտէ Էափար : Գէնտինէ Էրզ 14
աղաճլարը քէսէր , վէ տրտըճ
վէ մէշէ աղաճը ալլըր , վէ
քէնտինէ՝ օրմանն աղաճլարն .
տան սէչէր . չամ աղաճը սիքէր ,
վէ ըն- Էաղմուր պէյիլալիւր :
վէ ընլար ատէմէ՝ Էաղմուր իշին 15
օլուր . վէ ընլարտան ալլալ՝ ըս-
սընըր , հէմ ընու Էաղմուր Էքմէք
փիլիլիւր , հէմ ալլաճիւթիլալ՝ օ-
նա Էէճաէ գըլար , ընու օյմա
փուլթ Էափալ՝ ընա թափընըր :
Օնուն Եաղմուր ալլալէ Էաղմուր , 16
Էաղմուր իւզերինէ իւէ փիլիլիւր
Էէր , քէպապ փիլիլիւր , վէ սո-
յար , հէմ ըսսընըր վէ տէր .
Կէ՝ կիւզէլ ըսսընտըմ , ընթի
Էօրտիմ : Վէ գալանընն ալլալ՝ 17
Էալի քէնտինէ օյմա փուլթ Էա-
փար , ընա թափընըպ սէճաէ
գըլար , վէ ընա նիլաղ Էտիպ
տէր . Պէնի գուրթար , զիրա
սէն ալլալմը սըն : Պիլմէզլէր , 18
վէ Ֆէրգ Էթմէզլէր . զիրա կէօզ-
լէրի կէօրմէք իշին՝ Էիւրէքէ-
րի անկլամամագ իշին սըլմանթը
վէ Ֆիլիլինէ կիլթիլմէզ , վէ իլ- 19
մի հէմ Ֆէնմի Եօգ քի տէյէ .
Պունուն Էաղմուրն ալլալէ Էա-
ղմուր՝ ընուն քէօղիւ իւզերինտէ
Էքմէք տախի փիլիլիւրիմ , քէ-
պապ փիլիլիւրիմ վէ Էէտիմ .
իմտի գալանընը իքրանիլթ
Էափալմըմ մը , աղաճ քիւթիւ-
յինէ թափընըպմ մը : Գիւլ 20
Էէր , ընու ալլալարընը Էիւրէք
սաթիլթար , վէ ձոնընը գուր .

Թարմաղ, հեմ՝ Սաղ էրմաէքի
եալուն աէյե՛Լ մի աէմէզ:

21 Պունդարը խաթընա կէթըր՝
է՛յ Յակոբ վէ ԻսրայէԼ, զերա
գուրում սուն. սէնի պէն հա-
րաթարմ, պէնիմ գուրում սուն,
եա՛ իսրայէլ պէնտէն ունու:

22 Խուրմայաճաղուն: Գապպահաթ,
լարընը գոյու ախման կիպի՛ վէ
կիւնաշլարընը պուլուծ կիպի
մահ՛Լ էաէճէլիմ. պանա աէն,
զերա սէնի ֆիտա էյէտիմ:

23 Ազգը էօին՝ եա՛ կէօբէր,
զերա Բապպ էյէտի. եա՛ էէ,
րին ալթ մահալարը՝ կիւԼ
պէնը չէքին. եա՛ տաղար՝ օր
ման հէմ ծոտա ջան հէր աղաճ
չաղըզ սէտաղ ջագարն. զե-
րա Բապպ Յակոբու ֆիտա էյ-
էտի, վէ Իսրայէտէ Իֆթի.
խար պուլուծ:

24 Անի ֆիտա էաէն վէ սէնի
անա րահմնտէ Թէլքիպ Լաէն
Բապպ պէյէտէ տեր. Պէն Բապպ՝
ճիւմէյի եափան կէօբէրի պէն
հաղընը գուրան՝ եէրի քէնտի

25 ժյլմոնէ եայան, քէտըպէրին
նիւնալարընը պոյա չագարն՝ վէ
սահարարը ախման էաէն՝ ա-
ղմէրի կէրիյէ աէնաւրէն վէ
ծնլարն Լիւմին ալժմէլէյէ չէ:

26 Գարան. քէնտի գուրում սէս
զինիւ սապիթ էաւն վէ քէնտի
էյէլէրինին մէյէլէթինի Թէք
միւ էաէն, Երուսաղէմէ Սն
մէպիւն օլաճաղն. վէ Յու-
դա շէհրէրինէ՛ Եարընապ
սընը, վէ ծոռն խարապաթընը

27 գաղընաճաղըմ աւյան, աէլին
լիյէ՛ Գուրու, հէմ Լըմադ ա-
ղընը գուրուաճաղըմ աէ-

28 յէն, Կիւրու հաւընա՛ Զօ
պանըմ՝ Թըր, վէ հէպ Կարաարմ
Թէմալլաճապ ալ յաւալէյի Կ.
Երուսաղէմէ Եափըլ վէ հէյ-
քէլէ Թէմէլէնէճէքսին աէյէն
պէն Իմ:

ՊԱՊ ԽԵ

Իճպպ քէնտի մէսիկի ճաղ. 1
դընա՛ Կիւրուսուն հագգընպպէյ-
լէ տէր. ծոռն քի հուգուրունա
Թայիֆէլէր ալթ էլմէք Իլիւն՝
սաղ էլլուէ Լափընաճաղըմ, վէ
հուգուրունա գափու գանաա-

լարը աղապ՝ գափուպը գափան-
մաճադ Իլիւն Կափաղաճաղը պէն-
լիւնի չէօղէճէլիմ. Սէնին էօ-
նիւնաճէ՛ պէն կիւնէճէլիմ, վէ
տէրէ Թէմէլէրի տիղէլաէճէ-
լիմ. պաղը գափուպը դընա-
ճաղըմ, վէ աէմի Թըրաղաղըր

փարէլէյէճէլիմ. վէ սունա 3
գարանըք Լաղինէլթի վէ կիւ-
լէմիւ տէֆինէլէր վէրէճէլիմ.
Թա ախլէտին քի պէն սէնի խմին
իլէ չաղըրան Բապպ՝ Իսրայէլին
Աղաճը իմ: Գուրում Յակոբ

4 վէ սէլինինիմ ԻսրայէԼ Իլիւն՝
սէն պէնի պիւմէյ Իլէն՝ սէնի
խմին իլէ չաղըրարմ, սանա լա-
ղըպ գառում: Բապպ պէն իմ,
վէ զայրի էօգ տուր: պէնտէն

զայրի Աղահ էօգ տուր. սէն
պէնի պիւմէյ Իլէն՝ պէն սէնի
գաղաթարմ. Թա քը կիւն տօ-
ղըստունտն վէ պաթըտան պի-
լէլէր քի՛ պէնտէն մա՛տա էօգ

տուր. Բապպ պէն իմ, վէ զու-
լի էօգ տուր: Բջըը Թէրթիպ 7
էաէն վէ գարանըք Լարաճան՝
սէլամէթի եափան վէ պէլալը
Լարաճան՝ պոնլարն ճիւմէ-
սին Լարան պէն Բապպ իմ:

Կա՛ կէօբէր՝ էօգարըտան 8
տոմաթըն, վէ պուրլթարուա-
տաղաթ աղըթուրընար. եէրա-
չուրն, վէ խէլա մէյլէսի վէր-
սին, հէմ պիւրլթընէ տառաքաթ
պիթսին. ծոռն Լարաճանը պէն
Բապպ իմ:

Վա՛յ Թօփրադ գապըրտան 9
Եարաճանը իլէ չէքլէն Թօփրադ
գապա, պալլըր ծոռ պիլիմ վէ-

- րէնէ՛ն Նէ՛ Իշէրսին , վէ սէնին Ի-
 յին՝ Օ՛ռն էլէրի եօգ տուր տէ .
 10 յէ պիւր մի : Վա՛յ պապաւորնա՛
 Նէ՛ թէվլտ ելէտին , վէ տնա-
 արնա՛ Նէ՛ աօղուրտուն տէ
 յէնէ :
- 11 Իսրայէլէն Ալիզի՛ վէ ծնու
 եապիան Բապպ պէօլէ տէր . Օ-
 լաճապարը պանա սիւալ էտին ,
 օգուլարըմ հադընա վէ էլէ-
 րիմին իշի հադդընա պանա ըս .
- 12 Պարայրն : Երբի պէն եափ-
 տըմ , վէ ծնուն իւզերինտէ ա-
 տէմի կարաթտրմ . կէօրէրի
 տէնին էլէրիմ եայար , վէ ծն-
 ւարն ճիւմէ ա՛գքերինէ էմր էյ .
- 13 լէտիմ : Պէն ծնու սատադաթ
 իլէ ույանարտըմ , վէ ծնուն
 չէփ եօլարընը տիւղէթտիմ .
 չէհչիմի օ պինա էտէճէք , վէ
 փերիլիւնէրիմի սալը վէրէճէք ,
 տէյիլ պնհա իլէ վէտ տէյիլ
 փէջքէ իլէ՛ տէյօր ա՛գքերլէ-
 րին Բապպը :
- 14 Բապպ պէօլէ տէր . Մըսը-
 րըն էմչի վէ Հապէշին հէմ
 ուղուն պօլլու տտէմէր օլան Սա-
 րաիմէրին թիճարէթի սանա կէ-
 չիպ՝ սէնին օլաճադ տըր . ծնւար
 սանա թապի՛ օլուպ զինճիրէր
 ին կէչէճէքլէր . վէ սանա թէ-
 մէնա էտիպ՝ սանա եալվարա-
 ճադլար , Ալլա՛ հէման սէնտէ
 տիր , վէ ծափա մա՛տա Ալլա՛
 դայրի եօգ տուր քէյէճէքլէր :
- 15 Թաճափիգան սին՝ եա՛ Իսրա-
 յէլն Ալլահը դուրթարըճը՝
- 16 քէնտիին կիղէր Ալլահ սըն : Օն-
 ւար սլթանաճադ , հէմ տափի
 հէփիսի խէճիլ տիւղէճէքլէր ,
 փուլթարը ցանլար պիրլքտէ՛
- 17 րէդալէթ իլէ կիտէճէքլէր : Իս-
 րայիլ Բապպտան էպէտէր խէ-
 լտի իլէ խէտն պուլաճադ . սիգ
 էպէտէն ու սէր մէտէն ութան-
 մայրպ խէճիլ տիւղէյէճէքսի .
 ճիգ :

2 Իրա կէօրէրի եարատան 18
 Բապպ պէօլէ տէր , օլ Ալլահ
 քի էէրի դուրտու վէ ծնու եա-
 փիպ սնու գայիմ էթտի , ծնու
 պօլունա եարաթմատը , ծնու՝
 ստքին օլմադ իշին դուրտու .
 Բապպ պէն իմ , վէ պէնքէն զայ-
 րի եօգ տուր : Պէն կիզլտէ՛ 19
 Եէրին դարանըդ մահալինտէ
 սէյլէմէտիմ , Յալլուուն զիւր-
 րիյէթինէ տէճէտիմ՝ քի՛ Պէնի
 պօլունա արայլն . պէն Բապպ
 հադիգաթ սէօլէրիմ , աճալու օ .
 անլարը խապէր վէրիլիմ : Ճէմ՝ 20
 օլուպ կէլին , պիրլքտէ եագ-
 ւալն եա՛ թափիլէրտէն դուր-
 թուլմալար . ծնւարն ցյմ
 փուլթունուն օտունունու գալ-
 ալունլար՝ վէ դուրթարամայան
 ալլահա նիյազ կտէնլէր պիլ-
 մէզլէր : Խապէր էտիպ ծալը 21
 եագլալուրն , հէմ՝ ծնւար
 պիրլքտէն վիւալէրէ էթտիլէր :
 պունու դատիմտէն քի՛մ պիլ
 տիրտի , օլ զէմանտան ծնու
 քի՛մ խապէր էթտի , պէն
 Բապպ տէյիլ մի , քի պէնտէն
 մա՛տա զայրի Ալլահ եօգ տուր .
 պէնտէն զայրի հադգ Ալլահ վէ
 Դուրթարըճը եօգ տուր : Էյ 22
 եէրին ճիւմէ ուճլարը՝ պանա
 տէնիլն , վէ դուրթուլարընը .
 զիրա Ալլահ պէն իմ , վէ պէնքէն
 զայրի եօգ տուր : Քէնտիմ իլէ 23
 էէմին էթտիմ , ալլալմտան հադգ
 սէօղ չըդար , վէ տէնմէդ . Քի՛
 պանա՛ հէր տիղ չէօքէճէք ,
 հէր տիլ էէմին էաէճէք : Հադ 24
 դոն պանա տէնիլէ քի՛ Սատա .
 գաթ վէ դուվլէթ Բապպ իլէ
 տիր . ծնա կէլիլիլէր , վէ ծնա
 հէփ տարըլանլար ութանաճադ :
 Իսրայիլն հէփ զիւրիլէթի 25
 Բապպ իլէ սատադաթ՝ պուլուպ
 իֆիթիսար էտէ :

ՊԱՊ ԽԶ

- 1 Ի՛նչ չէք տես, Նաբաւ էյիւտի • օնշարըն փութալը հայ • վանար քէ տաւարար իւղերին • տէ իսի • եհաքէն տիլինիլ էիւք •
- 2 Էր՝ եօրու՛մուշա աղը աղը • Օնաւար էյիլիւ՛ պիւրեքտէ չէք տես • Էր, եհաքէ գօրթարմաղա գաւաղը օյմաւարար • օնար քէն • տիլէրի պիւնէ հսիլիւյէ կիթօտի • Էր •
- 3 Էյ՛ Յալիւք էվի վէ Իսրայէլ էվիլին ճիւղէ պաղիլէսի՝ գաւրնաւան պիւրու գաւաղը ընտար • վէ բաճմաէն պիւրու լծալընան •
- 4 Լար՝ պէնի տիլիլէյին • Թա իկ • Թիյարըլընաւալ պիւլէ՝ պէն • իմ, վէ վիւրէյիլէսէք՝ պէն կէօթիւրէճէյիմ • պէն եափաւրմ, վէ պէն կէօթիւրէճէյիմ, վէ պէն եհաքէլէնէճէյիմ, վէ գաւաղմաւաւաղմ •
- 5 Պէնի քիմէ՛ պէնկէտիւրսի • իլ, վէ պէրապէր ԹուԹարընը • վէ պէնի բուպար էտէրսի •
- 6 Ինչ քի՛ մանկաւ օլաւմ • Բէն • սէտէն ալթունն աղքէրէր, վէ գանթար իլէ կիւմիւշ ԹարԹար • Լար, իւճիլթ իլէ գօյլում ճաւ ԹուԹարըր, վէ օնաւ աղաւ եափար, վէ Թափընըլար, վա •
- 7 Գա՛ օնա սէճուէ գըլալար • Օնու ումուղ իւղերինաւ գաւաղըր պէօթիւրիւրէր, վէ մու եէրինէ եէրէլտիւրիւրէր, վէ տուրուպ մաճալինաւն գըլըլումանաղ • հէմ պէն օնա պաղըր • ա, ճէ • վապ վէրմէղ, մու սըգընթըսըն, տաւ գուրթարմաղ •
- 8 Պոմու ղիւք էաին, վէ մէրտ օլուն իալթար կէթիլին էյ գա •
- 9 Պաճալթըր • Գաւ իմաէն պէրու օլան էվէլէքի շէյլէրի ղիւք էաին • ղիւքա Ալաճ պէն իմ, վէ գէնաւն մաւտա Վլաճ՝ հէմ պէն •
- 10 Իմ կիւպի ղալի եօգ տուր, սն •

կու իլէրաէն՝ վէ օլմպընը գաւալմաէն խապէր էգվէն, Թէտ • պիւրիմ սապիթ օլաճաղ վէ հէի միւրաղըմը իճրա էտէճէյիմ տէյյէն • Կիւմուղուտունաւն էրը, 11 Թըճը գուշու • ուղաղ եէրաէն Թէտպիլիմին առէմինէլաղըրան իմ • վագա՛ սէօյլէսիմ, վէ իճրա էտէճէյիմ Թէտպիւր էթաիմ, վէ ա՛մէլ էտէճէյիմ • Էյ՛ սաւա • 12 Գաթման ուղաղ օլմուշ էիւրէյիլէ ա՛ղըր • պէնի տիլիլէյին • Սա • 13 տագաթըմը եագաւաղըրըմ, օ՛ ուղամաղաւաղ, վէ ինչաղմ կէճիլէյիլէք • վէ Սիմաւա՛ իվ • իսիաւրմ օլան Իսրայէլ ինչն ինչաւ գօյաճաղմ •

ՊԱՊ ԽԵ

1 Էյ՛ պաղիլէ Բաբիւն գըղը՝ 1 էնիւ թօփարալն իւղէրինաւ օլթուր • եա՛ Բիւանիլէր գըղը՝ եէրտէ Թաիլթըլ օլթուր, ղիւքա սանա արթըղ Էաղըր վէ գալիլթ տէմէյիլէքէր • Տէյիլմէն Թաւ, 2 Լարընը աղաղ ուն իւլէլ • Էաւ • մաղըլ աւ, էթէյիլին գաւաղը, պաղըրընաւաւ, ըմաղըրտան կէլ • Անիլն չիլլաղըլն աղըլ, 3 սըն, ալըպըն տաիլի կէօրին • իւն • ինթիլաւ աղաճաղմ վէ քիմաէյէ աման վէրմէյիլէճէյիմ • Գիտա էաիլթիլիլն իսի • Եհօվա 4 Սաբաւալթ աուր, օ՛ Իսրայէլին Աղըլի սիւր • Սիւքիլթ օլթուր, 5 վէ գալաւըլա կիւր՝ էյ՛ Բիւաւ • Դիլէր գըղը • ղիւքա սանա արթըղ միւլէքէթլէրին իալթունու աէ • մէյիլէքէր • Պէն գաւալմաւ տա • 6 Ըրաւմ, միւրաղմը նափաղ էթ • սիմ, վէ միւրը օնիլն էլինէ վէրսիմ • օնն օնարա մէրա • մէթ կէօթմէրմալն, ինթիլա • 7 Ըն իւղէրինէ պօյումաւաւաւաւաւնու գալթ իլէ աղըրալթաւն • վէ՛ Պէն էպէտէն խալթուն գա •

- լըրում ահտին . շէջլէ քի պուն ,
 լարը երւոյնէն գումարն , սոն
 կունու խաթընա կէթ իրմէտին :
 8 Իմոի հաւա էյ՝ հմիկէթ իւզըն
 օթուրուն նաղիք՝ սէն քի երւոյն .
 յինտէ՝ Պէն իմ , վէ պէնտէն
 զայրի եօգ սուր , տուլ օթուր .
 մայաճաղըմ , վէ հվլաստանւմհ
 րում գալմայը պիմէյնճէ յիմ
 9 սէտին՝ պունու տինկլէ . Հէմսն
 պունընըն իքիտի տէ՝ կերէք էվ
 լատսինն մահրում գալմագ կէ-
 րէք Ծնուլուգ՝ սանա անկորդ
 տան սիր կինտէ կէլէճէքլէր .
 օնրար՝ սէն սիհրերինին չողլու-
 զունտա վէ պիւլլէրինին մէր-
 քէզիտէ իքէն՝ սէնին իւզերինէ
 10 Թէքմիլէն կէլէճէքլէր : Հէմ սէն
 եարամաղլընա կիւվէնիպ՝ Պէնի
 կէորէն եօգ տոյր տէտին . սէնի
 աղարան ի՛լմին վէ պիւլլին տիր ,
 վէ երւոյն յինտէ՝ Պէն իմ վէ պէն .
 տէն զայրի եօգ սուր տէտին
 11 Իմոի սէնին իւզերինէ պիր պէլա
 կէլէճէք էյ՝ օնտն ներէտն տօղ
 տուրունու պիւլլէյնտին , վէ իւզէ-
 րինէ պիր միւսիպէթ աիւշէճէք
 էյ՝ օնտ տէ՛Ֆ՝ էթմէյէ գատիր օլ
 մայաճաղ . հէմ իւզէլինէ անկորդ
 տան՝ պիւլլէտիլին խարապըգ
 12 կէլէճէք : Հաւա պէնճիլինտէն
 պէրու օլ մէզոն օլտուրուն
 պիւլլէյնտին վէ չօգ սիհրերին
 իլէ տուր , պէլքի փայտէ պոռ
 մաղա գատիր օլտուն , պէլքի
 13 լալիմ օլա պիւլէտին : Միւշապէ-
 րէլէրինին չօղուղունտան օտան
 տուն . հաւա կէյէ պագանըր
 երլըրըլարա նաղար հառնլէր՝
 եհնի յալարտան փալ աշանըր
 գալըրընար , վէ սէնի՝ իւզէլինէ
 կէլէճէք պէլատան գուրթարուն
 14 Լարի իլթէ օնրար սաման չէօ .
 փիւ կիտի օլուպ՝ օնրար աթէշ
 եագաճաղ , ճանարընը ալէվին
 գուվլէթինտէն գուրթարամա-
 ճաղար , լսոննաճաղ գօր՝ գար-

լըսընտա օթուրաճաղ աթէշ դաւ
 մայաճաղ : Օլ պիւլլէրինէն չա- 15
 լըշուղըն՝ կէնճիլինտէն պէրու
 թիճարէթ էթ սիլին , քիմիլէրին
 սանա էյլէ օլաճաղար . հէր
 պիրի քէնտի կէշխալինէ սաիլու
 սէնի գուրթարան օլմայաճաղ :

ՊԱՊ ԽԸ

- 11 Դունու իշտին էյ Յաիորուն 1
 էվի՝ սիւ քի Իսրայէլ աաը իլէ
 չաղըրըրընը , վէ Յուզանն
 փունկարընտան չըգմըրընը ,
 սիւ քի Բապպըն իսի իլէ եւ-
 մին էտէրտինիլ . վէ Իսրայէլին
 Ալաճընը զիւր հառնինիլ՝ տէ-
 յիլ կէրէքլէք իլէ վէ ալիլ սա-
 տագաթ իլէ . Չիւրա ալիլ չէհր . 2
 տէն թէսթյէ օլտուրունու , վէ
 Իսրայէլին Ալաճընա տայանըր
 սընըլ . օնտն իսի Եհպա Սա-
 բաւովտուր : Իվլէլէք չէյլէրի 3
 գատիմէթ պէրու խապըր կէթ-
 տիմ , վէ օնրար աղըրմտան չըգ-
 տը . հէմ օնրար պիւլլիլիլիմ
 անկորդտան իճար էթտիմ , վէ
 վագիլ օլտուրար : Չիւրա տէնին 4
 սէրթ՝ վէ պոյնտն տէմիր սիւրի .
 լու՝ հէմ տնըն աղըրըր օլտուրու-
 նու պիւլլի իտիմ : Իմոի սանա 5
 գատիմտէն պէլու խապըր կէթ-
 տիմ , վագիլ օլմաղտան էվլէլ
 տան պիւլլիլիլիմ , օլմայա քի՝
 Օնրար սուրէթիմ եամիլը , վէ
 օյնա Յէմ տէօթէն փնթուր հմի 6
 էթտիտէյնտին : Սէն իշթտին ,
 պունուն հէփիսինէ պագ , վէ ի-
 լան էթմէլլ թի սինիլ . պէն սա-
 նա չիմաէն սանկրա՝ պիւլլէտիլին
 եհնի հէմ կիլլի չէյլէր պիւլլի- 7
 րէճէյիմ : Օնրար չիմոի եարա-
 սըլար , վէ տէյլլ գատիմտէն ,
 վէ պու կիւնտէն էվլէլ օնրարը
 իփթմէտին , օլմայա քի՝ Իլթէ 8
 օնրար պիւլլիմ տէյնտին : Հէմ
 իշթմէտին , հէմ պիւլլէտին ,

- Հէմ գատիմանէն գտալըն աղը
մատը . զիրա պիտիմ քի՛ սեն
հէր վէճճ իլէ խըյանէթլիք է
տէճէքսին , հէմ սանա՛ րահմ .
- 9 տէն ֆասըդ չաղըրտը : Պէն իս
միմ իշին զաղապըմը իրադ է
տէճէյիմ , վէ համալմ իշին՝
սանա թէհամմիլէ հտէճէյիմ ,
- 10 Թա քի սենի հէլըք էթմէյիմ :
Իլթէ սենի գալլ էթաիմ , սամա
կիւմիւշ կիպի աէյիլ . սենի
տէրա փոթասընտա սընտալմ :
- 11 Քէնտիմ իշին՝ պանտա քէն
տիմ իշին հտէճէյիմ . զիրա
խմէնի՛ չին հտաիալընէ . հէմ
ճէլաիմի զայրիյէ վերմէմ :
- 12 Եյ Բաիթ վէ չաղըրտը՝
խարայէլ՝ պէնի տինկէ . Օ՛
պէն իմ , եվլէքի պէն իմ , սանէ .
- 13 Խաքի տախի պէն իմ : Հէմ
կերի՛ էլիմ թէմէլլէթաի , վէ
կէթէլէի սաղ էլիմ հայտը . պէն
ծալըր չաղըրաղըմտա՝ ճըլար
- 14 պիրլէքաէ տոճորմ : Ճիւմի՛նիլ
ճէմ՝ օլըպ ո՛նիկէյին , պուն
լարը՝ ճըլարտան հա՛նկըթ իտ .
պէր էթաի . Բապպըն սէվաիլի՛
Բաքիտտա ճուռ միւրաալըր
իճրա էտէճէք , վէ գօլունու՛ :
- 15 Բիլտանիլէրէ սալճաֆ : Պէն՝
պէն սէյլէաիմ , հէմ ճու չա
ղըրտըմ . ճու կէթիլ թաիմ , վէ
ճուռ հօլու րոսթ կէլէճէք :
- 16 Պանա եաղալըն , պունու իլի
տին , էվլէտէն կիզլոտ սէյլ
լէթաիմ . պունուռ օլուղու վա
դթաան պէրու պէն օրատա իմ ,
վէ շիմաի պէնի Էֆէնտիմ
Բապպ հէմ ճուռ Բուհու կէօն .
- 17 տէրաի : Սէնի Ֆիտա էտէն
Բապպ Իսրայէլին Ալիլի պէյլէ
տէր . Սանա Ֆայիտէլլնմէյէ
էյրէտէն՝ հիւրիյէճէյին եօլտա
սէնի կէղտիլըն Ալահըն Բապպ
- 18 պէն իմ : Կո՛լայըր էմրլէրիմի
տինկէյէ իսին , օլտէմ սէլա
մէթին ըրմադ կիպի՛ վէ ստտա :

գտիճըն տէնիլին տալալարը կի
պի օլուր իտի . Վէ զիւրիյէ . 19
Թին գում գատար՝ վէ սէնին
պաղըրըն հատիլթը՝ ճուռն
պաղըրըն հատիլթը գատար օլուր
իտի . ճուռ աաղ հաղըրու՛մ
սան քէիլընդ վէ հէլըք օլմադ
իտի :

Բաքիտտան չըղըն : Բիլ 20
տանիլըտուն գալըն : պունու
ալըլ սէնի իլէ իտալէր էտիպ՝
իլլէթաիլին , պունու էէրին ու
ճուռաալէք եայլն . Բապպ գու
լու Յակըրու ֆիտա կլլէտի
տէյին . Վէ ճըլըր չէօլըրտէ 21
կէղաիտիլինտէ սուսամաալըր ,
ծըլար իշին գալաան սուլար
աղըթալ . հէմ գալայըր էտալը ,
վէ սուլար եիլլիտիւ : Պասըր 22
լարըն սէլաճէթի օլմադ՝ աէյր
Բապպ :

ԳԼԴ ԽԹ

Եւ՛ աաղար՝ պէնի տինկէ 1
յին , վէ հա՛ ուղադ իւմմէթլէր՝
գալըպ վըրուն . Բապպ պէնի
րահմտէն պէրու չաղըրտը , իս
միմ սնամըն պաղըրտան պէ
րու զիլըր էթաի : Վէ աղղըմը 2
քէպքին զըլլէ կիպի էտիպ՝ պէնի
էլլինն կէօլլէտինտէ կիլլէտի ,
հէմ պէնի փարըղ օգ կիպի էլ
լէյիպ՝ պէնի թիլքէյիտան աաղ
լարը . Վէ պանա տէտի քի՛ 3
Սէն գուլումտուն եա՛ Իսրայէլ ,
վէ սէնաէ իֆթիլտար պուլու
րում : Վէ պէն տէտիմ քի՛ 4
Կաֆիլէ չաղըրտըմ , վէ Թապա
թըմը հիլէ՛ վէ աղըրտա ոարֆ
էթաիմ . լաքին տա՛վամ Բապ
պըն գըթըտա՛ վէ էէրիմ Ալա .
հըմըն ինտիլտէ տիր : Վէ հալա 5
Յակըրու ճա տէնտիտմէյէ
պէնի քէնտինն գուլ օլմադ ի
չին սնոտ րահմտէն թէլըթիպ
էտէն Բապպ տէր քի՛ Էլպէթ

Երբայել նա ճամ՝ օլաճադ, վե
 Բապարն Եղաբունտա ի գլխի
 Ենճէյիմ, վե Ալաճում՝ դու
 6 վեթիմ օլաճադ: Հէմ տէտի
 քի՝ Յաիորդն արպիարնը
 եղաբը դալարմադ իջեւ՝ վե
 Իսրայէլն գուրթուրնը
 4 էրն էթիլմէք իջն՝ սոնա
 պէնիմ գուրմ օլաճադ աղ արը:
 Լաբն սէնի թայի Թէրէրէրէք
 Գոյաճալմ քի՝ եէրն ուճալա
 տէր ինչալմ օլաճադ:
 7 Իսրայէլն Թիտա Էսէն՝ օնուն
 Է՛քըն Բապար Զանը խոր կէօ
 րնընէն՝ Թայի Թէնին իբրտ
 էթտիլնէ՝ սուրթանքորն գու
 րնա պէօյէ տէր: Սէնի սեօ
 լէն՝ Հաբգ օյան Բապար Իորա
 յէլն Ալիդի իջն վա իջաճ
 ար կէօրէճքէր, վե գաղա
 3 աղար, տէրվէրն պսիս սէճ
 8 ալ գլաճադար: Բապար պէօյէ
 տէր: Սանա իրազ վաթթնտա
 Զօվսպ վերտիմ, վե սանա խէ
 րա կիւնիւտէ Էարտմ էթտիմ:
 վե սէնի սաղսղազ գալմէ տէօ
 իջն գառմ քի՝ եէրի գուվէթ
 Էնքիլէլէք, վե խարազ օլմու
 Գորալարք ինչիլք էթտիլնէն:
 9 քի պէնալէրտէ օլաճարա՝ Չը
 դն, գարանըգոտ օլաճարա՝
 Անքէյար օլուն տէյէսն: Պընի
 Էօլար իւրէրնաէ օթլայար,
 վե օնլարն օթլաղարը տէփ
 10 պաղլարտա օլա: Օնլար աճըր
 մաղ, վե սոսամոյար, վե
 օնլարա հէրարէթ վե կիւնէ
 վալմոյա: Ղերա օնլարա մէր
 համէթ հոնէ՝ օնլարք Զալա
 11 զաղալա սու փունկալարնա
 կէթիլէրէճէք տիր: Վե Կէփ
 տալարմը՝ Էօլարա տէօնտէ
 րէյիմ, վե ճատտէրիմ էիւ
 12 Զէլնէճէքէր: Իլմէ քի Խիս
 ողաղատմ վե իլմէ քի Խիս
 Իօրտա վե պաթը ճանիպիստէն
 վե քիփի Սիւիմ տիլարնտան

կէլէճէքէր: Է՛ք կէօրէր՝ ալգը 13
 էտին, վե Էսէն Էլաճալար օլ,
 հէմ Էսէն տաղար ալգը գօրա
 րն: Ղերա Բապար Զալալէնա
 Թէնէլն վերտի, վե տէրտիմէն
 տիւնէ մէրճալմ գլարը:
 14 Իսնա Սիւն տէտի քի՝ Բապար
 պէնի թէրք էյէնտի, վե էփէն
 տիմ պէնի ունուրտա: Հէյ 15
 գաղը մաճալմալ պէօյէ ու
 նուտա պիլը մի՝ քի գաղնըն
 օլալնա մէրճալմէ էթմէյէ:
 պունլար պիլէ ունուրտա, պէն
 սէնի ունուրտա: Իլմէ պէն 16
 սէնի ալաճարմալ րէմ էթ
 տիմ: Զէնին հիտարարն տա
 յիմա հաղալմալա աղը: Սէ 17
 սին օլալարն Զէլէ Էսէնէք,
 վե սէնի եղաղալ խորազ Էսէն
 18 լէր սէնտէն զգալմալար: Կէօ
 լէրնի էթլաթա գալարալ
 պաղ, Զիւմէնի ճամ՝ օլալ
 ոտնա կէլիլարա: Բապար տէր
 քի՝ Գէն Զալ իմա Էլալէթէ
 Զիւմէնին զիլէթլէր կիպի
 19 յիլէճէքէն, վե օնլարն կէլն
 կիլի Թաղալմալարն: Զիւ
 սէնին խարազալարն վե վիւր
 նէլէլին վե եղաղալ օլմու էէ
 րն՝ հալա մալն օլալարա տար
 օլաճադ, վե օլ սէնի ետտան
 20 լար ողաղա կիտէճքէր: Սէն
 էվատող իբէն, օլալարն
 սէնին գուրալարնա տէյէճէք
 Էր քի՝ Գոմաճալ պանտ տար
 21 տիր: Էթմէյէ կիթ քի՝ սալն
 օլալմ: Վե էիլէյիտէ տէյէ
 սին քի՝ Գէն էվատող վե գը
 սըր իբէն՝ պունլար պանտ քի՝
 22 տաղալարա: պէն Էսիլ վե իւր
 կիւն իբէն՝ պունլար քի՝ պէօ
 լիւթալ: Իլմէ պէն թէրք
 օլալմալ Էալնը իբէն՝ պուն
 23 լար նէրէթէ իսիլէր:
 Իփէնտիմ Բապար պէօյէ տէր:
 Իլմէ էլիմ Թայի Թէրէրէք գալ
 տըրալ՝ պաղարմը գալմալար

տիքէն չէ յիմ, վէ սենին օղուլ
լարնը դունապտա կեօթիւրէ
ճէքէր, վէ գողարուն ումադ
լար իւղերին տէ գալարը շաճա
23 վէ փառիշտ յար, պէս
է յիշիւրնին օլաճադըր ճ վէ
օղարուն մէլէքէրնին սենին թա
յէքէրնին օլաճադըր. եիւղէրն
էքէր պէրապէր սանա լեճմէննա
էտէճէքէր, վէ այադըրնըն
թօղմու եալայաճադըր. վէ
պիւէճէքսին քի պէն րապպ իմ,
վէ պանա իւմու էտէնէր ու
24 թանմադար Գաւրիմանտան շի
քեար ալընըր մը իւղէքէճաւ թ
լընին էսիւր էթաիյի գուրթու
25 լըր մու Զիրա րապպ պէշլէ
տէր. Գաւրիմանըն էսիւր ալը
ղը տախի ալընը, վէ զօրլընու
շիքեարը գուրթուլըր. վէ սե
նին իլէ նիլա՝ էտէնէր իլէ պէն
էքէքէճէլիմ, վէ սենին օղուլ
լըրնը պէն խէլա էտէճէլիմ
26 վէ պանա գուր լեճմէնէրէ քէն
տի էթլէրնին եէտիւրէճէլիմ, վէ
շիրա իլէ կիպի՝ գանլըրը իլէ
սէրխալանաճադըր. վէ հէր
թէն պիլէճէք քի՝ սենի խէլա
էտէն պէն րապպ հէմ սենի
փտա էտէն պէն Յալորուն
Գատիւր իմ:

ՊԱՊ Ե

1 րապպ պէշլէ տէր. Պօշտը
ղըմ անանըրն լալայա նամէսի
հա՛նի, եախառ ուլէնիմ սիղի
սաթաղըմ օլ ալաճադըմ քի՛մ
տիւր. իլթէ եարմաղըքըլըր
նըղ իլին սաթըլըրնըղ վիա
նանըլ իսեանլըրնըղ իլին
2 պօշտըլըր. նիլին կէլտիւրն
տէ քիմնէ եօղ խաի, չաղըր
ղըմաա ճէվապ վէրէն եօղ խաի
փտա էթմէյէ էլիմ այիւր վէճ
իլէ գուրա մը. եախառ խէլա
էթմէյէ գուլէթիմ հօղ մու

իլթէ էօլ քէմ իլէ տէնիղի գու
րաճաղըմ Կ լըմաղըրը չէօլ
պէն տէրիւրնիմ ցնարըն պալը
լարէպառ օլմաղըրն տան գօգտը
վէ սուսաղընէքան էօլիւր
3 կէօլէրէ գարանըղ կիլտիւրնին
վէ մըլարա էսվապ իլին չու
գօրում:

Է. Թիւտիմ րապպ պանա իա
ճաղարախի վէրտի քիճեօլը
նա սէօղ իլէ եարաղմ էթմէյի
պիլէլիմ. սապաճ մէք սապա
իւյանաղըրը, պէնիմ գուրաղը
ոչանաղըրը քի՛ չալիւրտէր կի
պի իլինէլիմ: Է. Թիւտիմ րապպ
գուրաղըր ալը, վէ պէն աւըր
օլմաղմ. կէրիլէ աէնմէտիմ:
6 Լ. րգտմը վաւրունլըրա վէ եա
նաղըրըմը եօրանլըրա վէրտիմ
էիւղիւմիւ աէօլիւմէքան վէ
թիւքիւմէքան էօրթմէտիմ:
7 Ամա Է. Թիւտիմ րապպ պանա
եարաղմ էաէճէք. օնուն ի
չին խէճիլ տիւլմէյէճէլիմ
օնան էթմէրիւ էիւղիւմիւ
չաղմաղ լաղը կիպի գօտում, վէ
ուլմանմալաղըմ պիլիւրնիմ:
8 Պէնի սաղըր չըգարան եաղը
աղը, ուլնիմ իլէ նիլա՝ էտէճէք
քի՛մ տիւր պէրապէր մուրա
փա՝ օլաղմ. պէլ իմ աա՛վաճըմ
քիմ իսէ ր պանա եաղաղըն:
9 իլթէ Է. Թիւտիմ րապպ պանա
եարաղմ էտէճէք, պէնի չու
գապաշտըլը չըգարաճաղ քի՛մ
տիւր. իլթէ հէփիլի էսվապ կի
պի էպէլէճէքէր, օլըրը կիւ
վէ եէլէճէք տիւր:

Սիգտէ րապպտան գօրգան. օ
10 նուն գուրնուն աէօղիւնէ իթա
աթ էտէն քի՛մ տիւր, քի գա
րանըլտա էիւրիւր, վէ օնուն
ըըղը եօղ տուր. օ՝ րապպըն
իւմինէ կիւլէնտին. վէ Ալա
հընա իլթիմաա էթմին:
11 իլթէ եա՝ սիղ հէփ աթէլ
եաղը պղըրըմըմըր իլէ սուլա

նախարար՝ ամենին զին ընդունաւ
վէ Եսապարընը զըրընարըն
ի ինն տէ Երարիյիւնս պաւ սիդէ
պէնիմ Երարիյիւնս օրաճադ քի ա
գապարա եամթարընը:

ՊԱՂ ԵԷ

- 1 Եւ սիդ սատագաթըն ար-
տընճա վարանլար՝ Բապար թա-
ըսպ Էտէնլէր՝ պէնի ամենկէյին .
սիդ օլ քեսիւտիւնիդ գայարա՝
2 վէ օլ գաղընընընը գայանըն
3 զուգորունա պաղըն . Պապա-
նըղ Աբրահամա՝ վէ սիդի սո-
գուրան Սարայա պաղըն . շին
քի օնու պիւր իքն չաղըրսում,
4 վէ օնու պերէքէթ լէյիւ չողալթ-
5 տում . Զիրա Բապա Սինա թէ-
սէլլի վերէճէք , սոն ճէ Բիսա-
րապաթընա թէսէլլի վերէճէք ,
վէ օնուն ճօրիւնիւ Երբմ կիպի-
վէ պէնապարնըն Բապարն պաղ-
քէսի կիպի Էտէճէք . օնտա սիւ-
րիւր վէ չաղըղ՝ համա վէ մէղ-
6 մուր սէտաղը պուշունաճադ Ես-
գապարմ՝ պէնի ամենկէյին , վէ Էս-
իւմէթիմ՝ պանա գուրադ վար-
գիրա գըթըմուն շէրիս թ չըգա-
ճադ , վէ շէրաս թըմը գալմ-
լարա պարընը Երարի ինտաս Է-
7 տէճէյիմ : Սատագաթըն Էտըն
տըր , խէտարմ չըգմըն տըր , վէ
գօրում գալմարըն շէրաս թընը
կէօրէճէք . սատարա պանա իւ-
րա Էտէճէքլէր , վէ գօլում
կիւմէնէճէքլէր : Կէօղընիլի
կէօքլէր գալտընըն , վէ աշաղա
Էտէրն պաղըն . զիրա կէօքլէր
տիւթիւն կիպի կէճէքլէր . վէ
Էտէր Էտէպա միպի իփթանաճադ
տըր , վէ օնուն սաթիւլէրի ճէ-
ման Էօյլէ Էօրէճէքլէր . ամմա
խէլարում Էպտի օրաճադ , վէ
սատագաթըն քէսիլլէյնէճէք
տիր :

շէրիս թըմ Էրարիլէրիս օրուն
գալմ՝ պէնի ամենկէյին . սատ-
մին հադալէթիլիս Գօլումն ,
վէ օնարըն սիթէմիստէն իւրք .
մէն : Զիրա օնարը Էտէպա կի-
պի կիւմէնի յէճէք , վէ օնարը
Էտէպա կի կի վերէնէ Էէյէ-
ճէք . ամմա սատագաթըն Էպ-
տէն՝ վէ խէլարմ տէվըլէր տէվ-
րինճէ օրաճադ :

1 Ույան՝ ույուն , Էյ Բապարն
գօլում գուլթի կիյին . գատիմ
կիւն Էրարի՝ կէյիլ տէվրան Էրարի
կիպի ույուն . Ռաճաղը Էարալա-
յան՝ աճտէրի օլ սաթիլայն սէն
տէյիլ մի սին . Տէնիլի՝ ուլջիլք
2 Էնկիլին սալարընը գուրունա
Ֆիտա օրունալար կէյէք իլիւն
սէնիլիլ տէրիլլէրիլի Էօլ Է-
տէն սէն տէյիլ մի ին : Իմի
3 Բապարն Ֆիտա Էթաիլի քիմէն-
լէր տէնէճէքլէր , վէ Սինա աղ-
գըն իլէ կէլէճէքլէր , վէ օնարըն
պաղը իւղըրիլիս Էպտի չաղըղ
օրաճադ . օնար իւղըրիլի վէ
չաղըղա Էրէճէքլէր , գասալթ
վէն հուղար գալաճադ տըր :

Թէսէլլիլիլ պէն իմ , պէն 12
իմ ա սէն քիմ սին , քի Էթիւմ
լիւ ինտանտան՝ վէ օթընա տէ-
նէճէք տէմ օղընտան գօրադ-
սըն . վէ սէնի Էարալան՝ կէօք .
13 Էրի Էայան վէ Էէրի թէմէլլէյն
Բապար ուրտուրտուն , վէ գա-
լիլին խըլմընտան՝ կէօյա Էէք-
Էթմէյէ հաղըրնիլլէր կիպի սա-
յիմա պիւթիլի կիւն գօրադար-
ըն Գաղըն օլուն թէլլէ Էօղընէճէք ,
14 վէ չոգուրտա Էօրէյնէճէք , Էէմ
Էթմէյի Էթիլլէյնէճէք : Զիրա 15
տէնիլիլ օնուն սաղալարը չա-
մաթը Էտէր իքն ամենիլիլ
պէն իմ քիմ սին Երարի Բապա
պէն իմ քիմ սին իմի Էթիւմ
Սալաւալթ տուր : Էէօղըն 16
րիմ սէնիլիլ սղընա գօրում :

- հեմ սենի էլիմին կեօրկեօի իլէ
էօրթալամ, թա քի կեօրէլի
գուրայլամ, վէ եէրի թէմէլէ
սէյիմ, վէ Սիմնա Գաւլմամ սըն
սէյիմ:
- 17 Ույան ույան գաւլէ էյ Բապ-
պըն էլինսան ընուն խըլմընըն
քեասէսին իշէն Երուսաղէմ.
սէրսէմլէք քեասէսի գաւիհինի
18 իշտին սիւզալին: Օնուն հէյն
սօլուրոտուղու օլաւլարնսան
ծաա գուրաղուղ եօգ աուր: վէ
հէփ պէօյիլթալիլ օլաւլար
տան՝ էլինէ եափըշաճագ եօգ
19 աուր: Պոնուն իբլիս քէ սանա
վալիլ օլուու, սէնի քիմաճըր
խարապլըգ վէ դըրընլըգ վէ
գըթլըգ վէ գըլըճ վար, սանա
20 նէ՛ իլէ թէսէլլի վէրէյիմ: Օ-
լաւլարն պայլըպ՝ հէր սօգա-
ղըն պաշնտա ալա թութու-
մուշ ճէյրան կիալի եաթարլար
ծնար Բապպըն խըլմընսան՝ սէ-
նին Ալասհըն թէքալիլնսան
21 աուր աուր: Օնուն իշին հալա
էյ աւրալի վէ սէրխշ ամսա
շարապտան տէյիլ սլունու տիլի.
22 է. Սէնլի իֆէնլիլ Բապպ՝ վէ
գաւմընըն սաւվալընը սիւրէն
Ալասհըն պէօյլէ տէր. իլթէ սէ-
նին էլինսան սէրսէմլէք քեասէ-
սինի խըլմընըն քեասէսի գա-
սէնիլի ալարմ, ծնու արթըգ
23 սիլր տաճա իլմէյէճէքսին: Վէ
ծնու սանա ճէֆա կալիպ սէնին
ճանընա՝ Եյիլ քի կէշէլիմ տէ.
յէնիլին էլինէգօյաւճաղմ սէն
իսէ՝ արգանը կէճէյէլէր իշին եէր
կիպի վէ սօգաճէ կիպի գօտուն:

ՊԱՊ ԾԲ

- 1 Ույան ույան, գուվլէթինի
կիլին՝ եա՝ Սին, իֆթիխար լի-
պասընը կիլին՝ եա՝ ա՛ղիզ շէհը
Երուսաղէմ. զիրա սանա ար-
թըգ պիլր տաճա սիւննէթաիլ

վէ նափաք կերմէյէճէք: Թօփ-
2 րագտան սիլլինիպ՝ գուղ օթուր
էյ Երուսաղէմ. ալմիսանուն
պաղլարնսան քէնսինի չէօլ՝
էյ հօիլ Սին գըլը, 2 Զիրա
Բապպ պէօյլէ տէր. 2 Նիշե սա-
թըլընը, վէ ագէսիլ ֆիտա
օլունաճագաղընը, 2 Զիրա Եփէն
4 տիմ Բապպ պէօյլէ տէր. Գաւլ-
մըմմուգատաւմա Մըրըա հն-
տի քի՝ օրատա միւսաֆիլ օլա
հէմ Ասուրլար սոա սէպէպ
սիլ գուլմ էթալիլէր: Վէ շիմ
6 տի պուրատա նէմ վար՝ տէյոր
Բապպ, շիւն քի պէնիմ գաւլմըմ
նաֆիլէ եէրէ կէօթիլիւլաի.
ծնուն զապիլթէրի ծոա պաղըր-
աղը տէյոր Բապպ, վէ սոյիմա
պիւթին կին խալմէ քիւֆր օ-
լունույոր: Օնուն իշին գաւլմըմ
6 իսմիսի պիլէճէք. ծնուն իշին
օլ կինսէ՛ օլ սէյլէյէն պէն՝
իլթէ պին օլունուղմու պիլէճէք:
7 Միւ ժաշէյին սէլամէթ խա-
պէրճիսինիլ խայր միւժաշէյիսի-
նին խէլաա խապէրճիսինիլ՝ Սի-
նա Ալասհըն փատիշաճըգ սիւ-
րէր տէյինիլ ալաղլար տաղա-
ըն իւղէրինսէ նէ՛ կիւղէլ տիր:
8 Պէքճիլէրին՝ պէս պիլիլթաէ սէս
գալընըպ ա դըլ էաէճէքլէր.
ղիրա Բապպ Սիմնու կէրիկէթի-
լինճէ, ծնար կէօղ կէօղէ կէօ-
րէճէքլէր: Սէտա վէրիպ պիլր
9 լիթաէ ալգըլ էալին՝ էյ Երուսա-
ղէմին խարապաթլար. զիրա
Բապպ՝ գաւմընա թէսէրիլ վէր.
տի, Երուսաղէմի ֆիտա էյլմսի
Բապպ ա՛ղիզ գօրնուն՝ ճիւմէ
10 թայիֆէլլինի կէօղլէրի էնիւն.
տէ սոյտու, վէ եէրին ճիւմէ
ուճարը Ալասհընըն խէլապընը
կէօրէճէքլէր:

11 Կիսին, կիսին օրապպընը
գըն, նափաք շէյէ տէլլին, օ-
նուն օրթաղնտան չըգըն, փաք-
լէին էյ Բապպըն գապլարնը

12 Դատարանայր : Ջիրա ա՛ճէլէ
իլէ չբախտընըղ : Վէ գալմալ
իլէ կիթմէ զսինիլ . չին քի
Բապա կ'օնիւնիւ զճէ կիտիպ' Իս-
րայէլին Ալլահը սիղին տիւնա-
բընըղ օլումադ :

13 Իլթէ դուռմ' պերիտար
օրապ' երբեք չիլիւ գալգա-
ճադ , վէ դայէթ իլէ եիւճէլնէ :

14 Ճէք տիր : Սանա նիճէ չօգլար
Թա՛ճիւնալ գալար իսէ , (օնուն
սիմասը ատէմստէն վէ չէհրէսի
ասէմ' օղուլարընտան զլստէն

15 Կօզուդ օլումուր իլինն) էյլէ
չօդ Թայիֆէր իւղէրինէ սէր-
փէճէք : Դատիւաճար օնուն
հադգընա աղլարընը գալմայա-
ճադլար : զերա սնլարա նադլ
օղունմամըլ չէյի կէօրէճէքլէր ,
վէ իլինմէսիլէրի չէյի անկլա-
յաճադլար :

ՊԱՊ ԾԴ

1 Խապէրի ղիլէ քի՛մ' ինանտը ,
վէ Բապալըն գօղու քիմէ՞ ալի-

2 քեար օլտու : Ջիրա օնուն էօ
նիւնաէ փիւան կիպի՛ վէ չորսդ
էէրտէն քէօք կիպի պիթէր , օ-
նուն չէհրէսի էօդ , վէ հիւնիւ
էօդ տուր քի օնա պադալմ' վէ
սիմասը էօդ տուր քի օնան

3 հազղ էտէլմ' : Օ ինտանլարըն
Թահգիրէ Թտիյի վէ պրիզըլթըլը
աղըս տէրա սահիպի վէ մարազ-
լարա ոշնա աղը , վէ ստան էիւզ
սադլանաճադ ատէմ կիպի օլտու-
Թահգիր օղունտու , վէ օնու սայ-

4 մատըդ : Հադգան օ՛ մարազլա-
րըմըլը գալարտը , վէ տէրալէ
քիմիզի էիւբըլնտի . վէ պիլ օ-
նու էարալանիլը Ալլահտան վիւ-
րուլմուշ վէ պէրայէ օղումըլ

5 սայտըդ : Օ Իսէ դապաճաթ
լարըմըլ իլին էարալանտը , վէ
էարամազլարըմըլ իլին տէօ-
յիւլիւն սէլսմէթիմիլին Թէ-

պիպի օնուն իւղէրինտէ օլտու ,
վէ օնուն էարալարը իլէ պիլ չի-
ֆադ պուրտուգ Ե՛ հէփիմիլ գօ-

6 յունլար կիպի էօլու շաղըրպ'
հէր պիլիմիլ քէնաի էօղունա
տէնտիւ . վէ Բապա հէփիմիլին
էարամազլարըն օնա օղումտը :

7 Ջուլմ' չէքտի , հէմ ճէֆալ չէք-
տի . ամմա պօղաղլանմաղա կէօ-
թիւրիւլէն դօյուն կիպի աղլընը
ալմատը , վէ գըրգըլարըն էօ-

8 նիւնտէ լալ տիլի ճօյուն կիպի՛
աղլընը ալմատը : Մի՛նէթ իլէ
վէ հիւքմ' իլէ ալնտը , վէ օնուն
սիլիլէնիլիլ քի՛մ' նազլ էտէ

9 պիլըր . զիրա օ՛ էալպանլա-
րըն էէրինտէն քէսիւտի . օ՛ դալ-
մըմըն գապաճաթ իլին էարա-
լանտը : Վէ մէգուր գապաճաթ

10 լըլար իլէ Թա՛յին օլունտու , ամ-
մա էօլնիլանտէ ղէնկին իլէ օլ-
տու . չին քի օ՛ ղուլմ' էթմէտի ,
վէ աղլընտա հիլէ օլմատը : Ամ՛

11 մա Բապա օնու աէօյմէք իլէ
մա՛րազա սալմաղա լաղի օլտու ,
օնուն ճանընը սուշ դուրպանը գօ-
տուղուն ղէման՝ զիւրրիյէթ կէօ-

12 րէճէք , վէ էյամուղառաճադ , վէ
Բապալըն միւրտըն օնուն էլինաէ
միյէտէր օլումադ : Ճանընը
էմէյի մէյիլին կէօրինէճէ , սօ-

յաճադ . սատըգ դուռմ' սնու
պիլէն չօգլարըն սատըգ չօդա-
րաճադ , զիրա սնլարըն էարա-
մաղլըլալըն օ՛ էիւբըլնէճէք :

13 Օնուն իլինն պէն օնա ուլուլար
իլէ հիսսէ վէրէճէյիմ , վէ գոնէ
վէթիլէր իլէ էաղմա միլլալա-
ճադ քէնն քի ճանընը էօլնմէ

տէրօտիւ , վէ գապաճաթ լըլար
իլէ սայլըլար . վէ չօգլարըն կինա-
հընը գալարտը , վէ գապաճաթ
լըլար իլին չէֆաալմ' էյլէտի :

ՊԱՊ ԾԴ

1 Մաղլարմայան դըսըր գա-

ըն՝ ալգըն էյլէ, եա՝ տողուշ
տողուր չէք մէյլէն՝ ալգըն գովա.
ընպ սէտա վէր . զիրա թէրք օ.
լունմուշուն ոլուլլորը՝ դոճաւը
օլանըն օղուլլորն տան չօգ օլա.
2 ճադ տէյօր Բապպ : Չաորընըն
մաճալնի կէնիլէթ , վէ մէա.
քեանլարընըն փերտէլէրի կէ.
րիլնի , հսիրկէմէ . իփլէրինի
ուղաթ , վէ գաղըրարընը գա.
3 վէլէթ : Չիրա տաղա վէ սօլա
եայրաճադըն . վէ զիւրրիլէ.
թին թայիֆէր զապթ էտէճէք ,
վէ խարապաթ շէճըլէրի սաթին
4 էթտիրէճէք : Գօրգմա՝ զիրա
ուլմանմայաճադսն , վէ հիճապ
կէթմէ՝ զիրա խէճիլ աիւշմէյէ.
ճէքսին . չին քի կէնճիլինին
ալըլարըն ունուտաճադսն , վէ
տուլլուղունուն հադարէթինի
արթըր խաթըրընա կէթիլմէյէ .
5 ճէքսին : Չիրա գոճան՝ սէնի
Եարատան սըր . ծուռն խոփ Ե.
հովա Սաբաւուլթ սուր . վէ սէ.
նի ֆիտա էտին՝ իսրայէլն Լ՝
զիլէ սիր . ծա՝ ճիւմէլէ եերին
6 Ալլահը չաղըրընըն : Չիրա
Բապպ սէնի՝ պրաղըմըն վէ ըու.
հու տէրա չէքմիշ գարը՝ վէ պօ.
շանմըլ էքին աէ կէնճիլէրաէ կէ.
լին օլմուշ կիպի չաղըրար՝ տէ.
7 յօր Ալլահըն : Սէնի պիր աղ
վագթ պրադարմ . ամմա սէնի
ա՛ղիմ մէրհամէթլէր իլէ տէվ.
8 շիրէճէյիմ : Ճէօղուն էօվքէ.
տէ՝ սէնտէն պիր ան էիւղիմիւ
կիղէտիմ , ամմա էպէտի ի՛նա.
յիթ իլէ սանա մէրհամէթ էտէ.
ճէյիմ՝ տէյօր սէնի ֆիտա է.
9 տէն Եհովա : Չիրա պուռ պանա՝
Նոյուն սուլարը կիպի սիր . Նո.
յուն սուլարը արթըր էերին իւ.
զերինէ կէչմէյէճէյիլնէ էէմին
էթտիլիմ կիպի , սանա զոդապ.
լանմայաճաղընմա վէ սէնի թա՝
զիր էթմէյէճէյիմէ պէօլլէ էէ.
10 մին էթտիմ : Չիրա տողար

կէչէճէք , վէ պապըրար՝ գըմըլ.
տանաճադ . ամմա պէնիմ ի՛նա.
յէթիլմէն տէն կէչմէյէճէք , վէ
սէլամէթիմին ա՛հար գըմըրտան.
մայաճադ՝ տէյօր սանա մէրհա.
մէթ էտէն Բապպ : Էյ՝ դասըրդա . 11
յա օղրամըն էթմէլլէ պուլմամըլ
տէրալլ՝ իլթէ պէն սանա թաշ.
լար իլին մինէ աէօլէտէյիլմ ,
վէ սէնի եադուլթար իլէ թէմէլ.
լտէճէյիմ : Վէ սէնին գարը՝ 12
պուրճըրընըն էէլիմ թաշարը ի.
լէ վէ դափուլարընըն շէպէլաղ.
լէր՝ վէ հէփ սէրհատըրինի գըլ.
մէթու թաշար իլէ գոյաճաղըմ .
վէ հէփ օլուլլարըն Բապպտան 13
էօրէնմիլէր օլուլլ՝ օղուլլարը.
նըն սէլամէթի չօգ օլաճադ : Սէն 14
սատագաթ իլէ դայիմ՝ օլաճադ.
սըն . զուլման ուղագ օլաճադ.
սըն քի գօրգմայասըն , հիլպէթ.
տն տախի քի սանա եադըշ
մայա : Իլթէ հէր վէճէ իլէ 15
ճէմ՝ օլաճադըր , ամմա իզիլմ
իլէ տէյիլ . սէնին իւզըրնէ քիմ
ճէմ՝ օլուր իսէ , սէնտէն եանա
օլաճադ : Իլթէ քէօմիւրէրի ա . 16
թէշտէ իւֆիլէյէն՝ վէ իլի էլին
ալթ չըգարան տէմիրճիլ պէն
եարաթտըմ . վէ հէլաք էթմէք
իլին՝ խարապաթ էտէնի պէն
եարաթտըմ : Սանա գարըն եա . 17
փլան հիլ պիր ալթթ՝ իլէ եա.
րամայաճադ , վէ սէնին ալթ .
հինէ շէրաաթա գոլդան հէր
տիլլի գապահատթ չըգարաճադ .
սըն , Բապպն գուլարընըն մի.
րապը պու սուր , վէ սաաա.
գաթլարը պէնտէն սիր՝ տէյօր
Բապպ :

ՊԱՊ ԾԵ

Էյ՝ հէփ սուսամըլար՝ աղէն . 1
սի օլմայանլար տա՝ տողարա կէ.
լն . կէլին , սաթըն ալըն , վէ
էէյին , վէ կէլն՝ աղէսիլ վէ

- պէհապը շարապ վէ ուրա սա.
 2 Թըն ալն : Արշն էք մէք օրմա.
 Եսնա ագէն՝ վէ տօրեմայան
 շէյէ էմէյի իղն սարֆ էտէրսի.
 նիլ : հէր վէն ի է պէնի օրնի.
 Ելին : քի ի իմէն էէյէտի իղ,
 վէ ճանընը պէյիլը քիէ սէֆա
 3 էտէ : Դուլաղլարը ըղը մէյլ
 էտիպ՝ պանա կիլն, օրնիլէյին,
 վէ ճանընը էաղլա, վէ սիլն
 իլէ՛ Դաւիթ ին օրնիլէյին օրնիլէյին
 4 Ելին : իլն էն օրնիլէյին օրնիլէյին
 շաշիմ՝ իմմէն էէյէտէյին վէ
 5 ամիր դաւաւմ : Իլն է պիլէտի.
 Ելն թայիլէյին շաղ րաւաղլարն,
 վէ սէնի պիլէտէյին թայիլէյին
 6 Ալաւն Բապա իլն վէ Բապա
 Ելն Ալաւն իլն սանա սէ.
 7 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.
 8 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.
 9 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.
 10 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.
 11 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.

նա սթը շէննէյլ, իլն միւրաւ
 էլ թայիլէյին իլն էտէր, վէ սնա
 նէ իլն էն էնաիլ իլն էտէր.
 12 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.
 13 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.
 14 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.
 15 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.

ՊԱՊ ԵՂ

Բապա պէյէտէր. Ելն.
 1 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.
 2 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.
 3 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.
 4 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.
 5 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.
 6 Ելն : Պապա քէնաի կօրնաւ
 վէ էաւաղլարը թէյէ քէնաի մի.

եա պանձը օղուլարը՝ ճիւմէ չա-
բաթը նա փաբըէ մէյերէք կէօզէ-
տէնէրի վէ սահարմա եա փըշան-
7 լարը, ընարը տախի ա՛ղղ տա-
ղմա կէթիբէ՛ճէլիմ, վէ ընարը
ի՛պատէթխանէմտէ մէսրուր դը-
լաճաղըմ՝ ընարըն պիւթին
եանմալարը վէ գուրպանլարը՝
մէզպահըմըն իւղէրինտէ մագ-
պուլ օրաճադ, զիրա եվիմ՝
ճիւմէ գալմէթ իջիւն ի՛պա-
տէթխանէ չօղըրըճադ տըր։
8 Բարայէլին տիւթիկնէրինի ճէմ՝
էտէն Էփէնտիմ Բապպ տէր քի՛
Օնա՝ ընուն ճէմ՝ օրնմուշարը
իւղէրինէ տաճա ճէմ՝ էտէճէ-
յիմ։

9 Ե՛յ սահրանըն ճիւմէ ճանա-
վարըրը՝ է՛յ օրմանըն հէփ ճա-
10 նավարըրը՝ եեմէյէ կէլին։ Օ-
նուն պէքճիւրի՛ հէփիտի քէօր
տիւրէր, պիւ շէ պիւմէղէր, հէ-
փիտի լալ քէօփէքէր տիւր, իւր-
մէյէ գատիր տէյիլէր։ ընար
սայըդըլըպպ եաթարըր, ոյ-
11 գուլու սէվէրըք։ Վէ իշթահը
գուվիլէթիլ օրան՝ տոյմագ պիւ-
մէղ քէօփէքէր տիւր, հէմ՝ ընար
անկրամաղա պիւմէյէն չօպանըր
տըր, հէփիտի քէնտի Էօլարընտա
պիւ ճիւմէ հէր պիրիտի քէնտի
12 նահագ քէարընա տէօնէր, Վէ-
լին՝ շարապ կէթիբէլիմ, վէ
միւսքիր իլէ սէրիօշ օլաղմ, եա-
ըրն տախի պու կիւն կիպի՛ Վէ
տաճա զիյատէ զանի օլաճադ
Խէրէր։

ՊԱՊ ԾԼ

1 Սատրգ հէլաք օլուր, վէ
դայտ հտէն քիմնէ Էօդ տուր։
վէ ի՛նայէթուլ քիմնէլէր եէրէն
տէվլէրիլըրէր, վէ քիմնէ սնկ-
լամագ քի սաարգ պէլա եիւ-
2 զիւնտէն տէվլէրիլըր։ Սէլամէ-
թէ վարըր։ տօղըրըլուլուլտա

Եիւրիյէլէր՝ եաթարըր իւ-
ղէրինտէ բահաթըր պուրուրար։
Վմա սիզ է՛յ սահար օղուլ- 3
լարը՝ զիւնաքեար վէ ֆահիէ
ղիւրրիյէթի՛ պուրայա եագը- 4
շն։ Բիմի՛ գէվլէրիլիլիլիլ, 4
քիմի՛ն ա՛լէյհին տղա կէնիլ-
լէտիրտինիլ, տիւ ուղատըրսը-
նըզ։ սիզ գապահաթ օղուլարը՝
եալուն զիւրրիյէթի քիլիլ մի 5
սինիլ։ Սիզ հէր եէլէլ աղաճ
ալթընտա փուլթար իլէ գըղը- 6
շըրսնըլ, էվատարըր տէրէլէր-
տէ՛ գայալարըն գօվուդարընտա 7
պօղաղարընըլ։ Սէնին հիստէն՝
տէրէնին չագըլարընտա տըր, 8
սէնին գուրա՛ն ընար՝ ընար տըր-
ընարա պիլէ շէրպէթ փէշքէշ
տէօթուլն, էքմէք փէշքէշ սուն-
տուն։ պէն պունշար իլէ միւ- 7
թէսէլիլ օրնմուշարմ։ Եա
թաղընը եիւճէ վէ եիւքսէք սաղ 8
իւղէրինէ դօտուն։ օրայա տա-
խի գուրպան քէսմէյէ չըգտըն։
հէմ փուլթարընը գափուլարըն 9
վէ գափու էլիլէրիլին աըտըն
տա դօտուն։ զիրա պէնտէն դայ-
լին աղըրն, վէ եօդարը չը-
գըպ՝ եաթաղընը կէնիլլէթտին, 10
վէ ընար իլէ քէնտին գալմ էթ-
տին, ընարըն եաթաղընը սէվիլ
մահալ հագըրըտըր։ Վէ փա- 9
տիշահա միօք եաղը իլէ վարարն,
վէ րալիշարընը չօղալթարն, վէ
էլիլէրիլին ուղաղա կէստէրտին,
վէ քէնտինի՛ թա ճէհինէմէ-
տէք ալաղարտըն։ Եօլունուն 10
չօղուղըլուլտան Էօրուլտուն, իւ-
միտ Էօդ տէմէտին։ էլլիտէ
հայաթ պուլտուն, ընտան էօ-
թիւրիւ օտանմատըն։ իմտի սէն 11
քիմտէ՛ն փէրվա չէքիպ գօրգ-
տուն քի քէաղիպ չըգտըն, վէ
պէնի խաթընտ կէթիբէլիլպ
Եիւրէյինէ դօմատըն։ սէնին
պէնտէն գօրգմաաղընը՝ դատիմ
ղէմանտէն պէրու սիւքիւթ էթ-

- 12 տիւրմտն տիւրի՞ն մի : Պէն սէ-
նին սատագաւորնը վէ իշերինի
խապեր եփէճէիմ, վէ ծնար
սանա ֆայտե եթմէյէճէք :
- 13 Սէն ֆերետտ եթտիյինտե ,
տէվերտիլէրին սէնի գուր-
թարսըն : ամա հէփիսինի եէլ
կէթիւրէճէք , իւֆիւրմէք ա-
լաճադ . լաքին պանա իւմիտ է-
տէն եէրի միւլք իշին ալա-
ճադ , վէ ա'ղիզ տաղումը դապթ
14 էտէճէք : վէ տէյէճէք քի՝
Տիւղէտին , տիւղէտին , եօ-
լու հաղըրայն , թէօքէղի դաւ-
միմն եօլունտան գալտըրն :
15 Զիւրա եիւճէ վէ եիւքսէլմիշ
էղէլիյէթտե սաքին՝ վէ իսմի
Աղիզ օյան պէօյէ տէր . Պէն
էիւքսէք վէ ա'ղիզ մաչալտէ սա-
քին իմ , ամա եղիվիշ վէ ալ-
լադ րուհլու օյան իլէ իմ քի՝
ալապէլարն րուհլու տիւրի
տէլիմ , վէ եղիլէրին էիւրէ :
- 16 յիլէ եալտայրմ , Զիւրա է-
պէտէն նիղա՝ եթմէմ , վէ տա-
լիմա դադապլունմա . չիւն քի
հօնիւմտէ րուհլար՝ վէ եարաթ :
- 17 տղըմ ճանար պալտըր : Թամա-
լ'նըն եարաւաղալը իշին դա-
ղապլանտըմ , վէ ծնու վուր-
տոււ , քէնտիյի կիղէյիպ դա-
ղապլանտըմ , վէ ա'սը օրուպ՝
18 կէսնլինիւն եօլունտ կիթտի : Օ-
նու եօլարնըն կէգըտիւմ , վէ
ծնա չիֆա վէրէճէյիմ . վէ ծնու
գուպաղուղալըմ ծնա վէ ծնուն
էպա չէքէլէրինէ թէսէլլի վէ :
- 19 րէճէյիմ : Տուտապէլարն մէյ-
վէսինի եարալորմ . Սէլաթթ
սէլաթթ օլուն ուղադտա օլա-
նա հէմ եաղընտա օլանա տէյօր
1 Րապ , վէ ծնա չիֆա վէրէճէ-
յիմ : Ալիք ֆաարէլար՝ րա-
հաթթմաղա գաորի օլմայան
չօրցանան տէլիլ կիպի տիւր , քի
ծնուն սուպըր պալտըր վէ չա-
21 մուրու տիւսըր աթար : Իտ ,

տղըն սէլաթթ օլմադ՝ տէյօր
Ալահլմ :

ՊԱՊ ԾԸ

Պալլէթի պաղըր , քէնտինի 1
թութմա , սէսինի պօրու կիսի
էիւքսէլթ , վէ գալլըմա գապա .
հաթթարնը՝ հէմ Յադըր էվինէ
կիւնահլարնը խապերօլեր : Ամ 2
մա ծնար պէնի պատագաթ իլէ .
յէն վէ Ալահլընը չէրաթթըր
թէրք էթմէյէն թայլիէ կիպի՝
հէր կիւն արարար , վէլէօլարը .
մը պիլմէքտէն հաղը հաթրէր .
պանա սատագաթ չէրաթթըր
սիւալ էտէրէր , Ալահա եադ
լալմադտան հաղը հաթրէր :
Պիղ նի՛չիւն օրուճ էթտիք վէ 3
սէն պադմալուն , ճանըմըա ճէ-
ֆա էթտիք վէ սէն պիլմէտին
քէրէր . իլթի օրուճաւուղ կիւ-
նիւնտէ արդունուղա պուր-
սունուղ , վէ հէփ իւղմէթ ճիլէրի-
նիղէ ճէֆա վէրիւսինիլ : իլթի 4
նիղա՝ վէ դալլա իշին՝ վէ ֆա-
սըրըլըն եուսիւղու իլէ վուր-
մադ իլին օրուճ էթրսինիլ .
պու կիւնի կիպի օրուճ էթմէն
քի սէսինիլէ էիւքսէքտէ իլթի .
տիւրսինիլ : Պէնիմ սէլտիյիմ 5
օրուճ՝ աւտմ քէնտի ճանընա
ճէֆա էտէճէյի իլին պէօյէ՝ մի
օլուր , պալընը գալըն կիպի է-
յիպ՝ ալլա չուլ վէ քիւլ սէր-
մէք իլէ մի օլուր . պունա օ-
րուճ վէ Բապալա մադպուլ կիլն 6
միւ տէրսին : Պէնիմ սէլտիյիմ
օրուճ պու տէլիլ մի քի ֆա-
սըրըլըն պաղարնըն չէօղիւպ
պուլունտուրուղուն տիւրիմէ-
րինի կէվէտէտինիլ , վէ դուլմ
չէքէլէրի աղան սաղը վէրիպ
հէր պուլունտուրուղու գըլար-
սընը : Տէյիլ մի քի էթմէյի- 7
նի աճա տօղապասըն , վէ ապրէ
կէզէն եօսսուլարը էվէ կէթի-

րէսին՝ չը իւրադ կէորտիւրին՝
տէ՛ն ծնու կիյտիւրէսին, վէ քէն-
տի թէնինտէն սաղանմայաւն:
8 Օլ զէման ըջղըն սապահ կիպի
տօղաճաք, վէ սաղըլըն թէղ
պիթէճէք, վէ սատագաթըն սէ-
նին էծնինճէ կիտիո՛ր Բապարն
9 Ճէլալի տիւմապըն օլաճաք: Օլ
զէման չաղըրաճաքըն, վէ
Բապա ճէվապ վէրէճէք՝ Փէր-
հատ էտէճէքսին քի օ՛ր իշթէ
պէն սէյէճէք: Էյէր օրթան
տան պօյունտօրուզըն՝ վարմագ
գալըրմասըն վէ Էարամաղ
10 սէօլէրի կիտէրիւր իսէն, վէ ճա-
նընը աճա աղըլ՝ Էօստուլուն
ճանընը տօյուրուր իսէն: օրու՛մ
գարանըգտա ըջղըն տօղաճաք,
վէ գարանըլըն էօյէյին կիպի
11 օլաճաք: Վէ Բապա սէնիպօղ-
լինա դուլաղուղայաճաք, վէ
ճանընը գուրաք Էէրլէրտէ սօ-
յուրաճաք, վէ սէնին քէմիքլէ-
րինի գուվէթլէնտիւրէճէք: Վէ
սուվարըլըն պաղէ կիպի՝ վէ
սուլարը Էքսիլմէղ սու վաւնկա
12 ըր կիպի օլաճաքըն: Վէ սէն-
տէն Գօղնկա՛ր գատիմ խարա-
պաթլարը պինա էտէճէքլէր,
տէվլէրլին թէմէլէրլինի տիքէ-
ճէքսին: Վէ սանա՛ Եըգըրլար
թա՛միր էտէն՝ սաքին օլունմագ
իյին թարիլէքի տիւզէլտէն տէ-
13 նիլէճէք: Էյէր չաթաթա՛ս ա-
ղիզ կիւնիւմտէ՛ միւրատընը Էթ-
մէքտէն այաղընը տէծնտէրիւր ի-
սէն, վէ չաթաթը Փէրրաճըգ՝
Բապարն աղիզ իւնիւնիւ ի զլէթ-
լու սայար իսէն, վէ ծնու ի զլէթ-
լէմէքիլէ՛ քէնտի Էօլարընճաա՛ւ
մէլ էթմէյիպ աղզունու պուլ-
մաղ վէ Էնիպ՝ սէօղլէրլինի սէօյլէ-
14 մէլ իսէն, օլ զէման Բապատա
միւրտօր օլաճաքըն: Վէ սէնի Էէ-
րին Էիւճէ մաճալլէրլինէ պինտի
րէճէյիմ, վէ տանա պապան Յա-
կօրուն միւրաւընը Էէտիւրէճէյիմ:

զիրա Բապարն աղղըն սէօյլէտի

ԳԱՊ ԾԻ

1 իշթէ Բապարն էլի գուր
Թարմագտան զըստ օլմատը,
վէ գուլաղը իշիթմէքտէն աղըր-
լանիատը: Իլա Էարամաղըգ՝ 2
լարընը սիզին իլէ Յլաճընըզն
արասընը այըրըր օլուռ, վէ կիւ-
նաճըրընը Էիւզինիւ սիզիսէն
Էօրթալու քի իշիթմէյէ: Զիրա 3
ավաճարընը գան իլէ՛ վէ
վարմագլարընը Էարամաղըգ
իլէ նափաքլէտի՝ տուտաղա-
լընը Էալան սէօյլէյիպ՝ տիլէ- 4
րինիզ պինամուսըլգ թէլաֆ-
ֆիւղ էթտի: Սատագաթ իւղ
րէ սա՛վա էտէն Էօգ՝ վէ ճաք- 5
լըղըն տա՛վա սիւրէն Էօգ տուր:
Հիչէ կիւվէնիպ՝ պաթըլըգ սէօյ-
լէրլէր, միսնէթէ կէպէ գալըլ՝
Էարամաղըգ տօղուրուրլար: 6
Սաղըր Էըլան Էու՛մուրթալը
գըզտըրըլար, վէ Էօրիւմ ճէք
պէզն տօգուրլար՝ Էու՛մուրթա- 7
լարընը Էէյին Էօլիւր, վէ գըրը-
լանտան Էնիկէք Էըլանը չըգար:
Պէղլէրինտէն էսվաղ օլմաղ, վէ 8
իլէրինտան Էօրթլունէմէղլէր իշ-
լէրի Էարամաղըգ իշիլլէր տիւր
վէ ավաճարընը գաղ՛մ ա՛մէլի
վար: Յապալըր քէօթիլիւիյէ 9
սէյիտիպ՝ սուչաուզ գան տօք-
մէյէ ա՛ճէլէ Էսիւրլար՝ միւլա-
ճաղալարը Էարամաղըգ միւլա-
ճաղալարը աղը: Էօլարընտա
խարապաթըլգ՝ վէ գըրընըգ
վար: Սէլամէթին Ֆօլունու պիլ-
մէղլէր, վէ ա՛մէլ ու ճարաքէթ-
լէրինտէ հապ Էօգ տուր: քէնտի
թարիլէրլինի էյրի Էթտիլէր,
Հէփ ծնլարտա Էիւրիւէնլէր՝ սէ-
լամէթի պիլմէղլէր: Օնտան Էօ-
լմիւրիւ պիղտէն շէրաաթ իրադ-
լանաղ, վէ սատագաթ պիղէ է-
րիլմէղ՝ այտընըգ պէքէր ի-

- տիք, վէ ինթէ դարանըդ վաղ
 ղևյա պէսէր Խոթ, ամնա տիւման
 10 տա կէզէրիդ: Քէօրէր կիպի
 տիւլարը ելէրիդ, վէ կէօզէրի
 օլմայանլար կիպի ել իլէ հօգ.
 լարըդ. հայէյին կէճէ իլէ կիպի
 թէօքէզէ սպարըդ, մէյվէտար
 թարլարարաա հօլիւլէր կիպի իդ:
 11 Հէլիկիդ այլար կիպի պէօյիւ.
 ղիւրիւզ, վէ կէօյէլճինէր կիպի
 զայէթ իլէֆֆիլիդն էտէրիդ. շէ.
 րիա՛թը պէքէր խոթ, ամնա
 հօգ տուր, խէլուրը պէսէր Խոթ,
 ամնա օ՛ պիղտէն իրագլանար:
 12 Զիրա գապահաթլարըմըդ հու.
 ղուրունտա չօղալարար, վէ կիւ.
 նաշարըմըդ ա՛լէյհիլիդէ շէհա.
 տէթ էտէրէր, ղիրա գապա.
 հաթլարըմըդ պիղիմ էանըմը.
 տա տընս վէ էարամաղըդլարըմը.
 13 ղըպիլիլիդ: Դապահաթ էթտիք,
 Բապալը ինքէար էթտիք, վէ
 Լալաշըմըղըն արարնտան սախ.
 տըդ. նահաղըդ. վէ իսեան
 սէօյէտիք, էիւրէքտէ հալան
 սէօզէրաիւնիւպ թէլաֆֆիլիդ
 14 էթտիք: Վէ շէրիա՛թ կէրիյէ
 տէօնտիւ, վէ սատաղաթ իրագ.
 տան տուրտու. ղիրա կէրէքլիք
 մէյտանսա տիւշտիւ, վէ տօլլու.
 լուդ կիրմէյէ դատիր օլմարը:
 15 Հէմ կէրէքլիք ղայիլ օլուր, վէ
 քէօթիւլիւքտէն սագընփն սոյու.
 լուր. վէ Բապալ կէօրաիւ, վէ
 նաղարնտա քէօթիւ Քէօրիւն.
 տիւ. ղիրա շէրիա՛թ հօգ տուր:
 16 Վէ առեմ օլմարըղընդէօրտիւ,
 վէ շէֆաա՛թճի օլմարըղընա
 թա՛ճիւպ էյլէտի. իմաի օնցն
 գօյու օնուն իլիւն խէլաս իճրա
 էյլէտի, վէ օնուն ոստադաթը
 17 օնա տէսթէկիլլօտու: Վէ սա.
 տագաթը ղըրիւ կիպի՝ վէ խէլասը
 պաշընա թօլլա կիպի կիլիտի.
 վէ ինթիլամ էսվապարընը լի.
 պաս կիլիտի, վէ ղայրէթէ
 ֆէրաճէ կիպի պիւրիւնտիւ:

Միւսթահապլարընա կէօրէ՛խա. 18
 սիմէրինէ զաղապ՝ ալաշմէնէ.
 րինէ ճէզա՛հտա էտէճէք. առա.
 լարա միւսթահադընը հտա է.
 տէճէք: Վէ Բապալըն էէլինին 19
 սթարտիլիւ տար ղրմադ կիպի
 կէլիլիլի ղէման կիւն պաթլարն.
 տա Բապալընիաթմիւնտէն վէ կիւն
 տօլլուտունտա ծնուն ճէլալիւտէն
 գօրգաճագլար: Վէ Սիօնա հէմ՝ 20
 Յալիւրտա դապահաթլարան տէօ.
 նէնէրէ՛ Գիտա էտիճի կէլէճէք
 տիր տէյօր Բապալ: Պէն իսէ, 21
 պէնիմ ընլար իլէ աշարմ պու.
 տուր՝ տէյօր Բապալ. Սէնին իւ.
 ղէրինտէ օլան Բուհում վէ աղը.
 նա դօտուլում սէօզէրիմ՝ սէ.
 նին աղընտան վէ ղիւրիլիյէ.
 թինին աղընտան՝ վէ ղիւրիլիյէ.
 թինին ղիւրիլիյէթի աղընտան
 շիմտէն թա էպէտէտէք էքսիք
 օլմայաճագլար տէյօր Բապալ:

ՊԼՊ Կ

Բալը, միւնէվլէր օլ. ղիրա 1
 նուրուն կէլիյօր, վէ Բապալըն
 ճէլալի սէնին իւզէրինէ իլադ
 էյլէտի. Զիրա իլթէ էէրի գա. 2
 րանիլը՝ վէ իւմէթէրի տիւման
 հօրթէճէք. լաքին սէնին իւ.
 ղէրինէ Բապալ իլադ էտիպ՝ օ.
 նուն ճէլալի սէնին իւզէրինտէ
 կէօրիւնէճէք տիր: Վէ սէնին 3
 ըջըղնա թայիլֆէլէր հէմ իլա.
 ղընըն լուշանլըլիլիա փատիլաշ.
 լար կէլէճէք: Վէօզէրինիլ էթ. 4
 րաֆա քալտըր, վէ պագ,
 ճիւլիլիլի ճէմ՝ օլուպ սանս կէ.
 լիյօր. օլուլարըն իրագտան
 կէլէճէք, վէ ղըղարըն գու.
 ճագտա կէթիլիլէճէք: Օլ ղէ. 5
 ման կէօրիւպ մէսուր օլաճագ.
 սըն: Վէ էիւրէյին տիթրէյիպ
 կէնիլլէնէճէք տիր. ղիրա տէ.
 նիլլին ղանիլմէթի սանս տէօնէ.
 ճէք, թայիլֆէլէրին մալի սա.

- 6 նա կէլէճէք Սէնի տէվէլէր
դաթմորէ՛յ Կաթիաննի վէ Գե-
փաննի կէնճաթկէլէրի դափա-
յաճազար, ճիւղէնի Սաբա-
տան կէլէճէքէր՝ Կաթուն իլէ
քիւնիւք կէթիրէճէքէր, վէ
Բաճարն Համալէրինի միւժտե
7 էտէճէքէր: Կէհարն հէփ
գոյունլարը սանա ճէմ՝ օլուպ՝
Կաբէօթուն գօլարը սանա
խըղմէթ էտէճէքէր: մէզափ-
հըմա մաղպուլ օլարադ չըգա-
ճազար, վէ ճէլալմին էվինի
ճէլիլ էտէճէլիմ:
- 8 Պուլուժ կիպի՝ վէ դաֆէտէ-
րինէ կէօյէրճիլէր կիպի պու-
ոչանլար քիմ տիր: Զիրա
սատար՝ հէմ իպթիտա թար-
սիտի կէմիլէրի պէնիմ իշու-
հաղըր ալը, քի սէնին Ալասհն
Բապպն խմին վէ Իսրայէլին
Աղիզինէ իրապտան սէնինաղու-
լարըն՝ հէ՛ մալարն պիլէրինճէ
ծնարըն իկէմիճ Քիլէ ալթունու-
նու կէթիրէլէր՝ զիրա սէնի ճէ-
10 իլ էտէն օտուր: Վէ հապան-
ճը օլուլարը սէնին հիսարարը-
նը պինա էտէճէքէր, վէ ծնա-
րն փատիլաճարը սանա խըղ
մէթ էտէճէքէր: զիրա սէնի
ղազապըմ իլէ վուրուում, ամ
մա հիւսնիւ ըրղամ իլէ սանա
11 մէրհամէթ էտէճէլիմ: Վէ դա-
փուլարն սայիմա աջդ օլուպ
կիւնտիւզ վէ կէճէ դաբունմա-
յաճազար, քի սանա թայի-
ֆէլէրին մալնի կէթիրէլէր, վէ
ծնարըն փատիլաճարը կէթի-
- 12 իլէլէր: Զիրա սանա գու-
լուպ կէմէլէճէք օլան թայիֆէ
վէ մէվէքէթ՝ հէլապ օլաճապ,
վէ օլ թայիֆէլէր պիլ քիւլլիյէ
13 իսրապ օլաճազար: Լիբանա-
նըն շանը սանա կէլէճէք՝ Քիւմ
աղաճ՝ չիտոր վէ՛ չիւլիլ Կա-
ճէ պիլլիլքաէ՝ Մաթէսէմին մա-
հալնին զիյնէթի իշու-ն օլաճապ,

վէ այաղարըմն մահալնի ի՛ղ-
դէթէլէյէճէլիմ: Վէ սանա ճէ- 1
ֆա վէրէթէլին Կուլուարը էյի-
լըրէք՝ ծանա կէլէճէքէր, վէ
սէնի թահդիր էտէլէրին ճիւմ-
լէսի սէնին այաղարընն թա-
պանլարնա խիւլէճէքէր: վէ
սանա Բապպն շէհրի Իսրայէլ
Աղիզինն Սիսու չաղըրաճապ-
լար: Թէրք օլունմուշ վէ իք- 15
րահ օլունմուշ օլունդուն՝ վէ
սէնապէկէն օլմարըր եէրինէ՝
սէնի էպէտի շան իշին տէվ պէ
պէվ սիւրին իշու-ն օլաճա-
ղըմ: Վէ թայիֆէլէր սիտիւ է- 16
միպ փատիլաճար մէմէսի էմ-
ճէքսին: վէ սէնի խէլտա էտէն
պէն Բապպ հէմ սէնի ֆիտա է-
տէն Յալուուն Գաթիլի օլու-
ղունու պիլէճէքսին: Պաղըր 17
եէրինէ ալթուն կէթիրէճէլիմ,
վէ տէմիր եէրինէ կիւմիւշ վէ
աղմալար եէրինէ պաղըր՝ վէ
թաղար եէրինէ տէմիր կէթիրէ-
ճէլիմ: վէ սէնին նաղըրէրինի
սէլամէթ՝ հէմ սէնին դապիթ-
լէրինի սատաթաթ ապիպի էտէ-
ճէլիմ: Արթըպ սէնին տիր- 18
ընտա զուլ՝ վէ սիւօլարըն
տա եաղմա վէ դըրղն իլիտիլ
մէյէճէք: իլա հիսարարընա խէ-
լա՝ վէ դափուլարընա Մէտհ
չաղըրաճապըն: Արթըպ կիւն- 19
տի զիւն բըղըն կիւնէլ օլմա-
յաճապ, վէ սանա այտընըլը
իլէ այ ըլլա վէրմէյէճէք: իլա
Եհովա սէնին էպէտի բըղըն վէ
սէնին Ալասհն իֆթիլարըն օ-
լաճապ: Արթըպ կիւնէին պաթ- 20
մայաճապ, վէ այրն էքսիլմէյէ-
ճէք: իլա սէնին էպէտի բըղըն
Եհովա օլաճապ, վէ հապ կիւն-
լէրին տիլէրէնէճէք տիր: Վէ 21
փալմինն հէլիլի սատիպ օլուպ
եէրի էպէտին դապիլ Կաէճէք-
էր: Ֆիտանըմն ֆիլիպի՝ էլէ
էքիվին ա՛մէլի իֆթիլաճըմ

2 Երկն օլաճադ Ե Բիւլիւնիւ ամե
նէ վէ քիւլիւնիւնիւ պէջիւք
Թալիֆէ օլաճադ Ե պէն Բապա
պաւնու վաղմէնտա լեւել իճրա
հաւեճէ յիմ :

ՊԱՊ ԿԱ

1 ԻՖէնտիմ Բապաւն Բապաւն
պէնիմ իւղերիմաւ տիր . չիւն
քի Բապա պէնի մեհալէնտի .
պէնի կէօտնտի քիւլիւնիւնիւ
ըն միւթտէ հաւեճիմ Ե քիւն
գըրըրըրըր քիւլիւնիւնիւ
հաւեճէրէր պապաւն Ե մաւ
պապաւն հապաւն ալըրմաոըր

2 Նիտա էտէյիմ Բապաւն մադ
պաւն տէնտիմիմ Ե Ալաճըրըր
իւլիւնիւնիւ կիւնիւնիւ Նիտա հա
պաւնիմ . հէի էտա չէքէնիւնիւ

3 Թէսէլիւ մէրէյիմ Ե Սիոնտա հա
չէքէնիւնիւ թայիւնիւ հաւալ յիւրա
քիւլիւնիւնիւ իՖէնիսար Ե ա
հէրինէ շաղըր Ե աղըր գըրըրըր
ըրէն հէրինէ մաւն հապաւն մէ
րէյիմ . մէ սուրա Սապաաւմ
մէրէյիմ Բապաւն տիւրիւ
տէնիւնիւ , չէյիւն քիւ քէնաիւնի

4 ԻՖէնիսար էտէ : Սէ գաաիմ
խարապաւմաւն պիւլիւնիւ հաւեճէր .
էսքի միւրանէլէրի իհաաա էտէ
լէր . մէ խարապ օլմուչ չէհըր
լէրի տէվտէն տէվրէ միւրան

5 Գալմըրըրըր էէնիւնիւնիւ Ե մէ
հապաւնըրըր գաղըրպ պիւրիւ
լէրինիւնիւ կիւտէլէր , մէ էտա
օղըրըրըր հէրինիւնիւնիւ մէ

6 Կաղմըրըրըրըր օղըրըր . մէ
տիւ Բապաւն քէնիւնիւնիւնիւ
ըրըրըրըր , սիգէ Ալաճըրըրըր
իւղըրըրըրըր տէնիւնիւ . Թա
լիֆէլէրին մալնիւնիւ էէյիւնիւնիւ
մէ սուրըր իղլէլիւնիւ քէնտի

7 Նիգէ ալապըրըր : Ալապըրըր
պէտէլնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
ճապ էէրինէ հիւսէլէլիւնիւնիւնիւ
ալ
գըր էտէլէր . չիւն քի տիւր

լարնտա իբէ գաւմ միւրաւ ալա
ճապըր , սուրըրըր հալտի շաղ
ըրըրըրըրըր Զիւրապիւն Բապա
հապըր սէվէրիմ , Նաճաղըրըր մէ
գապաւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
մէ հէրէքաւէն սուրըրըր միւրէտ
իւլիւնիւնիւ մէրէյիմ . մէ սուր
իւն էպտիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
մէ սուրըրըր սուրըրըր թայիւն
իւլիւնիւնիւ հէմ սուրըրըր հալա
լարըր հալմէլէր օրթաւնտա պիւ
լնիւնիւնիւ տիր . սուրըրըր հէմ
ըէնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
Բապաւն միւրապըրըր էէյիւնիւնիւ
գըրըրըրըր տիր :

8 Պէնհապաւն զայէլիւնիւ մէ
րաւ օղըրպ Զաւնմ Ալաճըրմա
լաւ օղըրադ . զիւր պանա
պէնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
կիւլիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
քիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
կիւլիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
իւլիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
մէ Երթմաւն : Զիւր
հէր Գըրըրըրըր պիւլիւնիւնիւնիւնիւ
պիւլիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
մէ պաւնէր էէրինիւնիւնիւնիւ
լիւլիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
տիր Բապա հէմ թայիւնիւնիւնիւ
էէրինիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
համա թիւլիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ

ՊԱՊ ԿԲ

1 Սիոնտա էօթիւրիւնիւնիւնիւնիւնիւ
էլմէլիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
տէնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
ճապըր , Թա սաաաաաաաաաաա
կիւլիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
տիր կիւլիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
սաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա
տէք : մէ թայիւնիւնիւնիւնիւնիւ
սաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա
տիւրըրըրըրըրըրըրըրըրըր
մէ ճիւլմէնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
տիւրըրըրըրըրըրըրըրըրըր
մէ սաաաաաաաաաաաաաաաաաա
իւն ճաղըրըրըրըր . քի սաա
Բապաւն աղըր լեւմիւնիւնիւնիւ
նիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւնիւ
տէ իՖէնիսար Թաճըր մէ Ալա
հըրըր տիւրըրըրըրըրըրըրըրըր

- 4 Խաթիֆտի զաճապսն : Սանա
արթագ Պրոսպերը չաղըրմա-
յաճապ . վէ տիյարնա արթագ
վերանէ տէնիլէյէճէք . Խաթ
սանա՝ չաղագիծտիյիմ վէ տի-
յարնա՝ Նիքեաճը տէնիլէ .
ղերա Բապպ տէնտէն հաղգ է-
պէճէք՝ վէ տիյարն նիքեաճը .
5 Նաճապ տըր՝ Զիրա կէնճ
քիմսէ գըղա նիքեաճընտըղը
իտի՝ օղուլարն սանա նիքեաճ-
ընաճապար . վէ Ալուճըն
տէնտէն էօթիւրիւ կիւվէյինին
կէլնտէն էօթիւրիւ մեսրուր օւ-
տուլու Իտի՝ մեսրուր օլաճագ :
- 6 Սէնին հիսարըրնն իղէ-
րինէ էյ Երուսաղէմ՝ պէքջիւր
տիբալիմ . օնլար պիւթիւն կիւն
վէ պիւթիւն կէճէ ասլա սուս
օլլապաճագար . սիղ էյ Բապ-
պը զիբը տէնիլէր՝ տէքիւթ էթ-
- 7 Մէն . Էյլէ Թաղ գալիմ էտինճէ-
յէտէք վէ Թաղ ետրտէ Երուսա-
ղէյի մէտճ գըղնճապատէք՝ սնա
- 8 Ըղճաթըղը վերմէն : Բապպ սաղ
էլի իլէ վէ գուվէթիլ գուլա իլէ
էկիլն էթտիլ քի՝ Սէնին պուղ-
տայընը արթագ տիւշմէնէրինէ
Թասսմ վերմէյէճէյիմ , վէ տէ-
նին օլ էմէք չէքտիյին շարա-
պընը եապանճը օղուլարը իչմի-
- 9 յէճէքլէր : Իլա օնու տէվ շի-
րէնէր էէյէճէքլէր , վէ Բապպ
շիւքը կտէճէքլէր . վէ օնու ճէմ՝
էտէնէր՝ ալղը ավղալարմտա
իչէճէքլէր :
- 10 Ալէյին , դափուլարտան կէլնն ,
գալմըն հօրնու հաղըրայն .
ճատտէյի տիւղէլտին , տիւղէ-
տին , Թաղարը տէլլէրին . գալմ-
լէր իչին պայրադ գալարըն :
- 11 Իլթէ Բապպ էերին ուճուսանի
տա էլլէտիլ Սիօն գըղընա տէյին
քի՝ Իլթէ խէլաս էտիճին կէլի-
յօր . Իլթէ օնուն իւճթէթի կա-
նընտա , վէ միւքեաթաթըլ էօ-
- 12 Նիւնտէ տիր : Վէ շնլարա՝ ա-

ղից գալմ՝ Բապպըն Ֆիտա
էթտիլ քիմսէլէր չաղը-
րաճապարձէյէ տէն՝ Սրանիլթէ
Պիսիլըմըն շէհը չաղըրա-
ճագարն :

ՊԱՊ ԿԳ

Երուսաղէմն չու էպապը ճէ .
վէ Բօարտան կէլն՝ չու լիպա-
պը մուղէյէն՝ գուվէթիլին չօթ-
լուլու իլէ Թաֆրա էտէն քիմ՝
տիր :

Պէնիմ քի ստապալմ սէօյ
լէրիմ , խէլաս էթմէյէ ալղիմ
իմ :

Ինչին լիպապըն գըղմըղը՝ վէ
էպալալարն շարապ ճէնտէրն
սինտէ պասանն կիպի տիր :

Ճէնտէրտէ եաղնըղ պաս-
տըմ , վէ գալմընտան պիլէմ ճէ
քիմսէ տօք խտի . վէ օնլարը լա-
զապըմ իլէ պասալըմ , վէ խըլմըմ
իլէ օնլարը շիյէտիմ , վէ օնլա-
րն գանը էպալալմ իւղէրինէ
տէրիլիտի , վէ հէփ լիպալալ-
ըմը պօյատըմ :

Զիրպ էիւրէ .
յիմտէ ինթիլգամ կիւնիլ զար ի-
տի , վէ Ֆիտա էտէճէքլէրիմին
տէ , վէ կէլու : Վէ պապըմ , փա-
կըղը կէլու : Վէ պապըմ , փա-
մա եարտըմ էտէն եօղ խտիլէ վէ
Թաճիւպ էթտիմ , քի տէսթէ-

կիր եօղ խտի . իմտի գօլում պէ-
նիմ իլէն խէլաս իճրա էյլէտի
վէ զաղապըմ պանա տէսթէկիր
օլտու : Վէ զաղապըմ իլէ գալմ-
լէր չիյնէտիմ , վէ օնլարը խըլ-
մըմ իլէլգէլիօշ էթտիմ , վէ օն-
լարն գանըղը էէրէ տէօթտիմ :

Բապպըն խնայէթէրինիլէ
Բապպըն համալարըն՝ ճագա-
պըն պիլիէ ճիւմլէ էթտիլ քէ-
լէմէ կէօթէ վէ Խարպէլ էլլինէ
կէօթէ՝ մէրճտէթէրինէ կէօթէ
վէ չօթ ինայէթէրինէ կէօթէ քէ-
րէմ գըղընը չօթ ինայնը պիւր
էտէճէյիմ : Չիւն տէտիլ քի՝

- Հաղթան օնլար գավմում արը ,
 ետան չըգմայաճադ ֆորւլար
 արթապէ օ՝ օնլարն խելաս էտի .
 9 ճիսի օտու : Հէփ արգընթը-
 ւարնտա արգընթը չէքտի , վէ
 երեզունին մէլէ յի օնլարը խէ-
 ւաս էլէքտի | մուհապպէթի իլէ
 վէ մերհամէթի իլէ օնլարը ֆի-
 տա էլէքտի , վէ օնլարը գալար-
 րուպ՝ ճիւմէ գատիմ՝ կիւնէրտի
 10 կէթիւրտիւ : Ամնա օնլարն ար
 օլուպ՝ օնուն Աղիզ Բուհուռու
 աճըթարը . վէ օ աւօնլապ օն-
 ւարա տիւշմէն օլուա , վէ օնլար
 11 իլէ ճէնը կէթաի : Անտէն գա-
 տիմ կիւնէր՝ Մոլսէս վէ գավմը
 զիքը օլունտա քի՝ Բէնտի սիւ-
 րիւսունին չօպանը իլէ՝ օնլարը
 տէնիզտէն չըգարան նէրէտէ
 տիր , օնուն օրթարունտա Աղիզ
 Բուհուռու դոյան նէրէտէ տիր .
 12 Բէնտի ճէլիլ դօլունու Մոլսէ-
 տն սաղ էլիլէ կէգտիքէն՝ քէն-
 տինէ էպէտի իսիմ էտինմէք ի-
 ջինէ էօնէրնտէն սուլարը եա-
 13 րան , օնլարը էնկինէրտէ՝ ա-
 յազարը իլիշմէրէք չէօլտէ քի
 աթ կիսի վէգտիքէն նէրէպէ քի :
 14 Բապարը՝ Բուհու օնու՝ վափիյէ
 էնէն տալար քիպի լաճաթլան-
 տըրտը . սէն գալմընը էջլէ
 գուլաղուղաւարմաքի՝ քէնտինէ
 ճէլիլ խաի ֆատինտին :
 15 Կէօքալնապ , վէ սէնին ա-
 րիլը վէ ճէլիլ մէքէանընտան
 նաղար գըլ աղարէթին վէ գուլ
 վէթին՝ սրաղընը ճաֆարաթէթի
 վէ պանա մերհամէթէրին հա-
 16 նի , օնլար կէրի մի գալար :
 Հաղթան Բարաճամ պիլի պիլ
 մէզ՝ վէ Խորայէլ պիլի թանը-
 մաղ խէքտէ պիլիմ էտէրի-
 միլ ճէնէ լին . սէն եա Բապա
 փէտէրիմիլլին , իսմին էգէտէն
 17 իւլթաօնընդալար : Եա՝ Բապա
 պիլի Խօղարըմտան նէնէն ոս-
 փըրաղըն , Երիւթիմիլի սէն

տէն գորգմամալա գալթըրտը .
 սին . գուլարն իլիւն՝ միարար .
 նին սըպթարը իլիւն աէօն : Սէ .
 18 նին աղիզ գավմն օնա պիլաղ
 վաթ զապթ էթտիլէր , տիւշ
 մէնէրիմիլ Մադտէնին ջիյէ .
 տիլէք : Գատիմէն սէնին իլ .
 19 օնլարա հիւքիմէթ տիւրմէտին ,
 սէնին իսմին օնլարա նիտա օ .
 լունմալար :

ՊԱՊ ԿԴ.

- 1 Եւլայար կէօքէրի եարապ է .
 նէ խաին , սէնին հուղուրուն
 տան տաղար տիւշմէնէրինէ իս .
 2 մին պիլալարմէք իլիւն չալարը
 եադան աթէշ՝ տալարը գայնա-
 տան աթէշ կիպի էրիյէ խի .
 3 վէ թայիլէրէր հուղուրունտան
 տիլթէրէր իտի : Աւմամալը .
 4 միզ հէյպէթէր իլէտիլին զէ-
 ման՝ էնտին , վէ հուղուրուն
 տան տաղար էրիտի : Չին քի
 5 էգէտէն իլիտիլտի , վէ գու-
 լապար տոյմալար , վէ կէօղ
 կէօրմտի սէնտէն դայրի Ալաֆ
 քի օնա գալթլաննլար իլիւն
 6 «էնի իլէտիլի իլիւն էպէ : Մէս-
 րուր օլարագ սատալաթ իլէյէ .
 նէ սէնի եօլարընտա զիք է-
 տէնէրէ էթիլտին . իլէէ զա-
 7 դապարտին , ջին քի կիւնաճ
 իլէտիլ , տայիմա օնլարտա օլ-
 տուղ իսէ տէ խէլաս պուրուգ :
 Ամնա հէփիմիլ մուրտար չէյ
 8 կիպի օլուա , վէ հէփ սատա-
 դաթթմը չայը էսվապը կիպի
 տիր . վէ հէփիմիլ եափրաղ
 կիպի սօլարը , վէ եարամաղըդ-
 9 արըմը պիլի էէլ կիպի գալ-
 տըրը : Վէ սէնին իսմինէ
 10 նիտա էտէնէ եօղ քի՝ ույանըպ
 սանա էտէնէ . զիտա էրիլիւնիւ
 պիլաէն պիլիլէտին , վէ եարա-
 մաղըդարըմըն վաթթաթի
 իլէ պիլի էրիլթալին : Ամնա լիմ

տի՛ եա՛ րապպ՝ սէն փէսէրիմիզ
սին . պիղ չամուր իզ , վէ սէն
պիղիմ Եափրձըմը սնն . վէ
Հէփիմիզ սննիմ էլինին ա՛մէլ
9 իղ՝ փէք չք Էփի քէլէնմէ՛ եա՛
րապպ , վէ եարամաղըղ Էպէ
սէն խամրընտա թու՛թմա .
քէրէմ էյլէ իշթէ պագ , Հէփի .
10 Կիղ դավմնն իղ : Աղըղ շէհեր .
էրին՝ չէօլ օլտուլար . Սինն
չէօլ օլտու , Երուսաղէմ՝ վի .
11 րան օլտու : Պիղիմ ա՛ղիզ վէ
ճէլլ Էփիմիզ քի՛ պապալարը .
մըղ ծոտա սանա շուքը Էտէրէր
լտի , աթէչէ Էանաղ . վէ Հէփ
արզուլարըղարըմըղ խարապ
12 օլտու : Պուռնարտան Էօթիւ
րիւ քէնտինի թու՛թա՛մը սնն
եա՛ րապպ , թընոյղպ՝ պիղէ
փէք չք ճէֆա Էտէր մի սին :

ՊԱՊ ԿԵ

1 Սիւալ Էթմէյէնէրտէն ա
րանտըմ , պէնի արամայանար
տան պուլունտու . Խոմիմէ նի
տա Էթմէյէն թայիֆէյէ՛ իշթէ
2 պէն իշթէ պէն տէալիմ : Պիւ
թիւն կիւն Էլէրիմի քէնտի Էֆ .
քէարէրի արտընճա՛ Էյի օլմայան
Էօլտա Էիւրիւյէն ա՛սը դավմա
3 ուղաթաղմ , շուլ դավմա քի՛
տայիմա եիւղիւմէ դարը պէնի
դաղապէ կէթիրիւրէր , պաղէ
էրտէ գուրպան քէսիպ թուղ
լարար իւղէրինտէ քիւնիւ ք եա
4 դարար . Մէզարըրտա օթու
բուպ՝ սիւրիւրէրտէ կէճէլլէրէր .
տօնկուղ Էթի եէրէրֆֆէ դապ
լարընտա մքերու Հէյլէր շք
5 պատը վար . Խօթէ սուր , պա
նա տէյմէ , ղիւրա սէնտէն ա՛
ղիզ իմ թէրէր . պուռնար
պուրնուտա թիւթիւն տիւր ,
պիւթիւն կիւն եադար աթէչէ
6 տիր : Իշթէ Հուգուրումտա եա
ղըմըլ տըր . սիւքիւթ տուր .

մայաճաղմ , իլա Էօտէյէճէ .
յիմ , վէ ճուլըն գոյնունա՛ տի .
ղին եարամաղըղարընըղ վէ
տաղարըն իւղէրինտէ պուսուր
Էադըպ թէփէլէր իւղէրինտէ
պանա քիւլֆը Էտէն պապա
լարընըղն եարամաղըղարընը
պիւրէքտէ Էօտէյէճէյիմ ա՛կյուր
րապպ , վէ Էփլէքի ա՛մէլէրինի
գոյունարընա Էօլէճէյիմ :

րապպ պէյլէ տեր . Շիւրա
սաղըմտա պուլունտուգտա՛ Օ
նու պօղմա , ղիւրա ծոտա տէրէ
քէթ վար տէնիւթիլի կիպի , պէն
տալիս գուլարմ իշիւն Էյլէ
Էտէճէյիմ , թա քի Հէփիսինի
Հէլաք Էթմէյիմ : վէ Յակօբ .
տան ղիւրիլիյէթ՝ Հէմ Յուգա
տան տաղարըմա վարիս ջըգարա
ճաղմ , վէ սէլլիւլլէրիմ ծոու
միւրա Էէյիւպ՝ գուլարմ օրա
տա սաքին օլաճադար : վէ 10
Սարոն պէնի արայան դավմըմ
իշիւն գոյունէր աղըլ՝ վէ Աբուր
վատիսի սըլլըր եաթաղը օլաճադ :
Ամմա սիղ քի րապպը թէքը 11
Էտէնէր վէ Խաղիզ տաղըմ ու
նուտանար՝ Պախթ Խուսնա
սօֆրա տիւղէնէր վէ Գըսմէթ
Խուսնա շէրպէթ վէ Էքէքէն աղ
տուրանըար սինիզ . Էման սի 12
ղի դըլըճա թայիս Էտէճէյիմ ,
վէ Հէփիսիզ դաթէ Հօքէճէր
սինիզ . շիւնքի չաղարմ վէ
ճէվապ վերմէտիմիլ , սէյլէ
տիմ վէ տիւլլէմէմիմիլ . իւս
նպարըմտա Էաթմաղըդ Էթ
տիլիզ , վէ Հաղը Էթմէտիլիսի
սէլտիլիլ : Օնուն իշիւն Էֆէն 13
տիմ րապպ պէյլէ տեր . իշթէ
գուլարմ Էէյէճէք , ամմա
սիղ աճ դաղաճադընըղ . իշթէ
գուլարմ իշէճէք , ամմա սիղ
սուսուղ դաղաճադընըլ . իշ
թէ գուլարմ շաղ օլաճադ ,
ամմա սիղ ութաինաճադընըլ .
Իշթէ գուլարմ Էիւրէք խօլ 14

- ըւղղունտան ալքըն էտէճէք,
ամմա սիղ եիւրեք աճըսնտան
Ֆէրեատ էտէճէքինիդ, վէ
15 վաճ չէքէճէքինիդ: Վէ ատ-
լարընըղ անկինէրինմէ պէտ-
տուա՝ իշուն պրաղաճապընըղ
վէ էֆէնախմ Բապպ սէնիֆօլ-
տիւրիւայ՝ քէնտի գուլարընը
16 զայրի առ իլէ չաղըրաճապ: Քի
եէրտէ պերեթէթէնէն՝ հագ ՍԼ
լաճ իլէ պերեթէթէնէնէք, վէ
եէրտէ եէմին էտէն՝ հագ ՍԼաճ
իլէ եէմին էտէճէք: Ճիւն քի
էվլէլէրի սըգընթըրար ունու-
տուաւ, վէ Ճիւն քի ծնար
17 կէօղէրիմաէն կիղէնտի: Զի-
րա իլթէ պէն եէնի կէօղէր վէ
եէնի եէր եարատըրըմ: Վէ էվ-
վէլէրիլէր անկըլմայաճապ, վէ
18 խաթրա կէվլէյէճէք: Ամմա
սիղ՝ պէնիմ՝ եարաթաղըմա հէ-
ման էպէտլէր էպէտլինճէ մէս-
րուր ու շաղ օլուն: Ղերա իլթէ
պէն Երուսաղէմի շաղըղ: Վէ օ-
նուն հհալմիսի սիւրիւր իշուն
19 եարատըրըմ: Վէ Երուսաղէմ
տէն շաղ օլնայ՝ դալմըմտան
մէսրուր օլաճաղըմ: Վէ օնտա
արթըղ աղլայըն սէսի վէ ֆէր-
եատ սէսի իշտիլմէյէճէք տիր:
20 Օրատա արթըղ աղ կիւնլիւ չօ-
ճուգ վէ կիւնլէրինի Թօլտուր-
մամըն իլթիլար ծմայաճապ:
Ղերա կէնճ՝ էիւղ եաճնտա էօ-
լէճէք, վէ էիւղ եաղնտա կիւ-
նաճէար լաճնէթէ օղըմայաճապ:
21 Վէ էվլէր պիւտ էտիլք՝ տաքին
օղաճաղար Վէ վէճթաղար տի-
քիւյ՝ մէյվլէլէրինի եէյէճէլէր:
22 Ղայրիսի սաքին օլմապ իշուն՝
պիւտա էթմէյէճէլէր, վէ Ղայ-
րիսի եէմէք իշուն քիլմէյէճէլէր:
էր. Ղերա դալմըմա կիւնլէրի՝
ալաճըն կիւնլէրի գառար օլա-
ճապ, վէ սէյկիլիլէրիմ՝ էլն-
րինին աճլէլէրինի էպիտէճէք:

էր: Պօղունա չաղըմայաճապ 23
լար, վէ հէլաքլէք իշուն տօ-
ղուրմայաճաղար: Ղերա օնլար՝
պիլէլէրինճէ ննարըն էվաար
տախի Բապպ միւպարեթէրինի
վիւրթիլէթի տիր: Վէ վապիօ 24
լաքի՝ օնլար չաղըմայաճապ էվ-
վէլ ճէվապ վէրէճէլիմ, օնլար
տաճա սէյլէր իքէն իշտէճէ-
լիմ: Գուրտ իլէ գուղու պիւ 25
լիքտէ օթլանտաճաղար վէ աքս-
լան՝ սըղըր կիպի սաման եէ-
յէճէք, վէ էրլանլիւ թաաճը
թօփրապ օլաճապ: պիւթիւն
աճիլ սաղըմտա՝ օնլար զարար
վէրմէյէճէք, վէ հէլաք էթմէ-
յէճէքլէր տէյօր Բապպ:

ՊԱՊ ԿԶ

Բապպ պէյլէ տեր. Կէօք 1
թախթըմ՝ վէ եէր պաղարը-
մն պասամաղ տըր. պանա
պիւտա էտէճէլինիլ էվ նէ՝ վէ
րահաթըմըն մաճալի նէ՝ տիր:
2 Չիւն քի պիւնլարըն ճիւնլէսինի
էլիմ եափար վէ պունլարըն հէա
փիսի օլտու տէյօր Բապպ՝ ամ-
մա պէն պունա՝ էտի Ֆաղրի
վէ լուճնու գըրըմըլա վէ աէօ
ղիւլմէն տիլթիլէյէն նաղար
դըլարըմ:

3 Սըղըր պօղաղայան՝ առիմ
էօտիւրէն իլի տիր, գուղու
գուրպան էտէն՝ քէօփէպօղաղ-
լայան իլի տիր, էքմէք փէլէքլէ
սունան՝ տօթիլուգ դանը սունան
իլի տիր, քիւնլիւք թիւթիւ-
լէյէն՝ փուլթա թափընան իլի
տիր. հաղգան օնլար քէնտի
էօլարընը սէտիլէր, վէ ճան-
լարը՝ իրրահիլէթէրինտէն հաղ-
գուէր: Պէն տախի օնլարըն պէտ
հալմին սէյիւլ օնլարը գօրգաուդ-
լարընա օղաաճաղըմ: Ճիւն քի
չաղըրտըմ վէ ճէվապ վէրէն օլ-
մատը, սէյլէտիմ վէ տինլիւ:

մէտիւնէր . իւր նաղարըմտա եա-
րամաղըք իշէտիւնէր , վէ հազդ
հիմէտիւնի սէտիւնէր :

5 Բապպաւն սէտիւնիւ տինկէ-
յին . էյ ծնունդ սէտիւնտէն տիւթ-
րէյէնէր : պէնիմ իսմիմ ի-
շին սիգտէն իբրահէտիւ պի-
զի ըտտ էտէն գարնտաղարը-
նը տէտիւնէր քի . Բապպա իշ-
ղէթ յուռն . ամմա օ՝ սիգիւն
շաղղընիդ իշին կէտիւնէտէք :

6 Ըհհրտէն շամսթա սէտիւ հէյ-
քէլտէն պիր սէա՝ տիւնէնէրի-
նին ճէղատընը էտա էտէն Բապ-
պա :

7 պըն սէտիւ կէտիւն : Աղըք չէք-
մէղտէն էվէլէ տուրտու . աղ-
ընը կէմէգտէն էվէլէ էլքէք

8 տուրտու : Պունտէն կիպի-
քիմ իշիթտի , պունտիւնէրի-
շէլէր քիմ կէտիւն . էէր՝

պիր կիւնտէ մի հասիլ էտէր ,
թայիֆէ պիր տէֆատ մը տո-
ղար . զիրա Սիւն աղըք չէքտի-

յի կիպի հէման տուրտու
9 տուրտու : Պէն տուրտու
մէքէղնէն կէթիւնիւմ տէ տո-

ղուրթմաղն իմ տէյոր Բապպ-
էաթտ տուրտու պէն իքէն ,
ան Բաթիւ գաղար մը իմ տէ-

10 յոր Աղըք : Երուտաղմ իւ-
շաղ յուռն , վէ ծնուն իւ-
ղը էտին . էյ ծնուն հէվ սէվէն-

էր . էյ ծնուն իւղընիւն հէվ
էաա չէքէնէր՝ ծնուն իւ-
ղը

11 ու մէպուր յուռն : Թա քի սիգ-
նուն թէսէլլէ էալիւն մէմէլ-
րինտէն էմիպ տուրտու

12 Զիրա Բապպ պէյլէ տէր .
իշթէ պէն ծնա տէլլէթի ըր-
մաղ կիպի՝ վէ թայիֆէլէրին իշ-
ղէթին թաղըն չալ կիպի էա-

յաճաղմ , վէ էմէքէնիւնի-
գուճագտա գաղըրըլաճագ-
նը , վէ սիլլէր իւղըրինտէ

օխաճագտաղընը : Սիլլէ՝ ա 13
նապր պիրինէ թէսէլլէ վէրտի-
յի կիպի՝ էյլէ թէսէլլէ վէրէ-

ճէյիմ , վէ Երուտաղէման թէ-
սէլլէ պուլաճագտաղընը : Վէ կէ-
րէքէնիւնի , վէ էիրէյինի

14 մէպուր օլաճագ , վէ քէմիլէ-
րինիլ թաղէ օթ կիպի Ֆիլիպ-
նէքէք տիր . վէ Բապպա էլ

գուրտընտա պիլինէքէք , վէ
օ՝ տիւնէլէրինէ գաղապանա-
ճագ տըր : Զիրա իշթէ Բապպ՝

15 աթէլ իւ-
կէլլոր , վէ ծնուն
ա՛րապաղար գաղըրա կիպի

տիր . քի գաղապընը հէրաթի-
թի վէ թաղըրինի աթէլ ալէ-
վի իւ-
կէլլէրէնէ Զիրա 16

Բապպ՝ աթէլ իւ-
կէլլէրէնէ գաղըր իւ-
ճիւմէ թէլին չէրաա՝ թընը կէ-
րէքէք , վէ Բապպա մաղթու-
լարը չօղ ճիւճագ :

17 Պաղէլէրտէ օրթաաա օլան
պիր քիմանին տարունճա քէն-
տիւնէրինի թագտիա էտէլլէր ,

վէ Իաթէլինէր իւ-
թի վէ իբրահիլէթի վէ սըլանը
էէյէնէր պիրթէտէ հէլք օլա-
ճագաղար տէյոր Բապպ :

18 Զիրա
պէն տարուն ա՛մէլլէրինի վէ Ֆի-
քիլլէրինի պէլլէլ . վէ վագի՝

օլա քի՝ հէվ թայիֆէլէրին վէ
տիւնէրինի ճիւմէ էտէքէյիմ . վէ
տար կէլլա՝ ճիւլիւմի կէտիւ-
նէլլէր : Վէ տարաա նիւնիւ-

19 յաճաղմ , վէ տարուն գուր-
թալմաղընը թայիֆէլէրէ
կէտէլլէրէքէյիմ , էաթի Թարսի-

սէֆուղ վէ Ղուղ թիրէնաղ-
լարա՝ Թարէլէ վէ Յաւանա՝ ու-
ղաղ աաաղարա քի իսմիլ իշի-

10 մէտիւնէր վէ ճէլլէթի կէտիւն-
էր , վէ տար ճէլլէթի թայի-
ֆէլլէրտէ իապէր . էտէլլէր : Վէ 20

տարա՝ սիլլէն հէվ գաղըրտաղ-
ընը ճիւմէ թայիֆէլլէրտէն՝
աթէլ իւ-
կէլլէրինէ վէ ա՛րապաղար իւ-
կէլլէրինէ վէ գա-

Թըրլար իւն վէ հէճին տէվէլէրի
 իյէ ա'ղիղ տաղմա Կրուսաղէմէ
 Բապա փէշքէշ կէթիբէքէք
 Լէր'տէյոր Բապա, նիճէ քի իմ
 Բայէլ օղուլարը փաք գապատէ
 Բապալըն էվինէ փէշքէշ
 21 կէթիբիբըլէր : Աէ ծնւարտան
 տախի քեաշինլէր վէ Ղէիլի
 Լէր օվմադ իյին ալաճաղըմ' տէ
 22 յոր Բապաք Զիրա եարտատա
 ճաղըմ' ժէնի կէօք վէ եէնի եէր
 հուզուր'մնա աուրաճաղը կի
 Կիտէյոր Բապա, սիղին զիւր

րիյէթիիդ վէ ատընը Էյլէ
 տուրաճադ տըր : Աէ վաղի' օ. 23
 Լա քի եէնի սյաան եէնի սյա
 վէ շաբաթօտն շաբաթա' հէր
 Թէն պէնիմ' հուզուր'մնա սէճ
 տէ կէթէյէ կէլէճէք տէյոր
 Բապա : Աէ ծնւար չըգըր' պա. 24
 նա ա'սը օլան ատէմլէրին լէլէ
 րինի կէօրէճէքէր . զիրա օն
 ւարըն դուրթոք Էօլէյէճ'ք վէ
 աթէլի ժէօմէյէճէք . վէ ծնւար
 հէր Թէնէ Խըրաշիյէթ օլաճադ
 Լար :

ԵՐԵՄԻԱ

ՊԱՊ Ա

1 Բէնիամին ախարընսա Ա
 նաթովթապի քեաշինլէրտէն
 օլան Կեղիկա օղու Երեմիանըն
 2 սէօղլէրի ախր, քի օնա Զուգա
 փատիւաճը Ամն օղու Յովւա
 նըն կիւնլէրինտէ' օնուն փատի
 շաշլըլըն օն իւ չիւնճիւ ելըն
 տա' Բապալըն սէօղլա օղու
 3 Հէմ Զուգա փատիւաճը Յով
 սիա օղու Յովսկիմին կիւնլէ
 րինտէ' Թա Զուգա փատիւաճը
 Յովսիա օղու Սեգեկիանըն օն
 պիրինճի ելընըն Թէմամընա
 տէք' Երուսաղէմին Էսիր սիւ
 Թիւլիւիւ պէլինճի սյատէք օլ
 աու :
 4 Վէ պանա Բապալըն սէօղլա օ
 5 լուպ տէտի քի' Սէնի դարտա
 ետրաթմաղտան էվէլ սէնի պիւ
 աիմ, վէ սէն անա րաճմիտէն
 չըգմաղտան էվէլ սէնի Թադ
 տիս էյլէտիմ' սէնի Թայիլի

լէրէ փէյղամպէր նապա էթ
 տիմ :

Օլտէմ պէն տէտիմ' քի' Ա. 6
 ման' եա' Էֆէնտիմ' Բապա' իւ
 Թէ սէյլէմէյի սիլէմ' զիրա
 պէն չօճուղ ում' Լաքին Բապա 7
 պանա տէտի քի' Պէն չօճուղ
 ում' սէմէ . զիրա սէնի ճիւմէ
 կէօնաէրաիյիմ' կիտէճէքսին
 վէ սանա ճիւմէ Էմր Էթմիլի
 սէօյլէյէճէքսին . Օնարըն իւ 8
 զիւնտէն գօրգամ . զիրա սէնի
 դուրթարմադ իյին' պէն սէնին
 իյէ իմ' տէյոր Բապա :

Նոտն Բապա կէնի սաղպ' 9
 աղղըմա տագանտըր վէ Բապա
 պանա տէտի քի' իլթէ սէօղլէ
 րիմի սինին աղղընա գօտուլ :
 Պադ պու կիւն սէնի Թայիլիլէր 10
 իւզէրինէ վէ մէմէքէթէր իւզէ
 րինէ տիքտիմ' քի' քէքտէն դօ
 փարաօրն, վէ երգասըն, վէ
 հէրթէ Էտէսին, վէ պօղասըն .
 պինա Էտէսին վէ տիքէսին :

- 11 Հէմ՝ պանա Բապային պեղի՜ն
օրուայ Դէսիքի՜ քի՜ Նէ՜ կէօրնէ
յօրսուն Եա՜ Ներմիւս . վէ՜
Պատէմ՝ աղաճը չըպրուոս կէօ .
- 12 Ըիւյօրում՝ տէսիմ՝ . Օլտէմ՝
Բապայ պանա տէսի՜ քի՜ Էյի՜
կէօրտիւն . զիրա պին սէօղլում՝
տէն Էօթիւրիւ՜ . ընու իճրա կէթ
մէյէ ույանդ տուրուրում .
- 13 Անտէն իքիւնձի՜ տէֆա՜ պա
նա Բապայն սէօղլու . օրուայ՝ Նէ՜
կէօրիւյօրսուն տէսի՜ . վէ՜ տէ
սիմ՝ քի՜ Նէ՜ թուծաւնու
թէնձէրէ՜ կէօրիւյօրում՝ քի՜ օ
նուն Էիւղիւ փօրնաւա սոլղու
տուր .
- 14 Վէ՜ Բապայ պանա տէսի՜ քի՜
Պէլն եէրնի՜ ճիւմէ՜ սարկնլերի
իւղերինէ՜ փօրեաւտան թուծու .
- 15 շաճալ . Զիրա իլծէ պին փօր
նաւ մէմէքէթլերինին ճիւմէ՜
գմարէլէլերին չաղըրաճաղըմաւ .
յօրի՜ Բապայ , վէ՜ կէկիւ հէր պի
րի թապլծըն Երուսաղէմ՝ դա
փուլարնին ալղընաւ՝ վէ՜ չէփ
չէվէ օնուն հիսարարը գարշը
սընտա՜ վէ՜ Յուդանըն հէփ շէ
հրէլերի գարշըսընտա գուրսմձագ
լար .
- 16 Վէ՜ պէնի պըսաղղայ լոյ
րի ալահչարա պուխուր Էադ
տըղլարը վէ՜ Էլէլերինին ա՛մէլէ
րինէ սէճուէ գըլարդլարը հէփ
հարմաղղըղլարը սէպէպինտէն
օնլարա չէրիթ լէլերիմ սէօյլէյէ
ճէլիմ .
- 17 Իմիտ սէն՝ պէլնին գուշատըպ
գալը , վէ՜ աան հէփ Էմի՜ Էթ
սիլիմի օնլարա սէօյլէ . օնլա
րնէ Էիւղլանտէն դօրդմա , օլմա
յա քի՜ սէնի օնլարն հուղու .
- 18 րունտա շաշըրուայրմ . Վէ՜ պէն
իլծէ պու կիւնպէնի ճիւմէ՜ սի
յարն լւղերինէ Յուդա փառի
չաշարնա՜ սէրվէլերինէ՜ քէա .
հինլերինէ վէ՜ տիյարն գալմընա՜
մէթին չէհր վէ՜ տէմիւր տիրէք վէ՜
պաղըր հիսարար կիպիգաուում .

- Վէ՜ սէնին իլէ ճէնք Էմի՜ ճէլեր , 19
ամմա սէնի եէնէմէյէճէլեր .
զիրա սէնի գուրթարմադ փէն
պէն սէնինիլէ իմ տէյօր Բապա
- ՊԱՊ Բ
- 1 Է պանա Բապայն սէօղլու
օրուայ տէսի՜ . կիլծ , վէ՜ Եղու
սաղէմիմ՝ գուլաղլարնա չաղը
րուայ տէ՜ քի՜ Բապայ պէօյլէ տեր
Չէօլտէօր Էքիլմէմիւ շէրտէ ար
տըմձաճիթտիլինտէ՜ սանա օ
լան կէնձիլղինտէլի ինպէթլ
կէլնլէլերինին շիւհապպէթլին
ինթըրմա կէթիլերիմ . Գարա
- 3 Ել Բապայ աղղի իսի , մաշ
սուլունուն թուրփանտալ իսի
օնու հէփ եէյէնլեր՝ սուլղու օլ
տու , օնլարա պէլա կէլտի՜ տէ
յօր Բապայ . Բապայն սէօղլու
- 4 Իիւ տէնկէլին՝ Էյ՝ Յաղը Էվ
վէպիլըպէլ Էվինին ճիւմէ՜ գա
պլէլէլերիա Բապայ պէօյլէ տեր .
- 5 Պապալարնըղ պէնտէնէ՜ քէմ
լիք պուլտալար քի՜ պէնտէն ի
րադ օլտուլար , վէ՜ պաթըլը
ղն արտընձա կիտիպ՝ պաթըլ
օլտուլար .
- 6 Վէ՜ տէմէպիլեր քի՜
Պիզի Մըրը տիյարնտան չը
գարան Բապայ հա՛նի , օլ քի՜
պիզի չէօյտէ՜ պէնապան վէ՜ չու
գուր Էէլտէ՜ ըսաղ վէ՜ Էօլմա
կէօլէէփ օլան եէրտէ կէլարիմ ,
օլ եէրտէ քի՜ օնտան ինսան կէչ
մէսի , վէ՜ օնտա առնմ՝ աքլին
օլմաար .
- 7 Վէ՜ սիզի մահալտար
տիյարա կէթիլտիմ՝ քի՜ օնու
մահալտունու վէ՜ ինվէթլին եէ
յէսինիլ . ամմա սիլ վարըպ՝
տիյարըմք՝ մուրտարալտըրը ,
վէ՜ միւլքիւփա մէրուհ Էթաի
նիլ .
- 8 Քէահինլեր՝ Բապայ հա՛նի
տէմէտիլեր , վէ՜ թէվաթիլ թու
թանլար՝ պէնի պիլմէտիլեր , վէ՜
չօպանլար՝ պանա ա՛լը օլտուլար ,
վէ՜ փէլղամպէլեր Բահալ իլէ

- յիւշլամպերէք էթտիւր , վէ
 ֆայիտէ էթմէլէն շէյլէր ար .
 9 տընձա կիթտիւր : Մնուն ի .
 չիւն տիգին իշէ տահա նիգա՝
 էտէճէյիմ՝ տէյոր Բապպ ,
 հէմ օղուլարընըն օղուլարը
 10 իլէ նիգա՝ էտէճէյիմ : Զիրա
 կիթտիմ աստալարընա կէչին , վէ
 պագըն , վէ կէգարա կէօնաէ-
 րին , վէ դայէթ տիւշիւնին , վէ
 պագըն պէյլէ շէյ օղու՞մնու :
 11 Հիւ թայիֆէ ալահլարընը՝
 պաթուսուս օնլար Ալահ տէ-
 յիւր իբէն տէյիլթիրտիմ .
 լաբին դավմըմ՝ շանըն ֆայիտէ
 էթմէլ շէյ իլէ տէյիլթիրտի :
 12 Եա՝ կէգըլէր՝ պունտան էթիւ-
 րիւ հէյոան օղուն , վէ իւրբիւպ
 դայէթ իլէ շաշըն տէյոր Բապպ :
 13 Զիրա գաւմըմ իբէ հարամազըդ
 իլէտի . պէն հայաթ սուլարը
 փունկարընը թէրք էթտիւր քի՝
 քէնտիլէրինէ տարնճլար՝ սու
 թութմազ չաթլազ տարնճլար
 14 դազլար : Իսրայէլ դո՞ւ մու
 սուր , եօթսա դո՞ւ էվաթը
 մը տըր . օ նի՛ չիւն եազմա օլա
 15 Օնուն իւզէրինի կէնճ արսան-
 լար պաղըրըպ՝ սէտէրինի չըգար-
 տըլար . վէ օնուն տիյարընը վի-
 րան գօտուլար , շէհրէրի եան-
 տըլար տէ՝ սաբին օլան եօդ տուր :
 16 Մէմփիսիւրին վէ Տափնալըա-
 րըն օղուլարը պիլէ՝ սէնին պա-
 շընըն թէփէսինի գըրօղար :
 17 Պունու սէն քէնտի իւզէրինէ՝
 Բապպ Ալահընը սէնի եօլտա
 կէթիւրիւր իբէն թէրք էթտի-
 յին իշիւն կէթիւրմէտին մի :
 18 Վէ չիմաթ Մըրըր եօլունտա՝
 Միփու սուլարընը իշմէյի նէ իշին
 լար , վէ Ասուր եօլունտա՝ ըր-
 մաղըն սուլարընը իշմէյի նէ ի-
 19 շին վար : Եարամազըղըն սէնի
 թէփիպ էտէճէք , վէ ի՛ սեանիւ-
 րին սէնի թէփաթի էտէճէք . իմ
 տի պիլ վէ կէյոր քի Ալահըն

Բապպը թէրք էթտիյին վէ սէն-
 տէ գօրգում օլմաաղը՝ քէթիւ-
 վէ աճը տըր տէյոր ա՛լքէրլէրին
 Բապպը էֆէնտիմ : Զիրա քի 20
 սէնին պօլունտուրուլունտա չօգ-
 տան պէրու գըրաթըմ , սէնին
 պաղլարընը դօփալտըմ , վէ սէն՝
 Գուլուգ էթմէմ տէտին . շէյ-
 լէ քի հէր էիւճէ թէփէ իւզէ-
 րինտէ վէ հէր հէլիլ աղաճ ալ-
 թընտա ֆաշիլէ եաթտըն : Պէն 21
 իօս սէնի խասա սամա՝ պիլթիւլ-
 լիյէ խաթա թօնու՞մ տիքմիշ ի-
 տիմ . իմաթ նէ՞ աճէպ պանա
 եապանիւտամա պօղուգ չուպուգ-
 լարընա տէօնտին : Էյէր նաթ- 22
 րօն իլէ հայգանուպ քէնտիլէ
 դալէայը տա չօղլթտան , եա-
 րամազըղըն հուզուրումտա լէքէ
 կիսիլ գալըր՝ տէյոր էֆէնտիմ
 Բապպ : Պէն միգրտարանմա 23
 տըմ , Քահաղիմին արտընձա
 կիթմէյիմ՝ նի՛ճէ տէյէ պիլթի-
 սին . վատիտէ քէնտի եօլունա
 պագ , նէ էթտիյինի պիլ էյ
 եօլտըրընը աղլունէ սուլանի էյ-
 նի հէճին : Զէօթ փըլըլը՝ եէլի 24
 ձանընըն շէհլէթի իլէ նէֆէսէ-
 նէն եապան եշէյինի դըղընը
 ղընտան քի՞մ տէօնտէրի պիլթիւ
 օնու ճիւմէ աղայանլար եօրուլ-
 մաղար , նլար օնու տընտա
 պուլտըրըն : Այալընը եաղն 25
 օլմադասն՝ վէ պօղաղընը սու-
 սուղուդտան սագընտըր . սէն
 իսէ՛ Զարէ եօդ , խայլը , չիւն
 քի եաղտըր սէվմիլմ , վէ օն-
 լարըն արտընձա կիտէճէյիմ
 տէտին :

Իսրայէլ թութուլառընտա 26
 ութանտըղճիպի՝ Իսրայէլ էվի
 տաթի կէրէք քէնտիլէրի՝ փա-
 տիշահլարը՝ սէրվէրլէրի՝ կէրէք
 քեահիլէրի վէ փէյրամպէրէ-
 րի էօյլէ ութանաճադ տըր , օն- 27
 լար քի ալահա՝ Սէն պապաթ
 սըն , վէ թալա՝ Պէնի սէն տօղուր-

- առն տէրէր: զիրա պանա տէ-
ջիլ էիւզ իլլա արդա տէնտէր.
տիլէր. ամմա պէլալարը վագ.
Թընտա՝ Դալդ, վէ պիզն գուր.
28 Թար տէյէճէքէր: Լաբին քէն.
տինէ եափաղըն ալաշարըն
Հա՛նի, սէնին պէլան վագթըն.
տա՝ սէնի գուրթարա պիլըրէր
իսէ՝ գալգսընլար. զիրա ալաշ.
լարըն՝ շէհըրէրինին սայըսընա
29 կէօրէ տիր՝ եա՝ Յուգա: Պէնիմ
իլէ նի՛շին նիզա՝ էտէրտինիլ.
սիզ հէփինիլ պանա աճը օլ
30 սոռնուղ՝ տէյօր Բապպ: Օլուլ-
լարընըը նաֆիլէյէ տէյտիւմ,
Թէրպիյէ դապուլ էթմէտիլէր.
գըլճընը՝ խարապ էտիճի արու-
լան կիպի փէյղամպըրէրինիզի
էէտի:
31 Եա՝ պու տէվը Բաբէլէրի՝
Բապպըն սէօղինէ պագըն. Պէն
Խարայէլէ չէ՛ օլ մի իտիմ, Եօխսա
գարանը՞ գ տիյար մը իտիմ.
պէնիմ գավըմ՝ նէ՛ իշին՝ Բէն-
տի պաղմըգա կէզերիզ, արթըգ
32 սանա կէլէյիլ տէրէր: Գըղ
պէղէյինի՝ կէլն զիյնէթինի
ոռնուտի՛ր մի. գավըմ իսէ
պէնի հիսապսըղ կիւնէր ու.
33 նութաու: Մուհապպէթ արա-
մագ իշին՝ Եօլունու նի՛շին էյի
կէօթէրէրտին. օնու՛ն իշին
սէն՝ Եօլարընը եարամաղ գարը.
34 Լարա տախի էյրէթտին: Հէմ
սէնին էթէքէրինտէ սուչսուղ
ֆուգարա ճանլարընըն գանը
պուլունտու. օնու՛ կիղլիճէ
արայարագ պուլմատըմ, իլա
հէփ պու չէյլէրին իւղէրինտէ
35 պուլտում: Սէն իսէ՝ Սուչսուղ
օլտուլում իշին զաղապը պէն
տէն էլպէթ տէնիճէք տիր տէր-
սին. իլթէ պէն սէնին իլէ Պէն
կիւնա՛ իլլէմէտիմ տէտիյին ի-
36 ջին՝ տա՛վա սիւրէճէյիմ: Նիւ-
ջին Եօլունու տէյիլթիրմէ ի-
ջին՝ պու գատար կէզերտին.

սէն՝ Ասուրտան ութանաղըն
կիպի Մըսըրտան տախի ութա-
նաճագըն: Սէն պուրատան 37
տախի՝ էլէրին պաղն իւղէրինտէ
օլարագ ջըգաճագըն. զիրա
Բապպ սէնին իթիմատարընը
րէտու էյլէտի, վէ օնլարտան
խայր կէօրմէղտին:

ՊԱՊ Գ.

Տէրէր քի՛ Պիր քիմսէ գա. 1
ըրընը պօշար իսէ, վէ օնտան
կիպի գալյի բօճայա վարըր ի-
սէ, օ՛ պիր սահա օլ գարըլա
տէնէր մի, օլ տիյար հէր
վէճ՛ իլէ մուրտարլանմաղըն.
լաքին սէն՝ չօգ աղբլար իլէ զի-
նա էթտին իսէ տէ, էինէ պա.
նա տէն՝ տէյօր Բապպ: Կէօղ 2
լէրինի պալըլարա գուլար, վէ
պագ՝ նէրէտէ ֆաշիլէլէք էթ-
մէտին. սէն օնլար ֆիլին՝ չէօլ-
տէ Արապի կիպի Եօլար իւղէ-
րինտէ օթուրտուն. վէ զինալա-
ըն իլէ հէմ եարամաղ լըղն իլէ
էէրի մուրտարլատուն: Իմտէ 3
եաղմուրլար մէն՝ օլունտու, վէ
սօն պէհօր եաղմուրու օլմատը.
վէ ալըն՝ ֆաշիլէ գարընընքի
կիպի օլտու. ութանմայը Թէրք
էթտին: Ըլմտէն սօնկրա պա. 4
նա չաղըրմայաճագընըն քի՛
Եա՝ Պապամ կէնճէլիյիմն սօս-
թու սէն սին. Իպէտէն քին 5
Թութա՛ր մի, տայիմա սագլար
մը. իլթէ պէօլէ սէօլէտին, վէ
գատիլթ՝ օլտուլուն գատար եա-
րամաղըգ իլլէտին:

Վէ Յովսիա փատիշա՛ն 6
կիւնէրինտէ Բապպ պանա տէ-
տի քի՛ Ասը Խարայէլն իլլէտի-
յինի կէօրտիլն միւ. օ՛ հէր
էիւճէ տաղըն իւղէրինէ վէ հէր
էէլլւ աղաճըն ալթնա կիթտի,
վէ օրատա զինա էյլէտի: Վէ 7
կիւնլարըն ճիւմէմին իլլէտէք.

- տէն սօնկրա տէսիմ քի՛ Պանա տէօն , ամմա տէօնմէտի . վէ
օնուն խայլն գրգ գարընտաշը
- 8 Յուգա պանուն կէօրտիւ : Վէ
կէօրտիւմ քի՛ ա՛սը Իսրայէլ
ղինա էթտիյի սէպէպտէն օնու
պօշյըպ թաղոնամէսինի վէր-
տիմ իսէ տէ , եինէ օնուն խա-
յըն գրգ գարընտաշը Յուգա
գօրգմատը . իլա կիտիպ՝ օ տա .
- 9 ին ղինա էյլէտի : Իմտի վագի՛
օլտու քի ղինասընն հասէպի
իւէ եէրի մուրապըտը . չէպի
քի թաշ իւէ վէ աղաճ իւէ ղիլա
էյլէտի : Վէ պունուն ճիւմէսի
իւէ տախի՛ օնուն խայլն գրգ
գարընտաշը Յուգա պիւթիւն
էիւրէքտէն պանա տէօնմէտի ,
իլա եաղանտան քէօնպիա՛ տէյօր
Բապպ :
- 11 Վէ Բապպ պանա տէտի քի՛
Ասը Իսրայէլ քէնտինի խայլն
Յուգապան ղիյատէ սատըգ չը .
- 12 գարտը : Կիթ պու սէօղէրի
փօրեասա տօղու Նիտա էտիպ
տէ քի՛ Տէօն քէն՝ եա՛ ա՛սը Իս-
րայէլ տէյօր Բապպ . ղաղապը-
մը իւղէքիւղէ տիւլիւրմէմ . ղի-
րա պէն ինայէթլու իմ տէյօր
Բապպ , էպէտէն քին թութ .
- 13 մամ : ՂԱճաքէարամաղըղընը
պիւ քի՛ Ալթաճն Բապպա ա՛սը
օլտուն , վէ երալընը՝ հէր եէ-
շիւ աղաճն տլթընա եատլէրէ
տաղըթաղն , վէ սէօղիւմէ իթա-
ա՛թ էթմէտինիգ՝ տէյօր Բապպ :
- 14 Տէօնիւն է՛յ ա՛սը էվատար տէ-
յօր Բապպ . ղիւրա պէնտիղի
րէտա էթտիմ իսէ տէ , պիղի
չէհրտէն պիւրէր վէ գապիլէտէն
իքիւրէ աղաճ . թիօնա կէթիլէրէճէ ,
- 15 իմա՛ Վէ սիղէ՛ իիւրէյիմճէ
չօպանլար վէրէճէյիմ , չվէ սիղի
իւմ ու ֆէհմ իւէ կիւտէճէքէր :
- 16 Վէ վագի՛ օլա քի՛ սիւղ օլ
կիւնլէրտէ տիյարտա չօղալըպ
մէյվէտարօղունճա տէյօր Բապպ ,
- արթըգ՝ Բապպն ա՛յտ սանտու-
ղու տէմէյէճէքէր , վէ օ՛ ա՛գլա
կէլմէյէճէք , վէ օնու խաթ-
րա կէթիլէրէճէքէր , վէ ղի-
յարէթ էթմէյէճէքէր , վէ պու
արթըգ օլմայաճագ : Օլ ղէման , 17
տէ Երուսաղէմէ՛ Բապպն թախ-
թը չաղըրաճագլար , վէ ճիւմէ
թայիֆէլէր օնա՛ Բապպն իսմի
իլին Երուսաղէմէ՛ ճէմ՝ օլա-
ճագլար . վէ արթըգ եարամաղ
էիւրէքէրնին փէքլիյի արտըն .
ճա էիւրիւմէյէճէքէր : Օլ 18
կիւնլէրտէ՛ Յուգա էիւ Իսրայէլ
էվլ իւէ կիտէճէք , վէ իփիտ պէ-
րապէր փօրեաս տիյարընտան՝
պտապալարնա միւլէ վէրտիյիմ
տիյարա վարաճագլար : Ամմա 19
պէն տէտիմ քի՛ Սէնի Նի՛ճէ օ-
ղուղլար արասընա գօյուպ սանա
օլ արղուլու տիյարը՝ թայիֆէ-
լէր ա՛սքէրէրնին կիւղէ միւլ-
քիւնիւ վէրէյիմ . վէ տէտիմ
քի՛ Պանա Պապամ չաղըրասըն ,
վէ արտընտան տէօնմէյէսին :
Թաճիգան՝ է՛յ Իսրայէլ էվլ՝ 20
գարը գօճապընա խայլնըգ էթ-
տիյի կիպի՛ պանա խայլնըգ
էթտինիգ տէյօր Բապպ :
- Պայըլլարտա սէս՝ Իսրայէլ օ 21
ղուլարընն եալարըլլարընն
աղալընը ինտիտի . ղիւրա օնլար
եօլարընը պօղտուլար , քէնտի-
լէրին Ալթաճ Բապպ ունութ
տուլար :
- Է՛յ աճը օյուղար՝ տէօնիւն , 22
պէն սիղին իսէանլէրնիլի օն-
կուլտալըմ .
- Էթմէ պիղ՝ սանա կէլրիլը ,
ղիւրա սէն՝ Բապպ Ալթաճմըղ
սըն : Թաճիգան թէփէլէրտէն 23
տաղլար չօղըրաղընտան իփ-
նաֆիլէ տիւր . հագգան Իսրայէ-
լն խէլարը՝ Ալթաճմըղ Բապպ-
տան տըր : Չիւն քի՛ կէնճլիյի 24
միգտէն պէրու պապալարընըն
էմէյինի՛ օնլարըն գօյուլլարընը

25 և սրբալուրդն՝ օղուլարնը և
գրգռալուրդն ալըպ եհան : Այլ-
պըմըդուս եաթարդ, և սիրդ
րեղալն թիփը էօրթէր . զիրա
կենձիկ թիփտէն թա պու կիւ-
նէտէք հէմ պիղ հէմ պապա-
լարըմըդ : Ապուհըդ րապապ
կիւնահ իշէտիք, և Ապահը-
մըդ րապապն սէօղիւնէ ինծաթ
էթմէտիք :

ՊԱՊ Դ

- 1 Եւ ի տէօնէր իսկն եա իս-
րայէլ տէյօր րապպ պանա
տէօն . և էյէր մէքրուհաթընը
հուգրուուման կիտէրի իսկն ,
2 օլտէմ սիւրիւմէյէնձէքսին : Եւ
կէրէքըք իւզըն և հագդ իւզըն
և սասաղաթ իւզըն՝ րապպ
աղ տըր սէյիւ եէմին էտէ-
ձէքսին . և թայիֆէլէր օնուն
իւէ միւպարէքէնէձէքէր , և
օնուն իւէ իֆթիար ետէձէք .
3 էր : Զիրա րապպ Յուդա և
Երուսաղէմ ատէմէրինէ պէօ-
լէ տէր . Բէնսիւրէրնիդէ չիֆթ
սիւրիւմէմիւ ետր թիմար է-
տին , և տիքէլէր արասընտա
4 էքմէն : Եւ Յուդա ատէմէրի
և Երուսաղէմ սաքինէրն րապ-
պ սիւննէթ օլուն , և էիւ-
րէյինիղն սիւննէթ սիղլիյինի
կիտէրին . օլմայա քի սիղլն եա-
րպմաղ աճիլէրնիդտէն էօթիւ-
րիւ զազապըմ թէ՛ իկիլի չը-
գըպ եադա : և սէօնտիւրէն
օլմայա :
5 Եւ Յուդա տա խապէր էտին , և
Երուսաղէմէն նիտա էյէյիկ
տէյին քի Տիարտա սօրու չա-
լուն . պիք չաղըրպ տէյին քի
ճէմ՝ օլունիւ և հիարըլ շէնր .
6 էրէ կիրէլմ : Սքիպա աղրու
պայրազ դարըրըպ դալն ,
տուրման . զիրա պէն փօրէս
տան պէլա՝ և պէօիւք գըրղըն

կէթիւրէձէլմ : Արսան ինին ⁷
տէն չըդալ , և թայիֆէլէր
գաթլ էտէն մահալինտէն կէօչ-
տիւ , չըդալ քի սէնին տիյա-
րընը վերան դօյա , շէնրէրն
սաքինէն էօգ խարապթ պըրա-
ղըրա : Պուհուն իշէն չուլար ⁸
գուշանն և եաղ չէքիպ ֆիլան
էպին . զիրա րապպն խըլմու
դաղապը պիղտէն տէօնտի :
և է վադի՝ օլա քի օլ կիւնտէ՝ ⁹
տէյօր րապպ փատիշահթիւ-
րէյի և սէրվէրէրն էիւրէյի
տիւքէնէձէք , և քեաճինէր
չաշաճադ , և փէյլապէրէր
հէյիան օլաճաղար :

Օլտէմ տէտիմ քի էյիւս ¹⁰
եա էֆէնտիմ րապպ և թահ-
գիլան սէն պու դալմը և Երու-
սաղէմի՝ Սիդէ սէլամէթ օլաճադ
տէյէրէք պիւքիւլմէյէ օլտաթ-
տն , և դըրձ ճանապէք տէյ-
տի :

Օլ զմանտէ պու դալմա և ¹¹
Երուսաղէմ տէնէձէք քի գալ-
մըմ գըղըրն էօլունա չըտէ
պայըրլարն գուրու ըիւղկիարը
օլաճադ , պու՝ սալուրմագ ի-
շիւն տէյիլ , և սըրդլամագ ի-
շիւն տէյիլ տիւ . Պանա պուն ¹²
տան աղղուն ըիւղկիար կէլ-
ձէք . շիմսի պէն սախի օնարա
հիւքմէր թադրիւր էտէձէլմ :

Իլթէ պուրուլար կիպի չը ¹³
գաճադ , և օնուն արապալարը
գաղըրպ կիպի աթլարը գա-
թալան էէյիլ թալաճադ . վալ
պիղէ , զիրա խաշպպ օլտուդ :
Եւ Երուսաղէմէ փիթէրէյինի եա ¹⁴
րամաղըրտան էայդա , դաքի
խէրաս պուլանն և տէնին յո-
րամաղ նիյիթէրն նիւէյտէք
սէնին տէրպէնտէ գալըրլար :
Զիրա Դիմտան պիւր սէս խա ¹⁵
պէր վէրիպ Եփրէմ տաղընտն
տէրտ նիտա էտէր : Թայիֆէ ¹⁶
էրէ անկաղըն , իլթէ Երու

- տաղէմին ա՛լէյհինէ նիտա էտին
քի՛ ուզազ էերտէն մուհասերէ
էտէնէր կէլլոյգոս՝ վէ Յուդա
շէհրէրինն իւղէրինէ սէսլէրի:
- 17 Նի սաղ վէրերէր: Օնուն իւղէ-
րինէ՝ շէփ չէվրէ թարա պէքլէ-
րինէր կիպի՝ օլաճագլար: Ղի-
րա պանա ա՛սը օլտու՝ տէյօր
- 18 Բապ: Պու շէյրէրի սանա՝ եօլ-
լարն վէ ամէլլէրին կէլթրաի: Կու
էարամաղլըղն տըր: Ղիրա
աճը տըր: Շին քի երարէյինէ
աէք տէյտի:
- 19 Պաղըմ՝ պաղըմ՝, երուէ-
յիմին վէրտէլլէրնէտէք իսա-
թա իմ: Երարէյիմ պէնի իղթի-
բապէ գօր, սիւքիւթ էտէմէմ: Շին
քի սէն՝ եա՛ ճանըմ, պօ-
րունուն սէսինի՝ ճէմէին կիւլ-
- 20 պէանըինի իղթտին: Ղրքըն
գըրղըն իւղէրինէ՝ նիտա օլու-
նուր, Ղիրա ճիւմէ եէր խարապ
օլույօր: Շատըրլարմ ալլէա
սըղ՝ փերտէլլէրմ պիր անտէ
- 21 խարապ օլտուլար: Նիշէյէտէք
պայրաղլըփէրիւպ՝ պօրու սէսի-
նի իշիւղէճէյիմ:
- 22 Ձիրապ գալմըմ տէլն տիր,
պէնի պիւմէտիւր: Տըլար տիվա-
նէ օլուլար տըր, վէ ծըլարտա
թէհմ եօգ տուր: Տըլար քէօ-
թիւլըք էթմէքտէ ալմէր ալլըր,
ամա էյլք էթմէք պիւմէղէր:
- 23 Լէրէ պագտըմ, վէ իլթէ թէ-
հէ վէ հալն խի: Կէօքլէրէաճա-
խի պագպը՝, վէ ըջգլարը եօղ ի-
- 24 տի: Տըլարա պագտըմ, վէ իշ-
թէ տիլթերէր իտի, վէ ճիւմէ
թէփէլէր սալլանըրադ իտի:
- 25 Պագտըմ վէ իլթէ ատէմ՝ եօղ
իտի, վէ կէյիւն հէփ գուլլարը
- 26 Եղալըլար իտի: Պագտըմ վէ
իլթէ մէյվէտար եէր չէօլ օլ-
մուշ իտի, վէ հէփ շէհրէրի
Բապալն հուգըրունտան՝ ծնուն
խըլմ ու զագապը երուինտէն
Եզըլըլլար իտի:
- 27 Ձիրա Բապապ պէյլէ տէր: 27
Պիւթիւն տիյար վիսան օլաճագ-
ամա թէքիլ տիւքէթմէյէճէ-
յիմ: Պաւուն իւղէրինէ եէր 28
եաա չէքէճէք, վէ եօգարտան
կէօքլէր գարարաճագ տըր: Շին
քի սէյլէտիմ, նիլէթ թէմիմ,
վէ փիլման օլմայաճաղմ, հէմօն
տան կէրի տէօնմէյէճէյիմ: Ալթ 29
լըլարն վէ թիրէնտաղարմ սէ-
սինտէն պիւթիւն շէհր գաջա-
ճագ, ծըլար սըգ չալըլարա կի-
րէճէլլէր, վէ գալալարա չքգա-
ճագլար: հէր շէհր թէրք օլու:
նուպ՝ նըլարտա քիման սաքին
օլմայաճագ: Ալէ սէն եա՛ փո՛ 30
րան օլմուշ՝ նէ՛ իլլէյէճէքիւն: Են
ալլար կիլինսէն, քէնտիկի
ալթուն զիյնէթլէր իլլէ պիլլէ
սէն, կէօքլէրինի սիւքիւթիւպէօք
յիւթսէն պիլլէ նափիլէ տօնա
նըսուն: ալլըլարն սէնի ըհտ
էտէրլէր, ծըլար սէնին ճանընը
արարլար: Ձիրա ալլըր չէքէն 31
գարընն կիպի իլթիլի տօղու-
րանն կիպի պիր սէն իլթտին:
Սին գըղլըն սէսինի՝ քի՛ աշ
չէքիպ էլլէրինի աջարապ քէր քի՛
հալն վալ պանա, Ղիրա գա-
թիլլէր սէպէպինտէն ճանըմ
պայրլար:

ՊԱՊ Ե

Երուտաղէմին սօգաղարն 1
տա տօրաղն, վէ հալա պողըն,
վէ պիլլին, վէ ծուն մէյտալա-
րնտա արալըն, էյեր աաճմպու-
լա պիլլեր իսէնիլ, էյեր շէրն-
ալթ կէօրէն՝ հագգը արալան վար
իտէ, պէն օլ շէհրէ ալթ էտէ 2
յիմ: վէ էյերքիլ Բապապ սաղ
տըր տէրլէր իմէ տէ, Եալան
եէմին էտէրլէր:

Եա՛ Բապապ՝ սէնին կէօղլէրին 3
կէրէլլէյէ տէյիլ մի: Տըլար
տէյտին, ամա աճըմաղլար:

4 նւարը տիւքեթտին, ամա թէ
 տիպի դապուէ կեմէքտէն խա
 5 կեթտիւր. եւ զերնի դայտան
 դաթը կեթտիւր, տէօմէքտէն
 6 իպա կեթտիւր: Վէ պէն տէ.
 տիմ քի՛ Հադգան պունար
 7 ֆուգարա տըր, տիվանէ օլտու
 8 ար. զիրա Բապպն եօլունու
 9 քէնտիւրն Ալաշնըն շէրիա՛.
 10 Թնը պիւմէդէր: Պէն պէջիւք
 11 քիմէկէրէ կիտիպ՝ ընար իւէ
 12 սէջլէշէճէյիմ՝ զիրա ընար
 13 Բապպն եօլունու՝ քէնտիւրն
 14 Ալաշնըն շէրիա՛ Թնը պիւտի
 15 ւր. ամա ընար պիւրէքտէ պօ
 16 յունուրուղու գըրուրար, պաղ
 17 արը դօփարարար:
 18 Օնուն իշին ընար օրման
 19 տան արալան վուրաճաք, ընա
 20 րը շէյլէրն գուրաու հէլաք է
 21 տէճէք, ընարն շէյլէրի իւ
 22 զերնտէ դափլմն պէքլէյէճէք,
 23 ընարտան հէր տիւարը չըգան
 24 երթըրաճաք տըր. զիրա գա
 25 պահաթարը չօլաթը, իսեաւ
 26 ւրի արթօր:
 27 Սան պունուն իշին նիճէ
 28 ա՛ֆլ էտէյիմ, օղուարըն պէ
 29 նի թէրք էթտիւր, վէ Ալաշ
 30 օլմայնար իւէ եէմի կեթտիւր.
 31 վէ պէն ընարը տօյուրտուղու
 32 տա, ընար զլնա կեթտիւր, վէ
 33 տիւրիւրէճէ ֆահիշէ էվնէ վար
 34 տըրար: Սապահտան պէսլն
 35 միւ ամար իտի օլտուար, հէր
 36 քէն գօնուտունուն դարըսնա
 37 քիշնէր: Պու շէյլէր հադգան
 38 եօգըմմայաճաք մի իմ տէյօր
 39 Բապպ, վէ պունուն կիպի օլան
 40 Թայիֆէտէն ճանըմ ինթիգամ
 41 անայաճաք մը:
 42 Հարարըր իւթիւնէ չըգըպ
 43 երդըն, ամա տիւքեթմէն. օ
 44 նուն պէտէկէրնի կիտէրն,
 45 զիրա ընար Բապպն տէյիւ
 46 տիւր: Զիրա Իարպէլէմի վէ
 47 Յուգա եկի՛ պանս հէր վէճէ

իւէ իտյանէթլըք էթտիւր աւ.
 1 յօր Բապպ: Բապպ ինքեալ
 2 էտիպ՝ Օ տէյիւ տիւր, վէ իւգէ
 3 րիմիգէ պէլա կէլմէղ, հէմ գը
 4 լըճ վէ գըթլըք կէրմէյէճէյիւ
 5 տէտիւր. վէ փէյլամպէրէր
 6 եէլ կիպի օլտուար, վէ քէ
 7 լամ ընարտա եօգուր. ընա
 8 րա էօյլէ օլուր:
 9 Օնուն իշին ա՛մքէրէրն Աւ
 10 լաշը Բապպ պէյլէ տէր. Պու
 11 սէօղիւ սէյլէտիլնիւ իշին,
 12 իլթէ պէն՝ սէօյլէրիմ սէնին
 13 աղգընտա աթէշէ վէ պու դաւմը
 14 օտունա տէօնտէրէճէյիմ, վէ
 15 ընարըր թէլէֆ էտէճէք տիւր:
 16 Իշթէ պէն սիգնիւ իւղէրնիգէ ու
 17 դադտան պիւր Թայիֆէ կէթի
 18 րիւրիմ՝ եա՛ խարպէլ էվի՛ տէ
 19 յօր Բապպ, զօրու Թայիֆէ
 20 տիւր, դատիմ՝ Թայիֆէ տիւր
 21 ծուն տիլնի պիլմէտիլնի՝ վէ
 22 սէյլէտիլնի սնկլամարըն
 23 Թայիֆէ տիւր: Օնարըն Թիւ
 24 քէշի՛ աղք մէղար կիպի տիւր.
 25 Ճիւմէտի դահրմանար տըր:
 26 Վէ սէնին պիլմէտիլնի հէմ էքմէ
 27 յիւի, օղուարըն վէ Գըզա
 28 րընըն եէյէճէյիւ եէյէճէք,
 29 գօյունարընը վէ քըզըրըրըն
 30 եէյէճէք, պաղարընը վէյին
 31 ճիւրէրնի եէյէճէք տիւր. սէ
 32 նին կիւմէտիլնի հիսարը շէ
 33 հրէրնի գըլըճ իւ խարապ է
 34 տէճէք տիւր: Ամա օլ կիւմէ
 35 տէ տախի՛ տէյօր Բապպ՝ սիւր
 36 տիւքէթմէյէճէյիմ: Վէ վադի՛
 37 օլա քի՛ Պունուն ճիւմէտիլնի Ա
 38 լաշիմը Բապպ պիլգէ նէ՛ տէ
 39 պէպտէն էյլէտի տէր իսնիւղ,
 40 ընարա տէյէսին քի՛ Սիղ նիճէ
 41 պէնի թէրք էտիպ քէնտի տիւր
 42 րընըգտա ետա աղմէշարա իպա
 43 տէթ էթտիլնիլ իւէ. էօյլէճէ
 44 սիլնի օլմայն տիւրտա եա
 45 պանճըրար գուլուգ էտէճէք
 46 սիւնիլ:

- 20 Պունու Յակոբ էվնաէ խա-
պէր էսին վէ Յուդատա պիտի-
21 ըբայ տէյին . Հալա պունու տինկ
լէյին եա՝ տիվանէ վէ Ֆէհփի օլ-
մայան գաւմ . քի կեօղէրինիդ
վար՝ ամմա կեօրմէ զսինիդ , գու-
22 մեղմինիդ . Պէնաէն գօրգմա՝ զմը-
սընրգ՝ աէյօր Բապալ , հուգու-
րումսան տիթրեմէ՝ զմիսինիդ ,
քի էպէտի գանուն իւզըն տէնի-
զէ գումու սինօր գօտում , վէ
օնտան կէչէմէդ . վէ տալղալարը
չալգանըր իսէ տէ՝ զալիպ օլա-
մաղար , վէ շամաթա էտէրէր
իսէ տէ՝ օնտան աշամաղար :
23 Ամմա պու գաւմըն ա՛սը վէ ի-
նատըր Էլիբէյի վար . օնլար
24 ա՛սը օլապ կիթտիլէր : վէ էիւ-
րէբլէրինտէ տէմէտիլէր քի՝ Հա-
լա Ալահըմըդ Բապալտան գօր-
գալմ , օնտան քի իւք պէհար
վէ օնս պէհար եաղմուրուպու
վագթընջա վէրի , թային օլ-
մուշ ախէն հաթթալարըն պի-
25 զիմ իշին հըֆիդ էտէր : Եա-
րամաղըրգալընը օլունլարը
կէրի էթտիլէրա՞ վէ կիւնահլարը
նըղ նի՛մէթլէթի սիգտէն մէ՛ճ էթ
26 տիլէր : Զիրա գաւմըմտա ֆա-
սըգլար պոլուլունու : տուղադ
գուրան կիպի փուսուըր գու-
րալար , օնլար տուղադ գու-
րուպ՝ ատէմէր թութարար :
27 Օնլարըն էվէրի՝ գուշար իշ
աօլու գաթէս կիպի հիլէ իշ
աօլու տուրլար օնտան էթթի-
լին օնլար պէջիւտիւս թիվէ զէն
28 կին օլաու : Սէմիրտիլէր , էա-
լապըգ օլտուլար , էարամաղս-
ըն իշէթիլի պիլէ կէչէրէր .
հապգը՝ էքթօիւղին հապգընը
հապգէթլիլէր իսէ տէ , էիլէն
լիլէրի րասթ կէլէր . հէմ ֆու-
գաթանըն տա՛վասըն կեօրմէդ
29 լէր : Պունլարտան էթթիւրիւ-
էօղա՛մայաճադ մի իմ՝ տէյօր

Բապալ , պունուհ կիպի թայի-
ֆէտէն ճանըմ՝ ինթիլամ ա՛լ
մայաճադ միք

Երբտէ ա՛նայապ վէ հիլալթ 30
լու իշ օլաու . ֆէյլա՛մպէրլէր 31
էալան իլէ փէյլա՛մպէրլէր է-
տէրլէր , վէ քէսհիլէր օնլա-
րըն եէպի իլէ հիւլէիւթ կէտէր-
լէր , վէ գաւմըմ պէջլէ հաղը
էտէր : վէ պունուքն սօնունտա
նէ՞ իշէյէճէթլինիդ :

ՊԱՊ 2

Եւ Բենիամին օլուըարը՝ Ե. 1
րուսաղէթին իշինտէն գաշըն , վէ
Թեկուէտէ պօրու չարն , վէ
Բեթաքարմա իւզէրինտէ աթէշ
նիշանը գալարըն . զիրա փօր
էաստան պէլա՝ վէ պէջիլէր գըր-
ըն կեօրիւնիլլօր : Սին գըղը 2
նը զարիֆ վէ նաղիք գարըս
պէնկղէթտիլ՝ Զօպանլար հէմ 3
օնլարըն սիւրիւլէրի օնա վարա-
ճաթլար . չէփ չէվէթ օնուն իա
ղէրինէ չաարլար գուրուպ՝ հէթ
քէս օնուն սինօրունտա կիւտէ
ճէք : Օնուն իւզէրինէ ճէք 4
հաղըրլարն , գալգըն , վէ էլի-
լէն վագթընտա չըգալմ . վաջ
պիլղէ , չին քի կին էնէյօր՝
չին քի ախլամ կեօրիլէրի ու-
ղանլօր : Գալգըն , վէ կէճէ 5
իլէ չըգրպ՝ օնուն գալէլէրինի
խարապ էտէլիմ : Զիրա ա՛ս-
քէրլէրին Բապալ պէջլէ տէր 6
Ալաճ քէսիպ՝ Երուսաղէմէ
գարըք մէթէրիս գալարըն , Եօղ-
թիմաճադ չէհր պուտուր , ի-
չինտէ պիլլիւլլիլէ զուլմ վար :
Գուլու՝ տուրլարըն թագթաղը
կիպի՝ օ տա էարամաղլուլըն էյ-
լէ ազարըր . օնտա զուլմ վէ գա-
վըշ իշիտիլի , հուպուրումտա
ապայիմա պէրա վէ էարա վար :
Եա՝ Երուսաղէմ՝ նաթիթաթ գա-
պուլ էլէ , օլալա քի ճանըմ 8

- սենսան այրբարձն օյրայա քի սե-
նի վերանա՞ր սաքին օյմադ Բէրե
տեօնա՞հրէ յիսկո
- 9 Աքերէրէրնի Բապիւն վե՞ծէ
տէր . Իսրայէլն պաղիյեօթի
պաղ կիպի պիւքիւլէյէ պա-
շաղայաճաղար . էլ ինչ պաղ
պօղունձու կիցիլ սեփեթէրէ
տեօնտէր :
- 10 Քիմս՞ սեօյէ յիպ չհատեթ
էտէ յիմ քի՞ օնիկէյէյէյէր , իշ
թէ գուրադարը սիւննէթսիդ .
լուսի՞ իշիթմէյէ պատիր տէյիլ-
էր . իշիթէ Բապիւն սեօղիւ օն-
լարա հապարէթ տիր , օնտան
- 11 հաղղ էթմէյէր : Իմաի Բապ-
պն խրոմը իլն սօլու իմ , քէն-
ալմի զապիթ էթմէքտէն օսան-
տըմ , օնո՞ տիշարտա էվատ-
լարն իւղերինէ հէմ պիրլքտէ
իյիթէրն ճիմիյէթի իւղերինէ
տեօթէճէյիմ , զիրա երէք գա-
րը ին՞ ինթիլյաք սօլունն եաշլը
- 12 ին՞ թուծուլմադսս վէ օնլա-
րննէվերի՞ թարլպարը վէ գա-
լըլարը պիրլքտէ դարիւրէին
թիգալ օլաճադ . զիրա եերին
սաքիւլէրն իւղերինէ էվիմ ու-
ղատաճաղմ տէյօր Բապի :
- 13 Չիլմ քնարն քիւչիւյին
տէնթմպապէյիլսինէ վարընձա՞
ճիւմէսի ղապէթ թամաքէար օլ-
տուլար . վէ վէյալմիդէրտէն
թաքէահին վարընձա՞ հէփի-
- 14 սի եարանըլդ իշերլըր : Ան
դավմըգըզընն եարանըրէիւդ
տէն սաղլարպ սէլամէթ եօղ
իքէն՞ Սէլամէթ սէլամէթ քաթր-
- 15 լէր : Մէքրուհլուդ իշէտիլէ-
րինտէ ութանարար մը . հէմ
ասալ ութանմաղար , հէմ քի
հիւճապը պիւկէղեր . օնուն ի-
ջիւն տիւչէնէր արապընպա տիւ-
չէճէքէր , օնլարը կօզլատըղմ
դէմանտա՞ եղըլմաճաղար տէ-
յօր Բապի :
- 16 Բապի պեօյէ տէր , Եօլա-

րն իւղերինտէնուրաւն , վէ պա-
ղըն , վէ գատիմ թպրիգէր հադ-
ղընա՞ շու էյի եօլ հանկըսը օլ-
տուղունու սիւնաքիտին վէ օնլա-
նէիւրիւնն չ վէ ճանարընըղա-
րահաթ պոշլարնըլ . ամմա՞ օն-
լար՝ Օնպաթիւրիւմէղղ տէտիլէր :
վէ իւղերինիլէ պէքիլէրտիր . 17
տիմ , պօրունուն սէսինի տինի-
լէյին քէփէս ամմա՞ Տինիլէմէ-
ղղ տէտիլէր : Օնուն իլինն իլի 18
տիննէյ թայիլիլէր , վէեաճիւմ
հիւր՝ օնլարա տէն օլտուղունու
սիլը : Իլիլէ քէն , իլիլէ պէն 19
պու դավմըն իւղերինէ պէլա՞ օն-
լարննէփէարլարնըն մէյվէսի-
նի կէթիլէրէճէյիմ . զիրա սեօղ-
լէրիմէպիլիլէմտիլէր , վէ թէվ-
րաթըմը տա րէտու էթտիլէր :
Նի՛չինն պանա պեօյէ՞ Սալա . 20
տան քիւնիւք վէ ուղաթ սիլար
տան խօշ գօգուլու դամըլ կէլըր-
սիլինն պիւթիւն եանմալարնըլ
մադպուլ տէյիլ , վէ գուրպան-
լարնըլ պանա խօշ տէյիլ տիր :
Օնուն իլինն Բապի պեօյէ տէր . 21
իլիլէ պէն պգը դավմըն եանինն
թէօթէղըր գօրում , վէ պապա-
լար օլուլար իլէ պիրլքտէ օն-
լարա իլիլէճէքէր . գօնուր իլն
պօսթու հէլաք օլաճաղար :

Բապի պեօյէ տէր . Իլիլէ 22
փօրեառ տիշարնտան դավմ կէ-
լէճէք ղ վէ եերին ուճարնտան
պէջիւք թայիլիլէ դապաճադ :
Օնլար եայ վէ մըղարը թութա 23
ճաղար . օնլար դավմ օլուպ
մէրհամէթ էթմէյէճէքէր , օն-
լարնն սէսի տէնիլ կիպի շամա-
թա ետէճէք . վէ սթլար իւղե-
րինն պիննէքէր . սէնին իւղե-
րինն՝ ճէնք ասիմէրի կիպի տի-
ղիլէճէքէր՝ եա՞ Սիօն գըղը :

Օնուն խապէրնի իլիլտիր , 24
էլէրիմիդ կէվէտի . պիղի սըդ-
լէթ՝ սօղուրան դարընըն կիպի
աղըր թուծուն . Թարլայա չըր . 25

- ման , վէ եօլա կիթմէն , զերա
սիւշմէնին գըրճը՝ էթրաֆտա
գօրգու վար :
- 26 Ե՛յ գտովմըն գըրճ , չու
գուշան , վէ քիւլէ սիւրիւն ,
փէք աճը ֆիդան իւն պիւրիճիք
օղուլ եապը չէք : զերա խարապ
էտիճի իւզէրիմիդէ սփանսըզն
կէլէճէք :
- 27 Սէնի դավըմա սընայըճը վէ
դա՛լէ գօտում , քի օնլարն եօ
լունու պիլէսին , վէ սընայասըն :
- 28 Ճիւմէսի պիւքիւլէյէ ա՛ր
տիրէր , լրամազըդտա կէզըրէր ,
պագըր վէ տէմիր տիրէր , ճիւմ
լէսի ֆէսատ իւլէյէն տիրէր :
- 29 Քէօրիւք եանտը , դուրշուն ա .
թէշտէն սիւքէնտի . դաճըր սօ .
շունա դալլ էտէր , չիւն քի
եարամաղար այրրտ օլունսըլար :
- 30 Օնլարա Բէտտ օլունմուշ կիւ
միւշ չարըրաճաղար . զերա
Բապպ օնլարը Բէտտ էթմիշ տիր :

ՊԱՊ Է

- 1 Բապպ Թարաֆընտան Երե
միայա օլան սէօղ տիր , քի
2 տէտի . Բապպ էվինին գափու .
սունտա տուր , վէ օրատա պու
սէօղիւ չաղըրուպ տէյէսին քի՛
Ե՛յ Բապպա սէճտէ գըլմապա
պու գափուլարտան կիրէն ճիւմ
լէ Յուգալըր՝ Բապպըն սէօ .
- 3 զիւնիւ տինկէյին : Խորպէլին
Ալաճը՝ ա՛ղքիւրէրէր Բապպը
պէօյէ տեր . Եօլարընըզ վէ
ա՛մէլէրինիդէ էյի էտին , վէ
սիզի պու մաճալտէ սաքին էթ .
- 4 տիրէյիմ : Պունլար Բապպըն
ճէլքէլի՝ Բապպըն ճէլքէլի՝
Բապպըն ճէլքէլի տիր տէյէրէք
եալան սէօղէրէ կիւվէնմէն :
- 5 Զիւրա էյեր եօլարընըզ վէ ա .
մէլէրինիդէ ճէր վէճֆ իւլէ էյի
էտէր իսէնիզ , էյերալիւր ատէ
մին վէ գնըռսուռնուն պէյնինտէ

- ճագիլ ճէր վէճֆ իւլէ իճրա է .
տէր իսէնիզ , միւսաֆիւրէ՝ եօք .
- 6 սիւզէ վէ տուլ դարըլա դուլմ
էթմէզ իսէնիզ , վէ պու մաճալ
տէտուչտուզ դան տէօքմէզ ի .
սէնիզ , վէ սիզէ քէօթիւյէ տէ
պէպ օլան դայրի ալաճալար ար
սորնա կիթմէզ իսէնիզ , օլտէմ
- 7 սիզի պու մաճալտէ՝ պապալարը .
նըդա վէրսիյիմալիյարտա էպէտ
իւլ ապատ սաքին էթտիրէճէ .
յիմ :
- 8 Իւլթէ սիզ՝ Փայիտէ էթմէյէն
եալան սէօղէրէ կիւվէրիւրսինիզ :
Սիզ խըրաղըզ էտէրէք՝ դաթլ
- 9 էտէրէք վէ զինա էտէրէք վէ եա
լան եէմին էտէրէք վէ Բաճապ
պուլուր եադարազ վէ պիլմէտի .
յինիզ դայրի ալաճալար արտընճա
կիտէրէք , կէլիւր տէ պու իւզէ .
- 10 րինէ իսմիմ չաղըրլան էվտէ էօ .
նիւմտէ տուրուպ ճիւմէ պու
մէքուհաթը իւլէմէյէ գուր .
Թուլտմէզ մու տէրսինիզ : Սի՛
- 11 զին կէօղէրինիդտէ՝ պու օնուն
իւզէրինէ իսմիմ չաղըրլան էվ
խըրաղալը մաղարապը մը օլ
տու . պէն տաթի իւլթէ կէրտիւմ՝
տէյօր Բապպ : Զիւրա ճալա
- 12 Սէլուտա օլան՝ օլ էվվէտէն իս
միմ օրատա տաքին էթտիրտիւմ
մաճալիմէ վարըն , վէ դավըմ
Խորայէլին եարամաղըրը սէպէ .
պինտէն՝ օնա էթտիլիմի կէօ .
րիւն :
- 13 Վէ չիմտի ճէփ պու իւլէրի իւ
լէտիլինիզ իչիւն տէյօր Բապպ՝
վէ սիզէ ճէր սապաճ սէօյլէտիմ
տէ տինկէմէտիլինիզ՝ վէ սիզի
չաղըրտըմ իսէտէ ճէվապ վէրմէ .
տիլինիզ իչիւն , պէն տալի սի .
- 14 զին չու կիւվէնտիլինիզ՝ իսմիմ
օնուն իւզէրինէ չաղըրլան էվ վէ
սիզէ ճէմ պապալարընըզ վէր
տիլիմ մաճալէ՝ Սէլուա էթտիւ
յիմ կիպի էտէճէյիմ , Վէ սի .
- 15 զի՛ ճիւմէ դարընտալարընըզ

- Եւանի հէփ Եփրեմ զիւրրիյէ-
 թիննի գովտուղում կիպի հու-
 զըւրումսան գովաճաղում:
- 16 Իմտի սէն պու գավմտան էօ-
 թիւրիւրէան էթմէ, վէ օնլա-
 ըն հագգրնա Ֆիւրեաւ վէ նի-
 յաղ Էէփ գալորում, վէ պոնա
 եալմարմա. զիւրա սէնի տինկ-
- 17 Էմէմ: Կէօրմէ՞ղ մի սին քի
 Յուդա շէհրէրինտէ վէ Երու-
 սաղէմին սօգաղարընտա նէ իշ-
- 18 Էյօրլար: Օղււլար օտուն
 տէվէրիւրէր, վէ պապալար ա-
 թէշիհաղարլար, վէ գարըլար
 խառուր եօղւարդլար, թա քի
 պէնի զազապէ կէթիւրմէք իշնւն
 կէօյիմէ մէվքէսինէ: փխտէլէր
 եափայար, վէ զայրի ալահլա-
 րա շէրպէթ փէշքէշ տէօքէլէր:
- 19 Օնլար պէնիմի զազապէ փէթի-
 ըրիւր տէյօր Բապպ, եիւղէրի
 նին ալլալ իշնւն քէնտիւրինի
 տէյիլ մի:
- 20 Օնուն իշնւն Էփէնտիմ Բապպ
 պէօյէ տիր. Իշթէ զազապում
 վէ խըմում պու մաշալէ՝ առեմ
 իւզէրինէ վէ հայլան իւզէրինէ
 վէ սահրանն ալաճը իւզէրինէ
 վէ եէրին մէյլէսի իւզէրինէ
 տէօքիւլէճէք, վէ թութուշուպ
 սէօյլանմէյէճէք տիր:
- 21 Խարայլին Ալահը՝ ա՛նքրէլէ-
 ըն Բապպ պէօյէ տէր. Պիւ-
 թին եանմալարընըդ գուրպան
 լարընըդ իւզէրինէ զամմ հտին,
- 22 վէ էթ եէյին: Ձիւրա պապա-
 լարընըդ՝ նըարը Մըսը տիյա-
 ընտան չըգարտողում կիւնտէ
 պիւթիւն եանմա վէ գուրպան
 խուսուսու իւզէրինէ սէօյէմէ-
 տիմ, վէ օնլարա էմր էթմէ:
- 23 տիմ. Իլա օնլարա պու շէյի
 էմր էտիպ աէտիմ քի՝ Պէնիմ
 սէօգիւմի տինիլէյին, վէ պէն
 նիղլն ալահընըդ օլալում, սիղ
 տէ պէնիմ գալիւմ օլաւընըդ.
 վէ սիղէ ճիւմէ էմր էթտիյիմ

եօլորտա եիւրիւյէպինիղ, թա.
 քի սիղէ խայր օլա: Ամմա սնլար 45
 տինկլէմէտի, վէ գուլաղարընը
 էյմէտիւր, իլա եարաւաղ եիւ-
 ըքէրէրինն միւշալէրէլէրինճէ
 փէքլէյի իւղըէ եիւրիւտիւր.
 վէ օնլար տէյիլ էիւղ իլա ար.
 գա տէօնտէրտիլէր: Պապալա 25
 ըննը Մըսը տիյարընտան
 չըգարդլարը կիւնտէն պէրու թա
 պու կիւնտէք՝ ճիւմլէ փէյլում
 պէր գուլաղում սիղէ կէօնտէր
 տիմ: կիւն իլէ էքէն գալլըպ
 կէօնտէրիւր խիմ: Վէ պէնի 26
 տինկլէմէտիլէր, վէ գուլաղա-
 ընը մէյլ էթտիւրմէտիլէր. իլ-
 լա պօյուշլարընը սէրթլէթտի-
 լէր, պապալարընտան պէշ պէ-
 թէր օլուլար:

Իմտի օնլարա հէփ պու սէօղ 27
 լէրի սէօյլէյէճէքսին, ամմա սն-
 նի տինկլէմէյէճէքլէր. վէ օն-
 լարը չաղըրաճաղսն, ամմա
 սանա ճէվապ վէրմէյէճէքլէր:
 Օլտէմ օնլարա տէյէսին քի՝ 28
 Ալահը Բապպըն սէօգիւնիւ
 տինկլէմէյէն վէ թէտիպի գա-
 պուլ էթմէյէն թայիֆէ պու
 տուր. կէրէքլէք օնլարըն ալ
 զընտան քէսիլպ մահլ օլտու:

Սաքըն դըրգ, վէ աթ, վէ 29
 եիւքաք եէրլէր իւզէրինէ Ֆիլան
 գալորը է՛ն Երուսաղէմ. զիւրա
 Բապպ խըմ էթտիյի սիւրէլէյի
 ըէտտ էտիպ թէրք էյլէտի: Ձիւ 30
 րա Յուդա օլուլարը նաղարմ-
 տա եարամաղլգ իլէտիլէր տէ-
 յօր Բապպ, մէքուհըւղարը-
 նը՝ իւզէրինէ իմիմ չաղըլան
 էվէ գօտուլար, քի օնու մուր.
 տարլայար: Վէ օլուլարընը 31
 հէմ գըղարընը աթէշէ եագմադ
 իշնւն Ենովմ օղու տէրէսինտէ
 օլան Տօփէթին թէյիէ փուլթիւ-
 նէսինի եափաղար, օնու քի
 պէն էմր էթմէտիմ, խաթըրմա
 պիլէ կէլմէտի: Օնուն իշնւն 32

լից է կհանէր կենց տէյր Բապայ
քի՛ արթըգ Տօփեթ վէ Եհմվմ
օղուտ տէրէսի տէյիլ՝ Խաւաթեթ
տէրէսի տէյիլէճէք ու վէճ Տօ
փեթ տէ՛ մահալ գամխաթանա
33 տէք կեօմէճէքէր : Վէ պթ
գաւմըն լէլէրի՛ կէօյիւն գուշա
ընա վէ եէրին ճանաւարըրնա
Թաւա՛ օլաճագ , վէ ծալը իւր
34 քիւտէն օլմայաճագ տըր : Վէ
Յուգանըն շքըրէրինտէն հէմ
Երուսալէմին սօդագլարընտան
շէնլըք տէտարընք՝ Վէ լաղըգ սէ
սինի՛ կիւվէ յիննաճաասընը վէ
կէլնին սէսինիտինկտիրէճէ յիվ
զիրա կէր խտրամաթ օլաճագ
տըր :

ՊԱՊ Բ

- 1 () Ը ղէմանտէ տէյօր Բապայ՝
Յուգն փատիլաճարընը՝ քէա
միքէրինի վէ օնուն նէրվէրէրի
նին՝ քէմիքէրինի վէ քէաճիլլէ
րին քէմիքէրինի վէ փէյլամ
պէրլէրին քէմիքէրինի վէ Երու
սաղէմ՝ քաթինլէլնին քէմիքէ
րինի մէգարըմընտան չըդարա
2 ճագար : Վէ օնլարը՝ սէվտիք
լէրի վէ օնլարա Բապատէթ էթ
տիքէրի վէ արտլարընճա կիթ
տիքէրի վէ Թաւալ էթտիքէրի
վէ սէճուն դըլադլարը կիւնէշէ
վէ այա վէ կէօյիւն հէփ ա՛քէ
րինէ սէրէճէքէր : օնլար տէվ
շիրլմէյէճէք , վէ կէթիւլմէ
յէճէք : Եէր էիւգիւ իւղէրին
սէ կիւպթ իլլան օլաճագլար :
3 Վէ քաթա եարամալ գապիլէնին
Ճիւմէ գալան սաղիյէսինէ Էա
ի՛ մլարըն օլ Ճիւմէ մահալլէր
տէ սիւրալիլիւմ գալանլարընա՝
էօլիւմ էճմրտէն մաթպուլ օլա
ճագ տէյօր ա՛քէրլէրին Բապար :
4 Էէմ մլարա տէյէսին քի՛
Բապայ պէօյլէ տէր : Օնլոր տիւ
շէճէքէր տէ գալմայաճագլար
- մը Վապարայ տա՛ տէօնէ՛ ղի :
Եի՛ջիւն պու Երուսաղէմ գաւմը 5
տայիմ տէօնէքիւք իլէ տայիմը
տըր : օնլար հիլէյէ եափըլըր
կէրի փէօնմէք իւթէմտիլէր :
Գըլլալ վուրուպ տիլկիլէտիմ , 6
օնլար տօղըրուտէյէլմէլէր : Պէն
նէ՛թլէլէլմէ տէյէրէք՝ եարամալ
լղընտան փիլման օլան եօգ
քուրը՝ Ճիւմէլիւ Ճիւմէ հիւճիւմ
էտէն Էալ կիպի քէնտի եօղունա
տէօնտիւ : Վէյէք պիլլէհալա 7
տա պէնտի մէվսիմին պիլը ,
վէ գրթմըն հէմ թուրնալիլէ
գըրլանլըճ՝ կիլմէքընիլլալալ
թընը կէօղմտիլէր : ամա պէ
նիւմ գաւմըմ՝ Բապարը երիւմ
թընը պիլմէլէր : Նի՛ճէ՛ Պիլլա՛ 8
լիւմ իղ վէ Բապայլը թէլլալմը
պիլլտէ տիւտէրսինիլլ հագդան
իլթէ քէաթիպլէրին եալան դա
լէմի՛ եալան իլլէր : Միլլէր ու 9
Թանտըլար , օնլար իւրքիւլ թու
Թուլուլար : իլթէ Բապար
սէօղնիւ րէտտ էթտիլէր իմ
տի օնլարըն նէ՛ իլմի վար : Օ 10
նուն իլլան օնլարըն դարլարընը
դայրիլէրէ՛ օնլարըն Թարլալ
թընը ճապթ էտէճէք քիմնէլէ
րէ վէրէճէյիմ : զիրա քիւլիւ
տէն Թա պիլլէրիլէտէք Ճիւմէսի
դայլթ Թամալքար օլուլար ,
փէյլամպիտին Թա քէաճիլնէ
տէք Ճիւմէսի եալանլըրը իլ
լէր : Վէ գաւմընիլ գըղընը 11
եարալընը էիւղտէն սաղալըրթ
լար , վէ սէլամէթ եօլ իլլէն՝
Սէլամէթ սէլամէթ տէրլէր :
Մէքրուհլուդ իլէտիլլէրինտէ՛ 12
ուԹանըլլար մը , հիլ ալա ու
Թանմաղլար , հէմ հիճապ էթ
մէյի պիլլէլէր : օնուն իլլան
տիւլէնլէր արաւընտա տիւլէ
ճէքէր : Եօղանմալարը վագ
թընտա Թէգըղէ օղըլաճագլար
տըր՝ տէյօր Բապայ : Օնլորը 13
հէր վէճ իլէ պօղաճաղըմ՝ տէ

յօր Բապայ. ամսատա ինչիւմ
 օրնայաճադ, վէ ինձիր աղմուծն
 ծա ինձիր օրնայաճադ, Եափ.
 րաղց պիլէ սորաճմագ տըր, վէ
 ծնարապ վերտիյիմ շէջլէր ծնար.
 տննպէճէճէ տըր:

14 Գիզ նիշին օժուրույօրուդ
 ճէմ ջլուն, վէ հիսարը շէհր.
 լէքէ կիրէլիմ, վէ օրատա սիւ.
 քիւթ էտէլիմ. զիրա Ալահը.
 միգ Բապայ պիլի սիւքիւթ էթ.
 տիրտի, վէ պիլէ հօտ սույու
 ինչրտի:

15 Էթտիք: Սլաւթ պէքլէր ի.
 տիք, ամսա խայր եօգ, շիֆա
 փագթընը պէսէր խիտ, ամսա
 16 իլէճ շաշքընըգ իւտի: Օնուն
 ածարարն չայգըլթըր Դան.
 տան իշտիլտի, ծնուն այլըր.
 արընըն քիշէյիշի սէսինաէն
 պիւթիւն հէր սարուտը:

17 օլանը հէյէճէքլէր: Ձիրա իւ.
 թէ պէն արանըզա երլանլար.
 ենկէրէք երլանլարը կէծաերի.
 լիմ. քի ծնարա էֆտուն թէ.
 սիր էթմէդ. վէ սիլի ըսըրա.
 ճազլար տէյօր Բապայ:

18 Վէվնձիմ իչէրիմաէ գասա.
 վէթէ քէսփա, Եիւրէյիմ տէ.
 19 րունիմաէ պայըըր: Իլթէ ու.
 զադ տիյարտան օլանլարն սէ.
 պէպինաէն գալմըմըն գըղընըն
 ֆիւրէաաը սէսի. Բապայ Սի.
 ծնտա տէյիլ մի, ծնուն փա.
 տիլաճը ծնտա տէյիլ մի.

18 Վէվնձիմ իչէրիմաէ գասա.
 վէթէ քէսփա, Եիւրէյիմ տէ.
 19 րունիմաէ պայըըր: Իլթէ ու.
 զադ տիյարտան օլանլարն սէ.
 պէպինաէն գալմըմըն գըղընըն
 ֆիւրէաաը սէսի. Բապայ Սի.
 ծնտա տէյիլ մի, ծնուն փա.
 տիլաճը ծնտա տէյիլ մի.

18 Վէվնձիմ իչէրիմաէ գասա.
 վէթէ քէսփա, Եիւրէյիմ տէ.
 19 րունիմաէ պայըըր: Իլթէ ու.
 զադ տիյարտան օլանլարն սէ.
 պէպինաէն գալմըմըն գըղընըն
 ֆիւրէաաը սէսի. Բապայ Սի.
 ծնտա տէյիլ մի, ծնուն փա.
 տիլաճը ծնտա տէյիլ մի.

18 Վէվնձիմ իչէրիմաէ գասա.
 վէթէ քէսփա, Եիւրէյիմ տէ.
 19 րունիմաէ պայըըր: Իլթէ ու.
 զադ տիյարտան օլանլարն սէ.
 պէպինաէն գալմըմըն գըղընըն
 ֆիւրէաաը սէսի. Բապայ Սի.
 ծնտա տէյիլ մի, ծնուն փա.
 տիլաճը ծնտա տէյիլ մի.

18 Վէվնձիմ իչէրիմաէ գասա.
 վէթէ քէսփա, Եիւրէյիմ տէ.
 19 րունիմաէ պայըըր: Իլթէ ու.
 զադ տիյարտան օլանլարն սէ.
 պէպինաէն գալմըմըն գըղընըն
 ֆիւրէաաը սէսի. Բապայ Սի.
 ծնտա տէյիլ մի, ծնուն փա.
 տիլաճը ծնտա տէյիլ մի.

18 Վէվնձիմ իչէրիմաէ գասա.
 վէթէ քէսփա, Եիւրէյիմ տէ.
 19 րունիմաէ պայըըր: Իլթէ ու.
 զադ տիյարտան օլանլարն սէ.
 պէպինաէն գալմըմըն գըղընըն
 ֆիւրէաաը սէսի. Բապայ Սի.
 ծնտա տէյիլ մի, ծնուն փա.
 տիլաճը ծնտա տէյիլ մի.

18 Վէվնձիմ իչէրիմաէ գասա.
 վէթէ քէսփա, Եիւրէյիմ տէ.
 19 րունիմաէ պայըըր: Իլթէ ու.
 զադ տիյարտան օլանլարն սէ.
 պէպինաէն գալմըմըն գըղընըն
 ֆիւրէաաը սէսի. Բապայ Սի.
 ծնտա տէյիլ մի, ծնուն փա.
 տիլաճը ծնտա տէյիլ մի.

18 Վէվնձիմ իչէրիմաէ գասա.
 վէթէ քէսփա, Եիւրէյիմ տէ.
 19 րունիմաէ պայըըր: Իլթէ ու.
 զադ տիյարտան օլանլարն սէ.
 պէպինաէն գալմըմըն գըղընըն
 ֆիւրէաաը սէսի. Բապայ Սի.
 ծնտա տէյիլ մի, ծնուն փա.
 տիլաճը ծնտա տէյիլ մի.

Էթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

ԳԼԳ Թ

1 Եթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

2 Եթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

3 Եթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

4 Եթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

5 Եթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

6 Եթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

7 Եթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

8 Եթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

9 Եթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

Եթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

Եթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

Եթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

Եթգ մու, օրատա հէքիմ Էօգ
 ճիմ տուր. Եանիշին գալմըմըն
 գըղըն շիֆա պուլմատը:

իմ՝ տէրոյ Բապայ, պունուն
կիպի օշան թաղիքէն ճանրեմ
ինձիգամ ա՛մնայպէս մը :

10 Տաղար իշխան աղայքը վէ
ֆիզան՝ վէ շէօլան մերալարը
իշխան ֆերեատ ահի գալարաւ
ճաղում . զերա եպիտղար , օրա
քան ատէմ կէշէք , վէ սիւրիւ
սէսի իշիթմէլէր . հաւպնն
գուշարնտան տալարա վա
րնճալատէք գալարար , ինձ

11 տղեր : Վէ Երուսաղէմ եր
դարար ածտերէր մեքեանլա
րը երէճէյիմ . վէ Յուդանն
շէհրէրնի՛ սաքնի օրնայան վի-

12 րաթէթ գըլաճաղում : Ա՛լիմ
ատէմ իմ տիր քի՛ պունու
անկպայ , վէ ծնա Ալահն աղ
դ սէօլէմիշ քիւի քի՛ ծնու խա
պէր էտէ : Եթի՛ Եէր նէտէն
Էօթիւրիւ խարաք օլտու , քիմ
սէ կէշէմէլէ՛ր Էանմը չէօլ

13 կիպի՛ օլտու : Վէ Բապայ տէ
տիր քի՛ Էօնլէրնի՛ Գօտու
ղում թէվաթը թէրք էթտիլէ
րնտան՝ վէ սէօղեմիւ տինկէ
մտիլէրնտան՝ վէ ծնտա Էիւ
րիւմտիլէրնտան Էօթիւրիւ ,

14 իլա Էիւրէքէրնիլն փէքլիյի
արտնճա վէ պապալարննն ծն
լարա էօյրէթտիլէրն Բահաղի
մին արտնճա Էիւրիւտիլէ

15 րնտան Էօթիւրիւ , պունուն ի
շխան Իօրայէլիւ Ալահն ա՛պքեր
լէրին Բապայ պէօյէ տէր : Իշ
թէ պէն պու գալմա աֆանդին
եէտիլէ՛րն իմ , վէ ծնարա էօտ

16 սոյու իլիլէ՛րն իմ : Վէ ծնա
րը՝ ծնարն հէմ պապալարննն
պիլմէտիյի թայիֆէլէրէ տաղը
տաճաղում , վէ ծնարը թա տիւ
քէտիլէ՛րն իմ , արտարնճա
գըլարնիւնտէրէ՛րն իմ :

17 Աքէրէրն Բապայ պէօյէ
տէր : Ագլ էտին , վէ ֆիզան
էտիլէ՛րն զարրար չաղըրն քի
կէլիլէ՛րն . հէմ մահիր գարը-

լարա կէճտէրն քի կէլիլէր
վէ պիլտէն Էօթիւրիւ թէզ ֆի . 18
ղան ահի գալարննլար , քի
կէօղէրնիմիլ Էաշ Էնտիլիլէր ,
վէ քիլիլէրնիմիլ սուլար տամ
լաթարնլար : Զիրա Սիօնա ֆի . 19
ղան սէսի իշիտիլիւ . Նի՛ ճէ
խարապ օլտու , զայէթ իլէ ու
թանտը . շխն քի տիլարը
թէրք էթտիլ , շխն քի մէս
քեանլարնմըլ Էրգալար : Իմնի՛ 20
Էա՛ գալարար՝ Բապայն սէօղե
նիւ տինկէյին , վէ գուլալա
րննըլ ծնուն աղղընն սէօղեմիւ
գալուլ Էյլէվիլէ՛ր վէ գըլարը
նըղա ֆիտան՝ Գէմ հէր Էարը
գոնուտունա ֆերեատ Էօյրէ
տին : Զիրա Էօլում իկնճէրէ . 21
լէրիլիլէ չըգոր , սարայլարը
մըղա կիրտի քի՛ սօգազարտան
չըճուգարը՝ մէյաւնարտան ի
յիտէրն գըրա : Սէօյէ քի՛ 22
Բապայ պէօյէ տէր ԷԱտէմ լէշ
լէրի թարա Էիլիլէ՛ր իւղիլիտէ
կիւպի կիպի՛ վէ օրապըլարն
արտնճա տէվիլէրնի օրնայան
տէմէթ կիպի տիլէ՛րն իմ :

Բապայ պէօյէ տէր : Ա՛լիմ՝ 23
Իլի իլէ իֆթիլար էթմէսին ,
վէ գուվէթլի՛ գուվէթի իլէ
իֆթիլար էթմէսին . զէնկին՝
զէնկիլիլէ իլէ իֆթիլար էթ
մէսին . Իլա իֆթիլար էտէն 24
քիմնէ պունուն իլէ իֆթիլար
էթմէսին քի՛ պէնիլ խարաք էտիլ
պիլըր , զերա Էէրտէ ինայէթ՝
լէրիլաթ վէ ստապաթ իշար
էտէն Բապայ պէն իմ , շխն քի
պունլարտան րաղի իմ՝ տէյօր
Բապայ : Իլթէ կիւլէր կէլիլ տէ . 25
յօր Բապայ քի՛ ճիւլէ սիւն
նէթմիլ օրնայար իլէ պէրապէր
սիւննէթիլէրի՛ Մըլըր վէ Յու . 26
գայը վէ Երուսաղէմ վէ Սման օ
ղուլարնն վէ Մովաթ վէ հէֆ
ապալ պալարը գըլարնն
լանլարը չէօլէ սաքն օլան

լարողեօգլայածաղմ. զիրա հեփ
Թայիֆէէր սիւննէթսիղ տիր,
վէ ճիւղէ Իսրայէլ էվն սիւն.
նէթսիղ էրէքէլն տիր :

ՊԱՊ Ժ.

- 1 Եւ Իծրայէլ էվն Բապպըն
հագգընընա մէջէլտիյի սէօ.
2 զինիւ տինկէյին : Բապպ
պէօյն ձեփ . Թայիֆէէլն
հօլունոմ էօյրէն մէն , վէ հէժք
էրին ալմաթէլէրինսէն իւրք.
մէն զիրա ծնարսան Թայիֆէէլէր
3 իւրքէր : Զիրա Թայիֆէէլին
այինէրն պաթըլ սոր . զիրա
օրմանսան աղաճ քէսէրէր . Զ
պաթա իլէ ուսթատ էլէրինին
4 իլէ տիր . Օնու կիւմիւշ վէ ալ
Թուն իլէ տօնատըրլար . Մու
նըլար . վէ շէքիլէ իլէ մըլոյար .
5 Լար , վէ գըմըտանապ : Օն
լար խուրմա աղաճը կիպի տիւզ
տիր , ամմա սէօյլմէլէր օն
լար էլպէթ գալըրըմալ տըր ,
զիրա էրիւրէյնմէլէր . ծնար
սան գօրպմա , զիրա քէմլք
էտէմէլէր , հէմ տախի էլլք
էթմէյէ գատիր տէյիտիրէր :
6 Սէնին միսլն հօփ տուր եա
Բապպ . սէն աղիմ ան , վէ
Իսմին գուվէթտէ աղիմ տիր :
7 Սէնտէն քիմ գօրպմաղ էյ Թա
յիֆէլէրին Փատիւահը , զիրա
զանա եագըլըր . շին քի Թա
յիֆէլէրին ճիւղէ ալմէլէրն ա
րաղմա , վէ Կնւրընէ հէպ մէմ
չէքէթէրինաէ սէնին կիպի հօգ
8 տուր : Ամմա ծնարպիլէլլէլլ
յէ հայլմանի վէ տիվանէ տիրէր
պաթըլըգլարըն Թալմալ աղաճ
9 տըր . Թարսիստէն չէքէլմէ
կիւմիւշ վէ Ուրարսան ալման
կէթիլլիլլ , ծնար ուսթատ
վէ գալըր էլի էլի տիր . էպապ
լարը լաճիլլալ վէ երղալման
տըր , Դիւմէտի մահիլէրն իլէ

տիր : Ամմա Եհօվա հաղգ Ալ 10
լահ տըր . Կ տիրիլ Ալմահ վէ
պէտի Փատիւահ տըր . ծնունդա
ղապընտան էէր ալմէր , վէ
Թայիֆէլէր ծնուն խըլմանա
յանամաղար Բ Օնարա պէօյն 11
աէյէսինիլ . Կէօքէլէր վէ էէրի
եալմայան ալմահլար էէրտէն
վէ պու կէօքէլէրն ալմէլլտան հէ
լար օլաճագլար : Ե էիի գուտ 12
րէթի իլէ եալտը , տիւնէայը
իլի իլէ գայիմ էթաի . վէ Գէհ
Սի իլէ կէօքէլէրն եալտը . Սէնին 13
վէրինաէ կէօքէլէրն չափ տըր
օլմա , վէ էէրին ուղարդնտան
պուհարըր գալտըրլ . Եալ
մաղըր Կիւն շինէլէրն ալմա
վէ խաղիւէլէրինաէն իլէ զիւար
չըգալըր : Զէր ամէմ իլմհօգ 14
գընտա հայլմանի . Մուտ , հէր
գուլունաէ օյմա միւլմտան էօ
Թիւրիւ ուլմաղմ գիրա ծնուն
տէօքտիլիլէ փուլմ եալման տըր ,
վէ ծնարըն Կուհօգէտ տուր :
Օնար պաթըլլէր . վէ Կալտայը 15
ճըլլէ իլի ձիր . Եօլմաղըր
լը վաղթատա՝ ծնար հէլուր օլա
ճափ տըր : Յալոբուն հիպսէսի 16
ծնար կիպի տէյիլ տիր , զիրա
հէր շէյի Եարասան տըր , վէ
Իսրայէլ միասընըն սըպըլմ տըր ,
սնպն իսմի Եհօվա Սաբալմթ
տըր :

Եւ Զիսարտա սաքին օլան 17
էէրտէն մալըն տէվլի : Զիրա 18
Բապպ պէօյն տէր . Իլլէ պէն
պու տէֆա՝ էէրին սաքինէրինի
սալման իլէ ալմաղաղմ . վէ ծն
լարըն Ելլէթէ սալաճաղմ , Թա
քի Կէլալըն սոլալար :

Վալ պանա՝ Եարամն սէպ . 19
պինտէն , պէրէմ չարէսիղ տիր .
ամմա տէտիմ քի՝ Զաղգան պու
տէրա տիր , վէ Մու չէքմէլ
յիմ : Չատըրմ խարապ մըա , 20
վէ հէվ խիլէրիմ գօլարըն
օլուլարըմ սէնտէն չըգնըլար :

- վե եօգ տուրար, արթըդ քա-
տըրըմը գուրան՝ վե փերսէլէրնե.
21 մի դօյան եօգ տուր: Ձիւղս չօ-
պանւար հայաւանի օլուպ Բապպը
Թալապ էթմէտիլէր. ծնուն ի-
չուն պերխորտար օլմատուրար,
վե ծնարըն հէփ սիւքիլէրնե,
22 տալըլտը: Իշթէ խապէրսէտսի
վե փօրեաս տիյարընտան պէօ.
յիւք կիւրիլթիւ կէլէյօր քի՝
Յուդա շէհրէրի՝ ի յիւքան՝ աժ-
տէրէր մէքէանը գըլա:
23 Պիւրիւմ հա՛ Բապպ քի՝ ա-
տէմին եօլու ծնուն էլինաէ տէ-
յիւ տիւր: Եիւրիւքին ինտանըն
էլինտէ տէյիւ իւր քի՝ աարմ.
24 լարընը տիւզէ: Եա՛ Բապպ պէ
նի Թէտիպ էյէ, լաքին հազգ
իւզըն: տէյիւ զազապըն իւէ,
օլմայա քի պէնի Թէլէֆ էտէ.
25 սին: Ղաղապընը սէնի պիլմէ.
յէն թալիֆէլէրին իւզէրինէ՝
վե սէնին իսմինէ նիտա էթմէ.
յէն գապիլէլէրին իւզէրինէ տէօք-
զիւրա Յաղիբու եէտիլէր, ծնու
եէտիլէր տէ տիւքէթտիլէր,
վե ծնուն մէքէանընը վիւրան
էթտիլէր:

ՊԱՊ ԺԱ

- 1 Բապպ Թարաֆընտան Երե-
միայա օլան սէօզ տիւր քի՝ տէ.
2 տի. Պու ա՛հարն սէօզէրինի
տինկէյին. վե Յուդա առէմ
էրինէ հէմ Երուսաղէմ սա.
3 քիւլէրինէ սէօզէյէտինիլ: Վէ
սէն ծնարա տէյէտին քի՝ Խորա.
յէլին Ալահը Բապպ պէօլլէ
տէր. Պու ա՛հարն սէօզէրինի
տինկէյէտին քիւլ՝ մէլուն օլ-
4 աուն. Օնու քի պապալարընը-
զա Մըսըր տիյարընտան՝ օլ տէ-
միւր Փուրուստան ծնարը չըգար
աղլըմ կիւտէ Թէնպիէ էտիպ
տէտիւմ քի՝ Սէօզէլիւմ տինկէ-
յին, վե սիւզէ ճիւլմէ Թէնպիէ
5 քիւլտիւմ վէճ՝ իւզըն՝ ծնարը
իճըա էյէլէյին, քի սիւզ պէնիւմ
գապիլմըմ օլտալընը, վե պէն սի-
6 վին Ալահընը օլալըմ: Թա
քի պապալարընը պու ալահըն
7 Մըսըր տիյարընտան չըգար
աղլըմ կիւտէն Թա պու կիւտէ.
տէք տիւգաթ իլէ նասիհաթ էյ-
8 լատիւմ, հէր սապա՛ նասիհաթ
էտիպ տէտիւմ քի՝ Սէօզիւմ
տինկէյին: Ամմա ծնար տինկ-
9 լէմտիւ, վե գուրաղալընը էյ-
մէտիլէր, իլլա հէր քէս քէնտի
քէօթիւ էիւրէյիլին փէքիլի
իւզըն էիւրիւտիւ: Իմտի պէն
օլալըն իւզէրինէ՝ ծնար իճըա
էթմէյէ էմր էթտիլիւմ՝ վե իճ-
րա էթմէտիլէրի պու ա՛հարն
հէփ սէօզէրինի կէթիւրէճէլիւմ:
Հէմ Բապպ պանա տէտի քի՝
10 Յուդա առէմէրինտէ վե Երու-
սաղէմին սաքիլէրինտէ ֆիթնէ
պուրուստու: Օնար սէօզէրինի
տինկէյէմէք իսթէմէյէն գատիւմ
պապալարընըն էարամաղլըլա-
ընա տէօնտիլէր. վե ծնար
ղայրի պալահար արտընձա վար-
տըլար քի՝ ծնարա իպատէթ է-
տէլէր. Խորայէլ էվ Վէ Յու-
գա էվի պապալարըն իլէ քէպիւ-
տիլիլ ա՛հարմը նաղը էթտիլէր:
Օնալ իլլա Բապպ պէօլլէ
տէր. Իշթէ պէն ծնարըն իւզէ-
րինէ պէլա կէթիւրէճէլիւմ, քի
ծնտան չըգէնալա գատիւր օլմայա

- ճագլար : Վէ պահա փերեան
 էտէճէքէր ամմա՝ ծղարը տինկ .
 12 Էճէճէճէյիմ : Վէ Յոգա շէ-
 հրէկի վէ Երուսաղէմ սաքին .
 Էրի կիտիպ՝ քէնախէրին՝ ու
 պուխուրեպագղարը ալաւալ-
 րա փերեան էտէճէքէր : ամմա
 պէլալարը վաղթնաա՝ ծղարը
 ալալ խէլաս էճմէյէճէքէր :
 13 Չկրա ալաւալարը՝ շէհրէրինին
 սայրսնճա՝ ոլտու էա՝ Յուգա .
 վէ Երուսաղէմին սագղարը սա-
 յրսնճա ալալ իշին մէզպա-
 շար Բաճաղա պուխուր Էագմագ
 իշին մէզպաշար գուրտունուդ :
 14 Իմաի սէն՝ պու գալմըն հագղը-
 նա նիյալ էթմէ , վէ ծղարն
 հագղնա փերեան վէ ըճա ձե-
 տ գալտըսա , զիրա պէն՝ պէ-
 լալարնաան էթիւրիւ պանա
 նիտա էթտիքէրի զէմանտէ՝
 տինկէմէյէճէյիմ :
 15 Չոգ խապիտիք իշէսիքտէն՝
 վէ սէնին իւղերինտէն աճիզ էթ
 կէտիքտէն սնկրա , սէվիւրիւ-
 մին էվմանէ նէսի՝ վար . քէ-
 թիւրիւք էթտիյիտէն՝ ու զէման
 16 հագղ էտէրսին : Բապպ սէնին
 աորնը՝ Թաղէ՝ կիւղէլ վէ էյի
 մէյվէր զէյթուն աղաշը չաղը-
 տը . ծնուն իւղերինէ պէյիւք
 շամաթա սէսի իէհ՝ Խթէլ Թու-
 Թուլթուրաու , վէ տալարը
 17 գըրըլար : Վէ սէնի տիքէն ա՝
 քէրէրին Բապպը՝ Իսրայէլ է-
 վինիւ վէ Յուգա էվմին Բաճա-
 ղա պուխուր Էագմագ իլէ՝ պէ-
 նի զագապէ կէթիւրմէյէ իշէ-
 տիքէրի Էարամաղըդ իշին սէ-
 նին հագղնա քէմիլք սէյյէմիշ
 տիր :
 18 Վէ Բապպ պանա պիւտիտի ,
 վէ պիւրիմ . ու զէման պանա
 ծղարն ա՛մէլքերին կէօսթէր .
 19 տին : Վման պէն պօղաղանմարա
 կէթիւրիւքէն աղըդան գուղու
 կիպի խիմ , վէ ծղարն պէնիմ

հագղնա գաօտիլք գուրմուգ-
 արնը պիւրիտիմ Ն Արաճը մէյ-
 վէսի իլէ հէլաք էտէլիմ . վէ ք-
 նու Էաղանդարն Էերինաշն
 էգղ էտէլիմ , վէ ծնուն աղը տը-
 Թըք զիքը ոլմանը Գեդիւր :
 Վման Էա՝ ոտարը հաքիմ՝ 20
 պէօպրէքէրի վէփիւրիյի թէփ-
 թիշ էտէն ա՛քէրէրին Բապպը՝
 ծղարտան սէնին ինթիգամընը
 կէօրէյիմ . զիրա տալմըն սանա
 քէլփ էթտիմ :

Օնուն իշին Բապպ պէյյէ 21
 տեր սէնին ճանըն-արայան Ա-
 նաթովլ արքէմէրի հագղնա
 քի՝ Բաճիղն իսմինոն փէյաւմ
 պէրիլք էթմէ , վէ էլէրիմիլ իլէ
 էօլմէյէմին տերէր . Օնուն ի . 22
 շին ա՛քէրէրին Բապպը պէյ-
 լէ տեր . իլթէ պէն ծղարը Էօգ-
 լայաճաղըմէ իլիթէր գըլմէ իլէ
 էօլէճէքէր , ծղարն օղթըլ-
 րը վէ գըղարը աճըդ իլէ էօլէ-
 ճէքէր : Վէ ծղարն պագիյէսի 23
 գալմաղաճագ . զիրա պէն՝ Ա-
 նաթովլ Էսպէմէրինին իւղերին
 պէրա՝ ծղարն Էօղթնա Էրլմըն
 կէթիւրէճէյիմ :

ՊԱՊ ԺԲ

Ի՛յա՝ Բապպ՝ Եննին իլէ տա՝ 1
 վա սիւրսէմ , սէն սաարը ողն .
 անճագ սանա շէրաթէլէն
 իլին սէյլէյէճէյիմ . Գա-
 ողղարն Էօրը նիշին միւսէս
 սէրօրը , ճիւմէ խայնըդ իշ-
 լէյէնէր մամուր օրը : Սէն ծն . 2
 լարը տիքսին , վէ ծղար . քէօք .
 Էնտի , ծղար կիտէրէք մէյվէ
 սախի վէրի . սէն ծղարն աղ-
 ղնա Էագղը սն , ամմա պէօպ-
 րէքէրնտէն ուղագ ողն : Սէն 3
 իւն Էա՝ Բապպ՝ պէնի միլիտին
 պէնի կէօրսին , վէ Էիւրէյիմ
 ինտինտէ սընտարն . ծղարը
 քօյունար կիպի պօղաղանագ

իշխանայր ։ վեա մարտը պողազ
 լարմադ կրեմեմէ թային է յիս ։
 4 Նիւէ յէմէք եւ լը. մտաւ սարին
 ժամարն կարամաղղողնտան
 եաս չէքէք վէ հէր մահրանն
 5 օձգլ գորոկայ . տաժարար վէ
 6 գորար հէլըք զտուր ար արեւ
 7 քի՛ Սօնուուղ . կէօրմէ յէճէք
 8 պիւ տէրիւք ։
 9 Պէն եայալար իւէ սէյիտ ր
 10 քէն սէնի եօրուլթտուր իսէ ։
 11 եա ալթար իւէ Նի՛ճէ եարը
 12 հա ճէքին . վէ էլաւ թ եէր .
 13 տէ օրգուս . զ տօրուրուն .
 14 քին Յորդանանն ճէօրուն .
 15 լուլուսնա նէ՛ յէրսին ։ Զ իրա
 16 քարնտաղարն վէ յարաւանն
 17 էլի պիւէ՛ մարար պիւէ սպնա իա
 18 յընդգ քիթիւք , վէ սէնին նը .
 19 տընա ալըուն . ալ իլէ չմղըր .
 20 ալըար . մարար սանձէ յիսէյ .
 21 էլըլէր իսէ մալի՛ զնարա ի .
 22 նանմա ։
 23 Կվիսի Թէք Էթտիմ , միւլ
 24 քիւմիւ պարգտր . ճանըմն
 25 սէլտիլինի տիւլմէքիւնին ։ Ե՛
 26 ինէ վէրտիմ . Միքալըմ պա .
 27 նա՛ օրմանտա արալան կիւլթօլ
 28 տու . իւղէրիմէ սէսի իլէ պա .
 29 ղըրտը Զօնուն իլիւք մտան իը .
 30 րա՛ էթտիմ ։ Միքալըմ պանա
 31 երթըք հայլան իտի զտու .
 32 ճանալարար մտուն Էթրափլն
 33 տա տըր . կէլինձ . սահրանն
 34 հէփ ճանալարարնը ճէմ է
 35 տին , եէմէ յէ կէթիւնին ։ Զօգ
 36 չարպարար պաղըմ խարապ էթ
 37 ալէք ։ հիմքէմ լիւնէքիւն
 38 պէնիմ արղուլու հիսէմի վե
 39 րան պէհապանէ տէօնտէրաի .
 40 լէք ։ Օնու վրանէ յէ քէն
 41 տէրաի , վէ վրանէ իքէն ճա
 42 ղըրուլտա եաս չէքտի . ճիւմ
 43 լէ եէր վրան օրու . ղըրա պա .
 44 նա . եիւրէլինէ դոյան քիլնէ օգ
 45 տուր ։ Զէօտէ ճիւմէ պայքը
 46 րա եալմալարարիւնի . ղըրա

եէրին Պիւ ճաճունանն՝ թա եէ
 1 ղին օպիւր ուճոնմաւք իսպարն
 2 գըլըք եէ յէճէք տիւր օձէլ պիւր
 3 թէլնէ սէլալմէ թ օգ գոր ։ Պօլ 13
 4 տայ Էքտիլէր . ալմա աթիւնէր
 5 պիւտիւր . ելմէ չէքտիլէր մա
 6 փալան կէքրմէ յէճէքիւր . վէ
 7 իսպարն իըլմ ոգ ղարալընտան
 8 օթիւրիւք՝ մահուլարընըլտան
 9 տ թանաճարք ։
 10 Գալմար իսպարէլիւլէ իլին 14
 11 վէրտիլիւլ միւլէ հէփ տօգանան
 12 եարամաղ զօնուլարըմն հա
 13 գընա իսպարալէյէ տէր . իլմէ
 14 պէն մարք եէրէրի իւղէրիւնտ
 15 սէօքէճէլիւ . վէ Յուրա կվիսի
 16 մարըն զթմարընտան սէօքէճէ
 17 իւմ ։ Վէ վադի՛ օլա քի՛ մարը 15
 18 սէգրտիւքտիւ տօնէրա , տէօնիւպ
 19 մարա մէհճամէ թ հալճէլիւ .
 20 վէ հէր քէսի միւլէլինէ՛ հէմ հէր
 21 քէսի տիլարըն տէօնտէրէճէ
 22 իւմ . Վէ վադիլթուք ի յէր մար 16
 23 գալմարա քաշալ իւէ եէմի
 24 էթմէ յէ Էյրէթիւքիւնի կիւլմ
 25 իտալ . պալ տօքտէլիւ իտիմ
 26 իւէ եէմի իթմէ յէ գալմարն
 27 ճիւլարնը հէր վէճէ իւէ Էյրէ
 28 նիւլէր իսէ , յուլմէ գալմարն
 29 օրթմարնտա մալմար օլալա
 30 լար ։ Միւնա էլէր տիւլիլէմէլէր 17
 31 իսէ ։ օլմէմ՝ Օլ թայիֆէլի պիւ
 32 քիւլլէյէ սէօքէճէլիւ , վէ հէ
 33 լար հալճէլիւ տէյօր իսպալ ։
 34 ՊԱՊ ԺԳ
 35 Իսպալ պիւնա պէլլէ տէրի ։ 1
 36 Կիւ . քէնտիւնէ պիւք քէթէն
 37 դուլաք սաթուն ալա վէ օնու
 38 պէլինէ գուլան , վէ օնու տէլա
 39 քօնա ։ Իմի իսպարնտօղիւ
 40 նէ Էթրէ՛ դուլաղ թաթուն ալ
 41 տըմ , վէ պէլիմէ քուլանարմ ։ 2
 42 Մտնն իքիւնձի քէրրէ պանա
 43 իսպարն սէօղիւ օրուպ քէտի
 44 քի՛ Օլ սաթունէլլալ պէլին 3
 45 4

5 Խաղերն տեղումս քու շարժը առ զվե
 դապք Եփրատաբար իմե՛ն և վե սուգ
 6 օրատա դապրնեա քով դուռնս
 7 կիզե՛ն և վե Բապարն պանա եմք
 8 էմախիմէն կեօրե վիտիս օնու
 9 Գիրատա կիզեմք և վե վաղի
 10 Գիրատա կիզեմք և վե վաղի
 11 Գիրատա կիզեմք և վե վաղի
 12 Գիրատա կիզեմք և վե վաղի
 13 Գիրատա կիզեմք և վե վաղի

պեօրէն սեօր և վեմէ պէն՝ պու
 հեքին ճիւղէն սաքինէրնին վե
 Գաւիթին լեւաթին իւղերնսն օ
 Թուրան փատիւնալարը վե քեա
 Զինւելի վե վե յիւսիսկերէրն վե
 Երուսաղէմին Զեփ սաքինէրնին
 սեօրնալար և վե սաքինալար
 14 Զեփ և վե սեօրը սիրի պիւրի և
 15 Զ սաքինալար իւղալարալար սիրի
 16 Զ սաքինալար իւղալարալար սիրի
 17 Զ սաքինալար իւղալարալար սիրի
 18 Զ սաքինալար իւղալարալար սիրի
 19 Զ սաքինալար իւղալարալար սիրի
 20 Զ սաքինալար իւղալարալար սիրի
 21 Զ սաքինալար իւղալարալար սիրի

- էք օրմաղա սէն Կօրէթտին՝ ան-
 նի՝ ժողովրան գարը կիպի՝ ԳԵ-
 22 ըրար Թոճթմայաճաճ մը՝ Վէ
 էյեր երեւէ յինտէ՝ ապու չէ լըն
 պանա նէ՝ իշխանօղբատը սէր
 իսէն . սէնին հարամաղղընըն
 ջօղրպուռնտան կէքէքէրին ԳԵ
 ջըլարը , էքջէքէրին զօր իւն
 ջըփլազանտըլալը :
 23 Հապէշի տերիսին՝ վէ դափ-
 պին պէնէքէրին տէյիլթիլի
 պիլթիլի , քի սիլ տախի քէն
 լիյէ աղըմը իքէն՝ էյլթ Էմի
 24 պիլէսինիլ : Իմտի օնլարը՝ չէօ-
 լուն եէլինտէն սալլուլուն սա-
 ման չէօփիւ կիպի տաղըտաճա-
 25 ղըմ : Նախիպին՝ պէնտէն էօլ-
 ջիւլէն դրամէթին պու տուր տէ-
 յօր Բապպ . զիրա պէնի ու-
 նուլթուուն , վէ եալանա ի՛թի .
 26 Նաւ էթտին : Իմտի պէն տախի
 պէնի կէքէքէրին՝ երգլունին
 էօնինն գալարոճաճլըմ , վէ
 27 այլպըն կէօրիւնէճէք : Պէն սէ-
 նին զինալարըմ վէ քիշէմէլէ-
 րինի՝ սէնին ֆաշիլէթիլին է-
 տէպիլլուլինի՝ Թէփիլէր իւղէ-
 քինտէ կէճ սաշրատու մէքուհ .
 ջուգլարընը կէօրտիւմ . վա՛յ
 սանա՛ եա Նրուսաղէմ , փալք-
 լէ՛նիմէյէճէք մի սին . արթըգ
 նէքէյէ՛տէք :

ՊԱՊ ԺԴ

- 1 Բապպըն Երեմիայա գօրադ-
 լըգ խուսուռնտա վաղի՝ օլան
 2 սէօզիւ տիւր : Զուգա եաս չէ-
 քեր , վէ ջնուն դափուլորը
 պայլըտըլար՝ Ե եէրտէ դասա-
 վէթուա կէդէրէր . վէ Նրու-
 սաղէմին՝ փերեատը հօգարըյա
 3 չըգտը : Վէ հապէյլէրի՝ քիւ-
 չիւքէրինի սույա կէօնտէրտի-
 4 լէր . հալուղալա վարտըլար՝
 սու պուլամաուղար , դապարը
 պօշ տէօննիլէր . ուլթանտը-

լար Վէ արլանտըլար , վէ պաշ-
 լարնը Էծրթտիլէր : Եէրտէ 4
 եաղմիցրո՝ օլմատըղընտան՝ էլ
 չալմատըղը իշխան՝ չիլթիլէր
 տէթանտըլար , պաշլարընը Էօրթ-
 5 ղիլէր : Զիրա քէյլէ պիլէ
 սաճրատա սօղրոտա , վէ օթ
 օլմատըղընտան՝ Էալրուսա-
 թէրէ Էթտի : Վէ եապան էլէք . 6
 լէրի չիմէն օլմատըղընտան՝ էր-
 ճէ եէրլէրտէ տուրըպ ածտէր
 հալար կիպի եէլ նէ ֆէօրէնտի-
 լէր : կէօլէրի պօղըլտու :

Եյեր հարմաղղըգլարըմը 7
 պիզէ գարը շէհատէթ Էտէրէր
 իսէ տէ՝ եա՛ Բապպ իսմին իշխ-
 ա՛մը էյլէ : զիրա իսեանէրի-
 միլ ջօգ տուր , սանա կիւնաճ
 էթտիք : Եա՛ Խօրայէլին իսմտի 8
 վէ սրգլէթ վալթանտա օնուն
 իսէլաւ՝ նիշխան կէրտէ միսա-
 ֆիլթա կիպի վէ կէճօ գալմաղա
 սամփան Էօլճու կիպի օլուրսուն :
 9 Նիշխան հէյրան դալմը՝ առնմ
 կիպի իսէլաւ Էթմէյէ դատըր
 օլմայան պէհատըր կիպի օլուր-
 սուն . սէն իսէ եա՛ Բապպ օր-
 թամըգտա սըն , վէ իսմին իւղէ-
 րիմիգտէ ջննըլըմը՝ տըր . պի-
 ղի պրագմա :

Պու գալմըն հադգընա Բապպ 10
 պէօլէ տէր . Օնլար ալարա
 կէդմէյի պէօլէ սէվտիլէր , վէ
 սյազլարընը պըգօմատըլար իմ-
 տի Բապպ օնլարտան ըաղի օլմա-
 տը , չիմտի օնլարըն հարամաղ-
 լըգլարընը խաթըրնա կէթրէ-
 ճէք , վէ կիւնաշլարընը հօգլա-
 11 յաճադ տըր : Վէ Բապպ պա-
 նա տէտի քի՝ Պու գալմըն հադ-
 գընա Էյլէր իշխան իշյաղ Էթմէ :
 Օնլար յուրուճ թուլթա իսէ ,
 12 օնլարըն ըլճատընը տին կէմէյէ-
 ճէյլմ , վէ պիւլթուն եանմա
 եա Էքմէք վիլէքէն սոմարլար
 իսէ : գապուլ Էթմէյէճէյլմ .
 իլա օնլարը՝ գըլմ իլէպալէ աճ .

լըս ինչ վէ թառան ինչ տիւքե-
տէճէյիմ :

- 13 Վէ տէախմ քի Էջվահ՝ եա-
Էֆէնտիմ Բապպ՝ ինթէ փեյ-
ղամպէրէր ճնարա տերէր քի
Գըրըճ կէօրմէյէճէքսինիզ, վէ
սիգահ տէճըճ օլմայաճադ յ իլա
սիգէ պուճմէճաղտէ սէլամէթ ու
14 էմնիյէթ վէրէճէյիմ : Օլ-
տէմ Բապպ պանա տէտի քի՝
Փէյլամպէրէր իսմիմ ինչ եա-
լան փէյղամպէրէրէ Էաէրէր -
պէն ճնարը կէօնտէրմէտիմ, վէ
ճնարա էմր էթմէտիմ, հէմ
ճնարա սէօյլէմտիմ. ճնար սի-
ղէ Էալան վահի վէ ֆալճըլըգ
վէ պաթըլըգ վէ Էիւրէքէրինին
հիւլէրինի փէյղամպէրէրէ Է-
15 տերէր : Օտուն իչնա՝ ճնարը
պէն կէօնտէրմէտիլ իրէն օլ իս-
միմ ինչ փէյղամպէրէրէ Էախպ՝
Պու սիյարտա գըրըճ վէ աճըգ
օլմայաճադ սըր տէյէն փէյղամ-
պէրէրին հազգրնա Բապպ
պէօյլէ տէր : Օլ փէյղամպէրէր
գըրըճ ինչ վէ աճըգ ինչ հէլաբ
16 օրուսաճաղար : Վէ ճնարըն
օլ փէյղամպէրէրէ Էթմիւրէրի
գալմ՝ գըրըճ ինչաճըգ Էիւղիւն
տէն Էլուսաղէվին մէյոսանլա-
րնա տթըրաճմէղիւր, վէ ճնա-
րը՝ ճնարընէ գարըրաըրըն վէ օ-
ղուլարըրմէլ գըղարըրնը կէօ-
մէն պուլուլմէյաճադ սըր . վէ
ճնարըն Էարամաղըրըն ճնա-
րըն իւզերինէ տէօքէճէյիմ :
- 17 Իմաի ճնարա պու սէօղիւ
սէօյլէյէտին . Վէճէ վէ կիւն
սիւզ կէօղէրիմ Էաղ տէօթիւզ
սինմսինյէրէ զիւր գալմիթըն
պաթիւրէ գըղը՝ մէյիւբ Դընդըն
լըս ինչ՝ զայէթ ճիւրմաղ վու-
18 թու ինչ գըրըլը : Էյէր ասհ
թոյս չըգաթ իսէմ՝ ինթէ գըրըճ
իւն գաթըլ օլուլմուլար : վէ Է-
յէր շէհրէ կիւրի իսէմ ինթէ
աճըգտան խաթթա օլմուլար :

զիւր կերէք փէյղամպէր կէրէք
քէահին պիւլմտիլէրի տիյարը
աղաղըրար :

Հուգայը պիւթիւնքիւթիւնէ 19
րէտտ էթսիւն մի, ճանըն Սի-
նտան իրրահ՝ մր Էթտի, պիւր
նի՛լիւն վաղարտան տէ՛ պիւն շիւ
ֆաթ Էօթտուր . թիւ սէրպէթ
պէրէր Խաթ անմա խայր Էօթ
տուր, շիֆա վագթը պէլէէ Է-
րիէ ամա ինթէ շաղընըգ Էիւ-
րի Է Էա՝ Բապպ՝ ֆաթըրըլմը 20
զը վէ պապալարըմըն Էարա-
մաղըրըն պիւրիւզ՝ զիւր սանա
կիւնա՛ ինչտիլէ շաղընըգ Էիւ-
պիւն իրրահ՝ Էթմէ, պէնին
ճէլալնին թախթընը րէղիւ Էթ-
մէ . պիւթմ ինչ օլան ա՛ղաղը
զիւր Էտիպ՝ նաղզ Էթմէ : Թա 22
իֆէրէրին պաթըլ Էալարը
աթնաընտա Էաղմուր վէրէն վա՛ր
մը, Էաղ իսէ Էաղմուլարը
կէօրէր մի Էաղտըրը . օ՝ սէն
տէյիլ մի սին Էա՝ Բապպ Վլա-
հըմըզ . Իմաի սանա իսմիտ Է-
տէրիզ, զիւր պուլարըն ճիւլ-
էսինի սէն Էյլէտին :

ՊԱՊ ԺԵ

Վէ Բապպ պանա տէտի քի՝ 1
Հուգուրուճտա Մոզէս վէ Սա-
մուէլ տուրտաղար տա, պու
գալմա կէօնիւմ Էօթ տուր .
Հուգուրուճտան գալ, վէ չըգսին-
լար : Վէ վաղի՝ օլա քի սանա՝ 2
Նէրէյէ չըգաղմէ տերէր իսէ,
օլտէմ՝ ճնարա տէյէտին քի՝
Բապպ պէօյլէ տէր : Էօլիւմի-
չիւն օլանլար Էօլիւմէ՝ վէ գըրըճ
իչիւն օլանլար Դըրըճա՝ վէ աճըգ
իչիւն օլանլար ճճըլը՝ վէ Էսիւ-
լիւ իչիւն օլանլար հիւրիւյէ ԷԷԷ-
սըլար : Վէ ճնարըն իւզերինէ 3
տէօթ ճիւն պէա՝ մաղաճաղմէ՝
տէյօր Բապպ յ գաթըլ Էթմէ
իչիւն գըրըճը վէ սիօրիւքէմէ

իշխան քննվեալների՝ հեռ եկմէք
 իշխան վէ հէլաք եթմէք իշխան
 կէշիւն գուշարունը վէ եերին
 9 Ճանապարհորդներն . վէ շնարը՝
 Յուդա փասիւհաճը Եղեկիա օղ
 լու Մանասէ սէպէմինտէն՝ սնուն
 էրուսպլեմաէ եթմայլմտէն էօ
 թիւրիմէ եերին ճիւմէ մէմէ
 քէթէրիմէն Զէֆա իշխան թէս
 լիմ էպէճէյիմ :
 5 Չիրա նէնի քիմ հերիւէյէ
 ճէք՝ եա՛ Երուսաղէմ . վէ սէնի
 քիմ աճըսաճաք , վէ սէնին
 խոշ հալիւնի սօրցապ իշխան քիմ
 6 սափաճապ : Սէն պէնի թէքք
 եթմին՝ տէյօր Բապպ , կէրի
 կէթմին . իմօր էլիմի սէնինիւ
 շէրինէ ուղտորպ սէնի հէլաք
 7 հաւճէյիմ . մերհամեթ էթ
 մէքտէն ծանաթմ . վէ ճնարը
 եերին գուգիւրարունտա էափա
 իլէ սափաճաճաղմ , դաւմըմը
 էվատարը դօյուպ հէլաք հտէ
 8 ճէյիմ . շնար Եօլաքընտան
 սէնմէտի : Օնլարըն տուք
 դարըլարը Եօնիւմաէ տէնիդ
 դումունտան զիյատէ օլտուրար
 9 շնարա էօյլէն վաղթընտա՝ իյի
 թին անատը իւղէրինէ Եաղմաճը
 կէթիրտիմ . շնուն իւղէրինէ ա
 փանսըղ դօրդու վէ իւղքիւնթիւ
 տիւշիւրտիմ : Եէտի տօղու
 10 րան՝ զայի՛Փ գալըր ճանընը
 թէպիւմ էթմա , տաճա հիւ
 տիւղ իլէն՝ էիւնէլի պաթաւ
 օ՛ւ ռթպիտը , վէ խէճիլ տիւշ
 տիւ , վէ շնարըն պպգիւնի
 տիւշմէնէլիւնին էջիւնտէպըլ
 11 ճա թէպիւմ էաւճէյիմ տէյօր
 Բապպ 5

տէր քի՛ Ելպէթ սանա խալը
 օլմագ իշխան ճէֆա՛ վերէճէյիմ .
 Էլպէթ պէլա վաղթընտա վէ
 սըղլէթ վաղթընտա՝ տիւշմէնէ
 սանա Եալմար Էթմիրէճէյիմ :
 5 Տէմլը՝ փօրեաա տէմիրնի վէ
 12 թուճու դըմար մէ : Ճէման
 13 ճիւմէ կիւնահարընէլիւն՝ հէփ
 յիւօրարընճա սէնին մալընը
 վէ խաղիմէլիւնի պիւա պաճա
 Եաղմայա վէլէ՛ճէյիմ : վէ
 14 տիւշմէնէլիւն իլէ ալիւմտիլին
 եերէ կէշիւնէճէյիմ . զիրա խը
 մըմտա աթէլմէթմալաւա , վէ
 սիղլէն իւղէրինիվէ Դանաճապ
 տը :

Էա՛ Բապպ սէն պիլիւսին .
 15 պէնի խաթընա կէթիրպէպէ
 նի զիյարէթ էյլէ , վէ պէնի գօ
 վալաթաթաթան ինթիգաթմիւր
 ալաթ . պէնի ճապըն իլիւն ալ
 մա . պիլ քի՛ սէնին սէպէպինէ
 սիթէմ չէքոլմ : Սէօղէրին
 16 պուլունտա , վէ շնարը եէտիմ
 վէ սէօղէրին պանա՛ Էիւրէյիմին
 տիւրիւրի վէ Ֆիրաճը օլտա ,
 զիրա իմին իւղէրիմէ չաթըլաթ
 17 Էա՛ աղքէրէրին Ալահը Բապպ :
 Զէվգէնի՛ճիլէրին մէճիւսիւնա
 օթուրմատըմ , վէ մարուր օլմա
 տըմ . սէնին էլլէն սէպէպինտէն
 Եալընըլ օթուրտըմ , զիրա պէ
 18 նի խըլմ իլէ տօլտուրուն : Սի
 ջիւն աղլըմ տայիմ՝ վէ Եարաւ
 օնկուրմաղ օլտա սաղաթմագ գա
 պուլ էթմէլ : պանա հէր վէճի
 իլէ Եալանճը՝ դարարըղ տիւ
 19 րար կիպի օլմա մա սնուն :

Օնուն իշխան Բապպ պէյլէ
 տէր . Էյէր տէնէր իսէն . սէ
 20 նի կէրի կէթիրէճէյիմ , վէ հաւ
 զարումտա տուրաճագարն . վէ
 էյէր զըմէթլիլի ալաթաթանը
 դարըն իսէն , աղլըմ կիպի օլա
 Դարաթըն , շնարըն սալա տէն
 սիւն , շաքին պէն ճիւլիւա տէն
 մէ . վէ սէնի պուլաթմալա գա

յառա պագըր դաւէ՛ կիպի էտէ
 ճէյիմ , վէ սնին իւղէրինէ
 ճէնք էտելէր , ամմա սնին էէ .
 նէյէյէլէր . զիրաջէնի իւղաս
 էթմէք իշին՝ վէ սնին գուրծար
 մագ իշինն՝ պէն սնինին իլէ իմ
 21 տէյոր Բապպ : Վէ սնին եա
 լամագսարն էլինտէն ղըւրծա
 լաճաղըմ , հէմ անին զճիպաղ
 լարն փէնէսնտէն Ֆիտա է
 տէճէյիմ :

ՊԱՊ ԺԶ

1 Վէ պանա Բապպն սեօղիւ
 2 օյուպ տէտի քի՝ Բէնտինէ գա
 րը արմա , վէ պու մահալտէ
 սնինն օղիւլարն վէ Բապպարն
 3 օրմաղն : Զ իրա պուճահալտէ
 տղանծողլարն վէ գըղարն
 հագգըմն՝ վէ պու տէյարտա օն
 լարը օտողլարն պնալարը հալ
 գընա հէմ զիլար թէյլլտ է
 տէն պապարը հագգընա
 4 Բապպ անջլէ տէր : Օնլար
 խալթաղըլար էօլիւմսնտէն է
 լէճէքէր , ալլամայաճաղըր
 վէ կէօմիւլէյէճէքէր , եէր
 էիւղիւ իւղէրինտ կիւպրէ ի
 ղէն ծաճաղար : վէ գըլըճի
 լէ հէմ աճլը իլէ օրիքէնէճէք
 5 լէ : վէ լէլէրի կէօքէրին
 գուլարընա վէ եէրին ճանա
 վարլարն թաամ իշին օյա
 6 ճաղտըր : Եիրա Բապպ պէժ
 լէ տէր : Երա էլինէ վարմա ,
 վէ աղամաղա կիթմէ , վէ օն
 լար իշին Ֆիղան չէքմէ : զիրա
 պու գալմաան սնըմէթիմի տէ
 յոր Բապպ : ինայէթի հէմ մէր
 համէթի գալըրըղլա : վէ պու
 տիյարտա պէօյիւքէր հէմ քի
 ջիւքէր էլէճէքէր : վէ կէօ
 միւլէ կէճէքէր : վէ օնլար ի
 ջին եաա չէքմէճէքէր : վէ
 էլէրինի քէրթմէյէճէքէր ,
 վէ օնլար իշին վալարըր հոլ

մայաճաղըր քալէ : Էօլիւլէր 7
 տէն էօթիւլէ թէսէլլա վէրմէք
 իշին : եամ ճալէպիւնտէն էպէ
 տողրամայաճաղլար : վէ պապա
 լարը վէօմիւլարը իշինտօլարա
 թէսէլլէ գառէհինն փէրթէյէ
 8 ճէքէրա : հէմ սնն էէյիւլ իշ
 մէք իշին օնլար իշէօթիւլտօղլա
 զիրաճիւմ էլլինէ օլարմայաճաղ
 9 Զ իրա Ֆարայէլլիւ Ալլաճը աղ
 քէրլէրին Բապպը պէյլէ տէր
 իշթէպէն պու մահալտէն կէօ
 լէրինիլ էօմիւնտէ վէ կիւլէրի
 նիլտէ սէվին՝ սէսինիլ վէ շաղ
 լը սէսինի կիւլէյիւնտ սէսինի
 վէ կէլինն սէսինի տիւկիւնի
 ճէյիմ : Վէ վաղի՝ օյա քի՝ պու 10
 գալմա հէփ պու սեօղլէրի իա
 պէր վէրտիլին ղէման , զիլար
 ամա Բապպ հագգըմըղլա ճիւմ
 լէ պու պէյիլէ պէլլարը նիլ
 սեօղլէտի : վէ Ալլաճըրը Բապ
 պա դարը իլէտիլիւլ հարա
 մաղլըլմըղ նէ՛ վէ կիւնահըմը
 նէ՛ տիր տէրէր իւմ , օյաւն օն 11
 լարմ տէյէլլէ : Չիւն քի պա
 պարըրնը պէնի թէրք էթաի
 լէք տէյոր Բապպ , վէ դայրի
 ալլաճըր տրաղնճա վարըլ օն
 լարա ի պառէթ էթտիլէր , վէ
 օնլարա սէճտէ գըլարը , վէ
 պէնի թէրք էթաիլէր , վէ թէվ
 ըալթըմ աղլաւաաղլար , հէմ 12
 սիլ՝ պա պալարըրըղլալէթէր
 եարաւաղլըլ իլէտիլիլ , վէ իշ
 թէ պէնն տինիլէթէրք հէր
 պիլինիլ քէնտի քէթիւ էիւրէ
 յիւն գալթըլըլ արաղնճա էիւ
 ըիւյորա Պին տալի սիլի պուտի 13
 յարն իւղէրինտէննիլլա : հէմ
 պապարըրնը պիլիւտիլ տի 14
 յարն իւղէրինտէննաղլա ,
 վէ օրմաան կիւնալալ վէ կէճէ
 դայրի ճալհարա ի պառէթ չէ
 տէճէքիլիլ : զիրա սիլէ մէրհա
 մէթ էթմէյէճէյիմ :
 Օնտէն իշին իշթէ կիւնլէր 14

- կէլիւ տէյոր Բապօ քիւսթըդ՝
 Խորայել օղուլարնը Մըսըր տի
 յարընտան չըգորտան Բապօսաղ
 15 տըզ տէմէ յէճէքէր, իլա՝ Խորա-
 յէն յորուլարնը փօրեաս տի
 յարընտան վէ ծնարը սիւրտիւ-
 2 ձիւ ձիւմէ տիյարարտան չը-
 կարան Բապօ սաղ տըզ Կէն
 ձէսէր : Վէ ծնարը՝ պապաւա-
 3 ընա վէրտի յիմ տիյարարտան
 տէօնտէրէճէյիմա :
- 16 Իլթէ պէն չօգ պարզճըլար
 կէօնտէրէճէյիմ տէյոր Բապօ
 վէճնարը ավայաճաղար : Վէ
 օմնան սնիրա չօգ ավճըլար եօլ
 լայաճաղըմ, վէճնարը հէր տա-
 7 ղըն իւզըրնտէն վէ հէր թէփէ-
 նինիւ վէզըրնտէն վէ գայաճարն գօ-
 վազարընտան ավայաճաղար :
- 17 Զիրա կէօզըրիմ՝ ծնարըն հէփ
 եօլարը իւզըրնտէ տիր, եիւ
 զիւմտէն իւզըր տէյիլէթ : Հէմ
 ծնարըն եարամաղըլը՝ կէօզը-
 8 ըրմին էօնիւտէն օաղը տէյիլ
 տիր : Վէ իւլթիտա՝ տիյարըմը
 նափաղէտիլէրի իշին՝ ծնա-
 9 ըն եարամաղըլըն վէ կիւնա-
 ճընն իթի գաթ ձէզաւորն վէ
 ըէճէյիմ : ծնար մէքրուհաղ-
 10 լարըն վէ իքրահիյէթլէրինն
 լէլէրի իլէ միւլթիմիւ տօլտուր
 տուլար :
- 19 Եա՝ Բապօ սըզըթ կիւնիւն
 տէ գուվէթիմ վէ գալէմ վէ
 փէնաիւտէն սըն : Եէրին ուճ
 լարընտան թալիֆէրն օանա
 կէէճէքէր վէ տէյէճէքէր քի՝
 11 հաղգան պապալարըմըզ եալա-
 նը՝ պաթըլըզ վէ Փայիտէ էթ
 մէյէնլէրի միւսա տըլըլար :
- 20 Ատմ՝ չը Ալաճ օլմայան
 լարը քէնտինէ Ալաճ մը եաէ
 21 ձէք՝ Ղուռնն իշին իլթէպէն
 ծնարա պու տէֆա՝ պիւտիթէ
 ձէյիմ, սնարա էլլէմ վէ գուվ
 վէթիմ պիւտիթէճէյիմ վէ սի-
 12 լէլէր քի՝ իսմիմ Եհօմա սըր :

ՊԱՊ ԺԷ

3) Երանն կիւնաճը տէմիր 1
 գալէմ իլէ վէ էլմասըն ուճու ի-
 լէ եաղըմըլ տըր : Եիւրէքէրի-
 նին լէվէնաը իւզըրնտէ՝ վէ մէզ
 պալարընլըն պույնուլարը
 իւզըրնտէ գաղըմըլ տըր : Չիւն 2
 քիճուլարը մնարըն մէզպահ
 լարըն վէ Եէլիլ աղաճար եա-
 նընտա եիւքսէք թէփէլէրին իւ-
 զըրնտէ Աստարովթ փուլթա-
 3 ընը իսթըրտա թուլթարար :
 Էյ ոաճրատաքի տաղըմ՝ սէնն
 մալմիթ վէ ձիւմէվսաղնէլէրինի՝
 պիւթիւն սինօրլարընտա կիւնաճ
 իշին Էաթըլըն սէնն թէփէ
 4 փուլթանէլէրինի եալմայա վէ
 ըէճէյիմ : Վէ սէն քէնտին
 տալի սանա վէրտիյիմ միւլ-
 քիւնտէն մաճըլմ գալաճաղ-
 սըն, վէ սէնի պիլմայիյի տի-
 յարտա տիւլմէլէրինի գուլ է-
 տէճէյիմ : զիրա թըլմըմտա տ-
 5 թէչ թուլթաղըլտուրտուլթ քի՝
 կպէտէն Եաննաղըն տըր :

Բապօ պէօրէ տէր : Իսնէթ 6
 օլ ապէմէ քի ինսանա կիւվէ-
 նիր, վէ էթի քէնտինէ փաղու-
 7 ետեր, վէ Եիւրէրի Բապօտան
 կիտեր : Վէ օ՝ չէօլտէ պարալը-
 մըլ կիպի յըլաճաղ, վէ իսպր
 կէլինձէ կէօրմի յէճէք : Վէ չէօ-
 տէ Եանըզ Եէրլէրաէ՝ թուղու-
 վէ օալքին օլմաղ Եէրտէ սալքին
 8 օլաճաղ : Միւպարէք օլտուն օլ-
 տաէմ քի՝ Բապօպ կիւվէնիր,
 վէ ծնուն կիւվէնտի Բապօ
 տըր : Վէ օ՝ տուլար Եանընտա
 տիլթիլը աղաճ կիպի օլաճաղ
 տըր, քի քէօթլէրի կիւլմարըն
 Եանընտա տալըպ՝ ըմըլաղըն կէլ-
 տիլինի կէօրմէլ, իլա ծնուն
 եափրաղք Եէլիլ օլուր, հէմ
 գօրաղըլ Եըրնտա փէրվա չէք-
 մէզ, վէ մէյվէ վէրմէտէն կէրի

- գծմամբ : Գլխովս քան զմեզ :
 9 Եւրեք՝ Տէր շէյտէն զթշտե
 անդամարձ արծ, հէմ զայն
 ինէ փափաւ արդ՝ Գեհն քիմ
 10 պիւն նիւր : Պէն Բապիւն եւ
 11 ըն ին թէ ինչ ին Էանն պէտպէք
 Էրի ծնայան Վմ քի Գտեմ
 եւրարնն ան մէ Էրիսին մէյ
 Էնինձէ վէրէյիմ :
 11 Հարամ մալ էտինէն՝ եռ
 մուր թաւաւարդը եռմուր թաւար
 ի գէրիսն թաւաւար քէքէք Կ
 12 զի՝ ան կիւնէրիսն եարարն
 տա անդամաւոր, Վէ սոնուն
 աս տիկանէ Գլխովս :
 12 Դաւանէն ինչ մաշալն էվ
 վէտնէ պէրն Զէյլ երեւէ
 13 Թաթ արծ : Եւ Իսրայէլն
 իւրապէս Բապիւն սէնի ճրուէ
 Թէքք Էտնէլէր ութանաւոր
 տըր . պէնտէն տէսնէլէր եէր
 տէսնէլէր արծար . զերա ա
 պու հայաթ փունկարը օլան
 Բապիւն թէքք Էթաթիւր :
 14 Պանա շիֆա վէր՝ եւ Բապիւ
 վէ շիֆա պուլարմ . պէնի խէ
 ւա եյլէ . վէ խէլաւ պուլա
 յըմ . զերա թէսպիհաթմ սէն
 սին :
 15 Ինթէ անար պանա տէրէր
 քի՝ Բապիւն սէօղիւ հանի .
 16 հալա կէլին : Լաքին պէն սէ
 նին արարնտան . Զապն օլմադ
 տան գալմատըմ, վէ միհնէթ
 կիւնիւն արդուէմ Զիսին պի
 լընին . տուսաղարմտան չը
 17 գան՝ Զէլին Զօնիւն Զիսին : Պա
 նա գորդու օլմա . պէրա Պիւ
 նիստէ պէնիմ փէնալէհալմ
 18 սէն սին : Պէնի գօլալանար
 ութանաւորար . ամմա պէն
 ութանալանալըմ, ծնար գօր
 քաւարար . ամմա պէն գօր
 քաւարար . Զալարն իւզէրին
 պէրա կիւնիւն կէթիւր, վէ ծնար
 քի գաթ գըրը իւն գըր
 19 Բապիւ պանա պէօլէ տէտի .

Կիթ, վէ օլ Զուգանաւարն
 Լարնըն՝ կիւնիւն վէ չըգալ
 Լարնըն փալմէն օլուարնըն գա
 փուտմէմ վէ Երուսաղէմն
 հէի Գլխովս Լարնտա տուր՝ վէ 20
 ծնարա տէ քի Եւ Զուգա փա
 տիւսարը վէ հէի Զուգա վէ
 պիւնիւն Երուսաղէմ սաթին
 Էրի քի պու գափուլարտան
 կիւնիւն իւր Բապիւն սէօղիւն
 տիւնիւն . Բապիւ պէօլէ
 տէր . Զանարնըն սաղընն, 21
 վէ շարաթ կիւնիւնտէ երեք գալ
 տըրման, վէ Երուսաղէմ գա
 փուլարնտան իշէրի կէթիւն :
 վէ շարաթ կիւնիւնտէ Էվէրի 22
 նիգալն տիւար երեք չըգալման
 վէ ալա իւ իշէմն . իւլա շա
 րաթ կիւնիւնիւն պապալարնը
 քա Էմր Էթաթիւն կիւնիւն ալ
 Զալարն : Լաքին ծնար տիւն 23
 Էմէտիւր, վէ գալմալարնը
 Էյլիտիւր . իւլա իւլէմէք
 իւնիւն վէ թէտիւ գապուլ Էթ
 մէմէք իշին պոյոնարնըն
 սէրթիւնիւր : վէ վալի օլմ 24
 քի Էյէր տիւգաթ իւն պէնի
 տիւնիւր իսէնիւն տէյօր Բապիւ
 Էօլէ քի շարաթ կիւնիւնտէ
 պու շէհրին գալուլարնտան
 Էրի երեք կէթիւն Էթաթիւն, իւ
 ւա շարաթ կիւնիւնիւն տուսա
 ւա իւլէմէք իւլէմէք ալի
 Զալարն իսէնիւն, օլ Էթան պու
 շէհրին գալուլարնտան՝ Բա
 Էթ թաթիւնտա օթուրաւար
 ալապարը վէ տիւար իւզէր
 նէ ինչիւ փալուսարը վէ սէր
 վէ եր Էթաթիւն հէմ սէր
 վէքէրի Զուգա տտէլէրի հէմ
 Երուսաղէմն քաթիւնի կիւն
 Զէքէր . վէ պալ շէհր Էթաթիւն
 գալաւար : վէ Զուգա շէհր 26
 Էթանտէն հէմ Երուսաղէմն
 Էթաթիւնտան վէ Բէնիսիւն
 տիւարնտան վէ օլալան վէ տա
 զըստանտան հէմ զըպէսն

կէկէճէրէր և վէ պիւթիւն ետն
մա հէմ գուրպան վէ կըմբ
փէշքէն վէ քիւնկաք կէթիւ
ճէրէր, հէմ Բապայ քիւնե
շիւքը փէշքէն կէթիւճէրէր
27 Ամա էյէր պէնի տինկէմեզ
խէնկաք, չէջէք քի շաբաթ կիւ
նիւնիւ, պէն սագալաարնուզ,
իլլա շաբաթ կիւնիւնտէ եիւք
գալտըրը՝ Երուսաղէմ գա
նուարնտան իթէրի կիւքը իտէ
նիւզ, պէն տախի ծնուն գալտու
լարնմա աթէշ ԹուԹուշտու
րաճաղըմ, վէ Երուսաղէմն
սէրայլէրին եէ յէճէք, վէ սէօ
38 իւն Այէճէք տիր:

ՊԱՊ ԺԸ

1 Բապայ Թարափընտան Երե
միայա օրան սէօզ տիրը, քի
2 աէփի. Գալէ, վէ չէլէքճիւ
նին էվինէ էն. վէ սանա օրպոտ
3 սէօզլէրով իլեթտիրէ իս: Իմ
տի չէլէքճիւնին էվինէ էնտիւ.
վէ իլեթէ չարգարտա իլլա կը
4 խի: վէ չամուրտան եախարը
գալտ չէլէքճիւնին էլինտէ պօ
գալտու: վէ ճնու Թէքրաք
չէլէքճիւնին նագարնտա եախ
մարա խօշ կիւրիւնտիւնիւ կիպի
աղաչա գա քիւտիր:
5 վէ պ նա Բապայն մէօղիւ
6 Զրուպ տ տի քի Սիլլէ պու չէօշ
մէքճիւնին էլախի Սիլլի կէթմէ յէ
գատիր տէյիլ ժի իմ եա Իսրա
յէլ էվի տէյօր Բապայ. իլեթէ
չէլէքճիւնին էլինտէ չամուր
Պիճէ իտէ խիլ էլեմտէ հօյլէ սի
7 խիլ եա Իսրայէլ էվի: Պիւր
Թայիֆէ հադգրնա եա մէմէ
քէթ հադգրնա Սէքէճէլիւ վէ
երգաճաղըմ վէ հէլաք էտէճէ.
8 իմ տէտիլիւմ անտէ, էյէր օյ
հադգրնա սէօյլէմիլ իտիլիւ
Թայիֆէ եարամաղըրնտան
տէօնէր իտէ, պէն տախի ծնա

էթմէյէ տիւշիւնտիլիլիւ քէթ
լիւթէն նապիւմ օլուրում: Ամա
9 պիր Թայիֆէ հադգրնա եա մէմ
էթէթ հադգրնա Եափաճաղըմ
վէ իլլէճէլիւմ տէտիլիւմ անտէ,
էյէր սէրդիւմիւ տինկէմէ յէլլէք
10 նագարնմա եարամաղըր իլլէր
իտէ, պէն տախի ճնա իհաան
էթմէյէ տէտիլիլլա խալարանա
տիւմ օլուրում:
11 վէ իլլա 3ուրա ատէմէրի
նէ վէ Երուսաղէմ սաքիւնէրին
հալա սէօյլէլիւ տէ քի Բապայ
պէօյլէ տէրը իլլէ վէ սիլլին
հադգրնա քէմիլլա գաղաղըմ,
վէ սիլլին հադգրնա գաղաղըր
12 քիւնիւնիւրիւմ: հալա հէր պի
րիւնիլլա եարամաղ եօլարնըրտան
տէօնէլլա, վէ եօլաղըրըր հէմ
ֆիլլէրինիլլա էյի էալիւ: Ամա
13 տէտիլիւ քի Նաֆիլլէլլա չիւն քի
գաապէլլա արտընճա կիտէ
ճէլիլլա, վէ հէր պիլիլլա եարա
մաղ էիւրէ իլլին սէրթլլինիլ
իլլա էտէճէլլա:
14 Օնտն իլլին Բապայ պէօյլէ
տէր. հալա Թայիֆէլլա տէ սիւ
ալ էալիւ, պուրըր իլլա քիմ
իլլեթիլլա տիր. Իսրայէլին պա
քիւրէսի ղայէթ հիլլալէթու չէլ
իլլէտի: Լիւանանըն գաղը
15 Թարանըն գալարնտան էթիւ
րիւ Թէրը Պիւնտը մու. եա
խաւ շու սօղլալլա տգան եա
սուլար հիլլա գաղըր մու: Ամա
16 գալիլլա պէնի ունուԹալա, պա
Թըրըրա պուլտըր եադաղըր.
վէ Թարիգէրտէ հաղըրանա
մըլլալա եիւրիւմէր իլլին էլլա
լարնալլա էպի Թարիգէրնալլա
17 Թէքէլլա օլուրալլա. քիտն
լարն տիլարնըր վիւնտէ վէ էպի
տի իլլալլա իլլին գալարա. ծն
տան հէր կէլէն ճէլլան օլուր
պալըր սաղալլալլա լըր: Օն
լիլլա տիւշիւն էնիւնտէ կիւն
սօղըրսու էլլին իլլա կիպի տա

դատաճադում . օնլարն ալ լալա .
ըն կիւնիւնտէ Ենարա տէ յիւ
եիւզ իլա արդա կեօսէրէճէ .
յիւ :

18 Վէ տէտիւքը քի՛ իկնն Երե .
միանն ալ յիւնէ գաստէր գու
լալում . զիրա բեհահիտէն թէվ
րաթ՝ վէ ալմառն թէտսիր՝ վէ
փէլ զամպէրտէն սեօղ վայ օլմա .
յաճադ տըր . կէլնն օնու ալ
իւն վուրալում , վէ՛ հի՛ Զի՛ր
սէօղիւնէ գուրաջ վոնրմայալում :

19 Եւ ֆապալ՝ պանա գուրադ
վուր , վէ պէնիմ իլէ քէրէն .

20 Էրին սէսին իլէ քէրէն .
էէրինէ քէմիլէ վէրլէր մի .
զիրա ճանրմ իլէն չուրիւր
գաղտըր . խաթընա կէթիր
քի՛ սէնին հուգուրուհտա տուր
սոււմ , քի՛ օնլարն հագգընա
էյլիք սեյլէյիմ քի՛ զագապընը

21 օնլարտան տէօնտէրէյիմ : Օ .
նուն իլինն օնլարն օնլարընը
զըլթըղա վէր , վէ օնլարը գըլը
ճըն էլինէ թէսիւմ էյլէ . օնլար
ըն գարըլարը էլլատարզ վէ
տուլ գապար , վէ էրէքէրէի
էօնլում մագթուլարը օլալար ,
իյիթէրի Զէնքաէ գըլընտան

32 վոթրոէմլար : Օնլարն իլէ
լինէ միմնադդ նգօնէք կէթիր
տիլինտէ՝ վէլէրինտէն ֆէրնատ
իլաիլէ . յիրմ պէնի թուլ
մալա չուրիւր գաղտըր , վէ
այագըլարմ իլին տուղագլար

23 կիլլէտիլէր : Վէ սէն եա՛ Բապալ
օնլարն պէնի գաթլէ էթմէք ի
չին պնտո գարըլ հէփ նիլէթ
էրինի պիլիւրին . օնլարն եա .
րամաղըլընը աֆլէ էթմէ . վէ
կիւնաչարընը հու գուրուհտան
մահվ էյլէմէ , իլա սէնին հու
գուրուհտա թէօքէլ օղաւմըն
լար . զոդապըն վագընտա օն
լար իլէ մուա յէլէ գըլ :

ԴԱՊ ԺԹ

Բապալ պէյլէ նէտա . զի՛ 1
տիպ՝ չէթմէք իլէ պիր թօլմ
րագ պարտագ սաթոնն ալ . վէ
գալմըն իլիթ յարարուտան
հէմ քեհահիլէրին իլիթ յարար
ընտան ալ . Վէ՛ չէօլմէք իլէր

2 գափուսուսուս աղընտա Յան
Ենլիմ օղու տէրէսինէ չըդ . վէ
օրնտա սանս սեյլէյիմ յիլմ
սեօղէրի նիտա էյլէ . Վէ՛ ան

3 քի՛ Եւ՝ Յուգա փատիւրաչարը
վէ Երուսաղէմ՝ սաթինէրի՛
Բապալն սեօղիւնէ տինիլէյի .
Խարայլին Ալալար ալքէրէրին
Բապալը պէյլէ տէր . Իլթէ

4 պէն պու մահալին իմգըրինէ պէ
լա կէթիրէճէյիմ , քի՛ օնու հէր
իլիտէնին գուրագլարը չնիլա
յա . Չիւն քի՛ օնլար մալի
թէրք էթալիլէ լալէ պու մահ

5 լէ միլիլէք յարարալմը , վէ օնտա
քէնաթէրլիմ վէ պապալարընը
վէ Յուգա փատիւրաչարընը
պիլնէտիլէլ լալլար ալաչարա
պուսուր եաղարարա՝ հէմ պու

6 Մահալ մուչուր գան իլէ տու
տուրալար : Հէմ Բահահլն
թէփէ փիւթխանէրիլի պէնա
էլմալիլէր քի՛ պէնիմ հէթ էթմէ
ալիլիմ վէ սեօղիմալիլիմ

7 լալա խաթըրմ կէլմէյիլի էրէէն
զուլարընը՝ մաթէլէ Բահադ ի
չին պիլէթին Եանմա եաղա
լար :

8 Օնու իլինն իլթէ կիւնլէր
կէլր նէ յօր Բապալ քի՛ արթը
պու մահալէ Տօփէթ վէ Կիւլմ
օղու տէրէսի՝ չարըլմոյաճագ ,
իլա Կաթլ տէրէսի լալըլաճագ :

9 Վէ պու մահալտէ Յուգանն
հէմ Երուսաղէմին թէտնիլիլի
իպթաղ Էտէճէյիմ վէ օնլար
ալաչարէրի Եսիւնտէ գըլմէ իլէ
վէ օնլարն ճաղընը արայանլարն

էր իւր տաճարէն իւր . վէ
 լէնէր ինչ կեցիւն գուշարնա
 վէ եկին ճանապարհնա թա-
 8 ա՛ր վերէն իւր . վէ պու չէն
 ի՛ն վերանէ վէ ըզալէն իշխն
 գոյաճաղմ . ընտան հէր կէլէն
 ծուռ ճիւղէ պէլարը սէպէ
 պինտէն հէյցան գաղաւ ըլլ
 9 չարաճաղ : վէ մուհաւերէտէ
 վէ ընարըն սիւշմն էրինին հէ՛մ
 ընարըն ճանարընը արայանա-
 ըն ընարա վերէնէ օլաուգը-
 ըն սըլէթաէ՛ն՝ ընարա օլաւլա-
 ընըն էթինի վէ գըզարընընէ
 թինի եէտրէնէն իւր , վէ պիւ
 պիւրինին էթլերին եէյէնէն :
 10 Անտէն պարտալը՝ սէնին իւր
 կիսէն ատէմէրին կէօղէրի էօ
 11 իննտէ գըրտալն . վէ ընարա
 տէյէտին քի՛ Աքէրլէրին Բապ-
 պը պէյլէ տէր . Պու գալմը վէ
 պու չէլի՛ն էյլէ գըրաճաղմ ,
 նի՛ճէ քի պէրի չէօլէք՛ն գապը
 նը գըրտալ տա՛ յորթըգ սաղաւ
 մաղա գաթիլը օլմաղ . վէ ընար
 Տօփէթաէ՛ն՝ կէօմէնէք մաճալ
 գաճալանատէր կէօմէնէքէր :
 12 Պըլ մաճալն վէ ընուն սաքինլէ-
 ըննէ պէյլէ էտէնէն իւր՝ տէյօր
 Բապպ , վէ պու չէլի՛ն Տօփէթ
 13 կիպի գոյաճաղմ : վէ տամա-
 ըն իւզերինտէ կէյլին ճիւղէ
 ա՛րքէրիէ պուխուր էապան վէ
 լայրի ալաւալորա շերպէթ փէն-
 քէլ տէօքէն հէփ էվէրէն սէ-
 պէպինտէն՝ Երուսաղէմին էվէ-
 ըր վէ Յուդա փառիշահարընը
 էվէրէ Տօփէթին մաճալի կիպի
 մցըրալարանաճաղար տըր :
 14 վէ Երէփա Բապպըն ընու օլ-
 փէյլաւալէրիք էթմէյէ՛ն կէօն-
 տէրալի Տօփէթաէն կէտի . վէ
 Բապպ էվինին ավաւիտնա
 տուրուպ ճիւղէ գալմա տէտի
 15 քի՛ իորայէրն Ալաճը ա՛քէր-
 լէրին Բապպը պէյլէ տէր . իշ-
 թէ պու չէլի՛ն իւզերինէն վէ օ-

նուն հէփ գաապալարը իւզէ-
 ըննէ՛ն ճիւղէ հաղգընա սէյլէտի-
 ին պիւթին պէլայը կէթրէ-
 ճէնիւր . զիրա պոյնլարընը սէրթ-
 լէթալէր քի՛ սէյլէրիմի քիսի-
 լէմէյէն :

ՊԱՊ Ի

Իմրի Բապպ էվինին պաշ մէ . 1
 մուրուգօլան Եմէր օլուր Փա-
 սուր քէպէն՝ Երէփա պու
 սէօղէրի փէյլաւալընէ էտէր
 իբէն իշթալէն վէ Փասուր Ե . 2
 ըմմա փէյլաւալէրէ վուրտու ,
 վէ ընու Բապպ էվինտէ օլան էշ
 գարըքի Բենիամին գափուստն .
 տաքի թօմալապ վէրալ : վէ 3
 վոգի՛ օլուր քի էրթէնի կիւն՝
 Փասուր Ե՛նմալը թօմրուգաան
 չէգքրալ , վէ Երէփա ընա տէ-
 տի քի՛ Բապպ սէնին տաղը
 Փասուր չաղարալ , իլա Մա-
 կորմիտապպ : 2 իրա Բապպ 4
 պէյլէ տէր . իշթէ պէն սէնի
 քէնալին վէ հէփ տօսթարընա
 դօրապ էտէնէն իւր , վէ ընար
 տիւշմէլէրինին գըրաճալան
 տիւշմէն , վէ կէզլէրին կէօ-
 ընէք տիւ . վէ ճիւղէ Յուդա-
 յը Բաքիլն փառիշահընն էլ-
 նէ թէպիմ էտէնէն իւր , վէ ըն-
 արը Բաքիլնա էտի տէրէնէք ,
 հէմ ընարըն գըրաճիլ վուրա-
 ճաղ : հէմ պու չէլի՛ն պիւ-
 թին զանիմէթինի վէ ընուն
 պիւթին էմէյինի վէ ընուն հէփ
 դըմէթ շէյլէրինի թէպիմ է-
 տէնէն իւր . վէ Յուդա փառիշահ-
 արընըն ճիւղէ խաղնէլէրինի
 տիւշմէլէրինին էլնէ վերէնէ-
 իւր ք վէ ընարըն էաղմալա-
 ճաղար , հէմ ընարըն ալապ
 Բաքիլնա էթմէրէնէքէր :
 վէ սէն էյ՛ Փասուր վէ էվինին
 հէփ տաքիլէրի՛ն էտիլիյէ կիտէ-
 ճըսինիլ . վէ Բաքիլնա վա . 6

լըպ՝ սեն տե օլ ծնըստա եայան
փէյղամպերլը Էթալիխն տօթ
լարն տա՝ օրատա էօլէճէքի
նիգ, վէ օրատա կէօմիւլէճէք
սինիլ :

7 Պլնի գանալըրորն եա՛րապոյ,
վէ գանալմ. պլնաճն գուվվէթ
վն սին վէ դարա կէլախն . պլւ
թիւն կիւն մասխարա օլտում,

8 Ճիւմլէսի պէնի զէվլէնիք : Զիւ
րա հէր սէօյլէսիւնա՛ն՝ ֆէր-
եատ Էտերիմ, դուլմ վէ դասը
պաղըրըրմ. ջիւն քի Բապպըն
սէօղիւ պանա հէր կիւն հադա.
րէթ վէ սիթէմ իլլան օլտու :

9 Վէ աշխիմ քի՛ Օնու անկամ,
յըմ, վէ արթըգ ճնուն իսմի
իւն սէօյլէմէլիմ՝ աւմա եիւրէ.
իմուն՝ քէվք էրիվին իլլինսէ
գալիանմըլ եանար աթէշ կի.
պի օլտու, վէ թէհամիւլ էթ
մէքտէ եօրուլուպ՝ դատիր օլա.

10 մուրմ : Զիրա չօգլարտան զրդ.
պըթ իլլիթսիմ՝, էթրաֆտան
գօրգու օլտու . արգատաշաւ
լըմ՝ ճիւմլէ սէլամիլ իւղլէ օլ
տուլում քիշէլը՝ Զէմմ էտին
վէ զէմմ էտէլիմ պէլքի արտա.
նըս տա ծնուն իւղէրինէ դալիւ
կէլիւպ՝ ճնտան ինթիգամ ալըրըլ

11 րէթիլէր : Ամա Բապպ պէնիմ
իւն զօրլու դահրիման կիպի սիր.
մնուն իլլին պլնի գօլլալան.
լար Թէօքէլ օղլալըպ՝ դալիւ
օլամպաճադար . ծնար դայէթ
իւն խէճիլ տիւլէճէքլըր . զիրա
ա՛գլլանէ տալիւնմաղար, ա՛-
լըպալըլ էպէտին ունուուլըլ :

12 մայաճադ արըր : Ամա սեն՝
եա՛ ա՛քէրլէրին Բապպը՝ ա՛-
տիլն սընարսին, պէօպրէքլէրի
վէ էլէրէյի կէօրիւրսիւն . սէ-
նին ծնարտան ինթիգամըլ կէօ-
քէյիմ, զիրա տա՛վամը՝ սանա

13 իֆատէ Էթսիմ : Բապպա իւ-
հի օղլուլուն, Բապպա շիւքր է.
տին . զիրա եօլիմուլուն ճանը.

նը եարամաղարն էլլինաճն խէ-
լաւ էյլէաի :

Օլ տօղտօղում կիւն մէլը՛ն 14
օլտուն . անամըն պէնի օլ ած-
դարտօղում կիւն միւպարէք օլ
մարն : Պապամա՛ Սանա էր. 15

քէք էլլան տօղտու տէյրէք՝
ծնու ճիւլէթ իւն սէվիսիլիւրիւ
միւթտէ կէթիլիւն տտեմ մէլը՛ն
օլտուն : Հէմ օլ ատէմ Բապպըն 16

խարապ էտիւպ էսիլիւնէտին շէ-
հրէլը ֆիլիպի օլտուն, վէ տապաճ-
տան ֆիլիպի հէմ էյլլէն վապ-
թընտն ֆիլէրատ իլլիթսին :
Չիւմքի անա րահմիւնաճն պէնի 17

էօլիւրմէտի, քի անամ պանա
մէզըրմ օլա, վէ րահմի էպէտին
կէպէ գալա : Նի՛շիւն պէօյլէ 18
անա րահմիւնաճն չըգարմ քի՛
տէրսու ու դասուվէթ կէօրէյիմ
վէ կիւնլէրիմ ալըպ իւն տիւ-
քէնէ :

ՊԱՊ ԻԱ

Բապպ Թորաֆընտան Երէ՛ 1
միայա օլան սէօղտիւր, Սեդե-
կիւն փատիլաճա՛նի՝ Մեղբիւ օլ-
լու փատուրա վէ Մատուրն օլ-
լու Սօփուիւս քէա՛նինի ծա-
կէօտէրիւպ աէտիլի զէման . Բէ 2
րէմ էյլէ պիլլիմ իլլան Բապպա
տանըլ . զիրն Բաբիլոն փատի-
լաճը Նաբէգոդոնոսար իւղէրի-
միլէ ճէնը Էպէլ յօթ . պէլլի 3
Բապպ պիլլիմ իւն ճիւմլէ միւճի
գաթարընա Վէճրէ ա՛մէլ էտէ,
վէ օ իւղէրիմիլաճն չըգա :

Վէ Նրեմիւս ծնարա աէտիլի՛ 3
Սեդեկիւսյա պէօյլէ սէօղէյիսի-
նիգ՝ Բարայլին Ալուհը Բապպ 4
պէօյլէ տէր . իլլէն պլն սիլլին
էլլէրիլիլաճն օլտու օլ սիլլին՝ Հի-
սարըն տիլարսընտան սիլլի մա-
հասէրէ էտէն Բաբիլոն փատի-
լաճը իւն վէ Բիւրանիլէր իլլէ 5
ճէնը էթտիլիլիլ ճէնք ալաթը :

դա փառաշունչն է վախճանի հազար
 նա՛ րապապ պեղել տեր . Սէն
 պանա Գաղատայ . Լիբանան թէ
 փէսի խնէ տէ , սէնի էլպեթ
 չէօլ սաբին օլունմաղ շէհրէր
 7 զշաճաղով : Վէ սէնին իւղէ
 ընէն խարապ էտիճիւր թա՛
 յին էտէճէյիմ , հէր պիրի սի
 լահը իլէ օլաճադ . վէ սէնին
 սէջքին երդ աղաճլարնը քէ
 8 սիպ՝ աթէէէն ածաճաղար : Վէ
 պու շէհրտէն չօգ թալիֆէլեր
 կէլէճէք , վէ պիրի պիրինէ տէ
 յէճէքէր քի՛ Պու պեղիւք շէհ
 րէ րապապ նէտէն էօթիւրիւ
 9 պունճիլէյին էլէտի : Վէ ճէ
 վալ վէթէլեր քի՛ Քէնտիլէրն
 Վաշը րապապն ա՛տունը թէրդ
 էտիլը զայրի քլաճարապ սէճաթ
 դըլըլըլարնտան վէ սիւրա ի՛
 պապթէ էթաթլէրիւրէն էօ
 թիւրիւ ետէտի
 10 Էօլմէլէն աղպաճն , վէ ծոսն
 իշնն ֆիլանէ էթմէն . կիլեճնէ
 աղալըն . աղալըն , զիրա ար
 թուք տէսմէյէճէք , վէ քաղ
 սուղու տիւրը կէօրմէյէճէք :
 11 Զիրա պու մաճապէնճըդան
 պապարը Յովսիփ օղու Սեղզո՛
 փառաշունչն Գաղատայ օղու
 սիւրաճը Յովսիփ օղու Սեղզո՛
 12 մուն հաղպըն Խզպապ պեղել
 տեր . Օ՛ արթըք օրայա տէսն
 մէյէճէք . Իսա օկաէ էսիր սիւր
 սիւքլէրի մաճարուէ էօլէճէք ,
 վէ պու տիւրը արթըք կէօրմէ
 յէճէք տիւր :
 13 Վա՛յ էվլին հաղպըլըդ իլէ վէ
 քէօլքէրինի նաճադըդ իլէ
 պինա էտէն , դօնդուտուտ
 ճապա իլէտիկ՝ ծա իլինին իւճ
 14 ըլթինի վէրմէյէնէ . Քէնտիմէ
 կէնիլ էվ վէ հէվատա , քէօլք
 լէր պինա էտէյիմ տէյէրէք
 քէնտիլէ փէնճէրէլէր աջըպ
 երդ աղաճ իլէ գափլարպ տէ
 15 սիւրիւն իլէ պոյայա : Սէն

էրդ աղաճընա թամա՛ էթմէք
 իլէ՛ փառաշունչ՝ մը օլուրսուն .
 տէյիլ մի քի պապան էէյիպ
 իլիննէն վէ շէրիւթ հէմ ա՛տա
 16 լէթ էտիննէ՛օլ զէման ծա խաղ
 օլուտ : Ֆապիրին վէ էօլպու
 լուն տա՛վաքըն կէօրլուննէ , օլ
 զէման խաղ օլուտ . պէնի պիլ
 մէք պու տէյիլ մի տէյօր
 17 րապապ : Լաքին կէօլէրին վէ
 էիւրէյին զայրիտէ տէյիլ իւր
 էտէճէյին թամա՛նտա վէ սուճ
 18 սուղ քան տէօթմէքտէ վէ զուլ
 տա վէ զօրպաղըդտա տըր :
 Օնուն իլին Յուգա փառի
 19 շահը Յովսիփ օղու Յովսիփին
 հաղպընա րապապ պեղել տեր .
 Վա՛յ դարընաղա՛մ էա վա՛յ դըլ
 դարընտաղա՛մ յէլն ծոսն իլին
 20 ֆիլան էթմէյէճէքէր , վա՛յ է
 ֆէնտիւմ՝ էա վա՛յ ծոսն զայրնա
 փէնէէ՛ ծոսն իլին ֆիլան էթ
 մէյէճէքէր : Սիւրիւքէնէրէք
 21 Երուսաղէմ՝ դափուլարնտա
 էթմէ աթըլմալ իլէ՛ էէք կէ՛
 միւլեղէ կէօմիւլէճէք տըր :
 Լիբանան չըդըլ ֆէրեսա
 22 էլէ , վէ Բաւանտա սէսիլի
 սալ վէր , վէ Աբարիմտէն
 ֆէրեսա էլէ , զիրա ճիւմէ
 աճըլարն չըդըլարըր : Սէն
 23 տէվէլթոէ իլէն սանա սէյլէ
 տիմ , Տիւիլէմէմ տէտիլն .
 կէնճիլինտէն պէրու սէնին էօ
 լուն պու տուր քի՛ սէօղիւմիւ
 տինկէմէյէն : Ճիւմէ չօպան
 24 Լարըն եէլ էէյէճէք , վէ ա՛
 չըդարըն էսիրիլ յէ կիտէճէքէր .
 հաղպան օլ զէման հէփ էքա
 մաղըլարըն իլին ոչ թալըպ
 25 իտէճիլ օլաճաղսին : Ե՛յ Լիբա՛
 նանտա սաբին օղուպ երդ աղպաճ
 լարնտա էուլտըր օլան՝ սանա
 տօղուրան դարընն տղըլար
 կիպի սըղըլար կէլիւր իսէ , նէ
 դատար մէրհամթէ մուհթամ
 26 օլուրսուն : Պէն սաղ իմ տէ

յոր Բապպ՝ էջ Զուգա փատի-
 շահը Յովակիմ՝ օղու Զեքոնիա
 քի՛ սաղ էլիմին իւզերինտէ միւ-
 քիւր պիւնէ օլման, օրատան տա-
 25 խի սէնի գօփորաճաղըմ. Վէ
 սէնի՛ սէնի՛ն ճանրնը արայան
 լարեն էլինէ վէ սէնին օլ էրեզ-
 լերինտէն դօրգտուղտն քիմնէ-
 լերին էլինէ հէմ Բաբելոն փա-
 աիշահը Նաբուգոդոնոսորուն է-
 լինէ վէ Քիւտանիլերին էլինէ
 26 Թէսլիմ էտէճէյիմ՝ Վէ սէնի
 հէմ սէնի սօլուարան ահանը՝
 զլոյրի տիյարա աթաճաղըմ, քի
 օրատա տօղմտունըդ. վէ օրա-
 27 տա էօլէճ՝ ք ինիլ : Վէ ճանլա-
 րննը շօլ տէնմէյէ արդու չէ-
 քէճէքլերի տիյարա տէնմէյէ
 28 ճէքլեր : Ըու Զեքոնիա նամ
 քիմնէ՛ Թահգիր օլանմուչ գը-
 լըգ չէօլմէ՛ք մի տիր, եօխտա
 ի՛թիպաշարգ գո՛ւպ մը տըր .
 նէտէ՛ն էօթլերիւ՝ օ հէմ զիւր
 րիւթլիմի աթըլըպ պլմէտիքլերի
 29 տիյարա սիւրիւտիւլէր : Նա՛
 եեր՝ եեր՝ եեր՝ Բապպն սէօղիւ-
 նիւ տինկէ . Բապպ պէօլէ
 30 տէր . Պու քիմնէյի էվլատուղ՝
 կիւնլերինտէ պերխօրտար օլմա-
 յաճագ առէմ եաղն . զիրա
 ծնուն զիւրրիլէթինտէն արթըգ
 ճուգատա ստլծանաթ սիւրմէք
 իլիւն Դաւիթին Թախթընտա
 օթուրմաղա քիմնէ պերխօրտար
 օլմայաճագ արը :

ՊԱՊ ԻԳ

1 Ս ա՛յ մերա՛մն գոյունլարը-
 նը ճէկաք ու փերիլան էտէն չօ
 2 պանլորա՛ տէյօր Բապպ : Օ
 նուն իլին Դարայէլին՝ Նլըճը
 Բապպ՝ գալմմը կիւտէն չօ
 պանլորն հագգընա պէօյէ
 տէր . Սիլ գոյունլարըմը տա-
 ղըթտընըդ, վէ ծնարը գով-
 աունուչ, վէ ծնարը Էագլամա-

տընըդ . իլթէ պէն՝ տիղին ա՛-
 մէլէրինիլին քէօթիւլէյիւ ի
 չիւն սիգի եօղլայաճաղըմ՝ տէ-
 3 յօր Բապպ : Վէ պէն գօյուն
 լարըմն պագիլէյիլին՝ ծնլարը օլ
 օրայա սիւրտիւլիւմ ճիւմէ տի-
 յարըտան ճէմ՝ էտէճէյիմ,
 վէ ծնլարը Էայլուլըրնա տէն-
 տէրէճէյիմ, վէ մէյվէտար օ-
 4 լուպ չոլաւաճաղար : Վէ ծն
 լարն իւզերինէ չօպանլար տի-
 քէճէյիմ իլին ծնլարը կիւտէլէր,
 վէ ծնլար արթըգ գօրգմայալար,
 վէ իւրքմէյէլէր, վէ էքսիլմէ-
 յէլէր՝ տէյօր Բապպ :

Իլթէ կիւնլէր կէլիւր տէյօր 5
 Բապպ քի՛ Դաւիթէ ա՛տիլ ֆի-
 լիս գալորաճաղըմ, վէ փա-
 տիւահ օլուպ՝ փատիւաճլոգ սիւ-
 րէրէք ա՛ղլունէ հարաքէթ է-
 տէճէք, վէ Էերտէ չէրիւթ վէ
 ա՛տալէթ իճրա էտէճէք : Օ- 6
 նուն կիւնլէրինտէ Զուգա իւն-
 լաւ օյաճագ, վէ Դարայէլ էմնի-
 յէթ իւզիւ սաքին օլաճագ . վէ
 ծնուն չօլլըրաճագ իսթի պու-
 տուր, Էա՛նի Բապպ ա՛տալէթի-
 միլ : Օնուն իլին իլթէ կիւնլէր 7
 կէլիւր տէյօր Բապպ քի՛ արթըգ՝
 իսթայէլ օլուլարընը Մըլըր
 տիյարնտան չըգարան Բապպ
 8 ոաղ տըր տէմէյէճէքլեր . իլա՛
 իսթայէլ էվլինն զիւրրիլէթինի
 փօրեաւ տիյարընտան վէ ծնլարը
 օլ սիւրտիւլիւմ ճիւմէ տիյար-
 լարտան չըգարան վէ կէթիլէն
 Բապպ սաղ տըր՝ տէյէճէքլեր .
 վէ ծնլար տիյարըլարնտա սաքին
 օլաճագլար :

Փէյլումպերլեր իլին՝ տէրու. 9
 նիւմէքիլէրէյիմ գըրըլըյօր, հէփ
 քէմիլլէրիւմ կէվէյօր . Բապպն
 էիւզիւտէն վէ ծնուն ա՛ղլը
 սէօղլէրի էիւզիւտէն սէրիւտ
 քիլն՝ վէ շարապ ճիլէլինէ կէչ-
 միչ առէմ՝ կիպի օլուում. 10
 Երա եեր զինաքէարըր իլէ տօլմուչ

- Երևելքէրն ինչ ինչ Երևելքի փէյ.
 27 զամպերըք էտէրէր : Օնչ
 քի հէր իրի գանչ աւնա
 նազը էթալ ի տիւնէր լէ
 դավըմա իմիմի անուծտուր.
 մալն զանա՞ էտէրէր ի նիճէ
 քի պապարար Բահմը իչին
 28 իմիմի ունուծտուր : Համիւր
 փէյլամպէրտէ տիւն իւր իսէն
 տիւնէն իւր նազը էթալն , վէ
 Զանկըմիտա սէծիւմ վար իսէ .
 Եւծղեմիւ հէրէքը իւն սեյ.
 Էսին : ժաման պուղոտայն կա-
 նընտա նէ տիր տէյոր Բապպ :
 29 Սէպիմա պէօյլէ՛ ալծէչ հիպի
 տէյիլ մի տէյոր Բապպ , վէ
 գայթա՛ փարէլէյէն քիւլիւնը
 30 Նիպի Գէյիլ Բ : Օնուն իչին
 իշթէ Եկէն՝ Փէյլամպէրէրէ
 զմիտ Գմ տէյոր Բապպ , քի
 հէր քէս քնչնստնտան սէօյ-
 31 Էրիմի չար : Իշթէ պէն ու
 փէյլամպէրէրէ զտտ իմ տէ.
 յոր Բապպ , քի տիւնէր իշ-
 32 Էտիպ՝ Օ տէտի տէրէր : Իշ-
 Թէ պէն չալ Էալան տիւնէր
 փէյլամպէրէրէ Էտէնէրէ զտտ
 իմ տէյոր Բապպ , քի ծղարը
 նազը էտիպ Էալանը իւն վէ
 Էօյիւնմէլէր Իւն գամլըմա .
 Ժըսըրար , պէն Գոն ծըսըր
 կէօնտէրմէմիւ իմ , վէ ծըսըր
 33 Էթալ Էթալմա աւմա Գմտէ Էթ-
 մէզէր տէյոր Բապպ :
 33 Վէ պոմ գամլմա փէյլա-
 պէր Էալտա քնչին Եմնա
 միւտ Էտիպ Բապպն Էիւ-
 քիւ նէ տիր տէր իսէ , Նլոնմ
 ծըսըրա տէյէտին քի՛ Նաւըլ
 Էիւքապէն միւր Էպլթ պրա .
 34 լաճաղըմ տէյոր Բապպ : Վէ
 օլ Բապպն Էիւքիւ տէյէն
 փէյլամպէրի կա քէտհինի կա
 գամլը՝ Էպլթ օլ քիմէյի վէ
 օնուն Էլիւնի Էօգլայաճաղըմ
 35 Հէր քէս գօնչուսունա վէ հէր

քէն գարնտուրնա պէօյլէ տէ-
 ջիւնիւր Գ Բապպն նէ Զէլապ
 վէրտի , վէ Բապպն նէ տէտի :
 Վէ Զէլապ Բապպն Էիւքիւ 36
 տնկնապաղընը : Գիւրա առնմէ
 Էիւք քէնաի սէօյիւ օրաճապ .
 տիւր իսէ աալ Բահմը ապէր
 լէյն Բապպ Բապպն զէօ .
 զիւնիւ չէվրտիւնիլ : Գիւրա 37
 պէրէ պէօյլէ տէյէտին . Բապպ
 սանա նէ՛ Զէլապ Վէրտի , վէ
 Բապպ նէ՛ սէօյլէտի : Բապպ 38
 չիւն քի Բապպն Էիւքիւ տէր
 միւրիւ, ծոուն իչին Բապպ պէօյ-
 Էտէր . Գիւրա քի պու սէօյիւ
 Էմնէ Բապպն Էիւքիւ Զէրպը
 իւր , վէ պէն տիւր կէօնտէրիւ
 Բապպն Էիւքիւ տէմէն տէտիմ ,
 ծոուն իչին իշթէ պէն տիր հէր 39
 վէ՛ Իւն ունուսաճաղըմ Էպլթ
 տիւր Էէմ տիւր վէ պապարար
 նըզա վէրտիմ չէհրի Էիւքիւ
 տէն պրաղաճաղըմ : Վէ տիւր 40
 Էպլթիւնիլ Էպլթի հազարթ
 վէ Էպլթի ընչալթ զօյաճաղըմ
 քի՛ ունուսաճաղըմ տիր :

ՊԱՊ ԻԴ

Բապպն փառիչաճը Բապպ 1
 գոռնտուրնա Բապպ փառի
 չաճը Յոլալիմ օլտ Զիքընիւ
 յը վէ Զապպն սէպլէրէրիւն
 վէ տիւր իշթէ Էիւքիւ չիւլիւնիլ
 Էիւքիւ տաղթմէն Էտիր Էիւքիւ
 Բապպն կէօնտէրիւ տէն
 սնկիւր , Բապպ պոմա ընչիւ
 կէօնտէրտի , քի իշթէ Բապպ
 չէյլէ իւրն Էօնիւտէ գօնմուչ
 Էիւք սէփթ իւրիւր վար իտի :
 Սէփթիւն պիրիտէ զպլթ Էյի
 իւրիւրէր Բապպն Էիւքիւ
 Էիւքիւ վար իտի , վէ օ պիր
 սէփթ տէ զպլթ Էօնիւր
 Զիւրէր վար իտի , չէյլէ քի
 Էօնիւր Էիւքիւ նէնմէտի միւր
 քիւ տէյիլ իտի : Վէ Բապպ 3

պանա՛ եք երեմիա նե՛ կեօրեւ
յորտուն տեան վե՛ տեան քե՛
նե՛քընէր էն ինձիքըն փեք
էն տիր չ վե՛ բեօթիւնը զա-
յեթ բեթիւ տիր, շեօյէ քե՛
բեօթիւնքտէն էէն մէջի միւս
քե՛ն ցէյըւ տիր :

Օրէնքն պահէք Բաղայուն սեօ
ղի օրու պտեան քե՛ իւրայեղին
Անահա Բաղայ պեօյէ տիր :
Գու քիսէպտէն Բիլտանիւքին
տնարունա իւրայ իւնն կէօնտեր
տնիսմ Զուգպտան էքը քե՛
րիւկէնէրն՝ պու էն ինձիքըն
նի՛ճէ իսէ ճ եօյէ Թուճաճա

Պղմ : Վէ կեօղերիսմ օնարուն
կեղերինէ իւրայ ինն դօրաճա
ղմ, վե՛ օնարուն պու տնարուն
տէօնտերեճէյիվ վե՛ օնարուն
մե՛ մուր էտիվ իւրայաճաղմ,
վե՛ օնարուն տեղեճէյիվ, վե՛ սեօք :

Մէյեճէյիվ : Վէ օնարա երեք
վերեճէյիվ քե՛ Բաղայ պէն օլ
տուղուսա պլնէր : վե՛ օնար
գպլնմ օլաճաղար, պէն տե
նիւքըն Ալուսը օրաճաղմ :
ղերա պանա տիւթին երեք
էրն եւն քե՛նեճէքէր :

Վէ պու բեօթիւնքտէն էէն մէջ
բեօթիւն ինձիքըն իւրայ իսէ
Բաղայ պեօյէ տիր քե՛ Զուգա
փատիաճը Սեղեկիայը վե՛ օ-
նուն սերմերէրն վե՛ պըքտն
յարտա դալան Երուսաղէմն
պա կէսիկն վե՛ Մըսըր տնա
րննա տաքն օլաճաղար պեօյէ

ճտեճէյիվ : Վէ օնարուն երեք
ճիւմէն մե՛յեթեթ երիկն իւրայ
րապ ու ճէ իւրայ Թէպլնմ էտե
ճէյիվ քե՛ օնարուն քօլաճա
ղմ ճէպ մաճաղարէն հաղարեթ
վե՛ մեյեթ րեղալեթ վե՛ լա՛նէթ
իւնն օլարա :

Վէ զնարա դը-
լեճը, գըթըր վե՛ Թա՛ ունու
կէօնտերեճէյիվ Թա օնարուն
վե՛ պապալարուն վերտնիվ է-
րն իւրէրնտէն օնար տեք :

Նինճէյեթեք իւրայ իսէ
ՊԼԳ ԻԵ

Յոգա փատիաճը Զուգա
պըք Զուգիւմն տեօրունա
երեւոտաճքի Բաղիւն փաթիւ
նը Կարոյգորոտարուն էվե
քե՛ երը կե՛ն էյեճէն Զոգա
գպլնմ հաղարուն երեմիայա
ղնա սեօ լա՛նէ քե՛ օնու երե

միս փեյլաւդեք ճիւմէն Զոգա
գալնիւն վե՛ ճիւմէն երուսաղէմ
սաքնէրննէ պեօյէյիվ տեան
Զուգա փատիաճը Վմն պըք
Զուգիւննն օնուկէն իւրայ երուն
տան Թա պոգ կիւնեթեք քե՛ ի-
յիլմ իւր երը տըր, պանա
Բաղայուն սեօղեք պու, վե՛ պէն
տիգէ պեօյէտնմ, սապաճ երեքն
գալգարաք սեօյէտնմ, ամիս
տնիկէմտնիկ :

Վէ Բաղայ
տիգէ ճիւմէն գուարուն փեյլաւ
պերերն վե՛նալեքըն, ճապա
կէքէն պըքարաք կէյիւնտէն
ամիս տնն լեմտնիկ վե՛ տնիկ
լեմէյե գուարուն Կըղէյիւն
նիլ :

Օնար տերէք իտի քե՛
Հալա հեր պիլնիկ բեօթիւն եր-
ունտան վե՛ կարոյգորոտ
րնիկտէն տէնիւն, վե՛ Բաղ
պըք սեօյէ վե՛ պապալարունը
պէտ իւր ապաւ վերտնի տնար
տա սաքնն օլալունը :

Վէ զա-
րն ալաճար արարնաճա՛ օնարուն
ի պատեթ էթ մէյե վե՛ն օնարուն
սեճտէ գըլալալա վարման : վե՛
պէնն ելերիսիւնն պմէքն իւն
ղաղապէ կէթիւմէն, քե՛ տիգէ
քե՛յիլք էթ մէյիվ : Լաքն պէն
տնիկէմտնիկ տէյոր Բաղայ,

Թա քե՛ տիգէ քեթիւն օլալա ի-
յիւն պէնն կէլերնիկէլա՛ մէլեր
իւն զաղապէ կէթիւմէն :

Պոնղուն իւնն ալալերէրն
Բաղայ պեօյէ տիր : Սեօղերն
մ տնիկէմտնիկ տէպէրունն :

- 9 Ինձե պէն կէծնտերից հէփ փոր
եաա գապիլէլէրինի տէյոր Բապպ
հէմ գոլմաւ Բաբիլոն փասի
շահը Նաբոլոգոգոնոսորու պաւ
ճաղըմէ վէ ծնարը պու տիարըն
իւզերինէ վէ ծնարը շաքիլէրի
իւզերինէ վէ շէփ շէվրէ ճիւմէ
պու թայիֆէլէրի իւզերինէ կէ
թիրէ ճէյիմ, վէ ծնարը ճէլլը
էտէճէյիմ, վէ ծնարը հայրէթէ
վէ թէգալէթէ վէ էպէտի խորաւ
10 պաթա տէծոտերէճէյիմ: Վէ
ծնարտան շէլլը սէսինի վէ շաղ
լըգ սէսինի կիւ վէյինին սէսինի
վէ կէլինին սէսինի տէյորմէն
սէսինի վէ դաաիւլ ըլըղընը եօղ
11 էտէճէյիմ: Վէ հէփ պու տի
յար խորապ վէ լիլլաւն օլաճադ
վէ պու թայիֆէլէր Բաբիլոն
փասի շահընա եւթմիշ երլ գուլ
լուգ էտէճէլէր:
- 12 Վէ վագի օլա քի էէթմիշ
էրլ աօլունճա, Բաբիլոն փա
քիլաշընը վէ օլ թայիֆէլի
էարամաղըղլարը իշին հէմ
Վիլտանիլէրին տիարընը եօղ
լայաճաղըմ տէյոր Բապպ. վէ
ծու էպէտի վիլաթէլէր գոյա
13 ճաղըմ: Վէ օլ տիարըն իւ
ղերինէ՝ ծուռն հագդընա հէփ
սէյլէտիլիմ սէօղլէլիմի Երե
միանըն հէփ թայիֆէլէրին հագ
դընա փէյլաճալըլըք էթսինի
պու քիթապաա հէփ էաղըլ օ
14 լանլարը կէթիրէճէյիմ: Զիրա
ծնարը տաիլի չոգ թայիֆէլէր
վէ պէջիւք փասի շահընա քէն
տիլէրինէ գուլ էտէճէլէր: Վէ
ծնարա աճէլէրինէ կէօրէ՝ վէ
էլէրինին իւլէրինէ կէօրէ էտա
էտէճէլիմ:
- 15 Զիրա Իսրայէլին Ալաշը
Բապպ պանա պէջլէ տէսի ԻԵ
լիմտն զաթմիլըմ շաթմալընը
շու դասէջինի ալ, վէ ծու
պէսիմ սէնի օլ կէծնտերտիլիմ
թայիֆէլէրին ճիւլէտին իշիր:

վէ ինչ պէրտն լիլէլէր, վէ ա 16
լիւալընա կէծնտերտիլիմ Դըլը
ճըն էրեղիւնտէն իւլալիլէլէր
գալա: Վէ Բապպըն էլիլտն 17
դասէհի շալըմ, վէ Փնալըն
պէնի օլ կէծնտերտիլի ճիւլէ
թայիֆէլէրէ իշիրտիմ: Երու 18
սնդէմէ վէ Գոգա շէհրէլէրինէ
վէ փասի շահընա ճիւլէ պէլլէ
ճիլնէ քի ճիւլըն պու կիւն օլտու
լու ճիլլալի խորապաթա վէ Վի
լունէ վէ ճիլլալէթէ վէ լանլէթէ
տէծոտերէ, Մուլլը փնալաշը 19
Փարաւոնա վէ ծուռն գնըլարը
նա վէ սէրլէրէրինէ հէմ հէփ
գալմընա, վէ հէփ դարըլը 20
գալմա վէ Օստըր տիլմիլին
հէփ փասի շահընա վէ Փնա
լըլար տիարընըն ճիւլէ փասի
շահընա էալի Նապալոն հէմ
Գաղա վէ Ակկարոն Ալաղլաթ
տուն պագիլէտին, Եղալմա վէ 21
Մովաթա վէ Աման օլուլարը
նա, վէ ճիւլէ Տիւրոսուն փա 22
տիլաշընա վէ հէփ Սիդոնուն
փասի շահընա վէ տէնիլին
էթէսինտն օլան աաալարըն փա
տիլաշընա, Դեդանա հէմ 23
Թեմալա վէ Բուզա վէ հէփ սա
գալ պալը գըրգըլըլարա, վէ 24
հէփ Արապիսթան փասի շահը
լընա վէ շէօրնէ սաքին օլան գա
լըլըգ խաղըն հէփ փասի շահը
լընա, վէ ճիւլէ Զաթլիլ փա 25
տիլաշընա վէ հէփ Եղալ
փասի շահընա հէմ ճիւլէ
Մասի փասի շահընա, վէ 26
տիլի պիլինէ էաղըն հա ուլադ
օլան հէփ փօրեմա ճալիլի փ
տիլաշընա վէ Երեմիւլէր
տէ օլան էէրին ճիւլէ մէմէլէթէ
լէրինէ իլէրիմ: Վէ ծնարտան
սնկրա Սիւակ փասի շահընա իլէ 27
ճէք տիր օ վէ ծնարա տէլլալիմ
Քիլ Իսրայէլին Ալաշը ապըր
լէրին Բապպը պէլլէ տէր Ի
լիւմ վէ սէրլաշ օլուն վէ գու

ստան, վէ պէտիմ՝ արանը զան կէտն,
 28 տեղիւն վնդոմեզմանն, վնդ վա-
 գի՛ցաւ քի՛ն էյերք քեստեյի սէ-
 նին էլինտէն ինկէք ինչան արմա-
 իսմէմէղէր ինէ, յաւեմ ընարա-
 տիյէսին քի Ասքէրէղին զնա-
 պը պեյլէ տէր. էլպիթ իւէ.
 29 ճէքսինիզ. Զիրա ինկէ պէն՝ օլ
 իւզէրինսէ իսմիմ աղըրան շէհ-
 ին էլա սարմաղաւ պաշտըմի
 վէ սիդ պիթվէ՛ ճի՛ն ճէստը՛
 մը գալաճադըրիզ. ճէզարըզ
 գալաճադըրիզ. զերա պէն
 էէրին ճիթէ՛ սպիլնէրի իւզէ.
 րինէ գըրճ չաղըրաճաղըմ՝ տէ.
 30 յօր ա՛սքըրէրի ինկէ ինկէ պա-
 տեօղէրի փէյլամպէրէ՛ք էտիպ
 ընարա տէյէսին. Բապպ էի. ք-
 սէքտէն պաղըրաճադ, վէ մու-
 գատտէն մէքէանընտան սէսիթ
 վէթէճէք. մէսքէանը իւզէրինէ
 շիտտէթ իւէ պաղըրաճադ, իւ-
 ճիւմ պատնըր կի պի էէրին
 ճիւմէ սաքինէրին տէմ չէքէ.
 31 ճէք. Ըամաթա թա էէրին ուճ
 լարընատէք վարաճադ, զիրա
 Բապպին թալիֆէթըր քէ տա-
 վաըր վադ. հէր թէնի մուհա-
 քէմէ էտէճէք, ֆասըգարը գը-
 լըճա թէպլմ էտէճէք՝ տէյօր
 Բապպ.
 32 Ասքէրէրին Բապպը պէօյլէ
 տէր. ինկէ թալիֆէտէն թալի-
 ֆէյէ պէրա չըգաճադ, վէ հէ-
 րիկ ուճարընտան պէօյիք գա-
 33 տըրդա գօփաճադ. Վէ օլ կիւն
 տէ Բապպըն մաթմուըրը եէ.
 րին սիւր ուճունտան թա էէրին
 օպիւր ուճունտաթք օլաճադըր.
 ընըր աղանմայաճադ վէ տէվ-
 շիթիւմէյէճէք վէ կէօմիւմէ-
 յէճէքէր. էէրին էիւղիւ իւզէ
 րինէ կիւարէ ինչն օլաճադըր.
 34 Ֆիզան չէքին եա՛ չարմէքըր
 ֆէրեաստ էաին, հէմ պիւն պիւ-
 83

րիւնիւն՝ է՛ք սիւրիւլէրին պէյլէ-
 րի չ զէրա պօղնղաճադա կիւն
 էրինիզ առընա՛ շառըր, վէ աի՛
 3 զի փէրիշպն էտէճիւմ, վէ գը-
 մէթի գապ կիպի տիւշէճէքսի-
 նիզ. Վէ ճօղնիարըն փիշաճաւ
 35 զի էօր պիւմ շիւրիւլէրինին
 գաթթիւմաճաղը վաթթա զա-
 36 օլաճադա Զօ գանըրըն Ֆիւրա-
 տը սէնի՛ վէ սիւրիւ պէյլէ ինչն
 37 ֆիլիսիւր վար. զիրա Բապպ ըն-
 լարըն մէրա՛ լարըն խարապ էթ-
 տի. Վէ Բապպին ինկէ՛ տաղա-
 զապը էիւզէնտէն՝ տէլամէթ ք-
 38 պալարը երգըրը. Վէնճ աթն
 լան կիպի խալմէ ինի պրադաթն
 զիրա գօրընտէն թըլըր էիւզէն
 տէնիւն ընտէն զազապըր՝ ճիւրըն
 էիւզէնտէն ընարըն էէրիվրա-
 նէ օլաու.

ՂԱԳ ԻԶ

3 Յուդա փաթիլաֆը Զօվաթա
 օղա Զօվաթին փաթիլաճաղը-
 նին ի գթիտապընտա՛ Բապպ թա-
 րաֆընտան պօր աէեզ օլաու տէ-
 տի.
 Բապպ պէօյլէ տէր. Բապպ
 2 էվնին պլաւմունտա տաթի ճէ
 Բապպ էվնէ սէճաէ գըրմաթ
 կէկէ ճէմի՛ Զօլաճա շէհրէրինէ՛
 ընըրա սէօյլէմէյէ մանա էմը
 էթաթիմ ճիւմէ սէօղէրի սէգ-
 3 լէ քպիւր սէօղ կէրի գօմա՛ պէ-
 քի սինկէրըր տէ՛ հէր պիւրի
 քէթթիւ էօլունդան տէօնէր, վէ
 էարամադ ա մէլէրինտէն էօթիւ-
 րիւ ընարա սալմաղա նիւթ
 էթաթիմ պէլաւտան նաթիմ
 լալըմ. Վէ ընըրա տէյէսին քի՛
 4 Բապպ պէօյլէ տէր. էյէր էօ-
 նիւնիւզէ գօտուլում շէրիւ
 թըմաա էիւրիգմէյէ պէնի տիւնի
 կէմը իսնիզ, քի տիզէ կէն-
 5 տէրաթիւմ վէ յալմապէր քալա-
 րըմըն սէօղէրին տէնիւլէյէ տէ

- նից, օնորարն քի երբէն քաղ
գրպ փեցնտերաւմ, արե սիգ ախիզ
6 Լեւեմիինից ք. օրնէմ պու Զիկ
Սեղով անկալի ետեճցիմ, և ք
պու շէհրի շիւքէ Թայիթէլէրէ
7 Լա նեթ իշուն քոյաճապրմ.
8 Վէ քեահնիւնէ Զեմ փէյլումյ
սեղեր վէ շիւքէ դալմ Երե
9 Թիւր Բապպ Էվիթե պու աեօղ
Թրի քէօյլէր իքեմ իշեթտիլէր
10 Զէ քաղէ օլուս քի Երեմիայ
Քիմիւն գալմա սեյլէմէք իշուն
11 Բապպն շիւքէ Էմի Էթալյմի
սեյլէմէյի պիթիլիւնճէ, քեա
12 Զիւլէր վէ փէյլումպէրէր վէ
Քիւմիւն գալմ մու Թութում
Երպ Թթէ Էօղ ճէքսիւն տեթիլէր
13 Զէ քիւն Բապպն իմի իլէ փէյ
գալմպէրիք Էտիպ Գու Էվ Սե
լով կիպի օլաճադ, վէ պու շէ
Հր վիւսն օլապ օնուս ս. քիւն օ
լաւ օլալումճադ տեթիւն. վէ
Ճիւմէ գալմ Բապպն Էվիւն տե
Երեմիան իւղէրիւն ճէմ օլ
ուս.
14 Վէ Յուդա սերվէրէրի պու
աեօղէրիւն իշեթտիւնճէ, փաթիւս
Հնէ Էվիւնտն Բապպն Էվ նէ
չոքալար, վէ Բապպն Էնի
Քաթիւստոնուն մէտիլէրիւնտե յօ
15 Թուրտուլար. Վէ քեահնիւնէ
Զէմ վէքէլաւպէրէր սերվէրէ
րէ վէ Ճիւմէ գալմա սեյլէրիւ
տեթիլէր քի Գու քիմսէ պու
շէհրիւնապրգընա դուլադարը
նըղըն իշեթտիլ կիպի փէյլում
ձիւրլիւ Էթալյի իշուն Էօղմէ
մոնթաճադ սոր.
16 Վէ Երեմիա Ճիւմէ սերվէրէ
րէ Զէմ պիւթիւն գալմա սեյլէ
յիւպ տեթի քի Զէմ իշեթտիլ
նիլ սեթիլիլէպու Էվիւ վէ պու
շէհրիւն Զադընա փէյլումպէր
լիւ Էթմէյէ պիւն Բապպ կեօն
17 տերսիւ իմի Հալա Էօլարը
նըղը վէ աճէլէրիւնիլ Էյի Էյ
լէյիւ, վէ Ալաճընը Բապպն

սեմիւն քիւնիլէյիւ, վէ Բապ
միլիւն Զադընը պ սեյլէրիւ
պէլաւսն նաթիլէր Զադըն
Պան իսէ իշեթ պէն Էլիլէր
18 Կանա Զադընը պու իւշ վէ
տուրըն Զիւնը Եյիլիւն. Անա
սահիթ միլիւն քի Էյիլէր Զիւ
նի Էօթիլէրիւ իփէնիլ օլիլէ
րիւ իլէպէ պու Զիւնի Էյիլէր
նէ Զէմ օնուս քիւն Էթիլէր
րիւն Էլալ Թ սուլաճադ պան
Ճիւրմի կեթիլիւ միլիլ Էյիլ
պէնիլ յօիլէ Զէմ պու պէլէ
րիւ պուլադարընը պ սեյլէր
կեթիլէր Բապպ կեօնտիլէր
տիր.
19 Օլաճ սերվէրէր վէ Ճիւմէ
գալմէ քեահնիլէր վէ պիլէյ
ղաճիլէրէր պեթիլէր. Գու քիմ
սէ Զիւմէ մոնթաճադ տե
յիլ սիլ, զիւր պիլէ Ալա
Հնըղ Բապպն իմիւնտե սեյ
լէմիլ տիր. Վէ միլարիւն իլ
Թիլարընընտե պալ Էթիլէր
լէր գալալար, վէ գալմիւ
Զէմ ճէմալ Թընա սեյլէրիւ
տեթիլէր. Յուդա փաթիւն
Ելէկիւնի կիւնէրիւնտե Մօրա
լու Սիլ փէյլումպէրիլ Էյիլ
սիլ Զէմ Զուդա գալմիւն
սեյլէրիւ տեթիլ Էլ Էթիլէր
րիւ Բապպ պէյլէր տեթի. Սիւ
Թարա Էթիլ Էլ Թա սիլիլէր
վէ Երեմիայ փէյլում Էլ Է
վիւ տաղ Էթիլ Զիւմիլ օլա
ճադ. Օնու Յուդա փաթիւն
Ելէկիւն Զէմ Ճիւմէ Յուդա
վէճ իլ Էթիլէրիւն Էլ մի.
Բապպտան գորդուլ Բապպն
Հուգուրուստա նիլադ Էթմէ
մի, վէ Բապպ օլարըն Զադը
նա սեյլէրիւ պէլաւսնտաթիլ
օլուս. Սիլ իսէ Զանըրընը
պէլիլէր քեթիլէր Էթիլ
րուլ.
20 Զէմ տաթի Բապպն իմիւնտե
փէյլումպէրիլ Էթիլ Կարիա

Թարխմաէն Սեմայիա օղու Ու
 րիա Զա՛մ պիտ քիման օտու , վէ
 պու չէհին Կադքիմա վէ պու
 տկարն Զադգընմ Երեմիանն
 5 հեփ սեօղէրին Էթօրէ փէյլամ
 21 պէրլըք Զիէտի . վէ Յովակիմ
 փառիւն Զհմ ծոռն ճրւմէ
 6 գահարմանլոր վէ Զհփ սէրվէր
 Էր՝ ծննն սեծլէրին իլլախնճէ,
 փատիլաճ ծոռ Էթիւրմէք իւ
 թէաք՝ ամաա Ուրիա իլլախ
 դօրքաուէ՝ վէ գաղաղ Մըւըր
 22 իմրոր՝ վէ Յովակիմ փառիւ
 շահ Մըւըրն առեմէր՝ Էաւի
 Միւրրա Վթօրօր օղու Եղա
 Թաւր վէ պիւնսխնճէ առեմէր
 23 Էթմտէրտի . վէ ծնար Ուրի
 պը Մըւըրտան չքաբարրաթ ,
 վէ ծոռ Յովակիմ փառիւն
 Էթիւրտի . վէ ծոռ դըւճ
 Էէ վուրաու , վէ Էլնիի գալմ
 օղուլարըն մէղարրըն աթ
 24 տր : Լաքին Սափան օղու Ը
 քիկաւն Էի Երեմիա իլէ Խաի
 քի՝ ծոռ Էթիւրմէք իլլախ դաւ
 մն Էլնի վէրմէյէ :

ԴԱՊ ԻԵ

1 Զուգա փառիւն Յովսիա
 օղու Սեդեկիաթն փառիւն
 Լըղնն իսթիւնաթնմա՝ Բապ
 Թարաֆընտան Երեմիայա պու
 սեօղ օղու պ տէաի .
 2 Բապ պանա պէյլէ տէաի .
 Բէնտիլն պէնալէր վէ պոյոն
 աուրուգար եաի , վէ ծնար
 3 պոյոնուգա գօ . վէ ծնարը՝ Յու
 դա փառիւն Սեդեկիայա Ե
 րուսալէմ Էլլէն Էլլէրին եէ
 աի իլէ՝ Եթիւր՝ փառիւն
 վէ Մովար փառիւն վէ Լա
 մն օղուլարըն փառիւն
 վէ Տիւրու փառիւն վէ Սի
 4 դոն փառիւն Էթմտէր : վէ
 ծնար եթի Էլլէ քի՝ Էթէնաի
 Էրինն տէսիլէր քի՝ Խարայէ .

Էն Սըւաճ աւթէլէրին Բապ
 աթ պէյլէ տէր . Էթէնաի
 5 Զիլէ պէյլէ Կադքիմա իլէ վէ
 պէյլէ գուլմէթիմ իլէ վէ
 զամմըլ գօլում իլէ Էթի
 վէ եէր Էի ղիւ իւղէրինտէ
 Զպլմննթ Էթիւրմաթ , վէ
 նու նաղարմաթ աղղոն Վթօրի
 նէնն վէրտիմ : վէ Էթիւր
 6 պու տէսարար պէն գուլմ
 Բաթիլն փառիւն Վթօր
 գոնտոն Էլլէն Էթիւր
 տիմ . Զհմ ծոռ՝ նաճանն
 նաղարարըն տախիլէր
 7 ծոռ իւղմէթ Էթիլէր . վէ
 Թալիլէր ծոռ վէ զուսն
 նա վէ ծղլոնու ծղլոն գուլ
 Լուգ Էթէճէքէր թա ծոռն
 տախիլ տէրարըն վաթթ
 Էլլէն ճէյէաթ . վէ ծոռ չոգ
 Թալիլէր վէ պէյլէ փառիւն
 8 գուլ Էթիլէր : վէ վաղի՝ օղ
 քի ծոռ Բաթիլն փառիւն
 Նաթուգոդոնտար գուլ
 Էթմէյէն վէ պոյոնու
 փառիւն պոյոնու
 9 դոն գօնալան Թալիլէ վէ
 մէմէքէթ՝ օլ Թալիլէր
 իլէ վէ գըլմըգ իլէ վէ
 Թառն իլլէ՝ Էթիւրա
 Բապ Զ թա պէն ծնար
 Էթիլ իլէ տէքէաի
 10 վէ Էթիլ օլ սեօլէյիլ Բաթիլն
 փառիւն գուլուգ Էթմէյէ
 ճէթիլիլ տէյն փէյլաթ
 Էթիլիլ վէ ղէմալէրիլ
 վէ տիլէ Էթիւրմէյէ
 11 իլլէ վէ Թալիլէր վէ
 ճըլարընը վէ սահարարընը
 իլլէ տիլիլմէն : Չիւր
 սիլէ եալան փէյլաթ
 տէրլէր , շէյլէ քիլիլ
 վէն իլլէրինտէ իրադ
 վէ սիլիլ գօլմիլմ , վէ
 Լաթիլլը՝ Լամա պոյոնու
 Էթիլն փառիւն պոյոնու
 Էթիլն գօլմիլմ՝ ծոռ
 Էթիլն Թալիլէր իլլէ
 Էթիլն Թալիլէր իլլէ

- 12 րնին խղերին տե րահամ դոյա.
 Զապրմ' առ յոր Բապպ, վէ. օնու
 Իշէյէ 3 հեղ օրտա տաքին օրա:
 13 Վէ Զուգա փառիւնայ Սե.
 Գեկիւյա' հեփ պու ընօղէրէ
 Կեօրէ սեյլէյիւ քէտիւմ. 30
 Կոնուուրա Բաքիւն փառիւյղը
 Կնն աջոնաւորուդա նա գոյոււ'
 օնք վէ անն գափմնա գալուգ
 13 Էքիւն քի ետալաւորնը Կն.
 Գլն սէն հեղ Կափմն ֆապ
 պնն Բաքիւն փառիւնայն
 գալուգ էթ մէյն քափմն հադ
 զընա առաքի կիսի' գըլմնան
 վէ քըթըլուան վէ Թաոնաւան
 14 Էօլէսինիւ: Վէ սիզէ սեյլէյիւ
 Բաքիւն փառիւնայն գալուգ
 Էթմէյլէքսիւ Կնն փէյ.
 Գամպէլէրին սեօղէրինի տինկ
 Էթմէյլ քափաւ օնար սիզէ ետաւն
 15 փէյլաւմէրլը Էտէրէր: Զի.
 րա պլն օնարը եօլմնաւոր'
 տէյոր Բապպ, ամմա ձիւր իս.
 Ժիմէ ետաւն փէյլաւմէրլը
 ետէրլը, շէյլէ քի պէն սիւկ
 քօփյըմ, վէ սիզ' հէմ սիզէ
 փէյլաւմէրլը Էտէն փէյլաւմ.
 Իէլէլ հէլք օրաւնը:
 16 Վէ քեհհիլէրէ հէմ պու
 Զիւմէ գափմն սեօղէյիւ տէ.
 տիմ քի' Բապպ պէյլէ տէր.
 Իշմէ Բապպ Էլմնն գապլորը
 հէման եաղնիսաք Բաքիւնաւան
 կէրի կէլմէքէր տիր տէլէրէ.
 սիզէ փէյլաւմէրլը Էտէն փէյ.
 Գամպէրլէրինի սեօղէրին
 տինկէմէն, զիրա օնար սիզէ
 ետաւն փէյլաւմէրլը Էտէրլը:
 17 Օնարը տինկէմէն. Բաքիւն
 փառիւնայն գալուգ Էտէն
 քի եաղապարը Կնն փնն պու
 18 շէհր վրանէ օրա: Բամմ Էյէր
 օնար փէյլաւմէրլը իսէ, վէ
 Էյէր սեւարա Բապպլը սեօղէ
 վար իսէ, հարա աւքերլէրին
 Բապպլան իյաղ գըսլմնար Էի'
 Բապպ Էլմնան հէմ Զուգա

փառիւնայն Էլմնան վէ Երու.
 սաղէմտէ պապի գալան գապ.
 Լար Բաքիւնաւ Էաղմնայար:
 Զիրա տիրէլէրին վէ Էլմնան 19
 վէ սեօղէրլէրին վէ պոլմէն
 տէ գալան պապի գապլորն
 խուստաւմա' Էաղմնան
 Բապպլը պէյլէ տէր, օնարը քի 20
 Բաքիւն փառիւնայն Էաղմ.
 գաղմնար Զուգա փառիւնայն
 Էաղմն օղը Էլմնան Էլմնան
 Զիւմէ Զուգա վէ Երուսաղէ.
 մի պէլէրլէրին Երուսաղէ.
 Բաքիւն Էլմն Էլմն Էլմն
 տէ տէրլը տէր, Զաղմն 21
 Բապպ Էլմնան վէ Զուգա փա.
 տիւնայն Էլմնան վէ Երու.
 սաղէմտէ գալան գապլորն խու.
 սաղմնա' Բապպլէրն Էլմն
 աւքերլէրին Բապպլը պէյլէ
 տէր. Էլմն Բաքիւնաւ կէզ 22
 Էլմն Էլմն Էլմն, վէ Էլմն օնարը
 եօղմնաւորը Էլմն Էլմն օրաւա
 գալմնաւոր տէյոր Բապպ.
 անտէն օնարը շէգաղմնաւոր,
 վէ օնար պու Էլմն Էլմն
 կէթլ Էլմն Էլմն:

ՊԱՊ ԻԸ

Վէ վաղի' օրաւ քի' օլ երլ 1
 տա' Զուգա փառիւնայն Սե.
 կիւն փառիւնայն Էլմնան իպթի.
 տաւմա' տիրաւին Էլմն Էլմն.
 Էլմն պէլէրլէրին Էլմնաւ Գաղմն.
 տան օրն Էլմն օղը Էլմնաւ
 փէյլաւմէրլը Բապպլը Էլմն
 քեհհիլէրին վէ Զիւմէ գալմն
 հաղմնաւորաւ պաղմն սեօղէյիւ
 տէր, Բապպլէրն Էլմնաւ տա' 2
 քէրլէրին Բապպլը պէյլէ սեյ.
 Էլմն տէր քի' Բաքիւն փառի.
 շահնըն պոլմնաւորաւ Էլմն
 զըրորմ: Էլմն Էլմն Էլմն տէ Բա.
 քիւն փառիւնայն Էլմնաւոր.
 Էլմնաւորն պու մաղմնաւ տ.
 Էլմն Բաքիւնաւ կէթլ Էլմնաւ

- Բապայ էվինին ճիւմէ գապարը-
նը պու մահաւէ կէրի կէթիւրէճէ-
4 յիմ' Աէ Զու դա փառաշաճը Զու
փառիմօրը Զեքոնիայը վէ Բաբի
լնա փորան չեփ Զու դա էսիր-
էրինի պու մահաւէ սեօնաէրէ,
ճէյիմ' աէյոր Բապայ . զիրա
Բաբիլոն փառիւաճը ին ոյյուն
տուրուդունու գըրաճաղըմ' .
5 Իմ'ի Երեմիա փէյլամպէր
Անանիա փէյլամպէրէ Բապայ
էվինաէ տուրան քեաճիւրէրին
կէօլէրի' վէ ճիւմէ գալմլն
կէօլէրի էօնիւնաէ սէօլէտի .
6 վէ Երեմիա փէյլամպէր աէաի
քի' Ավին , Բապայ պէօլէ տէր .
յէ . Բապայ սէնին փէյլամ
պէրլը Էթալին սէօղիւիւ սա
պիթ էյէսին , քի Բապայ էվի-
նին գապարընը վէ ճիւմէ է-
սիրլէրի Բաբիլոնաւն պու մա-
7 հալէ կէրի կէթիւրէ : Անճադ
հալա' սէն իւիար իքէն վէ ճիւմ
լէ գալմլն իւիար իքէն պէլիմ'
պու սէօլէս'յիմ' սէօղիւ տիւի .
8 լէ . Պլնաէն էվլէլ վէ սէնաէն
էվլէլ օլուն գառիմաէն պէրու
փէյլամպէրլը Զգ ալյարար
հադգընա վէ պէօլիւ անէլէթլթ
լըր հադգընա ճէնը վէ պէլա վէ
Թաու'ն փէյլամպէրլը Էթաի-
9 լըր : Սէլամկէ փէյլամպէրլը
էաէն փէյլամպէր' օլ փէյլամ
պէրին սէօղիւ Էթաի' օլուր իսէ ,
կէրլէքաէն Բապպաւն կէօնաէ
րիլթէ փէյլամպէր օլուրու
պիլինիր :
10 Օլաէմ' Անանիա փէյլամպէր
Երեմիա փէյլամպէրին պօյնուէ
տան պօյունաուրուղու ալապ' օ-
11 նու գըրուր : Վէ Անանիա ճիւմ'
լէ գալմլն կէօլէրի էօնիւնաէ
սէօլէյիւ պ տէաի քի' Բապայ
պէօլէ տէր . իքի երլն իլինաէ
Բաբիլոն փառիւաճը Նաբուչո-
զոննաուրուն պօյունաուրուղու
նու ճիւմէ Թալիֆէրլին պօյ-

նու իւղէրինաէն պէօլէ գըրա-
ճաղըմ' . Իմ'ի Երեմիա փէյլամ-
պէր քէնոնի էօնաւն իլիմաի .
Վէ Անանիա փէյլամպէր Ե- 12
րեմիա փէյլամպէրին պօյնու
իւղէրինաէն պօյունաուրուղու
գըրաւրտան սնկրա' Երեմիա-
յիւ Բապպը' սէօղիւ օլուր ուէ-
աի . Վիթ Անանիայա սէօլէյիւ 13
տէքի' Բապայ պէօլէ տէր . Սէն
աղաճ պօյունաուրուղաւր գըր-
աւն , աւմա սէն ծիւղըն էէ-
լինէ տէմի պօյունաուրուղաւր
Էափաճաւրն : Զիրա Իարայէ 14
լն Նլաճը ա'քէրլէլին Բապ-
պը պէյ յէ տէր . Զէփ պու Թա-
յիֆէրլին պօյնու իւղէրինէ տէ-
մի պօյունաուրուղու դօտու' քի'
Բաբիլոն փառիւաճը Նապուչո-
զոննաուրա դուլուգ էաէլէր , վէ
նա դուլուգ էաէճէրլը . Զէմ'
սահարըն հայվաւարընը տա-
լի ծաա վէր'իմ' :

Իմ'ի Երեմիա փէյլամպէր 15
Անանիա փէյլամպէրէ աէաի
քի' Զաւա ալինլէ էա' Անանիա .
Բապայ սէի ի կէնտէրմէփշաիւր ,
իլա սէն պու գալմլն Էալանա
կիւվնաիւրթաին : Օլուն իլին 16
Բապայ պէօլէ տէր . Իլթէ պէն
սէնի' էէր Էիւղիւ իւղէրինաէն
սիւրէճէյիմ' . սէն պու երլ էօլէ-
ճէրին , զիրա Բապպըն հադ-
գընա ա'սըրը սէօլէտին : Վէ 17
Անանիա փէյլամպէր Զէմ'ն օլ
Էրլաա' Էէտիւնճի ալաա Էօլիւ :

ՊԱՊ ԻԹ

Վէ Երեմիա փէյլամպէրին' 1
Նաբուչոզոննաուրուն Երուսա-
ղէմաէն Բաբիլոնա սիւր'իլիւ
Էսիրլէրին իլիմաւարընըն պա-
դիւսիւնէ վէ քեաճիլէրէ վէ
փէյլամպէրլէր վէ ճիւմէ գալ-
մա' Երուսաղէմաէն կէօնաէրաի-
յի մէքթուպուն սէօլէրի պուն-

- 2 Լսող տղերք, ճեքանիա փատիշահ
իւն մէկըք վե խառնուար՝ Զու-
գանքն վե Երուսաղէմին սէրմէք
էրեր վե տիւղէրէր ճէմ ճիւղին
կերէր Երուսաղէմտէն չըգողըք:
- 3 Ետան սնկրա, Սափան օղու
Եղեասա վե Քեզկիա օղու Գա-
մարիանըն եէտի իւէ (քի օնլա
ըր Զուգա փատիշահը Սեգեկիա
Բաքիլուն փատիշահը Կարուգո
գոնոսորա Բարիտա կէտնաէր
միշ իւրի քի տէյոր իտի:
- 4 Իսրայէլէն Ալուշը ապերէ-
րին Բապղը՝ Երուսաղէմտէն
Բաքիլուն սիրտիւյիւմ ճիւմէ
5 սիրտիւնէրէն պէյոյէ տէր: Եվ
էր պինա էտիպ՝ սաքին օլուն,
պաղէլէր տիւրին, վե մէյվէլէ-
6 րինաէն եէյիւ: Գարըլար ալն,
վե օղուլար ճէմ գողար թէվ
լեո էմէյին, վե օղուլարընըգա
գարըլար ալն, ճէմ գողարը-
նըգո գոճարարա վէրին քի՝ օ-
ղուլար ճէմ գողար տողուրսուն
լար: վե օլապա չալալու աղ
7 օլապալարընը: վե սիղի օլ սիր-
տիւյիւմ շէհրին սէլաթէթինի ա-
լալըն, վե օնուն հագգընա
Բապղապ իկաղ էտին: զիրս օ-
նուն սէլաթէթի իւէ սիղէ սէլա-
8 թէթ օլուր: Զիրա Խորայէլին
Ալուշը ապերէրէրին Բապղը
պէյոյէ տէր: Արանըլտա օլան
փէյալամպերէրինիւ վե րէմալ-
լարընըգ սիղի ալաթաթմալըն-
լար: վե սիւլուէ կէօրտիւրտիւ-
յիւնիւղ ըրիյալարընըգա գուլադ
վէրմէն: Զիրա օնլար իսմիմաէ՝
9 սիղէ հալան փէյալամպերիւք է-
պերէր: օնլարը պէն հօլաթմա
10 արմ՝ Կոյէր Բապղ: Զիրա
Բապղ պէյոյէ տէր: Բաքիլուն
տա եէթմիւշ հըլ թէքմիւլ օլուն:
Ճիւ, սիղի հօդալաճաղմ: վե
սիղի պու մաճալէ տէճոնէրմէյէ
էյի սէօզիւմիւ սիղին իւիւն սա-
11 պիթ էտէճէյիւմ: Զիրա պէն

սիղին հագգընըգա տիւղէմտիւ
յիւմ միւլալաղալը պիւրիւմ՝
տէյոր Բապղ, սիղէ ապիպէթ
վե իւլիտ վէրմէք իւիւն՝ տէյիւ
քէմիւք իլա սէլաթէթ միւլալաճ
ղապը տըր: վե սիղ պանա նիւ 12
տա էտիպ կիպէճէքիւրիւղ, վե
պանա նիւղա էտէճէքիւրիւր, վե
սիղի իւիտէճէյիւմ: վե պէնի ա 13
ըսալապընըգ վե պուլաճադ-
պընըգ: Ճիւն քի պէնի պիւթիւն
էիւրէյիւրիգուն թաաղ էտէ
ճէք իւիւղ: վե սիղէ պուլունա 14
ճաղմ՝ տէյոր Բապղ, վե էտիւր
էյիւրիւղ կէրի կէթիւրէճէյիւմ, վե
սիղի ճիւմէ թալիթէքընէն
ճէմ սիղի օլ սիրտիւյիւմ ճիւմէ
մալալընտէն տէվէրիւճէյիւմ
տէյոր Բապղ: վե սիղի՝ օլ օրա
տան սիղի էտիւր սիրտիւյիւմ
մալալէ կէրի կէթիւրէճէյիւմ: 15
Զիրա Բապղ պիւղէ Բաքիլունտա
փէյալամպերէր Գալալարտա տէ-
տիւրիւղ:

Զիրա Գալալէթին թալիթըն 16
տա օթուրան փատիշահըն հագ-
գընա օլան վե պու շէհրտէ ոա-
քին ճիւմէ գալմէն՝ սիւլին իւէ
էտիւրիւք չըգմալան դարնոտալ-
լարընըգն հագգընա Բապղ
պէյոյէ տէր: Ապերէրէրին Բապղ 17
պը պէյոյէ տէր: Իլթէ պէն օն-
լարն արապընա գըլըճը գըթը-
ղը վե թաոնիւ կէտտէրէճէ-
յիւմ, վե օնլարը քօթիւրիւք
տէն հէնմէղ փէք ֆէնա իւիւրի-
լէր կիպի էտէճէյիւմ: վե օն 18
լարն արապընա գըլըճ իւէ գըթ-
ըգ իւէ վե թաոնիւ իւէ գօգալա-
յաճաղմ: վե օնլարը էտիւրիւ
ճէփ մէմէքէթիւրիւն օնլարը օլ
սիրտէճէյիւմ ճիւմէ թալիթէքը-
տէ՝ ճէփա՝ լանիւթ վե հայրէթ
վե ըլլըգ վե իւրուրգ իւիւն գօ-
յաճաղմ, սէօզէրիւթ տիւրիւք 19
մէտիւրէրի սէպէպուն՝ տէյոր
Բապղ, քի օնլարա գուլարըմ

20 փեղամպերէն ինչ կենտեր-
 տիմ՝ երբն դալըպ կենտեր-
 տիմ, ամմա ամնկէմէտինիլ
 21 անյոր Բապպ : Իմտն սել էյ
 Երուսաղէմէն Բաբելոնա կեն-
 տերտիմ ճիւմէն էսիւրէր՝ Բապ-
 22 պրն սէօրենիւ ամնկէմէն : Պէ-
 նիմ իսմիմէն սիլէ եալան փեյ-
 դամպերիք էտէն Կովիա օղււ-
 Աբաաբ վէ Մաառնա օղւու Սե-
 դեկիանըն հազգընա Իսրայէլն
 Ալաւըն աւքըրէրին Բապպը
 պէօյլէ տեր . Իլթէ պէն ծնւ-
 րը Բաբելոն փառիշաճը Նաբու-
 զոքոնսարուն ելինէ թէպիմ է-
 տէճէլիմ, վէ ծնւարը կէօղէրի-
 նիզնէն էնիւնտէ վարաճապ :
 23 Վէ Բաբելոնա օղւն Զոգանըն
 պիւթիւն էսիւր խնէն ծնւարըն
 Իպէլիւտէն պէտտուա՝ ալնըդ
 տէնիլէ քի՝ Բապպ սէնի Բաբել-
 24 օն փառիշաճըն ալթէլաէ փի-
 շիւրայի Սեդեկիա կիպի վէ Ա-
 25 քաաբ իկպի էյլէյէ : Չիւն քի
 Իսրայէլտէն տիւնէլըն Իւէյիւ-
 դոնուրընըն դարըլորը իւէ զի-
 նա էթտիլէր, վէ Իսմիմէն՝ ծն-
 ւարա էմը կէթէտիլիմ եալան
 սէօղ սէօյլէտիլէր . պէն իսէ պիլի-
 ըիմ վէ շահիտ իմ տէյոր Բապպ :
 26 Վէ Նեհէլամը Սիմաիպա
 սէօյլէյիւ տէյէտին քի՝ Իսրա-
 յէվն Ալաւըն աւքըրէրէն Բապ-
 27 պը սէօյլէյիւ պէյլէ տէր . Սէն
 ջիւն քի՝ Երուսաղէմէն օղւն
 ճիւմէն գալմա վէ Մաառնա օղ-
 ւու Սոիւնիւս քեաճիլն վէ ճիւմ-
 28 լէ քեաճիլնէրէ քէն ոի աալն
 աա Մեթուպէր կէծտէրիւպ
 տէտին . Բապպ սէնի Զովա-
 դա քեաճիլնէն եկրինէ քեաճիլն
 դառու քի՝ Բապպ վէնին Նաղի-
 29 ըն օղւապ հէր մէճնուտ վէ փեյ-
 դամպերիք իտաիալընտա օղւն
 քիմէնի զընտաա վէ թօմարու-
 30 վա դօյաալըն . Իմտի հաա Նի-
 ջիւն ոիգէ փեյլամպերիք իտաի-

աաըն էտէն Նիւթովթու Երիմ-
 ալը թէքտիլէթ մէտին : Պոնուտն 28
 ինչն քի պիլէ Բաբելոնա կեն-
 տերիւպ Պու չօղա վարըր, էվ
 29 լէր էալիւպ սաքին օղւն, վէ
 պոլլէլէր տէքին, վէ սէվէլէ-
 րինն եէլին տէտի : Վէ Սեփո 30
 Նիա քեաճիլն՝ պու մէթուպու
 Երէմիա փեյլամպեր իշտիւր
 իքէն օղւաա : Վէ Երեմիայա 31
 Բապպրն սէպիւ օղւապ տէտի :
 Ճիւմէն էսիւրէրի կէ նտէրիւպ 32
 տէ քի՝ Նեհէլամը Սիմաիա
 հազգընա Բապպ պէօյլէ տէր :
 Սեմիլա՝ պէն ծնու կէծտէր-
 մէմը իքէն սիլէ փեյլամպեր-
 33 լիք էթտիլ վէ սիլի էալանա
 կիւմէնիլթաի ինչն, ծնուն
 ինչն Բապպ պէօյլէ տէր . Իշ 34
 թէ պէն Նեհէլամը Սիմաիալը
 վէ ծնուն զերիլիլթիլնի եօդ-
 35 ւայաճալըն . ծնուն պու դալմըն
 օրթաալընտա սաքին օրըր քիմ
 սէտի դալմայաճապ, վէ պէնիմ
 36 գալմընա էտէճէլիմ էյլմի
 կէօրմէյէճէ՝ տէյոր Բապպ
 զիւրա Բապպրն հազգընա իա-
 յընքդ սէօյլէտի :

ՊԱՊ Լ

Բապպ թաբափընտան Երե- 1
 միայա օղւն սէօղ տիւր՝ քի տէ-
 տի . Իսրայէլիւ պէյլէ Բապպ 2
 սէօյլէյիւ պէյլէ տէր . Սանա
 հէփ սէօյլէտիլիմ սէօղէրի պիւր 3
 քիթապա էաղ : Զիւրա իլթէ
 կիւնէլը կէլիւր տէյոր Բապպ քի՝
 պէն գալմըն Իսրայէլն վէ Զու-
 դանըն էսիւրլիլնի տէնտէրէճէ
 յիմ՝ տէյոր Բապպ, վէ ծնւարը՝
 պապալարընա վէրտիլիմ տիւա-
 4 րա կէրի կէթիլէճէլիմ, վէ օ-
 նու զապթ էտէճէլէր :
 Վէ Իսրայէլ հազգընա հէմ 5
 Զուգա հազգընա Բապպրն
 սէօյլէտիլն սէօղէր պունլոր

5 արդ . Զիրա Բապայ պէօյլէ
 տէր . Հիւղեթու սէսիշիթաթ .
 6 Գորգու վոր , վէ սէլամէթ Եօգ
 Թուր : Հաւա սիւալ էաի պ պա .
 Գըն , էրքէք՝ սօլալարէր մու .
 նի՛շին հէր սաէմի՛ սօլալարն
 7 Գարը կի զի էէրի պէ ինտէ՛ վէ
 ձիւմէ էի զէլի սարդյա տէօն
 Դիւզ կէօլ իւրիմ : Էյվսհ , զի .
 րա օլ կիւն պէօյլիք տէր , օ .
 նուն կիպի Եօգ . Թուր . վէ Յա .
 կուա սըգլ՛թ վազթը արը ,
 8 ամաւ ընտան գուրթուլաճադ
 Թուր : Վէ վագի՛ օլալի օլ կիւն .
 տէ տէյօր տօքէրլէրին Բապալ
 9 օնուն պօյրմտուրալունու սէ .
 նին պյնունտան զըրաճաղմ ,
 վէ պաղարընը գօփարաճաղմ ,
 վէ օնա արթըք Եատէր գուլ
 10 Լուգ էթսիմէյէճէքէր : Իլլա
 օնլարքէնտիլէրին Ալլաճը Բապ .
 պա , վէ օնլարա նապէ կտէճ . յիւ
 պատիւնշարը Դաւիթէ գուլ
 11 Լուգ Էտէլէր : Վէ սէն Եա՛ գուլ
 Լում Յակուք Գորգամ՝ տէյ .
 րապպ , վէ էյ Իորայէլ խափի
 էթմէ . զիրա իշթէ պէն ոէնի
 ուղագտան՝ վէ զիւրիլթինի
 օնլարն էսիլիլի տէյարնտան
 խէլաս Էտէճ . յիւ . վէ Յակուք
 տէնիւպ՝ րաճաթ պուլաճադ ,
 վէ էյնիլէթան օլաճադ՝ վէ
 12 իւրքիւտան օլմայաճադ արը :
 Զիրա պէն՝ սէնի գուրթարմադ
 իշին ոէնին իլէ իմ տէյօր
 Բապպ . զիրա սէնի օլ տօլըթ
 արըմ՝ հէփ թալիֆէլէ ի տիւ .
 քէտէճէլիմ , աւճադ աշնի տիւ .
 քէթմէյէճէլիմ : Իլլա սէնի
 հագգ իւղրէ թէտիպ կտէճ .
 13 յիւ , վէ սէնի ալիքիւլէյէ սուլ
 Թուլ չըգարմայաճաղմ : Զիրա
 Բապպ պէօյլէ տէր . Եարան
 14 չարէսիլ՝ պէրէն ֆէնա արը : Օ .
 նա պալլամադ իշին տա՛վնը
 կէօրէն Եօգ . սէյիլի իշին իլաճ
 15 Վէ մէրհէմ Եօգ սուր : Զիւմէ

ա՛լըգլարն սէնի ունութալար ,
 սէնի արամադար . զիրա Եարա .
 մաղըլարըն չըգլալունտան
 Էթիլիս սէնի սիւլմէ վուրա .
 16 չու՛ սէրթ թաղիլէ վուրտում .
 կիւնաշարն չըգլալար : Եա .
 րան իշին նէ՛ ֆէրեատ Էտէր .
 սին , պէրէն չարէսիլ տիւ . ա .
 նա պու շէյլէլի Եարամաղըլ .
 17 Լարն չըգլալըլէ կիւնաշարն
 չըգլալունու սէ պէպտան էյլէ .
 սիւմ : Օնուն իշին սէնի հէփ
 18 հէլըք Էտէն էր հէլըք օլաճադ .
 Լար , վէ Զիւմէ սանա սըլէթ
 վէրէնէր՝ ձիւմէնի Եսիլիլի յի
 տէճէքէր . հէմ սէնի գալիլան
 19 Լար՝ գա իլըլում իշին օլաճադ .
 Լար , վէ սէնի Եալմայալան .
 րն ձիւմէնի Եաղմայալ վէրէ .
 20 Զիւմ : Զիրա Եարանը արա .
 Զաղմ , վէ սէնի պէրէլէրինտէն
 սօլալաճաղմ՝ տէյօր Բապպ .
 Էրա սանա՛ Գօփուլաճադ՝ արա .
 Եանը օլմայան Սիւն չաղըրար .
 Լար :
 Բապպ պէօյլէ տէր . Իլթէ
 21 պէն Յակուք չատըրլարնէ .
 սիլիլինի տէնտէրէճէլիմ , վէ
 օնուն մէ քէտնլարնա մէրա .
 մէթ Էտէճ . յիւ . վէ շի քէնտի
 վիրանէնի իւղէլինտէ պիւա օ .
 22 Լունաճադ , վէ սէրոյ ա՛տէթի
 փաթիմէնի իւղը տուրաճադ : Վէ
 օնլարան թէլէքիւր՝ վէ չաղ
 օլանլար սէ ի չըգաճադ . վէ օն .
 Լարը չըգլա սաճաղմ , վէ աղալ
 մալաճաղար . վէ օնլարը իւղ
 23 ղէթլէյէճէլիմ , վէ քիւլիք տիւլ
 մէյէճէքէր : Վէ օլուլարը էվ .
 24 վէլի կի զի օլաճաղար , վէ ձէ .
 մաթթը հուգուրումա գալիմ
 օլաճադ , վէ օնա հէփ սըլընթը
 վէրէնէրի Եօղլալաճաղմ : Վէ
 օնլարն պէյի օն արտան օլուպ
 օնլարն տալթանը իլլէրինտէն
 25 չըգաճադ , վէ օնու Եօղլալաճադ
 րաճաղմ , վէ պանա Եաղըն օ .

լաճապ . զերպառն ապնոտ եապ-
 22 քի՛նք տիր . ահայր . Բապպ . վէ
 սիզ պէնիմ գալմիմ օլաճապ .
 սընըզ , պէի տախի սիզիմ Ելա-
 հընըզ օրաճապմ :

23 Իլթէ Բապպն յապըրզապը
 կըրմիէ չօգըր . փէք շիտէթ
 լէն Կապըրզա Կըր . Խապըրզապըն
 պաաը իւզէրինէ հիւճիմ էաէ :

24 Ճէք տիր : Բապպն կըրմ ու դա .
 Կպպը տէնմէզ . Թա իճապսընը
 ետրճէն վէ Թա եհպէյնին
 Թէտախրէյնին եէրինէ Կէթի .
 րինճէյն Կէք . սոնկ կիւնէրտէ
 պոնոտ անկարսընըզ :

ՊԱՊ ԼԱ

1 () Կէմ . նոտ տէյօր Բապպ
 Խորայէլն ճիւղէ գապիւլէէթի
 նին Ալլալն օլաճապմ , վէ սո-
 2 րա պէնիմ գալմիմ օրաճապ .
 Լոր : Բապպ պէյլէ տէր . քի Իը
 լըճ Կապընկար օյան գալմ էա՝
 3 Կի Խորայէլ Երաճաթանմադո կի-
 տէր իրէն չէօրէ ի նայէթ պոնը
 3 տու : Բապպ պնտ չօգտան կէօ
 րինտիւ , վէ Սէնի էպէտի մու
 հպպպէթ իլէ ոկվտիմ , սոտն ի
 չիւն սանա ի նայէթ ուզաթաթմ
 4 Գէթի : Սէն ի էլնէ պիտա Էտէ
 ճէյնիմ , վէ մաճապ օլաճապըն
 էա՝ Խորայէլ պաքիւրէսի . Էիւն
 տայիւրէլին ի է տնտնըզ չադ
 օլայիւրէն րազսնա չօգաճապ .
 5 օրն : Սէն տաճա Սամաթա
 տապաընըն իւզէրինտէ պապար
 տիքէճէթսն . տիքճիւլէր տիքիւ
 6 Կէյվէլէ իիի էէ լաճ քէր : Զի
 րա կիւն կէլէճէք քի իփրիմ
 տաղընտա պէքճիւլէր Գադըն
 վէ Ալլահընըզ Բապպա Էթանա
 չօգաթմ չապըրաճադար :
 7 Զիրա Բապպ պէյլէ տէր .
 Զապըր իւնն չաղաք իէ լալ
 Գըշ էյլէյն , վէ Թայիֆէլէրէն

պաաը իչիւն կիւպէպնը չէթիւ
 սէտա վէրին չէթր էտին , վէ
 տէյն . քի Եաճապպ պալմընը
 Խապընկն պապիւլնին իսէլա
 էյլէ : Իլթէ պէն սնպըր փօր .
 8 Էտա տիպըրնտան կէթիւրէճէ
 յիմ , վէ օլարը եէլին ուճ
 Լարընտան՝ սնլար իլէ քէօրիւ վէ
 Թաթաթմ համիլէ վէ տօլարմիւ
 Կապըր պիւրիքտէ ճէմ՝ Էա
 ճէյնիմ . պօրապա պէօրիւք ճէ
 մաաթ տէնիւճէք : Աղապրադ
 9 կէլէճէք էր . վէ սնլար իչպն
 Լար ի է կէթիւրէճէյն : Սնլարը
 սոլարը րըմադարը Էանընտան
 տօլար . Էօլանն կէպաիւրէճէ
 յիմ , սնտա Թէթիզէ օլլամա
 յաճապար . զիրա Խորայէլն
 պապաթը իմ , վէ Եփրէմ իլք
 տօլարնտմ տօր :
 Բապպն սէօղմիւ տինիլէ
 10 յին՝ էյ Թայիֆէլէր , վէ ուզադ
 տա օլան տաալարա խապէր
 վէրիպ տէյն քի Իըպէլն տա
 դրամն՝ սնու ճէմ՝ Կաթէք ,
 վէ չօպանն սիւրիւրիւրիւր Կապ
 Լապըլ կիպի սնու տապըրաճադ :
 Զիրա Բապպ Զապըրա ֆէտա
 11 ի է իսէլաա էլլէտի վէ , սնու
 մնտան Կալվէթըլ քընըն է
 վնտէն իսէլաա էլլէտի : Պէկէ
 12 լէճէրէր , վէ Սպիտն էիւճէ
 Դաճալնտէ տլրըլ էտէճէք
 Էր , վէ Բապպն նիլ Թիւն
 էա՝ Կապըրապպէ չապապպէ
 Էադա վէ Գոյան հէմ կէնճէր
 Էալմըրալարնա իւլէճէքէր , վէ
 Զանարը սուփարըր չօլ
 Թա իիւի օլաճապ . վէ ալթըզ
 սօ մոյաճադար : Մլ զէման պա
 13 քիւր րադա ի է հէմ կէնճէր
 վէ իիլթիպարըր պիւրիքտէ չադ
 օլաճապ . զիրա սնլարն Էաթընը
 Կիւլէր տէնտէլէճէյն , վէ
 էլէթէրինտէն սնլարա Թէսէլի
 վիլիւ՝ սնլարը չալ էտէճէյն
 վէ քեահիւրէրն ճանընը Էադ 14

Ի լէ գանաղը աճահըմ , լէ դաւ
 լըմ . Դիյմեթխմէն տոյաճադ
 տրք՝ տէ թր Բապտ .

- [illegible]

31 փրկար լիմ կհանձնէ քեզ իւր իմ
 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 32 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 33 տեղիս ճապար . իւր արժանիքս
 34 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 35 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 36 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 37 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 38 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան

39 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 40 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 41 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 42 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 43 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 44 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 45 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 46 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 47 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 48 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 49 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան
 50 արժանիքս ահա իմ քի պէն ան

- էր իւր էյեր ճէնք էտէր իսէ
նիզ իսննհ օլմազ սընընչ:
- 6 Օտեմ Երեմիա տէսի քի
Պանա Բապարն սեօղիւ օլուպ
7 տէտի . իշթէ ամուճան Սեւշ
դուճ օլլուպ Անամայէլ սանա կէ
լիպ տէյէճէք քի՝ Անամթովթում
8 օլան թարլամը քէնտինէ սամթոյն
ալ . զիրա խըսըմըզ հաքընճաթ
սամթուն ալմասը սանա տիւշէր :
- 9 Աէ Բապարն սեօղիւնէ կէօրէ
ամուճամըն օլլու Անամայէլ
պանա զընտանըն սովասունա
կէլտի , վէ պանա տէտի քի՝ Բէ
րէմ էյէլ Բենիամին սիյարն
տա օլան Անամթովթում քի թար
լամը սամթուն ալ . զիրա միրտա
հաքըզ սէնին տիր յ վէ սամթուն
ալմասը սանա տիւշէր քէնտինէ
սամթուէալ . իսմի պիլալմ քի՝
- 10 Բապարն սեօղիւ պու աուր : Վէ
ամուճամ օլլու Անամայէլտէն
Անամթովթում օլան թար ալը սա
թուն ալտըմ , վէ նա աքճէյի՝
օնէէտի միգալ կիւմիւշ թարթ :
- 11 Արմ . վէ հեօճճէթ հաղըպ
միւհըլէթիմ , վէ շահիայէր թուլթ
տում . վէ կիւմիւշիւ վէ զնէաէ
- 12 Թաքթարմ : Վէ իշթիրա հեօճ
ճէթինի՝ շէրան վէ գանձունէն
միւհըլիւ օլանը տա ուղը օլանը
- 13 Սա ալտըմ : Վէ իշթիրա հեօճ
ճէթինի՝ ամուճամ օլլու Անա
մայէլն կէօղէրի էնիւնաէ հէմ
իշթիրա հեօճճէթինաէ եաղը
լան շահիտէրին կէօղէրի էօ
իւնաէ՝ զընտան սովուսունա
օթուրան ճիւմէ Եէհուտիլլէրին
կէօղէրի էօնիւնաէ Մասաիա օլ
լու Կերիանն օլլու Բարու :
- 14 Բա վէրտիմ : Վէ Բարու քա
օնըյըն կէօղէրի էօնիւնաէ
թէնպիւհէ Էալիպ տէտիմ քի՝
- 15 Իարայէլն Ելլպհը ամքէքէրին
Բապար պէօղէ տէր . Ըու հեօճ
ճէթէրի պու կիւմիւշ հեօճճէ
թին հէմ միւհըլիւ հէմ պու
- ալըպ հեօճճէթինալ , վէ օլլարը
պիր թարլամը քէնպա Կօթի՝ Էր
ղէման տարալար Չիրա Խարա
16 յէլն Ալթիլ անքէրլէրին Բապ
ար պէօղէ Էալիւ . Պապալ յարա
17 էինէ Էվէր վէ թարլարալ վէ
պաղար սամթոյն տընընալ :
- 18 Վէ իշթիրա հեօճճէթինի Նէ
րպաթիւն օթուրա քի վէրթին
սօղիւն Բապարն իւնալ Էմիպ
մէտիմ քի՝ Ասա եա՝ Էթին
19 սիմ Բապար իշթէ սէն պէօղիւ
գուվէթին ի է վէ ուղանմըն
լան իշթիւնիւնէ Էէրի Էարմի
արն . մընաճիլ պիր շէյ կիւճ
կէլմիւշ . Սէն պինէրէ իւնայէ
20 Էտէրին , վէ Էապալարալ եա
րամաղըզլարմըն ճգապըն օն
լարտան սօնիրա օղըլլարմըն
գանձուն վէրիթին , յնէ իսմի
Եյիվա Սաբալմ Օլան ա՛ղիմ
վէ գաթիւր Ալալ օլլու : Վէ թէա
21 պիրտէ պէօղիւ վէ սօղիւնտէ
ա՛ղիմ սին , վէ հէր քէնէ քէնաի
Էօղարմըն վէ քէնաի մալմէ
րի մէյվէտին վէ վէրմէր իշին
կէօղէրին աաէմ օղուպարմըն
հէվիտըլար իւղէրինաէ ալը
22 օղը . Սէն չի պու կիւնէտէ
Մըրըր աիյարմտա վէ Իօրայէլ
սէ վէ հէթ աաէմէրաէ նիւնալար
վէ միւճիլթիւր Էալիպ քէնաի
23 նէ պու կիւնէրի կիպի նամ Էտին
սին . վէ գալմէն Իարայէլ Մը
սըր աիյարմտան նիւնալար իէ
վէ միւճիլթիւր իւլ վէ գուլ
վէթին Էլ իւլ վէ ուղանմըն գու
իւլ վէ պէօղիւ ճիյալթէր իւլ
24 չըգաթըն . վէ օլլարա՝ պապա
լարմա վէրմէյէ պու Էէվին հէ
տիլին տիյարը վէրտին : վէ
25 կէլիպ սնու դալթ Էթտիլէր
ամմա տէնին սեօղիւնիւ սին
լէմտիլէր վէ շէրալ թընճա Էիւ
քիւմէտիլէր . օլլարա հէր նէ
26 Էթմէյէ թէնպիւհէ Էթտին Էսէ

- էթմետիւր : վէ յնշարը հեփ
 24 պու պէլայէ օղլաթարն : Իշթէ
 շէհրէ ծնու ֆէթհ էթմէք իջին
 փթէրիսէր գուրուլուռ , վէ
 շէհր զըլքձ վէ գըլթգ վէ թա
 ուն էիւղմտէն ծնուն իւղէ
 րինէ ճէնք էտն ֆիլտանիլէրին
 էլինէ թէսլիմ օլուռ : վէ տէտի
 յին վազի՝ օլուռ , վէ իշթէ կէօ
 25 րիւթօրսուն : Սէն իսէ եա՝ Է
 ֆէնտիմ Բապպ պանա՝ Պու
 թարլայը ագճէ իլէ քէնտինէ սա
 թուն ալ , վէ շահտէր թութ
 աէտին . ամմա շէհր՝ ֆիլտանի
 լէրին էլինէ թէսլիմ օլուռ :
 26 վէ Երեմիայա Բապպըն սէօ
 27 զիւ օլուպ տէտի քի՝ Իշթէ պէն
 ճիւմէ թէնին Ալլահը Եհիպա
 իմ . պանա հիւ պիւր շէյ կիւձ
 28 կէլի՛ր փ : Օնուն իջին Բապպ
 պէօյլէ տէր : Իշթէ պէն պու
 շէհրի ֆիլտանիլէրին էլինէ վէ
 Բաքիլուն փատիշահը Նաբուգո
 դոնոսորուն էլինէ վէրէճէյիմ՝
 29 վէ ծնու ֆէթհ էտէճէք : վէ
 պու շէհրին իւղէրինէ ճէնք է
 տէն ֆիլտանիլէր կէլէճէքէր ,
 վէ պու շէհրէ աթէշ վուրաճագ
 ար , վէ ծնու՝ հէմ պէնի զազա
 պէ կէթիւրմէք իջին օլ տամլա
 րը իւղէրինտէ Բահապա պու
 խուր եագաղէլարը վէ եատ ալ
 լահարա շէրպէթ փէշքէշի տէգը
 տիւքէրի էվէրի եագաճագլար :
 30 Չիրա Իսրայէլ օղլաթարը վէ
 Յուգա օղլաթարը չօճուգլուգ
 արընտան պէրու նագարըմտա
 հէման եարամազըգ իլէրէր
 ջին քի Իսրայէլ օղլաթարը՝ էլ
 լէրինն ա՛մէլէրի իլէ պէնի հէ
 ման էօվքէլնտիւրիլէր տէյօր
 31 Բապպ : Չիրա պու շէհր՝ ծնու
 պինա էթաիլէրի կիւնտէն թա
 պու կիւնտէք պէնիմ զազա
 պըմ վէ խըլմըմ իջին օլուռ .
 թա քի ծնու էիւղիմ էօնիւնտէն
 32 տէֆէ էտէյիմ , Իսրայէլ օղլա
 րընն վէ Յուգա օղլաթարը
 նն կէրէք քէնտիլէրինն կէրէք
 փատիշահարընն՝ սէրվէրէրի
 նին քէահինլէրինն վէ փէյ
 դամպէրլէրինն հէմ Յուգա ա
 տմէլէրինն վէ Երուսաղէմ աա
 քիլէրինն պէնի էօվքէլնտիւր
 մէք իլլին իլէսիլէրի հէփ եա
 րամազըլլուն սէպէպինտէն : վէ 33
 պանա աէյիլ էիւղ՝ Ելլա արգա
 տէնտէրտիլէր , վէ յնշարա էյ
 րէտիպ էրքէն գալպարագ էյ
 րէթտիմ իսէ տէ , յնշար տին
 լէմտիլէր , շէօյլէ քի թէտիպ
 գապուլ էտէլէր : Իլլա իսմիմ 34
 օլ իւղէրինտէ նիտա օլունան էվ
 տէ՝ ծնու մուրասրամալա կը
 րահէյէթլէրինի գօտուլար : վէ 35
 օղլաթարըն հէմ գըլաթարը Մո
 լոք իջին աթէպէն կէլլէրմէյէ
 Յուգայա կիւնահ էթտիլմէք ի
 ջին պու իքրահէյէթլէր եպիմա
 զա յնշարա էմըր էթմէմիշ վէ
 էիւրէյիմտէն պիւէ կէլլմէմիշ
 էլէն՝ Ենովմ օղլու տէրէսինտէ
 օլան Բահապըն թէպի փութլա
 նէսինի պինա էթտիլէր :
 Իմտի հալա ծնուն իլլին պու 36
 շէհրին հագգընա քի սիգ՝ Բաքի
 լուն փատիշահընն էլինէ գըլքձ
 իլէ վէ գըլթգ իլէ վէ թա՛ուն
 իլէ թէսլիմ օլաճագ օլըր տէր
 սինիլ , Իսրայէլին Ալլահը Բապպ
 պէօյլէ տէր : Իշթէ պէն՝ յնշա
 րը զազապըմ իլէ վէ խըլմըմ իլէ
 վէ պէօյիլէ էօվքէ իլէ գօվուռ
 դում ճիւմէ տիյարարտան
 տէվիլլէճէյիմ ալէ յնշարը պու
 մահալէ տէնտէքէճէյիմ , վէ յն
 շարը էմնիյէթ վիւղոն Իսթան
 էտէճէյիմ : վէ յնշար գալմըմ 38
 օլաճագ , պին տէ յնշարն Ալ
 լահը օլաճապըմ : վէ յնշարա՝ 39
 տայիմա պինտէ գօրգմագ իլլին
 պիւր էիւրէք վէ պիւր Եօլ վէրէ
 ճէյիմ , շէօյլէ քի յնշարա վէ յն
 շարան սօնկրա օղլաթարընա

- 40 Խայր օլա : Վէ օնլարա էլըք
էթմէք իշին օնլարն փէշնտէն
աէնօմէյէճէյիմէ՝ օնլար իլէ է-
պէտի ա՛հա քէսլէճէյիմ՝ վէ
գօրդումու ելուրէլէրնէ գօյա-
ճաղմ քի՛ պէնտէն սափնայա-
- 41 ւար : Վէ օնլարա էլըք էթմէք
իլէ՝ օնլարն հագգընա մէսրուր
օլաճաղմ . վէ օնլարը՝ պու եէր-
աէ պիւթին ելուրէյիմ իլէ վէ
պիւթին ճանրմ իլէ՝ կէրէքըք
- 42 Իզըլէ տիքէճէյիմ : Զիրա Բապպ
պէյլէ տէր . Պու գալմըն իւզէ-
րնէ նիճէքի հէփ պու պէյիւք
պէլպը կէթիրտիմ իսէ , քէղա-
լէք օնլարն իւզէրնէ օնլարն
հագգընա սէյլէտիյիմ հէփ էյ-
- 43 լիյ կէթիրէճէյիմ : Վէ սիզին՝
Վիրան սոր ատէմի վէ հայվանը
եօգ տուր՝ Քիլտանիլէրնէ ելինէ
վէրիլմիշ տիր շու աէտիյինիզ
տիյարաա թարլա սաթուն ալը-
- 44 նաճադ տոր : Բենիամին տիյա-
րնտա վէ Երուսաղէմին էթ-
րնիլարնտա վէ Յուգա շէհր-
լէրինտէ վէ տաղ շէհրլէրինտէ
վէ օլա շէհրլէրինտէ վէ գըպլէ
ճանիպի շէհրլէրինտէ ագչէ իլէ
թարլալար սաթուն ալաճադ-
լար , վէ հէօճճէթլէր եաղըպ
միւհրլէյէճէքլէր , վէ շահիպլէր
թուլաճաղլար . զիրա օնլարն
էսիրլէյինի կէրի կէթիրէճէյիմ՝
տէյօր Բապպ :

ՊԼԱ ԼԳ

- 1 Ս է թէքրար Բապպն տէօ-
ղու Երէմիայա՝ օ տահա զընտա-
նըն ապրուտունտա մահպուս ի-
- 2 քէն օլուպ տէտի քի՛ պու լէհի
եափան Բապպ՝ օնու դայիմ
էթմէք իշին օնու եարատան
Բապպ՝ իսմի Եհոզա օլան պէյ-
- 3 լէ տէր . Պանա նիտա էլլէ , վէ
սանա ճէվապ վէրէյիմ . վէ սա-
նա՝ սփլմէտիյինիզ պէյիւք վէ

սըրը շէյլէր իսպէր էաէյիմ :
Զիրա միթէրիւլէտէն վէ գը-
լըճտան երգըլան պու շէհրնէվ-
լէրի հագգընա՝ վէ Յուգա փա-
տիլահլարընըն էլլէրի հագգընա
Խորայէլին Ալտհը Բապպ պէյ-
լէ տէր . Քիլտանիլէր իլէ ճէնք
էթմէյէ վէ օնլարը վազապըմտա
վէ խըշմմտա վուրտուղում ա-
պէմիլէրն լէշէրի իլէ սօլտուր-
մաղա կէտիլէր , շին քի պու
շէհրտէն՝ օնլարն ճիւմէլէ ետրա-
մաղըլարընտան էթիրիւէիւ
ղիւմիւ կիղէմիշ իտիմ , իլթէ օ-
նա սաղըգ վէ շիֆա կէթիրէճէ-
յիմ , վէ օնլարա շիֆա վէրէճէ-
յիմ . վէ օնլարա սէլամէթ վէ էմ՝
նիլէթ զանիմէթի իզհարէտէճէ-
յիմ : Վէ Յուգանն էսիրլէյի-
նի հէմ Խորայէլին էսիրլէյինի
տէնտէրէճէյիմ , վէ օնլարը
էվլէլէի կիպի մահուր էաէճէ-
յիմ : Վէ պանա իլէտիլէրի
հէփ կիւնահլարընտան՝ օնլարը
փաքէյէճէյիմ . վէ պանա իլէլ-
տիլէրի հէփ կիւնահլարընը վէ
գապահաթլարընը ա՛ֆվ էտէ-
ճէյիմ : Վէ պու պանա՝ օնլարա
գըլալըմ ճիւմէլէ էլլէյի իշի-
տէն եէրին հէփ թայիֆէլէրի
հուզուրունտա՝ շաղըգ նամը ի-
շին վէ շան իշին վէ իֆթիխար
իշին օլաճադ . վէ օնա էլլէտի-
յիմ ճիւմէլէ էլլէյին սէպպին,
տէն վէ ճիւմէլէ սէլամէթին սէ-
պպինտէն գօրդուպ տիլորէյէ-
ճէքլէր :

Բապպ պէյլէ տէր . Պու ա-
տէմի եօդ վէ հայվանը եօգ վի-
րան տէտիյինիզ մահպալտէ՝ ա-
տէմի օլմայան վէ սաքինի օլմա-
յան վէ հայվանը օլմայան վիրան
օլմուշ Յուգա շէհրլէրինտէ վէ
Երուսաղէմին սօգաղարընտա՝
էինէ շէնլէք սէսի վէ շաղըգ սէ-
սի՝ կիւլէյի սէսի վէ կէլին սէ-
սի՝ Բապպ էվինէ շէքք փէշէլէ

- կէթիրեղէք՝ Ապքերէր Բապպը.
նա շուքը էսին զիրա Բապպ էյի
տիր զիրա ծնուն ինայէթի էպէ-
տի տիր տէյնէրին սէսի իշխա-
լէճէք տիր . զերա պու տէյարն
էսիրլիյին՝ էվլէլէի կիպի կէրի
կէթիրէճէյիմ աէյար Բապպ :
- 12 Ապքերէրն Բապպը պէյլէ
տէր . Պու առէմի վէ հայվանը
օլմայան վերան մահալտէ վէ օ.
նուն հէփ շէհրէրինտէ եինէ քօ.
յունարը եաթըրաճափ չօպան .
- 13 Լար եայալարը օլաճափ . Տաղ
շէհրէրինտէ՝ օվա շէհրէրինտէ
վէ գըպլէ ճանիպի շէհրէրինտէ
վէ Բենիաւին տէյարնտա վէ
Երուսաղէմին էթրաֆըրնտա
վէ Յուգա շէհրէրինտէ գոյուն .
լար եինէ սայըճընըն էլինտէն
կէշէճէքէր՝ տէյար Բապպ :
- 14 Իշթէ կիւնէր կէլր տէյար
Բապպ քի՝ Իսրայէլ էվի իշին վէ
Յուգա էվլինի հագգընա սէյ-
լէտիյիմ խայր սէզղու սապիթ
- 15 Էաէճէյիմ : ՕԼ կիւնէրտէ վէ օլ
գէմանտէ Դաւիթի սատագաթ
ֆիլիսի պիթիրէճէյիմ, վէ օ՝
եէրտէ հագգ վէ սատագաթ իճ
- 16 Բա էաէճէք : ՕԼ կիւնէրտէ
Յուգա խէլա սաճափ , վէ Ե-
րուսաղէմ էմիլիյէթ իւզըն սա-
քին օլաճափ , վէ ծնուն չալը-
լաճափ աբէ պու՝ Էաին Բապպ
սատագաթըմը օլաճափ աբէ :
- 17 Չիրա Բապպ պէյլէ տէր . Դա
պիթին Իսրայէլ էվլինի թախ-
թընտա օթուրաճափ աաէմի էք .
- 18 սիք օլմայաճափ աբէ : վէ Ղէ-
աիլի քեահնլէրտէն պիւթին
եանմա սունան վէ էքմէք փէշ-
քէշի եագան վէ գուրպան էտէն
աաէմ՝ Ճիւմէ կիւնլէրտէ հու-
գուրլմտան էքսիք օլմայաճափ
աբէ :
- 19 վէ Երեմիայա Բապպըն սէօ .
- 20 Ղիւ օլուպ տէտի քի՝ Բապպ պէյ-
լէ տէր . Էյէր կիւնտիւզ ա՛հ .

տըմը վէ կէճէ ա՛հ տըմը պօղափ
պիլի Իսէնիզ , քի կիւն իլէ կէ-
ճէ վաղըթլարընճա օլմայալար ,
գուլում Դաւիթ իլէ օլան ա՛հ . 21
տըմ տախի պօղուլաճափ , շէյ-
լէ քի թախթընտա փատիլաճափ
սիւրէճէք օղու օլմայա . պանա
խըղմէթ էտէն Ղէաիլի քեահն-
լէր իլէ օլան տախի հագգալ :
վէ օքէրէրն ա՛սքերի սայըմափ վէ 22
տէնիլին գուճու էօլլուլէզ օլ-
տուլու կիպի՝ գուլում Դաւի-
թին զիւրլիյէթինի վէ պանա
խըղմէթ էտէն Ղէաիլիլէրի պէյ-
լէ չօլալտաճաղմ :

վէ Երեմիայա Բապպըն սէօ . 23
ղիւ օլուպ տէտի քի՝ Պու գալմըն 24
նէ սէյլէտիլէրինի կէօթմէլ մի
սին , քի տէրէր . Բապպ քէնտի
օլ սէչտիլի իքի գապիլէլէրի
րէտտ էթաի . վէ ծնար գալմը-
մը խօրալտըլար , շէյլէ քի օն-
լարն ինտինտէ ալթը գալմ
սայըմայա : Բապպ պէյլէ տէր . 25
Էյէր կիւնտիւզ վէ կէճէ իլէ
ա՛հ տըմ օլմաստ իտի , կէօքէրն
վէ եէրէ գանունար գամասա ի-
տիմ . Յալիք իլէ գուլում Դա- 26
ւիթին զիւրլիյէթինի տախի
րէտտ էտէր իտիմ քի՝ ալթը
ծնուն զիւրլիյէթինտէն Աբրա-
համին՝ Խահահլըն վէ Յալիքըն
զիւրլիյէթինէ գապիլէր ալմա-
յիմ . զիրա ծնարն էսիրլիյին
տէօնտէրէճէյիմ , վէ ծնարա
մէրհամէթ էտէճէյիմ :

ՊԱՊ ԼԴ

Բաբելոն փատիլաճափ Երեմ-
գոգանտորուն՝ Ճիւմէ ա՛սքերի
վէ հիւքիւմէթի ալթընտա օլան
տէյարն Ճիւմէ մէմէքէթլէրի
վէ Ճիւմէ գալմէրի իլէ՝ Երու-
սաղէմին իւզըրինէ վէ ծնուն հէփ
շէհրէրի իւզըրինէ ճէնք էտէր
իքէն , Բապպ թախթընտան

Երեմիայա օրան սէօղ տիւր քի՛
աւտի .

2 Խորայէլին Ալահը Բապպ
պէօյլէ տէր . Կիթ Յուդա փա-
տիշահը Սեդեկիայա սէօյլէ , վէ
ծնա տէ քի՛ Բապպ պէօյլէ տէր .
Իշթէ պու շէհրի Բաբելոն փա-
տիշահներն ելինէ վերէճէ յիմ՝
վէ օնու աթէնէ ետգաճապ սոր :

3 Վէ սէն օնուն էվտեկու գուր .
Թուրմաճագսն , իլա էլպէթ
թուեթուրաճագսն , վէ օնուն
ելինէ թէսլմի օրոնմաճագսն .
վէ կէօզէրին Բաբելոն նիատիշա-
հներն կէօզէրին կէօրէճէք , վէ
օնուն իլէ աղըզ աղըդա սէօյլէչէ-
ճէք , վէ Բաբելոնս կիաէճէք :

4 սին : Անապ՝ էյ Յուդա փատի-
շահը Սեդեկիա՝ Բապպսն սէօ-
զիւնի տինկլէ , Բապպ սէնտէն
էթիւրի պէօյլէ տէր . Սէն

5 դըրճ իլէ էօլմէյէճէքսին : Սէն
սէլամէթ իլէ էօլէճէքսին , վէ
սէնտէն էվկլէ օրան պոպալա-
րն գատաթ՝ փատիշահը իլին
եագաղըլարը Բէ-Բա-Լէր կիպի
սէնին իլին տախի եագաճագ-
լար , վէ սէնին իլին Վա՛յ Է .
Ֆէնտի տէյլի Ֆիդան էաէճէք-
լէր . զերա պու սէօզիւ պէն
սէօյլէտիմ՝ տէյոր Բապպ :

6 Վէ Երեմիա փէյղամպէր Ե .
րուաաղէմտէ՝ Յուդա փատիշա-
հը Սեդեկիայա ճիւմէ պու

7 սէօզէրի սէօյլէտի : Վէ Բաբել-
ոն փատիշահներն ա՛ղբէրի Ե .
րուաաղէմին իւղէրինէ վէ գալան
Յուդա շէհրէրինին իւղէրինէ՝
Լաբիս իլէ վէ Ալեկա իլէ ճէնք
էաէյոր իտի . զերա Յուդանն
շէհրէրինտէ՝ հիսարը շէհրէր
պունըր գալմը իտի :

8 Բապպ Թարափընտան Երե-
միայա՝ Սեդեկիա փատիշահ Ե .
րուաաղէմտէ օրան ճիւմէ գալմ
իլէ՝ մելարա աղատըզ նիտա էթ-
մէյէ ա՛հտ քէսիշաթտէն սօնկ .

րա պու սէօղ օրու , քի՛ հէր 9
քէս գուրմուու վէ հէր քէս խա-
լայըղըն Իպրանիյի վէ Իպրա-
նիյէյի աղատ սալը վէրսին , քի՛
արաշարնտա քիւմէ գարնտաճ
շը Եէհուտիյէ գուրմու գէթաթի-
մէյէ : Վէ ա՛հտ կիթէն ճիւմէ
մէրվէրէք վէ պիւթիւն գալմ
հէր քէս գուրմուու գէթա՝ հէր
քէս խալայըղըն աղատ սալը
վէրիպ արթըզ մելարա գուրմու
էթաթիմէք կէրէք իտիյինի ի .
շիթաթէրինտէ ճիւթաթ էյ
տիպ սալը վէրսիլէր . Լաբին
մուտան սօնկրա տէնտիլէր Բ
աղատ սալը վէրսիլէրի գուրմու
րը վէ խալայըղարը տէնտէրիպ՝
մելարը գուրար վէ խալայըղար
օրմաղա ճէպր էթաթիլէր :

Վէ Բապպ Թարափընտան՝ Ե . 12
րեմիայա Բապպսն սէօզիւ օրուպ
աւտի քի՛ Խորայէլին Ալահը 13
Բապպ պէօյլէ տէր . Պէն պա-
պալարնը իլէ՝ մելարը Մըլըր
տիյարնտան գուրմու էվլինտէն
չըգարտըղըմ կիւնտէ ա՛հտ քէս
սիշիպ աւտիմ՝ քի՛ Ետի եղըն 14
սօնտնտա հէր պիւրինդ՝ սօնա
սաթըլպ ալթը եըլ գուրմու
էաէն Իպրանի գարնտաշընը
սալը վէրէտինիլ . վէ օնու եա-
նէնտան աղատ սալը վէրէսին
տմա պապալարնըլ զէնի
տինկլէմտիլէր , վէ շառալա-
րնը մէյլ էթմտիլէր : Վէ 15
սիլ պու կիւն տէնտիպ՝ հէր
քէս գօնշուստնա աղատըզ նի-
տա էթմէք իլէ՝ աղարթտա սալ-
րու օրանը իլէտինիլ . վէ իսմիմ
օլ իւղէրինտէ նիտա օրոնուն էվ-
աէ հուղուրումտա ա՛հտ քէսիլ-
տինիլ : Լաբին տէնտիլպ իսմիմ 16
մուրաաղըլարնըլ , վէ մուրաա-
լարնա աղատ սալը վէրսիլի-
նիլ հէր քէս քէնտի գուրմուու
վէ հէր քէս քէնտի խալայըղ-
ըն տէնտէրտինիլ . վէ մելարը՝

սիզէ գուլար, վէ խալարդէլար օւ
մաղա ճէպր էթտիւնիզ:

- 17 Օնուն իշին Բապպ պէօյլէ
տէր . Սիզ հէր քէս գարընտա.
ը իշին վէ հէր քէս գօնշուսու
իշին թղտալըզ նիտա էթմէյ.
պէնն տիսկէմէտիսիզ . իշթէ
պէնն տէյօր Բապպ՝ սիզին իշին
գըլըճա՝ թառնա վէ գըլըլա
ազաթալըզ նիտա էտէրիմ, վէ սի-
զի եէրին հէփ մէմէքէթէրինտէ
ճէֆայա թէպիմ էտէճէյիմ:
- 18 Վէ պուզալըյը իքիյէ քէսիպ օ-
նուն փարչալարը արասընտան
կէշէրքէ հուզուրուստա քէս-
տիքէրի ա՛հտըն սէօղէրինի սա-
պիթ էթմէյիպ՝ ա՛հտըմտան թէ-
յէն Սէզղուսթուր Մաախանըն
օտասընըն իւսթիւնտէ օլտն
սէրվէրէր օտասընըն եանընտա-
քի՝ Ալաօս ատէմի Յէգգուլիա
օղուր Անան օղուլարընն օտա-
ընտ կէթիւրիսիւմ: Վէ Ռեքաբ-
ըլար էվինին օղուլարը հուզու-
րունա շարապ իլէ տօղու պար-
տաղլար վէ գատէհէր գոտուր,
վէ ծնարա՝ Շարապ իշին տէ-
տիւմ: Վէ ծնար տէտիւր քի՝
Շարապ իլմէզ իզ . զիրտ պա-
պամը Ռեքաբ օղուր Յովնա-
գաբ պիզէ թէնպիհ էտիպ տէ-
տի քի՝ Սիզ վէ օղուլարընըզ
էպէտէն շարապ իլմէյէսինիզ .
Վէ էվ տախիայասընըզ, վէ է-
քիւն էքմէյէսինիզ, վէ պաղ
տիքմէյէսինիզ, վէ էտիւնմէյէ-
սինիզ . իլա պիւթիւն էօմիւ-
նիւզտէ չատրըլարտա սաքին օ-
լասընըզ, թա քի միւսաթիւր օլ-
տուղունուզ էէքին իւզէրիտէ
չօգ զէման եաշոյասընըզ: Իմ
տի պապամըզ Ռեքաբ օղուր
Յովնագաբըն պիզէ ճիւմէ էմր
էթտիյինէ կէօրէ՝ սէօղունիւ
տիսկէմէք իլէ . պիւթիւն էօմ-
րիւմիւզտէ քէնտիսիզ՝ դարըլա-
րըմըզ՝ օղուլարըմըզ վէ գըլըլա-
րըմըզ շարապ իլմէզ իզ . Վէ սա-

ԳԼԳ ԼԵ

1 Յուգա փատիշահը Յովնա
օղուր Յովնալիմն կիւնէրինտէ
Բապպ թարաֆընտան Երեմիա
յա օլտն սէօղ տիւր քի տէտի .
Ռեքաբըլարըն էվինէ կիթ . վէ
ծնարա սէօյլէ, վէ ծնարը Բապ-
պըն էվինէ՝ օտալարըն պիւրինէ
կէթիւր, վէ ծնարա շարապ ի-
շիւր: Իմտի Քաաախինա օղուր
Երեմիանըն օղուր Յէզունիպը վէ
դարընտալարընը վէ հէփ օղու-
լարընը հէմ Ռեքաբըլարըն պիւ-
թիւն էվինի ալտում, վէ ծնարը
Բապպըն էվինէ՝ էշէյի քիէքէ-
յէն Սէզղուսթուր Մաախանըն
օտասընըն իւսթիւնտէ օլտն
սէրվէրէր օտասընըն եանընտա-
քի՝ Ալաօս ատէմի Յէգգուլիա
օղուր Անան օղուլարընն օտա-
ընտ կէթիւրիսիւմ: Վէ Ռեքաբ-
ըլար էվինին օղուլարը հուզու-
րունա շարապ իլէ տօղու պար-
տաղլար վէ գատէհէր գոտուր,
վէ ծնարա՝ Շարապ իշին տէ-
տիւմ: Վէ ծնար տէտիւր քի՝
Շարապ իլմէզ իզ . զիրտ պա-
պամը Ռեքաբ օղուր Յովնա-
գաբ պիզէ թէնպիհ էտիպ տէ-
տի քի՝ Սիզ վէ օղուլարընըզ
էպէտէն շարապ իլմէյէսինիզ .
Վէ էվ տախիայասընըզ, վէ է-
քիւն էքմէյէսինիզ, վէ պաղ
տիքմէյէսինիզ, վէ էտիւնմէյէ-
սինիզ . իլա պիւթիւն էօմիւ-
նիւզտէ չատրըլարտա սաքին օ-
լասընըզ, թա քի միւսաթիւր օլ-
տուղունուզ էէքին իւզէրիտէ
չօգ զէման եաշոյասընըզ: Իմ
տի պապամըզ Ռեքաբ օղուր
Յովնագաբըն պիզէ ճիւմէ էմր
էթտիյինէ կէօրէ՝ սէօղունիւ
տիսկէմէք իլէ . պիւթիւն էօմ-
րիւմիւզտէ քէնտիսիզ՝ դարըլա-
րըմըզ՝ օղուլարըմըզ վէ գըլըլա-
րըմըզ շարապ իլմէզ իզ . Վէ սա-

- քին օյմալա էվէր եափմազըզ ,
վէ պիղնիմ պալըմըզ վէ թար .
լամըզ վէ էքինիմիզ եօգ տուր .
- 10 Իլա չատըրըրտա սաքին օլու-
րուզ , վէ իթաաթ էսիպ պա .
պամըզ Յոնադաբըն ճիւմէ
պիղէ թէնպիչ էթաթիյինէ կէօրէ
- 11 ամէլ էտէրիզ . Լաքին վազի՛
օլտու քի՛ Բաբելոն փաթիշաչը
Նաբուգոդոնոսոր պու սիյարա
չըգտըղը ղէման , տէտիք քի՛ Վէ-
լին , վէ Քիլտանիլէր ասքէրի .
նին էիւղիւնտէն վէ Ատուր աս .
քէրինին էիւղիւնտէն Երուսա-
ղէմէ վարաղմ՝ իմսի Երուսա-
ղէմտէ սաքին օլուրուզ :
- 12 Վէ Երեմիայա Բապպըն աէօ .
- 13 ղիւ օլուպ տէտի քի՛ Իսրայէլին
Ալաաչը ասքէրէրին Բապպը
պէօյլէ տէր . Վիթ վէ Յուգա
ատէմէրինէ վէ Երուսաղէմին
սաքինէրինէ տէ քի՛ Սէօզէրիմի
տինկէմէյէ ի՛պրէթ ալմա՞զ մը
- 14 սընըզ տէյոր Բապպ : Ռեքաբ
օլլու Յոնադաբըն՝ օլլուլարը-
նա շարապ իլմէյէ թէնպիչ
էթաթի յէօզլէրի սապիթ օլ-
տու , չիւն քի՛ պապալարընըն
թէնպիչինէ իթաաթ էթմէք ի .
լէ՛ թա պու կիւնէտէք իլմէղէր .
պէն իսէ սիղէ սէօյլէտիմ , էր .
քէն դալգըպ սէօյլէտիմ , աման
- 15 պէնի տինկէմտինիզ : Վէ էր .
քէն դալգըպ կէօնտէրէրէք՝ սի-
ղէ հէփ դուլարըմ փէյլաճպէր .
լէրի կէօնտէրիպ տէտիմ՝ քի՛
Հաւա հէր պիլինիզ եարամազ
էօլլուսան տէօնսին , վէ ամէլ
լէրինիղէ էյի էտին , վէ եատ
ալաաչարըն արտընճա կիթմէն
քի՛ ընարա իպատէթ էտէսի-
նիզ , վէ սիղէ հէմ պապալարը
նըզ վէրտիյիմ էէրտէ սաքին
օլաբընըզ . աման դուլարընըզ
էյմէտինիզ , վէ պէնի տինկէ-
- 16 մէտինիզ : Չիւն քի՛ Ռեքաբ օլ-
լու Յոնադաբըն օլլուլարը՝

պապալարընըն ընարա էմր էթ-
աթի թէնպիչի սապիթ էթաթի-
լէր , աման պու դալմ՝ պէնի
տինկէմտի . Օնուն իլւն իս . 17
րայէլին Ալաաչը՝ ասքէրէրին
Ալաաչը Բապպ պէօյլէ տէր .
Իլթէ պէն՝ Յուգաբըն վէ Երու-
սաղէմէն ճիւմէն սաքինէրինէ՝
օնլարին հազգընա սէօյլէտի-
յիմ ճիւմէ պէլայը կէթրիէ .
ճէյիմ . ղիւա ընարա սէօյլէ-
տիմ տէ՛ տինկէմտիլէր , վէ
օնլարը չաղըրտըմ տա՝ ճէվապ
վէրմէտիլէր :

Վէ Ռեքաբըլարըն էվինէ Ե . 18
րեմիա տէտի քի՛ Իսրայէլին Ալ-
աաչը ասքէրէրին Բապպը պէօյ-
լէ տէր . Չիւն քի՛ պապալարըզ
Յոնադաբըն թէնպիչին տինի .
լէտինիզ , վէ ընուն հէփ էմրլէ-
րինի սաղլաաբընը , վէ ընուն
սիղէ հէր թէնպիչ էթաթիյինէ
կէօրէ էյլէտինիզ . Օնուն է . 19
չիւն Իսրայէլին Ալաաչը աս .
քէրէրին Բապպը պէօյլէ տէր .
Ռեքաբ օլլու Յոնադաբըն
տայիմա հուզուրումտա աուրուր
տտէմ էքսիք օլմայաճաղ տըր :

ՊԱՊ ԼԶ

1 Վէ վազի՛ օլտու քի՛ Յուգա
փաթիշաչը Յովիա օլլու Յո-
վա կիմին տէօրաիւնճիւ երըն .
սա՛ Բապպ թարաֆընտան Ե .
րեմիայա պու սէօզ օլլուպ տէ-
տի . Բէնտինէ պիլ ճիւտ քի . 2
Թապ ալ , վէ ընտա Իսրայէլին
հազգընա վէ Յուգանըն հազ-
գընա վէ ճիւմէն թայիֆէրին
հազգընա սանա սէօյլէմէյէ
պալապըլմ կիւնտէն՝ Յովիա .
նըն կիւնէրինտին թա պու կիւ-
նէտէք սանա սէօյլէտիյիմ հէփ
սէօզլէրի եաղ : Պէլէր Յուգա 3
էվի՛ պէնիմ ընարա էթմէյէ
նիյէթ էթաթիյիմ հէփ մուսի .

պէթի իշխաւ . Թաքի հէր պի-
րի եարամաղ եօղունտան տէօ-
նէէր , վէ գապահաթլարընը
հէմ կիւնահլարընը ա'ֆվ է-
տէլիմ :

4 Վէ Երեմիա՝ Ներիա օղու
Բարուբա չաղըրտը . վէ Բա-
րուբ՝ Երեմիանըն աղլընտան
Բապպըն օնա սէօլէտիյի հէփ
սէօլէրինի օլ ճիւղ քիթապըն

5 իւզէրինէ եաղտը : Անտէն Ե-
րեմիա՝ Բարուբա թէնպիհ է-
տիպ տէտի քի՝ Պէն մահպուս-
իմ , Բապպ էվինէ վարմաղա

6 գաալը տէյիլ իմ . Իմաի սէն
վարասըն , վէ ուրուճ կիւնիւն .
տէ Բապպըն էվինտէ՝ գալմ ի-
շխար իքէն ճիւղի աղլըմտան
եաղտըլըն Բապպըն սէօլէրինի
օգույաըն , հէմ տալի քէնտի
շէհրէրինտէն կէլէն հէփ Յու-

7 դաալըն : Պէլէի նիյաղարը
Բապպըն հուղուրունա էրիշէ ,
վէ հէր քէս քէօթիւ եօղունտան
տէօնէլէր . զիւրա Բապպըն պու
գալմըն հազգընա սէօլէտիյի
խըլմ ու լաղապ պէօլիւք տիր :

8 Վէ Ներիա օղու Բարուբ՝
Երեմիա փէյլամպէրին օնա՝
Բապպըն էվինտէ քիթապտան
Բապպըն սէօլէրինի օգումաղա
հէփ էմը էթտիյիլէն կէօրէ էյ-
լէտի :

9 Վէ վագի՝ օղու քի Յուգա
փաաիւրաճ Յոմիսա օղու Յո-
վաիիմի պէլինճի հըլնտա աօ-
ղուգունճու այտա՝ հէփ Երու-
սաղմ խաղընա վէ Յուգա
շէհրէրինտէն Երուսաղէմէ կէ-
լէն ճիւմէ գալմա Բապպըն
հուղուրունտա ուրուճ նիտա

10 էթտիլէր : Վէ Բարուբ՝ քէա-
թիպ Սափան օղու Գամարիա
նըն օտաընտա Բապպ էվինին
եէնի գափուսունուն աղլընաա
եօգարըքի ապուտա ճիւմէ

գալմ իշխար իքէն՝ քիթապ-
տան Երեմիանըն սէօլէրինի օ-
գուտա :

Վէ Սափան օղու Գամա 11
րիանըն օղու Միքիա՝ քիթապ-
տան Բապպըն ճիւմէ սէօլէ-
րինի իշխինճէ , փատիլաճըն 12
էվինէ քէաթիպին օտաընա էն-
տի , վէ իշթէ հէփ սէրվէրէր՝
քէաթիպ Եղիսամա վէ Սեմա-
յիա օղու Դաղալիա վէ Լ.բ-
բոր օղու Եղիսամա վէ Սափան
օղու Գամարիա վէ Լնա-
նիա օղու Սեգեկիա վէ հէփ
սէրվէրէր օրատա օթուրուր-
լար խա : Վէ Միքիա՝ Բարու 13
քուն գալմ իշխար իքէն քի-
թապտան օգուսուղունտա՝ ի-
շխտիյի հէփ սէօլէրի օնաւա
խապէր վէտի :

Վէ ճիւմէ սէրվէրէր՝ Գու 14
սի օղու Սեգեկիա օղու Կա-
թանիանըն օղու Յուգիի Բա-
րուբա կէօնտէրիպ տէտիլէր
քի՝ Գալմ իշխար իքէն օղու
սուղուն ճիլի էլինէ աղլ կէլ-
իմտի Ներիա օղու Բարուբ ճիւ-
սի էլինէ աղլ՝ օնաւա կիթ-
տի : Վէ օնաւա օնա՝ Հալա օ 15
թուր , վէ պիղ իշխար իքէն
օնու օղու տէտիլէր . վէ Բա-
րուբ օնաւա իշխար իքէն օղու
տու : Վէ վագի՝ օղու քի՝ հէփ 16
սէօլէրի իշխտիլէրի կիպի ,
գորգուպ պիլի պիլինէ պագ-
լար . վէ Բարուբա տէտիլէր
քի՝ հէփ պու սէօլէրի փատի-
լահա մութլագա խապէր էյ-
լէյէլիմ : Հէմ Բարուբա սիւ 17
ալ էտիպ տէտիլէր քի՝ Քէրէմ
էյլէ , պու սէօլէրի օնուն աղ-
լընտան նիճէ եաղտըն , պիղէ
խապէր էյլէ : Վէ Բարուբ օն 18
լարա՝ Պու սէօլէրին ճիւմէսի-
նի օ պանա աղլը իլէ սէօլէ-
տի , վէ պէն օնաւա միւրէք-
քէպ իլէ պու քիթապա եաղ-

- 19 արմ տէտի : Անտէն սէջվէր-
լէր Բարուքա տէտիլէր քի՛ կիթ
կէրէք սէն կէրէք Երեմիա կիթ
լէնին , վէ նէրէք օլաուդու-
նուգու քիմնէ պիլմէսին :
- 20 Վէ օնար ալուլա փատիշա-
հա վարտըար , ճիլտի խէ քեա
Թիպ Եղիսամանըն օտաւրնտա
պրագմըշար իտի . վէ հէփ պու
սէօզլէրի փատիշահ իշտիր ի .
- 21 քէն սէջլէտիլէր : Վէ փատի-
շահ Յուդիի ճիլտի ալմալա
կէնտէրտի , վէ Յուդի օնու
քեաթիպ Եղիսամանըն օտա-
ւրնտան ալտը . վէ Յուդի օնու
փատիշահ իշտիր քէն վէ փա-
տիշահն եանընտա սուրան
ճիւլլէ սէրվէրլէր իշտիր իքէն
- 22 օգուտու : Փատիշահ խէ՛ օո-
գուգունձու պտտ օլմալ իլէ
գըշ էվիտէ օթուրուր իտի ,
վէ էօնիւտէ եանար մանկաք
ճար իտի , վէ վագի՛ օլաու քի՛
- 23 Յուգի իւշ եա տէօրթ սահի-
ֆէ օգուտուգձէ , օնու քեաթի-
պին գալէմթարը իլէ քէսիպ՝
մանտիլաթի աթէշէ աթար ի .
տի , թա պիւթիւն ճիլա ման-
կալաա օլան աթէշտէ տիւքէ :
- 24 Նինձէյէտէք : Վէ կէրէք փա-
տիշահ կէրէք ճիւլլէ պու սէօզ
լէրի իշտէն օնուն հէփ գուլ-
լարը գորգմատըլար , վէ էս .
- 25 վասըլարընը երթմատըլար : Վէ
Եղնաթան իլէ Դաղայիա հէմ
Դամարիա՝ ճիլտի եագմամալա
փատիշահ եալմարտըլար խէ՛
տէ , օնլարը տինկէմէտի : Վէ
- 26 փատիշահ՝ փատիշահն օլու
Յերամիլէ վէ Եդիէլ օլու
Սարայիայա վէ Ագիէլ օլու
Սեղիմիայա էմր էյլէտի քի՛
քեաթիպ Բարուքու վէ Երէ-
միա փէյլամպէրի թութալար .
տմմա Բապպ օնլարը սագլատը :
- 27 Վէ փատիշահ ճիլտի վէ Բա-
րուքու Երեմիանըն աղլըն .

տան եաղտըլը սէօզլէրի եագ-
տըլտան սօնկըպ . Երեմիայա
Բապպն սէօզիւ օլուպ տէտի
քի՛ Եննէ կիթ , պիր զայրի 28
ճիլա ալ , վէ օնտա՝ Յուգա
փատիշահը Յովակիմն եաղտը-
լը էվէլէի ճիլտտէ օլան հէփ
էվէլէի սէօզլէրի եաղ : Վէ 29
Յուգա փատիշահը Յովակիմն
սէյէտին քի՛ Բապպ պէյլէ
տէր . Մէն պու ճիլտի՝ Բաբի-
լոն փատիշահը էլպէթ կէլէձէք
վէ պու տիլարը հէլաք էտէձէք
վէ օնտան ատէմի վէ հոլվանը
եօղ էտէձէք տէյլէ օնտա նի՛
յիւն եաղտըն պէյէրէք եագմը
սըն :

Օնուն իշիւն Բապպ Յուգա 30
փատիշահը Յովակիմն հագգը-
նա պէյլէ տէր . Օնուն՝ Դապի-
թին Թալմեթնտ օթուրածաթ
քիմնէսի օլմայաձաթ , վէ էշի
կիւնտիպիւն հերթիլէ վէ կէ-
ձէտէ գըլալալա աթըլաձաթ :
Վէ օնու հէմանուն ղիւրրի ի . 31
Թինն վէ գուլարընը եաղմամաթ
աղլարը իշիւն օլմայաձաթըմ
վէ օնլարըն իլգէրինէ հէմ ճիւմ
լէ Երդեստղէմին սաքիլէրի իւ-
ղէրինէ վէ Յուգալարըն իլգէ-
րինէ՝ օնլարըն հագգընա պէ-
նիմ սէյլէտիլիմ վէ օնլարըն
տինկէմէտի ճիւլլէ պէլալը
կէթիլէձէյիմ :

Վէ Երեմիա պիր ղալթի ճիլա 32
աղլա՝ օնու Երիւա օլու քեա
Թիպ Բարուքա վէրտի , վէ օ օն-
տա Երեմիանըն աղլընտան Յու-
գա փատիշահը Յովակիմն ա-
թէշէ եագտըլը քիթալըն հէփ
սէօզլէրինի եաղտը . վէ օնլա-
րըն իլգէրինէ՝ օնլար կիպի տա-
հա չօթ սէօզլէր զամ օլաու :

ՊԱՊ ԼԵ

Վէ Բաբիլոն փատիշահը՝ Եսա . 1

- բուգոգոնսորուն Յուդա տիյո.
ընչ փատիւնս նասպ էթաիյի
Յովակիմօղլու Յեքոնիաննն եւ
րինն Յովթիա օղլու Սեդեկիա՝
- 2 փատիւնս նասպ օղլու : Ամա
օ հեմ՝ ընուն գուլարի վէ տի-
յթրն գաւմը՝ Բապպըն Երե-
միա փեյլամպըրն եւտի իլէ
եկօյլէտիյի սեօղլերի տինկէմէ.
տիլէր :
- 3 Վէ Սեդեկիա փատիւնս՝ Սե-
դեմիա օղլու Յուքաղը վէ Մաա-
թիա օղլու քեանկը Սոփոնիայը
Երեմիա փեյլամպըրէ կէօնտէ-
րկ պտեի քի՝ Բեքըմ էյլէ
պիղտէն էթիւրիւ Ալլահըմըղ
- 4 Բապպըն նիյաղ էյլէ : Երեմիա
իտէ գաւմըն արասընա կերպչը
գօր իտի , վէ ընու քահա հա-
պսխանէյէ գօմամըլար իտի :
- 5 Վէ Մըսըրտան փարաւնուն
աղբերի չըգտը . վէ Երուսա-
ղէմի մուհասերէ ետէն Քիլտա-
նիլէր՝ պու խապերի իլիթաիք
լէրինտէ , Երուսաղէմին իւզէ-
րինտէն չէքիւրիլէր :
- 6 Վէ Բապպըն սեօղլու Երեմիա
փեյլամպըրէ օրու պտեի քի՝
- 7 Իսրայէլին Յլլահը Բապպ պեյ-
լէ տէր աղանայ Կանըլմաք ի-
չին տիզի պանա կէօնտէրէն
Յուդա փատիւնսնա Նէօյլէ
տէյէրինիլ : Իլթէ տիզէ իմատա
իչին չըգան փարաւնուն աա-
քերի՝ քէտի տիյարը Մըսըրա
- 8 աէօնէճէք տիւր : Վէ Քիլտա-
նիլէր աէօնիւպ՝ պու չէհրին իւ-
ղերինէ ճէնք ետէճէքլէր . վէ
ընու Յիլթէյ ետէճէքլէր . հեմ
ընու աթէնէ եաղանաղար :
- 9 Բապպ պեյլէ տէր . Քիլտանի-
լէր պիղտէն հէր վէճէ իլէ կի-
տէճէքլէր տէյէրէք՝ ճանարը-
նըղը աղամթման , զիրա կիլթ-
- 10 մէյէճէքլէր . Զիրա էյլէր տի-
զին իլէ ճէնք ետէն Քիլտանի-
լէրին ճիւմէ պնքերինի վար-

տանը տա՝ ընարտա հէման
պաղը եարալըլար գալա պիլէ ,
ընարըն հէր պիլի չաարընտան
գալըլպ՝ պու չէհրի աթէնէ եա-
ղաճաղար :

- Վէ վապի՝ օլտու քի՝ Քիլտա 11
նիլէլին աղբերի փարաւնուն
աղբերինն երաղինտէն Երու-
սաղէմին իւզէրինտէն չէքիւրի-
յինտէ , Երեմիա Երուսա 12
ղէմտէն չըգտը քի՝ Բենիամին
տիյարընա կիտէ , քի օրատան
գաւմըն արասընտա հիստիսի
ալա : Վէ օ՝ Բենիամին գաւմու 13
սունտա իքէն , օրատա Անանիա
օղլու Սեդեկիա օղլու Յերիա
նամ մանաւապ սահիպի պիւր
քիմտէ վար իտի , վէ պու՝ Ե-
րեմիա փեյլամպըրի եաղլը-
լըպ՝ Սէն Քիլտանիլէրէ գաջտ-
յօրտուն տէտի : Վէ Երեմիա 14
տէտի քի՝ Եալան սըը , պէն
Քիլտանիլէրէ գաջմայօրում ,
ամմա ընու տինկէմէտի . վէ
Յերիա Երեմիայը եաղալըլա՝
ընու տէրվէրէրէ կէօթիւրիւ :
Վէ տէրվէրէր Երեմիայտ հօլ 15
քէլէնիպ՝ ընու աէօյտիլէր , վէ
ընու քեաթիպ Յովթաթմանն է-
վինէ հապսխանէյէ գօտուլար .
զիրա զընտան ընու էթիլէր ի-
տի :

- Երեմիա հապո գօյլուտուն 16
վէ պուարումա կիրկո՝ Երեմիա
օրատա չօգ զէման օթուրունմա,
Սեդեկիա փատիւնս կէօնտէրիպ
ընու ալար , վէ փատիւնս ընա 17
էվինտէ կիղլիճէ սօրուպ Բապպ-
տան սեօղ վար մը տէտի . վէ
Երեմիա՝ վա՛ր աղը տէտի . հեմ
տէտի քի՝ Սէն Բաքիլըն փատի-
ւահընն էլինէ Թէսլիմ օլաճադ-
սըն : Վէ Երեմիա Սեդեկիա 18
փատիւնս տէտի քի՝ Սանա եա
գուլարընա եա չու գաւմա նէ՝
կիւնահ իլէտիմ , քի պէնի
զընտանա գօտունուղ : Վէ տի 19

դէ փեղամպերըք էտիպ՝ Բա-
բելոն փատիշահը իւղերինիղէ վէ
պու ախարըն իւղերինէ կէլմէ.
20 Եւ ճէք տիր տէյէն փեղամպեր
քերէմ էյլէ տինկէ՝ եա՝ էֆէն.
տիւմ փատիշահ քերէմ դըլ րէ-
ճամ հուղուրունտա մադպուլ
օլուն, վէ պէնի քեաթիպ Յով
նաթանըն էվինէ կէրի կէօտէր.
21 մէ, քի օրատա էօլմէյիմ: Վէ
Սեղեկիա փատիշահ էմր էթտի,
վէ Երեմիայը զընտանըն ավու-
սունա գոսուլար, վէ ընա հէր
կիւն էքմէքճիլէր սօգաղընտան
թա էքմէք չէհրտէն ախ.քէնին.
Ճէյէտէք պիր սօմուն պիւթիւն
էքմէք վէրիլըր իտի. վէ Երե-
միա զընտանըն ավուսունտա օ-
թուրուր իտի:

ՊԱՊ ԼԸ

- 1 Սէ Կատթան օղու Սափա-
տիա հէմ Փասուր օղու Գոգո-
դիա վէ Սեղեմիա օղու Յոգադ
վէ Սեղեմիա օղու Փասուր՝ Ե-
րեմիանըն ճիւմլէ գավմա սէջ-
լէտիյի սէօղլէրի իշթտիլէր.
քի տէտի. Բապպ պէյլէ տէր.
2 Պու չէհրտէ սաթին օլան քիմնէ՝
գըլըճտան՝ գըլըգտան վէ թա-
ռւնտան էօլէճէք, վէ Բիլլա-
նիլէրէ չոգան՝ սաղ դալաճագ,
վէ ծուն ճանը քէնտինէ շիքեար
կիպի օլուպ՝ եաշայաճագ ալը:
3 Բապպ պէյլէ տէր. Պու չէհր՝
էլաէթթէ Բաբելոն փատիշահը
նըն ա՛ղբերի էլինէ թէսլիմ օ-
լունաճագ, վէ ծու իէթճ է-
սէճէք տիր:
4 Վէ սէրվէրլէր փատիշահ
տէտիլէր քի՝ Բէրէմ էյլէ շու-
քիմնէ էօլտիւրիւլան, պու
սէպէպտէն քի պու չէհրտէ գա-
լան ճէնք առէվէրինին էլէրինի
վէ ճիւմլէ գավմն էլէրինի՝ օն-
լարա պունուն կիպի սէօղլէր
սէյլէմէք իլէ կէվլէտիր. զերա
պու քիմնէ՝ պու գավմն սէլա-
մէթինի իսթէմէդ, իլա ծուն
պէլաանըն Իսթէ: Վէ Սեղեկիա
փատիշահ տէտի քի՝ իշթէ օ-
տի-
զին էլինիղտէ տիր. չիւն քի
սիղէ փատիշահըն կիւճիւն Եթթ-
մէդ: Իմտի Երեմիայը տլու-
լար, վէ ծու փատիշահըն օղ-
լու Սեղեմիանըն հապսխանէնին
ավուսունտա օլան գոյուսունա
աթտըլար, վէ Երեմիայը իփ-
լէր իլէ սարգըլարուլար. վէ օղ
գոյուտա սու էօլ իտի, իլա
փագաթ չամուր, վէ Երեմիա
չամուրա պաթտը:
5 Վէ փատիշահըն էվինտէ օլան
հապէշի խաթում Աբգեմէլէք
նամ քիմնէ՝ Երեմիայը գոյու-
յա աթտըլարըն իշթտի.
փատիշահ իսէ Բենիամին գա-
փուսունտա օթուրուլար իտի:
6 Վէ Աբգեմէլէք փատիշահըն
էվինտէն չըգալ, վէ փատիշա-
հա սէյլէլիպ տէտի քի՝ Եթթ-
մէք քիմնէ փատիշահ՝ պու ա-
տէմէլէր Երեմիա փեղամպերէ
հէփ էթտիլէրինի՝ ծու գոյու-
յա աթտըլարըն իշթտի էթտի-
լէր. զերա օ՝ չէհրտէ արթըլ էք-
մէք օլմամաղ իլէ Եթթմէք աճ-
լըգտան էօլուր: Վէ փատիշահ
7 Հապէշի Աբգեմէլէք էմր է-
տիպ տէտի քի՝ Պուլաատան պի-
լէնճէ օթուլ առնամ ալ, վէ
Երեմիա փեղամպերի՝ էօլմէգ-
տէն էվլէլ գոյուտան չըգալ:
8 Իմտի Աբգեմէլէք պիլէսթէճէ ա-
տէմէլէր ալըպ փատիշահ էվինէ
խագինէ արթընա կիրտի. վէ օ-
լատան էրթթըլ փալապար վէ
էպի չափութըր ալըպ՝ օնլար
իլիլէր իլէ Երեմիայա գոյույա
սարգըլար: Վէ Հապէշի Աբ-
գեմէլէք Երեմիայա տէտի քի՝
Հալա պու Երթթըլ վէ էպի էօ-

- վապարը գոթուգլարն ալթը-
նա իմէրին ալթընտան դօ . վէ
13 Երեմիա էջլէ էյլէտի : Վէ Ե-
րեմիայը իմէր իւէ չէքիպ' օնու
գոյուտան տիշարը չըգարտը-
լար, վէ Երեմիա հապսխանէնին
ալթուտունտ օթուրտու :
- 14 Վէ Սեդեկիա փատիշահ կէօն-
տէրպ' Երեմիա փէյլամպէրի
Բապպըն էվինտէ օլան իւչիւն-
ճիւ մէտիսէլէ' եանընա ալտը ,
վէ փատիշահ Երեմիայա' Սանա
պիր շէյ սօրաճաղըմ' պէնտէն
- 15 պիր շէյ սաղլամա տէտի : Վէ
Երեմիա Սեդեկիայա տէտի քի'
Սանա խապէր վէրիրիսէմ, պէ-
նի էլպիթ էօլտի' Երմէյէճէք մի
սին , հէմ սանա նասիհաթ էթ.
սէմ, պէնի տինկէմէյէճէքսին :
- 16 Ամմա Սեդեկիա փատիշահ Ե-
րեմիայա կիզիւնէ եէմին էտիպ'
Քիզէ պու ճանը եարատան
Բապպ սաղ տըր քի' սէնի էօլ-
տիւրմէյէճէլիմ, վէ սէնին ճա-
նընը արայան շու քիսիւնէրին
էլինէ սէնի Թէսլիմ էթմէյէճէ-
- 17 յիմ տէտի : Օլտէմ Երեմիա
Սեդեկիայա տէտի քի' Խորայե-
լն Սլահըմ' ապէրէրին Սլա-
հը Բապպ պէօլլէ տէր . Եյէր
հէր վէճ' իւէ Բաբիլոն փատի-
շահընըն սերվէրէրին չըգար
իսէն , ճանըն սաղ գալաճադ ,
վէ պու շէհր աթէշէ եանմայա-
ճադ . իլլա կէրէք քէնտին կէ-
րէք էվին սաղ գալաճադսընը :
- 18 Ամմա էյէր Բաբիլոն փատիշա-
հընըն սերվէրէրին չըգմադ-
լիսէն , օլտէմ պու շէհր Քիլտա-
նիւրին էլինէ էրիւնէճէք , վէ
օնու աթէշէ եադաճադլար , վէ
սէն օնլարըն էլինտէն գուրթուլ
- 19 մայաճադսըն : Վէ Սեդեկիա
փատիշահ Երեմիայա տէտի քի'
Քիլտանիւրէր գալմըլ Եհհու-
տիւրտէն գորգարըմ' . օլմայա
քի' պէնի օնլարըն էլինէ վէրէլըր,

վէ պէնի մասխարա էտէլըր :
Վէ Երեմիա տէտի քի' Վէրմէլ 20
լէր . քէրէմ էյլէ' սանա սէօլ-
լէտիյիմ' Բապպըն սէօլիւնիւ
տինկէ , վէ սանա խայր օլա ,
հէմ ճանըն եաշսյա : Ամմա 21
էյէր չըգմադ իսթէմէլ իսէն ,
Բապպըն պանա կէօսթէրտիյի
նէսնէ պու տուր քի' իլթէ Զու . 22
գա փատիշահընըն էվինտէ դա-
լան հէվ գարըլար' Բաբիլոն փա-
տիշահընըն սերվէրէրին չըգա-
րըլաճադլար , վէ օնլար սէյէ-
ճէքէր քի' Սէնին տսթլարըն
սէնի Թահրիք էտիպ' սանա դա-
լիպ օլտուլար . այաղընը չամու-
րա պաթըրալար քա' կէրէյէ
չէքիւտիլէր : Վէ հէվ գարըլա 23
րընը վէ օլտուլարընը Քիլտանի-
լէրն չըգարաճադլար , վէ սէն
օնլարըն էլինտէն գուրթուլա-
յաճադսըն , իլլա Բաբիլոն փա-
տիշահընըն էլի իւէ Թուլթուլա-
ճադսըն , վէ պու շէհր աթէշէ
եադարընաճադսըն :

Վէ Սեդեկիա Երեմիայա տէ- 24
տի քի' Պու սէօլլէրի քիմսէ պիւ-
մէսին , վէ էօլմէյէճէքսին : Վէ 25
էյէր սերվէրէր' սէնին իւէ սէօլ-
լէշտիյիմի իշտիլլէր իսէ , վէ
էյէր սանա կէլիպ սանա' Հալա
փատիշահա նէ' սէօլլէտին պիզէ
խապէր վէր , սիդտէն կիզէմէ ,
վէ սէնի էօլտիւրմէյէլիմ, հէմ
փատիշահ սանա նէ' սէօլլէտի
տէրլէր իսէ , օլտէմ' օնլարա տէ- 26
յէսին քի' Պէն փատիշահըն հու-
ղուրունտա րէճա ալըլ էյլէտիմ'
քի' պէնի Զոլլաթանըն էվինէ
կէրի կէօնտէրմէսին , Թա քի'
օրատա էօլմէյիմ : Վէ ճիւմէ 27
սերվէրէր Երեմիայա կէլտիլըր ,
վէ օնա սօրտուլար , վէ օնլարա'
փատիշահըն օնա օլ էմր էթտի-
յի սէօլլէրէ կէօրէ խապէր վէր-
տի , վէ օնլար օնա սէօլլէմէպէն
սիւքիւթ էթտիլէր , ղիրա պու

28 մատակ պէյան օրունմատը : Իմ
տի Երեմիա թա Երուսաղէմին
ֆեթհ օրունտուլու կիւնէտէք
ղննաւորն ապուստունսա օթուր
տու : հէմ Երուսաղէմին
ֆեթհ օրունտունսա՝ օ օրապա
խտի :

ՊԱՊ ԼԹ

1 Զ Բուգա փատիշահը Սեղեկի-
աննն աօգուղունձու ելընտա
ճաւնձու այտա՝ Բաբելոն փա-
տիշահը Նաբուգոդոնոսոր պիւ-
թին ապէրի իլէ Երուսաղէմէ
կէլտի , վէ ծնու մուհասերէ
2 Էթտիլէր : Սեղեկիաննն օն պի-
րինձի ելընտա աէօրտիւնձիւ
այաա շյրն աօգուղունտա շէհր
3 պօգուլաու : Վէ Բաբելոն փա-
տիշահընն Ճիւմէ պէյլէրի՝
էանի Ներգեղսարասար՝ Սամե-
գարնաբաւ՝ խատրմ՝ աղասը
Սարսէքիմ՝ միւնէճճիմ պաշը
Ներգեղսարասար՝ վէ Բաբելոն
փատիշահընն ճիւմէ գալան
սէրվէրէրի կէլտի օրթա գա-
փուսա օթուրտուլար :

4 Վէ զագի՝ օյտու քի Յուգա
փատիշահը Սեղեկիա հէմ հէպի
ճէնքճիլէր ծնարը կէօրտիւքէրի
կիպի դաշտուլար , վէ շէհրտէն՝
կէճէլէյին փատիշահ պաղէտի
էօլունտան իքի դաւէ՝ արասն
տաքի դափուտան գաշտուլար .
վէ քէնտիսի սահրա եօլունտ

5 չըգար : Վէ Քիլտանիլէրին տս-
քէրի ծնարըն արտարընձա դօ-
վայաալարար . վէ Սեղեկիայա
Երեթով սահրալարընտա եէ-
թիլտիլէր , վէ ծնու թութուպ
Եմաթ սկարընտա Ռեդալայ՝
Բաբելոն փատիշահը Նաբուգո-
դոնոսորա չըգարտուլար . վէ օ՝
ծնուն իւղէրինէ հիւքմ էյլէտի :

6 Վէ Բաբելոն փատիշահը Սեղե-
կիաննն օլուլարընը ծնուն կէօ-

լէրի էօնիւնսէ Ռեդալայա սօ-
ղաղաալար . հէմ Բաբելոն փա-
տիշահը Յուգաննն հէպի պէյ-
ղատէլէրինի պօղաղաալար : Վէ
7 Սեղեկիաննն կէօլէրինի քէօր-
լէթաի , վէ ծնու զննճիլէրի իլէ
պաղաալար քի՝ ծնու Բաբելոնա
կէօթիլարէ : Վէ փատիշահըն
8 էվլինի հէմ դավմըն էվլէրինի
Քիլտանիլէր աթէշէ եադալար ,
վէ Երուսաղէմին հիսարընը եղգ-
ալար : Վէ շէհրտէ գալուն
9 դավմըն պապիւտսին հէմ ծնա
տիւլիւլ դաշտընլար վէ դա-
լան դավմըն պաղէտիլինի՝ ա՝
սասլար պաշը Նաբուգարգան
Բաբելոնա էսիր սիւրտիւ : Վէ
10 ա՝սասլար պաշը Նաբուգարգան՝
Յուգա տիյարընտա հիւ պի-
շէյլէրի օլմայան դավմըն ֆու-
գարասընտա արգաալար , վէ օլ
կիւնտէ ծնարա պաղալար վէ
թարալար վէրտի :

Վէ Բաբելոն փատիշահը Նա.
11 բուգոդոնոսոր Երեմիաննն հադ-
ղնա ա՝սասլար պաշը Նաբու-
գարգան էէտի իլէ էմր էտիպ
տէտի քի՝ Օնու ալ , վէ նազա
12 րըն ծնուն իւղէրինտէ օլունն ,
վէ ծնա հիւ պիլ քէմիլք էթմէ .
իլա ծնուն իլէ՝ սանա հէր աէ-
տիլինէ կէօրէ մուա՝մէլէ էյլէյէ-
սին : Վէ ա՝սասլար պաշը Նա.
13 բուգարգան հէմ խատրմ՝ աղա-
սը Նաբուգարգաբան՝ վէ միւ-
նէճճիմ պաշը Ներգեղսարա-
սար՝ վէ Բաբելոն փատիշահը-
նն հէպի պէյլէրի կէօնտէրտի-
լէր . վէ կէօնտէրիպ Երեմիալը
14 զննտաննն ալթուլունտան արտը-
լար , վէ ծնու Սափան օլու Ս-
քիլիսմըն օլու Գոդդիլայա վէր-
տիլէր քի՝ ծնու էվէ կէթիլէր .
վէ օ՝ դավմըն արասընտա սաքին
օլուն :

Վէ Երեմիա զննտաննն ալ
լուստունտա մահպուս իքէն՝ ծնա

- Բապպըն սեօղիւ օլուպ տէտի քի՝
 16 Կիթ, Հապէշիւ Արդեմէլէքէ
 սեօյլէյիպ տէ քի՝ Իսրայէլն
 Ալաճը ապքերէթն Բապպը
 պէօյլէ տէր . Իշմէ պէն պու-
 շէճըին հաղգընա օլան սեօլէրի-
 մի՝ տէյիլէ էյլէք իշիւն իլա քեմ.
 լքք իշիւն իշուա էտէճէյիմ . վէ
 օլ կիւնտէ սէնին կէօղէրինին
 էօնիւնտէ վազի՝ օլաճաղար :
 17 Վէ օլ կիւնտէ սէնի գուրթա-
 րաճաղըմ՝ տէյօր Բապպ, վէ
 օլ էիւղէրինտէն գորգաուղուն
 քիմսէլէրին էլնէ վէրիւճէյէ-
 18 Ճէթին : Զիրա սէնի էլպէթ-
 թէ գուրթարաճաղըմ, վէ գը-
 րաճաղուն տիւշմէյէճէթին . վէ
 ճանըն սանա շէքէար կիպի օլա-
 ճաղ, շիւն քի պանա կիւվէն
 տին՝ տէյօր Բապպ :

ՊԱՊ Խ

- 1 Բապպ Թարաֆընտան Երե-
 միայա՝ ա՛ստուրըր պաշը Նաբու-
 զարգան ծու Բաբելոնա սիւրիւ-
 լէն հէպ Երուսաղէմ վէ Յուգա
 էսլրէրինին արասընտա զինճիր-
 լէր իլէ պաղը իքէն ԹուԹուպ
 ծու Բամաաան սաղը վէրաիք-
 տէն տնկրա՝ օլան սէօղ տիւր :
 2 Վէ ա՛սապըր պաշը Երեմիա-
 յը ալընճա, ծնա տէտի քի՝
 Ալաճըն Բապպ պու մահալըն
 իւղէրինէ պու պէլայը սեօյլէմիշ
 3 տիր : Վէ Բապպ կէթիւիպ՝ տէ-
 տիլէ կիպի էյլէտի . զիրա Բապ-
 պա կիւնաճ էթտինիղ, վէ օ-
 նուն սեօղիւնիւ տինկէմէտինիղ,
 4 վէ պու շէյէ օլաաղընը : Իմտի
 հալա իշմէ պու կիւն սէնին էլ-
 լէրինտէ օլան զինճիրէրի չէօղ-
 տիւմ, էյէր պէնիմ իլէ Բաբել-
 օնա կէլմէյէ սանա իւշ կէօ-
 լիւնիւր իսէ կէլ, վէ նաղաղըմ
 սէնին իւղէրինտէ օլուր . ամմա
 էյէր պէնիմ իլէ Բաբելոնա կէլ-

մէյէ սանա քէթիւ կէօրիւնիւր
 իսէ, էօյլէ էթմէ . իշմէ պիւ-
 Թիւն տիյար էօնիւնտէ տիր,
 կիթմէյէ կէօղէրինէ էյի վէ տօղ-
 րու օլան մահալէ վար : Իմտի 5
 էա՝ Բաբելոն փատիլաճընն Յու-
 գա շէճըրինէ նասպ էթտիլի
 Սափան օլուր Աքիկամըն օլուր
 Գողղիկա տահա տէօնմէգտէն օ-
 նա տէօն վէ ծնուն իլէ գալմըն
 արասընտա սաքին օլ, էախօտ
 կիթմէյէ կէօղէրինէ հէր տօղրու
 կէօրիւնէն մահալէ կիթ . իմտի
 ա՛սապըր պաշը ծնա զաիւրէ վէ
 իարճըգ վէրտի, վէ ծնու սաղը
 վէրտի : Վէ Երեմիա՝ Մասփա 6
 յա Աքիկամ օլուր Գողղիկայա
 վարտը, վէ ծնուն պիլէտինճէ
 տիյարտա գալան գալմըն արա-
 սընտա սաքին օլուր :

Վէ սահրատա օլան սէրա՛ս 7
 քէրէրին ճիւմէսի՝ քէնտիլէ-
 րի հէմ առէմէրին՝ Բաբելոն
 փատիլաճընն տիյարտա Աքի-
 կամ օլուր Գողղիկայը մէմուր
 էթտիլինի՝ հէմ ծնու Բաբելոնա
 սիւրիւլմէյէն էրքէրէրէ վէ գա-
 րըլարա վէ չօճուգարա վէ տի-
 յարըն Փուգարալարընա մէ-
 մուր էթտիլինի իշթտիքէրին-
 տէ, Մասփայա Գողղիկայա կէլ 8
 տիլէր . էա՛նի Նաթանիա օղ-
 րու Իմայէլ վէ Կարէ օղուլարը
 Յօհաննա իլէ Յովնաթան վէ
 Թանհուեթ օլուր Սարայիա վէ
 Ղեոթփաթը Եփայըն օղուլարը
 վէ Մաքաթընըն օլուր Յէզոնիա
 քէնտիլէրի վէ առէմէրի : Վէ 9
 Սափան օլուր Աքիկամըն օլուր
 Գողղիկա՝ ծնարա հէմ առէմէ-
 րինէ Եեմլն էտիպ տէտի քի՝
 Քիլաանիլէրէ գուլուր էթմէք-
 տէն գօրգման, տիյարտա սա-
 քին օլուր՝ Բաբելոն փատիլա-
 ճընա գուլուր էտին . վէ սիղէ
 իսայր օլա : Վէ պէն իշմէ Մաս 10
 փատա սաքին օլուրում, Թա քի

պիղէ կէլէն Բելտանիւլերին հու-
զուրաւնտա տուրայլմ՝ . սիզ Ե-
սէ շարապ վէ եազ մէյվէսի վէ
եազ տէվլիրիս՝ գապլարընըզա
գոյուն , վէ դապլընըզա օլուն
շէհըլըրինիլզաէ սաքին օլուն :

11 Հէմ Մուլքատա վէ Ամնոն օ-
ղուլարընըն արասընտա վէ Ե-
ղովմտա վէ հէփ տիյարլարտա օ-
լան Եէհուտիւլը տախիթ Բաքի-
լոն փափրաշընըն Յուգանըն
պագիլէսինի պրադտընըն վէ
օնլարըն իւզըրինէ Սափան օղու-
Աքիկամըն օղու Գողղոկայը մէ-
մուր էթախինի իշիթախլէրին :

12 տէ , ճիւմէ Եէհուտիւլը՝ օլ
հէփ տաղըլարգըլարը մահալլէր .
սէն տէմիւպ Յուգա տիյարընա
Մասփայա Գողղոկայա կէլտի-
լըր , վէ դայէթ չօգ շարապ վէ
եազ մէյվէսի տէվլիրաիլէր :

13 Վէ Կարէ օղու Յօհանան հէմ
սահրատա օլան ճիւմէ սերա՛ս-
քելլէր՝ Մասփայա Գողղոկայա

14 կէլտիլէր : Վէ օնա տէտիլէր
քի՛ Ամնոն օղուլարընըն փափ-
շահը Բաալտիսին՝ Նաթանիա օղ-
լու Իսմայէլին ոէնի էօլտիւրմէ-
յէ կէօնտէրտիլինի պիր վէճհ
իլէ պիլը՝ յի սին . ամնա Աքի-
կամ օղու Գողղոկա օնլարա ի-

15 նանմատը : Վէ Կարէ օղու Յօ-
հանան Մատիատա Գողղոկայա
կիզըլճէ սէօյլէյիպ տէտի քի՛
շալա կիտէյիմ , վէ Նաթանիա
օղու Իսմայէլ էօլտիւրէյիմ ,
վէ քիմսէ պիլմէսին . օ սէնի
նի՛ջիւն էօլտիւրտիւն , վէ հանը
նա տէվլիրիլվիշ հէփ Եէհուտի-
լըր տաղըլըպ՝ Յուգանըն գալան .

16 արը հէլքը օլուն : Վէ Աքի-
կամ օղու Գողղոկա Կարէ օղ-
լու Յօհանանա՝ Պու շէյի էթմէ,
ղիրա սէն Իսմայէլ իշիւն եալան
սէօյլէրսին տէտի :

ՊԱՊ ԽԱ

Մէ վադի՛ օլտու քի՛ եէտին . 1
ճի՛ այտա՝ փատիւահ զուրիյէ-
թինտէն օլան Եղիսամա օղու
Նաթանիանըն օղու Իսմայէլ՝
փատիւահըն պէյլէրի վէ պիլէ-
սինճէ օն ատէմ՝ իլէ Մասփայա
Աքիկամ օղու Գողղոկայա կէլ-
տի . վէ օրատա պիրլըքտէ Մաս-
փատա էքմէք եէտիլէր : Վէ 2
Նաթանիա օղու Իսմայէլ հէմ
պիլէսինճէ օլան օլ օն ատէմ
դալըլըպ՝ Սափան օղու Աքիկա-
մըն օղու Գողղոկայը գըլըճ իլէ
վուրուլար , վէ մու էօլտիւր-
տիւլէր , մու քի՛ Բաքիլոն փա-
տիշտէ տիյարըն իւզըրինէ նապ
էթմիշ իտի : Հէմ մուն իլէ 3
Եանի Գողղոկա իլէ Մասփատա
օլան հէփ Եէհուտիլէրի վէ օրա-
տա պուրուսին օլ ճէնք էրլէրի
օլան Քիլտանիլէրի Իսմայէլ էօլ-
տիւրտի :

Վէ վադի՛ օլտու քի՛ Գողղ- 4
ղիայը էօլտիւրտիւքտէն սնկըա
էրթէսի կիւնտէ տահա քիմսէ .
նին խապէրի եօղ իքէն , Սիւ- 5
քեմտէն՝ Սելովտան վէ Սամարի-
տան պա՛ղք քիմսէլէր՝ սագալ-
լարը թրաշ վէ էսվապլարը երը .
թըգ վէ էթլէրինէ քէրթիլէր
էթմիշ ոէքսէն քիլը՝ Բապլըն
էվինէ կէթիրմէք իշիւն էլլէրին .
տէ փէքէշլէր վէ քիւնլըք իլէ
կէլտիլէր : Վէ Նաթանիա օղու 6
Իսմայէլ Մասփատան օնլարը
գարըլըամաղա չըգտը , օ՛ կիտեր
իքէն աղւայարապ էիւրիւր իտի .
վէ վադի՛ օլտու քի՛ օնլարս եէ-
թիլինճէ , մնարա՝ Ըքիկամ օղ-
լու Գողղոկայա կէլլին տէտի :
Վէ վադի՛ օլտու քի՛ օնլար շէհ- 7
րին օրթատընա կէլլինճէ , Նա-
թանիա օղու Իսմայէլ քէնտիսի
վէ պիլէսինճէ օլան ատէմլէր
օնլարը գաթլ էյլէտիլէր , փ

- 8 չուզուրուն իշխէ ամբար : Վէ արարարննոս օն քիչի պուրուն առ քի խմայէլէ՝ Գիլի էօտիւր մէ , զիրա սահարատա պիլիմ պուզոյս վէ արփա վէ հաղ վէ պալ մախդէնէրիմիդ վար տէ տիւր . իմտի վազ կէջիս՝ օն լարը գարընտաշարնըն արա ուրնտա էօտիւրմէտի :
- 9 Վէ Գոգոզիանլն սէպէպին տէն խմայէլն էօտիւրտիւյլա առէմէլէրն լէյէրիւն ճիւմէտի նի աթաղը չուգուր՝ Ասա փա . ախլահն խարայէլ փատիշա հը Բաասանն գորգուսուրտան եափտըլ տըր . Նաթանիա օղ լու խմայէլ մաթթուլէր իլէ օ . նու տօլտօլքառ :
- 10 Վէ խմայէլ Մասփատա օ լան գալմըն ճիւմէ պագիւնէտի՝ փատիշահն զըզարըն՝ վէ ա՛ սառար պաշը Նաբուզարդանն՝ իւղըլէրնէ Ա.քիկամ օղու Գա . զօղիւյը նասպ էթտիլի Մաս փատա գալան գալմըն ճիւմէ , սինի էսիւր էյլէտի . վէ Նաթա նիա օղու խմայէլ օնարըն էսիւր էտիւնձէ , Ամնոն օղուլարընա կէջմէյէ կիթտի :
- 11 Վէ Կարէ օղու Յօհանան հէմ օնուն պիլէսինձէ օլան ճիւմէ ա՛սքեր պաշարը՝ Նա . թանիա օղու խմայէլն էյլէ . ախի հէփ . քէօթիւլէյիւ իլիթ . սիլէրինտէ , ճիւմէ առէմէլ :
- 12 րի ալարըլար , վէ Նաթանիա օղ լու խմայէլ իլէ ճէնք էթմէյէ կիթտիլէր . վէ օնու Գաբառոն տա օլան չօգ սուլարըն եանըն :
- 13 տա պուլտուլար : Վէ վագի՝ օլ տու քի խմայէլ իլէ օլան խալ գըն ճիւմէտի՝ Կարէ օղու Յօհանանը վէ պիլէսինձէ օլան ճիւմէ սէրա՛սքիւլէրի կէօրիւնձէ , շաղ օլտուլար : Վէ խմայէլն Մաս փատան էսիւր սիւրաթիւյլա ճիւմէլէ գալմ կէրիլէ տէօնիւպ , վէ կէ .

րի կէլիւպ Կարէ օղու Յօհանանա կիթտիլէր : Ամնա Նաթա 15 նիա օղու խմայէլ սէքիլ քիլն իլէ Յօհանանն եիւլիւնտէն գաշտը . վէ Ամնոն օղուլարընա կիթտի :

Վէ Կարէ օղու Յօհանան 16 հէմ պիլէսինձէ օլան ճիւմէ ա՛սքեր պաշարը՝ Նաթանիա օղու խմայէլէն Մասփատան կէրի կէթիւլիլէ գալմըն հէփ գալա . նըն՝ Ա.քիկամ օղու Գոգոզիա վօրուլտուգտան սանիւրա՝ Գա . լառոնտան կէրի կէթիւլիլէ ճէնքձի գահրիմանլարը վէ գա . ըլարըն հէմ չօճուլարը վէ խա . տըմլարը ալտըլար . Վէ կիտիւ 17 Բեթլէհէմին եանընտա օլան Բամաամ գօնագլարընտա սա . քին օլտուլար , էօյլէ քի Քիւ . տանիլէրն եիւլիւնտէն կիտիւ Մըլարա վարալար , զիրա օնը . 18 րն եիւլիւնտէն գորգուլար . չիւն քի Նաթանիա օղու խմա . յէլ Բաբելոն փատիշահըն ախարըն իւղըրնէ նասպ էթտի . յի Ա.քիկամ օղու Գոգոզիայը էօտիւրաիւ :

ՊԱՊ ԽԲ

Վէ ճիւմէ ա՛սքեր պաշարը 1
հէմ Կարէ օղու Յօհանան վէ Ովսիա օղու Յեզոնիա՝ հէմ քիւ . չիւքտէն պէյիւլէտէր ճիւմէ . 2
լէ գալմ . Լազըշարըլար . Վէ Երեմիա փէյլաւպէրէ աէտիլէր քի՝ Բէճաւիլը հուզըրուրնտա մագպուլ օլտուն , վէ պիլտէն էօթիւրիւ սու ճիւմէ դալանլար իլինն Ալահն Բապուա նիւաղ գըլ . զիրա պիլի կէօլլէրին կէօրաիւյիւ կիպի՝ չօգ իքէն աղ . 3
դալաւդ : Վէ Ալահն Բապա . յի պիլէ էիւրիւյէձէյիլիդ էօլու վէ իլէյէձէյիլիդ չէյի խապէր էյ . 4
լէսին : Վէ Երեմիա փէյլաւպէր

5 ընկարա տէաի քի՝ Իշխմախմ.
 ինքե Ալահնըղ Բապպա սեօղ.
 լերինիզէ կէօրէ նիյաղ էտէրխմ.
 վէ վագի՝ օլա քի՝ Բապպ սիզին
 իջին հէր նէ ճէվապ վէրիւր իսէ,
 սիզէ խապէր էտէլիւմ. սիզտէն
 6 պիր շէյ սաղըմամ : վէ ընկար
 Երեմիայա տէաիլէր քի՝ Բապպ
 արամըղտա էմին վէ կէրէէ շա-
 հիտ օլտուն քի՝ էրպէթ Ալա-
 հնն Բապպ սէնի պիզէ կէօն.
 աէրտիւր հէր շէյէ կէօրէ՝ հէ.
 7 ման էջլէ էտէճէլիլ. պէրէ
 էյի կէրէ քէօթիւ. սէնի կէօն.
 տէրտիւմիլ օլ Ալահնըղ
 Բապպն սէօղինիւ աինկէյէ.
 8 ճէյիլ, շէյլէ քի Ալահնըղ
 Բապպն սէօղինիւ աինկէմէք
 իլէ՝ պիզէ խայր օլա :
 9 վէ վագի՝ օլտու քի օն կին.
 աէն սօնկրա՝ Երեմիայա Բապ.
 10 պն սէօղիւ օլտու : Իմոի կարէ
 օլտու Յօհաննը վէ պիլէսինճէ
 օլուն հէփ ա՛սքէր պաշարը վէ
 քի՝ շիւքտէն պէյիլէյէ վարընճա
 11 ճիւմլէ դաւմը չաղըրտը . վէ
 ընկարա տէաի քի՝ Պէնի նիյա-
 ղընըղընուն հուղուրունտա արղ
 էթմէյէ կէօնտէրտիլինիլ օլ Խա-
 12 րայէլին Ալահն Բապպպ էջլէ
 տէր . Էյէր մութլադա սիւռ տի.
 յարտա սաքին օլտըր իսէնիլ, պէն
 տախի օնիլ պինն էտէճէլիւմ վէ
 էրգմայաճաղըմ, հէմ սիլի սիքէ.
 13 ճէյիւմ վէ սէօքմէյէճէյիւմ . զի-
 րա սիլէ էթտէյիւմ քէօթիւլիլ.
 14 տէն նաախիւ օլ աոււմ : Գօրգտու-
 ղընըղ շիւ Բաքիլին փաաի.
 շահնըն էիւղինտէն գօրգման .
 օնտան գօրգման տէյօր Բապպ,
 զիրա սիլի իսէլաս էթմէք ի-
 շին հէմ սիլի օնուն էլին.
 տէն գուրթմարմաղ իլին պէն
 15 սիլին իլէ իմ : վէ սիլէ մէր.
 համէթ պուրտուրաճաղըմ, քի
 օ իլիլ մէրհամէթ էտէ, վէ սի.
 զի ախարընըղա տէօնտէրէ :

Ամմա էյէր Ալահնըղ Բապ. 13
 պն սէօղինիւ աինկէմէյիւ.
 Պու ախարտա սաքին օլմաղըղ
 տէր իսէնիլ, վէ տէր իսէնիլ 14
 քի՝ Եյ իլա Մըրըր ախարընա
 վարալմ, քի օրատա ճէնք
 կէօրմէյէճէյիլ, վէ պօրու սէսի
 իշխմէյէճէյիլ, վէ էքմէյէ աճ
 գալմայաճաղըղ, վէ օրատա սա-
 քին օլաճաղըղ . վէ հալա օնուն 15
 իլին Բապպն սէօղինիւ աինկ.
 էլին՝ էյ Յուգանն պաղիլէսի,
 Խօրայէլին Ալահն ա՛սքէրլէրին
 Բապպը պէյլէ տէր . էյէր
 օիլ պիր վէճէ իլէ Մըրըրա վար-
 մաղա էիւղինիլիւ սօղըրու-
 տուր իսէնիլ, վէ օրատա միւ-
 սաֆիր օլմաղա վարըր իսէնիլ.
 16 Օլտմ վագի՝ օլա քի՝ օլ գօրգ.
 աուղունըղ գըրըճ սիզէ օրատա՝
 Մըրըր ախարընտա էէթիլէճէք
 տիր, վէ սիլին օլ խալիթ էթ.
 ախիլինիլ գըթըր օրատա՝ Մը-
 սըրտա արտալընըղա էափը-
 շաճագ, վէ օրատա էօլէճէքսի.
 նիլ . վէ վագի՝ օլա քի՝ օրատա 17
 միւսաֆիր օլմաղա Մըրըրա վար-
 մաղ իլին էիւղլէրինի սօղըրու-
 տան հէփ աաէթլէր գըրըճտան
 գըթըրտան վէ թաո՛ւնտան էօ-
 լէճէքլէր . վէ պէնիւմ ընկարըն
 իւղլէրինէ կէթիլէճէյիւմ պէլա-
 նըն էիւղինտէն՝ ընկարըն գալ-
 մըղ վէ գուրթուլմաղու օլմա-
 յաճագ :

2 Երա Խարայէլին Ալահն 18
 ա՛սքէրլէրին Բապպը պէյլէ տէր
 իլըմ ու զաղապըմ Երուսաղէմ
 սաքինլէրինիլ իւղլէրինէ տէօրիւլ
 ախիլէ կիպի՝ Մըրըրա վարա-
 ղընըղա զաղապըմ իւղլէրինիլ
 էյլէ տէօրիւլէճէք տիր . վէ
 լա՛նէթ վէ հայրէթ վէ պէտտու
 ա՝ հէմ հաղարէթ իլին օլա.
 3 ճագընըղ, վէ պու մահալի
 արթըղ կէօրմէյէճէքսիլիլ : էյ 19
 Յուգանն պաղիլէսի՝ Բապպ

սիւստէն էօթիւրիւ Մըսըրա վար-
ման տէմիշ տիր . էյիճէ պիլին
20 քի' պու հիւն սիզին իւզերինիզէ
շէհհատէթ էթմիշ իմ : Զիրա
պէնի Ալլահընըզ Բապպա կէօն-
տէրիպ' Ալլահընըզ Բապպա
պիդտէն էօթիւրիւ նիյազ գըլ,
վէ պիզէ' Ալլահընըզ Բապպան
հէր տէտիլինէ կէօրէ խապէր
վէր քի ա'մէլ էտէլիմ' տէտիլի.
նիզ զէման , քէնտի ճանլարը-
նըզա հիլէ էթմիշ օլտուռնուզ :
21 Վէ պէն սիզէ պու հիւն խապէր
վէրտիմ' , ամմա սիզ Ալլահը-
նըզ Բապպան սէօղիւնէ' վէ պէ-
նի սիզէ կէօնտէրտիլի հիշ պիր
շէլին չադգընա տինկէմէտի.
22 Նիզ : Վէ շիմտի էյիճէ պիլին
քի' օլ միւսաֆիր օլմադ իշիւն
վարմաղա միւրատ էթտիլինիզ
մահարուէ գըլըճտան' գըլթըզ-
տան վէ թառու'նտան էօլէճէքի-
նիզ :

ՊԱՊ ԽԳ

1 Վէ վազի' օլտու քի Երեմիա
ճիւմէ գալմա հէփ պու սէօղ-
լերի քէնտիլերին Ալլահը Բապ-
պան շնարա օնու կէօնտէրտիլի
քէնտիլերին Ալլահը Բապպան
ճիւմէ սէօղլերին սէօլլէմէլի
2 Թէքմիլ էլլէտիքտէ , օլտէմ
Ովսէիա օլտու Աղարիա' հէմ
կարէ օլտու Յօհաննան վէ ճիւմ-
լէ մաղուր քիմնէլեր Երեմիայա
սէօլլէլիպ սէտիլէր քի' Սէն
էալան սէօլլէյօրսուռն , Ալլահը-
նըզ Բապպ' Մըսըրա օրատա
միւսաֆիր օլմաղա վարմայասը-
նըզ տէլրէք սէնի կէօնտէրմէ
3 տի : Իլա Ներիա օլտու Բա-
րուք սէնի պիզէ դարչը Թահրէք
էտէր , Թա քի պիզի Քիլտա-
նիլերին էլլինէ վէրէ քի' պիզի
էօլտիլերէր , վէ պիզէ Բարի-
4 լնա էօիր սիւրէլէր : Իմտի

կարէ օլտու Յօհաննան վէ ճիւմ-
լէ ա'սքէր պաշարը հէմ ճիւմէ
գալմ' Բապպան սէօղլէնիւ տինկ-
լէմէտիլէր քի' Յուզա տիյարըն-
տա սաքին օլալար : Ամմա կարէ
5 օլտու Յօհաննան վէ հէփ ա'սքէր
պաշարը' Յուզա տիյարընտա
միւսաֆիր օլմաղա օլ սիւրիւ-
տիւքլերի ճիւմէ Թայիֆէլէր-
տէն կէրի տէօնտէրլէն ճիւմէ
Յուզա պագիլէսինի , էրքէքլէ-
6 լի վէ դարըլարը վէ չօճուգըլարը
վէ փատիշահն գըզլարըն' վէ
ա'սասլար պաշը Նաբուգադրա-
նըն Սափան օլտու Աքիլամըն
օլտու Գոգոդիլանն էանընտա
պրագարը ճիւմէ նուֆուսու'
վէ Երեմիա միէյլալմպէրի վէ
Ներիա օլտու Բարուքու ալար-
լար , վէ Մըսըր տիյարընա վար-
7 տըլար , զիւր Բապպան սէօղլւ,
նիւ տինկէմէտիլի : վէ Թա
Տափնասա կէլտիլէր :
վէ Տափնասա Երեմիայա
8 Բապպան սէօղլւ օլուպ տէտի
քի' էլլինէ պէօյիւք Թաշարալ,
9 վէ օնլարը Յուզա տտէմէլերին
կէօղլերի էնիւնտէ Տափնասա
օլան Փարաւոնուռն էվլինի գա-
փուսու էօնիւնտէքի քէրէմիտ
խանէտէ պալըզդ իշիւնէ կէօմ'
10 վէ օնլարա տէլէսին քի' Իսրա-
լէլին Ալլահը ա'սքէրլերին Բապ-
պը պէօյլէ տէր . Իլթէ պէն
կէօնտէրիպ' գուլում Բաքիլն
փատիշահը Նաբուգոդոնոսո-
րու ալաճաղըմ' վէ օնուռն Թաթը
նը պու կէօնտիլիլմ' Թաշարըն
իւսթիւնէ գոյաճաղըմ' . վէ օ-
նուռն փատիշահանէ չառորընը
օնլարըն իւզերինէ գուրաճազ :
վէ կէլիպ Մըսըր տիյարընը
41 վուրաճագ . էօլիւմ իշիւն օլան
էօլիւմէ' վէ էսիլըլէ իշիւն օլան
էսիլըլէ' վէ գըլըճ իշիւն օլան
գըլըճա վէրէճի+ : վէ Մըսըր
12 ալաճաղընըն էվլերինէ աթէշ

ԹուԹուշաուրաճաղում, վէ օնւ
լարը եագաճադ, վէ էօիր սիւ-
րէճէք. վէ Մըսըր տխարընը
չօպան էսովալընը կխտին կիպի
կխէճէք, վէ օրատան սէլամէթ
13 իւէ չըգաճադ տըր. վէ Մըսըր
տխարընտա օլան կխնէշ խանէ.
սինին փուԹարընը գըրաճադ,
վէ Մըսըր պլսհլարընըն էվէ-
րինիւթէճէ եագաճադ տըր:

ՊԱՊ ԽԴ

1 Մըսըր տխարընտա սաքին
օլան հէփ Եէհուտիւքի հագգը-
նա՝ Մագդուղա վէ Տափնաստ
վէ Մեմփիստէ վէ ՊաԹուրէս
տխարընտա սաքին օլանլար հագ-
ղընա Երեմիայ օլան սէօղտիւր
քի տէտի.

2 Խորայէկն Ալլահը ա՛ղբերէ-
րին Բապլը պէջլէ տէր. Ե-
րուսաղէմին իւղերինէ վէ ճիւմէ
Յուգա շէհըլերինին իւղերինէ
կԹիրտիլիմ հէփ պէլայը կէօր-
տիւնիւր, վէ իշթէ օնւար պու-
կին խարապ տըր, վէ օնւար

3 տա սաքին օլան եօգ տուր, օն-
լարըն օլ իշթտիքերի եարամաղ-
ըգլարը սէպէպինտն քի սիգլն
վէ պապլարընըն պիւմէտիք-
լերինիւր ղայրի ալահլարա պու-
խուր եագմաղա վէ սէճտէ գըլ-
մաղա կիտիպ պէնի տարըլթ.

4 տըլար: Պէն իսէ սիգէ հէփ
գուլլարըմփէլղամպէրէրիէօն,
տէրէրէք՝ էրքէն դալլըպ կէօն-
տէրէրէք տէտիմ քի՝ Պու իք-
րահ էթտիլիմ մէքրուհ շէլի

5 հաղա էլլէմէն: Ամմա տինիւ-
մէտիւր, վէ գուլլարընը
էյմէտիւր քի՝ եարամաղըգլա-
ընտան տէնիւպ ղայրի ալլահ-
լարա պուխուր եագմայլար:

6 Իմտի խըլմ ու ղազապըմ սէօ-
քիւլիւպ՝ Յուգա շէհըլերինտէ
վէ Երուսաղէմ սօգազլարընտա

ԹուԹուշաուր, վէ օնւար պու-
կին օլտուղու կիպի՝ խարա-
պաթ վէ վիրան օլտուլար: Իմտի 7
հաղա Խորայէկն Ալլահը ա՛ղ-
բերէրին Ալլահը Բապլ պէջ-
լէ տէր. Ե՛րէճէն սիւր Յուգանըն
արտընտան էրքէլի վէ դարըը՝
չօճուղու վէ մէմաէ օլանը քէն-
տինիգէ պաղլէ գալմայարադ
հէլաք էթմէք իւէ՝ ճանլարընըլա
պու սէջիւր քէօթիւլիւյիւ է-

8 տէրտիւր, քի պէնի էլլերինի.
9 ղին իշթրի իւէ տարըլտու՝ Մը-
սըր տխարընտա օլ միւսաֆիր
օլմաղա վարտընընըգ եէրտէ
ղայրի ալահլարա պուխուր եա-
գաղընըլ, Թա քի քէնտիւնի-
ղի հէլաք էտէսինիւր, վէ Թա
քի եէրին հէփ Թայիֆէրի-
նին արտընտա պէտուուա՝ վէ
հագարէթ օլարընը: Յուգա

10 տխարընտա վէ Երուսաղէմ սօ-
գազլարընտա իւէտիքէրի պա-
պլարընըլըն եարամաղըլա-
րընը վէ Յուգա փատիւսհլարը-
նըն եարամաղըլարընը վէ դա-
րըլարընըն եարամաղըլարընը
վէ քէնտի եարամաղըլարընըլը
հէմ գարըլարընըլըն եարամաղ-
ըգլարընը ունուԹտունուղմու:

Օնւար պու կինէտէք ալլադ.
11 Լանմատըլար, վէ գօրգմատը-
լար, վէ էօնիւնիւրէ հէմ պա-
պլարընըլըն էօնիւնէ դօսու-
ղում շէրիաԹըմմա վէ գանու-
լարմա եիւրիւմէտիւր: Օ.

12 նուն իջին Խորայէկն Ալլահը
ա՛ղբերէրին Բապլ պէջլէ
տէր. Իշթէ պէն եիւղիւմիւ ա-
լէյհիւրէք քէմլիք իջին վէ ճիւմ-
լէ Յուգայը հէլաք էթմէք Ե-
րէճէն գօրոււմ: Վէ Մըսըր տի-

12 յարընա՝ օրտտա միւսաֆիր
օլմաղա վարմադ իջին եիւղէ-
րինի ասղուրտան Յուգանըն
պագէյէսինիւրալահաղըմ, վէ ճիւմ
լէսի Մըսըր տխարընտա տիւ-

քննեճէքէր, զըլլաճառն վէ դըթ-
լըգտան տիւշիւպ սիւքնեճէք-
էր, քիւլիքսին թա պէջիւ-
յետէք զըլլաճառն վէ դըթլըգ-
տան Կօլեճէքէր. վէ լա՛նէթ՝
հայրէթ վէ պէտտուա՛ վէ հա-
13 դարէթ օլաճաղար : Վէ Մը-
սըր տկարընտա սաքին օլանը-
րը՝ Երուսաղէմի գըլըճ՝ վէ դըթ-
լըգ վէ թաու՛ն իլէ եօղլաարըլըմ՝
14 կիպի եօղլայաճաղըմ : Վէ Զու-
գա պաղիւճսինին Մըսըր տկա-
րընա օրատա միւսափիր օլմաղա
վաանլարընտան դաճմըշ վէ
պագի գալմըշ օլմայաճաղ, քի
ճանլարընն տէնմէյէ արգուլա-
արղը Զուգա տկարընա օրատա
սաքին օլմաղա աէննէ. զերա
գաճմըշարտան դայրի՛ սէօնմէ.
յէճէքէր :

15 Վէ քննի գարըլարընն հաա
ալլաճարա պուխուր եադարդ-
լարընը պիւրն ճիւմէն առէմէր
վէ ճիւմէն տուրան դարըլար պիր
պէջիւք ճէմաա՛թ՝ վէ Մըսըր
տկարընտա Պաթուրէտաէ սա-
քին օլան ճիւմէն գալմ՝ Երե-

16 միայա ճէվապ վէրկալ՝ Բապպըն
իսմիւնաէ պիղէ սէօյլէտինի սէօզ
տէ պիղ սէնի տինկլէմէղ իղ տէ-

17 սիւէր-Իլ իւա էլուլթ աղղըմըշ-
տան չըգան հէր սէօյլէ էտէ.
ճէյլթ՝ քի՛ կէօյլան մէլքէսինէ
պուխուր հապաղմ, վէ ծնա շէր-
պէթ փէքէլէրի տէօքէլմ, Զու-
գա շէհրէրինտէ վէ Երուսաղէ
մին սաղազլարընտա պիղմ՝ վէ
պապալարըմըլըն՝ փառիշա՛լը.
ըմըլըն վէ սէրվէրէրիմիղին էթ-
տինիմի կիպի քի՛ օլ դէման էք.
մէք իլէ աօյտուլ վէ էյլէքտէ ի-

18 տիլք վէ պէլա կէօրմէտիլք : Ամ-
մա կէօք մէլքէսինէ պուխուր
եադմադտան վէ ծնա շէրպէթ
փէքէլէրի տուճմադտան վազ
կէլտինիմիղ դէմանտան պէրու՛
հէք չէյէ մուհլմաճ օլտուլք, վէ

զըլլաճառն հէմ՝ դըթլըգտան տիւ-
քննիլք : Վէ կէօք մէլքէսինէ 19
պուխուր եադարըլմըլտա՛ վէ օ-
նա շէրպէթ փէքէլէրի տուճ-
տուլըմալտա՛ ծնա ի՛պատէթ
էթմէք իլիւն փիտէլէրի վէ ծնա
սունմադ իլիւն շէրպէթ փէք-
քէլէրինի գօճալըլմըլտան ի-
վէտիլք մի էթտիլք :

Վէ Երեմիա ճիւմէն գալմա՛ 20
էրքէքէրն վէ դարըլարա վէ ծնա
պու ճիւմաղ վէրէն ճիւմէն գալ-
մա սէօյլէյիպ աէտի քի՛ Զու- 21
գա շէհրէրինտէ վէ Երուսա-
ղէմին սօգադլարընտա սիղին
վէ պապալարընըլըն՝ փառիշա՛լ-
լարընըլըն վէ սէրվէրէրինիղին
վէ տկարըն գալմըլըն եադար-

ըլընը պուխուրու Բապպ զիլք
էտիպ խաթըրնա կէթիլմէտի
մի. Վէ եարամաղ ա՛մ մէլքէրինի 22
վին էիւղիւնտէն՝ իլէտիլինիլ
կիրաճիլէթլէրին էիւղիւնտէն
Բապպ արթըլք թէհտմիւլ է-
տէմէտի. վէ տկարընըլ՝ պու-
կիւն օլտուլու կիպի սաքինի օլ-
մայարուլ՝ խարապաթ վէ հայ-
րէթ վէ պէտտուա՛ իլիւն օլ-

տու : Պուխուր եադարըլընը սէ- 23
պէպտէն վէ Բապպա կիւնաճ է-
տիպ Բապպըն սէօղիւնիւ տինկ-
լէմէտիլինիլ վէ ծնուն շէրիա՛-
թընտա վէ գանուշլարընտա վէ
շէհտաէթլէրինտէ էիւրիւմէտի-
լինիլ սէպէպտէն՝ սիղէ պու-
կիւն օլտուլու կիպի պու պէլա
կէլտի :

Վէ Երեմիա ճիւմէն գալմա՛ 24
վէ ճիւմէն գարըլարա տէտիլքի՛
Բապպըն սէօղիւնիւ տինկլէյին՝
եա՛ Մըսըր տկարընտա օլան
ճիւմէն Զուգա. Իսրայէլին Աւ- 25
լաճը ա՛սքէրէրին Բապպը պէջ
լէ սէօյլէյիպ սէր. Սիղ հէմ
գարըլարընըլ աղղընըլք իլէ
սէօյլէյիպ՝ էլէրինիլ իլէ իճրա
էյլէյիպ տէտինիլ, էլլալթթէ

- ատատըզմըդ ատագլարը էտէ-
 ճէյիւլ քի՝ կէջին մէլքէսինէ
 պուխուր եագալում, հէմօնա
 շերպէթ փէջէշ սունալում. ա-
 տագլարընըդ հէր վէճհ իլէ սա-
 պիթ էտերսինիդ, վէ ատագ-
 լարընըդ հէր վէճհ իլէ իճ-
 26 րա էտերսինիդ : Օնուն իջին
 Բապարն սէօզինիւ տինկէյին
 եա՝ Մըսըր տխարընտա սաքին
 օլան ճիւմէ Գուգա. իլթէ պէն
 պէջիւք իսմիւ իլէ եէմին էթ-
 տիւմ տէյօր Բապպ քի՝ պիւթին
 Մըսըր տխարընտա արթըդ է-
 ֆէնտիւմ Բապպ սաղ տըր աէ-
 յէրէք՝ Գուգա ատէմէրինին
 հիւ պիրինին ալզընտան իսմիւ
 27 չաղընխայաճագ : իլթէ պէն օն-
 լարըն իւղէրինէ՝ տէյիւ էյիւք
 իջին իլա քէմէք իջին ույա-
 նըդ իմ. վէ Մըսըր տխարընտա
 օլան ճիւմէ Գուգա ատէմէ-
 րի՝ դըրճտան վէ գըլթըգտան
 տիւքէնիւնէյտէք թէլէյի օլա-
 28 ճագլար : Վէ գըրճտան գուր-
 թուլուպ՝ Մըսըր տխարընտան
 Գուգա տխարընտա աղ ատէմ
 տէօնէճէք. վէ Մըսըր տխարը-
 նա՝ օրատա միւսաֆիր օլմալա
 վարան ճիւմէ Գուգա պագի-
 յէսի պիլէճէքլէր քի՝ քիմին սէօ-
 ղիւ սապիթ օլաճագ, պէնիմ
 29 մի՝ եօխա օնլարըն մը : Վէ սիղէ
 նիլան պու աուր տէյօր Բապպ
 քի՝ պու մահալտէ սիլի եօդ-
 լայաճագում, թա պիլէսինիդ քի
 սէօզիւմ սիլին իւղէրինիդէ քէմ-
 լիք իջին էլլէթթէ սապիթ
 30 օլաճագ : Բապպ պէյլէ տէր .
 իլթէ պէն Մըսըր փատիշահը
 ֆարաւոն Վափառը տիւլէն-
 լէրինին էլլէ վէ օնուն ճանընը
 տրայանլարըն էլլէն թէսլում է-
 տէճէյիւմ, նիճէքի Գուգա փա-
 տիշահը Սեդէկիայը՝ տիւլմէնի
 վէ ճանընը որայան Բաբելոն
 փատիշահը Նաբուգոդոնոսորոն

էլլէնէ թէսլում էթտիւմ :

ՊԱՊ ԽԵ

Փէյղամպէրին Բարուքա թէ-
 սէլլի էթմէսի :

Երեմիա փէյղամպէրին Նե-
 րիա օղու Բարուքա սէյլէտիլի
 սէօզիւ տիւր, օլ ղէման քի՝
 պու սէօզլէրի Երեմիանըն աղ-
 զընտան Գուգա փատիշահը Գով-
 սիա օղու Գովակիմին տէօրտին.
 Ճիւ եըրճտա քիթագա եաղար,
 քի տէսի .

Եա՝ Բարուքա՝ Խորայէլին Աւ-
 լահը Բապպ սէլին հագդընա
 պէյլէ տէր . Տէտին քի՝ Հալա
 վա՛յ պանա, զիրա Բապպ գա-
 սալէթիմէ էլէմ գալթուր . ա-
 հըմտան եօրուտում, վէ րա-
 հաթ պուլամամ. Օնա պէյլէ
 տէյտին քի՝ Բապպ պէյլէ
 տէր . իլթէ պէն պինա էթտի-
 յիմի եըգաճագում, վէ տիքտի-
 յիմի հէմ հէփ պու տխարընտէ
 քէճէյիւմ : Սէն իսէ քէնտինէ
 պէյիւք շէյլէր մի արարըն .
 արամա, զիրա իլթէ պէն ճիւմ-
 լէ թէնին իւղէրինէ պէլա կէ-
 թիրէճէյիւմ՝ տէյօր Բապպ, վէ
 սանա՝ սէնին ճիւմէ շօլ վար-
 տըլըն մահալլէրտէ՝ ճանընը շի-
 քէտր կիպի վէրէճէյիւմ :

ՊԱՊ ԽԶ

Թայիֆէլէրին հագդընա Ե-
 րեմիա փէյղամպէրէ օլան Բապ-
 պըն սէօզիւ . Մըսըր իջին Մը-
 սըր փատիշահը ֆարաւոն Նե-
 քաւովուն Բարքամիստէ Եփրատ
 ըմաղընըն եանընտա օլան ա՛ս-
 քէրի հագդընա քի՝ Գուգա փա-
 տիշահը Գովսիա օղու Գովա-
 կիմին տէօրտին՝ ճիւ եըրճտա
 Բաբելոն փատիշահը Նաբուգո-

դոնոսոր ծնու վաւրառու :

- 3 Մեփեր իւլ գապան հազարա-
4 յն , վէ ճէնկէ եագլաշն : Աթ-
լարը գորն , վէ սիզ եա՝ աթ-
լարը չորն , վէ Թօղալար իւլ
տուրուն , մըգրագլարա ճիւս վէ-
5 բն , զըհլարը կիւին : Օնլարը
նի՛ չին շաւրը կերիւն տէ՛նմաւ
կէօրտիւմ , վէ ծնարըն գուվ
վէթիւէրի գըրուլար , վէ ա՛-
ճէլէ գաչըպ՝ կերիւն պապմա-
տըլար . կթրաֆաան գորգու-
6 վար՝ տէյօր Բապպ : Չէվիք ա-
տեմ գաշմոյաճադ , վէ զօրու-
գուրթուրմալաճադ . ծնար փօր
եռա Թարաֆրտա՝ Եփրատ ըր-
մալընըն եանրնտա Թէօքէդէ
7 օղոյոյպ տիւճէճէլը : Շու՝ չայ
կիւի եօգարը կէլէն՝ ըրմալար
կիւի սուլարը չալգանան քի՛մ
8 տիր : Մըսըր ըրմադ կիւի եօ-
գարը կէլիւ , վէ չայլար կիւի սու-
լարը չալգանը . վէ տէր քի՛-
Եօգարը վարայլմ , եէրի եօր-
Թէյիմ , շէհրի վէ ծնտա սաքին
9 օլանը հէլաք էտէյիւմ : Էյ աթ-
լար չորն , վէ էյ ա՛րապալար
աղըն հարաքէթ էտին , վէ գուվ
վէթիւէր՝ գալգան ԹուԹան չա-
պէլիւէր վէ Գուգլուլար վէ եոյ
ԹուԹուպ կէրէն Ղուգլուլար
10 չըսընլար : Ձիրա պու կիւն՝
ա՛րքէրլէրին Բապպը Էֆէնտի-
մին փնթիգամ կիւնիւ տիր
քի՛ տիւշէնլէրին տէն ինթիգամ
ալա . վէ գըլըճ՝ եէյիպ սոյա-
ճադ , վէ ծնարըն գանընտան
սէրխալանաճադ . զիրա փորեա
տիլարընտա Եփրատ ըրմաղը-
նըն եանընտա ա՛րքէրլէրին Բապ-
պը Էֆէնտիմին գուրպանը վար :
11 Գաղաադա չըգ , վէ պէլա-
սան ալ էյ Մըսըրն պաքիրէ
գըղ . ի՛ւաճլարը նաֆիւլէ չօղա-
տըրըն , սանա տէրման եօգ-
12 տուր : Թայիֆէլը սէնին սյը-
օղընը իւթտիւէր , վէ ֆէրեա՝

տըն՝ եէրի տօղաուրառու . զիրա
զօրու՝ զօրուչա օղոտը , իքիսի
պիրաէն տիւշաիւէր :

Բարիլուն փատիլաճ նարու 13
գողոնոսորուն՝ վարըպ Մըսըր
տիլարընը վուրմաղը խուսու-
սունտա Բապպըն Երեմիա փէյ-
լամպէրէ սէօլէտիսի սէօղ պու-
տուր . Մըսըրա խապէր վէրին , 14
վէ Մադգոպա պիւլիւրին , վէ
Մեմիիս իւլ Տափնաստա պիւլ-
տիլիպ աէյին քի՛ Տուր վէ քէն
տինի հազըր էյլէ . զիրա եթ-
րաֆընը գըլըճ էէյէճէք : Սէ 15
նին գըրուլարըն նի՛ չին եը-
գըլար . սուրամալարը , զիրա
Բապպ ծնարըն եըգար : Թէօ 16
քէպէ օղոյանլարը չօղալմտը ,
հէմ պիր պիրիւնին իւսթիւնէ
տիւշտիւէր , վէ տէտիւէր քի՛-
Գալգ վէ հէլաք էտիճի գըլըճ՝
եիւզիւնտէն գալգըմըղա վէ սօղ-
սուղոսմուղ տիլարա տէ՛նէլիւմ :
Օրատա չաղըրըլար իտի քի՛ 17
Մըսըր փատիլաճ փարառն
հէլաքիւք տիր . Թային օլուն-
մուշ վադթընը կէլիւտի : Խամի 18
Ասքէրլէրին Բապպը օլան փա-
տիլաճ տէյօր . Պէն սաղ իմ
քի՛ օ էլպէթԹէ Թափօրուն
տաղարտա օլտուղու կիւի վէ
Կարաքուսուն տէնիղ բէնարըն-
տա օլտուղու կիւի կէլէճէք :
Եա՛ Մըսըրտա սաքին օլան 19
գըղ՝ քէնտինէ էսիրիւք գապալար
եափ . զիրա Մեմիիս՝ սաքինի
օլմայան վիրանէ վէ եանմըշ օ-
լաճադ :

Մըսըր՝ ղայէթ կիւզէլ տա 20
նա կիպի տիր . աճա հէլաքիւք՝
փօրեաա ճանիպինտէն էլպէթ
կէլիւր : Հէմ իւճըլէթիւէրի՝ օ 21
նուն արասընտա պէսիւ պու-
զաղըլար կիւի տիր . զիրա ծն-
լար տախի տէ՛նտիւէր , պիր-
լիւտէ գաշտըլար , տուրմալար-
լար . զիրա ծնարըն իւզէրինէ՝

- հէտաբլբլբլինն կիւնիւ՝ հօգ-
լանմաւորննն վագթը կէտի :
22 Սէսի՝ եղաննննն կիւի կիտեր .
ղերա աւքեր իւէ կիսէճէքէր ,
վէ ծնա օտուն քէսէնէր կիւի
23 պաթաւար իւէ կէէճէքէր : Ա.
աւաւրը հիսապսրը իսէ տէ՝ օ-
նուն օրմաննն քէսէճէքէր տէ-
յօր Բապպ . զերա օնլար չէ-
քիդէտէն չոգ տուր , վէ օնլա-
24 ըն սայրը հօգ տուր : Մըսը
դըղը ըէղը օլաճագ , փօրեաս
ճանիպի դավմընն էլննէ թէս-
25 լիմ՝ օլունաճագ : Խարայէլնն Աւ-
լահը աւքերէրնն Բապպը տէր-
քի՝ Իշթէ պէն Կովտան Ամնու-
հէմ Փարաւոնու վէ Մըսըրը վէ
օնուն ալահլարընն վէ փատի-
շահլարնն՝ եա՛նի Փարաւոնու
վէ օնա կիւվէնէնէրի հօգլայա-
26 ճաղըմ : Վէ սլարը՝ ճանլարը-
նը արայանլարընն էլննէ վէ Բա-
բելոն փատիշահը Կաբուգոգո-
նոսորուն էլննէ վէ օնուն գու-
լարընն էլննէ վէքէճէյիմ . վէ
օնտան սօնկրա՝ դատիմ կիւն-
լէրաքի կիւի սաքին օլունա-
ճագ տըր տէյօր Բապպ :
27 Վէ սէն էյ դուլում Յակոբ՝
գօրգմա , վէ եա՝ Խարայէլ իւրը-
մէ , զերա իշթէ պէն սէնի ու-
ղագտան՝ վէ զիւրիյէթինի է-
սիւրլքէրի տլարընտան գուր-
թարաճաղըմ . վէ Յակոբ տէօ-
նիւպ՝ ըահաթ պուլաճագ , վէ
էմնիյէթ տէ օլաճագ , վէ իւրքիւ-
28 տէն օրմայաճագ տըր : Սէն գօրգ-
մա՝ եա՝ գուլում Յակոբ տէ-
յօր Բապպ , զերա պէն սէնին
իւէ իմ . չիւն քի սէնի օլ սիւր-
տիւյիւմ՝ ճիւվէ թայլիֆէլէրի
տիւքէթսէմ տէ՝ սէնի տիւքէթ-
մէյէճէյիմ . ամմա սէնի պիւ-
թիւն պիւթիւնէ փաք թուլթ-
մայըս՝ սէնի հագդ իւղըէ թէ-
տիպ էտէճէյիմ :

ՊԱՊ ԽԵ

Փղտըլարնն դըրըմասը փէ-
լնն սէյլէնտիլի :

Փարաւոն Գաղայը վուրմաղ 1
տան էվէլէ՝ Բապպնն Երեմիա
փէյլամպէրէ Փղտըլարնն հագ-
գընա օրան սէօղիւ տիւր : Բապպ 2
պէյլէ տէր . Իշթէ փօրեաս
ճանիպիտէն սուլար չըգայօր ,
վէ ճօղուն ըրմագ օլաճալար ,
վէ եէրի հէմ՝ օնուն տօրտու-
նու՝ շէհրի վէ օնտա սաքին օլա-
նը զարգ էտէճէքէր . վէ ա-
տէմլէր Ֆէրեաս էտէճէքէր ,
հէմ եէրին հէփ ոսքինլէրի փի-
ղան էտէճէքէր : Մնուն գու- 3
վէթիւ աթարը նալէքինն շա-
մաթատընտան՝ արապալարընն
կիւրիւթիւտիւնտէն թէքէրէք-
լէրինն կըճըրթընտան պա-
պարա՝ ելլէրնն կէվէտիլի սէ-
պէպիտէն օլուլարա պապմա- 4
յաճագլար , Փղտըլարնն ճիւմ
լէսինի հէլաք էթմէյէ վէ Տիւ-
րոսուն հէմ Սիդոնուն ճիւմլէ
գալան հարտըմճըսըն դըրմա-
ղա կէլէն կիւնիւն սէպէպիտէն .
զերա Բապպ Փղտըլարը՝ Վափ-
թոր ատասընն պաղիսէսիլի
հէլաք էտէճէք տիւր : Դաղանն 5
իւղէրինն ոսգըրան կէրիլ , Աս-
կաղուն օնուն վատիսինն պաղի-
յէսի իւէ վերան օլուլա . նիլէ-
յէ՛տէք էթինն քէրթիլէր է-
տէրսին :
Ի՛յ Բապպնն դըլըճը՝ նիլէյէ- 6
տէք ըահաթ տուրմաղընն . դը-
նընա կիր . ըահաթընուպ սիւ-
քիւթ օլ : Բապպ օնու Աօկա- 7
ղանա վէ տէնիլդ հալըսնա էսր
էթմիլ իքէն , նիճէ ըահաթ
տուրա պիլըր . օնու օրայա թա-
յին էթմիլ տիւր :

ՊԱՊ ԽԸ

- 1 Մովսէս իջին Իսրայէլին Ալեհն ա'սքէրէրին Բապար պէթլէ տէր . Վա'յ Կաբաւա , զիրա խորապ օրու . Կարիա թեմ ութմանը . ֆէթձ օրուն թու , Մասգապ ութմանը պօրգ .
- 2 տու : Մովսէսն Եսեբոնա աբ թըգ ի ֆթիխարը եօգ տաբ . օ նուն հագգրնա քեթիւ տիւ շինտիւէր . Կէլն օնու թա յիֆէ օլմագտան քեթիւմ րէ . րիւէր , սէն տախի եա' Մագ մէն քեթիւճէքսին , արտնձա
- 3 դըրձ կիտէյօր : Արոնայիման ֆերեա տէսի խորապըգ վէ
- 4 պէցիւք գըրղն կէլլօր : Մովսէս գըրըլաբ . մա'սումարը ֆերեա տէսի չըգարտըլաբ :
- 5 Զիրա Ղուիթ եօգուշնտա աղայըլ ու ֆերեա տիւ չըգա ճագ . զիրա Արոնայիմ էնիշին տէ տիւմէնէր գըրղն ֆերեա
- 6 աբ իշթիւիւէր : Գաշըն , ճա նընըգ գուրթարն , վէ չէօլ տէ պրաղըլը կիսի օլուն :
- 7 Զիրա իշթիւիւէր վէ խաղինէլէրին կիւվնտիւին իջին , սէն տախի ֆէթձ օլունաճագսն . վէ Քամովա քեթիւլէրի վէ սէրվէլէրի իւ պէրապէր էսիւ
- 8 իւյ չըգաճագ տըր : Վէ Բապ պըն տէսիլի կիսի' հէր շէհրէ խորապըլ կիրիպ պիւր շէհր գուրթուլմայաճագ , վէ վասի հէլաք օլուպ օլա պօղալաճագ :
- 9 Մովսէս գանապար վէրին քի' ուշուպ գաշու , վէ շէհրէրի' սա քիւի օլմայան վիրանէ օլալաբ :
- 10 Բապպըն իւղգէթիւնի հիւլէ իւլ իւլէյէն' մէլը'ն օլուն . վէ գըրձընը գանտան մէն' էտէն' մէլը'ն օլուն :
- 11 Մովսէս կէնձիլ յիւտէն պէրու րաճաթա իտի , վէ շաբապ իւի քէնտի թօրթուսու իւղէրինէ

Շէգթիւլէ իտի , վէ գապան գապապ աղթարըլմադ , վէ է սիրիւյէ կիթմէտի : օնուն իջին լէղղէթի քէնտիւտէ գալաբ , վէ գօգուսու տէլիլիմէտի : Օնուն 12 իջին իշթէ կիւիլէր կէլիւ տէ . յօր Բապպ քի' օնա կէօլիւիւիւ ձիւլէր կէօլտէրէճէյիմ' վէ օ նու կէօլիւիւիւէրէր ք յէ օնուն գապպըրնը պօղալաբ' թու . լուլարընը վիտիլէ յէճէլէր : Վէ Մովսէս Քամովստան ութա 13 նաճագ , նիճէ քի Իսրայէլ էվի կիւվնտիւիւիւիւ Բէթէլտէն ու թանալաբ : Կի'ճէ Պիլ զօր . 14 լուլար իւլ վէ ճէնը իջին գուլ վէթլէ քիւմէլէր իւլ տէրսիւիւլ : Մովսէս խորապ օրու , վէ շէ 15 հիրէրի եանաբ , վէ սէլիլի ի յիթիւիւիւ պօղալաբմալա էնտիւ լէր' տէյօր իսի ա'սքէրէրին Բապպը օլուն Քամովա : Մովս 16 վաբըն հէլաք օլմարը կէլմէյէ եագըն տըր , վէ պէլաբը զա յէթ ա'ճէլէ էտէր : Օնուն 17 հէվ էթրաֆընտա օլանլաբ վէ օնուն ատընը հէվ պիլէլէր օնա ֆիլան էսիւպ տէյիլ քի' Գուլ վէթին ա'սաաբ' ի ֆթիխարըն տէնէյի նի'ճէ գըրըլաբ : Էյ 18 Դէթնտա սաքին օլան գըլ ի'լ զէթմէն էն տէ' սուսուլուգտա օթուր . զիրա սէնին իւղէրինէ Մովսէս խորապ էտէն չըգապ' հիտարլաբընը պօղալաբ աբ : Եօլա տուրուպ կէօղէթ' էյ 19 Արոն սաքինէի , գաշանա վէ գուրթուլաբ սիւալ էտիւպ' նէ' օլուն տէ :

Մովսէս ութանաբ , զիրա 20 գըրըլաբ . ֆիլան ու ֆերեա էյլէ . Մովսէսն խորապ օլա սուլուշնու Աննիտա խաղէր վէրին : Վէ օլա տիլարընա 21 Քօղմա վէ Զապալա վէ Մէ . փայաթ իւղէրինէ' հէմ Դեբու 22 նուն իւղէրինէ վէ Կաբաւա իւ .

- զերինէ վէ Բեթղերլաթէմին իւ
 23 զերինէ՝ վէ Կարթաթեմին իւզէ
 րինէ վէ Բեթգամմալէն իւզէ
 րինէ վէ Բեթմաւոնուն իւզէրի
 24 նէ՝ վէ Կարթոթուն իւզէրինէ վէ
 Բասրանն իւզէրինէ վէ Մովաբ
 տխարնն կէրէք ուզագտա կէ
 րէք եազընտա ճիւմէ շէհրէրի
 25 իւզէրինէ հիւքմ կէլտի : Մո
 վաբն պոյնուզու գոփարըլուր ,
 հէմ գօլու գըրըլուր՝ տէյոր
 26 Բապպ : Օնու սէրխօշ էտին ,
 զիրա Բապպըն ալէյհինէ թէ
 քէպպիւր էթտի . վէ Մովաբ՝
 գուսունթուսունտա զարդ օլ
 տու , վէ օ տախի մասխարա օլ
 27 տու : Իմտի Խարայէլ տանա
 մաւխարա օլմատը մը . օ՛ խըր
 սըզաբ արասընտա մը պուռն
 տու . զիրա սէն օնուն հագըր
 նա սէյլէտիքճէ՝ պաշ սալուր
 28 սըն : Եւ՝ Մովաբ սաքինէրի
 շէհրէրի պրաղպ դայատա սա
 քին օլուն , վէ մաղարա աղզը
 նն կէշխալէրինտէ եուվասընը
 եափան կէյէրճին կիպի օլուն :
 29 Մովաբն մաղուրուդունու
 իշթաթիք , օ զայէթ մաղուր
 տուր . օնուն քիպրինի վէ մաղ
 րուրլուդունու վէ Փատուլու
 զունու վէ Էրեթյինին Էրեճէլ
 30 ձէսինի իշթիֆէ : Պէն օնուն
 իւլլընը պիւրիմ տէյոր Բապպ
 ամմա նաֆիլէ տիր . օնուն պիւ
 հուաէ սէօզէրի՝ պօշա չըգա
 31 ճագ : Օնուն իշին Մովաբա
 Ֆիդան էտէճէլիմ , վէ Ճիւմէ
 Մովաբ իշին Ֆէրեպտ էտէճէ
 յիմ . Կիրհարէս ատէմէրի ի
 32 իշին եաս օլունա : Եւ՝ Սէբա
 մա ամմասը՝ ոննի Յաղէրին աղ
 լայըջ իւ աղայաճաղաբ . Ֆի
 լալէրին տէնիզգին կէշալէր
 Յաղէր տէնիզլնտէք տէյաի
 լէր . սէնին եաղ էէմիլէրին
 իւզէրինէ վէ պաղ պօղունու
 նուն իւզէրինէ եաղմաճը տիւշ

տիւ : Վէ մահաուլար Թալաւ 33
 տան հէմ Մովաբ տխարնտան
 շագըք վէ սիւրիւր կիթտի , վէ
 Ճէնտէրէլէրտէն շարապը քէս
 տիմ , կիւպէանը իւէ Խալմ
 պասըլմայա , կիւպէանը չէքիւ
 մէյէ : Եսեմունն Ֆէրեպտըն 34
 տան Թա Եղէաղէյէտէք Թա
 Յասսայատէք՝ իւշ եըլըգ տա
 նա կիպի Սեգուլտան Թա Որո
 նայիմտէք սէսլէրինի սաղը վէր
 տիւր . զիրա Նեմերիմ սուլա
 րը պիլէ խարապ օտու : Վէ 35
 Մովաբտան՝ թէփէ փութխա
 նէլէրինտէ գուրպան սունանը
 վէ ալաշարբնա սուխուր եա
 գանը մէքս էտէճէլիմ՝ տէյոր
 Բապպ :

Օնուն իշին Էրեթյիմ Մո 36
 վաբ իշին նէյլէր կիպի ինէյէ
 ճէք , վէ Կիրհարէս ատէմէրի
 իշին Էրեթյիմ նէյլէր կիպի
 ինէյէճէք . չիւն քի էախիւթ
 լէրի զանիմթ զայ՝ օտու : Զի 37
 րա հէր պաշ տաղ օլաճագ , վէ
 հէր սաղալ գաղընաճագ տըր .
 Ճիւմէ էլէր իւզէրինտէ քէր
 թիլէր՝ վէ պէլէր իւզէրինտէ
 չուլ օլաճագ : Մովաբն Ճիւմ 38
 լէ տամարը իւզէրինտէ՝ վէ օ
 նուն սօղաղարնտա սիւսա սիւ
 թին Ֆիլան օլաճագ . զիրա
 Մովաբը մազպուր օլմայան դապ
 կիպի գըրաւմ՝ տէյոր Բապպ :
 Նիճէ գըրըլուր , Մովաբ ըէգա 39
 լէթ իւլ նիճէ էնթաէ տէօնտէր
 տի տէյիւ Ֆէրեպտ էտէճէլէր
 վէ Մովաբ Ճիւմէ էթթաֆըն
 տա օլանլարա մասխարալըք վէ
 գօրգու սէպէպի օլաճագ : Զի 40
 րա Բապպ պէյլէ տէր . Իշթէ
 գարթալ կիպի ուշաճագ , վէ
 գանապուրընը Մովաբն իւզէ
 րինէ եայաճագ : Շէհրէր Ֆէթէ 41
 օլունտու , վէ հիսաղարա ալն
 տըլար . վէ Մովաբ գահրիման
 լէրինին Էրեթյի՝ օլ կիւսաէ սօ

42 Եւ զորքէն անոն որոն գարը-
 նըն Էրեւնի կիսի օլաճագ :
 43 Վէ Մովսէս հէրը օլուպ գալմ
 օլմայաճագ . զիրա Վոպպա գար .
 44 Զ թէքէպիւր Էթաի : Եւ Մո-
 վսէս սաքինի՝ սկնին ի գէրինէ
 գորգու վէ չուգուր վէ սուգապ
 45 Կէլէճէք աէյօր Բապպ : Գօր .
 դու Էրեւնիսէն գաճան չուգու-
 րա տիւլէճէք , վէ չուգուրսան
 չրգան՝ սուգապ ԹուԹուրա .
 46 Զէյիմ աէյօր Բապպ : Գաճան .
 Եւ Երեւնիսէն կէօլէսինաէ
 գալմ . Թաէն գալաճագլար . Եւ
 քին Եսեքոնտան աթէլ՝ վէ
 Սէհնուն իջնաէն ալէվ զը
 դըպ Մովսէսըն Էանլարըն վէ
 շամաԹաճըլարըն Թէփէսինէէ .
 47 Եւ ճէք : Վայ սանա՝ Եւ Մո-
 վսէս , Բամիս գալմը հէլաք
 օլու . զիրա օլուլարըն Էսիւր .
 48 Եւ վէ գըզարըն Էսիւրըն Թու-
 Թուրա : Ամմա սոն կիւն
 չէրտէ Մովսէսըն Էսիւրըն ի տէօն
 աէրէճէյիմ՝ աէյօր Բապպ :
 Բովսէսըն հիւքմիւ պուրա .
 Եւ աէք տիւր :

ՊԱՊ ԽԹ

1 Եւ անոն օլուլարըն հագգընա
 Բապպ պէյլէ տէր . Իսրայէ-
 լին օլուլարըն Եօգ մու , ծուռն
 վարիսի Եօգ մու . Ինչիւն Գա-
 գա Մեղքոմ վարիս օլու , վէ
 գալմը՝ ծուռն Չէրէրինտէ սա .
 2 քին օլու . Օնուն իջնին իլթէ
 կիւնլըր կէլըր տէյօր Բապպ
 քի՝ Ամմա օլուլարընըն Ռար-
 քա լէլինէ ճէնք կիւլպէտընի
 ինթտիւրէճէյիմ , վէ խարա-
 պաթ Էրընըն օլուպ քէյլէրի
 աթէլէ Էագըլաճագ . վէ Իս-
 րայէլ քէնտինի միւրա Էտէնլըրի

միւրա Էտէնլէք աէյօր Բապպ :
 3 Երեւնի Էլլէ՝ Եւ Եսեքոն ,
 զիրա Գալի խարապ օլու .
 4 Զիւրն Էսին էյ Ռարքա գըզա-
 րը , չուլար գուճանըն , աղա-
 յըն , վէ չիթանէն չիթէ աէյլը-
 րին . զիրա Մեղքոմ՝ քեսհինէ .
 5 Եւ վէ սէրլէրէրի պէրապէր
 Էսիւրըն կիւտէր : Ինչիւն վա-
 6 տիւր իլէ Էյիւնիւրսին , վա-
 տին ապար՝ էյ Պէնիմ իւզըրի-
 մէ քիմ կէլէ պիւր աէյիւ խա-
 ղինէլըրինէ կիւլէնէն աւը զըլ :
 7 Իլթէ պէն՝ աէյօր ապէրլըրին
 Բապպը Էփէնիմ՝ սէնին իւ-
 ղիլինէ Էթափընտա հէփ օ-
 8 լունլարսան գորգու կէթըրէ-
 ճէյիմ . վէ սիլ հէր քէս Էօ-
 9 իւնէն տուրու սաղըլաճագը-
 նըլ , վէ գալմըն տէվլըրէն օլ-
 մայաճագ աըր : Վէ ծուռն
 10 սօնկըա Ամմա օլուլարընըն Է-
 սիւրընի տէօնաէրէճէյիմ՝ աէ-
 յօր Բապպ :
 11 Եւ գովմ հագգընա՝ ապէրլըրին
 Բապպը պէյլէ տէր . Թէմմա-
 տաարթըլ իլլմօգ մու , քէհմ
 սահիլըրինաէն Թէտաիւր զիւ-
 12 օլուն մու , ծուլարըն իլլի տիւ-
 քէնտի՝ մի : Դալն , տէնիւն ,
 13 տէրին Էէրլըրաէ սաքին օլուն
 էյ Դեգան սաքինլըրի . զիրա
 Եսաւըն հէլաքըլընի՝ Էօգըն-
 14 մաը վաղըլընտա ծուռն իւզէ-
 րինէ կէթըրէճէյիմ , Էյեր սա-
 15 նա պաղ պօղուճուր կէթէլըր
 իտի , սաղըլմար պաղմաղաւ
 մը խա . կէճէ խորաղարըն Է-
 16 տէ Էթի . քէնտիլըրինէ Էթէր
 մըգտարը գաիարըր իտի : Եւ
 17 քին պէն Եսաւը չըլապ էլլէ-
 տիմ , ծուռն Էթըիւրիւլէ Էէր-
 18 լըլինի տաղմ , վէ օ կիլլէնձէ-
 յէ գաիւր աէյիւ . ծուռն զիւր-
 19 ինթթի վէ գարնտաղարըն վէ
 գօնուլարըն հէլաք օլու , վէ օ
 20 Եօգ աուր : Եւ օլուլարընի պը-

րադ, արեւն օղորդը մեզ ստգ-
լորում. վէ տուլ գարըն լինւպա.
12 Կա կիւմէնտինէր. Չիրն ի ապա
պէջլէ տըր. իշթէ դատէհի
իշթէյէ մթաթմաշապա՝ Ծոնյան.
Լմը հէր վէ՞ իւլ իշթէյէ, վէ
սին պիր վէ՞ Ծոնյէ Խ. դաւըղ մը
գարաճագ սըն և ճիգասիղ պա-
մաթաճագ սըն. իլլա ելպէթ ի
13 չէ՞ քսին: Չիրա քէնտիմ իւլ
հէմին ետէրիմ Կոէյոր ի ապա
քի՝ Բասրա վիրանէ՝ հագորէթ
խաղապա՝ վէ պէտտուս՝ օլա-
ճագ. վէ հէփ չէհրէրի եպէ-
տի խարապըգ օլաճագար:
14 Ի ապա թարափընտան խա-
պէր իւլթաիմ, վէ թալիֆէլէ-
րէ խապէրձի կէտտէրի միշ տիր
քի՝ ծէմ՝ օլուն վէ ծնուն իւզէ
րինէ վարըն վէ ճէնկէ գաւըն
15 Գեյօր: Չիրա իշթէ սէնի թա-
լիֆէրէրէ քիւլիւք՝ առէմէր՝
տէ թաշգիր օլունմուշ գոտաւմ:
16 Սէնիս հիլ գէթին իւլ երէրէյի-
նին դուրսրի սէնի ալաթա-
տա՝ գայսըն գովազըրընտա
նաքին օլան՝ երիքէթ թէփէյէ
հալըրն. սէն հուվանը գար.
Թալ կիպի երիքէրտէ եափ
տան տա՝ սէնի օրտաուն հնաիքէ
17 Ճէյիմ տէյոր ի ապա: Վէ Ե-
գովմ վէ տնէ օլաճագ. ծնան
հէր կէչին հէյրան դալաճագ,
վէ ծնուն հէփ պէլալըրընտան
18 Էօթիլիլ ըլըրգ չէ՞ քէ՞: Սո-
գովմ վէ Գամրուն վէ ծնուն հա-
նըրտաքի չէլէլէրին խարապա.
Թըր իկաի տէյոր ի ապա՝ օրտա
գաթի՝ քիմնէ սաթին օլմայաճագ.
վէ ծնտա առիմ օղուն միւսաթիր
19 օլմայաճագ տըր. իշթէ Յար.
գանտորն Խճղունը. դունտան
տալիմ հէլիլ օլան չայըրա արու-
լան կիպի չըդաճագ. ամմա
ծնու՝ ծնուն իւզէլիտուն տէր
սիգապ գալըրաճագ, վէ օ-
նուն իւզէրինէ նսապ էտէ՞ն.

յիմ մոխթար քիմ տիր Գի-
րա ալէնիմ՝ կիպի՝ քիմ՝ վաթ,
վէ պէլի չիմ ի հաթա էտէր,
վէ շու երիլի մէ տուրտաճագ ծո-
պան քիմ՝ օլոր: Օնուն իրին 20
Ի ապա վէ ի թովմէր զընտ գուր.
տուղուն թէաւիլի՝ վէ թէմն
սաթիլէրի հնադընա էյլէտիլի
Խիլէթի տիւլիլ յին. Ելպէթթէ
սի. րիւէրին էն էտնաթը օնարը
սի. րիւ՞ ք, էլպէթթէ մէս, էտն.
լորընը օնար իւլ վրան էտէ-
ճէք: Օնլորըն սիւլէլէրինին 21
սէտաթընտան էէր տարըրաճագ.
ֆէրէտարն սէսի Գըղըլ տէնի.
ղէտէք իշտիլ: Խ. ք. իշթէ օ՝ 22
գարթալ կիպի ելա՞ լիպա՞ ա-
ճագ, վէ գանտալըրըր Բաս-
րանը իւզէրինէ ելաճագ. վէ
օլ կիւնտէ Եգովմ գաշրիմանը.
րընըն երիւրէյի տաղիլ շ սըգէ.
Թիտէ օլան գաթընըն երիւրէյի
կիպի օլաճագ:
Գամա. կոս իշին. 23
Եմմթ վէ Լըրաթ ութան.
տը. զիրա ֆնա խապէր իշի.
տիպ պալըրըրըր. տէնիլաէ
չալաթթը վար, իւլ րաճաթ օ-
լաճագ, Գամա. կոս գայիլիլ. 24
սի. գալմաղա սէնտա. մու.
տիթընէ մէ հագալարըր, մու. առ.
ղուրաճագ գարը կիպի սըգէթ
վէ աղըրըր թուլաթա: Սէշ 25
հուր չէ՞ր՝ սիւլիլիլին չէհրի
նի՞՞ն հը ֆը օլունմաթ: Օնուն 26
իշին ծնուն իշթէրի մէյտան.
լորընտա տիւլ: Խ. քէր, վէ հէփ
ճէնքձիլէր օլ կիւնտէ հէլաթ թը-
ճագար՝ տէյոր ալըրէրին
Ի ապա: Վէ Գամմիլուն հի-
սաթընտա ալա՞ լիպա՞ թուլաթա.
րաճաղըմ, վէ Իննաղաթըն սէ-
լայլէրինի էլէ՞՞ն տիր:
Բաթըլիս փաթիլաճը Կա 28
բո. գողմոտորուն վուրաճաղը
Վեդար հագպընա վէ շատը
մէ՞լէթթէրի հագպընա Ի ապա

- պէջքէ տէր . Գալղըն . կէ-
 դարա ջըղըն , վէ մէշիք էհա .
 29 քիսին պզօռն : Չառըրլարըն
 վէ գոյունլարըն ալաճաղըր ,
 ծնւորըն փէրահլէրլինի վէ հէփ
 գապլարըն վէ աւէկէրլինի քէն
 տլիքի իշխն կէօթիւրէճէլըր .
 վէ ծնւորա իթրափաան գորգու
 վար չաղըրաճաղըր :
 30 Գալղըն , թէզ ֆիւրար էաին ,
 տլիքն հէկէրտէ սալին օլուն
 հա՛ շասոր տպ ինլէրի՝ աէյօր
 31 Բապպ . զիթք Բա քիւն փաաի
 շահը Ետաօգորոնոսոր սիզէ
 գարլը թէապիւր գուրաու . հէմ
 սիզէ գարլը ինլէթ էյլէտի :
 31 Գալղըն , րահաթաու օլան
 վէ էմնլէթ իւզլէ հաքին օլան
 դալմա չըղըն՝ աէյօր Բապպ ,
 32 քի ծաուն դափաւլարը վէ թըր-
 գաղլըրը Էօգաուր , վէ հալը
 32 Երզ սգքին օլուր : վէ ծնւորըն
 աւէկէրի իւարան օաճապ , վէ
 չօգ . իւրիւլէրի թալան օաճապ
 աղըր . վէ օլ պալլարը գըրզըն
 33 մըլարը ճիւմէ իւզկէնարլարա
 աղաղանաճաղըմ՝ , վէ ծնւորըն
 ճէրլքինի հէր սէմթաէն կէթի
 33 րէճէյիմ՝ աէյօր Բապպ : վէ
 շասոր աժաւերլըր մէքէալը է .
 պէտի վիլուան օաճապ Զ օրատա
 34 քիմնէ առքին օլունյաճապ , վէ
 ժաուտ առնէ՝ օլուր միւսափիւր օլ
 միւյաճապ աղըր :
 34 Զադա փաթլչահը Սեդեկի-
 անին փաաիշահլըլէն իւղթի
 35 Ծառլարաթ Եղաւ հազգընա
 օլուն փաթլչալէրէ օլան
 36 Բապպն սէօզիւ տիւր , քի
 աէտի
 35 Աւքիւրէթլիմապըր պէօլէ
 տէր . իշթէ պէն Երաւնէ հա-
 յընը՝ ծնւորն գաաթիւմնլըրը
 36 Ենն պալլըն գըրաճաղըմ՝ . վէ
 37 Եղաւն իւզլէրտէ կէօթիւնաէգըթ
 քէրէճէլիւրէն աէօլ իւզկէտըր
 կէթիւրէճէյիմ՝ , վէ ծնւորըն հէփ

պու րիւզիւնարլարա աաղըրա-
 ճաղըմ . վէ Եղաւն գաաթիւնա-
 լը՝ վարմապաճաղըրը իշթէլի
 գալմապաճապ : վէ Էղաւնլըն
 37 լը՝ աիւշմնլէրլինի էօթիւնաէ
 ճանլարըն արալանլարըն էօ-
 նիւնաէ գորգուաճաղըմ , վէ
 ծնւորըն իւզլէրլինի պէլա
 լըմ՝ ու զազաւըմ կէթիւրէճէ-
 յիմ՝ աէյօր Բապպ . վէ Էղա-
 լըն արալնաճա՝ թա ծնւորըն աէգ
 քէալնաճէլէտէք գըրաճը կէօթ
 աէրէճէյիմ : վէ թալիթըրը
 38 Եղաւնա գոյաճաղըմ՝ . վէ օրա-
 տան փաաիշահ վէ սէրվէրլըր հէ-
 լըք էաւէճէյիմ՝ աէյօր Բապպ :
 վէ վապլի՝ օա քի սնն կիւնլըր
 39 աէ Եղաւնէ էսիւրլիլինի աէօնաէ
 րէճէյիմ՝ աէյօր Բապպ :

ՊԱՊ Ծ

Բապպն Բաթլիւնուհ հապ
 1 զընա՝ Գիւտանլըրլին տլարը
 հազգընա Երեմիա փէյալաւպէ-
 լին Էէաի իւէ սէյլէտլի սէօզ
 տիւր :
 Թալիթլէրտէ իապըր Էաին ,
 2 նիտա էյլէյին , վէ պալլապ
 գալըրըն , նիտա էտիպ կիլէէ
 3 մէն , աէյին քի՝ Բաթլըն Փէթհ
 օլունաու , Բէլ րէզլէ օլուր .
 Աարօվաք գըրըլըր , սուրէթ
 4 լէլի րէզլէ օլուրըր , փութը
 լը գըրըլըրը : Զիւրա ծաւն
 5 իւզէլինի փօրեսա թարափն
 տան թալիթէ ջըգալը քի՝ ծաւն
 սիյարըն վիւրանէ դշա , վէ ծն-
 6 տա սալին օլան զլմա . առնմ
 տնն թա հալաւնա վարընա գա-
 ջըպ կիւտէճէլէր :
 7 Օլ կիւնլէրտէ վէ օլ զէման
 աէ աէյօր Բապպ իարայէ օլուր
 8 չարք քէնաիւրլի վէ Յուգալըր
 պիլիլէտէ կէլէճէլըր , էիւրիւ-
 9 յէրէք վէ ալլապաճապ կիւտա
 քէնաիւրլէրն Ալահը Բապպ

5 Երայաճաղարս: Սիսն իշխեն երեզ
 Լերի օրնայա տոգորու օրնայա քիւ
 ալ էսիւսի պէջն: Վէ Բաղդադ
 ունուաւորնաղ էպէսի տէն իւղ
 րէ եսիւրնա, մի՛ քէնէճէլէր: 33

6 Գաւթմա՛ լայս օմուշ գօ
 յունարս քիւս օլուս: Սնարի
 չապանարը տախթար, Սնար
 տաղարտա տաղթարտըտըտը
 տաղտան պաղթա կիթնիլէր,
 ետեմաղարընրոնու թմուլար:

7 Մնարը հէփ պտւանար Սնարը
 եէսիլէր, վէ սիււմնիլէրի աէ
 տէլէր քի՛ Գապաճաթըմըլ եօգ
 տոնը: չինէ քի՛ Սնար ստաւ
 դաթ մէքեանը օլուն Գապաճա՛ վէ
 պապալարընըն իւմիսի օլուն

8 Գապալա կիւնաճ էթալէր սիւս
 րիլնուսն իշխուսն Ֆիլար էսիւսն,
 վէ Գիլտանիլէրին տիլարնուսն
 չըգըն: Վէ սիւրիւնիւն էսիւսն
 տէրի էրքէճէր կիւսի օլուն:

9 Ձիրա իլթէ պէն՝ Բաբելնուսն
 իւզերինէ փօրեան տիլարնուսն
 պէօյիւք թայիփէլէր ճէմաւ՝ թը
 ույանտըրըմըլ Գաթաճաղըմ, վէ
 գարընընա թապաւը գուրալար
 օրաւտան Ֆէթի՛ օլունաճաղ: Սնարըն
 օգլարը՝ մաճիւր դաճիլ:

10 մանըն կիւսի պօշ տէնն ճղ: Վէ
 Բիլտանիլէր Բիլա: Ե Եաղմա օ
 լուս՝ Սնու հէփ Եաղմալայանիւղը
 տըյաճաղարտըր տէյօր Գապալ:

11 Սիլ չաղ ու մարտըր օլուս
 զճնուղ իշխն է՛յ միրասըմըն
 խարապճըլարը՝ չայըրտա պու
 զաղը կիւսի սըչուլըդ՝ աթըլար

12 կիւսի քիւնէտիլնիլ իշխն, ա
 ճնուղը զպէթ իլէ ութանտը
 մալիսուէնիլ հէճըլ տիւլտիւ
 էլթէ օ՛ թայիփէլէլին ախըրը՝
 չէօ՛ գուրագ էէր վէ պէկապան

13 օլաճաղ: Գապալըն խընրիտան
 ապիւն օլունալաճաղ, իւս
 պիլքիւլիլէ Վիլան օլաճաղ: Բաբելնուսն
 հէր կէչէն չնուսն ճիւմէ պէլալարը
 տէպէպիլնաէն

հէթրան օլաճաղ չալաճաղ: Բաբելնուսն
 իւզերինէ չէպէլէլիլէ 14
 տիլըլին՝ ես՝ հէփ Թիլնուսաղ
 էր օ՛ Սնա աթըն, օլու էսիւր
 կէճէն: զիրա օ՛ Գապալա կիւնաճ
 էթաի: Էթալաթընտա Սնու 15
 ալէյճիլնէ կիւլաւանը չէքին օ՛
 էլինի վէտի, Սնուսն թէճէլ
 էրի տիւլտիւ, հիւարըլար եր
 գըլըր օ՛ զիրա պու՛ Գապալըն
 ինթիգամը տըր, Սնուսն ինթի
 գամ ալըն, Սնա՛ Սնուսն էլլէ
 տիլ կիւսի էլլէլին: Բաբելնուսն 16
 սնու էքիւնիլիլ՝ վէ պիլին վաղ
 թընտա թըրփան թուլանը գը
 րին: հէլըք էսիլճի գըլըճըն
 էիւզիւնտէն հէր քէս գալմընա
 տէմնէճէր, վէ հէր քէս տիլա
 ընա գալաճաղ:

Իսրայէլ աաղըրըլ զոյոն 17
 տուր, թաւ արտընար գալա
 լաղ: Սնու իսթիսա Նաւըր
 փաթիլաճըր եէսի, վէ ոսիլրա՛
 պու Բաբելնի փաթիլաճըր Կա
 ըուգոգոնոսոր Սնուսն քէմիլէ:
 լինի Եաղմալ: Գոնուսն իշխն 18
 Իսրայէլին Ալալը ա՛թըրէրին
 Գապըլ պէյլէ տէր: Իլթէ
 պէն Բաբելնի փաթիլաճըր վէ
 Սնուսն տիլարընր՝ Լուր փաթի
 չաճըր Եօղլաղըլ կիւսի Եօգ
 լայաճաղըմ: Վէ Իսրայէլի մէ 19

քէնընա տէ՛ Սնուսն էլլէլիլ, վէ
 Կաթմիլըտա վէ Բաթմուսա օթ
 լանուճաղ: վէ Սնուսն ճանը Եփ
 րեմ տաղընտա վէ Գաղապաթա
 տօյաճաղ աղը: Օլ կիւնէրտէ 20

վէ օլ զէմանտա տէյօր Գապալ
 Իսրայէլին գապալաթըր արաւա
 ճաղ տմա օլմալաճաղ տըր, վէ
 Յոգանըն կիւնաճաղըր արաւա
 ճաղ տմա պուրնմալաճաղ
 ար: զիրա պաթիլ գոսուղու
 մու ա՛թիլ էսէճէլիլ: 21

Լիւրաթայիմ տիլարընըն իւ 21
 զէրինէ՛ կէրէք Սնուսն կէրէք փա
 կուգ սաթիլնէրինին իւզերինէ

չորդ, ընկարնն արտընձա խա-
րապ վէ հէլաք էյլէ տէյօր
Բապպ, վէ սանա հէփ էմր էլծ.
22 Երիւմէ հէօրէ էյլէ : Զիյարտա
ձէնք սէսի վէ պէոյիւք գըրղըն
23 վար : Պիւթիւն եերին չիքի՜
Դի՛ձէ փարէլէնիպ գըրըլաւ .
Բաբիլոն՝ Թայիֆէլէր արապըն .
24 Ես նի՛ձէ վիրանէ օլտա : Սա
նա տուգադ գուրառա՛մ, հէմ
տախի Թուլթուլաուն ես՝ Բա
բիլոն, ամմա սէն պիմէտին .
պուլունտուն հէմ տախիւր էլէ
կէշտին, զիրա Բապպա գա
25 սուրտուն : Բապպ ձէպիտ
նէսինի աշար, վէ վաղապընը
սիւհալարընը չոգապաւ . վիրա
Բիլունտինիւրին սիյարընտա ու
քըրէրին Ալլահը կէփէնաիմն
26 իշի վար : Երէքն ուձուսան օ
նուն իւզերինէ կէլին, մուռն
ամպարըրընը աշուն, մուռ եր
ղընլար կիպի երլըն, վէ մուռ
հէլաք էյլէլին քի՛մուռն պապի
27 ցէսի գալմույա : Օնուն հէփ
պազաղըրընը հէլաք էսին,
ապիտանէյէ կնսիւր . վայ՛ մու
լարա, զիրա մուրըն կիսիւ
եօգլամուրը վապիթ կէլաի
28 Բաբիլոն սիյարընտան գաղապ
գուրթուլանլարըն սէսի կէլիօր
քի՛ Ալլահըմը Բապպն ին
թիգամընը՝ հէքէլինին իւթի
գամիթը Սիստա խապէր էսէ .
29 Բաբիլոնուն իւզերինէ քէ
մանքէլերի չաղըրն . ես՝ ձիւմ
էլ Թիլէնտաղէր՝ մուռն իւզերի
նէ չէպէկվէ գոնուն . չէսյէ
քի գուրթուլան օրմաւն, մու
ա՛մէլինէ կէօրէ էմ, ի՛նի վէրին,
մու՛ մուռն հէր էթալիյինէ կէօ
րէ էյլէլին, զիրա Բապպա
գաղապ գաղապ Բապպա Սուգառաւ
սինէ գաղապ մաղրուրանաւը :
30 Օնուն իշին Թիլթիլէրի մէյտուն
լարընտա ալիւ չէձէրէր, վէ հէփ
ձէնքիլէրի օլ կիւսան հէլաք

օրմաղլար տէյօր Բապպ է Իշ 31
Թէ պէն սանա գաղապ իմ ես՝
մաղրուր՝ տէյօր ապէրէրին
Բապպը Եհպա . զիրա կիւսան
եօգլանման վապիթ կէլաի : վէ 32
մաղրուր Թաղէրէր օղըյալի աիւ
չէձէք, վէ մուռ գաղապընը
մաղաձապ տըր . վէ չէճըլէլին
սէն սթիւլ Թաթուլաուր Թաթու
ղըմ, վէ մուռն հէփ էթալիւյա
ընըն եէյէձէք տըր :
Ապէրէրին Բապպ պէյլէ 33
տէր . Բարայլ օղալարը հէմ
Յուգա սղուրալար պէրապէր
գուլմ չէքիլէր, վէ մուրըն
ձիւմէ էսիւր էսիւնլէր՝ մուրըն
աղգոտուր, մուրըն քաղէր
մէր իւթէմէղէր : Օղաւըն փիւ 34
ալիւ իշէ Խէլաւ էսիւնի գաւ
վէթի սիւր, մուռն իսմի Եհպա
Սուգառալմ Թաթուր՝ մուրըն տա՛
վալըն էլպիլթիւ սիւրէձէք .
Թաթի կէրէ քոսալթիւք վէրէ,
վէ Բաբիլոնուն ապիլէրինի քա
հաթարը Էփէ Երապա տէր քի՛ 35
Քիւսանլէրինի Եհպա
րիւնուն ապիլէրինէ վէ մուռն
սէր վէրէրինէ վէ ալմէրինէ
գըրը՛ . Բէսալիլէրէ գըրը՛, 36
վէ ալմէրինէ օլալար . մուռն գաւ
րիմալա, ընտ գըրը՛, վէ շաղ
րալար . Օնուն ալմալընա վէ 37
արապալալընա վէ արապալա
օլուն հէփ գալըրէր խաղա գը
լէ՛, վէ գաղըրա կիպի օղալար .
խաղմէլէրինէ գըրը՛, վէ եաղ
մալանալար : Սուլարնա գուրապ 38
լըք, վէ գուրալալար . զիրա
պուլմալ փոթլար ալարը տըր,
վէ փոթլար իւթ մէձնուն օ
լալար : Օնուն իշին չէօլ ձա 39
նափալար իւթ չաղալար տա
քին օղմապ, վէ մաաա ալվէ
գուղալըն ալքին օղմապըն
վէ օ՛ ալթըր հէփ սալին օլուն
մաղաձապ, վէ տէվը պէ տէվը
մէսքին օղմաղաձապ տըր : Ալ 40

18 Լահն Վաթրնայաթ էթախի Սա
 դոմ Դէ Գաւոր վէ ծոռնանն ըն
 տախէնէն կիպիտէ յօթ Բապո
 20 Զապ, վէ ծոռնա անոմ օղոմ
 մեւաթիւր օլմայաճադ րոր
 41 Իթթէ վօրեան Զանիպնտէն
 գտլմէ կէլն յօթ, վէ Էթրն ուճ
 42 Լար : Օնլար օգեայ վէ մըղադ
 60 Թոթարար, օնլար զալմ
 տիւր, վէ մէքհամթ 1 թմէդ
 Էթր, սեպէրն տէնիդ կիպի շա
 մաթա էտէր : վէ ամլարա պի
 նըլէր : Եա՛ Բաթիւն զըդ
 Զէնքճի կիպի սանա դարը թա
 43 Գոյր դարաճադլար : Բաթիւն
 փասիւաճը օնլարն խապրիւնի
 իշխանէն, էլէրն կէվէտի
 օնու սըգէթ՝ աղլուրան դարը
 նըն աղլուր կիպի ետգալասը :
 44 Էթթէ Յօրգանանն ճէօղւն
 Լուղուֆան տայիմ եէլլ օլան
 60 Զայլար արարէ կիպի չըգաճադ
 ամմա օնու՝ օնուն իւզէրինտէն
 տէրա՛գապ դալրաճալմ : վէ
 օնուն իւզէրինէ նոսպ էտէճէ
 36 Եիմ մուսթար քիմ տիւր : զի
 րա պէնիմ կիպի քիմ վար
 վէ պէնիմ իլէ քիմ պախա է
 70 Եէր, վէ չոռ եիւղեմէ սուրա
 45 Զադ չօպան քիմ տիւր : Օնուն
 իշխն Բապալն Բաթիւնուն հադ
 զընա դուրսուղու թէպաթի
 վէ Բիլտանիլէլն տիյարը հադ
 80 Գոնա էյլէնիլիլէլէթի տիլի
 լէլին : Քլաթթէ սիւրիլէրին
 էն էոնտար օնլարը սիւրէճթ
 Էլպէթթէ մէպէանլարըն օնլար
 46 Իլէ վիրան էտէճէ : Բաթիւն
 նուն Թաթթուլմալը սէսինտէն
 եէրաարըլուր, վէ Թայիֆէլէր
 տի Ֆէրեան իլիտիլի :

ԳԼԳ ԺԵ
 1 Բապո պէլլէն տիւր : Իլթէ
 2 տէն Բաթիւնուն իւզէրինէ վէ
 3 տիւրլիլէլլէլն օրթադընտաւա
 4 քին օլալմարաճէլար Գալիճի եէր
 5 ույանարըաճալմ : վէ Բաթի
 6 լնա տաղարըլար կէօնտէրէ
 7 ճէլիմ, վէ օնու փալրաճադ
 8 լար, վէ տիյարըն պօշտաճադ
 9 լար : զիրա պէլն կիւնիւնտէ
 10 օնուն իւզէրինէ հէրեանտան
 11 կէլէճէլլէր : Քէմանթէլ Եա
 12 յըլը՝ քէմանթէլ վէ զըգէլ իլէ
 13 Թէքէպիւր Էտէնէ Էթրէճէր :
 14 վէ Զնուր իլիլէրինէ տիլիլէ
 15 մէն օնուն հէպ աղլէրինէ հէ
 16 քաթ էյլէլիլէլ Բիլտանիլէ
 17 լին տիլմընտա մաթթուլար
 18 վէ օնուն մէյտանլարընտա սաի
 19 լանմըլար տիլէճէլլէր : Զիրա
 20 Խարայէլ իլէ Յուդա՝ հէլարըն
 21 տիյարը Խարայէլն Մուգաա
 22 տիլինէ դարը դապաճալմ իլէ
 23 տօլտու իլէ տէլ քէնալ Ըլաճըն
 24 տան շաղլէրլին Բապալնտան
 25 Թէլլ օլունմանը : Բաթիւնուն
 26 իլինտէն դալն, վէ հէքէս ճա
 27 նընը դուրթարըն, օնուն եա
 28 լամաղլըլ իլէ հէլլթ օլմալա
 29 սընըդ : զիրա պո՛ Բապալն
 30 իլիլիլամ վադթը տըր : օնուն
 31 ճէգալընը օնա վէրէճէր : Բաթի
 32 լն Բապալն էլինտէ պիլթիւն
 33 եէրի սէրիտըլտըլըլ արթուն
 34 գատէ հօլտը : օնուն շարապըն
 35 տան Թայիֆէլէր իլտիլէր : օն
 36 տան էսթիւրի Թայիֆէլէր տի
 37 վանէ օլուլար : Բաթիլն ա
 38 փանըղ տիլիլալ դըրլար : օ
 39 նուն իւզէրինէ Ֆիլան էտին
 40 օնուն ետապը իլին պէլէտան
 41 ալն, պէլի Զէմա պուլա : Բա
 42 քիլնա իլամ էթաթ, ամմա չի
 43 փապիւլմալ : օնու պըրաղն,
 44 վէ հէր քէս տիյարըլըլ վա
 45 քալմ : զիրա օնուն գապո

- հեծր կեօրէրէ տէրս, վէ թա
պնիւթըրատէք գաղտը :
10 Բապայ սատողածընդը աւա
ջըդարտը . կէլն, վէ Սինա
Ալաճըմըդ Բապայն ամէկնի
նաղէ Էփէլմէ :
11 Օգըրը փարաւորն, գաղան
լարը Էփիւնիւզէ Թութուն .
զիրա Բապայ Բաբելոնն հաղ
դընա ճոռն պնդմովա գաւա
կէմէք իւն՝ Մաօի փափախհ
լարընն րուհունն ուշանալը
տը . զիրա պու՝ Բապայն ին
թիգամը՝ հէլքէն իշին իւ
12 Թիգամը աղը : Բաթիկնուն հի
սարը իւզէրինէ պալիադ գաւ
ալընն, գարաուուր գաւկէանն,
պէջիւրի տիւն, փուսուլարը
հաղըրայըն . զիրա Բապայ հէմ
նիշէթ Էթաի, հէմ Բաբելո
նուն սաթիւնէրինն հաղգընա
13 սէջլէտիյին իճրա էլլէալ : Էյ
չոդ սուլար եանընտա սաթին օ
լան խաղիւնէրի չօդ՝ սնուն
Էա՛նի թամա՛ընն Էօցիւսիւ կէ
տի :
14 Աղբըրէրին Բապայը քէնալ
տի իւն Էէմին էլլէտիքի հաղ
գան ծնիկ ատէմէր իւն չէքի
կէլէր իւն կիտի տօրոտաճա
ղըմէ վէ իւզէլինէ կիւզգեանը
չէքէքէլէր :
15 Իշէրի գուվիթի իւն Էապիսն
տիւնէալը իւլի իւն ծապիթ Էտէն
օ աուր . վէ Էփէլիւ հէնտի
16 սէսի իւն կէրտի՝ Սէս վէրտիք
տէ՝ կէքըրտէ չօդ սուլարօլուր
վէ Էէրին ուճունան պուհար
լար ջըդարըր . Էաղմուր իշին
չիմէքէր Էաղմուր, վէ թիւզիւա
րը՝ մասն խաղիւնէրիսուն ջը
17 դարըր : Հէր ատէմ պիւմէք թու
սաւունտա հայմանի հէր տէօր
մէճի օլմա փուլթո նաան թէզիւ
օլուր - զիրա մոռն տէօր Էսի
Էալան ալըր, վէ միլարտա ճան
18 Էօդ սուր : Սնար պաթըլ իւն

աւաւարըմըդ իշինտիւր . Էօղմու
մալարը կէմանընտա հէքոք օ
լուլար : Բաթիկուն հիտիւսի 13
պունլար կիտի տէրիւ իւն
հէր չէլի Էաթաանն ալըր, վէ
Էօրայէլ միլարտին ար Վթըրտի
մոռն իմաի Էհուլա Սաթաւիթ
աուր :
19 Ան պէնիմիլիւնիւր մէճէք 20
ալէթի սին Էէս նին իւն թա
յիփէլէր Վըրաւաղըմ, վէ Էն
նին իւն Էէմէք Էթըր պօղաճա
ղըմ . վէ սէնիւզէ ալըր հէմ 21
պինիճիւնի գըրաճաղըմ, հէմ
սէնին իւն ալապայը վէ պիլի
ճիւնի գըրաճաղըմ . վէ Էն 22
նին իւն Էթէյի վէ դարըր Էթ
րաճաղըմ, հէմ սէնին իւն Էթ
րաճաղըմ վէ կէնի գըրաճաղըմ
վէ սէնին իւն Էթիթի հէմ պա
թիլի գըրաճաղըմ . վէ Էն 23
նին իւն ջալանը հէմ սիւրիւսի
նիւ կըրաճաղըմ, վէ սէնիւզէ
չիփէլէր իւն մոռն չիփէլի
գըրաճաղըմ, վէ սէնին իւն վա
լէլէր հէմ միլաւարը՝ գըրա
ճաղըմ : վէ Բաթիկուն հէմ Էթիւ 24
սանիլըր Էթարըմ հէմ սաթիւ
լէրինէ կէօղէլինիլ Էփիւսե
Սիմա էլլէտիքէրի հէմ Էթ
Էթիւլիւն ճէգաւորը վէրէճէ
յիմ տէյօր Բապայ :
25 Իլթէ Էյ ճիւմէ Էէրի պօղան 26
պօղաճա սաղ տէյօր Բապայ
պէն սանա գարըր իմ, վէ Էն
նին իւզէրինէ էլիմ ուղաա
ճաղըմ, վէ Էնի դալալորաան
Էաւալարաճաղըմ, վէ Էնի Էա
մըր աղա տէմտէրէճէլիւմ : վէ 26
սէնտէն Էթօլէ իշին թալը վէ
Էթմէլ իշին քիւրիւ թալը ալ
մալաճալար . զիրա Էպտէն
խարապ օլունաճաղըմ տէյօր
Բապայ :
27 Էրտիւ պալարադ Էթարըրն , 27
Էպիփէլէրաւ պօրտ չալըմ օ
նուն իւզէրինէ թալիփէլէր հա

21 զբազանս, զոման իւզերինէ և ի
 բարաք՝ Միննի վէ Լաքանաս
 մեմէքէթերինն չաղբուն . օ-
 նուն իւզերինէ սէրապըր ընտսս
 28 աթար չքաբուն . Օնուն իւզէ-
 րինէ Թայիֆէր Մասիֆա-
 տիւհալարուն՝ ընտն պէ յէսինի
 վէ հէփ աշաղէթին վէ հիւքիւ-
 մէթինն հէփ տիւրարուն հաղբ-
 29 արունք . Աէ եէր տիթրէյիւ Է-
 լեմ՝ չէքէ . զերս Բաբելոնուն
 հաղբունս զան Բապուն իւլէ-
 թի՝ Բաբելուն տիւրարուն սաքի-
 նի գաղմայարագ վ՛րանէ գամա-
 30 ինուն սապիթ օլմադ . Բաբել-
 անքն գահրիմալար ճէնք Էթ
 մէքուն ֆէրալսթ եթտիւր .
 գալէլերսթ օթուրուր, գալ-
 վէթերի քէիւտի . գարը ար-
 31 կիպի օլուրար . ձնուն մէ-
 քանալունը եագաղար, ընտն
 32 Թըրքալարը գըրըլու : Սոյի՝
 սալինի գարըլուսալմ վէ խա-
 ցէքձի խապերձիյի գարըլա-
 մալս սէ իրտեձէք . Բաբելուն
 փառիւհալուն խապեր էթմէք ի-
 շին քի՝ չէհրիպին պիր ուձուն-
 33 տան ալմաղ . վէ կէշալէր Թու-
 թուրուն, վէ գամըլարը աթէ-
 չէ եագաղար վէ ճէնքձիւր շա-
 34 շըրաղար : Չիրա իւրայէլին
 Ալուհը մաբրէրին Բապըլ
 պէոյլէ տեր . Բաբելուն գըրը
 խաբանն կիպի տեր, ընտն աէօ
 յիւլձէք վալթը տըր . պի-
 րագտան սոնկրա ընտն պիւլին
 ղէմանը կէլձէք :
 35 Բաբելուն փառիւհալը Նարու-
 գըրնոտար պէնի եէաի . պէնի
 Թէլէֆ էթտի . պէնի պօշ գա-
 պա պէնստերի . պէնի աթտեր
 կիպի եոթմաու . նիյմէթերիմ
 ալն գարնըր աղտուրաղ .
 36 պէնի տիւրըր պթաղ . Սոյի ն
 անքինէսի աէյէձէք պիր քի Պա-
 նա վէ վիւճիւսիւսն զան ղալմ

Բաբելոնուն իւզերինէ օլուն .
 վէ Երաւաղէմ Կալմ Բիւրա-
 նիւր պէյաը սալ իւլէ ինն իւզէ
 ինն օլուն աէյէձէք . Օնուն 36
 ինն Բապպպէոյլէ տեր . իշէն
 պէն սէնի սալ վոնըր սիւրէձէ-
 յիմ . վէ սէնին ինթիգամըր
 սալաւալմ . վէ ընտն պէնիգին
 գարա էտիպ ընտն փաշիւրըր
 գալրուսալարմ : Աէ Բաբելուն 37
 երգըլար . աթտերըր մէքանը
 հայրէթ վէ ուլլա ինն սաքի
 եգ օր ճախը օլմադ . ղէն 38
 պրպալար կի ի պիւլմըր պէ-
 յիւլէձէք . արալունն էնիւ-
 լէ ի կիպի պաղբաւալար :
 Օնար շաւաղա գըրըրգաւ ըն 39
 Լորա ղ՛յաֆ Թ Թային էալձէ-
 յիմ . վէ օլարը սէրիսղաւա-
 ճաղմ . Թա քի ղէվգ էտիպ է-
 պէաի ուլլու օլոյսալար վէ ու-
 յամմայար . աէյո Բապպ :
 Օլարը գաղալար կիպի էրէձ 40
 էր իւլէ պէրալար գըլար կիպի
 սալձանէյէ էնիւլէձէյիմ :
 Սիւսի նիձէ ալմաղ . վէ 41
 ճիւլէ եերին շանը Թաթթու-
 սու . Բաբելուն Թայիֆէր ա-
 րաւընսն նիձէ հայրէթ օլ-
 սու : Տէնիգ Բաբելոնուն իք 42
 գէրինէ զգար . ընտն տաղա-
 ւարնըր շօլուրնոտան էթթիւ-
 սիւ : Օնուն չէհրէրի վրանէ 43
 գալագ էեր վէ պէնսպան օլ-
 սու . մարաւա հիշ քիմս սաքին
 օլմաղ վէ մարաւան աթմալու
 կէչիղ պիյար օլաւ : Աէ Բա 44
 բիւնսա՝ Բէլէ եոգըրաւաղմ .
 վէ եոթմաւալունու ընտն աղ-
 զնտան չրգարաւաղմ . վէ Թա
 յիֆէր արթըգ մա իւլմէյէ-
 լէր . Բաբելոնուն հիսար տա-
 ին տիւլէձէք յիւր . Օնուն ի 45
 շինսն չըրն եա՝ գալմըր .
 վէ հէք քա՝ Բապպն իւլմ ու-
 ղաղալընտան ճանըր գալ-
 Թաբըն : Թաքի՝ տիւրաւա ի 46

- 36 Զորիւն ձեք խաղալուսն երբե-
 ք յինիւ կէկէ յիւ գորգմայաւը
 յըզ և զիրն ուրիշերսս խաղալ
 վէ ծնունդն իրաւի երկուս իցա-
 ւեր վէ եկնաւ զուգ կէկէ ի ինչ
 քիւմաւոր հիւքիւմաւոր իւզէ
 իրեն օրոշաւ :
 47 Օրոշն իջին ինթէ կրնէք
 կեկէյոս քի Բաբելոնսն օյմա
 փութալընը եօղւայաճաղմ
 վէ ծնուն ձի մէ ախարը բէղիւ
 օրոշաւ, վէ ծնուն հէփ մաւ
 Թուլալըն ծնուն իջնաւ օրե-
 48 չէճէքէր և վէ կէք ինէ եէր
 հէճ ծնարոս ձիւնէ օրոշ Բա-
 բելոնսն իւզէրին տղըն էաւ
 ձէքէր : զիրա խարապ էաւն
 լէր մաւ փայտաւ ծան իւրինտէն
 49 կէկէճէքէր տէյօր Բաղալ : Բա-
 բելոն Բաղալէին մալթութալըն
 նը տիւշերալիւքիւ կիպի, Բա-
 բելոնաւ ապիւր ձի մէ եէրին
 մալթութալըն տի չէճէքէր :
 50 Եւ քրքուման գութութալմաւ
 ւոր կիւրն, տաւման : ուզաթ
 սան Բաղալը զէք էյէ ին
 վէ Լորուսալմ խաթըրընը
 կէկէն :
 51 Սիթէմ ինթմաիյի Պղոտէն ու-
 Թամաղ, ինթիւմիւքիւ հի-
 ճապ դափաւոր : զիրա Բաղալ
 էվնին Կապտէսէսին եապան :
 52 Ջրար կիրտի : Օրոշն իջին
 ինթէ կրնէր կէկէր տէյօր Բաղալ
 քի ծնուն օյմա փութալընը
 եօղւայաճաղմ, վէ ծնուն հէփ
 ախարընաւ մէքոս հէր ինչ յէ-
 53 ձէք : Բաբելոն կէօրէ չոգսա
 պիլէ, հէմ գալվլ Թիւին եւ-
 ձէլինի սարալ էյէսէ պիլէ,
 ծաւ պէնիմ Թարափընաւ խո-
 րապ էտիւրէր կէկէճէքէր տէ-
 54 յօր Բաղալ Բաբելոնսն Ֆէր
 եաւ : վէ Բիւրոնիւր տիւրն
 տան պէօրի գըրղըն տէսի կէկէ-
 55 յօր : Զիրա Բաղալ Բաբելոնսն
 խաղալ էաւր : վէ ծնուն պէ-

յէք տէրի հէքք էտէր, ինչ
 քի ծնուն աղլալըր լաղաւար
 կիպի շաւմալէս և ծիւն տէսէրն
 կիպիւլիւ վէրն : Զիրա ծնուն 56
 իւզէրին էաւն Բաբելոնսն իւ-
 ձէրին : Խարապ էալմէր կէկէր,
 վէ ծնուն գալթիւքիւ պաւն-
 աւ, եաղալըն գըրըն : զիրա
 Բաղալ Բաբելոնսն Լաւաճը
 աւր, էլընիմթէ ձէլալը վէրն
 վէ ծնուն տէրվլ թէրին վէ տ : 57
 լիւքիւրին պէյէրին վէ գալթիւ-
 լէրին վէ գալթիւքիւրին տէր-
 խաղաւաճաղմ, վէ ծնար է-
 պէս ուղաւ ուղալու ուղան-
 մալաճաղալ տէյօր իմի Բաղալ
 Սարաւմիթ օրոշ փաւորն :
 Լաւքէրէրն Բաղալը պէյէ 58
 տէր : Բաբելոնսն լիւքիւրաւ-
 րը պիլ ինթիւք երընաճաղալ
 վէ ծնուն էիւճ : գալթալըն ա-
 թէնէ եաղընաճալ : վէ գալթիւ-
 լէր պօրոնա էմք չէքէքէրէ
 հէմ խաթիւթէր աթէն ինչն եօ-
 րուաճաղալ :
 Երեմիա փէ յլամպէրն Մա : 59
 ախաւ լաւ Երեմիւն օրոշ Սա-
 րաիայա : օրոշ Յրաւա փաւրն
 շալը Սեդէկիա Թարափընաւ
 ծնուն փաւրնալընըն տէօր
 ախնձիւ կըլնաւ Բաբելոնա
 վարաղընաւ էմի էթաիյն տէօր
 ախր : Յարաիա ինէ իչ աղա-
 ւալըն տէրվլ իմի : Իմի է- 60
 թէմիա Բաբելոնսն իւզէրին
 կէկէճէք հէփ պէլընը Բաբելոն
 ինչն եաղընաւ հէփ պու տէօր-
 լէրն պիլ քիթապա եաղալ :
 վէ Երեմիա Սարաիայա տէսի 61
 քի Բաբելոնա վարաղընաւ
 պաղաւն քի ձիւմէ պու տէօր-
 լէրն օրոշալըն : վէ տէյէսն 62
 քի Լաւ Բաղալ ուն պու մահալ
 չաղընա տէսին քի ծնուն ա-
 տէմաւն հայլանա վարընաւ ա-
 թին ուղն գաղմայարալ պօղա-
 ճաղալ և չէյէ քի էպէսի վէ-

63 Բանէլէր օլա : Վէ վաղ իւրտքի՝
 պաւ քիթապը օգուստը թէ
 մամ է թմալին կիպի՝ օնուն իգ՝
 64 գերինէ պիր թաշ պաղլըյըպ գ
 նու Եփրատըն իշինէ Գթատըն՝
 Վէ ալէէմին քի Բաբելոն պէջ
 լէ պաթաճադ , Վէ պի իմ օնուն
 իւգերինէ կ թիրէ ճէյիմ պէլա
 նին ալ պէպինտէն դալգալա
 ճադ , Վէ օնուր եօրուլաճադ
 լար :

Երեմիայըն սեօղէրի պուրա
 յատէք տիլ :

ՊԱՊ ԾԻ

1 Ագեկիս փատիշահ օլուսգ
 2 Թա՝ իշի մի պիր եաշիմ աա իսի ,
 Վէ Երուսաղէմաէ օնպիր երը
 փատիշահ լադ սիւսիւ , Վէ ա
 նասընըն աալ 1 Երուսաղէմ Երե
 2 Միսնը գըղը : Միսալ իսի : Վէ
 3 Յովակիմի ճիւմէն է թալիլինէ
 կէօրէ Բապղըն նաղարընաա եա
 3 Բաւաղըգ էյէսի : 2 Իրա
 4 Երզնաղէմ իլէ 3 Դուգանըն իւ
 ղէքինտէ օլուն Բապղըն դադա
 պինտան է թմիրիւ վազի՝ օլուս
 քի՝ օնարը քէ՝ աի հուգըրուն
 տան աէֆ՝ է թմէք իշին՝ Սեգե
 կիա Բաբելոն փատիշահընա ա՝
 որ օլուս :

4 Վէ վազի՝ օլուս քի՝ օնուն
 5 Գիպիշահ լուլընըն սօգսղոնճու
 երընաա օնունճու ալաա ալըն
 օնունճու կիւինտէ Բաբելոն
 փատիշահ Դաբուգոդոնմոր
 քէնտիսի ճիւմէն ա՝ պէրի իլէ
 6 Երուսաղէմին իւգերինէ կէլալի ,
 Վէ օնուն դարըլաընաա օրսու
 գուրաա , Վէ օնուն փաղէկինէ
 7 Էկիլէ վրէ մէ թմիրիւր եալիսը :
 8 Վէ շէհր՝ Սեգեկիս փատիշա
 հըն թա՝ օնպիրին ճիւ երընաա
 9 Դուգանըն քէսի գալը : Վէ սեօթ
 տին ճիւպալաա ալըն տօղաղուն
 տա՝ շէհրաէ գըլըլըգ շէտիս օլ

աա : Վէ տիյարըն գալմընըն
 էքմէյի եալ իսի : Վէ շէհր պօ
 ղալըսու , Վէ ճիւմէն ճէկէ ճիւր
 դալըրընաա Վէ շէհրաէն կէճէ
 իլէ փատիշահ պաղէթինին եա
 նըկաա օլան իլէ հիսալըն ալա
 սընասքի գս փունտն եօրունտան
 ճըյալըլար : Վէ Քիլաալ իլէր շէհ
 րի գուլաթմըլար իլէն , օնար
 սանրա եօրունա կ թալիլէր : Վէ
 Գիլատինէրին ա՝ պէրի փատի
 շահըն ալաընաա գօլալըլալ Սե
 գեկիւյա Ելիքով աաշալաըն
 տա ել թմիրիւր : Վէ ճիւմէն
 ա՝ պէրի եանընտան տաղըլար :
 Իմաի փատիշահ թուլալ օ
 նու Եմաթ Սիլարընաա Ռեբըլ
 յա Բաբելոն փատիշահընա լա
 դալըլար : Վէ օ՝ օնուն իւգէ
 րէքէհիլէմ էյէսի : Վէ Բա
 10 բիլուն փատիշահ Սեգեկիանըն
 օղըլարըն օնուն կէօղէրի եօ
 նիւմաէ պօղաղաալ : Յուգանըն
 հէփ սէրվէրէրին տալի Ռե
 ղասաա պօղաղաալ : Վէ Սեգե
 11 կիանըն կէօղէրի լէօրէթաի
 Վէ օնու ղիւճիլըլ իլէ պաղա
 յալ՝ Բաբելոն փատիշահըն օնու
 Բաբելոնա կէօթմիրա : Վէ օ
 նգէ թա՝ Եօլիմիւ կիւինտէտէք
 հապիսանտէ տաղաալ :

Վէ Բաբելոն փատիշահ Դա
 12 բուգոդոնմոր փատիշահըն օն
 տաղու ղուճու երընըն պէլինճի
 ալընաա ալըն օնունճու կիւին
 տէ Բաբելոն փատիշահընըն հու
 ղուրունաա ստըրան աճաալար
 պալը Դաբուգոդոնմոր Երուսա
 ղէմէ կիրտի : Վէ Բապղըն էկի
 13 նի հէմ փատիշահըն էվին եադ
 սը հէմ Երուսաղէմին հէփ էվէ
 րին Վէ պէրիլէ էվէրին ճիւմէն
 սինի ալմէլէ եաղաղալ Վէ ա՝
 14 սնալար պալը իլէ օրուն Քիլաա
 նիլէյին ճիւմէն ա՝ պէրի Երու
 սաղէմին պիւլմին հիսարըն
 15 Էկիլէ վրէ երգիւրըն : Վէ գալ

մին ֆուգարասնոտան վէ չէհր-
սէ դաւան զնալմին պապիւնի
ԳԶԺ Բաբելոն փնտրեալն առա-
չէն գաղղղալորը վէ գալապա-
լորն պապիւնի տ'առաւոր պա-
շը Նաբուգադոբան կէօշի բաւա-
16 վէ առաւոր պաշը Նաբուգադ-
բան՝ տկարուն ֆուգարասնո-
տան պաղճըլար վէ չիժճիւնը
պրադար :

17 վէ Բապպն էվնոտ օլան
պաղը տիրէքէրի վէ տիպիւ-
լէրի հէմ Բապպն էվնոտ օ-
լան պաղը տիպիւլ՝ Բիտա-
նիւր փարէլէալէր, վէ անա-
րըն ճիւմէ պաղըրըն Բաբել-
18 լոնա կէօթիւրալէր : վէ գա-
ղանարը հէմ քիւրէքէրի վէ
մամ մագաւորըն վէ լէյնէ-
րի վէ քեասէլէրի վէ օլ խրդի-
թէ գուռանարըլարը ճիւմէ պա-
ղըր գապարը ալըրը : վէ
թաւարը հէմ աթէշ գապարը
վէ լէյնէլէրի վէ գաղանարը վէ
շամ'առնարը վէ քեասէլէրի վէ
գաթսէլէրի՝ ալթուռան օլուռն
կիւմիւռտն օլուռն՝ ա'առաւոր
20 պաղը ալըր : Սաղոմոն փաթի-
շահն Բապպ էվնիւն եաթի-
տըղը իլի տիրէքէր՝ ալըր տէ-
նիդ՝ տիպիւլէր եւյինէ օլան օն
կիւ պաղըր հօքիւլ՝ պու ալթ-
լէրի պաղըրը ճիւմէսի թար-
21 թըյա կէլմէլ խաի : վէ տի-
րէքէր՝ հէր ալիւր օն սէքիւլ ար-
ըն եւրսէք խաի, վէ եթրա-
ֆընը օն իլի արըն թէշ դուշա-
ալը խաի քի՝ օնուռ գալընըղը
տէթթ փարմաթ՝ իլի սոշ ինի :

22 վէ օնուռ թէփէթիւնէ պաղըր
պաղըղը վար խաի, վէ հէր ալիւ
պաղըղըն սոյուռ պէշ արըն խաի-
վէ պաղըղըն իւղըրինտէ չէփշէվ-
րէ՝ հէփիւսի պաղըրտան օլարագ
չէպէք իլի վէ Նարըր վար խաի
օսիւր տիրէք տաթի՝ Նարըր իլի
23 պաղըրը ֆիւթի խաի : վէ Նար-

ըր հէր եանտան տօղան ալթը
օլուպ չէպէք ինի իւղըրինտէ չէպէ
չէվնէ ճիւմէ Նարըր իլի լաի :
վէ ա'առաւոր պաղը պաղընա 24
հիւ Սարաիալը վէ իլի ճիւմէ քե-
սիւ Սոթիւնիալը վէ իւշ գաթու-
պէք լէլէրի սղար : հէմ չէհր 25
տէն՝ ճէնքճիլէրին իւղըրինտէ
սէրտար օլան պիւր խաւամ'ալըր,
հէմ չէհրտէ պուլընտն փաթի-
շահն մուսահիւլէրինտէ ետի-
քիւմէ՝ վէ տկարըն գաղղընը
ա'աթէրլիյէ թաճիւր լաւն ա'ա-
քէրին պաշ քեասթի վիլի՝ վէ
չէհրին իլինտէ պուլընտն տի-
յարըն գաղղընտան ալթմըշ քի-
շի . իմաի ա'առաւոր պաղը Նա- 26
բուգադոբան սղարըրը սղալ՝ Բա-
բելոն փաթիւշահն Ռեբըղյա-
կէօթիւրալէր : վէ Բաբելոն փա- 27
տիւշահ օնարը Եմաթ տիյա-
րընտա Ռեբըլաաա վուրուպ էօլ-
տիւրտիւ . վէ Յուգա քէնտի
տիյարընտան եսիւր կէօթիւրիւ-
տիւ :
Նաբուգոդոնոսորուն էսիւր 28
կէօթիւրալէլէ խաղ պուտուր՝
եէտինճի ելըտա՝ իւշպին իլիւրի
իւշ Եհհուաի խաի . Նաբուգո- 29
դոնոսորուն օն սէքիլինճի ելը-
լընտա՝ Երուսաղէմուն սէքիւլ
եիւլ օթուլ իլի ճան . Նա- 30
բուգոդոնոսորուն իլիւրի իւշահ-
ճիւ ելընտա՝ ա'առաւոր պաղը
Նաբուգադոբան Եհհուաիլէրտէն
եէտի եիւլ զըրը պէշ ճան է-
սիւր կէօթիւրալէլ . ճիւմէսի
տէթթ պին ալթըր եիւլ ճան խաի :
վէ վաղի՝ օլուռ քի Յուգա 31
փաթիւշահ Յուգալինէն եսիւրլի-
նին օթուլ եէտինճի ելընտա
օն իլիւնճի սոյուռ պըն իլիւրի
պէշինճի կիւմիւնտի՝ Բաբելոն
փաթիւշահ Ելմարալպը՝ վա-
տիւշահ օլուռն ելըտա Յուգա
փաթիւշահ Յուգալինին պաղըրը
գաղըրալը, վէ օնուռ զընտան

32 Ժամանակը անցավ, և զի անուն իմ
իսկապար անշնչելով, զի անուն
Թախթիվան Քաղաքումս սկիզբ
սինեմ օրսն փառաբանարար
Թախթիվանուն իսմիման գոտաւ ։

33 Ինչ զնոստապիւն է՝ Իսկապարը
անշնչելով իրտի, զի է՛մ իմ փառաբան
ճիւղան ինչն իրտիս՝ տալիս օ.

նան հաղթարանաւ էքմէք եւր.
 թա՛: Դէ օրսն թ ա՛յիկի՛ տա. 34
 յիմ թա՛յին խախ օ մա՛ թա
 էօրիմ խախն կիմ խախէք՛ թա
 լիւնիւն խիւլէ կիւնէրիսն
 կիւն պէ կիւն թա՛յին մա Բա-
 բիւն փառիւ հաղթն թաղաքն
 տաւ պէր իր խախ :

[Faint bleed-through from the reverse side]

ᑲ ᑭᑲ ᑲ ᑲ

1966 6 FEB 1963

449 12

1 Խալը չգտնուի չհանդիպեց
 2 չհանդիպեց չհանդիպեց
 3 չհանդիպեց չհանդիպեց
 4 չհանդիպեց չհանդիպեց

Օճուն խասիմէրէի սերմերէր զ-
առ, տըշէնէր ի պերխարսար
ջուռ, զիսա Բապպ ծնու դա-
սահաթ լալ ըննէ չօգրըղունտան
հօթիւրէի սերմն աւարու . օ-
նուն մաստաւարը ախշմէն հօ-
նիւնէն էտր իյէ կիթաւէր : Վէ
Սիան գըղձտանի հէփ զինէն
կիթաի . սնուն ալ յէրէր օթըղ
պտըղմայուն կէյերէր կիպի զ-
առ, վէ գօզտալաշուն էնիննձէ
գըւվէթալ ի կիտերէր : Երու-
սալէմ քէնաի տերտինն վէ մե-
շապաթըն կիտերէրինի գա-
տիմ կիւնէրաւէր ճիւմէն ծնուն
ջւան արղնլու շէյէրի խաթ-
րնա կէթիքաի, զէ գնման քի
խալըը տիւշմէն էլինէ տիւշիւպ
էարմաթ ճըըը Էօղ խաի . խա-
նիլէր սնու կէտաիւրէր, սնուն
պէշաբարնը զէվընտիւրէր : Ե-
րուսալէմ փէք պէյրէք կիւ-
նաճ իւլէրի, սնաւան հօթիւրիւ
մարտարուպըր . սնա հէփ ի զ-
ղէթ էտնէրն . սնու խօր կէ-
րուրէր, չիւն քի սնուն չքի-

լազընը կէօրտիւէր . օ տա-
խի ա՛հ չէքիպ կերիյէ տօն-
9 տիւ : Օնուն նախաքիյի էթէք-
լէրինտէ տիւր . սօնունու խաթ-
ըննա կէթիրիւտի , վէ ա՛հայրպ
թարղ իլէ աղաղանտը . զնա
թէսէլի վերէն եօգ տուր . եա՛
րապպ տերտիմէ պադ , զիրա
տիւշմէն քէնտիւնի պէօյիւթտիւ :
10 Օնուն հէփ արգուլու շէյլէրինէ
տիւշմէն էլինի սալտը . զիրա օ-
նուն Մագտոսէսինէ՛ սէնին ճէ-
մաթթրնա կիրէտիւնէր տէյիւ-
էմր էթտիյին թայիֆէլէրին
11 կիրտիքլէրինի կէօրտիւ : Օնուն
հէփ խաղը էքմէք արամադ ,
տան ահ չէքաղ . ճանը գալի-
լէթմէք իշին՝ արգուլու շէյ-
լէրինի թամամ պէտէլ վէր .
տիւէր . պադ եա՛րապպ , վէ
նաղա դըլ , զիրա թահգիր օւ-
12 տում : Գայտընը տէյիլ՝ մի՛
էյ ճիւմէն եօլտան կէհէնէր ,
նաղար էտիպ պադըն . րապպըն
քէնտի խըշմու զաղապը կիւ-
նինտէ սալտըլը՝ շըլ չէքտիյիմ
տէրտիմ կիպի տէրա վա՛ր մը :
13 Եագարտան քէմիքլէրիմէ աթէշ
կէօնտէրտի , քի ծնարա իշէտի .
սյադարընա աղ եայտը , պէնի
կերիյէ տէօնտէրտի . պէնի վի-
րան՝ պլթիւնի կիւն միւքտ-
14 տիւր գօտու : Գապահաթլարը-
մըն պոյունտրուլու՝ ծնուն էլի
իլէ պաղանտը . ծնար սարը-
լըպ՝ պօյնուումն իւզէրինէ չըգ-
ալար , գուվլէթիմի եըգտը .
իֆէնտիմ պէնի գաղամաղա գա-
տիւր օլմաղըմ՝ էլէրէ վէրտի :
15 Պէնիմ իշիմտէ՛ իֆէնտիմ հէփ
գուվլէթիլէրիմի թարլատը . պէ-
նիմ իւզէրիմէ՛ կէնճէրիմի գըր .
մաղա պէօլուք չաղըրտը . ի-
ֆէնտիմ՝ պաքիրէ Յուգա դըղը
16 նը ճէնտէրէտէ պաատը : Պուն-
լար իշին ալարըմ , կէօղէրիմ
տէն կէօղիւմին սուլարը կէնէր ,

զիրա ճանըմը գալիլէտէն թէ-
սէլլիճի պէնտէն իրադ օլտու .
օլտուլարմ հէլաք օլտու , զիրա
տիւշմէն զալպ օլտու : Սիօն 17
էլլէրինի ուղաթտը , ծնա թէ-
սէլլի վերէն եօգ տուր . րապպ
Յալիդ իշին էմր էյլէտի քի՛ օ-
նուն տիւշմէնէրի էթրաֆընտա
օլալար . Երուսաղէմ՝ ծնարըն
արամնտա մուրտար սայլըրը :
րապպ սատըգ տըր , զիրա ծնուն 18
էմրինէ ա՛սը օլտում . հալա էյ
ճիւմէն գալլէր՝ տինիլէյին , վէ
տէրտիլէ պադըն . պաքիրէլէ-
րիմ վէ խիթէրիմ էսիւրլիյէ
կիթտիլէր : Ահպա պարտըմ չա 19
ղըրտըմ , ծնար պէնի ալտաթ-
տըլար . քէտիլէրիմ վէ իւ-
թիլարըլարմ՝ ճանարընը գալի-
լէթմէք իշին քէնտիլէրինէ եէ-
յէճէք արարըլար իքէն՝ շէհրան
ճան թէսիմ էթտիլէր : Նա 20
գար դըլ եա՛րապպ , զիրա սը-
ղըրտըմ . պաղըմ՝ ալթիւթ
օլտու , տէրունիմտէ եիւրէյիմ
իզթիրապ չէքտի , զիրա զալթ
ա՛սը օլտում . տէլարտան գը-
լըճմահրումէտէր , իէրուտէն
հէման էօլում վար : Ա՛հ չէք 21
տիլիյի իշիթտիլէր , պանա թէ-
սէլլի վերէն եօգ տուր . ճիւմէն
տիւշմէնէրիմ պէլտը իշտիպ
սէվլէտիլէր , ջին քի պանուս մէն
էյլէտին . չաղըրտըն կիւնիւ
կէթիրէճէքտին , վէ ծնար պէ-
նիմ կիլի օլաճադ : Օնարըն 22
հէփ քէօթիլիլէյիւ սէնին հու-
ղուրունա վարտըն , վէ ծնարա՛
պանա ճիւմէն գապահաթլարմ
իշին էյլէտիլին կիպի էյլէ . զը-
րա աշլարմ չօգ՝ վէ եիւրէյիմ
միւքէտտէր տիւր :

ՊԱՊ Բ

Իֆէնտիմ զաղապընտա Սի-
օն դըղըն նի՛ճէ գարանըդ իլէ
87

էօրթաւն , Իսրայէլն ի թիւի .
 խարըն կէօթաւն եէրէ աթար ,
 վէ զաղապընն կիւնիւնտէ քէն .
 տի պայգլարընն պասամաղընը
 2 խաթըրնա կէթիրմէտի : Էփէն
 տիւմ՝ Յակոբւան ճիւմէ մէքեան .
 արընը հսիրկէմէյիպ եութաու .
 զաղապընտա Յուգա գրդընն
 հիսարլարընը եքգտը , եէրէ
 տիւնլուրիւ . մէմէքէթի վէ օ .
 նուն պէյլէրիկն նափաքէտի :
 3 Խըշմ ու զաղապ իլէ Իսրայէլն
 պիւթիւն պույնուզւնու գըրտը ,
 սաղ էլնի տիւշմէն էիւզիւնտէն
 կէրի տէնտէրաի , վէ Յակոբ .
 տա ալէվլէ աթէշ կիպի թու .
 4 Թուշուպ էթրաֆը եէտի : Եա
 յընը տիւշէն կիպի կէրտի , սաղ
 էլի իլէ խաւիմ կիպի տիքիւտի ,
 վէ կէօղէ հէր մագպուշ օլանը
 գաթիւ էյէտի . զաղապընը՝ Սի
 5 օն գըղընըն չատըրընա աթէշ կի .
 պի տէքթուի : Էփէնտիւմ տիւշ
 մէն կիպի օլուպ՝ Իսրայէլի եութ
 6 արու , ճիւմէ սէրայլէրիկն եութ
 տու . օնուն հիսարլարընը պօղ
 տու . վէ Յուգա գըղընտա եա
 սը վէ գասաւէթի չօղալթտը :
 7 Եէքեանընը պապէ գաւպէի
 կիպի զօր իլէ երգտը , քէնտի
 Ճէմաաթ եէրիկն պաղտու .
 Բապպ Սիօնտ պայրամը վէ
 շաբաթը ունուծտուրտու , վէ
 խըշմընն շիտտէթիւտէ փատի .
 շաւը վէ քեահնիկ թահգիւր էյ .
 8 լէտի : Էփէնտիւմ քէնտի մէզպա .
 հընտան իքրաճ էթտի , Մադ
 տէսէսիւտէն պըդտը . օնուն
 սէրայլէրիկն տիվարլէրիկն տիւշ
 մէն էլէնէ թէսլւմէթտի . Բապպ
 էլլնտէ պայրամ՝ էլիւնիւ կիպի
 9 սէտա վէրտիլէր : Բապպ Սիօն
 գըղընըն հիսարընը պօղմաղանի
 յէթ էթտի . չըրփլըն չէքտի ,
 հէլըն էթմէքտէն էլլնի կէրի
 չէվիւրմէտի . վէ թապէայա հէմ
 հիսարա եաու չէքթիւրտի , օնլար

պիրլքտէ զապուշւանտը : Օ . 9
 նուն գափուլարը եէրէ պաթտը .
 ար , Թըրգաղարընը խարապ
 էաիպ գըրտը . օնուն փատիլա
 հը վէ սէրվէրլէրի թայիֆէլէր .
 տէ տիւր , չէրիւթ եօգտուր ,
 փէյլամպէրլէրի տառի Բապպ .
 տան իլամ պուլմաղար : Սի . 10
 օն գըղընըն իսթիլարարը եէր
 իսթիւնտէ օթուրուպ սիւթիւթ
 էտէրլէր , պաշարը իւզէրիկն
 Թօփրագ գօտուլար , չուլար
 գուշանտըլար . Երուսաղէմի
 պաթիլէրի պաշարընը եէրէ
 էնտիլտիլէր : Գափլւմ գըղը . 11
 նըն գըրըմաղ իլէնէ՝ կէօղ եաշ
 լէրիտէն կէօղլւմ արգիւտու ,
 պաղըրմ ալթ իսթ օրտու , ճիւ
 յէրիւմ եէրէ տէքիւլաիւ . լիւն
 քի մա՛սում վէ մէէ մէն չէհ .
 րիւն մէ յաանլարընտ պալըլա
 12 րար : Ըէհրիւ մէ յաանլարընտ
 եարալը կիպի պալըլուգլարըն
 տա , անալարընն դուճարընտ
 ճանլարընը թէսլւմ էթտիլէ
 րիւտէ , անալարընա տէտիլէր
 քի՝ Պաղտայ վէ շարապ հա՛օի :
 Սանա նէյի՝ չէհտէթ կէթիլէ . 13
 յիւմ , սանա նէյի՝ թէմիւլ կէ
 Թիթէյիւմ՝ եա՛ Երուսաղէմ գը
 ղը . սանա թէսէլլի վէրմէք ի
 չիւն սէնի նէյի՝ պէրապէր թու
 Թայլւմ՝ էյ՝ պաթիլէ Սիօն գըղը .
 ղիւա սէնիւ գըրղընն տէնիլ գա
 տար պէօիլէ տիւր , սանա քի՛մ
 չիֆա վէրէճէք : Փէյլամպէրլէ . 14
 րիւն սէնիւ իլէն պօշ վէ պի՛նու
 տէ վահի կէօրտիւլէր , վէ սաւա՛
 պիւսամուսլուղուսալ պէ յան էթ
 մէտիլէր քի՛՝ էսիրլէ ինի կէրի
 տէնտէրէլէր . իլւա սէնիւ իլէն
 պօշ իլամպէր վէ սափտըրաճագ
 չէյիւր կէօրտիւլէր : Եօլտան 15
 հէի կէէնէր սէնիւ իլէն էլէր
 չափտըլար , Երուգ չալուրար ,
 վէ Երուսաղէմ գըղընըն հագ .
 գընա պաշարընը սաղալարագ

ձէմալին քէմալն՝ ձլւմէ եէ-
 րին սրբերն տէտրբերն շէհր
 16 պո՞ւ մի ԳԵԻԷԷՐ : Սէնին հէվ
 տիւշմէնէրին սէնին իւղէրնէ
 աղղարնը աջալար , ըսլդ չա-
 րայ՝ սըլ գըճըրտաթտըլար ,
 Ընա եութտուգ , պէքէտկն-
 միւղ կիւն հէման պու սուր ,
 պուլտուգ , կէօրտիւք տէտիւք :
 17 Բապպ գաստ էթտիլին իճրա
 էյլէտն , գաստմ կիւնէրտէն էմր
 էթտիլն սէօղլանիւ թէճմլ էթ-
 տի , երգալ , վէ էսրիկէմէտի ,
 վէ սէնին իւղէրնէ տիւշմէնի
 սէվնտիտի , սէնին խաամինին
 18 պոյնուգուու եիւճէլթտի : Ըն-
 արըն եիւրէյի էթէնտիմէ ֆեր-
 ետա էյլէտն , էյ Սիօն գըզը-
 նըն հիսարը՝ կիւնտիւզ վէ կէ-
 ճէ կէօղէալէրն սէլ կիպիէնտին՝
 քէնտիմէ րաճաթ վէրմէ , կէօ-
 ղլանիւն պէպէյի տիւնէնմէտին :
 19 Գալլ , կէճէտէ էվլէթի նէվ
 պէթէրտէ ֆերետա էյլէ , է-
 ֆէնտիմին եիւղիւ հուգուրուն-
 տա եիւրէյինն սու կիպի տէք :
 Զիւմլէ սօղազարըն պաղնտա
 աճըգտան պալըլան մա՛սուլա-
 րընըն ճանը իչլան՝ ընա էլլէրինի
 20 դալտըր : Պագ եո՛ւ Բապպ , վէ
 նալար գըլ , քիմէ՛ պէյլէ քէ-
 տեր էյլէտին . գարըլար քէն-
 տի մէյվէլէրինն դուճագլատաղ-
 արը մա՛սուլարընը եէսինէր
 մի , քեաճին վէ փէյլամպեր
 էֆէնտիմին Մադտէսէտինտէ
 21 գաթլ օլունտո՛ւնմու : Կէնճ
 իլէ իլիթիար սօղագլարտա եէր-
 տէ եաթտըլար , պաքիլէլէրիմ
 վէ իլիթէրիմ գըլըճտան տիւշ-
 տիւէր . զաղապընըն կիւնիւն
 տէ դաթլ էթտին , պօլսզլա-
 22 տըն , էսրիկէմէտին : Էթրաֆ-
 տան գօրգուլարըն պալրամ կիւ-
 նիւ կիպի չաղըրտըն , վէ Բապ-
 պըն զաղապը կիւնիւնտէ գուր-
 թուլմուշ եա պագի գալմըլ օլ

մասը . դուճագլատաղլարըն
 վէ պէյլէթտիւքէրիմ տիւշմէ-
 նիմ տիւքէթտի :

ՊԱՊ Գ

() նուն զաղապընըն տէյնէ .
 1 յի իլէ տէրտ կէօրէն աաէմ պէն
 իմ : Պէնի կէօթիւրիւպ՝ այտըն .
 2 լըգտա տէյլէլլա գարանլըգտա
 կէզլիլտի : Հէման պանա գալ-
 3 չը տէօնտիւ , պիւթիւն կիւն է-
 լինի պան չէվլիտի : Էթիմի վէ
 4 տերիմի իլիլթտա , քէմիլէրի-
 մի գըրտը : Իւղէրիմէ պինա
 5 գուրտու , հէմ էօտ վէ զաճէթ
 գուշաթտը : Պէնի գասիմտէն
 6 էօլմիւշէր կիւպի գարանլըգալ-
 տա օթուրթտու : Էթրաֆըմա
 7 չիթ չէքտի , վէ չըգամամ . ղէն
 8 ճիլլէրիմի աղըրլաթտը : Գիւր
 ետա վէ ֆիլան էթտիլմտէ պի-
 9 լէ՛ նիլաղըմը մէքս էթտի : Եօլ
 արըմըն էօնուլմուշ թալար իլէ
 գուշաթտը . թարիլէրիմի էյ-
 10 րիլթտի : Պանա փուսուտաթի
 այլ՝ կիլլէ եէլլէրտէի ալսլան
 11 օլտու : Եօլարըմըն չէվիտի , վէ
 պէնի փարէլտի . պէնի վիտան
 գօտու : Եայընը կէրտի , վէ
 12 պէնի օգունիւնկէաճ կիպի տիւք-
 տի : Թիլքէլինն օղարընը պէօլ
 13 րէքէրիմէ սափլատը : Ճիւմլէ
 14 դափըմա կիւմլէ մաւտէտիւր
 թիւն կիւն ընարըն թիւրքիւսիւ
 15 օլտում : Պէնի աճըգլար իլէ
 սօյուրտու , պէնի աֆանէթին
 իլէ սէրիօշլաթտը : Վէ տիլլէ
 16 րիմ ուֆագ չաղըլար իլէ գըր-
 տը , պէնի քիւլ իլէ էօրթտիւ :
 Վէ ճանըմըն սէլաթթտէն իրադ
 17 էթտին , էյլիլ իւնուլթտում :
 Վէ տէտիմ . քի՛ իթիմաւում վէ
 18 իւմիտիմ Բապպտան ղայ՝ օլտու :
 19 Տէրտիմի վէ մէշագաթթմըն՝ աֆ
 սէնթիլի վէ էօտիւ խաթընա
 կէթիլ : Ճանըմ՝ ընալըն հէր 20

վէճհ իւն զէքը էտէր , վէ պէն .
 21 տէ չէօքէր : Պուռնու խաթըր .
 առ կէթիբիրիւմ , ծնտան էօթիւ .
 22 Երև իւմիտ էտէրիւմ : Բապպըն
 ի նայէթէրինտէն սիր քի' տիւ .
 քէնմտիք , զիրա ծնուն մէրհա .
 23 մէթի դախլ օլմատը : Հէր սա .
 պահ թաղէլէնիրէր . սէնին հա .
 24 գիգաթըն ա'ղիւմ տիր : Ճանրմ
 տէտի քի' Բապպ պէնիւմ հիւ .
 սէմ տիր . ծնուն իւնն ծա իւ .
 25 միտ էտէրիւմ : Բապպ ծնա կիւլէ .
 նէնէրէ' ծնու արայան ճանա
 26 էյի տիր : Բապպըն խէլատնա
 հէմ կիւլէնմէք հէմ սիւքիւթ
 27 իւն պէքէմէք' էյի տիր : Ատէ .
 մէ' կէնճիլիստէ պոյունտու .
 28 Բուգ էիւքէլնմէք էյի տիր : Ատ
 լընը օթուրուր , վէ թընմաղ .
 զիրա Ալաճ օնաւ իւգէրինէ երւք .
 29 լէմիւ տիր : Պէքի իւմիտ վար
 տէյիւ' աղլընը թէփարազ գօր :
 30 Եամ աղլըն ծնու վուրանա վէրիւր ,
 31 հագարէթ իւն տօյար : Ամմա
 Իֆէնտիւմ' էպէտէն րէտտ էթ .
 32 մէգ . Զիրա էյեր տէրտ վէրիւր
 իտէ , ի'նայէթիլին չօգլուղունա
 կէօրէ մէրհամէթ տէ էտէր :
 33 Զիրա տէրտի կէօնիւ իւն վէր .
 մէղ , վէ ինսան օղլունու դա .
 34 սալէթլէնտիրմէգ : Երէին ճիւմ
 լէ մահպուտարընը ալաղարը .
 35 Նրն ալթընտա կղմէյի , թա .
 ա'լանըն հուղուրունտա քիլէնին
 հագգընը խիլաֆ չքարմայը ,
 36 պիր քիմնէյի տալաուրնտա
 հագգընը չքարմայը Իֆէնտիւմ
 37 լայըգ կէօրմէգ : Իֆէնտիւմ էսր
 էթմէտիքճէ' շու սէյլէյիպ սէօ .
 պիւ վուրո' պուլան քի'մ վար :
 38 Քաա'լանըն աղլընտոն քէմիք
 39 վէ էյլլք չքգմա'ղ մը : Եաշա .
 յան տաճմ' ինսան քէնտի կիւ .
 նաշարընըն ճէպաւնա'տէ էօթիւ .
 40 Երև նէ' շիքէայէթ էտէր : Եօլ
 արընընըն թէֆթիւ վէ թէֆէհ .
 հիւս էտէլիւմ , վէ Բապպպ տէօ .

նէլիւմ : Եիւրէքէրիմիղի կլէրի . 41
 միղ իւն կէօքտէ օլան Ալահա
 գալարալըմ : Պիլ գապահաթ 42
 էտիպ ա'սր օլուոգ' սէն ա'ֆիլ
 էթմէտին : Ղազապ իւն էօր . 43
 թիւնտին , վէ պիղի դօլալա .
 տն . գաթլ էթտին , էսր .
 կէմէտին : Գէնտինի պուլութ 44
 իւն էօրթտին քի' նիլաղէն
 կէնէմէյէ : Գալմարըն արատն . 45
 տա պիղի սիւպրիւնթիւ վէ իքրա .
 հիլէթ գօտուն : Հէֆ տիւնմէն . 46
 էրիմիղ պիլէ գարըն աղլարընը
 աշտըլար : Պիլէ գօրգու վէ չու . 47
 գուր' պօղղունըն վէ գըրղըն
 կէտի : Գալմիւմ գըղընըն գըր . 48
 ղընը իւնն կէօղլէրիմտէն սու
 սէլէրի էնէր : Տինմէյերէք կէօ . 49
 զիւմ աղըպ րահաթ պուլմաղ ,
 թա Բապպ կէօքէրտէն նաղար 50
 գըլպ պապընճայատէք : Հէհ . 51
 րիմին ճիւմէ գըղարըն իւնն կէօ .
 ղիւմ ճանրմա աղըն վէրիւր : Պիւ . 52
 լա սէպէպ պանա տիւնմէն օլան .
 լար պէնի սէրէն գուլու կիպի
 հէր վէճհ իւն ալալարար : Ի'օմ . 53
 րիւմիւ չուգուրտա հէլաք էթտի .
 էր , վէ պանա թաշ ալտըլար :
 Պաշմա'տն էօգարըն սուլար ճէօն . 54
 տիւ . Պէն քէսիլլիւմ տէտիւմ :
 Ին աղադ չուգուրտան սէնին 55
 իսմինէ նիտա էյլէտիւմ' եա'
 Բապպ : Սէօթի իւնթտին . ա . 56
 հըմա' Ֆրէնտարմա գուլաղա .
 րընը կիլէմէ : Սանա նիտա էթ . 57
 տիլիւմ կիւնտէ եագլալուն .
 Գօրգմա տէտին : Ճանրմըն տա' 58
 վատընը սիւրտիւն' եա' Իֆէն .
 տիւմ , է'օմիւմիւ Ֆիտիլէ իւն
 խէլաո էյլէտին : Եա' Բապպ' 59
 պանա օլան դատրի կէօրտին ,
 հագգընըն հագգ էյլէ : Օնլ . 60
 րն հէֆ ինթիգամընը' ճիւմէ
 պանա օլան նիլէթէրինի կէօր .
 տին : Օնլարըն հագարէթիլի 61
 իւնթտին եա' Բապպ , պանա
 գարըն ծնարըն հէֆ նիլէթէրի .

63 նի , ա՛լէյհիմէ դաւաճանարնն
սուտագլարնը՝ վէ հէր կիւն
պանա դարը: Օթուրուլարնա վէ
63 իփիփին: Օթուրուլարնա վէ
դալգըլարնա պագ. պէն ըն-
64 լարնն թիւրքիսիւ իմ: Օնլա-
րա՝ էլէրինին ա՛մէլէրինէ կէօրէ
եա՝ րապպ՝ չձգալարնը վէր:
65 Օնլարա եիւրէք էօրթիւսիւ՝ ըն-
66 լարա պէստուռա՛նը վէր: Ղա-
ղապ իւէ դավալարպ՝ ընլարը
րապպըն կէօրէրի ալթընսան
հէլաք էյլէ:

ՊԱՍՊ Դ

1 Երբ՝ ալթուն դարարտը ,
խասս ալթուն սօլտու: Մագ-
տէսէնին թաղարը ճիւմէ սօ-
գագլարնն պարնա տէօրիւսիւ:
2 Խալիս ալթուն պէրապէրի օլան
զըլմէթլու Սիծն օլուլարը՝ նի-
ճէ չէօլմէքճի էլինին իշի օլան
չէօլմէքէր դապլարը սայըլու:
3 Աժտէրէր պիւէ մէմէ չըգարըպ
էնիքէրինի էմըրիւրէր: դավ-
մըմն գըղը չէօլտէքի տէվէ գուշ-
4 լարը կիպի դալըմ օլտու: Էմէ-
նին տիւլ՝ սուսուղուգտան տի-
մաղընա եափըլար: մա՛սում
լար էքմէք տիւլտիւրէր , ա՛մմ ըն-
5 լարա տօլըպյան եօգ տուր: Նե-
ֆիս թա՛ամլար եէյէնէր՝ սօ-
գագլարտա պէրպատ օլտուլար:
իպէրլէթտէ պէօյիչէնէր՝ մէղ-
6 պէլէյլ գուճագլատըլար: Վէ
գալմըմ գըղընըն եարամաղը-
ղը՝ էլէր տէյմէղտէն պիր անտէ
ալթիւսթ օլան Սոդոմուն կիւ-
7 նաճնտան պէօյիք օլտու: Օ-
նուն ապէյլէրի գարտան փաթ-
սիւստնին ագ իտիւրէր , վիւճիւտ-
լէրի մէրճանլարտան գըղըլօլուպ
չէքլէրի կէօք եաղսթա պէսի-
8 չէր իփի: Չէհրէլէրի սկսաճըգ-
տան գարա օլուպ՝ սօգադլարտա
թանըմաղար: տէրիւրի քէ.

միքէրինէ եափըլար , գուրու-
յուպ օտուն կիպի օլտու: Գը- 9
լըճ մագթուլարը՝ գըլթըգ մագ-
թուլարննտան էյլի իտի: Ղիւրա
պունլար թարա մաճսուլթը
էքսիքէլինտէն էրլիւպ էօլալ-
լէր: Մէրհամէթլու գարըլարնն 10
էլէրի՝ էվաթլարնը փիշիւրի-
լէր , գալմըմ գըղընն գըրղը-
նընսա ընլարա թա՛ամ օլտուլար:
րապպ՝ էօլքէսինի թէքմիւ էյ- 11
լէսի , խըմ ու դաղապընը
տէօքսիւ: վէ Սիստա ալթէ
թուլթուլտուրտու , վէ ընուն
թէմէլէրինի եէտի: Եէրնի փա 12
տիւշաճլարը վէ տինեանըն հէփ
սաքինլէրի՝ խասիմին վէ տիւշ-
մէնին Երուսաղէմին գափու-
լարնա կիրէճէլինէ ինանմաղ- 13
լար իտի: Օնուն օրթասընսա
սատըգլարնն գանընը տէօքէն
փէյլգամպէրլէրինին կիւնաճա-
րնտան՝ քէաճինլէրինին եարա-
մաղըգլարնտան էօթիւրիւ՝ սօ- 14
գագլարտա քէօրէր իկի ալա-
րա կէզտիւրէր , գան իւէ մուր-
տարընտըլար , շէյլէ քի էս-
վապլարնա տօգանմաղա գատիր
տէյլիւրէր իտի: Օնլարա՝ Սաու- 15
լուն էյ մուրտարլար , սաուլուն ,
սաուլուն , տօգանման չաղըր-
տըլար: ընլար գաջըպ ալլարա
կէզտիքէրլինտէ պիւլէ , թայի-
ֆէլրտէ տէտիւրէր քի՝ Օնլար
արթըգ պոգաթա սապլին օլմաղը-
լար: Օնլարը րապպըն դաղա 16
պը տաղըթտը , ընլարա արթըգ
նաղար գըլմաղ: քէաճինլէրին
եիւղիւնէ հիւրմէթ էթմէտիւրէր ,
իխթիսարլարա մէրհամէթ էթ-
մէտիւրէր: Պաթըլ եարտըմը 17
մըղ իչիւն կէօղէրիմիզ արթըգ
պօղուլտու: պէրլէտիլմիզտէ
խէլաս էտէմէյէն թայիֆէյյէ
պէքլէտիք: Ատըմլարըմըղ ալ 18
լարլար քի՝ մէյտանլարըմըղտա
կէզմէյէլմ: սօնումուղ եադ.

- լայար և կիւնքերիմիդ տօլտու .
 19 զկրա սնուումնդ կեւտի : Պիզի
 գօվալայանլար կեղյուն Գարժալ
 արունտան եէյնի օլտուլար :
 պիզի տաղլար իւզերինէ հերա
 լէթ իլէ գօվալատրար , չէօլտէ
 պիզէ փուտու դուրսուլար :
 20 Պուրնոմուդուն նեյիէսի Բապ
 պլն մէսիհի՝ օնլարն տուգադ
 արունտա թուլթուլտու , օնուն
 1 իւլն քի՝ Թայիլիլէրտէ օնուն
 կէպիկէսիտէ եաշայաճաղղ տէ .
 21 տիք : Մէսուր օլուպ սէվն
 եա Օստեր տիլարնտա սաքին
 օլան Եղօվմ գըղը , քեասէ՝ սէ
 նին իւզերինէ տախի կէչէճէք
 տիր՝ սերխոչանաճագալն , վէ
 22 չոփլադդանաճագալն : Եարա
 մաղղըն թէքմիլ օլտու՝ է՛ Սի
 մս գըղը , սէնի արթըգ էսիրի
 յէ սիւրմէյէճէք . սէնին եա
 ըամաղղընը եօգլայաճագ՝ եա՛
 Եղօվմ գըղը , կիւնաճարն ա
 շիքեար օլաճագ :

ՊԱՊ Ե

- 1 Պիզէնէ օլտու խաթրենա կէ
 թիր՝ եա՛ Բապպ , նաղսր գըլ ,
 2 վէ ճագարէ թիմիզէ պագ : Միւրա
 սըմըղ եատէրէ՝ եվէրիմիդ էճ
 3 Նէպիլէրէ ինթիպալ օլտու : Պա
 պասըղ էօքսիւլէր օլտուգ . ա
 նալարմըղ տուլար կիպի տիր :
 4 Սույաւմուգու ագչէ իւլէ իւլիք ,
 օտունումուղ պահալիլէ կէլիր
 5 Պջուրնլարմըղ իւզերինտէ պօյ
 ունիւրագ վար իւլն գօվալանտրգ
 ղահմէթ չէքերիլ , վէ րահա
 6 թըմըղ եօգ տուր : Էքմէք իւլ
 տօյմագ իլիւն Մըսըրա վէ Ա
 7 սուրա ել ուզաթտրգ : Պա
 պալարմըղ կիւնաճ էթաիլէր ,
 վէ օնլար եօլ օլտուլար . վէ օն
 8 լարն եարամաղղըղլարնը պիզ
 եիւքլնտիք : Պիզէ գուլար մու
 սալաթ օլտու , օնլարն էլն
 տէն խելաս էտէն եօգ տուր :
 9 Չէօլն գըղըճէ եիւզիւնէ էք
 մէյի փզի էօմրիւմիւղ թէհնի
 10 քէսի իլէ թահսիլ էթաիք : Գլթ
 լղըն շիտէթիւտէն տէրիփղ
 11 ֆուրուն կիպի սիյահ օլտու :
 Դարըլարը Սիօնտա՝ պաքերէլէ
 12 րի Յուգա շէհրէրինտէ թահ
 գիր էթաիլէր : Օնլարն կէլերի
 13 իլէ սէրվէրէր ապըրը , իխթի
 յարլարն եիւզիւնէ հիւրմէթ
 էթմէտիլէր : Եիթէլեր տէյիլմէն
 14 թալարնը թաջտըլար , վէ կէնճ
 էր օտուն ալթընա տիւաիւլէր :
 15 Խիթիլարար գափուտա օկուր
 ճագափն՝ կէնճէր նաղմէլէրինտէ
 տինտիլէր : Եիւրէյիմիլն սէվնիճի
 տինտի , րագսըմըղ եատա տէն
 տիւ : Պալմըղըն թաճը տիւլ
 16 տիւ . հալա վա՛յ պիզէ , զիրա
 կիւնաճ էթաիք : Պունուն իլիւն
 17 եիւրէյիմիլ միւքէտտէր օլտու ,
 պունլարտան էօթիւրիւ կէօղէ
 18 րիմիլ դարարտը . Սիօն տաղը
 նըն վիրանլղընտան էօթիւրիւ ,
 օնտա տիւքիլէր կէզերէր :
 19 Մէն եա՛ Բապպ էպէտէն գա
 լըսրն , սէնին թախթըն տէվի
 պէ տէվի տիր : Պիզի նիշիւն
 20 պիլիլիլիլ ռունուտուրտան ,
 պիլիլ չօգ զէման պարղըրսըն :
 Պիզի քէնսիւնէ տէնտէր՝ եա՛
 21 Բապպ , վէ տէնէլմ . կիւնլէ
 րիմիլն եվլէլիլ կիպի եէնիլէ :
 22 Ջիրա պիզի հէման պիլիլիլիլ յէ
 րէատ էյէտին , իւզերիմիլզէ գա
 յէթ իլէ զաղապէ կէլսին :

ՊԱՊ Ա

- 1 Վէ վագի՛ր օրտու քի՛ օթու-
զունձու երլտա տէօրտինձիւ ա-
յա ալըն պէշինտէ՛ պէն հսիրէ.
րին տրաւնտա Քոբար ըրմադը
նրն էանընտա իքէն , կէօբլ՛ր ա-
ջըլը , վէ Ալահտան րույալէր
2 կէօրտիւմ՝ Ալըն պէշինձի՛ իւ-
նիանէ՛ քի Յովաքին փատիշա-
հըն հսիրէ յինին պէշինձի երլը
3 տըր , Քիտանիէր տիւարընտա
Քոբար ըրմադընրն էանընտա
Բուդի օղու քեահին Եղէկիէլէ՛
աշիքեարէ Բապարն քէրամը օլ-
տու . հէմ օրատա օնուն իւզէ-
րինէ Բապարն էլի օրտու :
- 4 Վէ կէօրտիւմ քի՛ իշթէ փօր-
եպա Զանիպինտէն դաւորըլա եէ-
լի՛ պէօյիւք պուլուծ վէ Թու-
թուշմուշ աթէշ կէլիօր իտի ,
վէ էթրաֆընտա փարադըլդ
վար իտի , վէ օրթասընտա՝ ա-
թէշին օրթասընտա ճիւլըլ փի-
5 լինձէ պէնկէր իտի : Վէ օր-
թասընտա տէօրթ հայվան շէք-
լի վար իտի . վէ ծնարըն կէօս-
թէրիշէ պու իտի , ծնար առէմ
6 շէքլինտէ իտի : Վէ հէր պիրի-
նին տէօրթ էիւզիւ վար իտի ,
հէմ ծնարըն հէր պիրինին
7 տէօրթ դանաւոր վար իտի : Վէ
այադարը՝ տիւզ այագ իտի . վէ
այադարընրն թապանը պուգա-
լըլ այադընըն թապանը կիպի ի-
տի , վէ ճիւլանըլըլ պագըր
կէօսթէրիշէ կիպի փարլար իտի
8 էլը : Վէ տէօրթ էանլարընտա՝
գանառլարընրն աթընտան ա-
տէմ էլըրի վար իտի . հէմ
տէօրտիննա քէ՛ էիւզէրի վէ
9 գանառլարընը վար իտի : Գա-
նառլարը պիրի պիրինէ պի-

թիշիք իտի . ծնար էիւրիւտիւք .
լէրինտէ տէօնմէլէր իտի . հէր
պիրի էօնիւնէ աղղու էիւրիւք
իտի : Վէ էիւզէրինին շէքլի 10
տէօրտիննա քէ՛ սալտան ա-
տէմ էիւզիւ վէ արսլան էիւզիւ
իտի , վէ սալտան տէօրտիննա
քէ էօրիւզ էիւզիւ՝ հէմ տէօր-
տիննա քէ գալթալ էիւզիւ ի-
տի : Վէ էիւզէրի պէօյէ իտի . 11
գանառլարը իսէ էօդարըտան
էայըլդ՝ իքիսի պիրի պիրինէ պի-
թիշիք իտի , վէ իքիսի ծնարըն
պէտէնին էօրթէր իտի : Վէ 12
հէր պիրի էօնիւնէ աղղու էիւ-
րիւք իտի . ծնար՝ րուհ նէրէյէ
կիտէճէք օլուրտա իտի , օրայա
կիտէրէր իտի . էիւրիւտիւքէ-
րինտէ տէօնմէլէր իտի : Վէ 13
հայվանլարըն շէքլի՛ ծնարըն
կէօսթէրիշէ էանար աթէշ դօր-
լարը կիպի՛ չիւրաղլար կէօսթէ-
րիշէ կիպի իտի քի՛ հայվանլարըն
օրթասընտա առլաշըր իտի , վէ
աթէշ միւնէվլէր իտի , վէ ա
թէշտէն շիմէք չըդար իտի : Վէ 14
հայվանլար՝ շիմէլին կէօսթէ-
րիշէ կիպի սէլիւտիւգ տէօնէր-
լէր իտի :

Վէ հայվանլարա պագարմ , վէ 15
իշթէ եէրտէ՛ հայվանլարըն էա-
նընտա տէօրթ էիւզիւ պիրէր
թէքէրլէք վար իտի : Թէքէրլէք 16
լէրին կէօսթէրիշէ վէ ծնարըն
էաթիշը սէնքլէրէ պէնկէր իտի ,
հէմ տէօրտիննա շէքլի պիր ի-
տի . վէ ծնարըն կէօսթէրիշէ վէ
էաթիշը՝ թէքէրլէլին իշնտէ
թէքէրլէք նիճէ իսէ , էօյէլ ի-
տի : Եիւրիճալքէրինտէ՝ տէօրթ 17
էանլարը իւզէրինտէ էիւրիւրէր
իտի , էիւրիւտիւքէրինտէ տէօն-
մէլէր իտի : Վէ ծնարըն տա 18

յերէկերի՝ հէմ երեքսեք հէմ
 գօրգուլու խտի . վէ տայրերէ-
 րի՝ տէօրտիննին քէ՝ չէփ չէվըէ
 19 կէօղէր իլէ տօլու խտի : Վէ
 հայվանլար երւրիւտիւքէրինտէ՝
 ծնլարըն եաննտա թէքէրէքէր
 քէ երւրիւ խտի . հէմ հայվան-
 լար եէրին իւղէրինտէն դալտը-
 րըտըգտա թէքէրէքէր քէ գալ-
 20 դարլար խտի : Բուհ նէրէյէ
 կիտէճէք օլուրսա խտի , ծնլար
 օրայա՝ բուհոն կիթտիյի եէրէ
 կիտէրէր խտի . թէքէրէքէր
 տալիս ծնլար իլէ պէրապէր դալ-
 տըրըրլար խտի , զիւրա թէ-
 քէրէքէրտէ հայվանլարըն բու-
 21 հու վար խտի : Օնլար երւրիւ-
 յիւնճէ՝ պունլար քա երւրիւ
 խտի , վէ ծնլար տուրունճա՝
 պունլար քա տուրուր խտի , վէ
 ծնլար եէր իւղէրինտէն գալգըն-
 ճա , թէքէրէքէր ծնլար իլէ
 պէրապէր գալգարլար խտի . զի-
 րա թէքէրէքէրտէ՝ հայվանլա-
 22 րըն բուհու վար խտի : Վէ հայ-
 վանլարըն պաղը իւղէրինտէ սէ-
 պաթըն չէքլի՝ ծնլարըն պաղա-
 րը իւղէրինէ եօգարըտան եա-
 յըլըճ՝ հիպէթըլ պիլըօրա
 23 պէնկղէր խտի : Վէ սէպաթըն
 ալթընտա ծնլարըն գանատլարը՝
 պիրի պիրինէ տօղրուլուր խտի .
 հէր պիրինն՝ պիր եանտան իքի
 գանապը վար խտի քի՝ ծնլար իլէ
 Վիւճիւքիւքիւ եօրթէրէր խտի ,
 վէ հէր պիրինն իքի գանապը վար
 խտի քի՝ օպիր եանտան վիւճիւ-
 24 տինիւ եօրթէրէր խտի : Վէ
 երւրիւտիւքէրինտէ՝ գանատա-
 րընըն սէսինի՝ չօգ տուլար սէսի
 կիպի՝ ճիւվէյէ Գատիրին սէսի
 կիպի՝ վէվէյէ սէսի՝ օրտու սէ-
 տասը կիպի իշիթտիմ . ծնլար
 տուրտուգտա , գանատլարընը
 25 էնտիրիլէր խտի : Վէ ծնլար
 տուրուպ գանատլարընը էնտիր
 տիքտէ , պաղարը իւղէրինտէ օ-

լան սէպաթըն իւսթիւնտէն պիր
 սէտա օլուր խտի :

Վէ պաղարը իւղէրինտէ օլան 26
 սէպաթըն իւսթիւնտէն՝ կէօք
 եագութ թաղը կէօսթէրիւ
 կիպի պիր թախթ չէքլի վար ի-
 տի . վէ օլ թախթ չէքլինն
 իւղէրինտէ՝ եօգարտան ծնուն
 իւղէրինտէ տտէմ կէօսթէրիւ
 կիպի պիր չէքլ վար խտի : Վէ 27
 պէննտէն եօգարը կէօսթէրիւ
 նի՝ ճիւլար փիրինճէ պէնկղէր
 չէփ չէվըսինտէ իշի աթէչ կէօս-
 թէրիւն կիպի կէօրտիւմ , վէ
 պէննտէն աղաղը կէօսթէրիւ
 նի՝ աթէչ կէօսթէրիւն կիպի
 կէօրտիւմ , վէ էթրաֆընտա
 փարաղըլը վար խտի : Եաղմուր 28
 կիւնիւնտէ պուլուլթա օլան է-
 լէյիմ սէմանն կէօրինիւշիւ
 նիճէ իսէ , էթրաֆտաքի փար-
 ւաղըլըն կէօրինիւշիւ էյըլէ ի-
 տի . պուր Բապպ ճէլալինն
 չէքլինն կէօրինիւշիւ խտի . վէ
 կէօրտիւյիւմտէ՝ երւրիւգօյուն
 գափանտըմ , վէ պիր սէօյլէյէ
 նին սէսինի իշիթտիմ :

ՊԱՊ Բ

Վէ պանա տէտի քի՝ Եա՝ 1
 առէմ օղու պաղարընըն իւ-
 զէրինէ տուր , վէ սանա սէյ-
 2 լէյիմ : Իմտի պանա սէօյլէտին
 կիպի՝ պանա Բուհ կէլտի , վէ
 պէնի պաղարընըն իւղէրինն
 տուրտուրա , վէ պանա սէյ-
 3 լէյէնի իշիթտիմ : Վէ պանա
 տէտի քի՝ Եա՝ առէմ օղու սէ-
 նի պէն Իսրայէլ օղուլարընա՝
 պանա ա՛սըլըգ էտէն ա՛սըլար
 թայիֆէտինէ կէօնտիրսօրում .
 կէրէք քէնտիրէրի կէրէք պապ-
 4 լարը հէման պուր կիւնէտէք պա-
 նա գապահաթ իլէտիրէր : Վէ
 երւրիւ փէք հէմ երւրէյի գա-
 թը օղուլար տըր , պէն սէնի

ծնարա կհօնտերիսորում, վէ
ծնարա տէյէսին քի՝ Իֆէնտիմ
8 Բապպ պէօյլէ տէր : Վէ ծնար
իսթէր իշիթսինէր, իսթէր
վաղ կէսինէր, չիւն քի ծնար
ա՛սըլար էվի տիր . լաքին ծնար՝
արաւարընտա լիէյաւմպէր օւ
առուղւոնու պիլէճէքէր :

6 Վէ սէն եա՛ առէմ օղլու՝ ծն-
լարտան գօրգմա, ծնարըն սէօղ-
լէրինտէն տէ գօրգմա, էյէրջի
սէնին եանընտաքիէր ինտաճը-
լար վէ թիքէնէր իսէ, վէ ադ-
րէպէր եանընտա օթուրուր ի
սէն տէ . ծնարըն սէօղլէրին
տէն գօրգմա, վէ ծնարըն եիւ-
ղիւնտէն իւրքմէ, զերա ծնար

7 ասըլար էվի տիր : Վէ ծնարա
սէօղլէրիմի սէօյլէյէսին, իս-
թէր իշիթսինէր, իսթէր վաղ
կէսինէր . զերա ծնար ա՛սը-
լար տըր :

8 Վէ սէն եա՛ առէմ օղլու՝ տա-
նա սէօյլէտիլիմի տինկէ, օւ ա՛-
սըլար էվի կիպի ա՛սը օլմա . աղ-
զընը աջ, վէ սանա վէրտիլիմի

9 եէ : Վէ պաքտըմ, վէ իշիթէ
պանա ուզանմըշ պիր էլ՝ վէ իշ-
թէ ծնտա պիր քիթապ ճիւտի

10 վար իտի : Վէ Կնու էօնիւմէ
աջտը, վէ էօնտէն Հէմ արտ-
տան եազըլը իտի . վէ ծնտա
Ֆիդանար վէ ինկէյէշ վէ վայ
եազըլմըշ իտի :

ԳԼՊ Գ

1 Վէ պանա տէտի քի՝ Եա՛ ա-
ռէմ օղլու պա՛ պուլտուղընու
եէ . շու ճիւտի եէ, վէ կիթ
2 Իսրայէլ էվինէ սէօյլէ : Իմտի
աղզըմ աջտըմ, վէ պանա օլ
3 ճիւտի եէտիրտի : Անտէն պա-
նա տէտի քի՝ Եա՛ առէմ օղլու
պէնիմ սանա պու վէրտիլիմ ճիւ-
տի գարնընա եէտիր, վէ պա-
ղըրապըլընը տըլտուր . վէ օ-

նա եէտիմ, վէ աղզըմտա պաւ
կիպի թաթըլ տիլ : Օլտէմ պաւ

նա տէտի քի՝ Եա՛ առէմ օղլու
կիթ, Իսրայէլ էվինէ վար, վէ
ծնարա սէօղլէրիմ իլէ սէօյլէ :
5 Զիրա սէն տիլն անկալըմաղ
վէ լիւանը կիւճ՝ գալմա տէյիլ՝
իւա Իսրայէլ էվինէ կէնտտի-
լյօրսուռն . Տէյիլ տիլն անկա-

ղըմաղ վէ լիւանէրի կիւճ՝ չօդ
գալմէլէրէ քի՝ ծնարըն սէօղլէ-
րինի անկալմաղըն . էյէր սէ-
նի ծնարա կէնտէրսէ իտիմ,
ծնար սէնի տինկէյէլէր յի ի-

տի : Լաքին Իսրայէլ էվի սէնի
տինկէմէք իսթէմէյէճէքէր,
ղերա սէնի տինկէմէք իսթէմէ-
յօրլար . չիւն քի ճիւմէ Իսրա-

յէլ էվինին ալըր փէք՝ վէ եիւ-
րէքէրի գալթը արը : Իշթէ ծն-
լարըն եիւղլէրինին գարընընա
սէնին եիւղլէնիւ փէք՝ վէ ծնա-

րըն ալըր գարընընա սէնին ալ-
նընը փէք էյլէտիմ : Սէնին ալ-
նընը էմաա կիպի գայատան փէք
էյլէտիմ . ծնար ա՛սըլար էվի ի
սէ տէ՝ ծնարտան գօրգմայալըն,
վէ ծնարըն եիւղլէնտէն իւրքմէ-
յէսին :

Անտէն պանա տէտի քի՝ Եա՛
առէմ օղլու սանա սէօյլէտիլիմ
Հէփ սէօղլէրիմի եիւրէյինէ գա-
պուլ էյլէ, վէ գուաղլարըն

իլէ իշիթ : Վէ վար, էսիր սիւ-
րիւլիւշէրէ՝ գալմընըն օղլուլա-
րընա կիթ, վէ ծնարա սէօյլէ,
վէ ծնարա տէ քի՝ Իֆէնտիմ
Բապպ պէօյլէ տէր . իսթէր
տինկէսինէր, իսթէր վաղ կէ-
սինէր :

Օլտէմ ԲուՀ պէնի գալտըր . 12
տը, վէ արտըմտա պիր պէյիւք
կիւրիւլթիւ սէսի իշիթտիմ քի՝
Բապպըն ճէլալ՝ մաՀալինտէն
միւթէպարիք օլտուռ Կէր Իթի .
Վէ Հայլանլարըն պիրիպիրինէ 13
տօգուլան գանապարընն սէսի-

- նի՝ վէ գարջլարն տաքի թէքեր
լէքերն սէտասընը վէ սիր
պէջիւք կիւրիւթիւ սէսի իշխ
14 ԿԻ՛: Վէ Բուհ պէնի գալարը պ
կէթիւրաիւ, վէ պէն Բուհու
մուն հերարեթինտէն աճըլդ
լիւ կիթում. վէ իւզերիմէ
Բապպըն էլը գուվէթի խի:
15 Վէ Գուբարը մաղնտա սաքին
օլան Թելապիւ պէսիւրէրնէ կէլ
տիւմ, վէ ընլարն օթուրտուղու
էէրաէ օթուրտում. վէ օրատա
էէտի կիւն ընլարն արասընտա
միւթէհայիր օթուրտում:
16 Վէ վազի՛ օլտու քի էէտի կիւ
նիւն սնտաիւտա, պանա Բապ
պըն սէօղիւ օլուպ տէտի քի՛
17 Ես՝ առէմ օլլու՝ սէնի Խարա
յէլ էվնէ պէքձի գօտում. իմ
տի աղղըման սէօղ տինկէյիւ՝
օնլալը թարաֆըման ինթի
18 Բաղ էթաթիւրէսին: Փասըղա՝
իլպէթթիւ էօլէճէքսին տէտի
յիմտէ, վէ սէն օնու ինթիրաղ
էթաթիւք իսէն, վէ սէյլէմէղ
իսէն քի՛ Փասըղ օնու հալաթ
մազ իշխն քէթիւ հօլունտան
իւթիրաղ էթաթիւքսին, օլ Փա
սըղ հարամաղըղնտա էօլէ
ճէք, լաքին օնուն գանընը սէ
19 Նին էլինտէն արայաճաղըմ: Ամ
մա սէն Փասըղ ինթիրաղ էթ
աթիւրիւր իսէն, վէ օ՝ Փըսընտան
վէ Փասըղ հօլունտան տէօնմէղ
իսէ, հարամաղըղնտա էօլէ
ճէք, լաքին սէն ճանընը գուր
20 Թարմըլ օլուրտուն: Վէ սա
սըղ սատագաթընտան տէօնիւպ
հարամաղըղ իլէր իսէ, վէ օ
նուն էօնիւնէ թէօքէղ զօսաւ
քի՛ օ էօլէ. օնու ինթիրաղ
էթաթիւքսին իշխն օլ քիմաէ
կիւնաճընտա էօլէճէք, վէ օ
նուն իլէմիլ իտիյի սատագաթը
անիւրմայաճաղ, լաքին օնուն
գանընը սէնին էլինտէն արայա
21 ճաղըմ: Ամմա սէն սատըղը ին

թիրաղ էթաթիւր իսէն քի՛ սա
սըղ կիւնաճ էթմէյէ, վէ օ՝
կիւնաճ էթմէղ իսէ, ինթիրա
ղը գապուլ էթաթիւր իշխն էլ
պէթթիւ հալայաճաղ, սէն տէ
ճանընը գուրթարմըլ օլուրտուն:
Վէ օրատա իւզերիմէ Բապ 22
պըն էլը օլուպ պանա տէսի քի՛
Գալդ, օվայա չըղ, վէ օրատա
սէնին իլէ սէյլէլէյիմ: Վէ պէն 23
գալդը պ օվայա չըղաւմ, վէ իշ
թէ օրատա՝ Գուբարը մաղնտա
էանընտա կէօրաիլիւմ ճէլը
կիւն Բապպըն ճէլը տուրու
յօր իտի. վէ պէն էիւղիւ գօյուն
գաթիւնաւմ: Վէ Բուհ՝ պանա 24
կէլպ՝ պէնի ալաղըմ իւզերիւնէ
տուրտուրտու. վէ պէն իմ լիւ
սէյլէլէտի, վէ պանա տէտի քի՛
Կիթ էվնէն իշխնտէ գաթիւն:
Վէ սէն հա՝ առէմ օլլու՝ իլէ 25
սէնին իւզերիւնէ պալարը գօյա
ճաղըլը, վէ սէնի օնլար իլէ պալ
լայաճաղըլը, վէ օնլարն արա
սընա չըգալայաճաղսըն: Վէ տիւ 26
լինի տիմաղնա էափըլարաճա
ղըմ, վէ տիլիւղ օլաճաղսըն վէ
օնլարը թէքսին էաթէքքիւմ
սէ օլմայաճաղսըն. զիւրա օնլար
ա՛սըլար էվի տիր: Լաքին սէ 27
նին իլէ սէյլէլէտիլիմտէ, ալ
զընը ալաճաղըմ, վէ օնլարա տէ
յէսին քի՛ Էֆէտիւմ Բապպ
պէյլէ տէր. իլիտէն իլէթսին,
վէ վաղ կէչէն վաղ կէչին. զիւ
րա օնլար ա՛սըլար էվի տիր:

ԳԱԳ Դ

Վէ սէն հա՝ առէմ օլլու՝ քէն 1
տինէ պիր Թուղա ալ, վէ օնու
էօնիւնէ գօ, վէ օնուն իսթիւ
նէ Էրուսաղէմ շէհրինի րէսմ
էյլէ: Վէ օնուն իւզերիւնէ մու
հասերէ գօ, վէ օնուն իւզերիւնէ
Թապեա եափ, հէմ օնուն իւ
զերիւնէ մէթերիւլէր գալարը 2

վէ ծնուն իւզերինէ օրտու գուր ,
 վէ ծնուն իւզերինէ չէփչէվրէ
 3 մանձնըդար գուր : Հէմ սէն
 քէնտինէ պիր տէմիր թաւա ալ ,
 վէ ծնու՝ քէնտին իւէ շէ՛րին ա-
 րասընա տէմիր դաւլ գօ , վէ
 իւզերինէ երւզիւնիւ գայիմէյ-
 իւ , վէ մուհասերէտէ օլտուն ,
 վէ ծնու մուհասերէ էյլէ . պու-
 րարայէլ էվինէ նիշան օլա :
 4 Վէ սէն սալ եանընըն իւզէ-
 րինէ եաթ , վէ ծնուն իւզերի-
 նէ՝ Խորայէլ էվինին եարամազ-
 րընըր գօյալըն . ծնուն իւզերի-
 նէ եաթարընըն կիւնէրին սա-
 յըսընձա ծնարըն եարամադ-
 5 րընըր երւբէնէօին : Չին քի
 պէն՝ կիւնէրին սայըսընձա իւչ
 երւզ տօգսան կիւն՝ ծնարըն եա-
 րամադընըն երւարընըր սէ-
 նին իւզերինէ գօտում . վէ Իս-
 րայէլ էվինին եարամադընըր
 6 երւբէնէսին : Վէ պունլարը պի-
 թիրինձէ՝ սաղ եանընըն իւզերի-
 նէ թէքտր եաթարըն , վէ գըրդ
 կիւն Յուգանըն եարամադընըր
 երւբէնէսին . սանա երլ իչին
 կիւն՝ երլ իչին կիւն վէրտիմ :
 7 Վէ Երուսաղէմին մուհասէ-
 րէսինէ տօլուն երւզիւնիւ գա-
 յիմէտէսին , վէ գօլունու սըլա-
 յարըն , վէ ծնուն իւզերինէ փէյ
 8 զամպերլըր ետէսին : Վէ պէն՝
 իլթէ սէնին իւզերինէ պաղար
 գօյաձաղըմ , վէ թա սէն մուհա-
 սէրէնին կիւնէրինի թէքմլ է-
 տինձէյէտէք՝ պիր եանընտան օ-
 պիր եանընա տէսնէյէսին :
 9 Հէմ սէն քէնտինէ պուղտայ
 վէ արփա վէ պագըլա վէ մէրձի .
 մէք վէ տարըր վէ չափտր ալ ,
 վէ ծնարըր պիր դապա գօյուպ՝
 ծնարտան քէնտինէ էքմէք ետփ ,
 եանընըն իւզերինէ եաթարըն
 կիւնէրին սայըսընձա իւչ երւզ
 10 տօգսան կիւն ծնու եէյէսին : Վէ
 եէյէձէյին նաթագանըն թար-

թարը՝ կիւնտէ իյիրփ մըս՝գալ
 օլա . ծնու վաթթաան վաթթա
 եէյէսին : Հէմ սոյու եօյիւ 11
 իլէ՝ հինին այթըր փայընտան պիր
 փայ իչէսին . ծնու վաթթաան
 վաթթա իչէսին : Վէ պանա 12
 արփա փիտէփի կէփ եաթա եէ-
 յէսին , վէ ծնու՝ ծնարըն կէօդ-
 լէրի էօնիւտէ՝ ատէմտէն չքան
 նէձատէթին իւզերին ոէ փիլըրէ-
 սին : Վէ Բապպ տէտիքի՝ Իս 13
 րայէլ օղուլարըր ծնարըր սիւրէ-
 ձէյիմ թայիթէրէրէ էքմէքէ-
 րինի պէյլէ մուրատր եէյէ-
 ձէքէր : Վէ պէն տէտիմ քի՝ 14
 Վան Եփէնտիմ Բապպ իլթէ
 ձանըմ մուրատըրմմատըր , վէ
 կէնձիլիմտէն շիմտիլէտէք լէ՛
 եա երրթընտան փարէլէնփշ
 եէմէսիմ , վէ աղըմա մէքրուհ
 էթ կիրմէտի : Վէ պանա տէ 15
 տիքի՝ Պադ , սանա ամմա՛նէ-
 ձատէթի եէրինէ՝ սըղըր թէգէյի
 վէրտիմ , վէ էքմէյին ծնուն իւ-
 ղէրինտէ եաթարըն :
 Հէմ պանա աէտիքի՝ Եա՛ա 16
 տէմ օղու՝ իլթէ պէն Երուսա-
 ղէմտէ էքմէք տէյնէյինի գըրա-
 ձաղըմ , վէ էքմէյի թարթը իլէ
 վէ թէլալէ իլէ եէյէձէքէր ,
 վէ սոյու եօյիւ իլէ վէ շօշ-
 գընըր իլէ իչէձէքէր : Չիրա 17
 էքմէյէ վէ սոյա մուհթաձ օլա
 ձագըր , վէ պիր պիրինէ պաթա
 շաշաձագըր , վէ եարամադըր-
 արընտա էրլէյէձէքէր :

ՊԼՊ Ե

Վէ սէն եա՛ատէմ օղու՝ քէն- 1
 տինէ քէսքին պըլադ ալ , քէն-
 տինէ պէրպէր ուսթուրատըր ալ ,
 վէ ծնա պաղըն իւզերինտէն վէ
 սագալըն իւզերինտէն կէչիւր . սն-
 տէն քէնտինէ թարթըր վէզնէսի
 ալըպ գըլարըր թագսիմ էյլէ :
 Իւչ փայըն պիր փայընը՝ մու 2

- հասերն կիւնելի տալուդատ՝
 չհհրին օրթասընտա աթէշէ եա-
 դասըն , վէ իւչ փայըն պիր փա-
 յընը ալըպ՝ չէփ չէվրէսինի պը-
 չաք իլէ վուրասըն , վէ իւչ փա-
 յըն պիր փայընը՝ ըիւզկէարա
 սաչասըն , վէ պէն օնլարըն ար-
 3 աղնճա գըլըճ չէքէճէյիմ : Վէ
 օնլարտան սոյրտա աղ ալասըն ,
 վէ օնլարը կթէլէրինէ պալըւ-
 4 յասըն : Վէ օնլարտան տահա
 ալըպ՝ օնլարը աթէշին իչինէ ա-
 թասըն , վէ օնլարը աթէշէ եա-
 դասըն . ճիւմլէ Իարայէլ էվինէ
 օնտան աթէշ չըգաճապ :
 5 Իֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր .
 Պու Երուսաղէմ տիր , օնու
 թայիֆէլէրին արասընա գօ-
 տում . վէ օնուն էթրաֆընտա
 6 տիյարլար վար : Վէ օ՝ աչ
 քեամլէրիմի թայիֆէլէրտէն վէ
 գանուէլարմը էթրաֆընտա օ-
 լան տիյարլարտան զիյատէ ֆա-
 պըզըղա տէյիլթիրտի . վիրա աչ
 քեամլէրիմի ըէտտ էթտիլէր , վէ
 գանուէլարմ միւճիպինճէ էիւ-
 7 թիւմէտիլէր : Օնուն իչին Ի-
 ֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր .
 Չիւն քի էթրաֆընըղա օլան
 թայիֆէլէրտէն պէթէր օլուպ՝
 գանուէլարմտա էիւրիւմէտի-
 նիզ , վէ աչքեամլէրիմի իճրա
 էթմէտինիզ , հէմ էթրաֆը-
 նըղտա օլան թայիֆէլէրին ա-
 8 տէթէլէրինճէ էթմէտինիզ : Օ-
 նուն իչին Իֆէնտիմ Բապպ
 պէյլէ տէր . Իլթէ պէն՝ հէ-
 ման պէն սանա գարըը իմ , վէ
 թայիֆէլէրին կօզլէրի էօնիւն-
 տէ սէնին օրթանտա աչքեամլէր
 9 իճրա էտէճէյիմ : Վէ սէնին
 ճիւմլէ մէքրուհլուգլարըն սէ-
 պէպինտէն էթմէտինիմի վէ օ-
 նուն կիպի արթըգ էթմէյէճէ-
 յիմ չէյի սէնտէ էտէճէյիմ :
 10 Օնուն իչին սէնին օրթանտա՝
 պապալար օղուլարը կէյէճէք-
 լէր , վէ օղուլար պապալարընը
 կէյէճէքլէր . վէ սէնտէ աչ-
 քեամլէր իճրա էտէճէյիմ , վէ
 սէնին հէփ պագի գալմալարընը
 հէր ըիւզկէարա տաղըտաճ-
 յըմ : Պոնուն իչին պէն սաղ 11
 իմ տէյօր Իֆէնտիմ Բապպ քի՝
 Սէն ճիւմլէ իբրահանէթլէրին ի-
 լէ վէ ճիւմլէ մէքրուհլուգլարըն
 իլէ Մադտէսէմի մաւրտարլատը-
 յըն սէպէպտէն՝ պէն տախի պէնի
 գըրաճաղըմ , վէ կօզլէմ աճը-
 մայաճապ , հէմ տախի պէն ի-
 սիրկէմէյէճէյիմ : Սէնին իւչ 12
 փայընըն պիր փայը թաճանտան
 էօլէճէքլէր , վէ օրթանտա գըթ-
 լըգտան տիւքէնէճէքլէր , վէ
 իւչ փայըն պիր փայը կթրա-
 ֆընտա գըլըճտան տիւչէճէքլէր ,
 վէ իւչ փայըն պիր փայընը հէր
 ըիւզկէարա տաղըտաճա՝ արտա-
 ընճա գըլըճ չէքէճէյիմ : Վէ 13
 զաղապըմ թէքմիլ օլուպ՝ օն-
 լարտա խըշմըմը գօնուրաճա-
 յըմ , վէ ինթիգամ ալաճաղըմ .
 վէ զաղապըմ օնլարտա թէքմիլ
 էթտիլիմտէ , պէն Բապպ զայ-
 ըթիմտէ սէյլէտիլիմի պիլէլէր :
 Վէ հէփ կէչէնլէրին կօզլէրի էօ . 14
 նիւնտէ էթրաֆընտա օլան թա-
 յիֆէլէրտէ՝ սէնի խարապաթա
 վէ հաքարէթէ վէրէճէյիմ : Վէ 15
 զաղապ ու խըշմ իլէ վէ խըշմըն
 թէքտիլէրի իլէ սէնտէ աչքեամ-
 լէր իճրա էթտիլիմտէ , էթրա-
 ֆընտա օլան թայիֆէլէրտէ հա-
 գարէթ վէ ըէղալէթ՝ իպրէթ
 վէ հայրէթ իչին օլաճաղսն .
 պէն Բապպ սէյլէտիմ : Սիլի 16
 պօղմագ իչին կէօնտէրէճէյիմ՝
 չօլ պօղուճու գըլըլըն քէօ-
 թիւ օզլարընը օնլարա կէօնտէր-
 տիլիմտէ , իւղէրինիզ գըլըլը
 զամմ էտէճէյիմ , վէ սիլին ի-
 չին էքմէք տէյնէյին գըրաճա-
 յըմ : Հէմ իւղէրինիզ գըլըլը 17
 վէ քէօթիւ ճանալարար կէօն-

տերէնէն յիմ, վէ սէնի եկլատ-
սըզ գոյաճադար, վէ օրթան.
տան թառուն հէմ գան կէչէճէք,
հէմ սէնին իւղերինէ գըլըճ կէ.
թիրէճէ յիմ. պէն Բապպ սէջ.
լէտիմ:

ՊԱՊ Զ

- 1 Այնպէս պանա Բապպն քէլամը
- 2 օլուպ տէտի քի՝ Եա՝ ատէմ օղ-
լու երեղենիւ Իսրայէլ տաղա-
րէնա տողուլթ, վէ օնլարա
- 3 փէլլամպէրլը Էլլէ. Աէ տէ
քի Եա՝ Իսրայէլ տաղարը՝ Է-
փէնտիմ Բապպն սէօղլենիւ
տինկէլին. տաղարտ վէ պա.
յըրլարա՝ վատիլէրէ վէ տէրէ.
լէրէ Էփէնտիմ Բապպ պէօլէ
տէր. Իլթէ պէն սիգ՝ն իւղէ.
րինիլէ գըլըճ կէթիրէճէ յիմ,
վէ սիլին թէփէ փուլթիսանէլէ.
4 րինիլի հէլաք Էտէճէ յիմ: Աէ
մէզպահլարընըզ վիթան գալա-
ճափ, վէ կիւնէշ փուլթարը
նըզ դըրըլաճպար. վէ մադ.
թուլարընըզ փուլթարընըզն
5 էօնիւնէ տիւլիւթէճէ յիմ: Աէ
Իսրայէլ օլուպարընն լէշէրէ-
նի փուլթարընն էօնիւնէ գօյա-
ճաղմ, վէ քէմիլէրինիլի մէզ
պահլարընըզն էթրաֆընա սա.
6 չաճաղմ: Եթիմէ մէսքէանլա-
րընըզտ շէհրէր խարապ օլա-
ճադ, վէ թէփէ փուլթիսանէլէ-
րի վիթան գալաճափ. շէօլէ քի
մէզպահլարընըզ խարապ վէ մի-
թան օլալար, վէ փուլթարընըզ
գըրըլապ պաթթիալ գալալար, վէ
կիւնէշ փուլթարընըզ երգըլա-
լար, վէ իշլերինիլ մաճվ օլա-
7 լար: Աէ օրթանըլտա մադ-
թուլ տիւլէլէր. վէ Բապպ պէն
օլաուլումա պիլթիսինիլ:
8 Ամա սիգ սիլարարա տա-
ղըլարընըզտ, սիգտէն՝ գը-
լըճաան գուրթուլումալարը թա-

յիլթէլէրտէ պադլէ գօյաճա-
ղմ: Աէ գուրթուլումալարընըզ՝ 9
օլ էսիւր սիւրիւլէճէլէր թա-
յիլթէլէրտէ պէնի ղիք Էտէճէ-
լէր. շիւն քի պէնտէն սափան
ղինաքէար երեղէլէր իլէ վէ
փուլթարը արտընա ղինա է.
տէն կէօղէրի իլէ գըրըլալար.
վէ օլար իլէտիլէրի ետրա-
մադըլարընտան էօթիւրիւ-
ճիւմէ մէքուհլուգլարը իլին
քէնտի նէֆուլթիստէն իլընէն.
ճէլէր: Աէ պիլէճէլէր քի՝ 10
պէն Բապպ օնլարա պու քէմիլ.
յի էթմէյէ պօլունա սէօլէմ.
տիմ: Էփէնտիմ Բապպ պէօլէ 11
տէր. Ավուճանու չարփ, վէ
այաղընը պաս, վէ տէ քի՝ Աա՝
Իսրայէլ Էփիլին ճիւմէ ետրա-
մադ մէքուհլուգլարընա, շիւն
քի գըլըճտան՝ գըլթըգտան վէ
թառնտան տիւլէճէլէր: Ու. 12
ղազստ օլան՝ թառնտան էօ-
լէճէք, վէ եադընտա օլան՝ գը-
լըճտան տիւլէճէք, վէ գալան
հէմ մաւհատէրէտէ օլան՝ գըլթ-
ըգտան էօլէճէք. վէ ղազալը-
մի օնլարա թէքմիլ էտէճէ յիմ:
Աէ օնլարնմադթուլարը փուլթ 13
լարընն արալընտա մէզպահլա-
րընն էթրաֆընտա. հէր երեք.
սէք թէփէտէ տաղարըն հէփ
պալարընտա վէ հէր եէշիլ ա-
ղաճ ալթընտա վէ հէր ղըզ
եափրադը մէշէ ալթընտա
ճիւմէ փուլթարընա օլիօշ գօ-
գու սուտուգլարը մաճալթէ
օլուպըրընտա, պիլէճէլէրի
նիլ քի Բապպ պէն իմ: Աէ է 14
լիմի իւղէրէրինէ տըլաճաղմ,
վէ տիլարը ճիւմէ մէսքէանլա-
րընտա վիթան՝ վէ Դեփլայա
տօլլու օլան շէօլուն ղիլատէ
վիթան Էտէճէ յիմ. վէ Բապպ
պէն օլաուլումա պիլէճէլէր:

ՊԱՊ Է

- 1 Սէ Կանա Բապարն քէլամը
օրուպ տէսի քի՝ Վէ սէն եա՝
ատէմ օլլու՝ Էֆէնտիմ Բապպ
Իսրայէլ տկարընա պէջլէ տէր :
- 2 Սոնկ՝ տկարըն տէօրթ թա-
- 3 րաֆընըն սոնկու հէլըյօր : Ընմ
տի սէնին սոնկուն կէտի . վէ զա-
ղապըն սէնին իւղէրինէ կէօն-
աւրէճէյիմ , վէ սէնի եօլա-
ընա կէօրէ մուհաքէմէ էտէճէ-
յիմ , վէ ճիւմէ մէքրուհուգլա-
ընըն ճէպաըն սէնին իւղէրինէ
- 4 գոյաճաղըմ : Վէ կէօղիւմ սէ-
նի էսիրկէմէյէճէք , վէ աճը-
մայաճաղըմ . իլլա եօլսարըն իւ-
ղէրինէ գոյաճաղըմ , վէ մէք-
րուհուգլարըն օրթանտա օլա-
ճադ . վէ Բապպ պէն օլտու-
ղումու պիւլէճէքսիւիդ :
- 5 Էֆէնտիմ Բապպ պէջլէ տէր-
Պէլա՝ իշթէ պիր պէլա կէլըյօր :
- 6 Սոնկ՝ կէլըր , սոնկ կէլըյօր ,
սէնին իւղէրինէ ույանալ . իւ-
- 7 թէ կէլըյօր : Էյ՝ եէրին սաքի-
նի սանա նէվպէթ կէլըյօր . զէ-
ման կէլըյօր , տէյիլ տաղա-
ըն ալըըլ . իլլա իղթիրապ կիւ-
- 8 նիւ եաղըն տըր : Ընմտի եա-
գընտա՝ իւղէրինէ զաղապըն
տէօքէճէյիմ , վէ խըշմըն իւ-
ղէրինտի թէքմիւ էտէճէյիմ ,
վէ սէնի՝ եօլսարընա կէօրէ մու-
հաքէմէ էտէճէյիմ , վէ ճիւմէ
մէքրուհուգլարըն սէնին իւղէ-
- 9 րինէ գոյաճաղըմ : Վէ կէօղիւմ
մէրհամէթ կէթմէյէճէք , հէմ
էսիրկէմէյէճէյիմ , սէնին եօլ-
սարընա կէօրէ սանա էօտէյէճէ-
յիմ , վէ մէքրուհուգլարըն սէ-
նին օրթանտա օլաճաղըր . վէ
պիւլէճէքսիւիդ քի վուրսոն՝ պէն
- 10 Բապպ իմ : Իշթէ օլ կիւն՝ իշ-
թէ կէլըյօր , նէվպէթ կէլտի ,
տէյնէք շիւքթիւտի . զուրուր
- 11 Ֆիլիսթինի : Զուլմ՝ ֆըսգ

տէյնէյի տէյու գաղտը . օն-
լարտան քիմնէ գալմաճադ , վէ
գալապաղըգլարընտան վէ մալէ-
րինտէն պիր շէյ՝ հէմ աղալա-
ընտա պիր ալա շէյ գալմալա-
ճադ : Վաթթ կէլըյօր , կիւն 12
եազսընյօր , միւշթէրի՝ շաղ
օլմասըն , վէ ութթըն գառա-
վէթ էթմէսին . զիւրա օնուն
հէփ գալապաղընա զաղապ օ-
լաճադ : Զիւրա սալթըն՝ է 13
յէրլէ է'օմրէրի տոհմ հա-
յաթտա իսէ տէ սալթընտա
տէօնմէյէճէք . զիւրա ճիւմէ
գալապաղըն հոգգընա օլան
րիւյա տէօնմէյէճէք , վէ քիմ
սէ է'օմրիւնին եարամաղըն ի-
լէ գուլէթէմէյէճէք տիր :

Պորոյու շալթըն , վէ հէր 14
շէյի հոգըրլատըրա , ամմո
ճէնկէ կիտէն եօլ տուր . զիւրա
օնուն պիւթիւն գալապաղընա
զաղապըմ վար : Տիւարտան 15
գըլըճ իշէրտէն թաոն՝ վէ գըթ-
լըգ վար . սահրտա օլան՝ գը-
լըճ իլէ էօլէճէք , վէ շէհրտէ օ-
լանը գըթլըգ վէ թաոն եէյէ-
ճէք : Վէ օնլարըն գուրթու 16
լանլարը գաջըլ՝ տաղարտա տէ-
րէնին կէօյէրճինլէրի կիպի օլա-
ճադար . ճիւմէսի՝ հէր քէս
եարամաղըն իշիւն Ֆիլան է-
տէճէք : ճիւմէ կէլէր կէլէյէյէ- 17
ճէք , վէ ճիւմէ տիղըր սու կի-
պի ադաճադ : Վէ օնլար չուլէր 18
գուլանաճադ , վէ օնլարը տիթ-
րէմէք գալալայաճադ . վէ հէր
էիւղէ ալըպ՝ վէ օնլարըն հէր
պաղընա տաղ պաղըգ օլաճադ :
Կիւմիւլէրինի սօգաղարա ա 19
թաճադար , վէ ալթուլարը
մէքրուհու սալըլաճադ . օնլարըն
կիւմիւլէն վէ ալթուլու Բապպ
զաղապընին կիւմիւնտէ օնլարը
գուրթարմաղա գասիր օլմայա-
ճադ . ճանլարըն սոյուրամա-
յաճադար , վէ գարընլարըն

ՊԱՊ Ը

- առտուրամայաճագլար , զիրա
հարամազըզլարը ընարնն թէօ .
- 20 քէզն օլաճագ : Վէ զէյնէթ .
էրննին շարնը մազըուրուղա
աէօնտըրտիլէր , վէ ընուն իւլ
փութլարնն մէքուհլուգլա .
ընը քէնալէրնն էրրահէյէթ
եափաղլար . ընտան էօթիւրիւ
օնու ընարա էրրահէյէթ էսէ .
- 21 ճէյիմ : Իմտի օնու եատլարնն
էլննէ եաղմա իշին վէ եէրնն
Փառըզլարննա թալանն իշին
վէրտիմ . վէ ընու մուրտարլա .
- 22 յաճագլար : Վէ ելուղիւմիւ օն
լարտան չէվիւրէճէյիմ , վէ պան
մախտուս մահալէրմի մուրաաղլա .
յաճագլար . վէ ընա զօրպազ
լար կիրէճէլէր , վէ ընու մուր
տարլայաճագլար :
- 23 Պիր զինճիր եափ . զիրա եէր
գան տալաալ իւլ օղտու , վէ
24 չէհր զուլմ իլէ տօլտու : Վէ
թայիլֆէլէրնն եարամազլարնն
կէթիրէճէյիմ , վէ ընարնն եվ
լէրնն զապթ էտէճէլէր , վէ
զօրպազլարնն մաղուրուղու
նու տինտիրէճէյիմ , վէ ընա
ընն աղիզ եէրլէր մուրտար
- 25 օլաճագ : Ճէլաքլիք կէլլյօր .
վէ սէլամէթ արալաճագլար ,
- 26 աւմնա օլմայաճագ : Պէլա իւղէ
րննէ պէլա կէլէճէք , վէ խա
պէք իւթիւնն խապէր օլաճագ .
վէ փէյլամպէրտէն իլէամ թա
լապ էտէճէլէր , վէ քեահին
տէն թէվլաթ : Հէմ իլթիյար
լարտան նասիհաթ զալօլաճագ :
- 27 Փատիլահ էաա չէքէճէք , վէ
պէյ խարապլուք կիւէճէք , վէ
տիլարննգալմննն էլլէրի տիւթ
րէյէճէքլիլ . ընարա եօլա
ըննա կէօրէ էտէճէյիմ , վէ ըն
լարը չէրի աթլարը իլէ մուհա
քէմէ էտէճէյիմ , վէ պիլէճէք
լէրալի' րապպ պէն իմ :

Վէ վադի' օլտու քի ալթըն . 1
ճը երլտա' ալթընճը ալըն պէ .
չինճի կիւնիւնաէ' պէն էվիտէ
օթուրույօր իտիմ , վէ Յուգա
ննն իլթիյարլարը քարչըմնա օ
թուրուրլար իտի . վէ օրատա
իւգէրիմէ Էֆէնտիմ րապպըն
էլի տիւշտիւ : Վէ պաղտըմ , վէ 2
լիլթէ աթէշ կէօսթէրիլչինտէ
պիր չէլ վար իտի , պէլննին
կէօսթէրիլչինտէն աշաղա աթէշ
վէ պէլննտէն եօգարը' ճիլլալ
փիրինճէ պէնկլէր փարլապ պիր
կէօսթէրիլ վար իտի : Վէ պիր 3
էլ սիւրէթի ուղաաղա' պէնի
պաղմըն փէրչէվիտէն թութ
տու , վէ րուհ պէնի եէր իլէ
կէօյիւն արաալնա գալլալըլա'
պէնի Ալլահ րուշասընտա Երու
սաղէմէ փօրեաաա տօղլու պա
գան իշ գալիւնտէն մէտիւլէնն'
գըզգանճլուք վէրէն Դըզգանճ
լըգ փութիւննա տօրտուղու
եէրէ կէթիլտի : Վէ իլթէ օ . 4
րատա' վատիտէ կէօրտիլլալ
րույա կիպի Իարայիւ Ալահւ
ննն ճէլալի վար իտի :

Վէ պանա տէտի քի' Եա' ա . 5
տէմ օղու կէօղէրննի հալա
փօրեաա եօլունա տօղլու գալ
ալը . վէ պէն կէօղէրննի փօր
եաա եօլունա տօղլու գալլալըն
ճա , իլթէ մէզպահըն փօրեաա
տան եանա օլնն գափուստունն
մէտիւլէննտէ' պու Գըզգանճլուք
փութու վար իտի : Օլտէմ պա . 6
նա տէտի քի' Եա' տտէմ օղու
ընարնն նէ իլէտիլլիլի' Իարա
յէլ էվիլնն պուրատա Մագոէ
սէմտէն իրապ օլմայըմ տէյիւ
իլէտիլլէրի պէօյիւք մէքուրու
լուգլարը կէօրիլյօրմուսունն .
ամմա եինէ տէն , քահա պէօ
յիւք մէքուհլուգլար կէօրէլիլն :

Անտէն պէնի ալլաւնուն գա . 7

- փռստունս կէօթիւրտիւ . վէ պագտում, վէ իշթէ տիվարտա
- 8 պիր տէլիք վար իտի : վէ պա- նա՝ Եա՝ ատէմ՝ օղլու պու տի- վարը հալա տէլ տէտի . վէ պէն տիվարը տէլննճէ , իշթէ պիր
- 9 գափոմ վար իտի : վէ պանա տէտի քի՝ Կիր , վէ սնլարն պուրտաա էթտիքէրի քէօթիւ
- 10 Մէքրուհլուգլարը կէօր : վէ կիրինճէ պագտում , վէ իշթէ հէր սիւրթիւնին վէ մէքրուհլալանն սիւրէթի վէ Խարայէլ էվինին հէփ փուլթլարը տիվա- րն իւլէրինտէ էթրափտա չէփ չէվէրէրէմ՝ օղլունուշ իտի :
- 11 վէ սնլարն էնիւնտէ Խարայէլ էվինին իխթլարլարնտան եէթ- միշ քիշէ օրթլարլարնտա տա Սափաա օղլու Ենդոնիա օղլադ օղլուրուրլար իտի . վէ հէր պի- րինի էվինտէ պուխուրաանլղա- լարը վար իտի . վէ գօյոււ պու-
- 12 խուր տիւմանը չըգար իտի : Մն տէն պստա տէտի քի՝ Եա՝ ա- տէմ՝ օղլու Խարայէլ օղլուլարը նըն իխթլարլարը գարանլղա- տա՝ հէր քէս քէնտի սուրէթ խանէսին հալվէթլէրինտէ էթ- տլինի կէօրտի՛նսիւ . չիւն քի
- 13 ընար՝ Բապպ պիղի կէօրմէղ, Բապպ էէրի պրապտը տէյօր :
- 14 լար : վէ պանա տէտի քի՝ Եի- նէ տէօն , սնլարն իշէտիլէրի քահա պէօյիւք մէքրուհլուգլա- րը կէօր :
- 15 Մնտէն պէնի Բապպ էվինին փօրեաաա օղլու օղլան դափու- տունուն մէտիւնին կէթիւրտի , վէ իշթէ օրտաա՝ Բաաուգու ալլայան գարըլար օթուրույօր
- 16 իտի : վէ պանա տէտի քի՝ Կէօր տի՛նսիւ Եա՝ ատէմ՝ օղլու . էինէ տէօն , պուլարտան պէ- յիւք մէքրուհլուգլար կէօր :
- 17 Մնտէն պէնի Բապպ էվինին իշ տիւրստունս կէթիւրտի , վէ

իշթէ Բապպն հէյէլի գափու- տունտա էյլան իլէ մէղպահն արաաընտա խիւրմի պէշ քիշի փիտարի վար իտի , սնլարն արգասը Բապպն հէյէլինէ վէ կիւղէրի կիւնաօղլույա օղլու ճըլուպ՝ սնլար կիւնաօղլույա օղլ- րու կիւնէէն սէճաէ գըլարլար ի- տի . վէ պանա տէտի քի՝ Կէօր 17 տի՛նսիւ Եա՝ ատէմ՝ օղլու . Եու- դա կիւնէ՝ պուրտաա էթտիլէ- րի մէքրուհլուգլարը իշէմսի- քիւլէք չէյի տիւր . վիրա օն- լար էէրի դուլթիլէ տօլուրուպ՝ պէնի զաղնապէ կէթիւրմէն տէօն տիւլէր : վէ իշթէտաալ քէնտի պուրունլարլար գօրլար : Իմտի 18 պէն տախի զաղապ իլէ ա՛մէլ է- տէճէյիւ . կէօղլու էսիլիէ- մէյէճէք , վէ աճըմայաճա- ղում . վէ սնլար գուլարլարմա պէօյիւք սէս իլէ չաղըրաճա- լար , ամմա սնլար տինկէմէ- յէճէյիւ :

ՊԱՊ Թ

1 վէ գուլադլարմա պէօյիւք սէս իլէ չաղըրապ տէտի քի՝ Ըէհ- րին իւղէրինէ թալին օղլունուշ- լար էագլաաընար , վէ հէր պի- րինին էլինտէ պօղաճաա ալէթի օղլուն : վէ իշթէ փօրեաաա 2 պագան Եօգարքի գափունուն Եօլունաան ալթը քիլի կիւր ի- տի , վէ հէր պիրինին էլինտէ քիւլինք պլէթի վար իտի . վէ իշէրինտէ պէղ էսպապ կիւնմիշ պիր քիմաէ վար իտի , վէ պէ- լինտէ Եաղըճը տիլթի վար ի- տի . վէ սնլար վարապ պապըր մէղպահն Եանընտա տուրտու- լար :

3 վէ Խարայէլ Ալահընն ճէ- լալի՝ օլ իւղէրինտէ օղլուլու քերովէնին իւղէրինտէն էվին էլիլինէ չըգար , վէ օլ պէղ էա .

վապ կկրնմիւ պէկնտէ եարձը
տիվիթի օլան քիմէյի չաղըրար.
Ա վէ Բապպ օնա տեաի քի Շէհ
րին օրթաւորնտան Երուսաղէմին
օրթաւորնտան կէջ, վէ ծուռն ի
ջնտէ հէփ իշնէն մէքրոհ
լուգար իշնէն ահ ու ֆիլան չե
քին քիմէյի քին աղարը իւզե.
րինէ նիշան էյլէ : Ա վէ պէն ի
շտիւր իքէն օպիլէրէ տեաի քի
Օնուռն արարնաւ շէհրան կէ
ջին, վէ վուրուն . կէօզլէթի
նիզ ետրկէմսին, վէ աճը
ման : Իկթիարը կէնձի վէ պա
քիքէյի վէ մաւսումն վէ դարը
յը հէլըք էլմէ ք իշնէն գալմէ
հտին, ամմա իւզէրնաէ նիշա
նը օլան հիջ տիր առնմէ եադ
լայնան, վէ պէնիմ Մագտէ
սէմնէն պաշտարնըդ . իմնի
էվնէ հանձնտէ օլան իկթիար
քիլիլէրտէն պաշտարը : Հէմ
օնարա տեաի քի էվն մուր
տարալըն վէ օվուրարը էօրտի
րիւլէնէյր իէ աղաւորուն
ըզըն, իմոի օնար չըզըյ շէ
հրտէ վուրտըզը :
Ա վէ վագի օլուռ քի օնարը
վուրտըզը տա պէն դալնաւ
էիւզի գոյուն պաշտարը : վէ
ֆէրէպտէ տիւրաւէն քի էյ
վոհ եա Էֆէնսիլ Բապպ պէն
Երուսաղէմին իւզէրնէ դադա
պնը տեղքմէ իէ կարպէլի
հէփ պապիսինի հէլըք մէ ետէ
Ճէքոն : Ա վէ պան տեաի քի
Իսրայէլ վէ Գուգա էվնին եա
Բամապըդ զպէթ իւզ զնէ
պէօյիւք տիր . վէ էիւր դոն ի
է տալուռ, հէմ շէհր նաշապ
ըզ իէ տալուռ : զիւրա տեաի
էր քի Բապպ տիւրար լէէք
էթտի, հէմ Բապպ կէօրմէ յոր
իմոի պէն տալի կէօզլէթիմ է
պիկէմէյի շէք : Հէմ աճրա
յաճողըմ . էօրարնը պաշա
րնա վէրէքէ իւզ

Անտէն իշմէ օլ պէզ էպաւ 11
պը կիւյպ պէկնտէ տիվիթ օլան
քիմէյի ճէվապ տեօնտէրիւ Պա
նա էմր էլթալիյն կիւյի էյլէտիմ
տեաի :

ՊԱՊ Ժ

Ա վէ պապարմ, վէ իշմէ քե 1
րոթէլէրին պաշ իւզէրնտէրի
սէպալմտա օնարուն իւզէրնտէ
կէօք եադուլմ լաղը կիւյի
թալմ շէքն կէօթէրիւ կէօ
րիւիւր իտի : Ա վէ պէզ էպաւ 2
լարնը կկրնմիւ քիմէյի սէյ
լէյիւ տեաի քի քերովէնի
աղմընտա օլան լէքէրէլէրին
արարնա կիւր, վէ աղաւորը
նը քերովէլէրին արարնաւ օ
լան ալմէշ գորարնաի տրւ
տալ, վէ շէքն իւզէրնէ
տալ : իմոի օ կէօզէրնէն էօք
նիշտէ կիւյի : Ա վէ օլ քիմէյի 3
կիւյիտէնտէ, քերովէլէրի
էվն տալ կարնտա տարար
իտի, վէ իշնէն օվուրար
լուլմ տալուրմնէ իտի : Ա վէ 4
Բապպն ճէպմէ քերովէնին
կիւյրնտէն էվնէլէլնէ կիւ
ճէրնի կիւր : վէ շէլ պապլմ
տան տալուռ, հէմ ամա Բապպ
ճէլուրնին նաղաւտան տալուռ :
Ա վէ քերովէլէրին գանաղը 5
ըրնի սէտար լա պիւրալի
աղաւորէք ճէլուրնէ Գապի
Աղալնի օլուրտիւնտ օնու
սէսի կիւյի իշնիւր իտի : Ա վէ 6
վագի օլուռ քի պէզ էպաւ
ըզ կկն քիմէյի էմր եալա
քերովէլէրին արարնաւ օ
լան լէքէրէլէրին արարն
տան ալմէշ պ պէտիւտէ, օ վա 7
ըզ լէքէրէլէրին արարնա
տալուռ : Ա վէ քերովէլէրին
արարնաւ քերովէլէրին պիւրի
կէնի քերովէլէրին արարն
աւ օլան ալմէշ տալու պալ

- վէ պէղ և ավաստարը կկոչնին ա.
 վուճարընա վերտի . վէ օ՛ ա.
 8 Եւ չորսը : Վէ քերովբէլէ-
 րին գանատարը ալթընաա՛ ա.
 տէմ էլի սուրէթի կէօ ինիար
 իտի :
- 9 Վէ պագտըմ, վէ իշթէ քե-
 րովբէլըրին եանընտա տէօթ
 թէքըլէք՝ պիր քերովբէլին
 եանընտա պիր թէքըլէք վէ օ
 պիր քերովբէլին եանընտա
 պիր թէքըլէք վար իտի . վէ
 թէքըլէլըրին կէօսթըրիշի՛
 սէքըլը թալընա պէնկըլը ի-
 10 տի : Վէ կէօսթըրիշըրին տէօթ
 տիւնիւն տէ շէքլի պիր իտի .
 թէքըլէք իշիւնտէ թէքըլէք
 11 Նիճէ իսէ , էօյէ իտի : Եիւ-
 րիւտիւքըրինտէ տէօթ եանըլա-
 րընա կիտըլըր իտի , եիրիւ-
 տիւքըրինտէ տէնմէղըր իտի .
 զիրա պալըն տօղլուտուլու մա
 հալէ սօղուն՝ արտընձա կիտէր-
 12 լըր իտի . եիրիւտիւքըրինտէ
 տէօնմէղըր իտի : Վէ ծըարըն
 սիւթիւն վիւճիւտիւ վէ արգա-
 սը վէ էլըրի հէմ գանատարը
 վէ թէքըլէքըրին շէփ շէփէ՛
 թէքըլէքըրինտէ տէօրտիւնիւն
 13 Գէ՛ կէօղըր իլէ տօլու իտի : Պէն
 իլիտի իքէն թէքըլէքըրէ՛
 14 Գատըղա չաղթըր : Վէ հէր պի-
 րինին տէօթ եիւզիւ վար իտի .
 իլքին եիւզիւ քերովբէ եիւզիւ
 իտի , վէ իքինճինին եիւզիւ ա.
 տէմ եիւզիւ իտի , վէ իւշիւն-
 ճիւտիւնիւն արսլան եիւզիւ ի-
 տի , վէ տէօրտիւնճիւտիւնիւն
 15 Գարթալ եիւզիւ իտի : Վէ քե-
 րովբէլըր եիւճէլտիլը . Քու-
 ճար ըրմաղընտա կէօրտիւյիւմ
 16 հայվան պու տուր : Վէ քերով-
 բէլըր եիրիւյիւնճէ , թէքը-
 լէքըր Գէ՛ ծըարըն եանընտա
 եիրիւրըր իտի . վէ քերովբէ-
 լըր եէրտէն եիւճէլմէք իլիւն
 գանատարընը գալարարըգա .

ընտա , պու թէքըլըրէքըր տա-
 լի ծըարըն եանընտա տէօն-
 մէղըր իտի : Միւր տուրտուգ 17
 տա՛ պունլար տուրուր իտի , վէ
 նլար եիւճէլտիւտէ՛ պունլար
 Գա եիւճէլտի իտի . զիրա ծըար-
 տա հայվանըր ըուհու զար իտի :
 Վէ էվին էշիյիւտէն Բապպըն 18
 ճէլալի չըգըպ՝ քերովբէլըրին
 իւզըրինտէ տուրտա : Վէ կէօղ 19
 լըրիյին էսնիւնտէ քերովբէլըր
 չըգտըգարընտա , գանատա-
 րընը գալարըպ՝ եէրտէն եիւ-
 ճէլտիլըր , վէ թէքըլէքըր պէ-
 րապըրըրինճէ իտի . վէ Բապպ
 էվինին կիւնտօլու գափուտու-
 նուն մէտիսէվինտէ տուրտուլար ,
 վէ Խորայէլ Ալլահընըն ճէլալի
 Եօղարտան ծըարըն իւզըրին .
 տէ իտի : Քաթար ըրմաղընտա 20
 իսրայէլ Ալլահըն տալթընտա
 կէօրտիւյիւմ հայվան պու տուր
 վէ պիւտիմ ջի՛ ծըար քերովբէ-
 լըր իտի : Հէր պիրիւնին տէօր 21
 տէր եիւզիւ՝ վէ հէր պիրիւնին
 տէօրտէր գանատու՝ վէ գանատ-
 ւարընըն ալթընտա տա՛մ էլի-
 նին շէքլի վար իտի : Վէ եիւզ 22
 լըրինին շէքլի՛ կէրէք կէօսթի-
 րիւշըրի կէրէք քէնտիլըրի՛ հէ-
 ման Քաթար ըրմաղընըն եանըն-
 տա կէօրտիւյիւմ եիւզըր իտի .
 հէր պիրի էսնիւն տօղլու եիւ-
 րիւր իտի :

ԳԼԳ ԺԱ

Վէ ըուհ պէնի գալարըպ՝ 1
 Բապպ էվինին կիւնտօղլույա տօղ-
 րու պագան կիւնտօղլուտու գա-
 փուտունա կէթիլտի . վէ իշթէ
 գափուտուն մէտիւնիւնտէ խիւր-
 մի պէշ քիլի վար իտի , վէ
 ծըարըն արաւընտա Ալլար օղ-
 լու Յէգոնիայը վէ Բանեա օղլու
 Փաղասիայը՝ գալմըն սէրվըրէ-
 րին կէօրտիւմ : Վէ պանա տէ- 2

սի քե՛լ Եա՛ առեմ օղլու՛ Եա-
րամազըդ տիւշիւնն վէ պու-
շէհրաէ ֆէնա նասիշաթ վէրէն
3 ասեմէր պունշար տըր : Տէր-
լէր քի՛ Պէլտ եազըն տէյիւ, էվ-
լէր եաֆալըմ՝ պու շէհր գազան՝
4 վէ պիղ էթլէր իղ : Օնուն իշիւն
օնլարըն հապընա փեյղամպէր-
լէք էյլէ, փեյղամպէրլէք էյլէ՝
Եա՛ առեմ օղլու :

8 Օլտէմ իւղէրիմէ Բապալըն
Բուհու տիւշիւն, վէ պանա
տէտի . Տէ քի՛ Բապալ պէօյլէ
տէր . Սիղ պէօյլէ տէտիւիդ՝
Եա՛ Իսրայէլ էվէ, վէ պէն ֆէք-
6 լինիլտէն կէշէնի պիլրիմ : Սիղ
պու շէհրաէ մաղթուլտընքը
ջղալթտընը, վէ օնուն սազագ-
լարըն մաղթուլտը իլէ տօլ-
7 տուրտունուղ : Օնուն իշիւն
էֆէնտիմ Բապալ պէօյլէ տէր .
Շէհրին իշիւն գօտաղունուղ
մաղթուլտը՝ էթ օնլար տըր ,
վէ գազան պու շէհր տըր . Լա-
քին սիղի օնուն իշիւնտէն չըգա-

8 րաճաղըմ : Գըլըճտան գօրգ-
տունուղ, ամմա պէն սիղին իւ-
զէրինիզ գըլըճ կէթիթէճէ յիմ՝
9 տէյոր էֆէնտիմ Բապալ : Վէ
սիղի օնուն իշիւնտէն չըգարաճա-
ղըմ, վէ սիղի եաղալէր էլլինէ
թէտիմ էտէճէյիմ, վէ սիղտէ
տէքեամէր իճրա էտէճէյիմ :

10 Գըլըճտան տիւշէճէ քսինիդ . Իս-
րայէլն սիւօրլարընտա սիղի մու-
շաքէմէ կաէճէյիմ, վէ պիլէ-
ճէքսինիդ քի՛ Բապալ պէն իմ :
11 Պու շէհր սիղին իշիւն գազան օլ-
մաղ քի՛ սիղ օնուն իշիւնտէ
էթ օլաղընըդ . Իսրայէլն սի-
նօրլարընտա սիղի մուշաքէմէ է-

12 տէճէյիմ : Վէ պիլէճէքսինիդ
քի՛ Բապալ պէն իմ . չիւն քի՛
գանաթլարըմտա եիւրիւմէտի .
Սիղ, վէ շէրիւթլէրիմի իճրա
էթմալինիդ, իլա էթրաֆլարը-
նըլտա օլան թալիֆէլէրին շէ-

րիաթլէրինի իճրա էթմալինիդ :

Վէ վազի՛օլտու քի՛ պէն փէյ . 13
ղամպէրլէք էտէր իքէն, Բաշեա
օղլու Փաղասիւա էօլտիւ . օլ-
տէմ եիւղու գօյուն գալիանըպ՝
էիւքաէք սէս իլէ ֆէրեատ էտէ-
րէք տէտիմ քի՛ Եփէն Շֆէն-
տիմ Բապալ՝ Իսրայէլն պաղի-
յէսինի պիլէլլէյէ տիւքէտէ-
ճէքմիպն :

Օլտէմ պանա Բապալըն քէ 14
լաթը օրուպ տէտի . Եա՛ առեմ 15
օղլու՝ գարընտաղարըն սէնին
գարընտաղարըն վէ սէնին խը-
սըմլարըն օլան քիմալէր վէ
ճիւմէն իսրայէլ էվէ՝ ճիւմէտի
օլ քիմալէր տիւր, քի Երուսա-
ղէմ սաքինլէրի օնլարա՝ Բապ-
ալըն էանընտան իրագ օլան,
պու տիյար միրաա իշիւն պիղէ
վէրիւմշ տիւր տէտիւր :

Օնուն իշիւն տէ քի՛ Եֆէն 16
աիմ Բապալ պէօյլէ տէր . Պէն
օնլարը թալիֆէլէրէ իրագ էթ-
սիմ իսէ տէ, վէ օնլարը տի-
յարլարա տաղըթաղմ իսէ տէ,
էինէ օնլարա՝ օնլարըն օլ վար-
տըլարը տիյարլարտա պիլէլլ-

էլէք Մադաէսէ օլաճաղըմ : Օ 17
նուն իշիւն տէ քի՛ Եֆէնտիմ
Բապալ պէօյլէ տէր . Սիղի գալմ
լէրտէն տէվէրէճէյիմ, վէ սի-
ղի օլ տաղըլմըլ օլտուղընուղ
տիյարլարտան թօփալաճաղըմ .
վէ սիղէ Իսրայէլն եէրինի վէ-

քէճէյիմ : Վէ օնլար օրայա վա 18
ըլպ՝ օնտան օնուն ճիւմէն իրրա-
հիլէթլէրինի վէ չէփ մէքրուշ-
լուգլարըն կիտէրէճէքէր : Վէ 19
օնլարա պիլէ եիւրէք վէրէճէ-
յիմ, վէ իշիւնէն եէնի րուշ
գօյաճաղըմ . վէ օնլարըն թէ-
նինտէն թաշ եիւրէյի կիտէ-

րիպ՝ օնլարա էթ եիւրէյի վէրէ 20
ճէյիմ : Թա քի՛ գանաթլարըմ
տա եիւրէյէլէր, վէ շէրիւթ-
լէրիմի սազլայալար, վէ օնլարը

ինձրա հաւելք . վէ օնւորդ պննիմ
 21 գաւմմմ օլաւար , պէն տախի
 21 օնւարքն Ալահն օլալմմ . Բմմա
 շօլ Գմմէկէ Ժ' Եկրէքէրի Իք
 րահլէմէմէրնին վէ մէքրուհ
 երգարընըն կէօնիւ տալորնձա
 Երիւրէր . օնւարքն Էօրմմու քէն
 տիւրնին պալնա կէմիրէձէյիմ
 աւյօր Էփէնտիմ Բապալ :
 22 Անտէն քերովքէրք գանատ
 22 Լորը' Գալորուորըր , վէ թէ
 22 քերէքէրք օնւարքն Էանընկաա
 խոխ . վէ Իսրայէլ Ալահնըն
 ձէլալի Էօլալորաան օնւարքն Իւ
 23 զէրնտէ խոխ : վէ Բապալն
 ձէլալի շէհօնի օրմալորնըն Իւ
 զէրնտէն չքալալ' շէհօնին կիւն
 տօղա Էանընտա օլմա տաղըն Իւ
 զէրնտէ տուրտու :
 24 վէ Բուհ պէնի գալալըրգալ
 Ալահնըն Բուհու իլէ րոյաաա
 պէնի Բիւտանիէր տիլալըն
 տալի Էսիւրէրէ կէմիրտի . աւ
 տէն օլ կէօրաիլիւմ րոյաա պէ
 25 Իմ իւզէրնմտէն չքալալ : վէ
 պէն Էսիւրիլէրէ' Բապալն պանա
 կէսմէրտիլի ձիւմէ սէօղէրնիլ
 սէօլէտիմ :

ՊԱՊ ԺԲ

1 1 վանա Բապալն քէլալմ
 2 օլուպ տէտի . Եա' տուէմ' օլլու
 սէն աւըլար Էվի իլնտէ աւըն
 սին . քի օնւարքն կէօլմէյէ
 2 կէօղէրի վար իքէն կէօրմէղէր ,
 Էնիմմէյէ գուլալարը վար իքէն
 ինիմմէղէր . զիւրա օնւար աւը
 3 Լար Էվի տիլ : Իմտի սէն Էա'
 աուէմ' օլլու' կէօզ Էմմէյէ քէն
 աինէ Էշէալէր հաղըրա , վէ օն
 2 ւարքն կէօղէրի Էօնիւտէ կիւն
 տիւղիւն կէօզ . վէ օնւարքն
 կէօղէրի Էօնիւտէ մահաիւտէն
 3 տիլ զալրի մահալէ կէօշէսին
 զիւրա օնւար աւըլար Էվի խէ տէ
 4 պէքի կէօրէլէր : վէ կէօղէրի

Էօնիւտէ Գապլէրնիլ' կէօզ Էմ
 մէք Էշէալէրի կիւն կիւնաիւ
 զիւն չքալալաւն , քէնտիլն խէ'
 կէօղէրի Էօնիւտէ Էսիւրիլէ չք
 գանալար կիւն' ալալալաա չքա
 սին : Օնւարքն կէօղէրի Էօնիւտէ
 տէ տիլալար տէլիպ' մնտան չք
 գալալալն : կէօղէրի Էօնիւտէ
 ումաղ իւզէրնիլ Էիւպլէնիպ'
 սուլար գալալարը իքէն չքալա
 սին . Էիւպլէնիլ Էօրմ քի Էերի
 կէօրմէյէտին . զիւրա սէնի Իսրա
 յէլ Էվնիէ նիլաա գօտուէ :
 վէ պանա Էմի օլուտուղա
 կիւն' Էշէլէ Էյլէտիլ . Գապլէ
 րնիլ' կէօզ գապլէրի կիւն կիւն
 տիւղիւն չքալալալմ' , վէ ալալա
 տա Էվիմ իլէ տիլալար տէլիպ'
 սուլար գալալարը իքէն չքալա
 տրմ , կէօղէրի Էօնիւտէ ումաղ
 իւզէրնիլ Էիւպլէնիլ : վէ սա
 պահալայն պանա Բապալն քէ
 9 Լալմ օլուպ տէտի . Եա' տուէմ'
 օլլու' Իսրայէլ Էվի օլ աւըլար
 Էվի տանա' մէն Էէ' Էտէյօրտն
 10 Էնիմտիլէր մի : Օնւարքն տէքի
 Էփէնտիլմ' Բապալ պէօլէր
 Գու իլնամ' Էրուսալէմի
 պէյ վէ օնտն իլնտէ օլլու ձիւմ
 11 Էլ Իսրայէլ Էվի իլնիւ տիլ :
 3է քի' Գէն սիլնի իլնիւ նիլան
 իմ . պէն նիձէ Էլնտիմ խէ
 օնւարա Էշէլէ օլուտաձապ . օն
 2 ւար կէօղէրիլիւպ Էսիւրիլէ
 կիւնմէք : վէ ալալարա
 օլուն պէյ' ումաղա իւզէրնիլ
 Էիւպլէնիպ' սուլար գալալարը
 քէն չքալալալ , տիլալարը տէլէ
 11 ձէքէր քի' օնտան չքալալալա
 օ' Էիւպլէնիլ Էօրմ Էնէք , շէյ
 12 Էլ քի Էերի կէօղ իլէ կէօրմէյէ
 վէ օլալա իւզէրնիլ աղըն Էա'
 13 յաձաղմ , վէ պէնիմ' քէմէնտ
 լէրիլ Էմմէմալալալա , վէ օ
 նու Բապլէնիլ . Բիլալալիլէրն
 տիլալալալա , կէօմիւրէձէյիլ
 ալմմա օրաաա Էօլէձէք խէ տէ

- 14 օնու կէօրմէ յէճէք : Վէ ճիւմէ
էթրափընսա եարտումը իշխան
օլանլարը վէ հէփ պէօլնքէ-
րինի հէր ըրեզկեարէ տաղը
տաճաղմ , վէ արտլարընճա
- 15 գըըճ չէքճէ իմ : Վէ օնլարը
թալիֆէկըրէ տաղթարըղման ,
հէմ օնլարը տաղթարտա փէ-
րիան էթտիլնաէ , պիւլէր
- 16 քի՛ րապպ պէն իմ : Վէ օն-
լարտան աղ քիւլի գըըճտան
ղըթըղգտան վէ թաո՛ւնտան
պադի գոյաճաղմ , թա քի օլ
վարաճաղարը թալիֆէկըրտէ
հէփ մէքրուհլաղարընը նապլ
էտէր : վէ պիւլէր քի՛ րապպ
պէն իմ :
- 17 Վէ պանա րապպըն քէլամը
18 օլուպ տէտի . Եա՛ ասէմ օլլու՛
էքմէյիի տիթըէյերէ Էէյէ-
սին , վէ սուլունու իղթիրապ
- 19 իլէ վէ թէլաշէ իլէ իշէսին : Վէ
տիլարըն գազմընա ուէյէսին քի՛
Երուսաղէմ սաքինլէրինին հադ-
գընա՛ Խարայէլ եէրինին հադ-
գընա Իշֆէնտիմ րապպ պէօլէ
տէր . Օնլար էքմէքէրինի թէ-
լաշէ իլէ Էէյէճէքէր , վէ սու-
լարընը շարյընըդ իլէ իշէճէք-
էր , թա քի տիլարը քէնտի զա-
նիմէթիտէն՝ օնտա հէփ սաքին
օլանլարըն զոպմոնտան Էօթիւ-
- 20 ըրա վիրան գալա : Վէ սաքին
օլունմոշ շէհըրը խարապ օ-
լաճաղար , վէ տիլար վիրան օ-
լաճադ . վէ պիւլէճէքսինիլ քի՛
րապպ պէն իմ :
- 21 Վէ պանա րապպըն քէլամը
22 օլուպ տէտի . Եա՛ ասէմ օլլու՛
Խարայէլ տիլարը հադգընա պու-
սիվին՝ պիւնէր ողաւտը , վէ հէր
վաշի հէլաք օլտու տէտիլինիլ
- 23 մէսէլ նէ՛ օլա : Օնուն իշին
օնլարա տէ քի՛ Էշֆէնտիմ րապպ
պէօլէ տէր . Պու մէսէլն իպ-
թալ հաւճէ իմ , վէ օլ մէսէլն
արթըդ Խարայէլաէ սէօլէմէյէ .

ճէքէր . Իլա օնլարը՝ պիւնէրէ
հէր վաշինին ինրապը եադըն
տը տէ : Զիրա արթըդ Խարա 24
յէլ էվինին իշինտէ պաթըլ վա-
հի վէ միտաճանէ ֆալթըրդ օլ-
մալաճադ : Զիրա պէն րապպ 25
սէօլէրն , վէ սէօլէտիլմ սէօզ
ինրա օլունաճադ , արթըդ ու-
ղամալաճադ . զիրա եա՛ տար-
լար էվի՛ կիւնէրինիգտէ սէօլէ-
տիլմ սէօզնա ինրա հադգըրմ
տէյօր . Էշֆէնտիմ րապպ :

Վէ պանա րապպըն քէլամը 26
օլուպ տէտի . Եա՛ ասէմ օլլու՛ 27
Իշթէ Խարայէլ էվի տէրէր քի .
Պուսթան կէօրտիլի վաշի չօդ
կիւնէր իշին տիւր , վէ էթ-
տիլի փէյղամպըրէ՛ Խրադ վա-
գըթըր իշին տիւր : Օնունի 28
շին օնլարա տէ քի՛ Էշֆէնտիմ
րապպ պէօլէ տէր . Պէնիմ հիւ
պիր սէօլմամ արթըդ ողամադ ,
Իլա սէօլէտիլմ սէօզ ինրա
օլունաճադ սըր՝ տէյօր Էշֆէն-
տիմ րապպ :

ՊԱՊ ԺԳ.

- 1 Վէ պանա րապպըն քէլամը
օլուպ տէտի . Եա՛ ասէմ օլլու՛ 2
փէյղամպըրէ էտէն Խարայէլն
փէյղամպըրէրին հադգընա փէյ-
ղամպըրէ իլէ , վէ քէն-
տի Էիւրէքէրինտէն փէյղամ-
պըրէ էտէնլէր տէ քի՛
- 3 րապպըն քէլամընը արնիլէ-
րին . Էշֆէնտիմ րապպ պէօլէ 3
տէր . Վա՛յ պիր շէյ կէօրմմիշ ի-
քէն՝ քէնտի րուշլարը արտընճա
Էիւրիլայէն տիվանէ փէյղամպը-
րէ : Փէյղամպըրէրին՝ վիրանէ 4
լէրտէ թիքիլէր կիւլի օտու եա՛
Խարայէլ : Եըզըգ եէրէրէ չըգ- 5
մաւընը , վէ րապպըն կիւ-
նիւնտէ ճէնկէ սուրմադ իշին՝
Խարայէլ էվին տիվար իլէ շէ-
վիրմէտինիլ : Օնլար պաթըլ վա- 6

հի՛ վէ եալան ֆալ կէօրտիւ-
լէր, Բապպ օնլարը կէօնտէրմէ-
քի իբէն՝ Բապպ տէտի տէրլէր,
վէ սէօղ սապիթ էտէճէքլէրի-
7 նէ իւփա վէրիլէր : Սիղ պա-
թըլ քաշի կէօրմէտիւնիղ մի, վէ
եալան ֆալ սէօյլէմէտիւնիղ մի-
վէ պէն սէօյլէմէմիշ իբէն՝ Բապպ
8 տէտի տէ՛մէտիւնիղ մի : Օնուն
լիւն էֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ
տէր . Սէօղլիւնիւզ պաթըլ վէ
վաշիւնիղ եալան օրուղղու իլիւն
իլթէ պէն սիղէ դարըլ իմ տէ-
9 յօր էֆէնտիմ Բապպ : Վէ է-
լիմ՝ պաթըլ վաշի կէօրէն վէ
եալան ֆալա պաքան փէյլամ
պէրլէր դարըլ օլաճադ . դաւ-
մըմն մէճիսիւնտէ օնլար օլմա-
յաճադ, վէ Խարայէլ էվիւնիւ
տէֆթէրիւնէ հաղըրմայաճադ-
լար, վէ Խարայէլն եէրիւն վար-
մայաճադլար . վէ պիւլէճէքսի-
նիղ քի՛ էֆէնտի Բապպ պէն
10 իմ : Հէման պու սէպէպտէն
քի սէլամէթ հօղ իբէն՝ Սէլա-
մէթ տէյէրէք գաւլըրմը ալտա-
աըլլար, վէ պիւրի տիվար պի-
նա էսիպ՝ լայրիլէր օնու քիրէճ
11 իլէ սըվար, օլ քիրէճ իլէ սը-
վայանլարա տէ քի՛ Օ տիւշէ-
ճէք, թուֆան եաղմուրու օ-
լաճադ, վէ սիղ եա՛ տօլու թաշ-
լարը՝ ալւշէճէքսիւնիղ, վէ օնա
12 գաւորլա եէլի հարաճադ : Վէ
իլթէ տիվար տիւշտիւքտէ, սի-
ղէ՛ Մըվաւըղընը սըվա հա՛նի
13 տէ՛ն մէյէճէք մի : Օնուն ի-
ջիւն էֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ
աէր . Հէմ խըլմմ իլէ դաւըր-
ղա եէլի գօփարաճաղըմ, հէմ
ղաղապըմ իլէ թուֆան եաղ-
մուրու՝ վէ խըլմմ իլէ տօլու
թաշլարը օլաճադ քի՛ հէլաք է-
14 տէլէր . Վէ քիրէճ իլէ սըվա
տըղընը տիվարը եըգաճաղըմ,
վէ օնու եէր իլէ պէրապէր էտէ-
ճէլիմ, վէ թէմէլի ալըլաճադ .

վէ օ տիւշէճէք, վէ իլիւնտէ հէ-
լաք օլաճադսընըլ, վէ պիլէ-
ճէքսիւնիղ քի՛ Բապպ պէն իմ .
վէ պէն խըլմմը տիվարա վէ 15
օնու քիրէճ իլէ սըվայանլարա
թէքմիլ էտէճէլիմ, վէ սիղէ
տէյէճէլիմ քի՛ Տիվար եօգ՝ վէ
օնու սըվայանլար եօղ օլտու,
եա՛ Երուսաղէմ հաղղնա փէյլ . 16
ղամպէրլիք էտէն Խարայէլ փէյլ
ղամպէրլէր՝ վէ օնուն հաղղը-
նա՝ սէլամէթ հօղ իբէն սէլա-
մէթ վաշիլէրի կէօրէլէր տէյօր
էֆէնտիմ Բապպ :

Վէ սէն եա՛ ատէմ օլտու՝ 17
քէնտի Ելւրէքլէրիւնալն փէյլ-
ղամպէրլիք էտէն գաւլընը դըղ-
լարընա դարըլ Ելւրիւնիւ գօ-
յուպ՝ օնլարըն հաղղնա փէյլ-
ղամպէրլիք էյլէ . Վէ տէ քի՛ 18
էֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ տէր .
Վա՛յ հէփ դօլլարն գօլթուգլա-
րընա եատուղլար տիբէն՝ վէ հէր
պիր պօյտա օլանն ալաղնա
Ելւլ եատուղլարը եափան գա-
րըլլար քի՛ ճանլար ափայալար
գաւլըրմն ճանլարըն ալայըպ
տէ՛ քէնտիլէրիւնիլի ճանլարը-
նը՝ մը հաշատըրընըլ : Վէ էօլ 19
մէյէճէք ճանլարը Էօլտիւրմէք
իլիւն վէ եաղմայաճադ ճանլա-
րը եաղմայաճադ իլիւն՝ եալանը
տիւնիլէյէն գաւլըմա եալան
սէօյլէմէնիղ վէ, ալուճլար
տօլուսու արփա իլէ վէ էք-
մէք փարէլէրի իլէ պէնի գաւլ
մըմա մուրաւըլմընընըլ :
Օնուն իլիւն էֆէնտիմ Բապպ 20
պէօյլէ տէր . Իլթէ պէն սիլիւն
օլ օրատա գաւլար կիպի ճանլա-
րը ափատըղընը հատուղլարը-
նըղա դարըլ իմ, վէ օնլարը սի-
ղն գօլլարընըղտան եըլթա-
ճաղըմ, վէ օլ ճանլարը՝ գուշ-
լար կիպի ափատըղընը ճանլա-
րը սաղմէրէճէլիմ : Վէ Ելւլ 21
եատուղլարընընը եըլթաճաղըմ,

վէ գաւմըմը ելնիդաէն գուր.
 Թարաճալըմ, վէ արթըգ սի.
 զին ելնիդաէ ազ իչիւն օրմայա.
 ճապլար . վէ պիլէճէքսինիզ քի
 32 Բապպ պէն իմ : Զին քի սիզ
 սպարգ էիւրէյի՝ պէն ընու դա.
 սազէթոււ էթմէմիշ իքէն եա.
 լան իլէ դասաւէթոււ էթախնիզ,
 վէ ֆասրղըն ելէրինի գուվէթ.
 Լէնտիրտինիզ , քի հարամազ
 եօլունտան տէսնէյէ տէ՝ եա.
 շայա , ընուն իչիւն ալթըգ պա.
 թըլ վանի կէօրմէյէճէքսինիզ .
 վէ ֆալա պազմայաճապընիզ .
 վէ գաւմըմը ելնիդաէն գուրթա.
 րաճաղըմ , վէ պիլէճէքսինիզ
 քի՝ Բապպ պէն իմ :

ԴԱՊ ԺԻ

1 Ե խորայէլ իխթլարա.
 րընտան պա՛ղը ատէմէր պանա
 կէլպ՝ էօնիւմտէ օթուրտուլար .
 2 Վէ պանա Բապպըն քէլսմը օ .
 3 Ըլուպ տէտի . Եա՛ ատէմ՝ օղլու՝
 պու ատէմէր փութլարընը եիւ.
 րէքլէրինէ գօտուլար , վէ եա.
 րամազըզլարընըն թէօքէղինի
 եիւզէրի էօնիւնէ գօտուլար .
 ընլարտան պիր վէճ՝ իլէ սիւալ
 4 օլունս՝ օրմու իմ : Օնուն իչիւն
 ընլարա սէօյլէ , վէ ընլարա տէ
 քի՝ Էֆէնտիւմ Բապպ պէօյլէ
 տէր . Խորայէլ եվինտէն հէր
 քիւմ քէնտի փութլարընը եիւ.
 րէյինէ գօյուպ՝ հարամազըղը.
 նըն թէօքէղինի եիւզիւ էօնիւ.
 նէ գօր տէ՝ փէյղամպէրէ կէլըր
 իսէ , օլ կէլէնէ՝ պէն Բապպ
 ընուն փութլարընըն ջօգլուղու.
 նա կէօրէ ճէկապ վէրէճէյիմ :
 5 Թաքի Խորայէլ եվինի քէնտի
 եիւրէքլէրինտէն թութայըմ .
 զիւրա ընլարըն ճիւմէսի՝ փութ.
 լարը իլէ պէնտէն տըրըլըրըր :
 6 Օնուն իչիւն Խորայէլ եվինէ
 տէ քի՝ Էֆէնտիւմ Բապպ պէօյ.

լէ տէր . Տէօնիւն , վէ փութ.
 լարընըղտան Էնէպինիւ տէօնտէ.
 րին . վէ ճիւմէլ մէքրուհէրգ.
 արընըղտան եիւզիւնիւզիւ չէ.
 վէրին : Զիւրա Խորայէլ եվին.
 տէն՝ եախսա Խորայէլտէ միսա.
 Ֆիր օլան եապանճըտան հէր
 քիւմ արտըմտան այրըր իսէ ,
 վէ փութլարընը եիւրէյինէ գօ.
 յուպ՝ հարամազըղընըն թէօքէ.
 զինի եիւզիւնիւն էօնիւնէ գօր
 իսէ , վէ ընուն փաթիթասի իլէ
 պէնտէն սիւալ էթմէյէ փէյ.
 ղամպէրէ կէլըր իսէ , ընա պէն
 Բապպ՝ քէնտիմտէն ճէկապ վէ .
 րէճէյիմ : Վէ եիւզիւմիւ օլ
 8 քիմսէնին տէյհինէ տիքիպ՝ օ .
 նու նիւան վէ մէսէլ իչիւն գօ.
 յաճաղըմ , վէ ընու գաւմըմըն
 սրասընտան քէսէճէյիմ , վէ
 պիլէճէքսինիզ քի՝ Բապպ պէն
 իմ :

9 Վէ էյէր պիր փէյղամպէր
 եանղըրը տէ սէօզ սէօյլէր իսէ ,
 օլ փէյղամպէրի պէն Բապպ
 եանղըլթարմ . վէ էյիմի ընուն
 իւզէրինէ սալըպ՝ ընու գաւմըմ
 Խորայէլին արասընտան հէլաք
 էտէճէյիմ : Վէ ընլար ճէգալա .
 10 րընը չէքէճէքլէր . սիւալ է .
 տէնին ճէգասը իլէ փէյղամպէ.
 րին ճէգասը պիր օրաճապ : Թա
 քի Խորայէլ եվի արթըգ ար.
 տըմտան սափմայալար , վէ
 արթըգ ճիւմէ գապահաթլա.
 րը իլէ մուրտարընմայալար .
 իլա ընլար պէնիւմ գաւմըմ օ .
 11 լալար , պէն տէ ընլարըն Ալ.
 լահը օլալըմ՝ տէյօր Էֆէնտիւմ
 Բապպ :

12 Վէ պանա Բապպըն քէլսմը
 13 օլուպ տէտի . Եա՛ ատէմ՝ օղլու՝
 պիր սիյար իայընըգ էտէրէք
 պանա գարըն կիւնաճ իլէր իսէ ,
 վէ ընուն իւզէրինէ էլիմի սալըպ՝
 ընուն էքմէք տէյնէյինի գըրար
 իսէմ , վէ ընա դըթըգ կէօնտէ .

րիւզ մտան ատէմի վէ հայվանը
 14 քէմէր իսէմ . վէ մտն իշին .
 տէպուռ իւշ ատէմ՝ Նոյ՝ Դանի .
 էլ վէ Յոբ ուտ , մըլար սառա .
 գաթլարը իլէ հէնա ճանարընը
 գոթթարսաճագլար՝ տէյոր Է-
 ֆէնտիմ Բապպ :

15 Էյէր տիյարտան քէթիւ
 ճանապարար կէշիրսէմ քի՝ օ .
 նու էվլոտսըլ գոյալար վէ վե-
 րանէ օլա , շէօյլէ քի՝ ճանա-
 վարարըն երւզինտն կէշին օլ-

16 մոյա . Օլ իւշ քիմէն մոռն
 իշինտէ օլուր իսէ , պէն սաղ իմ
 տէյոր Էֆէնտիմ Բապպ քի՝ օ .
 զուլարը եա գըղարը գուրթա-
 րամոյաճագլար . մըլար՝ եա-
 լընըլ քէնտիլէրի գուրթուլա-
 ճագ , տէյոր իսէ վիրանէ օլա-
 ճագ :

17 Եախօտ օլ տիյարըն իւզէրի
 նէ գըլըճ կէթիրի իսէմ , վէ՝
 Եա՝ գըլըճ տիյարտան կէշ տէր
 իսէմ , վէ մոռն ատէմի հէմ

18 հարվանը գըրար իսէմ . վէ օլ
 իւշ քիմսէլէր մոռն իշինտէ օ-
 լուր իսէ , պէն սաղ իմ տէյոր
 Էֆէնտիմ Բապպ քի՝ տըլուլա-
 րը եա գըղարը գուրթարամա-
 յաճագլար . իլա մըլար՝ եալը-
 նըլ քէնտիլէրի գուրթուլա-
 ճագ :

19 Եախօտ օլ տիյարա թա՛ռն
 կէմտէրի իսէմ , վէ դաղա .
 պըրը մոռն իւզէրինէ գան իլէ
 տէօթէր իսէմ , շէօյլէ քի՝ մոռն
 ատէմի վէ հայվանը քէսէր ի-

20 սէմ . վէ Նոյ՝ Դանիէլ վէ Յոբ
 մոռն իշինտէ օլուր իսէ , պէն
 սաղ իմ տէյոր Էֆէնտիմ
 Բապպ քի՝ տըլուլա եա գըղը
 գուրթարամոյաճագլար . մըլար
 սառադաթլարը իլէ քէնտի ճան-
 արընը գուրթարաճագլար :

21 Ձլրա Էֆէնտիմ Բապպ պէօյ-
 լէ տէր . Գա՛նտէ գալար քի՝
 տէօրթ շէտիտ ճէղալէրիմի՝ գը-

լըճը վէ գըթլըլը վէ քէթիւ
 ճանապարարը վէ թա՛ռնու Ե-
 րուսալէմէ՝ մոռն ատէմի վէ
 հայվանը քէսմէյէ կէմտէրաի .
 յիմ ղէման : Ամա իլթէ մոտա՝ 22
 չըգարըլաճագ օլուլար իլէ գըղ-
 արըն գուրթուլուլը պագիլէսի
 գալաճագ . իլթէ մըլար սիլէ
 չըգաճագ , վէ մըլարըն եօլու-
 նու հէմ մըլարըն ա՛մլէլէրինի
 կէօրէճէքսիլիլ . վէ Երուսա-
 ղէմն իւզէրինէ կէթիրտիլիմ՝
 պէլատան էօթիրիւ՝ մոռն իւ-
 ղէրինէ՝ հէփ կէթիրտիլիմտն
 էօթիրիւ մալթէսէլիլ օլաճագ .
 սընըլ : վէ մըլարըն եօլունու 23
 հէմ ա՛մլէլէրինի կէօրտիլիւ-
 նիւզտէ , մըլար սիլէ թէսէլիլ
 վէրէճէքլէր . վէ պիլէճէքսի-
 նիլ քի՝ մոտա հէր հէլ թտիմ
 իսէ սէպէպիլիլ էթմէտիմ՝ տէ-
 յոր Էֆէնտիմ Բապպ :

ԳԱՊ ԺԵ

Սէ պանա Բապպըն քէլամը 1
 օլուլա տէտի . Եա՛նտէմ օլուլ 2
 ամանըն օտուլու ճիւլէլ օտուլ
 արըն եանընտա՝ վէ մոռն չը-
 պուլու օրմանըն աղաճարընտա
 նէ՞ օլա : Պիր շէյ եափմոգ ի 3
 չիւն՝ մոտան աղաճ ալընըլմը .
 իւզէրինէ հիւ գապ ամմագ ի-
 չիւն՝ մոտան չիլի ալըլալ մը : 4
 իլթէ աթէշ եէմ իչիւն վէրի-
 լիլ . աթէշ մոռն իլիլ ուճունու
 եէյիպ օրթաթը եանտըգտան
 սանկրա , իլէ եարար մը : Ի՛՛՛ 5
 թէ պիւլթիւն իլէն՝ իլէ կէ-
 մէլ , գա՛նտէ գալար քի՝ ա-
 թէշ մոռն եէյիպ եալարգտան
 սանկրա , արթըղ իլէ կէլէ : Օ . 6
 նուն իլիւն Էֆէնտիմ Բապպ
 պէօյլէ տէր . Աթէշ եէմ ի-
 չիւն վէրտիլիմ ամմա օրուլու
 օրմանըն աղաճարընտա նիճէ
 իսէ , Երուսալէմն սալիլիլէրի .

7 նի քէ էջլէ վերտիմ : Վէ եիւ-
ղեւմիւ զնարըն ալէյհնէ տի-
քէճէլիմ : Օնարը աթէշտէն չը-
գաճապար , վէ Օնարը աթէշ-
էէյէճէք . վէ եիւղեւմիւ Օնար-
ըն ալէյհնէ տիքտիլիմէ ,
պիէճէքտիլիգ քի՛ Բապպ պէն
8 իմ : Վէ խալընըգ էթտիքէ-
րի սէպէպտէն՝ տիարը վերանէ
դոյաճաղըմ տէյոր Էֆէնտիմ
Բապպ :

ՊԱՊ ԺԶ

1 Սէ պանա Բապպըն քէլամը
2 օղւպ տէտի . Եա՛ առնմ՝ օղւո՛ւ
Երուսաղէմէ մէքրուհլուդարը-
3 նը պիլաիլը : Վէ տէ քի՛ Էֆէն-
տիմ Բապպ Երուսաղէմէ պէօյ-
լէ տէր . Սէնին սսըն վէ սո-
ղուշուն՝ Քանանըլարըն տիլա-
ընտան տըր . պապան Ամորհ-
4 լու վէ սնան Բէտըլ տիր : Վէ
տօղուշուն պա քառք քի՛ տօղտու-
ղուն կիւնտէ կէօպէ յին քէսիլմէ-
տի , վէ Թէմիղէնմէք իլիւն՝ սու-
իլէ եայգանմատըն . վէ Թուղ
իլէ Թուգանմատըն , վէ գօն-
5 տագ իլէ սարըլմատըն : Սէնի
կէօղ Էսրիկէմէտի քի՛ սանա
մէրհամէթ էթմէք իլէ պուշու-
ըն պիլիլիլի սանա էյլէ յէ . տմ-
մա տօղտուղուն կիւնտէ՝ վիճիւ-
տիւնիւն մէքրուհլուղու իլէ ա-
6 չըգ սահրայա աթըլտըն : Վէ
պէն եանընտան կէհպ՝ սէնի
գանընտա չիյնէնմիշ կէօրտիւմ ,
վէ սէն գանընտա իքէն սանա՛
Էաշա տէտիմ . հէման գանըն-
տա իքէն սանա՛ Էաշա տէտիմ :
7 Սէնի սահրանըն Ֆիլիսի կիպի
օն պին էյլէտիմ , վէ չըղաղպ
պէօյլտիւն , վէ Թէքմիլ կիւ-
ղէլլիյէ էրտին . մէմէլէրին պիթ-
տի , վէ սաշն կէլտի , տմմո
սէն ուրեան վէ չըլիլագ խտին :
8 Իմօք սէնին եանընտան կէ-

չիպ՝ սէնի կէօրտիլիւմէ , իշ-
Թէ վագթըն՝ ալշգ վագթը իտի ,
վէ պէն էթէյիլի սէնին իւղէ-
րինէ եայըլպ՝ սէնին չըլիլաղը-
նը էօրթտիւմ . վէ սանա էէմի-
էտիպ՝ սէնին իլէ ահտա կիւ-
տիմ՝ տէյոր Էֆէնտիմ Բապպ ,
վէ սէն պէնիմ օտուն : Վէ սէ- 9
նի սու իլէ եայգատըմ , վէ սէ-
նին իւղէրինտէն գանընը էյիճէ
եայգատըմ , վէ սէնի եաղ իլէ
եաղատըմ : Վէ սանա Բապպ ! 10
կիլտիրտիմ , վէ սանա Թէհաշ-
տան վիապուհլարմ կիլտիրտիմ ,
վէ սէնի տիւրպէնա իլէ գուշաթ- 11
տըմ , վէ սէնի ճանֆէպէր իլէ
էօրթտիւմ : Վէ սէնի զիյնէթ . 12
լէր իլէ տօնաթտըմ . վէ էլլէրի-
նէ պիլէղէքէր՝ վէ պօյուռնա
զինճիլ Թագտըմ : Հէմ պուր- 13
նունա հալգա՝ վէ գուշաղարընա
քի՛ փէլէր՝ վէ պաշընա իֆթի-
խար Թաճըր գօտում : Վէ 14
սէն ալթուն վէ կիւմիւշ իլէ
տօնանտըն , վէ էսվապարըն
տիւրպէնա վէ ճանֆէս վէ տի-
պատան օղու . սիմիա օնտա վէ
պալ հէմ եաղ էէպիլ . վէ գա- 15
յէթ իւղ զպէ կիւղէլլէտին ,
վէ վիտիշահլըղա էրտին : Վէ 16
կիւղէլլիլիլիտէն նամըն Թայի-
ֆէլէրէ չըգտը . զիւր իւղէրի-
նէ գօտուղում պէզէքէրիմ իլէ
քէաթիլ օղու՝ տէյոր Էֆէն-
տիմ Բապպ :

Ամմա սէն նամընըն սէպէ- 17
պինտէն՝ կիւղէլլիլիլի կիւմիլիպ
զինա էյլէտին . վէ Ֆահիլէլի-
լիլի հէր կէչէնին էնիւնէն տէօք
տիւն քի՛ Օնուն օլա : Վէ էս- 18
վապարընտան ալտըն , վէ քէն-
տինէ րէնկեամիւղ Թէմիլ մուլթ-
խանէլէրի եաթիտըն , վէ Օնար-
ըն իւղէրինտէն զինա էյլէտին .
Օնարը Էպի կէլմէմիշ , վէ օլմա-
յաճագ տըր : Վէ պէնիմ սու 19
նա վէրտիլիմ ալթունուտան

- վէ կիւմիւշիւմտեն ի ֆիւթիսար
պէղէք լինի ալարն , վէ քէն
տինէ էրքէք տարէ թէլին եւ
վերայ ծալար իւր ղինսէ յլէտին :
- 18 վէ սէնին տիպա էսվալարընը
ալապ՝ մուրը կործարիւ , վէ
հոնէրինէ եաղմը վէ պուսնու :
- 19 բուսու գոտուն : վէ սանա վէր
տիւիմ էքմէյիմ սանա եկտիր
տիւիմ սիմիա ունուէու վէ եւ
ղը հէմ պաղը պիւէ ծալարն
հուղուրունա խոջ գոգուրա ըա
յիւհա իջիւն գոտուն . վէ պա
օրու՝ աէյօր Էֆէնտիմ Բապպ :
- 20 վէ պէնիմ իւիւն աղուրաու
ղուն սէնին օղուլարընը վէ գըզ
լարընը աղապ՝ ծալարը ծալար
թաամ՝ իջիւն դուրպան էյլէ
տին . պու սէնին ֆաշիւէլլէլէ :
- 21 ըին աղ շէյիմ վէ օղուլարը
մէ պօղաղալապ՝ ծալարը ծալար
աւէլաւն կէշիւրմէք իջիւն վէր :
- 22 տին : վէ ճիւսմէ մէքուհլուգ
լարընա վէ ղինալարընա կէնճ
լիյինին կիւնէրինի՝ ուրեան վէ
ջըփազ օղուլուն վաղթը՝ գա
նընտա չիյնէնմիւջ օղուլունու :
- 23 խաթընա կէթիւրմէտին : վէ
վաղի՝ օլուտ քի՝ ճիւսմէ ետրա
մաղ ղըլունան սանկրա , վաճ՝
վաճ սանա տէյօր Էֆէնտիմ :
- 24 Բապպ , սէն քէնտինէ ֆաշիւ
խանէ տախի եափարն , հէմ
քէնտինէ հէր մէյաանտա եիւք
սէք վուծխանէտի եափարն :
- 25 հէր եալուն պաղմտա՝ եիւքսէք
փուծխանէլէրինի պինա էյլէ
տին , վէ կիւղէլլիյինի մէքուհ
էյլէտին , վէ հէր կէչէնէ ալապ
լարընը աղալուն , վէ ղինալարընը
- 26 չալալթալուն : վէ պէյիւք կէօլ
աէլու գոնուլարըն Մըլըր օ
ղուլարը իւր ղինա էյլէտին .
վէ պէնի տաղըլթամադ իջիւն ղի
իւթէ էլլիմի սէնին իւղէրինէ տա
լապ՝ սէնին մաալընը քէտտիմ :

- վէ սէնի սէնտին իքրա՝ հոտէն
սէնին խապիւս եօղուլուն ութա
նան փղաղը գըղընընը կէօնլիւ
նէ թէսլիմ էթմիմ : զալարըն 28
- օղուլարը իւր ղիւս էյլէտին . վէ
ծալար իւր ղինա էթմիմ խա
տինէ տօրմալուն : վէ քանմիւ 29
- տիյարընա փիւտանիւթիւրէ վէ
նալարընը չալալթալուն յաւէ
պուսնուն իւր տախի ալալարն ?
- Եիւրէյին նէ՝ ղապուն տուր՝ 30
- տէյօր Էֆէնտիմ Բապպ . հէփ
պուսնուրը՝ ալարը ֆաշիւէ գա
րը աւէլլի իւղէտինտէս՝ հէր 31
- եալուն պաղմտա ֆաշիւստէ
լէրինի պինա էթմիմտա , վէ
հէր մէյաանտա եիւքսէք փու
ծխանէլէրինի եափարընտա , հէմ
իւճրէթի խօր կէօրմէքսէ ֆա
շիւէ կիպի օլմաուրն . իւլա ղինա 32
- էտեն Էլլիւ գաղը կիպի օլուտն
քի՝ գօնաղը պէտէլինէ եա
լարը աղը : Օնլար ճիւսմէ ֆա 33
- հիւլէլէրէ իւճրէթ վէրիւր
սէն խա հէփ ալալարընա իւճ
րէթիւր ղիւրիւրն , վէ սանա՝
հէր եանտան սէնին ղինալարը
նա կէլլէք իջիւն ծալարա իւճ
րէթ վէրիւրն : վէ ղինալարըն 34
- տա՝ սանա գաղըլարտա օլման
ալալարի օլուտ , ղիւրա սէնին
ալարընա ղինա էթմէյէ վարան
եօգ տուր . ղիւրա քէնտին իւճ
րէթ վէրմէք իւր վէ սանա իւճ
րէթ վէրիւրմէք իւր , սէն հէ
ման ալալար օլուտն :
- Պուսնուն իջիւն եա՝ ֆաշիւէ 35
- Բապպըն սէօղուլուն տինկէ
Էֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր 36
- Սէնին պաղըրըն իրաֆ օլապ
ղինալարըն իւր չըփազըլուն
չըղարընա վէ ճիւսմէ մէքուհ
փուծարընա ալալարըն իջիւն ,
վէ ծալարա վապֆ էթմիմն օ
ղուլարընը գանը իջիւն , իմի 37
- իւթէ պէն օլ հաղը էթմիմն

35 Գի ա՛ջդարձնա՛լ վէ ճիւմէ
 սեվալքէրինի՛ քէնէն ճիւմէ իբ-
 րա՛ն էթտիքէրին ին՛ ճէմ՛ Է-
 աե՛ճէյիմ . վէ սնարը էթրաֆ-
 աանսանիմ իւզէլին ճէմ՛ Լափ-
 օնարա սնին ջրիլազըլըն ա-
 ջաճաղըմ , վէ սնին սրեթին
 ջրիլազըլըն կէօրէճէքէր և
 38 վէ սանա ֆա՛հիշէլէ Էտէն վէ
 դան տէօքէն գարըլարըն հիւք .
 միւ ին՛ հիւքմ՛ Էտէճէյիմ . վէ
 սանա՛ զազապ վէ զոյրէթ ին՛
 39 դան ճէլաք վէրէճէյիմ : Հ՛մ
 սնին սնարըն էլինէ թէսլիմ Է .
 տէճէլլիմ , վէ սնին ֆահիշ-
 իսնէնիւ Էրգաճաղար , վէ Էիւք
 սէք փուլթիսնէլէրինի պօզու-
 ճաղար , վէ սնին Էսվապըլըն
 տան սոյաճաղար . վէ սնին
 իֆթիխար պէղէքէրինի ալա-
 ճաղար , վէ սնին ո՛ւրեան վէ
 40 ջրիլազ պրաղնաղար : վէ
 սնին իւզէրինէ պիր ճէմիյէթ
 ջրարաճաղար , վէ սնին թաշ-
 րար ին՛ թաշպաճաղար , վէ
 սնին գըրըճարը ին՛ աօղսոյա .
 41 ճաղար : վէ սնին Էվէրինի
 աթէշ ին՛ Էսագաճաղար , վէ
 ջօք գարըլարըն կէօղէրին Էսլիւն
 տէ՛ սննտէ աշհամէր իճրա Է .
 տէճէքէր . վէ սանա ֆահի-
 շէլիքինի ֆերալըթ Էթտիքէ
 ճէյիմ , վէ ալթըգ իւճրէթ
 42 տալիս լէքմէյէճէք ին՛ : Պէօյ-
 լէճէ սննաէն զազաղըմ ալն .
 քիլէճէյիմ , վէ զարէթիմ
 սննաէն կլաէ , վէ րաճալթա-
 նըպ՛ արթըգ Էօվէլլէմէյէճէ-
 43 յիմ : Չլն քի սնն կէնճիլի-
 նին կլնէրինի իսթըրնա կէ-
 լէրմէտն , իլա պլնի պոճրա-
 ընէ ճիւմէսի ին՛ զազապէ կէ-
 լիլալն , իլթէ պլն տալիս օ-
 նոն իլին սննն Էօլունու պա-
 ջնա վէրէճէյիմ՛ տէյօր Է-
 ֆէնալիմ Բապպ , վէ սնն՛ ճիւմ-
 լէ մէքուհուգարընն իւզէ

րինէ պու խապիսըլի էթմէյէ-
 ճէքսին :

Իլթէ հէր մէսէլ սէօյլէյն 44
 սէնին իւզէրինէ՛ Գըղը անասը
 կիպի տիր աէյէրէք մէսէլ սէօյ-
 լէյէճէք : Սնն գօճա՛ընտան 45
 վէ օղուլարընտան իքրաճ Էտէն՛
 քէնափ անանըն զըղը սըն , վէ
 գօճաղարընտան վէ օղուլարըն-
 տան իքրաճ Էտէն զըղգարընտա-
 լարընն գըղգարընտաջը սըն .
 անանը Գէնալի վէ պապանըզ
 Վօրչլու տուր : վէ սնին 46
 պէօյիլք գըղգարընտաջն Սա-
 մարիս քէնափի՛ վէ սէնին ա-
 լունաա սաքին օլան ճոռն գըղ-
 արը սըր . վէ սննալն քիւշիւք
 զըղգարընտաջն սաղընտա ա-
 քին օլան Սոդում վէ ճոռն գըղ-
 արը սըր : վէ սնն սնարըն 47
 Էօլունաա Էիւրիւմէտն , վէ մէք-
 րուհուգարըն կիպի իլէմէտն ,
 իլա կէօյա պու աղ վէ քիւշիւք
 իսփ տէ՛ ճիւմէ Էօլարընտա ճ-
 արտան ֆապիս օլտուն : Պէնաղ 48
 իմ տէյօր Էֆէնտիմ Բապպ քի՛
 սննին գըղգարընտաջն Սագոմ՛
 քէնափի վէ գըղարըն՛ սննին
 հէմ սննին գըղարընն Էթտի-
 յինիլ կիպի Էթմէտիլէր : Իլթէ 49
 սէնին գըղգարընտաջն Սոդո-
 մուն Էհմ ճոռն գըղարընն
 մաղուրուլու Էքմէք թօզլու-
 ղու վէ գոյլու ուղ րաճալթըր
 օլաու , վէ ֆադիքին հէմ Էօլ-
 սուլուն էլլին գուվլէթէնտիր .
 մափս 4 վէ գապարըլար , վէ 50
 հուգուրումաա մէքրուհուգ իւ-
 լէտիլը . իմափ ճնարը կէօր-
 տիլիմ կիպի կիտրոլիմ : վէ 51
 Սամալիա սննին կլնաշարըն
 նըն Էարըր գաաաա կլնաճ
 Էթմէտի . ամմա սնն մէքրուհ-
 ուգարընն՛ ճնարտան ղիլասէ
 Էթմաին , վէ ճիւմէ իլէտիլին
 իքրաճըլարըն ին՛ գըղգարըն

- տաղարնը սատրդ չըդարան :
 52 Հէմ սէն քի գըզգարնտաղարնը
 ճիւղմ հիւքմ էթտին, սէն ըն-
 լարտան մէքուհ զուպ ընլար
 սէնտէն սատրդ զլուգըլարը ի-
 ջիւն՝ կիւնահլարն իւէ քէնտի
 ա՛յըպըն չէք . հէմ տախի գըզ-
 գարնտաղարնը սատրդ չըդար-
 տըղն իջին՝ ի իհնապ էտիպ ա՛-
 53 յըպըն չէք : Իմտի ընլարն
 էտիլըլինի՝ Սոգոման հէմ օ-
 նուն գըզարնըն էտիլըլինի՝ վէ
 Սամարլանըն հէմ ընուն գըզ-
 արնըն էտիլըլինի կէրի աէնն
 տէրախլիմտէ , ընլարն արա-
 սընտա սէնին էտիլըլինի տախի
 54 կէրի տէնտէրէճէլիմ : Թաքի
 ընլարա թէսէլի զտուղան ի-
 ջիւն ա՛յըպըն չէքէսին , վէ
 հէի էթտիլիտէն խիճապ էտէ .
 55 սին : Վէ գըզգարնտաղարն
 Սոգոմ իւէ ընուն գըզարըն էվ
 վէլի հալլէրինէ տէնէրէր իտէ .
 Սամարլա իլէ ընուն գըզարըն
 տախի էվլէլի հալլէրինէ տէօ-
 նէրէր իտէ , սէն տախի հէմ
 սէնին գըզարն էվլէլի հալ-
 56 լէրինիլ տէնէճէլիտէն իլիւն
 քի մաղուրուղունուն կիւնիւն
 տէ՝ գըզգարնտաղարն Սոգոմ
 սէնին աղընտա իլիտիմտի ,
 57 սէնին ետրամաղըղն ալիքեա-
 րէլնմէղտէն էվլէլ սէնի էթ-
 տախի թահգիր էտէն Սիւ-
 րիա գըզարնա վէ ընուն ճիւմ
 լէ էթտալիմտափղալըլար գըզ-
 արնա զլան ա՛յըպ զէմանըն
 58 տա կիպի : Քէնտի խապխը-
 լինի վէ մէքուհլուգըլարնը
 քէնտին չէքէճէլիտէն՝ տէյօր
 Բապալ :
 59 Չիրա Էֆէնտիմ Բապալ
 պէյլէ տէր . Սանա՝ հէման
 էթտալին կիպի էտէճէլիմ քի՝
 ա՛հար նաղ էթմէք իջիւն հէ-
 60 մլին թահգիր էյլէտին : Մամա
 սէն՝ կէնճլինին կիւնլէրինտէ

սէնին իլէ զլան ա՛հարնը խաթ-
 րմա կէթիլէճէլիմ, վէ սանա
 էպէտի ա՛հա սապիթ էտէճէ-
 լիմ : Վէ եօղարնը թաթըրնա 61
 կէթիլէտին . վէ սէննէն ճիւ-
 յիւք հէմ սէնտէն քիւլիւք
 գըզգարնտաղարնը աղըղըն-
 տա ութանտն . վէ ընլարը
 տանա գըզար իջին վէրէճէլիմ,
 ամմա ա՛հարն իլէ տէլիլ : Վէ 62
 պէն սէնին իլէ ա՛հարնը սապիթ
 էտէճէլիմ , վէ քիլէճէլիտէն
 քի՝ Բապալ պէն իմ : Շէյլէ քի 63
 սէնին ճիւմէ էթտիլին իջին
 սանա քէֆարէթ էթտիլիմ զէ-
 ման՝ զիքր էտիպ ութանտն ,
 վէ ութանտնըն հիւղիւնտէն
 արթըգ աղըղնը ալամայարն
 տէյօր Էֆէնտիմ Բապալ :

ՊԱՊ ԺԷ

1 Է պանա Բապալըն քէլարն
 2 զլուպ տէտի . Եա՛ առնմ զլու-
 3 իւրայէլ էվլինէ պիլմէճէ սէյլէ ,
 4 վէ մէսէլ սէյլէլի վէր : Վէ
 5 տէյլէտին քի՝ Էֆէնտիմ Բապալ
 պէյլէ տէր . Իւրանտան զ-
 6 պէյլիւք գանտաղը՝ ուղան դա-
 նապը գալմ իլ տալու՝ պէնէք-
 լի պէյլիւք գալթալ կէլտի , վէ
 էրդ աղաճընըն էն հիւքսէք
 տալընը աղըր : Օնուն թաղէ
 Գիլլէրինին ուճարնըր դօ-
 փարաը , վէ ընլարը պաղիլիւն
 Խիւարնա կէթիլիւպ ընլարը
 Թիւճարարն չէհիլինէ գառու :
 Էէ տիւրըն ֆիտանըտան ա-
 լըպ՝ ընուն էքլին Թարաարնա
 գառու . ընա չօդ սուլար Էանը-
 նա կէթիլիւպ սէյլիթ աղա-
 ճը իլի գառու : Վէ օ ֆիլիւ-
 լէնիլա՝ հալըրը ալադ պլլու-
 ամա ուտու , քի ընուն տալա-
 րը ընա պաղըպ՝ քէօլէրի ընուն
 ալթընտա զլալար : Իմտի ամա
 զլուտ . վէ չըպուղար Էալիտը ,

վէ ֆիւխէր սառվէրտի :

7 Վէ պէջիւբ գանատը վէ չօգ
գատվի պէջիւբ պիւր զայրի
գարծալ տահա վար խոի . վէ
իշթէ պու ասմա՝ քէօքէրինի
օնա տօղլու եյրի կիպի օտու ,
վէ սալարընր օնա տօղլու սալ
տը քի՝ օնու ֆիտանլըլընըն

8 եատըգլարընտա սուվարա : Օ՝
էյի թարլատա՝ չօգ սուլար եա
շընտա տիբիլի քի՝ տալար եա
փա , վէ մէյվէ կէթիւրէ , թա

9 քի՝ ս'զիմ ասմա օլա : Տէ քի՝
էֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ տէր .
Խալա՝ օլաճա՞ց մը . օ՝ օնուն
քէօքէրինի սէ՞օքմէյէճէք մի ,
վէ մէյվէյինի գօփարմայաճա՞ց
մը քի՝ գուրոյա . օնուն ֆի-
լիսէրինին հէփ եափրազարը
գուրոյաճա՞ց , վէ օնու քէօ .
քիւնտէն՝ տէյլլ պէջիւբ գօլ
իւն վէ չօգ խալդ իւն գօփարա

10 Ճագար : Վէ իշթէ տիբիլի .
Խալա՝ օլաճա՞ց մը , օնա կիւն
տօղլուսու եկլի տօգանտըղը կի-
պի՝ պիլթիւլէյէ գուրոմայա-
ճա՞ց մը . օ՝ ֆիտանլըլընըն եատ
տըգլարընտա գուրոյաճա՞ց :

11 Վէ պանա Բապպըն քէլամը

12 օլուպ տէտի քի՝ Հալա ա'ուլար
էվլէն տէ . Պունլարըն նէ օլ
տուղունու պիւմէ գմիսինիզ . տէ
քի՝ իշթէ Բաբիլոն փատիւաճը
Երուսաղէմէ կէլտի , վէ օնուն
փատիւաճըն վէ սերվէրէրինի
ալար , վէ սուլորը Բաբիլոնա
քէնտի եանրնա կէօթիւրտի :

13 Վէ փատիւաճը զիւրլիւթիմտէն
ալար՝ օնուն իւն ա՛հտ քէսիշտի ,
վէ օնա եէմն էթտիւրտի . վէ
տիլարըն գա՛հ իմանլարընը ալ

14 տը . Թա քի՝ մէմէքէթ սլապ
օլապ՝ քէնտինի գալտըրամայա .
վէ ա՛հարըն սագալըրպ օնտա

15 սուրա : Լմնա օ՝ քէնտինէ աթ-
լար վէ չօգ խալդ վէրէլէր տէ
յիւ Մըսրա ելլէր կէօնտէր .

մէք իւն՝ օնա ա'ուր օլտու . օ իւ-
լա՛հ օլուրմու , պունլարըն էտէն
գուրթուլուրմու , եախօտ ա՛հ-
ար նագղ էթմէք իւն գուրթու-
լուրմու : Պէն սաղ իմ տէյօր 16
էֆէնտիմ Բապպ քի՝ օ՝ էլպէթ-
թէ եէմնինի թաճգիր վէ ա՛հ-
արըն նագղ էթտիլի իլլին՝ օլ
օնու փատիւաճը նապպ էտէն փա-
տիւաճըն մաճալնտէ օնուն պի-
լէսինճէ Բաբիլոնուն իլլինտէ
էօլէճէք : Վէ փարաուն ճէնք 17
տէ պէջիւբ գուվլէթ իւն հէմ
չօգ ճիւմէիւր իւն չօգ ճանլար
գըրմագ իլլին մէթէրիս գալտը-
րպ թապեալար պիւնա էթմէ-
սինտէ՝ օնա պիր շէյ էտէմէզ :
Չիւրա ա՛հտը նագղ էթմէք իւն 18
եէմնի թաճգիր էյլտի , վէ
իշթէ էլլինի վէրիպ՝ հէփ պունլա-
րը էտէր իսէ տէ , գուրթուլմա
յաճա՞ց տըր :

Օնուն իլլին էֆէնտիմ Բապպ 19
պէօյլէ տէր . Պէն սաղ իմ քի՝
էլլէթթէ թաճգիր էթտիլի եէ-
մնիլի վէ նագղ էթտիլի ա՛հ-
տըմը օնուն պալընա տէօնտէ-
րէճէյիմ : Վէ օնուն սլանա 20
էթտիլի իսեանը իլլին օնուն
իւղէլինէ աղըրը եօյաճաղմ ,
վէ տուղալըմտա թութուլա-
ճա՞ց . վէ օնու Բաբիլոնա կէօ-
թիւրիպ՝ օնուն իւն օրատա
տալա սիւրէճէյիմ : Վէ ճիւմ 21
լէ օնուն գալգընլարը օնուն հէփ
ալպէրի իւն գըղճառա՝ տիւլէ-
ճէքէր , վէ գալանլար հէր
րիւղիւտառա տաղըլաճաղար . վէ
պիլլէճէքսինիլ քի՝ պէն Բապպ
սէօյլէտիմ :

էֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ 22
տ'ր . Պէն եիւքսէք էրղ պլա-
ճընըն էն եիւքսէք տալընտան
աղըպ տիքէճէյիմ . պէն օնուն
ֆիլիսէրինին պալընտան թա-
ղէտիլի գօփարը պ՝ պիր էիւլէլ-
միլ վէ եիւքսէք տաղըն եիւլէրի .

23 Եւ երբէ՞նչ յիմ: Օհու խորայե-
լին եիւճէ տաղընտա տէքէճէ
յիմ, վէ օ՝ տալար չըդարտա-
ճագ, վէ մէյվէ վերէճէք, վէ
աղիմ էրզ աղաճը օլաճագ:
վէ օնուն ալթընտա հէր կէօնէ
գանատը հէր դուշ գօնաճագ
տըր: Տնուն տալարընէ կէօլ-
24 կէօնտէ սաքին օլաճագ: Վէ
սաճընն հէփ աղաճընդ պի-
լէճէքէր քի՝ պէն Բապպ եիւք-
տէք աղաճը ալադաթաթում, ալ-
չագ աղաճը եիւճէլթաթում, եէ-
շի աղաճը գուրութաթում, վէ
գուրու աղաճը ֆիլիսթաթում:
պէն Բապպ սէյլէտիմ, հէմիճ
րա էլլէտիմ:

ԳԼԳ ԺԸ

1 1] Է պանա Բապպըն քէլամը
2 օլուպ տէտի քի՝ Պու սիզին Իս-
րայէլ Թօփրապընն հագգընա
սէյլէյիպ՝ Պապալար գօրուգ
եէտի, վէ օղուլարն տիշէրի
գամաշար տէսլինիզ մէսէլնէ՞
3 օլա: Պէն սապ իմ տէյօր Է-
ֆէնտիմ Բապպ քի՝ Իսրայէլտէ
պու մէսէլինիզ արթըգ սէյ-
4 լէնմէյլէճէ տիր: Իշթէ հէր
ճան պէնիմ տիր: պապանըն
ճանը նիճէ իսէ՝ օղուլուն ճանը
տախի էյլլէ պէնիմ տիր: Կիւ-
նաճը էտէն ճան քէնտիսի էօ-
5 լէճէք: Իմաի պիր քիմսէ սա-
տըգ օլուր իսէ, վէ շէրիաթ
հէմ սատագաթ իւզըն մամէլ
6 էտէր իսէ, տաղարըն իւզէրին
տէ եէմէլ իսէ, վէ կէօլէրի-
նի Իսրայէլ էվինին փութլարը-
նա գալորըմաղ իսէ, վէ գօն-
շուսունն գարընըն մուրտար-
լամաղ իսէ, վէ հայլընտա օ-
լան գարըյա եագլաշմաղ իսէ,
7 վէ քիմսէյէ գուլթէթմէզ իսէ,
պորճույա՝ ըհհինին կէրի վէրիւր
իսէ, զօր իլէ նէսուն գափմաղ

իսէ, էքմէյինի աճըգմըշա վէ-
րիւր իսէ, վէ չըփաղը էսլապ
իլէ էօրթէր իսէ՝ մուսթէլէ Է-
լէ վէրմէզ իսէ, վէ մուրապա
ալմաղ իսէ, նահագլըգտուն է-
լինի տէնտէրիւր իսէ, իքի քի-
շինին արալընտա հագգ շէրի-
աթ կէօրիւր իսէ, կէրէէքլըք
իլլէմէք իլլուն՝ գանունընըմտա
էիւրիւյալէրիաթլէրիի ճըֆզ
էտէր իսէ, պու՝ սատըգ տըր,
էլպէթթէ եաշայաճագ տըր
տէյօր Էֆէնտիմ Բապպ:

1] մա էյեր պու՝ զօրապղ վէ 10
գօն տէօքիւճիւ էվլատ Թէվլիտ
էտէր իսէ, վէ օ պունլար կիւփ
պիր շէյ էտէր իսէ, եանի օ՝ 11
հէփ պունլարըն էթմէզ իսէ, իլ-
լա տաղընտա եէր իսէ, վէ գօն-
շուսունն գարընըն մուրտար-
լար իսէ, Ֆագիթէ վէ էօխու- 12
լա զուլ էտէր իսէ, զօր իլէ
շէյ գափար իսէ, ըհհինի կէ-
րի վէրմէզ իսէ, վէ կէօլէրինի
փութլարա գալորընա մէքուշ-
լուգ էտէր իսէ, մուսթէլ իլէ 13
վէրիւր իսէ, վէ մուրապա ալըր
իսէ, պու եաշայաճագ մը,
եաշամայաճագ: հէփ պու մէք-
րուհըրգլարըն էթտիյի իլլին
էլպէթթէ էօլէճէք, օնուն գա-
նը՝ իւզէրինտէ օլաճագ տըր:

վէ իլլթէ պու՝ օլուլ Թէվլիտ 14
էտէր իսէ, վէ օ պապա ընն
իլլէտիլի հէփ կիւնաշլարըն կէօ-
րիւր իսէ, վէ գօրգուպ օնուրա
կէօրէ էթմէզ իսէ: Տաղար իւ- 15
ղէրինտէ եէմէզ իսէ, վէ կէօլ-
լէրինի Իսրայէլ էվինին փութլա-
րընա գալորըմաղ իսէ, գօնշու-
սունն գարընըն մուրտարլա- 16
մաղ իսէ, վէ քիմսէյէ զուլ
էթմէզ իսէ, ըհհինի ալըգօմաղ
իսէ, վէ զօր իլէ շէյ գափմաղ
իսէ, էքմէյինի աճըգմըշա վէ-
րիւր իսէ, վէ չըփաղըն էսլապ
իլէ էօրթէր իսէ, էլլինի ֆա. 17

- գիրտէն սաշունը իսէ, մուս՝
մէլէ հէմ մուրապա ալմադ իսէ,
չերիւթէլերիմ իլէ ա՛մէլ էտիպ
գանուկարըմուս էկերիւր իսէ,
պու՝ պապասընըն ետրամադ ըլը
իլինն էօլմէյէճէք. էլպէթթէ
18 եաշայաճագ տըր: Զուրմէտիպ
գարընտալընտան զոր իլէ շէյ
գափան վէ գալմընըն տրասըն
տա էյի օլմայանը իլէյէն պու
նուն պապասը՝ իլթէ օ՝ ետրա
մաղըլընտա էօլէճէք:
- 19 Վէ սիղ տերսինիլ քի՝ Նի՞
չինն օրու պապասընըն ետրա
մաղըլընը չէքմէլ. օրու շէ
րիւթ վէ սատագալթ իւզըն ա՛
մէլ էտիպ՝ վէ ճիւմէ գանուն
լարըմը սալայալ օնլարը իճ
րա էյլէտի, իմա իլպէթթէ
20 եաշայաճագ տըր: Կիւնաճ է
աէն ճան քէնտիտի էօլէճէք.
օրու պապանըն ետրամաղը
լընը չէքմէլ, վէ պապա օրու
լուն ետրամաղըլընը չէքմէլ.
սալարըն իւզերինն օն քէնտի սա
տագալթ օլաճագ, վէ ֆասը
լըն իւզերինտէ քէնտի ֆասը
21 լընը օլաճագ: Վէ ֆասըք՝ իշ
լէտիյի հէփ կիւնաշլարընտան
տէնիւպ ճիւմէ գանունլարըմը
սագլար տա՝ շերիւթ վէ սատա
գալթ իւզըն ա՛մէլ էտեր իւն,
էլպէթթէ եաշայաճագ, էօմէ
22 յէճէք տիր: շէփ իլէտիյի
գապաճալթ՝ օնուն իլինն ա՛ն
կըլմայաճագ. իլէտիյի սատա
23 գալթ իլէ եաշայաճագ: Հիշ
պէն ֆասըլըն էօլմօնտան
հաղ ճտէրմիյիմ՝ տէյօր Ի
ֆէնտիմ Բապա. տէյի՛մի քի
օնուն էօլունտան տէնիւպ եա
24 շարըլընտան խօշալըրմ: Ամա
Յլէր սատրգ սատագալթընտան
տէնիւպ՝ ետրամաղըլը իլէր իւ
սէ, ֆասըլըն իլէտիյի ճիւմ
լէ մէքուշլուգլարա կէօրէ իշ
լէր իսէ, եաշայաճագ մը. օ՝

նուն իլէմիշ իտիյի ճիւմէ սա
տագալթ անկըլմայաճագ տըր.
իլէտիյի խեսնը իլէ վէ էթալ
յի կիւնաճը իլէ՝ օնլար իլէ էօ
լէճէք:

Ամա սիղ տերսինիլ քի՝ 25
Բապալըն էօլու տալըն տէյիլ
տիր. հալա տինիլէյին եա՝ Իս
րայէլ էվի, պէնիմ էօլում մա
տօղլու տէյիլ տիր. տէյի՛մի
քի սիղին էօլունուղ տօղլու
տէյիլ տիր: Սատրգ սատագալ 26
թընտան տէնիւպ՝ վէ ետրա
մաղըլը իլէյիպ օնտա էօլալը
տէ, իլէտիյի ետրամաղըլը իւ
չինն էօլմիշ տիր: Վէ ֆասըք 27
իլէտիյի ֆասըլըլընտան տէօ
նիւպ՝ շերիւթ վէ սատագալթ
իւզըն ա՛մէլ էթալինտէ, ճա
նընը եաշայաճագ տըր: Չիւն 28
քի կէօրիւպ՝ հէփ իլէտիյի գա
պաճալթընտան տէնտիւ. օ՝
էլպէթթէ եաշայաճագ, էօլմէ
յէճէք տիր:

Իւրայէլ էվի իսէ՝ Բապալըն 29
էօլու տալըն տէյիլ տիր տէր.
եա՝ Իւրայէլ էվի՝ պէնիմ էօլ
լարըմը տօղլու տէյիլ, եօն
սա սիղին ելլարընը մը տօղ
րու տէյիլ տիր: Օնուն իլինն 30
եա՝ Իւրայէլ էվի՝ սիղի հէրքէ
սի էօլարընա կէօրէ Նիւքմէ
տէճէյիմ՝ տէյօր Իֆէնտիմ
Բապա. տէնուն, վէ հէփ գա
պաճալթարընը տան թէվպէ է
տին քի՝ ետրամաղըլը սիղէ հէ
լըք սէպէպի օլմայա: Իւզէրի 31
նիզոնն օլ իլէտիյինիլ ճիւմէ
գապաճալթարընը տէֆէ
տին, վէ քէնտիլէրինիլէ եէնի
էիւրէք վէ եէնի բուճ էտինին.
ղերա նի՛չինն էօլէտիլթ՝ եա՝ Իս
րայէլ էվի: Չիւն քի՝ էօլէնին 32
էօլիւմիւնտէն հաղլ էթմէմ՝ տէ
յօր Իֆէնտիմ Բապա. իմտի
տէնուն, վէ եաշայաճագ:

ՊԱՊ ԺԹ

- 1 Ահա ասէն՝ Իսրայէլ պէյէրի
2 Ելին Ֆիղան սէփ գաւորը . Վէ
տէ քի՛ Անան նէփ տիր . արարան .
3 արարանտա եւթար՝ էնիք-
լէրինի կէնճ արարանլէրին օր-
թասընտա պէսլէմիշ տիշի արս
4 ան տըր : Վէ օ՛ էնիքլէրինտէն
պիրինի պէօյի թաիւ , կէնճ
արարան օլտու . վէ շիքար գափ-
մասըն՝ ասեմ եէմէսինի էօյ-
5 րէնտի : Իմաի ծնուն հագգընա
թայիֆէլը իշիթտի , վէ ծնա-
րըն չուգըրունտա թուծուէ
տու . վէ ծնու չէնկէլէր իէ
Մըսըր տիյարընա կէօթիւրաիւ-
6 լէր : Վէ օ՛ պէքլէյիպ իւմիտի
քէսիլախինի կէօրիւնճէ , էնիք-
լէրինտէն պիր զայրիւնի ալըպ՝
7 ծնու կէնճ արարան էթտի : Պու
տախի արսանլար արասընտա
կէղիպ կէնճ արարան օլտու . վէ
շիքար դափմասըն՝ ասեմ եէ .
8 մէսինի էօյրէնտի : Վէ ծնարըն
սէրայլէրինի պիրտի , վէ շէր-
լէրինի խարապ էյլէսի . վէ օ՛
նուն պէօյիւրիւշիւ սէսինտէն
էէր վէ ծնուն տօլուտու վրան
9 օլտու : Վէ ծնուն իւղէրինի
էթրաֆաա օլան էյալէթէրտէն
թայիֆէլը չըգա . վէ ծնու
ալար էայտըրա , ծնարըն չու-
10 գըրունտա թուծուտու : Վէ
ծնու չէնկէլէր իէ գափէսէ գօ-
տուար . վէ ծնու Բաբիլոն փա-
11 փըշահընա կէօթիւրաիւլէր . օ՛
նու գալէյէ գգոուլար , թաքի
նուն սէսի՝ արթըգ Իսրայէլ
տաղարընտա իշիտիվէյէ :
12 Անան՝ սէնին շէքլին իւղէ
սուլարթէանընտա տիքիվիշ աւ-
13 մա կիպի տիք քի՛ չօգ սուլար-
տան մէյվէտար վէ չօգ սուլը
14 օլտու : Վէ ծնուն՝ հիւքմար-
լար ասալարը իշին գալի շախ-
լարը օլտու , վէ ծնուն պօյու

սըգ եալրագը տալարըն արա-
սընտան եիւճէլտի . վէ եիւճէ-
լիյի իլէ՛ վէ տալարընըն չօգլու-
ղու իլէ կէօրիւնտա : Իմա օ՛ 12
խըշմ իւէ դօփարըլպ եէրէ ա-
թըլտը , վէ կիւն տօլուտու եէ-
լի ծնուն մէյվէսինի գուրու թ-
տու . ծնուն գալի շախը գըրը-
լպ գուրուտու , վէ ծնարը ա-
թէշ եէսի : Վէ շիմաի չէօլտէ՛ 13
գուրու վէ սուտուզ եէրտէ տի-
քիլտի : Վէ ծնուն տալարընըն 14
շախընտան աթէշ չըգըլպ՝ ծնուն
մէյվէսինի եէտի , վէ ծնտա՝ հիւքմ-
տար ասալար իշին գալի շախ
գալմատը :

Պու՛ Ֆիղան տըր , վէ Ֆիղան
իշին օլաճագ տըր :

ՊԱՊ Ի

- 1 Ահա փագի՛ օլտու քի եէտին .
2 ճի երըտա պէշնճի այըն ծնուն
ճուտունտա՝ Բապպա տանըմագ
իշին Իսրայէլին իթիլարըն-
ընտան ասեմլէր կէղիպ էնիւմ
տէ օթուլ տուար :
3 Վէ պանա Բապպըն քէլամը
օլուպ տէսի . Եա՛ ասեմ օլ-
4 լու՛ Իսրայէլին իթիլարըն-
տա սէօյլէ , վէ ծնարա տէ քի՛
Իֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ տիր .
Պանա տանըմագ՝ մը կէլտի
նիլ . պէն ալը իմ քի սիղէ էլ
պէթթէ ճէվապ վէրմէճէյիմ՝
տէյօր Իֆէնտիմ Բապպ : Սէն 4
ծնարըն շէրիւթըն քէսէրմի-
սին , շէրիւթ քէսէրմիսին՝ եա՛
պտեմ օլու . սէն իւարա՝ պա-
պալպընըն մէքուհըգըլարըն
պիրտի : Վէ ծնարա տէյէսին
քի՛ Իֆէնտիմ Բապպ պէօյլէ
տէք . Իսրայէլն չէտիլմ կիւն
պէ , վէ Յալու էվինին զիւրի-
յէթինէ էվիմ գալարընըն
տա , վէ Մըսըր տիյարընտա
ծնարա քէնտիմի պիրտիւրպ՝ ծն

լարա Ալահնըզ Բապպ պէն
 իմ տէրէրէք էլ իմի դալորարը
 6 զըմտաւ օլ կիւնտէն ծնարը Մը
 ար տիյարընտան՝ ծնարա թէ
 տարիք էթտիլիմ սիւփ իլէ պօլ
 սպան՝ հէփ տիյարարըն իթթի
 խարը օլտն տիյարա չըգարմալա
 7 ծնարա էլ իլի դալորարմ օլ
 ծնարա սէտիմ քի՝ հէր քէս
 կէօղէրինէն մէքրուհուդլարը
 նը աթմըն , վէ Մըսըրըն փութ
 լըրը իլէ մուրտարընմա՛ն : Ալ
 8 լահնըզ Բապպ պէն իմ :

8 Ամնա ծնար պանա ա՛սը օ
 լուպ՝ պէնի տինկէմէք իսթէմէ
 տիւէր քիման կէօղէրինէն մէք
 քրահուդլարըն աթմաար , վէ
 Մըսըրըն փութլարընը պրադ
 մաալար , օլտն տէտիմ քի՝
 ծնարըն իւղէրինէ խըշմըն տէս
 քիւպ՝ Մըսըր տիյարընի իչնո
 տն ծնարըն իւղէրինտէ դազա

9 պըմը թէքմըն էտէ իմ : Ամնա
 խպիմ իչնն հարաքէթ էթտիմ
 ֆքի՝ ծնարը Մըսըր տիյարընտան
 չըգարմալ իլէ օլ կէօղէրի էօ
 նիւնտէն ծնարա քէնտիմի պիւ
 տիւտիլիմ՝ օլ արալարընտա օլ
 տուգլարը թայիֆէլէրին նազա
 10 լընտա մուրտարընմա՛յա :

10 Վէ ծնարը Մըսըր տիյարըն
 տան չըգարմալ , վէ ծնարը
 11 չէօլէ կէթիւտիմ : Վէ ծնարա
 դանունլարըմը վէտիմ , հէմ
 ծնարա շէրի՛աթէրիմի պիլաի
 տիմ , ծնարը քի առնմ ծնարը
 իճրա էտէր իսէ՝ ծնար իլէ էա
 12 շար : Հէմ ծնարա շաքաթա
 լըմը տախի վէտիմ քի՝ պէնիմ
 իլէ ծնարին արաւընտա իչնն
 օլար , թա պիլէլէր քի ծնա
 13 լը մուգատտէս էտէն Բապպ
 պէն իմ :

14 Ամնա Դարայէլ էվի պանա
 չէօլտէ ո՛սը օլուպ՝ դանունլա
 րըմտա էրիւրէմէտիւէր , վէ չէ
 րի՛աթէրիմի ըտա էթտիւէր , օն

լարը քի առնմ ծնարը իճրա է
 տէր իսէ՝ ծնար իլէ էաշար , հէմ
 շաքաթլարըմը լայէթ իլէ մուր
 տարալարար , իմի չէօլտէ՝
 ծնարը թէլէֆ էթմէք իչնն
 15 իւղէրէրինէ դազալըմը տէօլէ
 յիմ տէտիմ : Ամնա իսթիմ ի
 16 չնն հարաքէթ էթտիմ քի՝ օլ
 կէօղէրի էօնիւնտէն ծնարը չը
 գարտըլըմ՝ թայիֆէլէրին կէօղ
 17 լէրինտէ մուրտարընմա՛յա : Հէմ
 տախի պէն ծնար իչնն չէօլտէ
 էլ իմի դալորարմ քի՝ ծնարը՝
 վէտիլիմ սիւտ վէ պալ ադպ
 հէփ տիյարարըն իթթիլարը օ
 18 լան տիյարա կէթիւմէյիմ : Չիւն
 քի պէնիմ շէրի՛աթէրիմ ըտա
 էթտիւէր , վէ դանունլարըմ
 մուհիպիճէ էրիւմէտիւէր , վէ
 շաքաթլարըմը մուրտարալա
 19 րար քիւրա էրիւրէքէրի՝ փութ
 լարընըն արաւընտա կիթիւէր :
 Ամնա կէօղիւմ ծնարը էտիւկէ
 20 մէք իլէ՝ ծնարը հէլաք էթմէ
 տիմ , վէ չէօլտէ ծնարը տիւքէթ
 մէտիմ :

Վէ չէօլտէ ծնարըն օղուլա
 18 լընտա տէտիմ քի՝ Պապալարընը
 զըն դանունլարընտա էրիւրէմէն ,
 վէ ծնարըն ա՛տէթէրինէն մազ
 19 լաման , վէ փո թլարըֆիլէ սազ
 տարընմա՛ն : Ալահնըզ Բապպ
 պէն իմ : պէնիմ դանունլարըմ
 տա էրիւրիւյին , վէ պէնիմ չէ
 րի՛աթէրիմի սազլայըն , վէ օն
 լար իլէ ա՛մըն էտիւն : Վէ շա
 20 քաթլարըմը ա՛վիզ սազլայըն ,
 վէ ծնար պէնիմ իլէ սիվն արա
 նըզտա նիշան իչնն օլարար : Թա
 պիլէտիւիզ քի՝ Ալահնըզ Բապպ
 պէն իմ :

Ամնա օղուլար պանա ա՛ւրը 21
 օլտուլար քանունլարըմտա էրիւ
 րիւմէտիւէր , վէ շէրի՛աթէրիմ
 իլէ ա՛մըն էթմէ յէ տիւզաթ
 էթմէտիւէր , ծնարը քի առնմ
 իճրա էտէր իսէ՝ ծնար իլէ էա

չար, հէ՛մ շաբաթըսը մուր-
սակաւորարար . վէ տէսիմ քի՛
սնարըն իւղերինէ խըմըմը տէօ
քիւս չէօլտէ զաղապըմը սնարը
22 տա թէքիլ էտէյիմ : Լաքին
էլմի չէքսիմ, վէ խմիմ իջիւն
ճարսքէթ էթսիմ քի՛ օլ կէօզ
էրի էօնինտէ սնարը չըգար-
սըղըմ՝ Թոյիֆէլէրին կէօղէ-
րինտէ մուրաւարանայա :
23 Պէն տախի չէօլտէ սնարա է-
լմի գաւըրսըմ քի՛ սնարը
Թայիֆէլէրէ տաղըսայըմ, վէ
սնարը տխարարա տաչայըմ :
24 Չիւն քի շերի՛թէլէրիմ իլէ ա-
մէլ էթմէտիլէր, վէ գանուըա-
րըմը ըտատ էթտիլէր, վէ շա-
բաթըսըմը մուրաւարանըրը,
վէ կէօղէրի՛ պապարընըն
փութըրը արտընճա օլտու :
25 Իմտի պէն տախի սնարա էյի
օլմայն գանուըար՝ վէ սնար
իլէ էաշամայաճագըրը շէրի՛
26 Թէլար վէրսիմ : Վէ սնարը
փէշքէշէրի իլէ՛ հէր տնա ըահ-
մի աշանը տէէաքէն կէլըմէք
իլէ՛ մուրաւարանթսըմ, շէօլէ
քի՛ սնարը հէլաք էտէյիմ .
Թա քի՛ պիլէլէր քի՛ Բապպ
պէն իմ :
27 Օնուն իջին Իսրայէլ էվինէ
սէօլէ էա՛ տաէմ օլտու, վէ սն-
արա տէ քի՛ Էֆէնսիմ Բապպ
պէօլէ տէր . Պապարընըզ
պանա սլունուն իլէ տախի՛ գա-
պահաթ իլէմէք իլէ քիւֆր
28 էթտիլէր : Չիւն քի սնարա
վէրմէյէ օլ էլմի գաւըրըղըմ
տխարա սնարը կէթիրտիլմտէ
տախի՛ հէր էիւճէ Թէֆէյի վէ
հէր սըզ տալը աղաճը կէօր-
տիքէրինտէ, գուրպանըրընը
օրտատ սունտուըրը, վէ զապա-
պու Թահրիք էտիճի՛ հէտիլէ-
րինի օրտատ կէթիրտիլէր, վէ
խօշ գօրուըրընը օրտատ ա՛րդ
էթտիլէր . վէ շէր պէթփէքէշ-

էրինի օրտատ տէօքալիլէր : Վէ 29
սնարա տէսիմ քի՛ Պու վաթ-
սըղընըզ պամա Էէէէիւնիտէ
սի նէ՛ օլտ . սունն իլէնն տաթ
Թա պու կիւնէտէք Պամա չաղ-
րըլը :

Օնուն իջին Իսրայէլ էվինէ 30
տէ քի՛ Էֆէնսիմ Բապպ պէօ-
լէ տէր . Պապարընըզնն էօ-
լունտա՞ մը մուրաւարանըրը-
նըզ, վէ սնարըն մէքուհընգ-
ըրը արտընճա զինա էտէրտի-
նիլ : Վէ փէշքէշէրինիլի գալ 31
տըրըպ օլտըրընըզ Թէէաէն
կէլըրտիլնիլիլէտէ, սիլ քէնտի-
նիլն Թա պու կիւնէտէք հէփ
փութըրընը իլէ մուրաւար-
արընըզ, վէ պէն սիլիլէ ճէվապ
վէրի՛րմիյիմ՝ էա՛ Իսրայէլ է-
վի . պէն սաղիմ տէյօր Էֆէն-
տիմ Բապպ քի՛ սիլիլէ ճէվապ
վէրմէմ : Հէմ ֆիլիլնիլիլէ կէ- 32
լէն շը սիլվին Պիլ օտունա վէ
Թաշա Իպատէթ էթմէք իլէ
Թայիֆէլէր կիպի՛ տխարըրըն
գապիլէլէրի կիպի օլաճաղը
տէտիլնիլիլէ էլպէթթէ օլմայա
ճագ տըր : Պէն զաղ իմ տէյօր 33
Էֆէնտիմ Բապպ քի՛ էլպէթ-
թէ սիլիլէ գալիլէ էլ իլէ վէ ուղան-
մըզ գօլ իլէ վէ տէօքիւլիլէզ գա-
զապ իլէ փուտիլաճըզ սիլիլէճէ-
յիմ : Վէ գալիլէ էլ իլէ վէ ու- 34
ղանմըզ գօլ իլէ վէ տէօքիւլիլէզ
ղաղապ իլէ սիլիլէ գալիլէրտէն
ջըգարաճաղըմ, վէ օլ տաղընը
Խօլիլնիլիլէ տխարարտան ճէմ՝
էտէճէյիմ : Վէ սիլիլէ գալիլէլէ- 35
րին չէօլէնէ կէթիլէճէյիմ, վէ
օրտատ սիլվին իլէ էիւզ էիւզէ
տա՛վա սիլիլէճէյիմ : Մըսըր 36
տխարընըն չէօլիւնտէ պապալա-
րընըզ իլէ նիլճէ տա՛վա սիլիլէլէ
իտէ, սիլվին իլէ գաթի էօլէ տա՛-
վա սիլիլէճէյիմ՝ տէյօր Էֆէն-
տիմ Բապպ : Վէ սիլիլէ տէյնէ 37
յին ալթընտան կէլըրէճէյիմ

38 լէ սիդի ահարն պէնտըրինէ Կէ-
թիւրէ Զէ յիմ ։ Վէ սիդուն ա-
սըլարը վէ պանա գապահաթէ ։
աէնէրի սըլարաճաղմ ։ Ենարը
միւսափիւր օլտուր աբ սիդար
տան չըդարաճաղմ ։ վէ Կնար
Խորայէլ Թափաղընա կիրմէյէ
ճէքէր ։ վէ պիւրէ Զէ քսինիք քի-
րապպ պէն իմ ։

39 Սիդ իտէ եա՝ Խորայէլ էվի՝
Էֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր ։
Չին քի պէնի տիկիլէ մէգսինիդ
կիտին, աթթըր հէր քէս փոթթ
լարընիւ ի պատէթ էտին ։
լմբին պէնիմ մուգատտէս իսմի
մի փէքէչէրինիդ իլէ վէ փոթթ
լարընիլ իլէ մուրտար լաման ։

40 Զիրա մուգատտէս տաղըմտա՝
Խորայէլին եիւճէ տաղընտա տէ-
յօր Էֆէնտիմ Բապպ պիւթիւն
Խորայէլ էվի՝ եէրտէ ճիւմէսի
պանա օրտառ ի պատէթ էտէ-
ճէքէր ։ Ենարտան օրտառ ըստիլ
օլաճաղմ, վէ դալտըրմա փէչ-
քէչէրինիդ հէմ հէտիլէրինիլ
զին թուրֆանտալարընը ճիւմէ
մուգատտէս նէտիլէրինիլ իլէ
մուգատտէս փոթթառտէր Էնիլ

41 օրտառ Թաղապ էտէճէ յիմ ։ Սի-
դի դալմէրտէն չըգարտըղմ
աա, վէ սիդի օլ տաղըրտըղընը
տիլարալտան տէվիրտիսիմտէ,
խօզ օգու ըսիհա իլէ սիդուն
րազի օլաճաղմ ։ վէ սիդուն
Թալիֆէրէրին կէօզէրիէնինին
տէ մուգատտէս օլաճաղմ ։ վէ

42 սիդի Խորայէլին Թափաղընա՝
Օնու պապալարընըղա վէրմէյէ
օլ էլլիմ դալտըրտըղմ տիլարա
կէթիւրտիլէյիմտէ, պիլէճէք-
43 սինիլ քի՝ Բապպ պէն իմ ։ Վէ
օրտառ եօլարընըղ վէ օլ մուր-
տարառտըղընը հէփ ա՝ մէլէրի-
նիլի խաթըրըղա կէթիւրէճէք-
սինիլ, վէ հէփ իչէտիլինիլ
քէթիւրէքէրինիլ իչին՝ քէն-
տի քէնտիլիտէն իբրա հէտէ

44 ճէքսինիլ ։ Վէ սիդին իլէ՝ տէ-

յիլ եարամաղ Էօլ սըրընըղա կէօ-
րէ վէ ֆասիա ա՝ մէլէրինիլ
կէ Կէ՝ Իլա իսմի իչին հորա-
քէթ էլթտիլիմտէ, եա՝ Խորա-
յիլէ վէ տէֆօր Էֆէնտիմ Բապպ
իլէճէքսինիլ քի՝ Բապպ պէն
իմ ։

Վէ պանա Բապպըն քէլամը 45
օլտապ տէտի ։ Եա՝ առէմ օլտու՝ 46
Էիլ զինիլ Կըպլէ եօլընա աօղ-
րուտուպ՝ գըպլէյէ նութգ էյ-
չէյ ։ վէ լուտ Զանիպ սաշրա-
սինըն օրմանը հաղգընա վէք-
դաճկըրլէ էյլէ ։ Վէ լուտ 47

ճանիպի օրմանընա տէ քի՝ Բապ-
պըն քէլամընը սինիլէ, Էֆէն-
տիմ Բապպ պէյլէ տէր ։ Իլթէ
պէն սէնտէ աթէլ թուրալա-
րաճաղմ, վէ սէնտէ հէր եէ-
չիլ ալաճը վէ հէր գուրու ալա-
ճը եէյէճէք ։ Թուրալալա ա՝
լէվ սէնտէյէճէք, վէ Օնառն
լուտառն փոթթառտէր Էնիլ
սըրա ճիւմէսի եանաճաղար ։

Վէ ճիւմէ թէն կէօրհէքէր 48
քի՝ Օնու պէն Բապպ Թուրալ-
ալառառա ։ օ՝ սէօլինմէյէճէք-
տիր ։ Օլտա՝ պէն տէտիմ քի՝ 49
Էյվա հա՝ Էֆէնտիմ Բապպ՝
Ենար պէնիմ հաղգընա տէյօր-
լար ։ Օնուն սէյլէտիլի մէսէլ-
լէր տէյիլ մի ։

ԳԼԳ ԻԱ

Վէ պանա Բապպըն քէլամը 1
օլտապ տէտի քի՝ Եա՝ առէմ օղ- 2
լու Էիլ զինիլ Էրուտաղէմ տօղ-
րուլթ, վէ մուգատտէս մահալէ-
րէ նութգ էյլէ, վէ Խորայէլ
Թափաղընա փէյլապէրլէ էյ-
լէ ։ Վէ Խորայէլ Թափաղընա 3
սէյլէ քի՝ Բապպ պէյլէ տէր ։
Իլթէ պէն սանա գարը իմ, վէ
գըլալալա գընընտան չըգարըպ՝
սէնտէն սաթըղ հէմ ֆասըղը
քէսէճէյիմ ։ Չին քի՝ սէնտին 4

սատուը հէմ ֆիսըզ քէսէճէ.
 յիմ, օնուն իջին լատուտան
 փորեաաստէք ճիւմէն թէնէ
 4 գարըզ գըըճըմ գըննտան չէ.
 5 քիւճէք տիր: Վէ ճիւմէն թէն
 պիւնէր քիւ պէն Բապպ գըը.
 ճըմը գըննտան չըգարտում. ար.
 թըզ կէրի աէօնէզ:
 6 Վէ սէն եա՛ ատէմ օղու՛ ա՛հ
 չէք, պէլ գըըըըը իլէ վէ ա
 ճըըգար իլէ օնարըն կէօզէրի
 7 էօնիւնտէ ա՛հ չէք: Վէ վագի՛
 օլա քի սանա՛ կէ՛ իջին ահ չէ.
 քէրսին տէրէր իսէ, օտէմ աէ.
 յէսին քի՛ կէճէճէք խապէր ի.
 չին. զըրա հէր երիւք էրի.
 յէճէք, վէ հէփ էլէր կէվէ
 յէճէք, վէ հէր րուհ ապըլա.
 ճագ, վէ հէփ ալիլէր սու կէպի
 կիտէճէք. իլթէ կէլլօր, վէ
 վագի՛ օլաճագ տէյօր Էֆէնտիւմ
 Բապպ:
 8 Թէքրար պսնա Բապպըն.քէ
 9 լամը օղուպ տէտի. Եա՛ ատէմ
 օղու՛ փէյլամպէրլէք էյլէ, վէ
 տէ քի՛ Բապպ պէօլէ տէր. Տէ
 քի՛ գըըճ՝ գըըճաիւնտի, հէմ
 10 տափի փէրտահլանտը: Հէր ա.
 զաճը Թահգիբ էտէն օղումուն
 սըպթընըն պէյի իւզէրինէ՛ պէօ.
 յիւք պօղազըպըլ էթմէք իջին
 պիւնտի, փարլամագ իջին
 11 փէրտահլանտը: Վէ օ օնու
 փէրտահլանտաղա վէրտի քի՛
 ալվըճտա Թո Թուլա. պու գը.
 լըճ պիւնէմիլ տիր, վէ փէրտահ
 12 լանմըլ տըր քի՛ օնու գաթիլին
 էլլինէ վէրէ: Ֆէրեատ ու ֆի.
 զան էյլէ՛ եա՛ ատէմ օղու, զի
 րա պու՛ գաթիլին իւզէրինէ՛
 Խորայէլին հէպ պէյլէրինին իւ.
 զէրինէ օլաճագ. գաթիլին իւ.
 զէրինէ գըըճ սէպէպիւնտէն
 գօրգուլար օլաճագ, օնուն ի.
 13 չին պուտունա վուր: Վէ Թէճ՝
 րիւպսի օլաու. վէ նէ՛ օլա.
 ճագ, էյեր Թահգիբ էտէն սըպթ

տափի օլմաղ իսէ՛ աէյօր Էֆէն.
 տիւմ Բապպ: Խմտի սէն եա՛ ա. 14
 տէմ օղու՛ փէյլամպէրլէք էյլէ.
 վէ ափուճ՝ ափուճա չարփ, վէ
 գըըճ գաթլ օլունմուլարըն գը.
 լըճը իւջինճիւ աէֆա՛ Թէք.
 րարանաճագ, օնարըն էթրա.
 ֆընը գուշտան՝ ուլուէր մագ.
 Թուլարընըն գըըճը պու տուր.
 Խիւրէյի էրիմէք վէ Թէօքէլէ. 15
 րի չօղաթմագ իջին՝ ճիւմէն
 գափուլարընա գըըճ՝ գօրգու.
 սունու գօտում. էյլաճ, օփաք.
 լամագ իջին եափըլը, պօղազ.
 լամագ իջին պիւնտի: Քէն. 16
 տիւն Թօփլա, սաղա եա սըլ՝
 եիւզին նէրէյէ տօղուլմալ ի.
 սէ վար: Վէ պէն տափի ա. 17
 վուճումուն ափուճումա չարփա.
 լըմ, վէ զաղապըլը գօնտուրա.
 ճաղըմ. պէն Բապպ սէօյլէտիւմ.
 Վէ պսնա Բապպըն.քէլամը 18
 օղուպ տէտի. Հէմ եա՛ ատէմ 19
 օղու՛ սէն քէնտինէ իքի եօլ
 Թայլին էթ քի՛ Բաքիլին փատի.
 շահընըն գըըճը կէլէ, օնարըն
 իքիտի տէ պիր տիյարտան չը.
 գաճագ. վէ պիր մաճալ րէմ
 էյլէ. շէհր եօլունուն պաշընտա
 րէմ էյլէ: Եօլ Թայլին էյլէ 20
 քի՛ գըըճ՝ Վմնին օղուլարընըն
 Ռաքրապընա վէ Յուրատա հէ.
 սարը Երուտաղէմէ կէլէ:

Զիրա Բաքիլին փատիլաշը 21
 եօլուն աղընտա՛ իկի եօլուն
 պաշընտա տուրտու քի՛ Ֆալա
 պագա. օղարընըն սաղաթըր.
 փաթլարա տանըլը, ճիլէրէ
 պագալը: Օնուն սաղ էլլինտէ 22
 Երուտաղէմ իջին ֆալ վար ի.
 աի քի՛ մանճընդգար գուրա,
 հայգըրըլ իէ աղա աչա, կիւ.
 րիւթիւ իլէ սէն էրիճիւրէ.
 գափուլարա գարը մանճընդգ.
 ար գուրա, մէթէրիս գալար
 րա. գուլէ պիւնա էտէ՛ Վմնա 23
 պու շըլարտ՝ էէմն էտէնէրէ՛

05 օն արուն Կեօյլէրինսէ Կարան
փալ յիկնի օրնապէս 3 լիճն
ըր թու թու պընր տէրիւ եա
րամարդը զիքէ Եթմիրէճէ :

24 Օրունիլընի ԻՖէաիւմրապ
պէօյլէ տէր 3 Եթրամարդը
ընըը խաթրա կէթիւմ տիկնի
իչին , գապահաթարընը ա
շիքեար օրուպ ճիւմէն ամէլէքի
նիգտէ կիւնաշարընը կէօրին
տիքտէ օնա ըթխաթրա կէթիւմ
տիկնիիլ իչին Է իլէ թու թու
լաճարընը 4 Վէսն եա Կիւ

25 նիւ Եթրամարդը վաղ ըթն
սուա կէլէն մուրաթ փաւը
26 Խորայէլ պէյի ԻՖէնտիւմ
Բապ պէօյլէ տէր Դէօրքիւ
կիտէր , վէ թաճը գալար Կու
պէօյլէ օրմալ աշար Էիքէ թ

27 Է կիւճէյի տաղաթ Եթմ
ալթիւմ լաթիւմ ալթիւմ
գօյաճարըն Կու տախի օրմալ
ճաք , թա հապ գաճիպի կէլէ
նէտէք , վէ օնա վէրէյիմ :

28 Էսն սէն եա Կաթիւմ օրու
փէյրամդըք Էտիպ տէ քի
Եմնն օրմալարը հապընա վէ
մալարն Կաթարէթի հապընա
ԷՖէնտիւմ Բապ պէօյլէ տէր
վէ տէյիսիւր քի Գըք Գըք
Էքիլ 7 ճիր Գապընաթի
չին փէրամաշանընը ալը , Էթ
լէ քի փաթիւմաթ սէպէպիւմն

29 տիքտէ Սէնն իչին լա
թի Գաթի կէթիլէրնէ , ԶԷ
նիկ Գըքն Եթմն փալ Կաթիւմ
լարընա քի սէնի Էթրամալ
լա Կաթընն սուա մալարն
Կաթիլ կէթիւմալ լա Գաթիլ
լա Գաթիլ կէթիլնէ Գաթիլ

30 Լար Գ Օրուն Գըքնա տէնաթիլ
իւմ մի մէրի Գաթիլարըն
մաճարէ մաթիւմաթիւմաթիւմ

31 Դընա իլ Էթիլ տէճիլմ : Կ
տէնն իլ Էթիլ Էթիլմ տէրէ
ճէյիմ , սէնն Կաթիլնէ դա
ղալընն լաթիլ Էթիլ լաթիլ

ճիլմ , վէ սէնի Էթմանի ա
տէնիլնն Կաթարալաթի Դա
թաւ օրմալարն Էթնէ թէպիւմ
Էտէճէյիմ : Եթէլէ թաւմ 3
չին օրմալարն , սէնն գա
նն տիլարն օրթաթնա օրա
ճաք Էսն զիքէ կէլէյիլէք
սին , զիքա պէն Բապ պէօյլէ
միլմ :

ԴԱՊ ԻԲ

1 Է պանս Բապըն քէլամ
օրուպ տէտի 2 Էթմ սէնն
տէմ օրու մաճարէմ Էտէթիւմ
սին , Կու գանը շէհիլմաթիւմ
քէմէ Էտէթիւմն Խմնն օնա
օնուն հէթի մէքրուհուլլիլն
պիտիլ : 4 Է տէ քի ԻՖէնտիւմ
Բապ պէօյլէ տէր Էթ Կաթ
թի կէլէք իչին իչնտէ Դան
տէթէն վէ քէնտիլն մուրաթ
լաճաթ իչին քէնտիլն գարը
փութար Էտիւմ շէհր , տէթ
ալէիլն Դանըն իլ օնուլ օլ
տոն , վէ Էտիւմըն փութա
ընն իլ քէնտիլն մուրաթա
տն , վէ կիւլէրնի Էաթալ
թըրալն , վէ թա Էրըրընտէ
կէթիլն Է օնուն իչին սէնի թա
յիլէրնէ հաթարէթ վէ Էթի
տիլարա քէլաթիլ վէրտիւմ
Եաթըն օրմալար վէ օնունն ու
գաթ օրմալար օննիլն Էտէ
ճէքէր Էա Կաթ մուրաթ Էթ
լաճաթաթ :

5 Եթէ սէնտէ Բապըն պէյ
Էթիլ Էթիլ պիլի Դաթիլ Դան
տէթէք իլմն տէր 5 Սէնտէ
մապըն վէ աղալը թաճիլն Էթ
տիլը , սէնն իլնտէ դալիլ
գալմ Էթտիլը , սէնտէ Էթ
միլէ վէ տուլ գարըն դաթ
Էթտիլը : 7 Սուգաթաթա շէյլէ
քիմ թաճիլը Էթտիլն , վէ շա
թաթարըն մուրաթալարն :
8 Սէնտէ Դան տէթէք իչին 9

- դամնալ ատէմէր վար . վէ սէն
տէ տաղար իւզերնտէ եւ յէն
էր վար , սէնին իշինտէ ֆիւ
10 ճիւր էթտիւէր : Սէնտէ պապա
ջովադըղ աշտըլար , սէնտէ
մուրտար հայդը գարըյա զը
11 էթտիւէր : Հէմ քիմիսի գն
շուսունուն դարըլը իւէ մէք
փիւճիւր իւէ կէլնինի մուրտար
լատը , վէ սէնտէ քիմիսի գըզ
դարընտաշը օլան պապտարնը
12 դըզընա զօր էլէտի : Սէնտէ
գան տէօքմէք իշին ըրէլէթ ալ
արըլար : մուսմէլէ վէ մուրա
պա ալտըն , վէ դուլմ իւէ գօն
շունա դատը էթտին , վէ պէնի
ունուծտուն' տէյօ : Եֆէնտիմ
13 Բապպ : Իմտի իշթէ պէն սէնին
էթտիլին դատը վէ սէնին իշին
տէ տէօքմէլէն գանտան էօթիւ
րիւ ալուճարըմը չարփտըմ :
14 Սանա իճրարըլը էտէճէյիմ
կիւնլէրտէ' էիւրէլին տայանա
պիւլիւր մի , էալտտ էլէլին գուվ
վէթէնիւր մի . պէն Բապպ
սէյլէտիւմ , վէ իճրա էտէճէ
15 յիմ : Իմտի սէնի թայիֆէլէրէ
տաղըտըպ' սէնի տիւարլարա սա
չաճաղըմ , վէ սէնտէն մուր
տարըղընը տիւքէտէճէյիմ :
16 Վէ սէն թայիֆէլէրին կէօզլէ
րի էսինտէ մուրտարլանաճադ
սըն , վէ պիւլէճէքսին քի' Բապպ
պէն իմ :
17 Անտէն պանա Բապպըն քէ
18 լամը օլուպ տէտի . Եա' ատէմ
օլլու' Բարայէլ էլլի պանա ճիւ
րիւֆ կիպի օլտու , ճիւմէտի փօ
թա իշինտէ պազըր վէ գալայ
վէ տէմիւր վէ գուրշուն' կիւմիւշ
19 ճիւրիւֆիւ Կի' օլտուլար : Օ
նուն իշին Եֆէնտիմ Բապպ
պէյլէ տէր . Չիւն քի' հէֆինիւզ
ճիւրիւֆ կիպի օլտունուզ , օ
նուն իշին իշթէ պէն սիզի Ե
րուսաղէմին իշինէ ճէլ' էտէճէ

յիմ : Կիւմիւշիւ վէ պազըրը վէ 20
տէմիւրի վէ գուրշունու վէ գալա
յը' օնուն իւզէրինէ ալթէշի
իւֆէլմէք իւէ էրիթմէք իշին
փօթանըն իշինէ ճէմ' էթտիւլէ
րի կիպի' սիզի խըշմ ու զազա
պըմ իւէ էջլէ ճէմ' էտէճէյիմ ,
վէ պրազըպ էրիտէճէյիմ : Վէ 21
սիզի ճէմ' էտիպ' սիզին իւզէրի
նիզէ դազապըմըն ալթէշի իւէ
իւֆէլէլէճէյիմ , վէ սիզ օնուն
օրթապընտա էրիլէճէքսինիւզ :
Փօթանըն իշինտէ կիւմիւշիւն է 22
րիտիլի կիպի , սիզ օնուն իշին
տէ էջլէ էրիլէճէքսինիւզ . վէ
պիւլէճէքսինիւզ քի' պէն Բապպ
իւզէրինիւզէ դազապըմը տէօք
տիւմ :

Վէ պանա Բապպըն քէլամը 23
օլուպ տէտի . Եա' ատէմ օլլու' 24
օնա տէ քի' Սէն զազապ կիւ
նիւնտէ փաքէնմէմիշ' էաղմուր
եէմէմիշ տիյար սըն : Օնուն 25
իշինտէ պէյլիւրիւպ շէքէար գա
փան տըլան կիպի փէյլապէր
ֆիթնէտի վար . օնլար ճանլար
եէտիւլէր , օնլար խազինէ վէ
զըլմէթլէ շէլէր տլտըլար , օ
նուն իշինտէ' օնլար օնուն տու
դարըլարընը չարթթարլար : Օ 26
նուն քէաշինլէրի թէվթարըն
պօղտուլար , վէ մուգատտէս
շէլէլէրիմի նափաք էթտիւլէր ,
մուգատտէտի' նափաքտան ա
յըրտէթմէտիւլէր , վէ փաք իւէ
մուրտարըն ֆէրզիլի պիւտիւրմէ
տիւլէր . վէ կէօզլէրինի շաթթ
լարըմտան կիզէտիւլէր , վէ պէն
արալարընտա նափաք սայլու
տըմ : Օնտա օլան սիլթիւլէրի 27
շէքէար գափան գուրտար կիպի'
գան տէօքմէպ ճանլար հէլլէք
էթմէք իշին օլտուլար , թաքի
զատը էտէլէր : Վէ օնուն փէյ 28
դամպէրլէրի պաթըլ լաշինէ
կէօրէրէք վէ օնլար իշին էալան
ֆալա պադարազ օնլարը քիւրէճ

իւն սրվատըլար . ծնար՝ Բապպ
սէջէմէմիշ իբէն՝ Իֆէնտիմ
Բապպ պէջէն տէր տէտիւէր :
29 Տիարըն գալմը պէջիւք զուլմ
էթտիւէր . վէ աղիմ եաղմա
էթտիւէր . վէ Ֆագիրէ հէմ
եօխտուա զօր էթտիւէր , վէ դա-
րիպէ նաճագգ եէրէ զուլմ էթ-
30 տիւէր : Վէ սուլարտան՝ գալէ
պինա էտէճէք վէ երզըգ եէր-
տէ տիյարըն հագգընա ծնու պօզ
մայլմ տէյիւ հուգուրուճտա
տուրաճագ ասէմ արատըմ ,
31 ամմա պուլմատըմ : Իմաի ծնա-
րըն իւղէրինէ զաղապըմ տէք-
տիւմ , սուլարը խըմըմըն աթէ-
շի իւլ տիւքէթտիւմ . ծնալըն
եօլարընը պաշարընա վէրտիմ՝
տէյօր Իֆէնտիմ Բապպ :

ՊԱՊ ԻԳ

1 Եթիկէ պանա Բապպըն քէ-
2 լամը օլուպ տտի քի՝ Եա՝ ա-
տէմ օլու՝ պիր անա զըղարը օ-
3 լարագ իբի գարը վար իտի . Վէ
ծնար Մըքըրտա զինա էթտի-
ւէր , կէնճիւքէրինտէ զինա էթ-
տիւէր . մէմէլէրի օրատա սըգըլ-
տը , վէ նաքիւլէլքէրինին էմ
4 ճիւքէրի օրատա օլաշնտը : Վէ
ծնարըն ատլարը՝ պէջիւյիւնին
Ողայ վէ ծնուն զըղգարընտա-
շնըն Ողիւբայ իտի , վէ ծնար
պէնիմ օլուտար , վէ օլուլար
հէմ զըղար ատլուրտուլար . վէ
ատլարը Ողայ օլան Սամարիա
տըր , վէ Ողիւբայ օլան Երու-
սաղէմ տիր :
5 Վէ Ողայ պէնիմ իբէն՝ զի-
նա էյլէտի , վէ զէն իարէ Ա-
6 սուրլու մահպուպէրէ , լաճի-
վէրա կիսինիշ վալլէրէ վէ պէյ-
լէրէ՝ Ճիւմէտի լաթիֆ խիթէր
օլարտագ աթա պինէն աթըլարա
7 աճըգ օլուտ : Իմաի Ճիւմէ Ա-
սուրուն սէշկին կէնճէրի իւլ զի-

նա էյլէտի . վէ Ճիւմէ քէնտի
աճըգարընըն հէպ փուլթարը ի-
ւէ մուրտարանտը : Վէ Մը-
սըրտաքի զինալարընը պրադմա-
8 սը . զիրա կէնճիւյիւնտէ ծնուն
իւլէ եաթարըր իտի , վէ պաքի-
րէլիյինին մէմէլէրինի ծնար օլա-
շայըպ՝ զինալարընը ծնուն իւղէ-
րինէ տէօքմիւշէր իտի : Օնուր
9 իշին ծնու մահպուպէրընըն է-
լանէ ծնուն աճըգ օլուտու Ասուր
օլուլարընըն էլինէ վէրտիմ :
Օնար ծնուն չըփլազըղընը աշ-
10 տըլար , օլուլարընը վէ գըղա-
րընը ալարըր , վէ ծնու գը-
լըճ իւլէ գաթլ էթտիւէր . Իմաի
օ՝ գարըլարտա նամտար օլուտ ,
վէ ծնտա աճքեամէր իճրա էթ-
տիւէր :

Վէ զըղգարընտաշը Ողիւբայ 11
կէօրտիւքտէ , աճըլարը իւլ ծն-
տան զիյատէ Ֆատիտ օլուտ , վէ
զինալարընը՝ գըղգարընտաշնըն
զինալարընտան աբիւբայ : 2էն 12
փարէ Ասուր կէնճէլինէ՝ ալա
կիսինիշ վալլէրէ վէ պէյլէրէ
աթա պինէն աթըլարա Ճիւմէ-
տի լաթիֆ խիթ օլանտարա ա՝
13 չըգ օլուտ : Վէ կէօրտիւմ քի՝
մուրտարանտը . իբիւնին տէ
եօլու պիր օլուտ : Վէ զինալա- 14
րընա զամմ էթտի . զիրա տի-
վար իւղէրինտէ ըւամ օլունմուշ
ատէմլէր՝ սիւլիւշէն իւլ թաա-
վիր օլունմուշ Քիւտանիւրի սիւ-
15 ըթթէրի կէօրտի . Օնար պէ-
լըգուշագ իւլէ գուշանմըշ իտի-
ւէր , պաշարընտա սէջիւք սա-
րըգար վար իտի , Ճիւմէմի պէյ-
լէր կէօթէրիւլ թօղուշարը
տիյարընա կէօրէ Բաբելոն օլու-
լարը՝ Քիւտանիւրի շէքըլնտէ ի-
տիւէր . Վէ ծնար կէօլէրի իւլ 16
կէօրտիւշիւ կիպի մըլարա աճըգ
օլուտ . վէ ծնարա՝ Քիւտանիւրի
տիյարընա էլլէրի կէօնտէրտի :
Վէ Բաբելոն կէնճէրի ծնուն ի 17

18 Եւ զիս տեղէ յինէ կրտսիւր ք
 վէ նաւ զնորոցը խեղճարար
 19 Լաւրար : ինտի օ նաւը ինէ
 մարաւոյնսը , վէ ճանը քն
 20 Լաւրարս պրըլար : վէ զնորոց
 նը պլքետար էրէսի , վէ զքի
 21 Լոգընընդ ապար : ինտի ճանը
 22 օնապն ճանըն մոտն գըզգը
 23 քընտընտանս պրըլարըն կրտի
 24 Լաւրար : վէ կենդանիսն կին
 25 Էրնին : Ասարը քիսարընտա զի
 26 նա կենդանիսն ինտի խաթընդ
 27 Էրնին : վէ զնորոցըն ճո
 28 Լաւրար : վէ թէնէրն էէէ
 29 Թէնին վէ պետնէրն ամ քէ
 30 տէրն օրն ճոյրըն աս գապ
 31 Լաւրարս ամբգ օտառ : ինտի
 32 կէնճէ յինն մէմէ լի Է Էսէս պին
 33 տնն էմճիքըրնին Մուրընար
 34 Լաւրար : վէ ճոյրըն ինտի
 35 Թիւրմն : Լաւրարս ճոյրըն
 36 Օտան ինն Էաւ Ողիւբայ
 37 Է Ֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր
 38 Իլթէ պէն՝ սէնին ճանընն 22
 39 Եւ Լաւրարս պրըլարըն մաչպար
 40 Լաւրար սէնին իւզէրնէ տչան
 41 արաճարըն : վէ Լաւրար Էէմ
 42 Էրնին պէն պէնքն Էրնին կէ
 43 Թիւրմն : Էաւ Բապպըն Է
 44 Լաւրարըն վէ ճոյրըն Էրնին
 45 Էրնին Փախուգու վէ Սաէին վէ
 46 Էրնին Էրնին Բապպ օղապ
 47 Լաւրարըն պրըլարըն պրըլարըն
 48 Էրնին : Էրնին Էրնին ինտի
 49 Էրնին պէն վէ Էրնին Էրնին
 50 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 51 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 52 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 53 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 54 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 55 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 56 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 57 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 58 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 59 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 60 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 61 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 62 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 63 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 64 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 65 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 66 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 67 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 68 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 69 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 70 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 71 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 72 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 73 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 74 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 75 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 76 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 77 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 78 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 79 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 80 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 81 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 82 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 83 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 84 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 85 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 86 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 87 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 88 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 89 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 90 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 91 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 92 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 93 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 94 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 95 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 96 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 97 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 98 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 99 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 100 Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին

25 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 26 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 27 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 28 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 29 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 30 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 31 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 32 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 33 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 34 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 35 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 36 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 37 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 38 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 39 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 40 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 41 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 42 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 43 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 44 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 45 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 46 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 47 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 48 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 49 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 50 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 51 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 52 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 53 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 54 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 55 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 56 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 57 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 58 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 59 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 60 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 61 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 62 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 63 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 64 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 65 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 66 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 67 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 68 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 69 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 70 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 71 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 72 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 73 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 74 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 75 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 76 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 77 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 78 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 79 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 80 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 81 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 82 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 83 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 84 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 85 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 86 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 87 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 88 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 89 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 90 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 91 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 92 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 93 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 94 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 95 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 96 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 97 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 98 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 99 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին
 100 Վէ Էրնին Էրնին Էրնին Էրնին

34 Եւ զսու զհամ ի չէ ճէրին
 զհամ արեղձէքսին, զէ ծուռն
 փարչալար ընդ հարաշաճադուն,
 զէ բնասի կէօյնալէրին եւր-
 թաճադուն. զորս պէն սեօյ
 լեւիմ սէյոր Եփէնսիմ Բապպ:
 35 Օսուռն ինչն Եփէնսիմ Բապպ
 պէյլէ տէր. պէին ունուտուպ
 արգանքն արարնա ամուրդն ի
 չին, սէն տախի ֆի ճիրին ի
 վէ զինալարըր չէքսին:
 36 Եւ զսու Բապպ պառա տէտի
 քի Եա՛ ատէմ օղու Ողպս ինչ
 Ողպսըր մի չաքէմէ էտէր մի
 սին. իմաի ծնարա մէքուն:
 37 Ըռգըրընըր խաղէր էյէ: Զի-
 րա զինա էթալէր, զէ էլէրին
 տէ դան վար, զէ փաթարըր ի
 լէ զինա էթալէր. զէ ծնարըր
 թէլէֆ էտէր տէյի արանա
 ամուր արուգըրըր օղուսըրըր
 38 տախի ամուր կէլորտիէր: Պա-
 նա պառա տախի էթալէր.
 39 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 40 Զարըմ մէքալարըրըր: Զի-
 րա ծնուարըրըր փաթալ ինա
 պաղապարդարնա, զէման
 օյ կիւնա Մադաէսէմ կիւն-
 լէր քի ծուռ մէքալարըրըր.
 զէ լեթէ կիւնին իլնաէ էօյլէ
 40 Էթալէր: Զմ տախի ուղապ-
 արէ կէլէքէ պառալէրէ կէն
 41 Եւ զսու զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 42 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 43 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 44 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 45 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 46 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 47 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 48 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 49 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 50 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.

րեւի, զէ էլէրին պիլէպէր
 զէ պաղարընա իփթիխա: Թաճ-
 արըր լէրտիէր:
 43 Վէ օլ զինաքալարըրըր
 44 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 45 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 46 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 47 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 48 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 49 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 50 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 51 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 52 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 53 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 54 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 55 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 56 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 57 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 58 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 59 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.
 60 Զինա զիւնա Մադաէսէմ
 կէլորտիէր, զէ շաքաթ.

օլ ամբար է վնէ մէսէլ սէջէ .
 յիպ ծնարա տէյէսին քի՛ Է-
 Ֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր .
 Գաղանք զօ , ծո- զօ . Հէմ
 4 տախի իշինէ սու տէօք : Օնուն
 փարչալարնը՝ հէր էլի փարչա-
 յը՝ պոտուռ Հէմ տէօյլու ծնա
 ղամմ էյլէ . սէչիին քէֆէլէրի
 5 սուտուր : Գոյունլարն սէչիին
 լէրինի ալ , Հէմ տախի ալթըն
 տա քէմիլէր երզնը օլտուն . օ
 նու փէքճէ գոյնաթ , Հէմ ի-
 շինտէ քէմիլէրի փիշին :
 6 Օնուն իշին էֆէնտիմ Բապպ
 պէյլէ տէր . Վա՛յ դանը շէհ-
 րէ՛ փասը իշինտէ օլուպ փասը
 իշինտէն չըգմարը գաղանա . օ
 նու փարչա փարչա չըգար . օ
 նուն իւզէրինէ գուրա՝ տիւշմէ-
 7 տին : Զիրա ծոուն գանը իշին-
 տէ տիր . ծոու գուրու գայա-
 նըն իւզէրինէ գոտու , ծոու եէ-
 րին իւզէրինէ տէօքմէտի քի՛ օ
 8 նու թօփրաք իլէ էօրթէ . Ղա-
 ղապը ոչանտըրըպ ինթիգամալ
 մաք իշին՝ ծոուն գանընը գու-
 րու գայանըն իւզէրինէ գոտում
 9 քի՛ տիր թօփիլմէյէ : Օնուն իշին
 էֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր .
 Վա՛յ գանը շէհրէ . պէն տախի
 աթէշ երզնընը պէյլիւտէճէ
 10 յիմ : Օտունլորը չօղալթ , աթէշի
 թուլթուշտուր , էթ էրիսին ,
 վէ պէհրա իլէ թէրպիլնէ էյլէ ,
 11 վէ քէմիլէր եանիւրըլար : Ան-
 տէն ծոու պօշ օլարագ՝ քէօղին
 իւզէրինէ զօ . Թա քի պագըր
 գըզըպ իանսուն , վէ իշինտէ նա
 փաքլիյի էրիսին , փասը տիւ-
 12 քէնտին : Պէնի ղահմէթէր իլէ
 եօրտու , վէ ծոուն չօք փասը
 ծոտան չըգմարը . փասը աթէշ
 13 իլէ փախի լեգմար : Սէնին նա-
 փաքլիյինտէ Ֆիւճիւր վար . սէ-
 նի փաքլէտիմ տէ սէն փաքլէն-
 մէտիյին իշին՝ Թա պէն ղաղա-
 պըմը սէնտէ իսքէան էտինճէ .

յէտէք՝ արթըգ նախաքլիյին .
 տէն փաքլէնմէյէճէքսին : Պէն 14
 Բապպ սէյլէտիմ , օկէլէճէք ,
 վէ իճրա էտէճէյիմ , պաղըլա-
 մայաճաղըմ , վէ էօիրկէմէյէճէ-
 յիմ , վէ նաաթմ օլմայաճաղըմ .
 սէնի էօլարընա կէօրէ վէ ամէլ-
 լէրինէ կէօրէ մուհաքմէլէ .
 տէճէքլէր՝ տէյօր էֆէնտիմ
 Բապպ :

Ընտէն պանա Բապպն քէ 15
 լամը օլուպ տէտի . Եա՛ւ առէմ 16
 օլու՝ իլթէ պէն զարպ իլէ սէ-
 նին կէօղէրինին չարթթինի
 սէնտէն սլաճաղըմ . վէ Ֆիլան
 էթմէյէսին , վէ աղամայալըն
 վէ կէօղէ ալէրին կէլմէսին : Սիւ 17
 քիւթ իլէ Ֆիլան էթ , էօլու
 ետուր շէքմէ , սարըլընը պա-
 չըն իւզէրինէ պաղըլա , վէ այագ-
 լարընա այագ գապլարընը զօ ,
 վէ տուտաղըլը էօրթմէ , վէ ա-
 տէմէր էքմէյի էթմէ :

Իմտի սապահալըն դավմա 18
 սէյլէտիմ , վէ ախշամտա գա-
 ղըմ էօրթիւ , վէ սապահտան՝
 էմր օլունտըլուլում կիպի էյլէ
 19 տիրմ : Վէ գալմպանա տէտիլէր
 քի՛ Պիշէ սէնին սու էթթիլէ-
 րին նէ՞տիր , պիղէ խապէր վէր-
 մէ՞ղ մի սին :

Վէ ծնըար տէտիմ , Պանա 20
 Բապպն քէլամը օլուպ տէտի
 քի՛ Խարայէլ էվինէ տէ քի՛ Է- 21
 Ֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր .
 Իլթէ պէն Մագտէնէմի՝ գուվ
 վէթինիլին իֆթիսարընը՝ կէօգ-
 լէրինիլին չարթթինի վէ ճա-
 նընըզն խօչանտըլընը մուր-
 տարայաճաղըմ , վէ պրագուր-
 ղընըզ օղուլարընը վէ գըզա-
 ղընըզ գըլըճաղն տիւլէճէքլէր :
 Վէ էթտիյիմ կիպի էտէճէքսին 22
 նիզ , սուտաղլարընըզ էօրթ-
 մէյէճէքսինիզ , վէ առէմէր
 էքմէյի էէմէյէճէքսինիզ . 23
 Վէ սարըզլարընըզ պաղարընըզ

տա՝ վէ այագգապարնըղ ա-
յագգարնըղտա օլաճագ, Ֆի-
լան էթմէյէճէքսինիղ, վէ աղ-
լանայաճագարնըղ, իլա եարա-
մաղըղարնըղտա էրիւճէքսի-
նիղ, վէ պիւրիպիւրնիղ իւէ Ֆի-
լան էտէճէքսինիղ: Վէ Եզե-
կիէլ սիղէ ի պրէթ իշին օլ-
մուշ տուր, սիղ ծնուն հէփ էթ-
սին իկպի էտէճէքսինիղ. վէ
պու վըւդո՛ւ պուլունճա, պի-
լէճէքսինիղ քի՛ Սահիպ ու
Բապպ պէն իմ:

Վէ սէն եա՛ ատէմ՝ օղու՛
պէն ծնարտան գուվէթէրինի՛
իֆթիխարըղնըն սիւրիւրինի՛
կէօղէրինին հասրէթինի վէ
ճանլարնըն սէվտիսի օղուլարը-
նը վէ գըղարնըն ալորըմ՝ կիւն-

տէ, օլ կիւնտէ գուրթուլան՝
գուլազարնա խապէր վէրմէյէ
սանա կէլմէյէճէքմի: Օլ կիւն
տէ գուրթումուշա՛ սէնին աղ-
ղըն աջըլպ սէյըլյէճէքսին, վէ
որթըղ տիւրիղ օլմայաճագսն.
իմտի սէն ծնարա ի պրէթ իշին
օլասն, վէ պիւրէր քի՛ Բապպ
պէն իմ:

ՊԱՊ ԻԵ

Վէ պանա Բապպն քէլամը
օղուպ տէտի քի՛ Ես՛ ատէմ՝ օղ-
լու՛ եիւզիւնիւ Վամն օղուլա-
րնա աղլու գօ, վէ ծնարն
հագգընա փէլլամպէրլը էյլէ.
Վէ Վամն օղուլարնա տէ քի՛
Էֆէնտիմ Բապպն սէօղիւնիւ
տինիլէյին, Էֆէնտիմ Բապպ
պէյլէ տէր. Սէն չիւն քի Մադ-
տէսէմն մաւրարանաղընտա
վէ Խարայէր տիարը խարապ օլ
տուգտա վէ Յուգա էվէ էսիւրի-
յէ սիւրիւտիւքտէ՛ Վէֆէրին
տէտին, ծնուն իշին իշթէ պէն
սէնի կիւնտօղուտու էհալիսինէ
միրա իշին վէրիւրիմ. վէ սէն-

տէ օպալարնը գուրաճագար,
հէմ սէնտէ մէսքեանլարնըր գօ-
յաճագար. սէնին մէյլէրի-
նի ծնար էէյլէճէքլը, վէ սէ-
նին սիւտիւնիւ ծնար իշէճէք-
լը: Վէ Ռաբբայը տէվէլը ա-
ղլընա՝ վէ Վամն օղուլարնըր
սիւրիւլըր մանտարանա տէօն-
տէրէճէյլմ. վէ պիւրէճէքսի-
նիղ քի՛ Բապպ պէն իմ: Ձի-
րա Էֆէնտիմ Բապպ պէյլէ
տէր. Ձիւն քի էլ չարփտն,
վէ այագ պաստն, վէ Խարայէլ
տիարնըն հագգընա ճանտա օ-
լան թէքմիլ նէֆրէթին իւէ
մաւրուր օղուն, ծնուն իշին
իշթէ պէն էլմի սէնին իւզէրինէ
սալաճաղըմ, վէ սէնի թայի-
ֆէլէրէ եաղմա իշին վէրէճէ-
յիմ, վէ սէնի գաւմլէրտէն քէ-
սէճէյլմ, հէմ սէնի տիլարար-
տան հէլաք էտէճէյիմ. սէնի
պէրպատ էտէճէյիմ, վէ պիւրէ-
ճէքսին քի՛ Բապպ պէն իմ:

Էֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր.
Ձիւն քի Մովսը հէմ Սէիւր՝
Իշթէ Յուգա էվի ճիւմլէ թայի-
ֆէլէր կիպի տիւր տէտի, ծնուն
իշին իշթէ պէն՝ Մովսըն եա-
նընը շէհրէրտէն՝ ծնուն ուճուն-
տա օլան շէհրէրինտէն տիլարն
իֆթիխարը Բէթէսիմնթ Բէէլ-
մն վէ Վարիաթիմտէն եանա՛
Վամն օղուլարնըն իւզէրինէ
կիւնտօղուտու էհալիսինէ աչա-
ճաղըմ, վէ ծնու ծալա միրաս
վէրէճէյիմ. Թա քի Վամն օ-
ղուլարը թայիֆէլէրտէ զըր օ-
լունայար: Մովսըա տա-
լի ահքեմլէր գըլաճաղըմ, վէ
պիւրէճէքլըր քի՛ Բապպ պէն իմ:

Էֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր.
Ձիւն քի Եգոմ Յուգա էվինէ
գարըը հարաքէթ էտիպ ինթի-
գամ ալոր, վէ պէյլիք սուշ
էտիպ՝ մարտան էօճ ալորար,
ծնուն իշին Էֆէնտիմ Բապպ

- տողուսու եկել՝ սենի տնիդին
 27 օրթասարնա գըրտը : Սէնին
 մաթալարըն վէ փաղարարըն
 վէ թիճարեթին՝ կէմիճըլերին
 վէ կէմի թայիֆէլերին վէ գա-
 լաֆաթճըլարըն վէ ախղ ու ի-
 թանը հաէնլեր վէ սենտէ հէմ
 սենին իջնտէ օլտն սենին ճիւմ
 լէ ճէմաթթընտա օլտն հէմի
 ճէնքճըլերին՝ սենին երգըլը-
 նըն կրնիւնտէ տնիդին օրթա-
 28 սընա տիւլէճէլեր : Կէմի թա-
 յիֆէլերինին ֆերեատը սէտա
 սընտա՝ վարջարը սարսըլա-
 29 ճագլար տըր : Վէ ճիւմէ քիւ-
 ռէք թուծան կէմիճըլեր՝ ճիւմ
 լէ տնիդ կէմիճըլեր՝ կէմիւ-
 թիւտէն կնիպ դարստա տուրա-
 30 ճագլար : Վէ սէսէրինին սեն
 տէն էօթիւրիւ իշլթաիրիւ՝ աճը
 ֆէքհատ հաէնէքէր . վէ պսը
 լըրը իւզերինէ թօփրադ գօյուպ
 31 քիւլէ պիւրիւնէքէր : Վէ
 սենին իշլէն սաչարընը եօղուպ
 չուլ գուշանաճաղար . վէ սէ-
 նին իշլէն ճան աճըսը իլէ՝ աճը
 ֆիլլան էտիպ աղլայաճագլար :
 32 Վէ աչարը իլէ սենին իշլէն
 ֆիլլան սէպ գալլըրըպ՝ Տիւրոս
 կիպի՝ հալա տնիդին օրթասըն-
 տա պու հէլաք օլմուշ շէնը կի-
 պի վաճը մը իտի տէյիւ՝ սենտէն
 էօթիւրիւ ֆիլլան հաէնէքէր :
 33 Սէնին մաթալարըն տնիդտէն
 չըգաղճա՝ չօդ դափնէր աշու-
 ռուր իտին . չօդ մալլէրին վէ
 թիճարեթըլերին իլէ՝ եերին փա-
 տիւշալըրընը զէնկին էտեր ի-
 34 տին : Սալարըն օդերինլըքէ-
 րինտէ տնիդլէրտէն գըրըլը-
 զըն զէման , թիճարեթին վէ
 հէփ ճէմաթթըն՝ օրթանտա
 35 տիւլէճէլեր տիր : Ատալարըն
 հէփ սալլէրիլեր՝ սենտէն էօթիւ-
 թիւ շալաճագլար՝ վէ փատի-
 շալարըն զալէթ իլէ իւրքէճէք-
 էր , եիւզէրի սալաճագ տըր :

Գափմէրտէ պաղիրկեանլար սէ- 36
 նին հագգընա ըսլըդ չալաճագ-
 լար . խարապաթ օլաճագսըն ,
 վէ էպէտէն եօդ օլաճագսըն :

ՊԱՍ ԻԸ

Վէ պանա Բապալըն քէլամը 1
 օլուպ տէտի . Ես՝ ատէմ օլլու 2
 Տիւրոստէն պէյիւնէ տէ քի՝ Է-
 ֆէնտիմ Բապապ պէյլէ տէր .
 Սէնին եիւրէյին եիւճէլլապ՝ Պէն
 ալլա՝ իմ , տնիդին օրթա-
 սընտա Ալլահն եերինտէ օ-
 թուրուրում՝ տէսիլլիտէ՝ սեն
 իսէ տէյիւ Ալլա՝ իլլա ատէմ
 օլտուղուն իշլէն , վէ եիւրէյի-
 նի՝ Ալլահ եիւրէյի եերինէ գօ-
 տուղուն իշլէն , իլթէ սեն՝ Դա- 3
 նիւլտէն ա՛լիմ սին , սենտէն
 սագլանաճագ հիչ պեր սըրը
 եօդ տուր . Ի՛լլին իլէ վէ ֆէն- 4
 մին իլէ քէնաինէ մալ էտինաին ,
 վէ խաղնէլերինտէ ալթուն վէ
 կիւմիւլէ էտինտին . Չօգ ի՛լլին 5
 իլէ թիճարեթին վապիթասը ի-
 լէ մալինի արթըրտըն , վէ մա-
 լինին սէպէպինտէն եիւրէյին
 եիւճէլլի .

Օնունիշլէն Էֆէնտիմ Բապապ 6
 պէյլէ տէր . Սէն եիւրէյինի՝
 Ալլահ եիւրէյի եերինէ գօտու-
 ղուն սէպէպտէն , օնուն իշլէն 7
 իլթէ պէն սենին իւզէլլինէ եա-
 պանճըլար՝ թայիֆէլերին զըր-
 պաղարընը կէթիւրէճէյիմ , վէ
 ծնլար սենին ի՛լլինին շանը իւ-
 զէրինէ գըլըճըլարընը չէքիպ՝ սէ-
 նին կիւզէլլիլինի մուրսարալա-
 ճագլար . Սէնի չուգուրա էն- 8
 տիրէճէքէր , վէ տնիդին օր-
 թասընտա մաղթուլլերին էօլիւ-
 միւ իլէ էօլէճէքին : Սէնի դաթի- 9
 էտէնլէրին էօնիւնաէ պիր վէճէ
 իլէ՝ Պէն ալլա՝ իմ տէյէպիւնը
 մի սին . սեն իսէ սենի էօլիւ-
 րէնլէրին էլլինտէ ատէմ սին ,

էր, վէ պապը տիպէճէքէր և
վէ ընտրեն էթարփարընտան
ծնարը ճիւմէ Թաշգիր էտէն.
էրտէ աշքեամէր իճրա էթտի-
յիմա՛ն՝ օտէմ՝ ընլար էմնէթ
իւզի սաթին օրաճար, վէ
պիւէճէքէր քի՛ ընլարն Սլա-
հը Բապպ պէն իմ:

ՊԱՊ ԻԹ

1 () Նունձու երտա ընունձու
այնն ընէթինճի Կիւնիւտէ՛ պանա
Բապպն քէլամը օրապ տէտի
2 քի՛ Եա՛ առէմ օլըն՝ էիւզիւնիւ
Մըսըր փաթիւհը Փորաւոնա
գարը Գօ . վէ ընուն հագգընա
հէմ պիւթիւն Մըսըրն հագգը-
նա փէյլամպըրը Էտէրէք ,
3 սէյլէյիւպ աէ քի՛ Էֆէնտիմ
Բապպ պէյլէ տէր . Իշթէ պէն
սանա գարը իմ, էյ՛ Բըմագ-
լար պէնիմ տիր վէ պէն քէն.
տիմ իշին Էափարմ տէյն քէն
տի ըրմագլարընն օրթաընտա
աթիւնա պէյլիք աճտէր Մըսըր
4 փաթիւհը Փորաւոն : վէ պէն
սէնին չէնէլէրինէ վլթալար Թա-
գըն՝ սէնին ըրմագլարընն պա-
5 ըդդարըն սէնին փութարընա
Էափըլարաճաղըմ, վէ սէն ի
ըրմագլարընն իշինտ՛ն չըգա-
րաճաղըմ, վէ ըրմագլարընն
հէփ պաղգլարըն սէնին փութա-
6 ըրնա Էափըլարաճաղըն : վէ սէ
նի՛ հէմ սէնին իլէ ըրմագլարը-
նն հէփ պաղգլարընն չէյլէ ա-
թաճաղըմ, սէն սահրանն իւ-
զէրինէ ալաչէճէքսին, աէվէ-
րիլէ յէճէք ին, հէմ Թօփրան
մայաճաղըն . սէնի Էէրին ճա-
նապարընա վէ կէյիւն գուշ-
լարընա Թաա՛մ իշին վէրտիմ:
7 վէ Մըսըրն ճիւմէ սաթինէրի՛
Խարպէլ Էվինէ գաղըլ աէյնէք
օլտուգլար իշին պիւէճէքէր
քի՛ Բապպ պէն իմ : Օնըսր սէ-

նի Էլինաէն Թու Թաուգլարընտա՛
սէն գըրըլարն, վէ ընլարն պիւ-
թիւն ումուգընտու Էարարն, վէ
սանա սալանտըգլարընտա՛յիւ-
րէլէնտին, վէ ընլարն հէփ պէլ
էրինի սարսթաթն :
Պունուն իշին Էֆէնտիմ 8
Բապպ պէյլէ տէր . Իշթէ սէ-
նին իւզէրինէ գըլըլ կէթիւրէճէ-
յիմ, վէ սէնտէն առէմ վէ չայ-
վանը գըրաճաղըմ : վէ Մըսըր 9
տիարը վիրան վէ խարապ օլա-
ճադ, վէ պիւէճէքէր քի՛ Բապպ
պէն իմ, չին քի՛ Բըմագ պէ-
նին տիր վէ պէն Էափարմ տէ-
տիր : Օնուն իշին Էշթէ պէն 10
սանա վէ սէնին ըրմագլարընա
գարըն իմ, վէ Մըսըր ալարընը՝
Մագգոլան Սուհէնէ՛ Թա Հա-
պէլ սինօրուտաէք խարապ օլ-
մուշ խարապաթ վիրանէյէ
տէնտէրէճէյիմ : Օնտան ա 11
տէմ ալաղը կէշէյէճէք, վէ
հայվան ալաղը ընտան կէշէյէ-
ճէք տիր, վէ գըրդ Էըլ սաթին
օլա մայաճադ աղը : վէ Մըսըր 12
տիարընն՝ վիրան տիարարըն
օրթաընտա վիրանէյէ տէնտէ-
րէճէյիմ, վէ ընուն չէհրէրի՛
խարապ օլմուշ չէհրէրին օրթա-
ընտա գըրդ Էըլ վիրանէ օլա-
ճադար . վէ Մըսըրըլարը Թա-
յիֆէլէրէ սաղըտաճաղըմ, վէ 13
ընլարն տիարարա փէրիւնա է-
տէճէյիմ :
Ամա Էֆէնտիմ Բապպ պէյ- 13
լէ տէր . Գըրդ երըն սոնունտա
Մըսըրըլարը՝ օլ սաղըրդըլարը
գաղմէրտէն ճիւմ՝ Էտէճէյիմ :
վէ Մըսըրըլարըն Էտիլիյիլի 14
կէրի կէթիւրէճէյիմ, վէ ընլարը
Պաթուրէս տիարընա՛ վաթան-
լարը տիարընա տէնտէրէճէ-
յիմ . վէ օրափա աղադ փաթի-
լաճըգ օլաճաղըն : Փաթիլա 15
լըգլարըն էն աղաղը օլաճադ,
վէ արթըպ Թայիֆէլէրին իւզէ-

րինէ եկեալք լմէ չճէք տիր . չեմ
 քի տնարը քիւնէ լմէ չճէք լմէ
 Թայիֆէկերն հիւքիւ մէծ սիր
 16 մէյէկեր : Վէ տնար Խարա
 յէլ էվնէ արթըգ ինքնիւստ
 օմայաճաղար քի տնարընդր
 լորնճա առնտնարէրինտնէրա
 ըմմաղըգ զերէ Եթտիրէ : վէ ախ
 Էճէքէր քի Սահիւ ու Բապպ
 պէն իմ :
 17 Վէ վագի՝ օլտու քի իյերմի
 եհտիննի երտա պիթինճը այլն
 իք իննիւնտէ՝ պանա Բապպըն
 18 քի լամը օլտու պէտի . Եւա՝ ա
 տնմ օլտու՝ Բաբելոն փառիշա
 19 չ . Նաբուգո զոնմոր քենտի
 աճիքէրին Տիւրաս գարը պէտ
 յիք իրգմէթ գուլունալ . հէր
 պաշ տաշ օլտու , վէ հէր ու
 մուգան քէրի սըյըլըք . ալ
 նա Տիւրաստան՝ օնուն հաքքը
 20 նա իշէտի իրգմէթ իշին քէն
 տին վէ ապէրինէ իւճրէթ օլմա
 19 ալ : Օնուն իշին էֆէնտիմ
 Բապպ պէյէկ տէր . իշթէ պէն
 21 Բաբելոն փառիշաճը Նաբուգո
 զոնտորա Մըսըր ախարընը վէ
 րէճէ իմ , վէ օնուն գալապա
 լըղընը ալաճադ , վէ եալմա ը
 նը եալմա ալաճադ , հէմ չի
 քէտընը գալաճադ , վէ պու՝ օ
 նուն ապէրինէ իւճրէթ օլմա
 20 ճադ : Օնտա իշէտի յաճա
 րէթտէն էթիթէրին հագա
 21 ֆէնտիմ Բապպ : Օլ կիւնտէ
 Խարայէլ էվնին պոյնուգունու
 պիթիրտնէ իմ , վէ արալարըն
 տա՝ օնտա աղըգ աղըգըգ վէրէ
 ճէ իմ . վէ պիթէճէր քի
 Բապպ պէն իմ :

ԳԱԳ Լ

1 Վէ պանա Բապպըն քէլա
 2 իր օլտու պէտի . Եւա՝ առնմ օլ

լու՝ վէյալապէրըք էյլէ՝ վէ քէ
 քի՝ էֆէնտիմ Բապպ պէյէր
 տէր . Վա՛յ օլ կիւնէ տէյիւ ֆի
 զան էտին : Զիրա կիւն եաղըն 3
 տըր , եանի Բապպըն կիւնիւ
 եաղըն տըր . պուլուծ կիւնիւ
 պիւր . Թայիֆէկերին զէմանը օ
 4 լաճադ : Վէ Մըսըրըն իւզէր
 նէ գըլըճ կէլէճէք , վէ Մըսըր
 տա մադթուլէր տիւշտիւքտէ՝
 Հապէտէ իւրքիւնթիւ օլաճադ .
 վէ օնուն գալապալըղըն ալա
 5 ճաղար , վէ օնուն թէմէրէրի
 եղգըլաճաղար : Հապէշ վէ
 6 փուր վէ Կուր վէգարըլըք խա
 զըն ճիւճէտի վէ Գուր վէ ա՛յն
 տիրարընըն էհալտի՝ զնըրըն
 պիւ էտինճէ գըլըճ իլէֆիւշէճէք
 7 էր : Բապպ պէյէկ տէր . Մըսըրա
 արգա օլտնար տախի տիւշէճէր
 8 էր , վէ գուլըլ : Թի ին մաղուր
 լաղու էնէճէք տիր . Մաղուր
 տան Մուհէնտէք իշինտէ գը
 9 լըճ իլէ տիւշէճէքէր տէյոր է
 ֆէնտիմ Բապպ : Վէ վիրան տի
 7 յարալարըն արալարնտա վիրանէ օ
 լաճաղար , վէ շէյլէրի խարա
 պաթ շէհրէրին արալարնտա օ
 8 լաճաղար : Վէ Մըսըրըն տիւ
 շէ վէրտիյիմտէ՝ վէ օնա հէփ
 եալարմ էտնէր գըրըլարգտա ,
 պիւճէճէքէր քի Բապպ պէն իմ :
 9 Օլ կիւնտէ հուգուրուճտան կէ
 վիրէր իլէ էլէրիք ջըգաճաղար
 քի՝ էմիթիթ իւզըն օլտն Հա
 պէլէրի իւրքիւնէր , վէ օնա
 10 ըն իւզէրինէ Մըսըր կիւնիւն
 տէրի կիւնի իւրքիւնթիւ տիւշ
 ճէք տիր . զիրա իլթէ կէլէյոր
 11 էֆէնտիմ Բապպ պէյէկ տէր .
 Մըսըրըն գալապալըղըն տախի՝
 Բաբելոն փառիշաճը Նաբուգո
 զոնտորուն էլի իլէ եող էտէ
 ճէ իմ : Օ հէմ գալմը պիւէ
 11 սիւճէ՝ Թայիֆէկերին զորպա
 լարըն էէրի պօղմաղա կէթիրիւ
 ճէքէր . վէ գըլըճարըն Մը

- սըրըն ի վեդինն չէք ձեռքէր, հէմ տկարը մազթուպէր իւկ
 12 տարուրաճապար: Վէ ըմադ-
 ար գործուտաճապար՝ վէ տկա-
 րը ետարմաղարը կընէ սթա-
 ճաղըմ, վէ եհելի ճէմ տաա հէի
 օլանը կապանձըլար էլի իւկ վի-
 րսն է կտէճէ իմ: պէն իսպպ
 սեջլէալիմ:
- 13 Ի փէնտիմ իսպպ պէջլէ տէր-
 փութլարը տախի պէրպաա է-
 աէճէ իմ, վէ Մեմփիստէն թա-
 նէմէրի եօլ էաէճէ իմ, վէ
 արթըգ Մըսըր պիտըրնտան
 պէյ զմայաճա, վէ Մըսըր
 տկարընտա գորգու գոյաճա
 14 էաէճէ իմ: Վէ Տաշանի-ի-ա-
 թէնէ վէնէճէ իմ, վէ Ղովտա
 ահքեամէր իճրա էաէճէ իմ:
- 15 Վէ Մաքքըրն գուվէթի օյան
 Սինի իւզէրինէ խըշմը տեօ-
 քէճէ իմ, վէ Նովուն գալապա-
- 16 լըղնը գըրաճալմ: Վէ Մըսըրը
 աթէնէ վէրէճէ իմ: Սին պէթ-
 յիւք տըր չէք ձեռք, վէ Նով
 փէթճ օլանաճադ: վէ Մեմ
 փիսին տայիմա սըգլէթի օլո-
- 17 ճադ: Վ վէնին վէ Բուքաստըն
 ինքէլէրի գըրձաան տիւշէք-
 18 ւէք վէ Նըլար էսիրլիէ կիտէ-
 18 ճէքլէր: Վէ Տափնաստա՝ օրա-
 տա Մըրըրն պօրնիտուգուգ-
 արընը գըրաղըմտա՝ կինտիւ-
 19 զին գարտնըգ օլաճադ, վէ
 օնտա՝ գուվէթինին մաղրուր-
 19 ւըզու տինէճէք: օնու պու-
 րութ էօրթէճէք, վէ գըղարըր
- 20 էսիրլիէ կիտէճէքլէր: Վէ Մը
 քըրփա ահքեամէր իճրա էաէ-
 20 ճէ իմ: վէ պիւլէճէքլէր քի իսպպ
 պէն իմ:
- 21 Վէ վագի՝ օլուու քի ին պի-
 21 րինճի՝ երտա պիրինճի ալտա տ-
 յըն հէտինճի Կիւնիմա՝ պանա
 իսպպըն քէլամը օլուպ աէտի
 21 քի՝ Եպա՝ առէմ օլլու՝ Մըսըր

փատիւհնը փարաւնուն գօլու-
 նու գըրալմ: վէ իշթէ սաղա-
 մագ իշինն գըրձը թըլթմըցա
 օնու գապլիէթմէք իշինն պէր ի
 22 Է սարըլը պաղընմայաճադ
 արը: Օնուն իշինն Ի փէն
 տիմ իսպպ պէջլէ տէր: Ի
 Թէ պէն Մըսըր փատիւհնը փ-
 րաւնա գարը իմ, վէ օնուն
 գօլուրընը կէրէք գուվէթ իմ
 կէրէք գըրըլըրը գըրաճաղըմ,
 վէ գըրձը օնուն էլինտէն տիւ-
 շիւրէճէ իմ: Վէ Մըսըրը
 23 լը թայիփէլէրի տաղըտաճաղըմ,
 վէ Նըլար տկարըրա փէրիւան
 էաէճէ իմ: Վէ Բաբելնի փա-
 24 լիտէնն գօլաղընը գուվէթ
 լինաթէճէ իմ, վէ գըրձը
 նոնն էլինէ վէրէճէ իմ: ամա
 փարաւնուն գօլարընը գըրա-
 ճաղըմ, վէ օնուն էաիւնաէ՝
 ետարաւնընն ինքէլիւ իւկ ի-
 25 յիլէյէճէք: Վէ Բաբելնի փա-
 տիւհնըն գօլարընը գուվէթ-
 Լնտիւրէճէ իմ, փարաւնուն
 գօլարընը տիւշէքլէր: վէ
 պէն գըրձըմը Բաբելնի փատի-
 շանընն էլինէ վէրիւլ՝ օ օնու
 Մըսըր տկարընըն իւզէլինէ ու-
 զաթաղտա՝ պիւլէճէքլէր քի
 26 իսպպ պէն իմ: Վէ Մըսըրըր-
 րը թայիփէլէրի տաղըտաճա-
 ղըմ, վէ օնարը տկարըրա փէ-
 րիւան էաէճէ իմ: վէ պիւլէճէ-
 26 լէր քի՝ իսպպ պէն իմ:

ԳԼԳ ԼԱ

Վէ վագի՝ օլուու քի օնպի- 1
 րինճի՝ երտա իւշինէճէ ալտա
 ալըն էվլէթի Կիւնիմաէ պանա
 Բապպըն քէլամը օլուպ աէտի
 2 քի՝ Եպա՝ առէմ օլլու՝ Մըսըր
 փատիւհնը փարաւնա վէ օնուն
 գօլարընը տիւշէքլէր: վէ
 2 զապլէթինաէ քի Թէ՝ պինիլէրինն:
 Իշինէ Եպուր՝ Լիքանալա սերղ 3

աղաճը խախտ, սաղարը կիզել
 սրգ պուտազարը կեօղկելի վե
 պոյու եիւճէ խախտ, վէ թէփե
 սիծըք տալար արտաբնա խախտ :
 4 Օնո՛ւն Ենթա՛ն պէօյիւթախ, օ
 նու լիւճէ եիւճէ լիւթախ . ըրմաք
 արը ֆիւնանլարընէ եթափըն
 սաւ եիւրիւր խախտ, վէ սու եծ
 արընը սա՛րանչն հէփ աղաճ,
 5 արընա կէնս լիւր խախտ : Օն
 տուն էօթիւրիւ օնուն պոյու
 մանրանըն հէփ աղաճարընսան
 եիւճէ օրու, վէ սուլարըն չօգ
 լուղունսն եպլըր իքէն սաղ
 արը չօղալար, վէ ֆիւնիւրի ու
 6 զանար : Տալարընսան կէօյիւն
 ընտէ գեղարըն եիւփս եաւար
 թընտա սահրանըն ճիւմէ ճաւ
 նափարար տաղուրուրար խախտ,
 վէ կէօղկսինտէ ճիւմէ պէօյիւթ
 թայիֆէլէր սաքին օլուրար ի
 7 տի : Վէ պէօյիւթիւրիւ իլէ
 տալարընն ուղանլուղու իլէ
 կիւզէ խախտ, իրա քէօխ չօգ
 8 սուլարտա խախտ : Ալաճըն ճէն
 նէթիւնէքէրգէր օնու եթթէ
 մէղէր իսկ ճամար օնուն տալ
 արընա պէնկզէմէղէր խախտ, վէ
 9 ջիւարար օնուն տալարը կիւփ
 տէ յիւթի խախտ . Ալաճըն ճէն
 նէթիւնտէ իլէ պիւր աղաճ կիւ
 զէլլիւթէ օնա պէնկզէմէղ ի
 10 տի : Օնու՛ տալարընն չօղու
 զու իլէ կիւզէ զըլմըն խախտ, վէ
 Ալաճըն ճէնէթիւնտէ օրան Ե
 դէմիւն ճիւմէ աղաճարը օնա
 հասէտ էսերէր խախտ :
 11 Պոնուն իլիւն Եփէնախ
 րապպ պէօյիւ տէր . Սէն՛ պոյ
 տա քէնտիւրի եիւճէ լիւթախ ի
 յիւթ, վէ օ՛ սրգ տալարտա թէ
 փէսիլի գալուրարը, վէ եիւ
 րէ յիւթն եիւճէ լիւթ իլէ մաղ
 12 օրուալարըն իլիւն, պէն տախի
 օնու թայիֆէլէրին գահրիւմնը
 նըն էլլին վէրախ, վէ հէր վէճ

իլէ օնա իճարսըն Ենթա՛ն ք
 օնու եարամալլըն փիւն սիւր
 տիւմ : Վէ եապանճըլար թա 12
 յիֆէլէրին զըրապիւրի օնու
 քէտիւթէր, վէ օնու թէր լիւթ
 տիլէր : տալարը տալարսն իւ
 զէրնտէ վէ ճիւմէ փէրէլար
 տիւթախէր, վէ պուտազարը
 եէրին հէփ վասիլէրնտէ ֆը
 լըրալար, վէ եէրին հէփ գալմ
 լէրի կէօղկսինտէն ենիւ օնու
 թէրք էթալլէր : Օնուն Երգըն 13
 թըր իւզէրնտէ կէօյիւն ճիւմ
 իլէ ֆուլար սալին օլաճաք, վէ
 տալարընտա գըրըն ճիւմէ ճաւ
 նափարար օլաճաք : Օնոյլ 14
 պիւտալիւն մաղուր օլաճաք,
 վէ թէփէսիլի սրգ անլար արա
 սընտա գալարսնտա, վէ ճիւմ
 իլէ սուլարընտալ էր քէթըլք
 լէրնտէ ասարսիւյալար, զըրա
 ճիւմէսի չուրուրա էնէն տալմ
 օլուրընն արտաբնա եէրին 15
 ալթընա՛ էօլմէ թէփէսիլի օլու
 մուլար : Եփէնախ րապպ
 պէօյիւ տէր . Մէղարա կնտի
 կիւնտէ՛ եաւ էթախրախ, օնուն
 հագգընա լուճէ իւ եթթախ, 16
 վէ օնուն ըրմաղալ, ը՛ր մէն էթ
 ախ, վէ չօգ սուլար փիւթիւր,
 վէ օնուն հագգընա Լիւրանտա
 եաւ կիւթախրախ . հէմ օնուն ի
 ջիւն սահրանըն հէփ աղաճարը
 սալուրար : Օնու՛ չուրուրա է
 նէրէր իլէ մէղարա կնտիւթիւմ
 տէ, երգընալընն քէսիւնտէն
 թայիֆէլէր տալար լիւթախ . վէ
 Եդէմիւն հէփ աղաճարը Լիւրա
 նանըն սէլկիւն վէ էլիւ իլէ
 հէփ սու իլէնէր եէրին ալթը
 րընտա մութէսէլի օլուրար :
 17 Նլար տախի հէմ օնուն գօլու
 օլուպ թայիֆէլէր իլիւնտէ օնուն
 կէօղկսինտէ օլուրալար գը
 րա՛ մաղթուլէլի իլէ օնուն պի
 18 լէսիւնտէ մէղարա կնտիւթէր :

18 Ի՛զգէժեմէ վէ պէջիւրեւքտէ պէջլէ՛ն Եդեմ՝ աղաճարընտան հանկըսան պէնկզբո՛ւն . Լա-
քին Եգեմ աղծճարը իւէ եէ-
րին աթընա աթըլըպ՝ զըլըճ
մագթուէլէր իւէ սիննէթսիդ
լէրին ալաճընտա եաթաճադ-
սըն . Գարաւսնուն վէ նուն
հէփ գպլապալըզըն հալի պու-
ջաճագ՝ աէյօր Էֆէնսիմ
Բապպ :

ՊԼԱՊ ԼԲ

1 Սէ վագի՛ օլտու քի սիլին-
ճի երլտա օնիքինճի այտա այըն
էվլէրի Խիւրիտէ՛ պտնա Բապ-
2 պըն քեւամը օլտու պէտի . Ես-
ատմօ օլլու՝ Մը ըր փասիշահը
Փարաւսնուն հագգընա փիլան
սէսի գաւըրլու պտ աէ քի՛
Թայիլէլէրտէ կէնճ արլանա
պէնկզբո՛ւն , վէ սէն սէնիդ
լէրաէ աթաէր կիպի սին . վէ
ըրմաղաընտա հիւճիւմ էաէր-
սին , վէ այաղարըն իւէ սուլա-
ըր գարընտըրըսըն , վէ օնլա-
րըն՝ ըրմագարըն պուլանտը
3 ըրընըն՝ Էֆէնսիմ Բապպ պէօր-
լէ տէր . Գմսի պէն՝ չոգ գալմ-
լէր ճէմաթը իւէ՛ սղըմը սէ-
նէն փազըրին եալաճաղըմ , վէ
ռէնի ըլըմըմ իւէ Խօղարը չո-
4 գալաճագար : Վէ սէնի եէր-
տէ պուղաղաճաղըմ . սէնի սահ-
րանըն երկրէ իւզըրինէ աթա-
ճաղըմ , վէ սէնի իւզըրինէ կէօ-
յին հէփ գաղարընը գծնտու-
րուպ՝ ճիւմլէ եէրին ճանափար-
լարընը սէնսէն ալլուրաճաղըմ :
5 Վէ սէնին էվլինի տաղըսըն իւ-
զէրինէ գօյաճաղըմ , վէ երլըն-
լարըն իւէ աէրէլէրի տօլտուրա-
6 ճաղըմ : Հէմ սէնին սուլար
պտսմըլ եէրինի տաղըսարտէք
գանըն իւէ սուփաղաճաղըմ , վէ
սէրէլէր սէնսէն տօլաճագար :

Վէ սէնի սէնսիւրալիլիւմտէ՛ 7
կէօքլէրի էօրթէճէյիմ , վէ եըլ-
սըլըսարըն գարաթաճաղըմ ,
կիւնէլի պուլուծ իւէէօրթէճէ-
յիմ , վէ այ՝ ալաընըղըն վէր-
մէյէճէք : Սէնին իւզըրինէ՛ 8
կէօքտէ հէփ ըլըդ վէրէնլէրի գա-
լարաթաճաղըմ : վէ սէնին սոյա-
րընա գարանըդ վէրէճէյիմ՝
աէյօր Էֆէնսիմ Բապպ : Հէմ 9
սէնին հէլաքլինին խաղէլինի թա-
յիֆէլէրէ՛ պիւմէալիլինիդ տի-
յարըսա կլթիլատիլիմտէ , չոգ
գալմլէրին գալպինէ իղթիլապ
սալաճաղըմ : Վէ սէնսէնիւմտէօ 10
Թիւրիւ չոգ գալմլէր հայրթլթ
տիւշիւրէճէյիմ , վէ գըլըճըմը
Էրկըրի էննիւմտէ սալըսաղըմ
զէման , սէնսէն էօթիւրիւ օն-
լարն փատիլաշլուրըլ դայէթ ի-
լէ իւրէճէլէրէր : վէ սէնին եըլ-
գըման կիւնիւմտէ հէր քէ-
ճանը իլին հէր տէմսիթթըյէ-
ճէք տիլ :

Չիւրա Էֆէնսիմ Բապպ պէճը 11
լէ աէր . Սան Բաղըլըն փաճ
տիւշահընը զըլըճը կէլէճէք :
Սէնին գալապա ըղընը գահրի 12
մանլարըն զըլըճը իւէ տիւշիւրէճ
ճէյիմ , օնլարըն ճիւմլէսի թա-
յիֆէլէրին զըպաղարը տըր : վէ
օնլար Մըլըրն թափրաթընը
պօզուպ՝ օնուն հէփ գաղապալը
գը պէրպատ օլաճագ : Վէ օ 13
նուն ճիւմլէ տալարարընը՝ չոգ
սուլար եանընտառ հէլաք ճտէ
ճէյիմ , վէ արթըգ օնլաղա-
տէմ այաղը պուլանտըրմոյա ,
տալար թըրնագարը տալի օն
լարը պուլանտըրմոյա : Օլ զէ 14
ման օնլարըն սուլարընը տօլուր-
տաճաղըմ , վէ ըրմագարընը
Եաղ կի . ի Էիւրիւտէճէյիմ՝ աէ-
յօր Էֆէնսիմ Բապպ : Մըլըր 15
տիլարընը վիւրանէր տէօնսէր
տիլմտէ վէ եէր օնտա օլանտան
վիւրան գալաղգտա , օնտա սա

քին օշնուարն հէփիսինի գըր
արդմտա, օշնմ պիւնէճէքէր
քին Բապդ պէն ԼԲ:

16 Օնարն օնա՝ շու ֆիդան է.
սէճէքէրի ֆիդան պու տուր,
օնա Թայիֆէլէին գըղար ֆի-
դան էտէճէքէր: օնար Մըր-
լա վէ օնուն հէփ գալապարդը-
նա ֆիդան էտէճէքէր՝ տէյոր
Էֆէնտիմա Բապդ:

17 Վէ վագի՝ օշու քի սնիքին.
ճի երլուտայն օնպէլնիճի ֆա-
լիմաճ՝ պ. նա Բապդըն քէլամը

18 քապ տէսի. Ե՛ս՝ ասէմ օղու:

19 Մըրըն գալապարդը իշնն
ֆիդան էլէ, վէ նըլը՝ օնու
վէ գուվէթլ Թայիֆէլէրին
գըղարըն չուգուրա Կնէնէրին
պիւնսնիճէ՝ եէրին տլթարնա

19 էրտի: Սէն քիմտէ՝ն կիւղէլ
սին. էն, վէ սիննէթսիլէր

20 իլէ եաթլ: Գըլճ իլէ գաթլ օ.
լունմաճարն արասնտա տիւ-
շէճէքէր, օ՝ գըլճա վէրէլաի.
օնու վէ օնուն հէփ գալապալ

21 ղընը սիւրիւքէլին: Գուվէթ-
լէրին գահրէմալարը՝ օնա
եարում էտէնէր իլէ մէղարն
իշնտէն օնա սէյլէլէճէքէր.
օնար Կնտիլէր, սիննէթսիլէր
գըլճա տէ գաթլ օլունմալէ եա-
թարա:

22 Ատուր՝ հէմ օնուն հէփ ճէ.
մաթլ օրատա տըր, օնուն
մէղարըն էթրաֆընտա տըր.
Ճիւմէլի գաթլ օլունմալ՝ գը-

23 լճառն տիւլիւլէր տիր: Վէ
օնարն մէղարըն չուգուրուն
իլ մահալէրինտէ գօնմուշ տուր,
վէ օնուն ճէմաթլ մէղարը-
նըն էթրաֆընտա տըր. Ճիւմ-
էլի գաթլ օլունմալ՝ գըլճառն
տիւլիւլէր տիր, օնար քի եա-
լայնար եէրինտէ գօրգու վէ-
տիլէր:

24 Եղամ հէմ օնուն հէփ գա-
լապարդը օրատա օնուն մէղա-

րնըն էթրաֆընտա տիր: Ճիւմ-
էլի գաթլ օլունմալ՝ գըլճառն
տիւլիւլէր տիր, վէ ճէլէրին
տլթարնա սիննէթսիլէր ֆիդան
էր, նըլար քի՝ եալայնար եէ-
րինտէ գօրգուարըն վէլիտիլէր,
ամմա չուգուրա էն, նէրին տի-
լէլինտէ ա՛յր ղարըն չէքտիլէր:
Օհա՛ հէփ գալապարդը իլէ մալ. 25
թուրէրին արասնտա եաթագ
գօտուր. օնուն մէղարըն
էթրաֆընտա տըր, Ճիւմէլի
սիննէթսիլէր գըլճառն գաթլ
օլունմալ տըր, օնար գօր-
գուարըն եալայնարըն եէ-
րինտէ վէրիլէր իլէ տէ՝ չուգու-
րա էն էնէրին պիւնսնիճէ ա՛յր
լարըն չէքէրէր. օ՝ մալթուլ
լէր արասնտա գնուրուն:

Մուղը՝ Թորէլ հէմ օնուն 26

հէփ գալապարդը օրատա տըր.
օնուն մէղարըն էթրաֆընտա
տըր. գօրգուարըն եալայն-
ար եէրինտէ վէրաիլէր իսէ տէ,
Ճիւմէլի սիննէթսիլէր՝ գը-
լճառն գաթլ օլունմալ տըր:

27 Վէ օնար սիննէթսիլէ
լէրաէն տիւլէն ճէլը ալէթլէրի
իլէ մէղարա էնէն գահլիմալէր
իլէ եաթմայաճաղար. վէ օն-
ար գըլճարըն պալուրը ալ-
թընա գառուր, Լըքին մըլար
եալայնար եէրինտէ գահրի
մ. նըլարն իւրիւնթիւսիւ իտի
իսէ տէ, օնարն եարամալըգ-

լարը քէլիլէրինն իւզէրինտէ
օլաճագ: Լըքին սէն սիննէթ- 28

սիլէրին արասնտա գըլճա-
ճագուն, վէ գըլճ իլէ գաթլ
օլունմալարըն պիւնսնիճէ եա-
թաճագուն:

Եղոթ՝ մուն փատիլալարը 29
վէ հէփ պէլլէրի օրատա օլուպ
գահրիմալըլարընտա գըլճա-
տան գաթլ օլունմալար իլէ
եաթարար. օնար սիննէթսիլէ-
ր իլէ՝ վէ չուգուրա էնէնէր

- 30 Ի՛նչ պէ՛տապէ՛ր եսթաճաճորար :
 Գործեաա ճպնիպի պէյլէրի
 նին ճիւղէսի՛ վէ հէփ Սիդոնու
 ւոր օրնտա սըր, օնւր քի մագ
 թուլէր ի՛նչ էնիպ Վ ըքինթիւ
 լէրի ի՛նչ գահրինսղըլարնտան
 ութանըլար, վէ սիւնէթսիղ
 լէր՝ գըլըճ մագթոճիլէրի ի՛նչ եա
 թըպ չուգուրա էնէն էրին պիւն
 սինճէ ալըպարընը չէքէրէր :
 31 Փարաւոն օնարը կէօրիւպ
 ճիւմէ գալըպարըլը իշին՝ հէմ
 Փարաւոն հէմ գըլըճոան գաթլ
 օրոնան օնուն ճիւմէ՛ ապքէրի
 թէսնլի պուլաճագ՝ տէյօր է :
 32 Ֆէնտիմ Բապպ : Զիրա եա
 շալաւար, եէրինտէ գորգումու
 վէրտիմ, վէ Փարաւոն օնուն
 հէփ գալըպարըլը սինէթսիղ
 լէրին արաոնտա գըլըճ մագ
 թուլէրի ի՛նչ եսթաճաճ՝ տէյօր
 էֆէնտիմ Բապպ :

ՊԱՊ ԼԳ

- 1 Թէքրար պանա Բապպն
 2 քէլամը օլուպ տէսի . Եա՛ ա
 տէմ օլու՝ գաթլնըն օլուլա
 րնա սէօյլէյիպ օնարա տէ քի՛
 Պիր տիարա գըլըճ կէթիրտի
 յիմէ, էյէր օլտիյարըն խալ
 գը՝ ալըպարընա՛ պիր քիւի ա
 լըպ՝ օնու քէնտիլէրի իշին պէք
 3 ճի գըլը՛ր իսէ, վէ օլ տիյա
 րն իւզէրինէ գըլըճ կէտիլինի
 կէօր լիք՝ ո՛ւ, պօրոյու չալըպ՝
 գաթմա ի՛նչթիրաղ էթտիրի
 4 սէ, վէ պօրոնուն սէասար սէ
 սինի իշնիպ ի՛նչթիրաղ էթմէ
 յէնի՛ գըլըճ կէլիպ օնու ալըր
 իսէ, օնուն գանը քէնտի պալը
 5 իւզէրինտէ օլաճագ : Պու՛ պ
 րոնուն սէսինի իշնթաի տէ ի՛նչ
 թիրաղ էթմէսի, գանը օնուն
 իւզէրինտէ օլաճագ . լաքին ի՛նչ
 թիրաղ էտէն՝ քէնտի ճանըր
 6 գուրթարըր : Անա պէքճի

գըլըճն կէլիլինի կէօրտիքոնէ,
 էյէր պօրոյու չալըպըպ՝ գալ
 մա ի՛նչթիրաղ էթտիր լեզ իսէ,
 վէ գըլըճ կէլիպ՝ օնարաան սիր
 ճանդալըր իսէ՛, պու՛ եարամաղ
 լըլնտա ալըմըլ տըր, ամմ
 օնուն գանըր պէք ըլինին էլին
 տէն թարապ էտէճէյիմ :

Իմտի սէն եա՛ առէմ ճըլու՛ 7
 սէնի Իարայէլ էվինէ պէքճի գօ
 տում . վէ աղըլմաան սէօզ իշն
 տիպ թարաթիրմաան օնարա ի՛նչ
 թիրաղ էթտիրտին : Պէն Փա՛ 8
 սըլա՝ Եա՛ Փարաք էլալէթթէ
 էօլէճէ քսին տէտիյիմաէ, վէ
 սէն Փարալա եօրոնաան ի՛նչթի
 րաղ էթտիր լեք իշին սէօյլէմէլ
 իսէն, օլ Փարաք եարամաղը
 ղընտա էօլէճէք, լաքին օնուն
 գանըր սէնին էլինտին թարապ
 էտէճէյիմ : Լալին սէն Փարա՛ 9
 ղա եօրոնաան՝ օ օնաան տէօն
 մէք իշին ի՛նչթիրաղ էթտիրի
 իսէն, վէ օ՛ եօրոնաան տէն
 մէլ իսէ, քէնտի եարամաղը
 ղընտա էօլէճէք, սէն իսէ ճա
 նըր գուրթարըրն :

Իմտի սէն եա՛ առէմ օլու՛ 10
 Իարայէլ էվինէ տէ քի՛ Սիլ սէջ
 լէյիպ պէջլէ տէրսինիլ . Պի
 ղիմ գապահաթարըմը վէ կիւ
 նահալըրմըգ իւզէրինթաէ օլուպ՝
 պիլ օնարաա չիւրիւալէքճէ,
 նի՛ճէ եաշալաճաղըլ : Օնարա 11
 տէ քի՛ Պէն սաղ իմ տէյօր է
 Ֆէնտիմ Բապպքէ՛ էլալէթթէ
 Փարալըն էօլըլմիւտէն հաղ
 էթմէմ, իլըս քի՛ Փարաք՝ եօ
 լունաան տէօնիւպ եաշալըլըն
 տան հաղ էպէրի՛մ . պէօնիւն
 եարամաղ էօլըլմիւտէն տէք
 նիւն, չին քի՛ նիշին էօլէսի
 նիլ՝ եա՛ Իարայէլ էվի :

Վէ սէն եա՛ առէմ օլու՛ գալ՛ 12
 մընըն օղուլարընա տէ քի՛ Սա
 տըլըն սաապգաթըլ՝ օ գապա
 հնթ իլէնալի կիւնտէ օնու

- գործարմազ , յէ ֆառըլըն
ֆառըլըլը . օ ֆառըլըլընաւն
անստիպելի կիւնաւ օնուն իւն
հէլաք օլմազ . վէ սաալըք՝ կիւ
նահ իլէնսիկ կիւնաւ սաալաքը
13 իւն եաշայաւազ : Պէն սաալըլա
տէր իսէն քի՝ Էլպէթթէն օ եա
շայաւազ , վէ օ սաալաքթընաւ
կիւվէնիպ եառամաղըլ իլէր ի
սէ , օնուն պիթիւն սաալազա
թը անկըմաշաւազ , իլա հէ
ման իլէնսիկ եառամաղըլընաւ
14 հօլէճէք : Վէ ֆառըլա՝ Էլ
պէթթէն հօլէճէքսին աէալսիմ
տէ , օ կիւնաշընտան աէնիւպ
շէրիւթ վէ սաալաքթ իլպրէ
15 ա՛մէլ էտէր իսէ , ֆառըլք՝ րէհ
նի կէրի վէրիպ՝ զր իլէ ալնմը
շը էտէր իսէ , եառամաղըլ
իլէմէլիպ՝ հայաթըն գանուն
լարրտա եիւրիւր իսէ , Էլպէթ
թէն եաշայաւազ , հօլէյէճէք
16 սիր : Օնուն իլէմիշ իսիկ ճիւմ
լէ կիւնահալըն օնուն հագընա
անկըմաշաւաղար . շէրիւթ վէ
սաալաքթ իլպրէ ա՛մէլ էլէսի ,
Էլպէթթէն եաշայաւազ սրը :
17 Ամա գալմընըն օղուլարը՝
Էֆէնսիմին եօլը աղըրտ աէ
յիւ սիր տէրէր . օնար իսէ՝
օնարըն եօլարը աղըրտ աէյիւ
18 տիր : Սաալըլ սաալաքթըն
աւան աէնիւպ՝ եառամաղըլ իլ
լէր իսէ , հէման օնաա հօլէճէք :
19 Վէ ֆառըլ ֆառըլըլընաւն
աէնիւպ՝ հաղք վէ սաալաքթ
իլպրէ ա՛մէլ էտէր իսէ . օնար
տան էօթիւրիւ եաշայաւազ :
20 Ամա սիլ տէրսիկ քի՝ Է
ֆէնսիմին եօլը աղըրտ աէյիւ
տիր . պէն սիլն հէր պիլինի
ղի քէնաի եօլարընա կէօթէ
հիւքմ աէնճէլիմ՝ եա՝ Իսրաւ
յէլ էվի :
21 Վէ վազի՝ օղու քի էսիլըն
յիմիզն օն իքինճի ելընսա օ
նունճու ալտա ալըն պէյինճի

իւնիւպ ճէրուպաղի վաւը գուր
թալընաշուն քիլ ի պանաւ կէլպ
Հէհր վուրուրաւ տէսի :
Վէ օլ գուրթուլնաշ կէլնիլ 22
տէն էվէլէ՝ աշաւաւա իլպլ իւն
Բապարն էլի օղուլ թա սաալա
լըյըն օ պանա կէլնէտէք աղը
մը ալար . վէ աղըմ աղըլըլա
թըլ տէրիլ աէյիւ իսիմ :
Վէ պանա Բապարն քէլալը 23
օղուլ տէսի քի՝ Եա՝ աաւմ օլ
լըն՝ պու Իսրայէլ տէրը իսա
րապաթարընըն սաքինէրի սէջ
լէյիպ տէրէր քի՝ Եա՝ աաւմ
պիր իքն իլարը միքաւ Էթաի
պիլ իսէ չօլ իլ , տէար միքա
իլնն պիլէ վէրի տի : Օնուն ի
շիւն օնարաւ աէ քի՝ Էֆէնսիմ
Բապար պէյլէ տիր . Սիլ գան
իլէ եէտիւիլ , վէ կէօլէրնիլ
փութարընըլ գալարընըլ
վէ գան տէօթիւնիւլ . իմի
տէրը միքաւ մի էաէճէքի
նիլ : Գըլըմալընըլն իլպրի 26
նէ տայաւըրալըլ , մէքուհըլ
իլէրսիլ , վէ հէր պիրնիլ
գընուտուն գալընըլ մար
տարարընըլ , վէ տէար մի
րաւ մի էաէճէքսիլ : Օնա 27
րապէյլէ աէյիլն քի՝ Էֆէն
սիմ Բապար պէյլէ տիր . պէն
սաղ իմ քի՝ իսրապաթարաւ
օլմըլար գըլըմաւն տիլէճէք
լէր , վէ սահրանըն էիլպընաւ
օղնիլարը ճանապարաւ թաւմ
իլէն վէրէճէ իմ , վէ հիսար
զիլքաւ հէմ մաղախարաւ օ
լընիլար թաւմաւնաւ հօլէճէքլէր :
Վէ տէրալըլիլաւ վէ պէեապան 28
էաէճէքլէլ , վէ օնուն գուլէ
թիլն մաղուրուրու եօլ օլա
ւաք . վէ Եքրայէլն տայարը
վիրաւ օղուլ՝ կէշն զմալաւա
թըլ : Վէ օնարըն իլէպիլիլ 29
հէպա մէքուհըլարըն աէպէ
պինտէն՝ տէարը վիրաւ վէ պէ
եապան գօտուրուտա , պիլէ

ճէքէր քի Բապայ պէն իմ :

30 Վէ սէն հա՛ առնէմ օլու՛ գալ
ոլունն օղու լարը՛նախարար հա՛
նտա՛ վէ էվէրին քանի՛նալարն.
տա՛ սէնին հագգընա՛ սէյէշիպ
պիրի պիրինէ հէր քէս գարն.
տաշնա՛ սէյլէյիպ սէրէր քի՛
հա՛ա կէլն , վէ Բապայտն չը
31 դան սէօզ նէ տիր իլիտին : Վէ
սնլար սանա գալմըն կէլինն
կէօրէ Կէլրէր , վէ էօլիւտնէ
գալմըմ Գէպի օթուրալմըն , վէ
սէնին սէօզէրինն իշխարէր ,
Եւսանարալք էլմէղէր . զիրա
նլար աղարար իլէ խօշուտուգ
կէօլմէքէրէր , եւրէքէլ ի Է

32 Ճա եւրիւր : Վէ իշթէ սէն օն
լարն կիլգէլ Եւսան իլէ էյի
չալմընն խօշ թիւքիսիւ
կիլգի սին : վէ սէնին սէօզէրի
նի իշխարէր , ամա՛ օնլար
33 էլմէղէր : Լաքին պու վապի
օլու՛նա՛ , իլթէ վապի՛ օլու՛նա՛
արը , օլու՛մ պիլճէքէլ քի՛
արալարնտա՛ փէյլամպէր վար
իտի :

ՊԱՊ ԼԻ

1 Ինէ պանա Բապայն քէ.
2 Լամի օլուպ տէսի քի՛ Եա՛ ա.
տէմ օլու՛ Խարայէին չօպանա.
ըն հագգընա՛ փէյլամպէրէք
էյլէ . փէյլամպէրէք էտիպ օն
լարա՛ տէ քի Չօպանարա՛ Է
ֆէնտիմ Բապայ պէյլէ տէր .
Վա՛յ քէնտիլէրինի կիւտն իս
րայլէ չօպանարնա՛ . չօպան
լար՛ գյուղարը կիւթմէլ տէ.
3 յիլ մի : Սիգ հաղը եէրսինիզ .
վէ եւնիւ կիւէրսինիզ . սէմի
ղի պօղալարսնիզ . ամա՛ գո
4 յունլարը գուվէլմէնտիլմէտի
նիզ , վէ խաւթալար սաղալթ
մատնիզ , վէ դըրըգ օլանը սաթ

մատնիզ , վէ գօլա՛ մուշնէ տէ
տէրմէտնիզ , վէ զապայ օլուն
մուշու արամատնիզ . իլա՛ օն
լարա՛ զօր իլէ վէ սէրթլք իլէ հիւ
քիւմէ Սիւրախնիւ : վէ օն
լարն չօպանը օլմատըն իլն
տաղըլմըն , վէ տաղըլմըն ի
լէ՛ սահրանն հէր ճանալարնա
թաա՛մ օլուլար : Պէլիմ քօ
5 յունլարմ ճիւմէ նաղարա՛ Վէ
հէր եւնէ՛ թէփէ իլէրինէ
սախարար : վէ գօլունլարմ
պիւթին եէրինն եւրգիւնէ տա
ղըլարար , վէ արայան եօգ , հէմ
սօրսն եօգ նապի :

Օնտան էլմէքիւ՛ հապան

6 յին . Պէն սա՛ իմ տէյօր Է
ֆէնտիմ Բապայ քի՛ չօպան օլ
մատըլմտան սիւրիւմ հաղա՛
օլուպ գօյունլարմ սահրանն
հէր ճանալարնա՛ թաա՛մ օլ
տուլա՛ վէ չօպանլարմ գօյուն
լարմըն արամալարպ չօպանլար
քէնտիլէրինի կիւթալքէրի վէ
գօյունլարմըն կիւթմէտիքէրի
սէպէպտն , օնուն իլնն հա՛
7 չօպանլար՛ Բապան քէլամըն
տնիլէյին . Էֆէնտիմ Բապայ
պէյլէ տէր . իլթէ պէն էնպան
լարա՛ գարը իմ , վէ գօյունլա
րմըն նաղարն էլնտնէ թալապ
էտէ՛նէյիմ , վէ նաղըն գօյուն
կիւթմէքանն ֆէրալալթ Էթ
տիլէ՛նէյիմ , վէ չօպանլար ար
թըգ քէնտիլէրինի կիւթմէյէ
ճէքէր , վէ գօյունլարմըն օն
լարն աղղընտան չըգարա՛նաղըմ
քի՛ արթըգ օնլարա՛ թաա՛մ օլ
մալարար :

8 Չիրա Էֆէնտիմ Բապայ պէյլ.
9 լէ տէր . իլթէ պէն գօյունա
րմըն քէնտիմ թալապ էտիպ ա
րայա՛նաղըմ : Չօպան տաղըլմըն
10 գյունլարնն արաւնտա՛ օլ
տուլա՛ կիւտնէ սիւրիւսիւնիւ
արաւըն կիլի՛ գօյունլարմըն

- էջէ արայաճաղմ և փայլը
պուրութ և տալան կիւնին
աէ հէի օլ տալըւրդարը մա
հալըրտէն գալըրտարաճաղմ :
13 և քնարը գալըրտէն չքա-
րաճաղմ , և օնարը տըար-
լարտան ճէմ' էտէճէյիմ : և
օնարը եհրէրէնէ կէլիւրէ-
ճէյիմ . և օնարը Իսրայէլ
տաղարընտա' չայլար էանընտա
և տըարըն հէի սաբին օրնոս
մա'հալըրտէն կիւտէճէյիմ :
14 Օնարը էյի մէրա'լարտա կիւ-
տէճէյիմ , և օնարըն ալըր
Իսրայէլին էիւճէ տաղարընտա
օրաճաղ : օրատա' էյի ալըրտա
տաղարընտա սէմիգ մէրա'լար-
15 պա'թըմնալճաղար : Գայալ
լարըմը քէլիւրէն կիւտէճէյիմ ,
և օնարը քէնտիմ էաթըրա-
ճաղմ տէյօր էֆ'նտիմ Բապա-
16 Ղայպ օլմուշու արարաճաղմ
և գօլըմուշու տէնտէրէճէ-
յիմ . և գըրտ օմնը սարա-
ճաղմ , և Խոսթայը գուլլէթ
լէնտիւրէճէյիմ . ամմա սէմիգի
և գուլլէթլի ճէլաք էտէճէ-
յիմ . օնարը շէրիւթ Խալէ
կիւտէճէյիմ :
17 Սիգ իսէ էա' գոյունըրմ'
էֆ'նտիմ Բապա պէյլէ տէր .
Իշթէ պէն գոյուն իլէ գոյունուն'
գօլարըն , և էրքէճէրին արա-
պընտա շէրիւթ կէօրէճէյիմ :
18 Սիգէ պէլ մէտըր քէ' էյի մէ-
րա'լարտա օթընըրընը տէ
մէրա'լարընըն պագիսինի ա-
լաղարընը իլէ շէյնէրիւ իլ ,
և տուրու սուլարը իլէրսինիլ
տէ' պագիլէրէնի պագարընը
19 իլէ պա'լարընընըն : և
գօլալընըն' ալաղարընըն
շէյնէրիւնի օթընըրըն , և
պագարընըն պուլանտըրը
լընը իլէրէր :
20 Պուռուն իլիւն Էֆ'նտիմ

Բապա օնարա պէյլէ տէր . Իշ-
թէ պէն սէմիգ գօլալըն իլէ արը
գօյունուն' արարընտա պէնէ-
լի'աթ կէօրէճէյիմ : Զիսն քէ
21 սիլ էան իլէ և օլմուշ , իլէ ի-
թի վէրիպ' հէյի է պուռնարը
թա օնարը տըարընտա տաղարա-
նտա ք պուռնուլարընը իլէ
վուրտունուգ , պէն տալիլ գօ-
22 յունըրմը իսկա էտէճէյիմ :
և արթըգ էալմա օլմալաճաղ-
լար . և գօլըն իլէ գոյունուն'
արարընտա շէրիւթ կէօրէճէ-
յիմ : և Խալէրէլիւն պեր շ-
23 պա'ն էալէ գուլլու Դուլիթի
նտալ էտէճէյիմ քէ' օնարը
և
և օնարըն օպանը օլաճաղ :
և պէն Բապա օնարըն Լալա
24 հը օլաճաղմ , և գուլըմ Դա-
ւիթ օնարընտարընտա սուլ-
թան օլաճաղ . պէն Բապա
սէյլէտիմ : և օնար իլէ սէլա
25 մէթ տ'հալը քէտէճէյիմ , և
էրալէն քէթիւ ճանալարըն
էօլ էտէճէյիմ , և շէյլէ էմ
իլիւթ Խալէ սաբին օլաճաղար
և օրմանըրտա ույուլաճաղ-
26 ար : և օնարը հէմ պայը-
րըմըն էթրաֆըրըն պէրէ-
քէթիլ գըրաճաղմ , և էալ-
մալարըն մէվիլիւնէ կնալիւ-
ճէյիմ . օնար պէրէքէթ էալ-
27 մալարըն օլաճաղ : և մա-
րանըն աղաճարըն մէվիլիւն
վէրէճէք և և էր' մա'հալըն
նալիւրէճէք , և օնար էէրիւ-
րի Խալէրէրէնի կնիլէթտէ օլա-
ճաղար . և օնարըն պոյուն-
տուրուլունուն' պաղարընը գը-
րըլ' օնարա գուլալըն էթթի
րէնէլ ին էլմալէն օնարը գուր-
թարընընտա , պիլէճէքէր քէ
Բապա պէն իմ : և արթըգ
28 թայիֆէլիւն էալմալըն օլմալա-
ճաղ , և օնարըն էէրիւն ճանա-
վարարըն էէմէլէճէք . իլա էմ

- նիլեթ իւզըն սարին օւռնագլորս
վէ քիւթիւնէն օւռնագլորս սորի :
29 Թաւրարս նստաւոր պիր շախ
Հաթըն էթաթընէն իմ , վէ աւ-
թըն Եթրաէ քիւթընտան դը
րընաթաճաթընս վէ աթթըն
թայիլէն իմ սիթէմինի չէք .
30 Թէյնէն իմ : վէ պիլէնէն իմ
Էր քիւ պէն ծաւրըն Աւազը
Բապս : պիլէնէն իմ , վէ
ծաւրս Եթրաէ Բապս իմ սիթէմինի
գաթըն սորի : սէյր Էթէնտիմ
Բապս :
- 31 վէ սիլ գոյուն լորնմ Էթրա
մին Թիւրիւսի ատէմէր սինիլ .
պէն Աւազըն իմ սէյր Էթ
Ֆէնտիմ Բապս :

ԳԼԳ ԼԵ

- 1 վէ պան Բապսըն քէլա .
2 մի օրու պէն քիւ Էթ ատէմ
օրու Էթիւնիս Սէիր սաղընա
սաղընա իմ , վէ ծաւրս Հաթընա
3 Էթիւնաթըն Էթէն իմ . վէ ծա
ւրս քիւ Էթիւնիս Բապս պէյն
լէ սէր . Էթէն պէն սանա գար
չը իմ Էթ Սէիր սաղըն , վէ սէ
նին իւզընին Էթիւն ուղտաճա
ղըն , վէ սէնի վիրանէյն վէ պէ
4 Էթապանա տէնտէրէնէն իմ : Էթ
Հիլէրիւնի խորապաթ գոյաճա
ղըն , վէ սէն վիրան օլաճաթըն ,
վէ պիլէնէն քիւն քիւ Բապս
պէն իմ :
- 5 Չիւն քիւ սէնին գաթիմ սիւլ
մէնիլին օրու Բապս իմ օրու
լարըն պէլլարըն վագթընտա
հէլլըն Էթն Էթաթմիլլըն
վագթընտա գըլլա Էթնի թէն
6 իմ Էթ իմ , ծաւրս իմ Գիւն
սաղ իմ տէյր Էթէնտիմ Բապս
քիւ սէնի գան իմն իմն Էթ
տէնէն իմ , վէ սէնի գան գոլա
լայաճաթ . սէն գանտան իթրա
էթմէտիլին իմն սէնի գան գո
7 վայաճաթ սոր : վէ Սէիր

սաղընը վիրանիլէն վէ պէնապա
նա տէնտէրէնէն իմ , վէ ծաւրս
Էթէնի վէ տէնտէնի քէնէն
յիմ : վէ ծաւրս սաղընըն
մագթընիլ իմ սաղընաճա
ղըն . սէնին թէմիլլընտա վէ
վագթընէն տէն վէ սէն տէրէն
րինտա գըլլա իմ մագթըն
տիւլէնէն քէն : Սէնի սաղըն
րանէլլէն տէնտէրէնէն իմ , վէ
չէլլըն իմ աթթըն սաղըն
մագթընտա , վէ պիլէնէն քիւ
նիլ քիւ Բապս պէն իմ :

Բապս օրատա իմն Գիւն Էթ
թայիլէն վէ սիւ իմ սաղըն պէ
յիմ օրաճաթ , վէ ծաւրս
Էթէն վէ տէնտէնի սէպէպէն ,
ծաւրս իմն Գիւն սաղ իմ տէ
յիմ Էթէնտիմ Բապս քիւ ծա
ւրս տիւլլէնիլ իմնտա Էթմիլլին
դաղապընա կէօրէ վէ Հաթըն
նէ կէօրէ Հաթըն Էթմիլլին ,
վէ սէնին չէրիւթըն կէօրիլ
յիմ : վէ պիլէնէն քիւ պէն
Բապս սէնին Բապս իմ սաղըն
րանա գարըն սէյլլէնիլ Գիւն
վիրանէլլըն օրու , ծաւրս
թայիլ իմն վէրիլ տէնտէնի
Հէպ թիլլէնէն իմնտա իմ :
վէ սաղընըն իմ պանա գարըն
մաղընտա տաղընըն , վէ պանա
գարըն սէյլլէնիլ չաղ լորն
ղընըն պէն իմնտա :

Էթէնտիմ Բապս պէյլլէն
տէր . Գիւնիւն Էթ մէպրի
քէն սէնի վիրան Էթմիլլին :
Սէնիլլէն Բապս իմ վէ
րաթըն իմնտա ծաւրս
լորնտան Էթմիլլին չաղ օրու
իմ , սանա տա Էթն Էթմիլլին
յիմ . սէն Էթ Սէիր սաղըն
վէ ծաւրս Էթմիլլին , վէ պիլէն
վիրան օլաճաթըն , վէ պիլէն
Էթէն քիւ Բապս պէն իմ :

ՊԱՊ ԼԶ

1 Հեմ սէն եա՛ առեմ օղտո՛ւ
 2 Իսրայէլ տաղարը հագգընա
 3 փէյլամպէրլէք էյլէ, վէ աէ քի՛
 4 Եա՛ Իսրայէլ տաղարը՝ Բապ.
 5 Կըն քէլամընը տինկէյին . Է-
 6 ֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր .
 7 Տիւլմէն սիզին հագգընըգ՝ Լ.
 8 ֆէրին՝ Էպէտի պայիրէր տախի
 9 պիրմմ ժիրաւըմը օլտու տէ.
 10 11 սիլի սէպէպտն, ծնուն իչին
 12 փէյլամպէրլէք էտիպ տէ քի՛
 13 Էֆէնտիմ Բապպ պէյլէ տէր .
 14 2ին քի սիզին հէման վերան գո-
 15 յուպ չէփ չէվքէտէն եուծաու-
 16 ւար, չէյլէ քի թայիֆէլէրին
 17 պագիլէսինէ մըա՝ օլտարնը,
 18 վէ սիզ տիւլպաղն աղղընա վէ
 19 գաւմըն իֆթիրաւը ալմընա
 20 Եալաւիլ իւզ, ծնուն իչին՝ եա՛
 21 Իսրայէլ տաղարը՝ Էֆէնտիմ
 22 Բապպըն քէլամըն տինկէյին .
 23 Տաղար իչին վէ թէվէլէր ի-
 24 չին՝ տէրէլէր իչին վէ վաաւի-
 25 լէր իչին վէ խորապ օլմուէ վի-
 26 րանէլէր իչին վէ Էթրաֆաուքի
 27 Թայիֆէլէլ ին պագիլէսինէ եաղ
 28 մա վէ մասխորա օլտու թէրք օ-
 29 լունմալ չէհրլէր իչին Էֆէն-
 30 տիմ Բապպ պէյլէ տէր . Իմ
 31 տի Էֆէնտիմ Բապպ պէյլէ
 32 տէր . Թայիֆէլէրին պագիլէսին
 33 հագգընա վէ Էթրաֆաուքի
 34 նիւ հագգընա՝ Էպէթ ղայրէ.
 35 Թիմին աթէչի իլէ սէյլէյէճէ-
 36 յիմ, չին քի տէյարմը քէն
 37 տիլէրինէ պիւթին էիւրէք շող
 38 լըլը իլէ՝ ճան մաղրուրուլու ի-
 39 լէ միւրա տէյիւ վէրտիլէր, Թպ-
 40 քի ծնու եաղմա իչին գաւմը
 41 շաւար . Օլտուն իչին Իսրայէլ
 42 տիւլարը հագգընա փէյլամպէրլէ-
 43 լէք էտիպ տաղարը իչին վէ Թէ-
 44 փէլէր իչին՝ տէրէլէր իչին վէ
 45 վաաւիլէր իչին տէ քի՛ Էֆէն-
 46 տիմ Բապպ պէյլէ տէր . Թա-

1 յիֆէլ ին այլարըն չէքտիլի-
 2 նիզ իչին, իլթէ պէն ղայրէ.
 3 Թիմ իլէ վէ ղայրաւը իլէ սէյ-
 4 լէտիմ : Օլտուն իչին Էֆէնտիմ
 5 Բապպ պէյլէ տէր : Պէն էլիմ
 6 գաւմընը քի՛ սիզին Էթրա-
 7 ֆընըլտա օլտու Թայիֆէլէր՝ ա-
 8 յը պարընը Էպէթթէ ծնու չէ-
 9 քէճէք : Սիզ իսէ եա՛ Իսրա-
 10 յէլ տաղարը՝ տաղարընըլը ու-
 11 ղատաճագընըլ, վէ գաւմըն
 12 Իսրայէլէ մէյլէլէրին իլի կէթի-
 13 ըճէքսինիզ . ղիրա ծնար՝ եա-
 14 գընտա կէլէճէքլէր : 2իրա
 15 իլթէ պէն սիզէ կէլէր, վէ սի-
 16 ղէ տէնէճէլիմ, վէ սիզ իչէ-
 17 նիպ էլիլէճէքսինիզ : Վէ իւ-
 18 ղէրինիլտէ տաւմէրի՝ ճիւմէ
 19 Իսրայէլ էվիլին ճիւմէլիլն չո-
 20 ղաւտաճաղըմ, վէ չէհրլէր ու-
 21 քին օլունուպ՝ խարապաթար
 22 պինա օլունաճագ : Վէ իւզէ
 23 ընիլտէ տաւմի վէ հարանըլը
 24 ղաւտաճաղըմ, վէ ծնար չըլա-
 25 լըպ մէյլէլտար օլաճագըլը . վէ
 26 սիզին իլէքքի հալինիզ իւզէ իյա-
 27 քէան Էթտիրէճէլիմ, վէ էվլէլէ-
 28 քի հալինիլտէն էյի էտէճէլիմ,
 29 վէ պիլէճէքսինիզ քի՛ Բապպ
 30 պէն իմ : Վէ իւզէրինիլտէ ա-
 31 տէմէր՝ գաւմըն Իսրայէլ կէզ
 32 տիրէճէլիմ, վէ սէնի ծնարը մի-
 33 րաւ էտէճէք, վէ ծնարըն մի-
 34 րաւ օլաճագըն, վէ ծնարը
 35 տիրըլը մաճրում գոմաճաճագ-
 36 սըն :
 37 Էֆէնտիմ Բապպ պէյլէ
 38 տէր . Սիլլէ Սէն տաւմ էէյի-
 39 ճիւ օլմալ իլէ, Թայիֆէլէլ ինի
 40 մաճրում էտիլի օլտուն տէտիք-
 41 լէրի տէպէպտն, ծնուն իչին
 42 ալթըր տաւմ էէյիլէճէքսին,
 43 վէ տիրըլը Թայիֆէլէրին մաճ-
 44 րում Էթմէյէճէքսին տէյօր
 45 Էֆէնտիմ Բապպ : Վէ սանա
 46 տիրըլը Թայիֆէլէրին տիրէմի-
 47 նի իլիթտիր մէյէճէլիմ, վէ ալ-

16 Թող գալմէրն հադարեթի
 չէք մէկ յէճէքսին, վէ թախփե
 լերի թաւ թող մահրում է թմե
 յիճէքսին՝ աւելոր էփնտիմ
 17 Իսկ պանա Բապարն քէլումը
 18 օղւալ աւտի քի՝ Լա՝ աւտի օղ
 19 Լա՝ Բապարն էփնտի Եր
 20 քէրինտէ սոյնն օղւալ՝ մնու եօլ
 21 րարը իւր վէ ամէլէրի իւր մուր
 22 տարաւորը՝ յաւորն եօլու
 23 էնիւմտէ՝ հաղորտա օղան պա
 24 րնն մուրաւորը կիտի օղտու
 25 Իմտի աղարըն իւղերինէ մնա
 26 րնն աւտարիւն գանտան էօ
 27 Թիւրիս հէմ մնու փուլարը ի
 28 ւր մուրաւորաբարը աւտիւ
 29 աւն՝ մնարն իւղերինէ զաղա
 30 պըմը աւտարիւմ՝ վէ մնարը
 31 Թայիֆէլէրէ աղարթում, վէ
 32 անարարա փերինն էթաթմ
 33 մնարը Եղարնա կէօրէ վէ ա՝
 34 մէլէրինէ կէօրէ հիւքմ էթաթմ
 35 վէ մնար վարաղլարը Թայի
 36 ֆէլէրէ կէլալքտէ, մնարն
 37 հաղորտա՝ Կու Բապարն գալմը
 38 օղւալ մնուն աղարնտան չոգ
 39 արար աւտիւմէք իւր՝ մուգատ
 40 աւա իմտի քիւրէթաթլէր՝ վէ
 41 Բապարն էփնտի օղ վարաղլարը
 42 Թայիֆէլէրաւ քիւրէթաթլէրի
 43 մուգատաւ իմտի իւղնէ հսիւկէ
 44 յէճէքսին
 45 Օրան իւղն Բապարն էփնտէ
 46 աւ քի՝ Եփնտիմ Բապար պէօյ
 47 լէ աւր. Պէն պանա սիղն ի
 48 չիւն Լթմէյորում՝ Եա՝ Բարա
 49 յէլ էփն, իւղա սիղն օղ վար
 50 արընը Թայիֆէլէրաւ քիւր
 51 լէթաթլիւնը մուգատաւ իս
 52 փմ իւղն Եթիւմի՝ Լմմա պէն
 53 Թայիֆէլէրաւ քիւրէթաթլէր սիղն
 54 մարըն արարնտա քիւրէթաթ
 55 իւնիւր աղիւմ իմտի Թապա
 56 էաէճէքսին. վէ Թայիֆէլէր ա
 57 րաղարնը Եսկէ Եփնտիւնիւր
 58 էնիւնտէ քէնտիմ մաւգատաւ

59 Գրընըմաւ, պիւլէճէքլէր քէ
 60 Բապար պէն իմ՝ աւելոր էփն
 61 տիմ Բապար՝ վէ սիղն Թայի
 62 ֆէլէրաւն աղաճաղըմ, վէ սիղն
 63 ճիւմէ աղարարնտան աւվէրէ
 64 ճէ իմ. վէ սիղն Երթիւնիւրէ կէ
 65 Թիւրէճ. յիւմ՝ վէ Կիւղէրինիւրէ
 66 փաթ օղար սերփէճէքլիւմ, վէ
 67 փաթէնէճէքսինիւր. սիղն հէփ
 68 նաթաթլի ինիւրաւն վէ հէփ
 69 փուլարընըմաւ փաթէլէրէ՝
 70 յիւմ՝ վէ սիղն Եննի Երթէք
 71 վէրէճէքլիւմ, հէփ տէրունիւրէ
 72 էնիւր Բապարն աղաճաղըմ, վէ Թիւ
 73 րէրինիւրաւն Թալ Երթէքլի կի
 74 տէրիւր՝ սիղն էթաթլէր Երթէք
 75 վէրէճէքլիւմ, վէ տէրունիւրէ
 76 Բապարն գոյաճաղըմ, վէ է
 77 տէճէքլիւմ քի՝ գանտաւարըմաւ
 78 Երթիւրէթաթլիւր, վէ Երթիւրէթ
 79 լիմ սաղարըմ՝ մնար իւրէ ա՝
 80 մէլ էյլէ յէսինիւր՝ վէ Կապար
 81 արընըմաւ վէրիւրիւմ աղարտա
 82 սալին օղաճաղըմը, վէ սիղ
 83 պէնիւմ գալմըմ օղաճաղընը
 84 պէն տէ սիղն Եղաճաղըմ օղա
 85 ճաղըմ՝ վէ սիղն հէփ նաթաթլ
 86 լիւրէրինիւրաւն իսկաւ էաէճէ
 87 յիւմ. վէ պուղաթը չաղարըմ
 88 մնու չաղաճաղըմ, վէ սիղն
 89 Գրըմը վէրիւրէճէքլիւմ՝ վէ
 90 աղաճաղըն մէյվէրինիւր վէ Թար
 91 ւանն մահսուլունու չողաղա
 92 ճաղըմ, Թապի արթող Թայի
 93 ֆէլէրաւ գըրըմը հադարեթի
 94 չէքմէ յէսինիւր՝ վէ քէօթիւ
 95 Եփնտիւրըմ հէմ էյի օղաթուն
 96 աճէլէրինիւր քիւր Եաէճէքսի
 97 նիւր, վէ Եարաճաղըմ արընը
 98 իւղն հէմ մէքաւ հաղարընը
 99 իւղն քէնտիւրէրի իւղն Երթաւ
 100 էաէճէքսինիւր՝ Գանա սիղն
 101 իւղն էթմէյորում՝ աւելոր է
 102 փնտիմ Բապար, մալմա
 103 նուր օղտու. քէնտի Եփնտիւր
 104 նուրաւն արարնըմաւ Եսկէ
 105 Եփնտիւր Եսկէ

- 33 Եֆնաթիմ Բապայ պէջլէ
պէր Վթիկի Տէփ Կարպմաղըդ.
Լարնըզման փութեմիսիմ կիւն
անէմ օլում շէհրէն Ի Բաքեան
Էթիփիէն յիմ. վէ խարապսիմ
- 34 Լար պիւնա օրոնաճաղար : Վէ
վիրան էէր Տէգիէն ին կեօզերի
էօրիւնտէ վիրան օրոնաղլա
35 պէտէր իւլէն ճէք տիր : Վէ
տէյէնէքէր Ի Պու վրան տիր
յար Եդէմ ճէննէթի կիպի օլ
տոն . վէ խարապ ու վիրան վէ
Էդգըմըշ շէհրէր Տիսարը վէ
36 մէջիւն օլտու : Վէ Էթրաֆը
ջըզու գալան թայիֆէր պիւ
լէնէքէր քիփըզըմըշալը պիւ
նա էտէն վէ վիրանէյի տիրէն
պէն Բապայ իմ . պէն Բապայ
պէջլէտիմ , վէ իճրա էտէնէ
յիմ :
- 37 Եֆնաթիմ Բապայ պէջլէ
տէր . Իփայէլ էվի ճալարա
պաշու Էթմէյէ պէնտէն տաճա
թալապ էտէնէք . ծըլարը ա
տէմէլիլի սիրիւ կիպի չօղալ
38 ալըմ . Մուգատտէս սիւլիւ
կիպի Երուսաղէմին մուային
պայրալարընդա սիրիւտիւ կի
պի խարապսիմ շէհրէր պտէմ
սիրիւտիւ իլէ պէջլէ տըլու օ
լաճաղար . վէ պիւլէնէքէր քի
Բապայ պէն իմ :

ՊԱՅ ԼԻ

- 1 Պէնիմ իւզերիմէ Բապալըն
էլի օլտու, վէ պէնի Բապայ Բուհ
իւն չըգարալը, վէ պէնի վատի
նին օլթալընա գօտու . վէ օ
- 2 քէմիլէր իլէ տըլու իսի : Վէ
պէնի չէփ չէվէ ծըլարըն Էթ
րաֆընտան կէլիտի . վէ իլթէ
ծըլար վատիլին եիւզիւ իւզերին
տէ զայէթ չօղ իսի , վէ իլթէ
ծըլար զայէթ գուրու իսի :
- 3 Վէ պանա տէտի քի՝ Եա՝ ա
տէմ օլտու՝ պու քէմիլէր Էա՝

շայա պիւլըր մի . վէ Եա՝ Էֆնե
տիմ Բապայ սէն պիւլըրտին տէ
տիմ : Վէ պանա տէտի քի՝ Պու 4
քէմիլէրն իւզերինն փէլաճ
պէրլէք էյլէ , վէ ճըլարայ՝ Ե՝
գուրու քէմիլէր Բապալըն քէ
ամընը թիլիլէյին տէ . Էֆնե
յիմ Բապայ պու քէմիլէրէ
պէջլէ տէր . իլթէ պէն սիլէ 5
րուհ կէթիլէնէն իմ , վէ Էալա .
յաճաղարը : Վէ սիլէլ իլգէ 6
րինիլէ պիլիլէր գըյուպ ոգէ .
րինիլէ Էթ գափալաճաղըմ , վէ
իւզէրինիլէ տէրի էթրիլալ սի
զէ րուհ վէլէնէն իմ , վէ Էալա .
յաճաղարը : վէ պիլէնէքէր
նիլ քի՝ Բապայ պէն իմ :

Վէ էմր օլտուտըլում կիպի 7
փէյլաճպէրլէք Էթտիմ , վէ փէյ
լաճպէրլէք Էթտիմ կիպի պիւր
սէտա օլտու , վէ իլթէ պիւր հա .
րաքէթ օլտու՝ քէմիլէր քէմիլ 8
քէմիլինն Էաղալալը : Վէ կէթ
տիմ քի՝ իլթէ իւզէրլէ ինն սի
նիլէր վէ Էթ գափալաճալ իսա .
թիւնտէն ծըլարըն իւզերինն տէ
րի էթրիլալ . Էթթին ծըլարա
րուհ Էաղ իսի : Օլաճ պանա 9
տէտի քի՝ Բուհ փէյլաճպէր
լէք էյլէ . փէյլաճպէրլէք էթտիլ
Էա՝ ատէմ օլտու՝ րուհ տէ քի
Էֆնաթիմ Բապայ պէջլէ տէր .
Եա՝ րուհ տէթր թիւզիւտաւան
կէլիլալ՝ պու մաքթուլարըն իւ
զերինն իւլէ . վէ Էալալընը :
Վէ պանա էմր Էթտիլ կիպի 10
փէյլաճպէրլէք Էթտիմ , վէ
րուհ ճըլարա կիրիլա՝ Էալաթը
լար , վէ ալաղալըն իւզերինն
տուրուլալ զայէթ պէ զայէթ
պէյիլէք ալէր օլտու :

Ետէն պանա տէտի քի՝ Եա՝ 11
ատէմ օլտու՝ պու քէմիլէր
ճիւմէ Իսրայէլ էվի տիր . իլ
թէն մար քէմիլէրլիլէ գու
րուտու վէ իւլիտիլիլ քէսիլտի
պիլ ճէլաք օլտուգ տէրլէր : 0.

նուն իշխւն փէյլամպէրլքէտիպ
 օնարա նէ քի Էֆէնտիմ Բապպ
 պէյլէ տէր . Իշթէ պէն մէ
 զարլարընը աշաճաղմ , վէ
 սիդի մէզարլարընըսոմն չոգա
 րաճաղմն՝ եա՝ դավմմ , հէմ
 սիդի Իմիյէլ տկարնա կէթի
 13 րէճէյիմ : Վէ մէյլարլարընը
 աշարլմմա վէ սիդի մէզարլա
 րընըգիմն չոգարտընմմա՝ Վա՝
 դավմմ , պիլէճէքսիւիլ քի
 14 Բապպ պէն իմ : Վէ սիդի Բու
 հուժու վէրէճէյիմ , վէ եաշո
 յաճագընը , վէ սիդի տկա
 րընընա րաճաթլարմմա՝
 լմմ . վէ պիլէճէքիւիլ քի
 պէն Բապպ սէյլէտիմ , հէմ իճ
 րա էյլէտիմ՝ տէյոր Բապպ :
 15 Վէ պանա Բապպն քէլամը
 16 օրուպ սէտի քի՝ Վէ-սէն եա՝ ա
 տէմ ողու՝ քէնտինն պիր աղաճ
 աղպ օնուն իւզերինէ՝ Յուգա ի
 չիւն վէ օնուն եօտաշարը Իս
 րայէլ ողուարը իշխն եաղ . առ
 տէն պիր զայրի աղաճ ալ , վէ
 օնուն իւզերինն Յովսէփ իշխն
 Եփրէմն վէ օնարըն եօտաշա
 րը պիւթիւն Իսրայէլ էվնին
 17 աղաճը եաղ : Վէ սէն օնարը
 պիրի պիրինն եաղաշարը քի պիր
 աղաճ օրո՝ վէ սէնին էվնտէ
 18 պիր օնարը : Վէ դավմմնն օ
 ղուարը սանա պէյլէյիմ Գուն
 տան մէրմնն Են տիր , պիդէ
 խապէր մէրմն Զիւսին տէտի լէ
 19 րինտէ . Միտրա տէ քի Էֆէն
 տիմ Բապպ պէյլէ տէր . Իշ
 Թէ պէն Էփրէմին էվնտէ օրոն
 Յովսէփին վէ օնուն եօտաշարը
 Իսրայէլ սրպթարընն աղաճը
 նը աղպ՝ օնարը օնուն եաշոնա
 Էա՝ Ի Յուգանն աղաճը եանընա
 զօյաճաղմմ , վէ օնարը պիր ա
 ղաճ լ ամճէ իմ , վէ էյիմտէ պիր
 20 օրաճաղմ : Վէ օլ իւզերլքի
 նն եաղաճաղմն աղաճարմնա
 րըն կէօղլքի էնիւնտէ սէնին

էլնտէ օնարը : Վէ օնարա տէ 21
 քի՝ Էֆէնտիմն Բապպ պէյլէ
 տէր . Իշթէ պէն Գարայէլաղաճ
 արընը՝ օլ կիթսիլքիլքի թօյի
 ֆէէլքին արաւորտան արաճա
 ղմ , վէ օնարը չէփ չէվէտէն
 22 ճէմ՝ էտէճէյիլ , վէ օնարը տի
 յարարընա կէթիլքէճէյիմ : Վէ
 օնարը տկարտա Իսրայէլ տաղ
 արընտա պիր թայիֆէ էտէճէ
 յիմ , վէ օնարըն ճիւմէսինին
 փատիլաճը՝ պիր փատիլաճ օլա
 ճաղ . վէ արթըգ իքի թայիֆէ
 օրոյաճաղար , վէ արթըգ պիր
 23 տաճէ իքիլքիլքիլաճ օլա պրը
 մայաճաղար : Վէ արթըգ
 փութարլքիլք վէ մէքուհլըգ
 արը ին վէ հէփ դպպաճաթլա
 րը ին մուրտարլանմայաճաղ
 ար : վէ պէն օնարը օլ իշխնտէ
 կիճաճ էթսիլքիլքի ճիւմէն մէս
 քեանարընտան իւլաւն էտէճէ
 յիմ , վէ օնարը փաթէյէճէյիմ
 վէ օնարը պէնին դավմմ օլա
 24 ճաղար , պէն տէ օնարըն Վէ
 լաճը օրնճաղմմ : Վէ իւզերլք
 րինէ՝ գուլում Դաւիթ փատիլաճ
 օրաճաղ , վէ ճիւմէսինին չօյա
 նը պիր օրաճաղ . վէ չէրիմթ
 րէրմտէ էիւրիլքէճէլքէլք , վէ
 դանունարընը հըֆը էտէճէլք
 րէր , վէ օնարը իճընա էպէճէլք
 րէր : Վէ պպպարընըն օլ 25
 տաքին լտաղու գուլում Գաւի
 ւա վէրմիլքիլք տկարն իւզերլքն
 տէ տալիս օրաճաղար վէ օ
 նուն իւզերլքնտէ քէպտիլքիլքի
 օղուարը վէ օղուարընըն օղու
 26 արը՝ էպէտէտէք սաքին ճիւ
 ճաղար , վէ գուլում Դաւիթ
 էպէտէն օնարըն սոլթաճը
 լաճաղ : Վէ օնարը լիւն սէլա
 մէթաճաճը քէսիլքէճէյիլք քի
 օնարը ին էպէտէս օճաթլաճ : վէ
 օնարըն էերլքտիրպ չօյալաւ
 ճաղմ , վէ զիւարըն արալըն
 տա էպէտէն Մաղաթնէմ օլ

- 27 յսահարմար վէ լսարբում օնա-
րեն եանընտա օրուայ՝ պէն ան-
լարեն Ելսահը օրածողում, վէ օն-
լար պէնիմ գավմում օրածող :
- 28 Վէ Մաղաէսէմ՝ Էպէսէն արա-
լարենադ օրուայ քէման, թա-
յիֆէլէր պիւնէքէր քի իս-
րայէլիմու գառտէս գրլաւ Բապպ
պէն իմ :

ՊԱՊ ԼԵ

- 1 Թէքար պանա Բապպն
2 քէլամ օրուայ տէրի քի՝ Ես-
ատէմ օրուայ՝ երպիւնիս Գապա
Մաղադ տիյարում Ռոպա Մո-
սոք վէ Թոքէլ պէյինէ տող-
լուում, վէ օնուն հաղզնա
3 փէյղամպէրէք էյլէ . վէ սէ-
քի՝ Էֆէնիմ Բապպ պէոյլէ
տէր . Իլթէ պէն սանա գալչո
իմ՝ ես՝ Գոգ՝ Ռոպա Մոսոք վէ
4 Թոքէլ պէյի . վէ սէնի տէն-
տէրէքէյիմ, վէ չնէլէրինէ վոլ-
թալար (Թաղաճաղում, վէ սէնի
հէմ ճիւմէլէ ասքէրինի աթլու-
րը վէ աթլուարը՝ ալա կիյն
միլէրին ճիւմէլսինի՝ գրլաճա
կաթլըր գաղաւը վէ տիփէրի
լէրին ճիւմէլսինի՝ չօգ ճէմաա՝
5 Թը չքգարաճաղում, վէ անլարն
տիւնսինէք Ֆիրսլէրի՝ Հապէշ-
լէրի վէ փոգլուարը՝ գաղան
լուարն վէ Թօղալուարն ճիւմ
6 Էլսինի, Գոմրի վէ օնուն հէփ
ալայարնը՝ Թոգոմա էվնի
փօրենտա սէմթլէյ ինի վէ օնուն
հէփ ալայարնը՝ չօգ գավմա-
րը պիւնէքէ Լօգաւաճաղում :
- 7 Հաղզրուն, վէ քէնալինի՝ հէմ
սանա ճէմ՝ օլուն սէնին ճիւմէլէ
ճէմաաթլընը հաղզրա, վէ սէն
8 անլարն մուհաթլըր օլ : Չօգ
կիւնէրտէն սօնկրա եօղանա
ճաղսն, սնկրայի երլարտա
գրլաճաճա գոգթոմլունը տիյա-
րա՝ չօգ գավմէրտէն ճէմ՝ օ.

լունալը խաղա՝ տալիմ խաղա-
պաթ օլունի Թալլէլ ալայարը իւ-
ղէրիլէ կէքէքէք ին . օ իսէ
գավմէրտէն չքգլը օլուայ՝ ճիւմ
լէսի էմիլյէթ ի զրէ սաքին օլա-
ճաղար : վէ կէրէք սէն կէ
9 իւք ճիւմէլէ ալայարն վէ չօգ
գավմէր պէրապէրինէ սաղա-
նադ կիպի չքգլայ կէլէքէք ին,
էլլի գավմէրտէն պալաթ կի-
պի պալաթսն :

1. Թէնիմ Բապպ պէոյլէ տէր . 10
Օլ կիւնտէ ապիի վալի՝ օլա քի՝
սէնիլ խաթլընա շէյլէ կէլէ-
ճէք, վէ քէթլի էֆէքար թէ-
ֆէքիւր էալէքէրին : վէ 11
տէյէքէքսն քի՝ Հիսարալը
քէյլէրին տիյարն չքգաճա
ղում, իսհաթլա օլուայ էմիլյէթ
իւղէ սաքին օլունար իւղէրինէ
վալաճաղում . անլարն ճիւմէլսի
հիսարալը էէրտէ սաքին օլու-
լա, վէ մ. նաղալը հէմ գա-
լիւարը եօգ տէր քի՝ շիքար 12
գալիսն, վէ եալմա եաղմա-
լայսն, էլլի սաքին օլուն
մաշ խաղապաթլարն իւղէր-
նէ վէ Թալիֆէլէրալն ճէմ՝ օ
լունալը տիւր վէ մալ էալին
միլէ էէլ ին էրքէք էլլիտէ սա-
քին օլուն գալլէն իւղէրինէ
տէնտէրէսն : Սաքա վէ Իւ. 13
գան՝ վէ Թալիսին Թիւճար-
լալը վէ օնուն հէփ կէնէք արա-
լալարը սանա տէյէքէքէր քի՝
Հիքիտը գալիսն մը կէլին,
էալմա եաղմալալա մը ճէ-
մաաթլընը ճէմ՝ էլմսն, քի
կիւմիւր վէ ալմուն կէթլարէ-
սն, սիւրի վէ մալ ալարն,
պէոյիք շիքար գալիսն :
Օլուն իլլին փէյղամպէրիք 14
էյլէ՝ ես՝ առէմ օլուն, վէ Գո-
գա սէոյլէ քի՝ Էֆէնիմ Բապպ
պէոյլէ տէր . Օլ կիւնտէ գալ-
մը իսրայէլ էմիլյէթ իւղէ
սաքին օլուն գաա՝ սէն պիլէյէ

- 15 Տփփսին : Վէ սէն մահաւորն
տէն՝ փորեաւ սեմթէրինսն
սէն ալիւննէ չոք գաւմար իլէ
ճիւմէսի աթարաւ սինսիլ պէս
յիւք ճէմանթ վէ չոք աթթէս
16 իլէ կէլէճէքսին : Վէ գաւմար
Իսրայէլն իւզէլինէ՝ եկի գաւ
լամալաւ պուլութ կիպի չոքա
ճադուն : պա սնի կիւնէրաւ
օլաճադ , վէ սէնի տիյարմիւ
զէրինէ կէթիլէճէլիւ , թա քի
թայիլէլէր՝ շնարուն կէօղէրի
էնիննաւ սէնաւ քէնտի մու
գատտէս գըլըլըմաւ՝ պէնի
պիլէլէր եւ՝ Գոդ :
- 17 Էփէնսիւմ Բապպ պէօլէ տեր
Դատիմ կիւնէրաւ՝ օլ զէման
տա երըլարճաւ փէլլամպէրլէք է
սէն Իսրայէլ փէլլամպէրլէրի
գուլարմ վաւիթար իլէ՝ սէ
նի օլարուն իւզէրինէ կէթիլէ
յիւմ աէյիւ օլ տէսիյիւմ սէն
18 միսին : Վէ վապի՝ օլաքի օլ կիւն
սէ՝ Գոդ Իսրայէլ տիյարմ իւ
զէրինէ կէլաիյի կիւնաւ՝ տէյոյ
Էփէնսիւմ՝ Բապպ՝ զաղալըմ
19 երւդիւն չոքաճադ : Վէ զայ
րէթիմանն խըլմըմն աթէլի իլէ
սէյլէսիւմ քի՝ երւէթթէ օլ
կիւնաւ Իսրայէլն ալարմ իւզէ
րինտէ պէօլիք իւրքիւնթիւ օ
20 լաճադ : Վէ սէնիլին պալըգ
լարմ հէմ հալմըն գուլարմ
վէ սաճրանն ճանմարըլըմ վէ
եէրին իւզէրինտէ հէփ աէփէր
նէն սիւրթիւնէնէր վէ եէր երւ
ղիւ իւզէրինտէ օլմն հէփ տաւ
լէր՝ հուլարումաւսն իւրքէճէք
լէր : վէ սաղարմ երգըլաճադ ,
հէմ սարար աիւլէճէքէլէր , վէ
հէր հիւար եէրէ աթիլէճէք
21 Վէ սոնա իւզէլինէ հէփ սաղ
լարմաւ գըլըմ աա՝ վէթ էաւ
ճէ իւմ՝ տէյոյ Էփէնսիւմ Բապպ
քիլինի զըլըմ գարընտալընն
22 իւզէրինէ օլաճադ : Վէ սոն
գալըք Թաւն իլէ վէ դան իլէ

տա՝ վա սիւրէճէյիւմ , վէ սոն
իւզէրինէ հէմ ալարըլընն իւ
զէրինէ վէ սիւրէլինն օլաւ չոք
գաւմէրին իւզէրինէ թաւթան
եաղմարաւ վէ սարա թալլարը
աթէլ վէ քի գրիւմ եաղարաւ
ճաղըմ : Վէ չոք թայիլիլէլին 23
կէօղէրինաւ՝ մուսիլմաւ օլաճա
ղըմ , վէ մուգատտէս օլաճա
ղըմ , վէ սիւրէլէճէլիւ . վէ
Բապպ պէն օլաղալումաւ սիւրէ
ճէքէլէր :

ԳԼԳ ԼԹ

Թաի սէն եւ՝ տաւմ օլալէ 1
Գոգուն հաղգընա փէլլամպէր
լէք էլլէ վէ տէ քի՝ Էփէնսիւմ
Բապպ պէօլէ պէր . իլթէ պէն
սանա գալըք իւմ՝ եւ՝ Գոգ Բաւ
Մոսք վէ Թոքէլ պէյի : Վէ 2
սէնի տէնաէրէճէլիւմ , վէ սէնի
իլէտէճէլիւմ , վէ սէնի փորեաւ
սեմթէրինտէն չոքարմ պէնի
Իսրայէլ աաղարմ իւզէրինէ կէ
թիլէճէլիւմ : Վէ եալընը սալ 3
էլինտէն չարփաճաղըմ , վէ օ
գոնու՝ սաղ էլմնտէն աիւլիւ
րէճէլիւմ : Սէն ճիւմէլ ալալ 4
լարմ վէ սիւրէլն օլաւ գաւմար
իլէ Իսրայէլ աաղարմըն իւ
զէրինէ տիւլէճէքիւն . սէնի
հէր գանաթը երթըլըմ գուլա
վէ սաճրանն ճանալընա 5
թաւմ իլէն զէրէճէլիւմ : Սա
րանն երւղիւ իւզէրինէ աիւլէ
ճէքէլիւ . զիւրա պէն սէօլէսիւմ
տէյոյ Էփէնսիւմ Բապպ : Վէ 6
Մապպա հէմ աաղարաւ էմ
նիլթ իւզէլ սալին օլանարա
աթէլ կէմտէրէճէլիւմ , վէ սիւ
րէճէքէլէր քի՝ Բապպ պէն իւմ :
Վէ մուգատտէս իսմիլի գալ
մըմ Իսրայէլն օրմաարնաւ
պիւրիւրէճէլիւմ , վէ մուգատտէս
Թաիլի ալթըք քիլէթմիլմէ
յէճէլիւմ , վէ Թայիլէլէր պէ

գապախաթարընա կեօրէ էլլէ տիմ, վէ օնլարտան եիւզիւմիւ սաղարարմ :

25 Օտուգիւնի Ի Գնտիմ Բապպ պէոյէ տեր : Հայա Յակոբուն էիւզիւնի տէն տերէճէլմ, վէ ճիւմէ Իսրայէլ էվինէ մերչա միւթ հտէճէլիք, վէ աղլմ իս միմ իշին զայլէթ չէ. քէճէլմ :

26 Վէ օնլար սիսարընընա համ նիլէթ իւզլէ օթուրադալարըն. աւ վէ իւրբիւտն հօղ իքն ըն զալէթէրին վէ պանա իւլէտիք. լէրն հէփ գապախաթարըն չէ :

27 Քէճէլէր : Օնլարը գալմէր, տէն տէնտիւրալիսիւմաէ, վէ օնլարը տիւմէլէրին տիւրալարընտան տէվէրիտիւմաէ, օլ տէմ օնլարըն արասընաւ չիգ Թայիֆէլէրն կէօղէրն էօնիւն :

28 տէ մուգաւտէն օլաճաղմ : Վէ օնլարը Թայիֆէլէրէ էօնի սիւրն, վէ օնլարը սիսարընա տէվէրն, վէ արթըգ օրատա օլալաւտան պաղը դամայան օնլարըն Ալալը Բապպ պէն օլ տուրուուն պիլէճէլէր :

29 Վէ արթըգ օնլարտան եիւզիւմիւ սաղարարմաճաղմ. զիրա Բու հումու Իսրայէլ էվինիւն իւզէրն. նէ տէօթիւմ տէ յոր Ի Գնտիմ Բապպ :

ՊԼՊ Խ

1 Իսիւրէլի Իլլին խիթի պէլին ճի երընտա՝ երլ պալմաա ալլն օնուճաւ իսիւնտէ չէճլլն վուրուլմասընն օն տէօթիւն ճիւ երընտա հէման օլ կիւնտէ իւզէրն Բապպըն էլի օլուպ :

2 պէնի օրայա կէթիլիքսիւ : Պէ. նի Ալալ րուրայարընա Իսրա. վէլ տիւրալըն կէօթիւրալ, վէ պէնի զայլէթ եիւքսէք պիւր տա. զիւ իւզէրնէ գօտու, վէ օնուն իւզէրնտէ գըպլէտէն հանա

պիւր չէհր պիւնտը կիպի վար իտի : Վէ պէնի օրայա կէօթիւ

րիւնճէ, իլլէ կէօթէրնէ կիպի պիւր գըր կէօթէրնէ կիպի պիւր ալ տէմ վար իտի, վէ օնուն էլլն տէ քէթէնտէն իփ վէ էօլլիւ դամըլ վար իտի : վէ օ՝ գափու

աւ տուրուր իտի : Վէ օլ աւալմ պանա սէօլլէտի քի՝ Նա՝ աւալմ օղու՝ կէօղիւն իլէ կէօր, վէ գուրապարըն իլէ իլլէթ, վէ սանա հէփ կէօթէրսիլլէրնի եիւրէլլինէ գօ : զիրա սէն զաւրայա՝ պէն սանա կէօթէրէլլմ տէ իւլ կէթիլլիտիւն : հէփ կէթիլլիտիւն Իսրայէլ էվինէ խապէրէլլէ :

Վէ իլլէթ, էվին տիւրալընտան չէփէլլէ գալմ վար իտի, վէ օլ աւալմն էլլնտէ՝ պիւր արըն վէ տէօթ վարմադոուն օլարապալմը ալլն պիւր էօլլիւ դամըլ վար իտի : վէ պիւնտէն, էնիւն պիւր դամըլ էլ եիւքսէլլիլլի պիւր դամըլ էօլլիւ :

Վէ եիւզիւ կիւնտուրուուն Եօլաւնա տօղու օլան գափուրա կէթիւ օնուն տէրէճէլէրնէ չըտար, վէ գափուուն պիւր էլլիլլնի պիւր գամըլ էնիլ վէ օպիւր էլլիլլի պիւր դամըլ էնիլ էօլլիւ :

Վէ հէր օտա պիւր դամըլ ուղուն՝ վէ պիւր դամըլ էլլիլլիտի, վէ օտալարըն մապէլլի պէլ արըն իտի : վէ գափու էլլալմըն հանընտա օլան գափուուն էլլիլլի իլլէրտէն պիւր արըն իտի :

Հէմ օ՝ գափուուն էլլալմըն իլլէրտէն պիւր դամըլ էօլլիւ : Վէ գափուուն էլլալմըն սէլիգ ալլիլլէ էօլլիւ, վէ օնուն չըգմասը իլլի տարըն իտի : վէ գափուուն էլլալմըն իլլէ հանտան իտի : վէ կիւնտուրուուն Եօլաւնա տօղու գափուուն օտալարըն՝ պիւր հանտան իլլէ վէ օպիւր հանտան իլլէ օլալմ իլլէլլիւն

- էօջիւսիս օպիր ի. ի. հէմ չըգ. մալարընըն էօջիւսիւ. պիր եամն. տան վէ օպիր եանտան օպիր ի. 11 տի : Վէ գափունուն մէտխէ լինին էնինի մն արըն էօջիւս . գափունուն ուզունլուզու օն իւչ 12 արըն իտի : Վէ օտալարըն էօ նինտան ըն արալգ արըն էանտան օպիր արըն. վէ օպիր եանտան օպիր արըն արալգ իտի . վէ օ. տալար օպիր եանտան ալթը ար. չըն. վէ օպիր եանտան ալթը ար. 13 չըն իտի : Վէ պիր օտանըն տա մընտան օպիրինին տամընտաէք գափուլու էօջիւս . մէտխէլ մէտխէլ գարըն. օնան էնի խիր. 14 մի պէլ արըն իտի : Վէ գափունուն չըգմալարընըն. գափունուն չէվրէսինտէ օլան ալթունուն չըգ. մալարընտէք ալթմըլ արըն էթ. 15 տի : Վէ էօն գափունուն էիւ. լընտին իչ գափունուն էյվա. լընըն եի. ղընէտէք. էլլի ար. 16 չըն իտի : Վէ օտալարըն հէմ մն. լարըն չըգմալարընըն եանընտա գափունուն իչ եանընտան. չէվրէ փափալը փինճէրէլէրի վար իտի . վէ չըգմալար պէոյ. լէ իտի . վէ իչ եանտան չէվրէ փինճէրէլէրի վար իտի . վէ չըգմալար խալմա աղաճարը փար իտի : 17 Վէ պլնի տիշարքի ալթույա կէթի տի . վէ իլթէ օտալար. վէ ալթունուն չէվր չէվրէ եափլմըլթալ սէօշէմէ ի վար իտի . տէօ. չէմէտէ օթուչ օտա վար իտի : 18 Վէ գափուլարըն եանընտաքի թաշ տէօշէմէ. գափուլարըն ու զունլուզունա գարըն օլան. ա. 19 չաղաքի տէօշէմէ իտի : Վէ ա չաղաքի գափունուն էնինէտէն իչ ալթունուն էօնինէտէք տի. չարտան. կիւնաղույա վէ փօր. ետաա տօղթու էնի եիւչ արըն էօջիւս : 20 Վէ տիշարքի ալթունուն եիւ.

զիւ փօրեաա եօլունա տօղթու օ. լան գափունունուն ուզունլու. ղունու վէ էնինի էօջիւս : Վէ 21 մնուն օտալարըն իւչ արիք եանըն. տան վէ իւչ օպիր եանընտան ի. տի . վէ օնան չըգմալարըն վէ տալարըն Էլլի լարըն. գափունուն էօջիւսիւնճէ իտի . օնուն ու. ղունլուզու էլլի արըն. վէ էնի խիրի պէլ արըն իտի : Վէ 22 փինճէրէլէրի հէմ տալարըն վէ խալմա աղաճարըն. էիւղիւ կիւնաղույա տօղթու օլան գա. փունուն էօջիւսիւնէ կէօրէ ի. տի . վէ մնա եէտի պաատմագ իւչ չըգարըն. էօնլէրինտէ իտի : վէ օնուն տալարըն. էօնլէրինտէ իտի : Վէ իչ ալթունուն գափունուն. 23 փօրեաա վէ կիւնաղույա տա գա. փունունուն գարընընտա իտի . վէ գափունուն գափույա էիւչ արըն էօջիւս :

Վէ պլնի դըպլէ եօլունա կէ. 24 թիրտի . վէ իլթէ դըպլէ եօլու. նա տօղթու տիր գափու վար ի. տի . վէ օնուն չըգմալարընըն վէ տալարընըն պունլարըն էօլ. չիւսինէ կէօրէ էօլալու : Վէ 25 օնուն հէմ տալարընըն չէվրէ. չէվրէ. պու փինճէրէլէրի կիւլի փինճէրէլէրի վար իտի . ուզուն. լուզու էլլի արըն. վէ էնի խիրի պէլ արըն իտի : Հէմ մն չըգ. 26 մաղա. եէտի պաատմաղը վար ի. տի . վէ օնուն տալարըն. էն. լէլ իտի իտի . վէ օնուն չըգմա. սընտա պիր պու եանտան վէ ալր էօթէ եանտան խալմա ա. ղաճարըն վար իտի : Վէ դըպլէ 27 եօլունա տօղթու իչ ալթունուն գափունուն վար իտի . վէ դըպլէ ե. ղունու գափունուն գափույա էիւչ արըն էօլալու :

Վէ պլնի դըպլէ գափունուն. 28 տաքի իչ ալթույա կէթիրտի . վէ դըպլէ գափունուն պունլա. ղըն էօլալունէ կէօրէ էօլալու :

- 29 Վէ անուն օտաւարը վէ չըգմարու
լը վէ սաչագարը՝ պունդարն
էօլհսիւնէ կէօրէ խոխ . վէ օ
նուն՝ հէմ սաչագարընըն չէփ
չէվրէ փէնճարէլէրի վար խոխ .
ուզուրուզու էլի արչն վէ է .
- 30 Քի խիլմի պէշ արչն խոխ : Վէ
սաչագար չէփ չէվրէ՝ խիլմի
պէշ արչն ուզուն վէ պէշ ար .
- 31 Չն էնի խոխ : Վէ սաչագարը
տիշ ավույա տօղրու խոխ , վէ
չըգմարընտա խուրմա աղաճ
լարը վար խոխ . վէ նա չըգմա
րա՝ սէքիզ պատամարը վար խոխ :
- 32 Սչաչէ պէնի կիւնապու եօ
լունուն իջ տվույրնա կօթիւր
տիւ , վէ գափույրն պունդարն
33 Եօ չի սիւնէ կէօրէ էօլքիւ Վէ
նուն օտաւարը վէ չըգմարու
վէ սաչագարը՝ պունդարն էօլ
չիւսիւնէ կէօրէ խոխ . վէ անուն
հէմ սաչագարընըն չէփ չէվրէ
փէնճարէլէրի վար խոխ . ուզուն
ուզու էլի արչն վէ էնի խիլմի .
- 34 Քի պէշ արչն խոխ : Վէ սա
չագարը տիշարքի ավույա տօղ
րու խոխ . վէ չըգմարընըն
պիր հանտան վէ օպիր հանտան
խուրմա աղաճլարը վար խոխ .
վէ ան չըգմարա՝ սէքիզ պատա
մարը վար խոխ :
- 35 Վէ պէնի փօրեաա գափուտա
36 Նա կէթիլտի , վէ օտաւարընը
չըգմարընտա վէ սաչագարընը
վէ չէփ չէվրէ փէնճարէլէրի
պունդարն էօլչիսիւնէ կէօրէ
էօլքիւ . ուզուրուզու էլի ար
չն վէ էնի խիլմի պէշ արչն .
- 37 Խոխ : Վէ օ ուն չըգմարու տիշ
ավույա տօղրու խոխ , վէ չըգ
մարընտա պիր հանտան վէ օ
պիր հանտան խուրմա աղաճլա
րը վար խոխ . վէ ան չըգմարա՝
սէքիզ պատամարընը վար խոխ :
- 38 Վէ պիր օտա վար խոխ քի օ
նուն ձախէլի գափուրըն
չըգմարըն ալընտա խոխ . պիւ .

թիւնեանմայը օրատա եսյդար
լար խոխ : Վէ գափունուն է . 39
վանընտա պիր հանտան խի սօփ
րա վէ օպիր հանտան խի սօփ
րա վար խոխ քի՝ օպարըն խվէ
րիւնաէ պիւթիւնեանմայը վէ կիւ
նաչպուրպանըն վէ սաչագար
պանընը պօղաղարայար : Վէ 40
փօրեաա գափուտա ձախէլի
չըգմարըն տիշ հանընտա խի
սօփրա՝ վէ օպիր հանտա օլան
գափունուն է յվանընտա խի
սօփրա վար խոխ : գափունուն 41
հանընտա պիր հանտան տէօրթ
սօփրա՝ վէ օպիր հանտան տէօրթ
սօփրա վար խոխ . սէքիզ սօփ
րա քի՝ ճնարատա պօղաղարըն
խոխ : Վէ պիւթիւնեանմանըն 42
տէօրթ սօփրարը՝ պիր պու
չուգ արչն ուզուն վէ պիր պու
չուգ արչն էնի վէ պիր արչն
էի քիւք է նուրուշ թաշտան
խոխ . պիւթիւնեանմայը վէ
գուրպանը պօղաղարընըն ա
լթիւրի՝ օպարըն իւզերինէ գոր
լար խոխ : Վէ իւշուտան չէփ 43
չէվրէ պիր դարըն էնի տիւրիւշ
չ նիւրէր վար խոխ . վէ սօփրա
նըն իւզերինաէ դուրպանըն էթի
գօնաք խոխ :

Վէ իւ գափունուն տիշարը 44
որտա՝ փօրեաա գափուտունուն
հանընտա օլան իւ ավույա տա
ղէնաէլէր օտաւարը վար խոխ ,
վէ սէ արչն էի զի գըպլէ եօլու
նա տօղրու խոխ . պիրի կիւնա
ղուտա գափուտա հանընտա օ
լուպ էիւղիւ փօրեաա եօլուն
տօղրու խոխ : Վէ պանա տէտի 45
քի Պու՝ էիւղիւ դըպլէ էօլունա
տօղրու օլան օտա՝ էվն նէվլէթ
լէրին պէքլէլէն քեաչիւրէրին
տիր : Վէ էիւղիւ փօրեաա եօ 46
լունա տօղրու օլան օտա՝ մէգպ
հըն նէվլէթլէրին պէքլէլէն
քեաչիւրէրին տիր . օլար Բապ
պա խըղէթ էթ մէք իշիւն եապ

լաշան Ղևի օղուլարունասան Սա

թովկ օղուլարը արը :

47 Աէ ավարտու եհեզ արշն ու
դուն՝ վէ եհեզ արշն էն ի էօջ
տիւ , աէօրթ քէօշէլն իտի . վէ
մէզպահ էվին էօնիւնտէ իտի :

48 Աէ պէնի էվին էվիանընա կէ
թիրպի , վէ էվիանը պէշ ար-
շն պիր էանտան՝ վէ պէշ արշն
օպիր էանտան էօլէտիւ . վէ գա
փունուն էնի իւշ արշն պիր
էանտան՝ վէ իւշ արշն օպիր

49 էանտան իտի : էվիանըն ուղուն
լուղու խիրմի արշն վէ էնի օն
պիր արշն իտի , վէ օնա չըգ
մաղա՝ պասամազար վար իտի .
վէ չըգմալարտա պիր էանտան
պիր վէ օպիր էանտան պիր տի
րէքէլը վար իտի :

ՊԱՊ ԽԱ

1 Աէ պէնի հէյքէլէ կէթիթ
տի . վէ չըգմալարը էօլէտիւ ,
պիր էանտան ալթը արշն էնի՝
վէ օպիր էանտան ալթը արշն
էնի՝ չաարըն էնիէն կէօրէ իտի :

2 Աէ գափունուն էնի օն արշն
օլուսի գափունուն էանլարը պէշ
արշն պիր էանտան՝ վէ պէշ ար-
շն օպիր էանտան իտի . վէ օ
նոյն ուղունլուղունու զըրգ
արշն՝ վէ էնիին իյիրմի արշն
էօլէտիւ :

3 Աէ իէէլէլէ կիրիպ գափու
նուն չըգմալարը իբի արշն վէ
գափունու ալթը արշն էօշ
տիւ . վէ գափունուն էնի էէտի
արշն իտի :

4 Աէ հէյքէլին էօնիւնտէ՝ օնուն
ուղունլուղունու իյիրմի արշն
վէ էնիին իյիրմի արշն էօլէտիւ .
վէ պօմոն՝ Ազիզէր նղիզի պու
տուր աէտի :

5 Աէ էվին տիվարընը ալթը ար-
շն՝ վէ էվին էթրափրնտա չէփ
չէվրէ օտանըն էնիին տէօրթ ար-

շն էօլէտիւ :

վէ օտալար՝ պիրի պիրի իւ 6

զէրինէ իւշ գաթ սայլատա օլթազ
իտի . վէ էափրընազ ինչէն չէփ
չէվրէ՝ օտանլորը օլան էվին տի
վարընա իյիրիլէր իտի , նման

էվին տիվարընա էափրընազար
իտի : վէ օտալարա չըգմաղա 7
չըգալըգձա կէնիլըր վէ տօլալըր
իտի . զիրոն էվին չէփ չէվրէտիւ
տէ էօգարըյա չըգմաղա էվ տօ-

լալըր իտի . օտան էօթիւրիւ
էվ չըգալըգձա կէնիլըր իտի . վէ
պէօլէճէ աշաղաքնտէն էօգա-
լըքինէ օրթատալինտէն չըգլըր

իտի : վէ չէփ չէվրէ էվին էիւք
տէքլէլին կէօրտիւմ . օտալա-
րն թէմէլէլին թէմամ պիր գա-
մըն՝ պիր քէօշէտի 8

արշն իտի : Տիւլարտան օտա-
լարն տիվարըն էնի պէշ
արշն իտի . վէ գալան ճահալ օ-

գալարըն ինչ մաշալ իտի : վէ 10
օտալարն պէյնիտէ էվին էթ-
րափրնտա չէփ չէվրէ իյիրմի

արշն էն վար իտի : վէ օտա 11
լարըն մէտիւլէրի գալան ճահալ
տօլուտ իտի . մէտիւլին պիրի

փօրեաա էօլունա՝ վէ մէտիւլին
պիրի գըպլէյէ տօլուտ իտի , վէ
գալան մահալին էնի՝ չէփ չէվրէ
պէշ արշն իտի :

վէ տիւ ալթունուն էօնիւնտէ 12
կիւնպաթըն էօլէտիւնտէ օ-
լան պինանն էիթ էթթիւշ ար-

շն իտի , վէ պինանըն տիվարի
չէփ չէվրէ պէշ արշն էնի վէ
ուղունլուղու տօլունա արշն ի-

տի : վէ էվին էիւշ արշն ու 13
զուն էօլէտիւ . վէ տիւ ալթու
հէմ պինա վէ տիվարըն էիւշ

արշն ուղուն իտի : վէ էվին 14
էիւղիւ՝ Կիւն տօլույա տօլուտ օ-
լան տիւ ալթու ինչ էիւշ արշն
էնի իտի :

վէ պինանըն՝ արտ թարաթ . 15
տաքի տիւ նալույա գարըն օլա

- ուզուելուպիսիք և օհուել ինչ
վաղարարը պիտի եանա ան վէ օ.
պիտի եանասան՝ ինչքի հէյքէ
հէմ ավուելուն եյվանարը ինչ
16 Երեւ արըն հօջտիւ : Գափու
էշքէրի վէ գափալ փէնճէրէր
վէ չէփ չէվըէ իւչ Խապագա գա
փու Էշիլինին գարըընտա հէր
եանասան խաթըլ տէօշէլ ըէվադ
լար ինչ՝ հէմ Էէրտէն թա փէն.
ճէրէրէր տէք Էօլպէ, փէնճէ.
17 ըէրէր իսէ՝ Էօրթիլիւ խի, գա.
փուուն Խաթիլիւ վէ թա ի
չէրքի էվի՝ վէ տիւրըտան եա.
նի պիւթիւն տիւարը չէփ չէվըէ
իւրտէն վէ տիւրտան Էօլիւյէ
Կէօրէ Էօլպէ :
18 Վէ քերովըէրէր հէմ խուրմա
աղաճարը ինչ իւլէնմիշ խի .
վէ իքի քերովըէրէրին արտաւն.
տա խուրմա աղաճը՝ վէ հէր քե.
րովըէրին իքի Էիւղիւ վար խի :
19 Վէ խուրմա աղաճնա տօղու
պիւ թարաֆտան առէմ Էիւղիւ .
հէմ օպիւ թարաֆտան խուրմա
աղաճնա տօղու Կէնճ արուան
Էիւղիւ վար խի : պիւթիւն Է.
վին չէփ չէվըէ իւլէնմիշի աէօյէ
20 իպէ : Եէրտէն թա գափուուն
Խաթիլիւ տէք քերովըէրէր վէ
խուրմա աղաճարը իւլէնմիշ ի
տի . հէյքէրին տիւարընտա տա .
21 խի աէօյէ խի : հէյքէրին գա.
փու փէրվաղարը տէօրթ քէօ.
չէլի խի . Մագաէտէնին Էիւ.
ղիւնին Կէօրէրիլի տէ՛հէյէլէն
Կէօրէրիլի կիպի խի :
22 Աղաճ մէգպաչ իւչ արըն
Էիւքտէք խի, վէ ուզուելուպի
իքի արըն խի Է վէ օհուել քէօ.
չէլիլի վէ ուզուելուպի հէմ
եանէրի աղաճտան խի . վէ
պանա՝ Բապվըն հուզըւրուտա
օլան սօքրա պիւ տուր տէտի :
23 Վէ հէյքէրին հէմ Մագաէտէ
նին իքի գափուարը վար խի :
24 Վէ գափուարըն իքիւր գանա .

տը վար խի . իքիչ տիւրիւլիւր
գանա տարադ իքի գանա պիւ
րիին վէ իքի գանա օպիւրինին
վար խի : Վէ խուրմա՝ հէյ 23
քէլէն գափուարընտա՝ տիւար
լարտա իւլէն միշ օլան կիպի քե.
րովըէրէր վէ խուրմա աղաճարը
իւլէնմիշ խի . վէ տիւրտան
Էյվանին Էիւղիւն տէ թաթիւ
տան պատամագ վար խի : Վէ 26
Էյվանին Էանլարընտա վէ Էյլին
օտարընտա վէ պատամագլար
տա՝ պիւր եանտան վէ օպիւր եան
տան գափալ փէնճէրէրէր վէ
խուրմա աղաճարը վար խի :

ՊԱՊ ԽԲ

Վէ պէնի փրեաա Էօլունա 1
տօղու օլան տիւրքի ավույա
չըգարը . վէ պէնի տիշ ավու.
նուն գարըընտա օլան՝ վէ փօր.
եաա տօղու օլան պիւնանին
գարըընտալի օտայա կէթիւր.
տի : Փօրեաա գափուուն Էօլիւ.
նին ուզուելուպի Էիւղ արըն 2
վէ Էնի Էլիլ արըն խի : իւ ավ.
լունին իլիւրմի աղաճնա գար.
չը վէ տիւրքի ավուուն թաշ
տէօշէմէնին Էօլիւնտէ՝ իւչ 3
թապագա ըէվադ ըէվագա գար.
չը խի : Վէ օտարըն Էօլիւն.
տէ իւլէրտէն օն արըն Էնի մէյ .
տան վէ պիւր արըն պիւր Էօլ վար 4
խի . վէ գափուարը փօրեաա
տօղու խի : Վէ Էօլարըլի օ.
տարը գընաա խի . զիւր ըէ.
վաղար օնլարտան Էաի պիւնա
նին աղաղալիլիւնտէն վէ օրթա.
տալիլիւնտէն պիւր Էօլպէ քէ.
մէր խի : Զիւր օնլար իւչ 6
Խապագա խի . վէ ավուարըն
տիւրէքիլի կիպի տիւրէքիլի Էօլ
խի . օհուն իւլէն Էէրտէն Էաի
աղաղալիլիւնտէն վէ օրթաալիլի.
լէրտէն տար խի : Վէ օտար . 7
լըն գարըընտա տիւրքի ավ.

լուսնուն թափաքնուս օլան օ.
տալարըն էօնինտէքի տիշ տի.
փայլն ուզունուզու՝ էլլի արըն
8 Խաի : Զիրա տիշարըքի ափու.
նուն օտալարը էլլի արըն ուզուն
Խաի : Վէ իշթէ հէքքէլն էօնին
9 Խէ երեզ արըն Խաի : Վէ պու.
օտալարըն ալթընտան՝ տիշարը
քի ափուտան մըլարա վարաճափ
կիւնտօղու ճանիւթինին մէտիւնէ
10 Խաի : Տիշ ափուսուն գարըը
սընտա վէ պինտըն գարըըն.
տա՝ կիւնտօղուտան հանա ալ
լուսնուն ալիւարը էնինտէ օտա.
11 Լար վար Խաի : Վէ էանէլինտէ
պիր եօլ վար Խաի քի փորեաա
եօղու օտալարըն կէօրինիւ.
չիւ կիպի օլուօ՝ ըն արըն էնէլի
աւընընուղունա կէօրէ Խաի : Վէ
օնլարըն հէփ չըգմալարը՝ կէրէք
օնլարըն պիշիփնէ կէօրէ կէրէք
42 Մտախէլէրէ կէօրէ Խաի : Հէմ
զըքլէ էօղունտաքի օտալարըն
մէտիւնէլէրի կիպի եօղուն պաշըն
տա էանի կիւնտօղուտու եօղուն
տա կիրիշտէ՝ տօտօղուտու օլիւ.
րըն էնինտէքի եօղտա պիր
մէտիւնէ վար Խաի :
13 Ընտին պանա տէտի քի Տիշ
ափուսուն էօնինտէ օլան փօր.
եաա եանը օտալարը իւէ զըպլէ
եանը օտալարը՝ Բապպա եադ.
լաշան քեաշինէրին աղիզլէր
աղիզլէն եէտիքլէրի մուգաա.
տէա օտալար տըր . աղիզլէր ա՝
ղիզլէրին վէ էքմէքփէշէշին
վէ կիւնտօղուտու պանըն վէ առ.
գաղպանընը օրայա գօրլար, զի
րա մուգատտէա մաշալ ալըր :
14 Քեաշինէր օրայա կիրաիքտէ՝ մե.
լար Մադտէտէտէն սիւարըքի
ափուտա չըգմալար, իլլա օլ
խըզմէթ էթտիքլէրի էօվապա.
րընը օրաաա պարալար, զիրա
օնլար մուգատտէա տիր . առ.
տէն զայրի էսվապարը կիւնիւպ
գաճմա միւթալիք օլանա եադ.

լաշալար :

Վէ իշէքի էվին էօլէտիին 18
Թէքմիլ էթտիքտէ, պէնի երե.
զիւ կիւնտօղուտու եօղունա աղ.
րու օլան գափաւուն եօղունա
չըգարար, վէ օնու չէփ
էօլտիւ : Իշէտէ գամըը իւէ՝ 16
կիւնտօղուտու ճանիւթին պէշ
երեզ գամըը՝ չէփ չէփէ էօլ.
գամըը իւէ էօլտիւ : Փօրեաա 17
ճանիւթին՝ չէփ չէփէ էօլ.
գամըը իւէ՝ պէշ երեզ գամըը
էօլտիւ : Գըպլէ ճանիւթին էօլ 18
չիւ գամըը իւէ պէշ երեզ գա.
մըշ էօլտիւ : Պաթը ճանիւթին
նէ տօլաշափ՝ էօլէ գամըը իւէ
պէշ երեզ գամըը էօլտիւ : Օ. 30
նու տէօրթ ճանիւթին էօլտիւ .
օնուն՝ մուգատտէա իւէ նափաք
մաշալն արալընը պարաճափ
պէշ երեզ գամըը ուղուն վէ պէշ
երեզ էնի չէփ չէփէ տիվարի
վար Խաի :

ԳԼԳ ԽԶ

Վէ պէնի գափալա՝ կիւնտ.
ղուտու եօղունա պապան գափու.
յա կէօրինարիւ : Վէ իշթէ 2
կիւնտօղուտու եօղունտան Խարա.
յէլ Լաշընըն ճէլալ կիւնիւթին
վէ սէտի՝ չօգ ուղար աւնի կիպի
Խաի, վէ եէր օնուն ճէլալն
աւն միւնիվկէր օլտու : Վէ 3
կէօրտիւյիմ րույա՝ ալիլէ չէ.
րի պօղմաղա կէլտիլիմաէ կէօր.
տիւյիմ րույա կիպի Խաի, վէ
լույալար Բադար ըրմաղնաա
կէօրտիւյիմ րույա կիպի Խաի .
վէ երեզիւ գօրուն գափաւտըմ :
Վէ երեզիւ կիւնտօղուտու եօ.
ղունա տօղուտու օլան գափուտուն
եօղունտան Բապպան ճէլալն էվէ
կէլալի : Վէ Բուշ պէնի գա.
տըլար, վէ պէնի իշէրէքի ափ
լույա կէօրինարիւ : վէ իշթէ
Բապպան ճէլալի էվի ապաւն.

- 6 րուր իտի : Վէ էվտէն պանա
պիւր սէսլէյէն իշխածսմ . վէ
9 ղէ քննէ Եանքմտա սուրուր ի
7 տի : Վէ պանա տէտի քի՝ Եա՝
ասեմ՝ օղտ՝ Խորայէլ օղուլա
րննն արասննաա Էպէտէն սա
քին օլաճալմ թախթըմն մա
հալինի վէ այաղարմ թապա
նընն մահալինի հէմ մազատ
տէս իսմիթ Խորայէլ Էվէ քէն
տիւրէր վէ փատիւաշարը թէ
փէ փուլթիսանէրինտէ զնա
լարը իւլ վէ փատիւաշարննն
լէշէրի իւլ արթըգ նախաքէմէ
8 յէճէքէր : Էշիւքէրինի Էշիյի
մէ՝ վէ սեօվէրինի սէգվէրիմէ
Եաքն գոտուգլարննաա , պէ
նիմ ի Էնարըն արասննաա տի
վար վար քէն իւլտիւքէրի մէք
լուհլուգլար իւլ մուգատաա
իսմիթ նախաքէտիւրէր , պէն
տէ սնարը զաղալմ ի Է տիւ
9 քէթալմ : Ելմտի ղիւալարը
նը վէ փատիւաշարննն լէշէ
րինի պէնտէն իրագ Էթախէր ,
վէ Էպէտէն արալարն սա սաքին
օլալմ :
10 Սէն Եա՝ ասեմ՝ օղտ՝ Խորա
յէլ Էվտէն պու Էվն պիւտիւր ,
վէ Եարամաղըգլարննաա ու
թանսընար : վէ սնաա րէսմինի
11 Էթախէր : Վէ Էյէր հէփ իւ
լէտիքէրինտէն ութանըրլար ի
սէ . սնարա՝ Էվն շէքլինի վէ
սնուն նիգալմնը վէ սնուն չըգ
մալարնը վէ մէտիսէլէրինի վէ
պոնալարն հէփ շէքլէրինի վէ
հէփ գանուլարնը վէ պոնալա
րն հէփ շէքլէրինի վէ սնարն
հէփ շէքլէրինի պիւտիւր ,
վէ սնարն իթղէրի Էտիւն ոէ
Եաղ Գ վէ սնուն հէփ շէքլէրի
նի վէ հէփ գանուլարննը Էթ
Եալալ՝ սնարը ի շրա Էտէլէր :
12 Էվն շէքլէրինի պու սուր . Օ
նուն շէփ շէվէ Զիւմէ սինօրու
տալն պաշնտաա աղիգէր ա՝

ղիղի օլաճագ . իշթէ Էվն շէքլէ
աթը պու սուր :

- 13 Վէ մէգլաշնն արննար իւղ
րէ Էօլէսիւ պու սուր , արնն
պիւր արնն վէ Էտէրթ փարմագ
տըր . իմտի թմէշ Էէրի պիւր
արնն՝ վէ Էնի պիւր արնն՝ վէ
սինարու շէփ շէվէ քէնարնտա
պիւր գարը օլաճագ , վէ պու
մէգլաշնն իւլթ Էանը օլաճագ :
վէ թօփրագ աթէշ Էէրինտէն
14 թա աշաղաքի քէնարաաէք իքի
արնն՝ վէ Էնի պիւր արնն օլա
ճագ . վէ քիւլէր քէնարտաա
թա պէսիւք քէնարաաէք աթթթ
արնն՝ վէ Էնի պիւր արնն օլա
ճագ : վէ գուրպանիւաշ տէրթ
15 արնն օլալ՝ գուրպանիւաշ ոան
Էօգարը տէթ պոյնուղ օլա
ճագ : վէ գուրպանիւաշ սն ի
16 քի աշն ուգուն վէ սն իքի աթէշ
Էնի տէրթ քէնտէթ իւլ Էթթթ
քէնտէ օլաճագ : վէ սնուն
17 տէրթ Էթրաֆննաա քէնար
սնտէրթ աթէշ ուգուն՝ վէ սն
տէրթ աթէշ Էնի օլաճագ , վէ
շէվէտինտէ սինարու Եարմ աթ
18 րն՝ վէ աթէշ Էէրի շէփ շէվէ
պիւր արնն օլաճագ , վէ նէրտի
պանը կիւնտօղուսունաա տօղու
օլաճագ :

- 18 Վէ պանա տէտի քի՝ Եա՝ ա
տէմ՝ օղտ՝ Էթիւսիւմ Բապպ
պէսլէյ տէր . Մէգլաշնն սնու
Եախտըգլարը կիւնտէ գալտն
լարը պու սուր քի՝ սնուն Էթէ
րինտէ պիւթիւնէանմալար սու
նուա , վէ սնուն իւգլէրինտէ
գան սէրիլէ : վէ պանա իւղ
19 մէթ Էթմէյէ Եաղաշան Սա
գովտն ղիւրիլէթիւտէ օլուն
Վէլիլ քէաշնէրէ՝ տէյօր Է
Ֆէնսիւմ Բապպ կիւնաշ գուր
պանը իւնն պիւր կէն՝ պուղտ
վէրէսին : վէ սնուն գաննտաա
20 ալալ՝ սնուն տէրթ պոյնուգու
իւգլէրինէ վէ չըգմանն տէրթ

21 Բէժեմանն վէ չէփ չէկրէ քէն
 նարնա գոյաւն զ վէ օնու վորք
 Լէյիւթնաւմաւ Եօթիթիւ քէն
 22 Բէժեմանն վէ չէփ չէկրէ քէն
 նարնա գոյաւն զ վէ օնու վորք
 Լէյիւթնաւմաւ Եօթիթիւ քէն
 23 Բէժեմանն վէ չէփ չէկրէ քէն
 նարնա գոյաւն զ վէ օնու վորք
 Լէյիւթնաւմաւ Եօթիթիւ քէն
 24 Բէժեմանն վէ չէփ չէկրէ քէն
 նարնա գոյաւն զ վէ օնու վորք
 Լէյիւթնաւմաւ Եօթիթիւ քէն
 25 Բէժեմանն վէ չէփ չէկրէ քէն
 նարնա գոյաւն զ վէ օնու վորք
 Լէյիւթնաւմաւ Եօթիթիւ քէն
 26 Բէժեմանն վէ չէփ չէկրէ քէն
 նարնա գոյաւն զ վէ օնու վորք
 Լէյիւթնաւմաւ Եօթիթիւ քէն
 27 Բէժեմանն վէ չէփ չէկրէ քէն
 նարնա գոյաւն զ վէ օնու վորք
 Լէյիւթնաւմաւ Եօթիթիւ քէն

ᐱᕈᑦ ᓂᓄ

1 Ի Ե պէնի Մաշտէսէնին
 իրեն օգոռտունա պաղան տիրաւ
 ըրբի գարիմունա ետլունա տէնե
 տէրտի Դէ պու գալիաը իտի
 2 Դէ Բաղդադ պանի տէտի քի
 զու գալի Ե գալիաը օշնմադ

[illegible]

Լ. Ֆէրիտիմ: Կապ ԿԱՏՅԷԼԷՆԷ
 Իսրայէլ օղորդուողին Կարա Կրօն
 տա օղորտ ճիւղէն Եւս օղորդեալ
 րդն տան ֆիրտէյ սիւննէն Ժիւլ

- յանձ գրդ գաղթնաւ ի իշխանս 36
 փաթէնէք Վէ փաթէնէք
 տէն սօնկրա՝ օնուն ի իշխան եւտի
 37 կրնա սայալար Վէ օնուն Մագ
 կեսէտէ խղզմէ թ թ մէք ի իշխան
 իշխրքի ավարայ Մագտէսէյ
 38 կրնա ի իշխանէ քէնտի կիւ
 նաճ գուրպանընը օնուն տէյոր
 Եփէնտիմ Բապպ :
 39 Վէ պու օնլարաւորաս ի իշխան
 օլա , օղարուն միւրաւ պէն իմ
 վէ օնլարան յարայէտէ միւք վէր
 մէյնտիմ օնլարուն միւ օր
 40 պին իմ : Եթէ քիւն ի իշխան վէ
 կրնաճ գուրպանընը հէմ սուչ
 գուրպանընը օնլար եւյէյէր
 հէմ Խարայէտէ հէր վագֆ՝ օն
 41 լաթն օլա : Վէ հէր կէտէ թուր
 փոնտանըն հէր իլթի՝ հէմ հէր
 գալարմա փէքէլէ ինիդան
 հէր գալարմա փէքէլէն պիւ
 թիւնիւ քեաճիւնէրին օլա : հէմ
 խամուրլարընըն իլթինի քեա
 հինէ վէրէսինիլ քի՝ սէնին ե
 վտէ պէրէքէթ գօնտուրա :
 31 Հիչ լէճ՝ եա գուշտան վէ տա
 վարտան վարէլէնմիլն՝ քեաճին
 լէր եւյէյէր :

ՊԱՊ ԽԵ

- 1 Վէ տկարը միւրէ գուրա՝ ի
 լէ թագաւմ եթալինիլտէ , ու
 զուլուզու խրմի պէշ պին վէ
 էնի օն պին ալաւ Բապպ եեր
 տէն մուգատտէս վագֆ սունա
 սընըլ՝ պու չէփ չէվրէ պիւ
 թիւն միւրլարընտա մուգատ
 2 տէր օլա : Պոնտան չէփ չէվրէ
 տէր օլա՝ քէօշլի պիւ գընա՝ պէշ
 էիւլ իլն պէշ էիւլ Մագտէս
 ի իշխան օլա : վէ օնուն չէփ չէվրէ
 3 էլիւ ալըն վարօշու օլա : Վէ
 պու էօշլիտէն՝ ուզուլուլու ի
 խրմի պէշ պին վէ էնի օն պին
 էօշլիսին՝ քի՝ ա՛ղիլէր ա՛ղիլ
 4 Մագտէսէ օնտա ծլա : Պու Բապ
 պա խղղմէ թ թ մէյէ եաղաշան
 Մագտէսէ խղղմէ թ թ մէյէր քեա
 հինէր ի իշխան լէքտէն մուգատ
 տէս օլա քի՝ օնլարա եվէր ի իշխան
 մագֆալ վէ Մագտէսէ ի իշխան մու
 գատտէս օլա :
 Վէ օլ իլթիմի պէշ պին ու
 զուլն վէ օն պիւնէրի օլուն գընա՝
 էվին խղղմէ թ թ մէյէր Վէլիլէրին
 խրմի օտա ի իշխան միւրէ օլա :
 Վէ վագֆ օլուն մուգատտէս
 մագտէսէ եաննտա պէշ պին
 էնլի վէ խրմի պէշ պին ուզուլն՝
 չէհրմի միւրլարնիլ (Թալ)՝ ին էտէ
 սինիլ : պու՝ ճիւմէ Խորայէլ
 էվինին օլա :
 Վէ պէյնի Բապպ մուգատտէս
 վագֆըն վէ չէհր միւրլարնին
 պիւ եաննտան վէ օպիւ եա
 նընտան մուգատտէս վագֆըն
 էաննտան վէ չէհր միւրլարնին
 էաննտան՝ պաթը թարաֆըն
 տան պաթըս աղու վէ կրն
 սուղու թարաֆընտան կրն տ
 զուլուլու պաթըս սինորուտ
 կիւնտուղուտ սինորուտաթ
 օպիւ հիսնէլէրին պիւ իլն միւ
 սազիլ օլա : Խորայէտէ՝ տկար
 տա օնուն միւրլարնիլ օլա վէ
 պէյլէրիմ ալթը գալմըն
 զուլմէ թ թ մէյէր վէ տկարը
 Խորայէլ էվինն իլարն ուղաթ
 լարընա վէրէր :
 Եփէնտիմ Բապպ պէյլէ տեր
 Սիլէ եւթէր՝ եա՝ Խորայէլ պէյ
 լէրի , զուլու վէ նագալըլ
 կիտէրիլ , վէ չէրլմէ հէմ սա
 տագմէ իւրէ ա՛մէլ էպին
 գալմընտան ճէպրէն ալթըլ
 րընըլ գալարըն տէյոր Եփէն
 տիմ Բապպ : Թէրաղըլընըլ
 թէմա՝ վէ եփա՝ էօլիլիլ
 թէմա՝ վէ պաթ՝ էօլիլիլ
 թէմա՝ օլա : Եփա՝ վէ պաթ
 պիւ սայարտա օլա քի՝ պաթ հ
 մէրին իւլլիլիլ վէ էփա հօմէ

- րին իւշքեւելու կեօթիւրէն . ա՛յ
յարարել հօժեղէ կէորէ օլա :
- 12 Վէ մըսդալ խնդմի գըրաթ օլա .
մանկնիդ էյիւրմի մըսդալ ի-
յիւրմի պէշ մըսդալ ընպէշ մըս
դալ օլա :
- 13 Սուռնաշաղընդ գալորումս
փէշքէն ալու օլա . հօժէր ահն
է ֆանըն ալթը փայըն պիր փայը
պուզտայ՝ վէ հօժէրտէն է ֆանըն
ալթը փայըն պիր փայը արփա
- 14 Պա՛յ : Եալըն գանուռու իսէ՛
էալըն պալթը գօրտան էա՛նի օն
պալթ օլան հօժէրտէն պալթըն
իւշքիւ օլա . զիրա հօժէր օն
- 15 պալթ արը : Վէ Խըրայէլին սաւ
լադ մէրալարընըն պիւրիւլէրին
տէն լքի երեզտէ պիր գօլա՛ն
էքմէք փէշքէն իշին վէ պիւ-
թինեանմա իշին վէ սէլամէթ
գուրաանը իշին սաւաթընըլ քի՛
օնլալտան էթթիւրիւ քէֆա .
րէթ օլունա՝ աէյօր Եֆէնաիմ
- 16 Բապպ : Խըրայէլտէ օլան պէյ
իշին տիշարըն պիւթին գալ-
մը՝ պու գալորումս փէշքէնի
սուռնալար :
- 17 Վէ պայրամարտա հէմ այ
պաշըլարընտա վէ շաբաթլարաա՝
Խըրայէլ Էվլինին հէփ մուային
վաթթլարընտա՝ պիւթինեան
մալար վէ էքմէք փէշքէն վէ
շէրպէթ փէշքէն պէյէ ֆարդ
օլա : Կիւռա՛ն գուրպանըլք վէ
էքմէք փէշքէնի վէ պիւթին
եանմալ վէ Էլալմէթ գուրպա
նընդ՝ Խըրայէլ Էվլնտէն էօթթիւ-
րիւ քէֆարէթ աէյիւ օ սղունա :
- 18 Եֆէնաիմ Բապպ պէյըլէ տէր .
Իք այրա՛ս այըն իպթիստօրնտա
սըլուրըրտան պիր ալըպուրդ
կէնձ պուզալ պուզալ Բապպտէյի
փաթէյէսին . Վէ քէա՛նին կիւ-
նա՛ն գուրպանընըն գանընտան
ալըմ Էվլն սէպէլէրին վէ մէդ
պա՛նըն Թօփրտա՝ ալթէ էերինին
տէօրթ քէօշէսինէ՝ վէ իք սպ

լունուն գափուպու պէօլէլէթինին
իւզէրինէ գօյա : Այըն եէտին 20
Ճի կիւնիւտէ տալիս եանըլմը
էա սղաանմըլ քիւն իշին էալէ
էյլէյէսին . վէ էվա՛նէն էօթթիւրիւ
քէֆարէթ էտէսինիդ :

Իք այրա՛ս այըն օն տէօրսինէ 21
Ճի կիւնիւտէ պաւաթիւրիդ օ-
լուպ՝ եէտի կիւն պայրամ օլա՛ .
խամուրսուզար եէնիլէ : Վէ 22
պէյ օլ կիւնտէ՝ քէնտիսի իշին
վէ տիշարըն Ճիւլէ գալթըն իշին
կիւնա՛ն գուրպանըն պիր պիւզա
սուռնա : Վէ պայրամըն եէտի 23
կիւնիւտէ Բապպա՝ եէտի կիւն
տէ հէր կիւն՝ պիւթինէ եանմա
եէտի պուզալ վէ եէտի գօշ ա՛յ .
յըպալդ օլարապ՝ վէ հէր կիւն
քէշիլէրտէն պիւլէքթէ՛ձ կիւնա՛ն
գուրպանը սուռնա : Վէ հէր 24
պուզա իշին պիր էֆա հէմ հէր
գօշ իշին պիր էֆա էքմէք փէշ-
քէնի՝ վէ հէր էֆա իշին պիր
հին եալ սուռնա : Ետինձի այ 25
պա այըն ընպէշիմձի կիւնիւտէ
պայրամտա եէտի կիւն պու՛նլար
կիւպի՝ Էա՛նի կիւնա՛ն գուրպանը
կիւպի՝ պիւթինէ եանմա կիւպի վէ
էքմէք փէշքէն կիւպի վէ եալ
կիւպի սուռնա :

ՊԱՊ ԽԶ

Եֆէնաիմ Բապպ պէյըլէ տէր . 1
Իք ալընուն կիւնասուրպա պա-
գան գափուսու՝ իշին ալթը կիւ-
նիւտէ գափուլ օլա . վէ շա-
բաթ կիւնիւտէ ալընա՝ հէմ
այ պաշը կիւնիւտէ ալընա : Վէ 2
պէյ տիշարընտան օլ գափուռուն
էյլանը եօլունտան կէլիպ՝ գա-
փուռուն էլքէլէրի իւզէրնտէ
սուրա՝ վէ քէա՛նիլըն օլուն
պիւթինէ եանմալարընը վէ սէ-
լամէթ գուրպանըլմը սուռնա-
լար , վէ գափուռուն էլէյի իք
զէրինտէ սէձիլէ գըլապ՝ չուգա օ

- տի, ինչ ինչ օրատա պտժը
յա ասողու արա թարափարտա
20 պիր մահալ վար իտի: Վէ պա
նա տէսի քի Պու մահալ օ սուր
քի՝ քեահնէր օրատա սուշ
գուրպանընը վէ կիւնա՜ն գուր
պանընը գպնաաղընը, վէ էք.
մէք փէքէնի՜ն փիւրերիւրէր քի՝
գալըն թապտիւն էմմէք իշխան
տիշ՝ ալլույա չըգարմայալար:
21 Անտէն պէնի տիշ ալլույա չը
գարալը, վէ պէնի ալլույա տն
տէրըն քէօշէնիստէն Վէշիտի,
վէ իշմէ ալլույա տն հէր պիր
քէօշէնիստէ՝ պիրէք ալլու վար
22 իտի: Ալլույա տն տէրթ քէօ.
շէնիտէ գափալը՝ գըրգ օրէն
նզոն վէ օժուղ էնը ալլույա
վար իտի. օնալըն տէրթ քէօ.
շէնիտէն էշիւսիւ պիր իտի:
23 Վէ չէվէշէնիտէ՝ տէօրալիւնի
տէ չէվէշէնիտէ՝ տիվար վար ի
տի. վէ պիվարընը ալլույա
չէփ չէվէ գազանլար էափըլըշ
24 իտի: Վէ պանա տէսի քի Պու
լար փիշիլիւրէր իտի մահալ տիւր,
քի օրատա էվիս իրգմէմալիւ
րի գնալըն գուրպանընը փիւ
րէմէքէր:

ՊԱՊ ԽԵ

- 1 Վէ պէնի էվն գափալու
նա տէօնալարի, վէ իշմէ կիւն
աղուտաւնաւն էնաւ էվնի էշիլի
ալլընաւն սուլար չըգար իտի,
զորա էվնի էիւզիւ՝ կիւնաղու
սուտա սողու իտի: Վէ սու
լար էվնի սաղ էալընըն ալլըն
սուտ մէգուրպնը գը ղէսիւտէն
2 էնիւրէր իտի: Վէ պէնի փար
եաւ գափալուտէ եօրուտ չըգար
տը, վէ քէնի՜ն ալլույա քի էօլա
տըշ գափալուտաւն կիւնաղու
յա պապան էօրուտ տէօնալար
քի: Վէ իշմէ սող էանաւն սու
լարալար իտի:
- Օրէ էվնաւ չըգար օլան քի՜ 3
տէ կիւնաղուտաւն չըգալի ի
շէն պնի սըլն էօշիւ: Վէ պէ
նի սուլարտան թապտիւնընէք
օլան սուլարտան կէշիտի: Պն 4
սահա էօշիւ: Վէ պէնի սու
լարտան իշիտի: Վնի սահա
էօշիւ: Վէ պէնի պէշէնէք օ
լան սուլարտան կէշիտի: Եի 5
նէ պնի օրէն էօշիւ: Կէշմէյէ
գափար օլմալըն պիր ըրմալ
իտի: Ղիւտ սուլար գափալուտի,
էի զէմէք սուլար կէշիւնը ըր
մալ ալլույա իտի:
Օլմալ պնա տէսի քի կէօր. 6
տիւնաղուտէ՝ աւալ օլու: Վէ
պէնի կէօլիւրիւ պրմալըն քէ
նարընա տէօնալարի: Վէ տէն 7
տիւնալմաւ, իշմէ ըրմալըն քէ
նարընա պիր էանաւն վէ օպիր
էանաւն գալէթ չօգ ալլալար
վար իտի: Վէ պանա տէսի քի՝ 8
Պու սուլար կիւնաղուտա Եի
թիւն չըգալ չէօլէ էնիւրէր 2 վէ
տէնիղէ վարըլար: Վէ տէնիղէ
չըգալարընա սուլար շիֆա
պուլարըն: Վէ վալի՝ օլա քի 9
ըրմալարըն հէր վարալըն մա
հալտէ տէփրէնէն հէր էաշիյան
հալմա էաշիյաւալ տըր: Վէ
պնըլգար ղալէթ չօգ օլալալ
շիւն քի պու սուլար օրույա վա
րալալ, վէ ըրմալըն հէր վար
ալըն էէրաէ՝ յուլար շիֆա պն
լալ էաշիյաւալալ: Վէ վալ 10
գի՝ օլմալ քի օնու էանընալալ
լալալըն Եի գալգիտէն թա Ե
նէգալիտէտէք աւարալալար
ալար սէրիւմէք Վաշար օլա
ալ: Օլալըլար շիւպէլիւն 11
օլու պէշիւք Եի ղալիլալ պուլ
ալըն կիւնի ղալէթ չօգ օլալալ
լար: Վնա սուտ չաճալալ
լար վէ պալալարըն շիֆա
սուլար թալալ լալալ 12
մահալմէն տէնէմէք քէր: Վէ ըր.

- մարդն քէնարել տա՝ տիր եան տան վէ օպիբ եանտան՝ ետփրաղը սօլմաղ վէ մէյվէտի տիւ քէնմէյ հէր տիրելու մէյվէլի ալտա՝ պիթէճէք . հէր պտտ թուրֆ մտա վէրէճէքէր , զի րա ծնուն սուլարը Մարգասէ տէն չոգարար . վէ ծնուն մէյ վէտի եէմէք իջուն վէ եափրաղարը շիֆա իջուն օլաճագար :
- 13 Եֆէնտիմ Մապպ պէջլէ տէր . Իսրայէլին օն իքի սըպլարըն . ճա տկարը թէմվէք ետէճէյի . նիզ սինօր պու օլա . Յովսէ :
- 14 Ժին իքի հիսսէսի օլա : Վէ օնու՝ օլ պապալարընըզա վէր . մէյէ ելլմի գալորարըզմը՝ հէր քէս գարընտաղը կիպի թէմվէք ետէճէքսինիզ . վէ պու տկար սիջէ՝ միւր իջուն տիւշէճէք :
- 15 Վէ տկարըն սինօրու՝ փորեաա թարաֆընտան պու օլա . Պէօ . իւք տէնիզտէն Եթլուն ելու :
- 16 Սեդագա վարընճա , Եմաթ՝ Բերոթա՝ Սիբայիմ քի Դա մասկուս սինօրու իւէ Եմաթ սի . յօրունուն արասընտա տըր , Աւրան սինօրունտա օլան Ասէր :
- 17 աթթիքն : Վէ տէնիզ թարա ֆընտան սինօր՝ Ասարէնան՝ Դա մասկուս սինօրու վէ փորեաաա տղղու շումալ եանի Եմաթ սի . նօրու օլա . իմաի փորեաա եա :
- 18 Նը պու օլա : Վէ կիւն տղղու սու եանը՝ Աւրան արասընտան վէ Դամասկուս արասընտան վէ Յօր . գանալըն ետէրաա իսրայէլ տի . յարը արասընտա սինօրտան կիւնտօղուտու տէնիզմէտէք եօլ չէսինիզ . վէ կիւնտօղուտու եա :
- 19 Նը պու օլա : Վէ լոտուա տօղրդէ գրպլէ եանը՝ Թամարտան Վպգէստէ Մերիպա սուլարնա՝ պէջիւք տէնիզմէ տէրէսինէ . տէթրպէս վէ գրպլէթէ տղղու :
- 20 Լոտա եանը պու օլա : Վէ պա .

թը եանը՝ պէջիւք տէնիզ սինօրպէնտան թա Եմաթա գարը վարանատէք օլա . պաթը եանը պու օլա :

Իմաի պու տկարը քէնալէ . 11 լինիզէ՝ Իսրայէլին սըպլարըն ճա թարաֆ թէմվէք ետէսինիզ : Վէ 22 վապի՝ օլա քի ծնու քէնալինիզ՝ վէ արանըզտա սաքին օլուպ տ . լանըզտա է վապար թէվվա էթ . տիքլէլի եաալէրէ միւր քիջին գուրա՝ իւէ թապսիմ ետէսի իզ . վէ յուլար սիւզ Իսրայէլ օղուլարընըն արասընտա՝ եէրիթըր կիպի օլալար . Իսրայէլ սըպլարընըն արասընտա սըլարըն պէ . րապէրինիզէ միւրիւ օլա : Վէ 23 վագի օլա քի եաալ պաքին օլա . տղղու սըպլարա՝ միւրիւնիւ օլաաա վէրէսինիզ՝ տէյօր Եֆէն տիմ Բապէ :

ԳԱՊ ԽԸ

Վէ չըպլարըն աալարը 1 պուլարը արքա թարեաա ուֆունտան Եթ յօրունուն եանընտա Եմաթա վարանատէք՝ Դասրէնան Դամասկուսուն սինօրու փորեաաա տօղղու Եմաթ եանընտա օլա . վէ ծնուն կիւնտ . զու եանընտաա պաթլլատէք պիւր՝ Դանըն օլա : Վէ Դաթիի 2 նօրունուն եանընտա՝ կիւնտօղու եանընտան պաթըր եանընտաէք պիւր՝ Ասերին օլա : Վէ Ասերին 3 սինօրունուն եանընտա՝ կիւնտ . զու եանընտան պաթըր եանընտա . տէք պիւր՝ Զէֆթաղլմիմ օլա : Վէ 4 Զէֆթաղլմիմ սինօրունուն եպրինըլա կիւնտօղու եանընտան պաթըր եանընտաէք պիւր՝ Մա 5 նալէնին օլա : Վէ Մանաթէնին սինօրունուն եանընտա՝ կիւնտ . զու եանընտան պաթըր եանընտաէք պիւր՝ Եփրեմիմ օլա : Վէ 6 Եփրեմին սինօրունուն եանընտա

տա՝ կրին սողու եանընտան պո-
թը քաղընտան ք պիր՝ Ռուբենին
7 օրա : Վէ Ռուբենին պնորու
նուն եանընտա՝ կրնտողու եա.
նընտան պաթը հանընտակ. ք պիր՝
Յուդանըն օրա :

8 Վէ Յուդանըն օրնորու եա
նընտա՝ կրնա սողու եանընտան
պաթը եանընտակ. ք սուռաճա.
ղընը Խիրմի պէշ պին գաճը էն
լի վէ պին սողու եանընտան
պաթը եանընտակ. ք ուզուելու.
ղու օ սիր փայլարն պիրի կի.
պի ազան փաղի էէր օրա : Վէ
Մադանէն մուռն օրթասընտա

9 օրա : Յապպա սուռաճաղընը
վազ. քն ուզուելու Խիրմի
պէշ պին՝ վէ էնի ըն պին օրա :

10 Վէ մուգաստէս փաղի մըլարն
էաի քեա՝ ինէրին օրա : փոր.
եատտան Խիրմի պէշ պին՝ վէ
պաթընտան էնի ըն պին վէ կրն
սողուտան էնի ըն պին՝ վէ գըպ
լէտն ուզուելու Խիրմի պէշ
պին օրա : Վէ Բապպըն Մագ.
տէսէսի մուռն օրթասընտա օրա :

11 Սագոմի օղուլարնտան թագ.
սիս օղունմուշ քեա՝ ինէրին օ.
րա : քի ընլար նէվպիթըլըլի
պէթէլիս : Խարայէլ օղուլարը
սախարըլարընտա՝ Ղեիլէլին
12 սախարը կիպի սախարը : Վէ
սիլարը վազ. քնտան պոս վազ. ք
մըլար իշին ազիլըլըլ օղիզի օ.
լուպ Ղեիլէլին պնորու եա
նընտա օրա :

13 Վէ քեա՝ ինէրին օրնորու
գաղընտա Խիրմի պէշ պին
ուզու վէ ըն պին էնի օղուպ Ղե.
իլէլին օրա : պիլէլին ուշ
ղուելու Խիրմի պէշ պին վէ

14 էնի ըն պին օրա : Վէ պուն.
տան սաթմայլար , վէ տէլը
թիրմէլէլը , վէ տիլարն թագ.
քանտաղընը ինթիլըլ էթմէ.
յէլըլ : պիլէլին պոս Բապպն
միգատտէս պիր :

Վէ Խիրմի պէշ պինին գաղըն 15

պնտա էնիլէն գաղան պէշ պին՝
չէհր իշին պաղըլ եէր գաղըպ
մէպէան վէ վաղըլ իշին օրա :

Վէ 16
մուռն էօղիլէլի պունլար օրա :
փորեան հանը տէօրթ պին պէշ
էիւզ՝ վէ գըպէ հանը տէօրթ պին
պէշ էիւզ՝ վէ կրնտողու եանըն.
տան տէօրթ պին պէշ էիւզ՝ վէ
պաթը եանը տէօրթ պին պէշ էիւզ

օրա : Վէ չէհրին վարըլ փորեանտա 17
սողու իքի էիւզ էլլի վէ գըպ.
լէյէ սողու իքի էիւզ էլլի վէ
կրն սողույա սողու իքի էիւզ
էլլի վէ պաթըյա սողու իքի

էիւզ էլլի օրա : Վէ մուգաստ 18
տէս փաղի քն եանընտա ուզու.
լուգտան գընլան կրն սողույա

սողու ըն պին վէ պաթըյա սող
րու ըն պին օղուպ՝ մուգատէս
վազ. քն եանընտա օրա : Վէ օ.
նուն մահատու չէհրին իլըլմէ.
թինի ետէլէլին մաալը օրա :
Վէ չէհրին իլըլմէթինի ետէլէլը 19
մաա խարայէլին ճիւլի սըպթա.
րընտան օղուլար :

Պիլէլին վազ. ք էէր Խիրմի պէշ 20
պին իլէ Խիրմի պէշ պին օրա : մու.
գատտէս վազ. ք չէհրին միւլէիւ
իլէ տէօրթ քեոշէլուտանտըլը :

Վէ մուգատտէս վազ. քն վէ 21
չէհրին միւլէիւտան սիր եանըն.
տան վէ օսիր եանընտան գա.
լտա՝ պէշ իշին օրա : վազ. ք օ.
լան՝ Խիրմի պէշ պինին էնիլն.
տէ թա կրնտողու վէ կրն պա.
թըլ սիւրուտտակ. ք պաթըլ.
նորունն եանընտա Խիրմի պէշ
պին պէլին հիտէլէլինին եա
նընտա օրա : վէ պոն ժուգատ
տէս վազ. ք օղուպէլլին Մագտէ.
տէսի մուռն օրթասընտա օրա :

Վէ Ղեիլէլին միւլէիւտան 22
էն չէհրին միւլէիւտան՝ պէլին
քինին օրթասընտա օղուն Յուգա
սիւրու իլէ Բենիմմին պնորու :

23 իսկ ակշիկն ալ պէ՛րկ օրս :
 23 Ալ քալան սըմաթար իշխն
 կէջն ասորս եանընաան, պաթը
 եանընասէք պիր՝ Բենիամինին
 24 օրս : Ալ Բենիամին սնորու
 նուն եանընաս՝ կիւն ասորս եւ
 նընսան պաթը եանընասէք
 25 պիր՝ Ըփառնուն օրս : Ալ Ը
 փառնուն սնորունուն կանըն
 աս՝ կիւն ասորս եանընաան զա
 թը եանընասէք պիր՝ Բասթա
 26 րն օրս : Ալ Բասթարն սնո
 րունուն եանընաս՝ կիւն ասորս
 եանընասան պաթը եանընասէք
 27 պիր՝ Զաբուզնուն օրս : Ալ
 Զաբուզն սնորունուն եանըն
 28 աս՝ կիւն ասորս եանընասան պա
 թը եանընասէք պիր՝ Գադն
 28 օրս : Ալ Գադ սնորունուն
 եանընաս՝ գըպէ եանը լաւ աս
 ասորս սնորս՝ Կադես Մէ
 լիպա սուրըր օրս ծամարսան
 պօյիսք եանընուն եանընասք
 29 սորս օրս ծամարսէն սըպիւն
 30 լորնասիսք իշխն գաղթ իշխ
 թաղիս՝ Կոթէ Եփրա Կիւր
 պու սուր, վէ հիւսէկէրի պու
 31 զա՛ւ արձա՛ն ասոր Եփէսիմ

Բապա՛ն օրս : Անորս օրս
 Ալ Զէնրն լորնասըր արձա՛ն 30
 լաթ արը . Փոթիսիս եանընաս
 սէորթ պին պէ՛ք Եիզ Կօթիս :
 Ալ Զէնրն գաղթարը Բապա՛ն 31
 յիւ սըպիւրնուն ասորս Կիւ
 Զիպիւնէ օրս . Իւզ գալիս իւր
 եասաթ ասորս օրս Կիր Գաթ
 փոս . Ուսիւնն պիր 32
 Զոգանըն պիր գալիս 33
 օրս : Ալ Կիւն ասորս եանըն
 աս զէնրն պին պէ՛ք Եիզ Կօթ
 32 իւր զէնր գալիս օրս Կիր
 գալիս Զապիւնն պիր գալիս
 Բենիամինին սնորս Կա
 նըն օրս : Ալ գըպէ եանընաս 33
 ասորթ պին պէ՛ք Եիզ Կօթիս
 զէնր գալիս օրս : պիր գա
 փու Ըփառնուն պիր գալիս 34
 սնորս պիր գալիս Զաբու
 զնուն օրս : Պաթը եանընաս 34
 ասորթ պին պէ՛ք Եիզ Կօթիս
 35 իւր գալիս օրս : պիր գա
 փու Գադն պիր գալիս Եիզ
 րն պիր գալիս Եիզ Կօթիս
 օրս : Զէնր Զէնր օրս Եիզ 35
 Կօթիս օրս : Կիւն Կիւն Զէնր
 36 րն ասը Եիզ Կօթիս օրս : պիր

ԴԱՆԻԷԼ

1 Զաբուզն փառիս Զոփաի
 2 փն փառիս Զոփաի Զոփաի
 3 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 4 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 5 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 6 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 7 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 8 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 9 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 10 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 11 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 12 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 13 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 14 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 15 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 16 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 17 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 18 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 19 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 20 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 21 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 22 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 23 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 24 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 25 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 26 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 27 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 28 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 29 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 30 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 31 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 32 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 33 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 34 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 35 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 36 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 37 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 38 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 39 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 40 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 41 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 42 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 43 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 44 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 45 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 46 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 47 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 48 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 49 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 50 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 51 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 52 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 53 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 54 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 55 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 56 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 57 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 58 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 59 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 60 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 61 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 62 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 63 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 64 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 65 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 66 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 67 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 68 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 69 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 70 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 71 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 72 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 73 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 74 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 75 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 76 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 77 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 78 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 79 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 80 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 81 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 82 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 83 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 84 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 85 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 86 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 87 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 88 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 89 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 90 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 91 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 92 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 93 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 94 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 95 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 96 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 97 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 98 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 99 Զոփաի Զոփաի Զոփաի
 100 Զոփաի Զոփաի Զոփաի

Զէնրն լորնասըր արձա՛ն 30
 լաթ արը . Փոթիսիս եանընաս
 սէորթ պին պէ՛ք Եիզ Կօթիս :
 Ալ Զէնրն գաղթարը Բապա՛ն 31
 յիւ սըպիւրնուն ասորս Կիւ
 Զիպիւնէ օրս . Իւզ գալիս իւր
 եասաթ ասորս օրս Կիր Գաթ
 փոս . Ուսիւնն պիր 32
 Զոգանըն պիր գալիս 33
 օրս : Ալ Կիւն ասորս եանըն
 աս զէնրն պին պէ՛ք Եիզ Կօթ
 32 իւր զէնր գալիս օրս Կիր
 գալիս Զապիւնն պիր գալիս
 Բենիամինին սնորս Կա
 նըն օրս : Ալ գըպէ եանընաս 33
 ասորթ պին պէ՛ք Եիզ Կօթիս
 զէնր գալիս օրս : պիր գա
 փու Ըփառնուն պիր գալիս 34
 սնորս պիր գալիս Զաբու
 զնուն օրս : Պաթը եանընաս 34
 ասորթ պին պէ՛ք Եիզ Կօթիս
 35 իւր գալիս օրս : պիր գա
 փու Գադն պիր գալիս Եիզ
 րն պիր գալիս Եիզ Կօթիս
 օրս : Զէնր Զէնր օրս Եիզ 35
 Կօթիս օրս : Կիւն Կիւն Զէնր
 36 րն ասը Եիզ Կօթիս օրս : պիր

հէր ի միտէ մարտիկ վէ պիւհիտէն
 աղետ վէ ի ընթանն նրապետ : վն
 փառաբանէրն ուրաղընտա տուր.
 մանա թանգաթը յաւա ուրաղար
 կէթիթէ : վէ ծնըտըն Բիւտանի.
 Երեւն քիթա գէթիթի չէ լիտա
 8 յընդ Եօյիկանէ Բ վէ փառաբան
 ծնըտըն փառաբանէ թիւթ Թիւթա
 ուրաղանն վէ Եօյիկան շարապտան
 կիւտէրէ Թանյին Զէստի քիթ
 ծնըտըն իւ Երլ Եպէ պէօթիւ
 տէ ք վէ Եօյիկան փառաբանէրն
 6 հնէպէր ընտան տուրալար : Եւ
 տի միտաբարնտա Զուգա օղու
 արընտան Դանիէլ Եօյիկան
 Սիւայէլ վէ Բարա Կար իտի :
 7 վէ ծնըտըն խոտըմարըն սեր
 վէր իտիկէր գոտու , վէ Դա
 Եթէլէ Բադիտաալար վէ Ընա
 Եօյիկան Սեգրաք վէ Սիւայէլ
 Միտաք վէ Ագարիայա Եւթիւա
 8 գուլ չաղըտը
 9 վէ Դանիէլ Երեւն ինէ գօ
 ծոն քի փառաբանն նէֆիս
 թաա միտանն վէ ծոնն Էգիլի
 շարապտան մուրտարան խա
 վէ խառըմար սերվէրնտին տի
 Էտի քի քէստիկի մուրտարա
 9 մայն : վէ Ալաճ Դանիէլէ
 խառըմար սերվէրնին հուգու
 րանտա լուծ ք վէ մերհամէթ
 10 պուրուրտու : վէ խառըմար
 սերվէրն Դանիէլէ տէտի քի Սի
 ղինն եէ յէճէ ինիղի վէ իչէճէ
 ինիղի թա՛յին Էտին Էֆիտիմ
 փառաբան հտան պէն գօրգարմ
 ղըրպ Եթիլան օ սիղին Էրիզիւ
 նիւղիւ Եգրաննըրգ օլան ու
 շա լարտանն պօղընն կէօթէ տէ
 պալար փառաբանա միւճիւրմ
 11 Էթաիլէմիկ : վէ Դանիէլ
 Դանիէլին Ընտանիւրն Միտա
 յէլին վէ Ագարիանն իւղէրնն
 խառըմար սերվէրնին թա՛յին
 12 Էթաիլին Միտաբանէպի : Բէ
 րէմ գըրլ , պու գուրըմըրնն ծն
 կիւն ալա , վէ պիղէ ԷէԷք

իւլան հուգապաթանն վէ Է
 մէք իւրաք նոն վերմիլէ : Եւ 13
 տէն ալանն հուգապաթանն չէ
 ընիլէ ք վէ փառաբանն նէֆիս
 թաա միտը Եթիլն ծնըտըն
 քէպիտի պալընն Գ վէ պու
 փառաբանն Եթիլանն Եթիլ
 րն Է յէլ Խաթի օ ծնըտըն պու 14
 սէօլտէ տիւլէտի , վէ ծնըտըն
 ծն կիւն նընտա : վէ ծն կիւն 15
 տէն սոնկրա ծնըտըն չէհրէտի
 փառաբանն նէֆիս թաա միտը
 եէ յէլն Էթի ուրաղարն քիտէն
 կիւլէլ վէ Էթիլանն սէօլլ կէօ
 րիւնտիւ : Եթիլ վէճէ իչէ Սեգ 16
 սար ծնըտըն նէֆիս թաա միտ
 նը վէ իչէճէք շարապըն գօր
 աղըրպ ծնըտըն հուգապաթ վէ
 ըրի խաի :
 վէ պու տէօրթ ուրաղա Եւ 17
 լա : հէր քիթապէթան վէ հէք
 Էթիլտէ իւլիան վէ Էթիլմ վէթի
 վէ Դանիէլ հէր ըսյ օյը վէ տիւ
 չիւ առիկար խաի : վէ փառա 18
 շահըն ծնըտըն կէթիլմէ յէ տէ
 տիլի կիւլէլնն սոնկրա , իւ
 աղմար սերվէրն ծնըտըն Եթիլ
 Էթիլտէտըն հուգապաթան
 կէթիլտիւ : վէ փառաբան 19
 ծնըտըն իլն սէօլէտի , վէ ծնը
 րն ծիւմէթիլտէ Դանիէլ Էթիլ
 նիա՝ Միտալ վէ Ագարիա կի
 աի պուրուրտու : վէ փառա
 շահըն հուգապաթան տուրտու
 20 լա : վէ փառաբան ծնըտըն
 սիւալ Էթիլի հէր հէք Էթիլ ու
 իր՛ֆանա տայիլ խուտուրա
 մըտըն պիւթիւն միւլէ քէթիւ
 տէ օլան ծիւմէ Եթիլմաաա վէ
 սիհիլպաղէրնն ծն գաթ իւ
 թիւն պուրուր : վէ Դանիէլ 21
 թա Վիւրտ փառաբանն իչէ Էր
 լանտէք գալըր :
 ՊԱՐ Բ
 1 Է Եթիլապաթանն 1

փատիշահը զորն ի բնին ի երկրն
 ամա, Նաբուգոդոնոսոր արևելք
 կեօրտիս. և զնոն ճշնը սը
 3 գըը 4 ույգոստ գաշար: և է
 փատիշահ էմր էթաի քի՝ ուլէ-
 մայր վէ սի իր պաղարը վէ պիւ-
 յիւնիւնքի վէ միւնէճճիւնքի
 փատիշահ անուն տիւնիւն
 թաւիւր էթմէյէ՝ չաղարաւար
 և զնուր կէլիւ՝ փատիշահն
 հուգուրունտա տուրաուլար
 3 և է փատիշահ զնուրա տէտի
 քի՝ Տիւն կեօրտիւմ, վէ տիւ-
 չիւ պիւմէյէ լուհոմ րաշաթ
 4 սըզ օրույր: և է միւնէճճիւմ
 էր փատիշահ Սիւրեանիւնէ
 տէտիւք քի՝ Եա՝ փատիշահ է-
 պէտլէրճէ եաշա. պու գուլա-
 րնա տիւնիւ սէյլէ, վէ թա-
 8 պիւրի խապէր էտէլմ: Փա-
 տիշահ ճէվապ վէրիւ միւնէճ
 ճիւնքէ տէտի քի՝ Գըստէ պէն-
 տէն չըգար. էյէր սիզ պանա
 տիւնիւ վէ զնուն թաւիւրիւնի
 խապէր վէրմէզ իսէնիզ, սիզ
 փարէլէնէճէքսիւնիզ, վէ էվէ-
 րիւնիզ կիւպրէ եղըննա տէն
 6 տիւրիւնէճէք: Լաքին էյէր
 տիւնիւ վէ զնուն թաւիւրիւնի ի-
 րան էտէր իսէնիզ, պէնտէն հէ-
 տիւնէր վէ պաւիւնէ վէ չոք իք-
 րամար աղաճագընըզ, զնուն
 իլէն պանա տիւնիւ վէ զնուն
 7 թաւիւրիւնի իլան էտէն: Օնուր
 թէքար ճէվապ վէրիւ տէտի-
 10 էր քի՝ Փատիշահ պու գուլա-
 րնա տիւնիւ սէյլէսին, վէ զ-
 նուն թաւիւրիւնի իլան էտէլմ:
 8 Փատիշահ ճէվապ վէրիւ տէտի
 քի՝ Կէրչէքտէն պիւրիմ քի՝
 11 սիզ զէմանը սաթան աղյօր-
 սունուզ. չիւն կեօրիւյօրսու-
 նուզ քի՝ գըստէ պէնտէն չըգ-
 9 ար: Լաքին էյէր սիզ պանա
 տիւնիւ խապէր էթմէզ իսէնիզ,
 սիզին իլէն հիւքմ հէման պիւր
 12 տիւ. զնուր գաղիւ գարար էթ-

տիւնիզ քի՝ հուգուրունտա եա-
 րան վէ ֆարիս սէզ սէյլէյէ-
 սինիզ, թա զէման թէպտիւ 9
 լունտաք. իմտի պանա տիւ-
 չիւ սէյլէյէն, վէ թաւիւրիւնի
 պանա իլան էտէպիւնէճէյինիզ
 պիւնիւմ: Միւնէճճիւնէր փա- 10
 տիշահն հուգուրունտա ճէվապ
 վէրիւ տէտիւք քի՝ Եէր էիւ-
 զիւնտէ փատիշահն գըստէսիւնի
 իլան էտէպիւնէն առնմ եօգ սուր
 զնուն իլէն իլէ պիւր փատիշահ
 պէյ եա զապիւմ հիւ պիւր ու-
 լէմասան եա սիւնիւրպաղտան կա-
 միւնէճճիւմէն պունուն կիւպ
 շէյ թալապ էթմէմիւնիւր: և է 11
 փատիշահն թալապ էթմիւնի
 գըստէ կիւնէր, վէ զնուն փա-
 տիշահն հուգուրունտա մէ-
 քէնաւարը թէն իլէ օլմայան ա-
 լաշարսան զայիւ իլան էտէ-
 ճէք եօգ տուր:

12 Պու սէպէպտէն փատիշահ՝
 զաղապ վէ աղմա խըշմէ կէլիւ
 Բաբելոնուն հիւս ալմէրիւնի
 հէլաք էթմէյէ էմր էյէտի: 13
 իմտի ֆէրման սաուր օլուր,
 վէ ալմէր էտիւրիւնիւրիւր ի-
 տի. վէ Դանիէլն հէմ զնուն
 արգաստալարընը էտիւրմէքի
 չիւն արասըլար: Օլ զէմանէ 14
 Դանիէլ Բաբելոնուն ալմէրի-
 նի գաթմ էթմէյէ չըգան փա-
 տիշահն առասպաղաղ Նըրիւ-
 քա իլմ վէ աղ իլէ գարըլաք
 վէրիւ. փատիշահն զապիւմ 15
 Նըրիւքա ճէվապ վէրտի, վէ
 տէտի քի՝ Փատիշահն հուգու-
 րունտան սու էմրի թէլիս իլ
 չիւն չըգար. օտէմ Նըրիւք
 Դանիէլն գըստէյի պիւրիւրի:
 16 և է Դանիէլ կիւրիւ փատիշահ
 տան տիւնիւք քի՝ մա միւնէթ
 վէրէ, վէ թաւիւրի փատիշահ
 հա իլան էտէ: Կնտէն Դանի- 17
 էլ քէնի էվէնէ վարաք, վէ
 արգաստալարընա՝ Կնտիւս Մի-

տի՛ շաքին էլէր իւն տէյիւ օ վէ
 35 օլ սորէթին աւմորտէն վէ քիւիւ
 քիւ պալլըգտան օլան ալպազա,
 րընալ վոգրտու, վէ օնարիւն զիւ
 36 տի : Օլտէմ տէմիւր՝ փիշմիւն պնը
 չըգ՝ պալլըր՝ կիւմիւն վէ ալթուն
 պէրապէր էղիլու՝ եազ խար
 37 մանրարընն ասման ուֆալը կի
 պի օլթուլար, վէ եէլ մնարը
 կէթիւրաիւ, վէ օնարին ալա
 մապիւ պուլունմաար : րըքին
 քուրէթի փուրան թաշ՝ պիւ պէօ
 յիւք տալ օլտու, վէ ճիւմէ
 38 եէլի տօլտօլտու : Տիւշ պու
 տնար, վէ փատիւնն հուգու
 րունտա՝ օնուն թապիւրինի սէյ.
 լէյիլմ :
 39 Մէն եա՛ փատիւնն՝ փատի
 շահար փատիւնն սնն : զերա
 կէյիւն Ալաշն սանա փատի
 շահըգ՝ գուարէթ վէ դուվէթ
 38 վէ կիւլէթ վէրմէլ տիւ : Վէ
 տտէմ օղուլարընն՝ սահա
 շալվանթընն վէ կէյիւն գուշ
 րարընն հէր սաքին օլտուգլարը
 39 մահալն սէնին էլինէ վէրմիւ տիւ,
 վէ օնարընն հէփիւնին իւղէրի
 40 նէսէնի հիւքմուր տիւքիւ տիւ :
 39 օլ ալթուն պաշ՝ սէն ծին : Վէ
 սէնտէն սօնկրա՝ սէնտէն էսնտ
 պիւր զայրի փատիւնն զալ
 դաճադ, վէ պազըրտան պիւր
 40 զայրի իւղիւնճիւ փատիւնն
 քի՛ ճիւմէ եէրտէ հիւքիւմէթ
 40 սիւրէճէք : Վէ տէօրտիւնճիւ
 փատիւնն զալ սէմիւր կիպի դա
 վէ օլաճադ : չիւն քի տէմիւր հէր
 41 շէյի էղիպ աւֆալթալը կիպի,
 պու սախի հէփ պուլարը՝ հէր
 շէյի գըրան տէմիւր կիպի էղիպ
 41 գըրաճադ սըր : Վէ այազլարը
 հէմ փարմազլարը՝ պիւր գըսմը
 շէյիքի պալլըղընտան վէ պիւր
 42 գըսմը տէմիւրտէն կէօրտիւյիւն
 պու քի՛ օլ փատիւնն զալ
 43 սիւմ օլաճադ : րըքին օնտա տէ
 փիւ փէքիւի օլաճադ, չիւն քի

տիւրիւ շամուրու պալլըգ իւն
 42 փարլըգ կէօրտիւն : Վէ այազ
 լարըն փարմազլարը՝ պիւր գըսմը
 տէմիւրտէն վէ պիւր գըսմը փիշմիւ
 պալլըգտան օլտուգլա պու տուր
 քի՛ օլ փատիւնն զալ պիւր
 43 փէք՝ վէ պիւր փալը կէվէք օ
 լաճադ : Վէ շամուրու փիշմիւ
 պալլըգ իւն տէմիւր փարլըգ
 44 կէօրտիւյիւն պալլըգլար քի՛ օն
 ար ինտան զիւքիւնթի իւն դա
 րըճաճազար : տման օնար
 տէմիւր փիշմիւ պալլըգլար
 45 մաարը կիպի պիւրի պիւրինէ եա
 փըմալաճազար :

Վէ օնարընն եա՛նի պու փա
 44 տիւնն զարըն կիւնէթիւտէ՝ կէօ
 յիւն Ալաշն պիւր փատիւնն
 45 լըգ գալլըրաճադ քի՛ օ էպէտ
 լէրճէ պօղըլմայա, վէ պու փա
 տիւնն լըգ զայրի գալմա պարղը
 մայաճադ : Իւն ճիւմէ պու
 փատիւնն զալ լարը կիպի տիւքիւ
 տէճէք, վէ քէնտիւսի էպէտէն
 տուրաճադ : Չիւն քի սէն տալ
 46 տան քէսիւմիւ րըքին էլէր իւն
 տէյիւ պիւր թաշ կէօրտիւն, քի
 տէմիւրի՝ պազըլը՝ փիշմիւ պալ
 47 լըղը՝ կիւմիւն վէ ալթունու
 էղիւ, պէյիւք Ալաշ՝ փատիւ
 շահա պուլունտան սօնկրա նէ :
 լաճալընը պիւրտիւտի : վէ տիւ
 կէրէք սիւր, վէ թապիւրի սա
 հիւ տիւ :

Օլտէմ տալլըգընն սոր փա
 46 տիւնն էիւղիւ գոլուն տիւնն
 Դանիէլէ սէճտէ էյիւտի, վէ
 էմի էթտի քի՛ օնա գուրպան վէ
 պուլուր սոնտուր : Փատիւնն
 47 Դանիէլէ ճիւմալ վէրիպ տէտի
 քի՛ պէրէքտէն Ալաշըն լըգ
 48 լալլըղըն Ալաշն վէ փատիւնն
 րարըն էթիւտիսի վէ սըրլարըն
 քէլթ էթիւտիսի օ տուր : չիւն
 քի՛ սէն պու սըրլը քէլթ էթիւ
 49 յէ գաաիւր օլտուն : Օլտէմ փա
 տիւնն Դանիէլէ պիւր թապիւն :

վէ ընա չօր և պէտքիւք հետիցէ :
 Եւր վերտի , վէ ծնու՝ պիւթիւն
 Բաբելոն Կայսէթինին իւզերն :
 Դէ հիւքնադարձ վէ Բաբելոնուն
 հփ փիւմէրի իւզերինէ վալ :
 49 Եւր սերվէրի նասպ էթար : Վէ
 Դանիէլ փասիշահտան տիւթ :
 տի , վէ Բաբելոն էյալէթինին
 ումուրի իւզերինէ Սէգրալ՝ Մի.
 սաք վէ Լ'բեղնագուլու նասպ
 էթար . Դանիէլ իսէ փասիշա .
 հըն գափուսունտա իտի :

ԳԱՊ Գ

1 Երբուգոգոնոսոր փասիշահ
 պիր ալթուն սուրէթ եափուր ,
 էիւքսէթլի ալթուր ալթուն վէ
 էնի ալթուր ալթուն իտի . ծնու
 Բաբելոն էյալէթինտէ՝ Դուրա
 2 Օվաղնաս տիքտի : Վէ Կա
 բուգոգոնոսոր փասիշահ՝ վա
 լիւթեր՝ վէգրէրի վէ միւտիւր
 էրի գազապէրէլի իսաղինէ
 տարալը՝ գատըլար վէ միւթ
 թիւթի վէ էյալէթլին հփ
 միւքմալըրըն տա վէթ էթ
 Մէյէ կէծտէրտի քի Կաբուգո
 գոնոսոր փասիշահըն տիքտի
 սուրէթին թէպիրուքինէ կէ
 3 Էլէր : Օլտէմ վալիւթ՝ վէգր
 էր վէ միւտիւթ՝ գազապէր .
 էր՝ իսաղինտարալ՝ գատըլար
 միւթթիւթ վէ էյալէթլին
 հփ հիւքմալըլըն Կաբուգո
 գոնոսոր փասիշահըն տիքտի
 սուրէթին թէպիրուքինէ ճէմ
 օլտուլար , վէ Կաբուգոգոնոսո
 րուն տիքտի սուրէթին էնիւն
 տէ տուրուլար :
 4 Վէ տէլալ գալվէթ իլէ իլէ իլի
 տա էտէր իտի քի՝ Կա՝ գալվէր
 վէ իւմէթլէր վէ տիլէր՝ տիլէ
 5 սեղէնիլար . Պորու՝ սուրնա՝
 թանպուր՝ գանուն՝ սանթուր՝
 սահէք վէ հէր տիքլու մամիգի
 սաղըրըն սէտալըն իլիթտիլի :

Ինգ վալթուա՝ տիւշիւպ Կաբու
 գոգոնոսոր փասիշահըն տիքտի
 յի ալթուն սուրէթէ սէճուէ գը
 լասընը : Վէ հէր քիմ տիւշիւպ
 սէճուէ գըլմալ իսէ , օլ սասթ
 տա էանաթ աթէշ Փուրունու
 նուն օրթասընա ալթըլալալ
 7 Իմաի օլ գէմալ տէ ճիւմէ գալմ
 պորու՝ սուրնա՝ թանպուր՝ գա
 նուն՝ սանթուր վէ ճիւմէ մու
 սիգի սաղըրըն սէտալըն իլիթ
 տիլի կիպի , ճիւմէ գալվէր
 իւմէթլէր վէ տիլէր տիւշիւպ
 Կաբուգոգոնոսոր փասիշահըն
 տիքտի ալթուն սուրէթէ գէճ
 տէ գըլալար :

8 Իմաի օլ գէմալտա՝ պալը
 Բիւտանի քիմսէլէր եաղալըս
 Եհհուտիլէրունէ շէքլա էթալ
 էր . Կաբուգոգոնոսոր փասի
 9 շահա ճէվալ էտիպ տէտիլէր
 քի՝ Եա՝ փասիշահ՝ էպէտէլճէ
 էալա . Սէն էա՝ փասիշահ Փէր
 10 ման էյլէտի քի՝ հէր ստմպ
 րու՝ սուրնա՝ թանպուր՝ գանուն՝
 սանթուր վէ տահէք վէ հէր տիւ
 ր լու մուտիլի սաղըրըն սէտալըն
 իլիթիլճէ , տի շիւպ ալթուն
 սուրէթէ սէճուէ գըլա . Վէ հէր
 11 քիմ տիւշիւպ սէճուէ գըլմալ
 իսէ , էանան աթէշ Փուրուն
 նունուն օրթասընա ալթըլա :
 Բաբելոն էյալէթինն ումուրի
 12 իւզերինէ նասպ էթալիլն պալի
 Եհհուտի քիմսէլէր վար Ի՝ Սէգ
 րալ՝ Միսաք վէ Լ'բեղնագոլ
 տար՝ պու քիմսէլէր էա փասի
 13 շահ՝ սէնի սայմալըլար . սէնի
 տըլահարնա իպատէթ էթմէդ
 էր . վէ տիքտի ալթուն սու
 րէթէ սէճուէ գըլմալըլ :

Օլտէմ Կաբուգոգոնոսոր իլըլմ
 ու զաղապ իլէ՝ Սէգրալ Միսաք
 վէ Լ'բեղնագոլու կէթիլմէյէ
 էմր էյլէտի . Իմաի օլ քիմսէ
 14 էրի փասիշահըն հուգոգոնոսա
 կէթիլարալէր . Կաբուգոգո

նորոր ճէվապ էտիւմք քնարու
տէտի քի Գագստէն մի էր Սեդ
րաք Միւսք վէ Լ քեղնադով
աղլը հարմարէ կասեթ քմեզ
սինիզ, վէ տիքիդիմ ալմեն
ստրէթէ սլ Ճաէ դիմագորնը :

15 Հարաւորութեամբ թանաքաւոր
զատեն զանթոր քէ անկեղ
վէ հէր տիրելու մոտայի սալ
լարելն սեանաւոր ինկմ ին
ծիլ զէման, էյէր էպարալմ
միրքեմէ տիրելու սկզբն
մաղը Հաղորդութի ինկեղ իւր
ամալ էյէր սեանէ գրքով ի
սէնիլ, որ սաւթում տիլ էա
նան ամէլ փորտնուտան օր
թմորում ամրաւաւորելով վէ
միլ ինկմն քուր իմրաւաւ
շու Սուս քէմ տիր:

16 Սեդրաք՝ Օրոսք վէ Ռբեդ-
նագով ճէվապ էօրիպ վրաօրիշա-
հա ախնիւէր քի Եա՛ Նաբոյ-
գոդոննօրի՝ պու գըսօւտէ տա-
նա ճէվապ վերջի լէ պիտէ հա-

17 Տէ՛ր եօգ առա՛ր . իջժէ՛ պիղիւ՛
իջաառէ՛ ի թաղիսի՛ղ . Եւրա՛-
պիղի՛ս եանան ա՛մէշ Կա՛րոյ .
Նոննա՛ն գոչը՛ թարսա՛ն զա-
սիր ա՛ր . սէն՛իմ էլինա՛ն աա-
խի՛ ես՛ մաափոյա՛ն ինչոս Էա՛ն

18 Ճէք տիր : Եղի իսէ տէ , ու
նա մանտո՞ւ օշորն եա՞ փատի
չսո՞ քի՛ մէինն պրահլարունա
պիղ ի՛ պատեթ էթմէզիչ , վէ
տիքտիլին ալծունն ձուրէթէ
սէճտէ գրվագրգ :

19 **ՕԼ** զէման չմարդկոգորնս
արդ յապապ ինէ աօրոս , վէ
իւղղոյնին չէրէսէս Սեզրոյ
Միաբար վէ Ներքնագորոն գար
լը տէրիւրի մշտնէ Քնկոպ է.
սիպ էման էրէտիւրի փորոս
նոս էագմապ զան ա'տէլտան
էէման գալէ զիսալէ էագմապ

20 Այն ասորիքին ահա զուտնի գուռ վաճառ
 ահ զոր լուր քիչ չէր եմար էլ յէսաի
 քի՛ Սեդրաք Միւսք վէ 1' քեզ:

Նազովիւ պաղարար՝ Բանան ա,
 Թէ՛ փութաւնանա Գթախար,
 Օտեմ պո՛ւտ առա՛մէրի շա՛ւղար: 21
 Լարը ի՛նչ ե՛կէ քէ՛րբ ի՛նչ քէ՛
 րա՛նքէ՛րի ի՛նչ ձէ՛ քէ՛ Գթա՛ն
 Լարը ի՛նչ պողա՛տարը ք՛վէ եա՛
 նան ա՛մէ՛ փութա՛նննննննն ար,
 Թա՛ւրնա չ՛մտարը: Վէ քիւ: 22
 Սիշա՛նննննննն շա՛ղար քը՛տ
 դա՛նանն՝ փութա՛նն Վէ՛ քէ՛
 քը՛ղնն ջը՛նալ ի՛նչ, Սեդրա՛ք
 Միսսօ քէ՛ Սեդրա՛քսօղա՛լս
 տը՛րան քը՛լէ՛րի ա՛մէ՛նն ա՛լ քէ՛
 քէ՛նք ձի՛տալ: Վէ քը՛ղ ի՛նչ 23
 քը՛լն՝ Սեդրա՛ք՝ Միսսօ քէ՛ Սե
 քեդա՛տա՛լս պաղը Էանան ա՛մէ՛
 փութա՛նննննննն օր՛թա՛ննա
 ա՛մէ՛ Սիւ՛րբ:

24
 արեւմտեան հէտըստ օգուպ՝ աճելէ
 իւր գագաթը , վէ մուսասհրպէլէ
 իրեն ճեփուպ էտիպ սեւոր քի
 Որկը աճեփելի օրթիււ ընա պտղով
 իւր քիթի աթմաստքը մը . օն
 Լոր ճեփուպ ետիպ փառիւնահա
 տէտիւրէր քի Պէլի եա փասի
 շահ : Փաթիւր ճեփուպ ետիպ 25
 սեւոր քի իւր ճեփուպ աթմէն
 օրթաւննտա շէօհիւրէլիւր կէզն
 սեւորթ առեմ , լէճնիլ յօրութ ,
 վէ օնաւա հիւր արի գագաթը օլ
 մասը . վէ սեօթաւնի ճիւնիւրէ
 չեհրեսի՝ սլաք օրիւնա աթմէլ

դէպի: Որտե՛մ Լաքուգորոննոր 26
եանան աթէշ ֆուրաճոննի
մէստէկինէ եպիսկոպոս Զմապ
կէ՛ւտի, զէ տֆաթի քի՛ է՛յ
Լա՛հ Թապալաննի ոգուրաթ Սեդ-
րաթ՝ Միսաթ զէ Եթեհնապո՛ւ
ջգըն, զէ կէկն, իմաթ Սեդ-
րաթ՝ Միսաթ մէ՛ւ ընդնապո՛ւ ա.
Թէ՛կն օրթա՛մա՛նա՛ն ջգաւրաթ:
Վէ գա՛լուրէ՛ք՝ զէ զոլո՛րք, զէ մի 27
սիրէ՛ք զէ փա՛սալա՛ճը մա՛լը
Լեթի Զէ՛մ՝ օլա՛կ պաւ քի՛մեթէ՛ն
րի կեօրաթիւր քի՛ մալաթն վի՛ս-
Զեալաթի իւրգընն աթէշն

դու վկայ թի առա թէ՛ սիր է թմե-
սի, վե պաշտօնըն պիր գըլը
եանմատը, վե շաղարար տե-
յիլմատի, ամենչն գոգուսու
պիլն ծնարան կեցմատի :
28 Նաբոգոդոնոսոր ճշվապ է-
սիպ տեաի քի՛ Սեդրաք՝ Սի-
սաք վե Աբեղնագովուն Մլաշը
միւթէպարթ օլուն քի՛ մեկ-
յինի կեանտերտի, վե ճա կիւ-
վենէրէք միատիւաճն սեօգինե
մուխարթիւթ էտիպ՝ քիւտիւ-
րին Մլաճնտան զայրի ալ
լաճա ի պատնէթ էթմէմէյե վե
սէճաէ գըլմամաղա վիւճիւտէ-
րինի թէօլիմ էտէն գուլարընը
29 խէլաս էյլէտի : Իմտի պէնտէն
փերման սատոր օլուն քի՛ հէր
գալմա՝ իւմէթ վե տիւ քի՛ Սեդ-
րաք՝ Սիսաք վե Մլաճնագովուն
Մլաճնա գարըն եանդըշ շէյ
սեյլէր իտէ, վարէլէնէ, վե
էվի չէօվիւյէ տեանէ. զիրա
պունճիւթ յին խէլաս էթմէյե
գատիր օլուն զյորի ալաշ էօգ
սոր : Իմտի փատիւաճ՝ Սեդ-
րաք՝ Սիսաք վե Մլաճնագովուն
Բաթրլուն էյալէթինտէ պէօ
յիւ թաիւ :

ՊԱՊ Դ

1 Նաբոգոդոնոսոր փատիւաճ
պիւթիւն էկրտէ սոքին օլուն
էկի գալմէթէ՝ իւմէթլէիէ վե
տիւլէթէ : Սէլամէթինիդ չղա-
2 լա : Հոգուրումաա իւշ կէօ
րինտիւ քի՛ Մլաճ թաաւանըն
պանա էյլէտիլի ալամէթլէրի
վե մի՛ ճիւղթալըն պէլան էտէ-
3 յիմ : Մուռն ալամէթլէրի նէ-
գովմա՝ վե միւճիգովարըն նէ-
գովմա՝ թիւ տոր : ծնուն փա-
սիւաճըն էպտի փատիւաճը
տըր, վե հիւթիւմէթի տէվը պէ
տէվը տորուր :
4 Պէն Նաբոգոդոնոսոր էկիւմ

տէլ րաճտիմ վե սէլիւրմաա իւշ
հալ իւղնէ իքնէ, տիւշ կէօր :
5 տիւմ, վե պէնի գորգումաա,
վե տէօշէ իմին իւղէրինտէ էփ-
թալըն : Հէմ պաշտմն րուա-
լարը պէնի իլթիւրապէ սալար :
6 վե Բաթրլուն ճիւմէլ ալիւմէլ
րինի Հոգուրումաա կէթիւմէյե
Փերման էյլէտիւ քի՛ ծըլար պա-
նա տիւլէն թատիլինի պիւթիւրէ-
լէր : Օլումա՝ ուլէմալըն՝ սի-
7 հիրպաղար՝ միւնէճ ճիւմէլը վե
էհլէ հէյէթլէր կէլիւլէր, վե
պէն տիւլէ ծըլարըն էտինտէ
սէյլէթիմ, աամա ծըլար թա-
պիւրինի պունա պիւթիւրէմէտի-
լէր : Էնճաճը՝ աալ ալաշընըն
8 աալան կէօրէ Բաթրաաաալըն օ-
լուն վե տէրունիւտէ վազատաւէս
ալաշընըն րուհոռ ծիւնիւտիւ
հոգուրումաա կէլիւլ, վե ծնուն
էտինտէ տիւլէն սէյլէ իւպ քէ-
9 փիւ քի՛ Եա՝ ուլէմալըն ուլըն
վե րիւթաղատատար շին պիւթիւմ
քի՛ սէնտէ մաղատտէն ալաշըն-
լուն րուհոռ վար, վե տիւա հիւ
պիր սըրը սըղէթ վէրմէլ, կէօր
տիւլիւմ տիւլէմէ պաղըլ
10 նուն թա՝ պիւրինի սէյլէ

Տէօշէյիմտէ՝ պաշտմն րուհոռ
11 յալարը պալ իտի : Էն կէօրիւ-
յը իտիւ քի՛ իւթէ եէրին սը-
թապիւտա պիւր աղաճ վար իտի,
վե ծնուն եիւթսէթլիլ պէօլիւթ
12 իտի : Օլ աղաճ պէօլիւտիւ,
վե գալմէլիտի, վե ծնուն եիւթ-
սէթլիլի կէյէ երիւտի, վե օ-
նուն կէօրիւմէտի պիւթիւն էէ-
լին ուճարիւտալըն իտի : Եաթի
13 րաղարը՝ կիւղէլ վե մէյլէտի
չօգ իտի, վե ծնուն ճիւմէլի
շին թաաւա վար իտի : գըրըն
14 ճաապարարը ծնուն ալաշիւտա
կէթլէլէնիւր իտի, վե կէյիւն
գուլարըն ծնուն մաղարընաա
աալիւն օլուն իտի : վե հէր թիւ
15 ծնունտ պէսլէլիւր իտի : Տէօշէ

յիմն իւզերինսէ պաշտման րու.
 Եղարունտա կէդ իւր իսիմ
 քին իշմէ կէդ տէն պիր պէհն
 14 Եսնի պիր աղիզ էնիպ՝ գուվ
 վէթ ինէ չաղըրարագ պէոյլէ
 տէսի . Արաճը քէսին, վէ տալ
 15 Լարընը գոփարուն, եափրագ.
 Լարընը սիւքին, վէ մէյլէրի-
 նի տաղըտուն . ծնուն ալթըն-
 տան ճանապարհար՝ վէ տալա-
 րնտան գուշար գաշընլար :
 16 Լաքին քէօքինին քիւթիւյիւ
 նիւ եէրտէ պրաղըն, վէ տէփր
 հէմ պագըր պաղը իլէ սահրա-
 Նին չիմէնտէ օլտուն . վէ կէօ.
 յին չիհի իլէ նէմէնտին, վէ
 8 ծնուն հիստէսի ճանապարհարն
 պիլէօնճէ՝ եէրին օթուլուն
 16 տա օլտուն : Օնուն եիւրէյի
 ինանլարընքինտէն թէպսիլ օւ-
 րուն, վէ ծնա ճանապար եիւ-
 րէյի վէրիւին . վէ ծնուն իւ-
 17 ղէրինտուն եէտի մէվիվ կէչ-
 սին : Պու մատտէ մէլէքէր
 թագաթիլիլէ՝ վէ պու մաթուպ
 մու գատտէօլէր էմքի վասիթասը
 իլէ տիր, թա եաշայանլար պի-
 18 լէրը քի՝ թաալա ատէմէրին
 փատիշահլըլը իւզէրինէ հիւ-
 քիւմէթ սիւրէր, վէ ծնու իս.
 19 Թէտիլինէ վէրիր, վէ ծնուն իւ-
 ղէլինէ՝ ատէմէրին էտնալընը
 18 Նաապ էտիր : Պէն Կարուգու
 գոնոսոր փատիշահ պու տիւշիւ
 կէօտիւմ, վէ սէն եա Բաղ-
 տաստուր՝ թա՝պիլիլի սէօյլէ .
 19 ղիրա փատիշահլըլըմն ճիւմէ
 սիւմէրի թա՝պիլիլի պանա պիւ
 տիրմէյէ գատիր օլտմալըլար
 իսէ տէ, սէն գատիր սին, չիւն
 քի սէնտէ մուգատտէս ալլաս.
 19 Լուլըն րուհու վար :
 19 Օլտէմ աղը Բաղտաստուր
 օլան Դանիլէ՝ պիր ղէման հայ-
 րէթէ տիւշիւ, վէ էֆքէարը
 ծնու իղթիրապէ դատու . վէ փա-
 տիշահ ճէվապ էտիպ տէտի քի՝

Ի՞յ Բաղտաստուր՝ տիւշ վէ օ.
 նուն թա՝պիլիլի սէնի իղթիրապէ
 գոմարն . Բաղտաստուր ճէ-
 վապ Լուլապ տէտի քի՝ Եա՝ է-
 ֆէնտիւմ՝ տիւշ ս'նունէ իքրահ
 էտէնլէրէ վէ ծնուն թա՝պիլիլի սէ-
 20 նին տիւշ հիւշէրինէ օլտուն : Օլ
 կէօրտիլին աղտ՝ քի պէյիւ,
 տիւ, վէ գալլէնտի, վէ եիւք.
 սէքիլի կէօյէ էրիւտի, վէ կէօ.
 րիւնմէսի պիւթիւն եէրէտէքի
 տի, վէ ծնուն եափրագըլը 21
 կիւղէլ՝ վէ մէյլէրի չոգ օլտու
 ծնուա ճիւմէրի իլլուն թաա՝մ
 վար իտի, վէ ծնուն ալթընտա
 սահրանըն ճանապարհարը սաքին
 օլտու իտի, վէ տալլարն տա կէօ.
 յին գուշարը գո՝աղ իտի,
 պու՝ սէն սին եա՝ փատիշահ քի՝ 22
 պէյիւտիւն, վէ գուվլէթէն
 տին . ղիրա աղտմէթիւն պէյիւ-
 յիւպ կէօյէտէք՝ վէ հիւքիւմ-
 թին եէրին ուշարընտէք է-
 րիւտի : վէ օլ կէօքտուն էնիպ 23
 Աղաճը քէտին, վէ ծնու հէօք
 էտին, Լաքին ծնուն քէօքինին
 քիւթիւյիւնիւ եէրտէ պրաղըն,
 վէ տէփր վէ պագըր պաղը իլէ
 սահրանըն չիմէնտէ օլտուն .
 վէ կէօյիւն չիմէնտէն նէմէնտին,
 վէ հիստէսի պըրըն ճանապարհ-
 24 րը իլէ օլտուն, թա իւզէրինտէն
 եէտի մէվիլիլի կէֆինճէ՝յտէք՝ տէ-
 յէն պէքճի եանի մուգատտէս
 փատիշահըն կէօրտիլիլին թա՝ 24
 պիլիլի պու տուր եա՝ փատիշահ,
 հէմ թաալանըն էֆէնտիւմ փա-
 տիշահըն իւզէրինէ կէլէէք
 հիւքիւ պու տուր քի՝ սէնիւ 25
 տէմէրտէն գովաճաղար վէ
 մէսքէանըն սահրանըն ճանա-
 վարըլը իլէ օլտաղ, վէ սա-
 նա էօքիւղէր կիպի օթ եէտիր.
 ճէքէր . վէ սէնի կէօյիւն չի-
 հինտէն նէմէտէճէքէր, վէ
 սէնիլ իւզէրինէ եէտի մէվիլիլի
 կէլէէք . թա սէն՝ ատէմէրին

- փատիշաճլըը իւզերինէ թաա՝
լանն հիւքիւմէթ սիրտիւյիւ-
նիւ վէ օնու խթէտիյնէ վեր-
26 տէրին գիւնճէյտէք : Վէ
օլ ալաճն քեքիւնին քիւ-
թիւյէնիւ պրադմադս տէտիք-
էրի պա քի՝ սէն կօքէրին հիւ-
քիւմէթ սիրտիւյիւնիւ պիւ-
սիքաւն սօնկրա, փատիշաճլը-
27 ղն սանա գայիմ՝ օլաճագ : Օ-
նուն իշին եա՝ փատիշաճ՝ նա-
սիճաթլմ սանա խոշ կէօրին-
սիւն, վէ կիւնաճարնը սատա-
գաթ իլէ վէ եարաճաղւշարնը
Փաւքարայա մերճամէթ էնմէք
իլէ պրադ, պէլքի րաճաթլը-
ղն ուղանա :
- 28 Գու շէյէրին ճիւմէսի՝ Նա-
բուգոգոնսոր փատիշաճն իւ-
29 ղէրին կէլու : Օն իքի այնն
սանունա՝ Բարիլոն փատիշաճ-
լըլըն սերայնսա կէզեր իքէն,
30 փատիշաճ՝ ճէվազ էտիպ տէտի
քի՝ Գուվէթիմին գուարէթի
իլէ վէ ալաճ թիմին շանը իլին
փատիշաճլը խանէտի տէյիւ
պինա էթտիլմ պէյիւք Բաքի-
31 լո պու տէյիլ մի : Սէօղ տա-
նա փատիշաճն աղղոնա իքէն,
կէքաէն սէս տիւլտիւ քի՝ Սա-
նա տէնիլէյօր էյ Նաբուգոգո-
նսոր փատիշաճ, փատիշաճ-
32 լը պէնտէն կիթտի, վէ սէնի
սաէմէրտին դովաճագլար, վէ
մէքէանն սաճրանն ճանա-
վարլըը իլէ օլաճագ, սանա
էօքիւզեր կիպի օթ ետիւքէճէ-
էր, վէ սէնին իւզերինէ ետի
մէվիմ կէչէճէք, թա սէն՝ ա-
տէմէրին փատիշաճլըը իւզերի-
նէ թաալանն սալթալաթ սիր-
տիւյիւնիւ՝ վէ օնու խթէտիյի-
նէ վէրտիյնի պիլինճէյտէք
33 քէպի : Ոլ սաաթ Նաբուգո-
գոնսորուն իւզերինէ պու սէօղ
թէքմիլ օլաու, վէ ատէմէր-
տէն գօվուլուպ էօքիւզեր կիպի

օթ եէր իսի, վէ վի ճիւտիւ
կէյիւն չիճնտէնէմէնիլ իսի,
թա դըլարը գարթալարըքի
կիպի՝ վէ թընազլարը գուշ-
լարըքի կիպի պէյիւյիւնճէյա-
տէք :

Վէ կիւնէրին սանունա՝ պէն 34
Նաբուգոգոնսոր կէօղէրիմի
կէյէ գալըրտրմ, վէ պանա
աճլմ կէրի կէլտի, վէ թաա-
լայա պէրէքէթ օգուտում, վէ
էպէտ իւլապատ եաշայլըպ հիւ-
քիւմէթի կպէտի հիւքիւմէթ վէ
փատիշաճլըը տէվրտէն տէվրէ-
տէք օանա շիքր էտէրէք թէք-
րիմ էյէտիմ : Չիւն քի եէրին 35
ճիւմէն սաքիւլէրի հիւ կիպի
սալըրը, վէ օ՝ կէյիւն աճէ-
րինտէ վէ եէրին սաքիւլէրինտէ
խթէտիյնի էտէր. վէ օնուն
էլինի մէն՝ էտէճէք՝ եաթաու օ-
նա՝ Նէ իլէյօրսուն տէյէճէք
էօգ սուր : Ոլ ղէմանտէ՝ պա 36
նա աճլմ կէրի կէլտի, վէ փա-
տիշաճլըմէն շանը իլին իւզ-
ղէթիմ վէ ղիյէթիմ պանա
տէն սիւ. վէ մաւսանըպլըրիմ
հէմ պէյէրիմ պէնի արտորլըր,
վէ փատիշաճլըմէնա գայիմ օլ-
աու, վէ պանա տաճա տէլա
ալաճէթ վէրիլտի :

Հալա պէն Նաբուգոգոնսոր 37
կէյիւն Փատիշաճնա շիւք վէ
թաճիմ վէ ճէքրիմ էտէրիմ,
քի օնուն հէվի ալմէլէրի հօդդ-
վէ եօլարը շէրի տիւ. վէ մաղ-
րուրուդ իլէ կէզէնէրի ալադ-
լաթմաղա գասիք տիւ :

ԳԼԿ Ե

Բաղտասար փատիշաճ՝ պին 1
պէյինէ, պէյիւք ղիյաթէթ
էյէտի, վէ պինի էտիւնտէ
շարապ իտի : Բաղտասար շա- 2
րապ քէյֆիլտէ հմր էթտի քի՝
պապասը Նաբուգոգոնսորուն

Երո սողեմ հէյրէ լնտէն չը
գարազըդ ալթուն վէ կիւմիւշ
դփալար կէթիրէլէր, վէ փա
տիշուհ հէմ պէյլէրի՝ գարըլա
րը վէ օտալըգարը օնար ի
3 իլէլէր: Իմտի Երուտաղէմ
տէ օլան Ալտահ կվնին հէլէ.
լնտէն չըգարազըդ ալթուն
դադարը կէթիրալէր, վէ փա
տիշահ հէմ պէյլէրի՝ գարըլա
վէ օտալըգարը օնար իլէ իլաի
4 լէր: Օնար շարուպ իլաիէր,
վէ ալթուն հէմ կիւմիւշ պա
դըր՝ տէմիր՝ ալաճ վէ թալտան
ալաշարա թէտաիհ գըլարար:
5 Օլ սառլթաա՝ առէմ էլն
փարմադարը չըգըպ չամ՝ տանըն
գարընդին փառիշահ սերայը.
նըն սիվարը սըլաալնըն իւղէրի
նէ եաղար. վէ փառիշահ Ղ
հալան էլն ալաճուհու կիօր.
6 Ե: Օ տէմ փառիշահըն պէնի
ղն տէ իլաի, վէ էֆթարը օ
նու իլթիրապէ սալար, չէօրէ
քի պէլնին օնադարը չէօրէ
լիւպ՝ տիղէրի պիթիպիլնէն օս.
7 գուշարար իտի: Փառիշահ
գուվէթ իլէ չաղըրաը քի սի
հիրպաղէրի՝ միւնէճճիմէրի վէ
էհլէ հէյլէթլէրի կէթիրէլէր.
փառիշահ Բաթիլնուն ալիմէ
րիէ ճէվապ էսիպ տէտի քի
Պու եաղըլը հէր քիմ օգուրտա
պանա մանասըն պիլտիրիբ ի
սէ, երգավ ն կիլնէճէք, վէ
պիլնունտա ալթուն զնճիր օ
լուպ՝ մէմէքէթտէ իւղիւնիւ
8 հիւքմտար օլաճ: Գ: Իմալփա
տիշահըն հէփ ալիմէրի կէլաի
լէր, լաքին եաղըլը օգուրա
ղա՝ վէ օնուն մանասընը փա
տիշահ պիլտիրմէյէ դատիր օ.
9 լամաորար: Օլ զէման Բաղ
մասար փառիշահ զպէթ իլէ
իլթիրապէ տիւլիւպ՝ պէնիկի
նէյլէրի. օնուն պէյլէրի տա
իթ չալարար:

Վէ մէլէքէ՝ փառիշահըն հէմ 10
պէյլէրինին սէպլէրի օնպէպին.
տէն զիւաթլէթին էվնէ կէլաի.
վէ մէլէքէ ճէվապ էսիպ տէտի
քի Եպէտլէրճէ եալա՝ էյ փա
տիշահ: Անիի էֆթարըն իլ
թիրապէ սալմաըն, վէ պէնի
զին տէյիլմէսին. Մէմէքէթլն 11
տէ սիլը տալմ վարքի օնտա մու
գասաէս ալաշարընըն օնու վար.
վէ սէնին պապանըն կիւնէրին.
տէ օնտա՝ նուր վէ ֆէհմ՝ վէ
ալաշարըն իլթի իլիպի իլմ սու
լունտու. վէ պապան Նաբու
գոգոնտար փառիշահ՝ փառիշահ
պապան օնու մէլմալար՝ սի.
հիրպալար՝ միւնէճճիմէր իլ
էհլէ հէյլէթլէր սէրմէրի նապ
էթի: Չիւն քի փառիշահըն 12
օլաաընը Բաղմասար գոտու
լու պու Դանիէլալ ալա ըուհ
վէ կըֆան ու ֆէհմ՝ տիւլէր
թապիթի վէ մուամալար պիլմէ
սի վէ միւլէրէլէր հալէ կէթմէսի
պուլունտու. Իմտի Դանիէլ
չաղըլըն, վէ մանասընը պիլ
սիրէճէք սիր:
Օլտէմ Դանիէլ փառիշահ 13
հիւք հուդուրունա կէթիրիլ
միւ. փառիշահ ճէվապ էսիպ
Դանիէլէ տէտի քի՝ Պապամ
փառիշահըն Բուգասան կէթիր.
տիլէ Կուգա էսիրէլնին օղու
լարընտան օլան լու Դանիէլ սէն
մի սին: Չիւն սէնին հաղըլն 14
տա իլիթմիմ քի՝ սէնտէ ալաշ
լարըն ըուհու վար, հէմ սէն
տէ նուր վէ ֆէհմ՝ վէ ալա իլմ
պուլունտու: Վէ հալա հուգու
րունա ալիմէր իլ սիլիլպաղ
լար կէթիրիլէր քի՝ լու եաղըլը
օգուլալար, վէ Զաւա օնուն
մանասընը պիլտիրէլէր. մամա 15
օնալար՝ պու չէյին մանասընը
պիլտիրմէյէ ֆէհմէր օլամաար
լար: Վէ պէն մէլն հաղըլն 16
տա իլիթմիմ քի՝ մանալար թա

ԳԼԳ 2

- 1 Դարեհին հուզութունս խօշ
կէօրինստի քի՝ մեմէքեթին իւ-
ղերինէ եիւղ խիրսի վալն նստայ
էտէ , քի պիւթիւն մեմէքե-
- 2 Թին իւղերինտէ օլարար . վէ
ծնարքն իւղերինէ իւչ սերվեր
քի՝ ծնարքն պիրի Դանիէլ իւ-
տի . քի փատիշահս զարար օլ
մասագ իշւան վալիւր ծնարա-
- 3 հիսապ վէրէլեր : յմտիպու Դա-
նիէլ ծնաս ալա բուհ օլմաղիւն՝
սերվիւրէրտէն վէ վալիւրտէն
իւթիւն թուծուլտու . վէ փա-
տիշահ ֆիքր էթտի քի՝ ծնու
աիւթիւն մեմէքեթին իւղերինէ
սիքէ :
- 4 Իմտի սերվերէր վէ վալիւր
մեմէքեթ մասաշաթընտա Դա-
նիէլէ գարը պէհանէ պօւլմա-
ղա կէօղէտիրէր խտի , ամա
ծնար հիչ պիր պէհանէ եա
ֆէսատ պուլմաղա գատիր օլ-
մասրլար . չիւն քի օ՝ էմն ի-
տի , վէ ծնաս հիչ պիր գապա-
հաթ եա ֆէսատ պուլմաղմատը :
- 5 Իմտի պու առէմէր տէտիւրէր քի՝
Գիգ շու Դանիէլէ գարը հիչ պիր
պէհանէ պուլմաղղ , մէյէր
ծնա գարը՝ ծնուն Ալլահընըն
շէրիւթը հագգընտա պուլա-
լմ :
- 6 Օլտէմ սերվերէր վէ վալի-
ւր փատիշահն եանընա իւչ
տիւրէր , վէ ծնա պէշլէ տէտի-
ւր . եա՝ Դարեհ փատիշահ՝
- 7 Էպէտէն եաշա : Մեմէքեթին
ճիւմէ սերվերէրի՝ վէղիւրէրի
վէ վալիւրի միւշիւրէրի վէ միւ-
տիրէրի՝ միւշալէրէ Եթտիւր
քի՝ փատիշահնէ գանուն պաղ-
լանդալ էատաք էմրի տապիւթ օ-
լունա , Թա քի սէնտէն ղայրի
եա՝ փատիշահ՝ պիր ալլահան
եա պիր առէմտէն օթուղ կիւնէ
գատար հեր տիւրէր սիւնէճէք

լան՝ արալանլարըն չուգուրունա
աթըլա : Հալա եա՝ փատիշահ՝ 8
էատաք էմրի իտապիւթ էլլէ ,
վէ ֆերմանա իմգա վուր քի Մա-
տիւրէրն վէ ֆիւրսլէրին իպլմալ
օլմաղ գանունու միւշիւրէրն
Եթտիւր օլունմալա : Գուն 9
տան Եթիւրիւ Դարեհ փատի-
շահ ֆերմանը վէ էատաք էմրի
նի իմգալատը :

Վէ Դանիէլ՝ եաղըմընըն իմ 10
գաղմաղընըն պիւրիւրի կիւպի՝ է-
պնէ վարոր , վէ օտաւընտա
փիւնէրէրէրի Երուսաղէմէ տղ-
բա ալլաք օլարապ՝ կիւնտէ իւչ
քերրէ տիղլէրի իւղերինէ չէօ-
քիւպ տուա՝ էտեր խտի , վէ էվ
վէլաէն էթմէքտէ օլտուղու կի-
պի քէնտի Ալլահընըն հուզու-
րունա չիւքրէր էտեր խտի : Իմ 11
տի պու առէմէր իւշտիւր ,
վէ Դանիէլ Ալլահն հուզու-
րունտա տուա՝ էմրի իւշալ էթ-
մէքտէ՝ պուլմաղա : Օլտէմ 13
ծնար Եոգլալալ փատիշահն
հուլուրունտա՝ փատիշահն եա,
տաք էմրի խուտուսունտա տէչ
տիւր քի՝ Եա՝ փատիշահ՝ մէյ
տէն ղայրի պիր ալլահանմ եա
տիր առէմտէն օթուղ կիւնէ
գատար տիւրէր էտէն հեր տալմ
արալանլարըն չուգուրունա ա-
թըլա տէյիւ պիր էատաք էմրի
նի իմգալմաղմալմ մը . փատի-
շահ ճէվապ էտիւր տէտի քի՝
Մատիւրէրն վէ ֆիւրսլէրին Եթտի-
տիւր օլունմաղ գանունու միւշ
ճիւրէրն՝ պու սէօղ կերէք
տիր : Օլտէմ ծնար ճէվապ է. 13
տիւր փատիշահն հուզուրուն
տա տէտիւր . Եոգա էտիւրէր
պուլարընտա օլուն Դանիէլ
սէնի վէ իմգալատընըն էատաք
էմրի իտալմաղ եա՝ փատիշահ ,
իւլա կիւնտէ իւչ քերրէ նիւնդը
նի՝ ալլաք էտեր : Օլտէմ փա 14
տիւրահ պա սէօղլէրի իւլմալի

կիսի՝ քենտի քենտինէ զայն
 ինէ կիւննսի, վէ երբէյնի
 Դանիէլն իւզերինէ գօտու քի՝
 ծնալ գուրթարա . վէ թա կիւ
 նէլ պաթմանատ ք օնու խէրա
 15 էթմէյէ չաղըտը : Ամա օլ
 քիմնէէր փատիշահն եանընա
 իշտիւէր , վէ փատիշահս տէ
 տիւէր . Ես՝ փաթիշահս պիւ քի՝
 Մպոյնէրին վէ Ֆիւրալէրին գա
 նունալ պօռտալ քի՝ փատիշա
 հնէ ֆէր սապիթ էթմիսի եա
 սալ էմիս ու Ֆէրման թէպտիւ
 16 օրումալ : Օլ զեման փատի
 շահ էմր էթմիս , վէ Դանիէլի
 կէթրիսիւէր , վէ օնու տրս
 լանլարն չուգուրունա աթար
 ւար . փատիշահ Դանիէլէ ճէ
 վալ էտիպ տէտի քի՝ Տայլմա
 իպատէթ էթմիսիս Ալլահն՝
 սէնի օ խէրա էտէճէք ք քիւր :
 17 Վէ պիւր թալ կէթիւրիւպ չու
 գուրուն աղղըն գօնալուու ,
 վէ փատիշահ օնու երգիւշիւ վէ
 պէյլէրին երգիւշիւ իւէ միւհը
 լէտի քի՝ Դանիէլն հագգընա
 օլան քէյիսիէթ թէպտիւ օրն
 18 մայա : Անտէն փատիշահ՝ ու
 լայնա վարտը , վէ կէճէյի աճ
 կէչիւրիս , վէ օտաւգլարըն
 հուգուրունա կէթիւրթմտի , վէ
 ուշգուու օնտան գալար :
 19 Անտէն փատիշահս սապահ
 լայն երբէն գալընա՝ ալէլ ա
 ճէլէ արալանլարն չուգուրու
 20 նա վարտը : Վէ չուգուրա եալ
 լայնընտալ մէյիւ սէս իւէ Դա
 նիէլէ չաղըտը . փատիշահ ճէ
 վալ էտիպ Դանիէլէ տէտի .
 Ես՝ սալ Ալլահն գուրու Դա
 նիէլ սէնի տայլմա իպատէթ
 էթմիսիս Ալլահն սէնի արս
 լանլարտան գուրթարմաղա գա
 21 տիւր օրումալ : Օլտէմ Դանի
 էլ փատիշահս պէտի քի՝ Ես՝
 22 փատիշահ՝ էպէտէն եալա : Պէ
 նիմ Ալլահն մէլ յիսի կէտն

տէտի , վէ արալանլարն աղղ
 նը գալտալ , վէ պանա զարալ
 էթմտիւէր , չիւն քի օնուն հու
 գուրունտա պէտտէ տո չուգուր
 պուրունտա , վէ սէյին հուգու
 րունտա տիսի՝ ես՝ փատիշահ
 զարալը իշ էթմտիմ : Օլ զե
 մալ փատիշահ՝ օնտան էօթիւ
 23 ըիւ զիյատէսի իւէ խօշանդ
 Դանիէլի չուգուրտան չըգարմա
 զա էմր էյլէտի . ինտի Դանի
 էլ չուգուրտան չըգարտը , վէ
 օնտա հիւ պիւր զարալ պուրուն
 մաալ , չիւն քի Ալլահնա ինտ
 տը : Վէ փատիշահ էմր էթմիս ,
 24 վէ օլ Դանիէլէն չիւքիւլէթ է
 տէն ատէմիւրի կէթիւրիւէր , վէ
 օնլարը կէճ ինլարն չիւքիւլ
 ընը վէ գարըլարըն արալանլա
 ըն չուգուրունա աթարտալ վէ
 օնլար տահա չուգուրուն աթ
 նա էէթիւլէպտէն՝ արալանլար
 օնլարա մուսալաթ օլուպ օնլա
 ըն հէի քէմիւրիսի կէպիւրու
 25 (Անտէն Դարէս փատիշահ՝
 պիւթիւն եէրտէ նաքի օլան
 ճիւմէ գտմիւրէ՝ իւմմիւրէ
 վէ տիւրէն եալտը քի՝ Սէլամէ
 թիւիւ չալալն . հուգուրուն
 26 տան Ֆէրման սաալը օրումալ
 տուր քի՝ փատիշահընըն ճիւմ
 լէ հիւքմ էթմիսի եէրտէ՝ Դա
 նիէլն Ալլահնըն հուգուրուն
 տան տիւրէյիւ գրգրալար . զի
 րա օ՝ սալ Ալլահ վէ էպէտէն
 գալիմ տիւր , վէ օնտէ փատի
 շահըն պօգուրմալ վէ հիւ
 քիւմէթի նիհայէթէտէ քիւր :
 Գուրթարալ վէ խէրա էտիւր
 27 լէ վէ կէրտէ հէմէրտէ ալլամէ
 լէր վէ միւճիլալմէր էտէն
 տըր քի՝ Դանիէլի արալանլարն
 փէնէպիւնալն գուրթարտը :
 Ինտի պու Դանիէլ Դարէս
 28 փատիշահընտա վէ Ֆիւրսի
 զիւրտուն փատիշահընտա
 ասուտէ հալ իւզէ իւի :

14 Թըրաղար : Վէ ընա հիւքիւ-
մէթ մէ ի գլէթ վէ փատիւնաճըդ
վերիւրի քի՛ հէփ գալմէք իւմ
մէթէր վէ տիւրն ընա ի պատէթ
էտէէր . ընուն հիւքիւմէթի է
պէտի հիւքիւմէթ տիւր քի՛ կէչ
մէզ , վէ փատիւնաճըդ պղուռ
մաղ սըր :

18 Վէն Դանիէլըուհում տէրու
նիմաէ տէրտէ տիւշուր , վէ
պաղմայն ըույալարը պէնի իզ

16 Թիրաղի սաղար : Տուրանա-
ըն պի ինէ եաղաճարմ , վէ օ-
նա պունուն ճիւմէսինն կեր-
չէքլիսին սորաում . վէ օ պանա
սէջլէտի , վէ պու շէյլէրին մա՛

17 նալըն պանա սիւտիւրի : Պու
տէօրթ ըլուն պէջիւք ճանափար-
լար՝ եէրտէն գաղաճադ տէօրթ

18 փատիւնաճըդ սըր : Վէ փատի-
ւնաճըր թաալանն մուգատ-
տէսըրի աւաճաղար , վէ օն-
լար փատիւնաճըդ՝ եպէտէն վէ
էպէտ իւլ սպատ մալիք օլա-
ճաղար :

19 Անտէն տէօրտիւնաճը ճանա-
վալ տն էօթիւրիւ կերչէյի պիւ
մէյէ իւթէտիւմ , քի օ՛ սպիւրէ-
րին հիւ պիւրնէ պէնկզմէյիպ
ղայէթ հիւպէթըւ իտի , քի տիշ-
լէրի տէմիւրտէն վէ Թըրնալարը
պողըրտան օլուպ՝ եէր թոի ,
փարէլէր իտի , վէ գալանը ա-

20 յաղլարը իլէ ջիյնէր իտի . Հէմ
օնուն պաղմաա օլան օն պույ-
նուգաան էօթիւրիւ , վէ օպիւր
ջըգան պողմաղաան էօթիւրիւ
պիւմէօ իսիէիթի քի օնուն էնիւն
տէն իւչիւ տիւշուր , եա՛նի օլ
պուրուգաան էօթիւրիւ քի կէօղ
լէրի վէ պէջիւք սէջլէյէն աղ-
ղը վար իտի , վէ կէօթլէրիւ
օպլէրէրնէրնտէն պէջիւք իտի .

21 Պէն պաղայօր իտիւմ , վէ օլ
պոյնուզ՝ մուգատտէսըր իլէ

22 ճնէք էտիպ օնլարը եէնտի , Թա
քի Կիւնէրի գատիւմ կէլիպ թա-

ալանն մուգատտէսըրնէ շէ-
րիւմ վէրիւնաճըյէտէք , վէ
զէման եէթիւրիւ՝ մուգատտէս-
լէր փատիւնաճըդ մալիք օլուն .
ճալատէք : Վէ պէջլէ տէտի . 23

Տէօրտիւնաճը ճանափար՝ եէրտէ
տէօրտիւնաճը փատիւնաճըդ օ-
լուպ հէփ փատիւնաճըդարտան
Ֆարգը օլաճադ , վէ սիւթիւն
եէրի եէյէճէք , վէ օնու ջիյնէ-
յիպ էզէճէքտիւր : Վէ օլ տն 24

պոյնուզ՝ օլ փատիւնաճըդտան
գաղաճադ տէօրտիւնաճըդ սըր ,
վէ օնլարտան սնկապ պիւր զայ-
րիւք գաղաճադ , վէ պու՝ հվ
վէքիլէրտէն Ֆարգը օլաճադ ,
վէ իւչ փատիւնաճ տիւլիւրէճէք .

վէ Թաալարա զըտա սէօղլէր 25
սէջլէյէճէք , վէ Թաալանն
մուգատտէսըրնէ սղլէթ վէ-
րէճէք . վէ զէմանլար հէմ գա-
նունլար տէյիլթիւմէյի Թէ-
ֆէքիւր էտէճէք , վէ օնլար
պիւր երա վէ իլէ երա վէ եա-
րում երատէք օնուն էլլնէ վէ-

րիլէճէքլէր , Ամա տիլան գու 26
րուլուպ՝ օնուն հիւքիւմէթիւնի
կիտէրէճէքլէր , վէ օնա էննա
մընաաէք հէլաք վէ պէրպատ է-
տէճէքլէր : Վէ փատիւնաճըդ 27

հէմ հիւքիւմէթ՝ վէ հէփ կէօ-
յիւն ալլընաա օլան փատիւնաճը
լըղն սղալմէթի Թաալանն
մուգատտէսըրի խաղընա վէ-
րիլէճէք . օնուն փատիւնաճը
ղը եպէտի փատիւնաճըդ տըր ,
վէ հէփ հիւքիւմաղար օնա ի՛-
պատէթ էտիպ՝ միւլթիւ օլա-
ճաղար :

Սէօղիւն սնու պուրայատէք 28
տիւր . պէն Դանիէլի՝ էֆքեա-
րիւմ պէնի զայէթ իւլէ իզլիւրա-
պէ սաղը , վէ պէնկզմէ պէն
տէ տէյիլտի . վէ պու՝ սէօղիւ
էիւրէյիմտէ սաղլատում :

ՊԱՊ Ը

- 1 Ինչպիսիքս փառաբանեալն փառաբանեալն իւրեանցն երկնստապանս պէն Դանիէլէ՝ պանս օլ է վկայ կէօրինէնտէն սօնկրա
- 2 րույա կէօրինտի : Վէ րույա տա կէօրտիւմ, վէ վազի՝ օլտու քի կէօրտիւյիւմտէ՝ պէն Եղամ էյալէթիտէ օլան Ըուշան գալէսինտէ իտիւմ . վէ վազիտէ կէօրտիւմ քի՝ Ուլայ ըմաղընըն էանընտա իտիւմ :
- 3 Վէ կէօղէրիմի գալտըրըպ պադարմ քի՝ իշթէ ըմաղըն էօնիւնտէ պիր գօշ սուրուրի տի . վէ ծնուն իքի պոյնուղու վար իտի . վէ օլ պոյնուղար էիւքսէք՝ վէ պիրի օպիրինտէն էիւքսէք իտի . վէ օլ էիւքսէք
- 4 օլան՝ սօնկրատան ջրգար : Վէ օլ գօշու կէօրտիւմ քի՝ պույ . նուղու իւլ պաթըյա վէ վօր էառա վէ դրպէյէ սօղու գադայօր իտի . վէ հիւլ պիր ճա նավօր ծնուն էօնիւնտէ սուրա մաղ իտի . վէ ծնուն էլինտէն գուրթարան էօլ իտի . իլա իս թէտիյի կիպի էյէտի . վէ պէօ յիւտի :
- 5 Վէ պէն թէֆէքիւր էթմէք տէ իքն , իշթէ պաթըսան եէրին ճիւմէր էիւղիւ իւղէրինէ պիր քէչիւր էրքէճի կէտի . վէ էէրէ տէյմէյօր իտի . վէ էլքէ ճին կէօղէրի արաւընտա պիր պէլլի պաշը պոյնուղու վար իտի : Վէ ըմաղըն էօնիւնտէ սուրան օլ կէօրտիւյիւմ իքի պոյնուղու գօշատէք վարտը , վէ գուվլէթինին խըւթ իւլ օ
- 7 նուն իւղէրինէ սէյիթիտի : Վէ ծնուն կէօրտիւմ քի՝ գօշուն էա նընա էանաշար , վէ ծնա դու սուրուա՝ գօշու վուրտու , վէ օ նուն իքի պոյնուղունու գրտը , վէ գօշուն գուվլէթի էօլ իտի

քի՝ ծնուն էօնիւնտէ սուրա . անտէն ծնու էէրէ ճարմտը , վէ ծնու չինէտի , վէ գօշու ծնուն էլինտէն գուրթարան էօլ իտի : Սմտի օլ քէչիւր էրքէճի զայէթ 8 իյէ պէօյիւտի , վէ գուվլէթ լէնտիյի կիպի՝ օլ պէօյիւք պույ . նուղ գրտը , վէ ծնուն էէրի նէ՝ կէօյիւն տէօրթ ըիւղիւարը . նա սօղու՝ տէօրթ պէլլի պաշը պոյնուղար : Վէ ծնարըն 9 պիրինտէն պիր քիւղիւք պույ . նուղ չոգար , վէ պու՝ գուլէյէ վէ կիւնտօղընտէն վէ կիւղէլ քիյարա սօղու փէք պէօ յիւտի : Վէ թա կէօյիւն աւ 10 քէրինէտէք պէօյիւտի . վէ աւքէրաւն հէմ էրաղըրտան պաղընըն էէրէ տէչիւրտի , վէ ծնարըն չինէտի : Հէմ թա աւ 11 քէրին Սէրվէրինէտէք քէն տինի պէօյիւթաի , վէ ծնուն էէտի իւլ տայիմ գուրպան գալտըրըր , վէ Մադտէսինին մէքէանըն էրգըրը : Վէ խէան 12 իյին՝ աւքէր տայիմ գուրպան իւլ պէրապէր ծա վէրիտի . վէ կէրչէքլիյի էէրէ ճարմտը , վէ իշ կէօրտի , վէ իշ ըաթ կէլտի :

Վէ սէօյլէյէն պիր մուգաւ 13 տէս իշթաիւմ , վէ օլ սէօյլէյէնէ պիր զայրի մուգատտէս տէտի . Տայիմ գուրպանընըն վէ վիրան էտիթի խէանըն վէ Մագտէսին հէմ աւքէրին չինէն մէյէ վէրիմէսինին վազիտի նէ՝ 14 զէմանէտէք օլուր : Վէ օ պա նա տէտի քի՝ թա իքի պին իւլ էիւղ ախըլաւ սապանտէք . անտէն Մագտէս փալէնէճէք : 15 Վէ վապի՝ օլտու քի՝ պէն Դա նիւլ վազիյի կէօրիւպ մանաղընըն արար իքէն , իշթէ գարըմ պա պիր առէմէ պէնկղէյէն տուրօյօր իտի : Վէ Ուլայ ըմաղըն 16 նըն արաւընտա առէմ սէտի ի

- չիթալիմ՝ քի՝ չաղբրըս տէտի .
 17 անկլաթ : Իմոն օժտութեամբս
 եւրին եանդնա կէտի , վէ կէ-
 լինձէ՛ գորգաւում , վէ երեզիւգո-
 յուն դախանաւում : վէ պանա
 տէտի . Անկլա եա՛ առեմօղլու
 քի՛ պու իճամ՝ ասըս զէման ի .
 18 ջիւն տիւր : վէ պէնիմ իլէ սեօյ-
 լէշիւ իքէն , պէն երեզիւմ եէր
 իւղերինտէ օլարագ՝ աղըր ոյ .
 գուտա իսիւմ . վէ պանա տեգա-
 նըս՝ պէնի տուրտուղում եէրտէ
 19 տուրտուրում : վէ տէտի քի՛
 իշթէ դաղապըն սնունտանէ օ-
 լաճաղընը սանա պիւլիրէյիմ ,
 զերա յան զէման իշին տիւր :
 20 Կէօրտիւյին օլ իրի պույնուղ-
 լու գօջ՝ Մատի վէ ֆիւրս փա-
 21 տիւնալարը սըր . վէ քէշիւէր
 երքէճի՛ Եունան փատիւնալ
 սըր . վէ սնուն կէօղլերի ա-
 րաւընտաքի պէօլիւք պույնուղ՝
 22 եվէլէքի փատիւնալ սըր : վէ
 օլ գըրըլուս տա՛ սնուն եէրինէ
 տէօրթ գաղաղընը պա փ՛ օլ թա-
 յիֆէտէն տէօրթ փատիւնալըգ
 գաղաճագ , ալմա սնուն գուվ
 23 վէթի իլէ տէիլ : վէ սնուրն
 փատիւնալընըն սնունտա՛ ա՛
 սըլար ի՛սէաւ թէքմիլ էթաիւք
 տէ , պիր փէք երեզիւ վէ ֆէնա-
 րէր պիլիւր փատիւնալ գաղա-
 24 ճագ : վէ սնուն փօլվէթի զօր-
 լու օղաճագ , ալմա քէնաի գուվ
 վէթի իլէ տէիլ , վէ օ՛ աճայրս
 թարգ իւղի պօղաճագ , վէ իլի
 րասթ կէլիս՝ իշ կէօրէճէք , վէ
 զօրլուարըն հէմ մուգատտէսլէր
 25 գալմընը պօղաճագ : վէ ագ-
 լընըն սեպէպինտէն՝ սնուն էլին
 տէ հիլէ իշթիւսը պուլաճագ ,
 վէ գալպինտէ մարութընաճագ ,
 վէ սուլստա իքէն չօղլուրընը պօ-
 ղաճագ . վէ սեպէրէր Սէրվէ-
 րինին իւղերինէ գաղաճագ , ալ-
 մա էլ օլմագսընըն գըրըլաճագ :

վէ սեպէրէրէն ախաճ վէ սա 26
 պաճ րույալը կէրէք տիր . սէն
 իտէ վաշիլի գափա , զերա չօ-
 կինէր իշին տիւր :

վէ պէն Դանիէլ պալըլուս՝ 27
 պիր գաջ կին խաթալանարմ ,
 սնտէն գաղբու փատիւնալըն ի-
 շինի կէօրտիւմ . վէ րույանըն
 սէպէպինտէն հէյրան խոթմ , վէ
 անկլաասն քիմնէ եօղ խիլ :

ԳԼԳ Թ

Մատիւր զերբիլէթինտէն 1
 Ատուհրոս օղլու Դաբեհին պի-
 րինձի երընտա քի օ՛ ֆիլուա-
 նիլէր փատիւնալընըն իւղերի-
 նէ փատիւնալ նապալ օլտու . 2
 նուն փատիւնալընըն իւք եր-
 լընտա պէն Դանիէլ քիթապ-
 լարտան անկլաալմ քի՛ Երուսա-
 ղէմ խարապընըն թէքմիլ օ-
 լունմալընըն երընտընըն սալը-
 սը՝ Բապարն Երեմիա փէյլալմ
 պէրէ օլուն քէլալմնա կէօրէ
 եթմիշ երլ սըր :

վէ պէն երեզիւմիւ՛ ուրուճ 3
 վէ չուլ վէ քիւլ իլէ տուա՛ վէ
 չիյաղար գըլարագ Իֆէնտիւմ՝ 4
 Ալաւալմ Բապարն իյաղ գըլուս՝
 իգրար էյլէտիւմ , վէ տէտիւքի՛
 Եա՛ Իֆէնտիւմ ա՛ղիմ վէ հէլ-
 պէթու Ալաւա՛ քի սէնի սէվէն-
 լէրէ վէ թէնպիհէրինի սաղա-
 յանարա ա՛հտ ու ինպէթ աադ-
 5 լարըն . Ալաւա՛ իյէտիւք , վէ
 Խարամաղըգ էթաիւք , վէ ֆա-
 սըգըգ իյէտիւք , վէ ա՛սը օլ-
 տուգ , վէ սէնին թէնպիհէրին-
 տէն վէ շէրիա՛թէրինտէն սըրը-
 6 սըր : վէ փատիւնալընընըն
 սէրվէրէրիմիլ վէ պապալարը-
 մըղա՛ վէ տիյարըն ճիւմէ գալ-
 մընա սէնին իսմին իլէ սէօլէյէն
 սէնին գուլարըն փէյլալմպէր-
 7 լերի տինկէմէտիւք : Եա՛ Իֆէն .

տիմ՝ սատագաթ սանտ մախ
սուս տուր, պիպէ իսէ պու կիւն
քէ կիպի՝ Յուդա ասէմէրինէ
վէ Երուսաղէմ՝ ասքինէրինէ՝
վէ սանա ա՛սը օլտուդարը իս-
եանէրէ իչին օնարը սիւրաիւ-
յիւն օլ ճիւմէ սիւյարտորտա՝
եաղընտա վէ ուղագտա օլան
հէմ իւրայէլէ՝ իւզ գարալըը
8 եաղըըը : Եա՝ Իփէնտիմ՝ պի-
ղէ՝ փատիւհաճարըմըղա՝ սէրվէր-
լէրիմիղէ վէ պապալարըմըղա՝ սա-
նա կիւնաճ էթաիլիմիզ իչին
9 եիւզ գարալըը եաղըըը : Մէր-
համէթ վէ ա՛վֆ էթմէք՝ Իփէն-
տիմ՝ Սլահըմըղա մախսուստուր,
չին քի՝ պիղ օնա ա՛սը օլտուգ .
10 վէ Սլահըմըղ Բապպըն քէլա-
մընը տիւկէմէտիք քի՝ գուլա-
լը փէյլաւպէրլէրին եէտի իլէ
էօնիւմիւղէ գօտուղու շէրի՛աթ
11 միւճիպլինճէ եիւրիւյէլմ : Վէ
հէփ Խրայէլ սէնին շէրի՛աթը-
նը թէճապուղ էթաիլէր , վէ
սէնին քէլամընը տիւկէմէ յէրէք
սափալար . իմաի Սլահըն գու-
լու Մովսէսին թէվրաթընտա
եաղըը օլան պէտտուա՝ վէ եէ-
մին իւզէրիմիղէ տէգքիւտիւ .
12 զիրա օնա կիւնաճ իլէտիք : Վէ
իւզէրիմիղէ պէօյիք պէլա կէ-
թիւմէք իլէ՝ հաղգըմըղա վէ պի-
ղէ հիւքմ՝ էտէն հաքիմէրիմիղին
հաղգընտ սէօյէտիյի սէօղէրի-
նի սապիթ էթաի . շէօյլէ քի՝
Երուսաղէմաէ վաղի՝ օլան կիպի՝
պիւթիւն կէյիւն ալթընտա օ-
13 լունմալը : Հէփ պու պէլա՝
Մովսէսին թէվրաթընտա եա-
ղըը օլտուղու կիպի իւզէրիմիղէ
կէտի . լաքին պիղ եարամաղ
ըզարըմըղտան տէօնմէյէ վէ
սէնին կէրէքլիլինէ վաղուֆ
օլմաղա՝ Սլահըմըղ Բապպըն
տիտարընը նիյազ էթմէտիք :
14 Վէ Բապպ պու պէլատան էօ-
թիւրիւ հաղըր տուրուպ՝ օնու

իւզէրիմիղէ կէթիւտի . զիրա
Բապպ Սլահըմըղ հէփ իլէտի-
յի իլէրինտէ սատուգ տըր , սիղ
իսէ օնուն քէլամընը տիւկէլէ :
տիք : Վէ շիմաի եա՝ Սլահըմըղ 15
Իփէնտիմ՝ քի՝ գալմընը գուզ
վէթի էլ իլէ Մըսըր սիյարըն .
տան չըգարմաղ իլէ պու կիւն
օլտուղու կիպի քէնտինէ նամ
էտինտին , կիւնաճ իլէտիք ,
Փատըգ օլտուգ : Եա՝ Իփէն 16
տիմ՝ ճիւմէ սատագաթընա կէօ-
րէ քէրէմ էյլէ սէնին մուգաա-
տէս տաղընտան Երուսաղէմ շէհ-
րինտէն խըշմ ու զազապըն տէօն-
սիւն . զիրա կիւնաճարըմըղ ի-
չին վէ պապալարըմըղն եարա-
մաղըզարը իչին Երուսաղէմ
հէմսէնին գալմըն՝ էթրաֆլարը-
մըղտա հէփ օլանլարա րէզալէթ
օլտու : Վէ շիմաի եա՝ Սլահը 17
մըղ՝ պու գուլուճունն յիյաղընը
վէ րէճապըն իչիլ , վէ Իփէն-
տիւկէն խաթըր իչին՝ սէնին վի-
րան օլմուշ Մադաէսէնին իւղէ-
րինէ եիւղիւնիւ րուշան զըլ :
Գուլաղընը մէյլէնտիւր՝ եա՝ Սլ 18
լահըմ , վէ իլէթ , կէօղէրինի
աչ , վէ վիրանըզարըմըղա՝ հէմ
սէնին իսմին չօլ իւզէրինէ չաղ-
ըլլան շէհրէ պադ . զիրա պիղ
նիյաղալարըմըղ հուղուրունա՝
սատագաթըմըղտան էթիւրիւ
տէյիլ իլա սէնին չօղ մէրհամէ-
թինտէն էթիւրիւ ա՛րղ էտէ-
յօրուգ : Եա՝ Իփէնտիմ՝ իլէթ , 19
եա Իփէնտիմ՝ ա՛վֆ էյլէ , եա՝
Իփէնտիմ՝ տիւկէլ , վէ իճրա է-
տիպ կէճիքմէ քէնտին իչին եա՝
Սլահըմ , զիրա սէնին շէհրի-
նին իւզէրինէ վէ գալմընըն իւ-
զէրինէ իսմին չաղըլըյօր :
Իմաի պէն տաճա՝ սէօյլըր վէ 20
նիյաղ գըլար վէ կիւնաճըմ
հէմ գալմըմ Խրայէլին կիւնա-
հընը իրար Էտէր իքէն , վէ
Սլահըմըն մուգաատէս տաղըն

- տան էօթիբերև' նի յազըմը Աւ-
 21 արը էտէր իբէն, վէ պէն տա-
 ճա նկայգտա սէօյլէր իբէն,
 օլ մուգատտէմա վահիտէ կէօր-
 տիյիւմ Գաբրիէլ քիմնէ' ախ-
 շամ գուրպանը վագթը գարար-
 լէրինտէ պանա թէզ ուշուպ
 22 տօգանսը: Վէ աշնա էտէրէք'
 պէնիմ իլէ սէօյլէշտի, վէ տէտի
 քի' Եա' Դանիէլ շիմտի չըգտըմ'
 քի' սէնի փէհմտէն աշնա էլէ:
 23 յիմ': Սէնի նկայգընըն իպթի-
 տտօրնտա էմր չըգտը, վէ պէն
 խապէր վէրմէյէ կէլտիմ, զերտ
 սէն յոյէթ մագպուլ սուն: Իմ
 տի իշ անկալ, վէ ըույտայ աշ-
 նա օլ:
 24 Իսեսնը պիթիրմէյէ վէ կիւ-
 նահլըր տիւքէթմէյէ' վէ եա-
 ըամալ ըլալ քէֆարէթ էթմէյէ'
 վէ էպէտի սատագաթը կէթիւր-
 մէյէ' վէ վահիլէ հէմ' փէյլիւմ'
 պէրլիսի խաթմ' էթմէյէ' վէ մու-
 գատէտէր Մուգատտէնիսի
 մէհ' էթմէյէ սէնին գաւմըն
 հագընա վէ մուգատտէն շէհ-
 25 լին հագընա էթմիշ հաֆթա
 թալիսն օլունմուշ: Իմտի պիլ,
 վէ ալեսա օլ քի' Երուսաղէմի
 թէքրար պիսա էթմէյէ էմր
 չըգմաւորնտան թա Մէսիհ Պե-
 յէ տէք էէտի հաֆթա վէ ալթ-
 մըշ իբի հաֆթա վար: մէյտան
 վէ հիսար' տար վագթըրտա
 պիլէ թէքրար պիսա օլունմադ:
 26 Վէ ալթմիշ իբի հաֆթատան
 սօնկրա Մէսիհ քէսիլէճէ քի' տիր,
 լաքին քէնտիսի իշն տէյիլ:
 վէ օլ կէլէճէ պէյիս գաւմը'
 շէհրի վէ Մագաէսէյի պօղա-
 ճադ, վէ սօնու թուֆան իլէ օ-
 լաճադ, վէ թա ճհնկին սօնու-
 նատէք վիրանըղար թագտիր
 27 օլունտու: Վէ պիր հաֆթա'
 չօգըրտա ա' ճո մուգարերէ էտէ-
 ճէք: վէ հաֆթանըն եարըսըն-

տա' գուրպանը վէ փէշքէշի իպ-
 թալ էտէճէք, վէ վերան էտի:
 Ճի իքրահիլէթ հէյէլէն գուպ-
 պէսինին իւղէրինտէ օլաճադ,
 թա վերան էտիճինին իւղէրինէ
 թագտիր օլունմուշ հէլաք տէօ-
 քիւլունճէյէտէք:

ՊԱՊ Ժ

- Փիւրս փատիշահը կիւրո- 1
 սուն իւղինճիւ երընտա' տար
 Բաղտասասար չաղըրան Դանի-
 էլէ քէլամ' քէշթ օլունտու, վէ
 օլ քէլամ' կէրէէք' ամմա պէլա
 պէօյիւք տիր: վէ օլ քէլամը
 անկալար, վէ ըույտայ ալեսա
 օլտու: Օլ կիւնլէրալ պէն Դա- 2
 նիլէ' թէմամ' իւշ հաֆթա եաս
 չէքմէքտէ օլտու: Թա թէմամ' 3
 իւշ հաֆթա թէքմիլ օլունճայա-
 տէք' արղուլու էքմէք եէմախի,
 վէ աղընա էթ եա շարապ կիր-
 մէտի, վէ ասրա եալիլէ մէհ' օլ
 մատըմ':
 Վէ իք պըն խիւրմի տէօր: 4
 տիւնճիւ կիւնիւտէ' պէն պէօ-
 յիւք ըրմադ օլան Տիգրիսին քէ-
 նարնտա իտիմ': Վէ կէօղէրի- 5
 մի գալտըրըպ պագարմ', վէ իւշ
 թէ քէթէն պէզի կիլիմիշ վէ
 պէլի Ուփաղ ալթունու իլէ գու-
 շանմիշ պիր առմ' վար իտի: 6
 Վէ վիւճիւտիւ սէնքէր կիպի'
 վէ եիւղիւ շիմէք կէօթմէրիւ
 կիպի' վէ կէօղէրի ալթէշ ալէլ-
 լէրի կիպի' վէ գօլարը ճէմ'
 տագըրը փերտահանմըշ պա-
 գըր ընկի կիպի' վէ սէօղէրի-
 նին սէսի գալապաղդ սէսի կի-
 պի իտի: Վէ պու ըույտը' պէն 7
 Դանիէլ եալըղ կէօթիւմ, վէ
 պերապէրիմճէ օլան առնմէր
 ըույտը կէօրմէտիլէր: իլա ծն-
 ւորըն իւղէրինէ պէօյիւք իւր-
 քիւնթիւ ալւշիւ, վէ կիւղ-
 էնիւթէյէ գալարը: Վէ պէն 8

- եալն ըզ դաւարմ, վէ պու պէօ
 յիւք ըոյշարը կէօրտիւմ, վէ
 պէնտէ գուզվէթ դաւմաւոր . վէ
 հիւանիւմ իւզերիմտէ պօղըուն
 ըուղա տէօնտիւ, վէ թագաթըմ
 9 դաւմաւոր : Ամմա ծնուն սէօղ
 լէրինին սէսինի իշիթտիւմ . վէ
 սէօղէրինին սէսինի իշիթտիւմ
 հիւպի՝ եիւզիւմ եէրտէ օլարադ
 եիւզիւմ իւզէրինտէ աղբր ոյ
 դուշա տալարմ :
- 10 Վէ իլթէ պանա պիր էլ տօ
 դանտը , վէ պէնի տիզէրիմին
 վէ էլէրիմին ալուճարը իւզէ
 11 ըինէ սալաթաւ : Վէ պանա
 տէտի . քի՝ Եա՝ Դանիէլ մագ
 պուլ աւտէմ՝ սանա սէօլէյէ
 ճէյիւմ սէօղէրի անկլա , վէ
 տուրաուըուն եէրտէ տուր , զի
 րա հալա սանա կէօնտէրիտիւմ .
 վէ պանա պու սէօղիւ սէօլէյէ
 ճէ՝ տիթըէյէրէք տուրտոււմ :
- 12 Վէ պանա տէտի . քի՝ Գօրգմա
 եա՝ Դանիէլ , զիրա սէն անկլա
 մաղա՝ վէ Ալահընըն հուղու
 ըունտա քէնտինի ալադալաթմա
 դա դալպինի դօտուղուն իւք
 կիւնաէն պէրու՝ սէնին սէօղէ
 ըին իշիւտիւմ , վէ պէն սէօղէ
 13 ըին իշիւն կէլտիւմ : Ամմա Ֆիւրս
 մէմէքէթինին սէրաւարը խլր
 մի պիր կինն եիւզիւմէ դարըը
 տուրաու . լաքին իշիթէ պաշ
 սէրմէրէրին պիրի օլա՝ Միքայէլ
 իմտաւորմա կէլտի , վէ պէն՝ օ
 րատա Ֆիւրս փատիշաշլարընըն
- 14 եանընտա դալարմ : Վէ տիւրը
 կիւնլէրտէ՝ գալմընա նէ օլաճա
 զընը սանա անկլաթմաղա կէլ
 տիւմ . զիրա իշնամ՝ տահա կէլ
 15 ճէ+ կիւնլէր իշիւն տիւր : Վէ
 պանա պունճիլէյին սէօղէր
 սէօլէյէյինճէ , եիւզիւմիւ եէրէ
 գօյուպ՝ տիւտիզ դալարմ :
- 16 Վէ իլթէ աւտէմ օղուլարը
 շէքլնաէ պիրի՝ տուտադարըմա
 տօգանտը , վէ աղղըմը ալըպ

սէօլէտիւմ, վէ գարըմաւ տու
 րանա տէտիւմ . Եա՝ Էֆէնտիւմ՝
 պա՝ ըոյշա իլէ աղղարըմ իւզէ
 ըիմէ տէօնտիւ , վէ թագաթըմ
 դաւմաւոր : Իմտի պու Էֆէն 17
 տիւմն դուրս պու Էֆէնտիւմ
 իլէ նիճէ սէօլէյէմէյէ դաւար օ
 լա . շիւն քի պէն շիմտէն սնի
 րա պէնտէ թագաթ տուրմաղ,
 վէ պէնտէ նէֆէս դաւմաղ : Ան 18
 տէն օլաւտէմէ պէնկզէյէն թէք
 րար պանա տօգանտը , վէ պէնի
 գուզվէթ լէնտիւտի . վէ տէտի 19
 քի՝ Գօրգմա՝ եա մագ պուլ ա
 տէմ, սէլամ սանա , գուզվէթ
 լէն , վէ գուզվէթ պուլ . վէ օ
 պանա սէօլէյէյինճէ , գուզվէթ
 լէնտիւմ, վէ տէտիւմ քի՝ Սէօլէ
 եա՝ Էֆէնտիւմ, զիրա պէնի գուզ
 վէթ լէնտիւտի :

Վէ տէտի քի՝ Պէնիւմ սանա 20
 նէ՝ իշիւն կէլտիյիմի պիլլըր մի
 սին . վէ շիմտի Ֆիւրս սէրվէրի
 իլէ ճէնքէլէյէյէ տէօնճէյիւմ .
 վէ հէման պէն չըղընճա , իլթէ
 Եունան սէրվէրի կէլճէք : Լա 21
 քին պէն սանա կէրէքէլէյին
 քիթապընտա եաղղըմը օլա
 նըխապէր էտէճէյիւմ . վէ սէր
 վէրինիզ Միքայէլտէն մաւաւ
 պու շէյէրտէ պէրապէրիմճէ
 հիւ պիր եարտըմ էտէն եօդ
 տուր :

ՊԱՊ ԺԱ

Վէ Մատի Դարեհէն իլք էր 1
 ընտա պէն դալգորմ քի՝ օնա
 եարտըմ էտէյիւմ, վէ ծնու գուզ
 վէթ լէնտիւտիյիւմ : Վէ շիմտի 2
 սանա հագիթաթը խապէր էտէ
 ճէյիւմ . իլթէ Ֆիւրստէ իւշ փա
 տիշահ տահա դալգաճաղ , վէ
 տէօրտիւնճիւտիւ՝ պէօլիւք զէն
 կինլէր իլէ հէփիսիստէն զէնկին
 օլաճաղ . վէ զէնկինլէր իլէ
 գուզվէթ լէնտիւնճէ հէփիսիսի Եուն

Նաև Դէմէքէթինին իւզէրինէ
գալարըրաճադ :

3 Վէ պիր դահրիման փափլշահ
գալգաճագ քի՝ պէյիւք հիւ-
քիւմէթ իլէ հիւքիւմէթ սուրէ-
ճէք , վէ իսթէհպիլնի էտէճէք :

4 Վէ գաղաղալը կիպի փատիա՜ն,
լըլը գորըլըս' կեցիւն տհօրթ
րիւղկեարքնա՛ թաղսիմ՝ օլա
ճաղ, լաքին մնուն զիւրիւնթի-
նէ օրնայաճաղ, յ վն մուն հիւ-
քիւմէթ սիւրտիյիւ հիւքիւմէ
թինէ կէօրէ օլմայաճաղ. զերս
մուն փատիա՜նըլը սէքիւլէ
ճէք, յ վն պունլարտան ղայրի
լէրն օլաճաղ :

Յ Վէ գրպլէ ճանիպի վատիշա-
հը դուսլիթ լնէնճէք, լաբլն ու
դեօրի սէրլէրլըրնտէն պիւրի՝ օ-
նուն իւղէրինէ դաւպ օլուպ՝ հիւ-
բիւմէթ սիւրէնճէք. ճմուն հիւ-
բիւմէթի՝ ակտիւս հիւբիւմէթ

6
թաւաճաճութիւնը շարունակուեց
թաւաճաճութիւնը : Վէպըր գագէ երբեմն
սօսեկրա՝ պերեր պերեր իւէ աճտ
լաւաճաճաբար , զերա գրալէ ճաւ
նիպի փառալաճնրն գրգը փոր
եառ ճանիպի փառալաճնրն
սուէ էթմէք իշիւն վարաճաբ .
ամմն դօլ գոււվէթի գալմաբա
ճաբ , վէ օճմէ օնուէ գօլու տու
րամաբաճաբ , իլլա օճմէ օնու
էթիթրնէր վէ օնու թէվիտ էւ
տէն վէ օնու փաբթլարաճ գոււ
վէթէթիթրնէր թէսիւթ օլու
նաճաբար :

7 Ամէս օտուն քեօքերնինն Յի
լիսերնտէն պիւի օտուն եերնն
դարպաճադ , վէ օ՛ ա՛բեր իլէ
կէլիպ փոթեաս ճանկպի փատի .
շահնրուն հիտարուն կիրէճէ ք ,
կէ ճնարաս ի կեօքէճէ ք . վէ

8 զալիպ զւաճադ: Վէ: օնլարըն
ալլահալարընդալըն՝ տեօքմէ փուլը
լարը ին պերապեր վէ գրքնթ-
լու կիւմիւշ վէ պլքթիւն գապ-
լերի ին պերապեր՝ Մընրոս
հօրընյէ կօթիւրէճէք . վէ

պուր փորեաւ ճանիւղի փառօլըս-
հընտան զիյատէ երըլպ տուրա-
ճագ: Վէ գըրպլէ ճանիւղի փա- 9
տիլահըր ծոռոս մէյնէ բէթինն վա-
րաճադ, վէ բէնտի եէրինն տէօ-
նէճէք:

Վէ ճոռնն օղորւաբոր ճէնկէ 10
գալարսի՝ չօգ ա՛րքէրէր գալա-
պաւըլը ճէմ՝ էտէճէքէր, վէ
հեր վէճի՝ իւէ կէլէճէք, վէ ճէօ-
շիւսի կէլէճէք։ Եւ սոստնն տէօ-
նիւս։ Թա ճոռնն հիւարսնաւոր

հիմար լինում ունենալը փորձաքննության
 ճշնեթե Էական է: Սէ գրաւթէ Զաւ 11
 նրաթի փառաթիշանթ գուտորաճաճթ,
 վէ չըգրաւ ծնուն իրէ՞ փորնաս
 Զանթիթի փառաթիշանթ իրէ Զէթէ
 տէճէթ, ՝ վէ չոթ գաւաթ Կալըթ
 գալտըթրաճաճթ, աւանա ղլ գաւըթ
 Կալթթ. սնուն էրինէ Թէալթմոթ.

նաճառք : Վէ գաղապարըը գալ 12
աբրընճա, գաղաբի եիւճէէնէ-
ճէք. վէ ծիպինէր սիւշիւրէ-
ճէք, ամմա գուվէթ պուլմա-

յաճաղ: Չիւն փորեաւ ճանիւղի 13
փառիւսհը տէնիւսի էվլէլիւն
տէն ջոգ դաւապարդ դաւադրա
ճաղ: և վէ պիւր դաջ երլտան
սանկրա սէջիիւր ապեր իւլ վէ
սոյ տառաւթ իւլ մուծադան կէ

Տեղադրված իմ անունով հի-
շվեմք : Այն օր վաղժարտա 14
բեզեի ճանիպի փառաշարին
հեղեղին չոգար գալարաճադ .
վե անին գալման ղորպաղը
հունելը վաճիկի սպիտե թմե-
նի շինի անունով .

յէ երեւելէն ճշմարտութեամբ , ամեն
երգըրաւորաբար : Վէ փորեաս 15
Հանրիսի փառաբանէր կենկոյ թառ
Եղար զօրորաւոր , վէ ճիւղարը
Հէճրէր աւաւոր . վէ գըրկէ
Հանրիսիին գըրարը վէ զուտ

սէկիւն գտվիլ տայանամայաճագ-
լար, վէ տայանմաղա թագաթ
գալմայաճագ: Վէ ճնուն իւզէ 16
րիւն կէլն, խոթէտիլնէ կէօրէ
տէճէ, վէ ճուուն եիւղիւնէ
տուրան օլմայաճագ, վէ կիւզէլ
տիլարտա տուրաճագ, վէ ճուուն

- 17 էլ իլ իլ պօգուլաճադ : Վէ պիւ-
թիւն մէյէթէթիսին գուվէթի
իլէ կէլմէյէ եիւզիւնիւ տօղրու-
տաճադ , վէ տօղրուար պիւլէ-
սիւնէն օլուպի իշ կէօրէճէք . վէ
գարըլարըն գրգընը ծնտ վերէ-
ճէք քի՛ ծնու պօղա . ամմա գըղ-
պապաբըն լարաբըն ասն տուրմա-
յաճադ , վէ ծնտան ետնա օլմա .
- 18 յաճադ : Անտէն եիւզիւնիւ ա-
տարլա տէօնտէրէճէք , վէ
ջօղարընը ալաճադ . վէ պիւր
սերտար ծնուն հագարէթիսին քէ-
սէճէք , ծնտան մա՛տա հագա-
րէթիսին ծնա տէօնտէրէճէք :
- 19 Վէ եիւզիւնիւ քէնտի տիյարը-
նըն հիսարըլարընա տօղրուլա-
ճադ . ամմա թէօրէղէ օղլայըպ
տիւշէճէք , վէ պուլունմայա-
ճադ :
- 20 Անտէն ծնուն եէրինէ ճէլիւ
փատիլաշըղա պիւր սաղըն սա-
լան դալգաճադ . ամմա ազ
վաղթտա գըրըլաճադ , լաբին
վըղմ իլէ տէյիլ վէ ճէնք իլէ
տէյիլ :
- 21 Վէ ծնուն եէրինէ պիւր հագիւր
քիմնէ դալգաճադ , վէ ծնա
փատիլաշըղ ի՛ղղէթի վէրմէյէ-
ճէքլէր . ամմա օ սուլէ իւղըէ
կէլիպ փատիլաշըղը միւտահո-
ճէքլէր իլէ զապթ հտէճէք : Վէ
ծնուն էնիւնտէն թուֆանըն
գըլարըլ իլէ դարգ օլուպ գըրը-
լաճադլար , հէմ ա՛հտըն պէյի
- 22 Վէ ծնուն իլէ
ա՛հտըլաղըտան սօնիրա , հիլէ
հտէճէք . վէ չըգըպ քիւլէք
թիւնտըղ զայէթ սէմիղ օլան է-
յալէթէ կիւրէճէք , վէ ծնուն
պապալարընըն վէ պապալարը
պապալարընըն էթմէսիլըլէրինի
հտէճէք . ծնարըն արասընա
եաղմայը վէ շիքեարը վէ հմվալի
տաղըտաճադ . վէ հիսարըլարըն
ա՛լէյսինէ հէմառ պիւր վաղթա-
- տէք մագսուտունու գաստ էտէ-
ճէք : Վէ պէյիւք ա՛ղքեր իլէ 25
գուվէթիսին վէ եիւրէյիսին գըպ-
լէ ճանիպի փատիլաշըլըն իւղէ-
րինէ թաճըք հտէճէք . վէ
գըպլէ ճանիպի փատիլաշըլը զա-
յէթ պէյիւք վէ գուվէթիւ
ա՛ղքեր իլէ ճէնկէ գալգաճադ ,
ամմա տուրամայաճադ . զիւրա
ծնուն ա՛լէյսինէ մագսուտըլար
գաստ էտէճէքլէր : Վէ ծնուն 26
նէֆիս թաա՛մըլը եէյիլէրը գը-
րաճադ . վէ ծնուն ա՛ղքերի ճէօ-
լաճադ , վէ չի գ մագթուլըն
տիւշէճէք : Վէ պու փատիլաշ . 27
լարըն իբիսինիս տէ եիւրէյի եա-
րամաղըղ էթմէքտէ օլմաղ իլէ
պիւր սօֆրատա իբէն եալան սէյ-
լէճէճէքլէր . ամմա միւյլեստէր
օլմայաճադ . զիւրա սօնկ տաճա
մուա՛յին վաղթտա օլաճադ :
Իմոթի տիյարընա չօդ մալ իլէ 18
տէօնէճէք , վէ եիւրէյի մու-
գատտէս ա՛հտա զըտա օլաճադ .
վէ իշ կէօրէճէք , օնտէն տիյա-
րընա տէօնէճէք :
- Մուա՛յին վաղթտա տէօնիւպ 29
գըպլէ ճանիպիսին վարաճադ .
ամմա էվլէթի կիպի վէ ծնտան
սնիրաքի կիպի օրնայաճադ : Չի ն 30
քի՛ Վիտիմ կէմիլէրի ծնուն իւ-
զերինէ վարաճադ , վէ օ մէլիւ
օլուաճադ , վէ տէօնիւպ մուգատ-
տէս ա՛հտա գարըջ տարըլաճադ ,
վէ իշ կէօրէճէք . անտէն տէօ-
նիւպ մուգատտէս ա՛հտը թէրք
հտէնէրէ տիգդաթ հտէճէք : 31
Վէ ծնտան էտնա գօլար տուրա-
ճադ , վէ Մուգալէսէնիս դալէսի-
նի նափաղէյէճէքլէր , վէ տա-
յիմ գուրպանը գալտըրաճադ-
լար , վէ վիւրան էտիճի իբրաճի-
յէթի գօյաճադլար : Վէ ա՛հ- 32
տա գարըջ Փըսգ իլէյիլէրի
միւտաճանէլը իլէ աղուրա-
ճադ . ամմա քէնոթ Մուաճընը
պիւլէյիլէրի գալմը գուվէթ

- 33՝ պաւլոս պ իշ կեօրէճէքէր : Վէ գաւմըն ագրուլարը չօգլարա թաւիմ հտէճէքէր : վէ պիր թայմ գըրճա՝ ալէվէ հսիլ լիյէ վէ հաղմայա օղույաճադար :
- 34 Վէ օղբաօրըլարընտա , պիրաղ եարալմ իլէ հարալմ օլունա ճադար : ամմա չօգլարը՝ օնլա րա միւսաճանէլէր իլէ հալըրա :
- 35 Ճադար : Վէ ագրուլարըն պա՝ զըսը տիւշէճէքէր , քի թա ա խըր զէմանասէք օնլարը գալլ հտէ , վէ փաբլէ յիպ պէյազ է տէ . զիրա պա՝ սաճա մուալին :
- 36 վադթաա օլաճադ : Վէ օլ փա տիլա՝ իսթէտիլինէ կեօրէ հտէ ճէք , վէ բէնտիին հէր ալաճա սան իւսթիւնէ եիւճէլիպ պէօ յիւտէճէք , վէ ալաճլարըն Ալ լաճընա դարը քիւփր շէյլէր սէօյլէյէճէք , վէ թա խըլմ թէքմիլ օլունանտէք իլիլաւթ իկէլէճէք : զիրա մուգատտէր :
- 37 իճրա օլունաճադ : Վէ օ՝ պա պալարընըն ալաճլարընը սալ մայաճադ , վէ գարըլարըն թա փընտըլըն վէ հիշ պիր ալաճը սայմայաճադ . զիրա բէնտիին՝ հէփիսիին իւզէրինէ պէօյիւ :
- 38 տէճէք : Ամմա օնլարըն եէրի նէ գալէլէրին ալաճընը իլլէթ լէյէճէք , վէ պապալարընըն պիլմէտիլըլի ալաճը՝ ալթուն իլէ վէ կիւսիւշ իլէ վէ գըրմէթ թալար իլէ վէ մադպուլ շէյլէր իլէ իլլէթլէյէճէք սիր :
- 39 Վէ գուվլէթ իլ հիսարըլարտա՝ իլլէթլէթլարըն թանրաղը եաա ալաճա եօյլէ էտէճէք , վէ օ օնլարա՝ չօգլարըն իւզէրինէ չիւսիւսթիլ սիւստիւրէճէք , վէ եէրի պաճա իլէ մուգսիլմէտէճէք :
- 40 Վէ տըրը զէմանտէ գըպլէ ճանիպի փաաիլաճը՝ օնուն իլէ տէօյիւշէճէք , վէ փօրեաա ճա նիլի փաաիլաճը օնա գարըն սա զանսգ կիպի՝ ալապուլար իլէ

վէ տթըլար իլէ վէ չօր կէսիլէր իլէ վարաճադ . վէ տիարըլար կիրէճէք , վէ ճէօլիւպ կէչէ ճէք : Վէ կիւշէլ տիլարա կի . 41 լէճէք , վէ չօր քիյալար տիւշէ ճէք . ամմա օնուն էլինան պունլար գուրթալաճադ , էանի Եգսվմ վէ Մուլար վէ Ամմա օ զուլարընըն պաշ շէկիլ : Վէ 42 էլինի տիլարըլարն իւզէրինէ սա լաճադ , վէ Մըսըր տիլարը գուրթալաճադ : Վէ ալ 43 թունուն հէմ կիւսիւշին խաղի նէլէրի իւզէրինէ՝ վէ Մըսըրըն հէփ գըրմէթ շէյլէրի իւզէրինէ հիւսիւսթիլ օլաճադ . վէ լէ բէալարըն հէմ հապէլէր օնուն ալադարընտա օլաճադար : Ամ 44 մա կիւստօղունտան վէ փօր եաա ճանիպիստին խապէրէր վափ՝ օլապ՝ օնու իլլէթիւրապէ սա լաճադար , վէ պէօյիլը զաղապ իլէ չըգաճադ քի չօգլարընըն հէ լաք վէ պիլլէլիլլի պէրպաա էյէլէյէ : Վէ սէրալար կիպի 45 չատըլարընը՝ տէնիլլէրին ալա սընտա մուգատտէս կիւշէլ տաղ տա գուրաճադ . ամմա օ՝ սօ նունա կէլէճէք , վէ օնա եար ալմ էտէն օլապաճադ :

ԳԼՊ ԺԲ

Վէ օլ զէմանտէ՝ տէնին գալ 1 մընըն օղուլարը իւզէրինտէ սաւ րան ալիմ սէրիլը Սիլալէլ գալգաճադ , վէ թայիփէ օլա լըտան պէրու թա օլ զէմանէ տէք օլմամըլ պիր սըղէթ վադ թը օլաճադ . վէ օլ զէմանտէ գաւմըն՝ քիթապաա հէր եա զըմըլ պուլունան գուրթալա ճադ տըր : Վէ եէրին թօփրա 2 զընտա ույույանլարըն չօգլարը՝ պաղըսը էպիտի հայաթա վէ պաղըսը ըէգալէթէ վէ էպիտի մէլամէթէ ույանաճադար : Վէ 3

ա՛գրըլար սէպաթըն ընդը կիւ
պի՛ վէ չօգլարընը սաաղղըլա
իլէսէնէր երտըղըլար կիպի է
պէս իւլ ապատ միւնէվէր օ
լաճաղար :

4 Վէ սէն՝ եա՛ (Դանիէլ՝ թա ա
լարը զէմանէտէք պու սէօղէրի
գաւիա, վէ քիթապը միւհրէ .
չօղլար արգգաթ իլէ օգույուպ
իլ՝ չօղալաճաղ :

5 Աշտէն պէն Դանիէլ պադ
ալմ՝ քի՛ իլթէ իբի զայրի քիմ
սէէր աուրուր իտի . պիրի ըր.
մաղն պիր եանընտա՝ վէ օպիրի
ըրմաղն օպիր եանընտա իտի :

6 Վէ պիբ՝ ըրմաղն սուլարը իւ
զէրինտէ օլան օլ քէթէն պէզի
կիսիլ քիմնէյէ տէտի քի՛ Պու
աճաղըլարըն սանու նէ՛ զէմա

7 նէտէք օլուր : Վէ ըրմաղն սու
լարը իւզէրինտէ օլան օլ քէթէն
պէզի կիսիլ քիմնէյի իլիթտիմ
քի՛ սաղ հէս սօլ էլինի կէգը
լէրէ գալարըլպ կպէտէն Եաշա
յան իլէ եէմին էթտի.քի զէման
իբի զէման վէ եարլմ զէման օ
լաճաղ . վէ մուգատտէս գալ

մըն գուվլէթինի թէմամէն տա
ղըթաղը կիպի , պուռնլարըն
ճիւմիէսի թէքմիլ օլաճաղ :

8 Վէ պէն իլիթտիմ՝ , ամմա
անկրամաալմ . վէ տէտիմ քի՛
Եա՛ Էֆէնաթմ՝ պուռնլարըն սօ
նու նէ՛ օլա : Վէ օ տէտի քի՛
9 կիթ եա՛ Դանիէլ , զիրա պու
սէօղէր՝ ախըր զէմանէտէք գա
լիալը վէ միւհրիւ տիր : Չօղ
10 արըր փաքէնէճէքլէր , վէ պէ
յաղընաճաղար , վէ գաղ օլա
ճաղար , ամմա ֆաաղըր
ֆըսպ իլէ յէճէքլէր , լաքին ֆա
սըղլարըն հիչ պիրի անկրամա
յաճաղ տըր . լաքին ա՛գրըլ
լար անկրամաճաղ : Վէ տայիմ
11 գուրպան գալարըլըլըր վա
ղըթտան վիրան եաիճի իբրանի
յէթին գօնուլմասընատէք՝ պին
իբի եիւզ աօգսան կիւն օլաճաղ :
Նէ՛ մութլու սնա քի՛ պէքլէյիպ
12 պին իւչ եիւզ օթուլ պէչ կիւ
նէ եէթիլէ : Սէն իսէ սօնատէք
13 կիթ , զիրա րահաթ պուլաճաղ
սըն , վէ սօնկ կիւնլէրտէ նատի
պինտէ տուրաճաղըն :

ՈՒՍԷԷ

ՊԼՊ Ա

1 Գուգա փաաիլաճարը Ողիս՝
Յովաթմա՝՝ Աքաղ վէ Եզէկի
անըն կիւնլէրինտէ՝ վէ Խարայէլ
փաաիլաճը Յովաս օղու Յերս
բովամըն կիւնլէրինտէ՝ Բէէրի
օղու Ովսէէյէ օլան Բապպըն
քէլամը տըր :

2 Ովսէէյին փաաիթաալը իլէ
Բապպ քէլամընըն իլթիտաալը
տըր քի՛ Բապպ Ովսէէյէ աէ

տի . Նիթ , քէնաինէ պիր զինա
լար գարըսը ալ , վէ զինալար
էկաալարը երին . զիրա տիյար՝
Բապպըն աբտընտան սաթլաղ զա
յէթ չօղ զինա էյլէտի :

3 Վէ օ կիթտի , վէ Դաբէլայի
մին զըղը Գամբրի ալար . վէ օ
համիլէ օլուպ սնա պիր օղու
տօղուրտու : Վէ Բապպ սնա
4 տէտի.քի՛ Մուռն աաղըն Յէղրա
յէլ գօ . զիրա պիր աղ վաղթ
տան անկրա Յէղրայէլին դան

լարը իջնան Յէսուսան էվնիկն
հազգընտան կելէճէյիմ, վէ իս-
րայէլ էվնիկն վատիւրահըղընը
8 քէսէճէյիմ: Վէ վազի՛ օլաքի
օլ կիւնտէ՛ Յեղորայէլ վասի-
սինտէ Իսրայէլին էայընը դըրա-
ճաղըմ:

6 Անտէն եհինէ համիլէ օլուպ
դըղ տողուրտու. վէ Բապպ օ-
նա տէտի քի՛ ծնուն աաընը Լօ-
րուհամա գօ. զիւրա արթըմ
պիր տահա Իսրայէլ էվնիէ մէր-
համէթ էթմէյէճէյիմ, իլլա
ծնու հէր վէճէ իլլէ գալտըրաճա-

7 ղըմ: Լաքին Յուգա էվնիէ մէր-
համէթ էտէճէյիմ, վէ ծնլարը՝
քէնտիւրէրն Ալահը Բապպ իլլէ
խէլաս էտէճէյիմ, վէ ծնլարը
էայ իլլէ եա գըլըճ իլլէ եա ճէնք
իլլէ՛ աթլար իլլէ եա աթլըլար ի-
լլէ խէլաս էթմէյէճէյիմ:

8 Վէ Լօրուհամայը սիւտտէն
քէսինճէ, էինէ համիլէ օլուպ
9 օղուլ տողուրտու: Օլտէմնա
տէտի քի՛ Օնուն աաընը Լօ-
ամմի գօ. զիւրա սիղ՝ գալմըմ
տէյիլ սինիղ, վէ պէն սիղնի
օլմայաճաղըմ: Լաքին Իսրայէլ
10 օղուլարընըն սայլորը՝ էօլիւլմէղ
վէ սայլըմաղ տէնիղ գումու կի-
պի օլաճապ. վէ վազի՛ օլաքի
ծնլարն՝ Գալմըմ տէյիլ սինիղ
տէնիլլէ մահալտէ, ծնլարա՝ Սաղ
Ալահըն օղուլարը տէնիլլէճէ:

11 Վէ Յուգա օղուլարը իլլէ Իսրա-
յէլ օղուլարը պիլիքտէ՛ ճէմ՝
օլուպ՝ քէնտիւրէրն պիր սէր
վէր գօյաճաղլար, վէ տիյար.
տոն չըգաճաղլար. զիւրա Յեղ-
րայէլին կիւնիւ պէօլիւք օլաճապ:

ՊԱՊ Բ

1 Բարընտաղարընըլա՝ Ամմի՛
վէ գըզգարնտաղարընըլա Բու-
2 համա տէյին: Անանըլ իլլէ նի-
ղա՛ էտին, նիղա՛ էտին. զիւրա

օ՛ պէնիմ գալըմ տէյիլ տիր.
վէ պէն մնուն գօճապը տէյիլ
իմ. իմաի էիւղիւնտէն զիւրա-
լարընը՝ վէ մէմէլէրի արալորն-
տան լիահիլլէլէրինի կիւտեր-
սին. Օլմայա քի՛ ծնու օղայըմ, 3
չըվլապ էպէյիմ, վէ ծնու՝ տող-
տուղու կիւնտէքի՛ հալլնէ գօյա-
լըմ. վէ ծնու չէօլէ տէծտէրէ-
յիմ, վէ ծնու գուրու էէր կի-
պի պրաղըպ՝ ծնու սուսուղտու-
տան էօլալիւրէյիմ: Հէմ՝ ծնուն 4
օղուլարընա մէրհամէթ էթմէ-
յէճէյիմ. զիւրա օլլար զիւրա օ-
ղուլարը տըր: Չիւն քի՛ ծնլա- 5
րըն անասը զիւրա էյլէսի. ծն-
լար իլլէ համիլէ օլան՝ ըղալէթ
իլլէտի. չիւն տէտի քի՛ էքմէ-
յիմի վէ սույումու՝ եափաղմը
վէ քէթէնիմի՝ եաղմը վէ իլլէ-
լէրիմի վէրէն աճըլարմըն ար-
աընճա կիտիլիմ: Օնուն իլլան 6
իլլէթ պէն՝ սէնիի էօլունու տի-
քէնէր իլլէ գափաստաճաղըմ, վէ
սիվար չէվիլլէճէյիմ, վէ եօլա- 7
րընը պուլամայա: Վէ օ՛ աճըլ-
լարընըն արալորնա վարա, ամ-
մա ծնլարա էէթիլլէյէ. վէ ծն-
լարը արայա, ամմա պուլամա-
յա. անտէն տէյէ քի՛ Ղիտիպ 8
էվլլէլի գօճամա տէծնէյիմ, զի-
րա օլ զէման պանա՝ չիւտիտէն
էյիլ իտի: Օ իտէ պիլմտի քի՛ 9
պուլտայը վէ շարտայը վէ եաղը
ծնա պէն վէրտիմ. վէ օնա՝ Բա-
հաղ իլլան եափաղըլարը կիւ-
միւշիւ վէ ալթուծու չըղալթ-
տըմ: Մնուն իլլան տէծնէճէ- 10
յիմ, վէ պուլտայընը մէվիլ-
միւնտէ՝ վէ շարտայընը մուլյին
վաթթընտա ալաճաղըմ, վէ չըփ-
լաղլըլընը էօրթմէք իլլան օլան
եափաղմը վէ քէթէնիմի կէրի
ալաճաղմ: Վ է չիւտի աճըլալ-
րընը կէօլլէրնտէ՛ ծնուն ալլապ
էէրինի ալաճաղմ, վէ ծնու է-
լիւմտէն քիման գուրթարմայա.

- 11 Ճագ : Վէ հեփ սիւրի րիւնիւ՝
 օնու սայրամլարընը՝ աչպալը
 մտարընը վէ շաբամլարընը վէ հեփ
 մուսյին կիւնէլէրի իւլի իւլիւալէ :
- 12 աէճէյիմ : Վէ օնու սամալա-
 րընը վէ ինճիր աղաճարընը օլ
 Պունա, պանա ա՛լըգլարընը
 վէրսիլի հէտիլէլէր սիլ տէտիք.
 լէրիլի վիւսն հաէճէյիմ : Վէ
 օնլարը օրմանա տէօտէրէճէ-
 յիմ, վէ օնլարը սահրանըն ճա-
 13 նաւարընը ելյէճէք : Վէ Բ.Տ.
 հաղ՝ մէրիլ օլ օնլարա պուխուր
 եագըն՝ քիւփէլէրի վէ միւճ.վ.
 հէրլէրի իւլ տնանարագ՝ ա՛լըգ-
 լարընըն արտընճա վարմալ իւլ
 պէնի ունութաուպու կիւնլէրի
 իչիւն օնու հագգընտան կէլէ-
 ճէյիմ աէյոր Բապպ :
- 14 Օնու իչիւն իշթէ պէն օնու
 քանարըն զ՝ օնու չէօէ կէթիւ-
 րէճէյիմ, վէ օնու կէօնիւնճէ
- 15 սէյլէյէճէյիմ : Վէ մու՝ օրա
 տան օնու պաղլարընը վէ Ն.
 քով վաթիսիլի իւմիա գափու-
 սու իչիւն վերէճէյիմ : Վէ օրա-
 տա կէնճիլիլի կիւնլէրիտէքի
 կիպի՝ վէ Մըսըր տիյարընտան
 չագաղը կիւնլէտէքի կիպի
- 16 նաղմէլէր օղույաճագ : Վէ վա-
 գի՝ օլա քի օլ կիւնաէ՝ տէյոր
 Բապպ՝ պունա Պ.ճամ չաղըրա,
 ճագըն, վէ արթըգ պանա՝
 Բահաղմ չաղըրմայաճագըն :
- 17 Վէ օնու աղլմասն Բահաղի-
 մին սաղարընը կիտէրէճէյիմ :
 վէ օնլար արթըգ տաղարը իւլ
- 18 զիքը օղունմայաճագլար : Վէ
 օնլար իչիւն օլ կիւնաէ՝ սահրա-
 նըն ճանաւարընը իւլ վէ կէօ-
 յիւն գուլարըն հէմ եէրիլի սիւր-
 թիւնէլէրի իւլ ա՛յտ քէնաճէ-
 յիմ : Վէ եէրալն եայը վէ գը-
 րճըն հէմ ճէնիլի գըրաճաղըմ,
 վէ օնլարըն էմիլիլի իւղնէ եա-
 19 թըրաճաղըմ : Վէ սէնի քէնտի-
 մէ էպէտնի նիքեաճէ կտէճէյիմ :

վէ սէնի քէնտիմէ՝ սահրաղմ
 իւլ վէ շէրիլի իւլ վէ ինյիլի
 իւլ վէ մէրհամէթլէր իւլ նիքեաճէ
 էտէճէյիմ : Վէ սէնի քէնտիմէ 20
 կէրլէքիլ իւլ նիքեաճէ կտէճէ-
 յիմ : Վէ Բապպը պիլէճէքիլի :
 Վէ վագի՝ օլա քի օլ կիւնաէ 21
 տէյոր Բապպ՝ ճէվապ էտէճէ-
 յիմ, պէն կէք էրէ ճէվապ է-
 տէճէյիմ, վէ օնլար եէրէ ճէ-
 վապ էտէճէքլէր : Վէ եէր պուղ 22
 տալա վէ շալապա վէ ե.աղա ճէ-
 վապ էտէճէք, վէ օնլար Յիզ-
 րայէլէ ճէվապ էտէճէքլէր : Վէ 23
 օնու քէնտիմէ եէրաէ էքէճէ-
 յիմ, վէ մէրհամէթ օղունմալը
 շա մէրհամէթ էտէճէյիմ : Վէ
 գաղմըմ սըմայանա՝ Սէն գաղմըմ
 սըն տէյէճէյիմ, վէ օ՝ Ալլա.
 հըմ սըն տէյէճէք :

ՊԼՊ Գ

1 Վէ Բապպ պանա տէտիլի՝
 Թէքրար կիթ, զայրի տալա-
 լա տէօնիւպ՝ իւղիւմ փիտէլէրի
 սէվէն խարայէլ օղուլարընա օ-
 լան Բապպըն մուհապէլի մի-
 սիլու տօթմունտան սէվլիլի վէ
 Փօհիլէ պիլ գարըն սէվ : Իմտի 2
 պէն օնու քէնտիլի՝ օն պէշ գը-
 Թա՝ կիւմիւլ վէ պիլ հոմեր ար-
 փա հէմ եարըմ հոմեր արփա ի-
 լէ սաղըմ : Վէ օնա տէտիլի քի՝ 3
 Պէնիլ իչիւն չոգ կիւնլէր օթմու-
 րաքըն, զին ս էթ մէյիսին, հէմ
 քիմնէյէ վարմայաքըն, վէ պէն
 տաթիլի սէնիլի իչիւն էպիլէ օլա-
 ճաղըմ :

2 Զիւրա Խարայէլ օղուլարըն չոգ 4
 կիւնլէր փաթիլաճաղը վէ սէր-
 վէրսիլ վէ գուրպանիլը վէ
 փութաուլը վէ եփուա հէմ թե-
 րափիմիլ օթմունաճաղը :
 Սնիլա Խարայէլ օղուլարըն տէօ- 5
 նիւպ քէնտիլէրի Նլաճը Բապ-
 պը վէ փաթիլաճաղը Դաթիլի

արայաճաղար , վէ սնկ կիւն .
էրաէ Բապոսան վէ ծոռն էյ .
լիքինսէն միւթ ձկնի օղաճաղար :

ԳԼԳ Դ

- 1 Իսպաղըն քէլումըն տնկլէ .
յին՝ եա՝ Իսրայէլ օղալարը .
զիրա եէրին սաքինէրի իլէ Բապ .
պըն նիլա՛սը վար . չիւն քի եէր .
սէ հադդ եօդ վէ ինայէթ եօդ
վէ Ալանհը պիլմէք եօդ տուր :
- 2 Եւմին էտիպ հաւան սէյլէյէ .
րէք՝ վէ գաթլ հէմ իւրսըղըդ
վէ զինա էաէրէք աղարար , վէ
գանրոր գանրորա տէյէրէր :
- 3 Մնասն էթիւրիւ եէր հաա չէ .
քէճէք , վէ մնաս հէր սաքին
օլան՝ սաճրանքն ճանաւարարը
իլէ վէ կէօյլն գուշարը իլէ դա .
պունյանաճաղար . հէմ տէնի .
զին Կազղարը սիլէ էօլէճէք .
- 4 Եւրէն իմանէ չէ քիլէսին .
վէ քիմնէյի թա՛ղիր էթմէսին .
զիրա սէնին գալմըն՝ քեաճին ի .
լէ չէ քիլէնէր կիւլի տիր : Իմ
տի կրնասիւզան եղզըլաճագ .
սըն , վէ կէճէլէյին պէրապէ .
րինճէ փշլալմալլ տախի տիւ .
չէճէք , վէ անանը հէլաք էաէ .
ճէյիմ :
- 6 Գալմըմ՝ պիլկի օլմատըղըն .
սան հէլաք օլտուլար . սէն պիլ .
կիյի րէտա էթալիյն իլէւն՝ պէն
տախի սէնի օլանա քեաճին օլ .
մադան րէտա էաէճէյիմ , վէ
սէն Ալանհընը թէվլաթընը ու .
նութաուղան իլէւն՝ պէն տախի
սէնին օղալարընը ունուտաճա .
- 7 զըմ : Չօղալարըլարընա կէօրէ՛
էօյլէ փէ պանա կիւնաճ էթալի .
էր . ծնարըն ի՛ղզէթինի ալը .
պա թէպալիլ էաէճէյիմ . Շն .
լար գալմըմըն կիւնաճըն եէ .
յօրար . վէ կէմիլէրինի հա .
րամաղըդլարընա վէրթօրար :
- 9 Իմաի նիճէ գալմա՛ . քեաճինէ

փէ էօյլէ օղաճագ . վէ սնու եօ .
լա իլէւն եօղալարաճաղըմ , վէ
ծնա ա՛մէլէրինին ճչղապընը վէ .
րէճէյիմ : Վէ եէլէճէքլէր , 10
ամմա սօյմայաճագլար , զինա
էաէճէքլէր , ամմա չօղալմայա .
ճագլար . զիրա Բապալը հըֆղ
էթմէյի թէրք էթալիլէր :

Չինա վէ շարապ վէ չիրա՛ 11
էիւրէյի ալըք : Գալմըմ՝ օտու . 12
նունա տանըլըր , վէ տէյնէյի
ժա խապէր էտէր . զիրա ծնար
զինա րուհու աղաղարը , վէ
քէնաիլէրին Ալանհընտան ա .
թը՛ զինա էթալիլէր : Տաղա . 13
րըն սաղարընտա գուրպան քէս .
տիլէր , վէ թէվէրին իւղէ .
րինտէ՛մէլէ վէ գալմալ վէ գարա
աղաճ ալթընտա՛ ծնարըն կէօլ .
կէնի էյի օլտուղու իլէւն պու .
խուր եաղարար . ծոռն իլէւն
զըղարընը զինա էաէճէքլէր ,
վէ կէլնէրինիլ Ֆաճիլէլք է .
տէճէքլէր : Գըղարընը զինա 14
էթալիլէրի իլէւն վէ կէլնէրին .
նիլի Ֆաճիլէլք էթալիլէրիլ .
չիւն եօղալմայաճաղըմ , զիրա
ծնար զինաղար գալմըրար իլէ
այըլըրար , վէ Ֆաճիլէլէր իլէ
գուրպան էաէրիլ . իմաի անի .
լամայան գալմի եղզըլաճագ ալը :

Եյէրչի սէն զինա էաէր իսէն 15
տէ՛ եա՝ Իսրայէլ , Յուգա սուչ .
լու օլմատըն . իմաի Գաղգաղա .
յա մալման , վէ Բէթաւանա
չըգման , վէ՛ Բապալ սաղ ալը
փէյի՛ եւմին էթմէն : Չիրա Իս . 16
րայէլ աղղըն տանա կիւլի աղղըն
ալըր . չիմաի Բապալ ծնարը չիթ .
նիլ եէրաէ գուղու կիւլի օթա .
տաճագ ալը : Եփրեմ՝ փութա . 17
րա եալմըմըն ալըր . ծոռ գլ .
վէր : Մէճիլիլէրի աղղըն օրու . 18
չօդ զինա էթալիլէր . վէրին փէ .
ձիլ սէվէրէր . պէյլէրինէ ա՛ .
յըպ : Բիւղիեար ծոռ գանաա . 19
լարը իւղէրին պաղալայաճագ .

վէ գուրպանը լարն տան ու թանա-
ճագ լար :

ՊԱՊ Ե

- 1 Պոռնու իշխոն եա՛քեա՜հին.
էր , վէ եա՛ Խորայէ կ'վի ախնկ
լէյին , վէ եա՛ փատիշահն է-
վի՝ գուրագ վարուն , զիրա սի-
զին իշխն հիւքմ վար . չիւն
Մարտառա սուգագ՝ վէ Թարթ-
րուն իւզէրինաէ սէրլիշ ալ ի
- 2 տինիզ : Վէ ասը լար զոյգ թ
եարամաղլոյա տալտըլար . լա-
քին պէն ճիւղէսինն թէտիւզ
- 3 էտիճիտի իմ : Պէն Եփրեմի պի-
ւրիմ , վէ Խորայէ կ'պէնտէն
կիզկն տէյիւ տիր . զիրա հարա
զինա էտէրսին եա՛ Եփրեմ , վէ
- 4 Խորայէ մարտաբանալ : Օն-
լարն ա՛մէլէրի՝ ծնարը քէն-
տիւլէրին Նլաճնա տէօնմէյէ
գամաղլար . զիրա իշխրինաէ պի-
նա լուհու վար , վէ Բապար
- 5 պիւլմէզէր : Վէ Խորայէ լին մաղ-
րուրուղու՝ ծնուն երեզնէն
զարջ շէհատէթ էտէր . իմաի
Խորայէ վէ Եփրեմ՝ եարամաղ-
լալար իշխ երգըլաճագլար , Յու-
դա տաթի ծնարն պիւլսինձէ
- 6 երգըլաճագ ալր : Օնլար սիւ-
րիւլէրի իշխ վէ սըղըրլարը իշխ
Բապար արամաղա կիտէճէք .
էր , լաքին պուլմայաճագլար .
- 7 օ՝ ծնարաւան չէքիտի : Բապար
խրոյանէթ էթտիւր , զիրա եատ
օղուլար թէվլիտ էթտիւր .
չիմտի ծնար հէմ հիսսէլէրի պիւր
այ իշխտէ թէլէֆ օլաճագ :
- 8 Վաքառատա պօրու՝ Ռամատա
ստերնա չալն , սէնին արտընձա
եա՛ Բենիամին՝ Բեթաւանտա
- 9 նաա՛րա չէքին : Թէքալի կիւ-
նիւտէ Եփրեմ վերան օլաճագ .
Խորայէ սըպթարնտա կէրէչ-
- 10 յի պիւրիտիմ : Յուդանն սէր-
վէլէրի՝ պիտօր նիշանը եէրին .

տէն դալտրանլար կիպի օլտու-
լար . ծնարն իւզէ ինէ զաղա,
պըմը սու կիպի տէօքէճէյիմ :
Եփրեմէ դուլ՝ օլտու . չէրիւ 11
թը դըրլմըլ ալր . զիրա իրա-
տէթ իշխ էմրին արտընձա եիւ-
րի տիւ : Իմաի պէն Եփրեմէ 12
կիւլէ կիպի՝ վէ Յուդա էվնէ
աղաճ գուրթու կիպի օլաճա,
ղըմ : Վէ Եփրեմ քէնաի մա՛ 13
րաղընը՝ վէ Յուդա քէնաի եա-
րաւընը կէօրինձէ Եփրեմ Ն-
սուրա կիթտի , վէ Յարէք վա-
տիշահնա կէօնտէրաի . օ իտէ
սիզէ շիֆա վըմէյէ գատիր տէ-
յիւ տիր , վէ եարայը սիզտէն
կիտէրմէյէճէք ալր : Զիրա 14
պէն Եփրեմէ արտըն կիպի՝ վէ
Յուդա էվնէ կէնձ արտըն կի-
պի օլաճաղըմ . պէն՝ պէն երը-
թըպ կիտէճէյիմ . կէօթիւրէճէ-
յիմ , վէ գուրթարան օլմայա-
ճագ ալր : Կիտէճէյիմ , վէ թա 15
ծնար . սուլու օղուղաւու իգ-
րար էտիւ կիւղալիւ արայըն-
ճայատէք՝ մահալիտէ տէօնէճէ-
յիմ . տարլըլա կէլտիլէրինտէ՝
պէնի էքքէն արայաճագլար :

ՊԱՊ 2

Յիւլն , Բապար տէօնէյիմ , 1
զիրա օ երրթոր վէ օ սիզէ յի-
ֆա վէլիճէք , օ լուրտու , վէ
պիզի օ սարաճագ : Իքի կիւն 2
տէն սննրա պիզի իշխա էտէ-
ձէք . իւշխնձիւ կիւտէ պիզի
իդամէթ էթտիւրէճէք , վէ ծնուն
հուգուրունտա եալայաճաղըլ :
Վէ Բապար պիւլմէյիզ , վէ օ 3
նու պիւլմէքտէ տէվամ էտէճէ-
յիզ . ծնուն չըգըլը՝ տէհէր կի-
պի կէրէչք ալր . վէ օ սիզէ
եաղմուր կիպի՝ եէրի սուվարսն
սօնկ պէհար եաղմուրու կիպի
էէլէճէք :

Սանա նէ՞ էյլէյիմ՝ Եա՛ եիւ 4

րեմ՝ եա՛ Զուգա սանա՛նէ էյ.
էլեյիմ՝ չին՝ քի սիզն էյլըյի
նիզ սապա՛հ պուռու(ծու կիպի՝
վէ կէշէ՛նի սապա՛հ չիհն կիպի
տիր : Մտան էօթիւրիւ փէյ.
լամպէրէր վատի(ծառի իւլ ծաւը
քէստիմ՝ աղլըմն սէօզէրի իյէ
ծնարը էօթիւրտիւմ : վէ սէնին
հիւքմէրն՝ ըլըգ կիպի չոգա
ճագլար : Զիրա աէյիլ դւեր-
պան իլլա մէրհամէթ՝ վէ պիւ-
թիւնսուրալարտան զիյասէ Աէ
լա՛հը պիլմէք իւթէրլիմ : Օնլար
իսէ ա՛հատան Ագամ կիպի թէ-
ճալուգ է(ծտիլէր . օրատա պա-
նա իապընլըգ է(ծտիլէր : Գա-
լատգ՝ եարամաղլըգ իլլէյէնէ-
րն չէհնի տիր . դան իլէ պու-
լալըմն ալըր : վէ քէսիճիլէր
պէօլէյիւ ատէմի կէօզէ(ծալէրէ-
րի կիպի՝ քէսհինըրն շիւմ
հիւրիւ քէ Սիւքիմ՝ եօլանտա
գաթը էտերէր . չին՝ քի ծն-
լար խաաիսիք իլլէրէր : Իսրա-
յէլ էվիստէ՝ իւրքիւլէճէք չէյ
կէօրտիւմ : Եփրեմն զնարա-
լը օրատա ալըր . Իսրայէլ մուր-
տարանտը : Պէն գալմըմն է-
սիրլիյինի տէծտարտիյիտէ ,
սէնին իչին աախի եա՛ Զուգա
պիլին թա՛յին օլունտու :

ՊԱՊ Է

1 Իսրայէլէ չի՛թա վերտիյիմ կի-
պի , Եփրեմն եարամաղլըգ վէ
Սամարիանըն քէօթիււսիյիւ ա-
չէքեար օլու . զիրա ծնար եա-
լան իլլէրէր , վէ իւրըսը կէ-
լիւ , սիւարտա եօլ քէսիճի-
2 ւէր սօյար : վէ էիւրէքէրնիտէ՝
պէնիմ ծնարըն հէփ եարամաղ-
լըլըն զիք է(ծալիլիմ սիւչին
մէղէր . հալա ա՛մէլէրի՝ ծնա-
րն է(ծրաֆըն ալըր , ծնար
3 էիւղիւմն էնիւնտէ տիր : Փա-
սիւհըն քէօթիււսիլէրի իլէ՝ վէ

սերվէրէրի եալմըսըն իլէ սէ-
վիսիլէրէր : Օնլարն հէփիսի
փիլիսիճիտէն եաղըմն թան-
տուր կիպի՝ զնաքեարըս ալը .
խամարու եօղուրտագանս սօնի-
րա՝ մայսընա կէլէնէտէք եաղ-
մագտան : Փարիլ կէլիւ : Գա-
սիւհըմըլըն կիւնիւտէ՝ սեր-
վէրէր շարապ հարարէ(ծիւտէն
խասթա օլուրըս . օ՛ էլնի
մասխարա էտէնէր իլէ ուղաթ-
ալը : Զիրա ծնար փուտու գուր-
տուղլարնտա՝ էիւրէքէրնի
թանտուր կիպի եաղալ(ծըսը-
լար . ծնարն փիլիսիճիսի պիւ-
թիւն կէճէ ուլուր . սապահատն
օ՛ ալէվիլ սլէէլ կիպի եանար :
Հէփիսի թանտուր կիպի գըլըն
ալը , վէ գաւըրընըն եէսիլէր .
հէփ փատիշահըսըն սիւչալիւր ,
ծնարտա պանսիւտա էտէն էօգ-
տուր :

Եփրեմ գալմէրէ գարըսը .
Եփրեմ աէնսիւրիւլէմիշ փի-
տէ կիպի տիր : Օնուն գուլմէ-
թիւնի եապանալըսը եէսի , վէ
օ պիլմէգ . սալընա պիլէ դըր
սէրփիլի , վէ օ պիլմէգ : վէ 10
Իսրայէլն մալուրըսըն՝ էիւ-
ղիւնէ գարըն չէհատէ(ծ էտեր-
վէ պու ճիւմէ իլէ ծնար քէն-
սիլէրն Սլա՛հը Բապալ աէօն-
մէղէր , վէ ծնու արամաղլար :
վէ Եփրեմ ահմագ ա՛ղլըսը
կէօյէրճին կիպի օլու . Մըսը-
րա չաղըրընար , Աուրա կի-
տէլէր : Օնլար կիտէճէքէրի 12
զէման , իւղէրէրնիսէ ալըմը եա-
յաճաղմ , ծնարը կէօյիւս գու-
լարը կիպի էնսիլէճէյիմ . ծն-
արըն ճէմաա(ծը իչի(ծալիլ կի-
պի՝ ծնարը թէսիպ էտէճէյիմ :
վա՛յ ծնարա , չին՝ քի պէն 13
տէն գաջարըս . պէրպատ օլա-
ճաղար . չին՝ քի պանա գապա-
հաթ է(ծտիլէր . վէ պէն ծնա-
րը ֆիտիլէ իլէ խէլաա է(ծմիլի .

- քէն չ' օնչար պանա գորշը եա-
- 14 րաշար անց էրէր : Վէ օնար
տեօջէքէրինին իւզէրինտէ ինի
չէտիքէրինտէ , եիւրէքէրի ինչ
պանա ֆէրեատ էթմէտիւր .
օնար պուղտայ վէ շարապ իջուն
ճէմ' օլրայ' պանա տար օլուր :
- 15 րա : Վէ պէն օլարը թէտիւ
էտ'ը իր ն' գօլարընը գաւվլթ.
լէտիւրայ մ'իտէ տէ , պանա քէօ :
- 16 Թիւլիք սայարար : Օնար
տէօնէրէր , աճա թաա'ւայա տէ
յիւ . օնար հիւլէվ եայ կիպի
սիր , սերվէրէրի' սիւլէրինին
խըշմը ինիւն գըլծաւան տիւլէ-
ճէքէր . Մըրը տիյարընտա
օնարըն սիթէմի պու օլաճագ :

ՊԱՊ Ը.

- 1 Պօրույու աղղընա գօ . Բապո
էվինի իւզէրինէ դարթալ կիպի
կէլէճէ , չիւն քի տ'հարման
թէճալուղ էթտիւր , վէ շէրի'
աթըմ մուղայիւր գապահաթ
- 2 իւլէտիւր : Իւրայէլ պանա' Եա'
Ալաճըմ պիղ սէնի պիւլրիւղ
տէյիւ ֆէրեատ էտէճէքէր :
- 3 Իւրայէլ' էյիյի ըէտա էթտի .
օնու տիւլէն գօլալայաճագ :
- 4 Օնար փատիւհալար տիքտիւր ,
ամմա պիւտէն տէյիւ , սերվէրէր
նապա էթտիւր , վէ պէ' իմ'իտ
պէրիմ' Եօլ իտի . կիւմիւլէրի-
նի վէ ալթոււնարընը քէնտիւլէ-
րինէ փուլթար էափարըր , թա
քի հէլըք օլար :
- 5 Պուղալըն' էա' Սամարիա'իք
րահիլէթ տիր . խըշմ' օնա-
րըն իւզէրինէ թուլթուլու .
- 6 նէմէյէլէր : Զիրա պու տտիի
Իւրայէլտէն տիր , օնու ուլթաա
էափար , իմտի Ալաճ տէյիւ
տիր . իւլա Սամարիանըն պու-
ղալըր փարէ փարէ օլաճագ :
- 7 Զիւն քի եէլ էքտիւր , իմտի

գաարըղ տիւլէճէքէր . օնուն
հարըլ օլմաղ , մահաուու ուն
վէրմէղ . վէրսէ պիւլէ , օնու էաա
լիւր էաաաճագ : Իւրայէլ էու-
աալուու , շիմտի թայիլիլէր .
տէ մապաուլ օլմայան գապա կի-
պի օլաճագլար : Զիրա օնար
քէնտի քէնտիւնէ կէլէն էապան
էշէյի կիպի Աաուրա չըգարըր .
Եփրեմ' իւլէրէթ իւլէ ա'լըլար
թուլթաա : Թայիլիլէրտէն
իւլէրէթ իւլէ թուլթաալար իտէ
տէ' շիմտի օնարը ճէմ' էալէճէ-
յիմ' , վէ սերվէրէր փատիւլա .
հըննէ հիւքիւնանէն պիրաղ տէրա
չէքէքէր : Եփրեմ' կիւնաճ
Էթմէյէ մէղպահալար չօղալթաղ-
ղա իջուն' օնար օնա կիւնաճ իւ-
լէյէճէք մէղպահալար օլաճագ :
Օնա թիւլթալթմէն ա'ղիմ' շէյ .
լէրինի էազարթ , աճա էաա շէյ
կիպի սայըրը : Պանա ա'րը կէթ
տիքէրի գօրպանլարտան էթ
պօղաղայըպ էէրէր . Բապո
օնարը գապաուլ էթմէղ . հա-
լա օնարըն Եարմաղղընը ղիքր
էտէճէք , վէ օնարըն կիւնաճ
լարընըն հագգընաան կէլէճէ-
յիմ' , օնար Մըրըրա տէօնէ-
ճէք : Վէ Իւրայէլ Եարաաա-
նընը ունուլթաա , վէ փուլթ
խանէր պիւտա էթտի , վէ Զու-
գա հիսարը շէհրէր չօղալթաղ .
ամմա պէն օնուն շէհրէրինէ ա-
թէշ կէսնտէրէճէյիմ' , վէ օնուն
սէրայլարընըն էէյէճէք տիր :

ՊԱՊ Թ.

1 Գապիւրէր կիպի սիւրիւր իւլէ
սէվինմէ' էա' Իւրայէլ , ղիւրա
Ալաճընտան ապ'ալ ղիւնա էթ-
տին . հէփ պուղտայ խարմանլա-
րը իւզէրինտէ ղիւնա իւլէրէթինի
սէվալին : Խարման վէ իւլիւմ'
ճէնտէրէտի օնարը պէսլէմէյէ-
ճէք , վէ շիրա գըլթ օլաճագ :

- 3 Շնորհարար Բաղդան տիարանոս աս-
քին օյմայաճ գլուր, իւրա Եփ-
րեմ Մըսըրու տէնէճէք, վէ
Առաքառ նափոք Էյլէր եէյե-
4 Ճէքէր : Բաղդա շարապ փէշ
քէշի ստենայաճապար, վէ օ-
նա մապուր օյմայաճապար .
գուրպառնարը մըրառ եաս չէ-
քէնէրին եքմէյի կիպի օլու-
ճադ . մուռ Էէր եէյեի նափոք
էնէճէք . ղիրա մըրառն եքմէ-
յի քէնաիւրի ինն տիւր ,
Բաղդառ եվնէ կըրմէյէճէք :
5 Մուային կիւնտէ՝ վէ Բաղդան
սպարամ կիւնտէն տէ՝ էյլէ.
6 յէճէքսինիլ : Չիրա իշթի իա-
րապաճտան էօթիւրիւ կիթաի-
էր, մըրառ Մըսըր տէվէրի-
ճէք, մըրառ Մըմփիս կէօմէ-
ճէք . մըրառն կիւմիւշ իւլ ալը
նան արգուրու եէրլէրինի ըսըր
ղան գապթ էտէճէք, չաաըր-
լարընտա տիքիւրի օրաճադ :
7 Եղբորամանն կիւնէրի կէրաի,
ճէգանն կիւնէրի կէրաի, Իս-
րայէլ պիլճէք սիր, աշին եա-
րամաղղընըն չօրուրու՝ վէ հէ-
լաքըյին չօրուրու սէպէպին
աշին, փէյլաճպէր սէյլ՝ ըուհ
8 տաշիպի տիլանէ օլուռ : Եփ-
րեմ պէքճիսի Մըսըր իլէ տիր,
փէյլաճպէր մըրառն ճիւմէ
եղբորնոսա տուգադ գուրուպ
Մըսըրնն էվնտէ տուգադ սէ
9 պէպի տիր : Գարառա կիւնէ-
րինտէքի կիպի՝ ղիյառտէի իւլ
Ֆառառ օլուրար . մըրառն եա-
րամաղղընըն ղիքէ էտէճէք,
կիւնաշլարընն հադղընտան կէ-
լէճէք :
10 Իսրայէլի չէօլտէ իւղիւմ կի-
պի պուրառում, պապալարընըն
ինճիր աղաճրնոսա իվթիտայի
թուրֆառնա կիպի կէօրտիւմ .
մըրառ Բաշապ փէպուրա վարաը-
լար . վէ քէնաիւրիինի ըգալէթ
իլիւն այրարըլար, վէ սէվտէք .

էրի կիպի մէքուհ օլուրար :
Եփրեմ իսէ մըրառն ի՛ղլէթի 11
տօրուշտան վէ գարընտան վէ ա-
նա րահմինէ տիւլմէքտէն՝ գուշ
կիպի ուշաճադ : Օնար չօճուր . 12
լարընը պէշիւտիւրէր իսէ տէ,
մըրառն առէմտէն մահրուս օ-
յաճաղում . հէմ տաիսի մըրա-
տան այրարըլումա վաշ մըրա-
րա : Եփրեմ՝ Տիւրուռ կէօր . 13
տիպիւմ կիպի եայլառա տիլլէ-
միշ . առմա Եփրեմ՝ էվառա-
րընը գաթիլէ չօրառաճադ : վէր 14
մըրառ՝ եա՛ Բաղդ, նէ՞ վէրէ-
ճէքսին . մըրառ չօճուր տիւ-
շիւրիւր րաշմ վէ գուրու մէմէ .
էր վէր : Օնարն հէվ եարա . 15
մաղղըն Գադգաղառա աըր . ղի-
րա մըրառտան օրառա իրաճ
էթաիւմ . մըրառն քէթիւ ա՛-
մէլէրի սէպէպինտէն՝ էվմտէն
մըրառն գաթաճաղում, մըրառն ար-
լթըն սէվմէյէճէյիւմ . մըրառն
հէվ սէրվէրէրի աըրար աըր :
Եփրեմ վուրալուռ, մըրառն 16
քէպի գուրուռառ, մէյվէ վէր
մէյէճէքէր . մըրառ էյլէր տօ-
ղուրուր իսէլէր տէ, րահմէրի-
նին աըրուրու մէյլէլէրինի տէ
էօլիւրէճէյիւմ :

Մըսըր մըրառ ըլտա էտէ . 17
ճէք, ղիրա օնա տիւլլէմտի-
լէր . վէ թայիֆէրտէ ալարա
կէգէճէքէր :

ՊԼՊ Ժ

Իսրայէլ՝ քէնտինէ մէյվէ վէ . 1
րիւր եայլըմշ առմա աըր . մէյ-
վէտինն չօրուրուռա կէօրէ մէլ-
պաշլար չօլաթառ, տիւրաը-
նըն կիւղլէլինի կէօրէ կիւղլէ-
փաթլար եապարըլար : Օնա- 2
րըն եիւրէյի գարառըղ աըր,
չիմաի սուլուռ չօրաճադար .
մըրառն մէլպաշլարընը եղրա-
ճադ, մըրառն փաթլարընը պա-

- 3 զաճադ տըր : Զիրա ծնար չիմ
տի տէյէճէք քի Պիղիմ՝ փառի
յաճըմըլ եօդ տուր , չիւն քի
Բապտիսման դորգամարդ . իմտի
փառիչաճ պիղէ նե՞ եափաճադ
- 4 տըր : Ահտ էթտիլքէրինտէ եա
լան եէմին սեօղէրի սեօլէտի
լէր . իմտի շէրիւթ՝ թարլանըն
եվլէքէրինտէ պալտըրան կիպի
- 5 պիլթէճէք : Սամարիանըն սա
քինլէրի՝ Բեթաւանըն պուղա
լարը չիւն դորգաճադլար . զի
րա ծնուն իւզէրինէ գալմը եաս
լէքէճէք , վէ քեանլինլէրի օ
նուն իւզէրինէ ծնտան այրըլան
ի՛ղլէթիմտէն էօթիւրիւ տիթեր
- 6 յէճէքլէր : Օ տախի Ասորա՝
Յարէք փառիչաճընա փէքէշ
կէօթիւրիւլէճէք . Եփրեմ ա՛
յու պէքէճէք , վէ Իսրայէլ մէշ
վէրէթիմտէն ութանաճադ :
- 7 Սամարիանըն փառիչաճը՝ սու
յուն երկու իւզէրինտէքի քեօ
փիւք կիպի նապէտիտ օլաճադ :
- 8 Վէ Իսրայէլն կիւնաճը օլան
Եւէնին թէփէ փութիւնալէրի՝
վիրան օլաճադլար . ծնարըն մէշ
պաճլարը իւզէրինէ չալը վէ խա
չադ չըգաճադ . վէ տաղարա Պի
ղի էօրթիւն , վէ թէփէլէրէ՝ Իւ
ղէրիմիլէ տիւչիւն տէյէճէքլէր :
- 9 Գաբաւանըն կիւնլէրինտէն զի
յառէ կիւնաճ իւլէտին՝ եա՛ Իս
րայէլ . օրատա տուրտուլար .
Էարամաղըդ օղուլարընըն իւ
ղէրինէ օլան ճէնք՝ Գաբաւտա
- 10 ծնարա տէյմէտի : Շնարը թէ
տիպ էթմէյէ միւրատըմ վար ,
վէ իբի Էարամաղըդլարը իւլան
պաղանտըդլարընա՝ իւղէրլէ
րինէ գալմլէր ճէմ՝ օլաճադ :
- 11 Վէ Եփրեմ խորման տէյմէյի
սէվէն ալըշմըշ տանա տըր , ամ
մա պէն ծնուն պոյնուուսն կիւ
ղէլիյի իւզէրինէ պոյնապորադ
կէշիւրիւթ . Եփրեմի արապա
յա գօշաճաղըմ , Յուդա չիթի

սիւրէճէք , Յակոբ թարադլա
յաճադ :

Քէնաինիլէ սատապաթ իւլէ 12
էքիպ՝ մէրհամէթ իւզլէ պիլին .
Իւլէնմէ իշէ եերի թիմա՝ Էտին ,
զիրա թա Բապ պիլիւ իւզէրի
նիլէ սատապաթ Էաղարընընա
յառէք ծնու արամանըն վաղթը
տըր : Փըսդ էքտինիլ , Էարա 13
մաղըդ պիլչաինիլ , Էալանըն
մէյվէտինի եէտինիլ . զիրա օկն
Էօլանա՝ գաճրիմանլէրինի չօդ
լուղունա կիւվէտին : Իմտի 14
գալմընտա վէլլէլէ գալաճադ ,
վէ հէփ գալէլէրին՝ ճէնք կիւ
նիւնտէ Սաղմանըն Բեթաբէլի
պէրպատ էթտիլի կիպի պէր
պատ օլաճադ , քի օրապա անտ՝ օ
ղուլարըն իւզէրինէ չարփըլմը
իտի : Եարամաղընընըն քեօ 15
թիւլիւյիւ էիւղիւնտէն՝ Բեթէլ
սիլէ պունուսն կիպի ետէճէք
տիր . սէճէր վաղթիւրտա Իսրա
յէլն փառիչաճը պիլթիւլիլէ
հէլաք օլունաճադ տըր :

ՊԼՊ ԺԱ

Իսրայէլ կէնա իբէն , ծնու 1
սէվէր իտիմ . վէ օղունա Մը
սըրտան չաղըրտըմ : Շնար ծն 2
լարը չաղըրտըգճա՝ , ծնարըն
Էիւղիւնտէն կիթտիլէր . Բա
հաղմլէրէ գուրպան էթտիլէր ,
վէ օլմա փութլարա պուխուր
Էադարլար : Եփրեմի իսէ պէն 3
Էիւրիլթալմ , ծնարը գօլա
րընտան թութար իտիմ . ամմա
ծնարա չիֆա վէրաիլիլի պիլմէ
տիլէր : Մնարը ատէմ իիվէրի 4
իլէ՝ մուհապպէթ օրլանլարը ի
լէ չէքտիմ . վէ ծնարա՝ չէնէլէ
լի իւզէրինտէն պոյնուսուրու
ղու չըգարանլար կիպի օլունմ ,
վէ օլարա լաճաթ իլէ եէտիւ
տիմ : Օ՝ Մըսըր ակարընա 5
տէօնմէյէճէք , Լաշին ծնուն փա

տեղանք Ասուր օղաճադ • զերա
6 տեճնմէք իսթեմեալեր : Վէ
շէնրէրինէ զըջճաւանաճադ ,
վէ ծոռն պէյլէրինի մէշլէրէթ
լէրի ինչն եէյլալ տիւբէտէճէք
7 տիր : Վէ դավմըմ պէնտէն ա՛
որ օրմալալ մէյլ էթմիշ տիր ,
վէ ծնար թաալայա տա՛վէթ օ
լունուրար իսէ տէ , հիշ պիրի
թա՛ղմ էթմէզ :
8 Սէնի նի՛ճէ վէրէյիմ եա՛
Եփրեմ՝ սէնի թէպիմ էտէյիմ
եա՛ Խորայէլ , սէնի նի՛ճէ Ագ
մա կիպի էտէյիմ՝ սէնի Սէբո
յիմ կիպի գըլայմ . էիւրէյիմ
պէնտէ չէօքէր , հէմ տէ մէրհա
9 մէթլէրիմ թուլուշուր : Ղա
դապըմն իւրջմըն իճրա էթմէ
յիմ , Եփրեմի պօզմաղա տէճն
մէյիմ . զերա պէն տէյլ ին
սան իւա Ալլաճիմ . արանը
տա Մուգատտէս օլուպ՝ զաղապ
10 իլէ կէլմէյիմ : Բապպըն արտըն
ճա կիթսիւլէր . արտըն կիպի
պէօյիւրէճէք . պէօյիւրիւնճէ ,
պրթը ճանիթսիւտէն չօճուգլար
11 իւրբերէք կէլէճէքլէր : Օնլար
Մըըրտան սէրէ կիպի՝ վէ Ա
սուր տիյարընտան կէօյերճին
կիպի իւրբերէք կէլէճէքլէր .
վէ ծնարը էլլէրինտէ սաբին էթ
տիրէճէյիմ տէյօր Բապպ :

ՊԱՊ ԺԲ

1 Թրաֆըմը՝ Եփրեմ եալան
իլէ վէ Խորայէլ էլլի հիէ իլէ
ալար . Յուգա իսէ Ալլաճ իլէ
տաճա հիւբիւմէթ սիւրէր , վէ
մուգատտէսիւրին արտընտա է
2 մին տիր : Եփրեմ եէլ օթլա
նըր , վէ կիւնաօլուսու եէլին
արտընճա տիւշէր , պիւթին
կիւն եալան վէ գուլմ չօղալտըր .
վէ Ասուր իլէ ա՛հա քէտիւրէր ,
վէ Մըըրա զէլթուս եաղը կէօ
3 թիւրիւրէր : Բապպըն Յուգա

իլէ տախի նիւնալ վար , վէ Յա
կըբու՝ եօրանա կէօրէ եօղարա
ճադ : ծնա՛ ա՛մէլլէրինէ կէօրէ
էճ՝ ինի վէրէճէք : Օ՝ դարըն
տա գարընտալըն էօքշէսինտէն
թուլթուս . վէ գուլլէթի իլէ
Ալլաճ իլէ կիւրէշտի : Վէ մէլէք
իլէ կիւրէշիպ եէնտի , ալլասը ,
վէ ծնա նիյաղ էյլէտի . ծնու
Բէթէրտէ պուլսուս , վէ օրատա
պիլիմ իլէ սէօյլէշտի , եա՛նի
ապէրէլ ին Ալլաճը Բապպ . օ
նուն զեքրի՝ Եճօվա տըր : Իմաի
7 սէն ինայէթ վէ շէրիւթ հըֆը
էտէրէք վէ տայիմա Վլաճը
նա իւմիտ էտէրէք՝ Ալլաճընա
տէճն :

Էթրէմ թիւճճար օլուպ՝ էլին
տէ հիլէ թէրաղար վար . դա որ
էթմէյի սէվէր : Վէ Եփրեմ
9 տէտի քի՝ Հադգան կէնկիւղէն
տիմ , քէնտիմէ մալ պուլսուս .
ճիւմլէ գազտտըգլարըմ ապէն
տէ կիւնաճ օլան եարամաղըդ
պուլմայաճաղար : Պէն իսէ
10 Մըըր տիյարընտան պէրու սէ
նին Ալլաճըն Բապպ իմ . սէնի՝
մուային պոյրամ կիւնիւտէ
կիպի տաճա չաաըրլարտա սա
քին էթտիրէճէյիմ : Վէ փէյ
11 զամպէրլէր վասիթաը իլէ սէօյ
լէտիմ , հէմ պէն վաճիլէրի չօ
ղալթարմ . վէ փէյլապէրլէր
եէտի իլէ թէշլիւշէր դուլան
ալմ : Իշթէ Գաղապէ եարամաղ
2 ալար , հագգան պաթըլլըդ օլ
տուլար , Գաղգաղատա պուլա
լար պօղաղլատալար . ծնարըն
մէղպաճլարը պիլէ թարլալարն
էվէքլէրի իւղէրինտէքի թաշ
եղպնարը կիպի տիր :

Վէ Յակոբ Սիւրիա թօփրա
13 զընա դաշար . վէ Խորայէլ գարը
իլին դուլուդ էթտի , վէ դա
րը իլին չօղան օլտուս : Վէ
14 Բապպ Խորայէլի՝ պիր փէյլամ
պէր վասիթաը իլէ Մըըրտան

ըրբա՞յցը, վէ պիւր փէյզամպէր
վառիթաւը իւր հըփզ օրւնտու :
15 Եփրեմ՝ աճըլըք իւր Ալլա՛նը զա-
ղապէ կէթիրտի . իմտի գանկա-
րընը ծնուն իւզէրխէ պրաղա-
ճագ, վէ ծնուն Բապար ծնո
հաղարէթինի աշնտէրէճէք :

ՊԱՊ ԺԴ

4 Եփրեմ՝ գորգարագ սէօյլէ-
տիյի զեմանտէ՝ Իսրայէլոէ եկ-
ճէրէնտի . աւմաւ Բաճաղ իւր
2 սուչլու օտուգաա՝ էօյտիւ : Վէ
շիմաի տաճա կիւնաճ էտէրէր,
վէ քէնտիէրինէ՝ քէնտի կիւ-
միւշէրինտէն՝ ա՛ղըլտարընճա
աէօքմէ վիութլար՝ հէփիտի ուս-
թալար ա՛մէլի օլարագ՝ սուրէթ-
լէր ետափարլար . ծնար՝ ծնար
իշին աէրլէր քի՝ Գուրգան է-
տէն աւմաճէր՝ պուղաղըլարը
3 էօփաինէր : Մնուն իշին ոս-
պաճ սուլուտու կիպի վէ կէլի
ճի սապաճ ջիճի կիպի՝ խարման
տան գասըրղա իւր սաղըլուն
տաման չէօփիւ կիպի վէ պաճա
տան չէօփա տիւթիւն կիպի օլա-
4 ճագար : Պէն իսէ՝ Մըսըր տի-
յարընտան պէրու սէնին Ալլա
հըն Բապպ իմ, վէ պէնտէն
ղայրի Ալլաճ պիւլմէյէտին, հէմ
պէնտէն զայրի գուրթարընճը
5 եօք սուր : Պէն սէնի չէօյտէ՝
փէր սուտուղ եէրտէ պիւլիմ :
6 Մըլար՝ հէման օթաղըլարնա
կէօրէ սոյտուլար . սոյտուլար
վէ ծնարըն եիւրէյի եիւճէլի .
ծնուն իշին պէնի ունութաու-
7 լար : Իմտի ծնարա արտան կի-
պի օլաճաղըմ, եօլ եանրնտա
գաղիւան կիպի կէօղէտէճէյիմ :
8 Մըլարա՝ էնիթլէրինտէն մաճ-
րում դաւըն ալը կիպի օղրա-
յաճաղըմ, վէ ծնարըն եիւրէք
փէրաէսինի երթաճաղըմ . վէ
ծնարը օրատա արտան կիպի

եէյէճէյիմ, ծնարը սաճրանըն
ճանալարը երթաճագ : Բէն 9
տիտի հէլար էթալն՝ եա՝ Իսրա-
յէլ . լաթին եարտըն պէնտէ
տիւր : Հալա սէնին փատիւհաճը 10
վէ ճիւմէ չէհըրէրնտէ սէնի
գուրթարաճաք քիւմէ՝ վէ օլ
սն արա՝ դանա փատիւհաճ վէ սէր
վէրլէր վէր տէտիյին դաարըլա-
րըն հաճի : Սանա զաղաղըմ 11
տա փատիւհաճ վէրտիմ, վէ խը-
մըմաա աղըմ : Ափրիկին եա 12
րաւաղըլը պաղըմանը՝ կիւնաճը
սաղընմըլ արը : Մնո՝ սօյու- 13
րան գարը աղըլարը կէլէճէք-
լէր . օ՛ ալլա՛ սօյուլ աէյիլ տիւր,
եօխաա րաճմին աղընտա օլ ֆա-
պար զեման տուրմագ իսէ : Օն 14
լարը մէղարըն էյինտէն Ֆիտիէ
իւր իսէլաա էտէճէյիմ, ծնարը
էօ իւմտէն գուրթարաճաղըմ՝
սէնին թաո՛ւնուն օլաճաղըմ եա՝
էօ իւմ, սէնին հէլարին օլաճա-
ղըմ՝ եա՝ մէղար . կէօղէրիմտէն
փիւլմանըգ կիւլէնէճէք տիւր : Օ՛ 15
գարընտալար աղաղընտա մէյ-
վէտար օլաճագ իսէ տէ, կիւն
սօյուտու եէլի կէլիպ՝ չէօյտէն
Բապպըն րիւզկէարը չըգաճագ,
վէ ծնուն փաւնիարը գուրույա-
ճագ, հէմ ծնուն չէլմէսի գու-
րու գալաճագ արը . օ՛ հէփ
մաղպուլ գաղարարըն խաղիտէսի-
նի եաղմա էտէճէք : Սամարիա 16
վիրան օլաճագ, չիւն քի քէնտի
Ալլա հընա ա՛ար օլաու . ծնար
գրընճան տիւլէճէք, ծնարըն
մա՛սուլարը եէրէ չարփրըճագ,
վէ կէպէ գարըլարընըն ֆաթը եա-
րըլաճագ :

ՊԱՊ ԺԴ

Իա՛ Իսրայէլ Ալլա՛նն Բապ 1
պա տէսն . զիւր եարամաղըլըն
իւր երգըլարն : Պիւրնիգճէ սէօզ 2
լէր ալըն, վէ Բապպա տէսնիւն :

ծնա տէրին քի՛ հէր եարամադ.
ըղը տէ՛ֆ էյլէ, վէ պիւ՛ն խայր
իւն գապու՛ւ էյլէ, վէ առւտադ.
լարմըղըն պուլաւըր գաւաանը
3 հտա էպէլմ : Ասուր պիլիգուր.
Թարմալաճադ, աթար իւղէ.
քինէ պինմէյէճէյլի, վէ աբ.
Թըգ էլէրիմիղին իշնէ՛ Լւլւս.
հըմըղ սըն տէմէյէճէյլի. զի
րա էօթուլ՝ սէնտէ մէրհամեթ
պուլուր :

4 Օնարըն րա՛սըլըլարընը սա.
ղաւաճարմ, ծնարը կէօիւլ
ճէ սէվէճէյիմ . զիրա զագա.
5 պըմ մարտան տէնաի : Իս.
րայէլէ շիհ կիպի օլաճաղմ, օ.
սուսէն կիպի չիչէքէնէճէք,
վէ քէզըլէրինի լիբանան աղաճը
6 կիպի սալաճադ : Օնուն տաւ.
լարը եպըրաճաղար, վէ հիւս.
նիւ զէյթուն աղաճը կիպի օլա.

ճադ . վէ ծնուն լիբանան կի.
պի գօգուսու օլաճադ : Շնուն 7
կէօլիէսինտէ օթուրանլար տէօ.
նէճէքէր, պուղտայ իպի տի.
րիւէճէքէր, վէ ամա կիպի
ֆիլիւ էնէճէքէր . ծնուն զիբրի
լիբանանըն շարաղը կիպի օլա
ճադ : Եփւմ՝ քէյէճէք վի՛ 8
փութլար իւն արթըղ նէ՛ իլիմ
վար . պէն ճուպա կափա՛ ծնու
կէօլէթաիմ . պէն եէշիլ չամ
աղաճը կիպի իմ, սէնին մէյ.
վէն պէնտէն հաղը օթուր :

Լ՛իմ քի՛մ օլիւ քի՛ պու շէյ.
լէրի տիկաղն, ֆէհիմ քի՛մ
քի՛ պու շէյլէրի պիւսին .
զիրա րապուրն էօլարը սօղու
տուր, վէ սաաղգլար ծնարտա
էլիւրիւյէճէքէր, ամա գուպա.
հաթլըր՝ մարտա Թէգէղէ
օղալաճաղար :

ՅՈՒԼԻ

ՊԸՊ Ա

1 Փաթուէլ օղու Յովէէ օ.
լան րապուրն քէլումը սըր :
2 Պունու տինկէյին՝ էյ իս
թարարըր, վէ գուրգ վուրուն՝
եա՛ եերին հէփ սաքինլէրի .
սիղին կիւնլէրինգտէ եախա
պապարընըղն կիւնլէրինտէ
3 պու օլում՝ մու : Պունու օղու
լարընըղս նագլ էաին, վէ օ.
ղաւարընը քէնաի օղուլարը.
նա վէ ծնարըն օղուլարը սնի.
րաքի տէլտէ օլանլարա նագլ
4 էնիւնէր : Թըթըլըն պրագաղ.
լընը չէքիքէ էէաի, վէ չէքի.
կէնին պրագաղընը օթ պէօճէ
յի էէաի, վէ օթ պէօճէյինին

պրագաղընը քէֆէնէք էէաի :

Ույանըն՝ եա՛ սերխօլար, վէ 5
աղալըն, վէ սիւղ հէփ շարապ
իչնէր՝ շիրատան էօթիւրիւ
աղընըղսան քէսիւլոյի իչն
աճ չէքին : Զիրա տիարընըն 6
իւզէրինէ պիւր գուվէթի վէ ա.
լըմաղ Թալիֆ չըգաղ . ծնուն
օլիւլէրի արուան տիւլէրի տիւր,
վէ ծնուն՝ տիւն արուանէփ իպի
աղու տիւլէրի վար : Օ՝ ամամը
խարապ՝ վէ ինճիւր աղաճըն
փարէ փարէ Լթաի . մու պիւ.
քիւլլիյէ սոյուպ էէրէ աթաղ,
ծնուն չը գուգլարը ագ օլում : 7

Կէնճիլյինի գօճաղը իչն
չուլ կիլինմիւ կէնին կիպի ֆի.
ղան չէք : րապուրն էվիտէն 8
9

- էքմէյ փէքէշի վէ շէրպէթիւնէ.
քէշի քէսիւրի . Բապպըն խոզ
մէթճիւնի . քէաճիւնէր հաս չէ.
10 քէրէր : Թարլա պօղուլու ,
եէր հաս չէքէ . զիրա պուղ-
տայ պօղուլու , շիրա գու-
րուտու , զէյթուն հաղը էք.
սիւրի :
- 11 Սիթանըն՝ հա՛ չիթճիւրէր ,
կէրէք պուղտայտան էօթիւրիւ
կէրէք սորփատան էօթիւրիւ Ֆի.
ղան չէքին՝ է՛յ պուղճիւր . զի-
րա թարլանըն մահաւու զայ
12 օլու : Ամա գուրուտու , վէ
ինճիւր աղաճը պիւրիւշաիւ , նար
աղաճը հէմ խորմա աղաճը վէ
էլմա աղաճը՝ թարլանըն հէփիւ
պաճարը գուրուտու . զիրա ա-
տէմօղուլարընտան շաղլափ տիւ
քէնաի :
- 13 Չու գուշանըն , վէ ֆիղան
էյլէյին՝ հա՛ քէաճիւնէր , ահ
չէքին՝ է՛յ մէղպահն խոզմէթ-
ճիւրի , հա՛ Ալաճընըն խա-
տէմէլէրի կէլին , չուլարտա
կէճէլէյին . զիրա Ալաճընըն
էվինտէն էքմէքիէշէլի վէ շէր-
պէթիւնէլէ մէն՝ օլունտու :
14 Ուրուճ թագաիւս էտին , ճէ-
միլէթ նիտա էյլէյին . իսթի-
արլարը՝ սիլարն հէփ սաքիւնէ-
րինի Ալաճընըզ Բապպըն էվի
նէ ճէմ՝ էտին , վէ Բապպա
ֆէրեատ էտին :
- 15 Էյվաճ օլ կիւն իջին . զիրա
Բապպըն կիւնիւ հաղըն սըր ,
վէ ճիւմէյէ գաաիրտէն հէլաք
16 լիք կիպի կէլէճէք : Կէօղլէրի
միղլին էօնիւնտէն թաա՛մ՝ Ալ-
լաճընըն էվինտէն շաղլափ վէ
17 սիւրիւր քէսիւրմէսիմի . Տանէ-
լէր քէնաի քէսէքլէրինին ալ-
թընտա չիւրիւտիւլէր , մախ-
ղէնլէր վիրան օլու , սնպար-
լար պօղուլու . զիրա պուղ-
18 տայ գուրուտու : Հոյվան նի-
ճէ ինիլէր , սըղըր սիւրիւլէրի

իղթիրապէ տիւլէր . զիրա օնլար
իջին օթլադ էօդ տուր , գօյուն ,
լարըն սիւրիւլէրի տախի խարապ
օլու : Սանա ֆէրեատ էտէ . 19
ճէյիմ՝ հա՛ Բապպ . զիրա չէօ-
լին օթլադարըն ամէշ թէ-
լէֆ էթաի , վէ սահրանըն հէփ
աղաճարընըն ա՛լէվ հաղսը :
Սահրանըն հայլանլարը տախի 20
սանա պագաւլար . զիրա սու-
ըմաղլարը գուրումուշ տուր ,
վէ չէօլուն օթլադարընըն ամէշ
էէմիշ տիր :

ՊԱՊ Բ

Սիթտա պօրու չաղըն , վէ 1
մադատտէս տաղըմաա կիւլ-
պիւնք չէքին , եէրին հէփիւս .
քինլէրի ալթիւնիւլէր . զիրա
Բապպըն կիւնիւ կէլիյօր , զիրա
հաղըն սըր . Գարանլըրն վէ 2
տուճանըն կիւնիւ՝ պուլուտուն
վէ գօյու տիւմանըն կիւնիւ՝ սա-
պահըն տաղար իւզէրինէ հա-
յըլաղը կիպի , չօք վէ դուլ-
վիթլի գալմ՝ քի՛ շէլլունէ պէ-
րու օնուն կիպի օլմամիշ սըր ,
վէ օնուան սնկիրա արթըգ պիր
տահա տէվը պէ տէվը կէլէճէք 3
զէմանտէ օլմայաճադ : Օնուն
էօնիւնճէ ամէշ թէլէֆ էտէր ,
վէ արտընճա ա՛լէվ հաղսը .
եէր օնուն էօնիւնտէ Եդիմ
ճէննէթի կիպի՝ վէ արտընճա
վիրան օլմուշ չէօլ տուր , վէ օն-
տան գուրթուլմուշ տախի օլ-
մայաճադ :

Օլարըն կէօթէրիլի ալթար 4
կէօթէրիլի կիպի տիր . վէ հէ-
ման ալթարը կիպի սէլիւտէ-
15 ճէքլէր : Տաղարըն ապալ-
ղէրինտէ արապաղարըն կիւրիւ-
թիւսիւ կիպի օաման չէօթիւնիւ
թէլէֆ էտէն ալթէլին ա՛լէվի
սէսի կիպի՝ ճէնկէ ալիլիմիշ
գուլկէթի գալմ՝ կիպի սըջա-

- 6 յաճաղար : Օնւարըն եկեղան-
տէն գաղմէր աղըը չէքէճէք ,
հէփ պենկղէր ոսլաճաղար :
7 Գահրիմանլար կիպի սէլիրտէ-
ճէքէր , ճնք էրէրի կիպի հի
սարա չըգաճաղար , վէ հէր
պիրի եօլունտա երիւրյէճէք
էր , վէ թարիգէրնի տէլիշ-
8 թիրմէյէճէքէր : Աէ պիրի.
պիրիսի իթիվէրմէյէճէքէր ,
հէր քէս քէնտի իղիտէ երւ-
րիյէճէքէր . վէ սլաճն ա-
րալընա տիւէճէք օւլըրար ի-
սէ , եարալանսայաճաղար :
9 Հէհրտէ սոլաշաճաղար , վէ
հիսարտա սէլիրտէճէքէր , էվ
էրէր չըգաճաղար . խըրըղ կի
պի փէնճէրէլէրտէն կիրէճէք .
10 էր : Օնւարըն եօնիւնտէն եէր
սալանաճաղ . կէքէր տիթրէ-
յէճէքէր , կիւնէշ իլէ այ գա-
րարաճաղ , վէ երլաղըր այ-
տըլըղլարընը կէրի չէքէճէք
11 էր : Աէ Բապպ' ա'ըքէլ ինին
եօնիւնտէ սէսինի վէրէճէք . զի-
րա ծոնէ օրտուսու փէք պէօ-
յիւք տիր , զիրա սէօղիւնիւ
իճրա էտէն գուվէթի տիր .
չիւն քի Բապպըն կիւնիւ սէօ-
յիւք' վէ զայէթ հիւպէթլու
տուր , վէ ծնա քի'մ թաղաթ
կէթիւրէպիլը :
12 Հէմ' տախի շիւտի Բապպ
տէր քի' Պիւթիւն գալպինիլի-
լէ վէ ուրուճ իլէ վէ աղլըրշի-
լէ հէմ'էաս իլէ պանտ աէնիւն .
13 վէ էսվալարընըղլտէ իլ' իլ-
լա երէրէյինիղի երլթըն , վէ
Ալլաճընըղ Բապպա տէօնիւն .
զիրա օլաթիֆ վէ րահիմ' վէ
սապրի ալիմ' վէ իւնայէթի չօգ
տուր , վէ քէպիքտէն էօթիւ-
14 իլէ նատիմ օլուր : Վի'մ պիլիւր,
պէլթի օ տէօնիւպ փիլիման օլուր,
վէ արալնճա պէրէքէթ' Ալ-
լաճընըղ Բապպ իլիւն էքմէք-
փէքէլէն վէ շէրպէթփէլէլէն

պապի գօր :

իլիւնտա պօրու շալըն , ու 15
րուճ թաղախն էտին , ճէմլլէթ
նիտա էտին . Գաղմը տէվլէրին , 16
ճէմաա'թը թաղախն էտին , ին-
թիյարըրըն ճէմ'էտին , չօճուգ-
լարը վէ մէմէ էմէնլէրի թօփլա-
յըն . կիւլէյի քէնտի օտարըն-
տան' վէ կէլին քէնտի հալլէ-
թինտէն չըգօրն : Բապպըն իրըղ 17
մէթճիլէրի քեռհինլէր' էվլան
իլէ մէգպահըն արալընտա աղ-
լալընլար , վէ տէսինլէր . Ես'
Բապպ' գաղմըր էսիլիէ , վէ
միրալընը րէզալէթէ վէրմէ քի'
թալիֆէլէր ծիւրաթ թէսալլութ
էտէլէր . նի'չիւն գաղմիւրտէ'
Օնւարըն Ալլաճըն հա'նի տէլէ-
լէր :

Աէ Բապպ տիյարըն իլիւն զայ 18
րէթէ կէլէճէք , վէ գաղմընը
աճըլաճաղ : Աէ Բապպ ճէվապ 19
էտիպ քէնտի գաղմընտա տէլէ-
ճէք քի' իլթէ պէն սիլլէ պուղ-
տայ վէ շարապ վէ զէյթուսեա-
ղը կէօնտէրէճէլիմ , վէ ծոտան
տայաճաղընըղ . վէ սիլիւր տը-
թըլ թալիֆէլէրտէ 'րէզալէթէ
վէրմէյէճէլիմ : Աէ փօրէտա 20
ճանիպի ա'պէլիւն սիլլին իւղէրի-
նիղտէն իրաղ էտէճէլիմ , վէ
երէղիւ կիւնտայուսու տէնիղնէ
վէ արալը պաթը տէնիլլինէ տօղ-
րու օլաղապ' ծոտ գուրու վէ վի-
րան եէրէ սիւրէճէլիմ' . վէ օ-
նուն պէտ գօգուսու չըգաճաղ ,
վէ ծոտն թէտփիւնիւ եօգարը
գալգաճաղ , զիրա քիսըրը իշ-
լէտի : Գօրգմա եա'տիյար , մէս 21
րուր ու շաղ օլ , զիրա Բապպ
պէօյիւք իշլէր իշլէյէճէք տիր :
Ես' սահրանըն ճանապարհըրը 22
գօրգման , զիրա չէօյիւն օթլաղ-
լարը եէրիլէնիլ . զիրա ալաճ'
մէյվէսինի վէրիւ , ինճիւր աղա-
ճը վէ սամա' գուվէթիլէրին
վէրիլէր : Աէ եա' Սիսն օլուր 23

- լար՝ Ալաշընըզ Բապպատս մէս
 1 րուր ու շաղ օլուն, զիրա օ՝
 միգթարիննէ սիգէ իւք եաղմու-
 2 րու վէրիւր : Էվէլէքի կիպի սի-
 զէ եաղմուրու իւք սիւշար վէ
 սոն պաշար եաղմուրուու էն-
 24 սիրիւր : Վէ խարմանլար պուղ-
 ապ իւէ ա լաճապար : վէ ճն-
 տէրէլէր շարապ վէ զէյթուն
 25 եաղը իւէ թաշաճապար : Վէ
 չէքիւկէնին օթ պէճէ յինին վէ
 քէսէնէյնին վէ թըրթըլը՝ ա-
 րաւարընըլա կէժնաէրախիմ՝ օլ
 պէսիւք ապքի իմին եէսիյի եըլ
 26 լարը սիգէ կէրի վէրէճէյիմ :
 Վէ ալոունճապատէք պիւր չօգ
 եէյէճէքսինիւ, վէ սիգէ աճա-
 յըպար զըլան Լաշընըզ Բապ-
 պըն իսմինէ համա էտէճէքսի-
 նիւ, վէ գաւմըմ էպէտէն ու-
 27 թանապաճադ : Վէ պիւրէճէք-
 սինիւ քի՝ պէն իսրայէլին օր-
 թասընաա իմ, հէմ քի Ալա-
 շընըզ Բապպ պէն իմ, վէ զայ-
 րիսի եօգ սուր : վէ գաւմըմ է-
 պէտէն ութանապաճադ :
 28 Վէ վապի՝ օլա քի պունտան
 սօնկըմ՝ Բուշումու հէր թէնին
 իւղէրինէ տէօքէճէյիմ, վէ սի-
 զին օլուլարընըզ վէ սիգին գըզ
 29 լարը՝ ըզ փէյլապէրըք էտէ-
 ճէքէր : Իկիթիարընըլ սիւշ-
 ըք կէօրէճէքէր, իկիթէրի իւ
 29 վաշիւր կէրէճէքէր : Վէ
 գուլարըն իւղէրինէ հէմ խա-
 լայըպարըն իւղէրինէ տախի՝ օլ
 կիւնէրաէ Բուշումու տէօքէ-
 30 ճէյիմ : Վէ կէօքտէ հէմ եէր-
 տէ ալաճէթէր՝ գան վէ աթէշ
 վէ թիւթին սիրէքէրի գօյա-
 31 ճաղըմ : Բապպըն օլ պէսիւք
 վէ գօրգուլա կիւնիւնիւն կէլ
 մէսինտէն էվէլ կիւնէշ գարան-
 լըպ՝ վէ ոյ գանա տէօնէճէք :
 32 Վէ վապի՝ օլա քի հէր քիմ
 Բապպըն իսմինէ նիտա էտէր ի-
 սէ, գուրթուլաճադ սըր : զի-

րա Բապպըն տէսիյի կիպի՝ Սիսն
 տաղընտա վէ Երուսաղէմտէ՝ վէ
 Բապպըն չաղըսըլը պարխէտէ
 խէլաս օլաճադ :

ՊԱՊ Գ

Օ իրա լիւթէ օլ կիւնէրտէ 1
 վէ օլ զէմանտէ՝ պէն Յուդանըն
 վէ Երուսաղէմին էսիրէլյինի կէ-
 2 րի կէթիսիյիմ զէման, օլուէմ
 հէի թալիֆէլէրի ճէմ՝ էտէ-
 ճէյիմ, վէ շուարը Էպստափատ
 տէրէսինէ էնսիրէճէյիմ : վէ
 օլաաա օնլար իւէ գաւմըմ վէ
 միւրաղմ Իսրայէլ իչիւն օնլա-
 րը թալիֆէլէրէ տաղըթաղըպ-
 րենտան վէ տիւարըմը փոյլաշ-
 աղըլարընտան էօթիւրիւ տաճա-
 սիրէլէճէյիմ : Վէ գաւմըմ ի-
 3 չիւն գուրա՝ աթաղըսը, վէ օլ-
 լանը ֆաշիւրէլյէ վէտիւրէր, վէ
 գըզը շարապա սաթաղըսը քի՝
 իչէլէր :

Հէմ տախի սիգին պէնիմ իւէ 4
 նէ՝ իլինիւզ վար՝ էա՝ Տիւրու վէ
 Սիգան վէ ֓ղըաղըսըն ճիւմէ
 տալիւրէլէրի, սիգ պանա ի-
 վա՞ղ մը էտա էտէճէքսինիւ, վէ
 էյէր պանա իվա՞ղ էտա էտէ-
 ճէք իսէնիւ, թէգճէ ճէգանը-
 զը՝ չափուճադ պաշընըլա տէօն-
 տէրէճէյիմ : Զիւն կիւնիւրիւ- 5
 մլւ վէ ալթունուումա ալարընը,
 վէ պէնիմ էյի արդուու չէյիւ-
 րի ի հէյէլինիւզ կէթիւրիւ-
 նիւզ : Վէ Յուդա օլուլարընը 6
 հէմ Երուսաղէմ օլուլարընը
 Եռնանլէր օլուլարընա տաթ-
 սընըլ, թա քի օնլարը սինօր-
 7 լարընտան իրադ էօիէսինիւ : Իշ
 թէ պէն շուարը՝ սիգին օնլարը
 շօլ սաթաղընը մաշապտէն ու-
 յանտըրաճաղըմ : վէ սիգին
 ճէգանըզը պաշընըլըն իւղէրինէ
 տէօնտէրէճէյիմ : Վէ սիգին օ- 8
 ղուլարընը վէ գըզաղընըզը

Յուզա օղուլարներն էլնէ սա-
թաճաղմ՝ վէ օնլար ուղա-
թայիֆէ օլան Սաթալարա սա-
թաճաղար . վերա Բապօ սէյ-
լէտի :

9 Պաճնու թայիֆէլէրաէ նիտա
էտին , ճէնք թաբախա էտին ,
գահրիմանլար ույանսըրն ,
ճիւմլէ ճէնք էրլէրի էանաշըն-

10 լար , չըգսընլար : Սափան տէ-
վիրլէրինիվ գըըճլարա վէ թըր-
փանլարնըք մըլադլարա տէօ-
յիւն . զայիֆ օլան՝ Պէն գահ-

11 րիման իմ տէսլին : Աճէլէ է-
տէրէք էլէլին՝ էյ էթրաֆտա օ-
լան ճիւմլէ թայիֆէլէր , վէ
ճէն՝ օլուն . գահրիմանլէրինի՝

12 եա՝ Բապօ՝ օրայա էնտիր : Թա-
յիֆէլէր ույանսընլար , վէ Յով-
սափաա տէրէսինէ չըգսընլար .
զերա էթրաֆտան ճիւմլէ թա-
յիֆէլէրին չէրի՝աթընը կէօրմէք
իշին օրատա օթուրաճաղմ :

13 Թըրփան սալն , զերա պի-
շին եէթըլմիշ տիր . կէլին , է-
նին , զերա ճիւտէրէ սուրու-
թէքնէլէր թաշար . չիւնքի օն-
լարն եարամաղըք պէօյիւք

14 տիւր : Գալապալըլլար՝ Հիւքմ
տէրէսինտէ դաշապալըլլար ,
զերա Հիւքմ տէրէսինտէ Բապ-

15 պըն կիւնիւ եաղըն տըր : Վիւ-
նէշ իլէ այ գարարաճադ , վէ

էրտըրլար քէնտիլէրին ըշղընը
կէրի չէքնէլէր : Բապօ Սի-

16 օնտան չաղըրաճադ , վէ Երու-
սաղէմտէն սէսինի վէրէճէք ,
վէ կէրլէր իլէ եէր սարալ-

ճաղար . տոմա Բապօ քէնտի
գալմընըն փէնտէհան՝ վէ Իս-

րայէլ օղուլարներն գալէ՝օր օ-
լաճադ : Վէ պիլէճէքսինիվ քի

17 մուգատտէս տաղմ Սիօնտա սա-
քին օլան՝ Ալլահնըք Բապօ
պէն իմ . վէ Երուսաղէմ մու-
գատտէս օլաճադ , վէ օնտան
արթըդ եապանճըլար կէլմէյէ-

ճէք :

Վէ վադի՝ օլա քի՝ օլ կիւնտէ

18 տաղար չիրա տամլայաճաղար ,
վէ պայիլլէր սիւսա աղըտաճադ-
լար , վէ Յուգանն Հէփ տէրէ-

լէրի սուլար էիւրիւտէճէլէր ,
վէ Բապօ էվլիտէն փունկար չը-
գաճադ , վէ Սասիմ տէրէսինի
սուվարաճադ : Յուգա օղու-

19 լարնա օլան դուլմ իշին՝ Մը-
սըր վիրան օլաճադ , վէ Եփովմ
վիւրան չէօլ օլաճադ . չիւն քի
տիյարլարնտա սուլաուդ դան

տէօքտիւլէր : Ամա Յուգա է-

20 պէտէն՝ Երուսաղէմ տէվս պէ-
տէվս սաքին օլունաճադ : Վէ
օնլարն փաքէլէտիլիմ՝ գաննը
փաքէլէճէլլիմ . վէ Բապօ Սի-

օնտա սաքին օլուր :

ԱՄՈՎՍ

ՊԱՊ Ա

1 Թէկուէտէն չօպանլար իլէ
օլան Անոխուճ՝ Յուգա փատի-
շահը Ողիանն կիւնլէրինտէ վէ
Իսրայէլ փատիշահը Յովաա օլ-

լու Յերուսոլիմըն կիւնլէրինտէ
ղէլէլէտէն իքի էլլէ Էվլէլ Իս-
րայէլն հագըրնա վահիտէ կէօր-
տիյիւ քէլալէրի տիր :

Վէ տէտի քի՝ Բապօ Սիօն՝ 2
տան չաղըրաճադ , վէ Երուսա-

ղէմտէն սէսինի վերէնէք . վէ
չօյանդարն օժադարը եսա չէ
քէնէք , վէ կարմեղտուն թէ
փէսի դուրսյաճադ տըր :

3 Բապպ պէօյլէ տէր . Դամաս
կոտուն իւչ գապաշաթընտան էօ
թիւրիւ վէ տէօրթտէն էօթիւ
րիւ օլ Բաֆաթիթի տէօնտէրմէմ .
չիւն քի օնլար Գաղաադը տէօր
խալման տիւրէնլէրի իլէ տէօյ :

4 տիւրէր : Ամնա Ազայէլն էվի
նէ աթէչ կէօնտէրէնէյիմ , վէ
Բենադադըն տէրայլէրնի թէ :

5 Էնփ էտէնէք : Վէ Գամասիս
տուն Թըրգաղարընը փարէլէ
յէնէյիմ . վէ Աւեն օվաւըն
աան սաքինի հէմ Եդեմ էվին
տէն ա'սա Թութանը գըրաճա
ղըմ , վէ Սիւրիա գալմը՝ կի
րէ էսիւր սիւրիւլէնէք աէյօր
Բապպ :

6 Բապպ պէօյլէ տէր . Գաղա
նըն իւչ գապաշաթընտան էօ
թիւրիւ վէ տէօրթտէն էօթիւ
րիւ օլ Բաֆաթիթի տէօնտէրմէմ .
չիւն քի օնլար էսիւրէրի թէք
փիլէն էսիւր սիւրիւլէր քի՝ Ե՝

7 գովմա Թէտիւմ էտէլէր : Ամ
մա Գաղանըն գալէ'սինէ աթէչ
կէօնտէրէնէյիմ , վէ օնուն սէ
րայլէրնի թէլէֆ էտէնէք :

8 Վէ Աղովոտտան սաքինի՝ վէ
Աօկադրնտան ա'սա Թութանը
գըրաճաղըմ . վէ էլիսի Ակա
րունուն իւղէրինէ տէօնտէրէնէ
յիմ , վէ Փղըրըրարըն պագիյէ
սի հէլըր օլաճաղար՝ տէյօր է՝
Ֆէնաիմ Բապպ :

9 Բապպ պէօյլէ տէր . Տիւրո
տուն իւչ գապաշաթընտան էօ
թիւրիւ վէ տէօրթտէն էօթիւ
րիւ օլ Բաֆաթիթի տէօնտէրմէմ .
չիւն քի էսիւրէրի թէքփիլէն Ե՝
գովմա Թէտիւմ Լթտիլէր , վէ
գարընաաշ ա'հաթըր զիքր էթ :

10 Ատիւլէր : Ամնա պէն Տիւրո
տուն գոլէ'սինէ աթէչ կէօն

աէրէնէյիմ , վէ օնուն տէրայ
լէրնի թէլէֆ էտէնէք :

Բապպ պէօյլէ տէր . Եդով 11
մուն իւչ գապաշաթընտան էօ
թիւրիւ վէ տէօրթտէն էօթիւ
րիւ օլ Բաֆաթիթի տէօնտէրմէմ .
չիւն քի գարընաաշըր գըլըճ իլէ
գօլալտար , վէ մէրհամէլինի
թէլըք էյլէտի , վէ օնուն դաղա
պը՝ տայլմա երթմա , վէ խըչ
մընը էպէտէն սաղալտար : Ամնա 13
պէն Թեմանա աթէչ կէօնտէրէ
նէյիմ , վէ Բօսորանըն տէրայ
լէրնի թէլէֆ էտէնէք :

Բապպ պէօյլէ տէր . Ամնա 13
օլուղարընըն իւչ գապաշաթըն
տան էօթիւրիւ վէ տէօրթտէն
էօթիւրիւ օլ Բաֆաթիթի տէօն
տէրմէմ . չիւն քի Գաղաադըն
կէպէ գարընարընը ետարըլար ,
Թա քի քիւնտի սիւրալարընը կէ
նիլէտէլէր : Ամնա պէն Բաք 14
բաթըն գալէ'սինտէ աթէչ Թու
թուչադրաճաղըմ , վէ օնուն
սէրայլէրնի՝ ճէնը կիւնիտէ
կիւրիւլէր իլէ վէ գաղարապ կիւ
նիւնտէ սաղալտար իլէ թէլէֆ
էտէնէք , վէ օնլարըն փատիլա
հը՝ քիւնտի հէմ սէրվիլէրի
պիլիլէտէ էսիւրիլէ կիւնէք
տէյօր Բապպ :

ՊԱՊ Բ

Բապպ պէօյլէ տէր . Մովա 1
րըն իւչ գապաշաթընտան էօ
թիւրիւ վէ տէօրթտէն էօթիւ
րիւ օլ Բաֆաթիթի տէօնտէրմէմ .
չիւն քի Եդով՝ փատիլաշընըն
քէմիլլէրնի քիլէճ օլունապա
աէք ետգոր : Ամնա պէն Մո 2
վաբա աթէչ կէօնտէրէնէյիմ ,
վէ Արիթթուն տէրայլէրնի թէ
լէֆ էտէնէք , վէ Մովաբ մէ
վէլէ իլէ՝ կիւրպիտէ իլէ վէ պօ
րու սէտարը իլէ օլէնէք : Վէ 3
օնուն իլինտէն գաարըն եօլ է

տէճէյիմ, վէ սնուն պիլէսիւնճէ
ճիւմէն տէրիւրէրինի դաթլ է
տէճէյիմ տէյոր Բապպ :

4 Բապպ պէօյլէ տէր . Յուդա-
նն իւջ գապաշաթընտան էօ-
թիւրիւ վէ տէօթ (թանէն էօթիւրիւ
օլ Բագփրիի տէօնտէրմէմ .
չիւն քի Բապպըն շէրէ աթընը
խօր կէօրաթիւրէր , վէ մտն դա-
նունըսընը հըֆիլ էթմէտիւր ,
վէ ծնարըն ալապարընըն շօլ
արարնճա կիթալիւրի հաւան-
լարը . Նէլար սափըթարար :

5 Եմա պէն Յուդայա աթէշ
կէօնտէրլէճէյիմ, վէ Երուսա-
ղէմն տէրայլըրինի թէլէֆ էան-
ճէք տիր :

6 Բապպ պէօյլէ տէր . Իսրա-
յէլն իւջ գապաշաթընտան էօ-
թիւրիւ վէ տէօթ (թանէն էօթիւ-
րիւ օլ Բագփրիի տէօնտէրմէմ .
չիւն քի ծնար ստորը կիւմիւշէ
վէ եօխալըն ալիս ջիթմ ալադ
7 գապըն սաթարար . (Յուդ-
քի ֆադիլըրին պաշընաա հէ-
րին թօփրադը իչիւն հապրէթ չէ-
քըրէր , վէ եօխալըն էօ-
լունու էյըրէր , վէ մուգաա-
տէթ իսթիմի նաթարէմէք իչիւն
օլլու հէմ պապառը պիր գըղա

8 Գալըրար : Վէ հէր մէգպաշըն
հաթընաա լէհէն ալընաա էպապ-
լարըն իւլէքրինուէ հաթարար ,
վէ սըլաշարընըն էվնտէ գուլմ
էքէնլէրին շարապըրը իչըրէր :

9 Պէն իօն մարըն էօնիւնտէն
պօլու էրզ ալաճը կիպի երւճէ
վէ մէշէլէր կիպի դափի օլան Վ-
մօրհշույու հէրաք էթտիմ . վէ
էօգարընան ծնուն մէյվէլինի
հէմ աշտըրտան ծնուն քէօրէ-

10 լինի հէրաք էթտիմ : Հէմ պէն
սիղն Մըրըր տիարընտան չը-
գաբարմ , վէ սիղ Եմօրհշույուն
տիարընըր դապթ էտէսինիլ տէ-
յիւն սիղն չէօլան գըրդ էրլ կէզ

11 տիրտիմ : Վէ օլլալարընըրտան

փէյլամպըրէր հէմ իրիթըրի-
նէրաէն նէղըրիլէր դալարըրմ-
հալա պէօյլէ տէյիլ մի եա Խարա-
յէլ օլլալարըր տէյոր Բապպ :
Եմա սիղ նէղըրիլէրէ շարապ 12
իչիթինիլ , վէ փէյլամպըրէրէ
էմր էտիպ փէյլամպըրէրէ էթ-
մէն տէրինիլ : Իլլէ պէն տէ- 13
մէթըր իլէ տօլու օլան տրա-
պանըն պապարը կիպի սիղն ու-
տուլաւուդ էէրաէ պապաճա-
ղըմ : Իմաի եէյիի օլանըն դաշա 14
ճաղը եէր էօղ օլաճաք , վէ գուլ-
վէթու օլան գուլվէթինէ դօր
վէրլմէյէճէք . վէ գնհրման
օլան ճանընը գուրթարամայա
ճադ արը : Վէ հայը թուլան 15
տուրամայաճադ , վէ ալադ չա-
փուդ օլան փէյիի գուրթարա-
մայաճադ , վէ ալապիլինէ քէ-
տինի գուրթարամայաճադ : Վէ 16
գահրմանլարաա եիրէյի գա-
փի օլան օլ կիւնտէ չոփադ գա-
չաճադ սըր տէյոր Բապպ :

ԳԱԳ Գ

Եմա Խարայլ օլլալարըր Բա- 1
պըն սիղն հադգընըրա . Մըրըր
տիարընտան չոգարըրըմ պիւ-
թիւն դապիլէնին հադգընա սէյ-
լէտիլ սէօղնէրէ տինիլէյիմ , քի
տէտի . Եէրին հէփ գապիլէլ- 2
րինտէն հէման սիղն պիլտիմ .
պունան իչիւն հէփ հարամադ-
ըգըրընըրտան էօթիւրիւ սիղն
ճէղա վէրէճէյիմ : Իլի քիլը 3
իթթիֆապարը օլլամըրգապպէ-
րապէր կիտէ պիլիլըրմի : Երա 4
լան չիքեարը օլլամարդաա օր-
մանաա պէօյիլըրմի . կէնճ
արպան պիր չէյ գալմարդաա
քէնտի ինիւտէն սէսինի վէրի- 5
մի : Գուշ ծնուն իչիւն եէրաէ
տուլադ էօղ իքէն ֆադա տիւ-
չէր մի . տուլադ էէրաէն (հէջ
պիլ չէյ թուլմամըլ իլէն գալ-

- 6 տըրըըմբը : Շէհրոտ պորու չա-
լընըր տա՝ գալմ իւրքմէն մի .
չէհրաէ պէլա օլաւորմու բի Բապպ
7 էթմէմիշ օլա : Ջիւրա Եփէն-
տիմ Բապպ՝ գուլսորը փէյ-
ղամպէրէրէ ուրըրնը աշմայըն .
8 ճա՝ պիր շէյ էթմէղ : Արալն
պէջիւրտիւ , բիմ գորգմաղ .
Եփէնտիմ Բապպ սէօյլէտի ,
բիմ փէյղամպէրէք էթմէղ :
9 Ազովտոտա սէրայլէրին իւ-
ղէրինաէ վէ Մըսըր տիյարնտա
սէրայլէրին իւղէրինաէ նիտա է-
տին , վէ տէյին . Սամարիանն
աաղարը իւղէրինաէ ճէմ՝ օ-
լուն , վէ ծնուն իշինաէ պէյիւք
վէլէլէլէր՝ վէ օրթաւնտա
10 զուլլար կէօրին : Չիւն բի տօղ-
րուտք էյլէմէյի պիւլմէղէր
տէյօր Բապպ , սէրայլէրինաէ
զուլմ վէ նահագըղք էրղարար :
11 Օնուն իշին Եփէնտիմ Բապպ
պէյլէ տէր . Տիւշմէն տիյարն
էթմաթիւտա օլաճադ , վէ սէն-
տին սէնին գուվլէթինի էնտի-
րէճէք , վէ սէրայլէրին էալմա-
լանաճադ տըր :
12 Բապպ պէյլէ տէր . Չօպան
արաւանն աղղընտան իքի պուտ՝
էախտտ պիր գուլադ փարչա-
տը նիճէ գուրթարըր իսէ ,
Սամարիտա էաթադ քէօշէ-
տինաէ վէ Դամասկոտա տէօ-
շէքտն օթուրան Իսրայէլ օլու-
լարը՝ էօյլէ գուրթուլաճադ-
լար :
13 Իշլտին , վէ Յաիոք էվինէ
շէհառէթ էտին՝ տէյօր ա՛նքը-
լէրին Ալուհը Եփէնտիմ Բապպ ,
14 բի Իսրայէլն գապահաթլարը-
նը ծուռն իւղէրինաէ էօղւայա-
ճաղմ կիւնտէ՝ Բէթէլն մէղ
պաշլարըր տախի էօղւայաճա-
ղմ , վէ մէղպահն պոյնուղ-
լարը փարէլէնիպ՝ էէրէ տիւշէ-
15 ճէքէր : Վէ գըշ էվի իլէ էաղ
էվինի վուրաճաղմ , վէ Ֆիլ տի-

շի էվէրի հէլադ օլաճադար , վէ
պէյիւք էվէր զայ՝ օլաճադ-
լար՝ տէյօր Բապպ :

ՊԱՊ Դ

Պու սէօղիւ տինկէյին՝ եա՝ 1
Փագիրէրէրէ զուլմ էաէնն Եփու-
լարը էգէն՝ էփէնտիլէրինէ՝ Վէ-
թիր բի իշէլմ տէյէն Սամա-
րիա տաղընտա օլան Բասան ի-
նէքէրի : Եփէնտիմ Բապպ 2
քէնտիմա գաատէսլի իլէ էէմին
էթմաթի իշլմէ իւղէրինիլէ կիւն-
լէր կէլլօր բի՝ սիղի լիմարը
իլէ վէ սիղին զուրրիլէթինիղ
պուղք զոփոյնլարը իլէ գալար-
րաճադ : Վէ հէր պիրինիլ էը- 3
գըք էէրլէրաէն էծնիւնճէ չոգա-
ճադ տըր , վէ գալէրի թէքք է-
տէճէքսինիլ տէյօր Բապպ :

Բէթէլէ կէլն վէ գապահաթ 4
էտին , Դուրգալտա գապա-
հաթ էթմէյի չօղպալուն . վէ հէր
սապահ գուրպանլարընըլէ հէր
իւշ էըլտա ծնտալլարընըլէ
կէթիրին : Վէ շիւքըր գուրպա- 5
նընը խամաւորու էադըն , վէ ի-
րառէթ փէքէշի չաղըրըպ նիտա
էտին . զիրա պէյլէ տէվտիլ
էա՝ Իսրայէլ օղուլարը՝ տէյօր
Եփէնտիմ Բապպ : Իմիւ պէն 6
տախի սիղէ հէր շէհրէրինիլտն
տիւշէր փաքլիլ վէ ճիւմլէ մա-
հալէրինիլտն էքմէք էքսիքլիլ
վէրտիմ . աւմա պանա տէծնէ-
տինիլ տէյօր Բապպ : Հէմտա 7
խի պէն՝ պիլէլէն տահա իւշ պ
վար իքէն՝ սիգանն էաղմուրու
մէն՝ էթմաթ , վէ պիր շէհրին իւ-
ղէրինէ էալմուր էաղմուրալմ ,
վէ պիր շէհրին իւղէրինէ էաղ-
ալմմալմ . պիր գըթմա՛նըն իւ-
ղէրինէ էաղար , վէ իւղէլինէ
էաղմայան գըթմա՝ գուրուտու :
Վէ իքի իւշ շէհր՝ սու իշլույ 8
պիր շէհրէ իւշուլէր , աւմա

- գանձատրար . վէ լաբին պանա
տէնմտինիդ տէր Բապպ :
- 9 Սիգի սամուհ եկել վէ սորըըդ
իւն վուրուում . պաղչէլէրինի-
ղն վէ պաղարընըղն վէ ինձիւր
հէմ դէթուն աղաճարընըղն
չողըւունու օթ պէճէլի եւ-
տի . վէ լաբին պանա տէնմտ-
10 տինիդ տէր Բապպ : Արա-
նըդա Մըսըր Թարգընտա Թա-
ուն սուրմ , աթլարընըղն է-
սիր օլմաը իւն խիթլէրինիդ դը-
ըճ իւն հօլիւրտիւմ , վէ օր-
սուլարընըղն Փնաա դօգուաու-
նու Թաա պուրնունուղա չըգար-
տըմ . վէ լաբին պանա տէնմտ-
11 տինիդ տէր Բապպ : Ալա-
հըն ալթիւսթ եթտիլի Սոգոմ
վէ Գւմօր կիպի սիգի աէ ալթ-
իւսթ ի թտիւմ , վէ աթէչուն
չըգար լընը քէօթիւ կիպի օլ-
սուունուղ . վէ լաբին պանա տէնմ-
12 տինիդ տէր Բապպ : Օնուն
իջին աանս պէյլէ հաէճէլիւմ
եա՝ Խորայէլ . պունու սանա է-
աէճէլիւմ իջին՝ Ալահըն գար-
չըլամուղա հօղըրան եա՝ Խորա-
13 յէլ : Զիրա իշթէ սաղլարը
գուրան վէ ըիւղիկարը եարա-
տան վէ աաէմէ Ֆիբրինէ օլտու-
ղունու խապէր էաէն՝ սէհէրի
գարանըդ էաէն վէ երին հիւթ-
եաթ մաւալլէրինէ պատան՝ ծնուն
իսթի Մաթերլէրին Ալահըն ԵՀՈ-
ՎԱ արը :

ՊԱՊ Ե

- 1 (1) Եւ սէօղիւ իւղէրինիդէ գաւ
սըրտըրըմ Ֆիլանը տինիլէլին՝
- 2 եա՝ Խորայէլ էվի : Խորայէլ
պաթերիսի տիւլտիւ , արթըդ
գաղմայաճադ . եէրի իւղէրին
աէ պրաղըտը , ծնու դաւըրա-
3 ճադ հօդ սուր : Զիրա Էփին
սիւմ Բապպ պէյլէ տէր . Պին
քիւի չըգան չէհոտէ՝ հիւղ դա-

լաճադ , եիւղ չըգանա՝ Խորա-
յէլ էվինէ ծն գալաճադ : Զի-
րա Բապպ Խորայէլ էվինէ պէյ-
լէ տէր . Պէնի արայըն քի եա-
չայաւընը : Լաբին Բեթէլի ա-
րաման , վէ Գաղգաղայա վար-
ման , վէ Բերսաթէլէյէ կէճմէն .
զերա Գաղգաղա հէր վէճէլի
էսիրլիյէ սիրիւլէճէք , վէ Բե-
թէլ հիւղ օլաճադ : Բապպը տ-
րայըն քի եաչայաւընը , օլմա-
յա քի Յօվսէլի էվինէ աթէլէ
կիպի տիւլտիւ ծնու թէլէֆ է-
տէ , վէ Բեթէլուէ սէօլիւնաիւ-
րին օլմայա : Սիւր քի շէրլա-
թի աֆսէնթինէ տէնմաթերիպ
սատադաթը եէրէ պրաղըրը-
նը , իւղէրին վէ ճէվղոյը եա-
լիւնը վէ հօլմա՝ կէօլիէսինի սա-
պաճա տէնմաթերին վէ կիւնիւ
կէճէ կիպի դարանըդ էաէնի՝
տէնիլլին սուլարընը չաղըրալ ծն-
ուղա եէրին հիւլա իւղէրինէ
աէօթէնի՝ իսթի ԵՀՈՎԱ օլմաը ,
հիարա հէլաթիւր կիրէ տէլիւ-
գուվլէթլինի իւղէրինէ ալիան-
սըղ հէլաթիւր եէթիւտիւնի ա-
րայըն :

Կախուտա Թէքսիւր էտէն 10
տէն իլլաճ հաէրլէր , վէ Թէ-
մամ սէօլլէյէնտին նէֆրէթ է-
տէրլէր : Իմօր Ֆադրլին իւղէ- 11
րինէ պասըպ՝ ծնտան պուղսոյ
իւլէթէլի ալաղընըլ իլլան , եա-
նուլմուղ Թալտան էլլէր եաթի-
տընը , ամմա ծնլարտա սաթին
օլմայաճադսընը , արղուու
պաղար ալթաինիդ , ամմա ծն-
լարըն շարապընը իլլէյէճէթի-
նիդ : Զիրա չըդ գապաճաթը 12
ընընը վէ ալոր կիւնաճալընը
զը պիւրիւմ . սաաղը սըգըպ
ըլլէլէթ ալմալար սընըղ , վէ գա-
լիւտա եօխսուուրըն պաճաթը
իպթալ էաթիւնիդ : Օնուն ի- 13
ջին աղըլլը օլան՝ օլվաղըրտա
սիւթիւթ էաէճէք . զիրա վա-

- 14 զընթ քեօթիւ տիւր : Էյընյի ա
լայրն՝ վէ տէյիւ քեօթիւ
յիւ , թա ի հաշայտընդ . վէ
պեթլէճէ ա'քերէրնն Ալաճը
Բապա' տէտիյնիլ զիպի սիդն
15 իւն օլաճադ : Քեօթիւ քեօթիւ
իբրաճ էտիպ' էյընյի սէվն , վէ
հադդը դափուտա գայիմ էտին .
պէլի ա'քերէրնն Ալաճը
Բապա' Յովսէփին պաղկէտինէ
մէրճամէթ էտէ :
- 16 Օնուն իչիւն ա'քերէրնն Ալ
լաճը Էփէնտիմ Բապա պեթլէ
տէ . հէպի մէյտանլարտա Ֆի
ղան օլաճադ , վէ ճիւմէ սօգադ
լարտա՝ Վաճ վաճ տէյէճէքէր ,
վէ չիֆթիմ ճիւն էաւա՝ վէ ֆէր .
էաւա էթմէքտէ մաճիլ օլանըֆի .
- 17 զանա չազըրաճադլար : Վէ
ճիւմէ պաղլարտա Ֆիղան օլա
ճադ . զիւր օրթանտան կէչէ
ճէյիմ՝ տէյօր Բապա :
- 18 Վայ Բապալըն կիւնիւնիւ տը
ղուլայանլարա . Բապալըն կիւ
նիւ սիդէ նէյէ տիւ . դարան
լըգ տըր , վէ այաւըլըգ տէյիւ
տիւ .
- 19 Քիւնի արաւան ապղընտան
դազըպ այլայա օղրատըղը Էափա
էվէ վարըպ էլինի սիվարըն իւ
ղէրինէ տայանընճա ծնու երլան
20 տանճտըղը կիպի տիւ : Բապալըն
կիւնիւ այաւըլըգ օլանլարա՝ գա
րանլըգ տէյիւ մի . վէ ծնտա
տիւման վար , վէ նուր Էօգ
տուր :
- 21 Պայրամլարընըզտան իբրաճ
ու նէֆրէթ Էաէրիմ . վէ ճէ
միյէթէրինիգտէ խօզ դօգու ալ
22 մայաճաղըմ : Էյէր պանա պիւ
թիւնէանմալար վէ էքմէք փէշ
քէշէրնիդի սունսանըղ պիւնէ
դապուլ էթմէյէճէյիմ . վէ
պէսի հայվանլարընըզտան սէլա
մէթ դուրպանլարընա նադար
23 զըմայաճաղըմ : Իւսէիլէրնիյն
սէտաւընը պէնտէն կիտէր . վէ
քանթուրալընըն մադամընը ի

շիթմէյիմ ,

Լարին շէրնաթ սու կիպի վէ 21
սաւապաթ քէտիւնը զըմադ կի
պի ագաւն : Չէօրտէ դըրդ ելլ 25
պանա դուրպանլար վէ էքմէք
փէշէշէր թագրիպ էթմանիլ
մի՝ Էա՝ Իսրայէլէվի : Իւս սիլ 16
Մողղընուղըն չապըրալընը
վէ Բիւնիւ փութլարընըզտէ քէն
տիլէրնիլգէ Էափալընըղ ալ
լաճընըղըն երլըղընը թալաթը
նըղ : Իմնի սիլի Գամափուտան 17
էթմէյէ Էտիլ սիւրէճէյիմ՝ տէ
յօր իսմի Ա'քերէրնն Ալաճը
օլան Բապա :

ՊԱՊ 2

Վայ Սիճտա պիգայա զան 1
լարա՝ վէ Սամարիա տաղընա
կիւվէնիւնէրէ , թալիֆէլէրն
պաղը տէնիլէրէ քի Իսրայէլ 2
էվի ծնլարա կէլիւ : Քալանէյէ
կէվն , վէ կէօրիւն , վէ օրատան
պէթլէք Էմաթա կիպին . աւ
տէն Փղըլըրալըն Գէթիկէ է
նին , ծըլար՝ պու փաթիլաճիդ
լարտան էյիմի տիւ , Էափա
ծնլարըն սինօրու սիլին սինօ
րունուգտան պէթլէք միւ , Էա՝ 3
քէթիւ կիւնիւ կէրի գօյանլար
վէ զուլմա թաթլընը Էաղալ
տըրանլար , Ֆիլաթիլ քէրէվէթ 4
լէրտէ Էաթանլար՝ վէ տէօշէք
լէրնիլգտէ Էան կէլէնէր , վէ
սիւրիւտէն գուրալըլը վէ ո
խոր իչիւտէն պուղալըլէրի էէ
յէնէր , սանթուրան սէտիտէ 5
թիւրիւն ունյէյէյէնէր , քէնաի
լէրնէ՝ Դալիթ կիպի մուսիլի
տէթլէրի փէյտա Էաէնլէր , 6
քէաւէլէր իլէ շարապ իլէնլէր
վէ խաա Էաղ իլէ Էաղլանալար ,
վէ Յովսէփին զըղընընտան Էօ
թիւրիւ Էլէմ չէքմէյէնլէր : Օ 7
նուն իչիւն ճիւտի էվէլի Էսիլ
լէր իլէ Էսիլ սիւրիւնէճէքէր ,

- վէ եան կէլէնլէրին սէվինճ սէսի
կիտէճէք տիր :
- 8 ԻՖէնտիմ Բապայ՝ քէնտիսի
իլէ եէմին եթտի տէյոր ա՛սքէր-
լէրին Ալանձը Բապայ՝ Պէն Յա-
կորուն զուրուրինտէն իրէնիրիմ,
վէ ծոռն սէրայլէրինտէն իբրա՛հ-
էտէրիմ : Խնտի չէճրի ծոռն տո-
լուտու իլէ Թէսլէմ էտէճէյիմ :
- 9 Վէ վաղի՛ օլա քի պիր էվտէ օն
քիլն գալլոր իսէ տէ՛ եօլէճէք :
- 10 Էր : Վէ քիլնլին տ՛մուճասոր օ-
նու եաղաճադ քիմնէ իլէ՛ քէ.
միքլէրի էվաէն չըգորմադ իլին
գալլորալար , վէ էվին եանլա-
րնտա օլանա տէյէ քի՛ Տաճա
սէնին եանլնտա վո՛ր մը . օ տա՛
Եօդ տէյէճէք . սնաէն օ տէյէ
քի՛ Սուս օլ , զիրո՛ Բապայն
խմինի անկաճադ վագլթ տէյիլ
- 11 Երի : Չիրա իլթէ Բապայ էմր
էտէր , վէ օ՛ պէօյիք էվի եը-
ղըլը իլէ վէ քիւչիւք էվի չաթ-
լայը իլէ վուրաճադ ոլը :
- 12 Ալար գայտատ սէյիրալր
լէ՛ր մի , եախտ եքիւղէր իլէ
չիֆթ սիրիւլէ՛ր մի . զիրա
սիղ չէրիւթը էտէ՛ վէ սաաա-
գաթ մէյվէսինի աֆսէնթինէ
տէօնտերտինիլ է՛յ ճիւտէն շաղ
օլանլար՝ Գուվլէթիմիլ իլէ քէն
տիմիլէ պոչիտալար ա՛լմատըդ
- 14 մը տէյէլէր : Ամնա իլթէ պէն
եա՛ Խարայէլ էվի տէյոր ա՛սքէր
լէրին Ալանձը Բապայ՝ իւղէրինի
վէ Թալիֆէ գալլորաճաղմ ,
վէ սիզի Եմաթ մէտիսէլինտէն
չէօլին Եմաթընտէք սըգա-
ճաղլար :

ՊԱՊ Ի

- 1 ԻՖէնտիմ Բապայ պանա
պէօյէ կէօթէրտի , քի իլթէ
սօնկրալի օթոռն ալիթալիսին
իպթիտասընտա՛ չէքիրկէլիւ եա-
րաթար : վէ իլթէ սօնկրալի

օթ՝ փատիլա՛նն պիլիննտէն
սօնկրա իտի : Վէ վաղի՛ օլաու
քի՛ ծնլար եէրին օթոռն Թէ-
մամէն եէտիքտէն սօնկրա , պէն
տէտիմ . Եա՛ ԻՖէնտիմ Բապայ՝
քէրէմ էյլէ աֆլ զըլ . Յակոր
քիւչիւք իքնինի՛ճէ գալլաճաճադ :
Բապայ պոռնտան էօթիւրիւ նա-
տիմ օլտու . Բապայ՝ Պու օլմա-
սըն տէտի :

ԻՖէնտիմ Բապայ պանա պէօյ .
լէ կէօթէրտի , քի իլթէ ԻՖէն-
տիմ Բապայ օթէլ իլէ տա՛վա
կէօրմէյէ չաղրոյ՛ր իտի . վէ օ՛
պէօյիւք էնկինի եէտի , վէ գա-
րայը Թէլէֆ էթալի : Վէ պէն
տէտիմ . Բէրէլմ էյլէ՛ եա՛ Ի-
ֆէնտիմ Բապայ՝ Ֆէրաղաթ էյ-
լէ . Յակոր քիւչիւք իքնինի՛ճէ
գալլաճաճադ : Բապայ պոռնտան
էօթիւրիւ նատիմ օլտու . Ի-
ֆէնտիմ Բապայ՝ Պու տալիի օլ-
մատն տէտի :

Պանա պէօյէ կէօթէրտի ,
քի իլթէ ԻՖէնտիմ պիր սիք
տիւարն իւղէրինտէն աուրուպ՝
էլինտէ պիր իւղանտիլ վար իտի
վէ Բապայ պանա տէտի քի՛ Նե՛
կէրիւթորտուն՝ եա՛ Ամուլ . վէ՛
Խաղանտիլ տէտիմ . վէ ԻՖէն-
տիմ տէտի քի՛ իլթէ պէն գալլ
մըմ Խարայէլն օրթաղընա պիր
Խաղանտիլ գոյաճաղմ , աթթդ
պիր տոճա ծնլար աֆլ էթմէ-
յէճէլիմ : վէ Խաճալն Թէ-
փէփութիտէլլի վիւան օլա-
ճաղլար , վէ Խարայէլին Մադ-
տէսէլլի խարապ օրաճաղար .
վէ Յերրգովմըն էվի իւղէրինէ
ղըլը իլէ գալլաճաճաղմ :

վէ Բէթէլն քեաճինի Ամա-
ոնա՛ Խարայէլ փատիլաճը Յե-
րրգովմա կէօնտէրիւ տէտի .
Խարայէլ էվինին օրթաղընտա՛
Ամուլ սնն իւղէրինէ ֆիթնէ
էյլէտի . ծոռն ճէփ սէօղէրի-
նէ տիյար Թէճաճիւլ էտէմէլ :

- 11 Զորա Ամուս պէտքէ տէր . Յե-
րոբովամ գըրոճ իւն էօլէճէք ,
վէ Խորայէ՛լ ակարը իւզէրինտէն
հէր վէճէ իւն էսիրլւն սիրիւ-
լէճէք :
- 12 Վէ Ամասիա Ամովա տէտի .
Եա՛ պարզը՛կիթ Յուգատկա-
րնա գալ , վէ օրատա եքմէք
եէ , վէ օրատա փէյլամդէր .
- 13 Լըք էյլէ : Վէ արթըգ պիր
տահա Բեթէտէ փէյլամդէր-
լըք էթմէ . չիւն քի օ՛ փատի-
լահն մազմտէսի տիր , հէմ
մէմլէքէթին խանէսի տիր :
- 14 Վէ Ամոխ ճէվապ էտիպ Ա-
մասիայա տէտի քի՛ Պէն փէյ-
լամդէր տէյիլ խոխմ , վէ փէյ-
լամդէր օղ ու տէյիլ խոխմ . իլ
ու պէն չօպան՝ վէ Եասպան ին
- 15 Ճիրի տէվլէրիճիտի խոխմ . Վէ
Բապպ պէնի սիւրիւնն ար-
տընտան ալաղ . վէ Բապպ պա-
նա տէտի քի՛ կիթ , գալմամ
Խորայէլէ փէյլամդէրլըք էյլէ :
- 16 Խմոյ՛ չալա Բապպըն սէօղիւնիւ
տոյնղէ . սէն տէրսին քի՛ Իս-
րայէլաւն Էօթիւրիւ փէյլամ
պէրլըք էթմէ , վէ Իսահակ է-
վինտէն Էսթիւրիւ սէօղ սէյլէ :
- 17 մէ . Օնտան Էօթիւրիւ Բապպ
պէտքէ տէր . Գարըն չէհրտէ զի
նա Էտէճէք , վէ օղուլարըն
հէմ գըղ՛լըրն գըլըճառն տիւ-
լէճէքլէր , վէ Եէրին իփ իւն
փայլալըլաճադ . վէ սէն նա-
փաք Էէր իւզէրինտէ Էօլէճէք .
սին , վէ Խորայէ՛լ Եէրինն իւ-
զէրինտէն հէր վէճէ իւն Էսիրլւ-
յէ սիւրիւլէճէք տիր :

ՊԱՊ Ը

- 1 ԻՖէնտիմ Բապպպանապէօյ-
լէ կէօթէրտի , քի իշմէ պիր
2 սէփէթ Էաղ մէյլէսի : Վէ տէ-
տի քի՛ Նէ՛ կէթիլիօրոտն Եա՛
Ամուս . վէ՛ Գիլիսէփէթ Էաղ

մէյլէսի տէտիմ . անտէն Բապպ
պանա տէտի քի՛ Գալմամ Իս-
րայէլն իւզէրինն սննի կէլտի ,
արթըգ պիր տահա ծըլարը ա՛ֆլ
էթմէ յէճէյիմ : Վէ օլ կիւնն
հէյլէլն իրահիլէրի ա՛հ վահ օ-
լաճալըր , տէյօր Էֆէնտիմ
Բապպ . Էլէէր չօդ օղուպ՝ հէր
մահալաէ ծըլալը սիւրիւլէթ իւն ա-
թաճալըր :

Վոտնու տինկէլ յին՝ էյ Եօխ
սուլը՛ Եոտանալար , քի Եէրին
Ֆապիլըլէրինն Եօլ էտիպ տէրսի .
նիլ . Այպալը նէ՛ զէման կէլ-
ճէք քի զսիրիւն սաթալմ , վէ
լաթաթ քի պուղտայը ալալմ ,
քի Էֆայը քիւլիւլէլմ , վէ
մըալը պէյիլաւէլմ , վէ հի-
լէլ գալալ թէրաղըլար գուլա-
նալմ . Գի կիւմիւլ էլէ Ֆապիլ
լէրի՛ վէ պիր չի՛թ պապ գապը
իւն Եօխսուլարը սաթոն ալա-
լմ , վէ պուղտայըն սիւրիւնն
թիւսիւնն սաթալմ : Բապպ
Յալիլոտն ճէլալի իւն Եէմին Է-
տիպ՝ Օնտըն Էթալըլէրինն
Ճիւլէրինն Էպէտէն ալալ ու-
նուլմայաճալըմ դէպի : Պու
չէյ իլիւն Էէր տիթրէմէ՛գ մի ,
վէ ծնտա հէլի սաթին օլտի՛ Էաա
չէքմէ՛լ մի . վէ՛ սիւթիւնիւ
ըմադ կիպի Եօլարըլա չըգա-
ճադ , Եանի Մըսըր ըմալը իւն
կիպի սիւրիւլէլապ պաթաճադ
տըր : Վէ վազի՛ օլաթի օլ կիւն
տէ տէյօր Էֆէնտիմ Բապպ
կիւնէլի Էլլէլինն պաթըրաճա-
ղմ , վէ կիւն այալըլըլընտա Էէ-
րի դարալըլ Էտէճէյիմ : Վէ 10
պայրամարընըրը Էաա՛ վէ հէլի
Իահիլէրինիլէ Ֆիլադա տէօն-
տէրէճէյիմ . վէ ճիւլէ պէլլէ-
րէ չուլ վէ հէր պալըն իւզէրի-
նն սալըլըմ չըգալըլալմ .
վէ ծնու պիլիլէլէ Էվաա իլիւն
օլան Էաա կի գի՛ վէ ոտնուա ա-
ճը կիւն կիպի Էտէճէյիմ :

- 11 Իշմէ կրննէր կէլեր տէյոր
Էֆէնտիմ Բապպի եհրէ գրթ.
ղզ կէնտէրէն յիմ, Էքմէք
թըթըղը աշխրվէ սու սուսա
մապըղը քէիլէ յիմ Բապպ
սէօղէրինին իշմէնին գըն.
12 Եւրէ: Վէ տէնիլուն տէնիլէ
հէմ փօրեաւ ճանիլին տէն թո
կրնտօղուտուն աւէք սօղաշա
լար Բապպըն քէրմիլը արա
յարագ Էկրանէ եհրէ սէյոր
աշէր, աւմոս պուրմայալար:
13 Օլ կրնտէ կիւղէ պաքիլէր
վէ իշմէր սուսաղուգտուն պա
14 յըւաճաղար: Սամարիանըն
սուշու իշէ եհմին Էաիպ՝ Սէնին
աղաշն սաղաղը Էա՝ Դանս վէ
Բերսաքէնին եօրու սաղաղը
տէյէնլէր՝ աիւշէճէքլէր, վէ
արթըգ դարձմայաճաղար:

ՊԱՊ Թ.

- 1 Էֆէնտիմ կէօրաիւմբի մեզ
պաշն իւղէրինտէ տուրույոր
իտէ, վէ տէաի. Տիւրէյն պաշ
ղընս պուր, վէ գափուտուն
իւրվաղարը տիւրէյնէր, վէ
ծնարը ճիւղէնին պաշը իւղէ
րինէ փարէլէ, վէ ծնարըն պա
րի գաանը գըրճ իշէ Էօրուրէ
ճէլիմ. ծնարըն դաշնը դա
շաւմաճաղ, վէ ծնարըն գուր.
Թուրանը գուրթաւմայաճաղ:
2 Սըլար ճէճէնմէստէք գաղար
լար իսէ տէ, Էլիմ ծնարը օրա
տան տաճաղաղաղ, վէ կէօյէ
չըգաղարը պշէլէ, ծնարը օրա
տան Էնտիլէճէլիմ: Վէ կար
մեղստուն պաշնտա կիւղէնաշ
էր աաիլ, ծնարը արայրպ՝ օ
րատան աաճաղըմ. վէ Էյէր
կէօղէրինին Էծնիւտէն տէնիլին
ալթընտա սաղաղնըրար իսէ տէ
օրատա երանա Էմր Էտէճէլիմ,
4 վէ ծնարը սօգաճաղաղաղ: Վէ
Էյէր ծնար տիւշմէնլէրինին Էօ.

նիւնճէ Էօրիլիյէ կիւղէրէր իսէ,
օրատա գըրճա Էմր Էտէճէլիմ,
վէ ծնարը գաթլ Էտէճէք տիւր.
վէ ծնարըն իւղէրինին նաղարըն
տէյիլ Էլիլէ իշմէն իլա քէմիլը
իշմէն գոյաճաղար:

2 Զիրա տէօղէրէրին Բապպը 5
Էֆէնտիմ օ տուր, քի եհրէ սու
գանըր տա օ Էրիլ, վէ ծնա
հէփ սաքին օղնլորէաւ չէքլէ.
վէ պիւթիւնիւ Բրմայը կիպի Էօ.
գարը չըգար, Էա՛նի Մըսըր ըր
մաղը իշէ կիպի պաթաճաղաղաղ:
Կէօղէրտէ քնիտի Թապաղաղա
ղըն Էտիւմ՝ վէ մուտն գուպ
պէնիլի եհրին իւղէրինէ թէ
ճէլէտէն՝ տէնիլին սուրընը
մաղըն՝ վէ ծնարը եհրին եիւ
ղիւ իւղէրինէ տէօղէն՝ օ տուր,
ծնուն իսի Էճալա արը:

Սիդ պանա Հապէշ օղուլարը 7
կիպի տէյիլ միսիլիզ Էա՛ իս
րայէլ օղուլարը տէյոր Բապպ.
Իսրայէլ Մըսըր տիյարնտան՝
վէ Փըլլարը կաթիթօրտան վէ
Սիւրիւլը կիւրան չըգաղմա
տըմ մը: Իշմէ Էֆէնտիմ Բապ
պըն կէօղէրի կրնտէքտը միւ
լէքէլին իւղէրինտէ տիւր, վէ
ծնու եհր Էիւղիւ իւղէրինտէն
խորապ Էտէճէլիմ. լաքին Զա
կու Էվմին ալթիլլի ի խորապ
Էթմէյէճէլիմ՝ տէյոր Բապպ:
2 Զիրա իշմէ պէն Էմր Էաիպ իս
րայէլ Էվմին ճիւղէ թայիֆէ
լէրտէ՝ գարգուրտա գաղաղաղա
տըգլարը կիպի գաղպուրայաճա
ղըմ, վէ եհրէ տիւր տանէ տիւշ
մէյէճէք: Դաւիթմէն հէփ կիւ
նաշքարարը գըրճ իշէ Էօրէ
ճէքլէր, մըլար քի Պէշա Էէ
թիւշմէյէճէք, վէ Էօնիւմիւղիւ
ալմայաճաղ տէրէր:

Օլ կրնտէ Դաւիթին տիւշ 11
միւշ չատրընը գաղաղաճաղըմ.
վէ Էըղգլարընը թա՛միլ Էտէ
ճէլիմ, վէ պօղուգլարընը պիւ

- նա էսէճէ յիմ, վէ ծնունդս իմ
կիւնէրս. քի կիպի ետփառադրած
12 Թա քի Եղովմուն պապիցն իմի
վէ իսմիմ օլ իւզերէրնստէ չալ
բըլան հեփ թայիֆէրէրի միրաս
էսէրէր՝ տէյոր պոռնու էսէն
13 Բապպ : Իշթէ կիւնէր կէլըր՝
տէյոր Բապպ քի չիֆթաճի օ,
բազմըս՝ վէ իւզիւմ պոռնան՝
Թստումու օքէնէ եւ թիշէճէք,
վէ տաղարըրիւ տառնատառնադ.
Ըր, վէ հեփ պայիւրէր էրլէ.
14 Ճէրէր : Վէ գալմըմ խարայէ.

լին էսրըրիսնի տէնտէրէճէ.
յիմ, վէ վիրան շէհրէրի պինա
էտիպ ապքին՝ օրաճաղար, վէ
պաղար տիբիպ՝ ծնարըն շարա.
պընը իշէճէքէր, վէ պաղէ.
էր ետփըպ՝ մէյլէրիսնի եէյէ.
Ճէրէր : Վէ ծնարըն՝ ծնարըն 15
եէրի իւզերիստէ տիբէճէյիմ,
վէ ծնարա վէրաթիմ ծնարըն
եէրի իւզէր իստէ՝ աթթըր սէօ.
քի լմէյէճէքէր՝ տէյոր Բապպ
Լըլանն :

ԱՅԴԻԱ

Բեդիանըն իշամը տըր :

- 1 Իշէնտիմ Բապպ Եղովմուն
հագգընա պէթլէ տէր . Բապ
տան խապէր իլիթաիք, վէ թա.
յիֆէրէրէ էլլի կէսնտէրիւրի .
Գալըն, վէ ծնուն իւզերիսնէ
2 Ճէնկէ գալըլալմ : Իշթէ սէնի
թայիֆէրէրտէ քի չիւք կթալմ.
ղայէթ իլէ թաշգիր օրտուն :
3 Սէնի էրլէրէյիսնի մաղբուրըւ
ղու ալտաթար՝ հա՝ գայա եա.
րըզարընտա ապին օրալմէս.
բեանը էիլքալք օլան, վէ գալ
պինտէ՝ ղէնի եէրէ քիմ կնտի.
4 Բէճէք աէյէն : Քէնտիսնի գար.
թալ կիպի էրլէթսէն՝ վէ հու.
վանը երըզղարըն արառընա գօ.
սան տալի, ծնտան սէնի էնտի.
5 Բէճէյիմ տէյոր Բապպ : Իւր
սանա խըրըղարըն՝ եաթստ կէճէ
եաղմաճըլարը կէլէս իսիւր.
(Նի՛ճէ գըրըլարն), ծնար. քէն.
տիլէրիսնի եէթէր միգտարը չալ
մաղար մը իտի . էյէր սանա

պաղ պօղուճուլար կէլէս իտի,
պիրաղ սալըմ պրազմալար
մը իտի : Եսաւ Նի՛ճէ թէֆթիշ
օրտնտու, ծնուն կիզի եէրէրի
արանտըլար : Ահա իւզէր օլ
տուղթն հեփ առէմէրիսն սէ.
նի սինօրատէք կէսնտէրալէր,
տաթթարըն՝ սէնի ալտաթարըր.
սանա դալիպ օրտուլար . պէսէ.
տիլէրիսն ալթընա տուղաք գօ.
տուլար . ծնտա ֆէհմ եօգտուր :

Օլ կիւնտէ տէյոր Բապպ
Եղովմուն ալիմէրի վէ Եսաւ
տաղընտան ֆէհմի հէլաք էթ.
մէյէճէքիլիմ : Վէ դահէր.
մանարըն գօրգաճաղար՝ հա՝
թեման . թա քի Եսաւ տաղըն.
աան հէր քէս գաթիլ իլէ գըրըլա :
Գարընտաղն Յակոբա օլան ղուլմ.
տան էթիլիլի սէնի ալըպ գափ.
լըլաճաք, վէ էպէսնի գըրըլա.
ճապըն Գարընտա տուրառըրն 11
կիւնտէ՝ ետալէր ծնուն ապքի.
նի էսիր տաղըլարը վէ ետպան.
ճըլար գափուլարընա կիրտիլէ.
րի վէ Երոտաղէմին իւզերիսն

- դուրա՛ւածորդարը կիւնտէ՛ տէն
տախի՛ օնըւրն՝ պիտի՛ կիպի՛ ի ՚ինն :
12 Սէն իսէ դարընտաշնըն կիւ-
նիւնէ՛ ծնուն՝ պէլաւընըն կիւ-
նիւնէ՛ պագմամալը իտին , վէ
Յուդա՛ օլուըւրըն իշին՝ հէլաթ-
լիքէրի՛ կիւնիւնտէ՛ շաղ օլմամա-
լը իտին , վէ սրգընթը կիւնիւն-
տէ՛ աղղընը պէօյիւթմէմէլ ի-
13 տին : Գաւմըմըն գափուտունա՛
ծնըւրն՝ պէլաւընը կիւնիւնտէ՛
կիրմէմէլ իտին , հէմ սէն ծնըւ-
րն՝ պէլաւընը կիւնիւնտէ՛ ծնըւ-
րն՝ մուսիպէթինէ՛ պագմամալը
իտին , վէ պէլաւընը կիւնիւնտէ՛
ծնըւրն՝ մալինէ՛ էլ սաւմամալը
14 իտին : Վէ ծնուն՝ դուրթու-
մուըւրընը գըրմագ իշին՝ եօլ
աղղընտա՛ տուրմամալը իտին ,
վէ սրգընթը կիւնիւնտէ՛ ծնուն՝
պագիւնի՛ն էլէ վէրմէ մէլ իտին :
15 Զիրա՛ հէփ թայիֆէլէրի՛ն իւ-
ղէրինէ՛ Բապպըն կիւնիւն ետգըն
տըր . սէնին՝ էթալիյին կիպի՛ սա-
նա օլունաճագ , ճէղան՝ պաշը .
16 նա տէնէ՛ տէք : Զիրա՛ սիդ մու-
գաւտունա՛ տաղմամա՛ նիճէ իշաի-
նիդ իսէ , հէփ թայիֆէլէր քա-
թի տայիմա իշէ՛ճէքէր . հէմ
իշէ՛ճէքէր , վէ եուտաճագլար ,

վէ հիշ օլմամըշ կիպի՛ օլաճագ-
լար :

Ամա՛ Սինն տաղընտա խէլաա՛ 17
օլաճագ , վէ մուգաւտէտէտէր .
լաճագ . վէ Յակոբ էփի՛ միւլթ-
լէրինի՛ դապթ էտէ՛ճէքէր : Վէ 18
Յակոբ էփի՛ աթէշ վ Յովսէփ է-
փի ա՛լէ վ՛ Եսաւ էփի՛ իսէ սաման
չէօփիւ օլաճագ , վէ ծնըւրտա
թութուըւրաճագ , վէ ծնըւրըն թէ-
լէֆ էտէ՛ճէքէր . վէ Եսաւ է-
փինին՝ գալանը օլմայաճագ տըր ,
զիրա՛ Բապպ սէօյլէտի՛ : Վէ 19
գըպլէ ճանիպինտէն՝ օլանըր Ե-
սաւ տաղընը՝ վէ սահրատան օ-
լանըր փղըլըլարը վէ Եփրեմ
թարըւսընը վէ Սամարիա թար-
լաւըրընը միրա՛ս էտէ՛ճէքէր .
հէմ Բենիամին՝ Գաղաադը մի-
րա՛ս էտէ՛ճէք : Վէ Իսրայէլ օ- 20
լուըւրընըն պու ա՛սքէրինին է-
սիւրէրի՛ Գանաւըլըւրըն օլանը
թա՛ Սարէփ թայատէք՝ վէ Երու-
սաղէմին՝ Սէփուրադտա օլան է-
սիւրէրի՛ գըպլէ շէհրէրինին մի-
րա՛ս էտէ՛ճէքէր : Վէ Սինն տա՛ 21
ղընա՛ Եսաւ տաղընըն տա՛ վաթը-
նը կէօրմէք իշինն խէլաա՛՛ էտի-
ճիլէր չըգաճագլար . վէ փասիւ-
շաճըդ Բապպըն օլաճագ տըր :

ՅՈՒՆԱՆ

ՊԱՊ Ա

- 1 Սէն Ամաթի՛ օլու Յովնանա՛
Բապպըն՝ քէլամը օլուպ տէտի .
- 2 Գալը՛ պէօյիւք շէհր ՚ի նուէյէ
կիթ , վէ ծնուն՝ իւլէրինէ՛ նիտա
էյլէ . զիրա՛ ծնըւրըն՝ ետրա-
մաղըլը հուղո՛ւրունա՛ չըգտը :
3 Ամա՛ Յովնան՝ Բապպըն էիւ-

ղինտէն թարսիսէ՛ դաշմազա
դալգտը . իմտի՛ Եաֆայա՛ էնիպ՛
թարսիսէ՛ կիտէ՛ճէք պիտի՛ կէմի
պուտու , վէ ծնուն՝ նալլունու-
նու վէրտի , վէ Բապպըն՝ Եիւ-
ղինտէն ծնըւրիլէ թարսիսէ՛ վար-
մագ իշին՝ ծնա պիտի՛ :
Վէ Բապպ տէնիզէ՛ շէտիտ 4
րիւղկեար սալու , վէ տէնիղտէ

պէջիւք Քուրթունա օլտու ,
 չէօյէք ի կէմի փարէլէնմէք տէ-
 րէճէսինստէ խոխ : Իմաի կէմի-
 ճիւղէր գորգտուլար , վէ հէր
 պիւրիքէնտի ալաւընա Ֆերեաա
 էտէր խոխ , վէ կէմիտէքի էշեա-
 լը՝ օնա օնլարտան խափիքէթ-
 մէք իջիւն տէնիղէ աթարլար .
 Յովնան իսէ կէմիին անսարը-
 նա էնիւլ էաթաը , վէ աղըր
 ույգույա տալար : Վէ կէմիին
 րէնտի օնա էաղալըլ օնա տէտի
 քի՝ Սանա նէ օլտու էա՝ աղըր
 ույգույա տալան . գալըլ Ալա-
 հընա նիտա էյլէ , պէքի Ալ-
 լահս պիզի խաթըրնա կէթիւրի
 քի՝ հէլըք օլմայալըմ :
 Վէ պիւրիպիւրին տէտիւրէքի՝
 Վէլն գուրա՝ աթալըմ , վէ պի-
 ղէ պու պէլաքիմի՝ իջիւն կէ-
 տիլինի աիւլըմ . խաի գուրա՝
 աթալըլար , վէ գուրա՝ Յովնա-
 ճնա տիւլաիւ : Վէ օնլար օնա
 տէտիւրէքի՝ Հալա սիղէ պու
 պէլաքիմի՝ սէպէպինտէն տիր ,
 սէնին իշին նէ՝ աիւր , վէ նէրէ-
 տէն կէլիօրտուն , վիւլըլէթին
 հա՞նկըսը աըր , վէ սէն հա՞նկը
 գալմաէն սիւն պիղէ խապէր վէր :
 Վէ օնլարա՝ Պէն Իպլանի խմ ,
 վէ պէն տէնիղի վէ գարայըր էա-
 վան կէօյիւն Ալահըր Բապպաւան
 գորգարըմ աիտի : Իմաի օլքիմ
 սէլէր զայէթ իլէ գորգտուլար ,
 վէ օնա Սէնին շու էթալիյին նէ՝
 տիր տէտիւրէք . զերա օլքիմնէ-
 լը՝ օնուն Բապպըն երեղեանտէն
 գաշար խալիյինի պիւլիւրէք , չիւն
 քի օնլարա խապէր վէրմիշիտի :
 Վէ օնա՝ Սանա նէ՝ էյլէյէլմ
 քի տէնիղ իւզէրիմիզտէն տին-
 սին տէտիւրէք . զերա տէնիղ
 կիթաիքէ գապարըր խաի : Օ
 տաիւր յալարա տէտի քի՝ Պէնի
 գալարըրպ տէնիղէ աթըն , վէ
 տէնիղ իւզէրիմիզտէն տինէճէք
 տիր . զերա պէն պիւլըրիմ քի՝

օիղին իւզէրինիղէ պու պէլիք
 Քուրթունա պէնիմ իջիւն օլ-
 տու :

Վէ օլ քիտէլէր իէմի գարա 13
 յա չէվրմէք իլէն քիւրէյէ օլ-
 թուրտուրար , ամա գապիր օլ-
 մաղըրար . զերա տէնիղ նա-
 րէն իւզէրինէ կիթաիքէ գապա-
 րըր խաի : Իմաի Եհովայա փէր 11
 էաա էտիպ տէտիւրէք . Ամա՛ն
 էա՝ Եհովա՝ քէրէմ էյլէ պու
 քիւրին ճանըր սէպէպինտէն հէ-
 լըք օլմայալըմ , վէ իւզէրիմիղէ
 սուչաուզ գան ճիւրիւ գոմա .
 զերա սէն էա՝ Եհովա՝ խթէ
 աիւրին կիւլի էյլէտիւն : Անէն 15
 Յովնանը գալարըրպ տէնիղէ
 աթալըլար , վէ տէնիղ իւրընն
 տան աիւրի : Վէ օլ քիտէլէք 16
 Եհովաաան զայէթ իւլ զայէ
 գորգտուլար , վէ Եհովայա
 գուրպան քէտիւրէք , վէ աաադ-
 ար աաաաղըր :

Վէ Բապպ պիւր պէլիք պա 17
 լըք թալին էթտի քի՝ Յովնանը
 էուտա . վէ Յովնան իւզ կիւն
 վէ իւզ կէճէ պալըլն գուրա-
 ղընտա խաի :

ՊԱՊ Բ

Վէ Յովնան՝ պալըլն գուր 1
 սաղընտան քէնտի Ալահըր Բապ-
 պա նիլալ էյլէտի : Վէ տէտի 2
 քի Սըգէթիմաէն Բապպա Փիւր
 էաա էյլէտիմ , վէ պանա ճէ-
 վապ վէրաի . մեղարըն գարնըն-
 տան չաղըրալմ , վէ սէսիմի ի-
 չիթաիւն : Պէնի տէնիղէրին իլի- 3
 նէ կիրտապա աթալըն , վէ էթ-
 րափըր աղընթը ալըր , հէի
 մէվճէրին վէ տաղալարըն իւ-
 ղէրիմաէն կէչտիւրէք : Վէ պէն 4
 տէտիմ քի՝ Սէնին կէօղէրինին
 էօնիւնտէն գօլըրալտում , ամմա
 էինէ մուգաաաա հէլքէլնէ
 պապաաաալըմ : Պէնի՝ ճանըմա 5

տէք սուրար դուշաթաղ , էթ
 6 րափըմը կիրտապ աւտը . պա-
 ւըթարընն էնտիմ , եէր թըր .
 գաղարթ իլէ տայիմա էթրափըմ
 տա սըր . տմմա սէն է'ում իւմիւ
 7 չուգուրտան չըգարտն' եա' Ա-
 լըսնմ Բապպ : Ճանրմտերու
 նիման պայըլտըգտա , Բապպը
 խաթըմա կէթիրտիմ . վէ նի-
 8 յաղըմ սանա' սէնին մուգատ .
 աէա հէյթէլնէ վարար : Եպան
 պաթըրըգլարը կէօզէտէնէր .
 9 քէնտ ի'նոյէթլէրնի թէրք է .
 աէրէր : Պէն իսէ սանա շիւքը
 սէտի իլէ գուրպան էտէճէյիմ .
 տատաղըմը կօտէյէճէյիմ .
 10 խէլաս Բապպա մախոտա տուր :
 վէ Բապպ պաղգա էմր էյ .
 լէտի , վէ Յովնանը գարայա
 դուստու :

ԳԼԳ Գ .

1 **Վ**է իբինճի' տէֆա' Յովնա-
 նա Բապպն քէլամը օլուպ տէ .
 2 տի . Գալգ պէջիւք շէհր Նի-
 տուէյէ կիթ , վէ սանա' ծոտն
 3 հագգրնա նիտա էթմէյէ տէտի .
 յիմի նիտա էյլէ : Իմտի Յով
 նան Բապպն քէլամընա կէօրէ'
 գաղըղ պ' Նինուէյէ կիթտի . վէ
 4 Նինուէյէ Ալաշըն գըթընտա' իւչ
 կիւնտէ կէզիլըր պէջիւք շէհր ի .
 5 տի : Վէ Յովնան շէհրտէ պիւր
 կիւնըլք էօյ կէպմէյէ պաղատը ,
 վէ նիտա հախա' Տահա գըրդ կիւն
 վար , վէ Նինուէյէ ալթիւսթ օ-
 6 լունաճաղ տէտի :
 Վէ Նինուէյէնէ հալխի Ալ
 լահա ինանըպ' ուրուճ նիտա
 կէթտիլէր , վէ ծնըլարն պէջիւ-
 յիւնտիւն քիւչիւյիւնէտէք' չուչ
 7 լար կէյինտիլէր : Վէ պու սէօղ
 Նինուէյէն փատիլաշընա եէթի
 շինճէ , օ' թախթընտան գալգ-
 տը , վէ իւզէրինաէն խիլաթընը

կիտէրիպ' չուչ խօթիւնտիւ , վէ
 8 քիւլ իւզէրինէ օթուրտու : Վէ
 Նինուէյէն փատիլաշըն վէ լի-
 ճալթըրն Ֆերմանը իլէ տըլալ
 չաղըրտապ' Ատէմ վէ հալփոն'
 սըղըր վէ գոյուն պիւր շէյ թաթ-
 մասընար , օթանմասընար , վէ
 սու իլմէսինէր , վէ առէմէլը
 9 հէմ հայլանըր չուլար էօր .
 թիւնիւպ' գոզվէթլիճէ Ալահա
 Ֆերեսա էթմիլէր , վէ հէր
 քէս քէօթիւ էօլունտան վէ է-
 լինտէ օլան զուլման տէօնտիւ .
 Բիւմ պիլիթ' ալէփ Ալահ տէօ .
 10 նիւպ' նատիմ օլուր , վէ դաղապ
 ու խըշմընտան տէօնէր , վէ
 հէլաթ օլմալ իլ տէյէրէք էմր
 էթտի :

Վէ Ալահ ծնըլարն ա'մէլէրիւ
 նի կէօրտիւ , քի քէօթիւ էօլու-
 րընտան տէօնախէլէր . վէ Ալ-
 լահ մըլարա էթմէյէ ուշըլտիլի
 պէլաւտան նատիմ' օլուր , վէ օ-
 նա էթմէտի :

ԳԼԳ Դ .

1 **Վ**է Յովնանը զայէթ իլէ
 2 կիւճիւնն կէլիւպ տաղըլու : Վէ
 3 Բապպա նիյաղ էտիպ տէտի .
 էյլվաշ եա' Բապպ' պէն տաշա
 վիւլայէթիմաէ կէլիւպ' սէօղիւմ
 պու տէյիլ' մի խի . սէլունու
 իշիւն էվիլլա թարսիսէ գուշաճաղ
 օլուում . չիւն քի պիլիլիտիմ
 քի սէն րահիմ վէ լաթիֆ' տաղ-
 4 լի ա'ղիմ վէ ինայէթի չոդ Ալ-
 լահ սըն , վէ պէլաւտան էօթիւ-
 5 թիւ նատիմ' օլուրտուն : Իմտի
 հալա եա' Բապպ' քէլէմ էյլէ
 պէնտէն ճանըմը ալ . զիւրա պա-
 նա էօլմէք' եաղամագատն էյի
 տիթ : Վէ Բապպ' Տաղըլմալ
 իլէ էյիլմի էտէրսին տէտի :

Վէ Յովնան շէհրտէն չըղըպ'
 շէհրին կիւնտաղուտ թարա-
 փըլտու օթուրտու . վէ քէնտի-

նէ օրատա պիր չէրկէ եափրա՛յ՝
 օնուն ալթընտա կէօրկէտէ օ.
 Թուրտու, Թա կէօրէ քի՛ չէ՛ն-
 6 րէ նէ օլուր : Վէ Բապպ Աւ-
 լաճ պիր գապպա (Թա՛յին էթտի,
 վէ Յոյնանըն իւսթիւնէ չըդար-
 տը քի՛ օնուն պաշը իւսթիւնտէ
 կէօրկէ օլա, Թա քի օնու տէր-
 տինտէն գուրթարա . վէ Յով
 նան գապպաօտան էօթիւրիւ զա-
 յէթ իւլ զսյէ շաղ օլտու :
 7 Անմա էրթէսի կիւն սապաճ
 օլուր իբէն՝ Ալաճ պիր գուրթ
 Թա՛յին էթտի, վէ գապպոր
 8 վուրտու, վէ գուրուտու : Վէ
 վապի՛ օլտու քի կիւնէշ տօղ-
 տուգտա՛ Ալաճ պիր սըճադ
 կիւնտօլուտու եէլի Թա՛յին էթ-
 տի, վէ կիւնէշ Յոյնանըն սա-
 չը իւղէրինէ վուրտու, չէօյէ

քի պոյըլտը . վէ քէնտի քէն
 տինէ էօլիւմիւ Թալապ էտիպ
 տէտի . Պանա էօլմէք՝ Խաշա-
 մագտան էյի տիր :

Վէ Ալաճ Յոյնանա տէտի 9
 քի՛ Գապպաօտան էօթիւրիւ տա-
 րըլմաղ իլէ էյի՛մի էտէրսին . վէ
 օ Թա էօլիւմտէք տարըլուղըմը
 էյի էտէրիմ տէտի :

Վէ Բապպ տէտի քի՛ Սէն 10
 դապաղը աճըտըն, քի օնուն
 իլիւն գաճմէթ չէրմէտին, վէ
 օնու պէօյիւթմէտին, քի օ՛ պիր
 կէճէտէ օլտու, վէ պիր կէճէ-
 տէ հէլաք օլտու : Վէ պէն պէօ 11
 յիւք շէճը Նիւնուէյի աճըմալըմ
 մը, քի օնտա՛ աաղ իլէ սօլուն
 ֆարգընը պիլէիւ կիւղ իլիւրմի
 պինտէն զիյաւտէ աաէմ՝ վէ չոգ
 տաւար վար :

ՄԻՔԻԱ

ՊԱՊ Ա

1 Յուդա վատընաճարը Յո-
 վաթամ՝ Աբաղ վէ Եղեկիանըն
 կիւնէրինտէ Մօրսալու Միքի-
 սյա օլան Բապպին քէլամը տրո,
 քի օնու՝ Սամարիա իլէ Երու-
 տաղէմին հաքգընա վաճիտէ
 կէօրտիւ :
 2 Իշտին եա՛ գալմէք՝ հէփի-
 նիղ . Եօ՛ եէր վէ օնուն տօլու-
 սու տինկէ : վէ Իֆէնտիմ
 Բապպ՝ մուգատտէս հէլէլին-
 տէն Իֆէնտիմ՝ ալէյհինիլէ
 3 շահիտ օլտուն : Զիրա իշթէ
 Բապպ մահալինտէն չըգայօր,
 վէ հէիպ եէրին եիւսէք մահալ-
 4 լէրի իւղէրինէ կէղէճէք : Վէ
 տալար օնուն ալթընտա էրի-

յէճէլէր, վէ տէրէլէր Խար-
 լաճագլար, աթէլին եիւղիւնտէն
 պալ մօմօւ կիպի՛ էնիշ աշալը
 տէօրիւլէն սուլար կիպի : Պու- 5
 նուն ճիւղէտի Յալիւրուն գա-
 պահաթը իլիւն՝ վէ Իսրայէլ է.
 վիւնին կիւնաճը իլիւն տիւր .
 Յալիւրուն գապպահաթընա մէղեղ
 քի՛մ տիր, Սամարիա տէյիլ՝
 մի . վէ Յուգտանըն Թէփէփութ-
 խանէլէրինէ մէղեղ քի՛մ տիր,
 Երուտաղէմ տէյիլ՝ մի : Իմտի 6
 Սամարիայը Թարտիւնը Թաշե-
 դընընա՛ պաղ տիքիլէճէք եէրէ
 տէօնտէրէճէլիմ՝ վէ օնուն Թաշ-
 լարընը տէրէյէ եօվարըլյաճա-
 ղըմ, վէ Թէմէլէրինի ալաճա-
 ղըմ : Վէ օնուն հէփ օյաւփութ- 7
 լարը գըրըլյաճագ, վէ հէփ Թապ-

ՊԱՊ Բ

սիւս էթմիսի շէյլէր ամէնէն ետ-
նաճապ, վէ ճիւմիէ սուրէթ-
լէրինի վերան դոյաճաղում. զի-
րա ընդար Փանիշէ իւճրէթի իլէ
տէվլիլիսի, վէ Փանիշէ իւճ-
րէթինէ տէնէճէքէր :

- 8 Պոնսնան էթմիսիւ Ֆիդան
էտիպ աճ չէքէճէյում, սոյուն-
մուշ վէ չոփլադ կէզէճէյում.
տէտէրնա կիպի Ֆիդան՝ վէ տէ-
վէ գուշու կիպի եաս չէքէճէ-
յիւմ : Զիրա ընուն եարալարը մե-
կուսումը սըր . զիրա Գուգայա-
տէք կէլոի, թա գալմըմն գա-
փուսունս՝ թա Երուսաղէմէտէք
10 եւ թիշտի : Գէթտէ խապէր էթ-
մին, հիշ տալա աղլաման, Բե-
թափրասա թօզ Թօփրաղս սիւ-
11 լինին : Էյ Սափիւր սաքինէ-
սի՝ սիդ ալըպը չոփլադ կէշին .
Սաանան սաքինէսի չոքմասըն.
Բէթեսէլին Ֆիդանը սիզտէն
12 պաշայաճապ : Զիրա Մարթ
սաքինէսի էյլէք իշին էյեմ չէ-
քէր . զիրա Երուսաղէմ գա-
փուսունա Բապպտան պէլա էն
13 տի : Եէյնի տթը գոշոյա գօշ-
եա՝ Լաքիս սաքինի . Սին գը-
ղնըն կիւնահընըն իպթիտասը
օ տուր, զիրա սէնտէ Իսրայէ-
լին գապաշաթը պուլունտու :
14 Օնուն իշին Մօրեսնէթգէթէ
փէշքէշէր վէրէճէքսին . Աքե-
ղիպ էվէրի՝ Իսրայէլ փատիշահ,
լարընա եալան իշին օլաճադ-
15 լար : Տահա սանա վարիտ կէթի-
րէճէյում՝ եա՝ Մարեսա սալի-
նէսի . Իսրայէլին ի՛զլէթի Ո-
16 գոլմատէք կէլէճէք : Հաղը
էթմիսին օլուլարտան էթմիս-
լին սաղընը եօլ, վէ գըրդ . տաղ-
ըղընը գարթմալ կիպի չօղալթ,
զիրա սէնտէն՝ էսիր սիւրիւ-
սիւլէր :

- 1 Այ տէօշէքէրի իւզլէրինտէ
քէմիլք տիւշինիւպ եարամադ-
լադ գուրանլարա . ընլար ընուն՝
էլլէրինտէ գուվլէթ օլուուղու ի-
շին սապաշ աղարընա իշէր-
լէր : Վէ ընլար թարալարա
2 թամա՝ էտէրլէր, վէ գափար-
լար, հէմ՝ էվէրէ՝ վէ ընլալա-
լըրլար . վէ ատէմէ հէմ ընուն
էվինէ՝ ինսանա վէ ընուն միւրա-
սընա զաար էտէրլէր : Օնուն ի-
շին Բապպ պէօյլէ տէր . իշթէ
3 պէն պու գապիլէնին հադգընա
քէմիլք սիւշինիւրիւմ, քի ըն-
տան պօյունլարընըլը չոգարա-
մայաճադսընը, վէ քիպլըք
իլէ էիւրիւյէմէյէճէքսինը . զի-
րա վազթ քէթմիս տիւր : Օլ
4 կիւնտէ հադգընըլա մէսէլսէօյ-
լէնիպ՝ աղմ Ֆիդան իլէ Ֆիդան
օլունարադ տէնիլէ . Պիլքիւլի-
յէ խարապ օլտուդ, գալմըմն
հիսսէպինի տէյիլթիւրտի . ընու
պէնտէն նի՛ճէ կիտէրտի, թար-
լալարընըլը քէաֆիլէրէ փայ-
լաշալը : Օնուն իշին Բապպըն
5 ճէմաս՝ թընտա սանա՝ գուրա՝ ի-
լէ իփ ամանը օլմայաճադ :
Փէյլամպլըլք էտէնլէրէ՝
6 փէյլամպլըլք էթմին գէրէր .
օնլարա փէյլամպլըլք էթմի-
յէճէքէր, ալըպ տէֆ՝ օլմայա-
ճադ : Եա՝ Յակոբ էյլի տէնիլէն՝
7 Բապպըն Բուհու գըսալըր՝ մի-
նունն ա՛մէղլէրի պուլմու . տաղ-
րու եիւրիւյէնէ սէօղլէրիմ էյի
տէյիլ՝ մի : Վէ պէնիմ գալմըմ՝
8 չօգտան տիւլմէն օլմաղա գալլ-
տը . էմիլիլէթ իլէ կէշէնլէրտէն՝
ճէնքսին վաղ կէլէնլէրտէն չէմ-
լէ իւզլէրինտէն Ֆէրաճէյի սօ-
յարընըլը : Գալմըմն գարը-
9 լարընը ընլարըն մուֆէրրի հվ-
լէրինտէն գօվարսընըլը . ընլա-
րըն էվաւալարընտան՝ էպէտէն

- 10 Ի՛ղ զԼԹԻժԻ աղբըսն ըղ : Գալ-
զն , վէ կիտն , զերա պու-
մութապ օլառզու սեպեպտեն
րահաթ եերե տէյիԼ տիր . պէօ-
յիւք հէլաբըք իլէ պերպասա է .
- 11 տէճէք : Էյէր սիր.բիշն ըիւղ
կեար իլէ վէ պաթըլըդ իլէ կէ-
ղիպ՝ Սանա շարապ վէ միւսքիւր
իչիւն փէյղամպէրըք էտէյիմ՝
պէշէրէ+ եալան սէջլէր իտէ , հէ-
ման օ՝ պու դավմնն փէյղամ-
պէրի օլաճադ :
- 12 Էյ՛ Զաիր՝ ճԼամէնիզի հէր
վէճ՛ իլէ ճէմ՝ Էտէճէյիմ , Իս-
րայէլէն պագիւէսինի պիլքիւ-
լիյէ Թօփլայաճաղմ , Բօսրա
գօյունլարը կիպի՝ եայլալարնըն
օրթաւընտա սլարիւ կիպի՝ օնլա-
րը պիրըքտէ գօյաճաղմ . լգ
ատէմ սեպէպիտան վէլլէլէ է .
- 13 տէճէքլէր : Եարըճը էօնլէրի-
նէ չըդադ , Էարըպ՝ գափուտան
կէչաիլէր , վէ օնտան չըդադ-
լար . վէ օնլարնն փաաիշաչը
էօնլէրինճէ կէչէճէք , վէ Բապպ
օնլարնն պաշնտա օլաճադ :

ՊԼՊ Գ

- 1 Է տէտիմ . Հալա տինկէ
յին՝ Էյ՛ Զակորուն սերվէրլէրի
վէ ԻսրայէԼ էվինին պէյլէրի ,
չէրիւթը պիլմէք սիղէ տիւշնէ՛զ
- 2 մի , սիղ քի էյլըքտէն իքրահ է .
տէրսինիզ , վէ քէմլըքտէն հաղզ
էտէրսինիզ , օնլարնն իւզերին-
տէն տէրլէրլինի վէ քէմիքլէրլին-
- 3 տէն Էթլէրլինի սօյարսընը , վէ
օնլար քի դավմմըն էթլի ի եէր-
լէր , վէ իւղէրլէրլինտէն տէրի-
սինի էիւզերլէր , վէ օնլարնն
քէմիքլէրլինի էզերլէր , վէ օնլարը
դաղանտա կիպի վէ Թէնճէրէ ի-
չինտէ էթ կիպի տաղարլար :
- 4 Օլ զէման Բապպա Ֆէրեաա է .
տէճէքլէր , աւմա օնլարա ճէ-
վապ վէրմէյէճէք . վէ օլ վաղԹ .

տա օնլարտան էիւղիւնիւ ա՛մէԼ
լէրլինի քէօթիւ էթտիքլէրի գա-
տար կիղէյէճէք :

Գավմմըն աղալրան՝ Զտիշլէրի 5
իլէ ըսըքան վէ սէլամէթ նիտա
էտէն՝ վէ աղալրանա շէյ վէր-
մէյէնին իւզերլինէ ճէնք գալը-
րան փէյղամպէրլէրլին հաղզը-
նա Բապպ պէօյլէ տէր . Շնուն 6
իչիւն սիղէ կէճէ օլապ՝ բոշյա
կէօրմէյէճէքիւնիզ , վէ սիղէ
գալանլըգ օլապ Ֆալա աղալմա
յաճապընը . Իլլա փէյղամ-
պէրլէրլին իւզերլինէ կիւնէչ աղ-
թաճադ , վէ օնլարնն իւզերլինէ
կիւն դարաբաճադ աղր : վէ 7
բոշյա կէօրիւճիլէր ութա-
նաճաղար , վէ Ֆալալար հի-
ճապ էտէճէքլէր , վէ հէփիսի
տառապալարլըն էօրթէճէքլէր .
չլան քի Ալլաճնն ճէվապ
օլմայաճադ աղր : Էմա հաղ- 8
զան Բապպնն Բուհու իլէ պին՝
գալվլէթ վէ հիւքմ վէ գահիլ .
մանլըգ իլէ աղու իմ քի՝ Զա-
կորա գապահաթընը՝ վէ Իսրա-
յիլէ կիւնաչնը խապէր էտէ-
յիմ :

Հալա պոնու տինկէյին էյ՛ 9
Զակոր էվինին սերվէրլէրի վէ
ԻսրայէԼ էվինին պէյլէրի , սիղ
քի շէրիւթաան իքրահ էտէր-
սինիզ , վէ հէր աղալրալըու
էյրի էտէրսինիզ , Սիօնու դան- 10
լար իլէ վէ Երուսաղէմ նահադ-
լըգ իլէ պինա էտէրսինիզ : Շնուն 11
սերվէրլէրլին ընզլէթ իլէ շէրիւթ
էտէրլէր , վէ քէտհիլէրի իւճ-
րէթ իլէ էջրէտիրլէր , վէ փէյ-
ղամպէրլէրի աղչէ իլէ Ֆալա
պաղարար , վէ՛ Բապպ աղա-
մըզաա աէյիԼ մի , իւզերլինի
պէլա կէլլէյէճէքտէյէրէք՝ Բապ-
պնն իւզերլինէ տալանլըլար : Իմ 12
տի սիղին սէպէպիտիւլէն՝ Ոլին
Թարալ Էթ չիՖԹ սիւրիւլէճէք ,
վէ Երուսաղէմ՝ մըրանէ օլա-

ճագ . վէ՛ կփն տաղը՝ եհւճէ՛
օրմանըդ օլաճագ :

ՊԱՂ Դ

- 1 Սէ՛ կաղի՛ օլաբի՛ սն կին-
լըբա՛ն Բապայ՝ կփնին տաղը
տաղարն պաղնտա գայլմ՝ օլա-
ճագ , վէ պաղըլարտան եօգա-
րը գաղաճագ . վէ ճոռն իւղէ-
2 րինէ գաղմէլը իւղէճէքէր : Վէ չօգ
թայիֆէլը կիտիպ աւյէ-
ճէքէր Կէլին , վէ Նճովա-
նըն տաղնա՝ վէ Եսկը Ելա-
հընըն էլինէ չըգաղմ , վէ պիղէ
քէնտի եօլարընը Եյոլտէ , վէ
ճոռն թարիղէլ ինտէ եկրիւյէ-
լմ . զերա շէրիւթ Սիօնտան՝
վէ Բապարն քէլամը Երուտա-
3 զմա՛ն չըգաճագ : Վէ չօգ
գաղմէլին տրաւընտա շէրիւթ
կէօրէճէք , վէ գուզվէթի թա-
յիֆէլը թա ուղաղատէք թէք-
մի կաւճէք . վէ ճնար գըլաճ-
լարընը ասփանթար վէ մըղադ-
լարընը Թըրփալըրա տէյիճէք-
էր . թայիֆէ թայիֆէյէ գը-
լաճ գաղարմաղաճագ , վէ տը-
թըգ ճէնք Եյոլնմէյէճէքէր :
4 Իսա հէր քէս ամառընըն ալթըն-
տա վէ ինճիր տղաճընըն ալթըն-
տա օթուրաճագ , վէ իւրքիւ-
տէն շըմաղաճագ տըր . զերա
տէքէրըն Բապարն տաղըսէյ-
5 Էտի : Զիրա ճիրմիէ գաղմէր՝
հէր պիրի ալաճընըն իսմի իլէ
կէղէր . ամամ տիւղ եպէտ իւլ
ապատ Ելաճըլը Բապարն իս-
մի իլէ կէղէլմ :
- 6 Օլ կինտէ տէյօր Բապայ
քի՛ տգաղը թօփաղաճաղմ ,
վէ գօվալմուշու վէ չօլ պէլայա
7 տաղըլըմը տէվէրէճէլմ : Վէ
տըսաղը պաղիլէ վէ ուղաղա գօ-
վալմուշու գաղմ թայիֆէ էտէ-
ճէլմ . վէ ճնարըն իւղէրինէ
Բապայ Սի՛ ն տաղընտա՝ շիտի-

տէն թա եպէտէտէք փատիլաճ-
ըք սիւրէճէք : Վէ սն՝ եա՛ 8
Միկատը եդեր՝ Սիօն գըղընըն
թէլիսի՛ սանա տէք կէլէճէք ,
եանի Երուտաղէմ գըղընա կվ-
վէլքի սալթանս թփատիլաճըդ
կէլէճէք :

Զիտիլին շին գուզվէթի շա- 9
ղըլըլըն . սէնտէ փատիլաճ
եօգմու , մուշիլին հէլաճը մը
օլաու , քի սնի տօղարանըն
կիպի աղըր թու թաու : Եղըր 10
էք , վէ տօղարան կիպի մէյ-
աանէ կէթիլը եա՛ Սիօն գըղը .
զերա շիմաի շէհրտէն չըգըպ՝
աա՛րատա սաղին օլաճագըն , վէ
Բաբիլոնատէք կիտիպ՝ օրատա
գուրթու աճագըն . Բապայ սէ-
նի՛ իւղէլըլինին փէլալմալնու՛ն
գրատա փիտիլէ իլէ խէլաւ էտէ-
ճէք տիր : Վէ շիմաի սէնին իւղէ 11
րինէ չօգ թայիֆէլը ճէմ՝ օլուպ
տըրըլը քի՛ Օ մուրաղընըն
տա՛ պիլմէ կէօղէրիմղ Սի՛նու
կէօրսիւն : Եմմա ճնար Բապ- 12
պըն միւլաճագաղարընը ալիլմէ-
լը , վէ ճոռն թէպիլրինի առի-
լամաղար . զերա ճնարը տէ-
մէթ կիպի խարմանա տվէրէ-
ճէք : Գաղք , վէ խարման տէյ՝ 13
եա՛ Սիօն գըղը . զերա պոյնու-
ղունու տէվրտէն եափաճաղըն ,
վէ թըրնաղընը պաղըրտան եա-
փաճաղմ , վէ չօգ գաղմէր փա-
րիլէյէճէքսին . վէ ճնարըն քէա-
րընը Եճովաճագ՝ հէմ մալարընը
ճիրմիէ եէրին Սաճիպինէ վաղթ
էտէճէլմ :

ՊԱՂ Ե

Չալա եա՛ տէօլիք գըղը՝ 1
քէնաինի պէօլըք գուր . իւղէ-
րիլիգէ մուհասէրէ գուրուլու .
Իսրայէլ գաղըրընըն շէնէսինէ
տէյն՝ քիլէ վուրտուլար : Վէ 2
սնն՝ եա՛ Բեթլէհէմ Եփրաթա՛

- Յուդա պինդերին տէ քիւշիւք ի սէն տէ , պանա խորայելէ հիւ- քիւմէթ սիւրէճէք օլան սէնտէն ջըգաճապ . վէ ծնուն չըգըլարը դատիմտէն՝ էղէլի էյամտէն պէ- 3 րու արը : Օնուն իշինն օնլարը՝ լծա սողորաննն սողորանապ վազթընառէք էլէ վէրէճէք . վէ ծնուն գարընտաշարըննն պագի- յէսի խորայել օղուլարընա տէօ 4 նէճէք : վէ օ տուրուպ ր'ապ պան գուվլէթի իլէ՝ Ալլահը րապալըն իսմինն շէֆէթի իլէ կիւտէճէք . վէ օնլար սաքին օ- լաճադար , զիրա շիմտի էէրին ուճարընատէք պէօյիւք օլաճապ : 5 վէ պու՝ սէրամէթ օլաճապ . Ա սուր տիյարըմըզա կէլտիքտէ վէ քէրայարըմըզա սցադ պոստըգ- տա , օնուն իւղէրինէ էէտի չո- պան վէ սէքիլ պէյ աաէմէր 6 գալտըրաճաղըզ : վէ Ասուր տիյարընը գըրըճիլէ վէ Նէքրովթ տիյարընը մէտիւլէրինտէ զը- րաճապար . վէ պիւճ Ասուրտան՝ օ տիյարըմըզա կէլտիքտէ վէ սի- նօրլարըմըզա այապ պոստըգտա դուրթարաճապ : 7 վէ Յակոբուն պաղիյէսի չօդ գալմէլէր արասընտա Բապպտան օլան շիհ կիպի՝ տաէմտէն պէք- լէմիլ վէ աաէմ օղուլարընտան ումմաղ շիմէնն իւղէրինտէքի 8 էարմուրար կիպի օլաճապ : Հէմ Յակոբուն պագիյէսի թայիֆէ- լէրտէ՝ չօդ գալմէլէրին արասըն- տա օրմանըն ճանալարընտան արալան կիպի՝ գօյուն սիւրիւ- սիւնտէ կէնճ արալան կիպի օլա- ճապ , քի օ կէչէր իսէ , շիյէր վէ էըրթար , վէ դուրթարուն 9 օլմաղ : էլլին՝ խաթմէրինն իւղէրինէ գալտըրընաճապ , վէ ճիւմիէ տիւշմէլէրին գըրըլա- ճապար արը : 10 վէ վաղի՝ օլաքի օլ կիւնտէ տէյօր Բապպ՝ աթլարընը սէննի

իլինտէն հէլաք էտէճէյիմ , վէ ա՛րապալարընը խարապ էտէճէ- յիմ : Հէմ տիյարընն շէհըլէ 11 իլինի հէլաք էտէճէյիմ , վէ Նէպի հիտարընըն էըգաճաղըմ : վէ 12 էլլինտէն սիւշլիլէրի հէլաք էտէ- ճէյիմ , վէ արթըգ ֆալլըլարըն օլմայաճապ : վէ սէննի իլին 13 տէն օյմափութլարընը վէ սու- ըթէրինի հէլաք էտէճէյիմ , վէ արթըգ էլէրինին ա՛մէլինէ սէճտէ գըլմայաճապտան : վէ 14 իլինտէն Արտարովթ փուլթարը- նը էըգաճաղըմ , վէ շիւլէրինի վիլան էտէճէյիմ : վէ իթաաթ 15 էթմէյէն թայիֆէրտէն խըլմ ու զաղապ իլէ ինթիլաւ արա- ճաղըմ :

ՊԼՊ Զ

- Հալա Բապպըն սէյլէտիլինի 1 տինկէլէն . Գալգ , տալարըն հուգուրունտա տա՛վա սիւր , վէ սրայըլար՝ սէպիլ իշիթսինէր : Եւ՝ տաղար վէ էէրին գալի 2 թէմէլէրին՝ Բապպըն տա՛վաար- նը տինկէլէն . զիւր Բապպըն գալմը իլէ տա՛վաար վար , վէ խորայել իլէ մուրաֆա օլաճապ արը : 3 Եւ՝ գալմըմ՝ աանտ նէ՛ էլլէ- տիմ , վէ սէնն նէ՛ իլէ էօրսում պանտ ճէվապ վէր : Զիւրա սէ- 4 նի Մըսըր տիյարընտան չըգաթ- տըմ , վէ գալարըն էլլիմտէն սէ- նի ֆիտիլէ իլէ իսէլաւ էյլէտիմ , վէ սէննէն էսնիւնճէ Մովսէսի՝ Ահարոնու վէ Մարիամը կէօն- տէրտիմ : Եւ՝ գալմըմ՝ Մովսէ 5 փաաիլահը Բաղասիլն նէ գուր- սուղունու՝ վէ Բէսուր օղու Բա- զաամըն օնա Մատիմաէն Գաղ- գաղապառէք նէ ճէվապ վէրտի- յինի հալա խաթըրնա կէթիւր , թա քի Բապպըն սաաաղաթըլա- րընը պիլէսին :

- 6 Բապայուն հուզութունն նե՞ր ի վարայում, Ալա՜հ Թա՛ալա նրն հանինն տեղեյիմ . անուն հուզութունն ալեթինեանմաւ լար՝ պեր էրլըգ պուզաղուլար
- 7 Իլէ մի վարայում : Բապայ դու լար պին լերինտե՛ն՝ զէյթուն եալը ըրմագլարնրն օնպինլերին տէն հաղը հտէ՛ր մի . զապա հաթըմ՝ իջին իւք եվասըմը՝ ճանրնրն կրնահը իջին դարձը մըն մէյլէսին լերէյիմ մի :
- 8 Էա՛ առե՛մ՝ ասնա էյի օրանը պէյան էյլէտի . վէ Բապայ սէնտն նե՞ր թալապ էտէր , իւլա քի շէրթաթ իւլըրէ ա՛մէլ էտէսին , լէ ինայէթ սէվէսին , վէ թէվաղո՛ւ էտէրէք Ալա՜հն իլէ եւրիպէսին :
- 9 Բապայն սէսի շէհրէ չաղըրը , վէ ալ՛մ օլան սէնին իսվին իտօրէճէք տիր . տէնէյի վէ օնա էտր էտէնի տինկէյին :
- 10 Փաղըղն վկնտէ տա՜նա ֆըսդ իտղնէլերի՝ վէ մէլան էքսլը
- 11 էֆա վար մը . Ֆըսդ թէրաղլէրի իլէ վէ ինկթ թարթը թաղլարը քէսէսի իլէ Խաթթը վաթ
- 12 թուծայըմ մը : Չին քի օնուն զէնկնլերի զուլմիլ տօլտ տուր , վէ սաթինլերի եսլան սէյլէրէր , վէ սոլլէրի աղլըլընտա
- 13 հիւկաղ տրը : Իմտի պէն տալի սէնի վարմագ իլէ իտաթմա կրնահըլըն իլան վրան էտէ
- 14 չէյիմ : Սէն եէյէճէքսին ա՛մ մա սոյմայաճագսրն , վէ աճըղն տէրու ինտէ օլաճագ . վէ գաջըրաճագսրն՝ ա՛մմա դուրթա ըրմայաճագսրն , դուրթաթըղնը տարի զըըճա վէրէճէյիմ :
- 15 Սէն էքէճէքսին ա՛մմա պիչմէյէճէքսին . սէն զէյթուն պասաճագսրն ա՛մմա զէյթուն եալը իլէ սիւրինմէյէճէքսին , վէ չիւր Էաթաճագսրն ա՛մմա չորապ
- 16 իլմէյէճէքսին : Չին քի Նմ .

րինին դանունլարը վէ Աբաթ էվէնին հէվ իլէրի Նըֆը օլա՛նուր , վէ սիղ ճուլարն թէտպիր լերինճէ եւրիբըսինիւլ , թաքի սէնի վրանէ՛ր՝ վէ անուն սաքինլերի մախարա էտէյիմ , վէ գալմըմըն ալըպընը չէքէվի նիղ :

ԳԼՊ Է

- Սա՛յ պանա քի տէվէրիմըն էաղ եէմիլն կիպի՝ սօղութմուշ պաղըն գալան սաղըմ՝ ճըգլարը կիպի օլտում , եէյէճէք սալըմ հօգ , ճանըմ թուրֆուն ապըր աղղուլըր : Սալէ՛ր՝ եէր տէն հէլաթ օլտու , վէ առեմլէր տէ աղղու էօգ տուր . Ճիւմէսի դանլար իլան վուսու գուրարլար , հէր քէս գարընաղընը տուլպ իլէ ալլար : Էլէրինի քէթմիւլէքտէ զայէթ մա հիր էթմէք իլին՝ սէրմըր վէ գատը իլմէթ թալապ էտէր , վէ պէյիք քիմնէքսին ճանընըն շէհմէթին սէյլէր . վէ իլն գարըլըրըլար : Անլարն էյիսի տիքն չաղսը կիպի՝ սօղլուսու տիքն չիլինտէն պէթէք տիր . սէնին պէքլէրինին կրնալն էօղլանման կէլի , օնալըն շաշըրմաղը չիմտի տիր : Տաթա ինանման , ահպապա կիւվէնմն , գոյնունպա եաթանտան աղղընըն գալութլարընը սագլա : Չիրա օլուլ պապալը քէվլէ էտէր , գըղ անալընը իւղէրինէ՛ր՝ կէլն գալընանալընը իւղէրինէ գալգար . քիլնինն սիւլմէնլերի՝ քէնտի էվնին է՛ալիսի տիր :
- Իմտի պէն Բապպա պէքէյէյիպ խէլասըմըն Ալա՜հնա գաթլանաճաղըմ . Ալա՜հմ պէնի իլիտէճէք տիր : Էա՛ սիւլմէննիմ՝ իւղէրինէ սէվնիմ , սիւլ

- սէմ տէ գալլաճաղում . գալ
րանըգտա օթուր տամ տա, Բապպ
9 պանա ըլլգ օլաճաղ : Բապպըն
խըւմը՛ չէքէճէյիմ, զիրա օ.
նա կիւնաճ էթտիմ, Թա օ՛ տա.
վաթը կէօյիւպ հագգըմը հագգ
էտէրէք՝ պէնի ըլլգա չըգտորա .
պէն օնուն սառադաթընը կէօ.
10 րէճէյիմ : Վէ տ'աշմէյիմ կէօ.
րէճէք, վէ օնու ալըպ էօր
թէճէք, օլ քի պանա՛ . Ալլա.
հըն Բապպ հա՞նի տէր . կէօզ
լէյիմ օնու կէօրէճէքլըր . շիմ
տի օ՛ սօգտալարն չամուրու կիւ
սի պա ըլլաղ իշին օլաճաղ :
- 11 Գալէլէրին պինա օլունա.
ճագ կիւնտէ՛ օլ կիւնտէ էմր ու
12 զագ օլաճաղ : Օլ կիւնտէ Ա.
տուրտուն վէ Մըսըր չէհըրէրին.
աէն՝ վէ Մըսըրտուն Թա Բրմա.
դատէք՝ վէ տէնիլգաէն էտէնիլ
չէմ տաղտան տաղա սանա կէօ.
13 լէճէքլըր : Վէ էէր տաքիլէրի
իլէ օնլարն ա՛մէլլըրինին մէյվէ.
սինտուն խալապ օլաճաղ :
- 14 Գալմընը՝ Ատրմիդտուն օր.
Թառնտա օրմանտա էալընը
օթուրան միւրսընըն սիւրիւսիւ.
նիւ տ'տան իլէ կիւթ . օնլար գա
տիմ կիւնլէրտէ կիւպի Բառան
տա վէ Գաղատաղտա օթլանա .

ճագլար : Մըսըր ալլալընտան 15
չըգտալըն կիւնլէրտէքի կիւպի օ.
նա միւ՛ճիգաթլար կէօթէրէլէ.
յիմ : Թալիֆէլէր կէօրիւսալ՝ 16
ճիւմէ գահրմանըլարնտան
ութանաճաղար . ալըզ իւզէրի.
նէ էլ գօյաճաղար, գուլաղլա.
ըն սաղըրլանաճաղ տըր : Եը. 17
լան կիւպի Թօփրապ Ետըյաճաղ.
լար . էէրին սիւրթիւնէնլէրի
կիւպի սիւրէր օլունմուշ էէրլէ.
րինտուն տիթէրէյէրէ չըգաճաղ.
լար . Ալլաշըմըլ Բապպտան
գօրգաճաղար, վէ սէնտէն խալվի
էտէճէքլըր :

Խալաճաղըլը ա'փվ էտէն՝ 18
վէ միւրսընըն աղգիլէսինին գա.
պահաթլընտան կէլէն՝ աէլին կիւ
պի Բ. լաճ քիմ վար . օ՛ դա.
ղապընը էպէտէն գապլ էթմէզ,
զիրա Բ'նալլէթտէն հաղը էտէր :
Տէսնիւպ՝ պիզէ մէրհամէթ է. 19
տէճէք . Եարմաղըլըլարըմըլը
ալթ էալալ՝ օնլարն հէփ կիւ.
նաշլարընը տէնիլլին ալթընա ա.
Թաճաղ : Գտալիմ կիւնլէրտէն 20
պէրու պապալարըմըղա էէմին
էթտիլին կէրէքլէյի Յաիլուա՛
Բ'նալլէթի Արքաշտան իճըա է.
տէճէքսին :

ՆԱՌԻՄ

ՊԱՂ Ա

- 1 Իննուէ իլաւը : Ելիւսի
Նաուուան վահիսինին բիթա.
պը տըր :
- 2 Ալլահ ղայուր՝ վէ Եհովա
ինթիգամ ալըճը ուր . Եհովա
է՛ճ ալըճը՝ վէ ղաղապ սահիպի

տիր . Եհովա խասիմլէրինտէն
ինթիգամ ալըճը՝ տիւլնէլէրինէ
էին սաղըլըլըճը տըր : Եհովա 3
սապլի ալըմ, վէ գուզլէթի
պէօյիւք ո'իւր, աման սալալա
սալա փաք չըգարմաղ . Եհովա.
նէն էօլու գալըրղատա վէ սա.
ղանաղտա տըր, վէ պուլուլըլար

- 4 այաղենն թօգու տուր : Տէնի-
զի աղարար , վէ ճուս գուրու-
տուր , հէմ հէի ըմագարը
գուրուտուր : Բասան վէ կար-
մնդա սօլար , հէմ Վիանանըն
- 5 չիէյի սօլար : Օնտան տաղար
թիթրէրէր , վէ պալըլար էրի-
լէր : վէ ճուս հազարունտան
եէր՝ պիւթիւն սաքիւլէրի իլէ
- 6 տիւնա պիլէ գալըլըլըր : Օ-
նտն իլըլըր էօնիւնաէքիմ աու-
րա պիլըր , վէ ճուս դազալը-
նըն շիտաէթիւնէ քիմ սոյանա-
պիլըր : էօլթէսի աթէշ կիպի
սեպիւլիւր , վէ գալար սնտան
տաղըլըր :
- 7 Նհսվա էյի տիր , սըղընթը
կիւնիւնաէ գուվիլէթ տիր . վէ
քէնտիւնէ կիւվէնիւլէր պիլըր :
- 8 Ամմա ճուս մահալնի՝ պասգըն
թուֆան իլէ տիւքէտէճէք , վէ
տիւշմէնիւլէրնի գարանիդ գուվ
- 9 լայաճաք : Եհովայա գարըլ նէ՝
տիւշմէնիւրսիւնիւլ , տիւքէտէն
օ տուր . սըղընթը իքիւնի քէր
- 10 իլէ վօգի՝ օմայաճադ : Ձիրա
ճըլար տիքէնէր կիպի գարմա-
գարըլ՝ վէ շարապարընտան կի-
պի սերիսօլ օլմաշար իքէն ,
քիւլըն գուրումաշ սաման չէօ
- 11 փիւ կիպի կանաճադար : Սէն
սէն՝ Եհովայա գարըլ քիւլէք
տիւշմէնիւլ կարամաղ թէտօլիւր
- 12 գուրան չըգար : Բապս պէօյլէ
սէր : Օնար սէլամէթ իւղըն օ-
լուպ՝ օլ գասար չօք իսէլէր
տէ , օ կէշիւճէ՝ կիւնէ էօյլէ գը-
րըլաճադար . ամմա սէնի ին-
ճիթտիմ իսէ տէ , արթըդ ին
- 13 ճիթմէ յէճէյիմ : Իմի հաշա
սէնիւ իւղըրիւնտէն ճուսն պօ-
յուստուրուղունու գըրաճաղըմ ,
վէ պաղարընըր գօփարաճաղըմ :
- 14 Վէ Բապս սէնիւն հագընա էմը
էթտի քի՝ արթըդ սէնիւն աստըն-
տան թիւրէմէյէ . սէնիւն ալաճ-
լարընն կիլնիւն օյմա վէ տէգը .

մէ փու թու քէսէճէյիմ . ճու-
սէնիւն մէղարընէ կոէճէյիմ , զի-
րա թահգիլ օլուտան : Իլթէ տաղ 15
լարըն իւղէրիւտէ միւթաէճիւնի
սէլամէթ իսապէրճարիւնիւն այագ-
լարըլ . պայրամարընը թութ՝
էա՛Յուգա , ասաղարընը էաու
էյէ , զիրա աթըլ պիր տահա
սէնտէն էաուամաղ կէշմէճէք ,
օ՝ պիլըլիւլիւնէ քէսիւլի :

ԳԼԳ Բ

Քիւլընը վարուճաւ սէնիւն 1
կիւղէնիւնէ էօնիւնէ չըգար . գա-
լէյի հըֆիլ էյէ . էօլուէ կէօ-
դէթ , պէլէրի գուվիլէթէնտիր ,
գուվիլէթի ղայէթ իլէ՝ փէքիշ-
տիր : Ձիրա Բապս Յանգըռն 2
շանըն՝ Իսրայէլն շանը կիպի
տէօնաէրաի . զիրա պաշտան-
լար ճըլար պօշաթարընը , վէ տ-
լարըն ամմա չըպաղարընը պօշ-
տուլոր : Օնտն գահրիմանլարըլ 3
նըն գալանըր զըղըլ օլաու . գուվ
վէթ ասիպիլէրի ալ կիլիւնտի՝
հաղըլիւնտանըն կիւղէնտէ
ա՛րապս՝ տէմիլ փարմաղըղըլ-
լէ օլաճադ . վէ մըղըսգըլըր սալ-
լանաճադար : Արապար սօ 4
գաղարտա գուստուրաճադար ,
մէյուսանլարտա պիլիպիլիւնէ տ-
գուշաճադար . կէօթէթիլէլի
չըլաղըլար կիպի օլուպ՝ շիմէք-
լէր կիպի սէլիլուէճէքլէր :

Վէյէլիւնի զէր էտէճէք . ճու- 5
լար էիւրիւյիւլէրիւնաէ թէգը-
ղէ օղըլաճադար . ճուսն հի-
սարընա աճէլէ էտէճէքլէր , վէ
էօրթիւ հաղըլընաճադար սըր :

Ըրմագլարըն գափուլարըլ՝ այըլ 6
լաճադ , վէ սէրայ էրիլէճէք :
վէ թագտիր օլուստու փ՝ օ՝ է-
սիրլիյէ չըգա . վէ ճարիլէլէրի՝
կէօյիւլէրի իւղէլիւնէ 7
տէֆէ
վաւրար կիպի վարարագլէ կէօյիւ-
նիւնըր միտիլու ինիլէյէրէք սիւ-

- 8 րիւկէճէքէր : Նինուէ խէ ,
պիր զէմանտէն պէրու սուլար
հազարու կիւսի տիր . ամմա օն .
լար գաջարադ՝ Տուրան՝ աուր ուն
դէնէճէպէր , լաքին տէնէն օլ .
- 9 մայաճադ : Արմիւշ էաղմալա-
յուն , ալթուն էաղմալայուն .
ջիւնքի գըյմէթի թագըմլարն՝
հէփ արգուլու գապլարուն զա-
նիմէթինն ուճու եօգ սուր :
- 10 Պաշ վէ պօշանմըշ վէ վրան օլ-
մաշ տուր . վէ էիւրէք էրիւր
հէմ տիրէր սօգուշուլար . վէ
հէփ պէլէրտէ տիւթիմէ օլուպ
ճիւմէպինն էիւլէրի սօար :
- 11 Հաճի արտուրն մաքանը՝
վէ կէնճ արտանլարն օթլարը
լի՝ էրքէք արտան տիրի արա-
լան վէ արտան էնիլէրի օրատա
կէղտիքաէ , օլաշ լաքիւսէն եօղ
- 12 խտի : Արտան՝ էնիլէրի իջին
եթէր միւրտարի փարալար , վէ
տիշ արտանլարը իջին սոգար ,
վէ ինլէրին տվ իլէ՝ հէմ մէս
բանլարնը շիքէար իլէ աօլու .
- 13 րուր : Իլթէ պէն սանա գարը
լի՝ տէյօր աճէրլէրին Բապ-
պը , վէ օնուն արապա աղնը
տիւթիւն օլունճայտէք էադա-
ճաղմ , վէ սէնին կէնճ արտան .
լալընդ դըլճ էէյէճէք . վէ
շիքէարըն էէրտէն քիտլճէ լիմ ,
վէ սէնին էլլիլէրինն սէսի ար .
Թըդ իշխալմէյէճէք տիր :

ՊԱՊ Գ

- 1 Սոյ գանը չէհրէ . պիւ-
թիւնիւ՝ էալան վէ էաղմա իլէ
սօլու տուր . Ժապ ով էքիք
- 2 տէյիլ տիր : Գամը սէսի վէ
թէքէրէք գըճըրտայըլ վէ օլ-
նայան աթ վէ շամաթա էտէն
- 3 արապա սէսի վալ : Աթըլ շախ
գալարըր , վէ փարադ գըլճ
հէմ էալաղդ գըլճադ վար , վէ
չոգ մաղթուլար հէմ նիւէ լէշ

լէր օլուր . վէ էալալէրին նիհա-
յէթի եօգ տուր . լէլլէրինն
թէօքէղլէր , զնալարը իլէ
Թայիֆէլէր վէ սիհրէրի իլէ
գապիլէլէր սաթան՝ հիւսնիւ
կիւզէլ՝ զնալէար գարընը՝
սիհրէր սահլալինն զնալարը
չօղլաղունտ : Իշթէ պէն սա-
նա գարը իմ՝ տէյօր աճէրլէ-
րին Բապպը , վէ սէնին էիւղիւ-
նէ գարըն էթէքէրինն աչաճա-
ղմ , վէ չփաղաղընը Թայի-
ֆէլէրէ՝ հէմ ալլաղընը մէմէ-
քէթէրէ կէսթէրէճէյիմ : Վէ
սէնին լաղըրինն մքորուհլաղար
աթաճաղմ , վէ սէնի րէղիւ է-
տէճէյիմ , վէ սէնի իպրէթ ի-
ջին գօյաճաղմ : Վէ վաղի՝ օլ
լա քի սէնի հէր կէօրէն՝ սէն-
տէն դաշըպ տէյէճէք քի՝ նի-
նուէ խարապ օլուր , օնա քիմ
ֆիլան էալ . սանա նէրէտէն
թէսէլլիլէր արայլմ :

Սէն՝ ըրմաղլարտա սաքին օլ
լուպ էթրաֆինտա սուլար օլան
Նով ամմանտա էյի՝ մի սին , քի
տիշ գալի՝ տի տէնիլ՝ հիւարը
տէնիղտէն խտի : Հապէլ չօգ .
լուգ տուր՝ Մըսըր տալի , նի-
հայէթ եօգ . Գուդ վէ լիքէա-
լըլար՝ սէնին էարալմալարընը
արտանտա խտի : Օ տալի
սիւրկիւնէ՝ էսիլլիլէ կիթաի . օ
նուն մա՝ սուլարը տալի հէր
սօգաղն արալնտա Բապ չարիլլէ
տըլար . վէ օնուն ի՝ զիլթիլէրի
նին լաղըրինն գուրա՝ աթաղար
վէ հէփ քիպարըլը զինճիլլէր
իլէ պաղլանտըլար : Սէն տալի
սէրիսլանաճաղսն , կէօրինն
մէզ օլաճագսն . սէն տալի
պիւշմէն էիւղիւտէն վէնալէտա
արայաճագսն : Սէնին հէփ գա
լէլէրին՝ Թուրֆանտալար իլէ
ինճիլ սալաճարը կիւլ տիր քի
սիլլիլինճէ՝ էէյէլինն աղլընա
տիւլէրլէր : Իլթէ գալմըն՝ սէ- 13

նին օրթմանտա գարըլար տըր ,
սէնին տխարընն գափուլարը՝
հէր վէճ՝ ին սէնին տուշմէնը-
րինէ աջըլաճալլար սէնին թըր-
գաղարընը աթէշ եէյէճէք :
14 Մուհասէրէ իշին քէնտինէ
սուլար չէք , գալէլէրինի գուվ-
վէթլէնտիր . չամուրա կիրիպ՝
պալըրդա պաս , քիրէմիտ ֆու-
15 բունունու թա՛միր էյլէ : Օրա-
տա սէնի աթէշ եէյէճէք , Կը-
ըճ սէնի դըրաճապ , սէնի օթ
պէօճէյի կիպի թէլէֆ էտէճէք .
քէնտինի օթ պէօճէյի կիպի չօ-
ղաթ , քէնտինի չէքիրիէ կի-
16 պի չօղաթ : Պաղըրկէանլարը-
նը կէյիւն երլորղարընտան չօդ
էթտին . օթ պէօճէյի խարապ

էտիպ՝ ուշաու : Պէյլէրին չէքիր 17
կէ կիպի վէ սէրաարլարն չէ-
քիրկէլէր սիւրիւսիւ կիպի տիր ,
քի սօղուգ կիւնտէ չիթէրտէ
գօնարլար , կիւնէշ սօղունճա՝
կէօջէրլէր , վէ ծնլարն մահալի
նէրէտէ օլտուղու պիլինմէղ : Զօ 18
պանլարն ույուրլար եա՝ Ասուր
փատիշաճը , պէյլէրին եաթար-
լար . գալվըն՝ տաղլարն իւզէ-
րինտէ տաղլարլար , վէ ճէմ՝
էսէն եօգ սուր : Գըրըլընա 19
չարէ եօգ սուր , եարան ծնկուլ
մաղ տըր . հէֆի սէնին խապի-
լինի իշիւսնէր՝ սէնտէն էօթիւ-
րիւ էլ չարփաճաղլար , զերա
սէնին եարամաղլըն՝ քիմին
իւզէրինէ տայիւմ կէլէմիշ տիր :

ԵՄԻՆԻՈՒՄ

ՊԱՊ Ա

1 Իճափում փէյլամպէրին
կէօրտիւլիւ վահի տիր ,
2 Ելիշէյէտէք եա՝ Բասպ ֆեր-
եատ էտէյիւմ՝ վէ իշիթմէյէ-
սին , սանա զուլման էօթիւրիւ
չալըրայմը՝ վէ գուրթարմայա-
3 սըն : Ելիւն պանա եարամաղ-
լըպ կէօթէրիւրսին , վէ գաճմէթ
կէօրտիւրիւրսին . շիւն քի
էօնիւման նահագլըգ վէ զուլմ-
վար , վէ գալվիս հիւմ նիլա՝ գօ-
4 փարան վար : Օնուն իշին չէ-
րիւաթ պաթթալ օլտու , վէ
հագգ ասը մէյպան չըգաղ ,
չիւն քի ֆասըգ՝ սասըլըն էթ-
րաֆընը ալըր . նտան էօթիւ-
րիւ շէրիւաթ խիւաֆ չըգար :
5 Թայիլֆէրէրաէ կէօրին , վէ
պագըն , վէ թա՛շիւպ էաիպ

հէյրան օլուն . զերա կիւնլէրի-
նիլտէ իշ իշէյէճէյիւմ քի՝ նաղ
օլունտա պիլէ ինանմասընըլ :
Զլիւս իլթէ պէն . Բիլտանիլէրի՝ 6
օլ աճը վէ հիւտանթիլ՝ քէնտիսի-
նին օլմայան մէսքէտնլար զուպթ
էթմէք իշին եէրին էնիլի կէ-
զէն թայիլֆէրի գաշըրաճաղըմ :
() հէյպէթլու վէ դօրգուլու 7
սուր . օլուն հիւլմիւ վէ րիւթ .
պէսի քէնտինտէն չըգար : Օ 8
նուն աթլարը գալվիսնլարան
էէյնի տիր , վէ ախաճ՝ գուրտ-
լարնտան տղըն տըր , վէ աթ-
լըլարը շաի գալըրաճաղլար -
հէմ՝ աթլըլարը ուղադտան կէ-
հէճէքլէր , էէմէյէ աճէն է-
տէն գարթալ կիպի հիւլիւմէ-
տէճէքլէր : Զիւմէյիսի զուլմ 9
իշին կէլէճէք . պէօլիւլէրին
էիւզէրի իէրիլէ սօլլու օլա

- ճագ, վէ դում կիպի էսիրէր
 10 ճէժ՝ էտէճէք : Վէ փատիշահ,
 ար մասխարալըդ ալաճագ, վէ
 պէյլէր օնա կիւլինճ օլաճագ .
 օ հէր հիտարա կիւլէճէք, չիւն
 քի թօփրադ երըզայ՝ օնու ֆէթհ
 11 էտէճէք : Օլ դէման բուհ տէ
 յիշիլիպ՝ ասը օլաճագ, վէ պու
 դուվլէթինի ալաշլարընտան
 սայմալ իւէ սուշու օլաճագ :
 12 Սէն գատիմտէն պէրու տէ
 յի՛ մի ասն էա՝ Սլահըմ Բապպ
 Ալզիլիմ, էօրմէյէճէյիլ . էա՝
 Բապպ՝ օնու հիւքմ իշիւն թա՛
 յին էթտին, վէ էա՝ Գայա՝ օ
 նու թէքտիր իշիւն նապպ էյլէ
 13 տին : Վէօղէրին ետրամաղըդ
 կէօրմէքտէն փաք տըր, վէ էա
 րամաղըդա պադմաղա գատիր
 տէյիլ սին . նի՛ չիւն խալընլա
 րա պադարսըն, ֆատըգ քէն
 տինտէն սատըգ օլանը եութտու
 14 ղու վազթտա թընմազսըն . Վէ
 սատիմ տէնիղին պալըգլարը կի
 ալի՝ օնլարա հիւքիւմէթ էտէն
 օլայան սիւրթիւնէնյէր կիպի
 15 էտէրին : Օնլարն հէփիսինի
 վըլնա իւէ չըգարըրլար, օնլա
 րըքէնտի ալարը իւէ չէքէրլէր,
 վէ օնլարը սալմալարը իւէ թօփ
 16 րալար . օնտան էօթիւրիւ շաղ
 ու մէսրուր օլուրլար : Իմաի աղ
 րարնա գուրպան էտէրլէր, վէ
 սալմալարնա պուրուր ետգար
 17 տըր : Պունտա՛ն էօթիւրիւ միւ
 ալարընը պօշալուրայ՝ տայիմա
 թայիֆէրի գաթլ էթմէյէ է
 սիրկէմէզլէր :

ՊԱՊ Բ

- 1 Իւկպէթիմտէ տուրաճաղըմ,
 վէ գալէ՛նին իւղէրինտէ հաղըր
 տուրաճաղըմ . վէ կէօրէյիմ
 պանա նէ՛ սէյլէր, վէ թէքտիր

օլունմաճըն իւղէրինէնէ՛ ճէվապ
 վէրէյիմ :

Վէ Բապպ պանա ճէվապ վէ
 2 րկպ տէտի . Վահիյի հաղըպ՝
 լէվլարը իւղէրինտէ գաղըվէր,
 թա քի օնու օգույան սէյիրտէ:
 3 Զիրա վահի՛ տահա մուսլին
 վապթ իշիւն տիր, ամմա էն
 ճամընա վարձադ ա՛ճէլէ էտէ
 ճէք, վէ էալան չըգմայաճագ
 էյէր կէճիքիւր իսէ, օնուն իշիւն
 պէքլէ, ղիրա էրպէթթէ կէլէ
 ճէք, կէրի գալմայաճագ տըր :
 4 Իլթէ մաղըրուուն ճանը օն
 տա տօղըու տէյիլ տիր . ամմա
 սատըգ՝ իմանը իւէ հաշալաճագ
 տըր :

Վէ լաքին շարապ աղտըրըճ
 5 տըր, ասէմ մալըուր օլուպ՝
 րահաթ տուրմաղ . չիւնքի ճանը
 նը մէպար կիպի կէնիլէտիր, վէ
 էօրմէ կիպի օլուպ՝ տայմա, իւ
 6 լա քէնտինէ հէպի թայիֆէրի
 տէվլիլիւր, վէ հէփ գալմէրի
 քէնտինէ թօփլար : Պունլարըն
 ճիւմէսի օնուն իւղէրինէ մէսէլ
 գալըրմայաճագլար մը, վէ օ
 նուն իշիւն ղէվգէլէնէճէք թէմսիլ
 իւէ Վայ քէնտիսինի օլմայա
 7 նը չողալտանա, (նիլէյէտէք .)
 վէ քէնտի իւղէրինէ րէհնէր
 էիւքլէտէնէ՛ տէ՛մէ յէճէք մի :
 Սէնի շարաճագ օլանլար ատան
 8 սըղ գալմայաճագլար մը, վէ
 սանա քըղըթլ վէրէճէք օլուն
 9 լար սլանըպ՝ տէն օնլարա էաղ
 մա օլմայաճագլարն : Սէն չօղ
 թայիֆէլէր սօյաուղուն իշիւն,
 տէնի տէ գալմէրին հէփ պաղի
 յէսի՛ տսէմ դանլարընտան վէ
 ալարըն՝ չէհրին վէ օնտա հէփ
 սաքին օլանլարըն գալմունտան
 էօթիւրիւ սոյաճագ :

Վայ քէնտի էփնէ ֆէնա
 թամա՛ իւէ գաղունճ արղուլէյէ
 նէ քի՛ քէօթիւնին փնէնէսին
 տէն քէնտինի գուրթարա տէ :

- յիւ ետեւանըն երեքսէյէ դօր :
- 10 Չօդ դալմէր քէսմէ քէն քէն .
տի էվէնէ այլ օլանը տիւշին
տիւն , վէ ճանընա կիւնաճ էթ .
- 11 տին : Զ Կոա թաշ՝ տիւարտան
Փերիաու էաէճէք , վէ մերթէք
Դ՛ր . ալէսէն օնա ճէվապ վէրէ .
ճգք :
- 12 Վա՛յ գանլար իլէ շէհր պիւ
նա էտէնէ՝ վէ նահադըգ իլէ
- 13 գասապա դալիմ էտէնէ : Իշթէ
ա՛ւքերէրին Բապպընտան աէ
յի՛Լ մի քի՛ դալմէր ալմէշ ի
շին էմէք զէքերէր , վէ իւմ
մէթէր պօշ էերէ եօրուլար .
- 14 լար : Զ իրա եէր՝ Բապպ ի՛ղղէ
թինին սիւլիտի իլէ՝ սուլար աէ .
նիլի դափաւորը կիպի տօլա
ճադ տըր :
- 15 Վա՛յ տօթթունա իշիրէնէ ,
հէմ տէ շարապընը սօլտուրուպ
սերիսօ էաէնէ , թա քի օնլարն
- 16 չօրիւղըգլարըն պագալի՛ղղէթ
էերինէ ալըպ իլէ սօյտուն . սէն
սախի իչ , վէ զուլֆէնի աչ .
Բապպըն սալ էլինին գասէհի
սանա տէօնէճէք , վէ ի՛ղղէթի
նին իլէրինէ ալըպ գուսուն :
- 17 Թուսու օլաճադ : Զիրա սէնի
աուէմ գանընտան վէ տիլարն՝
շէհրին հէմ օնտա հէփ սաքին
օրնլարըն զուլմունտան՝ Վիբա
նանըն զուլմու վէ հայվանլարը
գօրգուսան հէլաքըք սէնի էօր
թէճէք :
- 18 Եւափըճընըն օյտուզու օյմա
փութ աէօքմէ փութ վէ եալանը
էջրէտէն նէյէ՝ եալար , յի քի
եափըճըն՝ եախորը շէյին իւ
ղէրինէ կիւլէնէ , վէ տիլիզ
- 19 փութլար եափա : Վա՛յ օտու
նա՛ Ուլան , վէ տիլիզ թաշա՝
Դալգ տէյէնէ . Եւալըն էջրէ
տիր , իլթէ ալթուն վէ կիւմիւշ
իլէ գալմը տըր , վէ իշինտէ աւ .
- 20 լա րուհ եօդ տուր : Բապպ իւ
սէ՝ մուխստէս հէյքէլինտէ

տիր . օնուն երեղինաէն սուս
օլ՝ եա՛ պիւթին եէր :

ՊԱՊ Գ

Եկիննթ իւղըէ՝ Ալբա 1
կուս՝ փէյլամպէրին տուսուր
տըր :

Եւա՛ Բապպ սէնին խապէրինի 2
իլթիթալիմ , վէ գօրգաուսմ . Եա՛
Բապպ՝ ա՛մէլնի երըւրըն օր
թասընտա իհէա էյլէ , երըւ
ըն օրթասընտա պիւտիր . դա
ղապտա մէրհամէթ զէր էյլէ :

Ալաճ Թումանտան վէ Մու 3
գաստէս՝ Փառան տաղընտան
կէտի . սէլա . օնուն ճէլալի
կէօքէրի գափաւոր , վէ եէր օ
նուն համուրնտան սօլտու : Վէ 4

այալընըգ կիւնէշ կիպի իտի , օ
նուն էլինտէն՝ փէրթէվէր ԷԷԳ
բէ . վէ գուլմէթինին էօրթիւ

սիւ օրտաա իտի : Իօնիւնճէ 5
թա՛ուն կիտէր իտի , վէ այապ
լարը արտընճա հիւմմա չօդար ի
տի : Օ՝ տուրուպ եէրի էօլսիւ ,

պագալը վէ թալիֆէլէր տիթ 6
րէթտի , վէ էպէտի սալլար տա
ղըլարար , վէ էղէլի պալըլար
էյիտիլէր . օնուն էօլսարը էպէ
տի տիր :

Բուշանըն չաարըլարընը սը 7
գընթը ալթընտա կէօրտիւմ .
Մադիան տիլարընըն խայմէրի
տիթրէտիլէր : Բապպ՝ ըրմադ 8

լարա՛մը դաղապլանտը , խըշմըն
ըրմադլարա՛մը իտի , տաղըն
ըղըն աէնիղէ՛մ իտի , քի խթ
լարընա՝ խէլաս տրապալարընա
պիւտիւն :

Եայըն պիլթիլէյէ 9
չօրփագլննար , սըպլթարա եէ
մին էթտիլին սէօղինէ կէօրէ .
սէլա . եէրի ըրմադլարա՝ եար
տըն : Տաղար սէնի կէօրէպ 10

տիթրէտիլէր , սուլարըն ճօլղուն
լուզու կէչաի . Էնկին՝ սէտաար
նը վէրտի , էլէրինի երեքսէյէ

99

- 11 գալորորտը : Կիւնէշիւն այ՝ մէ-
բեանկարրնտա տոբարուլար . ըն-
լար սէնին օգլարընըն ըշըղը իւն՝
եաղապրդ մղղըսղընըն փարլա .
- 12 յըշը իւն եիւրիւտիւէր : Եւրի
հօվքէ իւն կէզտին , հլաղապ իւն
13 Թայիֆէլէր եղգին : Գաւմիւնըն
խէշտը իչիւն՝ մէսիհին իւն խէ-
լաա իչիւն չըգտըն . ֆասըղըն է-
վինտէն՝ Թէմէլի Թա պօղազա-
տէք աշմալ իւն՝Ապաշ եղաին .
- 14 սէլա . Տէյնէբէլէր իւն սերտադի
լարընըն պաշընը պըրտըն . սէ-
նի տաղըթմազ իչիւն գասըրղա
կիպի չըգտըրար . սէվինձլէրի՝
ֆագիլի կիզիտէ եէմէք կիպի
- 15 Խաի : Աթարըն իւն տէնիզտէ՝
չօգ սուլարըն գապարըշընտա
- 16 կէզտին : Իշիթաիմ վէ դարնըմ
տիթրէպի , սէտատուն տուտագ-
լարըմ աիթրէշաի , քէմիբէրի-
մէ չիւրիւբլւք կիրաի , վէ սըգ-

լէթ կիւնիւնտէ ըահաթլանայըմ
տէյիւ՝ տիղլէրիմաէ տիթրէտիմ .
օ՛հ գալմա չըգընձա , ըկարա
հիւճիւմ՝էտէճէք :

Էյէր ինձիւր աղաճը ֆիլիս 17
վէրմէթ խաէ , վէ ածմալարտա
մէյվէ պըմգ խաէ , զէյթունուն
իւն խիւաֆ էտէր խաէ , վէ Թալ-
լարար եէյէճէք վէրմէղլէր խաէ ,
աղըլտան գօյուն քէսիլիւր խաէ՝
վէ ախարլարտա սըղըր օլմազ խաէ
տաիւի , պէն Բապպաա շաղանա . 18
ճաղըմ . խէշտընըն Աշաշըն-
տա մէսըրուր օլաճալըմ : Էֆէն 19
տիմ Բապպ՝ դուվլէթիմ տիւր ,
վէ պաղընըմը քէյիլիւրիւնէ
տէճտէրէճէք վէ պէնի եիւթ
սէք եէրլէրիմաէ կէզտիւնէճէք

Մուսիգար պաշը իչիւն շալ
կըլարըմ իւզլի :

ՄՈՓՈՒՆԻՆ

ՊԱՊ Ա

- 1 Յուգա փառիշահը Ամն օղ-
լու Յովսիանըն կիւնլէրինտէ՝ Ե-
ղեկիա օղլու Ամարիա օղլու Գու-
ղալիա օղլու Քուսինին օղլու
Մոփոնիսա օղլու Բապպըն քէ-
լամը ալը :
- 2 Եւրին Կիւղիւնտէն հէր շէյի
պիլըրիւվլէ եօղ էտէճէյիմ՝
- 3 տէյօր Բապպ : Ատէմի վէ հլա-
վանը եօղ էտէճէյիմ , կէյիւն
գաւլարընը վէ տէնիզին պալըգ-
լարընը վէ Թէգբէղլէրի ֆասըգ-
լար իւն իօղ էտէճէյիմ . հէմ
Էնթրիւմիւղիւնտէն ատէմի քէ-
3 սէճէյիմ՝ տէյօր Բապպ : Վէ

էլմի Յուգանըն իւղլէրինէ վէ Ե-
րուսաղէմին հէի սաթլիլէրի իւ-
ղլէրինէ ուղաաաճալըմ . վէ պու
մահալտին Բահալըն պագիլէ-
սինի՝ փութ քեահիւլէրինին ա-
տընը քեահիլէր իւն պերասլէր ,
վէ տամլարըն իւղլէրինտէ կէյիւն
ա՛սքէրինէ սէճտէ գըլանլարը՝
վէ սէճտէ գըլապ Բապպա եէմին
էտէնլէրի վէ Մէղըմ իւն եէ-
մին էտէնլէրի ք վէ Բապպըն
արտընաա տէգիւլէրի վէ Բապ-
պը արամայանընը վէ ընու
Թալապ էթմէյէնլէրի քէսէճէ-
յիմ :

Էֆէնտիմ Բապպըն հուղու
լուստա սուս օղ , զիրա Բապ .

- այնք կհանիւ եպոսկոսքըր • չիւն
քի Բապայ գուրպան հաղըրա-
տը , սա՛վէթ լիւրիսի թագտիս
8 էլլէտի : Վէ վագի՛ օլաքի Բապ-
պըն գուրպանը կհանիւտէ՛ տը-
վէրէրին վէ փոտիւսնըն օլու-
լարընըն վէ հէպ եւաւ էսվապ
կիւնըրէրն հապգընտան կէլէ-
9 ճէլիմ : Հէթ օլ կիւնտէ էլլը-
տէնճէփ օր քօլպիւթըրն՝ էֆէն-
տիլէրիսի էփլիսի գուլ՝ վէ հիլէ
իլէ քօլաուրանլարըն շհագգըն-
ապն կէլճէլիմ :
- 10 Վէ վագի՛ օլա քի օլ կիւնտէ
տէյօր Բապայ՝ Պալըք գափու-
տահտան ֆիւրեատ սէսի վէ Մա-
սէնատան ֆիլան վէ պոլլըլար-
տան պէօյիւք դըրըն օլաճադ :
- 11 Ֆիլան էտին՝ էյ Մաթթէսին
սաքինլերի • զերա հէփ պազըր-
կեան դավը հէլաք օլտու ,
հէփ կիւմիւշ կէթիւրէրէր քէ-
տիլաի :
- 12 Վէ վագի՛ օլաքի օլ զէմանտէ՛
Երուսաղէմի չըրաղըրա իլէ
Թէֆթիւ էտէճէլիմ , վէ գօր-
գօլպըր իւզէրինտէ պաղտաշ
գուրան քիմսէլէրին՝ գալլլէ-
րինտէ՛ Բապայ էլլըք էթմէլ քէմ
լիք տէ էթմէլ տէյէնլէրին հապ-
13 դընտան կէլճէլիմ : Վէ օնլա-
րըն մաւ եաղմա՛ վէ էվէրի վե-
րան օլաճադ • վէ էվէր պինա
էտէճէլէր՝ ամմա սաքին օմա-
յաճաղըր , վէ սաղըր տիքէ-
ճէլէր՝ ամմա օնլարն շարա-
պընը իլմէյէճէլէր :
- 14 Բապպըն պէօյիւք կհանիւ եա-
գըն չըր , եաղընպըր , վէ փէք
սաճէլէ էտըր • Բապպ կիւնիւ-
նիւն Քէսի կէլտօր • գաճըրկան
15 օլտատա աճը պաղըրոյօր : Օլ
կիւն զողապ կիւնիւ տիւր , չըք-
լէթ վէ մէշադգաթ կիւնիւ՝ խա-
րապ վէ վիրան օլտոգ կիւնիւ՝
գարսնըք վէ քուման կիւնիւ՝
պուլլթ վէ դօյա տուման կիւ-

նիւ տիւր • Հիւսարը շէհրէրէ 16
գարըք վէ էիւքմէք գաւընլէրէ
գարըք պ ըու վէ նտարա կիւնիւ
տիւր : Վէ առէմլէրի պըլլէթ 17
սաղաճալըմ , վէ քէօլլէրիւպի
կէլէճէլէր , զերա Բապպաղլիւ-
նա՛ էթտիլէր • վէ օնլորն գա-
նը թօզ կիպի վէ լշէրէր կիւպ-
ըն կիպի տէօքիւլէճէք • Բապ 18
պըն էօլքէսի կիւնիւտէ կիւմիւշ
լէրի սիլէ՛ ալթուլարը պիլէ օն-
լարը գուրթարմալա գառլիլ օլ-
մայաճադ , իլլա զայլէթինին
աթէշլիւտէն պիւթիւն էէր՝ թէ-
լէֆ օլաճադ • զիւրա էէրին հէփ
սաքինլէրին զայէթ չափուք
տիւքէտէճէք տիւր :

ՊԱՊ Բ

Քէնտի քէնտինիլ թէֆ 1
Թիւ վէ թէֆէհէիւ էաին՝ եա՛
ու թանճաղ թայիֆէ , մուգաա 2
տէր իճրա օլունմաղտան՝ կիւն
սաման չէօփիւ կիպի կէլմէլտէն
էվլէլ , Բապպըն խըլմ ու զա-
ղաղը իւզէրինիլ կէլմէլտէն
էվլէլ , Բապպ խըլմընըն կիւ-
նիւ իւզէրինիլ կէլմէլտէն էվ-
վէլ : Բապպը թալապ էտին՝ էյ 3
էէրին ճիւմէ մաճաուպլէրի •
սիւղ քի օնուն շէրի՛ աթընը իճրա
էտընսինիլ • սաստոգաթ արա-
յրն , ալըազ կէօնիլլիւք արա-
յրն , պէլքի Բապպ խըլմընըն
կիւնիւտէ կիլէնէսինիլ • Չի 4
րա Դաղա թէրք օլունմաղ ,
վէ Ասկազն վիրան օլաճադ •
Ազոփցըսու էօլլէյին գօլաճադ-
լար • վէ Ակիարն քէօքտէն
գօփարըլաճադ : Վա՛յ տէնիլ 5
եալըսընտա սաքին օլաշլարա՝
Քիւրէթիլէր թայիֆէսին՝ Բապ-
պըն սէօզիւ՝ սանա դարըր տըր՝
եա՛ Փըշալըր տիւարը Բանան՝
սէնիլ տաիի սաքին օլմայանա-
տէք խաղաղա էտէճէլիմ : Վէ 6

- տէնիդն եալար՝ ջուանար հաճ
վաղարը չէ եալար՝ վէ սիւ
7 ըրելը աղըլարը օլաճադ : Վէ
եալը՝ Յուդա էվի պագիւնսինն
օրուպ օնլարնն իւղըրինտէ կիւ-
տէճէլէր : ախլամտա Մսկա-
ղոնուն էվէրինտէ եաթաճադ.
լար , զիրա օնլարնն Ալաճը
Բապպ օնլարը եօգլադաճադ , վէ
օնլարնն էսիրլէրին տէճնտէրէ-
ճէք տիր :
- 8 Ս'ովարըն սիթէմինն վէ Ամ-
մոն օրուլարընն քիւֆրլէրինն
իլիթաիմ , քի օնլար դավմմա
սիթէմ էթտիլէր , վէ օնլարըն
սինօրու իւղէրինն թէքէպպիւր
- 9 էթտիլէր : Օնուն իլինն Իւրա-
յէլին Ալաճը ա'սքէրլէրին Բապ-
պը տէր . Պէն սաղ իմ քի՝ Մո-
վաք Սոգոմ կիպի՝ վէ Ամմոն օ-
ղուլարը Գոմթը կիպի տէքէնլէր
միւլթիմ վէ թուզ մա'տէնի վէ
էպէտէնն վիրսուն օլաճադ . դավ-
մըմնն քիմպիլէրին օնլարը եաղ-
մալալաճադ , վէ թայիֆէլէրին
մին գալանլարը օնլարը դապթ
- 10 էտէճէք : Պու օնլարա՝ մաղ
լուրլուղլարը իլինն օլաճադ .
զըրա օնլար ա'սքէրլէր Բապպը
նրն դավմնն սիթէմ էթտիլէր ,
վէ միւթէքէպպիւր քիմոլար :
- 11 Բապպ օնլար հէպէթլու օլա-
ճադ , զիրա օ՝ երլին հէփալ
լաճարըն հէլաք էտէճէք . վէ
թայիֆէլէրին ճիւմէ աաալարը
օնա՝ հէր պիլի քէնտի մաճալին
տէն սէճաէ գըլաճադ :
- 12 Սիլ տաթիլէ եա՝ Հապէլէր՝
գըլաճըմնն մաթթուլլէրին օլա-
ճադընը :
- 13 Վէ օ՝ էլինն փօրեաա ճանիպի
իւղէրինն ուղաաաճադ , վէ Ա-
սուրու հէլաք էտէճէք . վէ Նի-
նուէյի վիրանէյէ՝ չէօլ կիպի
գնուրու եերք տէնտէրէճէք :
- 14 Վէ օնլարն օրթաալնտա սիթիւ-
լէր՝ թայիֆէլէրին հէփալալան.

լարը եաթաճադ Վէլէք րա-
ճաճաթու կէրէք քիլիլի օնուն
օրիւք ա'սքէրլարընտա էտէճէք .
յէճէլէր Վէ փէնճէրլէրտէ սէս
էթէճէք : էլլէրլէրտէ խարադ-
լլաք օլաճադ , զիրա էրիլ գապի-
լաճաթընն տէթէճէք : էյիլ 15
նէն չէհըր պու տուր , քի էլինն .
յէթ իւղըն տաթին խալիլ քալ
պինտէ՝ Պէն իմ , վէ պէնտէն
դայրի եօգ տուր տէտի . նիճէ
վիրանէ՝ ճանապարհար էաթաղթ
օլաա . օնուն հէր կէչէն լա-
լաք չալաք էլլինն մալալաճադ :

ՊԼՊ Գ.

Ս ա'յ տ'ար վէ մուրտար Վէ 1
դալմ չէհըր : Սէօղէ իթմաթ 2
էթմէաի , թէտիլա գապուլ՝ էթ-
մէաի : Բապպա կիւվէնտի ,
Ալաճընն եաղալաճադ : Օնուն 3
իլինտէ սէրլէրլէրին՝ ալէյիլէրն
արուլանլար տըր . գաաղլարը՝
ախլամ գաղալալը տըր , ա-
պաճաթէք պիլ չէյ գոմաղթըր :
Փէյլաճալլէրլէրի քիպիլի խալըն 4
քիմսէլէր տիր . օնուն քէտգին-
լէրի՝ Ս'ադտէսէյի մօ. րաարա-
աղլաթ , չէրինթըր պօղաալար :
Սաաթգ Բապպ՝ օնուն օրթաալն 5
տա տըր , եաղալաճաղթ իլլէմէգ ,
սապաճ պէ սապաճ չէրինթընը
պալանլալ չըգաղըր , էքսիք
տէյիլ . եաղալաճ իսէ ութանն .
մադ պիլլէլ : թայիֆէլէրի քէս-
սիմ , գալէ՝ պէտէնլէլի վիրան 6
օլաա , սօգաղլարըն՝ կէչէն
գ. մալարադ խալապ էթտիմ .
չէհըրլէրի աաթմաիդ՝ սաթինսիլ
դալապ պօղաալա : Տէտիմ քի՝ 7
էլլէլթթէ պէտէնն գօրգուս
թէտիպ գապալ էտէճէքինն .
վէ օնլարնն մէքէսնը հէլաք
օլմայա , սնու հէր նէ գաաաղ
եօգլաաղմ իսէ տէ՝ աամա էր .
քէն գալաթըն՝ հէփալալլէրինն

պօղտուար :

8 Օնուն իշխան պէնի՝ շիբեարա
գալգաւաղում կիւնեաւք պէք
լէյին՝ տէյօր Բապպ . զիրա հիւքմ
էթիշիւմ քիթայի՜նքէրի ճէւմ՝
էտէյիւմ , մէմէքէթլէի տէվ
չիքէյիւմ , մնարնն իւղէրինէ
էօքէյիւմ՝ ճիւմէ խըշմ ու զաւա
պլում տէքէյիւմ . զիրա զայրէ
թիպին աթէշնտէն՝ պիւթիւն
տէր թէլէֆ օլաւապ տըր :

9 Չիրա օլ զէման գալմէրէ
տուտաղ փալըլը տօնտէրէճէ
յիւմ քի՝ հէփիսի Բապպն իս
մինէ նիտաւ էսիպ օնա կէօնիւ
պիւրլի իւն ի պատէթ էտէլէր :

10 Հապէշ ըրմաղլարնն էօթէ
սինտէն տուա՛նիւրիւմ՝ տաղը
մըլալըմն գըզը՝ փէքէշիւմ կէ :

11 Թիւրէճէք : Օլ կիւնաւ՝ պանա
օլ գապահաթ էթախիսն հէփա՛
մէլէրիւնէն զէթանմայաւապ
սնն . զիրա օլ զէմքն սէնին ի
չնտէն սէնին մաղըրըլըղուն
իւն էջիւնէնէրի կիտէրէճէյիւմ ,
վէ արթըպ մուգատէս տաղըմ
տա պիւր տահա քիպը էթմէ յէ :

12 Ճէքին : Վէ սէնին իշխան մաշ
ճուպ վէ զայիֆ դալմ պաղի դօ
յաւաղըմ , վէ Բապպն իսմինէ

13 որղընտաղըր : Իարայէլին պաշ
ղիւսի եարամաղըք էթմէ յէ
ճէք , վէ եարան սէյլէմէյէճէք ,
վէ մնարնն աղընտա հիւպաղ
տիւր պուրէնմայաւապ . զիրա
մնար օթլանտաղըր , վէ եա
թաւաղըր , վէ իւրքիւտէն օլ

մայաւաղ տըր :

Նաղմէ օգու՝ եա՛ Սին գըզը , 14
կիւպեանք չէք՝ եա՛ Իորայէլ .
պիւթին գալպտէն շաղ ու մն
րուր օլ՝ եա՛ Երուսաղէմ գըզը :
Բապպ սէնին աճեալմէրին 15
կիտէրտի , տիւշմէնին գօլտու .
Խորայէլին փառիւշաճը Բապպ՝
սէնին օրթանտա տըր , արթըգ
պէլա՛ կէօրմէլճէքսին :

Օլ կիւնաւ՝ Երուսաղէմէ՛ 16
Գօրգմա , վէ Սինա՛՝ էլէրին
կէվէմէսին տէնիլէճէք : Աւա 17
հըն Բապպ սէնին իշխանէ գաշ
րման օլուպ խէլաւ էտէճէք .

օ՛ սէնին հագընտ շաղըգ իւն
սէվիւնէճէք , մուհապպէթինտէ
ա՛ֆվ էտէճէք , սէնին հագը
նա նաղմէ իւն մէսրուր օլաւապ :
Պայրպմտան էօթիւրիւ սէնտէն 18
օլուն էլէմ չէք Պշէրի տէվլիւրէ
ճէյիւմ . մնարնն իւղէրինէ սի
թէմ եիւք իտի : Իլթէ պէն օլ 19
զէմանտէ՛ սանա հէփ ճէֆա է
տէլլէրին իմարսըն էտէճէյիւմ ,
վէ ագատը խէլաւ տէճէյիւմ ,
վէ գօլմուրուշու ճէւմ՝ էտէճէ
յիւմ , վէ ցնարը՝ Ճիւմէ ու
թանտըղըրը ելլտէ մէտ՝ վէ
նտմ իշէք գօյաւաղըմ : Օլ 20

վագթաւ տիւր կէթէրէճէյիւմ ,
վէ օլ վալթաղ սիւղէճէմ՝ է
տէճէյիւմ . զիրա էսիւր՝ կիւնիղի
կէօղէրինիղիւթնիւտէ տէօն
տէրալիմտէ՛ սիղի եկրին հէփ
գալմէրիտէ նտմ վէ մէտ է
չիւն գօյաւաղըմ՝ տէյօր Բապպ :

ԱՆՈՒԷ

ՊԱՊ Ա

- 1 Պարեհ փառիշահն իբննձի երընտա՝ ալթընձը այտա՝ այլն պիրիեձի կիւնիւնտէ Յուգա վալիւ Սալաթիէլ օլտու Զօրաբաբէլէ՝ վէ Յովսէփէկ օլտու պէօ յիւք քեահին Յետույա Անգէ փէյղամպերին եհաի իլէ Բապ.
- 2 պըն քերամը օլուպ սէտի . Աս. քերէրին Բապպը սէջլէյիպ պէօ լէ տեր . Պու գալմ՝ Տահա վալթ՝ Բապպ էվլիին եափըրաւ ճաք վաղթը կէլմէն տեր :
- 3 Վէ Անգէ փէյղամպերին եհաի իլէ Բապպըն քէլամը օլուպ
- 4 տէտի . Սիգէ՝ Թավանը էվլերիւնիլտէ սաքին օլմաղա վաղթ վար տա՝ պու էվ խարապ մը
- 5 գալա : Իմտի հալա ապքերէրին Բապպը պէջլէ տեր . Եօլ.
- 6 լարընըղա տիգգաթ էտին : Զօգ էքտինիլ ամմա աղ կէթիրտիւնիլ , եհտինիլ ամմա տյժմատընըղ , իչտինիլ ամմա գանմատընըղ , կիլինտինիլ ամմա ըստընմատընըղ , լթ իւճրէթ իլէ իլէլէն իւճրէթի սէլիք քէսէ իլէն էտինիլ :
- 7 Ապքերէրին Բապպը պէջլէ տեր . Եօլարընըղա տիգգաթ
- 8 էտին : Տաղա չըգըպ՝ աղաճ կէթիրին , վէ էվի եափըն , վէ օն տան րազի օլաճաղմ , վէ իլէլէթէնէճէյիմ՝ տէյօր Բապպ :
- 9 Զօղա պապտընըղ , վէ իլթէ աղ օլտու . վէ էվէ կէթիրտինիլ , ամմա պըն օնա իւֆլարտիւմ . Նէ՝ իլիւն՝ տէյօր ապքերէրին Բապպը . Էվիւմ իլիւն քիօ խա.

րապ տըր , վէ սիլ չէր քէս քէնտի էվնէ սէյիրտիւմիլ իլէ Իմտի սիլիւն իլիւն կէօք՝ չիհտէն 10 մէն օլունտու , եկը տաիլի մէյ վէսինտէն գալալ : Վէ եերին 11 իւղէրինէ հէմ տաղարըն իւղէրինէ վէ պուղտայրն իւղէրինէ վէ շարապըն իւղէրինէ վէ զէթ . Թուն եաղընըն իւղէրինէ վէ շէն . րին չըգարաղը շէյլէր իւղէրիւնէ վէ տաէմէրտին իւղէրինէ վէ կէլ . րին հէփ էմէյի իւղէրինէ գօրաղըգ շաղըրտըմ :

Իմտի Սալաթիէլ օլտու Զօ. 12 լաբաբէլ վէ Յովսէփէկ օլտու պէջլիք քեահին Յետու վէ գալմէն հէփ պապիյէտի՝ քէնտիլէրին Ալահը Բապպըն սէսինէ վէ քէնտիլէրին Ալահը Բապպ օլալա կէօնտէրտիլի Քնգէ փէյլ . ղամպերին սէօղէրինէ իթաաթ էթտիլէր , վէ գալմ Բապպըն եիւղիւնտէն դօրգտու : Իմտի 13 Բապպըն էլիլիլի իլէ օլան Բապպըն էլիլիլի Անգէ գալմա սէջլէյիպ սէտի . Պէն սիլիւն իլէ իմ՝ տէյօր Բապպ : Իմտի Բապպ 14 Յուգա վալիւ Սալաթիէլ օլտու Զօրաբաբէլէն ըուհոնու վէ Յովսէփէկ օլտու պէջլիք քեահին Յետունու ըուհոնու վէ գալմըն պիւթիւն պապիյէտին ըուհոնու ըլանտըրտը , վէ վարաղար , վէ քէնտիլէրին Ալահը ապքերէրին Բապպըն էվլիտէ՝ Գարեհ փառիշահն իբննձի երընտա ալթընձը այրն խիրմի տէօրտիւնձիւ կիւնիւնտէ իլէ իլէսիլէր :

ՊԱՊ Բ

1 Եւ անիւնն այտաւ աղբն խերմի
պիւրնախննտէ՝ Անգէ՝ փէյլամ
պէրին՝ Եւտի իւէ Բապպըն քէ-
2 լամբ օրուայ տէտի՝ Հալա Զու-
դա փախի Սաղաթիէլ օղտու Զօ-
րաբաբէլէ վէ Զօլսեդէրէ օղտու
պէօյիւք՝ քեաճին Զետույա վէ
դամվըն պագիւխննէ սէօյլէյիւ
տէ՝
3 Սիլոնէ՝ պու էվէ եվիւք իդ
զէթիւնէ կէօրմիւշ դալան քիւմ
սիր՝ վէ սիդ ծոռ շիմտի Կիւն
կէօրիւյօրսունուզ, ծոռն եւ-
նընտա կէօղէրինիւտէ հիւ կիւպի
4 տէյիւ մի՝ Իմսի հալա գուվ-
վէթլէն եա՝ Զօրաբաբէլ տէյօր
Բապպ, հէմ եա՝ Զօլսեդէրէ օղ-
տու պէօյիւք քեաճին Զետու-
գուվվէթլէն, հէմ տիւարըն հէփ
գալմըն գուվվէթլէն տէյօր
Բապպ, վէ իշ կէօրիւն՝ զիւրա
պէն սիդին իւէ իմս տէյօր աւ-
5 քերլէրին Բապպըն՝ Մըսըրտան
չըգտօղընըգտա սիդին իւէ քէս-
տիւմ սէօղէ կէօրէ՝ Բուհում
օրթմանըգա տուրուր՝ գօրգ-
6 ման՝ Զիւրա աւքերլէրին Բապ-
պըն պէօյլէ տէր՝ Գիւր տաճա
պիւրաղտան սօնկրա՝ պէն կէօրլէ-
րի վէ եէրի վէ տէնիդի հէմ գա-
7 րայը սօրսըտաճաղմ՝ վէ պէն
հէփ թայիլֆէլէրի տարսըտաճա-
ղմ, վէ հէփ թայիլֆէլէրին ար-
ղուտաղղէ կէլէճէք՝ վէ պոգ է-
վի ի՛գզէթ իւէ տօլտուրաճաղմ
տէյօր աւքերլէրին Բապպըն՝
8 Կիւմիւք պէիւմ վէ ալթուրն պէ-
նիւմ (սիր) տէյօր աւքերլէրին
Բապպըն՝ Գու սօնկրաթի կիւն
9 ի՛գզէթ իւվէթլէնտաւ պէօյիւք
օղաճաթ տէյօր աւքերլէրին
Բապպըն՝ վէ պու մաճաղտէտէ
լա թէթ վէրէճէյիւմ տէյօր աւ-
քերլէրին Բապպըն՝
10 Աւրեհին իբնաճի երլընտա՝

տօգո՝ Կիւնաւ ալն խիւմի տէօր-
տիւնախննտէ՝ Անգէ՝ փէյլամ
պէրին՝ Եւտի իւէ Բապպըն քէ-
լամբ օրուայ տէտի՝ քիւ Կաբէրլէ 11
րին Բապպըն պէօյլէ տէր՝ Հա-
լա քեաճինլէրէ թէվլաթտան
սիւալ էալպ տէ՝ Էյէր պիւր 12
քիմնէ էվլապըննէ Էվէյինաւ
մուգատտէս էթ կէօթթիւրէն Կի-
էթէյի իւէ էքմէյէ եա ալաւեա
շարապա եա եաղաւա պիւր կէօ-
նէ թուա՝ մա տօգանաւ, օ մու-
գատտէս օլուր մու՝ վէ քեա-
հինլէր ճէվապ վէրիւպ՝ Եօգ տէ-
սիլէր՝ Անտէն Անգէ տէտի քիւ 13
Պուշլարըն պիւրինէ էօլու իւէ նա-
վաթլաւմըն տօգանաւ, մուր-
տար օլուր մու՝ վէ քեաճինլէր
ճէվապ վէրիւպ՝ Մուրտար օլուր
սէտիլէր՝ վէ Անգէ ճէվապ է 14
տիւպ տէտի քիւ՝ Հուգտուրու մա-
պու դալմ պէօյէ վէ պու թա-
յիլֆէ պէօյլէ վէ էլէրիւնին հէր
աճէլի պէօյլէ տիւրտէյօր Բապպ-
վէ օրատա թապիւպ էթաթլէրի
նափաթ սըր՝ վէ շիմտի հալա 15
պու կիւնտէն իւէրիւն Բապպըն
հէլքէլինտէ թաշ թաշըն իւգէ-
րինէ Կիւմաղտան էվիւլինի՝ Կիւ 16
Էիւիւ խիւմի էօլու երլընա կէ-
լիւպ մա օլտուղու՝ ճէնտօթէյէ օյ-
նուն հալապընտան էլիւ Էլէ-
էլքմէյէ կէլիւպ խիւմի օլտուղու
կիւնլիւնի տիւնախննտէ՝ Սիլոն 17
էլէրինիդին հէփ աճէլինի սա-
մում եէլի իւէ վէ Կաբըլէգ իւէ
վէ տօլու իւէ իւրապիւք՝ Կիւմա
պանա Կիւնաւ տիւնիւք տէյօր
Բապպըն՝ Հալապըն Կիւնտէն իւ- 18
լէրիւն տիւնախննտէ՝ Բապպըն
հէլքէլէ թէթ մէլէնտիւնի տօգու՝
ղունաւա Կիւ խիւմի տէթախն
ճիւ կիւնիւնտէն իւլէրի տիւն-
չիւնին՝ թօլալաւ տաճաղաւմ 19
պարտաւմըն ի վէ աւմա իւէ իւն
ճիւր աղաճը հէմ նար աղաճը
վէ զէյթուրն ալմաճէ տաճալ մէյ

- վէջ վերմէտի : պո՛ղ յիւնտէն :
 20 Վէ այլն խորմի տէօրտիւն .
 ճիւսիւնտէ՛ իբնճի տէֆա՛ Նն .
 գէյէ Բապարն քելամը օլուպ
 21 տէտի > Յուգա վաղիս Զօրա-
 բլբլէ սեօյլէյիպ սէ . քի՛ Պէն
 կէզըլէրի վէ եէրի սարսըտաճա .
 22 զըմ՝ Վէ փատիշաճըդլար թախ-
 թը ալթիւսթ էտէճէյիմ , վէ
 թայիֆէլէր փատիշաճըդընն
 գուվլէթիւնի խարապ էտէճէյիմ :

վէ ա՛րապարն հէմ ընուն պինի-
 ճիւսիւն ալթիւսթ էտէճէյիմ , վէ
 ալթար հէմ պինիճիլէրի՛ հէր
 պիրի գարընտաշընն գըլծը ի-
 լէ սիւշէճէք : Օլ կիւնտէ տէ 23
 յօր ա՛րբերէրին Բապար , սէնի
 եա՛ Սաղաթիէլ օղու Զօրաբա-
 բլէ գըվրւմ ալաճաղըմ տէյօր
 Բապար վէ սէնի միւհը կիպի
 գօյաճաղըմ . զիրա սէնի սէչ-
 միւլիմ՝ տէյօր ա՛րբերէրին Բապ-
 ար :

ՉԱՔԱՐԻԱ

ՊԱՂ Ա

- 1 Դարեհին իբնճի երընտա՛
 սէքիզնճի ալտա՛ Արգոմ օղու-
 Բարա խանընթղու փէյղամպէր
 2 Զաքարիայո՛ք Բապարն քէլամը
 օլուպ ահալ :
 3 Բապար պապարընըղա փէք
 տարըրը չ իմաի ընըրա տէյէ
 սին քի՛ Արբերէրին Բապար
 պէօյլէ պէր : Պանա տէնիւն
 տէյօր ա՛րբերէրին Բապար , վէ
 պէն սիղէ տէնէճէյիմ՝ տէյօր
 4 ա՛րբերէրին Բապար : Պապա-
 րընըղ կիպի օլման , քի սնա-
 րա էվլէթի փէյղամպէրէր չա-
 զըրպ տէրէր խի : 3 Արբերէ-
 լին Յապար պէօյլէ տէր : Ես-
 րալաղ Յալարընըղտան վէ քէօ-
 թիւ ա՛մբերէրիդաէն հալաաէօ-
 նին : . տմիս ընըր պինիլէմէ
 տիլըր վէ պանա գուրապ ամա-
 5 տըլար տէյօր Բապար : Պապա-
 րընըղ հա՛նի , վէ փէյղամ-
 պէրէր է՛պէտէն մի եաշարար :
 6 Անճապ գուլարըմ փէյղամպէր
 լէրէ եմը կիմիլիմ սէօղէրիմ

հէմ դանունարըմ պապարընը-
 նըղա էէթիճմէտիլէրմի . վէնա-
 րա տէնիւպ տէտիլէր քի՛ Աս-
 քերէրին Բապար պիղէ էյլէմպ-
 յէ հէման նիյնթ էլմալի կիպի
 Խօլարըմըղա կէօրէ վէ ա՛յմէլ
 լէրիմիզէմէզէպիլէն էյլէն էյ-
 լէտի :

Դարեհին իբնճի երընտա՛ 7
 Անքաթ այր օլան սն պիլիւնճի ա-
 յըն խիւրմի տէօրտիւնճիւ կիւնիւն
 տէ՛ Արգոմ օղու Բարաբիւնըն
 օղու փէյղամպէր Զաքարիայո՛ք
 Բապարն քէլամը օլուպ տէտի :
 Վէճէ ի է Վիճարալիմ քի՛ իլթէ 8
 տօրու ալթըն իւզէրինէ պինիւ-
 պիր քիշի . քի աճրէօպ օլման մէր-
 սին աղաճլարընըղ պէյիլնտէ
 տուրոնը իմի , վէննճան արտըն
 տա տօրու՝ պէնէքըլ վէ պէյաղ
 ալթլար վար խի : Վէ տէտիմ 9
 քի՛ Պոնլար նէ՛ տիր եա՛ էֆէն
 տիմ ծ վէ պէնիմ իլէ սեօյլէշէն
 մէլէք պանա՛ Պանլարըն նէ օլ-
 տուղունու սանա կէթսթէրէճէ
 յիմ տէտի : Վէ մերթն աղաճ 10
 րարը պրտընտա՛ տուրան քիշի

Ճէվապ էսիպ տէտի լի՝ Գուռն,
Լար Բապարն եւրտէ կէզինմէյէ
!! կէնտէրմիլլէրի տիր : Վէ մէք,
սին աղն՝ ճիճիճ արուստնա ուռ-
քան Բոսպարն մէլէյինէ Ճէվապ
էտիպի տոսիլլէք : Եւրտէ կէզին-
տիր Ի վէ իշէնէ պիւլթին եւր օ

12 Թորոսայ՝ րահած սըր : Վէ
 Բապալըն մէկէյլ ճեփապ էտիպ
 աէտի . Եա՛ աղբերէրին Բապ-
 ալ՝ սէնճիչէ յէճէք Երուսաղէ-
 մէ Վէ Յուգա շէհրէրինէ մեր
 համէմէ Էթմէղտիպ ըի մըլըրա
 պուռ եէէմիշ երլ Դազապ Էթ

13 արին ԿԱՅԻ Տաղաւ պէնիմ իւէ
սէօլէշէն յէլէյէ Երի սեօղէր՝
Թէսէյի սեօղէրի իւէ Ճէվաւ

14 վերտի : Աէ պէնիւմ իլէ սէյլէ-
չէն մէլէք պանա աէտի քի՝ Չա-
յրորայ տէ .

Եւքերէրն ըստպաղ պէտք
տէր. Երուսաղէմ իշխել վէ Սի
սայր իշխել զայնք իւն պէտքիք
15 զայրքն չէքերիւմ: Վէ ոչ էնիւն
յէթմտ ըսան թայրիֆէրն իւ-
զերնն զայնք իւն պէտքիք եւ-
քէմ վար. չիւն պէտքն աշ
եւթէրնտիւն, վէ ընդար պէտք

16 յը արեւելքիստեղծարար Եւստիւս իշխան
 Բապպ պէտքէ տեր Երուսաղէմ
 մէ մերհամեթ իշխան աշտարակ, է
 վիմ մետա կապրաւաճաք արը՝ աւե
 իրը ա՛ղբերկրին Բապպը, վէ
 Երուսաղէմին իւրեղինէ տողին

17 չէր լինում, որ ինքնաբերական ձևով
զբերվե՞լ է : Տաճարապետը պե՛տ
էր՝ Աստվերկերին Բապպը պե՛տ
է ա՛ր : Հենրկերիմ՝ Թեքրար
նիսեթա՛ն Թաշաճադըար , վե՛
րապա՛յ Թեքրար Սիհառ Թեհե՛
լ վերե՛լ է, վե՛ Թեքրար Երուս.
սաղմո՛ր սե՛կե՛լ է ա՛ր :

18 Անտէն, կէօզէրիմի գաւորըրս
պագտորմ, վէ իշմէ անօրմ

19 պուշխուղ : Վէ պէնիմ իլէ սէջ
լէշէն մէլէյէ՛ Պունլար նէ՛ տիր
տէտիմ. վէ պանս տէտի քի՛
Պունլար Յուհայր՝ իսրայէլ վէ

Երբուստէն՝ ասպիտակ արեւ-
նուղար արը: Անտէն Բապա 20
ստանա տերթ տիւղէր կէտ-
մէրտի: Այ՛ Գուցար նէ՛ ինչ 21
Այ՛ կէ կէլար տակում. վէ սեյ-
լէլիւ տէտի թի՛ Յուգայ տա-
ղտան պոյնուղար պուկար
արը, շէյնէ թի՛ թիմէն պաշնը
դալարամատը. իմախաղնար
կէլտի թի՛ անարը ինքիսէլը,
վէ Յուգա տխարնըն իւղէրնի՛
օտու տաղթմաղ ինչէն պոյնուղ
գանարան թայի՛ֆէլէրն պուկ
նուղարտըն արիւղնիւղէրն

၅၂၇ န

Ի՜նտենզիտ զերկրյա գալարը լայնացաւ, վէ իշթէ արի ատմ, վէ էլընտէ էօյճիւ իփի վար իփո: վէ տէտիմ քի՛ Սնննէ՛րէյէ կիւտէ յօրտու: Վէ պտնն՝ Երուտայէմի էօյճիւ քի՛ էննիւն գաւտար վէ ուղունլուղունէ գաւտար օլտուղունու կէօրէյիմ տէտի: վէ իշթէ պէնիմ իւէ սէօյէշէն մէէք ջըտար, վէ մտնա գարըք ուրնա զարի մէէք ջըգզա՛ օնա տէտի: Սէյիլիւմ պու կննճէ սէօյէյիպ տէ քի՛ Երուտայէմի իշինտէքի տատմ վէ Տալլան ջօգլուղունտան գաղէ՛մ հալ սաքնն լունաճագ: վէ օնա պէն չէփի չէփնա աթէ՛ք գաղէ՛տի օլտաճարմ տէյօր Իտպալ, վէ օրլունարնա կիցգէթ իննա օլաճարմ:

Է՛յ սիզ՝ եա՛հու, փորեա
սխյաբընտան հէման գա՛ղն տէ-
յօր Բապպ՝ զըրսսիզի կէթըէ-
րին առեօրմ ըղզկեարմ կրիս
ստղըմըմ՝ տէյօր Բապպ։ Է՛յ
Բաբըլոն՝ զողըմէն սաքին օլոն
Սին՝ քէնտիմի գտըրմար։ Զը-
րա աղբէրէրէն Բապպը պէջլէ
տէր։ Ի՛ղզէթին արտունձա պէ-
նի՝ սիզի եաղմաղայան թաշիֆէ-
յիքը կէաներաի։ զըրա սիզ

- տօգփնան՝ ք'նախ կեօղինին
 9 պէգէյինէն աօգտնոր : Զիրա
 իշթէ պէն՝ օնլարնկէ իշթինէ ե
 իմի տալայաճաղում : վէ նւար
 քէնախ դուլարըն՝ ըն հալմաւոր օ
 լաճադ , վէ պիլէճէքսինիդ . քի
 պէնի տ'սքերէրին Քապար կեօն .
 10 տէրմիշ տիր : Նաղմէ օդույուպ
 շաղ օլ եա՝ Սիսն դըզը , զիրա
 իշթէ պէն կէլիպ օլթանտա սա
 քին ծաճաղում տէյոր Քապար :
 11 վէ ծլ կիւնտէ Քապար չօգ թա
 յիմիշէր միշթադ օլուպ պէնիմ
 գալմիմ գլաճաղում . վէ պէն
 սէնին օրթանտա սաքին օլաճա
 դում , վէ պիլէճէքսին քի՝ պէնի
 տանա տ'սքերէրին Քապար կեօն .
 12 տէրմիշ տիր : վէ Քապար քէն
 տի հիստէսի Բուգայը մուգատ
 տէն եկրտէ միտիպալաճադ , վէ
 Երոճսալէմի թէքրար սէչէճէք
 13 տիր : Քապարն եիւզինտէն հէր
 թէն սուս օլտուն , զիրա օ՝ մու
 գատտէս մէքեալընտան ույան
 տը :

ՊԱՊ Գ.

- 1 Ինտէն պանա պէլիքքեա
 հին Եկտունուն՝ Քապարն մէլէ
 յի էօնիտէ տուրտուրունիւ
 կեալթէրի . վէ շէյթան՝ օնա
 խալթ օլմադ իշին տիւն սաղ
 2 եանընտա տուրտուրիւմէ Քապար
 շէյթանա տէտի քի՝ Քապար սէ
 յի թաղիր էթսին եա՝ շէյթան ,
 վէ սէլի՝ Երոճսալէմի սէչէն
 Քապար թաղիր էթսին . պիւ
 աթէշան չըգարըմըշ քէօրիւ
 տէյիլ մի :
 3 վէ Ենուս քիւրթէլմապար
 կիլինմիշ խի . վէ մէլէյին եօ
 4 նիւնտէ տուրտուրիւմէ : վէ էօ
 նիւնտէ պօրթունյարա ճէվապ
 էթսին . վէ սէլէյիպ Գիրի
 էօմպարըն օնուն իւզերինտէն
 կիսրին տէտի . վէ օնա տէպի

քի՝ Պապ , սէնին եարամաղը
 զինը սէնին իւզերինտէն կիսեր
 տիւմ , վէ սէնի ալա էպլապար
 իլէ կիլինտիլէճէյիմ Քապար 5
 տիւմ Սուսն պաշնալթէմիդ
 պէօրք գօտունյար . վէ օնուն պա
 շնա թէմիդ պէօրքիւ գօտունյար ,
 վէ օնու էպլապար իլէ կիլինտիլ
 տիլէր , վէ Քապարն մէլէյի
 տուրտուր խի :
 վէ Քապարն մէլէյի Ենուսյա 6
 շէհտէթ էտիպ տէտի քի՝ Ապ
 7 քերէրին Քապար պէլիք տիր :
 Եյեր էօլարըմա էիւլիւր եա
 պէն , վէ ֆարալարըն տաքըն
 իսն , օլ գէման սէն տոնիլ եա
 վիմէ հիւքմէ տէճէքին , վէ պէ
 լուլարըն Թախի հէֆը էտէ
 8 ճէքսին . վէ սանա պու տուրան
 լարն պէյիլինտէ արգատալար
 վէրէճէյիմ : Հալա տինկէ՝ եա
 9 Ենուս պէլիքքեա հին սէն վէ
 սէնին էօնիտէն օլթուրան տօթ
 լարն , զիրա օլար նիշան օլա
 10 ճադ տալմիլէր տիր . զիրա իշթէ
 պէն գուլում Յիլիքի կէլթիլէ
 ճէյիմ : Զիրա իշթէ Ենուս
 նուն էօնիտէն գօտունյար
 թաշ , պիր թաշն իւզերինտէ
 եէտի կէօղ մար . իշթէ պէն օ
 նուն նագընը նագըն էտէճէյիմ
 տէյոր տ'սքերէրին Քապար ,
 վէ օլ տկարն եարամաղընը
 պիր կիւնտէ կիսերէճէյիմ : Օլ
 կիւնտէ՝ տէյոր տ'սքերէրին
 Քապար հէր պիլինիդ գօնու
 նուզու առմա ալթնա վէ ին
 ճիր աղաճը ալթնա չաղարա
 ճադսընդ :

ՊԱՊ Դ

Ինտէն պէնիմ իլէ սէլէյէն 1
 մէլէք տէօնտիւ . վէ պէնի՝ օլ
 գուտունտան ույանըր տալմէ կիլ
 2 պի ույանտըրա : վէ պան
 նէ՝ Գէօրիւյօրսուն տէտի . վէ

տէտիմ քի՛ կէորիւյորում քի
 իշթէ պիւստիւթիւն ալթուն սիր
 շաւիտան վար , վէ օնուն պա
 շնտա սիր քեաճէ՛ վէ իւզէրին
 աճէհաթի գանտիւ վար , վէ պա
 շն իւզէրինաէքի . ետաի գանտիւ
 3 լինիէտի օլուզում վար : Վէ օ
 նունէ եանընայի՛ քեանէնին սա
 զընտան սիր վէ աղաւտան սիր՝
 4 իբի զէյթուն աղաճը վար : Վէ
 ճէվապ էտիպ պէնիմ իւէ սէյ
 լէշէն մէլէյէ սէյլէյէյ . էփէն
 տիմ պուշար նէ՛ տիր տէտիմ :
 5 Վէ պէնիմ իւէ սէյլէշէն մէլէք
 ճէվապ էտիպ պանա տէտի քի՛
 Պունլարըն նէ օլուզումու պիւ
 մէ՛զմիսին . վէ տէտիմ քի՛ Եօզ
 6 եա՛ էփէնտիմ : Լնտէն ճէվապ
 էտիպ սէյլէտի , վէ պանա տէ
 տի . Բապպըն Զօրաբաբէլէ օ
 լան քէլաճը պու տուր , քի տէ
 տի .
 Պուվլէթ իւէ տէյիլ վէ զոր
 իւէ տէյիլ իլլա Բուհում իւէ
 տէյիլ աւքերէրին Բապպըն :
 7 Սէն եա՛ պէյլէք տաղ քի՛մ ին ,
 Զօրաբաբէլին էնիւնտէ օվապա
 պէճէճէտի . վէ պաշ թաշընը չը
 գարըպ՝ Բէրէմ օնա քէրէմ օլ
 սուն տէյիւ ալգըն էտէճէք :
 8 Ելինէ պանա Բապպըն քէլպ
 9 մը օլուպ տէտի քի՛ Պու էվլի
 Զօրաբաբէլին էլլերի թէմէ
 լէթտի , վէ օնու օնուն էլլերի
 թէքմի էտէճէք . վէ պիւլէճէք
 սին քի՛ պէնի սիզէ աւքերէրին
 10 Բապպըն կէնտէրիւն սիր : Զի
 րա քիւշիք շէյլէրին կիւնիւնիւ
 քի՛մ խօր կէօրտիւ . չնա քի՛ օլ
 ետի Կօշ իւգանտիլ թաշընը
 Զօրաբաբէլին էլլինտէ կէրիւպ
 շաղ օլաճաղար . օնլար՝ Բապ
 պըն պիւթիւն եերտէ տօլաշան
 կէօլէրի տիր :
 11 Վէ ճէվապ վէրիպ օնա տէ
 տիմ քի՛ Լում՝ տանըն սաղնտա
 վէ օնուն սօլունտա օլան պու ի

քի զէյթուն աղաճարը նէ՛
 տիր : Վէ իբիւնի տէփա՛ ճէ՛ 12
 վապ էտիպ օնա տէտիմ քի՛ իբի
 ալթուն օլուզումն . քէնտիլլին
 տէն ալթուն փաթգիւլընպ եաշ
 տէօքէն իբի զէյթուն տալլարը
 նէ՛ տիր : Վէ պանա սէյլէյիպ 13
 Պունլարըն նէ՛ օլուզումու պիւ
 մէ՛զմիսին տէտի . վէ տէպիմ
 քի՛ Եօզ էփէնտիմ . Վէ պանա՛ 14
 Պունլար ճիւպէ եերին Սաշիպի
 նին եանընտա տուրան իբի մէս
 օլունլար տըր տէտի :

ՊԱՊ Ե

Լնտէն տէնիւպ կէօլէրիմի 1
 գալարընըմ , վէ կէօրտիմ քի՛
 իշթէ սիր ուշան ճիւլա՛ Վէ 2
 պանա՛ նէ՛ կէօրիւյորալն տէ
 տի . վէ տէտիմ քի՛ Գիւլ օւշան
 ճիւլա կէօրիւյորում , ուղունու
 զու իյիրմի արըն վէ էնի օն ար
 շէն տըր : Վէ պանա տէտի քի՛ 3
 Պու ճիւլէ եերին էրիլու իւզէ
 րինէ չըգապ պէտտուա՛ տըր
 զերա հէր խըրաղընէ էտէն՝ պու
 եանտան օնլու մուճիպինճէ քէ
 սիլէճէք , վէ հէր եէմին էտէն՝
 օպիր եանտան օնուն մուճիպին
 ճէ քէսիլէճէք : Օնու չըգապ 4
 ճաղըմ տէյօր պէքերէրին Բապ
 պը , վէ խըրաղընէ էվլինէ՛ վէ
 խամիմ իւէճիւլան էէմիլէ տէնին
 էվլինէ կիւլէճէք . վէ օնու էվլ
 իշինտէ գալաճապ , վէ օնու կէ
 րէք օտունու կէրէք թաշըն իւէ
 թէլէփ էաճէք :
 Վնտէն պէնիմ իւէ սէյլէշէն 5
 մէլէք չըգաղ . վէ պանա տէտի
 քի՛ Հալա կէօլէրինի գալարընպ
 պու չըգան նէ տիր պապ : Վէ 6
 նէ՛ տիր տէտիմ . օ տաիլի՛ Պո
 չըգան էփա տըր տէտի : Եւմ
 տէտի քի՛ Գիւթիւն եերալէ օն
 լարըն եարաթիւլըն պու ճաղ :
 Վէ իշթէ գալարընըմը պիր 7

- գորչուն գանձար . վէ պու՝ է .
 8 ֆանըն օրժասընտա օթուրան
 ֆիր գարը սըր : Անտէն Պու
 ֆըսդ սըր տէտի , վէ օնու է .
 ֆանըն օրժասընտա աթար . վէ
 աղզընա օլ գորչուն թաշընը
 9 աթար : Վէ կէօղէրիմի գալ
 տըրըպ կէօրտիւմ քի՝ իլթէ իքի
 գարը չըգայօր , վէ ըիւղկէար
 օնլարն գանատլարընտա իտի ,
 վէ օնլարն՝ էյլէք գանատլարը
 կիպի գանատլարը վար իտի . վէ
 օնլար էֆայը եէր իլէ կէզքէրին
 10 արասընա գալըրտըրար : Վէ
 պէնիմ իլէ սէյլէլէն մէլէյէ՝
 Պունլար էֆայը նէրէյէ կէօ .
 11 Թիւրիւյօրլար տէտիմ : Վէ օ
 պանա տէտի քի՝ Օնա Սէնտար
 տիլարընտա էվ պինա էթմէյէ .
 վէ գայիմ օլուս՝ օրատա գայի-
 տէտի իւղէրինտէ գօնաճադ :

ՊԱՊ Զ

- 1 Նաէն տէօնտիւմ , վէ կէօղ-
 էրիմի գալըրըպ կէօրտիւմ
 քի՝ իլթէ իքի տաղ արասընտան
 տէօրթ ա՛րապա չըգայօր . վէ
 տաղլար՝ պազըր տաղլարը իտի :
 2 Իլք ա՛րապանըն աթլարը տօրու
 իտի , վէ իքինճի ա՛րապանըն
 3 աթլարը եաղըղ իտի . Վէ իւ-
 չիւնճիւ ա՛րապանըն աթլարը
 ագ՝ վէ տէօրտիւնճիւ ա՛րապա-
 նըն աթլարը պէնէքլի վէ գըր ի .
 4 ալ : Վէ ճէվապ էտիպ պէնիմ
 իլէ սէյլէլէն մէլէյէ՝ Պունիւթըր
 նէ՞ տիւր եա՞ էֆէնտիմ տէտիմ :
 5 Վէ մէլէք ճէվապ վէրիպ պանա
 տէտի քի՝ Պունլար պիւթիւն
 եէրին Սահիպինին հուզուրու-
 տա տուրմադտան չըգան կէօյիւն
 6 տէօրթ ըուհու տուր : Օնտա օ .
 ըան եաղըղ աթլար՝ փօրեաա տի-
 յարընա չըգարլար , վէ ագլար՝
 օնլարն արալնճա չըգարլար .
 վէ գըր օլանլար՝ դըպլէ տիլարը .

նա չըգարլար : Վէ չըգարլար , 7
 վէ եէրտէ կէյլնմէք իչիւն կիթ .
 մէք իլթէտիւր , վէ օ՝ կիտին
 եէրտէ կէյլնին տէտի . իմօի
 եէրտէ կէյլնտիւր : Անաէն օ 8
 պանա չաղըրտը , վէ պանա
 սէյլէյիպ տէտի քի՝ Պագ , փօր-
 եաա տիլարընա չըգանլար՝ ըու-
 հումու փօրեաա տիլարընտա
 թէսքին էթտիւր :

Եինէ պանա Բապլըն քէլա . 9
 մը օլուպ տէտի . Իսիւրըքաէն՝ 10
 եա՛նի Բաբիլոնտան կէլէն Հեղ-
 դատան՝ Տուբիատան վէ Յեգա-
 յիատան ալ , վէ հէման օլ կիւն .
 տէ սէն վարդա՝ Սոփոնիա օլ-
 ըւ Յովսիանըն էվինէ կիր : Վէ 11
 կիւմիւշ իլէ ալթուն ալապ
 թաճար եափ , վէ Յովսեգեկին
 օլըու պէյիլէք քեահին Յեսու-
 նուն պաշնա գօ : Վէ օնա սէյ . 12
 էյիպ տէյէտին քի՝

Ասքէրըրին Բապլըն սէյլէ-
 յիպ պէյլէ տէր . իլթէ իսմի
 Ֆիլլու օլան քիչի քի օ՝ եէրին
 տէն ֆիլիսթէնէճէք , վէ Բապ-
 պըն հէլէլէնին պինա էտէճէք :
 Իմօի Բապլըն հէյքէլինի օ պի . 13
 նա էտէճէք , վէ օ շան ալաճադ ,
 վէ թախթընտա օթուրուպ սալ-
 թանաթ սիւրէճէք . վէ թախ-
 թընտա քեահին օլաճադ , վէ
 իքիսինին արասընտա սէլամէթ
 մէշլէքէթի օլաճադ :

Վէ թաճար՝ Բապլըն հէյ . 14
 քէլնտէ զլքը իչիւն Հէլէմին վէ
 Տուբիանըն վէ Յեգայիանըն վէ
 Սոփոնիա օլըու Հէնին օլաճադ :
 Վէ ուզագտա օլանլար կէլիպ 15
 Բապլըն հէյքէլնտէ պինա է-
 տէճէքէր , վէ պիլէճէսինիլ
 քի՝ պէնի սիգէ ա՛սքէրէրին
 Բապլըն կէօնտէրմիշ տիւր . վէ
 էյէր հէր վէճէլէ Սլաւընըր
 Բապլըն քէլաթըր տիլիլէր ի՝
 սէնիլ պօ վաղի՝ օլաճադ :

ՊԱՊ Ի

- 1 Ս է վագի՝ օրուս քի Դարեհ
 փառնա՜նն տէօրախնձիւ եր-
 լնատա՛տօգուրունձաւ օրան Բաա
 ղն այննն տէօրախնձախնաւ
 Բապարն քելամը Զաքարիայա
 2 օրուս : Ալլահնն էվնէ Սարա-
 սարը վէ Ռեհնէմէլէքի վէ ատէմ
 լէրինի Բապարն հուզուրունտա
 նիլաղ էթմէյէ կէօնտէրտիքէ-
 3 ընտէ : քի ա՛սքէրլէր Բապար-
 ննն էվնտէ օրան քեահնիլէրէ
 վէ փէլլամպէրլէրէ սէօյլէյիւ
 աէյէլէր : Ըու պունձա երլար
 էթախիւմ կիպի՝ պէշնիձի օյտա
 փերհիզ էտիւ պղլարմ՝ մը :
 4 Օլ զէման պանա ա՛սքէրլէր
 Բապարնն քելամը օլուպ տէտի
 5 Պու տիլարն հէփ դափննա վէ
 քեահնիլէրէ սէօյլէյիւ տէ քի՝
 Ըու եէթմիլ երլ պէշնիձի վէ
 եէտիլնձի պտա ուրուձ թու-
 թուպ եաա չէքտիլնիդտէ : աա-
 լա պէնի՛մ իշին մի ուրուձ
 6 թութաունուղ : Վէ եէտիլ-
 նիդտէ հէմ իտիլնիդտէ՝ քէն-
 տիլնիլ իշին եէ՛մէտիլնիդմի, վէ
 քէնտիլնիլ իշին ի չմէտիլնիդմի :
 7 Երուսաղէմ վէ օնուն չէվրէտիւ
 տէ շէհրէրի մէքիւն վէ րա-
 հաթտա օլուպ՝ գըպլէ ճանիպի
 վէ օլա մէքիւն իքէն՝ էվմէլ-
 8 քի փէլլամպէրլէրին եէտի իլէ
 Բապարն նիտա էթտիլի քէլամ-
 լէր պունլար տէյի՞ մի իտի :
 8 Եինէ Զաքարիայա Բապարն
 9 քէլամը օլուպ տէտի քի՝ Աս-
 քէրլէրին Բապարն սէօյլէյիւ
 պէյլէ տէր : Հադգ շէրիւթ
 կիօրիւն, վէ հէր պիքիլնիլ գա-
 րընտաշնըդա ինայէթ վէ մէ :
 10 համէթ էտին : Վէ տուլ դարը-
 յա հէմ էօքսիւզէ՝ լարիպէ վէ
 պիլարէյէ դուլմ էթմէն : վէ
 հէք պիքիլնիլ գարընտաշը իշին
 էէրէ վնտէ քէմէք տիւշիւնմէ :

սին : Ամա օնլար տինկէմէքտէն 11
 իպա էթտիլէր, վէ ինտա ումու-
 ղու վէրիպիլնիլմէմէք իշին գու-
 12 լաղլարնն աղըրլաթալլար : Վէ 12
 ա՛սքէրլէրին Բապար Բուհու ի-
 լէ էվմէլէքի վէ յա՛մպէրլէրին
 եէտիլէ կէօնտէրտիլի շէրիւթը
 վէ սէօյլէրի իլիմէմէք իշին էիւ-
 րէքլէրինի էլմաա թաշրնա տէօն-
 տէրտիլէր : օնուն իշին ա՛սքէր-
 լէր Զապարնտան պէյիւք զա-
 ղապ օլուս : Վէ վագի՝ օրուս քի՝ 13
 նիձէ՝ օ չաղըրուր տա օնլար տինի-
 լէմէտիլէր իտէ, էյլէ չաղըրուր-
 լար, վէ պէն տինկէմէտիմ տէ-
 14 յօր ա՛սքէրլէրին Զապար : Իլա 14
 օնլարը պիլմէտիլէրի թալիֆէ-
 լէրէ դասըրդա իլէ տալըմտըմ,
 վէ արալարընձա տիլար՝ շէյլէ
 վիրան օլուս քի կէշնպ տէօնէն
 գալմաաը : վէ արղուլու տիլարը
 վիրանէյէ տէօնտէրտիլէր :

ՊԱՊ Ը

- 1 Ս է ա՛սքէրլէրին Բապարնն 1
 քէլամը օլուպ տէտի քի՝ Ասքէր- 2
 լէրին Բապար պէյլէ տէր : Սի-
 օն իշին ղայէթ իլէ պէյիւք ղայ-
 րէթիմ վար : վէ օնուն իշին
 պէյիւք խըլմ իլէ ղայրիթ շէքէ-
 իմ : Բապար պէյլէ տէր : Սի- 3
 նա տէօնէձէյիմ, վէ Երուսա-
 ղէմիւն օրթաարտաա ապիւն լա-
 ձաղմ : վէ Երուսաղէմ՝ Հա-
 գիգաթ շէհրի՝ վէ ա՛սքէրլէր
 Բապարնն տաղը՝ Մուդատտէն
 տաղ չաղըրաձագ :
 Ասքէրլէրին Բապար պէյլէ 4
 տէր : Երուսաղէմին մէյտանա-
 րընտա՝ տահա իխթիյար էրէք-
 լէր հէմ իխթիյար դարըլար օ-
 թուրաձագ, վէ կիւնիլէր ջօգու-
 ղունտան հէր պիքիլնիլ էլնտէ
 տէյնէյի օլաձագ : Վէ շէհրին 5
 մէյտանլարը՝ օնուն մէյտանլա-
 րընտա օնայան էրէք վէ գըլ

չօճուգլարտան տալաճադ :

6 Ասքերլերին Բապար պեօյլէ տէր . Իյէր պու գաւմըն պա- գիւնսինին կէօղէրիտէ օլ կին- Էրտէ կին՝ կէօրինիւնիտէ , պէնիմ կէօղէրիտէ՝ տախի մի կին՝ կէօրինէճէք՝ տէյօր ա՛ս- քերլերին Տապար :

7 Ասքերլերին Բապար պեօյլէ տէր . Իլլէ գաւմընը կինու- ղուտու տխարընտան վէ կին պաթը տխարընտան խէլաս էյ

8 տէճէյիմ : Վէ ծնարը կէթրի- ճէյիմ , վէ Երուսաղէմին օր- Թաքնուտ սաքին օրաճաղար . վէ ծնար գաւմըմ օրաճադ , պէն տէ կերէքէք իւն վէ սասադաթ իւն ծնարըն Ալաղը օրաճաղըմ :

9 Ասքերլերին Բապար պեօյլէ տէր . Էլլերինիզ գուվէթլէն- սին՝ եա՛ պու կինլերտէ պու սէօղէրի հէյքէլ եափըմադ ի- ջին ա՛սքերլեր Բապարընն էվ թէմէլէնախի կինտէ օլան փէյ- ղամպերլերին աղղընտան իւն :

10 տէնլեր : Զիրա օլ կինլերտէն էվլէլ առէմին իւճրէթի եօգ վէ հայվանն իւճրէթի եօղ խոի , վէ սըղլէթ սէպէպինտէն չըգա- նա վէ կիրէնէ սէլամէթ եօղ ի- տի . զիրա պէն հէր առէմի՝ պի- ըն պիրինին իւզերինէ սալաղմ :

11 Ամմա շիմտի պու գաւմըն պագի- յէսինէ իւլըքի կինլերտէ կիպի օրմայաճաղըմ՝ տէյօր ա՛սքերլե-

12 ըրն Բապար : Զիրա թօխում սէլամէ Թ պալաճադ , ամմա՛ մէյ- վէսին՝ վերէճէք , վէ եէր մահ- սուպուտու վերէճէք , վէ կէօք- Էր լիհինի վերէճէքեր . վէ պունարըն ճիւմլէսինի՝ պու դաւմըն ալօպլէսինէ միրաս վէ :

13 րէճէյիմ : Վէ վագի՝ օլա քի սիզ թայիթլերտէ պէտաուա՝ օլտուղուուղ կիպի՝ եա՛ Յճ- դա էվ վէ Իսրայէլ էվն , սիզի հօյլ գուրթաքաճաղըմ , վէ պէ-

րէքէթ օլաճագսընղ . դօրգման , էլլերինիզ գուվէթլէնսին : Զի 14

րա ա՛սքերլերին Բապար պեօյլէ տէր . Պապալարընը պէնի ղա ղապանտըրտըրտա , սիլէ քէմ- լըք էթմէյէ նիյէթ էթտիյիմ կիպի՝ տէյօր աքերլերին Բապ- պար , վէ փիլման օլմաղմ . Գոյ 15

լէճէ տէնիպա՝ Պու կինլերտէ Երուսաղէմէ վէ Գուգա էվնէ էյլլէք էթմէյէ նիյէթ էթտիմ . դօրգման : Իյէլ յէճէյինիզ շէյ 16

լէր պունար տըր . Հէր պիրի- նիզ գունչուտան կերէք սէօ- լէսին . դափուլարընղաւ հադգ վէ սէլամէթ իւլըք շէրլիւթ կէօ- ըրին : Վէ քիմնէ դունուտու ի 17

ջինն էիրէյինտէ քէմլէք տիւ- լինմէսին , վէ հալանն եէմինի սէվմէն . զիրա պունարըն ճիւմ- լէսի իքրահ էթտիյիմ շէյլէր տիր՝ տէյօր Բապար : Երնէ պանա ա՛սքերլեր Բապ 18

պընն քերաթը օլուպ տէտի քի՝ Ասքերլերին Բապար պեօյլէ 19

տէր . Տէօրուինճիւ պլն ուրու- ճու վէ պէլինճիւնն ուրուճու վէ

եէտիւնճիւնն ուրուճու վէ ծուճ- ճուտուն ուրուճու՝ Գուգա էվն .

նէ սիւրիւր վէ շաղղըք վէ խօշ պոյրամար օլաճադ . Խմի հա- ղիդաթը վէ սէլամէթի սէվմն :

Ասքերլերին Բապար պեօյլէ 20

տէր . Տահա օրաճադ քի՝ դաւմ- լէր վէ չօգ շէհրլերին սաքինլերի

կէլէճէքեր . Վէ պիրինին սա- քինլերի օ պիրինինքինէ-վարդպ

տէյէճէքեր քի՝ Բապարընը հու- ղաքուտան նիյադ էթմէյէ վէ

ա՛սքերլերին Բապարընը արամա- ղա հէրալէճէքիլէ կիտէլիմ . պէն

տախի կիտէյիմ : Վէ չօգ գաւմը 21

լէր հէմ գուվէթլի թայիթլէր՝ Երուսաղէմէն ա՛սքերլեր Բապ- պարըն արամաղա վէ Բապարըն

հաղուրուտա նիյադ էթմէյէ կէլէճէքեր : Ասքերլերին Բապ 22

ար պէտքը տէր . Օղակներէն
տէ վարդապետի . Թայեֆէրէրն
հեփ տիպէրնանն ան քիշի եւ
փըշաճապար , եանի Եհնտի
օղան լիմանին էթէրնէ եւ
փըշաճապար , վէ՛ Սիզին իլէ
կիտէլմ գերա Ալաճ սիզին ի
իլէ օղուգունու իլէթիլք աէ
յէճէքէր :

ՊԵՊԻԹ

- 1 Զագրոք տէրարնն հադ
գընա Բապպ քէլամընն իշա
մը տըր , վէ Դամասկոսուն իւ
գէրնէն գծնաճադ . գերա Բապ
պըն կէօզիւ աաէմէ վէ Իսրայէ
լն ճիւմէն սըպէլարնա տըր :
- 2 Հէմ Եմաթ տաթի օնուն սի
նորտաջ տըր , Տիւրու վէ Սի
զուն ղայէթ ալիմ իսէ տէ :
- 3 Վէ Տիւրու՝ քէնտինէ դալէ՛
պիւսա եթտի , վէ կիւմիւշի
թօփրադ կիպի՛ վէ խասա ալ
թունու սօգադարն չամորու
- 4 կիպի եղադը : Իլթէ Բապպ օ
նու գօփաճադ , վէ տէնիլտէ օ
լան գօւվէթիլնի վարաճադ ,
վէ օ՛ւթէլ իլէ Թէլէֆ օլաճադ :
- 5 Ասկաղուն կէօրիւպ գօրդա
ճադ , Գաղա տաթի՛ վէ ղայէթ
իլէ աղըջ չէքէճէք , Ակկալուն
տաթի . զերա իւմիտի խէճիլ
սիւլէճէք , վէ Գաղատան փա
սիւլա՛ հէլք օլաճադ , վէ Աս
կաղուն սաքին օղունայաճադ :
- 6 Վէ Աղվտոսա վէլէտիլնա
սաքին օլաճադ , վէ Փղշուլըւ
րն ղորուրինի հէլք էտէճէ
յիմ : Վէ գանլարնը աղըն
տան՝ վէ երգահէթէրնի տիշ
էրիլնն արսարտան կիտէրէ
ճէյիմ . վէ պաթիլէ՛ օ՛ տաթի
Ալաշըմըղն օլաճադ , վէ Գու
գասա սերտար կիպի՛ վէ Ակկա
լուն Գէրուսը կիպի օլաճադ :
- 8 Վէ կէլնն հէմ տէնէն ա՛ս

քէրտէն էօթիւրիւ՝ կիպին չէվ
րէսիտէ գծնաճաղըմ , վէ ար
թըգ օնլարտան սալընն սալան
կէչմէյէճէք . գերա շիմաի կէօզ
էլիլմ իլէ կէօրուիմ :

Դայէթ իլէ մէսրուր օլ՝ Էա՛ 9
Ռիօն գըղը , նաարա չէք՝ եա՛
նըրուսաղէմ գըղը , իլթէ փա
սիլահըն սանա կէլիյը , օ սա
տըգ վէ խէլաս էտիճի տիլ .
հալիմ տիլ , վէ մէքէպէ՛ տիշն
մէքէպ գուտուլու սըփայա
պինիշ տիլ : Վէ Եփրեմանն 10
ա՛րապար հէմ Երուսաղէմտէն
աթը հէլք էտէճէյիմ , վէ
Ճէնիլնն եայը քէսիլէճէք . վէ
օ՛ թայիֆէրէրն սէլամէթ սէյ
էլէճէք , վէ օնուն հիւքիւմէ
թի տէնիլտէն ալնիլէտէք՝ վէ
ըրմագտան եէրին ուճլարնա
տէք օլաճադ : Սէն իսէ՛ սէնին 11
ա՛հալնն գաւը իլէ մաճպուս
լարնը սոյու օլմայան գոյու
տան սալվէրիմ : Գալէյէ 12
տէօիլն եա՛ լիւմի մաճպուս
լարը , պէն պու կիւն պիլէ խա
պէր վէրիլմ՝ քի՛ սանա իլի
գաթ էտէյէճէյիմ . Զիրա 13
Յուգայը քէնտիմէ չէքէճէյիմ ,
Եփրեմին եայընը սօլուրաճա
ղէմ , վէ սէնին օղուլարնը՝ եա՛
Սիօն՝ Եունան օղուլարնն իւ
վէրնէ ույանտըրաճաղըմ , վէ
սէնի ճէպպարն գըղընը կիպի
էտէճէյիմ : Օլ ղէման Բապպ 14
օնլարն իւզէրիլտէ կէօրինէ
ճէք , վէ օնուն օղու շիմէք կի
պի չըգաճադ . վէ Եփէնտէ
Բապպ պօրու չալաճադ , վէ Լու
տօս գաւորըլարը իլէ էիւրիւ
յէճէք : Ասքէրէրն Բապպը 15
օնլարա սիյանէթ էտէճէք , վէ
օնլար թէլէֆ էտէճէքէր , վէ
սաթիան թալարը իւզէրիլնէ պա
սաճադըւ , վէ իլիպ շարապ
տան էտէր կիպի շամթա էտէ
ճէքէր . վէ օնլար լէյէն կիպի

- մէջնաճընքէն կիպի ու .
 16 լաճաղար Ժ Վէ քէնտիւրին
 Անահը Բապպ օլ Դիւնտէ օնլա-
 րը՝ գալմէրն միւրիւսիւ կիպի
 խէրա էտէճէք . զիրա օնլար
 օնուն եէրի իւզէրինէ թաճթաշ
 արը կիպի էրքնէյէ գալարըն-
 17 լաճաղար : Ջիրա օնուն էյլի-
 յի նէ՝ վէ կիւզէլիյի նէ՝ պէօ-
 յիւք տիր . պուղտայ խիթէ-
 ըն վէ շարապ պաքիրէլէրի պէօ-
 յիւտէճէք տիր :

ՊԱՂ Ժ

- 1 Սոնկրաքի եաղմուրուն վադ-
 թընտա Բապպտան եաղմուր
 թալապ էտին . Բապպ շիմէք
 լէր էտիւ՝ օնլարա հէր պիրինին
 թարլատա օթունա եաղմուր
 2 սաղանաղը վերէճէք : Ջիրա
 թէրափիմէր պաթըլըգ սեյլէ-
 տիւեր , վէ ֆաճըլար հալան
 կէօրաիւէր , վէ եալան տիւշէր
 սեյլէտիւեր , պօշ թէսէլը վէր-
 տիւեր . օնուն իշիւն սիւրիւէր
 կիպի կէօջտիւէր , վէ չօպան
 օլմաթըլընտան իղթիրապէ տիւշ
 3 տիւեր : Չօպանլարն իւզէրի-
 նէ էօլքէմ թութուշտու , վէ
 երքէճէրին հապընաան կէլէ-
 ճէ յիմ . զիրա ապքըլըրին Բապ-
 պը սիւրիւսիւնիւ՝ Յուգա էվնի
 եօղլաղը , վէ օնլարը ճէնքտէ
 մուզէյն աթը կիպի էյլէտի :
 4 Քէօշէ օնտան՝ չիվի օնտան՝ ճէնք
 եայը օնտան՝ հէմ հէր դապիթ
 5 օնտան ջըգաճադ : Վէ ճէնքտէ
 Գիւնի սօգադ չամուրունտա
 չիյնէյն գահըլմանլար կիպի օ-
 լաճաղար , վէ ճէնք էտէճէք
 լէր , զիրա Բապպ օնլար իւէ
 տիր . վէ աթլարըն պիրիճիլէ
 6 քի ութանաճաղար : Վէ Յու-
 գանըն էվնի գուզիլթէլտիրէ-
 ճէ իւմ , վէ Յուկէփիմ էվնի
 խէրա էտէճէ յիմ , վէ օնլարը
- իւքեան էթտիրէճէյիմ , զիրա
 օնլարա մէրհամ թ էտէճէյիմ .
 վէճնիմ օնլարը րէտա էթմէմ-
 չիմ կիպի օլաճաղար , զիրա օն-
 1 լարըն Անահը պէն իմ , վէ օն-
 2 լարա ճէվապ վերէճէյիմ : Վէ
 3 Եփրիմ ճէպպար կիպի օլուպ
 գալպէրի շարապտան կիպի շաղ
 օլաճադ . օլուպըր տախի կէօ-
 4 լիւպ՝ շաղ օլաճաղար , գալպ-
 5 լէրի Բապպտա մէուրուր օլաճադ :
 6 Օնլարա լուրգ չալապ՝ օնլարը
 տէվլիրէճէյիմ , չիւն օնլարը ֆի-
 տիյէ իլէ խէրա էյլէտիմ . վէ
 օնլար՝ չօղալմը խիթէլի կիպի
 չօղալաճաղար : Վէ օնլարը
 գալմէր սրտալնա էքէճէյիմ ,
 վէ ուզադ էէրլէրտէ պէնի խա-
 թըրլարնա կէթիրէճէլէր . վէ
 օլուպըր իլէ եալալապ կէրի
 կէլէճէլէր : Վէ օնլարը Մը-
 10 սըր տիյարընտան տէնաէրէճէ-
 յիմ , վէ օնլարը Նուրաան տէվ
 շիրէճէյիմ . վէ օնլարը՝ Գալա-
 ադ տիյարընա վէ լիւրանտա կէ-
 թիրէճէյիմ , վէ օնլարա Էեօ
 պուլումմալա : Վէ օ՝ տէնիլտէն
 11 սըգընթը իլէ կէլէճէք , վէ տէ-
 նիլտէ տաղլարըր վուրաճադ .
 վէ ըրմաղըն հէփ տէրինիլէրի
 դուրոյաճաղար . վէ Նուրուն
 ֆաուլուդու էնտիրիլէճէք , վէ
 Մըրըլըն աճաղը կիտիրիլէճէք
 տիր : Վէ օնլարը Բապպտա
 12 գուզիլթէլտիրէճէյիմ , վէ օ-
 նուն իսիլ իլէ կէլէճէլէր՝ տէ-
 յիր Բապպ :

ՊԱՂ ԺԱ

1 Դափա գանաաղարըն ալ՝
 եա լիւրանա , վէ ունին էրդ
 աղաճլարընը՝ աթէլ թէլէֆ էթ-
 2 սին : Չամաղաճը ֆիլաու էթ-
 սին , զիրա էրդ աղաճը տիւշ
 տիւ , չիւն քի պէյլէր հաղմա-
 լանաղ . Բապպն մէլէլի ի ֆի-

- դան Լիթսիւնէր, զերս սարպ օր.
 3 մանք քեփիւր : Զօպանլարըն
 ֆիզման սեփն վար, զերս ծնա-
 րնն ալաւըըն պօղուտու . կէնճ
 արաւանլար պէօլիւրիւշիւ սեփն
 վար, զերս Յօղուտանըն շանը
 պօղուտու :
 4 Աւուսըմ Բապպ պէօլն
 մէր . Պօղաղանաճադ գօյուն.
 5 լալը կիւթ . Բի ծնարըն սա-
 թուն ալանլար ծնարըն պօղաղ-
 արըն աս սոօշու օլմաղար,
 վէ ծնարըն սաճանլար՝ Բապպ
 միւթէպարիք օլտուն քի զէնկին
 լնտիմ տէրիւր . չօպանլարըն
 6 պիւշ ծնարըն աճըմաղար : Զի-
 րա պէն արթըպ եէրին սաքն-
 լէրին աճըմաղարըմ՝ տէյօր
 Բապպ . իլա իլթէ պէն առէմ
 լէրի՝ հէր քեփի գօնշուսունուն
 էլնէ վէ փա սիւաշնըն էլնէ
 թէսլիմ էտէճէյիմ . վէ եէրի
 խարապ էտէճէքէր, վէ սիւշ-
 րըն էլնիսէն խըլա էթմէյէ-
 ճէյիմ :
 7 Աէ պօղաղանաճադ գօյուն
 արըն կ'իլէքտի պիւշարէ գօ-
 յունլարըն կիւթսիւմ . վէ քէն
 աիմէ իբի առա արտըմ, պիւրի
 նին առնիս կիւզէլէք՝ վէ օպի-
 րիին առնիս Պաղար գօսոււմ,
 8 վէ դոյունլարըն կիւթսիւմ, Աէ
 պիւր ալտու ի չօպան գըրըն .
 շիւն քի ճանլար ծնարան ար-
 դըլար, հէմ ծնաւըն ճանը
 տաիի պէնսէն իբիւհ էթտի :
 9 Անտէն տէտիմ քի՝ Սիդի կիւթ-
 մէյէճէյիմ . էօշէճէք էօլսիւն,
 վէ դըրընաճադ դըրընըն, վէ
 պաղի գալանլար՝ պիւրի պիւրիին
 10 էթիին եէսիւնէր : Աէ կիւզէլ-
 լէք նամ աճմաղ արալ ծնու դըր-
 տըմ քի՝ ճիւմէ գալմէր իլէ
 քէսիւթսիւմ աճմաղըն պօղաղարմ,
 11 վէ օլ կիւնտէ պօղընտու, վէ
 պէնի պէքէյէն սիւրիւնիւն պի-
 շարէլէրի կէրէքտէն պիւրիւր

քիւ պու Բապպըն քէլամը տըր :
 Աէ ծնարա տէտիմ քի՝ էյէր 12
 կէօղէլնիւրտէ խաշ խաշէ՝ իւճ
 րէթիսի վէրինէ վէ էյէր տէյիւ
 իսէ, վաղ պէշիւն . վէ իւճիւ
 թիւի Յօթուզ դըթա՝ կիւմիւշ
 թարթարըն : Աէ Բապպ պու 13
 նա տէտի քի՝ Օնու չէօլմէքէր-
 յէ աթ, ծնարտան պիւշիւր
 յիմ գըլմէ իւճ՝ ալա տըր . իմ
 տի օթուզ կիւմիւշիւ ալտըմ,
 վէ ծնու Բապպ՝ էլիւնտէ չէօլ-
 մէքէլիւ իւթարմ : Անտէն՝ Պաղ 14
 ար նամ օպիւր աճմաղ գըրտըն
 քի՝ Յուգա իլէ իւրայէլն տըր-
 տընտա օլան գարընտալըն պօ-
 ղայըմ :
 Աէ Բապպ պանի՝ Բէնտինէ 15
 թէքար ճաշիլ չօպան ալթ-
 լէրի ալ տէտի : Զիւա իլթէ 16
 պէն եէրտէ պիւր չօպան գալըն-
 րաճաղըմ . օ՝ հէլք օլմադ իւլ-
 րէ օլանլարըն եօղըմաղաճադ,
 սիւր իւլիւշիւ արամաղաճադ,
 վէ դըրընըն սաղաթմայա-
 ճադ . սաղարըն պէսլէմէյէճէք,
 իլա սէմիլէրին էթիին եէյէ-
 ճէք, վէ ծնարըն թըրնաղա-
 րընը գօմարաճադ : Վայ գօ 17
 յունլարըն թէքէտէն պաթըլ
 չօպան . ծնուն գօլու իւղէրի-
 նէ վէ սաղէ կէօղիւ իւղէրինէ
 դըլմ օլաճադ . օ՝ ծնուն գօլու
 պիւթիւլիւ գուրույաճադ, վէ
 սաղ կէօղիւ թէմաճիւ պիւման
 լանաճադ տըր :

ՊԱՊ ԺԲ

Իսրայէլն հադգընա Բապպ 1
 քէլամընըն իլճամը տըր . կէք-
 լէրի եպան վէ եէրի թէմէլէտէն
 վէ ատէմիւն րուհունու ծնունի
 շիւնտէ ետրատան Բապպ տէր .
 Իլթէ պէն ետրատաղէմիւշէպէլ-
 րէճ ճիւմէ թայիֆէլէրէնալը
 սէմէք քէսսէսի էքէճէյիմ, վէ

Երուսաղէմ իւզերինն մուհա-
սէրէ օրոնստուգտա՝ Երուսաղէմ
3 իւզերինն տախի օլաջագ : Վէ
վագի՝ օլաքի օլ կիւնտէ Երու-
սաղէմի՝ ճիւմէ գաւվէրին իւ-
զերինն եկաք թաշը ետեճէյիմ :
օնու եկաքէննէրինն ճիւմէսի
էերինն հէփ թայիֆէլէրի օնուն
իւզերինն ճէմ՝ օլաւար պիլէ՝
պիլթիւլիյէ գըրըւադար :
4 Օլ կիւնտէ տէյօր Բապ քի
հէր շաթը իւրթինն իւլէ վուրա-
ճաղմ : վէ Երուսաղէմ իւ-
զերինն կէզէրինն աշաճաղմ,
վէ գաւվէրինն հէր աթըն քէօր :
5 իւլ ք իւլ վուրաճաղմ : Վէ Երու-
սաղէմ սերտարարը գաւվէրինն
տէճ Երուսաղէմին սաքինէրին
6 քէնտիւրինն Աւաշը աքէրլէ-
րին Բապիւլիւլէ պանա գուվէթ
Երուսաղէմին տէրտարէրինն օնուն
լար իւլ աթէշ օճաղը կիպի՝ վէ
պուրտայ տէմէտի իւլ աթէշ
մաշալէսի կիպի գոյաճաղմ,
վէ սաղտան հէմ սօլտան չէփ.
չէվիւէ հէփ գաւվէրին սիրա-
յէթ ետեճէքէր : վէ երինն Ե-
րուսաղէմ քէնտի երինտէ՝ Ե-
րուսաղէմտէ սաքին օրոնաճագ :
7 Վէ Բապիւլ իպթիտա Երուսաղէմ
չաթըրարըն խէլաս ետեճէք,
թա քի Դաւիթ եվինին իֆթի-
խարը վէ Երուսաղէմ սաքինէ-
րինն իֆթիխարը՝ Երուսաղէմ
իւզերինն թէքէպպիւր էթ մէյէ :
8 Օլ կիւնտէ Բապ Երուսաղէ-
մին սաքինէրինն սիյանէթ ետե-
ճէք, վէ օնարտա զաիֆ օ-
լան՝ օլ կիւնտէ Դաւիթ կիպի
օլաճագ, վէ Դաւիթին էվ օն-
լարըն եսինտէ Ալաշ կիպի
Բապիւլն մէլէյի կիպի օլաճագ :
9 Վէ վագի՝ օլա քի օլ կիւնտէ
Երուսաղէմին իւզերինն կէլէն
հէփ թայիֆէլէրի պերպաթ էթ :

մէյէ ճաճա՝ Երուսաղէմ : Վէ 10
Դաւիթ եվինին իւզերինն հէմ
Երուսաղէմ սաքինէրինն իւ-
զերինն լուծի վէ նիյաղ րու-
հու տէքէճէյիմ, վէ օնար
պանա՝ քէնտի սալաթըլարը.
նա պազաճաղար : վէ օնուն
իւզերինն սիւրիլէր օղու իւզէ-
րինն օլան ֆիլան կիպի ֆիլան
չէքէճէքէր, վէ օնուն իւզերի-
նէ՝ իւլ օղու իւզերինն աճըն,
սըգըլարը կիպի աճընաճաղար :
Օլ կիւնտէ Երուսաղէմտէ՝ Մա. 11
կէգըմ վաթիտիտէ Ադադ ու-
մօնուն ֆիլանը կիպի պէյիլիք
ֆիլան օլաճագ : Վէ սիյար՝ 12
գապիլէ գապիլէ այրըճա ֆիլան
ետեճէք : Դաւիթ եվինին գա-
պիլէսի այրըճա վէ օնարըն գա-
րըլարը այրըճա՝ Նաթան էվինին
գապիլէսի այրըճա վէ օնարըն
գարըլարը այրըճա, Ղէի էվի. 13
նին գապիլէսի այրըճա վէ օնար-
ըն գարըլարը այրըճա՝ Սեմի
էվինին գապիլէսի այրըճա վէ օն-
լարըն գարըլարը այրըճա, հէփ 14
գալան գապիլէրի՝ գապիլէ գա-
պիլէ այրըճա վէ օնարըն գա-
րըլարը այրըճա :

ՊԱՊ ԺԻ

(Ս) Կիւնտէ Դաւիթին էվինն 1
վէ Երուսաղէմին սաքինէրինն՝
կիւնտէ իւլին վէ ճափաթը ի-
չինս պիւր սըլըմը փունկար օլա-
ճագ : Վէ վագի՝ օլաքի օլ կիւն. 2
տէ տէյօր աքէրլէրին Բապիւլ-
փուլըլարըն առարընը եերտէն
հէլաք ետեճէյիմ, վէ արթըգ
անկըմայաճաղար : վէ փէյ. 3
ղամպէրլէրի հէմ նափաթ րոպ-
հու սախի եերտէն կիտէրէճէ-
յիմ : Վէ վագի՝ օլաքի՝ արթըգ 3
պիւր քիմաէ փէյղամպէրլէրի
տէր իսէ, օնու թէվլու ետէն
պապաթը վէ սնարը օնա՝ Երու-

մայաւորն : զիրա Յապպըն իսմի
իւն եսլանն : նեյլէտին տէյէ-
լէր : վէ օ փէյլամպէրլըք ետէր
իքէն՝ ճնու թէվիտ ետէն պա-
պպըր վէ անասը ճնու սափա-

6 Յապըր : վէ վագի՝ օլաքի օլ
կիւնտէ փէյլամպէրլըք հէր պի-
րն փէյլամպէրլըք էթալիյնտէ
քէնտի ինճամրտան ութանա-

7 լու Ֆէրաճէ կիւնտէր : Իւս
տէյէ քի Պէն փէյլամպէր տէ-
յիլ իմ՝ պէն եէրի իւնտէն քի-
շի իմ՝ զիրա կիւնտէրիստէն պէ-

8 ալաբըր : վէ ճնա տէնիլէ քի
էլէրինէն օրթասընտա պու եա-
րալար նէ՝ տիր : վէ օ՝ Ահպա-
տըրլըք էվիստէ եարալանտըրլըք
տըր տէյէ :

9 Ույան՝ Չօպանըմն իւզէրինէ
վէ եւտալըմ՝ օլան քիշինիլ իւ-
զէրինէ՝ եա՝ գըրըճ՝ տէյօր աա-
քէրլէրին իսպպըր : Չօպանը

10 վագի, վէ գշուրլար տալըրլըք
լար, վէ էլիմի քիւնտէրլէրին իւ-
զէրինէ տէստէրէյիմ : վէ վա-
գի՝ օլաքի ճիւմէ եէրտէ տէյօր

11 Իսպպի՝ օրատա իքի գըրմ քէսի-
լիպ ճան թէսլմա՝ էտէճէրլէր,
վէ իւզիւնճիւսիւ օրատա գալա-

12 ճագ : վէ իւզիւնճիւսիւ աթէշ
տէն կէլէրիպ՝ ճըլարը կիւնտէր-
գալը էթալիլ կիւնտէր իսպպ
է տէճէյիմ, վէ աթիւնու ալար
էթալիլէրի կիւնտէր տէճէ-
յիմ : ճըլար իսպպէ նիտա էտէ-
ճէք, վէ պէն ճըլար ճէվապ
վէրէճէյիմ : տէյէճէյիմ քի՝
Օնլար գալմըմ տըր, վէ ճըլար՝
Իսպպ Ալաշըմ տըր տէյէճէք-
լէր :

ՊԱՊ ԺԴ

1 ինթէ Իսպպըն կիւնտէ կէլի-
յօր, վէ սէնին եալման օրթան-

տալիպլաշաճագ : Զիրա ճիւմ
լէ թալիֆէլէրի Երուսաղէմ իւ-
զէրլէր ճէնիւ տէվէրէճէյիմ,
վէ ճէհր Ֆէթիճ օրտաճագ, վէ
էվիլէր եալմալաշաճագ, վէ դա-

2 ճըլար թահգիր օրտաճագ : վէ
ճէհրին եալըրը կսիրիյէ ճըրա-
ճագ, աթմա գալմըն գալանը
ճէհրտէն քէսիլէյէճէք : Քի-

3 աէն Իսպպ ճըրըպ օլ թալիֆէ-
լէր իւն՝ ճէնը կիւնտէ ճէնը-
լէշալի կիւնտէ կիւնտէ ճէնը
ճէք : վէ սպպլարը օլ կիւնտէ՝

4 կիւնտաղուտան ետան օլան Ե-
րուսաղէմին էնիւնտէքի Զէյ-
թինլըք տաղընըն իւզէրինտէ
տուրաճագ, վէ Զէյթինլըք
տաղը՝ կիւնտաղէյա վէ կիւնտա-

5 թըյա տօղուր օրթասընտան եա-
լըրըպ զայէթ պէտիլէ վասի օլա-
ճագ, վէ տաղըն եարըրը փօր-
եաաա՝ վէ եարըրը գըպլէյէ տօղ-
րու ճէքիլէճէք : վէ սիղ տաղը-

6 ըրն վասիսինէ գաշաճագորըղ,
զիրա տաղըրըն վասիսի Երաւ
էնթիլէճէք, վէ Զուգա փատի-
շահը Բզիանըն կիւնտէրինտէ՝

7 գէլգէլտէն գաշաղընըղ կիւնտէ
գաշաճագորընըղ : վէ Ալաշըմ
Իսպպ կէմ ճէփ մուգատտէսիլ
պիլլէնճէ կէլէճէք : վէ օլ կիւն,

8 տէ վագի՝ օլաքի ըրըք՝ միւնէվէր
էա տիւմալը օրտաճագ : վէ
օ՝ կիւն տէյիլ վէ կէճէ տէյիլը
Իսպպա մալիմ պիր կիւն օլա-

9 ճագ : վէ վագի՝ օլաքի սալաճ
վագթընտա ըրըք օլաճագ : վէ
վագի՝ օլաքի օլ կիւնտէ Երու-
սաղէմտէն՝ եարըրը կիւնտաղու

տէնիլընէ վէ եարըրը կիւնտա-
թը տէնիլընէ տօղուր ապուհա-
յաթ ճըգաճագ : պու՝ եաղըն
հէմ գըղըն օլաճագ : վէ Իսպպ

10 պիւթիւն եէրին իւզէրինէ փա-
տիշահ օլաճագ : օլ կիւնտէ
Իսպպ պիր վէ ճնու իսմի պիր
օլաճագ : վէ պիւթիւն տիլար՝ 10

ՄԱՌԻԻԸ

ՊԱՂ Ա

1 Սաղարիա եւտի իւէ իւրա-
յիւէ օրան Բապդ քերամննն
իւհամը սոր :

2 Վիդի աւվաիմ աւ յոր Բապդ .
սիդ իսէ՝ Պիդի նէ՝ իւէ սեվտին
սեթսինիդ . Ետու Յակոբուն
գտըննաադ թեյիւն մի խոի աւ .
յոր Բապդ , վէ Յակոբու սեվ

3 տիմ . Ամնա Եսաւտան իբրահ
էթաիմ . վէ մուռն առադարընը
վիտան՝ վէ միտասընը չեօլ մէս .

4 քեանըրը Էթաիմ : Եգոթմ՝
Երզըրադդ ամնա տէնիւսիս խա-
րապաթըրը պինա տէնճէյիդ
սեր իսէ , ա՛քերէրէին Բապդը
պէօլէ տեր . Սորա պինա է-
տէնճէք , տմնա պէն երգաճա .
ղմ . վէ մըրորմ Գրուդ սյնորու
վէ Բապդըն էպտէն դաղապ
էթաիմի գաթմ չաղըրաճաղըր :

5 Վէ կէօղէրինիդ կէօրէճէքէր .
վէ տէյէճէքսինիդ քի Բապդ՝
Բարայէլին սյնորունտան մու-
աղղամ օրուն :

6 Օղըլ պապարնա վէ գուշ
էֆէտիսինէ իղլէթ էտեր . իմ-
սի էյեր պէն պապա իսէմ , իղ-
լէթիմ հա՛նի , վէ էյեր էֆէն-
սի իսէմ , պէնտէն դորգմադ
հա՛նի տէյոր ա՛քերէրէին Բապ-
դը սիդէ՝ էյ իսմիմ իւր կէօրէն
քեա՛նիւէր . սիդ իսէ՝ Սէնին
իսմին իսէ՝ իւէ խոր կէօրտէք

7 տերսինիդ : Մեղպաճըն իւղէ
րինէ Դաիւք էքմէք թադրիպ է-
տէրսինիդ տէ՝ Սէնի նէ՝ իւէ
նապաքէտէք տէրսինիդ . սի-
ղն՝ Բապդըն աօֆրասը իւր

տոր սեմնիդ իւէ : Վճ քեծ . 8

իւէ դուրպան իլին սունաթըրու
նազ՝ ֆէնա տէյիւն մի . վէ թօ-
փաղ եա խաթմալը սունաթու
ղունազ՝ ֆէնա տէյիւն մի . հա-
ւա մուս վալինէ սուն , սէնաւն
րաղի օրմըմու , եախառ սէնին
կիւղի . նի գապուշ էտէրմի տէ .
յոր ա՛քերէրէին Բապդը : Վէ 9

չիմսի Ալըսէն հուգորունու
նիլադ էտին քի՛ պիդէ ինպէթ
էյլէյէ . պու սիվն էլինիդաւն
օրուն . սիդին երիղնիւղիւ գա-
պուշ էտէրմի տէյոր աքերէրէ-
լին Բապդը : Սիդսէ պիւէ գա- 10

փուրըր ճապա գափալսն . քիմ
վար , մըղպաճըմը սոսիս ճապա
եադմադըրըդ . սիդսէն րաղի
տէյիլ իմ՝ տէյոր ա՛քերէրէին
Բապդը , վէ սիդին էլինիդաւն
փէքէշ գապուշ էթմմ : Զի 11

րա կիւնէլին աղաթուղու եերտէն
թա մուսն պաթաղըր եերէտէք՝
թալիֆէրէրտէ իսկմ պէօիւք
օլաճադ , վէ ճէր մաճալտէ իս-
միմէ քիմըիք վէ փաք փէքէշ
սունաթըրու . զիւր իսմիմ թա-
յիֆէրտէ պէյիւք օլաճադ՝
տէյոր ա՛քերէրէին Տապըր :

Սիդ իսէ՝ Բապդըն աօֆրասը 12
նապաք վէ մուսն մաճալտէ Էթ-
նի թաամը խոր տուր տէմնիդ
իւէ մուս նապաք էտէրսինիդ :
Հիմ տէրսինիդ քի՛ իլլէթ նէ՝ 13

գաճմէթ սիւր , վէ մուս փիւֆիւ
րիւրսինիւղտէյոր ա՛քերէրէին
Բապդը , վէ ճէպրէն աղմըրը
հիմ թափաղ վէ խաթմայը կէ-
թիւիպ՝ փէքէշ տէյիւ կէթիւր-
տինիդ . մըրըր էլինիդաւն գա-

պուռ էտէ՞ր մի իմ' տէյօր Բապպ :

- 14 Ամմա սիւրբիսիւնստէ էրքէք վար
իքէն . առադ էաէր տէ Բապպա
դուսուրըլլու սոլաղըլլան հի-
լնայալ մէլո'ն ուլուն . զիրա
պէն պէօրիք Փառիւն իմ' տէ
յօր ա'սքէրէրին Բապպը , վէ
իսմիմ թայիֆէլէրտէ չիյպէթ-
լու տուր :

ՊԱՊ Բ

- 1 Ե չիմտի պու թէնպիհ սի .
2 զէ տիր' ետ' քիտհիւեր : Եյէր
տինկէմէղ իսէնիղ վէ էյէր դալ
պէ դամաղ իսէնիղ քի' իսմիմէ
իզգէթ վէրէրինիղ' տէյօր ա'ս .
քէրէրին Բապպը , ուլէմ սի-
զէ լա'նէթի կէմտէրէճէ իմ' :
վէ պէրէքէթինիղ մէլո'ն էտէ-
ճէ իմ' . չէմ տա'իսն ոնու մէլո'ն
էթմիլ իմ' , զիրա դալպէ դամա .
3 յօրաւունուղ : Իլթէ պէն թօ-
խաւմունուղու նաֆիլէ էտէճէ .
յիմ' , վէ եիւզիւնիւզէն իւղէ-
լինէ կիւպրէ' պայրամարընըն
կիւպրէսի'ն սալաճաղըմ' , վէ
սիլի ոնուն իլէ պէրապէր դալ
4 սըրաճադ : Վէ պու թէնպիհի
սիլէ' Ղէի իլէ ա'հալմ' օլմագ ի .
չիւն կէ նտէրալիմէ սիլէճէ ք
սինիղ' տէյօր ա'սքէրէրին Բապ .
5 պը : Լ'հալմ' ոնուն իէ հայաթ
վէ սէլաթէթ իլէլւն իսի . վէ ան
լարըն օնա գօրգու իլէան վիւրաիմ
չիւն քի պէնտան գորգար իսի .
վէ իսմիմին եիւզիւնտէն իսալֆ
6 էաէր իսի : Հապգ չիլիւթը օ .
նուն աղընտա իսի , վէ տու-
տաղըրընտա նաճադըգ պու-
լունմաալ . պէնիմ իլէ սէլա
մէթ վէ սօլլու լուգ իւղէ եիւ-
րիւսիւ , վէ չօլարըն եարամաղ
7 լըգտան տէօնտէրաի : Զիրա
քիտհիւեր տուտաղըրըն պիլի
կէօզէթմէլ , վէ չէրիւթըն ոնուն
սոլլընտան արամալը տըլար :

զիրա օ' ա'սքէրէրէ Բապպըն
էլ չիտի տիր : Սիղ իսէ եօլաւն
տափտընը , չօլարըն չէրիւթտա
թէօքէղէ օլլաթմալընը . Ղէի-
նին ա'հալմըն պօղտունուղ' տէ-
յօր ա'սքէրէրին Բապպը : Իմ'
տի պէն տա'իսն սիլի հէր դալ-
մա իսր վէ հապիր էթտիմ' , նի-
ճէ քի եօլարըն սաղլամայօր .
տունուղ , վէ չէրիւթտա իսալ-
ըն կէօզէթիյօրաւունուղ :

Հիլիմիլին պապալը պիրտէ 10
յիլիլի . պիլի պիր Ալլաճ էա-
րաթմաալըն' . նիլիւն պապա-
լարընըն ա'հալմըն պօղմաղ իլէ'
հէր քէս դարընտալընա իսայըն-
լըգ էտէր : Յուգա իսայընը 11
էթտի , վէ Իսրայէլտէ հէմ Ե-
րուսաղէմտէ մէրուֆլուգ իլէն .
տի . զիրա Յուգա սէվտիլի Բապ-
պըն մագտէսէսինի' նափաք էյ-
լէտի , վէ էաա ալլաճ դըղնա
դօճա օլտու : Բապպ պունու 12
էտէն քիմէյի' իսճայըն վէ շա-
յիրաի' հէմ ա'սքէրէրէ Բապպը-
նա փէչքէչ թաղրիպ էտէնի'
Յակիրօն շատըրըրընտան չէ-
լաք էտէճէ ք :

Վէ էիլնէ պունու էթտինիղ : 13
Բապպըն մեղպահընը կէօզ էալ
չը իլէ' ալլայըն իլէ վէ ֆիղան
իլէ էօրթտիւնիւղ , չէօլէ քի օ
ալթըղ փէչքէչ նաղար դըրմա-
ալը քի' էլլիւղտէն իլլալ իլէ
գապուլ էտէ : Սիղ իսէ' նիլ' 14
չիւն տէտինիղ . օնուն իլլան քի'
Բապպ սէնին իլէ օլ իսրայէթ-
լիք էթտիլին կէնճիլիլին դա-
լըսընըն արաալընտա շահիւ օլ-
տու . օ իսէ սէնին եօլալըն վէ
ա'հալմըն գարըսը տըր : Վէ 15
Լ'լալէ պի'ր օլանը եա'րմաալը
մը , վէ օնտա րուհ պաղի գալ-
մըն իքէն նիլիւն պի'ր օլանը .
Ալլաճա զիւրիլիլէթ արամագ
իլլան . իմտի րուհլարընըն
հըֆիլ էտին , վէ սէն կէնճիլ-

ցինին գարբարնա խը յանէթիք
16 էթմէ : Զիքա Խարոյէլին Աւ-
լահը Բապայ տէր քի՝ պօշամագ-
աննփքորահ էտէր , վէ դուժմու-
էսվայուր իւէ Էօրթէրիտէյօր ա՛ս-
քէրէլէրին Բապպը • իմտի լուհ-
ւորնըպ Գիժիք էտիպ՝ խըյա-
նէթիք էթմէն :

17 Սէօզէրինիդ իւէ Բապպը •
սանսըրտընըդ , վէ սիգ՝ Նէ՛ ի-
ւէ օսանսըրտըդ տէրսինիդ • Հէր
եարամաղըդ իւէյէն՝ Բապպըն
նաղարնտա էյի տիր , վէ օ՝ օն-
լայտան ռաղն տիր • Եախօս՝
ճէգա՝ Ալահը նէրէտէ տիր՝
տէմէնիդ իւէ :

ՊԱՊ Գ

1 Իւթէ պէն էյլեմի կէօնտէրի-
րիմ , վէ էնիւմճէ եօլ հազըր-
լայաճագ • վէ արաուրընըդ
Բանպ՝ Եանի պէյէնտիյինիդ
ա՛հտն մէյէյի ախանսըլ քէն-
տի հէյթէլինէ կէլէճէք , իւթէ
կէլիյօր՝ տէյօր ա՛սքէրէլէրին
2 Բապպը : Վէ կէլմէսինին կիւ-
նինէ քի՛մ տայանս պիլիր , վէ
դուհըր էթսիյինտէ՝ քի՛մ աու-
րապիլիր • զիրա օ՝ գալճընըն
ալէհէն կիպի վէ գասսարճըլա-
3 ըն սապօնու կիպի տիր : Վէ օ՝
կիւմիւշ գալճընը վէ փաքէյի-
ճիսի կիպի օթուրաճագ , վէ Ղէ-
ւի օղուլարընը թէվիլէյէճէք ,
վէ օնսըրը ալթուռն կիպի վէ կիւ-
միւշ կիպի թէվիլէյէճէք , վէ
օնսըր Բապպա սասագաթ իւէ
փէլքէշ սուանսըր օլաճագլար :
4 Վէ Յուդանըն հէ՛մ Երօուսաղէ-
մին փէլքէշն էսքի կիւնէլրտէ կի-
պի վէ գասիմ ելլարտա կի-
պի Բապպա մագպուլ օլաճագ :
5 Վէ հիւքմ էթմէք իլին սիղէ
եագլաշաճաղըմ , վէ սիհիրպալ-
լար իւզէրինէ՝ հէ՛մ զինաքեար-
լար իւզէրինէ՝ վէ եալան եէմին

էտէնէր իւզէրինէ՝ վէ իւճիթի-
լինին իւճիթի հագդընա տուք
գարըյա հէ՛մ Էօբուլգէ դուժմ
էտէնէր իւզէրինէ՝ վէ միտա-
ժիրին հագգըն իպլմէք Էտէն-
էր • վէ պէնտէն գօղգպանսըր
իւզէլինէ պճէլէ շքճիտէ՛օլաճագ
ղըմէտէյօր ա՛սքէրէլէրին Բապպ
պը : Զիրա պէն Եֆուլս թէպ
տիլ օլմամ • իմտի սիլքէր Յա-
կոր օղուլարը՝ թէլէ՛ֆ օլմաու-
նըլ :

Վապալարընըզն կիւնէլէրին
տէն պէրու գանուգըրըմման
սափտընըլ , վէ սաղլիմաուրնըդ
պանա տէնիւն , վէ պէնսիղէ
տէնէյիմ՝ տէյօր ա՛սքէրէլէրին
Բապպը • սիղ իսէ՛ Նէ՛ իւէ տէ-
նէլիմ՝ տէտինիդ : Հիլ ատէմ
Ալահը սօյա՛լմը , քի սիղ պէ-
նի սօյայօրսուռուղ • ամմա աէր
սինիդ քի՛ Սէնի նէ՛ խուսուռա-
սօյայօրուղ Սնտալդլար վէ փիլ-
քէշըր խուսուռուտա • Սիլ
լա՛նէթ իւէ մէլու՛ն սինիդ , շիւն
զիլ՝ Թայի՛ֆէնին պիւթիւնիւ
պէնի սօյաուռուղ : Հէփ օնտա
լըլը խազինէ օտաղընա կէօմիւ
րինն քի՛ Էվմանէ թաամ՝ օլա •
վէ պէնի պուռնուն իւէ հալա ճը-
նայըն՝ տէյօր ա՛սքէրէլէրին Բապ-
պը , քի սիղէ Էօբէլէրին փէն-
ճէրէլէրին ալըպ սիղէ պէրէ-
քէթ Վօշալթմա՛գ մի իմ , շէյ-
լէ քի եէր գալմայա : Վէ սիղն
Լիլին թէլէ՛ֆ Էտի՛լիս աղարլա-
յաճաղըմ , վէ եէրինիղն մէյ-
վէսինի պօղմայաճագ , վէ Թար-
լատա ամմանըլ մա՛հուռուղ օլ-
մայաճագ՝ տէյօր ա՛սքէրէլէրին
Բապպը : Վէ հի՛ն Թայի՛ֆէլէր
սիղէ՛ Նէ՛ մուլթու աէյէճէք •
զիրա սիլ՝ արղուռ տիյար օլա-
ճագսընը՝ տէյօր ա՛սքէրէլէրին
Բապպը :

Սէօզէրինիդ իւզէրինէ սէրթ 13
օլտոռ՝ տէյօր Բապպ • սիղ իսէ՛

- Սէնին իւղէրնէնէն՝ աւելեմիք
 14 տէրսինիւ քչ Սիդնէտէսինիւ քի
 Յաւաճաճիւնստեմէմէք պօշ
 ստուրգ և ծնուի փարզարընը
 քաղաքաըզընըդտան և ապէր
 քի Ռասպընն հուզարոյնստ
 ետս իւ յերկրիսիւ միւրեմն
 15 Եւ ֆայտե : Իմար հաւս պիւ
 ֆատուրաւ և մուծըւտերիւ
 ֆըսգ իւղէյնէր պիւնմամուր
 զուրլար : Ալահը տախի սը
 նարլար տա գուրթուրլար :
 16 ՕԼ զէման Ռապպտան գոր
 քանլար պիւրի պիւրի իւղէ
 տիւր, և Ռապպ տինիւ իւպ
 իւղիւտի, և ծնուն հուզարոյն
 տա Ռապպտան գորքանլար իւղին
 և իսմինէ ըրիւթէմ հաւնէր ի
 շին զիքը քիւթալը ետըլար :
 17 Աէ խաս խազինէմի հաղըր էթ
 տիւրիմ կիւնտէ՝ ծնլար պիւնիմ
 զաւաղլար տէյոր ապէրէրին
 Ռապպ և զի ծնլար՝ աստէմ
 քէնտինէ իւղընէմ հաւնէ ողլու
 նու հսրիկտիւր իւպի եսրիկէ
 18 յէճէյիմ : Անտէն տէնիւպ
 ստուրգ իւղէ ֆատուրն՝ Ալահա
 իւպտեմէմ հաւն իւղն սնա իւպ
 տէմէմ էթմէյնին ֆարգընը կէ
 րէճէքսինիւ :

ԳԱՊ Դ

1 Օ իրա իւթէ ֆուրուն կիպի

եանանը կիւն կէլիյոր և Կէպ
 ֆատուրա հէմ հէպ եարամա
 1 Եւ իւղէյնէր սաման շէօփիւ
 զաւաղլար, և կէպէն կիւն սնա
 լարը եպաւաճաթիւր յոր ապէր
 2 շէրին Ռապպը քաղէր քի ծնա
 րա քէօք եաւաղլարստայա
 3 Զապ : Աէ սիղէ իսմինտէն գոր
 քանլարա ստապաթ կիւնէշի
 4 ստապաթ, և զանտարընտա
 շիւթա զաւաղլար և սիւղաթար
 պուղաղլարը կիւրի տըլարը
 5 զըպ սըպպաւաղլարը և Աէ
 ֆատուրլարը շիւղէյնէքսինիւ
 զիրա պէնիւմ ա՛մէլ հպէճէյիմ
 կիւնտէ՝ ծնլար պաղաղընը
 թապանլարը ալթընտա քիւլ օ
 6 լաւաղլար տէյոր ապէրէրին
 Ռապպ :
 Եւ Եւ իւրպիւտէն էթիւրիւ
 7 յունլար և շէրիւթէր իւղ
 որէքաէ հսր էթտիւրիւ թէկ
 8 ալթըն զիւր յիւլէյն : Իւղէ
 9 պէն Ռապպըն պէյիւք և շիւ
 պէթի կիւնիւ կէլէպիւտէն էթ
 10 վէլ սիղէ Եպիա վիւլամպէրի
 կէստէրէճէյիմ : Աէ օ՛ պա
 11 պալարըն գալլինի ողլալարա և
 12 Եղալարըն գալլինի պապալա
 րա տէնտէրէճէք, զմայա քի
 պէն կէլիւք՝ եէրի լանէթ իւղ
 զուրպըմ :